Bundel van de Raadsvergadering van 21 mei 2013

1 Opening en mededelingen

2 Vaststellen agenda

2.1 besluitrijpheid raadsvoorstellen

2.2 insprekers

2.3 indienen moties als agendapunt

2.4 bespreekpunten

2.5 stemverklaringen bij hamerstukken

2.6 hamerstukken

2.7 nominaties raadmeter

3 Ingekomen stukken

3.1 aan de gemeenteraad

01 20130328 Samenwerkende organisaties kinderopvang - Ontwikkelingen kinderopvang.pdf

02 20130403 Raad van State afd. Bestuursrechtspraak - Uitnodiging zitting bestemmingsplan Centrum Oost.pdf

03 20130404 Gemeente Vaals - Motie sluiting scholen in kleine kernen.pdf

04 20130405 Hekkelman advocaten en notarissen - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid.pdf

05 20130405 R.A. Tunderman - WOB-verzoek wachtgelden.pdf

06 20130408 K.L.E. Oostermeyer - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid.pdf

07 20130408 Stichting Jazzclub Almelo - Verzoek voorkomen sluiting wijkcentrum Erve Noordik.pdf

08 20130408 Vakvereniging Brandweer Vrijwillgers - Opkomsttijden en dekkingsplannen.pdf

09 20130408 J. Lammerts - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid.pdf

10 20130409 Gemeente Montferland - Motie advies onderwijsraad opheffingsnorm kleine scholen.pdf

11 20130409 E.P. van Haarst - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid.pdf

12 20130409 J.P.C. Obbink-M. Lanen - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid.pdf

13 20130410 Hekkelman advocaten en notarissen - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid.pdf

14 20130411 Commissie van advies voor de bezwaarschriften - Jaarverslag 2012.pdf

15 20130412 Scouting Nederland - Standpunten gemeenteraadsverkiezingen 2014.pdf

16 20130412 Belangen Organisaties Overijssel - Verzoek om bijdrage WMO prestatieveld 3.pdf

17 20130415 E.H. Lammers - Galloways.pdf

18 20130415 Ministerie Binnenlandse Zaken - Nadere toelichting gemeentelijke herindeling.pdf

19 20130415 Wijkcommissie Schelfhorst - Bibliotheek Schelfhorst.pdf

20 20130416 VNG - Bekendmaking voorgedragen kandidaten bestuurlijke organisatie VNG.pdf

21 20130416 VNG - Voorbereiding VNG agenda 2014.pdf

22 20130416 GB Twente - Toezending stukken toetreding Oldenzaal en nieuwe GR per 1-7-2013.pdf

23 20130416 GB Twente - Toezending 2e wijziging begroting 2013, concept begroting 2014 en MJP 2015-2017 GBT.pdf

24 20130417 A. Wohlgemuth Rooze - Verzoek straatnaamgeving Tusveld.pdf

25 20130418 Stadsbank Oost Nederland - Jaarverslag 2012.pdf

26 20130418 Stadsbank Oost Nederland - Begroting 2014.pdf

27 20130418 Twence - Aandeelhoudersnieuwsbrief april 2013.pdf

28 20130419 VNG - Sociaal akkoord.pdf

29 20130419 VNG - Wijziging modelverordening winkeltijden 2010.pdf

30 20130419 Vitens - Stukken aandeelhouders vergadering 16-05-2013.pdf

31 20130422 Mw. G. Kleinburink - Ongelijkheid tarieven Openbaar Vervoer in de regio Twente.pdf

32 20130422 Libertarische Partij Almelo - Oproep tot legalisatie hennepteelt.pdf

33 20130422 Ministerie van Binnenlandse Zaken-VNG - Decentralisaties op het sociaal domein.pdf

34 20130422 Waterschap Regge en Dinkel - Waterschapspeil 2012.pdf

35 20130422 VNG - Technische wijzigingen CAR-UWO.pdf

36 20130422 Regio Twente - Concept Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012-2020.pdf

37 20130423 Vereniging Westelijke Groene Long - Zienswijze ontwerpbestemmingsplan westelijke groene long.pdf

38 20130423 Inspectie Leefomgeving en Transport - Gemeentelijk toezicht brandveiligheid zorginstellingen.pdf

39 20130423 Fam. Linker - Zienswijze bestemmingsplan westelijke groene long.pdf

40 20130424 Necker van Naem onderzoeksbureau - Onderzoeksrapport dorps en wijkraden door BZK.pdf

41 20130424 VNG - Burgerkracht.pdf

42 20130425 VNG - Indexering en wijziging subsidies welzijn en cultuur 2012-2014.pdf

43 20130425 Twence - Persbericht financieel resultaat 2012.pdf

44 20130425 Regio Twente - Onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen.pdf

45 20130426 Molukse Raad-St. Akar Bahar - Opzegging overeenkomst gebouw Jan Steenstraat 69a.pdf

46 20130427 Mw. M. Roozendaal - Bezwaar ontwerpbestemmingsplan Eugeria.pdf

47 20130429 Twence - Persbericht derde Britse miljoenencontract afval.pdf

48 20130501 Jantje Beton - Suggesties partijprogramma.pdf

49 20130501 Almelo Sociaal - Onduidelijkheid beleid WWB.pdf

50 20130502 JEE Juridisch Administratief Recht - Klacht namens Dolle Pret over handelen college.pdf

51 20130503 Ministerie van Binnenlandse Zaken - Giftenreglement.pdf

52 20130506 Crematoria Twente - Ontwerpbegroting 2014.pdf

53 20130506 Verenigde Communistische Partij - Het voorkomen van huurschulden en huisuitzettingen.pdf

54 20130507 Ministerie van Binnenlandse Zaken - Aanbieden bijzondere uitgaven Staatscourant i.v.m. troonswisseling.pdf

00 Ingekomen stukken raadsvergadering 21 mei 2013.pdf

3.2 raadsbrieven vanuit B&W

00 Ingekomen raadsbrieven raadsvergadering 21 mei 2013.pdf

01 0041 Grotestraat.pdf

02 0042 Ontwerpbestemmingsplan Zuidentree.pdf

03 0043 Ontwerpbestemmingsplan Eugeria en hoger grenswaarden procedure.pdf

04 0044 Investeringen Theaterhotel 2011 en 2012.pdf

05 0045 Realisering project bekende Almeloër Wubbo Ockels.pdf

06 0046 Control- en Auditplan 2013 - Normenkader 2013.pdf

07 0047 Vaststelling ontwerp actieplan omgevingslawaai.pdf

08 0048 byl Jaarverslag milieu en duurzaamheid 2012.pdf

08 0048 Jaarverslag milieu en duurzaamheid 2012.pdf

09 0049 Byl Jaarverslag VTH 2012.pdf

09 0049 Vaststellen jaarverslag VTH 2012.pdf

10 0050 Natuurhus Hagenpark.pdf

11 0051 Beantwoording motie huishoudelijke verzorging.pdf

12 0052 Afspraak met Dimence inzake realisatie nieuwbouw.pdf

13 0053 Niet vaststelling leegstandsverordening en informatie aan gemeenteraad.pdf

14 0054 Voortgang inhaalslag actualisatie bestemmingsplannen.pdf

15 0055 Sluiting dienstencentrum De Riet.pdf

16 0056 Incidentele aanvullende uitkering 2010.pdf

17 0057 Handhaven weekendopenstelling stadsboerderij.pdf

18 0058 Afsluiten eerste fase opstellen Voorjaarsnota 2013.pdf

4 Vaststellen notulen

04.1 Notulen raadsvergadering 26 maart 2013.pdf

04.2 Notulen raadsvergadering 16 april 2013.pdf

5 Vragenhalfuur

05 Vragenhalfuur raadsvergadering 21 mei 2013.pdf

6 Verlenging ontheffing ingezetenschap wethouder Timmer

06 Verlenging ontheffing ingezetenschap wethouder Timmer - raadsvoorstel (getekend).pdf

7 Toezeggingen aan de raad

07.1Toezeggingen aan de raad - Overzicht toezeggingen 2013.pdf

07 Toezeggingen aan de raad - raadsvoorstel (getekend).pdf

8 MFA Binnenstad

08 MFA Binnenstad - gewijzigd raadsvoorstel (getekend).pdf

9 Verzamelbesluit 1ste kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013

09.1 Verzamelbesluit 1e kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013 - bijlagen.pdf

09 Verzamelbesluit 1e kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013 - raadsvoorstel (getekend).pdf

10 Vaststellen bestemmingsplan Muldersweg

10.1 Vaststelling bestemmingsplan Muldersweg - bestemmingsplan.pdf

10 Vaststelling bestemmingsplan Muldersweg - raadsvoorstel (getekend).pdf

11 Verbeterprogramma n.a.v. rekenkameronderzoek Fortezza

11 Verbeterprogramma n.a.v. rekenkameronderzoek Fortezza - raadsvoorstel.pdf

12 Duurzaamheidsplan 2013-2016

12.1 Duurzaamheidsplan 2013-2016 - bijlage 1 duurzaamheidsplan.pdf

12.2 Duurzaamheidsplan 2013-2016 - bijlage 2 uitvoeringsprogramma.pdf

12.3 Duurzaamheidsplan 2013-2016 - bijlage 3 advies beleidsadviescommissie.pdf

12 Duurzaamheidsplan 2013-2016 - raadsvoorstel (getekend).pdf

13 Afvalstoffenverordening 2013

13.1 Afvalstoffenverordening 2013 - bijlage 1 verordening.pdf

13.2 Afvalstoffenverordening 2013 - bijlage 2 verschil 2004-2013.pdf

13.3 Afvalstoffenverordening 2013 - bijlage 3 uitvoeringsbesluiten.pdf

13 Afvalstoffenverordening 2013 - raadsvoorstel (getekend).pdf

14 Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid

14.1 Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid - bijlage 1 oude artikelen 2.57 en 2.58.pdf

14.2 Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid - bijlage 2 getekend raadsbesluit 29-01-2013.pdf

14 Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid - raadsvoorstel (getekend).pdf

15 Jaarverantwoording 2012

15 Jaarverantwoording 2012 - raadsvoorstel.pdf

15.1 Jaarverantwoording 2012 - Bestuurlijke hoofdlijnen 2012.pdf

15.2 Jaarverantwoording 2012 - Concept jaarverantwoording.pdf

Controleverklaring en gewaarmerkte jaarrekening.pdf

Definitief getekend accountantsverslag gemeente Almelo.pdf

16 Sluiting

17 Besluitenlijst, notulen en stemuitslagen

Besluitenlijst raadsvergadering 21 mei 2013 (getekend).pdf

Notulen raadsvergadering 21 mei 2013 (getekend).pdf

Bundel stemuitslagen raadsvergadering 21 mei 2013.pdf

carrousel
catalpa kinderdagverblijf

Raadsleden gemeenteraad Almelo
Postbus 5100
7600 AC ALMELO

Samenwerkende organisaties
Kinderopvang in Almelo
p/a Leemhorst 11
7609 LA ALMELO

Almelo, 25 maart 2013

Geachte heer, mevrouw,

Betreft: ontwikkelingen kinderopvang Almelo.

Wij zijn bezorgd over de ontwikkelingen rondom de voorschoolse opvangvoorzieningen in Almelo. Voor een deel komt dit door economische motieven en de daaraan verbonden keuzes, maar in de gemeente Almelo zien we ook dat het gemeentelijk beleid een grote invloed heeft.

Wij zijn een aantal kinderopvangorganisaties in Almelo die met elkaar samenwerken.
Dit zijn Catalpa, Muissie, de Blokkendoos, Het Paleis en Het Kinderatelier.

In deze brief informeren wij u over hoe wij de keuzes van de gemeente Almelo (zowel ambtelijk als politiek) ervaren, wat de gevolgen daarvan zijn en hoe dit in de praktijk zijn uitwerking heeft.

- **Structureel initiatief gemeente richting De Cirkel.**
  Wij ervaren al lange tijd dat initiatieven op het gebied van de voorschoolse voorzieningen door de gemeente structureel worden aangegaan met De Cirkel.
  Als voorbeelden noemen wij:
  - De Cirkel is al jaren onderdeel van het OAB-overleg. Tot oktober 2012 zijn andere kinderopvangorganisaties hierbij niet betrokken, noch geïnformeerd geweest.
  - De aanbesteding van het peuterspeelzaalwerk is in 2012 onderhands gegund aan De Cirkel. Er zijn geen andere partijen uitgenodigd, laat staan dat deze geïnformeerd zijn.
  - Sinds kort wordt er in Twente overlegd met Jarabee over de mogelijkheden binnen de reguliere kinderopvang voor kinderen met een indicatie .
    De gemeente heeft zelf contact gezocht met De Cirkel om hierover in gesprek te gaan. Wederom zijn de andere organisaties niet benaderd, noch geïnformeerd.

- **Verdeling ontwikkelingsgelden en kinderen voorschool en vroegschool (VVE).**
  Wij staan voor een kwalitatief goede opvang van de kinderen die bij ons zijn ondergebracht. Dat betekent niet alleen een kwalitatief goede verzorging, maar ook een kwalitatief goed pedagogisch klimaat. Dit is in het belang van alle kinderen, ongeacht of ze wel of niet een rugzakje hebben en of ze wel of niet tot een doelgroep behoren.
  Volgens ons is dit ook de opdracht die de gemeenten hebben vanuit de wet OKE.
  Dit betekent ook voor ons dat we (blijvend) investeren in de kwaliteit van onze medewerkers.
  Het rijk stelt gelden beschikbaar voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. In de gemeentelijke beleidsnota Integrale Kindcentra Almelo (nog niet definitief vastgesteld) wordt ook veel belang gehecht aan voorschoolse programma's zoals bijvoorbeeld Piramide.
  Wij constateren:
  1. Dat alle gelden voor dit soort programma's, die zijn gebruikt voor opleiding van medewerkers in de kinderopvang en peuterwerk, tot op heden uitsluitend zijn terechtgekomen bij De Cirkel, SKA en voorheen Scoop.
  2. Dat onze vraag om (een deel) van de opleiding van onze medewerkers voor een VVE-programma of een op pedagogische kwaliteit gericht programma (zoals notabene in de nota Integrale Kindcentra Almelo als voorwaarde gesteld) te vergoeden negatief wordt beantwoord. Het argument daarvoor is dat de gemeente een tweejarig contract heeft met Stichting Kindcentra Almelo (onderdeel van de Cirkel) en dat daarom verdeling van dergelijke gelden over andere organisaties niet kan of wenselijk is.

- **Peuterspeelzaalwerk bij De Cirkel leidt tot oneigenlijke concurrentie en verstoring van het marktevenwicht.**
  In 2012 is het peuterspeelzaalwerk door de gemeente onderhands aanbesteed bij De Cirkel. Met ingang van 2013 wordt het peuterspeelzaalwerk in Almelo uitgevoerd door een stichting (SKA)die een directe verbinding heeft met De Cirkel.
  Bij de aanbesteding en gunning is afgesproken dat De Cirkel/SKA geen kinderopvang-activiteiten zal starten in de wijken waarin op dit ogenblik geen kinderopvangaanbod door De Cirkel aanwezig is.
  Daarnaast heeft De Cirkel de inspanningsverplichting op zich genomen om te komen tot samenwerking met andere kinderopvangorganisaties.
  Wat zien we hiervan terug:
  1. De Cirkel/SKA heeft met alle kinderopvangorganisaties gesproken. Van samenwerking is geen sprake, uitsluitend het aanbod deel te nemen aan bestaande vormen van opvang is gedaan. In onze optiek is op geen enkel punt door De Cirkel, noch SKA, getracht om tot een vorm van samenwerking op basis van gelijkwaardigheid te komen.
  2. De Cirkel/SKA zijn bezig om op strategische plekken in de stad, waar De Cirkel geen maar SKA wel een basis heeft, te komen tot vormen van kinderopvang.
  3. Andere kinderopvang organisaties worden door de gemeente Almelo uitgesloten van vormen van peuteropvang en het aanbieden van programma's voor kinderen met een VVE-indicatie.

  Het marktevenwicht is dus verstoord. Door de samenvoeging van het peuterspeelzaalwerk met de grootste aanbieder van kinderopvang is er van marktwerking geen sprake meer, wordt het gemeentelijk beleid volledig op deze twee partijen afgestemd en is er ook geen enkele noodzaak voor deze partijen nog samenwerking met andere aanbieders te zoeken.

Dat er sprake is van oneigenlijke concurrentie is evident:

- Alle gelden van de gemeente in het kader van de voorschool gaan richting SKA(en dus De Cirkel).
- De Cirkel krijgt verdiencapaciteit zonder daarvoor te investeren door de onderhandse aanbesteding van het peuterspeelzaalwerk.
- De Cirkel krijgt om niet (gratis) de beschikking over de SKA-locaties om van daaruit kinderopvangactiviteiten te ontwikkelen.
- Gelden bedoeld voor de ontwikkeling van kinderen worden gebruikt voor de dekking van de overheadkosten van SKA.
- De gemeente Almelo schermt met een tweejarig contract op basis waarvan zij alle andere aanbieders buitenspel zet.

Op basis van bovenstaande argumenten zouden wij graag antwoord willen op een aantal vragen. Wellicht dat de Raad van de gemeente Almelo op basis van die vragen een basis ziet om haar controlerende taak ten opzichte van het gemeentelijk beleid en handelen uitvoering te geven?

Onze vragen zijn:

- Waarom is gekozen voor een onderhandse aanbesteding van het peuterspeelzaalwerk in Almelo?
- Waarom is gekozen om deze aanbesteding te doen bij slecht één aanbieder?
- Is de aanbestedingsprocedure verlopen conform de gemeentelijke en Europese regelgeving op het gebied van aanbestedingen?
- Waarom is gekozen voor een contractperiode van 2 jaar?
- Welke financiële afspraken liggen aan de aanbesteding ten grondslag? Hoe zit de begroting van SKA in elkaar, welk deel overhead van SKA wordt door de gemeente gefinancierd? Welke uurprijs betaalt de gemeente voor een kindplaats bij SKA? Ligt deze uurprijs in relatie tot de prijzen die overige kinderopvangaanbieders in de gemeente Almelo hanteren? Wat is de reden van een eventuele afwijking en waarom is voor deze prijs gekozen? Wordt voor de locaties van SK een marktconforme huurprijs betaald?
- Welke afspraken zijn er door de gemeente gemaakt met De Cirkel/SKA in het kader van de aanbesteding.
- Wordt door het huidige gemeentelijke beleid de uitvoering van de opdracht zoals neergelegd in de Wet OKE in voldoende mate gewaarborgd?
- Is er inzicht te geven over de verdeling van de ontwikkelingsgelden voor de vroeg en voorschool over de verschillende partners in de jaren 2010-2012?

Wij staan voor een kwalitatief goede opvang in de voorschoolse periode. Hierbij gaan wij uit van een pluriform aanbiedingspalet in Almelo waar alle kinderen bereikt worden. Wij zijn van mening dat daarvoor de samenwerking met alle partners noodzakelijk is. Helaas zien we in Almelo dat deze samenwerking niet of slechts zeer eenzijdig van de grond komt.
Dat vinden we jammer en slecht voor de ontwikkeling van de stad.
Daarom roepen we u op om het gemeentelijk beleid nog eens kritisch tegen het licht te houden en bij te sturen opdat een pluriform kinderopvangaanbod ook in de toekomst in Almelo aanwezig blijft.

Mocht u naar aanleiding van deze brief contact met ons op willen nemen dan is dat natuurlijk mogelijk. U kunt daarvoor contact opnemen met een van de ondertekenaars van deze brief.

Een kopie van deze brief is verzonden naar:

- Mevrouw E. Houpst, beleidsambtenaar kinderopvang gemeente Almelo.
- Brancheorganisatie Kinderopvang.

Met vriendelijke groet,

KDV De Blokkendoos
Kinderdagverblijf Carrousel Catalpa
Het Kinderatelier
Kinderopvang Muissie
KOV Het Paleis

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

ONTVANGEN 0 3 APR 2013

AANTEKENEN

Raad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
2 april 2013	201211722/1/R1	

Onderwerp	Behandelend ambtenaar
Almelo bp. 'Centrum Oost'	I. Velsink 070-4264835

Het geding, waarvan het zaaknummer hierboven is vermeld, zal worden behandeld op een zitting van Unit R1 van de Afdeling.

Datum : 5 juni 2013
Tijd : 10.45 uur
Plaats : Den Haag, Kneuterdijk 22

U wordt uitgenodigd voor de zitting. U bent niet verplicht te verschijnen. Met betrekking tot het verloop van de zitting geldt het volgende:

De Afdeling heeft het dossier grondig bestudeerd. De zitting is niet bedoeld om standpunten te herhalen die de Afdeling al in de stukken heeft gelezen. Het accent van het onderzoek op de zitting zal daarom liggen op het beantwoorden door partijen van vragen van de Afdeling over de feiten en geschilpunten. Naar aanleiding van die vragen kunt u uw standpunt verduidelijken en toelichten.

Voor partijen die daarop prijs stellen, bestaat de mogelijkheid om aan het begin van de zitting, voordat de Afdeling met het stellen van vragen begint, een korte uiteenzetting te geven van hoogstens vijf minuten. Daarbij kan desgewenst op de kern van de zaak worden ingegaan dan wel juist op een bepaald aspect in het bijzonder. Uitsluitend die korte uiteenzetting kan op de zitting in schriftelijke vorm aan de Afdeling worden overgelegd. Neemt u in dat geval voldoende afschriften mee, ook voor uw wederpartij(en).

Een verzoek tot het houden van een langere uiteenzetting dan deze vijf minuten is mogelijk, maar wordt slechts bij hoge uitzondering ingewilligd. In dat geval wordt dat ook aan de wederpartij(en) toegestaan. Ook de schriftelijke vorm van deze uiteenzetting kan op de zitting aan de Afdeling worden overgelegd.
Het gemotiveerde verzoek dient u uiterlijk vier weken voor zitting in. Binnen veertien dagen ontvangt u dan bericht of uw verzoek is ingewilligd of afgewezen.

2319800(BB1)

In ieder geval krijgt u op de zitting na de beantwoording van de vragen de gelegenheid om punten die naar uw oordeel nog onderbelicht zijn gebleven, beknopt naar voren te brengen, vanzelfsprekend zonder daarbij in herhaling te vervallen. Hetgeen u dan naar voren brengt, wordt niet in schriftelijke vorm overgelegd. De griffier houdt daar wel aantekening van.

De Afdeling kan alsnog besluiten tot een afwijkend verloop van de zitting, maar daarvan ontvangt u dan uiterlijk veertien dagen voor de zitting bericht.

Indien u zich laat vertegenwoordigen, dient uw vertegenwoordiger een schriftelijke, door u ondertekende machtiging mee te nemen naar de zitting. Een machtiging is niet nodig indien uw vertegenwoordiger advocaat is.

Voor het bijwonen van de zitting dient u 15 minuten van tevoren aanwezig te zijn. U kunt zich melden bij de receptie.
Vanaf een week voor de zitting kunt u op de website van de Raad van State (www.raadvanstate.nl) de samenstelling van de behandelende kamer van de Afdeling zien.

In deze zaak kunt u nog nadere stukken indienen. Deze stukken moeten uiterlijk op de elfde dag voor de zitting door de Afdeling zijn ontvangen. Stukken die daarna bij de Afdeling binnenkomen, worden teruggezonden. U kunt in dat geval eventueel op de zitting vragen om de stukken alsnog aan het dossier toe te voegen. Dat verzoek kan echter worden afgewezen.

U kunt getuigen en deskundigen meebrengen naar de zitting of hen bij aangetekende brief of deurwaardersexploot oproepen om op de zitting te verschijnen. Hierover moet u de Afdeling en de andere partijen uiterlijk een week voor de dag van de zitting schriftelijk informeren. U dient daarbij de namen en de woonplaatsen van de getuige(n) en/of deskundige(n) te vermelden.
De kosten die voor u voortvloeien uit het meebrengen van getuigen en deskundigen blijven in beginsel voor uw rekening.

Tenzij mondeling uitspraak wordt gedaan, zal de beslissing in deze zaak binnen zes weken na de zitting openbaar worden gemaakt op een openbaarmakingszitting. In bijzondere omstandigheden kan deze termijn worden verlengd met ten hoogste zes weken. Elke woensdag wordt een openbaarmakingszitting gehouden. Op de website van de Raad van State (www.raadvanstate.nl) treft u een overzicht aan van nummers van zaken waarin de beslissing op de woensdag van die week openbaar wordt gemaakt. Deze lijst wordt elke maandag geactualiseerd. Op deze wijze kunt u eenvoudig nagaan of in die week een uitspraak in uw zaak is te verwachten. Het is niet noodzakelijk de openbaarmakingszitting op woensdag bij te wonen.
U kunt na de openbaarmaking direct de geanonimiseerde tekst van de uitspraak via de website van de Raad van State inzien. Meer informatie hierover vindt u op de website.

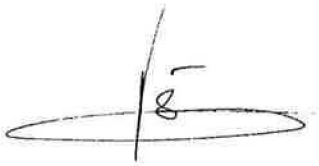
Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl
Bij correspondentie de datum en het nummer van deze brief vermelden

Partijen ontvangen zo spoedig mogelijk een afschrift van hun uitspraak op het correspondentieadres.

De mogelijkheid om auto's te parkeren in de omgeving van het gebouw van de Raad van State is beperkt. Informatie over de bereikbaarheid van het gebouw vindt u op de website van de Raad van State.

Hoogachtend,

de secretaris van de Raad van State,

mr. H.H.C. Visser

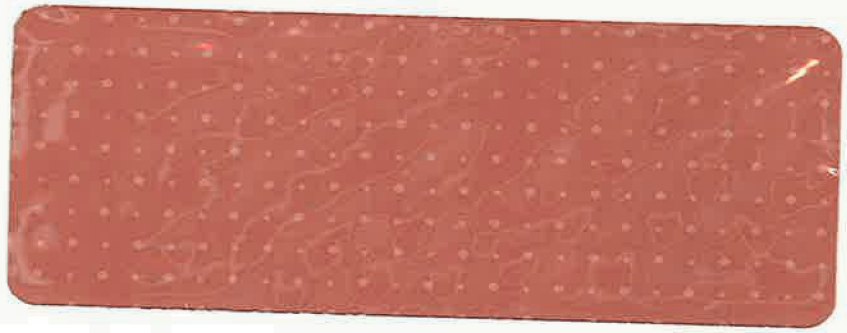
De administratie is op 29 en 30 april en 10 mei gesloten.

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl
Bij correspondentie de datum en het nummer van deze brief vermelden

Raad van State

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Post op rekening

R NL Aangetekend G-A-1

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

3SRRC03247290

Kast
5A

3SRRC03247290

Vak
4

1010u 2013-04-02 205 7600GC 5100

CDA PARTIJ VAN DE ARBEID V&O VRIJ EN ONAFHANKELIJK

Motie

Sluiting scholen in kleine kernen

De gemeenteraad van Vaals in vergadering bijeen op maandag 25 februari 2013

Overwegende dat:

- het behoud van scholen in de kernen van onze gemeente essentieel is voor het in stand houden van de leefbaarheid;
- overwegende, dat bij de vraag of een school open moet blijven de kwaliteit van het onderwijs immer leidend moet zijn;
- overwegende dat, op lokaal niveau moet kunnen worden besloten welke voorzieningen behouden moeten blijven en dat dit geen zaak is voor Den Haag;
- constaterende, dat de Onderwijsraad met een advies is gekomen dat alle scholen met minder dan 100 leerlingen moeten worden gesloten;
- overwegende, dat opvolgen van dit advies zal leiden tot verdere leegloop van de kernen in onze gemeente en het verdwijnen van steeds meer voorzieningen (lees: basisscholen Lemiers en Vijlen);
- overwegende, dat het belangrijk is voor kinderen in de eigen vertrouwde omgeving naar school kunnen gaan;

Verzoekt het College van B&W:

- zich uit te spreken tegen deze voorstellen van de onderwijsraad, de staatssecretaris van onderwijs hierover te informeren en de staatssecretaris op te roepen geen voorstellen te doen die de voortzetting van scholen onder de 100 leerlingen bedreigen;
- in gesprek te gaan met het Ministerie van OCW over de gevolgen van het verhogen van de opheffingsnorm voor onze gemeente;
- een afschrift van uw brief aan de staatssecretaris te sturen en aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal;
- andere gemeenten op te roepen deze reactie ook te sturen aan de staatssecretaris en in VNG verband samen op te trekken om verhoging van de opheffingsnorm van 23 naar 100 leerlingen te voorkomen/aan de orde te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag. Aangenomen d.d. 25-2-2013

HEKKELMAN & ADVOCATEN NOTARISSEN

HEKKELMAN ADVOCATEN N.V.
PRINS BERNHARDSTRAAT 1
(HOEK ORANJESINGEL 51)
POSTBUS 1094
6501 BB NIJMEGEN
WWW.HEKKELMAN.NL

AANTEKENEN
De gemeenteraad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Tevens per fax 0546 - 541 341

Nijmegen, 5 april 2013

Ons kenmerk	: 20121945 - 574711/1 - EH/dg
Inzake	: Dunes/gemeente Almelo
Doorkiesnummer	: 024-382 84 92
Direct faxnummer	: 024-382 83 72
E-mail	: e.harbers@hekkelman.nl

ZIENSWIJZE ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN CENTRUM-ZUID

Geachte leden van de raad,

Namens **Dunes Vastgoed B.V.**, gevestigd te (6827 BS) Arnhem aan de Simon Stevinweg 27 en **Stichting Beheer Staalveste III**, gevestigd te (6814 BD) Arnhem aan Sonsbeekweg 38, dien ik door middel van dit schrijven een zienswijze in met betrekking tot het ontwerp van het bestemmingsplan Centrum-Zuid zoals dat blijkens publicatie tot en met 9 april a.s. ter visie ligt. Deze zienswijze richt zich tegen de bestemming van het perceel Bomerbroeksestraat 28 te Almelo. Aan Dunes Vastgoed B.V. is een exploitatievergunning verleend voor het exploiteren van een seksinrichting in dit pand. Stichting Beheer Staalveste III is eigenaar van het pand.

In het bestemmingsplan is aan dit perceel de bestemming "Gemengd 2" toegekend met een specifieke aanduiding dat een seksinrichting is toegestaan. Er is een bouwvlak ingetekend. Het bouwvlak omvat evenwel niet het gehele pand zoals dat thans in gebruik. Dat kan problemen geven bij vergunningverlening voor bijvoorbeeld interne verbouwingen. In het verleden is aan dit pand een bouwvergunning voor een verbouwing afgegeven waarbij het nodig was om voor één deel van het perceel een vrijstelling te verlenen, omdat niet het hele pand binnen het bouwvlak viel. Ik verzoek het bestemmingsplan aldus aan te passen dat het huidige pand binnen het bouwvlak valt.

Daarnaast is in artikel 8.6 een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarbij aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid wordt toegekend om het plan te wijzigen in die zin dat de aanduiding "seksinrichting" wordt verwijderd. In onderdeel b is aangegeven in welke

HEKKELMAN ADVOCATEN & NOTARISSEN IS DE HANDELSNAAM WAARONDER HEKKELMAN ADVOCATEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170462) EN HEKKELMAN NOTARISSEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170507), BEIDE STATUTAIR GEVESTIGD TE NIJMEGEN. IEDER VOOR EIGEN REKENING WERKEN. OP ONZE DIENSTVERLENING ZIJN VAN TOEPASSING DE ALGEMENE VOORWAARDEN, ZIE OMMEZIJDE, WAARIN ONDER ANDERE EEN BEPERKING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID IS OPGENOMEN.

HEKKELMAN

gevallen van deze bevoegdheid gebruik gemaakt wordt. Dat is het geval indien van de mogelijkheden welke zijn gegeven door de aanduiding op het betreffende perceel geen gebruik meer wordt gemaakt. De redactie van deze artikelen is innerlijk tegenstrijdig. Enerzijds is in artikel 8.6 onder a een bevoegdheid gegeven, terwijl in onderdeel b aangegeven is dat burgemeester en wethouders het plan wijzigen in de daar genoemde gevallen. Dat is niet in de vorm van een bevoegdheid geschreven, er staat niet dat het plan kan worden gewijzigd. Dat zou betekenen dat als er desgevraagd een verzoek komt, burgemeester en wethouders van deze bevoegdheid gebruik zouden moeten maken. Nu duidelijk is dat het gaat om een bevoegdheid is het van belang dat dat ook als zodanig in het artikel tot uitdrukking komt.

Voorts is te onbepaald wanneer geen gebruik meer wordt gemaakt van de mogelijkheden. Het is niet duidelijk in welke gevallen burgemeester en wethouders tot de conclusie komen dat geen gebruik meer wordt gemaakt van de aanduiding. Er is geen dwingend belang dat maakt dat deze bevoegdheid er af gehaald wordt. Het is een ruime bestemming. Als de gerechtigden tot een perceel besluiten om tijdelijk andere mogelijkheden binnen het perceel te benutten zoals deze in een gemengde doeleinden-bestemming zijn opgenomen, betekent dit niet dat in de toekomst geen gebruik meer zou worden gemaakt van de andere mogelijkheden die het plan biedt. Ten onrechte is aldus een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die maakt dat de aanduiding wordt verwijderd.

Namens cliënten verzoek ik u aldus het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, met aanpassing van het bouwvlak voor het perceel Bornerbroeksestraat 28 alsmede de bevoegdheid tot wijziging van het bestemmingsplan door de aanduiding "seksinrichting" te verwijderen, te laten vallen.

Hoogachtend,
Hekkelman Advocaten N.V.

E.H.M. Harbers
advocaat

R.A. Tunderman
Provenierssingel 25-A
3033 EE Rotterdam

INGEKOMEN - 5 APR 2013

Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo
fax: 0546.54.13.46

Rotterdam, 5 april 2013

Betreft: verzoek om informatie

Geachte heer/mevrouw,

Omdat ik nader onderzoek wil verrichten naar de uitkering van wachtgelden door de Gemeente Almelo aan oud-bestuurders en volksvertegenwoordigers.

Gelet op bovenstaande verzoek ik u, ingevolge de Wet Openbaarheid van Bestuur artikel 6 en artikel 7 lid 1a en lid 2, mij de navolgende documenten toe te sturen:

1. Voor de periode 2000 tot en met heden; welke oud-bestuurders ontvangen wachtgeld? Inclusief naam.
2. Hoeveel geld hebben de betreffende oud-bestuurders per jaar per persoon ontvangen?
3. Ontvangen oud-raadsleden ook wachtgeld?
4. Zo ja, wie zijn dat en hoeveel hebben zij per jaar per persoon in periode van 2000 tot en met heden ontvangen.

Ik wil u erop wijzen dat tal van gemeenten en provincies, zoals de gemeenten Den Haag en Amsterdam, hebben geoordeeld dat deze informatie openbaar moet zijn.

De toezending van bovengenoemde stukken dient te geschieden overeenkomstig de in deze wet gestelde termijn van vier weken.

In afwachting van uw besluit verblijf ik,

Hoogachtend,

Dhr. R.A. Tunderman

INGEKOMEN - 8 APR 2013

K.L.E. Oostermeyer
Grotestraat 150
7607 CX Almelo

NAAM: Michel
ONTVANGEN OP
08 APR 2013

Gemeenteraad Almelo
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

Ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid NL.IMRO.0141.BP00054-0301

Almelo 6-4-2013

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij deel ik u mede dat ik het absoluut niet eens ben met de status van het pand Grotestraat 153 zoals opgenomen in het nieuwe Ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid. Dit pand krijgt hierin de status horeca van categorie 3.
Het pand heeft echter, zeker in deze categorie (café), nooit een horecabestemming gehad, heeft momenteel geen horecafunctie, noch is er ooit een horecavergunning voor dit pand verleend. Om nu te stellen dat door een recente verbouwing, waarbij dit pand maar vast geschikt is gemaakt voor een eventuele horecabestemming, dit pand nu ook deze status te verlenen is mijn inziens geen correcte handelswijze.
Op grond van een aanname en de wijziging van de pui mag u geen argument zien om het pand Grotestraat 153 een uitzonderingsstatus te verlenen in het nieuwe Bestemmingsplan.

Mede gezien de reeds veelvuldige horecaoverlast is dit ook bepaald niet wenselijk en protesteer ik tegen de status horeca van categorie 3 voor het pand Grotestraat 153. Ik verzoek u dan ook dringend deze status voor dit pand in het definitieve Bestemmingsplan Centrum-Zuid uit te sluiten.

Met vriendelijke groet,

K.L.E. Oostermeyer

Stichting Jazzclub Almelo

INGEKOMEN - 8 APR 2013

Aan mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg
Wethouder te Almelo

Vroomshoop, 5-4-2013

Geachte mevrouw Kuik,

Via de medewerkers van het Erve Noordik vernamen wij dat wegens mogelijke stopzetting van de gemeentelijke subsidie, het wijkcentrum de deuren zal moeten sluiten. Omdat wij, als Jazzclub Almelo, al jaren gebruik maken van de accomodatie aan de Bosrand, beseffen wij maar al te goed dat een mogelijke sluiting van het Erve Noordik de bewoners van de wijk ernstig zal duperen.
Ook voor de Almelose Jazzclub zal sluiting van Erve Noordik gevolgen hebben: het doek zal voor de 43-jarige jazzclub definitief vallen, er komt een eind aan de maandelijkse live-optredens van jazzorkesten uit binnen- en buitenland. Een alternatieve, betaalbare en passende locatie is in Almelo niet te vinden. Bovendien is door de "precaire financiële situatie van de Gemeente Almelo" sinds 2010 de waarderingssubsidie meer dan gehalveerd.
Met klem verzoeken wij u een dreigende stopzetting van de activiteiten rond het Erve Noordik te voorkomen.
Wij wensen u veel wijsheid bij het nemen van de juiste beslissing en zijn gaarne bereid een en ander toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Stichting Jazzclub Almelo,

Jan Veldhuis

Tonnendijk 174
7681 BT Vroomshoop
0546 641257
ja. veldhuis@hetnet.nl

Govers - Lekkerkerker, Francien

Van: VBV - Landelijk <info@brandweervrijwilligers.nl>
Verzonden: maandag 8 april 2013 7:32
Aan: info@brandweervrijwilligers.nl
Onderwerp: Brief t.a.v. het college van burgemeester en wethouders, in afschrift aan de leden van de gemeenteraad

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de telkens terugkerende discussies over opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer en de daarop gebaseerde TV uitzending van EenVandaag van 11 maart jongstleden, richt het dagelijks bestuur van de VBV (Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers) zich in een brief tot het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente. Een afschrift van deze brief is gericht aan de leden van de gemeenteraad. Wij verzoeken u vriendelijk deze brief (download deze brief (in PDF formaat) hier) te doen toekomen aan de leden van het college, alsmede aan de leden van de gemeenteraad.

Een bevestiging stellen wij zeer op prijs.

Met dank en vriendelijke groeten,

Dagelijks Bestuur Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers
Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Tel. 033-4962768

VAKVERENIGING BRANDWEER VRIJWILLIGERS

Aan: Het college van burgemeester en wethouders

- In afschrift aan de leden van de gemeenteraad

Datum : 5 april 2013
Betreft : Tijd voor het eerlijke verhaal over opkomsttijden en dekkingsplannen

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Naar aanleiding van de telkens terugkerende discussies over opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer en de daarop gebaseerde TV uitzending van EenVandaag van 11 maart jongstleden, hebben wij een nieuwsbericht op onze website gezet met de titel **'Feiten liegen niet'.** Dit is het eerlijke verhaal over opkomsttijden en dekkingsplannen.

In het genoemde nieuwsbericht op onze website[1] nuanceren wij onderbouwd de berichtgeving van EenVandaag en de inhoud van het TNO rapport[2] dat is opgesteld in opdracht van het Veiligheidsberaad en een aantal aspecten onderbelicht laat.

Samenvattend
Wij delen de mening dat brandweerzorg meer is dan opkomsttijden alleen. De conclusies uit het TNO rapport herkennen wij echter niet. Er is ook geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat ten gevolge van het Besluit Veiligheidsregio's, extra personeel en tientallen extra kazernes benodigd zijn om te kunnen voldoen aan de bepalingen in de wet. Berichten hierover zijn onjuist en volkomen uit de lucht gegrepen. Dit neemt niet weg dat de opkomsttijd als een belangrijk kwaliteitskenmerk van de brandweer wordt beschouwd. Ons advies luidt: Vraag het de burgers! Wat verwachten zij van de brandweer? 10 Tegen 1 dat ze snel en slagvaardig optreden van de brandweer heel belangrijk vinden.

Burgers ontlenen hun gevoel van (brand)veiligheid aan de wetenschap dat de brandweer snel aanwezig is als dat nodig is en daadkrachtig kan optreden. Dat kan het verschil uitmaken tussen beperkte schade of een 'total loss', tussen leven of dood, hoewel dat wordt ontkend door enkele vertegenwoordigers van het Veiligheidsberaad en andere 'experts'. Een schande en een klap in het gezicht van de ruim 26000 brandweerlieden die dag in dag uit hun motivatie ontlenen aan het maken van dat verschil. Volgens het CBS zijn in de afgelopen 10 jaar ruim 80.000 mensen door de brandweer gered bij brand, ongeval of een ander soort hulpverlening. Bovendien vragen wij ons hardop af of de burger tevreden is met een 'tweepersoons auto met beperkte middelen' wanneer hij na een aanrijding bekneld zit in een autowrak of zijn 'have en goed' wordt bedreigd door de vlammen.

Normen brandweerzorg niet achterhaald
De normen voor de brandweerzorg zijn dan ook geen willekeurig bedenksel zoals meerdere malen gesuggereerd wordt maar een bestuurlijke bevestiging van jarenlange ervaringen uit de praktijk, geënt op risico-denken. Te beweren dat deze normen verouderd zijn is een pertinente onjuistheid. Deze normen zijn in 2002 zorgvuldig geëvalueerd[3], geactualiseerd en in 2006 opnieuw vastgesteld en worden door alle betrokkenen in de praktijk als acceptabel en betaalbaar beschouwd. Dit alles in tegenstelling tot berichten in de media, heeft ook het Veiligheidsberaad deze normen toen onderschreven.

VNG, opkomsttijden en brandweerinzetten in buitengebieden.
Namens verschillende partijen pleit de VNG in haar brief van 24 juni 2008[4] voor een bestuurlijke afweging in het hanteren van de opkomsttijden. 'Afwijking van de norm moet kunnen plaatsvinden in de buitengebieden en op grote wateroppervlakten'. Het beperkte aantal brandweerinzetten in die gebieden rechtvaardigt in veel gevallen niet het bouwen van een brandweerkazerne om de opkomsttijden te kunnen halen, aldus de VNG.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Post : Postbus 290
3830 AG Leusden

Telefoon : 033 - 49 62 768
Fax : 033 - 49 62 777
Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bankrekening : 61.37.43.415
CMHF - Verenigingsnummer 90

CMHF

Mede op basis van deze reactie en een doorrekening van het Cebeon[5] heeft de minister het concept Besluit Veiligheidsregio's aangepast[6] en is het stelsel met de minimale dekkingspercentages en de bijbehorende bandbreedten vervangen door een expliciete bevoegdheid voor het bestuur om - met de tabel met opkomsttijden als referentiepunt - een afweging te maken welke opkomsttijden in welke gebieden zullen gelden. Dit betekent dat het bestuur niet overal de opkomsttijden zal hoeven te garanderen en geen grote investeringen zal hoeven doen als dat nauwelijks effect heeft op de Brandveiligheid. Daardoor zijn ingrijpende financiële gevolgen van hoofdstuk 3, paragraaf 2, van het Besluit veiligheidsregio's - zoals soms in de media wordt gesuggereerd - de facto niet aan de orde.

Wetenschappelijke onderbouwing opkomsttijden
Omwille van de veiligheid van uw burgers en in tegenstelling tot hetgeen TNO en het Veiligheidsberaad beweren, is er wel degelijk een wetenschappelijke onderbouwing van het belang van opkomsttijden: geen garantie op een goede afloop, maar wel de zekerheid dat elke minuut telt en dat met elke minuut vertraging de kans op dood of zwaar gewond en de omvang van de schade met meerdere procenten toeneemt. Een wetmatigheid die door deskundigen in binnen- en buitenland niet wordt betwijfeld.

Nationaal dekkingsplan
Een oplossing die al verschillende malen door ons is aangereikt, is een landelijk dekkingsplan, objectief, onpartijdig en tegen een fractie van de huidige kosten. Voorwaarde is dat de uitgangspunten voor de samenstelling van dit landelijke dekkingsplan zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en lokale invloed geborgd blijft bij wijzigingen.

Tenslotte komen we nog terug bij de conclusies van het TNO onderzoek naar de relatie tussen opkomsttijden en brandveiligheid. De VBV zet grote vraagtekens bij de kwaliteit van het onderzoek, de rapportage en de conclusies die worden getrokken. Enkele ervan hebben we hierboven al weerlegd. Ook de conclusie dat in Duitsland en Engeland de opkomsttijden een mindere rol spelen dan in Nederland is een ernstige misvatting. Sterker, ze spelen daar nog een grotere rol en verwijzen daarbij graag naar de informatie in ons nieuwsbericht 'Feiten liegen niet'.

Ook de VBV beseft dat er bezuinigd moet worden en ondersteund derhalve het streven naar een doelmatige inzet van beschikbare middelen. Wij sluiten af met u veel wijsheid te wensen bij uw keuze tussen veiligheid en bezuinigen en de doelmatigheid van budgetten. Met schroom verwijzen wij daarbij nog naar de flinke investeringen in ongevraagde, belastende 'oplossingen' voor niet bestaande problemen zoals dat bij de invoering van het PPMO (Periodiek Preventief Medisch Onderzoek) het geval is. Gelukkig worden deze extra kosten nu in verschillende regio's ter discussie gesteld. Wij zullen er in de komende onderhandelingen over de rechtspositie een punt van maken.

De uitvoering van beleid aangaande de brandweerzorg vereist zorgvuldigheid dus mocht u vragen of opmerkingen hebben over deze reactie en onze standpunten, kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Cees van Beek MCDm
Voorzitter VBV

[1] http://www.brandweervrijwilligers.nl/nieuws/vbv-nieuws/3273/feiten-liegen-niet/
[2] http://www.veiligheidsberaad.nl/Conclusie_TNO_rapport_RemBrand_strikte_opkomsttijd_dekt_lading_niet.html
[3] https://www.infopuntveiligheid.nl/Publicatie/DossierItem/15/573/handleiding-brandweerzorg-1992-leidraad-repressieve-brandweerzorg-2002-concept-2007.html
[4] http://www.vng.nl/files/vng/vng/Documenten/vngdocumenten/2008_overig/Kabinet_BABVI-U200800674.pdf
[5] Cebeon, Financiële gevolgen concept Besluit veiligheidsregio's. Verkenning kosteneffecten opkomsttijden.
[6] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31117-9.html (zie punt 5.1 'brandweer')

INGEKOMEN - 8 APR 2013

Almelo, 8 april 2013.

Gemeenteraad Gemeente Almelo

Stadhuisplein 1

Almelo

Zienswijze

Betreft : ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid (NL.IMRO.0141.BP00054-0301)

Geachte Raad,

Ondergetekenden doen hierbij u toekomen een zienswijze voor het bestemmingsplan Centrum-Zuid, gekenmerkt als NL.IMRO.0141BP00054-0201.

Wij als direct omwonenden en eigenaren van bedrijven van de Grotestraat 153 te alhier, hebben ook een bezwaar ingediend en onze mening gegeven bij het voorontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid. Hoewel wij van mening zijn , dat er goede redenen aanwezig zijn om de bestemming van het pand Grotestraat 153 niet als horeca categorie 3 te kwalificeren, is hier negatief op gereageerd.

Het is ons volkomen onduidelijk waarom de gemeente Almelo meerdere plannen maakt voor het centrum en vervolgens hun eigen plannen buiten werking zet. Hierbij valt te denken aan de bestaande Detailhandelsvisie en de vernieuwde Detailhandelsvisie die binnenkort wordt gepresenteerd, het Masterplan, het Binnenstadsplan en een nieuw project voor de gehele Grotestraat die eind april gepresenteerd wordt aan de gemeente raad.

Voor ons ligt het opstellen van een nieuw bestemmingsplan, welke het huidige uit 1943 vervangt. Met het nieuwe bestemmingsplan zullen wij dus weer decennia vooruit moeten. Echter, met dit bestemmingsplan en de bijbehorende regels hebben wij vele vragen.

U als gemeente raad dient het bestemmingsplan goed te keuren, m.a.w. u dient ruimtelijk te ordenen. Gebieden aanwijzen welke functie ze hebben, wat wel en niet kan. Ruimtelijk ordenen is het opstellen van een plangebied. Niets meer en niets minder. Echter, door het aanwijzen van een specifiek pand op de Grotestraat 153 in dit geval tot horeca cat. 3 bent u bezig met het nemen van een beschikking. En dit is niet correct. De Raad van State heeft al meerdere malen uit gesproken dat ruimtelijk ordenen niet hetzelfde is als economie bedrijven. Hoe een pand al dan niet wordt ingevuld doet niet ter zake bij het opstellen van een bestemmingsplan. Er worden uitsluitend richtlijnen opgesteld en kaders gemaakt waar aan te houden valt.

Opmerkelijk is ook, dat het planologisch zeer tegenstrijdig klinkt. Zo wordt gezegd in bijbehorende stukken: "*...Het oostelijke gedeelte van de Grotestraat (tot aan de Bavinkstraat) heeft de bestemming Centrum – 2 gekregen. Hetzelfde geldt voor de westzijde van de Grotestraat vanaf de Hofkampstraat tot aan het appartementencomplex (Manchester) op de hoek van de Grotestraat en de Holtjesstraat. Centrum – 2 verschilt van Centrum - 1 in die zin dat binnen de bestemming Centrum - 2* ***geen*** *cafés zijn toegestaan. De huidige cafés aan de Grotestraat zijn met name gelegen ten noorden van de Hofkampstraat en daarom is ter hoogte van de Hofkampstraat het onderscheid gemaakt.. Een en ander in lijn met de gewenste ontwikkeling dat cafés met name geconcentreerd worden in de binnenstad".* Hier wijkt de gemeente dus af de planologische wensen.

In het antwoordt op ons voorbestemmingsplan Centrum-Zuid kregen wij te horen, dat er al een omgevingsvergunning is afgegeven voor Grotestraat 153. Maar deze omgevingsvergunning is afgegeven voor een wijzigen van een pui. Niets meer en niets anders. Of er wel of geen horeca in komt doet niet ter zake. Immers, elke eigenaar van een pand die zijn pui aanpast door plaatsen van deuren, is geen vrijstelling voor horeca te bedrijven. En van een veronderstelling uitgaan dat er horeca inkomt, is een veronderstelling...Niets meer en niets anders. Geen vrijbrief voor horeca. Na 16 maanden na afgifte omgevingsvergunning heeft nog geen enkele activiteit plaatst gevonden. Daardoor bestaat de volgende mogelijkheid: de wijzigingsbevoegdheid. Onder 8.6.b staat:".. *Burgemeester en wethouders wijzigen het plan zoals genoemd onder a. enkel indien van de mogelijkheden welke zijn gegeven door de aanduiding op het betreffende perceel geen gebruik meer wordt gemaakt.".*

Er wordt gezegd, dat nog steeds het bestemmingsplan uit 1943 geldig is. Dat klopt. Maar dit geldt ook voor de overige panden in de Grotestraat Zuid. Waarom worden deze niet aangemerkt als horeca cat. 3?Willekeur? Immers ook hier is in het nieuwe plan lichte horeca mogelijk. Signant details is trouwens, dat men in het bestemmingsplan onderscheidt maakt in soorten horeca. Hoe wil men dit eventueel bij de Raad van State uitleggen? Horeca is horeca !!

Ook moet worden aangemerkt, dat in het gemeentelijk structuurplan weer wordt gegeven citaat: "*.....Ten aanzien van horecavoorzieningen in de binnenstad wordt aangegeven dat de aandacht en zorg uitmoet gaan naar de avond- en nachthoreca, waarbij vanwege geluids- en andere overlast verdergaande concentratie is gewenst.*" . Met andere woorden verkleining. Het is dus zeer onlogisch om het bestaande horecagebied te vergroten en volgens het structuurplan ook niet gewenst.

In de Toekomstvisie Detailhandel 2008 -2015 wordt ook gesproken met dezelfde strekking citaat: "*....Het centrum moet worden teruggebracht tot een compacte, levendige stadskern, waarbij onder andere het zuidelijke deel van de Grotestraat gekenmerkt moet gaan worden door een mix van winkels in meer doelgericht bezochte branches en dienstverlenende bedrijven. Buiten de hoofdstructuur en de aanloopgebieden zijn nieuwe winkelontwikkelingen niet wenselijk.*"
In de bijbehorende documentatie, hoofdstuk 4 Milieu-aspecten, 4.1 wordt het volgende gesteld citaat :".... *Om een leefbare woonomgeving te waarborgen worden de ruimtelijk relevante milieu-invloeden van bedrijfsmatige activiteiten, in relatie tot de omgeving, beschreven. Vanuit deze doelstelling ligt in de woongebieden het* ***accent op wonen*** *en worden bedrijfsmatige activiteiten* ***geweerd of ontmoedigd.*** *Andersom ligt het accent in gebieden waar bedrijvigheid is toegestaan op*

activiteiten en wordt wonen niet direct toegestaan. Functiemenging van detailhandel en wonen, kan gewenst zijn voor zover deze ***niet*** *leidt tot een onleefbare situatie en deze bedrijvigheid* ***direct is gerelateerd*** *aan de woonomgeving(bv. buurtsuper, schoolgebouw).* Blz 12. Het spreekt voor zich, dat horeca categorie 3, niet samengaat met wonen. En juist naast het perceel is er bestemming wonen. Dit is strijdig met wat men wil. Vanwaar wordt het bewuste perceel nu ineens wel ingedeeld als cat.3 ?

Ondergetekenden hebben de laatste jaren regelmatig contact gehad met diverse gemeentelijke afdelingen en Politie Twente. Zo heeft de afdeling Economische Zaken ook bezwaren tegen het vestigen van een horeca gelegenheid op perceel Grotestraat 153. (Zie bijgesloten kopie email). Ze verwijzen naar het Masterplan, het huidige (nog) geldende Detailhandelvisie en toekomstige Detailhandelvisie. Hier wordt duidelijk weer gegeven dat een concentratie van horeca gewenst is en het bewuste perceel valt niet in dit gebied. Ook de afdeling ROM heeft al schriftelijk gereageerd, dat horeca niet wenselijk is en ook niet kan. Immers een terrasvergunning kan niet worden afgegeven, het loopgedeelte is te smal voor het pand en passanten zullen op het gedeelte voor verkeer gaan lopen, met alle risico's van dien. (Bijgesloten email).

De Politie Twente heeft inmiddels ook aangegeven, dat horeca op deze plek absoluut niet wenselijk is. Dit vanwege het feit, dat het horecagebied (werkgebied) te groot wordt en versnipperd wordt in plaats van concentratie van horeca. Ze kunnen de openbare veiligheid, c.q. handhaving niet garanderen. Dit vanwege te weinig personeel in het weekend.

De afgelopen jaren, hebben ondergetekenden meerdere malen klachten ingediend tegen bepaalde horecagelegenheden in de Grotestraat Zuid nabij ons. Zowel bij de klachtencommissie Almelo als bij de klachtencommissie Politie Twente. Deze laatste heeft ons in het gelijk gesteld, dat er veel overlast is van horeca en dat zij niet voldoende kunnen handhaven en de openbare veiligheid kunnen garanderen.. (Bijgesloten uitspraak).

Meerdere malen heeft de gemeente Almelo aangegeven niet te kunnen optreden tegen deze bedrijven, maar dat het wel duidelijk is dat er meer dan normaal veel overlast is van bestaande horeca.

Hoe het ook zij, de volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- Er is meer dan normaal overlast van de huidige horeca
- De grens voor horeca hoort te liggen ten noorden van de Hofkampstraat
- Tegenstrijdige gemeentelijke plannen
- In het huidige pand zit geen horeca is ook niet wenselijk
- Er dient een afweging van belangen gemaakt te worden: horeca of wonen?
- Ruimtelijk ordenen is geen economie bedrijven.

Indien wenselijk wil ik graag ook dit mondeling toelichten.

Namens de ondernemers en bewoners in het bewuste deel Grotestraat Zuid en bewoners Hofkampstraat, aangesloten ondernemers CAA.

In afwachting van uw antwoord,

J. Lammerts
Grotestraat 138 – 140
7607 CW Almelo
Tel. 813672.

Bijgesloten:

- handtekeninglijst bezwaarmakers bewoners Hofkampstraat, Grotestraat.
- Kopie EZ email
- Kopie ROM email
- Kopie Politie Twente uitspraak

Kopie E2 . mail.

lammerts

Van: "Knieper - Bouwhuis, Marian" <m.knieper@almelo.nl>
Aan: <info@j-lammerts.nl>
CC: "Harmsel, Alma ter" <a.terharmsel@almelo.nl>
Verzonden: dinsdag 13 maart 2012 15:47
Onderwerp: horeca grotestraat zuid 153

goedemiddag,

hierbij het advies van economische zaken omtrent de vestiging van een horecaonderneming aan de Grotestraat Zuid.
Omdat het bestemmingsplan vestiging van een horecazaak op die plek toelaat is het erg moeilijk om m.b.v. goede argumenten vestiging tegen te houden.

met vriendelijke groet,

marian knieper-bouwhuis
Beleidsmedewerker Economie | Afdeling Sociale & Economische Zaken | Gemeente Almelo | Postbus 5100 | 7600 GC Almelo | Telefoon: 0546-541786 |

Van: Knieper - Bouwhuis, Marian
Verzonden: maandag 19 april 2010 16:01
Aan: Sleebos, Walter
CC: Avest - ter Harmsel, Alma ter
Onderwerp: horeca grotestraat zuid 153

hoi Walter,

advies van economische zaken over vestiging van een horecaonderneming in Grotestraat Zuid 153 is negatief, omdat
- het pand zeer dicht bij woonbebouwing ligt wat zich slecht verhoudt met horeca
- het niet past binnen het Masterplan en Binnenstadsplan waar gesproken worden over de horecapleinen Kerkplein/Kerkstraat, Waagplein en Amaliaplein
- het niet past binnen de gedachte om horeca zoveel mogelijk te clusteren.

Dit zijn onze belangrijkste argumenten tegen de vestiging van horeca aan de Grotestraat Zuid 153. Tot slot zal er, mocht er toch onverhoopt een horecavestiging op die plek komen, geen ruimte zijn voor een terras aan de voorzijde van het pand.

groeten,
marian

13-3-201.

Kopie ROM mail

lammerts

Van: "Veldscholten, Hans" <h.veldscholten@almelo.nl>
Aan: <info@j-lammerts.nl>
Verzonden: woensdag 21 april 2010 15:38
Onderwerp: terras Grotestraat Zuid

Geachte heer Lammerts,

Ik heb gezocht naar mijn mailwisseling met bijzondere wetten. Deze is er niet. Ik heb een negatief advies gegeven richting het team Markt & Haven. Ik kan de mail echter niet terug vinden. De strekking weet ik nog wel. Grotestraat heeft een relatief smal profiel. Rijbaan met aan weerszijden trottoirstrook. Bij plaatsing van terras wordt de voetganger naar de rijbaan geduwd. Dit is onwenselijk. Terrassen dienen m.i. ook op locaties gevestigd worden waar er ook ruimte voor is (pleinen, inhammen e.d.).
Ik zal mijn reactie alsnog naar Bijzondere Wetten sturen.

Met vriendelijke groeten

Hans Veldscholten

Kopie

POLITIE
• Twente

Postbus 14
7500 AA Enschede
Telefoon 0900-8844

Korpsbeheerder

Bezoekadres Nijverheidsstraat 2
ENSCHEDE
)oorkiesnummer 0900 - 8844
Faxnummer 053 - 455 5400
Behandeld door E. Sonmez
Ons kenmerk KL 10.16
Uw kenmerk
Datum 13 mei 2011
Onderwerp Afdoening klacht 2
Bijlagen

- JEEJAR
  T.a.v. de heer J.E. Eshuis
  Terras 36
  7609 XR Almelo

> Geachte heer Eshuis,

- Hierbij deel ik u mee dat ik een besluit heb genomen naar aanleiding van de door u, namens uw client de heer J. Lammerts, ingediende klacht over het optreden van medewerkers van de politie Twente. Ik heb mijn beslissing genomen op basis van het resultaat van het onderzoek en het daaraan gekoppelde advies van de klachtencommissie dat als volgt kan worden samengevat.

Aard en inhoud van de klacht

U stelt dat uw client al jaren klaagt over overlast veroorzaakt door twee horecabedrijven die zijn gevestigd in het centrum van Almelo.
Volgens u worden door de desbetreffende horecabedrijven vooral de sluitingstijden overschreden wat tot gevolg zou hebben dat bij grote regelmaat ernstige verstoringen van de openbare orde plaats vinden.

U verklaart dat uw client bij voortduring heeft geklaagd over het niet naleven van de sluitingstijden door de desbetreffende horecabedrijven terwijl er door de politie geen enkel proces-verbaal zou zijn opgemaakt. Daarom diende u uw klacht in over de volgende gedraging;

›De politie Almelo komt de verplichting niet na zoals deze is gesteld onder punt 5 van het convenant `*Omgaan met Sluitingstijden*'.

Algemeen

Op 12 juli 2000 werd door de gemeente Almelo, Koninklijke Horeca Nederland, Afdeling Almelo, de politie Twente en het Openbaar Ministerie een deel-convenant `Orrigaan met Sluitingstijden' ondertekend.
Doelstelling van dit convenant is een integrate aanpak van de verstoring van de openbare orde in en rond de horeca-inrichtingen, verschillende vormen van overlast voor de omgeving en voorkomen van discriminatie.
De noodzaak voor het aangaan van het convenant was gelegen in de gesignaleerde toename van geweld in de horecaconcentratiegebieden tijdens uitgaansuren en de geconstateerde on-
- duidelijkheid betreffende de handhaving van de sluitingstijden.

Samengevat omschrijft punt 5 van het voornoemd convenant dat de politie bij constatering van overtreding van het sluitingsuur direct proces-verbaal zal opmaken en de burgemeester hiervan in kennis zal stellen.

Op uw verzoek is u op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur de mutaties toegezonden over de afgelopen 2 jaar die betrekking hebben op de horecabedrijven in kwestie.

Conclusie en advies

Het geheel in overweging nemende adviseert de klachtencommissie mij om de klacht over de onderzochte gedragingen als **gegrond** te beoordelen en licht dit als volgt toe.

In de uitoefening van haar werkzaamheden heeft de politie discretionaire bevoegdheid.
Dat betekent dat de politie naar eigen inzicht een vrije beslissingruimte heeft in haar optreden, zo ook tegen overtredingen van sluitingstijden.

De commissie is van mening dat in voorliggende kwestie de feiten echter anders liggen. Kennelijk was de overlast in een bepaald horecagebied in Almelo van dusdanige aard en omvang dat enkele instanties, waaronder de politie Twente, het nodig achtten om voor de aanpak hiervan nadere afspraken met elkaar te maken. Dit resulteerde in het onderhavige convenant.
Omdat in het convenant geen einddatum is vermeld, wordt het convenant nog steeds als geldig aangemerkt. Er mag dan ook aangenomen worden dat de participerende partijen conform het convenant handelen.

De commissie heeft vastgesteld dat in het convenant een aantal zaken expliciet geformuleerd zijn. Hiermee heeft de politie Twente zich onvoorwaardelijk verplicht om bij constatering van overtreding van het sluitingsuur direct proces-verbaal op te maken en de burgemeester daarvan in kennis te stellen.

Uit de contacten met u, uw client en de politie is de commissie gebleken dat de politie een minder grote prioriteit geeft aan sluitingstijden van horecagelegenheden. Dit gelet op haar ordehandhavingstaak in een wijdere omgeving dan alleen de betreffende horecagelegenheden.
De commissie constateert dat de politie van goede wil is. De politie pleegt op drukke momenten extra personele inzet. Ondanks deze inzet is de politie op een aantal punten niet in staat geweest om naar de letter van het convenant te handelen.
Deze constatering in overweging nemende is het voor de commissie voldoende duidelijk geworden dat door de politie onvoldoende is nagekomen wat er in het convenant is afgesproken.

Ik volg in deze het advies van de commissie en merkt de klacht als **gegrond** aan.

Voorts heeft de commissie geconstateerd dat de tekst van het convenant niet dekkend is voor de situatie c.q. het probleem zoals die door partijen wordt ervaren.
Om die reden hecht zij er aan het volgende aan haar advies toe te voegen.

De commissie is van mening dat de politie met het aangaan van een dergelijk convenant op zijn minst de verwachting heeft opgeroepen als dat zij niet vrij zal zijn in het bepalen van prioritaire keuzen. Met dit convenant wordt er een verwachtingsmanagement gecreeerd wat voor de politie niet haalbaar is gebleken.

De commissie is van mening dat een convenant moet dienen als een wederzijdse intentieverklaring tussen de betrokken partijen om zaken aan te pakken.
In het onderhavige convenant wordt naar de mening van de commissie een resultaatsverplichting uitgesproken.
De commissie acht het tevens raadzaam om bij een convenant regelmatige evaluatie of te spreken
Op basis van deze argumenten en gezien de taakstelling van de politie betwijfelt de commissie of het convenant zoals dat destijds is aangegaan voor de politie uitvoerbaar is.
De commissie adviseert dan ook om het betreffende convenant nogmaals op de inhoud te beoordelen en te overwegen of het op deze wijze gehandhaafd dient te blijven.

Bij deze brief wordt het klachtadvies van de klachtencommissie gevoegd alsmede het verslag van de hoorzitting.

Ik verzoek u om uw client van bovenstaande in kennis te stellen en hem in het bezit te stellen van een afschrift van deze stukken.

Tegen deze beslissing staat geen beroepsmogelijkheid open. Als u het echter niet eens bent met deze beslissing of met de behandelingsprocedure dan kunt u zich wenden tot de Nationale ombudsman. Het postadres hiervan is Nationale ombudsman, Postbus 93122, 2509 AC Den Haag.

Mocht u nog vragen hebben betreffende uw klacht, dan kunt u, bij voorkeur binnen een week na ontvangst van dit schrijven, telefonisch contact opnemen met het Bureau Interne Veiligheid van de politie Twente. (telefoonnummer 0900 — 8844)

Met vriendelijke groet,
de korpsbeheerder,

P.E.J. den Oudsten

PiLITI E

Postbus 14
7500 AA Enschede
Telefoon 0900-8844

e Twente

Korpsonderdeel Klachtencommissie
Bureau Interne Veiligheid
Bezoekadres Hermandad 2
Enschede
Doorkiesnummer 053-455 5086
Faxnummer 053-455 5400
Behandeld door E. Sonmez
Ons kenmerk KL 10.16
Uw kenmerk
Datum 03 mei 2011
Onderwerp Onderzoeksverslag / klachtadvies inzake politieoptreden
Bijlagen

- De heer P.E.J. den Oudsten
  Korpsbeheerder politie Twente

Geachte heer Den Oudsten,

- Hierbij zend ik u het advies van de regionale klachtencommissie politie Twente inzake de klacht van de heer J. Lammerts, hierna to noemen **klager.** De klacht werd namens hem ingediend door de heer J.E. Eshuis van het juridisch adviesbureau JEEJAR.

Aard en inhoud van de klacht

Klager stelt dat hij al jaren klaagt over overlast veroorzaakt door twee horecabedrijven die zijn gevestigd in het centrum van Almelo.
Volgens klager worden door de desbetreffende horecabedrijven vooral de sluitingstijden overschreden wat tot gevolg zou hebben dat bij grote regelmaat ernstige verstoringen van de openbare orde plaats vinden.

Klager verklaart dat hij bij voortduring heeft geklaagd over het niet naleven van de sluitingstijden door de desbetreffende horecabedrijven terwijl er door de politie geen enkel proces-verbaal zou zijn opgemaakt. Daarom diende hij zijn klacht in over de volgende gedraging;

.Klager stelt dat de politie Almelo de verplichting niet nakomt zoals deze is gesteld onder punt 5 van het convenant *`Omgaan met Sluitingstijden'.*

Algemeen

Op 12 juli 2000 werd door de gemeente Almelo, Koninklijke Horeca Nederland, Afdeling Almelo, de politie Twente en het Openbaar Ministerie een deel-convenant `Omgaan met Sluitingstijden' ondertekend.
Doelstelling van dit convenant is een integrals aanpak van de verstoring van de openbare orde in en rond de horeca-inrichtingen, verschillende vormen van overlast voor de omgeving en voorkomen van discriminatie.
De noodzaak voor het aangaan van het convenant was gelegen in de gesignaleerde toename van geweld in de horecaconcentratiegebieden tijdens uitgaansuren en de geconstateerde onduidelijkheid betreffende de handhaving van de sluitingstijden.

-

Samengevat omschrijft punt 5 van het voornoemd convenant dat de politie bij constatering van overtreding van het sluitingsuur direct proces-verbaal zal opmaken en de burgemeester hiervan in kennis zal stellen.

Op verzoek van klager is hem op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur de mutaties toegezonden over de afgelopen 2 jaar die betrekking hebben op de horecabedrijven in kwestie.

Samenvatting van de hoorzitting d.d. 11 april 2011.

Aangezien de klacht is gericht tegen de politie cluster Noord, teams Almelo, zijn als vertegenwoordigers van de politie voor deze zitting uitgenodigd de heren H.J. Gottemaker, plaatsvervangend clusterchef en de heer H.E. Buis, wijkagent team Almelo centrum.

Door klager en zijn raadsman de heer Eshuis worden aan het begin van zitting enkele documenten uitgereikt aan de aanwezigen. Daarin wordt een uiteenzetting van de klacht en de waarnemingen van klager rondom de twee horecagelegenheden in kwestie weergegeven.

Volgens Eshuis is hij als ex-medewerker van de gemeente Almelo betrokken geweest bij de totstandkoming van het convenant `Omgaan met Sluitingstijden'. Een aantal partijen, waaronder het toenmalige district Noordwest van de politie Twente, hebben zich aan het convenant verbonden. Het convenant is in 2000 aangegaan ten gevolge van problemen rondom de horeca. Met betrekking tot deze kwestie is ook een klacht bij de gemeente Almelo ingediend. Volgens de bezwarencommissie van de gemeente Almelo zou het convenant nog steeds van toepassing zijn.

Eshuis en klager stellen dat in de afgelopen jaren er bij de politie veel meer geklaagd is dan uit de mutaties van de politie Twente blijkt, maar dat de politie daar niet op heeft gereageerd. De horeca zou zich niet aan de regels houden. De politie zou bij constatering hiervan niet optreden. Het convenant is bindend, dus verwachten zij dat de politie conform het convenant optreedt en de burgemeester informeert die op zijn beurt de nodige maatregelen kan nemen.
Eshuis is van mening dat de politie de zwakste schakel in het gehele handhavingtraject is. Volgens hem wordt de gemeente niet gevoed door de politie over de feiten en omstandigheden.

Klager vult aan dat de door hem vastgelegde camerabeelden van verschillende overtredingen drie maanden lang zijn doorgegeven aan de politie en dat zij daar niets mee heeft gedaan. Klager voelt zich met zijn klachten door de politie en de gemeente Almelo van het kastje naar het muurtje gestuurd.
Klager verbaast zich over het felt dat de politie, na het indienen van de klacht, op 16 januari 2011 wel een controle heeft uitgevoerd en een proces-verbaal heeft opgemaakt terwijl dat in het verleden niet is gebeurd.

Gottemaker geeft aan dat de politie in de weekenden extra personeel inzet. De tijden tussen 02.00 uur en 04.30 uur zijn voor de politie spitsuren. Dan richt de politie zich vooral op de openbare orde taak zoals vechtpartijen. Controle op sluitingstijden heeft dan een ondergeschikte rol. Hem is uit een mutatie gebleken dat er mogelijk sprake is geweest van constatering van overtreding van de sluitingstijd.
Alle horeca mutaties van de politie gaan elke maandagmorgen naar de afdeling Bijzondere Wetten van de gemeente Almelo.

Gottemaker denkt dat er regelmatig geen politie-inzet plaats vindt in verband met prioritering van de meldingen vanwege samenloop van zaken tijdens het uitgaansuur ter plekke.

Volgens Buis bevindt zich in Almelo een behoorlijk groot horecagebied. De politie is daar primair aanwezig om problemen in de kiem te smoren. Het is voor hen ondoenlijk om conform het convenant te handhaven. De politie kan niet bij de deur van de horeca gaan staan. Zij kan optreden als er na 04.30 uur klanten een horecabedrijf betreden. Het traject voor die tijd is niet te controleren.
Er is meer horecagebied bijgekomen terwijl er in vergelijking met de tijd van het aangaan van het convenant minder politie is. De politie kan niet overal tegelijk zijn.

Uit de mutaties is Buis gebleken dat de problemen en de overlast niet alleen betrekking hebben op de twee bewuste horecagelegenheden maar op een groter gebied. Overigens zijn de problemen rondom deze twee gelegenheden niet meer dan elders in het centrum.
Wat betreft de aangedragen beelden door klager heeft Buis alleen de beelden van een vechtpartij ontvangen. Die beelden gaven geen aanknopingspunten richting verdachten of horecagelegenheden.

Buis geeft aan dat de politie behoefte heeft aan duidelijke richtlijnen en handvatten. Hij acht het bestaande convenant te onduidelijk en lastig om naar te handelen. Duidelijke, heldere regels zonder een convenant waarin de sluitingstijden worden vermeld zouden naar zijn mening de handhaving op horeca eenvoudiger maken.
Ook zou Buis graag de namen van de andere klagers ontvangen om ook samen met hen en de gemeente bij elkaar te komen en te zoeken naar oplossingen.
Gottemaker is het met Buis eens dat het zaak is om het bestaande convenant nogmaals te beoordelen met de vraag of het convenant op deze wijze gehandhaafd dient te worden.

Volgens de Vz. wordt de politie in zijn algemeenheid verweten dat zij niet reageert op meldingen. Hij constateert dat de hoofdzaak van de klacht bij het convenant wordt gelegd.
De Vz. acht het van belang dat partijen met elkaar in gesprek gaan om zaken op te lossen.

Conclusie en advies

Het geheel in overweging nemende acht de commissie de klacht ontvankelijk en adviseert u de klacht in zijn geheel als **gegrond** te beoordelen en licht dit als volgt toe.

In de uitoefening van haar werkzaamheden heeft de politie discretionaire bevoegdheid.
Dat betekent dat de politie naar eigen inzicht een vrije beslissingruimte heeft in haar optreden, zo ook tegen overtredingen van sluitingstijden.

De commissie is van mening dat in voorliggende kwestie de feiten echter anders liggen.
Kennelijk was de overlast in een bepaald horecagebied in Almelo van dusdanige aard en omvang dat enkele instanties, waaronder de politie Twente, het nodig achtten om voor de aanpak hiervan nadere afspraken met elkaar te maken. Dit resulteerde in het onderhavige convenant.
Omdat in het convenant geen einddatum is vermeld wordt het convenant nog steeds als geldig aangemerkt. Er mag dan ook aangenomen worden dat de participerende partijen conform het convenant handelen.

De commissie heeft vastgesteld dat in het convenant een aantal zaken expliciet geformuleerd zijn. Hiermee heeft de politie Twente zich onvoorwaardelijk verplicht om bij constatering van overtreding van het sluitingsuur direct proces-verbaal op te maken en de burgemeester daarvan in kennis te stellen.

Uit de contacten met klager, zijn raadsman en de politie is de commissie gebleken dat de politie een minder grote prioriteit geeft aan sluitingstijden van horecagelegenheden. Dit gelet op haar ordehandhavingstaak in een wijdere omgeving dan alleen de betreffende horecagelegenheden. De commissie constateert dat de politie van goede wil is. De politie pleegt op drukke momenten extra personele inzet. Ondanks deze inzet is de politie op een aantal punten niet in staat geweest om naar de letter van het convenant te handelen.
Deze constatering in overweging nemende is het voor de commissie voldoende duidelijk geworden dat door de politie onvoldoende is nagekomen wat er in het convenant is afgesproken.
Om die reden adviseert de commissie u de klacht als gegrond aan te merken.

Voorts heeft de commissie geconstateerd dat de tekst van het convenant niet dekkend is voor de situatie c.q. het probleem zoals die door partijen wordt ervaren.
Om die reden hecht zij er aan het volgende aan haar advies toe te voegen.

De commissie is van mening dat de politie met het aangaan van een dergelijk convenant op zijn minst de verwachting heeft opgeroepen als dat zij niet vrij zal zijn in het bepalen van prioritaire keuzen. Met dit convenant wordt er een verwachtingsmanagement gecreeerd wat voor de politie niet haalbaar is gebleken.

De commissie is van mening dat een convenant moet dienen als een wederzijdse intentieverklaring tussen de betrokken partijen om zaken aan te pakken.
In het onderhavige convenant wordt naar de mening van de commissie een resultaatsverplichting uitgesproken.
De commissie acht het tevens raadzaam om bij een convenant regelmatige evaluatie of te spreken.
Op basis van deze argumenten en gezien de taakstelling van de politie betwijfelt de commissie of het convenant zoals dat destijds is aangegaan voor de politie uitvoerbaar is.
De commissie adviseert dan ook om het betreffende convenant nogmaals op de inhoud te beoordelen en te overwegen of het op deze wijze gehandhaafd dient te blijven.

Met vriendelijke groet,

De klachtencommissie,

De voorzit er,
Jhr. Mr. R.F.R.M. van Rijckevorsel

Almelo, november 2010.

Ondergetekende als klagende omwonende en of zaakhoudende, betreffende overlast van restaurant Famly, cafe 't Dopje en eventuele horecagelegenheid van Lenferink, allen gelegen aan de Grotestraat, geeft volmacht aan J. Lammerts, vertegenwoordigd door J. Eshuis van Jeejar, om de belangen te behartigen.

naam	adres	handtekening
SOMBERG	GROTESTRAAT 136	
H. Gelmi	Grotestraat 144	
Lammerts	Grotestraat 138	
Body brand	Grotestraat 141	
Oosterneyer	Grotestraat 150	
Bouma	Grotestraat 167	
Vivant	Grotestraat 173-175	
Ten Horst	Grotestr. 154-160	
J. Lammerts	Grotestr. 140	
Grocer Saat	147a A-saf	
Grotestraat	151 A J. Peters/	
M. Oosterneyer	Grotest 169	

82 9v
760

Gemeentehuis Raadhuisstraat 14
6942 BE Didam
Postadres Postbus 47
6940 BA Didam
T (0316) 291 391
F (0316) 291 388
I www.montferland.info
E gemeente@montferland.info

Aan de raad van de gemeente Almelo (Ov):
Stadhuisplein 1
postbus 5100 7600 GC ALMELO

INGEKOMEN 9 APR 2013

Behandeld	Mw. H.J. Hoksbergen	Telefoonnummer:	0316-291580
Ons kenmerk:	13uit01510	Datum:	3 april 2013
Uw kenmerk:	-	Uw brief van:	
Bijlage(n):	**2**		

Onderwerp: advies onderwijsraad opheffingsnorm kleine scholen

Geachte leden van de raad,

Ter uitvoering van een door de gemeenteraad van Montferland aangenomen motie inzake het advies van de onderwijsraad "Grenzen aan kleine scholen" hebben wij bij brief van 21 maart jl. de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen verzocht geen gevolg te geven aan dit advies waar het de opheffingsnorm van 100 kinderen voor kleine scholen betreft.
Een afschrift van onze brief en de betreffende motie van de gemeenteraad doen wij u hierbij toekomen. Wij willen u oproepen ons standpunt te steunen, en dit kenbaar te maken aan de staatssecretaris.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Montferland,
namens dezen,
Hoofd Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling,

M.J. Duurland

Verzonden: 4 APR 2013

FSC MIX Papier FSC® C017135

Gemeentehuis Raadhuisstraat 14
6942 BE Didam
Postadres Postbus 47
6940 BA Didam
T (0316) 291 391
F (0316) 291 388

I www.montferland.info
E gemeente@montferland.info

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
t.a.v. de heer S. Dekker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Behandeld door:	Dhr. M.J. Duurland	Telefoonnummer:	0316-291391
Ons kenmerk:	13uit01372	Behorend bij:	
Uw kenmerk:	-	Datum:	21 maart 2013
Bijlage(n):	1	Uw brief van:	

Onderwerp: advies onderwijsraad "Grenzen aan kleine scholen"

Mijnheer de staatssecretaris,

Onlangs heeft de onderwijsraad u het advies "Grenzen aan kleine scholen" aangeboden. De raad adviseert in dit rapport de minimum opheffingsnorm in het primair onderwijs te verhogen naar 100 leerlingen.

Naar aanleiding van dit advies heeft de gemeenteraad van onze gemeente in zijn vergadering van 28 februari jl. unaniem een motie aangenomen waarin ons college wordt opgeroepen stelling te nemen tegen dit advies. Een kopie van deze motie hebben wij als bijlage bij deze brief gevoegd.

Met de gemeenteraad van Montferland zijn wij van mening dat:

- het ten uitvoer brengen van dit advies zal leiden tot verdere leegloop van de kleine kernen in onze gemeente, en het verdwijnen van steeds meer voorzieningen;
- het behoud van scholen in de kernen van onze gemeente essentieel is voor het in stand houden van de leefbaarheid;
- bij de vraag of een school open moet blijven de kwaliteit van de school leidend moet zijn;
- besluitvorming hierover op lokaal niveau moet plaatsvinden, en niet door de centrale overheid;
- het belangrijk is voor kinderen om in hun eigen vertrouwde omgeving naar school te kunnen gaan.

Aan de overwegingen van de gemeenteraad willen wij nog toevoegen dat de kwaliteit van het onderwijs mede gediend is door de borging van de school in de lokale gemeenschappen. Anders gezegd maakt de basisschool hier naar onze mening onlosmakelijk onderdeel van uit.

Wij willen u dan ook oproepen het advies van de onderwijsraad niet te volgen en geen voorstellen te doen die de voortzetting van scholen met minder dan 100 leerlingen bedreigen. Tevens willen wij u verzoeken nader met ons van gedachten te wisselen over de gevolgen van het tot uitvoering brengen van meergenoemd advies.

27 MRT 2013

Verzonden:

Een afschrift van deze brief hebben wij gezonden aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en aan de overige Nederlandse Gemeenten met het verzoek met ons stelling te nemen tegen het betreffende advies van de onderwijsraad.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Montferland,

De secretaris,

T.M.J.M. Evers

De burgemeester,

mw. C.C. Leppink-Schuitema

Motie over een niet geagendeerd onderwerp

CDA
Montferland

Motie over een niet geagendeerd onderwerp

De raad van de gemeente Montferland in vergadering bijeen op 28 februari 2013

constaterende dat:

- de Onderwijsraad met een advies is gekomen dat alle scholen met minder dan 100 leerlingen moeten worden gesloten

overwegende dat:

- opvolgen van dit advies zal leiden tot verdere leegloop van de kleine kernen in onze gemeente en het verdwijnen van steeds meer voorzieningen
- het behoud van scholen in de kernen van onze gemeente essentieel is voor het in stand houden van de leefbaarheid
- bij de vraag of een school open moet blijven de kwaliteit van de school leidend moet zijn
- op lokaal niveau moet worden besloten welke voorzieningen behouden moeten blijven en dat dit geen zaak is voor Den Haag
- het belangrijk is voor kinderen in de eigen vertrouwde omgeving naar school te kunnen gaan

verzoekt het College:

- zich uit te spreken tegen deze voorstellen van de onderwijsraad
- de staatssecretaris van onderwijs hierover te informeren en de staatssecretaris op te roepen geen voorstellen te doen die de voortzetting van scholen onder de 100 leerlingen bedreigen
- in gesprek te gaan met het Ministerie van OCW over de gevolgen van het verhogen van de opheffingsnorm voor onze gemeente
- een afschrift van uw brief aan de staatssecretaris te sturen en aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal
- andere gemeenten op te roepen deze reactie ook te sturen aan de staatssecretaris en in VNG verband samen op te trekken om verhoging van de opheffingsnorm van 23 naar 100 leerlingen te voorkomen / aan de orde te stellen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de CDA gemeenteraadfractie Montferland

O.G. van Leeuwen

Deze motie is aangenomen / verworpen in de vergadering van 28 februari 2013

's-Heerenberg,

De griffier,
D. Berends

ONTVANGEN OP
9 APR 2013
NAAM: Michel

Gemeenteraad van Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

INGEKOMEN - 9 APR 2013

Almelo, 8 april 2013

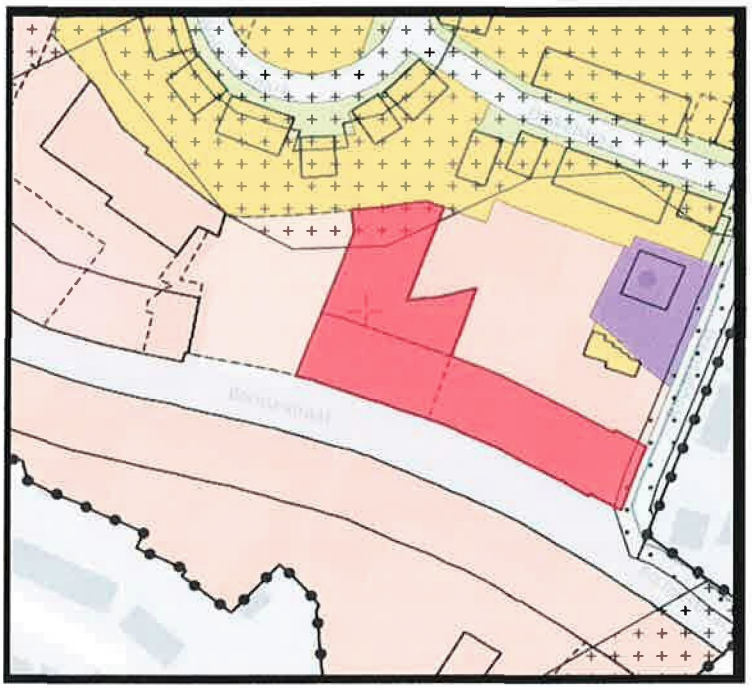
Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid
Bornsestraat, supermarkt

Geachte raad,

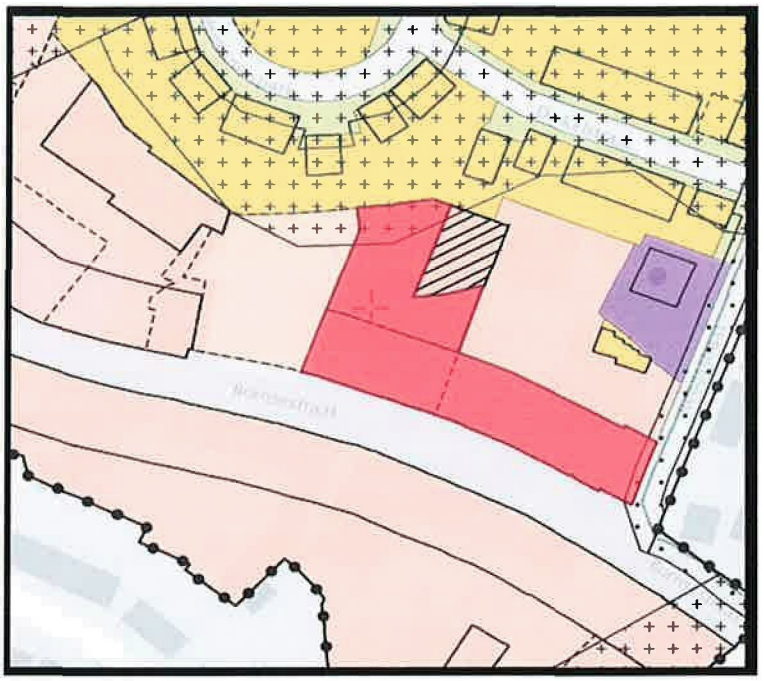
Op deze wijze wil ik u mijn zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid kenbaar maken. Ik verzoek u om het ontwerp bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. In deze brief draag ik de argumenten aan die aan dit verzoek ten grondslag liggen.

Het ontwerpbestemmingsplan is conserverend van aard. Ik tref geen afwijkende onderbouwing of argumenten aan dat dit voor de locatie Bornsestraat 46-48 e.v. (PLUS-supermarkt en terrein) anders dient te zijn. Ik ben eigenaar van het betreffende vastgoed.

Evenwel is het bouwvlak van de supermarkt in het ontwerpbestemmingsplan anders verbeeld dan de huidige situatie. Ik neem aan dat het een omissie betreft, waarover ik van mening ben dat deze aangepast dient te worden. Het ontwerpbestemmingsplan verbeeldt het bouwvlak als onderstaand:

Deze verbeelding is niet correct: de puntige "hap", die rechtsboven uit het rozerode vlak gehaald is, dient achterwege gelaten te worden. Ook die ruimte behoort bij de bestaande supermarkt. Het bouwvlak en de verbeelding daarvan zouden derhalve voor wat betreft de supermarkt met toevoeging van het hieronder gearceerde deel aangepast dienen te worden:

Daarnaast lijkt de rechthoekige strook, rechts van stippellijn, langs de Bornsestraat ten onrechte de functieomschrijving supermarkt te hebben gekregen. Dit is een zone met dagwinkels, niet zijnde een supermarkt. Het lijkt mij passend om deze strook dan ook niet de functieaanduiding supermarkt te geven.

Ik verzoek u hierbij om het ontwerpbestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, in in die zin, dat het gearceerde gedeelte bij de functieaanduiding supermarkt gevoegd wordt en het langwerpige gedeelte langs de Bornsestraat, zoals hierboven omschreven, niet.

Bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

E.P. van Haarst
Dinkelstraat 1a
7607 LJ ALMELO

Gemeenteraad van Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

ONTVANGEN OP
9 APR 2013
NAAM: Michel
INGEKOMEN - 9 APR 2013

Almelo, 8 april 2013

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid

Geachte raad,

Op deze wijze wil ik u mijn zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid kenbaar maken. Ik verzoek u om het ontwerp bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. In deze brief draag ik argumenten aan die aan dit verzoek ten grondslag liggen.

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt gesteld dat deze een actualisatie van bestaande bestemmingsplannen betreft en dat de bestaande opzet grotendeels gelijk blijft. Dit omdat het een gebied met weinig toekomstige ontwikkelingen betreft.
Ik constateer dat voorgaande niet correct is voor de locatie ingesloten door de Burgemeester van Raveslootsingel, Zuiderstraat en Bornerbroeksestraat 79 e.v. (verder: "de onderhavige locatie"). Hier faciliteert het ontwerpbestemmingsplan een supermarkt-/detailhandelsbestemming met een bouwvlakomvang van ruim 5.000 m2. Er is hier derhalve geenszins sprake van actualisatie van een bestaande bestemming. Op dit moment is op de locatie een Aldi-supermarkt gevestigd van slechts circa 900 m2 bvo. Naast deze bestaande supermarkt is er- zij het onder beroep- een vergunning verleend voor circa 2.000 m2 extra supermarktruimte. Het verschil tussen deze –totaal circa 2.900 m2- en de thans beoogde ruim 5.000 m2 wordt op geen enkele wijze onderbouwd.

Het oprekken van de supermarkt-/detailhandelsbestemming staat volledig haaks op het gemeentelijke beleid, zoals vastgelegd in:

- Toekomstvisie Detailhandel
- Detailhandelsstructuurvisie
- Masterplan
- Structuurplan Almelo

Toekomstvisie Detailhandel en Detailhandelsstructuurvisie
In de Toekomstvisie Detailhandel 2008 -2015 wordt veelvuldig aangegeven dat het faciliteren van méér supermarkt-/detailhandelsruimte op de locatie geheel ongewenst is: (de volgende cursieve gedeeltes zijn letterlijk geciteerd uit de desbetreffende gemeentelijke documenten).

"Buiten de hoofdstructuur en de aanloopgebieden zijn nieuwe ontwikkelingen niet wenselijk".
Onderhavige locatie maakt geen onderdeel uit van de hoofdstructuur en behoort niet tot een aanloopgebied.

"Nieuwe solitaire supermarkten zijn niet toegestaan."
Dit is duidelijke taal en dat is ook het doel van de Toekomstvisie: duidelijkheid bieden

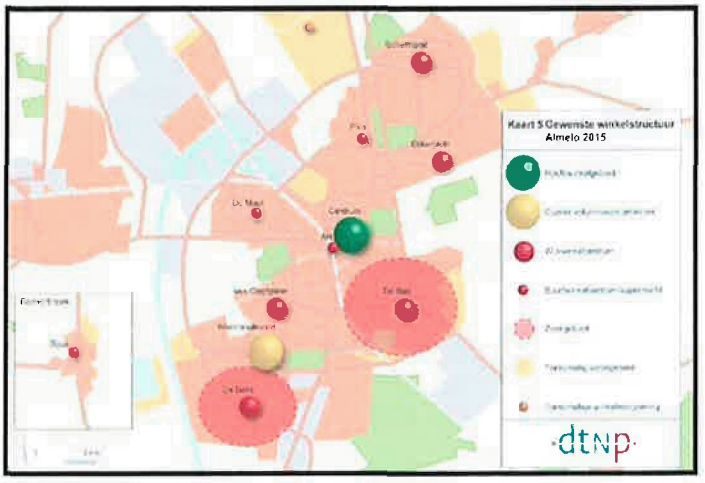
aan detailhandelsondernemingen. Het ontwerpbestemming maakt echter een nieuwe, grote en solitaire supermarkt mogelijk en dat is hier juist niet de bedoeling.

"Voor grootschalige detailhandel moeten nieuwe locaties ontwikkeld worden."
Uit niets blijkt dat deze locatie bedoeld is voor de ontwikkeling van grootschalige detailhandel (> 1.000 m2 wvo). De gemeente heeft hier nadrukkelijk andere locaties voor op het oog, zoals bijvoorbeeld de Witzandlocatie, bedrijventerrein Wendelgoor, omgeving Waterrijk, enz. Bij grootschalige detailhandelsvestigingen met een (boven-) regionale functie dient ook afstemming plaats te vinden met regiogemeenten en/of Netwerksteden, zo geeft de Toekomstvisie aan. Uit niets blijkt dat deze afstemming heeft plaats gevonden.

"Buiten de bestaande en in de toekomst nog aan te wijzen winkellocaties en –centra worden geen uitbreidingen van detailhandel toegestaan om het functioneren van de binnenstad en de wijkwinkelcentra niet onder druk te zetten".

"In wijken en buurten worden geen substantiële uitbreidingen van bestaande winkels of ontwikkeling van nieuwe winkelruimten toegestaan. Indien wenselijk en mogelijk zullen de vrijkomende winkelruimten een andere functie en bestemming krijgen om de bestaande wijken buurtwinkelcentra zoveel mogelijk te versterken en versnippering tegen te gaan".

De Toekomstvisie noemt de onderhavige locatie niet als een bestaand centrum dat versterkt moet worden. Ook niet als toekomstig aan te wijzen ontwikkellocatie. Er is eerder sprake van een ambitie om de bestaande Aldi te verplaatsen en de locatie een andere bestemming te geven:

Bron: gemeente Almelo

" Alleen een duidelijk en consistent ruimtelijk beleid leidt tot een duurzame winkelstructuur waarin marktpartijen durven te investeren. Het maken van keuzen kan leiden tot de benodigde schaarste en zekerheid die nodig is om investeringen op bepaalde locaties rendabel te maken.".

"Bij het voeren van een ruimtelijk detailhandelsbeleid is van belang nieuwe ontwikkelingen zorgvuldig te toetsen en vastgesteld beleid te handhaven. Nieuwe ontwikkelingen moeten niet leiden tot duurzame ontwrichting van de detailhandelsstructuur."

De gemeente Almelo heeft gekozen voor een winkelstructuur volgens voorgaande afbeelding. De onderhavige locatie maakt hiervan op geen enkele wijze onderdeel van uit.
Het ontwerpbestemmingsplan biedt echter voor de onderhavige locatie een significante afwijking

van deze structuur. In het gemeentelijk beleid is nergens terug te vinden wat de redenen zijn van deze afwijking.

"Uit de distributieve berekening voor de gehele gemeente Almelo blijkt dat er, ondanks de groei van het aantal inwoners, geen distributieve uitbreiding voor winkels in voeding- en genotmiddelen is."

Tabel 3 Indicatie haalbaar aanbod food in gemeente Almelo

Inwoners 2015	75.000	
Toonbankbestedingen	€ 1.924	
Koopkrachtbinding	98%	
Toevloeiing	10%	
Totale bestedingen	€ 157 mln	
Omzet per m² wvo	€ 7.100	
Haalbaar aanbod (wvo)	22.100 m²	⇦
Aanwezig aanbod (wvo)	23.200 m²	⇦

Bron: Gemeente Almelo

Voorgaande tabel, afkomstig uit de Detailhandelsstructuurvisie van de gemeente Almelo, geeft aan dat er ook geen onderbouwing is voor het toevoegen van extra m2's food-detailhandel. Er zijn nu al te veel foodmeters in Almelo. Toch lijkt het ontwerpbestemmingsplan een toevoeging van ruim 4.000 m2 zonder meer mogelijk te maken. Wederom ontbreekt hiervoor elke onderbouwing.

Gelet op het aanmerkelijk aantal "extra"m2's waar het ontwerpbestemmingsplan van uitgaat, is het alleszins voor de hand liggend om op te merken dat bij een zodanige vergroting van het winkeloppervlak, dat bovendien afwijkt van de bestaande in combinatie met het onder beroep verleende meters, een DPO wordt opgesteld om de effecten te onderbouwen.

De Toelichting van het ontwerpbestemmingsplan stelt in hoofdstuk 8:
"Omdat het bestemmingsplan conserverend van karakter is en niet gericht is op de uitvoering van nieuwe ontwikkelingen, zijn er geen financiële gevolgen te verwachten".
Het ligt niet voor de hand dat er geen financiële gevolgen zijn te verwachten.

Masterplan
Het ontwerpbestemmingsplan staat voor wat betreft de onderhavige locatie niet alleen op vele punten haaks op het gemeentelijke beleid zoals dat is omschreven in de Detailhandelsstructuurvisie en de Toekomstvisie Detailhandel 2008-2015. Het is ook in strijd met het Masterplan; deze legt de focus op het versterken van de detailhandelsfunctie van het centrum en niet op solitaire plekken. Voor de onderhavige locatie wordt vooral gedacht aan wonen.

Structuurplan Almelo
Ook dit structuurplan geeft voor de onderhavige locatie wonen als meest wenselijke functie aan, naast een "ontwikkelingsas" met hoogbouw verder langs de Burgemeester van Raveslootsingel. Nergens wordt gepleit voor het creëren van een winkelconcentratie, laat staan voor een zeer groot supermarktmetrage.

Zoals hierboven aangegeven staat het ontwerp bestemmingsplan voor wat betreft de onderhavige locatie geheel haaks op het gemeentelijk beleid. Enige onderbouwing voor deze radicale koerswijziging is niet aanwezig.

Uitbreidingsplan Zuid
Daar waar het gaat om het actualiseren van bestaande bestemmingsplannen betreft het hier het Uitbreidingsplan Zuid uit 1932. Dat dit plan ruim 80 jaar terug niet de bedoeling heeft gehad om

(grootschalige) supermarkten of winkelcentra mogelijk te maken, moge duidelijk zijn. In 1932 zou het nog vele decennia duren voordat de supermarkt - en dan nog in een zeer klein formaat- het levenslicht zou zien.
In het uitbreidingsplan uit de jaren 30 wordt de term "winkel" gebruikt. De winkeldichtheid en omvang was in de jaren dertig van een vele malen bescheidener dat nu het geval is.

Het bestemmingsplan kent geen definities. Dat bijvoorbeeld ook een supermarkt onder het begrip "winkel" zou vallen is een te simpele redenering. In de jaren 30 ging het bij een winkel om een grootte van maximaal 50 m2 (vaak minder). Een dergelijke omvang heeft geheel andere ruimtelijke implicaties dan een moderne supermarkt of een modern winkelcentrum, om van megasupermarkten maar te zwijgen. Aspecten als verkeer en parkeren, bevoorraden en geluid zijn van een geheel andere orde bij een winkeltje van 50 m2 dan bij een supermarkt, die in omvang hier het veelvoud van is. Ook in stedenbouwkundig opzicht is er sprake van onvergelijkbare grootheden op het gebied van onder andere schaal en korrelgrootte als we een winkel uit de jaren dertig vergelijken met een modern winkelcentrum of supermarkt.
Kortom: van een actualisatie van een bestemmingsplan is geenszins sprake, wanneer het begrip winkel opgerekt wordt naar supermarkt. Dit zou dan een bestemmingsplanwijziging behelzen; waarvoor elke onderbouwing ontbreekt en die- zoals hiervoor aangedragen- haaks staat op het gemeentelijk (detailhandels-)beleid.
Zie hiertoe ook bijgaande pleitnotitie van Lanen & Standhart Advocaten dd inzake omgevingsvergunning Bornerbroeksestraat Almelo).

Bebouwingsvoorschriften Stadskern 1943
Voor een deel van het plangebied gelden de "Bebouwingsvoorschriften Stadskern", welke in 1943 zijn vastgesteld door de gemeenteraad. "*Hierin wordt voor een aantal straten geregeld op welke wijze bebouwing langs de straat mag worden opgericht en welke functies daar zijn toegestaan. Deze bebouwingsvoorschriften laten een breed palet aan mogelijke functies toe, welke tegenwoordig niet allemaal meer nodig en/of wenselijk zijn. Voor deze gebieden komen dus niet alle functiemogelijkheden zoals die sinds 1943 bestonden terug.*"
Hier is klaarblijkelijk een keuze gemaakt -die niet verder onderbouwd wordt- om bepaalde functies niet terug te laten keren in het ontwerpbestemmingsplan. Gelet op het conflicterende karakter met het gemeentelijk (detailhandels-) beleid zou het zeer voor de hand liggen ook de functie "winkel" niet terug te laten keren.

Geen tweede supermarktvestiging
In het ontwerpbestemmingsplan lijkt er van uit te worden gegaan dat er –naast de aanwezige Aldi- een supermarkt gevestigd is dan wel zal gaan worden op het adres Bornerbroeksestraat 51 of 85 (het plan noemt 2 adressen). Dit is onjuist. Tegen het verlenen van een omgevingsvergunning is onder meer door mij beroep aangetekend en de uitspraak is niet eerder dan medio mei 2013 te verwachten. De vestiging van een 2e supermarkt is derhalve geen fait accompli en het is curieus dat het bestemmingsplan al op de rechterlijke beslissing vooruit loopt. Merkwaardig is het ook dat de gemeente Almelo de omgevingsvergunning verleend heeft. Dit niet alleen omdat deze vanzelfsprekend strijdig is met het vigerende bestemmingsplan, maar ook omdat ambtenaren van de gemeente Almelo mij medegedeeld hebben dat de gemeente tegenstander zou zijn van de komst van deze tweede supermarktvestiging.

Zienswijze P. Silderhuis
Overigens is het supermarktmetrage uit genoemde omgevingsvergunning geringer dan het bouwvlak uit het ontwerpbestemmingsplan nu mogelijk wil maken. In de bijlagen van het ontwerp bestemmingsplan is een zienswijze van de grondeigenaar opgenomen, welke samengevat luidt:

" *Inspreker geeft aan gesproken te hebben met twee ambtenaren van de gemeente Almelo inzake het voorontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid en op basis daarvan staat hij positief tegenover het voorontwerp ten aanzien van zijn percelen aan de Bornerbroeksestraat 79,81,85,87 en 89.*"

Deze zienswijze roept bij mij vele vragen op. Wat is hier besproken? Welke relatie is er met het crëeren van een erg groot supermarkt-/detailhandelsmetrage?

Anachronismen
Zoals hiervoor beschreven lijkt het ontwerpbestemmingsplan ervan uit te gaan dat er al sprake is van een tweede supermarkt op de onderhavige locatie. Gelijktijdig gaat het ontwerpbestemmingsplan er van uit dat er weinig ontwikkelingen gaande of te verwachten zijn. Hier wordt op een merkwaardige wijze met de tijd gespeeld.

Milieu-aspecten
Hier wordt (onder 5.) de supermarkt op Bornerbroeksestraat 85 als nieuw én als fait accompli genoemd, waarbij op voorhand duidelijk is dat deze niet aan een richtafstand van 10 meter kan voldoen. Deze afstand moet overigens 30 meter zijn.
Het is onjuist dat er in het bestemmingsplan wordt geanticipeerd op een bouwplan, dat klaarblijkelijk tegemoet gaat komen aan overschrijding van normen.

Luchtkwaliteit
"Bij elk ruimtelijk plan moet de luchtkwaliteit in acht worden genomen. In dit geval zijn de wijzigingen van het bestemmingsplan zeer beperkt en mocht er al sprake zijn van een wijziging dan is het begrip "Niet in betekenende mate" (NIBM) zoals genoemd in de wet zeker van toepassing. Een onderzoek naar de luchtkwaliteit, met een toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit, is om die reden niet nodig".

Wijzigingen in het bestemmingsplan zijn hier dus niet beperkt, gelet op het mogelijk maken van een groot detailhandels-/supermarktmetrage.

"Omdat ook de jaarlijkse rapportage in het kader van de "Wet Luchtkwaliteit" (hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer) geen overschrijding van de grenswaarden in en om het plangebied gebied laat zien mag geconcludeerd worden dat de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor dit plan".

Deze conclusie is erg vreemd, omdat het de situatie in het verleden doortrekt naar de toekomst maar voorbijgaat aan het feit dat het ontwerpbestemmingsplan een groot supermarktmetrage faciliteert, dat per definitie van grote invloed zal zijn op de luchtkwaliteit.

Akoestiek
Ook op het vlak van de akoestiek wordt dezelfde, merkwaardige redenering gevolgd:

"Gezien het feit dat de bestaande situatie niet wijzigt, wordt gesteld dat een akoestisch onderzoek naar de geluidsbelastingen bij woningen en andere geluidgevoelige objecten op dit moment niet nodig is".

Het ontwerpbestemmingsplan anticipeert op én de komst van een tweede, grote supermarkt én faciliteert een nog groter detailhandels-/supermarktmetrage. Dat is toch wat anders dan dat de bestaande situatie niet wijzigt.

Het is derhalve consequenter om inderdaad de bestaande toestand niet te wijzigen en af te zien van het opnemen van een groot detailhandels-/supermarktmetrage op de onderhavige locatie.

Samenvattend

- Het ontwerp bestemmingsplan is op vele punten in strijd met het vigerend (detailhandels-) beleid van de gemeente Almelo.
- Argumentatie om te af te wijken van het vigerend beleid ontbreekt.
- Een winkel uit 1934 is voor geheel wat anders dan een winkelcentrum of supermarkt uit 2013.

- In het ontwerpbestemmingsplan worden willekeurig en onbeargumenteerd functies uit het verleden (i.c. Bebouwingsvoorschriften Stadskern 1943) weggelaten. Dit weglaten dient ook te gebeuren met de functie "winkel" op de onderhavige locatie, omdat deze in strijd is met het gemeentelijk beleid. In dit beleid is relevante argumentatie om de functie winkel weg te laten ruimschoots beschikbaar.

- Onder andere op het gebied van luchtkwaliteit en akoestiek wordt geen rekening gehouden met de mogelijke consequenties van een groot supermarktmetrage op onderhavige locatie. Elders in het ontwerpbestemmingsplan is dat weer wél het geval. Er dient een consequente lijn gevolgd te worden, te weten: geheel afzien van het opnemen van een groot detailhandels-/supermarkmetrage op de onderhavige locatie.

- De zienswijze van de heer Silderhuis dd 18/19 december 2012 behoeft, in relatie tot het voorgaande, nadere toelichting.

Gelet op hetgeen ik in deze zienswijze uiteengezet heb verzoek ik u om het ontwerpbestemmingsplan ter plekke van onderhavige locatie gewijzigd vast te stellen, in die zin dat geheel afgezien wordt van het (grote) supermarkt-/detailhandelsmetrage.

Bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

H. van Limbeek
Van Limbeek Bornsestraat B.V.
Bornsestraat 46-48
7607 KP Almelo

Bijlage: Pleitnotitie van Lanen & Standhart Advocaten dd .....inzake omgevingsvergunning Bornerbroeksestraat Almelo

Rechtbank Oost-Nederland, sector bestuursrecht

Utrecht, 5 april 2013
Betreft: Plus Van Limbeek/gem. Almelo III, inzake omgevingsvergunning Bornebroeksestraat Almelo
Procedurenummer: ALM 12/1289 WABOA A00
D. 110703

PLEITNOTITIE

Geachte voorzitter,

Ter toelichting op het ingediende beroepsschrift en mede in reactie op de verweerschriften van de zijde van verweerster respectievelijk de vergunninghoudster wordt nog op het volgende gewezen:

1.Allereerst houden appellanten staande dat ten onrechte is getoetst aan een bestemmingsplan dat inmiddels meer dan 80 jaar oud is. Een bestemmingsplan dient, zoals de wetgever ook heeft vastgesteld, iedere 10 jaar te worden herzien. De achtergrond daarvan is de noodzaak om in te spelen op gewijzigde inzichten omtrent hetgeen uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening noodzakelijk is. Ook als er rekening mee wordt gehouden dat de verplichting tot het vaststellen van het bestemmingsplan zich aanvankelijk niet uitstrekte tot gronden die in de bebouwde kom gelegen waren, is de nalatigheid van de gemeente met betrekking tot het actualiseren van betreffend bestemmingsgebied evident. Alvorens een omgevingsvergunning, als thans tot tweemaal toe verleend, te kunnen verlenen, had een actualisering dienen plaats te vinden. Gezien de beperkte omvang van het gebied waar het omgaat kan dat niet bezwaarlijk zijn geweest, daargelaten de vraag of dat aan de orde zou kunnen zijn geweest, gezien de duidelijke tekst van de wet waar het gaat om de actualiseringsplicht.

2.In het onderhavige geval is het daarom van belang dat getoetst dient te worden aan een actueel plan, omdat in de jaren dat het bestemmingsplan tot stand kwam, de supermarkt zoals die in Nederland nog maar sinds het

einde van de vijftiger jaren bestaat, een onbekend fenomeen was, dat zijn eigen eisen aan omgeving, in het kader van een ruimtelijke toetsing, stelt. Te denken is niet alleen aan de omvang van het totale oppervlak dat een supermarkt zeker anno 2013 stelt (in dit geval: 2.000 m2 oppervlak) hetgeen voor de inpassing en de aanvaardbaarheid daarvan in het betreffende gebied een belangrijke rol speelt, maar ook waar het betreft het functioneren bijvoorbeeld op het gebied van de verkeersaantrekkende werking, en de noodzaak voor voldoende parkeervoorzieningen als voor wat betreft de bevoorradingsfrequentie door zwaarder verkeer. Geen van beide aspecten hebben in 1934 een rol gespeeld, eenvoudig omdat dit toen nog in de verre toekomst gelegen gebruik van gronden en opstallen, waarvoor de regeling werd opgezet, nog niet te voorzien was. Primair blijven appellanten dan ook van oordeel dat ten onrechte is aangenomen dat de omgevingsvergunning niet strijdig zou zijn met het vigerende bestemmingsplan.

3.Het bestemmingsplan uit 1934 kent geen definities. Wat er onder 'winkel' werd verstaan, kan derhalve niet uit het bestemmingsplan zelf worden afgeleid. Het onderscheid is van belang: in nieuwere bestemmingsplannen wordt een onderscheid gemaakt tussen algemene detailhandel en detailhandel in de vorm van een supermarkt.

Verweerster stelt zich op het standpunt dat onder het begrip "winkel" zoals dat in het oude uitbreidingsplan vermeld staat, ook een supermarkt als thans vergunt, moet worden begrepen. Terzijde wordt erop gewezen dat in moderne bestemmingsplannen veelal een onderscheid wordt gemaakt tussen algemene detailhandel en detailhandel in de vorm van een supermarkt, gezien de uit een ruimtelijk oogpunt verschillende vereisten, die voor deze twee onderscheiden vormen van detailhandel moeten worden gesteld.

Verweerster stelt voorts dat uit de uitspraak inzake Amstelveen (201104398/1/H1) 21 december 2011, zou blijken dat de Afdeling van mening is dat er geen rekening behoeft te worden te worden gehouden met de veronderstelde opvatting van de planwetgever. De betreffende overweging in de uitspraak luidt, voor zover hier van belang, als volgt: "Nu in het uitbreidingsplan een doeleindenomschrijving van de bestemming "recreatiedoeleinden" ontbreekt en dat begrip ook niet nader is omschreven, dient voor de uitleg daarvan aansluiting te worden gezocht bij het normale spraakgebruik. Anders dan de stichting betoogt, heeft de rechtbank terecht, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 17 december 2008 in de zaak nummer 200803966/1, overwogen dat de bestemming recreatiedoeleinden niet hoeft te worden uitgelegd volgens de veronderstelde opvatting van de planwetgever ten tijde van de totstandkoming van het uitbreidingsplan en herzieningsplan. De enkele omstandigheid dat het herzieningsplan op 28 maart 1961 is vastgesteld, biedt geen grond voor het tegendeel."

Met nadruk wordt gewezen op de woorden "de **enkele** omstandigheid". Er is in de onderhavige zaak meer dan een enkele omstandigheid: het gaat niet uitsluitend om de ouderdom van het bestemmingsplan, die de grond is voor de bezwaren van appellanten, maar ook, zo niet juist het feit dat de bestemmingsplanwetgever in 1934 in het geheel niet kan hebben

voorzien welke ontwikkeling het "supermarktwezen" zou gaan doormaken. De uitspraak Amstelveen beperkt zich tot de **enkele** omstandigheid van de ouderdom. In het onderhavige geval is het de door het verstrijken van de tijd geheel gewijzigde ontwikkeling van het begrip winkel die niet voorzienbaar was. Dat is dus een andere omstandigheid, naast de omstandigheid van de veroudering van het bestemmingsplan. De uitspraak Amstelveen laat de mogelijkheid open dat, behalve de daar geconstateerde enkele omstandigheid, andere redenen aanwezig zijn om de bedoeling van de planwetgever bepalend te laten zijn voor hetgeen krachtens het bestemmingsplanvoorschrift is toegestaan. Naar de overtuiging van appellanten is daarvoor hier al aanleiding, zoals eerder betoogd.

4.Twee vergunningen voor globaal hetzelfde bouwplan.

Anders dan verweerster in haar verweerschrift stelt, zijn appellanten van mening dat het niet gaat om een weigering van de omgevingsvergunning, maar om het buiten behandeling laten van de aanvraag, zolang niet duidelijk is welk van de twee vergunde bouw/gebruiksmogelijkheden zal worden benut. Het feit dat de vergunninghoudster heeft aangegeven onmiddellijk met sloop/bouw te zullen beginnen volgens de verleende vergunning uit 2011, indien de vergunning uit 2012, thans onderwerp van de procedure, zou worden vernietigd, geeft naar de mening van appellanten voldoende aan dat de gemeente de aanvrager van de vergunning duidelijk had moeten maken dat behandeling van een nieuw bouwplan in de tweede omgevingsvergunningaanvraag achterwege blijft, totdat vastligt dat van de eerste geen gebruik zal worden gemaakt, respectievelijk deze zal worden ingetrokken. Een verzoek om tot intrekking te komen van de kant van appellanten is door verweerster afgewezen. De verwijzing door verweerster naar de uitspraak inzake Doorn van 28 mei 2003 con 2002 04326/1 slaagt niet om appellanten tot een andere mening te brengen: in de betreffende uitspraak ging het om een niet-ontvankelijk verklaring van een "parallelle" aanvraag; appellanten menen dat in dit geval tot een buitenbehandelingsstelling had kunnen, en moeten, worden gekomen.

5.Appellanten constateren voorts dat verweerster niet in is gegaan op het onderdeel van het beroepschrift dat gaat over het doorbreken van de zuidelijke gevelwand aan de Zuiderstraat, terwijl de uit te voeren bouw daarmee in strijd is.

6.Ten aanzien van het verweerschrift van 15 januari 2013 van de zijde van de vergunninghoudster:

Aangezien de vergunninghoudster heeft laten weten bij een eventueel slagen van het beroep, waaronder mede dient te worden begrepen een slagen van een verzoek voorlopige voorziening hangende de afhandeling van het beroep te zullen gaan bouwen volgens de eerder verleende vergunning uit 2011, hebben appellanten er van afgezien om een voorlopige voorziening te vragen. Overigens verzetten zij zich niet tegen de versnelde afhandeling waar de vergunninghoudster om heeft gevraagd.

7.Vergunninghoudster stelt voorts dat er een groot belang is bij de uitvoering van het bouwplan, vanwege de huidige economische en financiele crisis. Het feit dat veel bouwprojecten, zeker die van enige omvang, nu juist door diezelfde externe factoren niet voor onmiddellijke realisering in aanmerking komen, doet twijfel rijzen of hier wel een spoedeisend belang is.

8.Vergunninghoudster vraagt zich af of appellanten wel belanghebbenden zijn in de zin van artikel 1:3AWB. Voor Van Limbeek geldt dat zonder meer, nu deze in hetzelfde verzorgingsgebied en marktsegment werkzaam is. Nu er een ontvankelijke partij is, ligt de ontvankelijkheid van het beroepsschrift naar de mening van appellanten vast.

9.Ten aanzien van het beroep op artikel 8:69a AWB: appellanten menen dat er sprake is van een schending van een algemeen rechtsbeginsel, als een aanvraag getoetst wordt aan een bestemmingsplan dat ook krachtens de wettelijke voorschriften (de renovatieplicht iedere 10 jaar) niet voldoet aan regels die voor een dergelijke algemeen verbindend voorschrift gelden. Overigens ontkennen appellanten niet dat (ook) concurrentieoverwegingen hebben geleid tot het maken van bezwaar respectievelijk het instellen van beroep, doch zij menen dat zij daartoe ook bevoegd zijn.

Op grond van het voorstaande volharden appellanten bij hun beroep.

Mr. J. P.C. Obbink Mr. M. Lanen

HEKKELMAN & ADVOCATEN NOTARISSEN

HEKKELMAN ADVOCATEN N.V.
PRINS BERNHARDSTRAAT 1
(HOEK ORANJESINGEL 51)
POSTBUS 1094
6501 BB NIJMEGEN
WWW.HEKKELMAN.NL

AANTEKENEN
De gemeenteraad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Tevens per fax 0546 - 541 341

Nijmegen, 5 april 2013

Ons kenmerk	: 20121945 - 574711/1 - EH/dg
Inzake	: Dunes/gemeente Almelo
Doorkiesnummer	: 024-382 84 92
Direct faxnummer	: 024-382 83 72
E-mail	: e.harbers@hekkelman.nl

ZIENSWIJZE ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN CENTRUM-ZUID

Geachte leden van de raad,

Namens **Dunes Vastgoed B.V.**, gevestigd te (6827 BS) Arnhem aan de Simon Stevinweg 27 en **Stichting Beheer Staalveste III**, gevestigd te (6814 BD) Arnhem aan Sonsbeekweg 38, dien ik door middel van dit schrijven een zienswijze in met betrekking tot het ontwerp van het bestemmingsplan Centrum-Zuid zoals dat blijkens publicatie tot en met 9 april a.s. ter visie ligt. Deze zienswijze richt zich tegen de bestemming van het perceel Bornerbroeksestraat 28 te Almelo. Aan Dunes Vastgoed B.V. is een exploitatievergunning verleend voor het exploiteren van een seksinrichting in dit pand. Stichting Beheer Staalveste III is eigenaar van het pand.

In het bestemmingsplan is aan dit perceel de bestemming "Gemengd 2" toegekend met een specifieke aanduiding dat een seksinrichting is toegestaan. Er is een bouwvlak ingetekend. Het bouwvlak omvat evenwel niet het gehele pand zoals dat thans in gebruik. Dat kan problemen geven bij vergunningverlening voor bijvoorbeeld interne verbouwingen. In het verleden is aan dit pand een bouwvergunning voor een verbouwing afgegeven waarbij het nodig was om voor één deel van het perceel een vrijstelling te verlenen, omdat niet het hele pand binnen het bouwvlak viel. Ik verzoek het bestemmingsplan aldus aan te passen dat het huidige pand binnen het bouwvlak valt.

Daarnaast is in artikel 8.6 een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarbij aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid wordt toegekend om het plan te wijzigen in die zin dat de aanduiding "seksinrichting" wordt verwijderd. In onderdeel b is aangegeven in welke

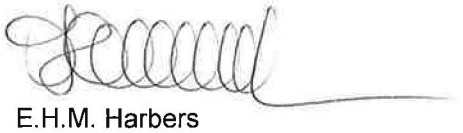
HEKKELMAN ADVOCATEN & NOTARISSEN IS DE HANDELSNAAM WAARONDER HEKKELMAN ADVOCATEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170462) EN HEKKELMAN NOTARISSEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170507), BEIDE STATUTAIR GEVESTIGD TE NIJMEGEN, IEDER VOOR EIGEN REKENING WERKEN. OP ONZE DIENSTVERLENING ZIJN VAN TOEPASSING DE ALGEMENE VOORWAARDEN, ZIE OMMEZIJDE, WAARIN ONDER ANDERE EEN BEPERKING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID IS OPGENOMEN.

gevallen van deze bevoegdheid gebruik gemaakt wordt. Dat is het geval indien van de mogelijkheden welke zijn gegeven door de aanduiding op het betreffende perceel geen gebruik meer wordt gemaakt. De redactie van deze artikelen is innerlijk tegenstrijdig. Enerzijds is in artikel 8.6 onder a een bevoegdheid gegeven, terwijl in onderdeel b aangegeven is dat burgemeester en wethouders het plan wijzigen in de daar genoemde gevallen. Dat is niet in de vorm van een bevoegdheid geschreven, er staat niet dat het plan kan worden gewijzigd. Dat zou betekenen dat als er desgevraagd een verzoek komt, burgemeester en wethouders van deze bevoegdheid gebruik zouden moeten maken. Nu duidelijk is dat het gaat om een bevoegdheid is het van belang dat dat ook als zodanig in het artikel tot uitdrukking komt.

Voorts is te onbepaald wanneer geen gebruik meer wordt gemaakt van de mogelijkheden. Het is niet duidelijk in welke gevallen burgemeester en wethouders tot de conclusie komen dat geen gebruik meer wordt gemaakt van de aanduiding. Er is geen dwingend belang dat maakt dat deze bevoegdheid er af gehaald wordt. Het is een ruime bestemming. Als de gerechtigden tot een perceel besluiten om tijdelijk andere mogelijkheden binnen het perceel te benutten zoals deze in een gemengde doeleinden-bestemming zijn opgenomen, betekent dit niet dat in de toekomst geen gebruik meer zou worden gemaakt van de andere mogelijkheden die het plan biedt. Ten onrechte is aldus een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die maakt dat de aanduiding wordt verwijderd.

Namens cliënten verzoek ik u aldus het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, met aanpassing van het bouwvlak voor het perceel Bornerbroeksestraat 28 alsmede de bevoegdheid tot wijziging van het bestemmingsplan door de aanduiding "seksinrichting" te verwijderen, te laten vallen.

Hoogachtend,
Hekkelman Advocaten N.V.

E.H.M. Harbers
advocaat

HEKKELMAN
& ADVOCATEN
NOTARISSEN

POSTBUS 1094
6501 BB NIJMEGEN

Nijmegen
08.04.13
Prins Bernhardstraat 1
6521 AA

TNT post
€ 00747 ct
FR 816079
Nederland

20121945 - EH.

Frankeermachine & (Digitale) Postzegel

R NL Aangetekend

Brief: D-A-1
Pakket: B-P-3

postnl

3SRRDT2053513

Commissie van Advies voor de
Bezwaarschriften

Postadres:
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Javatoren
Stationsstraat 11
7607 GX Almelo
telefoon (0546) 541111

Aan de Gemeenteraad
van Almelo

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			11 april 2013
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Behandeld door	
1	541158	Y. Tharner-Heeroma	

Onderwerp
Jaarverslag 2012

Geachte Raad,

Bijgaand zend ik u het jaarverslag van de commissie van Advies voor de Bezwaarschriften over het jaar 2012 toe.

Uw speciale aandacht wordt gevraagd voor de bevindingen en aanbevelingen in het voorwoord en op pagina 14.

Met vriendelijke groet,

mr. B. Wildering
voorzitter Bezwaarschriftencommissie

Jaarverslag 2012 van de commissie van Advies voor de Bezwaarschriften

COLOFON

Uitgave

Team Bestuursondersteuning
en Beleidscoördinatie
Javatoren
Stationsstraat 11
7607 GX Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo
telefoon: 0546-541158

Redactie
Harry Vleerbos
Yvonne Tharner-Heeroma

Maart 2013

Voorwoord

De commissie van advies voor de bezwaarschriften beveelt u bij deze van harte haar jaarverslag ter lezing aan.
In het jaar 2012 heeft de commissie minder bezwaarschriften behandeld dan in de vier voorafgaande jaren. In het verslag worden verschillende omstandigheden geschetst die voor die vermindering aanleiding kunnen zijn geweest. Afgezien van enkele externe factoren, zoals de invoering van de Wet administratieve bepalingen omgevingsrecht die leidt tot minder vergunningen en dus tot minder bezwaarschriften, verdient bijzondere aandacht de door het secretariaat nadrukkelijker opgepakte rol van pre-mediation. Deze aanpak lijkt succesvol en is belangrijk voor de dejuridisering van het gemeentelijke besluitvormingsproces, zonder dat dit afbreuk hoeft te doen aan de juridische kwaliteit van de besluitvorming of aan de rechtsbescherming van burgers.
In voorgaande jaren heeft de commissie geconstateerd dat de bezwaarprocedure nog te vaak uitpakte als verlengstuk van de communicatie tussen gemeente en burger en heeft de commissie aanbevolen die communicatie te optimaliseren.
Een andere verklaring betreft de gevolgen van de economische crisis. Er wordt minder gebouwd en verbouwd en dat leidt tot een daling van het aantal omgevingsvergunningen. De daling van het aantal bezwaarschriften is dan ook met name in deze categorie het grootst.
Ten aanzien van de communicatie met burgers en bedrijven heeft de commissie meer concreet de volgende aanbeveling. Met betrekking tot Almelo Verdiept is het de commissie opgevallen dat er een betrekkelijk grote discrepantie is ontstaan tussen hetgeen burgers en bedrijven aangeven vooraf te mochten verwachten van de gemeente als het gaat om nadeelcompensatie dan wel planschade en anderzijds de door hen ervaren uitkomsten van de daartoe gevoerde procedures achteraf. Het schetsen van mogelijkheden vooraf staat in de ogen van burgers en bedrijven in schril contrast met de uitkomst dat er louter onmogelijkheden zijn om de ervaren schade uiteindelijk vergoed te krijgen.
Met name bij een groot en in de uitvoering uiterst gedetailleerd project als Almelo Verdiept, zou het mogelijk moeten zijn om tijdig betrokken burgers en bedrijven inzicht te geven in de reële mogelijkheden en onmogelijkheden die wet- en regelgeving bieden voor kostenverhaal. De juridisch-planologische toets die hiervoor nodig is kan grotendeels al aan de tekentafel worden gedaan. De commissie beveelt aan de communicatie hierover in de tijd gezien te evalueren.
Terugkijkend op 2012 valt de commissie nog het volgende op.
Beslissingen op bezwaar worden sneller genomen dan ooit. Het aantal termijnoverschrijdingen wordt steeds verder teruggebracht. Dit is volledig toe te rekenen aan de fase van afdoening door de afdeling na het advies van de commissie. Deze trend vindt de commissie zeer positief. Of en in hoeverre de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen debet is aan deze ontwikkeling, dan wel of er vanuit de afdeling een intrinsieke gedrevenheid is om de bezwaarprocedure in zijn geheel met de nodige voortvarendheid te willen doorlopen, laat de commissie in het midden. Het positieve resultaat staat voorop!
Bij tal van besluiten hebben bestuursorganen een ruime discretionaire bevoegdheid. In een aantal zaken die voor advies aan de commissie zijn voorgelegd, vragen burgers dan om 'garanties' dat toezicht op en handhaving van die besluiten niet alleen goed zijn geregeld, maar dat daar ook echt werk van wordt gemaakt. Dit vindt de commissie redelijk. Reden waarom de commissie aanbeveelt nadrukkelijk in de besluitvorming aandacht te besteden aan de handhaafbaarheid en de feitelijke handhaving van besluiten.

Mr. B. Wildering,
voorzitter

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	5
Samenstelling van de commissie	6
Functies bezwaarprocedure en Werkwijze	7
Aard van de bezwaarschriften	9
Overzicht bezwaarschriften 2009 t/m 2012	10
Soorten bezwaarschriften	12
Bevindingen en aanbevelingen	14
Bestuursrechter	18

Inleiding

De commissie van advies voor de bezwaarschriften, hierna te noemen: de commissie, is in 2002 ingesteld als opvolger van de commissie bezwaar- en beroepschriften en klachten. De verordening commissie bezwaarschriften algemene zaken is in 2009 geactualiseerd. Veranderingen in wet- en regelgeving en kwaliteitseisen maakten een actualisering van de verordening wenselijk. De actualisering heeft betrekking op de gebruikte terminologie, het functioneren van de commissie en de kwaliteit van de advisering. Daarnaast is de mogelijkheid geopend om te bezien of een mediationtraject kan worden gevolgd.
De leden van de commissie worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en kunnen ten hoogste tweemaal, telkens voor een periode van maximaal vier jaar, worden herbenoemd.
De geheel onafhankelijke commissie was samengesteld uit een voorzitter, twee vaste leden en twee plaatsvervangende leden.
Sinds 2011 is er nog maar één plaatsvervangend lid. Dit blijkt vooralsnog voldoende.

De commissie adviseert de bestuursorganen, te weten de raad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders over de te nemen beslissingen op bezwaarschriften. Daarvan zijn uitgezonderd zaken die betrekking hebben op de sociale zekerheid, voorzieningen gehandicapten, belastingen en ambtenarenzaken.

Het verslag van de commissie heeft betrekking op haar werkzaamheden van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012.

Samenstelling van de commissie

De commissie bestond in 2012 uit de volgende leden:

B. Wildering, voorzitter
G.H.M. Flinkers, lid
J. Höfte-Nijen Twilhaar, lid
E. Nijhuis, plv. lid

Secretariaat:
G.J. Vleerbos
Y. Tharner-Heeroma

Functies bezwaarprocedure

Als een burger zich niet kan vinden in de beslissing die een bestuursorgaan heeft genomen, moet hij in veel gevallen eerst de bezwaarprocedure doorlopen voordat hij toegang heeft tot de bestuursrechter. Door de bezwaarprocedure wordt het bestuursorgaan gedwongen het besluit in zijn geheel opnieuw te bekijken.
De bezwaarprocedure heeft een aantal functies, te weten:
1. Het bieden van rechtsbescherming
De bezwaarprocedure is voor de burger een laagdrempelig middel waarmee de burger in zijn recht beschermd wordt. Het biedt de burger de mogelijkheid om zijn situatie nogmaals voor te leggen aan het bestuursorgaan.
2. Het heroverwegen van de besluitvorming
Voor het bestuur is de bezwaarprocedure een mogelijkheid om de eigen beschikking nog eens goed te toetsen. Tijdens de procedure worden alle aspecten (rechtmatigheid en doelmatigheid) van de beschikking bekeken. De toetsing is ex nunc, dat wil zeggen dat wijzigingen in de situatie worden meegenomen in de beslissing op het bezwaar. Gemaakte fouten kunnen op deze manier worden hersteld.
3. Het signaleren van tekortkomingen binnen het bestuur
Uit de procedure kan het nodige worden geleerd over de gemeentelijke regelgeving, het gevoerde beleid, de organisatie en de werkwijzen.
4. Zeefwerking
Door de bezwaarprocedure wordt bereikt dat minder zaken worden voorgelegd aan de bestuursrechter. Veel conflicten tussen burger en bestuur kunnen in de voorprocedure worden opgelost.

Werkwijze

De 'Procedurebeschrijving afhandeling bezwaarschriften in de gemeente Almelo' is geaccordeerd door het Directieteam (DT) en afgesproken is dat de afdelingen volgens deze beschrijving werkzaam zullen zijn. De beschrijving is actueel en conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

De commissie wordt in de uitoefening van haar taken ondersteund door het secretariaat. Meer concreet betekent dit dat onder meer de volgende werkzaamheden worden verricht:

- Het opstarten van de bezwaarschriftenprocedure.
- Het verzorgen van correspondentie namens de commissie.
- Dossiervorming. De behandelende afdeling is verantwoordelijk voor de volledigheid en getrouwheid van het procesdossier. De secretaris van de commissie toetst het dossier op behandelingsrijpheid.
- Het agenderen van bezwaarschriften en verzenden van uitnodigingen voor hoorzittingen.
- De verslaglegging van hoorzittingen.
- Nadat beraadslaging door de commissie heeft plaatsgevonden, het concipiëren van het definitieve advies.
- Het verzenden van het advies aan reclamant, eventueel derdebelanghebbende(n) en het betrokken bestuursorgaan.
- Voortgangscontrole afhandeling bezwaarschriften.

In de regel is de werkwijze van de commissie als volgt:

Aan de hand van de op de zaak betrekking hebbende stukken vormen de commissieleden zich, voor zover mogelijk, een voorlopig oordeel ten aanzien van de zaak. Op de in de Awb gemaakte uitzonderingen na hoort de commissie vervolgens reclamant en eventuele andere belanghebbenden. Ook de vertegenwoordiger(s) van de gemeente (ambtenaren) worden gehoord. Alle partijen worden tegelijkertijd door de commissie gehoord. Slechts in enkele gevallen worden reclamant en belanghebbende apart gehoord. Dit zijn zaken waarbij verwacht kan worden dat het gezamenlijk horen zodanig kan verlopen dat dit afbreuk doet aan een goede behandeling.

De voorzitter informeert de aanwezigen aan het begin van de zitting over de gang van zaken.
In eerste instantie wordt reclamant in de gelegenheid gesteld zijn bezwaar nader toe te lichten. Vervolgens krijgt de vertegenwoordiger(s) van de gemeente het woord en eventueel daarna de derdebelanghebbende(n) bijvoorbeeld de houder van de bouwvergunning bij bezwaren tegen zijn vergunning.
Vervolgens worden de leden van de commissie in de gelegenheid gesteld vragen te stellen aan de betrokken partijen.
In tweede instantie wordt er gelegenheid gegeven aan alle betrokken partijen, te reageren op hetgeen tot dan aan de orde is geweest waarop tenslotte nog de commissie het woord krijgt en de voorzitter de behandeling sluit.
Na de hoorzitting overlegt de commissie in raadkamer en wordt het advies opgesteld. Zonodig wint de commissie nadat de hoorzitting heeft plaatsgevonden nog nadere informatie in.
Het besluit wordt getoetst op rechtmatigheid, hetgeen is bepaald in de Awb, de relevante regelgeving en de doelmatigheid.
Het vastgestelde advies wordt direct openbaar nog voordat het besluit in heroverweging is genomen door het betrokken bestuursorgaan (raad/burgemeester/college van burgemeester en wethouders). Waarbij wel wordt aangegeven dat aan het advies van de commissie geen rechten kunnen worden ontleend.
Het bestuursorgaan kan het besluit na heroverweging, intrekken, veranderen, of in stand laten overeenkomstig het advies van de commissie. Wanneer het betreffende bestuursorgaan na advisering door de commissie een besluit heeft genomen is er de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Rechtbank, indien betrokkene het daar niet mee eens is.
Het bestuursorgaan kan ook besluiten het advies van de commissie niet over te nemen en in afwijking daarvan een (gemotiveerde) beslissing nemen op het bezwaarschrift.

Er is volgens de commissie op dit moment geen aanleiding om de werkwijze aan te passen.

Aard van de bezwaarschriften

De commissie is van 1 januari 2012 t/m 31 december 2012 in totaal 14 keer voor een hoorzitting bijeen geweest. Daarin heeft de commissie 78 bezwaarschriften behandeld.

De commissie heeft in 2012 naar aanleiding van de hoorzittingen 78 keer advies uitbracht. Na behandeling in de hoorzitting heeft de commissie geadviseerd:

- 62 bezwaarschriften ongegrond te verklaren
- 8 bezwaarschriften gegrond te verklaren
- 7 bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren
- 1 bezwaarschrift gedeeltelijk ongegrond/ongegrond.

In 2012 zijn er drie keer meerdere bezwaarschriften ingediend tegen een en hetzelfde besluit. Het ging hier om 9 bezwaarschriften tegen een omgevingsvergunning.
Deze bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Daarnaast waren er 8 bezwaarschriften tegen een afwijzing nadeelcompensatie en 7 bezwaarschriften tegen een afwijzing planschade. Deze bezwaarschriften hadden alle te maken met de aanleg van het Verdiept spoor. De commissie heeft deze bezwaarschriften ongegrond verklaard.

De commissie heeft in 2012 daarnaast 16 bezwaarschriften behandeld zonder dat het tot een hoorzitting kwam:

- 7 bezwaarschriften zijn ingetrokken voor de hoorzitting
- 8 bezwaarschriften waren kennelijk niet ontvankelijk
- 1 bezwaarschrift was kennelijk gegrond.

De 7 ingetrokken bezwaarschriften hadden verschillende oorzaken. Veelal is er nadat het bezwaarschrift was ingediend (wederom) overleg opgestart en zijn er toezeggingen gedaan c.q. problemen opgelost. Deze bezwaarschriften hadden onder andere betrekking op het leerlingenvervoer, subsidies, omgevingsvergunning en bestuursdwang.

Daarnaast heeft de commissie geadviseerd 8 bezwaarschriften zonder te horen kennelijk niet ontvankelijk te verklaren. Deze bezwaarschriften zijn o.a. niet ontvankelijk verklaard omdat er geen sprake was van besluiten, er geen nadere gronden conform de Awb waren ingebracht, buiten de bezwarentermijn was ingediend en er geen sprake was van een verschoonbare termijnoverschrijding.

De commissie heeft verder geadviseerd 1 bezwaarschrift zonder horen kennelijk gegrond te verklaren. Dit bezwaarschrift had betrekking op het niet verstrekken van stukken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Deze stukken lagen echter al ter inzage bij de publieksbalie en waren derhalve openbaar. Er was ten onrechte een besluit genomen om de stukken op grond van de Wob niet te verstrekken. Onder deze omstandigheden kon het verzoek om toezending van de stukken niet anders gezien worden als een verzoek tot het verrichten van een feitelijke handeling.

In de meeste gevallen wordt het advies van de commissie overgenomen door het betrokken bestuursorgaan.
Bij slechts 1 bezwaarschrift heeft het bestuursorgaan het advies van de commissie niet overgenomen en heeft in heroverweging een contraire beslissing genomen.

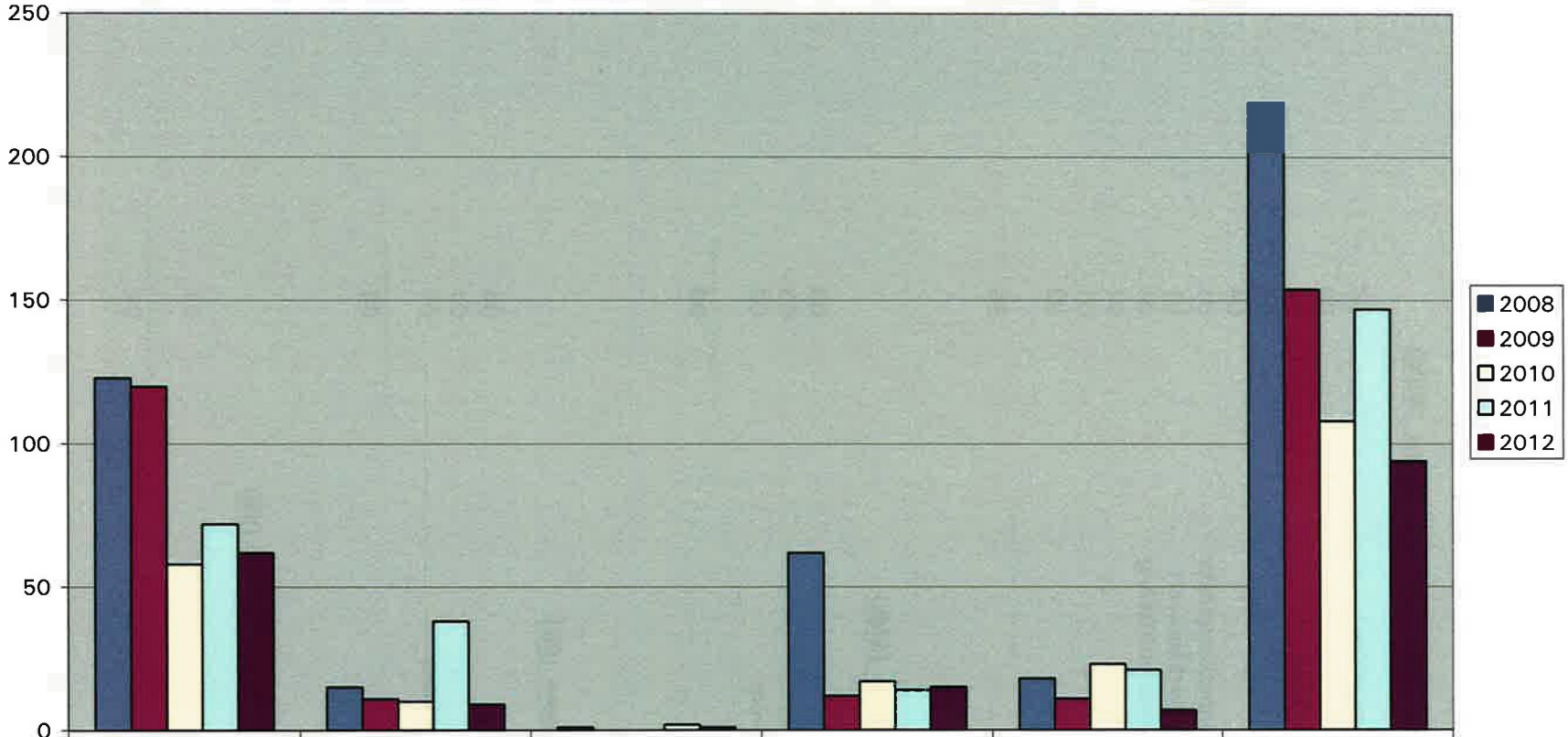
Overzicht bezwaarschriften 2009 t/m 2012

Onderstaand het overzicht van de bezwaarschriften van 2009 t/m 2012.

Jaar	Ongegrond	Gegrond	Gedeeltelijk gegrond/onge-grond	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Totaal
2009	120*	11	0	12	11	154
2010	58	10	0	17	23	108
2011	72	38**	2	14	21	147
2012	62	9	1	15	7	94

* inclusief 53 ongegronde bezwaarschriften, die tegen dezelfde exploitatievergunning waren gericht.
** inclusief 26 gegronde bezwaarschriften, die tegen dezelfde omgevingsvergunning waren gericht.

Op de volgende pagina zijn de gegevens in grafiekvorm weergegeven.

	ongegrond	gegrond	ongegrond/gegrond	niet ontvankelijk	ingetrokken	totaal
2008	123	15	1	62	18	219
2009	120	11	0	12	11	154
2010	58	10	0	17	23	108
2011	72	38	2	14	21	147
2012	62	9	1	15	7	94

Soorten bezwaarschriften

De bezwaarschriften die aan de orde zijn geweest in de hoorzittingen zijn als volgt onderverdeeld:

Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en Milieu (ROM)

• Omgevingsvergunning	25
• Planschade	09
• Nadeelcompensatie	08
• Dwangsom	01
• Handhaving	04
• Gehandicaptenparkeerplaats	01
• Gehandicaptenparkeerkaart	01
• Weigering parkeerontheffing	01
• Weigering RVV	01
• Wob	01
• Energiesubsidie	03
	55

Afdeling Samenleving (SML)

• Subsidie	03
• Wijkwaardebon	03
• Leerlingenvervoer	03
	09

Afdeling Stadsbeheer (SB)

• Kapvergunning	04
• Dwangsom	01
• Standwerkersplaats	01
	06

Afdeling Vastgoed en Belastingen (VB)

• Wob	01
	01

Afdeling Bestuursondersteuning & Control (BC)

• Aansprakelijkheidsstelling	01
	01

Afdeling Veiligheid en Hulpverlening (VH)

• Weigering exploitatievergunning	01
• Sluiting horecabedrijf	01
	02

Afdeling Publiekszaken (PBZ)

• Weigering Nederlanderschap	01
• Gba	03
	04

Bevindingen en aanbevelingen

Voortgang afhandeling bezwaarschriften

De volgende fasen kunnen in de behandeling van bezwaarschriften worden onderscheiden:

Fase 1: de termijn tussen het bezwaar en de hoorzitting
- ontvangst bezwaarschrift
- procesdossier en verweerschrift
- agendering, uitnodiging en verzending stukken

Fase 2: de termijn tussen de hoorzitting en het advies
- verslag en advies

Fase 3: de termijn tussen het advies en de beslissing op bezwaar
- beslissing op bezwaar.

De commissie stelt vast dat zij slechts volledige en directe invloed kan uitoefenen op de handelingen die in fase 2 dienen te worden verricht en beperkte invloed heeft op fase 1. De invloed op fase 3 ligt evenwel geheel bij de gemeentelijke bestuursorganen.

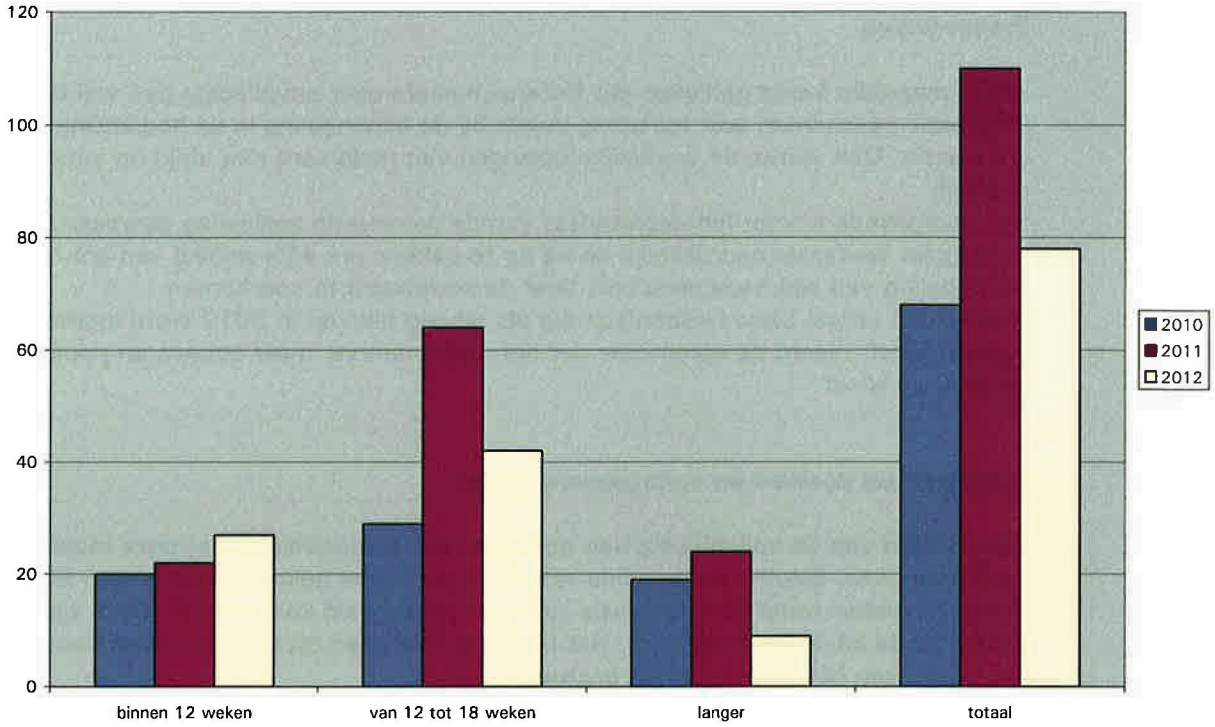
De termijn waarbinnen ingevolge de Awb op bezwaarschriften beslist diende te worden bedroeg 10 weken. De beslissing kon eenmaal voor ten hoogste vier weken worden verdaagd.
Met ingang van 1 oktober 2009 is de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in werking getreden. Als gevolg hiervan is artikel 7:10, lid 1 van de Awb gewijzigd:
Het bestuursorgaan beslist binnen 6 weken of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld – binnen 12 weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.
Hiermee is een belangrijke reden van termijnoverschrijding komen te vervallen daar de termijn pas begint te lopen nadat de bezwarentermijn is verstreken. Dit heeft als gevolg dat de bezwaarschriften die ter advisering worden voorgelegd aan de commissie nu binnen de termijn van 12 weken plus 6 weken verdaging moeten worden afgedaan.
Daarnaast is door deze verandering een overschrijdingsprobleem ondervangen wanneer er meerdere bezwaarschriften over hetzelfde besluit te verwachten waren. Voorheen werd de termijn van 6 weken afgewacht omdat hiermee rekening werd gehouden. Het is niet klantvriendelijk en efficiënt om meer hoorzittingen te houden voor hetzelfde onderwerp. Door de wijziging heeft dit geen invloed meer op het halen van de termijn.

Voor de behandeling door de commissie heeft dit echter verder geen gevolgen daar de bezwaarschriften door de commissie normaal gesproken na binnenkomst voor de volgende hoorzitting geagendeerd worden.

In 2012 werd bij 35% (20%) van de bezwaarschriften de beslissing op bezwaar genomen binnen de termijn van 12 weken. Bij nog eens 54% (58%) werd de beslissing binnen 18 weken genomen. In totaal wordt dus bij 89% (78%) van de bezwaarschriften de beslissing binnen de wettelijke termijn van 12 weken + 6 weken verdaging genomen. In 11% (22%) van de gevallen is er sprake van overschrijding van de wettelijke termijn waarbinnen een beslissing op bezwaar moet worden genomen. In dit overzicht zijn de bezwaarschriften waarbij geen hoorzitting is gehouden, niet meegeteld.

(tussen haakjes de percentages van 2011)

De doorlooptijd van de aantallen bezwaarschriften tot de beslissing op bezwaar is in de grafiek hierna in absolute aantallen weergegeven.

De commissie constateert met genoegen dat het aantal termijnoverschrijdingen steeds verder wordt teruggebracht. De commissie spreekt de hoop uit dat termijnoverschrijdingen nog verder worden tegengegaan door aan de behandeling en afdoening van adviezen over bezwaarschriften een hoge prioriteit toe te kennen.

Informatieverstrekking

De informatieverstrekking aan de burgers is niet altijd voldoende. Ook is het de commissie wederom gebleken dat het degenen die bezwaar maken niet altijd duidelijk is waarom een bepaald besluit is genomen. De motivering is dan blijkbaar niet voldoende. In sommige gevallen worden tijdens de hoorzitting motieven genoemd die niet in het bestreden besluit zijn vermeld.
De commissie kan dan vaak wel instemmen met het genomen besluit maar niet met de daaraan gegeven motivering. Daarnaast worden besluiten soms op de verkeerde grondslag genomen.
In de beschikking op het bezwaarschrift dient het verzuim dan middels een volledige heroverweging te worden hersteld.

Het verdient aanbeveling de besluiten zodanig te motiveren dat het de burgers duidelijk is wat de beweegredenen zijn. Het kan er tevens toe bijdragen dat wordt afgezien van het indienen van een bezwaarschrift.
Overwogen zou kunnen worden om bij voor de burger negatieve besluiten, vooraf het besluit (telefonisch) mee te delen en uit te leggen.
Een adequate communicatie met de burgers is gewenst. In sommige gevallen kan tijdig overleg duidelijkheid verschaffen. Het is eveneens van belang om eerder gemaakte afspraken na te komen. Tevens dient aandacht te worden besteed aan de feitelijke handhaving van besluiten.

Tenslotte meent de commissie dat bij verwijzing naar bestendiging van reeds bestaand beleid, dit beleid dient te worden aangegeven en omschreven.

Pre-mediation

Het is meerdere keren gebleken dat bezwaarmakers over onvolledige dan wel onjuiste informatie beschikten, wat tot uiting kwam bij de behandeling in de hoorzitting van de commissie. Ook waren de werkelijke belangen van reclamant niet altijd op voorhand duidelijk.
Het voorgaande is voor het secretariaat van de commissie aanleiding geweest om in het verslagjaar wederom nadrukkelijk de rol op te pakken om door middel van pre-mediation de behandeling van een bezwaarschrift door de commissie te voorkomen.
Hoewel het aantal bezwaarschriften dat als gevolg hiervan in 2012 werd ingetrokken beperkt bleef, meent de commissie dat deze alternatieve, meer actieve en persoonlijke aanpak, aanslaat.

Compleetheid dossiers en vertegenwoordiging

Ten aanzien van de volledigheid van dossiers stelt de commissie dat deze meer dan voldoende was. Slechts in bepaalde zaken is naar voren gekomen dat er nog stukken benodigd waren zodat de commissie zich een beter beeld kon vormen. Deze zijn dan ook alsnog bij de adviezen betrokken. Het betrof echter geen stukken die essentieel waren voor het geven van het advies aan de bestuursorganen.

De kwaliteit van de vertegenwoordiging namens het bestuursorgaan acht de commissie voldoende deskundig en is de afgelopen jaren verbeterd. De kwaliteit van de verweerschriften is meestal goed. Dit is mede het gevolg van het feit dat over het algemeen gebruik wordt gemaakt van eenzelfde format. Dit komt de duidelijkheid over de gevolgde procedure ten goede.

Bestemmingsplannen

Er zijn nog steeds bestemmingsplannen van de gemeente Almelo die zich in een verouderde staat bevinden. De kwaliteit van de ruimtelijke plannen laat daardoor te wensen over. Hierdoor ontstaat vaak een ontoetsbare situatie die geen recht doet aan de huidige regelgeving.

De commissie constateert met genoegen dat de gemeente Almelo bezig is met een inhaalslag om de bestemmingsplannen te actualiseren. Als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) dienen gemeenten te voldoen aan de ministeriële regeling RO Standaarden 2008. De ministeriële regeling is in werking getreden op 1 januari 2010.
De regeling beschrijft op welke wijze digitale ruimtelijke plannen opgesteld, vastgesteld, beschikbaar gesteld en uitgewisseld dienen te worden.
De commissie gaat er vanuit dat dit voor de toekomst de nodige resultaten zal opleveren en omgevingsvergunningen conform actuele bestemmingsplannen kunnen worden verleend.

Juridische ontwikkelingen

De commissie maakt hier melding van enkele juridische ontwikkelingen die ook gevolgen (zullen) hebben voor de behandeling van bezwaarschriften.

Rechtstreeks beroep
De mogelijkheid bestaat om met wederzijds goedvinden in bepaalde gevallen de bezwaarschriftenprocedure over te slaan en rechtstreeks beroep in te stellen.
Deze mogelijkheid is geregeld in artikel 7:1a van de Awb.
Achterliggende gedachte van dit artikel is om flexibeler met de bezwaarschriftenprocedure om te gaan en mogelijk tot een verkorting van de procedure te komen.
Het gaat om zaken waar in de primaire fase al uitgebreid overleg heeft plaatsgevonden tussen alle partijen. In de praktijk leidt dat nauwelijks tot het overslaan van de bezwaarschriftenfase. Partijen hebben in eerste instantie toch behoefte om gehoord te worden door de bezwaarschriftencommissie.

Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
Deze wet is, zoals hiervoor vermeld, op 1 oktober 2009 inwerking getreden en geeft burgers een effectief rechtsmiddel tegen trage besluitvorming door bestuursorganen. Wanneer het bestuursorgaan niet binnen de wettelijk vastgestelde termijn een beslissing neemt moet zij vanaf die datum een dwangsom betalen. De burger kan na afloop van de beslistermijn het bestuursorgaan in gebreke stellen. Wanneer de overheid binnen twee weken niet alsnog beslist, moet zij per dag een dwangsom betalen totdat het besluit alsnog is genomen. De dwangsom begint met € 20 per dag en kan na 42 dagen oplopen tot maximaal € 1260. Voor de dwangsom is geen rechterlijke uitspraak nodig. Ook maakt de wet het mogelijk rechtstreeks beroep bij de rechter in te stellen tegen het niet tijdig nemen van een beslissing.
Voor de behandeling van de bezwaarschriften in de commissie heeft dit in 2012 geen gevolgen gehad.

Een ander gevolg van de Wet dwangsom en beroep is dat de Wet openbaarheid van bestuur, artikel 6, lid 1 en 2 zijn gewijzigd. Deze tekst is gewijzigd in:
Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen;
Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

Het aantal Wob-verzoeken en daarmee ook het aantal bezwaarschriften tegen overschrijding van de wettelijke termijn (voorheen 2 weken) was in de loop der jaren toegenomen. Door de wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur is er een ruimere termijn voor de behandeling van de ingekomen verzoeken. Hierdoor wordt voorkomen dat het aantal bezwaarschriften tegen overschrijding van de wettelijke termijn verder toeneemt.

Overig aandachtspunt

Doelmatigheid
De commissie meent dat bij genomen besluiten het belang van bezwaarmakers, in het kader van de doelmatigheid, soms nadrukkelijker moet worden meegewogen.
De toepassing van met name beleidsregels kan namelijk in sommige gevallen gevolgen hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen. Het bestuursorgaan is dan bevoegd om af te wijken van de regels.

Bestuursrechter

Indien een bezwaarmaker het niet eens is met de beslissing op het bezwaarschrift staat daartegen de mogelijkheid van beroep open bij de rechtbank (sector bestuursrecht). Vervolgens staat nog hoger beroep open bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Uit onderzoek dat in opdracht van de gemeenteraad heeft plaatsgevonden, is gebleken dat het aantal besluiten dat wordt vernietigd in beroep of hoger beroep niet verontrustend is en niet afwijkt van hetgeen gebruikelijk is bij gemeenten.
Het is de commissie gebleken dat informatie over beroepszaken lang niet altijd eenvoudig uit de gemeentelijke registratiesystemen valt te halen. De commissie heeft er kennis van genomen dat dit zal worden verbeterd, zodat hierover in de toekomst eenvoudiger en meer systematisch informatie beschikbaar zal zijn. De commissie neemt daar dan graag kennis van.

Bokmans, Dees

Van: DIV
Verzonden: maandag 15 april 2013 7:41
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: FW: Scouting en gemeenteraadsverkiezingen 2014
Bijlagen: standpunten_scouting_nederland_gemeenteraadsverkiezingen_2014.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Van: Scouting Nederland [mailto:noreply@scoutingnederland.nl]
Verzonden: vrijdag 12 april 2013 22:00
Aan: DIV
Onderwerp: Scouting en gemeenteraadsverkiezingen 2014

Dit bericht is verstuurd aan alle griffies van gemeenteraden in Nederland. Ontvangt u liever geen e-mailberichten meer van Scouting Nederland, **klik dan hier om af te melden**.

Geachte heer/mevrouw,

Jeugd en jongeren staan volop in de aandacht en jeugdbeleid staat hoog op de agenda. Ook binnen de lokale politiek was en is jeugd een belangrijk onderwerp. **Graag wil ik u vragen om deze e-mail met bijlage door te sturen naar de diverse fracties.**

Wij vragen in het kader van de komende gemeenteraadsverkiezingen uw aandacht voor jeugd en jongeren. De transitie van de Jeugdzorg naar gemeenten is een goed moment om het jeugdbeleid in uw gemeente eens goed te bekijken en waar nodig te verbeteren.

Bijgaand treft u de punten die voor Scouting van belang zijn om te komen tot een gemeentelijk beleid waarin er voor ieder kind de mogelijkheid is om zich spelenderwijs te ontwikkelen en buiten te kunnen spelen in een veilige omgeving, onder begeleiding van professionele vrijwilligers.

De punten zijn voorzien van concrete voorbeelden. Voorbeelden die zijn bereikt door collegawethouders of -raadsleden in andere gemeenten. Vaak is een kleine aanpassing al voldoende om het zowel voor uw gemeente als voor de Scoutinggroepen in de gemeente net dat kleine beetje beter te maken.

Wij pleiten ervoor dat u de punten zoals beschreven in bijgevoegde brief in uw programma opneemt. Voor meer informatie ben ik uiteraard bereid tot het geven van een toelichting.

Met vriendelijke groet, mede namens het bestuur van Scouting Nederland,

Fedde Boersma
Adjunct-directeur

Scouting Nederland
Larikslaan 5 • 3833 AM Leusden
Postbus 210 • 3830 AE Leusden
tel +31 (0)33 496 09 11
e-mail f.boersma@scouting.nl
web www.scouting.nl

LAAT JE
UITDAGEN!

Datum: 12 april 2013
Betreft: Gemeenteraadsverkiezingen maart 2014

Geachte heer/mevrouw,

Jeugd en jongeren staan volop in de aandacht en jeugdbeleid staat hoog op de agenda. Ook binnen de lokale politiek was en is jeugd een belangrijk onderwerp. Wij vragen in het kader van de komende gemeenteraadsverkiezingen uw aandacht voor jeugd en jongeren. De transitie van de Jeugdzorg naar gemeenten is een goed moment om het jeugdbeleid in uw gemeente eens goed te bekijken en waar nodig te verbeteren.

Scouting Nederland vindt het belangrijk dat er voldoende aandacht is voor de ontplooiingsmogelijkheden van de jeugd, onder andere in de vorm van goede vrijetijdsbesteding. Een (vrijwillige) jeugd- en jongerenorganisatie, zoals Scouting, levert hieraan een belangrijke bijdrage. Scouting werkt preventief, maakt jongeren maatschappelijk actief, biedt jeugd plezier, uitdaging en structuur en leert kinderen wat respect, zelfstandigheid en samenwerken betekent. Zo biedt Scouting een plezierige ontwikkelingskans als basis voor een evenwichtig bestaan. Wij benutten ieders talenten ten volste. Ook voor jeugd en jongeren die iets minder goed kunnen meekomen dan anderen. Meedoen is immers een kernwaarde van Scouting én een kerntaak van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Scouting helpt de lokale overheden graag bij het realiseren van de Wmo-doelstellingen en de uitvoering van het lokale jeugdbeleid.

Jeugdbeleid is met name het beleidsterrein van de lokale overheid. Met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur gaan lokale politieke partijen hun beleidsplannen en -prioriteiten in het verkiezingsprogramma opstellen en openbaar maken. Wij hopen dat daarin nadrukkelijk aandacht is voor de jeugd. Het begeleiden van de jeugd naar volwassenheid is namelijk niet alleen de verantwoordelijkheid van de ouders, het onderwijs en het maatschappelijk middenveld, maar van ons allemaal – dus ook van de lokale overheid. Bovendien hopen wij op erkenning van wat we doen, en voor mogelijkheden om dit in de toekomst te blijven doen. Vrijwilligers bij Scouting zijn professionals op het gebied van jeugd en jongeren. Onze tijd gaat echter helaas vaak zitten in randvoorwaarden in plaats van het begeleiden van kinderen en jongeren, wat voorkomen kan worden door flexibiliteit in regelgeving.

Scouting Nederland • Postbus 210 • 3830 AE Leusden
tel +31 (0)33 496 09 11 **fax** +31 (0)33 496 09 99 **e-mail** info@scouting.nl **web** www.scouting.nl
kvk 31024153 **btw** NL002585248B01

De volgende onderwerpen zijn daarom voor Scouting Nederland als grootste speler op het gebied van jeugd en jongeren belangrijk:

1. Positief jeugdbeleid opgenomen in gemeentelijk beleid
Jeugdbeleid verdient de volle aandacht. Bij Scouting kunnen kinderen zich in een veilige omgeving spelenderwijs en gestructureerd ontwikkelen. Niet alleen in de natuur, maar ook in de wijk. Scouting is maatschappelijk betrokken bij bijvoorbeeld de jaarmarkt of NLdoet. Scouts komen hierbij uit de spreekwoordelijke bossen. Stel een wethouder aan die verantwoordelijk is voor alle zaken aangaande jeugdbeleid, en zorg dat hij of zij toegankelijk is voor jeugdorganisaties in de gemeente.

> *Een goed voorbeeld is de gemeente Stichtse Vecht.*
> *Wethouder Jaap Verkroost: "De Scoutinggroepen in onze gemeente organiseren in de zomer jaarlijks het Jan Campert Timmerdorp. Kinderen zijn een week lang buiten in zowel de natuur als de wijk bezig met gave activiteiten. Scouting speelt een waardevolle rol voor de jeugd in onze gemeente. De subsidie die zij ontvangen, betaalt zich hoe dan ook terug!"*

2. Voorkom bureaucratie en regeldruk voor jeugdorganisaties
Waarom ieder jaar opnieuw een stookvergunning aanvragen? Waarom groepen 'straffen' die willen sparen voor aanschaf van duur materiaal, maar hun subsidie verliezen als aan het einde van het jaar niet alles is opgebruikt. Waarom ieder jaar groepen belasten met veel papierwerk bij de subsidieaanvraag, terwijl bekend is wat Scouting doet en waarvoor ze staat? Wij vragen om differentiatie en flexibiliteit in regeldruk en regelgeving voor organisaties als Scouting.
Een ander voorbeeld is een aanpassing van het bestemmingsplan, waardoor Scoutinggroepen hun clubhuis ook kunnen verhuren aan andere organisaties. Hierdoor kunnen zij zelf ondernemen, en zijn zij minder afhankelijk van subsidies voor hun activiteiten en aanschaf van materialen.

> *De gemeente Ede is een paar jaar geleden gestopt met het vragen jaarplannen en begrotingen bij de subsidieaanvraag. Het doorgeven van ledenaantallen is voldoende.*

3. Kansen voor ieder kind
Iedereen is welkom bij Scouting. Ondanks de lage contributie, is de contributie toch niet voor iedereen op te brengen. Bijkomende kosten voor kampen of uitrusting vormen soms een drempel. Een oplossing is het opnemen van het lidmaatschap van Scouting in de minimaregeling. Dit is vaak al het geval bij sportverenigingen, maar lang niet ieder kind wil sporten.

> *De gemeente Millingen aan de Rijn heeft voor kinderen tussen 4 en 18 jaar lidmaatschap van Scouting in haar minimaregeling Doe mee! opgenomen. Hieruit kunnen ouders de contributie en bijdrage voor het zomerkamp bekostigen.*

4. Stimuleer kwalitatief hoogwaardig vrijwilligerswerk
Er is vanuit de overheid een grote druk op de maatschappij, een roep om vrijwilligers. Vrijwilligers bij Scouting zijn professionals op het gebied van jeugd en jongeren, en daarom willen we blijven investeren in de kwaliteit van onze vrijwilligers en hun training. We vragen gemeenten daarom de trainingen die wij onze vrijwilligers aanbieden te vergoeden. Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers is binnen de Wmo ook een taak van gemeenten. Dit om de kwaliteit en professionaliteit van de activiteiten die wij onze leden aanbieden te garanderen.

Scouting Nederland • Postbus 210 • 3830 AE Leusden
tel +31 (0)33 496 09 11 **fax** +31 (0)33 496 09 99 **e-mail** info@scouting.nl **web** www.scouting.nl
kvk 31024153 **btw** NL002585248B01

In de gemeente Soest is er een regeling voor deskundigheidsbevordering van vrijwilligers. Elke organisatie kan daar jaarlijks 50 euro per vrijwilliger subsidie aanvragen voor deskundigheidsbevordering, met een maximum van 1500 euro.

5. Veilige accommodaties en voldoende speel- en buitenruimte
In tijden van een terugtredende overheid wordt ook bezuinigd op accommodaties van onder andere Scoutinggroepen. Ook de natuur of buitenruimte bij onze clubhuizen is in het geding. Om ondernemerschap voor Scoutinggroepen mogelijk te maken, vragen wij belemmeringen in het bestemmingsplan weg te nemen, zodat onze accommodaties multi-inzetbaar zijn en ook door bijvoorbeeld een BSO of biljartclub gebruikt kunnen worden.
Het combineren en samen huisvesten van jeugd- en vrijwilligersorganisaties is in deze tijden een goede manier om kosten te besparen en gebruik te maken van elkaars kennis en netwerk. Scoutinggroepen worden hierdoor minder afhankelijk van subsidies.

In de gemeente Utrecht zijn Scouting en de buitenschoolse opvang (BSO) samen gehuisvest. Het oude clubgebouw is op kosten van zowel de gemeente als de BSO opgeknapt. De BSO, Ludens kinderopvang, maakt doordeweeks en in vakanties gebruik van het gebouw, Scouting Salwega in de weekenden.
Dit is goed voor de wijk, omdat ook andere organisaties gebruik kunnen maken van het gebouw.

Vanuit de landelijke organisatie raden wij de ruim 1.100 Scoutinggroepen in het land aan om proactief de dialoog aan te gaan met de lokale politiek. Zij weten als geen ander wat er lokaal speelt en wat Scouting en de gemeenschap voor elkaar kunnen betekenen. Mocht u graag contact op willen nemen met de Scoutinggroepen in uw gemeente, dan vindt u hiervan een overzicht op onze website www.scouting.nl (Klik vervolgens linksboven op ‘Zoek een groep bij jou in de buurt!’).

Wij pleiten ervoor dat u bovenstaande punten in uw programma opneemt. Voor meer informatie ben ik uiteraard bereid tot het geven van een toelichting.

Met vriendelijke groet,
Mede namens het bestuur van Scouting Nederland,

Fedde Boersma
Adjunct-directeur

Scouting Nederland • Postbus 210 • 3830 AE Leusden
tel +31 (0)33 496 09 11 **fax** +31 (0)33 496 09 99 **e-mail** info@scouting.nl **web** www.scouting.nl
kvk 31024153 **btw** NL002585248B01

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de Overijsselse gemeenten

ONTVANGEN 12 APR 2013

Datum: 11 april 2013
Kenmerk: U86.2013
Betreft: Wmo prestatieveld 3 (art. 1 lid 1 onder g sub 3º Wmo)

BelangenOrganisatiesOverijssel is een samenwerkingsverband van Overijssel Platform VG, Platform Mantelzorg Overijssel, SENtrum Ouderen en Zorgbelang Overijssel.

Geachte heer, mevrouw,

BelangenOrganisatiesOverijssel is de koepel van Zorgbelang Overijssel, SENtrum (ouderenbonden), het Platform Mantelzorg Overijssel en Overijssel Platform VG. Bij deze organisaties zijn meer dan 300 lokale patiënten- en cliëntenorganisaties uit alle delen van Overijssel aangesloten.

Zij behartigen de belangen van burgers, die gebruik maken of willen maken van het aanbod van zorg en maatschappelijke ondersteuning in Overijssel.

Het doel van BelangenOrganisatiesOverijssel is een bijdrage te leveren aan kwaliteitsverbetering van de zorg en de maatschappelijke dienstverlening. Dit gebeurt op basis van ervaringen en wensen van zorggebruikers en aan de hand van kennis m.b.t. het Overijsselse zorgveld in al zijn aspecten. Wij treden op als woordvoerder en gaan namens cliënten in gesprek met overheden, zorgaanbieders en zorgverzekeraars over kansen en knelpunten in zorg en maatschappelijke ondersteuning.

Bij BelangenOrganisatiesOverijssel behartigt de afdeling Klachtenopvang de belangen van individuele zorgvragers. De afdeling Klachtenopvang (Meldpunt Zorg en Wmo) verstrekt aan cliënten informatie over het Nederlandse zorgstelsel, de zorgverzekeringswet, de Wmo, AWBZ en over patiëntenrechten en klachtwegen. Cliënten met onvrede over de zorg kunnen daarover een melding doen en kunnen bijvoorbeeld ondersteuning krijgen bij het opstellen van een klachtbrief en het voorbereiden van een hoorzitting. Dit alles valt onder 'klachtenopvang'.
Daarnaast haalt de afdeling uit alle meldingen en klachten (nadat ze zijn geanonimiseerd) signalen van knelpunten op, die wij met de betrokken instanties doorspreken, waarbij aanbevelingen vanuit het cliëntenperspectief worden gedaan.
In Overijssel zijn wij de enige organisatie die deze diensten kosteloos, deskundig en onafhankelijk van zorgaanbieders verleent. Bij problemen en geschillen hebben burgers behoefte aan een onafhankelijke organisatie, die hen adviseert en begeleidt.

Onze klachtenopvang is bekend bij burgers, zorginstellingen, overheidsinstanties en zorgverleners/-verzekeraars. Wij worden dan ook al ruim 25 jaar gefinancierd door de provincie. Echter de provincie bouwt de subsidie af. Zij is van mening dat gemeenten en instellingen zelf de onafhankelijke klachtenopvang dienen te financieren, en dat dit geen kerntaak meer is van de provincie.

Een consequentie van deze bezuiniging is dat de toekomst van de afdeling Klachtenopvang ernstig gevaar loopt. De bezuiniging heeft grote gevolgen voor vele burgers. Kwetsbare burgers die problemen rond de gezondheidszorg en de maatschappelijke ondersteuning ervaren, kunnen niet meer bij een onafhankelijke organisatie terecht voor informatie, advies en ondersteuning.

Wij willen graag dat de hierboven geschetste dienstverlening, die essentieel is voor een zelfstandige positie van de kwetsbare burger, voortgezet kan worden. Wij vragen uw gemeente om een bijdrage te leveren op grond van prestatieveld 3 van de Wmo, om op die wijze voor uw burgers de dienstverlening van de afdeling Klachtenopvang voor hen in stand te houden.

In Overijssel zijn 25 gemeenten. Een subsidie van 5000 euro per jaar van elke gemeente in Overijssel is voldoende om de klachtenopvang, waarvan jaarlijks vele 1000 burgers gebruik maken, veilig te stellen. Gemeenten kunnen met deze bijdrage hun burgers maatschappelijke ondersteuning, informatie en advies rond de gezondheidszorg en gezondheidsrecht garanderen.

Aanvullend kunnen gemeenten dankzij de kwartaalrapportages over de ontvangen vragen, meldingen en klachten de voortgang en de consequenties van de transities AWBZ en Jeugdzorg voor de burgers uitstekend monitoren.

Indien u graag nader geïnformeerd wilt worden, zijn wij uiteraard bereid om uw vragen te beantwoorden.

Rekenend op een positieve reactie.

Hoogachtend,

Drs. J.R. Feenstra, directeur/bestuurder BelangenOrganisatiesOverijssel

cc: - Gemeenteraden van de Overijsselse gemeenten

Bijlage: - Folder Afdeling Signalering en Klachtenopvang Zorg

zorgbelang Overijssel

E-panel

Verbeter zorg en welzijn
en stem mee!
Want daar wordt ú beter van.

Meld u aan via:
www.zorgbelang-overijssel.nl

E-panel Zorgbelang Overijssel

Wilt u meepraten over de zorg- en welzijnsvoorzieningen in Overijssel? Over zorg- en welzijnsaanbieders, verzekeringen of andere actuele thema's? We horen uw ervaringen en wensen graag! Als lid van het E-panel van Zorgbelang Overijssel vult u geregeld een enquête in. Met de resultaten kunnen we zorg en welzijn in de provincie verbeteren!

Uw mening telt

Doe mee! Er zijn redenen te over:

- U draagt uw steentje bij aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg en welzijn.
- Het kost weinig moeite, maar levert veel resultaat op.
- Het is geen verplichting. Per enquête kunt u beslissen of u deelneemt.
- U kunt ook de ervaringen doorgeven van uw vader, moeder of buurvrouw die zorg ontvangt.

Meedoen is simpel

Nadat u zich heeft aangemeld, ontvangt u enkele keren per jaar een e-mail met het verzoek een vragenlijst in te vullen. Na afloop berichten we u over de uitkomst van de enquête. Uw gegevens worden niet aan derden verstrekt.

Werken aan betere zorg

Zorgbelang Overijssel onderzoekt de kwaliteit van de zorg- en welzijnsvoorzieningen. Onder andere via het E-panel. Op basis van uw inbreng maken we verbeterafspraken met de betrokken instanties. We komen op voor úw belangen!

Meld u aan

Voor meer informatie en aanmelden kunt u terecht bij Zorgbelang Overijssel: 074 - 250 01 55 of *www.zorgbelang-overijssel.nl*

Vragen of klachten over zorg of welzijn

Als u gebruik maakt van zorg en welzijn kunnen daarover vragen rijzen. Bijvoorbeeld over hoe u een tweede mening (second opinion) kunt krijgen over een voorgestelde behandeling. Of hoe u contact kunt leggen met mensen die dezelfde ziekte hebben als u.
Het kan ook voorkomen dat u denkt dat tijdens een medische behandeling fouten zijn gemaakt. U denkt erover een klacht in te dienen en u wilt weten hoe u dat moet doen. Met zulke onderwerpen kunt u terecht bij Zorgbelang Overijssel.
Medewerkers van de afdeling Signalering en Klachtenopvang Zorg helpen u een antwoord te vinden op uw vragen of ondersteunen u bij uw klacht over de zorg.

Wat is de afdeling Signalering en Klachtenopvang Zorg

Deze afdeling vormt een onderdeel van Zorgbelang Overijssel. Deze organisatie behartigt de belangen van patiënten/consumenten in zorg en welzijn en is onafhankelijk van zorgverleners, zorginstellingen en zorgverzekeraars.
In alle provincies zijn één of meer Zorgbelangorganisaties, die gratis ondersteuning bieden.

Waarvoor kunt u bij ons terecht

De medewerkers kunnen u:

Informeren:
over bijvoorbeeld uw (patiënten)rechten of adressen van patiëntenverenigingen.

Adviseren:
over bijvoorbeeld de manier waarop u uw klacht kunt indienen, afgestemd op uw situatie.

Bijstand verlenen:
door u bijvoorbeeld te helpen bij het opstellen van een brief over uw klacht of door u voor te bereiden op een hoorzitting van een klachtencommisie.

Wij kunnen u geen antwoord geven op medische vragen. Ook beoordelen wij niet of uw klacht gegrond is. Wij informeren en adviseren. De meeste adviezen worden telefonisch gegeven.

Voor wie

Iedereen, die gebruik maakt van een vorm van zorg of welzijn, kan bij ons terecht. Ook familie, vrienden of anderen die namens u vragen of klachten hebben, kunnen contact met ons opnemen.

Wat gebeurt er verder met uw klacht

Wij willen u helpen een antwoord te vinden op uw vragen en een oplossing te vinden voor uw klachten.
Daarnaast levert Zorgbelang Overijssel een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van zorg en welzijn. Door alle vragen en klachten te registreren krijgen wij een beeld van mogelijke knelpunten.
Zorgbelang Overijssel bespreekt deze knelpunten met overheden, zorgverleners, zorginstellingen, zorgverzekeraars en de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Daarbij doen wij aanbevelingen en dringen aan op verbetering.

Geheimhouding

Uw persoonlijke gegevens blijven geheim. Het gebruik van gegevens is vastgelegd in het privacyreglement dat bij ons ter inzage ligt. Alleen als u hiervoor toestemming geeft, kan een medewerker met informatie naar buiten treden in het belang van uw zaak.

Klachten over ons

Als u niet tevreden bent over onze dienstverlening kunt u in onze klachtenregeling lezen hoe u dat aan ons kunt laten weten. (Zie www.zorgbelang-overijssel.nl of vraag een afdruk van de regeling.)

Hoe kunt u ons bereiken

U kunt ons telefonisch, schriftelijk, per e-mail of via onze website bereiken. U vindt deze gegevens op de achterzijde van deze folder.

Als u belt met 0900 - 243 70 70 wordt u doorverbonden met de dichtstbijzijnde Zorgbelangorganisatie.

zorg belang
Overijssel

Afd. Signalering & Klachtenopvang Zorg

Bereikbaar op werkdagen van:
09.00 tot 15.00 uur
Tel: 0900-243 70 70
Tel: 074-291 35 97
ikg@zorgbelang-overijssel.nl
www.zorgbelang-overijssel.nl

De afdeling Signalering & Klachtenopvang Zorg maakt deel uit van Zorgbelang Overijssel.

Zorgbelang Overijssel

Kievitstraat 9
7557 AP Hengelo
Telefoon 074 250 01 55
Fax 074 242 75 67
www.zorgbelang-overijssel.nl
info@zorgbelang-overijssel.nl

3e druk mei 2012

zorg belang
Overijssel

Heeft u vragen of klachten over de zorg?

Doe er wat mee!!

Bel: 0900-243 70 70

(€ 0,10 pm)

BelangenOrganisatiesOverijssel
Kievitstraat 9 • 7557 AP Hengelo

Bezoek ook onze website:
www.zorgbelang-overijssel.nl

Hengelo OV | TNT post
11.04.13 | € 00094 ct
Kievitstraat 9
7557 AP
FR 822336
Nederland

College van Burgemeester en Wethouders
van de Overijsselse gemeenten
Postbus 5100
7600 GC Almelo

ZOPFP 7600GC100

BelangenOrganisatiesOverijssel
Kievitstraat 9 • 7557 AP Hengelo

Bezoek ook
onze website:
www.zorgbelang-overijssel.nl

Hengelo OV
11.04.13
Kievitstraat 9
7557 AP

TNT post
€ 00094 ct
FR 822336
Nederland

Gemeenteraden van de Overijsselse gemeenten
Postbus 5100
7600 GC Almelo

2DPPF 7600GC100

Aan het college van B & W en de gemeenteraad van Almelo

Almelo, 2013-04-10

Geachte dames en heren,

Begin januari kregen we van Gradient een berichtje, dat het contract over de Galloways per 1 mei werd opgezegd. We waren stomverbaasd, omdat vorig jaar door de raad is besloten dat de Galloways zouden blijven. We wilden wachten met een reactie tot we bericht van de gemeente kregen. Dit bericht kwam twee maand later. Het was een brief , waarin werd gezegd , dat de koeien worden omgeruild voor Brandrode runderen van de heer ten Velde. Ze bedankten ons als vrijwilligers . Wel konden wij als bewoners bellen naar de heer ten Velde als er iets niet in orde was met de koeien of de afrastering. Op een vraag van een aanwonende is geantwoord, dat wij aangegeven hadden geen vrijwilligerswerk meer te willen doen en dat dit de aanleiding is geweest om andere koeien in de wei te laten lopen. Dat is de zaak omdraaien. Wij hebben nooit aangegeven , dat wij het niet meer wilden doen. Integendeel. Wij hebben nog gemaild , dat wij het altijd met plezier hebben gedaan. Maar nu we dus niet meer nodig zijn, kunnen we onze tijd weer voor iets anders gebruiken, en zijn we van veel zorgen af.

Een andere buurtbewoner kreeg een antwoordmail , dat het een herziening van het honden- en koeienbeleid is. Wat dat inhoudt weet ik niet. De koeien en honden kennen en respecteren elkaar. Dat gaat heel goed samen. Drieka is hier 12 jaar en krijgt nu haar 11^{e} kalf. Haar dochter heeft 14 dagen geleden een kalf gekregen en haar halfzus kalft ook nog deze maand. Er lopen hier 3 generaties. Grootmoeder Drieka houdt de kudde in de gaten en is de leidende koe. Als de brandrode koeien hier komen, moet het gewenningsproces tussen koeien en honden en hondenbezitters opnieuw beginnen . Overigens, de nieuwe koeien lijken erg mooi en ik hoop van harte, dat het goed gaat.

Ik ben bang dat de heren Pleijhuis en Noteboom geen idee hebben van ons vrijwilligerswerk. Ik heb ze hier nog nooit gezien, laat staan gesproken. Ik wil een opsomming geven van onze werkzaamheden. Dit is ook belangrijk voor de heer ten Velde, want die moet dit nu zelf doen.

1) Per dag van december tot april hooi geven. ‘s ochtends en ’s middags. Geef je het in een keer, dan lopen ze ’s middags te zeuren. Het hooi wordt door ons gekocht en opgeslagen en door Gradient betaald.

2) In de winter, als er ijs in het kanaal ligt, dan geven we water in een grote bak. Per dag drinken de koeien zo’n 16 emmers water, die we van ons huis naar de wei moeten dragen.

3) In de zomer steken we met de kruidentuingroep zuring en distels , anders blijft er geen gras meer over.

4) Langs het kanaal wordt gevist. Hierbij wordt door sommigen veel alcohol gebruikt (de goede vissers niet te na gesproken). Dit vissen en drinken gebeurt vaak 's avonds en 's nachts. Ik houd deze plekken in de gaten , want als ze weg zijn liggen deze plekken vol met doppen en/of lipjes van blikjes en soms ook kapotte flessen. Je treft dan wel 60 doppen op 10 m2 aan op zo'n "visplaats". Een heel gezoek en je hoopt, dat je alles vindt. Je moet er niet aan denken, dat een koe scherp in krijgt.

5) De buurt, veel mensen met honden, doet aan sociale controle . Als men vindt , dat er iets niet klopt, dat kan een kreupele koe zijn, of een tak of vishaak die aan de koe hangt, of een kapotte afrastering, dan zijn wij het aanspreekpunt en in de regel kunnen we dit oplossen.

6) De prullenbak in de wei is de bak, waarin de buurt achtergelaten spullen (b.v. blikjes enz) deponeert. Deze prullenbak leeg ik in mijn eigen grijze bak, als die bij de weg moet.

Op een vergadering in februari 2005 op het stadhuis met o.a. dhr v d Staak waarin dhr. ten Velde ook ter sprake kwam was ik aanwezig voor de koeien en ook namens de kruidentuin (die midden in de wei ligt). We hebben toen een aantal punten nadrukkelijk onder de aandacht gebracht.

1. Geen geiten, schapen en herten in verband met het hondenuitlaatgebied.

2. Er blijft altijd overleg met contactpersonen uit het aanwonersgebied.

3. Geen gebruik van kunstmest of gier.

4. Geen bestrijdingsmiddelen. Distel en brandnetels zijn waardplanten voor belangrijke vlinders. Atalanta, dagpauwoog, vosjes en distelvlinder.
Dit is nu ook heel belangrijk met het oog op de bijenstal in de kruidentuin.

5. Verantwoordelijkheid ligt bij de heer ten Velde en/of de gemeente.

Ik wil wel heel graag weten wat hierover is afgesproken.

Ik hoop hiermee mijn ongerustheid duidelijk gemaakt te hebben.

Hoogachtend,

E.H.Lammers,
Rensumaborg 44
7608 GK Almelo
tel 862649.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres

Alle Nederlandse gemeenten
Gemeenteraad

Kenmerk
2013-0000221950

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

INGEKOMEN 15 APR 2013

Datum 11 april 2013
Betreft Nadere toelichting met betrekking tot gemeentelijke herindeling

Geachte Gemeenteraad,

Mij is gebleken dat het wellicht nuttig is dat ik u via bijgevoegd afschrift informeer over de brief gericht aan de Tweede Kamer met daarin een nadere toelichting tot gemeentelijke herindeling.

Het kabinet heeft geen voornemen om gemeentelijke herindelingen van bovenaf te doen, zoals reeds door de minister-president bij de regeringsverklaring in de Tweede Kamer is gesteld. Uit bijgevoegde brief blijkt dat het kabinet van mening is dat van onderop tot stand gekomen gemeentelijke herindelingen zeker kunnen bijdragen aan het vergroten van de bestuurskracht van gemeenten.

Ik realiseer me dat de ophanden zijnde decentralisaties veel zullen vragen van de gemeenten, overigens ook van het Rijk, en verheug me op een vruchtbare samenwerking opdat deze operatie het belangrijke beoogde resultaat heeft: het nog beter uitvoeren van de overheidstaken ten behoeve van de burger.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Ronald Plasterk

dr. R.H.A. Plasterk

AFSCHRIFT

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

DGBK
BDF

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2013-0000160666

Uw kenmerk

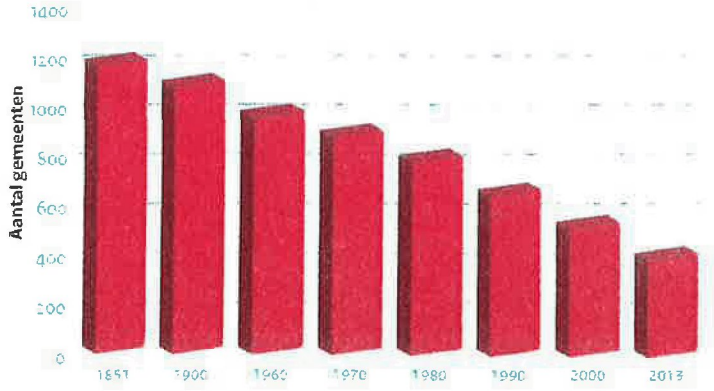
Datum 13 maart 2013
Betreft Nadere toelichting met betrekking tot gemeentelijke herindeling

Op verzoek van Uw Kamer, conform de Regeling van werkzaamheden van 13 maart 2013, informeer ik u nader over mijn opvattingen over de gemeentelijke herindelingen.

Het regeerakkoord schildert voor de verre toekomst een perspectief waarbij gemeenten een grotere schaal hebben, waarbij tegelijkertijd, aldus het regeerakkoord, wel rekening gehouden wordt met lokale omstandigheden zoals bevolkingsdichtheid. Vervolgens is bij de regeringsverklaring door de minister-president betoogd dat de regering geen gemeentelijke herindeling van bovenaf zal opleggen: het uitgangspunt is dat gemeentelijke herindelingen van onderop tot stand komen. Ik wil dat nu nog eens bij deze bevestigen.

De praktijk over vele jaren, ja zelfs decennia, is dat gemeenten uit eigener beweging samenwerking aangaan, en vervolgens regelmatig overgaan tot bestuurlijke fusie om hun taken in het belang van hun bevolking optimaal te kunnen uitoefenen. In de onderstaande grafiek ziet u een weergave van het aantal gemeenten over de laatste eeuw; op dit moment kent Nederland 408 gemeenten. Over recente jaren is dit aantal met ongeveer tien per jaar afgenomen. Deze beweging zet zich door.

Grafiek 1 *Verloop aantal gemeenten*

Bron: CBS en J. Oppenheim, Het Nederlandsche gemeenterecht, Haarlem 1906, blz. 27

Ik krijg regelmatig signalen vanuit fuserende gemeenten dat zij zich zorgen maken over de financiële consequenties van een fusie. Daarbij speelt onder meer de volgende overweging: gemeenten krijgen een vast bedrag van ongeveer €400.000 per gemeente. Voor een kleine gemeente kan dit 5 à 10 procent van de uitkering uit het Gemeentefonds bedragen. Wanneer bijvoorbeeld vier gemeenten fuseren heeft dit als consequentie het verlies van drie maal dit vaste bedrag. Zoals reeds eerder betoogd ben ik bereid om samen met de collega van Financiën en in overleg met de VNG te onderzoeken in hoeverre deze negatieve effecten kunnen worden gemitigeerd. Vanzelfsprekend zal ik Uw Kamer hier op elk dienstig moment over informeren.

Indien en voor zover gemeenten het onderling niet eens worden over een gemeentelijke herindeling in de regio is er een taak weggelegd voor de provincie. Ik zal hier nader op ingaan in het nieuwe Beleidskader gemeentelijke herindeling dat ik u zo spoedig mogelijk zal doen toekomen.

Tot slot: zeker gezien de grote toename van taken in het sociale domein is het cruciaal dat gemeenten als eerste bestuurslaag de kracht hebben om hun taken uit te voeren. Zoals in de decentralisatiebrief van 19 februari jl. reeds uitgebreid besproken zal dat deels gebeuren via intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, over de totstandkoming waarvan met de VNG procedureafspraken zijn gemaakt. Ik verwijs naar de decentralisatiebrief voor de details daarvan. Daarnaast is het kabinet van mening dat van onderop tot stand gekomen herindelingen zeker ook kunnen bijdragen aan het vergroten van de bestuurskracht van gemeenten. Ik ben dan ook voornemens deze waar mogelijk te ondersteunen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Overeenkomstig het oorspronkelijke
DE WND. SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES

K. van der Steenhoven

Almelo, 15 april 2013.

Aan de Raadsgriffie van de Gemeente Almelo

Ten behoeve van alle politieke partijen.

Onderwerp : bibliotheek Schelfhorst.

Geachte Raadsleden,

In aansluiting van ons eerder schrijven willen wij nog meer onze zorgen uitspreken omtrent de voorgenomen sluiting van de bibliotheek van de Schelfhorst.

Door de sluiting van de bibliotheek in de Harbrinkhoek zijn er vele leden bijgekomen. Deze filiaal heeft heel veel leden uit Aadorp, Haghoek en Sluitersveld , waaruit geconcludeerd kan worden dat de mensen de centrale bibliotheek mijden door b.v. de parkeergelegenheid. Wij denken dat bij sluiting van het Heracles filiaal de leden ook dan liever naar de Schelfhorst gaan dan naar de stad.
Elke dag komen schoolklassen naar de bibliotheek om boeken uit te zoeken en te lenen. Men kan hun toch moeilijk naar de centrale bibliotheek sturen ?
Het idee om personeel met de I-pad naar de mensen te sturen om een boek uit te zoeken staat haaks op de gedachte om oudere mensen juist meer mobiel te houden.
Wij moeten zeker niet terug naar de jaren 50-60.
De bezuiniging van €40.000,00 is minimaal op de totale bezuinigingen en zou nog geen €1,00 per inwoner betekenen.

Met bovenstaande argumenten willen wij (ook namens vele leden) nogmaals uw aandacht vragen en te overwegen de bibliotheek open te houden ook na 2015.

Hoogachtend,

Namens de wijkcommissie Schelfhorst

Ron Kleeman

Voorzitter

Bokmans, Dees

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: dinsdag 16 april 2013 10:54
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Lbr. 13/032 - Bekendmaking voorgedragen kandidaten bestuurlijke organisatie VNG

informatiecentrum tel.	**uw kenmerk**	**bijlage(n)**
(070) 373 8393		
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Bekendmaking voorgedragen kandidaten bestuurlijke organisatie VNG	BB/U201300526 Lbr. 13/032	16 april 2013

Geachte mevrouw Steenbergen,

Hierbij ontvangt u het overzicht van de door de adviescommissie gestelde kandidaten voor de vacatures voor het bestuur en een aantal vaste beleidscommissies van de VNG. Op de Algemene Ledenvergadering van 5 juni 2013 zullen de leden stemmen over alle door de adviescommissie gestelde kandidaten en eventuele tegenkandidaten. In deze ledenbrief wordt een toelichting gegeven op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie voor de vacatures en de verdere procedure, waaronder de mogelijkheid om tegenkandidaten te stellen.

Klik op, of kopieer onderstaande link voor de ledenbrief en/of de bijlagen:

http://www.vng.nl/brieven/bekendmaking-voorgedragen-kandidaten-bestuurlijke-organisatie-vng

Bokmans, Dees

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: dinsdag 16 april 2013 11:32
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Lbr. 13/033 - Voorbereiding VNG Agenda 2014

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	**uw kenmerk**	**bijlage(n)**
betreft Voorbereiding VNG Agenda 2014	**ons kenmerk** BB/U201300528 Lbr. 13/033	**datum** 16 april 2013

Geachte mevrouw Steenbergen,

Graag ontvangen wij uw suggesties voor de invulling van de VNG Agenda voor 2014. Op basis van uw inbreng wil de VNG zich ook volgend jaar focussen op een beperkt aantal thema's dat bij u het sterkst leeft. Het gaat ons daarbij met name om voor gemeenten ingrijpende vraagstukken, waarop sprake is van een omslag die leidt tot veranderingen in de werkwijze en de rol van gemeenten. Een omslag die ook van de VNG extra inspanningen vraagt in de dienstverlening en belangenbehartiging ten behoeve van de leden.

Wij nodigen u van harte uit om suggesties aan te dragen voor de VNG Agenda 2014. Zowel reacties van individuele lokale vertegenwoordigers als gezamenlijke reacties van raden en colleges, provinciale afdelingen en andere gremia waarin gemeenten zijn vertegenwoordigd zijn zeer welkom.

Met het oog op de voorbereiding van de ledenpeiling in de ALV van 5 juni a.s. ontvangen wij uw suggesties graag ***uiterlijk vrijdag 17 mei a.s.*** op het adres: bestuursbureau@vng.nl

Klik op, of kopieer onderstaande link voor de ledenbrief en/of de bijlage(n):

http://www.vng.nl/brieven/voorbereiding-vng-agenda-2014

Bokmans, Dees

Van: Ent, K. van der <k.vanderent@gbtwente.nl>
Verzonden: dinsdag 16 april 2013 19:05
Aan: drs J.F. Hassink; Leden Borne; Marijke van Hees; Wieger Mulder; J.M. van Rees; Marle, Jan van
CC: raadsgriffie@enschede.nl; raadsgriffie@hengelo.nl; griffie@losser.nl; s.morsink@borne.nl; collegewerk@enschede.nl; g.raaben@haaksbergen.nl; Benno Reimerink; Gerwin Nijhof; Jan van 't Ende; Pieter Kistemaker; R. Coenders; Rene van Kuilenburg; Vries, A.J. de (CS-CS); Tijink, R.; Bert Faber; Toet, R.; Broeke, Jeroen ten; Bosveld, Dick; Raadsgriffie; m.bakker@hengelo.nl
Onderwerp: Toezending stukken toetreding Oldenzaal en nieuwe GR per 1-7-2013
Bijlagen: AB2013006-1 advies AB Almelo.pdf; DB2013009-1 begeleidend schrijven DB Almelo.pdf; Agendapunt 5 d Raad toetredingsbesluit Oldenzaal 26-03-2013.pdf; Agendapunt 5 c Verzoek tot toetreding gemeente Oldenzaal 14 maart 2013.pdf; Nieuwe GR GBT per 01-07-2013.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Geachte Algemeen Bestuursleden,

Vandaag zijn alle in de bijlagen opgenomen stukken verzonden naar de colleges (tav de accounthouders) van de gemeente Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo en Losser met het verzoek (na toestemming van de gemeenteraden) in te stemmen met de toetreding van de gemeente Oldenzaal tot het GBT per 01-07-2013 en met de nieuwe gemeenschappelijke regeling GBT per 01-07-2013. De deelnemers dienen het betreffende B&W- en Raadsbesluit voor 1-7-2013 tevens te publiceren.

De brieven DB2013009-1 en AB2013006-1 in de bijlage zijn gericht aan het college van de gemeente Almelo. De per post verzonden stukken zijn uiteraard gericht aan iedere gemeente afzonderlijk maar om de grootte van de mail zo klein mogelijk te houden stuur ik u niet nogmaals 10 dezelfde brieven met alleen een andere adressering mee.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
mr. K. (Katinka) van der Ent
Stafadviseur

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

053-481 8730
k.vanderent@gbtwente.nl

www.gbtwente.nl
Hazenweg 121 Hengelo
Postbus 845, 7550 AV Hengelo

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Bezoekadres:
Hazenweg 121
7555 BM Hengelo
T (053) 481 8875
F (053) 481 8755
Postadres:
Postbus 845
7550 AV Hengelo
E-mailadres: Info@gbtwente.nl
Bankrekeningnummer
28.51.41.228
t.n.v. Gemeentelijk
Belastingkantoor Twente
IBAN:
NL72BNGH0285141228

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Datum
12 april 2013

Ons kenmerk
AB2013006-1

Behandeld door
Mevrouw mr. K. van der Ent

Onderwerp
Advies inzake toetreding gemeente Oldenzaal per 1 juli 2013 en nieuwe gemeenschappelijke regeling GBT

Geachte college,

Het college van B&W van de Gemeente Oldenzaal heeft met dagtekening 14 maart 2013 een verzoek tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling van het GBT ingediend bij het dagelijks bestuur van het GBT.

Conform artikel 30 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente stuurt het dagelijks bestuur het verzoek tot toetreding met het advies van het algemeen bestuur aan de colleges van de deelnemers.

Het college van de gemeente Oldenzaal treedt toe tot de regeling indien tenminste tweederde van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, na verkregen toestemming van hun gemeenteraden hebben ingestemd met de verzochte toetreding.

Toelichting toetreding gemeente Oldenzaal
Met de gemeente Oldenzaal is in een eerder stadium reeds afgesproken dat 75% van de aanwezige 9,93 fte geplaatst wordt bij het GBT. Dit komt neer op 6,7 fte. De volgende afbouw voor het overnemen van 1,7 fte boventallig personeel is overeengekomen:

- In het eerste jaar 75%,
- In het tweede jaar 50% en
- In het derde jaar 25%.

Het Sociaal Plan Oldenzaal/GBT is op deze toetreding van toepassing.

De toetreding van Oldenzaal levert het GBT een voordeel op van € 43.000 (over de periode 1 juli t/m 31 december 2013). Dit voordeel wordt in mindering gebracht op de eerder berekende gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten bedragen voor 2013. In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen inzichtelijk gemaakt.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C104310

x € 1.000	1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
BIJDRAGEN GEMEENTEN			-7.979			-8.248	-269
Netto inkomensoverdracht Enschede			**-3.477**			**-3.458**	**19**
Tariefsdifferentiatie		-1.827			-1.817		
Diftar		-47			-47		
Netto inkomensoverdracht Hengelo			**-1.873**			**-1.863**	**10**
Netto inkomensoverdracht Borne			**-376**			**-374**	**2**
Netto inkomensoverdracht Losser			**-362**			**-360**	**2**
Netto inkomensoverdracht Haaksbergen			**-420**			**-417**	**2**
Netto inkomensoverdracht Almelo			**-1.472**			**-1.464**	**8**
Netto inkomensoverdracht Oldenzaal						**-312**	**-312**

Motivering nieuwe gemeenschappelijke regeling
Met de toetreding van de gemeente Oldenzaal wordt de huidige gemeenschappelijke regeling aangepast. Om alle wijzigingen inzichtelijk te houden is gekozen om de thans voorgestelde wijzigingen in een nieuwe regeling te laten vaststellen door de colleges (na toestemming van hun raden).

Toelichting op de nieuwe gemeenschappelijke regeling
In hoofdlijnen zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- Met de toetreding van de gemeente Oldenzaal wordt de gemeenschappelijke regeling overeenkomstig dit besluit aangepast.
- Daarnaast is in artikel 6 GR uitvoering gegeven aan het besluit van het algemeen bestuur van 13 december 2012 (AB2012030) inzake de wijziging in de omvang en de samenstelling van het algemeen bestuur.
- Tevens is artikel 29 gewijzigd. Het tweede lid inzake de aanwijzing van de accountant is verwijderd aangezien deze al in artikel 28 lid 2 staat vermeld. De bepalingen inzake de archiefregeling zijn ook gewijzigd in overeenstemming met de door het algemeen bestuur vast te stellen archiefverordening GBT 2013.
- Tenslotte is artikel 40 *Deelnemende gemeenten* is toegevoegd.

Advies en voorstel
Wij adviseren u, na toestemmening van uw raad, in te stemmen met de toetreding van de gemeente Oldenzaal per 1 juli 2013 tot de nieuwe, door uw vast te stellen, gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Met vriendelijke groet,

Het algemeen bestuur van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente,

R.G. Welten,
Voorzitter bestuur Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen
www.fsc.org Cert no. SCS-COC-00792
© 1996 Forest Stewardship Council
FSC

Gemeente Oldenzaal

Dagelijks bestuur
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
De heer R. Toet
Postbus 845
7550 AV HENGELO

Bezoekadres Ganzenmarkt 1
Postadres Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal
Telefoon (0541) 58 81 11
E-mail info@oldenzaal.nl
Internet www.oldenzaal.nl

Datum 14 maart 2013
Verzenddatum 14 MAART 2013
Onderwerp verzoek toetreding GBT
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk UIT-13-01317
Behandeld door Giuseppe Piras
Telefoonnummer (0541) 58 83 44
Bijlage(n)

Geachte leden van het bestuur,

Ons college heeft op 5 maart 2013 het besluit genomen de belastingtaken van de gemeente Oldenzaal over te dragen aan de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente onder de opschortende voorwaarde dat er overeenstemming is bereikt met het georganiseerd overleg (GO) en toestemming is verkregen van de gemeenteraad. Tevens is het besluit ter advies voorgelegd aan de ondernemingsraad.

Momenteel wordt met het GO gesproken over de rechtspositionele gevolgen voor het personeel. We hopen binnenkort deze gesprekken af te ronden en overeenstemming te bereiken over het sociaal Plan.

Intussen is de gemeenteraad voorgesteld toestemming te verlenen aan ons college om te mogen besluiten toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente onder de opschortende voorwaarde dat er overeenstemming is bereikt met het georganiseerd overleg (GO) en toestemming is verkregen van de gemeenteraad. In de vergadering van 26 maart 2013 zal de gemeenteraad zich over dit voorstel buigen.

Hierbij vragen wij u formeel toestemming op per 1 juli 2013 te mogen toetreden tot de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente en daarvoor de nodige stappen te zetten.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

de secretaris de burgemeester

Bijlagen 2013
5 maart 2013
nr. 9/2
reg.nr. INTB-13-00644

Agendapunt: 10

Voorstel tot het verlenen van toestemming aan het college om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Belastingkantoor Twente

---

Aan de gemeenteraad

Inleiding
In de vergadering van 17 juli 2012 hebben wij besloten het voornemen uit te spreken per 1 juli 2013 toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling GBT voor wat betreft de uitvoering van de belastingtaken en de Wet WOZ. Dit voorgenomen besluit dient nog wel gevolgd te worden door een definitief besluit. Alhoewel het besluit tot toetreden is voorbehouden aan ons college dient op grond van artikel 1 lid 2 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen voorafgaand aan de definitieve besluitvorming, toestemming van de gemeenteraad verkregen te worden om te mogen besluiten om toe te treden.

Doel
Door ons college toestemming te geven om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling GBT kan door ons de laatste stap gezet worden in het proces overdracht belastingactiviteiten van de gemeente Oldenzaal naar het GBT.

Argumenten
In oktober 2011 heeft het adviesbureau Thorbecke in een gezamenlijke opdracht van ons college en het GBT een verkennend onderzoek verricht naar de haalbaarheid van toetreding van het team Belastingen tot het GBT. Door opdracht te geven aan het onderzoek voldoet het college aan de wens om te komen tot een verdere samenwerking in de regio op uitvoerende onderdelen.
Uit het onderzoek van Thorbecke blijkt dat de overdracht van de belastingactiviteiten aan het GBT, voor zowel Oldenzaal als het GBT, voordelen biedt. Door samenwerking wordt de kwetsbaarheid verminderd, dalen de structurele kosten en kan het kwaliteitsniveau minstens behouden worden dan wel verhoogd.

Kanttekeningen
1ste Kanttekening
De gemeenteraad kan slechts toestemming onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Beide is niet aan de orde. Na toestemming van uw raad zullen wij een definitief besluit nemen betreffende de voorgenomen toetreding.
2de Kanttekening
De vaststelling van de belastingverordeningen en de bijbehorende tarieven evenals het belastingbeleid (bijvoorbeeld op het gebied van kwijtschelding en de lokale lastendruk) zal voorbehouden blijven aan de gemeente Oldenzaal. Uw raad is en blijft verantwoordelijk voor de hoogte van de tarieven en de lokale belastingdruk.
3de Kanttekening
Uitgangspunt voor de samenwerking is dat de inwoner van Oldenzaal niets mag merken van de samenwerking en dat de huidige dienstverlening minimaal op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft.
Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen producten die de front-office (Publiekszaken) van de gemeente Oldenzaal kan verzorgen en producten die door de back-office (het GBT) gerealiseerd worden. De baliefunctie bij de Gemeente Oldenzaal blijft behouden en daarmee blijft de dienstverlening op het huidige niveau gehandhaafd en wordt zo mogelijk verder uitgewerkt.

Uitvoering
Als gevolg van het intentiebesluit van ons college is een plan van aanpak opgesteld om toe te werken, in zowel bestuurlijke als feitelijke zin, naar de toetreding. Vervolgens zijn er werkgroepen in het leven geroepen om uitvoering te geven aan het plan van aanpak. Hierbij zijn de volgende werkgroepen en aandachtsgebieden opgenomen:

- Personeel;
- Taken en processen;
- ICT en Belastingen;
- Financiën;
- Achterblijvende organisatie.

De senior beleidsmedewerker belastingen die als projectleider is aangewezen is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan. Het afdelingshoofd middelen en de betreffende adviseur P&OI is verantwoordelijk voor de personele rechtspositionele gevolgen.

Oldenzaal, 15 maart 2013

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
H.W. van Rinsum	T.J. Schouten

Nr. 323

De raad van de gemeente Oldenzaal;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 februari 2013, nr. 9/2, reg.nr. INTB-13-00644;

gelet op artikel 1, lid 2 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t :

het college toestemming te verlenen toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 maart 2013,

de griffier,

J.H. Brokers

de voorzitter,

T.J. Schouten

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. de heer J. ten Broeke
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Hazenweg 121
7555 BM Hengelo
T (053) 481 8875
F (053) 481 8755
Postadres:
Postbus 845
7550 AV Hengelo
E-mailadres: Info@gbtwente.nl
Bankrekeningnummer
28.51.41.228
t.n.v. Gemeentelijk
Belastingkantoor Twente
IBAN:
NL72BNGH0285141228

Datum
11 april 2013

Ons kenmerk
DB2013009-1

Behandeld door
Mevrouw mr. K. van der Ent

Onderwerp
Voorstel:
- toetreding gemeente Oldenzaal per 1 juli 2013 en
- vaststellen nieuwe gemeenschappelijke regeling GBT

Geachte college,

Het college van B&W van de Gemeente Oldenzaal heeft met dagtekening 14 maart 2013 een verzoek tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling van het GBT ingediend bij het dagelijks bestuur van het GBT. Conform artikel 30 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente sturen wij u het verzoek tot toetreding van de gemeente Oldenzaal met het advies van het algemeen bestuur van het GBT.

Voorstel
Wij verzoeken u, na toestemming van uw gemeenteraad, in te stemmen met de toetreding van de gemeente Oldenzaal per 1 juli 2013 tot de nieuwe, door u vast te stellen, gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Het college van de gemeente Oldenzaal treedt toe tot de regeling indien tenminste tweederde van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, na verkregen toestemming van hun gemeenteraden hebben ingestemd met de verzochte toetreding.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente,

R.G. Welten
Voorzitter bestuur Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Bijlagen:
- advies algemeen bestuur Gemeentelijk Belastingkantoor Twente;
- toetredingsverzoek gemeente Oldenzaal;
- toestemming gemeenteraad Oldenzaal;
- nieuwe gemeenschappelijke regeling GBT per 1 juli 2013.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C104310

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Overheidsorganisatie	Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
Officiële naam regeling	Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
Citeertitel	Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
Vastgesteld door	Colleges van Burgemeester en Wethouders
Onderwerp	financiën – belastingen; bestuur en recht; bestuur; gemeenten

Datum inwerkingtreding	**Terugwerkende kracht t/m**	**Betreft**	**Ontstaansbron / Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking**	**Kenmerk voorstel**
01-07-2013		nieuwe regeling		geen

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Aanhef

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo en Losser;

overwegende:

dat het huidige samenwerkingsverband GBT (gemeente Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo en Losser), bij de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken vorm is gegeven op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

dat de gemeente Oldenzaal als nieuwe deelnemer per 1 juli 2013 toetreedt,

dat de colleges van burgemeester en wethouders van hun gemeenteraden daartoe de vereiste toestemmingen hebben verkregen;

dat het voornemen bestaat om met ingang van 1 juli 2013 de samenwerking operationeel te hebben en de taken daadwerkelijk gezamenlijk te gaan uitvoeren;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, hoofdstukken V en VIII;

besluiten:

de gemeenschappelijke regeling als volgt vast te stellen:

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

a. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

b. regeling: de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente;

c. GBT: het openbaar lichaam Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (verder: GBT);

d. deelnemer: de aan de regeling deelnemende gemeente;

e. college: colleges van burgemeester en wethouders;

f. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van het GBT;

g. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van het GBT;

h. voorzitter: de voorzitter van het algemeen en dagelijks bestuur van het GBT;

i. directeur: de door het dagelijks bestuur van het GBT benoemde directeur;

j. heffingsambtenaar: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van het GBT, als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub a, van de Gemeentewet, bevoegd tot het heffen van belastingen, en tot de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;

k. invorderingsambtenaar: de het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van het GBT, als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub b, van de Gemeentewet, bevoegd tot invordering van belastingen;

l. ambtenaar van het GBT: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van het GBT, als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub c, van de Gemeentewet, bevoegd tot de heffing of de invordering van belastingen, en tot de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;

m. belastingdeurwaarder: de door het dagelijks bestuur aangewezen (onbezoldigd) ambtenaar van het GBT als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub d, van de Gemeentewet, dan wel een als belastingdeurwaarder aangewezen gerechtsdeurwaarder, bedoeld in de Gerechtsdeurwaarderswet;

n. belastingen: de in dit artikel onder o en p genoemde belastingen;

o. gemeentelijke belastingen: de belastingen die de gemeente heft als bedoeld in de artikelen 220 e.v. van de Gemeentewet;

p. afvalstoffenheffing: de belasting die wordt geheven op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;

q. belastingverordening: de door de gemeenteraden van de deelnemers vastgestelde verordening tot heffing en invordering van belastingen;

r. nadere regels: nadere regels ter uitvoering van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, van de Invorderingswet 1990 en van de belastingverordening;

s. kwijtscheldingsregels: de door de gemeenteraden van de deelnemers vastgestelde kwijtscheldingsregels voor gemeentelijke belastingen.

t. dienstverleningsovereenkomst: een overeenkomst tussen deelnemer (opdrachtgever) en het GBT (opdrachtnemer) waarin de afspraken over het dienstverleningsniveau zijn vastgelegd. Hierin

wordt onder andere het volgende beschreven: de diensten, het kwaliteitsniveau, de soorten belastingen en de rechten, de tarieven en de termijnen.

Hoofdstuk 2 Het Openbaar Lichaam

Artikel 2 Openbaar lichaam GBT

1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam genaamd “Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente” hierna te noemen GBT.

   Vestigingsplaats

2. Het GBT is gevestigd te Hengelo Ov.

   Gebied

3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt omvat het grondgebied van de deelnemers.

Artikel 3 Bestuur

Het bestuur van het GBT bestaat uit:

a. het algemeen bestuur;
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter.

Hoofdstuk 3 Belangen, en bevoegdheden

Artikel 4 Te behartigen belangen

In het kader van deze gemeenschappelijke regeling worden de belangen van de deelnemers, elk voor zover het hun grondgebied en hun belangen betreft, behartigd op het gebied van:

a. de heffing en invordering van belastingen en rechten;

b. de uitvoering van kwijtschelding;

c. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden.

Artikel 5 Overdracht Bevoegdheden en toepasselijkheid Gemeentewet

1. Ter uitvoering van de in artikel 4 genoemde belangen dragen de deelnemers aan het GBT de bevoegdheden over, welke benodigd zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot:

   a. de heffing en invordering van belastingen en rechten, en

   b. de uitvoering van kwijtschelding en

   c. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden.

2. Aan het GBT worden geen verordenende bevoegdheden toegekend.

3. De werkzaamheden worden nader geduid in dienstverleningsovereenkomsten.

4. De Gemeentewet is in voorkomende gevallen van overeenkomstige toepassing tenzij uitdrukkelijk uitgesloten of van afgeweken.

Hoofdstuk 4 Algemeen bestuur

Artikel 6 Omvang en samenstelling algemeen bestuur

1. Aan het hoofd van het GBT staat een algemeen bestuur, waarvan door elk van de Colleges van de deelnemers één lid wordt aangewezen. Van de deelnemende gemeente waar de voorzitter een bestuurlijke functie bekleedt wordt, in tegenstelling tot de overige deelnemers, een tweede algemeen bestuurslid aangewezen.

2. Ieder college van een deelnemer wijst uit zijn midden een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan.

3. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van de gemeenteraden afloopt. De aftredende leden blijven hun functie waarnemen tot het tijdstip waarop de raden der deelnemers de nieuwe wethouders hebben benoemd en de Colleges de nieuwe leden vervolgens hebben aangewezen.

4. De stemverhouding van de gezamenlijke bestuursleden per College is verdeeld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemers, met dien verstande dat iedere deelnemer met meer dan 100.000 inwoners 3 stemmen, iedere deelnemer met meer dan 50.000 inwoners 2 stemmen, en iedere deelnemer met minder dan 50.000 inwoners 1 stem heeft.
   De stemverhouding wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de actuele inwoneraantallen op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

5. Het algemeen bestuur streeft naar unanieme besluitvorming. Bij een afwijkend standpunt van meer dan één gemeente wordt de besluitvorming doorgeschoven naar de eerstvolgende bestuursvergadering. Staken de stemmen in de eerstvolgende algemeen bestuursvergadering, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

6. De Colleges van de deelnemers beslissen binnen twee maanden na de benoeming als bedoeld in het tweede lid over de aanwijzing van de nieuwe leden van het algemeen bestuur.

7. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen twee maanden.

8. De leden van het algemeen bestuur kunnen te allen tijde ontslag nemen. Van dit ontslag stellen zij de voorzitter, alsmede het College dat hen heeft aangewezen en de raad van de gemeente waaruit ze afkomstig zijn, schriftelijk in kennis.

9. Voor elk bestuurslid wijst het College een plaatsvervanger aan.

Artikel 7 Vergaderingen van algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks ten minste tweemaal en voorts zo dikwijls als de voorzitter of een lid van het bestuur hier schriftelijk onder opgaaf van redenen om vragen. De artikelen 16, 17, 19, 20, 26 en 28 t/m 33 van de Gemeentewet zijn, voor zover daarvan niet is afgeweken, van overeenkomstige toepassing op de vergaderingen van het algemeen bestuur, met dien verstande dat de openbare kennisgeving op verzoek van de voorzitter door de deelnemers op de aldaar gebruikelijke wijze geschiedt.
   De voorzitter draagt er tevens zorg voor – bijzondere omstandigheden uitgezonderd – dat het tijdstip van de vergadering op de website van het GBT (www.gbtwente.nl) wordt bekend gemaakt.

2. De deuren worden gesloten indien een vijfde deel van het aantal aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.

3. In de besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd, noch een besluit worden genomen over:
   a. het vaststellen of wijzigen van de begroting;
   b. het vaststellen van de jaarrekening;
   c. een voorgenomen besluit tot aanpassing van deze regeling.

4. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

Artikel 8 Reglement van orde

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement wordt ter kennis gebracht van de deelnemers.

Artikel 9 Informatie- en verantwoordingsplicht

1. Het algemeen bestuur geeft aan de colleges van de deelnemers gevraagd dan wel ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het algemeen bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.

2. Het reglement van orde voor het algemeen bestuur regelt de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt.

3. Een lid van het algemeen bestuur geeft aan het dagelijks bestuur of college dat hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door dat dagelijks bestuur of college, of een of meer leden daarvan, worden verlangd.

4. Een lid van het algemeen bestuur is aan het dagelijks bestuur of college dat hem heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

Artikel 9a Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in deze regeling aan dit bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.

2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:

a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;

b. het vaststellen van de jaarrekening;

c. de benoeming, schorsing en ontslag van leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk 5 Dagelijks bestuur

Artikel 10 Omvang en samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder de voorzitter.

2. Twee leden worden aangewezen uit de deelnemers met een inwonertal van meer dan 50.000 inwoners. Het derde lid wordt aangewezen uit de deelnemers met een inwonertal van minder dan 50.000 inwoners.

3. De zittingsduur van de leden van het dagelijks bestuur wordt vastgesteld op maximaal acht jaar, zijnde twee zittingsperiodes.

4. Van de deelnemende gemeenten die niet in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd zijn, kunnen desgewenst de aangewezen algemeen bestuursleden aanwezig zijn bij een vergadering van het dagelijks bestuur zonder deel te nemen aan de beraadslagingen.

5. De leden van het dagelijks bestuur worden benoemd door en uit het algemeen bestuur.

6. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.

7. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur vacant of beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een nieuw lid van het dagelijks bestuur.

8. Gaat het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan wordt het kiezen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uitgesteld totdat de opengevallen plaats in het algemeen bestuur is bezet.

9. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.

10. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet hiervan mededeling aan het algemeen bestuur. Een lid dat ontslag heeft genomen blijft zijn functie waarnemen totdat zijn opvolger zijn benoeming heeft aanvaard.

11. Het dagelijks bestuur stelt voor haar vergaderingen een reglement van orde vast.

12. Het dagelijks bestuur brengt dit reglement en eventueel daarin aan te brengen wijzigingen zo spoedig mogelijk ter kennis van het algemeen bestuur.

13. Het dagelijks bestuur wordt bijgestaan door een secretaris.

14. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter het nodig oordeelt of indien een lid de voorzitter hierom vraagt, schriftelijk met redenen omkleed.

Artikel 11 Algemene taken van het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse aangelegenheden van het GBT, tenzij de voorzitter bij of krachtens de wet of krachtens deze regeling daarmee is belast.

2. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van al hetgeen in de vergadering van het algemeen bestuur ter overweging en besluitvorming moet worden gebracht.

3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur, tenzij de voorzitter daarmee krachtens deze regeling is belast.

Artikel 12 Specifieke taken van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is in ieder geval belast met:

a. de organisatorische inrichting en de bedrijfsvoering van het GBT en de personele aangelegenheden;

b. het beheer van de inkomsten, uitgaven en het vermogen van het GBT;

c. de zorg, voor zover niet aan anderen opgedragen, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding; het houden van toezicht op de uitoefening van de bevoegdheden door de heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van het GBT en de belastingdeurwaarder;

d. de behartiging van de belangen van het GBT bij andere overheden, instellingen, diensten of personen, waarmee contact voor het GBT van belang is;

e. het beheer van een register met de belastingverordeningen en de kwijtscheldingsregels die het GBT voor de deelnemers uitvoert.

Artikel 13 Bevoegdheden van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd tot:

a. het nemen van conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming en verjaring en verlies van recht of bezit;

b. het voeren van rechtsgedingen en het instellen van (hoger) beroep;

c. benoeming, schorsing en ontslag van de directeur en het personeel van het GBT;

d. het regelen van de rechtspositie en arbeidsvoorwaarden van de directeur en het personeel;

e. uitoefening van de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken zijn toegekend aan de Minister van Financiën, het bestuur van ’s Rijksbelastingdienst en de directeur, respectievelijk het college van burgemeester en wethouders of het dagelijks bestuur van de deelnemers;

f. de aanwijzing van een of meer ambtenaren van het GBT als heffingsambtenaar en als invorderingsambtenaar;

g. de aanwijzing van een of meer (onbezoldigd) ambtenaren van het GBT of een gerechtsdeurwaarder als belastingdeurwaarder;

h. het aanwijzen van een of meer ambtenaren van het GBT als ambtenaar van het GBT als bedoeld in artikel 1 onder l.;

i. het stellen van nadere regels met betrekking tot de heffing en invordering van belastingen en rechten;

j. het vaststellen van instructies en beleids- en uitvoeringsregels voor de heffingsambtenaar, invorderingsambtenaar, de ambtenaar van het GBT en de (onbezoldigd) belastingdeurwaarder voor de uitoefening van hun bevoegdheden;

k. het geheel of gedeeltelijk oninbaar verklaren van de belasting;

l. het besluiten tot het aanbesteden van leveringen en diensten.

m. het besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het GBT;

n. het doen van aangifte van strafbare feiten, waarvan het kennis heeft genomen; en

o. de voorbereiding van het afhandelen van het administratief beroep van kwijtschelding.

Artikel 14 Informatie en verantwoording aan algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden verstrekken aan het algemeen bestuur de door één of meer leden van dit bestuur gevraagde inlichtingen.

2. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden leggen op verzoek van het algemeen bestuur verantwoording af over het door het dagelijks bestuur of door een der leden gevoerde bestuur.

Hoofdstuk 6 De voorzitter

Artikel 15 Aanwijzing voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst één van de in artikel 6 genoemde leden van het algemeen bestuur aan als voorzitter.

2. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.

Plaatsvervangend voorzitter

3. Het algemeen bestuur kiest uit de in artikel 10 lid 2 bedoelde leden van het dagelijks bestuur een plaatsvervangend voorzitter, die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.

Artikel 16 Taken en bevoegdheden van de voorzitter

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen en het dagelijks bestuur.

2. De voorzitter ondertekent met de secretaris alle stukken welke van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan.

3. De voorzitter vertegenwoordigt het GBT in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging aan een door hem gemachtigde opdragen.

4. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een deelnemer die partij is bij een geding waarbij het GBT is betrokken oefent de plaatsvervangend voorzitter met betrekking tot dat geding de in lid 3 genoemde bevoegdheid uit.

5. Indien ook de deelnemer van welks bestuur de plaatsvervangend voorzitter deel uitmaakt bij het in lid 4 bedoelde geding betrokken is, wordt een ander lid van het dagelijks bestuur gemandateerd om het GBT met betrekking tot dat geding te vertegenwoordigen.

Hoofdstuk 7 De directeur

Artikel 17

1. Het GBT heeft een ambtelijke organisatie, met aan het hoofd een directeur die tevens secretaris van de gemeenschappelijke regeling is.

Instructie directeur

2. De directeur handelt in overeenstemming met de door het dagelijks bestuur vastgestelde instructie.

Taken directeur

3. De directeur staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter bij de uitoefening van hun taak met raad en daad terzijde. Hij is bij de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.

4. De dagelijkse leiding van het GBT berust bij de directeur.

5. De directeur treedt tevens op als secretaris van het bestuur en van door het bestuur ingestelde commissies.

6. De directeur woont de vergaderingen van het bestuur bij en heeft in de vergadering een adviserende stem.

7. De directeur staat de voorzitters van de door het bestuur ingestelde commissies met raad en daad terzijde in alles wat de hun opgedragen taken aangaat.

8. De directeur is voor zijn beleid verantwoording verschuldigd aan het dagelijks bestuur.

9. Alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan worden door de directeur mede ondertekend.

Vervanging

10. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur.

Hoofdstuk 8 De heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van het GBT en de belastingdeurwaarder

Artikel 18

1. Het GBT heeft een of meer heffingsambtenaren, invorderingsambtenaren, ambtenaren van het GBT en belastingdeurwaarders.

Artikel 19 Bevoegdheden heffingsambtenaar

1. De heffingsambtenaar is bevoegd tot heffing van de belastingen waarvoor door de gemeenteraden van de deelnemers een belastingverordening is vastgesteld en waarvan de heffing en invordering door de colleges is opgedragen aan het GBT.

2. De heffingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken zijn toegekend aan de inspecteur, respectievelijk ambtenaar belast met de heffing van de deelnemers.

3. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in de leden 1 en 2 neemt de heffingsambtenaar de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die het dagelijks bestuur heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 20 Bevoegdheden invorderingsambtenaar

1. De invorderingsambtenaar is bevoegd tot invordering van alle belastingen die door de heffingsambtenaar op grond van artikel 19, lid 1 van deze regeling worden geheven.

2. De invorderingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de ontvanger, respectievelijk ambtenaar belast met de invordering van de deelnemers.

3. De invorderingsambtenaar beslist niet tot het voeren van een executieprocedure in eerste aanleg en tot hoger beroep dan nadat hij het dagelijks bestuur van zijn voornemen op de hoogte heeft gesteld.

4. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in de leden 1 en 2 neemt de invorderingsambtenaar de kwijtscheldingsregels van de desbetreffende deelnemer en de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht, alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels van het dagelijks bestuur ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

5. De invorderingsambtenaar is bevoegd het dagelijks bestuur gemotiveerd te verzoeken tot het nemen van een besluit als bedoel in artikel 13 onder k van de regeling.

Artikel 21 Bevoegdheden ambtenaar van het GBT

1. De ambtenaar van het GBT oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende

zaken zijn toegekend aan de ambtenaren van de Rijksbelastingdienst, respectievelijk ambtenaar belast met de heffing of invordering van de deelnemers als bedoeld in artikel 231, lid 2, sub d van de Gemeentewet.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 neemt de ambtenaar van het GBT de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht, alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels van het dagelijks bestuur ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 22 Bevoegdheden belastingdeurwaarder

1. De belastingdeurwaarder oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de belastingdeurwaarder.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 neemt de belastingdeurwaarder de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die het dagelijks bestuur heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Hoofdstuk 9 Personeel en organisatie

Artikel 23 Ambtelijke organisatie

1. Het GBT heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een directeur.

Arbeidsvoorwaarden

2. Op de ambtelijke medewerkers is de EAR van de gemeente Enschede van toepassing zijn voor zover daarvan niet bij besluit van het algemeen bestuur wordt afgeweken.

Aanstelling medewerkers

3. De ambtenaren en de directeur, alsmede het personeel werkzaam op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht worden benoemd door het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur stelt de bezoldiging vast.

Ondernemingsraad

4. Het GBT heeft ten behoeve van de medezeggenschap van de werknemers een ondernemingsraad op basis van de Wet op de ondernemingsraden.

Hoofdstuk 10 Begroting, rekening administratie en controle

Artikel 24 Vaststelling begroting

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks vóór 1 juli voorafgaande aan het jaar waarvoor deze geldt de begroting vast.

Toezending ontwerp begroting aan deelnemers

2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerp begroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de gemeenteraden van de deelnemers. De ontwerp begroting wordt gelijktijdig toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.

Ter inzage legging en verkrijgbaar stelling

3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van ieder der deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede en derde lid van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.

Zienswijzen deelnemers

4. De gemeenteraden van de deelnemers kunnen omtrent de ontwerp begroting aan het dagelijks bestuur hun zienswijzen naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze is vervat bij de ontwerp begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

Vastgestelde begroting versturen naar Gedeputeerde Staten

5. Het dagelijks bestuur zendt binnen twee weken na vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, doch uiterlijk voor 15 juli de begroting aan gedeputeerde staten.

Begrotingswijzigingen

6. Het bepaalde in het tweede, derde, vierde en vijfde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Uitzondering bij begrotingswijzigingen

7. Het bepaalde in het zesde lid is niet van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting waarbij in de bijdrage van de deelnemers geen wijziging wordt gebracht.

Artikel 25 Vaststelling berekeningswijze bijdrage deelnemers

1. De berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers wordt door het algemeen bestuur vastgesteld met een meerderheid van tenminste tweederde van het aantal stemmen.

Bijdrage deelnemers

2. In de begroting wordt aangegeven de door elke deelnemer voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft verschuldigde bijdrage.

Voorschotbetalingen

3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in het tweede lid bedoelde verschuldigde bijdrage.

4. De deelnemers dragen er zorg voor dat het GBT te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 26 Jaarrekening

1. Van de inkomsten en uitgaven van het GBT over het afgelopen jaar wordt vóór 1 mei door het dagelijks bestuur verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur onder overlegging van de jaarrekening met de daarbij behorende bescheiden.

Controleverklaring en verslag

2. Het dagelijks bestuur voegt bij de jaarrekening een controleverklaring en een verslag van bevindingen van de accountant.

Vaststelling

3. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening over het afgelopen jaar en stelt haar vast vóór 1 juli volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Inzending aan gedeputeerde staten

4. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten.

Mededeling aan de deelnemers

5. Van de vaststelling van de jaarrekening doet het dagelijks bestuur mededeling aan de algemeen besturen en de gemeenteraden van de deelnemers.

Décharge

6. De vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ten aanzien van het daarin verwoorde financieel beheer.

Artikel 27 Definitieve bijdrage

1. In de jaarrekening wordt de door elk van de deelnemers over het betreffende dienstjaar werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen.

Verrekening definitieve bijdrage

2. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 25 lid 1 bepaalde bedrag en de werkelijk verschuldigde bijdrage vindt plaats terstond na de in artikel 26, lid 5 bedoelde mededeling.

Artikel 28 Regels met betrekking tot administratie

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van vermogenswaarden. Deze regels dienen te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid verantwoording en controle wordt voldaan.

Aanwijzing accountant

2. De regels, bedoeld in het eerste lid, voorzien onder meer in de aanwijzing van een registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek belast met het onderzoek van de jaarrekening alsmede het ter zake uitbrengen van een verslag, dat behalve de verklaring bij de rekening bevindingen bevat over de vraag of de administratie en het beheer voldoen aan de eisen van rechtmatigheid en doelmatigheid.

Gescheiden administraties

3. Het GBT houdt de administratie van de opgelegde aanslagen en de ingevorderde belastingen gescheiden van de administratie voor de bedrijfsvoering van het GBT.

Gescheiden rekeningen

4. De ingevorderde belastingen worden beheerd op een uitsluitend daartoe bestemde rekening.

Geen verrekening

5. Het is het GBT niet toegestaan te ontvangen of ontvangen belastingen te verrekenen met de bijdragen van de deelnemers.

Overmakingstermijn belastingen

6. Ingevorderde belastingen worden periodiek overgemaakt naar de rekening van de betreffende deelnemer. Het algemeen bestuur bepaalt de duur van de periode.

Overzichten

7. Het dagelijks bestuur zendt periodiek aan de dagelijks besturen en colleges van de deelnemers een overzicht van de te heffen, geheven, in te vorderen en ingevorderde belastingen. Het algemeen bestuur bepaalt de duur van de periode

Beleidsinformatie

8. Het GBT verstrekt aan de deelnemers de informatie die deze opvragen om hun beleid te kunnen vormen ten aanzien van de in artikel 4 bedoelde onderwerpen.

Artikel 29 Controleregels

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de controle op de administratie en op het beheer van de vermogenswaarden. De regels dienen onder meer te waarborgen dat de rechtmatigheid en doelmatigheid van de administratie en het beheer worden getoetst.

Archief

2. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor het archief;

3. Het algemeen bestuur stelt nadere regels vast betreffende de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden.

Hoofdstuk 11 Toetreding en uittreding

Artikel 30 Toetreding

1. Het college van een gemeente of het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling dat wenst toe te treden dient het verzoek tot toetreding, met inbegrip van de verkregen toestemming van de gemeenteraad of het algemeen bestuur, in bij het dagelijks bestuur.

2. Het dagelijks bestuur legt het verzoek tot toetreding ter advisering voor aan het algemeen bestuur. Vervolgens zendt het dagelijks bestuur het verzoek tot toetreding met het advies van het algemeen bestuur aan de colleges en dagelijks besturen van de deelnemers.

3. Het college van een gemeente of het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling treedt toe tot de regeling, indien tenminste tweederde van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, na verkregen toestemming van hun gemeenteraden, hebben ingestemd met de verzochte toetreding.

4. De toetreding gaat in op de eerste dag van het jaar volgende op het jaar waarin de in lid 3 vermelde instemming tot de toetreding is verleend.

5. Bij besluit van het algemeen bestuur kan worden afgeweken van het toetredingsmoment genoemd in het vorige lid, met dien verstande dat toetreding geschiedt op de eerste van een maand.

6. Het college van een nieuw toetredende gemeente of het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling doet na instemming van de deelnemers zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een maand na toetredingsdatum, de nodige benoemingen overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van deze regeling.

Artikel 31 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling.

2. Gedurende vier jaren na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling uit te treden.

3. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van tenminste één jaar in acht genomen.

4. Uittreding uit de regeling vindt plaats aan het einde van het kalenderjaar.

5. Een deelnemer die uit de regeling wenst te treden maakt, na verkregen toestemming van de gemeenteraad, zijn voornemen tot uittreding bij aangetekend schrijven kenbaar aan het algemeen bestuur van het GBT en aan de overige deelnemers.

6. Na ontvangst van het in lid 5 vermelde schrijven wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend een liquidatieplan op te stellen als ware tot opheffing van de gemeenschappelijk regeling besloten. Het liquidatieplan voorziet in de regeling van de personele gevolgen. Het liquidatieplan wordt vastgesteld door het algemeen bestuur en de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.

7. Nadat het liquidatieplan is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan het GBT te voldoen.

8. De kosten van het opstellen van het liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.

Hoofdstuk 12 Wijziging en opheffing

Artikel 32 Wijziging van de regeling

1. De regeling kan door de deelnemers worden gewijzigd op voorstel van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur van de regeling en de colleges van de deelnemers kunnen het algemeen bestuur oproepen om een wijzigingsvoorstel vast te stellen.

2. Het dagelijks bestuur zendt de deelnemers het voorstel tot wijziging alsmede het advies van het algemeen bestuur en verzoekt de deelnemers tot het nemen van een besluit omtrent de voorgestelde wijziging.

3. De colleges van de deelnemers besluiten omtrent de voorgestelde wijziging nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun gemeenteraden. Van hun besluit stellen zij het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling schriftelijk in kennis.

4. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer tweederde van de colleges van de deelnemers zich op de wijze als vermeld in lid 3 daarvoor hebben verklaard.

5. Tenzij in een daartoe strekkend besluit anders is bepaald treedt een wijziging van de regeling in werking op de dag volgende op die waarop is voldaan aan het bepaalde in lid 4.

6. In afwijking van de vorige leden van dit artikel kan een wijziging of intrekking van artikel 25, lid 1 en van dit lid slechts plaats vinden bij een unaniem besluit van alle deelnemers aan de regeling.

Artikel 33 Opheffing en liquidatie

1. De regeling wordt opgeheven bij gelijkluidend besluit met een tweederde meerderheid van de colleges van de deelnemers.

2. Artikel 32 is van overeenkomstige toepassing.

3. Ingeval een besluit tot opheffing volgens het eerste lid is genomen, besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt het, gehoord de deelnemers, een liquidatieplan vast.

4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Voorts voorziet het liquidatieplan in de regeling van de personele gevolgen.

5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van het liquidatieplan.

6. Zo nodig blijft het dagelijks bestuur ook na het tijdstip van opheffing in functie totdat het liquidatieplan is uitgevoerd.

Hoofdstuk 13 Klachten en geschillen

Artikel 34 Klachtenregeling

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.

2. Het samenwerkingsverband sluit, teneinde te voldoen aan de bepalingen in hoofdstuk 9, titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht, een overeenkomst met de Nationale ombudsman.

Artikel 35 Geschillen

1. Over geschillen tussen de deelnemers onderling of tussen een of meer deelnemers en het bestuur van het GBT omtrent de toepassing, in de ruimste zin, van deze regeling wordt beslist door gedeputeerde staten.

2. Het verzoek aan gedeputeerde staten vindt niet plaats dan nadat partijen zich tot het uiterste hebben inspannen het geschil in onderling overleg op te lossen.

3. Mocht een voor partijen bevredigende oplossing niet binnen drie maanden na aanvang van het in het tweede lid bedoelde overleg zijn gevonden, dan wordt voorafgaande aan het nemen van een besluit omtrent het geschil, het geschil ter advisering voorgelegd aan een door het algemeen bestuur samengestelde geschillencommissie. Nadat advies is uitgebracht neemt het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een besluit.

Hoofdstuk 14 Slotbepalingen

Artikel 36 Inwerkingtreding

1. De regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag volgende op die waarop de colleges van de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser en Oldenzaal hun besluit tot het aangaan dan wel wijzigen van de regeling hebben bekendgemaakt doch niet eerder dan 1 juli 2013.

2. Deze regeling dient ter vervanging van de bestaande gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

3. Na de inwerkingtreding van deze regeling berusten de op grond van de voorgaande gemeenschappelijke regeling opgenomen besluiten op deze regeling.

Artikel 37 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde duur.

Artikel 38 Inzending regeling

Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente wordt belast met de inzending van deze regeling aan gedeputeerde staten.

Artikel 39 Naam van de regeling

De regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente ”.

Artikel 40 Deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten aan deze regeling zijn met ingang van 1 juli 2013: Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser en Oldenzaal.

Aldus besloten door:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borne
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haaksbergen
in de vergadering van ……

…… ……

de secetaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Losser
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oldenzaal
in de vergadering van ……

…… ……

de secretaris, de burgemeester,

Bokmans, Dees

Van: Ent, K. van der <k.vanderent@gbtwente.nl>
Verzonden: dinsdag 16 april 2013 19:19
Aan: drs J.F. Hassink; Leden Borne; Marijke van Hees; Wieger Mulder; J.M. van Rees; Marle, Jan van
CC: raadsgriffie@enschede.nl; raadsgriffie@hengelo.nl; griffie@losser.nl; s.morsink@borne.nl; collegewerk@enschede.nl; g.raaben@haaksbergen.nl; Benno Reimerink; Gerwin Nijhof; Jan van 't Ende; Pieter Kistemaker; R. Coenders; Rene van Kuilenburg; Vries, A.J. de (CS-CS); Tijink, R.; Bert Faber; Toet, R.; Broeke, Jeroen ten; Bosveld, Dick; Raadsgriffie; m.bakker@hengelo.nl
Onderwerp: toezending 2e wijziging begroting 2013, concept begroting 2014 en MJP 2015-2017 GBT
Bijlagen: 20130415 begroting 2014 na DB.pdf; 20130415 Meerjarenperspectief 2015-2017 na DB.pdf; 20130327 2e Gewijzigde begroting 2013.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Geachte algemeen bestuursleden,

Vandaag heeft de secretaris, in opdracht van het dagelijks bestuur conform haar besluit van 11 april jl., de volgende stukken per post toegestuurd naar de Gemeenteraden van de deelnemers (t.a.v. de accounthouders) van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente:

- Tweede wijziging begroting 2013
- Concept begroting 2014;
- meerjarenperspectief 2015-2017.

De raden worden verzocht hun eventuele zienswijzen schriftelijk vóór 24 juni a.s. kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur. Binnengekomen zienswijzen zullen z.s.m. door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur worden verzonden.

Mochten er nog vragen zijn dan kunt u mij telefonisch bereiken op nummer 053-481 8730.

Met vriendelijke groet,
mr. K. (Katinka) van der Ent
Afdelingsmanager Dwanginvordering

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

053-481 8730
k.vanderent@gbtwente.nl

www.gbtwente.nl
Hazenweg 121 Hengelo
Postbus 845, 7550 AV Hengelo

2e Gewijzigde Begroting

2013

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 3
1 Hoofdlijnen 2e Gewijzigde Begroting 2013 4
2 Toelichting op de 2e gewijzigde begroting 2013 5
2.1 Inkomensoverdracht deelnemende gemeenten 5
2.2 Programma Staf en Algemeen 5
2.3 Programma Gegevensbeheer 6
2.4 Programma Waardebepaling 6
2.5 Programma Heffingen 7
2.6 Programma Invordering 7

Inleiding

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 juni 2012 de Begroting 2013 vastgesteld en op 13 december 2012 de 1e gewijzigde begroting 2013. In deze begrotingen was nog geen rekening gehouden met de toetreding van de gemeente Oldenzaal, omdat definitieve besluitvorming ontbrak. Op 5 maart 2013 heeft het College van Burgemeester & Wethouders besloten om toe te treden tot het GBT per 1 juli 2013. In deze 2e gewijzigde begroting 2013 is deze toetreding verwerkt (onder voorbehoud van toestemming van de gemeenteraad van Oldenzaal, gepland op 26 maart 2013).

Het GBT heeft in de eerste twee begrotingen 2013, mede als gevolg van de toetreding van de gemeente Almelo, al de vastgestelde besparing van € 350.000 gerealiseerd. Als gevolg van de toetreding van de gemeente Oldenzaal wordt, vanwege efficiencyvoordelen over de laatste zes maanden van 2013, nog eens € 43.000 aan besparingen gerealiseerd. De totale besparing in 2013 komt daarmee op € 393.000.

1 Hoofdlijnen 2e Gewijzigde Begroting 2013

De bedragen in de tabel in dit hoofdstuk en de detailtabellen bij de programma's moeten met € 1.000 vermenigvuldigd worden.

x € 1.000		REALISATIE 2011	GEWIJZIGDE BEGROTING 2012	1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013	2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013
	PROGRAMMA STAF EN ALGEMEEN	**3.308**	**2.848**	**2.539**	**2.604**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**790**	**570**	**752**	**796**
2	**Rente, winstuitkeringen en afschrijvingen**	**-53**	**0**	**0**	**0**
3	**Goederen en diensten**	**2.308**	**2.014**	**1.416**	**1.430**
3.0	Personeel van derden	62	65	60	40
3.1	Energie	0	0	0	0
3.4	Overige goederen en diensten	2.246	1.949	1.356	1.390
6	**Verrekeningen**	**263**	**232**	**289**	**286**
6.1	Kapitaallasten	263	232	289	286
	Onvoorzien / afronding	**0**	**32**	**82**	**92**
	PROGRAMMA GEGEVENSBEHEER		**1.197**	**1.729**	**1.762**
1	**Salarissen en sociale lasten**		**707**	**893**	**953**
3	**Goederen en diensten**		**490**	**836**	**809**
3.0	Personeel van derden		138	183	162
3.1	Energie		2	2	2
3.4	Overige goederen en diensten		350	651	645
	PROGRAMMA WAARDEBEPALING	**1.594**	**1.302**	**1.702**	**1.810**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**877**	**792**	**880**	**980**
3	**Goederen en diensten**	**717**	**510**	**821**	**829**
3.0	Personeel van derden	511	334	399	401
3.1	Energie	4	0	0	0
3.4	Overige goederen en diensten	202	176	422	428
	PROGRAMMA HEFFINGEN	**1.154**	**1.187**	**1.452**	**1.514**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**831**	**738**	**823**	**931**
3	**Goederen en diensten**	**323**	**449**	**630**	**583**
3.0	Personeel van derden	153	144	173	135
3.4	Overige goederen en diensten	170	305	457	448
	PROGRAMMA INVORDERING	**316**	**221**	**558**	**558**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**798**	**702**	**915**	**942**
2	**Invorderingsrente**	**21**	**0**	**0**	**0**
3	**Goederen en diensten**	**-503**	**-481**	**-357**	**-384**
3.0	Personeel van derden	250	41	54	46
3.4	Overige goederen en diensten	-753	-522	-411	-430
	BIJDRAGEN GEMEENTEN	**-6.817**	**-6.755**	**-7.979**	**-8.248**
	Netto inkomensoverdracht Enschede	**-3.851**	**-3.541**	**-3.477**	**-3.458**
	Inkomensoverdracht Hengelo		-1.906	-1.827	-1.817
	Diftar		-125	-47	-47
	Netto inkomensoverdracht Hengelo	**-2.081**	**-2.031**	**-1.873**	**-1.863**
	Netto inkomensoverdracht Borne	**-434**	**-372**	**-376**	**-374**
	Netto inkomensoverdracht Losser	**-451**	**-376**	**-362**	**-360**
	Netto inkomensoverdracht Haaksbergen		**-435**	**-420**	**-417**
	Netto inkomensoverdracht Almelo			**-1.472**	**-1.464**
	Netto inkomensoverdracht Oldenzaal				**-312**
	TOTALE BATEN	**-6.817**	**-6.755**	**-7.979**	**-8.248**
	TOTALE LASTEN	**6.372**	**6.755**	**7.979**	**8.248**

2 Toelichting op de 2e gewijzigde begroting 2013

Als gevolg van de toetreding van de gemeente Oldenzaal komt 6,78 fte aan medewerkers over naar het GBT. Het areaal salarissen en sociale lasten van de diverse afdelingen wordt daardoor uitgebreid. Ook worden diverse materiële budgetten verhoogd. Door de toetreding van de gemeente Oldenzaal neemt de gemeentelijke bijdrage van de huidige deelnemende gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo en Losser af.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2012 bleek dat het budget aan salarissen en sociale lasten binnen alle programma's te laag is begroot in de 1e gewijzigde begroting 2013. In deze 2e gewijzigde begroting zijn de bestaande budgetten aan salarissen en sociale lasten aangepast aan de formatie binnen de programma's, waarbij rekening is gehouden met eventueel historisch salarisniveau. Deze aanpassingen zijn budgetneutraal binnen de begroting opgevangen. Daarnaast is het budget aan salarissen en sociale lasten aangepast op de toetreding van de gemeente Oldenzaal.

In onderstaande paragrafen worden per programma de wijzigingen ten opzichte van de 1e gewijzigde begroting 2013 toegelicht.

2.1 Inkomensoverdracht deelnemende gemeenten

De gemeente Oldenzaal treedt toe per 1 juli 2013. Door te toetreding van de gemeente Oldenzaal neemt de begroting met € 268.500 toe naar € 8.247.700 (€ 311.500 gemeentelijke bijdrage Oldenzaal minus de besparing van € 43.000 op basis van zes maanden deelname aan het GBT). Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo en Losser met 0,54% af.

De gemeentelijke bijdrage voor de deelnemende gemeenten bedragen voor 2013:

x € 1.000	1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
BIJDRAGEN GEMEENTEN			**-7.979**			**-8.248**	**-269**
Netto inkomensoverdracht Enschede			**-3.477**			**-3.458**	**19**
Tariefsdifferentiatie		-1.827			-1.817		
Diftar		-47			-47		
Netto inkomensoverdracht Hengelo			**-1.873**			**-1.863**	**10**
Netto inkomensoverdracht Borne			**-376**			**-374**	**2**
Netto inkomensoverdracht Losser			**-362**			**-360**	**2**
Netto inkomensoverdracht Haaksbergen			**-420**			**-417**	**2**
Netto inkomensoverdracht Almelo			**-1.472**			**-1.464**	**8**
Netto inkomensoverdracht Oldenzaal						**-312**	**-312**

De gemeentelijke bijdrage wordt normaal gesproken bepaald aan de hand van tariefdifferentiatie. Deze methode is echter alleen toepasbaar als voor een geheel jaar begroot wordt. De gemeente Oldenzaal treedt toe per 1 juli 2013. Daarom is ervoor gekozen om de besparing als gevolg van de efficiencyvoordelen te verdelen over de huidige deelnemende gemeenten naar rato van de gemeentelijke bijdrage.

2.2 Programma Staf en Algemeen

De lasten voor het programma Staf en Algemeen nemen met € 65.000 toe naar € 2.603.900. € 23.000 is het gevolg van de toetreding van de gemeente Oldenzaal, € 42.000 is het gevolg van opvangen van budgetverschuivingen aan de hand van de jaarrekening 2012.

Binnen dit programma zijn de GBT-brede budgetten voor onder andere portikosten, onderhoudskosten voor de belastingapplicatie en huisvesting ondergebracht. Deze budgetten zijn aangepast op de toetreding van Oldenzaal. De kapitaallasten nemen toe omdat de licentiekosten voor de belastingapplicatie en waarderingsapplicatie geactiveerd worden. Binnen het programma Staf is er een bedrag opgenomen voor onvoorziene kosten door de toetreding van Oldenzaal. In verband met

personele frictiekosten, ontvangt het GBT in 2013 een bijdrage van € 75.000 van de gemeente Oldenzaal.

Naar aanleiding van de jaarrekening 2012 zijn de budgetten voor salarissen en sociale lasten, personeel van derden, opleiding, huisvesting, drukwerk en facilitaire zaken aangepast.

x € 1.000		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
	PROGRAMMA STAF EN ALGEMEEN			**2.539**			**2.604**	**65**
1	**Salarissen en sociale lasten**			**752**			**796**	**44**
3	**Goederen en diensten**			**1.416**			**1.430**	**14**
3.0	Personeel van derden		60			40		-20
3.4	Overige goederen en diensten		1.356			1.390		34
	Drukwerk en portikosten	111			102			-9
	Facilitaire zaken Hengelo	65			55			-10
	Financiële administratie Hengelo	92			99			7
	Huisvestingskosten Hengelo	358			350			-8
	ICT Enschede	55			55			0
	Onderhoud hard- en software	294			344			50
	Opleidingskosten	12			16			4
	P&O Enschede	186			186			0
	Overige goederen en diensten	183			183			0
6	**Verrekeningen**			**289**			**286**	**-3**
6.1	Kapitaallasten		289			286		
	Onvoorzien / afronding			**82**			**92**	**10**

2.3 Programma Gegevensbeheer

De lasten van het programma Gegevensbeheer nemen met € 33.500 toe naar € 1.762.300. De formatie van het programma Gegevensbeheer wordt met areaal uitgebreid, evenals het materiële budget personeel van derden als gevolg van de toetreding van Oldenzaal.

Naar aanleiding van de jaarrekening 2012 zijn de budgetten voor salarissen en sociale lasten, personeel van derden, opleiding en facilitaire zaken aangepast.

x € 1.000		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
	PROGRAMMA GEGEVENSBEHEER			**1.729**			**1.762**	**34**
1	**Salarissen en sociale lasten**			**893**			**953**	**60**
3	**Goederen en diensten**			**836**			**809**	**-27**
3.0	Personeel van derden		183			162		-21
3.1	Energie		2			2		1
3.4	Overige goederen en diensten		651			645		-6
	Controle hondenbelasting	60			60			0
	Drukwerk en portikosten	13			13			0
	Facilitaire zaken Hengelo	109			101			-8
	ICT Enschede	96			96			0
	Onderhoud hard- en software	274			274			0
	Opleidingskosten	17			19			2
	Overige kosten diensten derden	29			29			0
	Overige goederen en diensten	54			54			0

2.4 Programma Waardebepaling

De lasten van het programma Waardebepaling nemen met € 108.000 toe naar € 1.809.600. De formatie wordt met areaal uitgebreid. Hierdoor moet het aantal werkplekken vergroot worden, waardoor de budgetten voor facilitaire zaken en ICT toenemen. Het budget proceskosten wordt verhoogd, evenals de budgetten voor personeel van derden en onderhoud hard- en software (verhoging van de jaarlijkse kosten voor de waarderingsapplicatie door toevoeging van de objecten van de gemeente Oldenzaal).

Naar aanleiding van de jaarrekening 2012 zijn de budgetten voor salarissen en sociale lasten, personeel van derden, opleiding en facilitaire zaken aangepast.

x € 1.000		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
	PROGRAMMA WAARDEBEPALING			**1.702**			**1.810**	**108**
1	**Salarissen en sociale lasten**			**880**			**980**	**100**
3	**Goederen en diensten**			**821**			**829**	**8**
3.0	Personeel van derden		399			401		2
3.4	Overige goederen en diensten		422			428		6
	Facilitaire zaken Hengelo	115			98			-17
	ICT Enschede	100			105			5
	Onderhoud hard- en softw are	122			128			6
	Opleidingskosten	14			20			6
	Overige kosten diensten derden	5			5			0
	Overige goederen en diensten	17			17			0
	Proceskosten	49			55			6

2.5 Programma Heffingen

De lasten van het programma Heffen nemen met € 62.000 toe naar € 1.514.100. De formatie wordt met areaal uitgebreid. Het aantal werkplekken wordt uitgebreid, waardoor de budgetten voor facilitaire zaken en ICT toenemen. De budgetten voor drukwerk en portikosten worden verhoogd in verband met het versturen van de Oldenzaalse aanslagbiljetten. Ook is het budget voor personeel van derden verhoogd.

Naar aanleiding van de jaarrekening 2012 zijn de budgetten voor salarissen en sociale lasten, personeel van derden, opleiding, facilitaire zaken aangepast en contributies en lidmaatschappen aangepast.

x € 1.000		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
	PROGRAMMA HEFFINGEN			**1.452**			**1.514**	**62**
1	**Salarissen en sociale lasten**			**823**			**931**	**109**
3	**Goederen en diensten**			**630**			**583**	**-47**
3.0	Personeel van derden		173			135		-38
3.4	Overige goederen en diensten		457			448		-9
	Drukw erk en portikosten	142			144			2
	Facilitaire zaken Hengelo	104			89			-15
	ICT Enschede	91			96			5
	Opleidingskosten	17			19			2
	Overige kosten diensten derden	29			29			0
	Overige goederen en diensten	14			12			-3
	Proceskosten	13			13			0
	Diftar	47			47			0

2.6 Programma Invordering

De lasten van het programma Invorderen blijft gelijk op € 557.800. De formatie wordt met areaal uitgebreid. Het aantal werkplekken wordt vergroot, waardoor de budgetten voor facilitaire zaken en ICT toenemen. De opbrengsten uit dwanginvordering, maar ook de kosten voor de invordering van aanslagbiljetten, voor drukwerk, de porti- en de bankkosten worden verhoogd doordat het GBT de invordering van de Oldenzaalse aanslagen gaat verzorgen. Ook is het budget voor personeel van derden verhoogd.

Naar aanleiding van de jaarrekening 2012 zijn de budgetten salarissen en sociale lasten, personeel van derden, opleiding, te vergoeden invorderingrente, facilitaire zaken, deurwaarderswerkzaamheden en contributies en lidmaatschappen aangepast.

x € 1.000		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			2e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013			NETTO WIJZIGING
	PROGRAMMA INVORDERING			**558**			**558**	**0**
1	**Salarissen en sociale lasten**			**915**			**942**	**27**
3	**Goederen en diensten**			**-357**			**-384**	**-27**
3.0	Personeel van derden		54			46		-8
3.4	Overige goederen en diensten		-411			-430		-19
	Bankkosten	105			109			4
	Drukw erk en portikosten	38			40			2
	Facilitaire zaken Hengelo	115			96			-19
	ICT Enschede	100			102			2
	Inhuur deurw aarders (ov.kstn.diensten derden)	192			193			1
	Opbrengsten uit dw anginvordering	-991			-1.003			-12
	Opleidingskosten	18			19			1
	Overige goederen en diensten	12			14			2

Het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente stemt in met de tweede wijziging van de begroting 2013.

Hengelo,11 april 2013

De secretaris, de voorzitter,

…… ……

R. Toet R.G. Welten

BEGROTING GBT

2014

CONCEPT

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 3
1 Hoofdlijnen Begroting 2014 4
2 Toelichting op de Begroting 2014 7
2.1 Uitgangspunten bij deze begroting 7
2.2 Loon- en prijsontwikkelingen 8
2.3 Perspectief 8
3 Bedrijfsvoering 9
3.1 Algemeen 9
3.2 Organisatieontwikkeling 9
3.3 Ontwikkeling digitalisering 9
3.4 Personeelskosten 10
3.5 Kwaliteitsborging 10
3.6 Risico's 11
4 Organisatie-eenheden 12
4.1 Inkomensoverdracht deelnemende gemeenten 12
4.2 Organisatie-eenheid Staf en Algemeen 14
4.3 Organisatie-eenheid Gegevensbeheer 14
4.4 Organisatie-eenheid Waardebepaling 15
4.5 Organisatie-eenheid Heffingen 15
4.6 Organisatie-eenheid Invordering 16
5 Producten 17
5.1 Product Waardebepaling 17
5.2 Product Combi-aanslagen 17
5.3 Product Ad Hoc aanslagen 18
5.4 Product Hondenbelasting 18
5.5 Product Kwijtschelding 19
5.6 Product Debiteurenbeheer 19
5.7 Product Dwanginvordering 20

CONCEPT

Inleiding

Hierbij presenteren wij u de begroting 2014. In de gewijzigde begroting 2012 is de basis gelegd voor de vaststelling van de gemeentelijke bijdrage op basis van tariefdifferentiatie. In deze begroting heeft een verbeterslag plaatsgevonden. De begroting is hierdoor op onderdelen veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit is het gevolg van een herziene methode van kostenverdeling binnen de organisatie (organisatie-eenheden) van het GBT en de toerekening naar haar producten (dienstverlening). Hierover in de toelichting op de begroting meer.

In het meerjarenperspectief 2014 – 2016 was een besparing opgenomen van € 250.000 voor 2014, welke bij toetreding van een nieuwe gemeente gerealiseerd kan worden. Bij het opstellen van de begroting 2014 is er geen definitieve besluitvorming over de toetreding van een gemeente. Daarom is ervoor gekozen om in deze begroting een besparing van € 170.000 te verwerken. De overige € 80.000 wordt verwerkt bij toetreding van een nieuwe gemeente.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt achtereenvolgens ingegaan op:

1. de hoofdlijnen van de begroting bestaande uit de realisatie 2012, eerste gewijzigde begroting 2013 (inclusief Almelo) en begroting 2014, uitgesplitst in organisatie en producten;
2. een toelichting op de gehanteerde kostenverdeling en uitgangspunten voor deze begroting;
3. de bedrijfsvoering. In dit hoofdstuk wordt de organisatieontwikkeling, kwaliteit en risico's verder toegelicht;
4. een toelichting per organisatie-eenheid, bestaande uit de financiële begroting en een beknopte toelichting op de lasten en baten;
5. een toelichting per product, bestaande uit de financiële begroting en een beknopte toelichting op de lasten en baten.

CONCEPT

1 Hoofdlijnen Begroting 2014

De bedragen in de tabellen in dit hoofdstuk en de detailtabellen bij de organisatie-eenheden en producten moeten met € 1.000 vermenigvuldigd worden. De eerste tabel toont de begroting van de organisatie-eenheden van het GBT, de tweede tabel de productbegroting. De onderlinge vergelijkbaarheid tussen de gewijzigde begroting 2013 inclusief Almelo en de begroting 2014 is lastig. Dit wordt veroorzaakt door de toetreding van Oldenzaal (deze begroting nog moet worden vastgesteld) en het feit dat directe kosten rechtstreeks aan een product toegewezen zijn.

De begroting van de organisatie bevat voor € 3.148.434 aan interne doorbelastingen tussen organisatie-eenheden. € 7.887.200 wordt vanuit de organisatie doorbelast aan de producten. De totale productbegroting bedraagt € 9.265.100. Hiervan wordt € 8.237.100 gedekt door de gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten.

CONCEPT

x € 1.000		REALISATIE 2012		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013 (incl Almelo)		BEGROTING 2014	
	ORGANISATIE-EENHEID	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
	STAF EN ALGEMEEN	**2.907**	**0**	**2.539**	**0**	**2.538**	**2.538**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**609**		**752**		**871**	**50**
2	**Rente, winstuitkeringen en afschrijvingen**	**-47**		**0**		**0**	
3	**Goederen en diensten**	**2.077**		**1.416**		**1.374**	
3.0	*Personeel van derden*	*87*		*60*		*40*	
3.1	*Energie*	*0*		*0*		*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*1.989*		*1.356*		*1.334*	
6	**Verrekeningen**	**269**		**289**		**251**	**2.488**
6.1	*Kapitaallasten*	*269*		*289*		*251*	
6.3	*Doorberekening aan andere afdelingen*						*2.488*
6.4	*Doorberekening aan producten*						*0*
10	**Onvoorzien / afronding**	**0**		**82**		**42**	
	GEGEVENSBEHEER	**1.112**	**0**	**1.729**		**2.503**	**2.503**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**666**		**893**		**977**	
3	**Goederen en diensten**	**446**		**836**		**700**	
3.0	*Personeel van derden*	*191*		*183*		*162*	
3.1	*Energie*	*4*		*2*		*2*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*251*		*651*		*536*	
6	**Verrekeningen**					**826**	**2.503**
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*826*	
6.3	*Doorberekening aan andere afdelingen*						*380*
6.4	*Doorberekening aan producten*						*2.122*
	WAARDEBEPALING	**1.290**	**0**	**1.702**	**0**	**1.898**	**1.898**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**620**		**880**		**1.053**	**8**
3	**Goederen en diensten**	**670**		**821**		**251**	
3.0	*Personeel van derden*	*481*		*399*		*40*	
3.1	*Energie*	*0*		*0*			
3.4	*Overige goederen en diensten*	*189*		*422*		*211*	
6	**Verrekeningen**					**594**	**1.891**
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*594*	*0*
6.4	*Doorberekening aan producten*						*1.891*
	HEFFINGEN	**1.197**	**0**	**1.452**	**0**	**2.115**	**2.115**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**674**		**823**		**975**	
3	**Goederen en diensten**	**414**		**583**		**258**	**0**
3.0	*Personeel van derden*	*192*		*173*		*62*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*222*		*410*		*196*	
4	**DIFTAR**	**109**		**47**		**47**	**47**
6	**Verrekeningen**					**835**	**2.068**
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*835*	
6.3	*Doorberekening aan andere afdelingen*						*176*
6.4	*Doorberekening aan producten*						*1.892*
	INVORDERING	**171**	**0**	**558**	**0**	**1.982**	**1.982**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**702**		**915**		**989**	
2	**Vergoede invorderingsrente**	**14**		**0**		**5**	
3	**Goederen en diensten**	**-546**		**-357**		**199**	
3.0	*Personeel van derden*	*54*		*54*		*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*-600*		*-411*		*199*	
6	**Verrekeningen**					**789**	**1.982**
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*789*	
6.3	*Doorberekening aan andere afdelingen*						*0*
6.4	Doorberekening aan producten						1.982
	BIJDRAGEN GEMEENTEN		**6.739**		**7.979**		**0**
11	**Netto inkomensoverdracht Enschede**		**3.541**		**3.477**		**0**
	Inkomensoverdracht Hengelo				*1.827*		*0*
	Diftar				*47*		*0*
12	**Netto inkomensoverdracht Hengelo**		**1.906**		**1.873**		**0**
13	**Netto inkomensoverdracht Borne**		**372**		**376**		**0**
14	**Netto inkomensoverdracht Losser**		**376**		**362**		**0**
15	**Netto inkomensoverdracht Haaksbergen**		**435**		**420**		**0**
16	**Netto inkomensoverdracht Almelo**				**1.472**		**0**
17	**Netto inkomensoverdracht Hengelo Diftar**		**109**				**0**
	TOTALE BATEN		**6.739**		**7.979**		**11.036**
	TOTALE LASTEN	**6.676**		**7.979**		**11.036**	

x € 1.000		REALISATIE 2012		1e GEWIJZIGDE BEGROTING 2013 (incl Almelo)		BEGROTING 2014	
	PRODUCTEN	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
	WAARDEBEPALING	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.283**	**4.283**
3	**Goederen en diensten**					**597**	
3.0	*Personeel van derden*					*361*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*236*	
6	**Verrekeningen**					**3.686**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*3.686*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**4.283**
	COMBI AANSLAGEN	**0**	**0**	**0**	**0**	**503**	**503**
3	**Goederen en diensten**					**130**	
3.0	*Personeel van derden*					*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*130*	
6	**Verrekeningen**					**373**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*373*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**503**
	AD HOC AANSLAGEN	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.172**	**1.172**
3	**Goederen en diensten**					**47**	
3.0	*Personeel van derden*					*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*47*	
6	**Verrekeningen**					**1.126**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*1.126*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**1.172**
	HONDENBELASTING	**0**	**0**	**0**	**0**	**199**	**199**
3	**Goederen en diensten**					**63**	
3.0	*Personeel van derden*					*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*63*	
6	**Verrekeningen**					**136**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*136*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**199**
	KWIJTSCHELDING	**0**	**0**	**0**	**0**	**681**	**681**
3	**Goederen en diensten**					**90**	
3.0	*Personeel van derden*					*5*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*85*	
6	**Verrekeningen**					**591**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*591*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**681**
	DEBITEURENBEHEER	**0**	**0**	**0**	**0**	**865**	**865**
3	**Goederen en diensten**					**121**	
3.0	*Personeel van derden*					*5*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*116*	
6	**Verrekeningen**					**745**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*745*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**865**
	DWANGINVORDERING	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.562**	**1.562**
3	**Goederen en diensten**					**298**	
3.0	*Personeel van derden*					*46*	
3.4	*Overige goederen en diensten*					*252*	
6	**Verrekeningen**					**1.264**	
6.2	*Doorberekening vanuit andere afdelingen*					*1.264*	
	Inkomstenoverdracht gemeenten						**534**
8	**Opbrengsten dwanginvordering**						**1.028**
	TOTALE BATEN		**0**		**0**		**9.265**
	TOTALE LASTEN	**0**		**0**		**9.265**	

2 Toelichting op de Begroting 2014

Zoals in de inleiding aangegeven is er een verbeterde methode van kostendoorbelasting ingevoerd. In deze nieuwe systematiek is een onderscheid gemaakt tussen de organisatie (bedrijfsvoering) en haar producten ofwel output (dienstverlening). De *organisatie* van het GBT bestaat uit 2 ondersteunende organisatie-eenheden: 'Staf en Algemeen' en 'Gegevensbeheer" en 3 uitvoerende organisatie-eenheden: 'Waardebepaling', 'Heffingen' en 'Invordering'. De kosten van de ondersteunende eenheden worden eerst volgens bepaalde verdeelsleutels (naar rato van tijd of aantal fte) naar de uitvoerende eenheden toegerekend, zodat uiteindelijk hier de totale organisatiekosten (personeelskosten, huisvesting, afschrijving etc) op verzameld zijn. Als er vanuit de ondersteunende eenheden bepaalde kosten direct aan producten toe te wijzen zijn, gebeurd dit ook. Bijvoorbeeld bepaalde kosten voor hondenbelasting vanuit de eenheid 'Gegevensbeheer'.

De *producten* zijn een nieuw onderdeel van de bedrijfsvoering in de begroting en het kostenverdeelsysteem. Voor elke vorm van dienstverlening van het GBT is een apart 'product' gemaakt. Op zo'n product komen alle specifieke kosten voor die dienstverlening terecht. Dus zowel de organisatiekosten (indirecte kosten) als direct aan deze 'producten' toe te wijzen kosten zoals bijvoorbeeld: uitbesteding van deurwaardersactiviteiten bij 'product Invordering' maar ook portikosten, drukwerk of bankkosten. Op deze wijze is er een heldere en logische methode van de kostenopbouw van de diverse producten ofwel dienstverlening van het GBT.
De gemeentelijke bijdragen (inkomsten) zijn in de nieuwe systematiek ook over de producten (dienstverlening) verdeeld, op basis van het tarief per eenheid product vermenigvuldigd met het aantal afgenomen eenheden per gemeente. Zo ontstaat er in de begroting een overzichtelijk totaalbeeld van lasten en baten per product.

De producten ofwel dienstverlening, bestaat uit:

1. Waardebepaling op basis van het aantal objecten;
2. Combi aanslagen op basis van het aantal aanslagregels afvalstoffenheffing, rioolheffing, onroerende zaakbelastingen, marktgelden en baatbelasting;
3. Ad hoc aanslagen op basis van het aantal aanslagregels begraafrechten, naheffingsaanslagen parkeerbelastingen, bouwleges, BIZ-bijdrage, precario, overige leges, havengelden, toeristenbelasting, forensenbelasting, reclamebelasting en rioolheffing grootverbruik;
4. Hondenbelasting op basis van het aantal aanslagregels hondenbelasting;
5. Kwijtschelding op basis van het aantal kwijtscheldingsverzoeken;
6. Debiteurenbeheer op basis van het aantal aanslagbiljetten;
7. Dwanginvordering op basis van het aantal dwangbevelen.

In onderstaande paragrafen worden uitgangspunten van de begroting toegelicht.

2.1 Uitgangspunten bij deze begroting

Voor deze begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

1. De begroting is in evenwicht. Besparingen worden op het niveau van organisatie-eenheid en hoofdkostensoort verwerkt, zodat algemene besparingen (stelposten) worden vermeden.
2. Er wordt vooralsnog van uitgegaan dat er geen nieuwe toetreders zijn per 1 januari 2014.
3. DIFTAR-uitvoering voor Hengelo wordt in de begroting verwerkt. Dit betreft een aanvullende dienstverlening, waarvan de vergoeding ad € 46.500 wordt toegevoegd aan de financiële bijdrage van de gemeente Hengelo en wordt budgetneutraal in de begroting verwerkt. Hierdoor heeft deze aanvullende dienstverlening geen invloed op de gehanteerde kostprijzen.

CONCEPT

4. De tarieven voor de deelnemende gemeenten worden vastgesteld op basis van tariefdifferentiatie. De tarieven voor 2014 worden bepaald aan de hand van de budgetomvang voor 2014, de aantallen afgenomen producten in 2012 en de geraamde productieve uren voor 2013.
5. Aanvullende taken t.o.v. de huidige worden in principe doorberekend op basis van de tarieven conform de tariefdifferentiatie.
6. In het meerjarenperspectief 2014-2016 is er voor 2014 een efficiencybesparing van € 250.000 verwerkt. Deze besparing is haalbaar wanneer er rendement gehaald wordt uit toetreding van een nieuwe gemeente. Op dit moment is er geen definitieve besluitvorming over toetreding van een gemeente. Er wordt daarom op deze begroting een besparing van € 170.000 verwerkt omdat de efficiencyvoordelen, die het GBT uit groei haalt voor nu niet aanwezig zijn.
   De besparing wordt met name gerealiseerd op het budget facilitaire zaken.

2.2 Loon- en prijsontwikkelingen

De loon- en prijsstijgingen volgens de meest actuele prognoses van het CPB zijn:

- Loonvoet sector overheid: **0,50 %**
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie: **3,25 %.**

(Bron: CPB, Korte termijn raming: Kerncijfers, december 2012)

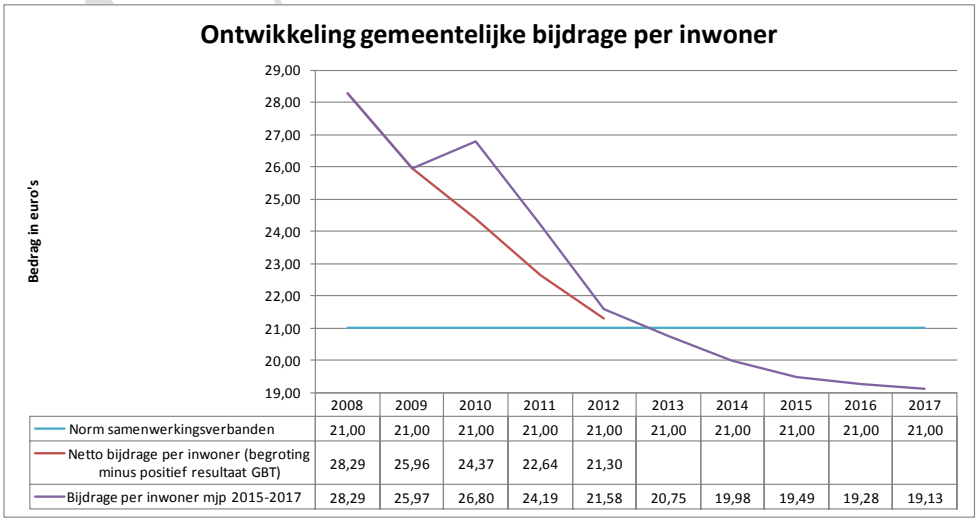
In afwijking van het besluit “wijze van indexering” van 28 augustus 2008 zijn zowel de loonkosten als de prijsindex op de nullijn gehouden. Dit is overeenkomstig het gehanteerde beleid bij de deelnemende gemeenten.

De gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten zijn vastgesteld op basis van tariefdifferentiatie. De grondslag voor de tariefdifferentiatie wordt gevormd door de aantallen afgenomen producten in 2012, de geraamde productieve uren van 2013 voor de diverse producten en de programmabudgetten van de diverse organisatie-eenheden.

2.3 Perspectief

Het meerjarenperspectief 2015 – 2017 van het GBT en de daarbij gehanteerde uitgangspunten worden in een separaat document gepresenteerd.

Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling zien van het kostenniveau per inwoner over de periode 2009 – 2017.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norm samenwerkingsverbanden	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Netto bijdrage per inwoner (begroting minus positief resultaat GBT)	28,29	25,96	24,37	22,64	21,30					
Bijdrage per inwoner mjp 2015-2017	28,29	25,97	26,80	24,19	21,58	20,75	19,98	19,49	19,28	19,13

CONCEPT

3 Bedrijfsvoering

3.1 Algemeen

Het GBT heeft de ambitie om als modern Twentse overheidsorganisatie de taken uit te voeren voor overheden op het gebied van vastgoed, financiën en belastingen. We willen onze partners ontzorgen door deskundigheid in te brengen en beheertaken over te nemen. Op deze manier worden overheden in de gelegenheid gesteld om zich te richten op de ontwikkelingen van de Twentse samenleving. De bedrijfsvoering kenmerkt zich in 2014 door deze ambitie verder vorm te geven. In het jaarplan 2014 worden bovengenoemde punten verder uitgewerkt.

3.2 Organisatieontwikkeling

Vanwege de groei van de organisatie, de toename van het aantal klanten van het GBT en de wens om in de toekomst nieuwe dienstverlening en producten aan te kunnen bieden, is ervoor gekozen om de bestaande begroting en systematiek van kostenbeheersing en -toerekening onder de loep te nemen en aan te passen aan de huidige en toekomstige wensen en eisen.

Bij het ontwerpen zijn transparantie en flexibiliteit als uitgangspunt gebruikt. *Transparantie* waar het gaat om: hoe worden de kosten over de organisatieonderdelen verdeeld en hoe zijn de tarieven van de producten opgebouwd.
Flexibiliteit van de begroting en wijze van kostenbeheersing en –toerekening, is noodzakelijk om relatief eenvoudig wijzigingen in- en uitbreiding van deze dienstverlening en producten te kunnen doorvoeren in de bedrijfsvoering van het GBT. Zo kunnen bijvoorbeeld teams of nieuwe organisatie-eenheden aan de organisatie worden toegevoegd of van samenstelling veranderd worden evenals nieuwe producten en diensten, waarbij het goed inzichtelijk blijft wat hiervan de gevolgen zijn voor bijvoorbeeld de tarieven en de opbouw hiervan.

Door de splitsing van organisatie en dienstverlening in de begroting en kostentoerekening, wordt het inzicht in de bedrijfsvoering van het GBT vergroot en ook de kostenopbouw van haar dienstverlening. Sturing- en beheersingsmogelijkheden nemen hierdoor toe en het stelt het GBT in staat om in de toekomst haar producten en dienstverlening tegen heldere en concurrerende tarieven te blijven aanbieden en uitbreiden.

Het GBT is actief bezig gemeenten binnen Twente te benaderen voor toetreding tot het GBT. Deze groei is noodzakelijk voor het behalen van efficiencyvoordelen en het verminderen van kwetsbaarheid. Daarbij houdt het GBT oog voor de huidige deelnemende gemeenten. De dienstverlening wordt gecontinueerd met gelijkblijvende kwaliteit. De ervaringen die het GBT heeft opgedaan bij de toetreding van de gemeenten Losser, Haaksbergen, Almelo en Oldenzaal zullen gebruikt worden om de toetreding van nieuwe deelnemers soepel te laten verlopen.

Het GBT heeft de intentie uitgesproken om tot en met 2015 gebruik te blijven maken van de dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten Hengelo (huisvesting, facilitaire zaken en financiën) en Enschede (HRM en ICT), mits de afgesproken condities gunstig blijven.

3.3 Ontwikkeling digitalisering

Het GBT heeft mogelijkheden om de kwaliteit van de dienstverlening en de efficiency te verbeteren door meer gebruik te maken van digitale hulpmiddelen. Dat doen we door:

- gerichte acties om het digitaal loket te stimuleren;
- uitbreiding en verbetering van het digitaal loket;
- doorontwikkeling van het medewerkersportaal voor de deelnemende gemeenten en medewerkers van het GBT;

CONCEPT

- digitalisering van fysieke post;
- optimalisering van de mid-office met het oog op digitale zaakafhandeling;
- het optimaliseren van het gebruik van landelijke voorzieningen voor het verkrijgen en verstrekken van gegevens voor de basisregistraties (WOZ, BAG);
- aansluiting op MijnOverheid.nl.

Door meer digitaal te werken wordt geleidelijk op diverse materiële kosten bespaard, zoals bijvoorbeeld drukwerk en portikosten.

3.4 Personeelskosten

In deze begroting is, overeenkomstig het beleid bij de deelnemende gemeenten, een stijgingspercentage van 0% gehanteerd voor de budgetten van het eigen personeel.

De budgetten voor eigen personeel zijn opnieuw bepaald op basis van de formatiegrootte binnen de organisatie, waarbij rekening is gehouden met het historische salarisniveau van de medewerkers. Wanneer medewerkers in dienst treden bij het GBT is het salarisniveau, dat gehanteerd werd bij de gemeente, overgenomen. Dit resulteert erin dat de oorspronkelijke budgetten voor eigen personeel op basis van de formatie te laag waren om de totale loonsom te kunnen dekken. Verhogingen van personeelsbudgetten binnen diverse organisatie-eenheden worden gedekt door verlaging van diverse materiële budgetten binnen het GBT.

Evenals in voorgaande jaren is voor opleidingen 2% van de loonsom gereserveerd.

Het beleid is om flexibiliteit en mobiliteit in de personeelsbezetting te houden. Dit wordt verhoogd door de mogelijkheid van “breder werken”. Breder werken houdt in dat een medewerker tijdelijk bij één van de andere organisatie-eenheden wordt geplaatst om werkzaamheden van die organisatie-eenheid uit te voeren. Hierdoor verlaagt het GBT haar kwetsbaarheid, kunnen piekmomenten binnen de organisatie opgevangen worden en kan de schil aan externe inhuur dunner gemaakt worden.

Ook wordt aan de medewerkers de mogelijkheid geboden om één dag per week thuis te werken. In 2012 heeft een pilot “Het nieuwe werken” gelopen, die in de eerste helft van 2013 geëvalueerd gaat worden. Het nieuwe werken heeft als doelstelling het zo optimaal mogelijk inzetten van medewerkers. Deze arbeidsvoorwaarde heeft voordelen voor zowel de medewerker als de organisatie. De evaluatie zal uitwijzen in hoeverre de doelstelling gerealiseerd is.

3.5 Kwaliteitsborging

ISO-9001:2008
Met ingang van 1 juni 2012 is het GBT ISO-gecertificeerd. Met dit onafhankelijke kwaliteitskeurmerk maken we zichtbaar borg te staan voor kwaliteit en continue procesbeheersing en –verbetering. Dit certificaat heeft een geldigheidsduur van drie jaar. In de twee jaar na certificatie vindt (tenminste) jaarlijks een externe vervolg-audit plaats, waarin de functionaliteit, effectiviteit en prestatie van de bedrijfsprocessen worden onderzocht. Naast deze externe audits worden intern alle processen in de loop van de drie jaar tenminste één keer geaudit en daar waar nodig verbeterd. Ook worden één keer per jaar alle processen door de proceseigenaar beoordeeld en actueel verklaard. Ruim voor het vervallen van het certificaat wordt een externe hercertificatie audit uitgevoerd, waarna we weer voor drie jaar gecertificeerd worden.

Interne controle
Het GBT is verantwoordelijk voor een juiste en volledige uitvoering en inning van gemeentelijke belastingen. Om dit te garanderen en te bevestigen voert het GBT interne kwaliteitscontroles uit aan de hand van een IC-plan. Tevens controleert de accountant de

CONCEPT

werkzaamheden en werkwijze door middel van steekproeven en beoordeelt de Waarderingskamer jaarlijks de kwaliteit van de WOZ-registratie en de beschrijving van processen.

De interne controle is gericht op de belangrijkste processen en risico's. Van alle relevante processen zijn beschrijvingen en interne controleplannen binnen de organisatie aanwezig. De interne controleplannen worden geactualiseerd op basis van wijzigingen in de procesgang of in het normenkader. De interne controle is daarbij gericht op het vaststellen van de rechtmatigheid, volledigheid, juistheid en tijdigheid. De bevindingen van de interne controle worden per kwartaal verzameld in de RICK-rapportage[1] en moeten leiden tot verbeteringen in de processen of interne regelgeving. De interne controles zijn zoveel mogelijk geïntegreerd in de bedrijfsprocessen en worden binnen de diverse organisatie-eenheden uitgevoerd. Daarnaast vinden er autonome controles plaats door kwaliteitsfunctionarissen. Daarbij is sprake van een centrale aansturing vanuit de staf (coördinatie) om de kwaliteit en onafhankelijke positie te waarborgen.

Jaarplan
Het jaarplan wordt opgesteld volgens de A3-methodiek. Deze methodiek is gebaseerd op het INK-model. Via het jaarplan worden de succesbepalende factoren voor het GBT bepaald en worden er prestatie-indicatoren benoemd. Deze helpen het GBT het optimale uit haar organisatie en medewerkers te halen.

3.6 Risico's

De korte-termijn financiële en bedrijfsvoeringrisico's zijn gering. Hierna wordt ingezoomd op de belangrijkste aspecten van risicobeheer:

- Het GBT beschikt over een bestemmingsreserve jaarresultaten die met het vaststellen van de jaarrekening 2011 gevuld is met € 382.000. Deze reserve dient als buffer om risico's en knelpunten te kunnen opvangen alsmede voor innovatie van de dienstverlening.
- Het GBT loopt geen bijzonder renterisico omdat geen sprake is van een behoefte aan "lang geld". Er kan slechts enig effect optreden voor de rentekosten als de korte rente die de bank in rekening brengt wijzigingen ondergaat. De rentevoorwaarden zijn gelijk aan die van de opdrachtgevende gemeenten.
- Het GBT heeft geen langlopende leningen aangetrokken. Wel zijn er langlopende verplichtingen. Dit zijn:
    - DVO met de gemeente Hengelo (huisvesting, facilitair en financiën). De DVO huisvesting en facilitaire zaken is verlengd tot en met 2015. De DVO financiën loopt tot en met 2013, met jaarlijks stilzwijgende verlenging.
    - DVO met de gemeente Enschede (HRM en ICT). De DVO HRM loopt tot en met 2013, met jaarlijks stilzwijgende verlenging. Over de DVO ICT wordt nog onderhandeld.
    - Contracten met de softwareleveranciers Gouw-IT en Ortec. Het contract met Ortec loopt tot en met 2011, met jaarlijks stilzwijgende verlenging. Het contract met Gouw-IT heeft een looptijd tot 8 december 2013, ook met jaarlijks stilzwijgende verlenging.
    - Raamovereenkomsten met SMQ, Thorbecke, Involon, Cannock Chase en ANG in verband met inhuur gespecialiseerd personeel en uitbesteding van kwijtscheldingswerkzaamheden en WOZ-bezwaren voor de periode 2011, 2012 en 2013 met de mogelijkheid om nog één keer met één jaar te verlengen.
    - Contract met Cannock Chase voor de uitbesteding van deurwaarderswerkzaamheden vanaf hernieuwd bevel. Het contact loopt tot 1 juli 2013 met de mogelijkheid om met één jaar te verlengen.

[1] RICK staat voor Rechtmatigheid, Interne Controle en Kwaliteit

CONCEPT

- In de exploitatie van het GBT is een opbrengst voor vervolgingskosten opgenomen. Deze opbrengst kan sterk fluctueren omdat deze afhankelijk is van de invorderings-werkzaamheden waaronder het versturen van aanmaningen en dwangbevelen. Door de directe relatie tussen kosten en opbrengsten is het financieel risico op deze begrotingspost beperkt.

4 Organisatie-eenheden

De vijf organisatie-eenheden binnen het GBT hebben elk een eigen sluitende begroting met zowel lasten als baten. De lasten bestaan uit de personeelskosten van de betreffende organisatie-eenheid, begroot op basis van de vastgestelde formatie en diverse specifieke budgetten die niet direct aan een product toe te wijzen zijn. Ook kunnen er doorbelastingen uit andere organisatieonderdelen verantwoord zijn. De organisatie-eenheden hebben een kostenverzamel- en verdeelkarakter. Uiteindelijk worden alle lasten van een organisatie-eenheid toegewezen aan de producten of output die door deze organisatie-eenheid worden gegenereerd. Daar waar kosten direct aan deze producten kunnen worden toegewezen, gebeurd dit ook.

In de begrotingen per organisatie-eenheid zijn de interne doorberekeningen van baten en lasten van en naar andere organisatie-eenheden en producten zichtbaar. De verdeelsleutels hiervoor zijn geweest: het aantal fte van een organisatie-eenheid of de totale productieve uren die worden besteed aan de andere organisatie-eenheden en/of producten.

4.1 Inkomensoverdracht deelnemende gemeenten

De totale gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten in 2014 bedraagt € 8.283.600. De gemeentelijke bijdrage 2014 per gemeente wordt bepaald aan de hand van het aantal afgenomen producten vermenigvuldig met de kostprijs per product.

Op het begrotingstotaal van de begroting 2014 is een besparing van € 170.000 verwerkt. Dit is lager dan in het meerjarenperspectief is opgenomen, omdat het GBT in deze begroting het rendement van een nieuwe toetreder mist. Wanneer de besluitvorming over de toetreding van een nieuwe gemeente definitief is, zal er een gewijzigde begroting 2014 worden opgesteld, waarin de overige € 80.000 aan besparing zal worden verwerkt.

Op basis van kostprijsberekening zijn de tarieven per product voor 2014:

	TARIEF 2013 (na toetreding Almelo)	**Tarief 2014**
Waardebepaling	€ 22,07	€ 20,34
Combi-aanslagen	€ 0,92	€ 0,79
Ad hoc-aanslagen	€ 25,52	€ 26,29
Aanslagen Hondenbelasting	€ 7,38	€ 6,29
Debiteurenbeheer	€ 3,31	€ 3,41
Dwanginvordering	€ 31,61	€ 33,64
Kwijtscheldingverzoeken	€ 39,01	€ 33,23

De wijziging in kostprijs per eenheid product wordt enerzijds deels veroorzaakt door een andere manier van kostentoerekening aan het product. De directe kosten zijn rechtstreeks aan het product toegerekend. De indirecte kosten worden op basis van geraamde productieve uren 2013 toegerekend aan het product. Andere factoren die ook van invloed zijn op de kostprijs per eenheid product zijn de toegekende besparingen en de efficiencyvoordelen, die behaald worden door de toetreding van de gemeente Oldenzaal. Ook heeft het totaal aantal afgenomen producten een invloed op het tarief per eenheid product, aangezien de totale lasten binnen een product worden gedeeld door het aantal afgenomen producten om het tarief per eenheid product te bepalen. Al deze factoren zorgen bij de

producten waardebepaling, combi-aanslagen, hondenbelasting en kwijtschelding voor een lagere kostprijs en bij de producten ad hoc-aanslagen, debiteurenbeheer en dwanginvordering voor een hogere kostprijs. Door de wijziging van de kostentoerekening en de diverse andere factoren, die in deze begroting van invloed zijn op het tarief per eenheid product, is niet exact aan te geven welke component de meeste invloed heeft gehad op de wijziging van de tarieven.

De verlaging van de kostprijs kwijtscheldingsverzoeken wordt ook deels veroorzaakt door een hoger aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2012 en de werkwijze met Stichting Inlichtingenbureau.

De gemeentelijke bijdrage voor de deelnemende gemeenten bedragen voor 2014:

x € 1.000 **Gemeentelijke bijdrage**	**Begroting 2014**	
Inkomensoverdracht van Enschede		3.304
Bijdrage aan producten	1.772	
Diftar Hengelo	47	
Inkomensoverdracht van Hengelo		1.819
Inkomensoverdracht van Borne		347
Inkomensoverdracht van Losser		354
Inkomensoverdracht van Haaksbergen		381
Inkomensoverdracht van Oldenzaal		612
Inkomensoverdracht van Almelo		1.467
TOTAAL		**8.284**

De bijdrage van alle gemeenten dalen ten opzicht van 2013.

De bijdrage van de gemeente Almelo daalt minder hard dan in eerdere perspectieven aangegeven. Dit wordt met name veroorzaakt door een hoger aantal kwijtscheldings-verzoeken en dwangbevelen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2013.

CONCEPT

4.2 Organisatie-eenheid Staf en Algemeen

Binnen de organisatie-eenheid Staf en Algemeen is het budget salarissen en sociale lasten en opleiding verhoogd. Dit komt door een formatieoverheveling vanuit de organisatie-eenheid Invordering en aanpassing aan het historische salarisniveau. Dit wordt opgevangen door diverse overige materiële budgetten te verlagen, onder andere het budget personeel van derden, drukwerk, huisvesting en kosten voor facilitaire zaken.

Een aantal direct aan een product toe te kennen budgetten, zijn uit deze eenheidsbegroting gehaald en aan de productbegroting toegevoegd, bijvoorbeeld de kapitaallasten voor de waarderingsapplicatie.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	STAF EN ALGEMEEN	**2.538**	**2.538**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**871**	**50**
3	**Goederen en diensten**	**1.374**	
3.0	*Personeel van derden*	*40*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*1.334*	
	Drukwerk en portikosten	*110*	
	Facilitaire zaken Hengelo	*37*	
	Financiële administratie Hengelo	*99*	
	Huisvestingskosten Hengelo	*357*	
	ICT Enschede	*55*	
	Onderhoud hard- en software	*294*	
	Opleidingskosten	*16*	
	P&O Enschede	*186*	
	Overige goederen en diensten	*180*	
6	**Verrekeningen**	**251**	**2.488**
6.1	*Kapitaallasten*	*251*	
6.3	*Doorberekening aan afdeling Gegevensbeheer*		*650*
6.3	*Doorberekening aan afdeling Waardebepaling*		*594*
6.3	*Doorberekening aan afdeling Heffingen*		*618*
6.3	*Doorberekening aan afdeling Invorderingen*		*626*
6.4	*Doorberekening aan producten*		*0*
	Onvoorzien / afronding	**42**	

4.3 Organisatie-eenheid Gegevensbeheer

Bij eenheid Gegevensbeheer is het budget salarissen en sociale lasten en opleiding voor 2014 verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door formatiewijzigingen als gevolg van de toetreding van gemeente Oldenzaal. Het budget personeel van derden en facilitaire is verlaagd om de aanpassingen aan het historische salarisniveau op te vangen.

Een aantal direct aan een product toe te kennen budgetten, zijn uit de eenheidsbegroting gehaald en aan de productbegroting toegevoegd, bijvoorbeeld kosten controle hondenbelasting.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	GEGEVENSBEHEER	**2.503**	**2.503**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**977**	
3	**Goederen en diensten**	**700**	
3.0	*Personeel van derden*	*162*	
3.1	*Energie*	*2*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*536*	
	Controle hondenbelasting	*0*	
	Drukwerk en portikosten	*13*	
	Facilitaire zaken Hengelo	*71*	
	ICT Enschede	*96*	
	Onderhoud hard- en software	*274*	
	Opleidingskosten	*19*	
	Overige kosten diensten derden	*10*	
	Overige kosten diensten derden	*54*	
6	**Verrekeningen**	**826**	**2.503**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Staf*	*650*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*176*	
6.3	*Doorberekening aan afdeling Invorderingen*		*163*
6.3	*Doorberekening aan afdeling Heffen*		*217*
6.4	*Doorberekening aan product Waardebepaling*		*1.763*
6.4	*Doorberekening aan product Combi*		*41*
6.4	*Doorberekening aan product Ad Hoc*		*208*
6.4	*Doorberekening aan product Hondenbelasting*		*110*

4.4 Organisatie-eenheid Waardebepaling

Bij eenheid Waardebepaling is het budget salarissen en sociale lasten en opleiding voor 2014 verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door formatiewijzigingen als gevolg van de toetreding van gemeente Oldenzaal en aanpassing aan historisch salarisniveau. Het budget personeel van derden en facilitaire is verlaagd om de aanpassingen aan het historische salarisniveau op te vangen. Het budget DVO ICT is verhoogd in verband met de toetreding van Oldenzaal.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	WAARDEBEPALING	**1.898**	**1.898**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**1.053**	**8**
3	**Goederen en diensten**	**251**	
3.0	*Personeel van derden*	*40*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*211*	
	Facilitaire zaken Hengelo	*69*	
	ICT Enschede	*109*	
	Opleidingskosten	*21*	
	Overige kosten diensten derden	*5*	
	Overige goederen en diensten	*7*	
6	**Verrekeningen**	**594**	**1.891**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Staf*	*594*	
6.4	*Doorberekening aan product Waardebepaling / bezwaar*		*1.108*
6.4	*Doorberekening aan product Waarbebepaling / waardering*		*783*

4.5 Organisatie-eenheid Heffingen

Bij eenheid Heffingen is het budget salarissen en sociale lasten en opleiding voor 2014 verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door formatiewijzigingen als gevolg van de toetreding van gemeente Oldenzaal en de aanpassing aan historisch salarisniveau. Het budget personeel van derden en facilitaire zaken is verlaagd om de aanpassingen aan het historische

salarisniveau op te vangen. Het budget DVO ICT is verhoogd in verband met de toetreding van Oldenzaal.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	HEFFINGEN	**2.115**	**2.115**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**975**	
3	**Goederen en diensten**	**305**	**47**
3.0	*Personeel van derden*	*62*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*243*	
	Facilitaire zaken Hengelo	*63*	
	ICT Enschede	*100*	
	Opleidingskosten	*19*	
	Overige goederen en diensten	*14*	
	Diftar	*47*	*47*
6	**Verrekeningen**	**835**	**2.068**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Staf*	*618*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*217*	
6.3	*Doorberekening aan afdeling Gegevensbeheer*		*176*
6.4	*Doorberekening aan product Combi*		*332*
6.4	*Doorberekening aan product Ad Hoc*		*917*
6.4	*Doorberekening aan product Hondenbelasting*		*26*
6.4	*Doorberekening aan product Kwijtschelding*		*591*
6.4	*Doorberekening aan product Invordering*		*27*

4.6 Organisatie-eenheid Invordering

Bij eenheid Invordering is het budget salarissen en sociale lasten en opleiding voor 2014 verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door formatiewijzigingen als gevolg van de toetreding van gemeente Oldenzaal en aanpassing aan historisch salarisniveau. Er zijn diverse budgetten rechtstreeks aan de producten toegerekend. De kosten met betrekking tot te vergoeden invorderingsrente zijn geraamd op basis van realisaties van voorgaande jaren en wetswijzigingen.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	INVORDERING	**1.982**	**1.982**
1	**Salarissen en sociale lasten**	**989**	
3	**Goederen en diensten**	**204**	
3.0	*Personeel van derden*	*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*204*	
	Vergoede invorderingsrente	*5*	
	Facilitaire zaken Hengelo	*66*	
	ICT Enschede	*105*	
	Opleidingskosten	*19*	
	Overige goederen en diensten	*9*	
6	**Verrekeningen**	**789**	**1.982**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Staf*	*626*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*163*	
6.4	*Doorberekening aan product Invordering*		*1.237*
6.4	*Doorberekening aan product Debiteurenbeheer*		*745*

5 Producten

De producten zijn, zoals reeds genoemd, een nieuw onderdeel in de begroting. In termen van de gehanteerde kostenverdeelmethode (productiecentra methode) zijn dit de ‘kostendragers’. Hier komen uiteindelijk, naast de directe kosten, alle organisatiekosten op terecht, doorbelast via verdeelsleutels. Naast deze specifieke toerekening van kosten worden op de producten ook de gemeentelijke bijdragen geraamd aan de hand van verdeelsleutels (bv aantal objecten, aanslagregels, aanslagbiljetten, kwijtscheldingsverzoeken of dwangbevelen per gemeente). Op deze manier worden kosten en opbrengsten op een logische, inzichtelijke wijze bij elkaar gebracht.

5.1 Product Waardebepaling

Bij het product Waardebepaling is een bedrag begroot voor personeel van derden. Het betreft hier direct toewijsbare (gerelateerde) inhuur van taxateurs en juridische medewerkers. Andere specifieke budgetten zijn kosten beroepszaken en onderhoud aan de waarderingsapplicatie. Zichtbaar zijn doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan product Objecten. De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal objecten per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	WAARDEBEPALING	**4.283**	**4.283**
3	**Goederen en diensten**	**630**	
3.0	*Personeel van derden*	*361*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*269*	
	Drukwerk en portikosten	*10*	
	Contributies en lidmaatschappen	*13*	
	Kosten beroepszaken	*65*	
	Onderhoud aan applicaties	*128*	
	Overige kosten diensten derden	*20*	
	Kapitaallasten	*33*	
6	**Verrekeningen**	**3.653**	**4.283**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Waardebepaling / bezwaar*	*1.108*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Waardebepaling / waardering*	*783*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*1.763*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*1.644*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*901*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*207*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*216*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*233*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*327*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*755*

5.2 Product Combi-aanslagen

Het product Combi-aanslagen kent alleen gebudgetteerde directe kosten in de vorm van drukwerk en portikosten. Daarnaast zijn zichtbaar: de doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan combi-aanslagregels. De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal combi-aanslagregels per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	COMBI AANSLAGEN	***503***	***503***
3	**Goederen en diensten**	**130**	
3.0	*Personeel van derden*	*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*130*	
	Drukwerk en portikosten	*130*	
6	**Verrekeningen**	**373**	**503**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*332*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*41*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*188*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*105*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*24*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*24*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*26*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*50*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*87*

5.3 Product Ad Hoc aanslagen

Bij het product Ad Hoc Aanslagen is een bedrag begroot voor drukwerk en portikosten, kosten beroepszaken en overige kosten diensten derden. Daarnaast zijn zichtbaar: de doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan Ad hoc aanslagen. De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal Ad hoc aanslagregels per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	AD HOC AANSLAGEN	**1.172**	**1.172**
3	**Goederen en diensten**	**47**	
3.0	*Personeel van derden*	*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*47*	
	Drukwerk en portikosten	*15*	
	Kosten beroepszaken	*3*	
	Overige kosten diensten derden	*29*	
6	**Verrekeningen**	**1.126**	**1.172**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*917*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*208*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*501*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*295*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*38*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*28*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*30*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*95*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*186*

5.4 Product Hondenbelasting

De direct gebudgetteerde kosten voor dit product zijn de kosten voor de controle van de hondenbelasting. Daarnaast zijn zichtbaar: de doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan werkzaamheden met betrekking tot de hondenbelasting. De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal aanslagregels hondenbelasting per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	HONDENBELASTING	**199**	**199**
3	**Goederen en diensten**	**63**	
3.0	*Personeel van derden*	*0*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*63*	
	Controle Hondenbelasting	*63*	
6	**Verrekeningen**	**136**	**199**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*26*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Gegevensbeheer*	*110*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*71*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*38*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*11*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*13*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*12*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*14*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*39*

5.5 Product Kwijtschelding

Bij het product Kwijtschelding is een bedrag begroot voor personeel van derden. Het betreft hier direct toewijsbare (gerelateerde) inhuur voor dit product. Het gaat hier om uitbestede werkzaamheden met betrekking tot afhandeling kwijtscheldingsverzoeken. Andere direct gebudgetteerde kosten zijn voor drukwerk en porti.
Ook begroot zijn doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan product kwijtschelding. De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal kwijtscheldingsverzoeken per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	KWIJTSCHELDING	**681**	**681**
3	**Goederen en diensten**	**90**	
3.0	*Personeel van derden*	*79*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*11*	
	Drukwerk en portikosten	*11*	
6	**Verrekeningen**	**591**	**681**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*591*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*330*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*137*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*15*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*13*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*15*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*22*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*148*

5.6 Product Debiteurenbeheer

Bij het product Debiteurenbeheer is een bedrag begroot voor personeel van derden. Andere gebudgetteerde kosten zijn voor drukwerk, porti en bankkosten.
Ook begroot zijn doorberekende lasten vanuit de organisatie. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan product Debiteurenbeheer De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal aanslagbiljetten per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	DEBITEURENBEHEER	**865**	**865**
3	**Goederen en diensten**	**121**	
3.0	*Personeel van derden*	*5*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*116*	
	Drukwerk en portikosten	*3*	
	Bankkosten	*113*	
6	**Verrekeningen**	**745**	**865**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Invordering*	*745*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*330*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*199*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*39*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*41*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*44*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*68*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*144*

5.7 Product Dwanginvordering

Bij het product Dwanginvordering is een bedrag begroot voor personeel van derden. Het betreft hier direct toewijsbare (gerelateerde) inhuur voor dit product. Andere gebudgetteerde kosten zijn drukwerk, porti en uitbesteding van deurwaarderswerkzaamheden.
De doorberekende lasten vanuit de organisatie zijn ook begroot. De verdeelsleutel hiervoor is geweest: de totale geraamde uren die worden besteed aan product Dwanginvordering.
De gemeentelijke bijdragen zijn verdeeld op basis van het aantal dwangbevelen per gemeente.

x € 1.000		BEGROTING 2014	
		Lasten	Baten
	DWANGINVORDERING	**1.562**	**1.562**
3	**Goederen en diensten**	**298**	
3.0	*Personeel van derden*	*46*	
3.4	*Overige goederen en diensten*	*252*	
	Drukwerk en portikosten	*38*	
	Inhuur Deurwaarders	*214*	
8	**Opbrengsten uit dwanginvordering**		**1.028**
6	**Verrekeningen**	**1.264**	**534**
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Invordering*	*1.237*	
6.2	*Doorberekening vanuit afdeling Heffingen*	*27*	
11	*Inkomensoverdracht van Enschede*		*241*
12	*Inkomensoverdracht van Hengelo*		*97*
13	*Inkomensoverdracht van Borne*		*13*
14	*Inkomensoverdracht van Losser*		*17*
15	*Inkomensoverdracht van Haaksbergen*		*21*
17	*Inkomensoverdracht van Oldenzaal*		*37*
16	*Inkomensoverdracht van Almelo*		*108*

Aldus voor akkoord vastgesteld in de vergadering van 27 juni 2013 van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

De secretaris, de voorzitter,

…… ……

R. Toet R.G. Welten

MEERJAREN PERSPECTIEF 2015 - 2017

CEPT

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

INHOUDSOPGAVE

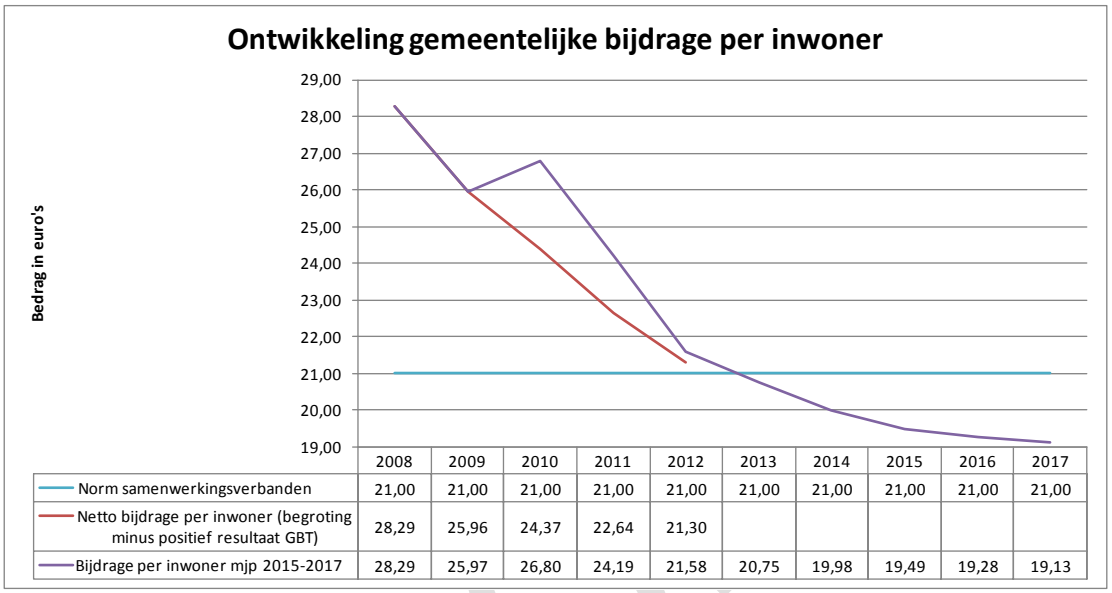
INLEIDING 3
1 MEERJARENRAMING 2015 - 2017 4
2 BIJDRAGEN GEMEENTEN 6

CONCEPT

INLEIDING

In dit meerjarenperspectief wordt de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten uitgewerkt, waarbij vanaf 2015 rekening wordt gehouden met toetreding van één nieuwe gemeente per jaar van gemiddelde omvang. In dit meerjarenperspectief gaan we naar een bedrag per inwoner van € 19,13 in 2017.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van het kostenniveau weergegeven:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norm samenwerkingsverbanden	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Netto bijdrage per inwoner (begroting minus positief resultaat GBT)	28,29	25,96	24,37	22,64	21,30					
Bijdrage per inwoner mjp 2015-2017	28,29	25,97	26,80	24,19	21,58	20,75	19,98	19,49	19,28	19,13

In 2014 heeft het GBT niet de volledige besparing van € 250.000 kunnen realiseren in de begroting, omdat de maximale efficiencyvoordelen uit groei niet te behalen zijn. Er is een besparing van € 170.000 verwerkt in de begroting 2014. Wanneer in de loop van 2014 definitief een nieuwe gemeente toetreedt, zal de aanvullende taakstelling van € 80.000 alsnog worden toegekend.

Inhoudelijk zetten we in op het uitbouwen van het gebruik van de automatisering en digitale informatie-uitwisseling, zowel met de belastingplichtige via digitale zaakafhandeling, als met gemeenten en derden, waaronder de houders van de basisregistraties.

Ook wil het GBT inzetten op flexibilisering en mobilisering van personeel. Een middel daarvoor is bijvoorbeeld het breder werken (medewerkers van een afdeling worden in piekperiodes ingezet op een andere afdeling binnen het GBT) en het nieuwe werken (1 dag per week thuis werken). Hierdoor kan onder andere bespaard worden op personeel van derden.

Het GBT heeft de ambitie om als modern Twentse overheidsorganisatie de taken uit te voeren voor overheden op het gebied van vastgoed, financiën en belastingen. We willen onze partners ontzorgen door deskundigheid in te brengen en beheertaken over te nemen. Op deze manier worden overheden in de gelegenheid gesteld om zich te richten op de ontwikkelingen van de Twentse samenleving. De kernwaarden hierbij zijn deskundig, ondernemend en slagvaardig.

1 MEERJARENRAMING 2015 - 2017

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

- In de meerjarencijfers is geen rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen.
- De begroting is in evenwicht.
- Voor de jaarschijven 2015 - 2017 wordt de aanname van 1 nieuw toe te treden gemeente, dan wel 1 nieuwe productafnemende gemeente per jaar gehanteerd.
- De besparing voor de jaarschijf 2017 wordt vastgesteld op € 80.000. Op langere termijn zijn er afvlakkende besparingsmogelijkheden.

In onderstaande tabellen is de meerjarenraming voor de jaren 2015 t/m 2017 weergegeven van de organisatie-eenheden van het GBT als voor de producten.

x € 1.000		2015		2016		2017	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Nieuwe toetreder	**500**	**500**	**950**	**950**	**1350**	**1350**
	Lasten nieuwe toetreders	420		840		1260	
	Doorbelasting aan Staf en Algemeen	80		110		90	
	Baten nieuwe toetreders		500		950		1350
	Organisatie-eenheid Staf en Algemeen	**2.388**	**2.388**	**2.308**	**2.308**	**2.228**	**2.228**
1	Salarissen en sociale lasten	871	25	871		871	
3	Goederen en diensten	1.374		1.374		1.374	
6	Kapitaallasten	251		251		251	
	Onvoorzien	42		42		42	
	Efficiencytaakstelling	-150	80	-230	110	-310	90
	Doorbelasting aan andere Organisatie-eenheden		2.283		2.198		2.138
	Organisatie-eenheid Gegevensbeheer	**2.444**	**2.444**	**2.420**	**2.420**	**2.403**	**2.403**
1	Salarissen en sociale lasten	977		977		977	
3	Goederen en diensten	700		700		700	
	Doorbelasting van andere Organisatie-eenheden	768		743		726	
	Doorbelasting aan andere Organisatie-eenheden		372		368		365
	Doorbelasting aan Producten		2.073		2.052		2.038
	Organisatie-eenheid Waardebepaling	**1.849**	**1.849**	**1.829**	**1.829**	**1.815**	**1.815**
1	Salarissen en sociale lasten	1.053	8	1.053	8	1.053	8
3	Goederen en diensten	251		251		251	
	Doorbelasting van andere Organisatie-eenheden	545		525		511	
	Doorbelasting aan Producten		1.842		1.821		1.807
	Organisatie-eenheid Heffingen	**2.059**	**2.059**	**2.036**	**2.036**	**2.019**	**2.019**
1	Salarissen en sociale lasten	975		975		975	
3	Goederen en diensten	305	47	305	47	305	47
	Doorbelasting van andere Organisatie-eenheden	779		756		740	
	Doorbelasting aan andere Organisatie-eenheden		171		169		168
	Doorbelasting aan Producten		1.841		1.820		1.805
	Organisatie-eenheid Invordering	**1.926**	**1.926**	**1.903**	**1.903**	**1.887**	**1.887**
1	Salarissen en sociale lasten	989		989		989	
3	Goederen en diensten	204		204		204	
	Doorbelasting van andere Organisatie-eenheden	734		711		694	
	Doorbelasting aan Producten		1.926		1.903		1.887

x € 1.000	2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Product Waardebepaling	**4.193**	**4.193**	**4.156**	**4.156**	**4.129**	**4.129**
3 Goederen en diensten	597		597		597	
6 Kapitaallasten	33		33		33	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	3.563		3.526		3.500	
Inkomensoverdracht van gemeenten		4.193		4.156		4.129
Product Combi aanslagen	**493**	**493**	**489**	**489**	**486**	**486**
3 Goederen en diensten	130		130		130	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	363		359		356	
Inkomensoverdracht van gemeenten		493		489		486
Product Ad Hoc aanslagen	**1.143**	**1.143**	**1.130**	**1.130**	**1.122**	**1.122**
3 Goederen en diensten	47		47		47	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	1.096		1.084		1.075	
Inkomensoverdracht van gemeenten		1.143		1.130		1.122
Product Hondenbelasting	**195**	**195**	**194**	**194**	**193**	**193**
3 Goederen en diensten	63		63		63	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	132		131		130	
Inkomensoverdracht van gemeenten		195		194		193
Product kwijtschelding	**665**	**665**	**658**	**658**	**653**	**653**
3 Goederen en diensten	90		90		90	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	575		568		563	
Inkomensoverdracht van gemeenten		665		658		653
Product Debiteurenbeheer	**845**	**845**	**836**	**836**	**830**	**830**
3 Goederen en diensten	121		121		121	
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	724		716		709	
Inkomensoverdracht van gemeenten		845		836		830
Product Dwanginvordering	**1.527**	**1.527**	**1.512**	**1.512**	**1.502**	**1.502**
3 Goederen en diensten	298	1.028	298	1.028	298	1.028
Doorbelasting van Organisatie-eenheden	1.229		1.214		1.204	
Inkomensoverdracht van gemeenten		499		484		474

CONCEPT

2 BIJDRAGEN GEMEENTEN

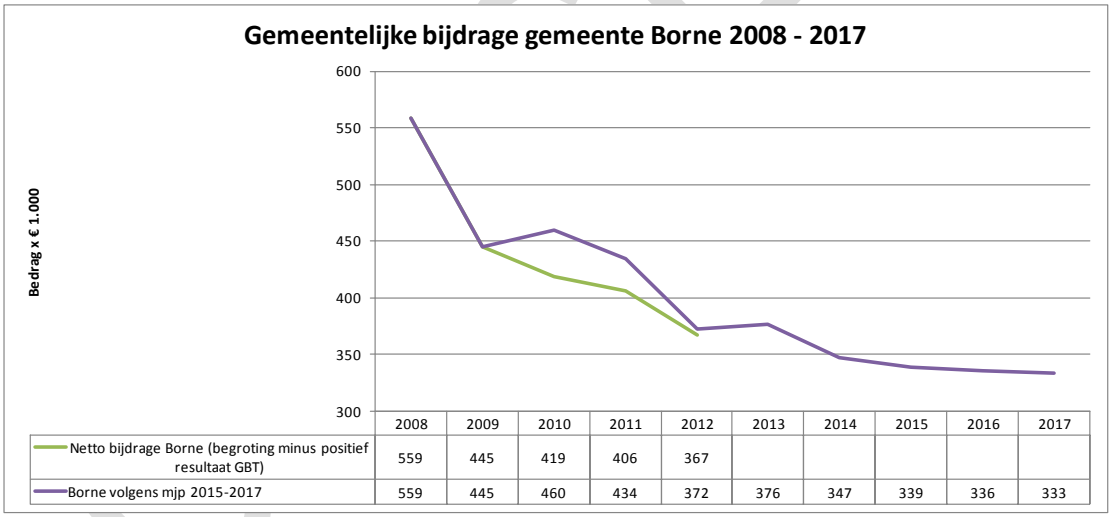
Voor de uitgangspunten bij de bepaling van de bijdrage van onze opdrachtgevers wordt verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 1. De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage in de periode 2015 – 2017 is als volgt:

x € 1.000	2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totale inkomenoverdracht		**8.032**		**7.947**		**7.887**
Inkomensoverdracht van Enschede		3.220		3.185		3.161
Inkomensoverdracht van Hengelo (excl. Diftar)		1.729		1.711		1.698
Inkomensoverdracht van Borne		339		336		333
Inkomensoverdracht van Losser		345		342		340
Inkomensoverdracht van Haaksbergen		372		368		366
Inkomensoverdracht van Oldenzaal		597		591		587
Inkomensoverdracht van Almelo		1.430		1.414		1.403

Het verloop van de bijdragen in de jaren 2009 – 2017 is in onderstaande grafieken voor de gemeenten Borne, Enschede en Hengelo weergegeven.

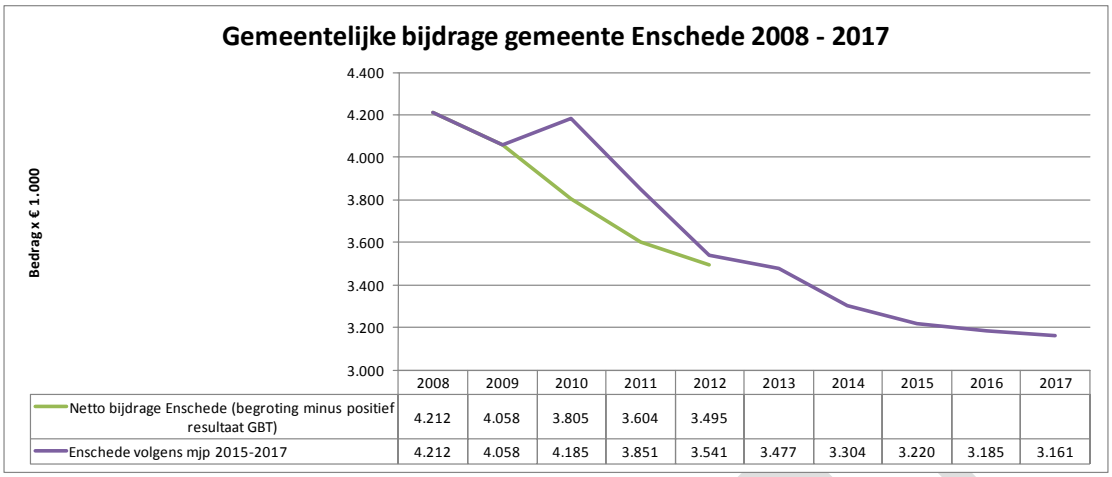
De “dip” die de gemeentelijke bijdragen in 2012 vertonen wordt veroorzaakt door de besparing, die in de begroting 2012 is opgenomen in verband met tariefdifferentiatie en in de gewijzigde begroting 2012 is verwerkt.

De toename van de gemeentelijke bijdrage van Borne in 2013 wordt veroorzaakt door een hoger aantal kwijtscheldingsverzoeken en dwangbevelen dan in 2012.

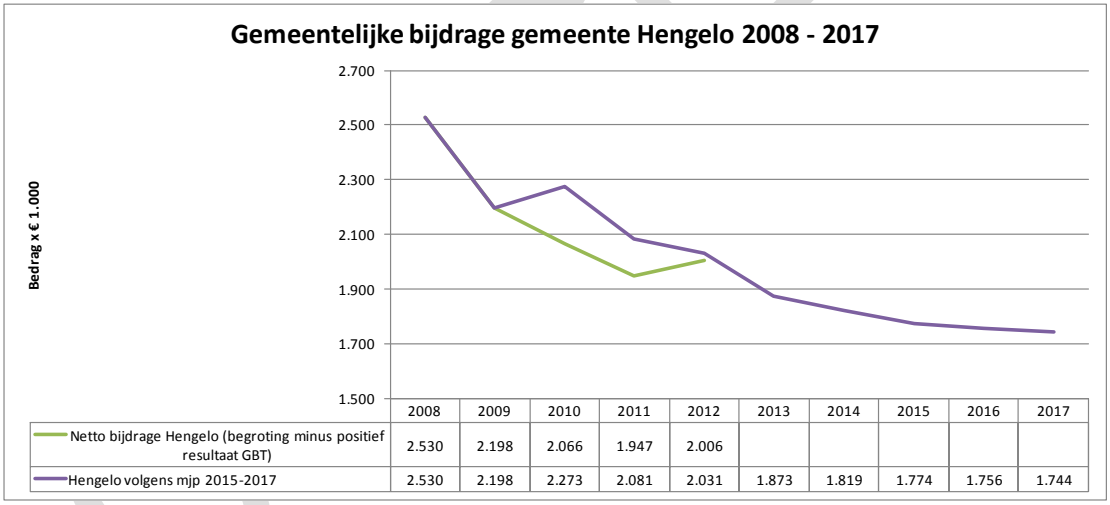
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Netto bijdrage Borne (begroting minus positief resultaat GBT)	559	445	419	406	367					
Borne volgens mjp 2015-2017	559	445	460	434	372	376	347	339	336	333

De bijdrage van de gemeente Enschede toont de volgende trend:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Netto bijdrage Enschede (begroting minus positief resultaat GBT)	4.212	4.058	3.805	3.604	3.495					
Enschede volgens mjp 2015-2017	4.212	4.058	4.185	3.851	3.541	3.477	3.304	3.220	3.185	3.161

De gemeentelijke bijdrage van de gemeente Hengelo daalt in 2012 minder dan in eerdere meerjarenperspectieven aangegeven. Vanaf dit jaar past de gemeente Hengelo Diftar toe voor het opleggen van de aanslagen afvalstoffenheffing. In de gewijzigde begroting 2012 is een bedrag ad € 125.000 opgenomen voor de geraamde kosten in het eerste jaar waarin de aanslagen op basis van Diftar worden verstuurd. Vanaf 2013 wordt een structurele bijdrage van € 46.500 geraamd voor deze kosten.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Netto bijdrage Hengelo (begroting minus positief resultaat GBT)	2.530	2.198	2.066	1.947	2.006					
Hengelo volgens mjp 2015-2017	2.530	2.198	2.273	2.081	2.031	1.873	1.819	1.774	1.756	1.744

Recapitulatie doorgevoerde besparingen
De volgende recapitulatie laat de besparingen voor het GBT vanaf 2010 zien.

Jaar	Bedrag	Toelichting
2010	€ 125.000	Structurele besparing 2010
2011	€ 500.000	Structureel vanaf 2011 (bron: begroting 2011)
2011	€ 98.000	Als gevolg van de toetreding van de gemeente Losser
2012	€ 170.000	Efficiencybesparing van 2,5%, besloten bij de oprichting van het GBT
2012	€ 180.000	Extra structurele besparing obv meerjarenperspectief 2012
2012	€ 200.000	Aanvullende besparing opgenomen in begroting 2012, inclusief toetreding gemeente Haaksbergen
2012	€ 190.000	Extra structurele besparing t.g.v. tariefdifferentiatie
2013	€ 110.000	Lagere toegekende besparing van in meerjarenperspectief aangegeven, geen definitieve besluitvorming over nieuw toe te treden gemeente
2013	€ 240.000	In gewijzigde begroting 2013 inclusief Almelo
2013	€ 43.000	In gewijzigde begroting 2013 inclusief Oldenzaal (per 1-7-2013)
2014	€ 170.000	Lagere toegekende besparing van in meerjarenperspectief aangegeven, geen definitieve besluitvorming over nieuw toe te treden gemeente
2014	€ 80.000	In gewijzigde begroting bij toetreding nieuwe gemeente
2015	€ 150.000	Extra structurele besparing obv het meerjarenperspectief
2016	€ 80.000	Extra structurele besparing obv het meerjarenperspectief
2017	€ 80.000	Extra structurele besparing obv het meerjarenperspectief
Totaal	**€ 2.416.000**	

CONCEPT

College van
Burgemeester en Wethouders
En Raadsleden
Postbus 5100
7600 GC Almelo

INGEKOMEN 17 APR 2013

Almelo 12-05-06

Zeer geacht College van Burgemeester en Wethouders en Raadsleden

Met deze een bijzonder verzoek aan U, in deze tijd van herdenken van de slachtoffers van de oorlogsjaren, dit is heel belangrijk en mag niet vergeten worden, deze verschrikkelijke tijd moet aan de volgende generatie onze kinderen ook weer doorgegeven worden. maar ook de helden de verzetsmensen, waardoor veel Joodse mensen het leven hebben mogen behouden hebben hier een belangrijke rol gespeeld. Hiervan zijn ook twee hele grote helden waarvan zelfs de twee zonen als kind zelfs veel moesten inspringen met boodschappen e.d. deze mensen hebben spectaculair werk verricht. Ik heb met de zoon Herman gesproken en gegevens van hem gevraagd.
Het gaat n.l. om Frits en Henny Tusveld, Frits was kapper en woonde aan de Bornebroeksestraat 22, ze hadden 2 zonen Herman en Bram. Toen hun huis te klein werd met al die Joodse onderduikers zijn ze verhuisd naar de Bornebroeksestraat 33.
Frits was een van de eersten die met het verzetswerk is begonnen, en is hier zolang de oorlog heeft geduurd mee bezig geweest, minstens 100 Joodse mensen hebben hun leven aan hem en zijn vrouw Henny te danken. Het begon in 1941 toen hij zijn gezin (zijn kinderen) iets belangrijks en bijzonders wilde vertellen. Maar hier mocht nooit over gesproken worden, toen kwamen de eerste 3 onderduikers (ster), hierna volgden er steeds meer. Het was voor Frits een soort idealisme een rechtvaardigingsgevoel, en voor zijn vrouw Henny een plichtsgevoel een acceptatie vermogen, dat is noodzakelijk om de hulp die zij boden tot een goed einde te brengen.
Ze hadden geen van beiden in het begin een vermoeden welke omvang deze organisatie zou krijgen, maar dit volgde als vanzelf alleen al uit het feit dat er nooit een Joodse vrouw of kind of man van welke leeftijd dan ook door hun is geweigerd, het was gewoon gezegd, nooit vol bij hen.
Het werd een omvangrijke organisatie waarbij problemen als geld en voedings rantsoenen ook een rol spraken, vooral omdat de mensen van diverse onderduikadressen het zich zelf niet konden veroorloven zonder zelf in grote problemen te komen.
Ze waren in de eerste plaats geconfronteerd met de zorg in het voorzien van hun dagelijkse behoeften maar ook van hun gezin.

De hulp kwam in de eerste plaats van de heer Gorter, de firma ten Cate, wat de financiën betreft, en van de KP wat de rantsoenen betreft.
Aan de overval op het Distributiekantoor heeft hij ook meegewerkt omdat hij dit als een noodzaak zag voor zijn Joden, hij verafschuwde geweld, " maar nood breekt wetten "zei hij.
Hij was vaak van huis, zoals het b.v. bij het bezoek van een schrijnend geval van een zieke oude Joodse Dame, die ergens tussen Wierden en Nijverdal in een boerderij verbleef en heel erg ziek was, het bleek dat ze stervende was, en hij is die nacht bij haar gebleven, ze is in zijn armen overleden.

En twee Joodse wat oudere mensen door de Duitsers gepakt de eersten van zijn Joden die hij verloor, zoals hij het zelf beschreef, hij ervoer dat als een verschrikkelijke gebeurtenis, vooral doordat hierbij een Nederlandse Politieman bij betrokken was. Hij vroeg zijn zoon oom mee te gaan naar deze Politieman belde aan, en de vrouw deed open hij liep toen onmiddellijk met zijn zoon naar de keuken waar de man was, haalde een pistool uit zijn regenjas, waar zijn zoon het bestaan niet van wist en richtte het wapen op de man en zei, " Als ik jou ooit weer betrap op het arresteren van een van mijn Joden, dan schiet ik je hartstikke dood, en jouw vrouw ook, de man was doodsbang en beloofde op zijn knieën dat hij nooit meer zoiets zou doen, en hem ging inlichten als er razzia's gepland waren. Hij was dus een man die geweld verafschuwde en tegen de borst stootte maar "als het moet dan moet het " zei hij later.
Bij veranderen van adressen kwamen die Joodse mensen eerst bij hun thuis om tot rust te komen en ze wat meer zelfvertrouwen te geven, de laatste oorlogsjaren was het noodzakelijk dat de Joodse mensen van adres moesten veranderen.
Henny had een druk leven en moest voor al die onderduikers zorgen, de was doen want er was elke dag wasdag, met al die onderduikers maar ook voor hun gezin. voor eten zorgen, maar ook bij Frits in de kappers zaak, waar bij zoon Herman hielp met in de herensalon inzepen en dergelijke dingen, maar hij hielp ook zijn moeder in de damessalon als het even wat drukker was.
Nadat het stuk vloog zoals de term toen luidde vluchtte hij met enkele onderduikers naar Zwolle waar hij zijn verzetswerk gewoon doorzette, Henny nam toen alleen de zorg voor de Joodse onderduikers op zich, natuurlijk met hulp van Jan Spiegel. Ze ging elke 14 dagen op de fiets van Almelo naar Zwolle en terug, zo'n 100 km in weer in wind in herfst en winter om met Frits te overleggen en de verzorging van de Joodse mensen te begeleiden.
Frits is in Maart 1945 opgepakt maar wilde niets zeggen, hij is toen zwaar mishandeld hij beet zich zo op de tong dat hij bloed spuugde dat ze hem van schrik naar het ziekenhuis brachten, bang voor een of andere ziekte, daar wist hij te ontsnappen en bleef ondergedoken, later ging hij weer terug naar Almelo om te kijken hoe het met zijn Joden was gegaan.

Nu dan mijn verzoek: in het stratenboek van de gemeentegids Almelo staan straatnamen van verzets mensen maar ik kan hierbij geen naam vinden van Frits Tusveld, als ik juist heb gekeken wil ik U vragen of het mogelijk is dat er naar deze verzetsheld ook een straat genoemd kan worden?

Nooit zijn deze mensen geëerd behalve de direct na de bevrijding ontvangen oorkonde van de direct betrokkenen onderduikers, maar niet door Ned. Staat, of Joodse Gemeenschap vermoedelijk omdat ze op de achtergrond bleven. Is hier alsnog wat aan te doen vanuit de Gemeente Almelo ter nagedachtenis ,of via de zonen nog in leven en alles bewust meegemaakt, maar die ook als kind meegewerkt hebben?

In afwachting van Uw antwoord

A Wohlgemuth Rooze
Noorderstraat 46
7607 VR
Almelo

Afschrift aan de pers

Almelo 16-04-2013

Geachte Hr. Molenkamp

Bij deze alan zoals afgesproken de kopie van de brief over Dhr. Frits Tuisveld
Ik hoop dat de gelegenheid zich misschien een keer voordoet.

Met vriendelijke groet

Leidy Wohlgemuth Rane.

P/s Ons adres is inmiddels veranderd- van de Voordershaat naar de
Korte Oosteres 37
7607 AS Almelo.
Tel: 0546-815704

Hoofdkantoor
Enschede
Spelbergsweg 35-37
7512 DX Enschede
Tel. (053) 4 880 111
Fax (053) 4 880 139

Open:
Ma. T/m do. 09.00-13.00
Vrijdag 09.00-16.00

Postbus 1393
7500 BJ Enschede
Banknr. 59.27.19.049
IBAN NL06 ABNA 0592719049
BIC ABNANL2A

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente

Ons kenmerk:	**Uw kenmerk:**	**Afdeling:**	**Datum:**
SON\2013\CL		Directie	18 april 2013

Behandeld door:	**Telefoonnummer:**
C.H.A.A. Luttikhuis	053-4807409

Betreft:
Stadsbank – Jaarverslag 2012

Geacht College,

Conform de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland ontvangt u bijgaand twee exemplaren van het (concept) Jaarverslag 2012, inclusief het voorstel zoals dat door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur zal worden voorgelegd.

Het Jaarverslag zal worden geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland op donderdag 27 juni 2013.

Wij verzoeken u vriendelijk een exemplaar van het Jaarverslag ter beschikking te stellen aan de vertegenwoordiger van uw gemeente in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank.
Voor de goede orde hebben wij tevens een exemplaar van het Jaarverslag naar de griffie van uw gemeenteraad gestuurd.

Indien gewenst zijn wij graag bereid een toelichting te geven. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de interim manager van de bank, de heer C.H.A.A. Luttikhuis via 053-4807409.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur
van de Stadsbank Oost Nederland,

Drs. P.G. Welman
voorzitter

Bijlagen: (concept) Jaarverslag 2012 en voorstel Algemeen Bestuur
i.a.a. Raadsgriffie

Stadsbank
Oost Nederland

Jaarverslag
2012

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD **1**

BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR **3**

DOELSTELLING VAN DE STADSBANK OOST NEDERLAND 3
Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau *4*
Beleidsvisie van het bestuur *4*
Autonome ontwikkelingen 2012 ..... *5*
Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid *6*
VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING 2012 EN RESULTAATBESTEMMING 8

BESTUURLIJKE STRUCTUUR EN ORGANISATIESTRUCTUUR **10**

HET ALGEMEEN BESTUUR (2010 – 2014) 10
HET DAGELIJKS BESTUUR (2010 – 2014) 10
HET PLATFORM 11
ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE STADSBANK OOST NEDERLAND 12
HET WERKGEBIED VAN DE BANK 13

JAARREKENING 2012 ..... **15**

BALANS PER 31 DECEMBER 2012 ..... **17**

PROGRAMMAREKENING OVER HET JAAR 2012 ..... **19**

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING **21**

ACTIVA 21
Materiële vaste activa *21*
Financiële vaste activa *22*
Uitzettingen en overlopende activa *22*
Liquide middelen *22*
PASSIVA 22
Eigen vermogen *22*
Voorzieningen *22*
Vaste schulden *23*
Vlottende passiva *23*

TOELICHTING OP DE BALANS **24**

ACTIVA 24
Vaste activa *24*
Vlottende activa *26*
PASSIVA 27
Vaste Passiva *27*
Vlottende passiva *36*

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN **38**

TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING **39**

ANALYSE VAN DE AFWIJKINGEN TUSSEN DE BEGROTING NA WIJZIGING EN DE PROGRAMMAREKENING (CF. ART 28 BBV) 39
ALGEMEEN BESTUUR 39
Lasten *39*
Baten *40*
FINANCIEEL-MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING EN VOORZIENINGEN 40
Lasten *41*
Baten *41*
TOELICHTING RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING (MUTATIES IN RESERVES) 43

SISA **45**

PROGRAMMAVERANTWOORDING **46**

PROGRAMMA: ALGEMEEN BESTUUR 46
PROGRAMMA: FINANCIEEL-MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING EN VOORZIENINGEN 51
1. Algemeen *51*
2. Vestiging Almelo *52*
3. Vestiging Enschede *53*
4. Vestiging Hengelo *55*
6. CAS *56*
7. Klachten en verzoeken tot heroverweging *57*
8. Productspecifieke toelichting *61*
INNOVATIE 69

VERPLICHTE PARAGRAFEN **71**

WEERSTANDSVERMOGEN 71
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 73
FINANCIERING 73
RISICO'S 74
BEDRIJFSVOERING 75
VERBONDEN PARTIJEN 77

CONTROLEVERKLARING **79**

BIJLAGEN **81**

CATEGORISCHE INDELING REKENING **1**

BEREKENING VAN DE AFREKENING MET DE DEELNEMENDE GEMEENTEN OVER HET JAAR 2012 ..... **9**

AFREKENING STANDAARDDIENSTVERLENING PER DEELNEMENDE GEMEENTE OVER HET JAAR 2012 11
AFREKENING ADDITIONELE DIENSTVERLENING PER DEELNEMENDE GEMEENTE OVER HET JAAR 2012 13
DEFINITIEVE AFREKENING PER GEMEENTE 2012 15

STATISTISCHE GEGEVENS **17**

STATISTISCHE GEGEVENS PER VESTIGING EN GEMEENTE **27**

LIJST MET AFKORTINGEN

ADM	Administratie
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BBR	Budgetbeheer(-rekening)
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BKR	Stichting Bureau Krediet Registratie
BPBI	Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en inkomensbeheerders
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAS	Centrale Afdeling Schuldregeling
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FPU	Regeling Flexibel Pensioen en Uittreden
Fte	Fulltime equivalent
Fw	Faillissementswet
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
IC	Informatiecentrum
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ISWI	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen
MBV	Meerderjarigen bewindvoering
NEN	NEN 8048: certificeringsnorm
NO	Nationale Ombudsman
NVVK	Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren
POP	Persoonlijk ontwikkelingsplan
PRS	Persoonlijk Rekeningen Systeem
PvA	Plan van aanpak
sbn	Sociale Banken Nederland
Sisa	Single Audit Single Information
SSCTwente	Rekencentrum van de gemeente Enschede
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WW	Werkloosheidswet

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2012 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. Het jaarverslag bestaat uit de jaarrekening 2012, de programmaverantwoording 2012, de verplichte paragrafen en een aantal bijlagen. Door het realiseren van efficiënte en effectieve dienstverlening in combinatie met het doorvoeren van de opgelegde bezuinigingstaakstelling kan het jaar 2012 worden afgesloten met een positief saldo van € 577.300.

In 2012 is nog nadrukkelijker ingezet op kwaliteitsverbetering;

- de bank heeft in 2012 als eerste gemeentelijke kredietbank in Nederland een volledige certificering conform NEN 8048 mogen ontvangen,
- er is verder ingezet op digitalisering waardoor processen efficiënter kunnen worden uitgevoerd,
- in september is na een lange testperiode de nieuwste versie van de banksoftware in gebruik genomen. Deze banksoftware vervangt een aantal losstaande applicaties en is beter toegespitst op digitale ontwikkelingen die de bank inmiddels in gang heeft gezet,
- vanaf 1 oktober werkt de bank met een telefonisch spreekuur voor klanten. Hiermee wordt overtollig telefoonverkeer geweerd en het aanmaken van dagelijkse terugbelverzoeken nagenoeg geëlimineerd.

Tevens zijn in 2012 voorbereidingen voor verbeteringen richting 2013 in gang gezet;

- zo wordt per 1 januari 2013 het door enkele gemeenten gewenste product “Ladder van Zelfredzaamheid”aangeboden,
- de administratieve werkzaamheden van de consulenten zijn gecentraliseerd en worden nu vanuit de afdeling Centrale Klantenadministratie verzorgd.

De door de Stadsbank zelf geïnitieerde bezuinigingen, in het bijzonder het afschaffen van de Moneycard, het sluiten van het Informatiecentrum en het beperken van de beheerskosten zijn volledig afgerond.

De door de gemeenten gewenste reductie op de afname van de hoeveelheid diensten is zichtbaar, doch loopt niet voor iedere gemeente in de lijn met de door de betreffende gemeenten zelf tot taak gestelde reductie. Met name de reductie bij het onderdeel budgetbeheer blijft achter bij de eigen taakstelling van enkele gemeenten. Het is zaak dat gemeenten in 2013 zelf vinger aan de pols houden om de voortgang te monitoren en eventueel tussentijdse nieuwe beleidskeuzes maken om bij te kunnen sturen.

Een belangrijke kanttekening daarbij is echter wel dat de organisatie in 2012 moeite heeft gehad om een stabiele dienstverlening te kunnen blijven garanderen. Als gevolg van gemeentelijke reductiedoelstellingen die hebben geleid tot forse personele reductie binnen de Stadsbank is in 2012 veel gebruik gemaakt van uitzendkrachten. Op deze wijze is de bank flexibel gebleven maar is zij ook meteen kwetsbaar geworden.

Enschede, maart 2013

Dhr. drs. P.G. Welman,
voorzitter

BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

Doelstelling van de Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank Oost Nederland is een "gemeentelijke kredietbank" en heeft tot doel om een, zowel vanuit een maatschappelijke alsook bedrijfseconomische optiek bezien, verantwoord pakket van financiële-technische dienstverlening aan te bieden.

> ***Missie:***
> *De Stadsbank Oost Nederland bevordert met maatschappelijk verantwoorde dienstverlening de financiële weerbaarheid en zelfredzaamheid van huishoudens.*
>
> ***Visie:***
> *De Stadsbank is een betrouwbare uitvoeringsorganisatie die op professionele en klantgerichte wijze duurzame resultaten boekt en zich daarover maatschappelijk verantwoordt. Zij streeft daarbij naar het borgen van haar dienstverlening in kwaliteit en diversiteit.*

In het licht van de hierboven omschreven doelstelling behartigt de Bank de volgende belangen:

- deelnemen aan krediettransacties;
- treffen van schuldenregelingen;
- budgetbeheer;
- afgifte van verklaringen op grond van de Faillissementswet (Fw);
- bewindvoering en curatele op grond van de Fw;
- bewindvoering op grond van het Burgerlijk wetboek;
- verrichten van diensten in het kader van de beschikbaarheidnuttigheid;
- preventie en voorlichting;
- bevorderen van de spaarzin;
- zorgdragen voor een harmonische en evenwichtige ontwikkeling van de onderneming.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Met betrekking tot het treffen van schuldenregelingen, het verzorgen van budgetbeheer en sociale kredietverstrekking is de bank gehouden aan de door de NVVK opgestelde Gedragscodes.
Ook is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken.

Tevens is de bank lid van de Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en inkomensbeheerders (BPBI) die de belangen behartigt van professionele bewindvoerders en inkomensbeheerders. Ook toetst ze de kwaliteit van haar leden onder meer door de jaarlijks te houden audits.

Daarnaast is de bank aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel. Hier registreert de bank alle verstrekte leningen en alle gestarte schuldregelingen.

Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Het Algemeen Bestuur heeft in 2012 twee maal vergaderd. Tijdens de vergadering van 7 juni 2012 heeft het Algemeen Bestuur naast de reguliere onderwerpen ingestemd met het voorstel Actualisatie Delegatie- en Mandaatbesluit 2012 van de Stadsbank. Ook werd ingestemd met het voorstel Certificatie NEN-8048 (sinds 19 april 2012) en "Nazorg". Het additionele product "Nazorg" is hiermee als standaardproduct opgenomen in het Productenboek.
Tevens werd ingestemd met het voorstel Onderhoudsbeheersplan 2012-2021 en het instellen van een onderhoudsvoorziening. Het advies van de accountant, om voor een periode van 10 jaren noodzakelijk groot onderhoud en diverse vervangingsinvesteringen in beeld te brengen, is hiermee gestalte gegeven.

In de 2e vergadering van 29 november 2012 van het Algemeen Bestuur werd ingestemd met het voorstel Actualisering van het Productenboek. Door het aanpassen van de dienstverlening was het noodzakelijk om diverse werkprocessen te actualiseren. Ook de NEN-8048 certificering en de herziene richtlijnen van de NVVK zijn van invloed geweest op de actualisering van het Productenboek.
In het voorstel Actualisering financieringsstructuur is de financieringsstructuur uit 2010 van de bank in 2012 herzien op basis van ervaringen gedurende de afgelopen drie jaren. Met het voorstel Reserves en voorzieningen 2012 wordt het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de reserves en voorzieningen, over verbetervoorstellen en het weerstandsvermogen van de bank.
Tot slot is er ingestemd met voorstel Archiefverordening Stadsbank Oost Nederland. Dit in verband met het digitaal archief dat in gebruik is genomen en het inrichten hiervan conform de Archiefwet 1995.

Beleidsvisie van het bestuur

De Stadsbank Oost Nederland ondersteunt de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijk beleid en de bevordering van de maatschappelijke participatie. Dit deed zij in 2012 door middel van het aanbieden van de volgende financieel-technische dienstverlening:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschulding.
- Het geven van advies over het creëren van financiële stabiliteit, het oplossen van schulden en het adviseren over het wegnemen van deficiënties die hebben geleid tot de financieel problematische situatie.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de "Fido-criteria". De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschulding kan worden voorkomen.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer minnelijke regelingen ter borging van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele reïntegratie op de arbeidsmarkt.

- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering.

Bovendien zette de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerk diensten te leveren aan de aangesloten gemeenten.
De inhoud van de door de bank aangeboden dienstverlening is beschreven in het Productenboek 2012.

Autonome ontwikkelingen 2012

Ten opzichte van 2011 is het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening met ruim 8% gedaald (2011: 3.795 aanmeldingen en 2012: 3.484 aanmeldingen). Het aantal daadwerkelijke Indicatie-stellingen is zelfs met ruim 21% gedaald ten opzichten van voorgaand jaar (2011: 3.441 en 2012: 2.711 indicatiestellingen).

Zoals al eerder in de najaarsnota 2012 vermeld lijkt dit haaks te staan op de economische situatie waarin wij nu verkeren. Op grond daarvan zou eerder een stijging mogen worden verwacht. Mogelijke oorzaken zouden kunnen zijn het doorvoeren van het recidivebeleid van de aangesloten gemeenten en het toenemend aanbod van organisaties dat zich met een beroep op art. 48 van de Wet op het consumentenkrediet meldt op het terrein van schuldhulpverlening en vervolgens succesvol de aandacht trekt van huishoudens.

Voor wat betreft budgetbeheer valt de reductie in de instroom en de omzetting van uitgebreid naar eenvoudig budgetbeheer en naar zelfbetaling, in belangrijke mate toe te schrijven aan gericht beleid. Het aantal geopende rekeningen is ten opzichte van 2011 met 23% gedaald als gevolg van een dalend aantal aanvragen (11%), alsmede als gevolg van de basisbankrekeningen die commerciële banken eerder bereid zijn te openen.

Het aantal verstrekte kredieten vertoont een relatief constant beeld. Daarbij past de opmerking dat het niet verwonderlijk zou zijn indien juist het aantal verstrekte kredieten zou stijgen nu reguliere kredietverstrekkers een minder risicovol vertrekkingenbeleid hanteren. Op dat terrein ligt de uitdaging voor de Stadsbank om het - oorspronkelijke – volkskrediet wederom onder de aandacht te brengen. Niet om “koopkredieten” te verstrekken, maar juist “noodkredieten” met als doel om noodzakelijke goederen van het bestaan aan te kunnen schaffen of kleine verplichtingen te kunnen herfinancieren.

Het aantal huishoudens waarvoor de Stadsbank een traject van schulden oplossen start is gestegen met 22% ten opzichte van voorgaand jaar. De voornaamste oorzaak, nu het aantal nieuwe aanvragen daalt, is vooral een beleidsmatige. De Stadsbank hanteert, in tegenstelling tot meerdere collega-organisaties in het land, het beleid om zo snel mogelijk te starten met schulden oplossen indien dat enigszins mogelijk is. De elders gebruikelijke periode van stabilisatie wordt zo beperkt mogelijk gehouden, waardoor de uiteindelijke doorlooptijd voor de klant wordt verkort.
De toeloop op beschermingsbewind is duidelijk merkbaar. Het intensiveren van de contacten met aanpalende hulpverlenende instanties leidt tot een gestage toestroom van verzoeken om beschermingsbewind uit te voeren (actief 2011: 126 en actief 2012: 273).

De invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening blijkt de nodige afstemming te vragen tussen gemeenten en Stadsbank. Enerzijds vanwege het (eenmalige) vraagstuk van mandatering van het afgeven van beschikkingen, anderzijds vanwege de interpretatie van gemeentelijke beleidsregels.

De wet lijkt voor de Stadsbank en de aangesloten gemeenten te leiden tot een administratieve lastenverzwaring zonder dat deze lijkt te leiden tot een verbeterde dienstverlening aan huishoudens.

Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Om de doelmatigheid en de rechtmatigheid te borgen zijn door de organisatie het afgelopen jaar de volgende maatregelen getroffen:

1. Doelmatig aanwenden financiële middelen
   In 2012 is de organisatie er wederom in geslaagd doelmatiger contracten af te sluiten. Maar ook met name door het verder doorvoeren van digitalisering is de organisatie er in geslaagd om de besteding van middelen verder te reduceren. Bij elke inkoop wordt steeds weer opnieuw gekeken naar nut en noodzaak maar de organisatie wil wel in staat blijven om op het gebied van bedrijfsvoering snel en adequaat te kunnen handelen op actuele ontwikkelingen.
   Verder is er in navolging van het jaar 2011 nadrukkelijk gekoerst op het terugbrengen van de vaste formatie. Dit heeft de hiermee samenhangende kosten gedrukt maar de lasten op het flexibele deel doen toenemen. De organisatie ligt echter volop op koers als het gaat om de opgelegde taakstelling qua personele reductie ultimo 2012 en kan door de toename van de personele flexibele schil snel inspringen op ontwikkelingen die de organisatie raken.

2. Inzicht in de doelmatigheid
   Door de koppeling van productenboek aan formatie en exploitatie ontstaat een samenspel van factoren dat het aansturen van de organisatie uitstekend faciliteert. Daardoor ook is de organisatie in staat snel in te spelen op ontwikkelingen, zowel vanuit de markt (aanbodzijde) als vanuit uit het politiek-bestuurlijke krachtenveld (aanbod- en vraagzijde). Maandelijks wordt inzicht gegeven in de formatieve en financiële status en situatie van de Stadsbank met een doorsteek naar het eindejaarsresultaat op die gebieden. Ook de rapportages met betrekking tot kwaliteitsaspecten hebben het afgelopen jaar progressie en resultaat geboekt.

3. Doelmatige verkrijging van middelen
   De overtollige middelen zijn overeenkomstig het – medio 2010 gewijzigde – Treasurystatuut in deposito gehouden bij ABN AMRO.

4. Inzicht in de rechtmatigheid
   Om de (financiële) rechtmatigheid beter te kunnen waarborgen is met betrekking tot de interne regelgeving de interne controle nader uitgewerkt conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Controleprotocol van de bank.

Rechtmatigheid- en kwaliteitscontrole

Gedurende het jaar worden steekproefsgewijs controles verricht door het onderdeel Control & Kwaliteit van het Bedrijfsbureau.

Het streven is om binnen de organisatie alle bedrijfsprocessen zo efficiënt mogelijk, maar uiteraard volgens de voorschriften uit te voeren. De medewerkers van de bank kunnen hierbij gebruik maken van diverse instructies zoals bijvoorbeeld het Kwaliteitshandboek.

Gecontroleerd wordt of men zich aan de afgesproken registratiewijze houdt, hetgeen van groot belang is in verband met de rechtmatigheid van de declaraties aan de aangesloten gemeenten en de klanten die het aangeboden product zelf geheel of ten dele dienen te betalen.

De controle op rechtmatigheid van de bankproducten (steekproef) omvatte 360 deelwaarnemingen. Van deze 360 waarnemingen voldeden er 19 (5,3%) niet helemaal aan de voorschriften maar alle correcties zijn inmiddels doorgevoerd.

De controle op rechtmatigheid van de kosten in 2012 omvatte 96 deelwaarnemingen, waarbij slechts in één geval een fout is geconstateerd die inmiddels hersteld is.

Bij de checklist salarissen zijn er 138 deelwaarnemingen verricht waarvan er 6 niet van toepassing waren en de overige 132 voldeden aan de voorschriften.

De kwaliteitscontrole vindt op ongeveer 60 verschillende inputgegevens plaats. Er wordt bijgehouden welke fouten worden geconstateerd zodat de organisatie weet waar processen fout gaan en verbetering behoeven. Het management maakt gebruik van deze gegevens om samen met de medewerkers continu kwaliteitsverbetering te kunnen doorvoeren waarbij in onderling overleg instructies kunnen worden geactualiseerd, dit in samenspraak met de interne opleider.

Indien mogelijk worden ook via softwarewijzigingen foutieve registraties voorkomen. In de workflow van Allegro is een aantal controles opgenomen waarbij voor de verantwoordelijke medewerker automatisch acties (agendataken) worden gegenereerd zodat de controle gericht kan plaatsvinden. In deze gevallen betreft het een 100% controle, in andere gevallen is er sprake van deelwaarneming.

Bovenstaande controles zijn gedurende het jaar periodiek (maandelijks of tweemaandelijks) uitgevoerd.

Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2012 en Resultaatbestemming

De jaarrekening 2012 wordt vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 27 juni 2013.

1. Het saldo van de jaarrekening 2012 na de reeds door het bestuur geaccordeerde onttrekkingen uit en dotaties aan diverse reserves wordt afgesloten met een positief saldo van € 577.300.

2. Om het jaarrekeningsaldo vervolgens te bestemmen wordt aan het Algemeen Bestuur het volgende voorgesteld;

- Het concept Jaarverslag 2012 goed te keuren met het voorstel om het batig saldo na bestemming van € 577.300 niet uit te keren aan deelnemende gemeenten maar te benutten voor het treffen van diverse noodzakelijke organisatorische maatregelen binnen de Stadsbank, en dit saldo toe te voegen aan de reeds aanwezige bestemmingsreserve “Frictiekosten organisatie”.

Kerngegevens Stadsbank Oost Nederland	2012	2011
Algemeen		
- aangesloten gemeenten	22	22
- inwoners werkgebied*	903.339	902.671
- huishoudens*	382.492	381.203
Bedrijfsvoering		
- medewerkers (incl. uitzendkrachten)	128	132
- Fte	113	115
- vestigingen	3	4
- cashflow in	€ 116 mln.	€ 123 mln.
- ontvangen betalingen	329.700	345.200
- verzonden betalingen (incl. weekgelden)	876.000	930.900
- inkomend telefoonverkeer**	16.900	361.000
- afgehandeld inkomend telefoonverkeer**	16.700	130.100
- inkomend digitaal verkeer (Digitaal Loket en SONfoon)***	255.500	188.100
- afgehandeld inkomende verzoeken Dig. Loket	140.500	79.700
- aantal boekingen via SONfoon	35.800	33.800
Dienstverlening		
- uitstaande leningen (per 31 december)	2.557	2.723
- actief budgetbeheer (per 31 december)	6.097	6.658
- aanvragen schuldhulp	2.711	3.441

** Bron: CBS 2012*

*** in 2012vanaf oktober (tel.spreekuur)*

**** in 2011 vanaf april*

BESTUURLIJKE STRUCTUUR EN ORGANISATIESTRUCTUUR

Het Algemeen Bestuur (2010 – 2014)

Elke aangesloten gemeente wijst uit haar raad dan wel college één lid aan voor het Algemeen Bestuur. Elk lid van het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering één stem. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn in principe openbaar.
Het Algemeen Bestuur heeft in 2012 twee maal vergaderd.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is per 31 december 2012 als volgt:

Gemeente Aalten	De heer H.J. Rijks
Gemeente Almelo	Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg
Gemeente Berkelland	De heer J.B. Boer
Gemeente Borne	De heer A.T. Albers
Gemeente Bronckhorst	De heer P. Seesing
Gemeente Dinkelland	Mevrouw J.B.M. Zwiep-Rosens
Gemeente Enschede	De heer P.G. Welman
Gemeente Haaksbergen	De heer J.M. van Rees
Gemeente Hellendoorn	Mevrouw H. Bakhuis-Horstink
Gemeente Hengelo (Ov)	Mevrouw M.A. ten Heuw
Gemeente Hof van Twente	De heer P. van Zwanenburg
Gemeente Lochem	Mevrouw W.G.H. Heesen
Gemeente Losser	De heer J.F. Hassink
Gemeente Montferland	Mevrouw I.T.J.M. Wolsing
Gemeente Oldenzaal	De heer R.G.H. Christenhusz
Gemeente Oost Gelre	De heer K.J.M. Bonsen
Gemeente Oude IJsselstreek	De heer W.E.N. Rijnsaardt
Gemeente Rijssen-Holten	De heer J.J.A. ter Keurst
Gemeente Tubbergen	De heer J.E.F. Harmelink
Gemeente Twenterand	De heer G.J. Binnenmars
Gemeente Wierden	De heer T.P. de Putter
Gemeente Winterswijk	Mevrouw I.G. Saris

Het Dagelijks Bestuur (2010 – 2014)

Aan het begin van de zittingsperiode van het bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur uit hun midden het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur.

De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het Dagelijks Bestuur niet anders bepaalt. Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.
Het Dagelijks Bestuur heeft in 2012 vijf maal vergaderd.

De personele samenstelling van het Dagelijks Bestuur is per 31 december 2012 als volgt:

De heer P.G. Welman	Voorzitter
Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg	Vice-voorzitter
Mevrouw M.A. ten Heuw	Lid
Mevrouw W.G.H. Heesen	Lid
Mevrouw I.G. Saris	Lid
De heer R.G.H. Christenhusz	Lid
De heer W.E.N. Rijnsaardt	Lid
De heer J.J.A. ter Keurst	Lid

De heer Welman is tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur.
De heer R.S.R. de Ruiter, sectormanager Publieksdiensten en Sociale Zaken bij de gemeente Hengelo, is per 2 juli 2009 als secretaris van het bestuur benoemd.

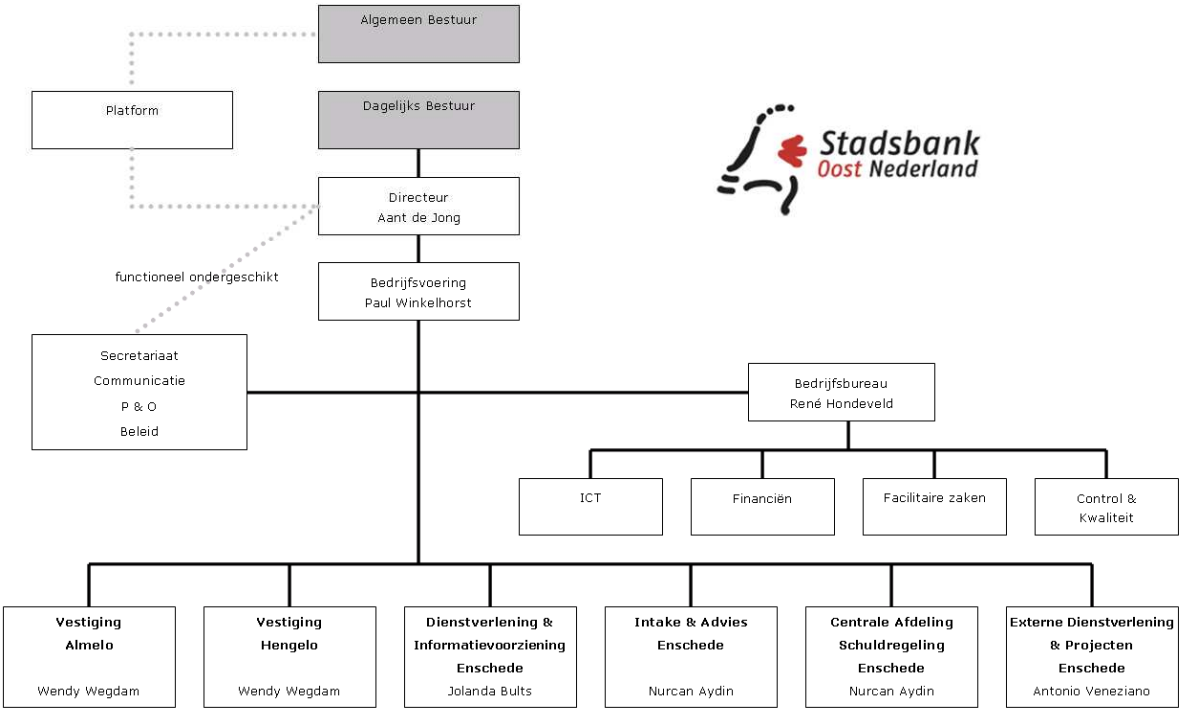
Het Platform

Het Platform is een permanente ambtelijke adviescommissie aan zowel het bestuur als de directeur van de bank. Het Platform kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.
Sinds november 2008 kunnen alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten zitting nemen in het Platform.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen - als Dagelijks Bestuur. De heer J.H. Scholtens, hoofd Afdeling Sociaal Economische Zaken bij de gemeente Almelo, is door het Algemeen Bestuur tot voorzitter van het Platform benoemd.

De leden van het Platform hebben in 2012 acht maal vergaderd. De vergaderingen stonden in het teken van de bezuinigingen die de deelnemende gemeenten momenteel doorvoeren, de invulling van het begrip “financiële zelfredzaamheid” en de inbedding van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening binnen de Stadsbank.

Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland

(per 31-12-2012)

Het werkgebied van de bank

Vestiging Almelo : Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.

Vestiging Enschede : Aalten*, Berkelland, Bronckhorst*, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland*, Oost Gelre*, Oude Ijsselstreek*, Winterswijk*.

Vestiging Hengelo : Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal.

Vestiging Ulft [1]

In het werkgebied wonen in totaal 903.339 inwoners verdeeld over 382.492 huishoudens.
(Bron: CBS 2012)

** Tot 1 april 2012 onder de Vestiging Ulft*

[1] Tot 1 april 2012

JAARREKENING 2012

BALANS PER 31 DECEMBER 2012

Voor resultaatbestemming en na verwerking van mutaties in de reserves

(bedragen in €)	31 december 2012		31 december 2011	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiele vaste activa				
- Invest. met een economisch nut	2.435.500		2.529.600	
		2.435.500		2.529.600
Financiële vaste activa				
- Overige langlopende leningen	3.564.500		3.783.800	
		3.564.500		3.783.800
Totaal vaste activa		**6.000.000**		**6.313.400**
Vlottende activa				
Uitzettingen				
- Vorderingen op openbare lichamen	882.700		991.200	
- Overige vorderingen	429.600		469.900	
		1.312.300		1.461.100
Liquide middelen		12.527.300		13.609.800
Overlopende activa		125.100		173.800
Totaal vlottende activa		**13.964.700**		**15.244.700**
TOTAAL ACTIVA		**19.964.700**		**21.558.100**

(bedragen in €)	31 december 2012		31 december 2011	
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	1.738.000		1.749.000	
- Bestemmingsreserve	1.245.600		1.757.500	
- Saldo van de rekening	577.300		294.600	
		3.560.900		3.801.100
Voorzieningen		193.400		208.300
Vaste schulden				
- Door derden belegde gelden	1.436.200		1.429.900	
- Onderh. leningen bij binnenl. banken	2.210.200		2.345.000	
		3.646.400		3.774.900
Totaal vaste passiva		**7.400.700**		**7.784.300**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende passiva				
- Bank- en girosaldi	-		-	
- Overige schulden	12.213.200		13.362.200	
		12.213.200		13.362.200
Overlopende passiva		350.800		411.600
Totaal vlottende passiva		**12.564.000**		**13.773.800**
TOTAAL PASSIVA		**19.964.700**		**21.558.100**

PROGRAMMAREKENING OVER HET JAAR 2012

	Primaire begroting			Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Jaarrekening 2011		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Algemeen bestuur												
- Overig	2.200.900	2.200.900	-	2.273.100	2.273.100	-	2.219.100	2.219.100	-	1.992.300	1.992.300	-
	2.200.900	**2.200.900**	**-**	**2.273.100**	**2.273.100**	**-**	**2.219.100**	**2.219.100**	**-**	**1.992.300**	**1.992.300**	**-**
Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen												
- Preventie & Voorlichting	-	-	-	3.400	3.400	-	2.200	2.200	-	3.000	3.000	-
- Indicatiestelling	1.519.400	1.579.000	59.600	1.452.300	1.389.300	63.000-	1.385.000	1.319.000	66.000-	1.640.600	1.612.100	28.500-
- Informatie & Advies	-	1.000	1.000	-	100	100	-	100	100	-	800	800
- Kredietverlening	134.800	436.500	301.700	203.700	403.300	199.600	187.900	408.600	220.700	199.900	436.900	237.000
- Stabilisatie & herstel fin. huishouding	3.060.000	3.449.900	389.900	3.783.300	3.273.500	509.800-	3.738.200	3.394.300	343.900-	3.508.300	3.778.000	269.700
- Minnelijk schuldregelen	920.100	1.301.900	381.800	998.400	1.457.900	459.500	1.064.400	1.400.100	335.700	859.700	1.322.800	463.100
- Coaching budgetteringsvaardigheden	72.100	-	72.100-	26.100	-	26.100-	11.500	-	11.500-	61.200	-	61.200-
- Nazorg	-	-	-	22.800	-	22.800-	22.800	-	22.800-	-	-	-
- Additionele dienstverlening	335.100	252.400	82.700-	275.800	251.800	24.000-	266.900	268.000	1.100	314.400	424.800	110.400
	6.041.500	**7.020.700**	**979.200**	**6.765.800**	**6.779.300**	**13.500**	**6.678.900**	**6.792.300**	**113.400**	**6.587.100**	**7.578.400**	**991.300**
Totaal programma's	**8.242.400**	**9.221.600**		**9.038.900**	**9.052.400**		**8.898.000**	**9.011.400**		**8.579.400**	**9.570.700**	
Resultaat voor bestemming			**979.200**			**13.500**			**113.400**			**991.300**
Mutaties reserves												
- Algemeen bestuur	160.800	124.500	36.300-	277.000	683.400	406.400	683.600	1.147.500	463.900	1.617.400	920.700	696.700-
Resultaat na bestemming			**942.900**			**419.900**			**577.300**			**294.600**

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding
Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De balans en de resultaatbepaling voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld is, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voorzover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stelselwijziging
De bestemmingsreserve onderhoud is per 7 juni 2012 omgevormd naar een onderhoudsvoorziening waarvoor ter onderbouwing een onderhoudsbeheersplan is opgesteld.
Er is sprake van een prospectieve verwerkingswijze waarbij geen herrekening plaats vindt van het eigen vermogen aan het eind van het voorgaande boekjaar. Het nieuwe stelsel wordt slechts toegepast vanaf het begin van het huidige boekjaar 2012. Aanpassing heeft geen invloed op het resultaat.

Activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is.
Afschrijving vindt plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

30	jaar:	nieuwbouw en aankoop bedrijfsgebouwen, onder handhaving van de bestaande afschrijvingstermijnen van reeds aanwezige bedrijfsgebouwen;
25	jaar:	renovatie, restauratie en verbouw bedrijfsgebouwen;
25	jaar:	brandkasten;
15	jaar:	technische installaties in bedrijfsgebouwen;
10	jaar:	kantoormeubilair;
5	jaar:	automatiseringsapparatuur, telefooninstallaties en veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen.
4	jaar:	automatiseringssoftware

Financiële vaste activa

De leningen aan cliënten alsmede overige vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De waardering vindt plaats op het zogenaamde 'theoretische saldo leningen'. Dit betreft het uitstaande saldo leningen verminderd met de achterstand en de vertragingsrente en vermeerderd met de voorstand.
De leningen zijn verminderd met de voorziening risico leningen.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

De Algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. De maximum hoogte van de Algemene reserve, inclusief de bestemmingsreserve Frictiekosten Organisatie, is gesteld op 45% van de eigen personeelslasten.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat na bestemming wordt toegevoegd aan de Algemene reserve dan wel aan de gemeenten gerestitueerd naar rato van de omvang van de declaratie.

Voorzieningen

Voorziening FPU

De voorziening FPU is gebaseerd op de totale aanvulling van de werkgever gedeeld door het aantal jaren tot ingangsdatum van het flexibel pensioen. Bij de berekening wordt rekening gehouden met een jaarlijkse indexering van de salarissen van 3%.

Voorziening spaarverlof

In verband met de opbouw van spaarverlof van enkele medewerkers is een voorziening getroffen. De voorziening is berekend op basis van het aantal verlofuren ultimo boekjaar vermenigvuldigd met het uurloon in het boekjaar, inclusief 25% sociale lasten.
De verlofspaarregeling is per 1 april 2006 vervallen. De medewerkers die deelnamen aan deze regeling konden het opgebouwde verloftegoed na die datum behouden. In 2012 is het resterende verloftegoed volledig aangewend waarmee de voorziening wordt opgeheven.

Voorziening organisatieaanpassing

In verband met de uit de herstructurering van de organisatie voortvloeiende verplichtingen is een voorziening getroffen. De voorziening is berekend op basis van de netto contante waarde van de verplichtingen ultimo boekjaar.
De verplichtingen zijn per 1 februari 2012 vervallen waarmee de voorziening wordt opgeheven.

Voorziening WW-verplichtingen

De voorziening is ingesteld om de ww-verplichtingen op te vangen die zijn ontstaan door het niet verlengen van contracten. De voorziening is berekend op basis van de verplichtingen die nog op de balansdatum bestaan.

Voorziening Onderhoud

De voorziening is ingesteld om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen die voortvloeien uit het Onderhoudsbeheersplan 2012-2021.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2012 is als volgt:

(Bedragen in €)	Bedrijfs-gebouwen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	TOTAAL
Boekwaarde per 1-1-2012	**2.112.000**	**85.400**	**332.200**	**2.529.600**
Investeringen	-	12.100	160.400	**172.500**
Desinvesteringen	-	-	2.100-	**2.100-**
Boekverlies	-	-	-	**-**
	2.112.000	**97.500**	**490.500**	**2.700.000**
Afschrijvingen	122.800-	21.700-	120.000-	**264.500-**
Boekwaarde per 31-12-2012	**1.989.200**	**75.800**	**370.500**	**2.435.500**

De investeringen in het verslagjaar betroffen:

A: Machines, apparaten en installaties:

- Apparatuur hoofdvestiging € 12.100

B: Overige materiële vaste activa:

- Verschillende applicaties/upgrade € 62.800
- Digitale factuurverwerking € 21.300
- Gebruikersrechten € 47.100
- Implementatiekosten € 29.200

De desinvesteringen van € 2.100 betroffen de verkoop van oud meubilair na de sluiting van de vestiging Ulft.

Financiële vaste activa

Overige langlopende leningen

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Leningen	3.564.500	3.738.300
Totaal	**3.564.500**	**3.738.300**

- Leningen

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**3.964.500**	**4.207.500**
Verstrekte leningen	2.093.400	2.329.900
	6.057.900	6.537.400
Afgeloste leningen	2.227.500-	2.474.800-
Afboekingen wegens oninbaarheid	98.200-	98.100-
Saldo per 31 december	**3.732.200**	**3.964.500**
Voorzieningen risico leningen	167.700-	180.700-
Totaal	**3.564.500**	**3.783.800**

Deze leningen hebben een langlopend karakter met een gemiddelde looptijd van 40 maanden.

Het saldo van de leningen ad € 3.732.200 bestaat voor een bedrag van € 710.000 uit gemeentelijke borgstellingen. In 2012 werden geldleningen afgeboekt tot een bedrag van € 98.200 (2011: € 98.100). De achterstand 'te betalen termijnen' ten opzichte van het totaal uitstaande saldo leningen bedraagt ultimo 2012 10,4% ten opzichte van ultimo 2011 10,7%. Het bedrag aan verschenen termijnen (achterstand) van € 429.600 is als vordering opgenomen onder de 'vlottende activa' in de balans.
In 2012 is voor een bedrag van € 2.093.400 aan leningen verstrekt tegen € 2.329.900 in 2011, een afname van 10,2% (2011 ten opzichte van 2010: -7,4%). Tevens is het uitstaande saldo leningen gedaald van € 4.388.500 tot € 4.126.400 per eind 2012. Dit betreft het nominale leningbedrag inclusief de achterstand, voorstand en vertragingsrente.

De waardering van de leningen is voor een bedrag van € 167.700 verlaagd met de voorziening risico leningen. De voorziening risico leningen dient om eventuele verliezen op verstrekte kredieten op te vangen met name wegens oninbaarheid en overlijden van cliënten gedurende de looptijd van de leningen.

Vlottende activa

Uitzettingen

(Bedragen in €)	2012	2011
Vorderingen op openbare lichamen	882.700	991.200
Overige vorderingen	429.600	469.900
Totaal	**1.312.300**	**1.461.100**

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de per 31 december 2012 uitstaande vorderingen van de aan de deelnemende gemeenten doorberekende activiteiten. Per ultimo januari 2013 stond van het saldo per 31 december nog een bedrag van € 385.700 open.

Overige vorderingen

Het saldo van de overige vorderingen bestaat uit de nog te ontvangen reeds vervallen termijnen, bestaande uit aflossingen op leningen en berekende kredietvergoedingen.

Liquide middelen

(Bedragen in €)	2012	2011
Kasgelden	137.500	68.800
Bank	12.356.200	13.513.900
Giro	33.600	27.100
Totaal	**12.527.300**	**13.609.800**

Overlopende activa

(Bedragen in €)	2012	2011
Depotbedrag porti	11.300	11.300
Kruisposten kas/bank	-	32.100
PC-prive en fietsproject	14.900	13.900
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	97.700	113.100
Overig	1.200	3.400
Totaal	**125.100**	**173.800**

Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen

Deze post bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen bedragen. Het saldo wordt met name bepaald door de deposito- en rente opbrengsten en nog te ontvangen vergoedingen voor de dienstverlening op locatie. Per ultimo januari 2013 staat er een nog te ontvangen totaalbedrag van € 52.500 open.

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Algemene Reserve	1.738.000	1.749.000
Bestemmingsreserve	1.245.600	1.757.500
Saldo van de rekening	577.300	294.600
Totaal	**3.560.900**	**3.801.100**

Algemene reserve

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**1.749.000**	**1.777.000**
Toevoeging resultaat vorig boekjaar na bestemming	-	39.700
Onttrekking resultaat vorig boekjaar na bestemming	59.000-	-
	1.690.000	1.816.700
Toevoeging via resultaatbestemming	196.800	732.300
Onttrekking via resultaatbestemming	148.800-	800.000-
Totaal	**1.738.000**	**1.749.000**

De totale toevoeging aan de Algemene reserve is conform de besluitvorming in de Najaarsnota 2012. Om de reserve op het gewenste peil te houden, heeft vervolgens een onttrekking van € 148.800 plaatsgevonden.
De Algemene reserve en de bestemmingsreserve Frictiekosten Organisatie vormen samen het weerstandvermogen van de bank.

Saldobestemming jaarrekening 2011

Het Algemeen bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2011 besloten om het batige saldo 2011 van € 294.600 en een bedrag van € 59.000 uit de Algemene reserve, in totaal € 353.600, éénmalig niet ten gunste te brengen van de Algemene reserve maar terug te storten aan de deelnemende gemeenten.

Bestemmingsreserves

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Borgfonds saneringskredieten	125.500	139.000
Vakantiegeld	166.900	179.200
Salarisverplichtingen Enschede	18.500	37.000
Personeelsbudget	61.000	39.300
Onderhoud	-	504.000
ICT	259.000	59.000
Afbouw Moneycard	-	150.000
Frictiekosten Organisatie	414.700	650.000
Inventaris	200.000	-
Totaal	**1.245.600**	**1.757.500**

Bestemmingsreserve Borgfonds saneringskredieten

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	139.000	**175.300**
Onttrekkingen resultaat vorig boekjaar na bestemming	-	25.000-
	139.000	150.300
Onttrekking via resultaatbestemming	13.500-	11.300-
Saldo per 31 december	**125.500**	**139.000**

Dit fonds is bestemd ter borging van de saneringskredieten die de bank verstrekt in het kader van de minnelijke schuldregeling. Hierdoor hoeven de individuele gemeenten niet langer borg te staan voor de saneringskredieten die worden verstrekt aan de inwoners van de desbetreffende gemeenten. De onttrekking is ter dekking van een aantal afgeschreven oninbare saneringskredieten.

Bestemmingsreserve vakantiegeld

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**179.200**	**189.300**
Toevoeging via resultaatbestemming	15.000	-
	194.200	189.300
Onttrekkingen via resultaatbestemming	27.300-	10.100-
Saldo per 31 december	**166.900**	**179.200**

Op grond van het BBV is het opnemen van een verplichting (voorziening) voor vakantiegeld niet toegestaan. Juridisch gesproken is er echter wel sprake van een verplichting, waarvoor een bestemmingsreserve wel is toegestaan. Om deze reden wordt via de resultaatbestemming de reserve tot een hoogte van de feitelijke verplichtingen per ultimo boekjaar gebracht.

Bestemmingsreserve salarisverplichtingen Enschede

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**37.000**	**55.500**
Toevoeging via resultaatbestemming	-	-
	37.000	55.500
Onttrekkingen via resultaatbestemming	18.500-	18.500-
Saldo per 31 december	**18.500**	**37.000**

Per 1 januari 2004 is de afdeling Schuldhulpverlening van de gemeente Enschede overgedragen aan de Stadsbank. Als gevolg van het overdrachtscontract heeft de Stadsbank ook de salarisverplichtingen overgenomen. Het bedrag van € 185.000 dat de gemeente Enschede ter compensatie van de verplichtingen heeft betaald, is aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Jaarlijks wordt via resultaatbestemming een bedrag van € 18.500 ten gunste van het resultaat gebracht.

Bestemmingsreserve personeel

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**39.300**	**48.900**
Toevoeging via resultaatbestemming	21.700	15.000
	61.000	63.900
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	24.600-
Saldo per 31 december	**61.000**	**39.300**

Op basis van het directiestatuut beschikt de directeur over een budget, zijnde 1,25% van de geraamde personeelslasten, inzake het uitvoeren van medewerkers motiverende maatregelen. De dotatie is conform de spelregels zoals die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur in de Nota Reserves en Voorzieningen 2012.

Bestemmingsreserve Onderhoud

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**504.000**	**490.100**
Toevoeging via resultaatbestemming	-	70.100
	504.000	560.200
Onttrekkingen via resultaatbestemming	504.000-	56.200-
Saldo per 31 december	**-**	**504.000**

De bestemmingsreserve onderhoud dient ter gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten gebouwen. Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 7 juni 2012 besloten om deze reserve op te heffen en om te zetten in een Onderhoudsvoorziening waarvoor ter onderbouwing een Onderhoudsbeheersplan is opgesteld.

Het saldo van deze reserve is als volgt bestemd:
- € 104.000 overgeheveld naar de nieuw ingestelde Onderhoudsvoorziening.
- € 200.000 overgeheveld naar de bestemmingsreserve ICT.
- € 200.000 overgeheveld naar de nieuw ingestelde bestemmingsreserve Inventaris.

Per 31-12-2012 kan deze reserve opgeheven worden.

Bestemmingsreserve ICT

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**59.000**	**59.000**
Toevoeging via resultaatbestemming	200.000	-
	259.000	59.000
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	-
Saldo per 31 december	**259.000**	**59.000**

Deze bestemmingsreserve dient onder andere voor de aanschaf van updates van de bestaande software en het actueel houden van de bestaande hardware. De dotatie is conform de Nota Reserves en Voorzieningen die in de bestuursvergadering van 29 november 2012 is vastgesteld.

Bestemmingsreserve Afbouw Moneycard

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**150.000**	**-**
Toevoeging via resultaatbestemming	50.000	150.000
	200.000	150.000
Onttrekkingen via resultaatbestemming	200.000-	-
Saldo per 31 december	**-**	**150.000**

Deze reserve is in 2011 ingesteld om het Moneycardsysteem volledig in 2012 af te bouwen en de betreffende klanten te begeleiden naar een basisrekening. De dotatie en de onttrekking zijn conform de begroting in de Najaarsnota 2012. Per oktober 2012 zijn alle klanten met een Moneycard overgegaan naar een basisrekening bij een commerciële bank.

Bestemmingsreserve Frictiekosten Organisatie

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**650.000**	**-**
Toevoeging via resultaatbestemming	-	650.000
	650.000	650.000
Onttrekkingen via resultaatbestemming	235.300-	-
Saldo per 31 december	**414.700**	**650.000**

De in 2011 ingestelde reserve Frictiekosten Organisatie betreft de noodzakelijke buffer die nodig is om te kunnen voldoen aan de eventuele verplichtingen die voort kunnen vloeien uit de in 2012 in gang gezette reductiemaatregelen. De onttrekking betreft de werkelijke kosten die direct verband houden met de gemeentelijke bezuinigingen in 2012. Het resterende saldo wordt in 2013 gebruikt om deze lasten te dekken.

Bestemmingsreserve Inventaris

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**-**	**-**
Toevoeging via resultaatbestemming	200.000	-
	200.000	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	-
Saldo per 31 december	**200.000**	**-**

Het huidige meubilair en inventaris van de bank is al zo'n jaar of 10-15 oud en voldoet hier en daar niet meer helemaal aan de actuele arbo-normen. Er zal dus de komende jaren geïnvesteerd moeten worden in nieuw meubilair. De omvang hiervan is nog niet bekend. Er vindt momenteel een inventarisatie plaats waarbij alle aanwezige meubilair en inventaris opnieuw in kaart wordt gebracht en waarbij expliciet gekeken wordt naar de nut en noodzaak. Vooralsnog is conform de Nota Reserves en Voorzieningen 2012 een gedeelde ad. € 200.000 van de op te heffen bestemmingsreserve Onderhoud als startkapitaal gedoteerd. De gewenste omvang kan pas in een later stadium worden vastgesteld.

Voorzieningen

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Voorziening FPU	62.700	137.600
Voorziening Organisatieaanpassing	-	34.700
Voorziening Spaarverlof	-	24.500
Voorziening WW-verplichtingen	49.300	11.500
Voorziening Onderhoud	81.400	-
Totaal	**193.400**	**208.300**

Voorziening FPU

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**137.600**	**179.800**
Dotatie	-	-
	137.600	179.800
Aanwending	55.400-	42.200-
Vrijval ten gunste van de exploitatie	19.500-	
Saldo per 31 december	**62.700**	**137.600**

Een aantal voormalige medewerkers maakt gebruik van de regeling Flexibel Pensioen en Uittreden (FPU). In de komende jaren kan nog één medewerker bij de Stadsbank gebruik maken van de deze regeling. Voor de aanvulling van de werkgever (een percentage van de berekeningsgrondslag gedurende de looptijd van het flexibel pensioen) is deze voorziening gevormd.
De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op de totale aanvulling van de werkgever gedeeld door het aantal jaren tot ingangsdatum van het flexibel pensioen. In het verslagjaar 2012 is er geen dotatie geweest. Er heeft daarentegen een correctie plaatsgevonden naar aanleiding van de huidige stand met betrekking tot het aantal medewerkers dat gebruik kan maken van deze regeling.
In 2012 hebben twee medewerkers gebruik gemaakt van de FPU.

Voorziening Organisatieaanpassing

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**34.700**	**171.000**
Dotatie	-	9.100
	34.700	180.100
Aanwending	16.500-	145.400-
Vrijval ten gunste van de exploitatie	18.200-	
Saldo per 31 december	**-**	**34.700**

De aanwending betreft de gerealiseerde financiële verplichtingen uit de herstructurering van de organisatie. De verplichtingen zijn volledig afgebouwd per 1 februari 2012. Het resterende saldo van de voorziening is ten gunste van de exploitatie vrijgevallen. Hiermee wordt deze voorziening opgeheven.

Voorziening spaarverlof

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**24.500**	**46.800**
Dotatie	400	300
	24.900	47.100
Aanwending	24.900-	22.600-
Saldo per 31 december	**-**	**24.500**

In verband met de opbouw van spaarverlof van enkele medewerkers is deze voorziening getroffen. De voorziening is berekend op basis van het aantal verlofuren ultimo boekjaar vermenigvuldigd met het uurloon in het boekjaar, inclusief 25% sociale lasten.

De verlofspaarregeling is per 1 april 2006 vervallen. De medewerkers die deelnamen aan de deze regeling konden zijn reeds opgebouwde verloftegoed na die datum gebruiken. In 2012 is het resterende verloftegoed volledig aangewend. De voorziening is per 31-12-2012 opgeheven.

Voorziening WW-verplichtingen

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**11.500**	**78.600**
Dotatie	47.100	-
	58.600	78.600
Aanwending	8.800-	55.500-
Vrijval ten gunste van de exploitatie	500-	11.600-
Saldo per 31 december	**49.300**	**11.500**

In verband met de WW-verplichtingen die ontstaan zijn door het niet verlengen van contracten van een aantal medewerkers is een voorziening WW-verplichtingen opgenomen. De bank is namelijk eigen risicodrager van dit soort verplichtingen. De hoogte van de voorziening is bepaald door de totale verplichtingen die nog bestaan op de balansdatum.
Per ultimo 2012 zijn er nog WW-verplichtingen voor drie voormalige medewerkers. De toekomstige kosten voor deze medewerkers kunnen ten laste van deze voorziening worden gebracht. Verder heeft een kleine correctie van € 500 op de toekomstige verplichtingen bij één persoon plaatsgevonden.

Voorziening Onderhoud

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**-**	**-**
Dotatie	154.000	-
	154.000	-
Aanwending	72.600-	-
Saldo per 31 december	**81.400**	**-**

De voorziening is ingesteld om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen die voortvloeien uit het door het Bestuur op 7 juni 2012 vastgestelde Onderhoudsbeheersplan 2012-2021. Op basis van dit Onderhoudsbeheersplan heeft een eenmalige dotatie van € 104.000 plaatsgevonden. Daarnaast is de jaarlijkse dotatie op € 50.000 vastgesteld. Het onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

De aanwending is conform het Onderhoudsplan. In 2012 is groot onderhoud verricht aan de gebouwen en installaties; in het bijzonder als volgt:

- ***Enschede***: € 54.300 groot onderhoud, met name schilderwerk en verbetering isolatie oudbouw en spreekkamers, en € 1.200 groot onderhoud aan de installaties;
- ***Almelo***: € 2.300 schilderwerk;
- ***Hengelo***: € 5.200 schilderwerk en € 3.600 groot onderhoud aan de installaties;
- ***Ulft***: € 6.000 verrichtte herstelwerkzaamheden aan de pand in verband met de sluiting van de vestiging.

Vaste Schulden

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Door derden belegde gelden	1.436.200	1.429.900
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken	2.210.200	2.345.000
Totaal	**3.646.400**	**3.774.900**

Door derden belegde gelden

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Saldo per 1 januari	**1.429.900**	**1.429.900**
Vermeerderingen	6.300	-
	1.436.200	1.429.900
Aflossingen	-	-
Saldo per 31 december	**1.436.200**	**1.429.900**

De door derden belegde gelden betreffen de inleggelden die gestort zijn door de gemeenten die zijn aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland. De bepaling van het inleggeld geschiedt naar rato van het aantal inwoners en wordt eens in de drie jaar herzien. De laatste peildatum was 1 januari 2012. Er wordt geen rentevergoeding berekend.

Onderhandse leningen

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

(Bedragen in €)	**Rente %**	**Saldo per 1-12-2012**	**Nieuwe leningen**	**Aflossingen**	**Saldo per 31-12-2012**	**Rentelast begrotingsjaar**
BNG 89.025	4,95%	209.200	-	17.400	191.800	10.300
BNG 90.127	5,30%	589.800	-	45.400	544.400	30.000
BNG 97.395	5,19%	1.150.000	-	50.000	1.100.000	57.800
BNG 97.396	5,13%	396.000	-	22.000	374.000	19.500
Totaal		**2.345.000**	**-**	**134.800**	**2.210.200**	**117.600**

Bovengenoemde leningen zijn afgesloten in 1998, 1999 en twee in 2004; drie daarvan hebben een looptijd van 25 jaar en één van 30 jaar.
De aflossingsverplichting voor het begrotingsjaar 2013 zal eveneens € 134.800 zijn.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Persoonlijke rekeningen saldo's (PRS)	2.700.100	2.836.000
Reserveringen activiteiten	7.715.100	8.717.500
Overige schulden	1.798.000	1.808.700
Totaal	**12.213.200**	**13.362.200**

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS)

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals leningen, budgetbeheerrekeningen, saneringen, schuldbemiddeling enz. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.
Het totale saldo van de betreffende rekeningen bedroeg ultimo 2012 € 2.700.100.

Reserveringen activiteiten

In overleg met de cliënt wordt overgegaan tot reserveringen voor toekomstige uitgaven, deze post is in de balans opgenomen onder Reserveringen activiteiten. Per ultimo 2012 bedragen deze reservering € 7.715.100. Het is een daling van ruim 1 miljoen ten opzichte van ultimo 2011. Deze daling van het saldo van cliënttegoeden in de vorm van reserveringen houdt verband met de daling van aantal klanten die gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid. De daling van de tegoeden is echter evidenter; 11,5% daling van tegoeden ten opzichte van 8,4% daling van het aantal klanten die gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid. Deze ontwikkeling kan een signaal zijn voor beperktere inkomsten van de klanten bij de Stadsbank.

Overige schulden

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Door te betalen bemiddelingen	1.158.900	1.060.200
Salarissen, sociale lasten en loonheffing	247.100	334.800
Crediteuren	392.000	413.700
Totaal	**1.798.000**	**1.808.700**

De post *Door te betalen bemiddelingen* betreft bedragen die per 31 december 2012 zijn bestemd voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit 'schuldbemiddeling'.
De post Salarissen, sociale lasten en loonheffing bevat nog te betalen sociale lasten en loonheffingen over de maand december 2012.
Van de post *Crediteuren* is per ultimo januari 2013 ca. € 16.000 nog niet afgewikkeld.

Overlopende passiva

(Bedragen in €)	**2012**	**2011**
Kruisposten kas/bank	29.800	4.000
Vooruitontvangen termijnen leningen	40.400	50.900
Rente onderhandse leningen	71.100	74.900
Nog te betalen bedragen	209.500	281.800
Overig	-	-
Totaal	**350.800**	**411.600**

Vooruit ontvangen termijnen leningen

De post *Vooruitontvangen termijnen leningen* (voorstand) betreft vooruitontvangen bedragen, bestemd voor verschenen termijnen na 31 december 2012.

Nog te betalen bedragen

Deze post bestaat met name uit nog te betalen vergoedingen aan de gemeenten inzake afrekening bestaanskosten en nog te betalen kosten voor het huidige onderzoek binnen de Stadsbank. Van de nog te betalen bedragen is per ultimo januari 2013 ca. € 163.200 nog niet afgewikkeld.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De Stadsbank heeft financiële verplichtingen, waaraan de organisatie een aantal toekomstige jaren is verbonden. Deze verplichtingen vloeien voort uit een langlopende overeenkomst huur-/service overeenkomst met betrekking tot kopieer- en printapparatuur, operational lease van vervoersmiddelen, een dienstverleningsovereenkomst voor de levering van een ICT-werkplekken, een dienstverleningsovereenkomst voor de digitale samenstelling van de klantendossiers en een dienstverleningsovereenkomst voor het raadplegen van de digitale dossiers.

De huur-/service overeenkomst voor de kopieer- en printapparatuur heeft een looptijd van 1 december 2007 tot en met 30 november 2013. Als gevolg van een ophoging van het aantal afdrukken is het contract in 2010 tussentijds aangepast. Op deze wijze kunnen onverwachte kosten van additionele afdrukken zoveel mogelijk voorkomen worden. De looptijd van het contract is niet veranderd. De jaarlijkse huur bedraagt € 63.800 (excl. BTW) bij 1.994.400 afdrukken per jaar. Additionele afdrukken worden per jaar achteraf in rekening gebracht.

De Stadsbank heeft in 2012 de (operationele) lease-overeenkomsten aangaande vier auto's voor de dienstverlening op locatie geactualiseerd waarmee de totale leasekosten zijn verlaagd. De overeenkomsten die voor vier auto's op 11 augustus 2008 voor de duur van 72 maanden zijn afgesloten, zijn per augustus 2012 beëindigd. Tegelijkertijd zijn lease-overeenkomsten voor vier auto's per 5 juli 2012 afgesloten voor de duur van 24 maanden en voor één auto voor de duur van 12 maanden. Daarnaast loopt er een overeenkomst voor één auto die op 1 september 2009 is ingegaan voor de duur van 84 maanden. Het jaarlijkse leasebedrag van huidige contracten bedraagt in totaal € 18.200 (excl. BTW).

In 2010 heeft de bank een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met de gemeente Enschede voor de levering van ICT-werkplekken (zowel hardware als software) inclusief service en onderhoud. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen € 2.535 (excl. BTW) per werkplek. De overeenkomst is afgesloten voor een periode van een jaar en is in 2011 en 2012 stilzwijgend verlengd.

De bank is in 2012 gestart met digitalisering van alle post en dossiers. Hiervoor is een specifiek softwaresysteem aangeschaft. Het scannen van alle post en dossiers is uitbesteed. Hiervoor is een contract aangegaan vooralsnog voor de periode van 1 jaar.

TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening (cf. art 28 BBV)

Algemeen bestuur

(Bedragen in €)	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten				
* Overig	2.219.100	2.273.100	54.000-	2.200.900
	2.219.100	2.273.100	54.000-	2.200.900
Baten				
* Overig	2.219.100	2.273.100	54.000-	2.200.900
	2.219.100	2.273.100	54.000-	2.200.900
Saldo	-	-	-	-

Het programma Algemeen bestuur vertoont per ultimo boekjaar een saldo van € 0. In de begroting wordt rekening gehouden met het volledig doorberekenen van het saldo van de bestaanskosten aan de deelnemende gemeenten, dit op basis van de vastgestelde financieringsstructuur die per 1-1-2010 in werking is getreden. Om die reden is er bij elke begroting (wijziging) sprake van een budgettair neutraal effect.

De totale lasten van dit programma bepalen de hoogte van de bestaanskosten. Deze worden berekend wanneer van de totale lasten de te ontvangen depositorente, de huuropbrengsten en een aantal incidentele opbrengsten worden afgetrokken. Eventuele verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten voor de bestaanskosten en de werkelijke bestaanskosten zijn in de balans onder Nog te betalen / Nog te ontvangen bedragen gebracht. De jaarrekening vertoont een daling van de bestaanskosten van € 54.000 ten opzichte van de begroting na wijziging.

Begrotingsrechtmatigheid
Het programma Algemeen bestuur vertoont geen begrotingsoverschrijding. Het Algemeen Bestuur hoeft in dit geval door middel van het vaststellen van deze jaarrekening geen kostenoverschrijding te autoriseren.

Lasten

Per saldo vallen de lasten zo'n € 54.000 lager uit dan voorzien. De daling op de lasten kan globaal als volgt worden verklaard:

- voordelig saldo van € 48.300 op de personeelslasten ten opzichte van de begroting; dit saldo betreft met name de vrijval van de Voorziening organisatieaanpassing van € 18.200 dat rechtstreeks aan dit programma wordt toegerekend, gedeeltelijk door de

vrijval bij de Voorziening FPU van € 19.500 die naar rato over programma's wordt verdeeld (ca. € 5.100 valt onder het programma Algemeen bestuur), en overige kleine personeelsvoordelen op verschillende onderdelen van het programma als gevolg van de verschillen tussen de raming en de werkelijke kosten;

- per saldo een voordeel van € 5.700 op onder andere de huisvesting, bureau- en beheerskosten, zoals gas, water, electra, schoonmaakkosten en ICT kosten die aan het programma Algemeen bestuur worden toegerekend conform de huidige financieringsstructuur.

Baten

De baten betreffen de bijdragen in de bestaanskosten van de deelnemende gemeenten (€ 2.040.500), de rente over de overtollige middelen op de depositorekening (€ 149.900) en de overige ontvangsten (€ 28.600).

Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

(Bedragen in €)	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten				
* Preventie & Voorlichting	2.200	3.400	1.200-	-
* Indicatiestelling	1.385.000	1.452.300	67.300-	1.519.400
* Informatie & Advies	-	-	-	-
* Kredietverlening	187.900	203.700	15.800-	134.800
* Stabilisatie & Herstel	3.738.200	3.783.300	45.100-	3.060.000
* Minnelijk Schuldregelen	1.064.400	998.400	66.000	920.100
* Coaching budgetteringsvaardigh.	11.500	26.100	14.600-	72.100
* Nazorg	22.800	22.800	-	22.800
* Additionele dienstverlening	266.900	275.800	8.900-	335.100
	6.678.900	6.765.800	86.900-	6.064.300
Baten				
* Preventie & Voorlichting	2.200	3.400	1.200-	-
* Indicatiestelling	1.319.000	1.389.300	70.300-	1.579.000
* Informatie & Advies	100	100	-	1.000
* Kredietverlening	408.600	403.300	5.300	436.500
* Stabilisatie & Herstel	3.394.300	3.273.500	120.800	3.449.900
* Minnelijk Schuldregelen	1.400.100	1.457.900	57.800-	1.301.900
* Coaching budgetteringsvaardigh.	-	-	-	-
* Nazorg	-	-	-	-
* Additionele dienstverlening	268.000	251.800	16.200	252.400
	6.792.300	6.779.300	13.000	7.020.700
Saldo	**113.400**	**13.500**	**99.900**	**956.400**

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen laat per ultimo boekjaar een voordelig saldo zien van € 113.400.
Ten opzichte van de begroting na wijziging valt het saldo € 99.900 hoger uit.
Het verschil kan als volgt worden verklaard:

Lasten

Het voordeel op de lasten van € 86.900 wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

A. Personeelslasten (€ 58.500 voordelig)

- Personeelslasten (€ 58.500 voordelig)

  Het voordeel op de personeelskosten wordt met name veroorzaakt door de meevaller op de frictiekosten die over alle personeelslasten naar rato worden verdeeld.

B. Niet personeelslasten (€ 28.400 voordelig)

- Rente en Afschrijvingen (per saldo € 73.400 voordelig)

  Daarbij gaat het met name om de uitgaven voor het betalingsverkeer die zo'n € 74.100 lager uitvallen. De daling van deze kosten is het resultaat van verder digitalisering en efficiencyverbetering van de betalingsprocessen.
- Bureaukosten (per saldo € 26.600 voordelig)

  Hier gaat het om het deel van de kosten die aan dit programma worden toegerekend. Door tevens de correspondentie steeds te gaan digitaliseren heeft de bank een voordeel van € 20.100 op de portikosten kunnen realiseren ten opzichte van de raming. Zo'n € 16.700 daarvan worden aan dit programma toegeschreven. Daarnaast kent het programma een voordeel van € 5.100 op de telefoon- en € 9.300 op de bureaukosten.
- Beheerskosten (per saldo € 71.600 nadelig)

  Hier gaat het wederom om het deel van de kosten die aan dit programma worden toegerekend en met name de overschrijding op de kosten voor externe ondersteuning. Eind 2012 is er een onderzoek binnen de bank uitgevoerd. Het onderzoek is na het vaststellen van de begroting geïnitieerd en is daardoor geen rekening mee gehouden in de begroting. Van de totale overschrijding op de algemene beheerskosten (€ 85.800, zie categoriale indeling) valt zo'n € 72.500 ten lasten van dit programma.

Baten

Het voordeel op de baten van € 13.000 wordt met name veroorzaakt door de volgende posten (alleen afwijkingen groter dan of gelijk aan € 20.000 worden toegelicht):

- Indicatiestellingen (€ 70.300 nadelig)

  Het nadelige saldo vloeit voort uit de terugval in de afname van de producten uit dit programma dan in de begroting na wijziging voorzien. Het aantal Indicatiestellingen is van 2.841 in de raming naar 2.712 per ultimo 2012 gedaald.
- Stabilisatie & Herstel financiële huishouding (€ 120.800 voordelig)

  Het voordeel op dit onderdeel houdt verband met de niet volledig gerealiseerde reductiemaatregelen voor 2012 met betrekking tot de producten uit dit programma. De gemeenten hebben de reductiemaatregelen met name op dit onderdeel gericht. Een forse daling is echter evident bij de Indicatiestellingen, de eerste initiatie van de schuldhulpverlening, terwijl de reductie op deze producten nogal achter is gebleven.

- Minnelijk Schuldregelen (€ 57.800 voordelig)
  Door de daling in bij de Indicatiestellingen kent dit onderdeel ook terugval in het aantal te initiëren en te realiseren schuldbemiddelingen. Het aantal schuldregelingen is teruggevallen van 1.399 in de begroting naar 1.310 per ultimo 2012.

Incidentele lasten en baten

In 2012 is gebruik gemaakt van externe ondersteuning ten behoeve van het onderzoek naar externe dienstverlening. De lasten hiervan bedroegen ca. € 23.100. Er is tevens sprake geweest van incidentele baten van zo'n € 9.500 voor de afwikkeling van de laatste twee Wsnp-zaken.

Toelichting resultaat voor en na bestemming (mutaties in reserves)

In deze tabel worden de mutaties in de reserves, welke in de balans zijn verwerkt nader toegelicht. Deze mutaties betreffen de posten die conform bestendige gedragslijn zijn en de posten waarover het Algemeen Bestuur reeds een besluit heeft genomen. Het Algemeen Bestuur dient nog wel formeel in te stemmen met eventuele mutaties bij de behandeling van de jaarrekening.

(Bedragen in €)	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking
Resultaat voor bestemming	113.400	13.500	99.900
Onttrekking uit reserves:			
Algemene reserve	148.800	-	148.800
Borgfonds saneringskredieten	13.500	-	13.500
Vakantiegeld	27.300	-	27.300
Salarisverplichtingen Enschede	18.500	18.500	-
Personeelsbudget	-	-	-
Onderhoud	504.000	104.000	400.000
ICT	-	-	-
Afbouw Moneycard	200.000	200.000	-
Frictiekosten Organisatie	235.300	360.900	125.600-
Inventaris	-	-	-
Sub-totaal	1.147.400	683.400	464.000
Dotaties aan reserves:			
Algemene reserve	196.800	196.800	-
Borgfonds saneringskredieten	-	-	-
Vakantiegeld	15.000	15.000	-
Salarisverplichtingen Enschede	-	-	-
Personeelsbudget	21.700	15.200	6.500
Onderhoud	-	-	-
ICT	200.000	-	200.000
Afbouw Moneycard	50.000	50.000	-
Frictiekosten Organisatie	-	-	-
Inventaris	200.000	-	200.000
Sub-totaal	683.500	277.000	406.500
Resultaat na bestemming	**577.300**	**419.900**	**157.400**

Toelichting op afwijkingen van de begroting

Algemene reserve
De dotatie van € 196.800 is conform de begroting na wijziging. De onttrekking van € 148.800 dient om het gewenste weerstandvermogen van 45% van de personeelslasten te bereiken.

Borgfonds Saneringskredieten
De onttrekking uit de bestemmingsreserve Borgfonds dient ter dekking van de afschrijvingen op de oninbare saneringskredieten.

Reserve Vakantiegeld
In verband met de vakantiegeldverplichtingen op 31 december is er een onttrekking van € 27.300 uit de reserve gedaan om de stand van de reserve gelijk te trekken met de feitelijke vakantieverplichtingen. In de begroting na wijziging werd nog uitgegaan van een noodzakelijke dotatie van € 15.000. De feitelijke vakantieverplichtingen per ultimo boekjaar vallen echter lager uit als gevolg van het vertrek van een aantal medewerkers in 2012.

Reserve Salarisverplichtingen Enschede
De onttrekking heeft plaatsgevonden conform de begroting.

Reserve Personeelsbudget
De dotatie heeft plaatsgevonden conform de Nota Reserves en Voorzieningen die in de novembervergaderingen is vastgesteld door het bestuur. De reserve dient ter dekking van de kosten voor het uitvoeren van medewerkers motiverende maatregelen dat eens in de drie jaar geschiedt. In 2011 heeft het laatste driejaarlijkse weekend plaatsgevonden.

Reserve Onderhoud
In de begroting na wijziging werd nog uitgegaan van een onttrekking van € 104.000 om de Voorziening Onderhoud op te zetten. De eindonttrekking is echter bedoeld om de reserve op te heffen en is conform de Nota Reserve en Voorzieningen. Naast de onttrekking voor het instellen van de Voorziening Onderhoud, hebben conform de Nota nog twee onttrekkingen van € 200.000 plaatsgevonden – naar de Reserve ICT en de nieuw in te stellen Reserve Inventaris – waarmee de Reserve Onderhoud is opgeheven.

Reserve ICT
Conform de Nota Reserves en Voorzieningen heeft een dotatie van € 200.000 plaatsgevonden. Daarnaast is de reserve benoemd tot Reserve ICT; voorheen Reserve Software/Hardware.

Reserve Afbouw Moneycard
De dotatie en onttrekking hebben plaatsgevonden conform de begroting.

Reserve Frictiekosten Organisatie
De onttrekking heeft plaatsgevonden op basis van feitelijke kosten per ultimo boekjaar.

Reserve Inventaris
Deze reserve is in 2012 ingesteld. De dotatie heeft plaatsgevonden conform de Nota Reserves en Voorzieningen.

SISA

Omdat de bank geen specifieke uitkeringen van het Rijk ontvangt, is geen Sisa-specificatie opgenomen.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Algemeen

Voor u ligt de programmaverantwoording over het jaar 2012 zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), waarin op hoofdlijnen weergegeven wordt in welke mate de bank er in geslaagd is de voornemens uit de begroting 2012 te realiseren.

De bank kent twee programma's: het programma Algemeen bestuur en het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen.

Het programma Algemeen bestuur heeft met name betrekking op het "besturen" van de bank door het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de niet product- of dienstverlening-gerichte ontwikkelingen binnen de bank met het oog op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.
Onder het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen vallen alle eigenlijke producten en diensten van de bank. Dit programma wordt vanuit drie vestigingen aangeboden aan de inwoners van de aangesloten gemeenten.

Programma: Algemeen bestuur

Wat hebben we bereikt?

Het programma Algemeen bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen bestuur de niet product-/ dienstverleningspecifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Bestuursorganen
Het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur geven sturing aan- en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze sturing is steeds gericht geweest op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank.

Management
Het management heeft door middel van de Voorjaarsnota 2012, de Najaarsnota 2012 en de maandelijkse managementinformatie periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Bedrijfsbureau en stafafdelingen
Het Bedrijfsbureau en de staf zijn gevestigd op het hoofdkantoor te Enschede. Vanuit deze disciplines vindt de algemene interne ondersteuning van de vestigingen en het management plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het ondermeer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de organisatie-eigen financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning.

De formatie van directie, Bedrijfsbureau en staf bedroeg op 31 december afgerond 19,8 fte bestaande uit 22 medewerkers, waarvan 9 vrouwen en 13 mannen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Communicatie

1. Bestuur
Het Algemeen Bestuur heeft dit jaar twee keer vergaderd en diverse bestuursstukken vastgesteld. Het Dagelijks Bestuur heeft vier reguliere en een extra vergadering in 2012 gehouden.

2. Platform
Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van de Stadsbank.
Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigener beweging het Bestuur en de directie over beleids- en organisatieontwikkeling. Het Platform heeft in 2012 tien keer plenair vergaderd. Het Platform wordt met raad en daad terzijde gestaan door de directie en ambtelijk ondersteund.

3. Informatievoorziening
Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is. Enerzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank. Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.
Teneinde de deelnemende gemeenten tijdig te informeren is het Algemeen Bestuur in de Voorjaarsnota 2012 en de Najaarsnota 2012 geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De Voorjaarsnota 2012 had betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de Najaarsnota 2012 betrekking had op de periode tot en met augustus.
Er is telkens een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Bedrijfsvoering

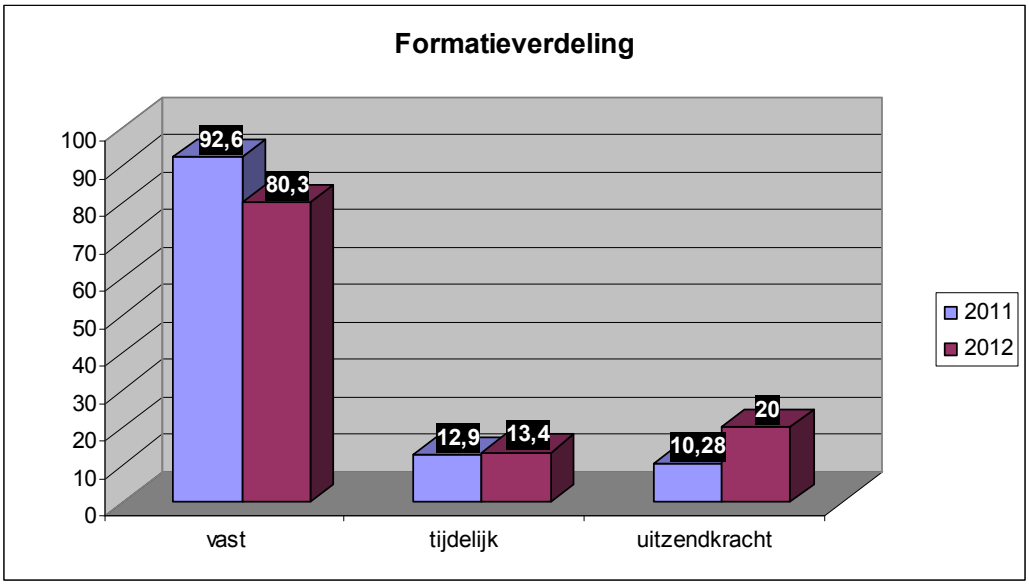
In 2012 heeft de bank de laatste taakstellingen, die specifiek aan de organisatie zelf waren opgedragen, gerealiseerd. Dit heeft wel een wissel getrokken op de slagvaardigheid van de organisatie maar de verwachting is dat de organisatie de komende jaren de dienstverlening minimaal op peil kan houden.

De aangekondigde processen op het gebied van digitalisering en informatievoorziening zijn allemaal gerealiseerd in 2012 en zullen, weliswaar in een terughoudend tempo, in 2013 worden vervolgd.

Verder zal 2013 staan in het teken van samenwerking. Meer nog dan in voorgaande jaren zal de bank samenwerkingsovereenkomsten met de samenwerkingspartners (denk aan woningcorporaties, maatschappelijke organisaties en schuldeisers) sluiten om de dienstverlening aan klanten nog beter te kunnen faciliteren.

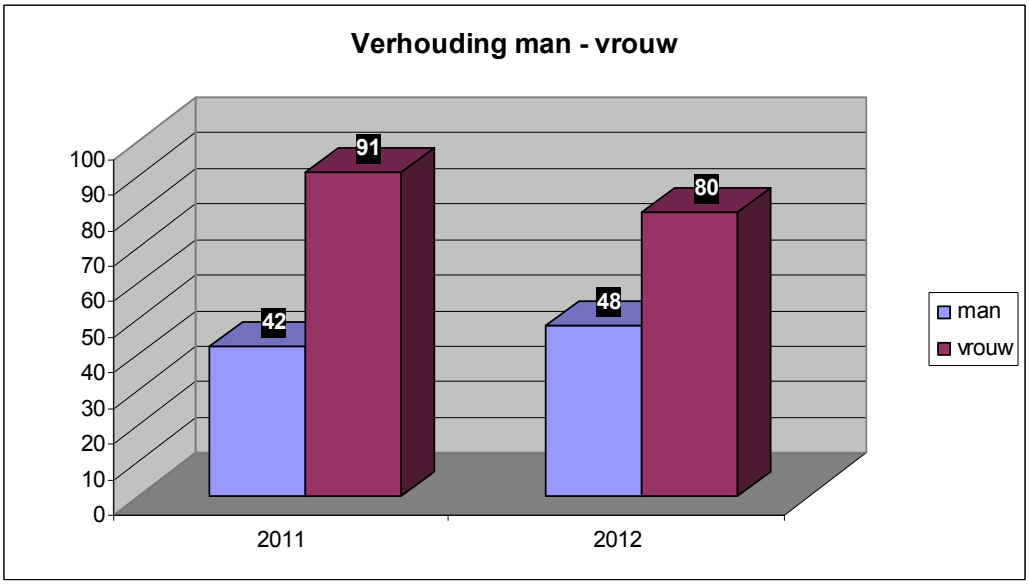
Personeelsbeleid

Per 31-12-2012 bedraagt de formatie totaal 113,7, waarvan 80,3 fte met een vaste aanstelling, 13,4 fte met een tijdelijke aanstelling en 20,0 fte uitzendkrachten ten opzichte van 2011 115,8 fte (met 10,3 fte uitzendkrachten).

Verdeling man - vrouw

Het afgelopen jaar is een positief beleid gevoerd ten aanzien van mannen (bij gelijke geschiktheid) om de verhouding man-vrouw meer in balans te brengen. De verhouding op 31-12-2012 was de verhouding man-vrouw 48-80, op 31-12-2011 42-91, op 31-12-2010 41-99.

HRM informatie

- De bank heeft elf Vakspecialisten. Dat zijn medewerkers die inzetbaar zijn op twee functies, om daarmee flexibeler in te kunnen spelen op variëteit in werklast binnen de verschillende organisatieonderdelen.
- Op 1 oktober 2012 is het telefonisch spreekuur gestart. Het Informatiecentrum is per die datum opgehouden te bestaan. De huidige medewerkers van het Informatiecentrum zijn bijna allen intern herplaatst. Voor 3 fte wordt nog een passende oplossing gezocht (intern of indien nodig extern).
- Het verzuimcijfer tot en met augustus (hebben we geen cijfer t/m december?) is 7,63. De norm is 3,5%. Het hogere ziekteverzuim wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een aantal langdurig zieken. Daarnaast is het cijfer relatief hoog omdat de flexibele schil (uitzendkrachten) niet in dit cijfer is opgenomen terwijl bij de flexibele schil het ziekteverzuim lager ligt.
- Momenteel draagt de bank de WW-lasten van 1,5 fte. Hiervan heeft 0,7 fte vanwege de leeftijd geen sollicitatieplicht.
- De in de tussentijdse rapportages genoemde opleidingen zijn in volle gang (HBO-coaching en ontwikkelingstraject). Daarnaast volgen 2 medewerkers een masteropleiding en 3 medewerkers een HBO-opleiding.
- De bank probeert een groot deel van het medewerkersbestand flexibel te houden. Om uitzendkrachten meer aan de organisatie te binden biedt de bank ook aan deze groep medewerkers studiefaciliteiten.
- Door gericht gebruik te maken van subsidiemogelijkheden (WVA, ESF en AenO-fonds Gemeenten) kunnen de opleidingskosten binnen het gestelde budget blijven.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Algemeen Bestuur			
	2012		**2011**
(Bedragen in €)	**Begroting na wijziging**	**Realisatie**	**Realisatie**
Lasten	2.273.100	2.218.100	1.992.300
Baten	2.273.100	2.218.100	1.992.300
Saldo	**-**	**-**	**-**

In de begroting wordt rekening gehouden met het volledig doorberekenen van het saldo van de bestaanskosten aan de deelnemende gemeenten, dit op basis van de vastgestelde financieringsstructuur die per 1-1-2010 in werking is getreden. Om die reden is er bij elke begroting (begrotingswijziging) sprake van een budgettair neutraal effect.
In de jaarrekening worden de werkelijke bestaanskosten afgezet tegen het gedeelte van de bestaanskosten dat tot nu toe in rekening is gebracht bij de deelnemende gemeenten. Bij de baten worden tevens de te ontvangen depositorente en de overige ontvangsten betrokken zodat er netto minder in rekening hoeft te worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Per saldo vallen de lasten zo'n € 55.000 lager uit dan voorzien. De daling op de lasten kan globaal als volgt worden verklaard:

- voordelig saldo van € 48.300 op de personeelslasten ten opzichte van de begroting; dit saldo betreft met name de vrijval van de Voorziening organisatieaanpassing van € 18.200 dat rechtstreeks aan dit programma wordt toegerekend, gedeeltelijk door de vrijval bij de Voorziening FPU van € 19.500 die naar rato over programma's wordt verdeeld (ca. € 5.100 valt onder het programma Algemeen bestuur), en overige kleine personeelsvoordelen op verschillende onderdelen van het programma als gevolg van de verschillen tussen de raming en de werkelijke kosten;
- per saldo een voordeel van € 6.700 op de huisvesting-, bureau- en beheerskosten, zoals gas, water, electra, schoonmaakkosten, ICT kosten en een aantal posten onder de algemene beheerskosten die aan het programma Algemeen bestuur worden toegerekend conform de huidige financieringsstructuur.

Programma: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

1. Algemeen

Ontwikkelingen organisatie

De veerkracht van de organisatie is in 2012 enigszins gereduceerd. Daar waar tot nu toe hiaten in de dienstverlening (onder andere als gevolg van vertrekkende medewerkers) intern nog worden opgevuld door interne verschuivingen, blijkt dit niet meer te kunnen. Dat betekent dat er steeds meer een beroep wordt gedaan op inzet van flexibele medewerkers op uitzendbasis. Dat dit de stabiliteit van de dienstverlening niet ten goede komt moge duidelijk zijn. Desondanks wordt hard gewerkt om uitholling van de organisatie te voorkomen. Er wordt nog steeds nadrukkelijk ingezet op kwaliteitsverbetering, getuige ook de gerealiseerde certificatie conform NEN 8048 in april 2012.

Gepaard met de inzet op kwaliteitsverbetering is ook nadrukkelijk ingezet op de digitalisering. Het bij voortduring verder digitaliseren van de dienstverlening maakt het mogelijk om nog steeds een kostenbesparing op het gebied van efficiency te realiseren. Zo is per april 2012 de nieuwe website gelanceerd met daarop voor kredietbanken een uniek klantenportal. Via deze portal kunnen klanten online informatie inzien en betalingen aanbieden.

Deze ontwikkeling loopt gelijk op met de verbetering van de bereikbaarheid van de bank als geheel. Met ingang van 1 oktober werkt de bank met een telefonisch spreekuur voor klanten. Op basis van het bankrekeningnummer wordt de klant via de computer van de Sonfoon doorgeschakeld naar zijn/haar consulent. Hiermee wordt overtollig telefoonverkeer geweerd en wordt het aanmaken van “calls”, de vele dagelijkse terugbelverzoeken, geëlimineerd.

Daarnaast, om de klant in de toekomst nog beter te kunnen bedienen, heeft de bank op 24 september na een lange testperiode van dertien maanden de nieuwste versie van de banksoftware in gebruik genomen. Deze banksoftware vervangt een aantal losstaande applicaties en zorgt daarmee voor een stuk efficiencyvoordeel en een verdere borging van de interne kwaliteit. Tevens is deze software beter toegespitst op digitale ontwikkelingen die de bank inmiddels in gang heeft gezet.

Een andere ontwikkeling is de sluiting van de vestiging Ulft per 1 april 2012. In nauwe samenspraak met de betrokken gemeenten is gekozen voor een laagdrempelige dienstverlening, oftewel zo dicht mogelijk bij de burger op locatie van gemeenten (gemeentehuizen, werkpleinen etc.). Om deze dienstverlening te kunnen realiseren moesten processen herschreven en herijkt worden alsmede het proces van dossiervorming. In het eerste kwartaal van 2012 is de nieuwe dienstverleningswijze uitgerold.

In 2012 is het project voor het afbouwen van de Moneycard volledig afgerond waarbij de klanten zijn begeleid naar een basisrekening bij commerciële banken. Andere projecten die hier aandacht verdienen, zijn de projecten Centralisering administratieve werkzaamheden BBR en Ladder van zelfredzaamheid. Met het eerste project worden de administratieve werkzaamheden gecentraliseerd zodat de budgetconsulent zich kwalitatief en kwantitatief meer bezig houden met werkzaamheden als begeleiding, coaching en nazorg. Ladder van zelfredzaamheid staat voor begeleidingstraject met als eind doel klanten sneller en succesvol uit te laten stromen en hun bestendiger te maken tegen

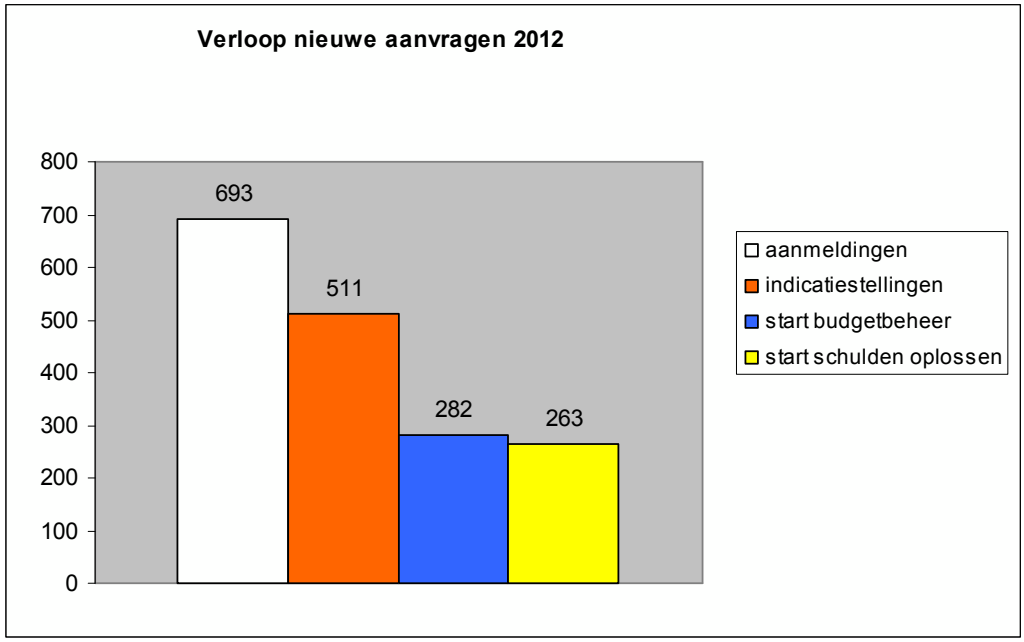
eventuele financiële tegenvallers. De voorbereidingswerkzaamheden voor beide projecten zijn in 2012 afgerond en ze krijgen gestalte in 2013.

Hieronder zullen de verschillende organisatieonderdelen kort worden toegelicht.

2. Vestiging Almelo

Vanuit deze vestiging worden de Twentse gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden bediend.
(Totaal per 1-1-2012 ca. 225.073 inwoners op ca. 88.845 huishoudens).

Standaard dienstverlenging
Vanuit de vestiging Almelo biedt de bank de producten sociale kredietverlening, schuldhulpverlening en budgetbeheer aan. Met betrekking tot de standaard dienstverlening is op basis van de gerealiseerde aantallen vast te stellen dat de vestiging Almelo beneden de begroting heeft gepresteerd.
Van de 693 aanmeldingen in 2012 hebben er 511 geresulteerd in een reguliere intake (begroot was 526), zijn er 282 budgetbeheerrekeningen geopend, inclusief de zelfbetalers (begroot was 221) en zijn er 263 schuldregelingsovereenkomsten getekend. Schematisch als volgt weergegeven:

Er zijn 167 sociale leningen verstrekt in 2012 (begroot was 197) met een totale waarde van € 460.547; er zijn 5 herfinancieringen gerealiseerd (begroot was 7) met een totale waarde van € 34.361; en er zijn 12 saneringskredieten gerealiseerd (begroot was 14) met een totale waarde van € 17.930.

Verder zijn voor het gehele jaar 2012 de wachttijden voor een intake binnen de 4 weken gebleven en zijn de doorlooptijden conform de norm gerealiseerd.

Het aantal klachten is gestegen van 12 per ultimo 2011 naar 18 per ultimo 2012. Het zijn echter geen gegronde of gedeeltelijk gegronde klachten (in 2011 waren er 3).

Additionele dienstverlening.
In de gemeenten Twenterand en Rijssen-Holten zijn medewerkers van de Stadsbank Oost Nederland intern geplaatst.
Tevens verzorgt de vestiging kasbetalingen ten behoeve van de gemeente Almelo.

Specifieke ontwikkelingen.

De gemeenten Almelo, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden hebben in 2012 recidivebeleid ingesteld over het screenen van de bestaande BBR-rekeningen om voor deze gemeenten de kosten voor budgetbeheer te verlagen. Het screenen heeft tot doel om klanten, die zelf in staat worden geacht de eigen financiën te beheren, te laten uitstromen, waardoor het aantal budgetbeheerrekeningen daalt.
De Stadsbank is nauw betrokken bij een aantal projecten dat is voortgekomen uit het Armoedepact van de gemeente Almelo.
De Stadsbank en Maatschappelijk Werk Noord West Twente hebben in 2012 de samenwerking versterkt door een wekelijks inloopspreekuur voor Maatschappelijk werk bij de Stadsbank te introduceren per 1 juli jl.
De samenwerking tussen de aangesloten partijen is goed en constructief te noemen.

De formatie van de vestiging Almelo bedroeg op 31 december 2012 16,1 fte (vorig jaar 17,3 fte), bestaande uit 18 medewerkers, waarvan 11 vrouwen en 7 mannen.

3. Vestiging Enschede

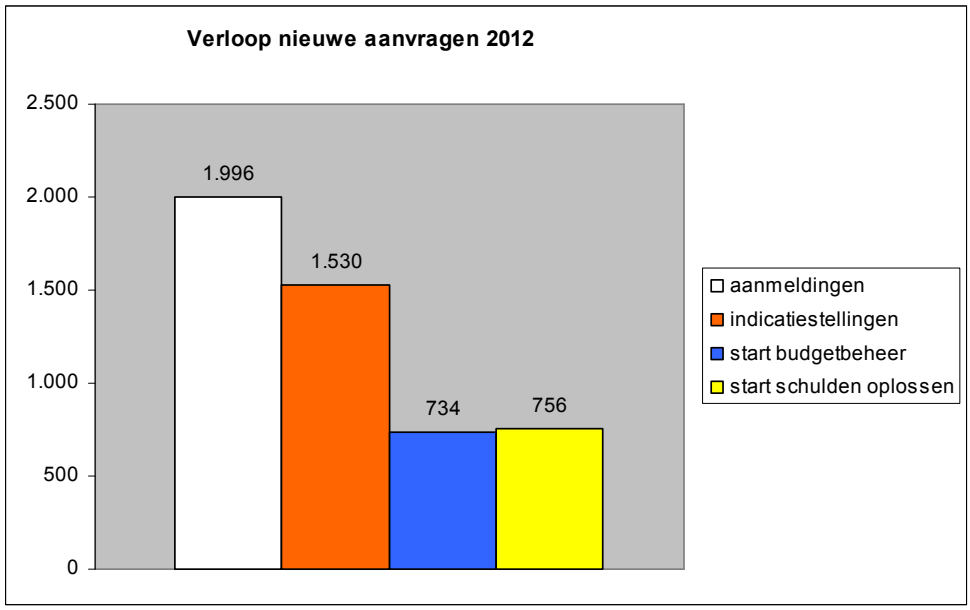
Vanuit deze vestiging worden de gemeenten Berkelland, Enschede, Haaksbergen, Lochem en Losser. Per 1 maart 2012 worden ook de Achterhoekse gemeenten Aalten, Bronckhorst, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk vanuit de vestiging Enschede bediend.[2]
(Totaal per 1-1-2012 ca. 481.893 inwoners op ca. 210.407 huishoudens).

Vanuit de vestiging Enschede wordt het meest uitgebreide pakket diensten en producten van de bank aangeboden. Naast de ook op de andere vestigingen aangeboden sociale kredietverlening, budgetbeheer, schuldhulpverlening en kasbetalingen voor derden, wordt vanuit de vestiging Enschede vestigingoverstijgend de bewindvoering in het kader van beschermingsbewind aangeboden. Tevens wordt vanuit Enschede de zakelijke dienstverlening verzorgd alsmede de verwerking van telefonisch (de Sonfoon) en digitaal (het Digitaal loket) doorgegeven betaalopdrachten en mutaties. Verder is de Centrale Afdeling Schuldregeling in Enschede gehuisvest.

Standaard dienstverlening

Van de 1.996 aanmeldingen in 2012 hebben er 1.530 geresulteerd in een reguliere intake (begroot was 1.581) en zijn er 734 budgetbeheerrekeningen geopend, inclusief de zelfbetalers (begroot was 717). Er zijn 756 schuldregelingsovereenkomsten getekend. De wachttijden is met uitzondering van één maand binnen de norm van 4 weken gebleven. Schematisch als volgt weergegeven:

[2] In alle statistieken worden al deze gemeenten onder de vestiging Enschede opgenomen

Er zijn 324 sociale leningen verstrekt in 2012 (begroot was 302) met een totale waarde van € 721.648; er zijn 64 herfinancieringen gerealiseerd (begroot was 82) met een totale waarde van € 165.109; en er zijn 63 saneringskredieten gerealiseerd (begroot was 79) met een totale waarde van € 112.347.

Er was in 2012 een toename in nieuwe aanmeldingen voor meerderjarigenbewind. De bank zal de groei in relatie tot formatie nauwlettend bewaken. In 2012 zijn er 158 nieuwe klanten onder beschermingsbewind gebracht (begroot was 110). Per 31-12-2012 waren er 273 klanten onder beheer bij beschermingsbewind, oftewel een stijging van bijna 117% ten opzichte van het aantal klanten onder beheer per ultimo 2011 (126).

Additionele dienstverlening

Inloopspreekuur Lochem

Bij de gemeente Lochem vond om de 2 weken een inloopspreekuur plaats. Per 31 december is het inloopspreekuur bij de gemeente Lochem vervallen.
Met de gemeenten in de Achterhoek zijn afspraken gemaakt over de bediening op locatie.
De gemeenten Montferland, Winterswijk en Aalten kennen een leefgeldgarantiefonds.

Tevens verzorgt de vestiging de kasbetalingen ten behoeve van de gemeente Enschede.

Preventie en voorlichting

Het uitgangspunt bij de Preventie en voorlichting is dat deze kostendekkend moet zijn. Organisaties en instanties zijn in afnemende mate bereid om de Stadsbank Oost Nederland in te huren voor het geven van voorlichting. Het afgelopen jaar hebben er een aantal voorlichtingsbijeenkomsten plaatsgevonden, variërend van schoolgemeenschappen en instanties die tot de sociale kaart van de gemeente behoren. Vanuit vestiging Enschede wordt dit product gecoördineerd.

De formatie van de vestiging Enschede bedroeg op 31 december 2012 64,9 fte (vorig jaar 71,1 fte), bestaande uit 72 medewerkers, waarvan 48 vrouwen en 24 mannen.

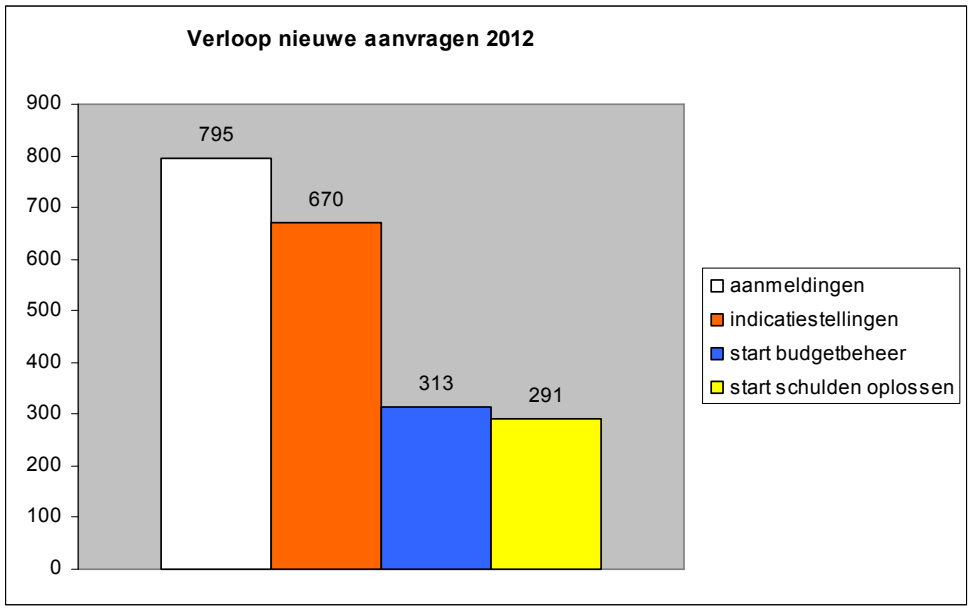
Het aantal klachten is fors gedaald naar 50 (vorig jaar 78 bij de vestiging Enschede en 16 bij de vestiging Ulft) waarvan slechts 2 gegrond of gedeeltelijk gegrond (vorig jaar 12 bij de vestiging Enschede en 1 bij de vestiging Ulft).

4. Vestiging Hengelo

Vanuit de vestiging Hengelo worden de gemeenten Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal bediend.
(Totaal per 1-1-2012 ca. 196.373 inwoners op ca. 83.240 huishoudens).

Standaard dienstverlening:

Vanuit deze vestiging biedt de bank de producten sociale kredietverlening, schuldhulpverlening en budgetbeheer aan. Van de 795 aanmeldingen in 2012 hebben er 670 geresulteerd in een reguliere intake (begroot was 734), zijn er 313 budgetbeheerrekeningen geopend, inclusief de zelfbetalers (begroot was 315) en zijn er 291 schuldregelingsovereenkomsten getekend. Schematisch als volgt weergegeven:

Er zijn 185 sociale leningen verstrekt in 2012 (begroot was 195) met een totale waarde van € 484.927; er zijn 16 herfinancieringen gerealiseerd (begroot was 17) met een totale waarde van € 53.750; en er zijn 24 saneringskredieten gerealiseerd (begroot was 27) met een totale waarde van € 42.755.
Over het gehele spectrum van kredietverlening zijn er minder leningen verstrekt dan begroot.

Het aantal klachten is gedaald naar 16 (vorig jaar 19) waarvan 11 ongegrond, 3 niet kwalificeerbaar, 1 in behandeling en 1 gegrond (vorig jaar 5).

De wachttijd voor een intakegesprek in 2012 is gemiddeld 4 weken geweest. De doorlooptijden zijn conform de norm gerealiseerd. De wachttijd voor een te openen BBR is in 2012 gemiddeld 1,5 week geweest.

Additionele dienstverlening:

Vanuit vestiging Hengelo wordt aan een aantal gemeenten ondersteuning op locatie verleend. Dit betreft de gemeenten Oldenzaal, Borne Hof van Twente en Dinkelland. Inloopspreekuur wordt wekelijks in de gemeente Oldenzaal en één keer per twee weken in de gemeente Dinkelland gehouden. De communicatie met de gemeenten in het werkgebied verloopt prima en de gemeenten zijn tevreden over de werkwijze.

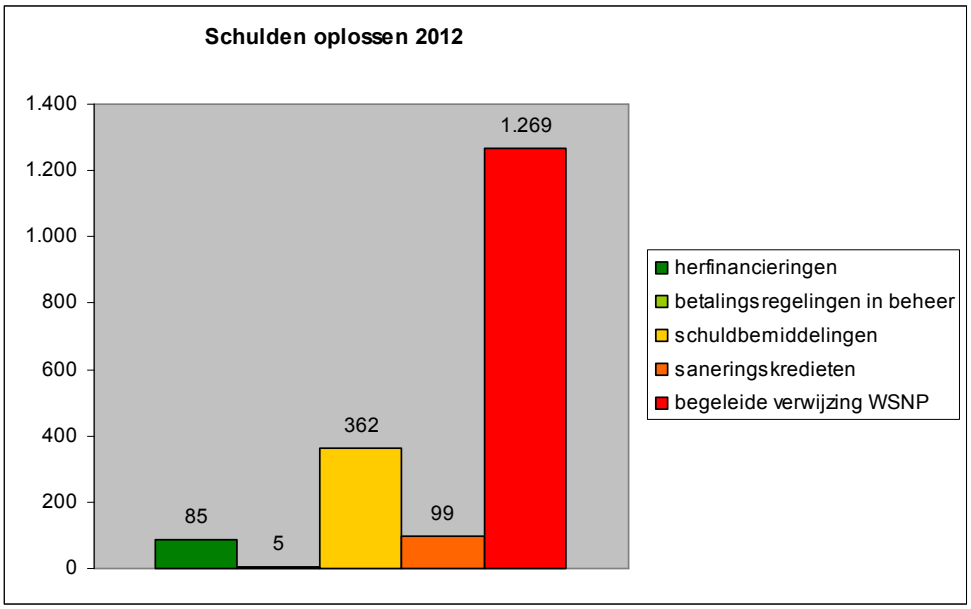
Specifieke ontwikkelingen:

De samenwerking met woningbouwvereniging Welbions, gemeente Hengelo en Stadsbank Oost Nederland is verbeterd door het instellen van prestatieafspraken medio 2011 omtrent het werkproces crisis. In 2012 zijn aanvullende afspraken hierover gemaakt. Dit heeft geleid tot een betere samenwerking onderling.
In 2012 is voor de gemeente Borne het uitstroomproject budgetbeheer gecontinueerd met als doel om 25 cliënten zelfredzaam te krijgen en ze middels individuele coaching in staat te laten zijn om zelfstandig bij een reguliere bank te bankieren.
Dit traject heeft ertoe geleid dat ruim 80% van alle cliënten succesvol het traject heeft doorlopen en niet meer op kosten van de gemeente een budgetbeheerrekening afneemt. Dit project is inmiddels structureel geworden voor jaarlijks 22 cliënten.
In 2012 is tevens een uitstroomproject budgetbeheer in de gemeente Dinkelland opgestart in samenwerking met het ROC van Twente. Naast cliënten van de Stadsbank waren er ook deelnemers vanuit de sociale dienst. Op basis van plenaire bijeenkomsten en individuele gesprekken is er getracht relevante competenties toe te voegen bij de deelnemers. Het traject heeft gezorgd dat 80% van de cliënten succesvol is uitgestroomd.

De formatie van de vestiging Hengelo bedroeg op 31 december 2012 12,8 fte (vorig jaar 16,5 fte), bestaande uit 16 medewerkers, waarvan 12 vrouwen en 4 mannen.

6. CAS

De Centrale Afdeling Schuldregeling verzorgt een drietal werkzaamheden bij schuldbemiddelingen: het bemiddelen tussen schuldeisers en schuldenaren, het verzorgen van jaarlijkse hercontroles en het opstellen van Wsnp-verzoekschriften. Het gemiddeld aantal schuldeisers bedroeg 15, de gemiddelde hoogte van de schulden bedroeg zo'n € 38.600.
De afdeling tracht door middel van betalingsregelingen, herfinanciering, saneringskredieten, schuldbemiddelingen of begeleide verwijzing naar de Wsnp, de schulden te stabiliseren en op te lossen.
In 2012 is wederom ingezet op verbetering van de kwaliteit. Het 120-dagentraject is in 96% van alle trajecten gehaald. Een gericht onderzoek in combinatie met het ingezette proces van digitalisering en workflow heeft hiervoor gezorgd. Ook in 2013 zal dit gecontinueerd worden waardoor de kwaliteit van de afdeling CAS verder verbetert.

7. Klachten en verzoeken tot heroverweging

Het aantal klachten en verzoeken tot heroverweging is in 2012 met 43% en 4% respectievelijk gedaald ten opzichte van het aantal klachten en heroverwegingen in 2011. De reden voor de forse daling van het aantal klachten ligt in de toename van de kwaliteit van de uitvoering van de werkprocessen en het toezicht daarop.

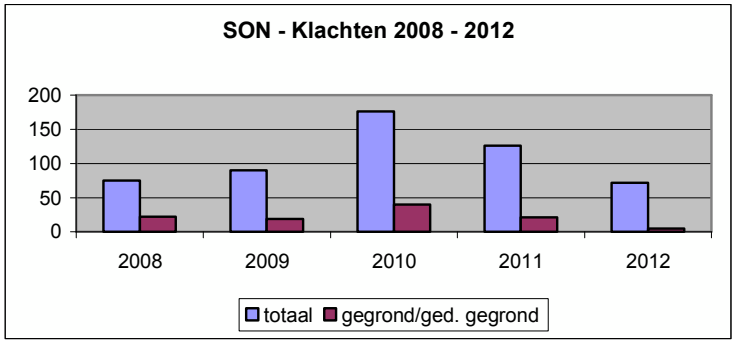
7.1. Overzicht aantal klachten en heroverwegingen 2008-2012

SON	2008	2009	2010	2011	2012
Klachten	75	91	176	126	72
Heroverwegingen	49	60	123	170	163
Totaal	124	151	299	296	235

Stadsbank Oost Nederland

1. Klachten

SON	BBR	PL	SR	CAS	MBV	WSNP	ADMIN	STAF	INFO	Totaal	%
Ongegrond	18	1	12	13	-	1	2	1	1	49	68%
Ged. Gegrond	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	3%
Gegrond	1	-	-	1	-	-	1	-	-	3	4%
Niet ontvankelijk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Niet in behand genomen	3	1	-	-	-	-	-	-	-	4	6%
Ingetrokken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	4	-	-	1	-	-	-	1	-	6	8%
In behandeling	3	1	2	1	-	1		-	-	8	11%
	30	3	14	17	-	2	3	2	1	72	100%

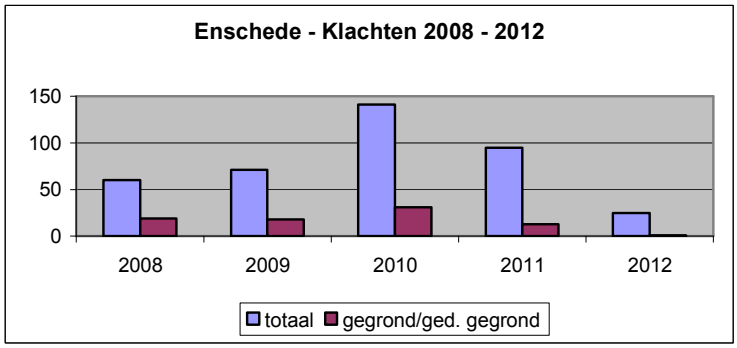
2. Heroverwegingen

SON	BBR	PL	SR	CAS	MBV	WSNP	ADMIN	STAF	INFO	Totaal	%
Ongegrond	3	31	53	33	-	-	2	-	1	123	75%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Gegrond	-	2	1	2	-	-	-	-	-	5	3%
Niet ontvankelijk	1	-	11	2	-	-	-	-	-	14	9%
Niet in behand genomen	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	1%
Ingetrokken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	1%
In behandeling	-	-	13	4	-	-	-	-	-	17	10%
	4	34	81	41	-	-	2	-	1	163	100%

Enschede

1. Klachten

Enschede	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	9	1	6	16	64%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	0%
Gegrond	1	-	-	1	4%
Niet ontvankelijk	-	-	-	-	0%
Niet in behand genomen	2	1	-	3	12%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	1	-	-	1	4%
In behandeling	2	1	1	4	16%
	15	3	7	25	100%

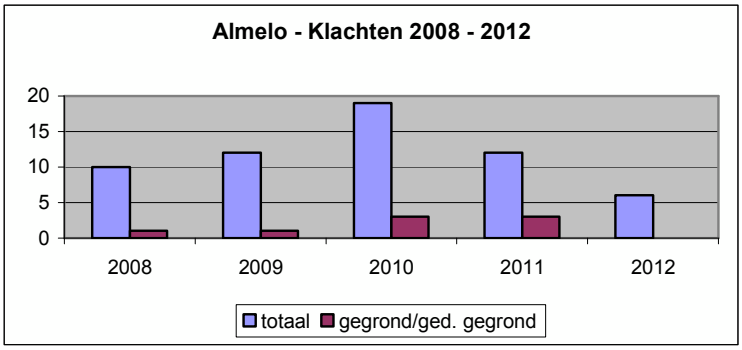
2. Heroverwegingen

Enschede	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	2	17	30	49	67%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	0%
Gegrond	-	1	1	2	3%
Niet ontvankelijk	1	-	6	7	10%
Niet in behand genomen	-	-	2	2	3%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	-	1	1	2	3%
In behandeling	-	-	11	11	15%
	3	19	51	73	100%

Almelo

1. Klachten

Almelo	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	2	-	2	4	67%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	0%
Gegrond	-	-	-	-	0%
Niet ontvankelijk	-	-	-	-	0%
Niet in behand genomen	1	-	-	1	17%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	-	-	-	-	0%
In behandeling	-	-	1	1	17%
	3	-	3	6	100%

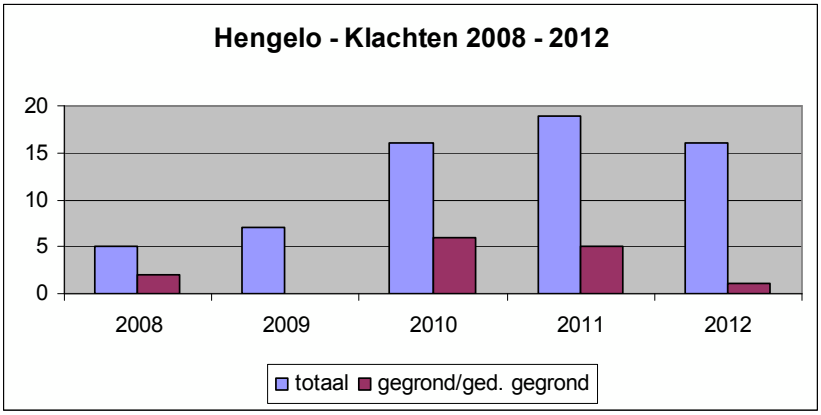
2. Heroverwegingen

Almelo	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	-	1	14	15	83%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	0%
Gegrond	-	-	-	-	0%
Niet ontvankelijk	-	-	2	2	11%
Niet in behand genomen	-	-	-	-	0%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	-	-	-	-	0%
In behandeling	-	-	1	1	6%
	-	1	17	18	100%

Hengelo

1. Klachten

Hengelo	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	7	-	4	11	69%
Ged. Gegrond	1	-	-	1	6%
Gegrond	-	-	-	-	0%
Niet ontvankelijk	-	-	-	-	0%
Niet in behand genomen	-	-	-	-	0%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	3	-	-	3	19%
In behandeling	1	-	-	1	6%
	12	-	4	16	100%

2. Heroverwegingen

Hengelo	BBR	PL	SR	Totaal	%
Ongegrond	1	13	9	23	82%
Ged. Gegrond	-	-	-	-	0%
Gegrond	-	1	-	1	4%
Niet ontvankelijk	-	-	3	3	11%
Niet in behand genomen	-	-	-	-	0%
Ingetrokken	-	-	-	-	0%
Niet kwalificeerbaar	-	-	-	-	0%
In behandeling	-	-	1	1	4%
	1	14	13	28	100%

7.2 Ombudsman

In 2012 heeft de Stadsbank acht klachten via de Ombudsman ontvangen. Geen van deze klachten leidden tot een onderzoek van de Ombudsman.

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
	2012		2011
(Bedragen in €)	Begroting na wijziging	Realisatie	Realisatie
Lasten	6.765.800	6.678.900	6.587.100
Baten	6.779.300	6.792.300	7.578.400
Saldo	**13.500**	**113.400**	**991.300**

8. Productspecifieke toelichting

Preventie

Wat hebben we bereikt?
Dit product was kostendekkend opgenomen in de begroting 2012. Het uitgangspunt bij dit product is dat er zoveel mogelijk baten moeten binnenkomen door ondermeer acquisitie en door afname van de gemeenten. Er is hier in 2012 echter slechts in beperkte mate gebruik van gemaakt.
Er is geen vaste personele formatie voor de uitvoering van dit product en een eventuele aanvraag wordt vanuit de reguliere formatie van de afdeling Intake afgehandeld.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?
De bank heeft door middel van gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen, bij vrijwilligers-organisaties en aan professionele organisaties getracht om de risico's en de gevolgen van verschulding onder de aandacht te brengen.

Wat heeft het gekost?

Preventie	2012		2011
	Begroting na wijziging	Realisatie	Realisatie
Lasten	3.400	2.200	3.000
Baten	3.400	2.200	3.000
Saldo	**-**	**-**	**-**

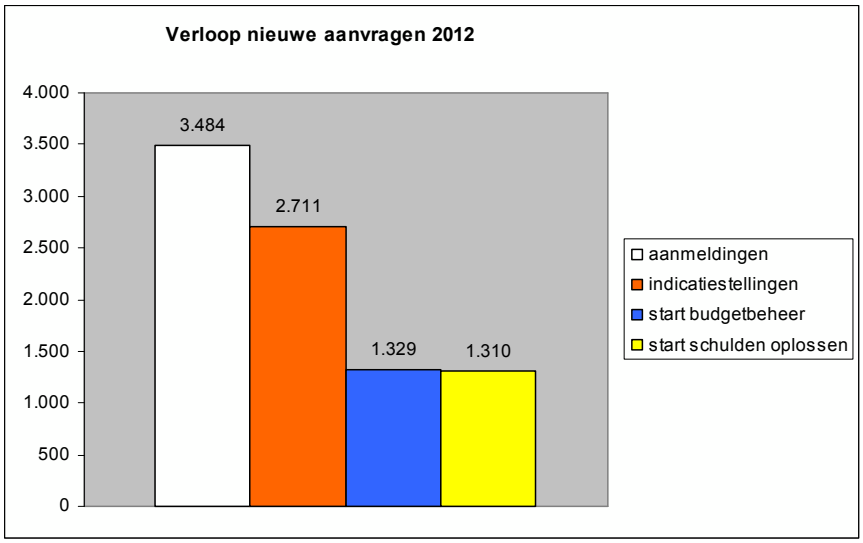
Indicatiestelling

Wat hebben we bereikt?
In 2012 zijn er 8,2% aanmeldingen voor schuldhulpverlening geregistreerd dan het jaar daarvoor. Het aantal schriftelijke adviezen is tegelijkertijd veel aanzienlijker gedaald ten opzichte van 2011. In 2012 zijn 2.711 adviezen opgesteld; dat zijn er 730 minder dan in 2011, oftewel een daling van 21,2%.

Het aantal kredietaanvragen en beoordelingen is tevens gedaald. De reden hiervoor lijkt de veranderde schuldenstructuur waarbij het steeds minder verantwoord wordt om een lening te verstrekken en waardoor de klanten steeds vaker doorverwezen worden naar het minnelijke traject.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?
Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening door de bank is een op de klant afgestemd Plan van Aanpak vastgesteld. In dit plan is opgenomen welke instrumenten het beste ingezet kunnen worden voor de beantwoording van de door de klant gestelde hulpvraag. Van alle uitgebrachte schriftelijke adviezen in 2012 heeft er in ca. 27% van de gevallen geen vervolgdienstverlening plaatsgevonden. De uitval betrof eenmalig informatie en advies, of het werd geen vervolgdienstverlening ingezet door de onvoldoende medewerking van de klanten, door objectieve reden, zoals een niet saneerbare- of fraudevordering of een niet beëindigd bedrijf.

Indicatiestelling	**Soort dienst**	**2012**		**2.011**
		Begroot	**Realisatie**	**Realisatie**
Intake:				
- Reguliere indicatiestelling	Standaard	2.841	2.711	3.441
- Crisis-interventie	Standaard	220	161	256
- Maatwerk indicatie	Maatwerk	-	-	-
Kredietverlening:				
- Kredietbeoordeling	Standaard	1.744	1.631	1.871
Extra intake faciliteiten:				
- Huisbezoek	Additioneel	7	9	12
- Multidiscilinair overleg	Additioneel	15	10	41

Wat heeft het gekost?

Indicatiestellingen	2012		2011
	Begroting na wijziging	Realisatie	Realisatie
Lasten	1.452.300	1.385.000	1.640.600
Baten	1.389.300	1.319.000	1.612.100
Saldo	**63.000-**	**66.000-**	**28.500-**

Informatie & Advies

Wat hebben we bereikt?

In 2012 is er nagenoeg geen gebruik gemaakt van het standaard product "budgetadvies". De Stadsbank blijft de aangesloten gemeenten en klanten wijzen op het belang van het inzetten van dit product.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?

Op basis van de specifieke klantsituatie is een advies gegeven over de inrichting en het beheer van de financiële huishouding. Daarbij is gekeken naar middelen als budgettering van het huishoudgeld indien de klant (nog) geen gebruik wenst (hoeft) te maken van andere diensten van de bank.

Wat heeft het gekost?

Informatie & Advies	2012		2011
	Begroting na wijziging	Realisatie	Realisatie
Lasten	-	-	-
Baten	100	100	800
Saldo	**100**	**100**	**800**

Kredietverlening

Wat hebben we bereikt?

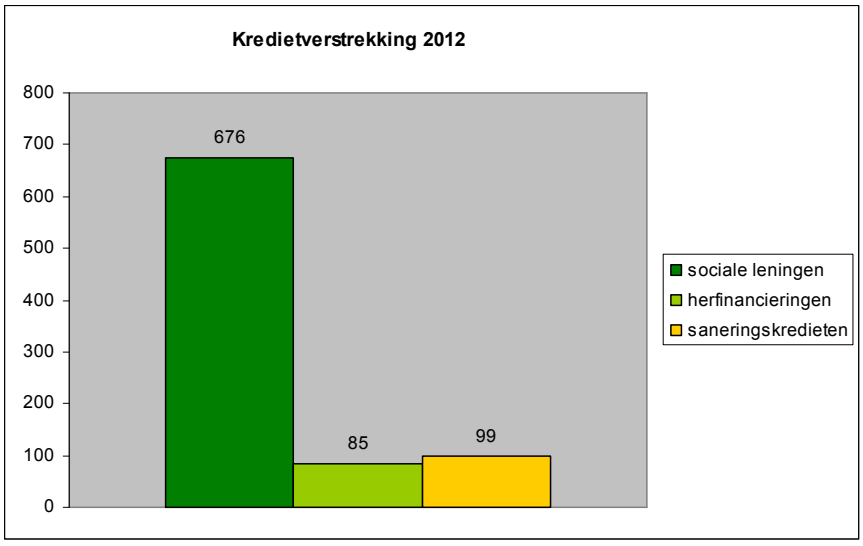
Het aantal verstrekte leningen is in 2012 met 7,6% ten opzichte van 2011 gedaald. Voor de specifieke informatie per vestiging en per gemeente wordt verwezen naar de bijlagen.
De totaal verstrekte netto kredietsom kwam uit op circa € 2,09 miljoen met een gemiddeld bedrag van € 2.434. Dit is een daling van ongeveer 10,2% ten opzichte van 2011. De achterstand op leningen is in 2012 gedaald met 8,6% ten opzichte van 2011 en bedroeg € 429.600 (in 2011 was € 470.000). Het percentage van de achterstand ten opzichte van het uitstaande saldo op leningen is ook gedaald van 10,7% naar 10,4% per ultimo 2012. Dit is mede het gevolg van een verscherpt debiteurenbeheer.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?

De kredietverlening van de Stadsbank Oost Nederland is duidelijk in de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank is het streven er niet op gericht een zo groot mogelijke

kredietportefeuille op te bouwen maar juist een alternatief te bieden voor de specifieke doelgroep van de kredietbanken. De tarieven liggen 0,2% onder de tarieven van de commerciële banken en worden zonodig per kwartaal aangepast.
Het totaalbedrag dat oninbaar moest worden afgeschreven is in 2012 vrijwel gelijk gebleven aan het afgeschreven bedrag in 2011 (€ 98.200 in 2012; € 98.100 in 2011). Afschrijvingen werden voornamelijk veroorzaakt door overlijden, maar ook door het succesvol doorlopen van een minnelijk of wettelijk schuldensaneringstraject en door oninbaarheid alsmede als gevolg van vertrek met onbekende bestemming.

Kredietverlening	**Soort dienst**	**2012**		**2011**
		Begroot	**Realisatie**	**Realisatie**
- Verstrekte Sociale leningen	Standaard	694	676	684
- Verstrekte Herfinancieringen	Standaard	106	85	138
- Verstrekte Saneringskredieten	Standaard	120	99	109
Totaal netto kredietsom			€ 2.093.372	€ 2.329.900
Gemiddelde netto kredietsom			€ 2.434	€ 2.503
Uitstaand saldo per 31-12			€ 4.126.400	€ 4.388.500
Achterstand in % t.o.v. uitstaand			10,41%	10,71%

Wat heeft het gekost?

Informatie & Advies	**2012**		**2011**
	Begroting na wijziging	**Realisatie**	**Realisatie**
Lasten	203.700	187.900	199.900
Baten	403.300	408.600	436.900
Saldo	**199.600**	**220.700**	**237.000**

Stabilisatie & herstel financiële huishouding

Wat hebben we bereikt?

Het totaal aantal aanvragen voor budgetbeheer is in 2012 met in totaal 1.858 aanvragen ten opzichte van 2011 met 11,1% gedaald. Tevens is het aantal gefiatteerde aanvragen met 22,8% gedaald naar een aantal van 1.329 stuks inclusief de zelfbetalers (2011: 1.722 fiatteringen). Het aantal beëindigingen is daarentegen met 5,5% gestegen. Het aantal zelfbetalers steeg met ruim 33% per ultimo 2012.

Het totaal aantal budgetbeheerrekeningen in het beheer per ultimo 2012 bedroeg 6.097 rekeningen, een daling van 8,7% ten opzichte van 2011.

Voor de specifieke informatie per vestiging en per gemeente wordt verwezen naar de bijlagen.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?

De meeste financiële problemen zijn het gevolg van een structurele onbalans in inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek, gas, water, elektra en ziektekostenverzekering, worden uiteindelijk vaak als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, waardoor op termijn huisuitzetting, afsluiting en royement dreigen.

Door middel van het aangaan van budgetbeheer wordt de betaling van de primaire lasten geborgd. Bij budgetbeheer worden de periodieke verplichtingen in overleg met de cliënt gebudgetteerd. Daarbij krijgen de primaire lasten de hoogste prioriteit. Indien van toepassing wordt met behulp van betalingsregelingen getracht eventuele betalingsachterstanden in te lopen. Doordat in dit budgetplan de lasten/uitgaven worden afgestemd op de beschikbare inkomsten ontstaat er weer een financieel evenwicht.

Om de cliënt te ondersteunen bij het huishoudboekje wordt de cliënt gedurende het eerste half jaar budgetbeheer extra begeleid. Indien noodzakelijk wordt de cliënt op flankerende voorzieningen gewezen.

Elk jaar worden de vorderingen met betrekking tot het zelfstandig bankieren door de cliënt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de financier van het budgetbeheer (dit is de cliënt zelf of de gemeente) geïnformeerd over de mogelijkheden om het beheer te vereenvoudigen. Eventueel kan daarbij de inzet van budgetcoaches worden geadviseerd om de cliënten extra te ondersteunen ter voorbereiding op een terugkeer naar een reguliere bank door het bijbrengen van budgetteringstechnieken en inzicht in het eigen bestedingsgedrag.

Het budgetbeheer is bedoeld als tijdelijke ondersteuning voor klanten die onvoldoende vaardig zijn (gebleken) hun financiële verplichtingen adequaat te budgetteren. Er zijn echter cliënten waarbij een permanente begeleiding in het financieel huishouden wenselijk is. In die gevallen kan de cliënt een verzoek indienen bij het kantongerecht voor beschermingsbewind.

Stabilisatie & herstel fin. Huishouding		2012		2011
	Soort dienst	Begroot	Realisatie	Realisatie
Budgetbeheer:				
- Aanvragen budgetbeheer		-	1.858	2.091
- Opstart budgetbeheer	Standaard	1.253	1.329	1.722
- Beëindiging budgetbeheer	Standaard	1.797	1.756	1.664
- Actieve BBR per 31/12*		6.313	6.097	6.658
- waarvan zelfbetalers:	Standaard	996	1.251	924
** begroting is een gemiddelde over 2012*				
Begeleide overdr.zelfst. bankieren:				
- Verwijzing reguliere bank	Additioneel	-	1	-
Beschermingsbewind:				
- Meerjarigenbewind lopend*	Standaard	170	273	126
** begroting is een gemiddelde over 2012*				
- Meerjarigenbewind nieuw	Standaard	110	158	65

Wat heeft het gekost?

Stabilisatie & herstel fin. huishouding	2012		2011
	Begroting na wijziging	Realisatie	Realisatie
Lasten	3.783.300	3.738.200	3.508.300
Baten	3.273.500	3.394.300	3.778.000
Saldo	**509.800-**	**343.900-**	**269.700**

Minnelijk Schuldregelen

Wat hebben we bereikt?

In 2012 zijn er 1.310 schuldregelingsovereenkomsten getekend. Dit is een daling van 6,5% ten opzichte van 2011.

De inzet van CAS heeft in 2012 geleid tot 361 geslaagde bemiddelingen, een stijging van 40% ten opzichte van 2011 (257); 85 herfinancieringen; en 99 verstrekte saneringskredieten. Daarnaast, indien bij een gestarte schuldregeling niet een akkoord wordt bereikt, wordt de cliënt geadviseerd over en, in voorkomende situaties, begeleid naar de Wsnp. In 2012 zijn er 1.269 Verklaringen art. 285 Fw voor toelating tot de Wsnp opgesteld.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen.

Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuldsituatie kan worden opgelost.

Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling

hebben een looptijd van drie jaar. Bij onwillige schuldeisers kan de cliënt een beroep doen op de Faillissementswet. De bank ondersteunt de cliënt bij deze formele procedures.

Minnelijk Schuldregelen		**2012**		**2011**
	Soort dienst	**Begroot**	**Realisatie**	**Realisatie**
Bemiddelingstraject:				
- Bemiddeling schuldregeling	Standaard	1.399	1.310	1.401
Betalingsregelingen per 31-12:				
- Beheer standaard betalingsregeling*	Standaard	2	5	-
- Beheer betalingsregelingen jongeren	Standaard	-	-	145
** begroting is een gemiddelde over 2012*				
Herfinanciering Schulden				
- Herfinancieringskrediet schulden	Standaard	106	85	138
Schuldbemiddelingen:				
- gerealiseerde schuldbemiddelingen		-	361	257
- Beh. standaard schuldbemiddelingen*	Standaard	631	684	562
** begroting is een gemiddelde over 2012*				
Saneringskrediet				
- Saneringskredieten	Standaard	120	99	109
Faillissementswet-faciliteiten				
- Voorlopige voorziening art. 284	Standaard	-	-	-
- Verklaring en verzoekschrift art. 285	Standaard	1.274	1.269	900
- Dwangaccoord art. 287 a	Standaard	-	-	1
- Moratorium art. 287 b	Standaard	2	3	-

Wat heeft het gekost?

Minnelijk schuldregelen	**2012**		**2011**
	Begroting na wijziging	**Realisatie**	**Realisatie**
Lasten	998.400	1.064.400	859.700
Baten	1.457.900	1.400.100	1.322.800
Saldo	**459.500**	**335.700**	**463.100**

Nazorg

Wat hebben we bereikt?

Per 1 september biedt de Stadsbank Nazorg aan alle klanten aan die bij SON een traject Stabilisatie en/of Schulden Oplossen succesvol hebben afgerond. Het verzorgen van nazorg is een aanvulling op de standaarddienstverlening als voortvloeisel van de volledige NEN-certificering die de Stadsbank als eerste kredietbank in Nederland heeft ontvangen. In 2012 heeft de bank bij 609 klanten getracht om

nazorg aan te bieden. De nazorg werd in 2012 éénmalig niet in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?
Het doel van de nazorg is om de recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening tracht de bank inzicht te krijgen in de financiële situatie van de klant na het succesvol uitstromen naar het zelfstandig beheren van de financiën. Indien er sprake is van disbalans in de inkomsten en uitgaven, wijst de bank de klant op de mogelijkheden om de financiële situatie in evenwicht te brengen.

Wat heeft het gekost?

Nazorg	**2012**		**2011**
	Begroting na wijziging	**Realisatie**	**Realisatie**
Lasten	22.800	22.800	-
Baten	-	-	-
Saldo	**22.800-**	**22.800-**	**-**

Additionele dienstverlening

Wat hebben we bereikt?
Kasbetalingen sociale diensten en ISWI
De bank verzorgt de kasbetalingen voor de gemeentelijke sociale diensten van Almelo, Enschede en Hengelo en tot 1 april 2012 voor het ISWI - de gezamenlijke sociale dienst van de gemeenten Oude IJsselstreek en Aalten, gevestigd in Ulft.

Kasbetalingen	**2012**	**2011**
Almelo	436	604
Enschede	1.788	1.900
Hengelo	1.639	1.798
ISWI	15	88
Totaal	**3.878**	**4.390**

Het totaal aantal kasbetalingen is in 2012 gedaald ten opzichte van het aantal in 2011.
Zo daalde het aantal kasbetalingen voor de gemeente Almelo in 2012 met 28% tot 436 uitbetalingen voor een totaalbedrag van € 104.700.
Het aantal kasbetalingen voor de gemeente Enschede daalde ten opzichte van 2011 met circa 6% en kwam uit op 1.788 uitbetalingen voor een totaalbedrag van € 348.400.
Voor de gemeente Hengelo is het aantal kasbetalingen met 9% ten opzichte van 2011 gedaald en kwam daarmee uit op 1.639 uitbetalingen. Het totaalbedrag van de kasbetalingen in Hengelo is € 224.600.

Dienstverlening op locatie

De dienstverlening op locatie heeft bij de gemeente Borne, Dinkelland, Lochem, Oldenzaal, Oude IJsselstreek, Rijssen-Holten en Twenterand plaatsgevonden. Het totaal van de additioneel ingezette uren betrof circa 90 uur per week.

Wat heeft de Stadsbank gedaan?

Kasbetalingen sociale diensten en ISWI

De bank biedt in het kader van de beschikbaarheidsnuttigheid aan de bij haar aangesloten gemeenten de mogelijkheid om voor het verrichten van kasbetalingen gebruik te maken van de bij de bank aanwezige voorzieningen. Concreet betekent dit dat de bank voor een aantal gemeenten een gedeelte van de gemeentelijke kasfunctie heeft overgenomen. Cliënten van de betreffende gemeentelijke sociale diensten kunnen aan de kas van de bank de voor hen bestemde betalingen ontvangen.

Dienstverlening op locatie

Naast de standaard dienstverlening verzorgt de Stadsbank voor een aantal gemeenten een inloopspreekuur op locatie. Dit inloopspreekuur heeft plaatsgevonden bij de gemeente zelf.

Wat heeft het gekost?

Additionele dienstverlening	**2012**		**2011**
	Begroting na wijziging	**Realisatie**	**Realisatie**
Lasten	275.800	266.900	314.400
Baten	251.800	268.000	424.800
Saldo	**24.000-**	**1.100**	**110.400**

De totale baten kunnen als volgt worden onderverdeeld:

- Kasbetalingen € 15.500
- Dienstverlening op locatie € 152.000
- Projecten € 100.500

Innovatie

Innoveren betekent het bedenken en ontwikkelen van nieuwe instrumenten en dienstverlening.

1. Er zijn besprekingen gaande om te komen tot de ontwikkeling van een Stadsbank app. De ervaring leert dat het gros van onze klanten beschikt over een smartphone dus wil de Stadsbank ook op dat terrein de dienstverlening verzorgen.
2. Tevens is de Stadsbank bezig met het ontwikkelen (samen met partners) van een digitale community die als doel heeft het taboe op schulden te doorbreken. Een laagdrempelig medium op internet dat mensen de mogelijkheid geeft om anoniem informatie op te vragen en te vergelijken en de eigen situatie te spiegelen aan anderen. Waarbij, als het nodig is de dienstverlening KAN worden aangevraagd op een zeer eenvoudige manier.

VERPLICHTE PARAGRAFEN

Weerstandsvermogen

Periodiek wordt aan de hand van een inventarisatie van de risico's bepaald of het weerstandsvermogen voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken.
De risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf. De risicoparagraaf wordt zowel bij het jaarverslag als de primitieve begroting opgenomen en is een verplicht onderdeel.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die de bank loopt. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor wel kwantificeerbare risico's is de bank verplicht om voorzieningen te vormen.

De bank is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen verre overtreffen. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken.

De oorspronkelijke overweging voor het instellen van een Algemene reserve was "het afdekken van het financiële risico van personele inkrimping".Door de invoering van de wet Fido in 2001 werd de Stadsbank geconfronteerd met rijksbeleid dat direct (enige) invloed had op de personele bezetting (minder kredieten verstrekken). Het bestuur werd zich toen bewust van het feit dat wijziging van landelijke regelgeving op dit terrein zou kunnen leiden tot personele mutaties (inkrimping). Daarvoor achtte het bestuur het raadzaam om een Algemene reserve te hanteren opdat de GR niet direct bij dergelijke vraagstukken aan de deuren van de gemeenten hoeft te kloppen indien geld nodig is voor afvloeiingskosten.

Thans is het weerstandsvermogen ook benodigd om te voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Beleid

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de bank beschikt om niet begrote kosten te dekken. Onderdeel van de weerstandscapaciteit zijn de vrij aanwendbare Algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Als gevolg van de door de leden van de GR opgelegde reductiemaatregelen heeft de Stadsbank in 2011 KPMG Accountants gevraagd om advies uit te brengen over de aspecten die van belang zijn bij de bepaling van de minimale omvang van het noodzakelijke weerstandsvermogen van de Stadsbank.

De Algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen en is dus het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit.
Op 29 november 2012 is de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Omtrent de gewenste omvang van het weerstandsvermogen is vooralsnog besloten om aan te sluiten bij het meest recente onderzoek van KPMG uit het najaar van 2011 waarbij omgerekend zo'n 15% van de personeelskosten gehanteerd kan worden als minimale norm en voor de te hanteren bovengrens vooralsnog hier het bestaande beleid te handhaven en de bestaande bovengrens van 45%

voor de komende periode vast te stellen. De praktijk uit het verleden heeft bewezen dat dit voldoende volume is om de risico's af te dekken. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2012.
In 2013 zal het vraagstuk naar de gewenste omvang van het weerstandsvermogen bestuurlijk opnieuw geagendeerd worden.

Momenteel beschikt de bank naast de Algemene Reserve ook over een Bestemmingsreserve Frictiekosten. Het totale saldo van deze reserves is bepalend voor de toetsing van het gewenste weerstandsvermogen.

Op basis van de werkelijke personeelskosten per 31 december 2012 zou de Algemene reserve als weerstandsreserve een maximale bovengrens (45%) van € 2.152.700 mogen hebben. Conform de begroting in de Najaarsnota 2012 is het bedrag van € 196.800 gedoteerd aan de Algemene reserve. Op basis van werkelijke personeelslasten en de werkelijke frictiekosten heeft een onttrekking van € 148.800 plaatsgevonden om de weerstandsreserve op peil te brengen.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves heeft het Algemeen Bestuur het volgende besloten:

	Norm	Dotatie	Beoogde reserve	Opmerking
- Inventaris		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- ICT		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- Vakantiegeld	Feitelijke verplichtingen	Afhankelijk van formatie	Afhankelijk van verplichtingen	Beoogd bedrag is stand van zaken
- Salarisverplichting Enschede		€ 185.000 eenmalig in 2004	In 2014 saldo = 0	Vrijval in 10 jaar
- Personeelsbudget	1,25% geraamde personeelslasten	pm (restant jaarlijks budget)	€ 65.000	
- Borgfonds saneringskredieten	10% uitstaand saldo saneringskredieten	Voorlopig geen jaarlijkse dotatie	Voorlopig geen maximum	Op termijn besluitvorming over jaarlijkse dotatie
- Afbouw Moneycard		€ 150.000 eenmalig in 2011	Vrijval in 2012	Volledig ingezet
- Frictiekosten Organisatie		€ 650.000 eenmalig in 2011	Vrijval in komende jaren	Conform besluit van het AB in november 2011

Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is vereist om niet te voorziene risico's op te kunnen vangen. Voor de bank wordt de weerstandscapaciteit berekend uit: Algemene reserve en bestemmingsreserves.

Weerstandscapaciteit Stadsbank Oost Nederland per 31 december 2012	
Algemene reserve	€ 1.738.000
Bestemmingsreserves	€ 1.245.600
Totaal	€ 2.983.600

Deze middelen gelden voor risico's waarvoor geen specifieke maatregelen kunnen worden getroffen, zoals:

- dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening;
- WW-verplichtingen als gevolg van een dalende omzet;
- wijzigingen in Rijksregelgeving.

Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

Gezien de ouderdom, en de huidige staat van de panden, verwacht de bank de komende jaren enige grote onderhoudsuitgaven. In 2011 een uitgebreide schouw van de panden plaatsgevonden en is op basis daarvan Onderhoudsbeheersplan opgesteld met een daaraan gekoppelde financiële planning voor de komende jaren. Dit Onderhoudsbeheersplan is op 7 juni 2012 ter kennisname in de vergadering van het Algemeen Bestuur gebracht. De kosten van dit onderhoudsplan kunnen gedekt worden uit de nieuw gevormde Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.
Het Onderhoudsbeheersplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Ook zijn voor de komende jaren een groot aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze zullen jaarlijks worden opgenomen in de Meerjarenbegroting.

Financiering

Treasurybeleid

In 2012 zijn in totaal ca. 329.700 girale betalingen ontvangen voor een totaal bedrag van ca. € 116 miljoen. Door middel van ongeveer 876.000 uitgaande betalingen is tevens ca. € 116 miljoen aan betalingen verricht. Daarnaast is in totaal ca. € 1,8 miljoen (€ 2,5 miljoen in 2011) per kas uitbetaald aan rekeninghouders, waarvan € 0,7 miljoen aan kasbetalingen voor de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo en tot 1 april 2012 voor het ISWI.
De overtollige middelen zijn op een depositorekening gezet met een looptijd van 3 maand(en) dan wel indien gunstiger op rekening-courant gehouden. Het bedrag dat gemiddeld in deposito is gegeven bedroeg in 2012 € 8.000.000 tegen een gemiddeld rentepercentage van 1,88 %.
Ultimo 2012 stond € 8.000.000 op deposito bij ABN AMRO.

Vanaf 2013 wordt de verplichting tot schatkistbankieren ingevoerd. De exacte eisen zijn op het moment niet bekend waardoor de gevolgen voor de in deposito gezette overtollige middelen ook niet helemaal in beeld gebracht kunnen worden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor het jaar 2012 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 741.000. Dit betreft het berekende bedrag conform Modelstaat A over het 4e kwartaal van 2012. Er is sprake van een gemiddeld overschot aan vlottende middelen van € 4.804.000.

Renterisiconorm

Ondanks de lichte daling van de saldi op de budgetbeheerrekeningen, is voor het uitzetten van leningen geen vreemd vermogen nodig. Alles wordt gefinancierd met eigen vermogen, derhalve voldoet de bank aan de renterisiconorm in het kader van de wet Fido.

Risico's

In deze risicoparagraaf worden alle voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie.
In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's.

Nr.	Onderwerp	Risico
A	Financiële risico's	
1	Volumebeleid gemeenten	Niet bekend
2	Kredietomzet	Niet bekend
B	Risico's op eigendommen	
1	Aansprakelijkheid schadegevallen	Niet bekend
C	Overige risico's	
1	Overheidsmaatregelen	Niet bekend
2	Software	Niet bekend
3	Beroepsaansprakelijkheid	Niet bekend
4	WIA	Niet bekend

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten
De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet
Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt op termijn een herschikking van de formatie met zich mee. De totale personele inzet ten behoeve van de kredietverlening bedraagt op begrotingsbasis indicatief 1,8 fte (exclusief debiteuren).

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen
Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen
Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software
Voor het gebruikte software-pakket Allegro is een escrow-overeenkomst afgesloten bij het Getronics Business Continuity ("GBC") te Lelystad, waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervanging moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid
Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsuitoefening kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroeps-aansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA
De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hier geen speciale verzekering voor afgesloten.

Bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de algemene programmaverantwoording zal in deze paragraaf aandacht besteed worden aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering.

a. Kostenbewustzijn
In 2012 zijn inkoopvoorwaarden van kracht van geworden en is het inkoopbeleid geformaliseerd. Verder is de bank er in geslaagd op een beperkt aantal kosten posten wat efficiency te behalen.

b. Investeringsbeleid
In 2012 is geïnvesteerd in het traject van digitalisering. Zowel aan de voorkant van het proces waar de postbehandeling geoutsourced is als in het verdere traject. Door middel van een nieuw Document Management System (DMS) is de bank er in geslaagd forse efficiency en kwaliteitsslagen te maken. Met name het "zaakgericht" digitaal archiveren biedt grote voordelen ten opzicht van het digitaal "dossier" archiveren. Verder is de factuurstroom van de organisatie gedigitaliseerd van behandeling tot fiattering en betaling. En aan het eind van het jaar is een start gemaakt met het archiveren van contracten op facilitair vlak. Vervolgstappen zullen zijn de bestuursstukken en de personeelsdossiers.

c. Organisatiestructuur
De organisatie heeft zich in 2012 verder ontwikkeld in het beter faciliteren van de klant. Eén van de grootste speerpunten in deze is de invoering van het telefonisch spreekuur geweest. Van een bereikbaarheid van 60 % met wachttijden van rond de 10 minuten, is de bereikbaarheid naar 97 % gegaan met wachttijden van maximaal 3 minuten. Verder is de administratieve verwerking

van BBR mutaties gecentraliseerd in de Centrale Klanten Administratie op de grens van 2012 naar 2013. De eerste effecten daarvan zullen in 2013 zichtbaar worden.

d. Administratieve organisatie en interne controle

Ook in 2012 was de AO en IC op minimaal hetzelfde niveau als in 2011. Verder is een aanvullende kwaliteitsslag gepland in de uitvoering van de primaire processen door hier speciaal controles op in te zetten.

e. Informatisering en Automatisering

In 2012 is "Mijn Stadsbank" als portal operationeel geworden tegelijk met onze nieuwe website. Deze portal kan bogen op grote belangstelling van onze klanten maar ook van andere kredietbanken. Medio 2012 bleek dat de ingezette koers van de bank de juiste was toen de traditionele BBR-Online website niet meer veilig bleek te zijn.

f. (Management)informatie voorziening

De Management informatie wordt nog steeds verder ontwikkeld en op dit moment wordt gezocht naar mogelijkheden om voor de verschillende processen dashboards te ontwikkelen. De hiermee gepaard gaande financiële investering nopen echter nog tot terughoudendheid. Dat ook hier de opbouw van de informatie goed is opgezet blijkt uit de belangstelling van de Regio Twente die graag gebruik wil maken van de door de bank opgedane ervaringen mbt productontwikkeling en de bewaking hiervan.

g. Marktkansen en -bedreigingen

Steeds meer ontwikkelingen vanuit de "markt" dwingen tot actie. Nu zelfs vanuit de regio de concurrentie lijkt te komen van voormalige bestuursleden en huidige opdrachtgevers is het twee voor twaalf. De ingezette weg van het uitbreiden van Externe Dienstverlening lijkt ook hier een goede keuze te zijn.

Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

CONTROLEVERKLARING

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Colosseum 1
7521 PV Enschede
Postbus 672
7500 AR Enschede
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9857
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan Stadsbank Oost Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in het jaarverslag 2012 op pagina 15 t/m 45 opgenomen) jaarrekening 2012 van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland te Enschede gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en de door het algemeen bestuur bij besluit van 24 november 2011 vastgestelde controleprotocol. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 24 november 2011.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur bij besluit van 24 november 2011 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stadsbank Oost Nederland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Deloitte.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Enschede, 11 april 2013

Deloitte Accountants B.V.

was getekend: H.J. Boere RA

BIJLAGEN

CATEGORISCHE INDELING REKENING

Resultaat 2012

LASTEN (bedragen in €)	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Personeelslasten totaal				
- Eigen personeel	4.783.800	4.835.300	51.500-	5.205.600
- Voormalig personeel	18.200	29.800	11.600-	22.200
- Externe inhuur	776.700	710.000	66.700	129.500
- Overige personeelskosten	457.300	567.700	110.400-	199.700
	6.036.000	6.142.800	106.800-	5.557.000
Rente en Afschrijvingen				
- Rentekosten eigen leningen	117.800	117.600	200	117.600
- Rente kosten PRS-saldi	8.000	8.000	-	13.000
- Betalingsverkeer	201.600	275.700	74.100-	365.900
- Afschrijvingen	264.400	263.900	500	245.200
	591.800	665.200	73.400-	741.700
Huisvesting				
- Onderhoud gebouwen	42.000	44.500	2.500-	128.800
- Huren	7.600	7.600	-	10.400
- Gas, electra en water	54.100	69.600	15.500-	82.800
- Schoonmaakkosten	45.700	56.500	10.800-	56.500
	149.400	178.200	28.800-	278.500
Bureaukosten				
- Porti	174.900	195.000	20.100-	200.400
- Telefoon	113.800	120.000	6.200-	125.000
- Dataverkeer	42.300	44.500	2.200-	69.000
- Druk- en kopieerwerk	145.400	140.000	5.400	208.100
- Overige bureaukosten	6.800	18.000	11.200-	
	483.200	517.500	34.300-	602.500
Beheerskosten				
- ICT kosten	620.500	610.700	9.800	676.000
- Kosten digitalisering	273.100	273.800	700-	
- Reis- en verblijfkosten	80.700	83.500	2.800-	82.100
- Algemene beheerskosten	378.000	292.200	85.800	217.300
- Overige kosten	39.500	38.900	600	30.300
	1.391.800	1.299.100	92.700	1.005.700
Dotaties voorzieningen	245.800	236.100	9.700	57.000
TOTAAL LASTEN	8.898.000	9.038.900	140.900-	8.242.400

BATEN (bedragen in €)	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Bijdrage bestaanskosten				
- Bijdrage gemeenten	2.040.500	2.105.700	65.200-	2.098.000
	2.040.500	2.105.700	65.200-	2.098.000
Preventie & Voorlichting				
- Opbrengsten Preventie & Voorlichting	2.200	3.400	1.200-	-
	2.200	3.400	1.200-	-
Indicatiestelling				
- Integrale indicatie	1.254.700	1.315.400	60.700-	1.501.100
- Crisis-interventie	39.900	54.600	14.700-	60.500
- Extra intake-faciliteiten	3.700	4.200	500-	17.400
	1.298.300	1.374.200	75.900-	1.579.000
Informatie en Advies				
- Budgetadvies	100	100	-	1.000
	100	100	-	1.000
Kredietverstrekking				
- Sociale lening	296.300	287.000	9.300	283.900
- Herfinanciering schulden	78.600	82.200	3.600-	112.400
- Saneringskredieten	33.700	34.000	300-	40.200
	408.600	403.200	5.400	436.500
Stabilisatie & Herstel				
- Start	237.500	243.100	5.600-	341.200
- Beheer	2.812.100	2.722.000	90.100	2.846.300
- Beëindiging	51.700	62.900	11.200-	75.200
- Uitstroom	300	500	200-	2.800
- Beschermingsbewind	251.500	222.900	28.600	184.500
	3.353.100	3.251.400	101.700	3.450.000
Minnelijk schuldregelen				
- Bemiddelingstrajecten	694.300	741.500	47.200-	684.400
- Betalingsregelingen	600	600	-	59.300
- Schuldbemiddelingen	443.200	458.300	15.100-	393.900
- FW faciliteiten	241.300	242.500	1.200-	164.300
	1.379.400	1.442.900	63.500-	1.301.900
Coaching				
- Budgetcoaching	-	-	-	-
	-	-	-	-
Nazorg				
- Nazorg	-	-	-	-
	-	-	-	-
Beschikbaarheidsnuttigheid				
- Kasdiensten	15.500	16.700	1.200-	18.500
- Meldpunt Huurschulden	-	-	-	-
- Vergoeding voor diensten op locatie	165.800	137.800	28.000	233.800
- BBR Beheer persoonsgebonden budget	600	2.900	2.300-	-
	181.900	157.400	24.500	252.300
Overige Baten				
- Opbrengst Deposito	149.900	150.000	100-	100.000
- Huuropbrengsten	3.000	3.000	-	-
- Overige baten	194.400	161.100	33.300	2.900
	347.300	314.100	33.200	102.900
TOTAAL BATEN	9.011.400	9.052.400	41.000-	9.221.600

	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
TOTAAL LASTEN	8.898.000	9.038.900	140.900-	8.242.400
TOTAAL BATEN	9.011.400	9.052.400	41.000-	9.221.600
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	113.400	13.500	99.900	979.200
Mutaties reserves				
Res. Onderhoud	504.000-	104.000-	400.000-	21.700
Res. Salarisverplichting	18.500-	18.500-	-	18.500-
Res. Personeel	21.700	15.200	6.500	15.200
Res. Vakantiegeld	12.300-	15.000	27.300-	24.400
Res. Borgfonds Saneringskredieten	13.500-	-	13.500-	-
Res. Afbouw Moneycard	150.000-	150.000-	-	50.000
Res. Frictiekosten Organisatie	235.300-	360.900-	125.600	-
Res. Inventaris	200.000	-	200.000	-
Res. Software	200.000	-	200.000	-
Algemene reserve	48.000	196.800	148.800-	56.500-
	463.900-	406.400-	57.500-	36.300
RESULTAAT NA BESTEMMING	577.300	419.900	157.400	942.900

BEREKENING VAN DE AFREKENING MET DE DEELNEMENDE GEMEENTEN OVER HET JAAR 2012

Afrekening standaarddienstverlening per deelnemende gemeente over het jaar 2012

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard Dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud.	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar dienstverl.	Totaal bijdrage standaard voor resultaat	Saldo na bestemming	Totaal bijdrage standaard dienstverlening na resultaat	Totaal bijdrage gemeenten begroting (excl. add. dienstverlening)	Verschil Begroting (excl. add.dienstver.) Jaarrekening (excl. add. dienstverlening)
Aalten	**11.195**	79.968	29.861	16.785	126.614	9.449	117.166	121.661	-4.495
Almelo	**31.598**	626.434	84.284	131.488	842.206	62.850	779.356	827.202	-47.846
Berkelland	**18.288**	140.310	48.781	29.451	218.542	16.309	202.233	218.476	-16.243
Borne	**9.001**	88.990	24.009	18.679	131.677	9.826	121.851	123.169	-1.318
Bronckhorst	**15.193**	82.701	40.525	17.359	140.586	10.491	130.095	134.109	-4.015
Dinkelland	**9.740**	51.264	25.980	10.760	88.005	6.567	81.438	81.215	222
Enschede	**77.160**	1.558.853	205.815	327.201	2.091.868	156.105	1.935.763	2.007.118	-71.355
Haaksbergen	**9.865**	71.509	26.314	15.010	112.832	8.420	104.412	110.980	-6.568
Hellendoorn	**14.129**	94.679	37.687	19.873	152.239	11.361	140.878	148.147	-7.269
Hengelo OV	**36.245**	619.899	96.679	130.116	846.694	63.184	783.510	848.581	-65.071
Hof van Twente	**14.575**	140.848	38.877	29.564	209.289	15.618	193.671	207.712	-14.041
Lochem	**14.005**	98.058	37.357	20.582	155.996	11.641	144.355	149.078	-4.723
Losser	**9.144**	81.447	24.390	17.096	122.933	9.174	113.760	115.641	-1.882
Montferland	**14.535**	175.638	38.770	36.866	251.275	18.751	232.523	230.033	2.490
Oldenzaal	**13.679**	185.507	36.487	38.938	260.932	19.472	241.460	250.876	-9.416
Oost Gelre	**12.018**	84.744	32.057	17.788	134.588	10.044	124.544	132.265	-7.720
Oude IJsselstreek	**16.561**	191.932	44.174	40.286	276.393	20.626	255.767	266.177	-10.410
Rijssen - Holten	**13.650**	68.575	36.410	14.394	119.378	8.909	110.470	115.937	-5.467
Tubbergen	**7.756**	20.489	20.688	4.301	45.478	3.394	42.085	43.087	-1.002
Twenterand	**12.678**	158.876	33.817	33.348	226.040	16.868	209.172	222.738	-13.566
Wierden	**9.034**	57.462	24.097	12.061	93.621	6.986	86.634	92.779	-6.144
Winterswijk	**12.443**	182.498	33.190	38.306	253.994	18.954	235.040	255.225	-20.185
Totaal	**382.492**	**€ 4.860.682**	**€ 1.020.250**	**€ 1.020.250**	**€ 6.901.182**	**€ 515.000**	**€ 6.386.182**	**€ 6.702.206**	**€ 316.024-**

**** cf. CBS statistiek 2012***

Afrekening additionele dienstverlening per deelnemende gemeente over het jaar 2012

Gemeente	Totaal bijdrage additionele dienstverlening
Aalten	1.553
Almelo	48.490
Berkelland	11.898
Borne	36.098
Bronckhorst	1.963
Dinkelland	23.216
Enschede	195.204
Haaksbergen	778
Hellendoorn	5.286
Hengelo OV	70.312
Hof van Twente	9.176
Lochem	25.906
Losser	5.802
Montferland	6.069
Oldenzaal	32.555
Oost Gelre	4.458
Oude IJsselstreek	20.639
Rijssen - Holten	40.021
Tubbergen	-
Twenterand	53.848
Wierden	924
Winterswijk	11.282
Totaal	**€ 605.478**

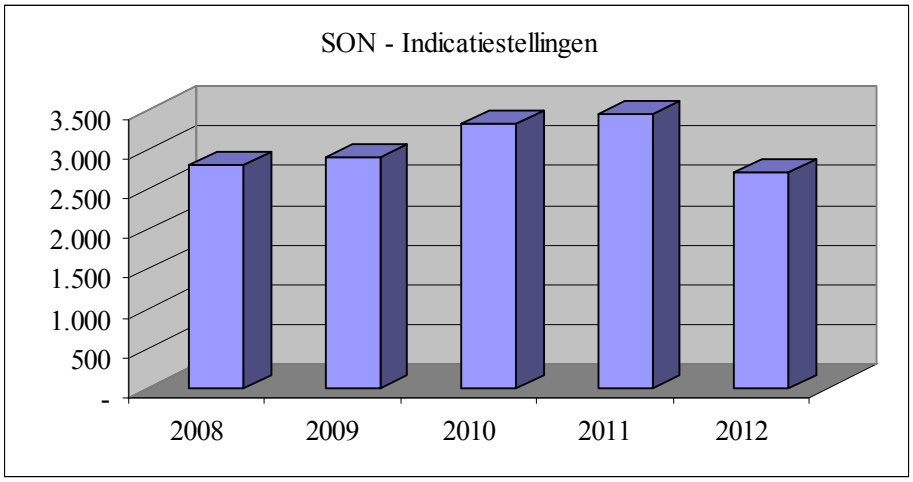
Definitieve afrekening per gemeente 2012

Gemeente	Totaal bijdrage standaard na resultaat	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage 2012 (incl. add. dienstv.)
Aalten	117.166	1.553	118.718
Almelo	779.356	48.490	827.846
Berkelland	202.233	11.898	214.131
Borne	121.851	36.098	157.949
Bronckhorst	130.095	1.963	132.058
Dinkelland	81.438	23.216	104.653
Enschede	1.935.763	195.204	2.130.967
Haaksbergen	104.412	778	105.190
Hellendoorn	140.878	5.286	146.164
Hengelo OV	783.510	70.312	853.822
Hof van Twente	193.671	9.176	202.847
Lochem	144.355	25.906	170.262
Losser	113.760	5.802	119.562
Montferland	232.523	6.069	238.592
Oldenzaal	241.460	32.555	274.015
Oost Gelre	124.544	4.458	129.002
Oude IJsselstreek	255.767	20.639	276.407
Rijssen - Holten	110.470	40.021	150.490
Tubbergen	42.085	-	42.085
Twenterand	209.172	53.848	263.020
Wierden	86.634	924	87.559
Winterswijk	235.040	11.282	246.321
Totaal	**€ 6.386.182**	**€ 605.478**	**€ 6.991.660**

STATISTISCHE GEGEVENS

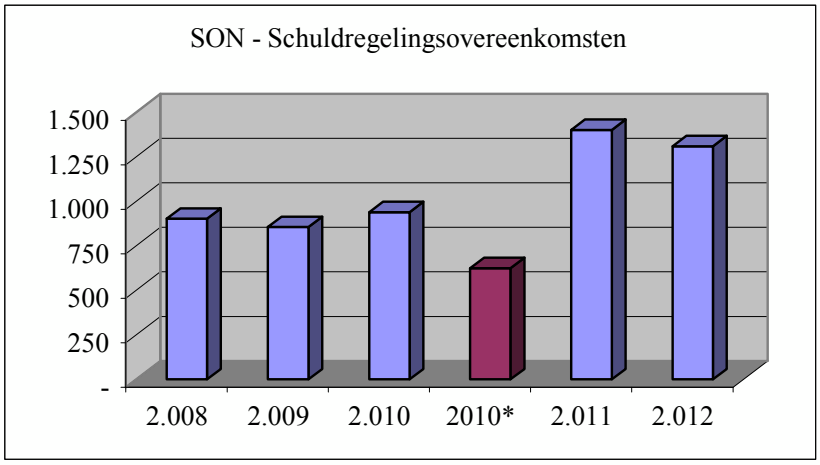
A. Fase I - Indicatiestellingen

	2008	2009	2010		2011		2012	
Indicatiestellingen	*Aanvragen*	*Aanvragen*	*Indicatie-stellingen*	*Waarvan Crisis*	*Indicatie-stellingen*	*Waarvan Crisis*	*Indicatie-stellingen*	*Waarvan Crisis*
Aalten	34	43	44	2	41	4	47	3
Almelo	360	388	555	14	515	29	340	21
Berkelland	80	71	81	-	83	-	88	-
Borne	47	52	66	8	50	4	63	5
Bronckhorst	38	65	61	3	56	2	60	2
Dinkelland	27	27	41	9	31	2	31	4
Enschede	1.212	1.135	1.068	166	1.110	109	849	63
Haaksbergen	33	29	45	-	44	-	25	-
Hellendoorn	31	40	25	-	24	-	33	-
Hengelo Ov.	264	284	382	26	508	60	392	37
Hof van Twente	58	67	95	11	98	3	79	7
Lochem	50	61	51	-	64	-	67	1
Losser	44	60	72	7	69	3	43	-
Montferland	94	95	121	5	116	12	125	1
Oldenzaal	88	117	125	9	122	5	105	4
Oost Gelre	46	40	60	3	61	2	34	2
Oude IJsselstreek	92	100	137	5	131	10	99	3
Rijssen-Holten	36	19	30	3	55	1	8	-
Tubbergen	10	5	13	-	14	2	12	1
Twenterand	75	93	97	10	83	3	101	5
Wierden	15	23	43	-	34	3	17	1
Winterswijk	74	71	107	13	132	2	93	1
Totaal:	**2.808**	**2.885**	**3.319**	**294**	**3.441**	**256**	**2.711**	**161**

B. Fase II – Schulden oplossen (Schuldregelingsovereenkomst)

	2008	2009	2010		2011	2012
Schuldregelings-overeenkomsten	*Fase II*	*Fase II*	*Fase II**	*Fase II***	*Fase II*	*Fase II*
Aalten	13	12	17	25	12	23
Almelo	148	158	145	77	189	156
Berkelland	23	25	26	13	43	40
Borne	19	13	18	5	15	24
Bronckhorst	14	15	15	25	28	16
Dinkelland	6	5	12	2	15	11
Enschede	281	276	308	218	518	424
Haaksbergen	11	8	13	17	29	23
Hellendoorn	24	23	16	16	13	32
Hengelo Ov.	110	63	107	54	142	175
Hof van Twente	26	19	28	15	31	37
Lochem	13	8	16	14	28	35
Losser	19	22	13	10	29	21
Montferland	44	41	26	18	47	42
Oldenzaal	25	33	33	22	44	44
Oost Gelre	22	17	17	7	25	23
Oude IJsselstreek	34	36	38	36	61	45
Rijssen-Holten	10	14	11	-	18	15
Tubbergen	3	5	5	-	5	5
Twenterand	25	39	45	25	43	40
Wierden	9	8	12	2	22	15
Winterswijk	23	16	19	23	44	64
Totaal:	**902**	**856**	**940**	**624**	**1.401**	**1.310**

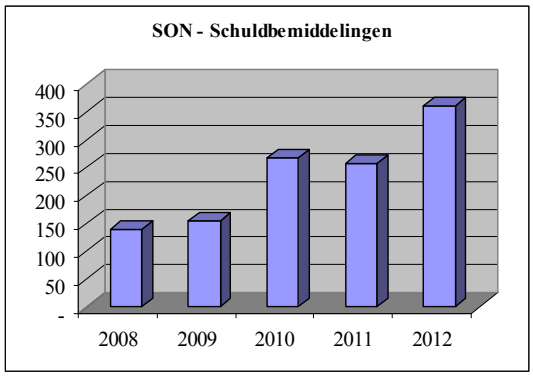

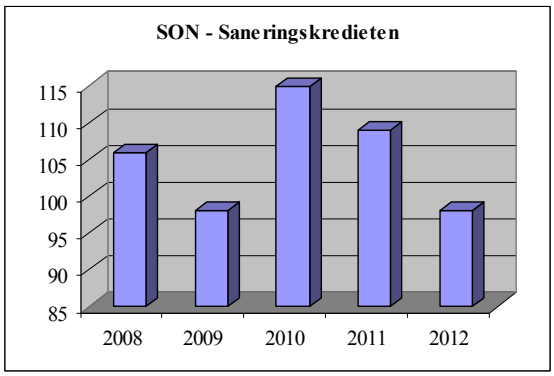
*Schuldregelingsovereenkomsten waarvoor de aanvraag in 2009 is ingediend

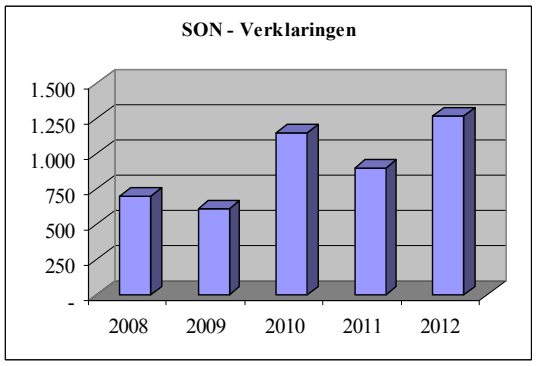
C. Fase III – Schulden opgelost

	2008			2009				2010				2011				2012			
Schulden opgelost door middel van	*SB*	*SK*	*Wsnp*	*SB*	*SK*	*HF**	*Wsnp*	*SB*	*SK*	*HF**	*Wsnp*	*SB*	*SK*	*HF**	*Wsnp*	*SB*	*SK*	*HF**	*Wsnp*
Aalten	4	1	18	1	1	5	5	8	3	3	31	5	1	1	11	3	3	2	24
Almelo	13	9	100	31	24	14	111	43	18	11	190	31	8	9	111	56	7	3	169
Berkelland	2	3	22	8	-	4	17	6	2	3	26	9	2	2	23	12	-	4	44
Borne	3	4	13	3	-	3	18	3	1	6	19	2	1	7	17	4	1	1	21
Bronckhorst	5	7	5	1	-	5	10	7	2	4	25	4	4	2	18	4	1	3	22
Dinkelland	2	1	13	1	-	-	7	2	2	-	5	2	1	1	13	4	-	-	12
Enschede	33	20	249	49	19	81	203	86	30	77	349	106	45	54	354	107	38	40	404
Haaksbergen	2	1	15	-	-	1	4	1	1	2	30	5	4	1	21	8	2	3	22
Hellendoorn	3	4	9	5	2	4	17	12	-	4	43	5	2	-	14	8	1	-	27
Hengelo Ov.	17	19	57	11	12	23	57	21	9	19	102	28	18	21	72	58	13	6	126
Hof van Twente	4	5	10	3	7	7	12	8	4	5	24	9	2	5	29	14	2	3	28
Lochem	5	1	7	1	-	2	7	2	-	1	20	4	1	1	27	7	5	1	22
Losser	6	2	13	3	4	6	10	4	1	7	26	5	3	4	27	6	2	4	18
Montferland	12	7	30	10	10	19	20	13	5	14	42	7	2	2	17	10	2	2	51
Oldenzaal	4	5	29	5	6	4	16	9	8	8	36	10	3	3	27	11	8	6	34
Oost Gelre	4	2	13	4	1	21	13	5	5	12	17	4	1	4	10	7	2	2	22
Oude IJsselstreek	6	9	32	5	3	37	14	15	5	20	43	10	4	3	42	15	-	-	58
Rijssen-Holten	3	-	10	2	3	4	14	-	2	1	16	-	-	1	8	5	1	2	28
Tubbergen	-	1	2	-	1	-	5	1	1	-	3	1	1	-	1	4	2	-	5
Twenterand	2	2	25	7	4	6	34	10	9	1	68	4	4	1	20	8	-	-	53
Wierden	1	1	4	-	1	1	8	4	2	-	10	2	-	-	19	4	-	-	20
Winterswijk	9	2	23	4	-	18	9	9	5	22	26	5	2	16	19	6	8	3	59
Totaal:	**140**	**106**	**699**	**154**	**98**	**265**	**611**	**269**	**115**	**220**	**1.151**	**258**	**109**	**138**	**900**	**361**	**98**	**85**	**1.269**

*herfinancieringen worden vanaf 2009 vermeld

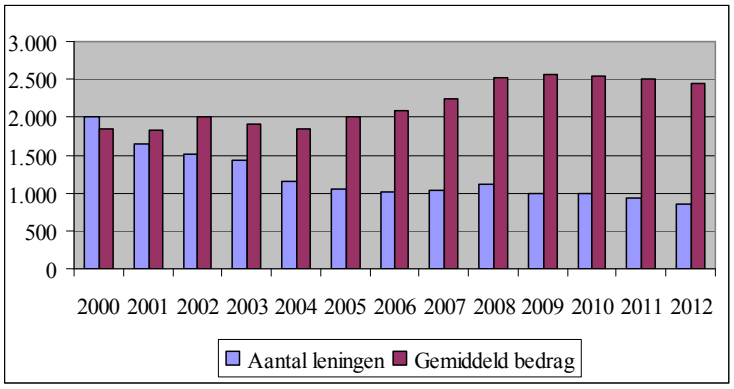

D. Kredietverstrekking

Jaar	Aantal leningen	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Index 2000=100
2000	2.016	€ 3.712.496	€ 1.842	100
2001	1.640	€ 3.000.265	€ 1.829	99
2002	1.514	€ 3.047.952	€ 2.013	109
2003	1.428	€ 2.718.001	€ 1.903	103
2004	1.157	€ 2.138.365	€ 1.848	100
2005	1.053	€ 2.109.726	€ 2.004	109
2006	1.006	€ 2.097.731	€ 2.085	113
2007	1.039	€ 2.338.698	€ 2.251	122
2008	1.119	€ 2.828.436	€ 2.528	137
2009	987	€ 2.532.856	€ 2.566	139
2010	988	€ 2.517.233	€ 2.548	138
2011	931	€ 2.329.882	€ 2.503	136
2012	**860**	**€ 2.093.372**	**€ 2.434**	**132**

Jaar	Uitstaand saldo	Index (2005=100)	Toename / afname Uitstaand saldo
2005	€ 3.989.770	100	
2006	€ 3.883.017	97	€ 106.753-
2007	€ 4.005.838	100	€ 16.068
2008	€ 4.544.393	114	€ 554.623
2009	€ 4.663.855	117	€ 674.085
2010	€ 4.614.790	116	€ 625.020
2011	€ 4.388.531	110	€ 398.761
2012	**€ 4.126.406**	**103**	**€ 136.636**

Borgstellingen ten opzichte van totaal aantal leningen

Borgstellingen t.o.v. totaal aantal leningen	2008	2009	2010	2011	2012
Aantal met borg gsd	259	205	145	129	153
Aantal met instelling borg	6	5	2	1	-
Aantal met persoonl. borg	-	1	1	2	1
Aantal met borg SON	65	84	105	95	98
Aantal zonder borg	789	692	735	704	608
Totaal aantal:	**1.119**	**987**	**988**	**931**	**860**
Omzet met borg gsd	839.389	598.717	397.746	434.447	432.250
Omzet met instelling borg	30.515	108.780	37.750	4.080	-
Omzet met persoonl. borg	-	1.620	11.548	9.000	1.500
Omzet met borg SON	190.599	267.110	287.005	192.998	176.570
Omzet zonder borg	1.767.933	1.556.629	1.783.184	1.689.357	1.483.052
Totaal omzet:	**2.828.436**	**2.532.856**	**2.517.233**	**2.329.882**	**2.093.372**

Verdeling uitbetaalde leningen naar looptijdklassen

Looptijdklassen	2008	2009	2010	2011	2012
0-12 maanden	33	35	29	28	26
13-24 maanden	138	121	128	120	89
25-36 maanden	646	556	531	474	441
27-48 maanden	114	94	106	107	104
49-60 maanden	188	181	193	202	200
boven 60 maanden	-	-	1	-	-
Totaal:	**1.119**	**987**	**988**	**931**	**860**

Verdeling uitbetaalde leningen naar inkomensklassen

	2008			2009			2010			2011			2012		
Netto inkomen per maand	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag
tot 700	4	€ 3.698	€ 925	3	€ 4.127	€ 1.376	5	€ 9.928	€ 1.986	9	€ 11.069	€ 1.230	3	€ 6.095	€ 2.032
701 - 800	18	€ 34.956	€ 1.942	23	€ 41.380	€ 1.799	17	€ 29.322	€ 1.725	8	€ 17.028	€ 2.129	4	€ 6.279	€ 1.570
801 - 900	299	€ 552.961	€ 1.849	237	€ 468.959	€ 1.979	225	€ 441.656	€ 1.963	186	€ 339.122	€ 1.823	192	€ 384.644	€ 2.003
901 - 1.000	240	€ 503.867	€ 2.099	204	€ 390.846	€ 1.916	241	€ 451.601	€ 1.874	233	€ 444.096	€ 1.906	215	€ 411.014	€ 1.912
1.001 - 1.100	202	€ 492.399	€ 2.438	195	€ 454.976	€ 2.333	180	€ 424.282	€ 2.357	157	€ 399.076	€ 2.542	169	€ 394.118	€ 2.332
1.101 - 1.300	260	€ 807.700	€ 3.107	226	€ 629.845	€ 2.787	201	€ 582.655	€ 2.899	224	€ 634.385	€ 2.832	190	€ 515.230	€ 2.712
1.301 - 1.700	65	€ 235.381	€ 3.621	67	€ 275.467	€ 4.111	78	€ 346.039	€ 4.436	84	€ 297.837	€ 3.546	62	€ 231.899	€ 3.740
1.701 - 2.500	27	€ 141.289	€ 5.233	29	€ 193.792	€ 6.682	33	€ 185.386	€ 5.618	25	€ 149.727	€ 5.989	25	€ 144.093	€ 5.764
boven 2.500	4	€ 56.185	€ 14.046	3	€ 73.465	€ 24.488	8	€ 46.364	€ 5.796	4	€ 32.546	€ 8.136	-		€ -
nb										1	€ 4.995	€ 4.995	-		€ -
Totaal:	**1.119**	**€ 2.828.436**	**€ 2.528**	**987**	**€ 2.532.856**	**€ 2.566**	**988**	**€ 2.517.233**	**€ 2.548**	**931**	**€ 2.329.882**	**€ 2.503**	**860**	**€ 2.093.372**	**€ 2.434**

Verdeling uitbetaalde leningen naar bedragsklassen

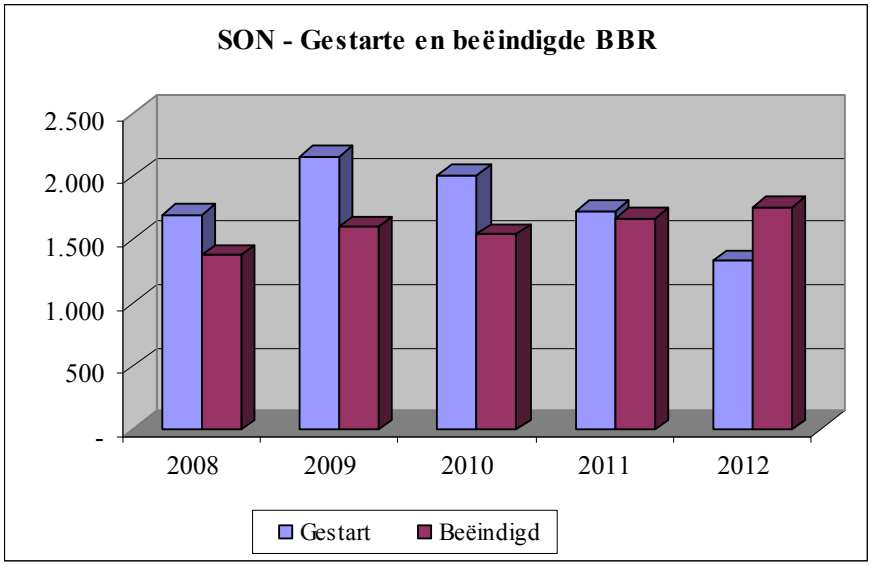
	2008			2009			2010			2011			2012		
Netto bedragsklasse	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag
tot 700	41	€ 22.325	€ 545	43	€ 23.236	€ 540	34	€ 18.450	€ 543	32	€ 17.824	€ 557	29	€ 16.332	€ 563
701 - 1.100	97	€ 91.882	€ 947	75	€ 71.588	€ 955	62	€ 58.097	€ 937	62	€ 59.547	€ 960	52	€ 49.990	€ 961
1.101 - 2.300	495	€ 842.388	€ 1.702	460	€ 797.723	€ 1.734	449	€ 761.736	€ 1.697	424	€ 716.339	€ 1.689	383	€ 640.574	€ 1.673
2.301 - 3.400	286	€ 776.012	€ 2.713	258	€ 695.932	€ 2.697	275	€ 752.526	€ 2.736	245	€ 683.391	€ 2.789	261	€ 719.470	€ 2.757
3.401 - 4.500	84	€ 318.376	€ 3.790	58	€ 217.560	€ 3.751	80	€ 303.400	€ 3.793	89	€ 335.625	€ 3.771	82	€ 306.206	€ 3.734
4.501 - 6.800	83	€ 454.429	€ 5.475	57	€ 312.049	€ 5.475	56	€ 311.778	€ 5.567	57	€ 310.572	€ 5.449	31	€ 166.726	€ 5.378
6.801 - 9.000	20	€ 151.446	€ 7.572	15	€ 113.753	€ 7.584	20	€ 154.120	€ 7.706	12	€ 91.579	€ 7.632	15	€ 118.119	€ 7.875
9.001 - 15.000	9	€ 93.358	€ 10.373	15	€ 164.500	€ 10.967	10	€ 104.839	€ 10.484	9	€ 98.760	€ 10.973	7	€ 75.955	€ 10.851
15.001 - 20.000	3	€ 54.003	€ 18.001	2	€ 33.229	€ 16.614	1	€ 17.287	€ 17.287	1	€ 16.245	€ 16.245	-	€ -	€ -
20.001 - 25.000	1	€ 24.218	€ 24.218	3	€ 68.286	€ 22.762	-	€ -	€ -	-	€ -	€ -	-	€ -	€ -
boven 25.000	-	€ -	€ -	1	€ 35.000	€ 35.000	1	€ 35.000	€ 35.000	-	€ -	€ -	-	€ -	€ -
Totaal:	**1.119**	**€ 2.828.436**	**€ 2.528**	**987**	**€ 2.532.856**	**€ 2.566**	**988**	**€ 2.517.233**	**€ 2.548**	**931**	**€ 2.329.882**	**€ 2.503**	**860**	**€ 2.093.372**	**€ 2.434**

Verdeling uitbetaalde leningen naar leeftijdsgroepen

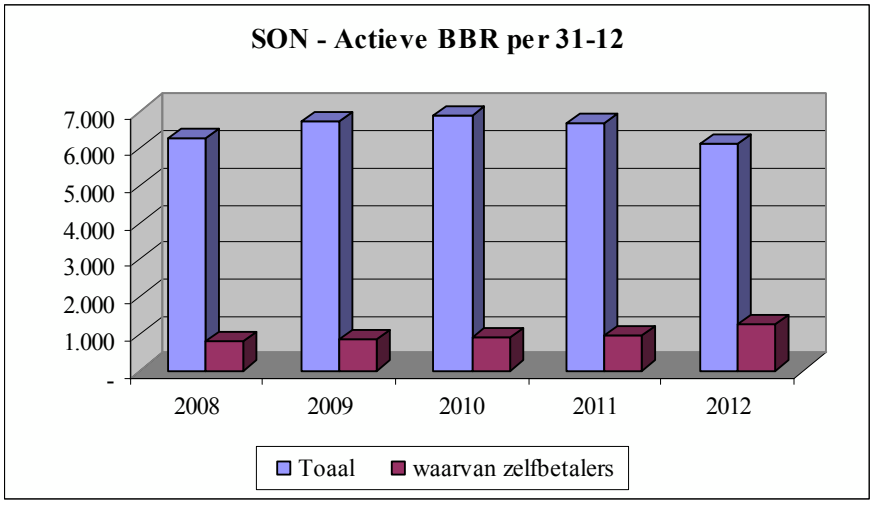
	2008			2009			2010			2011			2012		
Leeftijdsgroepen	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag	Aantal	Netto bedrag	Gemiddeld bedrag
tot 20 jr.	12	€ 21.680	€ 1.807	7	€ 15.252	€ 2.179	10	€ 21.535	€ 2.153	11	€ 27.224	€ 2.475	18	€ 39.075	€ 2.171
21 - 30 jr.	221	€ 521.686	€ 2.361	178	€ 444.490	€ 2.497	176	€ 441.681	€ 2.510	126	€ 308.680	€ 2.450	147	€ 355.411	€ 2.418
31 - 40 jr.	267	€ 726.637	€ 2.721	256	€ 771.045	€ 3.012	203	€ 535.180	€ 2.636	195	€ 488.879	€ 2.507	173	€ 454.977	€ 2.630
41 - 50 jr.	265	€ 763.309	€ 2.880	237	€ 649.546	€ 2.741	236	€ 663.554	€ 2.812	206	€ 594.412	€ 2.885	199	€ 499.373	€ 2.509
51 - 60 jr.	194	€ 460.026	€ 2.371	171	€ 376.389	€ 2.201	207	€ 508.616	€ 2.457	221	€ 527.707	€ 2.388	189	€ 451.460	€ 2.389
61 - 70 jr.	120	€ 249.234	€ 2.077	98	€ 200.259	€ 2.043	115	€ 277.565	€ 2.414	128	€ 275.224	€ 2.150	89	€ 213.951	€ 2.404
boven 70 jr.	40	€ 85.864	€ 2.147	40	€ 75.876	€ 1.897	41	€ 69.102	€ 1.685	44	€ 107.754	€ 2.449	45	€ 79.124	€ 1.758
Totaal:	**1.119**	**€ 2.828.436**	**€ 2.528**	**987**	**€ 2.532.856**	**€ 2.566**	**988**	**€ 2.517.233**	**€ 2.548**	**931**	**€ 2.329.882**	**€ 2.503**	**860**	**€ 2.093.372**	**€ 2.434**

E. Budgetbeheer

	2008					2009					2010				
Budgetbeheer	*Aanvraag*	*Gestart*	*Beëindigd*	*Actief per 31-12*	*waarvan zelfbet.*	*Aanvraag*	*Gestart*	*Beëindigd*	*Actief per 31-12*	*waarvan zelfbet.*	*Aanvraag*	*Gestart*	*Beëindigd*	*Actief per 31-12*	*waarvan zelfbet.*
Aalten	34	25	18	107	-	40	21	28	95	4	28	35	16	107	5
Almelo	348	258	197	934	74	470	369	228	1.059	109	434	350	276	1.089	127
Berkelland	82	48	37	151	18	84	52	44	158	25	83	48	45	153	29
Borne	43	37	17	126	17	34	32	23	138	13	44	30	34	129	13
Bronckhorst	30	24	17	86	1	53	29	24	86	1	39	40	33	92	1
Dinkelland	23	20	6	45	3	22	24	13	58	4	27	16	8	63	3
Enschede	927	625	507	2.021	290	963	769	552	2.199	316	780	605	493	2.174	323
Haaksbergen	31	19	9	66	4	37	24	13	79	6	39	31	20	88	6
Hellendoorn	31	33	35	131	9	47	44	36	140	11	27	19	20	133	15
Hengelo Ov.	253	206	240	868	248	277	241	231	874	217	308	250	170	909	233
Hof van Twente	50	36	26	143	9	55	50	28	166	10	69	56	38	180	11
Lochem	44	26	18	67	6	62	27	20	72	6	49	26	15	78	10
Losser	38	33	23	126	23	54	47	30	146	20	61	43	41	148	18
Montferland	84	54	23	203	1	78	54	51	209	4	68	52	51	196	4
Oldenzaal	78	56	37	206	15	110	87	49	250	16	89	74	53	268	15
Oost Gelre	42	26	11	135	4	35	26	38	121	3	44	34	32	128	4
Oude IJsselstreek	68	44	47	271	3	86	58	58	249	5	87	90	65	268	2
Rijssen-Holten	43	30	27	113	21	41	42	24	130	21	49	44	24	140	14
Tubbergen	9	5	5	25	-	7	7	4	30	2	6	3	6	23	3
Twenterand	71	48	30	143	20	97	78	36	176	20	79	59	34	201	16
Wierden	12	7	14	72	10	35	29	22	81	10	43	39	24	90	10
Winterswijk	70	38	35	211	6	58	47	44	205	5	85	65	42	229	4
Recentelijk verhuisd:				6	6				13	7				8	8
Totaal:	**2.411**	**1.698**	**1.379**	**6.256**	**788**	**2.745**	**2.157**	**1.596**	**6.734**	**835**	**2.538**	**2.009**	**1.540**	**6.894**	**874**

	2011					2012				
Budgetbeheer	*Aanvraag*	*Gestart*	*Beëindigd*	*Actief per 31-12*	*waarvan zelfbet.*	*Aanvraag*	*Gestart*	*Beëindigd*	*Actief per 31-12*	*waarvan zelfbet.*
Aalten	21	14	23	96	13	32	22	26	91	13
Almelo	316	269	266	1.035	148	205	150	295	863	294
Berkelland	77	49	33	169	29	74	38	35	164	42
Borne	27	24	39	111	19	34	25	37	99	26
Bronckhorst	33	26	32	85	4	33	23	20	85	8
Dinkelland	11	12	12	65	4	16	12	19	58	7
Enschede	696	568	536	2.139	324	585	417	549	1.988	379
Haaksbergen	44	31	15	101	6	22	21	22	101	10
Hellendoorn	26	21	28	127	14	32	29	32	123	16
Hengelo Ov.	272	254	221	864	215	257	190	234	775	219
Hof van Twente	63	61	51	181	21	51	34	41	172	32
Lochem	47	38	22	85	9	50	35	24	93	13
Losser	38	31	37	138	23	28	21	45	113	28
Montferland	65	48	47	186	9	60	45	53	169	9
Oldenzaal	68	50	54	254	21	73	52	67	232	31
Oost Gelre	26	21	27	120	4	38	23	35	107	3
Oude IJsselstreek	68	46	69	236	4	70	51	63	226	16
Rijssen-Holten	35	28	30	131	21	41	37	32	129	21
Tubbergen	11	8	6	25	3	6	7	6	26	3
Twenterand	57	46	36	206	19	68	44	46	196	47
Wierden	26	22	16	94	11	17	15	19	90	15
Winterswijk	64	55	64	210	3	66	38	56	182	4
Recentelijk verhuisd:				17	16				15	15
Totaal:	**2.091**	**1.722**	**1.664**	**6.675**	**940**	**1.858**	**1.329**	**1.756**	**6.097**	**1.251**

STATISTISCHE GEGEVENS PER VESTIGING EN GEMEENTE

Stadsbank Oost Nederland – SON

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	2.711
	2.1.2 Crisis-interventie	161
	2.2.1 Kredietbeoordeling	1.631
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	676
	netto bedrag	*€ 1.667.122*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.466*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	85
	netto bedrag	*€ 253.220*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.979*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	1.329
	waarvan zelfbetalers	101
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	6.097
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*1.251*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	1.756
	waarvan zelfbetalers	277
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	273
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	1.310
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	5
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	361
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	684
	6.4.1 Saneringskrediet	99
	netto bedrag	*€ 173.031*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.748*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	1.269

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	3.441
	2.1.2 Crisis-interventie	256
	2.2.1 Kredietbeoordeling	1.871
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	684
	netto bedrag	*€ 1.691.198*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.473*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	138
	netto bedrag	*€ 419.421*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.039*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	1.722
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	6.675
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*940*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	1.664
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	126
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	1.401
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	145
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	257
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	562
	6.4.1 Saneringskrediet	109
	netto bedrag	*€ 219.262*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.012*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	900

**Actief per 31-12-2011*

Vestiging Almelo

2012

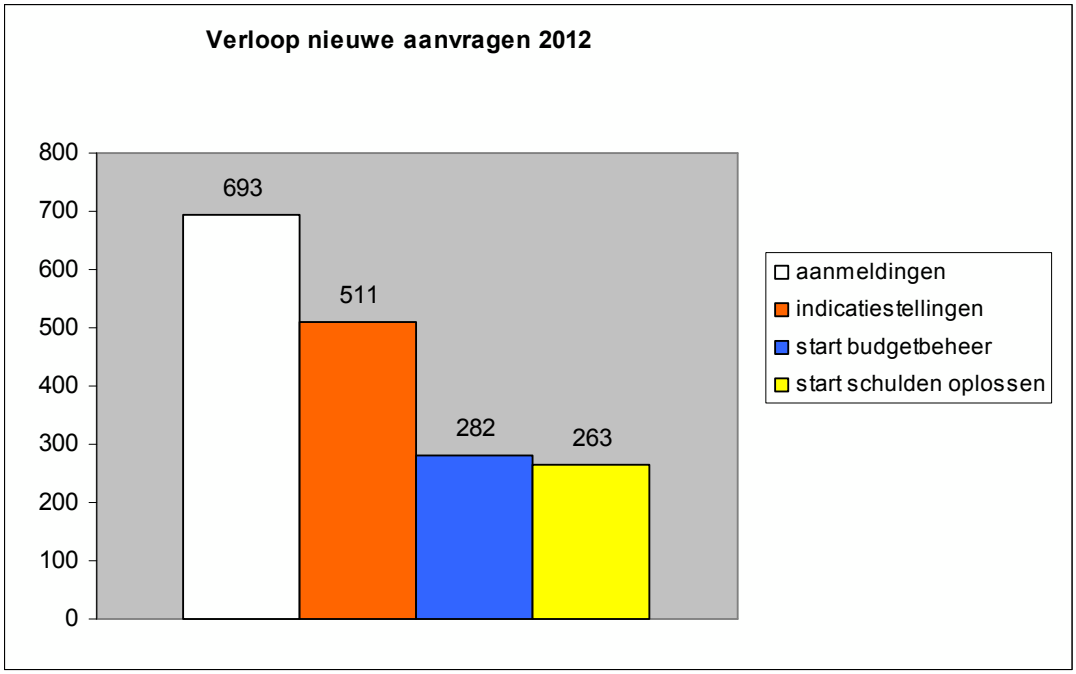
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	511
	2.1.2 Crisis-interventie	28
	2.2.1 Kredietbeoordeling	431
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	167
	netto bedrag	*€ 460.547*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.758*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	5
	netto bedrag	*€ 34.361*
	gemiddeld bedrag	*€ 6.872*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	282
	waarvan zelfbetalers	62
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.427
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*396*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	430
	waarvan zelfbetalers	90
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	57
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	263
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	2
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	85
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	146
	6.4.1 Saneringskrediet	12
	netto bedrag	*€ 17.930*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.494*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	302

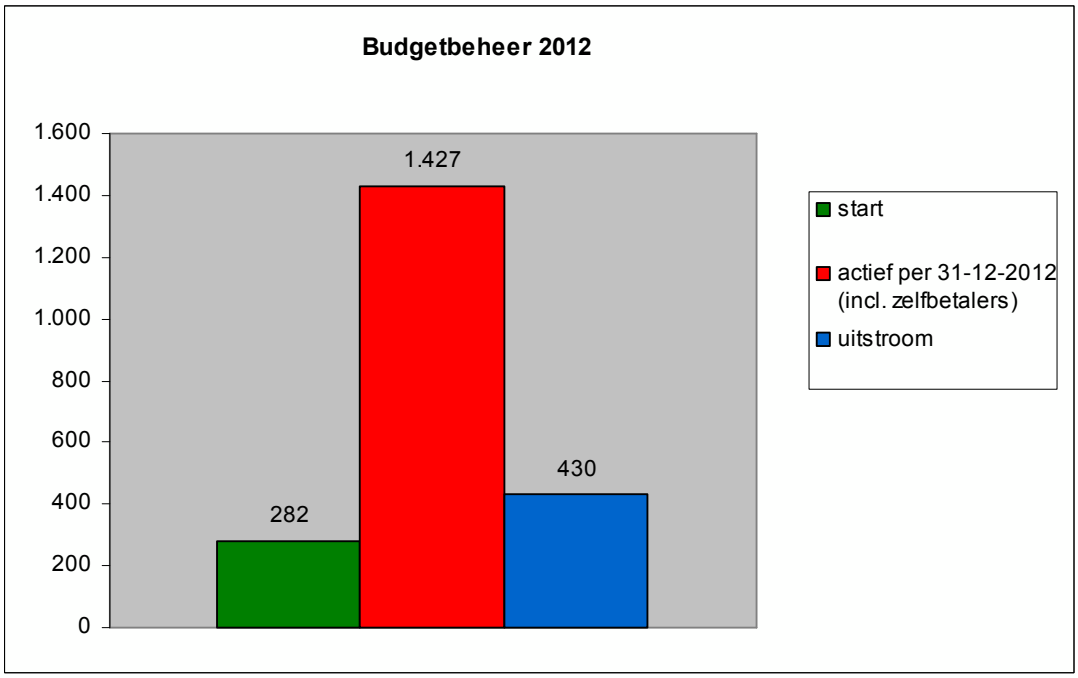
**Actief per 31-12-2012*

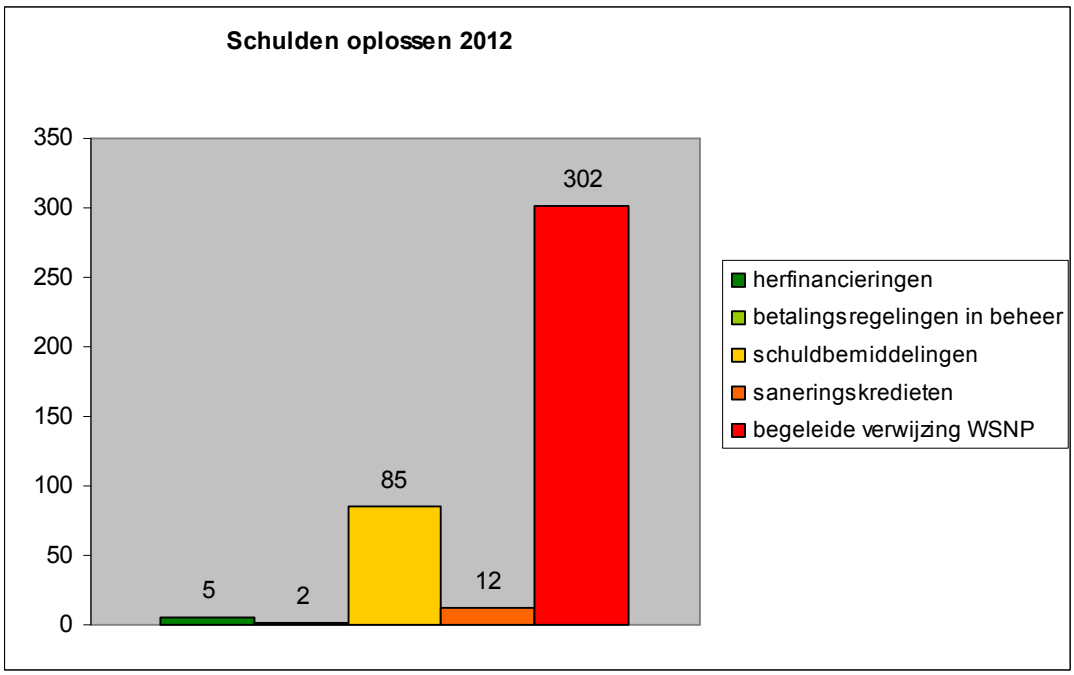
2011

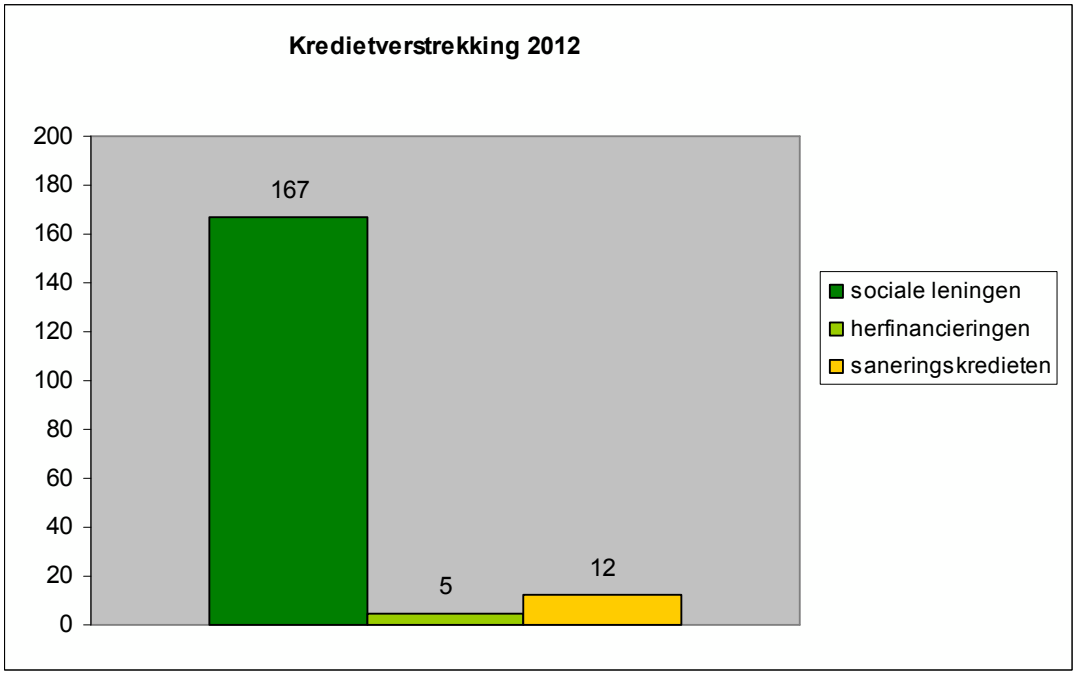
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	725
	2.1.2 Crisis-interventie	38
	2.2.1 Kredietbeoordeling	451
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	187
	netto bedrag	*€ 546.869*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.924*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	11
	netto bedrag	*€ 42.768*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.888*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	394
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.618
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*216*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	382
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	26
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	290
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	53
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	43
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	119
	6.4.1 Saneringskrediet	15
	netto bedrag	*€ 26.961*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.797*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	173

**Actief per 31-12-2011*

Verloop nieuwe aanvragen 2012
800
700
600
500
400
300
200
100
0
693
511
282
263
aanmeldingen
indicatiestellingen
start budgetbeheer
start schulden oplossen

Budgetbeheer 2012
1.600
1.400
1.200
1.000
800
600
400
200
0
1.427
430
282
start
actief per 31-12-2012 (incl. zelfbetalers)
uitstroom

Schulden oplossen 2012
350
300
250
200
150
100
50
0
5
2
85
12
302
herfinancieringen
betalingsregelingen in beheer
schuldbemiddelingen
saneringskredieten
begeleide verwijzing WSNP

Kredietverstrekking 2012
200
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
167
5
12
sociale leningen
herfinancieringen
saneringskredieten

Gemeente Almelo

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	340
	2.1.2 Crisis-interventie	21
	2.2.1 Kredietbeoordeling	317
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	107
	netto bedrag	*€ 269.699*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.521*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 16.877*
	gemiddeld bedrag	*€ 5.626*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	150
	waarvan zelfbetalers	47
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	863
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*294*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	295
	waarvan zelfbetalers	73
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	28
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	156
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	56
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	103
	6.4.1 Saneringskrediet	7
	netto bedrag	*€ 10.296*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.471*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	169

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	515
	2.1.2 Crisis-interventie	29
	2.2.1 Kredietbeoordeling	345
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	115
	netto bedrag	*€ 316.891*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.756*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	9
	netto bedrag	*€ 36.895*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.099*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	269
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.035
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*148*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	266
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	12
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	189
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	37
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	31
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	83
	6.4.1 Saneringskrediet	8
	netto bedrag	*€ 17.010*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.126*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	111

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Hellendoorn

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	33
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	14
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	13
	netto bedrag	*€ 23.436*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.803*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	29
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	123
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*16*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	32
	waarvan zelfbetalers	3
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	4
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	32
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	8
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	14
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.675*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.675*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	27

**Actief per 31-12-2011*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	24
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	25
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	22
	netto bedrag	*€ 45.532*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.070*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	21
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	127
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*14*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	28
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	3
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	13
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	5
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	16
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.105*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.553*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	14

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Rijssen-Holten

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	8
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	33
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	20
	netto bedrag	*€ 98.620*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.931*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 17.484*
	gemiddeld bedrag	*€ 8.742*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	37
	waarvan zelfbetalers	1
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	129
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*21*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	32
	waarvan zelfbetalers	6
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	7
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	15
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	6.2.1 Herfinancieringskrediet schulden	28
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	5
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	-
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 2.537*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.268*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	28

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	55
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	25
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	18
	netto bedrag	*€ 72.719*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.040*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	*€ 1*
	netto bedrag	*€ 3.850*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.850*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	28
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	131
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*21*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	30
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	1
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	18
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	7
	6.2.1 Herfinancieringskrediet schulden	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	-
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	1
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	*€ -*
	gemiddeld bedrag	*€ -*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	8

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Tubbergen

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	12
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	5
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	3
	netto bedrag	*€ 6.160*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.053*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	7
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	26
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*3*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	6
	waarvan zelfbetalers	1
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	5
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	3
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	5

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	14
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	11
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 10.390*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.597*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	8
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	25
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*3*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	6
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	5
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	2
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	1
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	1
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.337*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.337*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	1

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Twenterand

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	101
	2.1.2 Crisis-interventie	5
	2.2.1 Kredietbeoordeling	51
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	20
	netto bedrag	*€ 52.728*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.636*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	44
	waarvan zelfbetalers	14
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	196
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*47*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	46
	waarvan zelfbetalers	6
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	17
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	40
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	8
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	14
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.423*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.711*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	53

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	83
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	35
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	24
	netto bedrag	*€ 79.064*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.294*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 2.023*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.023*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	46
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	206
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*19*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	36
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	10
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	43
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	5
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	14
	6.4.1 Saneringskrediet	4
	netto bedrag	*€ 5.508*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.377*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	20

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Wierden

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	17
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	11
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 9.905*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.476*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	15
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	90
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*15*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	19
	waarvan zelfbetalers	1
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	1
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	15
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	7
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	20

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	34
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	10
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 22.272*
	gemiddeld bedrag	*€ 5.568*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	22
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	94
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*11*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	16
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	22
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	2
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	4
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	19

**Actief per 31-12-2011*

Vestiging Enschede

2012

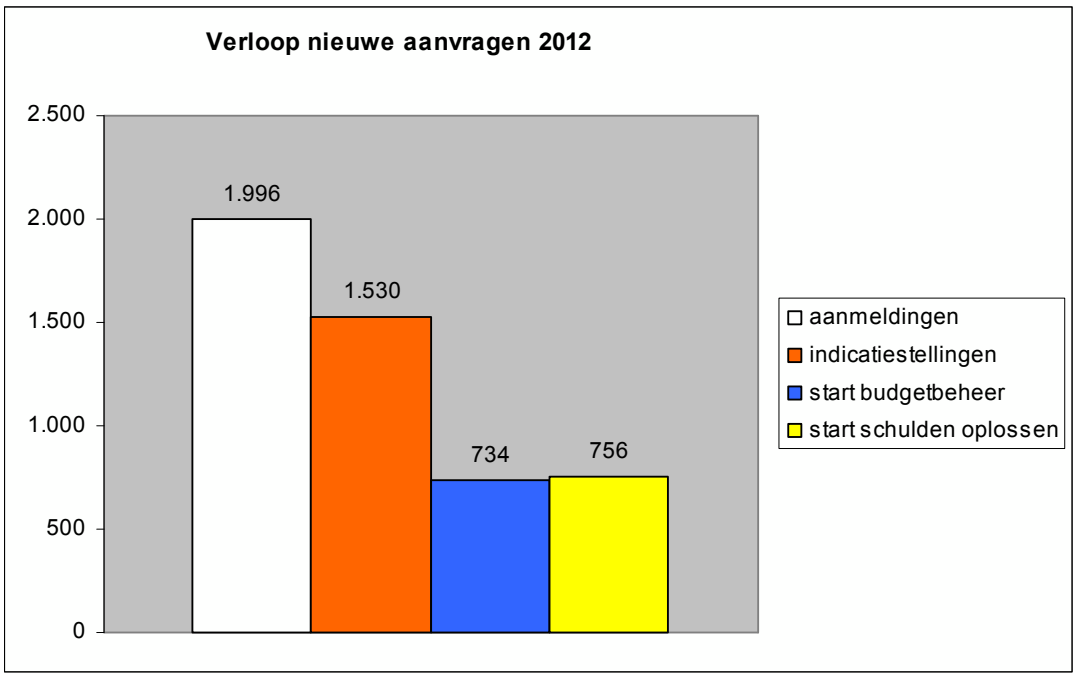
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	1.530
	2.1.2 Crisis-interventie	76
	2.2.1 Kredietbeoordeling	861
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	324
	netto bedrag	*€ 721.648*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.227*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	64
	netto bedrag	*€ 165.109*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.580*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	734
	waarvan zelfbetalers	34
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	3.319
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*525*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	928
	waarvan zelfbetalers	124
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	144
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	756
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	185
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	382
	6.4.1 Saneringskrediet	63
	netto bedrag	*€ 112.347*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.783*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	746

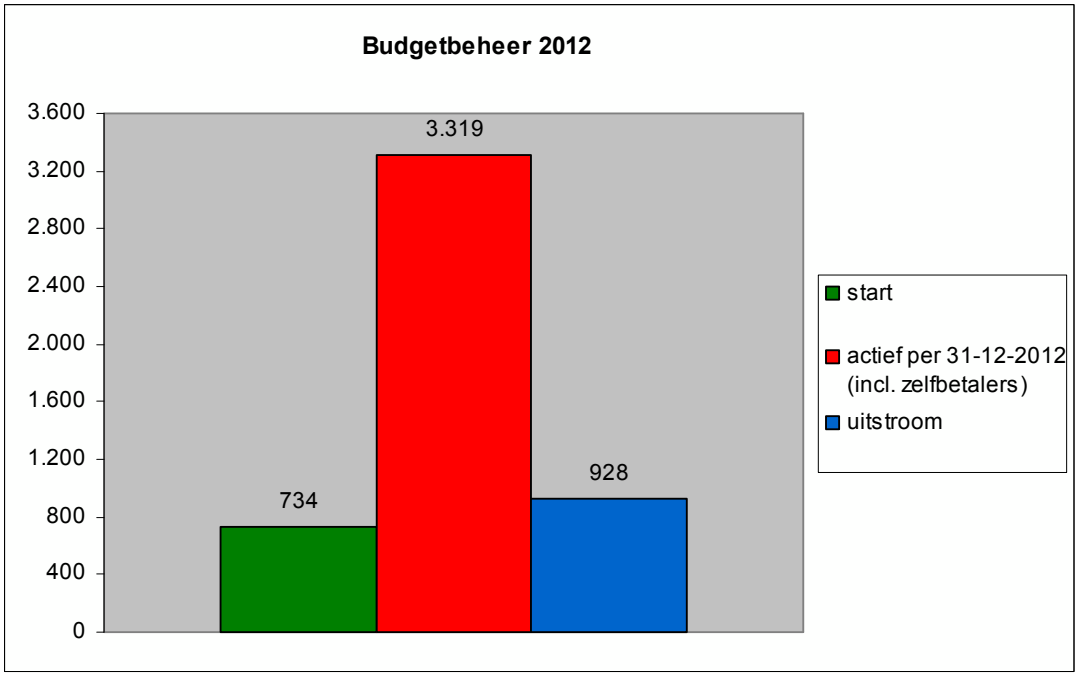
**Actief per 31-12-2012*

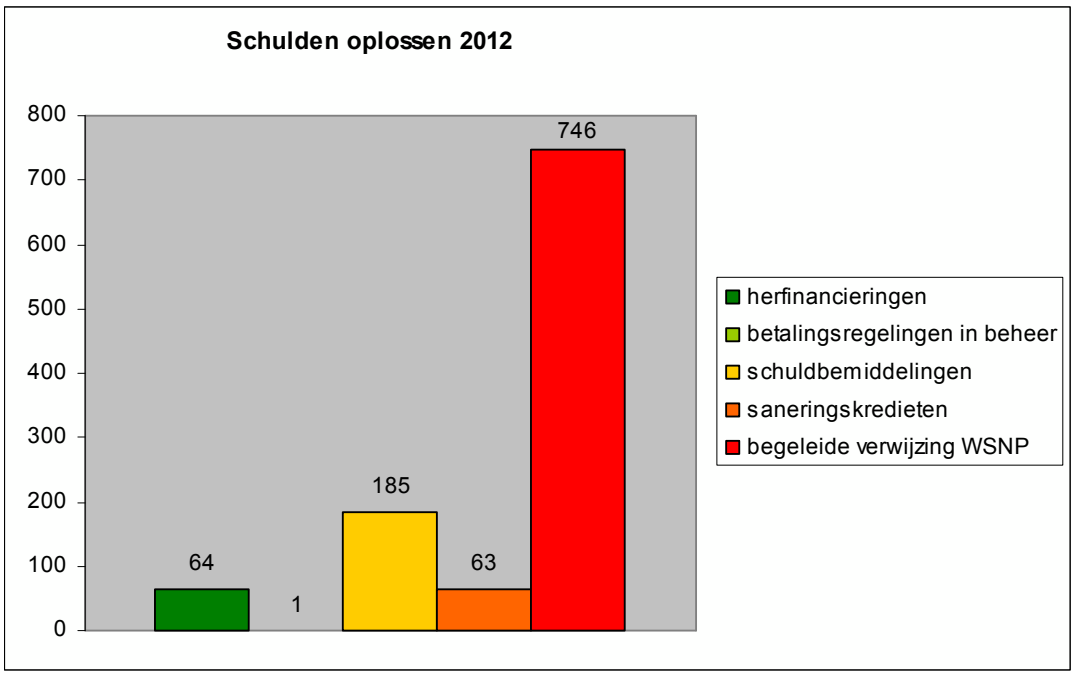
2012

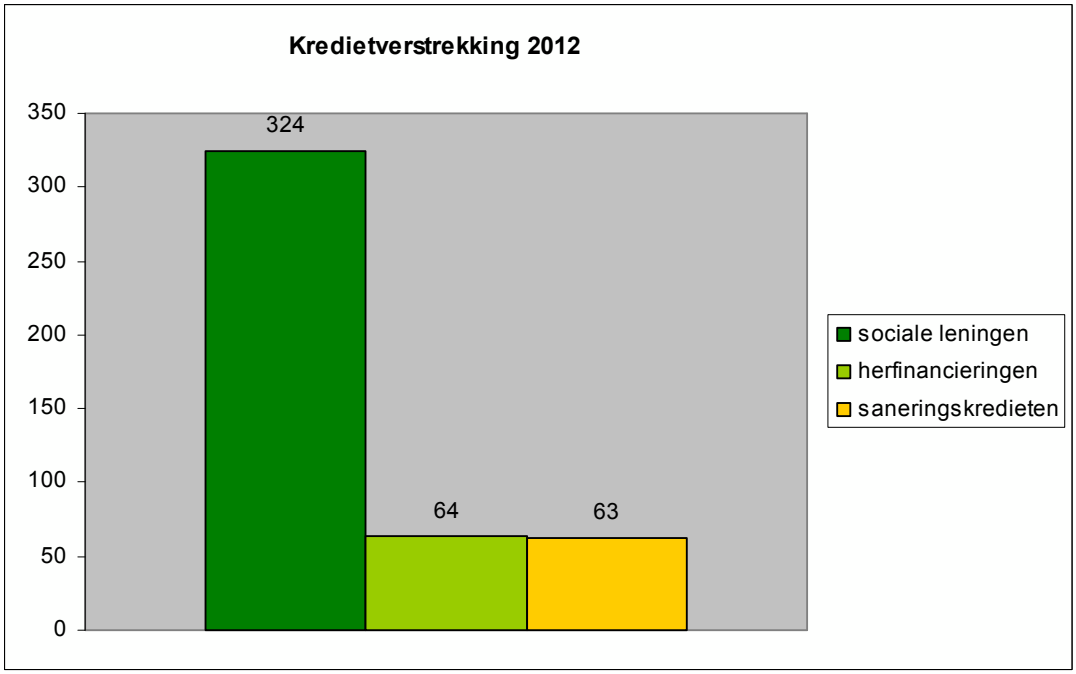
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	1.530
	2.1.2 Crisis-interventie	76
	2.2.1 Kredietbeoordeling	861
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	324
	netto bedrag	*€ 721.648*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.227*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	64
	netto bedrag	*€ 165.109*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.580*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	734
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	3.319
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*525*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	928
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	144
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	756
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	185
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	382
	6.4.1 Saneringskrediet	63
	netto bedrag	*€ 112.347*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.783*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	746

**Actief per 31-12-2012*

Verloop nieuwe aanvragen 2012
2.500
2.000
1.500
1.000
500
0
1.996
1.530
734
756
aanmeldingen
indicatiestellingen
start budgetbeheer
start schulden oplossen

Budgetbeheer 2012
3.600
3.200
2.800
2.400
2.000
1.600
1.200
800
400
0
3.319
734
928
start
actief per 31-12-2012 (incl. zelfbetalers)
uitstroom

Schulden oplossen 2012
800
700
600
500
400
300
200
100
0
64
1
185
63
746
herfinancieringen
betalingsregelingen in beheer
schuldbemiddelingen
saneringskredieten
begeleide verwijzing WSNP

Kredietverstrekking 2012
350
300
250
200
150
100
50
0
324
64
63
sociale leningen
herfinancieringen
saneringskredieten

Gemeente Aalten

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	47
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	9
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	1
	netto bedrag	*€ 1.750*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.750*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 3.700*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.850*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	22
	waarvan zelfbetalers	2
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	91
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*13*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	26
	waarvan zelfbetalers	2
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	2
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	23
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	3
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	9
	6.4.1 Saneringskrediet	3
	netto bedrag	*€ 4.808*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.603*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	24

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	41
	2.1.2 Crisis-interventie	4
	2.2.1 Kredietbeoordeling	18
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	2
	netto bedrag	*€ 2.459*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.230*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 3.133*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.133*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	14
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	96
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*13*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	23
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	12
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	5
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	10
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 3.956*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.956*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	11

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Berkelland

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	88
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	52
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	14
	netto bedrag	*€ 40.572*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.898*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	4
	netto bedrag	*€ 10.284*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.571*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	38
	waarvan zelfbetalers	4
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	164
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*42*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	35
	waarvan zelfbetalers	6
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	8
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	40
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	12
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	22
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	*€ -*
	gemiddeld bedrag	*€ -*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	44

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	83
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	45
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	20
	netto bedrag	*€ 66.412*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.321*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 10.417*
	gemiddeld bedrag	*€ 5.208*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	49
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	169
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*29*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	33
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	5
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	43
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	9
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	24
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 4.588*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.294*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	23

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Bronckhorst

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	60
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	25
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	8
	netto bedrag	*€ 15.141*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.893*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 6.272*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.091*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	23
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	85
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*8*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	20
	waarvan zelfbetalers	2
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	1
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	16
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	11
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.040*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.040*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	22

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	56
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	17
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	5
	netto bedrag	*€ 8.022*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.604*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 4.347*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.173*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	26
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	85
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*4*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	32
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	28
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	11
	6.4.1 Saneringskrediet	4
	netto bedrag	*€ 10.526*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.632*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	18

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Enschede

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	849
	2.1.2 Crisis-interventie	63
	2.2.1 Kredietbeoordeling	507
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	207
	netto bedrag	*€ 427.913*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.067*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	40
	netto bedrag	*€ 101.302*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.533*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	417
	waarvan zelfbetalers	23
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.988
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*379*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	549
	waarvan zelfbetalers	96
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	101
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	424
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	107
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	234
	6.4.1 Saneringskrediet	38
	netto bedrag	*€ 70.547*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.856*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	404

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	1.110
	2.1.2 Crisis-interventie	109
	2.2.1 Kredietbeoordeling	681
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	209
	netto bedrag	*€ 368.964*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.765*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	54
	netto bedrag	*€ 145.635*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.697*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	568
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	2.139
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*324*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	536
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	55
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	518
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	33
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	106
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	208
	6.4.1 Saneringskrediet	45
	netto bedrag	*€ 74.476*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.655*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	354

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Haaksbergen

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	25
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	17
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	8
	netto bedrag	*€ 24.838*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.105*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 6.483*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.161*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	21
	waarvan zelfbetalers	2
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	101
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*10*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	22
	waarvan zelfbetalers	2
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	23
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	8
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	10
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.751*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.876*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	22

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	44
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	23
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	5
	netto bedrag	*€ 12.920*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.584*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 2.500*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.500*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	31
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	101
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*6*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	15
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	2
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	29
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	5
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	3
	6.4.1 Saneringskrediet	4
	netto bedrag	*€ 8.823*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.206*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	21

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Lochem

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	67
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	10
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	1
	netto bedrag	*€ 400*
	gemiddeld bedrag	*€ 400*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 1.450*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.450*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	35
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	93
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*13*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	24
	waarvan zelfbetalers	2
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	5
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	35
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	7
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	14
	6.4.1 Saneringskrediet	5
	netto bedrag	*€ 8.584*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.717*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	22

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	64
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	14
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 5.750*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.438*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 1.712*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.712*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	38
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	85
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*9*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	22
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	4
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	28
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	7
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 5.821*
	gemiddeld bedrag	*€ 5.821*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	27

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Losser

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	43
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	48
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	17
	netto bedrag	*€ 42.325*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.490*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	4
	netto bedrag	*€ 18.039*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.510*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	21
	waarvan zelfbetalers	1
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	113
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*28*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	45
	waarvan zelfbetalers	9
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	5
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	21
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	6
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	10
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.496*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.748*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	18

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	69
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	50
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	29
	netto bedrag	*€ 100.304*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.459*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	4
	netto bedrag	*€ 11.800*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.950*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	31
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	138
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*23*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	37
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	3
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	29
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	5
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	5
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	11
	6.4.1 Saneringskrediet	3
	netto bedrag	*€ 6.767*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.256*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	27

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Montferland

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	125
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	45
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	12
	netto bedrag	*€ 26.623*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.219*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 3.800*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.900*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	45
	waarvan zelfbetalers	1
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	169
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*9*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	53
	waarvan zelfbetalers	3
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	4
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	42
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	10
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	19
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.242*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.621*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	51

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	116
	2.1.2 Crisis-interventie	12
	2.2.1 Kredietbeoordeling	32
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 7.262*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.816*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 2.440*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.220*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	48
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	186
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*9*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	47
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	4
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	47
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	7
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	16
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 9.387*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.693*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	17

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Oost Gelre

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	34
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	40
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	14
	netto bedrag	*€ 37.096*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.650*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	2
	netto bedrag	*€ 6.734*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.367*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	23
	waarvan zelfbetalers	1
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	107
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*3*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	35
	waarvan zelfbetalers	2
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	3
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	23
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	7
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	14
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.865*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.933*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	22

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	61
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	42
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	20
	netto bedrag	*€ 56.015*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.801*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	4
	netto bedrag	*€ 7.213*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.803*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	21
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	120
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*4*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	27
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	2
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	25
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	10
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 2.148*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.148*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	10

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Oude IJsselstreek

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	99
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	54
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	23
	netto bedrag	*€ 45.552*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.981*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	51
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	226
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*16*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	63
	waarvan zelfbetalers	-
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	7
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	45
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	15
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	28
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	58

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	131
	2.1.2 Crisis-interventie	10
	2.2.1 Kredietbeoordeling	47
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	13
	netto bedrag	*€ 26.278*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.021*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 9.075*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.025*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	46
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	236
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*4*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	69
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	3
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	61
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	10
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	20
	6.4.1 Saneringskrediet	4
	netto bedrag	*€ 8.435*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.109*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	42

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Winterswijk

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	93
	2.1.2 Crisis-interventie	1
	2.2.1 Kredietbeoordeling	54
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	19
	netto bedrag	*€ 59.436*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.128*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 7.045*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.348*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	38
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	182
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*4*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	56
	waarvan zelfbetalers	-
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	8
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	64
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	6
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	11
	6.4.1 Saneringskrediet	8
	netto bedrag	*€ 13.013*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.627*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	59

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	132
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	63
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	22
	netto bedrag	*€ 58.523*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.660*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	16
	netto bedrag	*€ 53.327*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.333*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	55
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	210
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*3*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	64
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	6
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	44
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	16
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 2.821*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.410*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	19

**Actief per 31-12-2011*

Vestiging Hengelo

2012

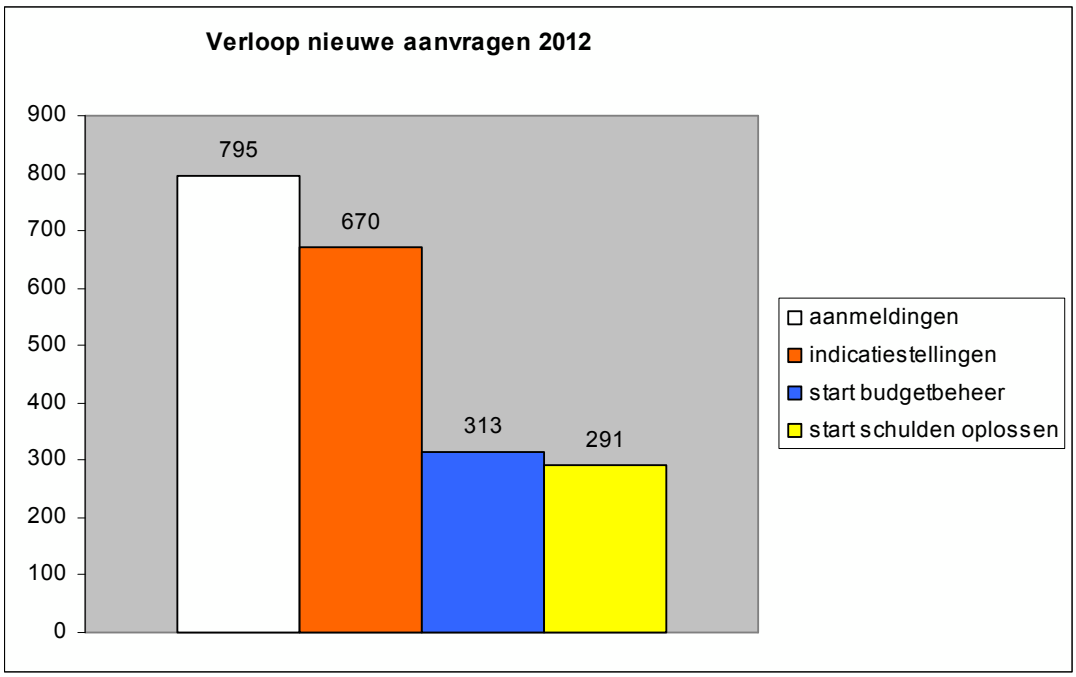
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	670
	2.1.2 Crisis-interventie	57
	2.2.1 Kredietbeoordeling	339
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	185
	netto bedrag	*€ 484.927*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.621*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	16
	netto bedrag	*€ 53.750*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.359*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	313
	waarvan zelfbetalers	5
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.336
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*315*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	398
	waarvan zelfbetalers	63
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	72
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	291
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	2
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	91
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	156
	6.4.1 Saneringskrediet	24
	netto bedrag	*€ 42.755*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.781*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	221

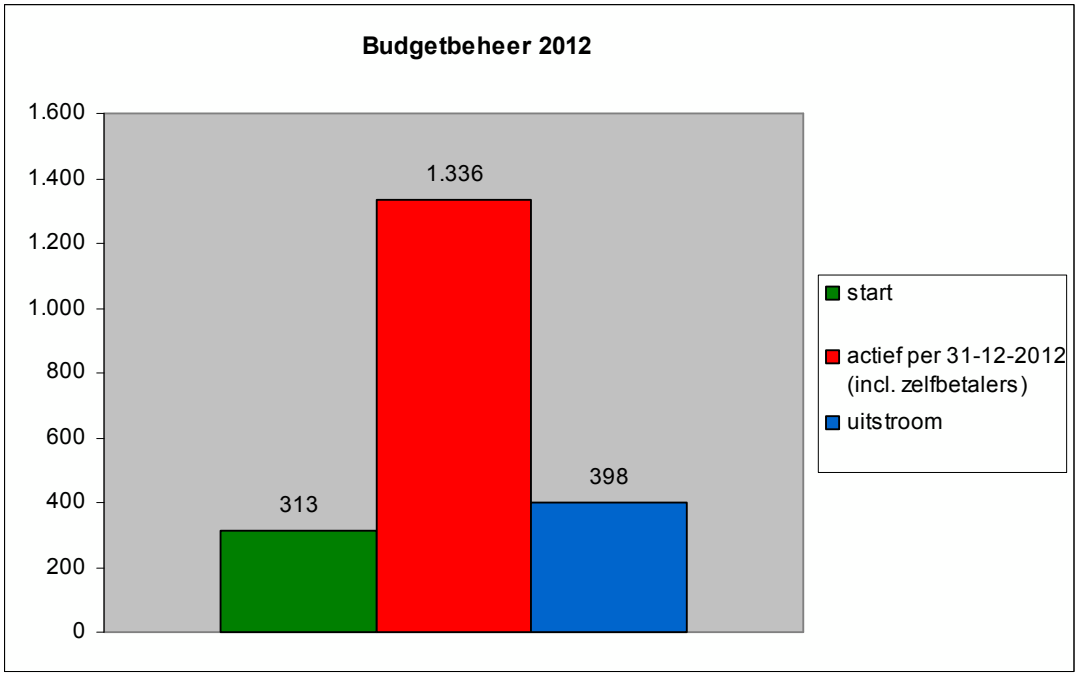
**Actief per 31-12-2012*

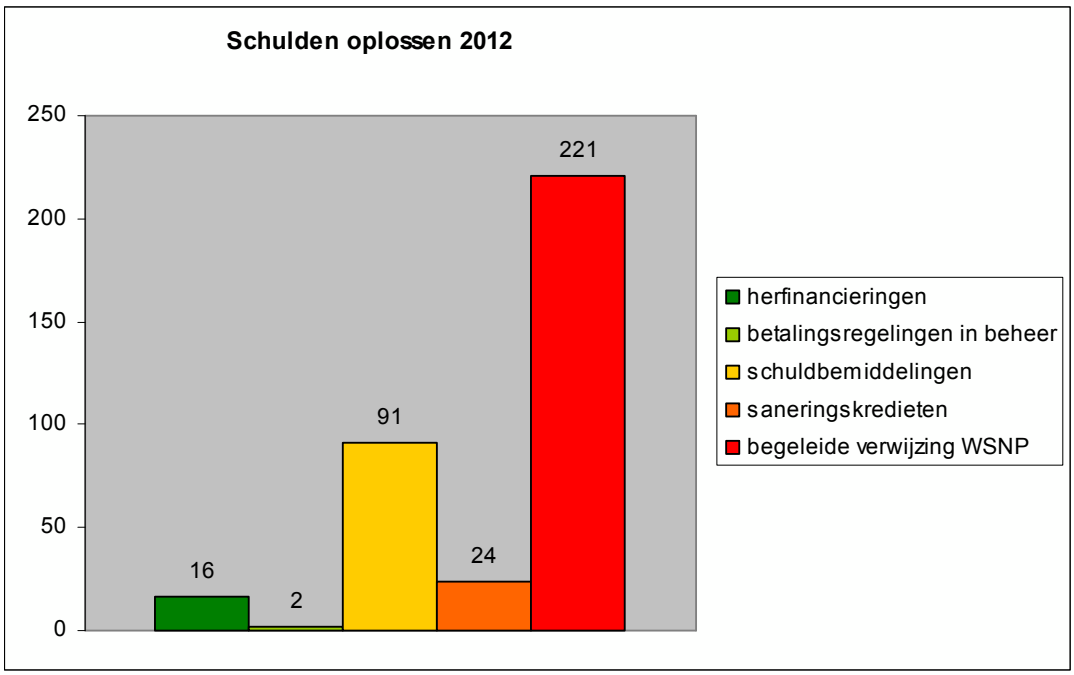
2011

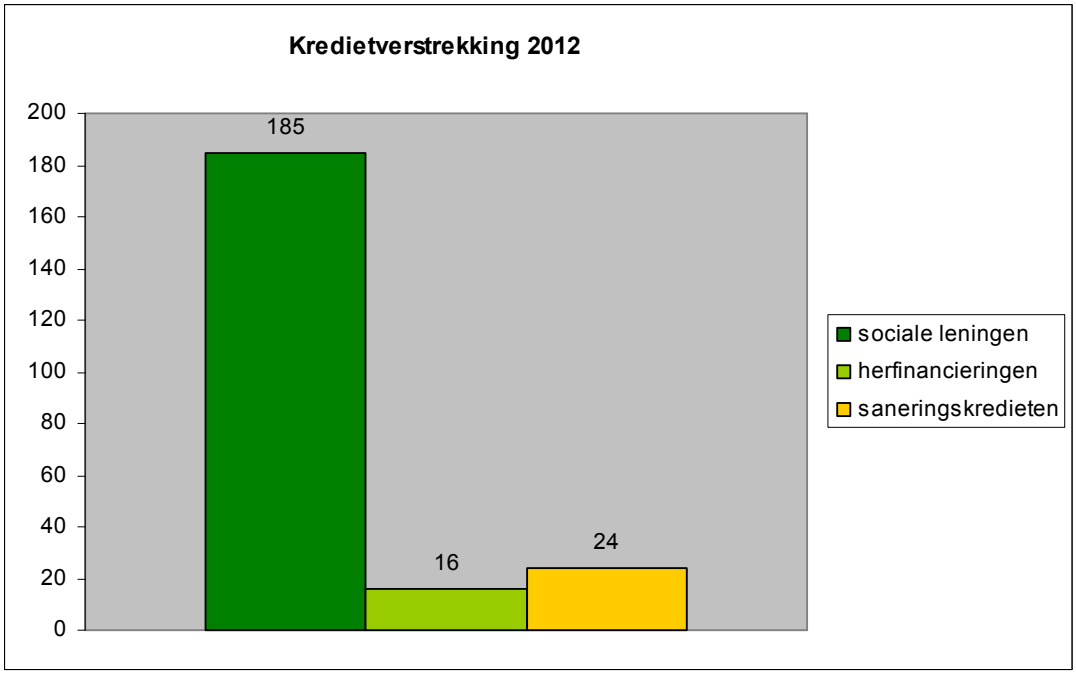
Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	878
	2.1.2 Crisis-interventie	77
	2.2.1 Kredietbeoordeling	438
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	193
	netto bedrag	*€ 531.724*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.755*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	41
	netto bedrag	*€ 136.854*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.338*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	432
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	1.613
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*303*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	414
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	19
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	276
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	58
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	56
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	109
	6.4.1 Saneringskrediet	28
	netto bedrag	*€ 61.320*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.190*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	185

**Actief per 31-12-2011*

Verloop nieuwe aanvragen 2012
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
795
670
313
291
aanmeldingen
indicatiestellingen
start budgetbeheer
start schulden oplossen

Budgetbeheer 2012
1.600
1.400
1.200
1.000
800
600
400
200
0
313
1.336
398
start
actief per 31-12-2012 (incl. zelfbetalers)
uitstroom

Schulden oplossen 2012
250
200
150
100
50
0
16
2
91
24
221
herfinancieringen
betalingsregelingen in beheer
schuldbemiddelingen
saneringskredieten
begeleide verwijzing WSNP

Kredietverstrekking 2012
200
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
185
16
24
sociale leningen
herfinancieringen
saneringskredieten

Gemeente Borne

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	63
	2.1.2 Crisis-interventie	5
	2.2.1 Kredietbeoordeling	37
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	25
	netto bedrag	*€ 54.873*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.195*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 1.537*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.537*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	25
	waarvan zelfbetalers	2
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	99
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*26*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	37
	waarvan zelfbetalers	9
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	5
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	24
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	6
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.110*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.110*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	21

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	50
	2.1.2 Crisis-interventie	4
	2.2.1 Kredietbeoordeling	41
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	15
	netto bedrag	*€ 37.891*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.526*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	7
	netto bedrag	*€ 26.239*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.748*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	24
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	111
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*19*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	39
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	1
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	15
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	4
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	2
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	7
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.760*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.760*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	17

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Dinkelland

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	31
	2.1.2 Crisis-interventie	4
	2.2.1 Kredietbeoordeling	10
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	4
	netto bedrag	*€ 6.959*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.740*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	12
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	58
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*7*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	19
	waarvan zelfbetalers	-
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	11
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	4
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	7
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	12

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	31
	2.1.2 Crisis-interventie	2
	2.2.1 Kredietbeoordeling	10
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	1
	netto bedrag	*€ 3.300*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.300*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	1
	netto bedrag	*€ 1.701*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.701*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	12
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	65
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*4*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	12
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	15
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	1
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	2
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	5
	6.4.1 Saneringskrediet	1
	netto bedrag	*€ 1.356*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.356*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	13

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Hengelo

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	392
	2.1.2 Crisis-interventie	37
	2.2.1 Kredietbeoordeling	184
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	94
	netto bedrag	*€ 280.797*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.987*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	6
	netto bedrag	*€ 15.651*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.608*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	190
	waarvan zelfbetalers	2
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	775
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*219*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	234
	waarvan zelfbetalers	40
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	44
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	175
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	2
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	58
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	94
	6.4.1 Saneringskrediet	13
	netto bedrag	*€ 24.900*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.915*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	126

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	508
	2.1.2 Crisis-interventie	60
	2.2.1 Kredietbeoordeling	215
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	92
	netto bedrag	*€ 258.346*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.808*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	21
	netto bedrag	*€ 65.302*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.110*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	254
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	864
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*215*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	221
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	11
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	142
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	40
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	28
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	51
	6.4.1 Saneringskrediet	18
	netto bedrag	*€ 38.034*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.113*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	72

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Hof van Twente

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	79
	2.1.2 Crisis-interventie	7
	2.2.1 Kredietbeoordeling	40
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	24
	netto bedrag	*€ 71.530*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.980*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 12.719*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.240*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	34
	waarvan zelfbetalers	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	172
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*32*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	41
	waarvan zelfbetalers	4
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	8
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	37
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	14
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	26
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 2.362*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.181*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	28

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	98
	2.1.2 Crisis-interventie	3
	2.2.1 Kredietbeoordeling	56
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	27
	netto bedrag	*€ 70.747*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.620*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	5
	netto bedrag	*€ 24.892*
	gemiddeld bedrag	*€ 4.978*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	61
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	181
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*21*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	51
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	1
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	31
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	9
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	17
	6.4.1 Saneringskrediet	2
	netto bedrag	*€ 3.042*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.521*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	29

**Actief per 31-12-2011*

Gemeente Oldenzaal

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	105
	2.1.2 Crisis-interventie	4
	2.2.1 Kredietbeoordeling	68
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	38
	netto bedrag	*€ 70.768*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.862*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	6
	netto bedrag	*€ 23.844*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.974*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	52
	waarvan zelfbetalers	1
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	232
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*31*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	67
	waarvan zelfbetalers	10
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	15
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	44
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	11
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	23
	6.4.1 Saneringskrediet	8
	netto bedrag	*€ 14.382*
	gemiddeld bedrag	*€ 1.798*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	34

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	122
	2.1.2 Crisis-interventie	5
	2.2.1 Kredietbeoordeling	66
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	29
	netto bedrag	*€ 61.135*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.108*
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	3
	netto bedrag	*€ 6.920*
	gemiddeld bedrag	*€ 2.307*
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	50
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	254
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*21*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	54
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	3
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	44
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	8
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	10
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	18
	6.4.1 Saneringskrediet	3
	netto bedrag	*€ 10.361*
	gemiddeld bedrag	*€ 3.454*
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	27

**Actief per 31-12-2011*

Recentelijk verhuisd

2012

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	-
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	-
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	15
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*15*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	-
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	-
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	-
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	-
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	-

**Actief per 31-12-2012*

2011

Productcategorie	Product	Resultaat
2. Indicatiestellingen	2.1.1 Reguliere indicatiestelling	-
	2.1.2 Crisis-interventie	-
	2.2.1 Kredietbeoordeling	-
4. Kredietverstrekking	4.1.1 Sociale lening	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	4.2.1 Herfinanciering lopende kredieten	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
5. Stabilisatie &Herstel financiële huishouding	5.1.1 Opstart Budgetbeheer	-
	5.1.2; 5.1.4 BBR Beheer - Basis, Totaal*	17
	waarvan zelfbetalers (5.1.6; 5.1.8)	*16*
	5.1.5 Beëindiging Budgetbeheer	-
	5.3.1 Meerderjarigenbewind*	-
6. Minnelijk schuldregelen	6.0.1 Bemiddeling schuldregeling	-
	6.1.2 Beheer betalingsregeling Jongeren	-
	Schuldbemiddelingen gerealiseerd	-
	6.3.1 Beheer Standaard Schuldbemiddeling	-
	6.4.1 Saneringskrediet	-
	netto bedrag	€ -
	gemiddeld bedrag	€ -
	6.5.2 Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	-

**Actief per 31-12-2011*

Bestandsnaam: SON Jaarverslag 2012 v12042013.doc
Map: S:\Bedrijfsbureau\Financiën\2012\Jaarrekening 2012\Jaarverslag
Sjabloon: Z:\settings\Appdata\Microsoft\Templates\Normal.dot
Titel: Jaarverslag 2012
Onderwerp: Externe verslaglegging
Auteur: J. Malinkoska
Trefwoorden: Jaarrekening
Opmerkingen:
Aanmaakdatum: 12-4-2013 9:59:00
Wijzigingsnummer: 5
Laatst opgeslagen op: 12-4-2013 15:52:00
Laatst opgeslagen door: malinkj
Totale bewerkingstijd: 39 minuten
Laatst afgedrukt op: 15-4-2013 10:18:00
Vanaf laatste volledige afdruk
Aantal pagina's: 150
Aantal woorden: 17.726 (ong.)
Aantal tekens: 97.494 (ong.)

Deloitte.

Stadsbank Oost Nederland

Accountantsverslag

voor het boekjaar eindigend op 31 december 2012

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Colosseum 1
7521 PV Enschede
Postbus 672
7500 AR Enschede

Tel: (088) 2882888
Fax: (088) 2889857
www.deloitte.nl

Aan de directie en het bestuur van
Stadsbank Oost Nederland
Postbus 1393
7500 BJ ENSCHEDE

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
25 maart 2013	R. Lamberts MSc	APS-22872/401490/RL AS/2 2122
		Uw kenmerk
		-

Onderwerp
Accountantsverslag Stadsbank Oost Nederland voor het boekjaar eindigend op 31 december 2012

Geachte directie en leden van het bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2012 van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder eindverantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Dit accountantsverslag bevat onze belangrijkste bevindingen.

Bij de jaarrekening 2012 zullen wij op 11 april a.s. een goedkeurende controleverklaring verstrekken, indien de door ons gecontroleerde jaarrekening 2012 ongewijzigd door uw bestuur wordt goedgekeurd en er in de tussenliggende periode tussen controle van de jaarrekening en afgifte van de verklaring geen bevindingen zijn die van invloed kunnen zijn op de af te geven verklaring. In het verslag zijn de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole kort weergegeven. Deze bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn. Het concept verslag is op 25 maart 2013 met de directeur besproken.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

H.J. Boere RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, november 2010' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.
Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Accountantscontrole 6
3. Uw vermogen en resultaat 7
4. Administratieve organisatie en interne beheersing 2012 10
5. Fraude 13

Bijlage A: Frauderisicoanalyse 14

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

1. Inleiding

De opdracht die u ons heeft verstrekt

Wij hebben conform uw opdracht d.d. 11 oktober 2012 de jaarrekeningcontrole 2012 uitgevoerd voor Stadsbank Oost Nederland (hierna: Stadsbank). De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening 2012 van de Stadsbank. De belangrijkste bevindingen vanuit onze controle en de daaraan gekoppelde adviezen hebben wij in dit verslag opgenomen.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Risicoanalyse
Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar de Stadsbank mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en uw organisatie. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als stevige basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's in de voor de jaarrekening relevante processen die leiden tot mutaties in de jaarrekening en de realisatie van de begroting.

Interimcontrole
De risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat er betrouwbare informatie wordt opgeleverd, zowel tussentijds als bij de jaarverantwoording. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al in de tweede helft van het boekjaar plaats.

Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing. Deze managementletter is op 29 januari 2013 verstrekt.

Jaarrekeningcontrole
Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften (het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, hierna: BBV) en of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en/of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO).

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en dit voorliggende accountantsverslag.

Wij zijn op 18 februari 2013 gestart met de controle van de jaarrekening 2012. Op dat moment waren de jaarstukken 2012 grotendeels gereed. Naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden zijn in goed overleg enkele correcties doorgevoerd in de jaarstukken. Wij hebben bij onze controlewerkzaamheden volledige medewerking gehad van uw medewerkers. De belangrijkste bevindingen vanuit onze controle en de daaraan gekoppelde adviezen hebben wij in dit verslag opgenomen.

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (het NBA) opgenomen in de 'Nadere Voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant' (hierna: NVO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.
De naleving van de NVO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed. Op basis van onze toetsing aan het 'normenkader' concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de Stadsbank in 2012 voldoende is gewaarborgd.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

2. Accountantscontrole

Controleverklaring 2012

Bij de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening 2012 zullen wij op 11 april a.s. een goedkeurende controleverklaring verstrekken, indien de door ons gecontroleerde jaarrekening 2012 ongewijzigd door uw bestuur wordt goedgekeurd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Stadsbank Oost Nederland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het BBV.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Foutenevaluatie en onzekerheden

In het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol is bepaald dat de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden respectievelijk 1% en 3% van het totaal van de lasten bedraagt (inclusief de mutaties in de reserves). Voor 2012 betreft dit afgerond € 95.000 en € 285.000. De rapporteringstolerantie bedraagt € 4.750.

De door ons geconstateerde fouten en onzekerheden voor zowel het getrouwe beeld als de rechtmatigheid liggen onder de door het algemeen bestuur vastgestelde goedkeuringstolerantie en hebben derhalve geen effect op de strekking van de controleverklaring op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

3. Uw vermogen en resultaat

Resultaat 2012

In het BBV wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Bij de resultaatbepaling mogen geen mutaties in het eigen vermogen plaatsvinden. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. In de jaarrekening 2012 is hieraan op correcte wijze uitvoering gegeven.

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 113.400 voordelig (begroot € 13.500 voordelig). In 2012 hebben toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden, zodat het uiteindelijke nog te bestemmen jaarresultaat € 577.300 voordelig bedraagt (begroot € 419.900).

De uitkering van vermogen in 2012 betreft een terugstorting aan de deelnemende gemeenten en bedraagt € 353.600. Het bedrag bestaat uit een batige saldo 2011 van € 294.600 (resultaat na bestemming) en een bedrag van € 59.000 uit de algemene reserve.

In onderstaand overzicht zijn de mutaties in de reserves schematisch weergegeven:

	€
Stand van het eigen vermogen per 31 december 2011	**3.801.100**
Per saldo tussentijds toegevoegd aan de reserves	463.900 -/-
Resultaat na bestemming 2012	577.300 +/+
Resultaat voor bestemming 2012	113.400
Uitgekeerd vermogen	353.600
Stand van het eigen vermogen per 31 december 2012	**3.560.900**

De reserves, zowel de algemene- als de bestemmingsreserves, van de Stadsbank zijn in 2012 met een bedrag van per saldo € 522.900 afgenomen. Voor een meer uitgebreide analyse van het rekeningresultaat over het jaar 2012 verwijzen wij u naar de toelichting in de programmarekening.

In 2012 is de bestemmingsreserve onderhoud van € 504.000, welke dient ter gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten gebouwen, omgezet in een voorziening onderhoud. Voor een uitgebreidere analyse verwijzen wij naar hieronder.

De bestemmingsreserve Moneycard ad. € 200.000 is in 2012 volledig afgebouwd. De bestemmingsreserve was ingesteld om de inzet van personeel te bekostigen om de overstap van cliënten van het Moneycardsysteem naar een

basisrekening te realiseren. Per oktober 2012 zijn alle klanten met een Moneycard overgegaan naar een basisrekening.

Overigens wordt voorgesteld van het resultaat na bestemming 2012 ad € 577.300 een bedrag ad. € 515.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Het restant ad. € 62.300, betreffende het verschil tussen het budget en de werkelijke studiekosten dat in 2012 niet is aangewend, wordt overgeheveld naar 2013.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen. Dit gebeurt jaarlijks in een paragraaf weerstandsvermogen (zowel in de begroting als in het jaarverslag). Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Veel organisaties (waar onder gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen) zijn op dit moment, al dan niet ingegeven door de economische crisis, bezig met het vormgeven van risicomanagement in de eigen organisatie. Niet alleen omdat het BBV dit verplicht, maar ook en vooral om een goed inzicht te krijgen in de risico's, zodat maatregelen kunnen worden genomen om deze risico's te beperken.

De Stadsbank heeft hieraan invulling gegeven en een onderzoek verricht naar het benodigde weerstandsvermogen. Hierbij zijn de risico's in beeld gebracht en is op basis hiervan een minimum- en een maximum omvang van het weerstandsvermogen bepaald. De uitkomsten van het onderzoek zijn vastgelegd in een notitie weerstandsvermogen, welke in het algemeen bestuur is besproken en binnenkort wederom in het algemeen bestuur aan de orde zal komen.

Ultimo 2012 bedraagt de algemene reserve € 1.738.000 (2011: € 1.749.000). Verder beschikt de Stadsbank ultimo 2012 over diverse bestemmingsreserves tot een bedrag van € 1.245.600 (2011: € 1.757.500). Deze reserves kunnen na expliciete besluitvorming door het algemeen bestuur eventueel voor andere doeleinden worden aangewend. Ultimo 2012 bedraagt de weerstandscapaciteit van de Stadsbank dus afgerond € 3,0 miljoen (2011: € 3,5 miljoen). Een kwalificatie van de omvang van het weerstandsvermogen moet zijn gebaseerd op de omvang van de strategische en operationele risico's alsook op de strategische visie en de eventuele investeringen die daarmee zijn gemoeid. Dit vergt een nadere analyse.

Voorziening groot onderhoud

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 7 juni 2012 is op basis van het opgestelde 'Onderhoudbeheersplan 2012-2021' de bestemmingsreserve onderhoud opgeheven. De vrijvallende middelen zijn voor een bedrag van

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

€ 200.000 gestort in de bestemmingsreserve ICT en tot een bedragen van € 200.000 in de nieuw ingestelde bestemmingsreserve inventaris. Het resterende bedrag van € 104.000 is gedoteerd aan de voorziening onderhoud in overeenstemming met de daaraan ten grondslag liggende onderhoudsplanning.

In 2012 heeft er op de voorziening onderhoud een aanvullende jaarlijkse dotatie plaatsgevonden van € 50.000, waarbij de werkelijke onderhoudskosten uitkwamen op € 72.600. De voorziening groot onderhoud bedraagt ultimo 2012 € 81.400.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

4. Administratieve organisatie en interne beheersing 2012

Algemeen

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2012 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op het vaststellen van de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle hebben wij gerapporteerd in de managementletter 2012 die op 29 januari 2013 is uitgebracht. Ons is meegedeeld dat deze managementletter ook in het algemeen bestuur wordt behandeld. Om deze reden volstaan wij op deze plaats met een korte samenvatting van de bevindingen uit de managementletter.

Samenvatting interne beheersing

De weg die de Stadsbank sinds 2009 is ingeslagen ten aanzien van verbeteren van de bewustwording bij de medewerkers om een goed niveau van interne beheersing te realiseren is ook in 2012 verder doorgezet. In dit verband noemen wij de doorontwikkeling van de managementrapportages, de goed gedocumenteerde interne controlewerkzaamheden en de aanzienlijke vermindering van het aantal geconstateerde onvolkomenheden in de klantendossiers. Hieronder werken wij dit nader uit:

- ***Interne controlewerkzaamheden***
  Bij het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden maken wij gebruik van de door uw organisatie uitgevoerde verbijzonderde interne controles. Wij hebben daarom bij de interimcontrole 2012 deze werkzaamheden beoordeeld door deelwaarnemingen (zogenaamde reperformances) uit te voeren op de werkzaamheden die door uw interne controlefunctionaris zijn uitgevoerd.
  Uit onze werkzaamheden is gebleken dat uw interne controlefunctionaris de uitgevoerde controles op een juiste wijze heeft uitgevoerd en geëvalueerd.

- ***Follow-up opmerkingen voorgaande jaren***
  Onze managementletter 2011 bevatte diverse adviezen waarmee de interne beheersing verbeterd kan worden. U heeft deze bevindingen overgenomen in de najaarsnota en daarbij aangegeven wat de stand van zaken met betrekking tot die aanbevelingen is. In algemene zin geldt dat hetgeen in de najaarsnota is opgenomen een correcte weergave is van de stand van zaken op dat moment maar geldt ook dat de aanbevelingen uit eerdere jaren uw aandacht hebben.

Naast de genoemde positieve ontwikkelingen komen uit de interim-controle 2012 de volgende aandachtsgebieden naar voren:

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

- ***Bevoegdheden binnen Decos factuurverwerking***
  Een medewerker crediteurenadministratie beschikt over de mogelijkheden tot het wijzigen van bevoegdheden in Decos (softwarepakket voor digitale factuurverwerking). Tevens beschikt de medewerker over betaalbevoegdheden (zetten eerste handtekening). Uit beheersingsoverwegingen is deze functievermenging ongewenst. Wij adviseren u functiescheiding aan te brengen tussen de beschikkende, bewarende en registrerende functies om het risico op ongewenste transacties te beperken.

  Wij hebben vastgesteld dat de manager bedrijfsvoering conform mandaat bevoegd is tot het aangaan van bestellingen en verplichtingen binnen Decos. Tevens heeft de manager bedrijfsvoering de bevoegdheid tot het autoriseren van facturen tot een bedrag van € 10.000. In geval van afwezigheid van de directeur is de manager bedrijfsvoering tevens ongelimiteerd bevoegd.

  Het softwarepakket Decos biedt de mogelijkheid om onderscheid te maken tussen aan- en afwezigheid van de medewerkers. Wij adviseren u gebruik te maken van deze geboden mogelijkheid om zo de formele en werkelijke bevoegdheden met elkaar in overeenstemming te brengen.

- ***Kasprocedure***
  Het kasgeld op de vestigingen wordt gemiddeld vier maal per jaar willekeurig en onaangekondigd gecontroleerd door een medewerker van de financiële administratie. Hiervan worden zichtbare vastleggingen gemaakt waarbij het kasblad wordt ondertekend door de verantwoordelijke medewerker van de vestiging en de medewerker financiële administratie.

  Wij hebben tijdens de interim-controle vastgesteld dat een kasprocedure met richtlijnen voor de wijze waarop de controle van het kasgeld dient plaats te vinden ontbreekt. Wij adviseren u een kasprocedure op te stellen waarbij bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden beschreven en toegewezen.

Automatisering

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2012 hebben wij de opzet, het bestaan en de werking van de algemene ICT beheersingsmaatregelen beoordeeld. Onze belangrijkste bevindingen zijn opgenomen in de managementletter 2012 en het rapport van bevindingen 2012. Kortheidshalve verwijzen wij hiernaar.

In 2012 is door de afdeling Deloitte Risk Services nader ingegaan op de queries (selecties van bestandsgegevens) welke gebruikt worden ten behoeve van de facturatie van de opbrengsten. Hierbij is met name aandacht besteed aan de opbouw van de queries en de controle op de volledige overzetting van de gegevens vanuit Allegro middels Access naar Exact. Uit deze controle zijn geen tekortkomingen bekleken op grond waarvan zou moeten worden aangenomen dat de data uit het bronsysteem via de uitgevoerde query's niet volledig worden overgezet naar de Excel-bestanden noch dat er sprake zou zijn van verlies van gegevens bij het opstellen van de queries.

Wel adviseren wij om vóór het uitvoeren van de (maand)rapportages de laatste wijzigingen vast te stellen en te controleren. Dit kan worden gerealiseerd door voorafgaand aan het draaien van de querries vast te stellen of er mutaties hebben plaatsgevonden na een bepaald tijdstip (bijvoorbeeld door het uitvoeren van een query / rapportage van de laatste wijzigingen).

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaande opmerkingen willen wij benadrukken dat onze jaarrekeningcontrole primair is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en niet primair is gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

5. Fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen, en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, de directeur en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, het dagelijks of algemeen bestuur.

Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met het management van de Stadsbank, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken, en op preventieve maatregelen daarbij. Van de directeur hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Daarnaast hebben wij conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het "omzeilen" van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Tevens hebben wij specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen, controles van schattingen en zijn wij alert geweest op significante en ongebruikelijke transacties.

Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2012 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Frauderisicoanalyse door het management en het bestuur

De directie van uw organisatie is het primaire aanspreekpunt voor de interne beheersing, waaronder het vermijden en ontdekken van fraude. De aard, diepgang en frequentie van de interne frauderisicoanalyse verschilt uiteraard per organisatie. Bijlage A geeft u inzichten en aandachtspunten.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn en zijn graag bereid een nadere toelichting te geven.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

Bijlage A: Frauderisicoanalyse

De huidige economische ontwikkelingen kunnen voor gemeenschappelijke regelingen en hun werknemers leiden tot verhoogde prikkels of gelegenheden tot het doen van of meewerken aan fraude. Het management en het bestuur zijn primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en het voldoen aan wet- en regelgeving. De maatschappij spreekt bestuurders en toezichthouders daar ook in toenemende mate op aan. Hoe staat het met de kwaliteit van de frauderisicoanalyse binnen uw organisatie? Wat zijn de aandachtspunten en hoe zou u daar invulling aan kunnen geven?

Rol van het management

Hoe vaak, op welke manier en met welke diepgang voert u een frauderisicoanalyse uit?

Het management is het primaire aanspreekpunt voor de interne beheersing, waaronder het vermijden en ontdekken van fraude. Door het maken van een frauderisicoanalyse kan het management illustreren welk belang zij hecht aan deze verantwoordelijkheid en op welke manier zij daar een invulling aan geeft. Brainstormsessies (in wisselende samenstellingen) kunnen waardevolle inzichten geven in kwetsbare plekken bij uw organisatie.

Hoe schat u het risico van fraude in en wat ligt daarvan vast?

Bij het maken van een risico-inschatting is het van belang aandacht te besteden aan de begrippen 'gelegenheid, druk en rationalisatie'. Het vastleggen van de frauderisicoanalyse ondersteunt het management bij het aansturen van de interne beheersing, het uitoefenen van toezicht daarop en bij het kwijten van hun verantwoordelijkheid. Ook is het een nuttig instrument voor het management om aan derden te kunnen laten zien hoe het management is omgegaan met initiatieven gericht op het vermijden en ontdekken van fraude.

Op welke manier heeft u grip op de frauderisico's die u identificeert?

Het mangement meet en beoordeelt frauderisicofactoren, bijvoorbeeld door autorisaties, prestatiebeoordelingen, informatieverwerking, fysieke beveiliging, functiescheiding, etc. Elk van deze componenten helpen ervoor te zorgen dat werknemers instructies uitvoeren. Om inzichtelijk te maken hoe de organisatie frauderisico's beheerst zou uw organisatie de uitkomst uit de brainstormsessie kunnen koppelen aan specifieke maatregelen van interne beheersing om te zien of u volledig bent.

Hoe weten uw personeelsleden wat uw visie is op zakelijk handelen en ethisch gedrag?

Het management vervult een voorbeeldfunctie die in belangrijke mate van invloed is op de interne bedrijfscultuur binnen uw organisatie. Duidelijke, logische en regelmatig terugkerende signalen vanuit het management kunnen een bedrijfscultuur bevorderen die eerlijk en integer gedrag waardeert en beloont. Voorbeelden om deze signalen vanuit het management af te geven zijn interne cursussen, vergaderingen, formele en informele gesprekken, nieuwsbrieven of werkinstructies.

Deloitte.

25 maart 2013
APS-22872/401490/RL

Rol van het bestuur

Hoe vaak, op welke manier en met welke diepgang neemt u kennis van de door het management uitgevoerde frauderisicoanalyse?

Als bestuur heeft u een focus op het monitoren van de processen die het management volgt om de risico's van fraude binnen uw organisatie in kaart te brengen en te beheersen. Door het voeren van periodiek overleg met het management over hun eigen frauderisicoanalyse kunt u illustreren welk belang u hecht aan deze verantwoordelijkheid en op welke manier u daar een invulling aan geeft.

Hoe houdt u grip op het risico van fraude door het management?

Als bestuur bent u er verantwoordelijk voor de vatbaarheid van uw organisatie voor fraude door het management te monitoren, te bepalen of u de interne beheersingsmaatregelen (om dit fenomeen tegen te gaan) toereikend vindt, alsook voor het evalueren van de bekwaamheid en de integriteit van het management.

Voorstel

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Datum: 11 april 2013

Betreft: Voorstel Concept Jaarverslag 2012

Te besluiten:

1. Kennis te nemen van het concept Jaarverslag 2012 met een positief saldo van € 577.300.
2. Het concept Jaarverslag 2012 goed te keuren met het voorstel om het batig saldo na bestemming van € 577.300 niet uit te keren aan deelnemende gemeenten maar te benutten voor het treffen van diverse noodzakelijke organisatorische maatregelen binnen de Stadsbank, en dit saldo toe te voegen aan de reeds aanwezige bestemmingsreserve “Frictiekosten organisatie”.

Toelichting:

De jaarrekening 2012 sluit, na de reeds door het bestuur geaccordeerde onttrekkingen uit en dotaties aan diverse reserves, met een positief saldo van € 577.300.

Zoals reeds bekend is onlangs door Bureau Berenschot de uitkomst van het Rapport cultuuronderzoek Stadsbank Oost Nederland gepresenteerd. Om invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport willen wij u voorstellen om het batige saldo van € 577.300 over het jaar 2012 niet uit te keren aan de deelnemende gemeenten maar in dit geval te benutten voor het nemen van diverse organisatorische maatregelen.
In afwachting van die maatregelen stellen wij voor om het batige saldo toe te voegen aan de reeds aanwezige Bestemmingsreserve “Frictiekosten organisatie”.

Stadsbank Oost Nederland

Hoofdkantoor
Enschede
Spelbergsweg 35-37
7512 DX Enschede
Tel. (053) 4 880 111
Fax (053) 4 880 139

Open:
Ma. T/m do. 09.00-13.00
Vrijdag 09.00-16.00

Postbus 1393
7500 BJ Enschede
Banknr. 59.27.19.049
IBAN NL06 ABNA 0592719049
BIC ABNANL2A

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente

Ons kenmerk:	**Uw kenmerk:**	**Afdeling:**	**Datum:**
SON\2013\CL		Directie	18 april 2013

Behandeld door:	**Telefoonnummer:**
C.H.A.A. Luttikhuis	053-4807409

Geacht College,

Conform de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland ontvangt u bijgaand twee exemplaren van de (concept) Primitieve Begroting 2014. In deze Primitieve Begroting 2014 is tevens de meerjarenraming 2015-2017 opgenomen.

Deze Begroting gaat uit van bestaand beleid. Dit betekent dat de structurele actuele ontwikkelingen vanuit de Begroting 2013 volledig zijn doorgetrokken naar deze Primitieve Begroting 2014. Daarnaast is in deze Begroting rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2012. Qua omvang van de dienstverlening is in de Begroting 2014 uitgegaan van de richtlijnen zoals die in het adviserend ambtelijk Platform van februari 2013 zijn besproken. Daarbij zijn de de werkelijke kwantitatieve cijfers van het jaar 2012 als uitgangspunt genomen. Vervolgens is in deze Begroting het volumeaantal stabiel gehouden. Om de personele kosten inzichtelijk te maken, calculeert de Stadsbank vanaf de Primaire Begroting 2013 met normbedragen per functie. Dit op verzoek van een groot aantal deelnemende gemeenten.

In deze Primitieve Begroting is oorspronkelijk het voorstel opgenomen om de tarieven voor 2014 met 1,8% en voor de periode 2015-2017 tevens met 1,8% jaarlijks te laten stijgen als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen).

Enkele gemeenten hebben echter op voorhand aangegeven om voor 2014, veelal in lijn met de eigen richtlijnen voor het opstellen van de gemeenteBegroting, de nullijn te willen hanteren. Het Dagelijke Bestuur stelt dan ook voor om - in afwijking van het oorspronkelijke voorstel aan het Algemeen Bestuur zoals opgenomen in deze Begroting - de indexering voor de jaarschijf 2014 op 0% te stellen. Voor de periode periode 2015-2017 blijft het oorspronkelijk voorstel gehandhaafd om te rekenen met met 1,8%.

Bij overname van dit voorstel door het Algemeen Bestuur zal de aanpassing van de tarieven voor het jaar 2014 verwerkt worden in de Primaire Begroting 2014 die in november 2013 aan het Algemeen Bestuur zal worden gepresenteerd. Deze aanpassing betekent dat het in deze Begroting opgenomen positieve saldo van het begrotingsjaar 2014 met ongeveer € 100.000 wordt verlaagd.

Stadsbank
Oost Nederland

Voor de indicatieve financiële effecten voor uw gemeente verwijzen wij naar de bijlagen bij de Begroting.

Wij merken op dat de financiële effecten van diverse ontwikkelingen op voorhand niet exact te duiden zijn. Ondanks de grootste zorgvuldigheid waarmee de Begroting tot stand is gekomen, zijn er diverse factoren die van invloed kunnen zijn op de vast te stellen Primaire Begroting 2014 in november 2013. Hierbij noemen wij bijvoorbeeld de de onzekerheid rondom de ontwikkeling van de autonome vraag naar de dienstverlening van de Stadsbank, mede in relatie tot de aanhoudende economische crisis.
Tot slot merken wij op dat indien individuele gemeenten overwegen om de lasten voor schuldhulpverlening in 2013 te laten dalen, dat naar ons oordeel alleen kan worden gerealiseerd indien de aangesloten gemeenten afzonderlijk besluiten nemen omtrent verminderde afname van dienstverlening.

Wij verzoeken u vriendelijk één exemplaar van de Begroting ter beschikking te stellen aan de vertegenwoordiger van uw gemeente in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank.
Wij hebben tevens een een exemplaar van de Begroting en een afschrift van deze brief naar de griffie van uw gemeenteraad gestuurd.

Indien gewenst zijn wij graag bereid een toelichting te geven. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de interim manager van de bank, de heer C.H.A.A. Luttikhuis via 053-4807409.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur
van de Stadsbank Oost Nederland,

p/o

Drs. P.G. Welman,
voorzitter

Bijlagen: Voorstel en (concept) Primitieve Begroting 2014 en meerjarenraming 2015-2017

i.a.a. Raadsgriffie

Primitieve Begroting 2014

MEERJARENRAMING 2015 t/m 2017

Inhoudsopgave

VOORWOORD 1

BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR 2
Doelstelling van de Stadsbank Oost Nederland 2
Beleidsvisie van het bestuur 3
Voorstel tot vaststelling van de begroting 4

BESTUUR, ORGANISATIESTRUCTUUR EN WERKGEBIED 5
Het Algemeen Bestuur (2010 – 2014) 5
Het Dagelijks Bestuur (2010 – 2014) 5
Het Platform 6
Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland 7
Het werkgebied van de bank 8

PROGRAMMABEGROTING 2014 9
BEGROTINGSUITKOMST EN MEERJARENPERSPECTIEF 11
Begrotingsuitkomst 2014 11
Meerjarenperspectief 14

PROGRAMMATOELICHTING 15
Programma 1: Algemeen Bestuur 15
Programma 2: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen 17

VERPLICHTE PARAGRAFEN 24
Weerstandsvermogen 24
Risico's 25
Financiering 27
Bedrijfsvoering 29
Onderhoud kapitaalgoederen 30
Verbonden partijen 30

FINANCIËLE POSITIE 31
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 31
Overzicht van Lasten en Baten 31
Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 32
Reservepositie 32

MEERJARENRAMING 2015 - 2017 35
Toelichting op de meerjarenramingen 2015 – 2017 38

BIJLAGEN 41
Bijlage 1: Investeringsplan 43
Bijlage 2: Categoriale begroting en meerjarenraming 46
Bijlage 3: Basis facturatie-systematiek 49

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2014 en de meerjarenraming 2015-2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. De begroting en de meerjarenraming, “primitieve begroting” genaamd, behelst de verwachte baten en lasten voor de komende jaren.

Deze primitieve begroting gaat uit van bestaand beleid. Dit houdt in dat de structurele actuele ontwikkelingen vanuit de primaire begroting 2013 volledig naar deze primitieve begroting worden doorgetrokken. Daarnaast is in deze begroting rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2012.

In de loop van het jaar 2013 zal deze begroting op basis van de autonome ontwikkelingen in 2013 en meer in het bijzonder aan de hand van de tweede managementrapportage over de periode tot en met augustus 2013 worden bijgesteld. Die bijgestelde begroting, “primaire” begroting genaamd, zal dan aangepast worden aan de actuele ontwikkelingen en zal ter besluitvorming in november 2013 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Omtrent de omvang van de dienstverlening is in de begroting 2014 uitgegaan van de richtlijnen zoals die besproken zijn in het adviserend ambtelijk Platform van februari 2013. Aangezien er geen additionele reductiemaatregelen voor 2013 zijn aangekondigd, zijn voornamelijk de werkelijke kwantitatieve cijfers van het jaar 2012 als uitgangspunt genomen. Vervolgens is voor deze begroting 2014-2017 het volumeaantal stabiel gehouden. Mocht er toch sprake zijn van een stijging, dan zal dat altijd een autonome oorzaak hebben.

De tarieven zullen in 2014 met 1,8% en voor de periode 2015-2017 tevens met 1,8% jaarlijks stijgen als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen). Voor het inzichtelijk maken van de personele kosten calculeert de Stadsbank vanaf de primaire begroting 2013 met normbedragen per functie. Dit op verzoek van een groot aantal van de deelnemende gemeenten.

De opzet van deze begroting sluit aan bij de begroting van 2013. Sinds 2010 werkt de Stadsbank met een nieuwe financieringsstructuur en een productenboek. In 2012 heeft een evaluatie van de financieringsstructuur plaatsgevonden en deze evaluatie is in de november-vergadering van het Algemeen en Dagelijks Bestuur behandeld. De wijzigingen naar aanleiding van de evaluatie op deze systematiek zijn al in de Primaire Begroting 2013 toegepast en zijn tevens in deze begroting 2014-2017 toegepast. De grootste wijziging betrof het onderdeel Bestaanskosten waarbij deze omlaag zijn gebracht; van circa 25% naar 22% van de totale lasten. De financieringsstructuur kent twee onderdelen:

a. Financiering van de bestaanskosten op grond van deelname in de gemeenschappelijke regeling. De productonafhankelijke bestaanskosten worden voor 50% naar de aangesloten gefactureerd op basis van het aantal huishoudens per gemeente, de andere 50% naar rato van de gedeclareerde omzet.

b. Financiering van de dienstverlening. De dienstverlening wordt gefactureerd aan de hand van de geleverde diensten per gemeente, conform het Productenboek. De in het Productenboek opgenomen tarieven zijn gebaseerd op de begroting.

Enschede, maart 2013

Dhr. drs. P.G. Welman,
voorzitter

Bericht van het Dagelijks Bestuur

Doelstelling van de Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank Oost Nederland is een “gemeentelijke kredietbank” en heeft tot doel om een, zowel vanuit een maatschappelijke alsook bedrijfseconomische optiek bezien, verantwoord pakket van financiële dienstverlening aan te bieden.

Missie:
De Stadsbank Oost Nederland bevordert met maatschappelijk verantwoorde dienstverlening de financiële weerbaarheid en zelfredzaamheid van huishoudens.

Visie:
De Stadsbank is een betrouwbare uitvoeringsorganisatie die op professionele en klantgerichte wijze duurzame resultaten boekt en zich daarover maatschappelijk verantwoordt. Zij streeft daarbij naar het borgen van haar dienstverlening in kwaliteit en diversiteit.

In het licht van de hierboven omschreven doelstelling behartigt de Stadsbank onder meer de volgende belangen:

- deelnemen aan krediettransacties;
- treffen van schuldenregelingen;
- budgetbeheer;
- afgifte van verklaringen op grond van de Faillissementswet (Fw);
- bewindvoering op grond van het Burgerlijk wetboek (BW);
- verrichten van additionele diensten in het kader van de beschikbaarheidnuttigheid;
- preventie en voorlichting;
- bevorderen van de spaarzin;
- zorgdragen voor een harmonische en evenwichtige ontwikkeling van de onderneming.

De Stadsbank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. De leden van de vereniging zijn gemeenten, publieke en private instellingen en bedrijven die mensen met financiële problemen helpen en financiële zelfredzaamheid bevorderen. Met betrekking tot het treffen van schuldenregelingen, het verzorgen van budgetbeheer en het verstrekken van kredieten is de Stadsbank gehouden aan de door de NVVK opgestelde Gedragscodes.

Tevens is de bank lid van de Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) die de belangen behartigt van professionele bewindvoerders en inkomensbeheerders. Ook toetst ze de kwaliteit van haar leden onder meer door de jaarlijks te houden audits.

Daarnaast is de bank aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel. Hier registreert de bank alle verstrekte leningen en alle gestarte schuldregelingen.

Beleidsvisie van het bestuur

De Stadsbank Oost Nederland ondersteunt de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijk beleid. De Stadsbank streeft naar financiële zelfredzaamheid van de inwoners van de aangesloten gemeenten. De interventie met de diensten van de Stadsbank is in beginsel tijdelijk van aard.

De Stadsbank bevordert financiële zelfredzaamheid en weerbaarheid door middel van het aanbieden van:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschulding bij risicogroepen (met name jongeren en huishoudens met een laag inkomen) en ter ondersteuning van intermediaire organisaties en functionarissen.
- Advies over:
    - verantwoord lenen;
    - verstandige financiële planning (budgetteren financiële huishouden/inkomensondersteunende voorzieningen);
    - hoe om te gaan met betalingsachterstanden en problematische schulden.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de “Fido-criteria”. De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschulding kan worden voorkomen.
- Specifieke en doelgerichte budgetbeheer ondersteuning ter bevordering van de zelfredzaamheid door middel van het instrument ‘Ladder van zelfredzaamheid’.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer van minnelijke regelingen ter borging van het nakomen van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele re-integratie op de arbeidsmarkt.
- Coaching bij budgetbeheer en schuldbemiddelingen om de financiële zelfredzaamheid te bevorderen.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering (Wsnp).

Bovendien zet de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerkdiensten te leveren aan de aangesloten gemeenten.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2014-2017 sluit met de volgende voordelige saldi voor bestemming:

Begrotingsjaar 2014	€ 606.200
Jaarschijf 2015	€ 702.400
Jaarschijf 2016	€ 804.300
Jaarschijf 2017	€ 913.100

Vervolgens dient er op basis van bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten nog een aantal mutaties in de diverse reserves te worden doorgevoerd. De uitvoering van het beleid over het gewenste weerstandsvermogen zal tot gevolg hebben dat er nog een storting in de algemene reserve dient plaats te vinden. Om die reden wordt voor de jaren 2014-2017 voorgesteld om (een deel van) het positieve begrotingssaldo toe te voegen aan de Algemene Reserve. De gewenste hoogte van de Algemene reserve mag maximaal gelijk zijn aan 45% van de eigen personeelskosten.

Het saldo na bestemming wordt in principe aan de aangesloten gemeenten gerestitueerd, tenzij het Algemeen Bestuur anders beslist. De volgende saldi zijn als restitutie in de jaarschijven van deze begroting verwerkt:

Begrotingsjaar 2014	€ 62.200 voordelig
Jaarschijf 2015	€ 628.300 voordelig
Jaarschijf 2016	€ 729.000 voordelig
Jaarschijf 2017	€ 836.600 voordelig

Het aanzienlijk positieve saldo voor bestemming in de primitieve begroting 2014 en de meerjaren raming 2015-2017 wordt met name veroorzaakt door de krediet- en rentevergoedingen op de verstrekte leningen, administratieve vergoedingen van derden voor financieel beheer en doorbetalingen in het kader van het beheren van minnelijke regelingen mede als de sterke groei van het aantal klanten onder beschermingsbewind.

De begroting 2014 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 27 juni 2013.

Bestuur, organisatiestructuur en werkgebied

Het Algemeen Bestuur (2010 – 2014)

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 22 leden en wordt voor vier jaren benoemd. Per deelnemende gemeente wordt door de gemeenteraad, uit haar midden of uit het college van burgemeester of wethouders, één lid voor het Algemeen Bestuur aangewezen. Elk lid heeft in de vergadering één stem.

Het Algemeen Bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn in principe openbaar.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is als volgt:

Gemeente Aalten	De heer H.J. Rijks
Gemeente Almelo	Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg
Gemeente Berkelland	De heer J.B. Boer
Gemeente Borne	De heer A.T. Albers
Gemeente Bronckhorst	De heer P. Seesing
Gemeente Dinkelland	Mevrouw J.B.M. Zwiep-Rosens
Gemeente Enschede	De heer P.G. Welman
Gemeente Haaksbergen	De heer J.M. van Rees
Gemeente Hellendoorn	Mevrouw H. Bakhuis-Horstink
Gemeente Hengelo (Ov)	Mevrouw M.A. ten Heuw
Gemeente Hof van Twente	De heer P. van Zwanenburg
Gemeente Lochem	Mevrouw W.G.H. Heesen
Gemeente Losser	De heer J.F. Hassink
Gemeente Montferland	Mevrouw I.T.J.M. Wolsing
Gemeente Oldenzaal	De heer R.G.H. Christenhusz
Gemeente Oost Gelre	De heer K.J.M. Bonsen
Gemeente Oude IJsselstreek	De heer W.E.N. Rijnsaardt
Gemeente Rijssen-Holten	De heer J.J.A. ter Keurst
Gemeente Tubbergen	De heer J.E.F. Harmelink
Gemeente Twenterand	De heer G.J. Binnenmars
Gemeente Wierden	De heer T.P. de Putter
Gemeente Winterswijk	Mevrouw I.G. Saris

Het Dagelijks Bestuur (2010 – 2014)

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Aan het begin van de zittingsperiode van het Algemeen Bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur, op voordracht van de benoemingscommissie, de leden van het Dagelijks Bestuur. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur. Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het Dagelijks Bestuur niet anders bepaalt.

De personele samenstelling van het Dagelijks Bestuur is als volgt:

De heer P.G. Welman	Voorzitter
Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg	Vice-voorzitter
Mevrouw M.A. ten Heuw	Lid
Mevrouw W.G.H. Heesen	Lid
Mevrouw I.G. Saris	Lid
De heer R.G.H. Christenhusz	Lid
De heer W.E.N. Rijnsaardt	Lid
De heer J.J.A. ter Keurst	Lid

De heer P.G. Welman is tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur.

De heer R.S.R. de Ruiter, Sectormanager Publieke Diensten en Sociale Zaken bij de gemeente Hengelo, is benoemd tot (ambtelijk) secretaris van het Bestuur.

Het Platform

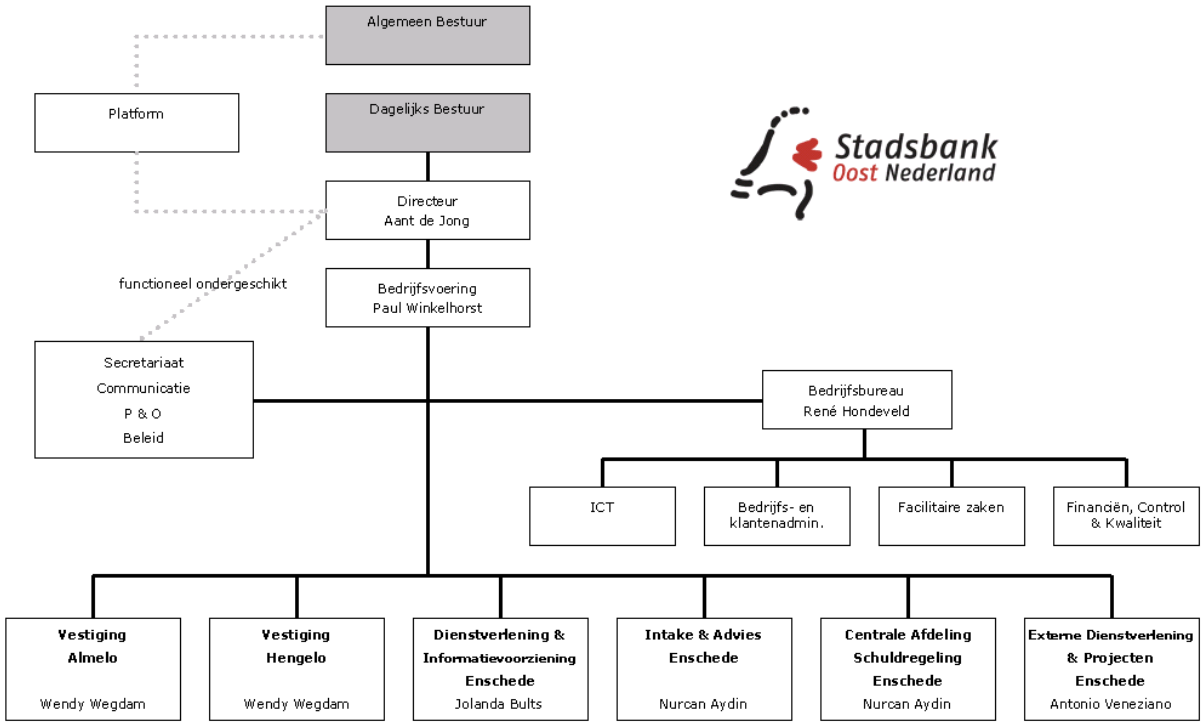
Het Platform is een ambtelijke adviescommissie van zowel het bestuur als de directie van de bank. Het Platform kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.
Alle aangesloten gemeenten kunnen een vertegenwoordiger afvaardigen in het Platform.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen als Dagelijks Bestuur.
De heer J.H. Scholtens, sectorhoofd Sociale en Economische Zaken bij de gemeente Almelo, is benoemd tot voorzitter van het Platform.

Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland

De uitvoeringsorganisatie Stadsbank Oost Nederland kent een staf-lijn organisatie.
De directie en het bedrijfsbureau met de staf- en ondersteunende afdelingen zijn gehuisvest op het hoofdkantoor te Enschede.

De lijnorganisatie kent als gevolg van het relatief grote aantal aangesloten gemeenten een zodanig groot werkgebied, dat besloten is de diensten van de bank primair vanuit een viertal en vanaf 2012 vanuit drietal vestigingen aan te bieden. Op het hoofdkantoor te Enschede is de grootste vestiging ondergebracht. Verder kent de bank nog vestigingen in Almelo en Hengelo.
Vanuit de vestigingen worden Indicatiestellingen, Informatie & Advies, Stabilisatie en overige diensten aangeboden. Het regelen van schulden door de Centrale Afdeling Schuldregeling (CAS), Kredietverlening en klantenadministratie voor de klanten met budgetbeheerrekening worden voor het gehele werkgebied vanuit de vestiging Enschede verzorgd.
Daarnaast worden vanuit de vestiging Enschede alle ondersteunende diensten door de stafafdelingen en het bedrijfsbureau verzorgd.

Bestuurs- en organisatiestructuur Stadsbank Oost Nederland

Het werkgebied van de bank

Het werkgebied van de bank bestaat uit de 22 bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten. In dit werkgebied wonen 903.339 inwoners verdeeld over 382.492 huishoudens (*bron CBS, 2012*).

Het werkgebied is op geografische gronden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden verdeeld over de drie vestigingen. Per 1 april 2012 is de vestiging Ulft gesloten. Sindsdien is de Stadsbank aanwezig op de gemeentehuizen in de betreffende gemeenten in de Achterhoek. De ondersteuning vindt plaats vanuit de vestiging Enschede.

De tweeëntwintig gemeenten van de Stadsbank Oost Nederland

Vestiging Almelo: Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.
Vestiging Enschede: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk.
Vestiging Hengelo: Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal.

Programmabegroting 2014

Begrotingsuitkomst en Meerjarenperspectief

Begrotingsuitkomst 2014

(Bedragen in €)	Begroting 2014		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Algemeen bestuur			
- Overig	1.780.900	1.780.900	-
	1.780.900	**1.780.900**	**-**
Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
- Preventie & Voorlichting	-	-	-
- Indicatiestelling	1.498.600	1.442.700	55.900-
- Informatie & Advies	-	-	-
- Kredietverlening	317.800	405.100	87.300
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding	3.356.800	3.573.600	216.800
- Minnelijk schuldregelen	1.170.300	1.494.300	324.000
- Coaching budgetteringsvaardigheden	-	-	-
- Nazorg	30.300	31.600	1.300
- Additionele dienstverlening	37.900	70.600	32.700
	6.411.700	**7.017.900**	**606.200**
Totaal programma's	**8.192.600**	**8.798.800**	
Resultaat voor bestemming			**606.200**
Mutaties reserves			
- Algemeen bestuur	544.000	-	544.000-
Resultaat na bestemming			**62.200**

De (primitieve) Begroting 2014 laat een saldo na bestemming zien van € 62.200. Het positieve saldo wordt in principe aan de aangesloten gemeente gerestitueerd, tenzij het Algemeen Bestuur anders beslist.

Uitgangspunten begroting 2014

De uitgangspunten voor de begroting 2014 zijn vastgelegd in een Nota “Richtlijnen (programma) begroting 2014-2017”. De nota is op 7 februari 2013 in de vergadering van het Platform, het ambtelijk adviesorgaan, besproken. Deze uitgangspunten worden gehanteerd voor de samenstelling van de primitieve begroting:

- De jaarschijf 2014 van de begroting 2013-2016, de cijfers uit de jaarrekening 2012 en het “Productenboek 2013” vormen de basis voor de opstelling van deze primitieve begroting.
- De geactualiseerde declaratiesystematiek wordt sinds 2013 toegepast en zal ook in 2014 worden gehanteerd.
- In de begroting 2013-2016 is van het volumeaantal uit de Primaire Begroting 2012 uitgegaan; dit in verband met de voorgestelde reductie maatregelen voor het jaar 2012. Aangezien er geen additionele reductiemaatregelen voor 2013 zijn aangekondigd, worden de werkelijke cijfers van de jaarrekening 2012 gebruiken als uitgangspunt voor de begroting 2014. Daarbij zijn de incidentele afwijkingen in de productafname buiten beschouwing gelaten. Er is echter ervan uitgegaan dat de reducties van 2012 volledig worden gerealiseerd. Vervolgens wordt het volumeaantal, op het meerderjarigen beschermingsbewind na, stabiel gehouden in de meerjarenbegroting 2015-2017.[1]
- Wel moet in ogenschouw worden genomen dat de huidige economische crisis kan leiden tot extra vraag naar de door de SON geleverde producten.
- Voor de autonome loonontwikkeling is uitgegaan van het loon- en salarispeil per 1 april 2012 met een ‘0-lijn’stijging, waarbij de normbedragen per functie worden gehanteerd. De loonkosten (loonkostenontwikkelingen zonder formatiemutaties) nemen echter toe met gemiddeld 1,4 %, als gevolg voor stijgende werkgeverslasten (Handleiding Overheidstarieven 2013, Ministerie van Financiën). Vooralsnog is geen rekening gehouden met eventuele CAO ontwikkelingen.
- Er is voor andere dan personele uitgaven uitgegaan van een gemiddelde prijs-/tariefinflatie voor de bank van 2,75% (Macro Economische Verkenning (MEV) 2013, Centraal Planbureau).
- Op basis van de verwachte loonkostenontwikkeling en prijsinflatie zijn de tarieven met 1,8% geïndexeerd. De eenheidstarieven zijn in de hierna volgende tabel weergegeven.

[1] Voor de producten die voor het eerst in 2013 worden geïntroduceerd, is een aanname gemaakt van het volumeaantal op basis van de eerste inzichten in 2013.

Overzicht Producten met kostprijs (inclusief Maatwerk en Additionele Tarieven)

Productcategorie		Productgroep		Product			Kostprijs
Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Soort	2014
							1,8%
1	Preventie & Voorlichting	1.2	Voorlichting	1.2.1	Voorlichting aan Personen	Additioneel	497
				1.2.2	Voorlichting aan Professionals	Additioneel	497
		1.3	Cursus en Training	1.3.1	Cursus/Training voor Personen	Additioneel	497
				1.3.2	Cursus/Training voor Professionals	Additioneel	497
2	Indicatiestelling	2.1	Integrale indicatiestelling	2.1.1	Reguliere Indicatiestelling	Standaard	515
				2.1.2	Crisis-interventie	Standaard	259
				2.1.3	Maatwerk Indicatiestelling	Maatwerk	PM
		2.2	Kredietverlening	2.2.1	Kredietbeoordeling	Standaard	n.v.t
		2.3	Extra intake-faciliteiten	2.3.1	Huisbezoek	Additioneel	280
				2.3.3	Multidisciplinair Overleg	Additioneel	212
3	Informatie en Advies	3.1	Financieel Budgetadvies	3.1.1	Budgetadvies	Standaard	153
4	Kredietverstrekking	4.1	Sociale Lening	4.1.1	Sociale Lening	Standaard	n.v.t
		4.2	Herfinanciering Kredieten	4.2.1	Herfinanciering lopende kredieten	Standaard	n.v.t
5	Stabilisatie & herstel financiële huishouding	5.1	Budgetbeheer	5.1.1	Opstart Budgetbeheer	Standaard	163
				5.1.2	BBR Beheer - Basis	Standaard	202
				5.1.3	BBR Beheer - Combi	Additioneel	
					- BBR Beheer - Combi (deel 1)		202
					- BBR Beheer - Combi (deel 2)		234
				5.1.4	BBR Beheer - Totaal	Standaard	436
				5.1.5	BBR Beheer - LVZ (i.c.m. coaching)	Additioneel	323
				5.1.6	BBR Beheer - Basis (zelfbetalers)	Standaard	270
				5.1.7	BBR Beheer - Totaal (zelfbetalers)	Standaard	503
				5.1.8	BBR - Hulp	Additioneel	309
				5.1.9	BBR - Coaching	Additioneel	686
				5.1.10	Beëindiging Budgetbeheer	Standaard	43
		5.2	Begeleide overdracht zelfstandig bankieren	5.2.1	Verwijzing Reguliere Bank	Additioneel	279
		5.3	Beschermingsbewind	5.3.1	Meerderjarigenbewind (lopend) (excl. BTW)	Standaard	1.038
				5.3.2	Meerderjarigenbewind (nieuw) (excl. BTW)	Standaard	393
6	Minnelijk schuldregelen	6.0	Bemiddelingstraject	6.0.1	Bemiddeling schuldregeling	Standaard	548
		6.1	Betalingsregeling	6.1.1	Beheer Standaard Betalingsregelingen	Standaard	292
		6.2	Herfinanciering Schulden	6.2.1	Herfinancieringskrediet schulden	Standaard	n.v.t
		6.3	Schuldbemiddeling	6.3.1	Beheer Standaard Schuldbemiddeling	Standaard	369
		6.4	Saneringskrediet	6.4.1	Saneringskrediet	Standaard	n.v.t
		6.5	Faillissementswet-faciliteiten	6.5.1	Voorlopige voorz. art 287 lid 4 FW	Standaard	115
				6.5.2	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	286
				6.5.2A	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	353
				6.5.3	Dwangaccoord art. 287a FW	Standaard	158
				6.5.4	Moratorium art 287b FW	Standaard	207
7	Coaching	7.1	Budgetcoaching	7.1.1	Budgetcoaching	Standaard	303
9	Nazorg	9.1	Nazorg	9.1.1	Nazorg Stabilisatie	Standaard	52
10	Overige dienstverlening	10.1	Beschikbaarheidnuttigheid	10.1.1	Kasbetalingen	Maatwerk	10
				10.1.2	Leefgeldgarantie	Maatwerk	PM
				10.1.3	Meldpunt Huurschulden	Maatwerk	PM
				10.1.4	Dienstverlening op locatie	Maatwerk	PM
				10.1.5	Projecten	Maatwerk	PM
				10.1.6	BBR Beheer persoonsgebonden budget	Maatwerk	245
				10.1.7	BBR Primaire lasten	Maatwerk	130

Meerjarenperspectief

Investeringsplan 2014 – 2017

Inmiddels heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de bouwkundige onderhoudstoestand van de diverse vestigingen. Vervolgens zijn alle groot onderhoudswerkzaamheden en noodzakelijke vervangings-investeringen voor de komende jaren in beeld gebracht.
Tevens is er een inschatting gemaakt van de overige noodzakelijke investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen.

De jaarlijkse afschrijvingscomponent van de te plegen investeringen is in deze meerjarenraming meegenomen.

Voor de realisatie van een 40-tal parkeerplaatsen ter behoud van parkeervoorzieningen voor het eigen personeel is voor het jaar 2015 vooralsnog een bedrag van € 200.000 geraamd.
Voor een overzicht wordt verwezen naar bijlage 1.

Meerjarenraming

De meerjarenraming laat voor de komende jaren het volgende beeld zien:

(Bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Saldo na bestemming
2014	8.192.600	8.798.800	606.200	62.200
2015	8.433.400	9.135.800	702.400	628.300
2016	8.600.000	9.404.300	804.300	729.000
2017	8.825.300	9.738.400	913.100	836.600

Geconcludeerd kan worden dat het meerjarenperspectief een positief beeld laat zien.
Voor een specificatie wordt verwezen naar de meerjarenraming en de toelichting op pagina 37 e.v.

Programmatoelichting

Programma 1: Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken:

Het programma Algemeen Bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen Bestuur de niet product-/ dienstverleningspecifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Het Bedrijfsbureau
Het Bedrijfsbureau is gevestigd op het hoofdkantoor te Enschede. Vanuit het Bedrijfsbureau vindt de algemene interne ondersteuning van de vestigingen en het management plaats.

Bij de algemene interne ondersteuning gaat het ondermeer om de automatisering, de organisatie-eigen financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- ***Bestaand beleid:***

Bestuursorganen
- Sturing geven aan en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
- Sturing geven aan en reageren op organisatieontwikkelingen die gericht zijn op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank, alsmede op het leidinggeven aan de ambtelijke organisatie.
- Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Bestuursondersteuning
- De voorbereiding van beleidsontwikkeling voor het Bestuur.
- De voorbereiding van de verantwoording door het Bestuur.

Algemene interne ondersteuning
- Het in stand houden van de fysieke infrastructuur.
- Het in stand houden van de automatisering en telecommunicatie infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Platform Stadsbank Oost Nederland (het Platform)
Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigener beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling. Het Platform wordt met raad en daad terzijde gestaan door de directie en ambtelijk ondersteund.

Communicatie
Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is.
Enerzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank.
Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Teneinde de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur in de voorjaarsnota en de najaarsnota geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de najaarsnota betrekking heeft op de periode tot en met augustus.
Indien wenselijk wordt tevens een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Wat mag het kosten?

(Bedragen in €)

Investeringen	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Overige kosten	-	447.000	-	20.000

De investeringen hebben betrekking op bestaand beleid (de te verwachten realisatie van een 40-tal parkeerplaatsen in 2015 en de uitvoering van de geplande investeringen op basis van het meerjaren onderhoudbeheersplan). Zie voor een toelichting bijlage 1.

De budgettaire lasten worden bepaald door de kosten van het instandhouden van een gemeenschappelijke kredietbank. Tot deze zogenaamde bestaanslasten worden gerekend:

- Huisvestingslasten
  - Kapitaalslasten huisvesting, inventaris en machines
  - Gas, water elektra, belastingen
  - Schoonmaak en alarmvoorzieningen
  - Onderhoud
- Personele lasten directie en staf
- Overige bestaanslasten, waar onder:
  - Accountantskosten
  - Belastingen en verzekeringen
  - Dotaties voorzieningen

Programma 1: **Budgettaire lasten Algemeen Bestuur**			
	2012	**2013**	**2014**
(Bedragen in €)	**Realisatie**	**Primaire Begroting**	**Primitieve Begroting**
Lasten	2.219.100	1.746.000	1.780.900
Baten	2.219.100	1.746.000	1.780.900
Saldo	**-**	**-**	**-**

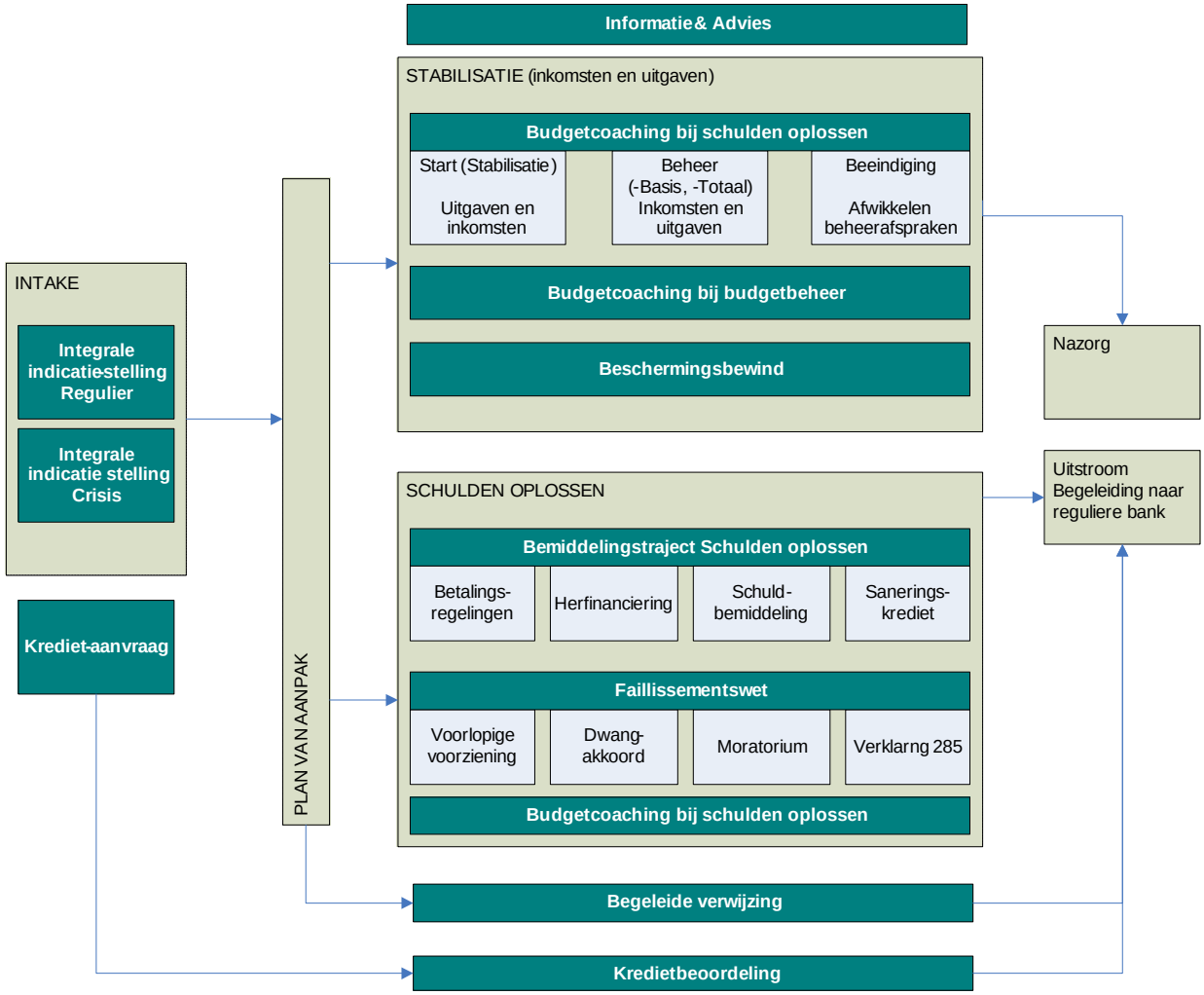
In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op dit programma. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de opbrengst uit deposito en vervolgens het restant in rekening zal wordt gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Programma 2: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Algemeen

Hoofdkenmerken:

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen heeft betrekking op alle dienstverlening van de Stadsbank, ter ondersteuning van het beleid van de aangesloten gemeenten.
De dienstverlening en voorzieningen van de bank kunnen als volgt worden onderscheiden:

Het dienstenaanbod van de bank wordt vanuit een drietal vestigingen verzorgd. Het standaard dienstenaanbod vanuit een vestiging bestaat uit de producten uit de volgende productgroepen:

- Indicatiestellingen
- Informatie & Advies
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding, waaronder coaching budgetteringsvaardigheden
- Begeleide verwijzing
- Beschikbaarheidnuttigheid

Vestiging Almelo
Vanuit deze vestiging worden de Twentse gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden bediend (totaal 225.073 inwoners op 88.845 huishoudens – bron CBS, 2012).

Met enkele gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening op locatie. Vooralsnog zijn deze afspraken op basis van bestaand beleid doorgetrokken in deze begroting.

Vestiging Enschede
Vanuit deze vestiging worden de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk bediend (totaal 481.893 inwoners op 210.407 huishoudens – bron CBS, 2012).

Vanuit de vestiging Enschede wordt het meest uitgebreide pakket diensten en producten van de bank aangeboden. Naast het standaard dienstenpakket worden de werkzaamheden in het kader van het meerderjarigen beschermingsbewind vanuit deze vestiging uitgevoerd. Hier is ook de Centrale Afdeling Schuldregeling gehuisvest. Deze afdeling houdt zich bezig met minnelijk schulden oplossen en eventuele toeleiding naar de Wsnp. Tevens is de Centrale Klantenadministratie in Enschede gehuisvest. Dit onder het bedrijfsbureau ressorterend cluster verzorgt centraal klantgerichte administratieve werkzaamheden en biedt ondersteuning aan overige afdelingen van de bank.

Vestiging Hengelo
Vanuit deze vestiging worden de gemeenten Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente en Oldenzaal bediend (totaal 196.373 inwoners op 83.2040 huishoudens – bron CBS, 2012).

Met enkele gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening op locatie. Vooralsnog zijn deze afspraken op basis van bestaand beleid voor 2013 doorgetrokken in deze begroting.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

Bestaand beleid:

De bank wil bijdragen aan:

- het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
- het aanbieden van kredietmogelijkheden voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële reguliere handelsbanken een lening kunnen krijgen, eventueel om zo hun kredietwaardigheid te kunnen herstellen;

- een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat cliënten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
- het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen cliënten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
- het realiseren van een oplossing voor cliënten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden.

De bank wil door het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering de dienstverlening, ondanks de invloeden van de economische recessie, op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Het beleid van de bank richt zich op het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de klant, zowel waar het gaat om budgetbeheer als om indicatiestellingen en schulden oplossen.

Productspecifieke toelichting

Wat gaan we daarvoor doen?

- Preventie en voorlichting

Door middel van gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen, bij vrijwilligersorganisaties en aan professionele organisaties wordt getracht de risico's en gevolgen van verschulding desgevraagd onder de aandacht te brengen.
Tevens kunnen op verzoek cursussen en trainingen bij de bank worden afgenomen. Dit product wordt echter niet meer standaard aangeboden en valt onder het additionele dienstverleningspakket van de bank.

- Indicatiestelling

Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening door de bank wordt een op de klant afgestemd Plan van Aanpak opgesteld, waarin is opgenomen met welke instrumenten het best een antwoord kan worden gegeven op de door de klant gestelde hulpvraag.

Indicatiestelling	**Realisatie 2012**	**Primaire begroting 2013**	**Primitieve begroting 2014**
Intake:			
- Integrale indicatiestelling	2.711	2.841	2.711
- Crisisinterventie	161	220	161
- Kredietverlening	1.631	1.744	1.631
- Huisbezoek	9	7	9
- Multidisciplinair overleg	10	15	10

- Advies & Informatie

Op basis van de specifieke klantsituatie wordt een advies gegeven over de inrichting en het beheer van de financiële huishouding. Daarbij kan het zowel gaan om de budgettering van het huishoudgeld als om hoe om te gaan met kleine achterstanden en schulden indien de klant (nog) geen gebruik wenst of hoeft te maken van andere diensten van de bank.

Advies & Informatie	**Realisatie 2012**	**Primaire begroting 2013**	**Primitieve begroting 2014**
Financieel budgetadvies	1	7	-

- Kredietverlening

Voor de Stadsbank Oost Nederland geldt niet het creëren van een zo groot mogelijke kredietportefeuille als doelstelling, maar het bieden van een verantwoord alternatief voor personen die niet bij de reguliere kredietverleners tegen gangbare voorwaarden een persoonlijke lening kunnen afsluiten.
Gezien de relatief zwakke financiële positie van de doelgroep van de gemeentelijke kredietbanken, hanteert de bank een rentetarief dat lager is dan dat van de gebruikelijke commerciële kredietverleners.

Kredietverlening	**Realisatie 2012**	**Primaire begroting 2013**	**Primitieve begroting 2014**
Verstrekkingen:			
- Sociale leningen	676	694	676
- Herfinancieringen	85	106	85
- Saneringskrediet	99	104	99

- Stabilisatie & herstel financiële huishouding

De meeste financiële problemen zijn het gevolg van een structurele onbalans in inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek, gas, water, elektra en ziektekostenverzekering, worden dan vaak als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, waardoor op termijn huisuitzetting of afsluiting van energie dreigen.

Door middel van het aangaan van budgetbeheer wordt de betaling van de primaire lasten geborgd. Bij budgetbeheer worden de periodieke verplichtingen in overleg met de cliënt gebudgetteerd. Daarbij krijgen de primaire lasten de hoogste prioriteit. Indien van toepassing wordt met behulp van betalingsregelingen getracht eventuele betalingsachterstanden zonder tussenkomst van de deurwaarder in te lopen. Doordat in dit budgetplan de lasten/uitgaven worden afgestemd op de beschikbare inkomsten ontstaat er weer een financieel evenwicht.
Om de cliënt te ondersteunen bij het nieuwe huishoudboekje wordt de cliënt gedurende het eerste half jaar budgetbeheer extra begeleid. Indien noodzakelijk wordt de cliënt op flankerende voorzieningen gewezen.

Elk jaar worden de vorderingen met betrekking tot het zelfstandig bankieren door de cliënt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de financier van het budgetbeheer (dit is de cliënt zelf of de gemeente) geïnformeerd over de mogelijkheden om het beheer te vereenvoudigen. Eventueel kan daarbij de inzet van budgetcoaches worden geadviseerd om de cliënten extra te ondersteunen ter voorbereiding op een terugkeer naar een reguliere bankorganisatie door het bijbrengen van budgetteringstechnieken en inzicht in het eigen bestedingsgedrag.

In 2013 is het additionele instrument *Ladder van zelfredzaamheid* geïntroduceerd. Door middel van specifieke en doelgerichte ondersteuning in de vorm van coachingsgesprekken wordt getracht de budgetterings-vaardigheden van de klanten te bevorderen en hun duurzaam te laten uitstromen. Vooralsnog is dit instrument ingezet voor de klanten van de gemeente Enschede.

Het budgetbeheer is bedoeld als tijdelijke ondersteuning voor klanten die onvoldoende vaardig zijn (gebleken) hun financiële verplichtingen adequaat te budgetteren. Er zijn echter cliënten waarbij budgetbeheer structureel wenselijk is. In die gevallen kan de cliënt een verzoek indienen bij het kantongerecht voor een bewindvoerder meerderjarigenbewind.

Stabilisatie	Realisatie 2012	Primaire begroting 2013	Primitieve begroting 2014
Opstarten Budgetbeheer (gemeenten)	1.228	1.253	1.228
Beheer BBR (incl. eigen bijdrage)	6.097	6.332	6.216
BBR ondersteuning - LVZ (vanaf 2013)	-	345	455
Beëindigde BBR (gemeenten)	1.479	1.797	1.479
Verwijzing Reguliere Bank	1	2	-
Meerderjarigen bewind lopend (gemiddeld)	176	382	472
Meerderjarigen bewind nieuw	158	300	158

- Minnelijk schulden regelen

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen. Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf (5) jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuldsituatie kan worden opgelost. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling hebben een looptijd van drie (3) jaar.
In crisissituaties en bij “onredelijke” en onwillige schudeisers kan de cliënt een beroep doen op de Faillissementswet. De bank kan de cliënt ondersteunen bij deze formele procedures.

Minnelijk schuldregelen	Realisatie 2012	Primaire begroting 2013	Primitieve begroting 2014
Bemiddelingstraject	1.310	1.275	1.310
Beheer betalingsregelingen	5	3	5
Beheer SB (gemiddeld)	616	736	684
Saneringskrediet	99	104	99
Voorlopige voorziening ex art 284	-	-	-
Verklaring ex art. 285	1.269	865	865
Dwangakkoord ex art 287a	-	1	-
Moratorium ex art. 287b	3	-	3

- Coaching

De bank kan op verzoek van de gemeenten een traject Budgetcoaching uitvoeren zoals opgenomen in het door de klant ondertekende Plan van Aanpak. Een traject Budgetcoaching is bedoeld ter ondersteuning van het traject Budgetbeheer en leert de klant om te gaan met het lagere ter beschikking staande huishoudbudget (leefgeld) gericht op het zelfstandig beheer van de financiën. Dit product wordt niet standaard afgenomen.

Coaching	Realisatie 2012	Primaire begroting 2013	Primitieve begroting 2014
Budgetcoaching	-	-	-

- Nazorg

Dit betreft het voor de doelgroep verzorgen van een traject Nazorg. Bij dit product wordt middels een gesprek getoetst of de klant zelfstandig zijn financiën kan beheren. Het verzorgen van nazorg draagt bij aan het voorkomen van recidive van klanten. Dit product wordt standaard afgenomen.

Nazorg	**Realisatie 2012**	**Primaire begroting 2013**	**Primitieve begroting 2014**
Nazorg	609	716	609

- Overige dienstverlening

Onderstaande additionele dienstverlening wordt momenteel aangeboden en is op basis van bekende afspraken met een aantal gemeenten voor 2013 doorgetrokken naar de begroting 2014.

Kasbetalingen sociale diensten

De bank biedt in het kader van de beschikbaarheidsnuttigheid de bij haar aangesloten gemeenten de mogelijkheid om voor het verrichten van kasbetalingen gebruik te maken van de bij de bank aanwezige voorzieningen. Concreet betekent dit dat de bank voor een aantal gemeenten een gedeelte van de gemeentelijke kasfunctie heeft overgenomen. Cliënten van de betreffende gemeentelijke sociale dienst kunnen aan de kas van de bank de voor hen bestemde betalingen ontvangen.

Dienstverlening op locatie

Naast de standaard dienstverlening verzorgt de Stadsbank voor een aantal gemeenten een inloopspreekuur op locatie. Dit inloopspreekuur vindt plaats bij de gemeente zelf of op een werkplein. De kosten van dit spreekuur worden vooraf geoffreerd en vervolgens maandelijks in rekening gebracht.

Overige dienstverlening	**Realisatie 2012**	**Primaire begroting 2013**	**Primitieve begroting 2014**
Kasbetalingen	3.878	4.090	3.878
Dienstverlening op locatie (maatwerk)			

Samenwerking Externe instanties

De Stadsbank voert intensief gesprekken met een aantal grote instanties waarvoor de bank regelmatig betalingen van de klanten verricht. Het doel van deze samenwerking is het verbeteren van de administratieve processen om zodoende de kosten te reduceren.

Wat mag het kosten?

(Bedragen in €)

Investeringen	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Programma 2: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Programma 2:
Budgettaire lasten: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

	2012	2013	2014
(Bedragen in €)	**Realisatie**	**Primaire Begroting**	**Primitieve Begroting**
Lasten	6.678.900	6.272.000	6.411.700
Baten	6.792.300	6.683.400	7.017.900
Saldo	**113.400**	**411.400**	**606.200**

Verplichte paragrafen

Weerstandsvermogen

Het begrip weerstandsvermogen verwijst naar het verband tussen de risico's die de bank loopt en waarvoor noodzakelijkerwijs voorzieningen in de vorm van weerstandscapaciteit moeten worden getroffen.
De bank is een gemeenschappelijke regeling waarbij de deelnemende gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen overtreffen.

Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken. Het weerstandsvermogen is benodigd om te voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Beleid
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de bank beschikt om niet begrote kosten te dekken. Onderdeel van de weerstandscapaciteit zijn de vrij aanwendbare Algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Als gevolg van de door de leden van de GR opgelegde reductiemaatregelen heeft de Stadsbank in 2011 KPMG Accountants gevraagd om advies uit te brengen over de aspecten die van belang zijn bij de bepaling van de minimale omvang van het noodzakelijke weerstandsvermogen van de Stadsbank.

De Algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen en is dus het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit. KPMG is in haar advies tot de conclusie gekomen dat de totale Algemene reserve op grond van de exploitatie 2010 een minimum van € 800.000 zou moeten bedragen. Dit bedrag zou dan mee moeten bewegen met de toekomstige omvang van de exploitatie.
Het advies van KPMG is in de DB vergadering van oktober 2011 besproken. Hierop is door het Dagelijks Bestuur besloten om het Algemeen Bestuur voor te stellen de ondergrens van het weerstandsvermogen te bepalen op 15%; dit naar analogie van de bovengrens die eveneens is gekoppeld aan de personele uitgaven (tot een maximum van 45%). Dit voorstel is door het Algemeen Bestuur overgenomen.
Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van KPMG dat in de vergadering van november 2011 door het Algemeen Bestuur is besproken.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves heeft het Algemeen Bestuur het volgende besloten:

	Norm	Dotatie	Beoogde reserve	Opmerking
- Inventaris		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- ICT		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- Vakantiegeld	Feitelijke verplichtingen	Afhankelijk van formatie	Afhankelijk van verplichtingen	Beoogd bedrag is stand van zaken
- Salarisverplichting Enschede		€ 185.000 eenmalig in 2004	In 2014 saldo = 0	Vrijval in 10 jaar

- Personeelsbudget	1,25% geraamde personeelslasten	pm (restant jaarlijks budget)	€ 65.000	
- Borgfonds saneringskredieten	10% uitstaand saldo saneringskredieten	Voorlopig geen jaarlijkse dotatie	Voorlopig geen maximum	Op termijn besluitvorming over jaarlijkse dotatie
- Afbouw Moneycard		€ 150.000 eenmalig in 2011	Vrijval in 2012	Volledig ingezet
- Frictiekosten Organisatie		€ 650.000 eenmalig in 2011	Vrijval in 2013	Conform besluit van het AB in november 2011

Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is vereist om niet te voorziene risico's op te kunnen vangen. Voor de bank wordt de weerstandscapaciteit berekend uit: Algemene reserve en bestemmingsreserves.

Weerstandscapaciteit Stadsbank Oost Nederland per 31 december 2014	
Algemene reserve	2.368.400
Bestemmingsreserves	842.900
Totaal	**3.211.300**

Deze middelen gelden voor risico's waarvoor geen specifieke maatregelen kunnen worden getroffen, zoals:
- dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening
- WW-verplichtingen als gevolg van een dalende omzet
- wijzigingen in Rijksregelgeving.

Voorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden opgenomen als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt per 31-12-2014 € 72.400.

Risico's

In deze risicoparagraaf worden alle voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie. In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's.

Nr.	Onderwerp	Risico
A	Financiële risico's	
1	Volumebeleid gemeenten	Niet bekend
2	Kredietomzet	Niet bekend

Nr.	Onderwerp	Risico
B	Risico's op eigendommen	
1	Aansprakelijkheid schadegevallen	Niet bekend
C	Overige risico's	
1	Overheidsmaatregelen	Niet bekend
2	Software	Niet bekend
3	Beroepsaansprakelijkheid	Niet bekend
4	WIA	Niet bekend

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten
De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet
Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt op termijn een herschikking van de formatie met zich mee. De totale personele inzet ten behoeve van de kredietverlening bedraagt op begrotingsbasis indicatief 1,8 fte (exclusief debiteurenbeheer).

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen
Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen
Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software
Voor het gebruikte software-pakket Allegro is een escrow-overeenkomst afgesloten bij het Getronics Business Continuity ("GBC") te Lelystad, waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervanging moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid
Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsuitoefening kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroeps-aansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA
De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hier geen speciale verzekering voor afgesloten.

Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt o.a. via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien.

Huidige stand van zaken met betrekking tot het beleid.
Het Treasurystatuut van de bank is in 2010 door het Algemeen Bestuur geactualiseerd en geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Het doel is om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen.

De uitvoering treasury.
In het door de bank vastgestelde Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend.
Voor het begrotingsjaar 2014 gaan we uit van een totaal van € 116 miljoen aan binnenkomende gelden. Aan girale/kasbetalingen zal er tevens omstreeks € 116 miljoen uitgaan.

Ontwikkeling leningen
Het openstaande saldo op de persoonlijke rekeningen is bij het samenstellen van de begroting ongeveer € 4,1 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een voorziening *risicofonds* van circa € 167.700 en een reserve *borgfonds voor saneringskredieten* van circa € 125.500.
Bij het samenstellen van de begroting zijn er 4 langlopende leningen met betrekking tot de huisvesting met een uitstaand saldo van circa € 2,2 miljoen.

Ontwikkeling kort lopende verplichtingen
Door de bank wordt circa € 7,2 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd waarvan € 6,6 miljoen gereserveerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen aan inleggelden van de deelnemende gemeenten beschikbaar.
De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer € 4,4 miljoen en daarnaast beschikt de bank over een deposito-positie van € 8 miljoen. Per ultimo 2013 wordt het schatkistbankieren voor de decentrale overheden verplicht gesteld. Dat zal in principe minder rentevergoeding tot gevolg hebben.
Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Ontwikkeling kas
De kasgeldstroom is nog steeds in enige mate aanwezig. Het transport van kasgelden is uitbesteed en de bank loopt geen risico. Het bij de bank aanwezige geld is verzekerd. De verzekeringsmaatschappij heeft voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de bewaarplaatsen, de hoeveelheid aanwezig geld in de kluizen en de voorraden aan de balies. Er wordt op toegezien dat er geen ongedekte risico's ontstaan.
Als limiet en richtlijn voor het kasgeld geldt een geprognosticeerde kasopname binnen 1 week tot de maximaal door de verzekering gedekte waarde. Periodiek worden de kassen gecontroleerd.

Verwachte ontwikkelingen
De omvang van de geldstromen is belangrijk genoeg om de treasuryfunctie bij de bank meer inhoud te geven. De in gang gezette registratie en verantwoording van de geldstroom zal een vast onderdeel gaan vormen van de bestuurlijke rapportages.
De inspanningen zijn er op gericht om het beheer van de middelen zo gunstig mogelijk, binnen de kaders van het Treasurystatuut, te organiseren.

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor onder meer de begroting, begrotingswijzigingen, de periodieke bestuursrapportages en de jaarrekening. Daarnaast wordt aan het eind van elk kwartaal informatie verstrekt ten behoeve van de kasgeldlimiet, welke betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Met betrekking tot de langlopende schulden wordt aan het eind van het jaar inzicht verstrekt.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de lastenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2014 komt uit op een bedrag van € 8.192.600 miljoen. De kasgeldlimiet voor 2014 zal derhalve op circa € 670.000 uitkomen.
Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet van € 670.000. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2014 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico’s gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Door de ontwikkelingen in de budgetbeheerrekeningen zijn de mogelijkheden om de leningen met eigen middelen te financieren de laatste jaren sterk toegenomen. De behoefte aan vreemd vermogen door het aangaan van langlopende geldleningen neemt daardoor af. Derhalve zijn er met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

Bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de algemene programmaverantwoording zal in deze paragraaf aandacht besteed worden aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering.

a. Kostenbewustzijn
Inmiddels is het inkoopbeleid vastgesteld en zijn ook inkoopvoorwaarden opgesteld. Dit geeft de organisatie de mogelijkheden om efficiënter middelen aan te wenden. Evenals in de voorgaande jaren zal kostenbewustzijn hoog op de agenda staan. Ook zullen lopende langdurige (meerjarige) contracten opnieuw tegen het licht worden gehouden.

b. Investeringsbeleid
Het meerjaren-onderhoudsplan is inmiddels opgesteld. De dienstverlening in de Achterhoek wordt inmiddels op een andere manier vormgegeven. Nadrukkelijk zal worden getoetst of deze dienstverlening aan alle eisen en normen voldoet. Er is een aanvang gemaakt met digitalisering en de komende jaren zullen in het licht staan van een verdere uitrol van digitalisering van de bedrijfsprocessen.

c. Organisatiestructuur
De organisatie zal ook in 2014 met name te maken krijgen met veranderingen in het werkveld van de bank. Toenemend aanbod op het terrein van schuldhulpverlening door alternatieve aanbieders alsmede de huidige economische situatie zal invloed hebben op de omvang en de aard van de dienstverlening voor de bank en daarmee op de organisatiestructuur. Hiernaar zal onderzoek verricht worden. Ook de noodzaak om alternatieve financieringsbronnen aan te trekken zal nadrukkelijk aan de orde zijn.

d. Administratieve organisatie en interne beheersing
Ook voor 2014 wordt deze verder uitgebouwd. De doorontwikkeling van de bankapplicaties zal gestimuleerd worden zodat processen beter ondersteund worden. Tevens zal ingezet worden op verdere verbetering van de managementinformatie en de bestuurlijke informatievoorziening.

e. Informatisering en Automatisering
In 2014 ligt de focus op het uitbouwen van de effectiviteit van de bankapplicatie Allegro 3. Uitgangspunt is dat de dienstverlening aan de klanten minimaal voldoet aan de eisen die door de huidige tijd aan deze dienstverlening mogen worden gesteld.

f. (Management)informatie voorziening
Genoemde ontwikkelingen op informatiserings- en automatiseringsgebied hebben tot gevolg dat de informatievoorziening een steeds hoger niveau bereikt. Doel is dat steeds meer continu inzicht komt in het reilen en zeilen van de verschillende processen en organisatie(onderdelen). Dit heeft tot effect dat minder goed functionerende processen als vanzelf zichtbaar worden zodat daar gericht aan kan worden gewerkt.

g. Marktkansen en –bedreigingen
Steeds meer ontwikkelingen vanuit bestuurlijk-politieke spectrum en de directe omgeving dwingen de bank om ook nadrukkelijk te blijven kijken naar de effecten van ontwikkelingen in de directe omgeving op de dienstverlening van de bank. De bank zal de visie op haar bijzondere positie als overheidsorganisatie in relatie tot de toenemende marktwerking nader uitwerken.

Onderhoud kapitaalgoederen

Een van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen rekenen we de gebouwen en terreinen in eigendom.

Gezien de ouderdom en de huidige staat van de panden, verwacht de bank de komende jaren enige grote onderhoudsuitgaven. In 2011 heeft een uitgebreide schouw van de panden plaatsgevonden waarna een onderhoudsplan met een daaraan gekoppelde financiële planning voor de komende jaren is opgesteld. Het onderhoudsbeheersplan is in de november-vergadering van 2012 vastgesteld. De kosten van dit onderhoudsplan kunnen gedekt worden uit de Voorziening Onderhoud.

Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

Financiële positie

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

In algemene zin hebben algemene dekkingsmiddelen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn vrij inzetbaar. De bank kent echter door haar declaratiesystematiek geen algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht van Lasten en Baten

In dit overzicht geven wij de lasten en baten van de programma's weer. Tevens wordt inzicht gegeven in het resultaat.

(Bedragen in €)	**Begroting 2014**		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Algemeen bestuur			
- Overig	1.780.900	1.780.900	-
	1.780.900	**1.780.900**	**-**
Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
- Preventie & Voorlichting	-	-	-
- Indicatiestelling	1.498.600	1.442.700	55.900-
- Informatie & Advies	-	-	-
- Kredietverlening	317.800	405.100	87.300
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding	3.356.800	3.573.600	216.800
- Minnelijk schuldregelen	1.083.300	1.494.300	411.000
- Coaching budgetteringsvaardigheden	-	-	-
- Nazorg	30.200	31.600	1.400
- Additionele dienstverlening	125.000	70.600	54.400-
	6.411.700	**7.017.900**	**606.200**
Totaal programma's	**8.192.600**	**8.798.800**	
Resultaat voor bestemming			**606.200**
Mutaties reserves			
- Algemeen bestuur	544.000	-	544.000-
Resultaat na bestemming			**62.200**

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Overzicht van de personele sterkte 2014

Feitelijke formatie eigen personeel	(Fte)	Personeel
bij huidige begroting 2014:	100,4 fte	circa 118
bij lopend dienstjaar 2013:	97,9 fte	circa 115

Onder formatie wordt verstaan de formatie omgerekend naar een full-time werkweek onder vermelding van het aantal personeelsleden.
Bij de formatie van de huidige begroting is uitgegaan van de benodigde formatie in de primaire begroting 2013 (97,9 fte). Daarnaast is 2,0 fte extra inbegrepen ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) als voor de nodige uitbreiding van de afdeling Intake met betrekking tot de centrale planning. Tevens is 0,5 fte extra inbegrepen op de afdeling Applicatiebeheer als gevolg van de uitbreiding van het aantal applicaties in het kader van digitalisering.

Overzicht personeelslasten:

	Primaire begroting 2013	**Primitieve begroting 2014**
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.266.200	5.480.100
- Salarissen van het tijdelijk personeel	104.800	105.600
Totaal bedrag personeelslasten	**5.371.000**	**5.585.700**

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 1 januari 2014 als volgt uit:

Algemene reserve	1.839.900
Bestemmingsreserves	827.400
Totaal	**2.667.300**

Staat van reserves

Soort Reserve	Boekwaarde 1-1-2013	Saldo jaarrekening	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 1-1-2014	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 1-1-2015
Algemene reserves								
Algemene reserve	€ 1.738.000		€ 101.900		€ 1.839.900	€ 528.500		€ 2.368.400
subtotaal	€ 1.738.000	€ -	€ 101.900	€ -	€ 1.839.900	€ 528.500	€ -	€ 2.368.400
Bestemmingsreserves								
Borgfonds saneringskredieten	€ 125.500				€ 125.500			€ 125.500
Vakantiegeld	€ 166.900		€ 15.000		€ 181.900	€ 15.500		€ 197.400
Salarisverplichting Enschede	€ 18.500			€ 18.500	€ -			€ -
Organisatiewijziging	€ -				€ -			€ -
Personeel	€ 61.000				€ 61.000			€ 61.000
Onderhoud	€ -				€ -			€ -
ICT	€ 259.000				€ 259.000			€ 259.000
Inventaris	€ 200.000				€ 200.000			€ 200.000
Afbouw Money Card	€ -				€ -			€ -
Frictiekosten Organisatie	€ 414.700			€ 414.700	€ -			€ -
subtotaal	€ 1.245.600	€ -	€ 15.000	€ 433.200	€ 827.400	€ 15.500	€ -	€ 842.900
TOTAAL RESERVES	**€ 2.983.600**	**€ -**	**€ 116.900**	**€ 433.200**	**€ 2.667.300**	**€ 544.000**	**€ -**	**€ 3.211.300**

Staat van voorzieningen

Soort Voorziening	Boekwaarde 1-1-2013	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 1-1-2014	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 1-1-2015
Voorziening FPU	€ 62.700	€ -	€ 50.500	€ 12.200	€ -	€ 12.200	€ -
Voorziening WW-verplichtingen	€ 49.300	€ -	€ 24.500	€ 24.800	€ -	€ 21.900	€ 2.900
Voorziening Onderhoud	€ 81.400	€ 50.000	€ 82.700	€ 48.700	€ 50.000	€ 29.200	€ 69.500
TOTAAL VOORZIENINGEN	**€ 193.400**	**€ 50.000**	**€ 157.700**	**€ 85.700**	**€ 50.000**	**€ 63.300**	**€ 72.400**

Meerjarenraming 2015 - 2017

(Bedragen in €)	Begroting 2014			Begroting 2015			Begroting 2016			Begroting 2017		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Algemeen bestuur												
- Overig	1.780.900	1.780.900	-	1.805.900	1.805.900	-	1.753.700	1.753.700	-	1.757.100	1.757.100	-
	1.780.900	**1.780.900**	-	**1.805.900**	**1.805.900**	-	**1.753.700**	**1.753.700**	-	**1.757.100**	**1.757.100**	-
Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen												
- Preventie & Voorlichting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Indicatiestelling	1.498.600	1.442.700	55.900-	1.519.700	1.468.800	50.900-	1.541.300	1.495.100	46.200-	1.563.300	1.522.000	41.300-
- Informatie & Advies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Kredietverlening	317.800	405.100	87.300	321.900	405.100	83.200	326.100	405.100	79.000	330.500	405.100	74.600
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding	3.356.800	3.573.600	216.800	3.530.400	3.829.900	299.500	3.706.100	4.094.200	388.100	3.883.500	4.367.100	483.600
- Minnelijk schuldregelen	1.170.300	1.494.300	324.000	1.186.600	1.522.000	335.400	1.203.200	1.550.200	347.000	1.220.300	1.579.100	358.800
- Coaching budgetteringsvaardigheden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Nazorg	30.300	31.600	1.300	30.600	32.200	1.600	30.900	32.800	1.900	31.500	33.400	1.900
- Additionele dienstverlening	37.900	70.600	32.700	38.300	71.900	33.600	38.700	73.200	34.500	39.100	74.600	35.500
	6.411.700	**7.017.900**	**606.200**	**6.627.500**	**7.329.900**	**702.400**	**6.846.300**	**7.650.600**	**804.300**	**7.068.200**	**7.981.300**	**913.100**
Totaal programma's	**8.192.600**	**8.798.800**		**8.433.400**	**9.135.800**		**8.600.000**	**9.404.300**		**8.825.300**	**9.738.400**	
Resultaat voor bestemming			**606.200**			**702.400**			**804.300**			**913.100**
Mutaties reserves												
- Algemeen bestuur	544.000	-	544.000-	94.100	20.000	74.100-	95.300	20.000	75.300-	96.500	20.000	76.500-
Resultaat na bestemming			**62.200**			**628.300**			**729.000**			**836.600**

Toelichting op de meerjarenramingen 2015 – 2017

1. Meerjarenperspectief

Uit het overzicht blijkt dat de prognose voor de jaren 2015 – 2017 een overschot laat zien.

2. Salarisontwikkeling

Voor de loonontwikkeling is uitgegaan van het loon- en salarispeil per 1 april 2012 met een '0-lijn'stijging, waarbij de normbedragen per functie worden gehanteerd. De loonkosten (loonkostenontwikkelingen zonder formatiemutaties) nemen echter toe met gemiddeld 1,4%, als gevolg voor stijgende werkgeverslasten (Handleiding Overheidstarieven 2013, Ministerie van Financiën). Vooralsnog is geen rekening gehouden met eventuele CAO ontwikkelingen.

	2014	2015	2016	2017
Indexering Personeelskosten	1,4 %	1,4 %	1,4 %	1,4 %

3. Tariefontwikkeling

Op basis van de verwachte loonkostenontwikkeling van 1,4% en de prijsinflatie van 2,75% zijn de tarieven met 1,8% geïndexeerd.

	2014	2015	2016	2017
Indexering tarieven	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

De eenheidstarieven zijn in de onderstaande tabel weergegeven:

Productcategorie		Productgroep		Product			Kostprijs			
Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Soort	2014	2015	2016	2017
							1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
1	Preventie & Voorlichting	1.2	Voorlichting	1.2.1	Voorlichting aan Personen	Additioneel	497	506	515	524
				1.2.2	Voorlichting aan Professionals	Additioneel	497	506	515	524
		1.3	Cursus en Training	1.3.1	Cursus/Training voor Personen	Additioneel	497	506	515	524
				1.3.2	Cursus/Training voor Professionals	Additioneel	497	506	515	524
2	Indicatiestelling	2.1	Integrale indicatiestelling	2.1.1	Reguliere Indicatiestelling	Standaard	515	524	534	543
				2.1.2	Crisis-interventie	Standaard	259	263	268	273
				2.1.3	Maatwerk Indicatiestelling	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
		2.2	Kredietverlening	2.2.1	Kredietbeoordeling	Standaard	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
		2.3	Extra intake-faciliteiten	2.3.1	Huisbezoek	Additioneel	280	285	290	295
				2.3.3	Multidisciplinair Overleg	Additioneel	212	216	219	223
3	Informatie en Advies	3.1	Financieel Budgetadvies	3.1.1	Budgetadvies	Standaard	153	155	158	161
4	Kredietverstrekking	4.1	Sociale Lening	4.1.1	Sociale Lening	Standaard	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
		4.2	Herfinanciering Kredieten	4.2.1	Herfinanciering lopende kredieten	Standaard	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
5	Stabilisatie & herstel financiële huishouding	5.1	Budgetbeheer	5.1.1	Opstart Budgetbeheer	Standaard	163	166	169	172
				5.1.2	BBR Beheer - Basis	Standaard	202	205	209	213
				5.1.3	BBR Beheer - Combi	Additioneel				
					- BBR Beheer - Combi (deel 1)		202	205	209	213
					- BBR Beheer - Combi (deel 2)		234	238	243	247
				5.1.4	BBR Beheer - Totaal	Standaard	436	444	452	460
				5.1.5	BBR Beheer - LVZ (i.c.m. coaching)	Additioneel	323	329	334	340
				5.1.6	BBR Beheer - Basis (zelfbetalers)	Standaard	270	275	280	285
				5.1.7	BBR Beheer - Totaal (zelfbetalers)	Standaard	503	512	521	531
				5.1.8	BBR - Hulp	Additioneel	309	315	321	326
				5.1.9	BBR - Coaching	Additioneel	686	698	711	724
				5.1.10	Beëindiging Budgetbeheer	Standaard	43	44	44	45
		5.2	Begeleide overdracht zelfstandig bankieren	5.2.1	Verwijzing Reguliere Bank	Additioneel	279	284	289	294
		5.3	Beschermingsbewind	5.3.1	Meerderjarigenbewind (lopend) (excl. BTW)	Standaard	1.038	1.057	1.076	1.095
				5.3.2	Meerderjarigenbewind (nieuw) (excl. BTW)	Standaard	393	400	407	415

Productcategorie		Productgroep		Product			Kostprijs			
Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Soort	2014	2015	2016	2017
							1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
6	Minnelijk schuldregelen	6.0	Bemiddelingstraject	6.0.1	Bemiddeling schuldregeling	Standaard	548	558	568	578
		6.1	Betalingsregeling	6.1.1	Beheer Standaard Betalingsregelingen	Standaard	292	297	303	308
		6.2	Herfinanciering Schulden	6.2.1	Herfinancieringskrediet schulden	Standaard	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
		6.3	Schuldbemiddeling	6.3.1	Beheer Standaard Schuldbemiddeling	Standaard	369	375	382	389
		6.4	Saneringskrediet	6.4.1	Saneringskrediet	Standaard	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
		6.5	Faillissementswet-faciliteiten	6.5.1	Voorlopige voorz. art 287 lid 4 FW	Standaard	115	117	119	121
				6.5.2	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	286	291	296	302
				6.5.2A	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	353	360	366	373
				6.5.3	Dwangaccoord art. 287a FW	Standaard	158	161	164	166
				6.5.4	Moratorium art 287b FW	Standaard	207	210	214	218
7	Coaching	7.1	Budgetcoaching	7.1.1	Budgetcoaching	Standaard	303	309	314	320
9	Nazorg	9.1	Nazorg	9.1.1	Nazorg Stabilisatie	Standaard	52	53	54	55
10	Overige dienstverlening	10.1	Beschikbaarheidnuttigheid	10.1.1	Kasbetalingen	Maatwerk	10	10	11	11
				10.1.2	Leefgeldgarantie	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
				10.1.3	Meldpunt Huurschulden	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
				10.1.4	Dienstverlening op locatie	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
				10.1.5	Projecten	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
				10.1.6	BBR Beheer persoonsgebonden budget	Maatwerk	245	250	254	259
				10.1.7	BBR Primaire lasten	Maatwerk	130	133	135	137

Volume ontwikkeling

Qua volume ontwikkeling gaat de meerjarenramingen van de volgende aantallen uit:

Productcategorie		Productgroep		Product			Aantallen			
Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Soort	2014	2015	2016	2017
1	Preventie & Voorlichting	1.2	Voorlichting	1.2.1	Voorlichting aan Personen	Additioneel	-	-	-	-
				1.2.2	Voorlichting aan Professionals	Additioneel	-	-	-	-
		1.3	Cursus en Training	1.3.1	Cursus/Training voor Personen	Additioneel	-	-	-	-
				1.3.2	Cursus/Training voor Professionals	Additioneel	-	-	-	-
2	Indicatiestelling	2.1	Integrale indicatiestelling	2.1.1	Reguliere Indicatiestelling	Standaard	2.711	2.711	2.711	2.711
				2.1.2	Crisis-interventie	Standaard	161	161	161	161
				2.1.3	Maatwerk Indicatiestelling	Maatwerk	PM	PM	PM	PM
		2.2	Kredietverlening	2.2.1	Kredietbeoordeling	Standaard	1.631	1.631	1.631	1.631
		2.3	Extra intake-faciliteiten	2.3.1	Huisbezoek	Additioneel	9	9	9	9
				2.3.3	Multidisciplinair Overleg	Additioneel	10	10	10	10
3	Informatie en Advies	3.1	Financieel Budgetadvies	3.1.1	Budgetadvies	Standaard	-	-	-	-
4	Kredietverstrekking	4.1	Sociale Lening	4.1.1	Sociale Lening	Standaard	676	676	676	676
		4.2	Herfinanciering Kredieten	4.2.1	Herfinanciering lopende kredieten	Standaard	85	85	85	85
5	Stabilisatie & herstel financiële huishouding	5.1	Budgetbeheer	5.1.1	Opstart Budgetbeheer	Standaard	1.228	1.228	1.228	1.228
				5.1.2	BBR Beheer - Basis	Standaard	2.796	2.796	2.796	2.796
				5.1.3	BBR Beheer - Combi - BBR Beheer - Combi (deel 1) - BBR Beheer - Combi (deel 2)	Additioneel	362	362	362	362
				5.1.4	BBR Beheer - Totaal	Standaard	1.676	1.676	1.676	1.676
				5.1.5	BBR Beheer - LVZ (i.c.m. coaching)	Additioneel	155	155	155	155
				5.1.6	BBR Beheer - Basis (zelfbetalers)	Standaard	68	68	68	68
				5.1.7	BBR Beheer - Totaal (zelfbetalers)	Standaard	1.159	1.159	1.159	1.159
				5.1.8	BBR - Hulp	Additioneel	300	300	300	300
				5.1.9	BBR - Coaching	Additioneel	155	155	155	155
				5.1.10	Beëindiging Budgetbeheer	Standaard	1.479	1.479	1.479	1.479
		5.2	Begeleide overdracht zelfstandig bankieren	5.2.1	Verwijzing Reguliere Bank	Additioneel	-	-	-	-
		5.3	Beschermingsbewind	5.3.1	Meerderjarigenbewind (lopend)	Standaard	472	600	728	856
				5.3.2	Meerderjarigenbewind (nieuw)	Standaard	158	158	158	158

Productcategorie		Productgroep		Product			Aantallen			
Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving	Soort	2014	2015	2016	2017
6	Minnelijk schuldregelen	6.0	Bemiddelingstraject	6.0.1	Bemiddeling schuldregeling	Standaard	1.310	1.310	1.310	1.310
		6.1	Betalingsregeling	6.1.1	Beheer Standaard Betalingsregelingen	Standaard	5	5	5	5
		6.2	Herfinanciering Schulden	6.2.1	Herfinancieringskrediet schulden	Standaard	-	-	-	-
		6.3	Schuldbemiddeling	6.3.1	Beheer Standaard Schuldbemiddeling	Standaard	684	684	684	684
		6.4	Saneringskrediet	6.4.1	Saneringskrediet	Standaard	99	99	99	99
		6.5	Faillissementswet-faciliteiten	6.5.1	Voorlopige voorz. art 287 lid 4 FW	Standaard	-	-	-	-
				6.5.2	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	865	865	865	865
				6.5.2A	Verklaring en verzoekschrift art. 285 FW	Standaard	-	-	-	-
				6.5.3	Dwangaccoord art. 287a FW	Standaard	-	-	-	-
				6.5.4	Moratorium art 287b FW	Standaard	3	3	3	3
7	Coaching	7.1	Budgetcoaching	7.1.1	Budgetcoaching	Standaard	-	-	-	-
9	Nazorg	9.1	Nazorg	9.1.1	Nazorg Stabilisatie	Standaard	609	609	609	609
10	Overige dienstverlening	10.1	Beschikbaarheidnuttigheid	10.1.1	Kasbetalingen	Maatwerk	3.878	3.878	3.878	3.878
				10.1.2	Leefgeldgarantie	Maatwerk	-	-	-	-
				10.1.3	Meldpunt Huurschulden	Maatwerk	-	-	-	-
				10.1.4	Dienstverlening op locatie	Maatwerk	-	-	-	-
				10.1.5	Projecten	Maatwerk	-	-	-	-
				10.1.6	BBR Beheer persoonsgebonden budget	Maatwerk	-	-	-	-
				10.1.7	BBR Primaire lasten	Maatwerk	-	-	-	-

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De benodigde formatie in de primaire begroting 2013 (97,9 fte) wordt als uitgangspunt gebruikt voor de formatie van de huidige begroting. Daarnaast is 2,0 fte inbegrepen ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) mede als voor de nodige uitbreiding van de afdeling Intake met betrekking tot de centrale planning. Tevens is 0,5 fte inbegrepen op de afdeling Applicatiebeheer als gevolg van de uitbreiding van het aantal applicaties.
Aangezien het volumeaantal voor de meerjarenbegroting stabiel is gehouden, is er geen noodzaak om de formatie uit te breiden. Uitzondering maakt het product Beschermingsbewind, waarbij er sprake is van forse toename van nieuwe klanten. Daarvoor is een uitbreiding van 1,5 fte per jaar nodig.

	2014	2015	2016	2017
- Personele sterkte (fte)	100,4	101,9	103,4	104,9
(Bedragen in €)				
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.480.100	5.659.600	5.841.000	6.024.500
- Salarissen van het tijdelijk personeel	105.600	108.500	111.500	114.600
Totaal bedrag personeelslasten	**5.585.700**	**5.768.100**	**5.952.500**	**6.139.100**

Bijlagen

Bijlage 1: Investeringsplan

Toelichting investeringsplan 2014-2017

Algemeen Bestuur

Huisvesting

Doel:	Het up-to-date houden van de parkeervoorzieningen voor de bij de bank werkzame medewerkers op de vestiging Enschede
Wijze waarop:	Externe realisatie
Wanneer:	Naar verwachting zullen de parkeerplaatsen niet eerder dan in 2015 worden gerealiseerd.
Prioriteit:	Noodzakelijk
Financiën:	Investering 2015 € 200.000
Dekking:	Kapitaallasten t.l.v. exploitatie.
Toelichting:	Bij de opzet van de nieuwe huisvesting te Enschede, is bij de projectontwikkelaar bedongen dat de Stadsbank 35 parkeerplaatsen zou kunnen kopen voor € 185.000, thans geïndexeerd naar € 200.000, met een inspanningsverplichting aan de projectontwikkelaar om te bezien of 40 parkeerplaatsen mogelijk zouden zijn. Deze parkeerplaatsen zijn noodzakelijk voor het eigen personeel, zodat de ongeveer 9 resterende parkeerplaatsen direct achter het oude pand, beschikbaar kunnen komen voor de bezoekers van de bank. In 2014 zal onderzocht worden of en in welke omvang deze investering noodzakelijk zal blijken te zijn, nu de gebiedsontwikkeling al enige jaren stil ligt.

Doel:	Vervanging verwarmingsketel vestiging Almelo
Wijze waarop:	Uitbesteding
Wanneer:	planning voor 2015
Prioriteit:	Noodzakelijk
Financiën:	Investering 2015 € 7.000
Dekking:	Kapitaallasten t.l.v. exploitatie.
Toelichting:	n.v.t.

Doel:	Vervanging airco vestiging Hengelo
Wijze waarop:	Uitbesteding
Wanneer:	planning voor 2017
Prioriteit:	Noodzakelijk
Financiën:	Investering 2015 € 20.000
Dekking:	Kapitaallasten t.l.v. exploitatie.
Toelichting:	n.v.t.

Doel:	Vervanging meubilair diverse vestigingen
Wijze waarop:	Uitbesteding
Wanneer:	planning voor 2015
Prioriteit:	Noodzakelijk

Financiën:	Investering 2015 € 240.000
Dekking:	Als dekking van de jaarlijkse kapitaallasten kan de hiervoor gevormde bestemmingsreserve Meubilair worden ingezet. De jaarlijkse bijdrage uit deze reserve is dan € 20.000. Het restant van de Kapitaallasten van € 4.000 gaat t.l.v. de exploitatie.
Toelichting:	Het huidige meubilair is al zo'n 10-15 jaar oud en voldoet hier en daar niet meer aan de huidige Arbonormen.

Digitatisering/ ICT

Doel:	Het upgraden van de digitale dienstverlening aan onze klanten en het up-to-date houden van de noodzakelijke ICT
Wijze waarop:	Externe realisatie
Wanneer:	Jaarlijkse investering.
Prioriteit:	Noodzakelijk
Financiën:	Investering: 2014: p.m.; 2015: p.m.; 2016: p.m.; 2017 p.m.
Dekking:	Kapitaallasten t.l.v. exploitatie.
Toelichting:	In deze tijd is het wenselijk en noodzakelijk dat wij de digitale dienstverlening aan onze klanten aanpassen aan protocollen en interfaces die gangbaar zijn. Denk hierbij aan digitaal loket, DigiD, planning via internet, digitalisering dossiers etc, etc. De efficiencywinst zal aanzienlijk zijn en gevolgen hebben voor de invulling van de organisatie.

Investeringen en activiteiten 2014–2017

		Investeringen en activiteiten					Budgettaire lasten				
Nr.	**Omschrijving**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**		**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**Afschrijvingstermijn**
	Programma										
1.	**Algemeen Bestuur**										
	Huisvesting: parkeerplaatsen	-	200.000	-	-		-	8.000	8.000	8.000	25 jaar
	Huisvesting: verwarmingsketel Almelo	-	7.000	-	-		-	500	500	500	15 jaar
	Huisvesting: airco Hengelo	-	-	-	20.000		-	-	-	1.300	15 jaar
	Huisvesting: vervanging Meubilair	-	240.000	-	-			24.000	24.000	24.000	10 jaar
	Digitalisering/ICT	pm	pm	pm	pm		pm	pm	pm	pm	3-5 jaar
	Totaal investeringen	-	447.000	-	20.000						
	Totaal budgettaire lasten						-	32.500	32.500	33.800	
2.	**Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening**										
	Totaal investeringen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
	Totaal budgettaire lasten						n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
	Totaal Investeringen	**-**	**447.000**	**-**	**20.000**						
	Totaal Budgettaire lasten						**-**	**32.500**	**32.500**	**33.800**	
	Totaal t.l.v. de exploitatie						**-**	**12.500**	**12.500**	**13.800**	

Bijlage 2: Categoriale begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Personeelslasten totaal				
- Eigen personeel	5.263.000	5.437.200	5.613.200	5.791.000
- Voormalig personeel	-	-	-	-
- Externe inhuur	105.600	108.500	111.500	114.600
- Overige personeelskosten	217.100	222.400	227.800	233.500
	5.585.700	**5.768.100**	**5.952.500**	**6.139.100**
Rente en Afschrijvingen				
- Rentekosten eigen leningen	103.600	96.600	89.600	82.600
- Rente kosten PRS-saldi	10.600	10.900	11.200	11.500
- Betalingsverkeer	125.700	129.200	132.800	136.500
- Afschrijvingen	262.500	268.800	197.300	180.700
	502.400	**505.500**	**430.900**	**411.300**
Huisvesting				
- Onderhoud gebouwen	75.400	77.400	79.400	81.600
- Gas, electra en water	70.000	71.900	73.900	75.900
- Schoonmaakkosten	48.200	49.500	50.900	52.300
- Overige huisvesting / bestaanskosten	91.900	94.400	97.000	99.700
	285.500	**293.200**	**301.200**	**309.500**
Bureaukosten				
- Porti	190.000	195.200	200.600	206.100
- Telefoon	126.700	130.200	133.800	137.500
- Dataverkeer	30.400	31.200	32.100	33.000
- Druk- en kopieerwerk	154.600	158.900	163.300	167.800
- Overige bureaukosten	20.000	20.600	21.200	21.800
	521.700	**536.100**	**551.000**	**566.200**
Beheerskosten				
- ICT kosten	619.300	636.300	653.800	671.700
- Kosten digitalisering	300.200	308.500	317.000	325.700
- Reis- en verblijfkosten	78.800	81.000	83.200	85.500
- Algemene beheerskosten	168.700	173.400	178.100	183.000
- Overige kosten	35.300	36.300	37.300	38.300
	1.202.300	**1.235.500**	**1.269.400**	**1.304.200**
Dotaties voorzieningen	**95.000**	**95.000**	**95.000**	**95.000**
TOTAAL LASTEN	**8.192.600**	**8.433.400**	**8.600.000**	**8.825.300**

BATEN (bedragen in €)	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Bijdrage bestaanskosten				
- Bijdrage gemeenten	1.677.900	1.702.900	1.650.700	1.654.100
	1.677.900	**1.702.900**	**1.650.700**	**1.654.100**
Preventie & Voorlichting				
- Opbrengsten Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Indicatiestelling				
- Integrale indicatie	1.396.500	1.421.600	1.447.200	1.473.200
- Crisis-interventie	41.600	42.400	43.100	43.900
- Extra intake-faciliteiten	4.600	4.800	4.800	4.900
	1.442.700	**1.468.800**	**1.495.100**	**1.522.000**
Informatie en Advies				
- Budgetadvies	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Kredietverstrekking				
- Sociale lening	292.800	292.800	292.800	292.800
- Herfinanciering schulden	78.600	78.600	78.600	78.600
- Saneringskredieten	33.700	33.700	33.700	33.700
	405.100	**405.100**	**405.100**	**405.100**
Stabilisatie & Herstel				
- Start	200.000	203.600	207.300	211.000
- Beheer	2.559.000	2.661.700	2.767.300	2.876.100
- Begeleiding	199.200	202.800	206.400	210.100
- Beëindiging	63.200	64.400	65.500	66.700
- Uitstroom	-	-	-	-
- Beschermingsbewind	552.200	697.400	847.700	1.003.200
	3.573.600	**3.829.900**	**4.094.200**	**4.367.100**
Minnelijk schuldregelen				
- Bemiddelingstrajecten	717.500	730.400	743.500	756.900
- Betalingsregelingen	1.500	1.500	1.500	1.500
- Schuldbemiddelingen	527.300	537.600	548.200	559.000
- FW faciliteiten	248.000	252.500	257.000	261.700
	1.494.300	**1.522.000**	**1.550.200**	**1.579.100**
Coaching				
- Budgetcoaching	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Nazorg				
- Nazorg	31.600	32.200	32.800	33.400
	31.600	**32.200**	**32.800**	**33.400**
Beschikbaarheidsnuttigheid				
- Kasdiensten	39.500	40.200	40.900	41.700
- Projecten	-	-	-	-
- Vergoeding voor diensten op locatie	31.100	31.700	32.300	32.900
- BBR Beheer persoonsgebonden budget	-	-	-	-
	70.600	**71.900**	**73.200**	**74.600**
Overige Baten				
- Opbrengst Deposito	100.000	100.000	100.000	100.000
- Huuropbrengsten	3.000	3.000	3.000	3.000
- Overige baten	-	-	-	-
	103.000	**103.000**	**103.000**	**103.000**
TOTAAL BATEN	**8.798.800**	**9.135.800**	**9.404.300**	**9.738.400**

	2014	2015	2016	2017
TOTAAL LASTEN	**8.192.600**	**8.433.400**	**8.600.000**	**8.825.300**
TOTAAL BATEN	**8.798.800**	**9.135.800**	**9.404.300**	**9.738.400**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**606.200**	**702.400**	**804.300**	**913.100**
Mutaties reserves				
Bestemmingsreserve vakantieverplichtingen	15.500	15.800	16.100	16.400
Bestemmingsreserve Inventaris	-	20.000-	20.000-	20.000-
Algemene reserve	528.500	78.300	79.200	80.100
	544.000	***74.100***	***75.300***	***76.500***
RESULTAAT NA BESTEMMING	**62.200**	**628.300**	**729.000**	**836.600**

- Bij de bepaling van de dotatie aan de Algemene reserve is uitgegaan van een beoogde omvang als weerstandsvermogen 45 % van de eigen personeelslasten.

Bijlage 3: Basis facturatie-systematiek

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op een declaratie van de ten behoeve van de gemeenten verzorgde dienstverlening en de kosten van het programma Algemeen Bestuur.

De declaratie van verzorgde dienstverlening is gebaseerd op het aantal verzorgde standaard diensten, de door het Algemeen Bestuur vastgestelde standaard tarieven en het verzorgde “maatwerk” tegen de daarover afgesproken vergoedingen.

De bijdrage in de kosten van het programma Algemeen Bestuur is gebaseerd op de begrootte kosten van het programma Algemeen Bestuur en het totaal van de declaratie van verzorgde dienstverlening enerzijds en het aandeel huishoudens van de gemeente van het totaal aantal huishoudens in het werkgebied van de bank anderzijds. De opbrengsten uit deposito worden gebruikt voor het verlagen van de bestaanskosten.

Hierbij worden de begrootte kosten van het programma Algemeen Bestuur voor 50% verdeeld naar rato van het totaal van de declaraties van verzorgde dienstverlening en voor 50% naar rato van het aantal huishoudens.

Het saldo na bestemming wordt in principe aan de aangesloten gemeenten gerestitueerd, tenzij het Algemeen Bestuur anders beslist. Restitutie van het overblijvende saldo vindt plaats naar rato van de facturatie aan gemeenten. Dit is voor elke jaarschijf afzonderlijk naar de individuele gemeenten doorberekend (zie volgende bijlagen).

In het volgend overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de jaarschijf 2014 van de primitieve begroting 2013 en de nu voorliggende primitieve begroting 2014.

Vergelijking Netto- bijdragen standaard dienstverlening met voorgaand jaar

Vergelijking tussen de Primitieve begroting 2014 en de jaarschijf 2014 van de Primitieve begroting 2013 vóór de verwerking van het saldo na bestemming

Gemeente	Netto Bijdrage 2014 o.b.v. Primitief	Netto Bijdrage Schijf 2014 /primitief 2013	Verschil
Aalten	110.185	147.561	-37.376
Almelo	740.096	1.076.394	-336.298
Berkelland	190.357	214.027	-23.669
Borne	115.033	158.231	-43.198
Bronckhorst	121.881	159.422	-37.541
Dinkelland	76.258	94.966	-18.709
Enschede	2.067.969	2.089.667	-21.698
Haaksbergen	98.209	127.506	-29.297
Hellendoorn	132.373	155.437	-23.064
Hengelo OV	743.291	785.502	-42.212
Hof van Twente	182.790	235.578	-52.789
Lochem	135.719	129.937	5.782
Losser	107.270	152.603	-45.332
Montferland	219.955	279.734	-59.779
Oldenzaal	228.645	271.549	-42.904
Oost Gelre	117.104	168.845	-51.741
Oude IJsselstreek	241.847	315.380	-73.533
Rijssen - Holten	103.370	138.919	-35.549
Tubbergen	38.952	47.523	-8.571
Twenterand	197.933	245.693	-47.760
Wierden	81.346	111.953	-30.607
Winterswijk	222.712	269.659	-46.947
Totaal	**€ 6.273.296**	**€ 7.376.086**	**€ 1.102.790-**

Vergelijking Netto- bijdragen standaard dienstverlening met voorgaand jaar

Vergelijking tussen de Primitieve begroting 2014 en de Primaire begroting 2013 vóór de verwerking van het saldo na bestemming

Gemeente	Netto Bijdrage 2014 o.b.v. Primitief	Netto Bijdrage 2013 o.b.v. Primair 2013	Verschil
Aalten	110.185	107.282	2.903
Almelo	740.096	739.428	668
Berkelland	190.357	193.080	-2.723
Borne	115.033	109.130	5.903
Bronckhorst	121.881	117.633	4.249
Dinkelland	76.258	71.122	5.136
Enschede	2.067.969	2.193.909	-125.939
Haaksbergen	98.209	97.950	259
Hellendoorn	132.373	130.564	1.809
Hengelo OV	743.291	757.640	-14.349
Hof van Twente	182.790	184.193	-1.403
Lochem	135.719	131.402	4.317
Losser	107.270	102.325	4.946
Montferland	219.955	204.361	15.594
Oldenzaal	228.645	223.351	5.294
Oost Gelre	117.104	116.680	424
Oude IJsselstreek	241.847	236.529	5.317
Rijssen - Holten	103.370	101.594	1.776
Tubbergen	38.952	37.160	1.792
Twenterand	197.933	198.194	-261
Wierden	81.346	81.729	-383
Winterswijk	222.712	227.543	-4.831
Totaal	**€ 6.273.296**	**€ 6.362.800**	**€ 89.504-**

Jaar 2014 Gemeente	Huishoudens* abs.		Standaard Dienstverlening (verdeling o.b.v. Jaarrekening 2012)		Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud.	naar dienstverl.	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2014	Saldo na bestemming	Totaal bijdrage standaard na resultaat Primitief 2014
					€ 1.677.900				
Aalten	**11.195**	3%	71.828	2%	24.555	13.802	110.185	1.092	109.093
Almelo	**31.598**	8%	562.667	13%	69.306	108.122	740.096	7.338	732.758
Berkelland	**18.288**	5%	126.027	3%	40.113	24.217	190.357	1.887	188.470
Borne	**9.001**	2%	79.931	2%	19.743	15.360	115.033	1.141	113.893
Bronckhorst	**15.193**	4%	74.283	2%	33.324	14.274	121.881	1.208	120.673
Dinkelland	**9.740**	3%	46.046	1%	21.364	8.848	76.258	756	75.502
Enschede	**77.160**	20%	1.629.671	32%	169.241	269.057	2.067.969	20.504	2.047.465
Haaksbergen	**9.865**	3%	64.229	1%	21.638	12.342	98.209	974	97.236
Hellendoorn	**14.129**	4%	85.041	2%	30.990	16.341	132.373	1.312	131.060
Hengelo OV	**36.245**	9%	556.798	13%	79.499	106.994	743.291	7.370	735.921
Hof van Twente	**14.575**	4%	126.511	3%	31.969	24.310	182.790	1.812	180.977
Lochem	**14.005**	4%	88.076	2%	30.718	16.925	135.719	1.346	134.373
Losser	**9.144**	2%	73.156	2%	20.056	14.058	107.270	1.064	106.207
Montferland	**14.535**	4%	157.759	4%	31.881	30.315	219.955	2.181	217.774
Oldenzaal	**13.679**	4%	166.624	4%	30.003	32.018	228.645	2.267	226.378
Oost Gelre	**12.018**	3%	76.118	2%	26.360	14.627	117.104	1.161	115.943
Oude IJsselstreek	**16.561**	4%	172.395	4%	36.325	33.127	241.847	2.398	239.449
Rijssen - Holten	**13.650**	4%	61.594	1%	29.940	11.836	103.370	1.025	102.345
Tubbergen	**7.756**	2%	18.404	0%	17.012	3.536	38.952	386	38.566
Twenterand	**12.678**	3%	142.703	3%	27.808	27.422	197.933	1.963	195.970
Wierden	**9.034**	2%	51.613	1%	19.815	9.918	81.346	807	80.540
Winterswijk	**12.443**	3%	163.921	4%	27.292	31.499	222.712	2.208	220.504
Totaal	**382.492**	**100%**	**€ 4.595.396**	**100%**	**€ 838.950**	**€ 838.950**	**€ 6.273.296**	**€ 62.200**	**€ 6.211.096**

**** cf. CBS statistiek 2012***

Jaar 2015 Gemeente	Huishoudens* abs.		Standaard Dienstverlening (verdeling o.b.v. Jaarrekening 2012)		Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud.	naar dienstverl.	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2014	Saldo na bestemming	Totaal bijdrage standaard na resultaat Meerjaren 2015
					€ 1.702.900				
Aalten	**11.195**	3%	73.121	2%	24.921	14.008	112.049	11.033	101.017
Almelo	**31.598**	8%	572.795	13%	70.339	109.733	752.867	74.131	678.737
Berkelland	**18.288**	5%	128.296	3%	40.710	24.578	193.584	19.061	174.523
Borne	**9.001**	2%	81.370	2%	20.037	15.588	116.995	11.520	105.475
Bronckhorst	**15.193**	4%	75.620	2%	33.821	14.487	123.927	12.202	111.725
Dinkelland	**9.740**	3%	46.875	1%	21.682	8.980	77.537	7.635	69.902
Enschede	**77.160**	20%	1.658.975	32%	171.763	273.066	2.103.803	207.150	1.896.653
Haaksbergen	**9.865**	3%	65.386	1%	21.960	12.526	99.872	9.834	90.038
Hellendoorn	**14.129**	4%	86.572	2%	31.452	16.585	134.609	13.254	121.355
Hengelo OV	**36.245**	9%	566.820	13%	80.684	108.588	756.092	74.448	681.644
Hof van Twente	**14.575**	4%	128.788	3%	32.445	24.673	185.905	18.305	167.600
Lochem	**14.005**	4%	89.661	2%	31.176	17.177	138.014	13.589	124.425
Losser	**9.144**	2%	74.473	2%	20.355	14.267	109.096	10.742	98.354
Montferland	**14.535**	4%	160.599	4%	32.356	30.767	223.722	22.029	201.693
Oldenzaal	**13.679**	4%	169.623	4%	30.450	32.495	232.569	22.900	209.669
Oost Gelre	**12.018**	3%	77.488	2%	26.753	14.845	119.085	11.726	107.359
Oude IJsselstreek	**16.561**	4%	175.498	4%	36.866	33.621	245.985	24.221	221.764
Rijssen - Holten	**13.650**	4%	62.703	1%	30.386	12.012	105.101	10.349	94.752
Tubbergen	**7.756**	2%	18.735	0%	17.265	3.589	39.590	3.898	35.691
Twenterand	**12.678**	3%	145.272	3%	28.222	27.830	201.324	19.823	181.501
Wierden	**9.034**	2%	52.542	1%	20.110	10.066	82.718	8.145	74.573
Winterswijk	**12.443**	3%	166.871	4%	27.699	31.968	226.538	22.306	204.232
Totaal	**382.492**	**100%**	**€ 4.678.082**	**100%**	**€ 851.450**	**€ 851.450**	**€ 6.380.982**	**€ 628.300**	**€ 5.752.682**

**** cf. CBS statistiek 2012***

Jaar 2016 Gemeente	Huishoudens* abs.		Standaard Dienstverlening (verdeling o.b.v. Jaarrekening 2012)		Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud.	naar dienstverl.	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2014	Saldo na bestemming	Totaal bijdrage standaard na resultaat Meerjaren 2016
					€ 1.650.700				
Aalten	**11.195**	3%	74.437	2%	24.157	13.579	112.172	12.751	99.421
Almelo	**31.598**	8%	583.106	13%	68.183	106.369	757.658	86.127	671.531
Berkelland	**18.288**	5%	130.605	3%	39.462	23.825	193.892	22.041	171.852
Borne	**9.001**	2%	82.834	2%	19.423	15.111	117.368	13.342	104.026
Bronckhorst	**15.193**	4%	76.981	2%	32.784	14.043	123.808	14.074	109.734
Dinkelland	**9.740**	3%	47.719	1%	21.017	8.705	77.440	8.803	68.637
Enschede	**77.160**	20%	1.688.831	32%	166.498	264.695	2.120.024	240.995	1.879.029
Haaksbergen	**9.865**	3%	66.563	1%	21.287	12.142	99.992	11.367	88.625
Hellendoorn	**14.129**	4%	88.130	2%	30.488	16.077	134.695	15.311	119.383
Hengelo OV	**36.245**	9%	577.023	13%	78.210	105.260	760.493	86.450	674.043
Hof van Twente	**14.575**	4%	131.106	3%	31.450	23.916	186.473	21.197	165.275
Lochem	**14.005**	4%	91.275	2%	30.220	16.650	138.146	15.704	122.442
Losser	**9.144**	2%	75.814	2%	19.731	13.830	109.375	12.433	96.942
Montferland	**14.535**	4%	163.490	4%	31.364	29.824	224.677	25.540	199.137
Oldenzaal	**13.679**	4%	172.676	4%	29.517	31.499	233.692	26.565	207.127
Oost Gelre	**12.018**	3%	78.882	2%	25.933	14.390	119.205	13.551	105.654
Oude IJsselstreek	**16.561**	4%	178.657	4%	35.736	32.590	246.983	28.076	218.907
Rijssen - Holten	**13.650**	4%	63.832	1%	29.454	11.644	104.930	11.928	93.002
Tubbergen	**7.756**	2%	19.072	0%	16.736	3.479	39.288	4.466	34.821
Twenterand	**12.678**	3%	147.887	3%	27.357	26.977	202.221	22.988	179.233
Wierden	**9.034**	2%	53.488	1%	19.494	9.757	82.739	9.405	73.333
Winterswijk	**12.443**	3%	169.875	4%	26.850	30.988	227.713	25.885	201.828
Totaal	**382.492**	**100%**	**€ 4.762.282**	**100%**	**€ 825.350**	**€ 825.350**	**€ 6.412.982**	**€ 729.000**	**€ 5.683.982**

**** cf. CBS statistiek 2012***

Jaar 2017 Gemeente	Huishoudens* abs.		Standaard Dienstverlening (verdeling o.b.v. Jaarrekening 2012)		Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud.	naar dienstverl.	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2014	Saldo na bestemming	Totaal bijdrage standaard na resultaat Meerjaren 2017
					€ 1.654.100				
Aalten	**11.195**	3%	75.777	2%	24.207	13.607	113.590	14.615	98.975
Almelo	**31.598**	8%	593.601	13%	68.323	106.588	768.513	98.881	669.632
Berkelland	**18.288**	5%	132.956	3%	39.544	23.874	196.374	25.267	171.107
Borne	**9.001**	2%	84.325	2%	19.463	15.142	118.930	15.302	103.627
Bronckhorst	**15.193**	4%	78.367	2%	32.851	14.072	125.290	16.121	109.169
Dinkelland	**9.740**	3%	48.577	1%	21.060	8.723	78.361	10.082	68.278
Enschede	**77.160**	20%	1.719.250	32%	166.841	265.240	2.151.331	276.802	1.874.528
Haaksbergen	**9.865**	3%	67.761	1%	21.331	12.167	101.259	13.029	88.230
Hellendoorn	**14.129**	4%	89.716	2%	30.551	16.110	136.377	17.547	118.830
Hengelo OV	**36.245**	9%	587.409	13%	78.371	105.477	771.257	99.234	672.023
Hof van Twente	**14.575**	4%	133.466	3%	31.515	23.965	188.947	24.311	164.636
Lochem	**14.005**	4%	92.918	2%	30.283	16.685	139.885	17.998	121.887
Losser	**9.144**	2%	77.178	2%	19.772	13.858	110.809	14.257	96.551
Montferland	**14.535**	4%	166.433	4%	31.429	29.885	227.746	29.303	198.443
Oldenzaal	**13.679**	4%	175.784	4%	29.578	31.564	236.926	30.484	206.442
Oost Gelre	**12.018**	3%	80.302	2%	25.986	14.419	120.708	15.531	105.177
Oude IJsselstreek	**16.561**	4%	181.873	4%	35.809	32.658	250.340	32.210	218.130
Rijssen - Holten	**13.650**	4%	64.981	1%	29.515	11.668	106.164	13.660	92.504
Tubbergen	**7.756**	2%	19.416	0%	16.771	3.486	39.672	5.104	34.568
Twenterand	**12.678**	3%	150.549	3%	27.413	27.033	204.995	26.376	178.619
Wierden	**9.034**	2%	54.451	1%	19.534	9.777	83.762	10.777	72.985
Winterswijk	**12.443**	3%	172.933	4%	26.905	31.052	230.890	29.708	201.182
Totaal	**382.492**	**100%**	**€ 4.848.023**	**100%**	**€ 827.050**	**€ 827.050**	**€ 6.502.123**	**€ 836.600**	**€ 5.665.523**

**** cf. CBS statistiek 2012***

Voorstel

Aan: Dagelijks Bestuur

Van: Directeur

Datum: 11 april 2013

Betreft: Primitieve begroting 2014 en meerjarenraming 2015 t/m 2017

Te besluiten:

1. Te besluiten het Indexcijfer tariefstelling voor het jaar 2014 vast te stellen op 1,8 %.
2. In te stemmen met de op deze indexering gebaseerde tarieven voor 2014 en deze te verwerken in het Productenboek 2014.
3. Kennis te nemen van de mede op deze tarieven gebaseerde Concept Begroting 2014;
4. De voorgestelde indexering en de Concept Begroting 2014 goed te keuren en ter vaststelling aan te bieden aan het Algemeen Bestuur.

Toelichting

Op 7 februari 2013 heeft het Platform gesproken over de uitgangspunten van de primitieve begroting 2014. Deze uitgangspunten zijn vastgelegd in een “Nota Richtlijnen (programma)begroting 2014-2017”.

De uitgangspunten worden hieronder nog eens kort toegelicht.

Indexering

De tarieven zullen in 2014 met 1,8% en voor de periode 2015-2017 tevens met 1,8% jaarlijks stijgen als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen). Voor het inzichtelijk maken van de personele kosten calculeert de Stadsbank vanaf de primaire begroting 2013 met normbedragen per functie. Dit op verzoek van een groot aantal van de deelnemende gemeenten.

Volumeontwikkeling

Omtrent de omvang van de dienstverlening is in de begroting 2014 uitgegaan van de richtlijnen zoals die besproken zijn in het adviserend ambtelijk Platform van februari 2013. Aangezien er geen additionele reductiemaatregelen voor 2013 zijn aangekondigd, zijn voornamelijk de werkelijke kwantitatieve cijfers van het jaar 2012 als uitgangspunt genomen. Vervolgens is voor deze begroting 2014-2017 het volumeaantal stabiel gehouden. Mocht er toch sprake zijn van een stijging, dan zal dat altijd een autonome oorzaak hebben.

Begroting 2014

1. De concept begroting 2014 is opgesteld op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording.
2. De concept begroting 2014 is opgesteld op basis van de gegevens zoals bekend in januari/februari 2013. Dat wil zeggen dat de begroting 2014 aansluit bij hetgeen is vastgesteld ten behoeve van het Jaarverslag 2012 en de primaire begroting 2013).
3. De concept begroting 2014 is gebaseerd op bestaand vastgesteld beleid. Er is rekening gehouden met de reductiemaatregelen van de gemeenten. Het daarbij vigerende beleid per gemeente is opgenomen in onze werkwijzen en vermeld op onze website.
4. Voor 2013 is uitgegaan van een stijging van de tarieven met 1,8 %.

Meerjarenraming 2015-2017

- Gelet op de verwachte personele uitgaven voor de jaren 2013–2015, is uitgegaan van een indexering van de tarieven met 1,8%.
- Voor wat betreft de volumeontwikkelingen, is de kwantitatieve ontwikkeling stabiel gehouden.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2014-2017 sluit met de volgende voordelige saldi voor bestemming:

Begrotingsjaar 2014	€ 606.200
Jaarschijf 2015	€ 702.400
Jaarschijf 2016	€ 804.300
Jaarschijf 2017	€ 913.100

Vervolgens dient er op basis van bestaande bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten nog een aantal mutaties in de diverse reserves te worden doorgevoerd. De uitvoering van het beleid over het gewenste weerstandsvermogen zal tot gevolg hebben dat er nog een storting in de algemene reserve dient plaats te vinden. Om die reden wordt voor de jaren 2014-2017 voorgesteld om (een deel van) het positieve begrotingssaldo toe te voegen aan de Algemene Reserve. De gewenste hoogte van de Algemene reserve mag maximaal gelijk zijn aan 45% van de eigen personeelskosten.

Het saldo na bestemming wordt in principe aan de aangesloten gemeenten gerestitueerd, tenzij het Algemeen Bestuur anders beslist. De volgende saldi zijn als restitutie in de jaarschijven van deze begroting verwerkt:

Begrotingsjaar 2014	€ 62.200 voordelig
Jaarschijf 2015	€ 628.300 voordelig
Jaarschijf 2016	€ 729.000 voordelig
Jaarschijf 2017	€ 836.600 voordelig

Het aanzienlijk positieve saldo voor bestemming in de primitieve begroting 2014 en de meerjaren raming 2015-2017 wordt met name veroorzaakt door de krediet- en rentevergoedingen op de verstrekte leningen, administratieve vergoedingen van derden voor financieel beheer en doorbetalingen in het kader van het beheren van minnelijke regelingen mede als de sterke groei van het aantal klanten onder beschermingsbewind.

Bokmans, Dees

Van: @Twence <communicatie@twence.nl>
Verzonden: donderdag 18 april 2013 16:49
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Aandeelhoudersnieuwsbrief Twence – april 2013

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Aandeelhoudersnieuwsbrief Twence – april 2013

@Twence is de digitale nieuwsbrief van Twence. Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen bij ons bedrijf en op de terreinen grondstoffen, energie, afval en duurzaamheid.

Officiële start uitbreiding stoomlevering Twence aan AkzoNobel

Met ingang van dit jaar vergroot Twence de stoomlevering aan de zoutfabriek van AkzoNobel in Hengelo van 415 tot 650 kiloton per jaar. Woensdagmiddag 13 maart heeft burgemeester Sander Schelberg van Hengelo, geassisteerd door Knut Schwalenberg, managing director van AkzoNobel Industrial Chemicals en Paul de Jong, algemeen directeur van Twence de officiële starthandeling verricht. Zij deden dit door op het terrein van AkzoNobel, bij de stoomleiding, een zes meter hoge champagnefles te ontkurken, waarbij ballonnen met de logo's van beide bedrijven vrijkwamen.

Van links naar rechts Knut Schwalenberg (AkzoNobel), Paul de Jong (Twence) en burgemeester Sander Schelberg (Hengelo).

In januari 2011 is de stoomleiding, waarmee Twence stoom levert aan AkzoNobel voor het indampen van pekel tot zout, in gebruik genomen. Hiermee voorziet Twence nu reeds voor 40% in de stoombehoefte van AkzoNobel. Voor het chemiebedrijf betekent dit een aanzienlijke vermindering van het aardgasgebruik en de bijbehorende CO_2-emissie.
Met de uitbreiding van de stoomlevering voorziet Twence straks in 60% van de stoombehoefte van het zoutbedrijf. De verwachting is dat de levering van stoom over 2013 zelfs in de richting van de 750 kiloton gaat. Dat houdt in een jaarlijkse aardgasbesparing door AkzoNobel van tussen de 62 en 83 miljoen m^3 aardgas en een vermindering van CO_2-uitstoot tussen de 112 en 150 kiloton per jaar.

Afvalconferentie Regio Twente

Donderdag 4 april presenteerde onderzoeksbureau IPR Normag op de conferentie ‘Op weg naar een afvalloos Twente’ de resultaten van het onderzoek naar de ‘meerwaarde intergemeentelijke afstemming afvalbeleid’. Conclusie: gemeentelijke samenwerking en bundeling van afvalstromen zijn nodig om het einddoel, de vermindering van het restafval tot 50 kilogram per persoon, te bereiken.

Alle gemeentelijke vertegenwoordigers toonden op dit punt eensgezindheid. Er moet een trendbreuk komen. Ongewijzigd doorgaan op de huidige weg is geen optie, was de conclusie. Twence onderschrijft ook de conclusies in het rapport en kan de gemeentelijke klanten op weg naar de ‘afvalloze samenleving’ prima faciliteren.

Lees verder

Vergunningenaanvraag dik-dunscheidingsinstallatie mest

Twence gaat vergunningen aanvragen voor de bouw van een installatie die mest in een dikke en dunne fractie scheidt. Bij dik-dunscheiding ontstaat een dikke ‘steekvaste’ fractie met veel fosfaat. Doel is dit fosfaat eruit te halen, te concentreren en verder te verwerken. De dunne fractie wordt gescheiden in schoon water, dat op het riool kan worden geloosd, en stikstof concentraat, dat kan worden afgezet in industrie en landbouw.

De vergunningen hebben betrekking op de bestaande (niet meer in bedrijf zijnde) boerderij De Zandboer aan de Twekkelermarkeweg. Dat is in de noordwestelijke hoek van Boeldershoek. Binnenkort starten de procedures voor de Natuurbeschermingswet en de Omgevingswet (WABO). De bedrijven en woningen in de directe nabijheid krijgen een brief van Twence met meer informatie.

De mestproblematiek is in Oost-Nederland behoorlijk groot. Boeren moeten wettelijk een deel van hun overschot aan mest gaan verwerken. Twence onderzoekt met partners of zij aan oplossingen kan bijdragen. Het starten van het vergunningstraject voor een dik-dunscheidingsinstallatie op de Zandboer is daarbij een eerste stap.

Lente!

In maart vonden diverse typische ‘bijna lente’-activiteiten plaats, waaraan Twence mocht bijdragen.

Tubbergen was op woensdag 20 maart het centrum voor de Overijsselse Boomfeestdag 2013. Gedeputeerde Hester Maij plantte samen met de wethouders Gerrit Ophof en Tom Vleerbos de symbolische eerste boom, een koningslinde. Daarna gingen tientallen leerlingen van Aloysiusschool met hun bomen aan de slag in het nieuwe park Lutkeberg in Geesteren.
In verscheidene andere gemeenten binnen en buiten Twente werd eveneens een Boomfeestdag gevierd. Met ingang van 2013 ondersteunt Twence de Boomfeestdag financieel om daarmee zichtbaar te maken dat duurzaamheid en milieueducatie het bedrijf na aan het hart liggen. Elk jaar is een andere gemeente in de provincie het centrum van de Overijsselse Boomfeestdag.

Landelijke Compostdag

Zaterdag 23 maart konden de inwoners van de meeste Twentse gemeenten een gratis zak compost afhalen bij het afvalbrengpunt in hun gemeente. In het kader van de Landelijke Compostdag werden de zakken bodemverbeteraar uitgedeeld, als dank en stimulans voor het goed scheiden van gft- en groenafval.

De actie die vorig jaar haar debuut kende is een initiatief van Twence, Twente Milieu en de deelnemende gemeenten. In totaal zijn er zo'n 32.000 compostzakken verspreid. Dit jaar was er een publieksactie aan verbonden in de vorm één compostzak per locatie waaraan een gouden envelop was bevestigd. De bon geeft recht op een waardecheque van €25, te besteden bij Intratuin. De actie werd ondersteund door een advertentie in regionale huis aan huisbladen, de Twentsche Courant Tubantia en sociale media.
Ondanks de kou maakten veel inwoners gebruik van het aanbod.

Ontdekt de wereld van grondstoffen, duurzame energie en afvalverwerking.
Bent u geïnteresseerd in wat er allemaal komt kijken bij de verwerking van afval tot energie en grondstoffen, breng dan een bezoek aan ons bedrijf. Op aanvraag verzorgen wij excursies voor groepen. Aandeelhouders, gemeenteraden en –besturen, die een rondleiding wensen, kunnen contact opnemen met onze communicatiemanager Geert Geujen, tel 074 2404440, g.geujen@twence.nl.

© Twence

Bokmans, Dees

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: vrijdag 19 april 2013 14:23
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Lbr. 13/035 - Sociaal akkoord

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	**uw kenmerk**	**bijlage(n)**
betreft Sociaal Akkoord	**ons kenmerk** BB/U201300598 Lbr. 13/035	**datum** 19 april 2013

Geachte mevrouw Steenbergen,

Afgelopen donderdag heeft de VNG kennisgenomen van het Sociaal Akkoord, een veelomvattend akkoord met grote gevolgen voor gemeenten en hun inwoners. In deze brief gaan we in op de belangrijkste onderwerpen in het sociaal akkoord die raken aan de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten.
Voor het kabinet en de sociale partners is het sociaal akkoord mogelijk een eindpunt van de onderhandelingen en besprekingen, maar voor gemeenten vormt het akkoord juist een beginpunt. Daarom hebben we het kabinet alsmede de sociale partners gevraagd voor overleg. In die overleggen willen wij vraagstukken naar voren brengen over de doorwerking van het akkoord in het sociale domein (beleidsvrijheid, prikkels, en financiën), de financiën van gemeenten en andere mogelijke neveneffecten voor gemeenten, zoals de gevolgen voor de gemeenten als werkgever.

Klik op, of kopieer onderstaande link voor de ledenbrief en/of de bijlage(n):

http://www.vng.nl/onderwerpenindex/bestuur/decentralisaties-sociaal-domein/brieven/sociaal-akkoord

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

INGEKOMEN 19 APR 2013

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Wijziging Modelverordening Winkeltijden 2010	ECGR/U201300505 Lbr. 13/034	18/04/2013

Samenvatting

Wanneer het initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet in werking treedt heeft dit ook gevolgen voor het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet. Een substantieel aantal vrijstellingen op het verbod om op zon- en feestdagen open te zijn zal van rechtswege vervallen. Het gaat onder meer om snackbars, ijscomannen, videotheken, (bloemen)winkels bij begraafplaatsen en in bejaardenoorden, evenals openstellingen bij bijzondere gelegenheden van religieuze aard.

De vervallen vrijstellingen kunnen vervolgens wel op grond van de gewijzigde Winkeltijdenwet in een gemeentelijke verordening worden opgenomen. Voor gemeenten die de huidige situatie (voorlopig) voort willen zetten kan deze modelverordening daarvoor als basis dienen. Daarnaast biedt deze modelverordening rust en ruimte aan gemeenten die weliswaar voornemens zijn hun beleid aangaande zondags- en avondopenstellingen op basis van de ruimere vrijheid opnieuw in te vullen, maar daarmee mogelijk nog niet klaar zijn op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

Deze modelverordening wordt nu alvast aangeboden omdat niet met zekerheid gezegd kan worden dat een modelverordening die als basis kan dienen voor een algehele herziening – waarbij gebruik gemaakt wordt van de verruimde bevoegdheid om vrijstellingen bij verordening vast te stellen – tijdig gereed is.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Wijziging Modelverordening Winkeltijden 2010	ECGR/U201300505 Lbr. 13/034	18/04/2013

Geacht college en gemeenteraad,

Inleiding

Wanneer het initiatiefwetsvoorstel van de leden Verhoeven en Van Tongeren tot wijziging van de Winkeltijdenwet[1] in werking treedt heeft dit onder andere gevolgen voor het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet.[2] Deze algemene maatregel van bestuur heeft vooralsnog als grondslag de artikelen 5, eerste lid, en 8, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (oud). Na inwerkingtreding van de wetswijziging zal dit het breder getrokken artikel 8, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (nieuw) zijn. Hoewel artikel 8 dus breder getrokken wordt heeft de wetswijziging tot gevolg dat de artikelen 3, derde en vierde lid, 4, derde en vierde lid, en 10 tot en met 22 van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet van rechtswege komen te vervallen. Datzelfde geldt voor bepalingen in gemeentelijke verordeningen die gebaseerd zijn op artikel 12, tweede lid, van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet (zoals bijvoorbeeld artikel 8 van de Modelverordening Winkeltijdenwet 2010).

---

[1] Volledig: Voorstel van wet van de leden Verhoeven en Van Tongeren tot wijziging van de Winkeltijdenwet in verband met het verruimen van de bevoegdheid van gemeenten om vrijstelling te verlenen van de verboden met betrekking tot de zondag en een aantal feestdagen (Kamerstukken I 2012/13, 32 412, A).

[2] Voor een meer uitvoeriger uiteenzetting van de gevolgen van de (eventuele) inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel wordt verwezen naar het Forum Kwaliteit Modelverordeningen, te bereiken via de VNG-website (onder 'netwerken').

Het gaat hier om vrijstellingen voor vormen van detailhandel die traditioneel reeds veel (ook) op zon- en feestdagen plaatsvinden. Hierbij zijn een duizendtal detailhandelsbedrijven betrokken in de sfeer van onder meer snackbars, ijscomannen, videotheken, bloemenwinkels bij begraafplaatsen, winkels in musea in bejaardenoorden en winkels in feestartikelen, alsmede openstellingen ter gelegenheid van sport- en culturele evenementen en openstellingen bij bijzondere gelegenheden van religieuze aard, zoals de Ramadan, de Eerste Heilige Communie en bedevaarten.

Deze vervallen vrijstellingen kunnen gemeenten vervolgens wel op grond van artikel 3, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (nieuw) bij verordening vaststellen. Gemeenten die – al dan niet in afwachting van een algehele herziening van hun beleid aangaande zondags- en avondopenstelling – de huidige situatie (voorlopig) ongewijzigd wensen voort te zetten dienen deze vrijstellingen dus te 'kopiëren' naar een eigen verordening. Met deze modelverordening kan hieraan uitvoering gegeven worden.

Daarmee biedt deze modelverordening dus enerzijds een handvat voor gemeenten die de huidige situatie ongewijzigd voort wensen te zetten als anderzijds rust en ruimte voor gemeenten die weliswaar voornemens zijn hun beleid aangaande zondags- en avondopenstellingen op basis van de ruimere vrijheid opnieuw in te vullen, maar daarmee mogelijk nog niet klaar zijn op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

Wij bieden deze verordening nu aan omdat niet met zekerheid gezegd kan worden dat een modelverordening die als basis kan dienen voor een algehele herziening – waarbij gebruik gemaakt wordt van de verruimde bevoegdheid om vrijstellingen bij verordening vast te stellen – tijdig gereed is.

De vrijstellingen van de artikelen 2, 3, eerste en tweede lid, 4, eerste en tweede lid, en 5 tot en met 9 van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet blijven gehandhaafd. Deze hebben dan als grondslag het breder getrokken artikel 8, eerste lid, van Winkeltijdenwet (nieuw).

Implementatie van deze modelverordening

aanhef en inwerkingtreding

De grondslag van de bij deze ledenbrief behorende modelverordening – opgenomen in de aanhef – is artikel 3, eerste lid, van de Winkeltijdenwet, zoals deze zal luiden na inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel. Inwerkingtreding van een op de modelverordening gebaseerde verordening kan dan ook niet plaatsvinden voordat het initiatiefwetsvoorstel in werking is getreden. Daarentegen kan de gemeenteraad wel reeds besluiten de verordening vast te stellen.

In de modelverordening is ervoor gekozen om het besluit tot inwerkingtreding van de modelverordening te delegeren naar burgemeester en wethouders. Dit terwijl er bijvoorbeeld ook gekozen had kunnen worden om de inwerkingtreding van de verordening direct te koppelen aan de inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel. Deze keuze is gemaakt omdat er nu geen ingewikkelde constructies gecreëerd hoeven te worden voor gemeenten die nastreven om een integrale heroverweging van hun beleid aangaande zondags- en avondopenstelling – overeenkomstig de verruimde vrijheid die het initiatiefwetsvoorstel creëert – in een verordening neer te leggen. Ook hiervoor zullen wij met een modelverordening komen, maar wij kunnen op dit moment nog niet met zekerheid aangeven wanneer deze gereed zal zijn (ambitie is eind mei). Gemeenten die niet zeker weten dat ze hun algehele herziening op het moment van inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel gereed hebben (mogelijk al 1 juli 2013), kunnen een verordening op basis van het bij deze ledenbrief behorende model vaststellen. Dan ligt deze vast op de plank en hoeft er geen 'gat' te ontstaan tussen inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel en overheveling van de vrijstellingen naar de verordening. Als zij vóór de inwerkingtreding van het initiatiefwetsvoorstel de algehele herziening (toch) gereed hebben, dan kunnen burgemeester en wethouders simpelweg afzien een besluit tot inwerkingtreding te nemen.

artikelen 11a, 11b en 11d tot en met 11m
Het betreffen woord voor woord kopieën van de artikelen 10, 11 en 13 tot en met 22 van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet. Als beleidsneutraliteit wordt nagestreefd – al dan niet in afwachting van een algehele herziening van hun beleid aangaande zondags- en avondopenstelling – dienen al de artikelen overgenomen worden. Uiteraard zijn gemeenten daar geenszins toe verplicht.

artikel 11c
Artikel 12, tweede lid, van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet geeft gemeenten de bevoegdheid om bij verordening te bepalen dat de in het eerste lid van artikel 12 opgenomen vrijstelling (straatverkoop van bepaalde goederen) niet geldt voor de betrokken gemeente of één of meer delen daarvan. Nu de vrijstelling zelf wordt overgeheveld naar de verordening is een andere formulering op zijn plaats.
Artikel 11c kent twee alternatieven. Het eerste alternatief is geschikt voor gemeenten die bij verordening geen uitzondering op de vrijstelling hadden geregeld (en dat nu ook niet willen). Het tweede alternatief voor gemeenten die dat wel hadden gedaan (of dat alsnog willen). In dat laatste geval dient aangegeven te worden voor welke delen van de gemeente de vrijstelling wel geldt. Dit in tegenstelling tot de oude situatie, waarbij juist aangegeven diende te worden voor welke delen de vrijstelling niet gold.

wijziging of nieuwe verordening
In de bij deze ledenbrief behorende modelverordening wordt uitgegaan van een wijziging van een reeds bestaande verordening. Gemeenten die nog geen verordening hebben – en die wel de vrijstellingen uit het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet over willen nemen – dienen dus een 'nieuwe' verordening vast te stellen. Ook daarvoor kan de modelverordening als basis dienen. Er dient dan zelfstandig voor een kop (begripsbepalingen) en staart (citeertitel) gezorgd te worden, bovendien is dan uiteraard een andere nummering van de artikelen op zijn plaats.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

drs. C.J.G.M. de Vet
Waarnemend voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

MODELVERORDENING TER WIJZIGING VAN DE MODELVERORDENING WINKELTIJDENWET 2010 I.V.M. DE OVERHEVELING VAN ENKELE VRIJSTELLINGEN VANUIT HET VRIJSTELLINGENBESLUIT WINKELTIJDENWET.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**naam gemeente**]
gelet op artikel 3, eerste lid, van de Winkeltijdenwet;
gezien het voorstel van de [**naam commissie**]
besluit vast te stellen de volgende wijziging van de [**citeertitel Winkeltijdenverordening**]:

ARTIKEL I
Na artikel 11 van de [**citeertitel Winkeltijdenverordening**] worden enkele artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 11a. Bepaalde winkels
De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:

a. musea;
b. winkels, waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksprodukten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht;
c. winkels waar de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beelddragers, mits in die winkel geen andere goederen worden te koop aangeboden of verkocht dan videobanden en andere beelddragers, alsmede tijdschriften en catalogi, die betrekking hebben op het te huur aangeboden assortiment.

Artikel 11b. Openstelling anders dan voor verkoop
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:

a. winkels, waarin zich een restaurant of lunchroom bevindt, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het bezoeken van het restaurant of de lunchroom;
b. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het huren van fietsen en bromfietsen.

2.De in het eerste lid vervatte vrijstellingen gelden niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 11c. Straatverkoop van bepaalde goederen
Alternatief 1:
De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.

Alternatief 2:
De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken in [**... (een of meerdere delen van gemeente)**].

Artikel 11d. Begraafplaatsen
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht en die zijn gelegen op een afstand van ten hoogste

100 meter van de publieksingang van een begraafplaats, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

Artikel 11e. Culturele evenementen
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van gebouwen, waar voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard plaatsvinden, en waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen die rechtstreeks verband houden met aldaar te houden voorstellingen, uitvoeringen en evenementen plegen te worden verkocht, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.

Artikel 11f. Sportcomplexen
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van sportcomplexen, waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen worden verkocht, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het in of op het terrein van sportcomplexen te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.

Artikel 11g. Bejaardenoorden
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van bejaardenoorden, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in of op het terrein van bejaardenoorden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.

Artikel 11h. E.H. Communie
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk foto-artikelen plegen te worden verkocht, voor zover het betreden van die winkel noodzakelijk is voor het vervaardigen van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie.
2.De in het eerste lid vervatte vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 11i. Allerheiligen en Allerzielen
1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

Artikel 11j. Ramadan

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak ook pleegt te worden verkocht buiten de periode van de Ramadan.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van brood en gebak dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden.

Artikel 11k. Bedevaartplaats

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels die zijn gelegen in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, indien in die winkel op die dagen en gedurende die tijd geen andere goederen worden verkocht dan:

a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
b. religieuze artikelen en souvenirs;
c. bloemen en planten.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van:

a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
b. religieuze artikelen en souvenirs;
c. bloemen en planten.

Artikel 11l. Carnaval

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen.

Artikel 11m. Kermis

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht, indien in de gemeente, waarin de winkel is gelegen, een kermis wordt gehouden, gedurende de openingstijden van die kermis.
2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen en speelgoed op een terrein, waar een kermis wordt gehouden.

ARTIKEL II

Deze verordening treedt in werking op een door burgemeester en wethouders te bepalen tijdstip.

Toelichting

Wanneer het initiatiefwetsvoorstel van de Tweede Kamerleden Verhoeven en Van Tongeren tot wijziging van de Winkeltijdenwet[1] in werking treedt heeft dit onder andere gevolgen voor het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet. Deze algemene maatregel van bestuur heeft vooralsnog als grondslag de artikelen 5, eerste lid, en 8, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (oud). Na inwerkingtreding van de wetswijziging zal dit het breder getrokken artikel 8, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (nieuw) zijn. Hoewel artikel 8 dus breder getrokken wordt heeft de wetswijziging tot gevolg dat de artikelen 3, derde en vierde lid, 4, derde en vierde lid, en 10 tot en met 22 van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet van rechtswege komen te vervallen. Datzelfde geldt voor bepalingen in gemeentelijke verordeningen die gebaseerd zijn op artikel 12, tweede lid, van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet (zoals bijvoorbeeld artikel 8 van de Modelverordening Winkeltijdenwet 2010).

Deze vervallen vrijstellingen kunnen gemeenten vervolgens wel op grond van artikel 3, eerste lid, van de Winkeltijdenwet (nieuw) bij verordening vaststellen. Gemeenten die – al dan niet in afwachting van een algehele herziening van hun beleid aangaande zondags- en avondopenstelling – de huidige situatie (voorlopig) ongewijzigd wensen voort te zetten dienen deze vrijstellingen dus te 'kopiëren' naar de eigen verordening. Met deze (model)verordening wordt hieraan uitvoering gegeven.

Het gaat hier om vrijstellingen voor vormen van detailhandel die traditioneel reeds veel (ook) op zon- en feestdagen plaatsvinden. Hierbij zijn een duizendtal detailhandelsbedrijven betrokken in de sfeer van onder meer snackbars, ijscomannen, videotheken, bloemenwinkels bij begraafplaatsen, winkels in musea en in bejaardenoorden en winkels in feestartikelen, alsmede openstellingen ter gelegenheid van sport- en culturele evenementen en openstellingen bij bijzondere gelegenheden van religieuze aard, zoals de Ramadan, de Eerste Heilige Communie en bedevaarten.

De verordening treedt in werking op een door burgemeester en wethouders te bepalen moment. Dit moment kan uiteraard niet eerder zijn dan dat de wetswijziging in werking is getreden. Als de gemeente op dat moment al een (wijzigings)verordening gereed heeft die invulling geeft aan een algehele beleidsherziening zal de onderhavige verordening waarschijnlijk in het geheel niet in werking hoeven te treden. Burgemeester en wethouders kunnen dan simpelweg achterwege laten om een datum van inwerkingtreding van deze verordening vast te stellen.

[1] Volledig: Voorstel van wet van de leden Verhoeven en Van Tongeren tot wijziging van de Winkeltijdenwet in verband met het verruimen van de bevoegdheid van gemeenten om vrijstelling te verlenen van de verboden met betrekking tot de zondag en een aantal feestdagen (Kamerstukken I 2012/13, 32 412, A).

Agenda

Aan	:	de Aandeelhouders van Vitens N.V.
Van	:	Directie
Betreft	:	Algemene vergadering van Aandeelhouders
Locatie	**:**	**De Vanenburg, Vanenburgerallee 13 te Putten**
Duur	:	**14.00 uur tot 17.00 uur**
Datum	**:**	**16 mei 2013**

1.	Opening		
2.	Mededelingen		
3.	Jaarverslag 2012 en actuele stand van zaken Vitens (presentatie)		
4.	Jaarstukken Vitens 2012		
	a. Jaarrekening 2012	*ter besluitvorming*	bijlage
	b. Dividendvoorstel 2012	*ter besluitvorming*	bijlage
	c. Verlening van kwijting aan de bestuurders voor hun taakuitoefening in 2012	*ter besluitvorming*	
	d. Verlening van kwijting aan de commissarissen voor hun taakuitoefening in 2012	*ter besluitvorming*	
5.	Terugkoppeling uit Commissie van Aandeelhouders		
6.	Bezoldigingsbeleid Raad van Commissarissen Vitens	*ter besluitvorming*	bijlage
7.	Voordracht tot benoeming commissaris dhr. Staal	*ter besluitvorming*	bijlage
8.	Voordracht tot herbenoeming commissaris mevr. Van Kleef	*ter besluitvorming*	bijlage
9.	Datum volgende aandeelhoudersvergadering: ter informatie: 11 december 2013 14.00 uur		
10.	Rondvraag		
11.	Sluiting		

Wat deed Vitens in 2012?

Lees het in ons jaarverslag.

Vitens

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

VOORWOORD VAN DE DIRECTIE 4

1. ORGANISATIE

1.1 Nieuwe structuur en cultuur 6

1.2 Kengetallen Human Resources 7

1.3 Arbeidsomstandigheden 7

1.4 Plaatsing en selectie 8

1.5 Ontwikkeling medewerkers 8

1.6 Tevredenheid medewerkers 8

1.7 Verantwoording risicobeheer 9

1.8 Ontwikkeling in risico's 10

2. DRINKWATER

2.1 Veilig en betrouwbaar drinkwater 12

2.2 Investeringen in productiebedrijven 13

2.3 Investering in distributienetwerk 13

2.4 Vitens Laboratorium 13

2.5 Strategisch Omgevingsmanagement 14

2.6 Samenwerking in de waterketen 14

2.7 Innovatiekracht 15

3. KLANTEN

3.1 Particuliere en zakelijke klanten 18

3.2 Kengetallen klanten 19

3.3 Ontwikkeling watertarief 19

3.4 Klantenservice 19

3.5 Zakelijke klanten 20

3.6 Vitens als waterpartner 20

3.7 Storingen en werkzaamheden 20

4. DUURZAAMHEID

4.1 Duurzaam DNA 21

4.2 Duurzame ambities 22

4.3 Dialoog met stakeholders 23

4.4 Duurzaam inkopen 24

4.5 Milieubeleid 24

4.6 Milieuaspecten 26

5. INTERNATIONAAL

5.1 Internationale activiteiten 30

5.2 Resultaten 31

5.3 Vitens Evides International 31

5.4 Water for Life 32

6. FINANCIËLE RESULTATEN KORT

6.1 Toelichting op de resultaten 2012 34

6.2 Geconsolideerde resultaten 35

6.3 Geconsolideerde jaarrekening 37

6.4 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 38

6.5 Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 39

6.6 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 40

6.7 Kerncijfers 41

6.8 Bezoldiging Directie 42

6.9 Bezoldiging Commissarissen 42

6.10 Controleverklaring onafhankelijke accountant 43

7. ALGEMEEN

7.1 Ambitie en doelen 45

7.2 Corporate Governance 45

7.3 Bericht van de RVC 46

7.4 Bericht van de OR 49

7.5 Samenstelling 50

7.6 Afbakening 51

KLAAR VOOR WAARMAKEN AMBITIES

Het jaar 2012 is voor Vitens het jaar van een nieuwe start geweest. We hebben concrete stappen gezet richting het verwezenlijken van de ambitie die we koesteren. We lieten de oude, regionaal georiënteerde, structuur los en versmolten tot één Vitens. In het begin van het jaar is een nieuwe managementstructuur ingericht. Daarna werden de contouren van de modernere organisatie steeds duidelijker. Nu onze nieuwe structuur staat, kunnen we bouwen aan een meer naar buiten gerichte en slagvaardigere cultuur. Dat doen we met behoud van veiligheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid van drinkwater. Onze stabiele financiële resultaten en tarieven getuigen hiervan, ook in 2012.

Water mag het belangrijkste bestanddeel van de mens zijn, van een waterbedrijf zijn dat de mensen. Alleen dankzij onze bekwame medewerkers kunnen wij 24 uur per dag betrouwbaar drinkwater leveren. De grote leveringszekerheid en hoge kwaliteit van 2012 danken we dan ook aan hun toewijding. Ze verdienen complimenten hiervoor. En ook voor de stabiele financiele resultaten en de lage tarieven. We proberen de waterprijs al enige jaren met succes gelijk te houden. In 2012 is deze zelfs gedaald door het vervallen van de Grondwaterbelasting.

De waterrekening daalde hiermee voor een gemiddeld huishouden zo'n 15 procent. Dit is goed nieuws in tijden van crisis, waarin burgers en bedrijven minder te besteden hebben.

De stabiliteit in resultaat en levering stemt te meer tevreden omdat het veranderen van de organisatie in het eerste deel van 2012 veel aandacht heeft gevergd. De hele organisatie is herbenoemd. Een van de uitdagingen tijdens de organisatieverandering was het werven van een nieuwe Directievoorzitter. Dit was nodig door het vertrek van twee van de drie Directieleden, onder wie de Directievoorzitter. We willen nadrukkelijk onze dank uitspreken voor de rol die Aad van der Velden in dit proces heeft gespeeld. Als gedelegeerd commissaris nam hij zijn verantwoordelijkheid en bracht hij rust en orde. Aan zijn inbreng danken we voor een belangrijk deel de soepele overgang, ook die van een drie- naar tweehoofdig bestuur met een nieuwe Directievoorzitter.

Met de nieuwe structuur zijn we goed op weg. Het is een fundament om verder op te bouwen. Dat doen we met de bouwstenen die we al hadden: onze eerder geformuleerde strategische doelen. Naast het zo laag mogelijk houden van maatschappelijke kosten, willen we dichterbij de klant staan, duurzamer opereren en internationale activiteiten uitbreiden. En, last but not least: we streven naar een cultuur waarin medewerkers vaker hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Dat is een voorwaarde voor de naar buiten gerichte, zichzelf continu verbeterende, excellente organisatie die we voor ogen hebben.

In 2012 hebben we de eerste stappen op weg naar die nieuwe cultuur gezet. Maar we zijn er nog niet. We zijn nu op het punt gekomen dat we onze ambitie waar moeten maken door onze strategische doelen te behalen. De komende jaren zullen daarom in het teken staan van doen. In ons langetermijnplan voor de komende drie jaar hebben we onze doelen vertaald in concrete streefcijfers. Deze zijn direct gekoppeld aan het budget en concrete programma's en projecten om de doelen te realiseren.

In 2012 is een voortvarende start gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van het Procesgericht Werken (PGW), het opstellen van een ambitieus investeringsplan voor procesautomatisering en de besluitvorming over onze toekomstige huisvesting.

Het nastreven van onze doelen scherpt ons. Het zorgt ervoor dat we aan stijgende maatschappelijke verwachtingen voldoen. En het maakt van ons een aantrekkelijke werkgever en, ook voor de toekomst, een betrouwbare waterleverancier.

De zaadjes voor een meer naar buiten gerichte organisatie zijn in 2012 gezaaid. Dat hebben we onder meer gedaan door het opzetten van gestructureerd Strategisch Omgevingsmanagement (SOM). Daarnaast heeft in 2012 de nieuwe afdeling Business Development vorm gekregen. Ook laten we ons steeds nadrukkelijker horen in het maatschappelijke debat. Zo wezen we in het tv-programma Zembla op de noodzaak van bodemsanering voor de toekomstige waterkwaliteit.

Het is een bewuste keuze ons te mengen in maatschappelijke discussies. Als grootste drinkwaterbedrijf van het land willen wij ons uitspreken over alle issues die onze core business raken. Het publieke debat rond water neemt toe in belang. Duurzaamheid, maatschappelijke verantwoordelijkheid en leiderschap zijn dagelijks onderwerp van gesprek met onze belanghebbenden. Wij vinden het belangrijk dat deze discussies in alle openheid worden gevoerd en minder in bestuurlijke overlegkamers. Daarbij realiseren we ons terdege dat wie kleur bekent, zichzelf aanspreekbaar maakt. Maar dat is juist wat we willen: de dialoog met de omgeving aangaan. Dat dwingt ons ook om onszelf te verbeteren. Zo krijgen we niet alleen te horen wat we goed doen, maar ook wat beter moet.

Ons streven naar een nieuwe cultuur gaat hand in hand met continuïteit, zowel in de levering als de kwaliteit van het water. Onze primaire activiteiten blijven voorop staan: het produceren, leveren en factureren van drinkwater. In de periode van 2013 tot 2017 investeren we 620 miljoen euro in het leidingnet en in de bouw en renovatie van pompstations.

We blijven een bedrijf waar Nederland op kan bouwen. Een vaste waarde voor onze klanten en voor onze medewerkers. Op hun toewijding kunnen we blijven rekenen. Dat bleek eens te meer bij de eerste twee edities van Watermakers, de open dagen bij winningen Engelse Werk in Zwolle en Kolff in Waardenburg. Wie daar rondliep, heeft de grote gedrevenheid en passie voor het drinkwatervak zelf kunnen ervaren. Om zichtbaar te maken hoe mooi en belangrijk ons werk is, krijgt Watermakers twee keer per jaar een vervolg. Wij hopen u bij de volgende editie te treffen.

Lieve Declercq en Wolter Odding, Directie Vitens,
19 april 2013

1.1 NIEUWE STRUCTUUR EN CULTUUR

Voor de Vitens-organisatie is 2012 een gedenkwaardig jaar geweest. In de eerste helft van het jaar kregen onze medewerkers nieuwe functies. Op 1 mei 2012 was de kanteling van de organisatie een feit. We gingen toen definitief over van een regionaal georiënteerde naar een meer procesgerichte structuur. Ook de managementstructuur is aangepast. Vanaf 2012 werkt Vitens met een tweehoofdige directie en managementcomités. We zijn nu één Vitens. Om hiervan de vruchten volledig te plukken, moeten we processen verder uniformeren en optimaliseren en tegelijkertijd een cultuuromslag maken. Dit leidt tot focus en geeft onze stakeholders meer duidelijkheid.

In 2012 is een programma Procesgericht Werken (PGW) gestart om drie belangrijke processen te uniformeren en te optimaliseren: storingen, nieuwe aansluitingen en bewaken van waterkwaliteit. Het aantal acties dat uit dit programma volgt, blijkt omvangrijk. Zo zijn in het proces 'nieuwe aansluitingen' 88 knelpunten benoemd die in 2013 worden opgelost. Procesgericht Werken wordt de norm voor heel Vitens.

VAN DENKEN NAAR DOEN

Voor heel Vitens geldt dat het accent verschuift van plannen maken naar doen en continu verbeteren. In onze oude cultuur zat ingebakken dat we vaak onnodig kozen voor overleg in plaats van uitvoering. We willen dat medewerkers meer eigen verantwoordelijkheid nemen. Teammanagers vervullen in deze cultuuromslag een voorbeeldrol. Zij moeten doorpakken en dit ook van hun mensen durven vragen. In het jaarplan voor 2013 zijn heldere doelen geformuleerd die concreet bijdragen aan het realiseren van onze ambities. Dit zal leiden tot een meer slagvaardige en resultaatgerichte organisatie.

FLEX@VITENS

Hoewel Vitens niet langer volgens een regionale structuur is georganiseerd, strekt ons verzorgingsgebied zich nog steeds zich uit over vijf provincies. Daarom is in 2012 het programma Flex@Vitens verder vormgegeven. Dit programma stelt medewerkers in staat om onafhankelijk van tijd en plaats te werken. Het helpt hen het werk zo optimaal mogelijk te organiseren.

ÉÉN VITENS

Voor veel medewerkers en ambtelijke en zakelijke stakeholders is één Vitens nog wennen. In de nieuwe structuur kunnen ze niet alles altijd meer bij hun oude regionale contact regelen. Ze moeten vaker samenwerken met mensen die ze niet kennen en die verschillende geografische werkgebieden hebben. We zien nu hoe belangrijk het is dat kennis zoveel mogelijk deelbaar is. Informatie mag nooit alleen in hoofden en bureauladen zitten, maar moet voor andere betrokkenen toegankelijk zijn in systemen.

De één Vitens-gedachte verdient aanmoediging. Daarom hebben we hier in onze interne communicatie in 2012 nadrukkelijk aandacht aan besteed. Tijdens bijeenkomsten, zoals het bedrijfsfeest en Watermakers, vertelden we de boodschap: we groeien nu naar één excellent bedrijf van bron tot tap. De één Vitens-gedachte vertaalt zich ook in onze medezeggenschap. We gingen in 2012 over van een COR die de regio's vertegenwoordigde naar één ondernemingsraad. Deze bevat per bedrijfsonderdeel steeds twee vertegenwoordigers.

LEVENSLANG LEREN EN ONTWIKKELEN

Veel medewerkers werken lang bij Vitens. De natuurlijke uitstroom bedraagt 1 procent. Dat duidt op verknochtheid aan de organisatie. Maar het is ook een punt van aandacht, want frisse blikken van buiten zijn goed voor iedere organisatie. En we willen voorkomen dat de ontwikkeling van mensen stagneert waardoor ze vastlopen. Om deze en andere redenen hanteren we in ons beleid de filosofie van levenslang Leren en Ontwikkelen waarin we flink investeren. Veel collega's zijn leergierig. Ze halen tijdens hun werk een hbo- of wo-diploma. Ons intranet bevat een leerportaal dat het aanbod van opleidingen goed ontsluit.

TALENT IN KAART

We zijn ons bewust van het belang van HR-langetermijnbeleid. We hebben onze kernafdelingen Winning & Zuivering en Netbeheer & Levering in 2012 doorgelicht op competenties en vakkundigheid. De overige afdelingen volgen in 2013. Op deze manier brengen we in kaart welk talent we in huis hebben. En weten we beter wie kan doorstromen en wie we verder moeten ontwikkelen. Hierdoor zijn we voorbereid op de gevolgen van vergrijzing en de verwachte uitstroom van kennis en kunde die hiermee gepaard gaat.

ARBEIDSMARKTBELEID

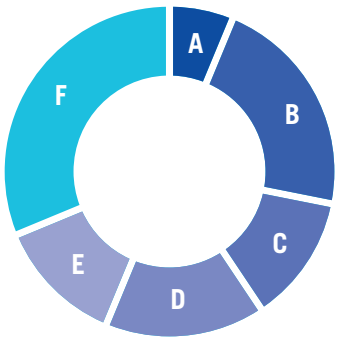
Het arbeidsmarktbeleid is in 2012 met name gericht op communicatie en zichtbaarheid bij specifieke doelgroepen. Zo heeft Vitens in 2012 meegewerkt aan Girlsday en aan de Studie Experience Almere. Ook is bijgedragen aan het opzetten van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Water (CIV Water) met als standplaats de watercampus in Leeuwarden. Vitens werkt daarbij samen met verschillende bedrijven uit de watersector in Noord-Nederland en instellingen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Doel is om de aanvoer van hoogwaardig opgeleide vakmensen met kennis en ervaring op het gebied van watertechnologie en -beheer te waarborgen. Tot slot zijn in 2012 vier nieuwe managementtrainees aangetrokken.

1.2 KENGETALLEN HR

Aantal medewerkers (met een vast arbeidscontract): 1406

Per afdeling:

A Asset Management	82
B Netbeheer & Levering	305
C Ontwerp & Aanleg	195
D Winning & Zuivering	238
E Klant & Facturatie	183
F Overig	403

1069

337

Leeftijdsopbouw:

59 16
< 30 jaar

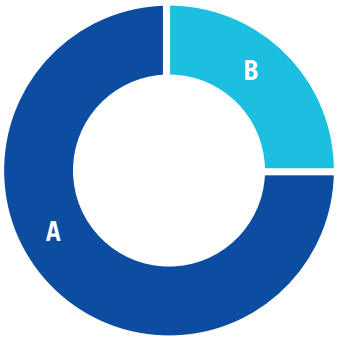
102 84
30-40 jaar

293 116
40-50 jaar

Gemiddelde leeftijd:
48,3 jaar

Gemiddelde contractduur:
20,4 jaar

644 92
> 50 jaar

46 24
Werknemers uit dienst (2012): 70

34 11
Werknemers in dienst (2012): 45

A Contracten fulltime	1033
B Contracten parttime	373

1.3 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Tijdens de structuuraanpassing van de organisatie is het arbo-managementsysteem OHSAS18001 gehandhaafd. Het systeem zorgt technisch en procedureel voor een veilige werkomgeving.

Interne en externe audits hebben een aantal kleine afwijkingen aan het licht gebracht. Deze zijn snel hersteld. Als reactie op veranderingen in de organisatie is een nieuwe risico-inventarisatie en -evaluatie voor de afdeling Winning & Zuivering uitgevoerd.

Vitens heeft extra aandacht besteed aan ongevallen. In 2012 zijn 28 ongevallen gemeld (2011: 33). In 11 gevallen (2011: 6) heeft dit geleid tot verzuim van het slachtoffer van meer dan 3 dagen. Geen van de ongevallen heeft geleid tot ziekenhuisopname of blijvend letsel.

Vitens vindt de verlaging van het aantal ongevallen een belangrijk verbeterpunt. Dit is een speerpunt in 2013. Met name omdat onze LTI (lost time injury) van 4,6 aanzienlijk hoger ligt dan in andere vergelijkbare sectoren.

In 2012 was het ziekteverzuim 2,2%. Dit is aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde van 4,45%. De gezondheid van onze medewerkers is een essentieel onderdeel van onze arbo-activiteiten.

1.4 PLAATSING EN SELECTIE

In 2012 is de structuuraanpassing van de organisatie volledig doorgevoerd. Van een regionale structuur is Vitens overgegaan naar een procesgerichte structuur. In mei 2012 heeft dit geleid tot de plaatsing en selectie voor bijna alle functies. Alleen de posities van 1e en 2e lijnmanagers waren al eerder ingevuld. Hiermee kwam een eind aan een periode die door veel medewerkers als onzeker is ervaren.

Uiteindelijk heeft het grootste gedeelte van de medewerkers een plek gekregen in een nieuwe of vergelijkbare functie. Voor de 22 boventallige medewerkers is het Sociaal Plan van toepassing. Zij kunnen kiezen voor begeleiding van het Mobiliteitsbureau of een financiële regeling.

In 2012 is veel aandacht besteed aan de praktische invulling van de nieuwe dagelijkse gang van zaken en de vertaling hiervan naar gewenste resultaten. Dit vraagt veel energie en aandacht op alle niveaus en loopt door in 2013.

1.5 ONTWIKKELING MEDEWERKERS

Ontwikkeling en groei van medewerkers is een belangrijk aandachtspunt geweest na de structuuraanpassing van de organisatie. Alle afdelingen hebben ten behoeve van het teamgevoel en om elkaar beter te leren kennen aandacht besteed aan de drijfveren van individuen en de competenties die horen bij werken in de nieuwe organisatie.

Het begrip voor anderen binnen en buiten de afdeling is een belangrijke voorwaarde voor effectieve samenwerking en communicatie. Het management is daarbij intensief bezig geweest met de eigen rol ten opzichte van hun team en collega-managers. Er is veel aandacht besteed aan het concreet vertalen van visie naar de dagelijkse werkelijkheid.

Met alle medewerkers zijn in het kader van de RW&O-cyclus (Resultaatgericht Werken & Ontwikkelen) afspraken gemaakt over persoonlijke ontwikkeling die bijdraagt aan optimaal functioneren.

De eigen verantwoordelijkheid van medewerkers om te werken aan hun duurzame inzetbaarheid en hun loopbaan wordt gefaciliteerd met een Employability Budget. Dit budget kunnen medewerkers inzetten voor de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden of het up-to-date houden van vakkennis.

1.6 TEVREDENHEID MEDEWERKERS

Vitens houdt van oudsher jaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers. In 2012 is besloten dit onderzoek anders in te richten. Aanleiding hiervoor was de lage score op een aantal onderwerpen, het willen aanbrengen van focus en de behoefte om vaker te meten en bij te sturen.

Voortaan wordt elk half jaar een beknopt onderzoek gehouden. Daarbij ligt de focus op de thema's resultaatgerichtheid & samenwerking, betrokkenheid, trots op Vitens en vertrouwen in het management. Eens in de twee jaar wordt dit onderzoek uitgebreid met vragen over onder andere arbeidsomstandigheden en beloning.

Het eerste beknopte onderzoek heeft in november 2012 plaatsgevonden. Bijna 80% van de medewerkers heeft hieraan meegedaan. De algemene tevredenheid is gestegen van 7,1 naar 7,2. De trots op de organisatie en het vertrouwen in het hoger management groeien iets, maar kunnen beter. Een duidelijk signaal is dat medewerkers meer waardering willen. Ook vinden ze dat de samenwerking tussen afdelingen beter moet. Dit geeft aan dat er nog de nodige stappen moeten worden gezet om één organisatie te worden

1.7 VERANTWOORDING RISICOBEHEER

1.7.1 RAPPORTAGE

Per kwartaal wordt gerapporteerd aan de Directie over de risico's en de beheersmaatregelen. Daarnaast wordt de effectiviteit van de beheersmaatregelen getoetst conform de methodiek van Risk Based Auditing. Over deze zaken wordt tevens gerapporteerd aan de Auditcommissie en de Raad van Commissarissen.

1.7.2 WATERKWALITEIT EN LEVERINGSZEKERHEID

Om een goede waterkwaliteit te kunnen waarborgen zorgt Vitens voor een adequate winning, zuivering en distributie; het drinkwater wordt op verschillende punten in het proces en bij de klant thuis gecontroleerd. Alle belangrijke risico's zijn in dit kader geïdentificeerd en daar waar overschrijdingen plaats (dreigen te) vinden, worden in overleg met de inspecteur van Volksgezondheid adequate maatregelen getroffen. Om de leveringszekerheid ook op de lange termijn veilig te stellen, zijn plannen opgesteld met betrekking tot de winning en infrastructuur (productiebedrijven, leidingen, reservoirs) met een, binnen praktische grenzen, aanwezige vervangingsreserve. Een leveringsplan met beheersmaatregelen ten behoeve van situaties bij rampen en calamiteiten is conform overheidsvoorschrift opgesteld en wordt bijgehouden.

1.7.3 WET- EN REGELGEVING

De voornaamste wet- en regelgeving waaraan Vitens is onderworpen, wordt gevormd door de Drinkwaterwet, het Drinkwaterbesluit, de Europese Kaderrichtlijn Water, milieu wet- en regelgeving en de Arbeidsomstandighedenwet. Vitens beheerst de risico's door kennis van de wetgeving te borgen in de organisatie en indien noodzakelijk adequate beheersmaatregelen te treffen.

1.8 ONTWIKKELING IN RISICO'S

In de zomer van 2012 heeft een organisatiebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden. Hierop volgend werden alle risico's door het management gewogen op kans, effect en verbeterpotentieel. Dit heeft geresulteerd in een prioriteitenlijst en daarmee de vaststelling van de top-bedrijfsrisico's. Om deze topbedrijfsrisico's te mitigeren zijn beheersmaatregelen geformuleerd en verwerkt in het integrale bedrijfsplan. In het verslagjaar heeft dit geleid tot de volgende ontwikkelingen in de toprisico's.

1.8.1 RISICO: LEIDINGNET

Vitens heeft een leidingnet van ca. 48.000 kilometer lang. Hieraan kleeft het risico dat een kwalitatief slecht of slecht gepositioneerd leidingnet het vermogen van de organisatie om op effectieve en efficiënte wijze huidige en potentiële klanten en eindgebruikers te bereiken in gevaar kan brengen. Bij Vitens heeft het mitigeren van dit risico de hoogste prioriteit gekregen. Daarom zijn we in het verslagjaar gestart met het inventariseren en kwalificeren van het totale leidingnet. Met deze gegevens zijn we vanaf 2013 in staat om een risicoprofiel van het leidingnet te maken dat ons ondersteunt in het maken van de juiste investeringskeuzes.

1.8.2 RISICO: IT TOEGANG (INFORMATIEBEVEILIGING)

Dit betreft het risico dat als gevolg van nalatigheid om op adequate wijze de toegang tot informatie te beheersen, dit resulteert in ongeautoriseerde kennis en gebruik van vertrouwelijke informatie, dan wel de medewerkers belet in het effectief en efficiënt uitvoeren van de hen toegewezen taken en verantwoordelijkheden. Om dit risico beter beheersbaar te krijgen is in het verslagjaar een informatiebeveiligingsbeleid en –plan vastgesteld. Dit plan bevat 16 beveiligingsmaatregelen, waarvan een deel in 2012 is geïmplementeerd. De rest volgt in 2013. Het gaat dan onder andere om het vastleggen van verantwoordelijkheid voor informatie, applicaties en systemen, het beheer van toegangsrechten van gebruikers, het beschermen tegen malware en de scheiding van netwerken. En er zal een methodiek voor risicoanalyse op informatiebeveiliging worden ontwikkeld en geïmplementeerd.

1.8.3 RISICO: ARBEIDSKRACHTEN EN VAKBEKWAAMHEID

Door personele leegloop, onder andere als gevolg van de vergrijzing, kan een situatie ontstaan waarin Vitens geconfronteerd wordt met het verdwijnen van de gewenste kennis en expertise. Ten behoeve van de beheersing van dit risico is in het verslagjaar bij twee grote operationele afdelingen 'Strategische Personeelsplanning' (SPP) ingevoerd. Door middel van SPP kunnen we de toekomstige personele behoefte op basis van in- en externe ontwikkelingen vaststellen. In 2013 wordt SPP over meerdere afdelingen uitgerold. De eerste signalen uit de SPP leert dat de grote uitstroom in de komende jaren, gecombineerd met een te verwachten krapte op de arbeidsmarkt, meer inspanning van ons zal vergen om te voorzien in de benodigde menskracht. Dit vraagt om een weloverwogen en krachtig arbeidsmarktbeleid. We gaan in 2013 werken aan een authentiek en onderscheidend 'werkgeversmerk' (employer brand). Tevens gaan we via-via werving (referall recruitment) stimuleren en zorgen we dat er een efficiënt recruitmentproces wordt ingericht.

1.8.4 RISICO: LEIDERSCHAP

De ontwikkeling van de organisatie en medewerkers begint wat ons betreft bij de ontwikkeling van het management en hun leiderschapsvaardigheden.
Als de dialoog in de managementprocessen tussen managers onderling en managers en medewerkers van een kwalitatief goed niveau is, zal dit bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van medewerkers. Bij het 1e lijnmanagement bleek in het verslagjaar behoefte aan het delen van kennis en ervaring op het vlak van leidinggeven en leiderschap. Er is afgesproken om elk jaar een aantal dagen samen (Directie en 1e lijn) te investeren in reflectie op de verandering, de eigen rol en het delen van kennis en ervaring over diverse aspecten van leidinggeven. Naast de ontwikkeling van de Directie en de 1e lijn is de ontwikkeling van onze Teammanagers (TM) cruciaal. Primair vindt deze plaats via de teams van de 1e lijnmanagers zelf. Daarnaast zullen twee keer per jaar 'TM-dagen' worden gehouden. De thema's op deze dagen zullen sterk zijn gericht op de realisatie van onze doelstellingen.

1.8.5 RISICO: KLANTGERICHTHEID

Wanneer Vitens zijn ambitie wil realiseren, kan de mate van klantgerichtheid een cruciale rol gaan spelen. Het programma Procesgericht Werken & Continu Verbeteren is in het verslagjaar van start gegaan en is het grootste en belangrijkste programma voor 2013. Het richt zich mede op het werken aan een hogere klanttevredenheid. Daarnaast heeft een Vitensbrede klachtenregistratie en -monitoring de hoogste aandacht. Hierbij gaat het niet alleen om kwantitatieve monitoring maar ook om een kwalitatieve interpretatie. En een vertaalslag naar de manier waarop wij met onze klanten in gesprek gaan. Het streven is om de beweging te maken van incident gestuurde communicatie naar proactief informerend. Dat we met dit alles op de goede weg zijn, is gebleken uit de klanttevredenheidonderzoeken. Hieruit blijkt dat Vitens in het verslagjaar een goede en stabiele dienstverlening heeft geleverd.

Vitens

2.1 VEILIG EN BETROUWBAAR DRINKWATER

Als bij Vitens één ding bovenaan staat, dan is dit 24 uur per dag het beste drinkwater. Ook in 2012 voldeden we weer aan de hoge verwachtingen. Verder hebben we opnieuw volop geïnvesteerd om kwaliteit en continue levering ook in de toekomst te kunnen garanderen. Om dit te regelen is intensief contact nodig met stakeholders. We structureren dit in een nieuw werkprincipe voor omgevingsmanagement. Door structureel de dialoog met onze omgeving aan te gaan realiseren we onze ambitie om samen meer uit water te halen.

Het lijkt in Nederland bijna vanzelfsprekend dat we 24 uur per dag water van hoge kwaliteit krijgen. Toch is dat niet zo. Medewerkers zoals monteurs, procesoperators, controleurs en terreinbeheerders moeten daar hard voor werken. Zij bewaken dag en nacht de waterproductie. Of ze rukken uit wanneer een storing optreedt. Aan de toewijding van al deze medewerkers is te danken dat we ook in 2012 weer prachtige cijfers kunnen laten zien.

WATERKWALITEIT

Dat we water van de hoogste kwaliteit hebben geleverd, blijkt uit de score op de waterkwaliteitsindex (WKI): 0,034 (0,039 in 2011). Deze index laat zien in welke mate het drinkwater voldoet aan de wettelijke normen zoals bepaald in het Drinkwaterbesluit. Water dat net voldoet aan deze normen krijgt een score '1'. Een score '0' is het hoogst haalbare. Vitens hanteert een maximale norm van 0,4. En de indicator voor leveringszekerheid, Ondermaatse Leveringsminuten (OLM), laat de hoge betrouwbaarheid van onze watervoorziening zien. Onze score valt ruimschoots binnen de wettelijke norm van 15 minuten.

SENSOREN

Natuurlijk zijn we trots op onze leveringszekerheid en de kwaliteit van het water, maar dit betekent niet dat we stil blijven staan. We blijven innoveren. Om het water nog nauwgezetter in de gaten te kunnen houden, hebben we een sensorennetwerk ontwikkeld. Daarmee kunnen we de kwaliteit live op afstand uitlezen. We testen dit nu in een deel van het Friese leidingnet. Dit wordt mogelijk de nieuwe manier van beheer van het leidingnet in de waterwereld.

ONTKALKING

Klanten stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van water, zoals hardheid en helderheid. Daarom ontwikkelen we installaties voor ontharding en ontkleuring of nemen andere maatregelen. Klanten uit Vaassen lieten zich op 24 september horen in het consumentenprogramma TROS Radar. Zij klaagden over kalk in water uit onze winning Epe. Wij hebben de oorzaak hiervan uitgelegd. Verder maakten we duidelijk dat we de problemen oplossen door het vervangen van leidingen. Bij tweederde deel van het betreffende net is dat nu gebeurd.

TOEKOMSTBESTENDIG

Om de continuïteit en kwaliteit van de drinkwatervoorziening te kunnen blijven garanderen, blijven we investeren. Onze totale investering in continuïteit en kwaliteit van het drinkwater bedroeg 106 miljoen euro in 2012. Vitens heeft nu circa honderd productiebedrijven voor winning en zuivering en circa 48.000 kilometer aan leidingen, maar we blijven investeren in nieuwe winningen en in onze ondergrondse infrastructuur.

2.2 INVESTERINGEN IN PRODUCTIEBEDRIJVEN

In 2012 hebben we circa 39 miljoen euro geïnvesteerd in het vernieuwen en renoveren van productiebedrijven. Dat doen we bij bestaande locaties, maar we ontwikkelen ook nieuwe winlocaties. Zo zijn in 2012 voorbereidingen getroffen voor nieuwbouw in Nieuwegein en Vechterweerd bij Dalfsen. Op vrijdag 20 januari 2012 heeft Vitens de waterovereenkomst Vechterweerd ondertekend. Daarbij zijn afspraken gemaakt over waterkwaliteitsbeheersing, procedures bij calamiteiten, monitoring en beleidskaders. Tot en met 2013 investeren we circa 18 miljoen euro in dit nieuwe drinkwaterproductiebedrijf. Vanaf 2014 gaan we hier zo'n 2 miljoen kubieke meter water winnen en zuiveren. Het is een bijzondere winning, omdat oevergrondwater gebruikt gaat worden in plaats van grondwater. Het is bovendien het eerste drinkwaterproductiebedrijf dat met het ontwerp de duurzame certificering BREEAM Very Good behaald. In 2012 is ook productiebedrijf Holten vernieuwd (6,8 miljoen euro) en is 6,6 miljoen euro geïnvesteerd in het aanpassen van de waterwinning bij Manderveen.

2.3 INVESTERINGEN IN DISTRIBUTIENETWERK

Voor de continuïteit en kwaliteit van het water zijn niet alleen (nieuwe) winningen van belang. De sleutel tot het succes van het Nederlandse water is een goed onderhouden leidingennet. Opnieuw een verdienste van medewerkers die hier met man en macht aan werken. Vitens investeert flink in haar 48.000 kilometer lange infrastructuur. In 2012 ging ruim 67 miljoen euro naar het aanleggen, vernieuwen en repareren van hoofd- en distributieleidingen. Hoewel het aantal leidingbreuken afneemt, willen we ook risico's voor de lange termijn beperken. We vervangen dan ook veel leidingen preventief.

Als gevolg van herhaaldelijke lekkages is de waterleiding tussen Grou en Warten (zeven kilometer) geheel vervangen. Ook is een zes kilometer lange transportleiding aangelegd van het Apeldoorns Kanaal naar waterwingebied Schalterberg om verdrogingseffecten te verminderen.

2.4 VITENS LABORATORIUM

Het laboratorium van Vitens in Leeuwarden is het modernste drinkwaterlaboratorium in Europa. Het verwerkt dagelijks vele honderden watermonsters en is grotendeels geautomatiseerd. Zowel de logistieke middelen als de geavanceerde meetapparatuur zorgen voor een grote efficiency en een hoge kwaliteit. Het microbiologische en chemische onderzoek wordt uitgevoerd onder de strengste kwaliteitseisen.

In november 2012 is door de Raad van Accreditatie het vierjaarlijkse herbeoordelingsonderzoek van het laboratorium uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgebreider dan het jaarlijkse controleonderzoek en duurt meerdere dagen. Tijdens het onderzoek is het kwaliteitssysteem van het laboratorium en de uitvoering hiervan in de praktijk beoordeeld. Het resultaat was zeer positief: het aantal geconstateerde afwijkingen lag ruim onder de norm die het laboratorium hieraan heeft gesteld.

Het Vitens Laboratorium in Leeuwarden maakt in toenemende mate onderdeel uit van het innovatieprogramma van Vitens. De afgelopen jaren, en ook in 2012, heeft het Laboratorium een initiërende rol gehad bij nieuwe ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn: **Sensoren** kunnen in de toekomst deels een Laboratorium gaan vervangen, ook doordat sensoren online kunnen functioneren. Vitens heeft een belangrijke rol vervuld bij de ontwikkeling van Eventlab (Optiqua) tot een volwaardig product dat binnen de Vitens Innovation Playground (VIP) wordt toegepast.

DNA methoden nemen een steeds belangrijke rol in bij het vaststellen van de microbiologische kwaliteit van onze productie, distributie en eindproduct. **BioD** is een doorbraak op dit vlak waarbij we kijken naar de volledige biodiversiteit van ons water van bron tot tap. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de meest geavanceerde technologie.

Screeningmethoden om snel nieuwe of onbekende chemische stoffen te kunnen detecteren zijn sterk in opkomst. Dit vraagt om specifieke expertise en geavanceerde apparatuur.

2.5 STRATEGISCH OMGEVINGSMANAGEMENT

Om bij nieuwe projecten alle belangen zorgvuldig mee te wegen, hebben we in 2012 Strategisch Omgevingsmanagement (SOM) geïmplementeerd. Veertig medewerkers zijn getraind in deze methodiek waar het nastreven van gedeelde belangen centraal staat. Op organisatieniveau zijn afspraken gemaakt over wie verantwoordelijk is voor welke contacten met externe partijen. Deze zijn vastgelegd in de SOM-matrix waarin onze belangrijke stakeholders zijn benoemd. We passen SOM toe bij pilots in de gemeente Utrecht en de provincie Overijssel.

2.6 SAMENWERKING IN DE WATERKETEN

Nieuwe projecten kennen een lange aanlooptijd door vergunningen en onderzoeken. In een dichtbevolkt land als Nederland passeren talloze belangen de revue. Vitens hecht eraan om zo vroeg mogelijk samen met zo veel mogelijk ketenpartners afspraken te maken. Ook bij innovaties en duurzame oplossingen is vaak een integrale aanpak nodig, waar veel stakeholders bij betrokken zijn. Het is goed om hierover afspraken te maken met ketenpartners. We hebben een visie op de waterketen geaccordeerd met de RvC in september 2012. In deze visie heeft Vitens aangegeven dat vooral wordt gekeken naar initiatieven binnen de waterketen die klantgericht zijn.

2.6.1 INTERPROVINCIALE LEVERINGEN

Als onderdeel van de langetermijnvisie heeft Vitens eind 2011 een convenant gesloten met zeven betrokken provincies. Doel is een verkennend onderzoek uit te voeren naar de noodzaak en mogelijkheden van Interprovinciale Leveringen (IPL) om keuzes te maken over de toekomstige inrichting van de waterwin-infrastructuur. Vitens is verantwoordelijk voor het programmamanagement. Fase 2 is nagenoeg afgerond. De winpotentie uit de verschillende deelonderzoeken is hierbij in beeld gebracht. Eind 2013 worden samen met de betrokken provincies bestuurlijke afspraken gemaakt over het vervolg.

2.6.2 BEOORDELEN BESTEMMINGSPLANNEN RUIMTELIJKE ORDENING

Het drinkwaterbelang is onder andere geborgd in gemeentelijke bestemmingsplannen. Vitens is afhankelijk van het toezenden van (gewijzigde) bestemmingsplannen door gemeenten. Deze plannen dienen handmatig gescreend te worden: een arbeidsintensief en kwetsbaar proces. Door invoering van een web-based applicatie worden bestemmingsplannen nu automatisch gescreend op het drinkwaterbelang. Dat scheelt veel werk en is een stuk nauwkeuriger.

3.6.3 BEÏNVLOEDING LANDELIJK BELEID

Vitens heeft in 2012 het initiatief genomen de landelijke beleidsbeïnvloeding structureel te organiseren. Vitens is (deels via Vewin) betrokken bij de voorbereiding van diverse beleids- en wetgevingstrajecten (onder meer de Nota Drinkwater, Structuurvisie Ondergrond, Meststoffenwet en de Omgevingswet). Op verzoek heeft Vitens als deskundige een rechtstreekse bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van beleid rond schaliegas, grondwaterbeheer, bodemverontreinigingen, ondergrond en zorgplicht en bescherming drinkwaterwinningen.

2.6.4 WADI DARP

In 2012 is de aanleg van de wadi in Darp van start gegaan. Deze aanleg is onderdeel van een totale revisie van het dorp Darp. Er wordt onder andere een gescheiden rioolstelsel aangelegd, waardoor de rioloverstort in het waterwingebied niet meer in werking hoeft te treden. Vitens draag bij aan dit project door een strook grond langs het dorp beschikbaar te stellen zodat deze gebruikt kan worden als tijdelijke en veilige opslagplaats voor het afgekoppelde regenwater. Het water wordt hier opgevangen en licht gezuiverd waarna het doorstroomt naar het regenriviertje de Reu. In dit project is in nauw overleg met stakeholders een symbiose ontstaan die op landelijk niveau wordt gewaardeerd.

2.6.5 GREEN DEAL FRIESLAND

Vitens heeft in 2012 met Staatssecretaris Atsma (infrastructuur en milieu), provincie Fryslân, alle Friese gemeenten, Wetterskip Fryslân, kenniscentrum Wetsus, Wateralliance en Centre of Expertise Water Technology een Green Deal getekend. De Green Deal is onderdeel van het eerder gesloten Fries Bestuursakkoord Waterketen. Met de Green Deal wil het Rijk de samenwerking tussen partijen in de waterketen bevorderen en de toepassing van innovaties stimuleren.

2.6.6 OVEREENKOMST DUURZAME DRINKWATERVOORZIENING GELDERLAND

Het infiltratieproject Schalterberg is één van de maatregelen uit de Overeenkomst Duurzame Drinkwatervoorziening Gelderland (ODDG). In 2012 zijn bij drinkwaterwinning Schalterberg een transportleiding

en infiltratievennen aangelegd. Naar verwachting kan in 2013 wordt gestart met de infiltratie. In 2008 hebben Provincie Gelderland en Vitens de ODDG afgesloten. Eén van de doelen van deze overeenkomst is het bestrijden van verdroging door waterwinning van bepaalde gebieden in Gelderland.

2.6.7 CAMPAGNE SCHOON GRONDWATER OVERIJSSEL

In juli 2012 zijn Vitens en de provincie Overijssel een campagne gestart om mensen bewust te maken van de kwetsbaarheid van waterwinningen. Inwoners van Overijssel wonen vaak boven waterwingebieden en kunnen door alledaagse handelingen invloed hebben op de kwaliteit van het grondwater. Zo kunnen er bij het wassen van de auto oliehoudende stoffen in het grondwater terecht komen, of bij het gebruik van mest nitraten in het water belanden. De campagne biedt tips voor inwoners van Overijssel om zelf iets te doen tegen bodemvervuiling.

2.7 INNOVATIEKRACHT

Voor het realiseren van onze innovatiedoelstellingen beschikt Vitens over een technologiecentrum met 38 technologen en hydrologen. Deze experts werken afhankelijk van de projecten samen met collega's van Asset Management of andere operationele afdelingen. Daarnaast wordt onderzoek uitgevoerd in samenwerking met externe partijen.

Meer dan de helft van Vitens' innovatiebudget wordt besteed in het collectieve onderzoek bij KWR Watercycle Research Institute. Hierbij wordt gefocust op collectieve behoeftes en trends van de Nederlandse drinkwatersector.

Wij zijn van mening dat fundamenteel onderzoek ook een belangrijke rol heeft in innovatie. Van belang bij fundamenteel onderzoek is de samenhang tussen technologiegedreven en marktgestuurd onderzoek. Vitens participeert in 6 onderzoeksthema's van Wetsus en onderhoudt daarnaast nauwe contacten met Nederlandse universiteiten. Jaarlijks levert Vitens een of meerdere promovendi.

Wij vinden het van groot belang om nauwe banden te onderhouden met toeleveranciers van technologie en de industrie. Zo werken wij samen met partijen zoals 3M, Wavin, IBM en RWB maar ook cross-sectoraal met netbeheerder Alliander. Naast directe samenwerkingen participeert Vitens ook in internationale netwerkgroepen zoals de Water Alliantie, NWP en Isle Utilities.

2.7.1 WINNING BRAK GRONDWATER

Samen met Brabant Water en KWR Watercycle Research Institute ontving Vitens op 15 mei 2012 een Honour Award van de International Water Association (IWA) voor hun onderzoek naar de 'zoethouder' (Freshkeeper).

De zoethouder is een methode om zoet en brak grondwater gescheiden op te pompen en te verwerken. Deze innovatieve winning van brak grondwater kan zo een duurzame strategie zijn tegen verzilting van puttenvelden. Voor Vitens betekent deze onderzoekdoorbraak dat er goede mogelijkheden zijn om de gesloten - want verzilte - grondwaterwinning van Noardburgum te heropenen. Dit puttenveld zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de Friese drinkwatervoorziening. Ruim 54.000 huishoudens en bedrijven in het noorden van de provincie zijn afhankelijk van dit productiebedrijf.

Ook in het buitenland is belangstelling voor het onderzoek. In kustzones staan zoetwaterbronnen wereldwijd onder sterke druk door de toegenomen watervraag.

2.7.2 GRONDWATERDATERING

Vitens is het eerste drinkwaterbedrijf ter wereld dat jong water uit winputten kan dateren. In samenwerking met TNO past Vitens een innovatieve techniek toe om te kunnen bepalen uit welk neerslagjaar grondwater stamt. Met behulp van deze nieuwe methode kunnen we beter voorspellen wanneer er mogelijk verontreinigingen in het grondwater kunnen voorkomen, en welke winputten kwetsbaar zijn.

Hiermee is te voorspellen of er bijvoorbeeld nitraten of sulfaten als gevolg van overbemesting kunnen voorkomen in het water. Eventuele maatregelen die genomen kunnen worden zijn het dieper winnen, het verplaatsen van een winning, of het toepassen van een extra zuiveringsstap.

De innovatieve dateringsmethode is tot stand gekomen met een subsidie van het ministerie van Economische Zaken. Vitens denkt na over verdere toepassing van de nieuwe techniek.

2.7.3 INTELLIGENTE WATERVOORZIENING

Vitens was op 8 en 9 mei 2012 gastheer van de jaarlijkse Smart Water Networks Forum (SWAN) conferentie in Utrecht. SWAN is een industriële alliantie voor de ontwikkeling van intelligente watersystemen en smart grids.

Met smart grids wordt de innovatieve wijze bedoeld waarmee waterbedrijven, door de toepassing van sensoren, online meetgegevens kunnen verzamelen om

daarmee de (productie)processen nog beter te kunnen aansturen. Binnen de wereldwijde watersector vinden belangrijke innovatieve ontwikkelingen plaats rond dit onderwerp. Een mooi voorbeeld van een dergelijke technologische ontwikkeling is al zichtbaar in Nederland.

Uniek in haar soort en omvang heeft Vitens sinds 2012 een proeftuin, de Vitens Innovation Playground, waar in nauwe samenwerking met collega-drinkwaterbedrijven, KWR Watercycle Research Institute en het bedrijfsleven een smart grid voor waterdistributie wordt ontworpen. Bij wijze van proef plaatste Vitens op diverse locaties in het Friese waterleidingnet sensoren. De sensoren meten op afstand en real-time de waterkwaliteit en -kwantiteit van Friese huishoudens.

Voor het testen van deze nieuwe technologieën heeft Vitens in april 2012 bijna € 300.000 subsidie gekregen van het Samenwerkingsverband Noord Nederland. Met de informatie die de sensoren verzamelen, kan Vitens in de toekomst de efficiency verhogen, lekverlies terugdringen, energie besparen en de waterkwaliteit vanaf de zuivering tot aan de kraan volgen én verbeteren.

2.7.4 INNOVATIEVE MEMBRAANREINIGING

Vitens en Adviesbureau WE Consult uit Vianen hebben een nieuwe duurzame techniek ontwikkeld om membraanfilters te reinigen van bio-vervuiling. Met behulp van deze nieuwe techniek spaart Vitens het milieu en kunnen we flink besparen op de kosten van nieuwe filters. Daarnaast hoeft ons bedrijfsproces minder lang stil te liggen in vergelijking met de bestaande reiniging.

De innovatie is wereldwijd van belang. In veel landen zijn de mensen afhankelijk van membraanfiltratie voor schoon drinkwater. Met membraanfiltratie kunnen hele fijne deeltjes uit water worden gefilterd. Daarom wordt deze techniek bijvoorbeeld toegepast om van zeewater of rivierwater, drinkwater te kunnen maken. Zo kunnen waterbedrijven in het Midden-Oosten, Zuid-Europa en de VS hiervan profiteren.

De innovatie is mede mogelijk gemaakt dankzij een innoWATORsubsidie van AgentschapNL. De innovatie kwam tot stand in samenwerking met de Universiteit Twente, RWB Waterservices en WE consult. Vitens en WE consult hebben gezamenlijk het patent op deze nieuwe reinigingstechniek.

3.1 PARTICULIERE EN ZAKELIJKE KLANTEN

Vitens voelt het als een grote verantwoordelijkheid om de tarieven laag te houden. Ook in 2012 slagen we hierin. Onze klanten kunnen erop vertrouwen dat wij letten op onze kosten. En dat onze medewerkers hun best doen om onze service nog verder te verbeteren. We beseffen dat consumenten en bedrijven steeds hogere verwachtingen hebben. Daaraan willen we voldoen, onder meer via innovaties.

Vitens is een publiek bedrijf zonder concurrentie. Klanten kunnen niet voor ons kiezen. Maar ze mogen van ons wel een efficiënte bedrijfsvoering en een excellente service verwachten. Daarin gesteund door onze aandeelhouders, letten wij zeer scherp op onze kosten. We willen onze prijzen zo laag mogelijk houden zonder dat dit ten koste gaat van service en kwaliteit.

KLANTTEVREDENHEID

Om te peilen hoe onze 5,4 miljoen klanten onze service beoordelen, kijken we onder meer naar klanttevredenheid. We meten die indicator elke maand. In 2012 kregen we, net als in 2011, van onze klanten gemiddeld een 7,8. Daar mogen we best trots op zijn. Het laat zien dat het werk van onze mensen wordt gewaardeerd. In het bijzonder onze collega's van Klant & Facturatie verdienen daarvoor een compliment.

Een hoge klanttevredenheid is mooi, maar we beseffen tegelijkertijd dat het beter kan. We leren het meeste van kritische geluiden van onze klanten. Vitens krijgt jaarlijks ruim één miljoen telefoontjes. Daar zitten ook klachten tussen. Wij proberen die zo snel mogelijk in behandeling te nemen. In 2012 behandelden we 96,5 procent van alle telefoontjes met een klacht binnen vijf dagen. In totaal hebben 350 klanten langer moeten wachten.

CONTINU VERBETEREN

We kunnen onze klantprocessen verder verbeteren. We zijn erin geslaagd om geen achterstanden te laten ontstaan en kunnen nu bouwen aan betere processen. Een belangrijke stap voorwaarts is in juni 2012 gemaakt. Klanten die storingen melden, krijgen niet langer onze Klantenservice aan de lijn, maar mensen van Netbeheer & Levering. Dit betekent dat klanten direct communiceren met degenen die de problemen kunnen oplossen. Hoewel dit nieuwe 'storingseiland' bij Netbeheer & Levering nog maar net is ingericht, functioneert het nu al goed.

Tegelijk werken we aan extra voorzieningen die deze frontoffice nog beter maken. Zoals het nieuwe track & trace-systeem. Dit maakt (in de loop van 2013) inzichtelijk waar onze storingsmonteurs zijn. Het is de bedoeling dat dit leidt tot een betere planning, 2% minder gereden kilometers en een snellere service aan de klant.

DIGITAAL

Klanten willen steeds vaker hun zaken zelf kunnen regelen. Inspelend op die ontwikkeling hebben we onze Internet Self Service (ISS) verbeterd. Op de website kunnen consumenten bij Mijn Vitens hun 'waterzaken' nu nog makkelijker zelf regelen.

Ook verwachten klanten snellere reacties en informatie. Ze communiceren steeds meer via social media. Dat merken we vooral wanneer ergens een storing is. Daarom hebben we sinds de zomer van 2012 een apart Twitteraccount voor storingen om klanten op de hoogte te houden. Vitens is sinds het najaar actief op Facebook. Niet zozeer als verlengstuk van onze klantenservice, maar vooral om te werken aan bewustwording op het gebied van kraanwater. Toch stellen steeds meer klanten ons ook hier vragen over onze dienstverlening en storingen. Facebook is daarmee een goed middel om dichterbij onze klanten te staan. Inmiddels hebben we ongeveer 3.000 fans die we regelmatig vertellen over wat Vitens doet: van het plaatsen van watertappunten tot het openstellen van waterwingebieden voor wandelaars.

Een derde manier waarop we online inspelen op verwachtingen van klanten is Waterstoring.nl. Met deze website, die we samen met waterbedrijf Oasen ontwikkelen, gaan we storingen overzichtelijk in kaart brengen. We willen dat alle Nederlandse waterbedrijven aanhaken. Hoe eerder klanten weten waar een storing is, hoe beter. Dit kan onnodige meldingen en ritten van storingsmonteurs voorkomen.

3.2 KENGETALLEN KLANTEN

Klanttevredenheid
7,8

Aantal verhuizingen
140.383

Percentage verhuizingen via internet
40,8%

Gemiddelde bereikbaarheid
95,3%

Percentage digitale meterstanden
67,1%

Aantal mails + post
115.190

Gemiddelde wachttijd
32 SEC

Aantal afsluitingen
3.355

3.3 ONTWIKKELING WATERTARIEF

De focus op kostenbeheersing is een van de redenen waarom de watertarieven vanaf 2005 voor de gemiddelde consument niet zijn gestegen. De prijs van ons water daalde in 2012, gemiddeld genomen, licht. De prijs per kubieke meter zal ook in 2013 niet stijgen. Onze aandeelhouders hebben ermee ingestemd dat de variabele prijs 0,0008 euro per liter drinkwater is. De gemiddelde jaarnota van een consument komt daarmee op ongeveer 123 euro.

Per 1 januari 2012 is de kostprijsverhogende grondwaterbelasting (circa 65 miljoen euro) afgeschaft. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan onze klanten. De tarieven voor de grootzakelijke klanten zijn vanaf 1 januari met 20 cent/m^3 verlaagd. Voor de particuliere klant is het variabele tarief met 24,5 cent/m^3 verlaagd, waarbij gelijktijdig het capaciteitstarief met € 5,- per jaar is verhoogd.

Vitens zal de komende jaren het gemiddelde drinkwatertarief voor haar klanten gelijk houden, waarbij het aandeel van het capaciteitstarief geleidelijk zal toenemen. Hiermee zullen de tarieven beter aansluiten bij de kostprijs van het water.

In 2012 is de harmonisatie van de tarieven voor grootverbruik verder doorgevoerd. Uiterlijk in 2015 zal sprake zijn van een volledige harmonisatie van alle tarieven in ons voorzieningsgebied.

3.4 KLANTENSERVICE

Ruggengraat van onze klantenservice is ons Business Process Management-systeem. Met de invoering hiervan zorgen we voor uniforme processen en kwantitatieve en kwalitatieve procesverbeteringen. Zo zorgen we er via een ‘first time fix’ voor dat het probleem van een klant door één medewerker wordt opgelost in plaats van door meerdere medewerkers. In 2012 is het verhuisproces geoptimaliseerd. In 2013 volgen het aansluitproces en het facturatieproces. Naast de invoering van Business Process Management System (BPMS) is ook de mogelijkheid om een verhuizing online door te geven verbeterd. Klanten weten dit in toenemende mate te vinden. Kort na de verbetering van het verhuisproces en de verbetering van dit onderdeel op Mijn Vitens wordt nu al 40 procent van de verhuizingen online door klanten zelf geregeld.

3.5 ZAKELIJKE KLANTEN

Ook de dienstverlening aan zakelijke klanten zijn we aan het moderniseren. We werken aan het verder digitaliseren van onze herinneringen, aanmaningen en welkomstbrieven. De implementatie hiervan staat voor 2013 gepland. Bij de meeste van onze duizend grootste klanten hebben we in 2012 Automatic Meter Reading (AMR) geïnstalleerd. Na plaatsing van deze slimme meter ontvangt de klant maandelijks informatie over de waterconsumptie (verbruiksgrafieken). Ruim 81 procent beoordeelt het AMR-systeem als goed tot uitstekend. Veertig procent geeft zelfs aan dat AMR tot efficiënter waterverbruik leidt.

We leren van incidenten zoals bij de Sint Maartenskliniek. Door een breuk in een hoofdleiding bij Berg en Dal stokte de watertoevoer. We zijn het ziekenhuis vervolgens te hulp geschoten met tankwagens met schoon drinkwater. Beide partijen hebben lering getrokken uit dit incident, over hoe je moet omgaan met controle, adviezen en communicatie en hoe belangrijk het is voor een ziekenhuis om een nooddrinkwatervoorziening te hebben.

3.6 VITENS ALS WATERPARTNER

We willen onze kennis graag ter beschikking stellen aan bedrijven en organisaties. Daarom streven we naar bekendheid als deskundige partij waar je zaken mee kunt doen. We willen dat de helft van onze zakelijke klanten Vitens als dé waterpartner noemt.

Met Vitens Solutions hebben we een vooruitgeschoven post voor zakelijke klanten. Dit bedrijfsonderdeel levert diensten naast onze publieke taken. Zo verkoopt Vitens Solutions kennis en onderzoek in watertechnologie aan de industriële markt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een netwerk van partners.

Ook bedrijven met een eigen winning kunnen bij Vitens Solutions terecht. De eisen voor de kwaliteit van eigen gewonnen water zijn door de overheid aangescherpt. Wij kunnen eigenwinners helpen aan die nieuwe normen te voldoen, bijvoorbeeld door de kwaliteit te meten. Deze bedrijven kunnen hun waterwinning uiteraard ook aan ons uitbesteden.

De afdeling Business Development van Vitens is verantwoordelijk voor het vertalen van nieuwe ontwikkelingen en kansen in de markt naar concrete mogelijkheden voor Vitens. Op basis van haar strategie heeft Vitens duidelijke doelen geformuleerd. Hierbij speelt innovatie een grote rol. Focus ligt op duurzaamheid, kostenreductie en het uitbouwen van internationale activiteiten.

Zowel Vitens Solutions als Business Development houdt zich bezig met maatwerkoplossingen voor grootzakelijke en industriële klanten en het ontwikkelen van kansen tot nieuwe bedrijvigheid. We vinden het dan ook cruciaal om voortdurend aandacht en ruimte te geven aan experimenten die kunnen leiden tot innovatieve doorbraken.

3.7 STORINGEN EN WERKZAAMHEDEN

Begin februari 2012 speelde de aanhoudende kou ons parten. We kregen 1.600 meldingen van bevroren watermeters. Onze monteurs en storingsmedewerkers draaiden overuren om gedupeerde klanten zo snel mogelijk weer van water te voorzien. Klanten kunnen bevroren watermeters en –leidingen makkelijk zelf voorkomen. Om ze hierbij te helpen zijn we in december 2012 gestart met het Winterjournaal. Hierin gaven we tips over hoe je waterleidingen kunt wapenen tegen de kou. We hebben hiervoor onze website, Facebook, Twitter en de monteursbussen ingezet.

Sinds de zomer gebruiken we naast de website en ons storingsnummer ook een nieuw Twitter-account om klanten van informatie te voorzien tijdens storingen. Naast het bestaande Twitteraccount @Vitens hebben we @Vitensstoringen in het leven geroepen. Inmiddels volgen ruim 800 mensen de storingsberichten die we proactief en reactief plaatsen. Dat werkt naar twee kanten. We kunnen mensen zo snel informeren. En we vangen vroeg signalen op van mogelijke problemen, waarop we kunnen reageren.

4.1 DUURZAAM DNA

Wie met een eerste levensbehoefte werkt, moet hart hebben voor milieu en veiligheid. En een publiek bedrijf kan niet om maatschappelijke belangen heen. Duurzaamheid zit dus in onze genen. Maar om ons te onderscheiden is meer nodig. Daarvoor moeten we samenwerken aan duurzame doelen die in integraal beleid zijn verankerd. En meten of we de ambities waarmaken.

Een van de strategische ambities van Vitens is om een duurzaam bedrijf te worden. **Noblesse oblige** voor een maatschappelijke onderneming. Maar we zien het niet alleen als onze plicht. We denken ook dat samenwerken aan duurzaamheid een stuwende kracht kan zijn voor vernieuwing en een ondernemende cultuur. Ook geloven we dat dit onze mensen motiveert. En dat het ons een streepje voor geeft bij het talent van de toekomst. Zeker als we erin slagen om ons op dit punt te onderscheiden in de waterbranche. En dat is wat we willen.

BELEID EN RESULTATEN

Vitens kent van oudsher vele duurzame initiatieven. Sinds 2011 pakken we maatschappelijk verantwoord ondernemen planmatig en gestructureerd aan. In 2012 is actief voortgebouwd op de duurzaamheidsstrategie. Onderdeel van de strategie is een lijst met meetbare doelstellingen en concrete activiteiten per werkgebied en afdeling die gewaarborgd zijn in het Duurzaamheidsprogramma. Zo is het integrale duurzaamheidbeleid geborgd in onder meer milieubeleid, strategisch omgevingsmanagement, investeringsbeleid, innovatiebeleid, duurzaam inkopen en HR-beleid.

Strategische ondersteuning wordt gecoördineerd binnen de ‘Stuurgroep Duurzaamheid’, met als voorzitter de heer Odding (lid van de Directie). De strategie is uitgezet binnen Vitens met de eerstelijnsmanagers als aanspreekpunt. Binnen elke afdeling zijn medewerkers per werkgebied of aspect verantwoordelijk voor verkenning, uitvoering, interne communicatie en periodieke rapportage.

4.2 DUURZAME AMBITIES

De strategie is in drie ambities opgesplitst: duurzaam water, verantwoord bedrijf en verbonden met de klanten/ samenleving. Voor elk van die deelambities zijn afzonderlijke doelen en targets vastgesteld en projecten gestart.

4.2.1 DUURZAAM WATER

We hebben targets vastgesteld voor de verduurzaming van onze waterproductie. In 2012 is een EnergiePro-gramma ontwikkeld met als doel om in 2020 20% minder energie te verbruiken (3,4 miljoen euro). Verder streven we naar een aanzienlijk aandeel duurzame energieopwekking van 20 procent. We werken hiervoor samen met energiebedrijf Eneco en pompenfabrikant Grundfos.

Een derde doel bij onze waterproductie is het terugbrengen van de CO^2-uitstoot met 50 procent in 2020. Een belangrijke bijdrage daaraan zal geleverd worden door de afvang van methaangas bij Spannenburg. De bouw van de daarvoor benodigde installatie is in 2012 begonnen om in 2013 operationeel te zijn.

Nog een kans voor verduurzaming is het hergebruiken van reststromen. De werkgroep 'Valorisatie Reststromen' is actief bezig om duurzame mogelijkheden te verkennen en benutten voor onze reststromen. Innovatie speelt hierin ook een belangrijke rol. Zo krijgen kalkpellets (Oldeholtpade) nu al een tweede leven als bemestingsmiddel. En wordt waterijzer (Spannenburg) gebruikt als middel bij bio-vergisting. Gedurende 2012 hebben we ook stappen gemaakt om humuszuren, het restproduct van ontkleuring, een duurzame toepassing te geven. Het is de bedoeling dat al ons productieafval uiteindelijk een tweede leven krijgt. We gaan van 'nuttige' toepassing naar 'waardevolle' toepassing. De kosten die we maken voor het afvoeren van productieafval (1,5 miljoen euro) willen we terugbrengen naar nul. Zo zetten we een stap op weg naar een circulaire economie.

4.2.2 VERANTWOORD BEDRIJF

Als waterbedrijf proberen we onze rol in de samenleving zo actief mogelijk in te vullen. We werken niet alleen aan verduurzaming van onze productie, maar ook aan een duurzame en verantwoorde bedrijfsvoering in brede zin. Zo kopen we duurzaam in volgens de overheidscriteria opgesteld door Agentschap NL. Voor onze inkopers is dit nog wennen. Daarom ontwikkelen we procedures en tools waarmee onze mensen zich dit eigen kunnen maken.

Ook op andere aspecten van de bedrijfsvoering, zoals mobiliteit en HR, hebben we duidelijke ambities. Zo willen we in 2013 twee procent minder kilometers rijden. Ons HR-beleid kenmerkt zich door aandacht voor duurzame inzetbaarheid, gezondheidsmanagement en een thematische aanpak om de medewerkertevredenheid te verbeteren.

4.2.3 VERBONDEN MET DE KLANT

Onze grootste impact als verantwoord bedrijf is te bereiken bij onze klanten. Als we onze klanten kunnen helpen duurzaam gebruik te maken van ons water dan bereiken we maatschappelijke impact. Zo willen we onze klanten helpen kiezen voor kraanwater en informeren we over de manier waarop ze minder energie nodig hebben voor het verwarmen van water. Zakelijke klanten geven we al meer inzicht in hun eigen gebruik via slimme watermeters.

Als grootste waterbedrijf zien we het als onze verantwoordelijkheid om bewustwording over kraanwater bij onze klanten te vergroten. En onze klanten verwachten dat ook van ons. Dat blijkt uit onderzoek dat TNS Nipo in de zomer van 2012 voor ons heeft uitgevoerd. De resultaten laten zien dat onze klanten verwachten dat Vitens een actieve rol speelt in het stimuleren van het gebruik van kraanwater ten opzichte van flessenwater of frisdrank. Dit doen we bijvoorbeeld door samen te werken met stichting Join the Pipe bij het plaatsen van openbare tappunten die we gratis aansluiten. In 2012 zijn met behulp van Vitens 37 van de in totaal 75 tappunten geplaatst.

Ook willen we ervoor zorgen dat mensen kunnen kiezen voor kraanwater in de horeca en op evenementen. Via ons educatieprogramma voor basisschoolleerlingen 'Waterkennis' en onze Raad van Kinderen laten we zien dat de toekomstige generatie een belangrijke rol speelt in duurzaam gebruik van water. Kortom: door kraanwater tastbaar maken en het verhaal erachter vertellen werken we aan bewustwording en verbinding.

4.2.4 VERBONDEN MET DE SAMENLEVING

Vitens streeft naar een nauwe samenwerking met alle partners in de samenleving. In 2012 zijn we gestart met een loket op internet, waar overheden allerlei belangrijke documenten direct kunnen downloaden. Dit Vitensloket is het eerste in zijn soort in Nederland.

We gaan regelmatig in gesprek met stakeholders om met hen van gedachten te wisselen over ons beleid. Om de discussie met de buitenwereld zo goed mogelijk te voeren, zijn we open over ons beleid en prestaties. Onder meer via duidelijke maatschappelijke verslaggeving volgens de normen van GRI, TB en Best Practices. Een indicatie voor de kwaliteit en inhoud geeft het jaarlijkse onderzoek Transparantie Benchmark van het ministerie van Economische Zaken. Met ons verslag over 2011 eindigden we op de 63ste plaats van de 472 deelnemers, na een 94ste plaats in 2010. Vitens streeft ernaar om deze stijging ook in 2012 door te kunnen zetten.

4.3 DIALOOG MET STAKEHOLDERS

Vitens maakt deel uit van een maatschappelijke, een economische en een politiek bestuurlijke omgeving. De belangrijkste groepen stakeholders waarmee Vitens in contact staat zijn aandeelhouders, klanten, leveranciers, overheid, provincies, gemeenten, belangengroeperingen, omwonenden en natuurlijk de eigen medewerkers.

Elke dag zijn er 16 omgevingsmanagers, 5 relatiemanagers (groot-zakelijke klanten) en meer dan 200 callcenter medewerkers (klanten) actief in het ondersteunen en begeleiden van onze stakeholders. Daar houd het natuurlijk niet bij op. Elke afdeling is dagelijks actief in dialoog met leveranciers, aandeelhouders, onderzoekers en regulerende overheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de drinkwatercontroleurs en alle projectleiders. Het selecteren van thema's, structureren van de dialoog met stakeholders en de rapportage daarover, is een proces waar we continu aan werken.

4.3.1 DILEMMA'S

Vitens levert een actieve bijdrage aan de gezondheid en verduurzaming van de samenleving. Dit doen we in dialoog met onze stakeholders. Het maken van keuzes en afwegingen als bedrijf en maatschappelijke partner is brengt soms dilemma's met zich mee. Hierover voeren we een open gesprek. Welke dilemma's houden ons bezig?

Welke investeringen moet je doen voor een duurzame toekomst?
Veel van onze investeringen (in productie en leidingen) worden gedaan voor een periode langer dan dertig jaar. We toetsen onze investeringen op een bedrijfseconomische en scherpe wijze. Vitens is voortdurend bezig om de juiste afwegingen te maken. Daarbij willen we verduurzaming maximaal faciliteren en eventuele risico's van onze investeringen goed beheersen.

Hoe gaan we om met vergrijzing in een veranderende markt?
De distributie van water moet 24/7 worden gewaarborgd. Tegelijkertijd werken wij aan nieuwe en innovatieve oplossingen om onze samenleving duurzamer, schoner en energiezuiniger te maken. Om deze taken uit te voeren, zijn gekwalificeerde medewerkers essentieel. Er is echter sprake van vergrijzing en een toenemende schaarste van technisch geschoold personeel. De uitdaging voor Vitens is om nu te investeren in menselijk kapitaal, zodat geen mis-match ontstaat met onze behoefte aan nieuwe instroom van vakmanschap in de toekomst.

Hoe kunnen we de ondergrond zo goed mogelijk gemeenschappelijk beheren?
Onze grondstof is grondwater. Deze wordt gefilterd door verschillende zandlagen en bevindt zich in goed beschermde waterlagen in de ondergrond. In de laatste 10 jaar is er een sterke stijging in het gebruik van dezelfde ondergrond. Vooral voor het opslaan van koude of warmte worden waterlagen aangeboord en gebruikt voor een duurzamere vorm van verwarming van gebouwen. Zolang deze WKO's (Warmte Koude Opslag) niet in onze waterwingebieden worden geslagen zijn wij gerust. Of toch niet? Wat zijn de gevolgen van bijvoorbeeld schaliegas winning? Wat gebeurt er als een boring toch invloed heeft op de waterpakketten? De drinkwatersector begint zich langzamerhand actiever te bewegen in deze discussie.

4.3.2 DE WATER EN ENERGIE NEXUS

In 2012 is Vitens een onderzoek gestart naar de hoeveelheid energie die nodig is voor het verwarmen van water binnen klanthuishoudens. De grootste klimaatimpact blijkt te worden bepaald door de energie die onze klant toevoegt aan het water. Vooral de douche bepaalt de hoogte van energiekosten bij de klant. Dit is van belang omdat we niet alleen binnen de grenzen van ons bedrijf willen verduurzamen, maar ook onze klanten willen helpen hetzelfde te doen. Dat is goed voor het milieu en werkt kostenbesparend. In 2012 zijn verschillende initiatieven gestart om onze klant bewuster te maken van de verbinding tussen water en energie. Deze initiatieven zullen in 2013 worden geïntroduceerd.

4.3.3 NATIONALE DISCUSSIE BODEMVERONTREINIGING

In het laatste kwartaal heeft Vitens een bijdrage geleverd aan een uitzending van Zembla over bodemverontreinigingen. Hierin is de lobbyboodschap van Vitens naar voren gebracht met als doel bodemverontreinigingen nabij drinkwaterwinningen zoveel als mogelijk en noodzakelijk te saneren. Door middel van de uitvoering van een actieplan werkt Omgevingsmanagement aan het bereiken van dit doel, zodat de spoedlocaties op 1 juli 2013 zijn opgenomen in een door het Ministerie van Infrastructuur & Milieu op te stellen prioriteitenlijst. Een gesprek met de landsadvocaat over bodemsaneringsbeleid is voorbereid. Vitens is daarnaast deelnemer aan een pilot 'gebiedsgericht grondwaterbeheer'. Deze pilot vindt plaats in Het Gooi.

4.3.4 DAG VAN DE DUURZAAMHEID

Op de Nationale Dag van de Duurzaamheid (10 oktober 2012) werden medewerkers van Vitens verrast met een dag over duurzame mobiliteit, in de stijl van het populaire automagazine 'Top Gear'. De verschillende elektrische auto's die Vitens beschikbaar heeft voor haar medewerkers konden worden bezichtigd en bereden.

4.4 DUURZAAM INKOPEN

Duurzaam inkopen is een essentieel onderdeel van de duurzaamheidstrategie van Vitens. In 2012 hebben we de criteria van Agentschap NL toegepast op 98% van de aanbestedingen. Dit is een stijging van 1% ten opzichte van 2011, maar haalt helaas niet de gestelde doelstelling van 100%. Voor 45,6% van onze inkoopportefeuille bestaan criteria van Agentschap NL. Bij één aanbesteding (van € 144.000) waar criteria beschikbaar waren, zijn deze niet toegepast.

We zien de criteria van Agentschap NL als basis om onze eigen duurzaam inkoopbeleid verder te kunnen uitbreiden. Voor de overige inkoopcategorieën waar Agentschap NL geen informatie over geeft, hebben we criteria gesteld die ons helpen om een zo duurzaam mogelijk resultaat te behalen tijdens aanbestedingen. We gaan daarbij de dialoog aan met de aanbestedende partij om gezamenlijk duurzame alternatieven te verkennen. Op dit moment geldt ons aanbestedingsbeleid alleen voor eigen leveranciers en niet voor de toeleveranciers van deze leveranciers.

In het geval dat een leverancier zich niet aan de criteria houdt, gaan wij eerst het gesprek aan om de situatie te herstellen. Dit is in 2012 niet voorgekomen. Onze inkopers en projectmanagers voeren voortdurend overleg met leveranciers en partners om naleving van de criteria en bereiken van duurzaamheidsdoelen te garanderen.

Calamiteiten, monitoring en procedures zijn in onze projectmanagement methode opgenomen. Hierin staan ook voorwaarden over de gedragscode van Vitens. Deze code verwacht niet alleen de handhaving van Nederlandse wet- en regelgeving maar ook handhaving van enkele belangrijke internationale afspraken gericht op mensenrechten (UN Verdrag) en tegengaan van corruptie.

Bij inkoopprocedures wordt vooral gekeken naar CO^2-impact. Op dit moment hebben we geen andere beleidsmatige uitgangspunten vastgesteld aangezien we nog bezig zijn met het definiëren van aanvullende duurzaamheidscriteria voor het schrijven van een business case.

4.5 MILIEUBELEID

Een van de belangrijke elementen in onze duurzaamheidsambitie is de manier waarop wij verantwoording nemen voor onze leefomgeving of milieu. Met ons milieubeleid willen we, met inachtneming van onze primaire ondernemingsdoelstellingen, de milieubelasting van onze activiteiten zo laag mogelijk houden en zo mogelijk voorkomen. We geven ons beleid uitvoering met een milieumanagementsysteem dat is ingericht en gecertificeerd conform de NEN-EN-ISO 14001.

Voor het milieumanagementsysteem was 2012 een overgangsjaar. Door de overgang van een regiogestuurde organisatie naar een procesgestuurde organisatie was de borging van milieuaspecten bij een aantal afdelingen niet optimaal. Dit is gedurende het jaar bijgesteld. Ondanks alle activiteiten rond de reorganisatie zijn vrijwel alle geplande milieumaatregelen uitgevoerd en is een groot aantal doelstellingen gerealiseerd.

Er wordt continu getoetst of het milieumanagementsysteem werkt zoals is beschreven. In 2012 is een aantal interne audits en inspecties uitgevoerd. Daarnaast heeft Dekra het milieumanagementsysteem halfjaarlijks getoetst. Het geheel aan audits en inspecties heeft in 2012 een aantal verbeterpunten opgeleverd.

4.5.1 WETTELIJKE EN ANDERE EISEN

Vitens anticipeert op veranderingen in wet- en regelgeving. In 2012 is de eerste (prioritering)fase afgerond van het project om onze chemicaliënopslagen in overeenstemming te brengen met de nieuwe eisen. In 2023 moet dit volgens het overgangsrecht gerealiseerd zijn.

In 2012 is de nieuwe CROW-P307 geïmplementeerd in onze bedrijfsprocessen. De CROW-P307 is een richtlijn voor veilig en zorgvuldig werken in verontreinigde bodem.

4.5.2 MILIEUTOEZICHT OVERHEID

Vitens is vanaf 2007 bezig om samen met overheden het milieutoezicht op productielocaties eenduidig en efficiënt in te richten. Dit heeft geleid tot een aantal projecten waarbij een beperkt aantal inspecteurs de controles namens meerdere gemeenten uitvoert.

De ervaringen van Vitens op dit gebied zijn geëvalueerd en beschreven in een evaluatierapport.
Het rapport is in 2012 uitgereikt aan de bestuurlijk trekker van het project en een vertegenwoordiger van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I). Met het rapport hoopt Vitens ervaringen te kunnen delen met organisaties die ook overwegen deze nieuwe vorm van toezicht te implementeren.

Milieucontroles overheid

2010	2011	2012
49	38	28*

*) Inclusief de controles i.h.k.v. concern en systeemtoezicht

Het aantal controlebezoeken van de overheid is in 2012 verder afgenomen. Tijdens de controles zijn geen ernstige overtredingen geconstateerd.

In 2012 is het Vitensloket operationeel geworden. Via dit online loket zijn documenten en resultaten van interne inspecties op afstand beschikbaar voor de verantwoordelijke toezichthouders. Hiermee vindt een groot deel van het toezicht via administratieve controle plaats. Daarnaast vinden per jaar (steekproefsgewijs) enkele fysieke inspecties plaats. Deze manier van inspecteren bespaart zowel de overheid als Vitens veel tijd en geld.

4.5.3 MILIEU-INCIDENTEN

Activiteiten die een nadelige invloed kunnen hebben op onze waterbronnen willen we zoveel mogelijk voorkomen en beperken. We zijn dan ook goed voorbereid om tijdig te kunnen reageren op mogelijke bedreigingen en calamiteiten.

Milieu-incidenten

2010	2011	2012
21	18	24

Milieu-incidenten in 2012 werden voornamelijk veroorzaakt door technische storingen aan installaties (met als gevolg overschrijding van lozingsnormen) en incidenten bij onderhoudswerkzaamheden waarbij olie vrij kwam. Daarnaast waren er nog incidenten van derden, zoals verkeersongevallen, waarbij olie vrijkwam en dumpingen van afvalstoffen. Alle incidenten zijn adequaat aangepakt en opgelost

4.6 MILIEUASPECTEN

4.6.1 VERDROGING

In sommige gebieden kan het oppompen van water leiden tot verlaging van de grondwaterstand. Zo kan schade ontstaan aan het ecosysteem. In deze gebieden neemt Vitens maatregelen om verlaging van de grondwaterstand zoveel mogelijk te voorkomen.

In het kader van verdroging heeft Vitens met de provincie een convenant (Overeenkomst Duurzame Drinkwaterwinningen Gelderland) getekend waarin afspraken staat om verdroging in Gelderland terug te dringen.

In 2012 zijn hiervoor de volgende acties uitgevoerd:
- Verdrogingonderzoeken: Zuid Veluwe, productiebedrijven: 't Klooster, Vorden, Amersfoort, Ellecom, Epe en Schalterberg;
- Verdiepen winning productiebedrijf Eerbeek;
- Aanleg transportleidingen gebied Haere/Elburg en Tiel/Waardenburg.

4.6.2 ENERGIEVERBRUIK

In 2012 lag het accent bij reductie van energieverbruik op bewustwording en onderzoek. Toch hebben we in 2012 een verlaging van 1% gerealiseerd. Omdat in 2012 nog veel uitbreiding plaatsvond in het kader van kwaliteitsverbetering was het streven voor 2012 om in energieverbruik in elk geval gelijk te blijven. Hierin zijn we ruim geslaagd.

Energieverbruik productielocaties

	2010	2011	2012
Totaal kWh	153.811.807	153.639.913	151.716.876
kWh/m^3	0,439	0,444	0,439

Energieverbruik kantoren

	2010	2011	2012
Totaal kWh	7.709.532	6.918.250	6.925.354
Aardgas m^3	534.245	479.686	534.058
Stadswarmte (GJ) Lelystad	nb	955	941

Energieverbruik totaal elektra

	2010	2011	2012
Totaal kWh	161.521.339	160.558.163	158.642.230

In 2012 is 160.000.000 kWh aan energie verduurzaamd met certificaten van oorsprong.
Vitens verduurzaamt ingekochte energie sinds 2008.

4.6.3 CO^2-EMISSIE

Emissie in ton CO^2-equivalenten

	2007	2011	2012
Scope 2 Directe emissies	42.704	45.902	45.263
Scope 2 Indirecte energie	89.472	2.735*	2.380
Scope 3 Indirecte emissies	36.942	15.419	15.595
Totaal	**169.118**	**64.056**	**63.238**

*) In 2007 hebben we ons als doel gesteld om in 2010 50% reductie te behalen ten opzichte van de emissie in 1990 (135.000 ton) Deze doelstelling werd in 2008 al behaald door het verduurzamen van de energiebehoefte (totale emissie in 2008: 65.000 ton CO^2-equivalenten).

De reductie van scope 1 in 2012 is het gevolg van minder reisbewegingen.
Scope 2 is volledig verduurzaamd (in 2011 was een klein percentage van de energie grijs)
Scope 3 kent een geringe toename door gebruik hulpstoffen.

4.6.4 RESTSTOFFEN

Onze doelstelling was om het waterijzer en kalkorrels 100% in te zetten voor hergebruik.
Dit is in 2012 gerealiseerd.

Reststoffen in ton

	2011	2012
Vloeibaar waterijzer	33.315	28.300
Steekvast waterijzer	1.886	1.887
Kalkkorrels	18.567	19.363

4.6.5 HULPSTOFFEN

De toename van het gebruik van hulpstoffen komt door uitbreidingen in het kader van waterkwaliteitsverbetering.

Hulpstoffen (bulk meest gebruikte) in ton

	2011	2012
Natronloog (25, 33 en 50%)	12.540	13.986
IJzerchloride	376	384
Keukenzout*	-	375
Zoutzuur	214	209
Polyalchloride	23	38

*) Nieuwe hulpstof. Wordt toegepast bij ontkleuring.

4.6.6 AFVALSTOFFEN

Bedrijfsafval in ton

	2011	2012
Verbrand*	618	633
Hergebruikt	3.039	2.582
Totaal	3.649	3.215

Verwerking bedrijfsafval in %

	2011	2012
Verbrand	17	20
Hergebruikt	83	80

Gevaarlijk afval in ton

	2011	2012
Asbestcement	2.103	1.567
Overig	451	66

*Bij verbranding van afval wordt energie opgewekt.

De hoeveelheid afval is in 2012 afgenomen. Doelstelling was om het percentage hergebruik met minimaal 1% te laten stijgen. Hierin zijn we niet geslaagd. Het percentage hergebruik is met 3 % afgenomen. Reden van toename aan verbrandbare afvalstoffen zijn de opruimacties die hebben plaatsgevonden in het kader van huisvesting en reorganisatie.

4.6.7 AFVALWATER

Tijdens het schoonspoelen van waterfilters komt ijzerhoudend afvalwater vrij. Het afvalwater wordt gezuiverd voordat het op het oppervlaktewater wordt geloosd. Het te lozen water moet voldoen aan de lozingseisen. Vitens wil geen overschrijdingen. Op een aantal locaties (Culemborg, Rodenmors, Veenendaal) waar zich structurele problemen voordoen ten aanzien van het lozen zijn technische aanpassingen gedaan en onderzoeken verricht om te komen tot oplossingen. In 2012 hebben zich 8 overschrijdingen voorgedaan door technische storingen. Deze zijn aan het bevoegd gezag gemeld. De storingen zijn opgelost.

5.1 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Samen met waterbedrijf Evides werkt Vitens aan ontwikkelingsprojecten. We dragen onze kennis over om drinkwater- en sanitaire voorzieningen te verbeteren. Dat doen we in stedelijke gebieden in Afrikaanse, Aziatische en Zuid-Amerikaanse landen. Vitens Evides International (VEI) investeert zelf in deze projecten, maar krijgt ook steun van andere donoren, zoals de Wereldbank. Voor medewerkers van Vitens biedt VEI een kans om buiten de gebaande paden te treden.

Het samenwerkingsverband VEI heeft nu dertig partnerships met waterbedrijven in ontwikkelingslanden. Vitens en Evides hebben hier in 2012 3,5 miljoen euro aan bijgedragen, waarvan € 1,75 miljoen door Vitens zelf. In 2011 bedroeg de bijdrage van Vitens nog 1,5 miljoen euro. En VEI breidt de activiteiten verder uit. Daarbij krijgt VEI steun van niet-gouvernementele organisaties zoals de Wereldbank en Unesco-IHE. In 2012 zijn negen nieuwe projecten gestart in Ethiopië, Burkina Faso Ghana, Kenia, Mozambique, Oeganda, Suriname en Zambia. Doel van de projecten is een betere bedrijfsvoering. Zo wordt gewerkt aan het terugdringen van lekverliezen. Maar dat niet alleen. VEI geeft ook adviezen voor een betere financiële administratie.

De adviezen maken de waterbedrijven efficiënter, waardoor ze gemakkelijker kredieten en investeerders kunnen aantrekken. Zo kunnen ze hun voorzieningen uitbreiden en bereiken ze meer mensen met schoon water. Het streven daarbij is dat waterbedrijven zelf verder kunnen, als VEI vertrekt.

WATER FOR LIFE

Water for Life is een goede doelen-stichting die openstaat voor donateurs. Ze organiseert allerlei kleinschalige waterprojecten in ontwikkelingslanden, zoals tappunten in arme wijken. De activiteiten vinden plaats in landen waar VEI al partnerships met waterbedrijven heeft. Dit waarborgt continuïteit en zorgt ervoor dat Water for Life geen kosten hoeft te maken die niet direct ten goede komen aan de projecten.

ONTWIKKELINGSHULP

De initiatieven VEI en Water for Life vloeien voort uit de maatschappelijke verantwoordelijkheid van publieke bedrijven. Onze bijdragen daaraan zijn te vergelijken met ontwikkelingshulp. Maar indirect kan onze activiteit ook bijdragen aan Nederlandse belangen. Het kabinet heeft water als topsector aangewezen en wil aan de weg timmeren. De aanwezigheid van VEI in bijvoorbeeld Rwanda heeft ertoe geleid dat Nederlandse bedrijven toegang kregen tot een tender voor een nieuwe pijpleiding.

KANS OM ERVARING OP TE DOEN

VEI biedt voor onze medewerkers mogelijkheden. Zij kunnen zo ervaring opdoen in een onbekende omgeving. Na een tijdje in Mozambique en Malawi ziet de wereld er anders uit. Het brengt onze medewerkers op een plek waar andere wetten gelden. Het is daarmee een ideale mogelijkheid om buiten de gebaande paden te treden. Dit draagt ook bij aan de meer naar buiten gerichte cultuur die we nastreven. En het is natuurlijk zeer motiverend om meer mensen een betere toegang te geven tot een eerste levensbehoefte.

5.2 RESULTATEN INTERNATIONAAL

Het aantal projecten van Vitens Evides International en Water for Life groeide flink in 2012. Die groei leidt tot een hogere vraag naar short termers die in de projectlanden de handen uit de mouwen willen steken. Bovendien wordt het noodzakelijker dan ooit om het uitzendproces verder te professionaliseren. Vitens werkt hard aan een gestructureerde en goede organisatie van de uitzendingen naar het buitenland.

Aantal projecten in 2012

A	Noordoostelijk Afrika	11
B	Zuidelijk Afrika	7
C	West Afrika	4
D	Azië	4
E	Zuid-Amerika	3
	Overig	4
	Totaal	**33**

Aantal bereikte mensen in steden
2012: 36 miljoen
2011: 22 miljoen

Missies in 2012

Mozambique	92	Ghana	5
Malawi	26	Bangladesh	5
Kenia	23	Uganda	3
Ethiopië	19	Zuid-Afrika	2
Zambia	6	Overig	92
Suriname	6	**Totaal**	**233**

233
Aantal reizen

€5,6miljoen
Projectuitgaven

€450.000
Reiskosten

4820
Aantal dagen in het buitenland (689 weken)

5.3 VITENS EVIDES INTERNATIONAL

Als grootste drinkwaterbedrijf van Nederland, met heel veel kennis en ervaring op het gebied van water, zet Vitens zich in om ook mensen buiten de landsgrenzen te helpen. Vitens is internationaal actief om de wereldwijde drinkwaterproblematiek tegen te gaan.

Vitens Evides International is het samenwerkingsverband tussen Vitens en Evides Waterbedrijf. In 2012 zette Vitens Evides International zich weer in een flink aantal landen in tegen het tekort aan schoon en veilig drinkwater en goede sanitatie. Samenwerken was duidelijk een sleutelwoord in dit jaar. Zo tekende Vitens Evides International een contract met UNESCO-IHE en besloot daarmee tot een samenwerking met het Institute for Water Education op het gebied van het sterker maken van waterbedrijven in andere landen. Samen willen UNESCO en Vitens Evides International zich inzetten voor betere water- en sanitatievoorzieningen in stedelijke gebieden. Door de groeiende bevolkingsaantallen wordt dat de komende jaren alleen maar urgenter. Zoals Professor András Szöllösi-Nagy, rector van het instituut het zei: “De strijd om water is begonnen.” Uit de samenwerking komt nog een mooie ontwikkeling naar voren: Maria Pasqual werd de nieuwe lector bij UNESCO vanuit Vitens Evides International.

In 2012 richtte Vitens Evides International zich in het bijzonder op de landen Kenia en Bangladesh. Zo tekende Vitens-directeur Lieve Declercq tijdens haar bezoek aan Kenia een contract met Mombasa Water & Sanitation Co. Ltd. Ook Aquanet en Water and Sanitation for the Urban Poor (WSUP) doen mee in deze nieuwe samenwerking.

Vitens Evides International publiceert een eigen jaarverslag op www.vitensevidesinternational.com.

5.4 WATER FOR LIFE

De stichting Water for Life is het klantenfonds van Vitens en Evides Waterbedrijf. Klanten van deze twee drinkwaterbedrijven kunnen geld doneren waarmee op het platteland van landen in Afrika en Azië drinkwater- en sanitatieprojecten worden opgezet. Deze projecten worden uitgevoerd door medewerkers van Vitens en Evides Waterbedrijf; zij delen hun kennis en kunde met mensen in de projectlanden.

Water for Life publiceert een eigen jaarverslag op www.waterforlife.nl.

Balanstotaal miljoen

Investeringen miljoen

106,2

Solvabiliteit

22,9%

Totaal materiële vaste activa miljoen

Resultaat miljoen

Omzet miljoen

351,8

Bedrijfsresultaat miljoen

74,1

NIRG (niet in rekening gebracht)

4,9%

6.1 TOELICHTING OP DE RESULTATEN 2012

Vitens N.V. heeft als publieke onderneming een bijdrage te leveren aan het verlagen van de maatschappelijke kosten. Onze unieke positie als drinkwaterbedrijf met een natuurlijk monopolie brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Teneinde ook op lange termijn de continuïteit van de onderneming te garanderen en te voldoen aan de wensen en eisen van de stakeholders heeft er in 2012 een aanpassing van het financieel beleid plaatsgevonden, waarbij de solvabiliteits-doelstelling (op basis van garantievermogen[1]) is verhoogd van 25 naar 30%. Hiermee beoogt Vitens o.a. een blijvende toegang tot de geld- en kapitaalmarkt tegen voor Vitens N.V. acceptabele condities.

Daarnaast zal er blijvend sprake zijn van een continu streven naar efficiency en effectiviteit. Dit wordt versterkt door de huidige financiële crisis en druk vanuit overheden om bezuinigingen te realiseren. Vitens N.V. zal de komende jaren haar processen verder optimaliseren en klantgericht en efficiënt inrichten teneinde de drinkwatertarieven laag te houden.

In het jaarplan 2013-2015 is dan ook de ambitie uitgesproken om de drinkwatertarieven voor 2014 en 2015 niet te verhogen onder voorwaarde dat aan de continuïteitsdoelstelling[2]) wordt voldaan.

In mei 2011 is het Bestuursakkoord Water (BAW) gesloten tussen het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (VEWIN). Door doelgerichter en efficiënter te werken kan structureel bespaard worden. In het Bestuursakkoord Water is afgesproken dat een doelmatigheidswinst nagestreefd wordt die oploopt tot jaarlijks € 750 miljoen in 2020, waarvan € 70 miljoen voor rekening komt van de drinkwaterbedrijven. In 2013 wordt hierover gerapporteerd naar aanleiding van de benchmark over 2012 (verplicht onderdeel van de drinkwaterwet) en zal een verbeterplan worden opgesteld.

Per 1 juli 2011 is de Drinkwaterwet in werking getreden. Belangrijke financiële aspecten zijn tariefbeheersing en solvabiliteit. In de Drinkwaterwet wordt een maximum gesteld aan de vermogenskosten die in rekening mogen worden gebracht door de drinkwaterbedrijven aan de klant (tariefbeheersing) en het maximaal toegestane aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen (solvabiliteit). De minister stelt tweejaarlijks voor 1 november beide financiële aspecten vast voor de daarop volgende twee kalenderjaren. Voor 2012 en 2013 is de gewogen gemiddelde kostenvoet vastgesteld op 6% en een maximale toegestane solvabiliteit van 70%. Vitens N.V. voldoet ultimo 2012 aan beide financiële aspecten. In 2012 is door Vitens N.V. formeel verantwoording afgelegd over de toegestane vermogenskosten over boekjaar 2011 en tariefsopbouw 2012 aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Met ingang van 1 januari 2012 is de grondwaterbelasting (19,63 cent/m^3) afgeschaft. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan de afnemers van drinkwater. De tarieven voor de grootzakelijke klanten zijn vanaf 1 januari met 20 cent/m^3 verlaagd.

Voor de particuliere klant is het variabel tarief met 24,5 cent/m^3 verlaagd, waarbij gelijktijdig het capaciteittarief met € 5,- per jaar is verhoogd.

Eind 2012 is geconstateerd dat van de € 70 miljoen aan lagere grondwaterbelasting ca. € 2 miljoen niet is doorgegeven aan de afnemers. Dit betreft ca. 0,5 cent/m^3 (effect op gemiddelde jaarklant: 50 eurocent per jaar). Vitens N.V. heeft besloten de drinkwatertarieven in 2013 niet met inflatie te verhogen en gelijk te houden aan 2012, hiermee is tevens het restant van de in 2012 nog niet volledig teruggegeven grondwaterbelasting aan haar afnemers doorgegeven.

Over 2012 is voor een bedrag van € 112,9 miljoen (2011: € 112,5 miljoen) aan investeringen, exclusief bijdragen derden, gerealiseerd. Belangrijke projecten die in 2012 zijn afgerond zijn de nieuwbouw van productielocaties Tull en 't Waal, Aquaterp, La Cabine (Arnhem) en de renovatie van de locatie Amersfoortse Berg. Belangrijke doorlopende investeringsprojecten in 2013 zijn o.a. duurzame inzet methaan Spannenburg, projecten BEEL (Beoordeling Externe Effecten Leidingen), nieuwbouw productielocaties Vechterweerd, Manderveen en Holten.

---

1 Garantievermogen: eigen vermogen + achtergestelde geldleningen.

2 Continuïteit: Vitens N.V. streeft naar een bedrijfsresultaat dat toereikend is om rente en dividend te vergoeden aan de vermogensverschaffers. Daarnaast wil Vitens N.V. een 'buffer' hebben (solvabiliteit) ten behoeve van onverwachte omstandigheden. De omvang van deze buffer is geformuleerd als: "een eigen vermogen minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal en een garantievermogen (eigen vermogen + achtergestelde leningen) minimaal gelijk aan 30% van het balanstotaal".

Als gevolg van het hoge investeringsniveau van Vitens N.V. , alsmede herfinanciering van aflopende lening overeenkomsten, is de komende jaren sprake van een blijvend hoge financieringsbehoefte. Een belangrijk deel hiervan zal moeten worden ingevuld met het aantrekken van vreemd vermogen. In het huidige economisch klimaat is het aantrekken van nieuwe financieringen niet langer een vanzelfsprekendheid. Niet alleen de opslagen die banken verlangen zijn hoger en leningen met lange looptijden worden in veel mindere mate verstrekt maar ook de continuïteit van bankinstellingen is niet langer een vanzelfsprekendheid. Voor Vitens N.V. is het van belang om de marktontwikkelingen nauwlettend te volgen en de consequenties hiervan naar de eigen onderneming te vertalen. Belangrijke aandachtsgebieden daarbij zijn het beschikbaarheids-, liquiditeits- en tegenpartijrisico en kijken naar alternatieve manieren van financiering.

In 2012 heeft Vitens N.V. voor € 50,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken en is een bedrag van € 69,5 miljoen op bestaande leningen afgelost.

In het afgelopen jaar is verder gewerkt aan verbetering van de omzetverantwoording en de aansluiting van de balansposten die betrekking hebben op de vooruit gefactureerde omzet bij Vitens N.V. De omzet is gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water. Vitens N.V. hanteert een systematiek van omzetbepaling waarbij het werkelijk gemeten verbruik wordt toegerekend aan maanden/jaren. Dit heeft als consequentie dat per jaareinde circa 40% van de omzet over het betreffende boekjaar daadwerkelijk is gefactureerd in overeenstemming met de feitelijke meterstanden en circa 60% op basis van simulatie van verbruik. In de vergelijkende cijfers van 2011 is als gevolg van genoemde verbeteringen een correctie van € 4,3 miljoen doorgevoerd als gevolg van een te hoog opgenomen saldo ‘Nog te factureren omzet’ tijdens de migratie van Hydron naar Vitens N.V. Deze correctie heeft betrekking op een tweetal balansposten, te weten ‘handelsschulden en overige te betalen posten’ en ‘algemene reserve’ als onderdeel van het eigen vermogen. Dit betreft een materiele fout over voorgaande jaren (2006-2008) en is als gevolg daarvan verwerkt in de openingsbalans van 2011. De solvabiliteit daalt als gevolg hiervan met 0,2%.

6.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATEN

6.2.1 OMZET

Het waterverbruik over 2012 van huishoudens en bedrijven (329,8 miljoen m³) is nagenoeg gelijk aan 2011 (329,2 miljoen m³). Het gemiddelde verbruik per aansluiting blijft stabiel. De netto-omzet is € 65,2 miljoen lager uitgekomen op € 351,8 miljoen (2011 € 417,0 miljoen), dit wordt veroorzaakt door de afschaffing van de grondwaterbelasting met ingang van 1 januari 2012 waarvoor de tarieven zijn aangepast.

De afgifte aan het net over 2012 is uitgekomen op het niveau van 346,7 miljoen m³ (2011: 347,5 miljoen m³). Het ‘Niet In Rekening Gebracht’ percentage (NIRG) komt daarmee voorlopig uit op 4,9% en is gedaald ten opzichte van het NIRG percentage over 2011 (5,7%).

De overige opbrengsten zijn in 2012 met € 4,7 miljoen gedaald tot € 34,2 miljoen (2011: € 38,9 miljoen). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten incasso als gevolg van invoering nieuwe Wet Incasso Kosten (WIK) en het feit dat een aantal meelifters hun contract met Vitens N.V. hebben opgezegd.

6.2 2 BEDRIJFSKOSTEN

Het saldo van de bedrijfskosten is ten opzichte van 2011 gedaald met € 60,2 miljoen naar € 311,9 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Afschaffing van de grondwaterbelasting in 2012 (€ 65,9 miljoen).
- Stijging van de personeelskosten doordat in 2012 een dotatie voor de reorganisatievoorziening heeft plaatsgevonden van € 0,6 miljoen terwijl in 2011 als gevolg van herziening van de bedrijfsplannen een vrijval is verantwoord (€ 4,2 miljoen).
- Lagere afschrijvingskosten in 2012 (€ 1,2 miljoen) door lagere reguliere afschrijvingen (€ 4,5 miljoen). In 2012 zijn voor € 9,2 miljoen aan bijzondere waardeverminderingen op dienstwoningen en kantoorpanden verantwoord onder de afschrijvingen door o.a. veranderende marktomstandigheden en herziening van het huisvestingsbeleid (2011: € 5,9 miljoen).

6.2 3 BEDRIJFSRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat over 2012 bedraagt € 74,1 miljoen (2011: € 83,8 miljoen).

6.2.4 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Het saldo financiële baten en lasten is in 2012 gedaald naar € 44,3 miljoen (2011: € 48,0 miljoen). Dit wordt veroorzaakt doordat Vitens N.V. in 2012 heeft geprofiteerd van lage kortetermijnrente en het feit dat in 2011 en 2012 minder nieuwe leningen zijn aangetrokken (2012: € 50 miljoen) dan de feitelijke aflossingen (2012: € 69,5 miljoen) mede als gevolg van aandelenverkoop aan de Provincie Friesland eind 2011. De renteniveaus zijn voor 78,1% (2011: 79,3%) van het vreemd vermogen gefixeerd voor meerdere jaren. Dit geeft stabiliteit in de rentekosten over de jaren en vermindert de invloed van schommelingen in de marktrente.

6.2.5 RESULTAAT TOE TE REKENEN AAN AANDEELHOUDERS

Het nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V. bedraagt in 2012 € 29,6 miljoen (2011: € 36,0 miljoen).

6.2.6 EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen daalt in 2012 met € 12,2 miljoen naar een niveau van € 386,1 miljoen. De daling van het eigen vermogen wordt veroorzaakt door vermindering van de afdekkingsreserve als gevolg van een verdere daling van de waarde van derivaten (€ 26,2 miljoen), toevoeging van het resultaat 2012 (€ 29,6 miljoen) en het in 2012 uitgekeerd dividend over boekjaar 2011 (€ 15,5 miljoen).

De afdekkingsreserve voor ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van financiële instrumenten als gevolg van toepassing van 'cash flow hedge accounting' daalt in 2012 met € 26,2 miljoen naar een negatieve waarde van € 85,9 miljoen (2011: € 59,7 miljoen).

De solvabiliteit komt daarmee per 31 december 2012 uit op 22,9% (2011: 23,7%).

Na vaststelling van het voorstel voor winstbestemming zal over 2012 € 14,7 miljoen worden toegevoegd aan de reserves en een gewoon dividend van € 14,9 miljoen worden uitgekeerd, na behandeling van het dividendbesluit in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

6.2.7 KASSTROOM/FINANCIERING

De kasstroom uit operationele activiteiten € 134,5 miljoen (2011: € 145,9 miljoen) is evenals in 2011 toereikend om de investeringsactiviteiten van € 105,4 miljoen (2011: € 99,3 miljoen) te financieren. Dit heeft er in 2011 en 2012 toe geleid dat er is afgelost op de langlopende leningen. In 2012 is voor € 50,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken (2011: nihil) en voor € 69,5 miljoen op bestaande leningen afgelost (2011: € 71,9 miljoen).

De netto investeringen bedragen in 2012 € 106,2 miljoen (2011: € 103,3 miljoen). Voor 2013 is de verwachting dat het investeringsniveau op een gering hoger niveau zal uitkomen (circa € 113 miljoen), wat een verhoogde financieringsbehoefte tot gevolg zal hebben.

6.2.8 TARIEVEN EN HARMONISATIE

Per 1 januari 2012 is de kostprijsverhogende grondwaterbelasting (circa € 65 miljoen) afgeschaft. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan de afnemers van drinkwater. De tarieven voor de grootzakelijke klanten zijn vanaf 1 januari met 20 cent/m^3 verlaagd. Voor de particuliere klant is het variabel tarief met 24,5 cent/m^3 verlaagd, waarbij gelijktijdig het capaciteit tarief met € 5,= per jaar is verhoogd.

Vitens zal de komende jaren het gemiddelde drinkwatertarief voor haar klanten gelijk houden, waarbij het aandeel van het capaciteit tarief geleidelijk zal toenemen. Hiermee zullen de tarieven beter aansluiten bij de kostprijs van het product water.

In 2012 is de harmonisatie van de tarieven voor grootverbruik verder doorgevoerd. Uiterlijk in 2015 zal sprake zijn van een volledige harmonisatie van alle tarieven in het voorzieningsgebied.

6.3 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december

ACTIVA			herzien
In miljoenen euro's		**31-12-12**	31-12-11
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.638,0		1.628,4
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	8,2		8,4
Overige financiële activa	0,6		0,6
		1.646,8	1.637,4
Vlottende activa			
Voorraden	5,0		4,6
Handels- en overige vorderingen	30,8		38,4
		35,8	43,0
Totaal activa		**1.682,6**	**1.680,4**

PASSIVA			
In miljoenen euro's		**31-12-12**	31-12-11
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal	5,7		5,7
Agioreserve	147,2		147,2
Herwaarderingsreserve	0,4		1,9
Afdekkingsreserve	-85,9		-59,7
Overige reserves	289,1		267,2
Resultaat boekjaar	29,6		36,0
Totaal eigen vermogen		386,1	398,3
VERPLICHTINGEN			
Langlopende verplichtingen			
Egalisatierekening bijdragen van derden	27,4		18,4
Achtergestelde geldleningen	100,6		113,1
Langlopende geldleningen	852,6		850,2
Derivaten	85,9		59,7
Voorzieningen personeelsbeloningen	10,4		12,8
Overige voorzieningen	8,2		8,3
		1.085,1	1.062,5
Kortlopende verplichtingen			
Handelsschulden en overige te betalen posten	137,5		148,0
Belastingverplichtingen	9,8		14,6
Rentedragende verplichtingen	31,2		25,3
Korte termijn personeelsbeloningen	21,1		22,1
Overlopende passiva	11,8		9,6
		211,4	219,6
Totaal passiva		**1.682,6**	**1.680,4**

6.4 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

In miljoenen euro's		**2012**		2011
Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten	351,8		417,0	
Overige opbrengsten	34,2		38,9	
Totaal bedrijfsopbrengsten uit doorlopende bedrijfsactiviteiten		**386,0**		**455,9**
BEDRIJFSKOSTEN				
Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel	36,2		38,2	
Grondwaterbelastingen- en heffingen	4,8		70,7	
Overige kosten	94,2		90,9	
Personeelskosten	78,9		73,3	
Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	97,8		99,0	
Totaal bedrijfskosten		**311,9**		**372,1**
BEDRIJFSRESULTAAT		**74,1**		**83,8**
Financiële baten	-		0,7	
Financiële lasten	-44,3		-48,7	
Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-0,2		0,2	
		-44,5		-47,8
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		**29,6**		**36,0**
Belastingen		-		-
RESULTAAT NA BELASTINGEN		**29,6**		**36,0**
Waarvan:				
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V.		29,6		36,0

6.5 GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Geconsolideerd resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	29,6	36,0
Mutatie in effectief dekkende renteswaps	-26,2	-31,1
Totaal gerealiseerde resultaten	**3,4**	**4,9**
Herwaardering van kantoorgebouwen	-	-0,8
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	**-**	**-0,8**
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	**3,4**	**4,1**
Waarvan:		
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V.	3,4	4,1

6.6 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

In miljoenen euro's		**2012**		2011
Resultaat na belastingen		29,6		36,0
Aanpassingen voor:				
Financiële baten en lasten	44,3		48,0	
Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	96,4		97,6	
Amortisatie egalisatierekening bijdragen van derden	-0,7		-0,4	
Overige mutaties voorzieningen	2,9		-2,1	
Overige mutaties financiële vaste activa	0,2		-0,3	
		143,1		142,8
Veranderingen in werkkapitaal:				
Handelsvorderingen en overlopende activa	7,6		1,4	
Voorraden	-0,4		0,3	
Handelsschulden en overlopende passiva	-4,0		9,3	
		3,2		11,0
Ontvangsten egalisatierekening bijdragen van derden		9,7		9,8
Onttrekkingen voorzieningen		-5,6		-2,9
Kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten		**180,0**		**196,7**
Ontvangen rente	-		0,7	
Betaalde rente	-45,5		-51,5	
		-45,5		-50,8
Kasstroom uit operationele activiteiten		**134,5**		**145,9**
Ontvangen aflossingen op leningen	-		0,3	
Investeringen in materiële vaste activa	-105,5		-102,9	
Desinvesteringen	0,1		3,3	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-105,4**		**-99,3**
Opgenomen langlopende geldleningen	50,0		-	
Aflossingen langlopende geldleningen	-57,0		-59,3	
Aflossingen achtergestelde geldleningen	-12,5		-12,6	
Uitgifte aandelen	-		52,9	
Betaald dividend	-15,5		-13,4	
Mutatie rentedragende verplichtingen	5,9		-14,2	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-29,1**		**-46,6**
Nettokasstroom		-		-
Mutatie liquide middelen	-		-	
Mutatie in geldmiddelen		**-**		**-**

6.7 KERNCIJFERS

		2012	2011	2010	2009	2008
Klanten						
Aantal aansluitingen per 31 december	x1.000	2.467	2.437	2.392	2.374	2.340
Gemiddelde drinkwaterprijs per m^3 kleinverbruik	€	1,08	1,28	1,29	1,29	1,28
Verbruik per aansluiting kleinverbruik	m^3	119	119	119	119	120
Personeel						
Aantal medewerkers in vaste dienst per 31 december		1.406	1.431	1.486	1.485	1.487
Ondernemingsresultaten						
Totaal van de opbrengsten	mln €	386,0	455,9	453,6	445,9	450,3
Netto-omzet	mln €	351,8	417,0	416,8	408,0	414,8
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (Ebitda)	mln €	171,9	182,8	161,2	165,0	166,9
Bedrijfsresultaat (Ebit)	mln €	74,1	83,8	75,1	81,5	85,7
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders Vitens N.V.	mln €	29,6	36,0	26,9	25,0	28,6
Winstmarge	%	7,7	7,9	5,9	5,6	6,4
Rentedekking		3,9	3,8	3,3	2,9	2,9
Eigen vermogen	mln €	386,1	398,3	359,0	353,8	342,1
Totaal vermogen	mln €	1.682,6	1.680,4	1.681,6	1.668,7	1.638,2
Totaal rentedragende schulden	mln €	1.044,6	1.058,5	1.145,3	1.157,9	1.139,8
Investeringen	mln €	106,2	103,3	101,7	115,5	85,6
Solvabiliteit	%	22,9	23,7	21,3	21,2	20,9
Materiële vaste activa per aansluiting	€	664	668	680	685	674
Kosten per aansluiting [1]						
Operationele kosten	€	-	74	83	79	83
Belastingen	€	-	29	31	31	31
Afschrijvingen	€	-	41	37	35	35
Financieringslasten	€	-	18	21	24	25
Resultaat	€	-	15	11	11	11
Vermogenskosten	€	-	33	32	35	36
Totale kosten	€	-	177	183	180	185
Niet-financieel						
Productie en inkoop, exclusief engros	mln m^3	346,7	347,5	350,3	348,8	350,0
Levering aan klanten	mln m^3	329,8	329,2	329,8	329,7	328,1
Niet in rekening gebracht (NIRG)	%	4,9	5,7	5,9	5,5	6,2
Aantal actieve productiebedrijven		97	97	96	96	96

[1] Berekend volgens Vewin-Benchmarkdefinities. Benchmarkgegevens over 2012 zijn in september 2013 beschikbaar.

6.8 BEZOLDIGING DIRECTIE

De bezoldiging bestaat uit een basissalaris, pensioen en overige vergoedingen. De opsplitsing is hieronder vermeld:

In euro's	Salaris	Pensioenen	Overig	Totaal 2012	Totaal 2011
L.C.A. Declercq MSc (vanaf 1 september 2012)	60.999	10.244	2.292	73.535	-
drs. W.H.J. Odding	168.489	27.160	9.978	205.627	199.749
prof.dr.ir. W.G.J. van der Meer (tot 1 februari 2012)	14.041	2.122	653	16.816	200.410
ir. R.H. van Terwisga (tot 1 november 2011)	-	-	-	-	515.778
Totaal	**243.529**	**39.526**	**12.923**	**295.978**	**915.937**

Onder overig zijn opgenomen de kosten betaald voor sociale lasten, uitgekeerde vakantiedagen en crisisheffing 2012.

Per 21 november 2011 is ir. R.H. van Terwisga teruggetreden als voorzitter van de Directie van Vitens N.V. en heeft zijn functie als bestuurder van Vitens N.V. neergelegd. De arbeidsovereenkomst is per 1 juni 2012 beëindigd. De kosten voor beëindiging zijn reeds in de jaarrekening 2011 verantwoord.

Eind 2011 heeft prof.dr.ir. W.G.J. van der Meer zijn vertrek aangekondigd als Directielid van Vitens N.V. en is per 1 februari 2012 uit dienst getreden.

Per 1 september 2012 is L.C.A. Declercq MSc in dienst getreden als voorzitter van de Directie van Vitens N.V.

BEZOLDIGINGSBELEID DIRECTIE

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft ter vergadering van 14 juni 2012 ingestemd met het vernieuwde 'bezoldigingsbeleid Directie'. Dit bezoldigingsbeleid is in lijn met de bepalingen uit de Drinkwaterwet en de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT).

Aan de Directieleden zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

6.9 BEZOLDIGING COMMISSARISSEN

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen bestaat uit vacatiegeld, een onkostenvergoeding en bijdrage ZVW.

In euro's	2012	2011
ir. A. van der Velden (voorzitter tot 24 november 2011; vanaf 1 oktober 2012)	26.385	29.532
ir. A. van der Velden (gedelegeerd commissaris)	159.088	-
drs. M.L. van Kleef (voorzitter vanaf 24 november 2011 tot 1 oktober 2012)	26.684	23.243
ir. T.A. de Man	23.429	23.243
ir. T. Menssen MBA	21.500	21.500
drs. M.C.J. Poulussen MSM	23.429	23.243
Totaal	**280.514**	**120.761**

Per 24 november 2011 heeft ir. A. van der Velden als gedelegeerd commissaris een aantal taken van de teruggetreden voorzitter van de Directie waargenomen. De vergoeding hiervoor bedraagt € 1.250 bruto per dag (exclusief overige kosten). Als gevolg hiervan heeft drs. M.L. van Kleef tijdelijk het voorzitterschap van de Raad van Commissarissen waargenomen. In 2012 is aan ir. A. van der Velden € 149.063 (2012: 105,25 dagen; 2011: 14 dagen) uitgekeerd ter vergoeding voor zijn werkzaamheden en € 10.025 voor gemaakte overige kosten als gedelegeerd commissaris. Per 1 oktober 2012 is ir. A. van der Velden teruggetreden als gedelegeerd commissaris.

Het huidige bezoldigingsbeleid van de leden van de Raad van Commissarissen is op 16 juni 2011 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In de vergadering van de Raad van Commissarissen van 14 februari 2013 is het nieuwe bezoldigingsbeleid geaccordeerd. Dit bezoldigingsbeleid is in lijn met de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT) en zal in de Aandeelhoudersvergadering van 14 mei 2013 worden bekrachtigd.

6.10 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Algemene vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van Vitens N.V.

Bijgesloten samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2012, de samengevatte winst-en-verliesrekening, het samengevatte mutatieoverzicht eigen vermogen en het samengevatte kasstroomoverzicht over 2012 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Vitens N.V. per 31 december 2012. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 19 april 2013. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 19 april 2013.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Vitens N.V.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, “Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten”.

Oordeel
Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Vitens N.V. per 31 december 2012 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

Zwolle, 19 april 2013

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Hetebrij RA

7.1 AMBITIE EN DOELEN

De opdracht van Vitens is duidelijk. Het 24/7 leveren van betrouwbaar drinkwater tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten is en blijft de basis. Het is onze drijfveer om iedere dag te werken aan innovaties, aan duurzaamheid en aan een vlekkeloze operatie.

Onze taak houdt niet op bij de zorg voor goed drinkwater en dito dienstverlening. Door de dialoog te zoeken kunnen we bewustwording van de meerwaarde van water creëren. We willen klanten in staat stellen om zelf hun waterhuishouding te regelen, onder meer door producten en diensten te ontwikkelen die dit mogelijk maken. Vitens wil, samen met stakeholders, meer uit water halen. Dit doen we aan de hand van vijf strategische doelen: dichtbij de klant staan, meer eigen verantwoordelijkheid nemen, maatschappelijke kosten verlagen, duurzaamheid vergroten en internationale activiteiten uitbreiden. Deze strategische doelen vormden in 2012 de blauwdruk voor beleid en projecten. Ook dit verslag is opgebouwd rond deze vijf doelen.

7.2 VERANTWOORDING CORPORATE GOVERNANCE

Water is van iedereen. Als publiek bedrijf heeft Vitens de taak om van water schoon en veilig drinkwater te maken en het is onze plicht om openheid van zaken te geven over de manier waarop dat gebeurt.

CODE

Transparantie is een belangrijk uitgangspunt van Vitens en daarom wordt op vrijwillige basis de Nederlandse Corporate Governance Code (de Code) gehanteerd die richtlijnen geeft over goed en verantwoord bestuur. Daarnaast geeft de Code een kader voor de relatie met belanghebbenden van de onderneming, zoals de aandeelhouders, werknemers, klanten en de samenleving als geheel. Vitens heeft alle best practice bepalingen, voor zover deze toepasbaar zijn voor een drinkwaterbedrijf met publieke aandeelhouders, uit de Code geïmplementeerd in haar bedrijfsbesturing. Slechts één best practice bepaling is niet overgenomen. Het betreft de bepaling dat ‘een bestuurder wordt benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Herbenoeming kan telkens voor een periode van maximaal vier jaar plaatsvinden.’ De huidige contracten van de bestuurders van Vitens zijn ‘voor onbepaalde tijd’ en worden gerespecteerd.

Op www.vitens.nl zijn de diverse reglementen en overige documentatie te vinden over Corporate Governance van Vitens.

DIRECTIE

Vitens N.V. (in dit verslag genoemd Vitens) is een naamloze vennootschap die dagelijks wordt bestuurd door de Directie. De Directie bestond in 2012 uit twee personen.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Het toezicht op de Directie en op de algemene gang van zaken bij Vitens ligt bij de Raad van Commissarissen, de leden worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In het reglement van de Raad van Commissarissen is een bepaling opgenomen inzake de maximale zittingsduur van Commissarissen conform de best practice-bepaling III.3.5 van de Code.

COMMISSIES RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen kent drie vaste commissies. De Projectencommissie houdt zich bezig met de langetermijnplanning van en toezicht op de investering in de eigendommen en de infrastructuur alsmede de grote investeringsprojecten binnen Vitens. De Auditcommissie buigt zich over de financiële kant van Vitens en de verantwoording daarvan. De Remuneratie- en Benoemingscommissie houdt zich onder meer bezig met het bezoldigingsbeleid en de benoemingen van bestuurders.

DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt 18 miljoen aandelen met een nominale waarde van elk € 1. Houders van aandelen zijn uitsluitend geheel voor eigen rekening en risico handelende publiekrechtelijke rechtspersonen.

Een overzicht van de Aandeelhouders is opgenomen in de aparte uitgave Financiële Resultaten 2012 en is ook te vinden op www.vitens.nl.

COMMISSIE VAN AANDEELHOUDERS

In 2008 is door en uit de aandeelhoudersvergadering een Commissie van Aandeelhouders benoemd. Deze commissie komt ten minste twee keer per jaar bijeen en heeft een adviesfunctie voor de Aandeelhoudersvergadering, de Directie en de Raad van Commissarissen. Het gaat hierbij om onderwerpen als benoeming en ontslag van bestuurders van Vitens, het bezoldigingsbeleid van de Directie en beleidsmatige onderwerpen zoals het tarief- en dividendbeleid.

7.3 BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Voor Vitens was 2012 het jaar van een ommekeer. Helaas moesten we 2011 afsluiten met het vertrek van de voorzitter en een lid van de Directie. Samen met een organisatie in onzekerheid door uitstel van het herplaatsen van de medewerkers in de nieuwe organisatiestructuur, betekende dit dat in 2012 de weg voorwaarts weer terug gevonden moest worden. Hier zijn we in geslaagd en we konden het jaar afsluiten met een nieuwe Directie voorzitter en een uitdagend jaarplan waaraan velen in de organisatie hebben bijgedragen. Ondanks deze turbulentie heeft Vitens er in het verslagjaar opnieuw voor gezorgd dat de drinkwaterkwaliteit, de leveringsbetrouwbaarheid en de dienstverlening op hoog niveau zijn gebleven. Een geen geringe prestatie!

Met ingang van 1 januari 2012 is een nieuw besturingsmodel ingevoerd waarbij Directie en vijf eerstelijnsmanagers van de kernafdelingen, samen met de managers Finance & Control en HR, een Bedrijfsvoeringcomité vormen. Hierin vindt besluitvorming over de operationele zaken plaats. Daarnaast zijn comités ingesteld voor investerings- en strategievraagstukken. Met deze structuur zijn Directie en 1e lijn samengebracht wat de kwaliteit van de besluitvorming verhoogt en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opvolging geven aan de besluiten en afspraken versterkt. Deze nieuwe structuur werkt tot volle tevredenheid.

Per 1 mei is de invulling van de organisatiekanteling (van regionaal naar kernprocessen) afgerond; dat wil zeggen dat iedereen op zijn of haar nieuwe plek zat en het inwerken kon beginnen. Voor circa twintig medewerkers bleek helaas geen plaats en voor hen gold het sociale plan. Het jaarplanproces heeft door zijn aard en door de gekozen benadering zeker bijgedragen aan dit inwerkproces.

Per 1 september is mevrouw Declercq als nieuwe Directievoorzitter aangetreden en na een maand inwerken nam zij per 1 oktober het voorzitterschap over van gedelegeerd commissaris, de heer Van der Velden. Direct na aantreden is ze op de toen al rijdende jaarplantrein gestapt en heeft ze het van haar signatuur kunnen voorzien.

Samen met de heer Odding, die de continue factor is binnen de Directie, zal zij de daad bij het woord voegen en de komende jaren de ambitieuze operationele en strategische doelen van Vitens realiseren.

JAARREKENING EN DIVIDENDVOORSTEL

Dit jaarverslag bevat naast het verslag van de Directie de jaarrekening van Vitens N.V., die na controle van Ernst& Young Accountants is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om de jaarrekening 2012 zoals voorgelegd vast te stellen en de leden van de Directie en de leden van de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor het, blijkens de jaarrekening en het verslag, door de Directie gevoerde beleid en voor het door onze Raad van Commissarissen uitgeoefende toezicht.

De winst over het boekjaar 2012 bedraagt € 29,6 miljoen. De Raad van Commissarissen stelt met de Directie voor daarvan een bedrag van € 14,7 miljoen, met het oog op onze solvabiliteitsdoelstelling, toe te voegen aan de reserves. Het deel dat ter beschikking komt van de aandeelhouders bedraagt € 14,9 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag als dividend over 2012 uit te keren, waarmee het dividend over 2012 uitkomt op € 2,57 per gewoon aandeel.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN

In 2012 is de samenstelling van de Raad van Commissarissen niet gewijzigd. Met dien verstande dat als gevolg van het delegeren van dhr. Van der Velden, mevr. van Kleef tot 01-10-2012 het voorzitterschap van de Raad tot volle tevredenheid heeft waargenomen.

SAMENSTELLING EN TAAKVERDELING DIRECTIE

Tot 1 oktober 2012 werd de organisatie bestuurd door de heren Odding en Van der Velden, waarbij laatstgenoemde in de rol van gedelegeerd commissaris. Per 1 oktober bestaat de Directie uit twee leden met de volgende taakverdeling.

Mevrouw L.C.A. Declercq MSc
Assetmanagement, Ontwerp & Aanleg, Winning & Zuivering, Human Resources, Communicatie, Bestuurlijke en Juridische Ondersteuning, Vitens Evides International BV en Water for Life

De heer drs. W.H.J. Odding
Klant & Facturatie, Netbeheer & Levering, Finance & Control, Business Development, Laboratorium, Informatie Management, ICT Service Delivery & Beheer, Facilitair Management, Aquario BV en Facturatie B.V.

VERGADERINGEN 2012

De Raad van Commissarissen heeft in de verslagperiode zes keer plenair vergaderd, telkens in voltallige bezetting en in aanwezigheid van de Directie.

De kwartaalvergaderingen waren gewijd aan de ontwikkelingen binnen Vitens. Daarbij werden onder andere de jaarcijfers en de kwartaalcijfers, het investeringsplan, het budget en de drinkwatertarieven voor 2013 behandeld. De vergadering waarin de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter aan

de orde waren, werd bijgewoond door de externe accountant.

In de vergadering van 12 april 2012 werd het besluit genomen om het financieel beleid te wijzigen. De continuïteitsdoelstelling binnen het financieel beleid werd aangepast door te gaan sturen op een verhoging van de solvabiliteit van 20% naar 25% en voor het garantievermogen van 25% naar 30%. Door de aflossing van de achtergestelde lening zal vervolgens 'automatisch' de solvabiliteit doelstelling in de komende jaren naar 30% opschuiven. In de aandeelhoudersvergadering van juni 2012 is deze wijziging in het financieel beleid door de aandeelhouders geaccordeerd.

In de vergadering van 14 juni heeft de Raad van Commissarissen het vernieuwde reglement 'RvC' en reglement 'Directie' goedgekeurd. Enerzijds was een tekstuele update nodig, anderzijds een update als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving zoals de Drinkwaterwet en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen. Met deze aanpassingen zijn de reglementen van Vitens volledig afgestemd met de Nederlandse Corporate Governance Code, code Tabaksblat.

In de vergadering van 8 november 2012 heeft de Raad van Commissarissen het besluit genomen om in de AvA van 12 december de accountant PricewaterhouseCoopers (PwC) voor te dragen tot benoeming als externe accountant voor een periode van drie jaar waarna verlenging mogelijk is van twee maal twee jaar. Deze voordracht werd vervolgens in de betreffende vergadering door de aandeelhouders geaccordeerd. De periode van PwC start met de controle over het jaar 2013. Tevens werd in de vergadering van 8 november door de Directie het integrale bedrijfsplan 2013-2015 gepresenteerd en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen heeft ingestemd met dit bedrijfsplan en wenst de Directie en organisatie veel succes met de uitvoering ervan.

COMMISSIES IN 2012

De Raad van Commissarissen werkt met drie commissies: de Auditcommissie, de Projectencommissie en de Remuneratie- en Benoemingscommissie.

De Auditcommissie

De Auditcommissie kwam driemaal bijeen in 2012. De twee reguliere vergaderingen van de Auditcommissie zijn bijgewoond door de externe accountant. De Auditcommissie boog zich, ter voorbereiding op de vergadering van de voltallige Raad, over de jaarcijfers en besprak de accountantsrapporten en de managementletter. Daarnaast werden het integraal bedrijfsplan 2013-2015, het investeringsplan 2013-2017, het auditplan, het financieel beleid, de topbedrijfsrisico's en de drinkwatertarieven 2013 besproken. Tevens werd aandacht geschonken aan de investeringsprojecten van meer dan € 1 miljoen.

De derde vergadering van de Auditcommissie stond in het teken van het treasuryjaarverslag, de jaarlijkse evaluatie van de accountantsdiensten, (her)financieringsvraagstukken en het derivatenbeleid van Vitens. In deze vergadering werd het hernieuwde treasurystatuut uitvoerig behandeld, wat uiteindelijk leidde tot goedkeuring van het betreffende statuut in de vergadering van de Raad van Commissarissen van 8 november 2012.

De Projectencommissie

De Projectencommissie kwam in 2012 tweemaal bijeen. Gesproken is over de voortgang van de lopende projecten met een investeringsbedrag van meer dan € 1 miljoen. Daarnaast is het investeringsplan 2013-2017 behandeld ter voorbereiding van de finale goedkeuring in de Raad van commissarissen vergadering van 8 november 2012. In de vergadering van 25 oktober is het beleid aangaande de procesautomatisering behandeld. Dit is de opmaat voor een grootschalig programma dat in 2013 gestart wordt met als doel de risico's aangaande procesautomatisering te mitigeren.

De Remuneratie- en Benoemingscommissie

De Remuneratie- en Benoemingscommissie heeft in 2012 driemaal vergaderd. In de vergaderingen is het, op de Wet 'normering bezoldiging topfunctionarissen' afgestemde, bezoldigingsbeleid Directie voorbereid, welke vervolgens in de AvA van juni door de aandeelhouders is geaccordeerd. Daarnaast heeft de commissie het werving- en selectietraject voor een nieuwe directievoorzitter begeleid. Dit heeft geresulteerd in de benoeming van mevrouw Declercq in de Aandeelhoudersvergadering van juni 2012. Ook heeft deze Commissie zich intensief bezig gehouden met het wervings- en selectietraject teneinde de vacature die in 2013 ontstaat in de RvC in te vullen. Vitens hanteert geen systeem van bonussen. Het behalen van maatschappelijke resultaten wordt gezien als de dagelijkse taak en is niet gerelateerd aan een bonus.

AANDEELHOUDERS EN ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Naast de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is in 2008 door en uit de aandeelhoudersvergadering een Commissie van Aandeelhouders benoemd.

COMMISSIE VAN AANDEELHOUDERS

De Commissie van Aandeelhouders heeft een adviesfunctie voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, de Directie en de Raad van Commissarissen. De Commissie van Aandeelhouders is in het verslagjaar tweemaal bijeen geweest. Aansluitend aan deze bijeenkomsten vond overleg plaats tussen de Commissie van Aandeelhouders, de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de voltallige Directie. In de vergaderingen is gesproken over de jaarstukken 2011, het werving- en selectietraject voor de nieuwe directievoorzitter en de drinkwatertarievenstructuur. Daarnaast is in de Commissie van Aandeelhouders

een gedeeld beeld ontstaan dat de provincies en Vitens behoefte hebben aan meer onderlinge afstemming op bestuurlijk niveau. Vooral daar waar het casuïstiek betreft met een gemeenschappelijk belang. De commissie van Aandeelhouders heeft over haar werkzaamheden gerapporteerd in de Aandeelhoudersvergaderingen van juni en december 2012. <link>De samenstelling van de Commissie van Aandeelhouders is hier te vinden.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Er zijn twee Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders gehouden. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 14 juni is gesproken over de jaarstukken 2011 en is de jaarrekening 2011 vastgesteld. In dezelfde vergadering hebben de aandeelhouders ingestemd met het vernieuwde bezoldigingsbeleid Directie en met de herbenoeming van de heer ir. A. van der Velden als commissaris tot de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van mei 2013. In deze vergadering hebben de aandeelhouders ook ingestemd met de benoeming van mevrouw Declercq als directievoorzitter van Vitens.

In december heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het budget voor 2013 besproken alsmede het tariefvoorstel 2013 geaccordeerd.

TEGENSTRIJDIGE BELANGEN

Op grond van de Corporate Governance Code moet een commissaris of een bestuurder een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of de betreffende commissaris of bestuurder direct aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen melden en daarover alle relevante informatie verschaffen. In dit verslagjaar heeft mevrouw Menssen de Raad op de hoogte gebracht van haar nieuwe functie als bestuurder bij de Koninklijke BAM Groep per 1 oktober 2012. De BAM behoort tot een van de grotere leveranciers van Vitens, maar gezien de aard van de dienstverlening zal besluitvorming inzake de toekenning van opdrachten niet in de Raad van Commissarissen plaatsvinden. Hierdoor zal er geen sprake zijn van enig tegenstrijdig belang.

TOT SLOT

De Raad van Commissarissen spreekt waardering uit voor de inzet van het management en van alle medewerkers voor de bedrijfsvoering en de behaalde resultaten over 2012 en ziet met grote interesse en vertrouwen de resultaten voor 2013 tegemoet.

Utrecht, 19 april 2013
De Raad van Commissarissen

7.4 BERICHT VAN DE ONDERNEMINGSRAAD

2012 was in veel opzichten geen 'gewoon' jaar. Eind 2011 presenteerde de Directie haar voorstel voor de nieuwe topstructuur aan de Centrale Ondernemingsraad (COR). Begin 2012 werd deze besproken en vervolgens kwam een advies van de COR. Er zou een Directie komen bestaande uit twee statutaire directeuren, er moest een nauwere verbinding komen tussen Directie en de praktijk van 'water maken' en een besturingssysteem met managementcomités. Positieve punten, wat de COR betreft.

Na de kanteling van de organisatie en de onrust rond de plaatsing en selectie, kreeg bijna iedereen binnen Vitens in 2012 te maken met veranderingen. Na een turbulente tijd vonden de medewerkers, de bouwstenen van de organisatie, een plek binnen of buiten het bedrijf. De COR hield een nadrukkelijk oogje in het zeil en lette op de voortgang van de plaatsing en selectie. Er werd vooral opgelet of de procedure zó werd uitgevoerd als afgesproken was in het Sociaal Plan en verwoord was in de Golden Rules die in 2010 werden opgesteld. De COR zag dat zorgvuldig werd omgegaan met de betrokken medewerkers. Op 1 mei 2012 werd de kanteling van de organisatie officieel afgerond.

NIEUWE ONDERNEMINGSRAAD

Na vier jaar zat de (verlengde) zittingstermijn erop en moest een hele nieuwe Ondernemingsraad gekozen worden. Eén Ondernemingsraad voor heel Vitens: dat was het doel van het proces dat al in 2011 begon. COR min de C dus. Met vijftien leden, meer herkenbaarheid en betere zichtbaarheid voor de medewerkers én de Directie. Een interessante beweging, niet alleen voor de OR als geheel, maar ook voor de individuele leden in de raad. Halverwege maart vond de (digitale) verkiezing plaats voor de nieuw samen te stellen OR. Ruim achthonderd van de 1.498 stemgerechtigden brachten een stem uit en kozen vijftien leden uit de 21 kandidaten. Na nog wat afrondende taken zat het er begin april dus echt op voor de COR en werd de OR op 2 april officieel geïnstalleerd. Belangrijke punten voor de OR werden 'medezeggenschap op de werkvloer stimuleren' en 'verbinding met het hele bedrijf'.

IEDEREEN DOET MEE

Om verbinding tussen de OR en hele Vitens-bedrijf te creëren, heeft de nieuwe OR contactpersonen in het leven geroepen. Elk bedrijfsonderdeel heeft twee contactpersonen in de OR. Zo is er voor iedereen binnen Vitens – zowel het management als de medewerkers – een directe lijn met de OR. Werkgroepen moeten een brede participatie van medewerkers in de OR bewerkstellingen. De OR heeft vijf werkgroepen ingesteld die samengesteld zijn uit OR-leden en niet-gekozen Vitensers. De werkgroepen gaan zich met specifieke onderwerpen bezighouden, zoals flexwerken. Iedereen kan zich aanmelden voor een werkgroep.

IN 2012 BESPROKEN THEMA'S

In het verslagjaar heeft de OR onder andere geadviseerd over de topstructuur Vitens, de wijziging van de organisatiestructuur binnen IT, de benoeming van de directievoorzitter, het programma Flex&Vitens en over de geüniformeerde werkwijze projectrealisatie afdeling Ontwerp & Aanleg. De OR heeft ingestemd met nieuwe consignatieroosters, aanschaf en implementatie van een track en tracesysteem bij de afdeling Netbeheer & Levering, instemming aanpassingen in het privacyreglement en aanpassing van de werktijden binnen enkele teams van Netbeheer & Levering

RELATIE MET DE DIRECTIE

Op 30 oktober heeft de OR samen met de directie het integrale jaarplan, het financiële meerjarenplan en de A3-jaarplannen doorgesproken. Na een duidelijke inleiding door Lieve Declercq met daarin aandacht voor het jaarplanproces, de strategische projecten en de culturele kanteling werd duidelijk wat de directie wil. In een open en boeiend gesprek heeft de OR ruim de kans gekregen vragen te stellen en opmerkingen te maken over de plannen en ambities van Vitens voor 2013 en verder. Omgekeerd gaf de directie aan dat de OR zelf ook kwaliteit moet leveren. Vastgesteld is in ieder geval dat er een boel onderwerpen zijn waar de OR een rol in moet krijgen. De resultaten van het gesprek zijn input voor het actieplan van de OR. Een delegatie van de OR heeft de bijeenkomst van alle managers van Vitens bijgewoond.

RELATIE MET DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Belangrijk voor de OR is een goede relatie met de Raad van Commissarissen (RvC). Normaal gesproken wordt ten minste één keer per jaar op initiatief van de OR een zogenaamde Radenbijeenkomst gehouden waarbij COR, RvC en Directie om de tafel gaan en spreken over actuele thema's. Deze is doorgeschoven naar het voorjaar van 2013. Wel was er natuurlijk regelmatig overleg tussen het dagelijks bestuur van de OR en de op voordracht van de medezeggenschap benoemde commissaris, mevrouw drs. M. Poulussen.

7.5 SAMENSTELLING

7.5.1 RAAD VAN COMMISSARISSEN

De heer ir. A. van der Velden, voorzitter
(72, Nederlands)
- Voormalig Executive director Corus Group plc.
Nevenfuncties: geen
Datum benoeming: vanaf mei 2002 tot juni 2012, herbenoemd tot AvA voorjaar 2013

Mevrouw drs. M.L. van Kleef, (60, Nederlands)
- Algemeen Directeur Raad voor de Kinderbescherming
Nevenfuncties: Voorzitter RvC van Stichting Sociale Huisvesting Utrecht
Datum benoeming: vanaf december 2006 tot juni 2013

De heer ir. Th.A. de Man, (65, Nederlands)
- Heineken, Non- Executive Director / Special Representative of CEO for Africa projects
- Member of the Supervisory Board of Nigerian Breweries Plc and Consolidated Breweries Plc (both companies are based in Nigeria)

Nevenfuncties:
- Voorzitter van de -VNO/NCW- Commissie Internationale Samenwerking
- Voorzitter BIAC Development Task Force
- Lid Raad van Toezicht Rutgers WPF stichting
- Lid Raad van Toezicht. NABC. (Netherlands Africa Business Council)

Datum benoeming: vanaf juni 2010 tot juni 2014

Mevrouw ir. T. Menssen MBA (45, Nederlands)
- Lid Raad van Bestuur Koninklijke BAM Groep nv

Nevenfuncties:
- Lid Raad van Toezicht Maritiem Museum
- Lid Raad van Toezicht Stichting Rotterdams Philharmonisch Orkest
- Lid Raad van Commissarissen PostNL

Datum benoeming: vanaf juni 2010 tot juni 2014

Mevrouw Drs. M.C.J. Poulussen MSM (51, Nederlands)
- Directeur HRM Eneco

Nevenfuncties: geen
Datum benoeming: vanaf juni 2010 tot juni 2014

7.5.2 COMMISSIES RAAD VAN COMMISSARISSEN

Auditcommissie
Mevrouw ir. T. Menssen MBA (voorzitter)
De heer ir. A. van der Velden

Remuneratie- en benoemingscommissie
Mevrouw drs. M.C.J. Poulussen MSM (voorzitter)
Mevrouw drs. M.L. van Kleef

Projectencommissie
De heer ir. Th.A. de Man (voorzitter)
De heer ir. A. van der Velden

7.5.3 COMMISSIE VAN AANDEELHOUDERS

Mevrouw J.A. de Vries, voorzitter
(namens de provincie Friesland)
Mevrouw I.A. Bakker, vice voorzitter
(namens de provincie Overijssel)
De heer G. Piek
(namens overige aandeelhouders Overijssel)
De heer J. Markink
(namens de provincie Gelderland)
De heer C.J.G. Luesink
(namens overige aandeelhouders Gelderland)
De heer R.E. de Vries (namens de provincie Utrecht)
Mevrouw M. de Rijk (namens de gemeente Utrecht)
Mevrouw T. Cnossen
(namens overige aandeelhouders Utrecht)
De heer B. Scholten (namens de gemeente Almere)

7.5.4 DIRECTIE

Mevrouw L.C.A. Declercq MSc – voorzitter
Nevenfunctie: lid Raad van Toezicht Catharina Ziekenhuis Eindhoven

De heer drs. W.H.J. Odding – lid
Nevenfuncties:
- Lid RvC Aquario
- Bestuurslid Nederlands Watermuseum Arnhem
- Penningmeester Stichting Sportaccommodaties Ermelo
- Lid Auditcommissie en lid Raad van Toezicht Wetsus

De heer ing. G. van Beek MBA – secretaris van de vennootschap

7.5.5 ONDERNEMINGSRAAD VITENS
Vanaf 2 april 2012

A. van den Toren
H.J. Lammers BSc
J.P. Smiesing
A. Hendrikse
S.M. Meerdink
G.F. Kuttschreutter
I. Jansen
R. Tas
J.A.H. van Dam
Ing. A. Kok – vicevoorzitter
J.M. Teunisse – voorzitter
C. Heikoop
W. van den Born
R. Roelofsen
E. Stelling

Drs. T.J. van Diepen heeft de heer J.A.H. van Dam vervangen. G. van Stavel heeft de heer R. Tas vervangen

CENTRALE ONDERNEMINGSRAAD VITENS
Tot 2 april 2012

J.A.H. van Dam
Ir. J.H.A. Driessen MGM - vicevoorzitter
J.M. Galama
F.M. Hulsteijn
L. Beekman
A.F. Kok-van Dongeren
L. Rorije
J.M. Teunisse - voorzitter
E. Stelling
J.J. Velgersdijk
G.L. Bakker

7.6 AFBAKENING JAARVERSLAG

Dit geïntegreerde jaarverslag gaat in op onze visie, strategie en beleid met betrekking tot onze presentaties als bedrijf en onze duurzame ontwikkeling. Het rapporteert onze activiteiten daarover in 2012 (01/01/2012 – 31/12/2012). Dit jaarverslag is goedgekeurd door de Directie en Raad van Commissarissen. Vitens N.V. volgt bij het opstellen van het verslag de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI). Net zoals in het jaarverslag 2011 hebben we het toepassingsniveau B bereikt.

REIKWIJDTE
Het Jaarverslag 2012 omvat de data en informatie van alle deelnemingen van Vitens N.V. Wanneer hiervan wordt afgeweken, is dit aangegeven in de tekst. Een lijst van onze locaties en deelnemingen is te vinden op onze website: www.vitens.nl. Er zijn in 2012 geen overnames gedaan of bedrijfsonderdelen afgestoten. Eerdere rapportage over duurzaamheidsgegevens vond plaats in 2007, 2008, 2009, 2010 en 2011.

SELECTIE VAN ONDERWERPEN
De in het jaarverslag 2012 opgenomen onderwerpen zijn geselecteerd op basis van de GRI-richtlijnen, onze managementsystemen en op basis van relevantie voor Vitens en zijn stakeholders. De data hebben betrekking op de prestaties van Vitens zelf en niet op die van onze klanten en ketenpartners. In dit geïntegreerde verslag hebben we, waar mogelijk, data uitgedrukt in financiële en non-financiële gegevens.

DATAVERZAMELING
De voor Vitens belangrijke gegevens voor indicatoren (kwantitatief) en initiatieven (kwalitatief) zijn opgevraagd bij de verantwoordelijke afdelingen, regio's en stafafdelingen. Na een beoordeling zijn deze intern gecontroleerd en gevalideerd voor het gehele bedrijf. Bij de verzameling van basisgegevens is zo veel mogelijk aangesloten bij reguliere periodieke rapportages. Indien hiervan is afgeweken, is dit aangegeven in de tekst.

COLOFON

Wij zijn altijd zeer benieuwd naar reacties of feedback op onze activiteiten. Als u vragen of feedback over dit verslag heeft, ontvangen wij deze graag via communicatie@vitens.nl.

Uitgave Vitens N.V.
Postbus 1205
8001 BE Zwolle
www.vitens.nl

Concept & realisatie
MENG Custom Content
www.meng.nl

Ontwerp
Smel Design & Strategy
www.smel.net

Hoe presteerde Vitens in 2012?

Bekijk de financiële resultaten.

Vitens

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

INHOUD

1.	Toelichting op de resultaten 2012	3
2.	Geconsolideerde resultaten	4
3.	Geconsolideerde jaarrekening	6
4.	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	7
5.	Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	8
6.	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	9
7.	Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen	10
8.	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	11
9.	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
10.	Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	18
11.	Toelichting op de geconsolideerde balans	19
12.	Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	30
13.	Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht	35
14.	Overige toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	36
15.	Vennootschappelijke jaarrekening	42
16.	Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	43
17.	Overige gegevens	45
18.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	46
19.	Overzicht uitstaande aandelen	47

1. TOELICHTING OP DE RESULTATEN 2012

Vitens N.V. heeft als publieke onderneming een bijdrage te leveren aan het verlagen van de maatschappelijke kosten. Onze unieke positie als drinkwaterbedrijf met een natuurlijk monopolie brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Teneinde ook op lange termijn de continuïteit van de onderneming te garanderen en te voldoen aan de wensen en eisen van de stakeholders heeft er in 2012 een aanpassing van het financieel beleid plaatsgevonden, waarbij de solvabiliteits-doelstelling (op basis van garantievermogen[1]) is verhoogd van 25 naar 30%. Hiermee beoogt Vitens o.a. een blijvende toegang tot de geld- en kapitaalmarkt tegen voor Vitens N.V. acceptabele condities.

Daarnaast zal er blijvend sprake zijn van een continu streven naar efficiency en effectiviteit. Dit wordt versterkt door de huidige financiële crisis en druk vanuit overheden om bezuinigingen te realiseren. Vitens N.V. zal de komende jaren haar processen verder optimaliseren en klantgericht en efficiënt inrichten teneinde de drinkwatertarieven laag te houden.

In het jaarplan 2013-2015 is dan ook de ambitie uitgesproken om de drinkwatertarieven voor 2014 en 2015 niet te verhogen onder voorwaarde dat aan de continuïteitsdoelstelling[2]) wordt voldaan.

In mei 2011 is het Bestuursakkoord Water (BAW) gesloten tussen het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (VEWIN). Door doelgerichter en efficiënter te werken kan structureel bespaard worden. In het Bestuursakkoord Water is afgesproken dat een doelmatigheidswinst nagestreefd wordt die oploopt tot jaarlijks € 750 miljoen in 2020, waarvan € 70 miljoen voor rekening komt van de drinkwaterbedrijven. In 2013 wordt hierover gerapporteerd naar aanleiding van de benchmark over 2012 (verplicht onderdeel van de drinkwaterwet) en zal een verbeterplan worden opgesteld.

Per 1 juli 2011 is de Drinkwaterwet in werking getreden. Belangrijke financiële aspecten zijn tariefbeheersing en solvabiliteit. In de Drinkwaterwet wordt een maximum gesteld aan de vermogenskosten die in rekening mogen worden gebracht door de drinkwaterbedrijven aan de klant (tariefbeheersing) en het maximaal toegestane aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen (solvabiliteit). De minister stelt tweejaarlijks voor 1 november beide financiële aspecten vast voor de daarop volgende twee kalenderjaren. Voor 2012 en 2013 is de gewogen gemiddelde kostenvoet vastgesteld op 6% en een maximale toegestane solvabiliteit van 70%. Vitens N.V. voldoet ultimo 2012 aan beide financiële aspecten. In 2012 is door Vitens N.V. formeel verantwoording afgelegd over de toegestane vermogenskosten over boekjaar 2011 en tariefsopbouw 2012 aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Met ingang van 1 januari 2012 is de grondwaterbelasting (19,63 cent/m^3) afgeschaft. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan de afnemers van drinkwater. De tarieven voor de grootzakelijke klanten zijn vanaf 1 januari met 20 cent/m^3 verlaagd.

Voor de particuliere klant is het variabel tarief met 24,5 cent/m^3 verlaagd, waarbij gelijktijdig het capaciteittarief met € 5,- per jaar is verhoogd.

Eind 2012 is geconstateerd dat van de € 70 miljoen aan lagere grondwaterbelasting ca. € 2 miljoen niet is doorgegeven aan de afnemers. Dit betreft ca. 0,5 cent/m^3 (effect op gemiddelde jaarklant: 50 eurocent per jaar). Vitens N.V. heeft besloten de drinkwatertarieven in 2013 niet met inflatie te verhogen en gelijk te houden aan 2012, hiermee is tevens het restant van de in 2012 nog niet volledig teruggegeven grondwaterbelasting aan haar afnemers doorgegeven.

Over 2012 is voor een bedrag van € 112,9 miljoen (2011: € 112,5 miljoen) aan investeringen, exclusief bijdragen derden, gerealiseerd. Belangrijke projecten die in 2012 zijn afgerond zijn de nieuwbouw van productielocaties Tull en 't Waal, Aquaterp, La Cabine (Arnhem) en de renovatie van de locatie Amersfoortse Berg. Belangrijke doorlopende investeringsprojecten in 2013 zijn o.a. duurzame inzet methaan Spannenburg, projecten BEEL (Beoordeling Externe Effecten Leidingen), nieuwbouw productielocaties Vechterweerd, Manderveen en Holten.

---

1 Garantievermogen: eigen vermogen + achtergestelde geldleningen.

2 Continuïteit: Vitens N.V. streeft naar een bedrijfsresultaat dat toereikend is om rente en dividend te vergoeden aan de vermogenverschaffers. Daarnaast wil Vitens N.V. een 'buffer' hebben (solvabiliteit) ten behoeve van onverwachte omstandigheden. De omvang van deze buffer is geformuleerd als: "een eigen vermogen minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal en een garantievermogen (eigen vermogen + achtergestelde leningen) minimaal gelijk aan 30% van het balanstotaal".

Als gevolg van het hoge investeringsniveau van Vitens N.V., alsmede herfinanciering van aflopende lening overeenkomsten, is de komende jaren sprake van een blijvend hoge financieringsbehoefte. Een belangrijk deel hiervan zal moeten worden ingevuld met het aantrekken van vreemd vermogen. In het huidige economisch klimaat is het aantrekken van nieuwe financieringen niet langer een vanzelfsprekendheid. Niet alleen de opslagen die banken verlangen zijn hoger en leningen met lange looptijden worden in veel mindere mate verstrekt maar ook de continuïteit van bankinstellingen is niet langer een vanzelfsprekendheid. Voor Vitens N.V. is het van belang om de marktontwikkelingen nauwlettend te volgen en de consequenties hiervan naar de eigen onderneming te vertalen. Belangrijke aandachtsgebieden daarbij zijn het beschikbaarheids-, liquiditeits- en tegenpartijrisico en kijken naar alternatieve manieren van financiering.

In 2012 heeft Vitens N.V. voor € 50,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken en is een bedrag van € 69,5 miljoen op bestaande leningen afgelost.

In het afgelopen jaar is verder gewerkt aan verbetering van de omzetverantwoording en de aansluiting van de balansposten die betrekking hebben op de vooruit gefactureerde omzet bij Vitens N.V. De omzet is gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water. Vitens N.V. hanteert een systematiek van omzetbepaling waarbij het werkelijk gemeten verbruik wordt toegerekend aan maanden/jaren. Dit heeft als consequentie dat per jaareinde circa 40% van de omzet over het betreffende boekjaar daadwerkelijk is gefactureerd in overeenstemming met de feitelijke meterstanden en circa 60% op basis van simulatie van verbruik. In de vergelijkende cijfers van 2011 is als gevolg van genoemde verbeteringen een correctie van € 4,3 miljoen doorgevoerd als gevolg van een te hoog opgenomen saldo ‘Nog te factureren omzet’ tijdens de migratie van Hydron naar Vitens N.V. Deze correctie heeft betrekking op een tweetal balansposten, te weten ‘handelsschulden en overige te betalen posten’ en ‘algemene reserve’ als onderdeel van het eigen vermogen. Dit betreft een materiele fout over voorgaande jaren (2006-2008) en is als gevolg daarvan verwerkt in de openingsbalans van 2011. De solvabiliteit daalt als gevolg hiervan met 0,2%.

2. GECONSOLIDEERDE RESULTATEN

OMZET

Het waterverbruik over 2012 van huishoudens en bedrijven (329,8 miljoen m³) is nagenoeg gelijk aan 2011 (329,2 miljoen m³). Het gemiddelde verbruik per aansluiting blijft stabiel. De netto-omzet is € 65,2 miljoen lager uitgekomen op € 351,8 miljoen (2011 € 417,0 miljoen), dit wordt veroorzaakt door de afschaffing van de grondwaterbelasting met ingang van 1 januari 2012 waarvoor de tarieven zijn aangepast.

De afgifte aan het net over 2012 is uitgekomen op het niveau van 346,7 miljoen m³ (2011: 347,5 miljoen m³). Het ‘Niet In Rekening Gebracht’ percentage (NIRG) komt daarmee voorlopig uit op 4,9% en is gedaald ten opzichte van het NIRG percentage over 2011 (5,7%).

De overige opbrengsten zijn in 2012 met € 4,7 miljoen gedaald tot € 34,2 miljoen (2011: € 38,9 miljoen). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten incasso als gevolg van invoering nieuwe Wet Incasso Kosten (WIK) en het feit dat een aantal meelifters hun contract met Vitens N.V. hebben opgezegd.

BEDRIJFSKOSTEN

Het saldo van de bedrijfskosten is ten opzichte van 2011 gedaald met € 60,2 miljoen naar € 311,9 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Afschaffing van de grondwaterbelasting in 2012 (€ 65,9 miljoen).
- Stijging van de personeelskosten vooral doordat in 2012 een dotatie voor de reorganisatievoorzie ning heeft plaatsgevonden van € 0,6 miljoen terwijl in 2011 als gevolg van herziening van de bedrijfs plannen een vrijval is verantwoord (€ 4,2 miljoen).
- Lagere afschrijvingskosten in 2012 (€ 1,2 miljoen) door lagere reguliere afschrijvingen (€ 4,5 miljoen). In 2012 zijn voor € 9,2 miljoen aan bijzondere waardeverminderingen op dienstwoningen en kantoorpanden verantwoord onder de afschrijvingen door o.a. veranderende marktomstandigheden en herziening van het huisvestingsbeleid (2011: € 5,9 miljoen).

BEDRIJFSRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat over 2012 bedraagt € 74,1 miljoen (2011: € 83,8 miljoen).

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Het saldo financiële baten en lasten is in 2012 gedaald naar € 44,3 miljoen (2011: € 48,0 miljoen). Dit wordt veroorzaakt doordat Vitens N.V. in 2012 heeft geprofiteerd van lage kortetermijnrente en het feit dat in 2011 en 2012 minder nieuwe leningen zijn aangetrokken (2012: € 50 miljoen) dan de feitelijke aflossingen (2012: € 69,5 miljoen) mede als gevolg van aandelenverkoop aan de Provincie Friesland eind 2011. De renteniveaus zijn voor 78,1% (2011: 79,3%) van het vreemd vermogen gefixeerd voor meerdere jaren. Dit geeft stabiliteit in de rentekosten over de jaren en vermindert de invloed van schommelingen in de marktrente.

RESULTAAT TOE TE REKENEN AAN AANDEELHOUDERS

Het nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V. bedraagt in 2012 € 29,6 miljoen (2011: € 36,0 miljoen).

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen daalt in 2012 met € 12,2 miljoen naar een niveau van € 386,1 miljoen. De daling van het eigen vermogen wordt veroorzaakt door vermindering van de afdekkingsreserve als gevolg van een verdere daling van de waarde van derivaten (€ 26,2 miljoen), toevoeging van het resultaat 2012 (€ 29,6 miljoen) en het in 2012 uitgekeerd dividend over boekjaar 2011 (€ 15,5 miljoen).

De afdekkingsreserve voor ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van financiële instrumenten als gevolg van toepassing van 'cash flow hedge accounting' daalt in 2012 met € 26,2 miljoen naar een negatieve waarde van € 85,9 miljoen (2011: € 59,7 miljoen).

De solvabiliteit komt daarmee per 31 december 2012 uit op 22,9% (2011: 23,7%).

Na vaststelling van het voorstel voor winstbestemming zal over 2012 € 14,7 miljoen worden toegevoegd aan de reserves en een gewoon dividend van € 14,9 miljoen worden uitgekeerd, na behandeling van het dividendbesluit in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

KASSTROOM/FINANCIERING

De kasstroom uit operationele activiteiten € 134,5 miljoen (2011: € 145,9 miljoen) is evenals in 2011 toereikend om de investeringsactiviteiten van € 105,4 miljoen (2011: € 99,3 miljoen) te financieren. Dit heeft er in 2011 en 2012 toe geleid dat er is afgelost op de langlopende leningen. In 2012 is voor € 50,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken (2011: nihil) en voor € 69,5 miljoen op bestaande leningen afgelost (2011: € 71,9 miljoen).

De netto investeringen bedragen in 2012 € 106,2 miljoen (2011: € 103,3 miljoen). Voor 2013 is de verwachting dat het investeringsniveau op een gering hoger niveau zal uitkomen (circa € 113 miljoen), wat een verhoogde financieringsbehoefte tot gevolg zal hebben.

TARIEVEN EN HARMONISATIE

Per 1 januari 2012 is de kostprijsverhogende grondwaterbelasting (circa € 65 miljoen) afgeschaft. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan de afnemers van drinkwater. De tarieven voor de grootzakelijke klanten zijn vanaf 1 januari met 20 cent/m^3 verlaagd. Voor de particuliere klant is het variabel tarief met 24,5 cent/m^3 verlaagd, waarbij gelijktijdig het capaciteit tarief met € 5,= per jaar is verhoogd.

Vitens zal de komende jaren het gemiddelde drinkwatertarief voor haar klanten gelijk houden, waarbij het aandeel van het capaciteit tarief geleidelijk zal toenemen. Hiermee zullen de tarieven beter aansluiten bij de kostprijs van het product water.

In 2012 is de harmonisatie van de tarieven voor grootverbruik verder doorgevoerd. Uiterlijk in 2015 zal sprake zijn van een volledige harmonisatie van alle tarieven in het voorzieningsgebied.

3. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december

	ACTIVA				herzien
	In miljoenen euro's		**31-12-12**		31-12-11
	Vaste activa				
[3]	Materiële vaste activa	1.638,0		1.628,4	
[4]	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	8,2		8,4	
[5]	Overige financiële activa	0,6		0,6	
			1.646,8		1.637,4
	Vlottende activa				
[6]	Voorraden	5,0		4,6	
[7]	Handels- en overige vorderingen	30,8		38,4	
			35,8		43,0
	Totaal activa		**1.682,6**		**1.680,4**

	PASSIVA				
	In miljoenen euro's		**31-12-12**		31-12-11
[8]	**Eigen vermogen**				
	Aandelenkapitaal	5,7		5,7	
	Agioreserve	147,2		147,2	
	Herwaarderingsreserve	0,4		1,9	
	Afdekkingsreserve	-85,9		-59,7	
	Overige reserves	289,1		267,2	
	Resultaat boekjaar	29,6		36,0	
	Totaal eigen vermogen		386,1		398,3
	VERPLICHTINGEN				
	Langlopende verplichtingen				
[9]	Egalisatierekening bijdragen van derden	27,4		18,4	
[10]	Achtergestelde geldleningen	100,6		113,1	
[11]	Langlopende geldleningen	852,6		850,2	
[12]	Derivaten	85,9		59,7	
[13]	Voorzieningen personeelsbeloningen	10,4		12,8	
[14]	Overige voorzieningen	8,2		8,3	
			1.085,1		1.062,5
[15]	**Kortlopende verplichtingen**				
	Handelsschulden en overige te betalen posten	137,5		148,0	
	Belastingverplichtingen	9,8		14,6	
	Rentedragende verplichtingen	31,2		25,3	
	Korte termijn personeelsbeloningen	21,1		22,1	
	Overlopende passiva	11,8		9,6	
			211,4		219,6
	Totaal passiva		**1.682,6**		**1.680,4**

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op pagina 19 en verder.

4. GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

	In miljoenen euro's		**2012**		2011
[17]	Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten	351,8		417,0	
[18]	Overige opbrengsten	34,2		38,9	
	Totaal bedrijfsopbrengsten uit doorlopende bedrijfsactiviteiten		**386,0**		**455,9**
	BEDRIJFSKOSTEN				
[19]	Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel	36,2		38,2	
	Grondwaterbelastingen- en heffingen	4,8		70,7	
[20]	Overige kosten	94,2		90,9	
[21]	Personeelskosten	78,9		73,3	
[22]	Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	97,8		99,0	
	Totaal bedrijfskosten		**311,9**		**372,1**
	BEDRIJFSRESULTAAT		**74,1**		**83,8**
[23]	Financiële baten	-		0,7	
[24]	Financiële lasten	-44,3		-48,7	
[25]	Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-0,2		0,2	
			-44,5		-47,8
	RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		**29,6**		**36,0**
	Belastingen		-		-
	RESULTAAT NA BELASTINGEN		**29,6**		**36,0**
	Waarvan:				
	Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V.		29,6		36,0

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op pagina 30 en verder.

5. GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Geconsolideerd resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	29,6	36,0
Mutatie in effectief dekkende renteswaps	-26,2	-31,1
Totaal gerealiseerde resultaten	**3,4**	**4,9**
Herwaardering van kantoorgebouwen	-	-0,8
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	**-**	**-0,8**
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	**3,4**	**4,1**
Waarvan:		
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V.	3,4	4,1

6. GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

[28]

In miljoenen euro's		**2012**		2011
Resultaat na belastingen		29,6		36,0
Aanpassingen voor:				
Financiële baten en lasten	44,3		48,0	
Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	96,4		97,6	
Amortisatie egalisatierekening bijdragen van derden	-0,7		-0,4	
Overige mutaties voorzieningen	2,9		-2,1	
Overige mutaties financiële vaste activa	0,2		-0,3	
		143,1		142,8
Veranderingen in werkkapitaal:				
Handelsvorderingen en overlopende activa	7,6		1,4	
Voorraden	-0,4		0,3	
Handelsschulden en overlopende passiva	-4,0		9,3	
		3,2		11,0
Ontvangsten egalisatierekening bijdragen van derden		9,7		9,8
Onttrekkingen voorzieningen		-5,6		-2,9
Kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten		**180,0**		**196,7**
Ontvangen rente	-		0,7	
Betaalde rente	-45,5		-51,5	
		-45,5		-50,8
Kasstroom uit operationele activiteiten		**134,5**		**145,9**
Ontvangen aflossingen op leningen	-		0,3	
Investeringen in materiële vaste activa	-105,5		-102,9	
Desinvesteringen	0,1		3,3	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-105,4**		**-99,3**
Opgenomen langlopende geldleningen	50,0		-	
Aflossingen langlopende geldleningen	-57,0		-59,3	
Aflossingen achtergestelde geldleningen	-12,5		-12,6	
Uitgifte aandelen	-		52,9	
Betaald dividend	-15,5		-13,4	
Mutatie rentedragende verplichtingen	5,9		-14,2	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-29,1**		**-46,6**
Nettokasstroom		-		-
Mutatie liquide middelen	-		-	
Mutatie in geldmiddelen		**-**		**-**

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op pagina 35 en verder.

7. GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT EIGEN VERMOGEN

In miljoenen euro's	Aandelenkapitaal	Agioreserve gewoon kapitaal	Herwaarderings-reserve [2]	Afdekkings-reserve [1]	Overige reserves [1]	Resultaat boekjaar	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeel-houders van Vitens N.V.
Per 1 januari 2011	**5,5**	**132,8**	**3,6**	**-28,6**	**218,8**	**26,9**	**359,0**
Correctie voorgaande jaren [4]	-	-	-	-	4,3-	-	4,3-
Nieuwe stand per 1 januari 2011	**5,5**	**132,8**	**3,6**	**28,6-**	**214,5**	**26,9**	**354,7**
Resultaat boekjaar 2011	-	-	-	-	-	36,0	36,0
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2011	-	-	-0,8	-31,1	-	-	-31,9
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2011	-	-	-0,8	-31,1	-	36,0	4,1
Bestemming resultaat 2010	-	-	-	-	26,9	-26,9	-
Vrijval herwaarderingsreserve	-	-	-0,9	-	0,9	-	-
Uitgifte aandelen [3]	0,2	14,4	-	-	38,3	-	52,9
Dividenduitkering gewone aandelen	-	-	-	-	-13,4	-	-13,4
Per 31 december 2011	**5,7**	**147,2**	**1,9**	**59,7-**	**267,2**	**36,0**	**398,3**
Resultaat boekjaar 2012	-	-	-	-	-	29,6	29,6
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2012	-	-	-	-26,2	-	-	-26,2
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2012	-	-	-	-26,2	-	29,6	3,4
Bestemming resultaat 2011	-	-	-	-	36,0	-36,0	-
Vrijval herwaarderingsreserve	-	-	-1,5	-	1,5	-	-
Dividenduitkering gewone aandelen	-	-	-	-	-15,5	-	-15,5
Per 31 december 2012	**5,7**	**147,2**	**0,4**	**-85,9**	**289,1**	**29,6**	**386,1**

1. Het saldo van de overig reserves en de negatieve afdekkingsreserve zijn vrij uitkeerbaar.

2. De herwaarderingsreserve heeft betrekking op de herwaardering van het kantoorgebouw in Leeuwarden en de herwaardering van dienstwoningen. In 2011 zijn de kantoorgebouwen van Vitens N.V. getaxeerd en is de herwaardering van het kantoor in Leeuwarden teruggenomen als gevolg van een lagere getaxeerde verkoopwaarde. De herwaarderingsreserve bedraagt ultimo 2012 € 0,4 miljoen (2011: € 1,9 miljoen) en heeft betrekking op de herwaardering van dienstwoningen.

3. In 2011 zijn 754.843 aandelen uitgegeven. Hiervan had Vitens N.V. 547.497 aandelen in portefeuille en zijn 208.346 nieuwe aandelen uitgegeven.

4. In de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, pagina 7 van dit verslag, wordt een nadere toelichting gegeven op de post 'correctie voorgaande jaren'.

8. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

ALGEMEEN

Vitens N.V. is een naamloze vennootschap die statutair gevestigd is in Utrecht en waarvan de aandelen worden gehouden door gemeenten en provincies in haar verzorgingsgebied. De belangrijkste activiteiten van Vitens N.V. zijn het oppompen van grondwater, het zuiveringsproces hiervan en de distributie van reinwater.

Deze jaarrekening 2012 is op 19 april 2013 ondertekend door de Directie en door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen zal de jaarrekening ter vaststelling voorleggen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 16 mei 2013.

IFRS

De jaarrekening van Vitens N.V. is opgesteld op basis van de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard door de Europese Unie (EU). IFRS omvat zowel de IFRS-standaarden als de International Accounting Standards die door de International Accounting Standards Board (IASB) zijn uitgebracht, en de interpretaties van IFRS- en IAS-standaarden, uitgebracht door het International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), respectievelijk het Standing Interpretations Committee (SIC).

De belangrijkste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening worden hierna beschreven. Het historische kostenprincipe wordt gehanteerd. In afwijking hiervan geldt dat bepaalde activa en verplichtingen, met name dienstwoningen, kantoorgebouwen en derivaten, tegen reële waarde worden gewaardeerd. Tenzij anders vermeld, zijn deze waarderingsgrondslagen consistent toegepast voor alle boekjaren die in deze jaarrekening zijn opgenomen. De jaarrekening is gepresenteerd in miljoenen euro's (functionele valuta) en afgerond naar het dichtsbijzijnde getal.

VERGELIJKBAARHEID GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

Met ingang van 1 januari 2012 is de grondwaterbelasting (19,63 cent/m^3) afgeschaft en zijn de grondwaterbelastingen en -heffingen voor Vitens N.V. gedaald. Het voordeel van de afschaffing is doorgegeven aan de afnemers van drinkwater. Hierdoor is ook de netto-omzet in 2012 gedaald t.o.v. 2011.

CORRECTIE VOORGAANDE JAREN

Gedurende het boekjaar is vast komen te staan dat de reservering 'nog te factureren omzet' in de jaren 2008 en 2009 niet correct is verantwoord. Dit betreft een totaalbedrag van € 4,3 miljoen. Vitens N.V. heeft dit als materiële fout verantwoord als neerwaartse correctie op het eigen vermogen per 1 januari 2011, conform IAS 8.42. Vitens N.V. beschouwt de fout niet als zodanig dat de jaarrekening in het geven van het wettelijk vereiste inzicht in ernstige mate tekort is geschoten en als zodanig beschouwt zij de fout niet als fundamenteel. Om die reden en de omstandigheid dat de oorsprong van de fout ligt in 2008 en 2009 heeft Vitens N.V. het niet nodig geacht een derde balans te presenteren conform IAS 1.39. De correctie is verwerkt door een aanpassing van € 4,3 miljoen te verantwoorden in de balansposten: 'overige reserves' als onderdeel van het eigen vermogen en 'handelsschulden en overige te betalen posten'. Het foutenherstel heeft geen effect gehad op het resultaat 2011 en 2012, het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over 2011 en 2012 en het kasstroomoverzicht over 2011 en 2012.

NIEUWE EN/OF GEWIJZIGDE IFRS-STANDAARDEN

De International Accounting Standards Board (IASB) en de International Financial Reporting Committee (IFRIC) hebben in 2010/2011 nieuwe en/of gewijzigde standaarden en interpretaties uitgebracht, die vanaf boekjaar 2010 e.v. van toepassing zijn voor Vitens N.V. Hieronder worden de wijzigingen nader uiteengezet:

Effect van nieuwe boekhoudstandaarden

De volgende standaarden en interpretaties zijn effectief per 1 januari 2012:

- IFRS 1 Eerste toepassing van International Financial Reporting Standards - Beperkte vrijstelling van vergelijkende IFRS 7 toelichtingen voor eerste toepassers, van kracht per 1 juli 2010.
- IFRS 7 Informatieverschaffing over overdracht van financiële activa (herzien), van kracht per 1 januari 2011.
- Aanpassingen op IAS 1 Presentatie van elementen van niet-gerealiseerde resultaten, van kracht per 1 juni 2012.
- IAS 24 Informatieverschaffing over verbonden partijen, van kracht per 1 januari 2011.
- IAS 32 Financiële instrumenten: presentatie - Classificatie van claimemissies, van kracht per 1 februari 2010.
- IFRIC 14 - Vooruitbetalingen op minimaal vereiste dekkingsgraden, van kracht per 1 januari 2011.

- IFRIC 19 Ruil van financiële verplichtingen voor eigen vermogensinstrumenten, van kracht per 1 juli 2010.
- Verbeteringen van de IFRSs (gepubliceerd mei 2010), van kracht per 1 januari 2011.

Bovenstaande standaarden en interpretaties hebben geen materiële invloed op de jaarrekening van Vitens N.V. Vitens N.V. heeft niet gekozen voor een vervroegde invoering van nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en nieuwe interpretaties waarvan toepassing verplicht is voor boekjaren die beginnen na 1 januari 2010 of latere jaren.

De volgende standaarden en interpretaties zijn uitgegeven maar nog niet van kracht voor de jaarrekening 2012:
- Aanpassingen op IFRS 7, Informatieverschaffing Financiële Instrumenten, van kracht per 1 januari 2013.
- IFRS 9 Financiële instrumenten, van kracht per 1 januari 2015.
- IFRS 10 Geconsolideerde jaarrekening, van kracht per 1 januari 2014.
- IFRS 11 Gemeenschappelijke regelingen, van kracht per 1 januari 2014.
- IFRS 12 Bekendmaking van belangen in andere entiteiten, van kracht per 1 januari 2014.
- IFRS 13 Waardering tegen reële waarde, van kracht per 1 januari 2013.
- IAS 12 Latente belastingen - herstel van onderliggende activa, van kracht per 1 januari 2013.
- IAS 19 Employee benefits, van kracht per 1 januari 2013.
- IAS 27 Enkelvoudige jaarrekening, van kracht per 1 januari 2014.
- IAS 28 Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, van kracht per 1 januari 2014.
- Aanpassingen op IAS 32 Presentatie van saldering van financiële activa en financiële verplichtingen, van kracht per 1 januari 2014.
- IFRIC 20, Afgravingskosten tijdens de productiefase van een dagbouwmijn.
- Verbeteringen van de IFRSs (gepubliceerd mei 2012), van kracht per 1 januari 2013.

Bovenstaande standaarden en interpretaties hebben naar verwachting geen materieel effect op de jaarrekening 2013.

GRONDSLAGEN VOOR DE CONSOLIDATIE

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen de financiële gegevens van Vitens N.V. en haar groepsmaatschappijen, waarin Vitens N.V. direct of indirect een beslissende invloed uitoefent voor wat betreft het zakelijke en financiële beleid. De activa, passiva en de resultaten van deze groepsmaatschappijen worden volledig in de consolidatie opgenomen. In het geval dat het belang in de geconsolideerde vennootschap minder dan 100% bedraagt, wordt een aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat opgenomen. De resultaten van de groepsmaatschappijen die in de loop van het boekjaar zijn verworven of afgestoten, worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de datum van toetreding tot de groep respectievelijk tot de datum van afstoting.
De grondslagen voor de balans en resultaatbepaling, alsmede het boekjaar, van de groepsmaatschaatschappijen zijn overeenkomstig aan die van Vitens N.V.
Belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden niet in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd.

9. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De post materiële vaste activa is onderverdeeld in de volgende categorieen:
- Bedrijfsgebouwen en terreinen.
- Kantoorgebouwen.
- Dienstwoningen.
- Machines en installaties.
- Leidingen.
- Aansluitleidingen.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen.
- Werken in uitvoering.

Bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties, leidingen, aansluitleidingen en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen of verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Als eerste waardering bij toepassingen van IFRS (2006) heeft waardering tegen reële waarde plaatsgevonden. Deze reële waarde wordt verondersteld als ‘deemed cost’ waarbij afschrijvingen jaarlijks in mindering worden gebracht. Kantoorgebouwen worden gewaardeerd volgens de reële waardemethode in overeenstemming met IAS 16.31. Correcties voor een lagere reële waarde van de kantoorgebouwen

worden in eerste instantie in mindering gebracht op een positieve herwaarderingsreserve en het meerdere wordt rechtstreeks ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord. Aanpassingen naar een hogere waardering van de kantoorgebouwen worden voorzover zij een aanpassing zijn op in eerdere jaren verantwoorde afwaarderingen ten gunste van de winst- en verliesrekening verantwoord; de resterende aanpassing van de herwaardering wordt verantwoord in een herwaarderingsreserve. Taxaties van kantoorgebouwen vinden plaats één keer per vier jaar. Indien significante wijzigingen optreden kan tussentijdse bijstelling plaatsvinden. Dienstwoningen betreffen woningen die staan op waterwingebieden van Vitens N.V. en worden verhuurd tegen marktconforme huurprijzen aan (ex-)Vitens werknemers. Vitens N.V. merkt deze woningen aan als vastgoedbelegging in overeenstemming met IAS 40, waarbij waardering plaatsvindt tegen reële waarde en mutaties in de reële waarde in de winst- en verliesrekening worden verantwoord. De reële waarde wordt onder andere afgeleid van de WOZ-waarde. Voor de ongerealiseerde waardewijzigingen wordt een herwaarderingsreserve gevormd.Investeringen gedurende het boekjaar worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs verminderd met eventueel verkregen subsidies en overige bijdragen. Onder aanschaffingsprijs wordt verstaan de verkrijgingsprijs, hetzij de vervaardigingsprijs, hetzij waardering op reële waarde in de situatie van overgenomen vennootschappen. De kostprijs van zelfvervaardigde activa bestaat uit directe kosten van vervaardiging en toeslagen voor indirecte productiekosten. Materiële vaste activa, met uitzondering van dienstwoningen, worden afgeschreven op basis van de lineaire methode over de verwachte gebruiksduur van de verschillende componenten waaruit het betrokken actief bestaat. De afschrijving start op moment van ingebruikname van de betreffende activa.

De gebruiksduren van de componenten waaruit de activacategorieën bestaan, zijn als volgt opgebouwd:
- Kantoorgebouwen 40 jaar.
- Productielocaties civieltechnisch 40 jaar, electrotechnisch en werktuigbouwkundig 15 jaar.
- Overige machines en installaties 15 jaar.
- Leidingen 50 jaar.
- Aansluitleidingen $33^{1/3}$ jaar.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen 3-5 jaar (waaronder ICT).
- Werken in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De verwachte gebruiksduur, de restwaarde en afschrijvingsmethoden worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. Winsten of verliezen bij afstoting worden bepaald aan de hand van de opbrengsten en de op moment van afstoting geldende boekwaarde.

Toerekening van rentekosten vindt plaats in overeenstemming met IAS 23 aan projecten in aanbouw. Rentekosten worden toegerekend aan projecten welke gestart zijn na 1 januari 2009 met een verwachte looptijd langer dan 12 maanden en een verwacht investeringsbedrag groter dan € 1 miljoen. Toerekening van de rentekosten vindt plaats op basis van de gewogen gemiddelde rente over de rentedragende schulden (2012: 4,15%; 2011: 4,34%).

Bijzondere waardeverminderingen
Indien omstandigheden hiertoe aanleiding geven wordt vastgesteld of sprake is van bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van deze activa. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. Het bedrag van de afwaardering wordt separaat zichtbaar ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Nadat een verlies wegens bijzondere waardevermindering is verwerkt, wordt de jaarlijkse afschrijving aangepast aan de herziene boekwaarde verminderd met de restwaarde. Indien het bedrag van de afwaardering groter is dan de boekwaarde van het actief, moet worden bezien of een voorziening moet worden gevormd. Terugneming van een bijzondere waardevermindering is mogelijk indien er gegronde indicaties zijn dat het eerder verantwoorde verlies niet meer bestaat of is verminderd.

In 2012 heeft het management aanwijzingen voor mogelijke bijzondere waardeverminderingen geïdentificeerd. Als gevolg hiervan heeft bijzondere waardevermindering plaatsgevonden op de kantoorgebouwen en dienstwoningen. Vitens N.V. is bezig met een strategische heroriëntatie van haar huisvesting en heeft enkele kantoorgebouwen en dienstwoningen laten taxeren en opnieuw gewaardeerd.

INVESTERINGEN IN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN EN JOINT VENTURES

Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waarop Vitens N.V., direct of indirect, invloed van betekenis uitoefent op het financiële en operationele beleid, maar geen beslissende zeggenschap over heeft. Over het algemeen is hier sprake van als Vitens N.V. tussen de 20% en 50% van de stemrechten kan uitoefenen. Joint ventures zijn overeenkomsten waarbij Vitens N.V., tezamen met een of meerdere partijen, activiteiten uitvoert waarbij alle partijen gezamenlijk de zeggenschap uitoefenen. Investeringen in geassocieerde deelnemingen waarop Vitens N.V. invloed van betekenis uitoefent en belangen in joint ventures worden gewaardeerd volgens de ‘equity methode’. De boekwaarde van de geassocieerde deelneming of de joint venture omvat de goodwill die bij de overname is betaald en het aandeel

van Vitens N.V. in de wijzigingen in het eigen vermogen van de geassocieerde deelneming, respectievelijk joint venture na het moment van overname.

OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA EN OVERIGE DEELNEMINGEN

De overige financiële activa betreffen verstrekte leningen en zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Geassocieerde deelnemingen worden bij verwerving gewaardeerd tegen kostprijs (zijnde de reële waarde) en vanaf dat moment worden waardemutaties van de geassocieerde deelnemingen direct opgenomen in de winst- en verliesrekening (vermogensmutatiemethode). Indien de reële waarde niet betrouwbaar kan worden vastgesteld blijft de vervolgwaardering tegen kostprijs.

DERIVATEN

Bij de gewone bedrijfsuitoefening wordt gebruik gemaakt van derivaten (financiële instrumenten) om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Rentederivaten worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde vanaf het moment dat het contract is afgesloten. De reële waarde is een resultante van de ontwikkelingen van de marktrente en de vastgestelde rente van het onderliggende derivaat. Vitens N.V. heeft in haar treasurystatuut opgenomen dat het renterisico niet groter mag zijn dan 25% van de totale vreemdvermogenpositie. Het renterisico is de som van de renteherzieningen (incl. rente-instrumenten) en hetgeen aan nieuwe financiering nodig is (schuldvernieuwing) in enig jaar. De afgesloten renteswaps worden aangemerkt als effectieve hedge. Deze renteswaps zijn afgesloten met als enig doel om het renterisico binnen de norm van 25% te houden zoals beschreven in het treasurystatuut. In het treasurystatuut wordt het renterisico als volgt gedefinieerd: Voor de beoordeling van de omvang van het risico wordt de jaarlijkse risicopositie (schuldvernieuwing en renteconversies) gedeeld door het totaal van de financiering aan het einde van het jaar waar dit risico betrekking op heeft (= relatief risico). De totale financiering wordt gevormd door het totaal van opgenomen leningen (exclusief achtergestelde leningen) vermeerderd met de jaarlijkse schuldvernieuwing en verminderd met eventuele vastrentende beleggingen en beschikbare liquiditeiten. Door toepassing van de genoemde instrumenten wordt een vaste cash outflow gerealiseerd. Vitens N.V. betaalt vast-rentend op de swap, terwijl de betaalde korte termijnrente op roll-over leningen wegvalt tegenover de ontvangst van de korte rente op de swap. Een hedge wordt geacht effectief te zijn indien, vanaf het begin en gedurende de looptijd van de hedge-relatie, verwacht wordt dat veranderingen van de cashflows van het gehedgde item vrijwel volledig worden afgedekt door veranderingen in de cashflows van het hedge-instrument. Is dit het geval dan worden de schommelingen in de reële waarde van de renteswaps ten gunste/ten laste van de afdekkingsreserve verantwoord (hedge accounting).

VOORRADEN

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs (of lagere realiseerbare waarde) onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een waardecorrectie in verband met mogelijke oninbaarheid. Saldering en presentatie van handelsvorderingen op en ontvangen voorschotten van verbruikers vindt plaats op basis van afrekengroepen: een groeperingsmethodiek van klanten op basis van in de tijd gespreide meteropnames ter bepaling van het te factureren waterverbruik. Vorderingen worden niet langer opgenomen als de gelden zijn ontvangen of dat oninbaarheid is vastgesteld.

LIQUIDE MIDDELEN

De post liquide middelen bestaat uit banktegoeden en contanten en wordt gewaardeerd tegen reële waarde, hetgeen overeenkomt met de nominale waarde. Schulden aan bankinstellingen worden verantwoord onder de rentedragende verplichtingen.

EGALISATIEREKENING BIJDRAGEN VAN DERDEN

De egalisatierekening bijdragen van derden wordt overeenkomstig IFRIC 18 met ingang van 2010 gewaardeerd tegen de van derden ontvangen bijdragen in aanleg van aansluitleidingen verminderd met amortisaties. De amortisatie van de egalisatierekening vindt plaats in $33^{1/3}$ jaar. De jaarlijkse amortisatie wordt verantwoord onder de overige opbrengsten.

RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN

De rentedragende verplichtingen zijn bij opname gewaardeerd tegen reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. De binnen een jaar vervallende aflossingsverplichtingen van de langlopende verplichtingen worden gepresenteerd onder de kortlopende verplichtingen.

VOORZIENINGEN PERSONEELSBELONINGEN

De post voorzieningen personeelsbeloningen omvat:

- De voorziening als gevolg van reorganisatie fusie 2002 is gevormd ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Belangrijke onderdelen betreffen de 56+ - regeling en boventalligheid.

- De voorziening als gevolg van reorganisatie fusie 2006 is gevormd naar aanleiding van de fusie tussen Vitens N.V., N.V. Hydron Flevoland, N.V. Hydron Midden-Nederland en Coöperatie Hydron U.A. Dit ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Het sociaal plan heeft een looptijd van drie jaar, waarna het collectief recht overgaat in een individueel recht. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%).
- Als gevolg van het integreren van de laboratorium activiteiten uit Utrecht in Leeuwarden is in 2008 een reorganisatievoorziening gevormd. Dit ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Het sociaal plan heeft een looptijd van drie jaar, waarna het collectief recht overgaat in een individueel recht. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%). Alle gevallen van boventalligheid hebben zich in 2008 voorgedaan.
- Als gevolg van de beslissing om Vitens N.V. procesgericht in te richten (kanteling van de organisatie) en het efficiënter inrichten van de onderliggende processen is in 2010 een reorganisatievoorziening gevormd. De voorziening is gevormd ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten, een reële benadering van de (gemiddelde) leeftijd en de te verwachten begeleidingsperiode. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%).
  De aard en het bedrag van ontslagvergoedingen als gevolg van een besluit van Vitens N.V. om de arbeidsrelatie met een werknemer te beëindigingen voor pensioneringsdatum of vanwege het besluit van een werknemer om op vrijwillige basis in te stemmen met beëindiging van de arbeidsrelatie zijn vastgelegd in het sociaal plan en is als zodanig meegenomen in de vorming van de reorganisatievoorziening.

De jubileumvoorziening is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuarieel berekend. Hierbij is rekening gehouden met de sterftetabel 2000-2005 voor mannen en vrouwen, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%).

Het kortlopend deel van de voorziening personeelsbeloningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

OVERIGE VOORZIENINGEN

Genoemde voorzieningen worden gevormd indien:
- Per balansdatum een juridisch afdwingbare en/of feitelijke verplichting bestaat die voortvloeit uit gebeurtenissen voor de balansdatum.
- Het aannemelijk is dat er een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting af te wikkelen.
- Een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld significant is. In dat geval wordt de voorziening gewaardeerd tegen contante waarde. Het kortlopend deel van de overige voorzieningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

COLLECTIEVE REGELINGEN

Vitens N.V. kent een Pensioen- en Flexibele Uittredingsregeling voor huidige en voormalige werknemers. De pensioenen zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP en de Flexibele Uittreding bij Stichting Flexibel Uittreden Nutsbedrijven en is daarmee indirect ondergebracht bij het Pensioenfonds ABP. Het betreffen collectieve regelingen waarbij meerdere werkgevers zijn aangesloten en zijn in wezen toegezegd-pensioenregelingen, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddeld salaris van de werknemer gedurende dit dienstverband.
De pensioenregelingen kunnen worden aangemerkt als 'multi-employer funds'. IAS 19 verlangt dat bepaalde informatie inzake toegezegd-pensioenregelingen wordt toegelicht in de jaarrekening. Met name het saldo van de met de regeling samenhangende activa en passiva dient in de balans opgenomen te worden als een vordering of verplichting. Beide pensioenfondsen hebben aangegeven dat zij niet in staat zijn om aan de deelnemende ondernemingen de informatie te verschaffen die noodzakelijk is inzake toegezegd-pensioenregelingen. Daarom worden beide regelingen behandeld als toegezegde-bijdragen-regelingen en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar als pensioenlasten in het resultaat verantwoord. De dekkingsgraad van

het ABP bedraagt ultimo 2012 96% (2011: 94%). Indien het ABP eind 2013 een dekkingspercentage van 104,3% niet realiseert worden in 2014 aanvullende maatregelen genomen in de vorm van een aanvullende verlaging van de pensioenen.

KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN

De kortlopende verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op de balans opgenomen. Een kortlopende verplichting wordt in de balans opgenomen zodra Vitens N.V. contractpartij is en/of er een concrete dienst of levering van goederen heeft plaatsgevonden.

LEASEOVEREENKOMSTEN

Er zijn door Vitens N.V. operationele leaseovereenkomsten aangegaan voor een groot deel van het wagenpark. De risico's en voordelen die verband houden met het eigendom van de betrokken activa zijn niet overgedragen aan de lessee. Als gevolg hiervan worden betalingen uit hoofde van deze leaseovereenkomsten op tijdsevenredige basis als last in het resultaat verwerkt.

NETTO-OMZET UIT HOOFDE VAN LEVERING VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

De netto-omzet bestaat uit vastrechtvergoeding en de vergoeding voor levering van drinkwater. De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water. De omzetgegevens worden verkregen uit metingen bij klanten en, voor wat betreft het nog niet afgerekend deel, uit schattingen op basis van ervaringscijfers. Over de netto-omzet geheven omzetbelasting, belasting op leidingwater worden niet in de omzet begrepen. De nettoomzet wordt genomen op het moment dat de voordelen van eigendom en het risico van waardevermindering zijn overgedragen op de koper.

OVERIGE OPBRENGSTEN

Onder de overige opbrengsten worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten. De overige opbrengsten bestaan onder meer uit de volgende posten:

- Opbrengsten verhuizingen/nieuwe aansluitingen en incasso. Bij verhuizingen/nieuwe aansluitingen worden door Vitens N.V. een extra bijdrage in rekening gebracht i.v.m. de administratieve afhandeling.
- Opbrengst brandkranen. Dit betreft deels een eenmalige bijdrage en een jaarlijkse terugkerende vergoeding t.b.v. het onderhoud.
- Opbrengst werk voor derden.
- Opbrengst huur en pacht. Betreft huuropbrengsten bedrijfswoningen, aanwezig op gronden waarop productielocaties zijn gevestigd of winning plaatsvindt. Verder zijn er pachtopbrengsten op gronden.
- Meeliftvergoedingen. Betreffen vergoedingen van m.n. waterschappen en gemeenten voor het meeliften op de rekening van Vitens N.V. voor verontreiningingsheffingen/ingezetenenomslag en rioolheffingen.
- Opbrengsten analyses en advisering. Betreffen opbrengsten voor analyses vanuit het laboratorium van Vitens N.V. voor derden.
- Opbrengsten vanuit dienstverlening aan Evides N.V., Vitens Evides International B.V en Stichting Aansluitingen.nl.
- Amortisatie bijdragen van derden. Betreffen bijdragen voor aanleg aansluitleidingen. De amortsatie van de egalisatierekening vindt plaats in $33^{1/3}$ jaar.
- De activiteiten uit "overige opbrengsten" worden als opbrengst verantwoord voor zover levering van goederen en diensten heeft plaats gevonden.

KOSTEN UITBESTEED WERK EN INHUUR PERSONEEL

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. haar exploitatie en betreffen uitbesteed werk en inhuur personeel van derden en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

GRONDWATERBELASTINGEN EN -HEFFINGEN

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. haar exploitatie en betreffen belastingen die verbonden zijn aan het onttrekken van grondwater en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

OVERIGE KOSTEN

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. zijn exploitatie en bestaan onder meer uit grond- en hulpstoffen, elektra, autokosten en overige kosten. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

PERSONEELSKOSTEN

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. eigen personeel en bevat o.a. salarissen, sociale lasten, pensioenlasten en dotatie aan personele voorzieningen. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreffen directe personeelskosten en indirecte overige kosten en zijn gemaakt ten dienste van de vervaardiging van materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken van de onderneming. Deze geactiveerde productie wordt in mindering gebracht op de personeelskosten en de overige kosten.

FINANCIËLE BATEN

De financiële baten bestaan uit interestbaten op financiële activa, zijnde leningen en liquide middelen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

FINANCIËLE LASTEN

De interestlasten hebben betrekking op rentedragende

verplichtingen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De rentedragende verplichtingen omvatten vast-rentende leningen, achtergestelde leningen, roll-over leningen en rekening-courant. Daarnaast bevat het een vrijval van het verschil tussen de reële waarde en nominale waarde van de leningenportefeuille van overgenomen partijen, oprentingskosten voorzieningen en overige kosten van financiering zoals bereidstellingsprovisies, garanties en bankkosten.

AANDEEL IN RESULTAAT IN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN EN JOINT VENTURES

Betreft resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures en eventuele boekwinst/verlies uit verkoop van effecten.

BELASTINGEN

Ingevolge artikel 2 leden 3 en 7 van de Wet op de Vennootschapsbelasting is de levering van drinkwater niet onderworpen aan de heffingen van deze wet. De vennootschapsbelasting over de resultaten van vennootschapsbelastingplichtige dochter Vitens Watermanagement B.V. wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar van de deelnemingen, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening en aanwezige fiscale voorvoegingsverliezen. Niet gewaardeerde latente belastingvorderingen hebben betrekking op fiscaal compensabele verliezen en voorvoegingsverliezen. Deze zijn niet tot waardering gebracht, aangezien realisatie op korte termijn niet waarschijnlijk is.

VERONDERSTELLINGEN, SCHATTINGEN EN AANNAMES IN DE JAARREKENING

Het opstellen van een jaarrekening brengt met zich mee dat gebruik wordt gemaakt van aannames, veronderstellingen en schattingen die zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op factoren die naar het oordeel van het management aanvaardbaar zijn, gegeven de specifieke omstandigheden. Deze aannames, veronderstellingen en schattingen zijn van invloed op de waardering en presentatie van de gerapporteerde activa en verplichtingen alsmede op het resultaat over het boekjaar.
De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Hieronder gaan we in op de genoemde posten.

Voorziening personeelsbeloningen
De genoemde voorzieningen zijn bepaald op basis van veronderstellingen omtrent toekomstige ontwikkelingen van bijvoorbeeld salarissen, sociale wetgeving, verloop personeel en statistisch onderbouwde aannames ten aanzien van sterfte. Dit complex van aannames in samenhang met de gehanteerde disconteringsvoeten leidt tot grote invloed op de waardering van de voorzieningen en de resultaten.

Overige voorzieningen
De overige voorzieningen hebben betrekking op een aantal juridische geschillen en lopende huurverplichtingen. De voorzieningen zijn bepaald op basis van de best mogelijke inschattingen van het management waartegen de verplichtingen kunnen worden afgewikkeld.

Waardering van materiële vaste activa
Bij de bepaling van de boekwaarde van materiële vaste activa wordt gebruik gemaakt van schattingen van afschrijvingstermijnen, deze zijn afgeleid van verwachtingen omtrent de technische en economische levensduur van de onderliggende activa. Als gevolg van veranderingen in de toekomst op het gebied van technologische ontwikkeling of in het gebruik van de activa kunnen veranderingen ontstaan in de levensduur van de activa en dit kan dan aanleiding geven tot bijzondere waardevermindering.

Debiteuren
Vitens N.V. beoordeelt periodiek de volwaardigheid van vorderingen op basis van ervaringscijfers van het betaalgedrag uit het verleden. Eventuele waardeverminderingen worden in mindering gebracht op het debiteurensaldo. De werkelijkheid kan afwijken van de genoemde aannames.

Omzetverantwoording
De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water (belasting op leidingwater behoort niet tot de omzet). Vitens N.V. hanteert een systematiek van omzetbepaling waarbij het werkelijk gemeten verbruik wordt toegerekend aan maanden/jaren conform de volgende drie stappen:

1. De werkelijk gefactureerde hoeveelheden m^3/omzet.
   Per klant wordt het werkelijk aantal gefactureerde m^3/omzet toegerekend aan de kalenderjaren.

2. De nog te reserveren hoeveelheden m^3/omzet tot en met einde van het kalenderjaar (jaarprognose).
   Het gemiddelde werkelijke dagverbruik per klant wordt vastgesteld voor de periode in het boekjaar dat de klant geen afrekening heeft ontvangen. Het vastgesteld verbruik wordt vervolgens gecorrigeerd voor trend- en seizoenspatroon.

3. Totaal verbandcontrole tussen klantgegevens SAP-ISU en reinwaterafgiftecijfers.
   Ter controle worden de klantgegevens gelegd naast de waterbalansen (afgiftecijfers productielocaties). Mutaties worden geanalyseerd evenals de ontwikkeling van het ‘niet in rekening gebracht’ verbruik.

10. GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in geldmiddelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen volgens de winst- en verliesrekening.

Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip geldmiddelen betreffen de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd.

11. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

[3] Materiële vaste activa

In miljoenen euro's	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Kantoorgebouwen	Dienstwoningen	Machines en installaties	Leidingen	Andere vaste middelen	Werken in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2011								
Aanschafwaarde	527,8	36,6	17,0	510,2	1.875,6	115,2	67,5	3.149,9
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-208,1	-2,8	-	-333,1	-889,1	-90,3	-	-1.523,4
Boekwaarde per 1 januari 2011	319,7	33,8	17,0	177,1	986,5	24,9	67,5	1.626,5
Mutaties 2011								
Bijzondere waardevermindering	-	-5,9	-0,5	-	-	-	-	-6,4
Investeringen	0,2	-	-	-	53,1	-	50,0	103,3
Ingebruikname werken in uitvoering	19,2	0,8	-	26,0	12,7	6,3	-65,0	-
Desinvesteringen	-4,3	-0,4	-0,8	-	-	-	-	-5,5
Afschrijvingen	-13,4	-1,1	-	-24,5	-39,5	-11,0	-	-89,5
Totaal	1,7	-6,6	-1,3	1,5	26,3	-4,7	-15,0	1,9
Stand per 31 december 2011								
Aanschafwaarde	542,2	30,4	15,7	535,3	1.941,4	121,4	52,5	3.238,9
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-220,8	-3,2	-	-356,7	-928,6	-101,2	-	-1.610,5
Boekwaarde per 31 december 2011	321,4	27,2	15,7	178,6	1.012,8	20,2	52,5	1.628,4
Mutaties 2012								
Bijzondere waardevermindering	0,6	-3,8	-5,1	-0,9	-	-	-	-9,2
Investeringen	-	0,1	-	-	61,1	-	44,9	106,2
Ingebruikname werken in uitvoering	18,5	0,1	-	16,5	5,8	6,9	-47,8	-
Desinvesteringen	-0,1	-	-	-0,3	-	-0,5	-	-0,9
Afschrijvingen	-12,3	-0,1	-	-22,7	-40,8	-10,5	-	-86,4
Totaal	6,7	-3,7	-5,1	-7,4	26,1	-4,1	-2,9	9,6
Stand per 31 december 2012								
Aanschafwaarde	561,7	31,1	10,6	550,4	2.008,3	128,1	49,6	3.339,8
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-233,6	-7,6	-	-379,2	-969,4	-112,0	-	-1.701,8
Boekwaarde per 31 december 2012	328,1	23,5	10,6	171,2	1.038,9	16,1	49,6	1.638,0

Toerekening van de rentekosten (IAS 23) vindt plaats op basis van de gewogen gemiddelde rente over de rentedragende schulden (2012: 4,15%; 2011: 4,34%) voor projecten welke zijn gestart na 1 januari 2009, een minimale investering van € 1 miljoen en een looptijd langer dan 12 maanden. In 2012 is € 0,7 miljoen (2011: € 0,4 miljoen) toegerekend aan projecten in aanbouw. Ultimo 2012 bedraagt het totaal van de geactiveerde rente € 1,3 miljoen (2011: € 0,6 miljoen).

Vitens N.V. is bezig met een strategische heroriëntatie van haar huisvesting en heeft de kantoorgebouwen laten taxeren en opnieuw gewaardeerd. De assumpties die voor de waardering zijn gebruikt betreffen dat twee kantoorgebouwen worden aangewend voor voortgezet gebruik en twee kantoorgebouwen buiten gebruik zullen worden gesteld. Hierdoor heeft in 2012 een afwaardering plaatsgevonden van totaal € 4,1 miljoen (2011: € 5,9 miljoen) op kantoorgebouwen, terreinen en machines en installaties. Op dienstwoningen heeft in 2012 een afwaardering plaatsgevonden van totaal € 5,1 miljoen (2011: € 1,3 miljoen) als gevolg van verslechterde marktomstandigheden en herijking van de plannen voor gebruik van de dienstwoningen in de toekomst. De dienstwoningen zijn gewaardeerd tegen directe opbrengstwaarde en zijn gebaseerd op taxaties.

[4] Geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Hieronder is een overzicht opgenomen van de groepsmaatschappijen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

Per 31 december 2012	Plaats	Belang (in %)
Groepsmaatschappijen (geconsolideerd)		
Vitens Watermanagement B.V.	Zwolle	99,9
Vitens Industriewater B.V.	Leeuwarden	100
Aqua Oud B.V.	Zwolle	100
Geassocieerde deelnemingen (niet geconsolideerd)		
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	Rijswijk	36,9
Kiwa Water Holding B.V.	Nieuwegein	31,1
Smart Frequencies B.V.	Sneek	24,4
Joint ventures (niet geconsolideerd)		
Vitens Evides International B.V.	Zwolle	50
Aquario Watermanagement B.V.	Leeuwarden	50
Facturatie B.V.	Utrecht	50

In 2011 heeft Vitens N.V. 46 aandelen Kiwa Water Holding B.V. verkocht. Het belang van Vitens N.V. in Kiwa Water Holding B.V. bedraagt hierdoor ultimo 2012 31,1% (2011: 31,1%). In 2013 is Kiwa Water Holding B.V. voornemens om 1.050 nieuwe aandelen uit te geven. Vitens N.V. doet niet mee aan deze emissie. Het belang van Vitens N.V. zal na afronding van deze emissie 29,1% bedragen. In 2010 zijn de bedrijfsactiviteiten van Vitens Laboratorium B.V. overgeheveld naar Vitens N.V., in 2012 is Vitens Laboratorium B.V. geliquideerd.
In 2012 zijn de bedrijfsactiviteiten van Rioolwerken Friesland B.V. beëindigd, is de B.V. geliquideerd en wordt vanaf 2012 niet meer in de consolidatie meegenomen.

	Geassocieerde deelnemingen		Joint ventures		Totaal	
In miljoenen euro's	**2012**	2011	**2012**	2011	**2012**	2011
Boekwaarde per 1 januari	**2,9**	**2,7**	**5,5**	**5,3**	**8,4**	**8,0**
Mutaties						
Aandeel in resultaat	-0,3	0,2	0,1	0,2	-0,2	0,4
Totaal	**-0,3**	**0,2**	**0,1**	**0,2**	**-0,2**	**0,4**
Boekwaarde per 31 december	**2,6**	**2,9**	**5,6**	**5,5**	**8,2**	**8,4**

Financiële gegevens geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In miljoenen euro's	Activa	Verplichtingen	Omzet	Winst/Verlies	% Belang	Aandeel in netto-activa
2011						
Aquario Watermanagement B.V.	1,4	0,4	1,6	0,2	50,0%	0,5
Vitens Evides International B.V.	4,7	3,8	8,4	0,1	50,0%	0,5
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	2,1	1,6	3,2	-	36,9%	0,1
Kiwa Water Holding B.V.	18,1	7,3	18,0	-1,0	31,1%	3,4
Facturatie B.V.	9,4	0,2	2,8	-	50,0%	4,6

2012

Van de bovengenoemde geassocieerde deelnemingen en joint ventures is geen jaarrekening 2012 beschikbaar vóór publicatie van het Vitens Jaarverslag 2012.

De genoemde bedragen in bovenstaand tabel hebben betrekking op het geheel van de entiteiten.

[5] Overige financiële activa

In miljoenen euro's	Vorderingen
Boekwaarde per 1 januari 2011	**1,0**
Mutaties 2011	
Ontvangen aflossingen op leningen	-0,3
Latente belastingvordering	-0,1
Totaal mutaties	**-0,4**
Boekwaarde per 31 december 2011	**0,6**
Mutaties 2012	**-**
Boekwaarde per 31 december 2012	**0,6**

Ultimo boekjaar bedragen de overige financiële activa € 0,6 miljoen (2011: € 0,6 miljoen). Hiervan heeft € 0,6 miljoen (2011: € 0,6 miljoen) betrekking op verstrekte leningen aan (oud) werknemers.

[6] Voorraden

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Grond- en hulpstoffen	5,0	4,6

[7] Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro's	**2012**		2011	
Handelsdebiteuren	21,9		29,9	
Waardevermindering van debiteuren	-2,1		-2,7	
Meelifters	1,4		4,5	
Nettohandelsvorderingen		21,2		31,7
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3,4		1,1
Vooruitgefactureerde bedragen		1,5		1,8
Overige vorderingen		0,1		0,2
Overlopende activa		4,6		3,6
Totaal		**30,8**		**38,4**

Het saldo van de handelsdebiteuren betreft waterdebiteuren in de zakelijke en consumentenmarkt € 16,3 miljoen (2011: € 23,2 miljoen) en overige niet-water debiteuren € 5,6 miljoen (2011: € 6,7 miljoen). Circa 81% van de waterdebiteuren wordt na facturatie via automatische incasso geïncasseerd.

Ultimo boekjaar bedragen de waardeverminderingen van debiteuren € 2,1 miljoen (2011: € 2,7 miljoen). De last in de winst- en verliesrekening over 2012 bedraagt € 0,8 miljoen (2011: € 2,5 miljoen). Hieronder een verloop-overzicht van de debiteurenvoorzieningen.

In miljoenen euro's	2012	2011
Stand per 1 januari	**2,7**	**1,1**
Mutaties		
Dotaties	0,8	2,5
Onttrekkingen	-1,4	-0,9
Totaal mutaties	**-0,6**	**1,6**
Stand per 31 december	**2,1**	**2,7**

Hieronder een overzicht van de openstaande handelsdebiteuren naar ouderdom. Dit is inclusief de nog niet gekoppelde ontvangsten voor -/- € 0,1 miljoen (2011: -/- € 0,4 miljoen) en exclusief de vorderingen op meelifters voor een bedrag van € 1,4 miljoen (2011: € 4,5 miljoen), aangezien Vitens N.V. hierover geen debiteurenrisico loopt. In het saldo van handelsdebiteuren per 31 december 2012 zitten geen vorderingen welke bij oninbaarheid een significante materiële impact hebben op het resultaat van Vitens N.V.

WATERDEBITEUREN

In miljoenen euro's	0 - 90 dagen	91 -180 dagen	181 - 365 dagen	> 365 dagen	Totaal
2012	13,3	0,9	0,9	1,2	16,3
2012 (incl. waardevermindering)	13,3	0,6	0,5	0,2	14,6
2011	19,0	1,5	1,4	1,3	23,2
2011 (incl. waardevermindering)	19,0	1,1	0,8	0,1	21,0

NIET-WATER DEBITEUREN

In miljoenen euro's	2012	2011
Totaal niet-water debiteuren	5,6	6,7
Totaal niet-water debiteuren (incl. waardevermindering)	5,2	6,2

[8] Eigen vermogen

Maatschappelijk kapitaal	**Gewone aandelen**		
Aantal aandelen	Aantal uitgegeven aandelen	Aandelen in portefeuille bij Vitens N.V.	Totaal
Stand per 1 januari 2011	5.022.404	546.497	5.568.901
Uitgifte aandelen	754.843	-546.497	208.346
Stand per 31 december 2011	5.777.247	-	5.777.247
Stand per 31 december 2012	**5.777.247**	**-**	**5.777.247**

In 2011 zijn 754.843 aandelen uitgegeven aan de Provincie Friesland. Hiervan had Vitens 547.497 aandelen in portefeuille en zijn 208.346 nieuwe aandelen uitgegeven.

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1,- per aandeel.

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1,- per aandeel. Hiervan zijn ultimo 2012 5.777.247 aandelen geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft een reserve als gevolg van de oprichting van Vitens N.V. in 2001. Per geplaatst aandeel (4.475.439) bedroeg dit € 9,- per aandeel (in totaal € 40,3 miljoen). In 2006 zijn als gevolg van de fusie 1.887.685 aandelen uitgegeven en per aandeel is € 52,80 aan de agioreserve toegevoegd (totaal van € 99,7 miljoen). In 2006 en 2007 is via een drietal tranches de aandelen van Nuon N.V. ingekocht (totaal aandelen 1.615.655). Hiervan zijn in 2006 619.223 aandelen en in 2007 175.000 aandelen ingetrokken. Per aandeel is € 9,- in mindering gebracht op de agioreserve (totaal € 7,1 miljoen). In 2007 is een deel van de aandelen door Nuon N.V. verkocht aan gemeenten en provincies (totaal aandelen 274.935). In 2011 heeft Vitens 208.346 aandelen uitgegeven en per aandeel is € 69,- aan de agioreserve toegevoegd (totaal van € 14,4 miljoen).

De herwaarderingsreserve van € 0,4 miljoen (2011: € 1,9 miljoen) is gevormd als gevolg van herwaardering van de dienstwoningen. De dienstwoningen worden aangemerkt als vastgoedbelegging en waardering vindt plaats tegen reële waarde.

De afdekkingsreserve reserve wordt gevormd door ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van de financiële instrumenten (renteswaps) als gevolg van toepassing van cash flow hedge accounting onder International Financial Reporting Standards (IFRS). Concreet betekent dit dat de betaalde rente op de swaps hoger is dan de huidige marktrente waardoor een negatieve waarde in 2012 van € 85,9 miljoen (2011: € 59,7 miljoen) ontstaat. De reden voor het afsluiten van deze swaps is dat Vitens N.V. zichzelf ten doel stelt renterisico's te beheersen. De betreffende negatieve waarde zal niet door Vitens N.V. worden verantwoord in de winst- en verliesrekening omdat de hedge als effectief wordt gekwalificeerd. De overige reserves betreft een reserve als gevolg van gecumuleerde ingehouden winsten.

[9] Egalisatierekening bijdragen van derden

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Stand per 1 januari	**18,4**	**9,0**
Ontvangen bijdragen in aanleg	9,7	9,8
Amortisatie ten gunste van winst- en verliesrekening	-0,7	-0,4
Stand per 31 december	**27,4**	**18,4**

[10] Achtergestelde geldleningen

In miljoenen euro's		**2012**		2011
Stand per 1 januari		**113,1**		**125,7**
Aflossingsverplichting boekjaar	12,6		12,6	
		125,7		138,3
Mutaties				
Aflossingen	-12,5		-12,6	
		113,2		125,7
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-12,6		-12,6	
Stand per 31 december		**100,6**		**113,1**

Aflossing vindt plaats in 15 jaarlijkse termijnen met een mogelijkheid tot opschorting indien in het boekjaar de solvabiliteit lager is dan 25%. Er wordt rente vergoed over het niet-afgeloste deel van de hoofdsom. Dit percentage komt overeen met het gemiddelde rentepercentage over 10-jaars Nederlandse staatsleningen over de 5 voorafgaande kalenderjaren, vermeerderd met 100 basispunten (1%) en bedroeg over 2012 4,38% (2011: 4,73%). De geldleningen zijn achtergesteld ten opzichte van de andere schuldverplichtingen.

[11] Langlopende geldleningen

In miljoenen euro's		**2012**		2011
Stand per 1 januari		**850,2**		**907,6**
Aflossingsverplichting boekjaar	57,3		59,9	
		907,5		967,5
Mutaties				
Nieuwe leningen	50,0		-	
Aflossingen	-57,0		-59,2	
Vrijval verschil marktwaarde versus nominale waarde	-0,3		-0,7	
Overige mutaties	-		-0,1	
		900,2		907,5
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-47,6		-57,3	
Stand per 31 december		**852,6**		**850,2**

De langlopende verplichtingen hebben betrekking op onderhandse leningen. Op een aantal onderhandse leningen zijn in totaal voor € 14,6 miljoen (2011: € 17,3 miljoen) aan garanties verstrekt door 48 gemeentelijke aandeelhouders. In 2012 zijn 2 nieuwe leningen aangetrokken voor een bedrag van € 50,0 miljoen (2011: nihil).

Type langlopende geldleningen	**Langlopend deel**		**Kortlopend deel**	
In miljoenen euro's	**2012**	2011	**2012**	2011
Roll-over leningen	401,5	390,0	38,5	34,5
Onderhandse- en groene leningen	451,1	460,2	9,1	22,8
Totaal	**852,6**	**850,2**	**47,6**	**57,3**

De rente over de roll-over leningen wordt telkens tussen 1-maands en 12-maands Euribor gefixeerd en schommelt dus afhankelijk van de ontwikkelingen op kapitaalmarktrente.

Overige informatie met betrekking tot langlopende geldleningen:

	2012	2011
Gemiddelde rentevoet in %	4,14%	4,34%
Totaal per 31 december	1.013,4	1.033,2
Aflossingen < 1 jaar	60,2	69,9
Aflossingen > 1 jaar en < 5 jaar	246,5	261,8
Aflossingen > 5 jaar	706,7	701,5

Er zijn geen zekerheden (pandrecht, hypotheekrecht, zekerheidseigendom e.d.) afgegeven met betrekking tot de bovengenoemde leningenportefeuille.

[12] Derivaten

Per 31 december 2012 hield Vitens N.V. de onderstaande tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten. Vitens N.V. hanteert de volgende hiërarchie bij het bepalen en vermelden van financiële instrumenten, te onderscheiden naar waarderingsmethoden.
Niveau 1: genoteerde (niet- aangepaste) koersen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.
Niveau 2: overige methoden waarbij alle variabelen een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben en direct of indirect waarneembaar zijn.
Niveau 3: methoden waarbij variabelen worden gehanteerd die een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben, doch niet zijn gebaseerd op waarneembare marktgegevens.

De derivaten zijn in de waarderingshiërarchie gewaardeerd op de niveau 2 methode, waarbij variabelen die een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben direct of indirect waarneembaar zijn. Relevante variabelen die van toepassing zijn voor waardering derivaten betreffen (i) contante waarden van rentebetalingen; en (ii) geprognosticeerde rentecurves.

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Rente-instrumenten per 1 januari	**59,7**	**28,6**
Waardemutatie derivaten ten laste van het eigen vermogen	26,2	31,1
Rente-instrumenten per 31 december	**85,9**	**59,7**

De marktwaarde van de derivaten wordt gevormd door ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van deze financiële instrumenten (renteswaps) als gevolg van toepassing van cash flow hedge accounting onder International Financial Reporting Standards (IFRS). Concreet betekent dit dat de betaalde rente op de derivaten hoger is dan de huidige marktrente waardoor een negatieve waarde in 2012 van € 85,9 miljoen (2011: € 59,7 miljoen negatief) ontstaat. De reden voor het afsluiten van deze derivaten is het tegengaan van renterisico's door grote mutaties in de marktrente. De betreffende negatieve waarde zal niet door Vitens N.V. worden verantwoord in de winst- en verliesrekening omdat de hedge als effectief wordt gekwalificeerd.
Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een negatief effect van € 46,6 miljoen op de waarde van de derivaten. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een positief effect van € 39,2 miljoen op de waarde van de derivaten. Een negatief of positief effect op de waarde van de derivaten resulteert in een mutatie in het eigen vermogen (afdekkingsreserve).
Ultimo 2012 heeft Vitens N.V. 8 renteswaps met een hoofdsom van € 306,0 miljoen lopen waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd gedurende 1 tot 30 jaar. De reële waarde van deze swaps bedraagt ultimo 2012 negatief € 82,4 miljoen (2011: negatief € 54,0 miljoen).
Ultimo 2012 heeft Vitens N.V. 1 forward starting swap met een hoofdsom van € 25,0 miljoen (2011: 2 forward starting swaps met een hoofdsom van € 50,0 miljoen) lopen met een looptijd van 30 jaar waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd. De ingangsdatum van deze forward starting swaps is 30 juni 2013. De reële waarde van deze swap bedraagt ultimo 2012 negatief € 3,6 miljoen (2011: € 1,2 miljoen).
Met een partij heeft Vitens N.V. derivaten afgesloten, waarbij een bijstorting kan plaatsvinden boven een bepaalde negatieve marktwaarde ('treshold'). Vitens N.V. heeft hierbij 2 derivaten afgesloten met een hoofdsom van € 45 miljoen. De negatieve marktwaarde per 31 december 2012 bedraagt € 3,5 miljoen (treshold bedraagt € 20 miljoen). Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een negatief effect van € 6,7 miljoen op de waarde van de derivaat. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een positief effect van € 5,1 miljoen op de waarde van de derivaat.

In 2011 is een roll-over lening met een hoofdsom van € 20 miljoen aangepast naar eenmaands Euribor en vervolgens is Vitens N.V. één renteswap aangegegaan met een looptijd van een jaar. Hierdoor werd een korting gerealiseerd op te betalen rente. In 2012 is opnieuw een basisswap afgesloten met een looptijd van 2 jaar. De marktwaarde van deze basisswap bedraagt ultimo 2012 positief € 0,1 miljoen (2011: negatief € 0,1 miljoen).

[13] Voorzieningen personeelsbeloningen

Verloopoverzicht inzake personeelsbeloningen In miljoenen euro's	Reorganisatie fusie 2002	Reorganisatie fusie 2006	Integratie laboratorium 2008	Reorganisatie Vitens 2.0 2010	Totaal reorganisatie-voorzieningen	Jubileum-voorziening	Totaal
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 1 januari 2011	**0,9**	**6,0**	**0,5**	**10,5**	**17,9**	**5,0**	**22,9**
Dotatie	0,2	0,3	-	-	0,5	0,6	1,1
Rentedotatie	-	0,2	-	0,3	0,5	0,2	0,7
Vrijval	-0,2	-0,3	-	-4,2	-4,7	-0,6	-5,3
Onttrekkingen	-0,3	-1,1	-0,2	-0,5	-2,1	-0,7	-2,8
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 31 december 2011	**0,6**	**5,1**	**0,3**	**6,1**	**12,1**	**4,5**	**16,6**
Dotatie	-	0,1	-	0,8	0,9	0,2	1,1
Rentedotatie	-	0,2	-	0,3	0,5	0,2	0,7
Vrijval	-0,1	-0,2	-	-	-0,3	-0,3	-0,6
Onttrekkingen	-0,3	-1,4	-0,2	-2,4	-4,3	-0,5	-4,8
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 31 december 2012	**0,2**	**3,8**	**0,1**	**4,8**	**8,9**	**4,1**	**13,0**
Korte termijn verplichtingen personeelsbeloningen	0,2	0,7	0,1	1,2	2,2	0,4	2,6
Lange termijn verplichtingen personeelsbeloningen	-	3,1	-	3,6	6,7	3,7	10,4

Langlopend deel voorzieningen personeelsbeloningen		
In miljoenen euro's	**2012**	2011
Reorganisatievoorzieningen	6,7	8,8
Jubileumvoorziening	3,7	4,0
Totaal langlopend deel voorzieningen personeelsbeloningen	**10,4**	**12,8**

Van het langlopende deel van de voorzieningen personeelsbeloningen heeft € 6,6 miljoen (2011: € 8,0 miljoen) betrekking op verwachte uitgaven tussen 1-5 jaar en € 3,8 miljoen (2011: € 4,8 miljoen) heeft betrekking op verwachte uitgaven na 5 jaar.

Kortlopend deel personeelsbeloningen		
In miljoenen euro's	**2012**	2011
Reorganisatievoorzieningen	2,2	3,3
Jubileumvoorziening	0,4	0,5
Gereserveerd vakantiegeld en niet opgenomen verlof	9,4	9,5
Af te dragen pensioenpremie	1,2	1,1
Overige korte termijn personeelsbeloningen	7,9	7,7
Totaal kortlopend deel personeelsbeloningen	**21,1**	**22,1**

De personeelsbeloningen en andere (uitgestelde) vergoedingen worden verantwoord overeenkomstig IAS 19.

REORGANISATIEVOORZIENINGEN

De post reorganisatievoorzieningen bestaat uit een viertal componenten, te weten reorganisatie als gevolg van fusie 2002 voor een bedrag van € 0,2 miljoen (2011: € 0,6 miljoen), reorganisatie als gevolg van fusie 2006 voor een bedrag van € 3,8 miljoen (2011: € 5,1 miljoen), reorganisatie als gevolg van de integratie laboratorium 2008 voor een bedrag van € 0,1 miljoen (2011: € 0,3 miljoen) en een reorganisatie als gevolg van Vitens 2.0 2010 voor een bedrag van € 4,8 miljoen (2011: € 6,1 miljoen). Als gevolg van de beslissing om Vitens N.V. procesgericht in te richten (kanteling van de organisatie) en het efficiënter inrichten van de onderliggende processen is een reorganisatievoorziening Vitens 2.0 gevormd. Deze voorziening is gevormd ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten, een reële benadering van de (gemiddelde) leeftijd en de te verwachten begeleidingsperiode. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,15%. De integratieplannen die ten grondslag liggen aan het aantal boventalligen zijn in 2010 vastgesteld en goedgekeurd en als zodanig aan de betrokkenen kenbaar gemaakt. Hiervoor is in 2010 een voorziening van € 10,5 miljoen gevormd. In 2011 is vertraging opgetreden in de uitvoering en zijn bepaalde aannames met betrekking tot de uitstroom van medewerkers geactualiseerd. Het gevolg hiervan betreft een vrijval van de voorziening in 2011 van € 4,2 miljoen. In 2012 hebben enkele werknemers gebruik gemaakt van de vertrekregeling uit het sociaal plan en hebben Vitens N.V. verlaten. De onttrekkingen aan de voorziening bedragen in 2012 € 2,4 miljoen (2011: € 0,5 miljoen) en de voorziening bedraagt ultimo 2012 € 4,8 miljoen (2011: € 6,1 miljoen).

De voorziening geldt ter dekking van de verplichtingen uit de nog geldende sociale plannen. De berekening is gebaseerd op het aantal boventallige medewerkers met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd.

De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%). Er is geen rekening gehouden met sterfte. Ultimo 2012 resteert een bedrag van € 8,9 miljoen (2011: € 12,1 miljoen).

JUBILEUMVOORZIENING

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuarieel berekend. Het betreft uitkeringen bij het bereiken van het 10-, 20-, 30- en 40-jarig dienstverband. Bij de berekening is rekening gehouden met de sterftetabel 2000-2005 voor mannen en vrouwen, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een rekenrente van 4,15% (2011: 4,25%).

Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten weergegeven die bij de bepaling van de jubileumvoorziening zijn gebruikt:

Veronderstellingen		**2012**	2011
Sterftetabellen	2000-2005 voor mannen en vrouwen		
Disconteringsvoet		4,15%	4,25%
Verwachte salarisstijgingen		2,00%	2,00%

Vitens N.V. is eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW). Indien een werknemer van Vitens N.V. werkloos wordt, dan komt de uitkering ten laste van Vitens N.V. voor een periode van 6 maanden tot maximaal 3 jaar, afhankelijk van het arbeidsverleden van de betrokken werknemer.

[14] Overige voorzieningen

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Stand per 1 januari	**9,7**	**11,4**
Mutaties		
Dotatie	5,2	2,4
Rentedotatie	0,1	0,1
Vrijval	-1,2	-1,5
Onttrekkingen	-0,7	-0,1
Reclassificatie	1,6	-2,6
Stand per 31 december	**14,7**	**9,7**
Kortlopend deel overige voorzieningen	6,5	1,4
Langlopend deel overige voorzieningen	8,2	8,3
Totaal	**14,7**	**9,7**

De overige voorzieningen hebben betrekking op een aantal juridische geschillen en lopende huurverplichtingen die voortvloeien uit de bedrijfsvoering. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen zoals vermeld in bovenstaand verloopoverzicht.

[15] Kortlopende verplichtingen

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Handelsschulden en overige te betalen posten	67,1	71,5
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	60,2	69,9
Belastingverplichtingen	9,8	14,6
Rentedragende verplichtingen (=bankinstellingen)	31,2	25,3
Korte termijn personeelsbeloningen	21,1	22,1
Nog te ontvangen facturen	10,2	6,6
Overlopende passiva	11,8	9,6
Totaal	**211,4**	**219,6**

Handelsschulden en overige te betalen posten, belastingverplichtingen en overlopende passiva zijn niet rentedragende verplichtingen. Handelsschulden en belastingverplichtingen worden in principe binnen een termijn van 30 dagen betaalbaar gesteld. De belastingverplichtingen bestaan uit af te dragen grond- en leidingwaterbelasting € 7,0 miljoen (2011: € 11,7 miljoen) en af te dragen loonbelasting en premies sociale verzekeringen € 2,8 miljoen (2011: € 2,9 miljoen).
De kortlopende rentedragende verplichtingen, saldo ultimo 2012 € 91,4 miljoen (2011: € 95,2 miljoen), bestaan naast het kortlopende deel van de langlopende verplichtingen uit rekening-courantschulden bij bankinstellingen.

Rentedragende verplichtingen hebben betrekking op het rekening-courantkrediet. Over dit bedrag wordt een variabele rente betaald. Deze is gebaseerd op 1 maands Euribor inclusief een overeengekomen opslagpercentage.

De post korte termijn personeelsbeloningen bedraagt aan het eind van 2012 € 21,1 miljoen (2011: € 22,1 miljoen) en betreft alle verplichtingen aan het personeel zoals kortlopend deel van de reorganisatievoorzieningen en de jubileumvoorziening, af te dragen pensioenpremie, te betalen vakantiedagen/-geld en winstuitkeringen.

Per 31 december 2012 beschikt Vitens N.V. over een rekening-courantfaciliteit tot een bedrag van € 65,0 miljoen en een tweetal resterende langlopende kredietfaciliteiten, één van € 25,0 miljoen (faciliteit van € 150,0 miljoen, waarvan € 125,0 miljoen is afgeroepen in 2009, 2010 en 2012) en één van € 140,0 miljoen (faciliteit van € 300,0 miljoen, waarvan € 160,0 miljoen is afgeroepen in de periode 2006-2009).

[16] Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

LEASEVERPLICHTINGEN		
Verplichtingen uit hoofde van operational leases	**2012**	2011
In miljoenen euro's		
Binnen een jaar	5,4	4,6
Tussen 1 en 5 jaar	9,7	8,6
Meer dan 5 jaar	1,3	0,6

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van operationele leases van bedrijfsauto's.

HUURVERPLICHTINGEN		
Verplichtingen uit hoofde van huur	**2012**	2011
In miljoenen euro's		
Binnen een jaar	2,5	2,6
Tussen 1 en 5 jaar	9,8	9,8
Meer dan 5 jaar	7,7	10,2

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van huurcontracten van kantoorgebouwen.

ENERGIEVERPLICHTINGEN		
Verplichtingen uit hoofde van energiecontracten	**2012**	2011
In miljoenen euro's		
Binnen een jaar	9,0	9,2
Tussen 1 en 5 jaar	14,8	-
Meer dan 5 jaar	-	-

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van energiecontracten voor de productielocaties.

INKOOP WATERVERPLICHTINGEN		
Verplichtingen uit hoofde van inkoop water	**2012**	2011
In miljoenen euro's		
Binnen een jaar	3,2	3,0
Tussen 1 en 5 jaar	13,3	10,2
Meer dan 5 jaar	20,3	22,0

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van inkoop van water voor een periode tot 20 jaar.

VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN

Vitens N.V. vormt samen met Vitens Watermanagement B.V. een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting; elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VORDERING

In april 2013 is een juridisch geschil tot uitspraak gekomen bij het gerechtshof waarbij Vitens N.V. gedeeltelijk in het gelijk is gesteld. Over de hoogte van de te ontvangen vergoeding bestaat nog onzekerheid. De vergoeding bedraagt maximaal € 1,5 miljoen (inclusief rente).

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN

Niet gewaardeerde latente belastingvorderingen hebben betrekking op fiscaal compensabele verliezen en voorvoegingsverliezen voor een bedrag van € 1,6 miljoen (2011: € 1,6 miljoen). De hierboven genoemde compensabele verliezen kunnen uiterlijk worden gecompenseerd tot 31 december 2013 € 0,5 miljoen, 31 december 2014 € 0,4 miljoen en 31 december 2015 € 0,7 miljoen.

12. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

[17] Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Levering van drinkwater	250,8	329,3
Vastrechtvergoeding	101,0	87,7
Totaal	**351,8**	**417,0**

De omzet levering van drinkwater is gedaald als gevolg van de afschaffing van de grondwaterbelasting per 1 januari 2012. Vitens N.V. heeft hierdoor de tarieven verlaagd. Daarnaast heeft Vitens N.V. het capaciteittarief (vastrechtvergoeding) verhoogd in combinatie met een verlaging van het variabele tarief voor de levering van drinkwater.

[18] Overige opbrengsten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Opbrengsten verhuizing en incasso	4,8	7,3
Opbrengsten brandkranen en sprinklers	5,9	6,7
Opbrengsten werk voor derden	2,3	2,7
Opbrengsten huur en pacht	1,1	1,1
Meeliftvergoedingen	0,8	2,1
Opbrengsten analyses en advisering	2,8	3,1
Opbrengsten dienstverlening aan derden	5,4	6,0
Amortisatie egalisatierekening	0,7	0,4
Opbrengsten aanleg bouwaansluitingen	1,8	2,2
Opbrengsten huurvergoeding standpijpen	0,7	0,7
Overige opbrengsten	7,9	6,6
Totaal	**34,2**	**38,9**

Voor verhuizingen/nieuwe aansluitingen wordt een vergoeding aan klanten in rekening gebracht ter dekking van extra administratieve werkzaamheden. De opbrengsten huur en pacht hebben betrekking op verpachting van gronden en huuropbrengsten van bedrijfswoningen. Dit zijn woningen die gesitueerd zijn op waterwingebieden. Meeliftvergoedingen zijn vergoedingen voor het leveren van facturatiediensten aan derden zoals waterschappen en gemeenten. De opbrengsten analyses en advisering hebben betrekking op verrichte analyses van het laboratorium.

De opbrengsten dienstverlening aan derden betreft verrichtte front- en backoffice werkzaamheden voor andere drinkwaterbedrijven. In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten vanuit dienstverlening aan Vitens Evides International B.V. en Stichting Aansluitingen.nl en overige incidentele opbrengsten opgenomen.

[19] Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Uitbesteed werk	24,6	26,7
Ingehuurd personeel van derden	11,6	11,5
Totaal	**36,2**	**38,2**

[20] Overige kosten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Grond- en hulpstoffen	10,9	11,1
Overige personeelskosten	4,7	5,1
Water inkopen	2,9	3,4
Elektra	14,8	15,8
Autokosten	8,9	8,6
Automatiseringskosten	13,8	13,8
Telecom kosten	3,5	3,3
Facilitaire kosten	17,0	14,7
Belastingen, uitkeringen en verzekeringen	5,4	4,7
Amoveringskosten	1,5	1,7
Overige kosten	14,8	13,3
Af: geactiveerde productie eigen bedrijf indirecte kosten	-4,0	-4,6
Totaal	**94,2**	**90,9**

De overige personeelskosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op reis- en verblijfkosten en kosten gemaakt voor opleidingen. De autokosten betreffen leasekosten voor het wagenpark, brandstof en overige autokosten. De leasekosten over 2012 bedragen € 8,6 miljoen (2011: € 8,4 miljoen). De facilitaire kosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op huurkosten kantoorgebouwen en onderhoud van installaties, kantoorgebouwen en terreinen. De huurkosten van kantoorgebouwen en machines over 2012 bedragen € 2,6 miljoen (2011: € 2,6 miljoen).

In de overige kosten is de dotatie aan de voorziening van oninbaarheid handelsdebiteuren verantwoord. In 2012 bedraagt de dotatie aan deze voorziening € 0,8 miljoen (2011: € 2,5 miljoen). Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen bedrijfskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken (drinkwater productiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Dit betreffen naast personeelskosten diverse overige kosten en bedraagt over 2012 € 4,0 miljoen (2011: € 4,6 miljoen).

[21] Personeelskosten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Salarissen	70,4	71,6
Sociale lasten	7,6	7,0
Afgedragen premies aan collectieve regelingen die als toegezegde-bijdragenregeling worden behandeld	9,0	8,6
Af: geactiveerde productie eigen bedrijf personeelskosten	-8,6	-9,7
	78,4	77,5
Reorganisatievoorzieningen	0,6	-4,2
Jubileumvoorziening	-0,1	-
Totaal	**78,9**	**73,3**

Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen bedrijfskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken (drinkwater productiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Dit betreffen voornamelijk directe personeelskosten en bedraagt over 2012 € 8,6 miljoen (2011: € 9,7 miljoen).

De personeelskosten inzake reorganisaties en jubileum luiden als volgt:

In miljoenen euro's	Reorganisatie-voorziening	Jubileum-voorziening	Totaal 2012	Totaal 2011
Dotatie voorzieningen	0,9	0,2	1,1	1,1
Vrijval voorzieningen	-0,3	-0,3	-0,6	-5,3
Totaal	**0,6**	**-0,1**	**0,5**	**-4,2**

Aantal werknemers	**2012**	2011
Aantal medewerkers in vaste dienst per 31 december	1.406	1.431
Aantal FTE in vaste dienst per 31 december	1.290	1.307

[22] Afschrijvingen op en bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Afschrijvingen	86,4	89,5
Doorbelaste afschrijvingskosten Facturatie B.V.	1,4	1,4
Boekresultaat desinvesteringen	0,8	2,2
Bijzondere waardevermindering dienstwoningen	5,1	0,5
Bijzondere waardevermindering kantoorgebouwen	4,1	5,2
Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa	-	0,2
Totaal	**97,8**	**99,0**

[23] Financiële baten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Ontvangen baten op verstrekte leningen	-	0,1
Overige financiële baten	-	0,6
Totaal	**-**	**0,7**

In 2011 heeft Vitens N.V. € 0,6 miljoen heffingsrente ontvangen over de infiltratiekorting over voorgaande boekjaren.

[24] Financiële lasten

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Rentekosten bullit en linieare geldleningen	22,8	24,7
Rentekosten roll-over geldleningen	14,3	15,0
Rentekosten achtergestelde geldleningen	5,3	6,3
Rentekosten rekening-courant	0,1	0,4
Rentekosten kortlopende leningen (kasgeldleningen)	-	0,2
Rentedotatie voorzieningen	0,8	0,8
Kosten voor concessies	1,7	1,6
Rentekosten doorbelast aan investeringsprojecten (IAS 23)	-0,7	-0,4
Overige financiële lasten	-	0,1
Totaal	**44,3**	**48,7**

[25] Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-0,2	0,2

BELASTINGEN

Over de betaalde dividenduitkering wordt door Vitens N.V. dividendbelasting ingehouden en afgedragen. Vanwege het feit dat de aandeelhouders overheidslichamen betreffen en niet belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting zijn ze in staat om de afgedragen dividendbelasting terug te vragen. Per saldo wordt dus geen dividendbelasting betaald.

[26] Bezoldiging Directie

De bezoldiging bestaat uit een basissalaris, pensioen en overige vergoedingen. De opsplitsing is hieronder vermeld:

In euro's	Salaris	Pensioenen	Overig	Totaal 2012	Totaal 2011
L.C.A. Declercq MSc (vanaf 1 september 2012)	60.999	10.244	2.292	73.535	-
drs. W.H.J. Odding	168.489	27.160	9.978	205.627	199.749
prof.dr.ir. W.G.J. van der Meer (tot 1 februari 2012)	14.041	2.122	653	16.816	200.410
ir. R.H. van Terwisga (tot 1 november 2011)	-	-	-	-	515.778
Totaal	**243.529**	**39.526**	**12.923**	**295.978**	**915.937**

Onder overig zijn opgenomen de kosten betaald voor sociale lasten, uitgekeerde vakantiedagen en crisisheffing 2012.

Per 21 november 2011 is ir. R.H. van Terwisga teruggetreden als voorzitter van de Directie van Vitens N.V. en heeft zijn functie als bestuurder van Vitens N.V. neergelegd. De arbeidsovereenkomst is per 1 juni 2012 beëindigd. De kosten voor beëindiging zijn reeds in de jaarrekening 2011 verantwoord.

Eind 2011 heeft prof.dr.ir. W.G.J. van der Meer zijn vertrek aangekondigd als Directielid van Vitens N.V. en is per 1 februari 2012 uit dienst getreden.

Per 1 september 2012 is L.C.A. Declercq MSc in dienst getreden als voorzitter van de Directie van Vitens N.V.

BEZOLDIGINGSBELEID DIRECTIE

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft ter vergadering van 14 juni 2012 ingestemd met het vernieuwde 'bezoldigingsbeleid Directie'. Dit bezoldigingsbeleid is in lijn met de bepalingen uit de Drinkwaterwet en de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT).

Aan de Directieleden zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

[27] Bezoldiging commissarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen bestaat uit vacatiegeld, een onkostenvergoeding en bijdrage ZVW.

In euro's	2012	2011
ir. A. van der Velden (voorzitter tot 24 november 2011; vanaf 1 oktober 2012)	26.385	29.532
ir. A. van der Velden (gedelegeerd commissaris)	159.088	-
drs. M.L. van Kleef (voorzitter vanaf 24 november 2011 tot 1 oktober 2012)	26.684	23.243
ir. T.A. de Man	23.429	23.243
ir. T. Menssen MBA	21.500	21.500
drs. M.C.J. Poulussen MSM	23.429	23.243
Totaal	**280.514**	**120.761**

Per 24 november 2011 heeft ir. A. van der Velden als gedelegeerd commissaris een aantal taken van de teruggetreden voorzitter van de Directie waargenomen. De vergoeding hiervoor bedraagt € 1.250 bruto per dag (exclusief overige kosten). Als gevolg hiervan heeft drs. M.L. van Kleef tijdelijk het voorzitterschap van de Raad van Commissarissen waargenomen. In 2012 is aan ir. A. van der Velden € 149.063 (2012: 105,25 dagen; 2011: 14 dagen) uitgekeerd ter vergoeding voor zijn werkzaamheden en € 10.025 voor gemaakte overige kosten als gedelegeerd commissaris. Per 1 oktober 2012 is ir. A. van der Velden teruggetreden als gedelegeerd commissaris.

Het huidige bezoldigingsbeleid van de leden van de Raad van Commissarissen is op 16 juni 2011 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In de vergadering van de Raad van Commissarissen van 14 februari 2013 is het nieuwe bezoldigingsbeleid geaccordeerd. Dit bezoldigingsbeleid is in lijn met de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT) en zal in de Aandeelhoudersvergadering van 14 mei 2013 worden bekrachtigd.

13. TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

[28] Kasstroom uit operationele activiteiten

De kasstroom uit operationele activiteiten € 134,5 miljoen (2011: € 145,9 miljoen) is evenals 2011 ruim toereikend om de investeringsactiviteiten van € 105,4 miljoen (2011: € 99,3 miljoen) te financieren. De kasstroom uit operationele activiteiten is € 11,4 miljoen lager dan in 2011.

Kasstroom uit financieringsactiviteiten
Het surplus aan kasstroom uit operationele activiteiten is ingezet voor het uitkeren van dividend (€ 15,5 miljoen) en het terugbrengen van de omvang van de langlopende leningen met € 19,5 miljoen (nieuwe leningen € 50,0 miljoen; aflossingen € 69,5 miljoen). In 2011 is voor een bedrag van € 71,9 miljoen op de langlopende leningen afgelost, mede gefinancierd door de uitgifte van aandelen van € 52,9 miljoen.

14. OVERIGE TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

In 2012 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met de voorgestelde winstbestemming over het resultaat 2011. Als gevolg hiervan heeft in juni 2012 betaling van het dividend plaatsgevonden en is het restant toegevoegd aan de overige reserves.

[29] Dividend

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Dividend boekjaar 2010	-	13,4
Dividend boekjaar 2011	15,5	-
Gerechtigde gewone aandelen	5.777.247	5.022.404
Dividend per aandeel (in euro's)	2,68	2,68

De Directie stelt de aandeelhouders voor om dividend 2012 op gewone aandelen ad € 14,9 miljoen uit te betalen in 2013 (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 5 april 2013). Op een totaal van 5.777.247 gerechtigde aandelen betekent dit een dividend van € 2,57 per aandeel.

[30] Verbonden partijen

De aandelen van Vitens N.V. worden gehouden door 111 aandeelhouders uit de publieke sector (provincies en gemeenten). Vitens N.V. heeft belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, waarin ze ofwel invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamelijke zeggenschap uitoefent in bedrijfsvoering en financieel beleid. Transacties met deze partijen worden uitgevoerd op arm's lenght basis en ultimo 2012 en 2011 staan geen materiële posities open.

Vitens Evides International B.V.
In 2012 is door de aandeelhouders Vitens N.V. (50%) en Evides N.V. (50%) gezamenlijk een bedrag van € 3,5 miljoen (2011: € 3,0 miljoen) gestort als bijdrage in de ontwikkelingsactiviteiten van Vitens Evides International B.V. Daarnaast is door Vitens N.V. in 2012, voor uren van Vitens medewerkers die hebben deelgenomen aan projecten van Vitens Evides International B.V., een bedrag van € 0,4 miljoen (2011: € 0,4 miljoen) gefactureerd.

Facturatie B.V.
Vitens N.V. heeft in 2012 voor een bedrag van € 1,2 miljoen (2011: € 1,2 miljoen) aan projecten doorbelast die bij Vitens N.V. zijn gestart maar die voor rekening komen voor Facturatie B.V. Jaarlijks wordt door Facturatie B.V. de afschrijvingskosten doorbelast aan de aandeelhouders Vitens N.V. (50%) en Evides N.V. (50%). De afschrijvingskosten voor Vitens N.V. bedragen in 2012 € 1,4 miljoen (2011: € 1,4 miljoen).

[31] Omzet per regio

	Netto-omzet (in miljoenen euro's)		Levering aan klanten (in miljoenen m^3)	
In miljoenen	**2012**	2011	**2012**	2011
Regio Friesland	44,6	52,7	42,9	43,1
Regio Overijssel	78,0	93,5	73,4	73,3
Regio Gelderland	127,6	149,8	120,2	119,1
Regio Flevoland	21,4	25,6	20,4	20,4
Regio Utrecht	80,2	95,4	72,9	73,3
Totaal	**351,8**	**417,0**	**329,8**	**329,2**

De netto-omzet is toegewezen aan de regio's op basis van de geografische locatie van de afnemers.

Waterbalans (in miljoenen m^3)	**2012**	2011
Totaal te bewerken water	350,0	351,1
Productieverliezen	-8,9	-9,4
Totaal geproduceerd reinwater	341,1	341,7
Inkoop reinwater	5,6	5,8
Productie en inkoop	346,7	347,5
Verkoop reinwater buiten voorzieningsgebied	-	-
Afgeleverd in voorzieningsgebied	346,7	347,5
Distributieverliezen en meetverschillen	-16,9	-18,3
Levering aan klanten	329,8	329,2
'Niet In Rekening Gebracht' (NIRG) in %	4,9%	5,3%

Het werkelijk NIRG over 2011 (na facturering van 99,7% van levering aan klanten) is hoger uitgekomen dan gerapporteerd in de jaarrekening 2011 (5,7% vs. 5,3%). Het totaal ingeschatte waterverbruik per ultimo 2011 dat in 2012 zou worden gefactureerd is 0,6% (1,1 miljoen m^3 op een totaal van 188,4 miljoen m^3) te hoog geweest ten opzichte van de werkelijke facturatie. Het NIRG over 2012 (42,7% van de levering aan klanten is gefactureerd) is berekend op 4,9%.

[32] Financieel risicomanagement

In het financieel beleid van Vitens N.V., aangepast in 2012, is als doelstelling ten aanzien van de solvabiliteit het volgende geformuleerd: 'een eigen vermogen minimaal gelijk aan 25% (2011: 20%) van het balanstotaal en een garantievermogen (eigen vermogen + achtergestelde leningen) minimaal gelijk aan 30% (2011: 25%) van het balanstotaal'. Deze primaire doelstelling staat centraal bij de beheersing van de financiële risico's. Ultimo 2012 bedraagt de solvabiliteit 22,9% (2011: 23,7%) en het garantievermogen 29,7% (2011: 31,2%). Door de jaarlijkse gedeeltelijke toevoeging van het resultaat aan het eigen vermogen streeft Vitens N.V. om deze doelstelling in de aankomende 3 jaar te realiseren.

Financiële risico's worden binnen Vitens N.V. beheerst door de treasurycommissie die onder toezicht staat van de Directie. Belangrijke doelstellingen uit het treasurybeleid zijn het waarborgen van een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt, het beheersen van financiële risico's, het realiseren van zo laag mogelijke kosten en het zekerstellen van voldoende liquiditeit. In 2012, is rekening houdend met de ontwikkelingen op de rente- en kapitaalmarkt het Treasurystatuut aangepast en goedgekeurd door Directie en Auditcommissie. De belangrijkste aanpassingen zijn rondom het gebruik van derivaten (tegenpartij- en liquiditeitsrisico). De Teammanager Concerncontrol & Reporting geeft uitvoering aan de besluiten.

Vitens N.V. is onderhevig aan de volgende financiële risico's, die hieronder nader worden toegelicht:
- Prijsrisico.
- Valutarisico.
- Kredietrisico.
- Liquiditeitsrisico.
- Interestrisico.

PRIJSRISICO

Onder prijsrisico wordt verstaan: Het risico van waardemutaties als gevolg van veranderingen in marktprijzen.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen	**Boekwaarde**		**Reële waarde**	
In miljoenen euro's	**2012**	2011	**2012**	2011
Activa				
Handels- en overige vorderingen	29,3	36,6	29,3	36,6
Langlopende financiële activa	0,6	0,6	0,6	0,6
Vooruitgefactureerde bedragen	1,5	1,8	1,5	1,8
Verplichtingen				
Achtergestelde geldleningen	113,2	125,7	116,9	129,3
Langlopende geldleningen	900,2	907,5	1.031,1	1.012,6
Handelsschulden en overige te betalen posten	67,1	71,5	67,1	71,5
Nog te ontvangen facturen	10,2	6,6	10,2	6,6
Rentedragende verplichtingen	31,2	25,3	31,2	25,3
Kortlopende overige financiële verplichtingen	42,7	46,3	42,7	46,3

In bovenstaande tabel zijn de reële waarden van de financiële activa en verplichtingen opgenomen.
De derivaten zijn hierin niet vermeld aangezien deze tegen reële waarde op de balans worden verantwoord.

De reële waarde van de financiële activa en verplichtingen zijn als volgt bepaald:
- Handels- en overige vorderingen: Gezien de korte doorlooptijd van deze vorderingen is de reële waarde overeenkomstig de nominale waarde.
- Langlopende financiële activa: Deze post betreft voornamelijk verstrekte hypothecaire leningen aan (oud) werknemers. De reële waarde hiervan is bepaald door de toekomstige kasstromen contant te maken tegen het swaptarief zonder een opslag van de bank voor de gemiddelde resterende looptijd.

- Achtergestelde- en langlopende geldleningen: De reële waarden hiervan zijn bepaald door het contant maken van de toekomstige kasstromen tegen de voor Vitens N.V. van toepassing zijnde yield rentecurve per 31 december.
- Handelsschulden en overige te betalen posten, rentedragende verplichtingen en kortlopende overige financiële verplichtingen: De reële waarde van de genoemde posten is gezien de korte doorlooptijd overeenkomstig de nominale waarde.
- Rentedragende verplichtingen: De reële waarde van de rentedragende verplichtingen is overeenkomstig de nominale waarde.

VALUTARISICO

Dit is het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van fluctuaties van valutakoersen. Vitens Evides International B.V. is een joint venture van Vitens N.V. en Evides N.V. en voert projecten uit in ontwikkelingslanden met als doel verbetering van de watervoorziening. Vitens Evides International B.V. alsook haar dochtermaatschappijen/deelnemingen hanteren de euro als functionele valuta. Eventuele koersverschillen worden per transactie berekend en ten gunste/ten laste gebracht van de winst- en verliesrekening. Vitens N.V. loopt zelf geen valutarisico over haar activiteiten om reden dat alle bedrijfsactiviteiten binnen Nederland plaatsvinden.

KREDIETRISICO

Vitens N.V. is onderhevig aan debiteurenrisico's in het geval dat klanten niet kunnen voldoen aan hun verplichtingen. Ultimo 2012 bedraagt het debiteurensaldo waarover dit risico wordt gelopen € 21,9 miljoen (2011: € 29,9 miljoen). De overige kortlopende vorderingen € 9,5 miljoen (2011: € 9,4 miljoen) bestaan uit vorderingen op meelifters € 1,4 miljoen (2011: € 4,5 miljoen), belastingen en premies sociale verzekeringen € 3,4 miljoen (2011: € 1,1 miljoen) en vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen opbrengsten € 4,7 miljoen (2011: € 3,8 miljoen). Op de vorderingen van meelifters en van de belastingen en sociale premies loopt Vitens N.V. geen kredietrisico.

LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico bestaat uit het risico dat Vitens N.V. niet of niet tijdig aan financiële middelen kan komen om aan haar verplichtingen te voldoen. Om dit risico te minimaliseren beoordeelt Vitens N.V. regelmatig de verwachte en potentiële kasstromen over een tijdshorizon van meerdere jaren. Tevens wordt er jaarlijks een gedetailleerde liquiditeitsprognose opgesteld om eventuele schommelingen in de liquiditeitsbehoefte tijdig te kunnen onderkennen en eventueel gepaste actie te ondernemen.

Liquiditeitsrisico In miljoenen euro's	< 1 jaar	> 1 < 5 jaar	> 5 jaar
Activa			
Handelsvorderingen	21,9	-	-
Vooruitgefactureerde bedragen	1,5	-	-
Langlopende financiële verplichtingen			
Achtergestelde geldleningen	17,8	65,0	55,2
Bullit en lineaire geldleningen	31,2	186,4	465,6
Roll-over leningen	41,6	116,6	359,6
Derivaten	10,6	26,5	50,0
Langlopende overige financiële verplichtingen	20,1	47,6	29,3
Kortlopende financiële verplichtingen			
Handelsschulden en overige te betalen posten	67,1	-	-
Nog te ontvangen facturen	10,2	-	-
Rentedragende verplichtingen	31,2	-	-
Kortlopende overige financiële verplichtingen	42,7	-	-

Vitens N.V. loopt ook liquiditeitsrisico inzake bijstortingsverplichtingen uit hoofde van negatieve marktwaarde van derivaten. Per 31 december 2012 heeft Vitens N.V. geen bijstortingen hoeven te verrichten. Met een partij heeft Vitens N.V. derivaten afgesloten, waarbij een bijstorting kan plaatsvinden boven een bepaalde negatieve marktwaarde ('treshold'). Vitens N.V. heeft hierbij 2 derivaten afgesloten met een waarde van € 45 miljoen. De negatieve marktwaarde per 31 december 2012 bedraagt € 3,5 miljoen (treshold bedraagt € 20 miljoen). Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een negatief effect van € 6,7 miljoen op de waarde van de derivaat. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een positief effect van € 5,1 miljoen op de waarde van de derivaat.

INTERESTRISICO

In het kader van de normale bedrijfsuitoefening maakt Vitens N.V. gebruik van financiële instrumenten om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Derivaten worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Vitens N.V. heeft in het treasurystatuut opgenomen dat maximaal over 25% van het totaal vreemd vermogen (excl. achtergestelde geldleningen) renterisico mag worden gelopen. Ultimo 2012 kwam het aldus berekende renterisico uit op 21,9% (2011: 20,7%). Hiermee is voldaan aan de gestelde norm. Dit betekent dat slechts een klein deel van de leningenportefeuille onderhevig is aan renteschommelingen en dat de invloed op de rentelasten beperkt is. De bovengenoemde benadering past bij de wens om de beschikbaarheid van de opgenomen financiering zoveel mogelijk overeen te laten komen met de relatief lange levensduur van de activa.

Een eventuele stijging/daling van de korte termijnrente (driemaands Euribor) van 1% betekent voor Vitens N.V. een stijging/daling van de rentekosten van € 1,6 miljoen op jaarbasis (2011: € 1,3 miljoen). De stijging/daling heeft betrekking op de roll-over leningen welke niet zijn afgedekt door middel van derivaten.

Ultimo 2012 heeft Vitens N.V. voor nominaal € 306 miljoen aan 'intrest rate swaps' uitstaan waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd gedurende 1 tot 30 jaar en voor nominaal € 25 miljoen aan een forward starting swap met een looptijd van 30 jaar waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd.
De ingangsdatum van de forward starting swap is 30 juni 2013. Daarnaast heeft Vitens N.V. voor een bedrag van € 20 miljoen een basisswap uitstaan, waarbij een renteruil plaatsvindt van zesmaands Euribor naar eenmaands Euribor. Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een negatief effect van € 46,6 miljoen op de waarde van de derivaten. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2012 van 1% heeft een positief effect van € 39,2 miljoen op de waarde van de derivaten. Een negatief of positief effect op de waarde van de derivaten resulteert in een mutatie in het eigen vermogen.
De rentederivaten zijn gerelateerd aan roll-over leningen die op termijn aflopen. Voor een hoofdsom van € 281 miljoen is de looptijd (tot 2027) van de rentederivaten gelijk aan de looptijd van de roll-over leningen. Voor een hoofdsom van € 25 miljoen is de looptijd (tot 2042) niet gelijk aan de roll-over lening. Gezien de aard van de bedrijfsactiviteiten acht Vitens N.V. het waarschijnlijk dat ook voor de periode na het aflopen van de huidige roll-over leningen een financieringsbehoefte zal bestaan en ingevuld zal worden die minimaal gelijk is aan de hoofdsom en looptijd van de gerelateerde rentederivaten.

Onderstaande tabel toont de vervaldatum of, indien eerder, de contractuele renteherzieningsdatum van de leningenportefeuille op 31 december 2012. Dit geeft inzicht in de mate waarin Vitens N.V. wordt blootgesteld aan wijzigingen in de hoogte van rentepercentages voor financiële verplichtingen.

In miljoenen euro's	Effectief rentepercentage	< 6 maanden	> 6 < 12 maanden	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011						
Achtergestelde geldleningen	4,83%	-	12,6	50,3	62,8	125,7
Bullit en linieare geldleningen	5,12%	4,6	17,9	86,0	374,0	482,5
Roll-over geldleningen (gekoppeld met 'intrest rate swaps', waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,19%	4,5	25,0	40,5	245,0	315,0
Roll-over geldleningen	1,00%	-	5,0	80,0	24,5	109,5
Banken (rekening-courant)	eenmaands euribor	25,3	-	-	-	25,3
Totaal aan financiële verplichtingen		**34,4**	**60,5**	**256,8**	**706,3**	**1.058,0**

In miljoenen euro's	Effectief rente-percentage	< 6 maanden	> 6 < 12 maanden	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Per 31 december 2012						
Achtergestelde geldleningen	4,80%	-	12,6	50,3	50,3	113,2
Bullit en linieare geldleningen	4,92%	3,1	5,9	106,8	344,2	460,0
Roll-over geldleningen (gekoppeld met 'intrest rate swaps', waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,21%	9,0	4,5	27,0	270,0	310,5
Roll-over geldleningen	1,57%	25,0	-	62,0	42,5	129,5
Banken (rekening-courant)	eenmaands euribor	31,2	-	-	-	31,2
Totaal aan financiële verplichtingen		**68,3**	**23,0**	**246,1**	**707,0**	**1.044,4**

BEHEERSING VAN KAPITAAL

Vitens N.V. heeft met diverse kredietgevers kredietarrangementen afgesloten. In deze kredietarrangementen worden door de kredietgevers voorwaarden (financiële ratio's) gesteld waaraan Vitens N.V. moet voldoen.

In de Drinkwaterwet wordt een maximum gesteld aan de vermogenskosten die in rekening mogen worden gebracht door de drinkwaterbedrijven aan de klant. Hiervoor is een streefwaarde voor de Weighted Average Cost of Capital (WACC) per 1 juli 2011 vastgesteld.
Vitens N.V. heeft in 2012 voldaan aan de financiële ratio's van haar kredietgevers en de verplichtingen vanuit de Drinkwaterwet.

Financiële ratio's	Streefwaarden*	2012	2011	2010	2009	2008
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	> 20%	22,9	23,7	21,3	21,2	20,9
Solvabiliteit (groepsvermogen / totaal vermogen)	> 25%	29,7	31,2	29,6	30,2	30,1
Leverage ratio	> 4%	13,0	13,8	11,1	9,5	10,2
Interest Coverage ratio (EBIT/ (rentelasten en -baten + uitbetaald dividend huidig boekjaar))	> 1,1	1,24	1,35	1,22	1,14	1,18
Debt ratio (Rentedragende verplichtingen (exclusief de achtergestelde leningen)/ EBITDA)	< 7,0	5,4	5,1	6,2	6,1	5,8
Weighted Average Cost of Capital (WACC) **	< 6%	4,5%	4,9%			

* De streefwaarden betreffen de door de kredietgevers gestelde voorwaarden voor de diverse kredietarrangementen.
** De streefwaarde wordt 1 keer per 2 jaar vastgesteld, en is voor de jaren 2011 en 2012 vastgesteld op 6,0%.

De correctie van € 4,3 in de beginbalans van 2011 (zie geconsolideerd mutatie-overzicht eigen vermogen) heeft geen gevolgen op de haalbaarheid van de bovengenoemde streefwaarden zoals gesteld door de kredietgevers.

BEREKENINGSWIJZE FINANCIËLE RATIO'S EN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Solvabiliteit (eigen vermogen): eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal
Solvabiliteit (garantievermogen): (eigen vermogen + achtergestelde leningen) x 100% gedeeld door het balanstotaal
Leverage: netto operationele kasstroom gedeeld door rentedragende schulden
(inclusief de achtergestelde leningen)
EBIT: bedrijfsresultaat plus resultaat joint ventures en geassocieerde deelnemingen
EBITDA: EBIT plus afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen
WACC: bedrijfsresultaat plus bijdrage buitenlandse activiteiten t.b.v. bevordering van een goede drinkwatervoorziening gedeeld door het gemiddeld balanstotaal

15. VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

Vennootschappelijke balans per 31 december

	ACTIVA				herzien
	In miljoenen euro's		**31-12-12**		31-12-11
	Vaste activa				
	Materiële vaste activa	1.638,0		1.628,3	
[33]	Investeringen in dochterondernemingen	1,1		0,9	
[33]	Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	8,2		8,3	
	Overige financiële vaste activa	0,6		0,7	
			1.647,9		1.638,2
	Vlottende activa				
	Voorraden	5,0		4,6	
[34]	Handels- en overige vorderingen	30,9		38,4	
			35,9		43,0
	Totaal activa		**1.683,8**		**1.681,2**

	PASSIVA				
	In miljoenen euro's		**31-12-12**		31-12-11
[35]	**Eigen vermogen**				
	Aandelenkapitaal	5,7		5,7	
	Agioreserve	147,2		147,2	
	Herwaarderingsreserve	-85,5		-57,8	
	Overige reserves	289,1		267,2	
	Resultaat boekjaar	29,6		36,0	
			386,1		398,3
	VERPLICHTINGEN				
	Voorzieningen				
[36]	Voorzieningen personeelsbeloningen	10,4		12,8	
	Overige voorzieningen	8,2		8,3	
			18,6		21,1
	Langlopende verplichtingen				
	Egalisatierekening bijdragen van derden	27,4		18,4	
	Rentedragende verplichtingen	953,2		963,3	
	Derivaten	85,9		59,7	
			1.066,5		1.041,4
[37]	**Kortlopende verplichtingen**		212,6		220,4
	Totaal Passiva		**1.683,8**		**1.681,2**

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichtingen op pagina 43 en verder.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening	2012		2011	
In miljoenen euro's				
Eigen resultaat (excl. deelnemingen) na belastingen	29,6		36,0	
Resultaat deelnemingen na belastingen	-		-	
Netto resultaat		**29,6**		**36,0**

16. TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

Waarderingsgrondslagen voor de vennootschappelijke jaarrekening
De vennootschappelijke jaarrekening van Vitens N.V. is opgesteld volgens de bepalingen Titel 9 Boek 2 BW met uitzondering van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling zoals onderstaand toegelicht.

De gebruikte waarderingsgrondslagen zijn grotendeels dezelfde als die gebruikt worden voor de geconsolideerde jaarrekening volgens de bepalingen van artikel 362 lid 8 Titel 9 Boek 2 BW, waarbij investeringen in dochtermaatschappijen worden verantwoord tegen de nettovermogenswaarde van de activa volgens de vermogensmutatiemethode. De vennootschappelijke winst- en verliesrekening van Vitens N.V. is op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW op vereenvoudige wijze opgesteld.

Vitens N.V. hanteert als grondslagen voor waardering en resultaatbepaling de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voor de grondslagen wordt verwezen naar de 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening'.

De balansposten kantoorgebouwen, dienstwoningen en derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als gevolg van de toepassing van Titel 9 Boek 2 BW wordt voor het effect van reële waardemutaties op het vermogen een herwaarderingsreserve gevormd.

Voor de overige toelichtingen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

[33] Investeringen in deelnemingen

In miljoenen euro's	Investeringen in dochtermaatschappijen	Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2011	**0,8**	**7,9**	**8,7**
Mutaties 2011			
Aandeel in resultaat	-	0,4	0,4
Resultaat boekjaar	0,1	-	0,1
Totaal	**0,1**	**0,4**	**0,5**
Boekwaarde per 31 december 2011	**0,9**	**8,3**	**9,2**
Mutaties 2012			
Aandeel in resultaat	-	-0,1	-0,1
Resultaat boekjaar	**0,2**	**-**	**0,2**
Totaal	**0,2**	**-0,1**	**0,1**
Boekwaarde per 31 december 2012	**1,1**	**8,2**	**9,3**

Deelnemingen in dochtermaatschappijen worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde, die is bepaald op basis van IFRS-grondslagen zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening.

[34] Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro's	**2012**		2011	
Handelsdebiteuren	21,9		29,8	
Waardevermindering van debiteuren	-2,1		-2,7	
Meelifters	1,4		4,5	
Nettohandelsvorderingen		21,2		31,6
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3,4		1,1
Vooruitgefactureerde bedragen		1,5		1,8
Overige vorderingen		0,1		0,2
Vorderingen op groepsmaatschappijen		0,1		0,1
Overlopende activa		4,6		3,6
Totaal		**30,9**		**38,4**

[35] Eigen vermogen

Voor een nadere toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.
De herwaarderingsreserve betreft de negatieve marktwaarde derivaten van € 85,9 miljoen (2011: € 59,7 miljoen), zie noot [12], en de herwaardering van dienstwoningen € 0,4 miljoen (2011: € 1,9 miljoen).

[36] Voorzieningen personeelsbeloningen

Voor het mutatieoverzicht van de voorzieningen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening, zie noot [13].

[37] Kortlopende verplichtingen

In miljoenen euro's	**2012**	2011
Handelsschulden en overige te betalen posten	67,1	71,5
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	60,2	69,9
Belastingverplichtingen	9,7	14,6
Rentedragende verplichtingen	32,5	26,3
Korte termijn personeelsbeloningen	21,1	22,1
Nog te ontvangen facturen	10,2	6,6
Overlopende passiva	11,8	9,4
Totaal	**212,6**	**220,4**

[38] Accountantskosten

Overeenkomstig artikel 2:382a BW wordt in deze noot een toelichting gegeven op de accountantskosten die betrekking hebben op de ontvangen diensten van de accountantsorganisatie in 2012. Deze bestaan uit de controle van de jaarrekening € 0,3 miljoen (2011: € 0,2 miljoen) en voor andere niet controlediensten € 0,1 miljoen (2011: nihil).

Utrecht, 19 april 2013

Raad van Commissarissen

ir. A. van der Velden (voorzitter)
drs. M.L. van Kleef (vice-voorzitter)
ir. T.A. de Man
ir. T. Menssen MBA
drs. M.C.J. Poulussen MSM

Directie

L.C.A. Declercq MSc
drs. W.H.J. Odding

Secretaris van de vennootschap

ing. G. van Beek

17. OVERIGE GEGEVENS

WINSTBESTEMMING

De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

Artikel 34 Winst en uitkeringen
34.1 Het dividendbeleid wordt vastgesteld, en kan worden gewijzigd, bij besluit van de Directie dat is goedgekeurd door de raad van commissarissen en de algemene vergadering. Met inachtneming van het aldus goedgekeurde dividendbeleid wordt jaarlijks door de Directie, onder goedkeuring van de raad van commissarissen, vastgesteld welk deel van de winst wordt gereserveerd en welk deel wordt uitgekeerd.
34.2 Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
34.3 De algemene vergadering kan op voorstel van de Directie dat is goedgekeurd door de raad van commissarissen besluiten tot uitkering van interim-dividend en tot uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.
34.4 Uitkeringen op aandelen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen en, indien het een tussentijdse uitkering betreft, aan dit vereiste is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2:105 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek. De vennootschap legt de vermogensopstelling ten kantore van het Handelsregister neer binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekend gemaakt.
34.5 De vordering van een aandeelhouder tot een uitkering op aandelen verjaart door een tijdsverloop van vijf jaren. De Directie stelt de aandeelhouders voor het resultaat na belastingen als volgt te bestemmen (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 5 april 2013): betaling van dividend op gewone aandelen ad € 14,9 miljoen en het restant ad € 14,7 miljoen toevoegen aan de overige reserves. Dit is conform het dividendbeleid.

18. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van Vitens N.V.

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2012 van Vitens N.V. te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening per 31 december 2012. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2012, de winst- en verliesrekening, het mutatieoverzicht eigen vermogen en het kasstroomoverzicht over 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit de vennootschappelijke balans per 31 december 2012 en de vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.
Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.
Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OORDEEL BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vitens N.V. per 31 december 2012 en van het resultaat en de kasstromen over 2012 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

OORDEEL BETREFFENDE DE VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de vennootschappelijke jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vitens N.V. per 31 december 2012 en van het resultaat en de kasstromen over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Zwolle, 19 april 2013
w.g. drs. J. Hetebrij RA, Ernst & Young Accountants LLP

19. OVERZICHT UITSTAANDE AANDELEN

Nr.	Aandeelhouder	gewone aandelen	%
1	Provincie Friesland	755.043	13,069%
2	Provincie Gelderland	387.231	6,703%
3	Provincie Overijssel	370.632	6,415%
4	Gemeente Almere	366.175	6,338%
5	Provincie Utrecht	285.896	4,949%
6	Gemeente Utrecht	285.896	4,949%
7	Gemeente Amersfoort	131.691	2,279%
8	Gemeente Dronten	98.457	1,704%
9	Gemeente Lelystad	98.457	1,704%
10	Gemeente Zeewolde	98.457	1,704%
11	Gemeente Hilversum	89.569	1,550%
12	Gemeente Hof van Twente	66.713	1,155%
13	Gemeente Hardenberg	63.007	1,091%
14	Gemeente Nieuwegein	61.246	1,060%
15	Gemeente Steenwijkerland	60.227	1,042%
16	Gemeente Zeist	60.035	1,039%
17	Gemeente Doetinchem	58.752	1,017%
18	Gemeente Stichtse Vecht	58.097	1,006%
19	Gemeente Veenendaal	56.404	0,976%
20	Gemeente Kampen	50.961	0,882%
21	Gemeente Zutphen	50.739	0,878%
22	Gemeente Enschede	46.329	0,802%
23	Gemeente Hengelo (Ov)	46.329	0,802%
24	Gemeente Zwolle	46.329	0,802%
25	Gemeente Woerden	45.042	0,780%
26	Gemeente Soest	44.542	0,771%
27	Gemeente Dinkelland	43.085	0,746%
28	Gemeente Tiel	42.728	0,740%
29	Gemeente De Bilt	41.879	0,725%
30	Gemeente Almelo	41.696	0,722%
31	Gemeente Raalte	41.696	0,722%
32	Gemeente Rijssen-Holten	41.696	0,722%
33	Gemeente De Ronde Venen	40.426	0,700%
34	Gemeente Wijchen	40.058	0,693%
35	Gemeente Oude IJsselstreek	40.057	0,693%
36	Gemeente Twenterand	39.379	0,682%
37	Gemeente Houten	38.490	0,666%
38	Gemeente Zwartewaterland	38.453	0,666%
39	Gemeente Meppel	37.526	0,650%
40	Gemeente Lingewaard	37.387	0,647%
41	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	36.554	0,633%
42	Gemeente Dalfsen	34.746	0,601%
43	Gemeente Epe	34.717	0,601%
44	Gemeente Nijkerk	34.717	0,601%
45	Gemeente Overbetuwe	34.717	0,601%
46	Gemeente Zevenaar	34.717	0,601%
47	Gemeente Montferland	34.716	0,601%
48	Gemeente Noordoostpolder	32.430	0,561%
49	Gemeente Winterswijk	32.046	0,555%
50	Gemeente Lochem	32.045	0,555%
51	Gemeente IJsselstein	31.228	0,541%
52	Gemeente Hellendoorn	30.113	0,521%
53	Gemeente Oldenzaal	30.113	0,521%
54	Gemeente Deventer	28.260	0,489%
55	Gemeente Olst-Wijhe	27.797	0,481%
56	Gemeente Culemborg	26.705	0,462%
57	Gemeente Duiven	26.705	0,462%
58	Gemeente Westerveld	25.944	0,449%
59	Gemeente Leusden	25.902	0,448%
60	Gemeente Borne	25.480	0,441%
61	Gemeente Losser	25.480	0,441%
62	Gemeente Baarn	24.207	0,419%
63	Gemeente Beuningen	24.035	0,416%
64	Gemeente Buren	24.035	0,416%
65	Gemeente Ermelo	24.035	0,416%
66	Gemeente Geldermalsen	24.035	0,416%
67	Gemeente Haaksbergen	24.035	0,416%
68	Gemeente Nunspeet	24.035	0,416%
69	Gemeente Zaltbommel	24.035	0,416%
70	Gemeente Berkelland	24.034	0,416%
71	Gemeente Ommen	23.164	0,401%
72	Gemeente Wierden	23.164	0,401%
73	Gemeente Brummen	21.364	0,370%
74	Gemeente Maasdriel	21.364	0,370%
75	Gemeente Voorst	21.364	0,370%
76	Gemeente Bronckhorst	21.362	0,370%
77	Gemeente Tubbergen	20.848	0,361%
78	Gemeente Wijk bij Duurstede	20.818	0,360%
79	Gemeente Aalten	18.693	0,324%
80	Gemeente Elburg	18.693	0,324%
81	Gemeente Oost Gelre	18.693	0,324%
82	Gemeente Oldebroek	18.693	0,324%
83	Gemeente Putten	18.693	0,324%
84	Gemeente West Maas en Waal	18.693	0,324%
85	Gemeente Staphorst	18.531	0,321%
86	Gemeente Rhenen	16.461	0,285%
87	Gemeente Bunschoten	16.219	0,281%
88	Gemeente Urk	16.215	0,281%
89	Gemeente Druten	16.023	0,277%
90	Gemeente Heerde	16.023	0,277%
91	Gemeente Heumen	16.023	0,277%
92	Gemeente Neder- Betuwe	16.023	0,277%
93	Gemeente Westervoort	16.023	0,277%
94	Gemeente Bunnik	13.314	0,230%
95	Gemeente Montfoort	11.861	0,205%
96	Gemeente Lopik	11.619	0,201%
97	Gemeente Doesburg	10.682	0,185%
98	Gemeente Hattem	10.682	0,185%
99	Gemeente Lingewaal	10.682	0,185%
100	Gemeente Woudenberg	9.683	0,168%
101	Gemeente Oudewater	9.199	0,159%
102	Gemeente Wijdemeren	8.956	0,155%
103	Gemeente Ubbergen	8.011	0,139%
104	Gemeente Eemnes	7.988	0,138%
105	Gemeente Scherpenzeel	7.746	0,134%
106	Gemeente Millingen aan de Rijn	5.341	0,092%
107	Gemeente Renswoude	4.389	0,076%
108	Provincie Flevoland	4.316	0,075%
109	Gemeente Sudwest Fryslan	1.000	0,017%
110	Gemeente Tytsjerksteradiel	200	0,003%
111	Gemeente Apeldoorn	1	0,000%
	Totaal	**5.777.247**	**100,00%**

COLOFON

Uitgave Vitens N.V.
Postbus 1205
8001 BE Zwolle
www.vitens.nl

Concept & realisatie
MENG Custom Content
www.meng.nl

Ontwerp
Smel design & strategy
www.smel.net

Aan	:	De Algemene Vergadering van Aandeelhouders Vitens
Van	:	Directie Vitens
Betreft	:	Dividendvoorstel 2012
Datum	:	16 mei 2013

Hierbij, ter goedkeuring, het voorstel voor dividendvaststelling van Vitens N.V. over boekjaar 2012. Het voorstel is gebaseerd op het dividendbeleid dat op 15 december 2010 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) is vastgesteld en op een voorgestelde aanpassing van het Financieel Beleid. Het dividendbeleid is onderdeel van het Financieel Beleid.

Financieel Beleid

Drinkwatertarieven

Vitens N.V. wil haar doelstelling 'zo laag mogelijke drinkwatertarieven' aanscherpen en voor de komende drie jaar (vanaf 2013) zich verbinden aan gelijkblijvende tarieven. Jaarlijks wordt afgewogen of deze ambitie voor het opvolgende jaar nageleefd kan worden. De tarieven worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen (RvC) en voor finale instemming aan de AvA.

Continuïteitsdoelstelling

De solvabiliteit is vastgesteld op een eigen vermogen minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal en een garantievermogen (eigen vermogen + achtergestelde leningen) minimaal gelijk aan 30% van het balanstotaal. Door aflossing van de achtergestelde lening zal 'automatisch' de solvabiliteitsdoelstelling in de komende jaren naar 30% opschuiven.

Dividend

1. Het dividend wordt gerelateerd aan het netto resultaat;
2. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt minimaal 40% en maximaal 75 % van het netto resultaat;
3. Jaarlijks wordt, binnen deze kaders, een dividendvoorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en voor finale instemming aan de AvA. Dit dividendvoorstel houdt rekening met de specifieke financiële omstandigheden van de onderneming.

Dividendvoorstel boekjaar 2012

Vitens N.V. heeft bij de bepaling van het dividendvoorstel over boekjaar 2012 de navolgende overwegingen in acht genomen:

- Vitens N.V. wil haar solvabiliteitsdoelstelling verhogen en het eigen vermogen in de aankomende jaren versterken;
- Vitens N.V. wil haar aandeelhouders een passend dividend vergoeden op het door haar beschikbaar gestelde kapitaal wat past binnen de huidige maatschappelijke context;
- Vitens N.V. wil ondanks een daling van het eigen vermogen in 2012 een dividend uitkeren dat op een vergelijkbaar niveau ligt als over het boekjaar 2011. De daling is niet van structurele aard en de verwachting is dat de solvabiliteitsdoelstelling, zoals gesteld in het Financieel Beleid, de aankomende jaren toch wordt gerealiseerd.

Rekening houdend met de bovengenoemde overwegingen is het voorstel om het rendementspercentage over het boekjaar 2012 gelijk te houden aan 2011, zijnde 3,85%. Het dividend per aandeel over 2012 bedraagt € 2,57.

Het gerealiseerde netto resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens N.V. voor 2012 bedraagt € 29,6 miljoen.

Onderstaand het voorstel voor de berekening van het dividend over 2012, wat past binnen het dividendbeleid zoals goedgekeurd door de AvA op 15 december 2010.

Dividend		
	2012	**2011**
Boekwaarde EV per 31 december (*mln)	386,1	402,6
Aantal uitstaande aandelen	5.777.247	5.777.247
Netto resultaat (*mln)	29,6	36,0
Dividendbedrag (*mln)	14,9	15,5
Dividend per aandeel	**2,57**	**2,68**
Dividendpercentage*	**50,2%**	**43,0%**
Rendementspercentage **	**3,85%**	**3,85%**

* Dividendpercentage = (Dividendbedrag / Netto resultaat) * 100%
** Rendementspercentage = (Dividendbedrag / Boekwaarde EV per 31 december) * 100%

De totale dividenduitkering bedraagt over 2012 € 14,9 miljoen, Vitens N.V. voegt € 14,7 miljoen toe aan het eigen vermogen ter versterking van de solvabiliteitspositie (solvabiliteit komt, na uitkering, uit op circa 22%).

Wij verzoeken u in te stemmen met onderstaande zinsnede in de jaarrekening (hoofdstuk winstbestemming) van 2012:

'De Directie stelt de aandeelhouders voor het resultaat na belastingen als volgt te bestemmen: betaling van dividend op gewone aandelen van € 14,9 miljoen en het restant ad € 14,7 miljoen toevoegen aan de overige reserves'. Dit voorstel is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 5 april 2013.

Notitie

Aan	:	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Van	:	Raad van Commissarissen (RvC)
Betreft	:	Bezoldiging Raad van Commissarissen
Datum	:	16 mei 2013

1. INLEIDING

Per 1 januari 2013 is de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT) in werking getreden. Als gevolg hiervan dient het huidige beleid inzake de bezoldiging van de Raad van Commissarissen te worden aangepast. In het onderstaande wordt een voorstel gedaan om dit beleid en daarmee de individuele bezoldiging te actualiseren.

2. HUIDIG BEZOLDIGINGSBELEID RVC

Het huidige bezoldigingsbeleid is in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van juni 2011 vastgesteld en laat zich samenvatten in onderstaande tabel.

Functie in RvC	**Vergoeding per jaar (1 juli 2011 afgerond)**
Lid RvC	€ 18.700
Voorzitter RvC	€ 22.250
Commissielid	€ 2.000
Onkostenvergoeding (per jaar)	€ 1.100
Totale bezoldiging RvC	*€ 114.550*

De bezoldiging wordt jaarlijks per 1 juli aangepast met de CBS index CAO loonontwikkeling van het jaar daarvoor, waarbij afronding zal plaatsvinden op veelvoud van € 50,-.

3. VOORSTEL NIEUW BEZOLDIGINGSBELEID RVC

Met de inwerkingtreding van de WNT geldt voor leden van de RvC een maximumbezoldiging van 5% van de voor Vitens geldende maximale bezoldiging (de bezoldiging van de Directie). Voor de voorzitter van de RvC geldt een maximumbezoldiging van 7,5%. Om de maximumbezoldiging niet te overschrijden wordt deelname aan een commissie niet specifiek beloond.

Functie in RvC	**(afgerond)**
Lid RvC	€ 10.100
Voorzitter RvC	€ 15.700
Commissielid	€ 0
Onkostenvergoeding (per jaar)	€ 1.100
Totale bezoldiging RvC	*€ 61.600*

De bezoldiging wordt jaarlijks aangepast met het percentage waarmee het salaris van het burgerlijk rijkspersoneel in de voorafgaande twaalf maanden is gewijzigd, waarbij afronding zal plaatsvinden op veelvoud van € 50,-.

Overgangsregeling
Het hierboven voorgestelde bezoldigingsbeleid geldt voor alle benoemingen en herbenoemingen van commissarissen die plaatsvinden na goedkeuring van dit bezoldigingsbeleid. Voor zittende commissarissen geldt een overgangstermijn tot eerstvolgende herbenoeming en met een maximum van vier jaar. In deze overgangsperiode ontvangen zij de bezoldiging zoals is vastgesteld in het door de AvA goedkeurde bezoldigingsbeleid van juni 2011.

4. GEVRAAGDE BESLUITVORMING

Op grond van het bepaalde in artikel 27 van de Statuten van Vitens N.V. en artikel 20 van het Reglement van de Raad van Commissarissen verzoeken wij u de bezoldiging van de Raad van Commissarissen vast te stellen overeenkomstig bovenstaand voorstel.

Aan	:	de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA)
Van	:	Raad van Commissarissen (RvC) Vitens
Betreft	:	Voordracht benoeming commissaris de heer mr. B. Staal
Datum	:	16 mei 2013

Inleiding

Commissarissen worden (her)benoemd door de Algemene Vergadering. Dit dient in een AvA te geschieden. In verband met het vertrek van de heer Van der Velden als commissaris bij Vitens, hebben we de afgelopen maanden gezocht naar een goede kandidaat om de huidige Raad te completeren.

De heer mr. B. Staal

De Raad van commissarissen heeft in de heer Staal een kandidaat gevonden die zeer goed overeenkomt met het zoekprofiel. De heer Staal brengt ruime en zware bestuurlijke ervaring met zich mee, ook als Voorzitter van Raden van Commissarissen/Toezicht. Gezien zijn achtergrond en ervaring in de Provincie Utrecht als Commissaris van de Koningin heeft de heer Staal een voor Vitens relevant netwerk en kennis van de historie. Daarnaast is hij zeer ervaren in politiek Den Haag. En de Raad heeft de heer Staal leren kennen als een plezierige, toegankelijke en bindende persoonlijkheid. Hij is een uitstekend netwerker en iemand met een goed gevoel voor verhoudingen. De Commissie van Aandeelhouders Vitens geeft een positief advies af inzake deze benoeming, evenals de Ondernemingsraad van Vitens. Ter onderbouwing van deze voordracht is als bijlage Een verkort CV van mr. B. Staal toegevoegd.

Voordracht herbenoeming

De Raad van Commissarissen draagt tot benoeming voor de heer mr. B. Staal als commissaris in de RvC van Vitens N.V. voor een periode van vier jaar, tot de AvA van juni 2017.

Egon
Zehnder
International

VITENS

Member Supervisory Board

Amsterdam, November 2012

Boele Staal

Date of Birth: 1947 (64 years old)
Nationality: Dutch

EDUCATION

1975	LLM (mr), Law, University of Utrecht, Netherlands
1970	HBO, Nederlandse Politie Academie, Netherlands

LANGUAGES Dutch - Mother tongue, English - Fluent

PROFESSIONAL EXPERIENCE

2007 - present	**NEDERLANDSE VERENIGING VAN BANKEN**	
	Chairman	Netherlands
2007 - present	**OWN COMPANY**	
	Independent Board Advisor	Netherlands
1998 - 2007	**PROVINCIE UTRECHT**	
	Royal Commissioner	Netherlands
1996 - 1998	**BCG INTERIM-MANAGEMENT**	
	Partner & Board Member	Netherlands
1989 - 1996	**RANDON BEVEILIGING BEHEER**	
	Managing Director	Netherlands
1987 - 1989	**VEDIOR ASB UITZENDBUREAU**	
	Commercial Director	Netherlands
1978 - 1987	**POLITIE FLEVOLAND**	
1982 - 1987	Chief of Police, Almere	Netherlands
1978 - 1982	Deputy Corps Commander Lelystad, Almere	Netherlands
1975 - 1978	**MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES**	
	Chief Inspector	Netherlands

NON–EXECUTIVE ROLES

2012 - present	**RIJNDAM REVALIDATIECENTRUM**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
2011 - present	**SINT ANTONIUS ZIEKENHUIS**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
2001 - present	**TWYNSTRA HOLDING**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
2001 - present	**NATIONAAL RESTAURATIEFONDS**	
	Board Member (Vice Chairman)	Netherlands
1999 - present	**ONVZ HOLDING**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
Present	**TROS**	
	Member of the Board	Netherlands
Present	**NATIONAAL COMITÉ 4 EN 5 MEI**	
	Member	Netherlands
Present	**THE NIELSEN COMPANY**	
	Member of the Board	Netherlands

© 2012 Egon Zehnder International

Boele Staal (vervolg)

FORMER NON–EXECUTIVE ROLES (SELECTION)

2003 - 2011	ANWB	
	Chairman	Netherlands
2005 - 2011	**HOLLAND CASINO**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
1991 - 2011	**EERSTE KAMER DER STATEN GENERAAL**	
2010 - 2011	Member of Parliament - D66	Netherlands
1991 - 1998	Member of Parliament - D66	Netherlands
1999 - 2006	**BRANCHE ORGANISATIE ARBODIENSTEN**	
	Chairman Supervisory Board	Netherlands
1999 – N.A.	**STICHTING FACE**	
	Chairman	Netherlands

COMMENTS

- Boele Staal heeft bij uitstek een plezierige, toegankelijke, en bindende persoonlijkheid. Hij is een uitstekend netwerker en iemand met een goed gevoel voor verhoudingen.
- Hij brengt ruime en zware bestuurlijke ervaring, ook als Voorzitter van Raden van Commissarissen/Toezicht. Hierbij kiest hij er voor om zich vanaf 2013 te richten op een beperkt aantal Commissariaten.
- Gezien zijn achtergrond en ervaring in de Provincie Utrecht als Commissaris van de Koningin heeft Boele Staal een voor Vitens relevant netwerk en kennis van de historie.
- Boele Staal heeft ervaring op het gebied van change management. Bij de Politie zat hij bijvoorbeeld in de stuurgroep die grote cultuurveranderings-projecten initieerde en implementeerde hij dat in twee korpsen. Bij Boer & Croon was hij oa counsel van interim managers die veranderingsprocessen implementeerden. Vanuit zijn toezichthoudende functies heeft hij bijvoorbeeld ervaring met change management bij de ANWB.
- Hij beschrijft zichzelf als iemand die veel ruimte geeft en zich richt op samenwerking, maar vooral ook als “verbinder van werelden”.
- Hij is ervaren in Den Haag en in de politiek.

© 2012 Egon Zehnder International

Aan	:	de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA)
Van	:	Raad van Commissarissen (RvC) Vitens
Betreft	:	Voordracht herbenoeming commissaris mevrouw drs. M.L. van Kleef
Datum	:	16 mei 2013

Inleiding

Commissarissen worden (her)benoemd door de Algemene Vergadering. Dit dient in een AvA te geschieden. In de AvA van december 2006 heeft de Algemene Vergadering ingestemd met de benoeming van mevrouw drs. M.L. van Kleef als commissaris bij Vitens voor een periode van vier jaar. En in de vergadering van juni 2010 heeft de Algemene Vergadering de herbenoeming voor een periode van drie jaar geaccordeerd. Haar zittingstermijn loopt hiermee in de AvA van mei 2013 af.

Herbenoeming

In 2012 heeft Vitens een nieuwe directievoorzitter aangesteld. Dit heeft ten gevolg gehad dat de voorzitter van de Raad van Commissarissen, de heer ir. A. van der Velden, is gevraagd zijn positie een jaar langer (tot medio 2013) te bekleden dan oorspronkelijk was voorzien. Door deze verlenging zou het nu betekenen dat zowel de voorzitter (de heer Van der Velden) als de vice-voorzitter (mevrouw Van Kleef) tegelijkertijd de Raad zouden verlaten, wat gezien de continuïteit en de stabiliteit van de Raad een ongewenste situatie zou zijn. En gezien het goede functioneren in de Raad wil de Raad van Commissarissen mevrouw Van Kleef graag nog een jaar behouden.

Voordracht herbenoeming

De Raad van Commissarissen draagt tot herbenoeming voor mevrouw drs. M.L. van Kleef als commissaris in de RvC van Vitens N.V. voor een periode van twaalf maanden, tot de AvA van mei 2014. Mevrouw drs. M.L. van Kleef zit sinds 2006 in de RvC van Vitens, en overschrijdt daarmee niet de maximum zittingstermijn.

DE VANENBURG

Hoe bereikt u Kasteel De Vanenburg?

VANUIT AMSTERDAM • volgt u de borden richting Amersfoort (A1). Na Amersfoort blijft u de A28 richting Zwolle volgen. Na ongeveer 15 km neemt u de *afrit Strand Nulde*.

VANUIT MAASTRICHT • volgt u de borden richting Eindhoven/Utrecht (A2). Op knooppunt Everdingen volgt u eerst de A27 en vervolgens de A28 richting Amersfoort. Na Amersfoort blijft u de A28 richting Zwolle volgen. Na ongeveer 15 km neemt u de *afrit Strand Nulde*.

VANUIT ARNHEM • neemt u de A50 richting Apeldoorn. Vervolgens houdt U links aan, om de A1 op te gaan richting Amersfoort. *Lees verder bij vanuit Apeldoorn*.

VANUIT APELDOORN • volgt u de borden richting Amersfoort (A1). Op knooppunt Hoevelaken slaat u rechtsaf richting Zwolle (A28). Na ongeveer 15 km neemt u de *afrit Strand Nulde*.

VANUIT GRONINGEN • volgt u de borden richting Hoogeveen/Zwolle/Harderwijk (A28). Na Harderwijk blijft u de A28 volgen. Na ongeveer 10 km neemt u de *afrit Strand Nulde*.

VANUIT STRAND NULDE • gaat u onderaan de afrit rechtsaf (vanuit Groningen moet u onderaan de afrit linksaf). Vervolgens bij de eerste kruising linksaf (dit is de Waterweg). Volg deze weg: na 600 meter volgt een scherpe bocht naar rechts. Houd na nog eens 200 meter rechts aan bij de driesprong. De eerste weg links is de Vanenburgerallee. Na ongeveer 300 meter ziet u kasteel De Vanenburg aan uw linkerhand.

Kasteel De Vanenburg • Vanenburgerallee 13 • 3882 RH Putten • T 0341 37 54 54

Aan de leden van de gemeenteraad van Almelo,

Betreft ongelijkheid tarieven Openbaar Vervoer in de regio Twente

Almelo, 21 april 2013

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 3 januari jl. heb ik zowel in Almelo als in Enschede gebruik gemaakt van het Openbaar Vervoer.
Toen ik met mijn O.V.-kaart in Enschede de stadsrit wilde betalen, zei de chauffeur dat dit niet nodig was gezien mijn leeftijd. Hij voegde eraan toe “U bent toch wel in het bezit van het Enschedees pasje?” Ik zei dat ik in Almelo woon en niet in Enschede. Hij zei dat ik dan toch wel moest betalen en voegde er aan toe dat hij en zijn collegae niet begrijpen dat Almelo geen gratis vervoer heeft voor senioren, terwijl Hengelo en Enschede dit wel hebben.

Toen ik een jaar geleden vernam dat aan senioren in Hengelo gratis Openbaar Vervoer werd aangeboden heb ik contact opgenomen met onze toenmalige wijkwethouder, Theo Schouten. Hij zei tegen mij dat de Almelose gemeenteraad besloten had dit niet in Almelo in te voeren. “Het was een bewuste keus”, aldus de heer Schouten.

Steeds meer ouderen uit onze wijk -en ik neem aan uit de hele stad- vragen zich af waarom deze ongelijkheid in eigen regio. Daar het ook voor veel ouderen op financieel gebied een moeilijke tijd is zou het gratis gebruik te kunnen maken van het openbaar vervoer in de stad voor hen zeer welkom zijn. Het gaat hier niet om plezierritten, maar om noodzakelijke ritjes, zoals naar de huisarts, de specialist, het ziekenhuis, het gemeentehuis, de markt (om daar goedkoper spullen te kunnen kopen), etc., etc.

Met deze brief doe ik dan ook een beroep op u, leden van de gemeenteraad van Almelo, om uw Besluit in deze in heroverweging te nemen. Heel veel Almelose senioren zullen u daar zeer dankbaar voor zijn.

Met vriendelijke groet,
Gerda Kleinburink

Titus Brandsmahof 77
7606 SB Almelo
T. (0546) - 824290
E. G.Kleinburink@kpnplanet.nl

Bokmans, Dees

Van: Hollander, Maarten
Verzonden: maandag 22 april 2013 12:46
Aan: Bokmans, Dees
Onderwerp: FW: Oproep tot legalisatie hennepteelt Almelo

Urgentie: Hoog

Dees, wil je onderstaande mail laten inboeken als ingekomen stuk voor de raad?

Van: Intergard B.V. [mailto:info@intergard.nl]
Verzonden: maandag 22 april 2013 11:54
Onderwerp: Oproep tot legalisatie hennepteelt Almelo
Urgentie: Hoog

HERHAALDE OPROEP: TEKEN DE PETITIE:

http://www.facebook.com/events/160571510765439/

Van: Intergard B.V.
Verzonden: vrijdag 8 februari 2013 21:36
Onderwerp: Hennepteelt Almelo
Urgentie: Hoog

Almelo, 8 februari 2013

Geachte raadsleden,

Zorg dat Almelo de eerste gemeente in Nederland wordt waar wiet wordt geteeld, internationale regels geven hiertoe genoeg ruimte. Laat u niet tegenhouden door minister Opstelten en lok een proefproces uit.

Legalisatie van hennepteelt in Almelo brengt Almelo een mate van welvaart waar de welvarende textielindustrie uit de jaren 60 schril bij zou afsteken gezien de veelzijdige toepassingen van de hennepplant o.a. als medicijn, alternatief voor houtindustrie (minder ontbossing), als brandstof, in de bouw, plastic, textiel, voeding etc. Bovendien haalt legalisatie wietteelt uit het criminele circuit. Tenslotte zou Almelo in 1 klap uit de financiële problemen zijn.

Legaliseer hennepteelt Almelo

1. Minder criminaliteit en minimalisatie kosten verbandhoudende werkzaamheden bij o.a. politie, justitie
2. Vele medicinale toepassingen zoals tegen kanker
3. Vele industriële toepassingen duurzame en milieuvriendelijke vervanger voor o.a. hout, textiel
4. Welvaartbevorderend, werkgelegenheid

Hennep, de oplossing voor heel veel problemen!

Af en toe lijkt het er op of de problemen die de hele wereld kent niet op te lossen zijn. Door al die problemen wordt het leven alsmaar duurder en duurder om nog niet te spreken van ons milieu dat in een zo slechte conditie verkeerd dat ons aller bestaansrecht aan een zijden draadje lijkt te hangen. Hier en daar worden stukjes nieuwe bossen aangeplant waar eerst een ongerepte oerwoud stond maar daarmee krijgen wij de dieren, het oerbos en alles dat daarbij hoort niet terug. Het is ook maar een druppel op een gloeiende plaat die stukjes bos die ze nieuw aan planten en dat terwijl de oplossing al duizenden jaren bestaat, sterker nog, wij hebben er duizenden jaren dankbaar gebruik van gemaakt. Ik heb het dan over de industriële hennep, de **cannabis sativa**. Lees de link voor de vele toepassingen maar weet dat er nog veel meer toepassingen zijn van deze bijzondere plant.
Zou het niet geweldig zijn als wij de oerbossen met rust konden laten? Zou het niet geweldig zijn als wij geen fossiele brandstoffen meer hoefden te gebruiken? Persoonlijk zou ik het machtig vinden om op deze manier de wereld weer een doel te geven, een geschenk aan onze kinderen, een geschenk aan moeder Aarde!
Er was een tijd waar niemand zich druk maakte over olievoorraden, alles bleek in overvloed aanwezig, werk voor iedereen en een simpel maar goed en eerlijk leven. Die tijd is de tijd voor de introductie van olie.

Hoe is dat zo gekomen?

Voordat olie de markt veroverde door toedoen van enkele rijke lui (Dupont, Mellon en Hearst) werd hennep gebruikt als olie voor lampen, voor motoren (de eerste Ford was niet alleen gemaakt van hennep maar liep ook op hennep). Touw werd er gemaakt van hennep alsook papier, geperst hout, kleding en vele vele andere toepassingen, zelfs medicatie met behulp van hennep was heel normaal.

De ideale natuurbron zou je zeggen maar waarom werd deze plant dan illegaal?

Dupont, Mellon en Hearst.

Het wordt inmiddels algemeen bewezen geacht dat een belangen groep bestaande uit de Du Pont petrochemische industrie, de Amerikaanse staatsecretaris Andrew Mellon en de Krantenmagnaat William Andrew Hearst een geslepen publiciteit campagne tegen Hennep voerden. De kranten van Hearst verwarden het grote publiek bewust door industriële Hennep en Marihuana door elkaar te halen. Hierbij werden ook rassen voor oordelen gebruikt door te suggereren dat Marihuana vooral gebruikt werd door Mexicaanse emigranten. Du Pont had grote belangen in de olie industrie, Hearst bezat grote belangen in bossen en de bijbehorende hout verwerkende industrie die de grondstof cellulose leverden voor zijn kranten papier.
Olie maatschappijen wisten toentertijd al heel goed dat hun brandstoffen giftige en schadelijke stoffen produceerden bij de onvolledige verbranding in de toenmalig zeer inefficiënte verbranding motoren en zagen Hennep als brandstof als een zeer gevaarlijke veel aantrekkelijker concurrent. In 1937 wisten DuPont, Mellon en Hearst de Marihuana Prohibition Act in slechts drie maanden tijd door het Amerikaanse congres te jagen. Deze wet staat aan de basis van het verbod op Cannabis en betekende de nekslag voor de Hennep industrie.
De prohibition act is daarmee mede verantwoordelijk voor de morele tweedeling in onze maatschappij, de huidige vervuilende auto industrie en een groot deel van onze milieuproblemen.
http://www.jackherer.com/hemporium.html
Zoals dat zo vaak terug te vinden is in onze recente geschiedenis zijn het uiteindelijk de grote multinationals die wetten kunnen maken of breken, persoonlijk gewin staat hierbij altijd voorop. Er zijn maar weinig voorbeelden te vinden in de recente historie waar grote multinationals integer wetten afdwingen, dat wil zeggen, niet uit eigen belang maar echt voor de mens en de natuur.

Als je de media bezit kun je elke leugen als waarheid verkondigen! De meute die avond na avond aan de beeldbuis gekluisterd zitten slikken het als zoete koek.

De recreatieve cannabis wordt vooral gebruikt door politici. Om te scoren bij de massa die apathisch naar het tv-scherm zit te gapen. Jammer maar helaas… Politici zeggen dat drugs de oorzaak zijn van de maatschappelijke problemen en daarmee zijn ze klaar om als politicus een groot aantal

verantwoordelijkheden af te schuiven op de revolterende jongeren en op de “toename van het drugsgebruik”. De media brengen de geselecteerde cijfers wel aan de man. Zij leveren het cement dat de leugens samenhoudt. Zo verschijnen geregeld ‘onderzoeksresultaten’ uit twijfelachtige bron, zonder dat die resultaten door een tweede studie kunnen bevestigd worden (zie bijvoorbeeld George Ricaurte en zijn xtc-rapport van 2002 of de onwetenschappelijke fratsen van Gabriel Nahas als drugtsaar van Chirac). De foute bevindingen worden in grote titels uitgesmeerd. Als er na meer dan een jaar al een rechtzetting verschijnt, is dat in een klein hoekje tussen de overlijdensberichten. De waarheid is dood.
Om meteen de leugen te ontkrachten plaats ik hieronder een filmpje dat gemaakt werd 1942 door de Amerikaanse overheid zelf om aan te geven welk een geweldige plant de hennepplant is. Het filmpje heet Hemp for Victory, een pakkende titel nietwaar. De film werd gemaakt omdat de VS een groot tekort had aan grondstoffen voor de oorlog die de VS voerde op meerdere fronten. Omdat hennep twee keer per jaar te oogsten is kon in 1943 al begonnen worden met de verwerking van de oogst. De boeren die hennep wilden gaan verbouwen moesten eerst deze film bekijken en een document tekenen dat ze de film ook daadwerkelijk gezien hadden. Vervolgens kregen deze boeren en hun hele familie vrijstelling van dienst zolang ze maar hennep zouden verbouwen. Alsof dit nog niet genoeg was kregen deze boeren hun materiaal een stuk goedkoper aangeboden en vaak zelfs helemaal gratis. Het is toch bizar als je dit weet en leest dat vlak voor die oorlog diezelfde plant als een duivelse plant werd neer gezet en ook weer na de oorlog.

Wat kunnen wij allemaal maken van hennep?

Hennep is de meest veelzijdige plant – veelzijdiger nog dan de sojaboon die thans waarschijnlijk de grootste variëteit aan duurzame producten levert. Hennep is een rijke voedingsbron, maar levert ook alle producten die uit hout, katoen en aardolie worden gemaakt. De basis van die veelzijdigheid zijn zes ruwe grondstoffen: lange bastvezels, medium vezels, korte kernvezels, zaad, olie en meel.
De vezels van de bast worden gebruikt voor textiel, maar ook voor een duurzaam alternatief voor glasvezel. Mediumvezels worden gebruikt voor papier en de korte vezels voor bouwmaterialen. Zaad en meel dienen voor een reeks van voedingsmiddelen. De olie ook, maar die dient tegelijkertijd voor de productie van shampoo, zeep, wasmiddelen en verf. Hennep is een veelzijdig agrificatiegewas – de plant is geschikt voor industriële toepassingen zoals het produceren van plastics.
Cannabis is tweehuizig, wat wil zeggen dat er mannelijke en vrouwelijke planten zijn. De eenjarige plant groeit snel: rond half mei gezaaid kan men het eind augustus oogsten en de plant kan enige meters hoog worden. De lange wortels breken de grond en maken zo de akker vruchtbaarder. Met zijn lange wortels staat cannabis ook stevig, de plant werd ooit gebruikt als windscherm rond de akkers. Cannabis groeit vrijwel op iedere grond, heeft weinig voedsel nodig en is resistent tegen ziektes. Kunstmest en pesticiden zijn overbodig. Door de dichte groeiwijze is het verbouwen van cannabis zelfs een goede manier om onkruid te bestrijden!
Een hectare cannabis levert gemiddeld 2000 kg zaad op. Dit zaad is voedzaam. Het bevat geen THC, maar vetten, eiwitten, vitaminen en mineralen. Men kan het vermalen tot meel, dat vrij is van gluten. Het is beter verteerbaar dan sojameel, men kan er zelfs babyvoeding van maken. De olie, bijna 20% van het gewicht van het zaad, bestaat uit onverzadigde vetzuren. Het is een goede spijsolie, gezond en niet duur. Uiteraard kan men er zeep van zieden en zalf van maken, maar ook een plastic die biologisch afbreekbaar is. Er kan een olielamp op branden, men kan er een auto op laten rijden, of er zelfs een hele auto van bouwen. Het uitgeperste zaad dient als veevoer. Het zaad is volstrekt ongevaarlijk.
De stam van de cannabis heeft lange vezels die gemakkelijk loslaten. Men kan er draden van spinnen, die sterker zijn dan enige andere vezel. De Chinezen gebruikten canvasvezels voor hun boogpezen, maar van canvas kan men ook de meest soepele stoffen weven. De vezels zijn bestand tegen vocht en vrijwel onverslijtbaar. Canvas speelde daarom ooit een grote rol in de zeilvaart: de zeilen, het want, de schoten en vallen, het breeuwsel, de visnetten, de vlaggen en wimpels, de

plunjezakken, hangmatten en kleding van de bemanning, het was allemaal canvas! Het hele leger van Napoleon liep in canvas uniformen. Het strategische belang van cannabis was dan ook enorm. De boeren waren soms verplicht om op een gedeelte van hun land cannabis te verbouwen! De eerste Levi's spijkerbroeken waren van canvas en deze waren vrijwel onverslijtbaar. Tegenwoordig zijn ze van katoen en een beetje bouwvakker verslijt er enkele per jaar.
Van de cannabisstengels en van versleten canvas kan men een pulp maken, waaruit papier wordt vervaardigd. Dit procedé was reeds in de oudheid bij de Chinezen bekend. Het werd overgenomen door de Moslims, die er hun Koran op verspreidden, en tijdens de kruistochten bereikte deze techniek Europa. Perkament maakte plaats voor canvaspapier, dat nauwelijks vergeelt of verzuurt. De eerste Bijbels werden erop gedrukt en canvaspapier bleef gebruikelijk tot laat in de 19e eeuw. Toen ging men over op houtpulp. De papieropbrengst van een hectare cannabis is echter ruim vier maal zo groot als die van een hectare dennenbos! Voor de productie zijn ook veel minder giftige chemicaliën nodig en het papier is veel duurzamer.
Als biomassa biedt hennep een duurzame bron voor brandstof. Geen enkele plant brengt meer biomassa op: tien ton gedroogde biomassa per hectare. Tachtig procent daarvan betreft houten stengels, waar weer 77 tot 85 procent cellulose, de grondstof voor papier, inzit. Bos groeit langzamer en in bomenhout zit maar 65 procent cellulose.
Hennep groeit in vrijwel elk klimaat – van Finland tot in de Sahara. China en Oost-Europa zijn thans de grootste producenten, maar in Groningen worden jaarlijks ook drieduizend voetbalvelden industriële hennep geoogst. Een extra voordeel van hennep is, dat het snel groeit. De plant is in honderd dagen volgroeid en dat betekent dat het gewas op vele plaatsen tweemaal kan worden geoogst. Of dat het kan worden ingezaaid na de oogst van een ander gewas. Hennep zelf hoeft overigens niet in rotatie – in afwisseling met andere gewassen – te worden geteeld. Hemp (Hennep) is verboden in de USA ten voordele van katoen (waar veel gif op word gespoten) Hemp groeit op 3 maanden tijd 4 meter hoog zonder kunstmest of bestrijdingsmiddelen.
De planten groeien dicht tegen elkaar en laten geen ruimte voor onkruid. Boeren die in het jaar na de hennepoogst bijvoorbeeld aardappels poten, ontdekken dat zij dat jaar de helft minder bestrijdingsmiddelen nodig hebben. De diepe wortels van de hennep geven onkruid minder kans. Tenslotte dient hennep als een ideale schoonmaker van vervuilde grond. Hennep onttrekt in één oogst zestig tot zeventig procent van de vervuiling aan de grond. Die vervuiling gaat in de bloemen zitten die kunnen worden verbrand, de rest van de plant is dan schoon en bruikbaar voor andere doeleinden.
Ook heb ik begrepen dat de cannabis plant de grootste zuurstofleverancier is van alle gewassen d.m.v. fotosynthese. Wat betekent dat? Dat ie meer CO2 in zuurstof omzet (onder invloed van zonlicht) dan enig ander gewas. Kortom, substantiële bijdrage aan de oplossing voor het broeikaseffect, en het allerbeste hiervan, wij kunnen de bossen met rust laten, wij hoeven nooit meer één boom te kappen. Zou dat geen prachtig cadeau zijn aan onze kinderen en kleinkinderen?!
Het is duidelijk dat vooral Amerika het internationale drugsbeleid coördineert en domineert gedreven door één motief: in eigen land is er een oorlog aan de gang die al decennia lang woedt, de 'War on Drugs'.
Deze oorlog die dit jaar in Washington voor 37,1 miljard dollar op de begroting staat, is er een van vele superlatieven, vooral in bedrijfsmatige zin. De politie is van misdaadbestrijder verworden tot een ondernemer die elke potentiële drugscrimineel arresteert met maar één doel: het in beslag nemen van zijn geld en zijn bezittingen. De veelal geprivatiseerde gevangenis industrie kan met een populatie van ruim 2 miljoen de positieve bedrijfsresultaten op Wall Street verzilveren. De behandelindustrie moet op haar beurt jaarlijks honderdduizenden veroordeelde verslaafden proberen uit de handen van de geprivatiseerde gevangenissen te houden. En ook daar hangt weer een prijskaartje aan.

Door de ‘War on Drugs’ worden de contouren zichtbaar van een samenleving die winstmaximalisatie en moraal heeft gecombineerd met de drugsproblematiek, die zo een hele, vooral zwarte generatie totaal dreigt te criminaliseren en zo het beeld oproept van een dronken reus die niet weet dat hij in zijn eigen voeten schiet.

Henry Ford bouwde zijn eerste auto met hennepvezels en reed de motor op hennepolie

Realiseer je eens goed wat dit korte filmpje ons vertelt. Zelfs staal kan vervangen worden door hennep. Het is lichter waarmee auto’s met minder pk’s sneller optrekken en minder verbruiken en het is veel stootvaster dan staal waar je bij het minste en geringste al een deuk oploopt die dan weer kapitalen kost om te laten repareren. Dus de olie waarop de auto loopt kan van hennep gemaakt worden, het chassis en de carrosserie, het interieur, eigenlijk gewoon de hele auto! Los van dit gegeven ben ik ervan overtuigt dat wanneer hennep uit het illegale circuit komt nog veel meer toepassingen bedacht zullen worden.

Hennep als medicijn

Cannabis (de rookbare versie) blijkt ook een medicijn tegen talloze kwalen! Voor de farmaceutische industrie is cannabis dan ook gevaarlijk. In de 19e eeuw werden extracten van cannabis nog verkocht in de apotheken. Ze werden gebruikt tegen krampen, toevallen, astma, slaapstoornissen, migraine en andere kwalen. Hennepzaadolie hielp tegen eczeem en psoriasis, hoge bloeddruk, hoog cholesterol gehalte, reuma, ontstekingen en diabetes. Ook blijken chemopatiënten veel baat te hebben bij het gebruik van cannabis. Een **medicinale toepassing** wordt tegenwoordig weer toegestaan, maar is aan strikte regels gebonden. Cannabis helpt ook tegen ADHD en voor kinderen lijkt dit medicijn ongevaarlijk.

http://phoenixtearsmovie.com/

Dit is slechts een kleine verzameling van zaken die wij van hennep kunnen maken en wat hennep voor ons en de wereld kan betekenen. De politiek schreeuwt moord en brand over wereldproblemen terwijl de oplossing voor de hand ligt. Niemand hoeft dit nog te bewijzen, zo’n 5000 jaar geschiedenis heeft al dit hierboven al meermalen bewezen!

Het op grote schaal vrijgeven van de productie van hennep op alle gebieden is de oplossing voor al onze problemen!

http://www.facebook.com/media/set/?set=a.402455666513204.92464.299496003475838&type=1&l=cba627093e

Met vriendelijke groeten,

Libertarische Partij Almelo
Alberto Kampman

http://zapruder.nl/portal/rubriek/Cannabis/

http://www.hanfhaus.de/foodstuff-i-4.html?language=de&osCsid=fe2da64359c3f4b44906eb2071769277

http://www.natuurlijkerwijs.com/hennep.htm

Auteur: Nexus

Bron Afbeelding(en): NexusBron(nen): Nexus

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Aan het College van B&W en
Gemeenteraad

INGEKOMEN 2 2 APR 2013

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8657		
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Decentralisaties op het sociaal domein	BABVI/U201300559	18 april 2013

Geacht College en leden Gemeenteraad,

Met de decentralisaties op het sociaal domein krijgt u er een omvangrijk takenpakket bij. Veel van deze taken geeft u zelf lokaal vorm. Juist deze lokale organisatie, dichtbij uw inwoners, kenmerkt de kracht van gemeenten. Voor sommige van de nieuwe taken is, om voldoende uitvoeringskracht te organiseren, intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. Daarbij neemt u zelf al lang het voortouw om vanuit de inhoud keuzes te maken over welke taken u lokaal uit wilt voeren en welke taken u in samenwerking wilt oppakken.

Ook de VNG en het Rijk hebben in bestuurlijk overleg vastgesteld dat voor sommige taken op het sociaal domein op korte termijn uitvoeringskracht tussen gemeenten moet worden gebundeld via samenwerking. De VNG en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben u eerder via brieven (VNG ledenbrief van 16 januari en BZK brief van 15 maart) opgeroepen om met omliggende gemeenten in gesprek gaan over de te organiseren (nieuwe) vormen van samenwerking in het sociale domein. Al onze energie zal er de komende periode op gericht zijn deze samenwerking te bevorderen en te ondersteunen.

Daarnaast hebben VNG en het Rijk ook afgesproken om de ontwikkelingen met betrekking tot samenwerking op het sociaal domein op korte termijn in kaart te brengen. Dit draagt niet alleen bij aan de uitwisseling van kennis en ervaring tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden, maar biedt ook politiek, maatschappelijke instellingen en burgers het vertrouwen dat gemeenten de maatschappelijke vraagstukken op het sociale domein op een adequate wijze oppakken.

Heel concreet hebben de minister van BZK en de VNG u gevraagd voor 31 mei 2013 inzicht te geven in de nieuwe vormen van samenwerking die u op het sociale domein organiseert. De VNG zal hiervoor onder de vlag van Slim Samenwerken via een actieve uitvraag bij regio's en gemeenten de stand van zaken per 31 mei in kaart brengen. U hoeft hiervoor dus niets aan te leveren bij BZK. De VNG maakt hierbij zoveel mogelijk gebruik van reeds bekende informatie en probeert de werklast zo laag mogelijk te houden. Verderop in deze brief lichten wij toe hoe de VNG benodigde informatie bij u uitvraagt.

Het vormgeven van de decentralisaties is natuurlijk eerst en vooral uw eigen proces. U voert zelf de regie om vanuit de inhoud uitvoeringskracht via samenwerking te organiseren. Wij willen dit niet alleen in kaart brengen, maar willen u bij dit proces actief ondersteunen. Onderdeel van deze ondersteuning zijn vijf regionale bijeenkomsten over samenwerking op het sociale domein die de VNG op zeer korte termijn onder de vlag van Slim Samenwerken organiseert. Hieronder vindt u meer informatie over de inhoud van deze bijeenkomsten en de wijze waarop u zich daarvoor kunt aanmelden.

Ondersteunen – Regionale Bijeenkomsten

Onder de vlag van Slim Samenwerken willen wij u inspirerende ideeën en concrete handvaten meegeven. Daartoe organiseert de VNG samen met de VGS en KING op zeer korte termijn vijf regionale bijeenkomsten voor bestuurders over samenwerking op het sociale domein.

Samenwerking is tijdens deze bijeenkomsten geen doel op zich, maar een manier om de nieuwe gedecentraliseerde taken met kracht en in samenhang te organiseren. Ook kijken we verder dan 31 mei. Het in samenwerking vormgeven van de decentralisaties is dan immers niet klaar. In veel gevallen markeert deze datum juiste een nieuwe fase, waarin de samenwerkingen op het sociale domein verder inhoudelijk worden vormgegeven en geformaliseerd. Daarbij gaat het zowel om intergemeentelijke samenwerking, als samenwerking met aanbieders, met andere financiers (zoals verzekeraars), met maatschappelijk organisaties en burgerinitiatieven en met cliënten.

Hoofdlijnen programma

Tijdens een korte plenaire start wordt stilgestaan bij de visie op samenwerking in het sociale domein:wat zijn de visies van gemeenten en het Rijk hierover? Ook staan we stil bij het proces richting 31 mei, de wijze waarop de VNG de stand van zaken op dat moment in kaart zal brengen en het vervolg op dat proces.

In interactieve deelsessies gaat u daarna in op diverse thema's. U kunt hierbij denken aan:

- Welke taak wilt u op welk niveau organiseren?
- Hoe kunt u samenwerking met partners in de zorg organiseren (aanbieders, instellingen & zorgverzekeraars)?
- Hoe organiseert u risicodeling in regionaal samenwerkingsverband?
- Hoe geeft u één gezin, één plan, één regisseur vorm? (vraagstukken mbt informatievoorziening en organisatie (ism VGS & KING)
- Hoe organiseert u een effectieve bestuurlijke aanpak binnen en tussen samenwerkingsverbanden?

Daarbij staat steeds de burger centraal. Hoe kunnen zij de juiste ondersteuning vinden en krijgen, krijgt een gezin met een multiproblematiek één contactpersoon, hoe communiceert u de sociale dienstverlening van de gemeente naar uw burgers en hoe blijft de hulp dicht bij burgers? Samenwerking, proces en beleid moeten hieraan ondersteunend zijn.

Deze bijeenkomsten zijn gericht op burgemeesters en wethouders. Zij hebben hiervoor per mail al een vooraankondiging ontvangen. De sessies vinden plaats in de avonduren (16.00 tot 20.00 uur) van 13 mei (Assen), 15 mei (Utrecht), 22 mei (Ede), 27 mei (Tilburg) en 29 mei (Rotterdam). Meer informatie en een inschrijflink vindt u op www.vng.nl/samenwerken.

In kaart brengen - Uitvraag vormgeving samenwerkingsverbanden

Zoals hierboven aangegeven is afgesproken om de ontwikkelingen met betrekking tot samenwerking op het sociaal domein op korte termijn in kaart te brengen. Voor dit doel stellen wij een kleine ambtelijke commissie in. Hierin nemen de ondertekenaars van deze brief namens VNG en BZK zitting. Wij zullen nog één of meer oud-bestuurder(s) vragen ons te ondersteunen.
Onze commissie zal de voortgang van de ontwikkeling van de samenwerking op het sociale domein volgen. De VNG zal onder de vlag van Slim Samenwerken een actieve uitvraag bij regio's en gemeenten organiseren, om onze commissie van informatie te voorzien. Hieronder lichten wij per decentralisatie toe hoe de VNG deze informatie bij u ophaalt. U hoeft hiervoor dus niets zelf aan te leveren bij BZK. Wel willen wij u erop attenderen dat de opbrengst van deze inventarisaties openbaar wordt gemaakt en met diverse partijen wordt gedeeld. Wij gaan er dan ook vanuit dat de door u hiervoor aangeleverde informatie ook bestuurlijk gedragen wordt. Uiteindelijk zal de stand van zaken ook in een bestuurlijk overleg tussen VNG en het Rijk aan de orde komen.

Werkwijze inventarisatie samenwerking op het sociaal domein

Jeugd
Begin april heeft de VNG een tussenstand opgemaakt op het terrein Jeugdzorg op basis van de informatie die de VNG vorig jaar al heeft opgehaald. Deze informatie is in de afgelopen weken ter verificatie teruggelegd bij de regionale projectleiders. Deze tussenstand wordt niet door de VNG gepubliceerd. Wel bespreken wij deze tussenstand in onze commissie.
Om dit beeld verder te verstevigen heeft de VNG u in haar brief van 7 maart jongstleden gevraagd om inzicht te geven in de voortgang van de regionale samenwerking. Bij deze brief zat daartoe een vragenlijst.[1] Hoewel de vragenlijst bij deze ledenbrief aan alle gemeenten is verzonden, vraagt de VNG gemeenten om deze vragenlijst gezamenlijk als regio in te vullen. De regio's zoals de VNG die in 2012 in beeld heeft gebracht, zijn daarbij het uitgangspunt. Daar waar de indeling is gewijzigd, nodigen wij u uit dat aan te geven en de vragenlijst vanuit de nieuwe, gewijzigde regio's in te vullen.
Aan de bij ons bekende regionale projectleiders is een tool gestuurd om bij het invullen van de vragenlijst te ondersteunen. In de eerdere brief is gevraagd deze vragen voor 15 mei te beantwoorden. De peildatum voor de inventarisaties is echter op 31 mei gesteld. Uiteraard is het dus mogelijk om de vragenlijst nog na 15 mei in te vullen. Wel vragen wij u ervoor te zorgen dat de informatie uiterlijk 31 mei a.s. bij de VNG bekend is.
De antwoorden op de vragen zullen niet alleen aan onze hierboven genoemde commissie ter beschikking worden gesteld, maar ook aan de Transitiecommissie jeugd van Rijk, VNG en IPO. Op deze manier hoeven regio's niet twee keer dezelfde vragen te beantwoorden. De Transitiecommissie zal, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid daarnaast ook bezoeken aan gemeenten brengen om zich een beeld te vormen van de lokale situatie. Daarbij kunnen zij de input uit deze inventarisatie goed gebruiken.

AWBZ
Voor de decentralisatie AWBZ geldt dat nog niet geheel duidelijk is welke taken precies naar gemeenten toekomen. Staatssecretaris Van Rijn heeft aangekondigd op korte termijn met een koersbrief te komen waarin daarover duidelijkheid komt. Op dit terrein is geen in wetgeving verplichte samenwerking te verwachten. Niettemin wordt ook hier al volop de samenwerking tussen gemeenten gezocht om de uitvoeringskracht te versterken. Hiervan heeft de VNG een eerste beeld in kaart gebracht. Dit beeld wordt niet door de VNG gepubliceerd. Wel bespreken wij deze tussenstand in onze commissie.
Ook dit beeld willen we verder verstevigen. Enerzijds om het ondersteuningsprogramma en het uitwisselen van goede voorbeelden zo goed mogelijk in te kunnen richten. Anderzijds om te laten zien hoe gemeenten zich voorbereiden op deze decentralisatie en werken aan hun uitvoeringskracht. De VNG zal, net als voor jeugdzorg, dit beeld ophalen door middel van een vragenlijst. Net als bij jeugd vragen we u om die vragenlijst gezamenlijk als regio in te vullen en te retourneren.

De vragenlijst zal uiterlijk 1 mei in een ledenbrief van de VNG aan u worden verstuurd en tevens online komen te staan.[2] De bij ons vanuit de eerste inventarisatie bekende projectleiders van de regio's ontvangen daarvoor een invultool. Ook hiervoor vragen wij u deze informatie uiterlijk 31 mei a.s. bij de VNG aan te leveren.

Participatie
Voor de decentralisatie in het kader van de participatiewet, geldt dat de VNG, door haar nauwe betrokkenheid bij het vormen en functioneren van de 35 arbeidsmarktregio's over voldoende informatie beschikt om een inventarisatie te maken van de stand van zaken van de samenwerkingsvormen op dat terrein. Dit geldt eveneens voor de samenwerkingsverbanden binnen deze regio's, zoals voor de WSW en intergemeentelijke sociale diensten. Wij zullen de stand van zaken van de samenwerking op dat terrein dus niet nogmaals bij u uitvragen.

Tot slot

Wij realiseren ons dat u binnen uw regio al druk aan de slag bent met de voorbereidingen van de komende decentralisaties. Met het zichtbaar maken waar gemeenten mee bezig zijn willen wij

---

[1] De vragenlijst jeugd is te vinden op :
http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2013/attachments/20130307_bijlage_ledenbrief_ontwikkelingen-decentralisatie-jeugdzorg_0.pdf
[2] De vragenlijst AWBZ is te vinden op: http://www.vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/van-awbz-naar-wmo/vragenlijst

uitwisseling van kennis en ervaring bevorderen. Met eerdergenoemde bijeenkomsten willen wij u inspireren en ondersteunen. Als u suggesties, opmerkingen of vragen hebt kunt u die uiteraard kwijt op de bijeenkomsten of u kunt deze mailen aan slimsamenwerken@vng.nl.

Hoogachtend,

drs. C.J.G.M. de Vet
Waarnemend voorzitter directieraad VNG

drs. G.J. Buitendijk
Directeur-Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

WATERSCHAP
Regge en Dinkel

BEZOEKADRES Kooikersweg 1
7609 PZ Almelo

POSTADRES Postbus 5006
7600 GA Almelo

TELEFOON 0546 83 25 25
FAX 0546 82 11 76

info@wrd.nl
www.wrd.nl

ONTVANGEN 22 APR 2013

Gemeente Almelo
College van B&W
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

VERZENDDATUM 19 APR. 2013 | BEHANDELD DOOR A.M. de Jong | DOORKIESNUMMER 0546-831890 | UW KENMERK | ONS KENMERK 13.06532 | BIJLAGE(N)

ONDERWERP Waterschapspeil 2012

Geachte heer/mevrouw,

Met genoegen brengen wij de brancherapportage van de Nederlandse waterschappen 'Waterschapspeil 2012' onder uw aandacht. In deze brancherapportage zijn de prestaties uit 2011 van de verschillende waterschappen met elkaar vergeleken. Samen met de vergelijkingsrapportage 'Waterschapspiegel 2012' worden hierdoor de regionale verschillen duidelijk en maken waterschappen de uitvoering van hun taken inzichtelijk.

De Nederlandse waterschappen zijn goed op weg om de doelen op het gebied van waterveiligheid, voldoende water, waterkwaliteit en de afvalwaterzuivering te realiseren. Uit Waterschapspeil 2012 blijkt dat de gezamenlijke waterschappen volop uitvoering geven aan het Bestuursakkoord Water 2011. Hierbij staat doelmatigheid en nauwe samenwerking met andere waterschappen, gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat centraal.

Betaalbare tarieven
De Waterschapsspiegel 2012 geeft inzicht in de resultaten van waterschap Regge en Dinkel in 2011. Een aantal zaken komen daar in positieve zin naar voren.
Regge en Dinkel weet, mede door vergroting van kostenefficiëntie en effectief investeren, de kosten van het zuiveren van het afvalwater laag te houden.
Door het structurele begrotingsbeleid van Regge en Dinkel kent het waterschap een gematigde tariefsontwikkeling. De belastingtarieven blijven daarmee op een betaalbaar niveau en bewegen zich bovendien binnen de door het algemeen bestuur afgesproken kaders (bestuursprogramma 'Water verbindt', 2009).
Ook op de onderdelen 'voorkomen van wateroverlast', 'calamiteitenzorg' en 'zwemwaterkwaliteit' scoort waterschap Regge en Dinkel goed.

Ruimte voor ambitie
Naast de goede resultaten, is er ook ruimte voor verbetering. De kwaliteit van het oppervlaktewater is de laatste jaren gestaag verbeterd, maar de ambitie van Regge en Dinkel ligt op een hoger niveau. Bij het optimaliseren van de waterkwaliteit richt Regge en Dinkel zich daarbij op innovatieve maatregelen, die bij verschillende projecten worden ingezet.

Meer informatie?
De rapportages Waterschapspeil 2012, Waterschapsspiegel 2012 en de Waterschapsbelastingen in 2013 zijn te downloaden of te raadplegen via de website van waterschap Regge en Dinkel: www.wrd.nl/waterschapspeil

Als u vragen heeft naar aanleiding van deze brief, dan kunt u contact opnemen met uw vaste accountmanager bij het waterschap.

Het dagelijks bestuur van het
Waterschap Regge en Dinkel,

de secretaris,
ing. W.A. Joosten

de voorzitter,
dr. S.M.M. Kuks

Klifman, Bert

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: maandag 22 april 2013 16:01
Aan: DIV
Onderwerp: Technische wijzigingen CAR-UWO ledenbrief 13/036

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		2
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Technische wijzigingen CAR-UWO	ECCVA/U201300288 Lbr: 13/036 CvA/LOGA 13/11	22 april 2013

Geachte heer/mevrouw

Samenvatting

In deze ledenbrief treft u een aantal wijzigingen aan van de CAR-UWO met als doel redactionele onvolkomenheden in de CAR-UWO te herstellen.

Deze bijlagen treden op 1 juli 2013 in werking.

Voor de volledige brief en de bijlage zie onderstaande link

http://www.vng.nl/onderwerpenindex/arbeidsvoorwaarden-en-personeelsbeleid/arbeidsvoorwaarden/brieven/technische-wijzigingen-car-uwo-1

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

ARBEIDSVOORWAARDEN EN PERSONEELSBELEID / ARBEIDSVOORWAARDEN / BRIEVEN

Technische wijzigingen CAR-UWO

maandag 22 april 2013

Ledenbriefnummer: Lbr. 13/036 CvA/LOGA 13/11

Samenvatting
In deze ledenbrief treft u een aantal wijzigingen aan van de CAR-UWO met als doel redactionele onvolkomenheden in de CAR-UWO te herstellen.

Deze bijlagen treden op 1 juli 2013 in werking.

Volledige brief: Technische wijzigingen CAR-UWO

Bijlage(n): Bijlage 1: wijzigingen CAR
Bijlage 2: wijzigingen CAR-UWO

College voor Arbeidszaken/VNG

ABVAKABO FNV

CNV Publieke zaak

CMHF

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

LOGA

Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		2
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Technische wijzigingen CAR-UWO	ECCVA/U201300288 Lbr: 13/036 CvA/LOGA 13/11	22 april 2013

Samenvatting

In deze ledenbrief treft u een aantal wijzigingen aan van de CAR-UWO met als doel redactionele onvolkomenheden in de CAR-UWO te herstellen.

Deze bijlagen treden op 1 juli 2013 in werking.

VNG Postbus 30435, 2500 GK Den Haag Tel 070-373 83 93 www.vng.nl
E-mail: cva@vng.nl

College voor
Arbeidszaken/VNG

ABVAKABO
FNV

CNV
Publieke zaak

CMHF

Aan de leden

LOGA

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		2
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Technische wijzigingen CAR-UWO	ECCVA/U201300288 Lbr: 13/036 CvA/LOGA 13/11	22 april 2013

Geacht college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief treft u een aantal wijzigingen aan van de CAR-UWO met als doel redactionele onvolkomenheden in de CAR-UWO te herstellen.

De wijzigingen zullen in deze ledenbrief van een korte toelichting worden voorzien; u treft die hieronder aan. De letter van de wijziging correspondeert met de letteraanduiding in de bijlagen bij deze ledenbrief.

Wijzigingen A, E, F, G, H, I, J, K, R en S
De oude seniorenregelingen zijn al enige tijd geleden vervallen, maar er bestond nog een groep ambtenaren – iedereen geboren voor 1945 – die er gebruik van kon maken. Inmiddels zijn deze ambtenaren allemaal met pensioen en kunnen de verwijzingen in de CAR-UWO naar hoofdstuk 5 en artikel 8:10 vervallen.

Wijziging B en U

Artikel 7:25b CAR regelt dat de premie voor de collectieve zorgverzekering op het salaris wordt ingehouden. Dit artikel wordt in deze ledenbrief geschrapt, omdat deze verplichtende uitvoeringsbepaling in de praktijk te veel problemen oplevert bij zowel werknemers, werkgevers als verzekeraars.

Als gevolg van het vervallen van artikel 7:25b, wijzigt ook artikel 1:2:1 CAR-UWO.

Wijziging C

In de vorige technische ledenbrief is de wet genoemd in artikel 2:2, derde lid, CAR onvolledig gewijzigd. Er staat nu: Wet justitiële gegeven. Dit moet zijn: Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Wijziging D

In de ledenbrief over de aanstelling in algemene dienst van 26 november 2012 zijn de eerste drie leden van het oude artikel 15:1:10 CAR-UWO verplaatst naar het nieuwe artikel 2:1B CAR. Echter, artikel 3:3:1 CAR-UWO bevat nog een verwijzing naar het oude artikel 15:1:10, tweede lid, onder c. Deze verwijzing wordt gewijzigd in een verwijzing naar artikel 2:1B, tweede lid, onder c.

Wijziging L

In de toelichting op artikel 6:4:3, derde en vierde lid, CAR-UWO wordt een verwijzing gemaakt naar artikel 6:4:1, eerste lid, onderdeel b, CAR-UWO. Echter, het desbetreffende artikel bestaat niet (meer). De zin in de toelichting die deze verwijzing bevat, wordt geschrapt.

Wijziging M

In de toelichting op artikel 6:8, vijfde lid, CAR wordt gesproken over een termijn van 18 maanden met een verwijzing naar artikel 7:3 CAR. Echter, gelet op de huidige termijnen in artikel 7:3 moet voornoemde termijn worden gewijzigd in een termijn van 6 maanden.

Wijziging N

De definitie van geselecteerde zorgverzekeraar wordt niet meer gebruikt. Dus artikel 7:1, onder i, CAR kan vervallen. En in artikel 7:25b CAR zal als gevolg van deze wijziging gesproken worden over de zorgverzekeraar bedoeld in artikel 7:24 CAR.

Wijzigingen O en P

Deze wijziging brengt de artikelen 7:2:1en 7:2:2, tweede lid, CAR-UWO in overeenstemming met de al bestaande toelichting van artikel 7:2:1 CAR-UWO. In 2005 is de Arbeidsomstandighedenwet namelijk reeds gewijzigd op grond waarvan werkgevers meer keuze hebben in hoe ze zich deskundig laten begeleiden bij het opstellen en uitvoeren van hun arbo- en verzuimbeleid. Zij hoeven niet meer aangesloten te zijn bij een arbodienst. Zij mogen ook kiezen voor een gecertificeerde arbodeskundige.

Wijzigingen Q

Het Instituut Zorgverzekering Ambtenaren Nederland bestaat niet meer. Daarom kan artikel 7:2:4 CAR-UWO vervallen.

Wijziging T

Artikel 7:15:1, tweede lid, CAR-UWO verwijst niet meer naar het juiste artikel van de wet SUWI. Dit is momenteel artikel 32 van de wet SUWI.

Wijzigingen V, W en AB

In verband met de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd zijn reeds een aantal artikelen in de CAR-UWO aangepast. Echter, de artikelen 8:2, 8:2a en 10a:2 CAR worden in deze ledenbrief nog aangepast.

Wijziging X, IJ, Z en AA

De artikelen 9b:13, 9b:37, 9b:58 en 9b:69 CAR kunnen vervallen omdat er in de premies van de collectieve zorgverzekering geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende doelgroepen.

Wijziging AC

Artikel 10d:39 CAR is gebaseerd op artikel 10d:24 CAR zoals dat gold tot 1 april 2013. Het artikel is toen met de invoering van de Van-werk-naar-werk afspraken inhoudelijk niet gewijzigd, maar vernummerd naar artikel 10d:39. Hierbij is per abuis een verouderde versie van het oude artikel 10d:24 gebruikt, zodat het huidige artikel 10d:39 niet juist is. In deze ledenbrief wordt deze fout gecorrigeerd.

Datum inwerkingtreding

De wijzigingen in de CAR-UWO treden met ingang van 1 juli 2013 in werking.

Rechtskracht

Op grond van de statuten van de VNG en het reglement van het CvA zijn de gemeenten gebonden aan de in het LOGA overeengekomen CAR-bepalingen en de wijzigingen daarin. Voor gemeenten die bij de UWO zijn aangesloten, geldt dat eveneens voor de zogenoemde UWO-artikelen. De CAR en de UWO hebben echter niet de status van een Cao omdat het LOGA geen verordenende bevoegdheid heeft in gemeenten. Deze wijzigingen werken dan ook niet rechtstreeks door in de gemeenten. Lokale vaststelling van (wijzigingen in) de CAR-UWO is dan ook noodzakelijk. Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet is het college bevoegd de arbeidsvoorwaardenregelingen voor het gemeentepersoneel vast te stellen. Op grond van artikel 107e Gemeentewet heeft de raad deze bevoegdheid voor de griffie. De gemeentelijke rechtspositieregeling is een algemeen verbindend voorschrift. Artikel 139 van de Gemeentewet bepaalt dat besluiten, die algemeen verbindende voorschriften inhouden, pas verbinden, wanneer zij op de juiste manier zijn bekendgemaakt. De bekendmaking geschiedt door plaatsing in het op een algemeen toegankelijke wijze uit te geven gemeenteblad. Bij gebreke van een gemeenteblad vindt bekendmaking plaats door ter inzage legging voor de tijd van twaalf weken op het gemeentehuis of op een andere door het college te bepalen plaats en door het doen van mededeling daarvan in een plaatselijk verschijnend dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad. Het gemeenteblad kan op grond van artikel 139, derde lid, elektronisch worden uitgegeven. Elektronische bekendmaking is aan regels gebonden.

Hoogachtend,
Landelijk overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden
b/a

Mw. mr. S. Pijpstra
Secretaris

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Wijzigingen CAR

A. Artikel 1:1, lid 1, onder i, vervalt.

C. In artikel 2:2, lid 3, worden de woorden "Wet justitiële gegeven" vervangen door de: Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

F. In artikel 4:3, lid 5, worden de cijfers ",8:10" geschrapt.

In de toelichting op artikel 4:3, lid 4 t/m 9, worden de woorden "pré-VUT (artikel 8:10 CAR)" geschrapt.

G. In artikel 4a:1, lid 2, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

In artikel 4a:1, lid 3, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

In de toelichting op artikel 4a:1, lid 2 en 3, worden de woorden "Voor medewerkers die van de seniorenmaatregel gebruikmaken geldt hetzelfde principe (zie ook artikel 6:2:1 lid 6)" geschrapt.

H. In artikel 4a:2, lid 2, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

M In de toelichting op artikel 6:8, lid 5, wordt in de eerste zin en in de laatste zin net getal "18" vervangen door: 6.

N. Artikel 7:1, onder i, vervalt.

R. Artikel 7:4, lid 1, vervalt met vernummering van het tweede lid zodat het artikel geen afzonderlijke leden mee bevat..

U. Artikel 7:25b vervalt.

De toelichting op artikel 7:25b vervalt.

V. De toelichting op artikel 8:2, lid 3, wordt gewijzigd en komt te luiden:

In bijzondere situaties kan het wenselijk zijn dat betrokkene na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd doorwerkt. Als betrokkene hiermee instemt wordt hem op een latere leeftijd eervol ontslag verleend. Een tweede mogelijkheid is betrokkene na zijn ontslag een nieuwe aanstelling te verlenen op grond van artikel 2:4.

In het eerste geval zal betrokkene ook langer pensioen opbouwen: er is dan ook sprake van inhouding van pensioenpremie op zijn bezoldiging. In het tweede geval, waarbij een nieuw dienstverband wordt aangegaan na de AOW-leeftijd, is er geen sprake van verplichte pensioenopbouw en kan de ambtenaar kiezen om vrijwillig de pensioenopbouw voort te zetten. Dit is geregeld in artikel 16.1 van het pensioenreglement.

In beide situaties is er sprake van een ander bruto-netto traject en premieafdracht. Het aangaan van een nieuw dienstverband is voor zowel de werkgever als de werknemer voordeliger in financieel opzicht. Wel heeft het niet langer betalen van pensioenpremies natuurlijk gevolgen voor de pensioenopbouw. Tijdens het nieuwe dienstverband wordt geen pensioen meer opgebouwd. In het navolgende schema vindt u een overzicht met de gevolgen:

	Continuering dienstverband (art. 8:2 CAR)	Nieuw dienstverband (art. 2:4 CAR, met toepassing 8:2, derde lid)
Ingangsdatum OP	Na afloop dienstverband, of eerder op verzoek van ambtenaar	Met ingang van de dag waarop betrokkene de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt
Opbouw ABP Keuzepensioen	Tot einde dienstverband	Eventueel vrijwillig
Premie AAOP	Ja	Nee
Premie ABP Keuzepensioen	ja	Nee
Premie FPU	ja	Nee
Pseudopremie WW	Nee	Nee
Premie WIA	Nee	nee

Overigens is het voor het in laten gaan van het pensioen niet meer noodzakelijk om ontslag te verlenen. De ambtenaar kan ervoor kiezen zijn ABP-pensioen vanaf 60 jaar in te laten gaan, zonder dat hier een ontslag tegenover staat. Het ingaan van pensioen heeft geen verdere gevolgen voor bovenbeschreven situatie. Pensioenuitbetaling en pensioenopbouw kan dus naast elkaar bestaan.

W. In artikel 8:2a worden de woorden "na de leeftijd van 65 jaar" vervangen door: na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De toelichting op artikel 8:2a wordt gewijzigd en komt te luiden:

Na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd is de wens van één van beide partijen voldoende om de aanstelling te beëindigen. Het maakt hierbij niet uit of er sprake is geweest van een nieuwe aanstelling na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd of van het voortzetten van de aanstelling na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, op grond van 8:2, derde lid.

X. Artikel 9b:13 vervalt.

De toelichting op artikel 9b:13 vervalt.

IJ. Artikel 9b:37 vervalt.

De toelichting op artikel 9b:37 vervalt.

Z. Artikel 9b:58 vervalt.

AA. Artikel 9b:69 vervalt.

AB. In de toelichting op artikel 10a:2, lid 1, worden de woorden "de 65 jarige leeftijd heeft bereikt." vervangen door: de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt.

AC. Artikel 10d:39, lid 2, vervalt.

Bijlage 2 bij ledenbrief ECCVA/U201300288

Wijzigingen CAR-UWO

A. Artikel 1:1, lid 1, onder i, vervalt.

B. In artikel 1:2:1, lid 1, wordt "7:25," geschrapt.

C. In artikel 2:2, lid 3, worden de woorden "Wet justitiële gegeven" vervangen door de: Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

D. In artikel 3:3:1 worden de woorden "artikel 15:1:10, tweede lid, onder c" vervangen door: artikel 2:1B, tweede lid, onder c.

E. In artikel 3:5:1, lid 1, worden de woorden "8:10 of" geschrapt.

In de toelichting op artikel 3:5:1, lid 2, worden de woorden "pré-VUT en" geschrapt.

F. In artikel 4:3, lid 5, worden de cijfers ",8:10" geschrapt.

In de toelichting op artikel 4:3, lid 4 t/m 9, worden de woorden "pré-VUT (artikel 8:10 CAR)" geschrapt.

G. In artikel 4a:1, lid 2, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

In artikel 4a:1, lid 3, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

In de toelichting op artikel 4a:1, lid 2 en 3, worden de woorden "Voor medewerkers die van de seniorenmaatregel gebruikmaken geldt hetzelfde principe (zie ook artikel 6:2:1 lid 6)" geschrapt.

H. In artikel 4a:2, lid 2, worden de woorden "en voor de ambtenaar die gebruikmaakt van de seniorenregeling bedoeld in artikel 5:1 of 5:3," geschrapt.

I. In de toelichting op artikel 6:2:3, lid 3, worden de woorden "Indien betrokkene gebruikmaakt van een seniorenregeling..... uitgegaan van de seniorenarbeidsduur." geschrapt.

J. In artikel 6:4:2, lid 4, worden de woorden "of waarvoor de seniorenarbeidsduur op grond van artikel 5:1 en 5:3 is verminderd," geschrapt.

K. In artikel 6:4:2, lid 5, worden de woorden "of waarvoor de seniorenarbeidsduur op grond van artikel 5:1 en 5:3 is verminderd," geschrapt.

L. In de toelichting op artikel 6:4:3, lid 3 en 4, wordt de zin "In geval van ernstige ziekte is artikel 6:4:1, eerste lid, onderdeel b van toepassing." geschrapt.

M In de toelichting op artikel 6:8, lid 5, wordt in de eerste zin en in de laatste zin net getal "18" vervangen door: 6.

N. Artikel 7:1, onder i, vervalt.

O. In artikel 7:2:1 wordt het woord "arbodienst" vervangen door: arbodienst of gecertificeerd deskundige(n).

P. In artikel 7:2:2, lid 2, wordt het woord "arbodienst" vervangen door: arbodienst of gecertificeerd deskundige(n).

Q. Artikel 7:2:4 vervalt.

R. Artikel 7:4, lid 1, vervalt met vernummering van het tweede lid zodat het artikel geen afzonderlijke leden mee bevat..

S. Artikel 7:8:3, lid 1, vervalt met vernummering van het tweede lid zodat het artikel geen afzonderlijke leden mee bevat.

De toelichting op artikel 7:8:3, lid 1, vervalt met vernummering van het tweede lid zodat de toelichting geen afzonderlijke leden mee bevat.

T. In artikel 7:15:1, lid 2, worden de woorden "artikel 30, eerste lid, onderdeel e, f en g" vervangen door: artikel 32.

U. Artikel 7:25b vervalt.

De toelichting op artikel 7:25b vervalt.

V. De toelichting op artikel 8:2, lid 3, wordt gewijzigd en komt te luiden:

In bijzondere situaties kan het wenselijk zijn dat betrokkene na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd doorwerkt. Als betrokkene hiermee instemt wordt hem op een latere leeftijd eervol ontslag verleend. Een tweede mogelijkheid is betrokkene na zijn ontslag een nieuwe aanstelling te verlenen op grond van artikel 2:4.

In het eerste geval zal betrokkene ook langer pensioen opbouwen: er is dan ook sprake van inhouding van pensioenpremie op zijn bezoldiging. In het tweede geval, waarbij een nieuw dienstverband wordt aangegaan na de AOW-leeftijd, is er geen sprake van verplichte pensioenopbouw en kan de ambtenaar kiezen om vrijwillig de pensioenopbouw voort te zetten. Dit is geregeld in artikel 16.1 van het pensioenreglement.

In beide situaties is er sprake van een ander bruto-netto traject en premieafdracht. Het aangaan van een nieuw dienstverband is voor zowel de werkgever als de werknemer voordeliger in financieel opzicht. Wel heeft het niet langer betalen van pensioenpremies natuurlijk gevolgen voor de pensioenopbouw. Tijdens het nieuwe dienstverband wordt geen pensioen meer opgebouwd. In het navolgende schema vindt u een overzicht met de gevolgen:

	Continuering dienstverband (art. 8:2 CAR)	Nieuw dienstverband (art. 2:4 CAR, met toepassing 8:2, derde lid)
Ingangsdatum OP	Na afloop dienstverband, of eerder op verzoek van ambtenaar	Met ingang van de dag waarop betrokkene de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt
Opbouw ABP Keuzepensioen	Tot einde dienstverband	Eventueel vrijwillig
Premie AAOP	Ja	Nee
Premie ABP Keuzepensioen	ja	Nee
Premie FPU	ja	Nee
Pseudopremie WW	Nee	Nee
Premie WIA	Nee	nee

Overigens is het voor het in laten gaan van het pensioen niet meer noodzakelijk om ontslag te verlenen. De ambtenaar kan ervoor kiezen zijn ABP-pensioen vanaf 60 jaar in te laten gaan, zonder dat hier een ontslag tegenover staat. Het ingaan van pensioen heeft geen verdere gevolgen voor bovenbeschreven situatie. Pensioenuitbetaling en pensioenopbouw kan dus naast elkaar bestaan.

W. In artikel 8:2a worden de woorden "na de leeftijd van 65 jaar" vervangen door: na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De toelichting op artikel 8:2a wordt gewijzigd en komt te luiden:

Na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd is de wens van één van beide partijen voldoende om de aanstelling te beëindigen. Het maakt hierbij niet uit of er sprake is geweest van een nieuwe aanstelling na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd of van het voortzetten van de aanstelling na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, op grond van 8:2, derde lid.

X. Artikel 9b:13 vervalt.

De toelichting op artikel 9b:13 vervalt.

IJ. Artikel 9b:37 vervalt.

De toelichting op artikel 9b:37 vervalt.

Z. Artikel 9b:58 vervalt.

AA. Artikel 9b:69 vervalt.

AB. In de toelichting op artikel 10a:2, lid 1, worden de woorden "de 65 jarige leeftijd heeft bereikt." vervangen door: de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt.

AC. Artikel 10d:39, lid 2, vervalt.

regio Twente

Twente

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede
POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede
CONTACT
053 487 65 43
KvK NUMMER
08195873

Gemeenteraden Twentse gemeenten

UW KENMERK -
BEHANDELD DOOR ir. H.V. Smuling
ONS KENMERK RMP/HS/inzage/13-03357
E-MAIL h.smuling@regiotwente.nl
DATUM 18 april 2013
DOORKIESNR. 053 487 65 73

ONDERWERP concept Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012-2020

VERZONDEN 22. 04. 13

Geachte raadsleden,

In de afgelopen periode is gewerkt aan de ontwikkeling van het Regionaal Mobiliteitsplan Twente (RMP) 2012-2020. In dit plan wordt voor de komende jaren bepaald hoe we in Twente gaan werken aan een betere bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid. 8 april jl. heeft ons dagelijks bestuur ingestemd met het concept RMP. De definitieve vaststelling van dit plan zal worden geagendeerd voor de regioraadsvergadering van 3 juli aanstaande.

Het concept RMP heeft in de periode van 17 januari tot 28 februari 2013 ter inzage gelegen. Er zijn diverse inspraakreacties ontvangen, die zijn opgenomen in de reactienotitie. Hierin wordt vermeld van wie de reactie afkomstig is, een (korte) weergave van deze zienswijze, een reactie van Regio Twente hierop en of dit aanleiding gaf om de inhoud van het concept RMP te wijzigen.

Het concept RMP en de inspraaknota kunt u downloaden op onze website:
http://www.regiotwente.nl/rmp

Aan de Regioraad zal worden gevraagd in te stemmen met de vaststelling van het Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012- 2020.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,

drs. ing. G.J.M. Vos
directeur domein Leefomgeving

regio Twente

Twente

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede
POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede
CONTACT
053 487 65 43
KvK NUMMER
08195873

Burgemeester en Wethouders
van de aan Regio Twente deelnemende gemeenten

UW KENMERK -
ONS KENMERK RMP/HS/inzage/130333
DATUM 18 april 2013
BEHANDELD DOOR ir. H.V. Smuling
E-MAIL h.smuling@regiotwente.nl
DOORKIESNR. 053 487 65 73

ONDERWERP concept Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012-2020

VERZONDEN 22. 04. 13

Geacht college,

In de afgelopen periode is gewerkt aan de ontwikkeling van het Regionaal Mobiliteitsplan Twente (RMP) 2012-2020. In dit plan wordt voor de komende jaren bepaald hoe we in Twente gaan werken aan een betere bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid. 8 april jl. heeft ons dagelijks bestuur ingestemd met het concept RMP. De definitieve vaststelling van dit plan zal worden geagendeerd voor de regioraadsvergadering van 3 juli aanstaande.

Het concept RMP heeft in de periode van 17 januari tot 28 februari 2013 ter inzage gelegen. Er zijn diverse inspraakreacties ontvangen, die zijn opgenomen in de reactienotitie. Hierin wordt vermeld van wie de reactie afkomstig is, een (korte) weergave van deze zienswijze, een reactie van Regio Twente hierop en of dit aanleiding gaf om de inhoud van het concept RMP te wijzigen.

Het concept RMP en de inspraaknota kunt u downloaden op onze website:
http://www.regiotwente.nl/rmp

Aan de Regioraad zal worden gevraagd in te stemmen met de vaststelling van het Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012- 2020.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,

drs. ing. G.J.M. Vos
directeur domein Leefomgeving

INGEKOMEN 2 3 APR 2013

Vereniging Westelijke Groene Long Almelo

Almelo, 20 april 2013.

Aan het College van Burgemeester en Wethouders gemeente Almelo

Kopie: In afschrift aan de leden van de gemeenteraad

Betreft: zienswijze op ontwerp bestemmingsplan westelijke groene long

Geacht College,

De Vereniging Westelijke Groene Long wil bij deze haar zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan voor de westelijke groene long indienen.
Hoewel het ons verheugt in de inspraakreactienota te lezen dat meerdere door ons n.a.v. het voorontwerp bestemmingsplan aangevoerde punten zijn meegenomen in het ontwerp bestemmingsplan, vinden wij de inspraakreactienota met betrekking tot het onderwerp 'tuinmanswoning' zeer teleurstellend.

De Vereniging WGL heeft de volgende argumenten tegen de bouw van een tuinmanswoning:
- gezien het bouwplan gaat het niet om een tuinmanswoning, maar om een woning van vergelijkbare ruime afmetingen als de in 2001 gebouwde woning voor de familie Smit.
- op het terrein van de heer E. ten Cate staat een woning leeg die zeer wel als tuinmanswoning gebruikt zou kunnen worden.
- de opbrengsten uit verhuur van de tuinmanswoning zouden noodzakelijk zijn om het onderhoud en het beheer van de moestuin ook in de toekomst zeker te stellen; als de som voor de bouw van een tuinmanswoning in een apart fonds zou worden gestort, zou daaruit zeker het onderhoud en het beheer betaald kunnen worden.
- er gaat een precedentwerking uit van toestemming tot het bouwen van deze woning, in die zin dat andere bewoners van de westelijke groene long die in een vergelijkbare situatie in het verleden geen vergunning kregen voor het bouwen van een woning, deze in de toekomst wel zouden moeten kunnen krijgen.

-ook het steunpunt cultureel erfgoed Overijssel heeft in een advies aangegeven dat de beoogde moestuinwoning een mogelijkheid is en dat het verwezenlijken ervan niet noodzakelijk is voor onderhoud en beheer van de moestuin en de kas.
-de formulering die de gemeente hanteert in het ontwerp bestemmingsplan maakt het mogelijk dat de bewoner van deze woning de onderhoudswerkzaamheden geheel uitbesteedt aan een hoveniersbedrijf. De gemeente zou ingeval van uitgeven van een bouwvergunning notarieel dienen vast te leggen dat de bewoner de onderhoudswerkzaamheden aan de moestuin zelf dient uit te voeren. Anders zou er immers geen sprake zijn van een 'tuinmans'woning.

De gehele gang van zaken rond de tuinmanswoning in aanmerking nemende, wordt de indruk gewekt dat het ter beschikking stellen van een bouwkavel een verkapte vorm van subsidie is voor de huidige eigenaar van de grond. De WGL is van mening dat hierdoor sprake is van rechtsongelijkheid.

Met vriendelijk groet,

Namens het bestuur Westelijke Groene Long Almelo,

M.J. Woudstra
voorzitter

M. Meijer
secretaris

Secretariaat:
Mw. M. Meijer
Oude Wierdenseweg 9
7604 PB Almelo
familiesloterdijk@gmail.com
bankrekening 1483 87 225
KvK 08185560

Berkenpen 23/oct 2013

AAN: de Leden van de
Gemeenteraad van Almelo
via de raadsgriffie
P/a Stadhuis
ALMELO

WESTELIJKE GROENE LONG ALMELO
P/a Oude Wierdenseweg 9
7607 PB ALMELO.

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

De Gemeenteraad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Water, Bodem en Bouwen
Afdeling Handhaving Bouwen, Wonen en Ruimte
Postbus 16191
2500 BD Den Haag
www.ilent.nl

Contactpersoon
J.A. Schipper

T 088 489 00 00
hans.schipper@ILenT.nl

Ons kenmerk
1010010900

Bijlage(n)
1 kopie brief

Datum 19 april 2013
Betreft Gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen

Geachte Raad,

Bijgaand doe ik u een afschrift toekomen van de brief die ik heden aan het college van Burgemeester en Wethouders van uw gemeente heb gezonden inzake het vervolgonderzoek van de Inspectie Leefomgeving en Transport naar het gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST,
namens deze,
DE INSPECTEUR ILT/WATER, BODEM EN BOUWEN,

J.A. Schipper
Specialistisch/Coördinerend Inspecteur

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

ILT
Water, Bodem en Bouwen
Afdeling Handhaving Bouwen,
Wonen en Ruimte
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon
J.A. Schipper
T 088 4890000
hans.schipper@ILenT.nl

Ons Kenmerk
1010010900

Datum 19 april 2013
Betreft Onderzoek gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen

Geacht College,

Inleiding
In deze brief informeer ik u over de uitkomsten van een onderzoek naar het gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen.

Toelichting
In de maanden april en mei 2012 heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een onderzoek uitgevoerd naar het gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen. Hiervoor zijn alle gemeenten door de ILT geïnterviewd. De uitkomsten van deze interviews zijn vastgelegd in een rapport[1] dat op 7 december jl. door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is aangeboden aan de Tweede Kamer.

De uitkomsten van het onderzoek voor wat betreft uw gemeente zijn in de zomer van 2012 aan u toegezonden met het verzoek daarop te reageren. De van gemeenten ontvangen reacties zijn verwerkt in een vervolgrapportage[2], die onlangs door de minister voor Wonen en Rijksdienst aan de Tweede Kamer is aangeboden.
De vervolgrapportage bevat een analyse van de onderzoeksuitkomsten en aantal daaruit getrokken conclusies. Tevens zijn in de bijlagen de belangrijkste onderzoeksuitkomsten van alle gemeenten (per provincie) weergegeven.

Onderzoeksuitkomsten
De belangrijkste conclusies van het vervolgonderzoek zijn:
- Ruim een derde van de gemeenten heeft gevraagd om een positieve aanpassing van de interviewuitkomsten.
- De aangepaste uitkomsten van de interviews stroken niet met de uitkomsten van een recent door de rijksinspecties uitgevoerd onderzoek naar de *brandveiligheid van zorginstellingen*[3].

[1] Rapport 'Gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen' d.d. 15 augustus 2012.
[2] Rapport 'Vervolgonderzoek gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen' d.d. 10 januari 2013.
[3] Rapport 'Brandveiligheid van zorginstellingen' d.d. 9 december 2011.

Gemeente Almelo
T.a.v. de Gemeenteraad
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

ONTVANGEN 2 3 APR 2013

Betreft: zienswijze bestemmingsplan Westelijke Groene Long

23 april 2013

Geachte leden van de Raad,

Met deze brief dienen wij een zienswijze in tegen het ontwerp bestemmingsplan Westelijke Groene Long.

Wij hebben medio juli 2011 de woning aan de Nieuwe Gravenweg 2 gekocht. Daarnaast bevond zich een schuur. Het geheel bevond zich in slechte staat. We zijn begonnen met het opknappen van het huis. Aangezien de schuur zich in dezelfde slechte staat als het huis bevond, wilden wij ook dat gebouw opknappen. Alvorens hieraan te beginnen hebben wij telefonisch contact gehad met de gemeente, afdeling Bouwen en voorgelegd wat onze plannen waren en om na te gaan of een ander mogelijk is. Daarop is aangegeven dat indien wij binnen bepaalde afmetingen (geldend voor het vergunningsvrij bouwen) zouden blijven, dit bouwwerk vergunningsvrij kon worden vervangen. Het heeft ons veel energie en geld gekost om er wat moois van te maken.

Op 30 maart 2013 ontvingen wij een brief van de gemeente (handhaving) waarin aangegeven wordt dat de schuur zich voor de voorgevel bevindt. Het staat echter op de fundering van het voorgaande de schuur en daarmee op dezelfde plaats.
Vervolgens hebben er gesprekken plaatsgevonden waarbij ons duidelijk werd dat de bestaande schuur er legaal stond (via het overgangsrecht), maar dat door de vervanging hiervan er ineens sprake is van een illegaal gebouw. Een en ander niet vanwege de kleurstelling, de omvang of het materiaalgebruik, maar enkel vanwege de positie van het gebouw.

Diverse gesprekken hebben tot op heden tot niets geleid, vandaar dat wij ons geen andere mogelijkheid zagen dan een zienswijze in te dienen.

Wij zijn van mening dat de oude rechten dienen te worden gerespecteerd en vragen u dit bijgebouw mee te nemen in het bestemmingsplan Westelijke Groene Long.

Met vriendelijke groet,

W.G. Linker en M.C. Linker
Nieuwe Gravenweg 2
7604 PA Almelo
06-10908775

ingenomen door: .....

ingekomen op: 23 APR 2013

bestemd voor: .....

[redacted]

zienswijze bestemmingsplan
westelijke groen Long

Dorps- en wijkraden in Nederland

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Necker van Naem b.v.

Postadres
Postbus 85203
3508 AE Utrecht

T. 030-233 44 29
F. 030-262 34 38

Onderzoekers:
Dr. J. (Jasper) Loots
Drs. A.L. (Lauryan) Bakker
B. (Barbara) Duvivier MSc

Contactpersoon:
De heer J. Loots
T. 06-449 555 07
E. jasper@necker.nl

Kenmerk:
MO 13120

Datum:
26-03-2013

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van het onderzoek berust bij de auteurs. De inhoud vormt niet per definitie een weergave van het standpunt van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Inhoudsopgave

1 Inleiding **1**
1.1 / Aanleiding onderzoek naar dorps- en wijkraden 1
1.2 / Doelstelling en vraagstelling 2
1.3 / Onderzoeksuitvoering 2
1.4 / Definitie en afbakening begrippen 4
1.5 / Leeswijzer 5
2 Analyse dorps- en wijkraden in Nederland **6**
2.1 / Inleiding 6
2.2 / Aantal dorps- en wijkraden in Nederland 6
2.3 / Functies van dorps- en wijkraden 12
2.4 / Rechtsvorm dorps- en wijkraden 13
2.5 / Inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming 14
2.6 / Benoeming of verkiezing van leden 16
2.7 / Bekostiging van dorps- en wijkraden 17
3 Verdieping: ervaringen met dorps- en wijkraden **20**
3.1 / Inleiding 20
3.2 / Uitkomsten evaluaties dorps- en wijkraden 20
3.3 / Apeldoorn 23
3.4 / Noordoostpolder 28
4 Samenvatting **34**
4.1 / Inleiding 34
4.2 / Hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland? 34
4.3 / Welke typen dorps- en wijkraden onderscheiden we in Nederland en hoe vaak wordt welk type gebruikt? 36
4.4 / Wat zijn de ervaringen met dorps- en wijkraden? 37

Bijlage 1 Overzicht van (evaluatie)rapporten **39**
Bijlage 2 Aanvullend cijfermateriaal bij figuren **40**
Bijlage 3 Digitale kaart **44**
Bijlage 4 Aantal en typen dorps- en wijkraden per gemeente **46**

1 Inleiding

1.1 / Aanleiding onderzoek naar dorps- en wijkraden

Veel gemeenten zoeken naar werkbare vormen van burgerparticipatie, zowel in de beleidsvormende fase als voor de (mede-)uitvoering van publieke taken. Er zijn veel definities in omloop van burgerparticipatie. Hier wordt het begrepen als 'een manier van beleidsvoering waarbij burgers, individueel of georganiseerd, direct of indirect de kans krijgen invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid'.[1] Er wordt door gemeenten op dit vlak veel georganiseerd en gefaciliteerd met wisselend succes, van inspraakavonden tot burgerjury's.

Naast allerlei meer ad-hocvormen van burgerparticipatie kennen veel gemeenten binnengemeentelijke vormen van representatie binnen duidelijke territoriale grenzen. Het gaat dan om zogeheten dorps- en wijkraden en het betreft vertegenwoordiging van een aantal bewoners op het niveau van dorpen en kernen en in steden op het niveau van wijken. Ook deelgemeenten of stadsdelen zijn een vorm van binnengemeentelijke representatie binnen territoriale grenzen. Bij verordening kan een deelgemeentebestuur worden ingesteld. Dat bestuur bestaat uit een rechtstreeks gekozen deelraad en een door die deelraad benoemd dagelijks bestuur. De deelraad is een vertegenwoordigend orgaan waarvoor rechtstreekse verkiezingen zijn voorgeschreven. Op 5 juli 2012 heeft de Tweede Kamer besloten de deelgemeenten af te schaffen. Dit past volgens het kabinet in de visie om te komen tot een krachtige, kleine, dienstverlenende overheid.[2] De Gemeentewet blijft wel ruimte bieden aan andere, lichtere vormen van binnengemeentelijke decentralisatie. Dat kunnen bestuurscommissies zijn, die een functioneel oogmerk hebben, en dat kunnen ook adviserende organen zijn, zoals dorps- en wijkraden. Daarmee vindt een verschuiving plaats van representatie van het gemeentebestuur in deelgemeenten naar representatie van (delen van) de gemeenschap in onder andere commissies en stichtingen. Er is beperkt zicht op het aantal, de aard en het functioneren van dergelijke organen in de Nederlandse gemeenten. Reden voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) om de balans op te maken. Hiertoe is zij een onderzoek gestart naar alle dorps- en wijkraden in Nederland.

Samengevat heeft het Ministerie van BZK om een aantal redenen opdracht gegeven voor een onderzoek naar dorps- en wijkraden:

/ de afschaffing van deelgemeenten en de blijvende mogelijkheid tot binnengemeentelijke decentralisatie;
/ er is geen landelijk beeld van het aantal dorps- en wijkraden;
/ er is geen beeld van de onderscheidende kenmerken en functies van deze dorps- en wijkraden;
/ er is geen beeld van het functioneren van deze raden en de waardering voor de bijdrage die ze leveren aan beleid, bestuur en de legitimering daarvan.[3]

---

[1] Geciteerd in *Burgerparticipatie in de Lokale Politiek. Een inventarisatie van gemeentelijk beleid en activiteiten op het gebied van burgerparticipatie* (uitgave van Prodemos 2012), pagina 5.

[2] Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel afschaffing deelgemeenten, 23 maart 2011.

[3] In de BiZa-publicatie *Staat van het bestuur* (2010) wordt het volgende gesteld: 'In 50,3% van de gemeenten bestaan territoriale raden (dorps- en/of wijkraden). Sommige van deze raden worden gekozen (27,5%) of benoemd (9,7%). Het merendeel wordt ingevuld door middel van coöptatie (62,5%). De raden hebben meestal een raadplegende (36,6%) of adviserende (43,3%) functie in het besluitvormingsproces', pagina 96. In de eind oktober 2012 verschenen editie 2012 van Staat van het Bestuur staat: 'het aantal structurele territoriale dorps- en wijkraden is gelijk gebleven (50% van de gemeenten beschikt hierover. 58% van de gemeenten (waaronder alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners) stelt subsidies beschikbaar aan bewonersorganisaties voor eigen activiteiten', pagina 123.

Het hierna gepresenteerde overzicht biedt dan ook een – tot nu toe ontbrekend – inzicht in aantallen, soorten, diversiteit en tot op zekere hoogte ook inzicht in het functioneren van dorps- en wijkraden.

1.2 / Doelstelling en vraagstelling

Doelstelling van dit onderzoek is het bieden van een landelijk dekkend overzicht van dorps- en wijkraden in Nederland. Deze informatie wordt gepresenteerd in de vorm van een digitale kaart van Nederland waarop alle dorps- en wijkraden staan aangegeven, met daarbij per dorps- of wijkraad een venster met aanvullende informatie over de typering (rechtsvorm, verkiezingen enzovoort). Daarnaast biedt de analyse in hoofdstuk 2 inzicht in de kenmerken, functies en typeringen van dorps- en wijkraden in Nederland.

De vier hoofdvragen voor dit onderzoek zijn:

1 Hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland?
2 Welke typen dorps- en wijkraden onderscheiden we in Nederland?
3 Hoe vaak wordt welk type dorps- en wijkraad gebruikt?
4 Wat zijn de ervaringen met dorps- en wijkraden?

1.3 / Onderzoeksuitvoering

Dit onderzoek is uitgevoerd in de periode mei-oktober 2012 en bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief onderdeel.

Digitale enquête

Bij het in kaart brengen van de dorps- en wijkraden in Nederland is uitgegaan van een landelijk dekkend overzicht. Om dat te bereiken is gebruikgemaakt van een CRM-systeem waarin de gegevens van alle griffiers in Nederland zijn opgeslagen. Dit systeem is gebruikt om een digitale vragenlijst uit te sturen naar alle Nederlandse gemeenten en om na te bellen in het geval van non-respons bij de digitale enquête, of wanneer de resultaten van de enquête reden vormden, om een telefonisch gesprek te voeren met de griffier dan wel met iemand uit de ambtelijke organisatie.

Allereerst is middels de digitale enquête in kaart gebracht hoeveel dorps- en wijkraden er in Nederland zijn en hoe die te typeren zijn. Hiertoe zijn de griffiers van alle Nederlandse gemeenten benaderd voor het invullen van een digitale enquête. In de enquête zijn tevens kwalitatieve vragen gesteld, bijvoorbeeld over de functie van de dorps- en wijkraden, de rechtsvorm en de inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming.

De digitale enquête is, na aankondiging per brief door het ministerie, op 15 mei 2012 toegestuurd aan de griffiers van alle Nederlandse gemeenten. In de uitnodiging voor het invullen van de enquête is het verzoek opgenomen om de vragenlijst door te sturen aan een collega indien hij of zij inhoudelijk beter op de hoogte is van dorps- en wijkraden in de gemeente.

Op 4 juni 2012 was de digitale enquête ten minste tot en met de vraag ‘hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in uw gemeente?’ ingevuld door de griffiers van 230 gemeenten. In de maanden juni en september zijn de gemeenten die de enquête nog niet hadden ingevuld – indien nodig meerdere malen – gebeld met het verzoek om dit alsnog te doen. Bij ieder telefoongesprek is gevraagd naar een accuraat emailadres en per email is de uitnodiging voor de enquête opnieuw verzonden.

Deze werkwijze heeft ertoe geleid dat op 25 september 2012 de digitale vragenlijst door vertegenwoordigers van 398 gemeenten was ingevuld tot en met de vraag hoeveel dorps- en wijkraden er actief zijn in die gemeente.

In totaal hebben de respondenten van 218 gemeenten aangegeven dorpsraden, wijkraden of dorps- en wijkraden te kennen in hun gemeente. De digitale enquête is volledig ingevuld door 194 respondenten. Dit betekent dat met behulp van de digitale vragenlijst van 96 procent van de Nederlandse gemeenten antwoord is verkregen op de vraag 'hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in uw gemeente?'. Van de gemeenten waarin dorps- en wijkraden voorkomen heeft 89,8% van de respondenten de enquête volledig ingevuld.

Toets op resultaten

Voor de gemeenten die de enquête na herhaaldelijke herinneringen per email en per telefoon in de maanden juni en september niet hebben ingevuld, is een internetsearch uitgevoerd. De gegevens die uit deze search naar voren kwamen, zijn verwerkt in de analyse in hoofdstuk 2. Op de resultaten van de enquête, de telefonische interviews en de internetsearch heeft een toets plaatsgevonden. Met behulp van een internetsearch zijn de antwoorden geverifieerd voor de tien grootste steden in Nederland. Daarnaast is een aselecte steekproef uitgevoerd voor tien gemeenten. In enkele gevallen leidde de steekproef tot andere antwoorden dan gegeven in de enquête. In dat geval is gebeld met de gemeente en op basis van die telefoongesprekken is de afweging gemaakt om wel of geen wijziging mee te nemen in de analyse in hoofdstuk 2.

De analyse van de resultaten van de digitale enquête, de telefonische gesprekken en de internetsearch geven antwoord op vragen 1 tot en met 3.

Kwalitatieve analyse: cases Apeldoorn en Noordoostpolder

Naar aanleiding van de eerste analyse van de data uit de enquête zijn de gemeente Apeldoorn en de gemeente Noordoostpolder geselecteerd voor een verdiepende kwalitatieve analyse. Deze twee gemeenten zijn geselecteerd voor verdiepend onderzoek, omdat ze representatief zijn voor het aantal en type dorps- en wijkraden in een aanzienlijk deel van de Nederlandse gemeenten.

In beide gemeenten zijn de voorzitters en de secretarissen van de dorps- en wijkraden benaderd voor het invullen van een digitale enquête die met name was gericht op hun ervaringen. De digitale vragenlijst is ingevuld door 13 bestuurders en secretarissen van dorps- en wijkraden in Apeldoorn. In de gemeente Noordoostpolder zijn vijf bestuurders van dorpsraden en 2 bestuurders van wijkplatforms begonnen aan de enquête.

Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met de portefeuillehouders en verantwoordelijke ambtenaren van de gemeente Apeldoorn en de gemeente Noordoostpolder.

Dit kwalitatieve onderzoek biedt een niet-representatief inzicht in het functioneren van dorps- en wijkraden en maakt inzichtelijk waarover betrokkenen al dan niet tevreden zijn. Deze casusinformatie is aangevuld met een analyse van een selectie evaluatieonderzoeken naar burgerparticipatie en dorps- en wijkraden in het bijzonder.

De resultaten van de kwalitatieve analyse van de twee cases en ondersteunende literatuur geven antwoord op vraag 4.

1.4 / Definitie en afbakening begrippen

Dorps- en wijkraden

Voortgaande bestuurlijke schaalvergroting staat op gespannen voet met het streven de afstand tussen bestuur en burgers te verkleinen. In de jaren zeventig en tachtig van de twintigste eeuw is deze schaalvergroting in veel landen gepaard gegaan met territoriale bestuurshervormingen. In Nederland heeft dat onder meer geleid tot rechtstreeks gekozen deelgemeenteraden in Rotterdam en stadsdeelraden in Amsterdam. Zorgen over afnemende legitimiteit en tanend vertrouwen hebben gemeenten ertoe gebracht te investeren in een veelheid aan hervormingen van het bestuur (deconcentratie van ambtelijke dienstverlening, wijkwethouders enzovoort) en het stimuleren van een verscheidenheid aan vormen van burgerbetrokkenheid bij beleid en betrokkenheid van de burgers in de zorg en verantwoordelijkheid voor hun directe leefomgeving.

Om een onderscheid aan te brengen tussen allerlei vormen en uitingen van burgerparticipatie, die niet zelden eenmalig zijn, en dorps- en wijkraden verstaan we in dit onderzoek onder dorps- en wijkraden 'binnengemeentelijke vormen van representatie binnen duidelijke territoriale grenzen'. Het gaat dus om:

/ Representatie van een groep bewoners binnen een duidelijk afgebakend gebied. Hierin is dan ook het onderscheid gelegen tussen dorpsraden en wijkraden: representatie van bewoners van een dorp respectievelijk representatie van de bewoners van een deel van een stedelijk gebied (aantal buurten die tezamen een wijk vormen of als zodanig worden beschouwd).
/ Er is sprake van een afgeleid karakter: er is dus geen sprake van een afzonderlijke bestuurslaag (zoals de "boroughs" in Londen maar van een hulpstructuur die functioneert binnen het kader van het lokaal bestuur.

Binnen de dorps- en wijkraden is veel diversiteit in taken en verschillen ten aanzien van:

a. de rechtsvorm: publiek of privaatrecht;
b. de vorm van legitimatie (verkiezingen of benoeming van de leden);
c. de functies die dorps- of wijkraad vervult (dienstverlening op korte afstand van burger, belangenbehartiging en representatie van de lokale gemeenschap in de gemeente, platform van initiatieven uit de lokale samenleving);
d. de wijze van bekostiging;
e. inbedding in gemeentelijke beleids- en besluitvorming.

In hoofdstuk 2 worden de uitkomsten van de analyse gepresenteerd van bestaande dorps- en wijkraden en wordt inzichtelijk gemaakt hoe dorps- en wijkraden ten aanzien van taken en op grond van bovenstaande criteria verschillen.

Dorps- en wijkraden: infrastructuur voor burgerparticipatie

Dorps- en wijkraden, die soms al decennia lang bestaan, worden in veel gemeenten gezien als een vorm van burgerparticipatie. Zo koos de Brabantse gemeente Zundert ten aanzien van het werken met dorps- en wijkraden voor 'een groeimodel waarbij het accent op burgerparticipatie ligt'.[4] De Utrechtse wijkraden zijn 'onderdeel van de participatieve democratie en niet van de representatieve democratie. De meerwaarde van de wijkraad is de inbreng vanuit het specifieke wijkbelang, dat gebaseerd is op de kennis van de wijk en de betrokkenheid bij de wijk van de individuele leden. De geworteldheid in de wijk en de contacten met burgers, ondernemers en organisaties in de wijk zijn wezenlijk voor het functioneren'.[5]

[4] *Dorps- en wijkraden in Zundert: geen bedreiging maar een kans! Notitie over de uitgangspunten ten aanzien van de dorps- en wijkraden in de gemeente Zundert* (jaartal onbekend), pagina 2.

[5] In rapport opgesteld door B&A getiteld: *Samen voor de wijk. Inzicht in de adviesrelatie wijkraden & Gemeente Utrecht (juni 2009),* pagina 11.

In Weert wordt in 2008 vastgesteld dat wijkgericht werken is vertaald in dorps- en wijkraden en dat hierdoor 'burgerparticipatie en dorps- en wijkraden welhaast synoniemen zijn geworden'.[6]

Dorps- en wijkraden worden in deze gemeenten dus nadrukkelijk gezien als dienend aan de participatieve democratie. Dit past in de tendens van meer recente datum om op het niveau van stadsdelen of wijken te werken, vaak aangeduid als een gebiedsgerichte aanpak. In het kader van het grotestedenbeleid en de wijkaanpak van Vogelaar en Van der Laan is in veel gemeenten een kleinschalige, gebiedsgerichte aanpak van lokale vraagstukken tot stand gekomen. Daarbij is recent ook het accent verschoven van inspraak en interactief bestuur (eerste en tweede generatie burgerparticipatie) naar eigen initiatieven en eigen kracht van burgers en hun organisatie (derde generatie burgerparticipatie). Lokale besturen proberen door buurtbonnen, buurtbudgetten en allerlei vormen van facilitering dergelijke initiatieven te mobiliseren en te ondersteunen. In veel gemeenten waar dorps- en wijkraden bestaan, worden deze ten volle benut voor de integrale gebiedsgerichte aanpak. Niet verwonderlijk dat deze vormen van binnengemeentelijke representatie de infrastructuur gaan vormen voor een op participatieve vormen gebouwde gebiedsgerichte aanpak.

1.5 / Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de digitale enquête gepresenteerd. Dit hoofdstuk geeft inzicht in het aantal dorps- en wijkraden in Nederland en hun typeringen als het gaat om:

/ functies van dorps- en wijkraden;
/ rechtsvorm;
/ inbedding in de gemeentelijke besluitvorming;
/ benoeming of verkiezing van leden;
/ bekostiging;
/ wijze waarop dorps- en wijkraden verantwoording afleggen.

In hoofdstuk 3 worden de ervaringen met dorps- en wijkraden beschreven, op basis van bestaande evaluaties en eigen verdiepend onderzoek in de gemeenten Apeldoorn en Noordoostpolder. Hoofdstuk 4 biedt een samenvatting.

[6] *Zestien dorps- en wijkraden, één gemeente! Een onderzoek naar het wijkgericht werken in Weert* (rapport rekenkamer 2008), pagina 1.

2 Analyse dorps- en wijkraden in Nederland

2.1 / Inleiding

In dit hoofdstuk worden de drie hoofdvragen van dit onderzoek beantwoord:

1. *Hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland?*
2. *Welk type dorps- en wijkraden onderscheiden we in Nederland?*
3. *Hoe vaak wordt welk type dorps- en wijkraad gebruikt?*

Deze vragen worden beantwoord op basis van een analyse van de resultaten van de digitale enquête. Bij het beantwoorden van vraag 1 gaan we specifiek in op het verschil tussen provincies, de situatie in herindelingsgemeenten en de tien grootste steden. Bij het beantwoorden van de vragen 2 en 3 maken we onderscheid tussen verschillende kenmerken die het type dorps- of wijkraad bepalen. Het gaat dan om:

/ functies van dorps- en wijkraden;
/ rechtsvorm van dorps- en wijkraden;
/ inbedding van dorps- en wijkraden in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming;
/ wijze van benoeming of verkiezing van leden van dorps- en wijkraden;
/ bekostiging van dorps- en wijkraden;
/ wijze waarop dorps- en wijkraden verantwoording afleggen.

Per paragraaf leest u de resultaten van de analyse en een toelichting daarop.

2.2 / Aantal dorps- en wijkraden in Nederland

In de digitale enquête hebben respondenten aangegeven of er in hun gemeente dorps- en/of wijkraden aanwezig zijn en:

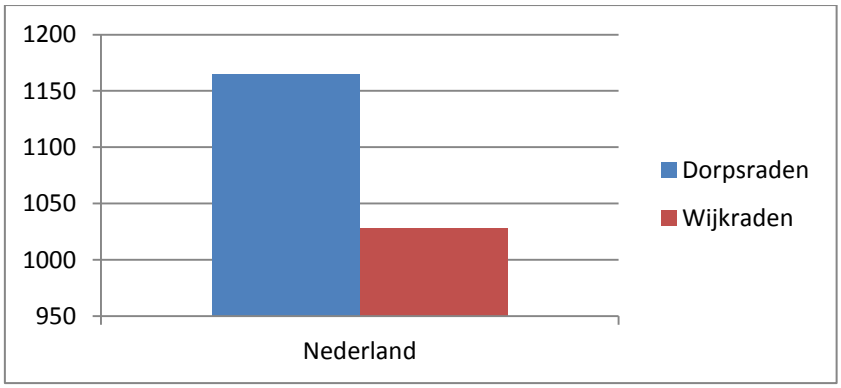
- zo nee: of er sprake is van vormen van burgerparticipatie;
- zo ja: of er in de gemeenten een dorpsraad/dorpsraden, een wijkraad/wijkraden of zowel een dorpsraad/dorpsraden als een wijkraad/wijkraden aanwezig zijn.

Respondenten die aangeven dat er dorps- en/of wijkraden aanwezig zijn in hun gemeenten, hebben aangegeven hoeveel raden er zijn en hoe actief die zijn op een schaal van 1 (minst actief) tot en met 10 (meest actief). De resultaten van de digitale enquête zijn hieronder weergegeven en geven antwoord op de vraag ‘hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland?’.

Hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland?

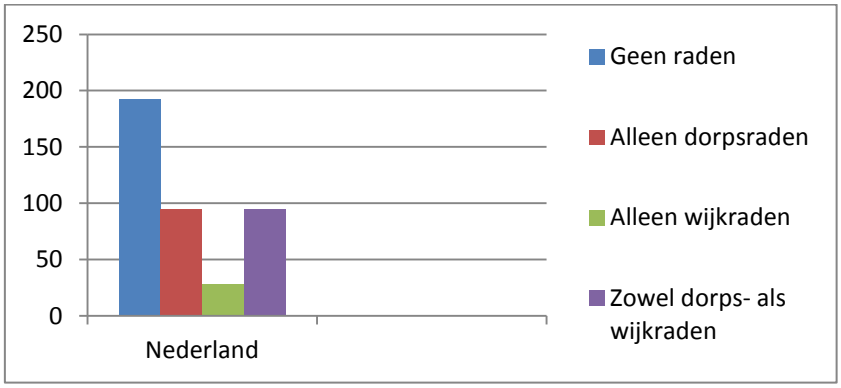
In figuur 2.1 ziet u hoeveel dorps- en wijkraden er in totaal zijn in Nederland. De andere figuren in deze paragraaf laten zien hoe deze dorps- en wijkraden verspreid zijn over provincies en gemeenten en specifiek in herindelingsgemeenten en de tien grootste steden van Nederland.

Figuur 2.1: Aantal dorps- en wijkraden in Nederland

In dit onderzoek zijn in Nederland 1.165 dorpsraden en 1.028 wijkraden geteld. In figuur 2.2 hieronder leest u af hoeveel gemeenten geen raden, alleen dorpsraden, alleen wijkraden of zowel dorps- als wijkraden kennen.

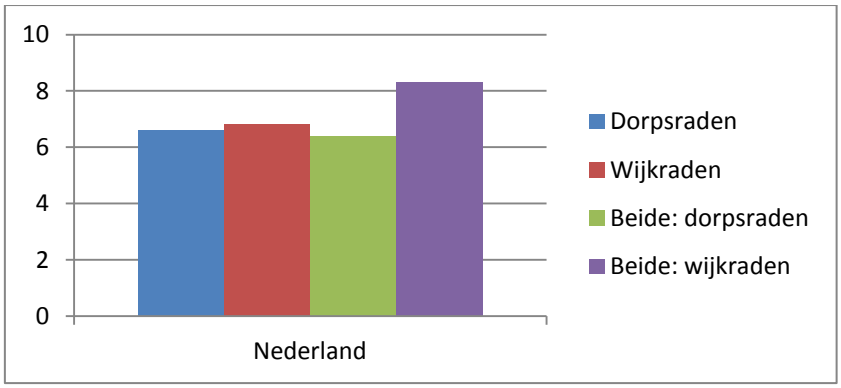
Figuur 2.2: Aantal gemeenten met dorpsraad/raden, wijkraad/raden of beide

In 46,8% van de Nederlandse gemeenten is er geen dorps- en/of wijkraad aanwezig. In 23,2% van de gemeenten is er minstens één dorpsraad aanwezig, maar geen wijkraad. In 6,8% van de gemeenten is er minstens één wijkraad aanwezig, maar geen dorpsraad. In 23,2% van de gemeenten is minstens één dorpsraad en minstens één wijkraad aanwezig.

In figuur 2.3 ziet u hoeveel raden er gemiddeld voorkomen in gemeenten met enkel dorpsraden, enkel wijkraden of zowel dorps- als wijkraden.

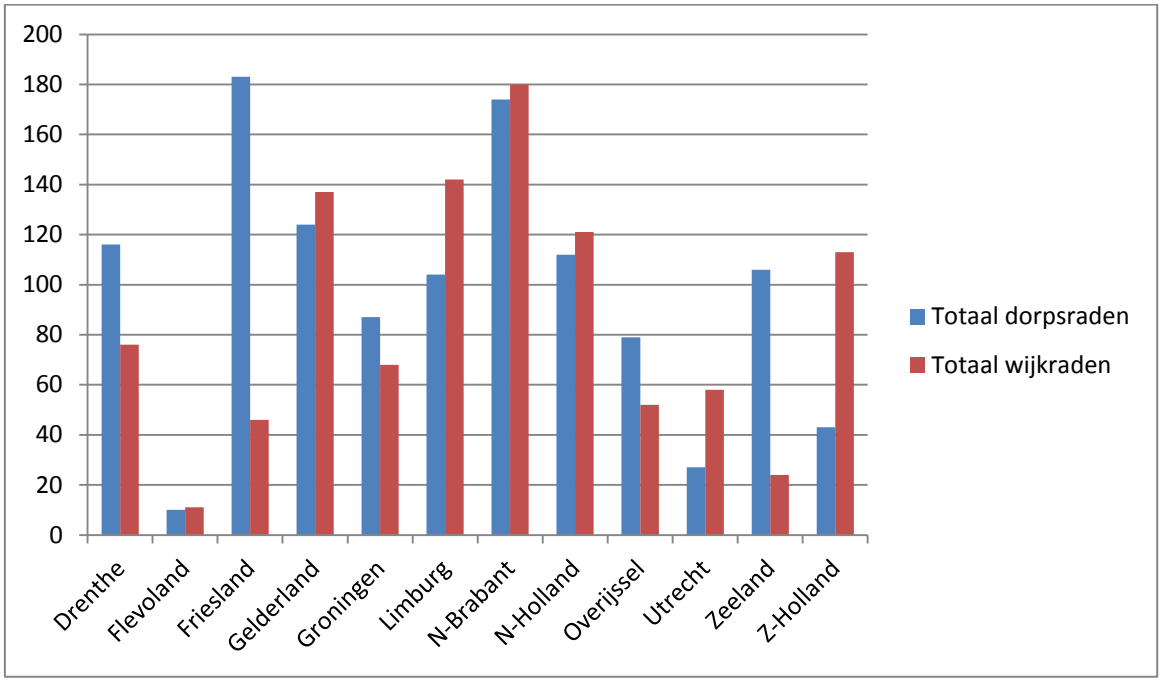
Figuur 2.3 Gemiddeld aantal raden per gemeente

In gemeenten waar enkel dorpsraden actief zijn, gaat het om gemiddeld 6,6 dorpsraden per gemeente. Wanneer in een gemeente enkel wijkraden actief zijn, gaat het om gemiddeld 6,8 raden. In gemeenten waarin beide vormen voorkomen zijn gemiddeld 6,4 dorpsraden en 8,3 wijkraden actief.

In onderstaande figuur 2.4 ziet u de feitelijke spreiding van dorps- en wijkraden over de provincies in Nederland. De relatieve spreiding van raden per provincie leest u af uit figuur 2.5.

Figuur 2.4 Totaal aantal dorps- en wijkraden per provincie

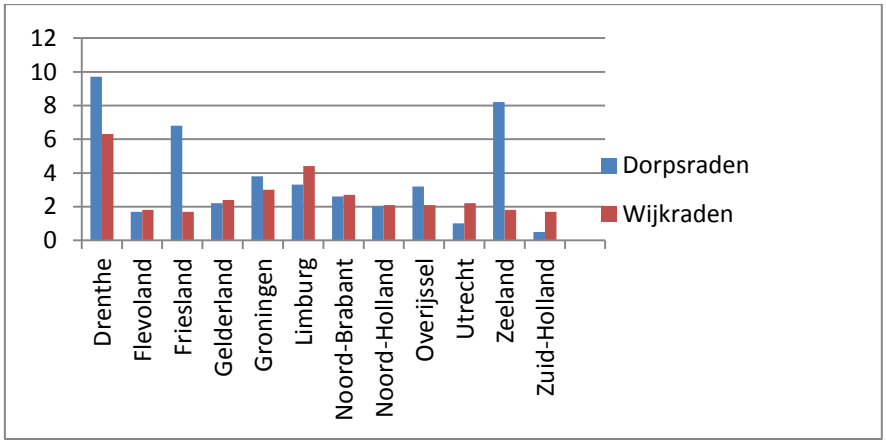

Feitelijk zijn er in de provincies Friesland, Noord-Brabant en Gelderland de meeste dorpsraden aanwezig (respectievelijk 183, 174 en 124). De minste dorpsraden komen voor in Flevoland, Utrecht en Zuid-Holland (respectievelijk 10, 27 en 43).

In Noord-Brabant, Limburg en Gelderland komen de meeste wijkraden voor (respectievelijk 180, 142 en 137). De minste wijkraden komen voor in Flevoland, Zeeland en Friesland (respectievelijk 11, 24 en 46).

In Friesland en Zeeland zijn vergeleken met de andere provincies aanzienlijk meer dorpsraden dan wijkraden aanwezig. In Utrecht en Zuid-Holland zijn juist meer wijkraden dan dorpsraden aanwezig.

Figuur 2.5 Relatieve spreiding dorps- en wijkraden per provincie

Gemiddeld gezien komen in de provincies Drenthe, Zeeland en Friesland de meeste dorpsraden per gemeente voor (respectievelijk 9,7, 8,2 en 6,8). De minste dorpsraden per gemeente vinden we in de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland (respectievelijk 0,6, 1 en 1,7).

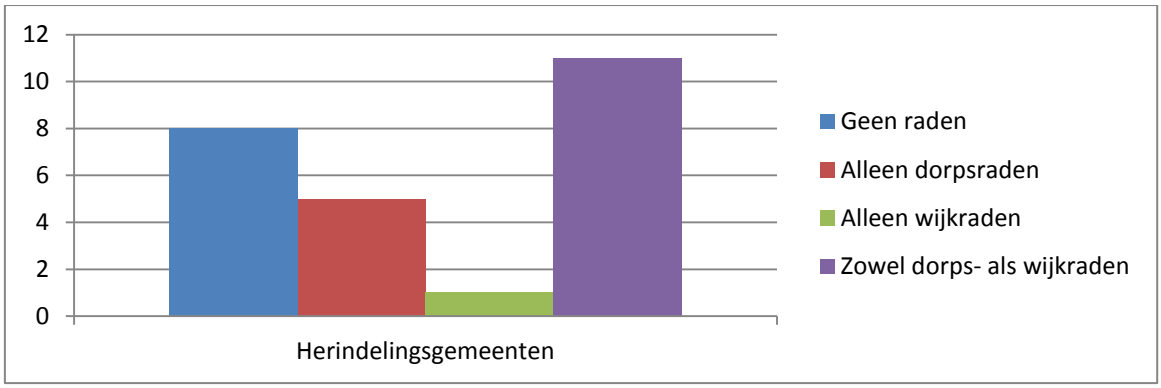
In de provincies Drenthe, Limburg en Noord-Brabant komen relatief gezien de meeste wijkraden per gemeente voor (respectievelijk 6,3, 4,4 en 2,7). De minste wijkraden per gemeenten vinden we in de provincies Friesland, Flevoland en Zeeland (respectievelijk 1,7, 1,8 en 1,8).

Dorps- en wijkraden in herindelingsgemeenten en in de tien grootste steden

Sinds 1 januari 2006 zijn in Nederland 25 herindelingsgemeenten ontstaan.[7] In figuur 2.6 ziet u hoeveel van deze herindelingsgemeenten geen raden kennen, enkel dorpsraden, enkel wijkraden of zowel dorp- als wijkraden kennen. In figuur 2.7 ziet u dezelfde cijfers voor de tien grootste steden in Nederland (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Tilburg, Almere, Groningen, Breda en Nijmegen).

[7] CBS gemeentelijke indeling op 1 januari 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012.

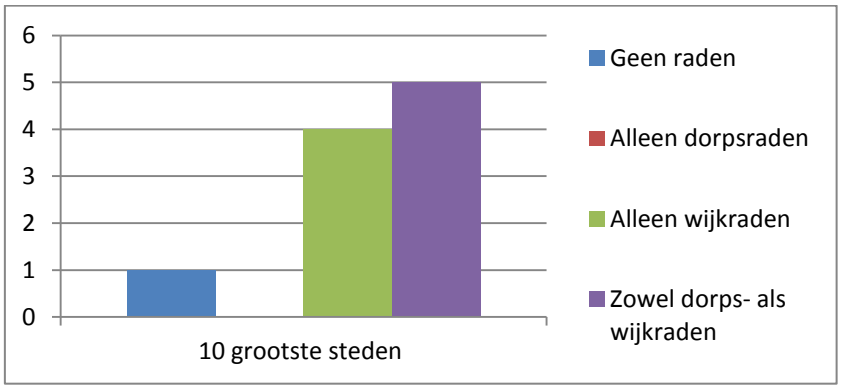
Figuur 2.6 Aantal herindelingsgemeenten met dorpsraad/dorpsraden, wijkraad/raden of beide

Van de 25 herindelingsgemeenten zijn er acht zonder dorps- en/of wijkraden. In de herindelingsgemeenten die enkel dorpsraden kennen, zijn er gemiddeld 10,8 raden per gemeente aanwezig. De enige herindelingsgemeente met enkel wijkraden is de gemeente Rotterdam, met 14 wijkraden. In 2010 werd de gemeente Rozenburg opgeheven en bij Rotterdam gevoegd. Rozenburg is nu één van veertien deelgemeenten in Rotterdam. In de gemeenten die zowel dorps- als wijkraden hebben, zijn er gemiddeld 6,8 dorpsraden en 6,7 wijkraden per gemeente geteld.

Vergeleken met het landelijke beeld zijn er in herindelingsgemeenten meer dorps- en/of wijkraden. In 68% van de herindelingsgemeenten is minstens één dorps- en/of wijkraad aanwezig. Landelijk gezien is dit percentage 53,1%. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde is er bij herindelingsgemeenten bovendien vaker sprake van zowel dorps- als wijkraden. 40% van de herindelingsgemeenten kent minstens één dorpsraad en één wijkraad. Landelijk gezien is dit percentage met 23,2% aanzienlijk lager.

Figuur 2.7 Aantal grote steden met dorpsraad/dorpsraden, wijkraad/wijkraden of beide

Van de tien grootste steden is er één die geen dorps- en/of wijkraden (meer) kent (Eindhoven). Geen van de tien grootste steden kent enkel dorpsraden. In vier steden komen enkel wijkraden voor en in vijf gemeenten is er sprake van zowel dorps- als wijkraden. In totaal zijn er 39 dorpsraden en 212 wijkraden actief in de tien grootste steden tezamen. In de steden met enkel wijkraden zijn er gemiddeld 24,5 raden per gemeente actief.

In de gemeenten die zowel dorps- als wijkraden hebben, zijn er gemiddeld 7,8 dorpsraden en 22,8 wijkraden per gemeente geteld.

Vergeleken met het landelijke beeld zijn er in de tien grootste steden meer dorps- en/of wijkraden. In 90% van de steden is minstens één dorps- en/of wijkraad aanwezig. Landelijk gezien is dit percentage 53,2. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde is er in de tien grootste steden bovendien vaker sprake van zowel dorps- als wijkraden. 40% van de steden kent minstens één dorpsraad en één wijkraad. Landelijk gezien is dit percentage met 23,2% aanzienlijk lager.

Het beeld dat uit de enquête naar voren komt van dorps- en wijkraden in herindelingsgemeenten en de tien grootste steden komt in grote mate overeen.

Activiteit van dorpsraden

Respondenten hebben de vraag beantwoord ‘hoe actief zijn dorpsraden op een schaal van 1-10 (10 is het meest actief)?’. Deze vraag is gesteld om te bepalen in hoeverre de raden die zijn geteld ook daadwerkelijk actief zijn.

Het laagst gegeven cijfer door alle respondenten is het cijfer 1, het hoogste een 10. De activiteit van dorpsraden wordt met gemiddeld een 7,3 gewaardeerd. Het meest gegeven cijfer is 8. Voor wijkraden is het laagst gegeven cijfer een 2 en het hoogst gegeven cijfer een 10. De activiteit van wijkraden wordt met gemiddeld een 7 gewaardeerd. Het meest gegeven cijfer is ook een 7.

De activiteit van dorpsraden wordt beter gewaardeerd dan die van wijkraden. Uit de enquête komt het beeld naar voren dat de getelde dorps- en wijkraden in grote mate actief zijn.

Reden voor geen dorpsraden

In 46,8% van de Nederlandse gemeenten is geen dorps- en/of wijkraad actief. In de enquête hebben respondenten behorende tot deze categorie gemeenten aangegeven waarom er in hun gemeente geen sprake is van raden.

Daaruit blijkt dat veel gemeenten waarin geen dorps- en/of wijkraden actief zijn, het contact tussen burger en bestuur op een andere manier vormgeven. Bijvoorbeeld middels belangen- en bewonersverenigingen, leefbaarheidsgroepen, wijkgericht werken en andere vormen van burgerparticipatie.
Een andere belangrijke verklaring voor het ontbreken van dorps- en of wijkraden is de kleinschaligheid van de gemeente. Respondenten die werken voor een kleine gemeente geven frequent aan dat door de compactheid van de gemeente representatie middels dorps- en wijkraden onnodig is en daar ook geen behoefte, noodzaak en draagvlak voor bestaat.
In verschillende gemeenten is de ervaring dat de lijntjes tussen burgers en ondernemers en het gemeentebestuur kort zijn, waardoor formelere vormen van representatie niet nodig zijn. Bijvoorbeeld in de gemeente Rucphen heeft het gemeentebestuur het initiatief willen nemen tot het opzetten van dorpsraden, maar daar bestond bij inwoners geen behoefte aan. In slechts 7,3% van de gemeenten waar op dit moment geen dorps- en wijkraden zijn, heeft het college of de raad zich onlangs uitgesproken over de wenselijkheid van een dorps- en of/wijkraad.

Burgerparticipatie
Van de Nederlandse gemeenten die geen dorps- en wijkraden kennen, beschikt 23,9% over een nota burgerparticipatie. Een aantal gemeenten werkt nu aan de totstandkoming van een dergelijke nota.

Daarnaast blijkt uit de enquête dat er in Nederlandse gemeenten een veelheid aan burgerparticipatievormen wordt toegepast. Deze vormen variëren van het informeren van burgers tot het laten meebeslissen van belanghebbenden over gemeentebeleid en de uitvoering daarvan. In figuur 2.8 ziet u welke vormen van burgerparticipatie in de digitale enquête het meest door respondenten genoemd zijn.

Figuur 2.8 Veel voorkomende vormen van burgerparticipatie

luisteravonden	burgerinitiatief	enquêtes	adviesraden	raadsconferenties
werkgroepen	inspraakavonden	**participatievormen**	referendum	wijkschouw
denktank	social media		rondetafelgesprekken	bezuinigingsmarkt
bewonersavonden	kernendiscussie		wijkgericht werken	themabijeenkomsten
buurt bestuurt	klankbordgroepen	buurtpanels	dorpsontwikkelplannen	burgercomité

2.3 / Functies van dorps- en wijkraden

In deze paragraaf wordt beschreven welke functies dorps- en wijkraden in Nederland vervullen. Respondenten hebben de vraag beantwoord: 'Wat is de functie van de dorps- en/of wijkraad?'. Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk:

a) dienstverlening op korte afstand van burger;

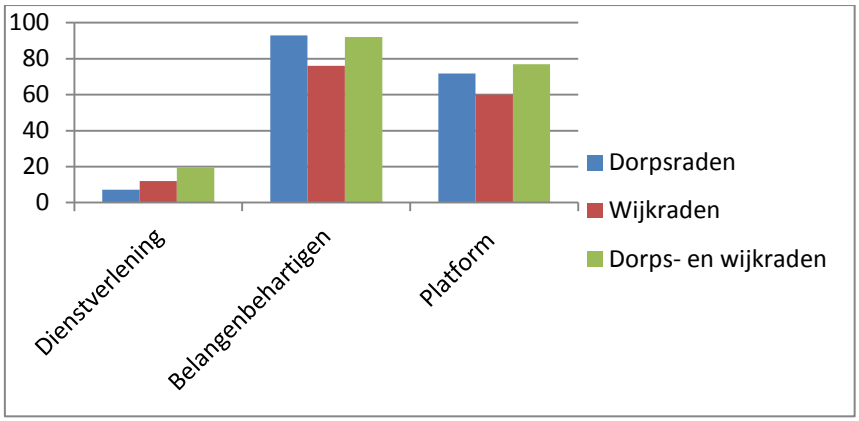
b) belangenbehartiging en representatie van een lokale gemeenschap binnen de gemeente;

c) platform van initiatieven uit de lokale samenleving;

d) anders, namelijk…

De antwoordmogelijkheden in de enquête zijn gebaseerd op de literatuur over functies van dorps- en wijkraden. Figuur 2.9 laat zien welke functies dorps- en wijkraden vervullen.

Figuur 2.9 Functies van dorps- en wijkraden

Voor het grootste deel van de dorps- en/of wijkraden geldt dat de functie 'Dienstverlening op korte afstand van burger' niet als belangrijk wordt gezien door de respondenten. 'Belangenbehartiging en representatie van een lokale gemeenschap binnen de gemeente' is een functie die voor een groot deel van de dorps- en wijkraden wordt vervuld. Hetzelfde geldt voor de functie 'Platform van initiatieven uit de lokale samenleving'.

Daarnaast blijkt uit de enquête dat dorps- en/of wijkraden in veel gevallen een communicatie- en adviesfunctie vervullen in het contact tussen de gemeente en inwoners. Raden spelen ook een rol als het gaat om de leefbaarheid van de eigen woonomgeving door bijvoorbeeld de leefbaarheidsagenda te bepalen en samen te werken met het gemeentebestuur aan de uitvoering daarvan. Ook het bevorderen van zelfredzaamheid in de dorpen en wijken en het beheren van speciale dorps- en wijkbudgetten vanuit de gemeente zijn belangrijke functies voor raden.

2.4 / Rechtsvorm dorps- en wijkraden

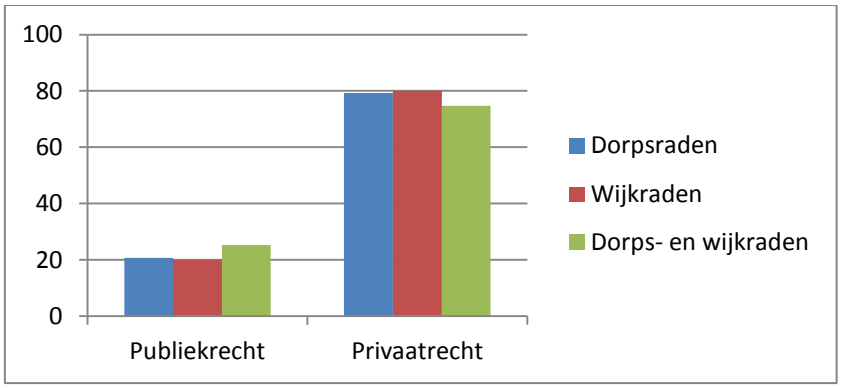
In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier de dorps- en wijkraden in Nederland juridisch georganiseerd zijn.

De respondenten hebben in de enquête aangegeven welke rechtsvorm dorps- en/of wijkraden in hun gemeente hebben. Dorps- en wijkraden kunnen allereerst een publiekrechtelijke basis hebben op basis van artikel 83 of 84 van de Gemeentewet. In dat geval is de raad ingesteld door het gemeentebestuur en worden al dan niet taken vanuit de gemeente aan de dorps- of wijkraad overgedragen. Raden kunnen daarnaast ook worden ingesteld met het oog op de adviesfunctie richting het gemeentebestuur.

Burgers kunnen daarnaast zelf – al dan niet in samenspraak met de gemeente – een eigen privaatrechtelijke dorps- of wijkraad starten in de vorm van een stichting of vereniging.

Uit figuur 2.10 leest u af in hoeverre dorps- en wijkraden in Nederland een publiek- of privaatrechtelijke basis hebben.

Figuur 2.10 Rechtsvorm dorps- en wijkraden (in procenten)

Uit de enquête blijkt dat dorps- en wijkraden in grote meerderheid een privaatrechtelijke basis hebben en daarmee niet (direct) zijn ingesteld door het gemeentebestuur. De meerderheid van de dorps- en wijkraden in Nederland is georganiseerd in de vorm van een privaatrechtelijke stichting of een vereniging met leden. Daarmee is een bepaalde vorm van samenwerking met de gemeente niet automatisch een feit.

2.5 / Inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze de samenwerking tussen dorps- en wijkraden en de gemeente op papier en in de praktijk vorm krijgt. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de manier waarop de samenwerking tussen raden en gemeenten is geformaliseerd en wie binnen de gemeente aanspreekpunt is voor leden of bestuurders van dorps- en wijkraden.

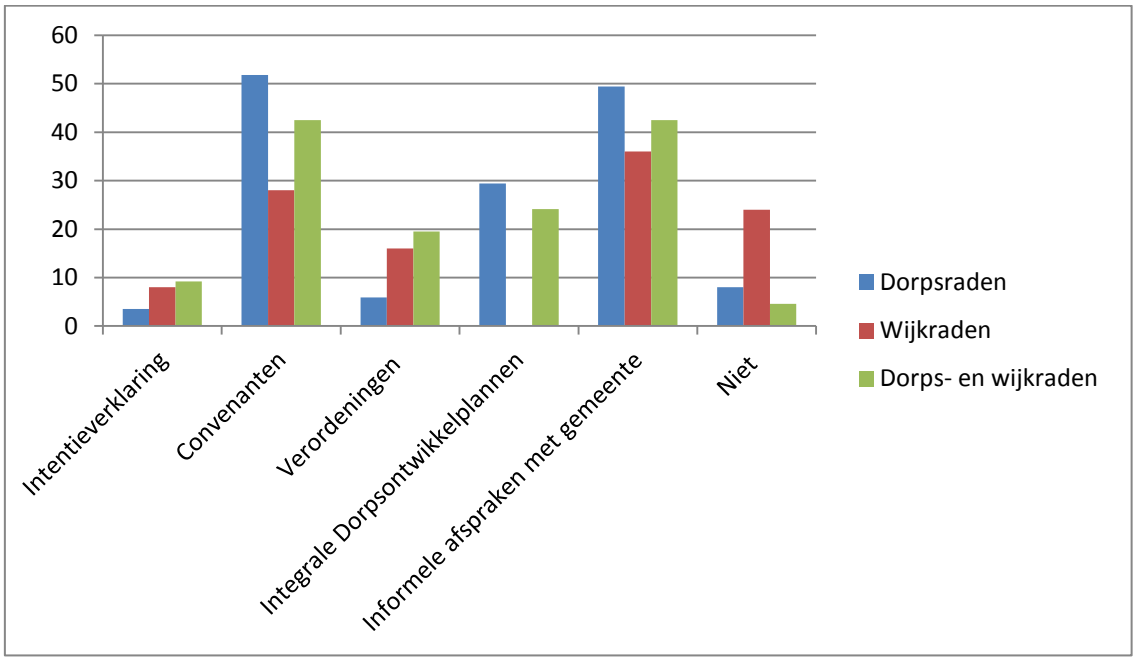
In figuur 2.11 is te zien in hoeverre en op welke manieren dorps- en wijkraden hun afspraken met de gemeente hebben vastgelegd. Figuur 2.12 laat zien wie binnen gemeentelijke organisaties aanspreekpunt zijn voor de leden of bestuurders van dorps- en wijkraden.

Formalisering samenwerking tussen dorps- en/of wijkraden en de gemeente

Respondenten hebben aangegeven op welke manier de samenwerking tussen dorps- en/of wijkraden en hun gemeenten op papier zijn geformaliseerd. Op basis van de literatuur en een verkenning van de praktijk zijn de volgende mogelijkheden onderscheiden:

/ Intentieverklaring
/ Convenanten
/ Verordeningen
/ Integrale Dorps ontwikkelplannen
/ Informele afspraken met de gemeente
/ Niet
/ Anders, namelijk…

Figuur 2.11: Wijze waarop afspraken tussen dorps- en wijkraden en de gemeente zijn vastgelegd (in procenten)

Dorps- en wijkraden maken in grote meerderheid afspraken met de gemeente. Dit gebeurt veelal middels informele afspraken. Wanneer er wel afspraken op papier worden vastgelegd, gebeurt dat meestal middels een convenant en in mindere mate via Integrale Dorps ontwikkelplannen (behalve voor wijkraden). Opvallend is dat in 24% van de gevallen wijkraden en de gemeente geen afspraken vastleggen over taken en bevoegdheden. Voor dorpsraden en gemeenten waarin dorps- en wijkraden actief zijn is dit percentage met respectievelijk 8% en 4,6% aanzienlijk lager.

Uit de enquête blijkt dat raden daarnaast afspraken maken met gemeenten middels actielijsten, via een dorp- en wijkcoördinator, via adviesraden en middels samenwerkingsovereenkomsten.

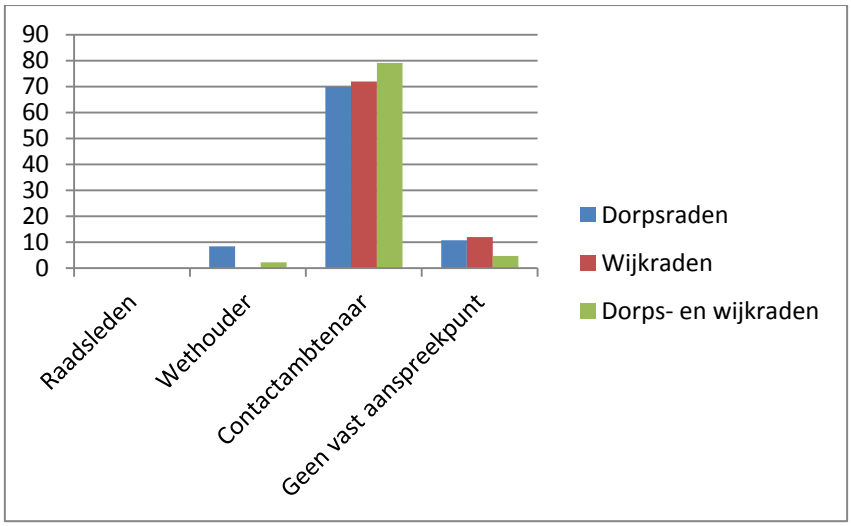
Afspraken die worden gemaakt middels convenanten worden doorgaans beschouwd als vrijblijvender dan afspraken in verordeningen. De enquête wijst dan ook uit dat dorps- en wijkraden en gemeenten doorgaans wel afspraken maken over taken en bevoegdheden, maar dat dit in de meerderheid van de gevallen op een vrij laagdrempelige wijze gebeurt.

Aanspreekpunt voor dorps- en wijkraden binnen gemeentelijke organisatie

Daarnaast is respondenten gevraagd wie binnen de gemeente het eerste aanspreekpunt is voor het bestuur of leden van de dorps- en/of wijkraden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen:

/ Gemeenteraadsleden
/ Wethouder
/ Contactambtenaar
/ Geen vast aanspreekpunt
/ Anders, namelijk…

Figuur 2.12 Aanspreekpunt voor dorps- en wijkraden (in procenten)

Voor het grote merendeel van dorps- en wijkraden is de contactambtenaar bij de gemeente het eerste aanspreekpunt. Opvallend is dat de contactambtenaar voor vrijwel alle dorps- en wijkraden het belangrijkste aanspreekpunt bij de gemeente is en dat raadsleden in geen geval als belangrijkste aanspreekpunt worden gezien.

Uit de enquête blijkt dat ook de griffier, de dorp- en wijkregisseur, vakinhoudelijke ambtenaren, de gemeentesecretaris, stadsdeelcoördinatoren en gebiedsregisseurs als eerste aanspreekpunt voor dorps- en wijkraden fungeren.

2.6 / Benoeming of verkiezing van leden

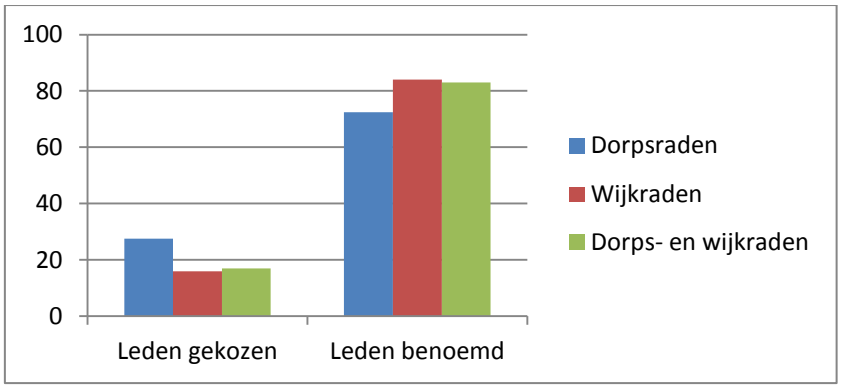
Om de democratische legitimiteit van dorps- en wijkraden in Nederland te bepalen hebben respondenten aangegeven of de leden van dorps- en wijkraden in hun gemeente zijn gekozen of benoemd. De resultaten hiervan ziet u in figuur 2.13. Indien de leden gekozen worden, hebben respondenten aangegeven:

/ wat de kiesgerechtigde leeftijd van de leden is;
/ of de verkiezing plaatsvindt op basis van lijsten of personen;
/ wanneer de verkiezingen plaatsvinden;
/ wat (ongeveer) het opkomstpercentage bij de meest recente verkiezingen is geweest.

Respondenten die aangeven dat de leden van dorps- en wijkraden in hun gemeente zijn benoemd, hebben in de enquête aangegeven door wie de leden benoemd zijn:

/ op eigen initiatief een stichting gestart;
/ gemeenteraad;
/ college van B&W;
/ anders, namelijk…

Figuur 2.13 Leden gekozen of benoemd (in procenten)

Het grootste deel van de leden van dorps- en wijkraden is benoemd. Met uitzondering van een aantal dorps- en wijkraden gaat het hier om stichtingen en verenigingen die hun eigen leden benoemen en waar geen rol voor het college en de gemeenteraad ligt.

Wanneer leden van dorps- en wijkraden worden gekozen, gaat het in vrijwel alle gevallen om verkiezing op basis van personen. In enkele gemeenten worden leden van dorps- en wijkraden gekozen op basis van lijsten.

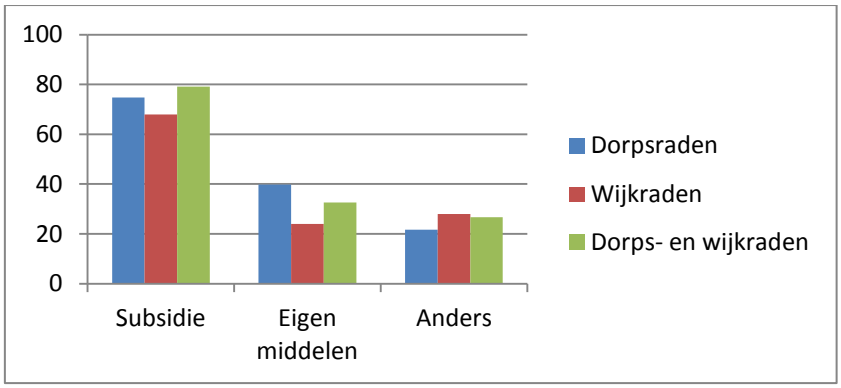
In geval van verkiezing van leden is bij de meerderheid van de raden de kiesgerechtelijke leeftijd gelijk aan die van de gemeenteraadsleden, te weten 18 jaar. De verkiezingen vinden doorgaans plaats op een door de vereniging of stichting gekozen moment, veelal tijdens jaarvergaderingen of wanneer een ander lid aftreedt. In enkele gevallen is er een vaste zittingstermijn van drie of vier jaar, waarna er een verkiezing plaatsvindt. Bij enkele gemeenten worden de verkiezingen voor de leden van dorps- en/of wijkraden gelijktijdig georganiseerd met verkiezingen voor Provinciale Staten.

2.7 / Bekostiging van dorps- en wijkraden

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier dorps- en wijkraden gefinancierd worden, op welke manier ze verantwoording afleggen en in hoeverre leden van dorps- en wijkraden een vergoeding ontvangen voor hun werkzaamheden.

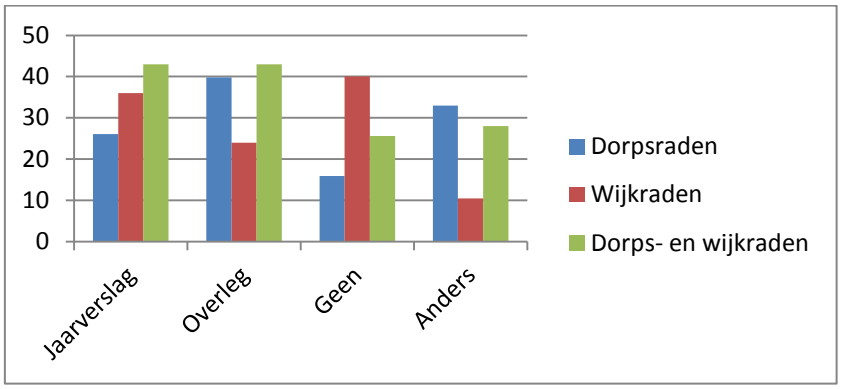
In figuur 2.14 ziet u of dorps- en wijkraden gefinancierd worden middels subsidie van de gemeente, eigen middelen of op een andere manier. Figuur 2.15 laat zien of dorps- en wijkraden verantwoording afleggen aan de gemeente middels een jaarverslag, via (periodiek) overleg of dat er geen verantwoording wordt afgelegd. Figuur 2.16 geeft ten slotte inzicht in de mate waarin leden van dorps- en wijkraden een vergoeding ontvangen voor hun werk.

Figuur 2.14 Financiering dorps- en wijkraden (in procenten)

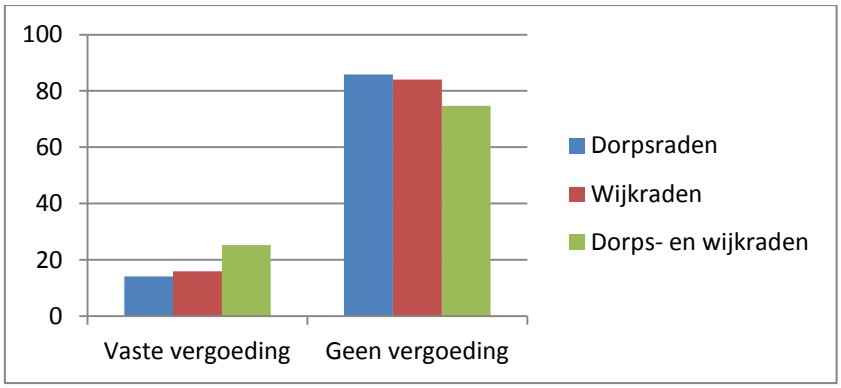
De meerderheid van de dorps- en wijkraden is voor hun financiering afhankelijk van subsidie door de gemeente. Wanneer er sprake is van andere vormen van financiering uit eigen middelen of op andere wijze, gaat dit bijvoorbeeld om contributie door leden, donaties, sponsoring, inkomsten uit initiatieven (zoals oud papier ophalen, opbrengsten buurtfeest en advertentie-inkomsten wijkkrant).

Figuur 2.15 Wijze waarop dorps- en wijkraden verantwoording afleggen aan gemeente (in procenten)

De resultaten van de enquête laten zien dat dorps- en wijkraden op verschillende manieren verantwoording afleggen aan de gemeente. In sommige gevallen leggen dorps- en wijkraden geen verantwoording af, in sommige gemeenten doen ze dat juist op meerdere manieren. Opvallend is dat het aantal wijkraden dat geen verantwoording aflegt aanmerkelijk hoger ligt dan het aantal dorpsraden dat geen verantwoording aflegt. Naast het jaarverslag en een overleg met de gemeente is er nog een aantal veel voorkomende wijzen van verantwoording afleggen. Zo blijkt uit de enquête dat een behoorlijk aantal raden subsidieverantwoording aflegt aan de gemeente. Ook een financieel verslag en de jaarrekening worden genoemd als verantwoordingsinstrumenten.

Figuur 2.16 Vergoeding voor de leden (in procenten)

Uit de enquête blijkt dat slechts een kleine minderheid van de leden van dorps- en wijkraden een vergoeding ontvangt voor hun werkzaamheden.

3 Verdieping: ervaringen met dorps- en wijkraden

3.1 / Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de vierde hoofdvraag van dit onderzoek beantwoord:

4. Wat zijn de ervaringen met dorps- en wijkraden?

Deze vraag wordt beantwoord op basis van een analyse van een aantal evaluaties naar het functioneren van dorps- en wijkraden.[8] Kennis over aantallen, functies, taken en functioneren van dorps- en wijkraden in Nederland is beperkt. Er is slechts een beperkt aantal onderzoeken beschikbaar naar het functioneren van dorps- en wijkraden in Nederland. Dit betreft evaluatieonderzoeken, in opdracht van het college of uitgevoerd door, dan wel in opdracht van rekenkamer(commissie)s. Op basis van een aantal van deze casusevaluaties is een beeld te schetsen van het functioneren van de dorps- en wijkraden.

Daarnaast is in twee gemeenten, Apeldoorn en Noordoostpolder, een verdiepend onderzoek uitgevoerd. Dit is niet representatief, maar wel illustratief ten aanzien van de vraag naar ervaringen met de dorps- en wijkraden. Er zijn gesprekken gevoerd met betrokken wethouders en ambtenaren en onder bestuursleden van de dorps- en wijkraden in beide gemeenten is een digitale enquête uitgezet.

3.2 / Uitkomsten evaluaties dorps- en wijkraden

Uit de evaluaties spreekt over het algemeen genomen een positief oordeel over de toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden. Ze vormen een wezenlijke schakel tussen gemeentebestuur en inwoners.[9] Ze doen dienst als door het gemeentebestuur zeer gewaardeerde oren en ogen. De bestuurders van de dorps- en wijkraden komen ‘tot in de haarvaten van de samenleving’ en bieden daardoor een zeer precies inzicht in wensen en problemen op buurt- en zelfs straatniveau. Als intermediair bieden zij informatie en hebben zij tevens de mogelijkheid voor welhaast permanente draagvlakpeilingen. Daarnaast wordt naar aanleiding van de evaluatieonderzoeken regelmatig opgemerkt dat het bestaan van de dorps- en wijkraden ook voor de dorpen en wijken evidente meerwaarde (kunnen) hebben. Doordat zij een dorp of wijk vertegenwoordigen, krijgt de identiteit van het dorp of de wijk letterlijk een gezicht. Dit geeft een impuls aan (het besef van) identiteit, saamhorigheid en sociale cohesie. Dit is nodig om in gezamenlijkheid te komen tot activiteiten en visievorming betreffende (de toekomst van) de inrichting van de leefomgeving en de leefbaarheid. Dat een kosten- batenanalyse niet (gemakkelijk) te maken blijkt, wordt in de evaluaties niet als problematisch gevonden in het licht van de door betrokkenen ervaren meerwaarde van het bestaan van de dorps- en wijkraden.

---

[8] Zie bijlage 1 voor een overzicht van de bestudeerde evaluaties.

[9] Dit beeld van de positieve waardering wordt ook bevestigd in een publicatie van de vereniging van Kleinen Kernen in Limburg: *Doe het zelf gids dorpen en wijken. Zelfsturing, het nieuwe tijdperk van gemeenschapsontwikkeling* (2010). Hierin staat ook een aantal valkuilen geformuleerd, evenals een groot aantal praktische tips. Ouder maar vergelijkbaar in zijn analyse van valkuilen en problemen vooral in de relatie tussen dorpsraden en gemeenten is *Gemeenten en dorpsraden: werken aan samenwerking. Handreikingen, bruikbare instrumenten en tips voor een succesvolle samenwerking* (Tilburg 2004), te downloaden via de site van de vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant (www.vkknoordbrabant.nl).

Analyse van de in de bijlage opgenomen rapportages levert het overzicht van de volgende kanttekeningen op. Deze kanttekeningen worden meermaals (ten minste tweemaal) genoemd en vormen tezamen een staalkaart van problemen die zich veelal in samenhang voordoen.

Taken en bevoegdheden

- onduidelijkheid over de bevoegdheden van de dorps- en wijkraden;
- onduidelijkheid over de taken dan wel het werkterrein van de dorps- en wijkraden;
- gebrekkig verwachtingenmanagement met betrekking tot taken en bevoegdheden;
- te hoge verwachtingen van de gemeente met betrekking tot doelstellingen en taken van (bestuurders van) dorps- en wijkraden;
- kleinere zaken die passen binnen vigerend beleid worden opgepakt door de gemeente, maar over de doorwerking van meer wezenlijke zaken ontstaat gemakkelijk teleurstelling bij dorps- en wijkraden;
- het ontbreekt aan een heldere visie op burgerparticipatie.

Communicatie

- onduidelijkheid wie aanspreekpunt is voor de dorps- en wijkraden;
- onduidelijk wanneer input ambtelijk of bestuurlijk wordt ingebracht;
- geen informatie/terugkoppeling van ambtenaren en bestuurders over wat er gaat gebeuren/is gebeurd met adviezen, vragen en verzoeken ofwel: ontevredenheid over wederkerigheid communicatie: dorps- en wijkraden communiceren wel met de gemeente maar andersom gebeurt dit te weinig in de ogen van de vertegenwoordigers van de dorpen en wijken;
- communicatie met dorps- en wijkraden niet geformaliseerd: wie het hardst schreeuwt, lijkt het meest voor elkaar te krijgen;
- dorps- en wijkraden ervaren problemen betreffende de complexiteit van de beleidsdossiers en de ‘taal’ waarin deze zijn gesteld;
- niet zelden krijgt het samenspel met ambtenaren van de vak-afdelingen niet of nauwelijks gestalte, waardoor het contact te zeer beperkt blijft tot overleg met de contactambtenaar.

Invloed op beleid en doorwerking

- bestuurders en ambtenaren oordelen doorgaans positiever over de doorwerking van adviezen van de dorps- en wijkraden dan de bestuurders van die dorps- en wijkraden;
- vaste sectorale beleidskaders staan regelmatig een snelle doortastende (dorps- of wijk)aanpak in de weg;
- dorps- en wijkraden worden niet consequent vroegtijdig betrokken bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoering ervan;
- er is onvoldoende of geen dialoog tussen dorps- en wijkraden en college naar aanleiding van een advies: een advies lijkt in een ‘black box’ terecht te komen.

Verschillen dorps- en wijkraden

- de onderlinge verschillen binnen een gemeente tussen het functioneren van de raden (dorpsraden, wijkraden of beide) kunnen groot zijn, met betrekking tot de mate van representativiteit, ontplooide activiteiten (actief tot nauwelijks levensvatbaar of gerichtheid op veiligheid versus organiseren van sociale activiteiten), de kwaliteit van de bestuurders enzovoort;
- dorpen zijn doorgaans een meer natuurlijke entiteit en dorpsraden functioneren niet zelden daardoor beter als vertegenwoordiger van een territoriaal begrensde gemeenschap.

Representativiteit

- animo om zitting te nemen is in sommige wijken of dorpen beperkt;
- bepaalde (groep) bestuurders binnen dorps- of wijkraad is te dominant en houdt andere bewoners af van deelname in bestuur en activiteiten;
- te kleine groep bestuurders neemt alle taken binnen dorps- of wijkraad op zich waardoor anderen afhaken;
- er is sprake van ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen.

Uit de analyse van de evaluatierapporten is de conclusie te trekken dat er sprake is van een topdown-benadering. Het gaat bij burgerparticipatie nog vaak, en dat geldt ook met betrekking tot het functioneren van veel dorps- en wijkraden, om datgene wat gemeenten doen om burgers te betrekken bij beleidsvorming en beleidsuitvoering. Gemeenten zijn leidend en veelal regisserend.

Het blijkt ook ten aanzien van dorps- en wijkraden een uitdaging om deze territoriale representatiestructuren te benutten om bottomup-initiatieven te initiëren. In de in 2010 verschenen publicatie *De staat van het bestuur,* een uitgave van het Ministerie van BZK, wordt geconcludeerd dat door gemeenten wordt aangegeven dat 'vergroting van het draagvlak voor gemeentelijk beleid' de belangrijkste reden is voor burgerparticipatie. Gemeenten geven in meerderheid (twee derde van de respondenten in dit onderzoek naar *De staat van het bestuur* geeft dat te kennen) aan dat de praktijk daarmee verschilt van het eigenlijk gewenste doel van burgerparticipatie, namelijk de 'bevordering van de eigen verantwoordelijkheid van burgers'.[10]

De WRR stelt in zijn publicatie *Vertrouwen in burgers* dat de grootste uitdaging is gelegen in het 'verbreden van beleidsparticipatie naar andere beleidsfasen'. Dit 'zal betekenen dat burgers ook bij de agendavorming, beleidsuitvoering en crisisbeheersing betrokken worden. In het huidige beleid gericht op maatschappelijke participatie staat samenbinding nog te veel centraal. Het vernieuwen van maatschappelijke participatie vraagt juist om het versterken van tegenbinding in de openbare ruimte en de dwarsverbinding naar kwetsbare (groepen) burgers. De grootste uitdaging is echter gelegen in het verwelkomen van maatschappelijk initiatieven die niet altijd gladjes 'passen' in het beleidsperspectief van beleidsmakers. Zeker als deze initiatieven zich begeven op de velden van beleidsparticipatie en maatschappelijke participatie, kunnen ze zeer ontregelend maar ook van grote toegevoegde waarde zijn voor beleidsmakers: ze kunnen verstarde denkkaders doorbreken. Deze uitgangspunten vragen om ruimdenkende beleidsmakers die bereid zijn te bouwen aan vertrouwen en de grondvesten te leggen voor een nieuwe generatie 'doe-democratie': stapje voor stapje, experimenterend, lerend en waar nodig achteraf corrigerend.'[11]

Dat het inderdaad een opgave is om vanuit de samenleving initiatieven te laten opkomen waar de gemeente hoogstens dienend aan is, blijkt uit de casusonderzoeken die zijn uitgevoerd naar ervaringen met dorps- en wijkraden in Apeldoorn en Noordoostpolder.

[10] De staat van het bestuur (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2010), pagina 93.

[11] Vertrouwen in burgers (Amsterdam 2012), pagina 12.

3.3 / Apeldoorn

Voor de gemeente Apeldoorn is een verdiepend onderzoek uitgevoerd ter illustratie van de ervaringen van en met dorps- en wijkraden in Nederland. In tabel 1 is informatie opgenomen over het aantal en type dorps- en wijkraden in Apeldoorn.

Tabel 1 Aantal en typen dorps- en wijkraden in Apeldoorn

Gemeente Apeldoorn
7 Dorpsraden
16 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn het bestuur van de verenigingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Voorgeschiedenis[12]

In 1955 worden in de gemeente Apeldoorn de eerste dorpsraden opgericht. Aanleiding hiervoor is de wens om de afstand tussen de stad en de dorpen te verkleinen, zo wordt in het interview met de wethouder en verantwoordelijk ambtenaar aangegeven. De oprichting van de wijkraden volgt hierna snel. De dorps- en wijkraden zijn in eerste instantie vooral stichtingen, maar in de jaren zeventig worden hier verenigingen van gemaakt omwille van de eisen die worden gesteld aan de democratische legitimiteit. In de jaren negentig ontstaat bij de gemeente de wens om wijkgericht te werken, omdat Apeldoorn te maken heeft met een explosieve bevolkingsgroei. Daarbij richt de gemeente zich vooral op het fysieke domein. De gemeente wordt opgedeeld in zes stadsdelen. Eén stadsdeel wordt gevormd door de tien dorpen.

Organisatie dorps- en wijkraden

De dorps- en wijkraden zijn door het college erkend. Voorwaarde is dat de dorps- of wijkraad rechtspersoonlijkheid bezit in de vorm van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid.

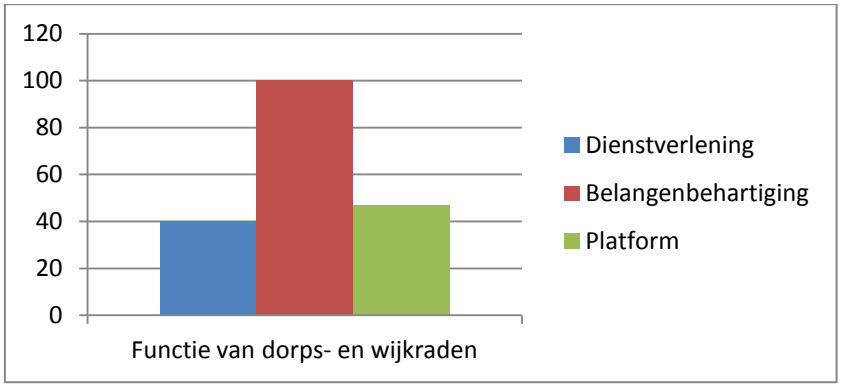
[12] Informatie is goeddeels gebaseerd op een gesprek met wethouder Brouwer en de verantwoordelijk ambtenaar Van Luijk (afdelingshoofd Wijkzaken).

De dorps- of wijkraad bestrijkt een geografisch gebied en behartigt het algemeen belang van de inwoners van dat gebied. Binnen dit gebied zijn geen andere dorps- of wijkraden. Het college is bevoegd de erkenning in te trekken als er niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden voor erkenning of wanneer het functioneren van de dorps- of wijkraad daartoe aanleiding geeft.[13]

In de verordening is een viertal taken en bevoegdheden genoemd:

1 gevraagd en ongevraagd advies over beleidsvoornemens die het algemeen belang in het dorp of de wijk beïnvloeden;
2 communicatieve taken als intermediair naar de inwoners in het werkgebied;
3 betrokkenheid bij ontwikkelingen in het werkgebied en bij beleidsprocessen in het werkgebied;
4 betrokkenheid bij de Stadsdeelaanpak.[14]

Figuur 3.1 Functie van dorps- en wijkraden (in procenten)

Uit de enquête onder voorzitters van dorps- en wijkraden in Apeldoorn blijkt dat belangenbehartiging en het bieden van een platformfunctie het meest worden genoemd. Dorps- en wijkraden in Apeldoorn houden zich voornamelijk bezig met thema's die betrekking hebben op de leefomgeving/het fysieke domein.

Om de in de verordening gestelde taken uit te voeren, krijgen de dorps- en wijkraden een subsidie. Geïnterviewden geven aan dat de gemeente Apeldoorn hier in 2012 € 500.000,- voor heeft begroot. Daarvan is € 50.000,- een aanjaagsubsidie, de rest is voor het besturen van de dorps- of wijkraad. De dorps- en wijkraden hebben ook eigen middelen. De subsidie wordt zonder eisen verstrekt, anders dan het besturen en uitvoeren van de dorps- of wijkraad. De gemeente controleert niet op basis van de subsidie, maar voert wel een check uit op de rechtmatigheid van de uitgaven. Zo krijgen de dorps- en wijkraden veel ruimte om eigen keuzes te maken met betrekking tot de wijze van besturen en het inrichten van de uitvoeringspraktijk.

Er zit veel verschil in de (organisatie van de) dorps- en wijkraden. De noordelijke dorpen zijn bijvoorbeeld nog steeds erg 'Oranje-georiënteerd' (historische aanwezigheid van de Koninklijke familie in Paleis het Loo).

[13] Verordening Dorps- en wijkraden 2009, gemeente Apeldoorn, artikel 2.

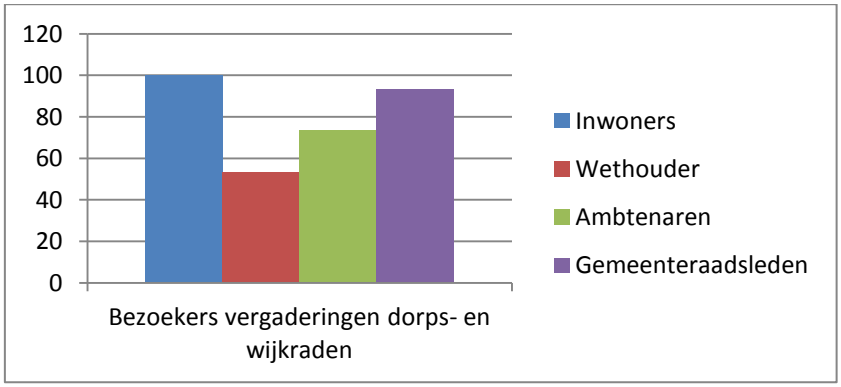
[14] Verordening Dorps- en wijkraden 2009, gemeente Apeldoorn, artikel 4.

De functies van dorpsraad en Oranjevereniging liepen in het verleden wel eens door elkaar. Die functies zijn nu nadrukkelijk gescheiden. Verschillen tussen dorps- en wijkraden zijn evident; de sociale cohesie en de schaalgrootte in dorpen maakt dat de dorpsraden vaak een grotere en bredere 'achterban' hebben dan de wijkraden. Omdat er daarom meer ruimte is om te experimenteren, zet de gemeente pilotprojecten ook altijd in dorpen uit. De projecten worden pas daarna, gesterkt door de *lessons learned* in de dorpen, uitgerold in de wijken.

De 23 dorps- en wijkraden in Apeldoorn vertegenwoordigen tussen de 16 en 5.500 inwoners met een gemiddelde van 953,3 inwoners. Raden die tussen de 200 en 300 inwoners vertegenwoordigen, komen het meest voor in Apeldoorn.

Uit de enquête blijkt dat de raden in Apeldoorn gemiddeld gezien 13,7 vergaderingen per jaar houden, binnen een bandbreedte van vijf tot vijftig vergaderingen per jaar. Een vergaderschema van tien bijeenkomsten per jaar komt het meest voor. De vergaderingen van dorps- en wijkraden in Apeldoorn worden door gemiddeld 64 personen bezocht, binnen een bandbreedte van veertig tot honderdvijftig bezoekers.

Figuur 3.2 Mate waarin vergaderingen dorps- en wijkraden worden bezocht (in procenten)

Van de respondenten in de enquête geeft een overgrote meerderheid (87%) van de bestuursleden van de dorps- en wijkraden aan dat er door de gemeente Apeldoorn geen taken zijn overgedragen aan de raden. Een aantal respondenten geeft aan dat zij voor hun raden wel een rol zien weggelegd als het gaat om het beheer van de openbare ruimte.

Uit de enquête blijkt dat de bestuurders van de dorps- en raden de toegevoegde waarde van hun raad richting inwoners voornamelijk zien in het licht van een klankbordfunctie en de schakel tussen burgers en bestuur. Voor de gemeente denken de dorps- en wijkraden vooral de functie van adviseur en klankbord te vervullen. Respondenten geven aan dat de gemeente plannen ter toetsing bij dorps- en wijkraden teruglegt en op deze manier de mening van inwoners kan peilen.

Wijkgericht werken en stadsdeelaanpak

Op 1 januari 2007 is een nieuwe methode wijkgericht werken ingevoerd. Deze methode moet leiden tot meer participatie en meer zelfwerkzaamheid van burgers. Daarnaast richt het zich niet langer enkel op het fysieke domein, maar ook op het sociale. Het teveel aan overlegniveaus en verschillende schaalniveaus wordt opgelost en er wordt een uniforme werkwijze ingevoerd. De doelstellingen en instrumenten voor het nieuwe wijkgericht werken, de stadsdeelaanpak, worden beschreven in de Kadernotitie Stadsdeelaanpak (uit 2006).[15] De drie doelstellingen zijn:

1 dichter bij de burger, de burger aan zet;
2 betere samenwerking met alle relevante partners;
3 betere verankering in de gemeentelijke organisatie.

Binnen de stadsdeelaanpak wordt met vierjarige Toekomstagenda's per stadsdeel gewerkt. Deze agenda is opgesteld door de dorps- en wijkraden, maatschappelijke organisaties en individuele burgers, onder regie van de stadsdeelmanager. De Toekomstagenda wordt aan de gemeenteraad aangeboden die vervolgens het college opdracht geeft om er een stadsdeelplan van te maken. Daarnaast wordt gewerkt met stadsdeelplatforms. Dit is een werkoverleg waarin kernpartners als de dorps- en wijkraden, welzijnsinstellingen, politie en woningbouwcorporaties deelnemen. Binnen het overleg wordt gesproken over de voortgang van de uitvoering van het stadsdeelplan en worden werkzaamheden afgestemd. In de nieuwe aanpak is ook een escalatiemodel gemaakt, waarbij er kan worden opgeschaald naar stadsdeelniveau. In 2010 is deze stadsdeelaanpak geëvalueerd.[16] De belangrijkste conclusie is dat de eerste twee doelen redelijk geëffectueerd zijn, maar dat er in de gemeentelijke organisatie een noodzaak tot kantelen is. De stadsdeelaanpak zit nog niet bij iedere ambtenaar tussen de oren. Ambtenaren moeten er aan wennen dat de 'opdrachten' nu *bottom up* worden geformuleerd.

Ervaringen met dorps- en wijkraden

De verantwoordelijk bestuurder stelt dat de dorps- en wijkraden over het algemeen goed functioneren, maar dat er wel verschillen bestaan in de ervaring met de individuele dorps- en wijkraden. De samenwerking tussen gemeente en dorps- of wijkraad is ook afhankelijk van personen. Zowel vanuit de gemeente als vanuit de dorps- en wijkraden is er veel commitment om de dorps- en wijkraden te laten slagen. De gemeente ervaart ook dat de dorps- en wijkraden nodig zijn, omdat andere vormen van burgerparticipatie vaak een incidenteel karakter hebben. Winstpunten die door de portefeuillehouder worden genoemd zijn:

/ vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd;
/ dorps- en wijkraden zijn een poule voor nieuwe politici (15 gemeenteraadsleden zijn afkomstig uit dorps- of wijkraden);
/ institutionalisering maakt de samenwerking makkelijker;
/ vraag en behoefte zijn transparanter.

---

[15] *Kadernota Stadsdeelaanpak. Nieuwe gebiedsgerichte werkwijze in de gemeente Apeldoorn* (2006). Met deze kadernota komt een einde aan een twee jaar durend interactief proces met maatschappelijke organisaties en dorps- en wijkraden in Apeldoorn. Aanleiding voor dit interactieve proces was de nota 'Een brug naar meer participatie' die in het voorjaar van 2004, na overleg met dezelfde maatschappelijke actoren, door B&W werd vastgesteld. In deze nota werd het wijkgericht werken in Apeldoorn geëvalueerd. Evaluatiepunten waren onder andere dat het wijkgericht werken te weinig toekomstgericht en te veel fysiek en te weinig sociaal georiënteerd is. Ook kenmerkt het wijkgericht werken zich door teveel overlegniveaus op verschillende schaalniveaus en stimuleert te weinig participatie en zelfwerkzaamheid van bewoners. In de evaluatie wordt meer uniformiteit in werkwijze bepleit evenals opschaling naar het niveau van het stadsdeel. Als centrale opgave werd geformuleerd: het verbeteren van de communicatie en samenwerking, tussen partners, in de wijk om daarmee de uitvoering te versterken.

[16] *Evaluatie stadsdeelaanpak gemeente Apeldoorn. Een tweesprong in ambitie van de stadsdeelaanpak* (2010).

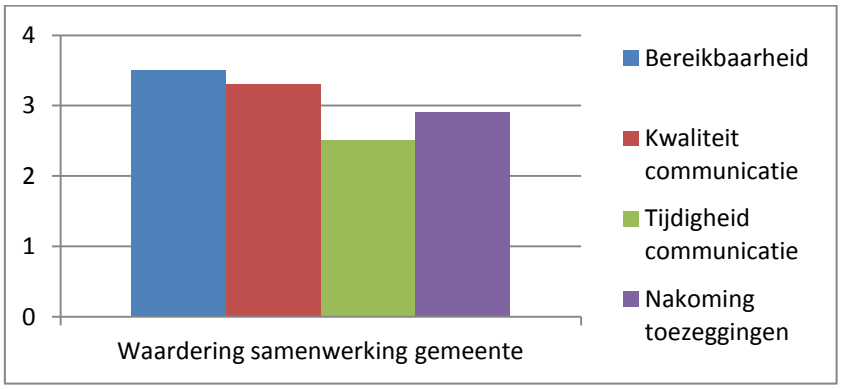
Er is ook nog een aantal knelpunten. Vanuit de dorps- en wijkraden is dat, naar verwachting van bestuur en organisatie, de communicatie en afstemming over beleidsvoorbereiding. De dorps- en wijkraden zouden graag eerder hun input op de besluitvorming willen leveren. Daarnaast zouden sommige dorpsraden, zo blijkt uit de enquête, meer zeggenschap willen hebben, bijvoorbeeld door het buitengebied helemaal zelfstandig te beheren (dat betekent overheveling van het budget en de verantwoordelijkheid). De behoeften van de dorps- en wijkraden verschillen. Sommige raden geven aan helemaal geen budget nodig te hebben, maar willen vooral invloed in de lijn. De motivatie is bij de meeste dorps- en wijkraden wel hetzelfde: ze willen worden gehoord in de gemeentelijke organisatie en de gemeenteraad. Daar zit voor hen de legitimatie.

De gemeente ervaart dat de dorps- en wijkraden al naar het gelang van het onderwerp meer of minder gemotiveerd zijn en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid hebben. Bij zware problematiek, zoals drugsbeleid en de opvang van dak- en thuislozen, willen de raden wel dat er iets gebeurt, maar zijn zij terughoudender om aan de oplossing bij te dragen. Men verwacht van het gemeentebestuur dat er besluiten worden genomen en als dat gedaan is willen ze overleg om de consequenties in beeld te krijgen en om daarna in gesprek te gaan met de bewoners. De gemeente betrekt de dorps- en wijkraden echter bij elk onderwerp, verwacht ook bij elk onderwerp eenzelfde mate van gedeelde verantwoordelijkheid en houdt hen op die manier de spiegel voor.

De balans is nooit opgemaakt of het effect van de dorps- en wijkraden ook echt opweegt tegen het geld dat erin wordt gestoken. Daar is vanuit de gemeente ook niet zozeer behoefte aan. De gemeente Apeldoorn is tevreden en zou niet zonder willen. De contacten tussen de dorps- en wijkraden en de organisatie, college en ook de gemeenteraad zijn goed. Gemeenteraadsleden weten de (activiteiten van de) dorps- en wijkraden goed te vinden en onderhouden nauw contact.

Wat de toekomst brengt is ongewis; andere tijden vragen wellicht om andere vormen van participatie, zo geven de geïnterviewden aan. De nu functionerende dorps- en wijkraden zijn geen optimum. Samenleving, wensen en mentaliteit van mensen veranderen voortdurend en vragen om voortdurend bijstellen van contact- en overlegvormen tussen gemeente en inwoners. De enige wens die voor nu bij de gemeente bestaat, is dat de gemiddelde leeftijd van de bestuursleden van dorps- en wijkraadsleden omlaag gaat.

Figuur 3.3 Gemiddelde waardering samenwerking met gemeenten (1 is zeer slecht, 5 is zeer goed)

Het merendeel van de respondenten geeft in de enquête een voldoende cijfer voor de bereikbaarheid en kwaliteit van de communicatie van de gemeente. De meerderheid van de respondenten geeft een cijfer van drie of hoger op de schaal van vijf. Als het gaat om de tijdigheid van communicatie en de nakoming van toezeggingen geeft het merendeel van de respondenten een cijfer van drie of lager op de schaal van vijf.

Op de vraag wat het afgelopen jaar de belangrijkste prestatie of het belangrijkste winstpunt van de dorps- of wijkraad is geweest, zijn de antwoorden divers. Een aantal respondenten geeft aan te hebben gewerkt aan een dorpsvisie. Daarnaast wordt als resultaat genoemd dat er een burgerparticipatieproject is gestart en dat er verkeersveiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Ten slotte worden ook activiteiten rondom sportclubs genoemd als winstpunt van dorps- en wijkraden.

In hun werkzaamheden lopen bestuurders van dorps- en wijkraden ertegen aan dat ze geen officiële partner van de gemeente zijn in ontwikkelingen en daarom niet op tijd betrokken worden bij een project. Daarnaast blijkt uit de digitale vragenlijst dat dorps- en wijkraden kampen met tekort aan capaciteit, zowel in mankracht als financieel.

3.4 / Noordoostpolder

Ook voor de gemeente Noordoostpolder is een verdiepend onderzoek uitgevoerd ter illustratie van de ervaringen van en met dorps- en wijkraden in Nederland. In tabel 2 is informatie opgenomen over het aantal en type dorps- en wijkraden in Noordoostpolder.

Tabel 2 Aantal en typen dorpsraden en wijkplatforms in Noordoostpolder

Noordoostpolder
10 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

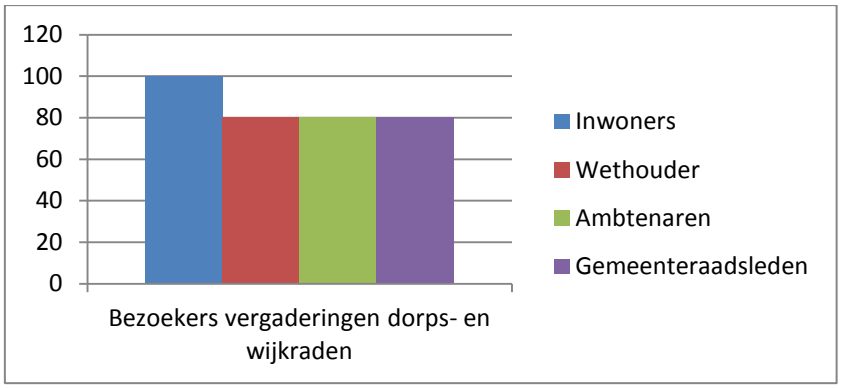
De dorpsraden Espel en Marknesse in Noordoostpolder vertegenwoordigen respectievelijk 430 en 900 inwoners. Het wijkplatform Kraggenburg geeft aan acht mensen te representeren.[17]

[17] Deze vraag is door de voorzitter/secretaris van twee dorpsraden en één wijkplatform ingevuld.

Gemiddeld gezien houden de raden in Noordoostpolder 10,2 vergaderingen per jaar, binnen een bandbreedte van zeven tot twaalf vergaderingen per jaar. Een vergaderschema van 11 bijeenkomsten per jaar komt het meest voor.

De vergaderingen van dorps- en wijkraden in Noordoostpolder worden door gemiddeld 41,2 personen bezocht, binnen een bandbreedte van negen tot tachtig bezoekers.

Figuur 3.4 Mate waarin vergaderingen dorps- en wijkraden worden bezocht (in procenten)

Voorgeschiedenis[18]

Bij de inrichting van het gebied dat nu de gemeente Noordoostpolder is, werd zo'n zestig jaar geleden bewust ingezet op het creëren van samenhang in de kernen. Alle inwoners waren nieuw in het gebied en deelden geen van oudsher en plaatsgebonden waarden of identiteit. In elke kern werd een dorpsbelangenvereniging opgericht met een gekozen bestuur dat als aanspreekpunt voor de inwoners van het betreffende dorp fungeerde. Het is onduidelijk of de inwoners zelf of de gemeente het initiatief nam(en) voor de oprichting van de dorpsbelangenverenigingen. De tien dorpsverenigingen zijn er in de gemeente Noordoostpolder dus van oudsher. De drie wijkplatforms in Emmeloord zijn er op initiatief van de gemeente gekomen.

Integraal Gebiedsgericht Werken

In 2006 besluit de gemeente Noordoostpolder om vraagstukken en problemen op een meer integrale manier te gaan oppakken in samenwerking met de politie, woningcorporatie Mercatus en Welzijnsgroep Carrefour. De gemeente start in 2007 met het Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW). Aan het IGW ligt een formeel samenwerkingsverband met de partners ten grondslag. Beleidsmatige besluiten worden genomen in de stuurgroep, waarin ook het college is vertegenwoordigd. De doelstellingen van het IGW zijn:

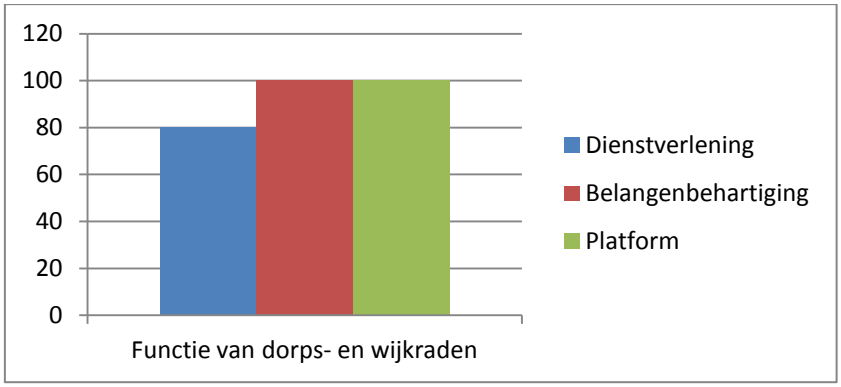
1. verbeteren van het sociale en fysieke woon- en leefklimaat in de dorpen en wijken;
2. verbeteren van de relatie van de inwoners van Noordoostpolder met de IGW-partners;
3. stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners.[19]

[18] Informatie is goeddeels gebaseerd op een gesprek met wethouder Ruifrok en twee betrokken ambtenaren de heren Van Veldhuijsen (teamleider bedrijven, dorpen en wijken) en Burghoorn.

Bij aanvang was de aanpak IGW nog niet ingebed in de gemeentelijke organisatie. Dit is inmiddels wel het geval, zo geven portefeuillehouder en de direct verantwoordelijk ambtenaren te kennen; de waardering in de organisatie voor het IGW is omgeslagen: medewerkers zijn de werkwijze gaan waarderen en benutten.

De focus van het IGW is in de loop der tijd verschoven van praktische zaken in de openbare ruimte als losliggende stoeptegels naar bredere beleidsvragen, waarbij gebiedsregisseurs input van bewoners verzamelen. Voor het IGW ontstaat momenteel wederom een nieuwe rol nu dorpsverenigingen gestimuleerd worden om meer zaken in hun eigen dorp op te pakken. Dorpsverenigingen zijn volgens de geïnterviewden regelmatig in staat om zaken sneller op te pakken en op te lossen dan de gemeente en “passeren’’ daarbij soms de ambtelijke organisatie en de raad van de gemeente Noordoostpolder.

Figuur 3.5 Functie van dorps- en wijkraden (in procenten)

Uit de enquête blijkt dat belangenbehartiging en het bieden van een platformfunctie het meest worden genoemd door de bestuurders van de dorps- en wijkraden. Daarnaast wordt door een respondent in de digitale enquête ook het maken van een dorpsplan als functie van dorpsraden in Noordoostpolder genoemd.

Alle respondenten van de dorps- en wijkraden in Noordoostpolder geven aan dat er door de gemeente geen taken zijn overgedragen aan de raden. Een respondent geeft aan dat de gemeente diens raad heeft gevraagd om een actieve rol te nemen in het groen- en speeltuinbeleid in de buurt.

Evenals in Apeldoorn houden dorps- en wijkraden in Noordoostpolder zich voor een belangrijk deel bezig met projecten die betrekking hebben op de leefomgeving/het fysieke domein.

Dorpsverenigingen en wijkplatforms

Dorpsverenigingen

De tien dorpsverenigingen in de gemeente Noordoostpolder zijn geregistreerde verenigingen waarvan inwoners van het betreffende dorp lid kunnen worden. De verenigingen zijn door het college erkend.

[19] Interview dhr. Ruifrok, dhr. Veldhuijsen en dhr. Burghoorn. Evaluatierapport van de rekenkamercommissie Noordoostpolder ‘Integraal Gebiedsgericht Werken. Samen werken aan samen leven’ (2011), p.16.

Door inwoners van de dorpen wordt het bestuur van de verenigingen gezien als vertegenwoordiger van belangen en ideeën van het dorp bij de gemeente Noordoostpolder. De jaarlijkse ledenvergaderingen worden door zowel inwoners als raadsleden, collegeleden en ambtenaren goed bezocht.

Aanvankelijk vertegenwoordigden dorpsverenigingen naar de mening van de geïnterviewden de belangen van specifieke groepen burgers en bedrijven. Inmiddels worden ook de nieuwkomers vertegenwoordigd en zijn bedrijvenbelangen wat op de achtergrond geraakt.

Momenteel werken de dorpsverenigingen aan dorpsvisies. Daarvan zijn er nu twee gereed. Ook de andere acht dorpsverenigingen zijn *leading* bij het opstellen van een eigen dorpsvisie. Daarin is onder meer aandacht voor zorg (burenhulp), woningbouw, recreatie en school- en opvangfaciliteiten. Door hun brede samenstelling hebben de besturen van dorpsverenigingen slagkracht en zelforganiserend vermogen. In samenwerking met andere partners dan de gemeente kunnen deze verenigingen veel organiseren, waarbij de gemeentelijke organisatie (gedeeltelijk) “buiten spel’’ kan komen te staan. Daarover wordt door de geïnterviewden positief geoordeeld, het hoort tenslotte bij een terugtredende overheid.

Oorspronkelijk kregen de dorpsverenigingen van de gemeente standaard een budget ter beschikking. Inmiddels is geen sprake meer van deze vaste vorm van financiering, behalve dan een vaste voet van 1.500 euro voor bestuur en organisatie. De verenigingen komen met een eigen initiatief bij de gemeente en in samenwerking wordt dan gezocht naar mogelijke financiering. Subsidie door de gemeente wordt bijvoorbeeld aangevuld met opbrengsten uit een sponsorloop.

De dorpsverenigingen hebben zich verenigd in het tien-dorpen-overleg. De bestuurders van de tien verenigingen komen regelmatig bij elkaar en tweemaal per jaar schuift het college daarbij aan. *‘Als college kun je aan die groep een flinke kluif hebben’*, stellen de geïnterviewden. Dat vond de gemeentelijke organisatie aanvankelijk lastig, maar wordt nu als een meerwaarde gezien.

Wijkplatforms

De gemeente Noordoostpolder kent naast de tien dorpsverenigingen ook drie wijkplatforms. Deze zijn op initiatief van de gemeente opgericht. Nog niet voor alle wijken bestaat een platform. Een groot onderhoudsproject in een buurt kan voor de gemeente aanleiding zijn om het initiatief te nemen tot oprichting van een wijkplatform. Als het gaat om vraagstukken op het gebied van openbare ruimte heeft de gemeente veel aan de input van bewoners van de betreffende wijken.

Ervaring met dorpsverenigingen en wijkplatforms

In de ogen van de geïnterviewden functioneren de dorpsverenigingen en wijkplatforms in de gemeente Noordoostpolder over het algemeen gezien goed. Het niveau van de onderwerpen die de verenigingen en platforms oppakken verschilt wel, afhankelijk van de grootte van het dorp of de wijk en de samenstelling van het bestuur en de leden.

In de ervaring van de gemeente is de samenwerking met de dorpsverenigingen gemakkelijker dan die met de wijkplatforms. De dorpsverenigingen hebben een bredere ledenbasis dan de wijkplatforms en zijn meer betrokken bij hun eigen leefomgeving dan de besturen en leden van wijkplatforms. Voor wijkplatforms zijn vooral zaken op het gebied van de openbare ruimte van belang. Andere activiteiten van inwoners spelen zich veelal gedeeltelijk buiten de wijk af.

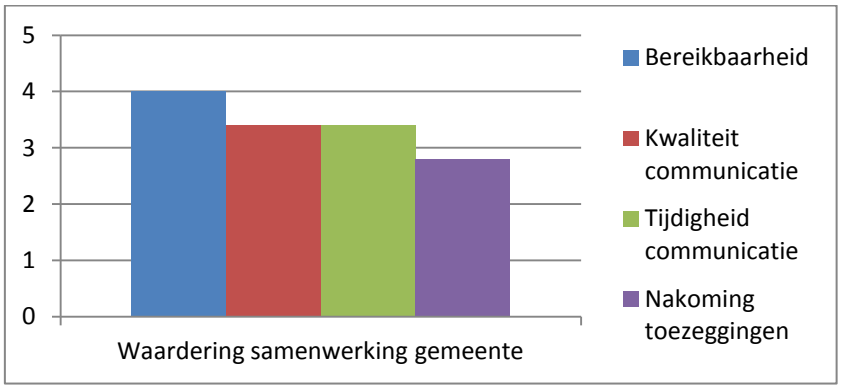
De medewerkers van de gemeente en de besturen van de dorpsverenigingen en wijkplatforms weten elkaar goed te vinden. De verbindingen tussen de vertegenwoordigers in de dorpen en wijken en gemeenteraadsleden zijn er ook. Hoewel in dat contact volgens de geïnterviewden het politieke wordt vermeden.

De gemeente Noordoostpolder beschouwde de dorpsverenigingen aanvankelijk als belangenbehartigers. Nu ziet de gemeente de verenigingen volgens de geïnterviewden meer als gesprekspartner dan als lobbyist.

Als het gaat om de samenwerking tussen de gemeente en de dorpsverenigingen en wijkplatforms is communicatie in de ogen van de geïnterviewden een aandachtspunt. De verenigingen en platforms worden zowel door de gemeenten als door anderen overvraagd. De organisaties worden niet alleen veel geraadpleegd, maar ontvangen daarnaast regelmatig te weinig informatie (terugkoppeling) over het vervolg van het project of uitkomsten van besprekingen.

Het lijkt erop dat ook in de toekomst dorpsverenigingen en wijkplatforms en het IGW een rol zullen spelen in de gemeente Noordoostpolder. Deze rollen zullen veranderen en impact hebben op de positie van het college en de raad in processen en projecten. De gemeente zou graag zien dat in de dorpsverenigingen meer jonge leden vertegenwoordigd worden. Met behulp van social media wil de gemeente ook de groep inwoners van 20-35 jaar enthousiasmeren voor een (actieve) rol, al dan niet via de wijkplatforms en dorpsverenigingen.

Figuur 3.6 Gemiddelde waardering samenwerking met gemeenten (1 is zeer slecht, 5 is zeer goed)

Het merendeel van de respondenten geeft een voldoende voor de bereikbaarheid van de gemeente en de kwaliteit en tijdigheid van de communicatie door de gemeenten. De meerderheid van de respondenten geeft een cijfer van drie of hoger op de schaal van vijf. Als het gaat om de nakoming van toezeggingen zijn respondenten gemiddeld gezien minder tevreden.

Op de vraag wat het afgelopen jaar de belangrijkste prestatie of het belangrijkste winstpunt van de dorps- of wijkraad is geweest, worden concrete resultaten genoemd zoals de realisatie van een dorpswinkel, de start van de renovatie van een fietsbrug en de totstandkoming van een dorpsplan. Ook een verbeterde relatie tussen de raad en de gemeente wordt als belangrijk resultaat genoemd.

In hun werkzaamheden lopen bestuurders van dorps- en wijkraden aan tegen problemen in de communicatie met de gemeente. Daarnaast blijkt uit de digitale vragenlijst dat dorps- en wijkraden kampen met tekort aan capaciteit, zowel in mankracht als financieel.

De bestuurders van de dorps- en wijk raden zien de toegevoegde waarde van hun raad richting inwoners voornamelijk in het licht van een klankbordfunctie en de schakel tussen burgers en bestuur. Een respondent ziet voor diens raad ook een rol in het oplossen van gesignaleerde problemen en daarbij te prioriteren. Voor de gemeente denken de dorps- en wijkraden vooral de functie van adviseur en klankbord te vervullen.

4 Samenvatting

4.1 / Inleiding

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen uit dit rapport beschreven en de conclusies en aanbevelingen die daaraan worden verbonden. De bevindingen zijn in dit hoofdstuk beschreven aan de hand van de vier vragen die centraal stonden in dit onderzoek.

4.2 / Hoeveel dorps- en wijkraden zijn er in Nederland?

Nederland

In dit onderzoek zijn in Nederland 1.165 dorpsraden en 1.028 wijkraden geteld. Van alle Nederlandse gemeenten telt 23,2% ten minste één dorpsraad, maar geen wijkraad. In 6,8% van de gemeenten is er minstens een wijkraad aanwezig. In 23,2% van de gemeenten is minstens een dorpsraad en minstens een wijkraad aanwezig. Dat betekent dat in totaal in 46,4% van de Nederlandse gemeenten ten minste een dorps- en/of wijkraad aanwezig is.

In gemeenten waar enkel dorpsraden actief zijn, gaat het om gemiddeld 6,6 dorpsraden per gemeente. Wanneer in een gemeente enkel wijkraden actief zijn, gaat het om gemiddeld 6,8 raden. In gemeenten waarin beide vormen voorkomen zijn gemiddeld 6,3 dorpsraden en 8,4 wijkraden actief.

Spreiding over provincies

Feitelijk zijn in de provincies Friesland, Noord-Brabant en Gelderland de meeste dorpsraden aanwezig (respectievelijk 183, 174 en 124). De minste dorpsraden komen voor in Flevoland, Utrecht en Zuid-Holland (respectievelijk 10, 27 en 33).

In Noord-Brabant, Limburg en Gelderland komen de meeste wijkraden voor (respectievelijk 180,142 en 137). De minste wijkraden komen voor in Flevoland, Zeeland en Friesland (respectievelijk 11, 24 en 46).

In Friesland en Zeeland zijn vergeleken met de andere provincies aanzienlijk meer dorpsraden dan wijkraden aanwezig. In Utrecht en Zuid-Holland zijn juist meer wijkraden dan dorpsraden aanwezig.

Gemiddeld gezien komen in de provincies Drenthe, Zeeland en Friesland de meeste dorpsraden per gemeente voor (respectievelijk 9,7, 8,2 en 6,8). De minste dorpsraden per gemeente vinden we in de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland (respectievelijk 0,5, 1 en 1,7).

In de provincies Drenthe, Limburg en Noord-Brabant komen relatief gezien de meeste wijkraden per gemeente voor (respectievelijk 6,3, 4,4 en 2,7). De minste wijkraden per gemeente vinden we in de provincies Friesland, Flevoland en Zeeland (respectievelijk 1,7, 1,8 en 1,8).

Herindelingsgemeenten

Er is specifiek onderzocht hoeveel dorps- en wijkraden er in herindelingsgemeenten zijn en in de tien grootste steden in Nederland. Vergeleken met het landelijke beeld zijn er in herindelingsgemeenten meer dorps- en/of wijkraden. In 68% van de herindelingsgemeenten is minstens één dorps- en/of wijkraad aanwezig. Landelijk gezien is dit 53,1%. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde is er bij herindelingsgemeenten bovendien vaker sprake van zowel dorps- als wijkraden. 40% van de herindelingsgemeenten kent minstens een dorpsraad en een wijkraad. Landelijk gezien is dit percentage met 23,2% aanzienlijk lager.

Tien grootste steden

Vergeleken met het landelijke beeld zijn er in de tien grootste steden meer dorps- en/of wijkraden. In 80% van de steden is minstens één dorps- en/of wijkraad aanwezig. Landelijk gezien is dit 53,2%. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde is er in de tien grootste steden bovendien vaker sprake van zowel dorps- als wijkraden. 40% van de steden kent minstens een dorpsraad en een wijkraad. Landelijk gezien is dit percentage met 23,2% aanzienlijk lager.

Mate van activiteit dorps- en wijkraden

Respondenten hebben de vraag beantwoord ‘hoe actief zijn dorpsraden op een schaal van 1-10 (10 is het meest effectief)?’. Deze vraag is gesteld om te bepalen in hoeverre de raden die zijn geteld ook daadwerkelijk actief zijn. Het laagst gegeven cijfer door alle respondenten is het cijfer 1, het hoogste een 10. De activiteit van dorpsraden wordt met gemiddeld een 7,3 gewaardeerd. Het meest gegeven cijfer is 8. Voor wijkraden is het laagst gegeven cijfer een 2 en het hoogst gegeven cijfer een 10. De activiteit van wijkraden wordt met gemiddeld een 7 gewaardeerd. Het meest gegeven cijfer is ook een 7. De activiteit van dorpsraden wordt beter gewaardeerd dan die van wijkraden. Uit de enquête komt het beeld naar voren dat de getelde dorps- en wijkraden in grote mate actief zijn.

Gemeenten waarin geen dorps- en/of wijkraden actief zijn

In 46,8% van de gemeenten is geen dorps- en/of wijkraad aanwezig. Uit de enquête blijkt dat veel gemeenten waarin geen dorps- en wijkraden actief zijn, het contact tussen burger en bestuur op een andere manier wordt vormgeven. Bijvoorbeeld middels belangen- en bewonersverenigingen, leefbaarheidsgroepen, wijkgericht werken en andere vormen van burgerparticipatie. Een andere belangrijke verklaring voor het ontbreken van dorps- en wijkraden is de kleinschaligheid van de gemeenten. Door de compactheid van gemeenten wordt representatie middels dorps- en wijkraden als onnodig gezien. In verschillende gemeenten is de ervaring dat de lijntjes tussen burgers en ondernemers en het gemeentebestuur kort zijn. Waardoor formele vormen van representatie niet nodig zijn.

Van de Nederlandse gemeenten die geen dorps- en wijkraden kennen, beschikt 23,9% over een nota burgerparticipatie.

4.3 / Welke typen dorps- en wijkraden onderscheiden we in Nederland en hoe vaak wordt welk type gebruikt?

Uit het onderzoek is gebleken dat een aantal factoren bepaalt hoe dorps- en wijkraden getypeerd kunnen worden. Deze factoren worden hieronder beschreven.

Functies

Een groot deel van de dorps- en wijkraden vervullen de functies ‘belangenbehartiging en representatie van een lokale gemeenschap binnen de gemeente’ en ‘platform van initiatieven uit de lokale samenleving’. Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat dorps- en/of wijkraden in veel gevallen een communicatie- en adviesfunctie vervullen in het contact tussen de gemeente en inwoners. Dorps- en wijkraden spelen ook regelmatig een rol in de leefbaarheid in de eigen woonomgeving.

Rechtsvorm

Uit de enquête blijkt dat dorps- en wijkraden in grote meerderheid een privaatrechtelijke basis hebben en daarmee niet (direct) zijn ingesteld door het gemeentebestuur. De meerderheid van de dorps- en wijkraden in Nederland is georganiseerd in de vorm van een privaatrechtelijke stichting of een vereniging met leden. Daarmee is een bepaalde vorm van samenwerking met de gemeente niet automatisch een feit.

Inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming

Dorps- en wijkraden maken in grote meerderheid afspraken met de gemeente. Dit gebeurt veelal middels informele afspraken. Wanneer er wel afspraken op papier worden vastgelegd, gebeurt dat meestal middels een convenant en in mindere mate via Integrale Dorpsontwikkelplannen (behalve voor wijkraden). Opvallend is dat in 24% van de gevallen wijkraden en de gemeente geen afspraken vastleggen over taken en bevoegdheden. Voor dorpsraden en gemeenten waarin dorps- en wijkraden actief zijn is dit percentage met respectievelijk 8% en 4,6% aanzienlijk lager. Uit de enquête blijkt dat raden daarnaast afspraken maken met gemeenten middels actielijsten, via een dorp- en wijkcoördinator, via adviesraden en middels samenwerkingsovereenkomsten.

Afspraken die worden gemaakt middels convenanten worden doorgaans beschouwd als vrijblijvender dan afspraken in verordeningen. De enquête wijst dan ook uit dat dorps- en wijkraden en gemeenten doorgaans wel afspraken maken over taken en bevoegdheden, maar dat dit in de meerderheid van de gevallen op een vrij laagdrempelige wijze gebeurt.

Voor het grote merendeel van dorps- en wijkraden is de contactambtenaar bij de gemeente het eerste aanspreekpunt. Opvallend is dat de contactambtenaar voor vrijwel alle dorps- en wijkraden het belangrijkste aanspreekpunt bij de gemeente is en dat raadsleden in geen geval als belangrijkste aanspreekpunt worden gezien.

Benoeming of verkiezing van leden

Om de democratische legitimiteit van dorps- en wijkraden in Nederland te bepalen hebben respondenten aangegeven of de leden van dorps- en wijkraden in hun gemeente zijn gekozen of benoemd.

Uit het onderzoek blijkt dat het grootste deel van de leden van dorps- en wijkraden is benoemd. Met uitzondering van een aantal dorps- en wijkraden gaat het hier om stichtingen en verenigingen die hun eigen leden benoemen en waar geen rol voor het college en de gemeenteraad ligt.

Wanneer leden van dorps- en wijkraden worden gekozen, gaat het in vrijwel alle gevallen om verkiezing op basis van personen. In enkele gemeenten worden leden van dorps- en wijkraden gekozen op basis van lijsten.

Bekostiging van dorps- en wijkraden

De meerderheid van de dorps- en wijkraden is voor hun financiering afhankelijk van subsidie door de gemeente. Wanneer er sprake is van andere vormen van financiering uit eigen middelen of op andere wijze, gaat dit bijvoorbeeld om contributie door leden, donaties, sponsoring en inkomsten uit initiatieven (zoals oud papier ophalen, opbrengsten buurtfeest en advertentie-inkomsten wijkkrant).

Verantwoording

Uit het onderzoek blijkt dat dorps- en wijkraden op verschillende manieren verantwoording afleggen aan de gemeente. In sommige gevallen leggen dorps- en wijkraden geen verantwoording af, in sommige gemeenten doen ze dat juist op meerdere manieren. Opvallend is dat het aantal wijkraden dat geen verantwoording aflegt aanmerkelijk hoger ligt dan het aantal dorpsraden dat geen verantwoording aflegt. Naast het jaarverslag en een overleg met de gemeente is er nog een aantal veel voorkomende wijzen van verantwoording afleggen. Zo blijkt uit de enquête dat een behoorlijk aantal raden subsidieverantwoording aflegt aan de gemeente. Ook een financieel verslag en de jaarrekening worden genoemd als verantwoordingsinstrumenten.

4.4 / Wat zijn de ervaringen met dorps- en wijkraden?

Ten behoeve van dit onderzoek is een analyse uitgevoerd van een aantal evaluaties naar het functioneren van dorps- en wijkraden in Nederland. Hoewel er slechts een beperkt aantal evaluaties is uitgevoerd, kan er een aantal overkoepelende positieve ervaringen worden gedestilleerd, evenals een aantal kanttekeningen. Dorps- en wijkraden zijn voor gemeenten gewaardeerde ‘oren en ogen’. Bestuurders van deze dorps- en wijkraden zijn in staat op buurt- en zelfs straatniveau wensen en problemen te signaleren. Als intermediair bieden zij de mogelijkheid tot constante draagvlakpeilingen. Daarnaast hebben dorps- en wijkraden voor de dorpen en wijken ook een duidelijke functie. Zij vertegenwoordigen de belangen van (een deel van) de bewoners en bieden een platform voor initiatieven. Ook geven zij een impuls aan identiteitsvorming, sociale cohesie en lokale visievorming. In het verdiepende casusonderzoek zijn daarnaast de volgende successen van dorps- en wijkraden benoemd: vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd, bestuurders vormen poule voor nieuwe politici, institutionalisering maakt samenwerking makkelijker, vraag en behoefte zijn transparanter, dorpen en wijken vormen een gesprekspartner.

Naast te vermelden succesfactoren is er een aantal knelpunten genoemd in de evaluatierapporten en het casusonderzoek. Zo is er vaak onduidelijkheid over de precieze taken en bevoegdheden van de dorps- en wijkraden en ontbreekt het aan verwachtingenmanagement hierover. Daar komt bij dat er vaak geen heldere visie bestaat op burgerparticipatie, al dan niet in relatie tot een vorm van representatie.

Ook op het gebied van communicatie zijn er knelpunten. Communicatie is niet geformaliseerd waardoor er onduidelijkheden zijn over aanspreekpunten en het niveau van het inbrengen van input. Dorps- en wijkraden ervaren problemen met de complexiteit van sommige beleidsvelden en ambtelijke taal en er wordt niet altijd voldoende geïnformeerd of teruggekoppeld. Dit laatste blijkt ook uit het verschil in het oordeel over de doorwerking van adviezen van dorps- en wijkraden. Gemeenten oordelen hier positiever over dan de dorps- en wijkraden zelf. Hetzelfde geldt voor de invloed die dorps- en wijkraden kunnen hebben op de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Er is vaak maar één fase waarin overleg plaatsvindt, die daarnaast onvoldoende wordt gekenmerkt door dialoog.

De ervaringen met dorps- en wijkraden lopen enorm uiteen. Dat komt omdat de verschillen tussen dorps- en wijkraden groot zijn, met betrekking tot de mate van representativiteit, taken en bevoegdheden, organisatie van deze raden en de kwaliteit ervan. Doorgaans zijn dorpsraden een historische en meer natuurlijke entiteit. Gemeenten zijn daarom over het algemeen positiever over het functioneren van dorpsraden als vertegenwoordiger van een territoriale begrensde gemeenschap dan over wijkraden. Ook de samenstelling van dorps- en wijkraden verschilt, wat van invloed is op de beoordeling (van bijvoorbeeld representativiteit).

Op basis van het onderzoek kan worden gesteld dat er sprake is van een top-down-benadering. Gemeenten zijn nog steeds leidend en regisserend. Ook de raden met privaatrechtelijke basis zijn voor hun bestaansrecht en activiteiten voor een belangrijk deel afhankelijk van financiering door de gemeente en de mate waarin de gemeente de raad betrekt bij besluitvorming. Voor gemeenten is het een uitdaging om bottom-up initiatieven te stimuleren. Het is nog te vaak ‘de vergroting van draagvlak voor gemeentelijk beleid’ in plaats van ‘bevordering van de eigen verantwoordelijkheid van burgers’. Om tot het laatste te komen, zijn ruimdenkende beleidsmakers nodig, moet er worden gebouwd aan vertrouwen en de grondvesten voor een ‘doe-democratie’.

Bijlage 1 Overzicht van (evaluatie)rapporten

- *Beleefde dorpsvisies*, rapport gemeente Tytsjerkstradiel (2012)
- *Meedoen belangrijker dan winnen? Burgerparticipatie in de gemeente Beek*, rapport gemeente Beek (2011)
- *De invloed en betrokkenheid van de wijkraden bij de ontwikkeling en uitvoering van het gemeentelijk beleid*, rapport gemeente Brummen (2009)
- *Deelnamen aan wijkraden. Verwachtingen, motieven en ervaringen van bewoners over participatie in wijkraden*, rapport Wijkraad Zuid gemeente Utrecht (2009)
- *Wijkraden op proef. Evaluatie functioneren Utrechtse wijkraden*, rapport gemeente Utrecht (2003)
- *Evaluatie Wijkgericht Werken 0-meting*, rapport gemeente Utrecht (2011)
- *Samen voor de wijk. Inzicht in de adviesrelatie wijkraden & Gemeente Utrecht*, rapport gemeente Utrecht (2009)
- *Vertrouwen door dialoog. Balans van vier jaar Utrechtse wijkaanpak,* rapport gemeente Utrecht (2005)
- *De oogst van twee jaar wijkaanpak. Samenvattende eindrapportage proefperiode 'Wijkaanpak in Uitvoering'*, rapport gemeente Utrecht (2003)
- *De professionele vrijwilliger. Een onderzoek naar competentiebehoeften van wijkraden en andere bewonersorganisaties*, rapport Volksuniversiteit Twente (2012)
- *Dorps- en wijkraad onder de loep. Positionering van de Dorpsraad Acht en Wijkraad Vaartbroek-Heesterakker-Bokt in relatie tot het stadsdeelkantoor en de stadsdeelcommissie Woensel-Noord*, rapport gemeente Eindhoven (2005)
- *Wijken en kernen in beeld. Onderzoek naar wijkbeheer in de gemeente Terneuzen: "zorgenkind of moeders liefste?"*, rapport gemeente Terneuzen (2009)
- *Zestien dorps- en wijkraden, één gemeente! Een onderzoek naar het wijkgericht werken in Weert*, rapport gemeente Weert (2008)

Bijlage 2 Aanvullend cijfermateriaal bij figuren

Figuur 2.1 Aantal dorps- en wijkraden in Nederland	
Aantal dorpsraden in Nederland	1.165
Aantal wijkraden in Nederland	1.028

Figuur 2.2 Aantal gemeenten met dorpsraad/raden, wijkraad/raden of beide	
Geen raden	192
Alleen dorpsraden	95
Alleen wijkraden	28
Beide	95

Figuur 2.3 Gemiddeld aantal raden per gemeente	
Gemeente met enkel dorpsraden	6,6
Gemeente met enkel wijkraden	6,8
Aantal dorpsraden in gemeenten waarin beide typen raden voorkomen	6,4
Aantal wijkraden in gemeenten waarin beide typen raden voorkomen	8,3

Figuur 2.4 Totaal aantal dorps- en wijkraden per provincie		
	Dorpsraden	**Wijkraden**
Drenthe	116	76
Flevoland	10	11
Friesland	183	46
Gelderland	124	137
Groningen	87	68
Limburg	104	142
Noord-Brabant	174	180
Noord-Holland	112	121
Overijssel	79	52
Utrecht	27	58
Zeeland	106	24
Zuid-Holland	43	113

Figuur 2.5 Relatieve spreiding dorps- en wijkraden per provincie		
	Dorpsraden	**Wijkraden**
Drenthe	9,7	6,3
Flevoland	1,7	1,8
Friesland	6,8	1,7
Gelderland	2,2	2,4
Groningen	3,8	3,0

Limburg	3,3	4,4
Noord-Brabant	2,6	2,7
Noord-Holland	2,0	2,1
Overijssel	3,2	2,1
Utrecht	1,0	2,2
Zeeland	8,2	1,8
Zuid-Holland	0,6	1,7

Figuur 2.6 Aantal herindelingsgemeenten met dorpsraad/dorpsraden, wijkraad/raden of beide	
Geen raden	8
Alleen dorpsraden	5
Alleen wijkraden	1
Beide	11

Figuur 2.7 Aantal grote steden met dorpsraad/dorpsraden, wijkraad/wijkraden of beide	
Geen raden	1
Alleen dorpsraden	0
Alleen wijkraden	4
Beide	5

Figuur 2.9 Functies van dorps- en wijkraden (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Dienstverlening	7,1	12	19,5
Belangenbehartiging	93	76	92
Platform	71,8	60	77

Figuur 2.10 Rechtsvormen van dorps- en wijkraden (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Publiekrecht	20,7	20	25,3
Privaatrecht	79,3	80	74,7

Figuur 2.11 Wijze waarop afspraken tussen dorps- en wijkraden en de gemeente zijn vastgelegd (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Intentieverklaringen	3,5	8	9,2
Convenanten	51,8	28	42,5
Verordeningen	5,9	16	19,5
Integrale	29,4	0	24,1

dorpsontwikkelplannen			
Informele afspraken	49,4	36	42,5
Niet	8	24	4,6

Figuur 2.12 Aanspreekpunt voor dorps- en wijkraden (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Raadsleden	0	0	0
Wethouder	8,4	0	2,3
Contactambtenaar	69,9	72	79,1
Geen vast aanspreekpunt	10,8	12	4,7

Figuur 2.13 Leden gekozen of benoemd (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Gekozen	27,6	16	17
Benoemd	72,4	84	83

Figuur 2.14 Financiering dorps- en wijkraden (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Subsidie	74,7	68	79,1
Eigen middelen	39,8	24	32,6
Anders	21,7	28	26,7

Figuur 2.15 Wijze waarop dorps- en wijkraden verantwoording afleggen aan gemeente (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Jaarverslag	26,1	36	43
Overleg	39,8	24	43
Geen	15,9	40	25,6
Anders	33	10,5	28

Figuur 2.16 Vergoeding voor de leden (%)			
	Gemeenten met enkel dorpsraden	**Gemeenten met enkel wijkraden**	**Gemeenten met beide typen raden**
Vaste vergoeding	14,1	16	25,3
Geen vergoeding	85,9	84	74,7

Figuur 3.1 Functie van dorps- en wijkraden in Apeldoorn (%)	
Dienstverlening	40
Belangenbehartiging	100
Platform	47

Figuur 3.2 Mate waarin vergaderingen dorps- en wijkraden worden bezocht in Apeldoorn (%)	
Inwoners	100
Wethouder	53,3
Ambtenaren	73,3
Raadsleden	93

Figuur 3.3 Gemiddelde waardering samenwerking met gemeente Apeldoorn (1= zeer slecht, 5 = zeer goed)	
Bereikbaarheid	3,5
Kwaliteit communicatie	3,3
Tijdigheid communicatie	2,5
Nakoming toezeggingen	2,9

Figuur 3.4 Mate waarin vergaderingen dorps- en wijkraden worden bezocht in Noordoostpolder (%)	
Inwoners	100
Wethouder	80
Ambtenaren	80
Raadsleden	80

Figuur 3.5 Functie van dorps- en wijkraden in Noordoostpolder (%)	
Dienstverlening	80
Belangenbehartiging	100
Platform	100

Figuur 3.6 Gemiddelde waardering samenwerking met gemeente Noordoostpolder (1= zeer slecht, 5 = zeer goed)	
Bereikbaarheid	4
Kwaliteit communicatie	3,4
Tijdigheid communicatie	3,4
Nakoming toezeggingen	2,8

Bijlage 3 Digitale kaart

Op deze Google Maps pagina zijn alle dorps- en wijkraden in Nederland te vinden. Wanneer u op de punaise bij een gemeente klikt, verschijnt de tabel met daarin informatie over het aantal en de typen dorps- en wijkraden in die gemeente. De resultaten zijn door Google verdeeld over vier pagina's.

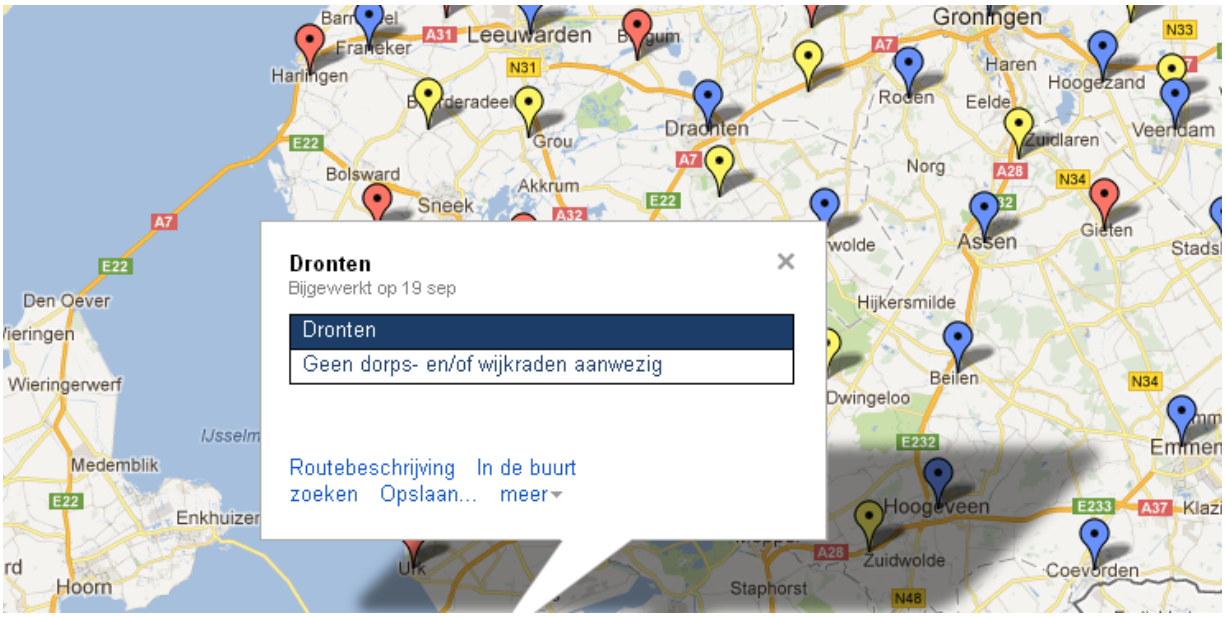
Ter illustratie is hieronder een aantal afbeeldingen weergegeven van de digitale dorps- en wijkradenkaart.

De kleur van de punaise geeft aan of er in de gemeente geen raden aanwezig zijn, enkel dorpsraden, enkel wijkraden of zowel dorps- als wijkraden, waarbij:

- Rood = geen raden
- Geel = enkel dorpsraden
- Paars = enkel wijkraden
- Blauw = zowel dorps- als wijkraden

Ede
3 Dorpsraden
9 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies:
• Belangenbehartiging
• Platform
Afspraken met de gemeente middels:
• Diverse methoden
Raden gefinancierd uit:
• Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:
• Contactambtenaar
Routebeschrijving In de buurt
zoeken Opslaan... meer
Medemblik
Enkhu
Hoorn
Almere
Huizen
Hilversum
Dwingeloo
Hoogeveen
Zuidwolde
Coevorden
Dedemsvaart
Emlichheim
Ommen
Vriezenveen
Raalte
Nijverdal
Almelo
Rijssen
Borne
Hengelo
Goor

Dronten
Bijgewerkt op 19 sep
Dronten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig
Routebeschrijving In de buurt
zoeken Opslaan... meer
Leeuwarden
Franeker
Harlingen
Grou
Bolsward
Sneek
Akkrum
Dronten
Groningen
Haren
Hoogezand
Roden
Eelde
Zuidlaren
Norg
Assen
Gieten
Hijkersmilde
Beilen
Dwingeloo
Hoogeveen
Zuidwolde
Coevorden
Staphorst
Den Oever
Wieringerwerf
Medemblik
Enkhuizen
Hoorn

Bijlage 4 Aantal en typen dorps- en wijkraden per gemeente

In deze bijlage vindt u per gemeente (gesorteerd per provincie) het aantal en typen dorps- en wijkraden.

DRENTHE

Aa en Hunze
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Assen
1 Dorpsraad
9 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Borger-Odoorn
Geen informatie aanwezig

Coevorden
23 Dorpsraden
4 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart

De Wolden
14 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis

Leden zijn op eigen initiatief een vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Emmen
2 Dorpsraden
33 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hoogeveen
10 Dorpsraden
15 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
De benoeming van de leden verschilt per organisatie en wordt door de bewoners bepaald
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Convenanten

• Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Financiële middelen overgedragen vanuit: de gemeente en 3 corporaties
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Gebiedsregisseurs die onder de Smederijen vallen

Meppel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Midden-Drenthe
23 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd op initiatief van de dorps- en wijkbewoners
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen • Vaste bijdrage vanuit: de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Noordenveld
17 Dorpsraden
12 Wijkraden

Tynaarlo
11 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Westerveld
15 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Sociaal-culturele activiteiten
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

FLEVOLAND

Almere
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Dronten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Lelystad
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Noordoostpolder
10 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Urk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zeewolde
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

FRIESLAND

Achtkarspelen
11 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het verenigingsbestuur
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Ameland
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Nieuwe leden worden benoemd door zittende bestuursleden
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Sociaal-culturele activiteiten
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Boornsterhem (Boarnsterhim)
16 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Leefbaarheid vergroten
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Dantumadeel (Dantumadiel)
10 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform

Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Dongeradeel (Dongeradiel)
21 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Ferwerderadeel (Ferwerderadiel)
7 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken • Jaarlijks overleg met het college van B&W
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen • Opbrengsten uit: het beheer van de dorpshuizen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Franekeradeel (Franekeradiel)
12 Dorpsraden
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Projectafspraken • Subsidieafspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Gaasterland-Sloten (Gaasterlân-Sleat)
10 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken • Afspraken tijdens vergaderingen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Harlingen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Heerenveen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Het Bildt
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Kollumerland en Nieuwkruisland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leeuwarden
5 Dorpsraden
22 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Nieuwe leden kunnen zichzelf voor een functie aanmelden
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Informeren van de gemeente over wat er onder de bevolking leeft
Afspraken met de gemeente middels: • Grote invloed voor de raden bij het nemen van besluiten door de raad en het college
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Leeuwarderadeel (Leeuwarderadiel)
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Lemsterland
Geen informatie aanwezig

Littenseradeel (littenseradiel)
22 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken

• Actielijsten volgend uit: vergaderingen tussen de raden en de gemeente
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Menaldumadeel (Menameradiel)
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ooststellingwerf
13 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Opsterland
15 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd of gekozen binnen de raden
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Intermediair tussen de bewoners en gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken • Tijdens jaarlijks bezoek van het college van B&W
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen

• Sponsoren • Subsidies van andere overheden
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Skarsterlân
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Schiermonnikoog
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Smallingerland
11 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Nieuwe leden worden tijdens vergadering voorgedragen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Súdwest-Fryslân
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Terschelling
7 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn gekozen door middel van verkiezingen

Tietjerksteradeel (Tytsjerksteradiel)
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Vlieland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Weststellingwerf
19 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting of vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

GELDERLAND

Aalten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Apeldoorn
7 Dorpsraden
16 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn het bestuur van de verenigingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Arnhem
2 Dorpsraden
22 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het college van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Spelregels wijkgericht werken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Barneveld
8 Dorpsraden
10 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden van de dorpsraden worden benoemd via dorpsvergaderingen; leden van de wijkraden worden gezocht via lokale kranten
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform • Aanspreekpunt voor gemeente, politie en woningstichting
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Berkelland
8 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

• Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Beuningen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bronckhorst
16 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Brummen
8 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Nota burgerparticipatie
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Vakinhoudelijk ambtenaar • Contactambtenaar voor de wijkraden

Buren
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Culemborg
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Doesburg
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Doetinchem
2 Dorpsraden
3 Wijkraden

Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform • Partner in wijkwerk
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken • Jaarplan wijkwerk (per wijk)
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wijk-/dorpsregisseur

Druten
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Duiven
2 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn zelf een stichting gestart op initiatief van het college van B&W
Raden vervullen functies: • Adviesorgaan voor het college van B&W
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Ede
3 Dorpsraden
9 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Diverse methoden
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Elburg
5 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het college van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Epe
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ermelo
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Geldermalsen
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen

Groesbeek
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Harderwijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hattem
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Heerde
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Heumen
2 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging of stichting gestart
Raden vervullen functies: • Bevorderen van de leefbaarheid • Klankbord voor de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken • Kadernota • Spelregels wijkgericht werken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen • Fondswerving
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Lingewaal
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Lingewaard
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Lochem
9 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Maasdriel
1 Dorpsraad

Millingen aan de Rijn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Montferland
9 Dorpsraden
9 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging of stichting gestart; leden zijn bij enkele raden gekozen
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Faciliteren van samenwerking tussen de bewoners en gemeente/politie/woningcorporaties
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken • Nauwe betrokkenheid bij beleidsontwikkeling
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Neder-Betuwe
Geen informatie aanwezig

Neerijnen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Nijkerk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Nijmegen
20-25 wijkraden

Nunspeet
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oldebroek
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oost Gelre
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oude IJsselstreek
13 Dorpsraden
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn het bestuur van de bewonersverenigingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Overbetuwe
8 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Klankbord en informatiebron voor de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Onbekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Putten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Renkum
5 Dorpsraden
4 met een publiekrechtelijke basis en 1 met een privaatrechtelijke basis
Van 4 worden de leden benoemd door het college van B&W; bij 1 is er een gekozen voorzitter
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenant • Reglement • Plan van aanpak
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Rheden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Rijnwaarden
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Rozendaal
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Scherpenzeel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Tiel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ubbergen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Voorst
Geen informatie aanwezig

Wageningen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

West Maas en Waal
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Westervoort
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform • Communicatiekanaal voor gemeente, politie, woningbouw naar de bewoners
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken • Spelregels wijkgericht werken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Lokale sponsoren • Budget vanuit: de woningbouwverenigingen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Wijchen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Winterswijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zaltbommel
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken met dorps- en wijkcoördinatoren
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Zevenaar
2 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging of stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Informeren, adviseren en organiseren
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Convenanten • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente (budget op aanvraag) • Eigen middelen • Sponsoring
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Zutphen
2 Dorpsraden
2 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

GRONINGEN

Appingedam
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bedum
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Bellingwedde
3 Dorpsraden

Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen • Bijdrage in de kosten
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

De Marne
20 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Nieuwe leden worden persoonlijk benaderd
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Aanspreekpunt voor het bestuur
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Delfzijl
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Eemsmond
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Groningen
4 Dorpsraden
40 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis

Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Stadsdeelcoördinatie

Grootegast
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Haren
Geen informatie aanwezig

Hoogezand-Sappemeer
6 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Afspraken met het college van B&W
Raden gefinancierd uit: • Onbekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Leek
7 Dorpsraden (verenigingen)
2 wijkraden (verenigingen)

Loppersum
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Marum
5 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen • Subsidie van andere overheden
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Menterwolde
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Bij 3 zijn de leden op eigen initiatief een stichting gestart; bij 1 is er sprake van een coöperatie met een gekozen bestuur
Raden vervullen functies: • Intermediair voor gemeente en bewoners
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Oldambt
14 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform

• Gesprekspartner van de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen • Beleidsnota's
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen • Leefbaarheidsfonds woningcorporaties
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Pekela
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het College van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Slochteren
12 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging of stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Beheer voorzieningen • Sociaal-culturele activiteiten
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

• Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Stadskanaal
5 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Subsidie van andere overheden • Sponsoring
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Ten Boer
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Veendam
3 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform • Informatie over de wijk verstrekken aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken • Protocol
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Vlagtwedde
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Winsum
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zuidhorn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

LIMBURG

Beek
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Beesel
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd en/of gekozen op basis van de statuten van de raden
Raden vervullen functies: • Verbeteren van de leefbaarheid • Versterken van de samenwerking tussen gemeente en bewoners
Afspraken met de gemeente middels: • Statuten
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bergen (L)
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Brunssum
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Echt-Susteren
9 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

• Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Eijsden-Margraten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Gennep
3 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Subsidie van andere overheden of fondsen • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Gulpen-Wittem
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Heerlen
19 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform

Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Buurt actie plannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Horst aan de Maas
15 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Kerkrade
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Landgraaf
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leudal
15 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Maasgouw
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Maastricht
1 Dorpsraden
38 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting of vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Buurtbudgetten
Raden gefinancierd uit: • Buurtbudgetten
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Stadsdeelleiders

Mook en Middelaar
3 Dorpsraden
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Nota Burgerparticipatie
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Nederweert
5 Dorpsraden
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Mobilisator leefbaarheidsinitiatieven
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Nuth
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Onderbanken
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Peel en Maas
5 dorpsraden

Roerdalen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Roermond
5 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform

Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Schinnen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Simpelveld
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Sittard-Geleen
5 dorpsraden
24 wijkraden

Stein
1 Dorpsraad
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Vaals
5 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van leden verschilt per raad
Raden vervullen functies:

• Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Valkenburg aan de Geul
2 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken

Venlo
6 Dorpsraden
9 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Stadsdeelmanager

Venray
13 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis

Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Voerendaal
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Weert
5 Dorpsraden
11 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Leefbaarheidsagenda
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

NOORD-BRABANT

Aalburg
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies:

• Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Alphen-Chaam
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Benoeming op basis van vrijwilligheid
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de provincie
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Asten
2 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn een stichting
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Mede vorm geven aan het Wmo prestatieveld leefbaarheid
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Platform Leefbaarheid

Baarle-Nassau
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bergeijk
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Mede uitvoering geven aan leefbaarheidsprojecten
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bergen op Zoom
2 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief of op initiatief van de gemeente een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Wisselend per gebied
Raden gefinancierd uit: • Niet bekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bernheze
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies:

• Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Best
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bladel
3 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Boekel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Boxmeer
10 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

• Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Subsidie van fondsen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Boxtel
1 Dorpsraad
4 Wijkraden

Breda
4 Dorpsraden
22 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Activiteitensubsidie
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Cranendonck
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Advies aan de gemeente • Verbetering van de leefomgeving
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit:

• Toelage van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Cuijk
6 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Intermediair tussen gemeente en bewoners
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Deurne
4 Dorpsraden
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Dongen
2 Dorpsraden
6 Wijkraden

Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Dorps- en wijkplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Drimmelen
6 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Eersel
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Advies aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Eindhoven
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Etten-Leur
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Geertruidenberg
2 Dorpsraden
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden niet benoemd
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Facilitair bedrag in beheer gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Geldrop-Mierlo
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Gemert-Bakel
6 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Coördinatie leefbaarheidsagenda
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Gilze en Rijen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Goirle
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Grave
3 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief of op initiatief van de gemeente een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Andere subsidies
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Haaren
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Halderberge
5 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Heeze-Leende
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Helmond
11 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting of vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

‘s-Hertogenbosch
13 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Advies aan de gemeente • Bevorderen bewonersparticipatie
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Heusden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hilvarenbeek
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Laarbeek
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Landerd
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Loon op Zand
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Maasdonk
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Mill en Sint Hubert
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Moerdijk
9 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Nuenen, Gerwen en Nederwetten
2 Dorpsraden
1 Wijkraad
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

• Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Oirschot
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de Provincie
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Oisterwijk
1 Dorpsraad
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Oosterhout
3 Wijkraden

Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Oss
5 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het college van B&W
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Reusel-De Mierden
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Roosendaal
13 Dorpsraden
13 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Rucphen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Schijndel
6 Dorpsraden
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Sint Anthonis
7 Dorpsraden

Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Sint-Michielsgestel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Sint-Oedenrode
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
2 van de raden zijn op eigen initiatief gestart 1 op initiatief van het college van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Someren
3 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels:

• Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Son en Breugel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Steenbergen
5 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door de gemeenteraad
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Onbekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Tilburg
2 Dorpsraden
18 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

Uden
2 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging

• Platform • Advies aan gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Facilitering door de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Valkenswaard
1 Dorpsraad
1 Wijkraad
Publiekrechtelijke basis

Veghel
6 Dorpsraden
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Veldhoven
1 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van de leden verschilt per raad
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform

Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken • Richtlijnen in beleidsnota's
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Financiering van derden
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Vught
1 Dorpsraad

Waalre
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Waalwijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Werkendam
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken

Woensdrecht
5 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het college van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Woudrichem
2 dorpsraden
Meerdere wijkraden

Zundert
2 Dorpsraden
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

NOORD-HOLLAND

Aalsmeer
1 Dorpsraad
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Alkmaar
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Subsidie vanuit: corporaties
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Amstelveen
1 Dorpsraad
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden melden zich vrijwillig aan
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Amsterdam
2 dorpsraden
Tenminste 5 wijkraden

Beemster
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies:

• Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bergen (NH)
4 Dorpsraden
12 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken • Wijkcontracten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen • Sponsoren
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Beverwijk
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Prestatieafspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen

Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Blaricum
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bloemendaal
1 Dorpsraad
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Bussum
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Castricum
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
De betreffende stichting en vereniging hebben beiden hun eigen methode voor het benoemen/kiezen van het bestuur
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Verbeteren van de communicatie tussen burger en gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Den Helder
9 Wijkraden

Diemen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Drechterland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Edam-Volendam
Geen informatie aanwezig

Enkhuizen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Graft-De Rijp
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Niet
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Haarlem
1 Dorpsraad
34 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen

Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Stadsdeelregisseur

Haarlemmerliede en Spaarnwoude
3 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis/Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Haarlemmermeer
13 Dorpsraden
16 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Harenkarspel
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart

Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Heemskerk
6 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden nemen vrijwillig deel
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Uitvoering van buurtcontracten
Afspraken met de gemeente middels: • Buurtcontracten tussen wijken, gemeente, politie, welzijnsinstelling, woningbouwvereniging
Raden gefinancierd uit: • Bedrag van de gemeente op basis van de buurtcontracten
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Heemstede
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Heerhugowaard
1 dorpsraad
9 wijkraden

Heiloo
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hilversum
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hollands Kroon
16 Dorpsraden

2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hoorn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Huizen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Koggenland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Landsmeer
1 dorpsraad
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten

Langedijk
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden vanuit: de leden gekozen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Onderwerp afhankelijke afspraken

Laren
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Medemblik
14 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Advies aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Muiden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Naarden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oostzaan
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Opmeer
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Methode van benoeming van de leden niet bekend
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Niet bekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Ouder-Amstel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Purmerend
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Schagen
Geen informatie aanwezig

Schermer
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting of vereniging gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Het college van B&W

Stede Broec
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Texel
7 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Uitgeest
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Uithoorn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Velsen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Waterland
8 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Burgemeester

Weesp
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Wijdemeren
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Wormerland
3 Dorpsraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen

Zaanstad
12 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen

Raden vervullen functies: • Platform • Sparringspartner voor de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Functioneringsbudget van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Zandvoort
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zeevang
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • College van B&W

Zijpe
5 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

OVERIJSSEL

Almelo
Geen informatie aanwezig

Borne
2 Dorpsraden
10 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Mede afhankelijk van de rol die de wijkorganisatie wil vervullen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Dalfsen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Deventer
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Dinkelland
10 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken

Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Enschede
3 Dorpsraden
16 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Advies aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Informele afspraken • Regeling inzake wijkorganen • Subsidieverordening wijkorganen • Notitie wijkorganen en adviesafspraken • Huishoudelijk reglement adviescommissie wijkorganen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar • Stadsdeelmanager

Haaksbergen
3 Dorpsraden
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente:

• Contactambtenaar

Hardenberg
25 Dorpsraden
10 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hellendoorn
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd via de aangesloten verenigingen
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hengelo
1 Dorpsraad
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies:

• Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Subsidie woningcorporatie • Sponsoring van derden
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hof van Twente
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden hebben geen formele status
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Kampen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Losser
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van de leden geschied op basis van de statuten
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Oldenzaal
Geen informatie aanwezig

Olst-Wijhe
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ommen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Raalte
8 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Rijssen-Holten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Staphorst
2 Dorpsraden
2 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels:

• Intentieverklaringen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Sponsoren
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Gemeentesecretaris

Steenwijkerland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Tubbergen
9 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden door de dorpsraden zelf benoemd
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Twenterand
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Jaarlijkse bijdrage van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Wierden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zwartewaterland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zwolle
Geen informatie aanwezig

UTRECHT

Amersfoort
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Baarn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bunnik
1 Dorpsraad

Bunschoten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

De Bilt
2 Dorpsraden
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform • Burgerparticipatie
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Woningstichting

• Inkomsten wijkblad
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

De Ronde Venen
4 Dorpsraden
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Eemnes
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Houten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

IJsselstein
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leusden
11 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

• Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Lopik
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Montfoort
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Nieuwegein
10 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Samenwerkingsovereenkomst
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente met cofinanciering van woningcorporaties
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wijkmanager

Oudewater
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Renswoude
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Rhenen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Soest
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Stichtse Vecht
6 Dorpsraden

26 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Utrecht
10 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Advies aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen • Notities
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar per wijk

Utrechtse Heuvelrug
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Veenendaal
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels:

• Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Vianen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Wijk bij Duurstede
1 Dorpsraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een vereniging gestart, gefaciliteerd door de gemeente
Raden vervullen functies: • Platform • Aanspreekpunt voor bewoners en gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Woerden
3 Dorpsraden
5 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

• Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Woudenberg
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zeist
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

ZEELAND

Borsele
15 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Goes
6 Dorpsraden
8 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Besteding wijks- en dorpsbudget
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit:

• Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Hulst
12 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door een open procedure
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Kapelle
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Middelburg
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Noord-Beveland
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis

Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Reimerswaal
5 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn veelal zelfbenoemd
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Schouwen-Duiveland
16 dorpsraden

Sluis
16 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente

• Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Terneuzen
13 Dorpsraden
11 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden door de raden op eigen initiatief benoemd
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Intentieverklaringen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Tholen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Veere
13 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Sponsoren
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Vlissingen
2 Dorpsraden
1 Wijkraad
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

ZUID-HOLLAND

Alblasserdam
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Albrandswaard
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Alphen aan den Rijn
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Barendrecht
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bergambacht
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden aangedragen door raadsleden, het college van B&W, of door middel van een open sollicitatie
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Informatiewisseling tussen burgers en gemeente • Versterking sociale cohesie binnen de kernen

Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Projectbudget kerngericht werken van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bernisse
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Binnenmaas
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Bodegraven-Reeuwijk
6 Dorpsraden
4 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Nieuwe leden worden door de raden zelf gezocht
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Communicatie tussen bewoners en gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Vergoeding van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Boskoop
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Brielle
2 Dorpsraden
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen

Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Informatie en klankbord voor de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wethouder

Capelle aan den IJssel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Cromstrijen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Delft
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Den Haag
52 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van de leden verschilt per raad
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform • Sociaal-culturele activiteiten • Advies aan de gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente • Eigen middelen
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Betreffende Stadsdeeldirecteur

Dirksland
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis

Leden worden benoemd op initiatief van een enkeling
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Griffier

Dordrecht
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Goedereede
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Gorinchem
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Gouda
13 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van de leden geschiedt op initiatief van de raad, het college van B&W of eigen initiatief, afhankelijk van de vorm
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Graafstroom, Liesveld en Nieuw Lekkerland (per 1 januari 2013: herindelingsgemeente Molenwaard)
10 dorpsraden

Hardinxveld-Giessendam
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hellevoetsluis
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hendrik-Ido-Ambacht
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Hillegom
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Kaag en Braassem
6 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op eigen initiatief een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Geen vast aanspreekpunt

Katwijk
5 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden benoemd door het college van B&W
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Reglement wijkraden van het college van B&W
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Korendijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Krimpen aan den IJssel
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Lansingerland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leerdam
3 Dorpsraden
3 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen

Leiden
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leiderdorp
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Leidschendam-Voorburg
1 Wijkraad
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Lisse
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Maassluis
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Middelharnis
2 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden geworven door gemeente
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Smeermiddelenbudget van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Midden-Delfland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Nederlek
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Nieuwkoop
4 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden zijn op initiatief van het college van B&W en de raad een stichting gestart
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Integrale dorpsontwikkelingsplannen
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Noordwijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Noordwijkerhout
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oegstgeest
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Oostflakkee
3 Dorpsraden
Privaatrechtelijke basis
Leden worden niet benoemd
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging • Platform
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Niet bekend
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Griffier

Oud-Beijerland
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ouderkerk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Papendrecht
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Pijnacker-Nootdorp
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Ridderkerk
7 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
De raden beslissen zelf over nieuwe leden
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging

• Platform • Advies aan gemeente
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten
Raden gefinancierd uit: • Facilitering door de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Wijkregisseur

Rijnwoude
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Rijswijk
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Rotterdam
14 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Dienstverlening • Belangenbehartiging • Platform • Besluitvorming over buitenruimte en welzijn
Afspraken met de gemeente middels: • Convenanten • Verordeningen
Raden gefinancierd uit: • Algemene- en doeluitkeringen uit een fonds van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Het college van B&W of de betreffende wethouders direct

Schiedam
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Schoonhoven
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Sliedrecht
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Spijkenisse
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Strijen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Teylingen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Vlaardingen
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Vlist
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Voorschoten
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Waddinxveen
4 Wijkraden
Privaatrechtelijke basis
Benoeming van de leden is niet officieel vastgelegd
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Wijkbudget van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Wassenaar
Geen informatie aanwezig

Westland
Geen informatie aanwezig

Westvoorne
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zederik
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zoetermeer
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zoeterwoude
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zuidplas
Geen dorps- en/of wijkraden aanwezig

Zwijndrecht
1 Dorpsraad
6 Wijkraden
Publiekrechtelijke basis
Leden worden gekozen door middel van verkiezingen
Raden vervullen functies: • Belangenbehartiging
Afspraken met de gemeente middels: • Informele afspraken
Raden gefinancierd uit: • Subsidie van de gemeente
Eerste aanspreekpunt bij de gemeente: • Contactambtenaar

Bokmans, Dees

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: donderdag 25 april 2013 13:18
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Lbr. 13/037 - Burgerkracht

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Burgerkracht	BAOZW/U201300514 Lbr. 13/037	24 april 2013

Geachte Geachte mevrouw Steenbergen,

‘Meer dan handen’ prijs

VWS en MOVISIE organiseren in samenspraak met de VNG op 7 december 2013 voor de derde keer de Meer d
vrijwilligersprijzen. Er is ook een categorie voor gemeenten die bouwen op burgerkracht. Ook uw gemeente kan k
deze prijs t.w.v. €5.000.
Dit jaar staat ‘Zicht op’ centraal voor de jury. De jury kijkt naar het (relatieve) aantal vrijwillige activiteiten in uw ge
tevens hoe u bestuurlijk handelen en burgerkracht op elkaar afstemt.
Meedoen geeft ook een goede gelegenheid ervaringen te wisselen en benodigde ondersteuning te organiseren.

Doe mee!

Wilt u meedoen aan de prijsvraag? Stuur dan **voor 20 mei 2013** de gegevens van de contactpersoon van uw ger

daniel.kruithof@vng.nl

Ondersteuning

Na ontvangst van de gegevens nemen wij contact op om de vervolgstappen door te nemen voor het meedoen aan
Tegelijkertijd zullen wij de behoefte inventariseren aan verdere wisseling van informatie en ondersteuning bij het v
eigen kracht en eigen mogelijkheden van de burger.

Klik op, of kopieer onderstaande link voor de ledenbrief en/of de bijlage(n):
http://www.vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/vrijwilligers-mantelzorgers-en-maatschappel
stage/brieven/burgerkracht

Bokmans, Dees

Van: VNG <VNG@VNG.NL>
Verzonden: donderdag 25 april 2013 12:21
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Lbr. 13/038 - indexering en wijziging subsidies welzijn en cultuur 2012-2014

informatiecentrum tel. (070) 373 8020	**uw kenmerk**	**bijlage(n)** 1
betreft indexering en wijziging subsidies welzijn en cultuur 2012-2014	**ons kenmerk** BAOZW/U201300566 Lbr. 13/038	**datum** 25 april 2013

Geachte mevrouw Steenbergen,

In verband met de indexering van uw subsidies informeren wij u jaarlijks over de ontwikkeling
van de loonkosten in de sectoren Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, Openbare Bibliotheken en Kunsteducatie. De Cao-loonkostenontwikkeling (salarisschalen, eindejaars-uitkering) kent het volgende verloop.

- In de sector Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening was de Cao-loonkostenstijging voor 2011 0,67%, voor 2012 0,08% en voor 2013 is deze 3,05%.
- In de sector Openbare Bibliotheken bedroeg de stijging van de Cao-loonkosten voor 2011
  1% , voor 2012 1,25% en voor 2013 is deze nog niet bekend.
- In de private sector Kunsteducatie is voor 2011 een stijging van de Cao-loonkosten van 1% afgesproken. In 2012 leidde een eenmalige uitkering tot een loonstijging van 1%. In 2013 vervalt deze laatste.
- In de publieke sector Kunsteducatie gold voor 2011 een daling van 0,07%. Voor 2012 was er een stijging van 1,75% plus een gedifferentieerde eenmalige uitkering van € 400,- of € 200,- die voor elke instelling anders uitwerkt. Het Cao-overleg 2013 is gestart.

In de sectoren waar er nog geen nieuwe Cao is eisen de bonden veelal in elk geval koopkracht-behoud bij voorkeur gekoppeld aan de stijging binnen het consumentenprijsindexcijfer. Voor 2013 en 2014 is dit volgens het Centraal Planbureau thans respectievelijk 2,75% en 2%. Het tegenbod van de werkgevers is over het algemeen lager.

Daarnaast is er in 2011 tot en met 2013 sprake van andere wijzigingen in de totale loonkosten voor rekening van de werkgever. Deze zijn met name het gevolg van ontwikkelingen in de premies voor pensioenen en sociale verzekeringen. Met name de stijging in 2012 ten gevolge van de Zorgverzekeringswet is opvallend. De gemiddelde totale stijging voor 2011 is 0,5%, voor 2012 0,75% en voor 2013 tenminste 0,25%. Voorts geldt dat elke werkgever jaarlijks te maken heeft met incidentele loonkostenontwikkeling, deze is gemiddeld 0,75% tot 1%.

Tot slot melden wij personeels- en subsidiegerelateerde wetgeving en certificering.
In het tweede deel van de brief staan, gelet op de CAO's in de genoemde sectoren, gegevens over de personele gevolgen en kosten bij subsidiewijzigingen ten gevolge van bezuinigingen.

Klik op, of kopieer onderstaande link voor de ledenbrief en/of de bijlage(n):

http://www.vng.nl/onderwerpenindex/cultuur-en-sport/brieven/indexering-en-wijziging-subsidies-welzijn-en-cultuur-2012-2014

P E R S B E R I C H T

25 april 2013

Strategische keuze voor ontwikkeling tot grondstoffen- en energiebedrijf

Goed financieel resultaat Twence 2012

Twence heeft 2012 een positief resultaat geboekt van ruim € 11,8 miljoen, op een omzet van netto € 96,1 miljoen. Ongeveer de helft van de omzet komt uit de afzet van elektriciteit, stoom en warmte en circa 5% uit de verkoop van grondstoffen. Twence heeft afgelopen jaar, onder leiding van de nieuwe directeur Paul de Jong, de strategische keuze gemaakt zich door te ontwikkelen tot een duurzaam grondstoffen- en energiebedrijf.
De Jong: "Mede door de toenemende internationalisering van de afvalmarkt en de import van RDF hebben wij de komende jaren vollast voor onze afvalenergiecentrale. Uitbreiding van de grondstoffenproductie in Twente heeft nu onze prioriteit. De in 2012 ingezette, interne organisatieontwikkeling maakt ons fit-for-future, waardoor we uitstekend kunnen blijven opereren op de internationale markten."

De algemene vergadering van aandeelhouders heeft het behaalde resultaat positief ontvangen en dankte de medewerkers van Twence voor de geleverde inspanningen. De winst zal grotendeels ter beschikking worden gesteld van De Regio Twente en de aandeelhoudende gemeenten.
Met zijn omzet van bijna € 100 miljoen en 220 werknemers draagt Twence substantieel bij aan de Twentse economie en werkgelegenheid en produceert het ongeveer 50% van de elektriciteitsbehoefte van deze regio.

Grondstoffenbedrijf
In 2012 is het zogeheten ONFA-project gestart. Twence gaat de hoeveelheid metalen, die uit de bodemassen worden gewonnen, verdubbelen. Daartoe wordt dit jaar een nieuwe installatie gebouwd en in 2014 in gebruik genomen. De resterende bodemassen worden ingezet bij de wegenbouw en andere infrastructuur.
Twence zal ook de afvalsorteerinstallatie gaan moderniseren om meer grondstoffen uit afval te kunnen produceren. Het haalbaarheidsonderzoek hiernaar bevindt zich in de afrondende fase.

Projecten
AkzoNobel en Twence hebben in 2012 een contract getekend om de stoomlevering voor de zoutproductie substantieel uit te breiden. Ook werd het officiële startsein gegeven voor de levering van warmte aan de stadverwarming Essent Marssteden in Enschede.
Haalbaarheidsonderzoeken naar grootschalige zonne-energie en mestverwerking stonden en staan eveneens op onze agenda.
Verder heeft Twence bijgedragen aan talrijke maatschappelijke projecten, zoals de natuurontwikkeling in West-Twekkelo, milieueducatie en regionale duurzaamheidsevenementen. De gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties hebben Twence met de zogenoemde Groene Twinkeling als 'groenste' bedrijf in Overijssel onderscheiden.

Stip aan de horizon
Onze stip aan de horizon is de afvalloze maatschappij die alle grondstoffen uit afval terugwint en energie uitsluitend uit hernieuwbare bronnen haalt. Het verder werken aan het sluiten van materialenkringlopen is dan ook onze eerste prioriteit. Daarvoor maken we gebruik van een van de sterke kanten van ons bedrijf, namelijk het feit dat we beschikken over een groot aantal verschillende, elkaar aanvullende technieken om afval duurzaam te verwerken. Twence is uniek in Nederland wat betreft de brede

range aan verwerkingsinstallaties op één fabrieksterrein. Wij maken gebruik van een afvalsorteerinstallatie, een biovergistings- en composteerinstallatie en een biomassa energiecentrale. In deze laatste installatie verwerken we afvalhout en biomassa. In de afvalenergiecentrale produceren we met een zeer hoog rendement elektriciteit en thermische energie uit huishoudelijk restafval en Brits RDF. Door de combinatie van al deze technieken wordt nog minder dan 1% van alle afval gestort. Hiermee is Twence een van de Europese koplopers.

Twence – grondstoffen, energie en duurzame afvalverwerking.
Twence produceert op duurzame en efficiënte wijze grondstoffen en energie uit afval en biomassa. Daarmee dragen we bij aan het sluiten van de grondstoffenketen en het besparen van fossiele brandstoffen en de vermijding van CO_2-uitstoot. Onze stip aan de horizon is de afvalloze maatschappij en energieproductie uit hernieuwbare bronnen.

Noot voor redactie: Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Geert Geujen, communicatiemanager Twence, tel. 074 - 240 4440, email: g.geujen@twence.nl

regio Twente

Twente

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede
POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede
CONTACT
053 487 65 43
KvK NUMMER
08195873

Raden van de aan Regio Twente
deelnemende gemeenten

UW KENMERK		ONS KENMERK	B&B/AZ/ [illegible]	DATUM	25 april 2013
BEHANDELD DOOR	H.M. Bolhaar	E-MAIL	h.bolhaar@regiotwente.nl	DOORKIESNR	053 4876630

ONDERWERP Onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen

VERZONDEN 25. 04. 13

Geachte raad,

Naar aanleiding van signalen die van diverse gemeenten waren ontvangen over de vraag naar verdergaande bezuinigingen bij Regio Twente heeft de regioraad op 10 oktober 2012 besloten onderzoek te doen naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen. Daartoe zijn 3 visitatiecommissies ingesteld (voor Leefomgeving, GGD en Bedrijfsvoering), bestaande uit een voorzitter afkomstig van een college van burgemeester en wethouders niet zijnde een lid van ons bestuur dan wel een directe collega van een lid van het dagelijks bestuur en 4 of 5 leden uit de regioraad. Daarnaast is een bijzondere rekenkamer ingesteld met 4 externe leden afkomstig uit gemeentelijke rekenkamers. Deze bijzondere rekenkamer had tot taak ondersteuning te geven aan de visitatiecommissies en om de adviezen van deze commissies te voorzien van een (overall)advies.

Inmiddels hebben de visitatiecommissies en de bijzondere rekenkamer hun adviezen uitgebracht. Naar aanleiding daarvan hebben wij een voorstel aan de regioraad uitgebracht. Bij dit voorstel is gevoegd een overzicht van de conclusies, adviezen en aanbevelingen van de bijzondere rekenkamer en de drie visitatiecommissies. Hierin hebben wij tevens vermeld onze reactie en, voor zover wij dit overnemen, een planning voor de uitvoering.

Op het voorstel aan de regioraad en het daarbij behorende overzicht is de zogenaamde 10-wekenprocedure van toepassing. Dit betekent dat de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden in deze 10 weken in de gelegenheid worden gesteld hun standpunt voor besluitvorming in de regioraad te bepalen. De besluitvorming in de regioraad vindt plaats op 3 juli 2013. Voor die vergadering worden ook de begroting 2014 en een voorstel voor bezuinigingen in de periode 2014 t/m 2017 geagendeerd.

Het voorstel aan de regioraad met het daarbij behorende overzicht alsmede de adviezen van de bijzondere rekenkamer en de drie visitatiecommissie staan op het extranet van Regio Twente onder Ambtelijke en Bestuurlijke Overleggen > Bestuurlijke overleggen > Regioraad > 3 juli 2013.

Een brief van gelijke strekking hebben wij gestuurd aan het college van burgemeester en wethouders en aan de leden en plv. leden van de regioraad.

Hoogachtend,

Dagelijks bestuur,
secretaris, voorzitter,

dr. ing. G.J.M. Vos P.E.J. den Oudsten

Bijlage(n)

Gemeenteraad Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

ONTVANGEN 2 6 APR 2013

Almelo, 25 april 2013

Betreft: afschrift brief aan College van Burgemeester en Wethouders

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij zenden wij u een afschrift van onze brief aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almelo.

Kortheidshalve verwijzen wij u naar de inhoud daarvan.

Hoogachtend,

Molukse Raad Almelo
dhr P.J.D. Lawalata

Stichting Akar Bahar
dhr. E.E. Timorason

Dewan Rayat Maluku Almelo
correspondentie: Pieter Lastmanstraat 23
7606 XV ALMELO
telefoon: 06 18 12 14 00
email: dewan.almelo@gmail.com

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Almelo, 25 april 2013

Betreft: zaaknummer DCS - 1319797

Geacht College,

Met veel verdriet en onbegrip heeft de Molukse gemeenschap in Almelo kennis genomen van uw brief dd 27 maart 2013 waarin ons is medegedeeld dat per 31 december aanstaande de ingebruikgevingsovereenkomst van ons gebouw aan de Jan Steenstraat 69a zal worden opgezegd.

Tijdens de herdenking in juli 2011 van het feit dat de Molukkers 60 jaar in Nederland waren, heeft onze burgemeester mevrouw Jon Hermans – Vloedbeld, in het stichtingsgebouw, nog betoogd hoe waardevol het is om de culturele schatten van de Molukkers te koesteren, te bewaren en door te geven aan toekomstige generaties. Hierbij heeft zij, terugkijkend op de 60 jaar dat de Molukkers in Nederland zijn en de manier waarop onze ouders behandeld zijn door de Nederlandse overheid, bovendien letterlijk heeft aangegeven dat dit "op zijn zachtst gezegd niet netjes is geweest".

Op de Molukken zijn er hechte verbanden tussen dorpen en families. Toen in Nederland duidelijk werd dat een terugkeer naar de Molukken onmogelijk was geworden en de Molukkers door de Nederlandse regering over Nederland verspreid gehuisvest werden, kwam daarmee een einde aan die eeuwenlange oude verbondenheid.
Het gebaar van de Almelose gemeente om de Molukkers een gebouw toe te wijzen aan de Jan Steenstraat 69a om daar samen te komen, is door ons ervaren als een waardevolle tegemoetkoming en als gebaar van erkenning voor de Molukse situatie in Nederland.

Ruim 30 jaar lang is het gebouw in het centrum van onze Molukse wijk het kloppend hart van onze gemeenschap. Een tweede huis waarin we samenkomen om de verbondenheid met de Molukken in stand te houden en hier vorm aan geven. Dit is de plek waar we de uitingen van onze Molukse identiteit doorgeven aan volgende generaties.

Met deze bezuinigingsactie vernietigt u een belangrijk fundament voor de samenhang van de Molukkers in Almelo en het behoud van onze waardevolle culturele schatten.

Stichting Akar Bahar en de Molukse gemeenschap ontvangt vanuit de Gemeente geen enkele subsidie. Ook de exploitatie en het onderhoud van het gebouw aan de Jan Steenstraat hebben wij altijd voor eigen rekening genomen. Vanuit de exploitatie van het gebouw zijn voor de Gemeente dan ook geen kostenbesparingen te halen.

Op het voorstel van de Gemeente om de Stichting tegen een marktconforme prijs te kopen of te huren, kunnen wij helaas niet ingaan omdat het ons ontbreekt aan de daarvoor benodigde financiële middelen. Als alternatief zou de gemeente het gebouw voor een nader overeen te komen symbolisch bedrag aan Stg Akar Bahar kunnen verkopen, verhuren of verpachten.

Vanuit de overtuiging dat u onze cultuur en het behoud ervan koestert, vragen wij u met klem om in het geval van de Jan Steenstraat 69a af te zien van het opzeggen van de ingebruikgevingsovereenkomst danwel te reageren op de door ons aangegeven alternatieven.

Wij kijken uit naar uw reactie.

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de Gemeenteraad.

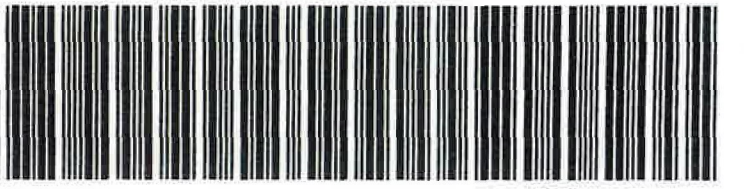
Met vriendelijke groet,

Molukse Raad Almelo
dhr. P.J.D. Lawalata

Stichting Akar Bahar
dhr. E.E. Timorason

Dewan Rayat Maluku Almelo
correspondentie: Pieter Lastmanstraat 23
7606 XV ALMELO
telefoon: 06 18 12 14 00
email: dewan.almelo@gmail.com

R **AANGETEKENDE BRIEF** D – A – 1
NL frankering betaald € 7,70 PostNL
41gr 112185 25–04–2013 11:36
RECOMMANDÉ NL

3SRPKS425175602 7600GC 5100

Gemeenteraad Almelo

Postbus 5100

7600 GC ALMELO

7606 XX tga. Almelo.

Lamtink - Hogelucht, Dinet

Van: Marja Roozendaal <marjaroozendaal@hotmail.com>
Verzonden: zaterdag 27 april 2013 11:37
Aan: DIV
Onderwerp: Bezwaar ontwerp bestemmingsplan Eugeria

Via deze mail maak ik bezwaar tegen het nieuwe ontwerpbestemmingsplan ten behoeve van de nieuwbouw van Carinthreggeland op de locatie Eugeria. De geplande bouw zal mijns inziens veel zonlicht aan mijn woning onttrekken. de geplande kolossale gebouwen met eveneens kolossale balkons, dicht aan de weg geplaatst, zullen veel inkijk in mijn woning geven en inbruek maken op mijn privacy.
Beter is een soortgelijke bouw als nu de Klokkenbelt , met een flink tuin en de huizen naar achteren. dit scheelt voor de mensen (op hun balkons) veel luchtvervuiling/benzinedampen inademen.
tevens ben ik van mening dat de geplande bouw een fikse waardevermindering van mijn huis tot gevolg zal hebben.

Wachtend op uw antwoord,

Marja Roozendaal-van Kempen
Vriezenveenseweg
Almelo

P E R S B E R I C H T

29 april 2013

Derde Britse miljoenencontract afval voor Twence

Onlangs heeft Twence met de Britse HW Martin Waste Limited een overeenkomst gesloten voor het gedurende vijf jaar verwerken van in totaal 200.000 ton gesorteerd huishoudelijk restafval (RDF). Dit is na Seneca en FCC Environment het derde grote contract in Groot-Brittannië.

Een tevreden CEO Paul de Jong: "Door dit derde contract in het Verenigd Koninkrijk heeft Twence de toelevering van brandstof voor de afvalenergie centrales tot en met 2017 zekergesteld. Hierdoor is Twence in staat om in deze centrales duurzaam elektriciteit, stoom en warmte te produceren en aan onze klanten te leveren." De Jong verwacht dat door de internationalisering van de afvalbranche er bij Nederlandse afvalenergie centrales in de toekomst nauwelijks nog sprake zal zijn van vrije verwerkingscapaciteit.

Lange termijn
Manager marketing & sales Gert Jan Bennink gaat ervan uit dat er binnen afzienbare tijd een einde komt aan de prijserosie voor de verwerking van huishoudelijk restafval in Nederland. De collega-bedrijven importeren ook toenemend RDF. "Daarmee hebben we een goede compensatie gevonden voor het afnemende aanbod van binnenlands huishoudelijk restafval." Volgens Bennink blijft Twence belangstelling houden voor aantrekkelijke buitenlandse contracten: "We kijken weliswaar niet meer naar de zogeheten korte termijn-spotmarkt, maar werken aan een lange termijn positionering van Twence in het Verenigd Koninkrijk. We blijven dus ook naar geschikte zakelijke partners zoeken."

Keuze voor Twence
De Martin Group is een familieonderneming met meer dan 500 medewerkers die op diverse locaties in Groot Brittannië actief is. Het bedrijf voelt zich thuis bij de hands-on mentaliteit van Twence. Evenals Twence ziet ook de Martin Group veel kansen in het zaken doen over de landsgrenzen heen. Beide bedrijven hebben dezelfde bedrijfsfilosofie over duurzaamheid en recycling en vullen elkaar goed aan. Op de website van de Martin Group staat: *"At HW Martin we recognise that the work we do is a vital part of environmental protection and sustainable development."*
Samen met FCC Environment en Seneca vormt HW Martin voor Twence een perfect zakelijk trio.

Dutch Recycling
Zoals bekend werken Twence en Attero samen in Dutch Recycling. D.R. is een perfect voertuig voor gezamenlijke marketing, acquisitie en marktpositionering in Groot Brittannië. In september neemt Dutch Recycling weer deel aan de Britse afvalbeurs RWM in Birmingham.

Positieve milieubalans
Volgens het Britse onderzoeksbureau Eunomia valt de milieubalans van het vervoer en het omzetten van het RDF in stroom en warmte in Nederland positief uit ten opzichte van het storten in Groot Brittannië. Onafhankelijk Nederlands onderzoek door het bureau CE in Delft bevestigt deze conclusies. Import van Brits RDF levert dus een win-winsituatie op het terrein van economie en milieu.

Twence – grondstoffen, energie, duurzaamheidsprojecten.
Twence produceert op duurzame en efficiënte wijze grondstoffen en energie uit afval en biomassa. Daarmee dragen we bij aan het sluiten van de grondstoffenketen en het besparen van fossiele brandstoffen en de vermijding van CO_2-uitstoot. Onze stip aan de horizon is de afvalloze maatschappij en energieproductie uit hernieuwbare bronnen.

Noot voor redactie: Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Geert Geujen, communicatiemanager Twence, tel. +3174 - 240 4440, email: g.geujen@twence.nl

ONTVANGEN 1 MEI 2013

MAAK RUIMTE VOOR BUITENSPELEN IN UW PARTIJPROGRAMMA!

JANTJE BETON

Haal het kind naar buiten!

De gemeenteraadsverkiezingen zijn nog ver weg, maar u bent waarschijnlijk al bezig om het programma voor de komende jaren inhoud te geven. Dat lijkt ons een uitdagende en spannende klus. Er komt namelijk nogal wat op de gemeentes af. Denk daarbij ook aan de uitgebreide regierol ten aanzien van het jeugdbeleid. Alleen een integraal jeugdbeleid lijkt antwoord te kunnen geven op de eisen van deze tijd. En het is tegelijk de manier om onze kinderen te kunnen verzekeren van een gezonde toekomst.

Bij een integraal of positief jeugdbeleid is buitenspelen een belangrijk onderdeel. Buitenspelen is een geliefde vorm van vrijetijdsbesteding. Kinderen worden vrolijk en blij van buitenspelen, ontwikkelen zich op allerlei vlak en het is nog gezond ook!

Jantje Beton begrijpt dat gemeentes moeten bezuinigen en dat er ook wipkippen en zelfs hele speelplekjes sneuvelen. Helaas ligt bij veel gemeenten de nadruk te veel op het terugbrengen van de kosten. We lezen vaak dat een gemeente een paar ton heeft weten te bezuinigen door speeltoestellen weg te halen. Maar daar staat dan niet bij dat er tegelijkertijd een nieuw speelbeleid is gemaakt.

Zo'n speelbeleid is mogelijk. Buitenspelen als belangrijke pijler voor het positieve jeugdbeleid, waarbij een gemeente met minder geld meer kan bereiken. Jantje Beton heeft aangetoond dat dat mogelijk is.

Jantje Beton vraagt u dan ook om in uw partijprogramma ruimte te maken voor het buitenspelen. De volgende punten verdienen daarbij ruim aandacht:

- Onderzoeken over het beweeggedrag van kinderen stapelen zich op en vormen ondertussen een toren zo hoog als de Dom in Utrecht. Alle onderzoekers komen tot dezelfde conclusie: **kinderen bewegen te weinig.** Opmerkelijk is dat uit dezelfde onderzoeken blijkt dat een meerderheid van de kinderen te kennen geeft liever buiten dan binnen te spelen, en dat ze zich dan **gelukkiger, gezonder en sterker** voelen. Buitenspelen levert de samenleving veel op. Het is aan de gemeentes om in het kader van een goed jeugdbeleid samen met de kinderen en andere spelers in de buurt vele speel- en kindvriendelijke omgevingen te realiseren. Dat is wat anders dan formele speelplekjes met alleen maar kostbare toestellen.
- Dit is het uitgelezen moment om te stoppen met een speeltoestellen- of speelplekjesbeleid en over te stappen op een **speelbuurtenbeleid**. Een beleid dat buurtbewoners, scholen, speeltuinen, middenstanders, woningcorporaties etc uitnodigt om samen met de gemeente een gezonde, beweeg- en speelvriendelijke buurt te realiseren **(buurtparticipatie)**. Een buurt die ten volle benut wat al aanwezig is, zowel sociaal als fysiek.
- Het is belangrijk dat kinderen en jongeren zich welkom voelen in de openbare ruimte. Zij zijn tenslotte belangrijke gebruikers ervan. Het helpt daarbij als kinderen betrokken worden bij de inrichting van hun eigen buurt **(kinderparticipatie)**. Dat is niet alleen een kinderrecht, maar uit de tientallen door Jantje Beton gerealiseerde projecten blijkt dat ze een zeer goede en onmisbare kijk hebben hoe speel- en leefwereld harmonieus samen kunnen gaan. Kinderparticipatie levert daarmee ook heel veel op.

Wij hopen dat uw partij zich de komende periode inzet voor een heus speelbuurtenbeleid en dat we de kinderen volgend jaar kunnen vertellen dat het u menens is. Ter gedachtevorming doen wij aan het eind van de brief een aantal concrete suggesties. *Ga naar de suggesties >>*

Met vriendelijke groet,

Rob van Gaal
directeur Jantje Beton

Anne Koning
hoofd Progamma's Jantje Beton (oud-wethouder)

SUGGESTIES VOOR EEN VERKIEZINGSPROGRAMMA

- de gemeente denkt bij nieuwbouw, herstructurering en rioleringsprojecten van woonbuurten vanuit het kind, waardoor kindvriendelijke omgevingen ontstaan.
- De gemeente werkt vanuit de rechten van het kind. Dat betekent onder andere dat kinderparticipatie vorm krijgt bij plannen voor de openbare ruimte.
- De gemeente onderzoekt hoe de schoolomgeving stimuleert dat kinderen zelfstandig naar school kunnen komen. Verbeteringen in de schoolomgeving en schoolroutes worden uitgedacht. De kennis van externe partijen wordt daarbij gebruikt.
- We gaan voor een buurt na met welke ingrepen de buurt speelvriendelijker wordt. Deze pilot geven we vorm volgens de Jantje Beton methode.
- Het nieuwe speelbeleid wordt een speelbuurtenbeleid; hierbij wordt gebruik gemaakt van de kennis bij onder andere Jantje Beton.
- We stimuleren dat schoolpleinen na schooltijd open zijn en gebruikt kunnen worden voor de hele buurt.
- Belemmeringen voor het vergroenen van schoolpleinen worden opgespoord en indien mogelijk weggenomen. Indien nodig wordt de onderwijshuisvestingsverordening aangepast.

MEER WETEN?

In onze kalender staan de komende workshops en excursies vermeld.
Ga naar de kalender *www.jantjebeton.nl/gemeenten/kalender*

Terug naar de brief >>

Almelo Sociaal

Koepelorganisatie voor uw belangen

Aan de raadsleden
van de gemeente Almelo
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

Almelo, 26 april 2013

Betreft: onduidelijkheid in het beleid voor mensen die een beroep doen op de WWB.

Geachte raadsleden,

Almelo Sociaal vraagt uw aandacht voor het volgende.

De groeiende economische malaise en het toenemende aantal werkelozen gaat niet ongemerkt aan Almelo voorbij en ook niet aan de druk bezochte spreekuren van Almelo Sociaal. Het aantal mensen dat na de WW een beroep doet op de WWB stijgt.

De mensen die op onze spreekuren verschijnen, zijn zeer verschillend wat betreft achtergrond, leeftijd, werkervaring , fysieke conditie, instelling en arbeidsethos.
Een belangrijke vraag die we willen stellen is in hoeverre en op welke manier bij de keuze van de verschillende werkeloosheidstrajecten rekening gehouden wordt met deze verschillen. Bovendien is het voor onze spreekuurhouders en cliënten niet duidelijk wat de verschillen zijn tussen de trajecten tegenprestatie, participatie en re-integratie.

Om welke redenen kan iemand in welk traject terecht komen?

Er zijn mensen die in een participatietraject terecht komen. Welke criteria zijn hiervoor doorslaggevend? Welke mensen passen in dit traject en niet in bijvoorbeeld een re-integratietraject? Voor welke doelgroep is het tegenprestatietraject daarentegen precies bedoeld?

Onder de bezoekers van onze spreekuren is grote verwarring. De trajecten zijn niet duidelijk gedefinieerd en de criteria voor toewijzing zijn vaag. Helderheid over beide punten is een absolute voorwaarde om mensen te motiveren voor wat ze moeten doen.
Op het moment dat de duidelijkheid over de trajecten er is, ontstaat de belangrijke vraag: welke rol mogen of zelfs moeten eerdergenoemde verschillen tussen mensen spelen bij de toewijzing.
Een voorbeeld: Een werkeloze klasse assistent werkt als vrijwilliger op de crèche. Wil niets liever dan een betaalde baan. Moet stoppen als vrijwilliger vanwege een traject 3-maanden-zakjes-plakken bij Soweco. Wij vragen ons af hoe motiverend een dergelijk traject is.

Gebrek aan duidelijkheid wekt onrust en ontevredenheid op en kan zelfs leiden tot agressie. Almelo Sociaal kan zich deze reacties voorstellen en vindt daarom dat het de hoogste tijd is om helderheid te scheppen. In plaats van de koers te kiezen van sancties en repressie is het naar ons idee nu belangrijk om aandacht te besteden aan de oorzaken van de problemen. Het mag niet zo zijn dat de blik op de MAU het zicht op een rechtvaardig werkeloosheidstraject vertroebelt.

Sancties en repressie werken contraproductief als trajecten onduidelijk en criteria vaag zijn en er te weinig rekening wordt gehouden met de verschillen tussen mensen.

Vooral in een tijd dat de overheid bij de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een groot beroep op haar burgers doet om zich in te zetten, als mantelzorger, vrijwilliger of zo maar in de buurt, lijkt het onverstandig om op een verkeerde wijze met mensen om te gaan.

Almelo Sociaal wil met deze brief graag een constructieve bijdrage leveren aan een zinvol en effectief beleid ten aanzien van participatie en re-integratie. Het huidige beleid leidt al te makkelijk tot willekeur en frustratie.

Wij verwachten op korte termijn antwoord op deze brief. Natuurlijk willen wij deze brief zo nodig mondeling toelichten.

Met hartelijke groet,

Theo Zijlstra,
voorzitter WMO-adviesraad

Monique Budde,
voorzitter KRA

i.a.a. College van Burgemeester en Wethouders

Almelo Sociaal / BOV
Bornerbroeksestr. 19
7607 KD Almelo

www.almelosociaal.nl
info@almelosociaal.nl
tel : 0546 - 456909

KvK. Enschede : 08104784
Rabo bank : 3813.85.523.EUR
IBAN : NL 38 Rabo 0381385523

JEE
Juridisch Administratief Recht

Postbus 815, 7600 AV Almelo

Tlf: 0546-802635
Tlf: 0640920630
Fax: 0546-802635
E-mail: info@jeejar.nl
www.jeejar.nl
Bezoekadres: Terras 36, Almelo

Aan de gemeenteraad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Bij beantwoording van deze brief altijd ons kenmerk vermelden.

Uw kenmerk: **Uw brief:** **Almelo**, 1 mei 2013

Ons kenmerk: **Bijlagen:** VERZONDEN 1 2013
053/0140/2013

Onderwerp:
KLACHT

Geachte gemeenteraad,

Namens cliënte Dolle Pret in Almelo B.V dien ik hierbij een klacht in tegen het handelen van de zijde van het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van cliënte. De voorlopende volmacht van cliënte is reeds in uw bezit.

Zoals uw gemeenteraad weet betaald cliënte, onder protest, een dwangsom in termijnen af inzake een eerdere aanschrijving. Ik neem aan dat deze zaak genoegzaam bij u bekend is. Naast de hoogte van de dwangsom € 50.000,00 dient cliënt ook nog eens de exorbitant hoge kosten van de inning te betalen waaronder € 4.441,12 deurwaarders kosten en voor de stadsadvocaat € 10.938,88.

Tegen het bedrag van de stadsadvocaat is geprotesteerd omdat in dat bedrag ligt ingesloten een bedrag "studie/vaklit/jurispr" € 2.785,00 en "intern overleg dossier" € 603,00. Van de zijde van het college is aangegeven dat cliënte ook deze bedragen dient te voldoen.

Na iedere termijnbetaling van € 5000,00 kreeg cliënte van de zijde van het college een zogenaamde stuitingsbrief. Een kopie van een dergelijke brief gaat hierbij.

Echter thans heeft het college er voor gekozen om deze stuiting van de vordering in handen te geven van de deurwaarder en heeft cliënte van de deurwaarder twee aanzeggingen gekregen. De kosten van deze aanzeggingen worden cliënte dan ook weer in rekening gebracht. Een kopie van beide aanzeggingen zijn bij deze brief gevoegd.

De klacht richt zich tot de kosten van de advocaat waar cliënte niet alleen part noch deel aan heeft en die voor de advocaat zelf zijn en daarnaast richt zich deze klacht tegen het onnodig weer kosten jagen van cliënte welke kan worden voorkomen door de eerder ingeslagen weg te blijven volgen en de stuiting te laten plaatsvinden door een brief van de zijde van het college.

Hoogachtend,
namens JEEJAR v.o.f.,

dhr. J.E. Eshuis

JEEJAR zaken rekening ABN/Amro bank te Almelo rek. nr.: 42.75.41.115. Ingeschreven in het Handelsregister Kamer van Koophandel voor De Veluwe en Twente onder nummer 51687496, algemene voorwaarden zijn gepubliceerd op www.jeejar.nl. JEEJAR btw nr. NL850128055.B01, BIC/SWIFT: ABNANL2A, IBAN: NL13 ABNA 0427541115.

Gemeente
Almelo

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

KOPIE

Dolle Pret in Almelo B.V.
t.a.v. mevrouw H. ter Avest
Noordbroek 2
7604 BL ALMELO

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT - 1215567	Datum 07 augustus 2012
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-541029	Behandeld door D. Senturk	Zaaknummer DCS - 1102509

VERZONDEN 07 AUG. 2012

Onderwerp
Betaling dwangsom 31 juli 2012

Geachte mevrouw Ter Avest,

Hierbij bevestigen wij dat op 31 juli 2012 het verschuldigde bedrag van € 5.000,-- is ontvangen.

De eerst volgende verschuldigde termijn van € 5.000,-- verstrijkt op 30 oktober 2012.

Met deze brief is tevens de verjaring van de vordering gestuit als bedoeld in artikel 5:35 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht in samenhang met artikel 3:317 en 3:319 van het Burgerlijk Wetboek.

Als u nog vragen heeft naar aanleiding van deze brief, dan kunt u telefonisch contact opnemen met mevrouw D. Senturk van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling & Milieu; zij is maandag, woensdag en donderdag telefonisch te bereiken op het telefoonnummer: 0546-541029.

Een afschrift van deze brief is gestuurd aan JEEJAR, t.a.v. de heer J.E. Eshuis, Terras 36, 7609 XR Almelo.

Hoogachtend,
namens Burgemeester en Wethouders van Almelo,
teamleider van het team Bouw, Milieu, Controle & Handhaving,

mr. G.G. van der Tang

Bank
BNG Bank, Den Haag
28 50 00 187

BTWnr.
NL 0015 84 108 B 01

1 01 0509

GGN TIJHUIS & PARTNERS
incasso & gerechtsdeurwaarders

mapnummer: 10992381 goe

Heden, de drieëntwintigste april tweeduizenddertien;

heb ik, Karola Bianka Visser–Kuenen, als toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder werkzaam ten kantore van Herman Gerrit Zeiger, gerechtsdeurwaarder met vestigingsplaats Winterswijk, aldaar kantoorhoudende aan de Misterstraat 98;

op verzoek van:
het publiekrechtelijk lichaam de Gemeente Almelo, zetelende te **Almelo**, die ten deze tot aan het uiteinde der executie van na te melden titel woonplaats kiest ten kantore van de voornoemde gerechtsdeurwaarder;

A A N :

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Dolle Pret in Almelo B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te 7604 BL ALMELO aan het adres: Noordbroek 2, aldaar aan gemeld adres mijn exploit doende en afschrift dezes latende aan:

voormeld adres in gesloten envelop met daarop de vermelding als wettelijk voorgeschreven, omdat ik ter plaatse voormeld niemand aantrof aan wie exploit kon worden gedaan

A A N G E Z E G D :

dat gerequireerde bij de grosse van het dwangbevel d.d. 06 oktober 2009 uitgevaardigd door requirante waarbij bij deurwaardersexploit d.d. 07 oktober 2009 bevel is gedaan tot betaling van onder meer de dwangsommen en is aangezegd dat requirante aanspraak blijft maken op de invordering van de dwangsommen;

dat requirante zich ondubbelzinnig het recht tot invordering van de dwangsommen voorbehoudt;

dat requirante de verjaring van de opeisbare en verschuldigde dwangsommen wenst te stuiten;

M E T V E R D E R E A A N Z E G G I N G :

1. aan gerequireerde, dat tot op heden nog niet (volledig) voldaan is aan het bevel tot betaling d.d. 07 oktober 2009 en dat derhalve **naast** onderstaande exploitkosten nog een saldo openstaat van **€ 17.843,02**;

2. aan gerequireerde, dat bij niet-, niet-tijdige en/of niet behoorlijke voldoening aan vorenstaand bevel binnen voornoemde termijn van twee dagen na heden, requirant de ten deze betekende executoriale titel zal doen tenuitvoer leggen door alle middelen en wegen rechtens, inzonderheid door beslaglegging op- en openbare verkoop van de roerende en/of onroerende zaken van gerequireerde, alles op kosten van gerequireerde voornoemd;

Website: www.ggn.nl
K.v.K.-nr 08094602

Gegevens vestigingen Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Drachten, Emmen, Groningen, Meppel, Winterswijk, Zwolle: zie achterzijde

GGN heeft vestigingen in heel Nederland

eze zaak is in behandeling
j ons kantoor te
lmelo onder
ossiernummer : 10992381

ezoekadres:
aven Noordzijde 129
502 EH Almelo

ostadres:
ostbus 120
500 AC Almelo

el : 088-8454847
ax : 088-3317450
-mail:
fo-tijhuis@ggn.nl

erdenrekening
iG 68.06.88.609
BAN:
L37INGB0680688609
IC: INGBNL2A

,N TIJHUIS & PARTNERS
casso & gerechtsdeurwaarders

de kosten dezes zijn:

Exploit	: €	73,83
Opslag (B.T.W.)	: €	15,50
Totaal	: €	89,33

requirant(e) kan op grond van de Wet Omzetbelasting 1968 de hem / haar in rekening gebrachte omzetbelasting niet verrekenen, derhalve verklaart ondergetekende opgemelde kosten te hebben verhoogd met een percentage gelijk aan het percentage genoemd in bovengenoemde wet.

w.g. K.B. Visser-Kwenen
(t.k.) gerechtsdeurwaarder
voor eensluidend afschrift

ebsite: www.ggn.nl
:K.-nr 08094602

gevens vestigingen Almelo,
eldoorn, Arnhem, Drachten,
ımen, Groningen, Meppel,
nterswijk, Zwolle:
achterzijde

N heeft vestigingen
ıeel Nederland

: zaak is in behandeling
ns kantoor te
elo onder
iernummer : 10992381

ekadres:
en Noordzijde 129
EH Almelo

adres:
bus 120
AC Almelo

088-8454847
: 088-3317450
ail:
tijhuis@ggn.nl

enrekening
68.06.88.609
N:
7INGB0680688609
INGBNL2A

GGN TIJHUIS & PARTNERS
incasso & gerechtsdeurwaarders

mapnummer: 10992376 goe

Heden, de drieëntwintigste april tweeduizenddertien;

heb ik, Karola Bianka Visser–Kuenen, als toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder werkzaam ten kantore van Herman Gerrit Zeiger, gerechtsdeurwaarder met vestigingsplaats Winterswijk, aldaar kantoorhoudende aan de Misterstraat 98;

Website: www.ggn.nl
K.v.K.-nr 08094602

Gegevens vestigingen Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Drachten, Emmen, Groningen, Meppel, Winterswijk, Zwolle: zie achterzijde

GGN heeft vestigingen in heel Nederland

op verzoek van:
het publiekrechtelijk lichaam de Gemeente Almelo, zetelende te **Almelo**, die ten deze tot aan het uiteinde der executie van na te melden titel woonplaats kiest ten kantore van de voornoemde gerechtsdeurwaarder;

A A N :

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Dolle Pret in Almelo B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te 7604 BL ALMELO aan het adres: Noordbroek 2, aldaar aan gemeld adres mijn exploit doende en afschrift dezes latende aan:

voormeld adres in gesloten envelop met daarop de vermelding als wettelijk voorgeschreven, omdat ik ter plaatse voormeld niemand aantrof aan wie exploit kon worden gedaan

A A N G E Z E G D :

dat gerequireerde bij de grosse van het dwangbevel d.d. 16 juli 2009 uitgevaardigd door requirante waarbij bij deurwaardersexploit d.d. 28 juli 2009 bevel is gedaan tot betaling van onder meer de dwangsommen en is aangezegd dat requirante aanspraak blijft maken op de invordering van de dwangsommen;

dat requirante zich ondubbelzinnig het recht tot invordering van de dwangsommen voorbehoudt;

dat requirante de verjaring van de opeisbare en verschuldigde dwangsommen wenst te stuiten;

M E T V E R D E R E A A N Z E G G I N G :

1. aan gerequireerde, dat tot op heden nog niet (volledig) voldaan is aan het bevel tot betaling d.d. 26 november 2009 en dat derhalve **naast** onderstaande exploitkosten nog een saldo openstaat van **€ 18.129,74**;

2. aan gerequireerde, dat bij niet-, niet-tijdige en/of niet behoorlijke voldoening aan vorenstaand bevel binnen voornoemde termijn van twee dagen na heden, requirant de ten deze betekende executoriale titel zal doen tenuitvoer leggen door alle middelen en wegen rechtens, inzonderheid door beslaglegging op- en openbare verkoop van de roerende en/of onroerende zaken van gerequireerde, alles op kosten van gerequireerde voornoemd;

Deze zaak is in behandeling bij ons kantoor te Almelo onder dossiernummer : 10992376

bezoekadres:
Haven Noordzijde 129
7602 EH Almelo

postadres:
postbus 120
7600 AC Almelo

tel : 088-8454847
fax : 088-3317450
e-mail:
info-tijhuis@ggn.nl

bankrekening
BG 68.06.88.609
IBAN:
NL37INGB0680688609
BIC: INGBNL2A

GGN TIJHUIS & PARTNERS
incasso & gerechtsdeurwaarders

de kosten dezes zijn:

Exploit	: €	73,83
Opslag (B.T.W.)	: €	15,50
Totaal	: €	89,33

requirant(e) kan op grond van de Wet Omzetbelasting 1968 de hen / haar in rekening gebrachte omzetbelasting niet verrekenen, derhalve verklaart ondergetekende opgemelde kosten te hebben verhoogd met een percentage gelijk aan het percentage genoemd in bovengenoemde wet.

v.g. K.B. Visser-Kuenen
(t.k.) gerechtsdeurwaarder.
voor eensluidend afschrift

Website: www.ggn.nl
K.v.K.-nr 08094602

Gegevens vestigingen Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Drachten, Emmen, Groningen, Meppel, Winterswijk, Zwolle: zie achterzijde

GGN heeft vestigingen in heel Nederland

**eze zaak is in behandeling
j ons kantoor te
lmelo onder
ossieraummer : 10992376**

**ezoekadres:
aven Noordzijde 129
502 EH Almelo**

**ostadres:
ostbus 120
500 AC Almelo**

**el : 088-8454847
ax : 088-3317450
-mail:
fo-tijhuis@ggn.nl**

erdenrekening
**G 68.06.88.609
AN:
L37INGB0680688609
IC: INGBNL2A**

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de griffie van de raad van de gemeente ...
Postbus ...

Directoraat-Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
mr. R. Fleurke
T 06-46825962

Kenmerk
2013-0000223728

Uw kenmerk

Datum 26 april 2013
Betreft Giftenreglement

INGEKOMEN - 3 MEI 2013

Geachte heer/mevrouw,

Op 1 mei 2013 treedt de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) in werking. De Wfpp bevat regels over de subsidie aan en de financiering van politieke partijen.

Verzoek
Voor gemeenten heeft de Wfpp géén gevolgen. Voor de in de raad van uw gemeente vertegenwoordigde politieke partijen kan de Wfpp echter wél gevolgen hebben. Die gevolgen worden in deze brief toegelicht.

Ik verzoek u vriendelijk deze brief onder de aandacht te brengen van de secretariaten van de politieke partijen die in de raad van uw gemeente één of meer zetels hebben.

Giftenreglement
De Wfpp bevat vrijwel uitsluitend regels voor politieke partijen die zijn vertegenwoordigd in de Eerste of Tweede Kamer. Bij amendement is echter één bepaling in de Wfpp opgenomen die van belang is voor partijen die zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad.

Het amendement, opgenomen in de Wfpp als artikel 34, heeft betrekking op een verplicht giftenreglement. Artikel 34 luidt:

1. Een vereniging, die op grond van artikel G 1, G 2, G 3 of Q 6 van de Kieswet, of een vereniging of stichting, die bij of krachtens artikel 19 van de Waterschapswet, met haar geregistreerde aanduiding boven de kandidatenlijst heeft deelgenomen aan de laatstgehouden verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de Eerste Kamer der Staten-Generaal, provinciale staten, de gemeenteraad, een deelraad als bedoeld in artikel 87, tweede lid, van de Gemeentewet, of het algemeen bestuur van een waterschap, waarbij aan die lijst ten minste een zetel in het orgaan waarvoor de verkiezingen plaatsvonden is toegewezen, en die geen afdeling is van een politieke partij, stelt een giftenreglement op, waarin zij bepaalt hoe zij omgaat met bijdragen en de openbaarmaking daarvan. Het giftenreglement

is openbaar.
2. Het giftenreglement van een politieke partij is van overeenkomstige toepassing op haar afdelingen.

Het geciteerde artikel kan voor partijen die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad betekenen dat zij de verplichting hebben om een giftenreglement op te stellen.

Deze verplichting geldt niet voor *afdelingen* van politieke partijen. Politieke partijen die ook landelijk (in de Eerste en/of Tweede Kamer) en/of provinciaal (in provinciale staten) zijn vertegenwoordigd, hebben hun aanduiding boven de kandidatenlijst geregistreerd bij het centraal stembureau voor Tweede Kamerverkiezingen en/of provinciale statenverkiezingen. Gemeentelijke *afdelingen* van dergelijke partijen kunnen gebruikmaken van deze registratie. Iets soortgelijks geldt voor het giftenreglement: ingevolge het tweede lid van het geciteerde artikel is het giftenreglement van een politieke partij van overeenkomstige toepassing op haar afdelingen.

Deze verplichting geldt wel voor in de raad vertegenwoordigde politieke partijen die geen afdeling zijn, maar zelfstandige rechtspersoonlijkheid hebben, en als vereniging met volledige rechtsbevoegdheid met hun geregistreerde aanduiding boven de kandidatenlijst hebben deelgenomen aan de laatstgehouden raadsverkiezingen, en daarbij één of meer zetels hebben verworven.

Wat is een giftenreglement?
In het giftenreglement moet de politieke partij vastleggen hoe zij omgaat met bijdragen (giften) en met de openbaarmaking daarvan. Een nadere omschrijving geeft de wet niet. Dat betekent dat een giftenreglement dat ten minste vastlegt hoe de partij omgaat met giften en met de openbaarmaking daarvan, voor het overige vormvrij is.

Op welke manier moet dat worden vastgelegd? Dat is aan de partij zelf. Er gelden op dit punt géén wettelijke verplichtingen, behalve dát de partij vastlegt hoe zij omgaat met giften en met de openbaarmaking daarvan. Te denken valt bijvoorbeeld aan een bepaling dat de partij bij giften boven een bepaald bedrag de naam en het adres van de gever bekend zal maken, door die op haar website te plaatsen.

De wet bevat evenmin voorschriften over welke bepalingen een giftenreglement verder nog zou kunnen bevatten. Te denken valt aan een regeling die bepaalt dat afdelingen van een politieke partij voor het aannemen van giften boven een bepaald bedrag de expliciete toestemming nodig hebben van het bestuur van de partij. Ook denkbaar is een nadere regeling over hoe de partij omgaat met anonieme giften (waarvan de herkomst niet is vast te stellen).

Ook het toezicht op de naleving van de bepalingen uit het giftenreglement is aan partijen zelf.

Ten slotte
Het giftenreglement is openbaar (artikel 34, eerste lid, laatste volzin, Wfpp). Dat betekent dat partijen, wanneer daartoe door of namens de minister van BZK wordt verzocht, verplicht zijn om inzage te geven in het giftenreglement. Het verdient aanbeveling het giftenreglement te plaatsen op de internetsite van de partij.

Datum
26 april 2013

Kenmerk
2013-0000223728

Vragen
Vragen over deze brief of over het giftenreglement kunnen worden gemaild naar partijfinanciering@minbzk.nl. Ook kan worden gebeld met dhr. Fleurke; telefoonnummer: 06-46825962.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

G.J. Buitendijk
Directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties

CREMATORIA TWENTE
OOST NEDERLAND

ONTVANGEN 6 MEI 2013

Aan de Raden van de deelnemende gemeenten aan de
Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

betreft:	ons kenmerk:	datum:
ontwerpbegroting 2014	2013-022	1 mei 2013

Geachte leden van de raad,

Namens het dagelijks bestuur bieden wij u op grond van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente, artikel 19 lid 2 de ontwerpbegroting voor het jaar 2014 aan van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

De begroting 2013 zal op 26 juni 2013 aan het algemeen bestuur ter vaststelling worden aangeboden. Op grond van artikel 19 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling wordt u in de gelegenheid gesteld om het dagelijks bestuur van uw gevoelens inzake deze begroting te doen blijken. De eventueel door u ingezonden commentaren zullen eveneens aan het algemeen bestuur worden aangeboden.

Indien u op bijgaande ontwerpbegroting wilt reageren verzoeken wij u om uw reactie voor 24 juni 2013 bij ons in te dienen.

Namens het dagelijks bestuur,

T.P. de Putter
voorzitter

P. Vermeulen-Borsje
secretaris

i.a.a.: de contactambtenaren van de deelnemende gemeenten.

Openbaar Lichaam Crematoria Twente
Bestuur en secretariaat: Usselerrietweg 40, 7546 PE Enschede
Telefoon: 053-4756060 Telefax: 053-4756069

17 april 2013

OPENBAAR LICHAAM CREMATORIA TWENTE

CONCEPT-BEGROTING 2014

Inhoudsopgave **Bladz.**

1. Aanbieding begroting 2014 1

2. Beleidsbegroting 2014 3

2.1 Programma
2.2 Paragrafen

3. Financiële begroting 2014 5

3.1 Overzicht van begrote baten en lasten 2014
3.2 Toelichting op het overzicht van begrote baten en lasten 2014 7
3.3 Meerjarenraming 2014 - 2017 9

4. Financiële positie 10

4.1 Geprognosticeerde balans per 31/12/14
4.2 Toelichting op de geprognosticeerde balans per 31/12/14 12
4.3 Staat van reserves en voorzieningen

Enschede, 17 april 2013.

Aan het algemeen bestuur
van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente
Usselerrietweg 40
7546 PE Enschede

Betreft: Aanbieding begroting 2014

Geacht bestuur,

Voor u ligt de begroting 2014.
De begroting is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De programmabegroting
Deze begroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting.
Het beleidsdeel van de begroting bestaat uit een programmaplan met een beschrijving van het te realiseren programma en de paragrafen.

T.a.v het programma dient een drietal vragen te worden beantwoord:
1. Wat wil het OLCT bereiken?
2. Wat gaat het OLCT daarvoor doen?
3. Wat mag dat kosten?

Op grond van het BBV dienen in de begroting en de rekening een aantal verplichte paragrafen te worden opgenomen. Dit betreft:
1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De verplichte paragrafen onder 1, 3 en 7 zijn op het OLCT niet van toepassing.
In de beleidsbegroting wordt ingegaan op de resterende verplichte paragrafen.

Uitgangspunten
De volgende uitgangspunten zijn bij de samenstelling van deze begroting in aanmerking genomen:

- Een algemene kostenstijging van ca. 1,9%;
- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben;
- Resultaten uit deelnemingen worden als bate opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt;
- De begroting van de Crematoria Twente/Oost Nederland BV over 2013 (deze vormt de basis voor het in 2014 geraamde resultaat uit deelnemingen);
- De gehele winst van de deelneming wordt uitgekeerd wanneer het eigen vermogen van de deelneming meer dan 35% van het balanstotaal bedraagt;
- In bedrijf nemen van de crematieruimte Oldenzaal begin 2015.

Begrotingsuitkomst

Primitieve begroting

De begroting 2014 sluit met een voordelig saldo van € 910.895 .
In vergelijking met de begroting 2013 betekent dit een toename van het voordelig saldo met € 118.079 .

Deze toename is als volgt samen te vatten:

		Begroot 2014	Begroot 2013	Afwijking
Lasten				
3.0	Personeel van derden	14.935	14.650	(285)
3.4	Overige goederen en diensten	0	0	0
Totaal lasten		14.935	14.650	(285)
Baten				
2.0	Rente	1.000	100	900
	Resultaat uit deelnemingen	924.830	807.366	117.464
Totaal baten		925.830	807.466	118.364
Exploitatiesaldo		910.895	792.816	118.079

Meerjarenbegroting

De meerjarenramingen laten voor de komende jaren het volgende beeld zien:

	Lasten	Baten	Saldo
2014	14.935	925.830	910.895
2015	15.159	1.042.700	1.027.541
2016	15.386	0	(15.386)
2017	15.617	0	(15.617)

Voor een specificatie wordt verwezen naar paragraaf 3.3.

Bestemming begrotingsresultaat 2014

Voorgesteld wordt het begrote resultaat als volgt te bestemmen (dit voorstel is reeds in deze begroting verwerkt):

Uit te keren aan de deelnemende gemeenten	€ 910.895
	€ 910.895

Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij de begroting.

2. Beleidsbegroting 2014

2.1 Programma

Het OLCT kent slechts één programma: het algemeen bestuur.
Hoofdkenmerken van dit programma zijn de volgende bestuursproducten:
bestuursorganen en bestuursondersteuning.

Wat wil het OLCT bereiken?
Het zorgdragen voor de continuïteit van een crematoriumvoorziening ten behoeve van het verzorgingsgebied. Het handhaven van de kwaliteit van deze crematoriumvoorziening op minimaal het huidige niveau.

Wat gaat het OLCT daarvoor doen?
Het OLCT wil de doelstelling bereiken door het houden van de aandelen van Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.

Wat mag dat kosten?
De kosten van de exploitatie van de crematoria komen ten laste van de B.V.
De kosten die ten laste van het OLCT komen zijn kosten die samenhangen met het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Samengevat:

	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Kosten programma algemeen bestuur	14.245	14.650	14.935

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van het OLCT. Met het begrip weerstandsvermogen wordt bedoeld: het vermogen om niet-structurele financiële risico's te kunnen opvangen.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de weerstandscapaciteit versus de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. De berekening van de weerstandscapaciteit is hierna opgenomen. Verder zijn ook de risico's opgenomen.

Reserves en voorzieningen
De cijfermatige onderbouwing van de stand en het verloop van de reserves en voorzieningen is opgenomen in de staat reserves en voorzieningen.
Uit dit overzicht blijkt dat de per 1 januari 2014 geraamde totale reserves € 1.579.837 bedragen. Er zijn geen voorzieningen. De algemene reserve per 1 januari 2014 wordt geraamd op € 4.902 .

Weerstandscapaciteit
Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit 2014 is het vrij aanwendbaar gedeelte binnen de algemene reserve van belang. Voor 2014 betekent dit een weerstandscapaciteit van € 4.902 .

Risico's
Hieronder worden de risico's vermeld waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De bedrijfsrisico's van CTON en de dochter van CTON vormen indirect een risico voor het OLCT omdat deze consequenties kunnen hebben voor de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt.

De meeste bedrijfsrisico's van CTON zijn afgedekt door middel van procedures en verzekeringen. Te denken valt aan het risico van schadeclaims. Dit risico is dmv. ISO-gecertificeerde procedures tot een minimum gereduceerd. Tevens is voorzien in een aansprakelijkheidsverzekering.
Een ander risico betreft het risico van inkomstenderving in geval van brand. Voor dit risico is een bedrijfsschadeverzekering afgesloten.

Onder bedrijfsrisico's wordt ook verstaan de ontwikkelingen van de markt.
Hier tekent zich een risico af in de vorm van vestiging van een concurrent binnen het verzorgingsgebied. In 2012 is door de aandeelhouder ingestemd met een strategie van CTON die erop gericht is dit risico te verkleinen.
Door de benodigde investeringen zal het geprosnosticeerde resultaat uit deelneming weliswaar afnemen, maar na enkele jaren weer toenemen tot het oude niveau.
Wanneer het risico van de vestiging van een concurrent zich voordoet zal dit een blijvend lager resultaat uit deelneming tot gevolg hebben.

2.2.2 Financiering
Toezicht Provincie
De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor onder meer de begroting, begrotingswijzigingen en de jaarrekening.

Kasgeldlimiet
Op basis van de voorliggende begroting is er voor 2014 een kasgeldlimiet van ca. € 76.000,-- toegestaan. Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2014 weinig verandering komt.

Kasgeldstroom
Er is geen sprake van een kasgeldstroom.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar
Uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar vinden niet plaats.

Langlopend vreemd vermogen
Er is geen sprake van langlopend vreemd vermogen, noch van een behoefte hieraan. Derhalve zijn er met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

2.2.3 Bedrijfsvoering
Bij het overdragen van de bedrijfsvoering van de crematoria aan Crematoria Twente / Oost Nederland B.V. per 1 januari 2000 zijn ook de meeste functies van een normale bedrijfsvoering bij het OLCT verdwenen. Wat overblijft is de bestuurlijke organisatie en de (financieel) administratieve organisatie. Deze laatste functie is uitbesteed, daar het OLCT geen eigen personeel (meer) in dienst heeft.
In het jaar 2004 is door het algemeen bestuur de financiële en de controleverordening vastgesteld. Deze verordeningen zijn begin 2011 opnieuw door de accountant beoordeeld. De verordeningen bleken nog te voldoen.

2.2.4 Verbonden partijen
Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's is het van belang aandacht te schenken aan rechtspersonen waarmee het OLCT een bestuurlijke en financiële band heeft.

Het Openbaar Lichaam Crematoria Twente is een gemeenschappelijke regeling waaraan 13 gemeenten in Twente en de Achterhoek deelnemen. De gemeenschappelijke regeling is laatstelijk in 2006 gewijzigd.
Het OLCT is voor haar deelnemende gemeenten een verbonden partij.

De partijen waaraan het OLCT is verbonden:

Gemeente Almelo	Gemeente Losser
Gemeente Berkelland	Gemeente Oldenzaal
Gemeente Borne	Gemeente Tubbergen
Gemeente Dinkelland	Gemeente Wierden
Gemeente Enschede	Gemeente Winterswijk
Gemeente Haaksbergen	Crematoria Twente / Oost Nederland BV
Gemeente Hengelo	Crematoria Twente Crematieruimte Oldenzaal BV
Gemeente Hof van Twente	Crematoria Twente Crematieruimte Oldenzaal VOF

baten en lasten 2014

Cate-gorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
2.0	Rente	3.704	100	1.000
	Resultaat uit deelnemingen	914.319	807.366	924.830
Totaal		918.023	807.466	925.830

3.2 Toelichting op het overzicht van begrote baten en lasten 2014

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
3.0	Personeel van derden	14.245	14.650	14.935
	Betreft:			
	Secretariaatskosten	9.673	9.200	9.375
	Accountants- en advieskosten	2.975	3.100	3.160
	Administratieve dienstverlening	1.597	2.350	2.400
	Totaal	14.245	14.650	14.935

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
3.4	Overige goederen en diensten	0	0	0
	Betreft:			
	Overige kosten	0	0	0
	Totaal	0	0	0

Cate-gorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
6.0				
	Exploitatiesaldo	903.778	792.816	910.895
	Dit bedrag is als volgt samen te vatten:			
	Totale lasten	14.245	14.650	14.935
	Baten	918.023	807.466	925.830
	Exploitatiesaldo	903.778	792.816	910.895
	Bestemming saldo:			
	Uitkering aan deelnemende gemeenten	903.778	792.816	910.895
		903.778	792.816	910.895

Cate-gorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
2.0	Rente	3.704	100	1.000

Cate-gorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
	Resultaat uit deelnemingen	914.319	807.366	924.830

Het resultaat van de vennootschap over 2013 is voor het OLCT het resultaat uit deelnemingen in 2014. De begroting 2013 van de vennootschap laat ten opzichte van de begroting 2012 een hoger resultaat zien. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere opbrengsten in verband met een hogere raming van het aantal crematies. De ramingsmethodiek van het aantal crematies is aangepast omdat enkele achtereenvolgende jaren het werkelijke aantal crematies boven het aantal geraamde crematies bleek te liggen. Het doel van de nieuwe ramingsmethodiek is de werkelijkheid beter te kunnen benaderen.

3.3 Meerjarenraming 2013 - 2016

	2014	2015	2016	2017
Lasten				
Personeel van derden	14.935	15.159	15.386	15.617
Overige goederen en diensten	0	0	0	0
	14.935	15.159	15.386	15.617
Baten				
Rente	1.000	1.000	0	0
Resultaat uit deelnemingen	924.830	1.041.700	0	0
	925.830	1.042.700	0	0
Saldo	910.895	1.027.541	(15.386)	(15.617)

Bij deze meerjarenraming is uitgegaan van een gemiddelde prijsstijging van 1,5% per jaar.
Het resultaat uit deelnemingen is gebaseerd op de actuele meerjarenbegroting van CTON BV.
Vanaf 2016 wordt het resultaat uit deelnemingen voor het OLCT op nihil geraamd. Onderstaand wordt dit nader verklaard.
Op 27 juni 2012 is door de AVA van CTON BV ingestemd met de strategie van CTON mede op grond van uitgewerkte meerjarenramingen. Deze meerjarenramingen (opgesteld door Deloitte en KPMG op basis van de begroting 2011) laten in eerste instantie een daling van de winst zien. Oorzaak hiervan zijn de hogere kapitaallasten door de investeringen in een nieuwe vestiging en in de renovatie van het crematorium Enschede.
Ook de opening van de crematieruimte Oldenzaal heeft een negatief effect op het resultaat van CTON. Dit effect later wordt gedeeltelijk teniet gedaan door de opening van de vestiging in de subregio Hengelo.
In de meerjarenramingen neemt de winst langzaam maar zeker weer toe, om na ca. 10 jaar weer op het oude niveau terug te keren.
Na instemming met de strategie door de aandeelhouder is de strategie verder uitgewerkt en zijn de meerjarenramingen geactualiseerd op basis van de meest recente gegevens (realisatie 2011 en begroting 2013). Ook de bijgestelde meerjarenramingen laten een zelfde beeld van de winstontwikkeling zien.
De actuele meerjarenraming van CTON is als bijlage opgenomen.

In art. 16 van de statuten van CTON staat vermeld:
Uitkeringen aan aandeelhouders kunnen slechts plaatshebben voor zover het eigen vermogen van de vennootschap:
a. groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden, en tevens,
b. groter is dan vijfendertig procent (35%) van het totaal der passiva (balanstotaal).

Tot op heden is het eigen vermogen van CTON altijd groter geweest dan 35% van het balanstotaal. De winst van CTON kon derhalve jaarlijks volledig worden uitgekeerd.
Na de investeringen zoals hierboven vermeld, zal het eigen vermogen van CTON minder dan 35% van het balanstotaal bedragen, zodat niet langer aan de statutaire voorwaarden voor winstuitkering wordt voldaan.
De onderneming CTON BV blijft wel positief renderen maar de statutaire bepalingen van CTON schrijven een noodzakelijk geachte reservepositie voor waardoor het behaalde resultaat niet als dividend aan de gemeenschappelijke regeling OLCT kan worden uitgekeerd.
Doordat de winst van CTON niet wordt uitgekeerd zal het eigen vermogen van CTON toenemen en naar verwachting vanaf het jaar 2021 groter zijn dan 35% van het balanstotaal. Vanaf dat moment kan de winst van CTON weer worden uitgekeerd.

Doordat vanaf het jaar 2016 geen resultaat uit deelneming wordt geraamd ontstaat vanaf dat moment een tekort in de exploitatie voor het OLCT. Om te voorkomen dat de deelnemende gemeenten een bijdrage verschuldigd zijn ter dekking van dit tekort kan in de voorafgaande jaren worden besloten tot het verhogen van de algemene reserve.

per 31 december 2014

Volgnr.	Passiva	31-12-2013	31-12-2014
2.	Reserves en voorzieningen.		
	Reserve deelneming	1.574.935	1.574.935
	Overige reserves	4.902	4.902
Totaal		1.579.837	1.579.837

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans per 31 december 2014

Activa

Vaste activa

Het betreft de aandelen van Crematoria Twente/Oost Nederland B.V.

Vlottende activa

De liquide middelen zijn berekend als het saldo van de passiva-posten minus de vaste activa.

Passiva

Overige reserves

De reserves bestaan uit de reserve deelneming (de 100% deelneming in Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.) en de algemene reserve.

4.3 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo 31-12-2013	Vermeer-deringen 2014	Vermin-deringen 2014	Saldo 31-12-2014
1	5	7	8	9
Reserves				
Reserve deelneming	1.574.935	0	0	1.574.935
Algemene reserve	4.902	0	0	4.902
Totaal	1.579.837	0	0	1.579.837

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur

van het

OPENBAAR LICHAAM CREMATORIA TWENTE

Enschede,

De voorzitter,

T.P. de Putter

De secretaris,

P. Vermeulen-Borsje

Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.
Enschede

Meerjarenbegroting 2013 t/m 2022

	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022
Baten										
Totaal baten	4.995.193	5.143.980	4.702.618	4.849.249	4.999.220	5.152.600	5.309.456	5.469.859	5.633.879	5.801.589
Lasten										
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige direct aan de omzet toerekenbare kosten	371.771	382.845	349.996	360.909	372.071	383.486	395.160	407.098	419.306	431.788
Salarissen en sociale lasten en overige personeelslasten	1.857.204	1.859.687	1.861.827	1.889.754	1.918.100	1.946.872	1.976.075	2.005.716	2.035.802	2.066.339
Kapitaallasten	460.985	460.985	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448
Gas, electra, water	841.911	857.219	851.266	866.795	882.599	898.682	915.049	931.705	948.655	965.902
Overige bedrijfskosten	546.792	544.844	553.017	561.312	569.731	578.277	586.952	595.756	604.692	613.763
Som der bedrijfslasten	4.078.663	4.105.580	4.662.553	4.725.218	4.788.950	4.853.766	4.919.684	4.986.723	5.054.903	5.124.239
	916.530	1.038.400	40.065	124.031	210.271	298.834	389.772	483.135	578.976	677.350
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	**924.830**	**1.041.700**	**43.365**	**127.331**	**213.571**	**302.134**	**393.072**	**486.435**	**582.276**	**680.650**
Resultaat uit deelneming		0	36.683	39.836	40.433	41.040	41.655	42.280	42.914	43.558
Resultaat	**924.830**	**1.041.700**	**80.048**	**167.166**	**254.004**	**343.174**	**434.727**	**528.715**	**625.190**	**724.208**
aantal crematies	3.295	3.343	3.011	3.059	3.107	3.155	3.203	3.251	3.299	3.347

Verenigde Communistische Partij in Nederland

Aan het College van Burgemeester en Wethouders en aan de Gemeenteraad

Winschoten, 2 mei 2013

Betreft: Het voorkomen van huurschulden en huisuitzettingen

Geacht college, geachte raadsleden,

De Verenigde Communistische Partij in Nederland vraagt graag uw aandacht voor het volgende.

De VCP heeft kennis genomen van een artikel in “de Socialist” van april 2013 (zie hiernaast) waarin wordt vermeld dat in het vorig jaar het aantal ontruimingen door huurachterstanden met 10% is toegenomen. Mede gelet op de aanname in de Tweede Kamer en nu zeer recent ook in de Senaat van de huurdersheffing is het niet uit te sluiten dat er nog een stijging van het aantal huurders zal zijn die in problemen komen.

De VCP ziet hier een taak voor de gemeente weggelegd. Het is immers de gemeente die met de corporaties convenanten sluit rondom wonen. Ook is de gemeente goedkoper uit door ontruimingen te voorkomen. De kosten van maatschappelijke opvang zullen bij een stijging alleen maar stijgen, net als de kosten van het maatschappelijk welzijnswerk en van de schuldhulpverlening.

De VCP wil u daarom vragen of u beleid wil ontwikkelen op dit punt en wat uw beleid (of voornemens tot vorming van beleid) is. De VCP rekent op uw college en raadsfracties teneinde iedere bewoner van een huurhuis op een wijze te laten wonen met een sociale gefundeerde setting.

Met kameraadschappelijke groet,

Namens de Verenigde Communistische Partij in Nederland,

Engel Modderman

Huurders 1

Toename aantal huisuitzettingen

Vorig jaar zijn er meer huurders uit hun huis gezet dan in 2011. Het gaat om 6750 huishoudens, dit was 10 procent meer dan het jaar ervoor. Bij ruim driekwart van de ontruimingen was de reden huurachterstand. Driekwart van de woningcorporaties verwacht dat dit jaar het aantal huishoudens met een huurachterstand van meer dan drie maanden zal stijgen vanwege de crisis.

Huurders 2

Huren fors omhoog

Begin maart stemde de Eerste Kamer in met de verhoging van de huren per 1 juli aanstaande. Dit is de verhuurdersheffing, waarmee de regering 1,7 miljard euro per jaar extra komt halen bij de mensen in een huurwoning. Met 37 tegen 36 stemmen was de steun van de PvdA bij dit wetsvoorstel cruciaal. Het CDA stemde tegen. Tijdens het kabinet-Rutte I zei de PvdA nog tegen de heffing te zijn. PvdA'er Duivesteijn maakte eerst nog wat bezwaar, maar dat bleek geen ernst.

Partijbureau VCP-Nederland
Emmastraat 3
9671 AP Winschoten
www.vcp.nu

ONTVANGEN 7 MEI 2013

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres

Aan geadresseerde

CZW
Constitutionele Zaken

Contactpersoon
Hans Klok

T 06-52809560
hans.klok@minbzk.nl

Kenmerk

Uw kenmerk

Datum 3 mei 2013
Betreft Aanbieding bijzondere uitgave Staatscourant in verband met troonswisseling

In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een eenmalige en bijzondere editie van de Staatscourant uitgegeven ter gelegenheid van de troonswisseling op 30 april 2013.

Deze Staatscourant is in een beperkte oplage van 3000 stuks gedrukt. Hierbij bied ik u een exemplaar aan.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

WOENSDAG 1 MEI 2013

STAATS COURANT

EENMALIGE EN BIJZONDERE UITGAVE VAN DE STAATSCOURANT TER GELEGENHEID VAN DE TROONSWISSELING OP 30 APRIL 2013

De officiële bekendmakingen in deze uitgave zijn eerder gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl

INHOUDSOPGAVE

2
Toespraken van Koningin Beatrix van 28 januari en 29 april 2013

3
Akte van Abdicatie

4
Toespraken van Koning Willem-Alexander en van voorzitter mr. G.J. de Graaf van de Verenigde Vergadering van 30 april 2013

6
Besluit instelling Nationaal Comité Inhuldiging

Besluit vaststelling en aanduiding van de zevenentwintigste april als Koningsdag

Besluiten houdende eervol ontslag

Besluit houdende vaststelling van het Koninklijk distinctief

7
Besluit houdende de instelling van een herinneringsmedaille ter gelegenheid van de inhuldiging van Onze zoon Willem-Alexander

Kennisgeving van Abdicatie

30 april 2013

Hedenochtend is het koningschap van het Koninkrijk der Nederlanden overgegaan op Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en heeft hij de uitoefening van het koninklijk gezag aangevangen. Krachtens artikel 32 van de Grondwet wordt de Koning daarna zodra mogelijk beëdigd en ingehuldigd in een openbare verenigde vergadering van de Staten-Generaal. De regering stelt er prijs op dat deze beëdiging en inhuldiging hedenmiddag plaatsvindt. Zijne Majesteit de Koning is gereed hiertoe aanwezig te zijn in de openbare verenigde vergadering van de Staten-Generaal die u voor hedenmiddag heeft belegd in de hoofdstad Amsterdam.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
Mark Rutte

Toespraak van Hare Majesteit de Koningin

28 januari 2013

Zoals u allen weet, hoop ik over enkele dagen mijn 75ste verjaardag te vieren. Ik ben dankbaar dat het mij gegund is deze dag in goede gezondheid tegemoet te gaan. Aan het einde van dit jaar zullen wij herdenken dat ons land tweehonderd jaar geleden een koninkrijk werd, waarmee in onze geschiedenis een nieuw tijdperk aanbrak. Het samenvallen van deze twee bijzondere gebeurtenissen is voor mij de aanleiding geweest te besluiten dit jaar uit mijn ambt terug te treden. Het lijkt mij een goed moment om deze stap, die ik al enige jaren overweeg, nu daadwerkelijk te nemen.
Ik heb het altijd als een uitzonderlijk voorrecht beschouwd een groot deel van mijn leven in dienst van ons land te kunnen stellen en overeenkomstig mijn opdracht invulling te mogen geven aan het koningschap. Daarbij was Prins Claus mij vele jaren tot grote steun.
Tot op de dag van vandaag heeft deze mooie taak mij veel voldoening geschonken. Het is inspirerend zich bij mensen betrokken te voelen, mee te leven met verdriet en te delen in tijden van vreugde en nationale trots. Dat heb ik eveneens mogen ervaren in de Caraïbische delen van ons koninkrijk, waar ik ook altijd veel warmte en hartelijkheid heb ondervonden. Ik treed dan ook niet terug omdat het ambt mij te zwaar zou vallen, maar vanuit de overtuiging dat de verantwoordelijkheid voor ons land nu in handen van een nieuwe generatie moet liggen. Het is met het grootste vertrouwen dat ik op 30 april van dit jaar het koningschap zal overdragen aan mijn zoon, de Prins van Oranje. Hij en Prinses Máxima zijn ten volle op hun toekomstige taak voorbereid. Zij zullen ons land met toewijding dienen, getrouw de grondwet onderhouden en met al hun talenten een eigen invulling geven aan het koningschap.
Gesterkt voel ik mij door de gedachte dat het plaats maken voor mijn opvolger niet betekent dat ik afscheid neem van ú. Ik hoop dat ik velen van u nog dikwijls kan ontmoeten. Ik ben u diep dankbaar voor het vertrouwen dat u mij heeft gegeven in de vele mooie jaren waarin ik uw koningin mocht zijn.

Toespraak van Hare Majesteit de Koningin

29 april 2013

In het vooruitzicht van mijn afstand van de troon wil ik mij graag tot u richten. Eenheid en vrijheid waren van oudsher de drijfveren voor de staatkundige vorming van ons land. In jaren van strijd en opstand tegen vreemde overmacht klonk het Wilhelmus als lied ter bemoediging:

'Den Vaderlant ghetrouwe, blijf ick tot inden doet'.

Deze onvoorwaardelijke trouw van de Vader des Vaderlands is sindsdien ook waargemaakt door aldegenen die gestreden hebben voor onze vrijheid. Tot op de dag van vandaag vormt deze trouw de grondslag van onze vaderlandse geschiedenis verbonden met Oranje.

Sinds 1890 was onze nationale eenheid verweven met vier vrouwelijke dragers van de Kroon. Na Koningin-regentes Emma, na mijn grootmoeder Wilhelmina – krijgshaftig in oorlogstijd – en na mijn plichtbewuste moeder Juliana, had ik de opdracht en het voorrecht uw vorstin te zijn. De verbindende kracht van de vorige generaties is mij daarbij tot inspiratie geweest. In onze constitutionele monarchie met de grondwet als fundament staat de Koning voor eenheid, dienstbaar aan een samenleving in beweging.

Bij de inhuldiging zweert de Koning – ten overstaan van de Staten Generaal – de grondwet te zullen handhaven en de vrijheid en rechten van alle ingezetenen te zullen beschermen. Tegenover de verantwoordelijkheid van de ministers voor het handelen van de Koning, heeft de Koning de plicht – binnen de Kroon – zijn handelen met de ministers af te stemmen. Democratisch tot stand gekomen wetten en besluiten worden door de handtekening van de Koning bekrachtigd. In het dagelijks leven kan de Koning bijdragen tot respect voor de democratie, tot stimulering van saamhorigheid in de samenleving en tot integratie en zelfontplooiing van alle bevolkingsgroepen. Dit vraagt een ongebonden en volledige inzet voor wat zich – vroeg of laat, groot of klein – aandient als algemeen belang van onze samenleving. Niet macht, persoonlijke wil of aanspraak op erfelijk gezag, maar slechts de wil de gemeenschap te dienen kan inhoud geven aan het hedendaags Koningschap.

De vervulling van deze opdracht is gericht op een gemeenschap waarin mensen zich verbonden voelen. Tijdens deze 33 jaar heb ik tal van landgenoten mogen ontmoeten die zich voor medemensen inzetten, zich betrokken tonen en hun beste krachten willen geven voor ons land. In de meest uiteenlopende omstandigheden heb ik gezien wat creatieve inbreng en volharding teweeg kunnen brengen. Voor de indrukwekkende prestaties in wetenschap, kunst en cultuur heb ik grote waardering gekregen. Ruimte voor expressie en verkenning van nieuwe wegen zijn voor ons allen van wezenlijk belang. Het zoeken van mensen naar toenadering tot elkaar vanuit verschillende geloofsovertuiging of levensbeschouwing, heeft mij aangesproken, ook als teken van openheid en tolerantie.

Onmisbaar bij dit alles was het vertrouwen dat U mij in zo ruime mate heeft gegeven. Vreugde en nationale trots heb ik met U mogen delen. In zorgen en verdriet heb ik meegeleefd. Met spontane hartelijkheid en tekens van verbondenheid heeft de bevolking in Nederland en in de Caraïbische delen van ons Koninkrijk mij gesterkt. Ook buiten de landsgrenzen zijn internationale contacten waardevol geweest voor beter begrip over en weer. Het wel en wee in de wereld raakt ons bestaan. Talrijke banden verbinden ons met bewoners in alle continenten. Dit dwingt ons open te staan voor andere levenswijzen en culturen.

Het verscheurde Europa droeg lang de littekens uit een verleden van oorlog en geweld. In de huidige tijd staan vreedzame samenwerking en besef van gezamenlijke belangen vóórop. Besluiten van de Europese Unie bepalen mede ons dagelijks leven, daar waar dit nuttig en nodig is. Ons eigen belang brengt de verplichting mee bij te dragen aan het gemeenschappelijk belang en aan het ruimer perspectief van een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de wereld.

Bij dit alles heb ik het grote geluk gehad mij gesteund te weten door Prins Claus. Door zijn nuchtere waarneming en relativerende benadering heeft hij bijzonder veel voor mij betekend. Met zijn inspanning voor ruimtelijke ordening, milieu, ontwikkelingssamenwerking en cultuur heeft hij de aandacht gericht op essentiele onderwerpen in de samenleving. Onze zonen heeft hij jong geleerd een open oog te hebben voor ontwikkelingen in de maatschappij en noden in de wereld. Zo heeft Prins Claus ook ons Huis dichter bij de tijd gebracht. Wellicht zal de geschiedenis uitwijzen dat de keuze voor deze echtgenoot mijn beste beslissing is geweest.

Sinds ik mijn voornemen heb aangekondigd te willen terugtreden, ben ik getroffen door overweldigende blijken van hartelijk medeleven. Daarbij werd ook ruim begrip getoond voor de wens mijn taak thans over te dragen aan de Prins van Oranje. Door intensief werkzaam te zijn op nationaal en internationaal terrein en door zijn brede belangstelling voor ontwikkelingen van deze tijd is hij in alle opzichten goed voorbereid. Tijdens de ceremoniële inhuldiging in de Nieuwe Kerk in Amsterdam zal Koning Willem-Alexander de opdracht aanvaarden die wezenlijk is aan het ambt: te handelen met voorbijzien van eigen voorkeur en te staan boven partij- en groepsbelangen. Voor deze opdracht zal hij steun vragen en heb vertrouwen van het Nederlandse volk. Dat zijn innemende Máxima – met haar grote hart en zuiver gevoel voor menselijke betrekkingen – daarbij een bijzondere rol vervult, wordt door ons allen als een zegen ervaren.

Bij het neerleggen van mijn taak als vorstin vervullen mij allereerst gevoelens van diepe dankbaarheid. Zonder Uw hartverwarmende en bemoedigende tekenen van genegenheid, zouden de lasten – waarvan zeker ook sprake is geweest – wel heel zwaar hebben gewogen. Graag wil ik U allen bij dit afscheid laten weten dat Uw aanhankelijkheid mij draagkracht heeft gegeven. Ook in de toekomst zal Uw blijvende nabijheid mij steeds tot steun zijn.

Nu mijn oudste zoon deze mooie en verantwoordelijke taak morgen gaat overnemen, is het mijn innige wens dat ook het nieuwe Koningspaar zich gedragen zal voelen door Uw liefderijk vertrouwen. Ik ben ervan overtuigd dat Willem-Alexander zich in getrouwe toewijding zal inzetten voor alles wat een goed Koning verschuldigd is te doen.

Diner in het Rijksmuseum

Op de avond voorafgaand aan de troonswisseling was er in het onlangs heropende Rijksmuseum een diner voor binnen- en buitenlandse gasten onder het toeziend oog van Frans Banning Cocq en zijn manschappen. Foto's, tenzij anders vermeld: ANP

Akte van Abdicatie

Heden, dertig april MMXIII om tien uur in de ochtend, heb ik,

BEATRIX

Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz., in aanwezigheid van mijn oudste zoon, de Prins van Oranje, en zijn echtgenote, in het Koninklijk Paleis te Amsterdam bijeengeroepen de voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal, de ministers van het Koninkrijk, de vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk, de leden van de deputaties uit Aruba, Curaçao en Sint Maarten, de commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Holland, de burgemeester van Amsterdam en de directeur van het Kabinet der Koningin, om in hun tegenwoordigheid met een plechtige verklaring uitvoering te geven aan het door mij op achtentwintig januari jongstleden meegedeelde voornemen afstand te doen van het koningschap.

Ik verklaar dat ik thans afstand doe van het koningschap van het Koninkrijk der Nederlanden, welk koningschap van dit moment af overgaat op mijn oudste zoon en opvolger,

WILLEM-ALEXANDER

Prins van Oranje, overeenkomstig de bepalingen van het Statuut en de Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Deze verklaring, met mijn handtekening bekrachtigd en ondertekend door mijn oudste zoon en zijn echtgenote, alsmede door alle autoriteiten thans door mij bijeengeroepen en hier aanwezig, zal in het archief van het Kabinet van de Koning worden bewaard, nadat deze van het Grootzegel van het Koninkrijk is voorzien.

Authentieke afschriften zullen worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan de Raad van State van het Koninkrijk en aan de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Beatrix

Willem-Alexander

Máxima

De voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal

De ministers van het Koninkrijk

De vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk

De leden van de deputatie uit Aruba

De leden van de deputatie uit Curaçao

De leden van de deputatie uit Sint Maarten

De commissaris van de Koning in de provincie Noord-Holland

De burgemeester van Amsterdam

De directeur van het Kabinet van de Koning

Ondertekening van de Akte van Abdicatie door achtereenvolgens Koningin Beatrix, Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima.

Toespraak van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander

30 april 2013

Leden van de Staten-Generaal,

Vandaag ben ik naar uw Verenigde Vergadering gekomen om als uw Koning te worden beëdigd en ingehuldigd. Als gekozen volksvertegenwoordigers bent u daartoe hier, in de hoofdstad, bijeen. Dit symboliseert onze constitutionele verhoudingen.

In de loop van twee eeuwen is het Nederlandse Koningschap onlosmakelijk verbonden geraakt met de parlementaire democratie. Deze inhuldiging en de eed die ik straks afleg, bevestigen dat verbond, dat is verankerd in het Statuut voor het Koninkrijk en de Grondwet.

Democratie is gestoeld op wederkerig vertrouwen. Vertrouwen van burgers in hun overheid. Een overheid die zich aan het recht gebonden weet en perspectieven biedt. Maar ook vertrouwen van de overheid in haar burgers. Burgers die zich medeverantwoordelijk weten voor het algemeen belang en opkomen voor elkaar. Alle publieke ambtsdragers, of ze nu gekozen zijn, benoemd of aangewezen, hebben aan dat vertrouwen hun bijdrage te leveren. Zó wordt de democratie onderhouden.

'In het winnen van wederkerig vertrouwen ligt een voortdurende opgave, in het klein en in het groot.' Dat zei mijn moeder in haar laatste kersttoespraak als Koningin. Drieëndertig jaar lang heeft zij vertrouwen gegeven en het haar gegeven vertrouwen niet beschaamd. Dat is de basis van haar gezag. Zij stond voor de waarden die in de Grondwet zijn verankerd en waaraan zij zich op 30 april 1980 plechtig had verbonden. Zij gaf daaraan uiting als zij dat nodig vond. Want het feit dat de Koning geen politieke verantwoordelijkheid heeft, betekent niet dat hij geen eigen verantwoordelijkheid draagt. Anders zou de eed, die ook ik zo dadelijk in deze Verenigde Vergadering zal afleggen, betekenisloos zijn.

Lieve Moeder,
U was Koningin in het volle bewustzijn van de verantwoordelijkheden die daarmee verbonden zijn. De plichten van uw ambt was u volkomen toegewijd. Maar u was ook dochter, echtgenote, hoofd van de familie en moeder. Aan elk van die verantwoordelijkheden wilde u eveneens ten volle recht doen. Dat leidde soms tot innerlijke spanningen. Maar u wist uw vele plichten bijeen te brengen in een bezield verband. Op u werd nooit vergeefs een beroep gedaan. Ook in dagen van persoonlijke droefheid was u op de meest liefdevolle wijze een betrouwbare steun voor ons allemaal.

Geholpen door mijn vader heeft u als Koningin uw eigen stijl ontwikkeld. Vluchtige populariteit was niet het kompas waarop u reisde. U hield een stabiele en zuivere koers aan omdat u wist in een lange traditie te staan. Rustig te midden van de woelige baren.

Ik treed in uw voetsporen. Van mijn ambt heb ik een helder beeld. 'Wat de toekomst brengen moge', weet geen mens. Maar waarheen het pad ook leidt en hoe ver het ook voert, uw wijsheid en uw warmte draag ik met mij mee.

Ik weet dat ik de gevoelens van velen in Nederland en de Caraïbische delen van ons Koninkrijk vertolk als ik zeg: dank u voor de vele mooie jaren waarin wij u als onze Koningin mochten hebben!

Iedere Koning geeft een eigen invulling aan het ambt. Hij is een andere persoon, in een andere tijd. Het Koningschap is niet statisch. Binnen onze staatsrechtelijke regels heeft het zich steeds kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Die ruimte hebben ministers en Staten-Generaal de Koning ook geboden.

Tegelijkertijd is het Koningschap een symbool van continuïteit en gezamenlijkheid. Het is een directe verbinding met ons staatkundig verleden, het tapijt van onze geschiedenis waaraan ook wij vandaag gemeenschappelijk verder weven. In de geschiedenis vinden we de verankering van de waarden die we delen. Eén van die waarden betreft de dienende rol van de Koning. De Koning bekleedt zijn ambt ten dienste van de gemeenschap. Dat diepgewortelde besef werd al in 1581 door de Staten-Generaal vastgelegd in het Plakkaat van Verlatinghe, de geboorteacte van wat later Nederland is geworden.

Ik treed aan in een periode dat velen in het Koninkrijk zich kwetsbaar en onzeker voelen. Kwetsbaar in hun werk of in hun gezondheid. Onzeker over hun inkomen of over hun leefomgeving. Dat kinderen het beter krijgen dan hun ouders, lijkt minder vanzelfsprekend dan vroeger.

Ieder voor zich lijken we weinig greep te hebben op ontwikkelingen die ons leven beïnvloeden. Onze kracht ligt dan ook niet in afzondering, maar in samenwerking. Als familie. Als vrienden. Als bewoners van een straat of buurt. Als burgers van ons Koninkrijk. En als bewoners van deze aarde, die zich geconfronteerd zien met tal van opgaven die alleen in internationaal verband zijn op te lossen.

Eenheid én verscheidenheid. Eigenheid én aanpassingsvermogen. Besef van de waarde van tradities én nieuwsgierigheid naar wat de toekomst brengt. Die kenmerken hebben ons in de loop van onze geschiedenis gemaakt tot wie we zijn.
De drang om grenzen te verkennen en liefst te verleggen, heeft ons vér gebracht. Vijf bijzondere landgenoten staan daarvoor symbool. Zij vervullen hier, vandaag, een traditionele rol, maar zijn tegelijkertijd een levend bewijs van waartoe wij in staat zijn.
Achter hen staan honderdduizenden anderen die zich op hun eigen manier onderscheiden. Ook hun inzet is onmisbaar. De hoop van ons land schuilt in het samenspel van al die mensen, met hun talenten, klein en groot. Vindingrijkheid, ijver en openheid zijn al eeuwenlang onze kracht. Daarmee hebben wij de wereld veel te bieden.

Als Koning wil ik mensen aanmoedigen om actief gebruik te maken van de mogelijkheden die ze hebben. Hoe groot de verscheidenheid ook is, hoe verschillend onze overtuigingen en dromen ook mogen zijn, waar onze wieg ook stond, in het Koninkrijk der Nederlanden mag iedereen zijn stem laten horen en op voet van gelijkwaardigheid méébouwen.

Met trots zal ik het Koninkrijk vertegenwoordigen en helpen nieuwe kansen te ontdekken. Ik wil verbindingen leggen, verbanden signaleren en uitdragen wat ons, Nederlanders, verenigt, ook in tijden van grote vreugde en bij diep verdriet. Zo kan ik als Koning het wederkerig vertrouwen tussen burgers en hun overheid verstevigen, de democratie onderhouden en het algemeen belang dienen.

De nieuwe Koning en Koningin in de Nieuwe Kerk.

Ik aanvaard dit ambt met dankbaarheid. Dankbaar voor de opvoeding die mijn ouders mij hebben gegeven en voor de ruimte die ik heb gekregen om me op dit ambt voor te bereiden. Velen hebben mij met raad en daad geholpen; hun allen zeg ik dank.

Achtereenvolgende kabinetten, daarbij gesteund door de Staten-Generaal, hebben mij de mogelijkheid gegeven een eigen rol te spelen op verschillende werkterreinen. Daardoor heb ik veel kunnen doen in en voor Nederland. Dat werk heeft me bewust gemaakt van wat ik in mijn positie kan betekenen. Het heeft me ook de kans gegeven een grondig inzicht te verwerven in onderwerpen die fundamenteel zijn voor ons land, zoals een verantwoorde omgang met water.

Nationale en internationale ervaringen hebben mij gevormd tot wie ik ben. Met vertrouwen durf ik tegen mezelf en tegen de wereld te zeggen: ik aanvaard dit ambt met overtuiging. Daarbij besef ik hoe intens gelukkig ik ben met de steun van mijn vrouw, Máxima. Zij is zich bewust van de persoonlijke begrenzing die haar positie soms van haar vraagt. Zij heeft ons land omarmd en is Nederlandse onder de Nederlanders geworden. Ten volle is zij bereid haar vele capaciteiten in dienst te stellen van mijn Koningschap en ons aller Koninkrijk.

Leden van de Staten-Generaal,
Vandaag bevestigen we tegenover elkaar onze wederkerige verantwoordelijkheden en verplichtingen. Het Statuut voor het Koninkrijk en de Grondwet zijn ons gemeenschappelijke fundament. In goede en in minder goede jaren mogen we daarop verder bouwen in het volle vertrouwen dat we samen met opgeheven hoofd de toekomst tegemoet kunnen treden.

Vanuit die overtuiging wil ik me als Koning inzetten met alle krachten die mij gegeven zijn.
Ik zweer aan de volkeren van het Koninkrijk dat Ik het Statuut voor het Koninkrijk en de Grondwet steeds zal onderhouden en handhaven.

Ik zweer dat Ik de onafhankelijkheid en het grondgebied van het Koninkrijk met al Mijn vermogen zal verdedigen en bewaren; dat Ik de vrijheid en de rechten van alle Nederlanders en alle ingezetenen zal beschermen, en tot instandhouding en bevordering van de welvaart alle middelen zal aanwenden welke de wetten Mij ter beschikking stellen, zoals een goed en getrouw Koning schuldig is te doen.

Zo waarlijk helpe Mij God almachtig!

Toespraak door de Voorzitter van de Verenigde Vergadering der Staten-Generaal ter gelegenheid van de inhuldiging van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander in de Nieuwe Kerk te Amsterdam op 30 april 2013

Majesteit,

In traditie ligt kracht. Vandaag zijn de Staten-Generaal voor de zevende maal in tweehonderd jaar in verenigde vergadering bijeen ter inhuldiging van de Koning. Deze vergadering staat in de traditie die haar oorsprong vindt in het ontstaan van ons Koninkrijk. De kracht van deze traditie ligt in de verbondenheid van de volkeren van ons Koninkrijk met het Huis van Oranje-Nassau. Een verbondenheid die op haar beurt ruim twee eeuwen verder terug gaat tot de Vader des Vaderlands, Prins Willem van Oranje.

Het is in deze traditie, dat de leden van de Staten-Generaal en de gedelegeerden van de Staten van Aruba, van Curaçao en van Sint Maarten, invulling geven aan hetgeen in hun naam besloten ligt: het zijn van volksvertegenwoordiger.
Wat onder het volk leeft, zouden wij vandaag in twee woorden kunnen uitdrukken: welkom Majesteit!

Met deze woorden kunnen wij echter niet volstaan, nu de wet voorschrijft dat wij de eed die u zojuist hebt afgelegd, beantwoorden met de inhuldigingsverklaring, die wij vervolgens één voor één hebben te beëdigen of bevestigen. De verhouding tussen de Koning en de volkeren van het Koninkrijk is verankerd in het Statuut voor het Koninkrijk en de Grondwet. Dit maakt de eed of belofte tot een bevestiging van een wederkerige, constitutionele plicht van het staatshoofd enerzijds en de volksvertegenwoordiging anderzijds.

Onze samenleving is een andere dan in 1980. Zij is gevarieerder, sneller en meer mondiaal gericht. Met de veranderingen in de maatschappij zijn ook de democratische rechtsstaat en de constitutionele monarchie geëvolueerd. Tegen deze achtergrond markeren wij vandaag de overgang naar een nieuwe generatie. Koningin Beatrix verwoordde dit treffend in de toespraak waarin zij haar abdicatie aankondigde.

Met grote dankbaarheid zien wij terug op haar regeerperiode. Zij heeft met haar niet aflatend plichtsbesef, schier onuitputtelijke energie, grote kennis en warme betrokkenheid op indrukwekkende wijze invulling gegeven aan het koningschap. Zij was de samenbindende kracht op momenten van nationale vreugde en van nationaal verdriet. Dat zij veel respect en waardering heeft geoogst in de uitoefening van haar ambt, bleek eens te meer na de aankondiging van haar aftreden en zij hier nog eens benadrukt.

Majesteit,

Met vertrouwen zien wij uit naar uw regeerperiode.
Het zijn de toewijding waarmee u zich op het koningschap hebt voorbereid, de wijze waarop u uw rol als Prins van Oranje hebt ingevuld en de wijsheid en talenten van uw beide ouders, die dit vertrouwen hebben gevoed. Evenals uw voorgangers staat u voor de continuïteit en stabiliteit van ons Koninkrijk.

In het nieuwe tijdperk dat vandaag begint, zult u op eigentijdse wijze invulling geven aan uw taken. Daarbij zult u uw eigen accenten leggen en naar eigen inzicht een samenbindende, vertegenwoordigende en aanmoedigende rol vervullen. Mensen met elkaar verbinden, een brug slaan door te wijzen op gemeenschappelijk gedeelde waarden, is iets wat u na aan het hart ligt. Dit vermogen om wederzijds begrip te kweken houdt, naar is gebleken, niet op bij de grenzen van het Koninkrijk.

U mag zich hierbij gesterkt weten door de steun van uw echtgenote, die u steeds terzijde staat, en van uw drie dochters, die naarmate zij ouder worden ongetwijfeld bij tijd en wijle blijk zullen geven van hun eigen inzichten. Dat wij sinds vanmorgen met uw oudste dochter Prinses Catharina-Amalia voor het eerst een Prinses van Oranje in ons midden hebben, mag op deze feestelijke dag niet onvermeld blijven.

Majesteit,

Wij hernieuwen vandaag de verbondenheid tussen de volkeren van het Koninkrijk en Uw Huis. Een kracht geborgen in traditie. Wij, de volksvertegenwoordigers van alle landen van het Koninkrijk, wensen u kracht en zegen bij de vervulling van uw taak.

Achtereenvolgens van linksboven met de klok mee: Koning, Koningin en vier prinsessen bijeen (foto: RVD); de balkonscène met de prinsessen Catharina-Amalia, Alexia en Ariane; Koning Willem-Alexander met de hermelijnen koningsmantel om; de prinsessen Catharina-Amalia, Beatrix, Alexia en Ariane in de Nieuwe Kerk; Koning Willem-Alexander bij de eedaflegging.

Besluit van 8 februari 2013, nr. 13.000227, houdende instelling van het Nationaal Comité Inhuldiging

dd. 8 februari 2013; nr. 3120352;

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel 1
Er is een Nationaal Comité Inhuldiging, hierna te noemen: Nationaal Comité.

Artikel 2
Het Nationaal Comité heeft tot taak festiviteiten en uitingen van dank of hulde ter gelegenheid van de abdicatie en inhuldiging te coördineren en in goede banen te leiden, behoudens de abdicatie en inhuldiging zelf.

Artikel 3
De leden van het Nationaal Comité worden benoemd voor een periode tot en met 31 december 2013. Als voorzitter van het Nationaal Comité wordt benoemd dr. G.J. Wijers. De voorzitter van het Nationaal Comité wordt ontslagen op voordracht van Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken. De overige leden alsmede de secretaris van het Nationaal Comité worden benoemd en ontslagen door Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken. Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken, benoemt maximaal vijf adviserende leden.

Artikel 4
Het Nationaal Comité kan werkgroepen instellen voor de uitvoering van bepaalde taken. Van de werkgroepen kunnen ook personen deel uitmaken die geen lid zijn van het Nationaal Comité.

Artikel 5
De leden van het Nationaal Comité ontvangen een vergoeding voor reis- en verblijfskosten volgens de regelen voor dienstreizen die gelden voor rijksambtenaren.

Artikel 6
De bescheiden van het Nationaal Comité worden na beëindiging van de werkzaamheden overgedragen aan het ministerie van Algemene Zaken.

Artikel 7
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 februari 2013. Dit besluit vervalt op 1 januari 2014.

Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat met nota van toelichting in de Staatscourant zal worden geplaatst en waarvan een afschrift zal worden gezonden aan de in dit besluit genoemde, de Hoge Colleges van Staat, de ministerraad, de Gevolmachtigde Ministers van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de ministeries.

's-Gravenhage, 8 februari 2013
Beatrix

DE MINISTER-PRESIDENT, Minister van Algemene Zaken,
M. Rutte

Staatscourant 2013 nr. 4076 20 februari 2013

NOTA VAN TOELICHTING
Op 30 april 2013 zal de abdicatie plaatsvinden van de Koningin alsmede de beëdiging en inhuldiging van de Koning. Ter gelegenheid hiervan zullen de komende periode in het hele land feestelijkheden plaatsvinden. Het Nationaal Comité heeft tot taak bepaalde feestelijkheden rondom de dag van de inhuldiging te coördineren. Tevens zal het Comité initiatieven voor dankbetuigingen aan Koningin Beatrix en initiatieven voor huldeblijken aan de nieuwe Koning en Koningin coördineren en in goede banen leiden. De abdicatie en inhuldiging zelf maken geen onderdeel uit van de taken van het Nationaal Comité. Het organiseren van feestelijkheden op de dag van de inhuldiging door Oranjeverenigingen en anderen overal in het land staat hier ook los van.
De heer G.J. Wijers wordt benoemd tot voorzitter van het Nationaal Comité. De overige leden alsmede de secretaris van het Nationaal Comité zullen bij ministerieel besluit worden benoemd. Het Nationaal Comité wordt ingesteld voor een periode tot en met 31 december 2013. Het Nationaal Comité gaat invulling geven aan de uitdrukkelijke wens van het nieuwe Koningspaar dat de inhuldiging in alle gezamenlijkheid kan worden gevierd. De andere delen van het Koninkrijk zullen daarbij ook nadrukkelijk betrokken worden.
DE MINISTER-PRESIDENT, Minister van Algemene Zaken,
M. Rutte

Staatscourant 2013 nr. 4076 20 februari 2013

Besluit van 30 januari 2013, nr. 13.000173, houdende vaststelling en aanduiding van de zevenentwintigste april als Koningsdag

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken d.d. 28 januari 2013, nr. 3120351;

Overwegende dat het wenselijk is met het oog op de toepassing van wettelijke voorschriften ter zake een dag aan te wijzen, waarop de verjaardag van de Koning wordt gevierd en deze dag van een aanduiding te voorzien;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1
Met ingang van 1 januari 2014 wordt de zevenentwintigste april in het vervolg aangeduid als Koningsdag, behoudens uitzonderingen in verband met zondagen.

Artikel 2
Het koninklijk besluit van 24 april 1980, nr. 11, wordt ingetrokken.

Artikel 3
Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2014.

Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit dat in de Staatscourant zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Hoge Colleges van Staat, de ministerraad, de Gevolmachtigde Ministers van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de ministeries.

's-Gravenhage, 30 januari 2013
Beatrix

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
M. Rutte

Staatscourant 2013 nr. 4075 19 februari 2013

TOELICHTING
Sinds de inhuldiging van Koningin Juliana op 6 september 1948 vindt de viering van de verjaardag van de Koningin plaats op 30 april en wordt deze dag aangeduid als Koninginnedag. Voor de toepassing van wet- en regelgeving waarin het begrip 'verjaardag van de Koning' dan wel begrippen van gelijke strekking worden gebruikt, is het van belang te bepalen welke dag het betreft en hoe deze wordt aangeduid. Hiertoe stelt dit besluit met ingang van 1 januari 2014 de zevenentwintigste april vast met de aanduiding Koningsdag. Indien de viering op deze dag samenvalt met een zondag, wordt hieraan op de voorafgaande dag aandacht geschonken. Dit laatste zal in 2014 het geval zijn. De zevenentwintigste april is de verjaardag van Z.K.H. de Prins van Oranje die na de afstand van het koningschap door H.M. Koningin Beatrix Koning is.
De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
M. Rutte

Staatscourant 2013 nr. 4075 19 februari 2013

Besluit van 6 maart 2013, nr. 13.000462 houdende eervol ontslag

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Defensie van 4 maart 2013, nr. BS/2013005663, Hoofddirecteur Personeel;

Gelet op artikel 39, eerste lid van het Algemeen militair ambtenarenreglement;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

met ingang van 30 april 2013,
eervol ontslag te verlenen,

bij het reservepersoneel van de krijgsmacht,

Onze Zoon,
Onze Adjudant in buitengewone dienst,
drs. Willem-Alexander Claus George Ferdinand
Prins van Oranje,
Prins der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau,
Jonkheer van Amsberg,
onder betuiging van Onze dank voor de zeer goede diensten door hem den Lande bewezen.

Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit dat in de Nederlandse Staatscourant zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Adjudant-Generaal, tevens Chef van Ons Militaire Huis.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Besluit van 6 maart 2013, nr. 13.000461 houdende eervol ontslag

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Defensie van 4 maart 2013, nr. BS/2013005857, Hoofddirecteur Personeel;

Gelet op artikel 39, eerste lid van het Algemeen militair ambtenarenreglement;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

met ingang van 30 april 2013,
eervol ontslag te verlenen,

als Onze Adjudant in buitengewone dienst,

Onze Zoon,
drs. Willem-Alexander Claus George Ferdinand
Prins van Oranje,
Prins der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau,
Jonkheer van Amsberg,
onder betuiging van Onze dank voor de zeer goede diensten door hem den Lande bewezen.

Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit dat in de Nederlandse Staatscourant zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Adjudant-Generaal, tevens Chef van Ons Militaire Huis.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Besluit van 24 april 2013, nr. 13.00887 houdende vaststelling van het Koninklijk Distinctief

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Defensie van 19 april 2013, nr. BS/2013012057

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

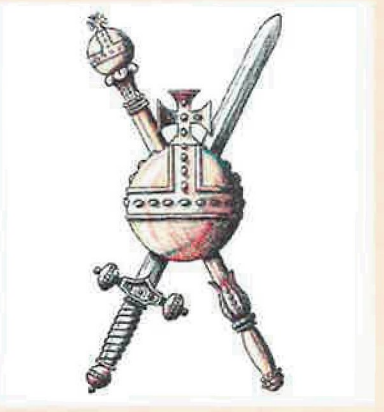
Enig artikel

1. De Koning kan bij daarvoor in aanmerking komende gelegenheden gekleed zijn in een uniform als vastgesteld voor een vlag- of opperofficier der Krijgsmacht als beschreven en afgebeeld in bijlage 1.

2. De Koning draagt op zijn uniform geen rangonderscheidingstekenen. Bij uitsluiting van eenieder draagt hij in plaats daarvan een distinctief als vastgesteld en afgebeeld in bijlage 2.

Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit dat in het Staatsblad, in het Afkondigingsblad van Aruba, in het Publicatieblad van Curaçao en in het Afkondigingsblad van Sint Maarten zal worden geplaatst. Afschrift van dit besluit zal worden gezonden aan Onze Adjudant-Generaal, tevens Chef van Ons Militaire Huis.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Bijlage 1 bij Koninklijk Besluit nr. 13.00887 d.d. 24 april 2013

Indien de Koning het Ceremonieel Tenue (CT) draagt, zijn hiervoor de volgende varianten vastgesteld:

Koninklijke Marine
Het traditionele Grote Tenue (Tenue 1) met toevoeging van het Koninklijk distinctief

Koninklijke Landmacht
Het CT voor de Koninklijke Landmacht is gebaseerd op het opperofficiertenue zoals met onderbrekingen en verschillende detaillering in gebruik van 1814-1910. De geborduurde uitmonstering is geplaatst op een ponceaurode ondergrond, voorzien van een handgeborduurde kartelrand die langs de naad van de mouw aan beide zijden naar beneden loopt. Het Koninklijk distinctief wordt gedragen op de epaulet.

Koninklijke Luchtmacht
Het CT van de Koninklijke Luchtmacht is voorzien van een dubbele brede galon en het Koninklijk distinctief op de ondermouw.

Bijlage 2 bij Koninklijk Besluit nr. 13.00887 d.d. 24 april 2013

Het Koninklijk distinctief
Het Koninklijk distinctief is een combinatie van drie van de regalia, te weten de Rijksappel, het Rijkszwaard en de Scepter. Het geeft met het Rijkszwaard de beveiliging en verdediging van ons grondgebied en de vrije wereld (de Rijksappel) weer; de Scepter duidt op de waardigheid van de Koning. De Kroon is hierbij nadrukkelijk buiten beschouwing gelaten omdat gebruik hiervan afbreuk doet aan de exclusiviteit van het Koninklijk distinctief, aangezien veel rang- en functietekens een combinatie met de Kroon kennen.

Beschrijving
Rijksgekeurd 1e gehalte zilveren distinctief, bestaande uit de rijksappel, zwaard en scepter. Geheel contour en ajour gezaagd. Formaat ca. 75 x 35 mm dikte op het hoogste punt ca. 5,00 mm, een aantal details worden verguld uitgevoerd. Keerzijde is voorzien van 2 schroefsluitingen.

COLOFON
Dit is een eenmalige en bijzondere uitgave van de Staatscourant ter gelegenheid van de troonswisseling op 30 april 2013. De abonnees van SC ontvangen deze editie van de Staatscourant uit hoofde van hun abonnement. Overige exemplaren worden verspreid door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De officiële publicaties in deze uitgave zijn eerder bekend gemaakt op www.officielebekendmakingen.nl.

Uitgever: Roel Langelaar
Redactie: Maurits van den Toorn
Vormgeving en realisatie: At van der Velde
Druk: Deltahage, Den Haag
Copyright:
ISSN:

Sdu UITGEVERS

Besluit van 24 april 2013, houdende de instelling van een herinneringsmedaille ter gelegenheid van de inhuldiging van Onze zoon Willem-Alexander

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 19 april 2013, BZK-2013-0000182885, Directoraatgeneraal Bestuur en Koninkrijksrelaties, Directie Arbeidszaken Publieke Sector, Afdeling Politieke Ambtsdragers/Kabinet, gedaan in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1
Ter gelegenheid van de inhuldiging van Onze zoon Willem-Alexander, Prins van Oranje, wordt een herinneringsmedaille ingesteld, die de naam zal dragen van «Inhuldigingsmedaille 2013» en die op voordracht van Onze Minister die het aangaat bij koninklijk besluit wordt toegekend.

Artikel 2
De herinneringsmedaille, bedoeld in artikel 1, is met zilver vervaardigd en cirkelrond met een middellijn van 30 millimeter. Zij vertoont aan de voorzijde de naar links gewende beeldenaar van Onze zoon Willem-Alexander en aan de keerzijde een gekroond monogram houdende de letters «W» en «A», de tekst «30 april 2013», alsmede als omschrift de woorden «Willem-Alexander Koning der Nederlanden».
De herinneringsmedaille wordt op de linkerborst gedragen aan een 27 millimeter breed oranje moiré lint, met in het midden vier verticale Nassaublauwe banen, elk van 2 millimeter breed en 2 millimeter uiteen.

Artikel 3
Het is aan hen, die met de herinneringsmedaille, bedoeld in artikel 1, begiftigd zijn, vergund, deze in verkleinde vorm aan het lint, dan wel alleen het lint te dragen.
Het is tevens aan vrouwen, die met de herinneringsmedaille begiftigd zijn, vergund, deze aan een strik van het in artikel 2, tweede lid, omschreven lint op de linkerschouder te dragen.

Staatsblad 2013 163

Artikel 4
Aan de begiftigde wordt een oorkonde uitgereikt, waaruit de toekenning van de herinneringsmedaille, bedoeld in artikel 1, blijkt.

Artikel 5
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is belast met de uitvoering van dit besluit dat met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en waarvan een afschrift zal worden gezonden aan de Kanselier der Nederlandse Orden.

's-Gravenhage, 24 april 2013
Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

Uitgegeven de zesentwintigste april 2013
De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

NOTA VAN TOELICHTING
Ter gelegenheid van de inhuldiging van de Koning op 30 april 2013 wordt een Inhuldigingsmedaille ingesteld. Deze Inhuldigingsmedaille wordt bij koninklijk besluit toegekend aan personen die een bijzondere bijdrage hebben geleverd aan de inhuldiging, welke bijdrage hun dagelijkse werkzaamheden betekenisvol te boven gaat. Voorts wordt deze herinneringsmedaille toegekend aan een beperkt aantal personen die aanwezig zijn bij de inhuldigingsplechtigheid.
De toekenning zal geschieden op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, of in voorkomend geval op voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

Staatsblad 2013 163

Getoond wordt het heren- en damesmodel van de Inhuldigingsmedaille 2013.

Op de voorzijde staat het portret van Zijne Majesteit naar links kijkend.

Op de achterzijde staat zijn monogram, met in de rand 30 april 2013 Willem-Alexander Koning der Nederlanden.

De medaille is van zilver, cirkelrond met een middellijn van 30 millimeter en een dikte van 3,1 mm.

Het lint is een 27 millimeter breed oranje moiré lint, met in het midden vier verticale nassaublauwe banen, elk van 2 millimeter breed en 2 millimeter uiteen.

Het herenmodel hangt aan een recht lint, het damesmodel hangt aan een strik.

Het ontwerp is gemaakt door de heer Hans van Houwelingen.

De Inhuldigingsmedaille is vervaardigd door de Koninklijke Nederlandse Munt.

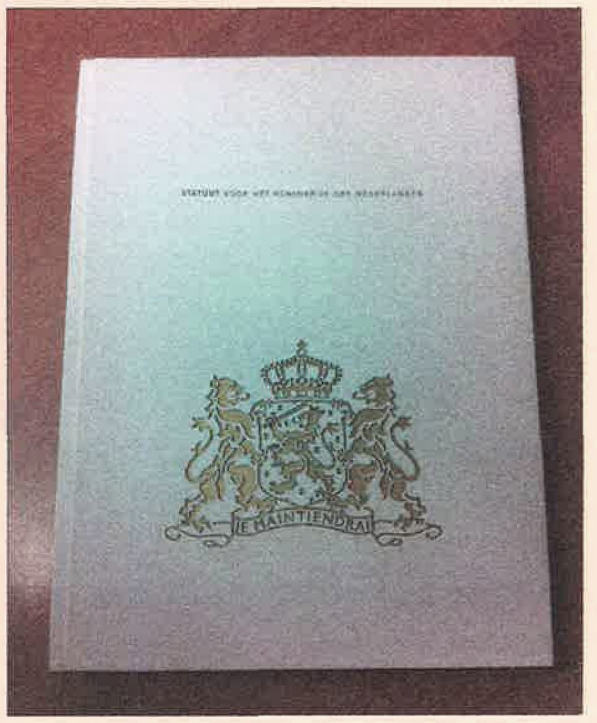

De credenstafel met de rijksregalia, van links naar rechts de kroon (symbool van de soevereiniteit van het Koninkrijk der Nederlanden en van de waardigheid van de Koning als staatshoofd), de plekken waar de Grondwet en het Statuut van het Koninkrijk worden geplaatst, de rijksappel (symbool voor het grondgebied van het Rijk) en de scepter (symbool voor het koninklijk gezag). Op de rechterfoto's details van de Grondwet en het Statuut van het Koninkrijk (foto's: Sdu).

Presentatie van de nieuwe Koning op het balkon voor een met publiek volgestroomde Dam. Foto: RVD

Ingekomen stukken
gemeenteraad Almelo

21 mei 2013

Nr.	Ingekomen	Afzender	Onderwerp	Behandeling	Decosnr.
1	20130328	Samenwerkende organisaties kinderopvang	Ontwikkelingen kinderopvang	Ter kennisname raad	IN 25595
2	20130403	Raad van State/afd. Bestuursrechtspraak	Uitnodiging zitting bestemmingsplan Centrum Oost	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25810
3	20130404	Gemeente Vaals	Motie sluiting scholen in kleine kernen	Ter kennisname raad	IN 25833
4	20130405	Hekkelman advocaten en notarissen	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25902
5	20130405	R.A. Tunderman	WOB-verzoek wachtgelden	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25896
6	20130408	K.L.E. Oostermeyer	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum-Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25913
7	20130408	Stichting Jazzclub Almelo	Verzoek voorkomen sluiting wijkcentrum Erve Noordik	Ter kennisname raad	IN 25933
8	20130408	Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers	Opkomsttijden en dekkingsplannen	Ter kennisname raad	IN 25934
9	20130408	J. Lammerts	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25990
10	20130409	Gemeente Montferland	Motie advies onderwijsraad opheffingsnorm kleine scholen	Ter kennisname raad	IN 25929
11	20130409	E.P. van Haarst	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25962
12	20130409	J.P.C. Obbink/M. Lanen	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 25963
13	20130410	Hekkelman advocaten en notarissen	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Centrum Zuid	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26015
14	20130411	Commissie van Advies voor de Bezwaarschriften	Jaarverslag 2012	Ter kennisname raad	IN 26069

Nr.	Ingekomen	Afzender	Onderwerp	Behandeling	Decosnr.
15	20130412	Scouting Nederland	Standpunten gemeenteraadsverkiezingen 2013	Ter kennisname raad	IN 26166
16	20130412	Belangen Organisaties Overijssel	Verzoek om bijdrage Wmo prestatieveld 3	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26098
17	20130415	E.H. Lammers	Galloways	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26182
18	20130415	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Nadere toelichting met betrekking tot gemeentelijke herindeling	Ter kennisname raad	IN 26150
19	20130415	Wijkcommissie Schelfhorst	Bibliotheek Schelfhorst	Ter kennisname raad	IN 26238
20	20130416	VNG	Bekendmaking voorgedragen kandidaten bestuurlijke organisatie VNG	Ter kennisname raad	IN 26201
21	20130416	VNG	Voorbereiding VNG Agenda 2014	Ter kennisname raad	IN 26226
22	20130416	GB Twente	Toezending stukken toetreding Oldenzaal en nieuwe GR per 1-7-2013	Ter kennisname raad	IN 26253
23	20130416	GB Twente	Toezending 2e wijziging begroting 2013, concept begroting 2014 en MJP 2015-2017 GBT	Ter kennisname raad	volgt
24	20130417	A. Wohlgemuth Rooze	Verzoek toekenning straatnaamgeving Tusveld	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26286
25	20130418	Stadsbank Oost Nederland	Jaarverslag 2012	Ter kennisname raad	IN 26339
26	20130418	Stadsbank Oost Nederland	Begroting 2014	Ter kennisname raad	IN 26339
27	20130418	Twence	Aandeelhoudersnieuwsbrief april 2013	Ter kennisname raad	IN 26434
28	20130419	VNG	Sociaal akkoord	Ter kennisname raad	IN 26376
29	20130419	VNG	Wijziging Modelverordening Winkeltijden 2010	Ter kennisname raad	IN 26359
30	20130419	Vitens	Stukken aandeelhoudersvergadering 16-05-2013	Ter kennisname raad	IN 26379
31	20130422	Mw. G. Kleinburink	Ongelijkheid tarieven Openbaar Vervoer in de regio Twente	Ter kennisname raad	IN 26432
32	20130422	Libertarische Partij Almelo	Oproep tot legalisatie hennepteelt	Ter kennisname raad	IN 26426
33	20130422	Ministerie van Binnenlandse Zaken/VNG	Decentralisaties op het sociaal domein	Ter kennisname raad	IN 26389
34	20130422	Waterschap Regge en Dinkel	Waterschapspeil 2012	Ter kennisname raad	IN 26422
35	20130422	VNG	Technische wijzigingen CAR-UWO	Ter kennisname raad	IN 26473

Nr.	Ingekomen	Afzender	Onderwerp	Behandeling	Decosnr.
36	20130422	Regio Twente	Concept Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2012-2020	Ter kennisname raad	IN 26482
37	20130423	Vereniging Westelijke Groene Long Almelo	Zienswijze op ontwerpbestemmingsplan westelijke groene long	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26466
38	20130423	Inspectie Leefomgeving en Transport	Gemeentelijk toezicht brandveiligheid zorginstellingen	Ter kennisname raad	IN 26484
39	20130423	Fam. Linker	Zienswijze bestemmingsplan westelijke groene long	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26520
40	20130424	Necker van Naem onderzoeksbureau	Onderzoeksrapport dorps- en wijkraden door BZK	Ter kennisname raad	IN 26536
41	20130424	VNG	Burgerkracht	Ter kennisname raad	IN 26608
42	20130425	VNG	Indexering en wijziging subsidies welzijn en cultuur 2012-2014	Ter kennisname raad	IN 26599
43	20130425	Twence	Persbericht financieel resultaat 2012	Ter kennisname raad	IN 26886
44	20130425	Regio Twente	Onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen	Ter kennisname raad	IN 26630
45	20130426	Molukse Raad/St. Akar Bahar	Opzegging ingebruikgevingsovereenkomst gebouw Jan Steenstraat 69a	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26633
46	20130427	Mw. M. Roozendaal	Bezwaar ontwerpbestemmingsplan Eugeria	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26689
47	20130429	Twence	Persbericht derde Britse miljoenencontract afval	Ter kennisname raad	IN 26891
48	20130501	Jantje Beton	Suggesties partijprogramma	Ter kennisname raad	IN 26738
49	20130501	Almelo Sociaal	Onduidelijkheid beleid WWB	Ter kennisname raad	IN 26739
50	20130502	JEE Juridisch Administratief Recht	Klacht namens Dolle Pret over handelen college	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26788
51	20130503	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Giftenreglement	Ter kennisname raad	IN 26833
52	20130506	Crematoria Twente	Ontwerpbegroting 2014	Ter kennisname raad Ter afhandeling college	IN 26868
53	20130506	Verenigde Communistische Partij	Het voorkomen van huurschulden en huisuitzettingen	Ter kennisname raad	IN 26892
54	20130507	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Aanbieding bijzondere uitgave Staatscourant i.v.m. troonswisseling	Ter kennisname raad	IN 26916

Ingekomen raadsbrieven
vanuit B&W ter kennisname raad

21 mei 2013

Nr.	Ingekomen	Onderwerp	Decosnr.
1	20130409	Grotestraat	R 1200760
2	20130409	Ontwerpbestemmingsplan Zuidentree	R 1300964
3	20130409	Ontwerpbestemmingsplan Eugeria en hogere grenswaarden procedure	R 1301090
4	20130409	Investeringen Theaterhotel 2011 en 2012	R 1301107
5	20130409	Realisering project bekende Almeloër Wubbo Ockels	R 1301096
6	20130409	Control- en auditplan 2013 – Normenkader 2013	R 1301071
7	20130416	Vaststelling ontwerp actieplan omgevingslawaai	UIT 1326507
8	20130416	Jaarverslag milieu en duurzaamheid 2012	R 1301012
9	20130416	Vaststellen jaarverslag VTH 2012	R 1301094
10	20130416	Natuurhus Hagenpark	R 1301040
11	20130416	Beantwoording motie huishoudelijke verzorging	R 1301067
12	20130423	Afspraak met Dimence inzake realisatie nieuwbouw	R 1300895
13	20130423	Niet vaststelling leegstandsverordening en informatie aan de gemeenteraad	R 1301055
14	20130423	Voortgang inhaalslag actualisatie bestemmingsplannen	R 1301129
15	20130423	Sluiting dienstencentrum De Riet	R 1301070
16	20130423	Incidentele aanvullende uitkering 2010	R 1301120
17	20130423	Handhaving weekendopenstelling stadsboerderij	R 1301137
18	20130423	Afsluiten eerste fase opstellen Voorjaarsnota 2013	R 1301158

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541334	H. Schippers	9 april 2013

Onderwerp
Grotestraat 30

Geachte raadsleden,

De raad heeft vorig jaar gevraagd naar de stand van zaken over een lege plek in de binnenstad ter plaatse van Grotestraat 30, ofwel het “gat van Talamini”.

Biedingprocedure
Het college heeft indertijd op 4 november 2010 (2010/25312) besloten opdracht te geven om de locatie Grotestraat 30, ten behoeve van de realisatie van een bouwplan, middels een openbare biedprocedure “in de markt” te zetten. Deze biedprocedure vond op 24 november 2011 plaats.

De uitgangspunten voor de procedure waren:
- een reële vergoeding voor de grond
- een bouwplan passend binnen de geformuleerde stedenbouwkundige uitgangspunten
- betaling en levering van de grond vinden voorafgaand aan de vergunningprocedure plaats

Alle gedane onderzoeken en technische informatie over dit perceel, zijn ter beschikking gesteld aan geïnteresseerde partijen.

Resultaat
De biedprocedure heeft niet geleid tot een succesvolle verkoop van het perceel. Dit werd deels veroorzaakt door de huidige economische omstandigheden. Daarnaast spelen een aantal locatiespecifieke omstandigheden een rol die zorgen voor terughoudendheid bij de kandidaatkopers.

Kansrijker
De huidige parkeerplekken gelegen achter het perceel Grotestraat 30, bereikbaar vanuit de Hof van Gullick zijn in gebruik gegeven aan de aangrenzende bewoners. We hebben besloten een deel van deze parkeerplekken bij het bouwplan Grotestraat 30 te betrekken.
De huidige vergunninghouders zijn indertijd in kennis gesteld dat het een tijdelijke vergunning betrof. Ook zijn de vergunninghouders op de hoogte gesteld dat zodra gestart wordt met eventuele bouwplannen, de parkeervergunning zal worden ingetrokken.

Om de verkoop voor deze locatie kansrijker te maken hebben wij besloten om maximaal 12 parkeerplaatsen mee te leveren aan de koper van het perceel (uitgangspunt is maximaal één parkeerplaats per appartement en één parkeerplaats per winkelunit).

Op het perceel is de bestaande kelder nog aanwezig, die bij de sloop van het gebouw is volgestort met verontreinigd afkomend puin. Op de bestaande fundatie kan volgens onze inschatting worden nieuwgebouwd maar niet zonder dat er aanvullende maatregelen moeten worden getroffen aan de fundatie. Deze genoemde belemmeringen brengen onzekerheden met zich mee voor potentiële gegadigden. Om die reden stellen wij gegadigden voor om levering van de grond (inclusief betaling) plaats te laten vinden na afgifte van de omgevingsvergunning.

Wat nu?
De Grotestraat is als winkelstraat mede gezichtsbepalend voor het winkelgebied in Almelo. Dit vormt samen met het overige winkelgebieden in de binnenstad een van de speerpunten voor de stad. Invulling van deze plek is en blijft hierbij van groot belang voor het winkelgebied en het aanzien van de Grotestraat in het bijzonder.
Er hebben in de afgelopen periode gesprekken plaatsgevonden met diverse gegadigden die niet tot een succesvolle afronding hebben geleid. Op dit moment wordt er nog gesproken met 2 marktpartijen over deze locatie.
Mocht uiteindelijk blijken dat dit niet tot een succesvolle afronding zal leiden dan heeft het voortdurend blijven werven voor deze locatie heeft geen zin. We stellen ons dan voor kansen in de markt af te wachten.

Verbetering uitstraling openbare ruimte Grotestraat
Vanuit de gemeenteraad is er indertijd aandacht gevraagd om deze locatie te betrekken bij het openbaar gebied, als verkoop niet zou plaatsvinden.
We stellen voor deze locatie tijdelijk te betrekken bij de plannen ter verbetering van de uitstraling openbare ruimte en de gevels kernwinkelgebied Grotestraat, zolang de verkoop nog geen resultaat heeft gehad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
545616	H.J. Knoop	9 april 2013

Onderwerp
Ontwerpbestemmingsplan Zuidentree

Geachte raadsleden,

In het kader van de algehele herziening van bestemmingsplannen is voor de gebieden aan weerszijden van de H.R. Holstlaan tussen de A35 tot de Weezebeek een nieuw bestemmingsplan voorbereid. Een bestemmingsplan wordt periodiek herzien om een actueel toetsingskader te hebben voor omgevingsvergunningen en het gebruik van de gronden. Voor het genoemde gebied is daarom het bestemmingsplan geactualiseerd.

Hierdoor ontstaat er een actueel planologisch juridisch kader van waaruit kan worden meegewerkt aan gewenste ontwikkelingen en waarbij ongewenste ontwikkelingen kunnen worden tegengegaan. Voorliggend plan is overwegend conserverend van karakter. Dit betekent, dat de bestaande situatie zoveel mogelijk is vastgelegd en behouden blijft. Het nieuwe bestemmingsplan Zuidentree vervangt (geheel of gedeeltelijk) zestien oudere bestemmingsplannen.

Wij hebben besloten het ontwerpbestemmingsplan Zuidentree gedurende 6 weken ter inzage te leggen. Een voorontwerp van het bestemmingsplan heeft reeds ter inzage gelegen en is verzonden naar overlegpartners. Er zijn naar aanleiding hiervan vijf vooroverlegreacties binnengekomen. In de bijlage bij de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan zijn deze reacties samengevat en voorzien van een inhoudelijke beantwoording. De ingekomen reacties hebben op onderdelen geleid tot aanpassing van het plan. Ook deze aanpassingen zijn in de bijlage bij het bestemmingsplan benoemd. Eén van de aanpassingen is gericht op het niet verder toe laten nemen van de capaciteit voor kantoren binnen het plangebied. Dit is in overeenstemming met de Kantorenvisie Netwerkstad Twente.

Wij doen u ons besluit toekomen, omdat de gemeenteraad het bevoegde gezag is voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	de burgemeester,
mr. G.A. de Haan	J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541153	E.R. Jasper	09 april 2013

Onderwerp
Ontwerpbestemmingsplan Eugeria

Geachte raadsleden,

Het huidige verpleeghuis aan de Vriezenveenseweg 1 voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Het verpleeghuis beschikt bijvoorbeeld over meerpersoonskamers, waarin geen eigen sanitair beschikbaar is. Daarnaast beschikt het huidige verpleeghuis over weinig buitenruimte ter ontspanning van de bewoners. Carintreggeland is voornemens het bestaande verpleeghuis te slopen en nieuwbouw te plegen. Het bouwplan voorziet in de realisatie van een viertal woongebouwen in 3-4 bouwlagen langs de Vriezenveenseweg en de Ootmarsumsestraat. Het hoofdgebouw is gesitueerd aan de noordoostzijde van het plangebied en biedt naast woonruimte ook ruimte aan ondersteunende voorzieningen, zoals een oefenzaal, behandelruimtes, kantoorruimten, sanitaire voorzieningen en recreatie en welzijn. In het midden van het plangebied wordt een belevingstuin gerealiseerd. Met de nieuwbouwplannen kan Eugeria ook op de lange termijn optimaal voldoen aan de wensen vanuit wonen, zorg en welzijn. De ontwikkeling gaat uit van 156 wooneenheden en levert een parkeerbehoefte op van 109 parkeerplaatsen voor personeel en bezoekers. Er worden 37 extra parkeerplaatsen gerealiseerd.

Voor het bouwplan zijn stedenbouwkundige uitgangspunten opgesteld. Het bouwplan voldoet aan de criteria. De welstandscategorie dient te worden gewijzigd van ‘complexen in het groen’ naar ‘stadse villa’s’. De gronden zijn gelegen aan de noordelijke invalsweg van Almelo, waardoor de welstandstoets ook in de toekomst nog van kracht zal zijn.

Het nieuwbouwplan is in strijd met de hoogtebepaling van het door uw raad op 11 juli 2006 vastgestelde bestemmingplan ‘Haghoek Rosarium’, waardoor het bestemmingsplan moet worden herzien. Hiervoor is het ontwerpbestemmingsplan Eugeria opgesteld. De gronden zijn voorzien van de bestemming ‘Maatschappelijk’. Met deze bestemming is voorzien in de mogelijkheden voor de gebruikelijke voorzieningen bij zorgwoningen, waaronder maatschappelijke dienstverlening, zorg gerelateerde en onderschikte detailhandel, ondergeschikte horeca en bijbehorende kantoorruimte. Het plangebied is voorzien van een bouwvlak, met variërende maximale bouwhoogtes. De maximale bouwhoogtes zijn afgestemd op het bouwplan.

Op 2 april 2013 hebben wij besloten het ontwerpbestemmingsplan ‘Eugeria’ ter inzage te leggen. Wij doen u ons besluit toekomen, omdat de gemeenteraad het bevoegde gezag is voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan zal naar verwachting in het 3e kwartaal van 2013 aan uw raad ter vaststelling worden aangeboden.

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Eugeria’ is vanaf 10 april 2013 onder meer te raadplegen op de gemeentelijke website, www.ruimtelijkeplannen.nl en op het RIS. Op het RIS zijn eveneens de impressies van de nieuwbouw geplaatst.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541742	M.C. ten Voorde	09 april 2013

Onderwerp
Investeringen Theaterhotel 2011 en 2012

Geachte raadsleden,

Op 15 mei 2012 heeft de raad besloten in te stemmen met verlenging van de investeringsverplichting van het Theaterhotel. Het Theaterhotel heeft een langdurige subsidierelatie met de gemeente Almelo. Hier tegenover staat dat het Theaterhotel een investeringsverplichting is aangegaan. Het Theaterhotel heeft de verplichting om in de periode 1 januari 2011 tot en met 31 december 2014 een bedrag van 745.088,-- te investeren in het Theater. De raad heeft door middel van amendement (R 1200244) verzocht om jaarlijks geïnformeerd te worden over de voortgang van de investeringen.

Het Theaterhotel heeft in de periode 1 januari 2011 tot en met 31 december 2012 de volgende investeringen verricht:
- Jaarlijks onderhoud welke rechtstreeks ten laste van het resultaat worden geboekt. 2 x € 10.000,--
- Vloerborstel machine € 9.632,-- (investeringsgedeelte Theater 60%. Totale investering € 16.053,--)
- Leaseverplichting printstraat t.b.v. Theater € 74.352,--
- Brandmeldinstallatie en noodverlichting Theater € 144.637,--
- Voorbereiden begeleidingskosten brandmeldinstallatie en noodverlichting € 19.740,--
- Inventaris Theater € 4.310,--

Totaal is er in de jaren 2011 en 2012: € 272.671,-- geïnvesteerd in het Theater.

Resteert over de jaren 2013 en 2014 nog een investeringsverplichting van € 472.417,--.

Voor het jaar 2013 heeft het Theaterhotel de volgende investeringen ten behoeve van het Theater in haar investeringsbegroting staan.
- Laadlift.
- Vernieuwen kleedruimtes en douches ten behoeve van de artiesten.
- Vernieuwen meubels foyer.
- Vernieuwen toiletten Theater

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541866	F. Tax	9 april 2013

Onderwerp
Project Wubbo Ockels

Geachte raadsleden,

Wij willen u met genoegen informeren over de realisatie van een bijzonder project op de locatie Grotestraat op de brug over de Aa.

Wij hebben in het project Verbindende Pleinen een kunstwerk te laten ontwerpen op een wijze waarmee een waardering wordt uitgesproken aan geboren Almeloër dhr. Wubbo Ockels. Ons doel is dat het project navolging krijgt op andere plekken in de stad, gerelateerd aan nog meer bekende Almeloërs.

Het basisidee bestond uit het maken van een zitgelegenheid die wat betreft vormgeving associaties oproept met dhr. Ockels. Op basis van onze wensen en ideeën heeft industrieel ontwerpbureau Dyntec een zitbank ontwikkeld gebaseerd op het ontwerp van een spaceshuttle.

De bank is voorzien van tientallen lichtpuntjes die op een innovatieve wijze via glasvezeltechniek in de bank worden verwerkt. De benodigde energie om de lichtpuntjes te laten branden komt uit zonnecellen, die als een ‘spaceshuttle neus’ deel uitmaken van de bank. Met de lichtpuntjes bootsen we de stralende sterren na. Verder is de bank voorzien van een kindveilige draaihendel, waarmee kinderen drie thrusters laten oplichten. Hoe harder de kinderen draaien, hoe meer licht en voortdurend veranderende kleuren uit de thruster elementen komt. Het totaal van de elementen beelden de letter W van Wubbo uit. Kinderen en volwassenen laten we op deze wijze duurzame energieopwekking ervaren.

Dhr. Ockels geeft aan zich vereerd te voelen met ons eerbetoon aan zijn staat van dienst. Hij spreekt zijn waardering uit voor het ontwerp en is gaarne bereid openingshandelingen te verrichten.

Volgens planning zal ‘de spaceshuttle’ in mei 2013 zijn gefabriceerd. Het doel is om de bank in juni 2013 gereed te hebben voor de openingshandelingen. Maar dat is nog niet zeker, want voor de daadwerkelijke opening zijn we afhankelijk van de agenda van Wubbo, waarover thans nog geen duidelijkheid is.

We zijn zeer ingenomen met de positieve reactie van dhr. Ockels en zijn bereidheid om openingshandelingen te verrichten. We zorgen voor een bescheiden doch aantrekkelijk openingsprogramma die wij in het teken laten staan van duurzaamheid en innovatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u beeldmateriaal van de bank wilt zien, dan kunt u contact opnemen met F. Tax 0546-541866 / 06-18783042.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
5709	A. Geerlings	9 april 2013

Onderwerp
Normenkader rechtmatigheidscontroles 2013

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u het normenkader 2013 ter kennisname aan. Het kader omvat de relevante lokale, landelijke en Europese wet- en regelgeving, dat gebruikt wordt voor de te verrichten rechtmatigheidscontroles door het ambtelijk auditteam en door de externe accountant.
Het normenkader wordt jaarlijks opgesteld en geactualiseerd ten behoeve van deze rechtmatigheidscontrole.

Het normenkader is ter beoordeling voorgelegd aan de accountant, Ernst & Young. De accountant is van mening dat het normenkader toereikend is voor haar uit te voeren controlewerkzaamheden om tot een deugdelijk rechtmatigheidsoordeel te komen.

Wij hopen u via deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Aan de raad van de gemeente Almelo

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		UIT - 1326507	16 april 2013
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Behandeld door	Zaaknummer
	0546-835610	J. Rouweler	DCS - 1103314

Onderwerp
Ontwerp actieplan Omgevingslawaai ter inspraak

Geachte raadsleden,

Als onderdeel van de agglomeratie Enschede hebben wij, samen met de gemeenten Enschede en Hengelo, de afgelopen twee jaren uitvoering gegeven aan de Europese richtlijn Omgevingslawaai. Het rijk heeft financiële middelen beschikbaar gesteld om de uitvoering mogelijk te maken. In juni 2012 hebben wij de geluidsbelastingkaart vastgesteld. Op de kaart staan alle woningen in onze gemeente met een geluidsbelasting door wegen, spoorlijnen of bedrijven van 55 dB of meer. De geluidsbelastingkaart is te raadplegen via onze gemeentelijke website.

Na vaststelling van de kaart is het ontwerp-actieplan Omgevingslawaai (hierna actieplan) opgesteld. In een gezamenlijk bestuurlijk overleg op 10 oktober 2012 hebben de wethouders (portefeuillehouders) van Almelo, Hengelo en Enschede gekozen voor een plandrempel van 63 dB langs gemeentelijke wegen. De plandrempel is een ambitieniveau of te wel een streefwaarde. Bij woningen met hogere geluidbelastingen dan de plandrempel, worden maatregelen (acties) genoemd die de geluidbelastingen kunnen verlagen. Een geluidbelasting van 63 dB treedt bijvoorbeeld op bij woningen langs redelijk drukke wegen, zoals de Nieuwstraat en Stins.

Het voorliggende actieplan geldt voor de komende vijf jaar. In 2018 moet een nieuw actieplan worden opgesteld.

Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het geluid van gemeentelijke wegen richt het actieplan zich op de geluidbelasting langs die wegen. Rijkswaterstaat en ProRail zijn verantwoordelijk voor het geluid van de rijkswegen en spoorlijnen.
In ons actieplan worden de wegen aangegeven waarlangs de geluidbelastingen hoger zijn dan de plandrempel. We noemen dat de "hotspots". In Almelo zijn negen hotspots, te weten:

1. Ootmarsumsestraat (tussen Van Rechteren Limpurgsingel en Derk Smoeslaan),
2. Schoolstraat (tussen Olmenstraat en Platanenstraat),
3. Nachtegaalstraat (tussen Nieuwstraat en Spreeuwenstraat),
4. Violierstraat (tussen Zwanebloemstraat en Bornsestraat),
5. Henriette Roland Holstlaan (tussen Jan Vermeerstraat en Rembrandtlaan),
6. Wierdensestraat (tussen Dijkstraat en Alidastraat),
7. Rietstraat (tussen Bornerbroeksestraat en Violierstraat),
8. Zuiderstraat en Bornerbroeksestraat en
9. Bornsestraat (tussen Grotestraat en Schipbeekstraat).

Vervolgens is gekeken naar de mogelijkheden om het geluid daar te reduceren.

Bank
BNG Bank, Den Haag
28 50 00 187

BTWnr.
NL 0015 84 108 B 01

De toepassing van stille wegdekken is een veelbelovende maatregel om het geluid bij de bron aan te pakken en de geluidbelasting in de omgeving te verminderen. Bronmaatregelen zijn uit doelmatigheidsoverwegingen, afweging tussen kosten en aantal woningen waarvoor de geluidafname telt, te verkiezen boven maatregelen bij de ontvanger (woningisolatie).

In het actieplan zijn voorwaarden en richtlijnen opgenomen voor de toepassing van stille wegdekken in de gemeente Almelo. Stil wegdek is duurder in onderhoud, vooral omdat de levensduur korter is dan van gewoon asfalt. Als stil asfalt wordt aangebracht moet het jaarlijkse onderhoudsbudget met € 1 per m² omhoog. Een natuurlijk moment is om bij groot onderhoud stil asfalt aan te brengen. Om bij alle negen hotspots stil asfalt aan te brengen moet het onderhoudsbudget met € 32.000 per jaar omhoog.

Op dit moment zijn er geen financiële middelen om het onderhoudsbudget te verhogen. Uit navraag blijkt ook dat er de komende planperiode van 5 jaren geen onderhoud is voorzien aan de wegen langs de hotspots. Om die reden bevat het actieplan geen concrete acties. We hebben de plandrempel en de negen hotspots vastgesteld. Het actieplan is meer bedoeld om in voorkomende gevallen te bezien hoe werk met werk een reductie van geluid in de genoemde 9 hotspots mogelijk kan maken. Tevens hebben we geconstateerd dat er tot 2018 waarschijnlijk geen geld is om de beoogde maatregelen uit te voeren.

Het Ontwerp actieplan Omgevingslawaai is op 16 april 2013 vastgesteld door ons. Het ligt gedurende zes weken ter inzage op het stadhuis. In die periode kan eenieder schriftelijk een zienswijze op het Ontwerp actieplan Omgevingslawaai indienen. Wij hopen ook op uw inbreng bij het tot stand komen van het definitieve actieplan Omgevingslawaai.

Nadat de ingebrachte zienswijzen zijn verwerkt, resulteert dat in een definitief actieplan Omgevingslawaai. Tegen de definitieve vaststelling van het actieplan Omgevingslawaai is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Almelo

J A A R V E R S L A G

M i l i e u e n D u u r z a a m h e i d

2 0 12

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu

Gemeente Almelo
afdeling ROM
team Beleid, Techniek en Advies
maart 2013
DCS 1319328 / 11744

Inhoudsopgave

	Bladzijde
Inleiding	5
Conclusie	6
Successen in 2012	6
Vooruitblik 2013	7
1. Afval	9
2. Bodem	13
3. Energie en klimaat	16
4. Externe veiligheid	19
5. Geluid en Luchtkwaliteit	24
6. Milieu effect rapportage	29
7. Natuur- en milieueducatie	30
8. Water	33
Lijst met afkortingen	35

INLEIDING

Het Jaarverslag 2012 van het Team Beleid, Techniek en Advies, afdeling ROM, geeft een overzicht van de in 2012 uitgevoerde activiteiten en beleidsontwikkelingen op het gebied van milieu en duurzaamheid.
Het opstellen van het jaarverslag Milieu is een verplichting vanuit de Wet Milieubeheer.

Doel van het jaarverslag is bestuurlijke verantwoording afleggen over het uitgevoerde beleid op het gebied van de milieuwetgeving.

In voorgaande jaren werd het jaarverslag ook aangevuld met de resultaten van het beleidsvelden Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Monumentenzorg (het Oversticht).
Aangezien het beschikbaar komen van de resultaten van op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving en Monumentenzorg niet parallel loopt met de beschikbaarheid van de gegevens van de beleidsvelden Milieu en Duurzaamheid wordt het jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving en Monumentenzorg separaat aan het bestuur voorgelegd.

Gelet op de planning met betrekking tot de Voorjaarsnota is het van belang dat het jaarverslag Milieu & Duurzaamheid in een zo vroeg mogelijk stadium in het voorjaar van 2013 aan het bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Het jaarverslag heeft een kwalitatief, beschrijvend karakter en is waar mogelijk aangevuld met kwantitatieve gegevens. Het legt uit welke beleidsontwikkelingen en uitvoerende activiteiten in 2012 – op hoofdlijnen - hebben plaatsgevonden. Daarmee wordt inzicht gegeven in het brede takenveld waar het team Beleid, Techniek en Advies van de afdeling ROM mee te maken heeft.

Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016
De planning is dat het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 in maart 2013 aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Behandeling in het Politiek Beraad heeft plaatsgevonden op 22 januari 2013.
Op basis van het (nieuwe) Duurzaamheidsplan worden jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's opgesteld.
Het Uitvoeringsprogramma wordt geëvalueerd door middel van een jaarverslag met conclusies en aanbevelingen.

Het jaarverslag over 2013 zal op basis van het format van het – nieuwe – Duurzaamheidsplan en het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid plaatsvinden.

Afdeling ROM, team Beleid, Techniek en Advies

Conclusie

De beleidsontwikkeling en -uitvoering is in overeenstemming met het Milieubeleidsplan, het Actieplan Milieubeleid en het in voorbereiding zijnde Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 en het Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2013 e.v.

Naar aanleiding van het collegeprogramma Het Verschil Maken komt het accent meer te liggen op beleidsontwikkeling en regie.
Dit heeft onder andere gevolgen voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (RUD) en natuur- en milieueducatie (Natuurhus).
Daarnaast zijn organisatorische veranderingen ingevoerd, onder andere Decos en Het Nieuwe Werken (Pilot afd. ROM, team Beleid, Techniek en Advies).
In 2012 is een intensief overleg gestart met de Stichting Natuurhus (i.o.) over de mogelijke bouw van een natuurhus nabij het stadscentrum.
Voorts is besloten om mee te doen aan de Light Challenge, een ontwerpwedstrijd voor studenten en bewoners voor een nieuwe vorm van duurzame straatverlichting.
De aanwezigheid van hoogspanningstracés in Almelo heeft in 2012 geleid tot een intensivering van het overleg met bewonersorganisaties met als doel hiervoor landelijk aandacht te vragen.

De financiele situatie van de gemeente Almelo en die van externe partners (o.a. subsidieverstrekkers) heeft ook in 2012 binnen de afdeling ROM op het gebied van milieu en duurzaamheid geleid tot meer bewustwording ten aanzien van kosteneffectiviteit en een verantwoorde middeleninzet.

Successen die in 2012 zijn geboekt zijn onder andere:

- opstellen van het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 met bijbehorend Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2013 e.v.
- de (nieuwe) premieregeling woningisolatie,
- de verdere versterking van duurzaam aanbesteden en -inkopen,
- duurzaam materiaalgebruik bij gemeentelijke gebouwen,
- verdere verbetering van de afvalinzameling, -scheiding en -verwerking en de daarmee bereikte CO2-reductie,
- de voorbereidingen om te komen tot een Natuurhus in 2014/2015,
- het voorbereiden en indienen van de subsidieaanvraag ACDI, “Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie”.
- Certificering van de grondbank
- Isolatieproject raillawaai Aalderinkshoek

Vooruitblik 2013

In 2012 is het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 en het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid ambtelijk afgerond.
Op 22 januari 2013 is het conceptplan in het Politiek Beraad besproken.
De planning is om het Duurzaamheidsplan in maart 2013 aan de Gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.
Aan het Duurzaamheidsplan wordt een jaarlijks Uitvoeringsprogramma gekoppeld met SMART doelstellingen, gebaseerd op de beschikbare menskracht en de bij begroting vastgestelde middelen.

De volgende jaarverslagen, te beginnen over 2013, zullen rechtstreeks gekoppeld worden aan deze Uitvoeringsprogramma's.

In de jaarverslagen nieuwe stijl zal worden aangegeven of de doelstellingen zijn gehaald. Bij afwijkingen zal de oorzaak worden aangegeven en voor zover mogelijk zal een voorstel tot intensivering dan wel bijsturing worden bijgevoegd om de betreffende doelstelling te halen.

Een milieujaarverslag is een verplichting die voortvloeit uit de Wet milieubeheer. Dit verslag dient zo vroeg mogelijk na afloop van het betreffende jaar te worden opgesteld en na bestuurlijke vaststelling aan de Inspectie Leefomgeving en Transport te worden toegezonden.

Het betreffende jaarverslag zal voorts worden opgenomen in de Jaarverantwoording over 2012, binnen de Planning & Controlcyclus.

1. Afval

In het Landelijk Afvalbeleidsplan Plan (LAP) 2 is als doel gesteld dat huishoudens 60% van de afvalstoffen aan de bron moeten scheiden. De doelstelling voor bronscheiding realiseert een gemeente door verschillende fracties van het huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. Gelet op bovengaande uitgangspunten en voorwaarden dient een gemeente in ieder geval zorg te dragen voor de gescheiden inzameling van eenvoudig te scheiden afvalstoffen, waaronder groente- , fruit- en tuinafval (gft), kunststoffen, papier, glas en textiel.

Beleid en ontwikkelingen

Benchmark
Uit de benchmark die in 2012 met de gegevens van 2011 is uitgevoerd, blijkt dat de gemeente Almelo 46% van haar afval aan de bron scheidt. Vooral gft en kca worden in de gemeente Almelo bovengemiddeld goed gescheiden. Oud papier, glas en textiel en afval op het Afvalbrengpunt worden nog niet optimaal aan de bron gescheiden. In 2010 is daarom een voorstel aangenomen om vanaf 1 januari 2014 het oud papier met minicontainers in te zamelen. Verenigingen die nu in het bezit zijn van een vergunning mogen ook na 2014 oud papier in Almelo blijven inzamelen.
Op het Afvalbrengpunt zijn meer containers geplaatst om afvalstoffen verder te kunnen scheiden.

Intergemeentelijk afvalbeleid
In 2012 hebben de Twentse gemeenten besloten een extern bureau opdracht te geven om vanuit de eigen autonomie van de gemeenten te streven naar meer intergemeentelijke samenwerking/afstemming van afvalbeleid.
Overwegingen hiervoor zijn:

- het realiseren van milieudoelstellingen
- kostenefficiency
- het samen realiseren van een hoger recyclingpercentage en
- het realiseren van optimale dienstverlening/gemak voor de burger.

Producentverantwoordelijkheid
In het kader van de producentverantwoordelijkheid verpakking is de gescheiden inzameling van kunststoffen ingevoerd. Door middel van oranje/groene brengcontainers kunnen inwoners hun kunststoffen apart aanleveren. De producenten (verenigd in de organisatie Nederland van afval naar grondstof (Nedvang) worden na de inzameling eigenaar van het materiaal en zijn daarom verantwoordelijk voor de verwerking van de kunststoffen.
De gemeente ontvangt, in het kader van deze producentverantwoordelijkheid een vergoeding voor het inzamelen van deze kunststoffen, oud papier en glas. Voor de laatste twee stromen geldt dat de vergoeding afhankelijk is van de marktprijs.

Proef Omgekeerd inzamelen
Omdat de aparte inzameling van de kunststoffen een groot effect heeft op het volume van het restafval is in 2010 een voorstel aangenomen om in een proefwijk te kijken of het mogelijk is om restafval een keer in de vier weken in te zamelen (“omgekeerd inzamelen”). De proef is in april 2012 begonnen en duurt een jaar.
Na een jaar zal de proef geëvalueerd worden. De proef omvat 774 huishoudens in de wijk Windmolenbroek.
Uit een tussentijdse enquete blijkt dat de deelnemende huishoudens meer afval gescheiden aangeleverd hebben. Bewoners geven aan tevreden te zijn over de nieuwe wijze van inzamelen van oud papier met behulp van de blauwe papiercontainer.
De frequentie van inzameling van het restafval c.q. de grijze container is in de proef teruggebracht tot eens per vier weken. Deze maatregel kan nog niet op brede steun rekenen. Inzamelgegevens laten wel zien dat de proef tot verschuivingen heeft geleid. Zo is het percentage aangeboden restafval per huishouden in het proefgebied met 42 procent gedaald, de percentages voor gft-afval en papier zijn met respectievelijk 17 en 122 procent gestegen. Ook is sinds het

invoeren van de proef 34 procent meer plastic aangeleverd in de verzamelcontainers bij het winkelcentrum. In de glascontainers werd 9 procent meer gestort
Sorteerproeven hebben ook uitgewezen dat gemiddeld nog zo'n 75 procent van het restafval in de grijze container ook gescheiden kan worden aangeleverd.
Deze proef met de gewijzigde manier van inzameling duurt nog tot mei 2013. Daarna volgt de eindevaluatie op basis waarvan besloten wordt of deze wijze van inzamelen ook in andere delen van de stad kan worden ingevoerd.

Ondergrondse containers
De Europese aanbesteding voor het aanschaffen van ondergrondse containers heeft veel vertraging opgelopen. De containers konden daarom pas eind 2010 geleverd worden. Eind 2010 en in 2011 zijn de meeste ondergrondse containers geplaatst. Alleen de locaties die extra aandacht vragen moeten in 2012 nog worden bekeken.
Inmiddels zijn de meeste ondergrondse containers geplaatst. In 2012 heeft een inventarisatie plaatsgevonden ten aanzien van de nog te plaatsen ondergrondse containers. Verwacht wordt dat in 2013 nog ongeveer 15 ondergrondse containers geplaatst zullen worden.

Effecten bezuinigingen
In het kader van de bezuinigingen zijn in 2011 een aantal maatregelen genomen die op 1 januari 2012 zijn ingaan:

- De kerstbomen worden niet meer apart opgehaald.
- De groene minicontainers worden niet meer van gemeentewege gewassen.
- Het gratis tegoed op de milieupas is 150 kg i.p.v. 400 kg.

Er moet € 45,-- voorrijkosten worden betaald voor het aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval.
De eerste twee maatregelen zijn zonder noemenswaardige problemen ingevoerd.
Het veranderen van de grofvuilregeling heeft er, waarschijnlijk samen met de economische situatie, voor gezorgd dat de hoeveelheid grof restafval op het Afvalbrengpunt met 885 ton (39%) en de overige stromen met 413 ton (9%) is verminderd.

Ook het huishoudelijk restafval is met 774 ton verminderd (4%).

Dit heeft tot gevolg dat de totale hoeveelheid afval in Almelo behoorlijk naar beneden is gegaan met ongeveer 3.000 ton (9%) Het is onduidelijk wat hiervan valt toe te schrijven aan gemeentelijk beleid en wat valt toe te schrijven aan de economische crisis.

Sorteeranalyse
Verder is er in 2011 een sorteeranalyse uitgevoerd. Uit de sorteeranalyses blijkt dat er meer afval gescheiden aangeboden kan worden (in potentie kan er uit het restafval in de minicontainer nog ongeveer 74% gescheiden worden). Hieronder is in een afbeelding opgenomen wat er per kg per inwoner per jaar in de minicontainer zit.

Totale hoeveelheden ingezameld afval per jaar, naar component

Component	2007	2008	2009	2010	2011	2012
restafval (h)	19.582	18.860	18.903	18.780	18.044	17.320
grof vuil (b)	2.517	2.514	2.075	1.691	1.599	908
grof vuil (b. scheidingsinst.)						292
grof vuil (h)	690	708	701	595	667	181
GFT (h)	7.440	7.191	7.273	7.017	7.039	6.951
afgekeurd GFT (h)	76	31	56	7	42	12
papier (b)	2.563	2.320	2.080	2.018	1951	1.734
papier (h)	1.404	1.564	1.573	1.603	1597	1.656
glas (b)	1.209	1.260	1.254	1.120	1214	1.204
textiel (b)	232	253	276	240	237	216
textiel (h)	15	46	51	44	48	n.n.b.
KCA (b)	133	132	137	129	138	126
KCA (h)	1	1	1	1	1	0,4
KCA batterijen via de Stibat	3	3	4	3	4	3
Kunststofverpakkingsmateriaal (b)	x	x	19	251	273	326
blik (b)	9	6	2	6	x	x
witgoed (b)	315	296	241	301	305	286
witgoed (h)	33	37	41	44	48	1
snoeiafval (b)	1.664	1.470	1.657	1.861	1736	1.303
snoeiafval (h)	44	38	31	30	24	11
ijzer (b)	214	269	271	227	213	170
houtafval b (b)	1.532	1.486	1.365	1.326	1485	1.078
houtafval c (b)	97	76	63	50	58	32
puin (b)	472	401	391	416	441	262
asbest (b)	42	51	47	40	48	33
autobanden (b)	21	10	13	11	22	25
bitumen (b)	55	58	48	56	45	21
Luiers (b)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
tapijt en matrassen (b)	x	x	154	117	171	182
Hard plastic (b)	x	x	x	x	71	88
vlakglas (b)	x	x	x	x	12	28
gips (b)						30
	40.363	39.081	38.727	37.984	37.486	34.263,4

Tabel 1: **Hoeveelheden ingezameld afval in tonnen**
(h) = halen
(b) = brengen
X = geen aparte inzameling
(n.) n.b. = (nog) niet bekend

Gesteld kan worden dat de hoeveelheid afval jaarlijks afneemt. Dit wordt deels veroorzaakt door effectief beleid en in de laatste jaren deels ook door de economische crisis. Verwacht wordt dat de totale hoeveelheid afval zal stijgen als de economie aantrekt. Verdere scheiding heeft prioriteit om de fractie restafval te berperken.

Bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling

De gescheiden inzameling van afvalstoffen draagt bij aan de reductie van CO2. Uit de benchmark die landelijk is uitgevoerd zijn kengetallen opgenomen. De kengetallen zijn gerelateerd aan de inzamelgegevens van de gemeente Almelo. Uit de berekening blijkt dat het gescheiden inzamelen van afval de hoeveelheid CO2-uitstoot met circa 9.5 kiloton (9.523.305 kilo) reduceert.

	2011			**2012**		
	inzameling aantal ton	kengetal	kg's CO2-reductie	inzameling aantal ton	kengetal	kg's CO2-reductie
GFT	7.039	68	478.652	6.951	68	472.668
Papier	3.548	2.010	7.131.480	3.390	2.010	6.813.900
Glas	1.214	323	392.122	1.204	323	388.892
Textiel	237	3.423	811.251	216	3.423	739.368
Kunststoffen	273	2.600	709.800	326	2.600	847.600
totale CO2-reductie in kg's per jaar			9.741.858			9.262.428

Ter vergelijking: een gemiddeld huishouden in Nederland stoot jaarlijks 9.000 kg CO2 uit (bron: Milieu Centraal). De reductie van de CO2-uitstoot als gevolg van de gescheiden inzameling en verwerking van het afval in de gemeente Almelo in 2012 is vergelijkbaar met een besparing op de totale jaarlijkse uitstoot van 1.030 huishoudens.

Motto: "afval is voedsel", d.w.z. afval is grondstof voor nieuwe producten

2. Bodem

Algemene inleiding
In 2012 zijn de algemene doelstellingen uit het milieubeleidsplan voortgezet, te weten preventie van nieuwe bodemverontreinigingen, een duurzaam beheer van de bodem en het (laten) saneren van bestaande bodemverontreinigingen.

Beleid en ontwikkelingen
Preventie gebeurt via verschillende sporen: voorlichting, vergunningverlening en direct optreden bij calamiteiten. Daarnaast vindt er in het veld toezicht plaats op de verschillende grondstromen en het hergebruik van grond.

Besluit bodemkwaliteit
Wie grond wil gebruiken of verplaatsen (bijvoorbeeld bij saneren) moet zich houden aan het Besluit Bodemkwaliteit. Er mag in principe geen grond worden afgevoerd en gebruikt zonder dat bekend is wat de kwaliteit is. Kleine hoeveelheden tot 25 m3 zijn hiervan vrijgesteld. Als bewijs voor de grondkwaliteit kan gebruik worden gemaakt van een bodemonderzoek, een partijkeuring of de bodemkwaliteitskaart.
De gemeente beschikt over een bodemkwaliteitskaart, waarop per gebied de gemiddelde bodemkwaliteit is weergegeven. Zodra grond ergens wordt gebruikt, wordt eerst beoordeeld of dat is toegestaan op de ontvangende bodem. De bodem mag niet vuiler worden dan dat deze al is. Begin 2011 is de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart vastgesteld met bijbehorende Nota Bodembeheer.
In de Nota Bodembeheer staat dat op basis van de bestaande bodemkwaliteit het grondgebied van Almelo wordt verdeeld in drie kwaliteitsklassen, schoon, wonen met tuin en stedelijk wonen. De kwaliteitsklassen zijn regionaal afgestemd en gelijk in de deelnemende gemeenten. Dat zijn naast Almelo de gemeenten Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen en Twenterand. De samenwerking betekent dat grond uit dezelfde klasse van de ene gemeente zonder extra bewijsmiddel mag worden toegepast binnen een gelijk gebied van een andere deelnemende gemeente.

Bodemsaneringsoperatie en het project Landsdekkend beeld
De bodemsaneringsoperatie vraagt nog altijd veel geld en capaciteit. Het is een eindige operatie, omdat in 2030 iedere zogeheten ernstige verontreiniging gesaneerd dan wel beheerd moet zijn. Voor de prioritering wordt onderscheid gemaakt in spoedlocaties en niet spoedlocaties. De gemeente heeft nu nog ongeveer 17 locaties die spoedseisend dan wel potentieel spoedeisend zijn. Deze locaties worden onderzocht en waar nodig gesaneerd via het project Landsdekkend beeld.

Navos
In 2012 is aanvullend actualiserend onderzoek verricht op de NAVOS-locaties (Nazorg Voormalige Stortplaatsen) in de gemeente Almelo. De aard en omvang van de verontreinigingen op deze locaties is nu beter in beeld. In 2013 gaan we verder met de monitoring van deze locaties.

Bodemconvenant
In juli 2009 is het Bodemconvenant gesloten. Hierin zijn tussen de bestuurslagen afspraken gemaakt over de aanpak van de spoedlocaties en de integratie van het beleidsveld bodem in andere beleidsvelden, zoals energie, water en ruimtelijke ordening. Nu de spoedlocaties met risico's voor de volksgezondheid bekend en bijna allemaal beheerst zijn, komen daarmee mogelijkheden van de bodem om een bijdrage te leveren aan verduurzaming van de economie meer in beeld. Concreet is in dit kader gewerkt aan:

Regie op bodemenergie
In 2013 treedt het Besluit bodemenergiesystemen in werking. De gemeente Almelo wordt dan bevoegd gezag voor gesloten bodemenergiesystemen op haar eigen grondgebied. Bodemenergiesystemen leggen beslag op de ondergrondse ruimte. Op dit moment is het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt' van toepassing. Daarnaast kunnen te dicht bij elkaar geplaatst bodemenergiesystemen elkaar negatief beïnvloeden. Daarom is het van belang om regie

te gaan voeren op de toepassing van bodemenergiesystemen. Het doel van deze regiefunctie is een duurzame en efficiënte benutting van de ondergrond. In 2012 is het beleid voor gesloten bodemenergiesystemen voorbereid zodat in 2013 de besluitvorming kan plaatsvinden.

Gebiedsgericht grondwaterbeheer
Bij gebiedsgericht grondwaterbeheer ligt de nadruk op het beheren van grondwaterverontreinigingen binnen een bepaald gebied. Door middel van beleid voor gebiedsgericht grondwaterbeheer beoogt de gemeente Almelo op een efficiënte wijze de bestaande complexe grondwaterverontreinigingen in het diepere grondwater voor een lange termijn te beheren. In 2012 is er aan beleid voor gebiedsgericht grondwaterbeheer gewerkt, in 2013 wordt dit verder uitgewerkt.

Impuls Lokaal Bodembeheer 2012
In juli 2012 is een nieuwe ronde voor het landelijke project Impuls Lokaal Bodembeheer (ILB) gestart. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu biedt decentrale overheden de kans om ondersteuning te krijgen bij de vormgeving van het lokale en regionale bodembeleid. De gemeenten Hengelo, Dinkelland, Almelo en Deventer zien meerwaarde in een gezamenlijke aanpak van vraagstukken rondom de verbreding en verdieping van het bodembeleid en de ecosysteemdienstenbenadering[1] en willen dit graag in een breed verband ontwikkelen. Het project loopt tot 1 april 2013, in 2012 is er concreet gewerkt aan een product dat moet bijdragen aan het benutten van ecosysteemdiensten van de ondergrond bij ruimtelijke planvorming (de 3D benadering), dit voor een duurzame en doelmatige benutting van de ondergrond.

Grondbank
De Regionale Grondbank Almelo coördineert vraag en aanbod van partijen grond in de regio. Hier wordt grond ingenomen, gekeurd en weer hergebruikt. Zowel ontwikkelaars, gemeenten, waterschappen, loonbedrijven als particulieren kunnen hier terecht met vrijkomende grond.
Tot 31 december 2009 werd de Regionale Grondbank Almelo door een commercieel bureau geëxploiteerd. Daarna is de exploitatie van de grondbank door de gemeente Almelo overgenomen. Alle BRL 9335[2] gerelateerde activiteiten werden tot 1 januari 2013 nog uitbesteed aan een gecertificeerd en erkend bureau. In 2012 is er vanuit de afdelingen Stadsbeheer en Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu samengewerkt, om te komen tot een eigen certificering en erkenning conform de BRL 9335. De certificering en erkenning zijn gerealiseerd door het kwaliteitssysteem van de Regionale Grondbank Almelo op te nemen in het al bestaande kwaliteitssysteem van vakgroep Bodem. Vanaf januari 2013 is de gemeente zelf gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van de BRL 9335 werkzaamheden (samenvoegen van partijen grond) op de Regionale Grondbank Almelo.

Financiën
In de periode 2010 tot en met 2014 is er geen specifieke uitkering op basis van de Wet bodembeheer meer. De specifieke uitkering wordt vervangen door een decentralisatie-uitkering bodem (DUB) binnen het gemeentefonds. Een invulling van deze decentralisering is een kleinere rol van het Rijk bij de verantwoording van de middelen. Sinds 2010 vindt er aldus geen monitoringsrapportage meer plaats aan RIVM / VROM. In 2012 is door het Rijk een bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering aangekondigd. De gemeente Almelo wordt in 2013 en 2014 jaarlijks gekort met € 83.159,-.

Kwaliteitssysteem
Het kwaliteitssysteem wordt structureel in- en extern beoordeeld. In 2012 heeft de gemeente Almelo meegedaan aan een experimentele visitatie. Het eindoordeel van deze visitatie is “goed”. Daarmee is een consistente lijn te zien in de werking van dit systeem. Er wordt getoetst aan het Normblad 8002. Dit zal per januari 2013 veranderen aangezien het Normblad in 2012 is aangepast aan de veranderde, verbredende context van het werkveld bodem.

[1] Ecosysteemdiensten zijn de baten die we als mens ontvangen van het natuurlijk systeem.
[2] protocol met eisen voor de milieuhygiënische eigenschappen van grond voortvloeiend uit het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit.

Klanttevredenheidsonderzoek
Door de vakgroep bodem is in 2012 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Op basis van het bodemkwaliteitssysteem is dat een prestatie-indicator welke frequent gemonitord dient te worden.
Voor het onderzoek zijn een dertigtal contacten (adviesbureaus, makelaars en notarissen) benaderd om gegevens voor het onderzoek in te vullen. In het onderzoek wordt onder andere een waardering gevraagd omtrent de kwaliteit, professionaliteit en integriteit van de bodemmedewerkers, de prijs-prestatieverhouding van de geleverde informatie, de informatie op de website van de gemeente.
Door 10 adviesbureaus is de vragenlijst ingevuld en zijn waarderingen gegeven.
De gemiddelde beoordeling van alle vragen (voor zover ingevuld) bedraagt 7.33.
Verder geven de meeste respondenten aan dat de kwaliteit van de Almelose bodemmedewerkers hoger of gelijk scoort aan die van de omliggende gemeenten

Stimuleringsregeling Bodemonderzoek en –Sanering Almelo 2010-2014
De Stimuleringsverordening bodemonderzoek- en bodemsanering liep in 2009 af. Het aantal aanvragen in de periode rechtvaardigde een voortzetting van de regeling. Vanaf 2010 is een (gewijzigde) Stimuleringsverordening (periode 2010-2014) in werking getreden. In 2012 is in totaal één aanvraag ingediend voor subsidievaststelling van een uitgevoerde bodemsanering.

Activiteiten
In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de diverse beschikkingen en overige producten. Daarnaast is te zien hoeveel m3 grond en grondwater gesaneerd is.

	2006	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Vaststellen aard/omvang van de bodemverontreiniging	7	4	6	5	3	1	2
Instemmen Saneringsplan (incl. BUS) (*	5	9	11	9	9	7	7
Instemmen Saneringsverslag (incl. BUS)	4	10	8	9	5	8	12
Instemmen Nazorgplan	1	-	-	2	-	-	1
subsidieverlening Stibosa	1	5	9	5	1	1	0
subsidievaststelling Stibosa	3	4	9	4	1	1	1
subsidieverlening bedrijvenregeling	-	-	-	1	-	-	1
subsidievaststelling bedrijvenregeling	-	1	-	-	-	1	-
Opleggen van een bevel	-	-	-	-	-	-	-
verzoeken om bodeminformatie makelaars	370	244	174	131	362	112	80
monitoringsrapportage RIVM/VROM	1	1	1	1	-	-	-
meldingen Bouwstoffenbesluit/besluit bodemkwaliteit	nb	40	24	35	45	85	120
aantal m3 gesaneerde grond	4.661	17.171	1.804	6.364	5.888	16.282	4.893
aantal m3 gesaneerd grondwater	2.082	8.480	880	350	1.901	9.211	1.288.848

(* BUS = Besluit uniforme saneringen

3. Energie en klimaat

Nederland wil de volgende klimaatdoelstellingen in 2020 (t.o.v. 1990) hebben bereikt.

- 30% minder broeikasgassen (CO2)
- 20% duurzame energie
- 20% minder energieverbruik

Dit kan het Rijk niet alleen realiseren en daarom is in 2008 een klimaatakkoord gesloten tussen Rijk, provincies en gemeenten. Kort samengevat zijn de volgende zaken afgesproken.

- Hoge prioriteit aan klimaatbeleid
- Stimuleren van energiebesparing bij burgers en bedrijven
- Afspraken met woningcorporaties
- Specifieke aandacht aan nieuwbouw en bestaande bouw
- SLOK (stimulering lokale klimaat initiatieven) subsidie, gekoppeld aan thema's en prestaties
- Andere subsidieregelingen vanuit Rijk om burgers, bedrijfsleven en lagere overheden te stimuleren

Beleid en ontwikkelingen
In het najaar van 2008 heeft Almelo een aanvraag voor SLOK subsidiegelden ingediend bij AgentschapNL voor de realisatie van verschillende projecten.. In het voorjaar van 2009 is de aanvraag gehonoreerd. Eis van de subsidietoekenning is dat Almelo 50% cofinanciert met mensuren of ander budget. Zodat het totale budget wordt verdubbeld. Op deze wijze wil Almelo een impuls geven aan het behalen van de klimaatdoelstellingen die Rijk en VNG in het klimaatakkoord hebben vastgesteld.

Activiteiten
Hieronder een overzicht van activiteiten die in het kader van energie en klimaat in 2012 zijn opgepakt

- Almelo heeft in 2008 het Convenant duurzaam inkopen ondertekend en streeft naar 75% duurzaam inkopen in 2011 en 100% in 2015. De implementatie van duurzaam inkopen is meegenomen in het veranderingstraject om de inkoopfunctie in Almelo te verbeteren. Duurzaam inkopen is nu een vastonderdeel van het centrale inkoopplatform.
  Bij verschillende grote aanbestedingen zijn de duurzaam inkopen-criteria die landelijk zijn vastgesteld meegenomen. In 2011 heeft KPMG, in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, de duurzaam inkopen monitor Almelo 2010 uitgevoerd. Hieruit blijkt dat voor Almelo het totale gemiddelde percentage duurzaam inkopen 91% is. Hiermee is de doelstelling van 2011 (75%) al ruimschoots in 2010 gehaald! In 2013 zal de monitor opnieuw worden uitgevoerd.

- Almelo heeft in 2010 een energieloket en isolatie subsidieregeling ingesteld. Beide projecten zijn in 2012 afgerond. De resultaten van de projecten zijn in het opgestelde eindverslag samengevat. Hier een korte samenvatting:
  - Goed bezochte website
  - 450 maatwerkadviezen
  - 3 brochures, poster en banner ontwikkeld
  - Diverse artikelen in en bij lokale media
  - 8 informatiebijeenkomsten met in totaal ruim 400 deelnemers
  - Telefonische helpdesk waar veel gebruik van is gemaakt
  - Er zijn bijna 550 subsidies uitbetaald.
  - De gemiddelde uitbetaalde subsidie is € 1.400, -.
  - Per woning gemiddeld 2 labelstappen verbetering
  - Isolatie spouwmuren i.c.m. dak en/of vloerisolatie is het meest gerealiseerd.
  - De totale investering in de bestaande woningvoorraad: € 2.100.000, -,
  - CO2 reductie: ruim 1.000.000 kg per jaar. Per woning bijna 2.000 kg per jaar.
  - Energiebesparing 600.000 m3 aardgas per jaar.
  - De subsidie kon worden aangevraagd via het digidloket. Dit was de eerste keer dat een subsidie in Almelo op een dergelijke wijze kon worden aangevraagd. Hierop zijn veel positieve reacties gekomen. Het digitaal verwerken heeft een flinke besparing op de uitvoeringskosten opgeleverd.

De provincie Overijssel heeft in 2012 besloten om een uniforme regeling in te stellen voor alle Overijsselse burgers. Almelo heeft besloten hier aan mee te doen. De gemeente heeft hiervoor subsidie aangevraagd en gekregen. De subsidie is bedoeld voor het energieloket. Een premie-regeling en duurzaamheidslening voor isolatiemaatregelen worden door de provincie centraal geregeld.

- Bij elk ontwikkelingsproject in Almelo wordt standaard een duurzaamheidadvies gegeven.

- Voor het te bouwen nieuwe stadhuis is een aparte werkgroep Duurzaamheid in het leven geroepen. De duurzaamheid van de plannen voor het nieuwe stadhuis worden door middel van BREEAM langs de meetlat gelegd. Gestreefd wordt naar een excellent score. Eind 2012 zag het er naar uit dat dit zal worden gehaald.

- Samen met de provincie is in 2011 gestart met de pilot verduurzamen binnenstedelijke transformatie. In 2012 is de pilot afgerond en zijn de duurzaamheidsambities voor de binnenstad vastgesteld.

- In 2012 zijn de resultaten van vier haalbaarheidsonderzoeken naar opwekking duurzame energie bekend gemaakt.
  1. Koude levering uit Leemslagenplas als onderdeel van het onderzoek verduurzamen ZGT Almelo. Uit de resultaten is gebleken dat dit haalbaar is. In 2012 is gestart met de voorbereidingen voor een aanbesteding. De exploitatie zal door een externe partij worden uitgevoerd.
  2. Warmte koude netten stadhuis/binnenstad. Uit het onderzoek is gebleken dat een WKO voor stadhuis wel mogelijk is maar dat er onvoldoende capaciteit is om meerdere gebouwen op één systeem aan te sluiten.
  3. Biovergister en verduurzamen warmtenetwerk Windmolenbroek. Ook hier is uit onderzoek gebleken dat er voldoende mogelijkheden zijn. Voor de biovergister is al een start gemaakt met een businesscase.
  4. Energie uit afvalwater. Gebleken is dat er veel potentie zit. Het onderzoek is via het project opstellen binnenstedelijk waterplan verder uitgewerkt. In 2013 wordt een vervolg verder opgepakt samen met een aantal bedrijven.

- De website van de gemeente Almelo is in 2012 up to date gehouden met betrekking tot duurzaamheid en energie.

- Begin 2012 is het project Energieteams afgerond. Energiebesparingadviseurs hebben in verschillende wijken en in de gele energiebus aan ruim 3.800 huishoudens een energiebesparingadvies gegeven. Tijdens het adviesgesprek is uitgelegd hoeveel energie en geld door de bewoners kan worden bespaard. De bewoners ontvingen een big shopper met energiebesparende artikelen om de energiebesparing meteen in de praktijk te brengen. De gemiddelde besparing per huishouden is € 220, -. In totaal is sprake van 700.000 kg CO2-reductie per jaar.

- Bedrijven die in verhouding veel gas en/of elektrisch verbruiken kunnen meestal met kleine verbeteringen/investeringen veel energie en geld besparen. Veel bedrijven zijn zich hier niet van bewust daarom wordt tijdens milieucontrolebezoeken aandacht besteed aan energiebesparing. Ook bij vergunningaanvragen wordt aandacht besteed aan energie verbruik.

- Almelo heeft bij Stichting E-laad in 2012 een aanvraag ingediend voor het plaatsen van oplaadpalen voor elektrische auto's. Deze palen zullen in 2013 worden geplaatst.

- In de Woonvisie, die in 2012 is vastgesteld, zijn duurzaamheidsambities opgenomen met betrekking tot wonen in Almelo. In 2013 zullen met woningcorporaties afspraken gemaakt worden hoe deze ambities gerealiseerd kunnen worden.

- In 2012 is gewerkt aan het opstellen van het binnenstedelijk waterplan. Hierin heeft duurzaamheid een belangrijke plaats ingenomen. Begin 2013 zal het plan worden vastgesteld.

Innovatie op komst

4. Externe Veiligheid

Inleiding
Bepaalde maatschappelijke activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om de productie, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen (bijv. vuurwerk, LPG en munitie) en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving, doordat veiligheidsafstanden tussen risicovolle activiteiten en bijvoorbeeld woningen nodig zijn. Aan de andere kant is het rijksbeleid er op gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd.

Bestuur en beleid
De bestuurlijke verantwoordelijk voor het onderwerp externe veiligheid is belegd bij de portefeuillehouder Milieu, Leefomgeving en Wonen. Dit houdt in dat de portefeuillehouder meedenkt en praat over uitgangspunten in het EV beleid. Daarnaast worden afwijkingen van het beleid voorgelegd aan de betreffende wethouder danwel aan het college. Tevens wordt eventuele afwegingsruimte bij ruimtelijke vraagstukken, voorzien van een ambtelijk advies, met de wethouder kortgesloten.
De gemeente Almelo heeft sinds 2007 een gemeentelijk Extern Veiligheidsbeleid dat is vastgesteld door het college van B&W en de gemeenteraad. Daarnaast is de gemeente Almelo bezig met actualisatie van het externe veiligheidsbeleid. Dit beleid is momenteel in concept gereed, de verwachting is dat dit de eerste helft van 2013 wordt vastgesteld. Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's er in de gemeente Almelo zijn en hoe met deze risico's dient te worden omgegaan.

Het doel van de gemeente Almelo is streven naar een beheersbare externe veiligheidssituatie, waarbij:

1. De externe veiligheid risico's binnen de gemeente goed in beeld zijn gebracht en de organisatie en de bestuurders zich bewust zijn van de aanwezige risico's;
2. Een zorgvuldige afweging plaatsvindt tussen de verschillende beleidsvelden van nieuwe ontwikkelingen en
   de mogelijke gevolgen voor externe veiligheid;
3. Door middel van beleidsuitvoering en handhaving wordt gezorgd voor de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van bestaande en toekomstige EV risico's;
4. Communicatie met de burger plaatsvindt over de aanwezige risico's en de te volgen gedragsrichtlijn in geval van calamiteiten.

In dit verslag wordt aangegeven welke inzet de gemeente heeft gepleegd om de doelstellingen te halen dan wel te behouden en welke resultaten op het gebied van Externe Veiligheid zijn behaald.

Subsidie
Als vervolg op eerdere programma's,(PUEV 2004-2005 (Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid) en MEVO 2006-2010 (Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel), zijn op basis van het Bestuursakkoord Rijk – Provincies ook voor de periode 2011 – 2014 middelen beschikbaar gesteld aan de provincies. Rekening houdend met de visie van het IPO, de bestaande aanpak in Overijssel en de al in eerdere programmaperioden gerealiseerde resultaten worden de middelen die voor Overijssel beschikbaar gesteld voor het nieuwe programma (MEVO 2) via een bijdrageregeling beschikbaar gesteld aan de gemeenten.

Op 18 april 2012 is door Gedeputeerde Staten aan de gemeente Almelo € 35.914,- subsidie voor MEVO2 verleend voor het borgen van structurele kennis, capaciteit en deskundigheid in de eigen organisatie ten behoeve van de uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Het borgen kan plaatsvinden in de eigen organisatie en door het delen van capaciteit en deskundigheid op het gebied van externe veiligheid, al dan niet in samenwerkingsverbanden tussen Overijsselse overheden. Bij de aanvraag om subsidie heeft de gemeente verklaard te beschikken over een door de gemeenteraad en het college vastgesteld extern veiligheidsbeleid en voornemens te zijn om:
- externe veiligheid te verankeren in ten minste de beleidsvelden ruimtelijke ordening, omgevingsvergunning, vervoer en toezicht,

- bij te dragen aan het delen van kennis, capaciteit en deskundigheid tussen Overijsselse overheden,

Ambitie
Met het aanvragen van de MEVO II subsidie heeft de gemeente zich gecommitteerd aan onderstaande ambitie uit het MEVO II. De ambities van het MEVO II sluiten aan bij de in het Bestuursakkoord Rijk – Provincies opgenomen doelen. Daarbij wordt specifiek gericht op meetbare resultaten die laten zien hoe het veiligheidsniveau (in Overijssel) zich ontwikkeld. Met andere woorden: We willen de resultaten van onze gezamenlijke inspanningen op een aansprekende manier kunnen meten en rapporteren. We willen ons richten op voor burger en bestuur herkenbare 'resultaten'. Daarbij moet ook ruimte zijn voor voldoende nuance om duidelijk te maken dat er verschillende manieren zijn om het veiligheidsniveau te beheersen of te verbeteren.

Wijze van uitvoering
De kern van het MEVO II bestaat uit het stimuleren van efficiënte en effectieve uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Kenmerkend is de nadruk op structurele verankering van uitvoering en samenwerking en het aantoonbaar maken van resultaten. Hierbij is het van belang dat externe veiligheidstaken op een zo effectief en efficiënt mogelijk schaalniveau wordt ingevuld. Dit vraagt om bestuurlijke betrokkenheid, kwaliteitsbeheersing en slimme samenwerkingsverbanden. In het Mevo II programma is dit nader uitgewerkt. Belangrijkste opgave voor de periode 2011-2014 is:

1. het gezamenlijk beschikken over en vasthouden van de personele expertise rond EV.
2. het vasthouden en verhogen van de uitvoeringskwaliteit, vooral in de ruimtelijke ordening en het ontsluiten- en delen van risicogegevens.
3. het breed verankeren van EV in:
   - Bestuur en beleid
   - Informatievoorziening
   - Uitvoering
   - Kwaliteitsmanagement
   - Kennis- en expertisemanagement.

Risicoprofiel gemeente Almelo
De gemeente Almelo kent een relatief verhoogd risicoprofiel. Er zijn een tweetal aandachtspunten met betrekking tot het groepsrisico. Dit betreffen het Lpg-tankstation aan de Vriezenveenseweg 86 en de spooromgeving waar we in beide situaties te maken hebben met een relatief verhoogd groepsrisico.
Voor het LPG tankstation geldt dat er een vergunning is voor de opslag en verkoop van Lpg, welke voor de omgeving van het tankstation zorgt voor een lichte overschrijding van de oriëntatie waarde van het groepsrisico.
Ten aanzien van de spooromgeving wordt is duidelijkheid verschaft over het groepsrisico in de vorm van het Basisnet Spoor en het feitenblad dat naar de gemeente Almelo is gestuurd. Hieruit blijkt dat de gemeente Almelo door de maatregelen in het kader van het Basisnet spoor (straks) niet meer te maken heeft met een overschrijding van het groepsrisico. Het groepsrisico in de spooromgeving blijft echter wel een punt van aandacht.

Resultaten behaald sinds 2006

Sinds 2006 zijn onder andere de volgende resultaten behaald:
- 2 LPG-tankstation opgeheven;
- 5 LPG-tankstations de doorzet vastgelegd in de omgevingsvergunning;
- Bestemmingsplannen zijn BEVI-proof gemaakt;
- Het RRGS/ISOR (Risico Register Gevaarlijke Stoffen, Informatie Systeem Overige Ramptypen) zijn geactualiseerd;
- De taakuitvoering Externe Veiligheid is geborgd in gemeentelijke organisatie;
- Bestuurlijke besluitvorming m.b.t. Bluswatervoorzieningen bij alle Lpg-tankstations;
- Externe Veiligheidsbeleid is in 2007 vastgesteld;
- Het nieuw Externe veiligheidsbeleid is in concept gereed, bestuurlijke vaststelling in 2013
- De personele expertise is aangesteld;
- Verschillende omgevingsvergunningen zijn geactualiseerd v.w.b. Externe Veiligheid;

- Het Groepsrisico en plaatsgebonden risico van alle buisleidingen binnen de gemeente Almelo is inzichtelijk gemaakt;
- De Route gevaarlijke stoffen is vastgelegd;
- De lobby met betrekking tot het Basisnet Spoor is vooralsnog succesvol;
- De website van de gemeente Almelo is aangepast m.b.t. risicocommunicatie.

Op dit moment aanwezige stationaire bronnen: bedrijven (inrichtingen volgens de Wet milieubeheer\Wabo):
De gemeente Almelo kent de onderstaande bedrijven die vallen onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI):
- 9 LPG tankstations;
- 3 opslaglocaties met meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen
- 1 spoorwegemplacement
- 3 BRZO-bedrijven.

(naast Bevi bedrijven heeft de gemeente nog enkele RRGS-bedrijven zoals inrichtingen met propaantanks enz)

Op dit moment aanwezige risico door vervoer van gevaarlijke stoffen
Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt zowel over de weg als over het spoor plaats (o.a de A35 en het spoortraject Deventer – Almelo).
De ligging van ondergrondse aardgasbuisleidingen zijn te vinden op de Risicokaart. Deze leidingen lopen voornamelijk rond de bebouwde kom in het buitengebied van de gemeente Almelo

Aantal mensen binnen het invloedsgebied
Vanuit de provincie is gevraagd om in beeld te brengen wat het aantal mensen is dat zich bevindt binnen de invloedsgebieden van de risicobronnen. Door deze jaarlijks te monitoren is in beeld te brengen of dit aantal toeneemt of afneemt en kunnen daar conclusies aan verbonden worden welke mogelijk leiden tot aanpassing van beleid, uitvoering en/of ruimtelijke plannen.

Rapportage personen blootgesteld aan EV-risico's	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Blootgestelde personen nabij risicovolle inrichtingen (LPG&BRZO)	3318	3006	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes weg	1709	1735	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes spoor	10121	9649	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes water	3098	3110	pm	pm
Blootgestelde personen nabij buisleidingen	2525	2623	pm	pm

Resultaten bereikt in 2012
De gemeente rapporteert welke wettelijke taken ze heeft en of hier veranderingen in optreden. Van de wettelijke taken wordt (per type) globaal verslag gedaan van de uitgevoerde activiteiten. Tot slot wordt toegelicht in welke activiteiten (inventarisaties, saneringen, toezicht, etc.) waren gepland en of deze planning is uitgevoerd.
De wettelijke taken die voortkomen uit externe veiligheid zijn binnen de gemeente Almelo voldoende bekend. Dit is geborgd in het uitvoeringsprogramma van het externe veiligheidsbeleid (incidentele en structurele taken) Daarnaast is er een taakverdelingschema opgesteld waar de taken m.b.t. externe veiligheid worden gekoppeld aan bepaalde functies. Dit ter behoeve van de kenbaarheid binnen de organisatie.

Omgevingsvergunningen:
In alle omgevingsvergunningen wordt het onderdeel externe veiligheid getoetst. In de overwegingen is terug te vinden hoe de externe veiligheidssituatie beoordeeld is.
In 2012 heeft er een omgevingsvergunning gespeeld waar Externe Veiligheid een nadrukkelijke rol speelt. Het ging hier om het spoorwegemplacement.
Er heeft ook een langdurige kwestie gespeeld rondom de vergunning van een LPG tankstation. Uiteindelijk heeft in geresulteerd om de vergunning van LPG te limiteren tot 500 m^3
Daarnaast speelde er een aanvraag van een RRGS inrichting, deze aanvraag is nog niet afgerond en loopt door in 2013

Ruimtelijke procedures:
Ook bij de ruimtelijke procedures heeft het onderdeel externe veiligheid een plaats gekregen. Ook bij de kleine verzoeken wordt nadrukkelijk gekeken naar externe veiligheid. Niet alleen of het gaat

om een mogelijk risico, maar ook bij mogelijke plaatsing van kwetsbare objecten wordt gekeken naar risico-objecten in de buurt. In 2012 zijn in het kader van een actualisatie slag een groot aantal bestemmingsplannen in uitvoering gebracht.
Deze plannen zijn BEVI (Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen)-proof (gemaakt, dat wil onder andere zeggen dat Plaatsgebonden Risico contouren zijn vastgelegd en dat groepsrisico is verantwoord.
Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan actualisatie van een aantal plannen waarbij tevens voorstellen tot voorbereidingsbesluiten zijn genomen om onwenselijke ontwikkelingen tegen te gaan.

RRGS/ISOR
In 2012 heeft er een grote actualisatieslag plaatsgevonden van het RRGS en het ISOR. Daarnaast is de gemeentelijke website aangepast zodat ook het aspect risicocommunicatie een verbeterslag heeft gemaakt. Risicocommunicatie is echter nog wel een onderwerp waar de gemeente Almelo nog nadrukkelijker mee aan de slag wil.

Verkeer en mobiliteit
De gemeente heeft een routering gevaarlijke stoffen vastgesteld en verleent ontheffingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, indien moet worden afgeweken van de routering.

Toezicht en handhaving
De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op door de gemeente verleende omgevingsvergunningen en vastgestelde bestemmingsplannen.
Er zijn diverse reguliere controles uitgevoerd welke niet geleid hebben tot handhavingsprocedures op een enkel geval na.
Er heeft namelijk wel een hercontrole plaatsgevonden bij een onbemand LPG tankstation, waarbij dat noodzakelijk was. Bij de controle bleken in eerste instantie wat aandachtspunten te zijn bij externe veiligheid gerelateerde voorschriften. Bij de hercontrole waren deze aandachtspunten allen verholpen en voldeed de inrichting aan de voorschriften van de vergunning.

Toepassen en verankeren van het gemeentelijk ev-beleid
Bij het huidige beleid/ nieuwe beleid is er in 2012 één keer een externe veiligheid gerelateerde discussie voorgelegd aan de portefeuillehouder. Het ging hierbij om een beperkt kwetsbaar object binnen een plaatsgebonden risico contour.
Ook is in 2012 de portefeuillehouder voorgelicht m.b.t. het conceptbeleid en is het concept besproken en voorgelegd aan de beleidsadviescommissie van de gemeente Almelo.

Samengevat
Over het algemeen worden de ambities uit het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo in de praktijk nageleefd omdat in een vroeg stadium al externe veiligheid wordt betrokken (als er nog mogelijkheden zijn voor aanpassingen) en is externe veiligheid in de bestemmingsplannen geborgd.
Afwijkingen van het beleid of discussies rondom het beleid worden na ambtelijk overleg bestuurlijk voorgelegd.
De adviseur externe veiligheid is het aanspreekpunt en contactpersoon voor alle externe veiligheidsvraagstukken. Dit is geborgd in een opgesteld taakverdelingsschema m.b.t. externe veiligheid dat bekend is bij de taakvelden milieu, RO en veiligheid & hulpverlening.
De gemeente Almelo geeft voor de opzet gekozen de adviseur externe veiligheid 3 dagen op het stadhuis en 2 dagen op de brandweerkazerne werkzaam te laten zijn om o.a. de communicatie/samenwerking tussen deze disciplines te vergoten. De adviseur externe veiligheid is tevens het aanspreekpunt voor de veiligheidsregio en hij neemt deel aan de zogeheten EV deskundigen-pool.

Naast de adviseur externe veiligheid hebben er meerdere beleidsmedewerkers en RO medewerkers binnen de gemeente voldoende achtergrondkennis van externe veiligheid om in ieder geval te signaleren wanneer externe veiligheid een rol speelt. Deze medewerkers hebben ook deelgenomen aan enkele bijeenkomsten/cursussen met betrekking tot externe veiligheid. Hierdoor is er bij deze medewerkers een gevoel ontstaan voor externe veiligheid, wat een vroege betrokkenheid van externe veiligheid heeft gecreëerd.
Het komt daardoor zelden tot bijna nooit voor dat het onderwerp externe veiligheid over het hoofd wordt gezien of in een zeer laat stadium wordt betrokken.

Bij het herzien van het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo heeft er contact plaatsgevonden met andere gemeentes om ervaringen uit te wisselen. Zo heeft er in 2012 een overleg plaatsgevonden met de gemeenten Deventer en Hengelo over het groepsrisico rondom het spoor in relatie tot het externe veiligheidsbeleid. Dit heeft tot afstemming en kennisoverdracht geleid rondom aspecten rondom het externe veiligheidsbeleid.

5. Geluid en Luchtkwaliteit

Algemene inleiding
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van het beleidsveld Geluid.
Doelstellingen op het gebied van geluid zijn:

- het ontwikkelen van gemeentelijk geluidbeleid;
- het voorkomen van nieuwe geluidhindersituaties;
- het saneren van bestaande geluidhindersituaties;
- zonebeheer.

In 2012 zijn de beleids- en uitvoeringsinspanningen met betrekking tot deze doelstellingen voortgezet.

Beleid en ontwikkelingen
EU-richtlijn Omgevingslawaai: geluidkaarten van Almelo, het actieplan en de voorlichting
In 2010 zijn de gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo aangewezen als agglomeratie bij de 2e tranche van de Europese richtlijn Omgevingslawaai. Op basis van deze richtlijn krijgt Almelo eenmalig geld om geluidsbelastingkaarten en actieplannen te maken. De kaarten geven een beeld van de geluidbelastingen bij de woningen in Almelo.

Uitsnede uit de geluidsbelastingkaart voor wegverkeerslawaai bij de Rietstraat.

Het actieplan geeft de maatregelen aan die de hoogste geluidbelastingen beperken. Op 12 juni 2012 heeft het college van burgemeester en wethouders de geluidsbelastingkaarten vastgesteld. In 2012 is het concept-ontwerp-actieplan gereed gekomen. In de eerste helft van 2013 wordt de procedure, met inspraak, gevolgd om het actieplan uiteindelijk definitief vast te stellen. Het actieplan van Almelo is een vervolg op het concept-knelpuntenprogramma (onderdeel van het gebiedsgerichte geluidbeleid).

Activiteiten
Sanering A-, Rail- en B-lijst woningen
In 2007 heeft het college besloten om 33 woningen op de A- en Raillijst (wegverkeer en railverkeer) te saneren in het kader van het ISV-programma. In 2009 heeft het college besloten het resterende ISV-budget uit die periode in te zetten voor het saneren van 28 woningen op de B-lijst (wegverkeer). De uitvoering van de sanering van de voormelde woningen is gestart in 2009 en is in 2011 vrijwel afgerond. In 2012 is nog een ruit vervangen. De formele afronding vindt begin 2013 plaats.

Geluidschermen langs het spoor bij de Aalderinkshoek en De Riet

In 2008 zijn saneringsprogramma's vastgesteld voor het realiseren van geluidschermen langs het spoor ter hoogte van de woonwijken Aalderinkshoek en De Riet.

Geluidscherm bij de Rietstraat.

In 2011 zijn de geluidsschermen ter hoogte van de woonwijk De Riet gerealiseerd. Een tweetal woningen komen in aanmerking voor geluidisolerende maatregelen aan de gevels. Die maatregelen worden in opdracht van ProRail in 2013 afgerond. De bewoners van 2 andere woningen hebben hun medewerking geweigerd. Die weigering is na de gebruikelijke procedure vastgelegd in het Kadaster.

De geluidschermen ter hoogte van de woonwijk Aalderinkshoek zijn in april 2012 opgeleverd.

Eind 2012 is de toegangsweg voor de brandweerauto's bij de Griegstraat aangelegd. Daarmee wordt de opstelplaats voor de brandweer bij de vluchtdeur in het scherm beter bereikbaar.

Voor alle saneringsprojecten geldt de verplichting om achteraf een (financiële) verantwoording af te leggen richting het ministerie van Infrastructuur & Milieu.

Geluidscherm bij de Aalderinkshoek.

Actualisatie Verkeersmilieukaart

In regionaal verband worden verkeersmodellen voor heel Twente gemaakt. Om het geluid en de luchtkwaliteit langs de wegen in kaart te brengen wordt daarna de verkeersmilieukaart gemaakt. In 2012 is gestart met een uitgebreide actualisatie van de verkeersmilieukaart. Alle omgevingsfactoren (bebouwing, wegdekverhardingen, rijsnelheden, busroutes, bomen e.d.) zijn opnieuw in de kaart gebracht. De kaart wordt in 2013 opgeleverd. De verkeersmilieukaart dient als basis voor de akoestische onderzoeken bij nieuwe ontwikkelingen, de jaarlijkse rapportage over de luchtkwaliteit en de vijfjaarlijkse opzet van de geluidbelastingkaart en het actieplan.

Actualisatie van bestemmingsplannen; inbreng milieuaspecten

In 2012 zijn veel bestemmingsplannen geactualiseerd. Het ging hoofdzakelijk om de conservering van de bestaande situatie. De inbreng van de relevante milieuaspecten voor de milieuparagrafen werd vanuit het team Beleid, Techniek en Advies van de afdeling ROM samengesteld.

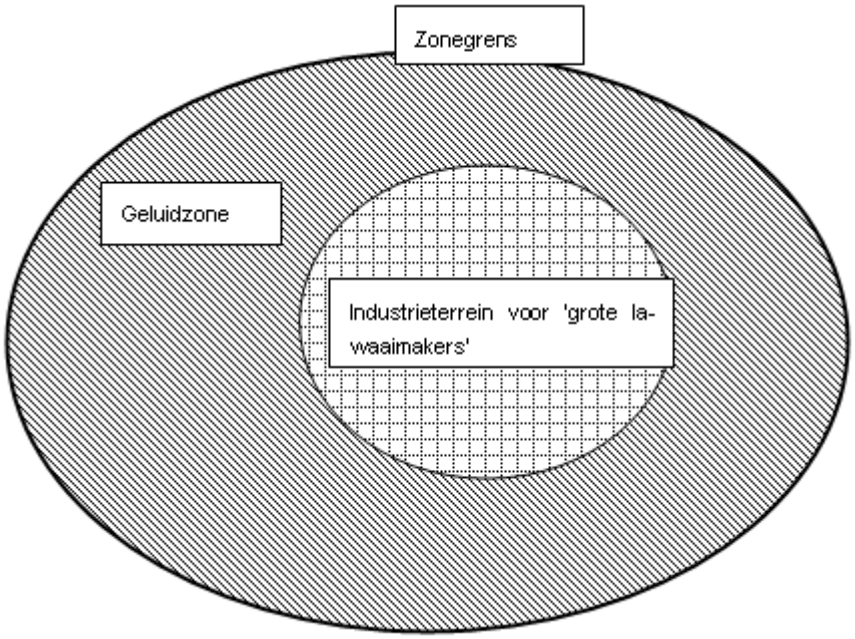
Zonering industrieterreinen

De gemeente Almelo is zonebeheerder voor de binnen de gemeentegrens gelegen gezoneerde industrieterreinen. De wetgeving op het gebied van het aspect geluid maakt onderscheid in industrieterreinen en bedrijventerreinen. Op een gezoneerd industrieterrein is op grond van het bestemmingsplan de vestiging van aangewezen bedrijfscategorieën "grote lawaaimakers" mogelijk. Vaak is slechts een deel van het industrieterrein bestemd voor dergelijke bedrijven. Terreinen voor bedrijfsactiviteiten waar op grond van het bestemmingsplan geen "grote lawaaimakers" zijn toegestaan worden bedrijventerreinen genoemd.
Rond een gezoneerd industrieterrein ligt een vastgestelde geluidscontour. De geluidsbelasting mag maximaal 50 dB(A) bedragen op de geluidscontour. De geluidscontour is een ruimtelijke tool om enerzijds (geluids)ruimte te geven aan bedrijven en anderzijds woningen te beschermen tegen de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein. Het gebied tussen de geluidscontour en de planologische grens van het industrieterrein is de geluidszone.

Voor woningen binnen een geluidszone gelden vastgestelde hogere grenswaarden die aan maxima zijn gebonden. De geluidsbelasting wordt vastgesteld op basis van wettelijk vastgestelde reken- en meetmethoden. De geluidsbelasting vanwege alle bedrijfsactiviteiten op de geluidscontour moet worden bewaakt, het zogenaamde zonebeheer. Door middel van computerrekenmodellen wordt een “geluidsboekhouding” bijgehouden. De geluidsruimte die beschikbaar is voor een gezoneerd industrieterrein moet zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk worden beheerd. Getracht moet worden om te voorkomen dat de industrieterreinen akoestisch gezien ‘op slot zitten’. Vaak is er nog wel fysieke ruimte aanwezig om een bedrijf te vestigen, maar geen geluidruimte voor bedrijfsactiviteiten omdat op delen van de geluidscontour de maximaal toegestane geluidsbelasting is bereikt.

Op dit moment bestaat het gezoneerde industrieterrein (nog) uit de delen Bedrijvenpark Twente, Dollegoor en het Indiëterrein. Het laatstgenoemde terrein wordt omgevormd tot wonen en deels lichte bedrijvigheid. Voor een deel van het Indiëgebied langs de Kolthofsingel is al een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Op het resterende deel van het Indiëterrein staat nog een klein deel van de gebouwen van de inrichting Nicolon-Ten Cate. De weverij is ontmanteld en de milieuvergunning is ingetrokken.

De omvang van het huidige gezoneerde industrieterrein (Bedrijvenpark Twente / Dollegoor) en de daar aan gekoppelde geluidszone wordt onder de loep genomen. Terreinen waar zich op grond van het geldende bestemmingsplan geen zoneringspichtige bedrijven meer mogen vestigen worden gedezoneerd. De geluidszone zal worden aangepast waarbij de nieuwe gewijzigde geluidzone moet worden vastgesteld en gekoppeld aan het resterende gezoneerde industrieterrein. Dit kan alleen met een bestemmingsplanprocedure. Tevens zal worden gekeken in hoeverre het mogelijk en verantwoord is om de geluidszone op delen te verruimen en de geluidscontour aan te passen.

Activiteitenbesluit
Door de komst van het Besluit algemene regels milieubeheer (Activiteitenbesluit) is en gaat voor steeds meer bedrijven de vergunningplicht vervallen. Voor vergunningplichtige bedrijven zijn geluidsgrenswaarden opgenomen in de verleende vergunning. Op basis van deze voorschriften is de "geluidsruimte" vastgelegd. Voor bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen gelden in principe standaardgeluidsvoorschriften. De gemeente kan passende maatwerkvoorschriften vaststellen voor deze bedrijven op gezoneerde industrieterreinen om de "geluidsruimte" vast te leggen. Het is belangrijk om de geluidsruimte voor de bedrijven op gezoneerde industrieterreinen vast te leggen in voorschriften en de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege alle bedrijven actueel en betrouwbaar in beeld te hebben. De op grond van de Wet geluidhinder in acht te nemen geluidsgrenswaarde op de rekenpunten op de vastgestelde geluidscontour bepaalt de beschikbare geluidsruimte voor de bedrijven op een gezoneerd industrieterrein. Deze geluidsruimte moet zo efficiënt mogelijk worden beheerd om binnen de grenzen van de wettelijke geluidsgrenswaarden nieuwe en wijziging en/of uitbreiding van bestaande bedrijfsactiviteiten mogelijk te maken.

Geluidsmetingen
Sinds 2010 wordt gebruik gemaakt van nieuwe geluidmeetapparatuur en is nieuwe analysesoftware aangeschaft. Met deze apparatuur kunnen onbemande metingen worden uitgevoerd. Er zijn al diverse metingen uitgevoerd waarbij gedurende langere tijd continue meetgegevens zijn geregistreerd. De metingen kunnen met de analysesoftware op ieder gewenst tijdstip op kantoor worden uitgewerkt en beluisterd. De apparatuur heeft al diverse keren naar volle tevredenheid gefunctioneerd. Bij geluidsklachten kan hiermee een goed representatief beeld worden verkregen.

Hogere grenswaarden
In 2012 heeft het college van burgemeester en wethouders acht verzoeken tot hogere grenswaarden vastgesteld. De verzoeken betroffen:

- Maximaal 35 nieuw te bouwen woningen op de locatie Elisahof;
- Twee nieuwe woonunits op de locatie De Burcht 80;
- Tien nieuwe woningen op de locatie hoek Kerkhofsweg-Ootmarsumsestraat;
- Een nieuw te bouwen woning op de locatie Vriezenveenseweg 207;
- 42 nieuwe woningen op de locatie Nijrees Zuid;
- De nieuwbouw van een instelling voor de geestelijke gezondheidszorg (Dimence) op de locatie Westerdok, hoek De Grenzen-Haven Noordzijde;
- 100 woningen voor de herontwikkeling van het Indiëterrein;
- Maximaal 23 nieuw te bouwen woningen op de locatie Nijrees Noord (plandeel Rotij).

De vastgestelde hogere grenswaarden passen binnen de kaders van het gebiedsgericht geluidbeleid van de gemeente en de wet.

Ontheffingen
Naast de hogere grenswaarden heeft het college van burgemeester en wethouders in 2012 zeven ontheffingen verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (artikel 4.6 APV) in verband met het veroorzaken van (nachtelijke) geluidhinder voor de omgeving.

Geluid	2008	2009	2010	2011	2012
Ontheffing APV – geluidhinder	2	6	14*	10	8
Vaststelling hogere grenswaarden	7	10	3	2	8

* Dit is inclusief 8x melding n.a.v. een doorlopende ontheffing voor een periode van 5 jaar.

Luchtkwaliteit

Algemene inleiding
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van het beleidsveld Lucht. Doelstellingen op het gebied van lucht zijn:

- het bewaken en waar mogelijk verbeteren van de luchtkwaliteit in Almelo;
- minimaal voldoen aan de grenswaarden voor luchtverontreiniging, maar streven naar het voldoen aan de richtwaarden van landelijke regelgeving;
- verdere verzuring van het buitengebied voorkomen.

Maatregelen
In 2012 zijn maatregelen uitgevoerd om deze doelstellingen te realiseren, o.a.:

- het verplicht stellen van luchtwassers in de Wabovergunning voor agrarische bedrijven;
- verkeersmaatregelen ter bevordering van een betere doorstroming van het autoverkeer;
- verbetering van de fietsinfrastructuur;
- toetsing van voorstellen en besluiten over verkeersmaatregelen aan de Verkeersmilieukaart.

Beleid en ontwikkelingen
In 2012 heeft de gemeente Almelo de verplichting om jaarlijks te rapporteren uitgevoerd door op een website van het ministerie van toenmalige VROM (thans IM) de "monitoringsrapportage" in te vullen. De resultaten van de monitoring NSL[3] 2012 is ook openbaar toegankelijk via www.nsl-monitoring.nl. Binnen de gemeente Almelo wordt voldaan aan de wettelijke normen die gelden voor de luchtkwaliteit.

[3] Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is een samenwerkingsprogramma van de Rijksoverheid en lokale overheden om de luchtkwaliteit te verbeteren ten behoeve van de volksgezondheid.

6. Milieu Effect Rapportage

Met betrekking tot de procedures betreffende milieueffectrapportages die betrekking hebben op de ruimtelijke procedures het volgende:

Nieuw Stadion Heracles:
M.e.r. bestemmingsplan nieuwbouw stadion Heracles: Er is door de Stichting Stadion Heracles een m.e.r. opgesteld. Deze m.e.r. is in 2012 afgerond. Op dit moment ligt er een definitief milieueffectrapport welke de onderligger is voor de ruimtelijke onderbouwing voor de bestemmingsplanprocedure.

De m.e.r. regelgeving is gewijzigd. Verwacht wordt dat in de toekomst meer m.e.r. procedures gevolgd moeten worden. Hierbij kan gedacht worden aan grotere agrarische bedrijven, bestemmingsplanprocedures, maar ook aan bedrijven die zich willen vestigen op het XL-park.

Milieuadvisering in ruimtelijke projecten en initiatieven

ROM/Milieu is betrokken bij de advisering voor ruimtelijke initiatieven. Globaal kunnen de initiatieven worden onderverdeeld in:

- actualisering van bestaande bestemmingsplannen
- Verzoeken tot wijzigingen van bestemmingsplannen vanuit de markt
- Gemeentelijke projecten (o.a. binnenstadsplan, waterboulevard)
-

Voor deze plannen wordt een integraal milieuadvies afgegeven. De diepgang en het detailniveau zijn afhankelijk van de grootte van het project en de relevantie van milieuhygiënische aandachtspunten. De advisering heeft tot doel om te komen tot een goede integrale afweging van het ruimtelijke initiatief.
Behalve over veel kleinere projecten is in 2012 is geadviseerd over onder andere de volgende “grotere” ruimtelijke projecten”:

- Actualisering van diverse bestemmingsplannen;
- Ontwikkeling Indië-Nicolon gebied;
- Ontwikkeling Waterboulevard;
- Binnenstadsplan;
- Ontwikkeling Dimence;
- De Stadhuislocatie;
- XL-park, derde tranche, inclusief laad en loskade;
- Nieuwbouw Heracles.

7. Natuur- en Milieueducatie

Met de huidige 0,5 fte (sinds 1 januari 2011) worden de volgende taken en activiteiten op een minimaal noodzakelijk niveau uitgevoerd:

- Uitleen van lesmaterialen aan het basisonderwijs, speciaal onderwijs en buitenschoolse opvang.
- Beheer lesmaterialen.
- Coördinatie en beheer Natuur & Milieucentrum
- Coördinatie educatieve tuin
- Coördineren en aansturen van vrijwilligers op het Natuur & Milieucentrum.
- Het mede ontwikkelen en uitvoeren van het project Water Energie Twente, samen met de gemeenten Hengelo, Enschede en het Waterschap Regge en Dinkel

Beleid en ontwikkelingen

Bezuinigingen
Per 1 januari 2011 is de functie Natuur- en milieueducatie wegbezuinigd. In de voorjaarsnota van 2011 heeft de gemeenteraad besloten om tot eind 2013 natuur- en milieueducatie / duurzaamheidscommunicatie te blijven coördineren voor de verschillende partijen in de stad, totdat de Almelose natuurorganisaties in staat zijn het Natuurhus-concept te verwezenlijken en het project Water Energie Twente, waarvoor een subsidie is verkregen, afgerond is.
Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot het Natuurhus en de verwachte oplevering, is het belangrijk dat Natuur- en Milieueducatie langer overeind wordt gehouden dan eind 2013. Dit om een goede overdracht mogelijk te maken.

Verplichtingen:

Project Water Energie Twente
Van januari 2011 tot medio 2013 loopt het project Water Energie Twente. Dit is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Hengelo, Enschede en Almelo en het Waterschap Regge en Dinkel. Voor dit project is een subsidie van € 250.000 verkregen bij Agentschap NL. Cofinanciering bestaat uit 250 uren nme per jaar en het ter beschikking stellen van lesmaterialen aan basisscholen. Deelname aan het project is vastgelegd met een B&W nota in november 2010.

Kindermiddagen
De kindermiddagen werden in 2012 drie keer georganiseerd door vrijwilligers van het IVN, in plaats van de 10x per jaar die we voorheen organiseerden.

Activiteiten:

Uitleen lesmaterialen
In 2012 is het aanbod van lesmaterialen voor de basisschool weer aangeboden aan de scholen in Almelo. Wat opvalt, is dat vooral het speciaal onderwijs vaak lesmaterialen leent. Tijdens de inspreekronde in de Voorjaarsnota hebben de scholen een petitie met handtekeningen aangeboden aan de gemeenteraad om natuur- en milieueducatie en de ondersteuning van lesmaterialen voor het onderwijs te behouden. Dit onderstreept de behoefte die er vanuit scholen is aan de educatieve ondersteuning en de uitleen van lesmaterialen en aanvragen van activiteiten door scholen.

Open Imker dag
Begin juli vond landelijk de open imkerdag plaats. De Almelose imkervereniging Het Iemenschoer heeft in Almelo langs verschillende imkers een fietsroute uitgezet. Het Natuur & Milieucentrum was met haar eigen bijenstal ook onderdeel van deze fietsroute. Gedurende de hele dag zijn er bezoekers geweest om te komen kijken en mee te doen met de verschillende activiteiten bij het centrum. Na afloop zijn alle imkers op bezoek geweest op het Natuur & Milieucentrum om de dag gezamenlijk af te sluiten.

Tentoonstelling Kei Goed!
In de eerste helft van 2012 is door een aantal enthousiaste vrijwilligers de stenencollectie van de heer Stoffer uit Almelo uitgezocht. Daarbij is geopperd dat de stenen (zwerfstenen en fossielen, allen afkomstig uit Almelo en omgeving) nu toch echt aan publiek moeten worden getoond. Daarop is besloten om een tentoonstelling te maken over zwerfstenen en andere mooie mineralen. Privé collecties van verschillende mensen en instellingen zijn aangesproken en samengebracht. Tot eind november was de collectie te bezichtigen in het Natuur en Milieucentrum. 'Stenendokter' Frans Bakker heeft een educatieve middag verzorgd over stenen die mensen zelf mee hadden gebracht. De middag was een groot succes met vele bezoekers.

Project Water Energie Twente
Gedurende het hele jaar is het Natuur- en Milieucentrum samen met de gemeenten Hengelo en Enschede en het Waterschap Regge en Dinkel bezig om een gezamenlijk educatief project uit te voeren. Uitgangspunt is het gemeentelijk beleid op gebied van water en energie. In november 2010 besluit B&W om gezamenlijk met de gemeenten Hengelo en Enschede en Waterschap Regge en Dinkel deel te nemen aan het project Water Energie Twente voor een periode van twee jaar. In juni heeft de officiële start van het project een aftrap gehad in het gebouw van het Waterschap. Alle wethouders van de deelnemende gemeenten en de watergraaf waren hier bij aanwezig.

Voor basisscholen is een educatief programma opgezet met de thema's water en energie. Bestaande lesmaterialen leveren punten op, waarmee scholen sparen voor educatieve prijzen. De eerste ronde prijzen is in de zomer van 2012 uitgereikt. Scholen waren enthousiast over de uitleen van 'water en energie' materialen en wijdden vaak een project aan de thema's. De Rank in Almelo won de hoofdprijs. Komend schooljaar vindt er weer een puntenspaaractie plaats.

Ook de Warme Truiendag is onderdeel van het WET project. Scholen hebben op hun eigen wijze hier invulling aan gegeven. Door het lager zetten van de thermometer, wordt energie bespaard.

Voor het voorgezet onderwijs is het project Scholen voor Duurzaamheid opgestart. Dit is een landelijk project, waarin scholieren in de huid van 'adviseur' stappen en zo aan de slag gaan met maatschappelijke vraagstukken. In deze eerste sessie is de Gemeente Almelo opdrachtgever met een aantal beleidsthema's op het gebied van duurzame energie en water. In het voorjaar van 2012 hebben scholieren van het St. Canisius hun resultaten gepresenteerd aan de gemeente. De opdracht was een campagne te ontwikkelen om de riolen in Almelo beter schoon te houden. Insteek en uitkomsten van de campagne waren voor ons als gemeente af en toe verrassend en werken bijzonder inspirerend.

Voor burgers worden bestaande activiteiten op het gebied van water en energie, aangeboden door verschillende organisaties, gebundeld in een activiteitenkalender. De WET krant is in april uitgegeven aan alle huishoudens in de gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede. Prijswinnaars van de puzzel in de krant gaan een dag naar belevenispark Avatarz in Oldenzaal.

In mei lag het schip 'De Watervlo' een week lang in de haven van Almelo. Zowel scholen als burgers konden op bezoek. Beide doelgroepen waren erg enthousiast over het aangeboden educatieve programma op de boot. Verzoek van de scholen is dan ook om de boot wederom naar Almelo te halen. Ook de gemeenteraad is uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de Watervlo en uitleg over het WET project te krijgen.
In de loop van 2012 is een inventarisatie gemaakt van beken die in aanmerking komen voor een educatieve beektocht. De wens een educatieve route voor de Doorbraak op het Tusveld te ontwikkelen is niet haalbaar gebleken. Wel gaat er in 2013 een educatieve App worden ontwikkeld voor de andere waterwandelroutes in Almelo.

Natuurhus
Begin 2012 zijn alle potentiële locaties (bestaand en nieuw) voor de vestiging van het nieuwe Natuurhus getoetst door de Stichting Natuurhus in oprichting (de zes deelnemende natuur- en milieuorganisaties).
Voor de toetsing zijn wegingsfactoren opgesteld waaraan een puntentelling is gekoppeld.

De uitkomst van de toets is dat de voorkeur uitgaat naar nieuwbouw in het Hagenpark.
De doorslaggevende factor is de aanwezigheid in of nabij de binnenstad.
Op basis hiervan is door de St. Natuurhus het projectplan nader uitgewerkt.

De ambtelijke en bestuurlijke contacten over de totstandbrenging van een Natuurhus in het Hagenpark zijn in 2012 voortgezet.
Op 7 december 2012 is het projectplan door de St. Natuurhus i.o. en de afd. ROM gepresenteerd in B&W/DT. Voorafgaand hieraan is de begeleidende memo besproken in de relevante WA's.
De conclusie is dat het plan kansrijk wordt geacht. Wel dienen nog enkele inhoudelijke vragen te worden beantwoord en dient de financiering nader te worden onderbouwd en gespecificeerd.
Het College heeft verzocht een voorstel voor te bereiden om te komen tot een bestemmingsplanwijziging voor het Hagenpark op basis waarvan een omgevingsvergunning zou kunnen worden verleend. Voorwaarde is o.a. dat het park haar openbare karakter behoudt. Een gemeentelijk programma van eisen zal worden opgesteld.
De St. Natuurhus heeft een (Almelo's) adviesbureau in de arm genomen dat op basis van gedeeltelijke sponsoring het ontwerpbestemmingsplan zal opstellen in nauw overleg met de gemeente.

planning:
- 2013, procedures: o.a. bestemmingsplanwijziging en omgevingsvergunning
- 2013, gemeentelijk programma van eisen opstellen
- 2014, bouw van het natuurhus en start aanpassing Hagenpark
- 2015 opening en ingebruikname.

Gelet op het streven naar een soepele overgang van de taken van het gemeentelijk NME naar het Natuurhus zou dit kunnen inhouden dat het huidige NME-centrum tot eind 2014 zou moeten door blijven functioneren, minimaal op het huidige niveau van dienstverlening.

8. Water

Algemeen
Water krijgt steeds meer een belangrijke functie in andere beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening en milieu. In nieuw te bouwen- en bestaande woonwijken c.q. de binnenstad wordt veel aandacht gegeven aan het onderwerp water.

Stedelijk waterplan
In 2012 is het Stedelijk Waterplan afgerond. Vanuit de afdeling ROM is milieuhygiënische input geleverd om zo te komen tot een zo maximaal duurzaam stedelijk waterplan. In dit stedelijk waterplan is aandacht geschonken aan klimaatadaptie, vernatting, verdroging, het afkoppelen van regenwater van het vuilwater-rioleringsnetwerk en het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Onderdeel van dit stedelijk waterplan is een riothermie kansenkaart. Op deze kaart zijn potentiële energiebronnen uit (afval)water in beeld gebracht evenals potentiële afnemers van laagwaardige warmte. Samen met de gewenste blauwe aders biedt dit voor de komende periode een aantal duurzame kansen. Aan deze kansen zal de komende jaren aandacht worden geschonken. Een aantal van deze duurzame kansen rond gebruik van warmte uit afvalwater (riothermie) liggen bij ondernemingen zelf. Eind 2012 is met een aantal ondernemers gesproken over de mogelijkheden van het inzetten van riothermie. Dit krijgt in 2013 een vervolg.

Lateraalkanaal, Tukkersdijk

Lijst van afkortingen

ACDI	Almelo Centrum voor Duurzaamheid en innovatie
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
Biogashub	centraal productie c.q. aanleverpunt van biogas t.b.v. een gasnetwerk
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BUS	Besluit Uniforme Saneringen
C2C	Cradle to Cradle, visie op duurzaam ontwerpen en produceren
CO2	kooldioxide
Cradle to Cradle	"van wieg tot wieg", visie op duurzaam ontwerpen en produceren met als doel oneindig hergebruik van grondstoffen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EPC	Energie Prestatie Coëfficiënt
EV	Externe Veiligheid
HNW	Het Nieuwe Werken
IBOR	(project) Integraal Beheer Openbare Ruimte
IHP	Integraal Huisvestings Plan
IVN	vereniging voor natuur- en milieueducatie (oorspr. Instituut Voor Natuurbeschermingseducatie)
ISOR	InformatieSysteem Overige Ramptypen
LED	Light Emitting Diode
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MEVO	Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NAVOS	Nazorg Voormalige Stortplaatsen
NME	Natuur- en Milieu Educatie
PUEV	Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
SEAP	Sustainable Energy Action Plan
Stibosa	Stimuleringsregeling Bodemsanering
SURF	samenwerkingsorganisatie van het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek op het gebied van netwerkdienstverlening en ICT.
SWUNG	'Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid'
vGRP	verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
VNO/ NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen / Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WET	(project) Water Energie Twente

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541103	J.H. Stegehuis	16 april 2013

Onderwerp
jaarverslag Milieu en Duurzaamheid 2012

Geachte raadsleden,

Het Jaarverslag Milieu en Duurzaamheid 2012 is beschikbaar. U treft het aan op het RIS.

Het jaarverslag bevat de resultaten in hoofdlijnen van het in 2012 tot stand gebrachte milieu- en duurzaamheidsbeleid en de uitvoering van de wettelijke milieutaken, en is in overeenstemming met de milieuregelgeving en het gemeentelijk Milieubeleidsplan, het Actieplan Milieubeleid en het in Duurzaamheidsplan 2013 tot en met 2016 dat u binnenkort ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Jaarverslag VTH 2012

Jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht

Jaarverslag VTH 2012

maart 2013

Zaaknummer 1318584

Inhoudsopgave

1. Inleiding en leeswijzer **3**

2. Beleid en ontwikkelingen **4**
2.1 Lokale beleidsontwikkelingen 4
2.2 Voorbereiding NetwerkRUD 6
2.3 Wijzigingen wet- en regelgeving 6

3. Evaluatie vergunningverlening **7**
3.1 Werkvoorraad vergunningverlening en casemanagement 7
3.2 Zienswijzen, bezwaar en beroep 8

4. Evaluatie regionaal programma toezicht en handhaving **9**
4.1 Regionaal handhavingsprogramma 2012 9
4.2 Conclusie 10

5. Evaluatie lokaal programma toezicht en handhaving **11**
5.1 Evaluatie programma vergunninggericht toezicht 11
5.2 Evaluatie programma objectgericht toezicht 12
5.3 Evaluatie programma gebiedsgericht toezicht 13
5.4 Evaluatie juridische handhaving 13
5.5 Evaluatie overige onderdelen toezicht en handhaving 14
5.6 Conclusie 15

6. Evaluatie beleid en projecten **16**

1. Inleiding en leeswijzer

In dit Jaarverslag wordt de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geëvalueerd. Dit doen we door na te gaan of de activiteiten die zijn opgenomen in het VTH-jaarprogramma 2012 daadwerkelijk zijn uitgevoerd en hebben bijgedragen aan de doelen die in dit jaarprogramma zijn gesteld.

Met dit verslag wordt voldaan aan de eisen voor verslaglegging uit het Besluit omgevingsrecht (Bor). Het Bor geeft aan dat het uitvoeringsprogramma voor het onderdeel handhaving jaarlijks moet worden geëvalueerd. Daarnaast is in onze visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-visie) afgesproken om ook voor het onderdeel vergunningverlening eveneens jaarlijks een uitvoeringsprogramma en evaluatieverslag op te stellen. Dit draagt bij aan een gecoördineerde uitvoering van het taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving.

In het VTH-taakveld wordt nu gewerkt met een vaste cyclus van beleidsdocumenten. Dit gebeurt aan de hand van de Big-8: de dubbele regelkring die is gebaseerd op het principe van 'plan-do-check-act'. Een consequente toepassing van de Big-8 leidt tot een cyclisch en sluitend beleidsproces.

Dit verslag is als volgt opgebouwd. Het volgende hoofdstuk geeft een beeld van de lokale beleidsontwikkelingen en relevante wijzigingen van regelgeving. Hoofdstuk 3 evalueert het taakveld vergunningverlening. De hoofstukken 4 en 5 hebben betrekking op het taakveld toezicht en handhaving. In hoofdstuk 4 wordt het regionale handhavingsprogramma geëvalueerd. Het lokale handhavingsprogramma wordt geëvalueerd in hoofdstuk 5. Het laatste hoofdstuk geeft een samenvattend overzicht van de voortgang van (beleids-)projecten.

2. Beleid en ontwikkelingen 2012

2.1 Lokale beleidsontwikkeling

Het taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving is sterk in ontwikkeling. In 2012 is gestart met verschillende projecten voor het verder professionaliseren en verbeteren van de taakuitvoering. Een belangrijke stap was het vaststellen van de VTH-visie: een meerjarig strategisch beleidsdocument die de basis biedt voor gerichte verbeteracties in de periode 2012 – 2015.

In 2012 is bij vergunningverlening gewerkt aan onder meer de volgende projecten:

- **Project VTH-visie**

Met het vaststellen van de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving in juli 2012 heeft de gemeente keuzes gemaakt hoe invulling wordt gegeven aan taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Wij vinden het belangrijk om bij de taakuitoefening gericht te focussen op risico's. De mate van risico's die de Almelose samenleving loopt, bepaalt hoe en hoe hard we optreden. We kiezen hierbij voor een pragmatische aanpak. Bij geringe risico's wordt niet of terughoudend opgetreden. Daarnaast vinden we het belangrijk om over de juiste kennis en deskundigheid te beschikken, zodat we een goede gesprekspartner zijn voor burgers en bedrijven en duidelijk zijn over onze taak en resultaten. We werken aan een minder versnipperde overheid door goed samen te werken met andere (overheids-)partijen, zoals de provincie, het waterschap en de gemeenten in onze regio. We doen een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving bij het aanvragen van vergunningen en het naleven van regels.

Gemeenteraad uit 'hartenkreten' over de concept VTH-visie

De directe aanleiding voor het maken van de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving was het externe onderzoek dat in 2009 is uitgevoerd naar de kwaliteit van het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De gemeenteraad gaf destijds opdracht voor dit onderzoek vanwege de gijzeling van een wethouder en enkele ambtenaren in 2008. De gemeente voldoet aan de belangrijkste aanbevelingen die in verslag van dit onderzoek[1] zijn gedaan. De komende jaren wordt gewerkt aan het verder professionaliseren van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Lokaal, maar ook regionaal.

- **Project 'Wabo digitaal'**

Sinds de inwerkingtreding van de Wabo is het mogelijk om een omgevingvergunning elektronisch aan te vragen via de voorziening Omgevingsloket.nl. Met het project 'Wabo digitaal' is een begin gemaakt met de elektronische behandeling en afhandeling van vergunningaanvragen op basis van de Wabo. Elektronische afhandeling is goedkoper en levert een kortere doorlooptijd op. Belangrijke onderdelen van het project zijn:

- Verbeteren i-architectuur en herontwerp werkprocessen;
- Creëren van mogelijkheden voor het digitaal kunnen behandelen van aanvragen (software en hardware);
- Ontwikkelen methode voor digitale ter inzage legging;
- Proef digitaal toezicht met de I-pad.

Vanwege de afstemming met het concernproject 'Slimmer Werken' en vanwege de afstemming met het toekomstige Klantcontactcentrum duurt de uitvoering van het project 'Wabo digitaal' langer dan voorzien. In 2013 worden belangrijke stappen gezet voor het verder digitaliseren van het VTH-proces.

- **Opzetten beoordelingskader bouwtoestemming Wabo**

Voor het bouwen of verbouwen van woningen, bedrijfsgebouwen en andere bouwwerken is vaak een omgevingsvergunning noodzakelijk. De gemeente gaat zowel in de fase van de vergunningverlening als uitvoeringsfase na of de aanvrager en partijen die namens hem optreden (architect, constructeur, aannemer) zich houden aan wet- en

[1] Onderzoek Kwaliteit beleidsuitvoering Vergunningverlening en Handhaving, KPMG, juni 2009

regelgeving. Het beoordelingskader geeft inzicht in de wijze waarop omgevingsvergunningaanvragen voor de activiteit bouwen worden bouwtechnisch worden beoordeeld. Dit is om verschillende redenen noodzakelijk:

- *Bouwcalamiteiten hebben grote maatschappelijk impact.* Er is veel te doen over veiligheid in de bouw. Diverse bouwcalamiteiten van de afgelopen jaren laten zien dat er aan het taakveld risico's zijn verbonden met een grote maatschappelijke impact. De vraag die telkens na een calamiteit wordt gesteld is wat de rol van de lokale overheid is geweest en of de overheid juist heeft gehandeld bij de uitvoering van VTH-taken.
- *Focus leggen op risicobeheersing.* Vergunningverlening, toezicht en handhaving draait om het beheersbaar maken van risico's. Risico's worden hierbij omschreven als de kans dat een bepaald ongewenst effect optreedt en de schade die dat voor betrokkenen en de samenleving tot gevolg kan hebben. Hierbij gaat het niet alleen om veiligheidsrisico's voor mensen die wonen en leven in de fysieke leefomgeving, maar ook om risico's ten aanzien van gezondheid en leefbaarheid, risico's voor het milieu en imagoschade voor de stad en de overheid. Het beoordelingskader bouwen hanteert een risicogerichte benadering bij de technische toetsing van bouwaanvragen. Dat betekent dat vergunningaanvragen worden getoetst op de belangrijkste risico's op aantasting van de fysieke leefomgeving.
- *Benoemen verantwoordelijkheden voor de kwaliteit van (ver)bouwen:* De gemeente heeft tot taak om aannemelijk te maken of men zich aan wet- en regelgeving houdt. Het beoordelingskader gaat in op de verantwoordelijkheden van burger en gemeente en geeft tevens inzicht in de werkwijze van de gemeente.
- *Proces op orde en goede kwaliteitsborging:* Met een bestuurlijk vastgesteld beoordelingskader wordt invulling gegeven aan een transparante, eenduidige en duidelijke werkwijze bij de bouwtechnische beoordeling van vergunningaanvragen.

Het beoordelingskader is in 2012 ambtelijk geredigeerd en wordt begin 2013 aangeboden voor bestuurlijke vaststelling.

- **Implementatie van BrisToets**

Voor het efficiënt uitvoeren van de bouwtechnische toets en ter onderbouwing van het beoordelingskader bouwen is in 2012 het softwareprogramma BrisToets aangeschaft en in gebruik genomen. Het programma wordt nu ingezet als kwaliteitssysteem voor bouwplantoetsing. Met het programma kan eenduidig worden getoetst aan de voorschriften uit het Bouwbesluit. Dit garandeert een transparante werkwijze en een uniforme rapportage van de uitgevoerde toets. De rapportage van deze toets wordt opgenomen in het documentmanagementsysteem Decos.

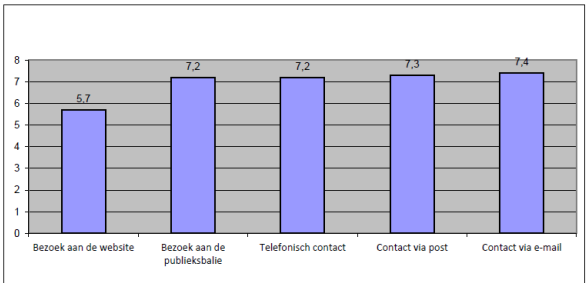
Implementatie BrisToets

- **Klanttevredenheidsonderzoek Wabo**

Naast de kwantitatief meetbare *output* (aantallen verleende vergunningen en behandelde meldingen, zoals toegelicht in de volgende hoofdstuk) was er in 2012 behoefte om een gericht beeld te krijgen van de *outcome* (de ervaren kwaliteit van onze producten en het effect van onze inzet). In de laatste twee maanden van 2012 is een onderzoek uitgevoerd naar de klanttevredenheid onder personen die in de periode oktober 2011 tot en met oktober 2012 een aanvraag om een omgevingsvergunning hebben ingediend.

Enkele conclusies uit het klanttevredenheidsonderzoek:

- Respondenten is gevraagd om een cijfer te geven voor de gehele behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning. Het gemiddelde cijfer dat wordt gegeven is een 6,9. Een ruime voldoende dus.
- In de oriëntatiefase (de fase voor indiening van de aanvraag) wordt overwegend gebeld voor informatie en advies of wordt een bezoek gebracht aan de Publieksbalie. De website wordt nauwelijks gebruikt.
- In de aanvraagfase blijkt het werken met een vast gemeentelijke contactpersoon (casemanagement) goed te werken. Gemiddeld 89 procent is hierover (zeer) tevreden. Ook geeft gemiddeld 84 procent aan (ruim) voldoende op de hoogte te zijn gehouden over de voortgang van de behandeling van de aanvraag.
- Via verschillende kanalen kan contact met de gemeente worden opgenomen over informatie over de vergunningaanvraag. Als de totaaloordelen van de verschillende kanalen worden vergeleken, wordt duidelijk dat

Figuur 1. Waardering communicatiekanalen in klanttevredenheidsonderzoek

elk contact dat de aanvrager met de gemeente heeft gehad met een ruime voldoende wordt beoordeeld, behalve het bezoek aan de website: dit krijgt maar net een voldoende. Zie bovenstaande figuur.

- **Monumenten: Inzet stimuleringsregelingen voor de eigenaar van een monument**

In 2012 is er voor eigenaren van monumenten een informatieavond georganiseerd, waarin de specifieke stimuleringsregelingen door diverse gastsprekers zijn toegelicht. Ook zijn afspraken gemaakt om het onderwerp erfgoed met een projectmatige aanpak in 2013 verder uit te werken.

- **Moderniseren van de gemeentelijke welstandsnota**

In 2012 is begonnen met het moderniseren van de gemeentelijke Welstandsnota. De huidige Welstandsnota is in 2004 opgesteld en is toe aan modernisering. Op 8 mei 2012 heeft de gemeenteraad besloten om welstandsvrije gebieden aan te wijzen in Almelo. De Woningwet schrijft voor dat voordat de gemeenteraad een definitief besluit neemt zij de ingezetenen van de gemeente Almelo en belanghebbenden betrekt bij dit besluit. De kaart met daarop de welstandsvrije gebieden heeft dan ook zes weken ter inzage gelegen. In de termijn van terinzagelegging is één reactie binnengekomen, van welstandsorganisatie het Oversticht. De inspraakreactie van het Oversticht is verwerkt en vaststelling van de welstandsvrije gebieden wordt in het eerste kwartaal van 2013 verwacht.

Het Oversticht stuurt de gemeenteraad elk jaar een overzicht toe met betrekking tot de advisering over het voorbij gegane jaar. Dit jaarverslag kan niet worden meegenomen in het jaarverslag Vergunningverlening Toezicht en Handhaving, omdat het jaarverslag van het Oversticht altijd pas in april van het nieuwe jaar wordt ontvangen. Het VTH jaarverslag moet voor 1 april worden vastgesteld.

2.2 Voorbereiding Netwerk RUD

De rijksoverheid geeft aan dat vanaf 2013 bepaalde taken op regionale schaal moeten worden uitgevoerd. De veertien gemeenten in de regio Twente en de provincie Overijssel vormen dan samen de regionale uitvoeringsdienst Twente. Binnen dit werkgebied wordt de bestaande capaciteit en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gebundeld. Door het maken van werkafspraken wordt gelijke behandeling van burgers en bedrijven bevorderd en door specialisatie neemt de deskundigheid toe. De instanties stellen hun medewerkers en hun deskundigheid aan elkaar beschikbaar om aan landelijk geldende kwaliteitseisen te voldoen. Met de komst van de regionale uitvoeringsdienst is het dus niet meer zo dat Almelose taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving alleen door medewerkers van de gemeente Almelo worden uitgevoerd. Er vindt uitwisseling plaats van mensen, middelen en voorzieningen. Verwacht wordt dat er zo effectiever kan worden gewerkt en kosten kunnen worden bespaard.
In april 2012 is door de NetwerkRUD een bedrijfsplan opgesteld. Door inzet van een netwerkorganisatie wordt vanaf 2013 uitvoering gegeven aan VTH-taken. Het adagium van deze organisatie is ‘lokale binding, regionale bundeling’.

Bedrijfsplan NetwerkRUD

In oktober 2012 hebben alle betrokken gemeenten en de provincie een bestuursovereenkomst getekend die de komst van de regionale uitvoeringsdienst mogelijk maakt. Daarnaast is gewerkt aan het standaardiseren en uniformeren van producten en diensten, onder meer door het opstellen van een gemeenschappelijke producten- en dienstencatalogus. Met deze catalogus spreken we binnen het werkgebied van de RUD de dezelfde taal bij de uitwisseling van (opdrachten voor) producten en diensten. Voor het beheersen van de gemeenschappelijke werkvoorraad is een zogenaamde ‘planningstool’ ontwikkeld, op basis waarvan de werkvoorraad kwalitatief en efficiënt kan worden aan de personele capaciteit die binnen het werkgebied van de RUD beschikbaar is.

2.3 Wijzigingen wet- en regelgeving

Op 1 april 2012 is het Bouwbesluit 2012 in werking getreden. Het Bouwbesluit 2012 bevat voorschriften over het (ver)bouwen en slopen van bouwwerken, over de staat en het gebruik van bestaande bouwwerken, open erven en terreinen en over de veiligheid tijdens het bouwen en slopen. Dit zijn de voorschriften die de minimaal noodzakelijke kwaliteit van bouwwerken waarborgen. Die voorschriften waren tot nu toe opgenomen in het Bouwbesluit 2003 en de daarmee samenhangende ministeriële regeling, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit), paragraaf 2 van het Besluit aanvullende regels veiligheid wegtunnels en alle (418) gemeentelijke bouwverordeningen.

3. Evaluatie vergunningverlening

3.1 Werkvoorraad vergunningverlening en casemanagement

In het VTH-programma voor 2012 is een inschatting gemaakt van verwachte werkvoorraad. Dit is een inschatting, omdat het aantal te behandelen vergunningaanvragen en meldingen veelal afhankelijk is van de initiatieven van burgers en bedrijven en ook het gevolg is van toezichtacties.

Overzicht beschikkingen	**Aantallen totaal**	
	Geprogrammeerd	**Gerealiseerd**
Beschikkingen reguliere procedure	490	342
Beschikkingen uitgebreide procedure	40	21
Totaal aantal beschikkingen	**530**	**363**

Figuur 2. Overzicht beschikkingen

Uit figuur 2 blijkt dat het aantal beschikkingen kleiner was dan verwacht. Belangrijke oorzaak is de terugloop van het aantal bouwaanvragen, dat hoofdzakelijk is veroorzaakt door de verslechterde economische situatie en de vastzittende woning- en vastgoedmarkt. Daarnaast is er een tendens dat steeds meer activiteiten gelijktijdig worden opgenomen in de aanvraag om omgevingsvergunning, de zogenaamde 'meervoudige aanvraag'. Dit leidt tot een kleiner aantal vergunningaanvragen; maar de interne coördinatie van de verschillende deeltoestemmingen (het casemanagement) vraagt om een grotere inzet. Naast een daling van het aantal aangevraagde vergunningen is daarnaast sprake van een toename van het aantal meldingen.

De beschikkingen die in 2012 in het taakveld vergunningen zijn afgegeven, zijn nader toegelicht in figuur 3.

Specificatie beschikkingen	**Aantallen totaal**	
	Reguliere procedure	**Uitgebreide procedure**
Verleende vergunningen	293	19
Van rechtswege verleende vergunningen	1	-
Geweigerde vergunningen	10	1
Aangemerkt als vergunningvrij	33	1
Buiten behandeling gelaten aanvragen	14	5
Ingetrokken vergunningen	5	0
Totaal aantal beschikkingen	**356**	**26**

Figuur 3. Specificatie beschikkingen

In 2012 was er afname te zien van vergunningen uit zowel de reguliere als de uitgebreide procedure. Er is slechts één vergunning van rechtswege verleend. Elf vergunningen zijn geweigerd en bij 34 vergunningaanvragen is geconstateerd dat sprake is van een vergunningvrije situatie. Vijf vergunningen zijn ingetrokken.

Casemanagement en technische advisering	**Totaal inzet in uren**	
	Geprogrammeerd	**Gerealiseerd**
Casemanagement	4590	4222
Technische advisering	11565	10481

Figuur 4. Casemanagement en technische advisering

Vanwege de afname van het aantal vergunningaanvragen is de ambtelijke inzet voor casemanagement (het begeleiden van de vergunningprocedure) en technische advisering lager dan geprogrammeerd.

Technische beoordeling meldingen	**Geprogrammeerd**		**Gerealiseerd**	
	Aantal	**Ureninzet**	**Aantal**	**Ureninzet**
Milieumeldingen (Activiteitenbesluit, Besluit landbouw, Mobiel breken bouw- en sloopafval, art. 8.19 Wm)	80	1090	114	1157
Gebruiksmeldingen (Gebruiksbesluit)	25	150	25	150
Sloopmeldingen (Bouwbesluit)	75	225	110	440
Totaal	*180*	*1465*	*249*	*1747*

Figuur 5. Technische beoordeling meldingen

De laatste jaren is sprake van een verruiming van algemene regelgeving in combinatie met een vermindering van het aantal vergunningplichtige activiteiten. Deze trend heeft zich doorgezet in 2012. Er zijn meer meldingen behandeld dan geprogrammeerd. Gevolg hiervan is dat meer capaciteit is besteed aan de afhandeling van meldingen.

3.2 Zienswijzen, bezwaar en beroep

Onderstaand figuur geeft een overzicht van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures.

Overzicht bezwaar- en beroepsprocedures	**Aantallen totaal**	
	Geprogrammeerd	**Gerealiseerd**
Bezwaar	25	16
Beroep	1	6
Totaal aantal procedures	**26**	**22**

Figuur 6. Overzicht bezwaar- en beroepsprocedures

In 2012 is door 29 personen (is niet gelijk aan het aantal procedures) bezwaar gemaakt tegen een omgevingsvergunning die betrekking had op de activiteit bouwen en/of afwijken van het bestemmingsplan. De bezwaren van 4 personen zijn niet ontvankelijk verklaard, van 20 personen is het bezwaarschrift ongegrond verklaard, van 1 persoon gegrond en 4 personen hebben hun bezwaarschrift hangende de procedure ingetrokken. Daarnaast is door 4 personen beroep ingesteld tegen een omgevingsvergunning die betrekking heeft op de activiteit bouwen en/of afwijken van het bestemmingsplan, hetzij rechtstreeks beroep of beroep na een beslissing op bezwaar. Bij 1 beroepschrift is de appellant niet ontvankelijk verklaard, de andere drie beroepschriften zijn ongegrond verklaard. Voor wat betreft de activiteit oprichten of veranderen van een inrichting (milieuactiviteit) is door 2 personen beroep ingesteld. Deze vergunningen hadden tevens betrekking op het onderdeel bouwen. Beide beroepschriften zijn gegrond verklaard en de rechtbank heeft ons opgedragen een nieuw primair besluit te nemen.
Tegen omgevingsvergunningen die betrekking hebben op het vellen van een houtopstand zijn 3 bezwaren ingediend in 2012. Één van de bezwaarmakers is niet ontvankelijk verklaard, één bezwaarschrift is ongegrond verklaard en één bezwaarschrift is hangende de procedure ingetrokken.

4. Evaluatie regionaal programma toezicht en handhaving

4.1 Regionaal handhavingsprogramma 2012

Voor het jaar 2012 is door alle 14 Twentse gemeenten gezamenlijk een regionale handhavingsprogramma opgesteld. Dit werd gedaan vooruitlopend op de vorming van de RUD in Twente met als doel om efficiënter te werken, van elkaar te leren en om een gelijke methodiek van risicoanalyse op te stellen.

Het afgelopen jaar is na het opstellen van het regionaal handhavingsprogramma door de Twentse gemeenten prioriteit gegeven aan de oprichting van de RUD per 1 januari 2013. Deze prioriteit is ten koste gegaan van de uitvoering van het regionaal handhavingprogramma.

Wel is onder de Twentse gemeenten de afspraak gemaakt dat de in het regionale handhavingsprogramma geformuleerde operationele doelstellingen prioriteit hebben. Indien een gemeente niet voldoende capaciteit heeft om uitvoering te geven aan deze doelstellingen en ondersteuning nodig heeft, zullen de andere gemeenten bijspringen.

Operationele doelstellingen regionale handhavingsprogramma

De volgende operationele doelstellingen zijn geformuleerd op basis van de uitkomsten van de werkgroep risicoanalyse:

- *Milieu*

- Zware industrie (IPPC) en BEVI-inrichten minimaal 1 x per jaar controleren;
- Vuurwerkverkooppunten minimaal 1 x vooraf controleren en 1 x tijdens de verkoopdagen controleren.

- *Bouwen*

- Sloop met asbest minimaal 1 x bezoeken;
- Bij toezicht op vergunningen bouwen prioriteit geven aan constructieve en brandpreventieve veiligheid.

- *Brandveiligheid*

- Als onderdeel van de te controleren gebruiksvergunningplichtige gebouwen, klasse 1 en 2 zoals opgenomen in Twents controleplan, minimaal 1 x per 2 jaar controleren op brandveilig gebruik.

Resultaten:

- *Milieu*

Deze twee doelstellingen die in het regionale handhavingsprogramma zijn opgenomen, waren ook als prioriteiten opgenomen in het lokale VTH programma 2012. Aan deze prioriteiten is in 2012 uitvoering gegeven. Zware industrie (IPPC) en Bevi-inrichtingen[2] zijn het afgelopen jaar minimaal 1 x gecontroleerd.
In oktober 2012 zijn samen met de brandweer alle vuurwerkverkooppunten in Almelo bezocht. Hierbij is gecontroleerd of de basisvoorzieningen op orde waren. Gebleken is dat twee bedrijven nog niet voldeden aan alle voorwaarden. De bedrijven hebben dit gelijk opgepakt en op orde gebracht. Tijdens de verkoopdagen is gecontroleerd met de gemeente Wierden, waarbij de gasttoezichthouder de controle uitvoerde, onder begeleiding van onze milieutoezichthouders. De overtredingen die in oktober waren gesignaleerd waren bij de bedrijven verholpen. Bij een bedrijf was tijdens de verkoopdagen het vuurwerk te hoog opgestapeld, waardoor te weinig ruimte was voor de sprinklerkoppen om functie te waarborgen. Deze overtreding is direct verholpen.

- *Bouwen*

De eerste operationele doelstelling, Sloop met asbest minimaal 1 x bezoeken, is in de praktijk voor het merendeel gerealiseerd. De meeste slooplocaties zijn minimaal 1 x bezocht. Bij enkele locaties waarbij het slopen van asbest in woningen betrof, zoals het verwijderen van pijpen met asbest, is tijdens de sloop geen bezoek gebracht. De tweede operationele doelstelling is ook in het lokale VTH programma 2012 als prioriteit opgenomen. Aan deze prioriteit is uitvoering gegeven. Bij toezicht op omgevingsvergunningen bouwen zijn vaker controle momenten geweest

[2] Besluit externe veiligheid inrichtingen

betreffende de constructieve veiligheid. De brandpreventieve veiligheid is op normale frequentie meegenomen tijdens het toezicht. Wel zijn, bij de grotere bouwprojecten, samen met de brandweer controles uitgevoerd.

- *Brandveiligheid*

Deze doelstelling, het minimaal 1 x per 2 jaar controleren van klasse 1 en 2 gebruiksvergunningplichtige gebouwen, is zowel in het regionale handhavingsprogramma als in het lokale VTH programma opgenomen als prioriteit. Aan deze prioriteit is in 2012 uitvoering gegeven. De prioritering van 1 x per 2 jaar is een minimum waaraan is voldaan. De prioriteit ligt hoger.

Projecten in het kader van regionaal HUP 2012

In het regionale handhavingsprogramma is een viertal projecten opgenomen, die in 2012 regionaal uitgevoerd zouden worden. Vanwege de prioriteit van het oprichten van de RUD is in 2012 slechts met één project gestart, Bouw- en Sloopafval, in het bijzonder asbest/vervolgproject ketenhandhaving asbest.

Bouw- en Sloopafval, in het bijzonder asbest/vervolgproject ketenhandhaving asbest

Doel:
- Sluiten van de toezichtsketen van "Asbestsloop"; van voornemen sloop tot eindverwerking.

De projectgroep Ketentoezicht Asbest, is op 15 november 2012 van start gegaan met een pilot. Gedurende deze pilot, tot 15 februari 2013, zijn de ontwikkelde tools ten behoeve van uniforme informatiehuishouding, uniform toezicht en uniforme Handhaving, getest. De resultaten van het project zijn nog niet bekend.

Uitgevoerde projecten in het kader van de voorbereiding RUD

Digitaal toezicht

De gevolgen van digitale aanvragen en de daarbij behorende tekeningen werken ook door naar toezicht en handhaving. Gezien de RUD-ontwikkelingen in Overijssel hebben toezichthouders in een kleine groep gekeken of op het gebied van digitaal toezicht al afstemming plaats zou kunnen vinden en om het ambitieniveau met elkaar te kunnen vergelijken.

Doel:
- informeren: wie heeft welke plannen, en in welk stadium verkeren die?
- uitwisselen: ervaringen (van plan- tot uitvoeringsfase).
- afstemmen: is een gezamenlijke aanpak handig en wat is ervoor nodig?

Resultaat:
Gebleken is dat het ambitieniveau van de verschillende gemeenten uiteen loopt. Ook de fase waarin de verschillende gemeenten zich bevinden maakt dat één oplossing voor digitaal toezicht voor heel Overijssel op korte termijn niet haalbaar is.

4.2 Conclusie

Voor het regionale handhavingsprogramma 2012 werd de volgende strategische doelstelling geformuleerd:

> ***Het realiseren van een hoogwaardige uitvoering van taken en gezamenlijke projecten op het gebied van toezicht en handhaving en een relevante bijdrage leveren aan meer veiligheid en betere naleving in Twente.***

Deze strategische doelstelling is vertaald naar de uitvoering door samen te werken in diverse regionale projecten. De uitvoering van toezicht en handhaving heeft in 2012 volledig in het teken gestaan van het oprichten van de RUD. Deze ontwikkelingen hebben voor gemeenten prioriteit gehad, boven de geplande projecten.
De projecten die het afgelopen jaar wel hebben gedraaid hebben dan ook in het teken gestaan van de RUD. Door het uitvoeren van deze projecten is het oprichten van een RUD per 1 januari 2013 een stap dichter bij gekomen.

5. Evaluatie lokaal programma toezicht en handhaving

In het lokale programma toezicht en handhaving 2012 is een onderscheid gemaakt tussen het programma voor vergunninggericht toezicht, objectgericht toezicht, gebiedsgericht toezicht en juridische handhaving. In dit hoofdstuk wordt het gevoerde handhavingsbeleid per programma geëvalueerd.

5.1 Evaluatie programma vergunninggericht toezicht

Het vergunninggerichte toezicht speelt zich grotendeels af binnen de disciplines bouwen, slopen en RO. Toezicht vindt plaats op basis van de vergunningen die worden uitgevoerd. Op basis van de risicoanalyse, maatschappelijke en bestuurlijke risico's en regionaal bepaalde prioriteiten zijn voor bouwen, slopen en RO de volgende prioriteiten geformuleerd:
- Bij toezicht op vergunningen bouwen prioriteit geven aan constructieve en brandpreventieve veiligheid;
- Bouw- en sloopwerken met een hoger risico worden intensiever geïnspecteerd.

Aan de eerste prioriteit is uitvoering gegeven. Bij toezicht op omgevingsvergunningen bouwen zijn vaker controle momenten geweest betreffende de constructieve veiligheid. De brandpreventieve veiligheid is op normale frequentie meegenomen tijdens het toezicht. Wel zijn, bij de grotere bouwprojecten, samen met de brandweer controles uitgevoerd. Aan de tweede prioriteit is geen uitvoering gegeven omdat er afgelopen jaar geen bouw- en sloopwerken waren met een hoger risico.

Programma vergunninggericht toezicht - uitgevoerde controles	**Geraamd**	**Gerealiseerd**
Toezicht omgevingsvergunning activiteit bouwen	1035	960
Toezicht omgevingsvergunning activiteit slopen	142	145
Toezicht omgevingsvergunning activiteit veranderen beschermd monument	20	10
Toezicht afwijken bestemmingsplan omgevingsvergunning	32	119
Controle drank- en horeca	10	21
Totale inzet	**1239**	**1255**

Figuur 7. Programma vergunninggericht toezicht – uitgevoerde controles

Programma vergunninggericht toezicht	**Totaal inzet in uren**	
	Geraamd	**Inzet**
Toezicht omgevingsvergunning activiteit bouwen	3200	4383
Toezicht omgevingsvergunning activiteit slopen	400	430
Toezicht omgevingsvergunning activiteit veranderen beschermd monument	80	43
Toezicht afwijken bestemmingsplan omgevingsvergunning	320	219
Controle naar aanleiding van klachten	360	436
Controle drank- en horeca	40	74
Totale inzet	**4400**	**5585**

Figuur 8. Programma vergunninggericht toezicht – totaal inzet in uren

Het aantal gerealiseerde controles bij toezicht 'afwijken bestemmingsplan omgevingsvergunning' is hoger, dan het aantal geraamde controles. Het gerealiseerde aantal controles is wel in lijn met het aantal verleende omgevingsvergunningen afwijken bestemmingsplan. In 2012 zijn 67 klachten ontvangen die vergunninggericht gerelateerd waren. Daarnaast valt op dat het totaal uren dat ingezet is bij toezicht omgevingsvergunning activiteit bouwen hoger is dan geraamd en dat de ingezette uren bij toezicht omgevingsvergunning activiteit veranderen beschermd monument en afwijken bestemmingsplan minder is dan geraamd. Dit valt te verklaren omdat een omgevingsvergunning meestal bestaat uit meerdere activiteiten en dat toezicht met betrekking tot een beschermd monument en afwijken bestemmingsplan meestal worden meegenomen bij het toezicht op de activiteit bouwen.

Het niet-inrichting gebonden milieutoezicht heeft voornamelijk betrekking op het toezicht op bodemsanering en grondverzet (0,7fte). Dit valt niet onder de Wabo, maar is wel een wettelijke taak die wordt uitgevoerd in het team controle en handhaving.

Programma bodemtoezicht 2012	Aantal 2010	Aantal 2011	Aantal 2012
Lopende en uitgevoerde saneringen	13	11	15
Aantal uitgevoerde controles bij lopende en uitgevoerde saneringen	30	26	41
Beoordeling evaluatieverslagen afgeronde saneringen	10	17	26
Beoordeling monitoringsverslagen uitgevoerde saneringen	25	16	23
Sanerings- en onderzoekbevelen	0	0	0
Lopende handhavingszaken	0	2	1

Figuur 9. Programma bodemtoezicht

Voor het niet-inrichting gebonden toezicht werd in 2012 prioriteit gegeven aan controle op grondstromen en grondverzet. Dit is gedaan door enkele grondstromen te volgen. Hierop is geen handhavingstraject gestart. De toename aan uitgevoerde en afgeronde saneringen is te verklaren doordat er nieuwe en onbekende verontreinigingen zijn aangetroffen.

5.2 Evaluatie programma objectgericht toezicht

Het programma object gericht toezicht bestaat uit twee disciplines: Toezicht op milieu-inrichtingen en toezicht op brandveilig gebruik. Het toezicht op inrichting is afgeleid van de risicomatrix. Het toezicht wordt op basis van de risicoanalyse cyclisch ingepland, waarbij gebruikt wordt gemaakt van een bonus-malus stysteem.

Voor toezicht om milieu inrichtingen golden in 2012 de volgende prioriteiten:
-Zware industrie (IPPC)[3] en BEVI-inrichting minimaal 1 x per jaar controleren;
-Vuurwerkverkooppunten minimaal 1 x vooraf controleren en 1 x tijdens de verkoopdagen controleren.

Deze twee doelstellingen zijn zowel in het regionale handhavingsprogramma als in het lokale handhavingsprogramma opgenomen. Aan deze prioriteiten is in 2012 uitvoering gegeven. Zware industrie (IPPC) en Bevi-inrichtingen zijn het afgelopen jaar minimaal 1 x gecontroleerd.

In oktober 2012 is gezamenlijk met de brandweer alle vuurwerkverkooppunten in Almelo bezocht. Hierbij is gecontroleerd of de basisvoorzieningen op orde waren. Gebleken is dat twee bedrijven nog niet voldeden aan alle voorwaarden. De bedrijven hebben dit gelijk opgepakt en op orde gebracht. Tijdens de verkoopdagen is gecontroleerd met gemeente Wierden, waarbij de gasttoezichthouder de controle uitvoerde, onder begeleiding van onze milieutoezichthouders. De overtredingen die in oktober waren gesignaleerd waren bij de bedrijven verholpen. Bij een bedrijf was het vuurwerk tijdens de verkoopdagen te hoog opgestapeld, waardoor te weinig ruimte was voor de sprinklerkoppen om functie te waarborgen. Deze overtreding is direct verholpen.

Programma objectgericht toezicht 2012 - uitgevoerde milieucontroles	Regulier geraamd	Regulier gerealiseerd	Hercontrole gerealiseerd
Regulier toezicht BRZO	2	2	0
Regulier toezicht vuurwerkverkoop	7	7	0
Regulier toezicht categorie 4	46	45	30
Regulier toezicht categorie 3	126	110	82
Regulier toezicht categorie 2	132	97	18
Regulier toezicht categorie 1	0	3	0
Totaal inzet objectgericht milieu	**313**	**264**	**130**

Figuur 10. Programma objectgericht toezicht – uitgevoerde milieucontroles

[3] IPPC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control; geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging

Programma objectgericht toezicht	Totaal inzet in uren	
	Geraamd	Inzet
Regulier toezicht BRZO	100	16
Regulier toezicht vuurwerkverkoop	45	40
Regulier inrichtingsgebonden milieutoezicht	4176	4892
Toezicht n.a.v. klachten / incidenten	370	406
Totale inzet	**4691**	**5354**

Figuur 11. Programma objectgericht toezicht

Alle BRZO[4] en vuurwerkverkooppunten zijn in 2012 minimaal 1 keer gecontroleerd. Door de verbetering van registratie van de inrichtinggebonden milieuklachten zijn de ontvangen klachten in 2012 duidelijk in beeld. In 2012 zijn 55 inrichtinggebonden milieuklachten ontvangen. Een aantal van deze klachten heeft geleid tot juridische handhavingsprocedures. Het afgelopen jaar zijn er minder controles gerealiseerd dan gepland, vanwege deze toename van klachten die meer tijd in beslag namen.

Programma brandveilig gebruik	Geraamd	Gerealiseerd
Omgevingsvergunning activiteit brandveiligheid klasse 1	60	65
Omgevingsvergunning activiteit brandveiligheid klasse 2	69	67
Melding brandveilig gebruik klasse 1	20	20
Melding brandveilig gebruik klasse 2	57	35
Melding brandveilig gebruik klasse 3	50	77
Totale inzet	*256*	*264*

Figuur 12. Programma brandveilig gebruik

Voor toezicht op brandveilig gebruik gold voor 2012 de volgende prioriteit:
Als onderdeel van de te controleren vergunningplichtige gebouwen, klasse 1 en 2 zoals opgenomen in Twents controleplan, minimaal 1 X per 2 jaar controleren op brandveilig gebruik.

Deze doelstelling is zowel in het regionale handhavingsprogramma als in het lokale VTH-programma opgenomen als prioriteit. Aan deze prioriteit is in 2012 uitvoering gegeven. De prioritering van 1 x per 2 jaar is een minimum waaraan is voldaan. De prioriteit ligt hoger. Naast bovenstaande controles zijn door de brandweer 40 controles uitgevoerd tijdens bouwwerkzaamheden in de realisatiefase. Tevens hebben er 65 controles plaatsgevonden in het kader van het project gemeentelijke bouwwerken en naar aanleiding van verzoeken van burgers en bedrijven.

5.3 Evaluatie programma gebiedsgericht toezicht

Het team controle en handhaving beschikt over twee bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) in domein 2. Ze voeren algemeen gebiedstoezicht uit op gebied van afval in de openbare ruimte en houden gebiedstoezicht op overtredingen van de APV en Wabo. Voor het jaar 2012 golden geen specifieke prioriteiten.

Door de melddesk werden 227 telefonische meldingen ontvangen. Het grootste deel van deze meldingen was gerelateerd aan afval. Afgelopen jaar zijn ruim 650 processen verbaal opgemaakt, met name voor overtredingen van de APV ten aanzien van afval en parkeren.

5.4 Evaluatie juridische handhaving

Binnen het teamonderdeel controle en handhaving wordt de repressieve handhaving gestart door de toezichthouders. Op het moment dat overtredingen blijven voortduren en beschikkingen opgelegd moeten worden, wordt het dossier overgedragen aan de juridische medewerker. Deze handelt het dossier verder af. De juridische handhaving gebeurt volgens de vastgestelde handhavingstrategie. De capaciteit hiervoor in 2012 was 2,0 fte.

Voor juridische handhaving was de prioriteit voor 2012:
- Juridische handhaving gebeurt volgens de vastgestelde sanctie- en gedoogstrategie. Als wordt afgeweken, gebeurt dit expliciet. Dat wil zeggen dat gemotiveerd wordt waarom er wordt afgeweken.

[4] Besluit risico's zware ongevallen

Producten juridische procedures	2010	2011	2012
Handhavingswaarschuwingen	83	53	41
Vooraankondigingen handhavingsbeschikking	20	31	14
Dwangsombeschikking	7	7	3
Bestuursdwangbeschikking	1	4	2
Afgeronde handhavingszaken	29	31	30
Gedoogbeschikkingen	5	4	2
Afwijzen handhavingsverzoek	19	28	21
Toewijzen handhavingsverzoek	1	0	1
Beslissingen op bezwaar	11	9	5
Stilleggingen werkzaamheden	7	6	6
Intrekken bouw-/ en sloopvergunningen	0	0	35
Lopende zaken	157	150	164

Figuur 13. Producten juridische procedures

De prioriteit voor 2012 is uitgevoerd. De juridische procedures in 2012 zijn conform de vastgestelde sanctie- en gedoogstrategie uitgevoerd. Uit de bovenstaande gegevens valt op dat het aantal juridische producten in 2012 is afgenomen. Dit valt deels te verklaren doordat er minder handhavingsverzoeken zijn ontvangen. De stijgende lijn van de afgelopen jaren heeft zich niet voortgezet. Doordat minder handhavingsverzoeken zijn ontvangen, hebben er minder juridische procedures gelopen.

In 2012 zijn 10 beschikkingen instemming saneringsverslag opgesteld in het kader van de Wet bodembescherming. Het ingediende saneringsverslag krijgt de instemming van het bevoegd gezag als de sanering voldoet aan de saneringsdoelstelling. Daarnaast was er vanwege langdurige ziekte minder capaciteit. Naast deze juridische producten is afgelopen jaar veel tijd besteed aan bestuursadvisering en bestuurlijke gesprekken.

Op 27 november 2011 zijn de beleidsregels ‘intrekken omgevingsvergunning’ door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Deze beleidsregels zijn ook van toepassing op in het verleden verleende bouw- en sloopvergunningen. Vergunningen worden ingetrokken indien geruime tijd geen uitvoering is gegeven aan de vergunning. In 2012 zijn 35 bouw- en sloopvergunningen ingetrokken.

5.5 Evaluatie overige onderdelen toezicht en handhaving

In 2012 zijn bij het team controle en handhaving diverse projecten uitgevoerd. De uitgevoerde projecten worden hieronder toegelicht:

Slimmer toezicht

In 2012 is de eerste pilot gestart om slimmer toezicht te houden. De disciplines milieu en brandveilig gebruik hebben vanaf januari 2012 een doordrukformulier getest, waarmee controles ter plaatse administratief afgehandeld kunnen worden. Daarnaast hebben de toezichthouders een antwoordkaart getest, waarmee bedrijven zelf kunnen aangeven wanneer een overtreding is beëindigd en hercontroles voorkomen. Halverwege het jaar is de afdeling Stadsbeheer aangehaakt bij de pilot.

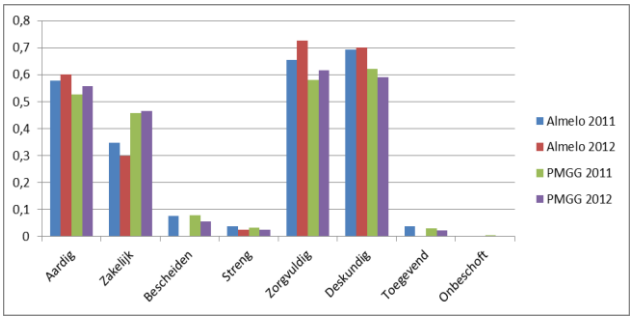
Deze proef heeft aangetoond dat zowel het doordrukformulier als de antwoordkaart bruikbare instrumenten zijn bij de controle op de naleving van milieuregels en brandveilig gebruik. De voordelen zijn:

- Geringe kosten doordrukformulieren en antwoordkaarten;
- Snellere administratieve afhandeling voor zowel ondernemer als gemeente;
- “Visitekaart-effect” van de antwoordkaart;
- Expliciet beroep op en bevordering van eigen verantwoordelijkheid ondernemers;
- Bevordering uniformiteit toezicht in Almelo.

Uit de evaluatie van de pilot is ook een aantal aanbevelingen gekomen. Voor milieu verdient het de aanbeveling om een handreiking te schrijven met daarin uitgangspunten wanneer het doordrukformulier en de antwoordkaart worden gebruikt in Almelo. De overige aanbevelingen waren gericht op tekstuele aanpassingen van zowel het doordrukformulier als antwoordkaart. Deze aanbevelingen worden in het vervolg van de proef meegenomen.

Ondernemingsdossier
Begin 2012 is het ondernemingsdossier van start gegaan. Met drie bedrijven, van de branche Rubber- en Kunststofindustrie, zijn werkafspraken gemaakt en is gewerkt met het ondernemingsdossier. Het ondernemingsdossier is een goede manier om samen te werken en de nodige informatie te delen. Als het ondernemingsdossier door bedrijven goed wordt bijgehouden en de nodige informatie wordt gedeeld zou dit moeten dragen aan vermindering van regeldruk, kosten, verbetering van informatie uitwisseling en samenwerking.
Na een jaar kan deze conclusie nog niet worden getrokken. De bedrijven hebben de intentie wel, maar in het begin zijn opstart problemen geweest. Het ondernemingsdossier leeft wel onder bedrijven, een vierde bedrijf binnen de branche Rubber- en Kunststofindustrie doet vanaf 2013 mee met het ondernemingsdossier.

Klanttevredenheidsonderzoek inrichtinggebonden milieucontroles
In 2012 is wederom meegedaan met het klanttevredenheidsonderzoek voor de inrichtinggebonden milieucontroles, georganiseerd vanuit het Platform milieu grote gemeenten. In 2012 zijn 40 vragenlijsten geretourneerd. Als de resultaten van deze vragenlijsten worden vergeleken met de andere gemeenten, dan blijkt dat men tevreden is over de milieucontroles in Almelo. Men vond de toezichthouders overwegend zorgvuldig, deskundig en aardig.

Figuur 14. Waardering toezichthouder in klanttevredenheidsonderzoek

Onaangekondigde controles
In september 2012 is gestart met het project onaangekondigde controles. Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in het (spontane) naleefgedrag van bedrijven. Daarom zijn steekproefsgewijze onaangekondigde controles uitgevoerd op de gedragsvoorschriften van de milieuwetgeving. In totaal zijn 61 bedrijven bezocht. Bij 30 bedrijven werden overtredingen geconstateerd. De overtreding werden direct of waren na een hercontrole beëindigd. Bij de overige bedrijven werden geen overtredingen geconstateerd.

5.6 Conclusie
Het afgelopen jaar heeft zowel regionaal als lokaal in het teken gestaan van de RUD. De ontwikkeling van de RUD heeft in 2012 voor alle gemeente veel tijd gekost. Ook in Almelo werd veel tijd besteed aan de inrichting van de RUD. Net als het voorgaande jaar, werd ook in 2012 in het kader van de RUD de zelfevaluatietool ingevuld. Deze zelfevaluatietool geeft inzicht in de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Lokaal is het aantal controles bij vergunninggericht toezicht bij het afwijken bestemmingsplan het afgelopen jaar gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt doordat steeds meer activiteiten voor het onderdeel bouwen wel vergunningsvrij zijn, maar niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. Voor het afwijken van het bestemmingsplan moet dan nog een omgevingsvergunning worden verleend.

Zowel lokaal als regionaal had toezicht op de verkoop van vuurwerk prioriteit. In oktober 2012 zijn de verkooppunten gezamenlijk met de brandweer bezocht om te controleren of de basisvoorzieningen op orde waren. Tijdens de verkoopdagen is gecontroleerd met de gemeente Wierden. De overtredingen die eerder in oktober zijn geconstateerd waren verholpen.

Wat betreft de juridisch handhaving, is het afgelopen jaar conform de vastgestelde sanctie- en gedoogstrategie opgetreden. De stijgende lijn van het aantal ontvangen handhavingsverzoeken heeft het afgelopen jaar niet voortgezet. Daarnaast er het afgelopen jaar veel tijd besteed aan bestuursadvisering en bestuurlijke gesprekken.

In 2012 is gestart met een pilot om slimmer toezicht te houden. De disciplines milieu en brandveilig gebruik hebben een doordrukformulier en antwoordkaart getest. Uit de evaluatie is gebleken dat zowel het doordrukformulier als antwoordkaart bruikbare instrumenten zijn bij de controle op de naleving.

In september 2012 is gestart met het project onaangekondigde controles. Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in het (spontane) naleefgedrag van bedrijven. Daarom zijn steekproefsgewijze onaangekondigde controles uitgevoerd op de gedragsvoorschriften van de milieuwetgeving. De geconstateerde overtredingen werden direct of waren na een hercontrole beëindigd.

6. Evaluatie beleid en projecten

Zowel bij vergunningverlening, als bij toezicht en handhaving zijn diverse projecten uitgevoerd en is beleid ontwikkeld. In 2012 zijn zowel bij vergunningverlening, als bij toezicht en handhaving veel uren besteed aan het redigeren van de VTH-visie en de voorbereiding voor de oprichting van de RUD. Dit had in 2012 prioriteit. Een overzicht van de overige projecten en beleidsontwikkelingen zijn samengevat opgenomen in onderstaand overzicht.

Projecten en beleidsontwikkeling	onderdeel
Project digitaal werken vergunningverlening Wabo Gestart in 2012 en nog in uitvoering in 2013.	ROM/VV
Project opstellen VTH-visie Uitgevoerd. Visie is vastgesteld in juli 2012.	ROM/VV ROM/CH V&H
Uitvoeringprojecten VTH-visie: **Opzetten uniforme beoordelingskaders bouwen** Gestart in 2012 en nog in uitvoering. Afronding eerste helft 2013. **Opzetten uniforme beoordelingskaders milieu** Niet gestart in 2012. Nu gepland voor 2013. **Integrale probleemanalyse/toezichtstrategie** Gestart in 2012. Voor milieu is de probleemanalyse en toezichtstrategie in 2012 afgerond. Voor bouwen en RO is deze gepland voor 2013. **Slimmer toezicht** Uitgevoerd. Uit de evaluatie is een aantal aanbevelingen gekomen die in 2013 worden verwerkt. **Ondernemingsdossier** Gestart in 2012 en doorloop in 2013.	 ROM/VV ROM/VV ROM/CH ROM/CH VH/RB ROM/CH
Uitwerken procescriteria, inhoudelijke criteria en prioriteiten per BIG-8 element Hieraan is invulling gegeven met het vaststellen van de VTH-visie en het plannen van gerichte verbeteracties voor de periode 2012 – 2015. Daarnaast is de planning van werkzaamheden voor de RUD opgenomen in de plannigstool. Voortzetting uitwerking van dit onderdeel in 2013. **Beleid actualisatie vergunningen (gebruiksdeel omgevingsvergunning – milieu)** Niet gestart in 2012. Nu gepland voor 2013. **Beleidscyclus VTH** Uitgevoerd. Er is een integraal jaarprogramma VTH en jaarverslag VTH opgesteld.	ROM/CH ROM/CH ROM/VV VH/RB
Regionale uitvoeringsdienst Oprichting is voorbereid in 2012.	ROM/VV ROM/CH
Externe samenwerking Uitgevoerd. Per 1 januari 2013 vindt beleidsafstemming, programma en prioriteiten plaats via de RUD. De externe samenwerking met handhavingspartners in regionaal verband, het RAHA en LHO wordt dan beëindigd.	ROM/CH
Regionaal project eindejaarscontroles vuurwerk Uitgevoerd.	ROM/CH

Omgaan met agressie Uitgevoerd. In 2012 is er voor medewerkers van het team controle en handhaving een bijeenkomst geweest over agressiebeheersing.	ROM/CH

Figuur 15. Samenvattend overzicht beleidsontwikkeling en projecten

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541091/541160	R.B.J. Maathuis/Y.Ribberink	16 april 2013

Onderwerp
Kennisgeving vaststellen jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving 2012

Geachte raadsleden,

In onze vergadering van 2 april 2013 hebben wij besloten om het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht 2012 vast te stellen. Met dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de inzet van toezicht en handhaving in de gemeente Almelo in het afgelopen jaar, op basis van het uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving 2012.

Het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving vormt een essentieel onderdeel van een professionele beleidscyclus voor toezicht en handhaving van het omgevingsrecht. De prioriteiten en doelen zoals deze zijn gesteld in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, worden in het jaarverslag geëvalueerd, waaruit vervolgens lessen kunnen worden getrokken voor de uitvoering in de komende jaren. Door deze cyclische aanpak ontstaat een zelflerend vermogen voor de eigen organisatie en wordt transparant gemaakt voor inwoners en bedrijven wat is gedaan en wat zij nog kunnen verwachten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht. Daarnaast kunnen het jaarverslag en het jaarlijkse uitvoeringsprogramma door uw raad en het college van gedeputeerde staten, in het kader van interbestuurlijk toezicht, worden gebruikt om de controlerende taak te vervullen.

Hieronder worden enkele conclusies uit het jaarverslag 2012 toegelicht.

In juli 2012 is de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht vastgesteld. Er zijn keuzes gemaakt hoe invulling wordt gegeven aan taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Wij vinden het belangrijk om bij de taakuitoefening gericht te focussen op risico's. De mate van risico's die de Almelose samenleving loopt, bepaalt hoe en hoe hard we optreden. Daarnaast vinden we het belangrijk om over de juiste kennis en deskundigheid te beschikken, zodat we een goede gesprekspartner zijn voor burgers en bedrijven en duidelijk zijn over onze taak en resultaten. We werken aan een minder versnipperde overheid door goed samen te werken met andere overheidspartijen, zoals de provincie, het waterschap en de gemeenten in onze regio. We doen een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving bij het aanvragen van vergunningen en het naleven van regels.

Met het project 'Wabo digitaal' wordt gewerkt aan het digitaal kunnen afhandelen van vergunningaanvragen op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Elektronische afhandeling is goedkoper en levert een kortere doorlooptijd van aanvragen op.

Ook is er gewerkt aan de voorbereiding van de regionale uitvoeringdienst (RUD). Binnen het werkgebied van de RUD is gekozen voor een netwerkconstructie van deelnemende overheden, waarbij de bestaande capaciteit en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gebundeld kan worden ingezet. In april 2012 is voor de RUD een bedrijfsplan opgesteld en in oktober 2012 is hiervoor een bestuursovereenkomst gesloten, die de komst van de RUD per 1 januari 2013 mogelijk heeft gemaakt.

Bij het toezicht op de naleving van de milieuregelgeving had het toezicht op de verkoop van vuurwerk prioriteit. In oktober 2012 zijn de verkooppunten bezocht om te controleren of de basisvoorzieningen op orde waren. Geconstateerde overtredingen zijn hierbij verholpen.

Voor wat betreft de juridische handhaving, is het afgelopen jaar conform de vastgestelde sanctie- en gedoogstrategie opgetreden. De stijgende lijn van het aantal ontvangen handhavingsverzoeken heeft het afgelopen jaar niet voortgezet.

In 2012 is gestart met een pilot om slimmer toezicht te houden. De disciplines milieu en brandveilig gebruik hebben een doordrukformulier en antwoordkaart getest. De resultaten van een controle worden vermeld op het doordrukformulier en samen met een antwoordkaart direct achtergelaten bij het bedrijf. Met de antwoordkaart kan worden aangegeven dat geconstateerde overtredingen zijn verholpen. Uit de evaluatie is gebleken dat zowel het doordrukformulier als antwoordkaart bruikbare instrumenten zijn bij een efficiënte controle op de naleving.

In september 2012 is gestart met het project onaangekondigde controles. Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in het (spontane) naleefgedrag van bedrijven. Daarom zijn steekproefsgewijze onaangekondigde controles uitgevoerd op de gedragsvoorschriften van de milieuwetgeving. De geconstateerde overtredingen werden direct of waren na een hercontrole beëindigd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	de burgemeester,
mr. G.A. de Haan	J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541103	J.H. Stegehuis	16 april 2013

Onderwerp
herontwikkeling Hagenpark, Natuurhus

Geachte raadsleden,

Aanleiding
Naar aanleiding van het besluit om het gemeentelijk Natuur- en Milieu Centrum eind 2013 te sluiten en te bezuinigen op de jaarlijkse vergoedingen en subsidies aan de Almelose natuur- en milieuorganisaties heeft het IVN begin 2011 het initiatief genomen om een alternatieve oplossing te bedenken binnen de doelstellingen van Het Verschil Maken.
Het IVN heeft vijf andere "groene" organisaties, te weten Nivon, Astrona, NBV, KNNV en Groei en Bloei, bereid gevonden om te gaan samenwerken in een op te richten Stichting Natuurhus en een Natuurhus te bouwen in de vorm van een Earthship, een zeer duurzaam gebouwd en energiezuinig/energieneutraal onderkomen.
Door de kennis, krachten en de beperkte financiele middelen te bundelen ten behoeve van de bouw en exploitatie van een Natuurhus ziet men kansen om natuur- en milieueducatie in de breedste zin van het woord voor Almelo te behouden.
De gemeente Almelo kan haar bezuinigingsvoorstellen grotendeels realiseren zonder dat dit negatieve gevolgen heeft voor het voortbestaan van de groene verenigingen en natuur- en milieueducatie in Almelo.

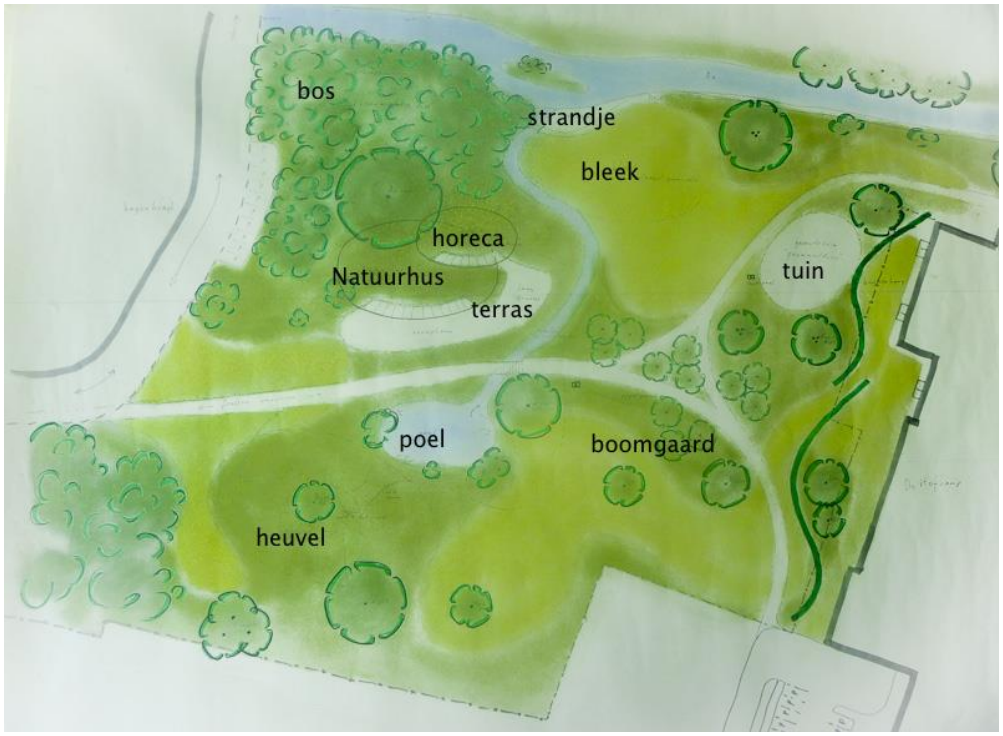
Politiek Beraad
In januari 2011 heeft het IVN namens de groene verenigingen in Almelo in de informatieve Raadsvergadering een eerste presentatie gehouden. De Raad heeft hierop positief gereageerd en acht het waard het voorstel nader te onderzoeken en uit te werken.
Op 23 juni 2011 is een raadsmotie aangenomen waarin wordt geconstateerd "*dat afgewacht moet worden of de taken van een NME-medewerker integraal overgenomen zullen en kunnen worden door vrijwilligersorganisaties in een nog op te richten Natuurhus*". Besloten is "*het college te verzoeken bij de Voorjaarsnota 2012 de stand van zaken betreffende het aanhouden van 0.5 fte ten behoeve van NME te evalueren en zo nodig in positieve zin bij te stellen.*"

Naar aanleiding van voornoemde motie is intensief overleg gestart tussen de St. Natuurhus i.o. en de portefeuillehouder Milieu om de financieel-economische en ruimtelijke-stedenbouwkundige haalbaarheid van het voornemen te onderzoeken.

Locatiekeuze
Na uitgebreid vooronderzoek en afweging van alle relevante belangen is de Stichting Natuurhus i.o eind 2011 tot de conclusie gekomen dat men de voorkeur geeft aan nieuwbouw in of direct nabij de binnenstad. Daarbij is het Hagenpark in beeld gekomen.
Nieuwbouw in het Hagenpark kan ons inziens zowel het Hagenpark zelf als de directe omgeving een impuls geven en daarmee leiden tot een verbetering van de stedelijke kwaliteit (einde aan de leegstand).
In december 2012 is het initiatief door ons besproken met het Directieteam. De conclusie is dat het plan kansrijk wordt geacht.

Functie van het Natuurhus
Het Natuurhus annex kleinschalige educatieve tuin heeft in eerste instantie de functie van multifunctioneel verenigingsgebouw en is daarnaast ook informatie- en kenniscentrum op het gebied van natuur-, milieu en duurzaamheid, eventueel aan te vullen met toeristische informatie.
Het gebouw biedt verder plaats aan een slowfoodrestaurant (duurzaam, biologisch) om de publieksaantrekkende functie te versterken.
De Stichting Natuurhus is voornemens het Hagenpark deels te herinrichten met behoud van het openbare karakter van het park. Hierover zullen nog nadere afspraken worden gemaakt.

Zie ook: http://natuurhusalmelo.nl/

Bestemmingsplanwijziging
De bouw van een Natuurhus in het Hagenpark houdt in dat het bestemmingsplan dient te worden herzien.
Het beoogde Natuurhus is gepland in de noordwestelijke hoek van het Hagenpark en vraagt een grondoppervlakte van plm. 550 m2, exclusief buitenruimte/terras, kleinschalige educatieve tuin en andere bijkomende voorzieningen, zoals invalidenparkeerplaatsen, een fietsenstalling en een laad- en losplaats.

Besluit
Wij hebben besloten om ten behoeve van de realisatie van het Natuurhus samen met de Stichting de voorbereidingen voor de procedure tot herziening van de bestemming van het Hagenpark op te starten. Het te herziene bestemmingsplan zal u te zijner tijd voor besluitvorming worden voorgelegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
5683	M. van Brink	16 april 2013

Onderwerp
Beantwoording motie huishoudelijke verzorging d.d. 12 februari 2013

Geachte raadsleden,

Op 12 februari 2013 heeft u een motie aangenomen waarin u uitspreekt dat het voornemen van het kabinet om de huishoudelijke verzorging grotendeels af te schaffen, onaanvaardbaar is. In deze motie vraagt u het college te inventariseren wat de gevolgen zijn van het grotendeels afschaffen van de huishoudelijke verzorging en hierover een brandbrief te zenden aan het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport en afstand te nemen van deze bezuiniging.

Inventarisatie gevolgen
In het Regeerakkoord wordt aangegeven dat de regering voornemens is de hulp bij het huishouden te beperken tot de categorie personen met een laag inkomen en die de hulp echt nodig heeft. Dit gaat gepaard met een bezuiniging van 75% op het macrobudget voor hulp bij het huishouden. Vooralsnog is het lastig, zo niet onmogelijk, aan te geven wat de exacte gevolgen zullen zijn. De maatregelen zijn in het regeerakkoord niet nader uitgewerkt. Onduidelijk is wat verstaan moet worden onder het echt nodig hebben van de hulp en niet duidelijk is wat bedoeld wordt met het begrip een laag inkomen. Daarnaast is nog onbekend hoe de verdeling van de middelen voor hulp bij het huishouden over de verschillende gemeenten gaat plaatsvinden.

Ten aanzien van de gevolgen kunnen we wel aangeven dat een groot deel van de cliënten in Almelo die zijn aangewezen op hulp bij het huishouden een inkomen heeft op of onder bijstandsniveau (ongeveer 35%). In onderstaande tabel is per huishoudtype en inkomensgroep het aantal cliënten met hulp bij het huishouden in natura weergegeven. Uit de tabel blijkt ook dat iets meer dan 60% van de cliënten een inkomen heeft tot 120% van de bijstandsnorm. Een zelfde beeld zien we bij cliënten met hulp bij het huishouden in de vorm van een persoonsgebonden budget en/of andere Wmo-voorzieningen.

Bewerkte tabel huishoudtype en inkomen (absoluut en relatief) hulp bij het huishouden in natura

	éénpersoons, 65-		**éénpersoons, 65+**		**meerpersoons, 65-**		**meerpersoons, 65+**		**Totaal**	
inkomen tot bijstandsnorm	186	(50%)	467	(34%)	51	(31%)	113	(25%)	817	(35%)
inkomen tot 120% bijstandsnorm	70	(19%)	359	(26%)	17	(10%)	159	(35%)	605	(26%)
inkomen tot 150% bijstandsnorm	55	(15%)	264	(19%)	32	(20%)	105	(23%)	456	(19%)
inkomen boven 150% bijstandsnorm	58	(16%)	276	(20%)	62	(38%)	83	(18%)	479	(20%)
Totaal		369		1.366		162		460		2.357

Als onder een laag inkomen wordt verstaan een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm dan betekent dit dat voor 40% van de cliënten met hulp bij het huishouden de hulp met ingang van 1 januari 2015 zal moeten worden beëindigd. Bovendien zal voor de groep cliënten die wel in aanmerking blijft komen voor hulp de hulp op grond van het inkomen de hulp met meer dan helft moeten afnemen (immers bij een ongewijzigd verdeelmodel van het macrobudget voor hulp bij het huishouden houden wij 25% van de middelen voor hulp bij het huishouden) of moeten groepen cliënten met een laag inkomen worden uitgesloten van de hulp omdat ze deze op grond van nieuwe criteria niet echt nodig hebben. Hoe dit zich verhoudt tot de in de wet genoemde compensatieplicht en of dit begrip wellicht anders wordt gedefinieerd is nog niet duidelijk. Ook is niet duidelijk wat de consequentie is voor het uitgangspunt dat ouderen langer zelfstandig moeten (kunnen) blijven wonen.

Een gevolg van de voorgenomen bezuiniging kan zijn dat het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand gaat toenemen. Dit zal vrijwel zeker het geval zijn als de grens voor een laag inkomen gelijk wordt gesteld aan een inkomen op of onder bijstandsniveau. Immers bij een inkomen net boven de bijstandsnorm zal dan, als hulp bij het huishouden noodzakelijk is, vrij snel een beroep moeten worden gedaan op de bijzondere bijstand om over voldoende middelen voor het bestaan te kunnen blijven beschikken. Bij de uitvoering van de regeling moet dan rekening worden gehouden met de volgende vraagstukken: wie bepaalt hoeveel hulp noodzakelijk is en wie ziet toe op een juiste aanwending van de middelen voor de hulp bij het huishouden? Een gevolg hiervan is dat de uitvoeringskosten niet met 75% zullen gaan afnemen; hooguit vindt er een verschuiving plaats van de Wmo richting de Wwb.

Brandbrief aan ministerie VWS
Voor de gemeente Almelo lijkt de voorgenomen bezuiniging, gelet op het grote aantal cliënten met hulp bij het huishouden dat een laag inkomen heeft, bijzonder nadelig uit te pakken. Een grote groep, met name oudere, cliënten (ook diegenen met een laag inkomen) zal het in de toekomst moeten stellen met minder of geen hulp. Dit lijkt op gespannen voet te staan met het uitgangspunt dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven wonen en de compensatieplicht zoals bedoeld in artikel 4 Wmo. Naast de effecten voor cliënten met hulp bij het huishouden is te verwachten dat de voorgenomen bezuiniging zal leiden tot het ontslag van medewerkers bij thuiszorgorganisaties. Gevolg hiervan kan zijn dat meer huishoudelijke hulpen op kortere dan wel langere termijn een beroep gaan doen op de Wwb.

Het college heeft, na inventarisatie van de mogelijke gevolgen, aan uw verzoek voldaan en in een brief aan het ministerie afstand genomen van de voorgestelde maatregel. De brandbrief aan het ministerie is bijgevoegd.

Samenwerking Twentse gemeenten
Met de andere Twentse gemeenten zijn we ons op dit moment aan het voorbereiden op de aanbesteding van de hulp bij het huishouden omdat het huidige contract met thuiszorgaanbieders eindigt op 31 december 2013. Bij de voorbereiding van de aanbesteding is afgesproken in regionaal verband een inventarisatie te maken van de gevolgen van de voorgenomen bezuiniging. Een onderdeel van deze aanbesteding is dat uw raad op grond van de wet een basistarief moet vaststellen voor de hulp bij het huishouden. In de loop van het jaar zullen we u dan ook vragen dit basistarief vast te stellen en zullen we u informeren over de gevolgen van de bezuiniging op de hulp bij het huishouden.

Meer informatie?
Voor meer informatie over deze brief, de brandbrief aan het ministerie of de inventarisatie van de gevolgen kunt u terecht bij de heer M. van Brink. Hij is bereikbaar via mail m.vanbrink@almelo.nl of op telefoonnummer (83)5683.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	de burgemeester,
mr. G.A. de Haan	J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541334	H. Schippers	23 april 2013

Onderwerp
Verzoek tot tegemoetkoming

Geachte raadsleden,

Inleiding
Dimence, een instelling in de Geestelijke Gezondheidszorg, wil haar 7 vestigingen in Almelo centraliseren en is begonnen met de nieuwbouw op de hoek Haven Noordzijde- De Grenzen.

Aanleiding en grondslag van het verzoek
Ten tijde van het uitonderhandelingen ten behoeve van de levering van de grond heeft Dimence te kennen gegeven dat zij te maken hebben met bezuinigingen. Aanpassingen van het Rijksbeleid in de Geestelijke Gezondheidszorg zorgden voor moeilijke tijden, waardoor de financiering van o.a. de interne bedrijfsvoering sterk onder druk stond.
Het gevolg van deze bezuinigingen, en gelet op de situatie op de kantorenmarkt, is dat men 2000 m2 kantoorruimte minder realiseert op de geleverde locatie dan oorspronkelijk in de plannen waren opgenomen en daarnaast heeft Dimence alle mogelijke moeite moeten doen om de ontwikkeling van de nieuwbouw in Almelo doorgang te laten vinden. Om de business case voor de nieuwbouw uiteindelijk toch sluitend te krijgen zijn door Dimence maatregelen genomen voor de interne bedrijfsvoering, waaronder het overhevelen van extra bedden van de locatie Deventer naar Almelo. In de gevoerde gesprekken met Dimence heeft men verzocht om een tegemoetkoming.

Wat is er formeel vastgelegd
In de verkoopovereenkomst met Dimence is indertijd opgenomen dat eventuele deviatie van het geraamde aantal m² bvo niet tussen partijen wordt verrekend. Daarbij komt dat de bebouwingsmogelijkheden in het bestemmingsplan niet zijn ingeperkt. Formeel juridisch kan Dimence dan ook gehouden worden aan de gesloten overeenkomst.

Uitonderhandelen
Om juist de goede voortgang van de ontwikkeling, vestiging en bouw van Dimence voldoende te garanderen is afgesproken dat de contracten en afspraken dan ook gestand worden gedaan, als juridisch afsprakenkader uit de verkoopovereenkomst van voor de bezuinigingen.
Wel is afgesproken dat vanuit redelijkheid in dit zakelijke verkeer gekeken zou worden naar een tegemoetkoming van de gemeente in de geschetste context. Het gaat bij die context om de waarde van een programma van 2000 m2 kantoorruimte en 15 parkeerplekken. Daarbij is ook betrokken dat Dimence zich nadrukkelijk heeft ingespannen om de interne bedrijfsvoering aan te passen vanwege de nieuwbouw in Almelo. Uiteindelijk resulteerde dit in extra bedden die vanuit Deventer naar Almelo zijn overgebracht. Met deze inspanningen bleef de business case voor Almelo mogelijk en daadwerkelijke realisatie zoals nu aanstaande is. Met het oog hierop is al rekening gehouden met een tegemoetkoming van 70.000,--, euro. Dit bedrag is opgenomen in de grondexploitatie. Dit is een bedrag dat is besproken en als wederzijds redelijk wordt ervaren.

Tegemoetkoming
We hebben besloten Dimence 70.000,--, euro toe te kennen vanwege het minder bouwen van kantoorruimte, en de geleverde inspanningen om de interne bedrijfsvoering aan te passen. Door deze keuzes kon Dimence de businesscase in Almelo sluitend krijgen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541149	R. Bootsma	23 april 2013

Onderwerp
informatie over leegstandverordening

Geachte raadsleden,

Vanuit de toezeggingenlijst van ons college aan uw raad, resteerde nog een antwoord op de vraag van de VVD-fractie over de Wet kraken en leegstand. Het college werd gevraagd te komen met een aanbeveling c.q. besluit over het al dan niet vaststellen van een leegstandverordening. Inmiddels heeft de VNG daartoe ter ondersteuning de handreiking “Leegstand te lijf” en een model-leegstand-verordening aan de gemeenten aangeboden.

Veel eigenaren van woningen verkeren in de omstandigheid dat ze al verhuisd zijn naar een andere woning en hun oude woning moeilijk kunnen verkopen. In dat geval maken zij gebruik van de mogelijkheid die de Leegstandwet hen biedt, namelijk, om hun woning tijdelijk te verhuren voor een periode van maximaal 5 jaar (eerst 2 jaar, daarna een jaarlijkse verlenging tot in totaal maximaal 5 jaar), waarbij de huurder van de betreffende woning géén huurbescherming geniet. De gemeente faciliteert de eigenaren door middel van de afgifte van de noodzakelijke vergunning, waarvoor zij een aanvraag moeten doen door gebruik te maken van een door de minister vastgesteld model-formulier. Van deze mogelijkheid wordt in de gemeente Almelo, mede ingegeven door de moeilijke situatie op de woningmarkt, veel gebruik gemaakt. Hiervoor is het hebben van een leegstandverordening dan ook niet nodig

Nut en noodzaak van het al dan niet hebben van een leegstandverordening spitst zich in de praktijk voornamelijk toe op de leegstand van winkels, kantoren en bedrijfsgebouwen. De leegstand van kantoren en bedrijfsgebouwen ligt in Almelo gemiddeld genomen nog steeds op een aanvaardbaar niveau. Daarentegen baart de leegstand van winkels en winkelvloeroppervlak ons steeds meer zorgen. Inmiddels is via inventarisatie en registratie deze leegstand in beeld en wordt bezien in hoeverre eventuele vervolgstappen kunnen worden ondernomen.

Met het vaststellen van een leegstandverordening legt de gemeente zich nogal wat verplichtingen op. Globaal komt dat neer op: inventariseren, registreren van de leegstand én de betreffende eigenaren, meldingsplicht eigenaren wanneer bedrijfsruimten langer dan 6 maanden leegstaan. Het oproepen van de eigenaar door de gemeente binnen 3 maanden na genoemd half jaar, waarbij de eigenaar moet aangeven welke maatregelen van zijn kant genomen gaan worden om invulling te geven aan de leegstand. Kan hij dat niet, dan kan de gemeente zélf een gebruiker voorstellen, waarbij de eventuele verdere kosten door de gemeente gedragen moeten worden. Daarnaast heeft de gemeente een taak in het kader van toezicht en het opleggen van sancties én het opstellen van beschikkingen.

De noodzaak (en het nut) van een leegstandverordening is, gelet op de hierboven genoemde bevindingen, op dit moment niet urgent aanwezig. Daarbij komt, dat de verordening in de uitvoering vraagt om extra personele capaciteit (voor inventarisatie, registratie, beheer, gesprekken met eigenaren, toezicht, opstellen beschikkingen, opleggen van sancties en handhaving) en inzet van financiële middelen ingeval de eigenaar geen invulling kan geven aan de leegstand en de gemeente verplicht wordt met een gebruiker te komen, die zij vervolgens zal moeten faciliteren, zoals eerder aangegeven.

Gelet op het bovenstaande én de financiële positie waarin onze gemeente op dit moment verkeert, hebben wij besloten vooralsnog niet over te gaan tot het vaststellen van een leegstandverordening.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541578	A. Bosveld	23 april 2013

Onderwerp
Voortgang inhaalslag actualisatie bestemmingsplannen

Geachte raadsleden,

Nog een aantal maanden en het is 1 juli 2013. Voor de inhaalslag actualisatie een belangrijke datum. Zoals bekend heeft de wetgever bepaald dat bestemmingsplannen voor 1 juli 2013 geactualiseerd moeten zijn. Als een bestemmingsplan ouder is dan 10 jaar vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van rechten voor alle verstrekte diensten die verband houden met het bestemmingsplan. Doelstelling van de inhaalslag is om vóór 1 juli 2013 te beschikken over een geactualiseerd bestand aan bestemmingsplannen. In deze raadsbrief wordt de huidige stand van zaken weergegeven wordt een doorkijk gegeven naar de stand van zaken op 1 juli 2013. Inmiddels zijn 12 plannen (sinds het begin van de inhaalslag actualisatie) vastgesteld en acht plannen zijn nog in procedure.

Op dit moment zijn de volgende plannen in procedure;
1. Sluitersveld (ontwerpbestemmingsplan, vaststelling 26 maart 2013)
2. Rohof-Goosenmaat (ontwerpbestemmingsplan, vaststelling april/mei 2013)
3. Westelijke Groene Long (ontwerpbestemmingsplan, vaststelling juni 2013)
4. Centrum Zuid (ontwerpbestemmingsplan, vaststelling juni 2013)
5. Zuidentree (voorontwerpbestemmingsplan)
6. Centrum (voorontwerpbestemmingsplan)
7. Stadsrandgebied Almelo Noord (voorontwerpbestemmingsplan)
8. Dollegoor (conceptbestemmingsplan)

De bestemmingsplannen 1 tot en met 4 zijn zodanig ver in procedure dat deze voor 1 juli 2013 kunnen worden vastgesteld. Door de inhaalslag zal op 1 juli 2013 in totaal 93% van het grondgebied van de gemeente Almelo voorzien zijn van een actueel bestemmingsplan. Ter illustratie wordt verwezen naar de twee kaartbeelden behorende bij deze brief. Het eerste beeld geeft de huidige stand van zaken weer. De tweede de stand op 1 juli 2013.

De belangrijkste knelpunten zitten in de laatste vier plannen (5 tot en met 8) en deze zijn belangrijk voor de stand op 1 juli 2013. Door de complexiteit van deze plannen is/was een langere voorbereidingstijd nodig dan voorzien.

Bestemmingsplan Zuidentree
Het betreft hier een plan, dat al als voorontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen. Er zijn geen reacties binnengekomen. De provincie heeft echter wel in het kader van het vooroverleg een reactie ingediend. Hierover heeft nader overleg plaatsgevonden. Na een aantal aanpassingen kan de provincie met het plan instemmen.

Alleen wanneer er geen zienswijzen binnenkomen is vaststelling voor 1 juli 2013 mogelijk.

Bestemmingsplan Centrum en Stadsrandgebied Almelo Noord
De bestemmingsplannen Centrum en Stadsrandgebied Almelo Noord hebben als voorontwerp ter inzage gelegen tot respectievelijk 9 april en 16 april 2013. Na deze terinzagelegging worden eventuele inspraakreacties beoordeeld. Daarna kunnen deze plannen als ontwerp worden vastgesteld en wederom voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd. Aansluitend kan de raad overgaan tot

vaststelling. Eventueel dient er naar aanleiding van ingekomen zienswijzen een hoorzitting te worden gehouden.

Door de nog te doorlopen procedure kunnen deze twee plannen niet voor 1 juli 2013 worden in vastgesteld. Ze zullen op 1 juli een ontwerpstatus hebben. De eerst mogelijke reguliere raadsvergadering na 1 juli zal door het zomerreces plaatsvinden op 3 september.

Bestemmingsplan Dollegoor
Dit is het laatste plan dat nu nog niet in procedure is. Er wordt gewerkt aan de opstelling van het plan. De verwachting is dat het plan in april in procedure kan worden gebracht. Wanneer het plan als voorontwerp en als ontwerp ter inzage wordt gelegd is de vaststelling niet eerder te verwachten dan oktober 2013. Wettelijk gezien is de inspraakprocedure niet verplicht. Er wordt echter voorgesteld om, gelet op de recente gebeurtenissen waar de raad heeft aangegeven dat inspraakmogelijkheden niet achterwege mogen worden gelaten (bijv. gewijzigde vaststelling Kollenveld-Bornsestraat), de voorontwerpfase niet over te slaan.

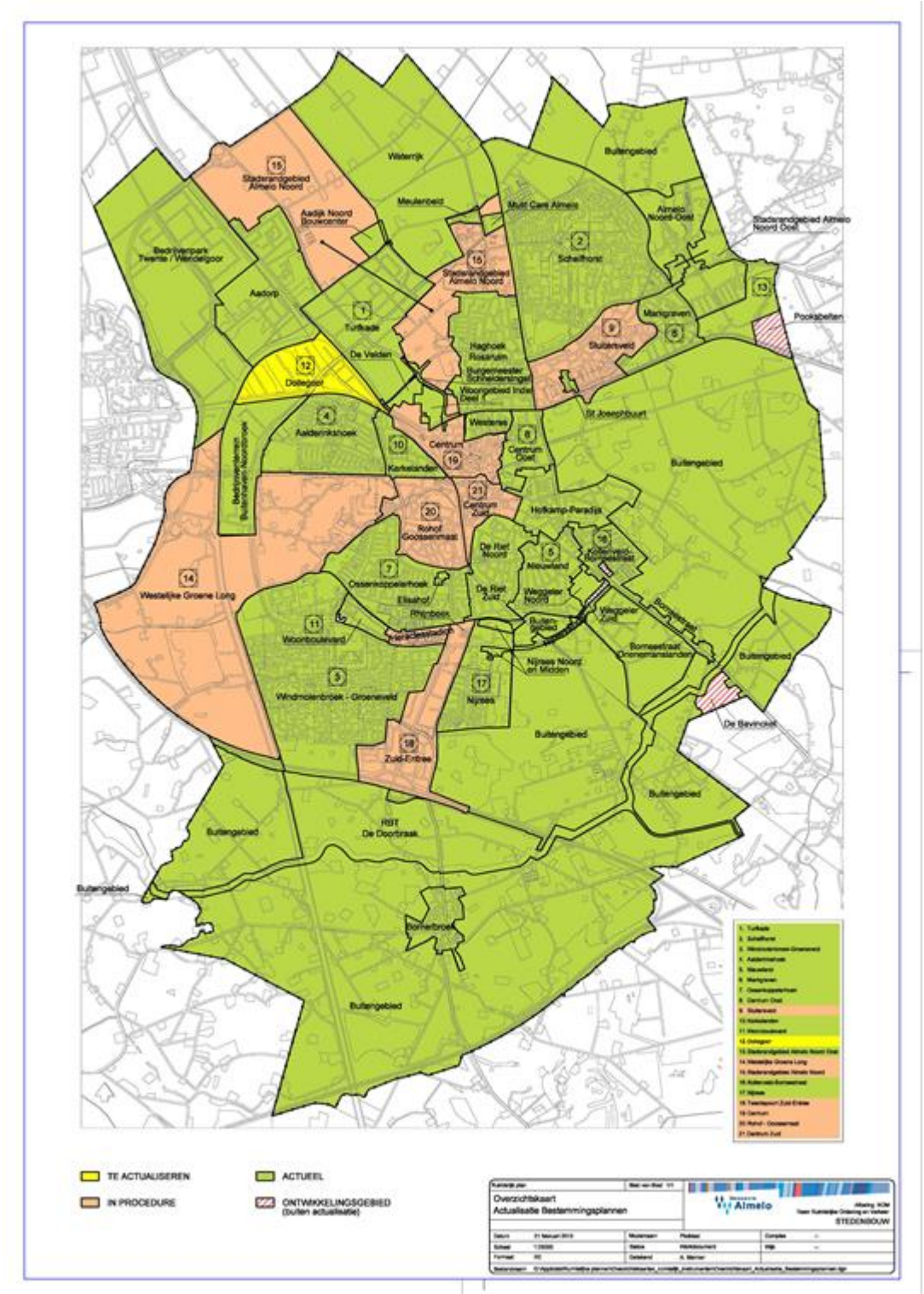
Risico-inventarisatie
Voor de plangebieden waar op 1 juli 2013 geen actueel plan geldt mag de gemeente geen rechten meer invorderen die verband houden met verstrekte diensten inzake het bestemmingsplan. Hierbij moet o.a. worden gedacht aan het heffen van leges voor het verlenen van omgevingsvergunningen en ontheffingen. Deze periode duurt voort totdat er een actueel bestemmingsplan wordt vastgesteld. Zoals aangeven zal deze periode voor een drietal gebieden een aantal maanden langer duren.

Niet is te voorzien hoeveel aanvragen om omgevingsvergunning voor de betreffende gebieden in de genoemde periode worden ingediend. Dit is afhankelijk van de marktontwikkeling in de bouw en de investeringsbereidheid van de burgers. Deze bereidheid is mede gezien de economische situatie momenteel niet groot. Ook is doorgaans het aantal aanvragen in de zomerperiode lager dan gebruikelijk en het betreft een relatief korte periode van een aantal maanden. Een prognose van een mogelijk schadebedrag is daarom niet te geven. Hierbij moet wel opgemerkt dat alleen de ingediende aanvragen moeten worden gehonoreerd welke passen binnen het door de gemeente gestelde ruimtelijk kader. De gedachte dat de gemeente aan elke aanvraag medewerking moet verlenen is niet aan de orde.

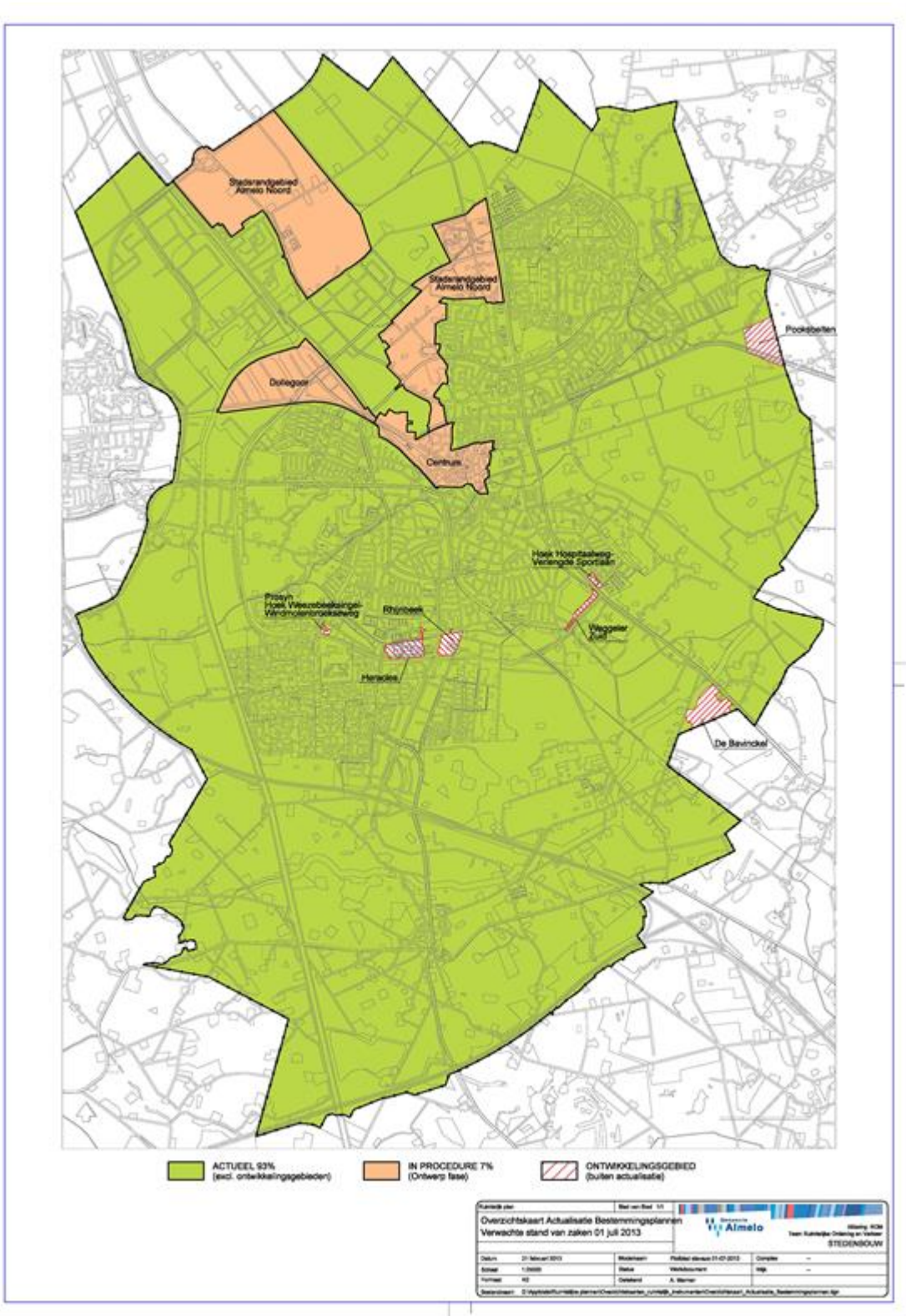
Hoewel verlies van leges niet is uit te sluiten is op basis van hiervan de verwachting dat de risico's beperkt zijn. Het risico zal echter genomen moeten worden omdat de procedurele tijdsbeslag van de plannen het onmogelijk maakt om voor 1 juli 2013 vastgestelde plannen te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Afbeelding 1: Stand van zaken op 15 maart (groen afgerond, oranje in procedure, geel nog niet in procedure

Afbeelding 2: Stand van zaken op 1 juli (groen afgerond, oranje in procedure)

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
5683	M. van Brink	23 april 2013

Onderwerp
informatie mbt Dienstencentrum De Riet (met bijlage: reactie op brief actiegroep)

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van berichten in de media en reacties van enkele raadsleden willen we u informeren over het beëindigen van de activiteiten voor ouderen in Dienstencentrum De Riet.

Tijdens de behandeling van de begroting voor het jaar 2013 heeft uw raad besloten € 300.000 te bezuinigen op de subsidie aan Scoop Welzijn. Het college heeft vervolgens dit te bezuinigen bedrag omgeslagen naar de verschillende activiteiten van Scoop Welzijn. Van het te bezuinigen bedrag is € 60.000 ten laste gebracht van het ouderenwerk. Daarnaast zou Scoop Welzijn met ingang van 1 januari 2013 een bedrag van € 36.000 per jaar moeten gaan betalen voor het beheer van het Dienstencentrum De Riet.

In de overleggen met Scoop is aangegeven dat de bezuiniging en de extra kosten niet ten koste mogen gaan van de activiteiten voor ouderen. Daarop is door Scoop, in overleg met ons, de conclusie getrokken dat de huisvestingslasten en de kosten van het beheer fors beperkt moet worden. Dit is vrijwel alleen mogelijk als het Dienstencentrum De Riet wordt gesloten en de activiteiten worden voortgezet in de diverse accommodaties in de wijken (waaronder de wijkcentra). Overigens is Scoop Welzijn nog in overleg met woningcorporatie Beter Wonen en Aveleijn om te kijken of een deel van de activiteiten voor ouderen kan worden voortgezet in het Dienstencentrum.

Voor ons blijft het organiseren van welzijnsactiviteiten voor ouderen door Scoop prioriteit hebben; minder van belang is de concentratie van de activiteiten in één gebouw. De activiteiten moeten wel goed toegankelijk zijn voor ouderen. De bestaande accommodaties in de verschillende wijken bieden daartoe alle gelegenheid. Door de activiteiten te spreiden kunnen wellicht ook ouderen bereikt worden waarvoor de afstand tot het Dienstencentrum nu te groot is.

Voor de volledigheid verwijzen we u ook naar de bijgevoegde brief waarin in een reactie wordt gegeven op de brief die we hebben ontvangen van de Actiegroep, Comité sluiting Dienstencentrum De Riet. In deze brief worden ook de afspraken vermeld die gemaakt zijn met de Actiegroep.

Meer informatie?
Mocht u vragen hebben over deze brief dan kunt u contact opnemen met de heer M. van Brink. De heer M. van Brink is dagelijks bereikbaar van 9.00 uur tot 17.00 uur op het telefoonnummer 0546-835683 of per mail op het adres m.vanbrink@almelo.nl.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541804	S. Beltman	23 april 2013

Onderwerp
IAU 2010

Geachte raadsleden,

Voor het jaar 2010 hebben wij een incidentele aanvullende uitkering (IAU) Wet werk en bijstand aangevraagd bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot een bedrag van € 2.631.104, -. Doel van deze aanvraag was het tekort op de uitkeringsverstrekking voor het jaar 2010 voor een deel teniet te doen.

Het Ministerie heeft de aanvraag voor het jaar 2010 afgewezen, dit in tegenstelling tot de aanvragen voor de jaren 2009 en 2011. Een bezwaarschrift tegen de afwijzing werd op 7 maart 2013 tot onze spijt ongegrond verklaard. Na inwinning van deskundig extern advies, hebben wij besloten tegen de beslissing op bezwaar beroep aan te tekenen bij de rechtbank.
Overigens hebt u al een voorziening getroffen bij niet toekennen van de aanvraag. Een definitieve afwijzing betekent daarmee geen extra beroep op de algemene middelen.

Wanneer wij duidelijkheid krijgen over de beslissing op ons beroepschrift dan zullen wij u opnieuw op de hoogte stellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541513	A. Dohmen	23 april 2013

Onderwerp
openingstijden stadsboerderij Beeklust

Geachte raadsleden,

Bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2011 heeft u besloten de exploitatiebijdrage voor de kinderboerderij (stadsboerderij Beeklust) met ingang van 2013 te halveren naar €27.500. Met de exploitant van de boerderij, de Stichting Twentse Zorgcentra (STZ), is overleg gevoerd hoe deze bezuiniging opgevangen kan worden.

Voor het verlagen van de exploitatiekosten van de kinderboerderij heeft STZ gezocht naar alle mogelijkheden voor het verlagen van de kosten. Allereerst is gekeken naar het maximaal beperken van de kosten voor o.a. onderhoud, materialen, lidmaatschappen etc. en het reduceren van de dieren. Dit leverde een besparing van €23.000 op. Om de resterende taakstelling van €4.500 te realiseren, is voorgesteld de openingstijden in de weekenden te beperken. Nu is de boerderij elke zaterdag- en zondagmiddag geopend (in de wintermaanden van 13.00 tot 16.00 uur, de overige maanden van 14.00 tot 17.00 uur). Door dit te beperken wordt bespaard op de personele inzet. De voorgestelde nieuwe openingstijden zijn in het weekeind alleen geopend op zondagmiddagen van april t/m september. Hiermee vervallen de zondagen in de winterperiode (oktober t/m maart) en de zaterdagen in het gehele jaar. De opening op doordeweekse dagen blijft gelijk, dit valt onder de zorgactiviteiten van de STZ en kent dus ook geen extra kosten. U bent in september 2012 over dit voorstel van STZ geïnformeerd met raadsbrief met kenmerk RAAD – 1200550.

Bij de behandeling van de begroting 2013 in november 2012 zijn door verschillende fracties opmerkingen gemaakt over het beperken van de openingstijden. Daarop heeft wethouder Timmer de intentie uitgesproken ook in 2013 de kinderboerderij het hele jaar in de weekenden open te houden.

Het handhaven van de huidige openingstijden kost ca. € 4.500 extra ten opzichte van het voorstel van STZ. Binnen de begrotingsposten ‘openbaar groen’ en ‘recreatieve voorzieningen’ is dekking gevonden voor dit bedrag. Voor het jaar 2013 is dit een incidentele dekking, met ingang van 2014 een structurele. De programmabegroting zal hiertoe via een verzamelbesluit worden gewijzigd.

Adoptie/sponsoring
Naast bovengenoemde maatregelen om de kosten te verlagen, wordt door STZ gezocht naar mogelijkheden om extra inkomsten te verkrijgen. Hierbij wordt gedacht aan sponsoring door organisaties (bedrijven) en adoptie door particulieren. Aangezien dergelijke inkomsten geen meerjarig structureel karakter hebben, worden deze niet meegenomen in de reguliere exploitatiebegroting van de stadsboerderij. Het heeft daarom de voorkeur het handhaven van de huidige openingstijden niet uit dergelijke inkomsten te financieren. Met inkomsten uit adoptie/sponsoring wordt ruimte gecreëerd voor extra zaken of activiteiten, bijvoorbeeld extra onderhoud, aanschaf materialen. Inmiddels heeft STZ een adoptieplan en een sponsorplan gereed en zijn er al toezeggingen voor adoptiegelden.

Theehuis
Bij de raadsbehandeling van de begroting 2013 heeft wethouder Timmer u ook toegezegd serieus te kijken naar de mogelijkheden iets te doen met het theehuis in relatie tot de stadsboerderij.
Het theehuis wordt verhuurd aan een exploitant. De huurovereenkomst eindigt op 31 augustus 2014 en wordt dan weer verlengd met 5 jaar tenzij huurder of verhuurder minimaal 12 maanden ervoor (dus

uiterlijk 31 aug 2013) opzegt. STZ heeft in het verleden al eens intern ideeën uitgewerkt om met deze exploitant een samenwerking aan te gaan, waarbij de echte theehuisfunctie wordt opgewaardeerd en cliënten van STZ actief worden in deze functie. Vanwege de ontwikkelingen in de WMO, waar de cliënten die op de stadsboerderij werkzaam zijn mee te maken krijgen, gaat de STZ echter nu geen nieuwe activiteiten ontplooien of nieuwe projecten aan. Een samenwerking aangaan met de exploitant van het theehuis, of zelfs het opzeggen van de huurovereenkomst van het theehuis teneinde deze te betrekken bij de kinderboerderij, ligt dan op dit moment ook niet voor de hand.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541580	M. Veldman en R. Schrijver	23 april 2013

Onderwerp
Afsluiten eerste fase Voorjaarsnota 2013

Geachte raadsleden,

Op 9 april hebben wij tijdens het politieke beraad met u de eerste fase van het opstellen van de Voorjaarsnota afgerond. Deze fase stond in het teken van beeldvorming. Alle informatie tot nu toe hebben wij voor u samengevat in een concept- raadsvoorstel. Het idee was daarbij om het voorstel op basis van uw bespreking definitief te maken.

Wij hebben met elkaar afgesproken dat u het concept- raadsvoorstel als een tussenrapportage ziet en dat een besluit door de raad op dit moment niet noodzakelijk is. Met deze brief willen wij u informeren over het feit dat wij zelf de fase wel met een besluit hebben afgesloten. Ons besluit en de definitieve tussenrapportage zullen wij op het RIS plaatsen. Hieronder geven wij een toelichting op de belangrijkste besluiten die wij hebben genomen en hoe zich dat verhoudt tot de uitkomsten van het politiek beraad van 9 april en verdere besluitvorming.

Knelpunten
Wij hebben u een toelichting gegeven op de incidentele en structurele knelpunten die wij zien voor 2014 en verder. U hebt van ons gevraagd om nader te onderbouwen waarom wij van mening zijn dat deze knelpunten passen binnen de criteria die wij voor knelpunten hanteren. Ook hebt u diverse vragen gesteld die nog om een antwoord vragen. De antwoorden en de onderbouwing zullen wij opnemen in de definitieve stukken. U neemt bij de Voorjaarsnota hierover definitieve besluiten.

Scenario uitwerken voor een integrale afweging
Met betrekking tot de binnenstad en de sociale agenda hebben wij u voorgesteld om verschillende scenario's / varianten te ontwikkelen. Doel van het politiek beraad was om bij u te achterhalen of de varianten - zoals door ons beschreven - wat u betreft ook de varianten zien die wij verder voor u kunnen uitwerken. U hebt hierover geen expliciet besluit genomen, maar op basis van de bespreking constateren wij dat u zich kunt vinden in onze aanpak.

Financiële opgave nader onderbouwd
Wij hebben aangegeven dat volgens ons de totale financiële opgave (het vinden van structureel extra ruimte in de begroting) uitkomt op 10,6 miljoen euro. Wij komen tot deze conclusies op basis van de autonome ontwikkeling, knelpunten en wijze waarop wij om willen gaan met eventuele intensiveringen (binnenstad, sociale agenda en weerstandsvermogen). Of dit ook daadwerkelijk op opgave is, besluit u uiteindelijk bij de Voorjaarsnota. Hieronder geven wij onze overwegingen weer en legen wij een relatie met uw eigen afwegingsruimte.

Financiële opgave en afwegingsruimte
Wij zien 6,6 miljoen euro van dit bedrag als een harde opgave. Dit bedrag is inclusief de maatregelen die mogelijk binnen het beleidsveld zijn op te vangen (5,3 miljoen euro). Concreet gaat het dan om Rijksbezuinigingen waarvan het Rijk ook verwacht dat bij de gemeente daar minder kosten, uitgaven tegenover staan. U bent vrij om te beslissen of u daar autonome middelen voor vrij wilt maken om de taken te blijven uitvoeren. In de tussenrapportage hebben wij nog een keer op rij gezet om welke specifieke maatregelen het gaat. Het grootste deel heeft betrekking op wijzigingen in het sociale domein. Via de scenario's sociale agenda kunt u daar nadere besluiten over nemen.

Ook geldt dat binnen het bedrag van 6,6 miljoen euro wij rekening houden met het oplossen van de beschreven knelpunten. De opgave kan lager worden als u hier een andere afweging maakt.

Het resterende bedrag van de opgave (4 miljoen euro) hangt af van de afweging of u extra middelen beschikbaar wilt stellen (door extra bezuinigen of inkomstenvergroting) voor de binnenstad, sociale agenda en/of het vergroten van het weerstandsvermogen. Om ervoor te zorgen dat u een integrale afweging ten aanzien van dit vraagstuk kunt maken, gaan wij in ieder geval op zoek naar extra ruimte binnen onze begroting (minimaal 2 miljoen euro en maximaal 4 miljoen euro).

Geen bezuinigingen in 2014
De begroting voor 2014 sluit vooralsnog met een positief saldo. Wij hebben daarom besloten voor het jaar 2014 vooralsnog geen rekening te houden met extra bezuinigingen. De consequenties van het regeerakkoord en de afname van middelen zijn vanaf 2015 pas echt voelbaar in onze begroting. Wij willen met de kerntakendiscussie een duurzaam antwoord formuleren op de vraag hoe wij om gaan met krimpende middelen. Wij hebben ook met u geconstateerd dat hiervoor fundamentele keuzes nodig zijn. Om dat ook daadwerkelijk uit te voeren (inboeken en realiseren van bezuinigingen) vinden wij het uit oogpunt van behoorlijk bestuur niet correct om voor de begroting 2014 al rekening te houden met dergelijke maatregelen.

Volgende stap: oordeelsvoring
Wij zijn inmiddels gestart met het voorbereiden van de tweede fase waarin oordeelsvorming centraal staat. Concreet gaan wij in deze fase nadenken over de kerntaken van onze gemeente, de te realiseren doelen en de mogelijke ombuigingen die dan het gevolg zijn. Ook worden in deze fase de scenario's besproken die zijn uitgewerkt voor de binnenstad en de sociale agenda. Op 14 mei is de eerstvolgende bijeenkomst waarin het opstellen van een afwegingskader centraal staat. Dit afwegingskader moet ons uiteindelijk helpen om de volgende afweging te maken:

- Te bepalen welke taken door de gemeenten uitgevoerd moeten worden.
- Te bepalen of bezuinigingen aansluiten bij doelen / criteria die wij belangrijk vinden

Het gaat er in de kern dus om dat wij een lijst hebben met criteria waarvan zij het belangrijk vinden dat zij een rol spelen in de afweging. Wij vragen u op 14 mei nog niet om bezuinigen te bedenken of uitspraken toe doen over wat wel over geen kerntaak is. Voorstellen hiervoor liggen deze avond ook niet op tafel. Dat gaan wij bij de volgende bijeenkomst (28 mei) doen. De uitkomsten worden verwerkt in de stukken die wij ter besluitvorming aan u aanbieden.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Notulen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum:	26 maart 2013
Aanvang:	19.15 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	mevrouw J. Hermans-Vloedbeld, burgemeester; de heer J.J. Stapel, vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van agendapunt 5; mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, plaatsvervangend voorzitter, tijdens de behandeling van de agendapunten 10 en 11.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen.
Aanwezige leden:	mevrouw A. Abdutallif, F. Akse, J. Buitenweg, U. Çete, F.J. Cornelissen, mevrouw C.N. Davis, mevrouw I. Dikmen-Yalçi, mevrouw M.J.C. van Doorn, P. Elbertse, M. Geerdink (later), F.J. Gerritsen, J.J.H Hammink, A. Heite, mevrouw H.J. Heitink, F.E. van der Horst, B. Hümmels, H.C. Isendoorn, G.F. Kamphuis, mevrouw N. Kirkagaç, mevrouw H. Leusman, A. Maathuis, mevrouw A. Meijer, H.K. Nijhuis, H.G. de Olde, J. Pauwels (later), mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, J.L. Schuur, mevrouw I.A.M. ten Seldam-Even, L.K.J. Simmering, J.J. Stapel, G.W.L. Stork, J. Veenstra, G.P. Vos (later), mevrouw M. Wessels en H. Zwerink.
Aanwezige wethouders:	J. Andela, mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg, E.J. van Marle, mevrouw A. Timmer en G.H. van Woudenbergh.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet u allemaal hartelijk welkom, ook de mensen op de publieke tribune. De heren Pauwels en Vos hebben laten weten later ter vergadering te zullen komen.

Ik heb begrepen dat de heer Hammink een verklaring wil afleggen. Ik stel voor dat hij dit aan het begin van de vergadering doet. Daarna zullen wij de agenda vaststellen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Tot mijn grote spijt moet ik meedelen dat ik niet langer deel zal uitmaken van de fractie van de PvdA in deze raad. Dit is geen impulsief besluit. Er zijn meerdere redenen die zich in de loop der jaren hebben ontwikkeld. Het heeft met name te maken met de bestuurscultuur van deze gemeente, die al decennialang leeft en ook door mijn PvdA-fractie steeds maar niet doorbroken wordt. Er waren veel momenten waarop ik de juiste aansluiting trachtte te vinden bij kwesties die spelen in de stad. Regelmatig heb ik hierbij moeten ervaren dat ik geen steun kreeg van mijn fractie. Mede hierdoor kregen deze kwesties veelal niet de aandacht waarop ze volgens de burgers die wij vertegenwoordigen recht hadden. Ik noem voorbeelden als de affaire Nieuwstraat, de poortaffaire en de wil om per se een nieuw stadhuis te bouwen. Actueel is de situatie rondom de afhandeling van het Wendelgoor.

Afgezet tegen de voltallige raad heb ik van mijn eigen fractie onevenredig veel kritiek ervaren. Wat hierbij speciaal steekt, is dat die kritiek geuit werd zonder dat eerst bij mij werd

geïnformeerd naar de feiten in deze zaak.

Er heerst al decennialang een bestuurscultuur waarbij fracties die samen het college vormen in een kleine kring elkaar consequent afdekken in de besluitvorming. Ik constateer een gesloten besluitcultuur, die zich afspeelt in de kringen rond collegeleden en hun fractieleiders. Door deze cultuur, die wel gekenschetst wordt als bestuurlijk autisme, leiden ideeën van anderen, die soms gebaseerd zijn op buitengewoon goede argumenten, niet tot bijstelling van de besluitvorming.

Als men tussentijds afscheid neemt van een fractie, dan stel men normaal gesproken de vrijgekomen raadszetel ter beschikking van de partij. Dit vind ik gewoonlijk vanzelfsprekend. Mijn positie is echter afwijkend. Ik ben in de raad met voorkeurstemmen gekozen, terwijl ik op een onverkiesbare plaats stond op de kieslijst van de PvdA. Veelal hebben kiezers die normaal niet op de PvdA stemmen, bij de laatste verkiezingen bewust voor mij gekozen en mij daarmee juridisch voldoende positie gegeven voor een complete raadszetel. Ik kan en wil deze kiezers niet in de steek laten. Ik zal dus mijn zetel behouden en als onafhankelijk raadslid mijn werk continueren.

Ik wil een oprechte volksvertegenwoordiger zijn. Wil ik daarbij alleen opereren in de raad? Beslist niet. Ik wil mij de resterende tijd in deze raadsperiode goed oriënteren op samenwerking met anderen in deze raad. Ik heb de afgelopen weken hiertoe de nodige gesprekken gevoerd met mensen zowel binnen als buiten de coalitie. Het gaat mij vooral om besluitvorming in het belang van de stad. Dat kan met het huidige college, maar ik wil dit objectief, kritisch bezien. Ik wil echt vrijheid om mijn eigen mening goed te kunnen verwoorden in overleg met anderen. Ik wil niet meer opereren vanuit een strak gecontroleerd regime, niet meer een enorme druk voelen als ik fundamenteel afwijk van het standpunt van een fractie die deel uitmaakt van de coalitie. Met wie ik de komende periode zal samenwerken, hangt af van meningsvormingen die overeenstemmen. Die weg zoek ik bij alle partijen. De inbreng van argumenten is voor mij doorslaggevend en niet de grootte van de partij.

Vooralsnog begin ik als lijst Jan Hammink.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik ben nogal verrast door het verhaal van de heer Hammink. Ik kan me voorstellen dat hij er belang in ziet om een andere weg te kiezen, maar ik hoor een motivering waarvan ik de afgelopen jaren niets heb gehoord. Ik heb het idee dat je dan als raadslid een beetje eigenaardig functioneert. Nu zit ik hier niet om anderen de maat te nemen, maar ik wil alleen even melden dat ik hogelijk verbaasd ben over dit verhaal.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik deel die verbazing.

(*De heren Pauwels en Vos komen, te 19.20 uur, ter vergadering.)*

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Er zijn twee moties vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Ik stel voor om die aan het eind van de vergadering te behandelen. De motie van de PvdA-fractie zal als agendapunt 10 worden geagendeerd en die van de CDA-fractie als agendapunt 11. Ik constateer dat u daarmee akkoord gaat.

We gaan vanavond niet elektronisch, maar mondeling stemmen, omdat het elektronisch systeem nog niet in orde is.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter Ik heb geen idee of de mensen hier aanwezig weten waarover de moties gaan. Wellicht is het handig om dat te melden, zodat ze weten waarop ze eventueel wachten.

De VOORZITTER: U hebt helemaal gelijk. Dat doe ik heel graag. Het zijn beide moties die zien op de inzet om de sluiting van het huis van bewaring De Karelskamp tegen te gaan.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik wil graag iets zeggen over punt 8 van de agenda.

De VOORZITTER: We zullen de agendapunten stuk voor stuk afgaan.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Als het Advies detailhandel stadion en Nouveau wordt behandeld, is de kans groot dat het wordt afgestemd. Dan is er geen weg terug voor Heracles en staat Heracles met lege handen. Daarom stelt mijn fractie voor dit agendapunt van de agenda af te voeren en te behandelen bij de nieuwe detailhandelstructuurvisie, waarin de plannen met betrekking tot de binnenstad, de woonboulevard, Heracles, Almelo Nouveau, De Gors, Van Goghplein en andere winkelcentra integraal kunnen worden behandeld en er duidelijk beleid tot stand kan komen met betrekking tot de detailhandel. Dit is niet alleen ons idee; dit wordt gesteund door het rapport van Droogh Trommelen en Partners, zoals in de informatieve raad besproken.
Voorzitter! Ik zou graag zien dat u ons voorstel in stemming brengt.

De VOORZITTER: Ik geef eerst ruimte voor een paar reacties en dan kom ik toe aan uw verzoek.

De heer GERRITSEN (VVD): Voorzitter! Mijn fractie wil dit onderwerp vanavond wel bespreken. Wij vinden dat dit veel breder ligt dan hier even wordt geschetst. Het gaat hier niet alleen om Heracles, maar ook om de amateurvoetbalverenigingen. Die wachten op dit besluit om voortgang te kunnen maken met de ontwikkeling op dat gebied. Onze fractie wil en zal dit stuk vanavond gewoon bespreken.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind dat we geen valse verwachtingen moeten wekken. Ik vind dat je dit onderwerp alleen van de agenda moet halen als je verwacht dat je iets wat je nu niet kunt toestaan, met de nieuwe detailhandelstructuurvisie wel kunt toestaan. Volgens mij gebeurt dit niet in de nieuwe visie. In de nieuwe visie wordt net zo min een outlet factory als een wijkwinkelcentrum toegestaan. Je schept met het afvoeren van dit onderwerp van de agenda verwachtingen die je volgens mij niet waar kunt maken. Dan kun je beter vanavond een besluit nemen.

De VOORZITTER: Ik raad u aan om nu niet te veel op de inhoud in te gaan, maar om alleen procesmatige opmerkingen te maken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik vind de motivering van de heer Stork een beetje eigenaardig. Hij wil iets van de agenda halen omdat het anders weggestemd zou kunnen worden. Volgens mij zitten we hier om ergens over te spreken en er wel of geen goedkeuring aan te geven. Ik begrijp wel wat de motivering zou kunnen zijn, maar dat heeft de heer Stork volgens mij niet uitgesproken. Om iets van de agenda te halen omdat er mogelijkerwijs negatief over zal worden gestemd, vind ik gek. Ik zal er, op uw verzoek, verder niet inhoudelijk op ingaan.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie vindt het chic om eerst de detailhandelstructuurvisie integraal te behandelen en vervolgens, indien dat nodig is, daarop een uitzondering te maken met betrekking tot de overeengekomen besluiten ten aanzien van Heracles. Ik stel voor om die tijdsvolgorde aan te houden. Wij steunen het verzoek van de heer Stork.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie steunt het verzoek van de heer Stork. Wij vinden dat je straks integraal moet kunnen beoordelen wat de detailhandelstructuurvisie van Almelo moet inhouden. Daar hoort Heracles ook bij. Heracles moet een eerlijke kans krijgen om een plaats te krijgen binnen die detailhandelstructuurvisie.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik steun het voorstel van de heer Stork. Mijn angst wordt echter niet gevormd door de vraag hoe er gestemd zal worden. Ik vind eerder dat het een integrale aanpak vereist en dat we alle aspecten van de detailhandel moeten bekijken in één notitie. Daar moet niet hapsnap een stuk uit worden gehaald.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Als het agendapunt wel wordt besproken, zal mijn inzet zijn om straks integraal een afweging te maken en niet nu al vooraf een klein besluit te nemen. Wat dat betreft steunen wij het voorstel van de heer Stork.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik herhaal mijn woorden van de vorige week. De VVD-fractie zit vanavond klaar om besluiten te nemen. We zien de twee elementen in het nu voorliggende voorstel als twee bouwstenen voor de beoogde detailhandelstructuurvisie. Er is een vraag gesteld vanuit de samenleving en daarover willen we graag vanavond een besluit nemen. Wat de VVD-fractie betreft, wordt er vanavond gewoon een besluit genomen over dit onderwerp.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik steun het voorstel van de heer Stork, omdat ik van mening ben dat we eerst de detailhandelstructuurvisie aan de orde moeten stellen en pas daarna het onderdeel waarover we vanavond zouden spreken.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Wij hebben getwijfeld, maar we steunen toch het voorstel van de heer Stork.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Ik vind het ook logisch om eerst een besluit te nemen over de detailhandelstructuurvisie en daarna over dit agendapunt een besluit te nemen.

Het voorstel van de heer Stork om agendapunt 8 van de agenda af te voeren wordt hierna in stemming gebracht en aangenomen met 22 tegen 12 stemmen.

Voor stemmen de leden: Kamphuis, mevrouw Kirkagaç, mevrouw Meijer, De Olde, Schuur, mevrouw Ten Seldam-Even, Stapel, Stork, Vos, mevrouw Wessels, Zwerink, mevrouw Abdullatif, Akse, Buitenweg, Çete, Cornelissen, mevrouw Davis, mevrouw Van Doorn, Elbertse, Hammink, mevrouw Heitink en Van der Horst.

Tegen stemmen de leden: mevrouw Leusman, Maathuis, Nijhuis, Pauwels, mevrouw Rozema-Jungjohann, Simmering, Veenstra, mevrouw Dikmen-Yalçi, Gerritsen, Heite, Hümmels en Isendoorn.

De VOORZITTER: Dames en heren! Het voorstel van de heer Stork is aangenomen. Dit betekent dat het Advies detailhandel stadion en Nouveau zal worden meegenomen in de bespreking van de detailhandelstructuurvisie. Ik meen dat dit in juni zal gebeuren, maar dit zullen we met het presidium bespreken.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Kunnen we met het presidium nadenken hoe we dit soort zaken in de toekomst anders kunnen inrichten? Vorige week werd bij het raadsberaad eigenlijk al duidelijk wat ongeveer de mening zou zijn van de raad, maar toen hebben we besloten dit onderwerp toch op de raadsagenda te zetten, waardoor dit hele circus is ontstaan. Het lijkt mij handiger om een besluit over het al of niet in de raadsvergadering bespreken van een voorstel te nemen voordat het voorstel op de raadsagenda wordt gezet, zoals dat vroeger in de commissies ging. Zeker als er een grote opkomst van publiek verwacht wordt, lijkt mij dat beter. Dit is niet leuk voor de pers, de fans en de overige aanwezigen.

De heer STAPEL (PvdA): Ik heb vorige week mogen voorzitten. Aan het eind heb ik de vraag gesteld of dit onderwerp besluitrijp was. Toen waren de stemmen ongeveer fiftyfifty. In een politiek beraad kunnen we formeel gesproken niet tot stemming komen. Daarom ben ik vorige week geëindigd met de mededeling dat we bij de eerstvolgende besluitvormende raadsvergadering zouden moeten besluiten of we dit onderwerp op de agenda willen houden.

De VOORZITTER: Ik denk dat het goed is om er in het presidium nog een keer naar te kijken. De punten van de heren Cornelissen en Stapel zijn helder. We zullen die bij elkaar brengen in het presidium.

De aldus gewijzigde agenda wordt zonder stemming vastgesteld.

(*De heer Geerdink komt, te 19.35 uur, ter vergadering.)*

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1301030).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Het blijkt dat ik de helft van de tijd de ingekomen stukken niet kan vinden. Er ligt een pakket papier ter inzage, maar daar zit alleen de samenvatting in. Na raadpleging van een van de meest intelligente partijen in de raad – dit is duidelijk de SP – heb ik wel wat kunnen vinden, maar ik vind de stukken wat ongelukkig te vinden. Kunt u daaraan wat doen?

De VOORZITTER: Ik weet niet of ik daar persoonlijk iets aan kan doen, want misschien help ik u van de regen in de drup. We zullen bekijken hoe raadsleden technisch kunnen worden meegenomen in het vinden van de stukken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik zeg er eerlijkheidshalve bij: het zou ook aan mij kunnen liggen.

De VOORZITTER: Dat zou kunnen, maar dan nog hebt u recht op technische ondersteuning, dus dat zullen we organiseren.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Punt 16 betreft een Wob-verzoek aangaande stukken betreffende het nieuwe stadhuis en daar is negatief op gereageerd. Ik wil graag weten waarom dit is gebeurd. Ik weet dat we er inhoudelijk niet over kunnen praten, maar ik vind dat aan de raad duidelijk moet worden gemaakt waarom deze informatie niet kan worden gegeven.

De VOORZITTER: Ik kan u daar zo geen antwoord op geven, dus dat gaan we na en dan krijgt u dat te horen.

De heer STORK (ALA): Punt 17 betreft een brief van CVV Oranje Nassau inzake het nieuwe stadion voor Heracles en het sportcomplex voor Oranje Nassau. De gehele raad heeft die brief gekregen en iedereen heeft die gezien. Ik wil graag weten wat de mening van het college hierover is. Ik denk dat we daar recht op hebben.

De VOORZITTER: Uw vraag leiden wij via het presidium naar het college.

Met betrekking tot de overige ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Raadsbrieven vanuit B&W (R 1301029).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Vaststellen notulen 12 februari, 5 maart, 12 maart en 19 maart 2013.

Notulen 12 februari, 5 maart, 12 maart en 19 maart 2013.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

Notulen 19 maart 2013.

De heer MAATHUIS (VVD): Voorzitter! In tegenstelling tot in de andere notulen het geval is, zijn de afwezige leden niet vermeld. Ik ga ervan uit dat het noteren van de aanwezige leden impliceert dat de overige leden afwezig waren.

De VOORZITTER: Zo zou u dat kunnen zien, dank u zeer.

De notulen worden zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de opmerking van de heer Maathuis.

(Mevrouw Hermans-Vloedbeld draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Stapel.)

5. Vragenhalfuur (R 1301031).

1. Vragen van de CDA-fractie inzake de voorgenomen sluiting van De Karelskamp en De Niendure.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Almelo is nog geen krimpregio, maar als de regering zo doorgaat met haar beleid, is Almelo binnen enkele maanden vanzelf een krimpregio. Staatsecretaris Teeven maakte vrijdag 22 maart jl. bekend hoe hij voor € 340 miljoen wil snijden in het gevangeniswezen. Op 27 plekken gaan gevangenissen dicht, daaronder het Huis van Bewaring De Karelskamp en De Niendure in Almelo. Almelo wordt extra hard getroffen door de sluiting van De Karelskamp, omdat het hier om ruim 175 werknemers gaat met bijna allemaal een fulltime baan. Daarom heb ik de volgende vragen aan het college:

1. Wat heeft het college vanaf november 2012 ondernomen toen het klip en klaar was dat er gevangenissen zoals De Karelskamp en Niendure zouden worden gesloten. Huize Alexandra was al gesloten, dus er was geen enkele reden om te denken dat Almelo zou worden ontzien.
2. Met het regeringsbesluit wordt de regio Twente en Achterhoek wel erg hard getroffen. Zeker als daarbij in ogenschouw wordt genomen dat het Asielzoekerscentrum, Huize Alexandra en een deel van de rechtbank al voor Almelo verloren zijn gegaan en mogelijk binnenkort ook nog eens de Belastingdienst. Nu dreigen De Karelskamp en De Niendure ook verloren te gaan. Dit is voor de CDA-fractie onaanvaardbaar. Deelt het college deze opvatting?
3. De lobby's samen met Enschede en Hengelo pakken voor de gemeente Almelo wel erg slecht uit. Was het niet handiger geweest om vanaf november 2012 in dit dossier samen te werken met Berkelland en Hardenberg in plaats van met de partners van Netwerkstad?
4. Heeft het college al zicht op de effecten en gevolgen voor Almelo en voor de economische activiteiten van De Karelskamp en de toeleveringsbedrijven, maar ook voor de werkgelegenheid en expertise? De Karelskamp is tenslotte door de Tweede Kamer geroemd en als voorbeeld gesteld voor andere justitiële inrichtingen. Zo ja, wat zijn die effecten en gevolgen en hoe gaat het college daarop anticiperen?

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Ik dank de CDA-fractie voor deze vragen. Ze zijn hoogst actueel en ik ben blij dat ik hiermee dit podium kan krijgen om aan te geven hoe het college hierin zit, wat onze visie tot nu toe hierop is, voor zover die nu al uitgekristalliseerd kan zijn, en wat het college tot nu toe heeft ondernomen.

Op de eerste plaats maken wij ons, naar ik aanneem net als uw raad, enorm veel zorgen over de effecten en consequenties voor de medewerkers van deze penitentiaire inrichting in Almelo, maar dit geldt ook voor de andere instellingen die getroffen worden door deze plannen van de staatssecretaris. We delen ook hun verdriet over het mogelijk verliezen van hun baan. Daarnaast heeft dit natuurlijk enorme economische effecten, want er gaan ook hoogwaardige arbeidsplaatsen verloren. Op de laatste plaats is het natuurlijk een prachtige instelling: je wilt er liever niet verblijven, maar de instelling draait erg goed, de verleende zorg is uitstekend en het veiligheidsniveau is van grote hoogte.

We hebben in november en december 2012 na de eerste berichten in de media over de bezuinigingen op het gevangeniswezen – u hebt toen allemaal de kaartjes kunnen zien – onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen voor Almelo. We hebben in de eerste plaats een bezoek gebracht aan De Karelskamp. In het gesprek met de directie is toen onder meer gesproken over de geruchten die we hoorden over de bezuinigingen op het gevangeniswezen en de mogelijke effecten op De Karelskamp, hoewel De Karelskamp toen absoluut niet in beeld was. Dit is het college destijds verzekerd door de directie. De Karelskamp kwam niet voor op de shortlist met te sluiten gevangenissen en stond ook niet op het kaartje dat toen circuleerde.

We hebben bij die gelegenheid, bij dat bezoek, ook het jongste inspectierapport van 2012 over De Karelskamp meegekregen. Ik heb dit in mijn bezit. Men is enorm trots op de goede score

in dat inspectierapport. Uitmuntend, deze penitentiaire inrichting draait zogenaamd met zwarte cijfers, er wordt geen verlies geleden, de zorg staat op een hoog niveau en men is er zeer innovatief. Daarnaast was uit onze contacten met het ministerie van Veiligheid en Justitie niet gebleken dat Almelo zich zorgen hoefde te maken over de sluiting van De Karelskamp. En tot anderhalve week geleden, een week geleden, was er volgens ons allen groen licht voor De Karelskamp. Dit geldt overigens ook voor andere gevangenissen en huizen van bewaring die nu aan de negatieve kant staan.

Sterker nog, op de eerste kaartjes komt Almelo niet voor, maar desondanks heb ik, toen ik in november toevallig een afspraak had met de minister, het inspectierapport onder mijn arm genomen en samen met mijn collega's van Enschede en Hengelo minister Opstelten de vraag gesteld: hoe zit het met die plannen? We zien de kaartjes in de krant en wij staan er niet op. Dat doet ons deugd, maar wil ons duidelijkheid en zekerheid geven over deze plannen. Hij heeft ons toen verzekerd dat de plannen in het voorjaar 2013 naar de Kamer zouden gaan en aan de orde zouden zijn. Verder heeft hij er niets over losgelaten, maar alle geluiden en signalen wezen erop dat er geen aanleiding was om vanaf dat moment een actieve lobby op te starten om sluiting van De Karelskamp en De Niendure tegen te gaan. Desondanks heb ik minister Opstelten dat inspectierapport, en daarmee de waarde van De Karelskamp, onder ogen gebracht en het rapport bij hem achtergelaten.

Misschien ben ik wat uitgebreid, maar volgens mij verdient dit onderwerp de aandacht, als u mij permitteert.

Bovendien was de Inspectie voor Veiligheid en Justitie in het najaar van 2012 van oordeel dat De Karelskamp een voorbeeldfunctie vervult. Dat oordeel is ook echt geveld in dat rapport. De inrichting beschikt over een gezonde bedrijfsvoering en is een van de twee gevangenissen in het land die zwarte cijfers hebben. De Karelskamp is niet groot, maar dit laat zien dat een inrichting op die schaal toekomstbestendig kan zijn. Het rapport is ook in lijn met de uitkomsten van de gedetineerden survey en het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Ook die rapporten schetsen een positief beeld van De Karelskamp.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, de heer Teeven, heeft op vrijdagmiddag 22 maart jl. een brief gestuurd aan het college van B&W, nadat hij eerst mij had gebeld met de mededeling dat de sluiting van De Karelskamp en De Niendure onderdeel uitmaakt van de bezuinigingsplannen van dit kabinet op dit beleidsveld: € 340 miljoen. Op vrijdag 22 maart is het college ook telefonisch hierover geïnformeerd. Het college is net als u en de medewerkers van de inrichting overvallen door de plannen van het kabinet die tot 22 maart geheim zijn gehouden. Er was geen enkele mogelijkheid om interventies te doen of in contact te treden met het ministerie of de staatssecretaris, en dat terwijl ik toch een heel open relatie met hem heb. Dat proces heeft ons, en mij als burgemeester, enorm teleurgesteld. Dit heb ik de staatssecretaris laten weten.

Dit nieuws kwam dus als een grote, zeer onaangename verrassing. Ik kan u melden dat ook in andere gemeenten met betrekking tot andere instellingen dit proces op dezelfde manier is gelopen. Iedereen werd overvallen en kwam niet op de lijn met een deel van de Kamer of het ministerie.

Met betrekking tot vraag twee het volgende. Nu het kabinet toch heeft besloten om De Karelskamp en De Niendure te sluiten, zullen wij natuurlijk alles in het werk stellen om het besluit door de Tweede en Eerste Kamer, voor zover het wetgeving betreft, terug te laten draaien. Daarvoor doen we echt ons uiterste best. Ik ga er voor het gemak even van uit dat u de sluiting ook onaanvaardbaar vindt, dus net als u allen zullen wij ons hiertegen verzetten. Ik acht overigens ook persoonlijk het plan ondoordacht. We hebben vanmiddag een eerste grote lobbyoverleg gevoerd met betrokken bestuurders in een groter gebied, waarbij ook de lobbyist voor Overijssel en Twente aan tafel zat. We hebben daarin een strategie proberen uit te zetten, ook om te kijken op welke facetten we het best in discussie kunnen gaan met de Tweede Kamer, want daar ligt dit voorstel.

De derde vraag ziet op de lobby samen met Enschede en Hengelo. De CDA-fractie heeft hierover een oordeel. Ik zal de vraag niet herhalen; volgens mij is die duidelijk. Zoals ik net al vertelde, was er in november 2012 absoluut geen aanleiding om een actieve lobby op te starten om de sluiting van De Karelskamp en De Niendure tegen te gaan, omdat geen enkel sein op rood stond. Dat is ook de reden waarom wij vanaf dat moment niet actief contact hebben gezocht met de gemeenten Berkelland en Hardenberg, waar in beide gemeenten een forensisch psychiatrisch centrum is gevestigd. Dat overleg is nu wel tot stand gebracht, want we trekken gezamenlijk op. Dit is in het weekend opgestart.

De opmerking van de CDA-fractie dat de samenwerking met Hengelo en Enschede slecht zou uitpakken, durf ik te bestrijden. Dat zou zij hard moeten maken. Zoals ik zojuist schetste, zijn wij in november 2012 met de drie gemeenten bij minister Opstelten geweest en hebben we dit nadrukkelijk bij hem onder de aandacht gebracht. Die gezamenlijke lobby, die we natuurlijk ook op andere onderwerpen vormgeven, heeft bijvoorbeeld geleid tot het behoud van de rechtbank in Almelo, weliswaar met wat andere specialismen. Er is een andere verdeling gekomen tussen Zwolle en Almelo. We hebben succes gehad bij het vechten voor de herziening van de plannen voor de gerechtelijke kaart. Dit heeft geresulteerd in de Splitsingswet. Dit is één van de redenen waarom de rechtbank in Almelo nog nadrukkelijk op de kaart staat.

Daarnaast heeft de lobby er ook voor gezorgd dat de Belastingdienst niet uit Twente vertrekt. Het was nadrukkelijk de opdracht van alle raden in Twente om ons in te zetten voor het behoud van de Belastingdienst in Twente. Het is natuurlijk nog niet duidelijk waar de Belastingdienst uiteindelijk gaat landen in Twente, maar dat zullen we hoop ik binnenkort zien.

De urgentie van samenwerking met de andere gemeenten blijkt uit deze voorbeelden en samenwerking kan ons ook helpen bij de lobby voor het behoud van De Karelskamp en De Niendure. De colleges van B&W van Hengelo en Enschede hebben vanmiddag hun volledige steun toegezegd en waren hier in huis om met ons samen op te trekken om te werken aan de lobby. Daarnaast, zoals ik net al zei, wordt in de lobby samengewerkt met de gemeente Hardenberg. Met de gemeenten Berkelland en Doetinchem hebben we ook contact; daar stem ik morgen mee af. Daarnaast werkt de provincie Overijssel mee; die was vanmiddag ook aan tafel vertegenwoordigd.

De sluiting van De Karelskamp en De Niendure heeft in eerste instantie vooral gevolgen voor het personeel van deze inrichtingen, dat gezamenlijk ongeveer 160-170 arbeidsplaatsen bezet. We hebben op dit moment nog geen zicht op de effecten voor bijvoorbeeld toeleveringsbedrijven: de spin-off. Dit zullen we allemaal in beeld brengen, ook voor de andere penitentiaire inrichtingen die het betreft in dit gebied, maar we richten onze energie nu op de lobby om sluiting tegen te gaan en rekenen daarbij op uw raad om ook via uw politieke kanalen de lobby te richten. We zullen ons best doen om u, als u dit wilt, te voorzien van het bruikbare materiaal.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Dank voor de uitgebreide beantwoording. Dit onderwerp verdient het; dat ben ik met de burgemeester eens. Ze zei zojuist dat het om een lobby voor een groter gebied gaat, ze noemde een aantal plaatsen. Is het juist als ik daaruit concludeer dat dit het gebied is waarmee de lobby gezamenlijk wordt gedaan, of heeft zij feitelijk nog een ander gebied voor ogen?

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Wij richten ons in eerste instantie vooral op ons eigen gebied. Daar heeft dit ook economische effecten. Natuurlijk vindt er ook afstemming plaats waar dit mogelijk is met Berkelland en Doetinchem, maar dat moeten we nog even afstemmen. Het is even kijken hoe we er met elkaar uitkomen en hoe we elkaar kunnen helpen. Dit is onderdeel van het bepalen van de strategie. In ieder geval wordt er gezamenlijk opgetrokken met Hardenberg en de provincie Overijssel.

2. Vragen van de LKA-fractie inzake de WOZ.

De heer KAMPHUIS (LKA): Voorzitter! Ik heb vragen over de WOZ. Vorige week ontving LKA diverse berichten over de vaststelling van de WOZ-waarde voor woningen. Een eigenaar zag de WOZ-waarde stijgen van € 128.000,-- naar € 152.000,--, een stijging van bijna 20%, terwijl de buren maar een verhoging kregen van ongeveer 1,5%. Beide huizen zijn al tientallen jaren hetzelfde, alleen de tuin van de buren is iets groter; niets is vernieuwd of verbouwd. Navraag bij de gemeente Almelo leverde het antwoord op dat de woning is vergeleken met een woning in Geesteren.

In een dalende huizenmarkt lijkt het zeer onlogisch dat de WOZ-waarden stijgen. Ik vraag hierover een verklaring van de wethouder. Deze stijging levert vele bezwaarprocedures op die mogelijk niet eens tegen de WOZ-opbrengsten opwegen. Wat houdt je dan nog over? Een stijging van bijna 20% in deze tijden lijkt LKA een grote vergissing, vandaar de vraag aan de wethouder hoe deze WOZ-waarden worden bepaald. Is dit een getal dat uit een computer rolt, of is dit specifiek mensenwerk per woning?

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! Bij een dalende markt zullen ook de WOZ-waarden dalen. De huidige waardepeildatum voor het jaar 2013 is 1 januari 2012. De gerealiseerde verkopen rond deze datum zijn bepalend voor de hoogte van de taxaties. De waardebepalingen vinden modelmatig plaats, waarna de gecertificeerde WOZ-taxateur de eindcontroles verricht. Afwijkingen in individuele gevallen zijn altijd mogelijk. Door een of meerdere verkopen rond het tijdstip van de waardepeildatum kan het zijn dat de waarde afwijkt van een vorig jaar. Ook door aan- of verbouw of het aankopen van meer grond zou het kunnen zijn dat de waarde afwijkt van het voorgaande jaar.

Binnen de gemeente Almelo is het mogelijk om alvorens formeel bezwaar in te dienen contact te zoeken met de gemeente, waarbij aangegeven kan worden wat de grieven zijn. Aansluitend wordt door enkele taxateurs binnen vijf werkdagen contact opgenomen met de persoon die de vragen of de grieven naar voren heeft gebracht en die worden dan doorgenomen. Aan de hand van dat gesprek wordt de WOZ-waarde al of niet ambtshalve aangepast. Zo niet, dan rest de mogelijkheid om formeel bezwaar in te dienen.

De VOORZITTER: Meneer Kamphuis, hebt u nog aanvullende vragen of opmerkingen?

De heer KAMPHUIS (LKA): Op dit moment niet. We komen er nog op terug.

(Hierna draagt de heer Stapel het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Hermans-Vloedbeld.)

6. Archeologische waardenkaart gemeente Almelo en vrijstellingsgrenzen (R 1300992).

7. Vaststellen bestemmingsplan Sluitersveld (R 1300963).

Deze voorstellen worden zonder stemming aangenomen.

8. Advies detailhandel stadion en Nouveau (R 1301005).

Dit voorstel is van de agenda afgevoerd.

9. Nieuwbouw stadhuis (R 1301064).

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Bij de discussie in het politiek beraad heeft de ChristenUnie-fractie erop gewezen hoe merkwaardig het is om nu te besluiten om een nieuw stadhuis te gaan bouwen. Immers, in de Voorjaarsnota 2012 heeft het college nog voorgesteld om de nieuwbouw van het stadhuis twee jaar on hold te zetten. Het college gebruikte daarbij als argument "dat op veel terreinen offers gebracht moeten worden die ook de inwoners van Almelo direct raken". Omdat het btw-compensatiefonds zou worden afgeschaft, heeft de raad ermee ingestemd om over te gaan tot het aanbesteden van een nieuw stadhuis. Bij afschaffing van het btw-compensatiefonds zou de kostprijs immers 20% hoger worden. Maar ondanks dat het btw-compensatiefonds niet wordt afgeschaft, stelt het college toch voor om tot nieuwbouw over te gaan, met als enig argument dat we anders een nieuw traject moeten opstarten.

Volgens de ChristenUnie-fractie is dit niet uit te leggen. We krijgen de indruk dat het college dit ook vindt, want wat kan anders de reden zijn om in het raadsvoorstel hierover te zwijgen? Maar door hierover te zwijgen versterkt het college de weerstand tegen het besluit.

Ik denk dat iedereen in de raad vindt dat voor de goedkoopste adequate oplossing moet worden gekozen. Volgens het college en de coalitiefracties is dat nieuwbouw. Door andere fracties wordt dit echter betwijfeld en ook door veel burgers. Het oude belastingkantoor, het politiebureau, maar ook het gemeentehuis van Oss zouden niet gerenoveerd zijn wanneer nieuwbouw goedkoper zou zijn.

De ChristenUnie-fractie heeft herhaaldelijk het college en de coalitiepartijen opgeroepen om te streven naar een breder draagvlak voor dit besluit. We hebben daarbij de suggestie gedaan om de kosten voor renovatie nog eens kritisch onder de loep te nemen. Ook hebben we gevraagd om bij alle alternatieven op dezelfde manier met de kosten om te gaan. Om dus bijvoorbeeld de

grondkosten en de kosten van de architecten in alle gevallen als stichtingskosten of als incidentele kosten aan te merken. Maar het college heeft dit, gesteund door de coalitiepartijen, categorisch geweigerd. Het college heeft ook geen enkele andere actie ondernomen om het draagvlak voor het besluit te vergroten. We kunnen daarvoor maar één verklaring bedenken, namelijk dat het college er niet zeker van is dat nieuwbouw nog steeds de goedkoopste oplossing is wanneer nog eens kritisch naar de renovatiekosten wordt gekeken en de cijfers op dezelfde manier zijn verwerkt.

De ChristenUnie-fractie heeft steeds aangegeven dat de herbestemming van het huidige stadhuis voor haar een wezenlijk onderdeel is van de totale besluitvorming. Maar over de herbestemming van het stadhuis lezen we niets in het raadsvoorstel. En met het risico dat er uiteindelijk geen bestemming voor het huidige stadhuis wordt gevonden, wordt geen rekening gehouden.

De ChristenUnie-fractie begrijpt niet waarom het college zich zo opstelt, waarom het zich afsluit voor gevoelens en opmerkingen vanuit de raad en de samenleving, en waarom het zonder uitleg het tegenovergestelde doet als wat bij de Voorjaarsnota 2012 is besloten. Deze opstelling van het college is niet goed voor het vertrouwen in de overheid. We doen daarom opnieuw de oproep: trek het voorstel terug en zorg eerst voor een groter draagvlak in de raad, dan zal er ook vanzelf meer draagvlak onder de burgers ontstaan.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Ik kan heel kort zijn: ik ben het eens met hetgeen de heer Veenstra zei. Wij kunnen gewoon niet leven met dit besluit, ook al betekent dit besluit alleen maar dat er een vervolgstap wordt gegeven aan wat eigenlijk al democratisch is besloten, door over te gaan tot de gunning. In deze tijd, dit hebben we destijds ook al gezegd, vinden wij het echter onverstandig om een nieuw stadhuis neer te zetten. Wij vinden het zeer onverstandig om het Fortezza-debacle af te schuiven op het stadhuis. Ik probeer het netjes te zeggen, want eigenlijk komt er iets anders in mij naar boven. Het is op geen enkele manier te verkopen dat het Fortezza-debacle op de renovatie van dit huis waarin we nu vergaderen moet worden afgeboekt, als dit destijds al was gerenoveerd. We kunnen alsnog voor een goede renovatie gaan. Nieuwbouw is onverkoopbaar. We hebben constant appels met peren vergeleken. Daarmee bedonderen we niet alleen onszelf, maar ook de bevolking.

Mevrouw WESSELS (PvdA): Voorzitter! De heer Cornelissen zei het al, het besluit of we een nieuw stadhuis willen bouwen is genomen op 20 november jl. Vanavond praten we over de gunningsprocedure die is gelopen: de aanbesteding en de gunning van de bouw. Dit is de uitwerking van het democratische besluit dat we in november vorig jaar hebben genomen. Wij zijn blij dat er een aanbestedingsvoordeel is gehaald: € 400.000,-- structureel is mooi. We hebben nog wel vragen.

- Is er bij de aanbesteding ook gekeken naar de mogelijkheid om mensen aan het werk te zetten die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben?
- We zijn benieuwd of we nog vertragingen kunnen verwachten in de procedure. Is er bezwaar aangetekend door andere inschrijvers?

Wanneer alle procedures goed zijn doorlopen, mag wat ons betreft de bouw in juni beginnen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik dacht vanavond dat een heel ander onderwerp het meest ingewikkelde onderwerp zou zijn. Maar dit is gepromoveerd tot het meest ingewikkelde onderwerp voor vanavond. Gelukkig valt het voor mij nog wel mee, want ik ben altijd voor de realisatie van een nieuw stadhuis geweest, met verschillende motiveringen. Die wil ik hier allemaal nog wel een keer vertellen, maar daar zitten de raad en het college vast niet op te wachten.

Ik heb een vraagje. In besluit deel 1 staat namelijk iets over de opschortende werking met betrekking tot het definitief worden van het bestemmingsplan. Ik kan me voorstellen dat de bouw van het stadhuis op losse schroeven komt te staan, als daarmee iets gebeurt. Maar de heer Schuur laat nu overduidelijk merken – hij is waarschijnlijk veel deskundiger dan ik, hoewel hij nu laat merken dat hij niet zo deskundig is – dat hij wel weet hoe dit zal gaan. Ik wil dit graag van het college horen. Mochten daarmee complicaties ontstaan, dan zijn we mogelijkerwijze verder van huis.

Ik weet dat ik me tot dit onderwerp moet beperken, maar ik kan het niet laten dat andere

belangrijke onderwerp te noemen. Ik weet dat we hier in Almelo wel vaker heel lang over bepaalde zaken doen en dat er uiteindelijk niets van terechtkomt. Misschien zou dat de beste oplossing zijn, maar ik zou dat doodzonde vinden, want ik vind dat het stadhuis er al lang had moeten staan.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Nieuwbouw stadhuis: veel is er al over gezegd, ook in het verleden. De GroenLinks-fractie heeft in deze en ook in de vorige raadsperioden telkens het standpunt ingenomen dat renovatie van het huidige stadhuis de beste oplossing zou zijn. Het college heeft de renovatievariant laten uitrekenen en is tot de conclusie gekomen dat die duurder is dan nieuwbouw. Voor de nieuwbouwvariant is een sobere opzet gekozen. Volgens de GroenLinks-fractie is dit niet gebeurd voor de renovatievariant. Die had goedkoper kunnen uitpakken. Helaas lijkt dit een gelopen race. Vandaag legt het college de raad de "go or no-go"-vraag voor over de nieuwbouw van het stadhuis.

De afgelopen weken heeft er al dan niet in het geheim een discussie plaatsgevonden over de mogelijkheid om het stadhuis te vestigen in wat nu nog het belastingkantoor is. Ook hiervoor heeft het college ons inzage gegeven in de cijfers van de verbouwing en de exploitatiekosten. Ook hier komt er weer een konijn uit de hoge hoed met een prijskaartje waarop staat: te duur. Eigenlijk kent het college al jarenlang maar één variant, en dat is nieuwbouw. Telkens neemt het college de grondkosten mee in alle varianten, ook in de renovatievariant en de optie met het belastingkantoor. De GroenLinks-fractie vindt dit niet terecht. Dit geeft niet de reële kosten weer. We kunnen allerlei kosten meenemen in de bouw van het stadhuis, de renovatie of de vestiging in het belastingkantoor.

Een andere kwestie is onze financiële positie. Die is niet best. De burger merkt en zal nog merken dat er op veel zaken wordt bezuinigd, bijvoorbeeld op sport, cultuur, onderhoud, sociale voorzieningen en de Wmo. We kunnen het ons gewoon niet permitteren € 60 miljoen te besteden aan een nieuw stadhuis. Veel van onze kiezers en een groot deel van de burgers zullen dit niet begrijpen. De GroenLinks-fractie zal dan ook tegen het gunningsvoorstel stemmen. Tevens adviseert mijn fractie het college om het stadhuisplan weer on hold te zetten.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! De discussie over het nieuwe stadhuis is geen gemakkelijke en kent een lange geschiedenis. Er lag eerst een besluit voor een andere plek in het centrum - ik hoef dit niet allemaal op te halen - en toen kwam de plek Fortezza in beeld. Op dat moment stoorde mij al de aankoop van de Fortezza-grond in combinatie met de bouw van het gemeentehuis. Dat hadden op dat moment gescheiden voorstellen moeten zijn, want dan kun je een besluit nemen over het veilig stellen van de gronden van Fortezza en apart discussiëren over de vraag wat de beste manier is om te komen tot een oplossing voor het huisvestingsprobleem van het ambtenarenapparaat en een nieuw bestuurscentrum. Toen werd dit aan elkaar gekoppeld. Ik heb toen met moeite ingestemd met dat besluit, maar ik vond eigenlijk die koppeling niet verstandig. Die keuze kreeg de raad nu eenmaal voorgelegd en daarmee heb ik ingestemd.

Ik heb er een tijdlang voordeel in gezien. Ik ben echter de laatste die wil volharden in iets dat per se moet, alleen vanwege het feit dat we ooit dachten dat het de beste oplossing zou zijn, met de intentie en de bedoeling dat dit de beste oplossing zou zijn. In deze tijd moeten wij al zo veel afwegingen maken en zo veel zaken in de samenleving afwijzen, omdat ze niet mogelijk zijn en omdat we er geen geld voor hebben. Mensen begrijpen op een gegeven moment niet meer waarom er € 60 miljoen wordt uitgegeven aan een gemeentehuis. Dat het niet om exact € 60 miljoen gaat, maar dat dit bedrag is opgedeeld, hoef ik hier niet te herhalen. Iedereen die in de materie thuis is, begrijpt dit.

Voortschrijdend inzicht heeft mij gebracht tot de volgende overwegingen. Kunnen we niet veel beter een nieuw bestuurscentrum bouwen en het ambtenarenkorps goed huisvesten op locatie? Natuurlijk is het samen opereren vanuit één gebouw logistiek gezien, maar ook politiek gezien het gemakkelijkst, maar in deze tijd moet je soms op pragmatische gronden een besluit nemen. Ik denk bijvoorbeeld aan de oplossing om een goed ambtenarenapparaat op te zetten op locatie, bijvoorbeeld een industrieterrein. Dit kan tot goedkope oplossingen leiden. Ik zeg niet dat dit dé oplossing is; ik zeg alleen dat er wellicht betere en goedkopere oplossingen mogelijk zijn. Ik ben daarvan overtuigd. Er moet een betere huisvesting komen voor ambtenaren en er moet een nieuw bestuurscentrum komen. Misschien is het een idee om een deel van dit gemeentehuis opnieuw in te richten als een goed bestuurscentrum en in overleg te gaan met een derde partij,

bijvoorbeeld de huidige partij die in beeld is, om dit huis eventueel om te bouwen tot zorgwoningen. Misschien is er een combinatie te maken, maar op dit moment weet ik dat niet.

Het college dient te kijken waar ambtenaren goed ondergebracht kunnen worden. Met de huidige moderne technieken zijn er voldoende mogelijkheden om daarnaar te kijken en daar serieus mee om te gaan. Wellicht kan er dan op dit moment heel veel geld worden bespaard, met het oog op de volgende overweging. We weten allemaal dat de gemeente Almelo 72.000 inwoners heeft. Op regionaal niveau, en nu ook op landelijk niveau, wordt er al jarenlang ingezet op andere bestuursvormen en andere gemeentelijke indelingen. Daarom kunnen we niet meer 40 jaar vooruitkijken. Ik ben er bijna van overtuigd dat we over 25 jaar één Twentse gemeente zijn.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Zaterdag was de kop in de krant: Toch een nieuw stadhuis? Daarmee wordt de indruk gewekt of het vanavond gaat over wel of geen nieuw stadhuis. Die keuze is echter al meerdere keren gemaakt. We zijn al een aantal stappen verder in dit proces. Vanavond gaat het over het al dan niet gunnen van de aanbesteding en het definitief vaststellen van het investeringsbudget. De CDA-fractie kan met beide punten instemmen.

Het structurele voordeel van ruim € 400.000,-- te betrekken bij de voorjaarsnota, lijkt in eerste instantie wat voorbarig. Alsof bij de Voorjaarsnota 2013 kan worden gekozen waaraan dit bedrag kan worden besteed, terwijl dit pas beschikbaar is in 2015. Bij nader inzien wordt hier waarschijnlijk het meerjarenperspectief bedoeld.

In de beleving van de CDA-fractie zijn er duidelijke afspraken gemaakt over wat er met financiële meevallers moet gebeuren. In 2011 heeft de raad bij amendement besloten om een risicovoorziening in te stellen en ten minste 50% van financiële meevallers hierin te storten. Bij de begrotingsbehandeling voor 2013 is afgesproken de komende jaren naast het structurele begrotingsoverschot ook incidentele voordelen, als deze zich voordoen, toe te voegen aan de algemene reserve.

De CDA-fractie gaat ervan uit dat dit ook geldt voor dit voordelige resultaat, zeker waar het gaat om 2014, omdat het bedrag pas feitelijk beschikbaar is in 2015. De CDA-fractie is van mening dat het bedrag van € 416.217,00 niet door deze raad mag worden bestemd, anders dan het toevoegen aan de algemene reserve in de meerjarenbegroting, maar door de raad die zitting zal hebben in de periode 2014-2018.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Majeure besluiten hebben een context nodig. Het idee-fixe van een nieuw stadhuis is losgeraakt van die context. Als de raad instemt met het voorstel van het college, verslechtert dat de financiële situatie van Almelo. Alleen dat al rechtvaardigt de vraag of het voorstel niet in strijd is met het algemeen belang, dat wij allen geacht worden te dienen.

Op beknopte wijze zal ik ingaan op de financiële, economische, maatschappelijke en bestuurlijke context waarin we vandaag zitten. Maakt u zich niet ongerust, ik heb mijn oorspronkelijke bijdrage al met 50% teruggebracht.

Almelo staat er financieel slechter voor dan ooit. Sinds 2009 loopt de schuld op en stagneren de investeringen. Miljoenen Essent- en Cogasgelden bleken parels voor de zwijnen te zijn. Sinds 2009 nemen de inkomsten van de gemeente af. Inmiddels staat het eigen vermogen met circa € 80 miljoen fors onder water.

In de regeerperiode van dit college nemen de bestedingen in de samenleving fors af. Sinds 2009 volgt de ene bezuiniging de andere op. Door een nieuw stadhuis loopt het schuldenpercentage op tot circa 123%. Dat is dan 58% meer dan het wenselijke percentage van 65%. Dat was het gemiddelde percentage van alle Nederlandse gemeenten in 2010. Na vandaag gaat de raad opnieuw praten over nieuwe bezuinigingen. En opnieuw zal een forse personeelsreductie van ca. 100 fte nodig zijn om er uit te komen. Wethouder Andela zei het al eerder en het college heeft het niet ontkend.

Ik zoem wat in op de economische context. Het water staat veel ondernemers in de binnenstad tot aan de lippen; de binnenstad waarvan de vernieuwing niet van de grond is gekomen. Ondernemers hebben sinds 2009 zwaar ingeteerd op het eigen vermogen, om zo de winkel open te kunnen houden en ontslag van personeel te voorkomen. Veel ondernemers zijn weer terug bij af. Sommigen zullen het redden, anderen zullen de deuren moeten sluiten. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de coalitie per se een nieuw stadhuis voor zichzelf wil bouwen. In de bestuurlijke traditie van Nederland zijn goed rentmeesterschap en dienstbaarheid aan het

algemeen belang belangrijke begrippen: goed op de centen passen en doen wat in het algemeen belang is van de gemeenschap.

Het voorstel om een nieuw stadhuis te bouwen is een majeur besluit. In de bestuurlijke traditie zorgt het gemeentebestuur bij majeure besluiten voor een breed draagvlak. En dat brede draagvlak is er niet. Geconstateerd kan worden dat daarvoor van de zijde van het college ook geen moeite is gedaan. Dat blijkt o.a. uit de stemverhoudingen in deze raad, maar ook uit opiniepeilingen waarin ruim 80% van de respondenten aangeeft geen nieuw stadhuis te willen. De onlangs aangeboden petitie hierover versterkt dat beeld. Een motie van D66 om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren onder de burgerij om dit zeker te weten, is door het college, gesteund door de coalitiepartijen, resoluut van de hand gewezen. Wat is er wel? Een flinterdun draagvlak in de raad – niet in de samenleving – dat zich ook nog eens beperkt tot de coalitiegenoten. Ik heb het eerder gezegd: de voorstanders van een nieuw stadhuis zijn op twee handen te tellen en zitten in deze zaal.

Een flinterdun draagvlak is wellicht voldoende voor de aankoop van nieuwe potloden, maar zeker niet voor de bouw van een heel nieuw stadhuis. Een nieuw stadhuis bouwen in de context van de tijd waarin we nu leven, kan alleen maar op instemming rekenen als de absolute noodzaak daarvoor is aangetoond. Ik kan slechts constateren dat er geen noodzaak is aangetoond. Dat komt omdat de bouw van een nieuw stadhuis niet noodzakelijk, maar slechts politiek wenselijk is. Met andere woorden, het voorstel is het product van politiek opportunisme.

Verzaakt is ook om de meest voor de hand liggende optie, namelijk het voortgezet gebruik van het huidige stadhuis, serieus te onderzoeken. Er is gekeken naar het bouwen van een nieuw stadhuis op basis van het programma van eisen voor het huidige stadhuis. Maar dat is echt iets anders. De architectonische waarde en betekenis van het huidige stadhuis zijn buiten beschouwing gelaten, terwijl het stadhuis van de architect J.J.P. Oud tot de 250 topstukken van het Nederlands Architectuur Instituut wordt gerekend. Ook is het stadhuis gaan behoren tot de identiteit van de stad. Met nieuwbouw is ook het cultureel belang niet gediend.

Goed rentmeesterschap betekent ook dat alle kosten vanaf het prilste begin tot aan de allerlaatste snik inzichtelijk zijn gemaakt voordat er een finaal, onomkeerbaar besluit wordt genomen. Dat betekent dus ook dat inzichtelijk wordt gemaakt wat het lege stadhuis de gemeenschap gaat kosten. En dat heeft het college niet gedaan. Er is wel bij herhaling op aangedrongen, maar opnieuw kan ik niet anders dan constateren dat het college dit in het ongewisse laat. Het college had dit wel kunnen doen. Het zit in de goede positie om dit te doen. Het heeft de middelen om dit te doen. En toch heeft het college dit niet gedaan.

Begin april 2012 heeft de D66-fractie vragen gesteld over deze kwestie, maar tot mijn schande moet ik zeggen dat deze vragen nog steeds niet zijn beantwoord. Volgende week is dit alweer een jaar geleden. Dat is strijdig met de Gemeentewet en de eigen protocollen van de raad. Waarom het college dat doet, weet ik niet, maar ik constateer wel dat de incidentenfase zo langzamerhand voorbij is.

De vraag die zich steeds sterker aan ons opdringt, is welk belang er nu eigenlijk wordt gediend. Voor mijn fractie staat één ding vast, namelijk dat de bouw van een nieuw stadhuis strijdig is met het algemeen belang. De volgende vraag is dan ook welk belang er wel wordt gediend.

Ik ga naar een samenvattende conclusie.

De context laat het college voor wat die is. Er is een flinterdunne meerderheid in de raad voor een majeur besluit. Het college heeft niet aangetoond waarom er een nieuw stadhuis moet komen. Het college heeft geen moeite gedaan om het huidige stadhuis in goede conditie te brengen, zodat er doorgewerkt kan worden. Het college laat het oplossen van de problemen kennelijk liever over aan zijn opvolgers. Het college verkleint de problemen van Almelo niet, maar vergroot ze.

Het huidige stadhuis komt leeg te staan. Het nieuwe stadhuis komt gedeeltelijk leeg te staan - dat is nu al objectief vast te stellen - terwijl de kantorenmarkt kampt met grote leegstand. Er is absoluut geen noodzaak om een nieuw stadhuis te bouwen. Het college heeft nagelaten het voortgezet gebruik van het huidige stadhuis serieus te onderzoeken, ik zeg het nog maar eens.

De bouw van een nieuw stadhuis is strijdig met het algemeen belang. Het college ontbeert brede steun voor zijn majeure voorstel. Het college heeft er ook niets aan gedaan om brede steun te verkrijgen. Het voorstel verslechtert in ernstige mate de financiële situatie van de stad. Het college zadelt zijn inwoners op met de rekening.

Akkoord gaan met het bouwen van een nieuw stadhuis in de context van vandaag heeft

alles in zich om een nagel aan de doodskist te worden van de raad. Ik roep de raad op verstandig te zijn en het voorstel radicaal naar de prullenbak te verwijzen.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Almelo heeft een zwakke financiële positie. De provincie dreigde Almelo onder preventief toezicht te plaatsen. Deze maatregel werd niet genomen dankzij de eind 2012 binnengekomen eenmalige Cogas- en MAU-inkomsten. Maar de begroting moest wel structureel op orde komen; dat werd afgesproken. Het college is drukdoende met allerhande bezuinigingsmaatregelen om dit te realiseren. Natuurlijk gaat dit ten koste van de inwoners. De Almelose samenleving heeft behoorlijk veel begrip voor deze bezuinigingsnoodzaak, maar veel Almelo'ers voelen dit en veel Almelose organisaties komen in de problemen.

Nu ligt voor ons een voorstel met een mega-uitgave van zo'n € 60 miljoen en begrijpt niemand het meer. Een nieuw stadhuis, terwijl we toch een stadhuis hebben! Daarbij komt dat er een omvangrijke leegstand is op de kantorenmarkt. Maar liefst 1900 inwoners hebben blijk gegeven van hun ongenoegen over de bouw van een nieuw stadhuis door de petitie tegen de bouw te steunen. Dit is een groot aantal, vooral als je dit vergelijkt met de ondertekening van gelijksoortige petities in andere steden. U kunt dit vergelijken op www.petities.nl. Het college bagatelliseert dit verhaal, maar de raad moet deze reactie uit de samenleving toch echt serieus nemen.

Het draagvlak bij onze inwoners is minimaal, maar dat schijnt geen belangrijke factor te zijn voor dit college en een deel van de raad. Naar de inwoners wordt niet meer geluisterd, tenzij. Het is duidelijk dat het college en de coalitie nattigheid voelen en daarom de raad hebben getrakteerd op drie aanvankelijk geheime vergaderingen. Nu de geheimhoudingsplicht is opgeheven, kunnen we vrijuit praten over deze vergaderingen.

Gesteld werd dat er een groot dilemma was, namelijk het mogelijke vertrek van de Belastingdienst uit Almelo, waardoor een groot kantoor beschikbaar zou komen, een alternatief voor nieuwbouw. Vreemd, omdat dit alternatief al veel eerder naar de prullenbak was verwezen en toen werd afgeschoten, omdat het te duur was en het gebouw ongeschikt. De raad heeft nooit gevraagd dit alternatief nog eens te bekijken. Dat was een hersenspinsel van het college. Daar stond de lobby voor het behoud van de Belastingdienst geheel los van; dit had niets te maken met de nieuwbouwplannen, maar ze werden toch met elkaar verbonden.

Wat nog meer bizar is, is dat het college zelf een week na de eerste geheime vergadering het gehele belastingkantoorplan onderuit haalde als zijnde veel te duur. Dat wisten we allang. De kostenraming voor het belastingkantoor werd overigens door het college zelf gedaan en werd totaal niet onderbouwd, behalve de grondprijs van € 12 miljoen, terwijl het belastingkantoor op eigen grond staat en er dus geen grondaankoop hoeft te worden gedaan. Het geheel riekt naar de behoefte om te laten zien dat nieuwbouw echt het beste is, om hiermee een extra legitimatie voor nieuwbouw te krijgen en begrip te kweken bij onze inwoners. Ik waarschuw de raad, de verkiezingen komen eraan.

Maar het pakte heel anders uit. De geheimhouding werd geschonden: imagoverlies voor Almelo. De lobby voor het behoud van de Belastingdienst is echt niet meer nodig, zo die ooit nodig is geweest. De beslissing is allang gevallen. Het gevolg hiervan: Enschede is boos over de uitspraken van wethouder Andela. En opeens komt ook de vestiging van Hornbach als twistpunt tussen Almelo en Enschede naar voren. Dit is een slechte zaak voor de verhoudingen tussen steden die samen moeten werken.

Waarom dit betoog? De ALA-fractie heeft steeds meer het gevoel dat er maar één doel is: nieuwbouw op de Fortezza-locatie. Ons bekruipt ook steeds meer het onaangename gevoel dat alle kostenramingen voor alternatieven naar dit doel zijn toegeschreven. De onderbouwingen van de kostenramingen zijn niet of nauwelijks aanwezig en zijn vaak heel summier. Het steeds weer opgevoerde argument, de Arbowet, is ondanks ons herhaald verzoek nooit onderbouwd met onafhankelijke rapporten.

Laat duidelijk zijn, het ontwerp voor het nieuwe stadhuis is prachtig en de plek is goed; daar gaat het niet om. Waar gaat het wel om? De investering is absoluut onverantwoord en de alternatieven zijn onzes inziens bewust van tafel geveegd.

Samenvattend:

- Voor ons ligt een majeur besluit waarvoor geen draagvlak is bij de bevolking.
- Voor ons ligt een majeur besluit waarover grote verdeeldheid is in de gemeenteraad.
- Voor ons ligt een majeur besluit terwijl de alternatieven nooit serieus zijn bekeken.
- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl de financiële positie van Almelo zodanig is, dat een

dergelijke grote investering onverantwoord is.
- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl de omvang van het ambtelijk apparaat en de taken van de gemeenten de komende jaren sterk kunnen veranderen, waardoor een heel ander stadhuis noodzakelijk zou kunnen zijn.
- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl het onduidelijk is wat er met het huidige stadhuis gaat gebeuren en dit wel eens grote kosten met zich mee zou kunnen brengen.

Kortom, raad neem nu geen definitief besluit over nieuwbouw.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! In 2009 gaf onze fractie heel duidelijk aan: nee, geen duur stadhuis aan het Marktplein. Nu ligt er een voorstel om tot gunning van het nieuwe stadhuis over te gaan. In de afgelopen jaren zijn diverse opties de revue gepasseerd en van deze opties zijn de consequenties naar onze mening duidelijk en uitgebreid inzichtelijk gemaakt. Dat dit veel geld heeft gekost, mag duidelijk zijn, maar dit is naar onze mening absoluut geen weggegooid geld geweest. Het heeft ons inzicht gegeven in de moeilijke keuze waarvoor de raad staat en heeft ons duidelijkheid verschaft over met name het kostenaspect.

Voor ons is duidelijk dat er een nieuw stadhuis moet komen. Onze stad verdient het. En onze stad heeft het nodig. In de discussie rondom het stadhuis gaat het wat de VVD-fractie betreft niet alleen over nieuwbouw of renovatie. Het gaat veel verder dan dat. Het gaat om het geloof en het vertrouwen in onze stad. Het gaat om inspiratie, vooruitkijken, maar bovenal passie, passie voor onze stad. Samen werken aan onze toekomst, uiteraard op de Almelose maat, maar wel altijd ondernemend.

Een nieuw stadhuis zorgt voor nieuw leven. Het nieuwe stadhuis is volgens de VVD-fractie tegelijkertijd het eerste project voor de broodnodige vernieuwing van onze binnenstad. Het is het nieuwe elan dat bij onze stad past en hoort. Daar staan wij voor, daar gaan wij voor, want Almelo verdient het. Bovendien zijn ook voor de renovatie van het oude stadhuis forse investeringen nodig: de brandveiligheid is niet op orde, Arbotechnisch voldoet het pand niet aan de huidige wet- en regelgeving, bij calamiteiten wordt de gemeente wellicht aansprakelijk gesteld en de kosten voor beheer, onderhoud en energie rijzen de pan uit.

Mijn fractie heeft geen behoefte aan verdere berekeningen van nieuwe opties, of opties die gezien de omstandigheden in een nieuw licht komen te staan. Volgens ons kunnen wij ook voor de nieuwe opties met de beschikbare gegevens een goede inschatting maken van de consequenties die ze voor de stad hebben. We hebben steeds kritisch gekeken naar deze onderzoeken en zien geen reden te twijfelen aan de uitkomsten ervan.

Onze fractie staat in meerderheid achter dit voorgenomen besluit, omdat:
- de aanbesteding heeft uitgewezen dat de kosten lager zijn dan het budget waarmee we eerder hebben ingestemd;
- nieuwbouw juist in tijden van recessie een middel is om de banenmotor in onze stad weer op gang te krijgen, niet alleen voor de aannemer, maar zeker ook voor toeleveringsbedrijven;
- gezien de huidige slechte tijden in met name de bouwsector en het grote tekort aan leerwerkplekken en arbeidservaringsplaatsen een dergelijk project hierin ruimschoots kan voorzien;
- andere opties een grote mate van onzekerheid met zich meebrengen, zowel in prijs als in beschikbaarheid;
- eventueel beschikbare opties, zoals het belastingkantoor, zeker geen nieuwe banen voor Almelo zullen opleveren wanneer de gemeente ervoor kiest daar te gaan zitten.

Onze stad heeft een positieve, sterke impuls nodig. Een nieuw stadhuis heeft een grote aantrekkingskracht op allerlei andere ondernemende activiteiten. Dat is wat Almelo nodig heeft. Bovendien staat de VVD-fractie pal achter haar eigen verkiezingsprogramma. Hierin hebben we reeds aangegeven voor nieuwbouw te zijn. Ik citeer: "een snellere uitvoering van door de gemeentelijke overheid te realiseren onderdelen, zoals infrastructuur en bouw van een nieuw stadhuis." Wij maken onze verkiezingsbeloften aan de kiezer dus waar.

Het moge duidelijk zijn dat er zeker argumenten zullen zijn om niet in te stemmen met het voorstel, maar voor de VVD-fractie zijn doorslaggevend: de kostenbesparing zowel in exploitatie als incidenteel, het oplossen van een groot probleem van ons grondbedrijf, een beter en efficiënter gebouw dat volgens ons zeker in efficiëntie voor het ambtelijk apparaat voordeel zal opleveren, en alle andere punten die ik in mijn betoog heb aangekaart. Laten we samen die laatste horde nemen. Iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, zal zeker moeten instemmen met de gunning. De stad heeft dit nodig. Kies voor een goede toekomst van Almelo, kies voor

nieuwbouw van het stadhuis, zeker nu.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Wij kennen elkaars verhaal al lang. Dit is volgens mij de tiende keer dat we naar ongeveer dezelfde verhalen luisteren. Als mijn collega's hiervoor anderhalf uur nodig hebben, wil ook ik mijn punten duidelijk maken; die kans krijg ik godzijdank.

We spreken altijd over de economische recessie. Almelo is voor mij een wereldstad, ook voor sommige collega's. Soms denken we dat we de wereld in Almelo kunnen veranderen. Lehman Brothers is een van de belangrijkste pilaren die omvielen, waardoor er een economische recessie kwam. We zijn nu ongeveer vijf jaar verder. Als we naar de Bijbel of naar de andere grote geloven kijken, dan duurt het nog twee jaar, dan zijn de slechte zeven jaren voorbij en komen de goede zeven jaren. We kunnen dit ook met de geschiedenis onderbouwen. Geschiedenis is een spiegelbeeld voor de toekomst, wordt beweerd. Als we naar 1929 kijken, als we de economische recessie in Nederland in de jaren 70 en 80 bekijken en als we daaraan een voorbeeld nemen, dan moeten we hopen dat het weer goed komt. Anders wordt het verhaal erger, zoals we dat helaas in onze geschiedenis ook hebben meegemaakt.

Als we in juni starten, mijnheer Andela, zal ik daar met u staan. Maar ik zal daar ook staan als het slecht gaat. Gezien de huidige omstandigheden geloof ik in een nieuw stadhuis, mede omdat er € 12,6 miljoen voor de Fortezza-gronden onder zit. Absoluut, anders was ik misschien geen voorstander geweest. Maar ik heb dit niet bedacht, ik stond er niet bij. Ik moet nu wel met een oplossing komen. En ik zie geen beter alternatief dan het steunen van de bouw van een nieuw stadhuis.

We moeten de rug recht houden, dames en heren! Toen we in 2010 zeiden dat er een nieuw stadhuis moest komen, wisten we dat we geld zouden moeten uitgeven. In november was dit al € 3 miljoen. Ik ben benieuwd wat we tot nu toe hebben uitgegeven. Gezien de verhalen van de heer Andela gok ik op € 4,5 miljoen à € 5 miljoen. Als we vandaag zeggen dat we ermee stoppen, dan moeten we een oplossing vinden voor € 12,6 miljoen voor de Fortezza-gronden, en een oplossing vinden voor die € 4 à € 5 miljoen die we nu al hebben geïnvesteerd, omdat er een raadsmeerderheid voor was. Natuurlijk willen we allemaal dat er 35 voorstanders zijn, maar, dames en heren, herinnert u zich het masterplan nog? Daarvoor was een heel grote raadsmeerderheid, maar wat is er gerealiseerd? Dus liever een democratische 18/17-meerderheid en een gerealiseerd stadhuis, dan een 35/0-meerderheid en miljoenen en miljoenen investeren en niets realiseren.

De heer Andela is een van de weinige wethouders in mijn ambtsperiode die zich keihard hebben gemaakt voor een project. Natuurlijk geloof je in een voorstel, natuurlijk heb je ergens een idee over, maar hij heeft zijn politieke carrière eraan verbonden. Dat heeft hij altijd gedaan. Hij komt nu met een voorstel dat 10% goedkoper is en ons een voordeel van € 400.000,-- structureel per jaar oplevert. Ach, wat zal de samenleving hiervan vinden? Iedereen in mijn achterban die ik aanspreek, kan ik overtuigen van de noodzaak van een nieuw stadhuis. Dus ik durf de politieke verantwoordelijkheid te nemen. Maar stel dat het fout gaat - ik hoop het niet - dan zal ik niet zeggen: het was een besluit van het college toen. Nee, ik zal dab eerlijk en open zeggen: ik was een voorstander en dat zal ik ook altijd blijven. Ik wens het college heel veel succes.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Dit college werd geconfronteerd met een huisvestingssituatie in een gebouw van 40 jaar oud dat niet voldeed aan de wetgeving. Wij moesten daarop iets vinden. We hebben toen gezegd dat het gemeentelijk apparaat een dak boven zijn hoofd nodig heeft. Onder dat dak moet huisvesting zijn dat aan de wetgeving voldoet. We hebben gezegd dat we structureel de goedkoopste oplossing zullen zoeken. Dat hebben we gedaan. In een lang proces hebben we uiteindelijk zeven scenario's aan de raad voorgelegd. De belangrijkste daarvan zijn renovatie, nieuwbouw en de onderhoudsvariant. Voor de renovatievariant hebben we een extern bureau ingehuurd om deze te berekenen en om aan de raad duidelijk te maken dat de cijfers correct zijn. Ik kan de heer Cornelissen zeggen dat de cijfers correct zijn. Dit college zit hier niet om de raad te bedonderen, maar om de raad de juiste cijfers te geven. En dat doet dit college.

We hebben de cijfers met elkaar vergeleken. We hebben ook het probleem waarmee wij zaten, het Fortezza-probleem, erbij betrokken. De grond staat in de boeken voor € 12,6 miljoen. Daar moeten we wat mee. Dit betekent dat wij in één keer moeten afboeken, maar dan moeten we in één keer 12,6 miljoen harde euro's op tafel leggen. Waar halen wij die vandaan in deze

tijd? Wij kunnen ook de locatie verwerken in de begroting van het stadhuis en de grond daarvoor bestemmen. Wij hebben voor het laatste gekozen en zeven scenario's met elkaar vergeleken. Hoe je het ook wendt of keert, de nieuwbouwvariant komt er als structureel voordeligste variant uit.

We hebben daarna een aanbestedingsprocedure doorlopen, een procedure die we hebben opgezet omdat het btw-compensatiefonds dreigde te verdwijnen. Dat is niet gebeurd, maar toentertijd was dat een kabinetsvoorstel. De aanbestedingsprocedure heeft geleid tot een structureel lagere jaarlast van € 400.000,-- voor het stadhuis. Dit betekent dat er, in vergelijking met het stadhuis dat geprojecteerd was op de markt, een nieuw stadhuis komt te staan dat structureel € 2 miljoen per jaar goedkoper is.

Ja, er staat een sobere variant. Daarvoor hebben we in deze tijd bewust gekozen, ons bewust zijnde van de financiële situatie. Maar we hebben ook gekozen voor de goedkoopste variant. En dat is in de publieke opinie niet altijd de makkelijkste variant. We hebben er wel met een rechte rug voor gekozen, omdat deze keuze financieel de beste is voor deze stad. Daarom blijven we ook voor deze keuze staan.

Je moet natuurlijk een dak boven je hoofd hebben. Ik heb ook mensen horen zeggen: € 60 miljoen, moet je kijken wat je daarmee kunt doen! Ja, maar dan heb je geen dak boven je hoofd. Dan moeten we in de openlucht vergaderen, dames en heren! Dan moet u hagenpreken houden ergens in Waterrijk of zo! Als u dat niet wilt, kost een dak boven uw hoofd geld. Iedereen die in een huurhuis of in een koophuis zit, weet dat. Huisvesting kost nu eenmaal geld.

In de procedure heeft de raad aan het college de opdracht gegeven ervoor te zorgen dat dit gebouw niet leeg blijft staan. We hebben een intentieovereenkomst gesloten met TMZ, door sommige raadsleden weggezet als: dat wordt niets. In ieder geval is TMZ er serieus mee bezig en binnenkort zal TMZ de raad in het politiek beraad informeren over de stand van zaken en wat men allemaal van plan is met dit huis.

Ik vervolg met het beantwoorden van enkele individuele vragen van raadsleden.

Ik heb al gereageerd op het door de heer Cornelissen gebruikte woord "bedonderen", maar ik kom hier even op terug, want het doet me wel pijn. We hebben serieus en eerlijk geprobeerd de cijfers naast elkaar te zetten. U kunt van mening verschillen en u kunt een andere uitkomst hebben. Maar dit betekent niet dat wij u bedonderen.

De PvdA-fractie heeft twee vragen gesteld, waarvan een over mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het aankoopbeleid van de gemeente kent social return on investment. Dit geldt ook voor deze bouw; 3% wordt daarvoor ingezet. We hebben al contacten gelegd met partners in de stad om daaraan invulling te geven, mocht de raad positief besluiten. Protesten van andere aanbesteders kunnen in de Alcatelperiode worden ingediend; die periode is afgelopen. Er is geen bezwaar of protest aangetekend.

De heer Hümmels heeft een vraag gesteld over de bestemmingsplanprocedure. Het bestemmingsplan is ergens in februari vastgesteld en de periode loopt tot begin april. Tot begin april kan door degenen die bezwaren hebben bezwaar worden aangetekend. Daarna wordt het bestemmingsplan onherroepelijk.

Mevrouw Ten Seldam vroeg naar de besteding van het bedrag van € 400.000,--. In het raadsvoorstel staat dat dit ruim € 400.000,-- is; dat komt beschikbaar in 2015. In 2015 is het stadhuis namelijk klaar en kunnen we het betrekken; dan gaan de lasten tellen. Dit betekent dat als we dit bedrag betrekken bij de voorjaarsnota 2013, dit alleen invloed kan hebben op het meerjarenperspectief in die voorjaarsnota, dus pas in 2015 en verder. Zo is dit bedoeld, ook in het dictum van het voorstel. We betrekken het bedrag bij de voorjaarsnota, maar zetten het in het meerjarenperspectief.

De heer Isendoorn sprak over een nog niet beantwoorde brief. In mijn optiek is die brief op 8 mei 2012 aan D66 beantwoord.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heb een verzoek binnen gekregen van de heer Çete om even te schorsen.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan de heer Veenstra.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb me afgevraagd of ik nog wel een tweede termijn moet nemen. De wethouder heeft nog een keer het standpunt van het college verteld en is ingegaan op de vragen van de coalitiepartijen of de medestanders. Al het andere wordt in mijn beleving volkomen genegeerd. Dus op alles wat ik heb geroepen en gezegd in de eerste termijn, wordt helemaal niet ingegaan. Het kan zijn dat ik dit niet in de vragende vorm heb gedaan, maar dat wil niet zeggen dat ik geen duidelijke stellingen heb genoemd. Daarop had ik op zijn minst een reactie van de wethouder verwacht.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik wil het betoog van de heer Veenstra niet interrumperen, maar ik betuig wel adhesie. Ik voel precies hetzelfde als wat de heer Veenstra zegt. En dat is heel ernstig.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie is niet tegen een nieuw stadhuis. Laat dat duidelijk zijn. We hebben steeds gezegd dat wij graag een eerlijke vergelijking willen hebben. Ik heb het al zo vaak gezegd, maar de wethouder gaat er niet op in. De vergelijking mag dan wel fiscaal en juridisch helemaal juist zijn, maar in het ene geval wordt de Fortezza-grond onder de stichtingskosten gerekend en in het andere geval onder de incidentele kosten. Ik kan deze post ook in veertig jaar of tien jaar afschrijven, maar dit maakt nogal wat uit in de kosten. Dit is vergelijkingstechnisch volgens mij absoluut niet juist.

Er wordt te gemakkelijk door de coalitiepartijen gezegd dat we een democratisch besluit hebben genomen. Iedereen vergeet dat we anderhalf jaar geleden het besluit hebben genomen om dit besluit nog niet te nemen. En iedereen vergeet te noemen dat vorig jaar de enige reden voor het starten van de aanbesteding het stoppen met het btw-compensatiefonds was. We kunnen roepen dat we een legitiem voorstel hebben gedaan. Het was een politiek besluit, maar dit was wel gekoppeld aan randvoorwaarden die nu niet meer gelden. Dan is het wel heel gemakkelijk om te roepen: we hebben toen een politiek besluit genomen.

Ik heb ook gevraagd waarom het college niet ingaat op het punt dat ik zojuist noemde. In het raadsvoorstel wordt net gedaan alsof er helemaal geen geschiedenis is. Het lijkt erop dat we alleen nog maar een besluit hoeven te nemen en dat de geschiedenis er niet meer toe doet. Dit verbaast me hogelijk. De wethouder zegt dat over veertien dagen TMZ met een verhaal komt. Waarom staat hierover niets in het raadsvoorstel? Dat is toch essentieel? Alle fracties hebben gezegd dat de bestemming van het huidige stadhuis een wezenlijk onderdeel is van de totale besluitvorming rond het nieuwe stadhuis.

Tot slot. Ik vind het nogal wat als je zegt, zoals de VVD-fractie doet, dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt voor nieuwbouw is. Ik vind dit een belediging. Net of degenen die niet voor nieuwbouw zijn, Almelo geen warm hart toedragen. Ik vind dat echt niet kunnen. Ik hoop dat de heer Heite beseft dat deze uitspraak niet kan. Maar goed, ik wacht af.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Heel veel discussie komt er niet op gang, maar dat maakt niet zo veel uit. Het gaat om de voortzetting. Ik zal een paar opmerkingen aanhalen die anderen en de wethouder in eerste termijn hebben gemaakt. Het gaat dan vooral om het standpunt van de VVD-fractie. Het maakt me niet uit, maar ik vind het wel heel typisch VVD: we moeten bouwen en daarnaast gaan we slopen. De balans? We moeten werk hebben, maar we gaan ambtenaren ontslaan. De balans? De Karelskamp mag wel dicht, zegt de VVD landelijk - staatssecretaris Teeven is van de VVD. De ontslagen vallen maar gewoon. Ik ken iemand hier aan tafel die een vrij goede band met hem heeft, misschien kan zij de VVD-fractie aan hem voorstellen, voorzitter.

Daarbij komt de aanname dat wij geen passie voor de stad zouden. Dit zijn aannames die totaal geen hout snijden. We zullen in de toekomst zien of die überhaupt zullen uitkomen. Ik ben bang van niet en ik neem aan dat de VVD-fractie dan haar meerdere erkent in de oppositie van nu.

De heer Andela is beledigd omdat ik het woord "bedonderen" heb gebruikt. Ik zal uitleggen waar dat vandaan komt. Destijds, bij het stadhuis aan het marktplein, dat volgens de wethouder € 2 miljoen per jaar duurder is dan het stadhuis waarover we nu beslissen, was renovatie ook al duurder. Toen zat de Fortezza-grond er nog niet in, toen was het allemaal niet haalbaar. Nu is renovatie ongeveer net zo duur, het spant erom, dus één van die twee keren heeft er iets niet geklopt. De complete kosten voor de grond van Fortezza zijn deze keer in de renovatieplannen verwerkt en desondanks is het toch een paar miljoen euro goedkoper geworden, vergeleken met

een paar jaar geleden. Dan geloof ik die cijfers over de renovatie niet meer. Ik kan het niet meer geloven. Ik wil ze met heel veel plezier geloven, maar ik kan er gewoon niet achter staan. In die zin voel ik me dus gepiepeld, want destijds was het een onhaalbare kaart en nu zijn de kosten € 2 miljoen lager, maar is het nog steeds een onhaalbare kaart. Ik geloof er niet meer in. Ik hoef geen reactie van de wethouder, want die zal dan toch weer zeggen dat hij zich een beetje beledigd voelt. Maar, voorzitter, ik voel mij beledigd. Want één van die twee keren heeft de informatie niet geklopt. Ik zeg niet dat dit de schuld van deze wethouder is, maar collegiaal bestuur zorgt er wel voor dat deze wethouder verantwoordelijk is, ook al zat hij toen helemaal niet in het college.

Over twee weken komt er een plan van TMZ voor dit huis. Als ik de wethouder was, zou ik alvast in overleg gaan en eerst een dak op dit gebouw op zetten, want blijkbaar zit hier geen dak meer op. De wethouder zegt immers dat we geen dak meer boven ons hoofd hebben.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik wilde hier met een heel serieus gezicht gaan staan, maar dat wordt bijna onmogelijk. Er worden zeer interessante en ook zeer emotionele zaken verkondigd. Als ik bepaalde partijen hoor spreken, denk ik: jeetje, wat zijn ze plots droef of bevlogen. Dit is iets wat ik zelden bij zo veel raadsleden heb gezien, dus ga zo door, dan wordt het nog interessant. Het lastige is dat ik erom moet lachen. Ik vraag me af wat iedereen er nu allemaal weer bij wil halen en wie waar nu weer moeilijk over wil doen. Veel mensen zien mij niet voor vol aan, maar ik probeer de raad wel voor vol aan te zien. Ik zei al, ik moet erom lachen en dan wordt het wat ingewikkeld. Maar ik zei in mijn eerste instantie al: er had al lang een nieuw stadhuis moeten staan.

We doen elke keer overal heel verschrikkelijk moeilijk over. We kunnen zelfs verschrikkelijk moeilijk doen over geld, wat ik haast zou begrijpen als het zo belangrijk zou zijn. Maar volgens mij zijn heel andere zaken belangrijk, want als je iets probeert te ontwikkelen, zou dat een positief effect kunnen hebben, zowel financieel – dus ook geld – als op een heel andere manier: het imago van de stad. Als wij het presteren elke keer overal heel verschrikkelijk lang over te doen, overal heel verschrikkelijk moeilijk over te doen en dan ook nog aan het eind elkaar niet meer te geloven, dan vraag ik me af of we niet beter allemaal naar huis kunnen gaan en vervroegde verkiezingen moeten uitschrijven.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn antwoord. Ik heb de wethouder niet met zoveel woorden horen zeggen dat er in 2013 bij de voorjaarsnota feitelijk niets valt te kiezen over het bedrag van € 400.000,--, dat pas in 2015 vrijvalt. Dit bedrag komt eigenlijk alleen maar in de meerjarenbegroting terecht omdat die verder doorloopt dan 2014. Voor het overige kan er pas gekozen worden vanaf de Begroting 2015, omdat dan feitelijk het geld vrijvalt. Dit wil ik graag van de wethouder bevestigd horen, zodat niet de indruk wordt gewekt dat er in 2013 bij de voorjaarsnota ruim € 400.000,-- te verdelen valt op basis van punt 3, waartoe we gaan besluiten indien we er in meerderheid ja tegen zeggen.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Ik neem toch maar iets meer dan een halve minuut, als u het goed vindt. Ik wilde dit niet doen, maar ik kan het ook niet laten als ik getriggerd wordt.

Ik ben het fysieke bewijs dat ik hart heb voor de stad, want ik heb over dit agendapunt al twee nachten niet geslapen, meneer Heite.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! Ik maak hier bezwaar tegen, want ik begrijp niet wat ik met de nachtrust van de heer Isendoorn van doen heb.

De heer ISENDOORN (D66): Dat heeft mij ook verbaasd.

Voorzitter! Ik heb betoogd dat ik al de helft van mijn betoog had geschrapt had en toen u vroeg of ik belangstelling had voor de tweede instantie, aarzelde ik even en dacht ik: zal ik dan die andere helft doen? Toen dacht ik: ach, dat moet ik eigenlijk niet doen, want het is wel duidelijk waar ik op uit wil komen.

Ik heb mijn betoog niet opgebouwd uit vragen aan de wethouder. Ik verwacht daarop toch geen ander antwoord dan ik al weet. En ik houd er niet van om in het debat eigenlijk alleen maar vragen te stellen en antwoorden te krijgen. Ik heb veel meer belang bij het duiden van de wezenlijke context van het onderwerp waarover we praten. Maar ik zeg dan natuurlijk in zo'n

betoog wel het een het ander. Iemand anders zei dat vanavond ook. Er zit een wereld achter.

Over TMZ als de oplossing voor het leegkomende stadhuis heb ik al iets gezegd. Het is niet bekend wat dit gaat kosten. Wel is door de wethouder toegezegd dat er een oplossing zou zijn op 1 januari 2014. Dan is het allemaal klaar. Ik heb dit even opgezocht. De wethouder heeft enige tijd geleden ook beloofd dat er een intentieverklaring komt waaruit dit allemaal zou blijken.

Hij heeft gezegd dat ik een antwoord heb gekregen op mijn brief van een jaar geleden. Ik heb er inderdaad wel een bericht over ontvangen, maar dat bericht behelsde dat een aantal vragen uitgesloten werd van beantwoording. Een belangrijk deel van die vragen die uitgesloten werden van beantwoording had betrekking op de ontwikkeling van TMZ, waarvan zo hoog wordt opgegeven. Ik heb in eerdere debatten aangegeven dat het buitengewoon naïef is om te denken dat TMZ het volle pond of de hoofdprijs gaat betalen. Dat gaat TMZ niet doen. Mijn stelling is dat de gemeente de hoofdprijs gaat betalen.

We discussiëren vanaf de herfst 2006 over een stadhuis. Iemand zei net dat het stadhuis dat aan de markt was gepland inmiddels goedkoper is dat dit stadhuis. Daarin heeft hij gelijk. Ik heb dit een paar jaar geleden uitgerekend. Toen was het al goedkoper dan dit stadhuis. Vergeet niet dat we hiervoor in de hele ontwikkeling van de binnenstad geld hebben moeten afboeken. Bedragen van € 10 miljoen vlogen door de lucht. Een paar weken geleden spraken we nog over de aanloopkosten voor dit stadhuis van € 3,5 miljoen. Ik doe het even met de natte vinger, maar het totaal is om en de nabij de € 17,5 à € 18 miljoen in de aanloop.

De wethouder heeft mij nooit klip en klaar antwoord gegeven op vragen als: Wat zijn de sloopkosten? Wat is de marktwaarde van de grond? Welke afspraak hebt u daarover gemaakt en hebt u een standpunt ingenomen om dat gebouw niet over te dragen of om daarvoor een prijs te berekenen? Al dat soort vragen zijn niet beantwoord, maar die zijn toch wel relevant.

Als wij dit stadhuis verlaten, is het 40 jaar gebruikt. Dat is niet niks, maar het betekent ook niet dat wij hier in de open lucht zitten. Het is leuk gevonden van dat dak, maar op dit gebouw zit echt een dak. Als het dak lekt – dat is bij mij thuis zo en dat is bij u thuis zo – moet je een dakdekker erbij halen om het dak te repareren. Dat heet onderhoud. Het stadhuis wordt al een jaar of acht niet meer onderhouden, dat begrijp ik ook wel. Maar je kunt het wel onderhouden.

Nu wil ik wel een duidelijke vraag stellen. Kennelijk wordt het heil verwacht van TMZ. Dat gaat 40 of 50 woningen bouwen. Ik heb berekend dat de duurste variant uitkomt op 50 woningen. Die levert de meeste inkomsten op bij een oppervlak per appartement van 80 m². In mijn meest ruimhartige berekeningen voor de gemeente zal de grond niet meer opbrengen dan € 1 miljoen. Een van mijn vragen was dan ook: heeft de wethouder laten taxeren wat de waarde is? Welk kapitaal wordt vernietigd door leegstand? Ik zal het niet uitgebreider maken dan strikt noodzakelijk is, maar kan de wethouder hierop een antwoord geven? Hij heeft toegezegd dat hij geen ongewisse toestand zou laten bestaan over het huidige stadhuis als we een finaal besluit, een go-besluit zouden nemen over het nieuwe stadhuis. In mijn ogen doet hij dit wel.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik ben heel blij met het niet beantwoorden van onze vragen en opmerkingen door wethouder Andela. Er is namelijk een heel oud Nederlands spreekwoord dat stelt: wie zwijgt, stemt toe. Daar wil ik het bij laten.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is teleurgesteld, omdat een aantal fracties in de raad er naar onze mening willens en wetens voor kiest om bewezen duurdere oplossingen opnieuw ten tonele te voeren en daarmee de weg naar een nieuw stadhuis zodanig te vertragen, dat de stad grote risico's loopt.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Kan de heer Heite bevestigen dat de renovatiekosten eenmalig zijn berekend in 2004? Ook bij de nieuwe vergelijking zijn de oude cijfers van stal gehaald. Als er zo veel twijfel is in de raad, waarom ben je dan niet zo goed om te zeggen: juist om de twijfelaars over de streep te trekken, vind ik het goed dat er nog een keer naar wordt gekeken? Wat is daartegen het bezwaar?

De heer HEITE (VVD): De VVD-fractie is daar heel duidelijk in. Wij zijn van mening dat de gegevens die we nu hebben ons ruimschoots voldoende basis bieden om zelf de inschatting te kunnen maken of deze bedragen nog correct zijn. Zelfs als je deze bedragen zou corrigeren met percentages die daarvoor gebruikelijk zijn, kom je nog op wezenlijk lagere kosten uit. Ik steun de

heer Veenstra gewoon niet.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vraag mij af welke waarde de VVD-fractie hecht aan draagvlak in de raad, als fracties in de raad daarom vragen. Hij had me kunnen overtuigen. Als dat bij een tweede objectieve vergelijking de uitkomst zou zijn geweest, was ik voor nieuwbouw geweest; laten we daar heel simpel over zijn. De heer Heite vindt het niet de moeite waard om die fracties in de besluitvorming mee te nemen.

De heer HEITE (VVD): Ik weet niet of ik daarop moet ingaan. Ik heb zojuist een heel duidelijk antwoord gegeven. Ik ga daar niet verder op in en ga verder met mijn betoog.
Naar onze mening wordt er geen rekening gehouden met het stadhuis als start voor de herontwikkeling van de binnenstad, verdere kosten voor nog meer berekeningen, het langer moeten betalen van veel te hoge lasten voor energie en onderhoud, het voor TMZ onmogelijk maken van de zo gewenste ontwikkeling in de binnenstad en het langer gedogen van de feitelijk risicovolle situatie met betrekking tot brandveiligheid. Wij zijn ook teleurgesteld, omdat wij een deel van de raad ondanks deze zeer duidelijke berekeningen niet hebben kunnen overtuigen van de voor deze stad voordeligste oplossing.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! De heer Heite praat steeds over de start van de renovatie van de binnenstad. Dat is nu het stadhuis. Wat is het vervolg? Het gevolg is wel dat we geen cent meer te makken hebben en dat de rest van de binnenstadontwikkeling op slot gaat.

De heer HEITE (VVD): Dat ben ik absoluut niet met de heer Stork eens. Het is voor de binnenstad nodig dat er iets gebeurt. Een bouwproject als het stadhuis vormt daarvoor een prima aanjager. Ook op andere manieren zijn er middelen te winnen en te vinden om de binnenstad aan de gang te kunnen krijgen. Alleen moeten we als raad wel laten zien dat het ons menens is en dat we echt willen. Dat kunnen we juist met een besluit over het stadhuis doen.

De heer STORK (ALA): De heer Heite zegt leuke dingen over de ontwikkeling van de binnenstad, maar die kan hij absoluut niet hard maken, want we krijgen keer op keer door dit college voorgeschoteld dat er geen geld is voor de binnenstad. De binnenstad wordt kleiner en kleiner en kleiner en we hebben de laatste drie jaar nog niets gedaan.

De heer HEITE (VVD): De heer Stork weet net zo goed als ik dat er echt iets gaat gebeuren als wij zorgen voor een aanjager. Als we als raad laten zien dat het ons menens is, gaat er ook iets in de binnenstad gebeuren, want dat heeft effect op iedereen die iets wil in de binnenstad. Er zijn genoeg partijen die daar wat willen.

De heer STORK (ALA): Er zijn zat partijen die wat willen, maar dan moeten er wel middelen komen van de gemeente, en die komen er niet. Die komen er ook niet als we zo doorgaan.

De heer HEITE (VVD): Het is echt niet nodig dat er alleen door de gemeente geld werd bijgelegd. Ook de ontwikkelaars kunnen er een groot deel aan bijdragen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De heer Heite zegt dat het hem spijt dat de VVD-fractie de andere fracties niet heeft kunnen overtuigen. Wat heeft hij gedaan om de andere fracties te overtuigen?

De heer HEITE (VVD): Wij hebben als fractie heel regelmatig aangegeven hoe wij hier instaan. We hebben heel duidelijk gemaakt waarom wij menen dat deze oplossing voor het stadhuis de voordeligste oplossing is. Als de heer Veenstra er nog steeds aan blijft vasthouden dat dit niet de voordeligste oplossing zou zijn, ondanks de berekeningen die eronder liggen en die herhaaldelijk door het college met de raad zijn gedeeld, hoe kan ik hem dan verder bewegen om te draaien? Wat verwacht hij van mij?

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De heer Heite lijkt op de onderwijzer die ik heb gehad die zei: ik leg het nog één keer uit en als je het dan niet begrijpt, dan ligt het aan jou.

De heer HEITE (VVD): Misschien is dat wel zo, dat laat ik aan hem.

Wij zijn teleurgesteld omdat een deel van deze raad de simpele rekensom niet begrijpt, of niet wil begrijpen, waaruit duidelijk wordt dat de jaarlijkse kosten voor een nieuw stadhuis veruit lager liggen dan die van elke andere variant. Wij zijn ook teleurgesteld omdat een deel van de raad niet ziet dat de voordelen die behaald kunnen worden door de efficiëntie van een nieuw stadhuis nog niet eens gekapitaliseerd zijn en dat die nog eens een extra voordeel opleveren van naar alle waarschijnlijkheid vele tonnen op jaarbasis.

Naar onze mening doet deze raad onze stad ernstig tekort wanneer hij nog langer wacht met het realiseren van de jaarlijkse lasten voor het onderkomen van zijn ambtelijk apparaat. Juist dat is de reden, meneer Veenstra, dat ik in mijn eerdere stelling niet zal intrekken dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, voor het voorstel is. Ook zijn wij van mening dat het geen goed signaal is wanneer we als gemeente langer een gedoogsituatie handhaven op het gebied van de brandveiligheid en de Arbowet. Daarom kiezen we ervoor om deze knoop door te hakken en te starten met de bouw, liever vandaag nog dan morgen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil dan maar zeggen dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, tegen de nieuwbouw is.

De heer HEITE (VVD): Dat is uw mening.

De VVD-fractie is blij dat we het megalomane plan van het stadhuis aan de markt, kosten circa € 75 miljoen, hebben kunnen terugbrengen naar Almelose proporties van circa € 59 of € 57 miljoen – helemaal duidelijk is dat op dit moment niet meer – waarmee ook nog eens een groot probleem van ons grondbedrijf wordt opgelost. Volgens mijn fractie wordt dit een netto besparing van 20% bij een gelijkblijvend programma van eisen. Een nieuw stadhuis is dus een krachtige impuls en is bovenal kwalitatief en financieel de voordeligste en snelst haalbare oplossing. Daarom kiest mijn fractie voor een nieuw stadhuis.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Heeft de heer Heite Arborapporten die zijn betoog steunen? Ik maak alsnog bezwaar tegen het feit dat hij spreekt over fracties die willens en wetens tegen zijn, want dit is wel ons democratisch recht.

De heer HEITE (VVD): Ook dat is een democratisch recht.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): En hebt u Arborapporten?

De heer HEITE (VVD): Wij hebben een onderzoek gezien, en dat hebt u ook gezien. Dat is gepresenteerd aan de raad. Daarin staat op welke punten het stadhuis niet voldoet.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Maar dat was geen Arborapport.

De heer HEITE (VVD): Dat was geen Arborapport, maar een rapport waarin de situatie op Arbogebied onder de loep is genomen. Dat rapport is destijds in een informatieve raad met de raad gedeeld. Daarin komt duidelijk een aantal risico's naar voren, waaronder bijvoorbeeld de luchthuishouding in dit huis.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Er wordt steeds gerefereerd aan Arborapporten. Er kan wel een onderzoek zijn geweest, maar de Arbodienst zelf heeft nog nooit een onderzoek gedaan.

De heer HEITE (VVD): Ik denk dat we er heel blij mee mogen zijn dat dat nog niet heeft plaatsgevonden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Nog een paar kleine dingetjes.

Onderzoek, onderzoek, onderzoek, onderzoek. We hebben het steeds over onze samenleving en onze burgers. Eén ding is duidelijk. Het laatste onderzoek over de mogelijke huur van het belastingkantoor kostte onze samenleving al € 144.000,--. Dat was een onderzoekje dat we pleegden vanwege een mogelijke verdwijning van het belastingkantoor. De andere getallen weet ik niet allemaal uit mijn hoofd, maar die wil ik wel een keer presenteren.

Elke keer als wij met een idee komen, heeft dit economische gevolgen. Als we de onderzoeken van de laatste tien jaar financieel in kaart kunnen brengen, dan denk ik dat het stadhuis nu helemaal gratis zou zijn geweest. Maar ja, toen zat ik er niet.

Bepaalde fracties en collega's spreken steeds over TMZ. Dezelfde fracties die zich zorgen maken over het bedrag van € 1 miljoen dat we mogelijk kwijt zijn, praten niet over het bedrag van € 12,6 miljoen en de nu al gefinancierde gelden. Wat willen ze daarmee doen? Daar hoor ik bepaalde fracties helemaal niet over. Ik draag hun zorgen. Stel dat TMZ niet doorgaat, dan missen we € 1 miljoen. Maar waar blijft die € 15,5 miljoen dan als we de variant van die fracties aannemen?

Voorzitter, u weet het als geen ander, want u werkt al met sociale media, maar ik nog niet. Toch denk ik dat ook sociale media een heel handig instrument vormen. Maar als collega-raadsleden tijdens een debat, in plaats van het debat te voeren, elkaar via de sociale media beschuldigen de weg kwijt te zijn, dan daag ik deze collega's uit om mij duidelijk te maken waarom ik de weg kwijt ben. Een bepaalde opmerking vond ik prachtig. Ik zal proberen de desbetreffende persoon te benaderen.

Al met al - ik zei dat ik het niet zo lang zal maken - ben ik voorstander van de bouw van het nieuwe stadhuis.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik loop even de sprekers af en begin bij de heer Veenstra. In de vergelijkingsscenario's die we hebben gemaakt, hebben wij de zaken zo voorgesteld dat appels met appels zijn vergeleken. De eerste echte vergelijking die we hebben gemaakt, was in 2010 tussen renovatie en de nieuwbouwvariant. Eind 2010 hebben we daarover besloten. Er is toen besloten om voor de nieuwbouwvariant te gaan. Dit is in mijn perceptie de eerste keer geweest dat de renovatievariant is uitgerekend. Dit is gedaan door een extern bureau, die dit heeft uitgezocht en heeft voorzien van cijfers. Ik heb er niets bij gedaan. De vergelijkingen zijn altijd gemaakt op basis van het programma van eisen dat hier in de raad is vastgesteld. Dat is altijd het uitgangspunt geweest voor elk gebouw dat we hebben onderzocht.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb ook gevraagd waarom in het ene geval de grondkosten volledig in de stichtingskosten zijn opgenomen en in het andere geval als incidentele kosten worden begroot. Dan weet je dat er een factor vier in kosten zit op jaarbasis. Ik heb al vaker gezegd dat dit juridisch wel juist mag zijn, maar ik vind het technisch voor de prijsvergelijking niet juist, en daar gaat de wethouder niet op in.

De heer ANDELA (wethouder): De twee scenario's werden uiteindelijk zeven scenario's en die hebben we met elkaar vergeleken. Als je de grondprijs van € 12,6 miljoen kapitaliseert met een rentepercentage van 4, zoals dit in onze begrotingsvoorschriften staat, dan is dit een last van € 0,5 miljoen per jaar.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De wethouder moet toch erkennen dat in de nieuwbouwvariant het honorarium, de ontwikkelkosten van het nieuwe stadhuis en de grondkosten zijn opgenomen in de stichtingskosten en dat daarvoor de normale lange afschrijvingsperiode geldt, terwijl ze in de renovatievariant allebei als incidentele kosten zijn begroot? Daardoor maakt hij de vergelijking toch ongelijkwaardig? Daarmee kun je alles kapot rekenen. Als de grond er niet had in gezeten, was dit niet gebeurd. Hij heeft de grond van Fortezza op verschillende manieren aan projecten toegerekend en dat vind ik onjuist. Dan had hij de grond van Fortezza meteen moeten afboeken. Dan was dit niet gebeurd.

De heer ANDELA (wethouder): Nogmaals, we hebben appels met appels vergeleken, dus dezelfde kosten met dezelfde kosten. Ook de kwestie van de Fortezza-grond en de afboeking zijn betrokken bij de renovatievariant. Als je dat kapitaliseert, betekent dat € 0,5 miljoen aan lasten. Met andere woorden, in de nieuwbouwvariant zit gewoon € 0,5 miljoen. In 2010 bleken de kapitaallasten van de nieuwbouwvariant en de renovatievariant ongeveer gelijk te zijn. Alleen de incidentele kosten die overblijven voor de renovatievariant, € 12,6 miljoen voor de Fortezza-grond, moeten op de een of andere manier incidenteel worden afgeboekt. Die kosten moesten wel genomen worden. Voor de raad is berekend wat dit aan kapitaallasten betekent. Dit betekent in kapitaallasten € 0,5 miljoen. Dit betekent dus dat de nieuwbouwvariant, als je die varianten naast elkaar zet, € 0,5 miljoen goedkoper is. Zo simpel is het.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Dit geeft al aan dat er € 0,5 miljoen verschil in zit, afhankelijk van de vraag of je die kosten structureel of incidenteel noemt. Daarmee maak je dus automatisch de renovatievariant € 0,5 miljoen duurder dan de nieuwbouwvariant. Dat is nu juist mijn bezwaar. Als we de Fortezza-grond buiten de vergelijking hadden gehouden, was dit verschil er niet geweest.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Volgens mij is het vrij simpel. Ik begrijp wel wat de heer Veenstra bedoelt. Als je bij de nieuwbouw de grond niet had meegerekend, was de structurele jaarlast, die nu ongeveer gelijk ligt, € 0,5 miljoen lager geweest en was de keuze helemaal makkelijk geweest. Dat is die nu al. Dan kun je zeggen dat je geen appels met peren vergelijkt, maar appels met appels, en tel je in geen van beide gevallen de Fortezza-grond mee. Dat betekent dat je voor nieuwbouw € 0,5 miljoen per jaar goedkoper uit bent.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): En de renovatie nog een keer € 0,5 miljoen meer.

De heer SCHUUR (PvdA): Bij de renovatie is de grond als incidentele last meegenomen en bij de nieuwbouw als structurele last. De structurele lasten voor renovatie en nieuwbouw lagen ongeveer gelijk. Dan tel je de grond niet mee. Dit betekent dat de incidentele investering bij beide ongeveer gelijk zou zijn en dat nieuwbouw € 0,5 miljoen structureel per jaar goedkoper zou zijn.

De heer CORNELISSEN (SP): Heel simpel, voor renovatie heb je geen grond nodig, voor nieuwbouw wel.

De heer ANDELA (wethouder): Dit blijft heen en weer gepingpong. Dat klopt inderdaad, maar dan had je wel met het bedrag van € 12,6 miljoen gezeten en dat moeten afboeken. Dat probleem lag er gewoon. Het college heeft het op zich genomen om dat probleem, dat acuut voor ons lag, op te lossen. Dat hebben we gedaan.

De bestemming van dit huis is volgens mij een vraag die nog niet aan de orde is. Nu is de aanbesteding van het nieuwe stadhuis aan de orde. Desalniettemin zeg ik iets over de bestemming. Ik heb het verhaal van TMZ verteld. TMZ komt hier om uit te leggen wat men met dit gebouw van plan is. We zijn nog in gesprek over de waarde van het gebouw en het lijkt mij onhandig om vanachter dit katheder met een derde partij te onderhandelen. Ik denk niet dat wij er dan het meest gunstig uitkomen voor de gemeente. Ik heb toentertijd aangegeven dat de opbrengst van dit gebouw, als het vrijkomt, afhangt van de partij die erin komt en wat die ermee doet. Dat kan variëren van een fantastische maatschappelijke functie - in dat geval zullen we een heel laag bedrag vragen - tot een casino. Mocht uw raad besluiten tot het mogelijk maken van een casino in deze stad en er komt er een in dit stadhuis, dan vragen we de hoofdprijs. Dat heb ik gezegd en daar sta ik nog steeds achter.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ik heb in mijn eerste termijn gevraagd waarom de risico's van een eventuele leegstand helemaal niet worden genoemd. We spreken over risicomanagement, dus op zijn minst had er iets over het risico in het raadsvoorstel moeten staan.

De heer ANDELA (wethouder): Ik heb aangegeven dat die kwestie niet hoort bij het raadsvoorstel. Bovendien heeft de raad het college de opdracht gegeven om met een alternatieve invulling voor dit gebouw te komen. Daar zijn we nu hard mee bezig; daar trekken we hard aan. Maar uiteindelijk kun je daar pas echt mee verder, als duidelijk is dat wij dit gebouw verlaten.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Waar ik zo nieuwsgierig naar ben, is wat de gemeente uiteindelijk gaat betalen aan dit leegkomende stadhuis en niet wat anderen gaan betalen. Ik vind TMZ een goede organisatie en die vertrouw ik ook wel. Die werkt goed; daar is geen twijfel over. Maar die organisatie gaat 50 of 40, misschien wel 60 zorgappartementen bouwen in dit stadhuis. Normaal krijgen ze de grond bouwrijp opgeleverd als ze gaan bouwen, de Fortezza-grond bijvoorbeeld, en betalen ze de marktwaarde. Als ze in de hoogte bouwen, stijgt die marktwaarde. Zo zijn we uiteindelijk aan het bedrag van € 12,6 miljoen voor de grondwaarde van Fortezza gekomen; zo is dat in de boeken terechtgekomen. Hoe hoger en hoe meer er wordt

gebouwd, hoe meer geld de grond oplevert. Het levert sowieso geld op, want de grond wordt weer geschikt gemaakt voor de marktwaarde en de rest nemen wij voor onze rekening. We hebben een oplossing hoe je dat kunt doen, want we kunnen alles 40 jaar lang verkapitaliseren en dan terugbetalen. Dat gebeurt eigenlijk ook in deze optie van het stadhuis. Maar dan levert die grond in ieder geval deze samenleving nog geld op.

Als TMZ in het oude stadhuis komt, zal ze natuurlijk ook bouwrijpe grond willen hebben, of een bouwrijpe vloer of verdieping. Daarvoor zal ze niet de hoofdprijs betalen - dat zie ik niet gebeuren - maar maximaal € 1 miljoen. Ik heb dit kunnen berekenen op basis van TNO-rapporten, maar ik moet nog zien of het € 1 miljoen wordt. De essentie van mijn vraag is: wie gaat dat allemaal betalen? Wie gaat het strippen betalen, wie gaat het bouwklaar maken van de ondergrond betalen? Hoe denkt de wethouder dit te doen? Denkt hij dat TMZ dit gaat doen? Ik denk dat dus niet. Dat gaat dus echt niet gebeuren, neem dat maar van mij aan. Die illusie kan ik wel wegnemen. Als TMZ dit wel gaat betalen, kom ik in de raad met een initiatiefvoorstel, want dat zou te gek zijn voor woorden. TMZ gaat niet de hoofdprijs betalen omdat deze gemeente met een leegstaand stadhuis zit. Wethouder, geeft u daar nu eens antwoord op. Weest u daar nu eens open over. U schuift alles naar de toekomst. Ik begrijp wel dat u dit niet allemaal tot in detail kunt zeggen, maar u hebt er vast over nagedacht.

De VOORZITTER: Mijnheer Isendoorn, volgens mij hebt u uw vragen gesteld. De wethouder heeft gezegd dat dit punt vandaag niet aan de orde. Dat komt op een ander moment.

De heer ISENDOORN (D66): Zo gaat het vaak met onze vragen.

De VOORZITTER: Dat is uw conclusie.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik heb aangegeven wat de bandbreedte is tussen het gebruik van dit stadhuis en de eventuele opbrengsten. Ik heb al gezegd dat het mij niet handig lijkt om via uw raad te onderhandelen met partners in deze stad. Wij komen hier met voorstellen en als we hier met voorstellen komen, zijn ze uitgewerkt. Daar kan de raad dan over oordelen. Dit zal ook voor dit gebouw gelden; zo is de volgorde.

Ik heb inderdaad een paar keer gesproken over "een dak boven ons hoofd". Daarmee bedoelt het college dat het staat voor een adequate huisvesting voor het personeel dat hier werkt. Wij staan daarvoor en daarom gebruik ik de beeldspraak "een dak boven ons hoofd". Dat is daarmee bedoeld.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Als het college altijd van mening was geweest dat een adequate huisvesting zeer belangrijk zou zijn, dan had het pakweg vijftien jaar geleden het besluit moeten nemen om dit pand fatsoenlijk op te knappen. Toen is gekozen voor nieuwbouw. Mede door het besluit van heel lang geleden en het toewerken naar uiteindelijk nieuwbouw, zitten hier nu al jarenlang ambtenaren in de kou, de warmte en de regen – die komt hier soms dwars door de daken heen. Dat kunnen we onszelf aanrekenen. Dat is niet alleen het zogenaamd vertragen in de gemeenteraad. Nee, dat komt door verkeerde beslissingen in het verleden. We moeten nu niet doen alsof er nu opeens heel veel haast is. We hadden ons er vijftien jaar geleden toe moeten zetten om normaal onderhoud te plegen: een likje verf, leidingen vervangen en dat soort zaken. Dat is niet gebeurd.

De heer ANDELA (wethouder): We hebben de variant onderhoud onderzocht en we hebben ook gezien wat hier allemaal moet gebeuren.

Mevrouw Ten Seldam heeft iets gezegd wat goed lijkt en wat ik bijna niet kan herhalen. Ik stel hier dat wat zij heeft gezegd en in de notulen staat, door het college wordt onderstreept. Ja, het klopt. Een voordeel van € 400.000,-- is niet te besteden in 2013, want dat geld is er dan niet. Dat geld komt pas in 2015 en dus niet eerder. Als je dit geld in 2013 gaat uitgeven, geef je geld uit dat er niet is.

Ik heb een paar keer betoogd dat we hebben gekozen voor structureel de goedkoopste oplossing: een sober stadhuis. Er is echter een element waarop we niet bezuinigd hebben. Van een wethouder met een portefeuille zoals ik die heb, had de raad dit kunnen verwachten. We hebben niet bezuinigd op duurzaamheid. Maar dit heeft wel geleid tot het verkrijgen van het certificaat Breeam excellent. Dit betekent dat wij het duurzaamste stadhuis van Nederland gaan

bouwen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ik begrijp dat de wethouder is uitgesproken. Ik heb hem nog een vraag gesteld. Twee jaar geleden bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft hij voorgesteld om dit besluit on hold te zetten. Het enige argument om de aanbesteding te starten was het btw-compensatiefonds. Daar gaat hij helemaal aan voorbij.

De heer ANDELA (wethouder): Het argument was inderdaad het mogelijke verdwijnen van het btw-compensatiefonds. Elke variant die we zouden kiezen, zou door het afschaffen van het afschaffen van het btw-compensatiefonds hoe dan ook 21% duurder worden. We hebben gezegd dat we dat niet moeten doen en niet moeten willen. We moeten proberen van de oude regeling gebruik te maken. Daarom hebben we de aanbestedingsprocedure gestart. Maar je kunt maar één keer een aanbesteding lopen. Die hebben we gelopen. Dus als we dit nu niet doen met het aanbestedingsresultaat dat er ligt, betekent dit dat al het geïnvesteerde geld, ook voor de architect, niet zinvol is geweest. Dat wilden wij niet. Daarom hebben we de aanbesteding gedaan en het resultaat ligt er. Daarom hebben we dit aan de raad voorgelegd. Ik denk dat dit een logische handelwijze van het college is. Dit hebben we in november met de raad gedeeld en toen heeft de raad dit in meerderheid gesteund.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft de wethouder gezegd dat het niet uit te leggen is aan de Almelose bevolking om überhaupt een nieuw stadhuis te bouwen vanwege de lasten die ze allemaal krijgen. Gelden die argumenten dan nu helemaal niet meer?

De heer ANDELA (wethouder): Nogmaals, ik heb aangegeven dat we een dak boven ons hoofd moeten hebben en dat we onder dat dak moeten voldoen aan de wetgeving, waaronder die op het vlak van de Arbo en de brandveiligheid. Wij kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing. Het moet zo zijn dat wij een dak boven ons hoofd hebben. Ja, daar kiezen wij wel voor.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Dat is een karikatuur. Er is geen fractie in deze raad die niet kiest voor een dak boven het hoofd van de ambtenaren.

De heer ANDELA (wethouder): Dat is toch ook aan uw kant een karikatuur, dat kost toch geld? Wij kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Daarin zit juist de discussie. En aantal fracties is er niet van overtuigd dat dit de goedkoopste oplossing is. Er wordt gevraagd om nog een keer te proberen iedereen daarin mee te nemen. Dat wilt de wethouder niet en dan zegt hij dat wij niet kiezen voor een dak boven het hoofd van de ambtenaren. Hij gaat niet in op mijn opmerking dat hij bij de behandeling van de voorjaarsnota nog zei dat het de burgers niet is uit te leggen dat de gemeente nu een nieuw stadhuis gaat bouwen. Nu zegt hij: we doen het gewoon, alleen omdat we besloten hebben dit te doen vanwege het btw-compensatiefonds en we nu niet anders kunnen.

De heer ANDELA (wethouder): Ik blijf mezelf herhalen. Ik heb aangegeven dat we kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing, met alle gegevens die vanuit de samenleving naar ons toekomen. Daarvan is het kabinetsstandpunt over het btw-compensatiefonds een onderdeel. Dat heeft geleid tot dit voorstel aan uw raad, tot deze besluitvorming.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zijn nu gekomen aan de besluitvorming over het voorstel. Ik geef gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft mij niet kunnen overtuigen dat deze keuze de beste keuze is. Ik ben nog steeds van mening dat dat de renovatievariant is. Die ligt hier niet voor; dat weet ik. De wethouder zei zojuist dat we het meest milieuvriendelijke stadhuis van Nederland bouwen. Daar ben ik heel blij mee. Volgens mij is de meest milieuvriendelijke variant een renovatievariant.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Ik stem tegen het voorstel, omdat ik het financieel onverstandig vindt, de koppeling met Fortezza onjuist vind, het college geen verantwoordelijkheid neemt voor de groeiende leegstand van kantoren in Almelo, het college onrealistische beelden schetst over de overname van het huidige stadhuis door TMZ en het college de renovatieoptie niet met een open vizier heeft onderzocht. Ik was en blijf een groot voorstander van het opknappen van het huidige stadhuis.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! De overige VVD-fractieleden zijn van mening dat er gedegen berekeningen ten grondslag liggen aan deze besluitvorming. We hebben, door goed te kijken naar die berekeningen en die kritisch te beschouwen, zoals onze woordvoerder heeft aangegeven, besloten voor de nieuwbouw van het stadhuis te stemmen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De ChristenUnie-fractie vindt precies het tegenovergestelde. Zo kunnen we wel aan de gang blijven.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Ik heb mijn stemverklaring al gegeven in mijn eerste termijn.

Hierna wordt het voorstel in stemming gebracht en aangenomen met 20 tegen 15 stemmen.

Voor stemmen de leden: mevrouw Kirkagaç, mevrouw Leusman, Maathuis, mevrouw Meijer, Nijhuis, Pauwels, Schuur, mevrouw Ten Seldam-Even, Simmering, Stapel, Vos, mevrouw Wessels, Zwerink, Akse, Çete, mevrouw Davis, Elbertse, Heite, Van der Horst en Hümmels.

Tegen stemmen de leden: Kamphuis, De Olde, mevrouw Rozema-Jungjohann, Stork, Veenstra, mevrouw Abdullatif, Buitenweg, Cornelissen, mevrouw Dikmen-Yalçi, mevrouw Van Doorn, Geerdink, Gerritsen, Hammink, mevrouw Heitink en Isendoorn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik had bijna de vergissing van de SP-fractie willen corrigeren, maar dat mag niet: Leefbaar Almelo is voor.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Het moge duidelijk zijn dat ik eigenlijk tegen had willen stemmen, maar ik heb me vergist.

(Hierna draagt mevrouw Hermans-Vloedbeld het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Rozema-Jungjohann.)

(De heer Isendoorn verlaat, te 21.52 uur, de vergadering.)

10. Motie inzake het mogelijk verdwijnen van werkgelegenheid in Twente.

De VOORZITTER: Dames en heren! Er zijn twee moties aangekondigd over de plannen van het kabinet inzake een aantal penitentiaire instellingen. De eerste motie is opgesteld door de PvdA-fractie, door vele fracties ondertekend. De tweede motie is ingediend door de CDA-fractie.

De heer STAPEL (PvdA): Voorzitter! Alhoewel de PvdA-fractie mij volledig steunt, dient deze motie te worden gezien als ingediend vanuit mijn functie als voorzitter van het presidium. Sommige leden zeggen dat dit niet kan, maar dan doe ik het maar op persoonlijke titel.

De voorgenomen sluiting van De Karelskamp en De Niendure vraagt uiteraard om een reactie van de raad, om daarmee een soort steun in de rug te geven van het college bij zijn pogingen om de sluiting af te wenden. Ik heb vrijdagavond, nadat het bericht bekend werd, mijn medepresidiumleden, inclusief onze voorzitter, op de hoogte gesteld dat ik een motie zou voorbereiden en ik heb daarop alleen maar positieve reacties ontvangen.

De insteek die we vanaf het begin hebben gekozen, betreft een brede motie. Dat wil

zeggen een motie die niet alleen gericht is op wat nu gebeurt rondom De Karelskamp en De Niendure, maar op het geheel van het verdwijnen van publieke werkgelegenheid, zoals dat in de afgelopen maanden, jaren en ook nog in de toekomst helaas heeft plaatsgevonden en zal plaatsvinden. Tegelijkertijd willen wij de motie acceptabel maken voor meerdere gemeenten in dit woongebied. Of we nu praten over Twente, de Achterhoek of Noord-Salland, laat ik verder in het midden, we praten in elk geval over Oost-Nederland. Daaronder verstaat men echter soms ook Limburg. Laat ik het beperkt houden tot Twente en de Achterhoek.

Gisterenmiddag hebben wij de motie opgesteld, samen met een raadslid van de gemeente Hengelo, en die vervolgens afgestemd met een raadslid van de gemeente Enschede. Die was zo enthousiast dat hij hem gisterenavond reeds in de gemeenteraad van Enschede heeft ingebracht. De motie met gelijkluidende tekst, zoals alle raadsleden die gisteren hebben ontvangen, is gisterenavond reeds met algemene stemmen in de gemeenteraad van Enschede aangenomen. Dezelfde motie staat vanavond op de agenda van de gemeenteraad in Hengelo en is inmiddels ook aangeboden aan de gemeenteraad van Hardenberg.

Nagenoeg alle fracties hebben tot gisterenavond de motie medeondertekend. Bij definitieve acceptatie zal niet het college gevraagd worden deze motie over te dragen aan andere raden, maar zullen we de raadsfracties – dat hoort nu eenmaal bij het dualisme – verzoeken om deze motie te overhandigen aan de elf andere Twentse gemeenten, en tevens aan Hardenberg en Berkelland. De motie luidt als volgt.

"Motie.
De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op dinsdag 26 maart 2013,
Constateert dat
- de werkgelegenheid in Twente en de Achterhoek door de economische crisis bovengemiddeld onder druk staat;
- het kabinet heeft besloten de penitentiaire inrichtingen in Almelo, Balkbrug en Rekken te sluiten,

Overweegt dat
- hiermee opnieuw 'publieke werkgelegenheid' uit Twente en de Achterhoek verdwijnt;
- bij de inkrimping van de rijksdienst onvoldoende rekening wordt gehouden met gebieden waar de werkgelegenheid door de economische crisis bovengemiddeld onder druk staat,

Roept het college op,
- zich tot het uiterste in te spannen om het verdwijnen van banen in de publieke sector in Twente en de Achterhoek tegen te gaan dan wel te laten compenseren;
- deze motie onder de aandacht te brengen van de staatssecretaris van Justitie en de ministers voor Wonen en Rijksdienst en Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de fracties van PvdA, VVD, D66, SP, Lijst Çete, ALA, LA, GroenLinks en PVA.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! We hebben de motie natuurlijk ondertekend, maar ik wil, net als de vorige keer toen er een motie voorbijkwam van het presidium, echt vragen om daarmee op te houden. Dit is bijna een politiek statement. Dit gaat niet over een agendakwestie of iets anders. Ik vind niet dat het presidium zich bezig hoort te houden met politiek. We kunnen dit onderwerp op de normale manier aanpakken, zoals de CDA-fractie heeft gedaan: een fractie stelt een motie op, stuurt die rond en dient die in. Er moeten ook geen moties rondgestuurd worden met een oud logo van de gemeente Almelo erboven. Dit is de laatste keer dat ik een dergelijke motie heb gesteund; de volgende keer wil ik het niet meer op deze manier.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb juist het omgekeerde gevoel. Ik denk dat het heel goed is dat we proberen dit onderwerp uit de partijpolitiek te halen en te bekijken hoe breed de steun is die we kunnen krijgen. Het maakt me niet uit wie dan het initiatief neemt. Daarom vind ik het jammer dat er een tweede motie is ingediend. Ik had het heel fijn gevonden als het gelukt was om tot één motie te komen, want ik denk dat dit veel sterker is voor iedereen. Ik verzoek daarom de indieners om de beide moties tot één motie te maken. Als wij met twee moties komen, maakt dat onze positie niet sterker. Vanzelfsprekend zijn alle fracties bezorgd, in de Provinciale Staten worden dezelfde acties ondernomen. Laten we alstublieft probeert om dit

onderwerp uit de partijpolitiek te halen en dit heel breed in Den Haag neer te leggen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik ga er even van uit dat we de moties stuk voor stuk gaan behandelen, alhoewel de indruk wordt gewekt dat we dit gecombineerd gaan doen.

De VOORZITTER: Dat gaan we niet doen, we behandelen ze stuk voor stuk.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Dan sta ik hier terecht, want anders had ik op mijn beurt moeten wachten. Ik deel hetgeen is aangegeven door de heer Cornelissen over moties die een politieke lading hebben, of op zijn minst de schijn van een politieke lading hebben, en die gebracht worden alsof ze afkomstig zijn van het presidium. Ik begrijp dat dit is gecorrigeerd doordat de heer Stapel heeft gezegd dat de motie op persoonlijke titel is ingediend en dat dit is gebeurd op basis van voortschrijdend inzicht. Ik waardeer dit bijzonder. Het presidium is er niet om politiek getinte moties of amendementen in te dienen. Die zijn alleen gerechtvaardigd als het gaat om de werkwijze van de raad.

De CDA-fractie is van mening dat deze motie een andere strekking heeft, een veel algemenere strekking, dan de motie van de CDA-fractie. Men kan het standpunt huldigen dat het besluit niet moet worden gepolitiseerd, maar dat deze bezuiniging van € 340 miljoen via sluiting van een aantal justitiële inrichtingen wordt gerealiseerd, is een politiek besluit. Je kunt best politiek bedrijven, maar wel gezamenlijk optrekken. Het is maar net waar je je met elkaar op richt. Ondanks het feit dat er een politiek tintje aan zit, kunnen wij ons gezamenlijk inzetten voor het behoud van de inrichtingen. Dit kan in Netwerkstadverband, maar dit kan ook in een wat breder verband.

De moties zijn niet in strijd met elkaar; laat dit helder zijn. De door de heer Stapel ingediende motie is echter volgens de CDA-fractie minder verstrekkend en beweegt zich op een ander niveau, vooral gezien de woorden "verdwijnen van banen in de publieke sector". Dit zijn namelijk ook de banen die hier worden geschrapt. En dat maakt het wat lastiger. Ik ga ervan uit dat in de motie wordt bedoeld het totale verplaatsen van complete bedrijfsvoeringen.

De heer STAPEL (PvdA): Voorzitter! Ik zal niet te lang ingaan op de woorden van de heer Cornelissen. Ik begrijp hem wel, maar deel zijn opvatting niet. In die zin ben ik het meer met de heer Veenstra eens.

Ik zit hier een klein beetje in dubio, want mevrouw Ten Seldam is ook ingegaan op haar eigen motie, terwijl ik dat tot nu toe niet heb willen doen. Helaas dwingt zij mij daar nu toe, zonder dat die motie al is ingediend.

De VOORZITTER: Dat scheelt in uw bijdrage straks.

De heer STAPEL (PvdA): Ik heb getracht in deze motie op geen enkele manier een politieke uitspraak te doen. Samen met mijn collega uit Hengelo heb ik geprobeerd alle politieke elementen eruit te halen. We praten nu niet over de vraag of enkelbandjes wel of niet kunnen, of dat er maatschappelijk gevaar zou dreigen vanwege deze beslissing. We hebben ons beperkt tot de werkgelegenheid in de publieke sector en zijn dus niet puur ingegaan op deze justitiële inrichtingen.

Ik denk wel dat we met mevrouw Ten Seldam tot een vergelijk moeten komen. Als onze motie wordt aangenomen, zullen wij die sturen naar andere gemeenten. Mevrouw Ten Seldam draagt hetzelfde aan voor een puur Almelose zaak. Naar mijn mening richt zij zich daar te veel op. Daarom vind ik dat we die motie niet moeten sturen naar andere gemeenten. Onze motie is wat breder en gaat over geheel Twente en de Achterhoek. Die kunnen we wel aanbieden aan de betrokken gemeenten.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik zal voor beide moties stemmen, alhoewel ik niet helemaal goed begrijp waarom ze niet samen tot één motie kunnen worden gemaakt.

De door de heer Stapel ingediende motie wordt hierna zonder stemming aangenomen.

11. Motie inzake de voorgenomen sluiting De Karelskamp en De Niendure.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik dien de volgende motie in.

"Motie.
De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 26 maart 2013
Constateert dat,

- in het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen 2013 - 2018 wordt gesteld dat bij het gevangeniswezen evenals bij de justitiële jeugdinrichtingen sprake is van een licht stijgende vraag naar detentiecapaciteit, in beide gevallen als gevolg van beleidsintensiveringen;
- elektronische detentie nog niet wettelijk is geregeld;
- de personeelsreductie van een zodanige omvang is dat deze niet is op te vangen met het reguliere natuurlijk verloop;
- gedwongen uitstroom, ontslagen, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten,

Is van mening dat,

- het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde over voldoende detentiecapaciteit kunnen beschikken voor het ongestoord ten uitvoer leggen van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen;
- de regering de gemeenten met dubbele lasten opzadelt, lasten ten gevolge van het overdragen van rijkstaken zonder de benodigde financiële middelen, en lasten ten gevolge van sluiting van rijksdiensten die economisch aantrekkelijk zijn in verband met bijvoorbeeld werkgelegenheid en huisvesting;
- de regering de bezuinigingen realiseert ten koste van de individuele burger en de gemeente;
- het voorgenomen besluit tot sluiting van gevangenissen rampzalige gevolgen heeft voor de werkgelegenheid in de gemeente Almelo en omliggende gemeenten;
- met de sluiting van De Karelskamp en De Niendure ook een enorm stuk indirecte werkgelegenheid verloren gaat;
- met het sluiten van De Karelskamp en De Niendure weer een rijksdienst uit Almelo vertrekt,

Besluit:

1. Verzoekt het college om deze motie naar het kabinet en de Tweede Kamer te sturen en verder al het mogelijke te doen om De Karelskamp en De Niendure open te houden.
2. Verzoekt het college om deze motie naar alle Twentse gemeenten en Provinciale Staten te sturen met het verzoek deze te steunen en dat kenbaar te maken bij kabinet en Tweede Kamer.
3. Verzoekt het college om de Twentse Kamerleden uit te nodigen voor een gesprek en hen te overtuigen van de waarde van De Karelskamp en De Niendure voor Almelo en omliggende gemeenten.

en gaat over tot de orde van dag."

Deze motie is ondertekend door de fracties van CDA, SP en Lijst Çete

Tijdens de beantwoording van de burgemeester in het vragenhalfuur heb ik gedacht: dit had de inleiding bij deze motie kunnen zijn. Zij hield een gloedvol betoog en dat deed de CDA-fractie buitengewoon goed. Ze sprak over een hoogwaardige instelling en werkgelegenheid van hoog niveau, en dat deel ik met haar. De Karelskamp heeft een voorbeeldfunctie, de instelling heeft een zeer hoog zorgniveau en positieve cijfers; ze draaien in de plus. De burgemeester noemde dit zwarte cijfers, maar dat klinkt zo negatief. Toch, omwille van een bezuiniging van € 340 miljoen, moet de instelling worden gesloten.

Wij beogen met deze motie juist om samen op te trekken. Maar samen is meer dan alleen met raadsleden. Samen is ook met het college, Provinciale Staten en Tweede Kamerleden, om op die manier het kabinet op andere gedachten te brengen met betrekking tot deze bezuinigingen. Daarom hebben we in de motie het uitnodigen van Twentse Kamerleden opgenomen, om het een beetje beheersbaar te houden. Maar het mogen natuurlijk ook de woordvoerders zijn. Sterker nog, van de CDA-fractie mag de hele Tweede Kamer worden uitgenodigd, omdat we hier een buitengewoon goede inrichting hebben.

Deze motie roept op om gezamenlijk te strijden voor werkgelegenheid, ook, zoals zojuist is gezegd, werkgelegenheid met betrekking tot het stadhuis. Bij de bespreking van het voorstel inzake de nieuwbouw van het stadhuis werd door enkele fracties betoogd dat dit goed is voor de werkgelegenheid. Dat is nieuwe werkgelegenheid, tijdelijke werkgelegenheid. Hier gaat het om het structureel behouden van werkgelegenheid en het behoud van expertise. De voorbeeldfunctie is gebaseerd op expertise en die expertise leidt tot een hoogwaardige psychomedische zorg. Die hoogwaardige psychomedische zorg zorgt ervoor dat de risico's voor recidieven aanzienlijk lager liggen dan anders. Ook is er een relatie met betrekking tot veiligheid. Zonder daar uitvoerig op in te gaan, merk ik op dat het nog maar de vraag is of het voorstel dat erop is gericht om bezuinigingen te realiseren, op de lange termijn bijdraagt aan de veiligheid.

Binnen de provincie zijn meerdere justitiële inrichtingen, die gezamenlijk buitengewoon goede zorg verlenen. Deze motie wordt echter in de raad van Almelo ingediend, daarom gaat ze over Almelo. Maar het gaat ook om de samenwerking met andere inrichtingen in de provincie. Nogmaals, we roepen op om deze motie te steunen. We zouden het bijzonder betreuren als de raad haar niet steunt, al was het alleen maar omdat beide moties elkaar niet bijten. Het gaat hier om de werkgelegenheid van de ruim 100 gezinnen die voor een groot deel in Almelo wonen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik vind het wat ingewikkeld, met name na de vragen van de CDA-fractie in het vragenhalfuurtje. Volgens mij heeft de burgemeester daarop geantwoord dat zij zo ongeveer alles al heeft gedaan en alles in het werk zal blijven stellen om sluiting tegen te gaan. Wat in de motie staat, is dus eigenlijk al toegezegd door de burgemeester, heb ik het idee. Ik vind het een beetje vreemd dat de CDA-fractie vraagt om een zeer brede steun om De Karelskamp en De Niendure open te houden, alsof wat elders gebeurt er niet toe doet. Dat vind ik een beetje bedenkelijk. Het is maar de vraag of je daarvoor steun kunt krijgen, als je al niet nadenkt over welke effecten dit heeft bij andere gemeenten. Volgens mij zouden wij het juist breder moeten trekken. Mevrouw Ten Seldam kijkt me aan alsof ik het niet begrijp, maar ik vrees dat het komt omdat zij het niet begrijpt. Dan moet zij maar even vragen wat ik bedoel.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! We hebben de motie die "partijloos" was van harte ondersteund. Ik zeg het maar even zo, want in dit opzicht steun ik graag het betoog van de heer Veenstra. Dat kan niet gezegd worden van de nu voorliggende motie. Hoewel ook wij uiteraard alle inspanningen zullen leveren om te voorkomen dat een goeddraaiende instelling in onze omgeving wordt gesloten, zeker ook gezien allerlei effecten die dit heeft, zijn we toch van mening dat hier een politiek statement wordt afgegeven. Mevrouw Ten Seldam deed dit impliciet in haar betoog toen zij iets zei over de € 340 miljoen aan bezuinigingen. Bovendien staat in de eerste bullet dat het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde kunnen beschikken over voldoende detentiecapaciteit. Ik heb het genoegen gehad de onderbouwing van een en ander te lezen. Daarin wordt een duidelijke filosofie neergelegd over het omgaan met veiligheid en detentie. Daaruit blijkt dat het wel degelijk kan. Dus dit is een politiek statement van een oppositiepartij.

Bovendien staat in de derde bullet dat de regering de bezuinigingen realiseert ten koste van de individuele burger en de gemeenten. Ook daarmee zijn wij het uiteraard niet eens. Er is inderdaad sprake van bezuinigingen en dat gaat inderdaad ten koste van individuele burgers, maar die bezuinigingen zijn ook nodig omdat er meer wordt uitgegeven dan er binnenkomt. Nogmaals, we vinden het jammer dat de twee moties niet in elkaar zijn geschoven, maar we begrijpen dat hier een politiek statement van de CDA-fractie wordt afgegeven onder druk van de landelijke CDA, en daar doen wij niet aan mee.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Wij hebben nu te maken met het feit dat er al een motie is aangenomen. Welke indruk geeft het als deze motie erachteraan komt? Ik vind het heel lastig. De eerste motie pleit voor Twente en de Achterhoek. Dit maakt het lastig om er erachteraan te zeggen: maar vooral voor Almelo. Want dat zeggen wij met deze motie. Hoe goed ik het ook begrijp, ik denk dat deze motie heel vreemd overkomt als wij haar naar alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel sturen, terwijl die net daarvoor de andere motie hebben ontvangen. Die denken dan: wat wil de gemeenteraad van Almelo?

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Ik word wel eens een azijnpisser genoemd, maar ik

moet dat nu jammer genoeg waarmaken, want dat politieke spel zit wel degelijk op de wagen. Door de onder agendapunt 10 behandelde motie wordt er niet meer inhoudelijk gesproken over de wijze waarop wij mensen hun straf moeten laten uitzitten. Wat vinden wij daadwerkelijk van De Karelskamp? Is dit een organisatie die we in Almelo willen behouden, ja of nee? Daarover wordt niet meer gesproken. Er komt nu iets heel algemeens, en dat heel algemene heeft de laatste keer geresulteerd in een geheime vergadering van drie avonden. Dat kan ertoe leiden dat uiteindelijk ergens een gevangenis openblijft, maar dat die in Almelo toch dicht moet.

De onderhavige motie gaat er specifiek over dat we ons hard maken voor het openhouden van De Karelskamp. Ik ben het niet helemaal eens met alle bullets die erin staan. Ik kan mij niet vinden in het uitnodigen van Twentse Kamerleden, want onze woordvoerder komt niet uit Twente, maar uit Utrecht. Ik ga ervoor om vooral de woordvoerders uit te nodigen. En ik ga in ieder geval achter de schermen mijn stinkende best doen om de SP-Tweede Kamerfractie duidelijk te maken dat de instellingen hier in Almelo open moeten blijven. Dat is de taak die we hier allemaal hebben. Het politieke spel wordt nu zo gespeeld dat de VVD-fractie zich kan verschuilen achter een heel algemene motie, en dat de PvdA-fractie zich waarschijnlijk gaat verschuilen achter een heel algemene motie over algemene werkgelegenheid in Twente en in de Achterhoek. Zo lust ik er nog wel een paar.

Er mag ook stelling worden genomen of we vinden dat die organisatie mag blijven, en of die uiteindelijk aan de rechtbank kan worden gekoppeld. Dat weten we nog niet; dat moet nog blijken. Er zijn zo veel mitsen en maren en er moet nog zo veel uitgevochten worden. Daarom kan er vanuit de raad worden gezegd dat wij het belangrijk vinden dat dit bedrijf, deze penitentiaire inrichting, hier blijft bestaan en dat we daarvoor gaan strijden, zoals we dat ook voor de Belastingdienst hebben gedaan.

Ik vind het zeer vreemd dat op deze manier politiek wordt bedreven. Het gaat niet om het CDA, het gaat om de werkgelegenheid, het gaat om de mensen die hier werken en het gaat om de mensen die nu in de regio gevangen zitten, zodat anderen makkelijk op bezoek kunnen gaan. Het gaat ook om dat soort zaken, maar die laten we nu allemaal buiten beschouwing. We gaan er nu van uit dat een elektronisch bandje om de enkel, een voorstel dat nog door de Eerste Kamer moet, de beste oplossing is. Ik vind dat spijtig.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik heb mijn collega Nijhuis horen zeggen dat dit een politieke motie is. Zo zou je het kunnen opvatten, want de tekst is er wel naar. Maar ik ga ervan uit dat deze motie is opgesteld vanuit de intrinsieke behoefte om aandacht te vragen voor het verlies aan werkgelegenheid binnen de gemeente Almelo.

Ik vind het lastige aan deze motie dat er al een motie is aangenomen, zoals de heer Veenstra zei, die breed aandacht vraagt, niet alleen voor Almelo, maar voor alle getroffen gemeenten in het oosten van het land. Het zou een beetje raar zijn als we nu deze motie zouden sturen aan diezelfde gemeenteraden – wat we met die andere motie ook doen – om alleen aandacht te vragen voor het specifiek Almelose probleem. Als de gemeente Almelo alleen voor zichzelf gaat, ben ik bang dat we het niet gaan redden. Als we proberen steun te zoeken bij andere gemeenten, maken we volgens mij als gemeente Almelo meer kans dat een of beide inrichtingen open zullen blijven. Ik vind de motie van de CDA-fractie sympathiek, maar ik vind die enigszins strijdig met de eerste motie. In de CDA-motie wordt immers specifieke aandacht gevraagd voor het probleem in Almelo en die motie ook moet worden gestuurd naar andere gemeenteraden, terwijl we juist hebben besloten om een motie met andere gemeenteraden te delen waarin we aandacht vragen voor een veel groter gebied. Wat dat betreft heb ik er mijn twijfels over.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De heer Nijhuis heeft gezegd moeite te hebben met het gestelde bij de eerste bullet onder "is van mening dat". Die tekst is een citaat uit het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen. Ik heb die niet verzonnen, maar die heeft de staatssecretaris verzonnen: hoezo politiek? Dit is de tweede termijn, dus de heer Nijhuis mag rustig met mij het debat aangaan.

De heer NIJHUIS (VVD): Dat doe ik met alle vormen van genoegen.

Er staat iets extra's en dat staat volgens mij niet in het masterplan, namelijk dat het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde over voldoende detentiecapaciteit kunnen beschikken. Dat is nu juist de kwintessens. Volgens mij worden er 30

inrichtingen gesloten omdat er bezuinigd wordt, maar er zullen tevens meerpersoonscellen worden gebruikt. Dat staat in het stuk. Daarmee wordt de groei voor een belangrijk deel opgevangen met de bestaande ruimte. Het bezwaar van het VVD-fractie is ook verwoord door andere fracties, namelijk dat we graag met meerdere gemeenten een motie indienen. Bovendien willen wij De Karelskamp niet kwijt, net zomin als de rechtbank. Dus we zullen strijden voor een evenwichtige spreiding van die voorzieningen over Nederland. Maar het achterliggende beleid wordt door ons verder niet bestreden. Dat is een landelijke discussie en daarvan kunnen we best wel iets begrijpen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ten eerste staat in het stuk dat niet te allen tijde gegarandeerd kan worden dat er over voldoende detentiecapaciteit kan worden beschikt. Dit staat echt in het masterplan. Ik heb dit netjes geformuleerd door "op gespannen voet" te gebruiken. Daarmee zeg ik niet dat het niet zo is of wel zo is, ik zet er alleen maar vraagtekens bij.

Ten tweede een reactie op wat de heer Nijhuis zegt over spreiding. Hij spreekt over evenwichtige spreiding. Ik weet niet wat hij verstaat onder een evenwichtige spreiding, maar wij constateren dat het westen beter bediend wordt met capaciteit dan het oosten - waarbij "het oosten" zich uitstrekt van Groningen tot en met Limburg.

De heer NIJHUIS (VVD): Daarmee ben ik het van harte eens. Dus een evenwichtige spreiding is wat ons betreft ook het behoud van goede voorzieningen in deze regio. Als er zo veel bezuinigd moet worden, moeten de instellingen beter over de regio's worden verdeeld. De voorgestelde verdeling klopt volgens ons niet. Als de instellingen hier worden weggehaald, komt er in het oosten - Twente, de Achterhoek enzovoort - een heel leeg stuk. Bovendien zijn wij uiterst bevreesd voor de consequenties voor de rechtbank. Wat ons betreft, ligt het probleem veel breder dan alleen De Karelskamp. Wij zullen zeker onze eigen fractie in de Tweede Kamer duidelijk maken dat we de voorgestelde spreiding niet steunen. Maar dit neemt niet weg dat ik me iets kan voorstellen bij het beleid dat men inzet om de detentie op een andere manier te organiseren.

De VOORZITTER: Mevrouw Ten Seldam, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik begrijp dat ik niet meer mag reageren op de heer Nijhuis. Ik moet mijn betoog vervolgen, terwijl ik dacht dat ik nog met de heer Nijhuis in debat mocht.

De VOORZITTER: Laat u zich niet weerhouden.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Daar wil ik wel vaker gebruik van maken.

Er is nu al bijna geen evenwichtige spreiding. Dus elke justitiële inrichting die in het oosten van het land wordt gesloten, is er een te veel. Dat delen we.

De heer NIJHUIS (VVD): Daarmee ben ik het grandioos eens.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Wat ik niet met de heer Nijhuis deel, is dat we in Almelo het initiatief niet mogen nemen om voor Almelo te pleiten. Dat doen we wel. Dat we daarmee ook pleiten voor andere justitiële inrichtingen, zoals in de regio Hardenberg, is prima. Maar ook de gemeenteraden daar zullen daarvoor gaan; daar gaan ze vol voor. Ik kan wel alles en iedereen op sleeptouw willen nemen, maar dat is niet wat we moeten doen. Wij gaan hier in eerste instantie voor Almelo, want ik zit voor Almelo in de raad en daarvoor staat de CDA-fractie, zonder dat wij daarmee de andere gemeenten in de wielen hoeven te rijden. Daarom hebben we gepleit voor die samenwerking.

De heer NIJHUIS (VVD): Mevrouw Ten Seldam onderbouwt nu precies waarom we deze motie niet zullen steunen en de andere wel. De eerste motie is beter voor de gemeenten waar ook wat gebeurt. Wij willen het hele oosten betrekken bij het geheel; dit wordt ook door mevrouw Ten Seldam genoemd. De eerste motie is krachtig en volgens ons prima. Daarin gaat het zelfs niet alleen om de gevangenissen, maar ook om de rechtbank, de Belastingdienst

enzovoorts. Dit lijkt mij krachtiger dan het puur vanuit Almelo focussen. Dit is een tweede reden waarom we graag akkoord zijn gegaan met de eerste motie en helaas niet met de tweede. We betreuren het dat het niet is gelukt om de twee moties in elkaar te schuiven.

De VOORZITTER: Dat beschouw ik als een uitgebreide stemverklaring.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik heb gezegd wat ik gezegd heb. Dat maakt duidelijk wat de twijfel is bij mijn fractie. In het derde onderdeel van het dictum van de motie wordt het college verzocht de Twentse Kamerleden uit te nodigen voor een gesprek. Ik ben het met de heer Cornelissen eens dat het niet per definitie Twentse Kamerleden hoeven te zijn. Het kunnen ook Kamerleden zijn die dit dossier in hun portefeuille hebben. Die kunnen prima door het college worden uitgenodigd. Ik denk dat het college dit graag wil toezeggen; volgens mij bestaat daarover geen twijfel. Zou het niet beter zijn om de onderdelen 1 en 2 van het dictum van de motie te schrappen en te gaan voor de eerste motie, die inmiddels is aangenomen? Het is al een paar keer gezegd dat vervolgens alle raadsfracties wel hun stinkende best moeten doen om op landelijk niveau aandacht voor dit punt te vragen vanuit het Almelose perspectief.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): De heer Schuur zoekt nadrukkelijk naar overeenstemming, waarvoor ik hem erkentelijk ben. In onderdeel 1 van het dictum van de motie gaat het om het kabinet, terwijl in de eerste motie twee departementen worden genoemd: de staatssecretaris van Justitie en de minister van Wonen en Rijksdiensten. Wij pleiten ervoor om de motie naar het totale kabinet en naar de Tweede Kamerleden te sturen. De tweede motie is daarin iets breder. Het gestelde in onze motie sluit het gestelde in de voorgaande motie niet uit. In mijn betoog heb ik al gezegd dat in de motie wordt gesproken over "de Twentse Kamerleden" - dat zijn twee Kamerleden - maar dat het heel goed mogelijk is om hiervan "de woordvoerders" te maken. Sterker nog, ik heb gezegd dat het zelfs alle 150 Tweede Kamerleden mogen zijn. Dus dat sluit ik zeker niet uit. Het tweede onderdeel van het dictum loopt een beetje analoog met wat is aangenomen in de eerste motie. Het verschil zit echter in het eerste onderdeel van het dictum, waarin het hele kabinet en de Tweede Kamer worden genoemd. Ik ben bereid om onderdeel 2 aan te passen, als ik de heer Schuur daarmee tegemoet kom, maar de onderdelen 1 en 3 handhaaf ik.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Ik heb een opmerking in de richting van de heer Nijhuis, die zei dat hij het wel eens is met het Haagse beleid. Ik heb van de personeelsgroep van De Karelskamp gehoord dat het nieuwe beleid met enkelbanden tot veel problemen leidt met de huidige groep die het aangaat. En als er mensen zijn die deze groep kent, dan zijn het wel onze werknemers in Almelo. Bovendien verwacht ik dat dit soort nieuwe ontwikkelingen extra druk zullen leggen op het handhavingsbeleid van de politie. Die zal er een zware taak bij krijgen. Dit geef ik graag mee aan de politici die met Den Haag communiceren.

De VOORZITTER: Voordat mevrouw Ten Seldam hierop reageert, vraag ik het college om een reactie.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik zal uw voorstel volgen en ruimte maken, en indien nodig, kom ik er later nog wel op terug.

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Ik heb bij het vragenhalfuur uitgebreid aangegeven hoe wij proberen met bestuurlijke partners, maar ook anderen, de lobby vorm te geven. Voor een deel ziet die uiteraard op de strekking van de eerste motie die vanavond is aangenomen door uw raad. Voor een ander deel ziet die absoluut op onderdelen uit de tweede motie die is ingediend door de CDA-fractie.

Vanmiddag hebben wij het eerste lobbyoverleg gevoerd. Door die lobby vorm te geven, komen we waarschijnlijk sneller tot de kern met de Tweede Kamer dan door het voorstel uit de tweede motie te volgen, hoewel ik haar sympathiek vind. Ik spreek hier niet over politiek, want die opmerkingen heeft de raad zelf gemaakt en die zal ik niet aanraken. In de motie wordt voorgesteld om het college Twentse Kamerleden uit te laten nodigen voor een gesprek en hen te overtuigen. Die gesprekken zijn er natuurlijk allemaal al geweest. In het weekend hebben we aan de lopende band gesprekken gevoerd. Deze Kamerleden zijn niet hier in het stadhuis geweest,

maar er zijn andere communicatiemiddelen. We hebben natuurlijk onze lobbyvoelsprieten actief in de Tweede Kamer.

Ik heb begrepen dat er vandaag een debat is gevoerd bij de regeling van werkzaamheden in de Tweede Kamer. Daarbij is afgesproken dat er zo snel mogelijk een plenair debat zal worden gevoerd over deze kwestie in brede zin en niet alleen over De Karelskamp. Ik geloof dat de Tweede Kamer er haast op zet. Er is in meerderheid besloten om geen technisch vragenuur te houden, maar om meteen het inhoudelijke debat in te duiken. Dit geeft aan dat er relatief weinig ruimte is om in alle rust hier een tour te organiseren voor Kamerleden. Wij zullen die kant op moeten. Daarop is het inrichten van de lobby gericht.

Ik kan u zeggen dat we een aantal van de in de CDA-motie geuite zorgen vandaag hebben meegenomen in het aftasten van de vragen. Waar gaat het nu eigenlijk om? Waar zit de spanning voor dit gebied? Waar zit de spanning voor Almelo en voor De Karelskamp? Qua inhoud kan ik de motie omarmen, los van de politieke kleuring ervan en hoe anderen daarover denken; die wil ik niet aanraken. Maar de strekking van de motie kan ik namens het college omarmen, wetend dat ze in de lobbystrategie is meegenomen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik zal absoluut niet bestrijden dat er onder aanvoering van de burgemeester allerlei initiatieven worden ontplooid en er allerlei lijntjes zijn met Den Haag en de provincie. Ik ken haar en ik ken het college hierin. Maar ik ken ook mijn eigen fractie hierin. Ook wij hebben contacten en ook wij hebben lijntjes met Den Haag, maar we hebben ook contacten met mensen binnen De Karelskamp. We hebben met hen overlegd en in dat overleg is aangegeven dat de kwaliteit en de werkwijze die daar wordt gebruikt bijdragen aan de beeldvorming. Daarom hebben we onderdeel 3 in het dictum van de motie opgenomen. Daarom wil ik dit onderdeel handhaven

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Als ik het goed heb begrepen, worden er in Twente niet meer instellingen gesloten dan de twee in Almelo. Dit betekent dat wij in wezen voor de twee Almelose vestigingen vechten als wij op Twents niveau vechten. Het lijkt mij veel sterker om op Twents niveau voor de Almelose vestigingen te vechten, dan alleen op het niveau van de Almelose gemeenteraad. Het was anders geweest als er ook in Hengelo en Enschede vestigingen waren geweest. Maar die zijn er niet. Dus het vechten voor Twente gaat puur over het vechten voor Almelo.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik weet niet of de heer Veenstra nu van mij een reactie verwacht.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Wat hier wordt gevraagd, gebeurt al in de andere motie, omdat daarin nadrukkelijk wordt gevraagd om voor het behoud van werkgelegenheid in Twente te vechten. Wat betreft de penitentiaire inrichtingen gaat het puur om de vestigingen in Almelo.

De VOORZITTER: U handhaaft uw motie, mevrouw Ten Seldam?

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ja, ik handhaaf de motie.

De heer SCHUUR (PvdA): Ik geef mevrouw Ten Seldam in overweging om haar motie niet in stemming te laten brengen. Op een paar punten is die motie lastig verenigbaar met de vorige. Bovendien heeft de burgemeester in haar antwoord gezegd dat alles wat in de CDA-motie staat, gebeurt en dat het college daar druk mee bezig is. Dat antwoord zou toch voldoende moeten zijn, ook voor mevrouw Ten Seldam, om te zeggen: oké, we hebben bereikt wat we wilden bereiken, het gebeurt al of het gaat nog gebeuren en ik laat deze motie even voor wat ze is.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik begrijp de woorden van de heer Schuur. Als ik in zijn positie stond, zou ik waarschijnlijk dezelfde woorden hebben gekozen. Maar ik sta in een andere positie en handhaaf daarom de motie.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! In de motie wordt ons in feite gevraagd om drie dingen te besluiten. Voor ons staat voorop – wellicht kan de CDA-fractie dit onderstrepen – dat

er specifiek namens het college gehamerd wordt op de twee vestigingen in Almelo. Dit is een heel specifieke opdracht. Voor mij zijn de onderdelen 2 en 3 in het dictum van de motie minder belangrijk, maar dat laat ik aan de indieners. Ik zou het wel heel erg jammer vinden dat er een heel negatief signaal door de raad wordt afgegeven als de motie wordt afgewezen. Ik heb van de PvdA-fractie begrepen – wellicht kan mevrouw Ten Seldam dit onderstrepen en heeft zij dit ook op die manier begrepen – dat onderdeel 1 juist niet zo'n probleem is en de onderdelen 2 en 3 wel. Wellicht kunnen we tot een herziene motie komen als we een paar seconden schorsen. Onderdeel 1 staat namelijk niet in de eerste motie. Mevrouw Ten Seldam deelt vast met mij dat in de vorige motie heel breed gevraagd wordt naar algemene instellingen en we eigenlijk het college dezelfde opdracht willen geven als we onszelf geven om heel specifiek bij onze Kamerleden aan de slag te gaan voor het behoud de gevangenis hier.

De heer SCHUUR (PvdA): Volgens mij heb ik aangegeven dat ik met onderdeel 3 in principe geen problemen heb, want ik vind het altijd goed om Kamerleden uit te nodigen. Juist bij de onderdelen 1 en 2 ligt voor de PvdA-fractie het probleem.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Het is even buitengewoon lastig, omdat de heer Cornelissen zojuist heeft gesuggereerd om kort te schorsen om te kijken of we er als hele raad uit kunnen komen. Gehoord de argumenten die zijn gewisseld - ik zie mevrouw Wessels al met haar hoofd schudden - zal dit waarschijnlijk niet tot een positief resultaat leiden. Zeker na de laatste reactie van de heer Schuur dat de onderdelen 1 en 2 juist het knelpunt vormen en onderdeel 3 niet, verwacht ik dit niet. Voorzitter, ik gok het er maar op, en verzoek u de motie in stemming te brengen.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Wij vinden dit een heel sympathieke motie, maar gehoord het antwoord van de burgemeester, waarin duidelijk wordt aangegeven dat het college al flink aan het lobbyen is bij de Tweede Kamerleden, juist voor deze penitentiaire inrichtingen, stemmen wij tegen deze motie.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik doe nogmaals een oproep om de motie niet in stemming te brengen, anders zijn wij genoodzaakt om tegen te stemmen.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Met inachtneming van wat wij in eerste termijn hebben gezegd over de Twentse Kamerleden, zullen we instemmen met de motie. De burgemeester heeft gezegd dat dit ondersteuning van het beleid is en dan stemmen we meestal voor.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Het gaat om een Almelo's en een regionaal probleem. Wij stemmen voor.

De door mevrouw Ten Seldam-Even ingediende motie wordt hierna in stemming gebracht en verworpen met 12 tegen 22 stemmen.

Voor de motie stemmen de leden: Kamphuis, mevrouw Meijer, De Olde, mevrouw Ten Seldam-Even, Vos, Akse, Çete, Cornelissen, mevrouw Davis, Hammink, mevrouw Heitink en Van der Horst.

Tegen de motie stemmen de leden: mevrouw Kirkagaç, mevrouw Leusman, Maathuis, Nijhuis, Pauwels, mevrouw Rozema-Jungjohann, Schuur, Simmering, Stapel, Stork, Veenstra, mevrouw Wessels, Zwerink, mevrouw Abdullatif, Buitenweg, mevrouw Dikmen-Yalçi, mevrouw Van Doorn, Elbertse, Geerdink, Gerritsen, Heite en Hümmels.

Sluiting.

Hierna sluit de VOORZITTER, te 22.39 uur, de vergadering.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 21 mei 2013.

De griffier,	**De voorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Notulen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum:	16 april 2013
Aanvang:	20.30 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld, burgemeester; de heer J.J. Stapel, vicevoorzitter, tijdens de behandeling van de agendapunten 5 en 9.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen, griffier.
Aanwezige leden:	mevrouw A. Abdullatif, F. Akse, J. Buitenweg, U. Çete, mevrouw C.N. Davis, mevrouw I. Dikmen-Yalçi, mevrouw M.J.C. van Doorn, P.B.G. Elbertse, M.M. Geerdink, F.J. Gerritsen, J.J.H. Hammink, A. Heite, mevrouw H.J. Heitink, A.G.P. Hümmels, H.C. Isendoorn, G.F. Kamphuis, mevrouw N. Kirkagaç, mevrouw H. Leusman, A. Maathuis, mevrouw A. Meijer, H.K. Nijhuis, H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, J.L. Schuur, mevrouw I.A.M. ten Seldam-Even, L.K.J. Simmering, J.J. Stapel, G.W.L. Stork, J. Veenstra, G.P. Vos, mevrouw M. Wessels en H. Zwerink.
Afwezige leden:	F.J. Cornelissen en F.E. van der Horst.
Aanwezige wethouders:	J. Andela, mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg, E.J. van Marle, mevrouw A.J. Timmer en G.H. van Woudenbergh.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
Vervolgens deelt zij mede dat bericht van verhindering is ingekomen van de heren Van der Horst en Cornelissen.

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! U heeft voor deze vergadering een andere agenda gekregen dan de agenda die was opgenomen in de bijlagenbundel voor deze raadsvergadering. Op de gewijzigde agenda is, ook op verzoek van de raad, opgevoerd punt 9, dat handelt over de onderzoeksopdracht met betrekking tot de herijking van het Masterplan. De raad had een conceptvoorstel over deze onderzoeks-opdracht gekregen, omdat het college zich daar vandaag nog over moest buigen. Nu het college dat gedaan heeft, is het een definitief voorstel geworden.
Er heeft zich een inspreker gemeld, namelijk mevrouw Amsing, over agendapunt 8, de vaststelling van de visie integrale kindcentra. Ik geef haar het woord zodra wij dat agendapunt gaan behandelen.

De heer STAPEL (PvdA): Voorzitter! Ik stel voor om agendapunt 7 - verantwoording fractieondersteuning 2010 en 2011 - af te voeren van de agenda. Het gaat hierbij om een raadsvoorstel dat gedaan is namens het presidium en het betreft de fractieondersteuningsgelden. Laat mij allereerst vaststellen dat in het onderzoek van de accountant en de griffie geen onregelmatigheden

in het uitgavenpatroon zijn aangetroffen. Echter, de afgelopen dagen is discussie ontstaan over de stand van de reserves op het moment dat de huidige raadsperiode startte. Verder is mogelijk wat verwarring gesticht vanwege het feit dat sommige fracties gefuseerd c.q. gedefuseerd zijn. Het is mogelijk dat daardoor een kleine correctie moet plaatsvinden in de reservevorming. Het presidium is er pas in de afgelopen dagen achter gekomen dat een discussie hierover gaande is, en wil nu een week de tijd nemen om de zaken helder te maken. Dan kunnen wij volgende week in het seniorenoverleg terugkoppelen wat de stand van zaken zou moeten zijn, waarna het onderwerp geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering op 21 mei a.s. Kortom, het presidium stelt voor om punt 7 nu af te voeren van de agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Kunt u zich vinden in dit voorstel van het presidium, verwoord door de heer Stapel? Ik stel vast dat daar een meerderheid voor is. Dit betekent dat punt 7 wordt afgevoerd van de agenda. In overleg met het presidium zullen wij bekijken op welke datum het onderwerp weer op de agenda komt.

De agenda wordt daarop, met inachtneming van het afgevoerde punt 7, zonder stemming vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1301087).

Mevrouw KIRKAGAÇ (PvdA): Voorzitter! Nummer 3 op de lijst van ingekomen stukken is een brief (nr. 20130313) van de Kliënten Raad Almelo over het onderwerp: stopzetten subsidie Humanitas Thuisadministratie Almelo. Voorgesteld is om deze brief voor kennisgeving te laten aannemen door de raad en om het college de brief te laten afhandelen. Ik wil het onderwerp van de brief graag terugzien in een politiek beraad. Ik wijs in dit verband op de gang van zaken rond de stadsbank, de gezinscoaches en nu de stopzetting van een preventieve taak. Ik wil daar graag een breed politiek beraad over. Mijn vraag is om dit verzoek mee te nemen naar het presidium.

De VOORZITTER: Ik zal uw verzoek meenemen naar het presidium, mevrouw Kirkagaç.

Met betrekking tot de ingekomen stukken aan de raad wordt vervolgens zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Ingekomen raadsbrieven vanuit B. en W (R 1301086).

Met betrekking tot deze brieven wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Vaststellen notulen.
- **Notulen 5 maart 2013 (R 1301072).**
- **Notulen 12 maart 2013 (R 1301123).**

Deze notulen worden zonder stemming vastgesteld.

(Hierna draagt mevrouw Hermans-Vloedbeld het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Stapel.)

5. Vragenhalfuur (R 1301088).

1. Vragen van de D66-fractie inzake Aanbestedingswet.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Mijnheer de voorzitter! Tijdens het politieke beraad van afgelopen 10 april over de nieuwe algemene subsidieverordening zijn opmerkingen gemaakt door de wethouder over het verschil - of de voor- of nadelen - tussen inkoop, aanbesteden, budgetsubsidiëren en subsidiëren. De wethouder meldde in een korte zin dat nieuwe aanbestedingsregels die zijn opgesteld door het rijk, na 1 april 2013 ook gaan gelden voor de

gemeentes. De wethouder kon ons nog niet zeggen wat en hoe dat precies zal uitpakken voor de gemeente Almelo. De vragen van de D66-fractie hierover zijn:
1. Weet de wethouder intussen wel hoe het zal gaan met de nieuwe aanbestedingsregels?
2. Zo ja, wil de wethouder ons deze informatie dan snel doen toekomen?
3. Mocht de wethouder hier nog niet over geïnformeerd zijn, wanneer denkt hij daar dan wel informatie over te hebben?
4. Kan de wethouder inschatten of er nadelige effecten van de nieuwe Aanbestedingswet te verwachten zijn voor Almelo?

De heer VAN MARLE (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik zou vraag 1 van mevrouw Rozema heel gemakkelijk kunnen afdoen door ja te zeggen, maar ik hecht er waarde aan wat meer daarover te zeggen. De gevolgen van de nieuwe Aanbestedingswet zijn bekend. Ambtelijk is daarover intern gecommuniceerd in de maanden februari en maart van dit jaar, en er zijn de nodige voorbereidingen getroffen. Voor de discussie rondom subsidie of inkoop, waar wij het vorige week over hadden, heeft de nieuwe wet geen gevolgen, aangezien het verschil tussen 2A-diensten en 2B-diensten blijft bestaan (ik kom hier zo meteen op terug). Daardoor gaan de huidige budgetsubsidieovereenkomsten, die over het algemeen onder de 2B-diensten vallen, met minder verplichtingen gepaard dan het gebruikelijke aanbesteden.

Wat zijn 2A- en 2B-diensten? Het gaat hierbij om een onderscheid dat is gemaakt tussen diensten en dat is weergegeven in een bijlage bij de Aanbestedingswet. Het karakter van de in te kopen dienst bepaalt in welke categorie (2A of 2B) de dienst valt. Veel maatschappelijke diensten zitten in categorie 2B. Zoals ik al heb gezegd, gaan de zaken die daaronder vallen, met minder verplichtingen gepaard, conform de nieuwe Aanbestedingswet.

Als een gemeente een subsidie verstrekt waarbij geen aanbestedingsverplichting geldt, kan ze de prestaties ook niet afdwingen bij de ontvanger van de subsidie. Om de prestaties wel afdwingbaar te maken, kan de gemeente (zoals wij ook vaak doen) gebruikmaken van een budgetsubsidieovereenkomst of een reguliere overheidsopdracht. In beide gevallen moet dan Europees worden aanbesteed. Maatschappelijke diensten vallen echter vrijwel altijd in de 2B-categorie (zoals ik zei), waarvoor de aanbestedingstechnische voorschriften minimaal zijn.

De tweede vraag van mevrouw Rozema was of het college de raad snel wil informeren over de nieuwe aanbestedingsregels. Ik heb daarover al wat uit de doeken gedaan. Dat was vrij technisch, maar ik hechtte er waarde aan om daarover wat te zeggen, vooral met betrekking tot maatschappelijke diensten. De presentaties die intern hierover zijn gehouden in verband met de invoering van de nieuwe Aanbestedingswet, zullen op het RIS worden geplaatst, zodat de informatie voor een ieder beschikbaar komt.

Met ingang van deze maand is de nationale Aanbestedingswet in werking getreden. Dit heeft gevolgen voor de aanbestedingen, inkopen, bestellingen en subsidieovereenkomsten van onze gemeente. Daar zal de accountant in de toekomst ook op gaan letten of op toetsen, zowel boven Europese drempels als onder Europese drempels. Op subsidies zonder een budgetovereenkomst is deze regelgeving niet van toepassing, zoals ik al heb gezegd in mijn antwoord op de eerste vraag.

Vraag 3 van mevrouw Rozema is niet van toepassing. Ik heb daar het nodige over gezegd.

Tot slot de vraag wat de nadelige effecten van de nieuwe Aanbestedingswet zijn voor Almelo. Er zijn inderdaad wat nadelige effecten. Dat geldt met name voor de administratieve lasten voor de diensten die de gemeente gebruikelijk uitbesteedt. Die nemen toe door de invoering van de nieuwe Aanbestedingswet, aangezien de keuzes binnen de inkooptrajecten gemotiveerd en geregistreerd dienen te worden, en aangezien veel lagere bedragen al meervoudig onderhands aanbesteed dienen te worden. Een ander effect is de verplichting van het in werking stellen van een klachtenregeling. Om de lasten hiervan te beperken, wordt er in regioverband voor gekozen om met de 14 gemeenten samen een klachtenregeling op te zetten. Dat geldt ook voor de invoering van de Aanbestedingswet; de aanbestedende diensten van de gemeentes worden er binnen de regio op voorbereid dat ze een uniform regionaal inkoopbeleid moeten bewerkstelligen.

Mevrouw Rozema vroeg naar de nadelige effecten van de invoering van de nieuwe Aanbestedingswet, maar ik hecht er waarde aan om ook een voordelig effect te noemen. Dat is dat door de invoering van de nieuwe wet mkb-ondernemingen meer in aanmerking kunnen komen om mee te doen in de aanbestedingen van de lagere overheden.

2. Vragen van de fractie van GroenLinks inzake galloways.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! De GroenLinks-fractie heeft onlangs vernomen dat de galloways in de Schelfhorst worden weggehaald en worden vervangen door brandrode runderen. (In de vooraf toegestuurde schriftelijke versie van mijn vragen had ik nog staan dat de galloways inmiddels zijn vervangen, maar dat is niet juist, want dat moet nog gebeuren. Dat vloeide voort uit de gebrekkige informatie die ik hierover kreeg; ik heb pas in het afgelopen weekend gehoord dat de vervanging nog moet plaatsvinden.) Tot twee keer toe, zowel bij de voorjaarsnotabehandeling in juni 2011 als in juni 2012, heeft een raadsmeerderheid besloten dat de galloways in Schelfhorst dienen te blijven. De bezuiniging van ca. € 2500,-- over 2013 is hiermee door de raad tenietgedaan. De GroenLinks-fractie is zeer verbolgen, nu blijkt dat het college dit amendement niet uitvoert. De fractie heeft hier de volgende vragen over aan de wethouder:

1. Klopt het dat de galloways via Gradiënt Ecologisch beheer zijn geleased?
2. Is het juist dat u in januari van dit jaar het contract met Gradiënt per 1 mei 2013 heeft opgezegd?
3. Bewoners en vrijwilligers hebben in maart schriftelijk van de gemeente vernomen dat er brandrode runderen van de familie Ten Velde zullen worden geplaatst. Klopt dit?
4. Wat gaat het plaatsen van deze runderen betekenen voor het uitlaten van honden in dit gebied? Het is namelijk een hondenlosloopgebied, officieel als zodanig vastgesteld.
5. Waarom voert u het amendement van de gemeenteraad niet uit?
6. Waarom hebt u het plan voor het weghalen van de galloways en het vervangen ervan door brandrode runderen, niet gecommuniceerd met de gemeenteraad?
7. Dan de belangrijkste vraag wat mij betreft: Hoe denkt u het een en het ander weer terug te draaien naar de wens van de raad zoals geuit tijdens de behandeling van de voorjaarsnota op 19 en 21 juni 2012?

Mevrouw TIMMER (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik dank de heer Buitenweg voor de vragen die hij gesteld heeft.

Het klopt dat de galloways zijn geleased, zoals in vraag 1 gesteld wordt. Het contract met Gradiënt Ecologisch beheer is per 1 mei a.s. opgezegd. De aanleiding daarvoor is tweeledig:

1. Er lag een aanbod van een lokale ondernemer om het gebied door zijn runderen te laten begrazen.
2. Door een deel van de vrijwilligers is aangegeven dat op termijn de werkzaamheden en het dagelijkse beheer van de galloways toch wat zwaar zullen vallen. Het gaat namelijk om mensen op leeftijd. Zij zagen in dat zij het vrijwilligerswerk uiteindelijk niet vol zouden kunnen houden.

De nieuwe ondernemer neemt het volledige beheer over, dus ook de werkzaamheden die nu door de vrijwilligers worden gedaan.

Ik kom nu bij de derde vraag van de heer Buitenweg. Die betreft een punt dat altijd vervelend is: de communicatie. Ik zal mij nu bij de feiten houden die ik heb gekregen. De bewoners hebben in maart jongstleden inderdaad een brief ontvangen over de aanstaande wijziging van het beheer van het gebied waar de galloways nu nog zijn. Met de actieve vrijwilligers is echter al enkele maanden eerder overleg gevoerd hierover, namelijk in oktober/november 2012 (ik zeg dit uit mijn hoofd). Zij hebben zich de afgelopen jaren echt ingespannen voor de runderen en zij hebben daar veel tijd en energie aan besteed. Ik meen dan ook dat het gepast is om hier een woord van dank uit te spreken aan het adres van de vrijwilligers die jarenlang hun werk met veel zorg en inzet hebben gedaan. Zij hebben echter ook aangegeven, zoals ik eerder zei, dat dit werk niet tot in lengte van jaren vol te houden is. Zeker in de wintermaanden is dit een zware klus. Zij gaven aan dat de wisseling in beheer en begrazing de aanleiding is voor hen om hun actieve betrokkenheid bij de runderen te beëindigen. Dat is de reden waarom wij nu met de nieuwe beheerder afspraken hebben gemaakt over het dagelijkse beheer van de runderen. Dat doet niets af aan het feit dat al die jaren enorm goed werk is verricht door alle vrijwilligers.

De vierde vraag van de heer Buitenweg heeft betrekking op de relatie tussen runderen en honden. Er verandert niets in de mogelijkheden voor het uitlaten van honden in het gebied. Het brandrode rund gaat, net als de galloway, goed samen met honden. Het brandrode rund is juist vanwege zijn rustige karakter en de weerstand tegen ziekten zeer geschikt voor natuurlijk beheer door begrazing.

Vraag 5 is waarom ik het amendement niet zou uitvoeren dat de raad heeft aangenomen met betrekking tot de galloways. Ik heb stellig de indruk dat dat amendement wel uitgevoerd wordt, want de begrazing van het betrokken gedeelte van het openbaar groen in Schelfhorst blijft gehandhaafd. Dat de begrazing per se moet worden uitgevoerd door galloways, is volgens ons niet de intentie geweest. De intentie was volgens ons niet dat de soort rund leidend moet zijn. Ik heb begrepen dat het uitgangspunt altijd is geweest: begrazing van het gebied door runderen.

Dan de vraag waarom ik het vervangen van de galloways niet heb gecommuniceerd met de gemeenteraad. De belangrijkste reden daarvoor is dat wij niet het gevoel hebben dat dit een beleidswijziging is. Nee, het gaat hierbij om een verandering in de uitvoering. Daarom zagen wij geen aanleiding om de raad hierover apart te informeren.

De laatste vraag van de heer Buitenweg is hoe het college een en ander denkt terug te draaien naar de wens van de raad. In mijn antwoord op een vorige vraag heb ik aangegeven dat ik aangenomen heb dat het beheer op natuurlijke wijze, namelijk begrazing, belangrijk is voor de raad. Gelet daarop, ben ik nu niet voornemens om de zaak terug te draaien. Volgens ons wordt namelijk de geest gevolgd van het besluit dat de raad bij de voorjaarsnota heeft genomen met betrekking tot het beheer van het gebied in Schelfhorst. De brandrode runderen passen volgens ons prima in dit gebied. Daarbij komt dat de nieuwe exploitant het beheer tegen lagere kosten kan doen. In de huidige tijd en bij het huidige financiële beeld moeten wij ook op de euro's letten. Hierbij wil ik nog meegeven dat het bedrag van € 2000,-- dat nu bespaard wordt op het beheer, ingezet wordt om de openstelling van de kinderboerderij in de weekenden te garanderen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Naar mijn stellige overtuiging hebben de vrijwilligers het besluit om te kappen met hun werk voor de galloways, genomen door wat er aan voorafgegaan is. Er is niet eerst overlegd over de vraag: Goh, houden jullie het wel vol? Nee, ze zijn voor een voldongen feit gesteld. Toen hebben zij gezegd: Dan is het wel goed zo en gooien wij het bijltje erbij neer. Dat is niet vrijwillig gebeurd. Een aantal mensen voelt zich echt geschoffeerd.

Op het moment dat de raad in 2012 het amendement met betrekking tot de galloways aannam, was mevrouw Timmer nog niet aanwezig bij de gemeenteraadsvergaderingen. Als zij daar toen wel bij aanwezig was geweest, dan had zij kunnen ervaren dat het de bedoeling van een groot deel van de raad was om de soort, de galloway, te handhaven. Dat de familie Ten Velde runderen wilde laten lopen in het gebied in Schelfhorst, heeft een aantal jaren gespeeld. Die wens is elke keer gecanceld door de raad. Kortom, het verhaal zit iets anders in elkaar dan de wethouder nu doet voorkomen.

Mevrouw TIMMER (wethouder): Voorzitter! Het is niet mijn intentie om een andere voorstelling van zaken te geven. Wel kunnen wij een verschillende beleving hebben en de opdracht verschillend verstaan hebben. Wij spreken nu over vrijwilligers die hun werk lang hebben gedaan, niet alleen de verzorging van de runderen, maar ook de verzorging van de kruidentuin. Ik heb de heer Lammers zojuist kort gesproken. Ik betreur het dat de indruk bestaat, in ieder geval bij de vrijwilligers, dat er onvoldoende gecommuniceerd is met betrekking tot ons plan voor de galloways. Je hebt altijd een aanspreekpunt als je met een groep vrijwilligers werkt. Daarmee is wel gecommuniceerd, maar kennelijk is daar iets misgegaan. Dat vind ik echt helemaal niet fijn. Nee, ik vind dat buitengewoon vervelend, maar dat kan ik niet meer terugdraaien. De heer Buitenweg heeft in die zin een punt, dat de vrijwilligers in maart jongstleden inderdaad een brief hebben ontvangen en dat zij nu aangeven: Als het zo moet, dan doen wij het werk niet meer. Nogmaals: dat is natuurlijk niet fijn. Ik meen echter dat naar eer en geweten geprobeerd is om in gesprek te gaan met de contactpersoon die wij hebben. Daaruit kwam naar voren dat de meeste vrijwilligers zestigplussers zijn (sommigen naderen al de 80). Hun werk is, zeker in de winter, een enorme belasting. Dat geloof ik ook wel. Zij moeten immers met hooi slepen, het halen en opslaan.

Ik heb nu de huidige stand van zaken aangegeven. Ik heb echt gemeend dat het amendement overeenkomstig de strekking van de discussie in de raad uitgevoerd wordt, namelijk doordat de begrazing gehandhaafd blijft in het gebied. Dat gebeurt straks niet meer door de galloways, maar door brandrode runderen. Bovendien wordt het beheer dan uitgevoerd door een Almeloos bedrijf. Dat is gewoon de uitkomst die er nu ligt. Het is verder aan de raad om daar een opvatting over te hebben.

De VOORZITTER: Mag ik hiermee de behandeling van uw vragen afsluiten, mijnheer Buitenweg?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb nog heel veel vragen over de gang van zaken rond de galloways, maar ik vrees dat ik daar niet zoveel verder mee kom op dit moment. Wel heb ik nog de volgende brandende vraag aan de wethouder: Wat is haar rol geweest in het voortraject?

Mevrouw TIMMER (wethouder): Er is natuurlijk overleg gevoerd met mij over het voornemen om het leasecontract voor de galloways op te zeggen en om voor lagere kosten een contract aan te gaan met de firma die brandrode runderen laat grazen in het gebied. Daarbij ging het ook om de besparing. Het probleem van de openstelling van de kinderboerderij moet binnen de eigen middelen opgelost worden (naast de dingen die de kinderboerderij kan doen met behulp van adoptie en sponsoring). Mij is

gevraagd of ik het een goed idee vond om de bespaarde middelen in te zetten voor de openstelling van de kinderboerderij. Daar heb ik ja op gezegd.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Vandaag hebben wij kunnen lezen in de Twentsche Courant Tubantia dat het bedrijf Gradiënt Ecologisch beheer heeft gezegd dat de facturering aan de gemeente al lang niet meer heeft plaatsgevonden, terwijl de gemeente beweert dat overgegaan wordt op ander beheer vanwege de kosten. Kan de wethouder daar iets over zeggen?

Mevrouw TIMMER (wethouder): Niet in detail, want daarmee overvraagt u mij. Ik meen echter wel dat wanneer wij als gemeente contracten sluiten met leveranciers, wij gewoon voldoen aan onze verplichtingen. In algemene zin is ter zake gewoon een bedrag opgenomen in de begroting. Verder hebben wij geld gezocht voor de kinderboerderij. Er kwamen drie dingen tegelijkertijd bij elkaar, namelijk:
- mensen die aangaven dat het vrijwilligerswerk best zwaar is (dat geloof ik ook);
- het aanbod van een Almelose ondernemer;
- het zoeken van geld voor de kinderboerderij.

Deze drie dingen bij elkaar hebben ervoor gezorgd dat wij onze afweging met betrekking tot de galloways hebben gemaakt. Als de raad zegt dat het niet ging om de begrazing maar om een specifieke soort rund in het gebied, dan heb ik het gewoon niet goed begrepen. Dat is in ieder geval niet wat ik eruit gelezen heb.

De heer KAMPHUIS (LKA): Mijnheer de voorzitter! Ik probeer mij te herinneren wat er precies stond in het amendement dat de fractie van GroenLinks destijds heeft ingediend met betrekking tot het beheer van het gebied in Schelfhorst. Stond het woord "galloways" niet in de titel van het amendement? Hoe komt de wethouder er dan bij om te denken dat het amendement niet over galloways ging? Dat zei zij zojuist immers. Ik vind dat een beetje rare gedachtespinsel.

Mevrouw TIMMER (wethouder): Het klopt dat het woord "galloways" voorkomt in de beide amendementen die de fractie van GroenLinks heeft ingediend. Zowel het eerste als het tweede amendement had als titel: Leasecontract galloways. In de amendementen stond ook dat de galloways veel plezier geven aan de bewoners van Schelfhorst en zorgen voor kostenbesparing op het beheer van het gebied langs het Lateraalkanaal. Kortom, er staat heel veel in de amendementen. Daarbij werd ook opgemerkt dat het niet zo verstandig is om de galloways te vervangen door (laat mij zeggen) boerderijkoeien, omdat die niet samengaan met de functie die het gebied ook heeft, namelijk hondenlosloopgebied. Daarom is daar ook niet voor gekozen, maar is gekozen voor brandrode runderen, die wel samen kunnen gaan met de functie van hondenlosloopgebied. Ik heb zojuist geantwoord dat ik heb begrepen dat het vooral ging om natuurlijk beheer via begrazen en het plezier dat mensen hebben als zij runderen zien in het gebied. Ik heb niet specifiek gedacht: Oh, dat moet tot in lengte van jaren gebeuren door galloways. Zo heb ik de amendementen niet begrepen.

De VOORZITTER: Ik zou de behandeling van de vragen over de galloways nu graag willen afsluiten, maar ik zie dat mevrouw Heitink en de heer Veenstra nog iets willen zeggen. Ik vraag ze om hun opmerkingen kort te houden en te beperken tot een aanvullende vraag.

Mevrouw HEITINK (SP): Voorzitter! Naar mijn idee ging het in de amendementen van de fractie van GroenLinks om het behoud van de galloways, niet om iets anders. Met de manier waarop wordt omgegaan met die amendementen, neemt het college de raad gewoon niet serieus. Er is een amendement ingediend met betrekking tot het behoud van de galloways, en dat amendement is aangenomen. Gelet op het feit dat de galloways duidelijk in het amendement genoemd werden, stel ik vast dat het college het amendement niet uitvoert zoals dat door de raad is aangenomen.

Mevrouw TIMMER (wethouder): De kern van het amendement, los van het woord "galloways", betrof het verschil tussen galloways en boerderijkoeien. Wij kiezen nu dan ook niet voor begrazing door boerderijkoeien. En ik kan u vertellen...

Mevrouw HEITINK (SP): Dan kan ik ook zeggen: In plaats van over de kinderopvang heb ik het over de buitenschoolse opvang.

Mevrouw TIMMER (wethouder): Het is aan u hoe u dat wilt noemen. Ik heb in elk geval nooit de intentie om de raad niet serieus te nemen. Verder heb ik uitgelegd dat ik van mening ben dat de vervanging van de galloways door brandrode runderen geen beleidswijziging betreft, maar gewoon een uitvoeringskwestie is. Wij hebben aangenomen dat wij de raad daar niet over hoefden te informeren, omdat er gewoon runderen blijven in het gebied in Schelfhorst. Die runderen gaan hetzelfde doen als wat de galloways doen, namelijk op natuurlijke manier het gebied begrazen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik meen dat mevrouw Timmer dit onderwerp voldoende heeft uitgelegd. Heeft u daarover nog een echt aanvullende vraag, mijnheer Veenstra?

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Buitenweg vroeg, en het antwoord daarop vind ik voor mijn eigen beeldvorming belangrijk: Wist de wethouder dat de firma Ten Velde al een aantal jaren achter elkaar heeft geprobeerd om te bewerkstelligen wat er nu gaat gebeuren met de begrazing? Is dat tegen haar gezegd door de ambtenaren toen zij haar besluit nam?

Mevrouw TIMMER (wethouder): Nee, ik wist dat niet, maar dat vind ik eigenlijk niet zo relevant. Er is een aanbieding gekomen. Wij hadden voor de galloways een leasecontract en wij hadden de vrijheid om dat door te laten lopen of op te zeggen. Verder heb ik aangegeven dat ik het in de huidige tijd vind passen om met elkaar op de kleintjes, oftewel op de euro's, te letten. De verandering van de begrazing scheelt de gemeente € 2000,--. Ik moet binnen mijn begroting zoeken hoe ik alle wensen van de raad en de wensen van het college bij elkaar gepuzzeld krijg. Als ik deze € 2000,-- in kan zetten om de openstelling van de kinderboerderij in het weekend wat dichterbij te brengen, dan komen voor mij dingen bij elkaar. Daarmee zeg ik niet dat ik het één belangrijker vind dan het ander, maar dat ik soms in de hele puzzel iets meer kan betekenen door een kleine verandering door te voeren. Als ik terugkijk, ook nu ik de heer Lammers gesproken heb, denk ik: Hadden wij alle vrijwilligers maar bij elkaar geroepen. Maar ja, wijsheid achteraf is altijd gemakkelijk.

De VOORZITTER: Ik zie dat de heren De Olde en Hümmels nu willen reageren. Sorry, maar ik denk dat wij langzamerhand in een cirkel gaan ronddraaien. Daarom zou ik willen overgaan tot de behandeling van de volgende set vragen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik heb een opmerking van orde. Ik weet niet wat de heer De Olde wil vragen. Ik wil echter wel opmerken dat hij al eerder heeft getracht om het woord te krijgen. Dat deed hij al vele malen voordat andere sprekers het woord hebben gevoerd. Dat kan komen door de ongelukkige plek waar hij zit. Het is best mogelijk dat hij geen goede aanvullende vraag heeft - daar oordeel ik niet over - maar het gaat mij nu om de volgorde.

De VOORZITTER: Ik heb gehoord wat u zei, mijnheer Hammink. Ik let goed op om te zien wie er vragen wil stellen e.d.

3. <u>Vragen van de fractie van de ChristenUnie inzake openstelling winkels op zondag</u>.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! In een brief d.d. 12 februari 2013 heeft de fractie van Leefbaar Almelo het college gevraagd om supermarkten toe te staan om bij toerbeurt op zondag open te zijn. Het college heeft daarop geantwoord dat het op korte termijn gaat praten met winkeliers(verenigingen) uit de diverse gebieden en branches over hun ideeën en wensen over de zondagsopenstelling en dat het college daarbij de suggestie van de fractie van Leefbaar Almelo zeker zal bespreken. Het college merkt daarbij op dat het wil komen tot een nieuw beleid ten aanzien van de zondagsopenstelling in Almelo. De ChristenUnie-fractie heeft hierover de volgende vragen:

1. Wat is volgens het college de algemene mening van de winkeliers in Almelo over de openstelling op zondag?
2. Waarop is de gedachte gebaseerd dat er in Almelo behoefte is aan nieuw beleid op dit gebied?
3. Is het college ook van mening dat ieder mens, dus ook de kleine zelfstandige of zijn/haar medewerker(s), zeker één rustdag in de week nodig heeft om te kunnen blijven functioneren? Zo nee, dan horen wij graag waarom niet?
4. Wat valt er naar de mening van het college onder de term "supermarkten"? Moeten we hier niet spreken van de branche voedings- en genotmiddelen? Zo nee, waarom niet?

5. Is het college bereid om, los van de algemene gesprekken met winkeliers(verenigingen), het thema van openstelling op zondag op korte termijn apart met alle ondernemers uit de levens- en genotsmiddelenbranche te bespreken?
6. Hoe denkt het college om te gaan met de uitkomst van dit gesprek?
7. Hoe ziet het college de rol van de raad in dit proces?

De heer VAN MARLE (wethouder): Mijnheer de voorzitter! De eerste vraag van de heer Veenstra was wat volgens het college de mening van de winkeliers in Almelo is over de openstelling van winkels op zondagen. Op dit moment is het nog te vroeg om hier definitieve uitspraken over te doen. Wel kan ik mededelen dat gezegd kan worden dat de meningen van de winkeliers nogal verdeeld zijn.

De tweede vraag van de heer Veenstra was waarop de gedachte gebaseerd is dat er in Almelo behoefte is aan nieuw beleid ten aanzien van de openstelling van winkels op zondagen. Dat is gebaseerd op de komende wijziging van de Winkeltijdenwet, waarschijnlijk medio dit jaar, waarbij de gemeenten het aantal koopzondagen zelf moeten bepalen, zonder de nu bestaande beperking tot 12 koopzondagen per jaar. Dit is de reden waarom wij voor nieuw beleid gaan kiezen voor de zondagopenstelling.

Mijn antwoord op vraag 3 is dat ik vind dat iedereen maar voor zichzelf moet bepalen of hij of zij behoefte heeft aan ten minste één rustdag per week. Daar doe ik geen uitspraken over.

Als antwoord op vraag 4 merk ik op dat de brief van de fractie van Leefbaar Almelo ging over de openstelling van supermarkten op zondagen. Echter, de gemeente moet na de inwerkingtreding van de nieuwe Winkeltijdenwet de zondagopenstelling voor alle winkels regelen. Supermarkten vallen overigens inderdaad, zoals de heer Veenstra stelde, onder de voedings- en genotmiddelenbranche.

Het antwoord op vraag 5 is dat wij niet met alle ondernemers uit de voedings- en genotmiddelenbranche gaan praten, omdat zij vertegenwoordigd worden door de winkeliersverenigingen. In het kader van "Het verschil maken" is afgesproken om intensiever gebruik te maken van de partijen in de stad.

Met betrekking tot vraag 6 antwoord ik dat de gesprekken die wij voeren met de winkeliersverenigingen, uiteindelijk moeten leiden tot een nieuwe verordening die de zondagopenstelling in Almelo regelt. Uiteindelijk - en dat is het antwoord op vraag 7 - is het de raad die deze verordening vaststelt. Wellicht dat daar nog een politiek beraad aan voorafgaat.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb nog een opmerking over wat de wethouder zei met betrekking tot het algemene gevoelen van de winkeliers in Almelo ten aanzien van de zondagopenstelling van winkels. Als je kijkt naar het aantal koopzondagen dat op dit moment wordt gevraagd door alle branches in Almelo, dan kun je constateren dat dat ver beneden de 12 ligt. Ik ben van mening dat dat iets zegt over de gevoelens die op dit moment bij de winkeliers in Almelo leven op dit gebied. Dat was aanleiding voor mij om mijn vragen over de zondagopenstelling te stellen.

(Hierna draagt de heer Stapel het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Hermans-Vloedbeld.)

6. Herbenoeming extern lid Rekenkamercommissie Almelo (R 1301116).

Er wordt digitaal gestemd over dit voorstel, waarna de voorzitter constateert dat mevrouw drs. D.G. Mikkers-Pruim met algemene (33) stemmen is herbenoemd.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij feliciteren mevrouw Mikkers met haar herbenoeming. Zij is vanavond niet in de zaal aanwezig, maar wij zullen haar een boeket bloemen toezenden.

7. Verantwoording fractieondersteuning 2010 en 2011 (R 1300965).

Dit punt is afgevoerd van de agenda.

8. Vaststelling visie integrale kindcentra 0-12 jaar gemeente Almelo (R 1300938).

De VOORZITTER: Dames en heren! Allereerst nodig ik mevrouw Amsing uit om in te spreken met betrekking tot dit voorstel.

Mevrouw AMSING: Mevrouw de voorzitter! Mijn naam is Leonie Amsing, locatiemanager van Catalpa kinderopvang in Almelo. Ik vertegenwoordig kinderdagverblijf Muissie, kinderdagverblijf De Blokkendoos, kinderdagverblijf Het Paleis en kinderdagverblijf Het Kinderatelier. Vandaag spreek ik ook namens kinderopvang De Cirkel en de SKA (Stichting Kindcentra Almelo).

U heeft allen kennis kunnen nemen van de brief die wij als kleinere kinderopvangorganisaties hebben verstuurd. Naar aanleiding van deze brief zijn gesprekken gevoerd met alle betrokken kinderopvangpartijen en de beleidsmedewerker van de gemeente Almelo. Gezamenlijk kunnen wij stellen dat dit zeer verhelderende gesprekken zijn geweest. Samen hebben wij geconcludeerd dat er in de brief aannamen staan vermeld, waarna wij ook hebben geconstateerd dat deze punten de samenwerking niet in de weg staan.

Wij hechten eraan duidelijk te maken dat de genoemde brief niet is bedoeld ter beïnvloeding van de visie integrale kindcentra. Wij willen hierbij dan ook graag aangeven dat wij die visie onderschrijven. Wel willen wij graag nog op een aantal punten reageren:

1. In de visie staat vermeld dat er minimaal één integraal kindcentrum per wijk gerealiseerd zal worden. Wat ons betreft, kunnen dit er meerdere zijn en mogen deze ook wijkoverstijgend zijn.
2. Wij zijn van mening dat de gemeente in de uitvoering van de visie integrale kindcentra een regierol zou moeten krijgen.
3. Voor ons als betrokken partijen ligt de focus voor 2013 en 2014 op het oriënteren, verkennen en uitvoeren van de samenwerking met betrekking tot de integrale kindcentra. Voor ons ligt ook de focus op 2015, omdat wij ervan uitgaan dat dat wellicht voor alle kinderopvangaanbieders mogelijkheden biedt, omdat de afspraken met de SKA voor twee jaar zijn vastgelegd.

De VOORZITTER: Dames en heren! Hebt u nog vragen aan de inspreekster?

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Mevrouw Amsing gaf aan dat er ten minste één integraal kindcentrum moet zijn per wijk. Ik kan mij echter voorstellen dat er ook kleine wijken zijn waar de gemiddelde leeftijd ruim boven de 12 is. Daar kan de populatie kinderen te klein zijn om een integraal kindcentrum te hebben. Vindt mevrouw Amsing dat ten minste één integraal kindcentrum per wijk een vereiste is, of is zij van mening dat daar naar gestreefd moet worden?

Mevrouw AMSING: Dat is mijn voorkeur, minimaal één.

De VOORZITTER: Hartelijk dank voor uw inbreng, mevrouw Amsing.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Mevrouw de voorzitter! In de afwegingen om tot één algemene kinderopvang met VVE (Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie) te komen met de Piramidemethode, slaat het college naar mijn mening een stukje over. De VVE is niet alleen op peuterniveau, nee, die loopt door tot op de basisschool in de groepen 1 en 2. Het college had kunnen raden dat daar met zijn opstelling - alles neutraal aanbieden - commentaar op zou komen, sterker nog, dat daar bezwaar tegen zou komen. Natuurlijk heeft het de voorkeur van de wethouder om één openbare vorm van VVE bij alle kinderopvanglocaties te hebben. Daar heeft hij naar mijn mening ook aardig op gestuurd. Hij noemt het zelfs kapitaalvernietiging als de VVE-gelden over meerdere denominaties verdeeld moeten worden.

Echter, ik vind toch dat de wethouder wel een beetje naïef is geweest. In dit land is het een onvervreemdbaar recht van ouders om te kiezen voor openbaar onderwijs of voor een vorm van onderwijs die valt onder een onderwijsfilosofie met eigen onderwijsmethodes of een denominatie. Dus na de peutertijd, in de kleutertijd, gelden die keuzeregels ook. Want het kind is dan al op de basisschool, en dan pas kan er sprake zijn van doorlopende leerlijnen.

Het college zegt dat de inspectie van onderwijs de Piramidemethode voor heel Almelo "best practice" vindt. Prima. Maar, als de methodes van andere scholen door de inspectie ook als "goed" zijn beoordeeld, heb ik het idee dat ouders niet zozeer kiezen voor best practice of goed; zij kiezen voor wat het beste bij hen past. Of dat nu op religieuze gronden is, andere methode van onderwijs of type, zij kiezen op hun eigen gronden. Goed, beter of best? Dat lijkt me niet hun eerste prioriteit bij die keuze. De inspectie heeft bij de beoordeling van de situatie in Almelo ook aangegeven dat de keuze voor één methode weliswaar "best practice" is, maar dat het schort aan overleg met ouders, scholen en organisaties. Zie daar.

Het college heeft de SKA bij De Cirkel ondergebracht. De Cirkel heeft snel doorgehad waar de schoen zou gaan wringen en heeft snel gehandeld. Deze organisatie is zelf met bijscholing voor haar

leidinggevenden begonnen, zodat ze de voorwaarden en eisen van het rijk en de gemeente voor een aanbod van goed VVE kon waarmaken. Hulde, De Cirkel! U had het snel door en heeft snel gehandeld.

Het college heeft zijn voorkeur uitgesproken voor een neutraal SKA. Dat is begrijpelijk, maar is misschien niet haalbaar. De wethouder had beter kunnen weten. Die had zich moeten bezinnen op de bestaande realiteit dat de groepen 1 en 2 basisonderwijs zijn. Dus ouders gaan kiezen.

Het college had ook de andere organisaties voor peuterspeelzalen en kinderopvang indringender moeten zien te overtuigen van het belang van de verplichting VVE aan te bieden op basis van de voorwaarden van het rijk en de gemeente. Daaraan moeten zij voldoen, willen ze mee blijven draaien in dit veld.

Goede methoden hanteren voor achterlopende ontwikkelingen bij kleuters, goede groepsgrootte, minimaal zeven kinderen met een hbo-opgeleide leidster, redelijk verdeeld over de stad en met respect voor alle denominaties. Het voorstel van de D66-fractie voor het vervolgtraject is: laat de organisaties samen met een ouderafvaardiging en scholen tot een oplossing komen voor een verstandige verdeling van KCA-plaatsen. Dat werkt. Dat hebben we ook gezien aan de oplossing die gezocht moest worden toen het leerlingenvervoer voor speciaal onderwijs aan de orde was. De scholen (plus de besturen) en de gemeente zijn toen gezamenlijk opgetrokken en zijn met een goed, haalbaar en gunstig voorstel gekomen. Dat verwacht ik nu ook, als ze er gezamenlijk de schouders onder zetten. Het belang van het kind staat immers voorop. Dat geldt voor allen.

Hoe nu verder? De SKA is voor de jaren 2013 en 2014 bij De Cirkel ondergebracht. Hoe gaat dat in de dagelijkse praktijk? En wat wordt er na 1 januari 2015 mee gedaan?

En nog iets. Het college heeft weliswaar de controle over het VVE-programma via een kindvolg-systeem, maar waar is de duidelijke regie van het college?

Verder hadden wij nog een aantal vragen met betrekking tot het voorstel, maar die zijn inmiddels gelukkig beantwoord door de opstelling van mevrouw Amsing tegenover het constructieve overleg van deze week. Daar zijn wij blij mee.

Wat nu voorligt, is een visie op de integrale kinderopvang in Almelo. Een goede visie, waarmee alle organisaties voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang kunnen instemmen. Gelukkig is er ook overleg gestart. Ook de fractie van D66 is tevreden met de visie die nu voor ons ligt. Ik zou zeggen: op na een goede uitvoering.

Nog even een nabrander. Mijn persoonlijke voorkeur is dat alle kinderen van alle basisscholen tussen de middag drie kwartier pauze krijgen: een kwartier om samen te eten en een halfuur om samen buiten te spelen. Dat wil ik voor alle kinderen. Dus: geen kinderen die tussen de middag naar huis mogen en kinderen die tussen de middag op school moeten blijven. Zo doen ze dat op de vrije school, in het Montessorionderwijs en in het speciaal onderwijs. Allemaal gelijk, en dat vind ik mooi, maar dat laat zich niet afdwingen.

Dan wil ik nu nog drie amendementen indienen. Ze luiden:

"Amendement 1.
Integrale Kindcentra.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
Punt 4 van het voorstel van Burgemeester en Wethouders te wijzigen:
De zinsnede 'met het streven om' te laten vervallen en te wijzigen in;
'In te stemmen om per wijk minimaal één integraal kindcentrum te ontwikkelen.'
Toelichting:
Dit om duidelijk de ambitie uit te spreken om IKC's te realiseren in ALLE wijken.
En gaat over tot de orde van de dag."

"Amendement 2.
Integrale Kindcentra
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
Punt 8 van het voorstel van burgemeester en wethouders toe te voegen:
Het college expliciet te verzoeken de regierol over het proces voor de inrichting van de IKC's op zich te nemen.
Toelichting:
Dit om het proces van samenwerking tussen de diverse peuterspeelzalen, kinderopvang-organisaties, scholen en oudervertegenwoordiging te ondersteunen en te begeleiden.

Zodoende kunnen goede IKC's ingericht worden met alle voorwaarden waaraan zij moeten voldoen.
En gaat over tot de orde van de dag."

"Amendement 3.
Integrale Kindcentra, toevoeging punt 9a en punt 9b.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
Toe te voegen aan het voorstel van burgemeester en wethouders:
Punt 9 a: De evaluatie van de samenwerking van alle partijen (ouders, scholen, peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties) medio 2014 aan de raad voor te leggen.
Punt 9 b: Daarbij de financiële inrichting van de samenwerking na 2015, in het bijzonder van de SKA, betrekken.
Toelichting:
Doel van de evaluatie: Meer duidelijkheid te bieden door de aard en het waarom van de evaluatie, aan andere aanbieders om mee te kunnen doen aan het VVE-aanbod. Met inachtneming dat aan alle gestelde voorwaarden voldaan moet kunnen worden. Daarbij tevens te vermelden welk tijdpad er voor nodig is om dit te realiseren.
En gaat over tot de orde van de dag."

Deze amendementen zijn ondertekend namens de fracties van D66 en ALA.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie kan zich vinden in de voorliggende visie, omdat een integraal kindcentrum meer kansen biedt dan bedreigingen heeft voor het kind, en het kind stellen wij hier centraal. Wel heb ik nog enkele opmerkingen met betrekking tot het voorstel.

De CDA-fractie vindt het erg goed dat de integrale kindcentra vanuit de gemeentelijke visie worden ontwikkeld. Onze fractie is met het college van mening dat voor de gemeente de regierol is weggelegd. Een adequate en openstaande regiefunctie vanuit de visie op de integrale kindcentra is randvoorwaardelijk bij het vormgeven van de kindcentra. De gemeente kan partijen boeien, binden en aan tafel houden. Zij stijgt boven belangen uit, richt zich op meerdere zaken en heeft daar zicht op, zoals welzijn, gezondheid, voeding e.d.

Dan over continuïteit en borging. Wisselingen van bestuurders, ambtenaren en directeuren veroorzaken vertraging of terugval bij de ontwikkeling van integrale kindcentra. Borg kennis, ervaring en contacten in ambtelijke en andere organisaties.

Bij een integraal kindcentrum gaat het niet zozeer om de stenen als wel om de inhoudelijke samenwerking, maar toch gaan wij even in op de huisvesting. Verzilver kansen om ruimtes in wijken te gebruiken en eventueel te reserveren met het oog op een integraal kindcentrum. Huisvesting is ook randvoorwaardelijk voor het realiseren van een integraal kindcentrum. Een integraal kindcentrum hoeft niet per se in één gebouw gehuisvest te zijn. Vestiging in meerdere gebouwen op loopafstand van elkaar behoort ook tot de mogelijkheden.

Werk vraaggericht. Een integraal kindcentrum kan ongelooflijk veel betekenen voor de wijk wanneer er geluisterd wordt naar de behoeften en wensen van bewoners. Derhalve zal een integraal kindcentrum variëren in vorm en inhoud, al naargelang de wijk of het dorp waar het centrum gevestigd is. Verder valt te denken aan zaken als:

- beheer;
- ouderverantwoordelijkheid en -participatie;
- voorkomen en wegwerken van taalachterstanden;
- gezondheidszorg;
- voeding;
- inzichtelijkheid en beschikbaarheid;
- zo mogelijk ontschotting en continuïteit van versnipperde geldstromen die bij een integraal kindcentrum betrokken zijn.

Mevrouw KIRKAGAÇ (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Wij danken het college en het ambtelijk apparaat voor het heldere stuk dat nu voor ons ligt.

Bij een integraal kindcentrum gaat het om samenwerking van voorzieningen op wijkniveau om een doorlopende leerlijn voor kinderen tot 12 jaar te realiseren. Wij zijn blij dat in de visie de input van de betrokken partners meegenomen is.

Voor de PvdA-fractie is het erg belangrijk dat er in elke wijk een goed functionerend, op elkaar afgestemd en samenwerkend totaal van voorzieningen is. Wij zijn blij dat die brede samenwerking een voorwaarde is voor het integraal kindcentrum.

Vervolgens over het VVE-programma. De raad heeft een aantal jaren geleden de beslissing genomen om het programma Piramide te gebruiken. Het gaat hierbij om een lang proces, waarbij ook veel in materiaal en personeel is geïnvesteerd.

In 2011 heeft de gemeente Almelo een bestandsopname gehad van de onderwijsinspectie. Daaruit bleek dat de gemeente maximaal scoorde op het VVE-programma. De PvdA-fractie vindt dat wat goed gaat, gehandhaafd moet blijven. De keuzevrijheid voor kinderdagverblijven en scholen die met een ander VVE-programma willen werken, met als voorwaarde het ingezette monitoringssysteem, lijkt volgens ons een goede beslissing.

Tot slot hebben wij een tweetal vragen:

1. De gemeente Almelo heeft een VVE-bestandsopname in het voorjaar van 2011 gehad. Zodra de bestandsopname gerealiseerd is, gaat de inspectie over op signaalgestuurd toezicht, zo staat in het voorstel te lezen. Betekent dit dat er zonder signaal geen toezicht is, ook niet van de gemeente? Dan komt er dus geen toezicht.
2. De gevolgen van de voorliggende visie per wijk worden na de vaststelling van de visie uitgewerkt. Heeft het college een planning daarvoor?

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Mevrouw de voorzitter! Als eerste: hulde aan alle organisaties die zich hebben ingespannen om met elkaar om de tafel te gaan zitten om het proces rond de integrale kindcentra goed voortgang te laten vinden. Klasse!

Ten tweede: complimenten aan de ambtenaren en de wethouder voor het feit dat zij (ik noem dit nogmaals) om de tafel zijn gaan zitten met alle betrokkenen en geduld hebben gehad. Daarbij hebben zij geen starre houding aangenomen, maar hebben zij zich flexibel opgesteld. Door die flexibele houding hebben zij ervoor gezorgd dat partijen met elkaar om de tafel bleven zitten.

Waar gaat het nu om? Het gaat om het kind. Dat werd eerder al een paar keer gezegd. Wat dat betreft, onderschrijf ik de woorden van niet alleen mevrouw Rozema, maar ook anderen. Ik ben van mening dat wij met de voorliggende visie gewoon een heel goede zaak bij de hand hebben. Ik zou zeggen: Ga zo door en blijf alstublieft communiceren met elkaar. Dan moet het voor het kind helemaal goed komen.

De heer MAATHUIS (VVD): Mevrouw de voorzitter! De raad wordt gevraagd kennis te nemen van de visie integrale kindcentra en in te stemmen met onder andere de doelstelling van deze visie, namelijk: kinderen tussen 0 en 12 jaar optimale ontwikkelingskansen bieden en hierbij specifiek aandacht te schenken aan het vroegtijdig onderkennen en aanpakken van (taal-)achterstanden om daarmee sociale stijging te realiseren. Deze doelstelling dient gerealiseerd te worden door een inhoudelijke samenwerking tussen verschillende partners (hier ook aanwezig) in zogenoemde integrale kindcentra. Een doorlopende, kwalitatief gewaarborgde ontwikkeling- en leerlijn is essentieel. Naast het feit dat deze integrale kindcentra min of meer voortvloeien uit de Wet OKE (Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie), spreekt deze doelstelling ons zeer aan. Een goede start voor het kind, is het halve werk. In termen van sociale stijging dient het integrale kindcentrum de hengel aan te reiken waar het kind later zijn vissen mee kan vangen, mits het ook achtereenvolgens in het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs of hoger onderwijs zijn best blijft doen.

De VVD-fractie heeft in het politieke beraad aandacht gevraagd voor het loslaten van het verplicht voorschrijven van het VVE-programma Piramide. Als de kwaliteit maar geborgd blijft, maakt het ons niet uit welk programma door de organisaties gebruikt wordt. Het is volgens de VVD-fractie niet de taak van de overheid om dat te bepalen (ook mevrouw Rozema refereerde daaraan). We gaan ervan uit dat bij de implementatie van de visie integrale kindcentra dit, conform hetgeen hierover in het raadsvoorstel geschreven is, wordt uitgevoerd. Tevens gaan we ervan uit dat dit ook geldt ten aanzien van de neutraliteit van de voorschoolse voorzieningen.

Resteren voor ons nog twee vragen:

- Wil het college de raad op de hoogte houden van de implementatie van de visie?
- Is het college voornemens de raad te betrekken bij de keuze voor de uitvoering van het peuterspeelzaalwerk in de jaren 2015 en verder?

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Mevrouw de voorzitter! Ik denk dat wij het er allemaal over eens zijn dat het kind zich optimaal moet kunnen ontwikkelen en dat die ontwikkeling niet onderbroken mag worden door de overgang van kinderopvang naar basisonderwijs. Wij vinden ook allemaal dat

achterstanden vroegtijdig onderkend en aangepakt moeten worden. En ik denk dat wij ook niet van mening verschillen over het feit dat dit alleen maar te bereiken is wanneer ouders, scholen en alle bij het kind betrokken instanties samenwerken. Als het college het raadsvoorstel hiertoe had beperkt, dan was het naar mijn gevoel een hamerstuk geweest. Dat het raadsvoorstel toch voor veel discussie heeft gezorgd en veel emoties heeft opgeroepen, komt naar de mening van de ChristenUnie-fractie vooral doordat het college de speelruimte voor de verdere uitvoering aanzienlijk beperkt. Wij hebben namelijk de stellige indruk dat het college vasthoudt aan zijn standpunt dat er maar één integraal kindcentrum per wijk mag komen. Wij begrijpen niet zo goed waarom het college nog steeds praat over minimaal één, maar als dat een verkeerde interpretatie is, dan hoor ik dat graag.

Wij hebben ook de stellige indruk dat het college blijft bij zijn standpunt dat geen integrale kindcentra op stadsniveau moeten worden toegestaan. Wij begrijpen niet hoe je een ononderbroken ontwikkeling van kinderen kunt waarborgen wanneer het scholen verboden wordt om samen te werken met de peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties die de kinderen aan de scholen leveren. Daarbij merk ik op dat volgens ons ook de scholen voor speciaal basisonderwijs een stedelijke functie hebben. Volgens ons hadden die ook genoemd moeten worden als scholen die onder de betrokken groep vallen.

Wij zijn van mening dat het goed zou zijn wanneer het college samen met alle betrokken partners komt tot een protocol waarin wordt vastgelegd met welke samenwerking op wijkniveau en/of stedelijk niveau de ononderbroken ontwikkeling van het kind het beste is gewaarborgd en hoe de keus van de samenwerkingspartners tot stand komt. Dit is in lijn met wat ook mevrouw Rozema zei, namelijk dat het heel goed is om gezamenlijk een aantal dingen af te spreken en goed vast te leggen.

Het college heeft het heel erg moeilijk gemaakt om het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang voor 1 januari 2015 te laten samengaan, namelijk door het onderhands gunnen van het peuterspeelzaalwerk aan de SKA. Volgens mij is dat ook bemoeilijkt door het voorstel (ook anderen hebben op dit aspect gewezen) om het programma Piramide alleen nog verplicht te laten zijn voor het peuterspeelzaalwerk. Het algemene gevoelen is, dacht ik, dat het voor het kind, de ouders en de scholen, maar ook voor de gemeente, het beste is wanneer het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang samengaan. Daarom heeft de gemeente Enschede al besloten om alle peuterspeelzalen over te dragen aan de kinderopvangorganisaties.

Er lag een intentieverklaring van alle betrokken partijen om samen te bepalen wat voor de totale opvang de beste samenwerkingsvorm is, zonder op voorhand een oplossing uit te sluiten. Dat heeft echter verschillende reacties opgeroepen. Wij hebben over dit onderwerp een brief gekregen en er is gezegd dat er verkeerde suggesties zijn gewekt, maar dat nu de intentie is om weer gezamenlijk te komen tot de beste vorm. Ik meen dat het goed is om dit vast te leggen. Het is nu een mondelinge afspraak, maar het is goed om als raad vast te leggen dat dat de weg is die wij met elkaar moeten gaan. Ik zal hierover een amendement indienen.

Het lastige van het voorstel is o.i. dat in de tekst van het ontwerpbesluit een aantal dingen niet staat, terwijl die dingen juist heel belangrijk zijn voor het raadsvoorstel. Ik denk hierbij aan het uitgangspunt dat het programma Piramide alleen voor het peuterspeelzaalwerk verplicht is. Ook de mogelijkheid om integrale kindcentra op stedelijk niveau toe te staan, staat niet in de besluittekst. Gelet hierop, wordt het gewoon heel lastig om de goede besluiten te nemen. Dit is voor mij de reden om enkele amendementen in te dienen. Wij denken dat met hetgeen in die amendementen staat, het ontwerpbesluit beperkt wordt tot de visie. Tevens wordt daarmee vastgelegd op welke manier er samengewerkt gaat worden en hoe de samenwerking tussen de kinderopvang en de peuterspeelzalen vormgegeven wordt. De amendementen, die ik bij dezen namens de fractie van de ChristenUnie indien, luiden als volgt:

"Amendement 4.
Integrale kindcentra; schrappen aspecten uitvoering
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
- In het raadsvoorstel de volgende tekst te schrappen:
  - Aanvullend criterium; pag. 2
  - Discussiepunten; pag. 3 en 4
  - Besluittekst; punt 4 t/m 6
- Punt 7 om te nummeren naar punt 4.

Toelichting:
- In zowel het visiedocument als in het raadsvoorstel legt het college allerlei (n.a.v. het politiek beraad van 11-9 en 27-1-2012 aangepast) beperkingen op aan de verdere uitvoering, zoals:

  - Een peuterspeelzaal of kinderopvangorganisatie mag geen eenzijdige samenwerking aangaan met de school waarin die gehuisvest is;
  - Piramide wordt alleen nog verplicht voor het peuterspeelzaalwerk;
  - Er mag maar één kindcentrum per wijk komen;
  - Kindcentra met een stedelijke functie zijn niet langer niet mogelijk, maar ze moeten zich wel aansluiten bij het kindcentrum in de wijk van vestiging;
  - Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang blijven zelfstandige eenheden.
- Deze punten komen echter in de besluittekst niet of versluierd terug:
  - Er wordt instemming mee gevraagd dat er minimaal 1 kindcentrum per wijk komt. Maar vervolgens staat er dat daarin 'De in de wijk aanwezige partners samenwerken'. En over kindcentra op stadsniveau wordt geen besluit gevraagd.
  - Over peuterspeelzaalwerk lezen we alleen: Uitgegaan wordt van samenwerking vanuit de eigen locatie. Er wordt niet per definitie gestreefd naar bundeling in één gebouw. Over het gebruik van Piramide wordt geen besluit gevraagd. Ook wordt nergens verwoord dat door de onderhandse gunning van het peuterspeelzaalwerk aan SKA een fusie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang voor 2015 niet mogelijk is.
  - De vraag is dus of we met de voorgestelde besluittekst hierover wel een besluit nemen."

"Amendement 5.
Integrale kindcentra; samenwerkingsverbanden
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
Aan de besluittekst als nieuw punt toe te voegen:
Het college op te dragen om samen met alle partners een protocol op te stellen waarin wordt aangegeven met welke samenwerking op wijk- en/of stedelijk niveau de ononderbroken ontwikkeling van het kind het beste is gewaarborgd en hoe de keus van de samenwerkingspartners tot stand komt.
Toelichting:
- Ouders zijn er als eerste voor verantwoordelijk dat een kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen en moeten de kinderopvangorganisatie en school kunnen kiezen die zij het beste vinden voor hun kind;
- Het aanbieden van buitenschoolse opvang (BSO) en tussenschoolse opvang (TSO) is wettelijk al een verantwoordelijkheid van scholen;
- Het uitgangspunt moet zijn dat er over de vervolgaanpak overeenstemming is tussen alle betrokken partijen;
- De gemeente moet de uitkomst van de discussie respecteren en faciliteren."

"Amendement 6.
Integrale kindcentra; samenwerking binnen opvang
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 16 april 2013;
Besluit:
Aan de besluittekst als nieuw punt toe te voegen:
Het college op te dragen om samen met alle partners een rekenmodel te ontwikkelen waarmee bepaald kan worden wat voor de te ontwikkelen kindcentra de meest effectieve, efficiënte en goedkoopste vorm van uitvoering is van het totale pakket aan opvang (peuterspeelzaalwerk met en zonder VVE, kinderdagopvang, BSO, TSO) .
Toelichting:
- Het is van het allergrootste belang dat alle betrokken partijen het erover eens worden hoe bepaald wordt wat voor een kindcentrum de beste vorm van uitvoering is en dat daarbij geen enkele oplossing, dus ook niet de overdracht van een peuterspeelzaal aan een organisatie voor kinderopvang, wordt uitgesloten.
- Wel moet het uitgangspunt zijn dat een eventuele overdracht van een peuterspeelzaal aan een organisatie voor kinderopvang pas verwezenlijkt kan worden op 1-1-2015, zijnde het moment dat het contract van de gemeente met SKA afloopt.
- Maar voorwaarde is dan wel dat SKA zolang geen nieuwe peuterspeelzaal- en/of opvang activiteiten gaat ontwikkelen.

- Deze duidelijkheid is de belangrijkste voorwaarde om de verhoudingen definitief te herstellen."

Wat in het dictum van dit laatste amendement gesteld wordt, is volgens mij de opdracht om datgene wat in wezen is afgesproken, ook formeel vast te leggen.

Mevrouw HEITINK (SP): Voorzitter! Ook wij zijn blij dat de wethouder samen met de partners de voorliggende visie heeft kunnen ontwikkelen. De wethouder stelde wel dat het doel is om neutrale kindcentra te maken. Mensen kiezen echter voor een bepaald soort onderwijs. Zij zullen hun kinderen dan ook naar bepaalde soorten voorzieningen laten gaan, ook in de voorfase, voordat de kinderen naar een basisschool gaan. Of dat rooms-katholieke, openbare of andersoortige scholen zijn, doet niet ter zake.

De SP-fractie is voorstander van buurtgerichte kinderopvang, in plaats van wijkgerichte opvang. Wij kiezen om die reden voor een kleinere vorm. Daarom willen wij graag van de wethouder weten hoe hij daarover denkt. Onze keuze houdt namelijk in dat er meer dan één integraal kindcentrum per wijk kan zijn, zodat de kinderen echt dicht bij huis met elkaar naar school gaan.

De heer ANDELA (wethouder): Mevrouw de voorzitter! Ik wil graag eerst enkele algemene opmerkingen maken met betrekking tot het voorstel.

De gemeente is gehouden de Wet OKE uit te voeren. In die wet staat:

1. Dat er een harmonisatie moet komen van de eisen die gesteld worden aan het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang. Het toezicht daarop moeten wij als gemeente houden.
2. Dat de gemeente de regierol heeft.

Wat houdt die rol in? Het volgende:

- Dat wij moeten komen met een visie op de voorschoolse voorzieningen. Dat moeten wij doen samen met het peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en de basisscholen.
- Dat de regie moet leiden tot een dekkend en sluitend aanbod van VVE. Dit betekent: een aanbod dat samenhangend is en een goede aansluiting biedt tussen de voorschoolse en de schoolse periode. Daarbij moeten geconstateerde achterstanden weggewerkt worden.

Hiermee heb ik aangegeven hoe wij de Wet OKE moeten uitvoeren. Op basis van die wet zijn wij dan ook aan het werk gegaan om een visie te ontwikkelen op de integrale kindcentra. In die visie staat allereerst het kind centraal. Niet de organisaties, niet de gemeente, maar het kind staat centraal. De doelstellingen die wij in de visie hebben opgenomen, zijn als volgt:

1. Optimale ontwikkelingskansen voor kinderen van 0-12 jaar bieden, vroegtijdig onderkennen of er taalachterstanden of andere achterstanden zijn en die achterstanden wegwerken, opdat wij in de stad sociale stijging kunnen bewerkstelligen.
2. Komen tot een inhoudelijke samenwerking tussen de verschillende partners in de wijk. Die partners zijn: de onderwijsvoorzieningen, met name het basisonderwijs, de voorschoolse voorzieningen, de buitenschoolse voorzieningen en het welzijnswerk. De vraag aan hen is om te bewerkstelligen dat er een doorgaande (dat is belangrijk) zorg-, ontwikkel- en leerlijn komt voor alle 0-12-jarigen.
3. Streven naar minimaal één integraal kindcentrum per wijk waarin de partners samenwerken.

Deze drie doelstellingen vormen de kern van de visie. De visie is in twee politieke beraden met de raad besproken, waarbij ook vele insprekers het woord hebben gevoerd. Daaruit vloeiden de volgende discussiepunten voort:

1. Het eerste discussiepunt (dat kwam ook in het eerste politieke beraad aan de orde) was hoe het zit met de financiering. Wie wordt wel gefinancierd en wie niet? Wie krijgt wel werk aanbesteed en wie niet? Feit is dat er op dit moment een subsidierelatie is met de SKA. Die relatie loopt twee jaar, namelijk in 2013 en 2014. Zoals de raad weet, is er in deze jaren sprake van de ontwikkeling van nieuw beleid met betrekking tot subsidieverlening/aanbesteding/inkooprelatie. Daar zal de raad over spreken, uitspraken over doen en een kader voor vaststellen. Daarom hebben wij een tweejarig, en niet een langjarig, contract gesloten met de SKA. Immers, wanneer de raad de kaders voor subsidiëring, aanbesteding en inkopen heeft vastgesteld, zullen wij in 2015 conform die kaders vormgeven aan de uitvoering.
2. Een tweede discussiepunt was de methode Piramide. Deze methode wordt niet gekozen omdat het volgens ons Piramide moet zijn. Nee, op een gegeven moment is de keuze van het veld - zowel peuterspeelzaalwerk als basisscholen - gevallen op Piramide. Daar hebben wij ook in geïnvesteerd. Het doel daarvan was om te komen tot een doorlopende leerlijn die gefaciliteerd wordt door dezelfde methode. Vervolgens is die methode ingevoerd.

In 2011 is er in het kader van de Wet OKE, waarin alle opdrachten van het rijk staan, een bestandsopname gemaakt door de onderwijsinspectie. Die heeft toen bekeken hoe de stand van zaken was en heeft op- en aanmerkingen gemaakt over de situatie in Almelo. Daarbij zijn de goede en minder goede kanten belicht. De onderwijsinspectie heeft de doorlopende leerlijn die wij in Almelo georganiseerd hebben, van de hoogste kwalificatie voorzien en heeft gezegd: Die staat model voor Nederland, zo zou de doorlopende leerlijn overal moeten zijn.
De raad heeft in de discussies aangegeven dat er keuzevrijheid moet zijn voor het onderwijs om een eigen methode te kiezen. Het college stelt nu voor dat wij als gemeente de methode bepalen als het gaat om het peuterspeelzaalwerk. Dat betalen wij als gemeentelijke overheid immers en daar zorgen wij feitelijk zelf voor, althans dat besteden wij zelf uit. Ook hebben wij daar al tien jaar lang in geïnvesteerd en hebben wij mensen opgeleid. De keuze van de methode die in het basisonderwijs wordt toegepast, laten wij aan het basisonderwijs. Overigens stelt de visie wel als voorwaarde dat de basisscholen moeten zorgen voor de doorlopende leerlijn en dat ze dat moeten aantonen middels een kindvolgsysteem.

3. Het laatste discussiepunt dat ik noem, is de kwestie van de denominaties/neutraliteit van de kinderopvangorganisaties. Uiteindelijk zijn wij tot de conclusie gekomen dat geen enkele partner bij voorbaat wordt buitengesloten. Leidend voor de deelname aan een integraal kindcentrum is of een organisatie kan voldoen aan de inhoudelijke criteria. Leidend is dus niet of een organisatie wel of niet neutraal is. Wel dient samengewerkt te worden op wijkniveau. In het geval dat men dat niet wil maar separaat een kinderopvangvoorziening wil organiseren, waar dan ook in Almelo, zeggen wij: Gaat uw gang, maar dat staat dan wel buiten de gemeente. Wij hebben daar dan geen oordeel over. Wanneer men echter een kinderopvangvoorziening wil organiseren in het kader van onze visie op de integrale kindcentra, met name voor onze doelgroepkinderen, dan vragen wij samenwerking in de wijk waar men gevestigd is, om ervoor te zorgen dat er een doorlopende leerlijn komt. Kinderen die van de kinderopvang afgaan, hebben de mogelijkheid om naar een voorziening te gaan van de denominatie die de ouders kiezen. Dat is dan de vrije keuze van de ouders. Daarop wordt niet voorgesorteerd in de voorschoolse periode.

Dan ga ik nu specifiek in op de vragen die gesteld zijn door de verschillende fracties. Ik heb overigens al duidelijk antwoord gegeven op wat mevrouw Rozema gezegd heeft over de denominaties en de methode Piramide.

Over het meedoen door de kleinere organisaties wil ik het volgende zeggen. Wij kennen de werkgroep OAB (OnderwijsAchterstandenBeleid). In die werkgroep zijn vertegenwoordigd de GGD, het basisonderwijs en kinderopvangorganisaties. Wat deze laatste organisaties betreft, was aanvankelijk alleen De Cirkel vertegenwoordigd. Wij hebben destijds ook de andere kinderopvangorganisaties gevraagd een afvaardiging te sturen, maar zij hadden toen niet de ambitie om mee te doen. Intussen zijn de ontwikkelingen verdergegaan. Nu hebben de kleine kinderopvangorganisaties wel de ambitie om mee te doen en zijn ze vertegenwoordigd in de werkgroep OAB. Zij kunnen daar dus hun inbreng hebben. Vanuit de werkgroep, waarin de organisaties nu dus vertegenwoordigd zijn, wordt de uitvoering van de visie integrale kindcentra vormgegeven.

Ook over die uitvoering heeft mevrouw Rozema een aantal opmerkingen gemaakt. De uitvoering volgt op de visie integrale kindcentra. Wij stellen nu die visie vast, en daarna gaan wij met de uitvoering bezig. De uitvoering wordt aan het college opgedragen. Het college voert uit binnen de kaders die de raad gesteld heeft en nog gaat stellen door de visie (hopelijk) vast te stellen.

Tegen mevrouw Van Doorn zeg ik: Dank voor uw dank. Ik zeg dit namens de ambtenaren en de betrokken organisaties, maar ook namens mijzelf. Ja, wij zijn inderdaad in dialoog geweest met het veld en met de raad. Op basis van die dialoog zijn wij met ons voorstel gekomen. Daarbij zijn wij niet doof geweest.

Mevrouw Heitink maakte een onderscheid tussen buurtgerichte en wijkgerichte kinderopvang. Wij willen in samenwerking met de werkgroep OAB komen tot de exacte indeling van de wijken. Wat die indeling betreft (ook mevrouw Ten Seldam maakte daar een opmerking over), zit er een spanningsveld tussen wat betaalbaar is en wat niet betaalbaar is. De raad heeft besloten om te bezuinigen op het peuterspeelzaalwerk. Wij hebben geprobeerd die bezuiniging vorm en inhoud te geven door vooral samenwerking te laten plaatsvinden, waardoor veel geld dat oorspronkelijk verloren ging in de infrastructuur (gebouwen enz.), nu niet meer verloren gaat, zodat al dat geld gebruikt kan worden voor onderwijs sec. De grootte van de wijken en het aantal kindcentra in die wijken is afhankelijk van het aantal kinderen dat daar is, waarbij wel het streven is dat een en ander kindnabij plaatsvindt. Je kunt echter niet zeggen dat er in elke buurt een integraal kindcentrum moet zijn, want dan komen wij volgens mij op te veel kindcentra uit. De intentie van de opmerking die mevrouw Heitink over dit onderwerp maakte, deel ik, maar die intentie wordt ook door het veld gedeeld.

Ik verschil op een aantal punten van mening met de heer Veenstra. Ik heb zojuist al het een en ander gezegd over het aantal integrale kindcentra per wijk. Wij vinden dat er minimaal één kindcentrum moet zijn in een wijk, los van de wijze waarop wij straks de wijken gaan definiëren en afbakenen, en dat de centra in ieder geval kindnabij moeten zijn. Dat is het criterium. Wij vinden niet - en daarover verschillen wij van mening met de heer Veenstra - dat er een directe relatie moet zijn tussen de kinderopvang en de basisschool, waardoor kinderen a priori van een bepaalde kinderopvangvoorziening naar een bepaalde basisschool zouden gaan. Nee, na de kinderopvang kunnen de ouders voor kun kind in de wijk een voorziening kiezen van de denominatie die zij willen. Die keuze wordt niet vooraf bepaald door de kinderopvangvoorzieningen. Wij vragen de voorzieningen van de verschillende denominaties om samen te werken (veel verschillende voorzieningen doen dat ook) ten behoeve van de integrale kinderopvang in de wijk.

Zoals ik al heb aangegeven, is de rol van de gemeente de regie voeren. Dat staat ook in de Wet OKE. De gemeente moet ervoor zorgen - en faciliteren - dat de samenwerking op wijkniveau kan plaatsvinden. De voorliggende visie stelt daarvoor de kaders; hierna kan de uitvoering beginnen.

Dan ga ik nu in op de ingediende amendementen.

Amendement 1 stelt dat in punt 4 van het ontwerpbesluit de zinsnede "met het streven om" moet worden gewijzigd in: "In te stemmen om per wijk minimaal één integraal kindcentrum te ontwikkelen". Naar aanleiding daarvan refereer ik aan de woorden van mevrouw Ten Seldam. Als er een gebied is waar alleen maar senioren wonen...

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Dan lijkt het mij logisch.

De heer ANDELA (wethouder): Goed, dan zijn wij dat eens met elkaar. Ik heb uitgesproken wat de intentie is. Met het woord "streven" hebben wij willen aangeven dat het onze intentie is om in ieder geval één integraal kindcentrum per wijk te garanderen. Wij verschillen dus niet van mening over de intentie. Wij hebben die intentie omschreven als: het streven om.

Voorzitter! In amendement 2 wordt gesteld dat het college expliciet verzocht moet worden de regierol over het proces voor de inrichting van de integrale kindcentra op zich te nemen. Die rol vervullen wij, hebben wij al vervuld en blijven wij vervullen, want dat is ons opgedragen middels de Wet OKE. Gelet daarop, meen ik dat dit een overbodige oproep aan ons is. Wij hebben de regierol gewoon te vervullen en wij voeren dat uit.

Volgens amendement 3 moeten twee punten aan het ontwerpbesluit worden toegevoegd die aangeven dat er medio 2014 een evaluatie van de integrale kindcentra moet komen en dat daarbij de financiële inrichting van de samenwerking na 2015 betrokken moet worden. Zoals ik al heb aangegeven, komt er een nieuw beleid met betrekking tot de subsidiëring/aanbesteding/inkooprelatie. De raad zal dit beleid vaststellen en zal daarbij de randvoorwaarden stellen. Dit zal gebeuren in de loop van 2013/2014. Vervolgens zullen wij in 2015 handelen conform de kaders die de raad stelt. Gelet daarop, meen ik niet dat wij de in amendement 3 genoemde punten hoeven op te nemen in het ontwerpbesluit, want de raad moet eerst de kaders stellen. Conform die kaders zullen wij dan handelen.

De fractie van de ChristenUnie wil middels amendement 4 een aantal zaken in het voorstel en het daarbij behorende ontwerpbesluit laten vervallen. Ik heb aangegeven hoe wij aan kijken tegen de denominaties en het realiseren van minimaal één integraal kindcentrum per wijk in relatie tot stedelijke voorzieningen. Wij zijn niet voor kindcentra met een stedelijke functie maar zijn voorstander van kindnabije voorzieningen en wij willen samenwerking tussen die voorzieningen. Met andere woorden: de ChristenUnie-fractie wil zaken uit de visie halen die wij daar expliciet in opgenomen willen zien. Daarover verschillen wij dus gewoon principieel van mening.

Verder wil de fractie van de ChristenUnie blijkens amendement 5 dat een protocol wordt opgesteld waarin wordt aangegeven met welke samenwerking op wijkniveau en/of stedelijk niveau de ononderbroken ontwikkeling van het kind het beste gewaarborgd is en hoe de keuzes van samenwerkingspartners tot stand komt. Wij willen daarvoor geen protocol opstellen. Nee, wij wilden samen met het veld een visie opstellen. Die visie ligt nu voor. Als wij het gevraagde protocol zouden opstellen, zouden wij stappen terug doen, twee jaar, en zouden wij weer van voren af aan moeten beginnen. We moeten echter verder. Wij hebben al twee jaar gewerkt aan het opstellen van de visie en wij hebben al twee keer een politiek beraad daarover gehad. Nu moeten wij verder met de visie die voorligt. Die visie hebben wij samen met het veld opgesteld. In het vervolg blijft de rol van de werkgroep OAB prominent.

Volgens amendement 6 moet het college opgedragen worden om samen met alle partners een rekenmodel te ontwikkelen om te komen tot de meest effectieve, efficiënte en goedkope vorm van uitvoering van het totale pakket aan kinderopvang. Wij hebben nu een subsidierelatie met de SKA. De

SKA voert uit, samen met het veld. In het kader van "Het verschil maken" moeten wij geen rekenmodel maken voor de wijze waarop de SKA en het veld op de meest efficiënte wijze hun taken kunnen uitvoeren. Het is aan het veld om dat te doen en uit te voeren. Dat moeten wij niet doen, want dat is onze rol niet en moet ook niet onze rol worden.

Conclusie: wij ontraden de amendementen die zijn ingediend.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Mevrouw de voorzitter! Ik wil graag reageren op de antwoorden van de wethouder. In het door mij ingediende amendement 1 staat dat de woorden "met het streven om" gewijzigd moeten worden in: "In te stemmen om per wijk minimaal één integraal kindcentrum te ontwikkelen". Naar aanleiding van de reactie van de wethouder zeg ik dat je in een seniorenwijk natuurlijk geen peuterspeelzaal hoeft te stichten, dat lijkt mij helder. Ik bedoelde natuurlijk de wijken waar kinderen zijn en waar je zoiets nodig hebt. Toch denk ik nu over "streven naar": Laat maar staan; wil het maar gewoon.

De heer MAATHUIS (VVD): Voorzitter! Begrijp ik goed uit deze woorden van mevrouw Rozema dat zij amendement 1 intrekt?

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Nee.

De heer MAATHUIS (VVD): Maar u zei: Laat de woorden "Met het streven om" maar staan. Dan zijn wij er toch uit? Nu de intentie uitgesproken is door de wethouder, zijn wij toch klaar?

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Ik heb gezegd: Laat maar staan. Daarmee bedoel ik dat het niet alleen maar om een streven moet gaan. Laat maar staan dat wij het zo willen.

De heer MAATHUIS (VVD): Bent u dan niet bang dat daarmee teveel wordt vastgelegd, zodat de wethouder later terug moet komen bij de raad om te zeggen: Goh, er is toch een wijk waar te veel ouderen wonen om er een kindcentrum op te richten, en daarom kunnen wij niet voldoen aan het amendement.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Dat horen wij dan.

Voorzitter! In het door mij ingediende amendement 2 wordt het college verzocht de regierol over het proces voor de inrichting van de integrale kindcentra op zich te nemen. Daarover heeft de wethouder gezegd: Dat is overbodig, want wij hebben de regierol al. Dat staat echter niet in het ontwerpbesluit. Overigens maakt het mij niet zoveel uit of het amendement wel of niet wordt aangenomen. Wat wij in ieder geval willen en verzoeken, is dat het college de regierol op een voor ons duidelijk zichtbare wijze vervult. Als het college dat toezegt, dan kan ik daarmee leven.

Amendement 3 gaat over de evaluatie van de uitvoering van de visie integrale kindcentra. Er komt in 2014 nieuw beleid op dit gebied. Dat zal vervolgens worden uitgevoerd, maar wij willen straks graag weten wat er gebeurd is tot halverwege 2014. Ik wil graag dat daar wat berichten over komen, zodat wij die kunnen lezen en vastgelegd wordt wat er tot dan gebeurd is. Ik hoop dat het college dat wil toezeggen. Anders handhaven wij amendement 3 gewoon.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): In amendement 3 worden eigenlijk twee dingen gecombineerd: de evaluatie en de financiële inrichting van de samenwerking.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Wij hebben in het amendement dan ook de punten 9a en 9b opgenomen, dat klopt.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ja, maar ze staan in één amendement. Zo dadelijk kunnen wij daar voor of tegen stemmen. Wat in amendement 3 staat over de evaluatie, deel ik, want evalueren vind ik buitengewoon belangrijk als het gaat om zo'n toch wel nieuw proces als de vorming van kindcentra. Het tweede onderwerp van amendement 3, de financiën, is een wat ander hoofdstuk. Is het mogelijk om amendement 3 te splitsen of om het tweede onderwerp daar uit te schrappen?

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Het is mogelijk om het amendement te splitsen of er iets uit te verwijderen, maar dat wil ik dan eerst opnemen met degene die het amendement mede ondertekend heeft. Daar zou ik eventueel een schorsing voor nodig hebben.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Oké. Ik zoek even het punt waarop wij elkaar zouden kunnen vinden.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Prima.

Voorzitter! De heer Veenstra zei dat er in Enschede voor gekozen is om de aparte peuterspeelzalen op te heffen en om die onder te brengen bij de kinderopvangorganisaties. Heeft het college deze mogelijkheid in zijn overwegingen meegenomen, en hoe kijkt het college daar tegenaan?

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De wethouder gaf aan dat bezuinigingen op het peuterspeelzaalwerk hebben plaatsgevonden. Dat is een correcte constatering. In een tijd van beperkte middelen, is daar inderdaad voor gekozen. Echter, in de tijd dat wij nog ruim in de middelen zaten, is ook fors bijgeplust ten behoeve van de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk, zo kan ik mij van menige voorjaarsnota- en begrotingsbehandeling herinneren. Dat wil ik hier toch wel even benoemen. Er is niet alleen bezuinigd, want in het redelijk recente verleden is er ook fors bijgeplust, juist in het belang van het kind en de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk. Laat ons daar zorgvuldig mee omgaan.

De wethouder is wat summier ingegaan op de bijdrage die ik in de eerste termijn heb geleverd. Ik vind dat helemaal niet erg, want ik trek daaruit de conclusie - want die zwijgt stemt toe - dat de wethouder het eens is met wat ik aangegeven heb ten aanzien van bijvoorbeeld de regie, de continuïteit, de borging en het vraaggericht werken. Wat mij betreft, hoeft de wethouder daar niet op terug te komen, tenminste als dat betekent dat hij de opvattingen van de CDA-fractie op dit gebied deelt.

Dan ga ik nu in op de ingediende amendementen, te beginnen met amendement 1. Het amendement handelt over punt 4 van het ontwerpbesluit, waarin het streven staat om per wijk minimaal één integraal kindcentrum te ontwikkelen. De intentie die de wethouder daarover heeft uitgesproken, vinden wij voldoende. Daarom zullen wij amendement 1 niet steunen.

In amendement 2 wordt het college verzocht de regierol over het proces voor de inrichting van de integrale kindcentra op zich te nemen. Dit is wettelijk al vastgelegd. Daarom zullen wij amendement 2 niet steunen. Bovendien heb ik in de eerste termijn al vrij goed gedefinieerd wat wij onder de regierol verstaan.

Amendement 3 heb ik zojuist al in een interruptie aan de orde gesteld.

Volgens amendement 4 moeten enkele punten uit het raadsvoorstel en het daarbij behorende ontwerpbesluit geschrapt worden. Daarover verschillen wij van opvatting, en daarom zullen wij niet instemmen met dit amendement. Hetzelfde geldt voor de amendementen 5 en 6, die handelen over respectievelijk het opstellen van een protocol en het ontwikkelen van een rekenmodel. Deze amendementen komen wat administratief over op ons. Wij willen heel graag dat men gewoon aan het werk gaat. Daarmee is men al op de goede weg. Laat de betrokkenen daar vooral rustig verder mee gaan.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben blij dat het college heeft gezegd: Het gaat er ons om dat er minimaal één kindcentrum per wijk komt, maar dat kunnen er ook meer zijn. Dit laatste is een conclusie die ik tot nu toe niet uit de discussies over de integrale kindcentra had gehaald, juist omdat de wethouder nadrukkelijk ook heeft gezegd: Als er een voorziening op stedelijk niveau is, dan moet die aan de wijk gekoppeld worden. Dit is het eerste punt waarvoor ik graag aandacht wil vragen.

De wethouder stelde ook dat hij geen directe, vaste relatie wil tussen een basisschool en een organisatie voor kinderopvang, dat de ouders kunnen kiezen naar welke basisschool zij hun kinderen laten gaan en dat er daarbij sprake is van een doorgaande lijn. Ik begrijp daar echt helemaal niets van. Een doorgaande lijn houdt in dat er een doorgaande lijn is tussen de opvangvoorziening die kinderen aanlevert en de school waar de kinderen naartoe gaan. Er kan toch geen sprake zijn van een doorgaande lijn wanneer een kind van een bepaalde opvangvoorziening overgaat naar een school met een andere achtergrond? Ik begrijp niet waarom de wethouder zei dat de bedoelde relatie er niet is, want volgens mij is die relatie er juist wel, want daar kiest de wethouder zelf heel bewust voor. De wethouder houdt daarmee vast aan het idee dat kindcentra op stedelijk niveau niet moeten worden toegestaan. Voor mijn gevoel kan dat niet. Elke school heeft de vrijheid om te bepalen met welke organisaties ze wil samenwerken. Volgens de wethouder mag dat wel, maar als samengewerkt wordt met bepaalde organisaties, dan valt dat niet binnen het gemeentelijk systeem van de kindcentra. In mijn beleving is dat een heel vreemde redenering. Die redenering is niet stand te houden als het gaat om datgene wat de vrijheid van onderwijs ons voorschrijft. De gemeente moet volgens mij op grond

daarvan nadrukkelijk de ruimte bieden om te komen tot kindcentra op stedelijk niveau. Zoals ik heb gezegd, vallen daar dan ook de scholen voor speciaal basisonderwijs onder. Weliswaar heeft de wethouder daar niet op gereageerd, maar het gaat hierbij om een groep die een stedelijke functie heeft.

Het college heeft gezegd dat er voor de integrale kindcentra een nieuwe situatie ontstaat in 2015. Tot die tijd hebben wij volgens de wethouder te maken met het huidige beleid en gaan wij straks bekijken of wij dat in 2015 eventueel anders gaan invullen. Naar mijn mening is dat juist niet datgene wat is afgesproken in de overleggen, ook niet in de overleggen die recentelijk zijn gevoerd. Het grote discussiepunt was op welk moment al besproken kan worden hoe de uiteindelijke samenwerkingsvorm eruit gaat zien. M.i. moeten wij nu de stip op de horizon zetten en zeggen: Dat is de oplossing die wij met ons allen kiezen voor het beleid in 2015, en op die en die manier werken wij daar vanaf nu naartoe. Doen wij dat niet, dan gaan wij er in wezen van uit dat de instellingen voor het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang onafhankelijke organisaties blijven tot 2015. Ik denk dat dat niet in het belang is van de ontwikkeling en dat dat ook niet afgesproken is met de organisaties.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): U hebt gelijk dat dit oorspronkelijk misschien niet zo duidelijk was. Dat is juist één van de redenen waarom wij graag willen dat er over een jaar geëvalueerd wordt. Wij willen namelijk de gang van zaken rond de integrale kindcentra goed kunnen volgen. Wij willen zien hoe het met de samenwerking gaat, hoe men daar in staat en hoe men er met elkaar uit kan komen. Ik meen dat het handig is wanneer wij daar medio 2014 meer zicht op hebben. Dat geeft ons namelijk meer kansen om een goed afgewogen en gedragen besluit te nemen voor 2015.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb gezegd dat wij nu de stip op de horizon moeten zetten. Wij moeten nu met elkaar aangeven wat de beste keus voor de toekomst is. Die keuze mag niet bepaald worden door het feit dat er nu een contract is met de SKA. Dat contract bepaalt wel het moment waarop de zaken overgedragen kunnen worden, maar ik meen dat het heel goed is om nu te zeggen: Daar gaan wij naartoe. Dat is namelijk ook bepalend voor de manier waarop men nu gaat samenwerken. Zeggen wij nu niet waar wij naartoe werken, dan ben ik bang dat wij de discussies terugkrijgen die wij tot nu toe steeds gehad hebben.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Mijnheer Veenstra! Ik denk niet dat ik dat met u eens ben. Je kunt namelijk niet van tevoren vaststellen wat een nieuw gestart overleg met een gewijzigde agenda (naar mijn inschatting) gaat opleveren. Daarom ben ik van mening dat wij nu niet kunnen kiezen voor dingen waar wij nog niet voldoende van weten.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik zeg niet dat daarvoor gekozen moet worden, maar wij moeten nu ook niet dingen blokkeren. Het samengaan van het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang kan een optie zijn voor de periode vanaf 2015. Die optie moet nu wel degelijk meegenomen worden in de discussies. Als je nu vindt dat iets de beste vorm is, dan moet je dat nu ook constateren, want dat bepaalt de manier waarop je gaat samenwerken. Constateer je dat niet, dan loop je het gevaar dat het punt van het al dan niet samengaan, niet in discussie komt. Dit is ook wat ik heb getracht te omschrijven in amendement 6, dat handelt over het samen met alle partners ontwikkelen van een rekenmodel. De wethouder en mevrouw Ten Seldam zeiden dat dat wat administratief is. Ik heb gezocht naar een manier waarop men met elkaar tot een eerlijke vergelijking van de verschillende mogelijkheden kan komen om een keuze te kunnen maken. Volgens mij is dat alleen maar mogelijk door met elkaar te zeggen: Wij gaan de zaken zo en zo met elkaar vergelijken. Dan pas komt een discussie op gang over de vorm van samenwerking die je wilt aangaan.

Tot slot. De wethouder deed het voorkomen alsof het door mij in amendement 5 gevraagde protocol in de plaats van de voorliggende visie zou komen. Nee, voor mijn gevoel is de vervolgslag op de visie dat de samenwerking verder vormgegeven wordt. Ik heb mijn idee hierover overgenomen van de gemeente Enschede. Die gemeente heeft dat heel nadrukkelijk gekoppeld aan de hele procedure, om ervoor te zorgen dat op een zorgvuldige manier gekozen wordt. Voor wat voor integrale kindcentra kies je, met welke samenwerkingspartners, en hoe geef je die centra vorm? Je kunt daar heel gemakkelijk heel eenzijdig in handelen, en dat is de reden waarom ik mijn voorstel hierover gedaan heb. Dat is bedoeld voor verduidelijking en verheldering van de verdere uitwerking.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Veenstra, ik stel vast dat u precies op tijd stopt, gelet op uw spreektijd.

Mevrouw HEITINK (SP): Voorzitter! De wethouder had het over neutrale integrale kindcentra. Als de gemeente alleen voor neutrale kindcentra zou kiezen, dan zou ze daarmee een aantal scholen en ouders geen kans geven om onderwijs overeenkomstig de eigen levensovertuiging te geven of te laten ontvangen (althans door de kinderen). Ouders hebben de vrije keuze van onderwijs. Volgens ons moet dat ook gelden voor de integrale kindcentra. Wij hopen dan ook dat de wethouder dit alsnog meeneemt in de visie.

De heer MAATHUIS (VVD): De ruimte die mevrouw Heitink vraagt, wordt volgens mij gewoon geboden in de visie. Wat zij beweert, is gewoon het tegenovergestelde van wat in het stuk staat.

Mevrouw HEITINK (SP): De wethouder heeft zojuist alleen gesproken over neutrale kindcentra. Daar kiest hij voor.

De heer ANDELA (wethouder): Mevrouw de voorzitter! Ik zal de inbreng van de verschillende sprekers langslopen en zal daarbij een omissie rechtzetten. In de eerste instantie heb ik namelijk verzuimd enkele vragen van de PvdA-fractie te beantwoorden. Ik vind dat die fractie recht heeft op dat antwoord, en dat zal ik geven.

Mevrouw Rozema kwam terug op haar voorstel om het woordje "streven" te laten vervallen in punt 4 van het ontwerpbesluit. Wij vinden hetzelfde, namelijk dat er minimaal één integraal kindcentrum ontwikkeld moet worden per wijk. Maar goed, de heer Maathuis heeft aangegeven waar het verschil zit in dezen. Als het woordje "streven" geschrapt wordt, dan is de zaak in beton gegoten en moet er in alle wijken minimaal één integraal kindcentrum komen. Het woordje "streven" geeft aan - en dat geldt ook voor de uitspraken die ik daarover gedaan heb - dat wij van mening zijn dat overal waar voldoende kinderen zijn, een integraal kindcentrum nabij de kinderen moet zijn. Daar zijn wij het mee eens. Ik wil niet met mevrouw Rozema gaan steggelen over het woordje "streven", maar ik vind wel dat de zaak teveel in beton gegoten wordt wanneer dat woordje geschrapt wordt uit het ontwerpbesluit. Vandaar dat ik amendement 1 ontraad. Ik ben wel blij dat we de intentie delen.

Amendement 2 handelt over de regierol van het college als het gaat om de inrichting van de integrale kindcentra. Het inrichten daarvan is een wettelijke taak van ons, en wij laten steeds zien dat wij de regierol hebben en op ons nemen door te faciliteren dat er integrale kindcentra ontstaan in de wijken. Die wettelijke taak moeten wij uitvoeren. Daarom achten wij amendement 2 overbodig, want in de Wet OKE staat: Gemeenten, u hebt de regierol; neem die op. Dat doen wij.

Wat amendement 3 betreft, vraagt mevrouw Rozema feitelijk aan mij: Wethouder, wij willen dat in de loop van 2014 geëvalueerd wordt hoe het staat met de uitvoering van de visie en hoe dat verloopt. Ik deel de mening dat dat geëvalueerd moet worden, want ik vind dat wij moeten delen met de raad hoe een en ander gaat, of wij op koers zitten, of wij de visie uitvoeren dan wel daarvan afwijken enz. Ik zeg toe dat wij in de loop van 2014, in ieder geval voordat 2015 begint, de uitvoering van de visie integrale kindcentra zullen evalueren en de evaluatie met de raad zullen bespreken.

Verder werd gerefereerd aan het Enschedese model, namelijk het idee om alle peuterspeelzalen over te dragen aan de kinderopvangorganisaties. Wij spreken hier over Almelo. Wij zijn als Almelo mans genoeg om vorm en inhoud te geven aan ons beleid.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Dat laat onverlet dat ik nieuwsgierig ben naar de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen.

De heer ANDELA (wethouder): Goed, het was nog maar een inleidende zin, voorzitter! Ik wilde aangeven dat in wijken het Enschedese model best de resultante kan zijn van de samenwerking en van de input die komt vanuit de verschillende organisaties in de wijken. Dat sluit ik niet op voorhand uit.

Mevrouw Ten Seldam sprak over het geld voor de integrale kindcentra. Ja, er is in het verleden inderdaad veel bijgeplust. Ik zeg hierbij ook dat vaak met bepaalde ogen gekeken wordt naar Den Haag en naar wat daar allemaal gebeurt. Als het gaat om het onderwijsachterstandenbeleid in met name de grote gemeenten (de G32, waarvan Almelo er eentje is), dan constateer ik dat er extra geld gekomen is om achterstanden van kinderen weg te werken. Dat geld geeft ons extra mogelijkheden. In deze financieel moeilijke tijden vind ik dat dit ook gezegd moet worden. Soms komt er voor echt belangrijke zaken - en het onderwijsachterstandenbeleid vind ik een belangrijke zaak - ook geld vanuit Den Haag.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Dat is ook de enige reden waarom ik ingebracht heb dat de gemeente in het verleden met gemeentelijk geld steeds bijgeplust heeft, in het belang van de

kinderen. Wij proberen dat nu ook optimaal te doen met de gelden die wij uit Den Haag of van elders krijgen. Dat moeten wij vooral blijven doen.

De heer ANDELA (wethouder): Voor de rest van uw bijdrage geldt, overeenkomstig hetgeen u zei: die zwijgt stemt toe.

Voorzitter! Tegen mevrouw Heitink zeg ik dat ik niet heb aangegeven dat er neutrale kindcentra moeten komen. Nee, de partners in een wijk moeten samenwerken, instellingen van alle gezindten en alle denominaties. Wanneer de kinderen van de kinderopvang afgaan, op vierjarige leeftijd, dan bestaat de keus om in de wijk naar een bepaalde basisschool te gaan, van welke denominatie dan ook, en is gegarandeerd dat er een doorlopende leerlijn is. Dat moet ook gegarandeerd zijn, want daarin mag geen breuk zitten.

Mevrouw HEITINK (SP): Bedoelt u dat een kindcentrum gerust rooms-katholiek, protestants of wat dan ook mag zijn?

De heer ANDELA (wethouder): Nee, een kindcentrum wordt een samenwerkingsverband van alle in de wijk aanwezige partners. Theoretisch zou er een rooms-katholiek integraal kindcentrum kunnen komen wanneer de wijk voor honderd procent rooms-katholiek is en er alleen maar rooms-katholieke mensen wonen en rooms-katholieken organisaties zijn. Overigens zal dat in Almelo niet het geval zijn, zo kan ik op voorhand zeggen.

Mevrouw HEITINK (SP): Oké.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! De heer Veenstra en ik blijven van mening verschillen over de voorschoolse en schoolse opvang. Wij als college vinden (dat hebben wij ook in de visie aangegeven) dat als kinderen van de kinderopvang afkomen, hun ouders daarna in de wijk moeten kunnen kiezen uit de voorzieningen, van welke denominatie dan ook, die daar aanwezig zijn. Wanneer het kind dan naar de gekozen voorziening gaat, is een doorlopende leerlijn gegarandeerd. Zo willen wij het organiseren.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Wat geldt dan voor de kinderen die niet onder de samenwerking vallen? Daar gaat het namelijk om. De wethouder zei dat er een doorlopende leerlijn zal zijn voor kinderen die vanuit de kinderopvang in een bepaalde wijk naar een school in die wijk gaan. Hoe wil de wethouder echter de doorlopende leerlijn waarborgen voor kinderen die naar een school gaan die een stedelijke functie heeft?

De heer ANDELA (wethouder): Dat is dan ook een verantwoordelijkheid van de basisschool die een stedelijke functie heeft. Niet alle verantwoordelijkheden liggen bij ons als gemeente. Wij hebben de regierol. Dat is één. Het tweede is dat als een basisschool met een stedelijke functie wil meewerken om in samenwerking tot iets te komen, daarvoor geen enkel probleem bestaat. De vraag is wel of ook de scholen met een stedelijke functie gaan samenwerken in de wijken waar de kinderen vandaan komen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij kan de wethouder een school daar nooit toe verplichten. Verder is in de wet geregeld dat de voorschoolse en buitenschoolse opvang de verantwoordelijkheid zijn van de scholen.

De heer ANDELA (wethouder): Nee, de scholen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse opvang. Dat is wat anders. De gemeente zorgt voor de voorschoolse opvang.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ik bedoelde de buitenschoolse opvang en de tussenschoolse opvang.

De heer ANDELA (wethouder): Dat is wat anders.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Die zijn een verantwoordelijkheid van de basisscholen. De scholen bepalen met wie ze daarvoor gaan samenwerken, en niemand anders, toch? U kunt nooit zeggen dat de scholen verplicht worden om daarvoor samen te werken. Dat kan volgens mij niet.

De heer ANDELA (wethouder): Ik heb zojuist het volgende aangegeven: als een kindcentrum wordt opgericht, gefinancierd door particulieren, en als dat centrum zich autonoom ontwikkelt, dan willen wij dat niet tegenhouden, kunnen wij dat niet tegenhouden en gaan wij dat niet tegenhouden.

Voorzitter! De heer Veenstra sprak voorts over de positie van het speciaal onderwijs. Het speciaal onderwijs is natuurlijk altijd gelieerd aan de basisscholen, omdat leerlingen van basisscholen overgaan naar het speciaal onderwijs. Als leerlingen van het speciaal onderwijs weer naar de basisschool gaan, dan zal dat weer wijkgericht moeten gebeuren.

Verder sprak de heer Veenstra een aantal keren over de wijze waarop de visie integrale kindcentra uitgevoerd moet worden. Ik blijf benadrukken dat wij nu spreken over de visie sec. Na de vaststelling van de visie komt de uitvoering aan de orde. Dat geldt ook voor het door hem genoemde protocol.

Tot slot wil ik recht doen aan de PvdA-fractie. Mevrouw Kirkagaç heeft een aardige vraag gesteld over de inspectie. De inspectie vindt signaalgericht plaats, dat moge duidelijk zijn. Als er een bepaald signaal komt, dan is de inspectie echt op haar qui-vive in deze tijd, zoals ook blijkt. De inspectie onderzoekt het signaal dan ook. Mevrouw Kirkagaç vroeg of er ook anderszins toezicht is en, zo ja, hoe. Ja, ook wij controleren. Dat is onze opdracht op basis van de Wet OKE. Wij huren daarvoor de GGD in. De GGD voert jaarlijks inspecties uit. Die kijkt dan naar het pedagogisch plan, de hygiëne, de veiligheid en nog een aantal andere aspecten. Vervolgens rapporteert de GGD daarover aan ons. Als blijkt dat een en ander niet goed is, zorgt de gemeente voor de handhaving. Kortom, er vinden jaarlijkse controles plaats. Wat betreft het peuterspeelzaalwerk, voeren wij kwartaalgesprekken met de uitvoerende organisatie. Dat doen wij om de vinger nog meer aan de pols te houden.

Verder vroeg mevrouw Kirkagaç of er een planning is voor de uitvoering van de visie. Een uitgewerkte planning is er nog niet. De planning wordt samen met de werkgroep OAB gemaakt. Wij hebben gezegd dat wij zullen beginnen met de brede buurtscholen. Verder stimuleren wij initiatieven die uit de wijken zelf komen. Zo zijn er al twee initiatieven geweest, namelijk één in Sluitersveld en één in Aadorp. Daar is een begin gemaakt met een integraal kindcentrum. Die initiatieven heeft de gemeente ondersteund.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij komen nu toe aan de besluitvorming over het voorstel en de ingediende amendementen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Bij het begin van deze vergadering wist ik niet wat de standpunten van de verschillende fracties zouden zijn over de dingen die ik heb voorgesteld met betrekking tot de integrale kindcentra. Ik wacht de ontwikkelingen op dit gebied af en zal de vinger aan de pols houden om te kunnen constateren of inderdaad datgene gebeurt waarvan de wethouder heeft gezegd dat dat zal gaan gebeuren. Daarom houd ik de door mij ingediende amendementen aan. Wat mij betreft, hoeven die vanavond niet in stemming te worden gebracht.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dan stel ik vast dat de door de heer Veenstra ingediende amendementen 4, 5 en 6 vanavond niet in stemming gebracht hoeven te worden.

Mevrouw ROZEMA-JUNGJOHANN (D66): Voorzitter! De wethouder heeft naar ons idee ruim voldoende geantwoord, zodat de door mij ingediende amendementen 1 en 2 worden ingetrokken. Wel handhaven wij amendement 3, dat handelt over toevoeging aan het ontwerpbesluit van de punten 9a en 9b. Dat doen wij met name, omdat dit amendement ook handelt over de financiële inrichting (punt 9b).

De VOORZITTER: Dames en heren! Dan stel ik vast dat ook de door mevrouw Rozema ingediende amendementen 1 en 2 zijn ingetrokken.

<u>Aan de orde is de afhandeling van amendement 3, betreffende de toevoeging van de punten 9a (evaluatie) en 9b (de financiële inrichting van de samenwerking na 2015)</u>.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik vind dit een sympathiek amendement, maar gehoord het antwoord van het college, acht ik het amendement overbodig.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik begrijp dat het verzoek dat ik met betrekking tot amendement 3 heb gedaan aan mevrouw Rozema, verder niet in overweging wordt genomen. Daarom gaat de CDA-fractie niet mee met dit amendement.

Mevrouw KIRKAGAÇ (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie gaat niet akkoord met amendement 3.

De heer MAATHUIS (VVD): Voorzitter! Gehoord de beantwoording door de wethouder met betrekking tot de beide punten die in amendement 3 genoemd worden, kunnen wij niet instemmen met dit amendement.

Over amendement 3 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat 23 leden hebben tegengestemd en 10 leden hebben voorgestemd, zodat het amendement is verworpen.

Tegen het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, LKA en Lijst Jan Hammink.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van D66, de SP, ALA en PVA.

Hierna geeft de VOORZITTER gelegenheid tot stemverklaring over het voorstel.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik weet niet of deze verklaring hier helemaal op haar plek is. De fractie van Leefbaar Almelo was eigenlijk al overtuigd na de bijdrage van de inspreker, mevrouw Amsing. Daarom vind ik het zonde dat wij zo lang over het voorstel hebben moeten praten.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat 32 leden hebben voorgestemd en 1 lid heeft tegengestemd, zodat het voorstel is aangenomen.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, het CDA, D66, de SP, ALA, GroenLinks, PVA, Lijst Çete, Leefbaar Almelo, LKA en Lijst Jan Hammink.

Tegen het voorstel heeft gestemd de heer Veenstra van de fractie van de ChristenUnie.

(Hierna draagt mevrouw Hermans-Vloedbeld het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Stapel.)

9. Onderzoeksopdracht Herijking Masterplan (R 1301141).

De VOORZITTER: Dames en heren! Op de gewijzigde agenda heet dit voorstel nog conceptvoorstel. Het college heeft vanochtend echter de conceptstatus er afgehaald, zodat het nu een definitief voorstel is.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Kijkend naar onze stad Almelo en kijkend naar de politieke wensen van de PVA-fractie alsmede naar de samenvatting in het raadsvoorstel, vragen wij ons af hoe het zover heeft kunnen komen. Is Almelo nog wel aantrekkelijk genoeg? En waar de één Las Vegas als aantrekkelijke stad ziet, moet de ander er niet aan denken om in een dergelijke nep-glitter-glamour stad te wonen.

Het boek "De aantrekkelijke stad" van Gerard Marlet stelt dat Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Maastricht en Groningen de aantrekkelijkste steden van Nederland zijn. Almelo staat onderaan in het rijtje van de aantrekkelijke steden. Blijkbaar hebben we nog een wereld te winnen.

De vraag is: Hoe bereiken we dat Almelo een aantrekkelijke stad wordt? Toch maar proberen rijke en hoogopgeleide mensen naar Almelo te halen door dure huizen te bouwen? Dit zal onze stad meteen duurder maken, zodat de middengroep - die het nu toch al moeilijk heeft - zal verdwijnen. Zij valt namelijk tussen wal en schip: te arm voor dure koopwoningen maar te rijk voor sociale huurwoningen.

Ook heeft Almelo, naar de mening van de PVA-fractie terecht, een fobie voor hoogbouw in de binnenstad. Als je burgers vraagt wat ze willen, dan kiezen ze altijd voor een groene variant met daarbij een goede horeca en een rijk cultureel aanbod in een mooi historisch centrum. In steden met een groot cultureel aanbod is over het algemeen ook meer werk. Veel banen bevinden zich in de verzorgende

sectoren, zoals horeca en detailhandel. Dat zijn sectoren met kleine ondernemers die juist het verschil kunnen maken tussen een stad met eenheidsworst en een stad met een diversiteit aan winkels.

De Henken en Ingrids willen nu eindelijk eens in klip en klare taal horen waarom de besluiten die in het stadhuis genomen werden en worden, goed zouden zijn voor hun stad. Als je je inzet, op welke stoel dan ook, doe je dat met gedrevenheid en met de wil om iets te bereiken. Hetgeen bereikt wil worden, moet vast omlijnd zijn en behoort niet te bestaan uit losse flodders: vandaag willen we dit en volgende week willen we weer iets totaal anders. Communicatie met de inwoners van Almelo is daarom van cruciaal belang. Vraag onze inwoners om mee te denken en ideeën aan te dragen over hoe we van Almelo een mooie, aantrekkelijke, bruisende en veilige stad kunnen maken waar het prettig vertoeven is, niet alleen voor onze eigen inwoners maar ook voor mensen die van buiten komen.

De PVA-fractie is bereid met het college om de tafel te gaan zitten. Dat scheelt het zoveelste onderzoek en levert meteen weer een besparing van € 20.000,-- op.

De heer SCHUUR (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Het voorgenomen onderzoek zou, wat mijn fractie betreft, de raad moeten kunnen helpen bij de herijking van het masterplan. Als wij kijken naar het masterplan, dan constateren wij dat een heleboel zaken daaruit gewoon gerealiseerd zijn in de afgelopen jaren, maar dat één belangrijk aspect (naast een aantal andere) eigenlijk niet verwezenlijkt is. Dat is de aantrekkelijke binnenstad, waar wij het met elkaar over hadden.

Verder hebben wij gezien dat in de afgelopen jaren ontwikkelingen hebben plaatsgevonden die de aantrekkelijke binnenstad onder druk hebben gezet. Volgens mij zou het onderzoek de raad moeten helpen bij het beantwoorden van de vraag hoe de originele doelstellingen van het masterplan verwezenlijkt kunnen blijven worden terwijl tegelijkertijd tegemoet gekomen wordt aan nieuwe ontwikkelingen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden in de stad. Om dit even te duiden: er is op dit moment veel vraag naar detailhandelontwikkeling in de periferie. Daarom zou volgens ons de volgende vraag moeten worden opgenomen in de onderzoeksopdracht: Hoe kunnen wij tegemoetkomen aan de wensen van de markt om ontwikkelingen in de periferie toe te staan en hoe kunnen wij daarbij tegelijkertijd de doelstellingen van het masterplan (vrij vertaald: het ontwikkelen van een aantrekkelijke binnenstad) alsnog verwezenlijken? Onderzoek hiernaar zou een erg belangrijk hulpmiddel kunnen zijn voor de raad. Daarom zou deze vraag moeten worden toegevoegd aan de onderzoeksopdracht. Als het college daar bevestigend op kan antwoorden, dan zullen wij voor het voorstel stemmen.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! In de vorige discussie over de herijking van het masterplan heeft de VVD-fractie gewezen op de vele onderzoeken en onderzoeksresultaten die er al liggen. Onze fractie is dan ook van mening dat de onderzoeksopdracht aan de heer Marlet in ieder geval rekening moet houden met datgene wat er al ligt. Dat zou de duur van het onderzoek wellicht kunnen bekorten en daarmee, naar ik aanneem, ook het declaratiebedrag kunnen verkleinen. Graag horen wij of ook het college van mening is dat alle onderzoeken en onderzoeksresultaten die er al liggen, door de heer Marlet als gegeven moeten worden beschouwd en meegenomen moeten worden in zijn beschouwingen, zodat hij daar niet opnieuw onderzoek naar doet.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik maak eerst een algemene opmerking vooraf. Er is een punt aan de agenda voor deze vergadering toegevoegd, namelijk de behandeling van een conceptstuk. Op basis daarvan heeft de CDA-fractie zich geprepareerd op de behandeling van dit agendapunt. Ik vind het wat vreemd dat u, voorzitter, bij de aankondiging en passant de mededeling deed dat vanochtend de conceptstatus van het voorstel gehaald is. In mijn bijdrage zal ik dan ook volharden in het gebruik van de term "concept". Wat u daarmee doet, hoor ik wel, maar voor de CDA-fractie is het, in ieder geval tijdens deze behandeling, nog een conceptraadsvoorstel, want zo staat het ook op het RIS. Ik hoop dat dat ook perspectief biedt op de opmerkingen die gemaakt worden, want op zich vond ik het een krachtige zet om hier al een conceptvoorstel neer te leggen. Dat biedt immers de mogelijkheid om nog het een en ander te wijzigen. Maar goed, dan volgt nu de conceptbijdrage van de CDA-fractie!

In het ontwerpbesluit wordt gesproken over "dit" onderzoek. Wat "dit" is, blijft voor ons nog even een vraag, maar dat kan natuurlijk als het gaat om een conceptvoorstel.

In het eerste onderdeel van punt 2 van het ontwerpbesluit zouden wij willen lezen: Wat zijn de succesfactoren en welke garantie bieden zij voor de komende vijf jaar? Het college heeft het over de oorzaken, maar dat klinkt wat negatief. Ik zou dit punt toch wat positiever willen formuleren.

In het tweede onderdeel van punt 2 van het ontwerpbesluit wordt gesproken over: niets doen. Dat lijkt daar een synoniem voor: niets extra investeren. College, dit is toch een onmogelijke vraag aan de raad? Alle raadsleden hebben immers aangegeven dat zij juist in de raad zijn gaan zitten om zich in

te zetten voor een beter Almelo. Gaat het hier om de vergelijking tussen extra inspanningen (dat is wat anders dan extra investeren) en op de handen gaan zitten (oftewel niets doen)? Ik krijg graag een toelichting op wat het college hiermee feitelijk bedoelt.

Volgens punt 3 van het ontwerpbesluit wil het college de effecten van nieuwe bedrijfsterreinen op de stad laten onderzoeken. Wordt met nieuwe bedrijfsterreinen bedoeld een uitbreiding van het aantal vierkante meters bedrijfsterreinen of revitalisering? Of gaat het hier om een combinatie van beide? Volgens mij hebben wij al heel wat vierkante meters bedrijfsterrein.

Verder mist de CDA-fractie in punt 3 van het ontwerpbesluit de thema's opleidings- en scholingsmogelijkheden en werkgelegenheid. Uit onderzoeken komt nadrukkelijk naar voren dat deze twee thema's succesfactoren zijn voor sociale stijging.

Tot zover mijn conceptbijdrage bij een conceptraadsvoorstel.

Dan nu nog een opmerking met betrekking tot de uitspraken van de heer Schuur over de originele doelstellingen van het masterplan. Hij zei dat bekeken moet worden hoe die doelstellingen vastgehouden kunnen worden, maar dat daarbij geanticipeerd moet worden op de andere context (als ik zijn woorden zo vrij mag vertalen). Dit steunen wij volledig, want dat is wat ook wij al in een eerdere termijn hebben aangegeven. De doelstellingen van het masterplan hoeven geen andere te zijn, alleen moet geanticipeerd worden op de weg daar naartoe en de manier waarop die doelstellingen bereikt kunnen worden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Zoals wij de vorige keer hebben laten merken, hadden wij wat moeite met een onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan. Ook de D66-fractie had toen twijfels over de vraag of dat noodzakelijk was. Als echter de meerderheid vindt dat het onderzoek gedaan moet worden, dan kan ik er nog wel moeilijk over blijven doen, maar dat schiet dan niet zo heel veel op. Ik vind wel dat als het onderzoek wordt uitgevoerd, er enkele zaken benoemd mogen worden die mogelijkerwijs meegenomen kunnen worden in het onderzoek. Ik hoop dat wij wat dat betreft invloed kunnen uitoefenen. De raad en het college kennende, moet dat lukken. Overigens vind ik het overdreven dat de CDA-fractie daar zoveel nadruk op heeft gelegd.

Volgens het voorstel moet onderzoek gedaan worden naar de oorzaken van de wijze waarop de aantrekkingskracht van de stad zich ontwikkeld heeft. Dan moet je volgens mij ook zorgen dat je wat doet met die oorzaken. Dat wordt niet benoemd, en dat lijkt mij niet zo handig. Daarom geef ik mee dat ook wat gedaan moet worden met de oorzaken.

Verder worden in het voorstel zaken genoemd die in ieder geval worden meegenomen in het onderzoek. De fractie van GroenLinks zei al tegen mij dat zij zich afvraagt waarom de aanleg van nieuwe bedrijfsterreinen onderzocht zou moeten worden. Daarop antwoordde ik: Dat zou moeten kunnen om aan te tonen dat je die niet moet aanleggen, maar dat weten wij eigenlijk al. De aanleg van nieuwe bedrijfsterreinen hoeft dan ook niet meer onderzocht te worden, lijkt ons. Dat onderdeel zou dus geschrapt kunnen worden. Wat mij betreft - en dat geldt misschien ook voor de fractie van GroenLinks, maar die kan daar zelf wat over zeggen als ze dat niet ziet zitten - wordt in elk geval onderzoek naar toerisme en recreatie toegevoegd aan de onderzoeksopdracht. Wij hebben het hier regelmatig over het feit dat de ontwikkeling van toerisme en recreatie een belangrijke factor kan zijn. Deze sector kan heel veel werkgelegenheid bieden, zeker voor de mensen die wij hier in Almelo schijnen te hebben (laaggeschoolden en weet ik veel hoe ze verder genoemd worden). Ook lijkt het mij heel belangrijk om onderzoek te doen naar natuur en milieu en zaken die daaraan verwant zijn. Wat zijn de effecten wanneer de gemeente aandacht besteedt aan natuur en milieu?

Verder wens ik het college veel succes met het onderzoek. Ik ga hier niet nog een keer moeilijk doen over het inzetten van het ambtelijk apparaat versus externe inzet. Succes.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! In korte tijd worden wij getrakteerd op een aantal onderzoeken:

- wij hebben het rapport van het bureau Droogh Trommelen en Partners gehad over het Heraclesstadion en Almelo Nouveau;
- ook is dat bureau bezig met de detailhandelsvisie;
- Locatus schrijft een rapport omdat het daarvoor een opdracht heeft gekregen;
- nu krijgen wij het voorgenomen onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan op ons bordje;
- verder worden wij op (ik dacht) 23 april a.s. bijgepraat over een onderzoek naar de Grotestraat, uitgevoerd door Studio Hoogeveen & Van Tilburg.

Dit zijn vijf onderzoeken in korte tijd. Ik denk dat wij - dat geldt in ieder geval voor de ALA-fractie - gewoon onderzoeksmoe zijn. Wij hebben genoeg van die onderzoeken. Wij hebben het idee dat

het onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan geen enkele toegevoegde waarde heeft. Als wij alle stukjes die onderzocht zijn bij elkaar plukken, kunnen wij het onderzoek zelf in één ochtend voor elkaar krijgen.

Waarom wordt een onderzoek als dat voor de herijking van het masterplan gedaan? Omdat een legitimatie nodig is voor iets dat men wil afwijzen of bereiken. Wij hebben echter het idee dat de legitimatie die nu gevraagd wordt, neerkomt op weer een keer uitstel, weer een keer vertraging. Daar hebben wij echt helemaal genoeg van. Er moet nu eindelijk een keer beslist worden. Daarom zeggen wij over het voorgenomen onderzoek: Niet doen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Ten Seldam hecht nogal wat waarde aan het woord "concept" en zei: Ik houd de term "concept" aan, want een concept kun je in ieder geval nog wijzigen. Mevrouw Ten Seldam moet toch weten dat ook wanneer een gewoon voorstel aan de orde is, de raad alles daarin kan wijzigen. Daar hoef je echt geen concept voor te hebben, maar dit is een detailzaak.

Mijn volgende opmerking sluit een beetje aan bij de woorden van de heer Schuur. De formulering van de onderzoeksopdracht vind ik sympathiek, maar ik mis daarin iets. Er worden telkens onderzoeken gedaan, maar daarbij vergeet men steeds de partijen in onze stad die actief zijn met ontwikkelen of partijen die willen ontwikkelen. Ik vind het van grote waarde om vooral die partijen te horen, bij welk onderzoek er ook gedaan wordt en wat er ook als onderzoeksopdracht geformuleerd wordt. Dat mis ik echter in het voorstel.

Ten slotte heb ik de neiging om de opstelling van de heer Stork tegenover het voorstel volledig te volgen. Ik vraag mij af of het voorgenomen onderzoek, hoe goed dat ook geformuleerd is, eigenlijk niet kan worden uitgevoerd door het ambtelijk apparaat.

De heer ISENDOORN (D66): Mijnheer de voorzitter! Het ontwerpbesluit houdt onder andere in: "Kennis te nemen van het besluit van het college van B&W". Bij de voorbereiding van de behandeling van het voorstel ging ik ervan uit dat dat een concept was (ook mevrouw Ten Seldam refereerde daaraan). Het is nu in één keer geen concept meer, en daardoor besluiten wij vanavond kennis te nemen van een besluit. Ik vind het prima om kennis te nemen van een stuk, dat kan altijd, maar ik vind het wat krampachtig en moeizaam om nu te besluiten kennis te nemen van een besluit. Volgens mij moeten wij die kant niet op.

Laat mij nu de draad oppakken bij het politieke beraad dat heeft plaatsgevonden. Waar gaat het om? Om weer een onderzoek. Ik heb toen gezegd dat dat niet nodig is voor onze fractie, omdat wij met elkaar natuurlijk al heel veel weten. Wij hebben al heel veel onderzoeksrapporten en er zijn onderzoeken die wij nog moeten bespreken met elkaar. De zaak waar het nu om gaat, is ons ook bekend. Ik heb geleerd dat tempo een belangrijke succesfactor is en dat traagheid een belangrijke faalfactor is. Voor mijn gevoel zijn wij aan het falen op dit moment. Waarom falen wij? Omdat wij in een tijdsgewricht terecht zijn gekomen waarin wij eigenlijk geen geld meer hebben om te investeren in onze samenleving. Hadden wij dat geld wel, dan zouden wij in een heel andere flow zitten. Maar daar zitten wij niet in, en dat vraagt om een beleid dat het mogelijk maakt om weer te investeren. Daar zullen wij dan een ander beleid voor moeten voeren dan tot nu toe is gevoerd. Het huidige beleid beperkt zich tot het sluitend maken van de begrotingen, zeg maar alleen tot het niveau van de tekorten die op ons bordje komen voor het volgende jaar. Daarom zullen wij een stap verder moeten zetten, zodat wij de schuldpositie van de stad verbeteren en meer ruimte krijgen om te investeren in de stad. Pas als de schuldpositie verbeterd is, zullen wij kunnen investeren.

Overall ben ik het eens met wat de vorige sprekers hebben gezegd. Wij hebben inderdaad veel meer kennis over de stad dan wij vermoeden. Er liggen nog voldoende documenten en onderzoeksrapporten op de plank waar wij ons voordeel mee kunnen doen. Verder hebben wij allemaal in deze zaal het verhaal horen vertellen (vanaf de plek waar ik nu sta) door degene aan wie het onderzoek gegund gaat worden, althans dat voornemen is er. Bovendien hebben wij in de voorgaande jaren de Atlas voor Gemeenten kunnen lezen. Daardoor weten wij welke zaken een succes maken van de stad. De aantrekkelijkheid wordt bepaald...

De VOORZITTER: Mijnheer Isendoorn! Ik heb u al extra spreektijd gegeven, maar vraag u nu om uw bijdrage af te ronden.

De heer ISENDOORN (D66): Ik rond af.

De aantrekkelijkheid van een stad wordt bepaald door zaken als cultuur, sfeer, vriendelijkheid, groen, verleiding en onderscheidendheid (of hoe je het noemen wilt). Wij weten dat allemaal, alleen

moeten wij daar vorm aan geven. Dat hoeven anderen niet voor ons te doen. Laat ons nu de moed maar eens hebben om het zelf te doen en door te pakken.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de heer Veenstra nu het woord wil voeren. U denkt zeker, mijnheer Veenstra: Nu heb ik ook extra spreektijd! Gaat uw gang.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik had mij niet gemeld als spreker, omdat ik geen spreektijd meer had, maar als dat niet geldt...

De VOORZITTER: Gaat u dan snel beginnen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb de vorige keer gezegd dat ik het onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan waardevol vind als ons dat inzicht verschaft in onder andere de functies en effecten voor de wijkcentra en de periferie. Die onderwerpen mis ik in de onderzoeksopdracht, en daarom wil ik graag dat de opdracht daarmee wordt aangevuld.

Verder meen ik dat het heel goed is als wij meer te weten komen over de invloeden en effecten die bepaalde maatregelen hebben. Die kennis kan helpen bij het maken van een zorgvuldige afweging. Dat geldt in ieder geval voor ons. Ik heb het gevoel dat wanneer men de uitspraak doet dat wij het allemaal al weten, dat inhoudt: Eigenlijk wil ik het niet weten, want ik wil mijn standpunt niet aanpassen. Dat houdt die uitspraak meer in dan dat er geen behoefte aan onderzoek zou zijn.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Mijnheer de voorzitter! De hoeveelheid vragen en opmerkingen die vanavond gemaakt zijn met betrekking tot het voorliggende voorstel, bewijst dat het goed was dat de raad vroeg aan het college om vanavond met dit voorstel te komen. Wij hebben dit voorstel op verzoek van de raad geformuleerd. Daarvoor moesten wij tempo maken in een korte tijd (mevrouw Ten Seldam). Daarom hebben wij het raadsvoorstel al naar de raad gezonden voordat wij dat in het college aan de orde hebben gehad, zodat de raad de tekst alvast tot zich kon nemen. Deze werkwijze hield echter wel in dat er tot vandaag sprake was van een conceptcollegevoorstel en een conceptraadsvoorstel. Deze procedure hebben wij gevolgd om de raad te bedienen. Volgens mij helpt het niet als wij daar heel formalistisch mee omgaan. De raad heeft te allen tijde het recht en de mogelijkheid om voorstellen voor besluiten te wijzigen. Dat is namelijk het unieke recht van een gemeenteraad.

De PVA-fractie zei eigenlijk, weliswaar in andere woorden, dat er sprake is van wispelturigheid in beleid. Daar zijn wij met ons allen door de jaren heen bij geweest, zowel het college als de raad. Verder ben ik van mening dat wij in de huidige context geconfronteerd worden met veranderingen die grote invloed hebben. Wat dat betreft, wijs ik op de financieel-economische situatie in ons land en dus ook in onze stad. De PVA-fractie wil graag met ons om de tafel gaan zitten. Volgens mij hebben wij elkaar nu aan de tafel. De raad heeft alle ruimte om in een besluitvormende raadsvergadering of in een politiek beraad met ons in gesprek te gaan over het beleid.

De PvdA-fractie heeft, bij monde van de heer Schuur, gezegd dat het door ons voorgenomen onderzoek de raad moet helpen bij de herijking. Dat was ook het plan. Wij hebben met de raad afgesproken dat wij het masterplan herijken. Daarbij gaan wij niet uit van een vanzelfsprekende uitkomst. Nee, de uitkomst is echt open. Dat betekent wel dat wij in alle onbevangenheid en objectiviteit moeten durven kijken naar de resultaten die zijn geboekt vanaf de start van de uitvoering van het masterplan, dat een aantal jaren geleden is vastgesteld.

De heer Schuur heeft de vinger gelegd bij een belangrijk punt, namelijk dat het aantrekkelijker maken van de binnenstad niet is verwezenlijkt. Wij hebben een heleboel zaken uit het masterplan wel verwezenlijkt, maar hier zijn wij nog niet echt veel verder mee gekomen. De heer Schuur zei dan ook dat het onderzoek dat wij willen laten doen door de heer Marlet, gericht moet zijn op de originele doelstellingen van het masterplan, zij het geplaatst in de huidige context. Ik meen dat dat een goed uitgangspunt is. De PvdA-fractie heeft de behoefte om daarbij te laten zien op de ontwikkelingen in de periferie van de stad. Ik meen dat wij ervoor moeten waken, dat wij het onderzoek van de heer Marlet zien als een duplicaat van het onderzoek ten behoeve van de detailhandelsvisie, want zijn onderzoek gaat verder. Het masterplan zag immers niet alleen op de detailhandel, want het zag ook op voorzieningen. Wat het college betreft, wordt het verzoek van de PvdA-fractie meegenomen in het onderzoek.

De VVD-fractie zei: Wij hebben al vele onderzoeksrapporten en daarom vragen wij het college om de heer Marlet te verzoeken daar rekening mee te houden. Natuurlijk. De heer Marlet komt niet uit een ei (om het maar populair te zeggen), dus hij weet welke onderzoeksrapporten er liggen en wat er

allemaal al in beeld is gebracht. Hij zal proberen om causale verbanden tussen het een en ander aan te brengen en om de onderzoeksresultaten te leggen naast de uitgangspunten van het masterplan van destijds. De heer Marlet heeft in het politieke beraad waar hij een inbreng heeft geleverd, heel goed laten zien dat hij door zijn onderzoeken in staat is ons te tonen welke beleidsinterventies succesvol kunnen zijn en welke niet. Dat kan hij via retrospectief onderzoek doen, dus terugkijkend naar het verleden. Zo kan hij laten zien waar wij succesvol zijn geweest, waar wij dat absoluut niet zijn geweest en waarom niet. Hij kan echter ook toekomstgericht aangeven wat er nodig is om de stad echt weer aantrekkelijk te maken als woonstad en waar wij ons op zouden moeten focussen.

Ik heb al een reactie gegeven op wat mevrouw Ten Seldam zei over de conceptstatus van het voorstel. Wat het college betreft, heeft de raad alle ruimte om de voorliggende besluittekst te wijzigen.

Mevrouw Ten Seldam heeft met name de vinger gelegd bij het tweede onderdeel van punt 2 van het ontwerpbesluit. Dat gaat over de vraag hoe het gaat met Almelo als wij niets doen. Wat gebeurt er als wij niets extra investeren terwijl andere gemeenten dat wel doen? Ik meen dat het heel goed is om dit als een basale vraag neer te leggen. Gaat het echt helemaal verkeerd met Almelo als wij niets zouden doen? Hoe verhouden de ontwikkeling en positie van Almelo zich dan tot de ontwikkeling en positie van andere steden? Dat willen wij graag weten, om te kunnen bepalen of Almelo een aantrekkelijke woongemeente is of niet. Daarmee kunnen wij ook een antwoord vinden op één van de belangrijke vraagstukken van het masterplan, te weten de wijze waarop de scheefgroei in de bevolkingssamenstelling rechtgetrokken kan worden.

De heer Veenstra vindt het waardevol om het onderzoek te doen en vroeg of daarbij ook gezien kan worden op de wijkcentra. Ik meen dat deze vraag meegenomen kan worden bij de vraag die de heer Schuur namens zijn fractie heeft neergelegd bij ons.

Verder zei de heer Veenstra dat het onderzoek van de heer Marlet ons kan helpen bij het maken van een zorgvuldige afweging ten aanzien van de herijking van het masterplan. Daar is het onderzoek ook voor bedoeld. Het is niet bedoeld als een extra middel om te vertragen. Ook is het onderzoek niet bedoeld als een soort uitvlucht. Nee, de bedoeling van het onderzoek is om scherp zicht te krijgen op wat er nodig is voor de stad, zo scherp zicht, dat de raad gefocust kan kiezen voor effectieve beleidsinterventies.

De fractie van Leefbaar Almelo heeft op zich moeite met een extra onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan. Wat dat betreft, herhaal ik wat ik tegen mevrouw Ten Seldam heb gezegd, namelijk dat de raad het ontwerpbesluit kan beïnvloeden, zodat de raad er gelukkig mee kan worden.

De heer Hümmels zei verder dat ook op zoek gegaan moet worden naar de oorzaken van het feit dat iets niet lukt of juist wel zou kunnen lukken. Pak de oorzaken aan, zei hij. Ik denk dat dat ook de bedoeling is.

Voorts is de heer Hümmels van mening dat ook toerisme en recreatie zouden moeten worden toegevoegd aan de te onderzoeken onderwerpen. Ook daar kunnen wij naar laten kijken. Ik heb een heleboel zaken en accenten meegekregen waar de raad naar wil laten kijken in het onderzoek door de heer Marlet. Wij zullen die zaken op een rij zetten en zullen bekijken welke passen binnen het onderzoek. Wij moeten dat namelijk niet uit de hand laten lopen, want daar heeft de raad geen behoefte aan. Kortom, de input van de raad is bijzonder waardevol.

De heer Stork zei dat de raad in korte tijd een aantal onderzoeksrapporten heeft gekregen. Ik wijs hem erop dat dat allemaal onderzoeken zijn (in ieder geval de onderzoeken die hij heeft genoemd) die zijn of worden uitgevoerd op verzoek van de raad. Als de raad daar om vraagt, doet het college die onderzoeken. De onderzoeken die de raad nu in korte tijd op zijn bordje heeft gekregen, doen er volgens mij allemaal toe. Het onderzoek van de heer Marlet is echt bedoeld om de raad scherp zicht te laten krijgen op wat succesvolle interventies kunnen zijn. Het is waar dat de bomen niet meer tot in de hemel groeien. Buiten dat: wij hebben er niets aan als wij beleidsvoornemens op beleidsvoornemens stapelen terwijl wij niet zeker weten of ze leiden tot succesvolle beleidsinterventies. Ik meen dat de raad erbij gebaat is wanneer hij dat op een scherpere manier kan beoordelen.

Wij zijn onderzoeksmoe, zei de heer Stork. Dat kan ik mij voorstellen, maar wij hopen dat door het onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan uit te laten voeren, de raadsleden het masterplan nog eens langs hun eigen meetlat kunnen leggen, om te zien waar zij wel of niet mee door willen gaan. Het onderzoek is geen legitimatie voor uitstel. Natuurlijk wil ook het college beslissen. Ook willen wij de besluitvorming voorbereiden voor de raad, zodat die een scherpere beslissing kan nemen.

De heer Hammink vroeg om partijen die in de stad actief zijn, te betrekken bij het onderzoek. Ik meen dat het juist goed is om een onafhankelijk onderzoeksinstituut als dat van de heer Marlet te betrekken. Hij kan ons onafhankelijk de spiegel voorhouden en aangeven wat wel werkt, wat niet werkt en wat de stad wel of niet nodig heeft.

Volgens mij heb ik met wat ik inmiddels heb gezegd, al gereageerd op de punten die de heer Isendoorn op tafel heeft gelegd. Ook hij zei dat wij al veel onderzoeksrapporten hebben. Hij vroeg om tempo te maken, omdat dat een succesfactor is, terwijl traagheid volgens hem een faalfactor is. Het college wil niets anders dan tempo maken, samen met de raad. Op verzoek van de raad zijn wij bezig met de herijking van het masterplan. Ik meen dat het verstandig is om even stil te staan bij wat wel gewerkt heeft en wat niet. Wij zijn ervan overtuigd dat de resultaten van het onderzoek hiernaar de raad kunnen helpen om scherp, gefocust en voortvarend nieuwe keuzes te maken.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ik heb een suggestie. Waarom gaat het college het boek "De aantrekkelijke stad" van Gerard Marlet niet lezen? Dan heeft het college geen duur onderzoek nodig. Dat scheelt € 20.000,--.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Allereerst dank ik de burgemeester voor de zeer uitvoerige beantwoording van allerlei vragen. Toch blijven wij met nog wat navragen zitten.

Ik wil herinneren aan de bijeenkomst in deze raad waarin wij uitvoerig en zeer gedetailleerd informatie hebben gekregen over de situatie per wijk met betrekking tot de onderwerpen werken, leren, vrije tijd en wonen. Het ging daarbij om scans die zeer gedetailleerde informatie hebben opgeleverd. Daarmee is behoorlijk duidelijk geworden waar de problemen zitten in onze stad, waar die problemen door veroorzaakt zijn en wat daaraan gedaan zou kunnen worden. De VVD-fractie wil graag dat dit soort informatie, naast allerlei andere informatie (waarbij ik ook, maar niet alleen, denk aan de detailhandelsvisie), gebruikt wordt om tot een oordeel te komen over de vraag aan welke knoppen gedraaid moet worden om Almelo verder te helpen. Wij vinden het prima dat de heer Marlet daar uiteindelijk een totaalplaatje van maakt, maar er ligt al zo vreselijk veel informatie, dat wij denken dat zijn onderzoek snel, kort en relatief goedkoop kan zijn. Dat is ook steeds onze vraag geweest. Daar hebben wij nog geen concreet antwoord op gekregen. Dat willen wij heel graag alsnog horen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Mevrouw Hermans gaf aan dat het voorstel gedaan is op verzoek van de raad. In mijn perceptie is er bij de behandeling van de begroting 2013 een amendement ingediend en aangenomen waarin werd gesteld dat er geen behoefte was aan een herziening van het masterplan. Daarmee werd een ton uit de begroting geschrapt. Dat mevrouw Hermans namens het college aangaf dat er wel behoefte is aan de herijking, dat bijeenkomsten daarover zijn gehouden en dat de raad daarover in gesprek is gegaan met het college, is prima.

Ook wil het college dat er heel veel vaart gemaakt wordt met de herijking van het masterplan. Daarover zou ik bijna willen zeggen: Hardlopen is niet zozeer een kwestie van op tijd willen komen als wel een kwestie van op tijd starten. Dan kun je rustig het proces doorgaan. Ik heb namelijk wat moeite met de procesgang. Mevrouw Hermans zei dat een ontwerpbesluit altijd gewijzigd kan worden door de raad, maar om een ordelijk amendement te schrijven, heb ik gewoon tijd nodig. Die tijd is niet gegeven, nu bij de aanvang van de behandeling van het voorstel in één keer te kennen is gegeven dat dat een gewoon voorstel is, geen conceptvoorstel. Het woord "concept" wekte in ieder geval bij onze fractie de indruk dat het voorstel nog een keer terug zou komen. Nu de conceptstatus eraf is, is het voorstel in één keer - althans die indruk wordt gewekt, maar misschien kan die weggenomen worden - een stuk waarover wij vanavond gaan besluiten. Daar had ik niet op geanticipeerd, omdat ik dacht dat ik in debat zou gaan over het voorstel. Ik dacht dat ik daarover een goed gesprek zou aangaan en dat er waarschijnlijk een volgende versie van het voorstel zou komen. Dit geeft aan in welke spagaat ik een beetje zit. Maar wellicht trek ik straks hard aan de noodrem en vraag ik om een flinke schorsing om alsnog het toetsenbord te bewerken om een amendement op te stellen! Ik geef het maar aan.

Voorts heeft het college gesteld dat het wil laten onderzoeken wat het effect zou zijn als wij niets zouden doen. Ik heb in de eerste termijn al aangegeven (maar ik zeg dat nu in wat andere bewoordingen) dat mij dat geen realistische onderzoeksvraag lijkt. Immers, zowel het college en de raad als de ambtelijke organisatie zijn benoemd of aangenomen om goed voor de stad te zorgen. Goed voor de stad zorgen, wil niet zeggen: niets doen en maar zorgen dat wij achteruitboeren. Kortom, deze onderzoeksvraag vind ik niet zo heel erg realistisch. Ik zou veel liever willen dat onderzocht wordt hoe wij ons doel kunnen bereiken en wat daarvoor nodig is. Dat vind ik wel een realistische onderzoeksvraag.

Hier wil ik het op dit moment maar bij laten.

De VOORZITTER: Het is jammer, mevrouw Ten Seldam, dat u op het verkeerde been bent gezet. Helaas, maar de procesgang stond afgelopen vrijdag in het raadskompas. Daarin hebben wij

aangegeven hoe wij het proces zouden uitvoeren. Maar nogmaals, jammer dat u op het verkeerde been staat. Mijn excuses daarvoor.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik wil graag een reactie geven op het antwoord van de burgemeester. Zij zei dat Atlas voor Gemeenten een onafhankelijk bureau is, zodat het een onafhankelijke invulling kan geven. Ik vind niet dat dat moet gebeuren. Als de partijen die op dit moment actief zijn in Almelo en actief nadenken over hoe ze in Almelo kunnen investeren, niet worden betrokken bij het onderzoek en niet worden betrokken bij de beeldvorming rond het masterplan in de toekomst, dan denk ik dat het onderzoek niet de juiste basis legt. Eerlijk gezegd, hoeft het onderzoek dan helemaal niet van mij.

De heer AKSE (SP): Mijnheer de voorzitter! Er is sprake van veel verschillende onderzoeken, veel verschillende meningen, veel verschillende dossiers, veel leegloop in het centrum en aan de Woonboulevard Almelo en veel twijfels bij grote en kleine investeerders. Kennelijk weten wij allemaal veel te veel. Ons probleem is dat wij niet kunnen kiezen uit veel te veel. De SP-fractie heeft behoefte aan een frisse, realistische en onafhankelijke kijk op Almelo en aan een vergelijking met datgene wat andere, met Almelo vergelijkbare steden hebben bereikt en hoe ze dat hebben bereikt. Kortom, onze fractie heeft behoefte aan een onderzoek zonder dat er een politiek verleden onder ligt. Daarom zullen wij voor het voorstel stemmen.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Mijnheer de voorzitter! De PVA-fractie verwees naar het boek "De aantrekkelijke stad" van Gerard Marlet. Het is altijd interessant om een boek te lezen. Ik denk dat wij ons allemaal kunnen laten inspireren door dit prachtige werk.

De VVD-fractie heeft gewezen op de wijkscans. Die leveren inderdaad een schat aan informatie op over hoe het met onze wijken en buurten gaat. Het is goed om deze informatie te gebruiken op de wijze die de heer Nijhuis aangaf, namelijk om de knoppen te formuleren die wij kunnen gebruiken om aan te draaien en om effectief te kiezen voor zowel de wijken als de binnenstad.

Verder is volgens de heer Nijhuis haast geboden en hebben wij de uitslag van het onderzoek snel nodig. Het is de bedoeling dat de resultaten van het onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan er voor eind mei aanstaande liggen. Dat is nota bene binnen zes weken, dus dat is een behoorlijk korte tijd, denk ik.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Zegt de burgemeester nu dat alle onderzoeksgegevens die er inmiddels zijn (ik heb er een aantal genoemd, waaronder die over de detailhandelsvisie), door de heer Marlet worden meegenomen? Neemt hij die mee in zijn totaaloverzicht en doet hij daar niet opnieuw onderzoek naar? Dat is telkens onze vraag. Als het zo kort kan, dan hoeft het onderzoek ook niet zo enorm veel geld te kosten. Nogmaals: er is al heel veel informatie voorhanden. Alleen dat wat er nog niet is, zal de heer Marlet eventueel zelf moeten onderzoeken. Vervolgens kan hij een redelijk compleet plaatje presenteren wat ons betreft.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! Iedere onderzoeker zal natuurlijk materiaal gebruiken dat er al ligt. Ik neem aan dat ook de heer Marlet dat zal doen. Ik wil echter ook wijzen op de uitspraak die de heer Akse zojuist deed. Volgens mij sloeg hij daarmee de spijker op de kop. Hij gaf namelijk aan dat ondanks het feit dat er inmiddels heel veel onderzoeksmateriaal is, raad en college toch een frisse, realistische en onafhankelijke kijk nodig hebben. Daarmee kunnen raad en college een nieuwe blik werpen op de resultaten die tot nu toe geboekt zijn met de uitvoering van het masterplan, maar vooral op wat er nodig is in de stad en hoe dat bereikt moet worden.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Met alle respect, de feiten zullen niet anders worden naar ik mag aannemen, tenzij er eerder slecht onderzoek gedaan is. Als de eerdere onderzoeken goed gedaan zijn - en daar ga ik van uit - dan worden de feiten die daarin genoemd zijn niet anders.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Inderdaad.

De heer NIJHUIS (VVD): Dan gaat het hooguit om de interpretatie van de feiten. Wat dat betreft, is ons al aangegeven aan welke knoppen gedraaid kan worden als het gaat om werken, leren, wonen, recreatie en het verder helpen van de jeugd. Ik kan mij voorstellen dat de heer Marlet die gegevens meeneemt en in zijn verhaal verwerkt. Dan kan zijn onderzoek relatief beperkt zijn en snel worden uitgevoerd, denken wij. Overigens wordt die snelheid al betracht, hoorde ik zojuist, gelet op het

feit dat het onderzoek over zes weken gereed moet zijn. Dan kan het ook relatief goedkoop zijn, denken wij.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! De onderzoeken die tot nu toe zijn gedaan, zijn heel veel sociologische onderzoeken over Almelo. De heer Marlet zal die onderzoeken niet overdoen. Hij kan zich puur richten op de interventies die nodig zijn voor de stad en aangeven welke interventies werken of niet werken. Daarmee krijgen wij echt heel handzame knoppen om aan te draaien. Omdat de heer Marlet het sociologisch onderzoek niet meer hoeft te doen vanwege het feit dat het onderzoeksmateriaal er gewoon al ligt, is zijn onderzoek vele malen goedkoper dan zijn bureau normaal gesproken zou rekenen.

De heer NIJHUIS (VVD): Volgens mij worden de knoppen benoemd in het sociologisch onderzoek dat verricht is. In de resultaten daarvan wordt aangegeven aan welke knoppen gedraaid zou kunnen worden om dingen beter te maken. Dat kan de heer Marlet volgens mij gewoon een-op-een overnemen, tenzij hij op basis van zijn eigen professie - en hierbij komt het aspect van de onafhankelijkheid om de hoek kijken - tot de conclusie zou komen dat er eerder verkeerde conclusies zijn getrokken uit het gedane onderzoek. Gegeven echter de professionaliteit waarmee dat onderzoek gedaan is, kan ik mij dat bijna niet voorstellen.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Ik meen dat de aandachtsvelden die uit de reeds gedane onderzoeken zijn gekomen, heel goed geconcretiseerd kunnen worden door de heer Marlet, in de vorm van effectieve beleidsinterventies.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! De burgemeester geeft aan dat zij gaat draaien aan de knoppen die straks uit het onderzoek van de heer Marlet naar voren komen. Dat vind ik knap. Wij kennen het onderzoeksresultaat nog niet, maar wij gaan wel aan de knoppen draaien die door het onderzoek gesuggereerd worden. Dat moeten wij niet doen, want dat is niet de goede volgorde, lijkt mij.
Verder wil ik nog even ingaan op de binnenstad. Ik heb het in de eerste termijn niet genoemd...

De VOORZITTER: U plaatst nu geen interruptie, maar gaat gewoon een bijdrage in de tweede termijn leveren.

De heer ISENDOORN (D66): Nee, nee, ik ga reageren op de opmerkingen van de burgemeester over de binnenstad. Mag ik dat doen, of niet?

De VOORZITTER: Ja, maar ik zal heel scherp zijn als u toch gaat proberen een bijdrage in de tweede termijn te leveren.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Ik wilde zojuist zeggen dat de verantwoordelijke wethouder het voornemen heeft uitgesproken om de plannen voor de binnenstad binnenkort terug te brengen naar de raad c.q. het politieke beraad om daarover te spreken. In de eerste termijn heb ik aangegeven dat er een relatie is tussen de investeringsruimte die wij als gemeente hebben en de plannen die wij moeten uitvoeren. Daar heb ik de burgemeester niet over gehoord in de beantwoording in de eerste termijn. Zij zei tegen mij: Met wat u zei over de onderzoeken, hebt u het mis, want het gaat nu om het krijgen van een scherp beeld. Er is echter een relatie tussen de dingen. Het plan van de wethouder voor de binnenstad kan niet uitgevoerd worden, omdat wij het geld daarvoor niet hebben. Dan ontstaat er weer vertraging. Kortom, er is een relatie, een-op-een, tussen de investeringsruimte die wij hebben om dingen te doen en de plannen die wij hebben voor de stad. Daar zit volgens mij de angel. Dat geldt voor alles, en daar komen wij elke keer op terug. Wij hebben het benodigde geld niet meer en wij kunnen niet meer. Dat is het grote probleem. Daar is een ander financieel beleid voor nodig.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! Volgens mij sta ik hier niet om in te gaan op het financiële beleid. Wel moeten wij de zaken zien in het licht van het feit dat de financieel-economische context is veranderd (daar heeft de heer Isendoorn terecht de vinger bij gelegd). Wij hebben niet meer zo veel financiële ruimte als aan het begin van deze eeuw. Dat maakt dat wij naast het reflecteren op de uitvoering van het masterplan (de oogst en wat er nog nodig is), ook moeten bekijken hoe wij de schaarse middelen die wij hebben, effectief kunnen inzetten. Daarvoor moeten wij

heel gericht kiezen. Daarbij gaat het om keuzes die verdergaan en wellicht anders gericht zijn dan de fysieke ingrepen waarover wethouder Van Woudenbergh binnenkort zal spreken met de raad. Ik hoef de heer Isendoorn niet uit te leggen (volgens mij heeft hij dat ook in zijn betoog gezegd) dat er ook op het gebied van cultuur ingrepen en investeringen nodig zijn. Met behulp van de resultaten van het onderzoek van de heer Marlet zullen wij ook op dat gebied specifiek en gefocust kunnen kiezen. Volgens mij zijn wij het absoluut met elkaar eens hierover. Er zijn inderdaad minder middelen, maar er moet wel wat gebeuren in de stad om de stad vooruit te helpen, sociale stijging mogelijk te maken en de ambities te verwezenlijken die in het oorspronkelijke masterplan staan. Daarvoor moet je wel een heel scherpe agenda opstellen. Het is de bedoeling dat de heer Marlet ons daarbij gaat helpen met zijn onderzoek.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Ik wil reageren op wat de heer Nijhuis zojuist zei. Ik ben het met hem eens dat er heel erg veel onderzoeksrapporten zijn. Het gaat nu juist om de samenhang. Die moeten wij zien te vinden. Ik denk dat het voorgenomen onderzoek van de heer Marlet daar juist heel goed voor kan zijn.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! Ik ga nu in op wat mevrouw Ten Seldam zei. Als ik haar goed heb begrepen, stelde zij dat het niet de wens van de raad zou zijn om het masterplan te herijken. Wij hebben het daarover gehad tijdens de laatste begrotingsbehandeling. Volgens mij is toen besloten dat de raad wel een herijking van het masterplan wil, maar daar geen financiële middelen voor beschikbaar stelt. Daar hebben wij nadrukkelijk over gesproken met elkaar. Bovendien hebben wij het ook bij het vaststellen van de strategische agenda voor de raad nadrukkelijk gehad over de herijking van het masterplan. Dat is een substantieel punt geworden op de strategische agenda van de raad. Daar is het college vervolgens mee aan het werk gegaan.

Verder had mevrouw Ten Seldam de gedachte - omdat het woord "concept" met grote letters op de tekst van het voorstel staat - dat vanavond nog niet zou worden besloten over het onderzoek ten behoeve van de herijking van het masterplan. Als reactie daarop wil ik toch herinneren aan het feit dat het voorstel vanavond op tafel ligt naar aanleiding van het verzoek daartoe dat vorige week in het politieke beraad is gedaan. Wij hebben de raad er toen op gewezen dat het kort dag was. Voordat een voorstel naar de raad gaat, passeert dat eerst het college. Vanwege de snelheid hebben wij het de raad gegund om een conceptcollegevoorstel, in dit geval ook een conceptraadsvoorstel, te krijgen. Vanochtend heeft het college zich over dat voorstel gebogen en het vastgesteld. Daarmee is de conceptstatus eraf. Maar nogmaals, de raad heeft altijd het recht en de ruimte om een voorgesteld besluit te wijzigen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat het college wat tempo wil maken in dezen, zeker met de voorjaarsnotabehandeling op 2 juli a.s. in het vooruitzicht. Wat ik jammer vind in deze procesgang, is het volgende (en dit is het laatste dat ik erover zal zeggen). Het college heeft vanmorgen bepaald dat de conceptstatus van het voorstel af gaat. Tot dat moment waren wijzigingen, in ieder geval in theorie, van het voorstel mogelijk. Dat ik daar dan vanavond over moet wheelen and dealen, vind ik een verrekte lastige.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! Volgens mij begrijpen mevrouw Ten Seldam en ik elkaar verkeerd, en dat is jammer, want dat is nergens voor nodig. Normaal gesproken, als wij alle tijd hadden gehad, had de raad het voorstel over een paar weken gekregen. Dan had de raad daar nooit het woord "concept" op gezien, want dan had de raad gewoon een voorstel van het college op tafel gekregen. Ook dan had de raad het recht gehad om het voorgestelde besluit te wijzigen. Het is gewoon de snelheid van werken die heeft bepaald dat de raad alvast een conceptvoorstel heeft gekregen; daar zit verder niets achter. Dat er toevallig niets in het voorstel is gewijzigd, is mooi meegenomen.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik wil een aanvulling geven op deze woorden van de burgemeester. Het college had ook kunnen kiezen voor een raadsbrief om de raad te informeren over de plannen met betrekking tot de herijking van het masterplan. Het politieke beraad over dit onderwerp heeft geleid tot het besluit om met een raadsvoorstel daarover te komen. Ik vind het jammer dat nu gezegd wordt dat daar het woord "concept" op staat.

Verder memoreer ik dat het budget voor de herijking van het masterplan dat tijdens de begrotingsbehandeling geschrapt is, vele malen groter was dan het bedrag van € 20.000,-- dat nu volgens het voorstel besteed moet worden. Dat is pure winst voor de raad.

Mevrouw HERMANS-VLOEDBELD (burgemeester): Voorzitter! Ik heb niets toe te voegen aan deze woorden van de heer Schuur. Het budget dat hij noemde, was € 100.000,--, terwijl het in het voorstel gaat om € 20.000,--. Vorige week dinsdag hebben wij afgesproken dat de raad vanavond de kans zou krijgen om mee te kijken naar de onderzoeksopdracht. Dat heeft de raad volgens mij zeer genereus gedaan.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik zou nu willen overgaan tot de stemming over het voorstel.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik heb een aantal essentiële inhoudelijke punten ingebracht met betrekking tot het voorstel. Daar is niet op ingegaan door het college. Ik verzoek nu om een schorsing van de vergadering om te overleggen met mijn fractie over wat wij gaan besluiten. Als dat besluit is zoals het nu voor ons ligt, dan wordt dat voor ons heel lastig.

Hierna schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na hervatting der vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan mevrouw Ten Seldam.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Wat ik nu ga zeggen, mag u zien als een stemverklaring van de CDA-fractie. Wij zullen tegen het voorstel stemmen, omdat niet ingegaan is op een aantal essentiële punten die wij hebben ingebracht. Dat vinden wij bijzonder jammer. De onderzoeksvraag is volgens de CDA-fractie onvoldoende helder. Die vraag heeft betrekking op essentiële projecten. Wij zijn van mening dat een checklist en een zorgvuldig proces daarvoor geboden zijn. De CDA-fractie kan zich dan ook niet vinden in het voorstel.

Hierna geeft de VOORZITTER gelegenheid tot stemverklaring over het voorstel.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ook ik zal tegen het voorstel stemmen. De reden daarvoor is dat in het boek "De aantrekkelijke stad" van Gerard Marlet al duidelijk wordt aangegeven wat er met Almelo moet gebeuren.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik weet niet waar ik last van heb, maar af en toe lijd ik aan positivisme! Ik ben bereid voor het voorstel te stemmen, gezien de signalen die ik uit de achtergrond heb gekregen ter informatie. Het college heeft mij over de streep getrokken.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! De D66-fractie zal mijn betoog volgen en dus tegen het voorstel stemmen.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Ook de VVD-fractie, althans de overgrote meerderheid daarvan, zal tegen het voorstel stemmen. Dat doet die meerderheid vooral vanwege het feit dat wij als raad niet goed scherp krijgen wat de toegevoegde waarde is van het onderzoek van de heer Marlet, bovenop datgene wat er allemaal al ligt. Dat moet bij elkaar geschreven worden. Dan hebben wij redelijk duidelijk aan welke knoppen wij moeten draaien. De onderzoeksrapporten zijn er, de gegevens zijn er en de knoppen zijn bekend. Nogmaals: wij hebben tot nu toe (en dat sluit een beetje aan bij wat door anderen is gezegd) onvoldoende duidelijk wat de toegevoegde waarde van het onderzoek van de heer Marlet zou moeten zijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! De raad heeft vorige week een aantal richtlijnen gegeven en de afspraak gemaakt dat de raadsleden voor afgelopen vrijdag een conceptvoorstel zouden krijgen waarover zij vandaag zouden stemmen. Gelet daarop, wil ik nu mijn rug recht houden.
Verder ondersteun ik volledig de woorden die de heer Akse met betrekking tot het voorstel sprak. Op basis van zijn onderbouwing zal ik voor het voorstel stemmen.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Gezien de toezegging van het college om de onderzoeksvraag van de PvdA-fractie nadrukkelijk te betrekken in de onderzoeksopdracht aan de heer Marlet, zullen wij voorstemmen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens ons is het punt niet dat er al zoveel gegevens zijn en dat wij de knoppen al kennen. Nee, het punt is dat wij niet weten wat de effecten zijn als wij aan de knoppen draaien. Dat is volgens mij hetgeen wij via het voorgenomen onderzoek duidelijk krijgen. Dat helpt ons nadrukkelijk om onze afweging beter te maken dan wij nu kunnen doen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Op de huizenmarkt is de situatie tegenwoordig zo, dat niet meer de verkoper maar de koper bepaalt wat de prijs van een huis is. Ook de gemeente moet daaraan wennen. Met name wat de ontwikkelaars ons bieden, bepaalt wat onze kansen zijn. Daarom stemmen wij tegen het voorstel.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ondanks dat ik een aantal dingen mis in de onderzoeksopdracht, met name de dingen die de heer Hümmels heeft benoemd (natuur, recreatie en toerisme), zal ik toch voor het voorstel stemmen.

De heer KAMPHUIS (LKA): Voorzitter! Wij zijn van mening dat je stadsontwikkeling aan de markt over moet laten. Wij zullen dan ook tegen het voorstel stemmen.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! De fractie van ALA zal tegen het voorstel stemmen. Wij zien de meerwaarde daarvan absoluut niet in.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat 18 leden hebben tegengestemd en 14 leden hebben voorgestemd, zodat het voorstel is verworpen.

Tegen het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van de VVD, met uitzondering van mevrouw Leusman en de heer Heite, CDA, D66, ALA, PVA, LKA en Lijst Jan Hammink.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de SP, GroenLinks, Leefbaar Almelo, ChristenUnie en Lijst Çete, alsmede mevrouw Leusman en de heer Heite van de VVD-fractie.

(Tijdens deze stemming was mevrouw Van Doorn niet in de zaal aanwezig.)

De heer NIJHUIS (VVD): Twee punten van orde, voorzitter:

1. Heeft de raad ooit het besluit genomen om niet om 22.30 uur te stoppen met de vergaderingen, maar om dan gewoon door te gaan? Dat doen wij de laatste tijd namelijk.
2. Mijn tweede punt is of wij besloten hebben om af te stappen van de spreektijdregeling.

Volgens mij heeft de raad twee besluiten genomen over deze punten. Ik heb dit bewust niet tussentijds ingebracht, omdat dat het lopende besluitvormingsproces gefrustreerd zou hebben. Langzamerhand begint het usance te worden dat wij de tijdslimiet van 22.30 uur overschrijden. Dat kan, maar dan moeten wij dat als raad ook samen besluiten, vind ik. En wij hebben met elkaar gezegd dat spreektijden gehanteerd moeten worden. Ik constateer dat de spreektijden ruim zijn overschreden.

De VOORZITTER: Staat u mij toe, mijnheer Nijhuis, dat ik u hierover na de sluiting van de vergadering van commentaar zal voorzien? Overigens wil ik dat in alle openbaarheid doen en mag de rest daarbij staan. Ik wil deze vergadering namelijk niet verder ophouden, anders wordt die nog veel later gesloten.

Dames en heren! Voordat ik de vergadering sluit, wijs ik erop dat op het B&W-plein een drankje klaarstaat voor een ieder die nog aanwezig is in deze zaal.

Hierna sluit de VOORZITTER, te 23.30 uur, de vergadering.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 21 mei 2013.

De griffier,	**De voorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Vragenhalfuur raadsvergadering 21 mei 2013

Nr.	Fractie	Vraag
1.	PvdA	**Regels voor winkels op bedrijventerreinen** Retailers voelen steeds meer de concurrentie van illegale winkels. Detailhandel Nederland zegt in toenemende mate klachten te ontvangen van winkeliers die zich benadeeld voelen door deze bedrijven. De winkels zijn niet alleen gevestigd op bedrijventerreinen, maar ook in binnensteden. Steeds meer internetbedrijven hebben tegenwoordig een showroom of een winkel op industriegebieden. De prijzen liggen daar veel lager, waardoor retailers in winkelgebieden de concurrentie sterk voelen toenemen. Gemeentes besluiten om een oogje toe te knijpen om de leegstand op industrieterreinen tegen te gaan, maar daardoor kunnen retailers in de binnenstad hun hoofd niet boven water houden. Zo wordt de hele detailhandelsstructuur onderuit getrokken en dit kan niet de bedoeling zijn. Ook in Almelo zijn ons vergelijkbare situaties bekend. • Kan het college de fractie van de PvdA mededelen onder welke condities deze bedrijven in Almelo op bedrijventerreinen toegestaan worden? • Wordt er gecontroleerd op het al dan niet illegaal zijn van winkels in binnenstad, wijken en bedrijventerreinen. • En op welke wijze wordt de handhaving vorm gegeven. Woordvoerder: dhr. H. Zwerink Portefeuillehouder: wethouder Van Marle
2.	ALA	**Hondenbelasting** Het gerechtshof in Den Bosch heeft een uitspraak gedaan over de hondenbelasting. Deze uitspraak kan het gevolg hebben dat de hondenbelasting niet meer rechtmatig opgelegd kan worden door gemeenten. (Zie Volkskrant d.d. 4-5-2013). Vraag: 1. Is het college op de hoogte van deze uitspraak? 2. Wat zijn de gevolgen hiervan voor Almelo? 3. Is bij het opstellen van de voorjaarsnota rekening gehouden met de mogelijkheid dat de hondenbelasting niet meer geïncasseerd kan worden? Woordvoerder: dhr. G. Stork Portefeuillehouder: wethouder Van Marle

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301121

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Verlenging ontheffing ingezetenschap wethouder Timmer
Programma: Bestuurskracht en bestuurscultuur
Portefeuillehouder: Presidium
Auteur, afdeling: M. Hollander, Raadsgriffie

Samenvatting raadsvoorstel

Per 10 juli 2012 is mevrouw A.J. Timmer door de gemeenteraad benoemd als wethouder. Op grond van de Gemeentewet is het vereist dat een wethouder ingezetene is van de betreffende gemeente. De gemeenteraad kan hiervan ontheffing verlenen. Deze ontheffing is op 10 juli 2012 verleend voor de periode van een jaar. De raad wordt voorgesteld de ontheffing te verlengen voor de periode van een jaar.

1. Waarom naar de raad:
Op grond van artikel 36a lid 2 kan de gemeenteraad ontheffing verlenen van het vereiste dat een wethouder ingezetene moet zijn van de betreffende gemeente. Wethouder Timmer is ingezetene van de gemeente Hengelo (Ov.). De raad verleent deze ontheffing voor de duur van een jaar en kan in bijzondere gevallen telkens met de periode van maximaal 1 jaar worden verlengd. De reeds verleende ontheffing loopt af op 10 juli 2013. Om aan de wettelijke vereisten te blijven voldoen wordt uw raad voorgesteld de verleende ontheffing met een jaar te verlengen.

2. Argumentatie:
Mevrouw A.J. Timmer is momenteel ingezetene van de gemeente Hengelo (Ov.). Om aan de vereisten voor het wethouderschap te blijven voldoen, zal de verleende ontheffing moeten worden verlengd.

3. Middeleninzet:
Dit voorstel heeft geen consequenties voor de middeleninzet.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Presidium van Almelo,
de griffier, **de voorzitter,**

drs. C.M. Steebergen **ir. J.J. Stapel**

Bijlagen:
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

- De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap van Wethouder A.J. Timmer per 10 juli 2013 met een jaar te verlengen.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier,	**de vicevoorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**ir. J.J. Stapel**

Vergadering	Nummer	Toezegging	portefeuillehouder	Afdeling	Medewerker	Antwoord	Ambtelijk	Afgedaan pfh	Afgedaan raad
			Hermans-Vloedbeld *Van Marle* *Kuik* *Timmer* *Andela* *Van Woudenbergh*	*BC* *ID* *PBZ* *ROM* *SB* *SEZ* *SML* *VB*			*1.Openstaand* *2. Afgedaan: Toezegging ingelost* *3. Afgedaan: via procesantwoord*	*1 Ja* *2. Nee* *3. bespreekpunt college*	*1. Ja* *2. Nee*
15-jan-13	1	*Agendapunt 12. Ontwikkel- en verkoopvoorstel Rhijnbeek.* Het college zal zich hard maken om in de onderhandelingen met Hornbach minimaal 10% van het personeelsbestand van Hornbach te laten bestaan uit mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt.	Van Marle	BC		Het college heeft zich hard gemaakt voor deze toezegging en Hornbach neemt dit verzoek serieus mee in haar beraadslaging	*3. Afgedaan: via procesantwoord*	1 Ja	
15-jan-13	2	*Agendapunt 8. Vaststelling bestemmingsplan Nijrees Zuid.* Nog deze week zal een afspraak gemaakt worden over het kritisch bekijken van de procedures rond bestemmingsplannen en de rol van de hoorcommissie.	Timmer	ROM	S. Weertman/A. Bosveld	Huidige werkwijze zal in september in een Politiek beraad worden geëvalueerd.	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	
15-jan-13	3	*Agendapunt 11. Transitiestrategie Noordflank.* Het plan van aanpak, het procesvoorstel en de financiële aspecten daarvan zullen worden meegenomen in het politiek beraad, dat naar verwachting eind maart, begin april kan worden gehouden.	Van Woudenbergh	BC	Reekers	Staat geagendeerd voor 23 maart 2013	2. Afgedaan: Toezegging ingelost	1 Ja	
15-jan-13	4	*Agendapunt 14. Motie inzake tijden betaald parkeren.* De wethouder zal in gesprek gaan met de horeca, de ondernemers en de bewoners, zoals al is toegezegd in de raadsvergadering van 18 december jl.	Timmer	ROM	J. Groothuis	Raadsbrief met de resultaten van de gesprekken zal binnen 2 weken naar de Raad worden verstuurd.	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	
29-jan-13	1	*Agendapunt 6. Vragen van de Leefbaar Almelo-fractie inzake planschade of bereikbaarheidsschade.* In een raadsbrief zal uitgebreid worden geschetst hoe planschade en nadeelcompensatie juridisch zijn geregeld, en hoe wordt omgegaan met de meningen van betrokkenen over beslissingen.	Timmer	ROM	E. Jasper	Raadsbrief is inmiddels verstuurd	2. Afgedaan: Toezegging ingelost	1 Ja	
29-jan-13	2	*Agendapunt 6. Vragen van de D66-fractie inzake het parkeren bij gezondheidscentrum de Graven Esch.* Met de nieuwe eigenaar van het gezondheidscentrum zal zo spoedig mogelijk overlegd worden over de met Beter Wonen gemaakte afspraken over de parkeerplaatsen, waarna de raad over de resultaten daarvan zal worden geïnformeerd.	Timmer	ROM	J. Groothuis	De verwachting is dat het overleg met Beter Wonen op korte termijn zal kunnen worden afgerond; hierna beantywoording naar de Raad	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	
29-jan-13	3	*Agendapunt 6. Vragen van de ALA-fractie inzake Prosyn.* De brief van Prosyn zal morgen (30 januari 2013) op het RIS worden geplaatst, inclusief een notitie met gemeentelijke opmerkingen, maar - op verzoek van Prosyn - zonder bijlage.	Van Woudenbergh	1. BC	Nijmeijer	De toezegging is per omgaande op het RIS geplaatst.	2. Afgedaan: Toezegging ingelost	1 Ja	
29-jan-13	4	*Agendapunt 6. Vragen van de ALA-fractie inzake Prosyn.* De raad kan het rapport van Droogh, Trommelen en Partners eind februari a.s. verwachten, waarna de raad begin maart a.s. een integraal voorstel zal worden gedaan waarin de gevolgen voor de binnenstad, de plannen van Heracles en de nieuwe plannen van Prosyn aan de orde komen.	Van Woudenbergh	SEZ	Scholtens	die zaak komt 18 maart in het politiek beraad en 26 maart in de besluitvormende raad als alles goed gaat.	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	

Vergadering	Nummer	Toezegging	portefeuillehouder	Afdeling	Medewerker	Antwoord	Ambtelijk	Afgedaan pfh	Afgedaan raad
			Hermans-Vloedbeld *Van Marle* *Kuik* *Timmer* *Andela* *Van Woudenbergh*	*BC* *ID* *PBZ* *ROM* *SB* *SEZ* *SML* *VB*			*1.Openstaand* *2. Afgedaan: Toezegging ingelost* *3. Afgedaan: via procesantwoord*	*1 Ja* *2. Nee* *3. bespreekpunt college*	*1. Ja* *2. Nee*
29-jan-13	5	*Agendapunt 8. Wijziging APV i.v.m. handhaafbaarheid hondenbeleid.* Het voorstel van de heer Buitenweg inzake de formulering van de APV aangaande hondenlosloopgebieden wordt overgenomen.	Timmer	SB	P. Slot	Er is een raadsvoorstel opgesteld en op route ter vaststelling om hetgeen bij amendement door de raad is besloten, weer in te trekken. Het amendement heeft nl allerlei niet bedoelde en ongewenste gevolgen gehad.	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	
12-feb-13	1	Agendapunt 8. *Opmaat naar de Voorjaarsnota 2013.* De raad zal voorafgaand aan het politieke beraad de uitkomst van de stresstest ontvangen.	Hermans-Vloedbeld	ID	R. Schrijver	stresstest maakt onderdeel uit van politiek beraad op 19 maart. De stukken in het benw / DT worden over ca 1 week verstuurd	2. Afgedaan: Toezegging ingelost	1 Ja	
12-feb-13	2	*Agendapunt 9. Kredietvoorstel Binnenstad.* De raad zal medio april bekijken hoe met het restant van het krediet zal worden omgegaan.	Van Woudenbergh	BC	Oegema	komen we in april terug	3. Afgedaan: via procesantwoord	1 Ja	
12-feb-13	3	*Agendapunt 9. Kredietvoorstel Binnenstad.* Bij grote projecten zal sprake zijn van een goede monitoring, zodat geen budgetoverschrijdingen meer kunnen plaatsvinden.	Van Woudenbergh	BC	Oegema	Er is een raadsvoorstel onderweg, hoe ver o	2. Afgedaan: Toezegging ingelost	1 Ja	

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301034

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Toezeggingen aan de raad
Programma: Bestuurskracht en bestuurscultuur
Portefeuillehouder: J.H.M. Hermans-Vloedbeld
Auteur, afdeling: F.J.B. Kroes BC

Samenvatting raadsvoorstel

In het proces van beantwoording schriftelijke raadsvragen, moties en toezeggingen hebben de laatste jaren diverse optimalisatie- en verbeterslagen plaats gevonden. In het proces van toezeggingen zijn nog onvoldoende verbeteringen doorgevoerd. Om de afdoening van toezeggingen te borgen is een verbetervoorstel gemaakt. Hierin is voorgesteld om de beantwoording van toezeggingen van de portefeuillehouders aan de raad tweemaandelijks voor te leggen aan de raad ter instemming.

1. Waarom naar de raad:

In het proces van beantwoording schriftelijke raadsvragen, moties en toezeggingen hebben de laatste jaren diverse optimalisatie- en verbeterslagen plaats gevonden. In het proces van toezeggingen zijn nog onvoldoende verbeteringen doorgevoerd ten aanzien van:

1. Afdoening en afdoeningstermijnen van toezeggingen door de ambtelijke organisatie
2. Afstemming van de beantwoordinglijn met de portefeuillehouder
3. Terugkoppeling van de beantwoordingslijn door het college aan de raad.

In afstemming met de griffier is daarom een voorstel voor afdoening en besluitvorming geformuleerd.

2. Argumentatie:

Uitgangspunt:
Periodiek wordt de lijst met toezeggingen en de wijze waarop de toezegging is of wordt afgedaan, voorgelegd aan de raad zodat zij actief geïnformeerd wordt en in kan stemmen met de beantwoording van toezeggingen door het college.

Type en wijze van afdoening van toezeggingen
De huidige toezeggingen van de portefeuillehouders aan de raad zijn zeer divers van aard. Voorbeelden zijn het toezenden van een brief/aanvullende informatie, contact leggen met een belangenorganisatie of het opstellen van een beleidsplan. De doorlooptijden voor inhoudelijke afdoening kunnen hierdoor enorm verschillen. Om tijdige terugkoppeling naar de raad te waarborgen is het met name voor toezeggingen met een lange doorlooptijd noodzakelijk om op korte termijn een procesmatig antwoord te geven, waarbij aangegeven wordt hoe de toezegging opgepakt wordt door het college en op welke momenten de raad betrokken en/of geïnformeerd wordt bij de uitwerking ervan.

Concreet betekent dit dat de beantwoording van toezeggingen op drie manieren kan plaats vinden.

1. De uitvoering van een toezegging heeft plaats gevonden waarbij antwoord scherp is geformuleerd
2. De toezegging (met lange doorlooptijd) is opgepakt en het proces wordt toegelicht en op hoofdlijnen de ijkmomenten zijn beschreven waarbij de raad geïnformeerd wordt c.q. actief betrokken wordt bij de uitwerking

Zodra de toezegging is afgedaan en de beantwoording de instemming heeft van de raad, kan de toezegging van de lijst van openstaande vragen verwijderd worden. De lijst van openstaande toezeggingen blijft hierdoor overzichtelijk voor uw raad en de organisatie. Om te voorkomen dat uw raad in de besluitvormende vergaderingen veel tijd kwijt is bij het individueel doorlopen van de toezeggingen, wordt voorgesteld om de vaststelling plaats te laten vinden middels een soort verzamelbesluit.
Tevens wordt voorgesteld om de frequentie van vaststelling iedere twee maanden plaats te laten vinden om enerzijds urgentie voor afdoening door de organisatie te houden en actualiteit van afdoening van toezeggingen te borgen.

Toezeggingen 2013
In de bijlage is een overzicht opgenomen van de toezeggingen die het college aan de raad heeft gedaan en de beantwoording hiervan. Na instemming van uw raad met de beantwoording zal de toezegging van de lijst met openstaande toezeggingen aan de raad worden gehaald.

Toezeggingen 2012
In 2012 zijn door de portefeuillehouders 170 toezeggingen gedaan. Gelet op de omvang van de lijst en actualiteit van toezeggingen, is het efficiënter om de toezeggingen in 2012 voor kennisgeving aan te nemen en te publiceren op het RIS. De nieuwe methodiek voor afdoening van toezeggingen aan de raad kan dan ingaan per 1-1-2013. Na kennisneming van de beantwoording van de toezeggingenlijst 2012 kan de raad binnen vier weken alsnog aanvullende vragen stellen van actuele of eventuele openstaande toezeggingen waarna de overige toezeggingen op de lijst als afgedaan kunnen worden beschouwd.

3. Middeleninzet:
Voor het doorvoeren van de voorgestelde verbeteringen in het proces van afdoening van toezeggingen zijn geen extra middelen noodzakelijk.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, **de burgemeester,**

mr. G.A. de Haan **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen: Overzicht beantwoording toezeggingen jan. 2013 – feb. 2013 (DCS-12543)
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

1. in te stemmen met het voorstel om, met ingang van 1 januari 2013, tweemaandelijks de lijst met openstaande en afgedane toezeggingen voor te leggen aan de raad waarbij de raad aan kan geven of met de reacties van het college kan worden ingestemd.
2. Gelet op de lange lijst met toezeggingen van 2012, voor deze lijst niet met terugwerkende kracht deze systematiek te volgen
3. De beantwoording van toezeggingen 2012 ter kennisgeving op het RIS te publiceren
4. Eventuele opmerkingen over de beantwoording of openstaande toezeggingen van 2012 aan te leveren bij de griffie waarna afdoening door het college kan plaatsvinden in de eerstvolgende terugmelding van toezeggingen.
5. In te stemmen met beantwoording van de toezeggingen in de periode januari 2013 - februari 2013

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier,	**de vicevoorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**ir. J.J. Stapel**

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1300903

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: MFA Binnenstad
Programma: Eigen kracht en participatie
Portefeuillehouder: J.M.M. Kuik-Verweg
Auteur, afdeling: A.W. Slot SML

Samenvatting raadsvoorstel

Op 21 juni 2012 heeft de Raad besloten wijkcentrum De Kolk te sluiten en wijkcentrum 't Dok te renoveren tot Multi Functionele Accommodatie Binnenstad. Daarbij is tevens besloten 't Dok te renoveren en niet uit te breiden maar ruimten in de bibliotheek aan te passen. Inmiddels is gebleken dat alle beoogde activiteiten ondergebracht kunnen worden in 't Dok mits een uitbreiding kan worden gerealiseerd. Wij stellen de Raad voor het eerder genomen besluit gedeeltelijk te herzien en akkoord te gaan met een uitbreiding in plaats van het aanpassen van ruimten in de bibliotheek. Daarnaast stellen wij de Raad voor om voor het opstellen van het programma van eisen en bouwplan met begroting, een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 50.000,-. Dit voorbereidingskrediet kan beschikbaar worden gesteld uit de gereserveerde gelden voor aanpassing in de bibliotheek.

1. Waarom naar de raad:

Bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2012 (punt 61, besluit van 21 juni 2012) is besloten wijkcentrum De Kolk te sluiten en wijkcentrum 't Dok de functie van MFA Binnenstad te geven en daartoe te renoveren maar niet uit te breiden. Voor creatieve en cursorische activiteiten zou gebruik gemaakt worden van ruimte in de bibliotheek.
Inmiddels hebben diverse gesprekken met de besturen van De Kolk en 't Dok plaatsgevonden. Gebleken is dat alle beoogde activiteiten in de accommodatie van 't Dok kunnen plaatsvinden mits naast de renovatie ook een uitbreiding van de accommodatie kan plaatsvinden.
Wij hebben besloten in principe akkoord te gaan met het door de besturen opgestelde plan van aanpak om te komen tot een volwaardige MFA Binnenstad waarbij zij gedurende een pilot periode van 2 jaar (aanvangende na de renovatie) zelf ook de exploitatie en het beheer van de MFA gaan voeren.
De volgende stap is om samen met de afdeling Vastgoed en de besturen van de Kolk en 't Dok een programma van eisen op te stellen waarna een begroting kan worden opgesteld.
Voordat deze verdere uitwerking kan plaatsvinden is het noodzakelijk te weten of de Raad in kan stemmen met een wijziging van voornoemd eerder genomen besluit bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2012

2. Argumentatie:

Gezien de consensus die de besturen van De Kolk en 't Dok hebben bereikt om te komen tot een volwaardig MFA en gezien hun gezamenlijke visie stellen wij u voor het bij de voorjaarsnota 2012 genomen besluit gedeeltelijk aan te passen. In de toelichting bij de voorjaarsnota 2012 is expliciet wel aangegeven dat met de besturen van de Kolk en 't Dok nog overleg plaatsvond over mogelijke uitbreiding van 't Dok in plaatst van investeren in een interne aanpassing binnen de bibliotheek.
Uit de diverse overleggen en het plan van aanpak zoals dat door de besturen is opgesteld blijkt dat naar verwachting alle activiteiten in 't Dok kunnen worden ondergebracht mits een relatief kleine uitbreiding kan plaatsvinden. Het blijkt dat een dergelijke uitbreiding binnen de geldende regels van het bestemmingsplan zou kunnen plaatsvinden.
Het voorstel betreft een aanpassing van het bij de voorjaarsnota 2012 genomen besluit (punt 61) om 't Dok niet uit te breiden maar in dit geval naast de renovatie van de huidige accommodatie ook in te stemmen met een uitbreiding van de accommodatie.

Met de besturen is afgesproken dat de investering voor de uitbreiding niet hoger zal zijn dan de, bij de voorjaarsnota 2012, gereserveerde middelen voor interne aanpassingen binnen de bibliotheek.

3. Middeleninzet:

In de voorjaarsnota 2012 heeft de Raad besloten een stelpost op te nemen voor de investeringen MFA Binnenstad en Ossenkoppelerhoek/Beeklust/Nieuwstraatkwartier. Deze stelpost komt overeen met een investeringsvolume van € 2.998.000,- in totaal.
Met betrekking tot de uiteindelijke middeleninzet zullen wij u een separaat voorstel doen de programmabegroting bij verzamelbesluit te wijzigen. Dit kan pas nadat U akkoord gaat met voorliggend voorstel en het programma van eisen nader is uitgewerkt en vertaald is in een begroting. Om het programma van eisen nader uit te werken en voor het opstellen van een bouwplan met begroting stellen wij u voor om een voorbereidingskrediet van € 50.000,- beschikbaar te stellen vanuit de voor verbouw van de bibliotheek gereserveerde middelen.
In de overleggen met de besturen is duidelijk aangegeven dat renovatie en uitbreiding niet meer mag bedragen dan de gereserveerde middelen voor renovatie en aanpassingen binnen de bibliotheek.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	**de burgemeester,**
mr. G.A. de Haan	**J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen:
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 februari 2013;

besluit:

- Het raadsbesluit van 21 juni 2012 (punt 61 voorjaarsnota) inzake de MFA Binnenstad gedeeltelijk te herzien en akkoord te gaan met uitbreiding van de accommodatie van 't Dok tot MFA Binnenstad in plaats van het investeren in een aanpassing van ruimten in de bibliotheek.
- een voorbereidingskrediet van € 50.000,- beschikbaar te stellen vanuit de gereserveerde middelen voor aanpassingen in de bibliotheek, om het programma van eisen nader uit te werken en het bouwplan met begroting op te stellen.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier,	**de vicevoorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**ir. J.J. Stapel**

Bijlagen

Collegebesluiten met betrekking tot het Verzamelbesluit I 2013

(registratienummer: Bijlagen Intern -)
(registratienummer: Raadsvergadering 21 mei Raad - 1301143)

AANTREKKELIJKE STAD Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	-4.230		
	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	4.230		
2.	Herontw. Sportpark Ossenkoppelerhoek	19/03/2013 nr 1301730	7.514		-7.514
			7.514	0	-7.514

Toelichting op programma Aantrekkelijke stad:

Collegebesluiten:

1. Een renteloze geldlening van maximaal € 105.748,16 te verstrekken aan Mixed Hockey Club Almelo voor de bouw van een clubgebouw en de jaarlijkse rentelasten (4.230,=) te dekken uit de stelpost kapitaallasten sport.
2. Een voorbereidingskrediet van € 75.000,= beschikbaar te stellen, waarvan € 67.486,= middels resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 zal worden meegenomen, ten behoeve van het sportpark Ossenkoppelerhoek en dit te dekken uit de reserve grote investeringen.

Registratienummer: BenW - 1301615

agendapunt: 04
datum B&W: 26 FEB. 2013

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: H. Letteboer
Datum: 15 februari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: SML
Telefoonnummer: 541943

Onderwerp: **Verstrekken renteloze lening en garantie geldlening voor bouw clubgebouw Mixed Hockey Club Almelo**
Programma: **Aantrekkelijke stad**

Voorgesteld besluit:
1. Een renteloze lening van maximaal € 105.748,16 te verstrekken aan de MHC Almelo voor de bouw van een clubgebouw op het sportpark 't Hinsenveld.
2. De jaarlijkse rentelasten, voor het eerste jaar te bepalen op € 4.229,93, te dekken uit de stelpost kapitaallasten sport.
3. De programmabegroting bij verzamelbesluit te wijzigen
4. De Raad voor te stellen voor 50%, zijnde € 250.000,-- garant te staan voor een door de vereniging MHC Almelo af te sluiten geldlening van € 500.000,-- bij een bankinstelling en overeenkomstig de gemeentelijke bepalingen hiervoor 1% risicotoeslag in rekening te brengen bij de MHC Almelo.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
MHC Almelo vraagt om een renteloze lening voor de financiering van een clubgebouw. Op basis van de "Verordening renteloze lening clubgebouw sportverenigingen" kan een renteloze lening worden verstrekt van € 105.748,16, zijnde 25% van de goedgekeurde bouwkosten. Ook vraagt MHC Almelo om garantstelling, samen met de Stichting Waarborgfonds Sport, voor een geldlening van € 500.000,-- bij een bankinstelling. Het college stelt de raad voor akkoord te gaan met de garantstelling tot een bedrag van € 250.000,= en daarvoor 1% risicotoeslag in rekening te brengen.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: E.J. van Marle
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
Raadsvoorstel ter besluitvorming

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- Verzoek MHC Almelo om renteloze lening (INK17150)
- Aanvullende mails aanpassing bouwkosten (INT 10744 en INT 10745)
- concept-overeenkomst van geldlening (INT 10442)
- verzoek MHC Almelo om borgstelling (INK 16951)
- Raadvoorstel garantieverlening (RAAD 916)
- Brief St. Waarborgfonds Sport (INT 11370) **(niet-openbaar, meekopiëren)**

Registratienummer: BenW - 1301615

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan: H. Nieuwmeijer, afd. V&B, E. Smit (SML)
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan:

Nr. begrotingwijzingen:

Aanleiding en grondslag van de nota
Her verzoek van de Mixed Hockeyclub Almelo om een renteloze lening voor de bouw van een clubgebouw op sportpark 't Hinsenveld. De vereniging doet een beroep op de Verordening "Renteloze lening clubgebouwen van sportverenigingen" voor de financiering voor de bouw van een nieuw clubgebouw.
De huidige club- en kleedaccommodatie van de Mixed Hockeyclub is verouderd en de verenigingen heeft plannen ontwikkelend voor nieuwbouw van zowel club- als kleedaccommodatie.

Het verzoek van de Mixed Hockey Club Almelo om, samen met de Stichting Waarborgfonds Sport, garant te staan voor een door de vereniging af te sluiten geldlening bij een bankinstelling ter grootte van € 500.000,--. De Stichting Waarborgfonds Sport is bereid garant te staan voor € 250.000,-- onder voorwaarde dat de gemeente Almelo eveneens voor € 250.000,-- garant staat.

Alternatieven en voorgestelde keuze

Het verstrekken van een renteloze geldlening op basis van de verordening renteloze lening clubgebouwen van sportverenigingen ter grootte van 25% van de goedgekeurde bouwkosten.

De raad voorstellen garant te staan voor 50%, zijnde € 250.000,--,voor een door de Mixed Hockey Club Almelo af te sluiten geldlening van € 500.000,-- bij een bankinstelling.
Op basis van het onderzoek van de Stichting Waarborgfonds naar de financiële positie van de Mixed Hockey Club Almelo kan ingestemd worden met een borgstelling. De garantieverlening is conform de in het verleden gevolgde beleidslijn, dat als de Stichting Waarborgfonds voor 50% garant staat, de gemeente ook voor 50%garant zal staan. Voorwaarde voor de garantstelling is dat hypothecaire inschrijving ten behoeve van de Stichting Waarborgfonds Sport en de gemeente Almelo wordt gevestigd.

Resultaat extern overleg

Met de MHC Almelo zijn de bouwkosten besproken en op basis daarvan hebben enkele aanpassingen plaatsgevonden.

De Stichting Waarborgfonds Sport heeft de financiële positie van de Mixed Hockey Club Almelo onderzocht en daarover een positief rapport opgesteld. De Stichting Waarborgfonds Sport is bereid garant te staan voor 50% van het te lenen bedrag onder voorwaarde dat de gemeente Almelo voor de resterende 50% borg staat.

Risico-inventarisatie

Voor de garantstelling de Raad voorstellen om 1% risicotoeslag, zijnde € 2.500,--, in rekening te brengen bij de MHC Almelo, overeenkomstig de gemeentelijke bepalingen. Als voorwaarde voor de garantstelling geldt dat een hypothecaire inschrijving wordt gevestigd ten behoeve van de gemeente Almelo en de Stichting Waarborgfonds Sport.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
De jaarlijkse rentelasten ad. € 4.229,93 (4% van € 105.748,16) kunnen gedekt worden uit de stelpost kapitaallasten sport.
De afdeling Financiën is akkoord met het voorstel.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder

De afdeling Vastgoed heeft de bouwkosten beoordeeld en na enkele aanpassingen akkoord bevonden.

Communicatie
Reguliere persconferentie.

Registratienummer: BenW - 1301730

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: D. Oegema
Datum: 08 februari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: BC
Telefoonnummer: 541439

Onderwerp: **kredietvoorstel Sportpark Ossenkoppelerhoek**
Programma: **Aantrekkelijke stad**

Voorgesteld besluit:
- de raad wordt bij verzamelbesluit voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 75.000,00 in te stellen, waarvan € 67.486,00 middels resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 zal worden meegenomen, ten behoeve van het sportpark Ossenkoppelerhoek;
- het voorbereidingskrediet te dekken uit de reserve grote investeringen;
- de raad voor te stellen de programmabegroting bij verzamelbesluit aan te passen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
Ten behoeve van de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek wordt de raad bij verzamelbesluit voorgesteld een voorbereidingskrediet in te stellen voor het sportpark Ossenkoppelerhoek

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: E.J. van Marle
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
-
-

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan:
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan:

Nr. begrotingwijzingen:

Aanleiding en grondslag van de nota
Bij de begroting 2012 heeft de raad € 1,0 mln gereserveerd (via de reserve grote investeringen) ten behoeve van de herontwikkeling sportpark Ossenkoppelerhoek. De herontwikkeling van het sportpark komt rechtstreeks voort uit de intentie van de Heracles Almelo om een nieuw stadion te bouwen naast het huidige stadion.

Om overeenstemming te verkrijgen met de amateurverenigingen over de invulling van het sportpark hebben de afgelopen jaren vele gesprekken plaatsgevonden.
In eerste instantie werd dit gefinancierd uit het project Buitensportaccommodaties. Dit is echter niet toereikend gebleken waardoor eind 2012 dit krediet met € 67.486,00 is overschreden. De overschrijding is ontstaan doordat het proces om tot overeenstemming te komen met de amateurverenigingen heel stroperig is verlopen. Verder zijn ook gesprekken nodig geweest met de amateurverenigingen over bezuinigingen. Deze hebben weer gezorgd voor een geheel nieuwe dynamiek. Er ontstond onrust, waardoor opnieuw aan de indeling van het sportpark getekend moest worden en overlegd moest worden met de verenigingen. Daarnaast is regulier overleg nodig, nu de beslissing om een nieuw stadion te bouwen nog steeds niet is genomen. Dit brengt veel onrust teweeg bij de amateurverenigingen.
Dit heeft veel tijd en inzet van de verschillende ambtelijke disciplines gevraagd. De dekking hiervoor was aanwezig (€ 1,0 mln reserve grote investeringen), maar was niet geregeld middels een voorbereidingskrediet. Dit wordt nu alsnog geformaliseerd.
Voor de komende tijd zullen nog middelen nodig zijn om regulier overleg te voeren met de amateurverenigingen tot het moment van besluitvorming over het stadion.
Op het moment dat Heracles akkoord gaat met de ontwikkelovereenkomst en zij kopen de grond voor € 8,2 miljoen dan zal de raad worden voorgesteld de grondexploitatie vast te stellen. Op dat moment is het krediet voor het eerste loopjaar beschikbaar.

Wij stellen voor de raad de programmabegroting bij verzamelbesluit aan te passen ten behoeve van een voorbereidingskrediet van € 75.000,00 (inclusief de overschrijding in 2012 op het krediet buitensportaccommodaties) en dit voorbereidingskrediet te dekken uit de reserve grote investeringen.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Nvt

Resultaat extern overleg
nvt

Risico-inventarisatie
Door de onzekerheid die er nog steeds bestaat ten aanzien van de haalbaarheid van de bouw van een nieuw stadion, blijft het ook onzeker of de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek doorgang zal vinden. Wanneer de grond niet aan Heracles Almelo verkocht zal worden, zal er van herontwikkeling van het sportpark in de omvang waarover gesproken is met de amateurverenigingen, geen sprake kunnen zijn.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Overleg heeft plaatsgevonden met de financieel adviseur.
Uitgaven 2012 ad € 67.486,00 zullen via resultaatbestemming door middel van een onttrekking uit de reserve grote investeringen bij de jaarrekening 2012 worden betrokken.

Communicatie
Regulier

EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten:				
1. Pilot menselijke maat	19/03/2013 nr 1301737	77.662	-77.662	
		77.662	-77.662	0

Toelichting op programma Eigen kracht en Participatie:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 77.662,= beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het project "Pilot Menselijke Maat" en dit te dekken uit de subsidie van de provincie Overijssel € 56.662,= en uit de bijdragen van de gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen en Hof van Twente ad totaal € 20.000,= en een bijdrage van de gemeente Almelo ad € 5.000,= uit het werkbudget extramurale begeleiding AWBZ.

Registratienummer: BenW - 1301737

agendapunt: 07
datum B&W: 19 MAART 2013

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: D. Grakist-Otten
Datum: 08 maart 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: SML
Telefoonnummer: 541032

Onderwerp: **Provinciale subsidie voor project "Pilot Menselijke Maat"**
Programma: **Eigen kracht en participatie**

Voorgesteld besluit:
1. In te stemmen met het project "Pilot Menselijke Maat".
2. Een krediet beschikbaar te stellen ad. € 77.662 voor de uitvoering van het project in de periode februari 2013 t/m 31 december 2013 en conform de subsidievoorwaarden van de provincie Overijssel.
3. Deze te dekken uit:
   a. Subsidie provincie Overijssel ad € 52.662
   b. Bijdragen gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen en Hof van Twente ad totaal € 20.000
   c. Bijdrage gemeente Almelo ad € 5.000 uit werkbudget extramurale begeleiding AWBZ 12480512
4. De raad voor te stellen de programmabegroting 2013 bij verzamelbesluit te wijzigen.
5. Bijgaande raadsbrief ter informatie naar de raad te sturen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
Met de "Pilot Menselijke Maat" wordt een meet- en stuurinstrument ontwikkeld waarmee gemeenten vanuit hun regierol kunnen sturen op de doelstellingen van de Wmo. De beoogde omslag van klachtgericht naar krachtgericht leidt naar verwachting tot meer welbevinden en tegelijkertijd lager zorggebruik. De pilot wordt uitgevoerd door de Geluksacademie/Arcon in samenwerking met de Universiteit Twente in opdracht van de Gemeente Almelo in samenwerking met de gemeenten Hengelo, Borne, Haaksbergen en Hof van Twente. Er wordt ondersteuning en medewerking verleend aan de pilot door diverse zorgaanbieders, zorgkantoren en zorgverzekeraars. De provincie Overijssel heeft voor de uitvoering van deze pilot aan de gemeente Almelo een projectsubsidie toegekend van €52.662. Elke deelnemende gemeente draagt € 5.000 bij. De totaal door de gemeente Almelo te beheren kosten voor de pilot bedragen € 77.662.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	Directeur

Portefeuillehouder: J.M.M. Kuik-Verweg
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
Raadsbrief ter informatie bijvoegen

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- Offerte "Pilot Menselijke Maat" (IN – 1223671)
- Aanvraagformulier voor subsidie (UIT – 1221520)

- Beschikking tot verlening van subsidie van de Provincie Overijssel (IN – 1222099)
- Persbericht (
- Raadsbrief (RAAD – 1039)

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan:
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: E. Smit, M. de Jong, L. Claessens

---

Aanleiding en grondslag van de nota
Gemeenten willen organisaties die zij in het kader van de Wmo contracteren kunnen beoordelen in sturen op gekanteld werken. Zij beschikken op dit moment echter niet over het regie-instrumentarium om aanbieders van zorg en welzijn op de door de gemeente gewenste Wmo-uitkomsten te kunnen sturen. In ons Wmo beleidsplan 2011-2014 staan de doelstellingen Welbevinden, eigen kracht en participatie centraal. In de huidige financieringssystematiek voor de AWBZ-begeleidingsfunctie worden (zorg)organisaties echter veelal gefinancierd op basis van uren. Ondersteuning, die is gericht op welbevinden en eigen kracht, is niet alleen menselijker maar lijkt ook kostenbesparend te werken. Er zijn meerdere onderzoeken en projecten die de hypothese lijken te ondersteunen dat de omslag van klachtgericht naar krachtgericht leidt tot meer welbevinden en lagere zorgconsumptie. Een grote wetenschappelijke studie om deze hypothese wetenschappelijk te toetsen wordt momenteel door de universiteit Twente gedaan.

Met de pilot "Menselijke Maat" wordt:
1 Een meetinstrument ontworpen;
2 Het instrument getest en gevalideerd;
3 Een definitief instrument geconstrueerd;
4 Een symposium georganiseerd.

Hiermee krijgt de gemeente een instrument tot haar beschikking om de nieuwe regie- en inkooprol vorm te geven en om te anticiperen op de decentralisatie van de AWBZ-functie begeleiding.

Totale kosten voor de gemeente Almelo maximaal €77.662,-
De totaal door de Gemeente Almelo te beheren kosten voor de ontwikkeling van "de Menselijke Maat" bedragen € 77.662,-.

Provinciale subsidie €52.662,-
De provincie heeft een subsidie verleend van € 52.662,- voor de ontwikkeling van "de Menselijke Maat". De provincie Overijssel heeft een zogeheten flexibel budget beschikbaar dat zich richt op het versterken en uitvoeren van de Wmo. Voor dit budget is door de gemeente Almelo namens de gemeenten Borne, Haaksbergen, Hengelo en Hof van Twente een aanvraag ingediend.

Cofinanciering voor deelnemende gemeenten €25.000,- (€5.000,-per gemeente)
De cofinanciering van dit project (€25.000,-) is te verdelen onder de deelnemende gemeenten waarbij elke gemeente een bedrag van €5.000,- voor haar rekening neemt.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Het alternatief om af te zien van de provinciale subsidie is volgens ons niet wenselijk. We zouden dan een gelegenheid missen om instrument te ontwikkelen waarmee we kunnen beoordelen en sturen op gekanteld werken. Doordat het welbevinden centraal staat, beogen we zorg meer in de positie van middel in plaats van doel op zich te plaatsen. We behouden hiermee tevens onze voorhoederol op het gebied van geluksgericht werken. Het gaat om een relatief kleine bijdrage ten opzichte van de totale kosten van de pilot, maar ook ten opzichte van de totale kosten van de individuele voorzieningen die vanuit de Wmo beschikbaar worden gesteld. De verwachting is dat gebruikmaking van het instrument in de toekomst zal leiden tot een lager zorggebruik. Met deze pilot anticiperen we met financiële steun van de provincie Overijssel op de decentralisatie van de AWBZ functie begeleiding.

Resultaat extern overleg
Het project is tot stand gekomen in overleg met alle Twentse gemeenten en in het bijzonder de gemeenten Hengelo, Borne, Haaksbergen en Hof van Twente, Arcon, de Universiteit Twente, Het Trimbos Instituut, Menzis Zorgkantoor Twente, Achmea Zorgkantoor Zwolle, VGZ zorgverzekeraar, Azora zorggroep, Ambiq en JP van den Bent Stichting.

Risico-inventarisatie
In de overeenkomst met hoofdaannemer Geluksacademie/Arcon is opgenomen dat deze ervoor verantwoordelijk is dat de uit te voeren activiteiten in alle fasen uit de pilot en de verslaglegging/verantwoording daarover voldoen aan de provinciale subsidievoorschriften.
Eén van de voorschriften uit de subsidiebeschikking luidt dat voor het eind van 2013 een symposium wordt georganiseerd met de provincie en alle Overijsselse gemeenten. In de offerte is hiervoor een P.M

post opgenomen. Daarbij wordt opgemerkt dat de Geluksacademie/Arcon vanuit haar steunfunctie Wmo middelen kan inzetten mits er een aanvraag van meerdere gemeenten onder ligt. Voor het organiseren van het symposium worden nadere afspraken gemaakt tussen de Geluksacademie, de Universiteit Twente en de gemeente Almelo.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
Beleidskader: Sociale agenda 2020 / Wmo
P&O: de ambtelijke inzet van ca. 60 uren passen binnen de bestaande formatie en passen eveneens bij de gemeentelijke regierol.
Overig: n.v.t.

Intern overleg
Er is intern overleg geweest met wethouder M. Kuik in het WA overleg.

Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Portefeuillehouder is akkoord.

Communicatie
Reguliere persconferentie, persbericht en informatieve raadsbrief

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Subsidie energieloket 2.0	29/01/2013 nr 1301589	80.000	-80.000	
2.	Integraal Groot onderh en verv riolering	26/02/2013 nr 1201500	1.866.000		-1.866.000
	Integraal Groot onderh en verv verharding	26/02/2013 nr 1201500	1.365.000		-1.365.000
3.	Bodemsaneringsprogramma 2010-2014	26/02/2013 nr 1301594	83.159		-83.159
4.	Inhalen achterstand kolkenonderhoud	05/03/2013 nr 1301711	8.604		-8.604
5.	Overstortleiding (oude) Rijksweg N36	12/03/2013 nr 1301731	6.600		-6.600
			3.409.363	-80.000	-3.329.363

Toelichting op programma Leefbaarheid en Veiligheid:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 80.000,= beschikbaar te stellen voor het Energieloket 2.0 en dit te dekken uit de toegezegde bijdrage van de provincie.
2. Een krediet van € 3.231.000,= beschikbaar te stellen voor het Integraal groot onderhouds- en vervangingsplan voor verharding, water/rioleringen en groen/wortelopgroei voor het jaar 2013. En dit te dekken uit de voorziening riolering € 1.866.000,= en uit de reserve egalisatie wegen (incl. groen/wortelopgroei) € 1.365.000,= .
3. De verlaging van € 83.159,= betreffende de bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering voor het jaar 2012 herstellen. In december 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu laten weten deze bezuiniging niet door te voeren. De bezuiniging was binnen de gemeente al doorgevoerd, maar wordt middels dit voorstel weer teruggedraaid.
4. Een krediet van € 117.333,= beschikbaar te stellen voor het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 8.604,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering.
5. Een krediet van € 90.000,= beschikbaar te stellen voor het opstarten van het project "Overstortleiding (oude) Rijksweg N36" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 6.600,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering.

Registratienummer: BenW - 1301595

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door:	A. Agus
Datum:	09 januari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel:	ROM
Telefoonnummer:	541505

Onderwerp:	**subsidie energieloket 2.0**
Programma:	**Leefbaarheid en veiligheid**

Voorgesteld besluit:

1. Kennis nemen van het besluit van de provincie Overijssel om de gemeente Almelo € 80.000,- subsidie te verstrekken voor het energieloket met bijbehorend plan van aanpak 2.0.
2. Een krediet van € 80.000,- te openen voor het Energieloket 2.0 en dit te dekken uit de toegezegde bijdrage van de provincie Overijssel.
3. De gemeenteraad voor te stellen de programmabegroting 2013 te wijzigen en dit bij verzamelbesluit te bekrachtigen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
De gemeente Almelo krijgt € 80.000,- subsidie van de provincie Overijssel voor het project Energieloket 2.0. Hiermee sluit Almelo aan bij de Overijssels aanpak 2.0 en kunnen burgers van de gemeente Almelo gebruik maken van de duurzaamheids premieregeling en duurzaamheidslening van de provincie Overijssel. De subsidie wordt gebruikt voor het voortzetten van de bestaande website (www.energiebesparenalemlo.nl), een telefonische, digitale en fysieke helpdesk, communicatie en een actieve marktbenadering. Het project is in november al van start gegaan.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: J. Andela
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit	**Raad**
Openbaar	n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- besluit van provincie Overijssel

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan:
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: P. Wolters, A. Agus

Nr. begrotingwijzingen: nvt

Aanleiding en grondslag van de nota
In het najaar van 2012 heeft Almelo prestatieafspraken gemaakt met de provincie Overijssel om het energieverbruik van de bestaande woningvoorraad te verminderen. Onderdeel is de Overijsselse aanpak 2.0. Met deze aanpak biedt de provincie de gemeenten de mogelijkheid om het energieloket 1.0 voort te zetten en wordt een duurzaamheids premieregeling en duurzaamheidslening voor particuliere woningeigenaren open gesteld. De regeling en lening worden centraal uitgevoerd in opdracht van de provincie. De gemeenten zullen de actieve marktbenadering oppakken.

Almelo heeft een plan van aanpak opgesteld en hiervoor is € 80.000,- subsidie aangevraagd bij de provincie. De provincie Overijssel heeft besloten voor het plan van aanpak € 80.000,- subsidie te verlenen.
Van de verleende subsidie wordt een voorschot van € 72.000,- overgemaakt. Het resterende bedrag wordt na vaststelling van de subsidie overgemaakt.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Nvt

Resultaat extern overleg
nvt
Risico-inventarisatie
Het project dient conform aanvraag te worden uitgevoerd. En de aanvraag tot vaststelling dient voor 31 maart 2016 te zijn ingediend. Mocht dit niet gebeuren dan kan dit gevolgen hebben voor de verleende subsidie.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
Financieel: Over de financiële kanten heeft afstemming plaatsgevonden met de afdeling Financiën.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Portefeuillehouder is in kennis gesteld.

Communicatie
regulier

Registratienummer: BenW - 1201500

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: J. Renting
Datum: 25 januari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: SB
Telefoonnummer: 541558

Onderwerp: **Integraal Groot Onderhouds- en vervangingsPlan 2013 (IGOP2013)**
Programma: **Leefbaarheid en veiligheid**

Voorgesteld besluit:

1. Het integraal groot onderhouds- en vervangingsplan, programma 2013, voor verhardingen, water/riolering en groen/wortelopgroei, voor het jaar 2013 vast te stellen;
2. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 3.231.000,- bestaande uit:
   - € 1.866.000,- uit de voorziening riolering;
   - € 1.365.000,- uit de reserve egalisatie wegen, incl. groen/wortelopgroei;
3. Vervolgens de programmabegroting bij verzamelbesluit wijzigen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
Jaarlijks stelt het college een programma vast voor groot onderhoud en vervanging aan de openbare ruimte. Dit programma gaat uit van het daarvoor beschikbare bedrag in de programmabegroting. Om de beschikbare budgetten zo efficiënt mogelijk in te zetten wordt een integraal programma opgesteld. De gegevens uit de beheersystemen zijn gebruikt om een integraal programma op te stellen. Met deze nota wordt het Integraal Groot Onderhouds- en vervangingsplan, programma 2013 vastgesteld.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: A.J. Timmer
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- Integraal groot onderhoudsplan, programma 2013

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan:
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: H. Nijkamp, A. Dohmen, M. Wispels, B. Albers, J. Renting, J. Noteboom, J. van Coeverden, R. Gerrits, M. Roordink, M. Sahupala, GJ. Oude Engberink, F. Kroeze, A. van der Staak, H. Rijper, B. Steenwelle, F. Wesselink, K. ter Woerds, M. Pullen, H. Veldscholten

Nr. begrotingwijzingen:

Aanleiding en grondslag van de nota
Jaarlijks wordt een lijst met groot onderhouds- en vervangingsprojecten opgesteld, voor zowel wegen, water/riolering als groen/wortelopdruk. Een eerste basis voor deze lijst is het voor alle 3 producten afzonderlijk functionerende beheersysteem. De beheersystemen zijn gevuld met vaste gegevens (o.a. ouderdom) en variabele gegevens (inspectieresultaten). De hieruit voortkomende onderhoudsmaatregelen worden, samen met de meldingen van bewoners en weggebruikers, samengevoegd tot een lijst van mogelijke projecten. Alle 3 lijsten, zijn naast elkaar gelegd om tot een eerste aanzet te komen van een integrale lijst.

Ook is bekeken in hoeverre vanuit andere product maatregelen nodig waren op de projectlocaties, of de eventueel aanwezige civieltechnische kunstwerken onderhoud behoefden (middels het aanwezige beheersysteem) en of de lichtmasten vervangen moeten worden of speeltoestellen versleten zijn.

Tevens is intern en extern afgestemd met andere afdelingen en belanghebbenden zoals woningbouwverenigingen en nutsbedrijven. Op deze wijze wordt een integraal groot onderhoudsplan (IGOP) opgesteld.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Het wegenonderhoud dient vanuit de Wegenwet en Wegenverkeerswet doelen op drie gebieden:
- Veiligheid: de weg moet in zodanig staat zijn dat deze veilig is voor de weggebruiker.
- Functionaliteit: gebruikers moeten kunnen vertrouwen op een begaanbare verharding.
- Economie: kapitaalvernietiging moet worden voorkomen.

Ook voor de verhardingen geldt dat de grootste knelpunten worden aangepakt en dat de verkeersveiligheid zo goed mogelijk wordt gewaarborgd.

De gemeente heeft volgens de wet Milieubeheer de zorgplicht voor het inzamelen en transporteren van stedelijk water (afval-/hemel-/grond-/oppervlaktewater). Om aan de zorgplicht te voldoen, dient het jaarlijks beschikbare bedrag voor rioolvervanging zodanig besteed te worden dat de grootste knelpunten worden aangepakt.

Aangezien wegonderhoud en rioolvervanging nauw met elkaar samenhangen, is onderlinge afstemming gevonden door het opstellen van een integraal programma. Op deze wijze worden de beschikbare middelen efficiënt ingezet. Ook de middelen voor wortelopgroei worden deels in een meeliftconstructie meegenomen. Met ingang van 2007 is hiervoor structureel geld beschikbaar (bedrag 2013: € 101.000). Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening onderhoud verhardingen, teneinde een effectieve inzet te kunnen realiseren.

Het programma is niet limitatief, met dien verstande dat verschuivingen tussen projecten kunnen plaatsvinden dan wel urgente projecten voorrang krijgen.

De voorbereiding van enkele projecten is al begonnen in 2012. De werkzaamheden worden aanbesteed conform het gemeentelijke aanbestedingsbeleid. De uitvoering van de benodigde werkzaamheden vindt plaats in 2013. Eventuele uitloop van de werkzaamheden en de oplevering naar 2014 is mogelijk, wanneer dit om uitvoeringstechnische redenen gewenst is. Gedurende het jaar wordt de uitvoering van de projecten gevolgd. Indien het noodzakelijk is het vastgestelde programma te wijzigen, wordt dit gemeld via de reguliere rapportagemomenten. Bij overdracht van de projecten zal evaluatie en contractmanagement worden toegepast.

Buiten dit groot onderhouds- en vervangingsplan 2013 zijn er meer projecten die in 2013 in aanmerking komen voor groot onderhoud. Door de beperkte financiële middelen zijn we genoodzaakt deze projecten naar een later tijdstip (2014 en later) door te schuiven. Dit betekent wel dat er tijdelijk meer klein onderhoud uitgevoerd zal moeten worden. Ook betekent het uitstellen van groot onderhoud dat de te nemen onderhoudsmaatregel zwaarder en dus duurder zal uitvallen (kapitaalvernietiging).

Resultaat intern overleg
De gehele lijst met projecten is intern naar alle belanghebbende afdelingen gestuurd met het verzoek om hierop te reageren. We hebben gevraagd om inbreng van deze afdelingen om zo integraal mogelijk tot een definitief onderhoudsprogramma te komen. Het gaat hier dan om afstemming tussen de fysieke,

sociale, economische en veiligheidsaspecten. In dit proces is ook ruimte geboden om eventuele subsidies te (laten) genereren.

Resultaat extern overleg
De conceptlijst is extern voorgelegd aan alle regionale belanghebbenden, zoals de nutsbedrijven, woningbouwcorporaties, gemeenten, Provincie, Rijkswaterstaat, hulpdiensten en de Regio t.b.v. afstemming met hun werkzaamheden.

Risico-inventarisatie
Bij het uitblijven van groot onderhoud aan verharding of vervanging van riolering kan de gemeente vaker aansprakelijk worden gesteld, wanneer hierdoor de riolen en wegen niet meer aan de (redelijkerwijs) daaraan te stellen eisen voldoen. Bovendien kan er schade aan het milieu ontstaan. Ook zal uitstel van onderhoud kwaliteitsverlies opleveren wat op lange termijn lijdt tot kapitaalvernietiging en hogere financiële lasten.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
De integrale conceptlijst is voorgelegd aan de afdeling BC en ID

In totaal is voor de uitvoering van de werkzaamheden een bedrag nodig van € 3.231.000,-. Hierbij wordt voorgesteld dit te realiseren door:
- € 1.866.000,- te dekken uit de voorziening riolering (conform ontwerp vGRP 2011-2015)
- € 1.365.000,- uit de reserve egalisatie wegen
Binnen het programma worden budgetten gereserveerd voor onvoorziene uitgaven aan de riolering en de verhardingen, aangezien de ervaring van afgelopen jaren heeft geleerd dat deze geregeld optreden. Tevens zijn reeds budgetten opgenomen voor voorbereidende werkzaamheden voor de programma's voor 2014 en 2015.

Binnen het programma zijn 2 eenmalige bijdragen aan projecten opgenomen (Kolthofsingel en Aalderinkssingel). Deze projecten zijn reeds in 2012 uitgevoerd en de bijdragen zijn voorgefinancierd door de opdrachtgever van deze projecten (ROM).

In het programma zijn ook 2 projecten opgenomen die alleen voorbereid zullen worden (Mozartstraat/Strauszstraat en Havezathe fase 3). Wanneer blijkt dat er in de loop van 2013 binnen het onderhoudsprogramma nog ruimte is voor uitvoering hiervan dan kan hier snel toe worden overgegaan.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
De integrale conceptlijst is voorgelegd aan de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu om afstemming met de disciplines stadsontwikkeling, milieu en verkeer te krijgen. Ook hebben de stadsdeelcoördinatoren de lijst ter reactie ontvangen.

Communicatie
Reguliere persconferentie

	Project:			Onderdelen						
	Straatnaam:	Van:	Tot:	Verharding	Vuilwater	Regen-/hemelwater	Grondwater	Groen	Verkeer	Verlichting	Opmerkingen:
Onderhoud verhardingen	Sluitersveldsingel	Baniersweg	Slot	X	X	-	-	X	-	X	-
	Mozartstraat en Strauszstraat	Beethovenlaan	Schuberstraat	X	X	-	Nog niet bekend	-	X	-	Reserveproject; alleen voorbereiden
Vervanging rioleering	Primula- en Puilkruidstraat	Bornerbroeksestraat	Rietstraat	X	X	-	X	X	-	-	-
	Rietstraat	Spoorwegovergang	Bornerbroeksestraat	X	X	-	-	X	-	-	-
	Nicolaas Beetstraat	Bornerbroeksestraat	P.C. Boutenstraat	X	X	-	-	-	X	-	-
	Rembrandtlaan	Bornerbroeksestraat	P.C. Boutenstraat	X	X	-	-	-	X	-	-
Groot onderhoud bom en	Havezathe fase 3	Stins	Borg Ewsum	X	X	-	-	X	-	-	Reserveproject; alleen voorbereiden
Bijdrage projecten	Kolthofsingel	Haven Noordzijde	Plesmanweg	X	X	-	-	-	-	-	Eenmalige bijdrage. Uitvoering in 2012
	Aalderinkssingel	Spoorwegovergang	Valeriusstraat	-	X	-	-	-	-	-	Eenmalige bijdrage. Uitvoering in 2012

Registratienummer: BenW - 1301594

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: J. Rouweler
Datum: 07 februari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: ROM
Telefoonnummer: 835610

Onderwerp: **Bezuiniging apparaatskosten bodemsanering 2012**
Programma: **Leefbaarheid en veiligheid**

Voorgesteld besluit:

- Kennis te nemen van de brief van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu over de niet doorgevoerde bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering voor het jaar 2012 (€ 83.159,00);
- De eerder besloten verlaging met € 83.159,00 van de post 'vangnet werkvoorraad' binnen het bodemsaneringsprogramma 2010-2014 niet door te voeren;
- De raad hiervan in kennis te stellen en dit per verzamelbesluit te laten bekrachtigen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
In september 2011 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de gemeente Almelo geïnformeerd over de voorgenomen bezuiniging van in totaal € 249.477 op de apparaatskosten bodemsanering (3 jaren à € 83.159 per jaar vanaf 2012). In december 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu laten weten de bezuiniging voor het jaar 2012 niet door te voeren. Deze bezuiniging was binnen de gemeente al doorgevoerd, maar wordt nu teruggedraaid.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: J. Andela
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:

- Brief van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (INK-22050)

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan: ID/P. Wolters
Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan:

Nr. begrotingwijzingen: niet van toepassing.

Aanleiding en grondslag van de nota
In september 2011 heeft het rijk een bezuiniging aangekondigd op de apparaatskosten bodemsanering voor de komende 3 jaren (2012, 2013 en 2014). De Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB) zou daarom jaarlijks tot en met 2014 verlaagd worden met € 83.159 (totale verlaging 3 x € 83.159 = € 249.477). Op 10 april 2012 heeft uw college onder andere besloten deze bezuiniging op te vangen door binnen het bodemsaneringsprogramma twee posten te verlagen. Het betreft de posten "verificaties" en "vangnet werkvoorraad". Zie volledigheidshalve de nota BenW-1100132.

Eind 2012 hebben wij bericht ontvangen van het rijk dat de bezuiniging over 2012 niet wordt doorgevoerd, omdat het wettelijk instrumentarium van de Wet bodembescherming nog niet is aangepast. Dit betekent dat er € 83.159 teveel bezuinigd is op de apparaatskosten bodemsanering.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Het gaat om middelen voor het bodemsaneringsprogramma 2010-2014. Dit zijn rijksmiddelen en primair bedoeld voor de uitvoering van dit programma. Nu de bezuiniging op deze middelen lager is, is het logisch om het programma niet onnodig te belasten. Het geld blijft hiermee voorlopig in het bodemsaneringsprogramma. U wordt voorgesteld het incidentele voordeel à € 83.159 terug te laten vloeien naar het bodemsaneringsprogramma (project W101983), post "vangnet werkvoorraad".

Een alternatief is, dit incidentele voordeel te storten in de reserves. Aangezien het een Decentralisatie Uitkering betreft is dit mogelijk. Medio 2014, zodra de nieuwe bedragen voor de volgende programmaperiode bekend zijn, kan de balans dan opgemaakt worden. Indien mogelijk storten we de gelden in de reserves. Als er echter sprake is van een tekort, blijft het behouden voor de bodemtaken. De Decentralisatie Uitkering Bodem geeft namelijk mede dekking voor de apparaatskosten van bijna 3 fte.

Resultaat extern overleg
Niet van toepassing.

Risico-inventarisatie
Niet van toepassing.

Afstemming intern
Beleidskader
Leefbaarheid en Veiligheid.

Juridisch / p&o / facilitair/ informatisering
Niet van toepassing.

Financieel
Dit voorstel is tot stand gekomen met de financieel adviseur. Het al bestaande krediet met nummer W101983 wordt met deze nota incidenteel verhoogd met € 83.159,-. Dit naast de reguliere verhoging in verband met de jaarschijf 2013 van DU Bodem.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Niet van toepassing.

Communicatie
Reguliere persconferentie.

Registratienummer: BenW - 1301711

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: M. Roordink
Datum: 25 februari 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: SB
Telefoonnummer: 541451

Onderwerp: **Inhalen achterstand kolkenonderhoud**
Programma: **Leefbaarheid en veiligheid**

Voorgesteld besluit:
1. In te stemmen met het opstarten van het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud".
2. Voor deze werkzaamheden een krediet beschikbaar te stellen van € 117.333.
3. Dit bedrag te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het huidige door de Raad goedgekeurde verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) 2011 – 2015. De bijbehorende kapitaallasten zijn € 8.604 per jaar.
4. De Raad voor te stellen dit bij verzamelbesluit te bekrachtigen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2011 t/m 2015 (vGRP) is een project opgenomen voor het inhalen van de achterstand van kolkenonderhoud. Het doel van het kolkenproject is het voorkomen van verkeersonveilige situaties bij regenval, als gevolg van plasvorming op de weg. Voor de eerste fase van het project is in 2013 een krediet nodig van € 117.333.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: J. Andela
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- nvt

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan: SB/OR/BB Wispels, van Coeverden, Sahupala, De Leeuw, Renting, Gerrits, Borninkhof, Dohmen, vd Staak en Roordink, SB/OR/ING Steenwelle en Nikamp, SB/BB/TS Kromhout en Groener en ID/FD/FD Wesselink.

Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: nvt

Nr. begrotingwijzingen: nvt

Aanleiding en grondslag van de nota
Op 25 januari 2011 is door de gemeenteraad het verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan 2011 t/m 2015 (vGRP) vastgesteld. Het besluit is omschreven in het Raadsvoorstel 2010/38242. Eén van de onderdelen die in het vGRP wordt genoemd is het wegwerken van de achterstand bij het onderhoud van kolken. Dit is een meerjarig project welke loopt van 2011 t/m 2025. Jaarlijks is een bedrag gereserveerd van € 117.333.

Op 9 oktober 2012 is door het college van B&W een update van het kostendekkingsplan vGRP vastgesteld. Het besluit is omschreven in het Collegevoorstel BenW-1201208. In dit kostendekkingsplan is de start voor het wegwerken van de achterstand bij kolkenonderhoud qua planning verschoven van 2011 naar 2013. Het totaalbedrag, het aantal jaren en de jaarlijkse bedragen zijn hetzelfde gebleven.

Het doel van het kolkenproject is het voorkomen van verkeersonveilige situaties bij regenval.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Eén van de onderdelen die wordt genoemd in het vGRP is het wegwerken van de achterstand bij het onderhouden van de kolken. Bij het opstellen van het vGRP is er geschat dat er circa 4.400 stuks kolken vervangen en of hersteld moeten worden. Voor dit project is een bedrag gereserveerd van in totaal circa 1,76 miljoen euro (€ 400 per kolk). Dit bedrag is gespreid over een periode van 15 jaar, jaarlijks € 117.333.

Wat is een (straat)kolk?
Een **straatkolk** (in de volksmond 'putje') is een voorziening in een weg om regenwater af te voeren. Een kolk is vaak aangesloten op een riool of een afvoerleiding naar oppervlaktewater. Veel kolken hebben een stankscherm om te voorkomen dat gassen vanuit het riool overlast of gevaar opleveren op de weg. Daarnaast hebben veel kolken een zandvang, een verdiept gedeelte waar zand en andere bezinkende delen achterblijven, om te voorkomen dat het riool vervuild wordt.

Een straatkolk

Een trottoirkolk

Het doel van het kolkenproject is het voorkomen van verkeersonveilige situaties bij regenval. Indien een kolk namelijk niet goed functioneert, is er kans op plasvorming op bijvoorbeeld wegen, kruisingen en fietspaden.

Het achterstallige onderhoud is ontstaan omdat er geen goed kolkenbeheerplan is en het onderhoud niet structureel maar incidenteel wordt uitgevoerd. Daarnaast is er geen overzicht van het precieze aantal kolken, de locatie en de onderhoudstoestand.

In 2013 wordt er gestart met de eerste fase van het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud". Dit project bestaat uit een 2-tal fases, namelijk:
- Fase 1: Vervangen/herstellen van een 100-tal kolken.
- Fase 2: Inventariseren van de totale achterstand.

Fase 1:
In 2010 is er een weginspectie uitgevoerd op alle wegen in de gemeente Almelo. Tijdens deze weginspectie is er gelijktijdig een opname gedaan van het aantal beschadigde kolken. Er is toen van in totaal circa 100 kolken geconstateerd dat deze beschadigd zijn. Het totaal aantal kolken is toen vastgesteld op ruim 25.500 stuks (aanname in vGRP was 22.000 stuks). Voor het vervangen en of herstellen van deze 100 kolken is een bedrag nodig van € 50.000. Omdat dit de "slechtste kolken" zijn ligt het bedrag per kolk hoger dan het gemiddelde van € 400 per kolk.

Fase 2:
In het vGRP is in 2009 een schatting gedaan dat er circa 4.400 stuks kolken (20% van 22.000 stuks) vervangen en of hersteld moeten worden. Tijdens een weginspectie in 2010, zie ook fase 1, zijn er circa 100 kolken met schade waargenomen. Naast deze kolken is bekend dat er ook nog een groot aantal niet goed functioneert omdat ze bijvoorbeeld verzakt zijn of vol gegroeid zijn met wortels. Het werkelijk aantal kolken dat niet goed functioneert (dus met achterstallig onderhoud) is niet bekend. Het beeld is dat de werkelijke achterstand ergens tussen de 100 en 4.400 stuks ligt.

Om deze omvang duidelijk te krijgen worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- Alle kolken worden digitaal ingemeten (tijdens de reguliere onderhoudsronde).
- De onderhoudstoestand van elke kolk wordt geïnspecteerd en gerapporteerd (tijdens de reguliere onderhoudsronde).
- Daarna worden de kolken (circa 15%) ingemeten die tijdens de reguliere machinale onderhoudsronde niet meegenomen zijn of konden worden (bv onder geparkeerde auto of niet bereikbaar voor de kolkenreiniger).
- Op basis van alle verzamelde informatie wordt de werkelijke achterstand bepaald.
- Vervolgens wordt een plan van aanpak gemaakt hoe deze achterstand weggewerkt kan worden en hoeveel budget daar voor nodig is.

Om verdere achterstand is de komende jaren te voorkomen wordt tevens gewerkt aan:
- Een kolkenbeheerplan.
- Een bestek voor het reinigen en inspecteren van kolken.

Voor deze werkzaamheden is een bedrag nodig van € 42.333. Daarnaast wordt er binnen fase 2 nog een bedrag gereserveerd van € 25.000 voor het onvoorzien vervangen/herstellen van kolken welke onveilige situaties veroorzaken.

Voor de totale werkzaamheden van fase 2 is een bedrag nodig van € 67.333.

Na fase 2 zal een nieuwe inschatting worden gemaakt hoeveel krediet er in totaal nodig is om de achterstand op gebied van kolkenonderhoud weg te werken.

Resultaat extern overleg
Er is geen overleg geweest met externen omdat het gaat om uitvoering van een genomen Raadsbesluit.

Risico-inventarisatie
Uitvoering van dit besluit heeft geen risico's tot gevolg.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
Beleidskader:
verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2011 t/m 2015.

Financieel:
Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een krediet nodig van € 117.333. Dit bedrag wordt gedekt uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het huidige door de Raad goedgekeurde verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) 2011 t/m 2015. De kapitaallasten zijn in totaal € 8.604 per jaar op basis van afschrijving 30 jaar lineair (€ 3.911) en rente 4,0% (€ 4.693).

Juridisch/P&O/Facilitair/Informatisering:
Geen afstemming nodig.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Er is intern overleg geweest binnen de afdeling Stadsbeheer. Daarnaast is de vakwethouder Andela in kennis gesteld van dit voorstel.

Communicatie
Reguliere persconferentie

Registratienummer: BenW - 1301731

agendapunt:
datum B&W:

Gemeente Almelo

Collegevoorstel

Opgesteld door: M. Roordink
Datum: 4 maart 2013
Afdeling/team/teamonderdeel: SB
Telefoonnummer: 541451

Onderwerp: **Overstortleiding (oude) Rijksweg N36**
Programma: **Leefbaarheid en veiligheid**

Voorgesteld besluit:
1. In te stemmen met het opstarten van het project "Overstortleiding (oude) Rijksweg N36".
2. Voor deze werkzaamheden een krediet beschikbaar te stellen van € 90.000.
3. De bijbehorende jaarlijkse kapitaallasten van € 6.600 te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het huidige door de Raad goedgekeurde verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) 2011 – 2015.
4. De Raad voor te stellen dit bij verzamelbesluit te bekrachtigen.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:
Langs de Rechteren van Limpurgsingel ligt vanaf de Kolthofsingel tot aan de Hollander Graven een overstortleiding van de riolering. Deze overstortleiding is deels slecht bereikbaar voor onderhoudsmaterieel en ligt deels op particulier terrein. Voor het bereikbaar maken van het eerste deel en het vestigen van erfdienstbaarheid voor het tweede deel is in totaal een krediet nodig van € 90.000.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: J. Andela
Gemeentesecretaris:
Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit
Openbaar

Raad
n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:
- nvt

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan: SB/OR/BB Wispels, van Coeverden, Sahupala, De Leeuw, Renting, Noteboom, Dohmen, vd Staak en Roordink, SB/OR/ING Steenwelle en Bokdam, SB/BB/TS Kromhout en Groener, VB/VG/OPS Nieuwmeijer en ID/FD/FD Wesselink.

Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: nvt

Nr. begrotingwijzingen: nvt

Aanleiding en grondslag van de nota
Op 25 januari 2011 is door de gemeenteraad het verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan 2011 t/m 2015 (vGRP) vastgesteld. Het besluit is omschreven in het Raadsvoorstel 2010/38242. Eén van de onderdelen die in het vGRP wordt genoemd is het onderzoeken en inspecteren van de overstortleiding (oude) Rijksweg N36. Daarna is er in 2013 geld gereserveerd voor het eventueel ombouwen van de overstortleiding naar een bergbezinkleiding (BBL).

Deze B&W-nota gaat over het inspecteren en onderzoeken van een eerste deel van de overstortleiding (Kolthofsingel t/m sportcomplex De Horst) en het vestigen van erfdienstbaarheid over het tweede deel.

Alternatieven en voorgestelde keuze
Eén van de onderdelen die wordt genoemd in het vGRP is het onderzoeken en inspecteren van de overstortleiding (oude) Rijksweg N36. Onder andere op basis van dat onderzoek wordt er een afweging gemaakt om de overstortleiding eventueel om te bouwen naar een BBL.

De overstortleiding ligt vanaf de Kolthofsingel parallel aan de Van Rechteren Limpurgsingel tot aan de Hollander Graven. De leiding is in de periode 1964 en 1966 aangelegd, bestaat uit een betonnen riool met een diameter van 1.250 mm en heeft een lengte van circa 1.500 meter. Dit riool is al langere tijd niet gereinigd en geïnspecteerd omdat het niet voor onderhoudsmaterieel bereikbaar is.

Situatie overstortleiding:

Voor de eerste 700 meter wordt dit veroorzaakt door de houtwal van de sportvelden langs de Van Rechteren Limpurgsingel die destijds boven op het riool is gepland. De bomen van deze houtwal zijn inmiddels zo groot dat het riool niet meer toegankelijk is voor onderhoudsmaterieel. Tijdens een visuele inspectie in 2012 is geconstateerd dat de leiding nog functioneert maar dat deze ook voor delen circa 40% gevuld is met rioolslib. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door wortelingroei in het riool waardoor de afstroom deels wordt belemmerd. Ook is geconstateerd dat er grondverzakkingen zijn boven het riool. Dat wordt waarschijnlijk veroorzaakt door zandinloop in het riool ten gevolge van wortels die door de voegen zijn gegroeid en deze hebben beschadigd.

Dit eerste stuk van de overstortleiding wordt op een 4-tal plaatsen voor reinigings- en inspectiematerieel vanaf de Van Rechteren Limpurgsingel bereikbaar gemaakt via de aanleg van verharding en duikers. Twee van deze "inritten naar het riool" worden definitief aangelegd zodat het riool in de toekomst structureel reinigbaar en inspecteerbaar is. De twee andere "inritten" zijn van tijdelijke aard. Direct nadat de inritten zijn aangelegd wordt het riool gereinigd en geïnspecteerd. Onder op basis van deze inspectie wordt besloten of de leiding wordt omgebouwd naar een BBL en/of de leiding moet worden vervangen, gerepareerd of gerelined.

Bij de volgende 800 meter is het probleem dat deze is gelegen op particuliere grond en dat er geen formele overeenkomst is voor de ligging van de gemeentelijke overstortleiding. Voor reinigen is dat niet per se noodzakelijk mits de leiding maar toegankelijk is door bijvoorbeeld "(tijdelijke) inritten". Maar zodra de leiding vervangen moet worden kan dit een groot probleem worden omdat bijvoorbeeld de leiding is overbouwd en/of de eigenaar geen toestemming verleend. Een onderdeel van dit project is het regelen van een overeenkomst met de eigenaar van de grond, een zogenaamd erfdienstbaarheid.

Voor het bereikbaar maken, reinigen en inspecteren van het eerste deel en voor het vestigen van erfdienstbaarheid voor het tweede deel is in totaal een bedrag nodig van € 90.000.

Resultaat extern overleg
Er is geen overleg geweest met externen omdat het gaat om uitvoering van een genomen Raadsbesluit. Voor het vestigen van erfdienstbaarheid worden de grondeigenaren benaderd.

Risico-inventarisatie
De werkzaamheden worden uitgevoerd langs een drukke rijweg. Er is afstemming geweest met het teamonderdeel verkeer en vervoer en de benodigde ontwerpeisen en veiligheidsmaatregelen worden tijdens de uitvoering meegenomen.

Afstemming intern
beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering
Beleidskader:
verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2011 t/m 2015.

Financieel:
Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een krediet nodig van € 90.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het huidige door de Raad goedgekeurde verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) 2011 t/m 2015. De kapitaallasten zijn in totaal € 6.600 per jaar op basis van afschrijving 30 jaar lineair (€ 3.000) en rente 4,0% (€ 3.600).

Juridisch/P&O/Facilitair/Informatisering:
Geen afstemming nodig.

Intern overleg
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder
Er is intern overleg geweest binnen de afdeling Stadsbeheer en er is overleg geweest met het teamonderdeel verkeer en vervoer, het teamonderdeel opstallen en het teamonderdeel grondzaken. Daarnaast is de vakwethouder Andela in kennis gesteld van dit voorstel.

Communicatie
Reguliere persconferentie

BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten: Geen mutaties				
		0	0	0

Toelichting op programma Bestuurskracht en Bestuurscultuur:

Geen mutaties

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad 1301143

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Verzamelbesluit 1ste kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013
Programma: Alle programma's
Portefeuillehouder: Divers
Auteur, afdeling: E. Egbers ID

Samenvatting raadsvoorstel

Het thans voorliggende verzamelbesluit bestaat uit begrotingswijzigingen. Afgesproken is dit per kwartaal te laten bekrachtigen door de Raad.

1. **Waarom naar de raad:**
   Kaderstellende notitie
   Met de invoering van de wet dualisering gemeentebestuur en het besluit begroting en verantwoording (BBV) is naast de productenraming de programmabegroting ingevoerd. De raad stelt de programmabegroting, programmawijzigingen vast en stelt reserves in.

   Via het college van B&W worden wijzigingen in de programma's vastgesteld door de Raad. Dus de daadwerkelijke besluitvorming vindt plaats door de gemeenteraad middels een verzamelbesluit.

   De onderstaande wijzigingen komen hiervoor in aanmerking:
   - Voorstellen welke politiek geen belangrijke beleidswijzigingen of gevoelige zaken betreffen;
   - Verlenen van geringe aanvullende kredieten c.q. aanvullende subsidies;
   - Het beschikbaar stellen van bedragen welke volledig of nagenoeg volledig worden gedekt uit rijks- of provinciale bijdragen;
   - Het aanpassen van de begroting op grond van circulaires van het Ministerie van Binnenlandse Zaken;
   - Het verlagen van budgetten ten gunste van de algemene middelen.
   - Besluiten in het kader van de financiële rechtmatigheid.

Het verzamelbesluit I 2013 bestaat uit begrotingswijzigingen, ieder voorzien van dekking. Dat wil zeggen, dat de begroting sluitend blijft. Tegenover bijvoorbeeld hogere uitgaven staan of lagere uitgaven of hoger inkomsten. Het komt echter ook voor dat onvoorziene omstandigheden ertoe leiden dat er een aanvullend beroep gedaan wordt op de volgende posten:
- Algemene reserve
- Kleine kapitaalswerken

AANTREKKELIJKE STAD Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	-4.230		
	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	4.230		
2.	Herontw. Sportpark Ossenkoppelerhoek	19/03/2013 nr 1301730	7.514		-7.514
			7.514	0	-7.514

Toelichting op programma Aantrekkelijke stad:
Collegebesluiten:

1. Een renteloze geldlening van maximaal € 105.748,16 te verstrekken aan Mixed Hockey Club Almelo voor de bouw van een clubgebouw en de jaarlijkse rentelasten (4.230,=) te dekken uit de stelpost kapitaallasten sport.
2. Een voorbereidingskrediet van € 75.000,= beschikbaar te stellen, waarvan € 67.486,= middels resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 zal worden meegenomen, ten behoeve van het sportpark Ossenkoppelerhoek en dit te dekken uit de reserve grote investeringen.

EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten:				
1. Pilot menselijke maat	19/03/2013 nr 1301737	77.662	-77.662	
		77.662	-77.662	0

Toelichting op programma Eigen kracht en Participatie:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 77.662,= beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het project "Pilot Menselijke Maat" en dit te dekken uit de subsidie van de provincie Overijssel € 56.662,= en uit de bijdragen van de gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen en Hof van Twente ad totaal € 20.000,= en een bijdrage van de gemeente Almelo ad € 5.000,= uit het werkbudget extramurale begeleiding AWBZ.

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID

Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Subsidie energieloket 2.0	29/01/2013 nr 1301589	80.000	-80.000	
2.	Integraal Groot onderh en verv riolering	26/02/2013 nr 1201500	1.866.000		-1.866.000
	Integraal Groot onderh en verv verharding	26/02/2013 nr 1201500	1.365.000		-1.365.000
3.	Bodemsaneringsprogramma 2010-2014	26/02/2013 nr 1301594	83.159		-83.159
4.	Inhalen achterstand kolkenonderhoud	05/03/2013 nr 1301711	8.604		-8.604
5.	Overstortleiding (oude) Rijksweg N36	12/03/2013 nr 1301731	6.600		-6.600
			3.409.363	-80.000	-3.329.363

Toelichting op programma Leefbaarheid en Veiligheid:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 80.000,= beschikbaar te stellen voor het Energieloket 2.0 en dit te dekken uit de toegezegde bijdrage van de provincie.
2. Een krediet van € 3.231.000,= beschikbaar te stellen voor het Integraal groot onderhouds- en vervangingsplan voor verharding, water/rioleringen en groen/wortelopgroei voor het jaar 2013. En dit te dekken uit de voorziening riolering € 1.866.000,=(conform vGRP 2011 – 2015) en uit de reserve egalisatie wegen (incl. groen/wortelopgroei) € 1.365.000,= .
3. De verlaging van € 83.159,= betreffende de bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering voor het jaar 2012 herstellen. In december 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu laten weten deze bezuiniging niet door te voeren. De bezuiniging was binnen de gemeente al doorgevoerd, maar wordt middels dit voorstel weer teruggedraaid.
4. Een krediet van € 117.333,= beschikbaar te stellen voor het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 8.604,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het vGRP 2011 - 2015.
5. Een krediet van € 90.000,= beschikbaar te stellen voor het opstarten van het project "Overstortleiding (oude) Rijksweg N36" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 6.600,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering.

BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten: Geen mutaties				
		0	0	0

Toelichting op programma Bestuurskracht en Bestuurscultuur:

Geen mutaties

2. **Argumentatie:**
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moeten bepaalde collegebesluiten en administratieve wijzigingen nog worden bekrachtigd door de Raad en in dit geval middels het verzamelbesluit.

3. **Middeleninzet:**
Het verzamelbesluit I 2013 bestaat uit begrotingswijzigingen, ieder voorzien van dekking. De genoemde collegebesluiten en administratieve wijzigingen zijn verwerkt in de begroting 2013 en van belang is om te melden dat de begroting in evenwicht is gebleven.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, **de burgemeester,**

mr. G.A. de Haan **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen: Collegebesluiten met betrekking tot het verzamelbesluit I 2013
Nr. begrotingswijziging: De genoemde collegebesluiten zijn verwerkt in de begroting 2013

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:
de begroting als volgt aan te passen:
betreffende collegebesluiten van het eerste kwartaal 2013 (januari/februari/maart 2013):

AANTREKKELIJKE STAD Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	-4.230		
	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	4.230		
2.	Herontw. Sportpark Ossenkoppelerhoek	19/03/2013 nr 1301730	7.514		-7.514
			7.514	0	-7.514

Toelichting op programma Aantrekkelijke stad:
Collegebesluiten:

1. Een renteloze geldlening van maximaal € 105.748,16 te verstrekken aan Mixed Hockey Club Almelo voor de bouw van een clubgebouw en de jaarlijkse rentelasten (4.230,=) te dekken uit de stelpost kapitaallasten sport.
2. Een voorbereidingskrediet van € 75.000,= beschikbaar te stellen, waarvan € 67.486,= middels resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 zal worden meegenomen, ten behoeve van het sportpark Ossenkoppelerhoek en dit te dekken uit de reserve grote investeringen.

EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten:				
1. Pilot menselijke maat	19/03/2013 nr 1301737	77.662	-77.662	
		77.662	-77.662	0

Toelichting op programma Eigen kracht en Participatie:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 77.662,= beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het project "Pilot Menselijke Maat" en dit te dekken uit de subsidie van de provincie Overijssel € 56.662,= en uit de bijdragen van de gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen en Hof van Twente ad totaal € 20.000,= en een bijdrage van de gemeente Almelo ad € 5.000,= uit het werkbudget extramurale begeleiding AWBZ.

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Subsidie energieloket 2.0	29/01/2013 nr 1301589	80.000	-80.000	
2.	Integraal Groot onderh en verv riolering	26/02/2013 nr 1201500	1.866.000		-1.866.000
	Integraal Groot onderh en verv verharding	26/02/2013 nr 1201500	1.365.000		-1.365.000
3.	Bodemsaneringsprogramma 2010-2014	26/02/2013 nr 1301594	83.159		-83.159
4.	Inhalen achterstand kolkenonderhoud	05/03/2013 nr 1301711	8.604		-8.604
5.	Overstortleiding (oude) Rijksweg N36	12/03/2013 nr 1301731	6.600		-6.600
			3.409.363	-80.000	-3.329.363

Toelichting op programma Leefbaarheid en Veiligheid:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 80.000,= beschikbaar te stellen voor het Energieloket 2.0 en dit te dekken uit de toegezegde bijdrage van de provincie.
2. Een krediet van € 3.231.000,= beschikbaar te stellen voor het Integraal groot onderhouds- en vervangingsplan voor verharding, water/rioleringen en groen/wortelopgroei voor het jaar 2013. En dit te dekken uit de voorziening riolering € 1.866.000,= (conform het vGRP 2011 – 2015) en uit de reserve egalisatie wegen (incl. groen/wortelopgroei) € 1.365.000,= .
3. De verlaging van € 83.159,= betreffende de bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering voor het jaar 2012 herstellen. In december 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu laten weten deze bezuiniging niet door te voeren. De bezuiniging was binnen de gemeente al doorgevoerd, maar wordt middels dit voorstel weer teruggedraaid.
4. Een krediet van € 117.333,= beschikbaar te stellen voor het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 8.604,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het vGRP 2011 - 2015.
5. Een krediet van € 90.000,= beschikbaar te stellen voor het opstarten van het project "Overstortleiding (oude) Rijksweg N36" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 6.600,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering.

BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR Bedragen zijn in €

Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
Collegebesluiten: Geen mutaties				
		0	0	0

Toelichting op programma Bestuurskracht en Bestuurscultuur:

Geen mutaties

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

Gemeente Almelo

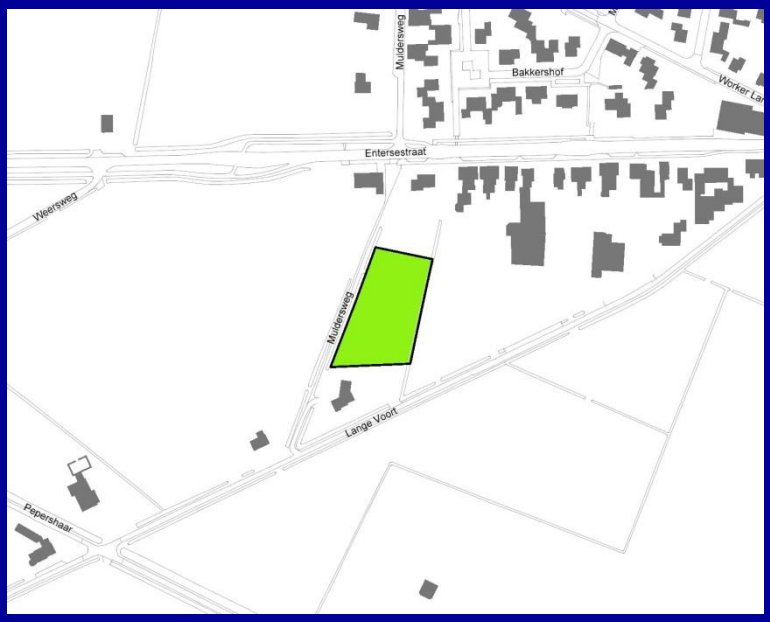

Bestemmingsplan

Muldersweg

NL.IMRO.0141.BP00109-0401

Vastgesteld door Gemeenteraad d.d.: 21 mei 2013

ad fontem
JURIDISCH BOUWADVIES

Projectnummer:	10JA09
Opdrachtgever:	H. Scholten Ootmarsumseweg 191 7665 RX ALBERGEN
Gemeente:	Almelo
Contactpersoon:	E. Jasper
Contactpersoon:	J. Klompmaker Zenderen, mei 2013

Ad Fontem Juridisch Bouwadvies BV
Hoofdstraat 43
7625 PB ZENDEREN
Telefoon 074 – 2557022
Internet www.ad-fontem.nl
Email info@ad-fontem.nl

Toelichting

bestemmingsplan “Muldersweg”

Planstatus: vastgesteld
Datum: 2013-05-21
Plan identificatie: NL.IMRO.0141.BP00109-0401

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5

1.1 AANLEIDING 5
1.2 DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN 5
1.3 LIGGING 5
1.4 HUIDIGE PLANOLOGISCHE SITUATIE 6
1.5 OPZET VAN DE TOELICHTING 7

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE 9

2.1 FUNCTIONELE STRUCTUUR 9
2.2 STEDENBOUWKUNDIGE OPZET 9
2.3 VERKEERSSTRUCTUUR 10

3 BELEID 12

3.1 RIJKSBELEID 12
3.2 PROVINCIAAL BELEID 12
3.4 GEMEENTELIJK BELEID 15

4 ONDERZOEK 17

4.1 BEDRIJVEN EN ANDERE ACTIVITEITEN 17
4.1.1 Wijze van beoordelen 17
4.1.2 Externe zonering 17
4.1.3 Aanwezige bedrijven in de omgeving 17
4.2 FYSIEKE VEILIGHEID 18
4.3 EXTERNE VEILIGHEID 21
4.4 GELUID 23
4.5 ARCHEOLOGIE 24
4.6 FLORA EN FAUNA 24
4.7 LUCHTKWALITEIT 25
4.8 BODEM 26
4.9 WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ 27

5 WATERPARAGRAAF 29

6 PLANUITGANGSPUNTEN 31

7 TOELICHTING OP DE REGELS 32

7.1 INLEIDING 32
7.2 JURIDISCHE SYSTEMATIEK 32
7.3 NADERE TOELICHTING OP DE REGELS 34
7.3.1 Bestemmingsregels 34
7.3.2 Overige regels 35

8 FINANCIËLE UITVOERBAARHEID 36

8.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 36

9 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 37

9.1 INSPRAAK EN OVERLEG 37

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bestemmingsplannen worden periodiek herzien. De aanleidingen hiervoor zijn de verouderde planvoorschriften (regels) van het huidige plan, veranderd gebruik van het terrein, gewijzigde wetgeving en nieuwe inzichten. Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op veranderd gebruik van gronden aan de Muldersweg te Bornerbroek.
De nu aanwezige agrarische gronden worden in het voorliggend plan omgezet naar woningbouw (seniorenwoning(en)). Omdat de bouw van een seniorenwoning op grond van het huidige bestemmingsplan niet is toegestaan, is een herziening van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk.
Het onderhavige bestemmingsplan voorziet hierin.

1.2 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Muldersweg" bestaat uit de volgende stukken:

1. regels;
2. verbeelding;
3. bijlagen bij de toelichting;

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden aangegeven. In de regels zijn voorschriften opgenomen die noodzakelijk worden geacht voor een juiste ontwikkeling en beheer van het plangebied. De toelichting vergezelt het plan. Hierin zijn de aan het plan ten grondslag liggende uitgangspunten en onderzoeken weergegeven.

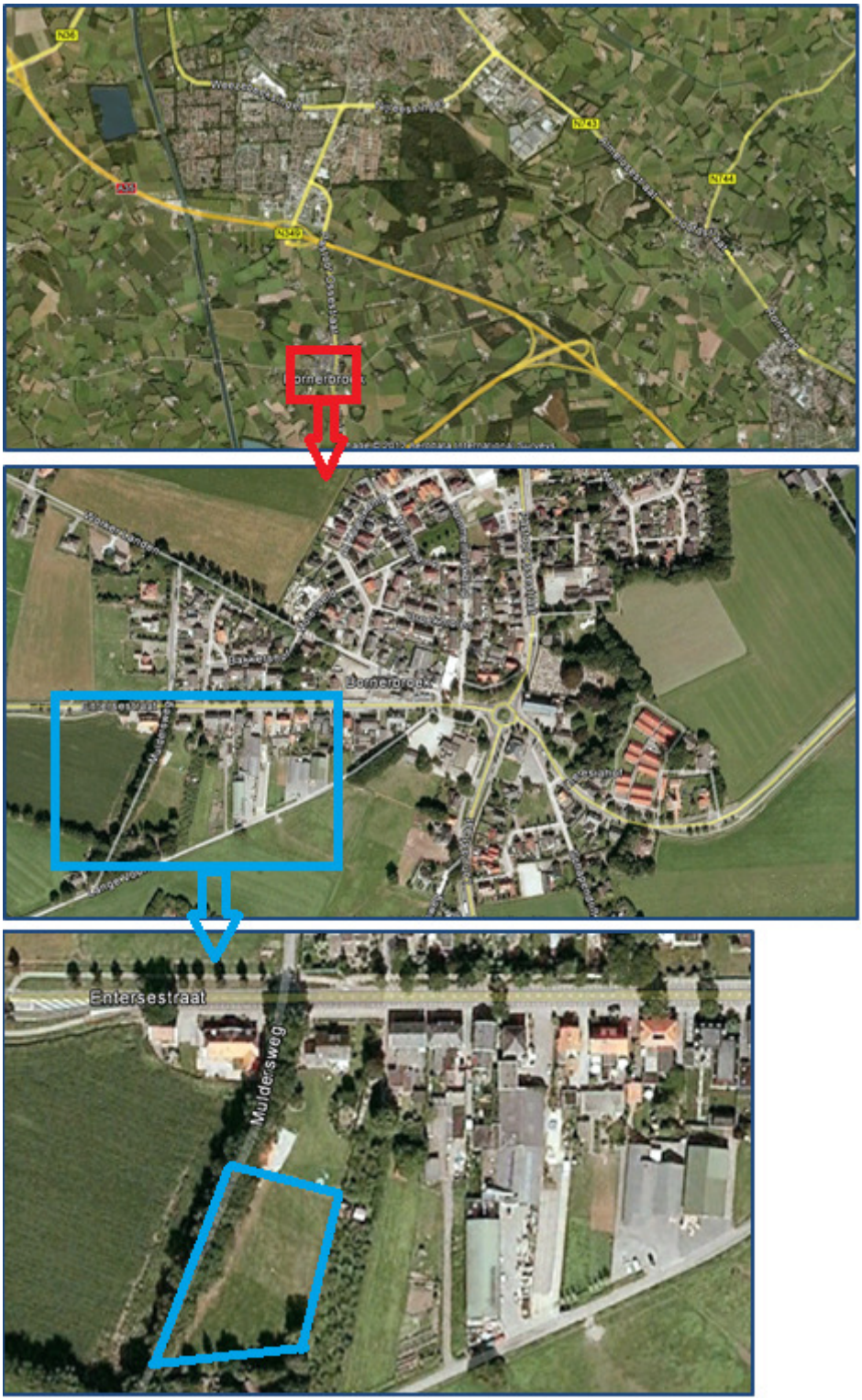
Ten behoeve van het plan is onderzoek gedaan naar:

1. de geluidsbelasting op de gevel vanwege wegverkeerslawaai;
2. de gevolgen voor flora en fauna;
3. de bodemgesteldheid

1.3 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Muldersweg te Bornerbroek. De Muldersweg vormt de grens tussen Bornerbroek en het landelijk gebied. De belangrijkste ontsluitingswegen vormen de Entersestraat aan de noordzijde van het plangebied en de Lange Voort aan de zuidzijde van het plangebied. De ontsluiting van het plangebied ten behoeve van de eerste woning vindt plaats op de Lange Voort.

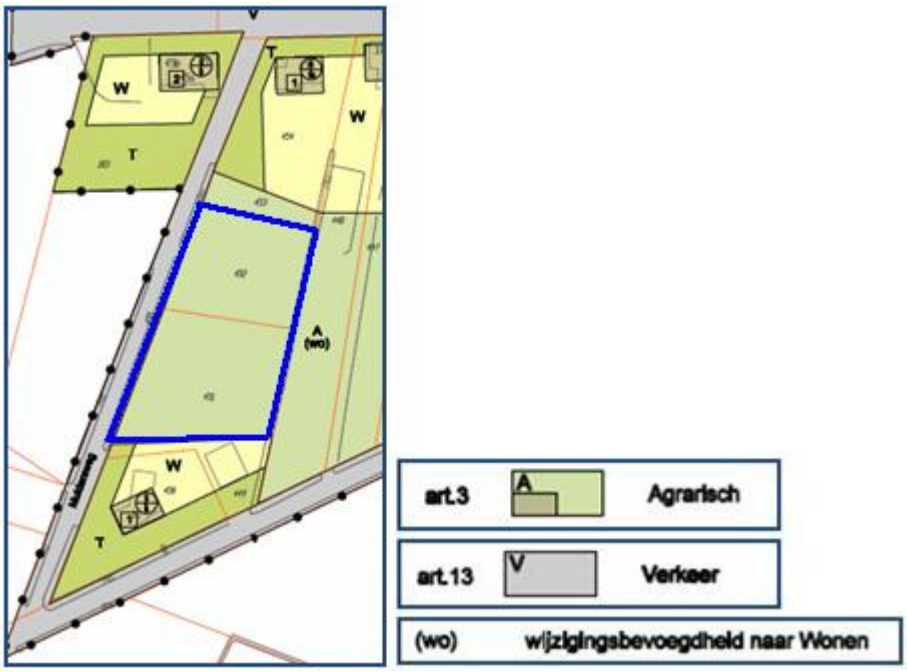
In figuur 1.1 is het plangebied weergegeven. Hierop is de ligging van Bornerbroek ten opzichte van Almelo en de locatie in Bornerbroek weergegeven. De begrenzing van het plangebied is globaal met blauwe lijnen weergegeven.

Figuur 1.1: Ligging locatie in Bornerbroek (bron: Google Earth)

1.4 Huidige planologische situatie

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan ‘Bornerbroek, gemeente Almelo’ (ook bekend als ‘Zuid Bornerbroek’). Dit bestemmingsplan is in 2008 door de gemeenteraad van Almelo vastgesteld.
De gronden binnen het plangebied hebben de bestemming ‘Agrarisch’ (zie figuur 1.2).

Figuur 1.2: Fragment bestemmingsplan Bornerbroek (bron: gemeente Almelo)

De bouw van seniorenwoningen is binnen de agrarische bestemming niet mogelijk, waardoor een herziening van dit bestemmingsplan noodzakelijk is. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin. Zoals op het kaartfragment is te zien, Heeft de Muldersweg een verkeersbestemming gekregen.

De aanduiding 'wo' duidt op een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming 'Wonen'.
De wijzigingsbevoegdheid kan toegepast worden wanneer sprake is van een goede akoestische situatie, de ruimtelijke en functionele structuur ter plaatse worden gewaarborgd, er sprake is van een verantwoorde stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing en de verkeersveiligheid, brandveiligheid en een adequate brand- en rampenbestrijding worden gewaarborgd.
In het volgende zal aangetoond worden dat aan die uitgangspunten wordt voldaan.

Omdat het gebied voor de wijzigingsbevoegdheid echter veel groter is dan het onderhavige plangebied is gekozen voor een partiële herziening van het geldende bestemmingsplan.

1.5 Opzet van de toelichting

De plantoelichting geeft een toelichting op het bestemmingsplan, maar maakt geen deel uit van het bestemmingsplan. De plantoelichting bevat achtereenvolgens de volgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 Aanleiding
Hoofdstuk 2 Huidige en toekomstige situatie
Hoofdstuk 3 Beleid
Hoofdstuk 4 Onderzoek
Hoofdstuk 5 Waterparagraaf
Hoofdstuk 6 Planuitgangspunten
Hoofdstuk 7 Toelichting op de regels
Hoofdstuk 8 Financiële uitvoerbaarheid
Hoofdstuk 9 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de onderdelen waaruit dit bestemmingsplan bestaat, de ligging en begrenzing van het plangebied en de huidige bestemmingsplannen die nu gelden. Hieruit blijkt het kader waarbinnen dit bestemmingsplan is opgesteld.

In het tweede hoofdstuk wordt de huidige situatie van het gebied beschreven (functionele, stedenbouwkundige en verkeerstructuur). Dit wordt aangevuld met het beleid dat, voor zover van toepassing, voor (onder andere) Bornerbroek al is opgesteld (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 wordt de milieusituatie, inclusief het aspect fysieke veiligheid, besproken. Hoofdstuk 5 bevat de waterparagraaf. In hoofdstuk 6 worden algemene uitgangspunten voor het bestemmingsplan beschreven. In hoofdstuk 7 staat hoe deze uitgangspunten zijn vertaald in de juridisch bindende plantekst en verbeelding.
In hoofdstuk 8 staat de financiële verantwoording van het plan en hoofdstuk 9 geeft de wijze van en resultaten over de inspraak weer.

2 Huidige en toekomstige situatie

2.1 Functionele structuur

Het dorp Bornerbroek heeft een lange ontstaansgeschiedenis die begint in de 14e eeuw. Echter, pas in de 20e eeuw is Bornerbroek uitgegroeid van een paar losse huizen tot een dorp. Als gevolg van een gemeentelijke herindeling behoort het dorp sinds 2001 bij de gemeente Almelo.
Bornerbroek is een kerkdorp met een radiale structuur. Vanuit diverse richtingen komen lintbebouwde wegen in het dorp samen. Op het centrale kruispunt waar de meeste wegen bij elkaar komen is de kerk gevestigd. Dit kruispunt is nog steeds het centrum van Bornerbroek. De bebouwing langs de linten kent op dit kruispunt de meeste variatie. Zo zijn hier de grotere gebouwen gelegen waarin ook andere functies dan wonen zijn gevestigd.

Naast de aanwezige lintbebouwing hebben er in de loop der jaren enkele uitbreidingen, met name woningbouw, plaatsgevonden. Deze zijn doorgaans aan de achterzijde van één of meerdere linten gebouwd. In tegenstelling tot de lintbebouwing zijn deze gebieden in de meeste gevallen planmatig van opzet en kennen derhalve een andere karakteristiek.

Aan de noordzijde van de Lange Voort zijn enkele bedrijven gevestigd, grenzend aan het agrarisch gebied. Voor diverse bedrijven is inmiddels een mogelijkheid ontstaan om de bedrijfsbebouwing om te zetten in woningbouw.

Door middel van vier doorgaande wegen, de Entersestraat, Pastoor Ossestaat, Bornsestraat en de Lohuisstraat, is Bornerbroek met de omgeving verbonden. Hiermee zijn de omliggende grotere plaatsen als Almelo, Delden, Rijssen en Borne te bereiken. Maar ook het buitengebied is door middel van deze en andere wegen goed verbonden met Bornerbroek. Het dorp kent derhalve een nauwe verbondenheid met het omliggende landelijke gebied. Vele woonpercelen grenzen met de achterzijde aan het buitengebied.

De relatie met het landelijk gebied geldt ook voor de gronden aan de Muldersweg. De Muldersweg vormt de begrenzing tussen Bornerbroek en het Landelijk gebied. De gronden aan de Muldersweg hebben aan de zijde van de Entersestraat en de Lange Voort een woonbestemming. Daartussen liggen gronden met een agrarische bestemming. Op deze agrarische bestemming dient een nieuwe situatie (de bouw van seniorenwoningen) gerealiseerd te worden.

2.2 Stedenbouwkundige opzet

Zoals beschreven is de nieuwe situatie gericht op de bouw van seniorenwoningen, één bij recht (met een directe bouwtitel) en twee door middel van een wijzigingsbevoegdheid.

De seniorenwoningen gaan uit van het SIR 55 principe. Het gaat hierbij om grondgebonden woningen met alle belangrijke functies gelijkvloers, op de begane grond. Hierbij wordt in ieder geval uitgegaan van een hoofdslaapkamer en een ruime badkamer gelijkvloers. Bij de grondgebonden woningen is het niet uitgesloten dat er ook een verdieping gerealiseerd kan worden. Het gaat in de meeste gevallen om een woning van één laag met kap.
Initiatiefnemer gaat voor zijn eigen woning in ieder geval uit van het SIR 55 principe. Op figuur 2.1 is schematisch de beoogde nieuwbouw weergegeven. Het gaat hierbij om een woning met één laag met kap.

Figuur 2.1: Weergave beoogde nieuwbouw (bron: Building Design Architectuur)

In het door de welstand geaccordeerde ontwerp heeft de te bouwen woning een bouwhoogte van circa 6.50 m. De goothoogte is niet hoger dan 3 m.

Voorafgaand aan dit bestemmingsplan is ook de situatie met drie seniorenwoningen met de gemeente Almelo kortgesloten. Op het moment dat de situatie zich voordoet om toepassing te geven aan de wijzigingsbevoegdheid, kunnen nog twee seniorenwoningen extra gebouwd kunnen worden binnen het in figuur 1.2 weergegeven gebied. Vooralsnog is dit niet mogelijk op basis van de woningbouwprogrammering in de Marsroute 3.

De stedenbouwkundig opzet brengt een goede overgang tussen het landelijk gebied en de woonbebouwing van Bornerbroek met zich mee. Ook de daarbij behorende groene inrichting van de betreffende percelen draagt daar aan bij. De Muldersweg is deels onverhard en wordt begeleid door een rij eiken. Met in achtneming van de aanwezige bomen is de woning in het bestaande landschap ingepast.

Hoewel het plan voorziet in één directe bouwtitel, zal bij de realisering van alle woningen rekening worden gehouden met een groene inrichting van de gronden. De groene sfeer zal verkregen worden door middel van hagen en bomen.

2.3 Verkeersstructuur

Ontsluitingsstructuur en verkeersregime

In paragraaf 1.3 is beschreven dat de Entersestraat aan de noordzijde en de Lange Voort aan de zuidzijde de belangrijkste ontsluitingswegen zijn. Hoewel de Muldersweg in het geldende bestemmingsplan de bestemming 'Verkeer' heeft, is deze weg voor een groot gedeelte onverhard. Bij de bouw van één seniorenwoning zal de Muldersweg ook zo veel mogelijk onverhard blijven. Ter plaatse van de ontsluiting van het perceel en op de Lange Voort kan mogelijk een verharding plaatsvinden. Dit zal dan met de gemeente Almelo overlegd worden.

Ook in de nieuwe situatie vormt de Muldersweg geen doorgaande route voor gemotoriseerd verkeer tussen de Entersestraat en de Langevoort. De Muldersweg behoudt dus de zogenaamde 'knip', die

ervoor zorgt dat de bestaande en nieuwe woningen langs de Muldersweg uitsluitend bereikbaar zijn voor bestemmingsverkeer.

Parkeren
Voor seniorenwoningen in het buitengebied geldt een parkeernorm van 1,3 parkeerplaats per woning. In deze norm is rekening gehouden met de benodigde parkeerruimte voor bezoekers (0,3 parkeerplek per woning). Gezien de verkeerssituatie ter plaatse dient het parkeren ten behoeve van de woningen volledig op de eigen kavel te worden gefaciliteerd.

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.
In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

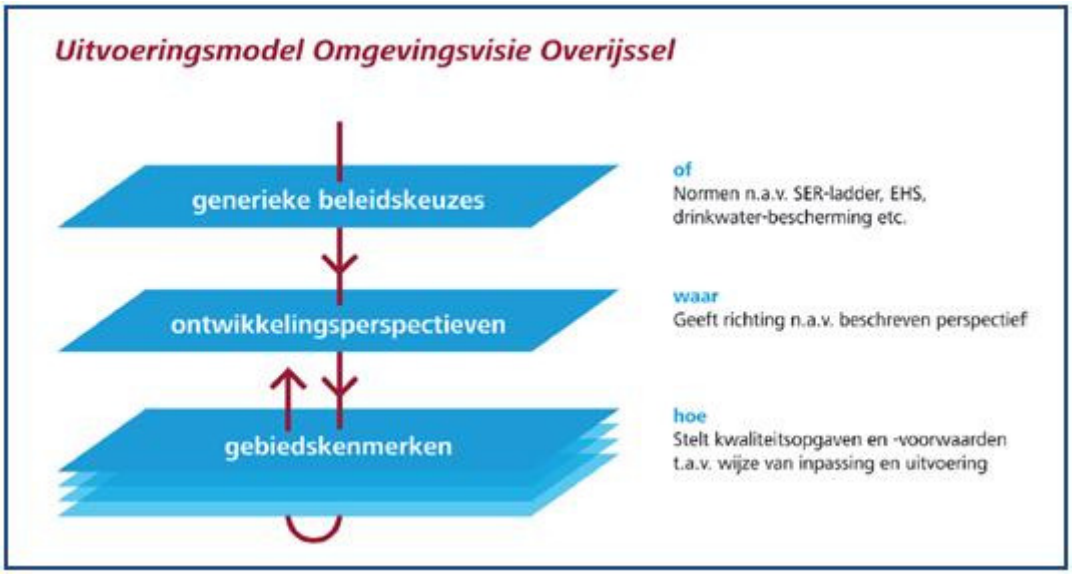
- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijntakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenergienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijk kleinschalige ontwikkelingen. De ontwikkeling van de beoogde woning/woningen raakt geen rijksbelangen. Derhalve wordt geconcludeerd dat voldaan wordt aan de uitgangspunten zoals verwoord in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Overijssel
De provincie Overijssel heeft het streekplan, verkeer- en vervoerplan, waterhuishoudingsplan en milieubeleidsplan samengevoegd tot één Omgevingsvisie. Dit is het provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. Hiermee heeft de provincie voor ogen een vitale samenleving tot ontplooiing te laten komen in een mooi landschap.

Sturingsfilosofie
Het beleid is vastgelegd in generieke beleidskeuzes, richtinggevende ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken. De ontwikkelingsperspectieven schetsen de koers van een gebied op provinciaal schaalniveau. Ze bepalen geen functies, maar schetsen een ontwikkelingsrichting voor een combinatie van functies. De grenzen van de ontwikkelingsperspectieven zijn signaleringsgrenzen. Dit betekent dat gemeenten in hun structuurvisies en bestemmingsplannen nadere invulling kunnen geven. Afwijkingen van de ontwikkelingsperspectieven zijn mogelijk als daar op lokaal niveau maatschappelijke en/of sociaaleconomische redenen voor zijn, mits er voldoende verzekerd is dat de ruimtelijke kwaliteit conform gebiedskenmerken wordt versterkt. In de gebiedskenmerken zijn de bestaande en te ontwikkelen gebiedskwaliteiten benoemd. Onderstaand model (figuur 3.1) fungeert als leidraad bij deze sturing.

Figuur 3.1: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Omgevingsvisie in relatie tot de bouwlocatie aan de Muldersweg te Bornerbroek
De locatie Muldersweg ligt binnen stedelijk gebied (figuur 3.2). Hoewel de betreffende gronden nog niet bebouwd zijn, zijn deze gronden altijd al meegenomen als onderdeel van het dorp Bornerbroek. Aan de noord- en zuidzijde is reeds bebouwing aanwezig, waardoor het logisch is tussen deze bebouwing nieuwbouw te projecteren en daarmee de rand van Bornerbroek op deze locatie af te ronden. Er wordt geen beslag gelegd op het landelijk gebied. Naast het feit dat initiatiefnemer daar zijn gronden heeft liggen, heeft het dorp Bornerbroek geen andere locaties waar seniorenwoningen op basis van particulier initiatief gebouwd kunnen worden.
Van belemmeringen is niet gebleken.

Figuur 3.2: Fragment omgevingsvisiekaart ontwikkelingsperspectieven (bron: provincie Overijssel)

Gebiedskenmerken
Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Bij toetsing van het ruimtelijke initiatief aan de gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisure-laag) is van belang dat de locatie is gelegen in stedelijk gebied. Dit betekent dat de 'natuurlijke laag' en 'de laag van het agrarisch cultuurlandschap' buiten beschouwing kunnen blijven aangezien deze oorspronkelijke waarden niet meer voorkomen in dit gebied.

De stedelijke laag
Binnen deze laag is het gebied aanduid als 'woonwijken 1955 - nu'. De woonwijken van na 1955 zijn grotendeels planmatig ontworpen en gerealiseerd. Dat heeft geleid tot een per wijk kenmerkende hoofdstructuur met eigen aard, maat en karakter (patroon van o.a. hoofdroutes en wegen, wooneenheden en parken en groenstructuur). Functies zijn meestal ruimtelijk van elkaar gescheiden.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart 'de stedelijke laag' aangeduid met het gebiedstype 'woonwijken 1955 - nu'. In figuur 3.2 is dat aangegeven. Ook in dit figuur is de locatie rood omcirkeld.

Afbeelding 4.3 De stedelijke laag: woonwijken 1955 - nu (Bron: Provincie Overijssel)

Woonwijken 1955 - nu
Binnen de aanduiding ‘woonwijken 1955 – nu’ dienen de aanwezig mogelijkheden voor herstructurering, inbreiding en transformatie naar diverse woon- werk- en gemengde stadsmilieus gebruikt te worden. Deze mogelijkheden dienen als eerste onderzocht te worden alvorens een beroep wordt gedaan op het landelijk gebied.

Toetsing initiatief aan de 'Stedelijke laag'
De gewenste bouw van de seniorenwoningen ligt binnen het gebied van de Entersestraat en de Lange Voort. Zowel aan de Entersestraat als aan de Lange Voort bevindt zicht woningbouw. De woningen komen dus tussen bestaande woningen. Vanaf de Muldersweg richting het centrum van Bornerbroek neemt de bebouwingsdichtheid toe. De bebouwing aan de Muldersweg vormt de afronding van Bornerbroek op die locatie. Voorbij de Muldersweg begint het landelijk gebied.
Gezien het feit dat de bouw van seniorenwoningen gericht is op een specifieke doelgroep en bijdraagt aan de diversiteit van woningbouw(aanbod) in Bornerbroek wordt geconcludeerd dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in overeenstemming is met het gebiedskenmerk van de 'Stedelijke laag'.

De lust- en leisurelaag
De locatie heeft op de gebiedskenmerkenkaart 'de lust- en leisurelaag' geen bijzondere eigenschappen. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve feitelijk buiten beschouwing worden gelaten.

Conclusie toetsing aan de Omgevingsvisie Overijssel 2009
Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel 2009 verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijke beleid met betrekking tot het dorp Bornerbroek is vastgelegd in het bestemmingsplan ‘Bornerbroek, gemeente Almelo’ en is in verband met de huidige economische omstandigheden beïnvloedt door de uitspraak van de raad van 9 mei 2011 met betrekking tot (woningbouw)ontwikkeling binnen de grenzen van de gemeente Almelo.

In het Bestemmingsplan ‘Bornerbroek, gemeente Almelo’ is onder meer stil gestaan bij het Masterplan Almelo en de Dorpsvisie Bornerbroek.

Het **Masterplan Almelo**, vastgesteld door de gemeente Almelo op 11 oktober 2004, richt zich voornamelijk op de ontwikkeling van de stad Almelo. Voor Bornerbroek is een woningbouwontwikkeling voorzien in de kern en in de omgeving van het dorp, met name langs de linten aan zuidkant van het dorp. De ontwikkeling van deze gebieden kan ter hand worden genomen na de bouw van (een deel van) de wijken Waterrijk en Almelo Noordoost. In de prognoses voor de benodigde woningbouw is voor deze uitbreiding een totaal van ca. 200 woningen opgenomen. Behalve de bouw van woningen is ook een uitbreiding van voorzieningen in het Masterplan opgenomen. Te denken valt hierbij aan een multifunctionele wijkaccommodatie, een brede school en dergelijke. In het Masterplan is geen nadere uitwerking van deze plannen opgenomen.

Dorpsvisie Bornerbroek
In 2006 heeft De Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek de Dorpsvisie Bornerbroek opgesteld. De doelstelling van de dorpsvisie was het ontwikkelen van een toekomstvisie voor Bornerbroek gericht op de continuïteit en leefbaarheid van de dorpsgemeenschap voor de komende 15 jaar. In deze dorpsvisie gaat specifiek aandacht uit naar het wonen, werken en leven in het dorp, alsmede de indeling van de dorpskern en het buitengebied. Daarbij is een aantal uitgangspunten geformuleerd, zoals de mogelijkheid te voorzien in een groei van het aantal inwoners (en daarmee ook het aantal woningen) en het aantrekkelijker maken van de dorpskern voor ondernemers en inwoners. Het bestaande karakter van een kleinschalige gemeenschap in een groene

ruimte dient behouden te blijven. Voor zover mogelijk is in het bestemmingsplan ‘Bornerbroek, gemeente Almelo’ rekening gehouden met de voorstellen die gedaan zijn in de dorpsvisie.

Geurverordening
Voor Bornerbroek en het onderhavige plangebied speelde de veranderingen in de geurregelgeving een bepalende rol.
Hoewel de gemeente Almelo uitgesproken had dat de betreffende gronden zich in principe lenen voor woningbouw, was lange tijd vanwege de geuremissies uit de omgeving geen woningbouw mogelijk aan de Muldersweg. Met de vaststelling van de geurverordening in 2010 is de geurbelemmering echter weggenomen.
Het plangebied kan met in achtneming van de geurverordening bebouwd worden.

Marsroute
Het raadsbesluit van 9 mei 2011 is van invloed op het initiatief om drie seniorenwoning te bouwen. Belangrijkste aanleiding voor het raadsbesluit waren de veranderingen op de woningmarkt. Door de verminderde vraag naar woningen, is de bouwbehoefte beïnvloed hetgeen de raad heeft aangegrepen om zijn visie op de woningbouwontwikkeling bij te stellen. In de Voorjaarsnota van 2011 is stilgestaan bij de stagnerende woningmarkt. Aan de hand van geprioriteerde woningbouwprojecten vindt thans woningbouw plaats.

Voor de woningbouw in Bornerbroek heeft dat geleid tot de uitspraak dat deze niet prioritair is met uitzondering van het Eiveco terrein (ten Noorden van het centrum van Bornerbroek). Dit betekende dat vooralsnog geen medewerking zou worden verleend aan projecten met een lage prioriteit.

Het is ook hierom dat het college van burgemeester en wethouders de bouw van vier seniorenwoningen bij besluit van 30 augustus 2011 heeft afgewezen. In de brief van 31 augustus 2011 (kenmerk 2010/35574) is echter ook aan dat initiatiefnemer al sinds 2005 met de gemeente Almelo gesprekken heeft gevoerd over de bouw van maximaal vier seniorenwoningen aan de Muldersweg. Burgemeester en wethouders hebben daarom besloten in principe medewerking te verlenen aan de bouw van één seniorenwoning (ten behoeve van initiatiefnemer).

4 Onderzoek

4.1 Bedrijven en andere activiteiten

Om een leefbare woonomgeving te waarborgen worden de ruimtelijk relevante milieu-invloeden van bedrijfsmatige activiteiten, in relatie tot de omgeving, beschreven. Vanuit deze doelstelling ligt in de woongebieden het accent op wonen en worden bedrijfsmatige activiteiten geweerd of ontmoedigd. Andersom ligt het accent in gebieden waar bedrijvigheid is toegestaan op activiteiten en wordt wonen niet direct toegestaan. Functiemenging van detailhandel en wonen, kan gewenst zijn voor zover deze niet leidt tot een onleefbare situatie en deze bedrijvigheid direct is gerelateerd aan de woonomgeving (bv. buurtsuper, schoolgebouw).

4.1.1 Wijze van beoordelen

De invloed van de aanwezige bedrijven en de mogelijke potentiële milieubelasting van toegestane bedrijven op het plangebied zijn beoordeeld. Hierbij zijn de milieuvergunningen en daaruit voortkomende rechten, de normstellingen uit AMvB's en de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" (versie 2009) als leidraad gehanteerd. Vervolgens is gekeken naar de milieuhygiënische effecten van deze bedrijvigheid op het plan. De bevindingen staan in de volgende paragrafen.

4.1.2 Externe zonering

De publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de VNG is gebruikt bij de zonering rond bedrijven. De publicatie deelt bedrijven onder in categorieën op basis van de ingeschatte milieubelasting. Per milieucategorie gelden richtafstanden tot de woonwijken (figuur 4.1).

Milieucategorie	Aan te houden afstand tot woonwijken (zone)
1	0 tot 10 meter
2	30 meter
3.1	50 meter
3.2	100 meter
4.1	200 meter
4.2	300 meter
5.1	500 meter
5.2	700 meter
5.3	1000 meter
6	1500 meter

Figuur 4.1: Richtafstanden tot woonwijken (bron: VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering)

4.1.3 Aanwezige bedrijven in de omgeving

In de directie omgeving van het plangebied zijn bestaande woningen aanwezig die in bepalende mate van invloed zijn op de in de omgeving aanwezige bedrijven.

Op ruim 100 m ligt het containerverhuur Twente aan de Pepershaar 2a. De bedrijfsvoering en ontwikkeling wordt door de beoogde nieuwbouw niet belemmerd. In de directe omgeving van dat bedrijf zijn al burgerwoningen aanwezig die van invloed zijn op de activiteiten van genoemd bedrijf.

Aan de Lange Voort zijn enkele bedrijven gevestigd die geen ernstige hinder met zich meebrengen. De bedrijfsvoering en ontwikkeling van die bedrijven wordt beïnvloedt door de woningen aan de Entersestraat. De afstand tussen die woningen en de dichtstbijgelegen bedrijfshal bedraagt circa 65 m. De afstand tussen de te bouwen seniorenwoning en die bedrijfshal wordt niet kleiner.

4.2 Fysieke veiligheid

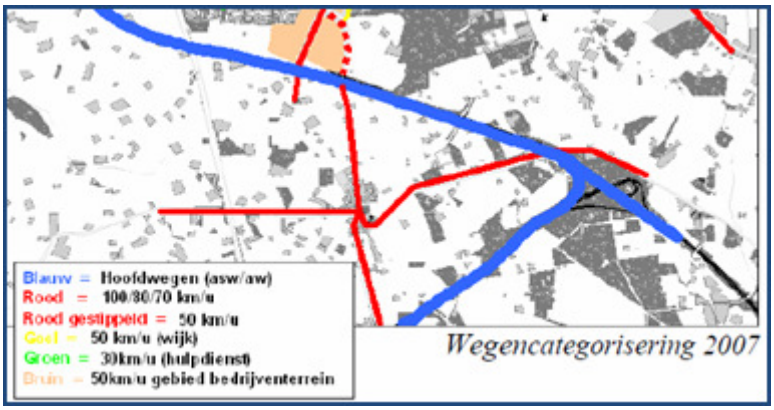
Het aspect fysieke veiligheid beoogt het beschermen van mens, dier en milieu tegen (de gevolgen van) ongevallen en rampen. Ondanks de gerealiseerde veiligheidsmaatregelen en -voorzieningen blijft er een restrisico waarbinnen incidenten plaats kunnen vinden.
Bij nieuwe of bij het actualiseren van bestaande bestemmingsplannen toetst de afdeling Veiligheid & Hulpverlening van de gemeente Almelo de fysieke veiligheidsaspecten van de ruimtelijke ontwikkeling aan landelijke, regionale en gemeentelijke richtlijnen en/of regelgeving.
De handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid van het NVBR van september 2003 geldt daarbij als uitgangspunt. Dit betreft de volgende onderdelen:

1. bereikbaarheid;
2. opkomsttijd;
3. bluswatervoorziening;
4. zelfredzaamheid;
5. sirenedekking;
6. samenhang veiligheidsketen.

Bereikbaarheid
De bereikbaarheid van de brandweer bij branden en ongevallen heeft invloed op de effectiviteit van het brandweerwerk en daarmee op de veiligheid van de burgers. Het uitgangspunt is dat een gebied via minimaal twee ontsluitingswegen toegankelijk is. Ook dienen de wegen voldoende capaciteit te hebben om de populatie uit het gebied te kunnen evacueren en om hulpverleningsdiensten het gebied in te laten rijden. De wegen dienen tevens bestand te zijn tegen de gewichten van de brandweervoertuigen.

De inrichting van de ruimte kan de bestrijding van een incident beïnvloeden. De inrichting van de openbare ruimte moet voldoen aan de gemeentelijke bouwverordening. Verder staan er in de handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid van het NVBR (september 2003) richtlijnen beschreven. Daarbij gaat het tevens om de opstelmogelijkheden om in de belaste omgeving het materiaal op te stellen. Artikel 2.5.3 van de bouwverordening en de richtlijn Bluswatervoorziening en bereikbaarheid geldt daarbij als uitgangspunt. Als de afstand niet voldoet aan de richtlijn en bouwverordening, dan dienen er opstelplekken gerealiseerd te worden.

In het gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Almelo staan de hoofdroutes van de brandweer aangegeven. Dit vormt een van de uitgangspunten bij het bepalen van de verkeersstructuur.

Figuur 4.3: Fragment hoofdroutes brandweer Almelo (Bron: Gemeente Almelo)

Het plangebied is alleen bereikbaar via de Entersestraat. De Entersestraat is de doorgaande verbinding richting Enter en is goed berijdbaar met blusvoertuigen. Vanaf de Entersestraat kan de Muldersweg bereikt worden waardoor het plangebied benaderd kan worden.

Opkomsttijd
De opkomsttijd is de optelsom van de verwerkingstijd van de melding, de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd is daarbij de tijd tussen het alarmeren van de brandweer door de meldkamer en het tijdstip dat het voertuig de kazerne verlaat. De aanrijdtijd is de tijd die het eerste voertuig nodig heeft om van de kazerne naar het plaats incident te gaan. De opkomsttijd van de brandweer wordt als een belangrijk kwaliteitskenmerk van de brandweer beschouwd.
In het Besluit Veiligheidsregio's (BVR) zijn de opkomsttijden voor de brandweer vastgelegd. Voor de eerste basisbrandweereenheid gelden vier verschillende normtijden, 5, 6, 8 en 10 minuten, waar volgens het besluit gemotiveerd van afgeweken kan worden. Deze normen zijn gedifferentieerd naar verschillende gebruiksfuncties uit het Bouwbesluit. De Wet op de Veiligheidsregio's biedt de mogelijkheid om gemotiveerd van deze tijden af te wijken. In de onderstaande tabel (figuur 4.4) staat beschreven wat dit betekent:

Normtijd	**Gebruiksfunctie**
5 minuten	Winkel met gesloten constructie (tijdens openingsuren), wonen boven winkel, cel
6 minuten	Portiekwoningen/portiekflats, woning verminderd zelfredzamen
8 minuten	Overige woningen, winkels, gezondheidszorg, onderwijs, kinderdagverblijf, logies
10 minuten	Kantoor, (lichte)industrie, sport, overige ruimtes voor bijeenkomsten, overige gebruiksfuncties

Figuur 4.4: Tabel normtijden (bron: gemeente Almelo)

Om te bepalen of de brandweer binnen de norm ter plaatse kan zijn, wordt onderscheid gemaakt tussen de situatie in de dag, avond, nacht en het weekend. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat in Almelo gedurende kantooruren (dagsituatie) vanaf de kazerne in het Centrum (AMC) wordt uitgerukt en buiten kantooruren vanaf de posten Noord (AMN) en Zuid (AMZ). Tevens wordt er rekening gehouden met de opkomsttijd van de buurgemeenten.

Opkomsttijd bij Muldersweg Bornerbroek
In de dagsituatie is de eeste tankautospuit in theorie met 10 tot 20 minuten aanwezig en in de avond-, nacht- en weekendsituatie bedraagt de opkomsttijd 10 tot 30 minuten.

Bluswatervoorziening
Voor een optimale bluswatervoorziening wordt onderscheid gemaakt in primaire, secundaire en tertiaire bluswatervoorzieningen. Dit is van belang omdat de eisen voor de afstand, de capaciteit en de bereikbaarheid verschillend zijn. De basiskenmerken van deze drie modellen zijn:

- De primaire bluswatervoorziening: Boven- of ondergrondse brandkranen die geplaatst zijn op het drinkwaterleidingnet.
- De secundaire bluswatervoorziening: Als aanvullende bluswatervoorziening op de primaire voorziening, kunnen geboorde putten, bluswaterriolen of vijvers dienst doen.
- De tertiaire bluswatervoorziening: Bij de noodzakelijke inzet van grotere hoeveelheden water of gedurende langere tijd zijn de primaire en secundaire voorzieningen niet voldoende. Dan kan water onttrokken worden aan open water zoals kanalen of een grote vijver.

Voor de specifieke eisen per bluswatervoorziening (primair, secundair en tertiair) wordt verwezen naar onderstaande tabel (figuur 4.5).

	Bluswatervoorziening		
Parameters	*Primair*	*Secundair*	*Tertiair*

Capaciteit (in m 3 /uur)	60 of 30 (permanent)	90 (minimaal 4 uur)	240 (permanent)
Afstand tot object	40 meter	320 meter	2.500 meter
Bereikbaarheid door brandweervoertuig	Max. 15 meter	Max. 8 meter	Max. 50 meter

Figuur 4.5: Eisen bluswatervoorziening (bron: gemeente Almelo)

Bluswatervoorziening Muldersweg Bornerbroek

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen brandkranen. In het buitengebied wordt bij brand met twee tankautospuiten aangereden.

Zelfredzaamheid

Voor de bestrijdbaarheid van een incident zijn onder andere de bereikbaarheid voor hulpdiensten, de opkomsttijd en de bluswatervoorziening van belang. Daarnaast speelt de zelfredzaamheid van burgers een rol. Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk vluchten uit het bedreigde gebied. .

Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen. De ruimtelijke inrichting van het gebied kan op verschillende manieren inspelen op de zelfredzaamheid.

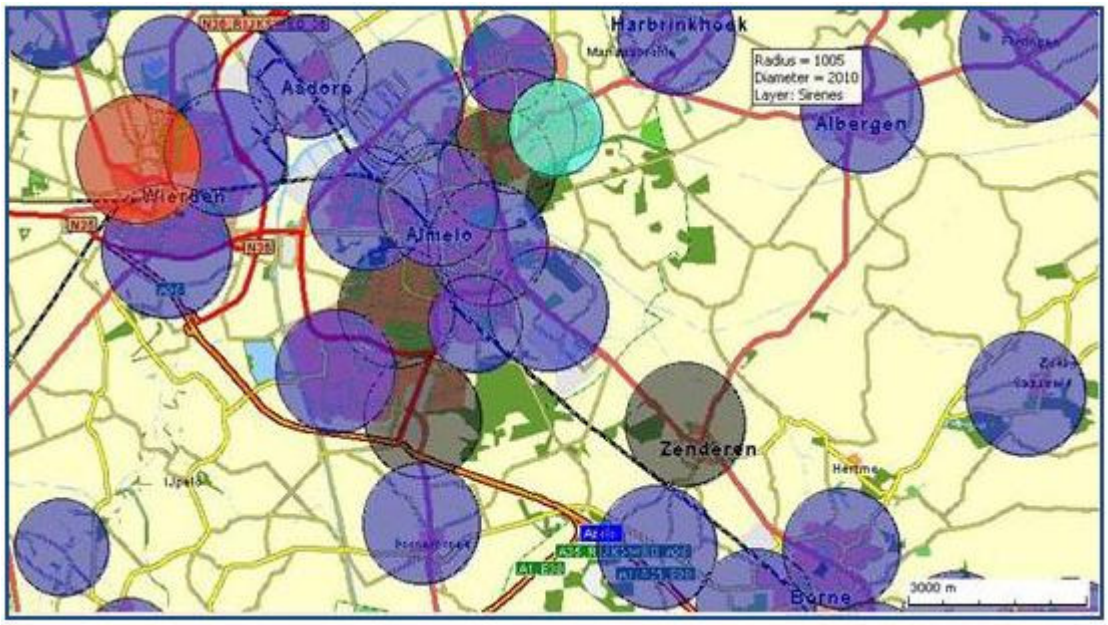
Zelfredzaamheid specifiek locatie Muldersweg Bornerbroek

De gebruikers van de te bouwen woning kunnen zichzelf prima redden. De omgeving van de bouwlocatie biedt verder voldoende mogelijkheden om uit te wijken in geval van calamiteiten.

Sirenedekking

De sirene is een hulpmiddel van de overheid om mensen te kunnen waarschuwen voor acute gevaren. Dit is bijvoorbeeld het geval als er gevaarlijke stoffen vrijkomen bij een brand of ongeval. Dan is het gevaarlijk om buiten te blijven waar men wordt blootgesteld aan het gevaar. De sirenes kunnen dan worden ingeschakeld.

De sirenes worden op de eerste maandag van de maand om 12:00 uur in heel Nederland luid getest, om te controleren of de apparatuur werkt en om het signaal bij burgers bekend te maken, zodat de sirene in geval van een ramp wordt herkend.

Figuur 4.6: Sirenedekking 'Almelo' (bron: gemeente Almelo)

Sirenedekking locatie Muldersweg Bornerbroek
Het plangebied ligt binnen de sirenedekking als is aangegeven in figuur 4.6.

Samenhang veiligheidsketen
De hoofdtaken van de brandweer zijn onderverdeeld in schakels uit de veiligheidsketen. De schakels zijn:

Pro-actie
De schakel pro-actie gaat onder andere over de bluswatervoorziening, de bereikbaarheid en de sirenedekking.

Preventie
Voor het aspect preventie geldt dat rekening moet worden gehouden met de bestaande wet- en regelgeving.

Preparatie
Voor hulpdienstrelevante objecten is het wenselijk om deze op te nemen in de planvorming van de brandweer, zoals een bereikbaarheidskaart of een aanvalsplan.

Repressie
Vanuit de repressieve dienst wordt ter plaatse bepaald hoe er wordt ingezet.

Nazorg
De taak nazorg heeft geen consequenties voor de ruimtelijke ordening.

4.3 Externe veiligheid

Bij het opstellen van de externe veiligheidsparagraaf is uitgegaan van de huidige wet en regelgeving op het gebied van externe veiligheid.
Door de gemeente Almelo is tevens extern veiligheidsbeleid (Verantwoord evenwicht 2007) vastgesteld. Bij het realiseren van ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met de in dit externe veiligheidsbeleid vastgestelde uitgangspunten.

De risicobronnen binnen, maar ook in de nabijheid, van het plangebied zijn geïnventariseerd. Beoordeelde risicobronnen kunnen bedrijven zijn maar ook transportroutes over de weg, rail of vaarwater en leidingroutes voor brandstoffen zoals gasleidingen.

Beoordeeld is of kan worden voldaan aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico en of voldaan kan worden aan de oriënterende waarde voor het groepsrisico. Het Besluit Externe Veiligheid inrichtingen (BEVI), de regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI) en de handreiking verantwoording groepsrisico zijn bij deze beoordeling o.a. toegepast. Bedrijven zoals geregistreerd in het “Risico Register Gevaarlijke Stoffen”, het RRGS, zijn in de beoordeling van het plaatsgebonden en groepsrisico voor zover aanwezig ook meegenomen.
Voor het beoordelen van transportrisico’s is gebruik gemaakt van de circulaire “risico normering vervoer gevaarlijke stoffen” het RNGS en het basisnet. Voor het beoordelen van de risico’s van gasleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB) gebruikt.

Getracht wordt de risicocontouren zoveel mogelijk op het terrein van de risico-inrichting/bron zelf te projecteren. Dit teneinde beperking van het gebruik van terrein van derden zoveel mogelijk te voorkomen. Daar waar veiligheidscontouren zich uitstrekken tot terreinen van derden kan dit beperkingen opleveren voor het gebruik van deze terreinen. Dit plangebied bestaat uit een woongebied. De mogelijkheden voor het vestigen van nieuwe risicobedrijven wordt in dit plan dan ook uitgesloten.

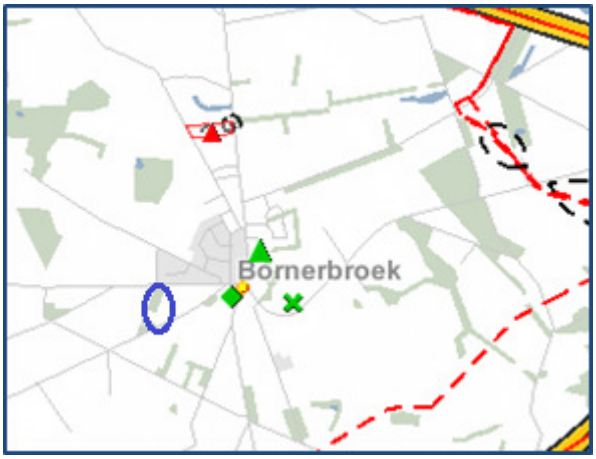
Het **groepsrisico** (GR) kent geen vaste norm, maar een oriënterende waarde die in acht moet worden genomen. Bij het vaststellen van bestemmingsplannen dient elke (mogelijke) verandering van het groepsrisico verantwoord te worden (de verantwoordingsplicht). Deze verantwoordingsplicht geldt ook als het groepsrisico wijzigt maar wel onder de oriënterende waarde blijft.

De verantwoordingsplicht, die hoort bij het groepsrisico, behandelt de volgende factoren:

1. De aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied van de betrokken risicobronnen:
    a. Functie-indeling;
    b. Gemiddelde personendichtheid;
    c. Verblijfsduur;
    d. Verschil bestaande en toekomstige situatie.
2. De omvang van het groepsrisico:
    a. De omvang voor het van kracht worden van dit plan;
    b. De omvang na het van kracht worden van dit plan;
    c. De verandering van het groepsrisico ten gevolge van dit plan;
    d. De ligging van de groepsrisicocurve ten opzichte van de oriënterende waarde.
3. De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico bij de in dit plan betrokken risico-inrichtingen en/of transportroutes;
4. De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico in dit ruimtelijke besluit;
5. De mogelijkheden tot voorbereiding op, bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval:
    a. Pro-actie;
    b. Preventie;
    c. Preparatie;
    d. Repressie c.q. zelfredzaamheid.
6. De mogelijkheden van personen die zich binnen de toetsingsafstand van de risicobron bevinden om zichzelf in veiligheid te brengen;
7. De voor- en nadelen van andere mogelijkheden tot ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico;
8. De mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat een persoon dodelijk getroffen wordt door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen 24 uur per dag en gedurende het hele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting. De grenswaarde voor het PR is voor nieuwe kwetsbare objecten (op enkele uitzonderingssituaties na) gesteld op een niveau van 10^6 per jaar op het object. Voor beperkt kwetsbare objecten is deze waarde een richtwaarde, wat wil zeggen dat hiervan alleen om gewichtige redenen van afgeweken kan worden. De norm 10^6 per jaar betekent dat de kans op een dodelijke situatie door een ongeval met gevaarlijke stoffen op een te bebouwen plek maximaal één op de miljoen per jaar mag zijn.

Risicobronnen in het plangebied
Aan hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. Binnen een straal van 500 m bevinden zich geen risicovolle punten. In figuur 4.7 is een uitsnede van de risicokaart weergegeven.

Afbeelding 4.7: Uitsnede risicokaart Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:

- niet is gelegen binnen een risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Uit het vorenstaande kan afgeleid worden dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.4 Geluid
De Wet geluidhinder biedt onder geluidsgevoelige bestemmingen bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerlawaai, railverkeerslawaai en industrielawaai. Woningen worden aangemerkt als geluidsgevoelige objecten. Op basis van artikel 77 van de Wet geluidhinder (Wgh) dient bij vaststelling of herziening van een bestemmingsplan of vaststelling van een Wro-procedure een akoestisch onderzoek te worden ingesteld. Het akoestisch onderzoek bepaalt de geluidsbelasting aan de gevel van de geluidsgevoelige bestemming die vanwege de weg, spoorweg wordt ondervonden. Het onderzoek is alleen noodzakelijk als de geluidsgevoelige bestemming binnen de wettelijke geluidszone (in het voorliggende geval een weg en een spoorweg) gesitueerd is.

Door Buijvoets Bouw- en Geluidsadvisering uit Oldenzaal is de akoestische situatie onderzocht. In overleg met de gemeente is gebleken dat een akoestisch onderzoek niet nodig is. Volstaan kan worden met de volgende passage.
'De woning ligt binnen de geluidszone van de Entersestraat en de Muldersweg. De afstand tot de Entersestraat (ca 3000 motorvoertuigen/etmaal) bedraagt 110 m, dat is ruim buiten de 48 dB voorkeursgrenswaarde geluidcontour welke op ca 43 m is gelegen. De Muldersweg sluit niet aan op de Entersestraat en heeft alleen bestemmingsverkeer (10 tot 20 bewegingen/etmaal), de geluidbelasting is verwaarloosbaar. Voor het aspect verkeerslawaai is sprake van een goed woon- en leefklimaat.'

4.5 Archeologie

Cultuurhistorie

Op 5 juli 2011 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening bekend gemaakt. Vanaf 1 januari 2012 moet ieder nieuw bestemmingplan stilstaan bij de cultuurhistorische waarden van het betreffende plangebied.
Voor het onderhavige gebied geldt dat de Muldersweg in een jonge heideontginning van eind 19^{e} eeuw ligt. Er zijn geen cultuurlandschappelijke en overige cultuurhistorische waarden aanwezig (e-mailbericht van 24 juli 2012 van Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (Archeologie) van het Oversticht).

Archeologie

Op 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) van kracht geworden. Deze wet, een wijziging op de Monumentenwet 1988, regelt de omgang met het archeologisch erfgoed. Nieuw in de wet is dat gemeenten een archeologische zorgplicht krijgen en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Voor het grondgebied in Almelo is in juni 2007 door Vestigia 'Archeologie en Cultuurhistorie' onderzoek uitgevoerd naar archeologie. De resultaten van dit onderzoek zijn vertaald in een archeologische verwachtingskaart voor het grondgebied van de gemeente Almelo.

De regio-archeoloog van het Oversticht heeft nader bekeken of er binnen het plangebied mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn. Gebleken is dat het plangebied is gelegen in een zone met een lage archeologische verwachting zie. Derhalve is er voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling geen archeologisch onderzoek noodzakelijk (e-mailbericht van 24 juli 2012 van Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (Archeologie) van het Oversticht).

Bij de uitvoering van het project geldt dat eventuele vondsten op grond van artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 gemeld moeten worden bij het bevoegd gezag (gemeente Almelo).

4.6 Flora en fauna

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

Door Natuurbank Overijssel is een quickscan verricht naar de effecten op de flora en fauna als gevolg van het onderhavige plan. De bevindingen van de quickscan zijn beschreven in het rapport van 12 september 2012 (projectnummer en versie 177, versie 1.0). Hierna volgende de belangrijkste

constateringen uit de quickscan. Het volledige rapport is als bijlage aan de toelichting van dit bestemmingsplan gekoppeld.
Uit de quickscan volgt dat:

- binnen een straal van drie kilometer rondom het plangebied geen Natura2000-gebieden liggen (op ruim 8 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Borkeld);
- binnen een straal van drie kilometer rondom het plangebied geen beschermde natuurmonumenten liggen;
- het plangebied niet in de EHS en niet in de invloedsfeer van de EHS ligt. Er hoeft geen ingreepeffectbeoordeling van het initiatief op de omgevingscondities en kernkwaliteiten van de EHS uitgevoerd te worden;
- er in een straal van drie kilometer rondom het plangebied geen Wetlands liggen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden, er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning (Natuurbeschermingswet 1998) aangevraagd te worden.

De conclusie van de quickscan is dat het plangebied niet in de EHS en niet in een beschermd natuurgebied ligt. Aangenomen wordt dat de voorgenomen activiteit geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van dit beschermde natuurgebied heeft. Voor de voorgenomen activiteit hoeft geen nadere analyse of onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning en/of ontheffing aangevraagd te worden.

4.7 Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.
In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

In deze situatie is alleen het besluit en de Regeling niet in betekende mate bijdrage van toepassing.
Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen
Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO^2) en fijn stof (PM^{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m^2 bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

In het onderhavige plan is de bouw van één seniorenwoning met een directe bouwtitel mogelijk gemaakt en twee andere seniorenwoningen met een wijzigingsbevoegdheid. Het totaal van drie senioren woningen draagt niet in betekende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Geconcludeerd kan daarom worden dat voldaan wordt aan het aspect luchtkwaliteit

4.8 Bodem

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen dient een bodemonderzoek te worden uitgevoerd.
Kruse Milieu B.V. uit Geesteren heeft op de locatie een verkennend en een nader bodemonderzoek uitgevoerd. De bevindingen van het onderzoek zijn beschreven in de rapportage van oktober 2012 (projectcode 12038410). Onder verwijzing naar het volledige rapport dat als bijlage aan de toelichting is gekoppeld, worden hierna in het kort de bevindingen en de conclusies beschreven.

De aanleiding van het onderzoek is de bestemmingsplanwijziging en de geplande nieuwbouw van een woning. Het onderhavige rapport beschrijft het verkennend en afperkend bodemonderzoek op een deel van het terrein aan de Muldersweg (ten noorden van huisnummer 10) in Bornerbroek.
Voorafgaande aan het bodemonderzoek heeft een standaard vooronderzoek plaatsgevonden op basis van de NEN 5725. Uit de resultaten van dit vooronderzoek is gebleken dat de locatie als onverdacht kan worden beschouwd. De onderzoeksopzet gaat uit van NEN 5740, "Bodem. Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek" . De doelstelling van het onderzoek op een onverdachte locatie is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater. De onderzoekslocatie is onbebouwd en onverhard (weiland). De onderzoekslocatie omvat circa 1180 m².

Uit de chemische analyses blijkt dat er verontreinigingen zijn in de bovengrond (boring 4) en het grondwater.
Bovengrond
In de bovengrond zijn verontreinigingen aangetroffen met cadmium, koper, kwik, lood, zink en PAK. De oorzaak voor de licht tot matig verhoogde gehalten wordt gezocht in de waargenomen bodemvreemde materialen. Navraag bij de terreineigenaar wees uit het hier mogelijk opgebrachte grond (ter plaatse van boring 4, van voor 1970) betreft. De herkomst hiervan is onbekend. De opdrachtgever heeft aangegeven dat de locatie waarop zich de verontreiniging bevindt geen deel uitmaakt van de bouwlocatie en onderdeel uit zal maken van de tuin.
Naar aanleiding van het matig verhoogde zinkgehalte in het grondmonster boring 4 is in overleg met de opdrachtgever besloten aanvullend onderzoek te verrichten.

Grondwater
In het grondwater is barium aangetroffen. Het aangetoonde licht verhoogde bariumgehalte in het grondwater is mogelijk te wijten aan een (natuurlijk) verhoogde achtergrondwaarde. In de ondergrond zijn roesthoudende lagen waargenomen, wat duidt op de natuurlijke aanwezigheid van metalen in de bodem. Aangezien de tussenwaarde niet wordt overschreden, wordt het uitvoeren van nader onderzoek niet
noodzakelijk geacht.

Aanvullend onderzoek
Op basis van het aangetroffen verhoogde zinkgehalte is conform NTA 5755 een conceptueel model opgesteld, waarbij de aandacht vooral uit gaat naar de omvang van de verontreiniging.
In geen van de onderzochte (meng)monsters uit de afperkende boringen zijn verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde aan zink aangetoond. Uit de resultaten van de chemische analyses blijkt dat de aangetoonde verontreiniging zowel in horizontale als in verticale richting in voldoende mate is afgeperkt. Er is derhalve geen saneringsnoodzaak.

Conclusies
Er dient voorkomen te worden dat er vermenging ontstaat met schone grond. Tevens mag de verontreinigde grond niet worden verminderd of verplaatst zonder toestemming van bevoegd gezag (gemeente Almelo). Indien de grond alsnog wordt afgevoerd dient dit in overleg met de

gemeente te geschieden. Op basis van het historisch vooronderzoek kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie niet asbestverdacht is. Door de veldwerker zijn zintuiglijk geen asbestverdachte materialen waargenomen. Bij de geplande nieuwbouw komt in de toekomst mogelijk grond vrij. Afvoer van de grond dient te voldoen aan het Besluit Bodemkwaliteit en de voorschriften van het bevoegd gezag (de ontvangende gemeente).
Uit milieukundig oogpunt bestaat er geen bezwaar tegen de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en de nieuwbouwplannen, aangezien de vastgestelde verontreinigingen geen risico's voor de volksgezondheid opleveren. De bodem wordt geschikt geacht voor het huidige en toekomstige gebruik (wonen met tuin).

4.9 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) is het relevante kader voor de beoordeling van geurhinder afkomstig van dierenverblijven bij veehouderijen. De Wgv is sinds 1 januari 2007 het beoordelingskader voor geurhinder afkomstig van veehouderijen bij de beslissing op vergunningaanvragen op grond van de Wet milieubeheer.

De Wgv biedt gemeenten tevens de mogelijkheid om bij verordening (binnen een bepaalde bandbreedte) af te wijken van de normen zoals die zijn vastgesteld in deze wet. Afwijking van de wettelijke normen kan een oplossing bieden in gebieden die te maken hebben met geurhinder knelpunten. Een voorbeeld van een dergelijk knelpunt is dat een veehouderij dichter dan de wettelijke minimumafstand tot een geurgevoelig object is gelegen en hierdoor niet mag groeien. Daarnaast kan het afwijken van de wettelijke normen als instrument dienen om gewenste ruimtelijke plannen te verwezenlijken.

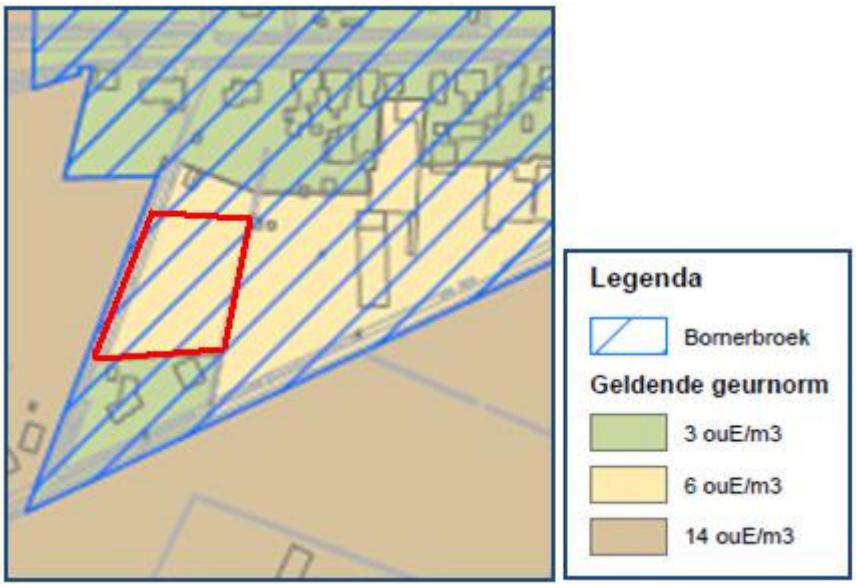
Op 8 juni 2012 is in opdracht van de gemeente Almelo de Samenvatting relevante ruimtelijke plannen, Gebiedsvisie Almelo/Bornerbroek opgesteld. De conclusie hieruit is, dat de ruimtelijke plannen uitgaan van een combinatie van diverse functies in- en om Bornerbroek. De agrarische bedrijven mogen niet zonder meer worden beperkt door functieveranderingen van (agrarische) bedrijfsgebouwen en (agrarische) woningen. Dit betekent dat voor eventuele nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen steeds moet worden gekeken of deze bedrijven in hun mogelijkheden worden belemmerd. Een geurverordening kan ervoor zorgen dat dit wordt veiliggesteld.

De geurgebiedsvisie Bornerbroek van 22 juni 2010 is een vervolg op een quickscan. De geurgebiedsvisie dient als onderbouwing voor de in de geurverordening op te nemen geurnormen en afstanden. Bij toekomstige wijzigingen van veehouderijen en/of bouw van nieuwe woningen dient met het van kracht worden van de geurverordening getoetst te worden aan de geurnormen en afstanden zoals deze zijn opgenomen in de geurverordening.
De geurbelasting afkomstig van veehouderijen is van invloed op de kwaliteit van de leefomgeving in de gehele gemeente. Daarmee is geurbelasting een belangrijke consequentie voor de mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied. De gewenste ruimtelijke ontwikkeling de gemeente Almelo vormt mede de basis voor het bepalen van de in de geurverordening op te nemen normen en afstanden.

Uit de ruimtelijke beleidsdocumenten blijkt dat het wenselijk is dat Bornerbroek een plattelandsdorp blijft waarbij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn en dat daarbij voorwaarden worden geschapen voor een toekomst van economisch gezonde agrarische bedrijven.
Om de huidige en toekomstige geurhinder knelpunten zo veel mogelijk op te lossen is in de verordening het volgende opgenomen:

- binnen twee plangebieden in Bornerbroek wordt een geurnorm vastgelegd van 6 ou_E/m^3 voor geurgevoelige objecten gelegen binnen de bebouwde kom (zie figuur 4.7).

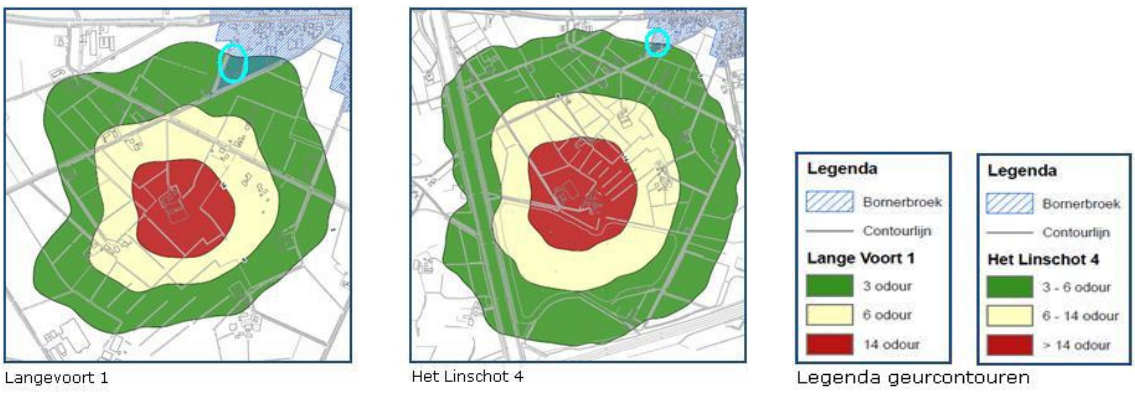
Bij een geurnorm van 6 ou_E/m^3 hoort een geurgehinderdenpercentage van 14. Bij deze 14% geurgehinderden hoort een achtergrondbelasting van 12 ou_E/m^3. Hierbij hoort de kwalificatie van de leefkwaliteit "redelijk goed". Dit wordt acceptabel geacht voor de gehele kern van Bornerbroek.

Figuur 4.7: Fragment kaart met geurbelasting (bron: gemeente Almelo)

Voor Bornerbroek gaat het om in ieder geval om de gronden waar uitbreiding van woningbouw is toegestaan. De locatie aan de Muldersweg maakt daar onderdeel van uit. In het betreffende fragment is het plangebied globaal rood omkaderd.

De bouwlocatie ligt binnen de 3 geureenheden (ge) van twee agrarische bedrijven Langevoort 1 en Het Linschot 4 (zie figuur 4.8). In de betreffende figuren is de ligging van het plangebied globaal met een blauwe cirkel aangegeven.

Figuur 4.8: Geurcontouren Langevoort 1 en Het Linschot 4 (bron: gemeente Almelo)

Nu voor het onderhavige gebied een maximale geurbelasting geldt van 6 ou_E/m^3, kan geconcludeerd worden dat het plan niet strijdig is met de gemeentelijke geurverordening.

5 Waterparagraaf

Belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Via de digitale watertoets is op 16 augustus 2012 het Waterschap Regge en Dinkel geïnformeerd. Uit deze digitale toets volgde de standaard waterparagraaf, die hierna wordt weergegeven.

Waterbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water is richtinggevend voor de bescherming van de oppervlaktewaterkwaliteit in de landen in de Europese Unie. Aan alle oppervlaktewateren in een stroomgebied worden kwaliteitsdoelen gesteld die in 2015 moeten worden bereikt. Ruimtelijk relevant rijksbeleid is verwoord in de Nota Ruimte en het Nationaal Waterplan (inclusief de stroomgebiedbeheerplannen).

Op provinciaal niveau zijn de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening richtinggevend voor ruimtelijke plannen.

Het Waterschap Regge en Dinkel heeft de beleidskaders van rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan 2010-2015. De belangrijkste ruimtelijk relevante thema's zijn de Kaderrichtlijn Water en retentiecompensatie. Daarnaast is de Keur van Waterschap Regge en Dinkel een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Op gemeentelijk niveau zijn het in overleg met Waterschap Regge en Dinkel opgestelde gemeentelijk Waterplan en het gemeentelijk Rioleringsplan van belang bij het afwegen van waterbelangen in ruimtelijke plannen.

Watersysteem

In het waterbeheer van de 21e eeuw worden duurzame, veerkrachtige watersystemen nagestreefd. Dit betekent concreet dat droge perioden worden doorstaan zonder droogteschade, vissterfte en stank, en dat in natte perioden geen overlast optreedt door hoge grondwaterstanden of inundaties vanuit oppervlaktewateren. Problemen worden niet afgewenteld op andere gebieden of latere generaties. Het principe "eerst vasthouden, dan bergen, dan pas afvoeren" is hierbij leidend. Rijk, provincies en gemeenten hebben in het Nationaal Bestuursakkoord Water doelen vastgelegd voor het op orde brengen van het watersysteem.

Afvalwaterketen

Het zoveel mogelijk scheiden van vuil en schoon water is belangrijk voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. Door te voorkomen dat grote hoeveelheden relatief schoon hemelwater door rioolstelsels worden afgevoerd, neemt het aantal overstorten van verontreinigd rioolwater op oppervlaktewater af en neemt de doelmatigheid van de rioolwaterzuivering toe. Hierdoor verbetert zowel de kwaliteit van oppervlaktewateren waarop overstorten plaatsvinden als de kwaliteit van het effluent ontvangende oppervlaktewater. Indien het schone hemelwater door middel van infiltratie in het gebied wordt vastgehouden alvorens het wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, draagt dit bovendien bij aan de duurzaamheid van het watersysteem. Vandaar dat het principe "eerst schoonhouden, dan scheiden, dan pas zuiveren" een belangrijk uitgangspunt is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Als

het hemelwater niet wordt aangekoppeld of wordt afgekoppeld van het bestaande rioolstelsel is oppervlakkige afvoer en infiltreren in de bodem uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst.

Wateraspecten plangebied

Waterhuishouding

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1500 m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedszone zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied.

Voorkeursbeleid hemelwaterafvoer

In het plan wordt het afvalwater en het hemelwater behandeld via een gescheiden stelsel: hemelwater wordt geïnfiltreerd.

In het plan wordt er naar gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen.

Aanleghoogte van de bebouwing

Voor de aanleghoogte van de gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Kelders dienen waterdicht te zijn. Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast.

Watertoetsproces

De initiatiefnemer heeft het waterschap Regge en Dinkel geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding.

De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Het waterschap Regge en Dinkel geeft een positief wateradvies.

6 Planuitgangspunten

In dit hoofdstuk komen de uitgangspunten die ten grondslag aan het bestemmingsplan liggen, aan de orde.
Met het nieuwe bestemmingsplan wordt een ontwikkeling mogelijk gemaakt waarbij bij recht één woning mogelijk gemaakt wordt en via een wijzigingsbevoegdheid nog eens twee extra woningen. Ten behoeve van deze ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van de standaardregels, voor zover van toepassing in de onderhavige situatie, van de gemeente Almelo

Gebruik van afwijkingsmogelijkheden
Bij het maken van dit bestemmingsplan is onderzocht in hoeverre het nog wenselijk is de veelheid van afwijkingsbepalingen, zoals deze in de oude bestemmingsplannen waren opgenomen, opnieuw in dit bestemmingsplan op te nemen. Naar aanleiding hiervan is besloten om indien mogelijk, zoveel mogelijk de afwijkingsmogelijkheden bij recht toe te staan. Dit heeft geleid tot de volgende belangrijke wijzigingen:

Aan huis verbonden beroepen en bedrijfsactiviteiten
Binnen de woonbestemming is bij recht een aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteit toegestaan. Het betreft hier een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waarvan de activiteiten in hoofdzaak niet publieksaantrekkend zijn en die op kleine schaal in een woning en/of een vrijstaand bijbehorend bouwwerk worden uitgeoefend. De woning moet hierbij in overwegende mate haar woonfunctie behouden en de desbetreffende activiteit moet een ruimtelijke uitstraling hebben die in overeenstemming is met de woonfunctie. Hier zijn echter wel regels aan verbonden op het voorkomen van hinder en overlast van deze activiteiten. Deze regels zijn gelijk aan de voorheen geldende toetsingscriteria die golden bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor dergelijke activiteiten.

7 Toelichting op de regels

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het beleid en de planuitgangspunten zijn verwoord in de planregels. Zo wordt een toelichting gegeven op het juridische systeem en op alle afzonderlijke bestemmingen.

Het bestemmingsplan 'Muldersweg' bestaat uit een verbeelding (plankaart), planregels en deze plantoelichting. De verbeelding en planregels vormen tezamen het juridische deel van het bestemmingsplan. Deze vormen het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van gronden en bebouwing. In de regels worden de mogelijkheden in artikelen vastgelegd. Op de verbeelding worden de bestemmingen, bouw- en gebruiksmogelijkheden per locatie aangeduid.

Het bestemmingsplan is opgesteld in aansluiting op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008.

In dit hoofdstuk wordt de juridische systematiek van het bestemmingsplan toegelicht. Ook wordt een beschrijving per bestemming en een toelichting op de algemene bepalingen en de overgangs- en slotbepalingen gegeven.

7.2 Juridische systematiek

In dit plan wordt uitgegaan van positieve bestemmingen, waarbij de ontwikkeling van nieuwbouw of verbouw mogelijk is nadat burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning hebben verleend. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend wanneer het bouwplan in overeenstemming is met het bestemmingsplan. Ook moet het gebruik van het gebouw of de gronden mogelijk zijn volgens de planregels en de verbeelding.

Planregels
De planregels zijn ondergebracht in een viertal hoofdstukken:

- *Inleidende regels:* bevat een aantal bepalingen die van belang zijn voor een juiste interpretatie en toepassing van de planregels in de overige hoofdstukken;
- *Bestemmingsregels:* bevat de regels omtrent de diverse bestemmingen waarin bouw- en gebruiks(on)mogelijkheden zijn opgenomen;
- *Algemene regels:* bevat algemeen geldende regels met betrekking tot gebruik en afwijkingen;
- *Overgangs- en slotregels:* bevat overgangsregels en de titel van het plan.

De hoofdstukindeling van de regels ziet er als volgt uit:

Hoofdstuk 1: "Inleidende regels", bevat de volgende artikelen:

- Begrippen;
- Wijze van meten.

Hoofdstuk 2: "Bestemmingsregels", bevat de bestemmingen, die per artikel (indien van toepassing) het volgende stramien hebben:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijken van de bouwregels;

- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijken van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk;
- Wijzigingsbevoegdheid.

Hoofdstuk 3: "Algemene regels", bevat de volgende artikelen:

- Anti-dubbeltelregel;
- Algemene gebruiksregels;
- Algemene aanduidingsregels;
- Algemene afwijkingsregels;
- Algemene procedureregels.

Hoofdstuk 4: "Overgangs- en slotregels", bevat de volgende artikelen:

- Overgangsrecht;
- Slotregel.

De bestemmingsomschrijving is de centrale bepaling van elke bestemming. In deze bestemmingsomschrijving worden limitatief de functies genoemd, die binnen de bestemming zijn toegestaan. De bouwregels zijn direct gerelateerd aan de bestemmingsomschrijving. Ook het gebruik van de grond en de bebouwing is gekoppeld aan de bestemmingsomschrijving. De afwijkingsregels en nadere eisen geven burgemeester en wethouders de bevoegdheid om onder voorwaarden bij een omgevingsvergunning af te wijken van een specifieke regel.

Verbeelding
Op de verbeelding hebben alle gronden binnen het plangebied een bestemming gekregen. Binnen een bestemming kunnen nadere aanduidingen zijn aangegeven. Een aantal elementen op de verbeelding heeft juridisch gezien geen enkele betekenis en is uitsluitend op de analoge verbeelding aangegeven ten behoeve van de leesbaarheid van die verbeelding, zoals kadastrale lijnen, topografische symbolen en huisnummers.

Flexibiliteit binnen het bestemmingsplan
Binnen het bestemmingsplan zijn de volgende instrumenten aanwezig ten behoeve van de benodigde flexibiliteit:

- een omgevingsvergunning om af te wijken van specifieke regels. Het gaat hier om geringe afwijkingen van het bestemmingsplan. Deze afwijkingsmogelijkheid biedt voor burgemeester en wethouders de mogelijkheid een afweging te maken van de noodzaak ten opzichte van het stedenbouwkundig en/of milieuhygiënisch belang;
- nadere eisen: ten aanzien van enkele in de regels genoemde bouwmogelijkheden zijn burgemeester en wethouders bevoegd tot het stellen van nadere eisen inzake de situering van gebouwen, de profilering van wegen, het aantal parkeerplaatsen en afstanden van gebouwen ten opzichte van elkaar en de openbare ruimte.

Of en onder welke voorwaarden van deze mogelijkheden gebruik kan worden gemaakt, staat in het bestemmingsplan omschreven.

7.3 Nadere toelichting op de regels

7.3.1 Bestemmingsregels

Het bestemmingsplan kent verschillende bestemmingen, te weten Agrarisch, Tuin, en Wonen .

Hierna volgt een korte beschrijving van deze bestemmingen.

Agrarisch (artikel 3)
Gronden met de bestemming Agrarisch zijn bestemd voor agrarisch gebruik, groenvoorzieningen en de versterking van landschapswaarden. Er mogen geen gebouwen worden gebouwd. De regeling spitst zich vooral toe op bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maar sleufsilo's, silo's, mestopslagplaatsen en overkappingen zijn niet toegestaan. Voor gronden binnen deze bestemming is een vergunningsstelsel voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden opgenomen.
Binnen deze bestemming is tevens een wijzigingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders opgenomen voor de bouw van meerdere (senioren)woningen.

Tuin (artikel 4)
Deze bestemming is voor een belangrijk deel geprojecteerd vóór woningen en vormt veelal de voortuin. Binnen deze bestemming zijn geen bouwmogelijkheden anders dan de realisatie van bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegelaten. Het betreft hier voornamelijk erfafscheidingen.

Wonen (artikel 6)
Gronden met de bestemming 'Wonen' zijn bestemd voor de handhaving en eventuele herontwikkeling van respectievelijk grondgebonden woningen. In de woning is slaap- en badruimte op de begane grond meegenomen. De oppervlakte van de begane grond is daarom als uitgangspunt gekozen voor de oppervlakte van het bouwvlak.
De hoofdbebouwing mag enkel opgericht worden binnen de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken. In de regels en verbeelding zijn vervolgens bepalingen opgenomen omtrent de maximale bouwhoogten, de maximaal aaneen te bouwen woningen en de afstand tot de perceelsgrenzen voor zowel de hoofdbebouwing als bijbehorende bouwwerken. Ook zijn bepalingen opgenomen voor het maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken.
De grootte van het perceel bepaald het toegestane aantal m^2 aan bijbehorende bouwwerken. De volgende regel is van toepassing:

De gezamenlijke oppervlakte van alle bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak bedraagt maximaal:

- 75 m²;
- 100 m² voor percelen groter dan 500m²;
- 125 m² voor percelen groter dan 1000 m².

Vereiste hierbij is dat tenminste 50% van het buiten het bouwvlak gelegen bouwperceel onbebouwd en onoverdekt blijft. Dit maximumpercentage is van toepassing omdat anders de kleinere percelen (nagenoeg) volgebouwd worden. Dit is ruimtelijk echter onaanvaardbaar.

Binnen de woonbestemming is bij recht een aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteit toegestaan. Het betreft hier een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waarvan de activiteiten in hoofdzaak niet publieksaantrekkend zijn en die op kleine schaal in een woning en/of de daarbij behorende

bijgebouwen wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende activiteit een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie. Hier zijn echter wel regels aan verbonden. Deze regels zijn gericht op het voorkomen van hinder en overlast van deze activiteiten. Daar waar specifieke functies binnen de woonbestemming voorkomen is er een aanduiding op de verbeelding opgenomen.

7.3.2 Overige regels

Inleidende regels / begrippen (artikel 1)
Dit artikel bevat de definities van begrippen die in dit bestemmingsplan worden gebruikt. Daardoor wordt vermeden dat verschillende interpretaties van begrippen tot verschillen van mening over de regelgeving zouden kunnen leiden. De begripsbepalingen zijn op alfabetische volgorde weergegeven.

Inleidende regels / wijze van meten (artikel 2)
In dit artikel is geregeld op welke manier moet worden gemeten.

Anti-dubbeltelregel (artikel 6)
Door middel van dit artikel wordt voorkomen dat grond, die betrokken is geweest bij het toestaan van een bouwplan, bij de beoordeling van een later bouwplan wederom betrokken is.

Algemene gebruiksregel (Artikel 7)
Voor de redactie van de gebruiksregel is een algemene formulering aangehouden. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit brengt met zich mee dat de doeleindenomschrijving van de te onderscheiden bestemming helder en duidelijk moet zijn.

Algemene afwijkingsregel (artikel 8)
In dit artikel zijn een aantal voorwaarden opgenomen die het mogelijk maken het plan op ondergeschikte punten aan te passen. Dit evenwel met het voorbehoud dat de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad. Ook kleine afwijkingen (tot 10%) van de in de regels opgenomen maten kunnen op grond van dit artikel mogelijk worden gemaakt. Tevens kunnen krachtens dit artikel kleine bouwwerken ten dienste van nutsbedrijven worden toegestaan. Ook de realisatie van erkers bij woningen wordt middels deze bepaling mogelijk gemaakt, alsmede het wijzigen van gebruik van gebouwen (al dan niet bij woningen) ten behoeve van kinderopvang.

Algemene procedureregels (Artikel 9)
Hierin zijn de procedurebepalingen opgenomen ten aanzien van het stellen van nadere eisen.

Overgangsrecht (artikel 10)
In dit artikel wordt geregeld dat bouwwerken mogen worden behouden of gebruik mag worden voortgezet vanaf het moment dat het plan rechtskracht heeft verkregen, ondanks dat de bebouwing of het gebruik niet (langer) overeenkomt met de regels die in het bestemmingsplan van kracht zijn.

Slotregel (artikel 11)
Dit wordt ook wel de citeerbepaling genoemd. Hierin wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan genoemd is.

8 Financiële uitvoerbaarheid

8.1 Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan voorziet een ontwikkeling op basis van een particulier initiatief. Het plan wordt dan ook voor rekening van de initiatiefnemer opgesteld.
Voor dit project is een anterieure overeenkomst gesloten waarin de financiële haalbaarheid is aangetoond en planschade is afgewenteld. De gemeente Almelo loopt geen financieel risico.

9 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

9.1 Inspraak en overleg

Vooroverleg

Het plan is overeenkomstig het bepaalde in bepaalde in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening aan verschillende instanties toegezonden.
Bij e-mailbericht van 20 december 2012 heeft de provincie Overijssel laten weten dat het plan geen reden biedt om een zienswijze in te dienen.

Zienswijzen

Gelet op de in het geldende bestemmingplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid is het onderhavige bestemmingsplan direct als ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht.
Het ontwerpbestemmingsplan 'Muldersweg' en de bijbehorende stukken hebben met ingang van 19 december 2012 tot en met 29 januari 2013 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Gemeente Almelo

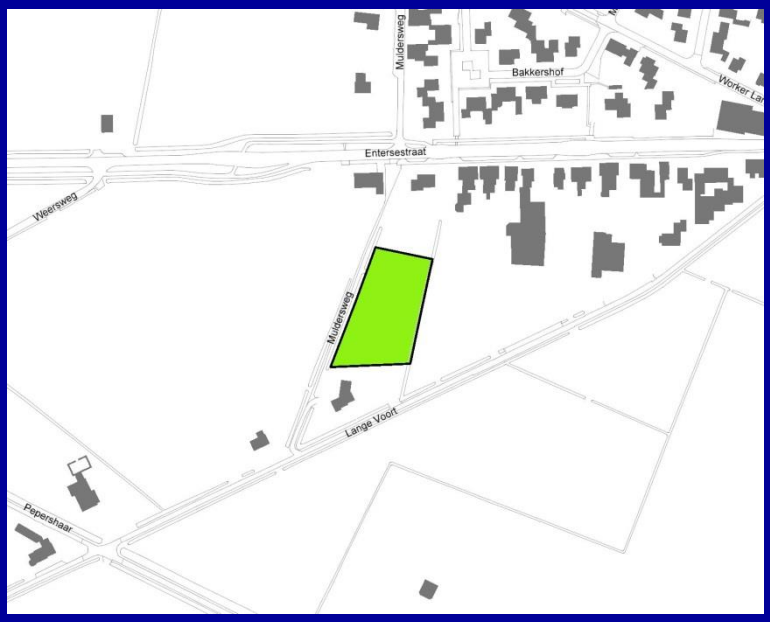

Bestemmingsplan

Muldersweg

NL.IMRO.0141.BP00109-0401

Vastgesteld door Gemeenteraad d.d.: 21 mei 2013

Regels

bestemmingsplan “Muldersweg”

Planstatus: vastgesteld
Datum: 2013-05-21
Plan identificatie: NL.IMRO.0141.BP00109-0401

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDENDE REGELS 3

Artikel 1 Begrippen 3
Artikel 2 Wijze van meten 7

2 BESTEMMINGSREGELS 8

Artikel 3 Agrarisch 8
Artikel 4 Tuin 11
Artikel 5 Wonen 12

3 ALGEMENE REGELS 16

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel 16
Artikel 7 Algemene gebruiksregels 17
Artikel 8 Algemene afwijkingsregels 18
Artikel 9 Algemene procedureregels 20

4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 21

Artikel 10 Overgangsrecht 21
Artikel 11 Slotregel 23

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
het bestemmingsplan Muldersweg van de gemeente Almelo;

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0141.BP00109-0401 met de bijbehorende regels en bijlagen;

1.3 aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit:
een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waarvan de activiteiten in hoofdzaak niet publieksaantrekkend zijn en die op kleine schaal in een woning en/of de vrijstaande bijbehorende bouwwerken wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende activiteit een ruimtelijk uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie;

1.4 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.5 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.6 aangebouwd bijbehorend bouwwerk:
uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar tegenaan gebouwd gebouw;

1.7 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.8 bed & breakfast
Het bieden van de, ten opzichte van het hoofdgebruik ondergeschikte, mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt aan personen die hun hoofdverblijf elders hebben;

1.9 berging:
een aan de woonfunctie gerelateerde ruimte, bedoeld voor het stallen van bijvoorbeeld fietsen, caravans, vouwwagens en boten en het opbergen van bijvoorbeeld (tuin- en vis)gereedschap en tuinmeubelen;

1.10 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.11 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.12 bijbehorende bouwwerken:
aangebouwde bijbehorende bouwwerken en vrijstaande bijbehorende bouwwerken;

1.13 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.14 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.15 bouwlaag:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren (of horizontale balklagen) is begrensd en waarvan de lagen een nagenoeg gelijke omvang hebben, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, dakopbouw en/of zolder;

1.16 bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.17 bouwperceelgrens:
een grens van een bouwperceel;

1.18 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.19 bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.20 bruto-vloeroppervlakte:
de totale vloeroppervlakte van hoofdgebouwen en aangebouwde- en vrijstaande bijbehorende bouwwerken, zowel op de begane grond als op de verdieping;

1.21 dak:
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.22 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.23 erf:
de grond deel uitmakende van een bouwperceel, behorende bij één woning, waarop geen hoofdgebouw is of mag worden gebouwd krachtens de vigerende woonbestemming;

1.24 gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.25 hoofdgebouw:
een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie, afmetingen of functie als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken en waarin de hoofdfunctie ingevolge de bestemming is of wordt ondergebracht;

1.26 horeca:
het bedrijfsmatig verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken in de volgende te onderscheiden categorieën:

- Horecacategorie 1: fastfoodzaken (afhaalrestaurants, cafetaria snackbars, e.d.);
- Horecacategorie 2: sociëteiten, zaalverhuurbedrijven, partycentra;
- Horecacategorie 3: cafés;
- Horecacategorie 4: restaurants, koffiehuizen, ijssalons, tearooms;
- Horecacategorie 5: discotheken;
- Horecacategorie 6: alle horeca als ondergeschikte functie binnen een bestemming waarvan de functie een andere dan horeca is, maar waar men ten behoeve van de hoofdfunctie een ruimte of ruimtes specifiek heeft ingericht voor de consumptie van drank en etenswaren welke uitsluitend toegankelijk is via de hoofdfunctie en waarvan de openingstijden zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdfunctie;
- Horecacategorie 7: Niet-zelfstandige horeca als ondergeschikte functie die wordt uitgeoefend binnen een andere hoofdfunctie, daar in ruimtelijke en/of functionele zin ondergeschikt aan is en voortvloeit uit en ten dienste staat aan de hoofdfunctie. Het betreft de horeca bij hoofdfuncties van onder andere recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard.

1.27 kantoor:
een gebouw, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden;

1.28 kap:
de volledige of nagenoeg volledige afdekking van een gebouw in een gebogen vorm danwel met een dakhelling van ten minste 15° en ten hoogste 75°;

1.29 kinderopvang:
het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen en opvoeden van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint;

1.30 kwetsbaar object:
een object ingevolge het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van 27 mei 2004, staatsblad 2004, nr. 250;

1.31 maatvoeringsvlak:
een op de verbeelding aangegeven vlak dat binnen een bestemmingsvlak de grens aangeeft tussen bijvoorbeeld gebruik, maximale bouwhoogten, maximaal bebouwingspercentage, maximum aantal wooneenheden, etc.;

1.32 nok:
het snijpunt van twee hellende vlakken, of, indien voorgaande niet van toepassing is, het hoogste punt van het dak;

1.33 ondergeschikte functie:
een functie waarvoor maximaal 25% van de vloeroppervlakte als zodanig mag worden gebruikt;

1.34 prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.35 seksinrichting:
een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch pornografische

aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een (raam)prostitutiebedrijf, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub, een privé-huis of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.36 teeltondersteunende voorzieningen:
constructies bedoeld ter tijdelijke ondersteuning van open grondteelt, zoals kweektunnels, regenkappen, tunnel-, boog- en rolkassen;

1.37 verbeelding:
de weergave van de inhoud van een bestemmingsplan (onder tek.nr. NL.IMRO.0141.BP00109-0301) conform het gestelde in de Regeling Standaarden Ruimtelijke Ordening 2008. Onder het begrip 'verbeelding' wordt zowel de analoge wijze als de digitale wijze verstaan;

1.38 vloeroppervlakte:
de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken op de begane grond;

1.39 voorerf:
gedeelte van het erf dat voor de voorgevel van het hoofdgebouw is gelegen;

1.40 voorgevel:
de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel, de gevel die op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van het plan kennelijk als zodanig diende te worden aangemerkt;

1.41 vrijstaand bijbehorend bouwwerk:
een functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar niet tegenaan gebouwd gebouw;

1.42 vrijstaande woning:
een bouwmassa bestaande uit één vrijstaand hoofdgebouw;

1.43 woning:
een complex van ruimten, geschikt en bestemd voor de huisvesting van niet meer dan één huishouden, waaronder begrepen eventueel gemeenschappelijk gebruik van bepaalde ruimten;

1.44 wooneenheid:
woning;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 bebouwingspercentage:

het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden, indien een bouwvlak bestaat uit meerdere bouwpercelen, geldt het bebouwingspercentage per bouwperceel;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.4 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.5 de nokhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 peil:

- voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
- voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de bouw.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. grondgebonden agrarisch gebruik;
b. teeltondersteunende voorzieningen;
c. het behoud en de versterking van aanwezige landschapswaarden;
d. groenvoorzieningen;
e. verkeersvoorzieningen ten behoeve van het bestemmingsverkeer;
f. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water;

met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, verhardingen en groenvoorzieningen.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen en buiten het bouwvlak is maximaal 3 meter;
b. de bouwhoogte van boogkassen ten behoeve van teeltondersteunende voorzieningen is maximaal 1,20 meter.

3.3 Specifieke gebruiksregels

a. Het is verboden de in deze bestemming begrepen gronden en de daarop voorkomende opstallen te gebruiken of in gebruik te geven of te laten voor een doel of op een wijze strijdig met deze bestemming. Onder strijdig gebruik wordt in ieder geval verstaan:
    1. de opslag van mest, veevoer en agrarische producten buiten het bouwvlak;
    2. het gebruik van gronden ten behoeve van intensieve veehouderij
b. boogkassen ten behoeve teeltondersteunende voorzieningen zijn uitsluitend toegestaan in de periode van oktober tot en met april;

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 3.3, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.5.1 Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het kappen en/of rooien van bomen en houtgewas en het verwijderen van diepwortelende beplanting;
b. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheid en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, zulks indien de oppervlakte van de aan te brengen verharding 100 m^2 of meer bedraagt;
c. het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- en/of communicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur;
d. het aanleggen, verbreden en dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
e. het afgraven, ophogen of egaliseren van gronden;
f. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het recreatief medegebruik.

3.5.2 Uitzondering op het verbod

Het in artikel 3 lid 5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan.

De in artikel 3 lid 5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke waarden van de gronden.

3.6 Wijzigingsbevoegdheid

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, met inachtneming van hetgeen bepaald is in artikel 5 de gronden ter plaatse van de ‘Wro-zone – wijzigingsbevoegdheid’ te wijzigen in de bestemming 'Wonen', met dien verstande dat:
    1. de voorkeursgrenswaarden voor geluidgevoelige functies zoals genoemd in de Wet geluidhinder, zoals deze luidde op het tijdstip van ter inzage legging van het ontwerpplan in acht worden genomen;
    2. voor de vaststelling van het bestemmingsplan hogere grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld;
    3. wordt voldaan aan de woningbouwprogrammering van de gemeente Almelo;
    4. niet meer dan twee vrijstaande woningen worden gebouwd.
b. Burgemeester en wethouders wijzigen het plan zoals bedoeld in lid 1 slechts indien:
    1. de ruimtelijke en functionele structuur ter plaatse wordt gewaarborgd;
    2. er sprake is van een verantwoorde stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing;
    3. een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken wordt voorkomen; onder onevenredig wordt in ieder geval verstaan dat de aangrenzende gronden en bouwwerken niet meer gebruikt kunnen worden waarvoor deze bedoeld zijn;

4. de verkeersveiligheid, de brandveiligheid en een adequate brand- en rampenbestrijding worden gewaarborgd.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. tuinen en erven;
b. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water;

met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, groenvoorzieningen, verhardingen, tuinafscheidingen en overige bijbehorende voorzieningen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte voor (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt maximaal 1 meter;
b. de bouwhoogte bedraagt in de overige gevallen maximaal 2 meter.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmeting van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de milieusituatie;
d. de sociale veiligheid;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.4 Specifieke gebruiksregels

Het is verboden de in deze bestemming begrepen gronden en de daarop voorkomende opstallen te gebruiken of in gebruik te geven of te laten voor een doel of op een wijze strijdig met deze bestemming.

4.5 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 4 lid 4, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, al dan niet in combinatie met een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
b. tuinen en erven;
c. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water;

met de daarbij gebouw, bouwwerken, geen gebouwen zijnde, groenvoorzieningen, verhardingen, tuinafscheidingen en overige bijbehorende voorzieningen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Hoofdgebouwen

Binnen deze bestemming mogen gebouwen ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. hoofdgebouw, uitsluitend grondgebonden woningen, worden binnen het bouwvlak gebouwd;
b. het aantal woningen binnen een bouwvlak mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal binnen een bouwvlak, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal te bouwen wooneenheden', ten hoogste dat aantal woningen mag worden gebouwd, waarbij het maximaal aantal aaneen te bouwen woningen ter plaatse van de aanduiding 'maximaal aaneen te bouwen woningen' niet mag worden overschreden;
c. de afstand aan weerszijden van vrijstaande hoofdgebouwen tot de zijdelingse perceelsgrenzen bedraagt minimaal 3 meter, tenzij door de bouwgrens anders is bepaald;
d. de goothoogte bedraagt maximaal 3 meter;
e. de bouwhoogte bedraagt maximaal 8 meter;
f. afwijkingen in maten en afmetingen zoals die bestaan op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan mogen worden gehandhaafd, mits gebouwd met vergunning of in overeenstemming met het hiervoor geldende bestemmingsplan.

5.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Binnen deze bestemming mogen bijbehorende bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd, met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. de goot- en/of bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk bedraagt maximaal 3,30 meter, waarbij de goothoogte van het aangebouwde bijbehorende bouwwerk niet meer bedraagt dan de goothoogte van het hoofdgebouw;
b. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk bedraagt maximaal 5 meter, waarbij de goothoogte maximaal 3,30 meter bedraagt;
c. voor vrijstaande en geschakelde woningen geldt dat aan één zijde van de woning een strook van minimaal 3 meter tot een zijdelingse perceelsgrens vrij blijft van vergunningplichtige bouwwerken;
d. voor bestaande vrijstaande en geschakelde woningen, waarbij in afwijking van artikel 5 lid 2.2 sub c binnen 3 meter tot de zijdelingse perceelsgrens gebouwen zijn gebouwd, geldt dat bijbehorende bouwwerken in diezelfde lijn achter het gebouw mogen worden gebouwd;
e. bijbehorende bouwwerken worden minstens 3 meter achter (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw gebouwd, dan wel minstens de afstand van de bestaande bijbehorende bouwwerken tot (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw indien deze minder bedraagt;

f. de gezamenlijke oppervlakte van alle bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak bedraagt maximaal:
    1. 75 m²;
    2. 100 m² voor percelen groter dan 500 m²;
    3. 125 m² voor percelen groter dan 1000 m².

Met dien verstande dat:

g. tenminste 50% van het bouwperceel dat buiten het bouwvlak is gelegen onbebouwd en onoverdekt blijft;
h. de oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken die op dat gedeelte van het bouwperceel zijn of worden gebouwd, waar het hoofdgebouw nog volgens het bepaalde in artikel 5 lid 2.1 sub a als hoofdgebouw vergroot kan worden, niet wordt gerekend tot de gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken.
i. afwijkingen in maten en afmetingen zoals die bestaan op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan mogen worden gehandhaafd mits gebouwd met vergunning of in overeenstemming met het hiervoor geldende bestemmingsplan.

5.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van deze bestemming worden gebouwd, met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte voor (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt maximaal 1 meter;
b. de bouwhoogte bedraagt in de overige gevallen maximaal 2 meter.

5.3 Nadere eisen

a. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen met betrekking tot de afmetingen en de plaatsing van de bebouwing ten behoeve van:
    1. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
    2. de verkeersveiligheid;
    3. de milieusituatie;
    4. de sociale veiligheid;
    5. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
b. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit:
    1. ter voorkoming van een onevenredige verkeers- en parkeeroverlast;
    2. ter waarborging van de ruimtelijke en functionele structuur ter plaatse;
    3. ter voorkoming van het plaatsen van een reclamebord/naambord groter dan 0,5 m².

5.4 Afwijken van de bouwregels

5.4.1 Afwijken met betrekking tot bijbehorende bouwwerken

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5 lid 2.2:
    1. onder a. en toestaan dat een kap op aangebouwde bijbehorende bouwwerken wordt geplaatst, mits de aangebouwde bijbehorende bouwwerken ondergeschikt blijven aan het hoofdgebouw, met dien verstande dat:
        i. de bouwhoogte van het aangebouwd bijbehorend bouwwerk maximaal 6,60 meter bedraagt, waarbij de nok van het aangebouwd bijbehorend bouwwerk minimaal 2 meter onder de nok van het hoofdgebouw blijft;

ii. de goothoogte van het aangebouwd bijbehorend bouwwerk maximaal 3,30 meter bedraagt, waarbij deze goothoogte niet meer bedraagt dan de goothoogte van het hoofdgebouw.

2. onder e. voor de vermindering van de voorgeschreven afstand tot de voorgevel van het hoofdgebouw tot 1 meter;
3. onder e. en toestaan dat aangebouwde bijbehorende bouwwerken die voor de voorgevel van het hoofdgebouw én in het bouwvlak zijn gelegen, voor de voorgevel van het hoofdgebouw mogen worden uitgebreid, mits binnen het bouwvlak wordt gebouwd.

b. De vergunning als bedoeld in lid a. kan slechts verleend worden, wanneer:
   1. de bebouwingskarakteristiek van de straat en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken niet onevenredig worden aangetast;
   2. geen blijvende onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de stedenbouwkundige structuur en/of de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied;
   3. geen verkeersonveilige situaties ontstaan.

5.4.2 Afwijken met betrekking tot bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5 lid 2.3 onder b. tot verhoging van de bouwhoogte tot maximaal 3 meter.
b. De vergunning als bedoeld in lid a. kan slechts verleend worden, indien:
   1. de bebouwingskarakteristiek van de straat en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken niet onevenredig worden aangetast;
   2. geen blijvende onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de stedenbouwkundige structuur en/of de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied;
   3. geen verkeersonveilige situaties ontstaan.

5.5 Specifieke gebruiksregels

a. Het is verboden de in deze bestemming begrepen gronden en de daarop voorkomende opstallen te gebruiken of in gebruik te geven of te laten voor een doel of op een wijze strijdig met deze bestemming. Onder strijdig gebruik wordt in ieder geval verstaan het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken ten behoeve van zelfstandige bewoning.
b. Het gebruik van ruimten van de woning en/of de vrijstaand bijbehorend bouwwerk ten behoeve van de uitoefening van een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit, wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt, voorzover dit gebruik ondergeschikt blijft aan de woonfunctie en mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   1. de woonfunctie blijft behouden;
   2. het ondergeschikte medegebruik van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken dient beperkt te blijven tot een ruimte (of ruimten) met een maximum totale bruto-vloeroppervlakte van 25% van de bruto-vloeroppervlakte van de woning en de vrijstaande bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 50 m²;
   3. het ondergeschikte medegebruik van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken mag niet bestaan uit detailhandel (met uitzondering van kapsalons) en/of horeca en/of kinderopvang en/of prostitutie;
   4. er dient een directe relatie te bestaan tussen het aan huis verbonden (en uit te oefenen) bedrijf of beroep en de (hoofd)bewoner(s) van de woning;
   5. de uitoefening van het aan huis verbonden beroep mag (naar verwachting) geen ernstige hinder voor het woonmilieu opleveren of afbreuk doen aan de beleving van de woonomgeving;
   6. de uitoefening van het aan huis verbonden beroep mag er niet toe leiden dat er (naar verwachting) een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte ontstaat;
   7. de bebouwingskarakteristiek van de straat en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken worden niet onevenredig aangetast;
   8. er wordt geen blijvende onevenredige afbreuk gedaan aan de stedenbouwkundige structuur en/of de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied;
   9. er mogen geen verkeersonveilige situaties ontstaan;

c. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
d. per woning dient minimaal 1,3 parkeerplaats aanwezig te zijn.

5.6 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5 lid 5 indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

Het is verboden:

a. opstallen – of delen ervan – en gronden te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de in het plan aan de grond gegeven bestemming;
b. voor zover dit niet door de bestemming expliciet is toegestaan, gronden en opstallen te gebruiken ten behoeve van horeca, prostitutie en/of als seksinrichting.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

8.1 Algemene ondergeschikte afwijkingen

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen voor het bestemmingsplan:

a. voor afwijkingen ten aanzien van de in het bestemmingsplan gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. voor het oprichten van niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals wachthuisjes, telefooncellen en naar aard en omvang daarmee gelijk te stellen bouwwerken, met uitzondering van verkooppunten voor motorbrandstoffen, voor zover deze bouwwerken geen grotere hoogte dan 3,5 meter hebben en geen grotere inhoud hebben dan 60 m^3;
c. ten aanzien van ondergeschikte punten met het oog op de aanpassing aan de werkelijke afmetingen in het terrein en aan het beloop van bepaalde gegevenheden, met dien verstande dat de structuur van het bestemmingsplan niet wordt aangetast, dat belangen van derden niet in redelijkheid worden geschaad en de vergunning gewenst en noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het bestemmingsplan;
d. ten aanzien van het bepaalde over het bouwen van (hoofdgebouw)gebouwen binnen het bouwvlak en toestaan dat de grenzen van het bestemmingsvlak en/of bestemmingsgrens worden overschreden door erkers over maximaal tweederde gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen, mits de bebouwingsgrens met niet meer dan 1,5 meter wordt overschreden en er vóór de uitbreiding tenminste 3,5 meter resteert van het voorerf;
e. voor het oprichten van voorzieningen ten dienste van het ontvangen en zenden van telecommunicatiesignalen, voor zover deze voorzieningen van geringe horizontale afmetingen zijn en mits de hoogte niet meer bedraagt dan maximaal 15 meter voor antennes voor privégebruik en maximaal 40 meter voor antennes voor gemeenschappelijk gebruik.

8.2 Kinderopvang

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen voor het bestemmingsplan voor de vestiging van kinderopvang, met dien verstande dat:

a. Indien de kinderopvang de primaire activiteit betreft:
    1. het woon- en leefmilieu van de omgeving niet onevenredig wordt aangetast;
    2. de verkeersveiligheid (naar redelijke verwachting) niet onevenredig wordt aangetast, met in het bijzonder mogelijke verkeersblokkades door het haal- en brengverkeer en/of onveilige (verkeers)situaties voor omwonenden/doorgaand verkeer;
    3. de uitoefening van een kinderopvang er niet toe leidt dat er (naar verwachting) een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte ontstaat of gaat ontstaan;
    4. de kinderopvang niet in een doodlopende straat of in een woonstraat/woonerf met een doodlopend karakter is gelegen;
    5. de stedenbouwkundige/ruimtelijke structuur/samenhang van de omgeving niet onevenredig wordt aangetast, waarbij onder andere nadrukkelijk rekening wordt gehouden met beschermde stadsgezichten en/of (nabijgelegen) mogelijk anderszins waardevolle panden;
    6. de kinderopvang op een industrieterrein of een kantoorterrein mag worden gevestigd, mits de activiteiten geen onevenredige afbreuk doen aan of beperkingen opleggen voor omliggende bedrijven en andersom;
    7. de kinderopvang voldoet aan het meest recente gemeentelijke beleid voor de externe veiligheid;
    8. aannemelijk is dat de Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD) of een daaraan gelijk te stellen instelling geen ruimtelijke bezwaren heeft tegen de huisvesting.
b. Indien kinderopvang ondergeschikt is aan het primaire gebruik:
    1. voor zover sprake is van een woonfunctie van het pand, deze behouden blijft;
    2. het ondergeschikte medegebruik van het pand en/of de vrijstaand bijbehorend bouwwerk beperkt blijft tot een ruimte (of ruimten) met een maximum totale bruto-

vloeroppervlakte van 25% van de bruto-vloeroppervlakte van het pand en de vrijstaande bijbehorende bouwwerken, met een maximum van 50 m²;
3. er een directe relatie bestaat tussen de exploitant van de primaire activiteiten of bewoner en de ondergeschikte kinderopvang binnen hetzelfde pand en/of bijgebouwen;
4. de kinderopvang voldoet aan het meest recente gemeentelijke beleid voor de externe veiligheid;
5. de uitoefening van kinderopvang (naar verwachting) geen ernstige hinder voor het woonmilieu oplevert of afbreuk doet aan de beleving van de woonomgeving;
6. de uitoefening van kinderopvang er niet toe leidt dat er (naar verwachting) een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte ontstaat.

Artikel 9 Algemene procedureregels

Bij het stellen van nadere eisen die onderdeel uitmaken van de regels van dit bestemmingsplan worden de navolgende procedureregels in acht genomen:

a. het ontwerpbesluit ligt gedurende twee weken ter inzage;
b. burgemeester en wethouders geven tevoren kennis van de terinzagelegging in een of meer dag- of nieuwsbladen die in de gemeente worden verspreid en voorts op de gebruikelijke wijze;
c. de kennisgeving houdt mededeling in van de bevoegdheid voor belanghebbenden tot het schriftelijk kenbaar maken van zienswijzen bij burgemeester en wethouders tegen het ontwerpbesluit, gedurende de hiervoor onder a. genoemde termijn;
d. indien tegen het ontwerpbesluit zienswijzen kenbaar zijn gemaakt, wordt het besluit met redenen omkleed;
e. burgemeester en wethouders delen aan hen die hun zienswijze kenbaar hebben gemaakt de beslissing daaromtrent mede.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

10.2 Afwijking

Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van artikel 10 lid 1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 10 lid 1 met maximaal 10%.

10.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Artikel 10 lid 1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.4 Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

10.5 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 10 lid 1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

10.6 Verboden gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in artikel 10 lid 1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

10.7 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in artikel 10 lid 1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Muldersweg.

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad-1301138

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan Muldersweg
Programma: Aantrekkelijke stad
Portefeuillehouder: A.J. Timmer
Auteur, afdeling: E.R. Jasper ROM

Samenvatting raadsvoorstel

Door Adviesbureau Ad Fontem is, namens de heer Scholten te Albergen, verzocht om het bestemmingsplan te wijzigen voor de bouw van 1 woning aan de Muldersweg te Bornerbroek. Hiervoor is het ontwerpbestemmingsplan Muldersweg opgesteld dat vanaf 19 december 2012 tot en met 19 januari 2013 ter inzage heeft gelegen. Er zijn geen zienswijzen ontvangen. Uw raad wordt voorgesteld het bestemmingsplan 'Muldersweg' ongewijzigd vast te stellen. Met de ontwikkelaar is een exploitatieovereenkomst gesloten, waardoor geen exploitatieplan door uw raad hoeft te worden vastgesteld.

1. Waarom naar de raad:

Op grond van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening is de gemeenteraad het bevoegde bestuursorgaan om een bestemmingsplan vast te stellen.

2. Argumentatie:

Aanleiding

Door Adviesbureau Ad Fontem is, namens de heer Scholten, verzocht om meerdere seniorenwoningen te mogen realiseren aan de Muldersweg te Bornerbroek. De percelen zijn gelegen in het bestemmingsplan 'Zuid Bornerbroek', waarin de gronden zijn voorzien van een agrarische bestemming. Wij hebben op 30 augustus 2011 besloten om op basis van de woningbouwafspraken en de Marsroute 2 en 3 uit het oogpunt van concurrentie met andere woningbouwprojecten het verzoek niet te honoreren. Wij hebben besloten wel medewerking te verlenen aan de bouw van 1 woning op het perceel, kadastraal bekend als Ambt Almelo, sectie O, nummers 451 en 452. Hier is uw raad in een eerder stadium middels een raadsbrief geïnformeerd.

Door de ontwikkelaar is een conceptbestemmingsplan aangeleverd, waarin een woonbestemming met een bouwblok voor één woning is opgenomen. Uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt dat er geen planologische, milieuhygiënische of verkeerskundige belemmeringen zijn. Daarnaast is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor 2 extra woningen, zodat een lintbebouwing aan de Muldersweg gegarandeerd blijft. Dit is in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, waarin deze mogelijkheid ook is opgenomen. De 2 extra woningen kunnen alleen worden gerealiseerd als de woningbouwafspraken de mogelijkheid hiertoe geven. Hiervoor zijn regels in het bestemmingsplan opgenomen. Indien deze mogelijkheid zich in de toekomst voordoet, zal hiervoor eerst een ruimtelijke procedure moeten worden doorlopen (wijzigingsplan) en zal dit ter besluitvorming aan ons college worden voorgelegd.

Besluitvorming

Op 11 december 2012 hebben wij besloten het ontwerpbestemmingsplan 'Muldersweg' ter inzage te leggen vanaf 19 december 2012 t/m 29 januari 2013. Tijdens deze termijn kon door een ieder een zienswijze worden ingediend bij uw raad. Er zijn geen zienswijzen ontvangen.

Exploitatieovereenkomst
Met de exploitant (de heer Scholten te Albergen) is een exploitatieovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat de gemeentelijke kosten voor onder meer de aanpassing van de openbare ruimte (waaronder de aanleg van de riolering tot het perceel) voor rekening van de exploitant zijn. Voorts zijn er afspraken gemaakt over de bereikbaarheid van het bouwperceel (weg, begroeiing) en de bijdrage aan het fonds BoVo. Eventuele planschade zullen middels een planschadeovereenkomst op de exploitant worden verhaald. Gemeentelijke kosten voor de bestemmingsplanprocedure en voor de nog aan te vragen omgevingsvergunning zullen op basis van de legesverordening worden verhaald. Uw raad hoeft geen exploitatieplan vast te stellen.

3. Middeleninzet:
Nvt

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, **de burgemeester,**

mr. G.A. de Haan **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen:
- vast te stellen bestemmingsplan Muldersweg, NL.IMRO.0141.BP00109.0401, (kenmerk: Intern/14033)

Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

1. het bestemmingsplan 'Muldersweg' ongewijzigd vast te stellen. Dit bestemmingsplan is in elektronische vorm vastgelegd en bestaat uit geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0141.BP00109.0401 met de bijbehorende bestanden en ondergrond, als vervat in DGN-bestand o_BP00109-01.dgn;
2. geen exploitatieplan vast te stellen.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier,	**de vicevoorzitter,**
drs. C.M. Steenbergen	**ir. J.J. Stapel**

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301108

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Verbeterprogramma n.a.v. rekenkameronderzoek Fortezza
Programma: Bestuurskracht en bestuurscultuur
Portefeuillehouder: J.H.M. Hermans-Vloedbeld
Auteur, afdeling: M.H.M. Oude Luttighuis BC

Samenvatting raadsvoorstel

Voor de uitvoering van het verbeterprogramma in de gemeentelijke organisatie is € 235.000 nodig. In dit voorstel meldt het college aan de gemeenteraad waarvoor zij dit geld nodig heeft; ook vraagt het college aan de gemeenteraad om dit geld nu beschikbaar te stellen.

1. **Waarom naar de raad:**
In de gemeenteraadsvergadering van 10 juli 2012 heeft u het verbeterprogramma voor kennisgeving aangenomen:

> ***Verbeterprogramma bedrijfsvoering***
> 1. Met genoegen kennis te nemen van het verbeterprogramma bedrijfsvoering, waarin de volgende prioriteiten zijn aangewezen:
>   a) Een nog actievere inzet ten aanzien van het protocol actieve informatievoorziening
>   b) Versnelde verbetering van archivering- en dossiervorming
>   c) Verbeteren van projectmatig werken
>   d) Een zakelijkere houding bewerkstelligen bij het vormen van contracten
>   e) Verbeteren van het beheer van contracten
>   f) Zorgvuldig vastleggen van collegevergaderingen
>
> 2. De doelen, maatregelen en middelen van het verbeterprogramma bedrijfsvoering als kaders op te nemen in de paragraaf bedrijfsvoering van de programmabegroting 2013.
>
> 3. Het college aan de raad te laten rapporteren over de voortgang van het verbeterprogramma via bestaande planning & control- instrumenten en de daarbij behorende beslispunten.

Wethouder Andela heeft in de raadsvergadering toegezegd direct na de zomervakantie een gedegen financiële onderbouwing van het verbeterprogramma aan de raad beschikbaar te stellen. Deze treft u aan in de raadsbrief met financiële onderbouwing d.d. 25 september 2012 op het RIS.

U hebt in de raadsvergadering van 4 december 2012 het raadsvoorstel met financiële onderbouwing van het verbeterprogramma afgevoerd van de agenda omdat niet onomstotelijk vaststond dat de raad daarvoor al budget beschikbaar heeft gesteld bij de begrotingsbehandeling. Het zou chiquer zijn om daarover te spreken op het moment dat dat wel helder is voor alle betrokkenen.

In dit raadsvoorstel komen (in volgorde) de financiële onderbouwing en financiële dekking aan de orde, waarna wij voorstellen om de middelen door een begrotingswijziging beschikbaar te stellen.

2. **Argumentatie:**
Bij de Voorjaarnota 2012 hebt u voor het verbeterprogramma € 260.000 incidenteel bestemd. In uw raadsbesluit van 10 juli 2012 is de volgende tabel opgenomen:

Investeringen *x 1000*	2012	2013
Training ambtelijk- bestuurlijk samenspel	40	
Aanpassen van Decos Contractenbeheer		20
Verbeteren van dossiervorming	100	100
Totaal	**140**	**120**

Ten opzichte van de Voorjaarsnota zijn de middelen voor contractenbeheer verplaatst van 2012 naar 2013.

a. **Financiële onderbouwing**
Nu het kalenderjaar 2013 is aangebroken treft u hieronder aan welke middelen (nog) nodig zijn voor het verbeterprogramma dit jaar.

Financiële onderbouwing training ambtelijk-bestuurlijk samenspel: € 40.000
Ten aanzien van de gewenste cultuuromslag geeft u als raad zelf een actieve invulling. De € 40.000 komt daarom onder beheer van de griffier. De kosten hangen samen met de inrichting en het doel van dit proces; daarom kan dit bedrag nu redelijkerwijs nog niet worden onderbouwd. Voor de kosten van een externe trainer kunt u indicatief uitgaan van € 1300 per dag exclusief BTW. Wij gaan ervan uit dat deze voor 2012 geraamde middelen nu worden ingezet in 2013.

Financiële onderbouwing aanpassen van Decos contractenbeheer: € 20.000
Voor contractenbeheer willen we gebruikmaken van de bestaande programmatuur voor het archiveren en delen van documenten in onze organisatie; het documentmanagementsysteem Decos. Deze taak was al gepland voor 2013.

Deze programmatuur moet wel nog worden ingericht om contracten te beheren. Dat kunnen wij niet zelf: hiervoor schakelen we een (externe) partij in. De inzet wordt geschat op maximaal 18 dagen en de kosten bedragen € 950 per dag exclusief BTW. Hierbinnen verrichten zij in elk geval de volgende werkzaamheden:
- bespreken en bepalen van eisen en wensen
- inrichten van Decos op basis van deze eisen en wensen
- testen met beperkte groep gebruikers
- aanpassen, invoeren en proefdraaien
- projectdocumentatie en instructiemateriaal ontwikkelen
- contractbeheerders opleiden
- nazorg. Programmatuur aanpassen als in de pilotfase blijkt dat er extra functies gewenst zijn of als in de pilotfase juist blijkt dat een bepaalde functie niet nodig is.

Daarnaast is er budget nodig voor reiskosten, projectdocumentatie en instructiemateriaal.

Interne personeelskosten zijn niet in de begroting verdisconteerd. Volgens afspraak in het verbeterprogramma wordt de interne capaciteit zoveel mogelijk door herprioritering binnen de lopende werkzaamheden vrijgespeeld. Aangezien deze capaciteit niet op korte termijn beschikbaar is wordt contractenbeheer opgepakt zodra de formatie voor juridische kwaliteitszorg weer is ingevuld.

Financiële onderbouwing verbeteren van dossiervorming: € 175.000
De gevraagde middelen zijn nodig voor (a) een projectleider, (b) de inzet van 2 tijdelijke medewerkers en (c) inhuur van kennis van Decos. In 2012 hebben we maximale inzet voor het verbeteren van dossiervorming geleverd evenwel zonder dat aanvullende middelen beschikbaar waren gesteld. Dit betekent dat er voor 2013 nog een grote opgave ligt.

De projectleider werkt met een plan van aanpak aan de technische uitnutting van Decos, het promoten van wenselijk gedrag en werkinstructies. Ook bewaakt de projectleider dat de afspraken goed worden toegepast. Dan gaat het om het beoordelen van processen, het voeren van gesprekken met leidinggevenden en controles. Dit alles zodat de nieuwe werkwijze beklijfd in de organisatie. Aangezien een projectleider met de gevraagde kennis niet in de organisatie voorhanden is gelden kosten voor inhuur met bruto maandlasten van circa € 5.700 (a).

Naast de projectleider is extra menskracht nodig voor werkplekondersteuning; het gericht aan het bureau helpen van medewerkers met archivering en Decos. Omdat medewerkers van het team documentaire informatievoorziening (DIV) deze kennis het beste kunnen overbrengen op collega's zijn extra medewerkers nodig voor het reguliere werk en voor de overgang van papier naar digitaal. De huidige werkvoorraad dient nog te worden verwerkt in de papieren dossiers zolang de hybride situatie (papier en digitaal naast elkaar) nog bestaat. Bovendien zit het team DIV in een ontwikkelingstraject naar een andere rol nu Decos is ingevoerd. In de nieuwe rol gaat het om controle, advisering en ondersteuning. De kosten zijn € 2.600 per medewerker per maand (b). In de onderstaande berekening is rekening gehouden met langdurige ziekte van een medewerker.

Voor verbetering en uitbreiding van functies binnen en rondom Decos is inhuur van externe kennis nodig. Dan gaat het bijvoorbeeld om invoering van de digitale handtekening, geautomatiseerde ondersteuning bij gegevenscontrole en beheer, verbetering van de helpfunctie, invoering van substitutie (digitaal vervangt papier) en aanpassing van het scanprotocol en de scanstraat. De kosten voor inhuur worden geraamd op € 25.000 (c).

Het oorspronkelijk bedrag van € 200.000 kan worden aangepast naar € 175.000 omdat het kalenderjaar 2012 al is verstreken. Dit bedrag bestaat uit:
(a) projectleider 12 maanden * € 5.700 = € 68.400
(b) 1 DIV-medewerker * 12 maanden * € 2.600 plus
2 DIV-medewerker * 9 maanden * € 2.600 = € 78.000
(c) externe inhuur kennis Decos € 25.000

Het resterende bedrag van € 25.000 kan vrijvallen.

b. **Financiële dekking**
Ten aanzien van de financiële dekking was uw vraag in de raadsvergadering van 4 december 2012 of u al budget beschikbaar heeft gesteld bij de begrotingsbehandeling. Dit is niet het geval. Met dit voorstel stelt u drie kredieten van totaal € 235.000 beschikbaar uit de € 260.000 die u in de Voorjaarsnota 2012 voor het verbeterprogramma incidenteel hebt bestemd.

3. Middeleninzet:
In dit raadsvoorstel stellen wij u voor om de stelpost voor het verbeterprogramma in te zetten voor 3 kredieten en om het restant van de stelpost vrij te laten vallen.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Bijlagen:
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

1. de begroting als volgt aan te passen:
   a. een krediet beschikbaar stellen van € 175.000 voor verbeteren van dossiervorming
   b. een krediet beschikbaar stellen van € 20.000 voor contractenbeheer
   c. een krediet beschikbaar stellen van € 40.000 voor training bestuurlijk-ambtelijk samenspel (budgethouder griffier)
   d. deze bedragen ten laste brengen van de stelpost verbeterprogramma
2. € 25.000 van de stelpost verbeterprogramma vrij te laten vallen

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de burgemeester,**

drs. C.M. Steenbergen **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016

De Almelo Acht

Versie 18 februari 2013

Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016

De Almelo Acht

CONCEPT 9 januari 2013

Gemeente Almelo
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu
3 december 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord 6

Leeswijzer en besluitvorming 8

Inleiding 10
Doel 11
Uitgangssituatie 12
Sturing en controle 16

1. Groene Longen 18
Uitkomst beleidsatelier 19
1.1 Buitengebied en groene longen 20
1.2 Bomenbeleid 21
1.3 Bomenstructuur 23
1.4 Natuur en landschap 24
1.5 Langzaam verkeersverbinding 24

2. CO2/Klimaat 26
Uitkomst beleidsatelier 27
2.1 Energiebesparing 28
2.2 Duurzame energie 30
2.3 Licht en donker 33

3. Duurzame Stad 36
Uitkomst beleidsatelier 37
3.1 Bestemmingsplannen 38
3.2 Duurzame binnenstad 40
3.3 Wonen 41
3.4 Water 42
3.5 Huisvesting 45
3.6 Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie 46
3.7 Grondverzet en bodembeheer 48
3.8 Visie op de ondergrond 50

4. Mobiliteit 54
Uitkomst beleidsatelier 55
4.1 Verkeer en Vervoer 56
4.2 Duurzame mobiliteit 57

5. Educatie 60
Uitkomst beleidsatelier 61
5.1 Natuur- en Milieueducatie 62
5.2 Water Energie Twente (WET) 64

6. Leefbare Omgeving 66
Uitkomst beleidsatelier 67
6.1 Openbare ruimte 68
6.2 Geluid 70
6.3 Trillingen 71
6.4 Luchtkwaliteit 73
6.5 Externe veiligheid 74
6.6 Vergunningen, toezicht en handhaving 76

7. Cradle to Cradle 78
Uitkomst beleidsatelier 79
7.1 Interne milieuzorg, Duurzaam Inkopen 80
7.2 Huishoudelijk afval 82
7.3 Het Nieuwe Werken 84

8. Partners 86
Uitkomst beleidsatelier 87
8.1 Betrokkenheid externe partijen 88

Lijst met afkortingen 90

Voorwoord

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Voor u ligt het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016. Het plan geeft voor de komende jaren de richting aan van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Almelo met als doel de leefbaarheid in Almelo te vergroten, passend binnen de nu bekende economische en financiële mogelijkheden en beperkingen. Het kabinet Rutte II zet voor de komende jaren in op een realistische ambitieuze groene groeistrategie met als pijlers duurzame alternatieve energie, energiebesparing, electrisch vervoer en stimulering van de biobased economy (o.a. biobrandstoffen, biogas, biomassa, materiaal- en grondstoffengebruik). Het duurzaamheidsplan sluit hierop aan.

In nauwe samenspraak met Almelose burgers, belangenorganisaties, bedrijfsleven en de gemeenteraad is in 2009/2010 een Burgervisie op hoofdlijnen opgesteld voor het groen-, milieu- en duurzaamheidsbeleid in de periode 2010-2020.
Deze visie, ***"de Almelo Acht"*** is actueel en wordt vanwege haar brede draagvlak zeer waardevol geacht. Daarom is deze visie als uitgangspunt genomen voor dit duurzaamheidsplan. *Het is de stip aan de horizon voor Almelo.*

In aanvulling op de eerdere milieubeleidsplannen is het Duurzaamheidsplan een verzamelplan van het duurzaamheidbeleid binnen de verschillende beleidsterreinen en daardoor integraal van opzet.
Immers duurzaamheid is niet alleen milieu, het is heel breed en moet verankerd zijn op alle terreinen waarop de gemeente werkzaam is en haar invloed doet gelden.
Dit beleidsplan zet het duurzaamheidsbeleid van de gemeente op een rij en is daarmee een handig hulpmiddel voor het bestuur bij het maken van keuzes en de beoordeling van de effecten daarvan. Dit betekent dat een groot deel van het genoemde beleid al in individuele beleidsplannen is vastgesteld. Dit geldt ook voor de financiële dekking van de bijbehorende uitvoeringsprogramma's.

Een nadere en praktische uitwerking van het beleid vindt plaats in jaarlijkse uitvoeringsplannen, die door middel van jaarverslagen zullen worden verantwoord en gerapporteerd. Dit geeft het gemeentebestuur – College en Raad - de mogelijkheid om jaarlijks bij de Voorjaarsnota het beleid en de uitvoering daarvan te toetsen en het desgewenst bij te stellen, mede afhankelijk van de politieke, bestuurlijke en financiële mogelijkheden en wensen.
Financiële risico's worden daarmee naar mijn mening beter beheersbaar gemaakt.

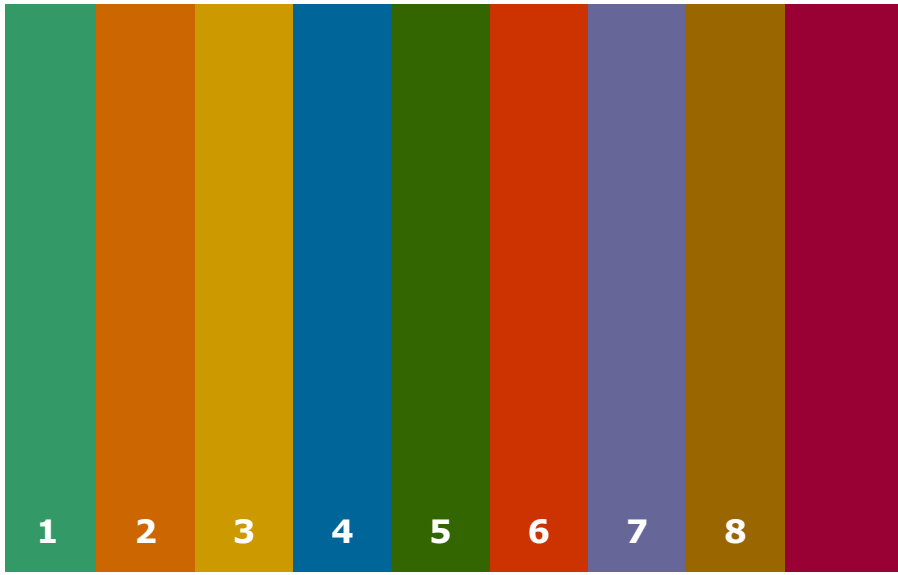
Het plan dat voor u ligt is mijns inziens een plan met een hoog realiteitsgehalte, toegespitst op de huidige tijdgeest en met een breed draagvlak binnen de Almelose samenleving.

Johan Andela, wethouder

Leeswijzer en besluitvorming

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer en besluitvorming

In de inleiding leest u binnen welke kaders dit duurzaamheidsplan tot stand is gekomen zoals het Europees, rijks en provinciaal kader en het collegeakkoord van 2010. Daarnaast wordt het begrip duurzaamheid beschreven en wordt het doel van dit plan uiteengezet / aangegeven.
Na de inleiding worden de thema's die tijdens het beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid uit de interactie met de Almelose samenleving zijn voortgekomen tijdens het beleidsatelier als leidraad voor dit plan gebruikt.

Dit plan is opgebouwd aan de hand van de acht thema's van de visie "De Almelo Acht". En vormt de *stip aan de horizon*. Dit is geen vastomlijnd kader waarin precies staat wat de gemeente gaat doen op het niveau van concrete doelstellingen, maar beschrijft de "*stip aan de horizon*" en geeft aan welke inzet de gemeente zal plegen om haar ambitie te bereiken. Hoe die stip zal worden bereikt is onderwerp van gesprek, niet alleen intern maar ook met de partners waarmee de gemeente op verschillende beleidsterreinen samenwerkt.

Elk hoofdstuk begint met een omkaderde blauw gedrukte tekst. Dat is de burgervisie van de Almelose samenleving op het groen-, Milieu- en duurzaamheidsbeleid weergegeven voor de periode 2010 -2020. Deze visie is het eindresultaat van het beleidsatelier Groen-, Milieu- en Duurzaamheid van de gemeenteraad (2009-2010). De omkaderde blauw gedrukte tekst is een hulpmiddel voor het College en de Raad bij het maken van afwegingen en het stellen van prioriteiten voor het duurzaamheidsbeleid. Deze tekst wordt ter kennisneming voorgelegd.

Na de omkaderde blauw gedrukte tekst staan de speerpunten van het gemeentelijk beleid die betrekking hebben op dat thema voor de periode 2013 tot en met 2016. Met deze speerpunten wordt gewerkt aan het verwezenlijken van de stip aan de horizon. Deze uitwerking is de inhoud van het gemeentelijke Duurzaamheidsplan en vormt als zodanig na bestuurlijke vaststelling het Duurzaamheidsplan 2013 tot en met 2016.

Inleiding

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

In Almelo is jarenlang het gemeentelijk Milieubeleidsplan de basis geweest voor de beleidsontwikkeling en -uitvoering op het gebied van milieu en duurzaamheid.
Dit plan was vooral gericht op de diverse componenten van het milieubeleid in combinatie met ruimtelijke ordening.
In het laatste decennium is milieubeleid meer en meer verbreed naar duurzaamheidsbeleid. Duurzaamheid en het duurzaamheidsdenken dringt inmiddels door in alle onderdelen van de samenleving, en daarmee ook in het gemeentelijk beleid.

Begrip Duurzaamheid

Duurzaamheid gaat over de schaarste van de natuurlijke hulpbronnen waarmee onze welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst, en het zoeken naar de balans tussen sociale-, ecologische- en economische belangen (People-Planet-Profit). Alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan een gezonde, veilige en leefbare aarde met tevreden bewoners en goed functionerende ecosystemen zijn als duurzaam te bestempelen. ("Our Common Future", rapport van de VN-commissie Brundtland, 1987)

Doel

Het doel van het Duurzaamheidsplan is het stimuleren en scheppen van een prettige, gezonde en veilige leefomgeving, voor nu én voor de toekomst op basis van duurzaam denken en handelen. Duurzaam denken en -gedrag kan op verschillende manieren worden gestimuleerd, onder andere door financiële prikkels en regelgeving. Dit zijn veelgebruikte hulpmiddelen.
Daadwerkelijk duurzaam gedrag wordt echter bereikt door bewustwording en mentaliteitsverandering als gevolg van opvoeding, onderwijs en diverse sociale prikkels. Met ander woorden duurzaam gedrag zal "tussen de oren" moeten zitten, het moet een natuurlijk onderdeel van ons denkproces en handelen worden en blijven.
De rol van de gemeente wordt op basis van het collegeakkoord "Het Verschil Maken" minder die van uitvoerder en meer als initiatiefnemer, aanjager, ondersteuner en schepper van randvoorwaarden om duurzaam denken en handelen verder te stimuleren en daarmee duurzame ontwikkeling mogelijk te maken.

Uitgangssituatie

De basis voor het Duurzaamheidsplan wordt gevormd door:

1. Europees, rijks, provinciaal en regionaal kader
2. Het collegeakkoord "Het Verschil Maken"
3. "De Almelo Acht"
4. Voortzetting en actualisatie van bestaand beleid
5. Innovatie en ACDI

Ad 1. Europees, rijks, provinciaal- en regionaal kader

In Europa zijn de duurzaamheiddoelstellingen vervat in de ambitie 'Europa 2020'; een strategie voor slimme en duurzame groei en waarin steden als de motoren van de nationale economieën een centrale rol spelen. De uitdaging voor de steden is hieraan invulling te geven.

De Europese doelstellingen zijn doorvertaald naar doelstellingen voor het rijk en gemeenten. Deze doelstellingen zijn in 2008 in het klimaatakkoord Rijk-Gemeenten vastgelegd en zijn er afspraken gemaakt over de realisatie er van. Duurzaamheid is een van de leidende principes in de Omgevingsvisie en het energiepact van de provincie Overijssel. In het kader van de verstedelijkingsafspraken zijn ten aanzien van het thema duurzaamheid ook concrete afspraken gemaakt over energiebesparing bij woningen, CO2-reductie, klimaatbestendig bouwen, duurzame energievoorziening, waterkwaliteit, recreatieve voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit.

De Regio Twente wil een economisch duurzame en sterke regio worden en wil haar nationale positie als tweede kennisregio in Nederland versterken. Daarnaast is er de ambitie om in 2020 te behoren tot de top-5 van Europese regio's op het gebied van innovatie en technologie. De Twentse Innovatieroute en de Innovatiedriehoek zijn twee grote projecten binnen de regio die erop gericht zijn deze ambitie te realiseren. Daarnaast heeft de Regioraad in juni 2012 de Duurzaamheidsagenda Twente vastgesteld. Gemeente Almelo coördineert namens Netwerkstad Twente de activiteiten ten aanzien van het duurzaamheidsforum van het Europese stedennetwerk Eurocities. Belangrijke doelstellingen hierbij zijn vertalen van Europese duur-

zaamheidsontwikkelingen naar Twente, Twente positioneren in Europese netwerken en concrete subsidiewerving.

Ad 2. Collegeakkoord
In het collegeakkoord 2010-2014 wordt in de openingszin het woord duurzaamheid centraal gesteld door te stellen dat het college ten aanzien van het thema duurzaamheid het volgende nastreeft:

"...een duurzame balans, zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties..."

Het collegeakkoord heeft met betrekking tot het operationaliseren van bovennoemde doelstelling in de huidige collegeperiode een duidelijke focus op de uitwerking van het thema duurzaamheid door in te zetten op maatregelen die reductie van de milieubelasting tot doel hebben.

Het College wil dit concreet bewerkstelligen door:

- De bevordering van duurzaam bouwen en renoveren, onder andere door:
  - Subsidiemaatregelen voor de isolatie particuliere woningen.
  - Duurzaam renoveren van kantoorgebouwen en bedrijfspanden.
  - Verduurzamen van gemeentelijke gebouwen.
- Onderzoek en stimulering van maatregelen voor energieneutraal bouwen en grootschalige duurzame energieopwekking, onder andere door:
  - Realisatie van warmte- en koudenetwerken in Almelo en de onderlinge koppeling daarvan.
  - Realisatie van koudewinning uit de Leemslagenplas.
  - Bevordering van energieproductie door middel van biovergisting.
- Betere en veiliger fietsverbindingen creëren, onder andere door:
  - Aanleg van de fietssnelweg.
- Betere doorstroming van het autoverkeer na te streven, onder andere door:
  - Stimulering van het openbaar vervoer.
  - Gebruikmaking van dynamische verkeersgeleiding

* *Digitaal model om geluid en luchtkwaliteit van gemotoriseerd verkeer in beeld te brengen en maatregelen te bepalen.*

- Toepassing van de verkeersmilieukaart.*

- Stimulering van de plattelandsontwikkeling en de opvang van functieveranderingen in het buitengebied, onder andere door:
  - Teelt van biomassa ten behoeve van biovergisting.
  - Gebruikmaking van daken van agrarische bedrijven ten behoeve van zonnepanelen
  - Stimulering van stadsrandgebieden en hergebruik van agrarische opstallen ten behoeve van andersoortige (lichte) bedrijvigheid.

Ad 3. "De Almelo Acht"
De visie "De Almelo Acht" is één van de pijlers voor het Duurzaamheidsplan. Deze visie is het resultaat van het beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid.
In nauwe samenspraak met Almelose burgers, belangenorganisaties, bedrijfsleven en de gemeenteraad is in 2009/2010 een visie op hoofdlijnen opgesteld voor het groen-, milieu- en duurzaamheidsbeleid voor de periode 2010-2020.
Deze visie is nog actueel en wordt vanwege haar brede draagvlak zeer waardevol geacht. De hierin benoemde acht thema's zijn daarom gebruikt als uitgangspunt voor het Duurzaamheidsplan en zijn herkenbaar in de blauw gedrukte tekst aan het begin van het hoofdstuk. Deze blauw gedrukte tekst (*Uitkomst beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid, burgervisie 2010-2020*) is een hulpmiddel voor het College en de Raad bij het maken van afwegingen en het stellen van prioriteiten voor het duurzaamheidsbeleid.
Deze burgervisie wordt ter kennisneming aan de Raad voorgelegd.

Ad 4. Voortzetting en actualisatie van bestaand beleid
Het plan heeft een integraal karakter, dat wil zeggen het omvat de duurzaamheidaspecten van alle gemeentelijke beleidsvelden. Dit plan is dus grotendeels een verzamelplan van al het duurzaamheidbeleid binnen verschillende beleidsterreinen.
Dit betekent dat het merendeel van het genoemde beleid al in individuele beleidsplannen is vastgesteld. Dit geldt ook voor de financiële dekking van de bijbehorende uitvoeringsprogramma's.

Voor het Duurzaamheidsplan houdt dit in dat het bestaande beleid op het gebied

van duurzaamheid op hoofdlijnen zal worden voortgezet binnen de beschikbare menskracht en de beschikbare financiële middelen, en dat de wenselijkheid van nieuwe ontwikkelingen en initiatieven op dit gebied met terughoudendheid en op hun effectiviteit zullen worden beoordeeld en zullen worden getoetst aan de financiële en economische situatie van de gemeente. Tevens zal worden afgewogen of het wenselijk en/of mogelijk is om bepaalde ambities (meer) aan het particulier initiatief over te laten.
In het voormalige gemeentelijk Milieubeleidsplan zijn ook ambities en doelstellingen geformuleerd voor de middellange termijn. Deze ambities en doelstellingen zijn nog actueel maar zijn eveneens onderhevig aan de huidige maatschappelijke, economische en financiële omstandigheden en beperkingen.

Ad 5. Innovatie en ACDI
De gemeente Almelo heeft onder andere in haar nota Innovatiebeleid aangegeven een katalyserende rol te willen vervullen ten aanzien van de thema's duurzaamheid en innovatie. Bij de stedelijke projecten zijn de thema's innovatie en duurzaamheid belangrijke leidraden.

Het uitvoeringsgerichte project Almelo Centrum voor Duurzame Energie en Innovatie' (ACDI) sluit goed aan op de nota Innovatiebeleid en dit Duurzaamheidsplan en voorziet in de behoefte om de abstracte begrippen 'innovatie' en 'duurzaamheid' concreet te maken door samenwerkings-projecten met burgers, bedrijven en instellingen te benoemen. Het is een visie met concrete actiepunten die schetst hoe de gemeente de diverse doelgroepen wil stimuleren en faciliteren in het bevorderen en realiseren van duurzaamheid en innovatie.
Het zichtbaar maken van deze concretisering vindt plaats door de activiteiten uit te voeren onder de noemer van ACDI en hierin een verbinding tussen de thema's duurzaamheid en innovatie na te streven.
ACDI richt zich onder andere op de realisatie van een aantal speerpunten voor grootschalige duurzame energieopwekking voor de komende jaren.
Er is een aanvraag ingediend voor het project ACDI voor het verkrijgen van een subsidie uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) ter grootte van 1.1 miljoen euro. In het voorjaar van 2013 zal meer duidelijkheid gegeven kunnen worden over de honorering van de subsidie.

Doelstelling in 2020:
30% CO2–reductie ten opzichte van 1990,
Opwekking van 20% duurzame energie,
20% minder energieverbruik ten opzichte van 1990

Sturing en controle

Een Duurzaamheidsplan heeft behalve de functie van beleidsinstrument ook de functie van sturings- en controle-instrument.
Het college van Burgemeester en Wethouders stelt jaarlijkse uitvoerings-programma's vast die vervolgens door middel van jaarverslagen zullen worden verantwoord en gerapporteerd aan de gemeenteraad. Het uitvoeringsprogramma 2013 en verder (met doorkijk naar volgende jaren) is bijgevoegd.
Dit geeft het gemeentebestuur de mogelijkheid om jaarlijks resultaatgericht het beleid bij te stellen (Voorjaarsnota, Begrotingsbehandeling), mede afhankelijk van de bestuurlijke, maatschappelijke en financiële wensen en mogelijkheden.
Financiële risico's worden daarmee beter beheersbaar gemaakt.

Zoals eerder vermeldt is het duurzaamheidsplan een verzamelplan op hoofdpunten met betrekking tot duurzaamheid op verschillende beleidsterreinen. Elk beleidsterrein heeft een eigen beleidsplan en bijbehorend uitvoeringsprogramma met een eigen financiële dekking.
Voor bepaalde onderdelen is nog geen aparte financiële dekking gerealiseerd. Daarvoor is binnen de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu voor de planperiode van dit duurzaamheidsplan een éénmalig budget beschikbaar van € 130.000,- (restantbudget Stibosa -Stimuleringsregeling Bodemsanering-, afhankelijk van enkele nog lopende verplichtingen) voor de uitvoering van het Duurzaamheidsplan. Dit is door de gemeenteraad al vastgesteld. Deze middelen zullen vooral worden ingezet voor de realisatie van de duurzame speerpunten in het Collegeakkoord waarvoor nog geen dekking was binnen andere plannen.

1

Groene longen

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Behoud van kwantiteit en kwaliteit, beheerste ontwikkeling waar mogelijk en wenselijk

De vier groene longen moeten behouden worden in de huidige vorm, zowel qua kwantiteit als kwaliteit. De longen zijn vanuit de stad gezien het begin van het buitengebied. Deze waardevolle groene gebieden vormen mede de identiteit van Almelo en kennen een aantal natuurhistorische waarden als houtwallen/coulissen, lanen, veldnamen en waterlopen. Versterking van de kwaliteit en herstel van historische routes is wenselijk. Voor wandelaars en fietsers zijn ze goed toegankelijk. Stedelijke functies passen niet in een groene long. De longen zijn een 'rustgebied' om te ontvluchten aan de hectiek van de stad. Een verdere ontsluiting van de groene longen is in principe niet wenselijk. De balans tussen recreëren en rust en natuur moet worden gehandhaafd.

Naast natuurbehoud en natuurontwikkeling hebben agrarische bedrijven ook een duidelijke functie en meerwaarde voor de groene longen. De kwaliteit van de groene longen is in principe geen blokkade voor vernieuwing. Te denken valt aan biologische landbouw in plaats van traditionele landbouw. Als agrarische bedrijven ophouden te bestaan dan kunnen de vrijkomende gronden worden herverdeeld over andere agrarische bedrijven of kan de aanleg van nieuwe natuur in de vorm van groen en water plaatsvinden. In bijzondere situaties kan de mogelijkheid aanwezig zijn voor beperkt landschappelijk wonen of nieuwe landgoederen. Andere vormen van woningbouw passen niet in de groene longen.
De groene longen zijn de randen van de stad. Het zijn prima elementen om stad en land te verweven en om de stadsbewoner buiten te laten komen. Het is gewenst om de stadsranden nader te definiëren om te voorkomen dat daar ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden.

Doelstelling:
Handhaving van de groene longen en minimaal het behouden of verbeteren van de huidige natuurkwaliteiten in overeenstemming met het bestemmingsplan Buitengebied, het Landschapsbeleidsplan, het Waterplan en de Agrarische Visie; beheer van bestaande- en ontwikkeling van nieuwe landschapselementen.

Verwacht duurzaam resultaat
Behoud van het buitengebied en de groene longen.

Inleiding

De kenmerkende vlinderstructuur van Almelo met de groene longen die diep de stad in reiken is een kwaliteit die gekoesterd wordt. Dit is een samenspel tussen de gemeente en grondeigenaren in de groene longen, waaronder landgoederen, boerenbedrijven en bewoners. Kenmerkende, markante groenstructuren worden gehandhaafd en versterkt. Stedelijke groenstructuren sluiten aan op de overgang naar het buitengebied en de groene longen met als doel de leef- en woonkwaliteit te behouden en waar mogelijk te verbeteren.
De stadsranden zijn de overgangszones tussen het stedelijk gebied en het buitengebied en worden als extra gevoelig aangemerkt.
Kenmerkende elementen in dit thema zijn water, bomen, parken en langzaamverkeersverbindingen. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe invulling wordt gegeven aan deze thema's.

1.1 Buitengebied en groene longen

Het buitengebied van Almelo ligt als het ware als een schil om de stad heen. Het dringt vanuit vier richtingen ver het stedelijk gebied binnen: de groene longen. Al in 1976 is de keuze gemaakt om deze situatie zo te behouden en waar mogelijk te versterken. In het structuurplan zijn de contouren van het stedelijk gebied en de vier groene longen vastgelegd, de zogenaamde vlinderstructuur. Toch legt de oprukkende stad in de vorm van nieuwbouwwijken, bedrijfsterreinen en een toenemende behoefte aan recreatie een groeiende druk op de groene longen en op het buitengebied.
Het gebied rondom Almelo kende van oudsher gevarieerd, kleinschalig landschap met beekdalen, stuwwallen, dekzandvlaktes en zandruggen, met landschapselementen als essen, bosjes en houtwallen. Door de oprukkende verstedelijking is veel verloren gegaan. Toch zijn er nog landschapselementen als essen, singels en solitaire eiken terug te vinden in het landschap en kent Almelo enkele bossen. Daarnaast heeft de bescherming van de groene longen een hoge prioriteit.

Almelo streeft ernaar om meer betekenis te geven aan de groene gebieden. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied wordt zorg gedragen voor bescherming van de bestaande kwaliteiten. Vooral het waterbeheer en het versterken van landschap en ecologische verbindingen zijn aandachtspunt.

Doelstellingen:

- De groene longen worden gevrijwaard van verder oprukkende verstedelijking.
- Toepassen van het richtinggevend ruimtelijk beleidskader bij nieuwe initiatieven die zich aandienen in het landelijk gebied.

1.2 Bomenbeleid

Almelo is een groene gemeente. Bomen zijn een wezenlijk onderdeel van het leefklimaat in onze stad. Het bomenbestand heeft verschillende kwaliteiten die moeten worden behouden. Almelo is echter ook een stad van vernieuwing en verandering. Vanwege het belang van de bomen voor de toekomst van Almelo is een bomenbeleidsplan gemaakt.

Het bomenbeleidsplan biedt kaders voor de ontwikkeling en het behoud van een duurzaam, gezond en gevarieerd bomenbestand binnen de gemeente Almelo. Bomen zijn een wezenlijk onderdeel van het leefklimaat in de stad. Ze filteren het zonlicht, bieden koelte en schaduw bij zonnig weer en luwte wanneer het waait. Bomen zorgen ook voor een ecologische en recreatieve verbinding met het buitengebied. De stadsfauna is grotendeels afhankelijk van de bomen als het gaat om schuil- en verblijfplaatsen van dieren. Bomen in de stedelijke openbare ruimte vervullen daarnaast diverse functies bijvoorbeeld voor recreatie en verkeersveiligheid en ze zijn mede bepalend voor de herkenbaarheid en identiteit van gebieden in de stad. Kortom bomen zijn voor mens en dier een wezenlijk onderdeel van de leefomgeving. Het bomenbestand in de gemeente Almelo heeft diverse kwaliteiten die voor de toekomst duurzaam behouden moeten worden. Almelo is echter ook een stad van vernieuwingen en veranderingen. Vanwege het belang van bomen is het

Verwacht duurzaam resultaat
Verbetering van de leefbeleving en leefomgeving, een prettiger woon- en werkklimaat.
Verbinding van de stedelijke groenstructuren met het buitengebied / de groene longen. Verblijf- en schuilplaats voor de stadsfauna.

dan ook gewenst en de moeite waard te werken volgens een vastgesteld, gepubliceerd en integraal beleid, gebaseerd op een heldere visie.

Uitwerking van het bomenbeleid vindt plaats in diverse onderdelen/nota's, waaronder het bomenstructuurplan, de lijst monumentale en bijzondere bomen en de gewijzigde bomenverordening. Deze zijn alle bestuurlijk vastgesteld. Verder krijgt het bomenbeleid uitwerking in de diverse plannen voor de openbare ruimte en in het beheer van het groen.
Op basis van de uitvoeringsplannen en projecten worden de jaarlijkse doelstellingen gepland en de resultaten gerapporteerd.

Doelstellingen:

- Opstellen van een Meerjarige ontwikkelingsagenda voor het landelijk gebied om daarmee richting te kunnen geven aan onder andere nieuwe locaties voor bosontwikkeling (gereed).
- Oprichten van een bomenfonds.
- Bomen duurzame groeiplaatsen ter beschikking te stellen.
- Voorlichting bij bouwprojecten over boombescherming.
- Verhalen van toegebrachte schade aan bomen.

1.3 Bomenstructuur

Het doel is om de waardevolle boomstructuren in en om de stad voor zowel de huidige als de toekomstige generaties te behouden en door aanleg en herstel van nieuwe boomstructuren de gewenste samenhang te vergroten. In het boomstructuurplan zijn de boomstructuren die de gemeente Almelo haar specifieke kenmerken, herkenbaarheid en eigen karakter geven, in beeld gebracht. Deze structuren vertellen veel over het ontstaan van Almelo door de eeuwen heen en hoe daar de afgelopen decennia mee is omgegaan. Dit plan heeft als algemeen doel zorg te dragen voor behoud, versterking en ontwikkeling van een duurzaam, gezond en gevarieerd bomenbestand op zodanige wijze dat de bomen hun functie optimaal kunnen vervullen en een bijdrage leveren aan de woon-, leef- en milieukwaliteit van stad en landschap.

Het behouden, versterken en ontwikkelen van de boomstructuren wordt meegenomen in projecten en het reguliere beheer. Onlangs is vanuit particulier initiatief de stichting Almelo Parkstad opgericht, die zich samen met de gemeente gaat inzetten voor de bomenstructuur in de stad.
Zo wordt het project "buitenring" samen opgepakt. Het gaat om de groenstroken langs de ringwegen Nijreessingel, Weezebeeksingel, Schuilenburgsingel, Bleskolksingel en de Van Rechteren Limpurgsingel die op een parkachtige wijze wordt ingericht. Daarnaast initieert de stichting zelf projecten in deze groenstructuren.
Behoud en versterking van de boomstructuren is een continu doel. Bepaalde maatregelen zijn al ingevoerd, zoals nieuw kapvergunningenbeleid (bomenverordening) en een lijst monumentale en bijzondere bomen.

Doelstellingen:

- Het gemeentelijke bomenbestand tenminste behouden (37.000 gemeentelijke bomen in 2008).
- Nieuwe aanplant voldoet aan het EKO-keurmerk of milieukeur.
- Gebruikt materiaal voldoet aan milieukeurmerk zoals FSC voor boompalen.

Verwacht duurzaam resultaat
Een leefbare stad met een duurzaam, gezond en gevarieerd bomenbestand.

Verwacht duurzaam resultaat
Een mooi en toegankelijk landschap maakt het wonen in de stad aantrekkelijker, heeft positieve effecten op de gezondheid van mensen en bevordert de recreatie. Met een gevarieerd natuurbestand (flora en fauna) wordt de natuur extra aantrekkelijk voor de inwoners en bezoekers. Tevens wordt hiermee de natuur op duurzame manier in stand gehouden.

1.4 Natuur en landschap

Behoud en versterking van het landschap, versterking van de biodiversiteit.
Door middel van het project Groen Blauwe Diensten wordt particuliere eigenaren in het buitengebied gestimuleerd om het landschap te verbeteren met de aanleg, herstel en beheer van landschapselementen.
Voor behoud van natuurwaarden wordt gewerkt volgens de richtlijnen uit de flora- en faunawet. Deze vereist maatregelen op het gebied van beheer, bestendig gebruik en ontwikkeling.
Voor de uitvoering is met de provincie in 2010 een convenant getekend. Uitvoering van de maatregelen vindt plaats door de Stichting Groen Blauwe Diensten, die namens meerdere gemeenten dit werk uitvoert. Groen Blauwe Diensten is een meerjarig project, waarbij de aanleg van landschapselementen nu en in de komende jaren plaatsvindt. De particulier dient het beheer voor een periode van 21 jaar te waarborgen.
Samen met een groot aantal gemeenten in de regio wordt flora en faunabeleid (omgang met natuurwetgeving) ontwikkeld. Behoud en versterking van natuur en landschap is een continu proces.

Doelstellingen:

- Visie op de omgang met landelijke natuurwetgeving.
- Herstel en behoud van landschapselementen in het buitengebied: 4,7 hectare aanleg, 4,5 hectare herstel en 15 hectare beheer.

1.5 Langzaamverkeersverbinding

In het kader van het Intereg IVb traject 'Sustainable Urban Fringes" (SURF) is een verbinding voor langzaam verkeer tussen en door het centrum en oostelijke groene long / Duurzame stadsranden uitgewerkt. Door de visie op deze verbinding is het mogelijk om de stadsranden per fiets, te voet maar ook per kano duurzaam bereikbaar te houden en in te richten. Hierbij wordt aangehaakt op bestaande en toe-

komstige markante herkenbare plekken. De functie van het Marktplein kan als historisch brandpunt van routes worden hersteld. Een aansprekend voorbeeld is om de fysieke relatie tussen Huize Almelo en de oostelijke groene long te herstellen door het herverbinden van de Gravenallee.
Met kunstprojecten wordt deze relatie versterkt door bij de inrichting van de openbare ruimte in te spelen op het rijke historische verleden en dit zichtbaar en beleefbaar te maken in de stad en het omringende landschap. Een positief effect van de verbinding is dat de stadsrandeneconomie in de groene longen wordt bevorderd door de aanleg van meer - samenhangende – routes omdat hierdoor meer mensen door het gebied gaan en verblijven en kan er op basis van die toename ook een kans worden geboden aan nieuwe initiatieven.
Door verschillende gebieden met een langzaamverkeersroute met elkaar te verbinden kunnen nieuwe functies een kans krijgen zoals stadslandbouw, een stadsboerderij, recreatie en toerisme, werkgelegenheidsinitiatieven, al dan niet tijdelijk gebruik van vrijkomende bebouwing voor nieuwe bedrijvigheid etc. De verbinding van de stad met de stadsrand en andersom geeft nieuwe kansen en inwoners van onze stad zullen zich meer betrokken voelen bij de stadsranden en de beleving ervan.

Door de opgestelde visie voor de langzaamverkeersverbinding is het mogelijk om de stadsranden duurzamer te maken met nieuwe economische dragers die voor een duurzame invulling van de stadsranden kunnen zorgen. Sociaal flankerende maatregelen kunnen dan nodig zijn waardoor sociale effecten voor de gehele stad in positieve zin zijn te realiseren.
Voor de realisatie is een maatregelenprogramma gemaakt en daar waar kansen zich voordoen kan worden teruggegrepen op deze visie.

Doelstelling:

- Bij nieuwe initiatieven of infrastructurele projecten een duurzame standsrand maken door nieuwe duurzame economische dragers toe te voegen.

Verwacht duurzaam resultaat
Een bruikbaar en mooi landschap in stand te houden en te verduurzamen.

2

Klimaat

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Uitkomst beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid, burgervisie 2010-2020

Almelo neemt haar verantwoordelijkheid, speelt in op de beschikbare mogelijkheden en stelt daarbij ambities op om verder te ontwikkelen en te innoveren

Almelo gaat actief door met klimaatbeleid en duurzame ontwikkeling door het stellen van doelen die ambitieus zijn, maar ook een hoog realiteitsgehalte op lokaal niveau hebben. Doelstellingen op het gebied van CO2-reductie en klimaatbeleid kunnen echter niet altijd op lokaal niveau worden gerealiseerd. Van belang hierbij is lange termijn denken en nationale/internationale inspanningen. CO2-reductie en -compensatie kunnen ook elders in de wereld worden bereikt (think local, act Global). Deelname aan de VN-Millenniumcampagne, samen met lokale ontwikkelingsorganisaties, kan door mondiale reductie van CO2 en de realisatie van klimaat-doelstellingen een waardevolle bijdrage leveren aan lokale inspanningsverplichtingen.

In het Duurzaamheidsplan worden de Almelose ambities geformuleerd op het gebied van milieu, duurzaamheid, klimaatbeleid en C2C. De Almelo Acht vormen de input voor het nieuwe Duurzaamheidsplan. Het plan heeft een integraal karakter, dat wil zeggen dat alle gemeentelijke beleidsvelden waar aan duurzaamheid gewerkt wordt hiervan onderdeel vormen.

De gemeente Almelo vervult op het gebied van duurzaam bouwen een voorbeeldfunctie. Bestaande gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd. Het nieuw te bouwen stadhuis zal CO2-neutraal zijn. De gebruikte bouwmaterialen zijn duurzaam en maatschappelijk verantwoord in overeenstemming met de Nota Duurzaam Inkopen. De gemeente Almelo legt hiervoor de lat hoog.

De gemeente Almelo bevordert actief duurzaamheid onder haar inwoners door middel van voorlichting en advisering.

Behalve verduurzaming van woningen en overige gebouwen heeft Almelo de ambitie om samen met het bedrijfsleven te werken aan CO2-reductie en klimaatmaatregelen op basis van win-win. Een leidraad daarvoor vormt de nota Duurzaam Succes, ondernemen in de wereldeconomie van de 21^{e} eeuw, van het VNO/NCW.

Behalve aansluiting zoeken op traditionele oplossingen voor duurzaamheid en bestaande technieken wil Almelo op een innovatieve manier met duurzaamheid aan de slag. Een voorbeeld hiervan is het (terug)winnen van warmte uit afvalwater. Verder wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor grootschalige duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld uit biogas (hub) en koudelevering.

Doelstelling:
Realisatie van de doelstellingen voor 2020 van het klimaatakkoord dat het Rijk met de gemeenten heeft gesloten in 2008.
30% CO2−reductie ten opzichte van 1990 - Opwekking van 20% duurzame energie in 2020 - 20% minder energieverbruik t.o.v. 1990.

Bron grafiek : ECN

Inleiding

Almelo neemt haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de klimaatdoelstellingen door in te zetten op energiebesparing en opwekking van duurzame energie. De gemeente vervult een voorbeeldfunctie voor wat betreft haar eigen gebouwen en een duurzame exploitatie daarvan zoals het nieuwe stadhuis dat zeer duurzaam zal worden gebouwd.
Via innovatieve-, stimuleringsmaatregelen en voorbeeldprojecten worden burgers en bedrijven bewust gemaakt om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen.

2.1 Energiebesparing

De opgave voor energiebesparing in bestaande woningen is enorm. Er zijn in Europa ambities geformuleerd over het besparen van energie. Voor Nederland betekent dit 20% energiebesparing in 2020 ten opzichte van 1990. Als steden hieraan een bijdrage willen leveren, moeten zij het energieverbruik van woningen drastisch terugdringen. Het energieverbruik van woningen in Nederland vormt ongeveer 25% van het totaalverbruik van elektriciteit en warmte. Er is dan ook grote winst te behalen met het aanpassen en verbeteren van bestaande woningen.

Bestaande woningvoorraad Almelo
Per 1 januari 2011 is de totale bestaande woningvoorraad 31.256 groot. Ruim de helft van de woningen zijn koopwoningen (17.069). In 1996 is in het bouwbesluit de isolatieplicht opgenomen het gaat hier om 3.507 woningen in Almelo. Veel huizen die vanaf eind jaren 70 zijn gebouwd zijn (deels) geïsoleerd tijdens de bouw. Daarnaast is een deel van de bestaande koopwoningen tijdens stimuleringsregelingen en/of op eigen initiatief in het verleden door de eigenaar nageïsoleerd. Naar schatting zijn op 1 januari 2011 bijna 8.000 woningen deels of helemaal geïsoleerd. Met de isolatiesubsidieregeling die in het kader van het energieloket in april 2011 is ingesteld zijn er bijna 550 extra koopwoningen in Almelo geïsoleerd. Deze woningen zijn gemiddeld 2 labelstappen op vooruitgegaan. De totale Co2 reductie is ruim 1 miljoen kg per jaar en een energiebesparing van 600.000 m3 aardgas per jaar.
Eind 2012 is ongeveer de helft van de koopwoningvoorraad in Almelo geïsoleerd.

Huurwoningvoorraad

In Almelo zijn per 1 januari 2011 14.187 huurwoningen. Alle huurwoningen van woningcorporaties hebben een energielabel. 48% heeft een label A, B of C. Deze woningen zijn geheel geïsoleerd. Nog eens 26% heeft energielabel D en dat betekent dat deze woningen (groten)deels zijn geïsoleerd. 26% van de huurwoningvoorraad is dus niet geïsoleerd, het gaat dan om 3.688 woningen. Dit is een goede score vergeleken met het gemiddelde in Nederland. Maar nog steeds een flinke klus om op te pakken.

De woningcorporaties hebben (via AEDES) landelijk afgesproken dat in 2020 hun woningvoorraad gemiddeld energielabel B heeft. De corporaties in Almelo zijn bezig met het inzichtelijk maken van de mogelijkheden voor hun woningvoorraad. Corporaties en gemeente maken, naar aanleiding van de vastgestelde Woonvisie, prestatieafspraken met elkaar. Energiebesparing is één van de thema's dat zal worden meegenomen.

De gemeente ontwikkelt specifiek beleid (Sustainable Energy Action Plan) op het gebied van energiebesparing, voert dit uit samen met partners uit het bedrijfsleven (woningcorporaties, energiebedrijven), heeft hierin een regierol en initieert daarvoor nationale en Europese subsidies.

Doelstellingen

- In 2015 6% minder energieverbruik door huishoudens, gemeente en bedrijven ten opzichte van 2008
- In 2015 neemt 1/3 van de huishoudens in Almelo groene stroom en groen gas af ten opzichte van 2008
- Gestreefd wordt naar een duurzaam stadhuis met een Breeam score Excellent.*
- In 2015 wordt bij renovatie en nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed verder gegaan dan de wettelijke norm op gebied van duurzaamheid. Besparingen die pas in de gebruiksfase worden gerealiseerd worden meegenomen in de ontwikkelfase.
- Vanaf 2015 streven naar energie neutraal bouwen (vanaf 2020 verplicht).

** Bream (Building Research Establisment Environmental Assessment Method) is een beoordelingsmethode om de duurzaamheid van gebouwen te bepalen.*

Verwacht duurzaam resultaat

Vermindering van het verbruik van fossiele brandstoffen en daarmee tot een verlaging van de CO2-uitstoot. Meer wooncomfort (minder tocht en vocht) en een besparing op de energierekening voor bewoners. Energie besparing leidt tot financieel rendement. Het woningbestand en de leefkwaliteit wordt substantieel verbeterd.

2.2 Duurzame energie

Almelo wil stevig inzetten op de opwekking en het gebruik van energie uit duurzame bronnen en richt zich op de volgende wijzen van grootschalige duurzame energie opwekking:

- Koude levering uit Leemslagenplas,
- Realisatie van warmte- en koudenetwerken
- Biovergisting, biogashub en verduurzamen warmtenetwerk Windmolenbroek
- Riothermie

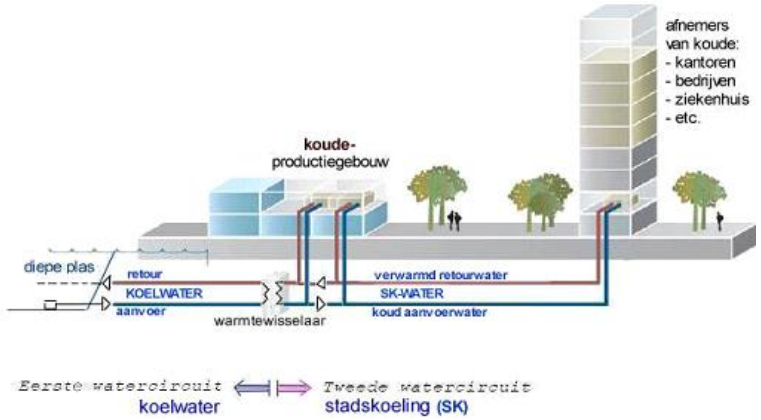
Opwekking van windenergie ontbreekt in het rijtje omdat dit door de eisen van het Rijk ten aanzien van radarverstoringsgebieden en (militaire) laagvliegroutes bijna niet mogelijk is in Almelo.

<u>Koude levering uit Leemslagenplas</u>

Almelo heeft eind 2008 een quickscan laten uitvoeren waaruit is gebleken dat dit rendabel kan zijn als er voldoende vraag is naar koude in de omgeving. De geplande nieuwbouw in Leemslagen bleek onvoldoende. Geadviseerd werd om verder onderzoek te doen naar de vraagkant dus de grotere afnemers zoals het ziekenhuis of grote bedrijven/kantoorgebouwen met vraag naar koeling om de haalbaarheid mogelijk te maken.
In 2011 is door de gemeente Almelo, Ziekenhuis Groep Twente (ZGT) en Cogas gezamenlijk een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het verduurzamen van het ziekenhuis in Almelo.
ZGT wil een vergaande stap zetten in verduurzaming en efficiency verbetering van de energiehuishouding van haar gebouw in Almelo. Met het haalbaarheidsonderzoek is inzicht gekregen in de mogelijkheden om binnen een gesteld financieel en technisch kader maatregelen te nemen om de gebouwen te verduurzamen. Gebleken is dat koude levering een goede maatregel is. Almelo is eigenaar van de Leemslagenplas. Die plas kan worden gezien als een energiedrager cq grondstof. De exploitatie zal door externe partijen worden uitgevoerd.

Realisatie van warme- en koudenetwerken

In Almelo zijn de laatste jaren op diverse locaties bodemenergiesystemen gerealiseerd, te denken valt aan Magna Porta, Titus Brandsmahof**,** Belverdere**,** belastingkantoor en het politiebureau. Almelo streeft ernaar bij nieuwbouwprojecten daar waar mogelijk bodemenergiesystemen te stimuleren. Dit betekent een grote besparing op het verbruik van fossiele brandstoffen en daarmee een vermindering van de CO2-uitstoot.
Om de efficiency van bodemenergiesystemen verder te verbeteren en het optimale rendement er uit te halen is het noodzakelijk de systemen ondergronds te ordenen.
Hierdoor kan in Almelo een warmte- en koudenetwerk worden ontwikkeld waarvan zowel bedrijfsleven, instellingen en inwoners gebruik van kunnen maken. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld overtollige warmte afstaan aan het netwerk waarvan huishoudens of andere bedrijven op hun beurt weer kunnen profiteren.

Biovergisting, biogashub en verduurzamen warmtenetwerk Windmolenbroek

In de wijk windmolenbroek is een bestaand warmtenetwerk aanwezig (800 woningen) welke deels wordt gestookt op stortgas en deels op aardgas. Het stortgas aandeel neemt af. Er zijn echter mogelijkheden om volledig over te schakelen op biogas of een volledig duurzaam alternatief. Bijvoorbeeld door afname van biogas van een biovergister. Uit onderzoek is gebleken dat een biovergister op XL-businesspark een zeer interessant perspectief biedt en in zowel technisch als organisatorisch opzicht mogelijk is.
Het biedt tevens mogelijkheden voor uitbreiding van een biogashub in Twente waar uiteindelijk verschillende projecten op zouden kunnen aansluiten. Cogas en Twence hebben samen Twenergy opgericht om een dergelijke hub te realiseren. Almelo stimuleert deze initiatieven en helpt daar waar mogelijk is zoals bij aanvragen van Europese subsidies. Tevens is Almelo lid van de (bestuurlijke) initiatiefgroep Twentse bio-energiebedrijf.

Verwacht duurzaam resultaat
Veel bedrijven en instellingen zien het belang en de rol van duurzame energie en energiebesparing voor hun bedrijfsvoering, het financiële rendement daarvan en de positieve uitstraling in de maatschappij.
Het scheppen van de mogelijkheid om aan te sluiten op duurzame energiesystemen heeft een grote positieve invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden van de stad en heeft een aanzuigende werking naar buiten, waarmee werkgelegenheid, imagoverbetering en innovatie worden bevorderd.

Riothermie

In 2011 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van het gebruik van energie uit afvalwater. De essentie van riothermie is dat met behulp van warmtewisselaars in het riool warmte of koude aan het rioolwater wordt onttrokken. Dit water kan vervolgens, afhankelijk van het seizoen, kouder of warmer gemaakt worden met een warmtepomp. Hierna is het geschikt om woningen, winkels, kantoorgebouwen en instellingen te koelen of te verwarmen. De C02 reductie die hiermee kan worden bereikt ten opzichte van een traditioneel verwarmingssysteem bedraagt 75%. Relevant is een goede match tussen de locatie waar een rioolbuiswarmtewisselaar mogelijk is en de locatie waar behoefte is aan warmte.
Begin 2013 zal de kansenkaart gereed zijn. Aan de hand van de kansenkaart zal gekeken worden welke bij locaties in Almelo riothermie toegepast kan worden.

Doelstellingen:

- In 2015 wordt in Almelo 5% duurzame energie opgewekt ten opzichte van het totale verbruik.
- Bij tenminste de helft van alle ruimtelijke projecten wordt voor het toekomstige energieverbruik duurzame energie opgewekt.
- Koude winning uit de Leemslagenplas is in 2015 gerealiseerd.
- Er zijn in 2015 2 voorbeeldprojecten met betrekking tot riothermie gerealiseerd.
- In 2015 kunnen burgers en bedrijven op een digitale potentiekaart de mogelijkheden van bodemenergiesystemen inzien.

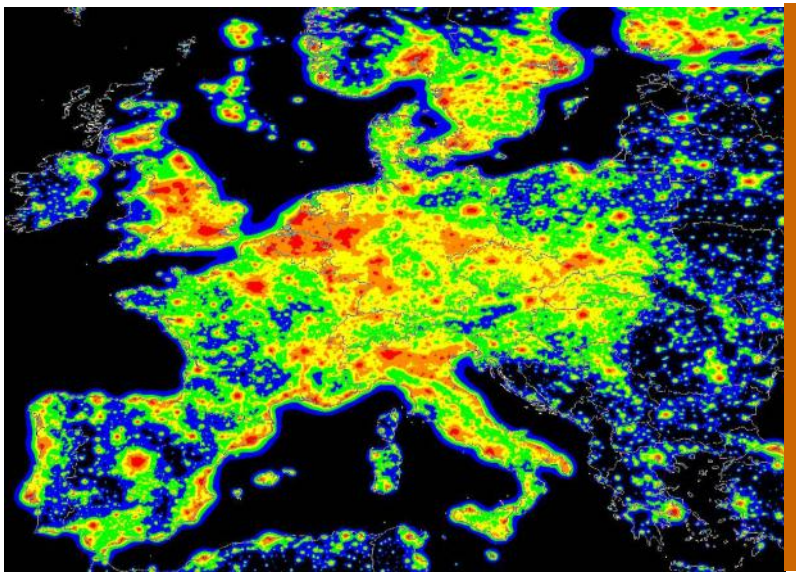
2.3 Licht en donker

Als gemeente kun je direct invloed uitoefenen op openbare verlichting en de verlichting in en rondom gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.

De openbare verlichting levert een bijdrage aan verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en leefbaarheid bij duisternis. Maar dan wel tegen zo beperkt mogelijke energie kosten en met een minimale milieubelasting. Dit laatste uit zich in het gebruik van duurzame materialen, lampen met een zo laag mogelijk energieverbruik, gebruik van duurzame energie en technieken om het energieverbruik te beperken (zoals dimmen). Door de keuze van efficiënte combinaties van armatuur en lamp wordt lichthinder voorkomen of beperkt. Voor nieuwe ontwikkelingen worden pilotprojecten opgestart zodat kennis wordt opgedaan met nieuwe technieken.

De gemeentelijke gebouwen dienen voorzien te zijn van adequate verlichting van werkplekken, vergaderruimtes en verkeersruimtes met toepassing van energiezuinige lampen en armaturen, geleidelijke vervanging van verouderde verlichting door energiezuinige verlichting. Energiebesparing wordt actief gestimuleerd en het energieverbruik wordt gemonitord. Waar mogelijk toepassing van LED-verlichting.

Negen Twentse gemeenten hebben samen met de Regio Twente en de provincie Overijssel in 2009 het initiatief genomen om in Twente iets te gaan doen aan het verminderen en voorkomen van lichtvervuiling en de bevordering van donkertegebieden, onder het motto "donker waar mogelijk, licht waar nodig". Het doel van het project is om zowel gezamenlijk actie te ondernemen als op gemeentelijk niveau bevorderende maatregelen te nemen. Op dit moment wordt gewerkt aan een basisbeleidsplan als uitgangspunt voor individuele gemeentelijke beleidsplannen. Verder wordt een communicatietraject opgestart om de Twentse inwoners bewust te maken van de kwaliteiten van licht en donker en de maatregelen die men zelf kan nemen om lichthinder voor de directe omgeving te voorkomen, het donker te bevorderen en tegelijkertijd energie en geld te besparen. Te denken valt aan buitenverlichting aan woningen en bedrijven en aan tuinverlichting.

Verwacht duurzaam resultaat

Een openbare ruimte die zo verlicht is dat mensen zich 's avonds en 's nachts veilig voelen. Goed verlichte gemeentelijke gebouwen waar het prettig en goed werken is. Die tegelijkertijd zo min mogelijk energie verbruiken. Deze vermeden energie levert een reductie van de CO2-uitstoot op. Minder lichtvervuiling en meer donkere gebieden.

Almelo beschikt al over een beleids- en uitvoeringsplan Openbare Verlichting op basis waarvan de openbare verlichting duurzamer, energievriendelijker en effectiever wordt zonder afbreuk te doen aan de veiligheid en veiligheidsgevoelens, te denken valt aan LED- en dimbare verlichting. Om een optimaal resultaat te bereiken zijn in een aantal woonstraten praktijkproeven gedaan en is met de meningen van bewoners rekening gehouden.

Verder is sprake van een dynamisch lichtsysteem op het XL Businesspark, de aanpassing van verlichting in fietstunnels en onder viaducten, het vervangen van de verlichting op de rondwegen door LED-verlichting en de aanpak van hotspots, zoals het aanlichten van gebouwen en de verlichting op sportvelden.

In het buitengebied is een inventarisatie van de straatverlichting uitgevoerd waarbij nut en noodzaak is afgewogen tegen persoonlijke- en verkeersveiligheid, Om het buitengebied donkerder te maken is bekeken of een deel van de openbare verlichting in het buitengebied zou moeten worden weggehaald. Aangezien het gemeentelijk beleid met betrekking tot verlichting in het buitengebied en de groene longen al langere tijd terughoudend geweest is, is er geen onmiddellijke aanleiding om openbare verlichting te verwijderen. Het Almelose buitengebied is relatief donker vergeleken met andere gemeenten in Twente. Die donkerheid wordt gekoesterd.

Doelstellingen:

- Deelname aan Europees project Light Challenge in samenwerking met Universiteit Twente: 1 woonstraat in Almelo.
- Verduurzaming openbare verlichting: dimmen waar mogelijk en bij aanschaf zo energiezuinig als mogelijk.
- In 2013 starten met communicatie / bewustwordingstraject voor burgers over licht- en donkerbeleid.
- Voorkomen van overmatige verlichting / hotspots bij sportaccommodaties, gebouwen, bedrijven(terreinen) en agrarische inrichtingen (bijv. open stallen) (2013 e.v.)

3

Duurzame stad

wonen en werken

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Van groei naar een stad in balans

Uitgangspunt is: gebruik het bestaande, dat wil zeggen de huidige woonwijken, winkelgebieden, industrieterreinen parken en monumentale bomen. Deze hebben elk een eigen kwaliteit. Hierbij gaat het niet alleen om de fysieke verschijningsvorm, hoe het er uitziet, maar ook om de culturele waarde, ze zijn het tastbare resultaat van de inzet van Almeloërs door de eeuwen heen. Waardeer en herontdek de bestaande kwaliteiten in de stad. Door het gebruik van het bestaande leggen we geen of veel minder beslag op de open ruimte buiten de stad en op grondstoffen. We kunnen hiermee tevens anticiperen op conjuncturele trends en op demografische ontwikkelingen.

Almelo heeft een belangrijke opgave om de stad in balans te brengen: een meer evenwichtige bevolkingsopbouw – het aantrekken van hogere inkomens - en meer draagvlak voor stedelijke voorzieningen. Dit vraagt om groei van de stad. Door nieuwe woon- en werkgebieden trekken we nieuwe groepen naar Almelo en creëren we werkgelegenheid. Additionele ruimte kan nodig zijn als de huidige stad die mogelijkheid niet biedt.
In eerste instantie zal de ruimtebehoefte aan de binnenstedelijke mogelijkheden moeten worden getoetst. Te denken valt ondermeer aan woonwijken met onderscheidende woonmilieus, thematische bedrijventerreinen voor nieuwe vormen van werkgelegenheid en het creëren van alternatieve vormen van werkgelegenheid, bijvoorbeeld op het gebied van groen en water.

Almelo moet ook durven blijven groeien in termen van natuur, groen en water, naast groei van de bevolking, woonwijken en bedrijventerreinen.
Als bepaalde gebieden voorlopig nog niet ontwikkeld worden dan moet de aanleg c.q. ontwikkeling van tijdelijke natuur mogelijk zijn.
Als in de stad gebouwd wordt dan bij voorkeur zo duurzaam mogelijk. De gemeente zelf heeft daarin een duidelijke voorbeeldfunctie te vervullen. Te denken valt daarbij aan het nieuw te bouwen stadhuis.

Bij binnenstedelijke herontwikkeling is het behoud en herbestemming van industrieel erfgoed zoals dat op ondermeer het Indië terrein het geval is met de oude textielcomplexen van groot belang. Van belang is verder de aanleg van duurzame bedrijventerreinen en de bereikbaarheid daarvan voor fietsers. Duurzame bedrijventerreinen kunnen ook deels een recreatieve functie vervullen. Aangezien de gemeente eigenaar en beheerder is van de openbare ruimte in de stad kan een meerwaarde worden gecreëerd door een duurzame inrichting en beheer van die openbare ruimte.

Parkwijk.

Inleiding

Stad in Balans is een belangrijk uitgangspunt voor het gemeentelijk beleid. Groei van de stad wordt in beginsel gezocht binnen de bestaande stedelijke structuur. Vrijkomende binnenstedelijke gebieden worden heringericht als duurzame woongebieden. In de Woonvisie is de ontwikkelingsrichting nader uitgewerkt. Verbetering van de woon- en leefkwaliteit en beleving van de stad zijn belangrijke toetsingskaders, waarin de elementen water en groen een belangrijke rol spelen.
Almelo wil een complete en duurzame stad zijn waar mensen graag wonen, werken en verblijven. Innovatieve oplossingen dragen bij aan de duurzame kwaliteit van de stad.

3.1 Bestemmingsplannen

Almelo wil een duurzame stedelijke ontwikkeling bevorderen. Hiermee wordt bedoeld: ´het ordenen, inrichten en beheren van de leefomgeving op een ecologische verantwoorde wijze, zodat ook de komende generatie, daar graag willen en kunnen leven´. Almelo wil aan duurzaamheid werken door onder meer de dialoog te zoeken en een open planningsproces.

Duurzame inrichting
Voordat ergens een woonwijk wordt gebouwd of een bedrijventerrein wordt aangelegd, wordt een uitgebreid planproces doorlopen. Het opnemen van duurzaamheidparagraaf in ruimtelijke plannen is daarom een zinvol instrument. In elke stadium van dit planproces zijn er kansen en mogelijkheden voor een duurzame inrichting. Dat begint al met de plaats waar gebouwd gaat worden, de locatiekeuze. Locatiebeleid kan bijvoorbeeld het gebruik van de auto verminderen en vervoer per fiets en openbaar vervoer stimuleren.
Wanneer een locatie eenmaal gekozen is, dan kan het gebied ook zo worden ingericht dat milieuvriendelijk vervoer zoveel mogelijk kansen krijgt. Bijvoorbeeld door korte fietsverbindingen door een wijk aan te leggen, of door woningen te concentreren (hoogbouw) bij haltes voor openbaar vervoer. Deze aspecten kunnen vervolgens als uitgangspunt dienen voor het verdere ontwerp. Dat kan uiteindelijk leiden tot een

duurzame leefomgeving.
Naast verkeer is zuinig ruimtegebruik van groot belang. Door in het bestaande stedelijk gebied bij nieuwbouw efficiënt om te gaan met de ruimte, blijven de groene longen en het buitengebied ook echt ´groen´. Ook biedt het mogelijkheden voor gemeenschappelijk energievoorziening zoals warmte koude opslagen of riothermie. Gebruik maken van de warmte van de zon kan door woningen op de zon te oriënteren met mogelijkheden voor zonnecellen of zonnecollectoren op de dakvlakken die naar het zuiden zijn gericht. Daarnaast heeft duurzame inrichting betrekking op het inspelen op de kansen die een specifieke locatie biedt. Door in een vroeg stadium aandacht te besteden aan specifieke kenmerken met betrekking tot flora, fauna, landschap, bodem en het watersysteem, ontstaat een aantrekkelijke en duurzame woonomgeving. Bijvoorbeeld door in een laaggelegen gebied veel ruimte voor vijvers te reserveren, terwijl oorspronkelijke sloten met de bomen die daar langs staan, gehandhaafd worden bij nieuwbouw in dat gebied.
Ook voor de herontwikkeling van bestaande gebieden is het belangrijk om aandacht te besteden aan een duurzame inrichting. Er is echter geen blauwdruk te geven voor duurzame stedenbouw. De kansen daarvoor zijn te sterk afhankelijk van de situatie ter plaatse. Duurzame stedenbouw begint bij het zo vroeg mogelijk nadenken over wensen en kansen bij een nieuw project. Dat vraagt om goede samenwerking binnen de gemeente, maar zeker ook met externe partijen.

Duurzame bedrijventerreinen
Almelo omschrijft duurzame bedrijventerreinen als het vanuit een integrale benadering streven naar een optimale balans tussen de aspecten ruimtegebruik, milieuprestaties en economische- en sociale ontwikkeling. Waar bedrijven en overheden nauw samenwerken met als doel: betere bedrijfsresultaten, betere milieuprestaties en efficiënt ruimtegebruik.
Door samenwerking op bedrijventerreinen valt nog veel winst te boeken. Zo kunnen bedrijven de energie- en materiaalstromen efficiënter benutten. Bijvoorbeeld door het hergebruik van afvalstoffen als grondstof, gezamenlijke afvalwaterzuivering, toepassing van riothermie en / of gezamenlijke bodemenergiesystemen, het combineren van vrachten of gezamenlijk invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Verwacht duurzaam resultaat
Bij de (her)inrichting van gebieden is duurzaamheid vanaf het begin van de planvorming een even belangrijk uitgangspunt als andere uitgangspunten.
Een duurzame leefomgeving waar burgers zich thuisvoelen.

Verwacht duurzaam resultaat
Een binnenstad waar burgers graag komen en verblijven.

3.2 Duurzame binnenstad

De gemeente Almelo werkt aan de vernieuwing van de Almelose binnenstad in de Pilot Binnenstedelijke transformatie. Met als doelstelling: streven naar een duurzame vernieuwing van de binnenstad. Hiervoor is het rapport "Ambities en kansen voor een duurzame binnenstad van Almelo" opgesteld. In dit rapport wordt het ambitieniveau benoemd en worden kansen gekoppeld aan de nieuwe visie voor de binnenstad en de uitvoeringsstrategie. Het beschrijft de "stip aan de horizon" en geeft aan welke inzet de gemeente zal plegen om haar duurzame ambities te bereiken. Hoe die stip wordt bereikt is afhankelijk van de kansen die zich op dat moment aandienen.

De duurzaamheidsambities zijn:

- **Bodem:** Regie op duurzaam gebruik van de ondergrond;
- **Energie:** Minder energieverbruik en meer duurzame energie in de binnenstad, maximale benutting van de kansen voor duurzame energie opwekking.
- **Water:** Optimalisatie waterkwaliteit en kwantiteit, maximale bijdrage van water aan een klimaatbestendig Almelo;
- **Openbare ruimte:** Steeds duurzamer inrichten en duurzamer inkopen, duurzame waarde creatie voor ruimtelijke en sociale kwaliteit van de openbare ruimte;
- **Gebouwen:** Alle nieuwbouw is duidelijk duurzamer dan de wettelijke norm;
- **Mobiliteit:** Vergroten van de keuzemogelijkheden voor duurzaam vervoer;
- **Tijdelijkheid:** Tijdelijke bestemmingen voor braakliggende terreinen en leegstaande gebouwen mogelijk maken, met de samenleving nieuwe tijdelijke bestemmingen realiseren;
- **Beleving:** verhogen van de belevingswaarde op basis van de resultaten van het belevingsonderzoek, de binnenstad is een positieve belevenis voor de bezoekers en bewoners.

De gemeente doet al meer aan duurzaamheid dan wettelijk verplicht is. Nu de binnenstad de komende jaren wordt getransformeerd biedt dit nog meer kansen voor duurzaamheid. Daar waar het realistisch is om deze kansen te benutten worden ze

opgepakt om zo Almelo te profileren als duurzame binnenstad.

Doelstellingen:

- Monitoren beleving van de binnenstad.
- Ondergrondse afvalcontainers plaatsen.
- 50% van de nieuwbouw wekt eigen duurzame energie op.
- Stimulering groendaken en gevels.
- Duurzaam materiaal gebruik in de openbare ruimte.
- Tijdelijke invulling van de helft van de braakliggende terreinen in de binnenstad.

3.3 Wonen

In 2012 is de woonvisie "Almelo Stad voor Mensen van Almelo 2020" vastgesteld. In dit document is aangegeven welke ontwikkelingen de komende jaren op het brede beleidsveld Wonen wordt verwachten en welke beleidskeuzes daaraan zijn verbonden. De woonvisie bepaalt het 'eigen' beleid en de 'eigen' inzet van de gemeente. De woonvisie is tevens richtinggevend voor de partners (burgers, corporaties, zorg- en welzijnsaanbieders, ontwikkelaars en ondernemers), die cruciaal zijn bij de uitvoering van het woonbeleid. Almelo wil een stad in balans zijn die duurzaam, dynamisch, comfortabel en veilig is. Een stad van en voor mensen. Onder duurzaam verstaat Almelo niet alleen een schoon milieu maar ook een veilige, leefbare, toegankelijke en toekomstbestendige stad.

De gemeente wil samen met externe partijen de volgende doelstellingen bereiken:

- Meer variatie in woonaanbod: toevoegen binnenstedelijke en sub-urbane woonmilieus.
- Bestaande woongebieden verbeteren.
- Per 1 januari 2015 woont tenminste 50% van de huishoudens in een vorm van een woonservicegebied.
- Co2 uistoot van woningen is in 2020 met 20% verminderd.
- In 2020 heeft de bestaande woningvoorraad gemiddeld energielabel B.
- Beheersbare woonlasten.

Verwacht duurzaam resultaat

In 2020 is Almelo een aantrekkelijke provinciestad: het is er prettig leven en goed toeven.
Almelo is een complete en duurzame stad waar mensen graag komen en vaker blijven wonen.

3.4 Water

Per 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken in werking getreden. Door invulling te geven aan deze wet is er sprake van een verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). In het vGRP wordt naast de gebruikelijke inhoud van een GRP tevens inhoud gegeven aan de nieuwe zorgplichten van de gemeente: de hemelwaterzorgplicht en de grondwaterzorgplicht.
De gemeente Almelo heeft een vGRP opgesteld om invulling te geven aan een duurzame inzameling en verwerking van afvalwater, hemelwater en overtollig grondwater en een duurzaam beheer van het gemeentelijk rioolstelsel. Riolering draagt namelijk bij aan de volksgezondheid, de kwaliteit van de leefomgeving en beschermt de bodem, het grond- en oppervlaktewater. De aanleg en het beheer van riolering zorgt dat verontreinigd afvalwater uit de directe leefomgeving wordt verwijderd en voorkomt de directe ongezuiverde lozing van afvalwater op bodem- of oppervlaktewater. Daarnaast zorgt riolering voor de ontwatering van de bebouwde omgeving door naast het afvalwater van huishoudens en bedrijven ook het overtollige regenwater van daken, pleinen, wegen en het overtollige grondwater apart in te zamelen en af te voeren.

Afvalwaterzorgplicht

De afvalwaterzorgplicht is grotendeels een voortzetting van het beleid zoals dat vroeger gold. Voor de afvalwaterzorgplicht streeft de gemeente Almelo in haar gebied een duurzame en doelmatige inzameling en transport van afvalwater na tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Nieuwe aspecten die in het vGRP aan de orde komen zijn:
Onderzoek en stimuleringsbijdragen in verband met alternatieve sanitatie concepten, waarbij wordt bekeken of afvalwater op een andere duurzamere wijze kan worden ingezameld en getransporteerd dan in het verleden gebruikelijk, bijvoorbeeld via een lokale zuivering of het scheiden van verschillende afvalwaterstromen.
Inhalen van de achterstand die is opgelopen bij het onderhouden van kolken via een kolkenproject.
Het beheer en onderhoud van de riolering wordt verder versterkt. De afgelopen jaren is daar al een goede aanzet voor gemaakt.

Hemelwaterzorgplicht

De taakopvatting voor de hemelwaterzorgplicht komt overeen met de taakopvatting voor de afvalwaterzorgplicht, echter de gemeentelijke beleidsvrijheid is bij de hemelwaterzorgplicht beduidend groter dan bij de afvalwaterzorgplicht. Voor de hemelwaterzorgplicht streeft de gemeente Almelo in haar gebied een duurzame en doelmatige inzameling en afvoer van hemelwater na.
De belangrijkste aandachtspunten in het gemeentelijk hemelwaterbeleid zijn:

- Actief benutten van kansen om hemelwater van afvalwater te ontvlechten bij onder andere uitbreidingen, inbreidingen, wijkrenovatieprojecten, vervangingsprojecten en wegenprojecten mede in relatie tot lange termijn doelstellingen in het waterplan.
- Onderzoeksinspanning om de hemelwaterzorgplicht verder te onderbouwen.
- Stimulering van het toepassen van zogenaamde vegetatiedaken. Vegetatiedaken worden onder meer ingezet om de toenemende piekafvoeren van hemelwater vanuit stedelijk gebied tegen te gaan (circa 60% van de neerslag wordt op vegetatiedaken vastgehouden). Vegetatiedaken kunnen verder een rol spelen in het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen (energiebesparing en leefbaarheid).

Grondwaterzorgplicht

Voor de grondwaterzorgplicht sluit het vGRP aan bij het beleid dat is geformuleerd in het kader van deel B van het grondwaterplan dat in januari 2010 door B en W is vastgesteld.
De belangrijkste aandachtspunten in het gemeentelijk grondwaterbeleid zijn:

- Het verwoorden van heldere criteria om te bepalen wanneer sprake is van te hoge grondwaterstanden en wanneer overtollig grondwater vervolgens wordt ingezameld en verwerkt.
- Het verwoorden van het beleid rondom de werkelijke aanpak van grondwateroverlast. Tevens is beleid ontwikkeld om grondwateroverlast in nieuw te ontwikkelen gebieden te voorkomen.
- Het verwoorden van het beleid voor toepassing van drainages en infiltratie transport riolen, alsmede het beheer en onderhoud hiervan.

Verwacht duurzaam resultaat
Duurzame inzameling en verwerking van afvalwater, hemelwater en overtollig grondwater en een duurzaam beheer van het gemeentelijk rioolstelsel.
Lagere kosten voor transport en zuivering afvalwater.
Water wordt in het gebied gehouden, met positieve effecten voor waterbeheer, grondwaterstanden, natuur.

- Het optimaliseren van de monitoring van de grondwatersituatie;
- Het verbeteren van de communicatie met bewoners via het instellen van een digitaal waterloket In afwijking van het grondwaterplan zijn de acties en maatregelen getemporiseerd om de stijging van de rioolheffing te beperken.

De gemeente heeft daarnaast ook haar taken op het gebied van de grondwaterkwaliteit op basis van de Wet bodembescherming. In de komende planperiode staat de gebiedsgerichte aanpak van grondwaterverontreinigingen en de regulering van de ondergrond centraal. Dit is conform het Bodemconvenant uit 2009.

Stedelijk Waterplan Binnenstad

Almelo is bezig met het opstellen van een waterplan voor de binnenstad, verwacht wordt dat dit eind 2012 gereed is. In het Waterplan Binnenstad worden alle stedelijke waterstromen (afvalwater riool, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater) integraal behandeld. Er wordt gekeken naar de bestaande, de gewenste en de nieuwe situatie. Er worden kruisverbanden gelegd tussen de verschillende waterstromen zodat er gestreefd kan worden naar win-win-situaties. Watertekort op de ene plek kan wellicht worden aangevuld door het oplossen van (grond-) wateroverlast elders. Door deze kruisverbanden ontstaan er mogelijkheden voor duurzame oplossingen. Ook zullen voorstellen worden gedaan voor het voorkomen van het ontstaan van afvalwater, bijvoorbeeld door alternatieve sanitatietechnieken, de aanleg van groene daken, het afkoppelen/niet aansluiten van hemelwater en het hergebruiken van water. Verder zullen de kansen in beeld worden gebracht voor mogelijkheden van duurzame energie uit water, bijvoorbeeld riothermie.

Doelstellingen:
- Elk jaar 0,5 hectare verhard oppervlak afkoppelen.
- Kwaliteit van rioolstelsel verbeteren.
- Baggeren van watergangen conform uitvoeringsprogramma.

3.5 Huisvesting

De gemeente heeft op grond van de onderwijsregelgeving en de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Almelo 2009 een zorgplicht ten aanzien van de kwaliteit van de huisvesting van het basis- en voortgezet onderwijs. Daartoe is er voor de periode tot en met 2014 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) door het college van B&W vastgesteld met als doel het realiseren van adequate huisvesting voor het primair-, (voortgezet) speciaal- en voortgezet onderwijs in de gemeente Almelo. Het IHP brengt de problemen/ uitdagingen en oplossingsrichtingen ten aanzien van de onderwijshuisvesting in kaart en bevat een overzicht van de gewenste investeringen om te kunnen blijven voorzien in de behoefte en vraag naar adequate onderwijshuisvesting.
Onderdelen van het IHP zijn nieuwbouw, renovatie, verbetering van de opstallen, energiebesparing, verbetering van het binnenklimaat, onderhoud, brandveiligheid en materiaalgebruik. Het IHP is een instrument waarin wordt aangegeven hoe de gemeente in samenwerking met de schoolbesturen de onderwijshuisvesting vorm wil geven.

Eind 2012 heeft de Almelose gemeenteraad besloten een nieuw stadhuis te realiseren in het bestuurlijk hart van de stad op de Fortezzalokatie. Het nieuwe stadhuis van Almelo wordt een stadhuis dat een open karakter en een duurzame bouwstijl krijgt. Het wordt een herkenbaar gebouw, in het hart van het bestuurlijk centrum van de stad, naast de rechtbank en het belastingkantoor en in de onmiddellijke nabijheid van het Centraal Station. Het nieuwe stadhuis wordt bovendien een duurzaam gebouw, onder meer door het gebruiken van duurzame materialen, het realiseren van uitstekende isolatie en duurzame energievoorziening.

Doelstellingen:

- Realiseren van nieuwbouw stadhuis met Breeamscore Excellent.
- Bij nieuwbouw en verbouw van schoolgebouwen worden energetische verbeteringen van het gebouw en maatregelen voor een goed binnenklimaat opgenomen in de plannen.
- Mogelijkheden onderzoeken voor de 2de tranche project Frisse scholen.

Verwacht duurzaam resultaat
Adequate duurzame huisvesting voor het primair, (voortgezet) speciaal- en voortgezet onderwijs.
Dat wil zeggen verbeterd binnenklimaat, energiebesparende maatregelen, duurzaam materiaalgebruik en de brandveiligheid.

3.6 Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie

Almelo timmert al jaren aan de weg op het gebied van duurzaamheid en innovatie en neemt hierbij zowel binnen de regio als binnen Nederland een vooraanstaande rol in. De kracht van de gemeente Almelo zit voornamelijk in de synergie tussen de verschillende bedrijfsonderdelen en de interacties met het maatschappelijk veld. Hierdoor heeft de Almelose aanpak een meerwaarde in de zin van het scheppen van meer werkgelegenheid, meer bedrijfsvestigingen, verhoging van het kennisniveau, verhoging van het gemiddelde inkomen en versterking van het imago van Almelo als duurzame en innovatieve stad.
Het centrum heeft tot doel deze initiatieven een impuls te geven door:

- samenwerkingsverbanden te organiseren;
- projecten beter te profileren en in te kaderen in een ambitieus duurzaamheidskader waardoor financiering/subsidiekansen stijgen
- de ontwikkelingen te bevorderen door innovatief opdrachtgeverschap vanuit de gemeente richting ondernemers te faciliteren.

De Regio Twente wil een economisch duurzame en sterke regio worden en wil haar nationale positie als tweede kennisregio in Nederland versterken. Daarnaast is de ambitie om in 2020 te behoren tot de top-5 van Europese regio's op het gebied van innovatie en technologie. De Twentse Innovatieroute en de Innovatiedriehoek zijn twee grote projecten binnen de regio die erop gericht zijn deze ambitie te realiseren. Daarnaast heeft de Regio Twente de duurzaamheidsagenda Twente vastgesteld en hebben de regiogemeenten de taak de lokale initiatieven in beeld te brengen vanuit het oogpunt van regionale samenwerking.
Met het project levert de gemeente Almelo een bijdrage aan Europese, nationale, provinciale en Twentse ambities en invulling geven aan bestaande beleidsdoelen. Om het project uit te voeren wordt een beroep gedaan op de EFRO-subsidies.

Doelstellingen:

- Zetten van impulsen om realisatie van ambities uit het rapport “kansen en ambities voor een duurzame binnenstad in Almelo”.
- Inzetten op zichtbare ingrepen in de binnenstad om daarmee de thema’s innovatie en duurzaamheid te demonstreren
- Zetten van impulsen om de invoering van nieuwe energietechnieken en toepassingen te versnellen
- Vermindering van energieverbruik door energiebewustzijn te stimuleren.

Verwacht duurzaam resultaat

Versterking van het imago van Almelo als duurzame en innovatieve stad.

3.7 Grondverzetbeleid en bodembeheer

Op 1 juli 2008 is het hoofdstuk Grond en baggerspecie voor landbodem van het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit hoofdstuk is het wettelijk kader voor hergebruik van grond en baggerspecie. Binnen Regio Twente heeft Almelo samen met een aantal andere gemeenten samengewerkt bij het opstellen van nieuw grondverzetbeleid (hierna "deelnemende gemeenten" genoemd). Deze samenwerking in de regio heeft geleid tot een op elkaar afgestemd grondverzetbeleid. Het richt zich op behoud van de goede bodemkwaliteit binnen de regio en maximaal grondverzet in de deelnemende gemeenten tegen lage kosten. Dit uit zich onder andere in vergelijkbare bodemkwaliteitskaarten en dezelfde bodemkwaliteitswaarden binnen de regio Twente.

Regionaal afgestemde waarden

Er is gekozen voor gebiedsspecifiek beleid. Hierin zijn de bodemkwaliteitsnormen afgestemd op de locatiespecifieke kenmerken van Almelo. De onderbouwing hiervan is vastgelegd in de bodembeheernota en de bodemkwaliteitskaart. Grond mag alleen worden toegepast als hiervoor een bewijsmiddel aanwezig is. Dit bewijsmiddel moet aangeven wat de kwaliteit is van de betreffende grond. In de meeste gevallen van grondverzet kan de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel worden gebruikt. Hiermee wordt de bodemkwaliteit behouden en wordt maximaal grondverzet tegen zo laag mogelijke kosten binnen en tussen de gemeenten.

Werkvoorraad bodemverontreinigingen

De bodemsaneringsoperatie vraagt nog altijd veel geld en capaciteit. In de gemeente Almelo lopen nog altijd een aantal grote bodemsaneringen (bijvoorbeeld: Rohofstraat, Nicolon-Palthe terrein, J. Perkstraat).
In juli 2009 is het Bodemconvenant gesloten. Hierin zijn tussen de bestuurslagen afspraken gemaakt over onder andere de aanpak van de spoedlocaties. Spoedlocaties zijn situaties waarbij er sprake is van humane, ecologische en / of verspreidingsrisico's. Het is een eindige operatie, omdat in 2030

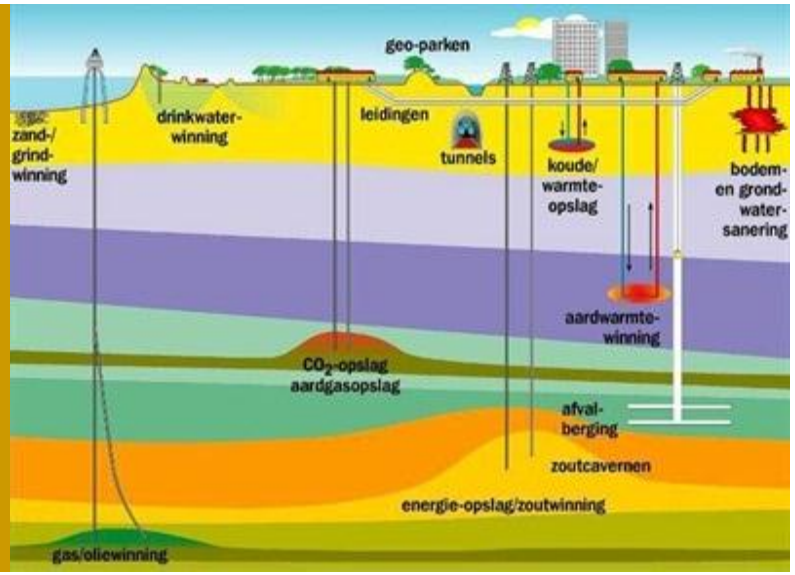
(mogelijk eerder) iedere zogeheten ernstige verontreiniging gesaneerd dan wel beheerd moet zijn. Voor de prioritering wordt onderscheid gemaakt in spoedlocaties en niet spoedlocaties. De gemeente heeft nu nog ongeveer 17 locaties die spoedseisend dan wel potentieel spoedeisend zijn. Deze (potentiële) spoedlocaties en de overige werkvoorraad worden de komende tijd onderzocht via het project Landsdekkend beeld. Waar nodig wordt aansluitend de bodem gesaneerd. De regie van dit project berust bij de gemeente.

Doelstellingen:

- Behoud van een goede bodemkwaliteit: stand still of een gestadigde verbetering.
- In 2015 moeten alle humane spoedlocaties beheerst dan wel gesaneerd zijn en alle locaties met ecologische- en/of verspreidingsrisico's in beeld zijn, waarbij gestreefd wordt deze risico’s ten minste beheerst te hebben.

Verwacht duurzaam resultaat
Behoud goede bodemkwaliteit en maximaal grondverzet tegen lage kosten.
In 2015 zijn alle humane spoedlocaties beheerst of gesaneerd.

Een greep uit de functies van de ondergrond

3.8 Visie op de ondergrond

Het bodembeleid komt in de volgende fase, het gaat zich richten op de waarde van de bodem voor brede maatschappelijke opgaven en gebiedsontwikkelingen. De bodem is een bron voor waardecreatie die meer en meer wordt ontdekt, denk aan ondergrondse bebouwing, innovatieve waterberging of de opslag en winning van duurzame energie. Ook gaat het om de inrichting van de ondergrond, dit vraagt om een 3D-benadering bij ruimtelijke ontwikkelingen. De ondergrondse ruimte lijkt onbeperkt maar voornamelijk in de eerste meters onder het maaiveld van het stedelijk gebied ontstaat ruimtedruk. Daarom streven we naar een duurzaam gebruik van de ondergrond. In plaats van het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt' moet de geschiktheid van en de drukte in de ondergrond een rol krijgt bij het toekennen van bovengrondse en ondergrondse functies.
We kijken niet meer sectoraal vanuit bodem, maar kijken mee vanuit economische, maatschappelijke en ruimtelijke overwegingen. Dit vraagt om een omschakeling van een sectorale benadering naar een integrale benadering van zowel de boven- als ondergrond maar ook van ondergrondthema's onderling. In die rol ontstaan er kansen door mee te bewegen met de dynamiek van andere sectoren. Bodem wordt aangeboden als bouwgrond, basis voor natuur en landschap of instrument voor het winnen van energie. Daarnaast worden nieuwe verontreinigingen of uitputting voorkomen, juist vanwege de waarde die de bodem heeft voor de gehele maatschappij. Hier komt people, planet en profit samen. Al deze ontwikkelingen vragen om veranderingen in beleid, nieuwe rollen en aanpassing van instrumenten. Vanuit de behoefte aan grip op deze nieuwe situatie is het project 'Visie op de ondergrond' gestart. Een brede inventarisatie heeft geleid tot drie concrete projecten namelijk regie op bodemenergie, gebiedsgericht beheer van complexe grondwaterverontreinigingen en regie in de netwerklaag.

<u>Regie op bodemenergie</u>

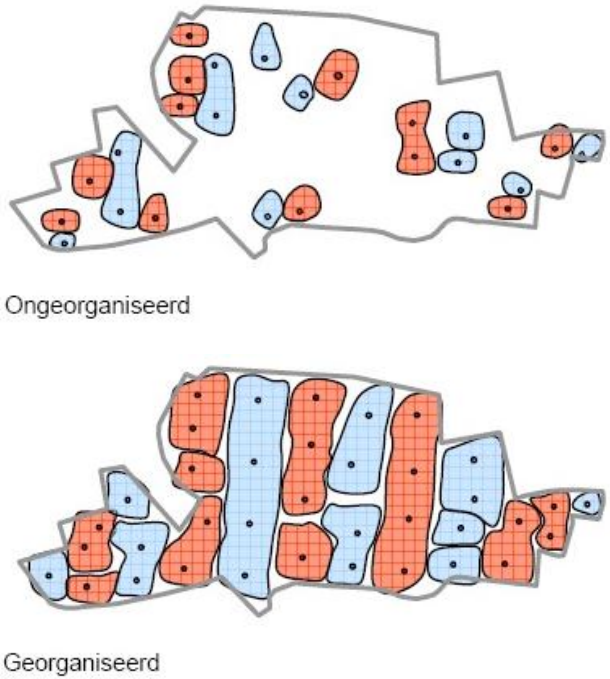
Een bodemenergiesysteem is een relatief nieuwe techniek waarmee gebouwen op een duurzame wijze verwarmd en gekoeld kunnen worden. De watervoerende lagen in de bodem zijn goed bruikbaar om warm en koud water in op te slaan. De

toepassing van duurzame, herwinbare energie wordt gestimuleerd door de gemeente Almelo. Steeds meer particulieren en bedrijven passen een bodemenergiesysteem toe. Hierdoor kan ruimtedruk in de ondergrond ontstaan.
Om te voorkomen dat er ondoelmatig gebruik gemaakt wordt van de beschikbare bodemenergie is regie nodig. Hier zijn soms voorwaarden en beperkingen aan verbonden. In dit project wordt het beleid voor het gebruik van bodemenergie uitgewerkt.

Gebiedsgericht beheer van complexe grondwaterverontreinigingen

Almelo kent een aantal grootschalige grondwaterverontreinigingen. Dit is het gevolg van historische bedrijfsactiviteiten. De huidige wetgeving rondom bodembescherming belemmert werkzaamheden in, en het gebruik van, het verontreinigde grondwater zoals bronbemalingen en bodemenergiesystemen. Door nieuwe wetgeving ontstaan er mogelijkheden voor een andere benadering van grondwaterverontreinigingen. Zo komt er naast een gevalsgerichte aanpak en een clusteraanpak ook een gebiedsgerichte aanpak. Gebiedsgericht grondwaterbeheer is een onderdeel van het beheer van de ondergrond. Het kan worden beschouwd als de wijze waarop we de ondergrond in de toekomst wensen te bestemmen, in te richten en te gebruiken, namelijk op een integrale en gebiedsgerichte manier.

Tot nu toe werd voornamelijk de gevalsgerichte aanpak gehanteerd. Hierbij worden grondwaterverontreinigingen per geval benaderd. Bij gebiedsgericht grondwaterbeheer ligt de nadruk op het beheren van de verontreinigingen binnen een bepaald gebied. Er is dan nog maar één partij verantwoordelijk voor alle verontreinigingen binnen het betreffende gebied. Een groot verschil met de gevalsgerichte benadering is dat bij een gebiedsgerichte benadering de grondwaterverontreinigingen verspreid mogen worden, zolang dit geen humane of ecologische risico's met zich meebrengt en het de gebiedsgrens niet overschrijdt. De gebiedsgerichte aanpak kent een aantal voordelen, zo kan ook het verontreinigde grondwater benut worden voor bodemenergie, wordt de kwaliteit van het grondwater op de lange termijn beter en kunnen bestaande financiële middelen efficiënt worden ingezet. In dit project verkennen we de komende jaren de mogelijkheden voor gebiedsgericht grondwaterbeheer in Almelo. Het project start in 2013.

Een doelmatige benutting van bodemenergie door regie

Warmtewinning en –opslag

Koudewinning en –opslag

Drukte in de eerste meters onder het maaiveld

Verwacht duurzaam resultaat

Doelmatig gebruik van de ondergrond en optimale benutting van bodemenergie. Regie op de ondergrond en daardoor minder conflicten en belemmeringen. Door gebiedsgericht aanpak worden grondwaterverontreinigingen beheerd en wordt de grondwaterkwaliteit op termijn verbeterd. Minder overlast door werkzaamheden in de netwerklaag.

Regie in de netwerklaag

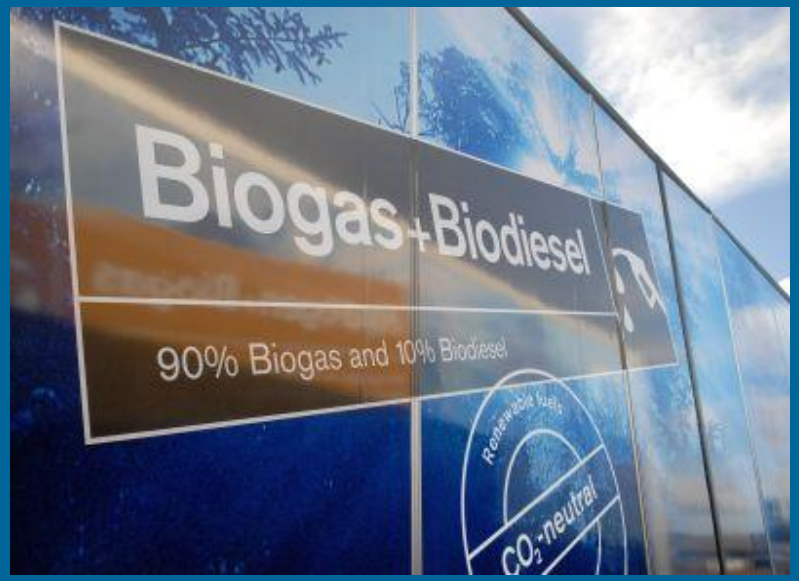
Voor tal van functies zijn we in de loop van de jaren de ondergrond steeds intensiever gaan gebruiken. In de eerste meters onder het maaiveld neemt de ruimtedruk hierdoor toe. Voornamelijk in het stedelijk gebied zoals de binnenstad van Almelo. Kabels en leidingen, boomwortelstelsels, ondergrondse afvalinzameling, archeologische waarden en ondergrondse parkeerplaatsen vullen de bodem. Dit vraagt steeds meer om afstemming. Het komt maar al te vaak voor dat bij werkzaamheden de elektriciteit uitvalt of een gaslek ontstaat. Daarnaast worden ook bestaande kwaliteiten aangetast. Soms waaien bomen om door aangetaste wortelstelsels als gevolg van veelvuldige werkzaamheden aan kabels en leidingen. In principe biedt de netwerklaag voldoende ruimte voor de genoemde thema's. Zodra er ruimtedruk ontstaat, moeten functies goed op elkaar worden afgestemd om knelpunten te voorkomen. In dit project is onderzocht welke maatschappelijke baten de ondergrondse functies kunnen opleveren. Daarnaast wordt gezocht naar een planmatige werkwijze om de ondergrondse infrastructuur slim te organiseren. Kansen: minder overlast voor burgers, efficiënter werken en daardoor reductie van inzet, tijd en kosten.

Doelstellingen:

- Bodemenergie potentiekaart voor de diepere ondergrond.
- Beleid voor een gebiedsgerichte aanpak van complexe grondwaterverontreinigingen.
- Verankering van de ondergrond in het ruimtelijk proces.

4

Mobiliteit

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Duurzaam onderweg: sturen in vervoerssoorten

Op het gebied van mobiliteit voert het Rijk een actief beleid om het gebruik van de auto te ontmoedigen en om het gebruik van fiets en openbaar vervoer te stimuleren. Ook lokaal kunnen we de keuze van de burger voor vervoerssoorten sturen en worden we beloond met een betere lucht-kwaliteit. Daartoe nemen we maatregelen, waarbij het belonen van de keuze voor fiets en openbaar vervoer centraal staan. Samenwerking met partners (logistiek, openbaar vervoer, belangenvertegenwoordigers) staat centraal om tot positieve effecten te kunnen komen.

Uitvoering van de fietsnota vormt een wezenlijke bijdrage aan een duurzamer Almelo. Daarbij wordt ook gedacht aan meer gelegenheid om de fiets (gratis) te stallen in de binnenstad en bij het station en verbetering van de fietsroutes van en naar het stadscentrum. Er zou meer sturing in vervoerssoorten kunnen plaatsvinden. Meer ontmoediging- en tegelijkertijd aanmoedigingsbeleid, bijvoorbeeld een experiment met gratis openbaar vervoer van en naar het ziekenhuis. Het parkeren van de auto op straat moet duurder zijn dan het parkeren in een parkeergarage, waardoor de auto meer uit het straatbeeld kan verdwijnen. De vrijkomende ruimte kan dan voor andere doeleinden worden gebruikt.

Bij sturing in vervoerssoorten kan ook worden gedacht aan de aanleg van fietssnelwegen, ongelijkvloerse kruising voor fietsers, meer bruggen voor fietsers en voetgangers over het Almelo-Nordhornkanaal, verbetering van de bereikbaarheid met stadsbussen, maar ook de aanleg van park&ride-terreinen en/of parkeergarages, bijvoorbeeld bij het centraal station.

Rijksbeleid en het beschikbare regionale en nationale vervoersnetwerk bepalen in hoge mate de keuze van auto, fiets of openbaar vervoer door de burger. In Almelo moeten we maximaal inspelen op de vraag zoals deze hieruit volgt. Het lokale bestuur is in de eerste plaats dienstverlenend, waarbij we wel zo veel mogelijk de rekening neerleggen bij de gebruiker. Door de diverse vervoerssoorten te faciliteren dragen we bij aan Almelo als aantrekkelijke woon-, winkel- en werkstad. Denk verder ook aan: ruime en aantrekkelijke parkeergarages aan de rand van de binnenstad, vlotte doorstroming van verkeer, wegen in woonwijken inrichten om veilig te rijden, winkelmogelijkheden dichtbij grote vervoersassen.

Doelstelling
Kwaliteitsverbetering van alle vervoersmodaliteiten draagt bij aan het imago van Almelo als aantrekkelijke en leefbare woon- en werkstad.

Verwacht duurzaam resultaat
Verbetering van de verkeersinfrastructuur en de verkeersveiligheid en hierdoor een positieve invloed op de woon- en leefkwaliteit en duurzaamheid. Verbetering van de luchtkwaliteit, vermindering van geluidsoverlast en minder CO2-uitstoot.

Inleiding

Almelo zet in op duurzame kwaliteitsverbetering van alle vormen van mobiliteit door onder andere de doorstroming van het verkeer te verbeteren, het parkeerbeleid te uniformeren en gebruiksvriendelijker te maken en langzaamverkeersverbindingen te versterken.
Verbetering van de verkeersinfrastructuur, de bereikbaarheid en de veiligheid hebben een positieve invloed op de woon- en leefkwaliteit (luchtkwaliteit, geluid, CO2-uitstoot, trillingen)

4.1 Verkeer & Vervoer

De weggebruiker staat centraal in het gemeentelijk verkeersbeleid. Door het optimaal benutten van de bestaande verkeersinfrastructuur wordt de bereikbaarheid voor de weggebruiker beter gewaarborgd, binnen de randvoorwaarden van leefbaarheid en veiligheid. Het doel van gemeentelijk verkeersbeleid is het bevorderen van de verkeers(veilige)doorstroming binnen en buiten de stad, voor de modaliteiten fiets, auto en openbaar vervoer.
Naast de taken op het gebied van automobiliteit, doorstroming, bereikbaarheid, veiligheid, parkeerbeleid en ruimtelijke ordening hebben verkeersbeleid en verkeersmaatregelen een grote invloed op leefbaarheid en duurzaamheid. Te denken valt daarbij aan luchtkwaliteit (CO2-uitstoot en fijnstof) en voorkoming van geluidsoverlast. Door het oplossen van knelpunten in de wegenstructuur is het mogelijk om de verkeersdoorstroming zodanig positief te beïnvloeden dat zowel de veiligheid als de leefbaarheid worden verbeterd. Ook vindt online monitoring plaats met de mogelijkheid om rechtstreeks in te grijpen in de verkeersdoorstroming. Anderzijds kan het wenselijk zijn om bepaalde delen van de stad verkeersluw te maken, te denken valt aan delen van de binnenstad en woonwijken. In dergelijke situaties kan het ook wenselijk zijn om het gebruik van de fiets te stimuleren en/of voetgangers meer ruimte te geven. Verkeersbeleid vormt een essentieel onderdeel van ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling. Vroegtijdig nadenken over de gewenste verkeersstructuur voor nieuwe bestemmingsplannen of herstructureringen

van de stad kan grote winst opleveren voor de verkeerskwaliteit en veiligheid en tegelijkertijd voor de woon- en leefkwaliteit van de stad.

Doelstellingen:

- Doorstroming van het verkeer verbeteren
- Verbeteren verkeersveiligheid
- Mogelijkheden van goederendistributie (in de binnenstad) onderzoeken
- Bewegwijzering optimaliseren
- Stimuleren van duurzaam vervoer

4.2 Duurzame mobiliteit

De gemeente stimuleert duurzame mobiliteit op verschillende wijzen. Zo heeft Almelo een fietsplan vastgesteld. In dit plan is het fietsnetwerk voor Almelo opgenomen. Dit netwerk bestaat uit 3 niveaus.

1. **Stadsnet;** dat de belangrijkste locaties in de stad met elkaar verbindt, met zoveel mogelijk een non-stop ritten.
2. **Wijknet;** verbindt typische wijkvoorzieningen met elkaar en sluit aan op het stadsnet.
3. **Buurtnet;** vormt de eerste en laatste schakel in het netwerk en omvat alle wegen en straten in Almelo die voor fietsers zijn opengesteld.

Daarnaast loopt een deel van het tracé van de fietssnelweg (F35 en F36) door Almelo. Deze F35 komt langs alle treinstations om zo het openbaar vervoer te stimuleren. De F35 heeft zeer weinig (verkeers)obstakels en is een zeer snelle manier om van A naar B te komen binnen Twente.
Om burgers te stimuleren om zo veel mogelijk met de fiets naar de binnenstad te komen wil de gemeente het spinnenweb (radiale verbindingen) herstellen. Verschillende fietsroutes worden dan met elkaar verbonden. Voor het stallen van de fiets in het centrum zijn diverse bewaakte gratis fietsenstallingen in het plan opgenomen.

Naast de fiets wordt ook het openbaar vervoer gestimuleerd door de busverbindin-

Verwacht duurzaam resultaat
Meer gebruik van de fiets en openbaar vervoer in Almelo. Duurzaam woon-werkverkeer en bij dienstreizen door medewerkers. Minder verkeerslawaai en CO2-uitstoot.

gen zo optimaal te laten verlopen en bushaltes met een verhoogd perron zodat instappen met hulpmiddelen vergemakkelijkt wordt. De perrons worden zo veel mogelijk energie zuinig verlicht (LED) en de aankomsttijden worden weergegeven bij een aantal bushaltes.

Naast burgers worden ook de eigen medewerkers van de gemeente gestimuleerd om duurzaam op weg te gaan. Voor het woon-werkverkeer kan de medewerker een fiets aanschaffen via het fiscaal aantrekkelijke fietsplan. Er is een mogelijkheid om te douchen. Medewerkers die carpoolen kunnen een gratis parkeerkaart krijgen.
Voor dienstreizen wordt zoveel mogelijk het openbaar vervoer gebruikt door gebruik te maken van afdeling businesskaarten van de NS. Voor mobiliteit tussen gemeentelijke gebouwen zijn dienstfietsen beschikbaar. Het wagenpark van Almelo wordt steeds duurzamer. Gekeken wordt of aanschaf noodzakelijk is. Bij aanschaf wordt ingekocht volgens de duurzaam inkopen criteria. In 2012 rijden 28 auto's op aardgas, 5 hebben een hybride motor en de meeste dieselmotoren voldoen aan de euro 5 norm. De stadswachten maken deels gebruik van elektrische scooters.

Om de mobiliteit van medewerkers nog meer te verduurzamen is een vervoersplan voor medewerkers opgesteld.

Doelstellingen:

- Aanleg fietssnelweg Twente
- Verbeteren van de stedelijke fietsinfrastructuur
- Fietsrondje om de binnenstad verbeteren
- Voldoende fietsstallingen realiseren
- Hanteren van duurzaam inkoopcriteria bij aanschaf dienstauto's

5

Educatie

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Structurele en actieve educatie, informatie en voorlichting op het gebied van groen, milieu en duurzaamheid

Gedragsverandering en bewustwording van inwoners, en vooral jongeren, is een voorwaarde voor het bereiken van lokale en mondiale duurzaamheidsdoelstellingen. Natuur- en milieueducatie en voorlichting is een elementaire voorziening waarmee al op jonge leeftijd moet worden begonnen, onder andere op Basisscholen, om op de lange termijn wenselijk duurzaam gedrag te kunnen bereiken. Dit is aanvullend op het Basisonderwijs.

Natuur- en milieueducatie wordt verbreed tot duurzaamheideducatie, dat wil zeggen, het gaat niet alleen over vogels en vlinders, maar ook om vragen als energiebesparing, gezond leven en afvalpreventie. Basisscholen en andere doelgroepen worden actief benaderd met als doel een breed duurzaamheidsdenken te bevorderen en te internaliseren

Gedrag op het gebied van duurzaamheid is afhankelijk van de eigen afwegingen die burgers maken. De rol van de gemeente richt zich voornamelijk op het beschikbaar stellen van informatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Het is de taak van de overheid om in elk geval zodanige informatie en voorlichting te geven dat inwoners bij het maken van hun keuzes traditioneel gedrag op geheel vrijwillige basis kunnen inruilen voor meer duurzaam gedrag, en daar ook een goed gevoel aan over houden.

Basisscholen, inwoners en belangenorganisaties kunnen bij het Natuur- en Milieu Centrum Almelo terecht met vragen. Basisscholen kunnen lesmaterialen lenen als ondersteuning van de onderwijsdoeleinden, de zogenaamde leskisten. Iedere leskist bevat specifieke informatie en lesmateriaal over een bepaald onderwerp. Het Natuur- en Milieu Centrum Almelo werkt nauw samen met deskundige vrijwilligers van het IVN. Binnen de website van de gemeente Almelo beschikt het Natuur- en Milieu Centrum over een eigen informatief onderdeel.

Doelstellingen

- Het geven van structurele aandacht aan en het zorgen voor een planmatige aanpak van natuur- en milieucommunicatie op basis van een Natuur- en Milieu communicatieplan, met als doel het ondersteunen van gemeentelijk (duurzaamheids)beleid.
- NME ondersteunt een leven lang leren, zowel binnen en buiten het onderwijs, als in bedrijven en maatschappelijke organisaties. NME rust mensen toe om natuur en milieu bewust plaats te geven in hun afwegingen, als grondslag voor hun keuzes en gedrag.
- NME is een belangrijke schakel tussen de leerprocessen op het gebied van duurzaamheid en de onderwerpen natuur, milieu en samenleving. Deze leerprocessen versterken het maatschappelijke draagvlak voor natuur- en milieubeleid en de verankering van duurzame ontwikkeling binnen de Almelose samenleving. NME creëert door interactie betrokkenheid van iedere Almeloër bij de onderwerpen natuur en milieu. NME is het visitekaartje voor de duurzame Gemeente Almelo.
- Verbeteren van het duurzame profiel van de gemeente door middel van de voorbeeldfunctie

Verwacht duurzaam resultaat
Overdracht van taken naar natuur- en milieuorganisaties.
Begin 2013 dient er duidelijkheid te zijn over de materiële en financiële haalbaarheid van een Natuurhus.
Indien haalbaar dan in 2014 een Natuurhus.

Inleiding

Almelo hecht grote waarde aan gedragsverandering en bewustwording van haar inwoners, waaronder met name jongeren, op het gebied van duurzaamheid en natuur en milieu door middel van natuur- en milieueducatie, voorlichting en communicatie.
Natuur- en milieueducatie wordt niet meer gezien als kerntaak van de gemeente zelf.
Zes Almelose natuur- en milieuorganisaties werken samen binnen de Stichting Natuurhus om naast de eigen doelstellingen ook vorm te geven aan natuur- en milieueducatie in een nieuw te bouwen multifunctioneel Natuurhus. De gemeente Almelo stimuleert en faciliteert dit voornemen binnen de mogelijkheden die haar ter beschikking staan.

5.1 Natuur- en Milieueducatie

Om structurele en actieve natuur- en milieueducatie uit te voeren en de bewustwording van duurzaam denken en handelen te bevorderen bestaat het voornemen om andere wegen in te slaan. Natuur- en milieueducatie wordt niet langer gezien als kerntaak van de gemeente.
Op grond van het Collegeprogramma Het Verschil Maken is er voor gekozen om de maatschappelijke participatie te versterken. De functie natuur- en milieueducatief medewerker is per 1 juli 2011 opgeheven. De gemeenteraad heeft besloten om tot medio 2013 als overgangsmaatregel nog 0,5 fte aan natuur- en milieueducatie te wijden. Het gemeentelijk Natuur- en Milieucentrum aan de Deldensestraat verliest hiermee haar functie en wordt verkocht.
Tot op heden heeft de gemeente Almelo uitsluitend gebruikt gemaakt van vrijwilligers van het IVN om het Natuur- en Milieucentrum aan de Deldensestraat naar behoren te kunnen laten functioneren.
De wens bestaat om de natuur- en milieuorganisaties in Almelo de taken op het gebied van natuur- en milieueducatie (grotendeels) te laten overnemen. Deze organisaties zijn in principe bereid deze taken (onder voorwaarden) over te nemen.

Het Natuurhusconcept zou daarvoor een geëigend middel kunnen zijn. Een Natuurhus biedt efficiencyvoordelen door een meer efficiënte samenwerking en bundeling van kennis en kunde. Qua huisvesting biedt het voordelen omdat dan optimaal gebruik gemaakt kan worden van de beschikbare ruimte en (leer)middelen. Ondertussen zijn er gesprekken gaande met de natuur- en milieuorganisaties in Almelo met de bedoeling de haalbaarheid van een "Natuurhus" te onderzoeken.
De Almelose natuur- en milieuorganisaties zijn trekker voor de ontwikkeling van het Natuurhus. Er is een Programma van eisen opgesteld en er wordt een confrontatiematrix gehanteerd als toetsingsinstrument. Vanuit de gemeente zijn een tiental potentiële locaties voorgesteld. De voorkeur van de natuur en milieu organisaties gaat na toetsing uit naar nieuwbouw in of nabij de binnenstad.
Er is een structureel bestuurlijk overleg ingesteld tussen de gemeente en de NME-organisaties.

De exploitatie van een Natuurhus kan echter niet financieel gedragen worden door de Almelose natuur- en milieuorganisaties alleen. In het geval van de overdracht van NME-taken naar een Natuurhus zal ook gekeken worden naar de mogelijkheid van een incidentele susidie vanuit EFRO en structureel vanuit de gemeente.

Doelstellingen:

- In 2013 een go/no go-beslissing nemen met betrekking tot realisatie Natuurhus.
- In 2014 realisatie van borging uitleen lesmateriaal en onderhouden netwerk Natuur- en milieuorganisaties.

5.2 Water Energie Twente (WET)

Schoon drinkwater, een lekker warm huis. Een douche of bad nemen wanneer je maar wilt. Geen wateroverlast in de stad of regio, wel voldoende water voor natuur, landbouw, plant en dier.
Verlichting overal en op elk gewenst moment. Heel gewone zaken. Er komt heel wat bij kijken om prettig te wonen, te werken en te leven. Nu, maar zeker ook in de toekomst. Want dat het duurzamer moet, dat beseffen we allemaal.
De gemeente Almelo heeft samen met de gemeenten Enschede en Hengelo en het Waterschap Regge en Dinkel haar krachten gebundeld in het project WET. WET staat voor Water Energie Twente en is een maatschappelijk bewustwordings- en doe-programma vol activiteiten voor de inwoners van de gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede. De activiteiten zijn afgestemd op de verschillende doelgroepen en variëren van klein, de verwarming eens een dag een graadje lager zetten, tot groot, zoals een echt onderzoeksproject voor en door middelbare scholieren. WET is bedoeld voor het creëren van draagvlak onder de bevolking voor gemeentelijk beleid en uitvoeringsprojecten over de thema's water en energie.
Waarom eigenlijk zoveel aandacht voor water en energie. Water – vaak in combinatie met groen - geeft de stad veel sfeer. Een vitale stad kan niet zonder groen en water. Dit is belangrijk voor de gezondheid, luchtkwaliteit, de economie en het welzijn van inwoners.

Doelstelling:

- In 2013 evaluatie van het WET-project en eventueel een vervolg Scholen voor Duurzaamheid.

Verwacht duurzaam resultaat
Bewustwording en een breder draagvlak bij inwoners voor het gemeentelijk beleid op het gebied van woon- en leefkwaliteit, milieu, water, groen, energie en duurzaamheid in het bijzonder.

6

Leefbare omgeving

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

De stad is dynamisch maar inwoners ondervinden zo min mogelijk hinder

De bewoners van Almelo moeten rustig kunnen wonen in de woonwijken buiten de binnenstad.
Bewoners dienen gevrijwaard te zijn van diverse vormen van overlast en onveiligheid. Functies die elkaar bijten worden gescheiden. In de wijken is genoeg openbare ruimte om groen aan te leggen, bomen te planten, te spelen, te wandelen en te fietsen.
De openbare ruimte heeft een menselijke maat. De wijken moeten zo worden vormgegeven dat er levensloopbestendig kan worden gewoond. Grotere wijken dienen te beschikken over winkelcentra, wijkcentra, gezondheidscentra en andere wijkgebonden functies zoals basisscholen, voorzieningen voor jongeren en ouderen en bijvoorbeeld een eigen wijkmarkt. De overige economische functies vinden hun plaats in de binnenstad of op de bedrijventerreinen. Voor overlastgevende activiteiten is geen plaats in woonwijken. Bestaande overlastsituaties worden opgeheven.

De ruimte in de stad is schaars en moet daarom efficiënt worden benut. Meervoudig ruimtegebruik is daarom onontkoombaar. Dit vergroot de dynamiek van de stad. Dit geldt ook voor de openbare ruimte: verblijven, recreatie, verkeer, evenementen kunnen er allemaal tegelijk plaatsvinden. Met creatieve oplossingen kunnen die functies goed naast elkaar bestaan. Dit maakt de stad ook dynamisch en bruisend. Wonen in de binnenstad betekent acceptatie van de daar aanwezige levendigheid. Kleinschalige werkfuncties in de woonwijken worden geaccepteerd door omwonenden. Een mix van wonen, werken en leren in de wijken betekent ook dat bewoners zich minder hoeven te verplaatsen binnen de stad en dat zij daardoor hun dag beter, efficiënter en duurzamer kunnen indelen.

Doelstelling

- Minimaal handhaving van het cijfer voor leefbaarheid op basis van de stadsmonitor 2009.
- Een schone leefomgeving en verantwoord beheer van de openbare ruimte

Inleiding

De dynamiek van de stad is belangrijk maar mag niet leiden tot overlast en onveiligheid.
De binnenstad dient aantrekkelijk te zijn en te bruisen van uiteenlopende activiteiten zoals markten en evenementen. Leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad is daarom voornamelijk gebaseerd op de inrichting en de kwaliteit en het beheer van de openbare ruimte en het voorzieningenniveau.
In de woonwijken dienen bewoners gevrijwaard te worden van overlast en onveiligheid door verkeer of afkomstig van bedrijven.

6.1 Openbare ruimte

De leefbaarheid van woonwijken hangt nauw samen met de hoeveelheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Voor een aantrekkelijke omgeving is een schone en groene openbare ruimte van groot belang. Schoon betekent dat de openbare ruimte niet ontsierd wordt door (zwerf)afval en hondenpoep. Waar mogelijk komen er ondergrondse afvalcontainers en het toezicht op de juiste afvalverwijdering blijft van belang. Groen betekent dat zowel bij de inrichting als het beheer van de openbare ruimte bomen, struiken, planten en gazons een duidelijke plaats hebben. Om dit groen ecologisch waardevoller te maken is ook de inrichting (verbindingen aanbrengen tussen groen, zachte oevers zonder beschoeiing) en het beheer (bijvoorbeeld bermbeheer) belangrijk. Dit gebeurt zo natuurvriendelijk mogelijk, omdat ´traditioneel´ groenbeheer een weinig divers groenbeeld brengt en veel onkruidbestrijding vergt.
De openbare ruimte in de stad levert ook een bijdrage aan de gezondheid van haar inwoners. Volgens diverse onderzoeken zorgt groen - zowel in kwantiteit als kwaliteit - voor een betere gezondheid. Een openbare ruimte die veilig is, zorgt ervoor dat kinderen zich vrij kunnen bewegen. Dit kan worden gerealiseerd door het scheppen van mogelijkheden voor spelen op straat en natuurlijke spelaanleidingen in de omgeving, maar ook door de aanleg van formele speelruimte (speelplekken), aansluitend bij de behoefte van de verschillende leeftijdsgroepen.

Tenslotte wordt een aantrekkelijke woonomgeving mede bepaald door de aanwezigheid van monumenten en de handhaving van waardevolle stadsgezichten of het herstel daarvan.

De gemeente heeft vastgelegd hoe de openbare ruimte in Almelo er uit dient te zien en hoe dit gerealiseerd kan worden. Hiervoor is het project Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) opgepakt. IBOR geeft een visie op de verschijningsvorm van de openbare ruimte door het vastleggen van kwaliteitsniveaus. Het project IBOR omvat niet alleen de visievorming zelf, maar vooral de vertaling daarvan in onder andere beeldkwaliteitsbestekken, maatregelen op buurtniveau, het ontwikkelen van een schouwmethodiek met bewoners. Ook het proces van bewonersparticipatie in de openbare ruimte en de samenwerking met strategische partners is hiermee op gang gebracht.

Conform eerdere besluitvorming bij de voorjaarsnota 2011 is voor het groenonderhoud bepaald dat in de woonwijken niveau C wordt gehanteerd en dat in de binnenstad niveau B wordt gehandhaafd, op een schaal van A+ (zeer hoog) t/m D (zeer laag). Deze niveaus worden nader uitgewerkt in bijbehorende beelden.

In nieuwbouw- en herstructureringsprojecten is de aanwezigheid en kwaliteit van de openbare ruimte een vast onderdeel. Hierbinnen wordt ruimte voor spelen gereserveerd. Ook in de bestaande stad wordt bewegen gestimuleerd door onder andere de realisatie van speelruimte, aanleg van fietspaden en realisatie van (recreatieve) wandelroutes.

Doelstelling:

- Vaststellen van IBOR als Bestuursinstrument voor het gemeentebestuur om de beeldniveaus te bepalen, in 2013.

Verwacht duurzaam resultaat
Een prettige leefomgeving voor burgers en daardoor een betere gezondheid.

Verwacht duurzaam resultaat
Minder geluidhinder en daadoor verbetering van de leefkwaliteit.
De woningen met een hoge geluidbelasting zijn gesaneerd.

6.2 Geluid

In 2009 is het gebiedsgericht geluidbeleid vastgesteld. Met dit beleid wil de gemeente Almelo ongewenste geluidhindersituaties verminderen en in de toekomst voorkomen en waar mogelijk de kwaliteit van de leefomgeving verbeteren. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zullen de ambities die in het geluidbeleid zijn vastgelegd worden meegenomen. Voor bestaande geluidhindersituaties is een ontwerp knelpuntenprogramma vastgesteld. In dit programma zijn knelpunten bij bestaande woningen met een hoge geluidsbelasting door geluidslawaai opgenomen. Ook zijn maatregelen opgenomen die nodig zijn om de geluidhinder bij deze woningen te verminderen. Het ontwerp knelpuntenprogramma wordt nader uitgewerkt in het actieplan die in het kader van de EU-richtlijn Omgevingslawaai moet worden opgesteld.

Mogelijk wordt er in 2013 aanvullend beleid gemaakt voor zonebeheer (industrielawaai). Hiermee wordt bedoeld: Het planmatig beheren van de geluidsruimte van geluid producerende bedrijven op industrieterreinen. Het gebiedsgericht geluidbeleid wordt om de vier jaar geevalueerd. Ook de gevolgen van gewijzigde wetgeving worden meegenomen in de evaluatie. Naast het gebiedsgericht geluidbeleid en het ontwerpknelpuntenprogramma is in 2012 ook een geluidsbelastingkaart vastgesteld. Op deze kaart is de geluidbelasting in 2011 te zien van het omgevingslawaai (ten gevolge van wegverkeer, treinverkeer en industrie). Deze geluidsbelastingkaart vormt de basis voor het actieplan dat medio 2013 gereed moet zijn. Dit actieplan beschrijft het beleid en de aanpak van bestaande knelpunten (woningen met hoge geluidbelastingen). De geluidsbelastingkaart is door iedereen via een link op de gemeentelijke website te raadplegen.

Doelstellingen:

- Voorkom nieuwe geluidhindersituaties
- Monitor de bestaande geluidhindersituaties
- Maak het inzichtelijk voor bewoners en bedrijven
- Saneer bestaande geluidhindersituaties veroorzaakt door wegen

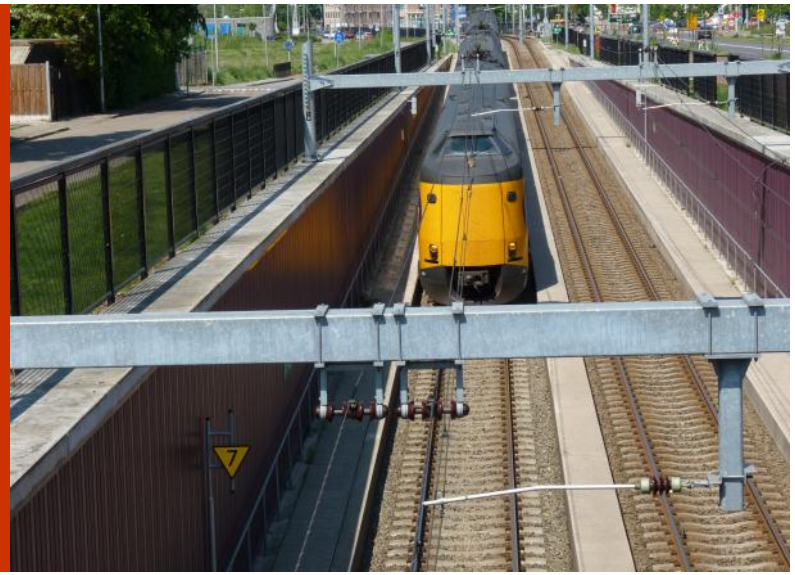
- Beheer de geluidruimte voor bedrijven
- Evalueer het geluidbeleid.

6.3 Trillingen

Er bestaat geen wetgeving voor het voorkomen van hinder of schade door trillingen. Invloed is mogelijk via het kapstok artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening, waarin de zorg voor een goede ruimtelijke ordening is voorgeschreven. Daarnaast kunnen trillingen in kaart gebracht worden en beoordeeld worden met de SBR-richtlijn "Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen".
De gemeente probeert daar waar mogelijk invloed uit te oefenen om de belangen van burgers te behartigen.

Overlast van trillingen wordt meestal veroorzaakt door treinverkeer en soms door wegverkeer. In Almelo speelt vooral trillingen veroorzaakt door treinverkeer.
Bij het treinverkeer is de snelheid een belangrijke factor bij het ontstaan van trillingen. Daarnaast zijn de treineigenschappen (onder andere belading) en de interactie van de trein met de onderconstructie van belang bij het ontstaan en doorgeven van trillingen naar de omgeving (de bodem).
Bij bestaande situaties moet het bestaande trillingsniveau worden geaccepteerd en kunnen aan de veroorzaker normaal gesproken geen (aanvullende) eisen worden opgelegd. Wel kan bij bestaande trillingsbronnen (wegen en spoorwegen) onderzoek gedaan worden naar het invloedsgebied. Het onderzoek naar trillingen bij (spoor)wegen wordt gedaan binnen een afstand van 100 meter vanaf de bron. Buiten die afstand treden nooit voelbare trillingen op.
Bij wijzigingen is het uitgangspunt dat de wijziging geen overschrijding van de grens- of streefwaarden mag opleveren. In nieuwe situaties kunnen geen metingen worden uitgevoerd. In die situaties wordt gebruik gemaakt van indicatieve modelberekeningen. De lokale kenmerken van de bodem en de specifieke gebouweigenschappen zijn sterk van invloed op de overdracht van de trillingen door de bodem.

Verwacht duurzaam resultaat
De leefkwaliteit langs het spoor bewaken en zoveel mogelijk verbeteren.

De trillingen van (zware) goederentreinen over het spoor zorgen voor klachten vanuit omwonenden. ProRail streeft naar een toename van het aantal goederen-treinen over het spoor. ProRail is als beheerder en "vervuiler" aanspreekbaar voor dergelijke klachten en zou trillingmetingen kunnen uitvoeren om een gefundeerd antwoord te kunnen geven op de klachten.
De gemeente maakt zich sterk om samen met ProRail, de provincie, de Regio Twente en andere gemeenten een permanent meetpunt in Twente in te richten om het geluid, de trillingen en het aantal treinen langdurig te meten.

Doelstellingen:

- Voorkomen van trillinghinder in Almelo;
- Minimaal voldoen aan de grens- of streefwaarden voor trillingen

6.4 Luchtkwaliteit

Almelo werkt mee aan de opstelling van het Regionaal Samenwerkingsprogramma Lucht Overijssel. Het programma maakt onderdeel uit van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht. Dit laatste programma is opgesteld om bij het Europees Parlement (tijdelijk) uitstel te krijgen voor het voldoen aan de Europese luchtnormen. Voor de gemeente Almelo zijn twee projecten opgenomen in het Regionaal Samenwerkingsprogramma Lucht: Bedrijvenpark Twente (uitbreiding) en Turfkade / Aadijk Noord. Deze projecten zijn opgenomen omdat deze qua omvang vallen onder de criteria 'in betekende mate'. Door deze projecten op te nemen, wordt een flexibeler toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen mogelijk gemaakt. Bij de opstelling van ruimtelijke plannen wordt aandacht besteed aan de wettelijke normen voor luchtkwaliteit. Er wordt voor gewaakt dat de wettelijke normen niet (verder) worden overschreden als gevolg van nieuwe ontwikkelingen.

Binnen de gemeente Almelo wordt de laatste jaren voldaan aan de wettelijke normen die gelden voor de luchtkwaliteit. De gemeente rapporteert elk jaar aan het ministerie van I&M de monitoringsgegevens. Deze gegevens zijn openbaar toegankelijk via www.nsl-monitoring.nl. De verkeersmilieukaart is een instrument om inzicht te krijgen in de gevolgen van het wegverkeer op de omgeving (geluid en luchtkwaliteit). Mede om die reden wordt de Verkeersmilieukaart actueel gehouden.
In 2013 wordt een plan van aanpak opgesteld. Bij de opstelling van dit plan wordt nagegaan welke ambities de gemeente Almelo wil en kan hebben in het kader van verbetering van de luchtkwaliteit.

Doelstellingen:

- Bewaken en waar mogelijk verbeteren van de luchtkwaliteit in Almelo;
- Minimaal voldoen aan de grenswaarden voor luchtverontreiniging;
- Bestaande situaties monitoren en inzichtelijk maken voor burgers en bedrijven;

Verwacht duurzaam resultaat
Verbetering van de leefkwaliteit.

Verwacht duurzaam resultaat
Een veilige en leefbare stad en een balans tussen stedelijke ontwikkeling, risico en veiligheid.

6.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij activiteiten met gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij om de productie, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld brandbare, ontplofbare en giftige stoffen) en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving, doordat veiligheidsafstanden tussen risicovolle activiteiten en bijvoorbeeld woningen nodig zijn. Aan de andere kant is het rijksbeleid er op gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd.
De gemeente Almelo wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden. In die zin draagt zij een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen is onder andere een beleidsplan externe veiligheid vastgesteld. Hierin is een toetsingskader opgenomen dat duidelijk maakt welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Almelo aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan. Het toetsingskader voorkomt afwegingen en besluiten op ad hoc basis en brengt consistentie door heldere uitgangspunten en reële ambities.

De gemeente Almelo kent een aantal risicobedrijven waardoor externe veiligheid een belangrijk aspect is binnen de gemeente. Het betreffen onder andere LPG-tankstations, opslagen gevaarlijke stoffen (groter dan 10.000 kg), drie BRZO (*Besluit Risico's Zware Ongevallen)* bedrijven, een spoorwegemplacement en een kernenergiewet inrichting. Daarnaast heeft de gemeente Almelo ook nog inrichtingen die voor externe veiligheid relevant zijn met onder andere propaantanks, opslagen van gevaarlijke stoffen minder dan 10.000 kg, aardgasreduceerstations en vuurwerk.
Naast inrichtingen kunnen gevaarlijke stoffen worden vervoerd over transportassen. Voor de gemeente Almelo zijn hier het doorgaand spoor, de route gevaarlijke stoffen (A35/ringweg) en ondergrondse buisleidingen van belang.
Onlangs is het beleid geëvalueerd en naar aanleiding hiervan wordt het beleid herzien.

Doelstelling:

- Herziening beleidsplan externe veiligheid

6.6 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

De gemeente Almelo zet zich in voor een schone, veilige, ordentelijke en gezonde leefomgeving voor haar burgers en ondernemers. Om dit de bereiken hebben zowel de gemeente als ook burgers en bedrijven een belangrijke rol en verantwoordelijkheid. De gemeente heeft verschillende instrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te beinvloeden, waaronder het stellen van regels. Om de kwaliteit van de leefomgeving te borgen stel zowel de wetgever als de gemeente regels met normen op. Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn daarbij middelen om erop toe te zien dat betrokkenen zich ook aan de regels houden.

Nu is het algemene probleem dat het voor de gemeente onmogelijk is om er op toe te zien dat alle regels door iedereen op de juiste wijze worden nageleefd. En zelfs als de gemeente over ongelimiteerde middelen kon beschikken, dan nog zouden niet alle risico's uitgesloten kunnen worden. De gemeente moet dus keuzes maken en daarom heeft Almelo onlangs de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgesteld. Dit is een beleidsplan dat een strategisch kader biedt voor uitvoering en het bevat operationele doelstellingen en maatregelen om de VTH-taakuitvoering te verbeteren en risico's voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving zo goed als mogelijk te borgen. Bij de uitvoering van de VTH-taken wordt gefocust op risico's in de fysieke leefomgeving, wordt professioneel gehandeld en worden verantwoordelijkheden daar gelegd waar ze horen.

Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van Regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) die moeten voldoen aan landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria. In 2013 gaat de uitvoeringsdienst in Twente van start.

Bouwactiviteiten

Grotere bouwactiviteiten zijn vergunningplichtig op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Bij de behandeling van vergunningaanvragen wordt op basis van het landelijke Bouwbesluit de energieprestatie coëfficiënt (EPC) getoetst. Beoordeeld wordt of voldaan wordt aan de minimale eisen voor gebouwgebonden energiegebruik. Door bepaalde representatieve onderdelen van een aan-

vraag te toetsen wordt voor de aanvang van de bouw duidelijk of de initiatiefnemer voldoende rekening houdt met de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit. Bij toezicht op de uitvoering van de bouwactiviteiten wordt primair uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de vergunninghouder en wordt de naleving van de regels voor energiebesparing terughoudend getoetst.

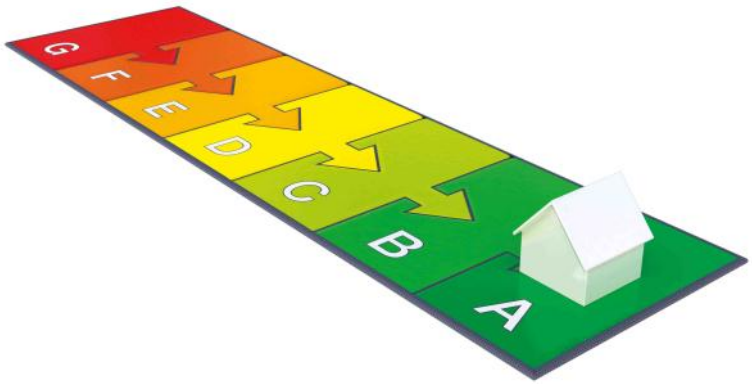
Milieuactiviteiten

Bij bedrijfsmatige activiteiten met belangrijke effecten op de fysieke leefomgeving wordt beoordeeld of er voldoende rekening wordt gehouden met energiebesparing, afvalpreventie, afvalscheiding, grondstoffen- en waterbesparing en vervoersmanagement.

Energiebesparing is niet alleen nodig in het belang van het milieu, ook bedrijven hebben hier belang bij. Primair is het de verantwoordelijkheid van de ondernemer om een zuinig en doelmatig gebruik te waarborgen in de bedrijfsvoering (zelfredzaamheid). De rol van de gemeente richt zich vooral op faciliteren in plaats van reguleren; door het actief wijzen op fiscale en financiële regelingen die investeringen in energiebesparende maatregelen vergemakkelijken. Ook bij toezicht wordt uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemers. De gemeente blijft echter nadrukkelijk 'het bevoegd gezag' en bepaalt of de ondernemer voldoende invulling aan zelfredzaamheid geeft.

Doelstellingen:

- Bij bouwvergunningen controle op energienormen.
- Bij milieuvergunningen controle op uitvoering (verplichte) energiemaatregelen.
- Bedrijven stimuleren om energiescan te laten uitvoeren en maatregelen te treffen indien de maatregelen binnen 5 jaar terug verdiend kunnen worden.

Verwacht duurzaam resultaat

Beheersbare risico's in de fysieke leefomgeving door goed afgestemde uitvoering van de VTH-taken.

7

Cradle to Cradle

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

C2C, daar doen we aan mee!

De Cradle to Cradle-visie van Michael Braungart en William McDonough kan leiden tot een nieuwe industriële revolutie. Het Cradle to Cradle (van wieg tot wieg) concept is een uitdaging aan de mensheid om producten slimmer en intelligenter- lees duurzamer – te ontwerpen en het produceren en gebruiken daarvan schoon en ecologisch volkomen verantwoord te laten plaatsvinden. Het overblijvende materiaal kan na consumptie of verbruik in zijn oorspronkelijke vorm worden teruggegeven aan biologische of technische kringlopen, waardoor het eindeloos te hergebruiken is. Cradle to Cradle (C2C) is een radicaal andere aanpak dan de recycling van materialen die we nu toepassen. Bij recycling moet veel energie in het proces gestopt worden om materiaal te herwinnen voor nieuw gebruik, denk aan de recycling van glas. Na enkele keren recyclen is het basismateriaal van een dergelijk slechte kwaliteit geworden door allerlei verontreinigingen dat het voor altijd verloren gaat voor hergebruik. Een C2C ontworpen glazen fles zal echter tot in het oneindige kunnen worden hergebruikt zonder kwaliteitsverlies, en met inzet van weinig energie. De centrale gedachte van C2C is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product alsnog nuttig en ecologisch neutraal kunnen worden ingezet in een ander product en daar houd je vanaf het eerste ontwerp van het product rekening mee.

Almelo is een maakstad en kan dus veel bijdragen aan C2C. C2C wordt actief gepromoot bij de bedrijven, onder andere door opdrachten voor de ontwikkeling van C2C producten. Bij stadsontwikkelingen worden de principes van C2C toegepast, onder andere in stedenbouw, weg- en waterbouw, invulling van openbare ruimtes, energiebesparing en materiaalgebruik. Hergebruik, duurzaamheid en C2C-gehalte van materialen is een voorwaarde bij gemeentelijke onderhoudsprojecten en bij de inkoop daarvan.

In 2015 koopt Almelo voor 100% duurzaam in (jaarlijks inkoopbudget: 80 miljoen euro). De – soms - hogere directe kosten van duurzaam inkopen zijn een investering in een duurzamere toekomst. Een goed voorbeeld hiervan vormt het ontwerp voor het nieuwe Stadhuis, te weten: CO2-neutraal, duurzaam en Cradle to Cradle.

C2C: ook aansluiten bij wat beschikbaar is en zichzelf bewezen heeft
De gemeente Almelo investeert ook in C2C-maatregelen en -technieken die in de praktijk hun meerwaarde bewezen hebben, zoals zonnecollectoren, isolatie en duurzaam bouwen. Er zijn veel C2C projecten in en buiten Nederland, waar hiermee ervaringen worden opgedaan. Wanneer deze praktische ideeën opleveren, neemt Almelo deze over en past ze toe.

Het uitgangspunt moet zijn dat Cradle to Cradle niet kostenverhogend is, maar een investering op de langere termijn betekent die zichzelf terugverdient.

Doelstelling
De gemeente Almelo koopt in 2015 100% duurzaam in.

Inleiding

De gemeente Almelo heeft op het gebied van duurzaamheid en Cradle to Cradle een voorbeeldfunctie. Interne milieuzorg, duurzaam inkopen en energiebesparing zijn aspecten waarop nog veel winst kan worden behaald. Het Nieuwe Werken is één van de middelen om dit te bereiken. Almelo sluit aan bij bewezen technieken en innovatieve oplossingen om de doelen te bereiken.
De inzameling, scheiding en verwerking van huishoudelijk afval is een aspect waarop bij uitstek Cradle to Cradle oplossingen mogelijk zijn: "afval = voedsel". Te denken valt aan de gescheiden papier-, kunststof- en glasinzameling als grondstof voor nieuwe producten.

7.1 Interne milieuzorg, Duurzaam Inkopen

Daar waar het gaat om het besparen van energie, het voorkomen van afval en het verantwoord omgaan met keuze van materialen heeft de gemeente een voorbeeld functie.
Zo zijn bij enkele gemeentelijke gebouwen slimme meters geinstalleerd zodat online kan worden gezien wat het actuele verbruik van gas en elektra is. Bij onverklaarbare afwijkingen kan sneller ingegrepen worden, de verschillende gebouwen kunnen met elkaar vergeleken worden. Daarnaast kan bijvoorbeeld de CV installatie van het stadhuis op afstand bediend worden. Bij nieuwbouw en verbouw van gemeentelijke gebouwen wordt gekeken of dit zo duurzaam mogelijk kan. Dan wordt niet alleen gekeken naar energieverbruik en gebruik van duurzame energie maar ook naar materiaal gebruik.

De gemeente wil binnen haar eigen gebouwen zoveel mogelijk afval voorkomen, afval zoveel mogelijk scheiden en hergebruik stimuleren. Zo wordt er gescheiden afval ingezameld en afgevoerd conform de richtlijnen. Onderstaande tekst staat in ons gebouw(instructie)boek.
De afvalstromen worden per locatie op een centrale plaats verzameld, op de plattegronden staan deze centrale verzamelplaatsen aangegeven. Op deze plaatsen worden de containers opgehaald en weer teruggebracht. Binnen de locaties zijn

verschillende afvalstromen voor het afvoeren van afval.
Het gaat om de volgende fracties: restafval, GFT/swill(composteerbaar), KCA, plastic, oud papier en karton, olie, water en slibmengsel, vet, vertrouwelijk papier en glas

Almelo koopt jaarlijks voor ongeveer *€ 80 miljoen* in. Op 7 april 2008 heeft Almelo het convenant Duurzaam inkopen ondertekend. Hiermee geeft Almelo aan dat zij duurzaamheid serieus neemt bij haar inkopen. Dat gaat niet in één keer en daarom streeft Almelo naar 100% duurzaam inkopen in 2015.
Door het ministerie van I&M zijn samen met andere overheden en het bedrijfsleven per productgroep duurzaamheidscriteria opgesteld. Bij milieuaspecten gaat het om het effect van het product of productieproces op het milieu, bijvoorbeeld energie of materiaalgebruik. Bij sociale aspecten wordt gekeken naar bijvoorbeeld mensenrechten of kinderarbeid. Alle criteria worden juridisch getoetst en worden actueel gehouden. De implementatie van duurzaam inkopen is meegenomen in het veranderingstraject om de inkoopfunctie in Almelo te verbeteren. Duurzaam inkopen is nu een vast onderdeel van het centrale inkoopplatform. Waar mogelijk wordt het Cradle to Cradle principe toegepast.

Het maken van afspraken met leveranciers over voorkoming en/ of beperking van verpakkingsmaterialen, afvoer van verpakkingsmaterialen en een milieuvriendelijke verwerking of herwinning daarvan, zijn enkele voorbeelden van de duurzame aanpak bij inkopen.
In de afwegingen die ten aanzien hiervan worden gemaakt spelen ook onderwerpen als kosten, hygiëne, versheid en herwinbaarheid en de balans hiertussen een rol.

Leveranciers die zaken willen doen met de Gemeente Almelo worden zo geprikkeld om duurzamer te gaan werken.

Doelstellingen:
- In 2015 koopt de gemeente Almelo 100% duurzaam in
- In gemeentelijke gebouwen wordt afval zoveel mogelijk voorkomen
- Afval wordt gescheiden ingezameld in gemeentelijke gebouwen

Verwacht duurzaam resultaat
Gemeente koopt in 2015 100% duurzaam in.
Bewustwording van medewerkers met betrekking tot afval en daardoor beperking van de afvalstroom, minder verwerkingskosten, herwinning van materialen.

Verwacht duurzaam resultaat
Minimaal 60% van het afval aan de bron te scheiden. Hierdoor kan meer afval weer als grondstof worden ingezet. Daarnaast zal de hoeveelheid CO2-uitstoot sterk gereduceerd worden.

7.2 Huishoudelijk afval

In de Wet Milieubeheer is voor gemeenten de zorgplicht opgenomen voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Hoe de zorgplicht moet worden ingevuld is verder vormgegeven in het Landelijk Afvalbeleidsplan.
In het Landelijk Afvalbeleidsplan (LAP) 2 is als doel gesteld dat afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen (preventie) en het afval dat ontstaat zoveel mogelijk moet worden gescheiden. Gemeenten hebben daarom de doelstelling gekregen om 60% van de door haar ingezamelde afvalstoffen aan de bron te scheiden. De doelstelling voor bronscheiding realiseert een gemeente door verschillende fracties van het huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen.
Uitgangspunt in beleid is dat huishoudelijk afval tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten wordt ingezameld en verwerkt.
Gelet op bovenstaande doelstelling dient een gemeente in ieder geval zorg te dragen voor de gescheiden inzameling van eenvoudig te scheiden afvalstoffen, waaronder groente- , fruit- en tuinafval (gft), kunststoffen, papier, glas en textiel.

Uit de benchmark die in 2011 met de gegevens van 2010 is uitgevoerd, blijkt dat de gemeente Almelo 45% van haar afval aan de bron scheidt. Vooral gft en kca worden in de gemeente Almelo bovengemiddeld goed gescheiden. Oud papier, glas, textiel en overig afval op het Afvalbrengpunt worden nog niet optimaal aan de bron gescheiden.

De gemeente Almelo heeft dus nog een taakstelling op het gebied van de inzameling van afvalstoffen om de 60% te halen. Deze doelstelling is voor alle gemeenten gelijk. In het verleden is gebleken dat overwegend verstedelijkte gemeenten meer moeite hebben om de doelstellingen te halen.
In kg per inwoner is het scheidingsresultaat in Almelo als volgt:

Gescheiden ingezameld	**nog in de grijze container**
96,7 kg groente- fruit en tuinafval	72,07 kg gft
49.9 kg oud papier	19,25 kg oud papier
15,4 kg glas	14.64 kg glas

3,9 kg textiel	11,23 kg textiel
3,5 kg kunststoffen	73,57 kg kunststoffen
	67,94 restafval*

** gegevens afkomstig van de sorteeranalyse die in 2011 is uitgevoerd*.

Uit sorteeranalyses blijkt dat er meer afval gescheiden aangeboden kan worden. In potentie kan er uit het restafval in de minicontainer nog ongeveer 74% gescheiden worden. Om dit te bereiken wordt stevig ingezet op communiceren en faciliteren. Hiervoor loopt een proef om restafval één keer in de vier weken in te zamelen. Verder heeft de raad in haar vergadering van 6 februari 2007 besloten de intentie uit te spreken om naar tariefdifferentiatie te gaan. Op dat moment waren er echter teveel kinderziektes bij het invoeren van diftar in steden (vooral bij hoogbouw). De afgelopen jaren zijn gericht op het voorbereiden van het systeem op diftar. De minicontainers zijn voorzien van een chip, de meeste ondergrondse containers zijn geplaatst en het pasje op het Afvalbrengpunt is vernieuwd en geschikt gemaakt voor het bedienen van de ondergrondse containers.
In de komende periode wordt een standpunt ingenomen over tariefdifferentiatie en over de grondstoffendiscussie. De vraag daarbij is in hoeverre uit de afvalstoffen grondstoffen kunnen worden gewonnen en tegen welke maatschappelijke kosten.

Doelstellingen:

- Het ontstaan van afval wordt zoveel mogelijk voorkomen (afvalpreventie);
- Afvalscheiding wordt verbeterd om het hergebruik van afval te bevorderen;
- Optimale afvalinzameling tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten;
- De vervuiler betaalt (de milieubewuste burger wordt beloond in die zin dat hij of zij minder betaalt);
- Een schoon buitengebied zonder zwerfvuil.
- 60% van het afval wordt aan de bron gescheiden.
- In 2013 start het project omgekeerd inzamelen.
- Project 4 wekelijks ophalen.
- Papiercontainers in heel Almelo.

De gescheiden inzameling van afvalstoffen draagt bij aan de reductie van CO2. Uit de berekening blijkt dat het gescheiden inzamelen van afval in Almelo in 2011 de CO2 uitstoot met circa 9.5 kiloton reduceert.
(Ter vergelijking: een gemiddeld huishouden in Nederland stoot jaarlijks 9.000 kg CO2 uit (bron: Milieu Centraal).
De reductie van de CO2-uitstoot als gevolg van de gescheiden inzameling en verwerking van het afval in de gemeente Almelo is vergelijkbaar met een besparing op de totale jaarlijkse uitstoot van 1.060 huishoudens.)

Verwacht duurzaam resultaat
Eind 2012, begin 2013 gaat een deel van de organisatie als proef het nieuwe werken uittesten.
In een nieuw te bouwen stadhuis zal papierloos gewerkt worden.
Energiebesparing, kostenbesparing en ruimte besparing.

7.3 Het Nieuwe Werken

Almelo wil op een andere, meer efficiënte manier gaan werken. Minder papier, meer flexibiliteit en met een win-win situatie voor medewerker en organisatie. Bij Het Nieuwe Werken (HNW) bepaalt de medewerker zelf waar, wanneer en hoe hij werkt binnen het kader van prestatie-afspraken. Door deze manier van werken worden passie en beleving in het werk benadrukt en krijgt de medewerker meer plezier in het werk. Er zijn minder werkplekken nodig, dus minder ruimte gebruik, kleinere huisvesting en dit scheelt weer in de kosten op allerlei terreinen.

Naast flexibele werkplekken wil Almelo ook papierloos werken invoeren. Dit kan betekenen: aanzienlijke ruimtebesparingen, gewenste informatie overal en altijd digitaal beschikbaar, minder zoeken naar dossiers en last but not least, door dit alles een efficiency en kwaliteitsverbetering van de primaire processen. In de praktijk blijkt dat de nieuwe werkwijze optimaal bijdraagt aan de filosofie van Het Nieuwe Werken. Papierloos werken heeft organisatorische consequenties en maakt gedragsverandering noodzakelijk, en daarmee een (gewenste) cultuurverandering binnen de organisatie. Bovendien brengt papierloos werken de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie op een hoger niveau.

Doelstellingen:

- In het nieuwe stadhuis is HNW een feit
- In het nieuwe stadhuis is papierloos werken de norm

8

Partners

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

Duurzame partners: lange betrokkenheid betekent duurzame afwegingen en betrokkenheid

Wanneer zakelijke partners van de gemeente, burgers en bedrijfsleven langer betrokken zijn bij projecten, activiteiten en gebieden in de stad, dan zullen zij ook afwegingen maken waarbij de lange termijn voorop staat. Op deze manier wordt natuurlijk individueel menselijk gedrag – het denken vanuit eigen belangen – ten dienste gesteld van het collectieve belang op de langere termijn. Betrokkenheid met de stad Almelo is bij de keuze van dergelijke partners vanzelfsprekend. Dergelijke partners worden en voelen zich medeverantwoordelijk voor de toekomst van de stad. Zij krijgen dan ook het recht om over de toekomst van de stad mee te denken, gelijkwaardig aan iedere inwoner van Almelo.

Denk aan: projectontwikkelaars die het onderhoud van de openbare ruimte 5 jaar na oplevering van een nieuwe wijk uitvoeren, strategische allianties als onderdeel van duurzaamheidsstrategie (denk aan gemeenten met hoge duurzaamheidsambities, provincie, woningbouwcorporaties).

Duidelijk is dat in Almelo geen behoefte meer is aan projectontwikkelaars of andere zakelijke partners die komen voor de snelle winst en dan weer vertrekken.

Flexibel partnerschap: om in te spelen op snel veranderende vragen
Elk tijdsgewricht, elke fase in een project en elke politieke richting vraagt om andere partners om tot resultaat te komen. Ontwikkelingen gaan snel en dat betekent dat we moeten investeren in het vermogen om snel te kunnen veranderen. Alleen door flexibel partnerschap komt de diversiteit van partners en burgers tot bloei. Gemeentelijke partners komen uit Almelo, Twente, binnen- en buitenland om hun opdrachten in Almelo uit te voeren.

Doelstelling
Het sluiten van strategische allianties met duurzame partners in de gemeente, waaronder de woningbouwcorporaties, Cogas, Waterschap, Huize Almelo, Bellinckhof en natuur- en milieuorganisaties, met het oog op een gebalanceerde en breed gedragen ontwikkeling van de stad, de dorpen en het buitengebied.

Verwacht duurzaam resultaat
Bewoners zijn meer betrokken bij hun woonomgeving.
Verbetering van de woon- en leefkwaliteit.

Inleiding

Als lokale overheid is de gemeente mede afhankelijk van partners bij de ontwikkeling en herstructurering van de stad. Het meest gebaat is Almelo bij samenwerking met duurzame partners, dat wil zeggen partners waar langlopende afspraken en strategische allianties mee worden gemaakt en waaruit een langlopende positieve samenwerking en tegelijk een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel voortvloeit.
In het kader van Het Verschil Maken wordt gestuurd op de eigen kracht van de samenleving. Dit zijn organisaties en bedrijven, maar zeker ook de Almelose inwoners.

8.1 Betrokkenheid externe partijen

Omwonenden, initiatiefnemers, andere externe partijen en overheden hebben soms verschillende belangen. Dat geeft niet want het is belangrijk dat alle belangen van alle partijen in beeld zijn bij besluitvorming zodat een goede afweging gemaakt kan worden. Dit betekent echter niet dat altijd alle belangen worden ingewilligd.
Zo is grotere betrokkenheid van de bewoners bij hun woonomgeving, die meer wordt afgestemd op hun wensen van groot belang. Dit leidt uiteindelijk tot meer betrokkenheid bij de woonomgeving en zal de leefbaarheid en kwaliteit vergroten.
De gemeente Almelo wil daarom de participatie door externe partijen zoals bewoners, bedrijven en organisaties stimuleren door externe partijen meer te betrekken bij het opstellen én uitvoeren van beleid.
De eigen kracht van inwoners wordt aangesproken, de gemeente faciliteert en bekijkt waar zeggenschap van burgers over budgetten, zoals bij de wijkwaardebonnen, mogelijk is. Hierdoor wordt het verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen woon- en leefomgeving versterkt.

Voorbeelden van betrokkenheid van externe partijen is dit duurzaamheidsplan. De gemeente heeft voor dit plan de visie “De Almelo Acht” die samen met verschillen-

de externe partijen uit de samenleving van Almelo tot stand is gekomen als uitgangspunt genomen.
Zo is ook in 2012 de Woonvisie tot stand gekomen door samen met de Almelose woningcorporaties de visie op te stellen.
De samenwerking met Stichting Parkstad in de uitvoering van werkzaamheden kan ook gezien worden als een goede vorm van betrokkenheid. Evenals het oprichten van een Natuurhus in Almelo.

Doelstelling:

- Ontwikkeling en invoering van een handleiding IBOR om participatie van inwoners in het beheer te bevorderen.
- In 2013 adoptiebeleid woonomgeving ontwikkelen.

Lijst van afkortingen

ACDI	Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method (beoordelingsmethode voor de duurzaamheid van de gebouwen)
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
Biogashub	centraal productie- c.q. aanleverpunt van biogas t.b.v. een gasnetwerk
C2C	Cradle to Cradle, visie op duurzaam ontwerpen en produceren
CO2	kooldioxide
Cradle to Cradle	"van wieg tot wieg", visie op duurzaam ontwerpen en produceren met als doel oneindig hergebruik van grondstoffen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EPC	Energie Prestatie Coëfficiënt
HNW	Het Nieuwe Werken
IBOR	(project) Integraal Beheer Openbare Ruimte
IHP	Integraal Huisvestings Plan
IVN	vereniging voor natuur- en milieueducatie (oorspr. Instituut Voor Natuurbeschermingseducatie)
LED	Light Emitting Diode
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NME	Natuur- en Milieu Educatie
SEAP	Sustainable Energy Action Plan
Stibosa	Stimuleringsregeling Bodemsanering
SURF	Sustainable Urban Fringes, een project van Interreg IVb, een Europees interregionaal initiatief op het gebied van duurzame ontwikkeling van de randen van de stad en duurzame verbinding van stad en buitengebied
SWUNG	'Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid'
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
VNO/NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen / Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WET	(project) Water Energie Twente
ZGT	Ziekenhuisgroep Twente

Meer dan het verleden interesseert mij de toekomst,
want daarin ben ik van plan te leven.

Albert Einstein

Colofon

Projectopdracht
Op basis van intern beschikbare kennis en capaciteit een nieuw gemeentebreed en integraal Duurzaamheidsplan inclusief Uitvoeringsprogramma op te stellen voor de periode 2013 tot en met 2016, en dit ter besluitvorming aan de Gemeenteraad voor te leggen.

Projectgroep Duurzaamheidsplan
Gerrit Jansen
Hennie Loohuis
Eric Stegehuis
Angela Agus

Vormgeving
Hans Holtmann

Gemeente
Almelo

UITVOERINGSPROGRAMMA DUURZAAMHEID 2013 E.V.

Almelo, 22 februari 2013

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma 2013 en verder.
Dit programma concretiseert het beleid zoals vastgelegd in het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016.
De indeling van het programma is identiek aan het Duurzaamheidsplan.

Controle en sturing
De jaarlijkse uitvoeringsprogramma's worden door middel van jaarverslagen verantwoord en gerapporteerd.
Op deze wijze heeft het gemeentebestuur de mogelijkheid de voortgang te controleren en beleid en uitvoering bij te sturen.

Financiën en dekking
De in het uitvoeringsprogramma opgenomen taken worden gedekt door bij de begroting vastgestelde middelen en worden uitgevoerd binnen de beschikbare menskracht. Er worden geen extra middelen gevraagd.
Het éénmalig budget van rond €160.000,- dat de raad voor het duurzaamheidsplan beschikbaar heeft gesteld is geoormerkt voor cofinanciering - om zodoende subsidies binnen te kunnen halen – voor nieuwe ontwikkelingen en eventueel voor incidentele tegenvallers passend binnen de duurzaamheidsambities.

Inhoudsopgave

Thema 1: Groene Longen	**1.1 Buitengebied en groene longen** **1.2 Bomenbeleid** **1.3 Bomenstructuur** **1.4 Natuur en Landschap** **1.5 Langzaam-verkeersverbinding**
Thema 2: CO2 / Klimaat	**2.1 Energiebesparing** **2.2 Duurzame energie** **2.3 Verlichting**
Thema 3: Duurzame stad	**3.1 Bestemmingsplannen** **3.2 Duurzame Binnenstad** **3.3 Wonen** **3.4 Water** **3.5 Huisvesting** **3.6 Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie** **3.7 Grondverzet en bodembeheer** **3.8 Visie op de ondergrond**
Thema 4: Mobiliteit	**4.1 Verkeer en vervoer** **4.2 Duurzame mobiliteit**
Thema 5: Educatie	**5.1 Natuur- en Milieueducatie** **5.2 WET, Water Energie Twente**
Thema 6: Leefbare omgeving	**6.1 Openbare ruimte** **6.2 Geluid** **6.3 Trillingen** **6.4 Luchtkwaliteit** **6.5 Externe veiligheid** **6.6 Licht en donkerbeleid** **6.7 Vergunningen, toezicht en handhaving Wabo**
Thema 7: Cradle to Cradle	**7.1 Cradle to Cradle** **7.2 interne milieuzorg. Duurzaam inkopen** **7.3 Huishoudelijk afval** **7.2 Het Nieuwe Werken**
Thema 8: Partners	**8.1 Betrokkenheid externe partijen**

Thema 1: Groene Longen

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
1.1 Buitengebied en groene longen							
behoud en waar mogelijk versterking van de functies natuur, landschap, verblijf en recreatie van het buitengebied en de groene longen.	behoud van het buitengebied en de groene longen, waar mogelijk herstel en versterking.	continu	n.v.t.	regulier budget	ja	SB ROM	particulieren landgoedeigenaren agrarische sector belangenorganisaties
1.2 Bomenbeleid							
Onderhoud bomen	Verbetering van de woon- en leefomgeving. Handhaving en versterking/vergroting van het bomenbestand.	continu	n.v.t.	€ 500/jr	ja	SB	n.v.t.
Vervanging bomen, incl. aanpak boomwortelwerking	Verbetering van de woon- en leefomgeving Een gevarieerd en gezond bomenbestand.	continu	n.v.t.	€ 100/jr	ja	SB	n.v.t.
Uitvoering bomenverordening	Bescherming van bomen. Zorg voor een gezond bomenbestand. Verbetering van de stedelijke luchtkwaliteit. Ook: beperking van overlast door bomen.	continu	n.v.t.	regulier budget	ja	SB	st. Almelo Parkstad
1.3 Bomenstructuur							
Aandacht voor bomen bij ontwikkelingen en beheer	Een leefbare stad met een duurzaam, gezond en gevarieerd bomenbestand en daarmee verbetering van de stedelijke woonkwaliteit.	continu	n.v.t.	regulier budget	ja	SB	n.v.t.
Samenwerking met de st. Almelo Parkstad	Behoud en versterking van de stedelijke parken.	2012	2019	2012: € 50. 2013 e.v.: pm	ja	SB	st. Almelo Parkstad
1.4 Natuur en landschap							
Uitvoering groenblauwe diensten	Verbetering van de kwaliteit van het buitengebied	2011	2025	€ 1.170	ja	SB	particulieren prov. Overijssel st. Groenblauwe Diensten

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
1.5 Langzaam-verkeersverbinding	In het kader van het Interreg traject SURF (Sustainable Urban Fringes, d.w.z. duurzame ontwikkeling van stadsranden) is een visie ontwikkeld om de stadsranden per fiets, te voet en per kano duurzaam bereikbaar te maken en te houden en delen van de binnenstad fysiek te verbinden met o.a. de oostelijke groene long. Het instandhouden van een mooi landschap en dit duurzaam bruikbaar te maken en te houden voor inwoners, bezoekers en recreanten, en tegelijkertijd economische dragers kansen te bieden en sociaal flankerende maatregelen te bevorderen.	2012	2020	regulier budget, Europese subsidies	ja, uitvoering mede afhankelijk van investeerders en subsidies	Wonen/EZ ROM	particulieren bedrijven belangenorganisaties

Thema 2: CO2 / Klimaat

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
2.1 Energiebesparing							
Vervolg energieloket (website, informatiebijeenkomsten, helpdesk). Meer marktgerichte benadering en een combinatie van burgers- en bedrijvenloket.	• Bewustwording van burgers mbt energieverbruik • mogelijkheden aandragen hoe energieverbruik kan worden verminderd. • Burgers begeleiden in dit proces. • Vermindering gebruik van fossiele brandstoffen en minder CO2 uitstoot.	2012	2015	€ 80 + € 60	ja, subsidie provincie en eigen uren als cofinanciering	ROM	omliggende gemeenten, provincie Overijssel, woningcorporaties
Aansluiten op Overijsselse aanpak 2.0 (isolatie premieregeling en duurzaamheidlening)	• aantal niet geïsoleerde particuliere huizen verminderen. • Burgers aanzetten tot isoleren en hierin begeleiden. • Vermindering gebruik van fossiele brandstoffen en minder CO2 uitstoot.	2015	2014, of eerder als budget Prov. op is	€ 455	ja **(ˆ** + gedragen door de provincie overijssel	ROM	provincie Overijssel en omliggende gemeenten
Prijsvragen en publieksacties mbt energiebesparing Project bewust energiegedrag	• Bewustwording van burgers mbt energieverbruik • Vermindering gebruik van fossiele brandstoffen en minder CO2 uitstoot.	2013	2015	€ 60	ja **(ˆ**	ROM	scholen, woningcorporaties, Pioneering
Actie “groen licht” en inzet energiebus	• Huishoudens verleiden tot het afnemen van groene stroom en/of gas. • Bewoners bewust maken wat de voordelen zijn van energiebesparing en groene stroom/gas. Vermindering gebruik van fossiele brand-stoffen en minder CO2 uitstoot.	2013	2015	€ 120	ja **(ˆ**	ROM	SOWECO (evt. scholen)

(ˆafhankelijk van het verkrijgen van EFRO- subsidie ihkv ACDI

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
2.2. Duurzame energie							
Project energie uit afvalwater (zie ook 3.4)	• Opstellen businesscase • Realisatie demonstratieprojecten	2013	2014	pm	ja (^	ROM	Waterschap
Koudewinning uit Leemslagenplas	• Aanbesteding • Levering koude aan ZGT Almelo • Vermindering gebruik van fossiele brandstoffen en minder CO2 uitstoot. • Opwekking grootschalige duurzame energie	2012	2013	pm	ja, afhankelijk van de uitkomsten van de aanbesteding	ROM, BC	externe partijen

(^ afhankelijk van het verkrijgen van EFRO- subsidie ihkv ACDI

Thema 3: Duurzame stad (wonen en werken)

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
3.1 Bestemmingsplannen							
actualisering van bestemmingsplannen ten behoeve van een duurzame stedelijke ontwikkeling.	Een duurzame leefomgeving waar inwoners zich thuisvoelen. Bij het ontwerp en (her)inrichting van gebieden is duurzaamheid een van de belangrijkste pijlers voor de planvorming.	continu	n.v.t.	regulier budget	ja	ROM Wonen	inwoners corporaties bedrijven belangenorganisaties regio provincie
3.2 Duurzame binnenstad							
vernieuwing, transformatie en verduurzaming van de Binnenstad en daarmee verhoging van de belevingswaarde en de binnenstedelijke kwaliteit.	Een duurzame binnenstad met aantrekkelijke voorzieningen waar burgers uit Almelo en omstreken graag komen en ook terugkomen.	2010	2020 e.v.	regulier budget	ja	ROM Wonen	inwoners corporaties bedrijven belangenorganisaties
3.3 Wonen							
Ontwikkeling naar een stad in balans die duurzaam, dynamisch, comfortabel en veilig is, gebaseerd op de Woonvisie Almelo 2020 “Stad voor mensen”.	In 2020 is Almelo een aantrekkelijke provinciestad: het is er prettig leven en goed toeven. Almelo is een complete en duurzame stad waar mensen graag komen en willen wonen.	2012	2020 e.v.	regulier budget	ja	ROM Wonen	inwoners marktpartijen corporaties belangenorganisaties
3.4 Water							
Stedelijk Waterplan Binnenstad Almelo	Stellen van kaders op het gebied van grondwater, hemelwater, afvalwater en oppervlaktewater voor de ontwikkeling van de binnenstad.	2012	2015	€ 165	ja	SB	prov. Overijssel Waterschap
Uitvoeringsplan baggeren	Het op voldoende diepte maken en houden van de gemeentelijke oppervlaktewateren waardoor de waterafvoer wordt gewaarborgd.	2012	continu	€ 195	ja	SB	nvt

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
Omgaan met hemelwater							
Afkoppelbeleid	Bufferen en infiltreren van hemelwater in het gebied, minder afvoer via de riolering (gevolg: minder afvoer- en zuiveringskosten, tegengaan van verdroging, minder overlast na zware regenval)	2011	2015	2011: € 1.500. 2012: € 350. 2013 ev.: € 100.	ja	SB	Waterschap
alternatieve sanitatie							
Onderzoek naar de mogelijkheden voor gerichte toepassing van alternatieve sanitatieconcepten	Meer kennis verwerven met betrekking tot de mogelijkheden voor alternatieve technieken voor sanitatie in concrete gevallen.	2012	2015	€ 50	ja	SB	Waterschap
Stimuleringsbijdrage	Bijdrage voor de toepassing van alternatieve sanitatie waardoor dit sneller wordt toegepast.	2013	2015	€ 300	ja	SB	derden
Onderzoek naar (mogelijk) foute aansluitingen op het riool	Betere scheiding van de vuilwater- en de hemelwaterstromen waardoor minder zuiveringskosten en minder vuiluitworp.	2012	2013	€ 50	ja	SB	n.v.t.
Verbetering van een drietal riooloverstorten	Minder vuiluitworp op het oppervlaktewater en daardoor verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater.	2011	2012/13	€ 390	ja	SB	Waterschap
Onderzoek naar riothermie (energie uit afvalwater)	Vermindering van de CO2-uitstoot en opwekking van duurzame energie.	2012	2012/13	€ 30	ja	SB	n.v.t.
Afkoppeltechnieken	het toepassen van nieuwe technieken voor het afkoppelen bij wegenrenovatie. Scheiding van grijs water en hemelwater. Vasthouden van hemelwater in het gebied en daardoor het tegengaan van verdroging.	2011	2015	€ 50/jr	ja	SB	n.v.t.
Stimulering groene daken	Stimulering van de buffering van hemelwater op daken waardoor minder afvoer via de riolering en het tegengaan van verdroging.	2012	2015	€ 25/jr	ja	SB	n.v.t.

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
Grondwater							
Maatregelen voor verlaging van de grondwaterstanden in grondwateraandachtsgebieden	Minder overlast als gevolg van hoge grondwaterstanden (in kelders, tuinen, in openbaar gebied). Verbetering van de woon- en leefkwaliteit in het stedelijk gebied.	2014	2015	€ 1.500 (incidenteel, in 2014 en 2015) € 100/jr (structureel m.i.v. 2011)	ja ja (in 2015 besluitvorming over periode 2016-2020)	SB SB	nvt nvt
3.5 Huisvesting							
Uitvoeren van een aantal onderhoudsvoorzieningen in/bij schoolgebouwen, bijv. vervangen radiatoren, leidingen, cv-installaties, dakventilatoren	Toepassen van duurzaamheidaspecten, bijv. energiebesparende maatregelen, besparing op de CO2-uitstoot,betere ventilatie, beter binnenklimaat, duurzamere materiaalkeuze.	2012	2013	€ 200	ja	SML	schoolbesturen, adviesbureaus, installatiebedrijven
Uitvoeren voorzieningen in het kader van de brandveiligheid in schoolgebouwen	Verbeteren van de veiligheid en het toepassen van duurzaamheidaspecten, bijv. energiebesparende maatregelen, betere ventilatie, materiaalkeuze.	2012	2014	€ 250 per jaar	ja		schoolbesturen, adviesbureaus, installatiebedrijven
Nieuw Stadhuis	Eind 2012 heeft de gemeenteraad besloten een nieuw duurzaam Stadhuis te realiseren in het bestuurlijk hart van de stad, op de voormalige Fortezzalocatie.	2010	n.n.b.	p.m.	p.m.	Project-groep Nieuw Stadhuis	marktpartijen ontwikkelaars

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
3.6 ACDI Almelo als Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie							
Opstellen Sustainable Energy Action Plan, communicatieplan, organiseren van bijeenkomsten, resultaten in presentaties verwerken en gebruiken bij Europese bijeenkomsten.	Opstellen van langetermijnstrategie m.b.t. het halen van Europese doelstellingen 20/20/20. Met dit plan zijn meer subsidies vanuit Europa binnen te halen. Doelen: - realisatie ambities duurzame binnenstad - innovatie en duurzaamheid in de Binnenstad zichtbaar maken en demonstreren - impulsen voor toepassing nieuwe energietechnieken - vermindering energieverbruik en stimulering energiebewustzijn	2013	2014	€ 130	(^	ROM, BC	inwoners, bedrijven /instellingen, kennisinstellingen, corporaties, Eurocities.
3.7 Grondverzetbeleid / bodembeheer							
Evaluatie besluit bodemkwaliteit	Behoud van een goede bodemkwaliteit en (maximaal) grondverzet tegen lage kosten.	2012	2013	200 ambt. uren	ja	ROM	Regio Twente 9 Twentse gemeenten
maatregel/ actie/ initiatief	**doel, resultaat en maatschappelijk effect**	**start**	**gereed**	**kosten x 1000**	**dekking**	**trekker / afdeling**	**externe partner(s)**
Landsdekkend Beeld (spoedlijst en werkvoorraad)	In 2015 moeten alle humane spoedlocaties beheerst danwel gesaneerd zijn en moeten alle locaties met ecologische- en/of verspreidingsrisico's in beeld zijn.	2009	2015	350	ja, binnen het Bodempro-gramma	ROM	nvt
3.8 Visie op de ondergrond							
Beleidsnota en beheerplan gebiedsgericht beheer van complexe grondwater-verontreinigingen	Van saneren naar beheren van grootschalige grondwaterverontreinigingen. Minder belemmeringen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het verbeteren van de grondwaterkwaliteit voor het gehele gebied.	2011	2013	€ 30 + 140 ambt. uren	ja, Bodempro-gramma	ROM	nvt
Beleidsnota regie op bodemenergiesystemen	Doelmatig gebruik van de ondergrond. Voorkomen van privaatrechtelijke conflicten bij gebruik van de ondergrondse ruimte.	2011	2013	160 ambt. uren	ja, Bodempro-gramma	ROM	prov. Overijssel

(^afhankelijk van het verkrijgen van EFRO- subsidie ihkv ACDI

Thema 4: Mobiliteit

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
4.1 Verkeer en vervoer							
Aanleg Fietssnelweg Twente	Stimuleren milieuvriendelijke vervoerswijzen door de realisatie van een vlotte en hoogwaardige fiets-infrastructuur die de concurrentiepositie van de fiets t.o.v. de auto verbetert. Minder verkeerslawaai, verbetering van de luchtkwaliteit en minder CO2-uitstoot.	2012	2015	p.m.	p.m. (˜	ROM	Regio Twente, buurgemeenten, Fietsersbond
Verbeteren van de stedelijke fietsinfrastructuur	Verbeteren van de concurrentiepositie auto-fiets en veraangenamen van het stedelijk fietsklimaat. Minder verkeerslawaai, verbetering van de luchtkwaliteit en minder CO2-uitstoot.	2012	2015	p.m.	p.m. (˜	ROM	Fietsersbond
Fietsrondje om de binnenstad	Waarborgen van de continuïteit in doorgaande fietsroutes en het stimuleren van het binnenstadsbezoek per fiets. Minder verkeerslawaai, lagere parkeerdruk, minder CO2-uitstoot, en verbetering van de luchtkwaliteit.	loopt	2015	p.m.	p.m. (˜	ROM	Fietsersbond
Voldoende fietsenstallingen voor de verwachte groei van het aantal fietsers	Door (naast grootschalige fietsenstallingen) ook aan de randen van het stadscentrum fiets-parkeerclusters te maken het binnenstadsbezoek te stimuleren.	loopt	2015 e.v.	p.m.	p.m. (˜	ROM	Winkeliers, Fietsersbond
4.2 Mobiliteit (intern)							
Bevordering en verbetering van de efficiency van de mobiliteit tussen de verschillende gemeentelijke gebouwen door middel van bedrijfsfietsen, eventueel elektrische fietsen en daarmee het voorkomen van autokilometers in binnenstedelijk gebied. Voorbeeldfunctie door de gemeente.	Aanschaf van efficiënter en milieuvriendelijker (intern) vervoer => kostenbesparing, minder CO2-uitstoot, geen beslag op parkeergelegenheid.	2012	2014	€ 5	ja	ID	n.v.t.

(˜ planvorming, kosten(dekking) en realisatie is direct gerelateerd aan de plannen voor de binnenstad en eventueel te verkrijgen subsidies (<u>zonder kostendekking geen uitvoering</u>).

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
vervolg 4.2							
Maatregelen voor goederendistributie	verbeteren van de leefbaarheid in de binnenstad en het veraangenamen van het winkelklimaat. Minder overlast van vrachtverkeer in de binnenstad.	loopt	2015 e.v.	p.m.	p.m. (˜	ROM	Winkeliers, Ondernemers, Transporteurs
E-laadpunt overdekte fietsenstalling stadserf	stimuleren gebruik fiets en bevorderen mobiliteit. Minder CO2-uitstoot, verbetering van de aantrekkelijkheid van de binnenstad.	p.m.	2015	p.m.	p.m. (˜	ROM	n.n.b.

(˜ planvorming, kosten(dekking) en realisatie is direct gerelateerd aan de plannen voor de binnenstad en eventueel te verkrijgen subsidies (zonder kostendekking geen uitvoering).

Thema 5: Educatie

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
5.1 Natuur- en milieueducatie							
De activiteiten op het gebied van natuur- en milieueducatie zijn sterk gereduceerd gelet op de sluiting van het gemeentelijk Natuur- en Milieu Centrum eind 2013 en de opheffing van de functie natuur- en milieueducatief medewerkster. Tijdelijk, tot medio 2013 worden nog enkele basistaken vervuld door de medewerkster (50%) en het IVN en is het Centrum nog maar beperkt geopend. Het aantal reguliere activiteiten voor met name basisschoolleerlingen is teruggebracht.	Natuur- en milieueducatie staat aan de basis van bewustwording m.b.t. natuur- en milieu-onderwerpen en duurzaamheidsbewustzijn en beoogt een positieve gedragsverandering.	2012	2013	n.v.t. beperkte inzet ambtelijke uren	ja, binnen reguliere taken	ROM	IVN
Er loopt een onderzoek naar de haalbaarheid van een Natuurhus (financieel, ruimtelijk, maatschappelijk)	Gelet op het belang van behoud van natuur- en milieueducatie hebben 6 Almelose natuur- en milieuorganisaties de handen ineen geslagen om te gaan samenwerken in een Stichting Natuurhus en daarmee ook een aantal taken op het gebied van natuur- en milieueducatie veilig te stellen. Eind 2011 is het initiatief gestart.	2012	2013		ja (*	ROM/BC	6 Almelose natuur- en milieuorganisaties (Stichting Natuurhus)
Afhankelijk van het gestelde hiervoor zal een eenmalige investeringsbijdrage voor de realisatie van het Natuurhus beschikbaar worden gesteld op basis van een aangevraagde EFRO-subsidie.	In 2012 vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats. In 2013 wordt een go/no go beslissing genomen. In het kader van Het Verschil Maken ondersteunt de gemeente het initiatief om te komen tot een Natuurhus, dat geëxploiteerd wordt door diverse particuliere natuur- en milieuorganisaties. Een koppeling met het Stedelijk Waterplan Binnenstad Almelo wordt nader onderzocht (voorbeeldprojecten, communicatie, informatie)			€ 125 (incidenteel) € 22/jr (structureel) beperkte ambtelijke inzet binnen reguliere taken			prov. Overijssel EU n.v.t.

5.2 WET, Water Energie Twente							
WET is een maatschappelijk bewustwordings- en doeprogramma met activiteiten voor inwoners van Almelo, Hengelo en Enschede, met als onderwerpen water, energie, leefkwaliteit, duurzaamheid en gezondheid.	Bewustwording en een breder draagvlak creëren bij inwoners voor gemeentelijk beleid op het gebied van woon- en leekwaliteit, milieu, groen, energie, duurzaamheid en in het bijzonder “water”.	2012	2013	n.v.t. beperkte ambtelijke uren	ja, binnen reguliere taken	ROM	Hengelo Enschede Waterschap

(* onder voorwaarde van de verkrijging van EFRO subsidie i.h.k.v. ACDI

Thema 6: Leefbare omgeving

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
6.1 Openbare ruimte							
Realisatie speelvoorzieningen en speelaanleidingen bij ruimtelijke ontwikkelingen	het realiseren van voldoende speelruimte voor kinderen en daarmee het verbeteren van de woon- en leefkwaliteit.	continu	n.v.t.	pm	ja	SB/ROM	ontwikkelaars
Beheer speelvoorzieningen	het realiseren van een voldoende beheers- en kwaliteitsniveau en goed gespreide speelvoorzieningen waar kinderen op een veilige manier gebruik van kunnen maken.	continu	n.v.t.	€ 300	ja	SB	nvt
Integraal beheer openbare ruimte							
Opzetten van beleid voor integraal beheer van de openbare ruimte: - visie - structuurkaart - kwaliteitscatalogus - beeldbestek - training medewerkers	Bestuursinstrument voor het gemeentebestuur om de beeldniveaus te bepalen. Beheersinstrument waarmee het beeld via resultaat, inspanning en calculatie kan worden gerealiseerd. Communicatie-instrument naar de burgers van Almelo (het scheppen van meer duidelijkheid over welk niveau van beheer men van de gemeente kan verwachten en in hoeverre men daar invloed op heeft).	2012	2013	€ 200	ja	SB	nvt
maatregel/ actie/ initiatief	**doel, resultaat en maatschappelijk effect**	**start**	**gereed**	**kosten x 1000**	**dekking**	**trekker / afdeling**	**externe partner(s)**
6.3 Geluid							
Beleid opstellen voor zonebeheer	Bewaken geluidruimte voor bedrijven en beschermen van omliggende woningen.	2013	2014	€ 35	ja	ROM	n.v.t.
Evaluatie geluidbeleid	Beleidsregels en ambities in overeenstemming brengen met wetten en de werkelijkheid.	2013	2013	€ 20	ja	ROM	n.v.t.
EU-richtlijn Omgevingslawaai: - actieplan - communicatie	Een geluidbelasting (plandrempel) bepalen waarboven geluidreducerende maatregelen worden getroffen (actieplan). Over maatregelen wordt gecommuniceerd met collega's, de gemeenteraad en bewoners.	2012	2015	€ 170	ja	ROM	bewoners gem. Hengelo gem. Enschede
Verkeersmilieukaart (VMK) actueel houden	De VMK brengt de milieueffecten van het verkeer in beeld	2013	2015	€ 7		ROM	n.v.t.

	en vormt de basis voor de geluidberekeningen en de geluidbelastingkaart.				ja		
Saneren van resterende 15 A-lijst woningen	Doel is het verminderen van geluidsoverlast bij deze woningen (deze actie vloeit voort uit de taakstelling bij het ISV-3 budget).	2012	2013	€ 10	ja	ROM	overleg met bewoners
6.4 Trillingen							
Behartigen van belangen van de gemeente en bewoners langs het spoor.	Eerdere trillingmetingen langs het spoor hebben hinder aangetoond. De gemeente wil de nadelige effecten verminderen en onderzoekt de mogelijkheden om de snelheid van goederentreinen in het stedelijk gebied te verlagen.	2012	2015	uren	ja	ROM	Prorail
(Stimuleren van) een permanent meetpunt langs het spoor om trillingen (en geluid) te meten	Met het oog op mogelijke ontwikkelingen en nieuwbouw langs het spoor is inzicht en aandacht noodzakelijk ter bewaking van de woon- en leefkwaliteit.	2012	2015	€ 15	neen	ROM	Prorail, Regio Twente, gemeenten langs het spoor

maatregel/ actie/ initiatief	**doel, resultaat en maatschappelijk effect**	**start**	**gereed**	**kosten x 1000**	**dekking**	**trekker / afdeling**	**externe partner(s)**
6.5 Luchtkwaliteit							
Jaarlijks actualiseren en invullen van de NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) monitoringstool	Inzicht in en bewaking van de luchtkwaliteit langs relevante wegen. O.a. met behulp van de Verkeersmilieukaart	2012	2015	€ 5	ja	ROM	Ministerie van I&M
Ambitie bepalen en vastleggen in beleidsregels	(Eenvoudige en kostenefficiënte) maatregelen bepalen en nastreven om de luchtkwaliteit te verbeteren.	2012	2015	€ 20	ja	ROM	n.v.t.
Verkeersmilieukaart actueel houden	zie 6.3 Geluid en 6.5 Luchtkwaliteit						
6.6 Externe veiligheid							
Herziening beleidsplan externe veiligheid	Het beleidsplan dient op onderdelen geactualiseerd te worden waarmee eenverbetering van de veiligheid wordt bereikt.	2011	2013	reguliere taak	ja	ROM/VH	Regio Twente prov. Overijssel

Opstellen signaleringskaart	Het verkrijgen van inzicht in (potentiële) probleemlocaties d.w.z. risicobronnen, kwetsbare objecten, vluchtroutes en opstelmogelijkheden voor hulpdiensten, en op basis daarvan beleid ontwikkelen en uitvoeren.	2011	2013	reguliere taak	ja	ROM/VH	n.v.t.
Uitvoeren saneringsplan LPG	Verwijdering van een LPG-station in een woonwijk danwel aanscherping van de milieuvergunning en daarmee verbetering van de veiligheid van de woon en leefomgeving.	2011	2013	reguliere taak	ja	ROM	ondernemer
Actualisering vergunningbeleid v.w.b. EV	De milieuvergunningen van met name LPG-stations worden aangepast aan de meest actuele regelgeving. Verbetering van de veiligheid rond LPG-stations.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	Regio Twente
Aanpassing bestemmingsplannen v.w.b. EV	De EV-ambities worden geborgd in bestemmingsplannen, waarmee een hoger veiligheidsniveau kan worden geboden.	2010	continu	reguliere taak	ja	ROM	Regio Twente

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
vervolg 6.6. externe veiligheid							
Actueel houden risico-inventarisatie, signaleringskaart, RRGS en ISOR	Het behouden van een actueel beeld van het risicoprofiel van Almelo voor burgers/inwoners.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	prov. Overijssel
Versterking communicatie over risico's	Het verbeteren van het handelingsperspectief van inwoners bij calamiteiten en het bevorderen van de zelfredzaamheid. Heldere en gestructureerde communicatie over risico's.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	Veiligheidsregio Twente
Toepassen EV-beleid bij RO-procedures	Toepassing van de Verantwoordingsplicht Groepsrisico bij nieuwe en wijzigende bestemmingsplannen. Het opnemen van een EV-paragraaf in bestemmingsplannen.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	Veiligheidsregio Twente
Toepassen EV-beleid bij milieuvergunningen	Het actueel houden van milieuvergunningen voor wat betreft externe veiligheid.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	Veiligheidsregio Twente
Toepassen EV-beleid bij rampenbestrijding	Optimalisering van de aanpak bij rampen en calamiteiten. Verbetering van de rampenbestrijding en daarmee vermindering van de nadelige gevolgen.	2011	continu	reguliere taak	ja	VH	Veiligheidsregio Twente
Controle bij EV-relevante inrichtingen	Controle op de uitgangspunten die de EV-contour van inrichtingen in relatie tot de omgeving van de inrichting bepalen. Controle op naleefgedrag. Verbetering van de veiligheid.	2011	continu	reguliere taak	ja	ROM	nvt
Controle bij EV-relevante kwetsbare objecten	Controle op het feitelijk gebruik en de gevolgen voor de status van het kwetsbare object in relatie tot de omgeving. Verbetering van de veiligheid.	2011	continu	reguliere taak	ja	VH	nvt

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
6.7 Licht en donkerbeleid							
Almelo doet samen met 10 andere Twentse gemeenten mee aan het regionale project Twente Bewust Verlicht. Dit project kent drie speerpunten, te weten: 1.(weghalen) openbare verlichting buitengebied 2.verlichting bedrijven (terreinen) 3.verlichting sportaccommodaties	Doel is het verminderen van lichthinder voor de omgeving (mens, dier en plant) met behoud of verbetering van de woon- en leefkwaliteit en veiligheid, door het verminderen, verwijderen en verduurzamen van lichtbronnen. Almelo doet niet mee aan project 1. "(weghalen) openbare verlichting buitengebied" omdat het Almelose beleid ten aanzien hiervan altijd al terughoudend is geweest en Almelo daarmee dus voorop loopt. Er zijn een vijftal situaties in het buitengebied die Almelo zelfstandig ter hand zal nemen. Projecten 2. en 3. zijn in 2012 voorbereid en worden 2013/2014 opgepakt en uitgevoerd.	2011	2013/ 2014	p.m. inzet ambtelijke uren binnen bestaande capaciteit advieskosten en eventuele Uitvoerings-kosten komen voor rekening van de prov. Overijssel, mogelijk op basis van cofinanciering. Dit is nog onderwerp van gesprek.	ja, uren pm cofinanciering	ROM ROM	Regio Twente prov. Overijssel Regio Twente prov. Overijssel
6.7 Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo							
zie Uitvoeringsprogramma VTH							

Thema 7: Cradle to Cradle (C2C, afval = voedsel)

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
7.1 Cradle to cradle							
	De gemeente koopt in 2015 100% duurzaam in. Ondertussen stapsgewijs overschakelen van hergebruik op cradle to cradle. Bewustwording van de organisatie en de medewerkers met betrekking tot afval, beperking van het ontstaan van afval, minder verwerkingskosten, het herwinnen van materialen, verlaging van het energieverbruik, vermindering van de CO2-uitstoot.	doorlopende taak	2015 e.v.	regulier budget	ja	ID ROM	Leveranciers van producten en diensten
7.2 Interne milieuzorg							
Energiebesparing, voorkoming van afval, scheiding, herwinning en hergebruik van afval. Verantwoord inkopen en omgaan met materialen.	Voorbeeldfunctie. Bewustwording organisatie. Energiebesparing, afvalbesparing, kostenbesparing.	2007	continu	regulier budget	ja	ID alle gem. afdelingen	zie Duurzaam inkopen
Duurzaam inkopen							
100% Duurzaam inkopen in 2015.	Bij de inkoop van produkten en diensten rekening houden met de mate van duurzaamheid. Reductie van de CO2-uitstoot. Een grote stap op weg naar een afvalloze organisatie/ samenleving.	doorlopende taak	2015 e.v.	p.m.	ja (uren)	ID	Dienstverlenende organisaties Leveranciers Producenten
7.3 Huishoudelijk afval							
Europese aanbesteding oud papier	Bevordering inzameling en hergebruik. En daarnaast Oud papier zo goed mogelijk in de markt te zetten.	2012	2013	uren	ja	ROM	Twence, 11 andere gemeenten
Europese aanbesteding klein chemisch afval	Bevordering van een verantwoorde verwerking.kca zo goed mogelijk in de markt zetten	2012	2013	uren	ja	ROM	Twence of Twente Milieu en mogelijk 11 andere Twentse gemeenten
Vervangen bestaande huisjes op ondergrondse containers door huisjes met toegangscontrole	Efficiënt afval inzamelen tegen zo laag mogelijke kosten	2012	2013	€ 245	ja	ROM	Twente Milieu

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
Vervangen bovengrondse blokcontainers door ondergrondse containers met toegangscontrole	Esthetisch en ruimtelijk verantwoorde afvalinzameling. Minder lawaai en minder zwerfvuil.	2010	2014	€ 1.200	ja	ROM	Twente Milieu
Proef Windmolenbroek met 4-wekelijkse inzameling	Afval inzamelen tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Zo min mogelijk restafval, en door betere afvalscheiding zoveel mogelijk waardevol/herbruikbaar afval inzamelen. Naar verwachting vermindering van de kosten (zie bezuinigingsvoorstellen)	2012	2013	pm	ja	ROM	Twente Milieu
Invoering oud papier container	Beter scheidingsgedrag m.b.t. oud papier. Daar waar verenigingen stoppen wordt een container uitgezet. Vanaf 1-1-14 wordt in de hele stad d.m.v. minicontainers ingezameld. Maximalisering van de inzameling van de hoeveelheid oud papier per inwoner. Naar verwachting vermindering van de kosten (zie bezuinigingsvoorstellen)	2011	2015	pm	ja	ROM	Twente Milieu
Afvalstoffenverordening	Randvoorwaarden en afspraken vastleggen. Verbetering van de afvalinzameling, scheiding, hergebruik en verwerking.	2012	2013	ambt. uren	ja	ROM	Twente Milieu, Twence
Dienst Verlenings Overeenkomst met Twente Milieu opstellen	Afspraken zoveel mogelijk vastleggen voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen in Almelo.	2012	continu, jaarlijks	uren	ja	ROM	Twente Milieu
Inzameling textiel	Bevordering van de inzameling en daarmee de verwerking en de hergebruiksmogelijkheden. De component textiel inzamelen tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.	2012	2013	uren	ja	ROM	Charitatieve instellingen. Kringloopbedrijven, Twente Milieu
7.4 Het Nieuwe Werken							
Beperking van het papiergebruik door steeds verdergaande digitalisering van de workflow en processen. Beperking van het aantal werkplekken, inrichten van flexibele werkplekken, flexibeler en efficiënter werken en kwaliteitsverbetering op basis van SMART resultaatsafspraken en wederzijds vertrouwen. Beschikbaarstelling van de daarvoor benodigde hardware en software.	Beperking afval, vermindering papiergebruik, reductie CO_2 uitstoot, energiebesparing, ruimtebesparing en kostenbesparing. Het bevorderen van papierloos werken en vergaderen. Invoering van Het Nieuwe Werken, start van de pilot afd. ROM/team BTA eind 2012.	2012	2015	begroting 2012 e.v.	ja	ID ROM/BTA overige organisatie-onderdelen	n.v.t.

Thema 8: Partners

Wat staat er op het gemeentelijk programma tot en met 2016

maatregel/ actie/ initiatief	doel, resultaat en maatschappelijk effect	start	gereed	kosten x 1000	dekking	trekker / afdeling	externe partner(s)
8.1 Betrokkenheid externe partijen							
Als onderdeel van IBOR (zie 6.2) wordt een handleiding voor de betrokkenheid van bewoners in het beheer ontwikkeld.	Methode om bewoners te betrekken bij de openbare ruimte.	2012	2013	zie IBOR	ja	SB	n.v.t.
Implementatie van voornoemde handleiding in het beheer van de openbare ruimte	Verantwoordelijkheidsgevoel en betrokkenheid van bewoners bij hun eigen woonomgeving bewerkstelligen. Verbetering van de woon- en leefkwaliteit.	2013	2013	regulier	ja (uren)	SB	Bewoners Bedrijven Corporaties
Ontwikkeling adoptiebeleid woonomgeving	verbeteren van de woon- en leefkwaliteit door samenwerking en meer betrokkenheid van bewoners voor hun eigen woon- en leefomgeving.	2012	2013	regulier	ja (uren)	SB	inwoners
Overdracht beheer stedelijk water aan het Waterschap	Eén beheerorganisatie voor oppervlaktewateren binnen en buiten de bebouwde kom met als doel efficiënter beheer te realiseren.	2010	2014	€ 50	ja	SB	Waterschap
Belevingsonderzoek Binnenstad	Via het omnibuspanel de beleving van de binnenstad monitoren. Methode om te weten te komen hoe de binnenstad wordt beleefd en op basis van de uitkomsten gerichte plannen maken om de beleving en de leefbaarheid te verbeteren.		twee-jaarlijks	uren	ja	ROM/BC	bezoekers en bewoners van de binnenstad

Verslag Beleidsadviescommissie "Wonen en Woonomgeving" 18 april 2012	**Aanwezig** Mw. J. Floris (Fietsersbond) Mw. N. van der Laan (VAC) Dhr. H. Brinkman (Cosbo) Dhr. W. van Drie (Jongeren) Dhr. E.H. Lammers (IVN) Dhr. R. Veenink (Oversticht)
Afwezig Mw.C.Markusse (Beter Wonen) (m.k.) Dhr.H.Gottemaker(Politie) (m.k.) Mw. R. Vedders-Dekker (PCPT) (z.k.)	Tijdelijk (technisch) voorzitter: Henk Blok (Hfd afd ROM) Johan Smelt (toelichting Woonvisie) Wies Loman en Marieke Ribberink (toelichting nota Welstandsvrije gebieden) Eric Stegehuis (toelichting Duurzaamheidsplan)
Almelo, 19 april 2013	secretaris: Roel Bootsma

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De voorzitter geeft aan het spijtig, doch, gelet op het functioneren van de commissie in afgelopen tijd, begrijpelijk te vinden dat Hannie Snel uiteindelijk heeft besloten het voorzitterschap van de commissie neer te leggen. In een laatste gesprek met haar, waarin nog getracht is haar tot andere gedachten te brengen, heeft de voorzitter Hannie namens de gemeente een fles wijn overhandigd, wat bijzonder op prijs werd gesteld.
Omdat er (nog) geen nieuwe voorzitter is, neemt Henk Blok tijdelijk het (technisch) voorzitterschap op zich.
De heer Brinkman vraagt waarom betaling van het presentiegeld van de vergadering die in 2011 plaatsvond, nog niet heeft plaatsgevonden. Andere commissieleden geven aan de betaling wél te hebben ontvangen (inmiddels is de heer Brinkman per mail medegedeeld dat er in 2011 inderdaad een vergadering heeft plaatsgevonden waarvan de betaling om onduidelijke redenen niet is geëffectueerd. De onduidelijkheid is waarschijnlijk ontstaan, doordat er in dat jaar wél een betaling heeft plaatsgevonden, maar dat deze betrekking had op een vergadering uit 2010. Inmiddels is de afd. Financiën gevraagd de betaling voor 2011 alsnog te doen).
De voorzitter geeft aan wat er in beginsel met de bevindingen van de commissie wordt gedaan. Wanneer de bespreking van een nota in de commissie bijdraagt aan een kwalitatief en inhoudelijk beter stuk, dan worden de afwijkingen en aanvullingen vanzelfsprekend in de betreffende nota meegenomen richting college en raad.

3. Woonvisie 2020

Johan Smelt geeft een presentatie.
De commissie is in grote lijnen positief over de concept-Woonvisie. De presentatie wordt bijzonder gewaardeerd.
Enkele kanttekeningen: de heer Lammers pleit voor meer kleine woningen/eenheden voor jongeren. Jongeren hebben volgens hem geen woningen met 3 slaapkamers nodig. Daarom moet er volgens hem ook niet ingegrepen worden in de goedkope woningvoorraad. Hij constateert dat Almelo nog steeds groeit (tot 75000 inwoners in 2020) en het aantal huishoudens nog toeneemt.
De heer Lammers benadrukt ook de aandacht die er moet zijn voor de toegankelijkheid van de stad voor fietsers. Er doen zich nog veel gevaarlijke situaties voor.
De voorzitter memoreert de vele plannen die er waren, maar die door geldgebrek niet door kunnen gaan. De toezeggingen die in het verleden gedaan zijn, zijn zoveel

mogelijk gehonoreerd. Alle gemeentelijke middelen worden onder de loep genomen, omwille van de financiële positie van de gemeente. De mogelijkheden voor fietsers zullen verder in de gebiedsgerichte aanpak worden meegenomen.
Mevrouw Floris vraagt aandacht voor fietsenbergingen bij woningen.
Het nieuwe Bouwbesluit stelt de fietsenberging bij nieuwbouwwoningen weer verplicht en stelt ook bij wooncomplexen een gemeenschappelijke fietsenberging verplicht.
De burger mag meer zelf gaan bepalen. Als dat gebeurt, zouden veel nieuwbouwwijken er niet zo saai uitzien als ze nu doen, aldus mevrouw Floris. Ze pleit in dat verband ook voor meer speelplekken voor kinderen.
Henk Blok zegt dat gemeentelijke ontwerpers zich vooral richten op de inrichting van de openbare ruimten omdat daar een belangrijke gemeentelijke taak ligt. Overigens vindt hij ook dat burgers meer mogen gaan meepraten over de indeling van hun woning.
De heer Brinkman zegt tevreden te zijn over het feit dat levensloopbestendig bouwen in de concept-Woonvisie voldoende aandacht krijgt. Hij vindt het een goede nota. Vraag is wel hoe de uitvoering van de Woonvisie geïmplementeerd wordt in de organisatie. De gemeente is wat hem betreft de sturende factor in het geheel en zal bewoners en burgers hierbij moeten betrekken. De heer Brinkman vraagt in dat verband ook aandacht voor de opbrengst op langere termijn. Hij memoreert het gesprek dat hij over levensloopbestendig bouwen met wethouder Andela heeft gehad en het concept-convenant dat hij in dat verband heeft opgesteld (hij overhandigt het convenant aan de secretaris).
De heer Veenink benadrukt het belang van de zelfredzaamheid van de burger en vraagt zich af of de relatie met de burger ook op wijkniveau gelegd is. Johan Smelt benadrukt dat middels de Sociale Agenda in zijn algemeenheid wordt ingezet op sociale stijging van burgers. Belangrijk is ook dat de (goedkope) kernvoorraad regelmatig gemonitord wordt om de kwaliteit te kunnen waarborgen.
Particulieren zullen vooral via stimulering door de gemeente aangemoedigd worden de kwaliteit van hun woning te bevorderen omdat hiervoor subsidiemogelijkheden ontbreken.
De heer Over twijfelt of de beoogde consumentenvrijheid uiteindelijk toch niet door de gemeente gedicteerd gaat worden. Vooral duurzaamheidsmaatregelen zijn voor de consument toch vaak te duur en er worden veel eisen aan gesteld.
Verder vindt hij de doelstelling met betrekking tot particulier opdrachtgeverschap (10-15%) zoals genoemd in de Woonvisie, aan de lage kant. Ook is hij van mening dat de gemeente meer betaalbare kavels moet aanbieden tussen 400-600m2. De groep die dit soort kavels zoekt, heeft op dit moment in Almelo geen mogelijkheden.
Bijvoorbeeld voor speelvoorzieningen zijn veel mooie plannen, maar er in de praktijk wordt veel gestreept en komt er weinig van terecht.

Mevrouw Van der Laan geeft namens de Voorlichting en Adviescommissie voor de woningbouw (VAC) aan, graag te willen meepraten in de ontwerpfase van op stapel staande gemeentelijke plannen (b.v. bestemmingsplannen). De VAC heeft daartoe de kennis in huis. Verder ergert ze zich aan de vele lege plekken in de stad; dat maakt een armoedige indruk. Zij pleit ervoor om deze plekken tijdelijk in te richten om ze wat aantrekkelijker te maken, op te vrolijken.

Samenvattend wordt de Woonvisie door de commissie positief ontvangen.

4. <u>Duurzaamheidsplan 2012-2015.</u>

Omwille van de tijd wordt besloten de behandeling van het Duurzaamheidsplan vanwege haar omvang, uit te stellen tot een volgende keer. Hiervoor wordt over circa 3 weken een vervolgvergadering gepland. Eric Stegehuis zal dan opnieuw worden gevraagd een toelichting te geven.

5. Nota Welstandsvrije gebieden

Wies Loman en Marieke Ribberink geven een toelichting.
De oude regels dateerden uit 2004 en worden nu herzien.

De welstandsvrije gebieden zijn op een kaart aangegeven.
De heer Brinkman vraagt of alle gebieden nu welstandsvrij zijn. Nee, welstandsvrij geldt niet voor invalswegen, water- en spoorwegen, het buitengebied en de binnenstad. De heer Over meent, dat welstand voor wat betreft de aangewezen gebieden perfect aansluit op de Woonvisie, hoewel welstand een andere discipline is. Via een beeldkwaliteitsplan zal bij grootschalige nieuwe ontwikkelingen met name de uitstraling bewaakt moeten worden en met welstand terughoudend moeten worden omgegaan.
Ook de heer Veenink geeft aan dat welstandvrije gebieden geregisseerd moeten worden vanuit een beeldkwaliteitsplan, waar ook de Welstandscommissie bij moet worden betrokken, evenals Stedebouw. De terughoudendheid in een bestemmingsplan zou ook moeten gelden voor andere uitingen (reclame, zendmasten), waarbij voor bijzondere situaties een soort excessenplan zou moeten gelden.
Er zou een vrijwillige welstandstoetsing moeten komen, waarbij op een spreekuur het betreffende bouwplan wordt besproken.
Mevrouw Van der Laan verwijst naar Markgraven waar traditionele bouw naast modern prima samengaan.
De heer Veenink is tot slot benieuwd naar wat er verder gaat gebeuren en of er in dat verband bijvoorbeeld nagedacht is over een evaluatie van het welstandsvrije bouwen.
De dames Loman en Ribberink geven aan dat dat wellicht een plek zal krijgen in de nieuwe Welstandsnota.

Verslag Beleidsadviescommissie "Wonen en Woonomgeving" 10 mei 2012 (voortzetting van 18 april 2012)	**Aanwezig** Mw. J. Floris (Fietsersbond) Mw. N. van der Laan (VAC) Dhr. H. Brinkman (Cosbo) Dhr. E.H. Lammers (IVN) Tijdelijk (technisch voorzitter): Henk Blok (Hfd afd ROM) Eric Stegehuis (toelichting Duurzaamheidsplan secretaris (verslag): Roel Bootsma
Afwezig Mw.C.Markusse (Beter Wonen) (m.k.) Dhr.H.Gottemaker(Politie) (m.k.) Dhr. R. Veenink (Oversticht) m.k. Mw. R. Vedders-Dekker (PCPT) (z.k.) Dhr. W. van Drie (z.k.) **Almelo, 19 april 2013**	

1. Opening

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom. Deze vergadering is in feite de voortzetting van de vergadering van 18 april 2012.

2. Mededelingen.

De voorzitter zal navraag laten doen naar de reden waarom een aantal leden (zonder kennisgeving) afwezigheid is.
Omdat het voorzitterschap van de commissie na vertrek van Hannie Snel nog niet is ingevuld, vraagt de (waarnemend) voorzitter de aanwezige leden na te denken over een eventuele opvolger.

De nieuwe voorzitter moet onafhankelijk zijn en dus niet iemand die namens een organisatie/instelling al zitting heeft in de commissie. Hier wordt bij een volgende gelegenheid op teruggekomen.

3. Duurzaamheidsplan 2012-2015.

Eric Stegehuis overhandigt de commissie de powerpointpresentatie en geeft vervolgens een toelichting (zie presentatie).

Naar B&W en de raad toe zal o.a. duidelijk gemaakt worden hoe de besteding van de geldstromen heeft plaatsgevonden.
Het duurzaamheidsplan is mede tot stand gekomen via het beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid waarin burgers, belangenorganisaties en raadsleden hun inbreng konden leveren via de zogenaamde Almelo Acht, de acht thema's aan de hand waarvan het plan is uitgewerkt.

De heer Lammers vindt het belangrijk dat de prioriteiten duidelijk worden aangegeven.

De heer Stegehuis geeft aan dat de gemeente een heleboel doet en héέft gedaan, maar dat zij daarmee volgens hem nog te weinig naar buiten treedt, waardoor de resultaten (zowel groot- als kleinschalig) tot nu toe niet bij iedereen bekend zijn.

In het kader van het project "Twente bewust verlicht" wordt gekeken naar de verlichting van o.a. sport- en bedrijventerreinen
Er wordt opgemerkt, dat het lijkt of lantarenpalen soms "verdwijnen". Het buitengebied is spaarzaam verlicht. Het verdwijnen van lantarenpalen is in Almelo niet aan de orde. Het buitengebied is spaarzaam verlicht. Er wordt ook met led-verlichting geëxperimenteerd, op sportvelden en langs de fietssnelweg.

Aan de hand van de powerpointpresentatie wordt het plan per thema doorgelopen.

Thema 1 Groene Longen
De heer Lammers noemt de agrarische visie en het feit dat hij tegen bio-industrie is en hieraan paal en perk gesteld zou moeten worden. In ieder geval moet deze industrie zo ver mogelijk van de stad vandaan worden gehouden.
Hij is in dat verband ook vóór een bufferzone tussen grote bedrijven en woonwijken.
Grote bomen zijn belangrijk in de binnenstad omdat deze het fijnstof opvangen (zie ook het onderwerp luchtkwaliteit).
Grote bomen moeten volgens de heer Lammers te allen tijd gehandhaafd blijven. Bij herplanting zou de verscheidenheid meer aandacht moeten krijgen. Zijn advies: wees zuinig op bomen.
Thema 2 CO2/klimaat
CO2-reductie loopt heel goed; doelstelling is nagenoeg gehaald.
Thema 3 Duurzame stad
Enkele opmerkingen:
-hogere inkomens trekken? Binnenstad opwaarderen is het belangrijkste en zou prioriteit moet hebben boven b.v. Leemslagen of Waterrijk.
-Almelo moet meer gepromoot worden in kranten etc.
-een compacte binnenstad is belangrijk.
-aankleding van de binnenstad door kleine dingen aan te passen is niet kostbaar, maar wel essentieel voor de beleving (zoals door de VAC al eens is voorgesteld).
-de basis is aanwezig; de terrassen zitten meestal vol en de mensen komen hier graag winkelen.

Het vuilcontainerbeleid kan volgens mw. Van der Laan anders. Mensen zouden op verzoek een grote of kleine container moeten kunnen krijgen. De inzameling van plastic met een aparte container is kostbaar.

Thema 4 Mobiliteit.
De vergadering is het eens met de uitkomsten van het beleidsatelier.
Mw. Floris vindt dat er meer ingezet moet worden op goede fietsverbindingen en fietsvoorzieningen dicht bij de winkels. Zo kan het fietsgebruik worden gestimuleerd. Fietsers moeten de binnenstad kunnen doorkruisen. In de praktijk blijkt dat een fietsparkeerkelder (bij de Hagenborgh), ook al is deze gratis, in tegenstelling tot bovengronds parkeren, niet werkt.
Ook het wildparkeren zou aldus mevrouw Floris niet gedoogd moeten worden; het komt de leefbaarheid op bepaalde plekken in de stad niet ten goede.
Thema 5, Educatie
Er wordt bezorgdheid uitgesproken over natuur- en milieueducatie, dat vanwege de bezuinigingen wellicht zal verdwijnen.
Thema 7 Leefbare omgeving
Geen opmerkingen.
Thema 8 Cradle tot Cradle
In 2015 koopt de gemeente Almelo 100% duurzaam in.

Samenvattend is de commissie overwegend positief over het gepresenteerde Duurzaamheidsplan.

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301009

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016
Programma: Leefbaarheid en veiligheid
Portefeuillehouder: J. Andela
Auteurs, afdeling: J.H. Stegehuis, A. Agus, ROM

Samenvatting raadsvoorstel

In het collegeakkoord 2010-2014 wordt het thema duurzaamheid centraal gesteld door het volgende na te streven:
..een duurzame balans, zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties.....

Voor het operationaliseren van deze doelstelling in de komende jaren ligt de focus op maatregelen die reductie van milieubelasting tot doel hebben.

Wij zijn van mening dat de beleidsdoelstellingen op het gebied van duurzaamheid integraal dienen te worden opgenomen in een Duurzaamheidsplan, vast te stellen door de gemeenteraad.

1. Waarom naar de raad:
Het Duurzaamheidsplan heeft een integraal karakter, het omvat de hoofdlijnen van de doelen en taken op het gebied van milieu en duurzaamheid van alle gemeentelijke beleidsvelden cq afdelingen.
In het kader van het dualisme dient de gemeenteraad de hoofdlijnen van beleid vast te stellen.
Na vaststelling door de Raad zullen wij jaarlijks de uitvoering evalueren door middel van jaarverslagen.
Op basis van deze evaluaties kan het College de uitvoeringsprogramma's danwel de gemeenteraad de beleidsdoelstellingen wijzigen of bijstellen.
In het laatste geval zullen wij u voorstellen voorleggen.

De beleidsadviescommissie Wonen en Woonomgeving is ten aanzien van dit voorstel om advies gevraagd. De commissie heeft positief geadviseerd. Het betreffende advies treft u bij de stukken ter inzage aan.

2. Argumentatie:
Duurzaamheidsbeleid dringt door in alle beleidsvelden waarmee de gemeente Almelo te maken heeft.
De samenleving vraagt om meer duurzaamheid. Te denken valt aan duurzame, energiezuinige woningen, duurzamer verkeer en vervoer en leefbare woonwijken.
Om het duurzaamheidsbeleid effectief en (kosten)efficiënt uit te voeren is het van belang de onderlinge verbanden zichtbaar te maken en de beleidsvelden met elkaar te verbinden om de inspanningen zo effectief mogelijk te laten zijn.

Voor de opbouw van het plan is het resultaat gebruikt van het beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid. Deze uitkomst (visie) is nog actueel.

De in de visie benoemde acht thema's zijn gebruikt als leidraad voor de indeling van het Duurzaamheidsplan.

Het Duurzaamheidsplan bevat de concernbrede beleidsdoelstellingen ten aanzien van duurzaamheid voor de komende jaren, passend binnen de thans bekende economische, organisatorische en financiële mogelijkheden van de gemeente.

Voor de implementatie van het duurzaamheidsbeleid wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma opgesteld.
Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2013 e.v. treft u ter kennisneming bij dit voorstel aan.
De uitvoering wordt geëvalueerd door middel van jaarverslagen.

Het Duurzaamheidsplan is richtinggevend en kaderstellend op het gebied van milieu en duurzaamheid in de komende jaren en biedt het bestuur beleidsvrijheid om sturing en inhoud te geven aan beleidsontwikkeling en –uitvoering, en de evaluatie en bijsturing daar van.
Gelet op het richtinggevende karakter van het plan kan in voorkomende gevallen, daar waar andere belangen zwaarder wegen, gemotiveerd worden afgeweken van de planeigen doelstellingen.

Een Duurzaamheidsplan is voorts een noodzakelijke voorwaarde voor het verkrijgen van subsidies op het gebied van milieu en duurzaamheid, zowel nationaal en Europees, en dient als basis en toetsingskader voor de gemeentelijke besluitvorming en de wettelijk verplichte jaarlijkse verslaglegging op het gebied van milieu en duurzaamheid.

Niet in de laatste plaats kan een Duurzaamheidsplan ook een bijdrage leveren aan het versterken van de bewustwording ten aanzien van duurzaamheid en milieu.

Gelet op het vorenstaande is een integraal Duurzaamheidsplan hiervoor naar onze mening het geëigende middel.

Voor een nadere toelichting op de totstandkoming en inhoud van het beleidsplan verwijzen wij u kortheidshalve naar het bij dit voorstel gevoegde Duurzaamheidsplan.

3. Middeleninzet:
Het beleidsplan bevat de beleidsdoelstellingen voor de periode 2013 tot en met 2016 op basis van de bestuurlijk vastgestelde financiële middelen en de beschikbare organisatorische capaciteit die daarvoor op dit moment beschikbaar zijn.
Binnen de afdeling ROM is voor de planperiode een incidenteel (extra) budget beschikbaar van € 160.000,- om te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en initiatieven.

Indien zich in de planperiode ontwikkelingen voordoen die nieuwe, andere of extra inspanningen vergen zullen wij deze toetsen aan het Collegeprogramma "Het Verschil Maken", het voorliggende Duurzaamheidsplan en aan de financiële en economische positie van de gemeente.
Uitgangspunten hierbij zijn onder andere: de bevordering van de samenwerking tussen gemeente en inwoners, de eigen kracht van de stad, de kerntaken en de effectiviteit van (nieuw) beleid.

Na vaststelling van het plan zal dit ter informatie worden toegezonden aan de provincie Overijssel en de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	**de burgemeester,**
mr. G.A. de Haan	**J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen: Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016
Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2013 e.v.
Advies van de Beleidsdadviescommissie Wonen en Woonomgeving

Nr. begrotingswijziging: n.v.t.

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

a. Kennis te nemen van de in het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 opgenomen "Burgervisie";
b. Als algemene ambitie van het duurzaamheidbeleid te formuleren dat: Almelo streeft naar een duurzame balans zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties.
c. Als verdere uitwerking de volgende ambities (Almelo Acht) te benoemen:
   1. Groene Longen: kwaliteit van de groene longen en behoud en waar mogelijk verbetering van de woon- en leefkwaliteit en de relatie stad-buitengebied;
   2. Klimaat: energiebesparing en opwekking van duurzame energie;
   3. Duurzame Stad: Stad in Balans, verantwoorde groei en aandacht voor water, groen, leven en wonen;
   4. Mobiliteit: duurzame kwaliteitsverbetering van alle vormen van mobiliteit in relatie tot doorstroming en parkeerbeleid;
   5. Educatie: gedragsverandering en bewustwording van duurzaam leven en handelen door middel van natuur- en milieu-educatie, voorlichting en communicatie;
   6. Leefbare Omgeving: inrichting, kwaliteit, veiligheid, leefbaarheid en beheer van de openbare ruimte;
   7. Cradle to Cradle: gebruik van bewezen technieken en innovatieve oplossingen voor duurzaamheid, bouwen, energiebesparing en afvalinzameling, –verwerking en hergebruik;
   8. Partners: langlopende afspraken en strategische allianties met ontwikkelingspartners. Eigen kracht van de samenleving.

En daarmee het duurzaamheidsplan 2013- 2016 als richtinggevend document vast te stellen.

d. De doelstellingen en wat daarvoor gedaan moet worden onderdeel te laten zijn van de P&C cyclus.
e. Jaarlijks kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

AFVALSTOFFENVERORDENING

Gemeente Almelo
2013

§1 ALGEMENE BEPALINGEN ... 3
Artikel 1 Begripsomschrijvingen ... 3
§2 INZAMELING VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN ... 3
Artikel 2 Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars ... 3
Artikel 3 Afzonderlijke inzameling ... 3
Artikel 4 Inzamelmiddelen en -voorzieningen ... 4
Artikel 5 Frequentie van inzamelen ... 4
Artikel 6 Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing ... 5
§3 TER INZAMELING AANBIEDEN VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN ... 5
Artikel 7 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen ... 5
Artikel 8 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen ... 5
Artikel 9 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden ... 5
Artikel 10 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen ... 6
Artikel 11 Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden ... 6
Artikel 12 Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen ... 6
§4 INZAMELING VAN BEDRIJFSAFVALSTOFFEN ... 6
Artikel 13 Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst ... 6
Artikel 14 Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst ... 7
Artikel 15 Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst ... 7
§5 ZWERFAFVAL ... 7
Artikel 16 Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging ... 7
Artikel 17 Achterlaten van straatafval ... 7
Artikel 18 Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen ... 8
Artikel 19 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren ... 8
Artikel 20 Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal ... 8
Artikel 21 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden ... 8
§6 OVERIGE ONDERWERPEN DIE DE VERORDENING AANGAAN ... 9
Artikel 22 Verbod opslag van afvalstoffen ... 9
Artikel 23 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden ... 9
§7 SLOTBEPALINGEN ... 9
Artikel 24 Strafbepaling ... 9
Artikel 25 Toezichthouders ... 10
Artikel 26 Inwerkingtreding ... 10
Artikel 27 Overgangsbepaling ... 10
Artikel 28 Citeerbepaling ... 11

§1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze verordening wordt verstaan dan wel mede verstaan:

a. wet: Wet milieubeheer;
b. inzamelen: de activiteiten gericht op het ophalen of innemen van afvalstoffen die binnen de gemeente ter inzameling worden aangeboden en het feitelijk ophalen en innemen daarvan;
c. ter inzameling aanbieden: de wijze van overdragen van afvalstoffen aan een inzamelende persoon of instantie, inclusief het achterlaten van afvalstoffen in daartoe door of vanwege de inzamelende persoon of instantie geplaatste inzamelmiddelen of -voorzieningen of op een daartoe aangewezen plaats;
d. inzamelmiddel: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd hulp- of bewaarmiddel, bijvoorbeeld een huisvuilzak, minicontainer, afvalemmer, kca-box of big bag, ten behoeve van één huishouden;
e. inzamelvoorziening: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd(e) bewaarmiddel of -plaats, bijvoorbeeld een verzamelcontainer, wijkcontainer of brengdepot, ten behoeve van meerdere huishoudens;
f. inzameldienst: de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen inzameldienst, belast met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen;
g. andere inzamelaars: de krachtens artikel 2, tweede lid, aangewezen personen en instanties, belast met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen;
h. gebruiker van een perceel: degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt;
i. straatafval: huishoudelijke afvalstoffen van zeer beperkte omvang en gewicht, zoals proppen, papier, sigarettenpeuken, kauwgom, plastic bekertjes en blikjes, verpakkingsmateriaal, etenswaren, niet zijnde klein chemisch afval, ontstaan buiten een perceel;
j. wegen: de wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994;
k. motorrijtuigen: alle voertuigen, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c van de Wegenverkeerswet 1994.

§2 INZAMELING VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN

Artikel 2 Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars

1. Het college wijst de inzameldienst aan, die belast is met het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

2. Naast de inzameldienst kan het college andere inzamelaars aanwijzen die belast zijn met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen.

3. Het college kan aan het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen voorschriften en beperkingen verbinden in het belang van de bescherming van het milieu.

4. Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 3 Afzonderlijke inzameling

1. Door de inzameldienst of andere inzamelaars worden de volgende categorieën huishoudelijke afvalstoffen afzonderlijk ingezameld:

a. groente-, fruit- en tuinafval;
b. klein chemisch afval;
c. glas;
d. oud papier en karton;
e. kunststof verpakkingen;
f. textiel;
g. elektrische en elektronische apparatuur;
h. bouw- en sloopafval;
i. onbewerkt en bewerkt hout;
j. grof tuinafval;
asbest en asbesthoudend afval;
k.
l. grof huishoudelijk afval;
m. huishoudelijk restafval;

2. Naast de in lid 1 van dit artikel genoemde categorieën huishoudelijke afvalstoffen kan het college andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die afzonderlijk worden ingezameld.

3. Het college kan een omschrijving vaststellen van de categorieën huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4 Inzamelmiddelen en –voorzieningen

1. De inzameling kan plaatsvinden via:
   a. een inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel;
   b. een inzamelvoorziening voor de gebruikers van een aantal percelen;
   c. een inzamelvoorziening op wijkniveau;
   d. een brengdepot op lokaal of regionaal niveau.

2. Het college kan aanwijzen via welk al dan niet van gemeentewege verstrekt inzamelmiddel of via welke inzamelvoorziening de inzameling van een bepaalde categorie huishoudelijke afvalstoffen ten behoeve van de gebruiker van een perceel plaatsvindt.

Artikel 5 Frequentie van inzamelen

1. Huishoudelijk restafval wordt ten minste een maal per vier weken bij elk perceel ingezameld.

2. In afwijking van het eerste lid wordt huishoudelijk restafval op clusterplaatsen, bij hoogbouw en indien gebruik wordt gemaakt van ondergrondse containers tenminste eenmaal per vier weken nabij elk perceel ingezameld.

3. Het college kan in afwijking van het eerste lid vaststellen dat niet bij elk perceel huishoudelijk afval wordt ingezameld.

4. Groente-, fruit- en tuinafval wordt ten minste een maal per twee weken afzonderlijk bij elk perceel ingezameld..

5. In afwijking van het vierde lid wordt groente-, fruit- en tuinafval op clusterplaatsen, en indien gebruik wordt gemaakt van ondergrondse containers ten minste eenmaal per twee weken afzonderlijk nabij elk perceel ingezameld.

6. Het college kan in afwijking van het vierde lid vaststellen dat niet bij elk perceel groente-, fruit en tuinafval wordt ingezameld.

7. In afwijking van het vierde lid wordt groente-, fruit- en tuinafval bij hoogbouwlocaties niet afzonderlijk bij elk perceel ingezameld.

8 Het college kan de frequentie van inzameling vaststellen van de overige categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk in aangewezen delen van de gemeente bij elk perceel worden ingezameld.

Artikel 6 Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing

1. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen.

2. Het verbod geldt niet voor de inzameldienst of andere inzamelaars.

3. Het verbod geldt niet voor personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben gekregen voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

§3 TER INZAMELING AANBIEDEN VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN

Artikel 7 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen

Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden aan een ander dan de inzameldienst, andere inzamelaars of de personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 8 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen

Het is anderen dan gebruikers van percelen verboden om huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden.

Artikel 9 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden

1. Het is verboden om de categorieën huishoudelijke afvalstoffen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, anders dan afzonderlijk ter inzameling aan te bieden.

2. Naast de in lid 1 van dit artikel bedoelde categorieën huishoudelijke afvalstoffen kan het college andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die verboden zijn anders dan afzonderlijk ter inzameling aan te bieden.

3. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen aan te bieden aan anderen dan de krachtens artikel 2 aangewezen inzameldienst en andere inzamelaars.

4 .Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor de bij nadere regels aan te wijzen categorieën van personen.

5 . Het in het derde lid gestelde verbod geldt niet voor het aanbieden van categorieën huishoudelijke afvalstoffen aan personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben gekregen voor die categorieën huishoudelijke afvalstoffen.

6. Het is verboden ongeadresseerd reclamedrukwerk te bezorgen of te laten bezorgen bij een woning, bedrijf of woonschip, indien de bewoner ervan of gebruiker ervan duidelijk kenbaar heeft gemaakt (op een door het college vastgestelde wijze) geen prijs te stellen op het ontvangen van ongeadresseerd reclamedrukwerk.

Artikel 10 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen

1. Het is de gebruiker van een perceel, voor wie krachtens artikel 4, tweede lid een inzamelmiddel of inzamelvoorziening is aangewezen, verboden de huishoudelijke afvalstoffen anders aan te bieden dan via het betreffende inzamelmiddel of de betreffende inzamelvoorziening of het betreffende brengdepot.

2. Het is verboden andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelmiddel of inzamelvoorziening aan te bieden, dan de categorie waarvoor dit inzamelmiddel of deze inzamelvoorziening krachtens artikel 4, tweede lid is bestemd.

3. Het college kan regels stellen omtrent het gebruik van een van gemeentewege verstekt inzamelmiddel.

4. Het college kan regels stellen omtrent de plaats en wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen moeten worden aangeboden.

5. Het college kan categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die zonder inzamelmiddel ter inzameling kunnen worden aangeboden.

6. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen op andere wijze ter inzameling aan te bieden dan krachtens dit artikel is bepaald.

7. Het is verboden voor anderen dan de gebruiker van een perceel ten behoeve van wie krachtens artikel 4, tweede lid, een inzamelmiddel is verstrekt of aangewezen, hun afvalstoffen ter inzameling aan te bieden via dit inzamelmiddel.

Artikel 11 Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden

1. Het college stelt de dagen en tijden vast waarop categorieën huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling kunnen worden aangeboden.

2. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen op andere dagen en tijden ter inzameling aan te bieden dan krachtens het eerste lid is bepaald.

Artikel 12 Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen

In afwijking van hetgeen in deze paragraaf is bepaald kan het college regels stellen omtrent het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst of andere inzamelaars.

§4 INZAMELING VAN BEDRIJFSAFVALSTOFFEN

Artikel 13 Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst

Het college kan categorieën bedrijfsafvalstoffen aanwijzen die door de inzameldienst worden ingezameld.

Artikel 14 Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst

1. Het is verboden bedrijfsafvalstoffen aan te bieden aan de inzameldienst.

2. Het verbod geldt niet voor de krachtens artikel 13 aangewezen categorieën bedrijfsafvalstoffen, voor zover degene die gebruik maakt van de inzameling door de inzameldienst een privaatrechtelijk contract heeft afgesloten met de inzameldienst.

3. Het college kan regels stellen omtrent de dagen, tijden, wijzen en plaatsen waarop de krachtens artikel 13 aangewezen bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst ter inzameling kunnen worden aangeboden.

4. Het is verboden de krachtens artikel 13 aangewezen bedrijfsafvalstoffen ter inzameling aan te bieden in strijd met deze regels.

Artikel 15 Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst

1. Het college kan regels stellen voor het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst.

2. Het is verboden bedrijfsafvalstoffen ter inzameling aan te bieden in strijd met deze regels.

§5 ZWERFAFVAL

Artikel 16 Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging

1. Het is verboden buiten een daarvoor door het college bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer een afvalstof, stof of voorwerp op of in de bodem te brengen, te storten, te houden, achter te laten of anderszins te plaatsen op een wijze die aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu.

2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

3. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. het overeenkomstig deze verordening ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen;
   b. het thuis composteren van groente-, fruit- en tuinafval;
   c. voor zover de (afval)stoffen tijdelijk op de weg geraken of worden gebracht als onvermijdelijk gevolg van het laden, lossen of vervoeren van afvalstoffen dan wel het verrichten van andere werkzaamheden op of aan de weg.

4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover de Wet bodembescherming of het Besluit Bodemkwaliteit voorziet in de beoogde bescherming van het milieu.

Artikel 17 Achterlaten van straatafval

1. Het is verboden straatafval in de openbare ruimte achter te laten zonder gebruik te maken van de van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.

2. Het is verboden om andere afvalstoffen dan straatafval achter te laten in daartoe van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.

Artikel 18 Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen

1. Het is verboden afvalstoffen of inzamelmiddelen die ter inzameling gereed staan te doorzoeken en te verspreiden.

2. Het is verboden tegen afvalstoffen of inzamelmiddelen, die ter inzameling gereed staan, te stoten, te schoppen, deze omver te werpen of deze anderszins te behandelen waardoor er zwerfafval ontstaat.

3. Het verbod in lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op toezichthouders, als bedoeld in artikel 25.

Artikel 19 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren

De houder of beheerder van een inrichting waar eet- of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd, is verplicht:
a. een afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp in of nabij de inrichting op een duidelijk zichtbare plaats aanwezig te hebben, waarin het publiek afval kan achterlaten;
b. zorg te dragen dat deze afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp van een zodanige constructie is dat het afval daarin deugdelijk geborgen blijft en dat die afvalbak, -mand of voorwerp steeds tijdig wordt geledigd;
c. zorg te dragen dat dagelijks, uiterlijk een uur na sluiting van de inrichting, doch in ieder geval terstond op eerste aanzegging van een ambtenaar, belast met de toezicht op de naleving van dit artikel, in de nabijheid van de inrichting achtergebleven afval, voor zover kennelijk uit of van die inrichting afkomstig, wordt opgeruimd.

Artikel 20 Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

Degene die in de openbare ruimte reclamebiljetten of dergelijke of ander promotiemateriaal onder het publiek verspreidt, is verplicht deze of de verpakking daarvan terstond op te ruimen of te laten opruimen, indien deze in de omgeving van de plaats van uitreiking op de weg of een andere voor het publiek toegankelijke plaats door het publiek worden weggeworpen.

Artikel 21 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden

1. Het is verboden afvalstoffen, stoffen of voorwerpen zodanig te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten dat de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig kan worden beïnvloed.

2. Indien bij het laden of lossen of vervoeren van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen deze weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig wordt beïnvloed, is degene die genoemde werkzaamheden verricht alsmede diens opdrachtgever verplicht deze weg te reinigen of te laten reinigen:
   a. direct na het ontstaan van de verontreiniging, indien de verontreiniging gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
   b. direct na beëindiging van de werkzaamheden, indien de verontreiniging geen gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
   c. indien de werkzaamheden langer dan een dag duren, elke dag direct na beëindiging van de werkzaamheden.

§6 OVERIGE ONDERWERPEN DIE DE VERORDENING AANGAAN

Artikel 22 Verbod opslag van afvalstoffen

1. Het is verboden afvalstoffen op voor het publiek zichtbare plaats in de open lucht en buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer op te slaan of opgeslagen te hebben.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

3. Het verbod is niet van toepassing op het overdragen of ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst, andere inzamelaars of de personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 23 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden

Het is de eigenaar of kentekenhouder verboden zich te ontdoen van een autowrak, dat afkomstig is van een huishouden, anders dan door afgifte aan inrichtingen, genoemd in artikel 6 van het Besluit Beheer Autowrakken.

§7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 24 Strafbepaling

Een gedraging in strijd met de volgende artikelen is een strafbaar feit in de zin van artikel 1a, onder 3°, Wet op de economische delicten:

Artikel	Onderwerp
Artikel 6	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing
Artikel 7	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen
Artikel 8	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen
Artikel 9	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden
Artikel 10	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen
Artikel 11	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden
Artikel 14	Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst
Artikel 15	Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst
Artikel 16	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
Artikel 17	Achterlaten van straatafval
Artikel 18	Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen
Artikel 19	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
Artikel 20	Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal
Artikel 21	Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden
Artikel 22	Verbod opslag van afvalstoffen
Artikel 23	Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden

Artikel 25 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de krachtens artikel 18.4, derde lid, van de wet aangewezen ambtenaren.

2. Het college kan, naast de in lid 1 genoemde functionarissen, andere personen aanwijzen die belast zijn met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde.

Artikel 26 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking zes weken na bekendmaking.

2. De afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2004, vastgesteld bij raadsbesluit van 16 september 2004, wordt ingetrokken.

Artikel 27 Overgangsbepaling

1. Vergunningen verleend krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 2 jaren na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht en worden beschouwd als een aanwijzing bedoeld in artikel 2 van deze verordening.
2. Ontheffingen verleend krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 1 jaar na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht en worden beschouwd als een ontheffing als bedoeld in deze verordening.
3. Voorschriften en beperkingen opgelegd krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - indien en voor zover de bepalingen ingevolge welke deze voorschriften en beperkingen zijn opgelegd, ook zijn vervat in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 2jaren) na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht.
4. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een vergunning op grond van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt deze aanvraag beschouwd als een aanvraag tot aanwijzing, als bedoeld in artikel 2 van deze verordening.
5. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een ontheffing op grond van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt deze aanvraag beschouwd als een aanvraag tot ontheffing, als bedoeld in deze verordening.
6. Op een aanhangig beroep of bezwaarschrift, betreffende een vergunning of ontheffing bedoeld in het eerste lid, dan wel voorschrift of beperking bedoeld in het tweede lid dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 26, eerste lid, is ingekomen binnen de voordien geldende beroepstermijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid.
7. De intrekking van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid heeft geen gevolgen voor de geldigheid van op basis van die verordening genomen nadere regels en aanwijzingsbesluiten, indien en voor zover de rechtsgrond waarop de aanwijzingsbesluiten zijn gebaseerd ook vervat is in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken.

Artikel 28 Citeerbepaling

Deze verordening wordt aangehaald als: Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013.

Aldus vastgesteld ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen J.H.M. Hermans-Vloedbeld

TOELICHTING AFVALSTOFFENVERORDENING GEMEENTE ALMELO 2010

§ 0 ALGEMENE TOELICHTING

§ 0.1 Inleiding

De VNG is al enige tijd actief bezig met vereenvoudiging en vermindering van regelgeving. In mei 2007 is het project 'Deregulering modelverordeningen' gestart. In dit kader zijn alle VNG modelverordeningen beoordeeld op nut en noodzaak, administratieve lasten en gebruiksvriendelijkheid. Tevens is bezien of er strijdigheid bestaat met de Europese Dienstenrichtlijn[1], die op 28 december 2006 in werking is getreden met als doel de nog bestaande belemmeringen van het vrije verkeer van diensten op te heffen.
Bij de beoordeling van de afvalstoffenverordening is gebleken dat het vergunningstelsel onnodig administratieve en bestuurlijke lasten veroorzaakt en dat herziening van het model daarom wenselijk is.

§ 0.2 Geschiedenis: de afvalstoffenverordening uit de model-APV

In 2003 is in overleg met de sector BJZ, de coördinator van de model-APV, van de VNG besloten om de afdeling 4.2 (de afvalstoffenverordening) uit de model-APV te halen. Hiervoor zijn de volgende redenen aangevoerd.

1. Medebewind of autonomie

De model-APV is in het algemeen gebaseerd op de bevoegdheid van de gemeente om onderwerpen die de gemeentelijke huishouding aangaan aanvullend te reguleren op grond van artikel 149 Gemeentewet. Het opstellen van een afvalstoffenverordening vloeit echter voort uit de wettelijke plicht voor gemeenten gebaseerd op artikel 10.23 Wm.
In afdeling 4.2 waren naast zogenaamde medebewindbepalingen ook een aantal autonome bepalingen opgenomen. Door de verbreding van de grondslag van de afvalstoffenverordening in het huidige artikel 10.23 Wm is de behoefte om autonome bepalingen op te nemen in de afvalstoffenverordening nagenoeg beperkt. Op de verbreding van de grondslag van de afvalstoffenverordening wordt nog teruggekomen.

2. Beheer van de afvalstoffenverordening

De model-APV wordt in het algemeen beheerd door de afdeling algemene of juridische zaken bij gemeenten. De afvalstoffenverordening echter wordt doorgaans beheerd door de afdeling milieu of openbare werken. Bovendien werken veel gemeenten al met een aparte afvalstoffenverordening.

3. De omvang van afdeling 4.2. model-APV

De afvalstoffenverordening past - ook qua omvang - niet meer in de opzet van de model-APV. De meeste onderwerpen zijn - in het kader van de aanvullende bevoegdheid op grond van artikel 149 Gemeentewet - kort en bondig van aard. Een onderwerp wordt doorgaans gereguleerd in één of soms enkele bepalingen. Afdeling 4.2 model-APV bestond uit 19 bepalingen.

Benadrukt moet worden dat het de gemeente vrij staat om de afvalstoffenverordening onderdeel van de model-APV te laten uitmaken. Het vaststellen van een aparte afvalstoffenverordening is niet wettelijk verplicht. In dit geval dient wel rekening te worden gehouden met de aanhef (grondslag van de afvalstoffenverordening, artikel 10.23 Wm) en de strafbaarstelling. Ook is het om praktische redenen aan te bevelen om de zogenaamde hotelnummering aan te houden (4.2. en volgende).

1 Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, PB L376/36, 27 december 2006.

DE WET MILIEUBEHEER

§ 0.3 Inleiding
De verordening berust op medebewind: de afvalstoffenverordening moet op grond van artikel 10.23, eerste lid, Wet milieubeheer verplicht door de raad worden vastgesteld. De Wet milieubeheer bepaalt tevens de inhoud van de verordening.

§ 0.4 Titel 10.4 Wet milieubeheer en de parlementaire geschiedenis

Parlementaire geschiedenis algemeen
De Memorie van Toelichting zegt over de artikelen 10.21-10.29 Wm het volgende:
"In de artikelen 10.21 en 10.22 is de zorgplicht van de gemeenten neergelegd. In de artikelen 10.23-10.26 is de verplichting voor de gemeenteraad om een afvalstoffenverordening vast te stellen neergelegd, waarbij in artikel 10.24 de verplichte elementen van een dergelijke verordening zijn neergelegd en in artikel 10.25 de facultatieve elementen. In artikelen 10.28 en 10.29 is de bevoegdheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ten aanzien van het brengen van bepaalde bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen naar een bepaalde plaats alsmede omtrent de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Deze bevoegdheid was in de huidige wet op provinciaal niveau gelegen."

Artikel 10.21 Wet milieubeheer
1. Elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor dat ten minste eenmaal per week de huishoudelijke afvalstoffen met uitzondering van grove huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan.
2. Groente-, fruit- en tuinafval wordt daarbij in ieder geval afzonderlijk ingezameld.
3. De gemeenteraad kan besluiten tot het afzonderlijk inzamelen van andere bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 10.22 Wet milieubeheer
1. Elke gemeente draagt er zorg voor:
   a. dat grove huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen ontstaan, en
   b. dat er op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid wordt geboden om grove huishoudelijke afvalstoffen achter te laten.
2. In het belang van een doelmatig beheer van grove huishoudelijke afvalstoffen kan bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald dat het eerste lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing blijft met betrekking tot bij de maatregel aangewezen categorieën van grove huishoudelijke afvalstoffen, al dan niet voor zover deze vrijkomen in een hoeveelheid of een omvang die, of een gewicht dat groter is dan bij de maatregel is aangegeven.

Parlementaire geschiedenis 10.22 Wet milieubeheer
De Memorie van Toelichting zegt over dit artikel het volgende.
"De gemeente draagt er zorg voor dat de huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen ontstaan. Deze zorgplicht geldt ook voor grove huishoudelijke afvalstoffen. Grove huishoudelijke afvalstoffen zijn die afvalstoffen die te groot en te zwaar zijn om op dezelfde wijze als andere huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst te worden aangeboden. In de praktijk worden soms zeer grote partijen bouw- en sloopafval aan een gemeente ter inzameling aangeboden. Indien dit afval is vrijgekomen bij door de particulier zelf uitgevoerde werkzaamheden, behoort dit afval naar de letter van de wet tot het grove huishoudelijke afval. In beginsel worden immers alle afvalstoffen die afkomstig zijn uit particuliere huishoudens aangemerkt als huishoudelijke afvalstoffen. Hieruit zou volgen dat de gemeenten verplicht zijn tot de inzameling ervan. Dit kan de effectiviteit en de efficiency van de inzameling van grof huishoudelijk afval in gevaar brengen.
Uitgangspunt voor de inzameling van bouw- en sloopafval uit huishoudens is de laagdrempeligheid van de voorziening. De burger dient de zekerheid te hebben dat dit afval van

gemeentewege wordt ingezameld. Dit geldt echter alleen voor dat deel van het bouw- en sloopafval dat niet afkomstig is van als bedrijfsmatig te kwalificeren activiteiten. Op grote hoeveelheden zoals die ontstaan bij als bedrijfsmatig te kwalificeren activiteiten, is de gemeentelijke inzameling niet berekend. Bovendien heeft de particulier een redelijk alternatief, hij kan bijvoorbeeld een container huren. Dit betekent dat er grenzen moeten kunnen worden gesteld aan de omvang en de hoeveelheid van het aangeleverde afval. Daarom is het tweede lid opgenomen. Op grond van deze bepaling kan de zorgplicht voor het inzamelen van grove huishoudelijke afvalstoffen buiten toepassing worden verklaard. Er is gekozen voor een afwijking bij AMvB en niet bij gemeentelijke afvalstoffenverordening, om geen al te grote verschillen tussen gemeenten te laten ontstaan en om te waarborgen dat de afwijkingsbevoegdheid niet te ruim wordt toegepast. Vergelijkbare problemen doen zich voor bij andere afvalstoffen, zoals grote hoeveelheden grond uit de tuin of paardenmest. Voorts kan worden gedacht aan oude olietanks of aan autowrakken. Het tweede lid biedt daarom ruimte om ook met andere situaties rekening te houden. Als daar reden voor is, kan ook de plicht om een plaats beschikbaar te stellen waar deze afvalstoffen kunnen worden achtergelaten, buiten werking worden gesteld. Voorts is het stellen van een hoeveelheids-, gewichts- of omvangsgrens facultatief gesteld."

Artikel 10.23 Wet milieubeheer

1. De gemeenteraad stelt in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast.
2. Onverminderd artikel 10.14 wordt bij het vaststellen of wijzigen van de verordening rekening gehouden met:
   a. het gemeentelijke milieubeleidsplan;
   b. het gemeentelijke milieuprogramma, indien in de gemeente geen milieubeleidsplan geldt.
3. De afvalstoffenverordening bevat geen regels als bedoeld in artikel 10.48.

Parlementaire geschiedenis 10.23 Wet milieubeheer

De Memorie van Toelichting zegt over dit artikel het volgende.

*"De gemeenten zijn gehouden om een afvalstoffenverordening vast te stellen. De regels worden vastgesteld **in het belang van het milieu**. Dat is ruimer dan de doelmatige verwijdering van afvalstoffen. Ook regels die beogen de milieu-aspecten van handelingen met afvalstoffen te beperken, zijn daardoor mogelijk. Men denke aan een verbod om ter voorkoming van (geluids-)overlast afvalstoffen in te zamelen voor zeven uur 's ochtends.*

De gemeentelijke regelstelling moet vanzelfsprekend blijven binnen haar wettelijke grenzen. Zo kunnen gemeenten niet op eigen initiatief een brengplicht invoeren voor bestanddelen van het huishoudelijk afval. Dat zou hen in strijd brengen met artikel 10.28, waarin deze bevoegdheid in toebedeeld aan het Rijk. Ook de in de artikelen 10.17 en 15.32 neergelegde rijksbevoegdheid om personen een verplichting op te leggen om producten al dan niet in combinatie met een statiegeldregeling in te nemen, moet worden gezien als uitputtend. De gemeenten kunnen een dergelijke inname dus niet verplicht voorschrijven. Eventueel kunnen zij in het lokale milieubelang regels stellen omtrent de wijze waarop de inname geschiedt. Daarbij mag de inname niet onnodig belemmerd worden. Het invoeren van een gemeentelijke vergunningplicht voor de wettelijk verplichte inname van een product in de afvalfase zal met dat uitgangspunt bijvoorbeeld al snel in strijd komen.

Ten aanzien van de inzameling van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen mogen ook in het belang van de bescherming van het milieu regels worden gesteld. Blijkens het derde lid mogen deze regels geen vergunningstelsel inhouden. Dit is krachtens artikel 10.48 voorbehouden aan de minister. Vanzelfsprekend mogen de gemeenten hun bevoegdheid evenmin benutten ter bevoordeling van de eigen inzameldienst en ten nadele van andere aanbieders op de markt.

Artikel 10.23 impliceert niet dat de gemeenten in het geheel geen autonome regels meer mogen stellen met betrekking tot afvalstoffen. Wel zal daarvoor een bijzondere motivering vereist zijn. Naar verwachting zal de ruime grondslag van het artikel de behoefte aan autonome regels overigens zeer gering doen zijn.

Tenslotte kan er op gewezen worden dat, indien boven beschreven beperkingen van de verordenende bevoegdheid van de gemeente in uitzonderingssituaties tot problemen aanleiding zouden geven, de minister op grond van artikel 10.63, derde lid, ontheffing van deze verboden zal kunnen verlenen.

Als er een gemeentelijk milieubeleidsplan is, moeten de gemeenten daarmee bij het vaststellen van de verordening rekening houden. De gemeenten zijn niet verplicht tot het vaststellen van een milieubeleidsplan. Het gemeentelijke milieuprogramma is wel verplicht. In gemeenten waarin een milieubeleidsplan ontbreekt, vervult het milieuprogramma een rol, die juist op afvalgebied van veel betekenis kan zijn gezien de gemeentelijke verantwoordelijkheid op dat gebied. Onderdeel b. is met het oog daarop opgenomen: bij gebreke van een milieubeleidsplan moet met het milieuprogramma rekening worden gehouden. Vanzelfsprekend moeten tevens met het afvalbeheersplan rekening worden gehouden. Dit vloeit al uit artikel 10.14 voort."

Artikel 10.24 Wet milieubeheer

1. De afvalstoffenverordening bevat ten minste regels omtrent:
   a. het overdragen of het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan een bij of krachtens de verordening aangewezen inzameldienst;
   b. het overdragen van zodanige afvalstoffen aan een ander;
   c. het achterlaten van zodanige afvalstoffen op een daartoe ter beschikking gestelde plaats.
2. Bij de afvalstoffenverordening kunnen voorts regels worden gesteld omtrent het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

Parlementaire geschiedenis 10.24 Wet milieubeheer

De Memorie van Toelichting zegt over dit artikel het volgende.
"Het gaat het om regels voor de "ontdoenerskant". De aanwijzing van de inzameldienst kan ook geschieden bij besluit van burgemeester en wethouder krachtens de verordening.
Op basis van het tweede lid kunnen regels worden gesteld voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. Hierbij gaat het vooral om de inzameling van bestanddelen van het huishoudelijk afval door anderen dan de inzameldienst, bijvoorbeeld de inzameling van oude kleding door charitatieve instellingen. Deze regels kunnen een vergunningstelsel voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen door anderen inhouden, behoudens voorzover daarin is voorzien in een AMvB op grond van artikel 10.17."

Artikel 10.25 Wet milieubeheer

Bij de afvalstoffenverordening kunnen in ieder geval regels worden gesteld:

a. ten einde te voorkomen dat afvalstoffen als zwerfafval in het milieu terecht komen dan wel teneinde te bereiken dat zulks zo min mogelijk gebeurt;
b. omtrent het opruimen van afvalstoffen die als zwerfafval in het milieu terecht zijn gekomen;
c. omtrent het op een voor het publiek zichtbare plaats aanwezig hebben van afvalstoffen.

Parlementaire geschiedenis 10.25 Wet milieubeheer

De Memorie van Toelichting zegt over dit artikel het volgende.
"De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijzen worden gesteld. Zo kunnen er regels worden gesteld omtrent het direct veroorzaken van dit soort verontreiniging. Veelal zal het daarbij gaan om een verbod, bijvoorbeeld om afval op straat of in het water te werpen. De regels kunnen ook de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen (bijvoorbeeld een afvalbak bij een snackbar) of het gebruik daarvan voorschrijven. Ook een verbod om ter inzameling gereed gezet afval te doorzoeken ("morgensterrenverbod") kan op onderdeel a worden gebaseerd. Onderdeel b betreft het opruimen van zwerfafval.
Het wetsvoorstel voorziet niet in een definitie van het begrip zwerfafval. Ook in artikel 10.4 van de huidige wet (nu vorige wet) komt het begrip zonder definitie voor. Dit heeft te maken met het feit dat het begrip in de praktijk weinig problemen oplevert, terwijl een juridisch sluitende definitie moeilijk te geven is. In de NEN-norm 6410 is een poging tot een meer concrete omschrijving gedaan. Zwerfafval/wordt in deze norm omschreven als "Afval dat wordt aangetroffen op straten, pleinen, in parken, plantsoenen, bossen, langs bermen en oevers, in grachten en sloten en recreatiegebieden. Het gaat om een grote verzameling van stoffen of voorwerpen in het afvalstadium". Deze definitie geeft goed aan waar het bij zwerfvuil om gaat, maar is juridisch niet dekkend. Het afval kan immers ook op andere genoemde plaatsen worden aangetroffen. Omgekeerd is niet alle afval dat aldaar wordt aangetroffen zwerfvuil. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bagger die op de oever van een watergang wordt gelegd."

Artikel 10.26 Wet milieubeheer

1. De gemeenteraad kan, in afwijking van artikel 10.21, in het belang van een doelmatig beheer van huishoudelijke afvalstoffen bij de afvalstoffenverordening bepalen dat:
   a. huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld nabij elk perceel;
   b. huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld met een bij de verordening aangegeven regelmaat;
   c. in een gedeelte van het grondgebied van de gemeente geen huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld.

2. Bij de voorbereiding van een zodanig besluit betrekt de gemeenteraad de ingezetenen en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen, op de wijze voorzien in de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde verordening.
3. Burgemeester en wethouders stellen de inspecteur op de hoogte van het voornemen een zodanig besluit te nemen.
4. Onze Minister stelt regels inhoudende de voorwaarden waaronder ingevolge het eerste lid kan worden bepaald dat huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel worden ingezameld. Hiertoe behoren in ieder geval regels omtrent de loopafstand van het perceel naar het inzamelpunt en de beschikbaarheid van het inzamelpunt.

Artikel 10.27 Wet milieubeheer
In gevallen als bedoeld in artikel 10.26, eerste lid, onder b en c, Wm draagt de gemeente er zorg voor dat op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid wordt geboden om huishoudelijke afvalstoffen achter te laten.

Artikel 10.28 Wet milieubeheer
1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het opnemen in de verordening van een verplichting bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen te brengen naar een daartoe beschikbaar gestelde plaats.
2. Bij de maatregel kan worden aangegeven op welke wijze de gemeenten er zorg voor dragen dat plaatsen als bedoeld in het eerste lid, binnen de gemeente in voldoende mate beschikbaar zijn.
3. Bij de maatregel kan worden bepaald dat de artikelen 10.21, eerste lid, en 10.24, eerste lid, onder a, niet van toepassing zijn met betrekking tot de inzameling van de bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen, die zijn aangewezen krachtens het eerste lid.

Parlementaire geschiedenis 10.28 Wet milieubeheer
De Memorie van Toelichting zegt over dit artikel het volgende.
"Aangegeven is al dat de gemeenten eigener beweging geen brengplicht kunnen opleggen voor bestanddelen van het huishoudelijk afval."

§ 0.5 Ontwikkelingen

§ 0.5.1Intrekking regeling voorwaarden inzamelen huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel

In afwijking van artikel 10.21 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) kan de raad op grond van artikel 10.26 eerste lid, onder b, Wm bij verordening besluiten dat - in plaats van bij elk perceel - nabij elk perceel wordt ingezameld. Gemeenten moeten daarbij wel voldoen aan randvoorwaarden die zijn opgenomen in de 'Regeling voorwaarden inzamelen huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel'. Deze regeling is in november 1998 in werking getreden (zie ook artikel 10.26, vierde lid, Wm). Indien de raad besluit tot de inzameling nabij elk perceel, is hij verplicht om de inspraakverordening toe te passen (zie artikel 10.26, tweede lid, Wm). Daarnaast is het college verplicht om de inspecteur op de hoogte te stellen van het voornemen tot dit besluit (zie artikel 10.26, derde lid, Wm).

In het kader van het project Herijking VROM-regelgeving, waarmee het ministerie van VROM in 2003 van start is gegaan, is gezocht naar wettelijke regels die vanwege overbodige bureaucratie of problemen met de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en fraudegevoeligheid zouden moeten worden aangepast of afgeschaft.
Een van de herijkingsvoorstellen is dat de Regeling voorwaarden inzamelen huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel zal worden ingetrokken. Uit het oogpunt van decentralisatie is het dan niet noodzakelijk om te bepalen binnen welke maximale afstand van de perceelgrens de gemeente moet zorgdragen voor de inzameling van huishoudelijk afval, indien het inzameling nabij elk perceel betreft. De gemeente heeft hierin haar eigen beleidsvrijheid. Dit wetsvoorstel is eind 2007 naar de Raad van State gestuurd. De Raad van State heeft in maart 2008 neutraal geadviseerd. De Tweede Kamer heeft op 30 september 2008 met dit wetsvoorstel ingestemd.

§ 0.5.2Verruiming vrijstellingsmogelijkheden groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

Op grond van artikel 10.21 van de Wm zijn gemeenten verplicht deze afvalstroom gescheiden van het overige huishoudelijke afval in te zamelen. In artikel 10.26 Wm is een aantal afwijkingsmogelijkheden opgenomen waarmee gemeenten binnen de gestelde kaders kunnen afwijken van die verplichting.

Het gaat om de volgende vrijstellingsmogelijkheden die zijn opgenomen in artikel 10.26, eerste lid Wm:

- onderdeel a bepaalt dat huishoudelijk afval kan worden ingezameld nabij elk perceel,
- onderdeel b bepaalt dat huishoudelijke afvalstoffen kunnen worden ingezameld met een bij de verordening aangegeven regelmaat, en
- onderdeel c bepaalt dat in een gedeelte van het grondgebied geen huishoudelijke afvalstoffen hoeven te worden ingezameld.

Omdat onder het begrip 'huishoudelijk afval' ook het GFT-afval valt, kan de gemeente deze drie vrijstellingsmogelijkheden ook gebruiken voor GFT-afval.

Bij schrijven van 9 september 2004[2] aan de toenmalige staatssecretaris van VROM heeft het toenmalige Afval Overleg Orgaan (verder: AOO) geadviseerd de beleidsvrijheid voor gemeenten ten aanzien van de inrichting van het GFT-afvalbeheer te vergroten. Belangrijke overweging hierbij is dat de huidige wettelijke verplichting (met beperkte vrijstellingsmogelijkheden) voor een aantal gemeenten een te strak keurslijf is waardoor geen optimalisatie van de gemeentelijke inzameling mogelijk is. Naast de huidige vrijstellingsmogelijkheden zouden gemeenten ook de mogelijkheid willen hebben om:

- de frequentie van de inzameling van GFT-afval te bepalen, zodat bijvoorbeeld in de winter geen inzameling hoeft plaats te vinden;
- slechts bepaalde bestanddelen van het GFT-afval afzonderlijk in te zamelen, zoals alleen het bestanddeel 'tuinafval';
- andere afvalstromen met het GFT-afval in te zamelen, te denken valt aan luiers.

Overigens is door het AOO aangegeven dat het ongewenst is om de wettelijke inzamelplicht volledig op te heffen. Weliswaar zou deze optie volledige vrijheid geven aan gemeenten, maar een ledenraadpleging van de VNG gaf aan dat een meerderheid van gemeenten hecht aan een wettelijk verankerde inzamelplicht.

Bij schrijven van 9 november 2004 aan het AOO (in afschrift naar de Tweede Kamer)[3] heeft de toenmalige staatssecretaris van VROM aangegeven het advies over te nemen. Dit wordt geregeld in hetzelfde wetsvoorstel als waarin de regeling inzameling huishoudelijke afvalstoffen bij elk perceel wordt ingetrokken. Zoals al opgemerkt is dit wetsvoorstel eind 2007 naar de Raad van State gestuurd. De Tweede Kamer heeft op 30 september 2008 met dit wetsvoorstel ingestemd.

Ter verdere onderbouwing van deze beleidswijziging wordt het volgende opgemerkt.
Een verruiming van de wettelijke vrijstellingsmogelijkheden betekent niet dat er concessies aan het niveau van milieubescherming worden gedaan. Het beleid is erop gericht om steeds minder huishoudelijk afval te storten. Het storten van huishoudelijk afval was in 1994 een van de redenen om een strikte verplichting tot gescheiden inzameling van GFT in te voeren. Het keurslijf van deze strikte verplichting wordt met deze wetswijziging genuanceerd door gemeenten meer ruimte te geven voor eigen beleidsinvulling en optimalisering van de gescheiden inzameling. Deze beleidsaanpassing wordt ondersteund door onderzoeken naar de milieueffecten van enerzijds gescheiden inzameling en composteren en anderzijds het integraal inzamelen en verbranden. Op basis van deze onderzoeken lijken de verschillen tussen beide opties minder significant geworden.[4]

Overigens ligt hier wel een belangrijke taak voor gemeenten om, bij het invullen van de nieuwe beleidsvrijheid, over de achtergronden, redenen en gevolgen van de wijzigingen op een actieve wijze met de burger te communiceren. Uit onderzoek is gebleken dat een complexe boodschap zoals de wijzigingen in het GFT-afvalbeheer, goed te communiceren is aan de burger.[5]

2 Niet-dossierstuk II 2003/04, vrom040763
3 Niet-dossierstuk II 2004/05, vrom040958
4 Landelijk afvalbeheersplan (verder: LAP), sectorplan 9, paragraaf 4.1.2, kamerstukken 2002/2003, 28 600 XI, nr. 93
5 "Afscheid van de verplichte afvalscheiding? Een onderzoek naar de communiceerbaarheid van de mogelijke beleidswijziging GFT-inzameling", te downloaden via http://www.vrom.nl/pagina.html?id=2706&sp=2&dn=w011)

Verder kan gemeld worden dat gescheiden inzameling en composteren inmiddels een voldoende sterke positie heeft gekregen in de markt van afvalverwerking. Bovendien heeft de marktwerking ertoe geleid dat deze wijze van afvalverwerking voor de meeste gemeenten goedkoper is dan de inzameling met het restafval. Hierdoor ontstaat een financiële prikkel voor gemeenten om de GFT-inzameling voort te zetten. Tot slot wordt opgemerkt dat het vergroten van de beleidsruimte van gemeenten ook past in het kabinetsbeleid van deregulering, marktwerking en decentralisatie.

Naast de verruiming van de beleidsvrijheid voor gemeenten wordt tevens voorgesteld de verplichting te schrappen om de VROM-Inspectie op de hoogte te stellen van het voornemen van gemeenten om van de vrijheid gebruik te maken. Het is gebleken dat de inspectie (in het kader van de taken van tweedelijnstoezicht) voldoende andere mogelijkheden heeft om zich hierover te laten informeren.

§ 0.6 : DE DIENSTENRICHTLIJN[6]

De Europese Dienstenrichtlijn is op 28 december 2006 in werking getreden met als doel de nog bestaande belemmeringen van het vrije verkeer van diensten op te heffen. Zo is over de vrijheid van vestiging (hoofdstuk 3) bepaald dat lidstaten de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit in beginsel niet afhankelijk mag stellen van een vergunningstelsel (artikel 9). In hoofdstuk 4 van de richtlijn is bepaald dat het vrij verrichten van diensten niet mag worden beperkt door het stellen van een vergunning- of inschrijvingseis (artikel 16 en verder).

Ook voor gemeenten zal dit gevolgen hebben: zij moeten binnen 3 jaar door middel van een screening nagaan of hun regelgeving in overeenstemming is met de bepaling van de richtlijn en deze zonodig aanpassen.
Voor de afvalstoffenverordening heeft de VNG de screening gedaan. Daarbij is in beginsel uitgegaan van de model-Afvalstoffenverordening 2003. Allereerst is gekeken of het inzamelen van afval een dienst betreft, die onder de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn valt. Vervolgens is gekeken of het hanteren van een vergunningstelsel strijdig is en ten slotte is beoordeeld of de vergunningvereisten in overeenstemming zijn met de Dienstenrichtlijn. De uitkomst van de screening is dat de model-Afvalstoffenverordening in overeenstemming is met de bepalingen van de richtlijn. Hieronder wordt uiteen gezet, hoe tot deze conclusie is gekomen.

Stap 1: De reikwijdte van de Dienstenrichtlijn
Is afvalinzameling aan te merken als een dienst? Ja, want een dienst betreft elke economische activiteit anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt, zoals bedoeld in artikel 50 EG Verdrag. Echter, in artikel 2 (werkingssfeer), tweede lid, aanhef en onder a van de Dienstenrichtlijn is bepaald dat 'niet-economische diensten van algemeen belang' buiten de werkingsfeer van de Dienstenrichtlijn vallen.

De term '(niet-ecomische) dienst van algemeen belang' is een Europeesrechtelijke term en een precieze definitie bestaat niet. Hieronder vallen diensten waar een publiek belang mee is gemoeid, waarvan de uitvoering bij wet worden geregeld, welke niet onder concurrentie worden aangeboden op de markt, welke niet door een onderneming worden uitgevoerd en waarbij daarom geen sprake is van een economische activiteit.

Zoals gezegd: De model-Afvalstoffenverordening organiseert inderdaad een 'dienst', namelijk het inzamelen van huishoudelijk afval. De verordening moet op grond van artikel 10.23, eerste lid, Wm verplicht door de raad worden ingesteld en dient ter waarborging van een schone leefomgeving, een goede volksgezondheid en een zo min mogelijke belasting van het milieu. Zij regelt tevens, op grond van de Wet milieubeheer, de aanwijzing van een (gemeentelijke) inzameldienst, of andere inzamelaars.[7]

Het inzamelen van afval door een *gemeentelijke inzameldienst* is bij wet opdragen, dient een

6 Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, PB L376/36, 27 december 2006.
7 Artikel 10.24 Wet milieubeheer.

publiek belang en wordt niet onder concurrentie aangeboden op de markt.[8] Daarom is zij een 'niet economische dienst van algemeen belang' en valt zij, conform hetgeen bepaald in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder a Dienstenrichtlijn, *buiten* de werkingssfeer van de Dienstenrichtlijn. Echter, de gemeente kan, op grond van artikel 10.24, eerste lid, sub b, Wm, het inzamelen van huishoudelijk afval eveneens onder concurrentie aanbieden op de private markt. De dienst zal dan worden uitgevoerd door een private onderneming. In dat geval is er geen sprake van een 'niet – economische dienst van algemeen belang', maar een 'dienst' (in de zin van artikel 50 EG Verdrag). Wanneer het inzamelen van huishoudelijk afval wordt uitgevoerd door een *private* onderneming valt deze dienst dus wel *binnen* de werkingsfeer van de Dienstenrichtlijn.

Nu de inzameling door een private onderneming wel binnen de werkingsfeer van de Dienstenrichtlijn valt, dienen zowel het hanteren van een vergunningstelsel als de vergunningsvoorwaarden te worden gescreend op eventuele tegenstrijdigheden met de Dienstenrichtlijn. Hiervoor gaan we verder met stap 2.

Stap 2: Vergunningstelsel toetsen aan artikel 9 Dienstenrichtlijn
Het begrip vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn is breder dan wij het kennen in het kader van nationale wetgeving. Onder vergunningstelsel wordt verstaan: "*Elke procedure die voor een diensterrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit*. (artikel 4, onderdeel 6, Dienstenrichtlijn). In artikel 9 van de Dienstenrichtlijn is bepaald dat lidstaten de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk mogen stellen van een vergunningstelsel. Op dit verbod zijn echter drie uitzonderingsgronden van toepassing. Het hanteren van een vergunningstelsel is toegestaan wanneer:
1. er geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter vanuit gaat;
2. het stelsel gerechtvaardigd is vanwege een 'dwingende reden van algemeen belang';[9]
3. én het nagestreefde doel niet door een minder beperkende maatregel kan worden bereikt.

In artikel 11 jo. artikel 7 lid 2 van de Model-Afvalstoffenverordening 2003 is bepaald, dat inzamelaars in beginsel slechts huishoudelijk afval mogen inzamelen wanneer zij in bezit zijn van een vergunning. Als we dit vergunningstelsel toetsen op de bovenstaande drie punten, dan leidt dit tot de volgende conclusies:

> Ad 1) Er gaat geen discriminerende werking van uit, omdat zowel Nederlandse als buitenlandse dienstverrichters een vergunning moeten aanvragen alvorens zij afval mogen inzamelen. Derhalve zijn buitenlandse dienstverrichters niet in het nadeel ten opzichte van Nederlandse dienstverrichters;
> Ad 2) In de tweede plaats is het vergunningstelsel gerechtvaardigd vanwege een dwingende reden van 'algemeen belang', omdat uit de toelichting blijkt dat zij dient ter bescherming van het milieu en volksgezondheid;
> Ad 3) Het vergunningstelsel beoogt een toetsing omdat de uitvoering van de dienst (het inzamelen van afval) aan bepaalde kwaliteitseisen dient te voldoen. Het achteraf toetsen zou ondoelmatig zijn (huisvuil blijft aan straat staan) en een grote administratieve belasting vormen voor de gemeente. Toetsing achteraf zou derhalve het milieu en de volksgezondheid juist in gevaar kunnen brengen. Ter zekerheid van de continuering van het ophalen van huishoudelijk afval en het afstemmen van aanbieding en inzameling (tijd en middelen). Een toetsing achteraf is niet wenselijk omdat bij mislopen huisvuil aan de straat blijft staan.

Kortom: omdat is voldaan aan de uitzonderingsgronden van artikel 9, levert het vergunningvereiste uit de Afvalstoffenverordening 2003 **geen** strijdigheid op met de

8 Een schone leefomgeving, een goede volksgezondheid en een zo min mogelijke belasting van het milieu.
9 Dwingende redenen van algemeen belang zijn redenen die als zodanig zijn erkend in de rechtspraak van het Hof van Justitie; waaronder de volgende gronden: openbare orde, openbare veiligheid, staatsveiligheid, volksgezondheid, handhaving van het financiële evenwicht van het socialezekerheidsstelsel, bescherming van consumenten, afnemers van diensten en werknemers, eerlijkheid van handelstransacties, fraudebestrijding, bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, diergezondheid, intellectuele eigendom, behoud van het nationaal historisch en artistiek erfgoed en doelstellingen van het sociaal beleid en het cultuurbeleid.

Dienstenrichtlijn.

In de onderliggende model-Afvalstoffenverordening 2008 is de vergunning vervangen door privaatrechtelijke contracten, dan wel een systeem van melding gecombineerd met algemene regels, waarbij het contract zich beperkt tot verplichting tot continuering en afstemming. Ook dit moet worden aangemerkt als een vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn. Gezien het voorgaande kan worden geconcludeerd dat privaatrechtelijke contracten, dan wel een systeem van melding gecombineerd met algemene regels gezien de punten 1 t/m 3 eveneens **geen** strijdigheid met de Dienstenrichtlijn opleveren, want dit systeem is eveneens in overeenstemming met het non-discriminatie beginsel, het noodzakelijkheidsbeginsel (gerechtvaardigd dwingende reden algemeen belang) en het evenredigheidsbeginsel.

Stap 3: Vergunning<u>voorwaarden</u> toetsen aan artikel 10, 14 en 15 Dienstenrichtlijn
Een laatste stap zou zijn om ook de vergunningvoorwaarden te toetsen op strijdigheid met de Dienstenrichtlijn. Op grond van artikel 10 Dienstenrichtlijn moeten vergunningvoorwaarden bijvoorbeeld non-discriminatoir, ondubbelzinnig en objectief zijn. Daarnaast geeft artikel 14 Dienstenrichtlijn aan welke voorwaarden verboden zijn en bepaalt artikel 15 Dienstenrichtlijn welke eisen aan evaluatie onderworpen kunnen zijn.
Omdat de model-Afvalstoffenverordening 2008 op zichzelf geen voorwaarden bevatten die kunnen worden getoetst, gaat het te ver om hier in dit verband verder over uit te wijden. Voor gemeenten is het echter wel raadzaam om bewust te zijn van het bovenstaande.

§ 1 **Hoofdstuks- en artikelsgewijze toelichting op de afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2010.**

Toelichting artikel 1

Definities uit de Wet milieubeheer (Wm)

In dit artikel zijn alleen die begripsomschrijvingen opgenomen die specifiek zijn voor deze verordening. Relevante begrippen die al in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer (hierna te noemen Wm) zijn omschreven, worden, voorzover bij de omschrijving in de wet wordt aangesloten, niet in dit artikel herhaald. Daarbij gaat het om de volgende begrippen.

Afvalstoffen	Alle stoffen, preparaten of andere producten die behoren tot de categorieën die zijn genoemd in bijlage I bij richtlijn nr. 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.
Doelmatig beheer van afvalstoffen	Zodanig beheer van afvalstoffen dat daarbij rekening wordt gehouden met het geldende afvalbeheersplan, dan wel de voor de vaststelling van het plan geldende bepalingen, dan wel de voorkeursvolgorde aangegeven in artikel 10.4, en de criteria, genoemd in artikel 10.5, eerste lid.
Huishoudelijke afvalstoffen	Afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens, behoudens voor zover het ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreft, die zijn aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen.
Bedrijfsafvalstoffen	Afvalstoffen, niet zijnde huishoudelijke afvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.
Gevaarlijke afvalstoffen	Bij ministeriële regeling als zodanig aangewezen afvalstoffen, met inachtneming van ter zake voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties.
Afvalbeheersplan	Het afvalbeheersplan, bedoeld in artikel 10.3 Wm (Nb. LAP 2002-2012)
Afvalstoffenverordening	De verordening, bedoeld in artikel 10.23 Wm
Beheer van afvalstoffen	Inzameling, vervoer, nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen.
Nuttige toepassing	De handelingen die zijn genoemd in bijlage II B bij richtlijn nr. 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen.
Verwijdering	De handelingen die zijn genoemd in bijlage II A bij richtlijn nr. 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen.

Grof huishoudelijk afval

Het begrip huishoudelijke afvalstoffen omvat ook grof huishoudelijk afval. Onder grof huisafval worden verstaan 'huishoudelijke afvalstoffen die te groot en te zwaar zijn om op dezelfde wijze als de andere huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst te worden aangeboden'.

Straatafval, zwerfafval en illegale dumping

De Wet milieubeheer voorziet niet in een definitie van het begrip zwerfafval. Dit heeft te maken met het feit dat het begrip in de praktijk weinig problemen oplevert, terwijl een juridisch sluitende definitie moeilijk te geven is. In het Landelijk Afvalbeheersplan (LAP) is wel een definitie opgenomen:

"Zwerfafval is afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op zulke plaatsen terecht is gekomen. Dit afval bestaat voornamelijk uit verpakkingsmateriaal van consumpties (blikjes, flesjes, wikkels, patatbakjes), sigarettenpeuken, kauwgomresten en allerhande gebruiksgoederen als kranten, folders en tissues."

Het verschil tussen straatafval en zwerfafval is dat straatafval, dat niet in een prullenmand wordt achtergelaten, maar in de openbare ruimte terecht komt, zwerfafval wordt.

Onder zwerfafval wordt ook niet verstaan illegale dumping van afval. In tegenstelling tot bij zwerfafval, gaat het bij illegale dumping niet om een of enkele restanten van consumptie, maar om grotere hoeveelheden afval (bijvoorbeeld met een volume van ten minste en plastic tas). Bovendien gaat het niet om afval dat uit nalatigheid of gemakzucht wordt achtergelaten of weggegooid. De ontdoener kiest er namelijk zeer bewust voor om het afval niet via de daarvoor geëigende manier af te voeren, maar om het onbeheerd achter te laten in de openbare ruimte. Het kan zowel huishoudelijk als bedrijfsafval zijn. Veel voorkomend illegaal gedumpt afval is huisvuil, tuinafval, fietswrakken, accu's, meubilair en autobanden. Ook het bijplaatsen van afval bij inzamelvoorzieningen valt onder illegale dumping.

b. Inzamelen
Het begrip 'inzamelen' is gedefinieerd om uitdrukkelijk vast te leggen dat er sprake is van een brede omschrijving. Hiervoor is gekozen om recht te doen aan het feit dat een gemeentelijke inzamelstructuur steeds meer bestaat uit zowel haal- als brengvoorzieningen op verschillende niveaus. Bovendien maakt een bredere omschrijving van het begrip inzamelen de veelheid van termen uit de vorige modelbepalingen ('aan te bieden of over te dragen', 'achterlaten', etc.) overbodig. Wel is een ondergrens aangebracht: voordat sprake kan zijn van inzamelen, dienen de afvalstoffen ter inzameling te worden aangeboden. Voor de omschrijving van het begrip 'ter inzameling aanbieden' geldt dezelfde brede invulling met betrekking tot haal- en brengvoorzieningen, nu van de kant van degene die zich van afval wenst te ontdoen.

h. Gebruiker van een perceel
De omschrijving 'gebruiker van een perceel' sluit aan bij de begripsomschrijving in de VNG-modelverordening reinigingsheffingen. Deze is opgenomen om te kunnen bepalen dat alleen diegenen die in de gemeente betalen voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, gebruik mogen maken van de inzamelstructuur (zie de toelichting bij artikel 8) en de aangewezen inzameldienst.

Toelichting artikel 2
Eerste lid: De aanwijzing van de inzameldienst bij uitvoeringsbesluit
De gemeente is op basis van artikel 10.24, eerste lid, onder a, Wm verplicht bij of krachtens de verordening een inzameldienst aan te wijzen voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Hoewel de inzameldienst ook direct in de verordening kan worden aangewezen, is er in de modelverordening voor gekozen de aanwijzing in het uitvoeringsbesluit10 op te nemen. Indien de inzameldienst wordt gewijzigd hoeft slechts het besluit te worden aangepast en niet de hele verordening.

Tweede lid: De aanwijzing van andere inzamelaars
De brede grondslag van de afvalstoffenverordening ten aanzien van huishoudelijk afval is vastgelegd in artikel 10.24, tweede lid, Wm. Op basis hiervan kunnen regels worden gesteld voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. Zoals de Memorie van Toelichting stelt, gaat het hierbij vooral om de inzameling van bestanddelen van het huishoudelijk afval door anderen dan de inzameldienst.

Tweede lid: Detaillisten/reparatiebedrijven
De aanwijzing op grond van het tweede lid van dit artikel kan ook worden gebruikt om detaillisten die bijvoorbeeld batterijen van particulieren inzamelen, op hun verzoek aan te merken als inzamelpunt. In het kader van de aanwijzing als inzamelpunt kunnen nadere afspraken worden gemaakt met de inzamelende persoon of instantie over bijvoorbeeld de wijze van inzameling, opslag en de afgifte aan de gemeente, monitoring, etc.
Indien detaillisten en/of reparatiebedrijven in een AMvB, of ministeriële regeling zijn aangewezen als inzamelende instantie is de gemeente niet bevoegd daarover nadere regels te stellen. Dit

10 Tegen het uitvoeringsbesluit zoals dat genomen wordt door het college kan bezwaar en beroep worden aangetekend overeenkomstig de Awb.

betekent dat detaillisten en/of reparatiebedrijven geen aanwijzing van de gemeente nodig hebben om huishoudelijke apparaten in te nemen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur.

Europese aanbesteding
Wanneer een gemeentelijke overheid een opdracht te vergeven heeft, kan zij in aanraking komen met aanbestedingsregelgeving (zowel Europees als nationaal). De belangrijkste wetgeving op het gebied van aanbesteden wordt gevormd door de twee Europese aanbestedingsrichtlijnen: de richtlijn voor werken, leveringen en diensten[11] en de richtlijn voor de nutsectoren water, energie, transport en posterijen[12]. Deze richtlijnen zijn geïmplementeerd in het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Boa) en het Besluit aanbestedingen speciale sectoren (Bass). Momenteel ligt er een wetsvoorstel voor een Nederlandse aanbestedingswet bij de Eerste Kamer.

Aanbesteden betreft een vorm van inkopen. De Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn onder andere opgesteld om binnen de Europese Unie en ten behoeve van het tot stand komen van een interne markt, de vrije, eerlijke concurrentie te stimuleren. Daarnaast zou een goede toepassing van de richtlijnen opdrachtgevers moeten brengen tot een professioneler inkoopproces, waarbij integriteit van het bestuur, transparantie en het verkrijgen van het beste product tegen de voordeligste prijs (besparingen én efficiëntie derhalve) hoog in het vaandel staan. In de praktijk betekent toepassing van de richtlijnen, dat - voordat gemeenten contracten sluiten voor de uitvoering van (bouw)werken, voor leveringen of voor dienstverlening aan de gemeente - moet worden bekeken of de desbetreffende opdracht volgens een Europese procedure dient te worden aanbesteed.

De Europese aanbestedingsregels kunnen bij het inzamelen van afval in een gemeente van toepassing zijn op de aanschaf van middelen zoals (ondergrondse) afvalcontainers, inzamelvoertuigen en minicontainers. Ook het uitbesteden aan de inzameldienst dient in vrijwel alle gevallen Europees te gebeuren. Uitzondering hierop is de inzameldienst die volledig eigendom is van de overheid (of in volledig eigendom van meerdere overheden). Volgens de Europese aanbestedingsregels moet er bij een aanbesteding een medecontractant zijn die juridisch wordt onderscheiden van de aanbestedende dienst. Deze ontbreekt wanneer de aanbestedende dienst de dienst zelf verricht, bijvoorbeeld wanneer een gemeente een eigen interne dienst bepaalde opdrachten geeft. In een dergelijk geval is er sprake van inbesteden. De aanbestedingsregels zijn dan niet van toepassing en de gemeente kan de interne dienst de opdracht zonder meer gunnen. Inbesteden is slechts mogelijk onder zeer strikte voorwaarden, die nader zijn uitgewerkt in de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie.[13]

Voor overige vragen over aanbesteden wordt verwezen naar de website van Europa Decentraal: www.europadecentraal.nl.

Derde lid: Voorschriften en beperkingen
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 1.4 model-APV: Voorschriften en beperkingen. Deze voorschriften en beperkingen worden vervolgens nader gespecificeerd in het uitvoeringsbesluit. De voorschriften en beperkingen kunnen voortvloeien uit het gemeentelijk afvalbeleidsplan.

Belang van de bescherming van het milieu
De gemeenteraad stelt op grond van artikel 10.23, eerste lid, Wm in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast. De voorschriften of beperkingen die krachtens de afvalstoffenverordening aan de inzameling kunnen worden verbonden, beogen dus het belang van het milieu te beschermen.
De memorie van toelichting zegt over artikel 10.23, eerste lid, Wm nog het volgende: *"De gemeenten zijn gehouden om een afvalstoffenverordening vast te stellen. De regels worden vastgesteld in het belang van het milieu. Dat is ruimer dan de doelmatige verwijdering van*

11 Richtlijn 2004/18/EG
12 Richtlijn 2004/17/EG
13 Zie ondermeer HvJ EG 18 november 1999, C-107/98 (Teckal-arrest), HvJ EG 11 januari 2005, zaak C-26/03 (Stadt Halle), HvJ EG 13 oktober 2005, C-458/03 (Parking Brixen).

afvalstoffen. Ook regels die beogen de milieuaspecten van handelingen met afvalstoffen te beperken, zijn daardoor mogelijk. Men denke aan een verbod om ter voorkoming van (geluids-)overlast afvalstoffen in te zamelen voor zeven uur 's ochtends."

Vierde lid: lex silencio positivo
Het gaat hier om de aanwijzing van inzamelaars van diverse soorten afval. Een lex silencio positivo is hier niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, met name de bescherming van het milieu en de volksgezondheid. Daarnaast is een deugdelijk en goed geordende afvoer van huis- en ander afval meer in het algemeen van groot maatschappelijk belang. Tenslotte zou een aanwijzing van rechtswege botsen met de belangen van andere inzamelaars. Paragraaf 4.1.3.3. Awb wordt niet van toepassing verklaard

Toelichting artikel 3
Eerste lid: Landelijk afvalbeheersplan
Artikel 10.14 Wm bepaalt dat bestuursorganen, bij de uitoefening van hun bevoegdheid met betrekking tot afvalstoffen, rekening dienen te houden met het geldende afvalbeheersplan. Hieruit volgt dat bij het vaststellen of wijzigen van de afvalstoffenverordening rekening dient te worden gehouden met het LAP. In de opsomming in het eerste lid van dit artikel is daarom aangesloten bij het Landelijk afvalbeheersplan (LAP).
Het LAP benoemt in hoofdstuk 14 van deel 1 Beleidskader de volgende door de consument te scheiden afvalstoffen: groente-, fruit- en tuinafval, papier en karton, glas, textiel, elektrische en elektronische apparatuur, klein chemisch afval, en componenten van grof huishoudelijk afval (grof tuinafval, huishoudelijk bouw- en sloopafval, waaronder verduurzaamd hout).
Als gevolg van de raamovereenkomst verpakkingen zal in het LAP-2 een zorgplicht voor gemeenten voor de inzameling van kunststofverpakkingen worden opgenomen. Deze modelverordening houdt met deze wijziging van het LAP al rekening. Indien er gekozen wordt voor inzameling en nascheiding dan komt sub e te vervallen.

Eerste lid: Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur en Besluit Beheer Batterijen
Ten slotte verplichten de Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur en het Besluit Beheer Batterijen gemeenten tot de gescheiden inzameling van elektrische en elektronische apparatuur respectievelijk batterijen, afkomstig van huishoudens.

Eerste lid: Aanvulling lijst met andere categorieën
De lijst genoemd in artikel 3 kan naar behoefte met andere categorieën worden uitgebreid. De grondslag hiervoor is te vinden in artikel 10.21, derde lid, Wm, waarin gesteld wordt dat de raad kan besluiten tot het afzonderlijk inzamelen van andere bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld ijzer of autobanden.

Eerste lid: Afstemming met artikel 9 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden
In artikel 9 is een verbod opgenomen om opgesomde categorieën anders dan afzonderlijk ter inzameling aan te bieden.

Eerste lid, sub a: GFT-afval
Artikel 10.21 tweede lid, Wm verplicht gemeenten in ieder geval tot de afzonderlijke inzameling van groente-, fruit- en tuinafval (GFT-afval). Het Landelijk afvalbeheersplan (LAP) gaat er in ieder geval van uit dat GFT-afval apart wordt ingezameld. Ook het ministerie van VROM houdt vast aan een verplichte GFT-inzameling.
Desondanks is afwijking van deze verplichting mogelijk in het belang van een doelmatig beheer van huishoudelijke afvalstoffen, bijvoorbeeld om redenen van de GFT-kwaliteit, kostenniveau of de milieuhygiëne. Op grond van artikel 10.26, eerste lid, onder c, Wm kan bij verordening worden bepaald dat in een deel van het grondgebied geen huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld.
Zie voor de vrijstellingsmogelijkheden voor het inzamelen van GFT-afval tevens § 2.3.2.

Eerste lid, sub f: Uitspraak Raad van State over textiel

Textiel is een afvalstof in de zin van artikel 1.1, eerste lid, Wm. Dit blijkt uit een uitspraak (voorlopige voorziening) van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS 28 januari 2003, 200206958/1).
Het Intergemeentelijk Orgaan Rivierenland (IOR) had een inzamelvergunning voor textiel verleend aan een charitatieve instelling. Het bestuur van het IOR besloot uit oogpunt van doelmatigheid de inzameling van textiel zelf ter hand te nemen en de samenwerking met de charitatieve instelling te beëindigen. In een voorlopige voorziening bij de Raad van State werd door de instelling betoogd dat er geen sprake was van een afvalstof, omdat het textiel met het oogmerk op hergebruik werd ingeleverd en ingezameld.
De Raad van State oordeelde echter anders. Het ingezamelde textiel (draagbare en niet-draagbare kleding, lakens, dekens, grote lappen stof en gordijnen) is aan te merken als een huishoudelijke afvalstof, omdat de aangeboden kleding kennelijk ongesorteerd wordt aangeboden en daarom nog een sorteerbewerking moet ondergaan. Een deel van de ingezamelde textiel kan namelijk gebruikt worden overeenkomstig de oorspronkelijke bestemming, een deel is slechts geschikt voor een ander gebruik en een deel is onbruikbaar.
De Raad van State verwijst ook naar een uitspraak van het Hof van Justitie, waarin werd geoordeeld dat het toepassingsgebied van het begrip afvalstof afhangt van de term "zich ontdoen van". In de genoemde feiten ligt volgens de Raad van State een aanwijzing besloten dat de huishoudens zich van het textiel hebben willen ontdoen, voornemens zijn zich daarvan te ontdoen of zich daarvan moeten ontdoen. De inzameling is daarom primair een verantwoordelijkheid van de lokale gemeente.

De genoemde uitspraak betreft een voorlopige voorziening. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft de voorgestelde lijn echter voortgezet in latere uitspraken; zie bijvoorbeeld ABRS 17 december 2003, *JM* 2004/41, 200302669/1 en ABRS 24 februari 2006, LJN: AV2954, 200600642/1.
Voor de afvalstoffenverordening heeft de uitspraak van de Raad van State de volgende consequentie. Het is niet aannemelijk dat een burger zijn textiel gesorteerd kan aanbieden. Immers deze kan niet weten voor welke bestemming hij bijvoorbeeld lappen of kleren aanbiedt (hergebruik, poetslap of onbruikbaar). Een sorteerbewerking lijkt hierdoor altijd noodzakelijk. Gesteld kan worden dat de gemeente op grond van artikel 10.21 Wm een zorgplicht heeft voor de inzameling van textiel. Dat betekent overigens niet dat de gemeente deze inzameling zelf ter hand moet nemen. De gemeente kan op grond van artikel 2, tweede lid, van deze afvalstoffenverordening besluiten andere inzamelaars dan de inzameldienst aan te wijzen die met de inzameling van textiel zijn belast.

Het tweede lid is toegevoegd.
Door het tweede lid toe te voegen hoeft de afvalstoffenverordening niet te worden aangepast als er een nieuw te scheiden categorie van afvalstoffen wordt aangewezen. Alleen het uitvoeringsbesluit hoeft te worden aangepast.

Uitvoeringsbesluit op grond van hetderde lid
Het vastleggen van een omschrijving van de verschillende categorieën huishoudelijke afvalstoffen is van belang om te kunnen ingrijpen bij vervuiling van de fracties vanwege verkeerd aanbiedgedrag. Een te zeer vervuilde fractie kan leiden tot kostentoerekening voor de verwijdering door de be- of verwerker aan de gemeente, en in het uiterste geval tot weigering van de ingezamelde fractie.
Het verdient in dat verband aanbeveling om in het besluit ook een 'welles-nietes'-lijst op te nemen, waarin is aangegeven welke componenten de betreffende afvalcategorie omvat en welke daartoe juist niet behoren (zie bijvoorbeeld de welles-nietes-lijsten in de VNG-handreiking Gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen en in het GFT-boekje van het voormalige Afval Overleg Orgaan).

Toelichting artikel 4
Eerste lid
In dit artikel worden de niveaus van inzameling aangegeven. Hiermee wordt recht gedaan aan de vervaging van het onderscheid tussen huis-aan-huisinzameling en inzameling via

brengvoorzieningen op verschillende niveaus.

Eerste lid, onder a: Inzameling bij elk perceel (haalsysteem)
Op grond van artikel 10.21, eerste lid, Wm is de gemeente verplicht tot het wekelijks inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel. Op grond van artikel 10.21, tweede lid, Wm wordt daarbij in ieder geval groente-, fruit- en tuinafval afzonderlijk ingezameld, tenzij daar in het kader van doelmatig beheer van mag worden afgeweken (zie de toelichting op artikel 3 van deze verordening).
De inzameling bij elk perceel is individueel en vindt plaats bij elke woning via een haalsysteem. De bewoners maken gebruik van individuele inzamelmiddelen, zoals vuilniszakken of minicontainers. Omdat de inzameling van gescheiden afvalstromen steeds belangrijker wordt is de frequentie van inzamelen van restafval verlaagd van een keer in de twee weken naar een keer in de vier weken. In 2012 zal hiervoor een proef worden opgestart.

Eerste lid, onder a: Inzameling bij hoogbouw
Voor het bewaren en aanbieden van huishoudelijk afval kan van gemeentewege eventueel een bewaar- of inzamelmiddel worden verstrekt. De inzamelmiddelen worden buitengezet op de dag van inzameling. Bij hoogbouw kunnen inpandige inzamelvoorzieningen worden getroffen, zoals stortkokers of containers. Benadrukt moet worden dat een of meer inzamelvoorzieningen bij één flat, moet worden gezien als inzameling bij elk perceel.

Eerste lid, onder b: Inzameling nabij elk perceel (brengsysteem)
In afwijking van artikel 10.21 Wm kan de raad op grond van artikel 10.26 eerste lid, onder a, Wm bij verordening besluiten dat - in plaats van bij elk perceel - nabij elk perceel wordt ingezameld. Zoals reeds in § 2.3.1 uiteengezet is, in het kader van het VROM-project 'herijking regelgeving' (Kamerstukken II, 2003/04, 29 200 XI, nr 7), voorgesteld de Regeling voorwaarden inzamelen huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel in te trekken. Uit het oogpunt van decentralisatie is het dan niet noodzakelijk om te bepalen binnen welke maximale afstand van de perceelgrens de gemeente moet zorgdragen voor de inzameling van huishoudelijk afval, indien het inzameling nabij elk perceel betreft. De gemeente heeft hierin haar eigen beleidsvrijheid. Indien het wetsvoorstel, dat eind 2007 naar de Raad van State is gestuurd, doorgang zal vinden, zal de regeling vervallen en krijgen gemeenten de vrijheid om invulling te geven aan de inzameling nabij elk perceel. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om de criteria uit de ministeriele regeling te blijven gebruiken of gezien hun eigen specifieke omstandigheden andere criteria vastleggen. De Tweede Kamer heeft op 30 september 2008 met dit wetsvoorstel ingestemd.

Voor de inzameling nabij elk perceel wordt gebruik gemaakt van collectieve inzamelmiddelen, dit zijn brengsystemen waar een groep huishoudens gezamenlijk gebruik van maakt. Huishoudelijk afval wordt dus niet bij elk perceel - bij elke woning - opgehaald, maar vanaf een centraal punt bij voor meerdere huishoudens gezamenlijk. De huishoudens beschikken over individuele bewaarmiddelen en moeten deze brengen naar de plaats waar het collectieve inzamelmiddel staat opgesteld.

Inzameling nabij elk perceel: clusterplaatsen en inzamelvoorzieningen
Inzameling nabij elk perceel plaatsvinden via clusterplaatsen en via inzamelcontainers nabij elk perceel. Een inzamelcontainer kan boven- of ondergronds zijn.
Een clusterplaats is een plaats waar de burger het inzamelmiddel op de dag van ophalen naar toe brengt. Voorbeelden van clusterplaatsen zijn: een parkje, een pleintje, een parkeerplaats waar op de dag van inzameling niet mag worden geparkeerd of een centrale plaats op de stoep.

Voor beide vormen van collectieve inzameling geldt dat de inzameling laagdrempelig moet zijn. Voor de clusterplaats geldt dat dit het geval is als de afstand tussen perceel en clusterplaats niet meer is dan 75 meter, waarbij de raad in bijzondere gevallen maximaal 125 meter kan toestaan. Voor de inzamelvoorzieningen geldt hetzelfde, echter aangevuld met een aantal extra eisen. Deze eisen zijn: de inzamelvoorziening is voor een ieder goed bereikbaar en toegankelijk, de afvalstoffen kunnen eenvoudig worden achtergelaten en er wordt tussen clusterplaatsen en

overige inzamelwijzen nabij elk perceel (de zogenaamde inzamelvoorzieningen) gelegenheid gegeven om ten minste 12 aaneengesloten uren per week huishoudelijke afvalstoffen aan te bieden.

Handreiking inzamelen bij/nabij elk perceel
Naar aanleiding van deze regeling heeft de VNG de 'Handreiking inzamelen bij/nabij elk perceel' opgesteld, die in 1999 verschenen is (ISBN 90 322 7344 2). Deze handreiking gaat in op de keuze tussen bij en nabij elk perceel inzamelen en beoogt het bieden van een afwegingskader van alle lokale belangen. Uitgegaan wordt van een gelijkwaardigheid van beide inzamelwijzen.

Eerste lid, onder c: Inzamelvoorziening op wijkniveau
Bij inzamelvoorzieningen op wijkniveau kan in de eerste plaats worden gedacht aan glasbakken, textielbakken, en dergelijke. Dit zijn permanent aanwezige voorzieningen. De voorzieningen op wijkniveau kunnen ook mobiel of niet permanent aanwezig zijn. Voorbeelden van dergelijke mobiele voorzieningen zijn de chemokar en 'afvaleilanden' die gedurende een bepaalde periode in de wijk aanwezig zijn. Het gebruik van de wijkvoorzieningen is niet beperkt tot de gebruikers van een bepaalde groep percelen. In het belang van de doelmatige verwijdering van kca, glas, oud papier en karton en textiel kan de gemeente bepalen dat dit afval dient te worden gebracht naar een door de gemeente aangewezen plaats.

Uitvoeringsbesluit op grond van het tweede lid
Het college kan bij uitvoeringsbesluit voor iedere gebruiker van een perceel per categorie huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen via welk(e) inzamelmiddel of -voorziening wordt ingezameld. De inzamelmiddelen kunnen van gemeentewege worden verstrekt of geplaatst, of moeten door de burger zelf worden aangeschaft.
Bij dit uitvoeringsbesluit kan worden gedacht aan een overzicht van de gemeente, waarop is aangegeven waar ingezameld wordt via inzamelmiddelen voor de gebruiker van een perceel, dan wel via inzamelvoorzieningen voor een groep gebruikers van percelen. Wat betreft de inzamelvoorzieningen op wijkniveau (zoals glasbakken) en de brengdepots kan eventueel worden volstaan met het aanwijzen van de categorie van huishoudelijk afval waarvoor de voorziening is bestemd (dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van een pictogram op de container). Het opstellen van een dergelijk overzicht is bewerkelijker naarmate de variatie in inzamelmiddelen en -voorzieningen tussen gebruikers groter is.
Specifieke aanwijzing van de groep gebruikers van percelen die hun afvalstoffen via een bepaalde inzamelvoorziening mogen (of moeten) aanbieden, kan van belang zijn om tegen te gaan dat ook inwoners uit andere delen van de gemeente gebruik maken van de inzamelvoorziening, met als gevolg bijvoorbeeld een (vroegtijdig) overvolle container.
Het aanwijzen van een groep gebruikers is noodzakelijk indien de afvalstoffenheffing binnen de gemeente wordt gedifferentieerd naar het aanbod van afval.

Eisen aan het inzamelmiddel
Wanneer het inzamelmiddel niet door de gemeente wordt verstrekt, kan worden vereist dat het inzamelmiddel aan bepaalde normen voldoet. Ook kan via deze bepaling worden geregeld dat alleen huisvuilzakken met een gepatenteerde gemeentelijke opdruk mogen worden gebruikt indien wordt gewerkt met een systeem van dure zakken als vorm van tariefdifferentiatie. Voor bepaalde categorieën huishoudelijke afvalstoffen (bijvoorbeeld asbest) kunnen specifieke eisen aan het inzamelmiddel worden gesteld.

Toelichting artikel 5
Wekelijkse inzamelfrequentie
De gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval bij elk perceel is op grond van artikel 10.21, eerste lid, respectievelijk tweede lid, Wm gesteld op ten minste eenmaal per week. Artikel 10.21, eerste lid, Wm bepaalt dat de gemeente, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, er voor zorg draagt dat ten minste eenmaal per week de huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan. Op grond van artikel 10.21, tweede lid, Wm wordt daarbij in ieder geval groente-, fruit- en tuinafval afzonderlijk

ingezameld.
De wekelijkse inzamelplicht bij elk perceel geldt uitdrukkelijk niet voor grove huishoudelijke afvalstoffen (zie ook artikel 10.21, eerste lid, Wm). Wel geldt voor deze categorie huishoudelijke afvalstoffen op grond van artikel 10.22, eerste lid, onder a en b, Wm een zorgplicht.

Eerste lid
Het eerste lid is een uitwerking van artikel 10.26, eerste lid, onder b, Wm, dat de mogelijkheid biedt om af te wijken van de wekelijkse inzamelfrequentie van huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval. Huishoudelijke afvalstoffen mogen - in het belang van een doelmatig beheer - worden ingezameld met een bij de verordening aangegeven regelmaat.
In dit lid is vastgelegd met welke frequentie de huishoudelijke afvalstoffen bij elk perceel worden ingezameld.
Indien de raad besluit tot afwijking van de wekelijkse inzamelfrequentie, is de raad verplicht om de inspraakverordening toe te passen (zie artikel 10.26, tweede lid, Wm). Daarnaast is het college verplicht om de inspecteur op de hoogte te stellen van het voornemen tot dit besluit (zie artikel 10.26, derde lid, Wm. Nota bene: het wetsvoorstel waarin het derde lid van artikel 10.26 Wm wordt geschrapt is eind 2007 naar de Raad van State gestuurd. Dit Tweede Kamer heeft op 30 september met dit wetsvoorstel ingestemd.)

Tweede lid
Het tweede lid is een uitwerking van artikel 10.26, eerste lid, onder a, Wm, dat de mogelijkheid biedt om - in het belang van een doelmatig beheer - huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel in te zamelen. Zie voor een uitgebreide toelichting voor de inzameling nabij elk perceel de toelichting onder artikel 4.
Op grond van het tweede lid wordt de frequentie van inzameling van huishoudelijke afvalstoffen nabij elk perceel geregeld. Dit is vooral van belang voor de zogenaamde clusterplaatsen.

Derde lid
In het derde lid is ervoor gekozen om niet alle gegevens in de verordening vast te leggen, maar in uitvoeringsbesluiten.

Het derde lid regelt het niet bij elk perceel inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen in een deel van de gemeente. De basis hiervoor wordt gevonden in artikel 10.26, eerste lid, onder c, Wm. De raad kan namelijk, in afwijking van 10.21 Wm, bepalen dat - in het belang van een doelmatig beheer - in een gedeelte van het grondgebied van de gemeente geen huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld. Bij ‘een deel van de gemeente’ kan gedacht worden aan het aanwijzen van bepaalde wijken, maar ook aan bepaalde bebouwingstypen.
Indien de raad besluit tot het niet bij elk perceel inzamelen is zij verplicht om de inspraakverordening toe te passen (zie artikel 10.26, tweede lid, Wm). Daarnaast is het college verplicht om de inspecteur op de hoogte te stellen van het voornemen tot dit besluit (zie artikel 10.26, derde lid, Wm). Het wetsvoorstel waarin het derde lid van artikel 10.26 Wm wordt geschrapt is eind 2007 naar de Raad van State gestuurd. De Tweede Kamer heeft op 30 september 2008 met dit wetsvoorstel ingestemd.

Vierde tot en met zevende lid
Het vierde tot en met het zevende lid regelt hetzelfde als het eerste tot en met het derde lid, maar dan voor groente-, fruit- en tuinafval.
Indien wordt besloten GFT-afval in een deel van de gemeente niet gescheiden in te zamelen, dient dit het uitvoeringsbesluit behorende bij het zesde lid geregeld te worden.

Achtste lid
Het college kan op basis van het achtste lid de frequentie van inzameling bij elk perceel bepalen van andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen dan huishoudelijk restafval en groente-, fruit- en tuinafval. Dit artikel heeft alleen betrekking op de categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk bij elk perceel worden ingezameld en is beperkt tot het regelen van de frequentie van inzamelen.

De dagen en tijden waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling kunnen worden aangeboden, kunnen worden geregeld op basis van artikel 11 van deze verordening.

Verplichting gemeente bij afwijking van de inzamelfrequentie genoemd in artikel 10.21 Wm
Indien de gemeente op grond van artikel 10.26 onder a, b en c, Wm bij verordening afwijkt van de inzamelfrequentie genoemd in artikel 10.21 Wm, is zij op grond van artikel 10.27 Wm verplicht om op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid te bieden om huishoudelijke afvalstoffen achter te laten.

Toelichting artikel 6
De inzameling
Gemeenten zijn belast met de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Zij hebben daarmee ook het recht om te bepalen dat het verboden is aan andere dan de door het college aangewezen inzameldienst en instanties om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen.

Tweede lid
In dit kader is de brede omschrijving die in artikel 1 is gegeven van het begrip inzamelen van belang. Ook het innemen van huishoudelijke afvalstoffen in de winkel valt hieronder. Wanneer de gemeente deze serviceverlening op prijs stelt, kunnen de betreffende winkels op grond van artikel 2, tweede lid, door het college worden aangewezen als inzamelende persoon of instantie.

Derde lid
Het derde lid is nodig omdat het inzamelverbod behoudens aanwijzing niet mag gelden voor personen of instanties die bij AMvB of ministeriële regeling in het kader van producentenverantwoordelijkheid een inzamelplicht hebben gekregen.

Toelichting artikel 7
Burgers mogen hun afvalstoffen alleen aanbieden aan de krachtens in het eerste lid van artikel 2 aangewezen inzameldienst, andere inzamelaars die zijn aangewezen krachtens het tweede lid van artikel 2 en personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij AMvB of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben (zie de toelichting bij artikel 2 en artikel 6). In dit geval mag de burger zijn huishoudelijke afvalstoffen, zoals elektrische en elektronische apparatuur, ook aan deze personen of instanties aanbieden.

Toelichting artikel 8
Dit artikel bepaalt dat alleen diegenen die binnen de gemeente afvalstoffenheffing betalen, huishoudelijke afvalstoffen mogen aanbieden. Achtergrond van dit artikel is de toename in het illegaal aanbieden van afvalstoffen door inwoners van andere gemeenten (afvaltoerisme) of door bedrijven van binnen en buiten de eigen gemeente, die op deze manier de kosten van de verwijdering van hun afvalstoffen willen ontlopen.
Een aantal gemeenten heeft een apart artikel in hun afvalstoffenverordening opgenomen om afvaltoerisme tegen te gaan. Deze zou als volgt kunnen luiden: *"Het is aan personen, die geen woon- of verblijfplaats in de gemeente … hebben, verboden huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden of achter te laten."*

De keuze voor de formulering 'anderen dan de gebruikers van …' is gekoppeld aan de Verordening reinigingsrechten. Overigens is het natuurlijk niet de bedoeling om te verbieden dat degene die de heffing betaalt zijn afvalstoffen door iemand anders laat aanbieden namens hem.

Recreatiewoningen
Geldt er een zorgplicht voor de gemeente voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij recreatiewoningen? Er zijn twee situaties mogelijk.
In de eerste plaats kan een recreatiewoning deel uitmaken van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Er is sprake van een inrichting zodra er een technische, organisatorische of functionele samenhang is. Dit is bijvoorbeeld zo wanneer het gaat om een recreatiepark of als er voor de recreatiewoningen veel gezamenlijk is geregeld. Bij recreatiewoningen die vaak worden

verhuurd is gauw sprake van een organisatorische samenhang. Indien er gezamenlijke technische voorzieningen zijn (bijvoorbeeld gastanks of warmwatervoorzieningen) is er ook al gauw sprake van een inrichting. Vrijkomend afval moet dan worden gezien als bedrijfsafval. De verantwoordelijkheid voor de verwijdering van bedrijfsafval ligt in dat geval bij de houder van de inrichting. De regels die hiervoor gelden, staan in het Activiteitenbesluit.

Maken de recreatiewoningen geen onderdeel uit van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, dan is het vrijkomende afval huishoudelijk afval. Van belang is vervolgens de vraag of er op het perceel geregeld huishoudelijke afvalstoffen vrijkomen. Artikel 10.21, eerste lid, Wm verklaart de zorgplicht van de gemeente namelijk van toepassing indien er op een perceel geregeld huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan. Daartegenover staat dat de gemeente in dat geval ook een afvalstoffenheffing kan heffen. Omgekeerd geldt ook hetzelfde. Ontstaan er op een perceel niet geregeld huishoudelijke afvalstoffen, dan geldt de zorgplicht van de gemeente niet en kan eveneens geen afvalstoffenheffing worden geheven.

In sommige gevallen kan de inzameling van huishoudelijk afval niet doelmatig zijn, bijvoorbeeld wanneer de recreatiewoningen vrijwel onbereikbaar zijn. In dat geval kan de raad op grond van artikel 10.26, eerste lid, onder b en c, Wm beslissen dat op een deel van het grondgebied niet of met een andere regelmaat wordt ingezameld (zie ook artikel 10.26, tweede en derde lid, Wm en artikel 10.27 Wm).

Toelichting artikel 9
GFT-afval
Afwijking van de wettelijke inzamelplicht van groente-, fruit- en tuinafval is mogelijk in het belang van een doelmatig beheer van huishoudelijke afvalstoffen, bijvoorbeeld om redenen van de GFT-kwaliteit, kostenniveau of de milieuhygiëne. Op grond van artikel 10.26, eerste lid, onder c, Wm kan bij verordening worden bepaald dat in een deel van het grondgebied geen huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld. In dit geval is de inspraakverordening van toepassing en stelt het college de inspecteur op de hoogte van het voornemen. Zie ook de toelichting op artikel 3.

Afstemming met artikel 3: Afzonderlijke inzameling
In artikel 3 is een opsomming opgenomen van de categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk worden ingezameld. Artikel 9 houdt een verbod in voor de burger.

Omdat in artikel 3 een extra lid is opgenomen moet daarvoor ook een verbod worden opgenomen.

Vijfde lid
Het vierde lid is nodig, omdat het verbod op het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst of andere inzamelaars niet mag gelden voor het aanbieden van afval aan personen of instanties die bij AMvB of ministeriële regeling in het kader van producentenverantwoordelijkheid een inzamelplicht hebben gekregen.

Zesde lid
Ongeadresseerd reclamedrukwerk
Om het afzonderlijk ter inzameling aanbieden van oud papier te bevorderen, hebben een aantal gemeenten hierover een artikel in hun afvalstoffenverordening opgenomen. Een voorbeeld hiervan:
"Het is verboden ongeadresseerd reclamedrukwerk te bezorgen of te laten bezorgen bij een woning, bedrijf of woonschip, indien de bewoner ervan of gebruiker ervan duidelijk kenbaar heeft gemaakt (op een door het college vastgestelde wijze) geen prijs te stellen op het ontvangen van ongeadresseerd reclamedrukwerk."

Toelichting artikel 10
Wettelijke plicht brengdepots

Op grond van artikel 10.27 Wm is een gemeente in een aantal gevallen verplicht om op tenminste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente (of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt) een brengdepot te realiseren.
Het gaat om de gevallen waarin de raad op grond van artikel 10.26, eerste lid, onder a, b en c, Wm afwijkt van artikel 10.21 Wm: inzameling nabij elk perceel, inzameling met een bij verordening aangegeven regelmaat en uitsluiting van inzameling op een deel van het grondgebied van de gemeente.

Eerste lid
Het eerste lid betreft het verbod om huishoudelijke afvalstoffen anders aan te bieden dan via het aangewezen inzamelmiddel of de inzamelvoorziening.
Bij inzamelmiddelen voor de gebruiker van een perceel kan worden gedacht aan vaste inzamelmiddelen, zoals minicontainers, afvalemmers, kratjes, kca-boxen en dergelijke, maar ook aan huisvuilzakken of plastic folie waarin asbesthoudend afval moet worden verpakt. De inzamelmiddelen kunnen al dan niet van gemeentewege worden verstrekt.

Tweede lid
Het tweede lid betreft het verbod om categorieën huishoudelijke afvalstoffen anders aan te bieden dan via het aangewezen inzamelmiddel of de aangewezen inzamelvoorziening.

Vijfde lid
De mogelijkheid om huishoudelijke afvalstoffen te kunnen aanbieden zonder inzamelmiddel of -voorziening (bij het perceel of op een ander inzamelniveau) is vooral van belang voor grof huisvuil of grof tuinafval.

Uitvoeringsbesluiten
Artikel 10 biedt de basis tot het stellen van diverse regels die relevant zijn voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Deze regels kunnen bijv. betrekking hebben op:
- maximale gewicht
- maximaal aantal aan te bieden inzamelmiddelen
- voorwaarden voor gebruik van inzamelmiddelen
- eisen aan inzamelmiddel
- regels voor het gebruik van inzamelvoorzieningen op wijkniveau
- regels ten aanzien van het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen bij het brengdepot op lokaal of regionaal niveau

In het onderstaande wordt (niet uitputtend) aangegeven welke regels door het college kunnen worden gesteld.

Uitvoeringsbesluiten
Derde lid: Voorwaarden waaronder het inzamelmiddel wordt verstrekt
Op grond van dit lid kan het college regels stellen over voorwaarden waaronder het inzamelmiddel wordt verstrekt. Gedacht kan worden aan de juridische basis van de verstrekking (bijvoorbeeld bruikleenovereenkomst), regels in geval van verhuizing van een gebruiker van een perceel, aansprakelijkheid voor de schade of verdwijning van het verstrekte inzamelmiddel.

Derde lid: Gebruik en reiniging van het verstrekte inzamelmiddel
Met betrekking tot het gebruik van vaste inzamelmiddelen kunnen bijvoorbeeld regels worden gesteld rond het aanbrengen van veranderingen aan de container. Dit kan in het bijzonder relevant zijn wanneer de gemeente ook met herkenningssystemen voor individuele containers werkt. Daarnaast kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een verbod op het deponeren van hete vloeistoffen in de container. Bepaald kan worden dat het inzamelmiddel in het belang van de doelmatige verwijdering (voorkomen dat afval in de container blijft plakken) regelmatig wordt gereinigd. De burger kan dit eventueel uitbesteden, maar blijft zelf verantwoordelijk voor de naleving van de regels gesteld krachtens de verordening

Vierde lid: Plaats van aanbieden
Bepaald kan worden dat het inzamelmiddel op de krachtens artikel 11 vastgestelde inzameldag langs de inzamelroute op de weg kan worden geplaatst, eventueel uit te breiden met nadere aanwijzingen voor een specifiek verzamelpunt voor het plaatsen van de inzamelmiddelen. Dit kan gebeuren vanuit oogpunt van verkeersveiligheid, maar bijvoorbeeld ook om redenen van doelmatige inzameling en arbeidsbelasting. In artikel 10.26 Wm is hiervoor uitdrukkelijk de bevoegdheid gecreëerd.
Voorgeschreven kan worden dat bepaalde categorieën huishoudelijke afvalstoffen (met name klein chemisch afval) niet op de weg mogen worden geplaatst, maar persoonlijk moeten worden aangeboden aan de inzamelaar. Verder kan worden bepaald dat het inzamelmiddel zodanig op de weg moet worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet wordt gehinderd of in de doorgang wordt belemmerd en gevaar of schade wordt voorkomen.

Vierde lid: Wijze van aanbieden.
Gedacht kan worden aan de volgende regels:
- het inzamelmiddel dient goed gesloten te zijn;
- er mag geen sprake zijn van uitsteeksels, die kunnen leiden tot verwondingen of het scheuren van de huisvuilzak.

Vierde lid: Maximaal gewicht en maximaal aantal inzamelmiddelen per keer.
Het maximaal toelaatbare gewicht zal onder meer samenhangen met de wijze van inzameling, de toelaatbare arbeidsbelasting van de huisvuilbeladers, het gebruikte inzamelvoertuig. Behalve een beperking aan het gewicht per inzamelmiddel kan ook een beperking worden opgelegd naar aantal inzamelmiddelen dat per keer mag worden aangeboden. Er kan op dit punt een koppeling worden gelegd met de tarieven in de belastingverordening. Overigens moet daarbij wel worden gelet op de handhaafbaarheid van de bepaling.

Vierde lid: Regels ten aanzien van het gebruik van inzamelvoorzieningen
Regels die door het college kunnen worden gesteld ten aanzien van inzamelvoorzieningen omtrent de wijze van aanbieding zijn bijvoorbeeld:
- de afvalstoffen dienen in een goed gesloten zak in de verzamelcontainer te worden gedeponeerd;
- de inzamelvoorziening dient na gebruik goed te worden gesloten;
- het is verboden afvalstoffen naast de verzamelcontainer te plaatsen
- het al dan niet mogen gebruiken van zakken voor groente-, fruit- en tuinafval.

Vierde lid: Brengdepot
Met de term 'brengdepots' wordt gedoeld op bemande voorzieningen op lokaal of regionaal niveau waar meerdere afvalcomponenten heen kunnen worden gebracht. Wanneer het een brengdepot op regionaal niveau betreft, zal de vaststelling van de wijze waarop afvalstoffen bij het depot kunnen worden aangeboden, vaak overgedragen zijn aan het bestuur van de regio. De bepalingen in het uitvoeringsbesluit zullen daarop moeten worden aangepast.

Vijfde Lid: Inzamelen zonder inzamelmiddel
Ten aanzien van die componenten kan bepaald worden dat deze bijvoorbeeld gebundeld dienen te worden aangeboden. Ook kan worden gedacht aan de inzameling van oud papier en karton, gebundeld of in kartonnen dozen.

Zevende lid: inzameling aanbieden via eigen inzamelmiddel
Elk perceel krijgt een inzamelmiddel aangewezen. Om te voorkomen dat betalende burgers hun afvalstoffen aanbieden in een ander inzamelmiddel dan voor hun is aangewezen is dit artikel opgenomen.

Toelichting artikel 11
Uitvoeringsbesluit op grond van het eerste lid

Bij het vaststellen van de dagen en tijden kan in het besluit van het college een onderscheid worden gemaakt naar de verschillende niveaus van inzameling en de daarbij gehanteerde inzamelmiddelen en -voorzieningen. Voor de inzameling via een inzamelroute bij de percelen kan worden gedacht aan de volgende regels:
- plaatsing op de weg mag niet geschieden vóór … uur op de vastgestelde inzameldag of de dag voorafgaande aan de vastgestelde inzameldag;
- het van gemeentewege verstrekte inzamelmiddel dient zo spoedig mogelijk na lediging, doch uiterlijk voor … uur op de vastgestelde inzameldag, van de weg te zijn verwijderd;

Bepaald kan ook worden dat inzameling bij het perceel op afroep plaatsvindt. Afvalstoffen kunnen dan worden aangeboden op de dag die, na de melding van de burger dat hij bepaalde afvalstoffen ter inzameling wil aanbieden, wordt aangewezen (niet voor … uur op de vastgestelde inzameldag).

Met betrekking tot inzamelvoorzieningen op buurt- of wijkniveau kan worden bepaald dat de burger zijn afvalstoffen niet mag aanbieden tussen … en … uur.

Ten slotte kunnen op basis van dit artikel de openingstijden van brengdepots worden vastgelegd. Wanneer dit een regionaal depot betreft en de vaststelling van de openingstijden is overgedragen aan het bestuur van de regio, dient dat in dit artikel tot uitdrukking te komen.

Toelichting artikel 12
Dit artikel biedt de grondslag voor een door het college vast te stellen calamiteitenregeling. Een dergelijke (eventueel tijdelijke) regeling zou bijvoorbeeld nodig kunnen zijn in geval van stakingen, etc.
Ook kan worden gedacht aan een regeling voor het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen bij wegopbrekingen.

Toelichting artikel 13
De inzameldienst kan naast huishoudelijke afvalstoffen bijvoorbeeld ook bedrijfsafvalstoffen (of een bepaalde categorie van bedrijfsafvalstoffen) inzamelen. Gedacht kan worden aan afval uit de kantoren/winkels/dienstensector of bouw- en sloopafval (voor zover dit niet wordt gerekend tot het huishoudelijk afval).De gemeente heeft met betrekking tot bedrijfsafvalstoffen geen zorgplicht en kan niet bepalen wie er binnen de gemeente al dan niet mogen inzamelen zoals dat bij huishoudelijke afvalstoffen het geval is.

Toelichting artikel 14
Alleen die bedrijven die betalen voor de gemeentelijke inzamelvoorzieningen mogen, voor zover artikel 13 daartoe de mogelijkheid biedt, hun bedrijfsafvalstoffen aanbieden aan de inzameldienst. In de gemeente Almelo is het betalen van bedrijven privaatrechtelijk geregeld. De inzamelaar sluit een contract af met het bedrijf. Het college kan, net als bij huishoudelijke afvalstoffen, regels stellen over de wijze waarop de afvalstoffen ter inzameling moeten worden aangeboden.

In haar uitspraak van 1 november 2006 geeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (LJN: AZ1257, 200603719/1) nadere invulling aan het begrip ‘bedrijfsafval’. Dit wordt in de verordening gedefinieerd als ‘afvalstoffen, niet zijnde huishoudelijke afvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen’. Punt van discussie vormen een aantal poststukken met naam en adresgegevens van appelante, die aan de inzameldienst zijn aangeboden. De Afdeling bepaalt dat ondanks de aard van het afval (papier), de geringe hoeveelheid en de omstandigheid dat er sprake is van een kantoor aan huis, de brieven, die gelet op de adressering afkomstig zijn van een bedrijf, dienen te worden aangemerkt als bedrijfsafval.

Toelichting artikel 15
Inzameling bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst
De basis voor het stellen van regels over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen kan worden gevonden in artikel 10.23, derde lid, Wm. De memorie van toelichting zegt hierover: “Ten aanzien van de inzameling van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen mogen ook in het

belang van de bescherming van het milieu regels worden gesteld. Blijkens het derde lid mogen deze regels geen vergunningstelsel inhouden. Dit is krachtens artikel 10.48 Wm voorbehouden aan de minister. Vanzelfsprekend mogen de gemeenten hun bevoegdheid evenmin benutten ter bevoordeling van de eigen inzameldienst en ten nadele van andere aanbieders op de markt."

Eerste lid
De Wet milieubeheer geeft de gemeente uitdrukkelijk de bevoegdheid om regels te stellen over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen in het belang van de bescherming van het milieu. Dit artikel is de uitwerking hiervan. Het college kan in het belang van de bescherming van het milieu regels stellen omtrent bijvoorbeeld de dagen, tijden, wijze en plaatsen waarop bedrijfsafvalstoffen ter inzameling moeten worden aangeboden.

Uitvoeringsbesluit op grond van het tweede lid
Op grond van het tweede lid kan het college in het belang van de bescherming van het milieu regels stellen over bijvoorbeeld dagen, tijden, wijze en plaatsen waarop de bedrijfsafvalstoffen worden aangeboden.
Het is dus mogelijk om in het belang van het milieu bepaalde dagen te kunnen aanwijzen waarop bedrijfsafvalstoffen mogen worden ingezameld. Bijvoorbeeld ter beperking of voorkoming van geluidhinder of aanzuigende werking of om ritten zoveel mogelijk te combineren. Dit artikel kan met name van belang zijn voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen in een (historisch) centrum. Uiteraard gelden deze regels voor alle betrokken inzamelaars die bedrijfsafvalstoffen ophalen.

Afbakening met artikel 13 en artikel 14
Op grond van de artikel 13 en artikel 14 kunnen regels worden gesteld over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst. Artikel 15 betreft het stellen van regels over het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst.

Publicatie
Het is niet nodig om in het uitvoeringsbesluit een bepaling op te nemen over de publicatie van de dagen en tijden waarop afval wordt ingezameld (of andere uitvoeringsbesluiten). De bekendmaking van besluiten is geregeld in afdeling 3.6 van de Algemene wet bestuursrecht.

§5 ZWERFAFVAL

Inleiding zwerfafval
Zwerfafval staat hoog op de politieke agenda. In het kader van het Impulsprogramma Zwerfafval hebben VNG, het ministerie van VROM en VNO-NCW (bedrijfsleven) afgesproken om de hoeveelheid zwerfafval terug te dringen. In het Impulsprogramma is de volgende ambitie geformuleerd.

'De ambitie van het programma, en daarmee van de samenwerkende partijen is om de preventie van zwerfafval, de handhaving en het opruimen zodanig ter hand te nemen dat de openbare ruimte eenduidig zichtbaar en meetbaar schoner is.'

De ergernis van de burger over zwerfafval is groot. Gemeenten spelen daarom een belangrijke rol bij het voorkomen en bestrijding van zwerfafval en daarmee het verbeteren van de directe leefomgeving van de burger. Gedacht kan worden aan het creëren van voldoende voorzieningen voor inzameling en verwijdering, communicatie met de burger en de controle van (on)gewenst aanbied- en wegwerpgedrag.

Op grond van artikel 10.25, onder a en b, Wm kunnen gemeenten in hun afvalstoffenverordening de zwerfafvalproblematiek regelen. Er is sprake van facultatief medebewind. Gemeenten hebben hiertoe de bevoegdheid, maar geen wettelijke plicht.

In deze paragraaf van de afvalstoffenverordening zijn een aantal artikelen over het voorkomen en beperken van zwerfafval opgenomen.

Het regelen van het voorkomen en bestrijden van zwerfafval in de afvalstoffenverordening en de handhaving hiervan is het sluitstuk van een goede aanpak van het zwerfafval.
Een goede aanpak van zwerfafval vereist in de eerste plaats een goede analyse van het daadwerkelijke probleem. Wie zijn de veroorzakers (bijvoorbeeld scholieren, recreanten)? Op welke plekken ontstaat zwerfafval (invalswegen, snoeproutes, winkelcentra, recreatiegebieden, evenementen)? Ook het ontwikkelen van gemeentelijk beleid voor de aanpak van zwerfafval is zeer wenselijk. Daarnaast zullen er ook een aantal fysieke maatregelen genomen moeten worden, zoals voldoende afvalbakken, blikvangers en dergelijke. Voor een goede aanpak in de gemeente is het ook wenselijk om een coördinator te benoemen, omdat er vaak meerdere afdelingen binnen een gemeente betrokken zijn. Ten slotte is communicatie naar de burger een zeer belangrijk element in de aanpak van zwerfafval. Gedacht kan worden aan lokale reclamespotjes, folders, persberichten, lespakketten voor basis en middelbaar onderwijs of zogenaamde speciaal schoonmaakacties.
SenterNovem heeft een Quickscan zwerfafval ontwikkeld voor gemeenten. Zie voor meer informatie over deze quickscan www.uitvoeringafvalbeheer.nl.
Voor meer informatie over zwerfafval, wordt verwezen naar de website van het Impulsprogramma: www.samenwerkenaaneenschonernederland.nl.

Toelichting artikel 16
Dit artikel heeft een primair een milieubeschermende functie en beoogt de gemeenten een instrument te geven om illegale dumpingen, voor zover er geen hogere wet- of regelgeving van toepassing is, of het ontstaan van zwerfafval tegen te gaan. Zie voor illegale dumpingen ook de toelichting op artikel 1.
Uiteraard zal in een aantal gevallen het brengen van stoffen op of in de bodem zodanig kunnen gebeuren dat een hogere wet, zoals de Wet bodembescherming of het Besluit Bodemkwaliteit van toepassing is.

Met opzet worden in het eerste lid ook de termen “stof” en “voorwerp” gebruikt en niet alleen de term “afvalstof”, omdat niet altijd duidelijk is of de desbetreffende stoffen of voorwerpen afvalstoffen zijn.

Wettelijke grondslag
In artikel 10.25, onder a, Wm wordt de basis gelegd voor het opnemen van een dergelijk artikel in de afvalstoffenverordening. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die hierover zegt: *“De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijze worden gesteld.”*

Toelichting artikel 17
Straatafval
In artikel 1 van deze verordening wordt een definitie gegeven van straatafval. Bij het begrip straatafval gaat het in feite om afval ‘dat onderweg ontstaat’, buiten een perceel, dat niet als zwerfafval op straat of in het plantsoen terecht dient te komen en waarvoor je de burger (in dit geval ook toeristen) de mogelijkheid wilt bieden om zich ter plekke ervan te ontdoen (voor zover van zeer beperkte omvang en gewicht). Klein chemisch afval is uitdrukkelijk uitgesloten van de omschrijving. Dit afval dient in alle gevallen via de daartoe opgezette inzamelstructuur te worden verwijderd.

In de definitie van straatafval wordt uitdrukkelijk gesproken over “buiten een perceel ontstaan”. Een huishoudelijke afvalstof, ontstaan op of binnen het perceel, moet worden aangeboden volgens de bepalingen uit paragraaf 3 ‘Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen (regels voor de burger over de aanbieding van huishoudelijke afvalstoffen)’.

Toelichting artikel 18
Wettelijke grondslag
In hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer wordt in artikel 10.25, onder a, Wm de basis gelegd voor het opnemen van een dergelijk artikel in de afvalstoffenverordening. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die hierover zegt: *“De onderdelen a en b hebben betrekking op*

zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijze worden gesteld. Zo kunnen er regels worden gesteld omtrent het direct veroorzaken van dit soort verontreiniging. Ook een verbod om ter inzameling gereed gezet afval te doorzoeken ("morgensterrenverbod") kan op onderdeel a worden gebaseerd".

Eerste lid: Morgensterren
Het eerste lid heeft betrekking op wat wel de "morgenster"-problematiek wordt genoemd. Het beoogt paal en perk te stellen aan het doorzoeken en verwijderen van ter inzameling aangeboden afvalstoffen voordat de medewerkers van de inzameldienst ter plaatse zijn. Vaak immers heeft dit doorzoeken tot gevolg dat het huisvuil over de hele straat verspreid ligt en de inzameldienst zijn werk niet meer kan verrichten. Het aldus ontstane zwerfafval veroorzaakt een zware belasting van de gemeentelijke veegdienst.

Eerste lid: Inzameldiensten, andere inzamelaars en toezichthouders
Het kan in plaatselijke situaties wenselijk en doelmatig zijn, op beperkte schaal "morgensterren" te dulden en het moet vanzelfsprekend ook mogelijk zijn dat toezichthouders en handhavers in de gelegenheid zijn om zo nodig de inhoud van aangebroken zakken, emmers en (mini)containers te onderzoeken. In dit geval zou een alternatief voor het eerste lid kunnen zijn: *"Voor anderen dan de inzameldienst of andere inzamelaars is het verboden afvalstoffen die ter inzameling gereed staan te doorzoeken en te verspreiden."*

Eerste lid: Mogelijkheid tot verwijdering van grof huishoudelijk afval
Er zou kunnen worden gekozen voor toevoeging van een extra lid: *"Het verwijderen van grof huishoudelijke afvalstoffen is toegestaan, mits dit niet gepaard gaat met het veroorzaken van verontreiniging van de omgeving."*

Tweede lid: Voorkomen van zwerfafval
In artikel 10.25, onder a, Wm wordt de basis gelegd voor het opnemen van het tweede lid. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die hierover zegt: *"De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijze worden gesteld."* Met het tweede lid wordt beoogd om zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen te voorkomen.

Derde Lid: mogelijkheid tot doorzoeken van afval door toezichthouders
Dit lid is toegevoegd om de mogelijkheid te creëren voor toezichthouders om afval te doorzoeken.

Toelichting artikel 19
Wettelijke grondslag
In artikel 10.25, onder a, Wm is de basis gelegd voor het opnemen van een dergelijk artikel in de afvalstoffenverordening. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die over dit artikel zegt: *"De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijze worden gesteld. Zo kunnen er regels worden gesteld omtrent het direct veroorzaken van dit soort verontreiniging. Veelal zal het daarbij gaan om een verbod, bijvoorbeeld om afval op straat of in het water te werpen. De regels kunnen ook de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen (bijvoorbeeld een afvalbak bij een snackbar) of het gebruik daarvan voorschrijven."*

Inrichtingen waar eet- en/of drinkwaren worden verkocht zijn bijvoorbeeld een winkel, hal of kraam. Het afval dat hierbij kan vrijkomen zijn bijvoorbeeld papier, etensresten, verpakkingsmateriaal of ander afval.

Wet milieubeheer
Opgemerkt wordt dat een inrichting zoals bedoeld in dit artikel, vergunningplichtig kan zijn op grond van de Wet milieubeheer, dan wel meldingsplichtig op grond van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, ook wel het Activiteitenbesluit genoemd. Met de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit op 1 januari 2008 is het voormalig Besluit Horeca-,

sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer komen te vervallen.
De verplichting zoals opgenomen onder c van deze bepaling kan in deze gevallen als voorschrift aan een dergelijke milieuvergunning worden verbonden, dan wel rechtstreeks voortvloeien uit het Activiteitenbesluit.

In de nabijheid van de inrichting
Artikel 213 van het Activiteitenbesluit bepaalt het volgende: *'Degene die de inrichting drijft verwijdert zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmaterialen, of andere materialen die uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting zijn bestemd binnen een straal van 25 meter van de inrichting.'* Hieruit volgt dat het criterium 'in de nabijheid van de inrichting' kan worden uitgelegd als binnen een straal van 25 meter van de inrichting.

Toelichting artikel 20
Wettelijke grondslag
In artikel 10.25, onder b, Wm is de basis gelegd voor het opnemen van een dergelijk artikel in de afvalstoffenverordening. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die over artikel 10.25 Wm zegt*: "De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. ..... Onderdeel b betreft het opruimen van zwerfafval."*
Dit artikel is dus een uitwerking van artikel 10.25, onder b, Wm in de vorm van een verplichting tot opruimen of laten opruimen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal.
Een bepaling als vervat in dit artikel, werd door de Hoge Raad verenigbaar geacht met artikel 7 grondwet (oud artikel 7, eerste lid, van de herziene Grondwet). Zie HR 27 februari 1951, 472 (Eindhoven).

Promotiemateriaal
Niet alleen reclamebiljetten worden aan het publiek uitgereikt. Ook ander promotiemateriaal wordt vaak uitgereikt. Gedacht kan worden aan de zogenaamde samplings, monsters of miniverpakkingen, waarin ter promotie een product in een kleine hoeveelheid wordt aangeboden. Op grond van dit artikel kan degene die dergelijk promotiemateriaal uitreikt, worden verplicht het promotiemateriaal, de verpakking of de inhoud daarvan op te ruimen of te laten opruimen.

Relatie met APV
Dit artikel stond vroeger in de APV. Het is niet verstandig om, om redenen van eenduidigheid, om dit artikel in beide verordeningen op te nemen.

Toelichting artikel 21
Eerste lid
De grondslag voor het eerste lid is opgenomen in artikel 10.25, onder a, Wm. Zie hiervoor ook de Memorie van Toelichting, die over artikel 10.25 Wm zegt: *"De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. Onderdeel a betreft het voorkomen of het beperken van zwerfafval. Regels hieromtrent kunnen op diverse wijze worden gesteld. Zo kunnen er regels worden gesteld omtrent het direct veroorzaken van dit soort verontreiniging."*

Het eerste lid beoogt het ontstaan van zwerfafval bij het laden of lossen of vervoeren van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen te voorkomen.

Tweede lid
Het tweede lid vloeit voort uit artikel 10.25, onder b, Wm. De memorie van toelichting zegt hierover: "De onderdelen a en b hebben betrekking op zwerfafval. ..... Onderdeel b betreft het opruimen van zwerfafval." Dit artikel is dus een uitwerking van artikel 10.25, onder b, Wm in de vorm van een verplichting tot het reinigen of laten reinigen van de weg bij het ontstaan van zwerfafval. De opname van het tweede lid heeft vooral betekenis in verband met het op kosten van de overtreder laten reinigen van de weg (bestuursdwang).

Toelichting artikel 22
In artikel 10.25, onder c, Wm is de basis gelegd voor het opnemen van een dergelijk artikel in de afvalstoffenverordening. Bij de afvalstoffenverordening kunnen voortaan in ieder geval regels

worden gesteld omtrent het op een voor het publiek zichtbare plaats aanwezig hebben van afvalstoffen.
Artikel 10.25, onder c, Wm geldt voor de opslag van alle afvalstoffen (zie ook de toelichting bij artikel 1 en artikel 23 van deze verordening). Net als bij de bepalingen over zwerfafval, die zijn gebaseerd op artikel 10.25, onder a en b, Wm is ook hier sprake van facultatief medebewind.

APV
In de model-APV is een soortgelijke bepaling opgenomen. Op grond van het tweede lid kan het college ontheffingen verlenen op het verbod om onder andere afvalstoffen en autowrakken op te slaan voor buiten de weg gelegen plaatsen. Door het opnemen van deze bepaling in de model-afvalstoffenverordening is het artikel uit de model-APV - alleen - voor wat betreft het aanwijzen van plaatsen voor afvalstoffen en autowrakken komen te vervallen.

Artikel 22 beoogt het belang van het milieu te beschermen. Ten aanzien van autowrakken die op de weg zijn geplaatst heeft het artikel in de APV een aanvullend motief op grond van de verkeersveiligheid.

Toelichting artikel 23
Wettelijk regime autowrakken
De regelgeving voor autowrakken is in 2002 drastisch gewijzigd. Op 8 mei 2002 is de wijziging van de Wet milieubeheer (structuur beheer afvalstoffen, Staatsblad 2001, 346) gedeeltelijk in werking getreden. Op 2 juli 2002 is het Besluit beheer autowrakken (Staatsblad 2002, 259) in werking getreden. Het nieuwe Besluit Beheer Autowrakken (hierna te noemen BBA) verplicht autofabrikanten om een hoogwaardig inname- en verwerkingssysteem voor autowrakken op te zetten.

Definitie autowrak
Het begrip autowrak wordt in artikel 1, onder b, BBA als volgt gedefinieerd: *"voertuig dat een afvalstof is in de zin van artikel 1.1 lid 1 van de Wm".*
De Wet milieubeheer definieert het begrip afvalstof als: *"alle stoffen, preparaten of andere producten …… waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen".*
Door deze definities wordt een autowrak altijd aangemerkt als afvalstof en valt hiermee dus onder de werking van deze bepaling.

In de Nota van toelichting van het BBA wordt nader ingegaan op het begrip autowrak.
"De houder van een voertuig zal zich doorgaans zich daarvan ontdoen, voornemens zijn zich daarvan te ontdoen of zich daarvan moeten ontdoen, wanneer het voertuig rijtechnisch in onvoldoende staat verkeert en het niet meer op rendabele wijze in een rijtechnisch voldoende staat is te brengen. Een motorrijtuig verkeert in een rijtechnisch onvoldoende staat wanneer het niet voldoet aan de wettelijke inrichtingseisen, genoemd in de wegenverkeerswetgeving of aan de apk-eisen of andere ernstige technische gebreken kent, bijvoorbeeld of essentiële onderdelen zijn gedemonteerd. Voor het beantwoorden van de vraag of een voertuig op rendabele wijze weer in rijtechnisch voldoende staat te brengen is, kan worden uitgegaan van de richtprijzen voor gebruikte voertuigen en van de door garages en schadeherstelbedrijven gehanteerde tarieven voor reparatiewerkzaamheden. ….. De vraag of sprake is van een autowrak zal van geval tot geval door een persoon belast met de handhaving bepaald moeten worden op grond van de wet- en regelgeving en de jurisprudentie terzake."
Er is dus sprake van een autowrak indien een voertuig niet meer op economisch rendabele wijze in rijtechnisch voldoende staat is te brengen.

Opslag van autowrakken in inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer
De provincie is bevoegd gezag voor Wm-inrichtingen die vijf of meer autowrakken opslaan. Het college van de gemeente is bevoegd gezag voor inrichtingen die onder de werking van het Besluit inrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer vallen. In dergelijke inrichtingen is de opslag van maximaal vier autowrakken toegestaan.

Zich ontdoen van een autowrak door huishoudens
Dit artikel is een uitwerking van artikel 6 BBA. Hierin is de afgifte van autowrakken door huishoudens geregeld. Op grond van artikel 6 BBA moeten gemeenten in hun afvalstoffenverordening bepalen dat een autowrak, zijnde een huishoudelijk afvalstof, slechts mag worden afgegeven aan autodemontagebedrijven, garages en autoschadeherstelbedrijven of aan een persoon die in een ander land dan Nederland is gevestigd (onder strikte voorwaarden). Op grond van artikel 7 BBA worden autowrakken, afkomstig van huishoudens uitdrukkelijk uitgezonderd van de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Toelichting artikel 24
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 6.1 model-APV: Strafbepaling.

Aanduiding strafbare feiten
In dit artikel worden de bepalingen opgesomd die als strafbaar feit worden aangeduid om strafrechtelijk te kunnen worden gehandhaafd. De strafbaarstelling van artikel 10.23 Wm over de gemeentelijke afvalstoffenverordening is geregeld in de Wet op de economische delicten (Wed). Aangezien niet alle bepalingen in de afvalstoffenverordening zich voor strafrechtelijke handhaving lenen, is de strafbaarstelling geclausuleerd.
Artikel 1a, aanhef, onder 3° Wed luidt: "Economische delicten zijn eveneens: overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens: .... de Wet milieubeheer, 10.23 – voor zover aangeduid als strafbare feiten - en ....." In de afvalstoffenverordening moet daarom worden aangegeven welke overtredingen (lees: de overtreding van welke artikelen) een strafbaar feit opleveren. Uitsluitend indien dat het geval is, vormt de overtreding een economisch delict in de zin van artikel 1a, onder 3° Wed.

In dit kader is tevens van belang dat de afvalstoffenverordening tijdig wordt aangepast aan een eventuele wijziging van hogere wetgeving. Zo werd in een uitspraak van de rechtbank Zwolle (d.d. 14 december 2004, LJN:AR7488, 07.750227-03) overwogen, dat de APV ten tijde van het bewezen verklaarde feit nog niet was aangepast aan de wijziging van de Wet milieubeheer, zodat het gedrag in strijd met de verordening niet uitdrukkelijk is aangeduid als strafbaar feit. De rechtbank bepaalde dat niet was voldaan aan het vereiste van de Wed en dat alleen sprake was van een economisch delict, indien de betreffende gedraging is aangeduid als strafbaar feit en besluit tot ontslag van alle rechtsvervolging.

Als strafbaar feit aangeduide bepalingen uit de model-Afvalstoffenverordening
Gedragingen in strijd met de volgende artikelen van de model-Afvalstoffenverordening kunnen worden aangeduid als een strafbaar feit in de zin van artikel 1a, onder 3° Wed:

Artikel 6	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing
Artikel 7	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen
Artikel 8	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen
Artikel 9	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden
Artikel 10	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen
Artikel 11	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden
Artikel 14	Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst
Artikel 15	Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst
Artikel 16	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
Artikel 17	Achterlaten van straatafval
Artikel 18	Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen
Artikel 19	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
Artikel 20	Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal
Artikel 21	Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden
Artikel 22	Verbod opslag van afvalstoffen
Artikel 23	Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden

Strafmaat
In de Wed is de strafmaat aangegeven van overtredingen van plaatselijke verordeningen die gebaseerd zijn op de Wet milieubeheer. In het geval van de afvalstoffenverordening hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie. Artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht stelt de hoogte van een boete van de vierde categorie vast op maximaal 11.250 euro. Artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht geeft de officier van justitie de mogelijkheid om met een boete strafvervolging te voorkomen.
Het openbaar ministerie heeft richtlijnen opgesteld voor boetes. De boete voor het verkeerd aanbieden van huishoudelijk afval of voor zwerfafval is op dit moment (voorjaar 2008) gesteld op een standaardbedrag van 50 euro.

Toelichting artikel 25
Eerste lid
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 6.2 model-APV: Toezichthouders.

Aanwijzing van de toezichthouder in de afvalstoffenverordening is noodzakelijk, indien een toezichthouder tevens opsporingsbevoegdheden dient te krijgen. Alleen voor de aanwijzing van toezichthouders is een bepaling opgenomen in de afvalstoffenverordening.
Opsporingsambtenaren worden namelijk aangewezen in de artikelen 141 en 142 Wetboek van Strafvordering.

Tweede lid
Het tweede lid is ten opzichte van het model toegevoegd om ook anderen te kunnen belasten van de handhaving van de afvalstoffenverordening. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan medewerkers van de gemeente die belast zijn met toezicht op andere werkvelden. Maar ook kan gedacht worden aan medewerkers van de inzameldienst die belast zijn met “toezicht”op het afvalbrengpunt.

Toelichting artikel 26
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 6.4 model-APV: Inwerkingtreding.

Tweede lid: Intrekking Afvalstoffenverordening of artikelen APV
Als de gemeente al beschikt over een Afvalstoffenverordening dan moet die met het vaststellen van de nieuwe Afvalstoffenverordening worden ingetrokken.

Indien de afvalstoffenverordening nog was opgenomen in de APV en nu gekozen wordt voor het onderbrengen in een aparte afvalstoffenverordening heeft tot gevolg dat in ieder geval de volgende artikelen van de model-APV moeten worden ingetrokken en/of aangepast.

- afdeling 4.2 Afvalstoffen in het geheel
- artikel 4.4.1 Verontreiniging van de weg en van terreinen
- artikel 4.4.2 Verontreiniging bij werkzaamheden op de weg
- artikel 4.4.3 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
- artikel 4.4.4 Wegwerpen van reclame- of strooibiljetten
- artikel 4.4.7 Verbod doorzoeken van ter inzameling gereed staande afvalstoffen
- artikel 4.1.7, eerste lid, onder e en f: Opslag bromfietsen, motorvoertuigen, caravans, afvalstoffen, mest, ingekuilde landbouwproducten e.d.

Toelichting artikel 27
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 6.5 model-APV: Overgangsbepaling. Omdat echter de oude verordening een vergunningstelsel kende en de nieuwe verordening dit niet kent zijn de bepalingen iets aangepast.
Het bepaalde in het tweede lid moet geregeld worden in het uitvoeringsbesluit dat hoort bij deze nieuwe verordening door het intrekken van het oude uitvoeringsbesluit.

Toelichting artikel 28
De tekst van dit artikel sluit aan bij artikel 6.6 model-APV: Citeerbepaling.

HOOFDSTUK 5: MOGELIJKE UITVOERINGSBESLUITEN

§ 5.1 Overzicht uitvoeringsbesluiten

In onderstaand schema is per artikel uit de verordening aangegeven of en zo ja, welk uitvoeringsbesluit op grond van dit artikel door het college kan, dan wel moet worden genomen. Ook is aangegeven of er op grond van het artikel een ontheffing kan worden verleend.

NR	ONDERWERP	MOGELIJKE UITVOERINGSBESLUITEN
§1 Algemene bepalingen		
1	Begripsomschrijvingen	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2: Vaststellen omschrijving van de categorieën huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in lid 1.
§2 Inzameling van huishoudelijke afvalstoffen		
2	Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 1: Aanwijzing inzameldienst. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2: Aanwijzing andere inzamelaars voor de inzameling van afzonderlijke categorieën huishoudelijke afvalstoffen. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 3 - (is namelijk al opgenomen in afvalstoffenverordening of elders in het uitvoeringsbesluit)
3	Afzonderlijke inzameling	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2 Vaststellen andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen Uitvoeringsbesluit op grond van lid 3: Vaststellen omschrijving van de categorieën huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in lid 1.
4	Inzamelmiddelen en -voorzieningen	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2: Aanwijzing inzamelmiddel of -voorziening van een bepaalde categorie huishoudelijke afvalstof ten behoeve van een gebruiker van een perceel.
5	Frequentie van inzamelen	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 3: niet bij elk perceel huishoudelijk afval inzamelen Uitvoeringsbesluit op grond van lid 6: niet bij elk perceel gft inzamelen. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 7: Vaststelling frequentie van inzameling van overige categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk in aangewezen delen van de gemeente bij elk perceel worden ingezameld.
6	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing	-
§3 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen		
7	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen	-
8	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de	-

	gebruikers van percelen	
9	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2 Andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 4. Aanwijzen van categorieën personen waarvoor de gescheiden inzameling niet van toepassing is omdat zij daarvan uitgezonderd zijn. Deze aanwijzing moet overeenstemmen met de aanwijzing op grond van artikel 5 waarin gebieden kunnen worden aangewezen waar bepaalde afvalstoffen niet gescheiden worden ingezameld.
10	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 3: Vaststellen regels omtrent het gebruik van een van gemeentewege verstekt inzamelmiddel. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 4: Vaststellen regels over de plaats en wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling moeten worden aangeboden. Uitvoeringsbesluit op grond van lid 5: Aanwijzen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen die zonder inzamelmiddel ter inzameling kunnen worden aangeboden.
11	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 1: Vaststellen dagen en tijden waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling kunnen worden aangeboden.
12	Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen	Vaststellen regels over het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen.
§*4 Inzameling van bedrijfsafvalstoffen*		
13	Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst	Aanwijzing bedrijfsafvalstoffen als categorie die worden ingezameld door de inzameldienst.
14	Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 3: Vaststellen regels over dagen, tijden, wijze en plaatsen waarop bedrijfsafvalstoffen kunnen worden aangeboden aan de inzameldienst.
15	Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 1: Vaststellen regels over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen aan een ander.
§*5 Zwerfafval*		
16	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging	Ontheffingstelsel voor de opslag van afvalstoffen
17	Achterlaten van straatafval	-
18	Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen	-
19	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren	-
20	Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal	-
21	Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden	-

§*6 Overige onderwerpen die de verordening aangaan*		
22	Verbod opslag van afvalstoffen	Ontheffingstelsel voor de opslag van afvalstoffen op een voor het publiek zichtbare plaats.
23	Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden	-
§*7 Slotbepalingen*		
24	Strafbepaling	-
25	Toezichthouders	Uitvoeringsbesluit op grond van lid 2 : aanwijzen van personen die belast zijn met toezicht
26	Inwerkingtreding	-
27	Overgangsbepaling	-
28	Citeerbepaling	-

§ 5.2 Verordening of uitvoeringsbesluiten?

In deze model-Afvalstoffenverordening is ervoor gekozen om meer gedetailleerde regels, die aan veranderingen onderhevig kunnen zijn, in uitvoeringsbesluiten van het college op te nemen. Er is immers sprake van een model dat in vele gemeenten toepasbaar moet kunnen zijn.
Er zijn echter gemeenten die er uitdrukkelijk voor kiezen om dergelijke regels ook uitdrukkelijk bij verordening te regelen. Hierin zijn gemeenten volledig vrij. Beide varianten hebben hun voor- en nadelen. Zo zal een 'basale" verordening bij wijziging niet iedere keer te hoeven worden vastgesteld door de raad. Aan de andere kant kan het regelen van deze onderwerpen in de verordening zelf duidelijker zijn en de handhaafbaarheid vergroten.
Indien de gemeente kiest voor een basale verordening en met daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten, zou een optie kunnen zijn om de diverse uitvoeringsbesluiten in één verzamelbesluit op te nemen. Met het doorvoeren van de wijzigingen van de onderhavige modelverordening heeft de VNG tevens een model opgesteld voor een dergelijk verzamelbesluit.
Tegen het uitvoeringsbesluit zoals dat genomen wordt door het college kan bezwaar en beroep worden aangetekend overeenkomstig de Awb.

HOOFDSTUK 6: HANDHAVING IN DE PRAKTIJK

§ 6.1 Strafrechtelijke handhaving

Indien in de afvalstoffenverordening de artikelen zijn aangeduid als een strafbaar feit, kan het strafrechtelijk worden gehandhaafd. De gemeente Amsterdam heeft uitdrukkelijk gekozen voor dit spoor. Een goede relatie met het Openbare Ministerie is een belangrijke randvoorwaarde en er dienen goede afspraken te worden gemaakt. Dit ter voorkoming van het uitblijven van strafvervolging, indien er andere prioriteiten worden gesteld.

In de Wed is de strafmaat aangegeven van overtredingen van plaatselijke verordeningen die gebaseerd zijn op de Wet milieubeheer. In het geval van de afvalstoffenverordening hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie. Artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht stelt de hoogte van een boete van de vierde categorie vast op maximaal 11.250 euro. Artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht geeft de officier van justitie de mogelijkheid om met een boete strafvervolging te voorkomen.
Het openbaar ministerie heeft richtlijnen opgesteld voor boetes. De boete voor het verkeerd aanbieden van huishoudelijk afval of voor zwerfafval is op dit moment gesteld op een standaardbedrag van 46 euro.

§ 6.2 Bestuursrechtelijke spoor: spoedeisende bestuursdwang

De gemeenten Utrecht, Rotterdam en Leiden hebben gekozen voor het toepassen van spoedeisende bestuursdwang door middel van het direct opruimen van verkeerd aangeboden afvalstoffen. Hiervan worden de kosten in rekening worden gebracht bij de overtreder. Uit vaste jurisprudentie volgt dat degene die het te handhaven voorschrift daadwerkelijk schendt, als overtreder kan worden aangemerkt. Daarbij mag in de regel worden aangenomen dat de persoon tot wie de aangetroffen afvalstoffen kunnen worden herleid, ook de overtreder is. (Zie onder andere ABRS 1 juni 2005, LJN: AT6562, 200500913/1 en ABRS 17 oktober 2007, 200702596/1)

In Rotterdam worden de bewoners van wijken waar de spoedeisende bestuursdwang wordt ingevoerd vooraf geïnformeerd door bewonersbrieven en publicaties in lokale bladen. Daarbij worden de spelregels bekend gemaakt voor het aanbieden van huisvuil en de “sanctie” die staat op het verkeerd aanbieden van huisvuil.
Handhavingsteams verwijderen het verkeerd aangeboden huisvuil na dit doorzocht te hebben op poststukken. Hiervan wordt proces-verbaal op gemaakt, dat vervolgens wordt omgezet in een bestuursdwangbesluit met een rekening van € 45,-.
De spoedeisendheid is gelegen in het feit dat de gemeente Rotterdam zwaar heeft ingezet op een beleid dat is gericht op het schoon, heel en veilig maken van wijken in Rotterdam. Verkeerd aangeboden huisvuil trekt niet alleen huisvuil aan, maar ook ongedierte. Bovendien is het een bron van zwerfafval en leidt in zijn algemeenheid tot een verloederd beeld van de wijk.

Utrecht is medio 2003 begonnen met bestuursrechtelijke handhaving. Hiervoor is een uitgebreide mediacampagne aan vooraf gegaan. Na een periode van voorlichting volgde een periode van waarschuwing (gele kaarten) en tot slot de daadwerkelijke start van de handhaving. De gemeentelijke reinigingspolitie maakt hierbij gebruik van het instrument spoedeisende bestuursdwang.
In tegenstelling tot het strafrecht, waarbij men zich richt op het straffen van de overtreder, richt de toepassing van bestuursdwang zich in eerste aanleg op het ongedaan maken van de overtreding. Dit neemt niet weg dat de reinigingspolitie in voorkomende gevallen (denk aan een heterdaad-situatie of een bekennende verdachte) ook strafrechtelijk kan en zal optreden. Alle medewerkers zijn immers beëdigde buitengewoon opsporingsambtenaar.
In geval van spoedeisende bestuursdwang doorzoekt de reinigingspolitie de vuilniszak op aanwezige adreswikkels. Men maakt een rapport op van de geconstateerde overtreding, welke als basis dient voor het bestuursdwangbesluit. Dit besluit wordt binnen enkele dagen na constatering van de overtreding verzonden vergezeld van een acceptgiro. Afhankelijk van de overtreding wordt € 46, € 92 of € 138 in rekening gebracht. De overtreder dient immers (een deel) van de gemaakte kosten te betalen. Wanneer de overtreder het met de

bestuursdwangaanschrijving oneens is, kan hij hiertegen een bezwaarschrift indienen. Na het constateren van de overtreding zorgt de reinigingspolitie ervoor dat de overtreding direct ongedaan wordt gemaakt. Men beschikt niet voor niets over een voertuig waarin men zelf afval kan afvoeren.
De spoedeisendheid van de bestuursdwang laat zich verklaren door het feit dat het laten liggen van het afval leidt tot een (verdergaande) vervuiling van de openbare ruimte, het aantrekken van meer afval, het ontstaan van zwerfafval en een gevoel van onveiligheid bij de burgers (zie ook Rotterdam). Dit vindt steun in de uitspraak van de Raad van State van 29 juni 2006, LJN: AT8444, 200501053/1, waarin het spoedeisendheid belang van de handhavingactie centraal stond. De Afdeling heeft geoordeeld dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen, dat bij de handhaving van wettelijke voorschriften met betrekking tot de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen in de regel een spoedeisend belang aanwezig is, gezien de mogelijke overlast en vervuiling door de verspreiding van op straat geplaatste afvalstoffen als zwerfvuil. Derhalve acht de Afdeling de beleidsregel, waarin de toepassing van spoedeisende bestuursdwang is vastgelegd, niet in strijd met artikel 5:24, vierde en vijfde lid van de Algemene wet bestuursrecht.

§ 6.3 Privaatrechtelijke weg: onrechtmatige daad

De gemeenten Den Haag en Maastricht hanteren, in afwachting van de bestuurlijke boete, de civielrechtelijke weg bij het verkeerd aanbieden van huishoudelijk afval. Bij deze aanpak worden, indien huisvuil illegaal wordt aangeboden, de kosten van verwijdering en de daarmee verbonden administratieve handelingen in rekening gebracht. De kosten bedragen op dit moment € 166 in Den Haag en minimaal € 108 in Maastricht .

§ 6.4 Bestuursrechtelijke handhaving: bestuurlijke boete?

De VNG heeft jaren gepleit voor intensivering van de bestuurlijke handhaving en daarom ingezet op een snelle en brede invoering van de bestuurlijke boete. Dit om daadkrachtig te kunnen optreden tegen verloedering van het publieke domein.

In februari 2003 heeft de VNG de publicatie “Bestuurlijke handhaving versterkt! VNG-pleidooi voor de invoering van een bestuurlijke boete” uitgegeven (VNG Uitgeverij, ISBN: 90 322 7946 7). In de bijlage is een lijst opgenomen, met een opsomming van feiten waarvoor de handhaving door een bestuurlijke boete zeer gewenst is. In deze feitenlijst zijn bijvoorbeeld ook artikelen opgenomen over het verkeerd aanbieden van huishoudelijk afval. De bestuurlijke boete kan ook worden toegepast voor de aanpak van zwerfafval.

De Eerste Kamer heeft in december 2007 ingestemd met het wetsvoorstel Bestuurlijke Boete Overlast in de openbare ruimte. Over de invoering van de bestuurlijke boete en de algemene maatregel van bestuur waarin de beboetbare onderwerpen worden vastgelegd vindt overleg plaats tussen VNG (sector BJZ) en het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijkrelaties (BZK), het ministerie van_Justitie en het Openbaar Ministerie. Ook onderwerpen uit de afvalstoffenverordening komen onder dit wetsvoorstel te vallen. Begin 2008 was nog niet bekend wanneer de bestuurlijke boete daadwerkelijk wordt ingevoerd.

Verordening 2004	Verordening 2013
§1 ALGEMENE BEPALINGEN	**§1 ALGEMENE BEPALINGEN**
Artikel 1 Begripsomschrijvingen	**Artikel 1 Begripsomschrijvingen**
Artikel 2 Beslistermijn	In verband met de deregulering is het voorstel om het vergunningstelsel eruit te halen en het te vervangen door een aanwijzing.
Artikel 3 Indiening aanvraag	Vervallen i.v.m. vervallen vergunningstelsel
Artikel 4 Voorschriften en beperkingen	Vervallen i.v.m. vervallen vergunningstelsel
Artikel 5 Persoonlijk karakter van de vergunning of ontheffing	Vervallen i.v.m. vervallen vergunningstelsel
Artikel 6 Intrekking of wijziging van de vergunning of ontheffing	Vervallen i.v.m. vervallen vergunningstelsel
§2 INZAMELING VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN	**§2 INZAMELING VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN**
Artikel 7 Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars	**Artikel 2 Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars**
Artikel 8 Afzonderlijke inzameling	**Artikel 3 Afzonderlijke inzameling**
Artikel 9 Inzamelmiddelen en -voorzieningen	**Artikel 4 Inzamelmiddelen en –voorzieningen**
Artikel 10 Frequentie van inzamelen	**Artikel 5 Frequentie van inzamelen**
Artikel 11 Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens vergunning	**Artikel 6 Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing**
§3 TER INZAMELING AANBIEDEN VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN	**§3 TER INZAMELING AANBIEDEN VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN**
Artikel 12 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen	**Artikel 7 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen**
Artikel 13 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen	**Artikel 8 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen**
Artikel 14 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden	**Artikel 9 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden**
Artikel 15 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een	**De tekst van dit artikel is opgenomen in artikel 10. Omdat deze teksten zijn samengevoegd**

inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel	**kan dit artikel vervallen.**
Artikel 16 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelvoorziening ten behoeve van een groep percelen	**Is samengevoegd en opgenomen in artikel 10**
Artikel 17 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via inzamelvoorzieningen op wijkniveau	**Is samengevoegd en opgenomen in artikel 10**
Artikel 18 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een afvalbrengpunt	**Is samengevoegd en opgenomen in artikel 10**
Artikel 19 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen zonder inzamelmiddel	**Artikel 10 Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen**
Artikel 20 Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden	**Artikel 11 Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden**
Artikel 21 Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen	**Artikel 12 Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen**
§4 INZAMELING VAN BEDRIJFSAFVALSTOFFEN	**§4 INZAMELING VAN BEDRIJFSAFVALSTOFFEN**
Artikel 22 Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst	**Artikel 13 Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst**
Artikel 23 Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst	**Artikel 14 Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst**
Artikel 24 Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst	**Artikel 15 Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst**

§5 ZWERFAFVAL	**§5 ZWERFAFVAL**
Artikel 25 Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging	**Artikel 16 Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging**
Artikel 26 Achterlaten van straatafval	**Artikel 17 Achterlaten van straatafval**
Artikel 27 Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen	**Artikel 18 Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen**
Artikel 28 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren	**Artikel 19 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren**
Artikel 29 Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal	**Artikel 20 Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal**
Artikel 30 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden	**Artikel 21 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden**
§6 OVERIGE ONDERWERPEN DIE DE VERORDENING AANGAAN	**§6 OVERIGE ONDERWERPEN DIE DE VERORDENING AANGAAN**
Artikel 31 Verbod opslag van afvalstoffen	**Artikel 22 Verbod opslag van afvalstoffen**
Artikel 32 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden	**Artikel 23 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden**
§7 SLOTBEPALINGEN	**§7 SLOTBEPALINGEN**
Artikel 33 Strafbepaling	**Artikel 24 Strafbepaling**
Artikel 34 Toezichthouders	**Artikel 25 Toezichthouders**
Artikel 35 Inwerkingtreding	**Artikel 26 Inwerkingtreding**
Artikel 36 Overgangsbepaling	**Artikel 27 Overgangsbepaling**
Artikel 37 Citeerbepaling	**Artikel 28 Citeerbepaling**

Besluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013

Behorend bij de “afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013”.

Burgemeester en wethouders van Almelo;
Overwegende dat het in het belang van een doelmatige verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen wenselijk is nadere regels te stellen omtrent de dagen, tijden, plaatsen en wijze waarop afvalstoffen kunnen worden overgedragen of ter inzameling aangeboden aan de bij dit besluit aan te wijzen inzameldienst en andere inzamelaars, als bedoeld in de Afvalstoffenverordening 2013 van de gemeente Almelo;

Overwegende dat het wenselijk is om regels te stellen ter uitvoering van de artikelen 1 lid 2, 2 lid1, 2 lid 2, 2 lid 3, 2 lid 4, 3 lid 2, 3 lid 3, 4 lid 2, 5 lid 3, 5 lid 6, 5 lid 7, 9 lid 2, 9 lid 4, 9 lid 6, 10 lid 3, 10 lid 4, 10 lid 5, 11 lid 1, 12, 13, 14 lid 3, 15 lid 1 en 25 lid 2 van de afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2012;

besluiten de volgende regels te stellen:

1. in te trekken het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2004.
2. de volgende besluiten vast te stellen:

Besluit 1
“aanwijzing inzameldienst inzamelen huishoudelijke afvalstoffen”

uitwerking artikel 2 lid 1en 3
Twente Milieu N.V. aan te wijzen als inzameldienst, belast met het ter uitvoering van de wet en deze verordening inzamelen van afvalstoffen afkomstig van huishoudens.

Voor het inzamelen van de volgende categorieën afvalstoffen worden de volgende inzamelaars aangewezen:

a. groente-, fruit- en tuinafval.	Twente Milieu N.V.
b. klein chemisch afval;	Twente Milieu N.V
c. glas;	Twente Milieu N.V.
d. oud papier en karton;	Twente Milieu N.V. en Verenigingen die in besluit 2 zijn aangewezen
e. kunststofverpakkingen	Twente Milieu N.V. en Nedvang (sortering en bewerking)
f. textiel;	Instellingen die in besluit 2 zijn aangewezen
g. elektrische en elektronische apparatuur	Twente Milieu N.V. en NVMP/ICT (bewerking)
h. bouw- en sloopafval	Twente Milieu N.V.
i. Onbewerkt- en bewerkt hout	Twente Milieu N.V.
j. Grof tuinafval	Twente Milieu N.V.
k. asbest en asbesthoudend afval;	Twente Milieu N.V.
l. grof huishoudelijk afval;	Twente Milieu N.V.
m. huishoudelijk restafval;	Twente Milieu N.V.

Besluit 2
“aanwijzen andere inzamelaars”
Als inzamelaar op grond van artikel 2, tweede lid, aan te wijzen de in bijlage 1a vermelde scholen en/ of verenigingen voor de inzameling van oud papier en karton dat afkomstig is uit huishoudens.

Als inzamelaar op grond van artikel 2, tweede lid, aan te wijzen de in bijlage 2a vermelde instellingen voor de inzameling van textiel afkomstig uit huishoudens.

Als inzamelaar op grond van artikel 2, tweede lid, aan te wijzen de in bijlage 3a vermelde kinderdagverblijven voor het inzamelen van luierafval afkomstig uit huishoudens.

Als inzamelaar op grond van artikel 2, tweede lid, aan te wijzen de in bijlage 4a vermelde vereniging voor het inzamelen van oud ijzer afkomstig uit huishoudens.

Besluit 3
"voorschriften en beperkingen voor inzamelaars"

In bijlage 1b zijn de voorschriften en beperkingen opgenomen waaraan de scholen en/of verenigingen zich moeten houden.
In bijlage 1c zijn de criteria genoemd waaraan scholen of verenigingen moeten voldoen om oud papier in te mogen zamelen.

In bijlage 2b zijn de voorschriften en beperkingen opgenomen waaraan de instellingen zich moeten houden.
In bijlage 2c zijn de criteria genoemd waaraan de instelling moet voldoen om textiel in te mogen zamelen.

In bijlage 3b zijn de voorschriften en beperkingen opgenomen waaraan de kinderdagverblijven zich moeten houden.
In bijlage 3c zijn de criteria genoemd waaraan de instelling moet voldoen om luiers in te mogen zamelen.

In bijlage 4b zijn de voorschriften en beperkingen opgenomen waaraan de vereniging zich moeten houden.
In bijlage 4c zijn de criteria genoemd waaraan de instelling moet voldoen om oud ijzer in te mogen zamelen.

Besluit 4
"vaststellen andere categorieën"

uitwerking artikel 3 lid 2
Een omschrijving vast te stellen van de volgende categorieën huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in het tweede lid:

Oud ijzer	Ferro en non ferro metalen
Autobanden	Banden afkomstig van personenauto's. Banden afkomstig van fietsen, tractoren en vrachtwagens worden hier niet onder begrepen.
Luiers	Babyluiers, billendoekjes en incontinentiesystemen
C-hout	Bielzen, geïmpregneerd hout en gecreosoteerd hout
Tapijt en matrassen	Vloerbedekking
Harde Kunststoffen	Kunststoffen zoals tuinstoelen, tafels e.d.
Vlakglas	glas afkomstig van ramen, deuren e.d.
Gips	Gipsplaten

Besluit 5
Vaststellen omschrijving van categorieën huishoudelijke afvalstoffen

Uitwerking artikel 3 lid 3
Een omschrijving vast te stellen van de volgende categorieën huishoudelijk afval als bedoeld in het eerste lid:

Groente-, fruit- en tuinafval	*Wel in de gft bak* - Groente- en fruitafval - Aardappelschillen - Gekookte etensresten - Vis- en vleesresten, ook graten schelpen en botjes - Notedoppen en eierschalen - Gestold vet en jus - Theezakjes, filterzakjes met koffiedik - Keukenpapier - Klein snoeiafval, gemaaid gras en bladeren - Onkruid - Bloemen en kamperplanten - Mest van kleine huisdieren (cavia's en konijnen) met stro	*Niet in de gft bak* - Kattenbakkorrels zonder milieukeur - Melk- en vruchtensappakken - Plastic- en pedaalemmerzakken - Hout en dikke takken - As uit de asbak en de openhaard - Vogelkooizand - Stofzuigerzakken en hun inhoud - Honden- en kattenharen - Luiers - Zand - Bloempotten - Papieren containerzakken - Bagger uit goot of sloot - Vloeibare oliën - Slachtafval of kadavers
klein chemisch afval	*Huishouden*	

	- Batterijen - Spaarlampen/energiezuinige lampen - TL-buizen - Vloeibare gootsteenontstopper - Lampenolie - Petroleum - Bestrijdingsmiddelen *Medicijnkastje* - Medicijnen - Kwikthermometers - Injectienaalden *Doe-het-zelf* - verf, lak, beits en houtverduurzamingsmiddelen - bij het verven gebruikte middelen als terpentine, thinner, verfafbijtmiddel, verfverdunner, kwastenreiniger, kwastontharder en wasbenzine - kwikschakelaars, zoals 'niet digitale' verwarmingsthermostaten *Hobby* - fotofixeer en foto-ontwikkelaar - etsvloeistoffen zoals salpeterzuur of zwavelzuur - zoutzuur *Vervoer* - Accu's - Benzine - Motorolie, afgewerkte olie, remolie - Oliefilters	
Verpakkingsglas	*Wel in de glasbak* - verpakkingsglas zonder dop	*Niet in de glasbak* - Kristal - Spiegels - Ruiten - Lampen - Tl's - Kruiken - Porselein - Aardewerk - Ovenschalen - Flessendoppen en kurken
Oud papier en karton	*Wel oud papier* - Kranten - Tijdschriften en boeken - Telefoongidsen - Reclamedrukwerk zonder plastic folie - Kartonnen en papieren verpakkingen (bijv dozen, doosjes van hagelslag, rijst en dergelijke en (vaat-) waspoeder - Schrijf- en tekenpapier - Computerprints en fax- en kopieerpapier - Eierdozen - Enveloppen - Papiersnippers - Cadeaupapier - Papieren zakken en papierendraagtassen	*Geen oud papier* - Kunststoffen waaronder geplastificeerd papier, zichtmappen etc. - Vloeistofdichte verpakkingen voor zuivel, frisdrank, vloeibare wasmiddelen en wasverzachter - Verontreinigd papier, nat papier en karton, koffiefilters pizzadozen, taartonderleggers - Sanitair papier waaronder zakdoekjes, luiers keukenpapier, toiletpapier - Ordners en ringbanden met metalen klem en/of plastic kaft - Behangselpapier - Foto's - Piepschuim
Kunststofverpakkingsafval = verpakkingen van kunststof als bedoeld in het kader van de Raamovereenkomst verpakkingen	Wel kunststofverpakkingsafval • Plastic tasjes, tassen en broodzakken • Pasta- en rijstzakken • Snoepzakken • Verpakking van vleeswaren en kaas • Folies om tijdschriften en reclamefolders	Geen kunststofverpakkingsafval • verpakkingen met inhoud • verpakkingen van chemisch afval, make-upverpakkingen, terpentineflessen, kitkokers • piepschuim, fastfoodverpakkingen, vleesschaaltjes,

	• Blisters voor o.a. tandenborstels, snoeren, schroeven • Boterkuipjes, sausbakjes, smeerkaas-, pate- of koffiemelkkuipjes • Groente-, fuit- en saladebakjes of –zakjes, patatbakjes • Bekers voor yoghurt, vla, slagroom, ijs • Deksels van potten pindakaas, chocopasta etc. • Knijpflessen voor sauzen zoals ketchup en mayonaise • Flacons voor wasmiddelen en schoonmaakmiddelen • Flacons voor bijv. shampoo, douchegel, badschuim en zeep • Tubes voor bijv. gel, crème, bodylotion en tandpasta • Flessen voor olie en azijn • Flessen voor frisdrank, water en zuivel • Potjes voor gel, medicijnen, vitamines • plantenpotten	verpakkingsvulmateriaal • Resten papier, karton of folie, afdekmaterialen, chipsverpakkingen doordrukstrips (pillen of kauwgom) • Kartonnen (drank)verpakkingen Andere plastic producten en gebruiksvoorwerpen, tuinstoelen, speelgoed
Textiel	Kleding en huishoudtextiel, zoals lakens, dekens, handdoeken en dergelijke, schoeisel, grote lappen stof en gordijnen.	
Elektrische en elektronische apparatuur	Hierbij wordt verwezen naar het besluit en regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur.	
Bouw- en sloopafval	Kleine hoeveelheden afval afkomstig van het bouwen en slopen van onroerende goederen	
Onbewerkt- en bewerkt hout	Onbehandelde en geverfde planken, balken of spaanplaten (niet zijnde C-hout)	
grof tuinafval	Grove stukken afval van organische afkomst	
Asbest en asbesthoudend afval	Afvalstoffen die asbest bevatten, zoals asbestplaten, warmhoudplaatjes rookkanalen e.d.	
Grof huishoudelijk afval	Afval dat niet in de container (mini, blok of ondergronds) past	
Huishoudelijk restafval	Alle afvalstoffen afkomstig van een huishouden die hierboven niet apart zijn genoemd.	

Besluit 6
“aanwijzing inzamelmiddel of –voorziening”

uitwerking artikel 4 lid 2
Voor iedere gebruiker van een perceel worden de volgende inzamelmiddelen c.q. voorzieningen aangewezen, waarbij wordt opgemerkt dat per perceel gebruik kan worden gemaakt van één inzamelmiddel voor het verwijderen van groente-, fruit- en tuinafval en van één inzamelmiddel voor het verwijderen van restafval (dus of een minicontainer, of een blokcontainer of een ondergrondse container) :

	Minicontainer of blokcontainer of ondergrondse container	Onder- of bovengrondse container in de wijk of bij kinderdagverblij	Afvalbrengpunt

		ven	
Groente-, fruit- en tuinafval	X		
klein chemisch afval	Rode kca milieubox		X
Verpakkingsglas		X	X
Oud papier en karton		X	X
Kuntstofverpakkingsafval		X	
Textiel		X	X
Elektrische en elektronische apparatuur	klein materiaal Rode kca milieubox		X
Bouw- en sloopafval			X
Bewerkt- en onbewerkt hout			X
Grof tuinafval			X
Asbest en asbesthoudend afval			X
Grof huishoudelijk afval			X
Oud ijzer			X
Autobanden			X
Luiers		X	
C-Hout			X
Hard kunststof			X
Vlakglas			X
Tapijt en matrassen			X
Gips			X
Huishoudelijk restafval	X		

Besluit 7
"vaststellen dat niet bij elk perceelhuishoudelijk restafval wordt ingezameld"

Uitwerking artikel 5 lid 3
Bij de bewoners van de volgende percelen wordt huishoudelijk restafval niet afzonderlijk bij elk perceel ingezameld:

Schuilenburgsweg 2, Sportlaan 4 en 6, Nieuwe gravenweg 3, Maatdijk, Bolkshoeksweg 36, 36a en 38, Leemslagenweg 5, Bavinkelsweg, naast UCN en de Leemplasweg 1. Nabij deze percelen wordt door middel van vuilniszakken restafval ingezameld.

De Vista 18 en 20 en de Broderie 22 en 24. Deze bewoners zijn feitelijk aangewezen op de ondergrondse containers die in het Nijrees aanwezig zijn.

Besluit 8
"vaststellen dat niet bij elk perceel groente- fruit en tuinafval wordt ingezameld"

Uitwerking artikel 5 lid 6
Bij de bewoners van de volgende percelen wordt groente-, fruit- en tuinafval niet afzonderlijk bij elk perceel ingezameld:
de Oranjestraat, de Grotestraat Zuid en Noord, het Kolkje, de Kerkstraat, het Kerkplein, de Koornmarkt, Het Hof van Gülick, de Molenstreng, de Götte en het Marktplein.

Besluit 9
"vaststelling inzamelfrequentie overige afzonderlijk in te zamelen huishoudelijke afvalstoffen"

uitwerking artikel 5 lid 8
De volgende frequenties van inzameling vast te stellen van de overige categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk bij elk perceel worden ingezameld:

Oud papier
In de in bijlage 5 op de kaart aangegeven gebieden wordt maandelijks oud papier ingezameld.
Vanaf 1 januari 2014 wordt in de hele gemeente maandelijks oud papier ingezameld.

Textiel

Ongeveer vier keer per jaar wordt er in de gehele gemeente textiel bij elk perceel ingezameld.

Besluit 10
"verbod anders dan afzonderlijk in te zamelen"

Uitwerking artikel 9 lid 2
De volgende categorieën van huishoudelijke afvalstoffen aan te wijzen:

1. Oud ijzer
2. autobanden
3. Luiers
4. C- Hout
5. Tapijt en Matrassen
6. Harde kunststoffen
7. Vlakglas
8. Gips

Besluit 11
"aanwijzen categorieën van personen"

Uitwerking artikel 9 lid 4
(gereserveerd)

Besluit 12
"vaststelling wijze bekendmaking wenselijkheid ongeadresseerd reclamedrukwerk"

uitwerking artikel 9 lid 6

De sticker waarop is aangegeven of ongeadresseerd reclamedrukwerk wenselijk wordt geacht (de zogenaamde ja/nee of nee/nee sticker) wordt hierbij vastgesteld als wijze van bekendmaking.

Besluit 13
"vaststelling regels omtrent van gemeentewege verstrekte inzamelmiddel"

uitwerking artikel 10 lid 3
De volgende regels omtrent de van gemeentewege verstrekte minicontainers/kcabox en milieupas vast te stellen:

1. De minicontainer wordt verstrekt (juridische basis) in bruikleen van de gemeente.
2. Een container, kca milieubox, chip en milieupas blijven eigendom van de gemeente en worden bij normale slijtage voor haar rekening technisch onderhouden.
3. De gebruiker is verantwoordelijk voor de in bruikleen ontvangen inzamelmiddelen, chip en milieupas als ware deze zijn eigendom.
4. De inzamelmiddelen en milieupas behoren bij het perceel ten behoeve waarvan deze inzamelmiddelen zijn verstrekt, en moeten bij verhuizing van de gebruiker in originele staat worden achtergelaten.
5. Indien een extra grijze, groene of grote groene container is verstrekt, dan moet dit inzamelmiddel, bij verhuizing van de gebruiker van dat perceel in originele staat worden ingeleverd.
6. Indien om medische redenen een gratis extra container is verstrekt, dan moet dit inzamelmiddel in originele staat worden ingeleverd als niet meer wordt voldaan aan de voorwaarde waaronder deze is verstrekt.
7. Het beheer van de inzamelmiddelen en de milieupassen berust bij de inzameldienst.
8. De gebruiker van een perceel dient zich tot de front-Office van de inzameldienst te wenden:
   - indien bij een verhuizing naar een bestaand perceel geen container dan wel een kapotte container wordt aangetroffen;
   - indien bij een verhuizing naar een bestaand perceel de aan de vorige bewoners verstrekte milieupas niet wordt aangetroffen;
   - voor het uitzetten van extra container(s) voor rest- en/of gft-afval;
   - voor de uitgifte van de rode kca milieubox;
   - voor het omwisselen van een container voor een ander containervolume;
   - voor het innemen van containers;
   - voor het plaatsen van een container bij een nieuwbouwwoning;
   - bij verdwijning of vermissing van een container;
   - in geval van een kapotte container.
9. De inzameldienst is bevoegd om de kosten a € 10,-- van de het omwisselen van een container voor een ander containervolume en voor het verstrekken van een milieupas, voor zover dit niet binnen drie maand na verhuizing is aangevraagd, bij de gebruiker van een perceel in rekening te brengen
10. Indien een minicontainer niet conform de verordening of de daarbij behorende uitvoeringsbesluiten wordt aangeboden en er ontstaat schade aan of vermissing van de minicontainer, is de gebruiker van de minicontainer hiervoor aansprakelijk.
11. Hete vloeistoffen, brandende of gloeiende voorwerpen, agressieve, giftige of explosieve stoffen en omvangrijke en/of zware voorwerpen die schade aan de inzamelauto en/of de medewerkers van de

inzameldienst kunnen veroorzaken of toebrengen mogen niet in de minicontainer worden gedeponeerd.

Besluit 14
"vaststelling regels omtrent plaats en wijze aanbieden afvalstoffen "

uitwerking artikel 10 lid 4

Huishoudelijk groente-, fruit- en tuinafval en restafval

De volgende regels omtrent de plaats en wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen via vuilniszakken moeten worden aangeboden vast te stellen:

- de vuilniszak(ken) moet(en) goed gesloten zijn;
- bij het overdragen of ter inzameling aanbieden moet de inhoud van de vuilniszakken zonder uitsteeksels in de zakken zijn gepakt, zodanig dat zulks geen aanleiding kan geven tot verwondingen of het scheuren van zakken;
- het overdragen of aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen in vuilniszakken moet ordelijk geschieden door plaatsing daarvan, op een krachtens artikel 20 eerste lid vastgestelde inzameldag op het voetpad, zo dicht mogelijk bij de rijweg, of bij het ontbreken van een voetpad, aan de kant van de rijweg of op een daartoe aangewezen clusterplaats;
- de vuilniszak moet zodanig op de weg worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet hindert of in de doorgang belemmerd en gevaar of schade oplevert.
- de inhoud van een vuilniszak, inclusief de zak, mag niet zwaarder zijn dan 9 kilogram;
- er mogen per keer maximaal 8 huisvuilzakken worden aangeboden.

De volgende regels omtrent de plaats en wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen via minicontainers moeten worden aangeboden vast te stellen (rest, gft en oud papier):

- de deksel(s) van de minicontainer(s) moet(en) goed gesloten zijn;
- bij het overdragen of ter inzameling aanbieden moet de inhoud van de minicontainer zonder uitsteeksels in de minicontainer zijn gepakt, zodanig dat zulks geen aanleiding kan geven tot verwondingen;
- het handvat van de minicontainer moet naar de rijweg zijn gericht;
- Indien de minicontainer wordt geleegd door een vrachtwagen met zijbelading dient het handvat van de minicontainer van de rijweg af gericht te zijn;
- het overdragen of aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen in mini-containers moet ordelijk geschieden door plaatsing daarvan, op een krachtens artikel 20 eerste lid vastgestelde inzameldag op het voetpad, zo dicht mogelijk bij de rijweg, of bij het ontbreken van een voetpad, aan de kant van de rijweg of op een daartoe aangewezen clusterplaats;
- de minicontainer moet zodanig op de weg worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet hindert of in de doorgang belemmerd en gevaar of schade oplevert;
- de inhoud van de minicontainer, inclusief minicontainer, mag niet zwaarder zijn dan 70 kilogram;
- per huishouden mag elke minicontainer maximaal 1 keer per twee weken worden aangeboden.

Via verzamelcontainers

De volgende regels ten aanzien van de wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelvoorziening ten behoeve van een groep percelen (boven- of ondergrondse verzamelcontainer) en via een inpandige inzamelvoorziening moet worden aangeboden vast te stellen:

- Indien voor de gebruiker van een perceel door middel van een aan hem beschikbaar gestelde milieupas voor een bepaalde categorie huishoudelijke afvalstoffen krachtens artikel 4, tweede lid, mede ten behoeve van zijn perceel een inzamelvoorziening is aangewezen, is het voor de gebruiker verboden de betreffende afvalstoffen anders aan te bieden dan via de betreffende inzamelvoorziening.
- Het is verboden andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelvoorziening voor een aantal percelen aan te bieden, dan de categorie waarvoor deze inzamelvoorziening krachtens artikel 4, tweede lid, is bestemd.
- Het is verboden voor anderen dan de gebruikers van percelen voor wie krachtens artikel 4, tweede lid een inzamelvoorziening is aangewezen, huishoudelijke afvalstoffen aan te bieden via deze inzamelvoorziening.
- de afvalstoffen dienen in een goed gesloten zak (met uitzondering van groente-, fruit en tuinafval) in de verzamelcontainer te worden gedeponeerd;
- de verzamelcontainer dient na gebruik goed te worden gesloten;
- de totale hoeveelheid afval van de gebruikers van een perceel mag niet meer bedragen dan kan worden aangeboden via een minicontainer (120 liter per week, dit komt overeen met 3 aanbiedingen);
- het is verboden afvalstoffen naast de verzamelcontainer te plaatsen.

Klein chemisch afval

De volgende regels omtrent de wijze waarop klein chemisch afval ter inzameling moet worden aangeboden vast te stellen:

- klein chemisch afval mag niet onbeheerd aan de weg worden gezet, maar moet persoonlijk worden aangeboden aan medewerker van de inzameldienst;
- klein chemisch afval dient in de originele verpakking of in een deugdelijke verpakking voorzien van een opschrift met een beschrijving van de inhoud te worden aangeboden.

Luiers en incontinentiemateriaal

De volgende regel omtrent de wijze waarop luiers en incontinentiemateriaalafval ter inzameling moet worden aangeboden vast te stellen:

- luiers en incontinentiemateriaal dienen in de speciaal daarvoor ter beschikking gestelde zakken te worden aangeboden aan het kinderdagverblijf.

Asbest en asbesthoudend materiaal

De volgende regels voor de inzameling van asbest of asbesthoudende materialen vast te stellen:

- deze huishoudelijke afvalstoffen dienen, voordat deze het perceel verlaten, door middel van een dubbele laag doorzichtig plastic te worden verpakt;
- deze huishoudelijke afvalstoffen dienen persoonlijk te worden overhandigd aan de toezichthouder van het afvalbrengpunt;
- deze huishoudelijke afvalstoffen dienen op de plek, die de toezichthouder van het afvalbrengpunt aangeeft, door de ontdoener zelf te worden neergelegd.

Textiel

De volgende regels voor het te gebruiken inzamelmiddel ten behoeve van de huis aan huis inzameling van textiel vast te stellen:

- het aangeboden textiel dient in een daartoe aangeboden zak of een vuilniszak te worden aangeboden;
- de aangeboden zak moet goed gesloten te zijn;
- het overdragen of aanbieden van zakken moet ordelijk geschieden door plaatsing daarvan, op de inzameldag aangegeven op de huis aan huis verspreide zak, op het voetpad, zo dicht mogelijk bij de rijweg, of bij het ontbreken van een voetpad, aan de kant van de rijweg;
- de zak moet zodanig op de weg worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet hindert of in de doorgang belemmerd en gevaar of schade oplevert.

Grof huishoudelijk afval, grof tuinafval en groot wit- en bruingoed

- voor het halen van grof huishoudelijk afval brengt de inzameldienst vooraf € 45,-- aan voorrijkosten in rekening;
- voor elke 150 kilo aangeboden afval brengt de inzameldienst € 15,-- in rekening;
- indien een factuur wordt gewenst brengt de inzameldienst daarvoor € 12,50 aan administratiekosten in rekening;
- het overdragen of aanbieden van grof huishoudelijke afvalstoffen moet ordelijk geschieden door plaatsing daarvan, op een krachtens artikel 11 lid 1 vastgestelde inzameldag op het voetpad, zo dicht mogelijk bij de rijweg, of bij het ontbreken van een voetpad, aan de kant van de rijweg of op een daartoe aangewezen plaats;
- het grof huishoudelijke afval moet zodanig op de weg worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet hindert of in de doorgang belemmerd en gevaar of schade oplevert;
- het grof huishoudelijk afval, grof tuinafval en grote elektrische of elektronische apparaten mag bij het ter inzameling overdragen of aanbieden geen grotere afmeting hebben dan 50 x 50 x100 cm. Deze maten gelden niet voor meubels of huishoudelijke apparaten. Kleinere stukken grof huishoudelijk afval en grof tuinafval dienen zoveel mogelijk in een of meer samengedrukte en/ of samengebonden bundels te worden overgedragen of aangeboden;
- stukken of bundels grof huishoudelijk afval of grof tuinafval mogen niet zwaarder zijn dan 25 kg;
- de totale hoeveelheid grof huishoudelijk afval mag bij het ter inzameling overdragen of aanbieden niet meer bedragen dan 1 m^3 en/ of 100 kg.

Oud papier (tot 1 januari 2014)

- het overdragen of aanbieden van oud papier moet ordelijk geschieden door plaatsing daarvan, op een krachtens artikel 11 lid 1 vastgestelde inzameldag op het voetpad, zo dicht mogelijk bij de rijweg, of bij het ontbreken van een voetpad, aan de kant van de rijweg of op een daartoe aangewezen clusterplaats;
- het oud papier moet zodanig op de weg worden geplaatst dat het voetgangers- en overige verkeer niet hindert of in de doorgang belemmerd en gevaar of schade oplevert;
- het oud papier mag bij het ter inzameling overdragen of aanbieden geen grotere afmeting hebben dan 50 x 50 x 50. Oud papier dient zoveel mogelijk in een of meer samengedrukte en/ of samengebonden bundels te worden overgedragen of aangeboden;
- bundels oud papier mogen niet zwaarder zijn dan 15 kg.

Via inzamelvoorziening op wijkniveau

De volgende regels omtrent de wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling mogen worden via een inzamelvoorziening op wijkniveau vast te stellen:

- het is verboden glas, textiel en kunststofverpakkingsafval op andere plaatsen achter te laten dan in daartoe van gemeentewege geplaatste en/of vergunde boven- of ondergrondse verzamelcontainers;
- het is verboden andere huishoudelijke afvalstoffen dan van zeer beperkte omvang en gewicht, zoals proppen papier, plastic bekertjes en blikjes, niet zijn vloeistoffen, achter te laten in daartoe van gemeentewege geplaatste en voorgeschreven afvalbakken;
- het is verboden klein chemisch afval op andere plaatsen achter te laten dan af te geven aan de begeleider van de chemokar.
- Het is verboden afvalstoffen naast de inzamelvoorziening te plaatsen.

Via het afvalbrengpunt
De volgende regels omtrent de wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling kunnen worden aangeboden bij het afvalbrengpunt vast te stellen:

1. Het is verboden op het afvalbrengpunt afvalstoffen te plaatsen of te storten op een andere wijze dan bij of krachtens dit artikel is bepaald.
2. De afvalstoffen dienen zoveel mogelijk op soort gescheiden te worden aangeboden.
3. De afzonderlijke aangeboden categorieën afvalstoffen dienen in de daarvoor bestemde containers of daarvoor bestemde plaatsen op het afvalbrengpunt te worden achtergelaten.
4. Het vervoeren en storten van afvalstoffen dient op zodanige wijze plaats te vinden dat geen verontreiniging van de toegangswegen, het afvalbrengpunt of de omgeving daarvan ontstaat.
5. Nadat de afvalstoffen zijn gestort moet de aanbieder met zijn voertuig onmiddellijk het afvalbrengpunt verlaten.
6. Het is één ieder op het afvalbrengpunt verboden afvalstoffen mee te nemen, te sorteren voor eigen gebruik of te verkopen aan derden.
7. Andere personen dan aanbieders/vervoerders mogen zich zonder toestemming van de toezichthouder niet op het afvalbrengpunt ophouden.
8. De op het afvalbrengpunt door de toezichthouder aan te geven aanwijzingen moeten stipt en onmiddellijk worden opgevolgd.
9. Indien het gedrag van de aanbieder van afvalstoffen op het afvalbrengpunt in strijd is met het bepaalde in dit besluit, kan hem voor de rest van de dag en maximaal voor de tijd van een week de toegang worden ontzegd door de beheerder. Langere ontzegging is mogelijk in overleg met de toezichthouder en politie.
10. De aanbieder van afvalstoffen op het afvalbrengpunt vrijwaart de exploitant, toezichthouder en vervoerder tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade aan hen toegebracht en/of bij hen ontstaan als gevolg van het niet volledig voldoen door de aanbieder aan de in dit artikel gestelde bepalingen.
11. Het is verboden op het afvalbrengpunt afvalstoffen aan te bieden die ten gevolge van hun aard, afmetingen of hoeveelheden, moeilijkheden kunnen veroorzaken bij transport of verwerking, alsmede stoffen die ingevolge enig wettelijk voorschrift afzonderlijk moeten worden verzameld. Hieronder worden in elk geval begrepen: zuiveringsslib, hete as, autowrakken en gedeelten daarvan, specifiek ziekenhuisafval, mest, slachtafval en andere onder de regelgeving van de Destructiewet vallende afvalstoffen, stoffen die overmatige stank verspreiden of ongedierte bevatten, stoffen die gevaar opleveren voor en door zelfontbranding, ontploffing, besmetting en straling.
12. Ter controle van het hiervoor bepaalde kan de toezichthouder in geval van ernstige verdenkingen of bij wijze van steekproef te allen tijde de aanbieder gelasten de afvalstoffen te storten op het laadbordes. Bij het doorzoeken van de afvalstoffen dient een vertegenwoordiger van de aanbieder aanwezig te blijven.
13. Niet toegelaten afvalstoffen moeten door de toezichthouder, al dan niet reeds gestort, worden geweigerd.
14. Het is verboden zich buiten de vastgestelde openingstijden op het afvalbrengpunt te bevinden.
15. De tarieven voor huishoudelijk afval (en gratis quota) die gelden op het afvalbrengpunt worden van gemeentewege vastgesteld.
16. De inzameldienst is bevoegd om, indien een factuur wordt gewenst, hiervoor € 12,50 aan administratiekosten in rekening te brengen.
17. Inwoners dienen voor het gebruik van gratis quota gebruik te maken van de van gemeentewege verstrekte milieupas. Zonder milieupas geldt het dan geldende tarief.
18. In de bijlage 6 is een protocol opgenomen voor het gebruik van de milieupas.

Besluit 15
“aanwijzen categorieën huishoudelijke afvalstoffen zonder inzamelmiddel”

uitwerking artikel 10 lid 5
De volgende categorieën van afvalstoffen die zonder inzamelmiddel als bedoeld in artikel 4 van de verordening ter inzameling mogen worden aangeboden aan te wijzen:

- grof huishoudelijk afval

- grof tuinafval
- grote elektrische en elektronische apparaten
- oud papier (tot 1 januari 2014)

Besluit 16
"vaststellen dagen en tijden voor het aanbieden van afvalstoffen"

uitwerking artikel 11 lid 1
De volgende dagen en tijden waarop categorieën huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling mogen worden aangeboden vast te stellen:

Huishoudelijk groente-, fruit en tuinafval en restafval (en oud papier na 1 januari 2014)
De dagen waarop gft- en restafval kan worden aangeboden, worden door de inzameldienst bekend gemaakt en liggen ter inzage bij de inzameldienst.

Tijden van overdracht of aanbieding in vuilniszak(ken):
- plaatsing op de weg mag niet geschieden vóór 7.00 uur op de vastgestelde inzameldag

Tijden van overdracht of aanbieding in minicontainer(s):
- plaatsing op de weg mag niet geschieden vóór *22.00 uur* op de dag voorafgaande aan de vastgesteld inzameldag.
- de houder van een minicontainer moet ervoor zorgen dat deze zo spoedig mogelijk na lediging door de inzameldienst, doch uiterlijk vóór 19.00 uur van een krachtens artikel 11 lid 1 vastgestelde inzameldag, van de weg is verwijderd.

Tijden van overdracht of aanbieding in blokcontainers of inpandige container:
- gebruikers van de percelen mogen geen afvalstoffen in de blokcontainers of inpandige containers deponeren tussen 22.00 uur en 7.00 uur.

Tijden van overdracht of aanbieding in ondergrondse containers:
- gebruikers van de percelen mogen geen afvalstoffen in de blokcontainers of inpandige containers deponeren tussen 22.00 uur en 7.00 uur.

Oud papier (tot 1 januari 2014)
De dagen waarop oud papier kan worden aangeboden, wordt door de vereniging bekendgemaakt. Daarnaast ligt dit ter inzage bij de inzameldienst. Plaatsing op de weg mag op de inzamelavond vanaf 17.00 uur geschieden.

Glas-, kunststof-, textielcontainers
- gebruikers van de percelen mogen geen afvalstoffen in de glas-, kunststof-, of textielcontainers deponeren tussen 22.00 uur en 7.00 uur.

Grof huishoudelijk afval
- de inzameling van grof huishoudelijk afval, grote elektronische apparaten en grof tuinafval vindt op afroep bij het perceel plaats. Afvalstoffen kunnen worden aangeboden op de dag die, na de melding van de gebruiker (telefonisch of via internet) van het perceel dat hij bepaalde afvalstoffen ter inzameling wil aanbieden, wordt aangewezen.
- de afvalstoffen mogen niet vóór 7.00 uur van de hiervoor vastgestelde inzameldag worden aangeboden.

Klein chemisch afval
De inzameling van klein chemisch afval en kleine elektronische apparaten vindt op afroep bij het perceel plaats. De overhandiging dient persoonlijk plaats te vinden.

Afvalbrengpunt
Op het afvalbrengpunt mogen afvalstoffen worden aangeboden op werkdagen van 8.00 tot 16.15 uur. Op zaterdagen van april tot en met september van 11.00 tot 16.00 uur en van oktober tot en met maart van 13.00 tot 16.00 uur.

Besluit 17
"vaststelling regels aanbieden afvalstoffen in bijzondere gevallen"

uitwerking artikel 12

(gereserveerd)

Besluit 18
"categorieën bedrijfsafvalstoffen die door de inzameldienst worden ingezameld"

Uitwerking artikel 13
Bedrijfsafval vergelijkbaar met huishoudelijk afval kan tijdens de normale inzamelroute worden meegenomen. Door de inzameldienst wordt met de bedrijven die tijdens de huishoudelijke inzamelroute hun afval aanbieden een apart inzamelcontract afgesloten. De containers zijn herkenbaar door een oranje gekleurde deksel.

De volgende categorieën bedrijfsafvalstoffen worden in kleine hoeveelheden op het afvalbrengpunt geaccepteerd:
- verpakkingsglas
- oud papier en karton
- groenafval
- textiel
- klein gevaarlijk afval
- Bouw- en sloopafval
- Asbest en asbesthoudend afval
- Oud ijzer
- Autobanden
- Onbewerkt- en bewerkt hout
- Schone grond
- Tapijt en Matrassen
- Harde kunststoffen
- Vlakglas
- Gips
- restafval

Besluit 19

"dagen tijden en wijzen waarop bedrijfsafvalstoffen moeten worden aangeboden'

Uitwerking artikel 14 lid 3
De dagen, tijden en wijzen van bedrijfsafvalstoffen die tijdens de inzamelroute voor huishoudelijk afval worden meegenomen zijn bij de inzameldienst in te zien.

Kleine hoeveelheden bedrijfsafval mogen op het afvalbrengpunt worden aangeboden:
- op werkdagen van 8.00 tot 16.15 uur. Op Zaterdagen van april tot en met september van 11.00 tot 16.00 uur en van oktober tot en met maart van 13.00 tot 16.00 uur;
- Voor de wijze van aanbieding wordt verwezen naar besluit 13, uitwerking van artikel 10 lid 4.

Besluit 20
"het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst"

Uitwerking artikel 15 lid 1
De volgende regels gelden voor het inzamelen van bedrijfsafvalstoffen in de binnenstad.
- Alleen op donderdag tussen 7.00 en 11.00 uur mag bedrijfsafval in de binnenstad ter inzameling worden aangeboden.
- Restafval moet in een voor de inzamelaar herkenbare container worden aangeboden (De container mag niet hetzelfde zijn als waarin huishoudelijk afval wordt aangeboden.).
- Het afval moet zodanig worden aangeboden dat het niet kan verwaaien.
- Het afval moet zodanig worden aangeboden dat dit het verkeer (lopend en rijdend) niet belemmert.
- Door de inzamelaar gemorste afvalstoffen moeten terstond door de inzamelaar worden opgeruimd.

Besluit 21
"voorkomen van diffuse milieuverontreiniging"

uitwerking artikel 16
(gereserveerd)

Besluit 22
"aanwijzing andere personen die belast zijn met toezicht op naleving verordening"

uitwerking artikel 25 lid 2
Als toezichthouders worden aangewezen de personen die zijn belast met het beheren van het Afvalbrengpunt.

Deze besluiten kunnen worden aangehaald als: Uitvoeringsbesluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013.

Almelo, ……..2013

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almelo,

De secretaris, **De burgemeester,**

Krachtens Hoofdstuk 6 (Algemene Bepalingen over Bezwaar en Beroep) van de Algemene wet bestuursrecht kunt u een bezwaarschrift indienen bij het college van Burgemeester en Wethouders van Almelo, Postbus 5100, 7600 GC Almelo.

Het bezwaarschrift dient ten minste te bevatten:
1. de naam en het adres van de indiener;
2. de dagtekening;
3. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
4. de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na dagtekening van bekendmaking van deze beschikking.

Voordat op het bezwaarschrift wordt beslist, wordt u (of een door u aangewezen persoon) uitgenodigd uw bezwaren mondeling uiteen te zetten.
Daarna wordt een met redenen omklede beslissing genomen, die u schriftelijk zal worden medegedeeld.

Wanneer u een bezwaarschrift ingediend hebt, kunt u bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA in Den Haag, een verzoek worden ingediend om een voorlopige voorziening.

De kosten van het indienen van een voorlopige voorziening bedragen voor natuurlijke personen € 150,- en voor andere personen € 297,-.

Bijlage 1a Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Betreft: de aanwijzing van organisaties voor de inzameling van oud papier en karton zoals bedoeld in besluit 2 van het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013.

	Vereniging	Adres (secretariaten in april 2013. Deze kunnen wijzigen.)	Huis aan huis of container
1.	AVC Luctor et Emergo	Horstlaan 3 7602 AM Almelo	h.a.h.
2	AKC	Sterrebos 34 7609 ZP Almelo	h.a.h.
3	Almelo's Christelijk Mannenkoor	Schipbeekstraat 29 7607 LR	h.a.h.
4.	Baptistengemeente de Bron Almelo	Adriaen Brouwerstraat 2 7606 AM Almelo	Container/h.a.h.
5	De Heemde	Hanzenlaan 2 7607 NM Almelo	Container/h.a.h.
6	De Huve	De Kolibrie 22 7609 GP Almelo	Container/h.a.h.
7	De M vogels buurtvereniging	De Mees 45 7609 JT Almelo	h.a.h
8	De Telgenborch	Everlo 12 7608 BW Almelo	h.a.h.
9	De Toss Jeu de boule	Europaring 43 7641 Wierden	h.a.h
10	Gereformeerde kerk vrijgemaakt.	Elsboerlaan 60 7602 BW Almelo	container
11	Obs de Kubus	Hoornbladstraat 35 7601 SZ Almelo	h.a.h.
12	Oeroe boeroe Buurtvereniging	De Nachtuil 17 7609 JG Almelo	h.a.h.
13	Ouderenvereniging de Weier	Vissedijk C35 7602 CP Almelo	h.a.h.
14	PJGO	Vossenveenweg 2 7665 SX Albergen	
15	PKA Emmaus Schelfhorst	Vissedijk A40 7602 CR Almelo	container
16	Schoutinggroep de Tubanten	Klimopstraat 81 7601 SJ Almelo	h.a.h.
17	SDVV schietvereniging	Robbenhaarsweg 29 7603 NT Almelo	Container
18	HDV Speurder D.o.s.	Sniedershof 3 7627 MG Bornerbroek	h.a.h.
19	St. Caecilia Fanfare	Zomerdijk A4 7627 LC Bornerbroek	Container/h.a.h.
20	St. Jozefparochie	Het Schol 18 7608 DR Almelo	Container
21	Stichting Ouderenwerk Aadorp	Vijverlaan 14 7611 BZ Aadorp	container
22	SV Almelo	Koedijk 3 7606 AA Almelo	container
23	VV DVO '71	Palet 16 7606 GZ Almelo	Container/h.a.h.
24	AVC Heracles	Verlengde Sportlaan 1 7607 ZM Almelo	h.a.h.
25	Wijkgemeente Pniel (werkgroep Hongarije)	Rembrandtlaan 352 7606 GX Almelo	container
26	De Compaan, Maardijk	Maardijk 83 a 7606 KT Almelo	container
27	De Compaan de Kolibire	De Kolibrie 26 7609 GP Almelo	
28	De Jeugdraad	Parmentierweg 8 7602 PW Almelo	container
29	Basisschool de Bonkelaar	Schimmelpenninckstraat 2 7604 AN	container
30	De Vrije school	Biesterweg 6 7608 RN Almelo	container
31	De Wierde Robertsonlaan	Suze Robertsonlaan 2 7606 HZ Almelo	container
32	De Wierde de Clerqstraat	Suze Robertsonlaan 2 7606 HZ Almelo	container
33	Egbertusschool Arendboerw	Arendsboerweg 5 7601 BA Almelo	container
34	Egbertusschool Rdbousloc	Sluiskade ZZ 119 7607 XV Almelo	container
35	De Twijn	Hedeveld 3 Almelo	container
36	De Wingerd	De Wingerd 72 Almelo	

37	De Hagendoornschool	Wilgenstraat 11 Almelo	container
38	Kunstmagneetschool	J van Campenstraat 2 7606 TW Almelo	container
39	Buurstede Zorgcentrum	Roskamstraat 5 7602 JX Almelo	container
40	St. Christoffelparochie	Rembrandlaan 23 Almelo	container
41	De Mare	De Taling 96 Almelo	container
42	De Sperwer buurtvereniging	De Sperwer 16 Almelo	container
43	De Terp	Schierstins 53 7608 XA Almelo	container

Bij Twente Milieu zijn de routes en de tijden van de inzameling voor een ieder in te zien.

Bijlage 1b Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo (tot 1 januari 2014).

1. de inzamelaar verplicht zich om al het door haar gescheiden ingezamelde oud papier aan de gemeente Almelo aan te bieden;
2. de inzamelaar verplicht zich er voor te zorgen dat het inzamelen van oud papier ordelijk en zorgvuldig geschiedt en dat er geen papierresten in de omgeving van de inzamelplek blijven liggen;
3. de inzamelaar verplicht zich alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen welke in het belang zijn van een goede inzameling en welke nodig zijn om te voorkomen dat de gemeente dan wel derden bij de inzameling schade lijden;
4. de aangewezen inzamelaar dient te voldoen aan de door Twente Milieu N.V. te stellen eisen ten aanzien van de inzameling; deze eisen kunnen nader worden uitgewerkt in een contract tussen Twente Milieu en de inzamelaar;
5. de inzamelaar verplicht zich tenminste één keer per maand (met uitzondering van de grote vakantie) op eenzelfde avond c.q. dag het oud papier in te zamelen;
6. de inzamelaar verplicht zich de door toezichthoudende ambtenaren en politie gegeven aanwijzingen direct op te volgen;
7. de inzamelaar dient bij het inzamelen een algemeen erkend legitimatiebewijs bij zich te hebben en op verlangen van een toezichthoudende ambtenaar of de politie te tonen;
8. deze aanwijzing is niet overdraagbaar aan anderen;
9. het college van burgemeester en wethouders kan de aanwijzing en/of de inhoud hiervan wijzigen aanvullen of intrekken. De aanwijzing kan geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken indien de aanwijzingsvoorschriften niet worden nageleefd;
10. het is verboden om ingezameld oud papier te scheiden of te bewerken;
11. indien de inzamelaarde inzamelactiviteiten wenst te beëindigen, wordt dat tenminste 3 maand voor beëindiging schriftelijk aan het college meegedeeld;

Aanvullende voorwaarden bij deelname aan de huis-aan-huis inzameling van oud papier.

12. de inzamelaar verplicht zich op de vastgestelde avond in de toebedeelde papierwijk oud papier in te zamelen, waarbij de inzamelaar zorgt voor minimaal vier personen van 18 jaar of ouder voor het beladen, waarbij één persoon de rol van toezichthouder vervult. Mochten er op het afgesproken aanvangstijdstip en afgesproken verzamelpunt minder dan 4 personen van de vereniging aanwezig zijn, of indien personen jonger dan 18 jaar ingezet worden, dan zal de gemeente ervoor zorgdragen dat het oud papier zo snel als mogelijk wordt ingezameld. Indien er twee personen aanwezig zijn wordt de helft van de vergoeding uitbetaald. Indien er een persoon aanwezig is wordt 25% van de vergoeding uitbetaald. Indien er geen personen aanwezig zijn wordt er geen vergoeding uitbetaald. Indien deze situatie zich twee keer achter elkaar of twee keer per jaar voordoet, wordt de aanwijzing ingetrokken;
13. de aangewezen inzamelaar verplicht zich ervoor te zorgen om op het afgesproken tijdstip aanwezig te zijn op het vertrekpunt in de wijk;
14. de chauffeur van het inzamelbedrijf reikt voor aanvang van de inzameling een veiligheidsinstructie uit, controleert of alle personen kennis hebben genomen van de vereiste veiligheidsinstructie en zorgt voor ondertekening van de instructie;
15. de inzamelaar neemt op vrijwillige basis en voor eigen risico deel aan de inzameling. De vrijwilligers dragen tijdens de inzameling een reflecterend veiligheidsvest dat door Twente Milieu ter beschikking wordt gesteld. De gemeente en Twente Milieu aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade, letsel of verlies, welke direct of indirect het gevolg is van deelname aan de oud papierinzameling;
16. de voorlichting aan de burgers geschiedt in samenwerking met Twente Milieu N.V. in opdracht van de gemeente. Desgewenst kan de inzamelaar in de school of ledenkrant of via wijkbladen nadere informatie verstrekken aan de wijkbewoners;
17. het college behoudt het recht om de uitvoering van de inzameling te wijzigen, waaronder inzameldagen, inzameltijden, inzamelroutes, verdeling van de routes en toewijzing van de gebieden en/of wijken;

Na 1 januari 2014 gelden de volgende voorwaarden:

1. de inzamelaar verplicht zich om al het door haar gescheiden ingezamelde oud papier aan een erkende inzamelaar aan te bieden;
2. het oud papier mag ook worden aangeboden via het contract van de gemeente. Hiervoor dient eenmalig een keuze gemaakt te worden. De vereniging mag daarna niet meer naar een marktpartij. Het wordt dan volgens het contract van de gemeente afgevoerd. De marktprijs wordt, minus de kosten door de leverancier aan de vereniging uitgekeerd.
3. de inzamelaar verplicht zich er voor te zorgen dat het inzamelen van oud papier ordelijk en zorgvuldig geschiedt en dat er geen papierresten in de omgeving van de inzamelplek blijven liggen;
4. de inzamelaar verplicht zich alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen welke in het belang zijn van een goede inzameling en welke nodig zijn om te voorkomen dat de gemeente dan wel derden bij de inzameling schade lijden;
5. de inzamelaar verplicht zich jaarlijks een inzamelschema te maken. Bij voorkeur wordt tenminste één keer per maand (met uitzondering van de grote vakantie) op eenzelfde avond c.q. dag het oud papier ingezameld;
6. de inzamelaar verplicht zich de door toezichthoudende ambtenaren en politie gegeven aanwijzingen direct op te volgen;
7. de inzamelaar dient bij het inzamelen een algemeen erkend legitimatiebewijs bij zich te hebben en op verlangen van een toezichthoudende ambtenaar of de politie te tonen;
8. deze aanwijzing is niet overdraagbaar aan anderen;
9. het college van burgemeester en wethouders kan de aanwijzing en/of de inhoud hiervan wijzigen aanvullen of intrekken. De aanwijzing kan geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken indien de aanwijzingsvoorschriften niet worden nageleefd;
10. het is verboden om ingezameld oud papier te scheiden of te bewerken;
11. indien de inzamelaar de inzamelactiviteiten wenst te beëindigen, wordt dat zo spoedig mogelijk, doch tenminste drie maanden voor beëindiging, schriftelijk aan het college meegedeeld;
12. een inzamelaar mag er ook voor kiezen om het oud papier bij het afvalbrengpunt aan te leveren. Zij ontvangt dan een milieupas. Met deze pas gestort papier zal Twente Milieu de vereniging de vergoeding verstrekken.

Bijlage 1c Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Beleidsmatig zijn de volgende criteria vastgesteld:

1. de inzameling mag alleen geschieden door scholen/instellingen en verenigingen (hierna te noemen verenigingen). Niet door particulieren;
2. de scholen/instellingen en verenigingen die oud papier inzamelen mogen geen winstoogmerk hebben;
3. alleen de verenigingen die in 2010 oud papier inzamelden kunnen worden aangewezen. Nieuwe verenigingen worden niet toegestaan;

Bijlage 2 Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Bijlage 2a Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Betreft: de aanwijzing van organisaties voor de inzameling van textiel zoals bedoeld in besluit 2 van het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013.

1. Stichting Humana
    a. Deze aanwijzing geldt voor het inzamelen van textiel door middel van het plaatsen van 12 kledingcontainers op 9 locaties;
    b. Het betreft de volgende locaties;
        i. Sweelincklaan
        ii. De Gors (voorzijde)
        iii. De Gors (achterzijde)
        iv. Binnenhof;
        v. Van Goghplein ;
        vi. Molenkampspark;
        vii. Vriezenveenseweg;
        viii. Turfkade 15 (afvalbrengpunt);
        ix. Winkelsteeg

2. Kici
    a. Deze aanwijzing geldt voor het inzamelen van textiel door middel van het plaatsen van 4 kledingcontainers op 1 locaties;
    b. Het betreft de volgende locaties:
        i. Hedemanterrein

3. Reshare (CORO)
    a. Deze aanwijzing geldt voor het inzamelen van textiel door middel van het plaatsen van 4 kledingcontainers op 3 locaties;
    b. Het betreft de volgende locaties:
        i. Eikenlaan Aadorp
        ii. Pastoor Ossestraat Bornerbroek
        iii. Van Weezenbeeksingel

Bijlage 2b Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.
Voorschriften en beperkingen

1. de exacte plaats, alsmede de afmetingen, constructie en kleur van de kledingcontainers en de wijze van plaatsing dienen te worden bepaald in overleg met de gemeente Almelo;
2. de containers zullen in ieder geval zodanig moeten zijn geconstrueerd, dat het gevaar voor brandstichting tot het uiterste wordt beperkt. Houten containers zijn niet toegestaan;
3. de containers dienen deugdelijk afgesloten te worden;
4. de containers dienen te zijn voorzien van de naam van de instelling en het doel. Zij mogen niet zijn voorzien van handelsreclame;
5. de containers dienen steeds in een goede staat van onderhoud te verkeren en bij vervuiling of bekladding dienen zij onmiddellijk schoongemaakt te worden;
6. de containers dienen tenminste één maal per twee weken te worden geleegd; indien blijkt dat dit voor bepaalde kledingcontainers niet toereikend is, dient de vergunninghouder er voor te zorgen dat die container binnen 24 uur na melding wordt geleegd;
7. de directe omgeving van de containers dient door de vergunninghouder te worden schoongehouden;
8. met het doel vandalisme te voorkomen, kan de inzamelaar worden verplicht (een deel van de) containers voor kortere of langere termijn te verwijderen; eventuele aanwijzingen en bevelen van de politie, brandweer en de gemeente dienen onmiddellijk en stipt te worden gevolgd;
9. de gemeente aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor diefstal, vermissing, beschadiging en dergelijke van de kleding en/of de containers;
10. de inzamelaar is wettelijk aansprakelijk voor schade toegebracht door of vanwege de containers en toegebracht tijdens het plaatsen en het ledigen ervan. De houder van de aanwijzing zorgt voor een dekkende WA-verzekering en vrijwaart de gemeente tegen alle aanspraken van derden voor de genoemde schade;

11. de opbrengst van de kledinginzameling moet, na aftrek van de noodzakelijke kosten, aangewend worden voor het doel dat de inzamelaar aan de gemeente heeft opgegeven;
12. de inzamelaar dient tenminste één maal per jaar en tevens telkens wanneer de gemeente daarom verzoekt een overzicht te verstrekken met daarin een opgaaf van de in het betreffende of voorgaande jaar ingezamelde hoeveelheid textiel;
13. de aanwijzing geldt uitsluitend voor de inzamelaar en is niet overdraagbaar aan anderen;
14. indien in strijdt wordt gehandeld met één of meer aan deze aanwijzing verbonden voorschriften of beperkingen, kan het college de aanwijzing intrekken of kan in de toekomst een aanwijzing worden geweigerd.

Bijlage 2c Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Beleidsmatig zijn de volgende criteria vastgesteld:

1. Er kunnen maximaal 3 organisaties aangewezen worden;
2. Er is een maximum van 15 locaties waar containers op de openbare weg of particulier terrein geplaatst kunnen worden voor de inzameling van kleding.

Bijlage 3 Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Bijlage 3a Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Betreft: de aanwijzing van organisaties voor de inzameling van luiers zoals bedoeld in besluit 2 van het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013.

Kinderdagverblijven in de gemeente Almelo.

Bijlage 3c Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Beleidsmatig zijn de volgende criteria vastgesteld:

Er mogen geen andere organisaties dan kinderdagverblijven luiers inzamelen.

Bijlage 4 Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Bijlage 4a Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Betreft: de aanwijzing van organisaties voor de inzameling van oud ijzer zoals bedoeld in besluit 2 van het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen gemeente Almelo 2013.

Muziekvereniging St. Caecilia in Bornerbroek

Bijlage 4b Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.
Voorschriften en beperkingen

1. De inzamelaar verplicht zich om al het door haar gescheiden ingezamelde oud ijzer aan een erkende verwerker aan te bieden;
2. Er mag alleen ingezameld worden in Bornerbroek (bebouwde kom en het buitengebied);
3. Het aangeboden oud ijzer mag uitsluitend van huishoudens afkomstig zijn en mag niet vervuild zijn met olie of andere schadelijke stoffen voor het milieu;
4. De inzamelaar verplicht zich er voor te zorgen dat het inzamelen van oud ijzer ordelijk en zorgvuldig geschiedt en dat er geen resten blijven liggen;
5. De inzamelaar verplicht zich alle redelijkerwijs mogelijke maatregelingen te nemen welke in het belang zijn van een goede inzameling en welke nodig zijn om te voorkomen dat de gemeente dan wel derden bij de inzameling schade lijden;
6. de inzamelaar verplicht zich de door toezichthoudende ambtenaren en politie gegeven aanwijzingen direct op te volgen;
7. De inzamelaar dient bij het inzamelen de aanwijzing en een algemeen erkend legitimatiebewijs bij zich te hebben en op verlangen van een toezichthoudende ambtenaar of politie te tonen;
8. Indien de inzamelaar de inzamelactiviteiten wenst te beëindigen, wordt dat tenminste 3 maanden voor beëindiging schriftelijk aan de gemeente meegedeeld;
9. Vooraf moet door de vereniging St. Caecilia in het gebied huis aan huis informatie worden verstrekt over de datum en wijze van inzameling;
10. De inzameling dient tenminste twee maanden voor de inzameldag aan de gemeente Almelo te worden door gegeven;
11. De inzameling van oud ijzer geschiedt door personen ouder dan 18 jaar;
12. er mag geen wit- en bruingoed worden meegenomen;
13. De ingezamelde metalen mogen niet worden opgeslagen of bewerkt;
14. Voor de ingezamelde oude metalen zal Twente Milieu N.V. of een particulier een vergoeding verstrekken van de op het moment van afvoer geldende marktprijs. Er zal geen subsidie worden verleend als de marktprijs laag is;
15. De aanwijzing geldt alleen voor Muziekvereniging St. Caecilia in Bornerbroek en is niet overdraagbaar aan anderen;
16. Er wordt geen inzamelmiddel ter beschikking gesteld door de gemeente Almelo;
17. het college van burgemeester en wethouders kunnen de voorschriften wijzigen, aanvullen of intrekken. De aanwijzing kan geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken indien de hiervoor gestelde aanwijzingsvoorschriften niet worden nagekomen.

Bijlage 4c Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Beleidsmatig zijn de volgende criteria vastgesteld:

1. Er kan maximaal 1 organisatie aangewezen worden. Indien zij ermee stopt zal er geen nieuwe organisatie aangewezen worden.

Bijlage 5 Behorend bij het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2013 van de gemeente Almelo.

Protocol milieupas

Praktische aspecten bij het beheer van het pasjessysteem.

Algemeen

- De milieupas is perceelsgebonden.

1. Op het afvalbrengpunt

- Het stortquotum van de milieupas is 150 kg per kalenderjaar.
- Op 1 januari ontvangt elk huishouden het voor dat kalenderjaar vastgestelde quotum. Er is dus geen mogelijkheid om quotum te 'sparen'.

Aanbieders

Er zijn vier mogelijke procedures

A. Inwoner van Almelo met milieupas

1. De inwoner stopt de pas in de paslezer;
2. De inwoner geeft op het toetsenbord aan welk soort afval hij heeft;
3. De auto met inwoner en het afval (eventueel met aanhanger) wordt gewogen;
4. De inwoner ontvangt een terreinbon;
5. De inwoner stort zijn afval op het stortperron in de daarvoor bestemde containers;
6. De inwoner gaat terug naar de weegbrug voor uitrijdend materieel en haalt zijn pas door de paslezer;
7. De auto met inwoner wordt gewogen;
8. Het verschil in gewicht is de hoeveelheid afval dat de inwoner gestort heeft;
9. Het gratis quotum wordt verrekend met het gestorte afval;
10. Boven het quotum wordt het geldende tarief in rekening gebracht;
11. De inwoner betaalt (indien boven het quotum) op een van de betalingswijzen.

B. Inwoner van Almelo zonder milieupas of derden van omliggende gemeenten

1. De inwoner of derden haalt een pas uit de dispenser;
2. De inwoner moet op het toetsenbord aangeven welk soort afval hij heeft;
3. De auto met inwoner en het afval wordt gewogen;
4. De inwoner ontvangt een terreinbon;
5. De inwoner stort zijn afval op het stortperron in de daarvoor bestemde containers;
6. De inwoner gaat terug naar de weegbrug voor uitrijdend materieel en stopt zijn kaart in de dispenser;
7. De auto met inwoner wordt gewogen;
8. Het verschil in gewicht is de hoeveelheid afval dat de inwoner gestort heeft;
9. De inwoner betaalt het geldende tarief op een van de betalingswijzen.

C. Bedrijven met pas (mifare)

Hieronder wordt ook verstaan TM en de gemeentelijke diensten

1. Het bedrijf houdt de pas voor de paslezer;
2. Het bedrijf geeft op het toetsenbord aan welk soort afval hij heeft;
3. De auto met medewerker en het afval (eventueel met aanhanger) wordt gewogen;
4. De medewerker ontvangt een terreinbon;
5. Het bedrijf stort zijn afval op het stortperron in de daarvoor bestemde containers;
6. De medewerker gaat terug naar de weegbrug voor uitrijdend materieel en haalt zijn pas door de paslezer;
7. De auto met medewerker wordt gewogen;
8. Het verschil in gewicht is de hoeveelheid afval dat het bedrijf gestort heeft;
9. Het bedrijf betaalt het tarief bepaald door de inzameldienst op een van de betalingswijzen;
10. De gemeente en de inzameldienst betalen geen tarief maar verrekenen het bedrag conform in het Dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgelegde afspraak.

D. Bedrijven zonder milieupas

1. Het bedrijf of derden moet op het toetsenbord aangeven dat hij komt zonder milieupas en haalt een pas uit de dispenser;
2. Het bedrijf moet op het toetsenbord aangeven welk soort afval hij heeft;
3. De auto met medewerker en het afval wordt gewogen;
4. Het bedrijf stort zijn afval op het stortperron in de containers
5. De auto met medewerker wordt gewogen;
6. Het verschil in gewicht is de hoeveelheid afval dat het bedrijf gestort heeft;
7. Het bedrijf betaalt het tarief bepaald door de inzameldienst op een van de betalingswijzen.

Niet juist intoetsen van het soort afval

De weegbrugbediende en de perronbeheerder controleren of het soort afval goed is ingetoetst. Indien de weegbrugbediende of de perronbeheerder constateert dat de verkeerde soort afval op de terreinbon is aangegeven, kan dit door de weegbrugbediende eenzijdig worden gewijzigd.

Weging
De weging vindt plaats op een geijkte weegbrug. Afwijkingen tot 5 kg zijn mogelijk.

Betalingswijzen
De volgende betalingswijzen zijn ingevoerd.
- Contant
- Chipknip
- Pinnen; onder bedragen van € 10,-- worden € 0,25 transactiekosten in rekening gebracht.
- Op rekening; Bij betaling op rekening wordt € 12,50 administratiekosten in rekening gebracht

Regels bij verhuizing, nieuwe woningen en verlies, diefstal en onzorgvuldig gebruik

Verlies, diefstal en onzorgvuldig gebruik
Bij verlies, diefstal en onzorgvuldig gebruik wordt het pasje vervangen. De kosten bedragen € 10,--. Het oude pasje wordt geblokkeerd. Het quotum van de oude pas wordt overgenomen op de nieuwe pas.

Verhuizing
Bij verhuizing behoort het pasje in de woning achter te blijven. Indien de nieuwe bewoner geen pasje aantreft kan zij binnen 3 maand na verhuizing een nieuwe pas en/of een opwaardering van het quotum aanvragen.
Indien er geen pas wordt overgedragen wordt aan de nieuwe bewoner binnen 3 maand gratis een pas afgegeven. De oude pas wordt geblokkeerd. De nieuwe inwoner ontvangt een quotum op basis van kwartalen (1e kwartaal 100%; 2e kwartaal 75 %; 3e kwartaal 50%, 4e kwartaal 25%). De afvalstoffenheffing wordt één keer in het jaar geheven maar per maand betaald. Daarom is een relatie gelegd tussen de betaling van de afvalstoffenheffing en het quotum.
Indien er wel een pas wordt overgedragen kan de pas opgewaardeerd worden op basis van kwartalen (1e kwartaal 100%; 2e kwartaal 75 %; 3e kwartaal 50%, 4e kwartaal 25%).

Het opwaarderen kan op werkdagen (dus niet op zaterdag) op het afvalbrengpunt aan de Turfkade.

Indien niet binnen 3 maand is gereageerd wordt het ontbreken van het pasje als verlies aangemerkt . In dat geval wordt de vergoeding van € 10,-- in rekening gebracht.
Als legitimatie voor de verhuizing geldt bij huurwoningen een kopie van de huurovereenkomst en bij koopwoningen een kopie van de koopakte.

De inzameldienst ontvangt de melding en checkt het volgende;
- Komt de melder voor in het bestand van betalende aansluitingen: pasje wordt geleverd en de oude pas wordt geblokkeerd.
- Komt de melder voor in het leegstandbestand (niet betalers): de melder wordt een pasje toegestuurd. Tevens wordt aangegeven dat de gegevens doorgegeven worden aan het gemeentelijk belastingkantoor Twente (GBT) vanwege de afvalstoffenheffing.
- Adres van de melder komt niet voor in het bestand. Er wordt (nog) geen pasje verstuurd maar de gegevens worden genoteerd ter beoordeling/onderzoek aan de gemeente voorgelegd.

Alle aanpassingen worden door de gemeente Almelo doorgevoerd en Twente Milieu ontvangt maandelijks een aangepast adressenbestand op perceelsniveau.

Nieuwe woningen
Inwoners van nieuwgebouwde woningen moeten zelf een milieupas aanvragen bij de inzameldienst.
Het quotum wordt toegekend op basis van kwartalen (zie bij verhuizing).

2. Voor de verzamelcontainer

- De aangeboden hoeveelheid mag niet meer bedragen dan via een minicontainer (3 aanbiedingen per week);

Verhuizing
Bij verhuizing behoort het pasje in de woning achter te blijven. Indien de nieuwe bewoner geen pasje aantreft kan zij binnen 3 maand na verhuizing een nieuwe pas aanvragen.
Indien niet binnen 3 maand is gereageerd wordt het ontbreken van het pasje als verlies aangemerkt . In dat geval wordt de vergoeding van € 10,-- door de inzamelaar in rekening gebracht.
Als legitimatie voor de verhuizing geldt bij huurwoningen een kopie van de huurovereenkomst en bij koopwoningen een kopie van de koopakte.

Verlies, diefstal en onzorgvuldig gebruik
Bij verlies, diefstal en onzorgvuldig gebruik wordt het pasje vervangen. De kosten bedragen € 10,--. Het oude pasje wordt geblokkeerd.

Nieuwe woningen
Inwoners van nieuwgebouwde woningen moeten zelf een milieupas aanvragen bij de inzameldienst.

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301035

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Afvalstoffenverordening 2013
Programma: Leefbaarheid en veiligheid
Portefeuillehouder: J. Andela
Auteur, afdeling: K. Fakkert ROM

Samenvatting raadsvoorstel

De raad stelt de Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013 vast. Het vaststellen van de verordening vloeit voort uit de wettelijke verplichting om afvalstoffen bij huishoudens in te zamelen. In de verordening is, ten opzichte van de oude verordening, een vermindering van regels voorgesteld.

1. Waarom naar de raad:

Het opstellen van een afvalstoffenverordening vloeit voort uit de wettelijke plicht voor gemeenten gebaseerd op artikel 10.23 Wet milieubeheer (Wm). Het vaststellen van verordeningen is op grond van de gemeentewet een bevoegdheid van de raad.

De gemeente is al enige tijd actief bezig met vereenvoudiging en vermindering van regelgeving. Bij de beoordeling van de afvalstoffenverordening is gebleken dat het vergunningstelsel onnodig administratieve en bestuurlijke lasten veroorzaakt en dat herziening van het model daarom wenselijk is.

2. Argumentatie:

De modelverordening van de VNG is als uitgangspunt gehanteerd bij het opstellen van de verordening. De artikelsgewijze wijzigingen van de verordening ten opzichte van de verordening 2004 zijn opgenomen in bijlage 1.

Zoals hierboven is genoemd is het vergunningstelsel in de modelverordening gewijzigd in een aanwijzing. Hierdoor zijn er minder administratieve lasten.

Verder zijn in de modelverordening artikelen samengevoegd waardoor met minder artikelen hetzelfde geregeld kan worden.

In afwijking van de modelverordening is in artikel 5 opgenomen dat restafval tenminste een keer in de vier weken moet worden ingezameld. Hierin wordt aangesloten bij de proef die nu in de windmolenbroek wordt uitgevoerd. Omdat het woord tenminste is gebruikt is het ook geen probleem indien wordt vastgehouden aan de tweewekelijkse inzameling.

Verder is in afwijking van de modelverordening in artikel 9 lid 6 opgenomen dat het verboden is om ongewenst reclamedrukwerk te bezorgen. Hierdoor wordt het bezorgen van ongewenst reclamedrukwerk strafbaar.

Daarnaast zijn er wijzigingen opgetreden in de uitvoering. Het is daarom wenselijk dat de uitvoeringsbesluiten behorende bij de verordening daarop aangepast worden. Deze besluiten worden door het college genomen en zijn ter kennisname bij de raadsstukken gevoegd.

3. Middeleninzet:

Er is geen inzet van middelen vereist.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, **de burgemeester,**

mr. G.A. de Haan **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen: Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013 (1327020)
Bijlage 1 Verschil 2004-2013 (12914)
Uitvoeringsbesluiten (1327004)
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

de Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013 vast te stellen.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

Bijlage 1

een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw dan wel in de ingang van een portiek indien:

a. dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek;
b. daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Het is verboden op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid gehouden wordt die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

1. Het is verboden zich in de nabijheid van een persoon dan wel een gebouw, woonwagen of woonschip op te houden met de kennelijke bedoeling deze persoon dan wel een zich in dit gebouw, deze woonwagen of dit woonschip bevindende persoon, te bespieden.
2. Het is verboden door middel van een verrekijker of enig ander optisch instrument een zich in een gebouw, woonwagen of woonschip bevindende persoon te bespieden.

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
[gereserveerd]

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
[gereserveerd]

Artikel 2:56 Alarminstallaties
[gereserveerd]

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat die hond aangelijnd is;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of trapveld of op een andere door het college aangewezen plaats;
   c. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het in het eerste lid, onder a, gestelde verbod geldt niet in gebieden die door het college zijn aangewezen als hondenuitlaatgebieden.
3. De verboden genoemd in het eerste lid onder a en b gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een blindengeleide- of hulphond laat begeleiden en de hond als zodanig aantoonbaar gekwalificeerd is of indien een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot blindengeleide- of hulphond.
4. Het college kan buiten de bebouwde kom gebieden aanwijzen waar een verplichting geldt tot het aanlijnen van de hond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op wegen binnen de bebouwde kom.

2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven:

   a. indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd;
   b. op plaatsen die door het college zijn aangewezen als hondenuitlaatstroken;
   c. in gebieden die krachtens artikel 2:57, lid 2, door het college zijn aangewezen als hondenuitlaatgebieden.

3. De eigenaar of houder van een hond is verplicht op eerste vordering van een ambtenaar, belast met de zorg voor de naleving van het in dit artikel bepaalde, aan te tonen dat hij bij het uitlaten van de hond een deugdelijk opruimmiddel bij zich heeft, dat gezien de vorm en constructie als zodanig geschikt is voor het verwijderen van uitwerpselen.
4. De strafbaarheid van de geboden genoemd in het eerste lid en derde lid gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een blindengeleide- of hulphond laat begeleiden en de hond als zodanig aantoonbaar gekwalificeerd is of indien een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot blindengeleide- of hulphond.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op een openbare plaats of op het terrein van een ander:
   a. anders dan kort aangelijnd nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
   b. anders dan kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. In afwijking van artikel 2:57, eerste lid onder c, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet- verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid wordt verstaan onder:
   a. muilkorf: vervaardigd van stevige kunststof, of van stevig leer of van beide stoffen, die door middel van een stevige leren riem rond de hals zodanig is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is en die zodanig is ingericht dat de drager geen mens of dier kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn;
   b. kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.

Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
   a. aanwezig te hebben,of
   b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of
   c. aanwezig te hebben tot een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven.
2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.

Bijlage 2

Raadsvergadering: 29 januari 2013
Registratienummer: Raad - 1200470

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

I. vast te stellen:

de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening,

Artikel 2.57 lid 1 aanhef en onder a en c van de Algemene Plaatselijke Verordening wordt nu gelezen als volgt:

> Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
> a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is; met uitzondering van de hondenlosloopgebieden.
> b. op een openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.

De eerste zin van de toelichting op het artikel wordt nu gelezen als volgt:

> Dit artikel beperkt het loslopen van honden op openbare plaatsen en verbiedt de aanwezigheid van honden op kinderspeelplaatsen e.d.

De tekst achter het derde opsommingsteken in de achtste tekstregel van de toelichting op het artikel wordt nu gelezen als volgt:

> • het voorkomen van hinder voor voetgangers en andere gebruikers van openbare plaatsen;

Artikel 2.58 lid 1 wordt nu gelezen als volgt:

> 1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom, met uitzondering van die plekken waar de opruimplicht niet geldt.

II. Deze wijzigingen op de dag na publicatie in werking te laten treden.

Gedaan ter openbare vergadering van 29 januari 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301017

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid
Programma: Leefbaarheid en veiligheid
Portefeuillehouder: A.J. Timmer
Auteur, afdeling: P.M. Slot SB

Samenvatting raadsvoorstel

Om een juiste uitvoering te kunnen blijven geven aan de handhaving van het hondenbeleid is het nodig in de artikelen 2:57 en 2:58 van de Algemene Plaatselijke Verordening 2010 (APV 2010) de tekst te laten vervallen die op 29 januari 2012 bij amendement is toegevoegd aan die van het Raadsvoorstel /Concept-Raadsbesluit (nr 1200470), en een kennelijke vergissing te herstellen in het (getekende) Raadsbesluit 1200470, die eruit bestaat dat bij de aanpassing abusievelijk b is vermeld in plaats van c.

Waarom naar de raad:
De raad heeft de bevoegdheid verordeningen vast te stellen en te wijzigen.

Argumentatie:
Als gevolg van het raadsbesluit van 29 januari 2013 (registratienummer Raad 1200470, getekende tekst) luiden de artikelen 2:57 lid 1 en 2:58 lid 1 nu als volgt.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is; met uitzondering van de hondenlosloopgebieden.
   b. op een openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
   c. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiekenmerk

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom, met uitzondering van die plekken waar de opruimplicht niet geldt.

Toelichting
Door het amendement is nu in lid 1a van artikel 2.57 en lid 1 van artikel 2.58 de uitzondering geregeld die al stond en nog steeds staat in lid 2 van de beide artikelen. Ook is de term *hondenlosloopgebieden* gebruikt. Die term gebruiken wij niet. In de APV worden de termen *hondenuitlaatgebieden* en *hondenuitlaatstroken* gebruikt.

Door de vermelding van *b* in plaats van *c* is het oorspronkelijke onderdeel b van lid 1 van artikel 2:57 vervangen door de tekst die bij c had moeten komen te staan en is onderdeel c, dat gewijzigd had moeten worden, ongewijzigd gebleven.

In artikel 2:58 sluit het woord *plekken* niet aan bij de redactie van lid 2a. Dat noemt een omstandigheid. Door het bovenstaande zijn de artikelen onduidelijk en onjuist.

Voorstel
Voorgesteld wordt lid 1 van artikel 2:57 en lid 1 van artikel 2:58 van de APV 1010 als volgt vast te stellen. De overige leden van de genoemde artikelen blijven ongewijzigd.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of trapveld of op een andere door het college aangewezen plaats;
   c. op een openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom.

Middeleninzet:
n.v.t.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, **de burgemeester,**

mr. G.A. de Haan **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bijlagen:
Bijlage 1: Complete tekst van de artikelen 2:57 en 2:58 zoals die was vóór verwerking van het raadsbesluit van 29 januari 2012

Bijlage 2: Kopie van getekend raadsbesluit van 29 januari 2012

Nr. begrotingswijziging:
n.v.t.

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

I. vast te stellen:

de verordening tot wijziging van de Algemeen Plaatselijke Verordening,

Artikel 2.57 lid 1 wordt nu gelezen als volgt:

Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is;
b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of trapveld of op een andere door het college aangewezen plaats;
c. op een openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.

Artikel 2:58 lid 1wordt nu gelezen als volgt:

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom.

Voor het overige blijven de artikelen 2:57 en 2:58 ongewijzigd.

II. Deze wijzigingen op de dag na publicatie in werking te laten treden.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

Raadsvergadering: 21 mei 2013
Registratienummer: Raad - 1301054

Gemeente Almelo

Aan de raad

Onderwerp: Jaarverantwoording 2012
Programma: Bestuurskracht en bestuurscultuur
Portefeuillehouder: E.J. van Marle
Auteur, afdeling: S.W.O. Hoekman ID

Samenvatting raadsvoorstel

Met de jaarverantwoording 2012 legt het college verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid en de kosten die daarmee samenhangen. Het opstellen van de jaarverantwoording 2012 en de perspectiefnota 2012 zijn op elkaar afgestemd. Hiermee stellen wij u in staat om zoals afgesproken de resultaten gelijktijdig te behandelen. De inhoudelijke besluiten worden u voorgelegd via een afzonderlijk raadsvoorstel. De jaarrekening 2012 sluit uiteindelijk met een voordelig saldo van € 11,810 miljoen.

1. Waarom naar de raad:

De raad controleert de wijze waarop het college haar taken uitvoert. Beleidsdoelen en bijbehorende budgetten worden vastgelegd in de begroting, bijsturing vindt plaats via de BERAP en via de jaarverantwoording legt het college verantwoording af. De jaarverantwoording geeft inzicht in de realisatie van al het vastgestelde beleid en de kosten die daarmee samenhangen. Per programma wordt aangegeven welke doelen u gesteld heeft, wat gedaan is om die doelen te bereiken, in hoeverre doelen bereikt zijn en wat dat gekost heeft.

Nadere invulling van de voorschriften BBV en oordeel accountant

De jaarstukken 2012 zijn opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
Bij het opstellen van de jaarverantwoording 2012 zijn wij verder gegaan met de invulling van de scherpere eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) stelt en de opmerkingen van de accountant met betrekking tot het rapport van bevindingen bij de jaarverantwoording 2011. In het kader van het opstellen van de jaarverantwoording heeft dan ook uitvoerig overleg plaatsgevonden met de accountant.

Onderdelen jaarverantwoording 2012

De jaarverantwoording bestaat uit het jaarverslag (beleidsmatige gedeelte), het burgerjaarverslag en de jaarrekening (beheers-/cijfermatige gedeelte) 2012 en daarbij behorende bijlagen.

2. Argumentatie:

Met het vaststellen van de jaarverantwoording neemt u kennis van de wijze waarop de gestelde doelen gerealiseerd zijn. De uitkomsten daarvan kunt u gebruiken bij het bepalen van uw politieke prioriteiten en het doen van voorstellen voor het bijstellen van doelstellingen. Expliciete besluiten neemt u over de financiële consequenties van de jaarverantwoording. U stelt het definitieve rekeningresultaat vast en besluit wat u met dat resultaat wenst te doen.

Rekening sluit af met een voordelig saldo

De jaarrekening 2012 sluit met een voordelig saldo (voor bestemming) van € 12,385 miljoen. In dit resultaat is al rekening gehouden met de tussentijdse aanpassingen van de begroting 2012 zoals ze zijn opgenomen in de voorjaarsnota 2012, de bestuursrapportage 2012 en afzonderlijke besluitvorming over 2012. Deze besluitvorming is middels begrotingswijzigingen in de jaarverantwoording 2012 verwerkt.

Het voordelige saldo van € 12,385 miljoen is op grote lijnen als volgt te verklaren:
- een hoger ontvangen dividend van de Cogas van € 6,2 miljoen.
- vrijval van de voorziening "vordering IAU" voor een bedrag van € 4,3 miljoen.
- overige na- en voordelen op de exploitatie leiden per saldo tot een voordeel van € 1,9 miljoen.

Hieronder is een grofmazige analyse van het voordelig saldo weergegeven, daarbij zijn alleen de afwijkingen groter dan € 0,5 miljoen weergegeven. Voor een uitvoerige analyse per programma wordt verwezen naar hoofdstuk 12.1 van deze jaarverantwoording. (N = nadeel en V = voordeel):

Algemene dekkingsmiddelen **7,5 miljoen V**

Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hoger ontvangen dividend van de Cogas (€ 6,2 miljoen), een positief resultaat op de renteverdeeldienst (€ 0,8 miljoen) en voordeel op de onroerende zaakbelasting (€ 0,3 miljoen).

Saldi kostenplaatsen **1,5 miljoen N**

Een hoger nadeel op de afdelingskosten en de hulpkostenplaatsen leidt tot een nadeel van in totaal € 1,5 miljoen.

Aanvullende storting voorzienig dubieuze debiteuren **0,6 miljoen N**

In 2012 is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar. Saldo van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt ultimo 2012 € 1.422.300.

Onvoorzien nog toe te rekenen **0,9 miljoen V**

Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval van de macro stelpost inzake de algemene uitkering (0,2 miljoen) en het vrij vallen van de stelpost nog te verantwoorden 2012 (€ 0,5 miljoen).

Bestuursondersteuning **0,5 miljoen V**

Van het voordeel heeft € 318.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 260.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013, dit budget wordt ingezet voor het "Verbeterprogramma". Tevens wordt € 58.000 van het restantbudget van het directieteam meegenomen naar 2013, dit budget wordt ingezet voor personele voorzieningen. In 2012 is terughoudend omgegaan met uitgaven door zo veel mogelijk digitaal te communiceren en zorgvuldig in te kopen. Daarnaast is door ziekte en in 2012 nog niet ingevulde formatie een aantal audits niet uitgevoerd en doorgeschoven naar 2013. Dit heeft ertoe geleid dat het algemene budget ter ondersteuning en/of inhuur van specifieke werkzaamheden voor projecten niet is ingevuld (in totaal een voordeel van € 120.000).

Sociale uitkeringenvoorzieningen **5,0 miljoen V**

In december 2012 heeft de Minister de definitieve Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2011 vastgesteld op € 4.313.000. De storting in de "voorziening vordering IAU" kan vrijvallen,

wat resulteert in een voordeel van € 4.338.000. Tevens is door herwaardering van de bijstand vorderingen een voordeel ontstaan van € 0,3 miljoen.

Sociale werkvoorziening **0,7 miljoen N**

Het nadeel wordt veroorzaakt door de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie. Zie ook hieronder bij resultaatbestemming.

Grondbedrijf exploitatie **0,7 miljoen V**

Betreft een voordelig resultaat op de grond exploitaties (€ 0,1 miljoen) en een voordeel op de niet begrote onttrekkingen en stortingen inzake de reserve Bovo (€ 0,6 miljoen).

In het onderstaande overzicht kunt u zien hoe dat voordelig resultaat na bestemming ontstaat

V = voordeel
N = nadeel

Rekeningresultaat voor verrekening met reserves		€ 11.347.000	**V**		
Per saldo verrekend met de reserves		- 1.038.000	**V**		
		Resultaat voor bestemming		€ 12.385.000	**V**
Bij(+)/af (-/-): voorstellen resultaatbestemming:					
1.	Over te hevelen restantbudgetten	€ 894.000	-/-		
2.	Sociale werkvoorziening	- 704.000	+		
3.	Krediet binnenstad	- 142.000	+		
4.	Projectleider sport	- 45.000	+		
5.	Buitensportaccommodaties	- 67.000	+		
6.	Onderwijsachterstanden	- 141.000	-/-		
7.	Grondbedrijf	- 498.000	-/-		
				€ 575.000	-/-
		Resultaat na bestemming; voordelig saldo 2012		€ 11.810.000	**V**

Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11,810 miljoen wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve. Ten aanzien van de hoogte van de algemene reserve geldt de norm dat het minimum van de algemene reserve gelijk is aan 10% van de algemene uitkering. Op grond van de jaarverantwoording 2012 bedraagt de algemene uitkering circa € 88 miljoen, dit houdt in dat de algemene reserve conform de norm 10% een hoogte van € 8,8 miljoen moet bedragen. Na storting van het voordelig saldo en de verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming resteert in de algemene reserve een bedrag van € 17,5 miljoen. Dit is in ieder geval voor 2012 boven de gestelde norm. Rekening houdend met de geraamde mutaties in 2013 ten aanzien van de algemene reserve (per saldo een onttrekking van € 6,6 miljoen) resteert nog een bedrag van € 10,9 miljoen. Over het verloop van de algemene reserve zullen we u in 2013 middels - de voorjaarsnota - nader informeren.

3. Middeleninzet:

U wordt gevraagd om het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 voor resultaatbestemming vast te stellen op € 12.385.000. Verder wordt met het vaststellen van deze jaarverantwoording u gevraagd nog een aantal besluiten te nemen over bestemming van het voordelig resultaat. Het gaat hierbij om:

a. Overhevelen van een bedrag van € 894.00 als restantbudgetten naar 2013;
b. Een bedrag van € 704.000 te onttrekken uit de reserve re-integratie als gevolg van een hoger tekort met betrekking tot Soweco;
c. Uit de reserve grote investeringen een bedrag van € 142.000 te onttrekken ten behoeve van de overschrijding van het krediet binnenstad;

d. Een bedrag van € 45.000 te onttrekken uit de reserve takenanalyse ten behoeve van de projectleider sport;
e. Een bedrag van € 67.000 te onttrekken uit de reserve grote investeringen en dit in te zetten voor het project buitensportaccommodaties;
f. Een bedrag van € 141.000 in de reserve overlopende werken te storten ten behoeve van toekomstige uitgaven inzake het project onderwijsachterstandenbeleid;
g. Het voordelig resultaat van het grondbedrijf van € 498.000 conform de algemene beleidslijn te storten in de algemene reserve grondbedrijf.

Het dan nog resterende voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11.810.000 wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Bijlagen:
Nr. begrotingswijziging:

Gemeente Almelo

De Raad van de Gemeente Almelo;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

1. De jaarverantwoording 2012 van de gemeente Almelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichtingen, analyses, conclusies en aanbevelingen te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2012;

2. De lasten onderscheidenlijk de baten over het jaar 2012 vast te stellen op € 344.830.000 respectievelijk € 357.215.000 en daarmee het resultaat voor bestemming te bepalen op € 12.385.000 voordelig;

3. Het voordelig resultaat van € 12.385.000 als volgt te bestemmen:
    a. Overhevelen van een bedrag van € 894.00 als restantbudgetten naar 2013;
    b. Een bedrag van € 704.000 te onttrekken uit de reserve re-integratie als gevolg van een hoger tekort met betrekking tot Soweco;
    c. Uit de reserve grote investeringen een bedrag van € 142.000 te onttrekken ten behoeve van de overschrijding van het krediet binnenstad;
    d. Een bedrag van € 45.000 te onttrekken uit de reserve takenanalyse ten behoeve van de projectleider sport;
    e. Een bedrag van € 67.000 te onttrekken uit de reserve grote investeringen en dit in te zetten voor het project buitensportaccommodaties;
    f. Een bedrag van € 141.000 in de reserve overlopende werken te storten ten behoeve van toekomstige uitgaven inzake het project onderwijsachterstandenbeleid;
    g. Het voordelig resultaat van het grondbedrijf van € 498.000 conform de algemene beleidslijn te storten in de algemene reserve grondbedrijf.

4. Het resterende voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11.810.000 conform de geldende gedragslijn ten gunste te brengen van de algemene reserve;

5. Het balanstotaal ultimo 2012 vast te stellen op € 429.577.000.

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

de griffier, **de burgemeester,**

drs. C.M. Steenbergen **J.H.M. Hermans-Vloedbeld**

Bestuurlijke Hoofdlijnen Jaarverantwoording 2012

Inhoudsopgave		Blad-zijde
	Jaarverantwoording	
1.	Beleidsresultaten per programma	3
2.	Conclusies en aanbevelingen Burgerjaarverslag	6
	Jaarrekening	
3.	Waar kwam het geld vandaan?	8
4.	Waar ging het geld naar toe?	9
5.	Rekening	10
6.	Reserves en voorzieningen	14
7.	Onvoorzien	17
8.	Samenvatting/highlights paragrafen	18

1. Beleidsresultaten per programma

Bestuurskracht en bestuurscultuur

Hoofdlijnen

2. Raad en college hebben afspraken gemaakt over een strategische agenda. Deze agenda werkt als vertrekpunt voor de opdrachten waarmee de organisatie aan de slag moet.
3. De relatie tussen de provincie Overijssel en de gemeente Almelo is in het afgelopen jaar verbeterd.
4. In 2012 is de intentie uitgesproken om de bedrijfsvoering van de gemeenten Enschede en Almelo samen te voegen.
5. Een groot aantal (dienstverlenings)processen is in het kader van het project Slimmer Werken aangepast.
6. Alle in het e-loket aanwezige producten zijn geïnventariseerd op waarde, juistheid en gebruik.

Aandachtspunten

7. Gestalte geven aan de afspraak met de provincie om uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2013 een visie te presenteren tot duurzaam herstel van het begrotingsevenwicht en de beschikbare weerstandcapaciteit.
8. De digitale dienstverlening wordt verder doorontwikkeld binnen het KCC: zowel het aantal producten dat digitaal kan worden verkregen wordt uitgebreid als het gebruik van de bestaande digitale mogelijkheden wordt gestimuleerd via kanaalsturing.

Aantrekkelijke stad

Hoofdlijnen

9. Ten behoeve van de herontwikkeling van de binnenstad is een ontwikkelingsstrategie opgesteld.
10. Alle procedures voor de in 2012 geplande actualisaties van bestemmingsplannen zijn in dat jaar opgestart. De raad heeft 6 geactualiseerde bestemmingsplannen vastgesteld.
11. De streefwaarde van circa 200 woningen (start bouw) in 2012 is niet haalbaar gebleken. Bij de voorjaarsnota 2012 zijn de grondexploitaties aangepast op basis van de gekozen mediaanvariant. Ook is besloten de uitgifteprognose voor de korte termijn, komende 4 jaar, extra naar beneden bij te stellen.
12. De raad heeft op 3 juli 2012 de Woonvisie vastgesteld.
13. De provincie heeft besloten een deel van de subsidie voor de binnenstad niet uit te betalen, omdat niet kan worden voldaan aan de voorwaarden. Met behulp van het resterende subsidiebedrag is begonnen met de ontsluiting van de P&R-garage en de gedeeltelijke herinrichting van het stationsgebied.
14. In 2012 heeft de raad de Kantorenvisie Netwerkstad Twente vastgesteld.
15. Voor de periode 2012-2016 is met Stichting Almelo Promotie een budgetsubsidie-overeenkomst gesloten met prestatieafspraken over de ondersteuning van evenementen.
16. Het sportbedrijf heeft meer vorm gekregen door de overdracht van binnensport-

accommodaties en gemeentelijke taken op het gebied van sportstimulering.

17. In 2012 is NAXT (Talentenfabriek) geopend, een innovatief en voor Nederland uniek concept voor (be)oefening en presentatie van muziek en dans voor jongeren uit Almelo en omgeving.
18. In 2012 werd door de gemeenteraad besloten de bibliotheek een taakstelling van €100.000,- op te leggen per 2013, oplopend naar € 160.000,- in 2016.
19. In 2012 zijn enkele fietsbruggen opgeleverd, is de P&R-garaga Javapark geopend en is het nieuwe parkeerbeleid goedgekeurd door de raad.

Aandachtspunten

20. De uitvoering van het binnenstadsplan.

Eigen kracht en participatie

Hoofdlijnen

21. Ondanks een landelijk forse toename van de werkloosheid is de omvang van het Almelose Wwb-bestand stabiel gebleven.
22. In 2012 is een einde gekomen aan de subsidiëring van ID-banen. Door de maatregel stonden 20 banen op de tocht, Het aantal beëindigde contracten bedroeg uiteindelijk drie.
23. De website www.jonginalmelo.nl heeft in 2012 veel bezoekers getrokken en veel jongeren lopen hun maatschappelijke stage bij JongInAlmelo.
24. Het project Eigen Kracht en Gezinscoaching is gestart. Het doel is erfelijke armoede bij gezinnen te doorbreken.
25. De brede buurtschoolsamenwerking biedt steeds vaker de basis voor meer inhoudelijke samenwerking tussen organisaties.
26. Wij hebben de samenwerking tussen organisaties gestimuleerd, waardoor in 2012 de samenwerking tussen Scoop (coördinatie verlengde schooldag) en het Sportbedrijf (inzet combinatiefunctionarissen) is geïntensiveerd.
27. In het kader van de decentralisatie van de begeleiding (AWBZ) is in Twents verband een dienstverleningsmodel opgesteld.
28. In 2012 hebben wij conform de uitgangspunten van HVM het project geluksbudget/geluksroute overgedragen aan Stichting De Klup.
29. Ondanks de afname van middelen voor participatie hebben we op een verantwoorde wijze invulling kunnen geven de re-integratietaken (ondanks een toename van de doelgroep).

Aandachtspunten

30. De herstructurering van Soweco.
31. Het percentage voortijdig schoolverlaters, dat herplaatst is, is gedaald (van 95% naar 87%).
32. Het aantal verstrekkingen van huishoudelijke hulp is licht gestegen.
33. De te verwachten kortingen ten gevolge van de stelselwijzigingen op het gebied van onder meer Jeugdzorg, Awbz en Participatiebudget.

Leefbaarheid en veiligheid

Hoofdlijnen

34. Medio 2012 is het IBOR-traject opgestart (Integraal Beheer Openbare Ruimte). Onderdeel van het IBOR is een methodiek voor het betrekken van bewoners bij het beheer.
35. In 2012 is de nieuwe visie wijkgericht werken opgesteld.
36. In 2012 is het Duurzaamheidsplan 2013-2016 voorbereid.
37. In 2012 is de komst van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) voorbereid (start per 1-1-2013).
38. De transitie van toezichthouders naar handhavers is in 2012 afgerond. Alle handhavers van Stadstoezicht zijn buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) en daarmee bevoegd om strafrechtelijke sancties op te leggen.
39. In 2012 zijn, in samenwerking met de politie, een aantal jeugdgroepen gelabeld waarop specifiek beleid (shortlistmethodiek, groepsgerichte aanpak (inclusief ouders) en persoonsgerichte aanpak) succesvol is toegepast.
40. In 2012 zijn de voorbereidingen getroffen om per 1-1-2013 aan te kunnen sluiten bij Veiligheidsregio Twente.
41. Het oordeel van inwoners over veiligheid in de buurt is gestegen.

Aandachtspunten

42. Geen.

2. Conclusies en aanbevelingen Burgerjaarverslag

In dit hoofdstuk zijn de voorgaande hoofdstukken samengevat en zijn aanbevelingen opgenomen over verbetering van bijvoorbeeld de dienstverlening en participatie. De burgemeester zal de uitvoering van de aanbevelingen uit dit burgerjaarverslag nauwgezet volgen.

1. Dienstverlening

- De telefonische bereikbaarheid is op hetzelfde niveau gebleven (94%) en ligt daarmee net iets onder het streven om 99-100% te halen.
- Het percentage afspraken dat via internet wordt gemaakt, is toegenomen;
- Het aantal digitaal afgehandelde producten neemt toe;
- Almelo scoort gemiddeld goed op de Wmo-benchmark. Op de meeste onderdelen scoort Almelo beter dan het landelijk gemiddelde;
- Burgers waarderen de vergunningenprocedure met een 6,9;
- Er zijn voorbereidingen getroffen om de dienstverlening via de website te verbeteren.

Aanbevelingen

- De streefwaarde voor de telefonische bereikbaarheid bijstellen tot een realistische waarde van 95%.
- Het digitale kanaal voor dienstverlening verder ontwikkelen.
- Bij de ontwikkeling van het KCC zullen we nieuwe streefdoelen formuleren voor het verbeteren van dienstverlening en kanaalsturing.
- Vergunningenprocedure: verbetering van de waardering voor het onderdeel ‘contact via de website’.
- Nieuwe website: voldoen aan alle webrichtlijnen.

2. Participatie

- Er is een nieuwe visie op wijkgericht werken;
- Met name de beleidsadviescommissies voor Gezondheidszorg & Maatschappelijke aangelegenheden en Wonen & Woonomgeving zijn in 2012 relatief vaak bijeengekomen om te adviseren over visies en plannen.
- Op de inloopbijeenkomsten voor inspraak- en ontwerpprocedures zijn in 2012 meer bezoekers afgekomen dan in 2011.
- Het aantal leden van het digitale Omnibuspanel Almelo is gedaald ten opzichte van 2011. Er zijn gericht nieuwe leden geworven om de representativiteit van het panel te verbeteren.
- De raad heeft vanuit zijn volksvertegenwoordigende rol diverse activiteiten uitgevoerd, zoals werkbezoeken, de ‘raad op straat’ en de Week van de lokale democratie.

Aanbeveling

- Een brede evaluatie van de beleidsadviescommissies uitvoeren, met concrete aanbevelingen over hoe de participatie van maatschappelijke partners bij de totstandkoming van het gemeentelijk beleid in de toekomst kan worden vormgegeven.

3. Meldingen, klachten en bezwaren

- Het aantal meldingen openbare ruimte is in 2012 toegenomen ten opzichte van 2011.
- Het aantal klachten over de manier van werken van de gemeente is (gemeentelijke klachtenregeling) is iets toegenomen, maar over meer jaren beschouwd is de stijging niet opvallend.
- Het aantal klachten over sociale zaken is licht gestegen.
- De dalende trend in het aantal bezwaren over Wwb en Wmo is doorgezet.

- Het aantal Awb-bezwaren is gedaald.
- Het aantal bezwaren over belastingen is gedaald.

4. De burgemeester legt verantwoording af

- In 2012 is het aantal waarschuwingen in het kader van de overlastwet toegenomen.
- In 2012 zijn 29 hennepkwekerijen ontmanteld.
- In 2012 is de overgang van de lokale brandweer naar Veiligheidsregio Twente (1-1-2013) voorbereid.
- In 2012 is Burgernet in Almelo veertienmaal ingezet.

3. Waar kwam het geld vandaan?

De gemeente krijgt zijn inkomsten grotendeels van het Rijk. Afhankelijk van het aantal inwoners, de oppervlakte en een aantal speciale omstandigheden krijgt elke gemeente een bijdrage uit het zogeheten Gemeentefonds: de algemene uitkering. Ook bestaat er een aantal specifieke uitkeringen van het Rijk, bijvoorbeeld ten behoeve van sociale voorzieningen en onderwijs.

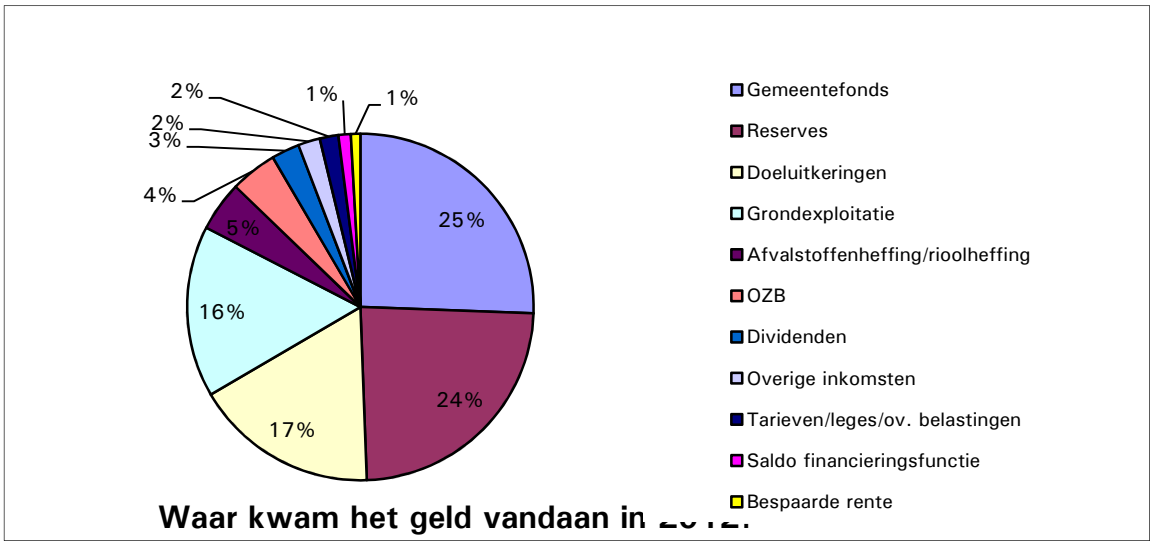
Naast de inkomsten van het Rijk, krijgt de gemeente geld van zijn eigen inwoners en anderen die op enige manier iets met de gemeente te maken hebben en wel uit:

- gemeentelijke belastingen, bijvoorbeeld onroerende zaak- en hondenbelasting;
- rechten, bijvoorbeeld rioolrecht, reinigingsrecht en parkeerheffingen;
- tarieven, bijvoorbeeld voor het zwembad en parkeertarieven;
- leges, bijvoorbeeld voor het afgeven van bouwvergunningen en paspoorten.

De verdeling van de inkomsten over 2012 voor Almelo is als volgt.

Bedrag x € 1 miljoen

Omschrijving	***Bedrag***	***Percentage***
Gemeentefonds	88	25,58%
Reserves	82	23,84%
Doeluitkeringen	59	17,15%
Grondexploitatie	55	15,99%
Afvalstoffenheffing/rioolheffing	16	4,65%
OZB	15	4,36%
Dividenden	9	2,62%
Overige inkomsten	7	2,03%
Tarieven/leges/ov. belastingen	6	1,74%
Saldo financieringsfunctie	4	1,16%
Bespaarde rente	3	0,87%
	344	100,00%

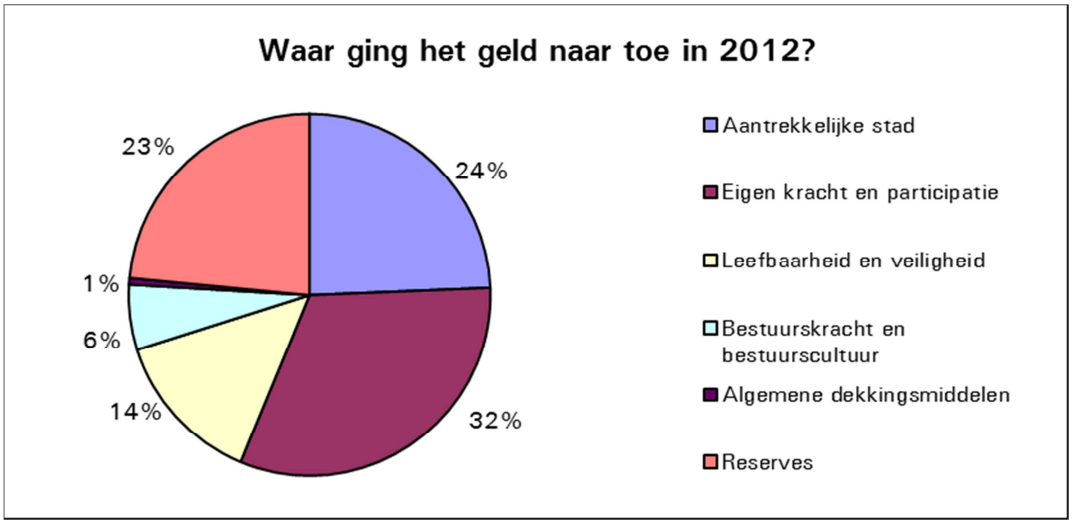
Waar kwam het geld vandaan in 2012.

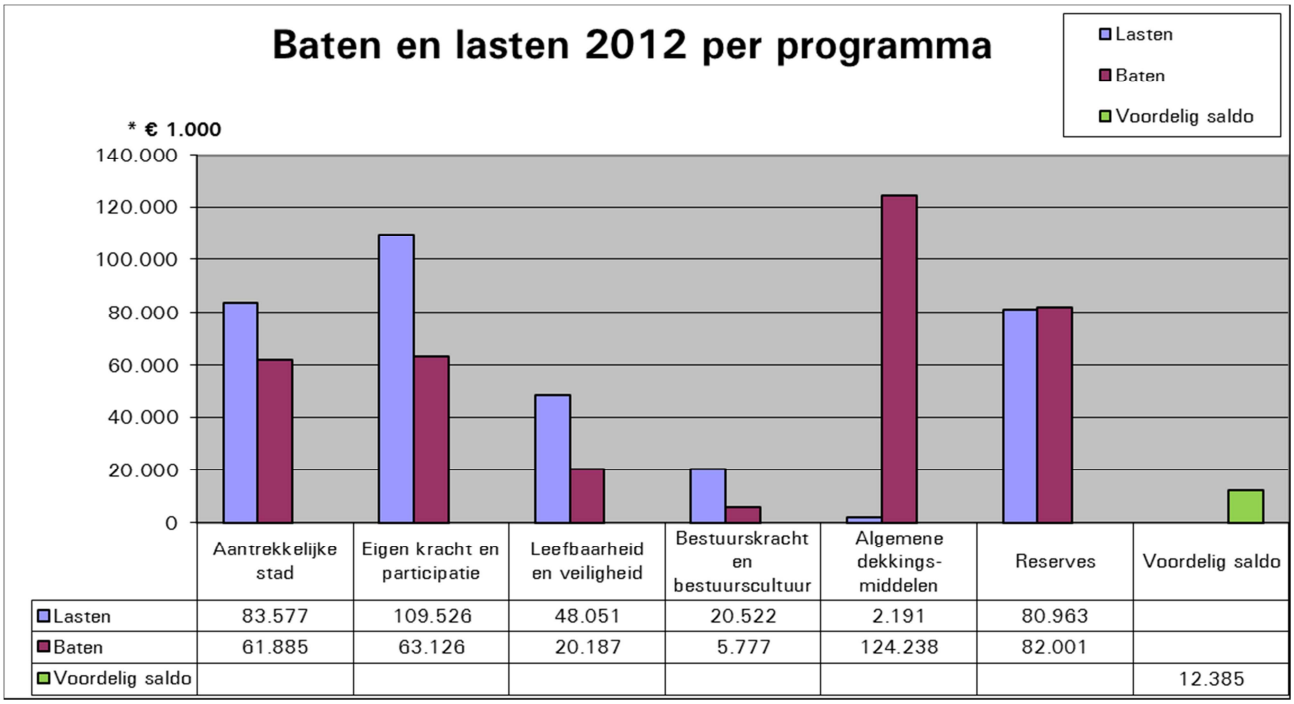
4. Waar ging het geld naar toe?

In onderstaande tabel en grafiek zijn de uitgaven van de gemeente Almelo per programma weergegeven. De totale uitgaven op begrotingsbasis bedroegen over 2012 € 344 miljoen (in 2011 € 390 miljoen). Om het in perspectief te zien is als laatste een grafiek met baten en lasten per programma weergegeven.

Bedrag x € 1 miljoen

Omschrijving	*Bedrag*	*Percentage*
Aantrekkelijke stad	84	24,35%
Eigen kracht en participatie	110	31,88%
Leefbaarheid en veiligheid	48	13,91%
Bestuurskracht en bestuurscultuur	20	5,80%
Algemene dekkingsmiddelen	2	0,58%
Reserves	81	23,48%
	345	100,00%

5. Rekening

In dit hoofdstuk vindt u het rekeningsresultaat naar programma's. Aan het eind van dit hoofdstuk vindt u de uiteindelijke resultaatbestemming over 2012. Op pagina 261 tot en met 304 van het boekwerk jaarverantwoording 2012 vindt u de betreffende financiële analyses van de programma's.

Omschrijving	Saldo	Procentueel
Kapitaallasten	-53 **N**	-0,4%
Programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	-584 **N**	-4,7%
Programma Aantrekkelijke stad	60 **V**	0,5%
Programma Eigen kracht en participatie	5.153 **V**	41,6%
Programma Leefbaarheid en veiligheid	375 **V**	3,0%
Algemene dekkingsmiddelen	7.434 **V**	60,0%
Totaal	12.385 **V**	100,0%

Kapitaallasten

Omschrijving	Primitief geraamd	Begrotings-wijzigingen	Totaal begroting	Realisatie 2012	Saldo
- Rente	9.463.342	349.927	9.813.269	9.813.109	160 V
- Afschrijving	9.041.875	338.839	9.380.714	8.796.335	584.379 V
Sub-totaal	**18.505.217**	**688.766**	**19.193.983**	**18.609.444**	**584.539** V
Af: in de begroting opgenomen stelpost onderuitputting kapitaallasten					-300.000
Af: door reserves/voorzieningen gedekte kapitaallasten					-337.354
				Totaal	-52.815 N

Programma Bestuurskracht en bestuurscultuur

Omschrijving x € 1.000	*Saldo romp-begroting*	*Saldo gewijzigde begroting*	*Saldo rekening 2011 incl. niet nader te analyseren*	*Verschil rekening - gewijzigde begroting*
Programma Bestuurskracht en bestuurscultuur				
Publiekszaken	2.404	2.529	2.477	52 **V**
Saldi kostenplaats	-3.271	-1.171	1.053	-2.224 **N**
Onvoorzien / nog niet toe te rekenen	2.806	546	-300	846 **V**
Bestuursorgaan / regionale samenwerking	1.858	1.855	1.798	58 **V**
Bestuursondersteuning	7.096	7.826	7.343	483 **V**
Raad en griffie	1.362	1.275	1.213	62 **V**
Rekenkamer	102	103	103	0 **N**
Saldo voor bestemming	*12.357*	*12.962*	*13.686*	*-724* **N**
Mutaties in de reserves	2.763	3.308	3.167	140 **V**
Saldo programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	15.120	16.270	16.854	**-584 N**

Programma Aantrekkelijke stad

Omschrijving x € 1.000	*Saldo romp-begroting*	*Saldo gewijzigde begroting*	*Saldo rekening 2011 incl. niet nader te analyseren*	*Verschil rekening - gewijzigde begroting*
Programma Aantrekkelijke stad				
Havens en waterwegen	124	124	136	-12 **N**
Recreatieve voorziening en natuurbescherming	675	665	647	17 **V**
Markten en evenementen	350	127	152	-26 **N**
Verkeer en vervoer	1.089	1.809	1.969	-160 **N**
Parkeerbeheer	-149	-263	-13	-250 **N**
Ruimtelijke ordening	912	-3.501	-3.317	-184 **N**
Monumentenzorg	82	80	28	52 **V**
Economische zaken	1.554	2.009	2.099	-90 **N**
Grootschalige recreatie	285	197	215	-18 **N**
Belastingen	1.766	1.846	1.851	-5 **N**
Geo informatie	1.054	1.241	1.278	-38 **N**
Grondzaken	279	356	436	-80 **N**
Grondbedrijf exploitatie	-1.292	-892	-809	-83 **N**
Eigendommen niet voor de openbare dienst	7	11	50	-39 **N**
Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing	248	192	263	-71 **N**
Besluit woninggebonden subsidie	-20	-20	0	-20 **N**
Sport	6.511	7.024	7.079	-55 **N**
Creatieve en culturele vorming	3.714	3.800	3.743	58 **V**
Cultuurbevordering	1.080	1.206	1.268	-62 **N**
Beeldende kunst	165	280	301	-21 **N**
Saldo voor bestemming	*18.433*	*16.291*	*17.376*	*-1.085* **N**
Mutaties in de reserves	1.985	7.000	5.855	1.145 **V**
Saldo programma Aantrekkelijke stad	***20.418***	***23.291***	***23.231***	***60 V***

Programma Eigen kracht en participatie

Omschrijving **x € 1.000**	*Saldo romp-begroting*	*Saldo gewijzigde begroting*	*Saldo rekening 2011 incl. niet nader te analyseren*	*Verschil rekening - gewijzigde begroting*
Programma Eigen kracht en participatie				
Sociale uitkeringsvoorzieningen	13.229	13.955	8.816	5.139 **V**
Werkgelegenheid	-411	436	436	0 **N**
Sociale werkvoorziening	5	5	751	-746 **N**
Lokaal onderwijsbeleid	11.847	11.159	10.772	387 **V**
Educatie	93	-40	-40	0 **N**
Wmo	13.052	11.938	11.742	196 **V**
Mediabeleid	45	45	31	14 **V**
Volksgezondheid	6.210	7.507	7.430	77 **V**
Welzijn	5.127	6.295	6.109	186 **V**
Saldo voor bestemming	*49.197*	*51.299*	*46.047*	*5.252* **V**
Mutaties in de reserves	-151	1.034	1.134	-100 **N**
Saldo programma Eigen kracht en participatie	49.046	52.334	47.181	**5.153 V**

Programma Leefbaarheid en veiligheid

Omschrijving **x € 1.000**	*Saldo romp-begroting*	*Saldo gewijzigde begroting*	*Saldo rekening 2011 incl. niet nader te analyseren*	*Verschil rekening - gewijzigde begroting*
Programma Leefbaarheid en veiligheid				
Omgevingsvergunning	0	504	346	158 **V**
Grondbank	0	0	1	-1 **N**
Wegen, straten en pleinen	6.426	8.002	7.784	218 **V**
Rioolstelsel	433	1.475	1.219	256 **V**
Openbaar groen	4.796	4.911	4.896	14 **V**
Begraafplaats	285	25	-12	37 **V**
Milieu	2.637	3.458	3.446	12 **V**
Afvalinzamelen	-1.281	-81	-481	400 **V**
Integrale Veiligheidszorg	5.918	6.385	6.670	-285 **N**
Cultuur- / welzijnsaccommodaties	3.584	3.800	3.571	229 **V**
Saldo voor bestemming	*22.799*	*28.480*	*27.441*	*1.040 V*
Mutaties in de reserves	-322	-507	157	-664 **N**
Saldo programma Leefbaarheid en veiligheid	**22.477**	**27.973**	**27.598**	**375 V**

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving x € 1.000	*Saldo romp-begroting*	*Saldo gewijzigde begroting*	*Saldo rekening 2011 incl. niet nader te analyseren*	*Verschil rekening - gewijzigde begroting*
Algemene dekkingsmiddelen	-106.861	-114.628	-122.062	7.434 **V**
Saldo voor bestemming	*-106.861*	*-114.628*	*-122.062*	*7.434* **V**
Mutaties in de reserves	-200	-5.240	-5.240	0 **N**
Algemene dekkingsmiddelen	*-107.061*	*-119.868*	*-127.302*	*7.434* ***V***

Resultaatbestemming

Het resultaat 2012 is als volgt bestemd/tot stand gekomen:

			V = voordeel **N** = nadeel	
Rekeningresultaat voor verrekening met reserves	€ 11.347.000	**V**		
Per saldo verrekend met de reserves	- 1.038.000	**V**		
Resultaat voor bestemming			€ 12.385.000	**V**
Bij(+)/af (-/-): voorstellen resultaatbestemming:				
1. Over te hevelen restantbudgetten	€ 894.000	-/-		
2. Sociale werkvoorziening	- 704.000	+		
3. Krediet binnenstad	- 142.000	+		
4. Projectleider sport	- 45.000	+		
5. Buitensportaccommodaties	- 67.000	+		
6. Onderwijsachterstanden	- 141.000	-/-		
7. Storting in de reserve grondbedrijf	- 498.000	-/-		
			€ 575.000	-/-
Resultaat na bestemming; voordelig saldo 2012			€ 11.810.000	**V**

Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11.810.000 wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.

Consequenties voor algemene reserve

Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11,810 miljoen wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.
Ten aanzien van de hoogte van de algemene reserve geldt de norm dat het minimum van de algemene reserve gelijk is aan 10% van de algemene uitkering. Op grond van de jaarverantwoording 2012 bedraagt de algemene uitkering circa € 88 miljoen, dit houdt in dat de algemene reserve conform de norm 10% een hoogte van € 8,8 miljoen moet bedragen. Na storting van het voordelig saldo en de verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming resteert in de algemene reserve een bedrag van € 17,5 miljoen. Dit is in ieder geval voor 2012 boven de gestelde norm. Rekening houdend met de geraamde mutaties in 2013 ten aanzien van de algemene reserve (per saldo een onttrekking van € 6,6 mln) resteert nog een bedrag van € 10,9 miljoen.
Over het verloop van de algemene reserve zullen we u in 2013 middels - de voorjaarsnota - nader informeren.

6. Reserves en voorzieningen.

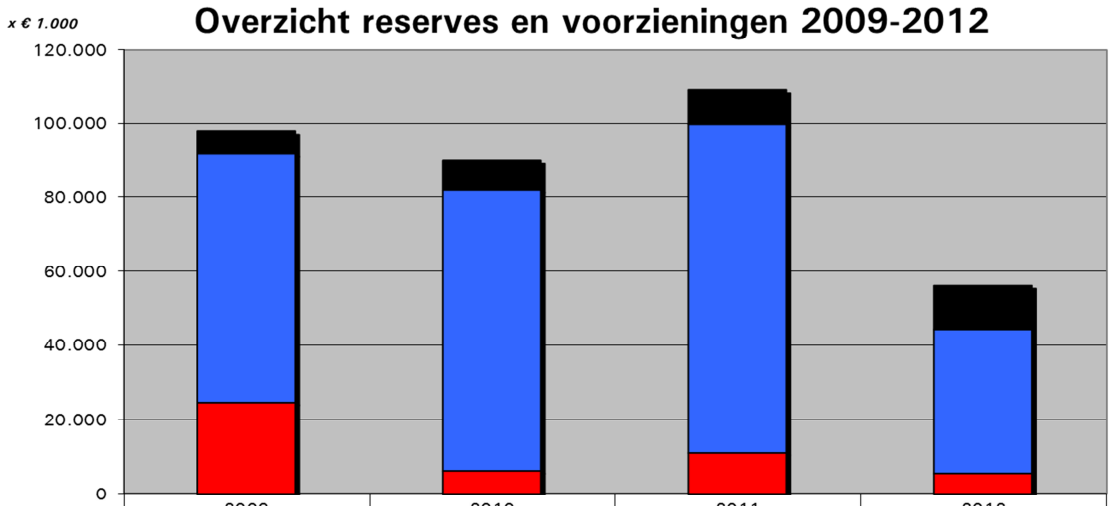
In dit hoofdstuk wordt voor wat betreft de reserves en voorzieningen vanuit een aantal invalshoeken inzicht gegeven in de absolute stand van de reserves en voorzieningen van € 56,3 miljoen. Na deze invalshoeken zijn de mutaties inzake de algemene en bestemmingsreserves per programma en is het verloop van de verliesvoorzieningen weergegeven.

De eerste is het formele onderscheid tussen algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen. De relevantie hiervan is gelegen in het feit dat de bestuurlijke vrijheidsgraden ten aanzien van voorzieningen geringer zijn dan ten aanzien van bestemmingsreserves en - uiteraard algemene reserves. In het geval van voorzieningen wordt de omvang bij voorbeeld bepaald door de Besluit Begroting en Verantwoordingvoorschriften die verplichten een voorziening te treffen indien zich een bepaald concreet te kwantificeren risico voordoet of rijksbijdragen die ter beschikking vierden gesteld om door het Rijk vastgestelde resultaten te bereiken. Daarnaast is het onderscheid ook in meer formele zin van belang: voorzieningen zijn resultaatbepalend, reserves zijn echter resultaat bestemmend.

Bedrag x € 1 mlijoen	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Algemene reserve	24.997	6.453	11.386	5.740
Bestemmingsreserves	67.133	75.794	88.504	38.727
Voorzieningen	5.874	8.031	9.524	11.848
Totaal	**98.004**	**90.278**	**109.414**	**56.315**

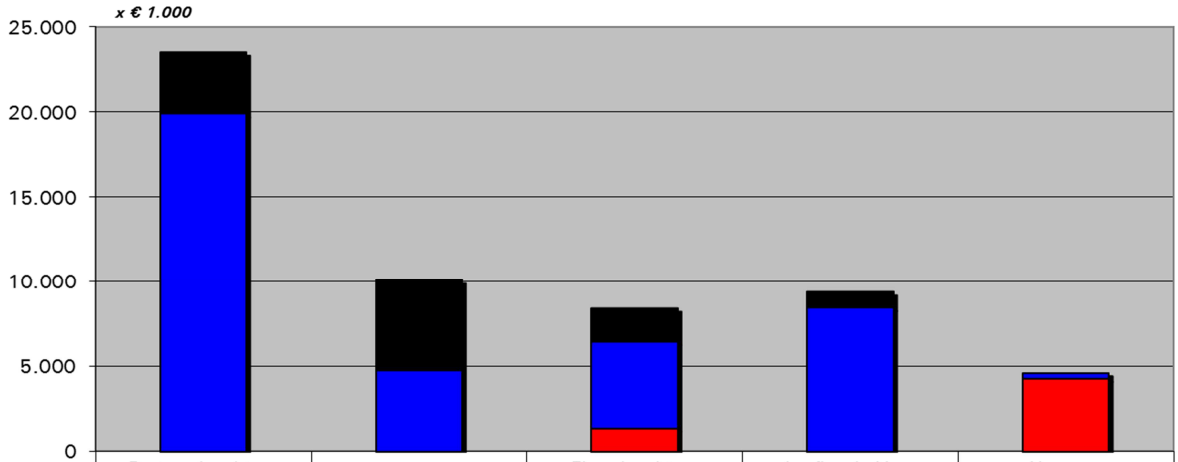
Kijkend naar de ontwikkeling van het totaal van de reserves en voorzieningen in de afgelopen 4 jaar is sprake van een daling van grofweg 41%. Het aandeel van de reserves in die periode is dan ook procentueel gedaald tot een percentage 78% (in 2011 nog 91%). Ook in absolute getallen zijn de reserves flink afgenomen. In 2009 was het totaal van de reserves € 98 miljoen en in 2012 bedraagt het totaal nog € 56 miljoen. De afname van de reserves in 2012 is een uitvloeisel van de voorjaarsnota 2012 c.q. de jaarverantwoording 2011.
Bij de voorjaarsnota 2012 zijn alle reserves geanalyseerd. Hierbij is per reserve aangegeven wat de gevolgen zijn van het vrijvallen van middelen uit de reserve. In totaal is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2011 een bedrag van € 48,4 miljoen uit de reserves onttrokken.
De algemene reserve is ten opzichte van 2011 afgenomen met € 5,6 miljoen. Ten aanzien van de hoogte van de algemene reserve geldt de norm dat het minimum van de algemene reserve gelijk is aan 10% van de algemene uitkering. Op grond van de jaarverantwoording 2012 bedraagt de algemene uitkering circa € 88 miljoen, dit houdt in dat de algemene reserve conform de norm 10% een hoogte van € 8,8 miljoen moet bedragen. Na storting van het voordelig saldo en de verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming resteert in de algemene reserve een bedrag van € 17,5 miljoen. Dit is in ieder geval voor 2012 boven de gestelde norm. Rekening houdend met de geraamde mutaties in 2013 ten aanzien van de algemene reserve (per saldo een onttrekking van € 6,6 mln) resteert nog een bedrag van € 10,9 miljoen.
Over het verloop van de algemene reserve zullen we u in 2013 middels - de voorjaarsnota - nader informeren.

Het aandeel van de voorzieningen is dan ook procentueel toegenomen 21% (2011; 8%). Grafisch kan de ontwikkeling over de 4 jaar als volgt worden weergegeven

	2009	2010	2011	2012
Voorzieningen	5.874	8.031	9.524	11.848
Bestemmingsreserves	67.133	75.794	88.504	38.727
Algemene reserve	24.997	6.453	11.386	5.740

Een tweede invalshoek betreft de verdeling van de reserves en voorzieningen per ultimo 2012 naar programma's. Grafisch ziet dat beeld er als volgt uit.

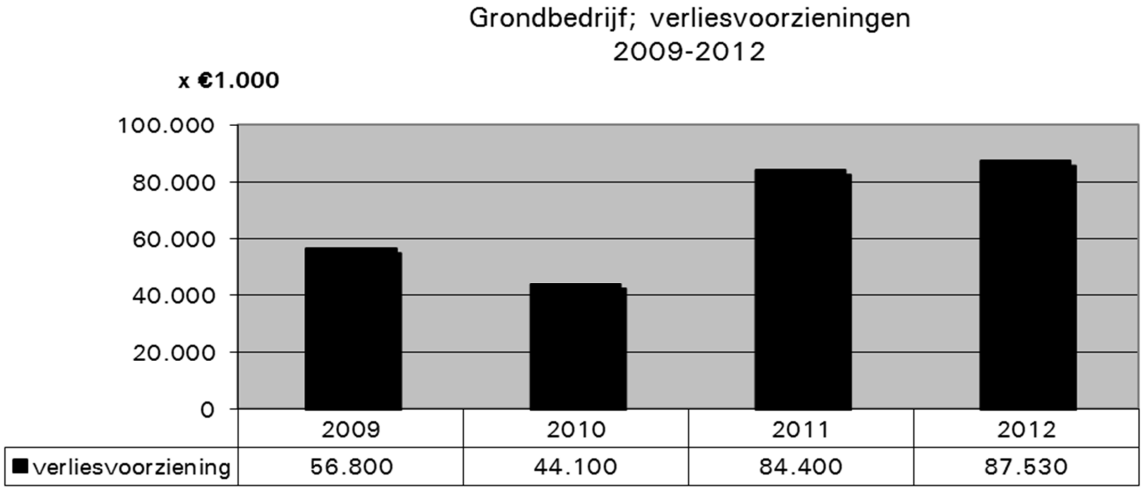

	Bestuurskracht en bestuurscultuur	Aantrekkelijke stad	Eigen kracht en participatie	Leefbaarheid en veiligheid	Algemene dekkingsmiddelen
Voorzieningen	3.649	5.336	1.940	922	
Bestemmingsreserves	19.917	4.806	5.149	8.520	333
Algemene reserve			1.400		4.340

Onderstaande tabel geeft de mutaties 2012 per programma weer verdeeld naar bestemmingsreserves en algemene reserve.

	Bestemmingsreserves		Algemene reserve	
Programma	**baten**	**lasten**	**baten**	**lasten**
Bestuurskracht en bestuurscultuur	3.510	6.535	620	
Aantrekkelijke stad	2.588	3.558		755
Eigen kracht en participatie	2.015	2.605		
Leefbaarheid en veiligheid	4.734	4.217		
Algemene dekkingsmiddelen	64.684	55.756	3.850	7.538
Totaal	**77.531**	**72.670**	**4.470**	**8.293**
Totaal mutaties reserves	***82.001***	***80.963***		
Saldo	***1.038 V***			

Tot slot geeft onderstaande grafiek de ultimo standen weer van de verliesvoorzieningen over de periode 2009 – 2012.

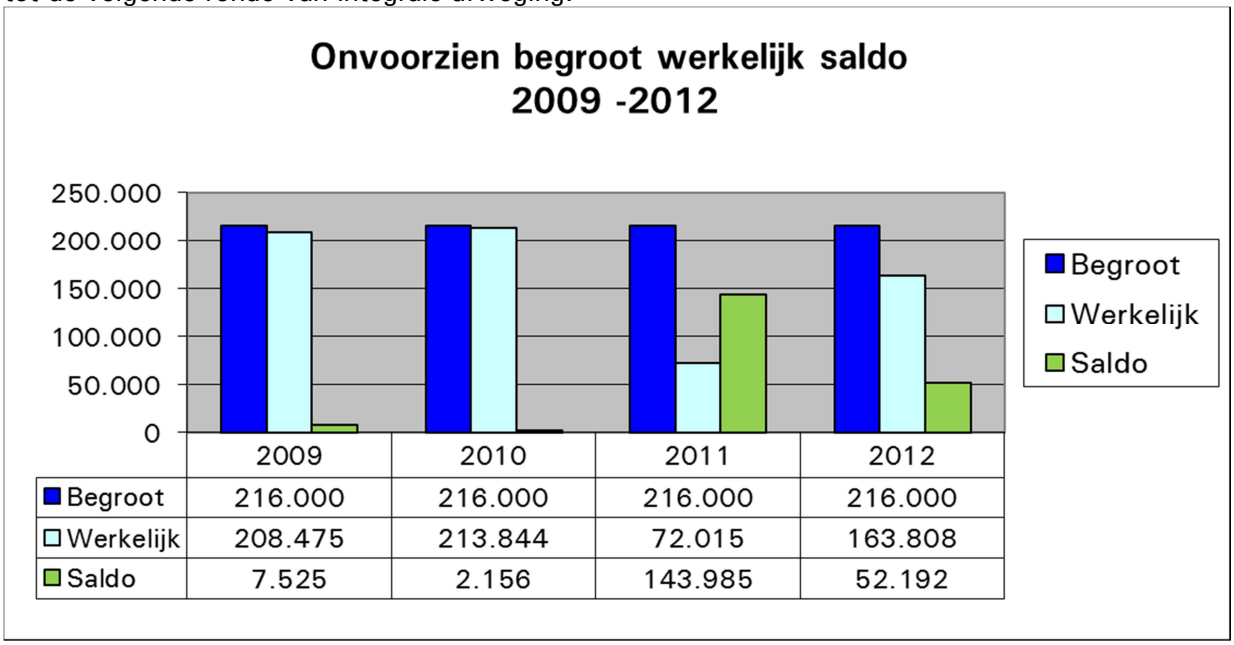

De toename van de verliesvoorzieningen heeft voornamelijk betrekking op het complex verspreide bezittingen, in casu de rentetoevoeging van € 2,6 miljoen.

7. Onvoorzien

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) zijn regels opgenomen voor het opnemen van de post onvoorzien in de begroting en jaarrekening. De post onvoorzien is bedoeld als dekking voor lasten die niet in de begroting opgenomen zijn. Volgens het BBV is het verplicht de post onvoorzien op te nemen in de begroting en jaarverantwoording. De gemeenteraad kan in de financiële verordening aanvullende regels formuleren. Op 22 juni 2010 zijn daarom middels collegebesluit aanvullende richtlijnen vast gesteld.

Er kan een beroep op de post onvoorzien worden gedaan indien er sprake is van ontwikkelingen die:
Onvoorzienbaar (niet vooruit te berekenen/bepalen, een onverwachte gebeurtenis) waren bij de samenstelling van de programmabegroting;
Onontkoombaar (zonder dat het geen waarvan sprake is, vermeden kan worden/ er is geen alternatief voor) zijn op basis van een wet, contract of overeenkomst, een zwaarwegende politieke toezegging/politiek belang;
Onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) zijn tot het volgende begrotingsjaar; dat wil zeggen tot de volgende ronde van integrale afweging.

	2009	2010	2011	2012
Begroot	216.000	216.000	216.000	216.000
Werkelijk	208.475	213.844	72.015	163.808
Saldo	7.525	2.156	143.985	52.192

In maart 2012 is de geactualiseerde financiële verordening vastgesteld. Voor de post onvoorzien is daarin vastgelegd dat de aanwending en toedeling aan een programma ter besluitvorming aan de raad moet worden voorgelegd.

In de gemeentebegroting 2012 is een raming opgenomen voor het doen van onvoorziene incidentele uitgaven ten bedrage van		€	216.000
Bij: de volgende inkomsten			
	€ -,--		
Af: de volgende uitgaven		-	-,-- +
- Kosten bekerfinale BVO Heracles	€ 163.808		
		-	163.808 -/-
Overschot 2012 onvoorzien incidenteel		€	52.192

8. Samenvatting/highlights paragrafen

Paragraaf Financiering

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt een grens aan de omvang van de korte schuld waarover de gemeente renterisico mag lopen. Dit houdt in dat kapitaalwerken eerst kunnen worden gefinancierd tot maximaal het bovengenoemde bedrag, alvorens een vaste geldlening, langer dan 1 jaar, afgesloten dient te worden.
Per kwartaal moet aan de provincie gerapporteerd worden als de kasgeldlimiet wordt overschreden. Het gaat hierom het gemiddelde van de saldi per de eerste van de maand. In 2012 heeft de gemeente de kasgeldlimiet in het eerste en het tweede kwartaal overschreden, het derde en vierde kwartaal (gezien de marginaliteit) niet. De provincie is hiervan op de hoogte gesteld. Overigens tolereert de provincie het twee keer overschrijden van de kasgeldlimiet per jaar.

Renterisiconorm
De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De nieuwe renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.
Ook in 2012 heeft de gemeente Almelo voldaan aan de gestelde renterisiconorm van maximaal 20% van de vaste schuld voor het jaar 2012.

Financiering
In 2012 zijn de volgende langlopende geldleningen opgenomen:

Bedrag	Opgenomen bij	Looptijd/vorm	Rente %	Opmerkingen
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	5jr./fixe	2,175%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	6 jr./fixe	2,420%	Consolidatie vlottende schuld
15.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	1jr. 1dag	0,835%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	2 jr./fixe	1,050%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	10 jr./lineair	2,255%	Consolidatie vlottende schuld
55.000.000				

Renteresultaat 2012
Het verschil tussen de betaalde en ontvangen rente is het renteresultaat (ook wel saldo financieringsfunctie genoemd). Het renteresultaat over 2012 bedraagt € € 4.009.754. Het voordelig saldo is ten gunste van het product algemene dekkingsmiddelen gebracht.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

- Vooruitlopend op de aanschaf van HR21 heeft P&O nu alvast geïnvesteerd om bij de inrichting van de nieuwe organisatie gebruik te kunnen maken van de functieprofielen van HR21.
- Sourcing van een aantal bedrijfsonderdelen is inmiddels gerealiseerd:
  # RUD (2012)
  # Brandweer (1-1-2013)
  # Belastingen (1-1-2013)
  # Stedelijk beheer (1-1-2013)
- In 2012 is gestart met de eerste fase van HNW en zijn voorbereidingen gestart voor fase II. De eerste fase is de invoering van resultaatgericht werken en het maken van resultaatafspraken tussen manager en medewerker. Deze werkgesprekkencyclus is in 2012 ingevoerd.

Informatiebeleid en -technologie

- In 2012 is de 1e versie van het Klant Contact Systeem (KCS) bij het callcenter van de afdeling Publiekszaken in gebruik genomen. Via een koppeling met de GBA kunnen natuurlijke personen (bellende inwoners) op eenvoudige manier uniek worden herkend.
- In 2012 zijn alle werkprocessen voor de sociale dienst herontworpen en wordt Mens Centraal als verbindende applicatie ingezet voor de lijn Werk, Reïntegratie, Participatie en Zorg. Met deze applicatie en de integrale werkwijze wordt getracht een zo volledig mogelijk klantbeeld te krijgen en daarna de juiste dienstverlening in te zetten.
- Het gebruik van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en GBA is verder uitgebouwd, o.a. door de koppeling van Decos aan de basisgegevens.
- De gehele organisatie is overgegaan van Windows-XP naar Windows 7.
- Voor het papierloos vergaderen van het college zijn iPads uitgeleverd en is het Wifi netwerk uitgebreid.

Inkoop

- De inkooptaakstelling 2012 is ingevuld.
- Onder andere de Europese aanbestedingen Medische advisering, Wmo hulpmiddelen, Stationsgebied, Catering, Beheer en Exploitatie wijkcentra, Uitzenddiensten/Payroll, Verbindende pleinen, Oud papier/karton en Speeltoestellen zijn uitgevoerd.

Financiën

- Financiën heeft de financiële ontvlechting gerealiseerd van de onderdelen Belastingen en Brandweer die zijn opgegaan in respectievelijk het GBT en de Veiligheidsregio Twente. Ook is geadviseerd bij de opzet van het RUD. Verder is financiële advisering geleverd bij de aanvragen MAU en IAU. In 2012 is het project Werkkostenregeling in samenwerking met personeel & organisatie gestart ter voorbereiding op de definitieve wettelijke invoering per 2014.

Kwaliteitszorg en auditing

- Het centrale risicobestand is uitgebouwd en geactualiseerd om beter zicht te krijgen op de omvang van de risico's die de gemeente loopt en de getroffen beheersmaatregelen.
- Het risicomanagementsysteem Naris is aangeschaft en in 2012 is de implementatie gestart. Het gebruik van dit systeem moet een betere sturing en control op risico's mogelijk maken.

Paragraaf Grondbeleid

- In 2012 is een positief **resultaat** bereikt van € 0,5 miljoen:

Afsluiten grondexploitatie Buitenhaven Graslaan	+ € 0,6 mln.
Extra tussentijdse winstneming Hedeman	+ € 0,2 mln.
Boekwinst m.b.t. verkochte objecten	+ € 0,2 mln.
Herwaardering van de voorraad (cvb)	+ € 0,1 mln.
Bijdrage concern i.v.m. exploitatielasten voorraad	+ € 0,4 mln.
Winst:	**+ € 1,5 mln.**
Verslechtering grondexploitaties	- € 0,2 mln.
Verslechtering grondexploitatie XL Park (aandeel Almelo)	- € 0,5 mln.
Niet doorbelaste overheadkosten	- € 0,2 mln.
Exploitatiesaldo CVB 2012	- € 0,1 mln.
Verlies:	**- € 1,0 mln.**
Saldo winst en verlies (resultaat):	**+ € 0,5 mln.**

- Per 1-1-2012 bedroeg de reserve grondbedrijf € 0,0 miljoen. Na bestemming van het positieve resultaat over 2012, bedraagt de reserve grondbedrijf € 0,5 miljoen positief per 31-12-2012. Afgezet tegen de omvang van de nog te maken kosten- en opbrengsten (resp. € 119,1 mln. en 258,5 mln.) is geen sprake van een substantiële verbetering van de **vermogenspositie**. Wel kan gesteld worden dat "het grondbedrijf het hoofd boven water heeft kunnen houden.
- **Grondexploitaties** vormen een **taxatie** van het geïnvesteerd vermogen ('het onderhanden werk') en worden (mede) om die reden jaarlijks geactualiseerd. Ten opzichte van vorig

jaar zijn de resultaten van de lopende grondexploitaties met € 0,6 miljoen verslechterd op NCW per 1 januari 2013:

17 verlieslatende grondexploitaties verslechteren van € 22,7 mln. naar € 22,9 mln.

5 winstgevende grondexploitaties verslechteren van € 2,3 mln. naar € 1,9 mln.

- Deze verslechtering heeft er toe geleid dat de voorziening met € 0,2 miljoen verhoogd moet worden tot een bedrag van € 22,9 miljoen. Daarnaast is € 0,4 miljoen aan 'toekomstige winst' verdampt.
- Per 31-12-2012 is € 160,5 miljoen geïnvesteerd in bouwgrondproductie. Op basis van de begrote nog te maken kosten en opbrengsten wordt verwacht dat, van het tot op heden geïnvesteerde vermogen ter grootte van € 160,5 mln., circa € 139,5 mln. wordt 'terugverdiend', waardoor er per saldo een tekort resteert van € 21 mln:

Boekwaarde (geïnvesteerd vermogen, o.b.v. vreemd vermogen)		€ 160,5 mln.
Nog te realiseren opbrengsten op NCW	+ € 258,5 mln.	
Nog te maken kosten op NCW	- € 119,1 mln.	
Economische waarde ('taxatie')		€ 139,5 mln.
Begroot resultaat op NCW (= tekort)		€ 21,0 mln.

- Bij actualisatie van de grondexploitaties zijn de volgende **uitgangspunten** gehanteerd:
- Een *bouwprogramma* van circa 3.350 woningen, circa 61 hectare bedrijventerrein en circa 36.000 m2 bvo kantoren (incl. 17.400 m2 bvo stadhuis). Dit op basis van de bij de Voorjaarsnota 2012 vastgestelde behoefteprognoses (de zgn. mediaanvariant).
- Een *uitgiftetempo* van 170 woningen per jaar (voor de komende 15 jaar en daarna geleidelijk afnemend) en 4 ha bedrijventerreinen per jaar. Dit eveneens op basis van de bij de *Voorjaarsnota 2012* vastgestelde behoefteprognoses. In 2012 is bouwgrond voor 13 woningen verkocht (in de projecten Noord Oost en Nijrees Noord) en is 1,8 hectare bedrijventerrein uitgegeven (Dollgoor). De uitgifte bleef in 2012 achter op de planning.
- De *grondopbrengsten* zijn begroot op basis van de in november 2012 vastgestelde *Nota grondprijsbeleid en gronduitgifteprijzen 2012 – 2013* en de in dit kader uitgevoerde marktverkenning. Bij vaststelling van de nota is de ondergrens van de bandbreedte van de gronduitgifteprijzen verlaagd, die nu ongeveer op het niveau ligt van 10 jaar geleden.
- De rentekosten zijn begroot op 4,0% vanaf 1-1-2013 t/m 31-12-2016 en 4,5% vanaf 1-1-2017. De inflatie (kosten- en opbrengstenstijging) is (op basis van extern onderzoek) begroot op 0% vanaf 1-1-2013 t/m 31-12-2014 en 2,0% vanaf 1-1-2014.
- Naast het geïnvesteerd vermogen in grondexploitaties, is € 102,2 miljoen geïnvesteerd in (niet in exploitatie genomen) **voorraad** (per 31-12-2012 en inclusief verplichtingen). Het betreft (landbouw)gronden, woningen, bedrijfskavels en commercieel onroerend goed (zoals winkels en kantoorruimte), die zijn aangekocht om te kunnen voorzien in eerdere behoefteprognoses. Het grootste deel van de voorraad is gelegen in de voormalige projecten Waterrijk, Buitenhaven West en het Masterplan centrum.
- De voorraad staat op basis van de (actuele) economische waarde op de balans (€ 40,9 miljoen). Per 31-12-2012 is € 61,2 miljoen op de boekwaarde afgewaardeerd (d.m.v. het treffen van een verliesvoorziening).
- De jaarlijkse baten (huur- en pacht) en de jaarlijkse lasten (rente, onderhoud en beheer) komen ten laste van het resultaat. Bij behandeling van de voorjaarsnota 2012 werd rekening gehouden met een negatief exploitatiesaldo van € 0,4 miljoen. Dit omdat met name bij landbouwgronden, de rentelasten substantieel hoger zijn dan de pachtopbrengsten. Het exploitatiesaldo bleef in 2012 beperkt tot een tekort van € 0,1 miljoen, omdat investeringen in onderhoud aan panden in de binnenstad zijn uitgesteld.

Dit in afwachting van besluitvorming over de investeringen in de binnenstad, in het kader van de Voorjaarsnota 2013.

- De **weerstandscapaciteit** ('vet op de botten om tegenvallers op te kunnen vangen') van het grondbedrijf is onvoldoende. De reserve bedraagt € 0,5 miljoen, terwijl - om te kunnen spreken van een gezond weerstandsvermogen - minimaal € 25 tot € 30 miljoen beschikbaar moet zijn.

- Er is een *risicoanalyse* uitgevoerd per project. In deze risicoanalyse wordt het (neerwaarts) risico gekwantificeerd € 26,3 miljoen (netto contant per 1-1-2013). Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd dat 10% restrisico wordt geaccepteerd, c.q. extremen buiten beschouwing worden gelaten.
- Er is een *gevoeligheidsanalyse* uitgevoerd, om inzicht te verkrijgen in het effect van bijstelling van de in de grondexploitatie gehanteerde uitgangspunten (zoals de gronduitgifteprijzen of het uitgiftetempo). Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat een bijstelling van de grondprijs met +/- 5%, een effect heeft van circa € 12,9 miljoen.

Paragraaf lokale heffingen

- De lokale lasten die betrekking hebben op het gemiddelde bedrag dat een huishouden in de gemeente betaalt aan onroerende-zaakbelastingen (OZB), rioolrecht en afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2011 over het algemeen licht gestegen.
-

Soort heffing	Begroting 2012	Rekening 2012	Mutatie
OZB	14.492.000	14.793.000	-301.000
Afvalstoffenheffing	9.240.000	8.903.000	337.000
Rioolheffing	6.268.000	6.101.000	166.000
Bouwleges	1.603.000	1.632.000	-29.000
Hondenbelasting	477.000	447.000	30.000
Parkeerbelasting	2.108.000	1.769.000	339.000
Toeristenbelasting	250.000	250.000	0
Reclamebelasting	125.000	128.000	-3.000
Paspoort, rijbewijz.,etc	1.020.000	903.000	117.000
Graf- en begraafrechten	324.000	297.000	27.000
Marktprecariobelasting	169.000	150.000	19.000
Overige leges	17.000	1.000	16.000
Precariobelasting	50.000	15.000	35.000
Haven- en opslaggeld	60.000	99.000	-39.000
Totaal	36.202.000	35.487.000	715.000

- Door de financiële situatie in het belastingjaar 2012 zijn meer verzoeken om kwijtschelding geheel of gedeeltelijk gehonoreerd dan begroot.

Gemeente Almelo

Jaarverantwoording

2012

Gemeente Almelo

COLOFON

Uitgave
Gemeente Almelo
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo
Telefoon: (0546) 541302/541580/541962
Faxnummer: (0546) 541011

Redactie
Afdeling Interne Dienstverlening/Bestuursondersteuning&Control

Druk

Lulof Druktechniek Almelo

Bestellingen
De kosten per exemplaar bedragen €
Rapportnummer:
Registratienummer:
Datum publicatie
Mei 2013

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave jaarverantwoording

		Blz.
1.	Voorwoord	5
2.	Kerngegevens	7
3.	Organisatiestructuur	11
	Jaarverslag (Programmaverantwoording)	
4.	Resultaatbestemming 2012	15
5.	De programmaverantwoording	23
5.1	Bestuurskracht en bestuurscultuur	24
5.2	Aantrekkelijke stad	31
5.3	Eigen kracht en participatie	54
5.4	Leefbaarheid en veiligheid	73
6.	Burgerjaarverslag	95
7.	De paragrafen	121
7.1	Inleiding	122
7.2	Weerstandvermogen/risico's	123
7.3	Onderhoud kapitaalgoederen	137
7.4	Financiering	141
7.5	Bedrijfsvoering	145
7.6	Verbonden partijen	153
7.7	Grondbeleid	185
7.8	Lokale heffingen	210
7.9	Grote projecten	215
	Jaarrekening (Programmarekening)	
8.	Balans	231
9.	Programmarekening over het jaar 2012	235
10.	Waarderingsgrondslagen	237
11.	Toelichting op de balans	243
12.	Toelichtingen	261
12.1	Toelichting op de programmarekening	262
	- Bestuurskracht en bestuurscultuur	264
	- Aantrekkelijke stad	272
	- Eigen kracht en participatie	282
	- Leefbaarheid en veiligheid	291
12.2	Algemene dekkingsmiddelen	299
12.3	Onvoorziene uitgaven	304
12.2	Begrotingsrechtmatigheid	305
13.	Sisa bijlage	Xxx
	- Sisa regulier	xxx
	- IMG	xxx
	Overige gegevens	
14.	Controleverklaring	xxx
15.	Raadsvoorstel	xxx

Voorwoord

Almelo, mei 2013.

Aan de raad,

Hierbij ontvangt u er vaststelling de jaarstukken over 2012, waarin zij zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afleggen over het gevoerde beleid 2012.
Het jaarverslag en de jaarrekening 2012 vormen de afsluiting van de planning- en controlcyclus 2012. Na het verschijnen van de programmabegroting 2012, de voorjaarsnota 2012 en de bestuursrapportage maken deze jaarstukken de cyclus compleet.

Deze stukken vormen de verantwoording van het college aan de raad over de realisatie van de programmalijnen en de daarvoor ingezette middelen in het jaar 2012. De Gemeentewet schrijft voor dat de verantwoording wordt afgelegd door middel van een jaarverslag en een jaarrekening.

De jaarstukken zijn ingericht volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten(BBV).

Het jaarverslag is met name gericht op de beleidsevaluatie. In de programmaverantwoording wordt de doelstelling aangegeven (wat wilden we bereiken) en welke prestaties zijn geleverd (wat hebben we daarvoor gedaan).
In de jaarrekening is de financiële verantwoording opgenomen bestaande uit de balans en programmarekening, beiden voorzien van toelichtingen.

Deze jaarstukken zijn verder onderwerp van de accountantscontrole, hetgeen resulteert in een oordeel over de getrouwheid en over de rechtmatigheid. Voor de uitvoering van deze controle is het vastgestelde controleprotocol gehanteerd. De accountantsverklaring is opgenomen in het jaarverslag.

De jaarrekening 2012 sluit uiteindelijk met een voordelig saldo van € 11,810 miljoen. Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 2

KERNGEGEVENS

	Werkelijk 2012	Werkelijk 2011	Werkelijk 2010
SOCIALE STRUCTUUR			
A. Bevolking			
0 t/m 3 jaar	3.172	3.347	3.395
4 t/m16 jaar	11.815	11.822	11.878
17 t/m 64 jaar	45.404	45.704	45.877
65 jaar en ouder	12.407	11.954	11.482
Totaal inwoners per 31 december	*72.798*	*72.827*	*72.632*
B. Sociale uitkeringen			
WWB (incl. Besluit Zelfstandigen)	2.264	2.038	1.940
IOAW	65	69	62
IOAZ	12	12	11
WIJ (Wet Investeren in Jongeren)*	-	261	273
Totaal aantal klanten per 31 december	2.341	*2.380*	*2.286*
De WIJ is per 1-1-2012 afgeschaft. Deze jongeren vallen per 1-1-2012 onder de WWB.			
C. Onderwijs (per 1 oktober)			
Aantal leerlingen:			
Basisonderwijs	6.721	6.778	6.896
Speciaal basisonderwijs	354	375	382
Voortgezet onderwijs	6.024	6.025	5.769
Speciaal voortgezet onderwijs	229	194	180
Speciaal onderwijs	356	325	294
Voortgezet speciaal onderwijs	589	634	666
Totaal onderwijs	*14.273*	*14.331*	*14.187*

	Werkelijk 2012	Werkelijk 2011	Werkelijk 2010
FYSIEKE STRUCTUUR			
A. Oppervlakte (bron: kadaster)			
Totaal oppervlakte land en water (ha)	6.940	6.940	6.940
Aantal historische kernen	12	12	12
B. Woningvoorraad			
Totaal per 31 december	31.610	31.588	31.506
C. Wegen (in km)			
Totaal lengte wegennet	524	524	520
Recreatieve paden/routes	39	39	39
Lengte waterwegen	37	37	37
Lengte rioleringsnet	404	400	393
D. Openbaar groen (ha)			
Bossen - gemeentelijk bezit	4,9	4,9	4,9
Stedelijk groen	409,0	377,2	363,2
Bomen (aantallen)	41.654	41.036	40.557
FINANCIELE STRUCTUUR			
A. Totaal (x € 1.000)			
Uitgaven (na bestemming)	344.830	335.247	278.160
Inkomsten (na bestemming)	357.215	389.632	292.565
Opbrengsten heffingen	35.487	34.499	33.652
Algemene uitkering	87.707	88.833	91.904
Balanstelling	429.577	418.344	466.369
Eigen financieringsmiddelen (exclusief voorzieningen)	56.852	45.505	96.652
Vaste schuld (excl. Woningbouw)	261.428	259.853	224.283
B. Per inwoner			
Uitgaven	4.737	5.350	3.830
Inkomsten	4.907	4.603	4.028
Opbrengsten heffingen	487	474	463
Algemene uitkering	1.205	1.220	1.265
Balanstelling	5.901	5.744	6.421
Eigen financieringsmiddelen	781	625	1.331
Vaste schuld (excl. Woningbouw)	3.591	3.568	3.095

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 3

ORGANISATIESTRUCTUUR

3. BESTUURLIJKE STRUCTUUR EN ORGANISATIESTRUCTUUR

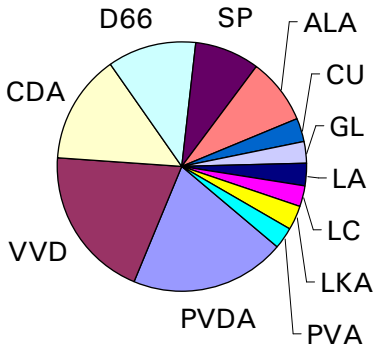
3.1 Gemeenteraad Almelo

Voorzitter
Burgemeester mevr. J.H.M. Hermans-Vloedbeld

Raadsgriffier
Mw. Drs. C.M. Steenbergen

Politieke partij	Aantal zetels
PvdA	7
VVD	7
CDA	5
D66	4
SP	3
ALA	3
ChristenUnie	1
GroenLinks	1
Leefbaar Almelo	1
Lijst Çete	1
Lijst Kamphuis Almelo	1
Partij Vrij Almelo	1
Totaal	**35**

Zetelverdeling

Raadsleden

Partij	Voorletters	Naam	Achternaam
PvdA	J.J.H.	Jan	Hammink
PvdA	M.	Marjolein	Wessels
PvdA	N.	Nazan	Kirkağaç
PvdA	J.L.	Luc	Schuur
PvdA	J.J.	Jaap	Stapel
PvdA	P.G.B.	Peter	Elbertse
PvdA	B.	Bert	Kozijn
VVD	A.	Arjen	Maathuis
VVD	H.K.	Herman	Nijhuis
VVD	A.	Israa	Abdullatif
VVD	A.	Bert	Heite
VVD	H.R.	Hetty	Rettensberger-Stevens
VVD	L.K.J.	Luc	Simmering
VVD	J.	Jemy	Pauwels
CDA	I.A.M.	Irene	Seldam, ten
CDA	L.	Leidy	Meijer
CDA	C.N.	Carla	Davis
CDA	G.P.	Peter	Vos
CDA	F.E.	Fred	Horst, van der

Partij	Voorlett	Naam	Achternaam
D66	F.J.	Fred	Gerritsen
D66	H.C.	Huub	Isendoorn
D66	H.E.	Gina	Rozema-Jungjohann
D66	I.	Imran	Dikmen-Yalçi
SP	H.J.	Mineke	Heitink
SP	F.J.	Javier	Cornelissen
SP	F.	Frits	Akse
ALA	M.J.C.	Marieke	Doorn, van
ALA	G.W.L.	Gijs	Stork
ALA	M.M.	Marc	Geerdink
ChristenUnie	J.	Jan	Veenstra
GroenLinks	J.	Hans	Buitenweg
Leefbaar Almelo	A.G.P.	Bert	Hümmels
Lijst Çete	U.	Uğur	Çete
LKA	G.F.	Gerwin	Kamphuis
PVA	H.G.	Harry	Olde, de

3.2 College van Burgemeester en Wethouders

Burgemeester mevr. J.H.M. Hermans-Vloedbeld
Openbare orde en veiligheid
Coördinatie van beleid
Externe betrekkingen
Algemene bestuurlijke zaken
Bestuurscultuur, communicatie en integriteit
Dienstverlening

Wethouder mevr. J.M.M. Kuik-Verweg
Sociale zaken (inclusief toeleiding naar werk)
Sociale en maatschappelijke activering
Welzijn, WMO, Jeugdbeleid
Wijkaanpak

Wethouder drs. J. Andela
Wonen, leefomgeving, bouw- en woningtoezicht
Milieu, Water
Onderwijs
Personeel en organisatie
Informatisering
Facilitaire zaken

Wethouder A.J. Timmer
Ruimtelijke ordening
Verkeer en vervoer
Openbare werken en stadsbeheer
Volksgezondheid
Regiozaken

Wethouder E.J. van Marle RA
Financiën
Vastgoed en belastingen
Economische zaken (inclusief stimuleren werkgelegenheid)
Middenstand, markt en haven
Recreatie en toerisme
Sport

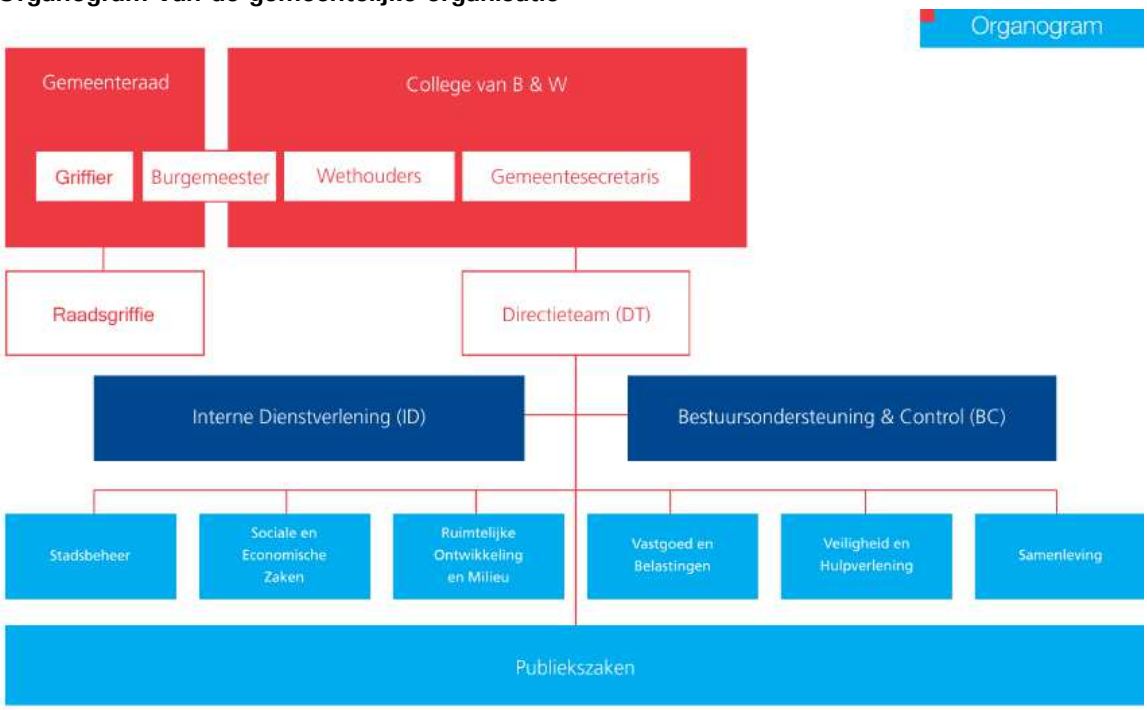
Wethouder G.H. van Woudenbergh
Stadsontwikkeling
Stedelijke vernieuwing
Plattelandsontwikkeling
Cultuur

Stadsdeelportefeuilles
Wethouder Andela: *Centrum*
Wethouder Van Marle: *Schelfhorst, Sluitersveld*
Wethouder Van Woudenbergh: *Aalderinkshoek, Haghoek, Kerkelanden, Aadorp*
Wethouder Timmer: *Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraatkwartier, Windmolenbroek*
Wethouder Kuik-Verweg: *De Riet/Nieuwland, Bornerbroek, Nijrees en Kollenveld*

Mr. G.A. de Haan
Gemeentesecretaris en algemeen directeur van de organisatie

3.3 Organisatie gemeente Almelo

Organogram van de gemeentelijke organisatie

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 4

RESULTAATBESTEMMING

4.1 Inleiding

De jaarverantwoording 2012 sluit met een voordelig saldo voor bestemming van € 12,385 miljoen. In dit resultaat is al rekening gehouden met de tussentijdse aanpassingen van de begroting 2012 zoals ze zijn opgenomen in de voorjaarsnota 2012, de Bestuursrapportage 2012 en afzonderlijke besluitvorming over 2012. Deze besluitvorming is middels begrotingswijzigingen in de jaarverantwoording 2012 verwerkt. Voor de uiteindelijke resultaatbestemming wordt verwezen naar onderstaande paragraaf.

Het voordelige saldo van € 12,385 miljoen is op grote lijnen als volgt te verklaren:

- een hoger ontvangen dividend van de Cogas van € 6,2 miljoen.
- vrijval van de voorziening "vordering IAU" voor een bedrag van € 4,3 miljoen.
- overige na- en voordelen op de exploitatie leiden per saldo tot een voordeel van € 1,9 miljoen.

Hieronder is een grofmazige analyse van het voordelig saldo weergegeven, daarbij zijn alleen de afwijkingen groter dan € 500.000,- weergegeven. Voor een uitvoerige analyse per programma wordt verwezen naar hoofdstuk 12.1 van deze jaarverantwoording. (N = nadeel en V = voordeel):

Algemene dekkingsmiddelen **7,5 miljoen V**

Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hoger ontvangen dividend van de Cogas (€ 6,2 miljoen), een positief resultaat op de renteverdeeldienst (€ 0,8 miljoen) en voordeel op de onroerende zaakbelasting (€ 0,3 miljoen).

Saldi kostenplaatsen **1,5 miljoen N**

Een hoger nadeel op de afdelingskosten en de hulpkostenplaatsen leidt tot een nadeel van in totaal € 1,5 miljoen.

Aanvullende storting voorzienig dubieuze debiteuren **0,6 miljoen N**

In 2012 is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar. Saldo van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt ultimo 2012 € 1.422.300.

Onvoorzien nog toe te rekenen **0,9 miljoen V**

Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval van de macro stelpost inzake de algemene uitkering (0,2 miljoen) en het vrij vallen van de stelpost nog te verantwoorden 2012 (0,5 miljoen).

Bestuursondersteuning **0,5 miljoen V**

Van het voordeel heeft € 318.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 260.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013, dit budget wordt ingezet voor het verbeterprogramma. Tevens wordt € 58.000 van het restantbudget van het directieteam meegenomen naar 2013, dit budget wordt ingezet voor personele voorzieningen.

Sociale uitkeringenvoorzieningen **5,0 miljoen V**

In december 2012 heeft de Minister de definitieve Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2011 vastgesteld op € 4.313.000. De storting in de "voorziening vordering IAU" kan vrijvallen, wat resulteert in een voordeel van € 4.338.000. Tevens is door herwaardering van de bijstand vorderingen een voordeel ontstaan van 0,3 miljoen.

Sociale werkvoorziening **0,7 miljoen N**

Het nadeel wordt veroorzaakt door de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie. Zie ook hieronder bij resultaatbestemming.

Grondbedrijf exploitatie **0,7 miljoen V**

Betreft een voordelig resultaat op de grond exploitaties (0,1 miljoen) en voordeel op de op niet begrote onttrekkingen en stortingen inzake de reserve Bovo (0,6 miljoen).

4.2 Resultaat

De voorgestelde resultaatbestemming 2012 ziet er als volgt uit:

V = voordeel
N = nadeel

Rekeningresultaat voor verrekening met reserves		€ 11.347.000	**V**		
Per saldo verrekend met de reserves		- 1.038.000	**V**		
	Resultaat voor bestemming			€ 12.385.000	**V**
Bij(+)/af (-/-): voorstellen resultaatbestemming:					
1.	Over te hevelen restantbudgetten	€ 894.000	-/-		
2.	Sociale werkvoorziening	- 704.000	+		
3.	Krediet binnenstad	- 142.000	+		
4.	Projectleider sport	- 45.000	+		
5.	Buitensportaccommodaties	- 67.000	+		
6.	Onderwijsachterstanden	- 141.000	-/-		
7.	Storting in de reserve grondbedrijf	- 498.000	-/-		
				€ 575.000	-/-
	Resultaat na bestemming; voordelig saldo 2012			€ 11.810.000	**V**

Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11.810.000 wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.

4.2.1. Resultaatbestemming

De voorgestelde resultaatbestemming kan als volgt worden toegelicht:

Ad. 1 Storting in reserve overlopende werken; over te hevelen restantbudgetten

Het betreft de volgende budgetten:

	Project	Begroot	Werkelijk	Over te hevelen	Programma
a.	Stadsdeelbudgetten[2]	80.000	49.000	18.000[2]	EK&P
b.	Transformatie jeugdzorg Twente fase I	41.000	8.000	33.000	EK&P
c.	Personeel arbo aanpassingen	42.000	21.000	21.000	B&B
d.	Personeel arbo coördinator /opleidingen	21.000	8.000	13.000	B&B
e.	Schoolzwemmen cf. B&W 1201286	17.000	0	17.000	AS
f.	Vastgoed implementatie	150.000	52.000	98.000	B&B
g.	Kunstwerken	270.000	180.000	90.000	L&V
h.	Gezond in de stad	48.000	0	48.000	EK&P
i.	Actieplan kunst 2012-2015	50.000	8.000	42.000	AS
j.	Project: Natura regeling Almelo doet mee	170.000	140.000	30.000	EK&P
k.	Doorontwikkeling van dienstverlening	50.000	0	50.000	B&B
l.	Stelpost verbeterprogramma	260.000	0	260.000	B&B
m.	Raad functioneren algemeen griffie bedrijfsvoering advies / ontwik.	30.000 39.000	2.000 1.000	28.000 38.000	Raad
n.	Slotuitkering iza	109.000	51.000	58.000	AD
o.	Stelpost XL businesspark	50.000	0	50.000	
	Totaal verzoek tot overheveling			**894.000**	

Ad. a. Stadsdeelbudgetten

Bij de jaarrekening 2011 is € 80.383 overgeheveld naar 2012. Hiervan is nu € 48.958 besteed.
De projecten richten zich voornamelijk op het bevorderen van leefbaarheid in de wijk en komen tot stand in samenwerking met buurtbewoners en veelal ook met partners in de wijk. Een deel van de projecten is geschrapt en een deel loopt door. Het voorstel is om van het restbudget van € 31.425 een budget van € 17.605 over te hevelen naar 2013 en het restant te laten vrijvallen.

Ad. b. Transformatie jeugdzorg Twente actieplan

Dit budget is bestemd voor de invoering van de transitie jeugdzorg. De voorbereiding van deze invoering loopt in ieder geval tot en met 2014.

Ad. c. Personeel Arbo-aanpassingen

In 2013 zal dit budget toegevoegd moeten worden aan het budget van 2013 om met dit extra bedrag een Periodiek Medisch Onderzoek te kunnen betalen. Het budget over één jaar is niet toereikend en uitvoering van het (wettelijk verplichte) PMO zou anders betekenen dat er een extra bedrag zou moeten worden gevraagd bij de raad.

Ad. d. Personeel Arbo-coördinator/ opleidingen

In 2013 is de verwachting dat er extra uitgaven m.b.t. opleidingen agressie zullen komen, voortkomend uit het actualiseren van het omgangsprotocol. Hoewel wij op de goede weg zijn, zien we nog mogelijkheden om agressie van burgers tegen ambtenaren verder terug te dringen. Dit betekent een extra investering in zowel het weerbaar maken van onze medewerkers als in het scholen van medewerkers die incidenten op een juiste wijze afhandelen.

Ad. e. Schoolzwemmen

Het college heeft op 6 november 2012 besloten om voor de opstartkosten van schoolzwemmen in de overgangsfase een eenmalige bijrage te verstekken aan het Sportbedrijf Almelo ad. € 17.000.
Deze bijdrage wordt verstrekt in 2013 maar wordt gedekt, zoals in de nota vermeld, uit de restantbudgetten schoolzwemmen van het jaar 2012.

Ad. f. Implementatie vastgoed

Er is de tweede helft van 2012 onderzocht hoe, al dan niet samen met de gemeente Enschede, onze panden te laten voorzien van de gewenste EPA-certificering. De uitvoering volgt in 2013.

Ad. g. Kunstwerken

De situatie van enkele kunstwerken is dusdanig slecht (zie voorjaarsnota 2012) dat het urgenter was om eerst diverse inspecties uit te voeren. Hierdoor zijn enkele urgente curatieve onderhoudswerkzaamheden niet/verlaat uitgevoerd. Deze onvoorziene curatieve werkzaamheden zullen alsnog onvermijdelijk en onontkoombaar uitgevoerd moeten worden.
Voorstel is om het restant budget van € 90.000 over te hevelen van 2012 naar 2013 om achterstallige werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Ad. h. Gezond in de stad

De decentralisatie uitkering van 2012 wordt ingezet voor het gebiedsgericht stimuleren van een gezonde leefstijl in Almelo. Deze aanpak zal plaats vinden in samenwerking met partners als het sportbedrijf, Beter Wonen, Heracles, BBS, Scoop en de GGD. Het voorstel is om het budget over te hevelen naar de periode 2013-2014.

Ad. i. Actieplan kunst 2012-2015

Het totaal budget voor de hele periode bedraagt € 200.000. In 2012 werd de kunstroute opgeleverd en kaart met daarop een wandelroute langs de kunst in de openbare ruimte in en om het centrum van Almelo. In 2013 zal als aanvulling (via website) ook een fietsroute worden uitgezet omdat veel kunst zich buiten het centrum bevindt. Met de fiets kunnen ook deze werken binnen een route worden bekeken.
Het voorstel is om het budget over te hevelen naar de periode 2013-2015.

Ad. j. Naturaregeling Almelo doet mee

De vouchers die in de laatste maanden van 2012 zijn verstrekt, zijn in boekjaar 2012 nog niet allen verzilverd. Naar verwachting bedragen de kosten € 30.000. Verzoek is om van het resterend budget 2012 ad € 30.000 over te hevelen naar boekjaar 2013.

Ad. k Doorontwikkeling van dienstverlening

In 2012 budget gereserveerd voor de doorontwikkeling van dienstverlening. Door de reorganisatie is er vertraging opgetreden in de besteding van dit budget. Voor 2013 heeft het GMT een stevige ambitie neergelegd om de digitale en telefonische dienstverlening verder te ontwikkelen (zie burgerjaarverslag) maar ook voor de ontwikkeling van klantgerichtheid gemeentebreed zijn financiën noodzakelijk. Voorgesteld wordt de middelen van 2012 (50.000) over te hevelen naar 2013 voor de realisatie van het inrichtingsplan KCC zodat de nieuwe sector KCC optimaal toegerust is om de beoogde ambitie op het gebied van dienstverlening en organisatieontwikkeling te realiseren.

Ad. l Verbeterprogramma

Het gaat hier om de inzet voor het verbeteren van dossiervorming. Discussie daarover heeft bij Voorjaarsnota 2012 als ook later dat jaar in andere raadsvergaderingen plaatsgevonden, maar tot besluitvorming heeft het nog niet geleid. Handhaving van het budget is nodig omdat al wel een aantal verplichtingen zijn aangegaan. Het verbeterprogramma zal in 2013 opnieuw aan de Raad worden aangeboden.

Ad. m. Raad en griffie

Deze budgetten zijn nodig voor de inhuur personeel waarvoor al een verplichting is aangegaan voor minimaal € 60.000 en de verdere ontwikkeling van de raad in het kader van de bestuurscultuur.

Ad. n. Slotuitkering IZA

In december 2012 heeft het college van B&W in overleg met de commissie voor het Georganiseerd Overleg (GO) besloten een deel van de slotuitkering IZA gelden te besteden aan het kerstgeschenk 2012 en de rest van het bedrag te besteden in 2013. (collegebesluit 1200575).
Van de totaal ontvangen IZA slotuitkering ad € 109.551,- is nog een restantbedrag van € 58.250,- beschikbaar voor besteding in 2013.

Ad. o. Onderhoud XL businesspark

Bij het opstellen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) is opgenomen het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte van het terrein wordt gedaan door het openbaar lichaam. Dit totdat het aan de gemeente Almelo in eigendom wordt overgedragen. Over de hoogte van de bijdrage moeten zijn in 2012 nog geen afspraken gemaakt. De verwachting is dat besluitvorming in 2013 zal plaatsvinden. Voorgesteld wordt de gereserveerde middelen voor 2012 over te hevelen naar 2013.

Ad. 2 Sociale werkvoorziening.

Door de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco is een negatief saldo van € 704.000 ontstaan. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie.

Ad 3. Krediet Binnenstad

Bij raadsbrief van 6 november 2012 (Raad - 1200636 DCS – 1204781) hebt u nadere specificatie van de overschrijding van het krediet van de binnenstad ontvangen. Daarin is ook aangegeven dat de uiteindelijke overschrijding € 142.000 bedraagt. Als uitvloeisel daarvan wordt voorgesteld om een bedrag van € 142.000 te onttrekken aan de reserve grote investeringen

Ad. 4. Projectleider sport

De gemeenteraad heeft bij vaststelling van de voorjaarsnota 2011 besloten tot een bezuinigings-taakstelling voor sport van € 500.000. Om deze bezuiniging binnen de gestelde termijn te kunnen realiseren is gekozen voor een projectmatige aanpak.
Voor de uitvoering van dit tweejarig project heeft het college een bedrag beschikbaar gesteld van € 72.000. Voor het jaar 2012 is € 45.000 benodigd. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de reserve takenanalyse.

Ad. 5. Buitensportaccommodaties

Ten behoeve van de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek zijn er uitgaven gemaakt voor de voorbereiding. De herontwikkeling van het sportpark komt rechtstreeks voort uit de intentie van de Heracles Almelo om een nieuw stadion te bouwen naast het huidige stadion. Bij de begroting 2012 heeft de raad € 1,0 mln gereserveerd in de reserve grote investeringen ten behoeve van de herontwikkeling sportpark Ossenkoppelerhoek. Om overeenstemming te verkrijgen met de amateurverenigingen over de invulling van het sportpark hebben de afgelopen jaren vele gesprekken plaatsgevonden. In eerste instantie werd dit gefinancierd uit het project Buitensportaccommodaties. Dit is echter niet toereikend gebleken, waardoor eind 2012 dit krediet met € 67.000 is overschreden. Bij de resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 wordt voorgesteld € 67.000 uit de reserve grote investeringen te onttrekken.

Ad. 6. Onderwijsachterstanden

Binnen het project onderwijsachterstandenbeleid zijn voor in totaal € 140.935 aan afrekeningen subsidies 2010 ontvangen. Deze middelen zijn afgerekend echter voor het jaar 2013 zijn verplichtingen aangegaan. Dit bedrag zal dan via resultaatbestemming in de reserve overlopende werken worden gestort en beschikbaar blijven voor het project onderwijsachterstanden. Het projectonderwijsachterstanden heeft een doorlooptijd van 2011-2014.

Ad. 7. Storting in de reserve grondbedrijf

Betreft de storting van de het positieve saldo van € 498.000 van het grondbedrijf in de algemene reserve grondbedrijf. Van dit bedrag heeft € 98.000 betrekking op het voordelig resultaat 2012 op de grond exploitaties. Tevens is bij de besluitvorming van de voorjaarsnota 2012 voor 0,4 mln. voorzien in dekking van de uit exploitatie gehaalde complexen Aadijk Noord, Buitenhaven West en een gedeelte van Waterrijk.

4.2.2 Consequenties voor algemene reserve

Het voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11,810 miljoen wordt conform de geldende gedragslijn ten gunste gebracht van de algemene reserve.

Ten aanzien van de hoogte van de algemene reserve geldt de norm dat het minimum van de algemene reserve gelijk is aan 10% van de algemene uitkering. Op grond van de jaarverantwoording 2012 bedraagt de algemene uitkering circa € 88 miljoen, dit houdt in dat de algemene reserve conform de norm 10% een hoogte van € 8,8 miljoen moet bedragen. Na storting van het voordelig saldo en de verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming resteert in de algemene reserve een bedrag van € 17,5 miljoen. Dit is in ieder geval voor 2012 boven de gestelde norm. Rekening houdend met de geraamde mutaties in 2013 ten aanzien van de algemene reserve (per saldo een onttrekking van € 6,6 mln) resteert nog een bedrag van € 10,9 miljoen.

Over het verloop van de algemene reserve zullen we u in 2013 middels - de voorjaarsnota - nader informeren.

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 5

DE PROGRAMMAVERANTWOORDING

5.1 Bestuurskracht en bestuurscultuur

Missie
In Almelo werken de gemeente, inwoners en partners samen aan de maatschappelijke opgaven: sociale stijging en een aantrekkelijke stad. De gemeente is initiërend, ondersteunend en kaderstellend. Zij zoekt verbinding met iedereen die met Almelo betrokken is.

Onderdelen
Het programma Bestuurskracht en bestuurscultuur bestaat uit de volgende onderdelen: - Bestuurskracht en bestuurscultuur - Dienstverlening

Bestuurskracht en bestuurscultuur

Wat willen we bereiken?
Samen met inwoners en partners werken aan de oplossing van maatschappelijke en strategische opgaven van onze gemeente.
Een open bestuurscultuur: besluiten komen op een transparante wijze tot stand en worden waar nodig onafhankelijk getoetst.
De bestuurlijke partnerschappen met provincie, regio en netwerkstad versterken en benutten om het sociaaleconomische gebied Twente en Almelo te versterken.
Het nemen van eigen verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en bedrijven stimuleren door onder meer de mogelijkheden tot burgerparticipatie en zeggenschap in de uitvoering van het beleid of deelbudgetten te vergroten.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Vergroten externe oriëntatie	In het afgelopen jaar is de aandacht gericht geweest op het wijkgericht werken, de wijkbezoeken, de sociale agenda en IBOR. Het project heeft als totaal vertraging opgelopen in verband met de herinrichting van de organisatie. De projecten politieke sturing, versterken externe oriëntatie en sourcing zijn inmiddels onderdeel van de resultaatgericht opdrachten van de nieuwe sectordirecteuren. Na de formele kanteling van de organisatie (per 1 juni 2013) zal per sector gestuurd en aangejaagd worden.
Versterken Politieke sturing	Het overleg tussen raad en college over dit onderwerp spitste zich toe op de vraag hoe de raad vooraan in trajecten van beleidsontwikkeling een sterkere rol zou kunnen krijgen, waarbij steeds de vraag aan de orde is: wat moet er in de samenleving bereikt worden? Het overleg in het Politiek Beraad op 13 november 2012 heeft ertoe geleid dat raad en college overeenstemming hebben bereikt over een “strategische agenda”. Het is de bedoeling dat de daarin opgenomen onderwerpen de komende tijd steeds vanuit de trits “beeldvorming, meningsvorming, oordeelsvorming” besproken zullen worden.

Versterken opdrachtgever en opdrachtnemerschap	De strategische agenda werkt als vertrekpunt voor de opdrachten, waarmee de organisatie aan de slag moet. In het nieuwe Gemeentelijk Management Team zijn inmiddels afspraken gemaakt over het versterken van de sturing vanuit deze agenda.
Aanhalen Bestuurlijk Partnerschap	De relatie tussen de Provincie Overijssel en de Gemeente Almelo is in het afgelopen jaar verbeterd. Er is op verschillende niveaus geïnvesteerd in een verbeterde samenwerking. Een gezamenlijk opgestelde verstedelijkingsnotitie en de aanpak van de binnenstad zijn daarvan tastbare resultaten. In 2012 is in de samenwerking met de provincie Overijssel actief ingezet op het vroegtijdig delen van dilemma's en betrekken bij het definiëren van oplossingsrichtingen met betrekking tot de kwetsbare financiële positie waarin Almelo zich bevindt. De betrokkenheid van de Provincie Overijssel richt zich daarbij met name op de dossiers met aantoonbaar provinciaal belang. Concreet gaat het dan om de ontwikkeling van de binnenstad en de transitie van het voormalige plangebied Waterrijk waar geen woningbouw meer is voorzien. De samenwerking met (buur)gemeenten heeft zich in 2012 op verschillende manieren ontwikkeld. In Netwerkstad Twente is de samenwerking geïntensiveerd en wordt gewerkt aan vergaande samenwerking op het gebied van onder meer onderzoek en statistiek. Daarnaast zijn stappen gezet om de bedrijfsvoering met andere gemeenten samen te doen. Een voorbeeld is de gezamenlijke uitvoering van de salarisadministratie of de toetreding tot het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente. Verder hebben Almelo en Enschede de intentie uitgesproken om bedrijfsvoeringstaken samen te voegen.
Interbestuurlijk Toezicht Monitoren	Zie de bijdrage onder deze tabel.
Onderzoek verrichten	In 2012 hebben zeven burgerpeilingen plaatsgevonden onder de leden van het Almelose omnibuspanel. Daarnaast is viermaal de trendmonitor uitgebracht. Eigen demografische prognoses hebben een rol gespeeld in de samenstelling van de Voorjaarsnota 2012. De personeelsmonitor heeft voorts inzicht gegeven in de ontwikkeling van de organisatie.

Interbestuurlijk toezicht 2012

De Provincie Overijssel houdt toezicht op de taakuitoefening in medebewind door gemeenten. Het betreft de naleving van wet- en regelgeving op de domeinen financiën, wet milieubeheer en wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), luchtkwaliteit en archief. Ook de doorwerking van provinciaal ruimtelijk belang (provinciale omgevingsvisie) wordt hierbij betrokken.

In een bestuursovereenkomst zijn verschillende afspraken gemaakt over de wijze waarop de provincie en de gemeente Almelo met elkaar op dit punt samenwerken en over het borgen van de kwaliteit van de ruimtelijke plannen. De raad wordt zoveel mogelijk geïnformeerd via bestaande verantwoordingskanalen, zoals deze jaarverantwoording.

De provincie zorgt voor een actueel kader voor interbestuurlijk toezicht, waarin per domein de informatiebehoefte en beoordelingscriteria zijn opgenomen. Per domein wordt in afstemming met de gemeente een beoordeling opgesteld. De beoordeling leidt tot een verkeerslichtkleur (groen, oranje of rood). Aan elke kleur wordt een specifiek toezichtregime gekoppeld.

Prioriteiten 2012

Voor de onderdelen financiën en ruimtelijke ordening werd in 2011 een oranje beoordeling afgegeven. In de begroting 2012 gaven wij aan prioriteit te willen geven aan het verkrijgen van een groene beoordeling voor het onderdeel ruimtelijke ordening (doorwerking provinciaal belang). Samen met de Provincie Overijssel hebben wij de volgende verbeterstappen gezet:

- Vroegtijdig delen van dilemma's en verbeteren van het overleg tussen provincie Overijssel en de gemeente Almelo;
- Op dossiers met groot provinciaal belang (o.a. Binnenstadsontwikkeling) zijn ambtelijk en bestuurlijk de mogelijkheden verkend om te komen tot een adequate uitvoeringsstrategie.
- De projectenvoorraad is aangepast aan de nieuwe behoefteramingen, waarbij Almelo 1.350 woningen uit de planning heeft gehaald.
- Opstarten van een proces dat moet leiden tot een herijking van het Masterplan, waarbij ook de vraag wordt voorgelegd of dit moet leiden tot een nieuwe structuurvisie.

Ondanks de ingezette verbeterstappen, constateert de provincie Overijssel dat voor het onderdeel Ruimtelijke Ordening een oranje beoordeling nog steeds op zijn plaats is. In de gesprekken met de provincie over de uitkomsten is aangegeven dat wij enige moeite hadden met deze beoordeling omdat ten aanzien van het belangrijkste criterium (doorwerking provinciaal ruimtelijk belang) het geschetste beeld zich niet op alle punten verhoudt tot deze beoordeling. Behalve het ontbreken van een structuurvisie blijkt dat Almelo over het algemeen heel goed rekening houdt met de provinciale belangen en deze ook actief opneemt in de eigen plannen. De Provincie Overijssel is echter van mening dat het ontbreken van een structuurvisie, het herhaaldelijk aanpassen van grote plannen en het moeizaam tot uitvoering komen van die plannen voldoende reden is om de oranje beoordeling in dit kader te handhaven. Waardering is er van de kant van de provincie Overijssel voor de forse maatregelen die Almelo heeft genomen in o.a. het grondbedrijf. De provincie Overijssel erkent dat Almelo hiermee in een lastige positie zit.

Toezichtdomein	Beeld	Beoordeling en afspraken over toezichtregime
Financiën	Oranje	- De begroting 2013 is materieel niet in evenwicht. Uit de meerjarenraming blijkt wel dat er voldoende ruimte is om de negatieve stand van de algemene reserve om te buigen in een positief saldo en het evenwicht tijdig te herstellen. - Met de provincie is afgesproken is zo snel mogelijk (uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2013) een visie te presenteren tot duurzaam herstel van het begrotingsevenwicht en de beschikbare weerstandscapaciteit. - De intensiteit van het toezicht door de provincie is gemiddeld. Contacten tussen provincie en Almelo zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk geïntensiveerd. -

Wabo	Groen	- Het programma WABO- handhaving voldoet aan de eisen. - Er is een goede en actuele analyse van de risico's - Er is sprake van een consistent programma met voldoende operationele doelen en afwijkingen zijn begrijpelijk geformuleerd. - Aanbeveling van vorig jaar (eerder opsturen programma aan raad en college van GS) is opgevolgd.
Milieu en luchtkwaliteit	Groen	- Aan de luchtkwaliteitsnormen voor fijnstof en stikstofdioxide wordt voldaan. - Almelo volgt de voortgang via jaarlijkse rapportages.
Archief	Groen	- Op basis van inspectiebezoek concludeert de provincie dat de archiefzorg op orde is. Er zijn geen taakstellingen en er is ook geen achterstand. - Aanbevelingen uit het inspectierapport zijn opgevolgd. Er was tijdig overleg over digitalisering en de mogelijke bouw van een archiefbewaarplaats in het nieuwe stadhuis. - De inspectie komt tot deze conclusies op basis van objectieve normen die zijn vastgelegd in wetgeving en door na te gaan in hoeverre er bijvoorbeeld achterstanden zijn. - De intensiteit van het toezicht is op basis van de bevindingen laag.
Wonen: huisvesting statushouders	Groen	- Almelo voldoet (ruimschoots) aan de taakstelling om statushouders te vestigen. Het Rijk stelt de taakstelling vast. - In 2012 is de taakstelling vastgesteld op 36. In 2012 heeft Almelo gezorgd voor huisvesting van 98 statushouders.
Ruimtelijke ordening, inclusief natuur, externe veiligheid en water	Oranje	- De verhoudingen zijn goed. Er vindt regelmatig ruimtelijk overleg plaat, waarin vroegtijdig informatie wordt gewisseld over ontwikkelingen die zowel gemeente als provincie raken. - Almelo heeft een positieve grondhouding om provinciaal beleid te vertalen naar gemeentelijke plannen. Bij het actualiseren van bestemmingsplannen houdt Almelo goed rekening met provinciale kaders. - Almelo beschikt niet over een actuele gemeentelijke structuurvisie die het maken van integrale keuzes bemoeilijkt. - In 2012 heeft Almelo een woonvisie vastgesteld waarin rekening is gehouden met het provinciaal beleid voor wonen, welzijn en zorg. De provincie heeft ingestemd met deze visie, maar Almelo er wel op gewezen dat zij meer gebruikt moet maken van de instrumenten die er nu al zijn om de problemen ten aanzien van wonen aan te pakken. - Almelo blijft achter in de uitvoering van haar plannen. De provincie heeft waardering voor de forse maatregelen die Almelo heeft genomen om ambities ten aanzien van wonen, bedrijventerreinen en kantoren bij te stellen. Maar toch constateert de provincie dat er nog steeds veel energie gaat naar plannen die niet worden uitgevoerd of waarbij Almelo gedurende het proces wordt ingehaald door nieuwe feiten en omstandigheden die aanleiding zijn om eerder ingenomen standpunten opnieuw ter discussie te stellen.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2014	Waarde 2012
Burger als kiezer Gemiddelde oordeel van burgers over de invloed van de kiezer en het waarmaken van beloften en plannen door het bestuur	Benchmark: waar staat je gemeente	5,7	6,0[1]	5,5
Burger als partner Gemiddelde oordeel van burgers over de mate waarin de gemeente burgers betrekt bij de voorbereiding van beleid en bij de uitvoering van beleid	Benchmark: waar staat je gemeente	5,5	5,7[2]	5,4
Ontwikkeling strategische partnerschap Gemiddelde oordeel van partners over de wijze waarop de gemeente regisserende taak vervult.	Kwalitatief onderzoek, eens per twee jaar	nulmeting	nog te bepalen	Geen gegevens beschikbaar
Interbestuurlijk toezicht	Provincie	65%	75%	65%

[1] Gemeenteklasse 50.000 – 100.000 inwoners scoorde in 2010 een 5,9.

[2] Dit is gelijk aan het gemiddelde van de gemeenteklasse 50.000 – 100.000 inwoners.

Dienstverlening

Missie
Publieksdienstverlening is een belangrijke basistaak van de gemeente. Almelo wil een goede dienstverlener zijn: snel, duidelijk en helder naar inwoners en bedrijven. Inwoners en bedrijven krijgen meer verantwoordelijkheid bij het verkrijgen van onze diensten, door bijvoorbeeld zelf meer taken op zich te nemen in het aanvraagproces.

Wat willen we bereiken?
Publieke dienstverlening efficiënt inrichten op basis van de faciliterende overheid waarbij plaats-en tijdonafhankelijke dienstverlening als voorkeurskanaal wordt ingezet.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Zaak- en procesgericht werken	Het project Slimmer Werken is gericht op het realiseren van deze doelstelling. Er wordt langs twee sporen gewerkt. 1. De grote processen worden grondig herontworpen. Het afgelopen jaar is dat gebeurd met o.a. in- en uitgaande post, parkeervergunningen, gehandicaptenparkeerkaart, gemeenteadvertentie, meldingen openbare ruimte, zaalreserveringen en leerlingenvervoer. De operationele resultaten van deze nieuwe processen worden begin 2013 verwacht. 2. De kleinere processen worden pragmatisch aangepast, zodat producten digitaal beschikbaar komen en onnodige indieningsvereisten worden geschrapt. Hierbij valt te denken aan processen als adresonderzoek, uittreksels en dergelijke. Het komende jaar wordt verder gewerkt langs deze twee sporen. De prioriteit ligt bij de processen die in het Klantcontactcentrum (KCC) een plek krijgen.
Gemeentelijke producten digitaal ontsluiten	Alle in het e-loket aanwezige producten zijn geïnventariseerd op waarde, juistheid en gebruik. Op basis hiervan: - heeft een schoning van (vrijwel) niet gebruikte producten plaatsgevonden; - zijn producten die frequent worden gebruikt qua leesbaarheid, juistheid en kanaalsturing verbeterd; - zijn producten die nog niet op het e-loket aanwezig zijn en die eenvoudig te realiseren zijn geïnventariseerd. Deze producten worden via de pragmatische manier van zaak- en procesgericht werken digitaal ontsloten; - zijn voorbereidingen getroffen om functioneel te beschrijven waaraan onze internetsite www.almelo.nl moet voldoen, als

	voorbereiding op het inkooptraject en de aanschaf van een nieuwe internetomgeving voor www.almelo.nl in 2013. De huidige programmatuur van www.almelo.nl houdt op te bestaan en wordt niet meer actief onderhouden.
KCC	In 2012 is een document opgesteld, dat alle aspecten van een goed functionerend KCC beschrijft. Dit document is als leidraad gebruikt voor het inrichtingsplan van het KCC dat medio 2013 wordt vastgesteld door het College.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2014	Waarde 2012
Gemiddelde oordeel Burger als klant handhaven	Waarstaatjegemeente.nl	7,5	7,5	Niet beschikbaar
Een beller heeft bijna altijd en snel het eerste contact met de gemeente Almelo	Managementinfo telefonie 1e contact kunnen krijgen gemiddelde wachttijd tot 1e contact	 80% onbekend	 99% < 1 minuut: 90% < 2 minuten: 100%	 94% < 1 minuut: 50% < 3 minuten: 84%
% telefonische contacten waarbij een KCC-medewerker direct antwoord kan geven	Management informatie telefonie en nog nader uit te werken	40-60%	80%	50-70%
% van gemeentelijke producten dat via e-dienstverlening mogelijk zijn en kunnen worden verkregen	Nog nader uit te werken (VJN)	onbekend	>90%	5%
% digitaal gebruik t.o.v. totaal gebruik als product zowel digitaal als via andere kanalen te verkrijgen is	Nog nader uit te werken (VJN)	5%	> 50%	5%

Bij de bepaling van de streefwaarden is 2014 als uitgangspunt genomen. Er is enige tijd nodig om de effecten van onze activiteiten te sorteren. Wel zal over het verloop van de indicator in 2012 en 2013 worden gerapporteerd.

5.2 Aantrekkelijke stad

Missie

Almelo wil een aantrekkelijke stad zijn voor kansrijke bevolkingsgroepen. Almelo weet deze groepen vast te houden en aan te trekken door het stimuleren van de economie, de realisatie van een onderscheidend woningbouwprogramma en aantrekkelijke culturele en sportvoorzieningen.

Context en achtergronden

De aantrekkingskracht van Almelo op kansrijke bevolkingsgroepen is een belangrijk aandachtspunt. Almelo heeft in vergelijking met andere gemeenten een grote groep inwoners met een laag inkomen en een gemiddeld laag opleidingsniveau.
Om hier verandering in aan te brengen moet geprobeerd worden om aan de ene kant sociale stijging te realiseren bij de huidige bevolking (zie het programma eigen kracht en participatie) en aan de andere kant door kansrijke bevolkingsgroepen aan te trekken en vast te houden. Over dat laatste gaat het programma Aantrekkelijke Stad.
Almelo kent relatief veel sociale huur en er is een tekort aan kwalitatief aantrekkelijke woonmilieus. Ook zijn er relatief weinig stedelijke voorzieningen. Denk daarbij aan het winkelaanbod, culinaire kwaliteit en het culturele aanbod. Dit programma is erop gericht om hierin verbetering aan te brengen.

Onderdelen

Het programma Aantrekkelijke stad bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Wonen
- Binnenstad
- Economie
- Sport
- Cultuur
- Verkeer en vervoer

Ruimtelijke ontwikkeling

Missie
Almelo is een stad met specifieke stedelijke kenmerken. Met ruim 72.000 inwoners, een plezierhaven, een internationale sportvoorziening en een woonboulevard heeft de stad een belangrijke regionale taak. Daarnaast heeft Almelo ook een aantrekkelijke landelijke omgeving. Er is sprake van bijzondere, bestaande kwaliteiten voor landelijk en stedelijk gebied, maar er is ook behoefte aan versterking van de ruimtelijke kwaliteit en structuur van deze gebieden. Conform de provinciale omgevingsvisie streeft de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen naar het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Dit gebeurt op duurzame wijze om zo een veilige en gezonde leefomgeving te garanderen.

Wat willen we bereiken?
Het realiseren van een evenwichtige stad door het aantrekken van nieuwe draagkrachtige inwoners. Een veilig en gezond leef-/vestigingsklimaat garanderen. Nieuwe duurzame ontwikkelingen voor een aantrekkelijke stad ter verbetering van wonen, werken en recreëren. Bestaande ruimtelijke kwaliteiten hiervoor inzetten en deze versterken en nieuwe ontwikkelingen vlot faciliteren.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Verbeteren van de binnenstad	Met de uitvoering van de Waterboulevard is gestart in de stationsomgeving. De ontsluitingsweg naar de P&R garage is aangelegd en de oever zal sober worden aangelegd. Verder heeft de herinrichting van het Waagplein, Schokland en de Werfstraat plaatsgevonden. Afronding (aanbrengen twee nieuwe brugdekken) vindt plaats in de eerste helft van 2013. Ten behoeve van de herontwikkeling van de binnenstad is een ontwikkelingsstrategie ontwikkeld. Verder hebben gesprekken met de provincie plaatsgevonden over de vraag of een deel van de IMG-middelen voor de Waterboulevard kan worden ingezet voor het realiseren van de eerste fase van de binnenstad.
Ruimtelijke visies opstellen voor het verbeteren van woonmilieus in een aantal wijken	Ruimtelijke visies hebben in 2012 plaatsgemaakt voor geactualiseerde bestemmingsplannen die ook deze ruimte geven voor verbetering van woonmilieus in woonwijken.
Realiseren van nieuwe hoogwaardige woonlocaties	Het bestemmingsplan Waterrijk eerste fase is onherroepelijk. Het Indiëterrein heeft in ontwerp ter inzage gelegen. In verband met de geurcirkel van de rioolwaterzuivering dient nog nader onderzoek plaats te vinden, voordat het bestemmingsplan kan worden vastgesteld.
Realiseren van nieuwe woonlocaties in het middensegment	De bestemmingsplannen voor Nijrees-Noord en Nijrees-Zuid zijn vastgesteld. Het voorontwerp-bestemmingsplan voor Eiveko heeft ter inzage gelegen (medio tweede kwartaal 2013 wordt het ontwerpbestemmingsplan Eiveko ter inzage gelegd). Het ontwerpbestemmingsplan Christoffel-locatie heeft ter

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	inzage gelegen (medio tweede kwartaal wordt het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad).
Realiseren van nieuwe (maatschappelijke) voorzieningen	• Het ontwerpbestemmingsplan voor het nieuwe stadhuis heeft van 5 september tot en met 16 oktober 2012 ter inzage gelegen (het bestemmingsplan is op 12 februari 2013 vastgesteld). • Het ontwerpbestemmingsplan voor Dimence heeft van 27 juni tot en met 7 augustus 2012 ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan is op 16 oktober 2012 vastgesteld en is per 12 december 2012 onherroepelijk (de bouw start begin april 2013). • De initiatiefnemer van Almelo Nouveau heeft in 2012 niet het gewenste bestemmingsplan aangeleverd. Integendeel, hij is eind 2012 met nieuwe plannen (o.a. een *factory outlet center*) gekomen. Deze planvorming wordt meegenomen in de besluitvorming rondom de evaluatie van de detailhandelsvisie (maart 2013).
Actualisatie van bestemmingsplannen	De volgende plannen zijn vastgesteld: • Mariaparochie-Mooie Vrouwenweg (plan is hernoemd als Stadsrandgebied Almelo Noord-Oost); • Centrum-Oost; • Woonboulevard; • Nijrees; • Kerkelanden; • Ossenkoppelerhoek. Het beroep ten aanzien van bestemmingsplan Schelfhorst is ongegrond verklaard. Het bestemmingsplan is afgerond. De volgende plannen zijn nog in procedure: • Westelijke Groene Long (status: ontwerp); • Sluitersveld (status: ontwerp, vaststelling 16 april 2013); • Twentelaan Zuid-Entree (status: ontwerp); • Kollenveld-Bornsestraat (ontwerp, vaststelling 12 maart 2013); • Rohof-Goossenmaat (status: ontwerp). Inhoudelijk zijn de plannen al opgesteld en in procedure, door langere (dan voorzien) inspraak- en zienswijzenprocedures zijn de plannen nog niet vastgesteld. Voorzien is dat de plannen uiterlijk 1 juli 2013 zijn vastgesteld.
Verzoeken om tegemoetkoming in schade (planschade)	Alle verzoeken worden conform de procedureverordening planschade afgehandeld. Er is geen achterstand.
Partiële herzieningen	In 2012 zijn circa twintig partiële herzieningen in procedure gebracht. Het betrof hier voornamelijk particuliere initiatieven voor de bouw van een woning tot bijvoorbeeld

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	de nieuwbouw van zorgcentrum Dimence.
Stimuleren van plattelandsontwikkeling / groene ruimte	Op 10 juli 2012 zijn door de gemeenteraad de kaders voor nieuwe initiatieven in het landelijk gebied vastgesteld. Hiermee is de gebiedsvisie Almelo Buitenste Binnen vervallen. In het kader van het provinciale Meerjarenprogramma (MJP): - is het Toeristisch Overstappunt in Bornerboek gerealiseerd; - zijn diverse contracten voor Groen-Blauwe Diensten afgesloten; - is overleg met grondeigenaren gevoerd inzake twee aan te leggen recreatieve fietspaden. Op 26 september 2012 heeft de Raad van State uitspraak gedaan inzake de beroepen tegen het bestemmingsplan Buitengebied. Dit zal leiden tot een correctieve herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Met vier "niet-agrarische bedrijven" hebben inmiddels gesprekken plaatsgevonden die zullen leiden tot herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Verder is er over drie initiatieven een besluit genomen dat de gemeente in principe wil meewerken aan een zogenaamde rood-voor-rood regeling. Voor het project De Bavinckel zijn inmiddels door de raad de ruimtelijke kaders vastgesteld.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Aantal bestemmingsplannen dat geactualiseerd wordt	Afdeling ROM	7	11	6
Woningbouwproductie	Zie beleidsveld Wonen			
Waardering fysieke kwaliteit woonomgeving	Zie beleidsveld Wonen			

Wonen

Missie
De gemeente biedt haar burgers een hoogstaand en duurzaam woonmilieu. De ambitie voor wonen is aangegeven in de gemeentevisie 2015: "Het wonen in Almelo is van een hoog niveau, dankzij de kwaliteit van de bebouwing, de groene setting en de ligging in een fraai landschap. Er zijn allerhande voorzieningen binnen handbereik. Almelo heeft de mogelijkheid om mensen die hoge eisen stellen aan hun woonomgeving een plek te bieden waar aan deze eisen tegemoet wordt gekomen." Hierbij wordt tevens een verbinding gelegd tussen wonen en zorg: het is de bedoeling dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Als het gaat om een "hoogstaand en duurzaam woonmilieu" wordt dat verder gepreciseerd door het wonen en de keuzevrijheid van de bewoners centraal te stellen. Het streven is erop gericht, dat ieder individu zal kunnen kiezen hoe hij/zij wil wonen (huur/koop, woningtype, prijsklasse, e.d.).

Wat willen we bereiken?

• Gedifferentieerde en onderscheidende woonmilieus:
  o meer midden- en hoge inkomens behouden en aantrekken;
  o wijken vertonen een gevarieerde opbouw.
• Kwaliteit (duurzaamheid/energie, levensloopgeschikt, et cetera).
• Wonen en de bewoners (meer)centraal stellen.
• Verbinden van wonen, welzijn en zorg.
• Huisvesting van kwetsbare doelgroepen op de woningmarkt.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Uitvoering geven aan Marsroute2	De streefwaarde van ca. 200 woningen start bouw in 2012 is niet haalbaar gebleken. Bij de voorjaarsnota 2012 zijn de grondexploitaties aangepast op basis van de gekozen mediaanvariant. Ook is besloten de uitgifteprognose voor de korte termijn, komende 4 jaar, extra naar beneden bij te stellen. Voor 2012 resulteerde dit in een planning van 77 woningen verkoop/start bouw. Op 1 januari 2013 zijn circa 85 woningen in aanbouw.
Opstellen Woonvisie tot 2020	De raad heeft de Woonvisie unaniem vastgesteld op 3 juli 2012. De corporaties willen graag meewerken aan het uitvoeren van de woonvisie, maar in hoeverre dat kan, is afhankelijk van de uitwerking van het regeerakkoord.
Uitvoering geven aan de Prestatieafspraken woningbouw met de provincie 2010-2014	De resultaten en op basis hiervan de uitbetaling van de voorschotten door de provincie loopt volgens schema. De prestatieafspraken zijn in de *midterm review* (2012) geëvalueerd en op basis hiervan geactualiseerd. Dit is vastgelegd in de "Prestatieafspraken Wonen gemeente Almelo 2010 t/m 2014".

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	Met de *midterm review* zijn de woningbouwaantallen aangepast aan wat is aangegeven in de Woonvisie. Vanwege de crisis op de woningmarkt gaat het dan om de onderkant van de bandbreedte t/m 2014.
Almelo Noordflank (Waterrijk)	De raad heeft bij de voorjaarsnota 2012 voor wat betreft de woningbouwontwikkeling voor gekozen voor de mediaanvariant. Voor Almelo Noordflank betekent dit een kleiner plan met circa 1600 woningen. Met het oog op de verdere (bouw)ontwikkeling en de verantwoordingsplicht voor de jaarrekening is een nadere stedenbouwkundige en exploitatietechnische uitwerking vereist voor Almelo Noordflank. Op basis van de bij de mediaanvariant gehanteerde uitgangspunten is eind 2012 een stedenbouwkundige verkenning en een herziene grondexploitatie ambtelijk afgerond. In de raad van 12 februari 2013 is de herziene grondexploitatie met een positief resultaat van € 89.338 vastgesteld. Op 12 februari jl. was echter de definitieve boekwaarde nog niet bekend en is derhalve uitgegaan van een geschatte boekwaarde per 01-01-2013. Het op basis van de definitieve boekwaarde geraamde resultaat bedraagt € 150.334,- positief. De in de grondexploitatie getroffen voorziening ad € 416.988,- valt vrij.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Waardering van de fysieke kwaliteit van de woonomgeving (perceptie verloedering)	Stadsmonitor/ Integrale Veiligheidsmonitor	2,8 (2009)	<2,9	3,0 (2011)
Rangorde woonklimaat Nederlandse gemeenten	Louter	335		315
Woningbouwproductie, aantal woningen waarvan de start bouw is gepland.	VJN2011, grondexploitaties, Marsroute2	96	201 *(Voorjaarsnota 2012: 77)*	55 (gerealiseerd) 85 (eind 2012 in aanbouw)
Woningbouwproductie, het percentage binnenstedelijk	Prestatieafspraken	Minimaal 50% en streven 60% binnenstedelijk	Minimaal 50% en streven 60% binnenstedelijk	75%
Waterrijk, aantal woningen waarvan de start bouw is gepland.	VJN2011, grondexploitatie, Marsroute2	0	85 *(Voorjaarsnota 2012: 0)*	0

Percentage huishoudens in Woonservicegebied		Streefwaarde 2015 = 50%	Streefwaarde 2015 = 50%	Niet beschikbaar[3]
Percentage koop	Statistisch overzicht, Almelo in cijfers	54% (2010)	Bij voorjaarsnota	54,7%

[3] Het project Woonservicegebieden bestaat uit negen deelprojecten. Met de provincie is afgesproken dat per deelproject verantwoording wordt afgelegd. De in de jaarverantwoording genoemde streefwaarden zijn daarom losgelaten.

Binnenstad

Missie
Met de binnenstad als brandpunt is de binnenstad een ontmoetingsplek waar het goed wonen is en waar winkelen, horeca, cultuur, evenementen enz. samenkomen; een aantrekkelijke omgeving voor de eigen bewoners en mensen van elders. De regionale functie van de stad Almelo is hersteld. Almelo onderscheidt zich van andere steden door haar residentie en door de aanwezigheid van water tot in het centrum van de stad. De Almelose binnenstad is hierdoor uniek en dit draagt bij aan het feit dat kansrijke mensen hier willen wonen.

Wat willen we bereiken?
Een binnenstad ontwikkelen waar sprake is van een divers woon- en winkelaanbod, waar horeca gesitueerd wordt aan het nieuwe stadsplein en aan de nieuw aan te leggen Havenkom. Waar (culturele) evenementen gehouden kunnen worden. Een binnenstad passend bij de Almelose identiteit, maat en schaal.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
De ontwikkelingsstrategie wordt nader uitgewerkt.	Ten behoeve van de herontwikkeling van de binnenstad is een ontwikkelingsstrategie ontwikkeld. Bij de Voorjaarsnota 2012 is over de binnenstad het volgende besluit genomen: - Wat betreft de binnenstad 5 miljoen euro te reserveren voor de realisatie van de eerste fase en in overleg te gaan met de provincie Overijssel over de inzet van 5 miljoen euro die beschikbaar is gesteld voor de realisatie van de Waterboulevard - De uitvoering van de waterboulevard daarmee te faseren, maar wel de verplichting aan te gaan om deze op termijn volgens het huidige plan volledig te realiseren op basis van een te sluiten convenant met de provincie. Gedeputeerde Staten hebben in het najaar meegedeeld dat de IMG-subsidie voor de Waterboulevard met een bedrag van € 8,944.323,00 niet wordt uitbetaald, omdat niet kan worden voldaan aan de in de subsidiebeschikking gestelde voorwaarden. De nieuwe subsidie bedraagt € 3.400.000,00. Deze middelen zijn bedoeld voor de ontsluiting van de P&R garage en gedeeltelijke herinrichting oever stationsgebied en voor het deelproject ‘doortrekken kanaal tot de huidige stadsvijver aan de Klara Zetkinstraat”.
Realisatie van fase 1 van de Waterboulevard wordt gestart.	Met de uitvoering van de Waterboulevard is gestart. Gestart is met de aanleg van de ontsluitingsweg voor de P&R-garage. Verder zullen de oevers van de stationsomgeving sober worden uitgevoerd.
Aanleggen van een langzaamverkeerbrug Indië	In de Voorjaarsnota 2012 is geconstateerd dat het op korte termijn niet mogelijk is om in dekking te voorzien voor het volledige plan. De oplossing voor de financiële opgave is

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	gevonden in fasering. Door grote investeringen uit te stellen, ontstaat tijd om te sparen en investeringsruimte om op voortvarende wijze de eerste fase van de transformatie van de binnenstad te realiseren. Eén van de gevolgen is dat de bouw van de brug naar het Indiëgebied is uitgesteld.
Planologische procedures voor fase 2 van de Waterboulevard worden opgestart.	Gestart is met de voorbereidingen van het doortrekken van het kanaal tot de huidige stadsvijver aan de Klara Zetkinstraat. Naar verwachting het bestemmingsplan in het derde kwartaal van 2013 worden vastgesteld en zal in het laatste kwartaal van 2013 worden gestart met de uitvoering.
De herinrichting/opwaardering van het Waagplein, Schokland en de Werfstraat wordt gerealiseerd.	De herinrichting van het Waagplein, Schokland en de Werfstraat heeft plaatsgevonden. Afronding (aanbrengen twee nieuwe brugdekken) vindt plaats in de eerste helft van 2013.
Duurzaamheid	In 2012 is het rapport Duurzaamheidsambities in de binnenstad in samenspraak met de provincie opgesteld. Het ambitieniveau is vastgesteld door het college. De kansen worden nu meegenomen in de verschillende beleidsterreinen. Zo is eind 2012 het binnenstedelijk waterplan opgesteld en daarin zijn de kansen uit het rapport deels verder uitgewerkt. Tevens zijn de ambities en kansen opgenomen in het concept duurzaamheidsplan en uitvoeringsprogramma dat in 2013 wordt voorgelegd aan de raad. Ook zal in het bestemmingsplan, voor zover mogelijk, met de ambities rekening worden gehouden. Voorwaarden voor duurzaamheid worden geformuleerd.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Waarde 2012
Waardering binnenstad	Omnibuspanel, 1x 2 jaar	6,6 (2009)	6,3 (2011)
Waardering winkelaanbod binnenstad	Omnibuspanel, 1x 2 jaar	6,2 (2009)	5,7 (2011)
Percentage dat minstens 1x per week binnenstad bezoekt	Omnibuspanel	51%	45% (2011)
Aantal bezoekers binnenstad (per week)	Locatus	115.100	104.900
Detailhandel binnenstad kleding & mode-accessoires; in % Verkooppunten (referentiecentra = 18%)	Locatus	16% (2010)	15%

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Waarde 2012
Detailhandel binnenstad kleding & mode-accessoires; in % winkelvloeroppervlak (referentiecentra = 25%)	Locatus	24% (2010)	34%
% leegstand in hoofdwinkelgebied	Locatus	10% (2007) 14% (2010)	25%
Aantal evenementen in de binnenstad	Evenementen-kalender; www.stadspromotiealmelo.nl	36 (2011)	40

Economie

Missie
De gemeente Almelo maakt serieus deel uit van een keuzeproces die mensen doorlopen op zoek naar een nieuwe woonplaats, bedrijven naar een nieuwe vestigingsplaats en toeristen en recreanten voor hun vrijetijdsbesteding. Daartoe wil de gemeente een krachtige economie bezitten die een spil is voor zowel de lokale als (sub) regionale arbeidsmarkt en zodanige hoogwaardige mogelijkheden hebben dat de stad een grote aantrekkingskracht op bedrijven en werknemers uitoefent. Een ondernemende stad derhalve.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat vestigingsplaatsvoorwaarden zodanig zijn dat bedrijven en bewoners voldoende aanleiding hebben om zich aan Almelo te blijven binden en voorts dat nieuwe bedrijven, werknemers en potentiële bezoekers op basis daarvan besluiten in Almelo zich te vestigen respectievelijk te bezoeken.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Via accountmanagement verlenen van diensten aan ondernemers.	Via accountmanagement zijn in 2012 duidelijk de gevolgen van de economische crisis gemerkt. Zowel door gesprekken met individuele ondernemers als via georganiseerd overleg met ondernemersverenigingen. Procesmatig is in 2012 via het project Slimmer Werken en Het Verschil Maken meegewerkt aan een zo efficiënt en doelmatig mogelijke dienstverlening. Op inhoud is het hoofddoel ondernemerschap te behouden en aan te trekken in Almelo. Derhalve is het accountmanagement in 2012 actief geweest met aanwezige en potentiële ondernemers over bedrijfshuisvestingaangelegenheden en het verdere begeleidingsproces daaromheen. In Netwerkstadverband en via Regio Twente zijn ontwikkelingen gaande om accountmanagement en acquisitie (deels) op Twentse schaal te organiseren. Almelo heeft hierin het bestuurlijk kartrekkerschap.
Het ondersteunen van ondernemingen via de NV Industriegebouwmaatschappij.	De NV Industriegebouw Maatschappij heeft in 2012 twee nieuwe bedrijven geholpen met het regelen van huisvesting en desgewenst financiering. Voorts zijn bij acht bedrijven andere financiële regelingen getroffen dan wel hebben zich wijzigingen in de bestaande huisvesting voorgedaan.
Het stimuleren en ondersteunen van startende ondernemers.	Via ondersteuning van de Regionale Organisatie Zelfstandigen (ROZ) zijn in Almelo 25 ondernemers gestart met een bedrijf. In de Acaciaschool is in samenwerking met Beter Wonen een aanzet gegeven voor een ondernemerscentrum. In 2012

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	was sprake van een oriëntatiefase. Te verwachten is dat in de loop van 2013 over dit project door partners een besluit wordt genomen.
In samenspraak met ondernemers up-to-date houden van bedrijventerreinen.	In 2012 is met succes € 103.700,-- provinciale subsidie verworven voor het bedrijventerrein Bornsestraat. De betrokken ondernemers nemen graag hun verantwoordelijkheid voor de aanpak van de leefbaarheid. Voor Bedrijvenpark Twente Noord wordt met name het noordelijk deel voor gedurende vijf jaren braak gehouden in het kader van een tijdelijk natuurproject dat samen met het Ministerie van I&M is opgezet. Het gaat daarbij om te bekijken welke pioniersvegetatie ontstaat. Vanuit de provinciale prestatieafspraken heeft de provincie aangegeven dat zij na herstructurering van Dollegoor aandacht wil hebben voor de kwaliteitsverbetering van Turfkade. Hiervoor dient een kwaliteitsscan te worden uitgevoerd in 2013 of 2014 op grond waarvan de aard van de herstructurering bepaald wordt. De tweede fase van Dollegoor moet nog afgerond worden.
Het bevorderen van nieuwe economische dragers.	Het college van b en w heeft in 2012 de visienota vastgesteld over de bevordering van de economische kracht van de stadsranden. De voorgenomen acties op basis van de visie zijn afhankelijk van toekomstige externe financiering. De uitgave van de kunstroute, de opzet van de MTB-route, de paardrijd- en menroute zijn voorbeelden van versterking van de toeristische beleving. Er is en wordt meegewerkt aan een actieve groep in Bornerbroek, met haar Toeristische Overstapplaats, De Doorbraak, de wandelrondjes etc. Het projectplan ACDEI (Almelo Centrum voor Duurzame Energie en Innovatie) is in 2012 in afstemming met de provincie Overijssel bijgeschaafd. De diverse deelprojecten zijn beter aangehaakt op lopende samenwerkingsprojecten tussen gemeente Almelo en provincie Overijssel, waaronder de pilot binnenstedelijke transformatie, het binnenstedelijk waterplan en het energieloket. Opgaven die in deze samenwerkingsprojecten met de provincie zijn geïdentificeerd kunnen nu versneld worden uitgevoerd, waaronder bijvoorbeeld ook de herinrichting van de Grotestaat als onderdeel van de pilot binnenstedelijke transformatie. Enkele deelprojecten uit de oorspronkelijke

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	projectschets hadden naar de mening van de provincie Overijssel een te weinig onderscheidend karakter en zijn om deze reden vervallen. Dit betreft met name de activiteiten die gericht waren op netwerkvorming tussen bedrijven rond de thema's innovatie en duurzaamheid, concreet de uitvoering van kennistafels en bevordering van het Duurzaam Netwerk Almelo (DNA). Ook het deelproject om de instroom in het techniekonderwijs te bevorderen is vervallen. De huidige stand van zaken is dat de EFRO-aanvraag inhoudelijk is goedgekeurd door de provincie Overijssel en per februari 2013 op financiële aspecten wordt getoetst. Gerekend wordt op een subsidiebeschikking in april 2013, waarna begonnen kan worden met de uitvoering van de deelprojecten. Na overleg met de provincie Overijssel draagt het project nu de werktitel 'Innovatie in Duurzaamheid'.
Verbetering vestigingsplaatsvoorwaarden door regionale samenwerking	- In 2012 is de Kantorenvisie Netwerkstad Twente door het college en de raad vastgesteld. Er zijn 10 beleidsaanbevelingen opgesteld, waarmee de leegstand wordt bestreden. Almelo heeft het voornemen om een lokale editie van de nota te ontwikkelen. Vooralsnog gaan we eerst in 2013 een pilot starten met een leegstaand kantoorpand. - Voor acquisitie en accountmanagement in netwerkstadverband zijn diverse bijeenkomsten geweest. In het kader van de uitvoering van de Economische Motor Twente (de economische beleidsvisie van Netwerkstad Twente die in 2012 tot stand is gekomen) heeft Almelo het bestuurlijk kartrekkerschap gekregen van het op de rails zetten van acquisitie voor Netwerkstad/ regio Twente, gefocust op de thema's logistiek en High Tech Systems and Materials. - In het kader van de professionalisering van het havenbeheer is een nieuwe havenverordening vastgesteld en wordt omgezien naar wifi in de binnenvaart. - Wat betreft innovatie is de Innovatiesprong met vijf programmalijnen door de regioraad vastgesteld. Regio Twente investeert 15 mln euro in het Innovatiefonds; de provincie voegt hieraan 47 miljoen euro toe. De stichting Kennispark Twente heeft hierin een coördinerende rol. - Het project Logistieke draaischijf heeft in combinatie met de uitkomsten van de Economische Motor Twente

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	geleid tot de oprichting van Port of Twente. Overheid, ondernemers, onderwijs en onderzoek, de vier O's, hebben zich hierin verenigd om de kansen in de logistiek in Twente te verzilveren. Almelo is hierbij als bestuurlijk kartrekker acquisitie nauw betrokken, omdat Port of Twente de beoogd acquisiteur is. - Recreatie en Toerisme heeft via de Economische Motor Twente en de eerste processtappen van de Ruimtelijke Ontwikkelagenda een speerpuntfunctie. Dat heeft de uitvoering van het programma Vrije tijd versterkt, diverse projecten lopen. - In 2012 is in Netwerkstadverband samen met de provincie begonnen met de opstelling van een (ruimtelijk-economische) ontwikkelagenda.
Het ontwikkelen van een horecavisie.	De horecavisie is in 2012 niet ontwikkeld, omdat hiervoor vanuit de horeca geen initiatief is ontvangen.
Het faciliteren van de markt gericht op verzelfstandiging.	In overleg met de afdeling Almelo van de CVAH (Centrale Vereniging Ambulante Handel) is I&O Research ingeschakeld. Dit bedrijf begeleidt het vernieuwingstraject 'De Markt van Morgen'. Het doel van dit traject is om in samenspraak met kooplieden, HBD (Hoofdbedrijfschap Detailhandel) en de gemeente een markt te ontwikkelen die toekomstbestendig is met een goede uitstraling in de regio. Een markt die bedrijfsmatig wordt georganiseerd, en waarbij de taken en verantwoordelijkheden opnieuw worden verdeeld tussen gemeente en de kooplieden. De resultaten van het project zijn waarschijnlijk in mei 2013 beschikbaar. Deze worden gebruikt als concrete basis voor het proces tot verzelfstandiging van de markt.
Het financieel ondersteunen van evenementen via een op te richten evenementenfonds.	Het evenementenfonds is per 1 januari 2012 gerealiseerd. Voor de periode 1 januari 2012 tot 1 januari 2016 is met Stichting Almelo Promotie (SAP) een budgetsubsidie-overeenkomst gesloten met prestatieafspraken. Het totale subsidiebudget is € 661.750 all-in, bestaande uit een samenvoeging van diverse afdelingsbudgetten. In dit bedrag is een subsidiekorting van 20% verdisconteerd. De voorwaarde van de inbreng van derden is komen te vervallen om te voorkomen dat SAP een concurrent is voor evenementenorganisaties in het werven van sponsorgelden.
Recreatie en Toerisme	Het stadsrandenproject is in 2012 afgerond. Het resultaat is een door het college van b en w vastgestelde visie op de economische en recreatieve mogelijkheden van de stadsranden. De concrete projecten die deel uitmaken van de visie kunnen alleen of grotendeels door externe gelden worden gefinancierd. De mogelijkheden daartoe worden bewaakt en er wordt naar kansen gekeken en getracht die te verzilveren.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	Daarbij gaat het niet alleen om binnengemeentelijke projecten (bijvoorbeeld de pilot stadslandbouw Bellinckhof) maar ook om gemeentegrens-overschrijdende projecten (bijvoorbeeld de recreatieve route Almelo–Tubbergen). In 2012 is de kunstroute uitgebracht, een derde route in de reeks na de Architectuurroute en de Waterpadroute. Voor de waterprojecten nemen we deel aan enkele overleggen; voor de resultaten verwijzen we naar de verantwoording door de betrokken projectleiders.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden	Waarde 2012
Positie in ranglijst top 50 economisch best presterende gemeenten	Louter	beneden plaats 50	plaats 50	51
Aantal part- en fulltime arbeidsplaatsen	BIRO- Provincie Overijssel	40.258	40.200	40.430
Aantal toeristische bezoekers aan Almelo	NBTC / NIPO	454.000 (2010)	454.000	321.000
Totaal aantal evenementen	Stadspromotie Almelo	94 (2011)	Niet beschikbaar	106

Sport

Missie
Inwoners van Almelo zijn gezond en hebben sociale contacten doordat iedereen in Almelo, zowel actief als passief sport kan beoefenen als vrijetijdsbesteding.

Wat willen we bereiken?
Een gedegen sportklimaat, waarin het voor iedereen mogelijk is om te sporten en waarin een grote groep Almeloërs graag sport en beweegt. Dit willen we bereiken met: - kwalitatief goede sportaccommodaties - levenslange sportparticipatie door een focus op jeugd - sterke en vitale sportverenigingen - kwalitatief hoogwaardige topsportvoorziening en topsportevenementen

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Inzet en behoud van kwalitatief goede accommodaties door de beschikbare middelen efficiënt in te zetten	Er is een samenwerking tussen de voetbalverenigingen Rietvogels en DVO op één complex gerealiseerd. Sportbedrijf Almelo heeft als exploitant van binnensportaccommodaties in roostertechnische zin wijzigingen doorgevoerd, waardoor de accommodaties optimaal benut worden. Tarieven voor gebruik van sportaccommodaties zijn verhoogd. Er wordt nog gewerkt aan meer samenwerking en overdragen van (onderhouds)taken aan verenigingen.
Eén loketfunctie voor de sport creëren door verdere implementatie van het sportbedrijf Almelo	Een doorontwikkeling van het sportbedrijf betreffende overdracht binnensportaccommodaties en een overdracht van gemeentelijke taken op het gebied van sportstimulering.
Aanstellen van combinatiefunctionarissen verantwoordelijk voor sportactivering	Conform de in 2012 opgestelde en vastgestelde beleidsregels voor sportstimulering, gebaseerd op de Sociale Agenda, heeft Sportbedrijf Almelo in samenwerking met haar partners 8,6 fte combinatiefunctionarissen op het gebied van sport aangesteld, waarvan twee medewerkers daadwerkelijk per 1 januari 2013 starten met hun werkzaamheden. De aangestelde medewerkers zijn voor het merendeel in dienst van Sportbedrijf Almelo; één medewerker is in dienst bij BosanTon Almelo en één medewerker in dienst van Stichting De Klup.
Uitvoering van het project Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (tot en met 2013)	In 2012 zijn tien activiteiten uitgevoerd in het kader van het NASB gericht op de inactieve doelgroep. De activiteiten zijn uitgevoerd door Scoop Welzijn en Sportbedrijf Almelo, in samenwerking met onderwijs, sportverenigingen, BVO Heracles, et cetera.
Ondersteunen van sportverenigingen en vrijwilligers door de inzet van (professionele) verenigingsondersteuning	Diverse verenigingen hebben gebruikgemaakt van de aangeboden ondersteuningsmogelijkheden. Dit varieert van financiële ondersteuning voor kaderopleidingen en *fotoshoots* voor pr-doeleinden tot beleidsmatige ondersteuning. In dit overgangsjaar in de overdracht van taken heeft de

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	ondersteuning plaatsgevonden door de gemeente en Sportbedrijf Almelo.
Facilitair inzetten van de IISPA Almelo en oprichting van een stichting	Topsportontwikkeling is sinds 2012 een verantwoordelijkheid van Sportbedrijf Almelo. Het heeft hier uit praktische overweging geen aparte stichting voor opgericht, het maakt nu onderdeel uit van zijn bedrijfsvoering. Er zijn in de IISPA twee regionale talentencentra gevestigd (volleybal en basketbal) en één nationaal talentencentrum (turnen). Eurosped Twente (eredivisie volleybal) heeft haar thuisbasis in de IISPA en er hebben diverse (internationale) evenementen plaatsgevonden, waaronder volleybal, voetbal, boksen en turnen.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden	Waarde 2012
Percentage bevolking 18-80 jaar dat voldoet aan de beweegnorm Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB) (Ov = 40)	Fit en Gezond in Overijssel	43	43	38*
Sportdeelname (volgens RSO-norm, Ov = 77)	Fit en Gezond in Overijssel, 2010	78	78	74*
Voldoen aan fitnorm (Ov = 35)	Fit en Gezond in Overijssel, 2010	33	35	31*
Aantal leden bij sportverenigingen	Statistisch Overzicht 2010	19.969 (2009) 20.212 (2010)	20.220	**
Diversiteit sportverenigingen	Statistisch Overzicht	29 soorten sport	29	**

* Deze percentages komen uit de Rapportage Fit en Gezond in Overijssel 2012. Om een analyse van deze gegevens te kunnen maken, doen we een beroep op nadere gegevens op gemeenteniveau die in maart 2013 verwacht worden.

** Deze gegevens zijn gebaseerd op informatie van verenigingen in het kader van voormalige subsidieregelingen. Als gevolg van bezuinigingen zijn deze regelingen komen te vervallen en zijn de gegevens door verenigingen niet meer aangeleverd. In samenwerking met Sportbedrijf Almelo worden verenigingen met ingang van 2013 benaderd om de gegevens weer jaarlijks aan te leveren.

Cultuur

Missie
- Stimuleren van cultuur als autonome maatschappelijke waarde, - Via cultuur een bijdrage leveren aan de verbetering van het economische klimaat in de stad, - Stimuleren van cultuur als bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad, - Via cultuur een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de maatschappelijke ontwikkeling van de stad.

Wat willen we bereiken?
- Talentontwikkeling, mogelijkheden creëren voor de optimale ontwikkeling van creatieve talenten met name bij jongeren tot 18 jaar - Het stimuleren en realiseren van een breed aanbod aan culturele activiteiten en initiatieven die bijdragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor hoger opgeleiden, hogere en middeninkomens en bedrijven

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Subsidiëring bibliotheek met een hoofdvestiging en twee nevenvestigingen	In 2012 werd aan de bibliotheek een exploitatiesubsidie verleend, waarmee naast de hoofdvestiging twee filialen konden functioneren. Naast de reguliere uitleningen vonden diverse activiteiten plaats op het gebied van leesbevordering en cultuureducatie (bijvoorbeeld literaire salons, activiteiten in het kader van de (kinder)boekenweek. Veel van deze activiteiten werden door de bibliotheek in samenwerking met andere organisaties in Almelo georganiseerd (bijvoorbeeld medewerking aan de Atelierroute en de Theaterroute). In 2012 werd door de gemeenteraad besloten de bibliotheek een taakstelling van €100.000,- op te leggen per 2013, oplopend naar € 160.000,- in 2016. Over de uitvoering van deze bezuinigingen werd in 2012 met de bibliotheek overlegd en werden afspraken gemaakt. Ook maakte de Bibliotheek eind 2012 kenbaar belangstelling te hebben voor een verregaande samenwerking met Theater Hof 88, onderzoek naar mogelijkheden hiervoor werd vervolgens gestart.
Muziekonderwijs	De Almelose vestiging van De Muziekschool Twente (DMT) deed het in 2012 heel goed. Naast het reguliere muziek- en dansonderwijs werden diverse activiteiten uitgevoerd om een breder publiek aan te spreken. Hierbij werd veel aandacht besteed aan activiteiten in de wijk en werd samengewerkt met andere organisaties in de stad (wijkkinderkoren, Spelen in de wijk, The Voice of Almelo). In 2012 presenteerde DMT het eigen, nieuwe beleidskader, “Dromen, denken, doen”, waarmee sterk wordt geanticipeerd op gemeentelijke doelstellingen, met name die in het kader van sociale stijging/sociaal offensief.
Creativiteitsbevordering beeldend en theater	Het Kreatief Centrum heeft haar activiteiten in 2012 kunnen voortzetten en in samenwerking met anderen verschillende

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	aanvullende activiteiten gerealiseerd (bijvoorbeeld het Peuter- en Kleuterfestival). In verband met de beperkte omvang en draagkracht van de organisatie werd in 2012 gezocht naar een samenwerkingspartner om deze problemen op te lossen. Eind 2012 werd aangegeven dat een vergaande samenwerking met De Muziekschool Twente nader zal worden onderzocht.
Binnenschoolse kunsteducatie (KEPA)	Het Kunst Educatie Platform Almelo (KEPA) heeft in 2012 een jaarprogramma aangeboden aan de scholen. Omdat het KEPA-bestuur vier vertegenwoordigers heeft namens de scholen is het mogelijk om de inhoud goed af te stemmen op de wensen van het onderwijs. Tegelijkertijd bewaken de vier vertegenwoordigers van de culturele instellingen de artistieke kwaliteit en de aansluiting bij de 'kerndoelen kunstzinnige oriëntatie'. De discipline cultureel erfgoed heeft met twee nieuwe projecten een flinke impuls gekregen. In 2012 is een enquête uitgezet onder alle basisscholen (po) in Almelo met betrekking tot cultuureducatie. Uit het onderzoek is gebleken dat men tevreden is over het aanbod. De lancering van de nieuwe KEPA-website op 4 juni 2012 was een belangrijke mijlpaal. De nieuwe site is zo ontworpen dat de vier cultuurinstellingen het grootste deel van het werk rechtstreeks zelf kunnen doen. Dit sluit aan bij Het Verschil Maken. Het aantal leerlingen is iets lager dan in 2011 (zie indicatoren). Dit is te verklaren uit het feit dat scholen, als gevolg van de nadruk die de inspectie van het onderwijs legt op taal en rekenen, iets voorzichtiger worden met activiteiten die buiten het reguliere lesrooster vallen. Dit jaar hebben nog eens drie leerkrachten deelgenomen aan de ICC-cursus, waarmee het totaal aantal interne cultuur coördinatoren werkzaam in de gemeente Almelo is gekomen op 22 (waarvan twee niet in het primair onderwijs, maar in het voortgezet speciaal onderwijs).
Talentenfabriek (=Naxt)	Een hoogtepunt in 2012 was de opening van NAXT, een innovatief en voor Nederland uniek concept voor onderwijs, (be)oefening en presentatie van muziek en dans voor jongeren uit Almelo en omgeving. Door de Muziekschool is de nadruk in eerste instantie gelegd op NAXT. In het eerste kwartaal van 2013 starten ze met de vormgeving van het jongerenproductiefonds.
Ondersteuning amateuristische kunstbeoefening	In 2012 hebben diverse verenigingen voor amateurkunst ondersteuning ontvangen in de vorm van een subsidie. Daarnaast is in 2012 besloten de verordening amateuristische

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	kunstbeoefening te actualiseren en te vereenvoudigen. De bestuurlijke besluitvorming hierover heeft in maart 2013 plaatsgevonden.
Culturele evenementen	Met ingang van 2013 worden deze evenementen ondersteund vanuit Stichting Evenementenfonds Almelo. 2012 was een overgangsjaar. Er zijn nog verschillende grote en kleine(ere) culturele evenementen en culturele (burger)initiatieven in stand gehouden met behulp van een bijdrage uit het cultuurbudget (waaronder Stichting Indigo, Uit in Almelo, Stichting Kamermuziek Almelo, MAFF-festival, HobNob-festival)
Podia	Het Theaterhotel heeft conform subsidievoorwaarden gepresteerd. Er is in 2012 een verkenning gestart om de toekomst van Hof 88 te versterken door intensieve samenwerking met andere partners.
Aankoop en onderhoud kunstbezit	Door de omvang van de gemeentelijke kunstcollectie en het feit dat er niet in structureel onderhoud en beheer wordt voorzien, is hierin een grote achterstand ontstaan. In 2012 werd een grote stap gezet om hier verbetering in aan te brengen. De registraties van de werken zijn aangepast en geactualiseerd en er werd gestart met voorbereidingen om een waarderingstraject in te zetten.
Plaatsen en conserveren van beeldende kunst in de openbare ruimte	Voor beheer en onderhoud van kunst in de openbare ruimte bestaat een beperkte voorziening waarmee in structureel onderhoud van de bronzen kunstwerken wordt voorzien. Restauraties en het onderhoud van niet- bronzen kunstwerken vinden incidenteel plaats. In het kader van de 1%-regeling voor beeldende kunst werd in 2012 een opdracht verstrekt voor een kunstwerk op het terrein van NAXT. De kunstenaar die eind 2011 met de aanbesteding van de kunstopdracht P+R-parkeergarage werd geselecteerd, kreeg in 2012 de definitieve opdracht. De vervaardiging van de metalen platen waaruit het kunstwerk is opgebouwd, werd eind 2012 afgerond. Omdat de ontwikkeling van de Waterboulevard stagneerde, wordt de realisatie van de beeldenroute langs de Waterboulevard ook opgeschort.
Presentatie cultuurhistorie	Het Stadsmuseum verzamelt, conserveert en presenteert een cultuurhistorische collectie die betrekking heeft op Almelo en de regio. Er zijn vergaande herinrichtingsplannen ontwikkeld voor de vaste opstelling. In het kader hiervan is een meer actief verzamelbeleid op gang gekomen (wat soms ook betekent 'ontzamelen'), om de nieuwe geschiedenis en de eventuele toekomstperspectieven van de stad meer vorm te geven. Voor het basisonderwijs is er een educatief aanbod in het kader van erfgoededucatie dat in samenwerking met

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	KEPA wordt ontwikkeld en aangeboden. Het Wevershuisje heeft met behulp van een exploitatiesubsidie zijn activiteiten kunnen continueren. De gemeente Almelo geeft de publieksfunctie voor het gemeentelijk historisch archief zelf vorm.
Lokale omroep	De Lokale Omroep Almelo heeft in 2012 subsidie ontvangen. De lokale omroep is in 2012 aangesloten bij een Twents netwerk van lokale omroepen voor onder andere gezamenlijke programmering.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Leden van de bibliotheek	Statistisch overzicht	18.838 (2010) 18.411 (2011)	18.411	16.856
Aantal deelnemers muziekschool	Statistisch overzicht	Structurele activiteiten: 1.831 (2009) 1.913 (2010)		2.262
Bioscoop-bezoekers	Statistisch overzicht	125.000 (2010) 130.000 (2011)	130.000	123.000
Filmhuis-bezoekers	Statistisch overzicht	3.728 (2010) 3.596 (2011)	3.596	3.216
Bezoekers Theater Hof88	Statistisch overzicht	4.093 (2009/2010) 3.972 (2010/2011)	3.972	4.111
Bibliotheek	Jaarverslag	• 500.000 uitleningen	500.000	508.348
	bibliotheek	• Jeugdabonnementen: 7.983 • volwassenen-abonnementen: 6855 • Vestigingen: 3 • culturele en sociaal- culturele activiteiten: 69 • tentoonstellingen: 35 • cursussen: 20	7500 6500 3 65 35 20	10.071 6.470 3 cijfers 2012 nog niet beschikbaar. cijfers 2012 nog niet beschikbaar cijfers 2012 nog niet beschikbaar
Muziek onderwijs	Budget contract	9.750 uur kunsteducatie	Idem	cijfers 2012 nog niet beschikbaar
Creativiteits-bevordering beeldend en theater	Subsidie beschikking	1.787 uur kunsteducatie waarvan minimaal 1230 uur voor jongeren	Idem	cijfers 2012 nog niet beschikbaar
KEPA	Jaarverslag	• leerlingen vast aanbod: 7.193 • leerlingen vrij aanbod: 3.873 • 31 scholen (=94%) primair onderwijs opleiden van 12 interne cultuurcoördinatoren	7100 3.850 31 scholen (=94%) primair onderwijs opleiden van 22 interne cultuur-coördinatoren	7.199 3.600 De deelname door 31 scholen (= 94%) aan KEPA is al jaren stabiel.
Theaterhotel	Budget-contract Theater-hotel	Minimaal: • 60 professionele voorstellingen	Idem	ruim 100 professionele voorstellingen

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
		• 10 maal faciliteren amateurkunst • 65.000 bezoekers		facilitering amateurkunst is gerealiseerd voor o.a. Servus, Harmonie, balletscholen. Circa 65.000 bezoekers.
Theater Hof 88	Bedrijfsplan	Minimaal: • 315 repetities amateurkunst met 16.875 deelnemers • 16 amateurvoorstellingen met 2.400 bezoekers • 46 professionele voorstellingen met 4.000 bezoekers • 8 verhuringen kamermuziek met 1.600 bezoekers • 40 verhuringen filmhuis met 3.150 bezoekers • 27 KEPA-activiteiten met 3.500 bezoeker	Idem (vanaf 2012 consolideren in budgetafspraken met nieuw op te richten stichting).	325 repetities amateurkunst met 15.150 deelnemers 18 amateurvoorstellingen met 2.450 bezoekers 60 professionele voorstellingen met 5.250 bezoekers 8 verhuringen kamermuziek met 1.050 bezoekers 44 verhuringen filmhuis met 3.350 bezoekers 28 KEPA-activiteiten met 3.650 bezoekers
Aankoop en onderhoud kunstbezit	Visie en werkplan beeldende kunst	In principe toepassing 1%-norm	Tot 2015 vijftien kunstprojecten, waarvan bij acht specifieke aandacht voor talentontwikkeling is. De helft van deze kunstopdrachten moeten werkervaring geven aan studenten van kunstacademie ArtEZ. Een kwart van de projecten moet direct of indirect bijdragen aan de bedrijvigheid in de stad.	In 2012 werden in het stadscentrum twee kunstprojecten gerealiseerd: de kunstroute en een *augmented reality*-project. Daarnaast werden bij de provincie met succes vouchers voor cultuur en ruimtelijke ontwikkeling aangevraagd om cultuur een plek te geven bij de ontwikkeling van Stationsplein zuidzijde en in de Grotestraat. Het project dat in samenwerking met de brede school voor Rumerslanden werd uitgezet, werd niet uitgevoerd. Vanwege de stagnerende ontwikkelingen in deze wijk, onvrede van bewoners hierover en de

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
				klachten over dit project, werd besloten te zoeken naar een geschikter moment/vorm. Genoemde uitgevoerde projecten werden uitgevoerd in (financiële) samenwerking met andere partijen. Almelose kunstenaars werden hierbij betrokken en met het augmented reality project loopt Almelo voorop op het gebied van mediakunst: virtuele kunstwerken van (Almelose) kunstenaars kunnen met behulp van smartphone, GPS-achtige faciliteiten bewonderd worden. Ook bijbehorende website werd in 2012 ontwikkeld.
Museum voor Heemkunde	Budget-contract	Minimaal: • vijf dagen opening per week; • Minimaal 2500 bezoekers per jaar; • Minimaal drie wisseltentoonstellingen per jaar	Idem	• Vijf dagen opening per week • Aantal bezoekers was circa 3200. • Er zijn 3 wissel-tentoonstellingen georganiseerd.
Historisch archief	Beleidsplan historisch archief 2010-2020	Voldoet niet geheel aan de eisen van de archiefwet 1995	Voldoen aan de eisen van de archiefwet 1995	Voldaan aan de eisen van de archiefwet 1995
Lokale Omroep	Eisen Commis-sariaat voor de Media	Programmering moet een afspiegeling zijn van de behoefte van de bevolking, dit ter controle van een programmabepalend orgaan.	Idem	Lokale Omroep voldoet aan de eisen van het Commissariaat voor de Media.

Verkeer en vervoer

Missie
- Een goed bereikbare stad voor alle vervoersmodaliteiten. - De stad is duurzaam veilig ingericht, zodat het aantal verkeersslachtoffers tot een minimum is teruggebracht. - Er wordt gebruikt gemaakt van duurzame vormen van verkeer waardoor de leefbaarheid van de stad sterk is verbeterd. - In de binnenstad is de fiets een van de belangrijkste vervoersmiddelen. Voor de grote afstanden wordt het openbaar vervoer en de auto gebruikt.

Wat willen we bereiken?
Het faciliteren van de mobiliteit voor elke vervoerswijze, waarbij de leefbaarheid, verkeersveiligheid en het milieu zoveel mogelijk in stand worden gehouden c.q. worden verbeterd. Voor de binnenstad ligt daarbij het accent op het stimuleren van het openbaar vervoer en het fietsgebruik. - Duurzaam veilige inrichting van het wegennet bij zowel nieuwe werken als onderhoudswerk - Toename van het fietsgebruik voor binnenstedelijke verplaatsingen - Hoogwaardig openbaar vervoer, betrouwbare dienstregelingen en goede halteaccommodaties - Voorzieningen voor elektrisch vervoer bij elke ruimtelijke wijziging van de stad mee realiseren. - Via directe verbindingen met goede reis- en parkeerinformatie de binnenstad goed bereikbaar maken

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Aanleg Burgemeester Schneiderssingel - eerste fase	In 2012 is het kruispunt verder voorbereid. Het definitief ontwerp is gemaakt, alsmede het bestek. Kruispunt wordt in het voorjaar van 2013 gerealiseerd.
Onderzoek naar stedelijk distributiecentrum	Er zijn in 2012 geen acties uitgevoerd om een stedelijk distributiecentrum nader te onderzoeken. Een stedelijk distributiecentrum hangt sterk samen met de ontwikkeling van de binnenstad. Doordat dit plan zelf nog in ontwikkeling is, is aan een studie naar het distributiecentrum in 2012 geen prioriteit gegeven.
Aanleg fietstunnel/brug op route Aalderinkssingel – Kolthofsingel	De fietstunnel en -brug zijn gerealiseerd in 2012. Deze zijn in gebruik genomen in de zomer van 2012. Het project bevindt zich momenteel in de afrondende fase (aanleg fietspaden aan weerszijden).
Doortrekking fietssnelweg naar het station	In 2012 is de fietssnelweg doorgetrokken tot aan de Wierdensestraat. De doortrekking tot aan het station is wel voorbereid, maar nog niet gerealiseerd. Uitvoering is gepland in voorjaar 2013. Daarnaast is er een tracékeuze gemaakt voor het deel station – Burgemeester Schneiderssingel.
Verbeteren stallingsmogelijkheden voor fietsers bij het station	In 2012 is fase 1 van de uitbreiding van de fietsstalgelegenheid bij het station gerealiseerd. Er zijn fietsenstallingen (dubbellaags) aan de stadskant geplaatst. In het voorjaar 2013 wordt fase 2 gerealiseerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Verbeteren onderdoorgang bij station voor fietsers/voetgangers	In 2012 is besloten af te zien van de verbreding van de tunnel onder het spoor door. Dit is in het college bekrachtigd. Provincie en Prorail hebben hier ook mee ingestemd. Inmiddels wordt gewerkt aan het ontwerp van een nieuwe trapopgang en een nieuw stationsplein aan de westzijde. Dit is inclusief extra fietsenstallings-capaciteit. De planaanpassingen hebben wel gezorgd voor circa zes maanden vertraging in de realisatie.
Aanleg fietsbrug Aadijk over Van Rechteren Limpurgsingel	Door het schrappen van de woonwijk Waterrijk is het plan voor de aanleg van een fietsbrug in heroverweging genomen (begin 2013 heeft het college besloten om uit financieel oogpunt af te zien van aanleg van de fietsbrug).
Realisering recreatieve fietspaden uit PMJP	De gewenste fietsvoorzieningen uit het PMJP (Provinciaal Meerjarenprogramma Platteland) zijn in 2012 nader uitgewerkt. In 2013 worden ze gerealiseerd.
Uitvoering werkplan gedragsbeïnvloeding (verkeerseducatie)	De werkzaamheden die beschreven staan in het werkplan verkeersveiligheid 2012 zijn door de diverse partijen uitgevoerd. De gemeente heeft een nieuw werkplan voor 2013 opgesteld en voor goedkeuring aan Regio Twente opgestuurd.
Realisatie P+R-parkeergarage	De parkeergarage is in 2012 geopend. De aankleding van de parkeergarage is nu in uitvoering.
Nieuw parkeerbeleidsplan	Het parkeerbeleidsplan is eind 2012 door de gemeenteraad goedgekeurd. Het uitvoeringsprogramma van het parkeerbeleidsplan start in 2013.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Waarde 2012
Aandeel bezoekers dat met fiets naar binnenstad komt	Omnibuspanel	51% (2009)	51% (2011)
Waardering parkeermogelijkheden in de gemeente (0 = slecht, 10 = goed)	Waarstaatjegemeente.nl, 1x 2 jaar	6,3 (2009) 6,3 (2010)	6,5 (2011)
Waardering parkeermogelijkheden in de buurt (0 = slecht, 10 = goed)	Waarstaatjegemeente.nl, 1x 2 jaar	6,4 (2009) 6,6 (2010)	6,7 (2011)
Waardering openbaar vervoer in de gemeente (0 = slecht, 10 = goed)	Waarstaatjegemeente.nl, 1x 2 jaar	7,5 (2009) 7,5 (2010)	7,3 (2011)
Waardering verkeersveiligheid gemeente (0 = slecht, 10 = goed)	Waarstaatjegemeente.nl, 1x 2 jaar	6,8 (2009) 6,8 (2010)	6,8 (2011)
Waardering verkeersveiligheid buurt (0 = slecht, 10 = goed)	Waarstaatjegemeente.nl, 1x 2 jaar	6,4 (2009) 6,4 (2010)	6,5 (2011)
Aantal verkeersslachtoffers	Politie	59 (2010)	28 (2011)

5.3 Eigen kracht en participatie

Missie

De Sociale Agenda is gericht op sociale stijging. Sociale stijging staat symbool voor 'het beste uit de mensen en de stad halen'. Wij willen de sociale kwaliteit van de stad versterken door kansen te bieden aan alle Almeloërs om vooruit te kunnen komen en met succes de sociale ladder te beklimmen. Dit biedt niet alleen perspectief voor alle individuen in de samenleving maar draagt ook bij aan een rechtvaardige samenleving waar mensen worden beoordeeld op individuele prestaties in plaats van achtergrond en afkomst. Tevens zorgt sociale stijging voor optimaal gebruik van het aanwezige talent in de stad en dat is gunstig voor de economische ontwikkeling van Almelo.

Sociale stijging is op de eerste plaats een verantwoordelijkheid van inwoners zelf. Het uitgangspunt is dat iedereen iets kan. Alleen de mate waarin verschilt. Almelo ondersteunt en stimuleert samen met bewoners en partners actieve deelname aan de samenleving. Afhankelijk van de persoonlijke situatie worden middelen ingezet die het beste bij die situatie passen. Wijze of middelen kunnen per persoon of situatie verschillen. In de Sociale Agenda 2020 wordt dit geconcretiseerd door per doelgroep een kernstrategie te formuleren en duidelijk te maken wat de insteek is van het beleid. Een vangnet is er voor mensen die niet of onvoldoende kunnen meekomen of (tijdelijk) niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Wij beseffen dat niet voor iedereen talentontwikkeling of sociale stijging mogelijk zal zijn. En dat voor sommige personen het handhaven van bestaande posities winst op zichzelf kan zijn. Wat wij willen voorkomen is dat mensen vanuit die positie een beperkte toegang hebben tot belangrijke netwerken of het ontbreekt aan zeggenschap. Waardering is er in beginsel voor de verschillende posities die mensen innemen. Een betere beeldvorming over bijvoorbeeld vmbo- en mbo- opleidingen is binnen de Almelose context dan ook een belangrijke uitdaging.

Onderdelen

Het programma Eigen kracht en participatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Werken
- Leren
- Maatschappelijke participatie
- Vangnet en ondersteuning
- Sociale zekerheid

Werken

Missie
Voor mensen die arbeidspotentieel hebben zetten wij volop in op werk. Banen bij werkgevers zijn het uitgangspunt. We benaderen mensen vanuit wat ze kunnen.

Wat willen wij bereiken?
• Stimuleren dat mensen participeren in de vorm van werk of maatschappelijke inzet • Verminderen van (langdurige) werkloosheid

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Direct werk aanbieden in plaats van een uitkering.	Conform werkplan is in 2012 stevig ingezet op het voorkomen van instroom in de WWB en het bevorderen van uitstroom. Ondanks een landelijk forse toename van de werkloosheid is de omvang van het Almelose WWB bestand stabiel gebleven. Dit betreft een bijzondere prestatie. Additioneel op het staande beleid zijn in 2012 in het kader van de MAU (Meerjarige Aanvullende Uitkering) voor de periode 2012-2014 aanvullende maatregelen geformuleerd en deels al geïmplementeerd. Een belangrijk onderdeel in dit plan van aanpak is de aanpassing van het intakeproces, waarin *screening* op voorliggende voorzieningen, een verplicht workshopprogramma (Kickstart) en het direct werkaanbod zijn opgenomen. Het organisatorische verandertraject binnen de afdeling SEZ is in 2012 afgerond.
Tegenprestatie voor de uitkering	We passen de tegenprestatie momenteel toe in het grensgebied van re-integratie en tegenprestatie. We hebben handhaving mogelijk gemaakt door onze verordening aan te passen. We onderzoeken momenteel de meest effectieve wijze van integrale inzet van de tegenprestatie.
Vernieuwd strategisch partnerschap met werkgevers en onderwijsinstellingen	Op de Werkconferentie van 12 juli 2012 zijn werkgevers en onderwijsinstellingen met elkaar in gesprek gegaan over de maatschappelijke opgave in het programmaonderdeel Werken: “verminderen werkloosheid/stijging op de arbeidsmarkt”. De gesprekken leverden nieuwe inzichten, wederzijds begrip, nieuwe contacten en concrete afspraken op. Vanuit de gemeente heeft Convince met een aantal werkgevers samenwerking gezocht voor het plaatsen van kandidaten.
Van werk naar werk begeleiden	Almelo is kartrekker voor het regionaal project Doorleren Loont! Binnen dit project wordt geëxperimenteerd met nieuwe leerwerkarrangementen. Als gevolg van de economische omstandigheden bleek het lastig om het geplande aantal nieuwe dienstverbanden te bewerkstelligen. In nauw overleg met Regio Twente heeft bijstelling plaatsgevonden en is de

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	looptijd van het project verlengd. Het geplande operationeel resultaat is ruimschoots gehaald. Ook is sprake van succesvolle *spin-off*-effecten. Zo is onlangs een intentieverklaring met Carint Reggeland getekend voor het ontwikkelen van nieuwe leerwerkarrangementen in de zorg.
Voorkomen dat jongeren in de bijstand instromen	Naast de per 1 januari 2012 ingevoerde actieve zoekperiode van 4 weken heeft het college besloten maximaal gebruik maken van de sinds 1 juli 2012 bestaande wettelijke verplichting om jongeren tot 27 jaar die beroep doen op een bijstandsuitkering en een opleiding kunnen volgen ook daadwerkelijk tot een opleiding te verplichten. Het doel daarbij is om enerzijds de betreffende jongeren zo goed mogelijk toe te rusten voor de arbeidsmarkt en anderzijds de kosten van de bijstandsverlening zo veel mogelijk te beperken. Als gevolg hiervan is vanaf juli 2012 gestart met een volledige screening van het bestand jonger van 27 jaar. Hiertoe zijn alle jongeren opgeroepen voor een individueel gesprek. Waar een stap richting opleiding mogelijk lijkt faciliteert het regionaal Leerwerkloket in de ondersteuning van de noodzakelijke stappen. Toepassing van het nieuwe scholingsbeleid en actieve monitoring van de sollicitatieverplichting heeft geleid tot het beëindigen van 33 WWB-uitkeringen.
Trajecten voor starten eigen bedrijf	Uitvoering hiervan is ondergebracht bij het ROZ (Regionale Organisatie Zelfstandigen).
Stimuleren arbeidsparticipatie WSW geïndiceerde burgers	In het verlengde van de doelstelling van het Rijk trachten we personen met een arbeidshandicap werk te bieden in een zo regulier mogelijke omgeving. De SW-organisatie richt zich vooral op personen die zijn aangewezen op een beschutte werkomgeving en het plaatsen van mensen bij werkgevers. Na vaststelling van herstructureringsplannen door de raad in maart 2012 is samen met de Raad van Commissarissen en de directie gestart met de omvorming van SOWECO.
Afwikkeling ID- banen	In 2012 is na 17 jaar een einde gekomen aan subsidiëring van ID-banen. In de afbouwfase zijn we zorgvuldig te werk gegaan, waardoor we het aantal gedwongen ontslagen tot een minimum hebben beperkt. We kenden 650 gesubsidieerde banen. Door de maatregel stonden twintig banen op de tocht. Het aantal beëindigde contracten bedroeg uiteindelijk drie.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Werkzame personen	Gemeente Almelo	40.258	= 2010	40.430
Arbeidsparticipatie %	Gemeente Almelo	65,1 % (2007-2009) 64,5% (2008-2010)	> 2010	64,9% (2009-2011)
Werkloosheid (niet-werkende werkzoekenden)	Gemeente Almelo	3.268	< 2010	3046 (2011) 3366 (2012)
Langdurige werkloosheid (> 1 jr.)	Gemeente Almelo	2044	< 2010	1702 (2011) 1847 (2012)
Aantal mensen met een Wwb-uitkering	Gemeente Almelo	2225	< 2010	2.224
Stijging op participatieladder [4]	Gemeente Almelo			

Onderwerp	Begroting 2012	2012	
		18-64	65 +
Betaald werk	59%	72%	1%
Werk met ondersteuning	4%	5%	2%
Onbetaald werk	14%	9%	39%
Georganiseerde activiteit	8%	5%	24%
Sociale contacten	5%	3%	9%
Geïsoleerd	10%	6%	26%

[4] De resultaten laten het beeld eind 2011 zien (nulmeting). Met hulp van het Omnibuspanel kan een redelijk betrouwbaar beeld gegeven van de wijze waarop de Almelose beroepsbevolking verdeeld is over de treden van de participatieladder. De treden van de participatieladder sluiten elkaar uit, dat wil zeggen dat iemand die betaald werk verricht niet op trede 4 wordt meegeteld, maar misschien wel naast zijn betaalde werk vrijwilligerswerk verricht. Bij de jaarverantwoording 2012 kan voor het eerst de ontwikkeling door de tijd heen in beeld worden gebracht.

Leren

Missie
Optimaal benutten van de talenten van alle Almeloërs. De focus van de gemeente ligt bij jeugd. Kerngedachte is dat iedereen talenten heeft en dat het effectief is om ruimte te bieden aan kinderen om veel te oefenen met vaardigheden. De kwaliteit van het onderwijs is voor stijging cruciaal. De belemmeringen op het thuisfront die een succesvolle schoolcarrière in de weg staan, worden weggenomen. Almelo wil het opvoeden versterken om jongeren veilig en gezond op te kunnen laten groeien.

Wat willen we bereiken?
• Versterken van menselijk kapitaal door in te zetten op talentontwikkeling • Vergroten van het opleidingsniveau

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Stimuleren en bevorderen van de ontwikkelingen van jonge kinderen (2 tot 4 jaar)	De gemeente subsidieert 625-675 plekken op een peuterspeelzaal. Daarvan zijn 225-250 plekken bestemd voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben (VVE) en 50 plekken voor kinderen met een sociaal-medische indicatie.
Verbeteren van kwaliteit voorschoolse educatie	Binnen de bestuursafspraken die met het Rijk zijn gemaakt, worden door maatschappelijke partners en gemeente acties ondernomen om de kwaliteit van de VVE te verbeteren en ook om de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang te realiseren. Daarvoor wordt de Visie Integrale Kindcentra in april door de raad behandeld.
Verbeteren van bereik voorschoolse educatie	Kinderen worden op 1,5 en 2 jarige leeftijd gescreend op het consultatiebureau. De doelgroepdefinitie is bepaald en verruimd door JGZ, peuterspeelzaalwerk en gemeente en is vastgesteld in de werkgroep Onderwijsachterstanden-beleid. JGZ indiceert en samen met het peuterspeel-zaalwerk wordt het non-bereik zo veel mogelijk voorkomen. Sinds 1 september 2012 wordt deze werkwijze toegepast. De resultaten van deze werkwijze worden in 2013 bekend.
Bundelen van functies en activiteiten op het gebied van opvoedingsondersteuning	De samenwerking is dit jaar verder ontwikkeld, onder andere via de door de provincie gefinancierde projecten die plaatsvinden in het kader van de transitie jeugdzorg.
Informeren, adviseren en ondersteunen van ouders	Het Loes Infocentrum Jeugd en Gezin heeft een loket en spreekkamer ingericht op de eerste verdieping van de bibliotheek en duidelijke verwijzingen daarnaar aangebracht. Tevens functioneert de Loes website van het CJG goed. Het aanvragen van een bijdrage voor het sportfonds vindt ook plaats in het loket en dat trekt extra mensen aan (189). In 2012 zijn in totaal 818 vragen gesteld bij het Loes Infocentrum: 497 persoonlijk, 167 telefonisch en 154 via e-mail. Verder zijn 75 vragen van professionals beantwoord.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	Om ouders te bereiken werkt Loes vindplaatsgericht en in samenwerking met de organisaties in de wijken, onder andere in de brede buurtschoolwijken. Het resultaat van het bereik in de wijken in 2012: 412 oudercontacten, waaruit 95 opvoedvragen zijn gekomen. Jonge Moeders-project: er zijn gemiddeld 30 jonge moeders in begeleiding, waarvan een aantal zeer intensieve begeleiding vergt.
Informeren en adviseren van jongeren	In 2012 heeft www.jonginalmelo.nl 15.153 bezoekers gehad. Dit ligt ruim boven de doelstelling van 2500 bezoekers per jaar. Het bezoekersaantal is stabiel vergeleken bij 2011. De nevendoelstelling om jongeren te betrekken via vrijwilligerswerk om de website te beheren is ruimschoots overtroffen. Er zijn nu twee *crew*-avonden per week in plaats van één. Veel jongeren lopen hun maatschappelijke stage bij JongInAlmelo.
Vroegtijdig signaleren van problemen	In het Sluitersveld is via het project "Perspectief bied je samen" door Thuiszorgorganisatie Zorgaccent met ondersteuning van het AMW (Algemeen Maatschappelijk Werk) en Jarabee bij veertien cliënten gestart met thuisbegeleiding. Voor 1 april 2013 volgt de volledige verantwoording naar de gemeente, waarin het aantal lopende trajecten zichtbaar is.
Faciliteren van snel, deskundig en accuraat optreden van professionals	In de gehele zorgstructuur (van CJG t/m Coördinatie Zorg Armoede en Veiligheid (CZAV)) wordt de hulpverlening in staat gesteld om in samenhang interventies sneller in te zetten bij huishoudens die het nodig hebben. Een voorbeeld is dat, m.b.t. de CJG-zorgstructuur, door het (school)maatschappelijk werk en de jeugdverpleegkundige, inzet in het ZorgAdviesTeam plaatsvindt. Verder zijn in de CZAV-zorgstructuur de casuscoördinatoren opgeleid.
Mogelijkheden bieden om problemen eerst zelf aan te pakken	In 2012 zijn wij gestart met het project Eigen Kracht en Gezinscoaching. Dit is een voortzetting en verbreding van de in 2008 gestarte pilot met twee gezinscoaches om erfelijke armoede bij gezinnen te doorbreken. De provincie subsidieert dit project, waarin de methodiek Eigen Kracht Conferentie wordt verbonden met de methodiek gezinscoaching. De methodiek wordt verder ontwikkeld en ca. 12 medewerkers van zeven organisaties worden opgeleid tot gezinscoach. In 2013 en 2014 krijgt dit project dankzij provinciale subsidies een vervolg en wordt aangestuurd op verankering van de werkwijze in voorbereiding op de decentralisaties.
In aantal wijken faciliteren van	De brede buurtschoolsamenwerking biedt steeds vaker de

Wat hebben we ervoor gedaan?	
gerichte samenwerking en actie om achterstanden bij jeugd te voorkomen	basis voor meer inhoudelijke samenwerking tussen organisaties. Dus niet alleen gezamenlijk extra activiteiten organiseren voor kinderen, maar kijken hoe de eigen kerntaken meer in samenwerking en beter op elkaar afgestemd uitgevoerd (doorgaande lijn voor kinderen) kunnen worden. Partners nemen hiertoe steeds meer zelf en in samenwerking met elkaar het initiatief vanuit de basis van de brede buurtschoolsamenwerking, die door de gemeente gefaciliteerd wordt. Deze samenwerking kan uitgroeien tot integrale kindcentra bestaande uit verschillende organisaties die gezamenlijk zorgen voor doorgaande ontwikkelingslijnen voor kinderen van 0-12 jaar.
Herijken van onderwijsachterstandenbeleid	De herijking spitst zich vooral toe op het stroomlijnen en faciliteren van initiatieven die vanuit de brede buurtschoolwijken opkomen. De opgave is om een positieve wisselwerking te krijgen tussen gemeentelijke doelstellingen enerzijds en ervaringen en deskundigheid bij organisaties die in de wijken met kinderen werken anderzijds. Hierbij is in 2012 steeds meer een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en inzet van de organisaties zelf.
Voorkomen van schooluitval	In samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs en mbo zijn convenanten afgesloten die tot doel hebben voortijdige schooluitval te voorkomen. Vanuit leerplicht en RMC wordt actief deelgenomen aan deze doelstelling door participatie in Zorg- en Advies Teams. Door toezicht op de aan- en afwezigheid registratie op scholen om vroegtijdig signalen van mogelijk voortijdige schooluitval te ontdekken en op te pakken.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Resultaat
Aantal kinderen dat een peuterspeelzaal bezoekt	Scoop Welzijn	819	625 – 675	629*
Aantal doelgroepkinderen dat vier dagdelen een Piramide-peuterspeelzaal bezoekt	Scoop Welzijn	227	225 - 250	262*
Percentage voortijdig schoolverlaters, dat herplaatst is	RMC	95%	95%	87%
Aandeel hoger opgeleiden in de beroepsbevolking	CBS	25,7% (2006/2008) 25,9 (2008/2010)	minimaal 25,7%	27,4 (2009/2011)

* per 15 november 2012

Maatschappelijke participatie

Missie
Stimuleren van een betrokken samenleving waarin mensen ongeacht achtergrond of uitgangssituatie kunnen meedoen en waar mensen op elkaar kunnen rekenen.

Wat willen we bereiken?
Vergroten van maatschappelijke participatie

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Verbeteren van samenhang in en tussen verschillende vrijwilligersactiviteiten	Scoop Welzijn biedt vrijwilligersbemiddeling en organisatieondersteuning om de samenhang tussen verschillende vrijwilligersactiviteiten te bereiken en zich te ontwikkelen tot netwerkorganisatie.
Stimuleren dat mensen zonder (vrijwilligers)werk actieve bijdrage leveren aan de samenleving die past binnen hun mogelijkheden	Scoop bemiddelt mensen naar vrijwilligerswerk zodat zij een actieve bijdrage aan de samenleving leveren. Er zijn 411 vrijwilligers bemiddeld in 2012, waaronder 48 bestaande vrijwilligers en 363 nieuwe vrijwilligers.
Vrijwilligerswerk meer lonend maken	In 2012 is een onderzoek gestart naar de tevredenheid van vrijwilligers. Gemeenten zijn in het kader van de Wmo verplicht om jaarlijks een tevredenheidonderzoek onder vragers van maatschappelijke ondersteuning uit te voeren. Door te vragen naar de tevredenheid van de vrijwilligers over de ondersteuning vanuit de Wmo voldoet het rapport aan de horizontale verantwoording in het kader van artikel 9 van de Wmo.
Ondersteunen van vrijwilligers	Via subsidiëring worden zowel vrijwilligers als vrijwilligersorganisaties ondersteund.
Meer vraaggericht werken	Er wordt specifiek aandacht besteed aan het werven van allochtone vrijwilligers. Via het provinciale project "Vrijwilligerswerk is Kleur bekennen" zijn 10 allochtonen naar vrijwilligerswerk toegeleid, met name allochtonen van het taalcoachproject. Vanuit de reguliere vrijwilligersbemiddeling zijn 41 allochtonen bemiddeld. Vanuit het project "Vrijwilligerswerk is Kleur Bekennen" wordt een groep vrijwilligers getraind en begeleid om allochtonen naar vrijwilligerswerk te bemiddelen en te begeleiden.
Aanbieden van maatschappelijke stages	Scoop heeft een taak ten aanzien van de realisatie van stageplaatsen en een taak ten aanzien van de netwerk- en uitvoeringsregie. In 2012 zijn 259 stageplekken gerealiseerd.
Ondersteunen van mantelzorgers	Het beleid van de afgelopen jaren is in 2012 voortgezet. Hierbij is in 2012 extra aandacht geweest voor de groep jonge mantelzorgers. Bovendien is los van de Stichting Informele Thuiszorg Twente gekeken naar de ondersteuningsbehoefte van allochtone mantelzorgers. Het versterken van de basisfunctie respijtzorg wordt meegenomen in de uitwerking van de decentralisatie Begeleiding (AWBZ). Er is een overlap van de basisfunctie respijtzorg (ter ontlasting van

<table>
<tr><th colspan="2">Wat hebben we ervoor gedaan?</th></tr>
<tr><td></td><td>mantelzorgers) en begeleiding (Awbz).</td></tr>
<tr><td>Het stimuleren van jongerenparticipatie</td><td>In Almelo Noord-Oost draait het project “N.O. GotTalent”, dat gericht is op eigen initiatieven van jongeren (zoals JonginAlmelo.nl).
In breder verband is er met Scoop overleg om de ervaringen vanuit het project te gebruiken voor de ontwikkelingen van het Jongerenwerk Nieuwe Stijl.</td></tr>
<tr><td>Mensen langer in eigen omgeving laten wonen</td><td>De vrijwilligers van Scoop Ouderen voerden in 2012 huisbezoeken uit. Tijdens de huisbezoeken wordt inzicht verkregen in de ondersteuningsbehoefte van ouderen. Tijdens de huisbezoeken worden ouderen geïnformeerd over mogelijkheden (waarbij bij eerst wordt gekeken naar de eigen mogelijkheden ofwel eigen kracht) om problemen op te lossen. Zo nodig worden ouderen doorverwezen naar instanties.</td></tr>
<tr><td>Zorgen voor een aanbod aan zinvolle tijdsbesteding</td><td>Wij hebben de samenwerking tussen organisaties gestimuleerd, waardoor in 2012 de samenwerking tussen Scoop (coördinatie verlengde schooldag) en het Sportbedrijf (inzet combinatiefunctionarissen) is geïntensiveerd. Hierdoor sluiten hun werk en deskundigheid steeds beter op elkaar aan.
Wij hebben verder in overleg met partners de herijking van de verlengde schooldag gestart. In 2013 resulteert dit in efficiëntere inzet van de hiervoor beschikbare middelen en een hoger bereik onder doelgroepleerlingen.</td></tr>
<tr><td>Stimuleren van gezond gedrag</td><td>De kadernota Lokaal gezondheidsbeleid is geëvalueerd en de uitvoeringsprogramma’s zijn opgenomen in de regionale nota gezondheidsbeleid Vitale coalities 2013 (collectieve preventie GGZ) of de Sociale agenda 2020 (Gezondheid en bewegen stijgingsroute Vrije Tijd). In 2013 wordt het lokale gezondheidsbeleid herijkt.

Gezondheid, welzijn en leefstijl van jongeren in Almelo (klassen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs) (E-Movo)
<table>
<tr><th></th><th>2003</th><th>2007</th><th>2011</th></tr>
<tr><td>Roken (dagelijks)</td><td>15%</td><td>10%</td><td>11%</td></tr>
<tr><td>Heeft ooit softdrugs gebruikt</td><td>14%</td><td>12%</td><td>9%</td></tr>
<tr><td>Alcohol gedronken in laatste 4 weken</td><td>57%</td><td>48%</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>Vijf of meer drankjes met alcohol bij één gelegenheid (binge-drinken) (2 keer of vaker in laatste vier weken)</td><td>24%</td><td>22%</td><td>18%</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	Het overgewicht (klas 2) is gedaald van 22% in 2010 tot 19% in 2011. In 2011 hebben 142 Almelose burgers deelgenomen aan de trainingen en cursussen bij Dimence.
Overgewicht bij kinderen bestrijden	De aanpak is ingebed in een structurele aanpak van het aanbod van de Jeugdgezondheidszorg. De doorlopende zorglijn met bewegingsactiviteiten voor kinderen is gerealiseerd.
Het subsidiëren van organisaties voor het handhaven van een adequaat aanbod van vrije tijdsactiviteiten voor kinderen, tieners, jongeren en volwassenen	Idem aan het onderdeel "zorgen voor een aanbod aan zinvolle tijdsbesteding". Via het Jeugdsportfonds wordt kinderen uit minima-gezinnen de kans geboden om aan vrijetijdsactiviteiten deel te nemen.
Uitvoeren van de Wet Inburgering	In 2012 hebben drie aanbieders inburgeringstrajecten verzorgd voor de gemeente Almelo. In 2012 is aan 190 mensen een inburgeringsvoorziening aangeboden.
Taal- en educatieve trajecten aanbieden voor een specifieke doelgroep op basis van het beschikbare budget.	In 2012 heeft het ROC van Twente volwassenen-educatietrajecten verzorgd voor de gemeente Almelo. In 2012 is wegens een halvering van het budget voor 152 deelnemers een traject ingekocht.
Tegengaan van discriminatie	Naast het in stand houden van de meld- en klachtfunctie bij Art.1 zijn in diverse wijken en voor de jeugd verschillende preventieve (voorlichtings)activiteiten uitgevoerd, waaronder de Dag van de Dialoog. Dit jaar is voor het eerst de Regenboogvlag tegen homo- discriminatie gehesen.
Bevorderen van gemengde participatie en positieve wederzijdse beeldvorming in de stad.	Wij hebben kleur in de Sociale Agenda 2020 bevorderd, met accenten op de transities, de ouderenzorg en de werkgelegenheid voor allochtonen. Afbouw van gebruik om niet van accommodaties voor zelforganisaties is opgestart. Een integrale aanpak van arbeidsmigratie (bijvoorbeeld vanuit Midden- en Oost-Europese landen) is gestart. Het project Segregatie in Basisonderwijs is afgerond en geëvalueerd en het thema is nu verankerd in de Lokale Educatieve Agenda. Voor het eerst is de Kleurrijk Almelo Prijs uitgereikt. Het Netwerk Interculturalisatie is ondersteund. In overleg met Vluchtelingenwerk en Stichting Noodfonds wordt zorg voor en integratie van asielzoekers en vluchtelingen bevorderd.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Resultaat
Aantal nieuwe maatschappelijke stages	Scoop Welzijn	10.000 uren aan stageplaatsen[5]	150 stageplekken	259 stageplekken
Percentage 75- plussers, dat zelfstandig woont in Almelo	Gemeente Almelo	70%	92%	92%
Aantal inburgerings-voorzieningen	Gemeente Almelo	240	120	In 2012 is aan 190 mensen een inburgeringsvoorziening aangeboden.
Aantal deelnemers aan een educatief traject	ROC	366	300	In 2012 is wegens een halvering van het budget voor 152 deelnemers een traject ingekocht.
Aantal mensen dat weleens vrijwilligerswerk doet, inclusief allochtonen	Omnibus-panel	36%	40%	42%

[5] 2010 was een aanloopjaar. Vanaf 2012 wordt er gerekend in stageplekken in plaats van uren en kunnen de cijfers met elkaar vergeleken worden.

Vangnet en ondersteuning

Missie
Wij willen de eigen kracht van mensen en het oplossend vermogen van de samenleving versterken. Niet voor iedereen is zelfstandigheid een vanzelfsprekendheid. Sommige mensen hebben tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig. Wij zorgen voor toegang tot zorg en ondersteuning voor alle Almeloërs ongeacht de positie op de maatschappelijke ladder.

Wat willen we bereiken?
• Vergroten van zelfredzaamheid • Verminderen van de afhankelijkheid van de overheid

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Mensen uitdagen meer zelf initiatief te tonen	Via het project "Meer zelfredzaamheid, minder zorg" worden burgers met een Wmo-voorziening gestimuleerd meer zelf te doen door bijvoorbeeld een beter gebruik van hulpmiddelen (via ergotherapie), zodat de inzet van professionele krachten kan afnemen. Het project is gestart in 2012.
Een vangnet bieden aan specifieke doelgroepen	Voor de meest kwetsbare doelgroep, de “overlevers”, hebben we in 2012 via de maatschappelijke 24-uursopvang voor dak- en thuislozen, de nachtopvang voor zwervers en de dagopvang van Tactus Verslavingszorg opvangcapaciteit beschikbaar gesteld. Gedurende de winternoodopvang is voldoende extra nachtopvangcapaciteit ingezet, zodat niemand onvrijwillig op straat hoefde te verblijven. De ondersteunende begeleiding binnen de 24-uursopvangvoorzieningen en de daginloop werd gericht op maatschappelijk herstel van de doelgroep. Ten behoeve van kwetsbare, veelal thuisloze, jongeren is 24-uursjongerenhuisvesting beschikbaar gesteld binnen de Twentse Opvangvoorziening voor Zwerfjongeren (in Enschede) en binnen de woonvoorziening Kamerraad (Almelo). Wij hebben budgetten voor ondersteunende begeleiding ingezet, gericht op uitstroom uit de opvang en toeleiding naar vormen van zelfstandig (begeleid) wonen. Voor de aanpak van casuïstiek met betrekking tot de aanpak van meervoudige problematiek op belangrijke leefgebieden als huisvesting, inkomen en gezondheid hebben wij onze zorgstructuur in 2012 tijdelijk uitgebreid van twee naar drie gemeentelijke procesmanagers en extra procesondersteuning.
Verbeteren van dienstverlening aan kwetsbare inwoners	In het kader van de decentralisatie van de begeleiding (AWBZ) is in Twents verband een dienstverleningsmodel opgesteld. In dit model is rekening gehouden met de lokale keuzevrijheid voor de integraliteit van de dienstverlening en

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	het betrekken van verschillende organisaties bij de toeleiding van cliënten naar de verschillende vormen van dienst- en hulpverlening. Het Almelose dienstverleningsmodel sluit hierop aan en zal in 2013 verder zijn beslag krijgen.
Zorgen voor deskundige, duidelijke en betrouwbare informatie	We hebben verder gewerkt aan het bouwen van de internetmodule “Leven in de Plus”. Deze module is bedoeld om ouderen laagdrempelig en arbeidsextensief te ondersteunen in het gebruiken van hun eigen kracht en ter preventie van eenzaamheid. Dit project wordt gefinancierd door de provincie. Het Trimbos Instituut is de hoofduitvoerder. In 2013 wordt de module getest en voltooid.
Versterken samenwerking met zorgverzekeraars	Met Menzis Zorgverzekeraar zijn op regionaal bestuurlijk niveau contacten gelegd om een nauwere samenwerking tussen gemeente en zorgverzekeraar te realiseren. Op wijkniveau functioneert sinds 2011 het TOP team (Team Ossenkoppelerhoek Participeert). De kern van het TOP-team bestaat uit wijkverpleegkundigen. Wij hebben dit team samen met project “Zichtbare Schakel” opgezet onder andere om de samenwerking met de huisartsen te versterken. De gemeente heeft voor 2013-2014 via een decentralisatie-uitkering middelen ontvangen om de inzet van wijkverpleegkundigen voor deze jaren in de wijk continueren.
Verschuiving van zorg- naar welzijnsaanbod bewerkstelligen	In 2012 hebben wij conform de uitgangspunten van HVM het project geluksbudget/geluksroute overgedragen aan Stichting De Klup. Eind 2012 is vervolgens de Almelose deelname gestart aan het wetenschappelijk onderzoek van Universiteit Twente en Geluksacademie/Arcon naar de effecten van de geluksroute. De landelijke onderzoeksorganisatie ZonMw subsidieert dit onderzoek. Zodra de onderzoeksfase is afgerond, wordt de werkwijze van de geluksroute geïntegreerd in het dienstverleningsmodel.
Uitgebreid pakket van algemene voorzieningen creëren waardoor het beroep op individuele voorzieningen uitgesteld of voorkomen kan worden.	In het kader van de decentralisaties was dit gepland, maar door de val van het kabinet is de planning hiervan opgeschoven.
Het verstrekken van individuele voorzieningen	In 2012 is ten aanzien van het verstrekkingenbeleid niets gewijzigd. Wel is er een aanbesteding geweest van de hulpmiddelen waardoor vanaf 1 januari 2013 de uitgaven structureel kunnen worden beperkt. Bovendien is in 2012 besloten de beleidsregels met betrekking tot hulp bij het huishouden in particuliere zorginstellingen en het begrip "algemeen gebruikelijk" verder aan te scherpen.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Verbeteren van doorstroming in de maatschappelijke opvang	In 2012 hebben wij gewerkt aan de ontwikkeling en realisatie van aanvullende 24-uurs woonvoorziening ten behoeve van (ex)verslaafden. Enerzijds betrof het de woonvoorziening "Vriezenveenseweg 207" voor verslaafden, als woontussenvoorziening naar zelfstandig wonen. Anderzijds is ingezet op het ontwikkelen van een hostel voor chronisch ernstig verslaafden, waar nauwelijks maatschappelijk herstel van mag worden verwacht. De ontwikkeling van beide woonvoorzieningen werd ernstig verstoord door (stelsel)wijzigingen in de (AWBZ)bekostiging van dit type woonvoorzieningen. Voor uitvoerder Tactus Verslavingszorg werden de financiële risico's op de langere termijn daardoor onaanvaardbaar. De voorziening Vriezenveenseweg 207 wordt hierdoor niet gerealiseerd. Over een (beperkt) hostel voor chronisch ernstig verslaafden wordt het overleg tussen betrokken partners (Gemeente, Zorgkantoor en Tactus Verslavingszorg) gecontinueerd.
Realiseren van zorgstructuur	In de zorgstructuur, gericht op de aanpak van meervoudige complexe problemen van Almelose gezinnen en individuen (0-100 jaar), zijn in 2012 verdere kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen en verbeteringen doorgevoerd. In nauwe samenwerking is met de maatschappelijke partners verder geïnvesteerd in de functie van casuscoördinatie. De inzet van de regeling voor ontredderde gezinnen is effectiever gekoppeld aan opgeschaalde casuïstiek naar het gemeentelijk procesmanagement. Het aantal huisverboden in 2012 bedroeg 37 (plus vier verlengingen), het aantal MDO's (Multidisciplinair Overleg met aanwezigheid van de cliënt) is 40 en het aantal IO's (Instellingenoverleg, zonder aanwezigheid van de cliënt) bedroeg 33. Evaluatie van een MDO heeft driemaal plaatsgevonden.
Voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek	Onderdeel van het beleidsplan Gemeentelijke schuldhulpverlening is het voorkomen en in samenhang aanpakken van schulden. In 2012 zijn instellingen die zich met multiproblematiek bezighouden actief betrokken bij schulddienstverlening. Vanuit het armoedepact Almelo werken instellingen samen en informeren ze elkaar. Zo werken onder andere de woningstichtingen, de Stadsbank, Jarabee, Aveleijn, Maatschappelijk Werk en Humanitas aan het voorkomen en bestrijden van schulden bij hun klanten.
Herijking van het minimabeleid	Almelo Doet Mee is dusdanig opgezet dat verstrekkingen in natura worden gedaan. De uitvoering van de regeling gebeurt grotendeels door vrijwilligers. Een volledige overdracht naar partners in de stad is in voorbereiding. De verstrekking van de langdurigheidstoeslag is inmiddels omgevormd naar een regeling waarin alleen personen die hebben voldaan aan de arbeidsverplichtingen recht hebben

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	op de toeslag.
Terugdringen tekorten schuldhulpverlening	Om het tekort op de schuldhulpverlening terug te dringen is een beleidsregel vastgesteld. De maatregelen die in de beleidsregel zijn opgenomen zijn per 1 januari 2012 van kracht. Door deze maatregelen hanteren we nu recidivebeleid. Tevens nam het aantal Budgetbeheerrekeningen (BBR) af van 883 in december 2011 tot 459 in december 2012. De werkelijke uitgaven voor de Stadsbank komen in 2012 lager uit dan de geraamde kosten.
Terugdringen tekorten kinderopvang sociaal-medische indicatie	Door middel van een beleidsregel worden rechten beperkt in duur en aantal uren per week. Tevens wordt van aanvragers gevraagd om het onderliggende probleem op te lossen.
Aanvragen meerjarige aanvullende uitkering bijstandslasten (MAU)	In 2012 is bij het rijk met succes een MAU-aanvraag ingediend voor de jaren 2012 t/m 2014. Bij het halen van de taakstelling kan Almelo aanvullende middelen (ter dekking van de bijstandslasten) tegemoet zien. Over 2012 is de doelstelling gehaald.

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Resultaat
Gebruik minimaregelingen	a. VMP[6] b. Jeugdfonds c. Naturaregeling d. Sociale medische indicatie kinderopvang (gemiddelde duur)	5200 - - 23 maanden	- 600 2000 9 maanden	- 440 1805 (Almelo Doet Mee) In beleidsregel gemaximeerd op 9 maanden
Gebruik individuele voorzieningen		--		zie onder deze tabel
Feitelijke bezettingsgraad in de 24-uursopvang gebaseerd op 20 plaatsen	Humanitas	90%	minimaal 90%	98,5%
Gemiddelde toegestane verblijfsduur maatschappelijke opvang	Gemeente/ Humanitas	9 maanden	9 maanden	9 maanden
Feitelijke doorstroming maatschappelijke opvang (doorstroming van straat naar begeleid of zelfstandig wonen)	Humanitas	4,7 maanden	6 maanden	5,3 maanden
Ambulante verslavingszorg: aantal cliënten dat jaarlijks feitelijk behandeld wordt	Tactus	405	390	389
Het percentage deelnemers dat binnen drie jaar een schuldhulpverleningstraject succesvol heeft afgerond	Management-informatie	37% (2009)	40%	Informatie niet beschikbaar *(zie onder sociale zekerheid, minima-beleid, schuldhulp-*

[6] Verordening Maatschappelijke Participatie, 2010: 3300 volwassenen + 1900 kinderen

Indicatoren	Bron	Begroting 2012	Streefwaarden 2012	Resultaat
				verlening)
Het percentage mensen dat na een succesvol schulpverleningstraject weer schuldhulpverlening nodig heeft	Management-informatie	25% (2008)	20%	Informatie niet beschikbaar

Gebruik individuele voorzieningen

	2012	2011
Vervoersvoorzieningen		
• vervoerskosten	16	18
• vervoerspas	6068	6137
• scootmobiel	926	879
• aangepaste fietsen	133	120
• elektrische fiets	257	246
Rolstoelen		
• handbewogen	951	871
• elektrisch	65	65
• kinderrolstoel	15	13
• sportrolstoel	3	1
• aanpassingen	46	42
Woonvoorzieningen		
• trapliften	308	289
• roerende voorzieningen	233	248
Hulp bij het huishouden		
• HH1 (zorg in natura)	1633	1491
• HH2 (zorg in natura)_	496	553
• HH1 (pgb)	743	723
• HH2 (pgb)	77	84
Totaal HH	2949	2851

Sociale zekerheid

Het stelsel van sociale zekerheid staat onder druk en ondergaat de komende tijd grote veranderingen. Gemeente Almelo zal ingrijpende maatregelen moeten treffen, om financiële problemen te voorkomen. Inwoners van Almelo zullen merken dat het voorzieningenniveau zal afnemen.

Rijksbezuinigingen, overschrijdingen & stelselwijzigingen
Gemeente Almelo heeft in 2012 te maken gehad met twee rijksbezuinigingen op de sociale zekerheid:

1. Korting van het Participatiebudget. In 2011 ontving gemeente Almelo nog 11,4 miljoen euro, in 2015 zal dat nog maar 3,4 miljoen zijn.
2. Korting op de Sociale Werkvoorziening. In 2010 ontving gemeente Almelo nog een bijdrage van €27.000 per persoon, in 2017 zal dat €22.000 zijn.

Daarnaast heeft gemeente Almelo te maken met verschillende overschrijdingen:

1. Het budget voor de bijstandsuitkeringen (I-deel) was de afgelopen jaren niet toereikend en dat zal in 2012 niet anders zijn.
2. Het budget voor verschillende openeinderegelingen zoals schuldhulpverlening, en kinderopvang sociaal medische indicatie is bij lange na niet kostendekkend.

Tot slot staat een drietal stelselwijzigingen op stapel. Jeugdzorg en de AWBZ-functie dagbesteding worden gemeentelijke taken. En de regelingen WWB, WIJ, en delen van de WAJONG en WSW worden gebundeld in de nieuwe wet Werken naar Vermogen. De gemeente krijgt voor de uitvoering van deze taken een budget, maar dat wordt eerst gekort. Hierdoor krijgt de gemeente ook verschillende grote (financiële) risico's erbij.

Thema	Bezuiniging	Maatregelen	Wat is ervan terechtgekomen?
Minimabeleid			
Schuldhulpverlening	-/- € 250.000 in 2012 oplopend tot -/- € 696.000 in 2015	- In rekening brengen van dienstverlening aan afnemers met inkomen > 115%. - Beperken van het bestand: circa 10% van de cliënten kan zelf de financiële huishouding regelen. - Recidivebeleid invoeren: cliënten krijgen maximaal 1 keer per drie jaar schuldhulpverlening aangeboden. - Versoberen aanbod dienstverlening; circa 30% van de klanten krijgt een BBR-Basispakket i.p.v. een totaalpakket;	De maatregelen zijn opgenomen in de beleidsregel 'toegang naar schuldhulpverlening' die per 1 januari 2012 van kracht is. Hiermee voerden we recidivebeleid in om inwoner te wijzen op eigen verantwoordelijkheid. Effecten van deze beleidsregel qua output: in 2012 340 indicatie-stellingen, 21 crises, 863 BBR, 156 schuldregeling. De beleidsregel leidde tot de volgende afname: - indicatiestelling: -34%; - crisisinterventie: -27%; - opstart BBR: - 44%; - BBR: - 17%. Bij BBR door inwoner zelf betaald zien we een toename van 99%. Het aantal verklaringen WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen) is toegenomen met 52%.

Thema	Bezuiniging	Maatregelen	Wat is ervan terechtgekomen?
		- Versoberen aanbod algemeen en schuldeisers betalen mee aan schuldhulpverlening (vanaf 2013)	We zijn bezig met een omslag naar sturing op maatschappelijke effecten. Cijfers hierover zijn nog niet voorhanden.
Bijzondere bijstand en regeling maatschappelijke participatie	-/- € 384.000	- Inperken van de buitenwettelijke individuele bijzondere bijstand voor medische kosten. - Sobere uitvoering van de categoriale bijzondere bijstand. - Omzetting van de verordening maatschappelijke participatie (van geldverstrekking naar naturaregeling).	In plaats van beoogde € 384.000, is er € 868.464 minder uitgegeven. De verordening maatschappelijke participatie is voor volwassen omgezet in de natura regeling Almelo Doet Mee, terwijl voor kinderen het Jeugdfonds al in het leven was geroepen.
Kinderopvang op sociaal medische gronden	-/- € 277.000	- Maximering van de omvang van kinderopvang. - Beperking van de duur van kinderopvang tot maximaal 9 maanden i.p.v. 23 maanden. - Invoeren van een maximale vergoeding per uur.	De bezuiniging is deels gerealiseerd. In 2012 is € 338.000 uitgegeven. Uitgaande van € 413.000 is dit € 75.000 minder aan uitgaven. Het beperkende effect van de nieuwe beleidsregel lijkt daarmee onvoldoende. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk.
Participatiebeleid			
Participatie	Het budget is -/- € 5,1 miljoen in 2012, oplopend tot -/- € 8 miljoen in 2015	Kosten worden aangepast aan de wijziging van het participatiebudget van 11,4 miljoen (2011) naar 6,3 miljoen (2012), dat wil zeggen: - minder trajecten: re-integratie, activering en inburgering en de facilitaire kosten daarvan; - afbouw ID-banen.	Met de afgenomen budgetruimte voor re-integratie, zijn we erin geslaagd een uitgekiend en verantwoord jaarplan op te stellen. Ondanks de afname van middelen bleken we op een verantwoorde wijze invulling te kunnen geven aan onze re-integratietaken. Dit ondanks een toename van de doelgroep.
Personele formatie en facilitair			
Ketensamen-werking en werkplein	-/- € 475.000 in 2012; oplopend tot -/- € 500.000 in 2013 en verder.	Doorvertaling van korting in algemene middelen ten gevolge van ketensamenwerking UWV.	Taakstelling in 2011 ingelost.

Thema	Bezuiniging	Maatregelen	Wat is ervan terechtgekomen?
	-/- € 150.000	De (facilitaire) kosten van het Werkplein komen ten laste van het P-budget en niet meer ten laste van de algemene middelen.	Taakstelling in 2011 ingelost.
Handhaving	-/- € 132.000	Einde aan stimulerings-maatregel opsporing en handhaving.	Taakstelling in 2011 ingelost.
65+-taakstelling	-/- € 100.000	Personele reductie ten gevolge van uitbesteding 65+-groep aan SVB.	Taakstelling in 2011 ingelost.
Overig			
Bijstand (uitkerings-gelden)	tekort van € 6,6 miljoen in 2012 Dekking: - MAU: € 4,5 miljoen - Algemeen: € 2,1 miljoen	In het voorjaar van 2012 worden de financiële effecten en voorschriften van beleid inzichtelijk gemaakt voor het aanvragen van een MAU. Deze aanvraag is bepalend voor de mogelijke dekking van het tekort In het kader van de Wet Werken naar Vermogen wordt beleid ontwikkeld (2012) om de tekorten op het I-deel te beperken door loonwaarde van uitkeringsgerechtigden maximaal te benutten.	In 2012 is bij het rijk met succes een MAU-aanvraag ingediend voor de jaren 2012 t/m 2014. Bij het halen van de taakstelling kan Almelo aanvullende middelen (ter dekking van de bijstandslasten) tegemoetzien. Over 2012 is de doelstelling gehaald.
Sociale werkvoorziening	tekort € 1,4 miljoen in 2012 oplopend tot € 3,3 miljoen in 2015	In de besluitvorming over de toekomst van Soweco scenario's uitwerken die het toekomstige exploitatietekort van Soweco beperken.	De vooruitzichten voor de sociale werkvoorziening zijn somber. De huidige uitvoering kent tekorten. Daarbovenop komen grote budgetkortingen door het rijk. De gemeente heeft herstructureringsplannen vastgesteld en Soweco voert bezuinigingen door. Daarnaast staan we sinds 1 januari 2012 geen nieuwe instroom toe in het SW-bedrijf.

5.4 Leefbaarheid en veiligheid

Missie

Schoon, heel en veilig zijn de basistaken van de gemeente. Inwoners moeten zich veilig en geborgen voelen in de eigen woon- en leefomgeving. Almelo moet de veiligste stad van Twente zijn en dat moet niet alleen terug te vinden zijn in de cijfers, maar ook in de beleving van de inwoners.
Almelo kan mensen alleen aan zich binden als zij zich er veilig en geborgen voelen. Ze kunnen zich vrij bewegen, omdat ze zich veilig weten in hun huis, in hun directe omgeving en in de gemeente als geheel. Bezoekers moeten Almelo ervaren als gastvrij en ontspannen. Leefbaarheid en veiligheid zijn nodig om Almelo in balans te krijgen en te houden. Betrokkenheid bij de wijk en onderlinge ontmoeting dragen bij aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel van mensen. De wijkcentra zijn een punt van ontmoeting en via de Almelose wijkaanpak verhogen we de betrokkenheid van inwoners.

Onderdelen

Het programma Leefbaarheid en veiligheid bestaat uit de volgende onderdelen:

- Leefbaarheid
    - Openbare ruimte (groen, grijs en blauw)
    - Wijkaanpak
    - Duurzaamheid
    - Omgevingsvergunning en handhaving
- Veiligheid
    - Veilige woon- en leefomgeving
    - Jeugd en veiligheid
    - Bedrijvigheid en veiligheid
    - Fysieke veiligheid
    - Integriteit en veiligheid

Indicatoren voor totaal programma	Waarden 2010	Waarden gem. grootte 50.000 - 100.000	Waarde 2012
Gemiddeld oordeel van de 'burger als onderdaan'	6,1	6,3	6,1
Gemiddeld oordeel van de 'burger als wijkbewoner'	7,0	6,9	7,0

Leefbaarheid

Missie
De hoofddoelstelling van het onderdeel Leefbaarheid is het realiseren en behouden van een leefbare openbare ruimte. Inwoners en bezoekers van Almelo willen in een leefbare en veilige omgeving verblijven. De gemeente draagt hieraan bij door voorzieningen in de openbare ruimte te realiseren en deze op een bepaald niveau te beheren. Door middel van Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) worden bewoners betrokken bij het beheer. Wij vragen inwoners, bedrijven en instellingen, maar ook buurten, wijken en dorpen om waar mogelijk zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkeling van stad en samenleving, waaronder de leefbaarheid van de eigen wijk. De eigen kracht van inwoners wordt aangesproken, de gemeente faciliteert en bekijkt waar zeggenschap van burgers over budgetten, zoals bij de wijkwaardebonnen, mogelijk is.

Openbare ruimte (groen, grijs en blauw)

Wat willen we bereiken?
Groen: - De ontwikkeling en het behoud van een duurzaam, gezond en gevarieerd bomenbestand binnen de gemeente Almelo. - Een evenwichtige verdeling van het aantal speelvoorzieningen in aantallen, in spreiding en in kwaliteit voor de verschillende leeftijdsgroepen.
Grijs: - Op de schoonheidsaspecten is de kwaliteit overwegend “basis” met in het stadshart en hoofdstructuur “hoog”. Voor de aspecten zwerfvuil, graffiti en hondenpoep is een kwaliteitsniveau “hoog” in de hele stad wenselijk. Voor de overige aspecten is een kwaliteitsniveau “basis” voldoende. - De gladheidsbestrijding wordt zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de richtlijnen in de Leidraad Gladheidsbestrijding, maar deze wordt vanwege de financiële consequenties niet volledig overgenomen.
Blauw: - Een duurzame inzameling en verwerking van afvalwater, hemelwater en overtollig grondwater en een duurzaam beheer van het gemeentelijk rioolstelsel.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Ontwikkelen van Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	Medio 2012 is het IBOR-traject opgestart, met behulp van bureau Eco Consult. In de tweede helft van het jaar zijn (concepten van) een kaart met structuurelementen en de kwaliteitscatalogus opgesteld. De structuurelementenkaart benoemt de verschillende soorten gebieden in de stad. De kwaliteitscatalogus beschrijft voor alle elementen in de openbare ruimte drie kwaliteitsniveaus (hoog, basis en laag), toegelicht met foto’s. Het verzamelen van areaalgegevens levert nog wat

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	moeilijkheden op, vanwege de vertragingen met het nieuwe beheersysteem GBI-next. Deze gegevens zijn nodig om de budgettaire consequenties van verschillende beheerniveaus door te rekenen. In IBOR wordt de bezuiniging in het groen (€ 350.000 structureel met ingang van 2014) meegenomen. Voor het bepalen van het te realiseren beheerniveau in het groen wordt uitgegaan van het gekorte budget.
Bewoners worden meer betrokken bij het beheer	Onderdeel van IBOR is een methodiek voor het betrekken van bewoners bij het beheer. Dit wordt in de loop van 2013 ontwikkeld. Op kleinere schaal lopen er al diverse initiatieven, begeleid vanuit het stadsdeelbeheer.
Implementatie flora- en faunawet	Er zijn in regionaal verband beleid en gedragscodes ontwikkeld. Deze worden in het eerste kwartaal van 2013 vastgesteld.
Uitbreiding begraafplaats	Er zijn alleen middelen beschikbaar voor aankoop van de benodigde grond, niet voor realisatie van de uitbreiding. Over de aankoop van grond lopen gesprekken. Op korte termijn wordt de behoefte aan ruimte opgevangen door het ruimen van graven.
Melddesk als instrument	Het proces meldingen openbare ruimte (MOR) is in het kader van Slimmer Werken herontworpen. Onderdelen hiervan zijn o.a. kanaalsturing en de inzet van *apps*. In de eerste helft van 2013 gaat een implementatieteam dit ontwerp verder uitwerken.
Verlagen van het onderhoudsniveau groen in de stad.	Deze bezuiniging wordt meegenomen in IBOR, waarin het gewenste beheerniveau van de openbare ruimte wordt vastgelegd. Implementatie volgt in de loop van 2013.
Diverse maatregelen uit het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	Diverse maatregelen zijn opgestart, o.a. in het Stedelijk Waterplan Binnenstad Almelo (riothermie, stimulerings-regeling groene daken). Deels vindt uitwerking samen met andere gemeenten en het waterschap plaats in werkplaatsen.
Uitvoeren maatregelen in het kader van ISV Overlast en verloedering	Overlast graffiti: voor de binnenstad is in de zomer een nulbeurt uitgevoerd aan de panden waarvan de eigenaar/gebruiker zich heeft aangemeld. Aansluitend vindt minstens een jaar onderhoud aan deze panden plaats. Onveilige plekken: moet nog verder worden ingevuld, incidenteel worden plekken aangepakt. Enkele braakliggende terreinen worden netjes gehouden. Voor een aantal andere terreinen wordt in het kader van het programma 'Tussendoor' gezocht naar een tijdelijke invulling. Dit krijgt in 2013 verder vorm. Schoonmaakcampagnes: de hondencampagne is in het voorjaar van 2011 uitgevoerd, voor 2012 en 2013 staan verdere campagnes op de planning.
Verbeteren Woonomgeving (VWO)	Het programma VWO 2012 is uitgevoerd. Voor verschillende locaties in de stad zijn deelprojecten benoemd en in

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	uitvoering. Er is een start gemaakt met een programma met deelprojecten voor 2013/2014.

Indicatoren	Begroting 2012	Waarden gem. grootte 50.000 -100.000	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Oordeel burger directe woonomgeving	7,5	7,3	7,5	7,5
Oordeel inwoners over leefbaarheid in de buurt	7,4	7,2	7,4	7,4
Oordeel burger winkels in buurt	8,0	7,8	8,0	7,8
Oordeel burger speelmogelijkheden	6,7	6,7	6,7	6,8
Oordeel burger straatverlichting	7,4	7,5	7,4	7,5
Oordeel burger wegen, paden en pleintjes	6,6	6,5	6,6	6,5
Oordeel burger onderhoud buurt	6,5	6,5	6,5	6,5
Oordeel burger onderhoud groenvoorziening in de buurt	6,7	6,6	6,6	6,5
Oordeel burger afvalinzameling	7,5	7,5	7,5	7,2
Oordeel burger onderhoud wegen en fietspaden	6,6	6,6	6,6	6,6

Wijkaanpak

Wat willen we bereiken?
We willen de kloof tussen burger en bestuur verkleinen. Het gemeentebestuur wil op de hoogte zijn van wat er leeft in wijken en buurten en handhaaft daarom de vijf stadsdelen en het wijkwethouderschap. Wijken moeten aantrekkelijk zijn om in te wonen, te werken en te recreëren. We willen de betrokkenheid bij de buurt en de eigen verantwoordelijkheid stimuleren. Dit doen we samen met de betrokken partners in de wijk: bewoners en professionals.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Handhaven wijkwethouderschap en de inzet van vijf stadsdeelcoördinatoren.	In 2012 zijn 4,5 fte stadsdeelcoördinatoren actief geweest in de stadsdelen samen met 5 x 0,8 fte wijkondersteuner. Zij hebben geparticipeerd in wijkfunctionarissenoverleggen en binnen diverse projecten. Tevens zijn de wijkwethouders ondersteund.
Herijken Almelose Wijkaanpak in samenwerking met de partners in de stad.	In 2012 is de nieuwe visie wijkgericht werken opgesteld (in januari 2013 vastgesteld). In voorbereiding hierop is er met name projectmatige inzet geweest (o.a. Ossenkoppelerhoek en Sluitersveld/Rumerslanden). Verder is de uitvoering van wijkwaardebonnen begeleid. De inbreng van bewoners binnen bestaande middelen is nog niet echt van de grond gekomen. Wel zijn er groepen bewoners begeleid die zelf een deel van de verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte op zich nemen.
Wijkcentra	Nadat plannen voor een MFA-binnenstad op een heel nieuwe locatie en in De Kolk niet haalbaar bleken, is in 2012 besloten de MFA-binnenstad in wijkcentrum 't Dok onder te brengen. In 2012 is een start gemaakt met een plan van aanpak wat moet leiden tot een verbouwing van 't Dok in 2013. In afwachting van de realisatie van de MFA-binnenstad hebben de 4 geprivatiseerde wijkcentra over 2012 een beheer- en exploitatiesubsidie ontvangen. De aanbestedingsprocedure voor het stedelijk beheer is gestart en nagenoeg helemaal afgerond.

Indicatoren	Begroting 2012	Waarden gem. grootte 50.000 -100.000	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
Oordeel aandacht gemeente voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid	6,4	6,5	6,4	6,3
Oordeel informatie over aanpak leefbaarheid en veiligheid	5,7	6,1	5,8	5,6
Oordeel burger betrekken buurt bij aanpak soc. veiligheid	5,7	6,0	5,8	5,5
Oordeel gemeente doet wat ze zegt bij verbetering leefbaarheid en veiligheid	5,7	5,8	5,7	5,7
Rapportcijfer Burger als Wijkbewoner (berekeningswijze 2009)	7	6,9	7,1	7
Oordeel burger welzijnsvoorzieningen (buurthuizen)	6,5	6,2	6,6	6,7

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?
- Voortzetting van een actieve rol in klimaatbeleid, innovatie en duurzame ontwikkeling, samen met externe partners - Structurele en actieve educatie, informatie, communicatie, voorlichting en stimulering van samenwerking en participatie op het gebied van groen, milieu en duurzaamheid

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Duurzaamheidsplan 2013-2016	De voorbereiding van het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 is op 6 maart 2012 besproken in het Politiek Beraad. Naar aanleiding hiervan is het plan in 2012 inhoudelijk en qua lay-out bijgesteld en afgerond, is een Uitvoeringsprogramma 2013 e.v. toegevoegd en is een webversie gemaakt. Dit is vervolgens behandeld in het Politiek Beraad van 22 januari 2013. Bestuurlijke vaststelling vindt naar verwachting plaats in maart 2013. Het betreft een integraal, concernbreed plan waarin het duurzaamheidsbeleid voor de periode tot en met 2016, met een doorkijk naar 2020, is opgenomen.
Energiebesparing/duurzame energie	Er zijn drie onderzoeken uitgevoerd. - Uit het onderzoek naar koude levering uit de Leemslagenplas is gebleken dat dit financieel en technisch haalbaar is. In 2013 zal een aanbesteding plaatsvinden om de koude levering te realiseren. - Uit het onderzoek naar Riothermie is gebleken dat dit bij voldoende warmwater door het riool haalbaar is. Naar aanleiding van een kansenkaart wordt in 2013 voor drie locaties in Almelo een nadere uitwerking uitgevoerd. - Warmte-koudeopslag is voor het nieuwe stadhuis financieel en technisch haalbaar maar een groot systeem voor meerdere gebouwen tegelijk in het tweede watervoerendpakket is technisch niet mogelijk.
Natuur- en Milieueducatie	- de functie medewerker NME is wegbezuinigd en het gemeentelijk Natuur- en MilieuCentrum zal gaan sluiten. Om de overgang van de NME-taken naar een nieuw te bouwen Natuurhus zo soepel mogelijk te laten verlopen, bestaat de wens om deze taakuitvoering in ieder geval tot ingebruikneming van het nieuwe Natuurhus voort te zetten. In 2012 zijn deze taken op een zo laag mogelijk, minimaal noodzakelijk, niveau uitgevoerd, deels door de voormalig medewerkster NME en voor een groot deel door vrijwilligers van het IVN. - In 2012 is bestuurlijk en ambtelijk zeer intensief overleg gevoerd met de Stichting Natuurhus in oprichting over het plan voor het realiseren van een nieuw Natuurhus in het Hagenpark. Op 7 december 2012 heeft dit geresulteerd in een presentatie van het projectplan en een inhoudelijke

	behandeling in B&W/DT. Geconcludeerd is dat het plan haalbaar en kansrijk is en dat het tevens een waardevolle aanvulling van de binnenstad is. Voor de realisatie van het Natuurhus is begin 2013 een procedure tot wijziging van het bestemmings-plan Hagenpark opgestart.

Indicatoren	Waarden 2010	Streefwaarden 2012	Waarde 2012*
Educatie natuur en milieu: - aantal deelgenomen basisschoolleerlingen aan activiteiten NME-Centrum	9500	gelijk/meer	250
- aantal uitgeleende leskisten aan basisscholen	380	gelijk/meer	285

De daling komt door de ingezette bezuiniging. Activiteiten zijn afgestoten, openingstijden beperkt. Dit heeft ook zijn uitwerking op het aantal uitgeleende lesmaterialen.

Omgevingsvergunning en handhaving

Wat willen we bereiken?
Vergunningverlening en –handhaving: - bereiken dat vergunningplichtige situaties beschikken over een geldige omgevingsvergunning, dat het naleefgedrag wordt bevorderd en gemonitord en, indien nodig, gesanctioneerd. Monumentenzorg en archeologie: - zorgen voor behoud van het erfgoed - inbedding monumentenzorg en archeologiebeleid in ruimtelijke ordeningsprocessen Welstand: - beschermen van de ruimtelijke kwaliteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Adequate, efficiënte en klant-vriendelijke afhandeling van aanvragen voor een omgevings-vergunning.	Het is mogelijk om een omgevingsvergunning elektronisch aan te vragen via de voorziening Omgevingsloket.nl. Met het project 'Wabo digitaal' is in 2012 een begin gemaakt met de elektronische behandeling en afhandeling van vergunningaanvragen. Elektronische afhandeling is goedkoper en levert een kortere doorlooptijd op. Uit het in 2012 uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat aanvragers klantgerichtheid (het meedenken in oplossingen) het belangrijkste vinden bij de afhandeling van de aanvraag, gevolgd door de snelheid waarmee aanvragen worden afgehandeld. Verwachtingen over de behandeltermijn zijn reëel (53% conform verwachting; 31% langer dan verwacht en 13% korter dan verwacht).
Advisering over en begeleiding van vergunningaanvragers	Er zijn afspraken vastgelegd over het vooroverleg. De gemeente biedt gelegenheid voor het (wettelijk niet verplichte) vooroverleg, maar houdt wel rekening met eigen efficiency. De advieskosten voor het beoordelen van een conceptaanvraag voor activiteiten die zijn gerelateerd aan bouwen en planologie zijn opgenomen in de legesverordening. Voor de beoordeling van deze conceptaanvragen is in 2012 een vast tarief van € 215,- in rekening gebracht. Wettelijk gezien kunnen voor milieuaanvragen geen leges worden geïnd. Aanvragers worden gestimuleerd om eerst een conceptaanvraag in te dienen alvorens overleg plaatsvindt. De conceptaanvraag wordt niet volledig inhoudelijk beoordeeld. Alleen knelpunten bij vergunningverlening worden benoemd. In principe vindt eenmalig overleg plaats.
Effectief toezicht en handhaving	In 2012 is gestart met een pilot om slimmer toezicht te houden, door het gebruik van een doordrukformulier en antwoordkaart. Gebleken is dat zowel de antwoordkaart als het doordrukformulier bruikbare instrumenten zijn bij controle op de naleving van milieuregels en brandveilig gebruik. De

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	voordelen zijn onder andere: geringe kosten, snellere administratieve afhandeling voor ondernemers en gemeente en bevordering van de uniformiteit van toezicht in Almelo. In september 2012 is gestart met het project onaangekondigde controles. Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in het naleefgedrag van bedrijven. De geconstateerde overtredingen werden direct of waren na een hercontrole beëindigd. Met het in 2012 vastgestelde strategische beleidskader (VTH-visie) hebben wij de richting gekozen voor het stellen van onze prioriteiten. Deze zijn vertaald in een nieuwe risicoanalyse voor het toezicht op het naleven van milieuregels door bedrijven en instellingen.
Communicatie over en bevordering van het naleefgedrag	In 2012 is het ondernemingsdossier van start gegaan. In het ondernemingsdossier komt alle informatie die een onderneming en toezichthoudende of vergunningverlenende overheden met elkaar uitwisselen, samen. Met drie bedrijven, uit de branche Rubber- en Kunststofindustrie, zijn werkafspraken gemaakt en is samengewerkt.
Casemanagement vergunningproces	Door het toepassen van casemanagement heeft een aanvrager een vast aanspreekpunt bij de gemeente voor de realisatie van zijn project. Met name bij grote plannen is de casemanager hierbij dus ook aanspreekpunt voor vragen buiten het vergunningentraject. In het klanttevredenheidsonderzoek Wabo is gevraagd of men tevreden was met het aantal contactpersonen binnen de vergunningenprocedure. Uit het onderzoek blijkt dat 77 procent van de aanvragers tevreden tot zeer tevreden is met het aantal contactpersonen. Casemanagement leidt tot een aanzienlijk hogere klanttevredenheid.
Regionale Uitvoeringsdienst Overijssel (RUD)	Er is hard gewerkt aan het operationeel krijgen van de RUD in Overijssel per 1 januari 2013. Hiervoor is een bestuursovereenkomst gesloten, waarin belangrijke organisatorische afspraken zijn vastgelegd. Daarnaast is gewerkt aan het standaardiseren en uniformeren van producten en diensten, onder meer door het opstellen van een producten- en dienstencatalogus. Voor het beheersen van de gemeenschappelijke werkvoorraad is een zogenaamde 'planningstool' ontwikkeld, op basis waarvan de werkvoorraad kwalitatief en efficiënt kan worden toebedeeld aan de personele capaciteit die binnen het werkgebied van de RUD beschikbaar is.
KPMG-onderzoek	De aanbevelingen uit het KPMG-rapport zijn verwerkt in de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving, die in 2012 is vastgesteld door college en raad. Uit de visie blijkt

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	dat het merendeel van de KPMG-aanbevelingen thans is geïmplementeerd in de VTH-uitvoering. De visie biedt de basis voor verdere VTH-verbeteracties in de periode 2012 - 2015.
Integratie van monumentenzorg en archeologie in processen ruimtelijke ontwikkeling	Bij het opstellen van bestemmingsplannen wordt rekening gehouden met cultuurhistorische waarden. Momenteel levert de regioarcheoloog hier input voor. In 2012 is gewerkt aan de actualisatie van de archeologische waardenkaart. Er waren relatief grote zones binnen het bebouwde gebied als grijs (= geen verwachting) aangeduid. Een aanzienlijk deel van deze grijze zones is omgezet naar een archeologische verwachting. Daarnaast worden de aan de kaart verbonden vrijstellingsgrenzen voor archeologisch onderzoek grotendeels verruimd. De kaart en de vrijstellingsgrenzen zullen naar verwachting in het voorjaar van 2013 worden vastgesteld.
Opstellen erfgoedverordening	Het opstellen van een nieuwe erfgoedverordening is vanwege overige werkzaamheden uitgesteld naar 2013. Wel zijn in 2012 afspraken gemaakt om met een projectmatige aanpak het onderwerp erfgoed uit te werken en is hiervoor € 10.000.- subsidie beschikbaar gesteld door de provincie Overijssel.
Inzet regionaal archeoloog	De gemeenten in de regio Twente maken gezamenlijk gebruik van de regioarcheoloog. Dit biedt gemeenten de kans om archeologiebeleid te voeren op het door de wet verlangde niveau. Gemeente Almelo maakt hier ook gebruik van, onder andere voor het actualiseren van de archeologische waardenkaart en het adviseren bij vergunningverlening of bestemmingsplannen. Gemiddeld werkt de regioarcheoloog vier uur per week voor Almelo.
Actualiseren en digitaliseren monumentenlijst	De gemeentelijke monumentenlijst is geactualiseerd en in concept gereed. De bestuurlijke vaststelling en (digitale) ontsluiting zijn voorzien voor 2013.
Het behandelen van vergunning-aanvragen voor wijzigen monument	In 2012 is een beperkt aantal vergunningaanvragen voor gemeentelijke- en rijksmonumenten behandeld. Dit is een wettelijke taak.
Inzet stimuleringsregelingen	In 2012 is er voor eigenaren van monumenten een informatieavond georganiseerd, waarin de specifieke stimuleringsregelingen zijn toegelicht. Daarnaast wordt bij vergunningaanvragen die betrekking hebben op monumenten hierover gericht geadviseerd.
Klein onderhoud eigen monumenten	De gemeente heeft voorzien in klein onderhoud aan gemeentelijke monumenten. Daarnaast zijn de zakelijke lasten voldaan.
Aanpassen welstandsnota	De actualisatie van de welstandnota is in 2012 in gang

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	gezet. Een deel van de geactualiseerde nota (ontwerp welstandsvrije gebieden) is behandeld in de gemeenteraad. De definitieve vaststelling wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2013. De verdere uitwerking (de nog welstandsplichtige gebieden) vindt plaats in de loop van 2013.

Indicatoren	Waarden 2010	Streefwaarden 2012	Waarden gem. grootte 50.000 -100.000	Waarden 2012
Oordeel burger duidelijkheid regels	6,5	6,6	6,7	6,5
Oordeel burger ontbreken regels	5,4	5,8	5,9	5,6
Oordeel burger tegenstrijdigheid regels	5,4	5,8	5,9	5,6
Oordeel burger controle handhaving regels	5,6	5,9	5,9	5,7

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Veiligheid

Missie
Almelo moet de veiligste stad van Twente zijn en dat moet niet alleen terug te vinden zijn in de cijfers, maar ook in de beleving van inwoners. Almelo kan mensen alleen aan zich binden als zij zich er veilig en geborgen voelen. Betrokkenheid bij de wijk en onderlinge ontmoeting dragen bij aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel van mensen. Ze kunnen zich vrij bewegen, omdat ze zich veilig weten in hun huis, in hun directe omgeving en in de gemeente als geheel. In het kader van `Het verschil maken` verwachten we bij de verbetering van de veiligheid ook van de burger zelf dat er verantwoordelijkheden worden genomen.

Veilige woon- en leefomgeving

Wat willen we bereiken?
Wij willen de objectieve en subjectieve veiligheid vergroten.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
We gaan een integraal lokaal veiligheidsplan opstellen	De resultaten van de landelijke veiligheidsmonitor zijn samen met de lokale cijfers opgenomen in het concept lokaal veiligheidsplan. Het concept veiligheidsplan is in november met de raad besproken. Daarnaast wordt een jaarprogramma opgesteld en de financiële paragraaf aangevuld.
De politie maakt in 2012 wijkscans	De wijkscans zijn door de politie aangeleverd en verwerkt in het nog vast te stellen lokaal integraal veiligheidsplan. De wijkscans zijn aan de orde geweest in de lokale driehoek.
We pakken de meest zichtbare overlastgevende situaties integraal aan. Dit sluit aan bij het contextgedreven werken van de politie	De partners in het Veiligheidshuis signaleren problemen, bedenken oplossingen en voeren die samen uit. Werkprocessen zijn op elkaar afgestemd, zodat strafrecht en zorg elkaar aanvullen. Ingezet is op gedragsverandering, recidivevermindering en verbetering van de kwaliteit van leven van de delinquent en eventueel zijn/haar directe omgeving (bijvoorbeeld familie). Om Almelo veiliger te maken en het vertrouwen van de burger in de politie te versterken is een proeftuin ingesteld in Almelo-West om met contextgedreven werken aan de slag gegaan. De wijkagenten vervullen een sleutelfunctie bij de politie in Almelo-West. Wijkagenten zijn in staat initiatief te nemen en samen te werken met netwerkpartners om zo problemen in de wijk op te lossen. De wijkagenten in Almelo-West hebben een goede start gemaakt met het contextgedreven werken. Er is een aantal zaken aangepakt door contextgedreven te werk te gaan, zoals in de Nieuwstraat en directe omgeving. De aanpak heeft betrekking op concrete leefbaarheids- en veiligheidsproblemen.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
We bevorderen de betrokkenheid van bewoners bij de veiligheid in de stad door deel te nemen aan Burgernet	Er wordt gebruikgemaakt van een telefonisch netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven in de gemeente. In 2012 is Burgernet in Almelo in totaal veertienmaal ingezet. Daarvan was een vermissing tienmaal de aanleiding, een zoekactie naar onzedelijk gedrag/schennispleging tweemaal, een overval eenmaal en een auto-inbraak eenmaal. In totaal zijn 8538 personen bereikt door een oproep en is een actie tienmaal succesvol afgerond.
Stadstoezicht Almelo B.V. gaat het accent van toezicht naar handhaving verleggen	De transitie van toezichthouders naar handhavers is in 2012 afgerond. Alle handhavers van Stadstoezicht zijn buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) en daarmee bevoegd om strafrechtelijke sancties op te leggen. Er zijn in totaal dertien BOA's aangesteld. Stadstoezicht is actief in de wijken, en door een "stadsdeelgewijze" indeling van de handhavers in de organisatie, in principe in de 'eigen' wijk, die ze zodoende goed kennen. Onregelmatigheden vallen daardoor snel op. Stadstoezicht signaleert overtredingen. Ze spreken de personen aan op ongewenst gedrag en zijn corrigerend naar overtreders van de regels in de openbare orde. Daarbij moet ook gedacht worden aan de zogeheten kleine ergernissen, zoals hinderlijk parkeren, afval op straat, vuilnisbakken te vroeg aan de straat, illegale hondenuitlaatgebieden, et cetera. De aanwezigheid van politieambtenaren in een middenkaderfunctie bij Stadstoezicht garandeert mede een continu toezicht op de kwaliteit van de handhaving en het vaktechnisch niveau daarvan. De handhaving is daardoor effectiever en dus geloofwaardiger voor de burger. Iedereen, mensen op straat en in de wijk, kan dus te maken krijgen met handhavers van stadstoezicht.
Terugdringen van veelvoorkomende criminaliteit (VVC), zoals inbraken, vernieling en diefstal	De aanpak van VVC-zaken heeft bij de vorming van de nationale politie veel aandacht. Een belangrijke ontwikkeling in deze is ZSM (Zo Snel, Slim en Simpel Mogelijk), waarin bij een (heterdaad) aanhouding inzake een VVC-delict, direct zoveel mogelijk relevante informatie wordt verzameld vanuit verschillende ketenpartners en wordt bezien of het delict direct passend kan worden afgedaan. Dergelijke zaken hebben prioriteit en daarvoor is een goede samenwerking met ketenpartners opgezet. Opsporing van VVC speelt een volwaardige rol in de afweging en toedeling van politiecapaciteit. De resultaten worden periodiek besproken in de lokale driehoek. Op die manier krijgt opsporing een evenwichtige positie bij de verdeling van schaarse capaciteit en kan procesoverkoepelend worden afgewogen wat meer en minder belangrijk is/urgentie heeft. In het Windmolenbroek is de politie een inbraakpreventieproject gestart om bewoners te wijzen op

Wat hebben we ervoor gedaan?	
	het voorkomen van insluipingen, inbraken, et cetera.
Terugdringen van illegale prostitutie	Het proces van de voorbereiding loopt nog. De prostitutiewet is nog niet vastgesteld. De VNG is bezig met het aanpassen van de Model Algemene Plaatselijke Verordening naar aanleiding van de (te verwachten) nieuwe prostitutiewetgeving. Dit gebeurt in het kader van het project Kwaliteit Model- verordeningen en in nauwe samenwerking met gemeenten. Daarnaast komt er, aanvullend op de wet, een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), opgesteld door het Rijk. Minister Opstelten (Veiligheid en Justitie) heeft aangegeven dat de AMvB in ieder geval ingaat op nadere regels over het prostitutieregister en de wijze waarop gemeenten moeten registreren en inschrijven. Ook regels over het landelijke register van vergunningen voor prostitutiebedrijven komen aan bod. De VNG heeft een rol in de consultatieronde van de AMvB. De verwachte inwerkingtreding is 1 juli 2013.
Samenhang creëren in het oplossen van de problematiek huiselijk geweld	De landelijke ontwikkeling van de nationale politie (Veiligheidshuis) heeft in 2012 wijzigingen in de ketensamenwerking van de regie op huiselijk geweld veroorzaakt. In 2013 zal hierop de werkwijze worden aangepast. In 2012 is VIS2 voor huiselijk geweld ingevoerd en vrijwel alle partners hebben het “Convenant Multiproblem” getekend.
Terugdringen van aantal recidivisten van huiselijk geweld	In 2012 is, in samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het pilotproject “Code Rood” vormgegeven. In dit project zijn de beide hiernaast genoemde sporen opgenomen. Gemeente Enschede is trekker en Almelo participeert.
Aandacht voor de kinderen	De regionale aanpak Raak is afgesloten. Hiermee is de eerste stap gerealiseerd van de sluitende aanpak kindermishandeling. Het Openbaar Ministerie en de Raad van de Kinderbescherming zijn enkele van de deelnemers die deelnemen in de regiegroep Huiselijk Geweld, waarin ook de sluitende aanpak kindermishandeling is opgenomen. In 2012 is de Academische Werkplaats Jeugd in Twente gestart met aandachtsfunctionarissen en opleidingen voor preventie van kindermishandeling (bijvoorbeeld scholen, peuterspeelzalen, et cetera).

Jeugd en veiligheid

Wat willen we bereiken?
We willen dat de jeugd veilig kan opgroeien en daarbij de veiligheid van de leefomgeving niet verstoort.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Aanpak criminele en overlastgevende jeugdgroepen	In 2012 zijn, in samenwerking met de politie, een aantal jeugdgroepen gelabeld waarop specifiek beleid (shortlistmethodiek, groepsgerichte aanpak (inclusief ouders) en persoonsgerichte aanpak) succesvol is toegepast. In 2012 is een aanzet gegeven om een sluitend zorgsysteem voor de doelgroep Hoogrisicojeugd te ontwikkelen binnen het project "Perspectief bied je samen".
We gaan schoolgerelateerde preventie inzetten (vindplaats school).	Er zijn jongerenwerkers in de scholen voor voortgezet onderwijs ingezet en jongerenwerkers nemen deel aan de Zorgadviesteams AKA (onderdeel van ROC). Het project "Slimme Clusters" is gestart bij 't Noordik. Windmolenbroek project is gecontinueerd (samenwerking basisscholen met jongerenwerkers, politie en VO-scholen).
We gaan wijkgericht jongerenwerk vernieuwen.	In Almelo Noord Oost is gestart met het project "N.O. Got Talent" als onderdeel van het project "Perspectief bied je samen", dit vanuit de nieuwe manier van jongerenwerk (positief jeugdbeleid). Maatschappelijke partners zijn verantwoordelijk voor het invoeren van het jongerenwerk nieuwe stijl, de gemeente fungeert hierin als opdrachtgever.
We zetten de in medio 2010 ingevoerde jeugddag in het Veiligheidshuis voort.	In 2012 is besloten de drie veiligheidshuizen in Twente terug te brengen tot één Twents veiligheidshuis. Hierdoor heeft de jeugddag niet plaatsgevonden. Op lokaal niveau is gestart met de aanpak voor hoogrisicojeugd (vanuit het project "Perspectief bied je samen")
We zetten de systeemgerichte aanpak van de individuele jongere via de Zorgadviesteams (ZAT) voort.	Samen met school en gezin wordt vanuit casuscoördinatie inzet gepleegd. In 2013 zal hier verder op ingezet worden in relatie tot de Transitie Jeugdzorg en Passend Onderwijs. Vanuit leerplicht en kwalificatieplicht is het afgelopen jaar ingezet op deelname aan het ZAT in zowel het primair als voortgezet onderwijs. De komende jaren wordt deze inzet gecontinueerd.

Bedrijvigheid en veiligheid

Wat willen we bereiken?
We willen dat ondernemers veilig (kunnen) ondernemen.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
We zetten de instrumenten KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) en KVU (Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan)_in om de veiligheid van ondernemers in het centrum van Almelo te vergroten en het veilig ondernemen te bevorderen.	In 2012 is nogmaals bijzondere aandacht besteed aan de uitvoering van het KVO en KVU. Dit is een succesvolle uitwerking van publiekprivate samenwerking. Het formuleren van veiligheidsdoelstellingen en de bijbehorende programma's leveren, in combinatie met periodieke evaluaties van de realisatie van de doelstellingen en de effectiviteit van het samenwerkingsverband, een krachtige bijdrage aan verbeteringen in de publieke ruimte. Tevens schept het mogelijkheden voor continue verbetering.

Fysieke veiligheid

Wat willen we bereiken?
We willen structureel (brand)onveilige situaties in bebouwing voorkomen. Daarnaast willen we geoefend en voorbereid zijn op adequate brandbestrijding en hulpverlening. Tot slot willen wij organisatorisch voorbereid zijn op rampen en crises voor gemeentelijke en brandweerprocessen.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
We gaan ons voorbereiden op aansluiting bij de Veiligheidsregio Twente.	Is afgerond per 1-1-2013 gerealiseerd.
De brandweer adviseert de andere afdelingen van de gemeente bij het opstellen van ruimtelijke plannen en ten aanzien van bouwtoestemmingen en evenementen. Daarnaast stellen wij een handhavingsprogramma op voor de controle van het brandveilig gebruik. Tot slot geven wij voorlichting over brandveilig leven.	Een brandpreventieadvies maakt een vast onderdeel uit van de gemeentelijke vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij risicovolle bedrijven, ruimtelijke planvorming, bestemmingsplannen, bouwprojecten, et cetera. Dit is meegenomen in de nieuwe Twentse veiligheidsregio. Doel is ook om brandpreventie meer te betrekken bij omgevingsvergunningen en toezicht als sprake is van opslag van brandbare, milieugevaarlijke stoffen. Er is sprake van een intensieve samenwerking. Bij de regionalisering is een team brandveilig leven ingesteld.
We stellen voor nieuwe gebouwen bereikbaarheidskaarten en aanvalsplannen op en houden inzetplannen actueel.	Aanvalsplannen, aanrijdroutes, bereikbaarheidskaarten en inzetplannen zijn beschikbaar. Er is overzichtelijke informatie voor de bevelvoerder en Officier van Dienst (OvD), die snel toepasbaar is in het eerste uur van een gecoördineerde inzet. Een aanvalsplan is een meerdelig document en bestaat uit de bereikbaarheidskaart (grafische kaart en informatieblad) en aanvullende informatie. Bij de aanvullende informatie valt te denken aan verdiepingskaarten, luchtfoto's, detailplattegronden en scenariokaarten.
We verzorgen het materieel en materiaal.	Het preventieve onderhoud aan het materiaal en materieel bestaat uit een onderhoudsplanning en checklijsten. De onderhoudsplanning is een verzameling van gegevens die samen al het preventieve onderhoud aan de verschillende uitrustingen voorstellen.
We leiden ons personeel op en onderhouden de geoefendheid van het uitrukpersoneel.	Er is permanente aandacht voor en investering in vakbekwaamheid van geoefendheid van de manschappen van de brandweer. Manschappen moeten voldoen aan het Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel. Manschappen moeten minimaal geoefend worden in technische hulpverlening, brandbestrijding, ongevallen gevaarlijke stoffen en grootschalige hulpverlening.
We houden het	Vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor een goede

Wat hebben we ervoor gedaan?	
rampenbestrijdingsplan gemeentebreed actueel en we oefenen de in te zetten personen.	organisatie van de rampencoördinatie blijft op gemeentelijk niveau structurele inzet nodig; de taken vergen een capaciteit van 0,5 fte. De gemeente levert capaciteit in de vorm van menskracht. Er is echter wel sprake van een efficiencyeffect. De capaciteit voor de gemeentelijke crisisbeheersingstaken is verdeeld over gemeentelijke functionarissen. Deze taken zijn echter verschillend van aard: organisatorisch, uitvoeringsgericht of beleidsgericht en sluit qua capaciteit aan bij de verschillen in affiniteit, kennis en kwaliteit. Ook is bepaald dat de functionaris capaciteit inzet op zowel mono- als multidisciplinaire projecten of als 'vliegende keep' zich beschikbaar stelt voor onverwachte activiteiten. Zij zijn Multi-inzetbaar voor geheel Twente. Daarin is ook meegenomen de regionale oefenkalender.

Integriteit en veiligheid

Wat willen we bereiken?
We willen de (georganiseerde) criminaliteit terugdringen.

Wat hebben we ervoor gedaan?	
Onderzoeken of het opportuun is om in Almelo het Bibob-instrument breder in te zetten.	Er zijn inmiddels beleidsrichtlijnen vastgesteld door de lokale driehoek. De implementatie hiervan wordt programmatisch voorbereid en uitgevoerd door het Team Integrale Veiligheid onder leiding van de projectleider aanpak zware criminaliteit. Het RIEC-ON (Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland) heeft hierbij een adviserende en/of ondersteunende rol richting de gemeente. De nieuwe wet regelt de uitbreiding van de Wet Bibob en bevat meer mogelijkheden voor bestuursorganen om goed eigen onderzoek te doen. Verder is een aantal algemene verbeteringen en technische aanpassingen aangebracht.
Versterken bestuurlijke aanpak in de Veiligheidsketen	Is en wordt uitgevoerd. Het lokale bestuur (burgemeester) heeft diverse mogelijkheden en middelen toegepast om ernstige criminaliteit en overlast te voorkomen of te bestrijden.
Convenant Aanpak Hennepteelt	Wordt uitgevoerd binnen het programma aanpak zware criminaliteit van de gemeente en vastgesteld door de lokale driehoek.
De komende 2 jaar bijzondere aandacht besteden aan de organisatie, structurering en inbedding in de gemeentelijke organisatie van de aanpak van de zware criminaliteit.	De implementatie hiervan is gestart. In 2012 is een projectleider aanpak zware criminaliteit aangesteld binnen het team Integrale Veiligheid van de gemeente.

Indicatoren Veiligheid	Begroting 2012	Waarde gem. grootte 50.000 -100.000	Streefwaarden 2012	Waarde 2012
% inwoners dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt	2,9	3,4	2,9	1,8
% inwoners dat vaak onveilige plaatsen mijdt in buurt	2,4	3,9	2,4	2,6
% inwoners dat vaak 's avonds of 's nachts de deur niet opendoet	6,5	11,1	6,5	5,9
% inwoners dat kind (eren) niet toestaat om ergens in de buurt naar toe te gaan	4,4	4,3	4,3	4,2
% inwoners dat zich 's avonds in de buurt onveilig voelt	3,2	5,4	3,2	2,1
% inwoners dat zich 's avonds alleen thuis niet veilig voelt	2,6	2,7	2,6	1,3
Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt	6,9	6,7	6,9	7,1
Oordeel burger betrekken buurt bij aanpak sociale veiligheid	5,7	6,0	6,0	5,5
Oordeel bereikbaarheid voor meldingen en klacht over	6,4	6,5	6,5	6,5

onveiligheid en overlast				
Oordeel gemeente doet wat ze zegt bij verbetering leefbaarheid en veiligheid	5,7	5,8	5,8	5,7
Oordeel informatie over aanpak leefbaarheid en veiligheid	5,7	6,1	6,1	5,6
Oordeel burger verkeersveiligheid gemeente	6,8	6,5	6,8	6,8
Oordeel burger verkeersveiligheid buurt	6,4	6,4	6,5	6,5
% recidive huiselijk geweld	36 (2010)*			42 (2011)

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

* Monitor Huiselijk geweld Twente

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 6

BURGERJAARVERSLAG

Inleiding

Eén van de taken van de burgemeester is om jaarlijks te rapporteren over de kwaliteit van de dienstverlening en de kwaliteit van procedures op het vlak van burgerparticipatie (art. 170 Gemeentewet). In Almelo is gekozen voor een uitgebreide rapportage, met aandacht voor allerlei facetten van dienstverlening, participatie, klachten en bezwaren, en de bijzondere bevoegdheden van de burgemeester.

In elk hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de aanbevelingen uit het Burgerjaarverslag over 2011. In het laatste hoofdstuk zijn de resultaten samengevat en worden aanbevelingen gedaan.

1. Dienstverlening

1.1 Dienstverlening – telefonie, balie en internet

Almelo doet niet meer elk jaar mee met landelijke benchmark

Vanaf 2011 doet Almelo uit bezuinigingsoverwegingen niet meer elk jaar, maar eens per drie jaar, mee aan de landelijke benchmark van TNS/NIPO naar de dienstverlening aan de balie, telefonie en internet. Op dit moment zijn er daarom geen actuele cijfers voor de waardering van de balie, de telefonie en het internet door TNS/NIPO over 2012. Almelo doet in 2013 wel weer aan de benchmark (KTO balie, telefonie en digitaal continue) mee.

Telefonische bereikbaarheid

We monitoren zelf de telefonische bereikbaarheid. In onderstaande tabel is de telefonische bereikbaarheid opgenomen, de tijd die het duurt voor de telefoon door de gemeenten wordt beantwoord.

Tabel 1. Telefonische bereikbaarheid 2012

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Minder dan 1 minuut	50,7%	49,4%	49,1%	52,2%
Minder dan 3 minuten	85,2%	82,2%	82,9%	84,7%
Minder dan 5 minuten	94,7%	93,8%	93,5%	94,2%

De telefonische bereikbaarheid van het centrale nummer van de gemeente Almelo (0546-541111) is in 2012 tamelijk constant: in circa 50% van de gevallen wordt de telefoon binnen 1 minuut beantwoord en circa 94% wordt binnen 5 minuten beantwoord. Dit is vergelijkbaar met de bereikbaarheid eind 2011. In het vorige burgerjaarverslag is het streven opgenomen om dit percentage naar 99-100% te brengen. Het streven naar 100% bereikbaarheid is niet realistisch. Er zal altijd een klein percentage zijn dat ervoor kiest om het telefoongesprek te beëindigen. Daarom willen we het streefpercentage bijstellen naar een realistisch percentage van 95%.

Digitale dienstverlening in 2012

In 2012 is een document opgesteld dat alle aspecten van een goed functionerend klantcontact-centrum (KCC) beschrijft. Dit document is als leidraad gebruikt voor het inrichtingsplan van de toekomstige sector KCC, dat medio 2013 wordt vastgesteld door het college van b en w. Digitale dienstverlening is hiervan een onderdeel.
Alle op het e-loket aanwezige producten zijn geïnventariseerd op waarde, juistheid en gebruik:

- vanuit Slimmer werken zijn we bezig met verbeteren van e-dienstverlening. We zijn hard bezig om formulieren bij producten in het e-loket te digitaliseren en producten die we in het e-loket aanbieden te verbeteren.
- er heeft schoning van (vrijwel) niet gebruikte producten plaatsgevonden.
- producten, die frequent worden gebruikt, zijn qua leesbaarheid, juistheid en kanaalsturing verbeterd.
- producten, die nog niet op het e-loket aanwezig zijn en die eenvoudig te realiseren zijn, zijn geïnventariseerd. Deze producten worden via de pragmatische manier van zaak- en procesgericht werken digitaal ontsloten.

Het voorkeurskanaal van het KCC is het digitale kanaal. Bij de ontwikkeling van het KCC, dat medio 2013 van start gaat, worden de doelstellingen voor het aanbieden van producten via het digitale kanaal verder uitgewerkt. De verhouding tussen het aantal bezoekers dat met afspraak en zonder afspraak het stadhuis bezoekt, is in 2012 ten opzichte van 2011 vrijwel gelijk gebleven (27%). Het aantal via internet gemaakte afspraken groeide van 38% in 2011 naar 44% in 2012. Het jaar 2011 was een bijzonder jaar m.b.t. de identiteitsbewijzen, waardoor het bezoekersaantal hoger was dan andere jaren. Tijdelijk gratis ID-kaarten en een aangekondigde verhoging van de leges voor jeugd_ID-kaarten hebben voor deze toename gezorgd.

Tabel 2. Aantal bezoekers en bezoeken op afspraak in 2012

Bezoekersaantal en afspraken	**2012**	**2011**	**2010**
Totaal aantal bezoekers	50.230	57.016	52.770
Totaal aantal afspraken	13.663	15.563	14.351
• Afspraken via balie/telefonie	7.707 (56%)	9.629 (62%)	9.217 (64%)
• Afspraken via internet	5.956 (44%)	5.932 (38%)	5.128 (36%)

Digitaal afgehandelde producten

Inwoners van Almelo konden in 2012 twee producten, verhuizing binnen de gemeente en uittreksel uit het GBA in principe helemaal zelfstandig digitaal afhandelen.

Tabel 3. Digitaal afgehandelde producten in 2012

Product	**Kwartaal**	**2012**	**2011**	**2010**
Verhuizing	1e kwartaal	156	58	148
	2e kwartaal	173	5	118
	3e kwartaal	149	4	78
	4e kwartaal	185	-	72
Uittreksel GBA	1e kwartaal	147	158	273
	2e kwartaal	141	121	204
	3e kwartaal	144	103	145
	4e kwartaal	117	90	55
Totaal		**1.212**	**539**	**1.039**

N.B. De cijfers over 2011 vallen nogal uit de toon ten opzichte van 2010 en 2012. De redenen hiervoor zijn in het Burgerjaarverslag 2011 opgenomen.

Openstelling vrije inloop en op afspraak

In 2012 waren wij elke ochtend van 09.00 – 12.00 uur open op basis van vrije inloop en van 13.00 – 16.00 uur alleen voor vooraf gemaakte afspraken. Daarnaast waren wij op de dinsdag- (t/m 31-1-2012) en de donderdagavond open van 16.00 – 19.00 uur (alleen voor vooraf gemaakte afspraken).

Veel inwoners kiezen ervoor op de momenten van vrije inloop te komen en daarbij het risico te lopen te moeten wachten.

Tabel 4. Openstelling vrije inloop en op afspraak.

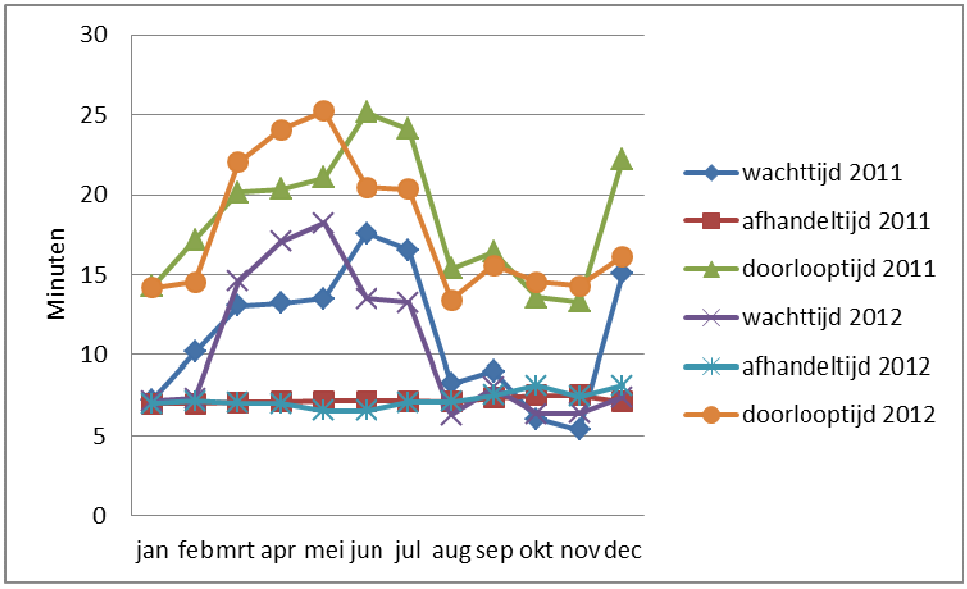
Soort openstelling	2010	2011	2012
Vrije inloop 09.00 – 12.00	73%	74%	74%
Volgens afspraak 13.00 – 16.00	20%	20%	22%
Volgens afspraak 16.00 – 19.00	7%	6%	4%*

* Openstelling dinsdagavond tot en met 31-01-2012

Wacht- en afhandeltijden 2011 en 2012 vergeleken

In onderstaande figuur zijn de wacht-, afhandel- en doorlooptijden weergegeven. De wachttijd en afhandeltijd vormen opgeteld de doorlooptijd. De wachttijden in maart, april, mei, juni en juli zijn relatief hoog ten opzichte van de rest van het jaar. Dit heeft te maken met hogere aantallen reisdocumenten en vragen over de gemeentelijke belastingaanslagen. In onderstaande figuur ligt de piek in 2011 anders dan in 2012. In 2011 is er een grote toename aan het eind van het jaar vanwege de extra aanvragen van een Jeugd ID-kaart, die vanaf 1-1-2012 in prijs is gestegen. De piek in 2012 valt voor de zomervakantie omdat vanuit het rijk werd aangegeven dat kinderen niet meer in het paspoort bijgeschreven mogen staan.

Figuur 1. Wacht-, doorloop- en afhandeltijden 2012

1.2 Afhandeling van de post in 2012

De zaak als verbinding.

De gemeente Almelo wil en gaat meer en meer digitaal proces- en zaakgericht werken. Zaakgericht werken betekent in de kern dat niet meer het document maar het proces als uitgangspunt wordt gehanteerd, kanaalonafhankelijk en klantgericht. Zaakgericht werken wordt dus per proces (of groep van processen) ingevoerd.

Hoe werkt het?

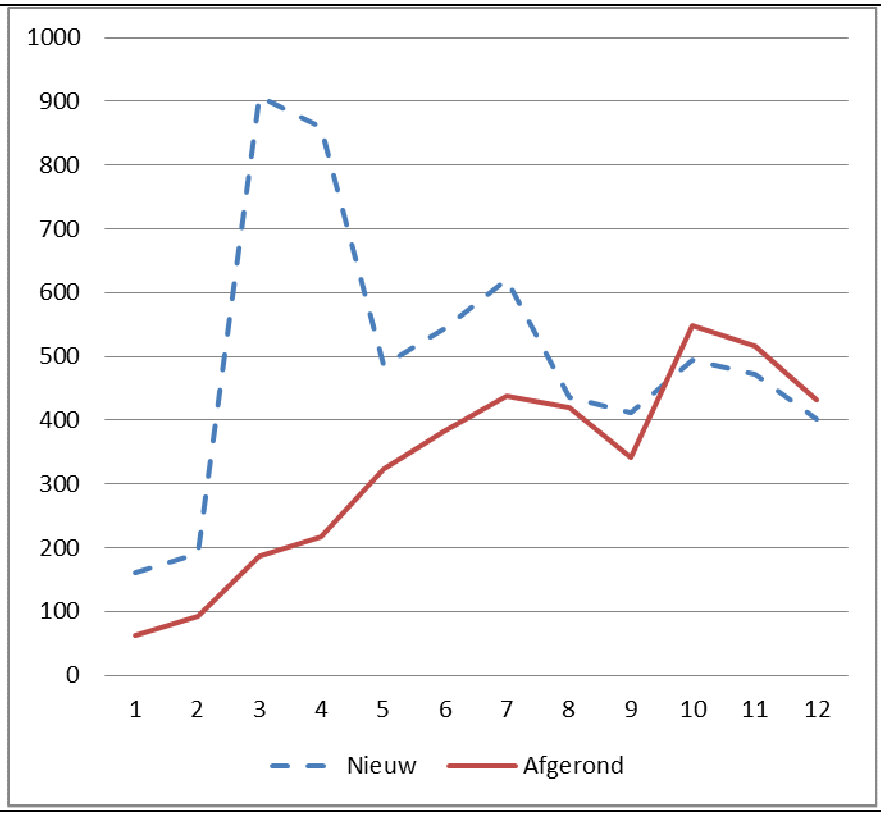
Het principe is eenvoudig. Van “alle” binnenkomende vragen wordt, ongeacht het kanaal, digitaal een “zaak” aangemaakt. Aanvullende documenten en informatie worden tijdens de behandeling in dezelfde

digitale map gestopt en dit “zaakdossier” wordt behandeld. Dat is veel efficiënter dan de bestaande praktijk waarin afzonderlijke documenten de behandelroute in worden gebracht.
Verder bevat het zaakdossier alle informatie die nodig is voor een goede uitvoering van het proces en is daarmee tevens de basis voor bestuurlijk verantwoording en het digitaal archiveren.

In onderstaande figuur staan de nieuwe en afgeronde zaakdossiers van 2012.

Figuur 2. Nieuwe en afgeronde zaakdossiers in 2012

Maand	Nieuw	Afgerond
1	161	62
2	190	93
3	907	187
4	859	218
5	486	323
6	545	384
7	621	438
8	435	419
9	411	342
10	494	549
11	472	516
12	401	431
Totaal	**5.982**	**3.962**

1.3 Dienstverlening – Wmo

In de Wmo zijn onder meer de voormalige welzijnswet, de Wvg (Wet voorziening gehandicapten) en delen van de AWBZ (huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen, lichte begeleiding) opgenomen. De hoofddoelstelling van de Wmo is het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid. We willen dat alle mensen de kans krijgen om mee te doen aan het sociaal-maatschappelijke leven. Als er beperkingen zijn dan heeft de gemeente de (compensatie)plicht om deze mensen met collectieve of individuele voorzieningen te helpen. De Wmo is de wet die hiervoor de kaders geeft. De Wmo werkt als een paraplu, onderscheidt negen prestatievelden en bevordert de samenwerking en afstemming tussen beleid, voorzieningen en organisaties in de stad. In 2011 heeft de gemeenteraad het Wmo beleidsplan 2011-2014 vastgesteld.

Wmo-benchmark 2012

Jaarlijks worden de resultaten van de Wmo gemeten en vergeleken met 123 gemeenten in Nederland. Almelo doet het gemiddeld goed in de Wmo-benchmark. De score is 75 % terwijl het gemiddelde van vergelijkbare gemeentes op 63% ligt en voor alle benchmarkdeelnemers op 66%. In totaal worden acht onderdelen gemeten en alle onderdelen samen geven deze score. Kijken we naar de afzonderlijke onderdelen dan zien we het volgende beeld:

- ten opzichte van vergelijkbare gemeenten is de score gemiddeld. Dit onderdeel meet de ondersteuning van jeugd bij opgroeiproblemen en van ouders met opvoedingsproblemen.

- Almelo scoort boven het gemiddelde op leefbare buurten en wijken, mantelzorg en vrijwilligerswerk, op informatie/advies en individuele voorzieningen (o.a. huishoudelijke hulp en hulpmiddelen), op het bevorderen dat mensen met een ziekte deelnemen aan de samenleving en zelfstandig functioneren en tot slot op de maatschappelijke opvang.

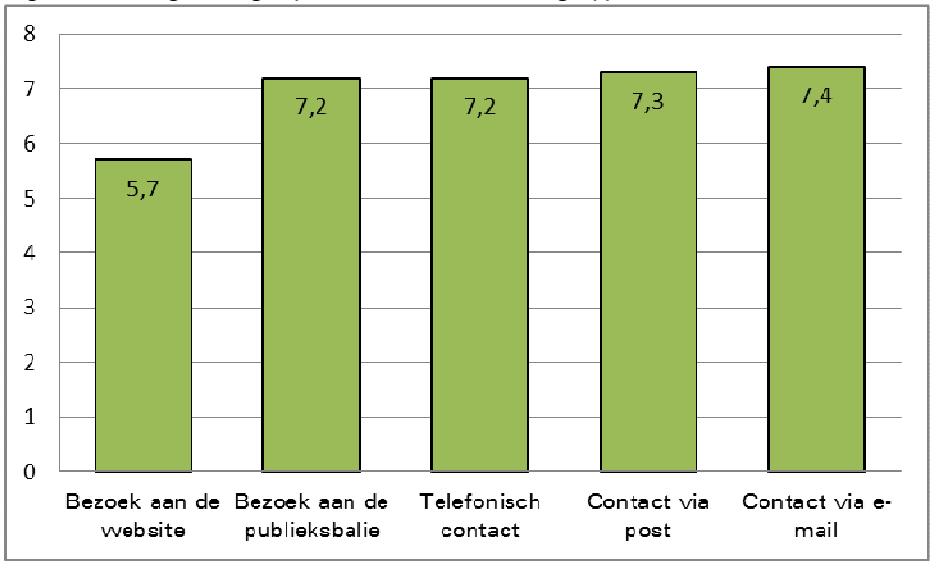
1.4 Vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving

Wat vindt de burger van de procedure voor een omgevingsvergunning?

Eind 2012 is onderzoek gedaan naar de klanttevredenheid over vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Alle personen die tussen 1 oktober 2011 en 1 oktober 2012 een aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben ingediend, is gevraagd om via het internet deel te nemen aan een enquête. Uit de resultaten blijkt dat de klant de gehele vergunningenprocedure waardeert met een 6,9. De vergunningenprocedure wordt over het algemeen als duidelijk ervaren. Er wordt voldoende informatie verstrekt over de voortgang van de behandeling van de aanvraag. Ook blijkt dat de inzet van een casemanager (een vaste klantcontactpersoon voor de vergunningenprocedure) wordt gewaardeerd.

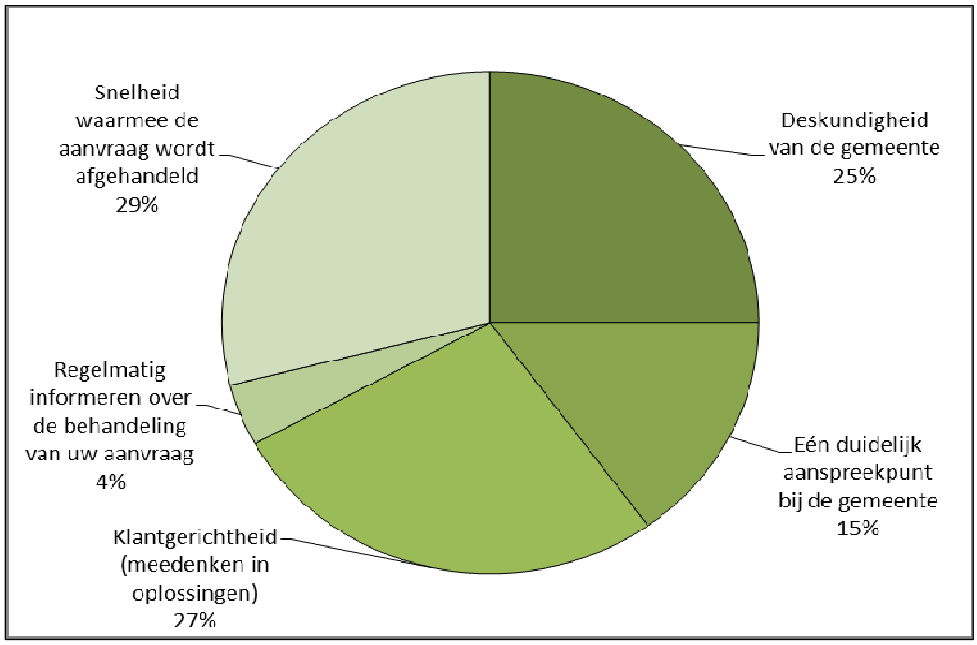
Het is mogelijk om via verschillende kanalen met de gemeente contact te hebben over de vergunningenprocedure. Er kan een bezoek worden gebracht aan de website of aan de publieksbalie, er kan worden gebeld of er kan contact zijn via de post of de e-mail. De waardering van de verschillende kanalen verschilt. Het bezoek aan de website krijgt maar net een voldoende. De overige contacten worden met een ruim voldoende beoordeeld.

Figuur 2. Vergunningenprocedure: waardering typen contact.

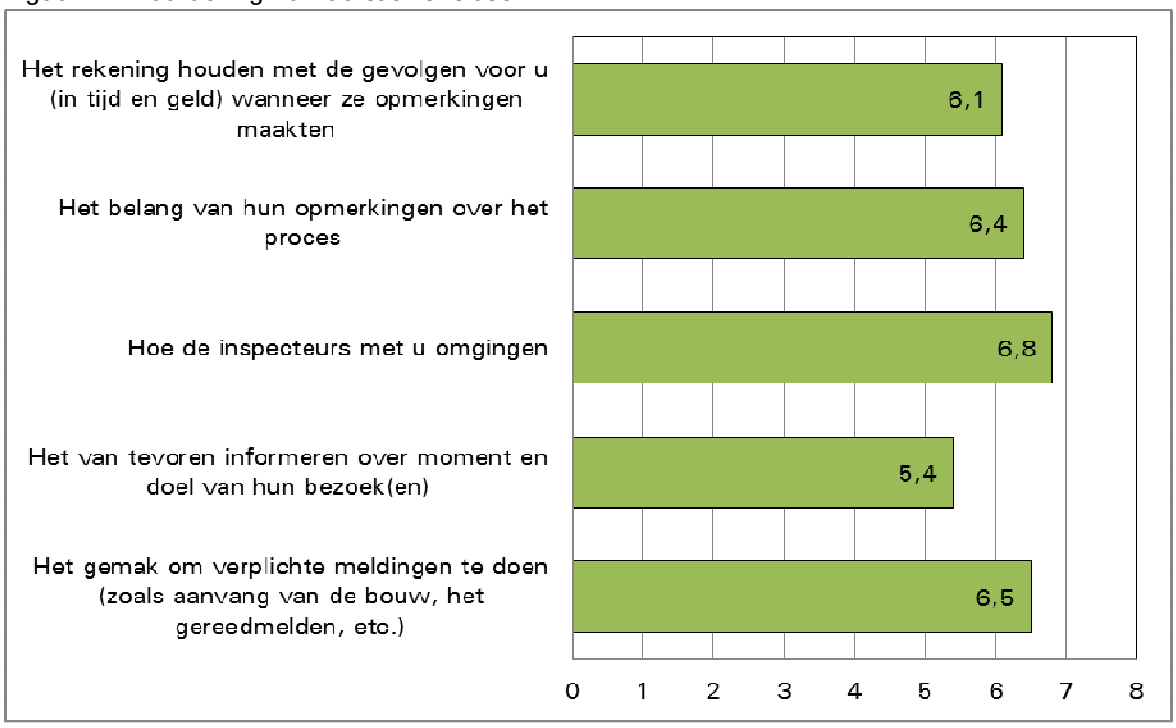
De particuliere aanvrager vindt de snelheid waarmee de aanvraag wordt afgehandeld het belangrijkste bij de vergunningenprocedure (29 procent), kort daarop gevolgd door de klantgerichtheid (het meedenken in oplossingen) (27 procent) en de deskundigheid van de gemeente (25 procent).

Figuur 3. Wat vinden burgers belangrijk in de vergunningenprocedure?

De burger wil dus graag snel een beslissing op zijn aanvraag, maar vindt het ook prettig als de gemeente meedenkt over oplossingen als er bij de vergunningenprocedure problemen ontstaan.
Na de fase van vergunningverlening volgt de fase van toezicht en eventueel handhaving. De waardering van de toezichtfase wordt gemiddeld met een voldoende beoordeeld.

Figuur 4. Waardering van de toezichtfase.

1.5 Visie VTH

Gemeente maakt visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving

Met het vaststellen van de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving in juli 2012 heeft de gemeente gekozen hoe invulling wordt gegeven aan taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Wij vinden het belangrijk om bij de taakuitoefening gericht te focussen op risico's. De mate van risico's die de Almelose samenleving loopt, bepaalt hoe en hoe hard we optreden. We kiezen hierbij voor een pragmatische aanpak. Bij geringe risico's wordt niet of terughoudend opgetreden. Daarnaast vinden we het belangrijk om over de juiste kennis en deskundigheid te beschikken, zodat we een goede gesprekspartner zijn voor burgers en bedrijven en duidelijk zijn over onze taak en resultaten. We werken aan een minder versnipperde overheid door goed samen te werken met andere (overheids-)partijen, zoals de provincie, het waterschap en de gemeenten in onze regio. We doen een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving bij het aanvragen van vergunningen en het naleven van regels.

De directe aanleiding voor het maken van de visie op vergunningverlening, toezicht en handhaving was het externe onderzoek dat in 2009 is uitgevoerd naar de kwaliteit van het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De gemeenteraad gaf destijds opdracht voor dit onderzoek vanwege de gijzeling van een wethouder en enkele ambtenaren in 2008. De gemeente voldoet aan de belangrijkste aanbevelingen die in het verslag van dit onderzoek zijn gedaan. De komende jaren wordt gewerkt aan het verder professionaliseren van vergunningverlening, toezicht en handhaving; lokaal, maar ook regionaal.

We gaan samenwerken in een regionale uitvoeringsdienst

De rijksoverheid geeft aan dat vanaf 2013 bepaalde taken op regionale schaal moeten worden uitgevoerd. De veertien gemeenten in de regio Twente en de provincie Overijssel vormen dan samen de regionale uitvoeringsdienst Twente. Binnen dit werkgebied worden de bestaande capaciteit en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gebundeld. Door het maken van werkafspraken wordt gelijke behandeling van burgers en bedrijven bevorderd en door specialisatie neemt de deskundigheid toe. De instanties stellen hun medewerkers en hun deskundigheid aan elkaar beschikbaar om aan landelijk geldende kwaliteitseisen te voldoen. Met de komst van de regionale uitvoeringsdienst is het dus niet meer zo dat Almelose taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving alleen door medewerkers van de gemeente Almelo worden uitgevoerd. Er vindt uitwisseling plaats van mensen, middelen en voorzieningen. Verwacht wordt dat er zo effectiever kan worden gewerkt en kosten kunnen worden bespaard. In oktober 2012 hebben alle betrokken gemeenten en de provincie een bestuursovereenkomst getekend die de komst van de regionale uitvoeringsdienst mogelijk maakt. De missie van deze uitvoeringsdienst is 'lokale binding, regionale bundeling'.

1.6 Website

Er zijn voorbereidingen getroffen om functioneel te beschrijven waaraan onze internetsite www.almelo.nl moet voldoen, als voorbereiding op het inkooptraject en de aanschaf van een nieuwe internetomgeving voor www.almelo.nl in 2013. De huidige programmatuur van www.almelo.nl houdt op te bestaan en wordt niet meer actief onderhouden.

Andere activiteiten die in het kader van de website zijn verricht:

- We hebben een toets laten verrichten om de stand van zaken met betrekking tot de webrichtlijnen (niveau 1) te toetsen. We voldoen niet aan alle gestelde eisen. In de nieuwe website (2013) willen we voldoen aan alle webrichtlijnen (niveau 1, 2 en 3).

- We zijn bezig geweest met de implementatie van de cookiewet (onderdeel 'informeren van de bezoekers'). Het andere deel over toestemming vragen bij zogenaamde *tracking cookies* wordt ingepast bij de implementatie van de nieuwe website.
- We hebben de voorleeshulp Browsealoud afgeschaft, omdat uit overleg met de vereniging voor blinden en slechtzienden is gebleken dat blinden en slechtzienden thuis vaak een nog betere voorleesapplicatie hebben. Browsealoud is volgens de vereniging overbodig.
- De websites van Fusion en Convince bestaan niet meer. Dit past in de lijn dat we alle informatie via www.almelo.nl willen aanbieden. Integraal zoeken (dus ook in andere sites) via www.almelo.nl is namelijk niet mogelijk. Bovendien willen we een wildgroei van sites voorkomen.
- We gebruiken Google Analytics als meetinstrument om te kijken hoe we onze dienstverlening kunnen verbeteren.
- Het Omnibuspanel heeft nu een betere ingang op de website voor nieuwe aanmeldingen.
- Er is een storingspagina gemaakt op het e-loket, die wordt ingezet op het moment dat een applicatie uitvalt en bezoekers op dat moment niet digitaal een product kunnen afnemen.
- We schakelen Twitter in bij rampen, crises en minder ernstige zaken om te peilen wat de communicatienoodzaak en -behoefte is.
- Sinds dit jaar is gratis gebruik van wifi in alle gemeentelijke locaties opengesteld voor alle bezoekers.

1.7 Verantwoording aanbevelingen Burgerjaarverslag 2011

In het Burgerjaarverslag 2011 zijn de volgende aanbevelingen opgenomen:

1. Eén verantwoordelijke te benoemen voor de (door)ontwikkeling van de e-dienstverlening.

Er is besloten een breed Klantcontactcentrum (KCC) op te richten voor alle dienstverlening. De directeur van de sector KCC is verantwoordelijk voor de (door)ontwikkeling van de e-dienstverlening.

2. Met kracht de besluiten van het KCC en Zaak- en Procesgericht werken te implementeren.

In paragraaf 1.1 staat beschreven dat er flink wat stappen zijn gezet om de dienstverlening te verbeteren, onder andere via het project Slimmer werken. We zijn er nog niet. Bij de ontwikkeling van het KCC zullen we nieuwe streefdoelen formuleren voor het verbeteren van dienstverlening en kanaalsturing.

3. In de communicatie extra aandacht te besteden aan de digitale mogelijkheden.

Ons voorkeurskanaal is het digitale kanaal en we proberen daar ook steeds meer op te sturen. Inwoners en bedrijven worden op de digitale mogelijkheden gewezen in bijvoorbeeld de huis-aan-huisbladen, de website en bij bezoeken aan het stadhuis. Door het toenemen van de digitale mogelijkheden zal de communicatie in de toekomst nog meer gericht worden op deze vorm van dienstverlening.

2. Participatie

2.1 Participatie van de wijkbewoners: wijkgericht werken in 2012

Participatie

Er waren in 2012 weer veel bewoners actief in de wijken. De laatste mogelijkheid om wijkwaardebonnen aan te vragen was eind 2011. De uitvoering van de gehonoreerde wijkwaardebonnen heeft gedurende heel 2012 nog plaatsgevonden. In het kader daarvan zijn veel bewoners actief geweest. Niet in de laatste plaats de bewoners die binnen de regiegroepen van bewoners alle 660 aanvragen hebben beoordeeld.
Verder zijn bewoners actief geweest in wijkcommissies, binnen het groenbeheer zijn er in een aantal wijken bewoners actief geworden en in wijkcentra, sport- en andere verenigingen. Op die manier dragen vele vrijwilligers bij aan de leefbaarheid van de wijken in Almelo.

Wijkgericht werken

Het jaar 2012 was een overgangsjaar voor wat betreft het wijkgericht werken. In het kader van Het Verschil Maken, de Sociale agenda 2020 en het feit dat we te maken kregen met minder middelen, is met de partners in de stad gewerkt aan een nieuwe visie op wijkgericht werken. De nieuwe visie is uiteindelijk in januari 2013 door de raad vastgesteld.
Vooruitlopend op de nieuwe visie is er in 2012 al specifiek ingezet op aandachtswijken, onder andere via de gebiedsgerichte aanpak in De Riet, de Rumerslanden en de Ossenkoppelerhoek. Netwerken in de wijken worden zoveel mogelijk in stand gehouden, onder andere via de overleggen met de wijkfunctionarissen. Verder blijven er contactpersonen voor alle wijken in de stad.

2.2 Formele participatie

Beleidsadviescommissies

Bij de totstandkoming van gemeentelijk beleid kan het college van B&W adviezen van de beleidsadviescommissies krijgen. De commissies bestaan uit inwoners met een actieve belangstelling voor en (vaak professionele) deskundigheid op de verschillende vakgebieden. Er zijn drie beleidsadviescommissies: Gezondheidszorg & Maatschappelijke aangelegenheden, Economie & Werkgelegenheid en Wonen & Woonomgeving.

In 2011 spraken de beleidsadviescommissies Economie & Werkgelegenheid en Wonen & Woonomgeving hun twijfels uit over hun nut en bijdrage. Na overleg heeft de beleidsadvies-commissie Economie en Werkgelegenheid besloten door te gaan. Begin 2012 heeft de voorzitter van de beleidsadviescommissie Wonen & Woonomgeving besloten te stoppen. Twee leden hebben besloten zich terug te trekken. De beleidsadviescommissie Maatschappelijke aangelegenheden en Gezondheidszorg vertoont een stabiele lijn.

Tabel 5. Bijeenkomst BAC Economie & Werkgelegenheid 2012

BAC Economie & Werkgelegenheid	**2012: 1 bijeenkomst**
10 september	Actualisering economische visie

Tabel 6. Bijeenkomsten BAC Wonen & Woonomgeving 2012

BAC Wonen & Woonomgeving	**2012: 3 bijeenkomsten**
18 april	Woonvisie Almelo 2020 Welstandsnota
10 mei	Duurzaamheidsplan Voorzitterschap
5 juli	Extern Veiligheidsbeleid (concept)

De samenstelling van de beleidsadviescommissie Gezondheidszorg en Maatschappelijke aangelegenheden (Bacma) is in 2012 ongewijzigd gebleven. De adviezen worden normaal gesproken verwoord in de notulen, waarna de betrokken ambtenaar het advies verwerkt in het verdere beleidsproces. Naar aanleiding van het feit dat er bij Het Verschil Maken binnen de Sociale Agenda steeds minder aparte beleidsnota's worden gepresenteerd en meer procesmatig gewerkt wordt in verschillende stijgingsroutes heeft de Bacma in november een brief aan het college van b en w gestuurd om te praten over haar rol en positie in deze nieuwe werkwijze. Het gesprek hierover met het college van b en w zal in 2013 plaatsvinden.

Tabel 7. Bijeenkomsten BAC Gezondheidszorg en Maatschappelijke aangelegenheden 2012

BAC Gezondheidszorg en Maatschappelijke aangelegenheden	**2012: 7 bijeenkomsten**
30 januari	Wijkgericht werken (adviesvragend)
	Visie Integrale Kind Centra (adviesvragend)
	Gezondheidszorg/ZGT (informatief)
5 maart	Combifunctionarissen Sport (informatief)
	Wmo-benchmark (informatief)
	Transitie Jeugdzorg (informatief)
23 april	Doe mee (informatief)
	Maatschappelijke ondersteuning (informatief)
4 juni	beleidsnota Integrale Schulddienstverlening (adviesvragend)
24 september	Sociale Agenda/Leren (Informatief / adviesvragend)
5 november	Sociale Agenda/ Vrije tijd (Informatief/ adviesvragend)
17 december	Transitie Jeugdzorg (informatief)

Wmo-adviesraad

De gemeente betrekt specifieke doelgroepen bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid zoals de Wmo-adviesraad. De Wmo-adviesraad werd in 2009 ingesteld en vertegenwoordigt de cliënten van de Wmo in Almelo. De Wmo-adviesraad adviseert het college van b en w gevraagd en ongevraagd over zaken die betrekking hebben op het Wmo-beleid en de uitvoering daarvan. De Wmo-adviesraad is onderdeel van Almelo Sociaal en in de adviesraad zijn verschillende cliëntgroepen vertegenwoordigd. De raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van gehandicapten, de KRA (bijstandscliënten), de COSBO (ouderen), mantelzorgers, vrijwilligers, GGZ-cliënten en het interreligieus platform Almelo. Als vertegenwoordiging van jongeren is een medewerker van Scouting betrokken. Deze vertegenwoordigers verzorgen de afstemming met en inbreng vanuit hun achterban in de Wmo-adviesraad. De Wmo-adviesraad heeft regelmatig overleg met de gemeente (onder andere met de wethouder voor maatschappelijke ondersteuning, de beleidsambtenaren en de Wmo-coördinator).

In 2012 heeft de Wmo-adviesraad de volgende activiteiten ondernomen:

- er zijn 8 vergaderingen geweest met diverse onderwerpen:
    - overleg over advies inzake de Europese aanbesteding Wmo-hulpmiddelen.
    - wijkgericht werken;
    - decentralisatie Awbz voor wat betreft de (extramurale) begeleiding;

    - persoonsgebonden budget;
    - Wmo-benchmark;
    - voorlichting Almelo doet mee;
    - wijziging in samenstelling Wmo-adviesraad;
- er is tweemaal overleg geweest met de wethouder;
- er is advies gegeven over de Europese aanbesteding Wmo-hulpmiddelen, nadat eerst kritische vragen zijn gesteld;
- er is een advies gegeven over de Visie- en Keuzenota maatschappelijke ondersteuning Twente;
- er is advies gegeven over de wijzigingen in het Wmo-beleid per 01-01-2013;
- er is informatie gegeven tijdens een informatieve gemeenteraad over de Visie- en Keuzenota maatschappelijke ondersteuning Twente;
- er is een tentoonstelling georganiseerd bij de woningstichtingen (Lang zult u wonen);
- er is een stadsdebat georganiseerd over het persoonsgebonden budget;
- er is een advies gegeven over de nota Sociale agenda 2020;
- er is deelgenomen aan de informatiemarkt ouderen;
- deelname aan de conferentie over Sociale agenda 2012;
- de voorzitter maakt deel uit van het voorzittersoverleg van Almelo Sociaal;
- er is met alle politieke partijen contact geweest vanwege de bezuinigingen op Almelo Sociaal.

Inspraak

Een traditionele en wettelijke manier waarop de gemeente burgers bij de voorbereiding van beleid betrekt, is vastgelegd in de inspraakverordening. In 2011 werden de inloopbijeenkomsten niet goed bezocht. De inloopbijeenkomsten in 2012 geven een wisselend beeld; sommige bijeenkomsten trokken geen bezoekers, terwijl op andere bijeenkomsten 30 bezoekers afkwamen.
Het informeren van buurtbewoners bij het wijzigen van het bestemmingplan vindt plaats via vaste vormen van publicatie en publicatie op de website. Vanaf 2010 is publicatie via www.ruimtelijkeplannen.nl ook verplicht en via de site zijn bestemmingsplannen digitaal raadpleegbaar.

Tabel 8. Inspraakprocedures/ontwerpprocedures van bestemmingsplannen in 2012

Naam	**Hoe**	**Bezoekersinloop**	**Inspraakreacties/ zienswijzen**
Rohof-Goossenmaat	terinzagelegging en inloop	5	2 inspraakreacties
Centrum-Zuid	terinzagelegging en inloop	0	6 inspraakreacties
Binnenstad nieuw stadhuis (ontwerp)	terinzagelegging	-	2
Westerdoek Hoek de Grenzen Haven Noordzijde (ontwerp)	terinzagelegging	-	0
Hoek Kerkhofsweg-Ootmarsumsestraat (ontwerp)	terinzagelegging en inloop	2	1
Mooie Vrouwenweg 53 (ontwerp)	terinzagelegging	-	0
Nijrees Zuid (inspraak)	terinzagelegging	geen inloop	4
Nijrees Zuid (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	2
Entersestraat (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Aadijkshoek (inspraak)	terinzagelegging	geen inloop	0

Aadijkshoek (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	2
Vissedijk 39 (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Rietstraat (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Kunsthal Indië (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Nijrees Noord (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	2
Indië woongebied (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	2
Tusveld 77 (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Trafostation Schuilenburglaan (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Bouwkavel Robbenhaarsweg (inspraak)	terinzagelegging	geen inloop	3
Stobbenhorst (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Christoffellocatie (inspraak)	terinzagelegging en inloop	25	1
Heracles (ontwerp)	terinzagelegging en inloop	20	3
Tactus (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	3
Muldersweg (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Eiveko (inspraak)	terinzagelegging en inloop	3	2
XL Businesspark 3e tranche (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	3
Laad en Loskade (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	3
Stadsrandgebied Almelo Noordoost (inspraak)	terinzagelegging en inloop	6	2
Stadsrandgebied Almelo Noordoost (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Centrum Oost (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	4
Westelijke Groene Long (inspraak)	terinzagelegging en inloop	30	15 inspraakreacties
Sluitersveld (inspraak)	terinzagelegging en inloop	5	1
Sluitersveld (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Kerkelanden (inspraak)	terinzagelegging en inloop	6	2
Kerkelanden (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0
Zuid Entree (inspraak)	terinzagelegging en inloop	0	0
Kollenveld-Bornsestraat (inspraak)	terinzagelegging en inloop	10	4
Kollenveld-Bornsestraat (ontwerp)	terinzagelegging	geen inloop	0

2.3 Onderzoek: informatie ophalen om te leren

De gemeente Almelo onderzoekt via het Omnibuspanel hoe inwoners aankijken tegen gemeentelijk beleid en de ontwikkelingen in Almelo, Aadorp en Bornerbroek. De resultaten van de verschillende onderzoeken gebruikt de gemeente als informatiebron bij het maken van beleid en plannen.

Het Omnibuspanel

Het aantal leden van het digitale Omnibuspanel Almelo is gedaald van 3443 in 2011 (peildatum 20-2-2012) naar 3051 in 2012 (peildatum 22-2-2013). Hiervan vullen 115 deelnemers (was 155) schriftelijk

vragenlijsten in (niet via internet). In 2012 is het panel opgeschoond en bijgewerkt (o.a. verhuizingen binnen de stad) en zijn er gericht nieuwe leden geworven om de representativiteit te verbeteren. Het doel is een zo representatief mogelijk panel van actieve leden te hebben. Dit betekent dat werving onder lastig bereikbare groepen prioriteit heeft boven absolute groei, zolang het panel een substantiële omvang heeft.

In 2012 werden 6 burgerpeilingen in het panel gehouden (2011: 5). Zo bleek dat voor zowel de huidige als toekomstige economie een verbetering in vertrouwen zichtbaar is, maar dat dit nog lang niet op het niveau van maart 2011 zit. Ten aanzien van Loes - de plaats waar ouders terecht kunnen met opvoed- en opgroeivragen – bleek dat een grote meerderheid van de ouders (81%) aangeeft geen gebruik te maken van Loes en dat van de ouders, die weleens gebruik hebben gemaakt van het aanbod, een grote meerderheid (69%) (zeer) tevreden is.

Tabel 9. Omnibuspanel 2012

02-2012	8e burgerpeiling	Woonsituatie en woonwensen
02-2012	Panelanalyse	Wie zitten in het panel?
03-2012	9e burgerpeiling	(Internet)winkelen en het economisch vertrouwen
04-2012	10e burgerpeiling	Twente Milieu, Vertrouwen in politiek en pers, Centrum voor jeugd en gezin en Werk
06-2012	11e burgerpeiling	Participatie en sociale samenhang 2012
07-2012	Extra burgerpeiling	Eikenprocessierups in Twente (I&O Research)
09-2012	12e burgerpeiling	Waar staat je gemeente en geluidsoverlast
10-2012	13e burgerpeiling	Bezorging weekbladen, Dienstverlening door de gemeente Almelo en Economie

Naast de kernresultaten van de burgerpeilingen zijn onderzoeksrapporten uitgebracht, waarbij duiding en betekenis centraal staan. Een voorbeeld is "Alles op een rijtje, Een onderzoek naar vertrek uit & vestiging in Almelo". Dit rapport biedt inzicht in welke groepen Almelo aan zich weet te binden en is gepresenteerd in een kennisbijeenkomst op 9 oktober 2012, waarvoor onder meer raadsleden zijn uitgenodigd. De economische ontwikkeling wordt gemonitord door per kwartaal een trendmonitor Almelo uit te brengen.

Waar staat je gemeente

De gemeente doet mee aan Waarstaatjegemeente.nl, waar gemeenten hun prestaties op een aantal burgerrollen in de tijd en met andere gemeenten kunnen vergelijken.

Tabel 10. Resultaten Almelo in onderzoek Waar staat je gemeente 2012

Burgerrol	**2012**	**2010***	**2009**
Burger als Kiezer	5,5	5,7	5,4
Burger als Klant	-	7,5	7,6
Burger als Onderdaan	6,1	6,1	6,2
Burger als Partner	5,4	5,5	5,4
Burger als Wijkbewoner	7,0	7,0	7,0
Burger als Belastingbetaler** (		-	-

* geen nieuwe gegevens in 2011 over Almelo beschikbaar gekomen (normaalgesproken tweejaarlijks)

** wel beschikbaar is 'Oordeel burger verhouding gemeentelijke belastingen en voorzieningenniveau' (2009: 6,3; 2010: 6,0; 2012: 5,4). Dit kan onder invloed van de economische crisis zijn gedaald, maar dat geldt dan waarschijnlijk voor alle gemeenten.

2.4 Politieke participatie

Politieke Participatie 2012

De gemeenteraad vervult verschillende rollen: de volksvertegenwoordigende, de controlerende en kaderstellende rol. De raad heeft een klankbordgroep Politieke Participatie ingesteld, die zich vooral bezighoudt met de volksvertegenwoordigende rol en meer specifiek met het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij de stad, met name de betrokkenheid van jongeren bij de lokale democratie en de gemeenteraad.

Andere wegen om de beleidsvorming en -uitvoering door inwoners te laten beïnvloeden zijn het burgerinitiatief, het spreekrecht en discussie en meningsvorming tijdens het politiek beraad. Ook kunnen inwoners een onderwerp laten agenderen voor het politiek beraad.
Inwoners, sociale partners en betrokkenen worden actief uitgenodigd voor het politiek beraad en het bijwonen van raadsvergaderingen.

Werkbezoeken/ Stadsdeelbezoeken

Ook buiten de raadzaal willen raadsleden weten wat er leeft in de samenleving. Die informatie krijgen ze op verschillende manieren. Raadsleden houden contact met hun achterban, bewoners van buurten en wijken en medewerkers van bedrijven. Ook worden raadsleden regelmatig uitgenodigd door organisaties, bedrijven, belangenverenigingen en cliëntenraden. Daarnaast worden voor raadsleden gesprekken georganiseerd op verzoek van belanghebbenden en bezoeken raadsleden allerlei bijeenkomsten en activiteiten in de stad om te weten wat er speelt. Al die informatie helpt de raad om een zo goed mogelijk beeld te vormen van bepaalde situaties. Dat is belangrijk voor hun uiteindelijke oordeelsvorming.

In 2012 bezochten raadsleden onder anderen op het Indië-terrein de kunsthal, ateliers, de talentenfabriek NAXT en het ziekenhuis.

De raad op straat

Op zaterdag 9 juni 2012 zijn raadsleden met een kraam op de markt gaan staan. Zij hebben met de bezoekers op de markt gesproken en vijf vragen gesteld over het doel van de Voorjaarsnota 2012 “De stad financieel in balans”. De raadsleden zijn met 114 personen in gesprek geweest. Aan de bezoekers werd ook de vraag gesteld of ze actief uitgenodigd wilden worden voor een politiek beraad en/of raadsvergadering. Ook kon men aangeven bij welk onderwerp men graag aanwezig zou willen zijn en hiervoor uitgenodigd worden. Een aantal personen heeft te kennen gegeven te willen komen. Uiteindelijk zijn vier mensen, die voordien nog nooit in de raadzaal waren geweest, daadwerkelijk bij een vergadering aanwezig geweest.

Raadsexcursie

Jaarlijks gaan de raad en de griffie samen met het college en een deel van de ambtelijke organisatie op raadsexcursie. Een leuke en leerzame dag in Almelo gericht op het verdiepen van de onderlinge relaties, het kennen van elkaars rollen en het doorontwikkelen van een open en transparante bestuurscultuur. Daardoor een effectievere relatie met de samenleving creëren.
In de middag zijn er workshops gehouden, onder andere met muziek op straat, koken met leerlingen op een schoollocatie, foto’s van mooie, interessante plekken in Almelo en een workshop kunst voor de raadzaal.

De raad in gesprek met de jeugd in het onderwijs

Regelmatig krijgt de griffie het verzoek om raadsleden in contact te brengen met scholieren of studenten. Het doel hiervan is om jongeren kennis te laten maken met de lokale politiek. Dit valt ook onder het aandachtsveld van de klankbordgroep Politieke Participatie.

Studenten als gastheer/vrouw bij de Tweede Kamerverkiezingen 12 september 2012

Studenten van het ROC hebben tijdens een bijeenkomst een korte instructie ontvangen wat ze wel en niet mogen doen als gastheer/vrouw bij de stembureaus. Er waren bij verschillende stembureaus achttien studenten aanwezig. Van zowel de bezoekers als de leden van het stembureau hebben de studenten complimenten in ontvangst mogen nemen. Het is door alle partijen zeer gewaardeerd. Ook waren de studenten onder de indruk van de taken die bij het stemmen aan de orde kwamen, zoals het tellen van de stemmen en het proces-verbaal, dat opgemaakt moet worden. Twee studenten hebben zich opgegeven als lid van het stembureau voor de volgende verkiezingen.

De week van de lokale democratie

In de week van de lokale democratie vonden op 11 oktober 2012 in diverse wijken bij mensen thuis stadgesprekken plaats tussen inwoners van de stad en de burgemeester, wethouders en raadsleden. Het thema van de gesprekken was “beter een goede buur, dan een verre vriend”. Later op de avond was er een mogelijkheid om samen te discussiëren in de bibliotheek. Deze discussie was te volgen via het programma Rumoer op de lokale radio en via Twitter. De week is afgesloten in een café met *dansen voor de democratie*, waarbij ook een aantal raadsleden betrokken was.

Inspraak en meepraten

Tijdens het politiek beraad in 2012 is ingezet op het zoveel mogelijk betrekken van inwoners en betrokkenen bij de oriënterende discussies over agendapunten. Aansluiten bij een geagendeerd onderwerp en meediscussiëren levert meer betrokkenheid op. Vooral de onderwerpen Startnotitie speelautomaten, Toekomstperspectief Soweco, Kleurrijk Almelo, Detailhandelsvisie, Stadhuis en Meerjarige aanvullende uitkering (MAU) hebben veel mensen bewogen om naar de raadzaal te komen en in te spreken of mee te praten. Daarnaast was het mogelijk om in te speken over niet-geagendeerde onderwerpen.

Spreekrecht in 2012

We leven in een democratisch land. Inwoners van een gemeente kunnen altijd hun mening geven over besluiten die door de raad genomen worden. De gemeente Almelo heeft daarvoor diverse mogelijkheden gecreëerd. Een formeel instrument daarbij is het spreekrecht tijdens het politiek beraad of raadsvergadering. Als men zich aanmeldt, kan het woord gevoerd worden over een eigen onderwerp bij een politiek beraad of over agendaonderwerpen bij raadsvergaderingen. In 2012 hebben ten minste elf personen gebruikgemaakt van het spreekrecht tijdens een raadsvergadering en waren er tien insprekers voor het politiek beraad (naamswijziging van informatieve raadsbijeenkomst in politiek beraad sept. 2012).

2.5 Verantwoording aanbevelingen Burgerjaarverslag 2011

In het Burgerjaarverslag 2011 zijn de volgende aanbevelingen opgenomen.

1. <u>De visie op de wijkaanpak vaststellen.</u>

Met de partners in de stad is gewerkt aan een nieuwe visie op wijkgericht werken. De nieuwe visie is uiteindelijk in januari 2013 door de raad vastgesteld.

2. <u>Eigen kracht te stimuleren onder meer via de vernieuwde wijkaanpak en de sociale agenda.</u>

In de nieuwe visie op wijkgericht werken is opgenomen dat we sociale stijging vooral willen bereiken door een beroep te doen op de eigen kracht van mensen. In bepaalde wijken vinden we echter een concentratie van mensen, die niet zelf (meer) weten te ontsnappen aan de omstandig-heden waarin ze verkeren. Die mensen hebben daarbij ondersteuning nodig. Daarvoor zetten wij al diverse middelen in, o.a. in het kader van arbeidsmarktbeleid en armoedebestrijding.

Ook in de Sociale agenda wil de gemeente de eigen kracht van mensen en het oplossend vermogen van de samenleving versterken. Dit komt onder meer terug in het Wmo-beleidsplan, waarin hiervoor een hoofdroute is opgenomen, die luistert naar de naam: *van consumeren naar produceren*.

3. In 2012 bepalen hoe we, aan de hand van het inzicht in burgerstijlen, inwoners het beste kunnen bereiken.

In 2012 is geen prioriteit gegeven aan het opvolgen van deze aanbeveling bij de manier waarop inwoners het beste bereikt kunnen worden.

4. Extra aandacht voor de rol van de beleidsadviescommissies Economie & Werkgelegenheid en Wonen & Woonomgeving.

De beleidsadviescommissie Economie & Werkgelegenheid is in 2012 minder vaak om advies gevraagd (een- in plaats van tweemaal), maar de beleidsadviescommissie Wonen & Woonomgeving is vaker bijeengekomen (driemaal in plaats van geen enkele keer).

3. Meldingen, klachten en bezwaren

3.1 Meldingen openbare ruimte

Een kapot speeltoestel, niet werkende straatverlichting, losse stoeptegels, vernieling of rondslingerend afval: bewoners kunnen meldingen telefonisch, aan de balie op het stadhuis, via het e-loket op de website of via de stadsdeelbeheerder doorgeven. Over 2012 is het aantal meldingen toegenomen in vergelijking met voorgaande jaren. Een eerste oorzaak voor de stijging is dat het makkelijker is geworden om een melding te doen, bijvoorbeeld via de BuitenBeter-app op *smartphones*. Daarnaast lijkt het erop dat mensen sneller geneigd zijn een melding te doen.
De gemeente communiceert actief over de melding: het streven is dat de melder binnen vijf werkdagen weet wat er aan het probleem wordt gedaan. In de praktijk is het vaak al binnen een paar dagen opgelost.

Tabel 11. Top 10 van meldingen openbare ruimte

Onderwerp	**2012**	**2011**	**2010***
Reparatieverzoek trottoir, weg, plein	1292	1360	1196
Openbare verlichting	1194	1347	1319
Wegmeubilair	721	517	566
Groenvoorziening	677	604	324
Bomen	559	407	260
Afval	438	237	193
Riolering	403	499	531
Dieren/plaagdieren	215	201	253
Verkeer	183	174	161
Handhaving/controle	91	89	73

* De cijfers over 2010 zijn aangevuld en wijken daardoor af van de verslaglegging van vorig jaar.

Tabel 12. Verdeling van meldingen over de wijken

Wijk	**2012**	**2011**	**2010**
Windmolenbroek	1197	1220	995
Binnenstad	922	766	783
Schelfhorst	781	702	683
Wierdensehoek	532	446	404
Noorderkwartier	470	421	335
Sluitersveld	452	484	425
De Riet	441	470	408
Hofkamp	333	282	268
Ossenkoppelerhoek	327	373	291
Aadorp	196	133	138
Nieuwstraatkwartier	193	189	143
Bornerbroek	112	122	113
Totaal	**5956**	**5608**	**4976**

3.2 Klachten

Bewoners van Almelo kunnen bij de gemeente een klacht indienen als zij niet tevreden zijn over de manier van werken. De klacht wordt afgehandeld volgens de gemeentelijke klachtenregeling.

Tabel 13. Klachten (algemeen)

Jaar	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**
Bejegening	14	9	10	10
Werkwijze	13	17	27	37
Niet nakomen afspraken		2	3	13
Informatieverstrekking	12	6	10	3
Divers				17
Niet-ontvankelijk	1	2	2	
Totaal	**40**	**36**	**52**	**80**

Klachten beoordeeld door de Overijsselse ombudsman

Als de interne klachtenprocedure is afgerond, maar de klager is niet tevreden over de afhandeling van de klacht, dan kan gebruik worden gemaakt van de externe klachtenregeling. De gemeente is hiervoor aangesloten bij de Overijsselse Ombudsman. In 2012 zijn zes klachten door de Overijsselse Ombudsman in behandeling genomen en beoordeeld. Daarnaast zijn drie oordelen in 2012 binnengekomen over klachten die in 2011 door de Overijsselse Ombudsman zijn behandeld.

Bij het oordeel over 3 klachten heeft de Ombudscommissie zich duidelijk uitgesproken en werden deze klachten (gedeeltelijk) gegrond geacht. De redenen daarvoor waren: niet zorgvuldig handelen, onvoldoende informatieverstrekking. Daarnaast spreekt de Ombudscommissie zich uit over wijze van de interne klachtafhandeling. Tweemaal werd deze als (deels) onzorgvuldig aangemerkt. Over het algemeen werd de klachtafhandeling behoorlijk geacht.

Klachten Sociale zaken en Wmo

In onderstaande tabel staat een overzicht van de klachten en bemiddelingscontacten Wwb en Wmo in 2012 en 2011.

Tabel 14. Klachten Sociale zaken (Wwb) en Wmo

	2012	**2011**	**2010**
Wwb	38	34	37
• Als (deels) terecht beoordeelde klachten	15	10	7
• Als onterecht beoordeelde klachten	10		
• Niet in behandeling genomen klachten	7		
• Niet-ontvankelijk	1		
• Mediation	5	n.v.t.	
• Aantal bemiddelingscontacten	66	57	48
Wmo	1	1	2
• Als (deels) terecht beoordeelde klachten	1	1	1
• Als onterecht beoordeelde klachten			
• Aantal bemiddelingscontacten	1	6	2

Toelichting

Het aantal klachten Wwb (Wet werk en bijstand) is licht gestegen ten opzichte van 2011. Dat geldt ook voor het aantal klachten dat (deels) terecht is verklaard en het aantal bemiddelingscontacten.

Nieuw is de categorie *mediation*. Hiermee worden brieven bedoeld die formeel niet als klacht aan te merken zijn, maar die wel een oplossing behoeven. Daarvan zijn er 5 succesvol afgerond.
Voor de Wmo gaat het om 1 klacht die onterecht is verklaard. Ook het aantal bemiddelingscontacten is teruggelopen ten opzichte van 2011.

3.3 Bezwaren

Tegen een besluit van de gemeente kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Voor de afhandeling van bezwaarschriften kent de gemeente drie categorieën:
1. Sociale zekerheid: de wet werk en bijstand en de wet maatschappelijke ondersteuning.
2. Gemeentelijke belastingen en de wet waardering onroerende zaken
3. Overige bezwaren volgens de Algemene wet bestuursrecht (zoals bouwvergunningen, Verkeersbesluiten, subsidies en kapvergunningen).

Sociale zekerheid

In onderstaande tabel staat een overzicht van de bezwaren die zijn gemaakt tegen besluiten in het kader van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De dalende trend wordt voortgezet.

Tabel 15. Overzicht bezwaarschriften Wwb en Wmo van 2009-2012

	2012	2011	2010	2009
Aantal bezwaren	233	294	306	355
% (deels) gegrond	7,7%	5%	8,4%	8,7

Bezwaarschriften Awb

De termijn waarbinnen ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (Awb) op bezwaarschriften moet worden beslist is verruimd door de komst van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. De termijn begint pas te lopen nadat de bezwarentermijn is verstreken. Hiermee is een belangrijke reden van termijnoverschrijding komen te vervallen. De afhandeltermijn van bezwaarschriften is nu in totaal 18 weken (inclusief verdaging).

In 2012 werd bij 35% (2011: 20%) van de bezwaarschriften de beslissing op bezwaar genomen binnen de termijn van 12 weken. Bij nog eens 54% (2011: 58%) werd de beslissing binnen 18 weken genomen. In totaal wordt dus bij 89% (2011: 78%) van de bezwaarschriften de beslissing binnen de wettelijke termijn van 12 weken + 6 weken verdaging genomen. In 11% (2011: 22%) van de gevallen is er sprake van een overschrijding van de wettelijke termijn waarbinnen een beslissing op bezwaar moet worden genomen. In dit overzicht zijn de bezwaarschriften waarbij geen hoorzitting is gehouden, niet meegeteld.

Tabel 16. Overzicht van de bezwaarschriften Awb van 2009-2012

	2012	2011	2010	2009
Ongegrond	62	72	58	120*
Gegrond	9	38**	10	11
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	1	2	0	0
Niet-ontvankelijk	15	14	17	12
Ingetrokken	7	21	23	11
Totaal	94	147	108	154

* inclusief 53 ongegronde bezwaarschriften, die tegen dezelfde exploitatievergunning waren gericht.

** inclusief 26 gegronde bezwaarschriften, die tegen dezelfde omgevingsvergunning waren gericht.

Bezwaren belastingen

Het aantal bezwaren is altijd afhankelijk van de kwaliteit van de aangeleverde gegevens. Dit geldt zeker voor de hondenbelasting, de precario, extra containers en de havengelden. In 2011 is een kwaliteitsslag in deze bestanden gemaakt. Dit is ook terug te zien in het gedaalde aantal bezwaarschriften tegen deze heffingen. Het aantal WOZ-bezwaren is in 2012 licht gedaald ten opzichte van 2011. Dit komt voornamelijk doordat de markwerking inmiddels ook zijn weerslag vindt in de WOZ-waarden . Daarnaast is ook enthousiast gebruikgemaakt van de geboden mogelijkheid om naar aanleiding van een telefoontje de waarde ambtshalve aan te (laten) passen.

Tabel 17. De bezwaren van 2012 in beeld

	Aantal			Gegrond			Ongegrond		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Afval-/rioleringsheffing	54	53	91						
Extra containers	8	9	105						
Graf- en begraafrechten	0	0	1						
Havengelden	15	23	39						
Hondenbelasting	1	9	15						
Marktprecario	0	0	3						
Omgevingsvergunning	15	32	24						
Overige bezwaren	65	1	1						
Overige leges	55	40	5						
OZB	78	73	92						
Parkeerbelasting	138	178	143	33					
Pro forma-bezwaar	34	35	58			11			47
Reclamebelasting	35								
Riool grootverbruik	2	3	6						
WOZ	548	658	579	248	379	302	290	279	274
Totaal	1048	1114	1162						
Beroepszaken	39	26	29		10	13		8	5
Hoger beroepszaken	1	1	2				1	1	

3.4 Verantwoording aanbevelingen Burgerjaarverslag 2011

In het Burgerjaarverslag 2011 zijn de volgende aanbevelingen opgenomen:

1. Afhandelingstermijn voor vragen rond Verkeer & Vervoer met 50% terug te dringen.

Begin 2012 zijn mede door het invoeren van Decos, maar ook door een heldere toewijzing van verantwoordelijken en een strakkere sturing daarop (voortgangslijsten), de afhandelingstermijnen van vragen rond verkeer en vervoer veel korter geworden. De in de aanbeveling opgenomen 50 % wordt ruimschoots gehaald. Omdat er destijds geen gegevens van de nulsituatie waren en er ook geen monitoringsafspraken zijn gemaakt is het moeilijk in exacte cijfers uit te drukken.

2. Meldingen Openbare Ruimte via het zaak- en procesgericht werken herinrichten.

In 2012 zijn diverse processen opnieuw ingericht via het zaak- en procesgericht werken. Dit geldt ook voor Meldingen Openbare Ruimte.

3. Betalingen Wet Dwangsom via het financiële systeem te monitoren.

De kosten voor het monitoren wegen op dit moment niet op tegen de kosten voor betalingen op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

4. De burgemeester legt verantwoording af

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. In de afgelopen jaren hebben burgemeesters extra bevoegdheden gekregen in de Overlastwet, de Wet Tijdelijke huisverboden en de Opiumwet. Op basis van deze wetten kan de burgemeester overlastgevers een gebiedsverbod opleggen, een pleger van huiselijk geweld een huisverbod opleggen of een woning sluiten vanwege handel in drugs. Burgers, die overlast ervaren, doen vaak een beroep op deze bevoegdheden door een klacht of een handhavingsverzoek in te dienen. De burgemeester maakt voordat zij een instrument inzet altijd een afweging tussen alle belangen.

Visie op bijzondere bevoegdheden

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in Almelo. Als het woon- of leefklimaat ernstig aangetast wordt door overlast, drugs of huiselijk geweld, worden de extra bevoegdheden ingezet. Met de Lokale Driehoek, waarin politie, Openbaar Ministerie en gemeente samenwerken, houden we de vinger aan de pols.

Toepassing van de bijzondere bevoegdheden van de burgemeester

In 2012 heeft burgemeester Hermans-Vloedbeld 28 waarschuwingen op basis van de Overlastwet uitgevaardigd aan vandalen. Daarnaast hebben zes zwervers, die ernstige overlast hadden veroorzaakt of zich hinderlijk gedroegen, een waarschuwing ontvangen. Bij herhaaldelijke ordeverstoringen kan een gebieds- of een groepsverbod volgen. In 2012 zijn 3 gebiedsverboden opgelegd aan zwervers. De burgemeester heeft in 2012 in totaal 37 maal een huisverbod opgelegd, waarvan er 8 verlengd zijn. Vorig jaar zijn 29 hennepkwekerijen ontmanteld, waarbij de meeste pandeigenaren een waarschuwing op basis van de Opiumwet hebben ontvangen. Dit houdt in dat bij herhaling van de overtreding het pand gesloten wordt voor een bepaalde periode. In één geval heeft de politie de burgemeester een rapportage overhandigd met betrekking tot handel in harddrugs. De burgemeester heeft het besluit genomen dit pand voor een periode van één jaar te sluiten. De rechter heeft geoordeeld dat dit besluit onvoldoende gemotiveerd was. Tegen deze uitspraak heeft de burgemeester hoger beroep aangetekend.

Tabel 18. Toepassing bevoegdheden burgemeester 2012

Bevoegdheid	**2012**	**2011**
Waarschuwingen overlastwet	34	21
Besluit overlastwet (gebiedsverbod)	3	n.b.
Huisverbod	37	45
Waarvan verlengd	8	n.b.
Hennepkwekerijen ontmanteld	29	33
Opiumwet (Wet Damocles woningsluiting)	1	1
IBS (inbewaringstelling psychiatrisch patiënt)	56	60

Terugblik op 2012

Herziening Gerechtelijke Kaart en vorming Nationale politie

In 2012 zijn we nauw betrokken geweest bij de herindeling van de gerechtelijke kaart. Justitie is in beweging en dat heeft onzekerheden met zich meegebracht over de taken van de rechtbank in Almelo, de positie van het Openbaar Ministerie en de inbreng in het lokale veiligheidsbeleid. Onze andere partner in de Lokale Driehoek, de politie, kreeg met een evenzo grote herindeling te maken. Samen hebben wij ons voorbereid op de komst van de Nationale Politie.

Eén Brandweer Twente

2012 stond in het teken van de voorbereiding van de overgang en de overdracht van de lokale brandweer naar de Veiligheidsregio Twente. Vanaf 1 januari 2013 is de overgang een feit. De brandweerkorpsen van de 14 Twentse gemeenten zijn sinds die datum samen Eén Brandweer Twente. De uitrukken vinden nog steeds plaats vanaf de lokale kazernes, maar op het gebied van bedrijfsvoering, opleiden & oefenen, risicobeheersing en brandveilig leven wordt nu volledig samengewerkt.

Project Aanpak zware criminaliteit

Vanaf medio 2012 is een start gemaakt met de uitvoering van het projectplan Aanpak zware criminaliteit, waarbij de focus ligt op:

- het voorkomen van vermenging van de onder- en bovenwereld (thema's: mensenhandel, misbruik van vastgoed en witwassen);
- het uitbouwen van het instrument Bibob (wet Bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur);
- de aanpak van criminele groeperingen;
- het borgen van de bestuurlijke aanpak in de organisatie.

Het voorkomen en bestrijden van criminele activiteiten in de gemeente draagt bij aan een veilige gemeente. Daarbij gaat het om een veilig gevoel in de woon-, werk- en leefomgeving.

Bekerfinale Heracles Almelo

Op 8 april 2012 stond Heracles in de finale van de nationale beker tegen PSV. Die dag togen rond de 20.000 supporters van Almelo naar Rotterdam. Hoewel Heracles de wedstrijd helaas verloor, bleef de sfeer goed. De halve finale in het bekertoernooi werd gewonnen van AZ. Op de heenweg naar die wedstrijd waren twee bussen van de rijroute afgeweken en in het centrum van Amersfoort beland. Daar kwam het vervolgens tot een knokpartij. Als gevolg daarvan kregen 22 supporters een meldingsplicht opgelegd door de Officier van Justitie, zodat zij de bekerfinale niet konden bijwonen.

Burgernet

Burgernet is een uniek samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente en politie om de veiligheid in de woon- en werkomgeving te bevorderen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een telefonisch netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven uit de gemeente. In Almelo is Burgernet sinds 2011 actief.

In 2012 is Burgernet in Almelo in totaal veertienmaal ingezet. Daarvan was een vermissing tienmaal de aanleiding, een zoekactie naar onzedelijk gedrag/schennispleging tweemaal, een overval eenmaal en een auto-inbraak eenmaal. In totaal zijn 8538 personen bereikt door een oproep en is een actie tienmaal succesvol afgerond.

Buurtpreventie

Als onderdeel van het wijkgericht werken is op 31 oktober 2011 het project Buurtpreventie Almelo Zuidoost gestart. In dit project wordt voor en door bewoners gewerkt aan de wijkveiligheid. In samenwerking met de politie surveilleren bewoners door hun eigen wijk. Bewoners, politie, woningcorporaties en gemeente zorgen er samen voor dat de wijk veiliger en daardoor leefbaarder wordt. Tussen maart en september 2012 heeft het project tijdelijk stilgelegen, omdat de verwachtingen over en weer niet helder waren. In september is het project met nieuwe energie voortgezet. Er zijn inmiddels 9 buurtpreventisten actief in de wijk De Riet, die naast de tweewekelijkse surveillances onder meer het Winterfestijn van brede buurtschool De Kubus hebben ondersteund.

5. Samenvatting en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de voorgaande hoofdstukken samengevat en zijn aanbevelingen opgenomen over verbetering van bijvoorbeeld de dienstverlening en participatie. De burgemeester zal de uitvoering van de aanbevelingen uit dit burgerjaarverslag nauwgezet volgen.

1. Dienstverlening

- De telefonische bereikbaarheid is op hetzelfde niveau gebleven (94%) en ligt daarmee net iets onder het streven om 99-100% te halen.
- Het percentage afspraken dat via internet wordt gemaakt, is toegenomen;
- Het aantal digitaal afgehandelde producten neemt toe;
- Almelo scoort gemiddeld goed op de Wmo-benchmark. Op de meeste onderdelen scoort Almelo beter dan het landelijk gemiddelde;
- Burgers waarderen de vergunningenprocedure met een 6,9;
- Er zijn voorbereidingen getroffen om de dienstverlening via de website te verbeteren.

Aanbevelingen
- De streefwaarde voor de telefonische bereikbaarheid bijstellen tot een realistische waarde van 95%.
- Het digitale kanaal voor dienstverlening verder ontwikkelen.
- Bij de ontwikkeling van het KCC zullen we nieuwe streefdoelen formuleren voor het verbeteren van dienstverlening en kanaalsturing.
- Vergunningenprocedure: verbetering van de waardering voor het onderdeel ‘contact via de website’.
- Nieuwe website: voldoen aan alle webrichtlijnen.

2. Participatie

- Er is een nieuwe visie op wijkgericht werken;
- Met name de beleidsadviescommissies voor Gezondheidszorg & Maatschappelijke aangelegenheden en Wonen & Woonomgeving zijn in 2012 relatief vaak bijeengekomen om te adviseren over visies en plannen.
- Op de inloopbijeenkomsten voor inspraak- en ontwerpprocedures zijn in 2012 meer bezoekers afgekomen dan in 2011.
- Het aantal leden van het digitale Omnibuspanel Almelo is gedaald ten opzichte van 2011. Er zijn gericht nieuwe leden geworven om de representativiteit van het panel te verbeteren.
- De raad heeft vanuit zijn volksvertegenwoordigende rol diverse activiteiten uitgevoerd, zoals werkbezoeken, de ‘raad op straat’ en de Week van de lokale democratie.

Aanbeveling
- Een brede evaluatie van de beleidsadviescommissies uitvoeren, met concrete aanbevelingen over hoe de participatie van maatschappelijke partners bij de totstandkoming van het gemeentelijk beleid in de toekomst kan worden vormgegeven.

3. Meldingen, klachten en bezwaren

- Het aantal meldingen openbare ruimte is in 2012 toegenomen ten opzichte van 2011.
- Het aantal klachten over de manier van werken van de gemeente is (gemeentelijke klachtenregeling) is iets toegenomen, maar over meer jaren beschouwd is de stijging niet opvallend.

- Het aantal klachten over sociale zaken is licht gestegen.
- De dalende trend in het aantal bezwaren over Wwb en Wmo is doorgezet.
- Het aantal Awb-bezwaren is gedaald.
- Het aantal bezwaren over belastingen is gedaald.

4. De burgemeester legt verantwoording af

- In 2012 is het aantal waarschuwingen in het kader van de overlastwet toegenomen.
- In 2012 zijn 29 hennepkwekerijen ontmanteld.
- In 2012 is de overgang van de lokale brandweer naar Veiligheidsregio Twente (1-1-2013) voorbereid.
- In 2012 is Burgernet in Almelo veertienmaal ingezet.

Gemeente Almelo

JAARVERSLAG 2012

HOOFDSTUK 7

DE PARAGRAFEN

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal deelaspecten die in verband staan met de (financiële) bedrijfsvoering. Denk hierbij aan het gevoerde grondbeleid, verbonden partijen, financieringsrisico's of onderhoud van kapitaalgoederen.

Leeswijzer
In de eerstvolgende paragraaf 7.2 staat het weerstandsvermogen centraal. Hierbij zal worden ingegaan op de middelen waarover de gemeente beschikt om (grote) onverwachte kosten af te dekken. In paragraaf 7.3 wordt ingegaan op het onderhoud van de kapitaalsgoederen. Het gaat hierbij vooral om de onderhoudstoestand en de onderhoudskosten van wegen, openbaar groen, riolering, gebouwen en kunstwerken.

Paragraaf 7.4 is de zogenaamde financieringsparagraaf. Deze paragraaf wordt ook wel de *treasury*- paragraaf genoemd en is bij invoering van de wet Fido (1 janauri 2001) verplicht. Het doel van deze paragraaf is om de raad (beter) te informeren omtrent het *treasury*beleid en de beheersing van financiële risico's.

In paragraaf 7.5 wordt stilgestaan bij de bedrijfsvoering. Deze bestaat uit de onderdelen kwaliteitszorg en control, bestuursondersteuning en beleidscoördinatie, financiën, documentaire informatievoorziening, facilitaire dienstverlening, informatisering en automatisering en personeel en organisatie.

Paragraaf 7.6 handelt over de zogenaamde verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een *bestuurlijk*- en een *financieel belang* heeft. De gemeente Almelo heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente.

In de paragraaf 7.7 zal worden ingegaan op het gevoerde grondbeleid in 2012. Waarbij we specifiek stilstaan bij de vermogenspositie van het Grondbedrijf. In paragraaf 7.8 staan de lokale heffingen (belastingen, rechten en retributies) centraal. U kunt u in deze paragraaf onder meer lezen welke tarieven er in 2012 gehanteerd zijn en wat de opbrengsten zijn uit de verschillende heffingen.

De laatste paragraaf is de paragraaf grote projecten. Deze paragraaf bevat informatie over de voortgang en risico's van in eerste instantie een drietal projecten, te weten waterrijk, de binnenstad en de nieuwbouw van het stadhuis.

7.2 Weerstandvermogen

Definities

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin het vermogen van de gemeente Almelo toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te benoemen en te beheersen en het weerstandsvermogen hierop af te stemmen, dient te worden voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Kortom: het weerstandsvermogen verschaft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is risico's op te vangen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn af te dekken. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen de incidentele- en structurele weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is de omvang van reserves en voorzieningen die vrij beschikbaar zijn en/of bedoeld zijn om risico's af te dekken.
Een risico omvat de kans op optreden van een gebeurtenis met negatieve of positieve gevolgen voor de gemeente. Het gaat dus om een mogelijke gebeurtenis met een financieel of niet-financieel gevolg, waarbij de focus ligt op de negatieve gevolgen om dat juist daarop beheersmaatregelen moeten worden getroffen dan wel weerstandscapaciteit moet worden gecreëerd.

Het wettelijke kader van het BBV stelt dat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen tenminste moet bevatten:

A. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
B. een inventarisatie van de risico's;
C. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

De paragraaf is verder conform deze opbouw.

A. Weerstandscapaciteit

De volgende bestanddelen vormen de weerstandscapaciteit.

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve	X	
Bestemmingsreserves	X	
Onvoorzien (structureel)		X
Onvoorzien (incidenteel)	X	
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Kostenreductie (ombuigingen)		X

De gemeente Almelo gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan zullen deze eerst incidenteel worden afgedekt via de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende voorjaarsnota dan wel begroting structurele dekking worden gezocht. De gevolgen van het voordoen van een risico worden, mits er geen meevallers tegenover staan, dus eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt. Dit is een beleidskeuze die een gemeente zelf moet maken. De structurele weerstandscapaciteit is namelijk niet van de één op de andere dag te gebruiken.

Incidentele weerstandscapaciteit
Met incidentele weerstandscapaciteit wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van het voorzieningenniveau van de programma's.

In beginsel betreft dit de optelsom van het vrij aanwendbare deel van de reserves, de stille reserves en de post onvoorzien in de begroting. Daarnaast zijn de bestemmingsreserves meegenomen welke als doel hebben risico's op te vangen.

Incidentele weerstandscapaciteit (ultimo 2012, voor resultaatbestemming) (bedragen x 1.000 euro)	
1. Vrij aanwendbaar deel algemene reserve na aanvulling	4.339
2. Bestemmingsreserves met als doel het opvangen van risico's	130
3. Algemene reserve grondbedrijf en reserve bedrijventerreinen	0
4. Stille reserves	3.900
5. Post onvoorzien in begroting	62
Totaal	

Vrij aanwendbare reserves:
Vrij aanwendbare reserves worden meegenomen in de berekening voor de incidentele weerstandscapaciteit. Voorzieningen worden niet in aanmerking genomen omdat hieruit toekomstige specifieke verplichtingen dienen te worden bekostigd.

Ad 1. Algemene reserve
De algemene reserve is beschikbaar voor het opvangen van incidentele tegenvallers. De stand ultimo 2012 bedraagt € 5,7 miljoen, daarvan is € 1,4 aangemerkt als buffer in het kader van de WSW. Conform besluitvorming is de stand van algemene reserve gekoppeld aan de hoogte van de algemene uitkering te weten 10%. Ultimo 2012, voor resultaatbestemming voldoet de algemene reserve niet aan de norm. Na storting van het voordelig saldo en de verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming resteert in de algemene reserve een vrij aanwendbaar bedrag van €16,5 miljoen. Dit is in ieder geval voor 2012 boven de gestelde norm. In de voorjaarsnota 2013 zullen wij aanvullende voorstellen doen voor verdere aanvulling van de reserve. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de resultaatbestemming 2012.

Ad 2. Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves worden in aanmerking genomen omdat de gemeenteraad de bestemming kan wijzigen. Voor de gemeente Almelo geldt echter dat op de meerderheid van de bestemmingsreserves verplichtingen rusten, met als gevolg dat deze reserves buiten beschouwing worden gelaten bij de bepaling van de weerstandscapaciteit. Er zijn echter ook

reserves gevormd die bedoeld zijn om risico's op te vangen. Deze reserves kunnen gezien worden als "vrij" aanwendbaar en het betreffen de volgende reserves:

- Werkgelegenheid en educatie: Opvangen van risico's betreffende het inkomensdeel van de WWB en een aantal andere risico's zoals de BBZ en de overbruggingsuitkeringen. Normbedrag is 1,5 miljoen euro; stand ultimo 2012: nihil.
- Reserve inkomensafhankelijke uitkeringen: Reserve is in 2010 gevormd als mogelijke buffer voor het niet ontvangen van de IAU. Stand ultimo 2012 (voor resultaatbestemming) nihil.
- Reserve grondbank: reserve is ingesteld om risico's mbt de exploitatie van de grondbank op te kunnen vangen. Stand ultimo 2012: nihil.
- Reserve nieuwkomers. Reserve is bij de jaarrekening 2010 gevormd voor de realisatie van inburgeringstrajecten. Stand ultimo 2012 0,13 miljoen euro.

Ad 3. Algemene reserve grondbedrijf en reserve bedrijventerreinen

De algemene reserve grondbedrijf en de reserve bedrijventerreinen dienen ter afdekking van eventuele (toekomstige) verliesgevende exploitaties waarvoor geen reserve of voorziening is gevormd. De algemene reserve grondbedrijf en de reserve bedrijventerreinen worden samen met de toekomstige resultaten van het grondbedrijf tot de weerstandscapaciteit gerekend. In de Perspectiefnota Grondbedrijf zijn de aanwezige risico's gespecificeerd.

Ad 4. Stille reserves

De directe opbrengstwaarde van de materiële vaste activa kan aanmerkelijk hoger liggen dan de boekwaarde. Van een stille reserve is echter pas sprake als activa niet duurzaam aan de bedrijfsuitoefening zijn verbonden. Voor de gemeente zal dit zich in de praktijk alleen voordoen bij onroerende zaken die in eigendom zijn van de gemeente en niet meer benodigd zijn voor de bedrijfsuitoefening. Zo worden de meeste gemeentelijke eigendommen, zoals schoolgebouwen, dorpshuizen, sportvelden, het gemeentehuis en de gemeentelijke werkplaatsen, gebruikt voor de uitvoering van gemeentelijke taken (duurzaam verbonden aan de bedrijfsuitoefening).
De strategische aankopen inzake de grondexploitatie zijn bedoeld om op termijn in de ontwikkeling van woninglocaties of bedrijventerreinen te worden betrokken. Daarom worden ook deze eigendommen beschouwd als duurzaam verbonden aan de bedrijfsuitoefening.
Op grond van een inventarisatie is tot de conclusie gekomen dat de gemeente Almelo slechts een zeer beperkt aantal activa bezit die niet aan de bedrijfsuitoefening zijn verbonden. De stille reserves zijn in dat licht bezien daarom ook minimaal. Voor de berekening van de omvang van deze reserves gaat de gemeente Almelo uit van een waarde van 80% van de verzekerde waarde vermindert met de aanwezige boekwaarde. Op basis van de jaarrekening 2012 wordt dit bedrag geraamd op 3,9 miljoen euro.

Ad 5. Onvoorzien incidenteel

De post onvoorzien is voor onvoorziene incidentele uitgaven in het begrotingsjaar. Ultimo 2012 is een bedrag van 52.000 euro niet ingezet (overschot 2012).

Structurele weerstandscapaciteit

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie (van de gemeentebegroting) op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. De structurele weerstandscapaciteit kan in noodgevallen worden ingezet ten einde aan meerjarige verplichtingen te kunnen voldoen. Hiermee kunnen bijvoorbeeld de rente- en aflossingsverplichtingen van aan te trekken leningen worden voldaan.

Structurele weerstandscapaciteit	bedrag
1. Onvoorzien structureel	25
2. Begrotingsruimte 2012	0
3. Onbenutte belastingcapaciteit	0
4. Kostenreductie	0
Totaal	**0**

Ad 1. Onvoorzien structureel

In de begroting is de post kleine kapitaalwerken geraamd op een bedrag van 25.000 euro. Met dit bedrag aan kapitaallasten kunnen enkele onvoorziene, kleine investeringen worden bekostigd. In 2012 is een bedrag van 2.400 euro ingezet, het overschot in 2012 is derhalve 22.600 euro.

Ad 2. Begrotingsruimte

De begrotingsruimte is voor 2012 volledig ingezet.

Ad 3. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit heeft betrekking op de mogelijkheid de OZB-tarieven te verhogen. Het Rijk heeft de maximering (de maximaal toegestane stijging van de tarieven) in het laatste bestuursakkoord weer vrijgegeven wat betekent dat gemeenten in principe vrij zijn in het bepalen van de tarieven. Verhoging van het OZB-tarief met bijvoorbeeld 1% leidt, naast de indexering, tot een extra structurele opbrengst van ongeveer 140.000 euro. In 2012 is rekening gehouden met de gebruikelijke indexering. Vanaf 2013 worden de OZB-tarieven jaarlijks met 5% verhoogd.
De gemeente Almelo hanteert voor het reinigingsrecht en de afvalstoffenheffing kostendekkende tarieven. Dit betekent dat hier geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit.

Ad 4. Kostenreductie

Door extra bezuinigingen kan structureel extra begrotingsruimte gecreëerd worden. Er zijn voor de komende jaren bezuinigingsopgaven vastgesteld. Over de voortgang van deze bezuinigingen wordt de raad periodiek geïnformeerd. Nieuwe bezuinigingen worden via de Voorjaarsnota ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

B. Inventarisatie van de risico's

Hieronder volgt een inventarisatie van de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn of kunnen worden gevormd of verzekeringen voor zijn of kunnen worden afgesloten, maar die wel een financieel gevolg kunnen hebben en daarom relevant zijn voor het weerstandsvermogen. Het betreft voornamelijk een terugblik op 2012, dat wil zeggen dat de focus ligt op de mate waarin de risico's zich in 2012 hebben voorgedaan en welke significante ontwikkelingen zich hebben voorgedaan.

De risico's die de Gemeente Almelo loopt zijn in een viertal hoofdgroepen te verdelen, te weten:
1. financiële risico's
2. schade risico's
3. operationele risico's
4. strategische risico's

Financiële risico's

De financiële risico's zijn in onderstaande tabel opgenomen. Deze tabel is een terugblik op de geïdentificeerde risico's over 2012. Actuele risico's en hun omvang worden opgenomen in de Voorjaarsnota 2013 en programmabegroting 2014.

	Activiteit	Risico	Mogelijke impact	Kans	Terugblik 2012
A. Projecten					
1	Nieuw Stadhuis	Overschrijding budget /vertraging / scopewijzigingen / maatschappelijk draagvlak	1% van het investeringsbudget is € 600.000	L	Geen financiële tegenvallers. Wel heeft de realisatie ter discussie gestaan. In 2012 is het definitief ontwerp gerealiseerd en de aanbesteding gestart.
2	Eerste Fase binnenstad	Niet toekennen van de subsidie.	Subsidiebedrag is € 13.150.000	M	Provincie Overijssel heeft ivm uitstel van het project € 8,9 mln aan subsidie vooralsnog ingetrokken. Zie verder de toelichting onder A.
3	Grondexploitatie	Vertraging uitgifte; afwaardering gronden, leegstaand vastgoed	€ 0 mln - 26 mln	H	Bij de jaarrekening 2011 zijn noodzakelijke afwaarderingen getroffen ter hoogte van € 17 mln, Risico blijft bestaan ivm slechte marktsituatie.
4	Onrendabele uren projecten	Geen dekking voor projecturen	1 fte is € 50.000	H	Dekking is gerealiseerd bij team BC/Projecten. Dekking projecturen is niet gerealiseerd bij team Verkeer en Vervoer,
5	Burgemeester Schneiderssingel	Bijdrage Regio	€ 1.000.000	M	Overleg met de Regio teneinde meer zekerheid over subsidiemogelijkheden te verkrijgen heeft geleid tot oormerking van een deel (0,5 mln) van de benodigde middelen voor Almelo. Het restant wordt in het kader van de BDU/F35 afweging in 2013 meegewogen.
6	Ontwikkeling Stationsomgeving	Overschrijding financieel en in doorlooptijd	€ 1.000.000	M	Versobering uitgevoerd, waardoor budgettair probleem is voorkomen.
7	Bouwclaims	Juridische	€ 0 – 4 mln	L	Er wordt gestuurd op

	Activiteit	Risico	Mogelijke impact	Kans	Terugblik 2012
		procedures			realisatie / afbouw van bouwclaims In 2012 zijn geen schadeclaims ingediend tav het niet kunnen inwilligen van claims.
B. Open einderegelingen					
8	Leerlingenvervoer	Overschrijding budget	€ 140.000	L	nieuwe beleidskaders hebben overschrijding budget voorkomen
9	Wmo	Overschrijding budget	1% is € 95.000	L	Geen overschrijdingen in 2012
10	WWB	Overschrijding budget	Maximaal € 6,5 miljoen	H	
11	Schuldhulpverlening en minimaregeling	Overschrijding budget	1% is € 37.000	L	Vanwege het nemen van diverse maatregelen is op het minimabeleid in 2012 een onderschrijding gerealiseerd van ruim € 400.000
C. Verbonden partijen & samenwerkingsverbanden					
12	Soweco	Tekort exploitatie / Effecten Wet Werken naar Vermogen	42% voor rekening van gemeente Almelo Min:€ 1,5 mln Max: 3 mln	H	In de Voorjaarsnota 2012 is voor 2012 rekening gehouden met een aanvullende bijdrage aan Soweco van € 1,5 mln. De jaarrekening 2012 van Soweco is nog niet gereed. Op basis van recente management-rapportages van Soweco kan geconcludeerd worden dat de extra bijdrage 2012 voor de gemeente Almelo niet meer bedraagt dan € 1,5 mln.
13	XL Businesspark	Tekort exploitatie	23% voor rekening gemeente Almelo	H	Voor 2012 is een aanvullende voorziening noodzakelijk van 0,5 mln
14	Sportaccommodatie Almelo BV	Tekort exploitatie	100% voor rekening gemeente Almelo	M	Voorlopige resultaten laten geen substantiële afwijking van de financiële kaders zien.
D. Bedrijfsvoering					
15	Werkplein Noord	Afname UWV;	aandeel UWV	L	Risico nog actueel, vanaf

	Activiteit	Risico	Mogelijke impact	Kans	Terugblik 2012
	Twente	leegstand ca. 50 werkplekken	bedraagt ca. € 800.000		2015. Over de gehele contractperiode tot 2021 is het risico maximaal € 1,5 mln
16	Personeelslasten	Nieuwe CAO	1% is ruim € 400.000	L	Stelpost in begroting is voldoende gebleken
17	Contractueel overeengekomen bouwleges	Niet innen	Vordering bedraagt € 1.000.000	L	Conservatoir beslag gelegd; gerechtelijke procedure loopt; uitspraak rechter wordt in 2013 verwacht
E. Rijksoverheid					
18	Rijksbeleid	Decentralisatie van taken / doeluitkeringen	PM	H	Vertaling van het regeerakkoord in wetgeving kost tijd. Specifieke risico's uit bijv. decentralisaties worden in Voorjaarsnota 2013 opgenomen.
19	Rijksbezuinigingen	Negatieve ontwikkeling algemene uitkering	1% is € 880.000	M	Geen tekort in 2012. Bij voorjaarsnota 2012 middelen gereserveerd. Risico blijft oa. ivm aanvullende rijksbezuiningen (zie verder de toelichting)
F. Overig					
20	Leges ID-kaarten	Onterecht in rekening gebrachte leges	€ 216.000	H	Hiervoor is een vergoeding van het rijk ontvangen die iets lager is dan het terugbetaalde bedrag.
21	Kunstwerken (bruggen, viaducten, havens en kademuren)	Vervanging niet geborgd	PM	M	Bij Voorjaarsnota 2012 zijn structurele middelen ter beschikking gesteld; Hiermee is risico verminderd.
22	Reserve bovenwijkse voorzieningen	mogelijkheden tot dotering aan reserve	PM	L	Geen nieuwe claims ten laste van deze middelen

Toelichting Risicotabel:

A. <u>Projecten</u>

Grote investeringsprojecten kennen specifieke risico's. Deze worden expliciet zichtbaar gemaakt in de projectofferte en gedurende de looptijd van het project gevolgd. In de documenten behorende bij de planning- en controlcyclus wordt over de risico-ontwikkeling gerapporteerd.

- Belangrijke tegenvaller in 2012 deed zich voor bij het project Eerste Fase Binnenstad door het vooralsnog niet beschikbaar stellen van € 8,9 mln uit de IMG-middelen door de provincie Overijssel. Het plangebied is naar aanleiding hiervan verkleind. In de Voorjaarsnota worden voorstellen gedaan om deze middelen wederom bij de provincie aan te vragen.
- Bij de voorjaarsnota 2012 zijn keuzes gemaakt over het afwaarderen van gronden en bezittingen. Verder zijn de prognoses voor uitgifte van kavels voor woningbouw en bedrijfsterreinen aangepast aan de marktsituatie. Deze maatregelen hebben geleid tot een verlies van bijna € 17 miljoen dat in de jaarrekening 2011. Hiermee is de omvang van het risico verkleind, maar het risico op vertraging van gronduitgifte en dalende prijzen blijft bestaan. Uit de hertaxatie 2012 van het gemeentelijk vastgoed is geen substantiële nieuwe afwaardering nodig gebleken. Desalniettemin zijn de conjuncturele omstandigheden slecht, waardoor er een risico blijft bestaan op het niet halen van de prognoses en de prijzen. Daarbij komt dat de reserves van het Grondbedrijf zijn uitgeput.
- Op basis van Marsroute 1 en 2 en de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2012 ten aanzien van de grondexploitaties zijn plangebieden verkleind, is het woningbouwprogramma aangepast en de fasering herzien. Het gevolg hiervan is dat binnen de grondexploitaties per jaarschijf minder dekking is voor de inzet van het ambtelijk apparaat. Zonder maatregelen komen de kosten van deze fte's ten laste van de gemeentebegroting. De "onrendabele uren-problematiek" is niet alleen van toepassing op grondexploitaties maar geldt gemeentebreed voor projecten. In 2012 heeft dit risico zich in geringe mate voorgedaan. Het risico blijft echter bestaan.
- Ontwikkeling Stationsomgeving. Het project Ontwikkeling stationsomgeving Almelo bestaat uit diverse deelprojecten. De deelprojecten herinrichting stationsplein en herinrichting omgeving P&R garage) zijn gerealiseerd. De gewenste tunnelverbreding en de daaraan gekoppelde herinrichting van de westuitgang van het station bevinden zich in de ontwerpfase. Inmiddels is er een aantal mee- en tegenvallers waarvan de risico's vooralsnog binnen de projectscope te beheersen zijn. Zo is er nog ruimte aan de opbrengstenkant van de P&R garage (tariefsaanpassing) en zijn er nog besparingsmogelijkheden bij de projectonderdelen die nog niet in uitvoering zijn genomen. Het risico heeft zich geëffectueerd dat we bij de verwerving geconfronteerd werden met vraagprijzen die een te groot beslag op het projectbudget zouden leggen. Het plan is in 2012 aangepast waardoor we een stuk verwerving gedeeltelijk konden vermijden zonder de uiteindelijke doelstellingen (verbeterde functionaliteit) aan te tasten. Nadeel hiervan is een vertraging in de uitvoering die kan oplopen tot maximaal één jaar. Het risico is daarmee vervallen.

B. <u>Open einderegelingen</u>

De gemeente kent een aantal openeinderegelingen, regelingen die niet goed te budgetteren zijn omdat de vraag niet of lastig te beïnvloeden is. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het recht op een uitkering of een vergoeding of een subsidie die is vastgelegd in een wet of verordening. Voldoet men aan de voorwaarden dan is de gemeente gehouden deze uitkering, vergoeding of subsidie te betalen, ongeacht of het geraamde budget toereikend is. Hieronder wordt aangegeven hoe hiermee wordt omgegaan.

Over 2012 heeft het inherente risico van open-einderegelingen zich niet voorgedaan. Voor zowel WMO als leerlingenvervoer budgetoverschrijdingen voorkomen.

Wmo / AWBZ

De Wmo is een open einderegeling en de tekorten worden uit de algemene middelen aangevuld. Voor de lange termijn (komende 10 jaren) verwachten wij een stijgend gebruik van de Wmo voorzieningen vanwege de vergrijzing. Mede om deze reden proberen wij het verstrekken van de individuele voorzieningen beheersbaar te maken. Vanaf 2011 is een aantal maatregelen getroffen.
In de begroting 2011 is een bezuinigingstaakstelling van 200.000 euro per jaar oplopend tot 800.000 euro structureel in 2014. Het uitvoeren van de bezuinigingstaakstelling ligt op schema. Door de aanbesteding van de Wmo hulpmiddelen hebben we de bezuiniging voor 2013 en 2014 al gerealiseerd.
Als onderdeel van de heroverweging van reserves is de reserve WMO opgeheven. Voordelen en nadelen op de uitvoering van de individuele voorzieningen zullen met de algemene reserve verrekend worden.
Naar verwachting wordt de functie begeleiding van de AWBZ vanaf 2014 naar de gemeente gedecentraliseerd als toevoeging aan de Wmo. Het is een operatie die veel inspanningen zal vergen.

WWB

Bij de begroting 2012 is uitgegaan van compensatie van een deel van het tekort op het wwb i-deel door een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU). In 2012 is door de Minister een aanvraag voor een Meerjarig Aanvullende Uitkering (MAU) voor de periode 2012-2014 toegekend. De gemeente Almelo ontvangt de MAU mits zij haar tekort op de bijstandsuitgaven, conform de maatregelen in het Plan van Aanpak MAU, terugdringt. De MAU voorziet in een vergoeding van het tekort op het wwb-inkomensdeel tot 7,5% van de Rijksmiddelen.
Het nadelig saldo op het WWB-inkomensdeel over 2012 bedraagt € 3,4 mln. Hiervan komt € 1.2 mln in beginsel in aanmerking voor een MAU. Het saldo ad. € 2.2 mln betreft de eigenbijdrage ten laste van de algemene middelen. Met deze eigen bijdrage is in de begroting 2012 reeds rekening gehouden. Het uiteindelijke risico voor 2012 betreft dus € 1,2 mln. Echter aangezien het risico op het niet ontvangen van de MAU-uitkering kleiner is dan bij een IAU uitkering, is het risico verminderd.

Schuldhulpverlening en minimaregelingen

De laatste jaren hebben een toenemend beroep op deze voorzieningen laten zien. Er zijn maatregelen getroffen om deze regelingen binnen de financiële kaders of met een lagere overschrijding uit te voeren. Bij schuldhulpverlening worden de uitgangspunten meer eigen verantwoordelijkheid, accent op preventie en beperking van de duur van budgetbeheerrekeningen gehanteerd. In het kader van minimabeleid is Verordening Maatschappelijke Participatie afgeschaft en omgezet naar een “in natura”-fonds. Het risico op budgetoverschrijdingen is hiermee beperkt. In 2012 is budgetoverschrijding achterwege gebleven.

C. Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Op diverse terreinen wordt met andere gemeenten samengewerkt. Hierbij valt te denken aan een muziekschool, sociaal-cultureel en maatschappelijk werk etc. Bezuinigingen bij de ene gemeente leidt veelal tot hogere kosten bij de andere gemeente, omdat de niet op korte termijn beïnvloedbare kosten (vaste kosten) moeten worden opgebracht.

Aan mogelijke toekomstige verzelfstandigingen en uitbestedingen (bijvoorbeeld de vorming van de Veiligheidsregio Twente en de overgang van het team Belastingen naar het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente) kleven tijdelijke financiële risico's, met name de afbouw van desintegratiekosten. Daarnaast dient door een tijdige en zorgvuldige voorbereiding van uitbestedingen de continuïteit van de dienstverlening te worden gewaarborgd.

Ad 12. Soweco
Bij de Voorjaarsnota 2012 zijn structureel middelen gereserveerd voor afdekking van verwachte exploitatietekorten bij Soweco, die vanwege 42%-aandeelhouderschap en het ontbreken van reserves bij Soweco, ten laste van de gemeente komen. Hiermee is het risico weliswaar verkleind, maar nog wel aanwezig omdat onzeker is of de meerjarige taakstellingen door Soweco (tijdig) kunnen worden gerealiseerd.

Ad 13. XL-Businesspark
Het XL-Businesspark is een gemeenschappelijke regeling van de Twentse netwerksteden. De gemeente Almelo participeert hierin voor 23%. Op basis van de voorlopige jaarrekening 2012 bedraagt de te treffen voorziening € 0,5 mln.

Ad 14. Sportaccommodaties Almelo BV
Met de directie en de raad van commissarissen van het Sportbedrijf is in 2012 een pakket maatregelen besproken, die na effectuering moeten leiden tot een sluitende exploitatie.

D. Bedrijfsvoering

Het Werkplein Noord Twente is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Almelo, het UWV en enkele regiogemeenten op het gebied van Werk en Inkomen. De gemeente Almelo treedt op als hoofdhuurder van het Werkplein. Het UWV neemt circa 50 werkplekken af en heeft te kennen gegeven deze vanaf 2015 te willen beëindigen. De inzet van de gemeente is dat het UWV tot 2021 de contractafspraken nakomt.

E. Rijksbeleid

In het regeerakkoord zijn decentralisaties aangekondigd op het terrein van onder meer de AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet. De overheveling van taken zal gepaard gaan met efficiencykortingen en overgangs- en invoeringskosten. Ook zijn verlagingen van specifieke uitkeringen in het vooruitzicht gesteld, bijvoorbeeld op het gebied van re-integratie. De filosofie van het Rijk is dat gemeenten de taken goedkoper kunnen uitvoeren en dat het daarom op voorhand gerechtvaardigd is de budgetten te korten.

Verder vormt de besteding en verantwoording van specifieke uitkeringen van het Rijk, de provincie en derden een risico. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan loopt de gemeente het risico een deel van de ontvangen bijdrage te moeten terugbetalen. In 2012 heeft dit risico zich voorgedaan ten aanzien van de Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) voor het jaar 2010. Hiervoor is bij de jaarrekening 2011 een voorziening getroffen. Intern is onderzoek gedaan naar de oorzaken van de afwijzing van de IAU. Geconstateerd is dat er in de organisatie voldoende waarborgen waren en zijn voor een juiste administratie en verantwoording. Er is bezwaar aangetekend tegen het besluit van het ministerie van SZW. Inmiddels heeft het Rijk hier een uitspraak over gedaan. Het bezwaar is ongegrond verklaard. Dat betekent dat wij de IAU 2010

niet ontvangen. Op grond hiervan is in de jaarrekening 2012 zowel de vordering op het Rijk als de getroffen voorziening bedrage van € 2,6 miljoen afgeboekt.
De IAU 2011 is wel toegewezen. Tegelijkertijd is om duurzaam aan de voorwaarden van de uitkering te voldoen beleid en uitvoering aangescherpt.

De macro-economische ontwikkelingen zijn in 2012 niet verbeterd. Het risico op aanvullende rijks' bezuinigingen blijft bestaan, met als gevolg een lagere algemene uitkering en mogelijke daling van doelsubsidies van het Rijk. De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente (circa 30%) en beweegt mee met de uitgavenontwikkeling van het Rijk. Effecten worden opgenomen in de circulaires over het gemeentefonds.

F. Overig

Kunstwerken
Er is een budget beschikbaar voor het regulier onderhoud (ca € 235.000 voor de kunstwerken (bruggen, viaducten, havens en kademuren)en ca € 16.000 voor de kademuren). Daarnaast is jaarlijks een budget beschikbaar voor buitengewoon onderhoud van circa 140.000 euro. De uitkomst van het meerjarenonderhoudsschema is betrokken bij de voorjaarsnota 2012. Er zijn door de raad extra middelen ter beschikking gesteld, waardoor structureel vanaf 2016 € 1,6 mln beschikbaar is. Vanwege de slechte onderhoudssituatie van een aantal bruggen en tunnels blijft het financieel risico echter bestaan.

Reserve bovenwijkse voorzieningen
Het grondbedrijf stort geld in de reserve BOVO. De reserve BOVO is gevormd om bovenwijkse voorzieningen mede te bekostigen. Bovenwijkse voorzieningen zijn kort samengevat: infrastructurele werken inclusief bewegwijzering gelegen buiten de begrenzingen van in- of uitbreidingsplannen, welke echter voor het functioneren van deze plannen noodzakelijk zijn maar tevens dienstbaar zijn aan andere wijken c.a.. De voeding van deze reserve loopt via de grondverkopen van het grondbedrijf door bij verkoop van bouwgrond een bedrag per m² te storten in de reserve BOVO. Ultimo 2012 is er een positieve stand van ca. € 60.000. Een aanvullende dotaties is dus niet noodzakelijk. Voor de komende jaren rusten er nog een aantal claims die ten laste van deze reserve gebracht moeten worden. Ook dienen de bedragen die zijn 'voorgefinancierd' ten laste van de algemene middelen terugbetaald worden voordat nieuwe claims ten laste van deze reserve gehonoreerd kunnen worden.

Schade risico's

Roerende zaken
Op dit terrein loopt de gemeente evenals elke eigenaar risico's van diefstal, tenietgaan van het middel enz. Organisatorisch zijn de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen en verzekeringen afgesloten, doch uitsluiten van een (eigen) risico is niet mogelijk. In 2012 hebben zich geen grote schades voorgedaan.

Opruimen gevaarlijke stoffen
Gevaarlijke stoffen die door onbekenden op gemeentegrond worden gestort, zullen moeten worden opgeruimd. De kosten hiervan moeten door de gemeente worden gedragen als de eigenaar niet te achterhalen is. Voor de eventuele kosten is geen voorziening aanwezig. Bij calamiteiten waarbij gevaarlijke situaties ontstaan, is de gemeente verplicht deze op te heffen,

ook indien geen verhaalsmogelijkheden aanwezig zijn. Deze situatie heeft zich in 2012 niet voorgedaan.

Aansprakelijkheden en bedrijfsschade

De gemeente heeft zich tegen wettelijke aansprakelijkheden ingedekt door middel van een Algemeen Aansprakelijkheidsverzekering. Hierbij zijn niet de totale schades gedekt; de gemeente heeft een eigen risico van € 2.500 voor zaak- en/of persoonsschade en ook € 2.500 voor vermogensschade per geval.
De gemeente kan zich niet indekken tegen het risico van bedrijfsschade, omdat zij door verzekeringsmaatschappijen niet als bedrijf gekenmerkt wordt. Voor vitale onderdelen van de dienstverlening zijn (uitwijk)voorzieningen operationeel. In 2012 hebben zich geen bijzondere schades of aansprakelijkheidsstellingen voorgedaan.

Operationele risico's

Personeel

De gemeente loopt net als elk ander bedrijf dat personeel in dienst heeft de volgende personele risico's:

- Integriteit en fraude
- Gezondheid
- Ziekteverzuim
- Veiligheid en arbeidsomstandigheden
- Welzijn, kwaliteit en motivatie
- Naleven wet en regelgeving (rechtmatigheid)
- Doelmatigheid.

Organisatie

De organisatie krimpt de komende jaren met ruim 100 fte / € 4.8 miljoen. Het is belangrijk om de medewerkers die hierdoor boventallig worden zo snel mogelijk aan ander werk te helpen. Als dit niet lukt ontstaan er frictiekosten. Binnen het projectbudget "Het Verschil Maken" is geen geld beschikbaar om die frictiekosten of aanloopverliezen op te vangen.
Daarnaast bestaat het risico dat niet-personele bezuinigingen binnen HVM niet (tijdig) kunnen worden gerealiseerd. Door middel van kwartaalrapportages wordt de voortgang en eventuele knelpunten hierin met de raad gedeeld.
Onder ander om de taakstelling op het aantal leidinggevenden te realiseren wordt de organisatiestructuur aangepast. Het ontwerp van de nieuwe organisatie heeft van het ambtelijke management en medewerkers in 2012 een inspanning gevergd waardoor het tijdig realiseren van andere werkzaamheden onder druk is komen te staan. In 2013 zijn frictiekosten te verwachten in verband met herplaatsing van medewerkers. Hiervoor zijn bij de voorjaarsnota 2012 incidenteel middelen ter beschikking gesteld ter hoogte van € 660.000.

Aansprakelijkheid / bezwaar- en beroepprocedures

Het risico dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor het niet juist toepassen van de regels en procedures van de interne (bijv. de eigen verordeningen) en de externe wetgeving.

Informatievoorziening

De organisatie moet permanent worden toegerust om gevraagde kwaliteit, betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de gewenste/relevante informatie te leveren. Dit vraagt om de beschikbaarheid van de ICT-infrastructuur en applicaties, het juiste gebruik ervan en de houding

van alle medewerkers om alert te zijn op de (blijvende) toegankelijkheid van informatie en de actieve informatievoorziening aan management en bestuur.

Strategische risico's

Wettelijke regelingen of verplichtingen

Voor de gemeente met al haar verschillende beleidsvelden kunnen nieuwe wetten, wetswijzigingen of aanscherping van bestaande wetten gevolgen hebben met een grote impact. We noemen als concrete voorbeelden:

- Algemene Wet Bestuursrecht
- Wet Maatschappelijke Ondersteuing: woningaanpassingen boven € 20.420
- Arbo-wetgeving
- Wet Werk en Bijstand
- Wet werken naar vermogen
- Milieuwetgeving
- Wet Boeten en Maatregelen
- Wet Kinderopvang
- BTW-compensatiefonds
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet op de Ruimtelijke Ordening
- Grondexploitatiewet
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)
- Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Overige algemene strategische risico's:

- Demografische ontwikkelingen
- Economische conjunctuur
- Conflicterend overheidsbeleid.

Beleid risicomanagement

Het beleid rondom weerstandscapaciteit en risicomanagement is in 2011 vernieuwd (raadsbrief 22 maart 2011, nr. 2011/4009). Ook recente evaluaties van grote projecten zijn aanleiding het risicomanagement te professionaliseren.
Het risicomanagement van de gemeente Almelo heeft, naar aanleiding van het toenemen van het risicobewustzijn, marktontwikkelingen en de economische crisis vanaf 2011 een impuls gekregen. De monitoring en informatievoorziening over weerstandscapaciteit en risico's is ingebed in de reguliere planning- en controlcyclus. Bovendien worden alle majeure college- en raadsvoorstellen voorzien van een risicoparagraaf en wordt erop gestuurd om in de control van projecten het werken met risico-analyses te incorporeren. In projectoffertes en de voortgangsrapportages over projecten wordt standaard over risico's gerapporteerd.

Het zicht houden op de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en het zonodig aanpassen van de weerstandscapaciteit maakt deel uit van het gemeentelijke systeem van risicomanagement. Doel van risicomanagement is het minimaliseren van de effecten van risico's op de processen en doelbereiking. Ook wordt gestuurd op het verminderen van de kans dat risico's zich voordoen. Dit is een verantwoordelijkheid van lijnmanagement en projectleiders. Daarnaast ondersteunt

risicomanagement het maken van bewuste afwegingen en juiste keuzes en verbetert daardoor de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming.
Gelet op de kwetsbare financiële situatie, onder andere door het ontbreken van financiële buffers en de grote onzekerheden op middellange termijn zijn alertheid op risico's, pro-actief handelen en behoedzaamheid essentieel.

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt in hoge mate bepaald door de omvang van de algemene reserve. Dit is de belangrijkste buffer voor het opvangen van risico's en financiële tegenvallers. Momenteel is de norm voor omvang van de algemene reserve 10% van de algemene uitkering. Doordat de kwaliteit van het risicomanagement is verbeterd is er een steeds beter (kwantitatief) inzicht in de financiële risico's ontstaat, wordt het mogelijk om de beschikbare weerstandscapaciteit te relateren aan de risico's. Onderzoek moet uitwijzen wat de minimaal noodzakelijke en gewenste omvang van de weerstandscapaciteit is. In de Voorjaarsnota 2013 worden hiertoe voorstellen gedaan.
Hierbij wordt rekening gehouden met de ongedekte risico's, met het aanpassingsvermogen van de organisatie en de kans dat tegenslagen zich gelijktijdig voordoen. Als de kansen afhankelijk zijn, zoals bijv. bij een teruglopende economische groei, valt het optreden van een aantal risico's samen. (zoals een lagere algemene uitkering, hogere rentevoet, meer beroep op garanties, verslechterende grondexploitaties, enz.). Niet elk risico zal voor 100% worden afgedekt in reserves en voorzieningen. Systematische en integrale monitoring in combinatie met het nemen van beheersingsmaatregelen blijven daarom van wezenlijk belang voor een professioneel risicomanagement.

7.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat tenminste de volgende kapitaalgoederen;

a. wegen;
b. riolering[1];
c. water;
d. groen;
e. gebouwen;
f. buitensportaccommodaties.

Om helder te krijgen waar het in deze paragraaf over gaat worden eerst een aantal van belang zijnde begrippen gedefinieerd.

Kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn duurzame goederen met maatschappelijk of economisch nut, geïnvesteerd in de openbare ruimte ter verkrijging van een langdurig gewenst voorzieningenniveau. Kapitaalgoederen hebben veelal veel waarde en gaan meerdere jaren mee.

De kapitaalgoederen zijn voornamelijk gecategoriseerd op vlakniveau; er worden diverse typen ruimten onderscheiden en een type massa. Op lijnniveau wordt riolering onderscheiden. Op puntniveau worden diverse terreinelementen nog niet expliciet als kapitaalgoed geduid, maar impliciet als onderdeel van het vlakniveau; denk hierbij aan openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, afvalcontainers of speeltoestellen.

Onderhoud en vervanging

Bij onderhoud en vervanging staat de instandhouding van de kapitaalgoederen centraal, dat wil zeggen met dezelfde (technische) functionaliteit en esthetische voorwaarden op een bepaald kwaliteitsniveau houden van het kapitaalgoed.

Het aanschaffen of realiseren van nieuwe voorzieningen in de sfeer van grote kapitaalgoederen zijn over het algemeen investeringen die in het investeringsplan thuis horen.

De gemeentelijke kapitaalgoederen bestaan uit veel uiteenlopende onderdelen, zoals groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, gebouwen voor uiteenlopende functies, bestratingen wegen, rioleringen, waterwegen, civieltechnische kunstwerken, diverse verkeerstechnische elementen, sportterreinen, afvalcontainers, e.d.

De onderhoudsbehoefte is grofweg onder te verdelen in 3 soorten:

1. ***Het klein (gewoon) onderhoud / onvoorzien.***

De jaarlijks terugkerende vaste onderhoudsbehoefte, het zgn. verzorgingsonderhoud.

Planmatig, kort cyclisch zowel preventief evenals correctief onderhoud. Voor de werkelijk hiermede gemoeid zijnde kosten wordt verwezen naar de diverse programma's.

Voor niet planmatige/voorspelbare en toch jaarlijks ad hoc voorkomende kleinere werkzaamheden (hoofdzakelijk herstelwerkzaamheden, niet voorspelbare kleine schades en niet te voorziene externe invloeden) wordt een op ervaring gebaseerd jaarlijks bedrag in de begroting vrijgemaakt. Via adaptief en curatief onderhoud worden deze werkzaamheden tot uitvoering gebracht.

[1] Riolering: aangezien het verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan via een afzonderlijke nota aan het bestuur is aangeboden maakt het kapitaalgoed riolering geen deel uit van deze paragraaf. Het beleid is conform deze nota uitgevoerd. Het verschil in het ontvangen rioolrecht en de te betalen goot onderhoud cq vervanging van rioleringssystemen is aangewend dan wel toegevoegd aan de tariefsegalisatie reserve riolering.

Voor de werkelijk hiermede gemoeid zijnde kosten wordt verwezen naar de diverse programma's. Specifiek met betrekking tot het product verharding kan geconcludeerd worde dat er geen ruimte meer is in de reserve wegen. Deze reserve is geheel gebruikt om het tekort van 2011 te dekken.

2. Het Groot (buitengewoon) onderhoud.

Planmatig, lang cyclisch onderhoud dat met tussenposen van meerdere jaren plaats vindt. Voor al deze onderdelen wordt de planmatige onderhoudsbehoefte op verschillende manieren bepaald. Deels gebeurt dit middels een redelijk objectieve basis; preventief en correctief onderhoud. Dit leidt per kapitaalgoed tot een meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Op onderdelen zijn deze meerjaren onderhoudsplannen nog niet aanwezig, ondermeer voor het cultuurtechnische en civieltechnische kunstwerken (bruggen, viaducten, tunnels en oevervoorzieningen) en voor een aantal kleinere kapitaalgoederen als straatmeubilair en afvalcontainers. Deze onderhoudsbehoefte wordt elk jaar opnieuw bepaald door middel van inspecties door de betrokken medewerkers. Jaarlijks leiden de diverse MJOP's tot een integraal onderhoudsprogramma (Integraal Groot Onderhouds Programma (IGOP)) voor het komende jaar.

Door het team Vastgoed worden jaarlijks onderhoudsinspecties ten behoeve van **gebouwen** uitgevoerd. Op basis van deze inspecties zijn prioriteiten gesteld die zijn weerslag hebben gekregen in de begroting.

Jaarlijks stelt het college een programma vast voor groot onderhoud van **verhardingen en rioleringen**. Dit programma gaat uit van het daarvoor beschikbare bedrag in de programmabegroting. Om de beschikbare budgetten zo efficiënt mogelijk in te zetten wordt een integraal programma opgesteld. De gegevens uit de beheersystemen zijn gebruikt om een integraal programma op te stellen.

3. Vervangingen.

Voor een kleiner deel van de kapitaalgoederen gaat het niet om onderhoud in de zin van kwalitatieve instandhouding, maar betreft het hoofdzakelijk volledige vervanging (nieuw beleid), zoals bijvoorbeeld verkeersregelinstallaties, afvalcontainers etc. Hiervoor zijn inventarisaties en gedegen vervangingsschema's een goede basis voor het bepalen van een meerjarige (economische) vervangingsbehoefte. Volledig ingevoerde beheerplannen en vervangingsschema's van de kapitaalgoederen genereren de benodigde financiële middelen voor de cyclische onderhoudsbehoefte.

Voor een kleiner deel van de kapitaalgoederen gaat het niet om onderhoud in de zin van kwalitatieve instandhouding, maar betreft het hoofdzakelijk volledige vervanging, zoals bijvoorbeeld verkeersregelinstallaties, lichtmasten, afvalcontainers, etc.
Hiervoor zijn inventarisaties en gedegen vervangingsschema's een goede basis voor het bepalen van een meerjaren vervangingsbehoefte. Volledig ingevoerde beheerplannen en vervangingsschema's van kapitaalgoederen generen de benodigde financiële middelen voor de cyclische onderhoudsbehoefte.

Areaaluitbreidingen
Als gevolg van fysieke (in/)uitbreidingen (nieuw beleid, vervangingen, investeringsplan) in de stad ontstaan meerkosten, zoals hogere onderhoudskosten door uitbreiding van groenstroken of meer onderhoud aan wegen door stadsuitbreiding. Voor areaaluitbreiding, in zowel fysiek, sociaal en demografisch opzicht, werd voorheen een stelpost beschikbaar gesteld (2011: € 225.000). Met ingang van 2012 is deze stelpost in het kader van bezuinigingen komen te vervallen. Wat de consequenties zijn en wat dit concreet gaat betekenen is op dit moment nog niet duidelijk, hierover vindt nog overleg plaats.

De volgende producten vanuit de kapitaalgoederen komen in aanmerking voor structureel onderhoud en vervangen:

Verharding, verkeersmaatregelen, wegmarkering, wegmeubilair, straatnaamborden en verkeers-borden:
Voor verharding zijn meerjaren onderhoudsprogramma's beschikbaar. Het meerjaren onderhoudsprogramma wordt vastgesteld o.b.v. inspecties die plaats vinden gebaseerd op CROW eisen. (CROW is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. CROW is de afkorting van Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek.)
Voor de komende vier jaren is een inschatting gemaakt van het noodzakelijke groot onderhoud. Dit puur op basis van de inspectiegegevens en zonder rekening te houden met andere disciplines en (stads)ontwikkelingen.
Bij vervanging van verharding worden automatisch ook de randvoorzieningen vervangen. Voor deze randvoorzieningen zijn geen specifieke beheerplannen en/of budgetten beschikbaar.

Openbare verlichting:
Het huidige budget voor openbare verlichting is toereikend voor de dagelijkse kosten, te weten het onderhoud en de energiekosten. Er wordt gebruik gemaakt van het beheerssysteem waaruit meerjaren onderhoudsprogramma's worden vastgesteld.

Civieltechnische Kunstwerken:
Budget in de onderhoudsbegroting is toereikend voor curatief onderhoud. Groot onderhoud en vervanging zijn hierin niet meegenomen en worden onderzocht.
Bij vaststelling begroting 2013 is extra budget opgenomen tbv onderhoud en vervanging kunstwerken.

Kanalen, havens en kademuren:
Budget in de onderhoudsbegroting is toereikend voor curatief onderhoud. Groot onderhoud en vervanging zijn hierin niet meegenomen en worden onderzocht.

Openbaar groen:
Al het openbaar groen wordt geregistreerd in het beheerssysteem. Van daaruit worden aan diverse beheertype werkpakketten gekoppeld. Dit leidt tot een bestek dat omschrijft welk preventief onderhoud per beheertype moet worden uitgevoerd.
Voor bomen is een specifiek beheerssysteem waarmee we de registratie van de VTA inspectie aantoonbaar maken en daarmee voldoen aan de wettelijke onderhoudsplicht. De inspecties kunnen leiden tot correctief onderhoud.

Speelvoorzieningen:
Alle speelvoorzieningen worden geregistreerd in het beheerssysteem.
Voor speelvoorzieningen is een specifiek beheerssysteem waarmee we met de registratie van de kleine en grote inspecties aantoonbaar maken en daarmee voldoen aan de wettelijke onderhoudsplicht. De inspecties kunnen leiden tot correctief onderhoud.

Verkeerstechnische installaties:
Voor VRI's zijn geen onderhoudsprogramma's aanwezig. Installaties worden vervangen op basis van incidenteel beschikbaar gestelde projectgelden.

Gebouwen:
Middels een meerjaren onderhoudsplanning welke periodiek wordt geactualiseerd zijn de gegeven van onderhoud en vervanging in beeld.

Buitensportaccommodaties
Op basis van jaarlijkse inspecties wordt een programma buitengewoon onderhoud opgesteld.

7.4 Financiering

De financieringsparagraaf (ook wel de treasuryparagraaf genoemd) is samen met het treasurystatuut bij de invoering van de wet Fido per 1 januari 2001 verplicht gesteld. Het doel is om de raad op deze wijze beter te informeren omtrent het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's.
In het treasurystatuut zijn eenduidige bepalingen opgenomen omtrent het toegestane risicoprofiel van de leningen en uitzettingen, het gebruik van financiële derivaten, geldstromenbeheer, administratieve organisatie en interne controle. Het algemene beleidsuitgangspunt van het treasurybeleid van de gemeente Almelo is als volgt omschreven:

"De gemeente voert – gelet op haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijk kapitaal te beheren – op centraal niveau een risicomijdend treasurybeleid. Binnen dit risicomijdend beleid stelt de gemeente zich ten doel een zo hoog mogelijk rendement over het belegd vermogen en/of zo laag mogelijke kosten over leningen te realiseren, binnen duidelijk geformuleerde randvoorwaarden, ter beperking van risico's."

Risicobeheer
Dit onderdeel geeft een samenvatting van het risicoprofiel en is het kernonderdeel van de treasuryparagraaf. Onder risico's worden hier verstaan zowel renterisico's als kredietrisico's. De volgende onderdelen illustreren hoe de diverse risico's gecomprimeerd in beeld kunnen worden gebracht.

Renterisico's vlottende schuld
Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt aangehouden de omvang van de jaarbegroting per 1 januari voor het gehele begrotingsjaar.

Berekening kasgeldlimiet		
De kasgeldlimiet moet berekend worden bij de aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van elk percentage		
Begrotingstotaal 2012		
Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	€	285.000.000
		8,5 %
Kasgeldlimiet	**€**	**24.225.000**

De kasgeldlimiet stelt een grens aan de omvang van de korte schuld waarover de gemeente renterisico mag lopen. Dit houdt in dat kapitaalwerken eerst kunnen worden gefinancierd tot maximaal het bovengenoemde bedrag, alvorens een vaste geldlening, langer dan 1 jaar, afgesloten dient te worden. Tot maximaal het bedrag van de kasgeldlimiet loopt de gemeente renterisico, gebaseerd op leningen over een termijn van korter dan 1 jaar.

Het verloop van de kasgeldlimiet over het jaar 2012 is opgenomen in de volgende tabel:

Kasgeldlimiet Jaar 2012	*Bedragen x € 1.000)*			
	Gemiddeld per			
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Omvang begroting jaar 2012	285.000	285.000	285.000	285.000
1 Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	24.225	24.225	24.225	24.225
2 Omvang vlottende korte schuld				
- Opgenomen gelden < 1 jaar	13.333	23.333	0	16.667
- Schuld in rekening-courant	15.093	10.819	20.626	8.015
- Gestorte gelden door derden				
- Overige geldleningen (niet vast)				
3 Vlottende middelen				
- Contante gelden in kas	37	48	54	42
- Tegoeden in rekening courant	431	419	414	412
- Overige uitstaande gelden (niet vast)				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	27.958	33.685	20.157	24.228
Ruimte (+) Overschrijding (-) (1-4)	-3.733	-9.460	4.068	-3

Per kwartaal moet aan de provincie gerapporteerd worden als de kasgeldlimiet wordt overschreden. Het gaat hierom het gemiddelde van de saldi per de eerste van de maand. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente de kasgeldlimiet in het eerste en het tweede kwartaal heeft overschreden, het derde en vierde kwartaal (gezien de marginaliteit) niet. De provincie is hiervan op de hoogte gesteld.
Overigens tolereert de provincie het twee keer overschrijden van de kasgeldlimiet per jaar.

Renterisico's vaste schuld

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd middels de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido aangemerkt, alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar. Vanaf 2009 is de nieuwe renterisiconorm van kracht. De nieuwe renterisiconorm is eenvoudig, ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De nieuwe renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. Dit sluit ook beter aan bij de berekening van de kasgeldlimiet, want deze limiet is ook gekoppeld aan het begrotingstotaal (zie hierboven). Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

De tabel op de volgende pagina geeft de renterisiconorm voor het jaar 2012 weer:

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Werkelijk 2012	Begroot 2012
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	53.426.153	53.221.692
3	**Renterisico (1 + 2)**	53.426.153	53.221.692
4	**Renterisiconorm**	57.000.000	57.000.000
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	3.573.847	3.778.308
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)		
	Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	285.000.000	285.000.000
4b	Percentage regeling	20%	20%
	Renterisiconorm (van alleen jaar T) (4a*4b)	57.000.000	57.000.000

In de bovenstaande tabel wordt weergegeven dat de Gemeente Almelo voldoet aan de gestelde renterisiconorm van maximaal 20% van de vaste schuld voor het jaar 2012. De doelstelling hiervan is dat bij een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, waarbij niet in enig jaar een onevenredig deel van de leningenportefeuille geherfinancierd behoeft te worden, het renterisico op de vaste schuld gespreid wordt over de jaren.

Financiering

Dit onderdeel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie van de gemeente en de daarbij horende financieringsbehoefte, rekening houdend met (geplande) investeringen en beschikbare interne en externe middelen.
De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille.

Mutaties vaste schuld in 2012

		Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op de gemiddelde rente
Stand per 01/01/12	€	259.853.308	3,13 %	
Nieuwe leningen	-	+/+55.000.000	1,75 %	-0,29 %
Reguliere aflossingen	-	-/- 53.426.153		
Vervroegde aflossingen	-			
Renteaanpassing (oud percentage)	-			
Renteaanpassing (nieuw percentage)	-			
Totaal	€	261.427.155	2,84 %	

In 2012 zijn de volgende langlopende geldleningen opgenomen:

Bedrag	Opgenomen bij	Looptijd/vorm	Rente %	Opmerkingen
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	5jr./fixe	2,175%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	6 jr./fixe	2,420%	Consolidatie vlottende schuld
15.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	1jr. 1dag	0,835%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	2 jr./fixe	1,050%	Consolidatie vlottende schuld
10.000.000	Bank Nederlandse Gemeenten	10 jr./lineair	2,255%	Consolidatie vlottende schuld
55.000.000				

Renteverdeeldienst

De rente verdeeldienst is een kostenplaats waarop de betaalde rente (uitgaven) en de ontvangen rente (inkomsten) wordt verantwoord. Het verschil tussen de betaalde en ontvangen rente is het renteresultaat (ook wel saldo financieringsfunctie genoemd).

Renteontvangsten en -uitgaven 2012				
		Ontvangsten		**Uitgaven**
Langlopende geldleningen			€	9.570.339
Kortlopende geldleningen			-	213.966
Eigen financieringsmiddelen			-	3.590.610
Door derden belegde reserves			-	2.024
Provisie geldleningen			-	0
Overige renteopbrengsten			-	-/- 267.899
Producten gewone dienst	€	9.815.455		
Kapitaal grondbedrijf	-	7.303.339		
Totaal	**€**	**17.118.794**	**€**	**13.109.040**

Het voordelig saldo ad € 4.009.754 is ten gunste van het product algemene dekkingsmiddelen gebracht.

Kredietrisico's op verstrekte gelden

Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak kunnen gemeenten leningen verstrekken. De publieke taak zelf wordt door de wetgever niet nader omschreven. In het gemeentelijk treasury-statuut is hieromtrent het volgende uitgangspunt opgenomen: "Het aangaan van geldleningen, het uitzetten van middelen en het verlenen van garanties mag uitsluitend uit hoofde van de publieke taak".

Per 31 december 2012 zijn de volgende geldleningen verstrekt:

Verstrekte leningen c.q. te verstrekken leningen ultimo 2012		
Woningcorporaties met garantie WSW	€	37.306.949
Leningen t.b.v. de Industriegebouwen Maatschappij	-	8.769.486
Project Twentex	-	108.907
Weverhuisje	-	0
Diverse Sportverenigingen	-	1.574.248
Essent	-	453.780
Vitens	-	1.644.178
Lening aankoop grond Waterrijk	-	8.500.000
Leningen huurkoophallen	-	2.014.784
Bruglening Enexis	-	2.916.005
Lening sfeerverlichting binnenstad	-	59.616
Lening Lokale Omroep Almelo	-	53.540
Totaal	€	63.401.493

7.5 Bedrijfsvoering

Personeel en Organisatie

Wat hebben we afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2012
P&O is partner van het management bij het verantwoord realiseren van de bezuinigingstaakstelling
Talentvolle medewerkers binden aan de organisatie door goed werkgeverschap
Invoeren van Het Nieuwe Werken met de uitgangspunten: De medewerker staat centraal en niet systemen: mensen bepalen in grote mate zelf waar, wanneer, hoe en met wie ze werken. Thema's als uitgangspunt en niet de grenzen van organisatie: niet thema's naar de organisatie vormen, maar de organisatie rond thema's vormen.
Doorontwikkeling van de competenties en kwaliteiten van het ambtenaren apparaat om de gewenste besturingsopgave te kunnen realiseren

Wat hebben we gedaan	Toelichting
Interne organisatie	P&O heeft doorlopend op veel vlakken managementinformatie aangeleverd t.b.v. organisatieontwikkeling en realiseren taakstellingen. Ter voorbereiding op de nieuwe organisatiestructuur heeft P&O alle huidige functiebeschrijvingen (circa 400) in samenwerking met Buitenhek ondergebracht in de HR21 profielen. Dat levert aanzienlijk minder profielen op en bevordert op termijn de flexibiliteit in de organisatie. Verdere uitwerking volgt in 2013.
Organisatiestructuur	Vooruitlopend op de aanschaf van HR21 heeft P&O nu alvast geïnvesteerd om bij de inrichting van de nieuwe organisatie gebruik te kunnen maken van de functieprofielen van HR21. In de inrichtingsplannen per sector is aangegeven dat er aan elke functie een profiel uit HR21 wordt gekoppeld. Op een later tijdstip zal de conversietabel worden toegepast waarmee de uiteindelijke overgang van de functiewaardering kan worden afgerond. Daarnaast is de structuur van de nieuwe organisatie ondersteunend aan de veranderopdracht zowel algemeen als sectorspecifiek.
Sourcing	Een aantal taken zijn in 2012 voorbereid i.v.m. plaatsen buiten de organisatie. Sourcing van een aantal bedrijfsonderdelen is inmiddels gerealiseerd. Een aantal andere zijn nog in verschillende stadia van voorbereiding. Afgerond zijn: # RUD (2012) # Brandweer (1-1-2013) # Belastingen (1-1-2013) # Stedelijk beheer (1-1-2013)

Wat hebben we gedaan	Toelichting
	Nog lopend of in onderzoek zijn: # Salarisadministratie (1-3-2013) # Onderzoek en Statistiek # Ingenieursbureau # Toeleiding dagbesteding AWBZ # Groen Uitvoering # Hof 88
Bezuinigingen en begeleiding bij personele boventalligheid	Boventallige medewerkers worden vanuit het Loopbaan-centrum begeleid bij het vinden van ander werk. Externe inhuur is beperkt en is zowel qua aantal (8,4%) als financieel (9,42%), onder de met de Raad afgesproken norm (10%) gebleven.
Goed werkgeverschap	Goed werkgeverschap betekent enerzijds dat medewerkers frequent in gesprek gaan met leidinggevenden over functioneren en mogelijkheden om zich te ontwikkelen en hun talenten in te zetten op specifieke onderdelen. In 2012 is een nieuwe werkgesprekkencyclus geïntroduceerd waardoor managers en medewerkers met elkaar in gesprek zijn over het functioneren, resultaatafspraken maken en afspraken maken over hun ontwikkeling. Verdere uitwerking en borging van deze manier van werken vindt plaats in het project Mens & Organisatie en HNW.
Het Nieuwe Werken; HNW@Almelo2015	In 2012 is gestart met de eerste fase van HNW en zijn voorbereidingen gestart voor fase II. De eerste fase is de invoering van resultaatgericht werken en het maken van resultaatafspraken tussen manager en medewerker. Deze werkgesprekkencyclus is in 2012 ingevoerd. Fase II start in 2013 en in deze fase staat de ondersteuning van ICT centraal. In deze fase kunnen medewerkers die resultaatgerichte werkafspraken hebben gebruik maken van de mogelijkheden om tijd- en plaatsonafhankelijk te werken. Gebruik maken van de mogelijkheden is maatwerk en wordt per medewerker bekeken
Programma leidinggevenden	In 2012 zijn voor de teamleiders en afdelingshoofden workshops georganiseerd om de managers te trainen in diverse thema's op het gebied van motiveren van medewerkers om de taken voor het realiseren van de bestuursopgave goed uit te kunnen voeren.
ontwikkeling medewerkers	De eerste aanzet is gegeven voor het opstellen van een plan van aanpak om in het eerste half jaar van 2013 een talentenanalyse te maken van het personeelsbestand. Het idee is om door gesprekken met teamleiders zicht te krijgen op de talenten van medewerkers binnen onze organisatie. De concrete wijze waarop vergt nog nadere uitwerking in het eerste kwartaal van 2013. Deze planning heeft o.a. te maken met de mogelijke wisselingen op het niveau van teamleiders.
Integriteit	Afgesproken is dat per afdeling wordt uitgewerkt wat integer werken in de praktijk betekent.

Wat hebben we gedaan	Toelichting
	Bij de afdeling ID zijn, als pilot, gesprekken gevoerd op managementniveau, met als doel dat dit in de werkoverleggen verder aan de orde wordt gebracht.

Informatiebeleid en informatietechnologie

Wat hebben we afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2012
Informatisering ondersteunt de ambities en opgaven voor onze organisatie met onze informatievoorziening. We werken daarbij volgens de principes van onze Informatiearchitectuur. Uitgangspunt is dat de bedrijfsprocessen leidend zijn, hierbij kiezen we passende oplossingen voor software en hardware.

Wat hebben we gedaan	Toelichting
Bijdrage aan zaak- en procesgericht werken	Informatisering levert een essentiële bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen voor zaak- en procesgericht werken. In 2012 is een start gemaakt met het slimmer inrichten van een aantal processen, zowel interne als op dienstverlening gericht. In elk ontwerpteam heeft een informatieadviseur zijn aandeel geleverd, daar waar het gaat om advies op gebied van informatievoorziening binnen dat proces, en het adviseren van de meest geschikte applicatie om het nieuwe proces te ondersteunen. Aansluiting op landelijke voorzieningen, de relatie met het KCC en de bedrijfsvoeringsprincipes waren daarbij leidend. Applicatiebeheer heeft zijn bijdrage geleverd door de nieuwe processen in de systemen te modelleren en de gebruikers hierbij te ondersteunen.
Klantcontactsysteem	In 2012 is de 1e versie van het Klant Contact Systeem (KCS) bij het callcenter van de afdeling Publiekszaken in gebruik genomen. Via een koppeling met de GBA kunnen natuurlijke personen (bellende inwoners) op eenvoudige manier uniek worden herkend. Op basis van deze herkenning kunnen afspraken worden gemaakt waarbij de NAW (Naam-Adres-Woonplaats) gegevens automatisch in de afspraak worden overgenomen. Dit leidt tot het sneller en eenvoudiger kunnen maken van afspraken. In 2013 zal het KCS verder in functionaliteit worden uitgebreid.
Optimaliseren werkprocessen Werkplein	In 2012 zijn alle werkprocessen voor de sociale dienst herontworpen en wordt Mens Centraal als verbindende applicatie ingezet voor de lijn Werk, Reïntegratie, Participatie en Zorg. Met deze applicatie en de integrale werkwijze wordt getracht een zo volledig mogelijk klantbeeld te krijgen en daarna de juiste dienstverlening in te zetten. Ook in het kader van de drie decentralisaties in het sociale domein wordt gewerkt aan het ontsluiten van een zo volledig mogelijk klantbeeld en het inschakelen van de

	juiste keten partners en dienstverlening. Dit in het kader van het regeerakkoord waarin is opgenomen: één klant, één gezin, één dossier waarbij het accent ook gelegd wordt op de zelfredzaamheid van de burger.

Gegevens

Wat hebben we afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2012
Gegevens(management) Gemeenten staan de komende jaren voor nieuwe uitdagingen. Met nieuwe taken als gevolg van onder andere decentralisatie, minder geld en betere dienstverlening met minimale administratieve lasten. Hiervoor zijn een efficiënte en effectieve manier van werken en de beschikbaarheid van de juiste, actuele en betrouwbare gegevens noodzakelijke randvoorwaarden. Door een goed gebruik van de juiste gegevens ontstaat een gemeente die klantgericht, productief en efficiënt is. Bij de levering van producten en diensten vragen we de klant niet meer dan noodzakelijk is. De bekende (basis) gegevens staan goed geregistreerd en zijn toegankelijk binnen de organisatie. Hiervoor is noodzakelijk: • dat gegevens waarmee we werken volledig, van een hoge kwaliteit en actueel zijn; • dat we hiervoor de basisregistraties en kernregistraties met gestandaardiseerde gegevens invoeren; • dat we deze gegevens eenmalig verzamelen en meervoudig gebruiken.

Wat hebben we afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2012
Invoeren gegevensmanagement en de positie daarvan in de organisatie bepalen.

Wat hebben we gedaan	**Toelichting**
Inventarisatie van de afdelingen	De afdelingen zijn bezocht om het thema Gegevens toe te lichten en processen te inventariseren die gebruik maken van basisgegevens en eventuele kerngegevens. Communicatie is een belangrijk middel om het belang van het efficiënt gebruik van goede gegevens te benadrukken.
Beheergroep Gegevens is ingericht	De beheergroep komt structureel bij elkaar om acties op diverse onderwerpen van Gegevens te benoemen en te coördineren en bestaat uit (basis)gegevensbeheerders uit de gehele organisatie.
Gebruik basis- en kernregistraties	Het gebruik van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en GBA is verder uitgebouwd, o.a. door de koppeling van Decos aan de basisgegevens. De Basisregistratie Grootschalige Topografie (kaartmateriaal) is in ontwikkeling en verder opgebouwd. Het gebruik van gegevens van diverse afdelingen en derden worden in deze basisregistratie op elkaar afgestemd. Hiervoor is overgegaan op één applicatie van één leverancier van beheer openbare ruimte. De voorbereiding op het gebruik van de Basisregistraties Kadaster, Beheer Ondergrondse Ruimte en ook de basisgegevens van de Kamer van Koophandel is gestart.
Slimmer Werken	Er is een nauwe relatie met het traject Slimmer Werken. Bij het herontwerpen van processen wordt nadrukkelijk gekeken welke gegevens op welk moment in het proces benodigd zijn en hoe deze gegevens betrokken worden. Hierbij worden ook mogelijkheden als Open Data (ander vrij te gebruiken bronnen) beoordeeld dan wel slim gebruik gemaakt van mogelijkheden buiten de organisatie, indien mogelijk en nuttig.

Overige resultaten

Wat hebben we gedaan	Toelichting
Besturingssysteem pc's gemigreerd naar Windows 7	De gehele organisatie is overgegaan van Windows-XP naar Windows 7.Windows 7 is stabieler dan de vorige versie. Windows 7 kan efficiënter worden beheerd en het aantal gemelde verstoringen is naar beneden gegaan.
Nieuwe multifunctionals geplaatst en in gebruik genomen.	In 2011 is een Europese aanbesteding uitgevoerd samen met Oldenzaal en Borne, waarna de installatie in 2012 is verricht. Er is meer functionaliteit voor de gebruiker en een sterke daling van de kosten gerealiseerd.
Werkplein ingericht	Op het werkplein zijn de gevraagde werkplekken geplaatst en de benodigde ICT voorzieningen geleverd.
Ondersteund bij migratie brandweer naar de veiligheidsregio Twente	Gezorgd dat data en applicaties, waar gewenst en juridisch toegestaan, overgingen naar de veiligheidsregio. Gezorgd dat tijdens de migratie het werken zo goed mogelijk door kon gaan en dat de brandweer na de migratie nog gebruik kan maken van een aantal applicaties dat draait op het netwerk van de gemeente Almelo.
Ondersteund bij overgang belastingen naar GBT	Geassisteerd bij de overgang van belastingen naar het GBT. Data aangeleverd voor conversie, data meegeleverd. Gezorgd dat het GBT nog gebruik kan maken van applicaties van de gemeente Almelo.
Reductie aantal applicaties	De invoering van Windows 7 is aangegrepen om het aantal applicaties te reduceren.
Beveiligde manier van inloggen	Voor Het Nieuwe Werken is het nodig dat mensen op afstand veilig kunnen inloggen op het netwerk van de gemeente. Hiervoor is een oplossing geïmplementeerd waarbij de gebruiker een SMS krijgt met een "one time password" als hij wil inloggen.
Papierloos vergaderen	Voor het papierloos vergaderen van het college zijn iPads uitgeleverd en is het Wifi netwerk uitgebreid.

Inkoop

Wat hebben we afgesproken bij vaststelling begroting 2012
De gemeente Almelo koopt doelmatig, rechtmatig en duurzaam in.
Via inkoopbeleid Social Return On Investment investeringen koppelen aan sociale en maatschappelijke doelstellingen

Wat hebben we gedaan	**Toelichting**
Duurzaam inkopen verder uitdragen	De norm is nu 75 % met de doelstelling om in 2015 100% van het inkoopvolume duurzaam in te kopen. Vanuit de jaarlijkse inkoopscan blijkt dat we voldoen aan het percentage van 75%, maar nog niet 100% duurzaam inkopen.
In 2012, na evaluatie proefperiode, het inkoopbeleid Social Return On Investment onderdeel uit te laten maken van het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid	Er zijn standaard bepalingen voor SROI opgesteld evenals een verantwoordingsformat. Bij alle inkooptrajecten boven de € 50.000,- wordt SROI toegepast en Convince ondersteunt opdrachtnemers bij de invulling van SROI. SROI is opgenomen in het inkoopbeleid dat is vastgesteld door de gemeenteraad in het voorjaar van 2012.

De organisatie ondersteunen bij inkoop	Het inkoopplatform (centrale inkoopadviseur en decentrale tactische inkopers) heeft gezorgd voor de ondersteuning van de inkopers, o.a. door communicatie over het nieuwe inkoopbeleid, ontwikkelen van standaarddocumenten en het implementeren van digitaal aanbesteden met Negometrix.
Realiseren bezuinigingen	De inkooptaakstelling 2012 is ingevuld.
Diverse Europese aanbestedingen	Onder andere de Europese aanbestedingen Medische advisering, Wmo hulpmiddelen, Stationsgebied, Catering, Beheer en Exploitatie wijkcentra, Uitzenddiensten/Payroll, Verbindende pleinen, Oud papier/karton en Speeltoestellen zijn uitgevoerd.

Financiën

Wat hebben we afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2012
Een gezonde financiële huishouding als middel om de doelstellingen van de gemeente te verwezenlijken
Het voeren van een verantwoord financieel beleid waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele baten met een structureel sluitende meerjarenbegroting
Een verantwoorde inschatting van risico's en afstemming van het weerstandsvermogen met de reserves en voorzieningen
Een kwalitatief goede financiële informatievoorziening naar de gemeenteraad zodat de raad in staat is haar kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen

Wat hebben we gedaan	Toelichting
Monitoring bezuinigingen	De monitoring van tijdige en volledige uitvoering van bezuinigingen was in elk P&C-product een aandachtspunt om de raad te informeren over de voortgang.
Doorontwikkeling risicomanagement	In samenwerking met de auditoren zijn risico's geïnventariseerd en beoordeeld en voor het bepalen van het weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit. (Zie ook hierna onder Kwaliteitszorg en auditing.) In 2012 is een stresstest opgezet die bij de voorjaarsnota 2013 zal worden gepresenteerd.
Opstellen van de voorjaarsnota, Programmabegroting, Bestuursrapportage en Jaarverantwoording	Dit zijn de zogenaamde Planning & Control producten die in een jaarcyclus worden gepland en opgesteld voor de raad. De Voorjaarsnota 2012 is in juni 2012 vastgesteld. De jaarverantwoording 2011 is op 10 juli 2012 door de raad vastgesteld met daarbij een goedkeurende verklaring van de accountant voor de getrouwheid en rechtmatigheid. De besluitvorming over de Jaarverantwoording 2011 heeft afgelopen jaar meer tijd in beslag genomen vanwege het besluit bij de voorjaarsnota over scenario's grondbedrijf die van invloed zijn op de waardering per 1-1-2012 van de voorraad gronden. De Bestuursrapportage en Programmabegroting zijn volgens planning door de raad behandeld en vastgesteld. De provincie Overijssel heeft besloten de programmabegroting 2013 onder regulier repressief toezicht te laten vallen. In de begroting 2013 ontbreekt materieel evenwicht, echter de meerjarenbegroting laat zien dat het materiële evenwicht tijdig wordt hersteld uiterlijk in 2016. Ook geeft de provincie aan dat er voldoende ruimte aanwezig is om de negatieve stand van de algemene reserve binnen de termijn van de meerjarenraming om te buigen in een positief saldo.

Samenwerking bedrijfsvoering in Twente	Binnen 'Shared Services Netwerk Twente' werken de Twentse gemeenten, Regio Twente, Waterschap Regge & Dinkel en de Veiligheidsregio Twente samen op het terrein van bedrijfsvoering. Dat gebeurt binnen een open netwerkstructuur waarbinnen deze partijen slim samenwerken op basis van kennis en informatie met het accent op het beperken van kwetsbaarheid en kostenbesparing. De partners doen dat op diverse (ondersteunende) werkprocessen op het gebied Personeel & Organisatie Informatisering & Automatisering, Basisregistraties, Facilitaire Zaken, Financiën, Juridische Zaken Communicatie & Kwaliteitszorg. In 2012 is het besluit over het SSNT voorbereid maar ook het collegevoorstel voor de bestuursopdracht voor de Intergemeentelijke Bedrijfsvoeringsorganisatie (IBO.Het doel is om vanaf 1 januari 2015 de bedrijfsvoeringstaken van de gemeenten Almelo, Borne, Enschede en Losser samen te voegen. Het gaat hierbij in beginsel om alle taken op het terrein van personeel, informatisering, organisatie, financiën, juridische zaken, automatisering, facilitaire zaken, inkoop, communicatie en documentaire informatievoorziening. De gemeente Hengelo neemt geen deel aan de IBO, maar wordt wel uitgenodigd betrokken te blijven bij de nadere uitwerking van de bestuursopdracht.
Overige resultaten	Financiën heeft de financiële ontvlechting gerealiseerd van de onderdelen Belastingen en Brandweer die zijn opgegaan in respectievelijk het GBT en de Veiligheidsregio Twente. Ook is geadviseerd bij de opzet van het RUD. Verder is financiële advisering geleverd bij de aanvragen MAU en IAU. In 2012 is het project Werkkostenregeling in samenwerking met personeel & organisatie gestart ter voorbereiding op de definitieve wettelijke invoering per 2014.

Kwaliteitszorg en auditing

Wat hebben we afgesproken bij vaststelling begroting 2012
Rechtmatigheidsaudits worden geprioriteerd op basis van risico (i.t.t. periodiciteit). Bij auditing staat het organiseren van (intern) lerend vermogen centraal.
Doorontwikkeling van het risicomanagement, die met name gericht is op de (financiële) weerstandscapaciteit. Uitkomsten hiervan worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2013.
Uitvoering van audits op basis van risico-analyse.

Wat hebben we gedaan	Toelichting
Uitvoering control- en auditplan	Naast de verplichte rechtmatigheidsonderzoeken die voorwaarde zijn voor een goedkeurende controle-verklaring zijn audits en quick-scans uitgevoerd op risicovolle dossiers. Bevindingen en aanbevelingen worden door de lijnorganisatie opgepakt. Door deze risicogerichte, meer selectieve benadering is het rendement van de onderzoeken toegenomen. Verder is het ambtelijk management geadviseerd over de relatie met de verbonden partijen SOWECO en het Sportbedrijf. Ook zijn op verzoek van college en of management enkele niet geplande opdrachten uitgevoerd , zoals de audit op de

	Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) 2010.
Opbouwen relatie met nieuwe accountant en inwerken van accountant	Met ingang van 2012 is Ernst&Young de controlerend accountant. Het verkrijgen van overeenstemming over uit te voeren werkzaamheden en taakverdeling vergde relatief veel tijd omdat de verwachtingen hierover uiteen liepen.
Verbetering paragraaf Weerstandsvermogen in begroting 2013	Het centrale risicobestand is uitgebouwd en geactualiseerd om beter zicht te krijgen op de omvang van de risico's die de gemeente loopt en de getroffen beheersmaatregelen.
Aanschaf en –gedeeltelijke-implementatie van het risicomanagementsysteem NARIS	Het risicomanagementsysteem Naris is aangeschaft en in 2012 is de implementatie gestart. Het gebruik van dit systeem moet een betere sturing en control op risico's mogelijk maken.
Slimmer Werken	Ondersteuning is gegeven aan het gemeentebrede procesher-inrichtingstraject Slimmer Werken. De kern van Slimmer Werken is minder regels, minder overdrachtsmomenten en zorgen dat een inwoner het zelf kan doen.
Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek (verordening doelmatigheid en doeltreffendheid onderzoeken gemeente Almelo)	In de verordening is opgenomen dat het college in de bedrijfsvoeringparagraaf van de begroting en jaarstukken rapporteert over onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid. Separaat hieraan zal de raad jaarlijks over de uitkomsten van één onderzoek naar doeltreffendheid worden geïnformeerd. Het rapport *Alles op een rijtje* *Een onderzoek naar vertrek uit & vestiging in Almelo* (link naar rapport) d.d. 7 augustus 2012 biedt inzicht in welke groepen Almelo aan zich weet te binden. Dit rapport is gepresenteerd in een kennisbijeenkomst op 9 oktober 2012, waarvoor onder meer raadsleden zijn uitgenodigd.

7.6 Verbonden partijen

Deze paragraaf verschaft inzicht in beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente bij verbonden partijen. Verbonden partijen zijn een middel om gemeentelijk beleid uit te voeren en doelen te realiseren. Het zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijke én een financieel belang heeft.

Een *financieel belang* is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. *Bestuurlijk belang* is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordigingen in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Over het algemeen gaat het bij verbonden partijen om bedrijven waar de gemeente aandelen heeft, zogenaamde NV's en BV's. Ook gaat het om gemeenschappelijke regelingen, zoals de Regio Twente.

Het beleid van overheden is over het algemeen niet gericht op het hebben van deelnemingen omdat beleggen nu eenmaal geen publieke taak is. Toch heeft Almelo, net als andere overheden, een aantal deelnemingen in bezit. Deze zijn vooral vanuit het verleden ingegeven door het feit dat private partijen bepaalde publieke belangen niet of onvoldoende konden waarborgen.

Met de discussienota deelnemingen van 2007 zijn de verbonden partijen tegen het licht gehouden. De raad heeft als uitgangspunt vastgesteld dat de gemeente alleen deelnemingen houdt wanneer daarmee expliciet een publiek belang is gediend. Het verwerven van inkomsten alleen is onvoldoende reden. Van een aantal deelnemingen gaf u aan dat zij in principe niet meer onder het publieke belang vallen. Dit zijn Twence, Crematoria Twente, Twente Milieu, Kabelbedrijf Cogas en de Bank Nederlandse Gemeenten. Bij deze deelnemingen wordt blijvend onderzoek gedaan naar mogelijkheden van afstoting.

Omdat er bestuurlijk gezien een afstand is tussen de gemeentelijke organisatie en de verbonden partij, is het van belang om te weten welke risico's er kunnen optreden bij de verbonden partijen. In deze paragraaf wordt volgens een vaste indeling per verbonden partij een uitvoerige beschrijving gegeven, waaronder het risico dat de gemeente loopt.

In verband met het faillissement van de Coöperatieve vereniging VAOP per 11 juli 2011 is deze verbonden partij niet meer opgenomen in deze paragraaf. De contracten die Almelo had met de VAOP voor de verwerking van oud papier en glas, zijn per 1 januari 2013 europees aanbesteed en in de markt gezet.

Met de oprichting van de Veiligheidsregio Twente in 2011 maakt het programma veiligheid geen onderdeel meer uit van de begroting en jaarrekening 2012 van Regio Twente. Veiligheidsregio Twente is een zelfstandige gemeenschappelijke regeling en daarom apart opgenomen als verbonden partij.

De verbonden partijen zijn:

- Twente Milieu n.v.
- Regio Twente
- Veiligheidsregio Twente
- Twence Holding b.v.
- Soweco n.v.
- Stadstoezicht Almelo b.v.
- Sportaccommodaties Almelo b.v.
- Cogas n.v.
- Waterleiding Maatschappij Vitens n.v.
- Openbaar Lichaam Crematoria Twente
- Enexis Holding n.v.
- Attero Holding n.v.
- Stadsbank Oost Nederland
- NV Industriegebouwmaatschappij
- XL Businesspark Twente
- Overige verbonden partijen

Twente Milieu nv	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede
b.	**Openbaar belang: waarop participeert de gemeente?** Het inzamelen van afval is een publieke taak, maar de uitvoering ervan niet. Dit kan in principe ook door het particuliere bedrijfsleven worden gedaan en gewaarborgd.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Eigen vermogen ultimo 2011 € 7.354.000. Vreemd vermogen ultimo 2011: € 23.321.000.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** De solvabiliteit van Twente Milieu nv is ultimo 2012 op orde, maar er wordt over 2012 nog geen dividend uitgekeerd.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Twente Milieu is een organisatie die in 1997 is ontstaan door de samenvoeging van de reinigingsdiensten van 5 gemeenten (Enschede, Hengelo, Oldenzaal, Hof van Twente en Almelo). Daar is in de loop der jaren de gemeente Losser aan toegevoegd. Op dit moment zijn er vergaande onderhandelingen met Borne over de toetreding bezig. In het huidig strategisch bedrijfsplan is afgesproken dat de ontwikkeling van het bedrijf zich richt op het verwerven van taken op het gebied van afvalinzameling bij meer gemeenten binnen Twente en het verwerven van taken in de openbare ruimte bij de bestaande aandeelhouders. Twente Milieu wil de gemeente helpen te ontzorgen als het gaat om afvalinzameling en beheer Openbare Ruimten. Als de gemeenten de rijksdoelstelling onderschrijven om minimaal 65% huishoudelijk afval te recyclen, zijn er andere inzamelmethoden nodig dan tot nu toe gebruikelijk. Twente Milieu wil de gemeenten helpen -als de doelstelling wordt onderschreven- om die doelstelling te behalen in het tempo dat de gemeente kiest. Er zijn verschillende manieren om deze doelstellingen te bereiken. Landelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld: omgekeerd inzamelen (restafval brengen en gescheiden afvalstromen halen) en het bevorderen van verder scheiding van afvalstoffen door gebruik te maken van minicontainers. Daarbij is communicatie is een belangrijke voorwaarde voor succes. Er zal veel moeten worden gecommuniceerd om een gedragsverandering bij de burger te bewerkstelligen, die nodig is om de rijksdoelstelling te realiseren. Als dit regionaal kan worden opgepakt zal dit de boodschap helderder maken en zullen de uitvoeringskosten goedkoper zijn. Samen met Twence is in 2012 het educatieprogramma voor basisscholen opgepakt. In 2012 is er in de regio Twente een onderzoek van start gegaan naar een gemeenschappelijke visie over afvalbeleid op basis waarvan de afvalinzameling mogelijk efficiënter kan.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** De gemeente Almelo heeft de wettelijke zorgplichttaak op het gebied van afval en reiniging. Voor de uitvoering van de afvalinzameling en een aantal andere nevenwerkzaamheden, zoals gladheidbestrijding, wordt de uitvoering gedaan door Twente Milieu.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Een jaarlijkse financiële bijdrage wordt niet gevraagd, de exploitatiekosten lopen via de vennootschap. Wel is ambtelijke inzet nodig voor regievoering van de verbonden partij.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het opereren in de afvalmarkt is met tal van risico's omgeven. Het valt zelfs te betwijfelen of een relatief kleine onderneming als Twente Milieu nv in staat zal

Twente Milieu nv	
	blijven zelfstandig te opereren in een markt die steeds meer gedomineerd dreigt te worden door een aantal grote (markt)partijen.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks wordt het jaarverslag van de bv ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Andela is namens de gemeente Almelo vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering. De gemeente Almelo is niet vertegenwoordigd in de directie en Raad van commissarissen van Twente Milieu nv.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder** Wethouder Andela is gemachtigde in de aandeelhoudersvergadering van Twente Milieu nv.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Gezien de oorspronkelijk beoogde doelen van de deelneming in Twente Milieu nv kan in principe worden gesteld dat deze beoogde doelen met de oprichting van Twente Milieu nv en de deelneming daarin grotendeels zijn gerealiseerd. De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente vallen het beste als controlerend en in zekere zin sturend te bestempelen. Van inhoudelijke en financiële beïnvloeding is navenant sprake. Inhoudelijke beïnvloeding valt gezien het zeer specifieke karakter van de materie ook niet van de gemeenten te verwachten. Van eventuele invloed op beleidsontwikkeling is echter wel sprake. Financiële invloed op bijvoorbeeld de tarieven is daarnaast als zeer marginaal te bestempelen. De markt bepaalt immers voor het overgrote deel de tarieven. De werkelijke invloed van de gemeenten moet vooral worden gezocht in de contracten die worden gesloten met Twente Milieu over het niveau van de dienstverlening (frequentie, aard, wijze waarop, enzovoort).
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** In ieder geval jaarlijks wordt in de paragraaf ‘verbonden partijen’ van de programmabegroting en jaarverantwoording aandacht besteed aan de verbonden partij.

Regio Twente	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede
b.	**Openbaar belang** Regio Twente is een samenwerkingsverband van de veertien Twentse gemeenten en is een Wgr+regio. Regio Twente voert taken uit op het gebied van gezondheid, verkeer en vervoer, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit, economische zaken, recreatie en toerisme en milieu. Enkele taken zijn gebaseerd op een wettelijke verplichting (bijv. het regionale openbaar vervoer), andere taken zijn gebaseerd op vrijwillige samenwerking.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van Regio Twente € 2,6 miljoen (2010: € 84,1 miljoen) en het vreemd vermogen € 20,3 miljoen (2010: € 18,2 miljoen). De verlaging van het eigen vermogen is het gevolg van de aandelenoverdracht Twence BV van Regio Twente naar de gemeenten.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Over verslagjaar 2011 bedroeg het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering € 87,237 miljoen. In dit saldo zit nog verwerkt de verrekeningen als gevolg van de aandelen overdracht Twence BV, de overdracht van taken naar de Veiligheidsregio Twente (VRT) en de uitgaven van de AvT/IPT. Het resultaat na deze verrekeningen bedroeg daarmee € 1.120.128 voordelig (2010: € 1.579.610). Vrijwel het gehele saldo is toegevoegd aan het solidariteitsfonds van de VRT.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Regio Twente is nog een stadsregio conform de WGR+, maar in het Regeerakkoord is aangekondigd de stadsregio's op te heffen en de plus-taken (verkeer en vervoer) per 1 januari 2013 te laten vervallen. Samen met de Provincie wordt gekeken hoe een en ander het beste kan worden geregeld. Dit zal niet zonder bestuurlijke, inhoudelijke en financiële gevolgen gaan: verlies van zeggenschap, expertise en financiële draagkracht op het gebied van verkeer en vervoer. Daarnaast zullen de decentralisaties in het sociale domein (bijvoorbeeld jeugdzorg) effect hebben op de gemeentelijke samenwerking in Twente. In deze samenwerking gaat Regio Twente wellicht een rol spelen. Met de oprichting van de Veiligheidsregio Twente in 2011 maakt het programma veiligheid geen onderdeel meer uit van de begroting en jaarrekening 2012 van Regio Twente. Veiligheidsregio Twente is een zelfstandige gemeenschappelijke regeling en daarom apart opgenomen als verbonden partij. In december 2011 is het eigendom van Twence BV van Regio Twente naar de individuele Twentse gemeenten overgegaan. De betrokkenheid van Regio Twente bij Twence beperkt zich nu alleen nog maar tot de inning van de toegezegde € 80 miljoen voor de Agenda van Twente. Als Twence aan deze verplichting heeft voldaan vervalt daarmee ook deze betrokkenheid.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Met Regio Twente wordt gestreefd naar: - een intensive samenwerking met partners in de regio; - bevordering van de gezondheid van alle inwoners van Twente; - het doen van investeringen in het sociaal economische klimaat van Twente en daartoe uitvoering geven aan de (internationale) Agenda van Twente inclusief de Innovatiesprong; - samenwerking met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen in Twente; - een evenwichtige verdeling van belangen en doelstellingen van het stedelijk gebied

Regio Twente	
	(Netwerkstad Twente) en het landelijk gebied; - voorbereiden van een duurzaamheidsagenda Twente om samen met de Twentse gemeenten en partners Europese en nationale doestellingen op het gebied van duurzaamheid te bereiken; - intensiveren van samenwerking met de gemeenten op het gebied van bedrijfsvoering.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** In 2012 heeft Almelo een bijdrage geleverd van € 2,6 miljoen (inclusief bijdrage Netwerkstad Twente en Euregio). De bijdrage van alle Twentse gemeenten gezamenlijk bedroeg € 22,2 miljoen.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het risico dat gemeenten bij de Regio Twente lopen is vooral van bestuurlijke aard en komt voort uit de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen; het bestuur van een gemeenschappelijke regeling wordt niet direct door de bevolking gekozen.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** De gemeentelijke deelname wordt ten minste jaarlijks, bij de vaststelling van de programmabegroting en –verantwoording in de regioraad, geëvalueerd. Voorafgaand aan de vaststelling van de programmabegroting krijgen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid voor het kenbaar maken van zienswijzen en bedenkingen. Vervolgens wordt de programmabegroting vastgesteld en daarin opgenomen bijdrage van de individuele gemeenten voor het begrotingsjaar.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Timmer en raadslid Hümmels vertegenwoordigen Almelo in de regioraad.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Timmer (portefeuille regiozaken), burgemeester Hermans-Vloedbeld (voorzitter bestuurscommissie Netwerkstad Twente), collegeleden (diverse portefeuillehoudersoverleggen) vanuit het principe verlengd lokaal bestuur.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is mogelijk via een stem in de regioraad (naar inwonertal) en vertegenwoordiging in diverse portefeuillehoudersoverleggen.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Alle regioraadsvergaderingen worden voorbesproken in de raad (politiek beraad).

Veiligheidsregio Twente	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede
b.	**Openbaar belang** Veiligheidsregio Twente (VRT) is opgericht per 1 januari 2011 en is het samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de viertien Twentse gemeenten. Met ingang van 1 januari 2013 komt daar de brandweer Twente bij die dan geregionaliseerd is. De samenwerking is gestoeld op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De VRT voert bij wet opgedragen taken uit op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van de VRT € 584.193 en het vreemd vermogen € 4,2 miljoen. Het eigen vermogen bestond in het geheel uit nog te bestemmen resultaat.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Over verslagjaar 2011 bedroeg het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering € 584.193 voordelig. Het resultaat is voor € 479.762 naar egalisatie- en bestemmingsreserves gegaan en voor € 104.431 naar het egalisatiefonds van de brandweer.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** In 2012 heeft het algemeen bestuur van de VRT ingestemd met het principebesluit om met ingang van 1 januari 2013 de brandweer Twente te regionaliseren. Het jaar 2013 zal vooral in het teken staan van de inrichting van de brandweerzorg en hulpverlening binnen VRT.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Hoofddoel is samenwerken aan een veilig Twente. Hierbij staat een gezamenlijke aanpak centraal. Niet alleen tussen de sterke kolommen (brandweer, GHOR, politie, gemeenten), maar ook met andere partners in veiligheid, zoals Waterschap, Defensie, Openbaar Ministerie en Provincie. Gestreefd wordt naar een efficiënte, duurzame en innovatieve samenwerkingsvorm.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Almelo heeft in 2012 een bijdrage geleverd van € 641.385. De bijdrage van alle Twentse gemeenten gezamenlijk bedroeg € 5,5 miljoen.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Net als bij Regio Twente is er sprake van een bestuurlijk risico bij Veiligheidsregio Twente met betrekking tot de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. Het bestuur van een gemeenschappelijke regeling wordt niet direct door de bevolking gekozen. Anderzijds is er sprake van een financieel risico met betrekking tot de regionalisering van de brandweer Twente. Door de overheveling van alle lokale brandweer budgetten ontstaan er desintegratiekosten. Kosten van overhead die doorlopen maar waarvoor geen dekking meer aanwezig is. Deels worden deze kosten gecompenseerd uit het egalisatiefonds van de brandweer, maar voor het overige deel bestaat het risico dat niet volledig gecompenseerd kan worden ondanks de gezamenlijke inspanning van VRT en gemeenten. Een ander financieel risico is de bijdrage aan de VRT vanaf 2016, dan wordt overgegaan op een nieuwe verdeelsystematiek en bestaat de mogelijkheid van een voor- of nadeel op de bijdrage.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** De gemeentelijke deelname wordt tenminste jaarlijks, bij de vaststelling van de programmabegroting en –verantwoording in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Twente geëvalueerd. Met de programmabegroting wordt tevens de bijdrage van de individuele

Veiligheidsregio Twente	
	gemeenten vastgesteld voor het begrotingsjaar. Eens per vier jaar wordt een risicoprofiel vastgesteld dat als kader geldt voor het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente is samengesteld uit alle burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit de vijf burgemeesters die een cluster vertegenwoordigen. Burgemeester Hermans-Vloedbeld is lid van zowel het dagelijks als het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Twente.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Burgemeester Hermans-Vloedbeld (openbare orde en veiligheid)
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is mogelijk via een stem in het algemeen en dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Jaarlijks wordt de programmaverantwoording en –rekening ter kennisname aangeboden. Eens per vier jaar wordt het risicoprofiel ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Twence Holding b.v.	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede
b.	**Openbaar belang** Terugwinning van grondstoffen en energie uit afval door duurzame en betaalbare verwerking van afval en bevordering van de samenwerking op het gebied van innovatief afvalbeleid (circulaire economie).
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van Twence € 118,0 miljoen (2010: € 114,3 miljoen) en het vreemd vermogen € 217,3 miljoen (2010: € 223,5 miljoen). De solvabiliteit, het eigen vermogen uitgedrukt in percentage van het totaal vermogen, bedroeg 31,1%.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Twence behaalde in 2011 een netto resultaat van € 11,9 miljoen (2010: € 8,3 miljoen). Dankzij dit resultaat heeft Twence, naast de basisuitkering van € 2,5 miljoen aan de gewone aandeelhouders, wederom een extra winstuitkering kunnen doen van € 8 miljoen ten gunste van de Agenda van Twente (een regionaal fonds met als doel: ondersteuning/ontwikkeling innovatie en kenniseconomie in Twente). Van de € 80 miljoen die in totaal is toegezegd aan de Agenda van Twente, is medio 2012 reeds € 32 miljoen voldaan. Twence verwacht in de periode 2012 – 2016 een stabiel resultaat.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Na een intensieve periode van onderzoek naar de corporate governance van Twence, zijn de aandelen Twence in december 2011 overgegaan van Regio Twente naar de individuele Twentse gemeenten. De individuele aandeelhouders zijn vervolgens actief betrokken geweest bij de totstandkoming van het Strategisch beleidsplan Twence 2012-2015, binnen welk kader het bestuur van Twence zijn activiteiten uitvoert. De markt voor terugwinning van (secundaire) grondstoffen en productie duurzame energie uit afval is sterk in beweging. Het aanbod van afval, vooral brandbaar restafval, loopt ondermeer in Nederland gestaag terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de economische ontwikkelingen en intensivering van rijksbeleid op het gebied van hergebruik van afval. Vanwege een tekort aan verbrandingscapaciteit in het buitenland (o.a. Engeland), Europese regelgeving (reduceerverplichting van het storten van brandbaar afval), internationaliseert de afvalmarkt.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Het beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen en verlening van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen en het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval; het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen.
g.	**Wat kost de verbonden partij de gemeente jaarlijks?** Bij de oprichting van Twence (voorheen AVI Twente) hebben de gemeenten gezamenlijk een vermogen ingebracht van circa € 60 miljoen in de vorm van een achtergestelde renteloze lening. Hierover wordt aan de gewone aandeelhouders jaarlijks een basisuitkering van € 2,5 miljoen uitgekeerd. Daarnaast hebben de gemeenten zich garant gesteld voor het aantrekken van een geldlening van € 170 miljoen. Van deze garantstelling resteert momenteel nog een bedrag van bijna € 30 miljoen. Dit is tevens het bedrag waarvoor de gewone aandeelhouders gezamenlijk maximaal aansprakelijk gesteld kunnen worden bij een eventueel faillissement van Twence. Daarnaast hebben de gemeenten zich verplicht, voor de duur van 25 jaar, jaarlijks 220.000 ton brandbaar huishoudelijk restafval aan te leveren. Deze verplichting loopt nog tot 2022.

Twence Holding b.v.	
	Een jaarlijkse financiële bijdrage wordt niet gevraagd, de exploitatiekosten lopen via de vennootschap.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het overheidbeleid is er op gericht om verspilling en uitputting c.q. belasting van het milieu tegen te gaan. Gestreefd wordt naar een afvalloze samenleving waarbij de kringloop sluitend is en alle grondstoffen weer gebruikt worden (ook wel "cradle to cradle" genoemd). De komende jaren moet rekening worden gehouden met een teruggang in de aanlevering van afval door de aandeelhoudende gemeenten. Inmiddels wordt in toenemende mate (brandbaar) afval uit Engeland verwerkt. Door deze maatregel wordt het risico van onvoldoende dividenduitkering, en daarmee het risico om niet te kunnen voldoen aan de afgesproken uitkering aan de Agenda van Twente, zo veel mogelijk beperkt. Van belang is dat Twence zich stevig positioneert in de Europese afvalmarkt, o.a. door slagvaardig optreden en intensief samenwerken met partners. Doordat Europese landen met gebrek aan Afvalenergiecentrales, het Europees beleid (lees de reduceerverplichting van het storten van brandbaar afval) implementeren, ontstaat een toenemende vraag naar verbrandingscapaciteit wat een gunstige werking op het afvalverwerkingstarief kan hebben. Anderzijds kan wijziging van Europese wetgeving ook leiden tot een negatief effect op het resultaat van Twence. Twence Holding b.v. is een structuur vennootschap met een daaraan verbonden raad van commissarissen die toezicht houdt op het bestuur. De continuïteit van de onderneming is daarbij leidend. Onderdeel van het toezicht is het belang te behartigen van alle stakeholders, waaronder de aandeelhouders en klanten. Kennis over de werkingsprincipes (o.a. marktkennis op terrein van afval en energie, techniek, bedrijfseconomisch) van de onderneming moet geborgd zijn in de raad van commissarissen. Hiervoor is een profielschets opgesteld, die met de ava wordt besproken. Op aanbeveling van de aandeelhouders en de ondernemingsraad doet de raad van commissarissen een voordracht aan de ava voor de benoeming van nieuwe commissarissen. Alleen via deze procedure heeft de ava invloed op de kwaliteit van de rvc. De gemeente is zowel aandeelhouder als klant van Twence. Enerzijds heeft de gemeente als aandeelhouder belang bij een passend rendement en anderzijds belang bij een marktconforme prijs voor de verwerking van het afval. Dit kan er bijvoorbeeld toe leiden dat de gemeente als klant behoefte heeft om de markt op te gaan, in tegenstelling tot het rendementsbelang van de gewone aandeelhouder. De ava stelt de tarieven vast voor de verwerking van het huishoudelijk afval van aandeelhouders (al dan niet marktconform) waardoor de ava het rendement beïnvloedt en daarmee de continuïteit van de onderneming.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** In de (half)jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders wordt het jaarverslag van de bv behandeld en de jaarrekening met winstbestemming ter vaststelling voorgelegd. Periodiek (4 jaar) wordt het strategisch beleidsplan vastgesteld. Voor het laatst is dat gebeurd in april 2012.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Van Marle vertegenwoordigt de gemeente Almelo in de algemene vergadering van aandeelhouders.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Van Marle (portefeuille financiën) en wethouder Andela (portefeuille afval)
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Door de omzetting van collectief naar individueel aandeelhouderschap (eind 2011), heeft het

Twence Holding b.v.	
	college meer directe relatie gekregen met Twence. De verantwoordelijkheid is daardoor duidelijker geworden. Gemeente Almelo bezit 95.000 aandelen Twence en heeft een zeggenschap in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (ava) van 9,5%. Naast het vaststellen van de jaarrekening, winstbestemming en verlenen van kwijting aan bestuurders en commissarissen voor het gevoerde bestuur c.q. gehouden toezicht, stellen de aandeelhouders (periodiek) het strategisch meerjarenbeleidsplan vast. Verder zijn de aandeelhouders bevoegd tot het verlenen van goedkeuring aan bestuursbesluiten, zoals vaststelling van de tarieven verwerking huishoudelijk afval voor gewone aandeelhouders, aangaan van grote investeringen, wijziging van de statuten of andersoortige ingrijpende voorstellen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het actief aandeelhouderschap. Door een regelmatige informatievoorziening over de ontwikkelingen van het bedrijf, wordt de gemeente formeel, (maar ook informeel) de mogelijkheid geboden om invloed uit te oefenen op de onderneming. Mede vanwege het aantal stemmen in de ava is de invloed van onze gemeente beperkt en licht sturend te noemen.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Jaarlijks wordt het jaarverslag/-rekening van Twence bv ter kennisname aangeboden. Periodiek (4 jaar) wordt het strategisch beleidsplan ter raadpleging voorgelegd aan de raad.

Soweco n.v.	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** Soweco N.V. is in het bezit van de gemeenschappelijke regeling SOWECO waarin de gemeenten Almelo, Hellendoorn, Twenterand, Tubbergen, Wierden en Rijssen-Holten deelnemen. Soweco NV is primair opgericht om taken die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening te vervullen. De gemeenten hebben zich verplicht om de taken Beschut Werken en Detacheringen door SOWECO NV uit te laten voeren. Andere taken uit de Wsw kunnen de gemeenten bij SOWECO beleggen, maar dat is niet verplicht.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Eigen vermogen per ultimo 2011: € 1.369.000 Vreemd vermogen per ultimo 2011: € 14.152.000
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** 2011: € 2.900.000 negatief.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** In 2012 zou de Wet werken naar Vermogen worden behandeld in de Tweede Kamer. Door deze wet zouden een aantal wettelijke regelingen, waaronder de Wet sociale werkvoorziening, worden ondergebracht in één nieuwe wettelijke regeling voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt: de Wet werken naar vermogen. De verwachting was dat deze wet op 1 januari 2013 zou worden ingevoerd. Echter, door de val van het kabinet Rutte I is de Wet werken naar vermogen niet doorgevoerd. In het nieuwe regeerakkoord van het kabinet Rutte II is de Wet werken naar vermogen vervangen door de Participatiewet. In deze wet wordt ook de Wet sociale werkvoorziening ondergebracht. Dit betekent dat de huidige wet per 1-1-2014 stopt. Gemeenten krijgen ruimte om zelf beschut werk te organiseren. Momenteel zijn er landelijk ruim 90.000 plekken beschikbaar. Op termijn neemt dit af tot 30.000 plekken. Ook de rijksbijdrage per plek zal afnemen van € 25.930 in 2013 naar ca. € 22.700 in 2019. Bij ongewijzigd beleid zal Soweco de komende jaren een negatief exploitatieresultaat realiseren. Met het oog hierop vindt op dit moment, in samenwerking met de andere GR-gemeenten, onderzoek plaats met betrekking tot de wijze van uitvoering van de Wsw. Belangrijke vraag hierbij is welke rol Soweco hierin gaat vervullen. In 2012 hebben de gemeenten Rijssen-Holten en Hellendoorn besloten om per 1-1-2014 uit de GR Soweco te treden. Door de uittredende gemeenten en de achterblijvende GR-gemeenten onderzocht onder welke (financiële) voorwaarden de uittreding geëffectueerd gaat worden.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** - Mensen met een Wsw-indicatie ontwikkelen zodat zij op een zo regulier mogelijke werkplek werkzaam kunnen zijn. - Mensen die niet op een reguliere werkplek werkzaam kunnen zijn passende arbeid aanbieden. - De wachtlijst voor de Wsw verkleinen.
g.	**Wat kost de verbonden partij de gemeente jaarlijks?** Verstrekte wsw-subsidie aan Soweco in 2011: € 17.025.328. Voor 2012 bedraagt het begrote exploitatieresultaat Soweco € 3.487.000 negatief. Gezien de huidige onzekerheid op het gebied van wetgeving, financiering en het toekomstperspectief van Soweco, heeft Soweco na overleg met de Provincie Overijssel besloten om vooralsnog geen meerjarenbegroting op te stellen.

Soweco n.v.	
	Naar verwachting zal het tekort vanaf 2012 niet binnen het eigen vermogen van Soweco worden opgevangen. Conform de begroting 2012 van Soweco zal de Gemeente Almelo ter dekking van het exploitatietekort van Soweco, een aanvullende subsidie van € 1,5 mln moeten verstrekken. Met deze extra bijdrage is rekening gehouden in de programmabegroting 2012
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het risico voor de Gemeente Almelo is dat de gemeente moet bijdragen aan het nadelig saldo van de gemeenschappelijke regeling (voor het aandeel dat de gemeente deelneemt in deze regeling; voor Almelo 45%). Een nadelig exploitatieresultaat zal in eerste instantie worden opgevangen door het eigen vermogen. Indien het eigen vermogen ontoereikend is zal het (resterende) tekort door de deelnemende gemeenten moeten worden aangezuiverd.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Bij vaststelling van de jaarverantwoording (incl. jaarverslag).
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Kuik-Verweg (voorzitter)
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Kuik-Verweg. Wethouder Kuik-Verweg.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is mogelijk via onze stem in de gemeenschappelijke regeling en indirect – via de gemeenschappelijke regeling - in de aandeelhoudersvergadering van Soweco.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Voor 1 mei ontvangt de raad een ontwerpbegroting en een meerjarenraming. Voor 1 juni kan de raad reageren op deze stukken. Daarnaast wordt de uitvoering van de Wsw meegenomen in de reguliere planning & control cyclus.

Stadstoezicht Almelo bv	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** Toezicht in de openbare ruimte en exploitatie van het betaald parkeren in Almelo
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen per 31-12-2011.** Eigen vermogen: € 3,0 miljoen; vreemd vermogen: € 1,4 miljoen. De jaarrekening 2012 is op dit moment (maart 2013) nog niet vastgesteld.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** In 2012 is in totaal € 100.000 aan dividend uitgekeerd, conform begroting 2012.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Bij de voorjaarsnota 2011 heeft de raad aangegeven dat de dividenduitkering structureel met 100.000 euro verhoogd moet worden.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** De doelen zijn parkeerexploitatie, toezicht openbare ruimte en werkgelegenheid/ arbeidsparticipatie.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** De organisatie op zich kost de gemeente 'niets'. Voor de **taken** die men uitvoert (toezicht en parkeerexploitatie; veiligheid) betaalt de gemeente circa € 2,3 miljoen.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw parkeerbeleidsplan. Onderdeel van dit plan is de evaluatie van de verbonden partij. Besluitvorming hierover is voorzien eind 2012/begin 2013. Bij de uitbreiding van het aantal toezichthouders is afgesproken dat tot 2014 een gedeelte van de winst van stadstoezicht hiervoor wordt ingezet. Indien de gemeente na 2014 niet zorgt voor aanvullende financiering en het aantal toezichthouders niet daalt, zal op dit punt de winstgevendheid van stadstoezicht onder druk komen te staan.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** De deelname, met name het onderdeel parkeerbeheer, wordt geëvalueerd in het kader van de raamovereenkomst bij de verzelfstandiging die thans 10 jaar oud is.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** De directie en raad van commissarissen zijn niet gerelateerd aan de gemeente.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Andela.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Als opdrachtgever en als enig aandeelhouder heeft de gemeente zeer grote sturingskracht.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** De jaarrekening van de bv is jaarlijks voor de raad beschikbaar.

Sportaccommodaties Almelo bv	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** De gemeente Almelo vindt het van belang zoveel mogelijk mensen binnen de gemeente te stimuleren om deel te nemen aan sportief bewegen en hen in de gelegenheid te stellen dit te doen in adequate sportaccommodaties. In 1999 heeft de gemeente door een verzelfstandiging haar verantwoordelijkheid voor de exploitatie en het beheer van Sport- en recreatiecentrum Het Sportpark, bestaande uit het zwembad, een sporthal en een tennishal, overgedragen aan Sportaccommodaties Almelo BV, waarvan de gemeente enig aandeelhouder is. Het operationeel beheer en de exploitatie van de IISPA Almelo, sporthallen Windmolenbroek en Schelfhorst, de tennishal Schelfhorst en de gemeentelijke gymnastiekzalen zijn vanaf 2011 ondergebracht binnen de bestaande Sportaccommodaties Almelo BV.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** De jaarverantwoording 2012 van sportaccommodaties Almelo BV is nog niet gereed. Eigen Vermogen: € 18.000 (per ultimo 2011) Vreemd Vermogen: € 870.822 (per ultimo 2011)
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Resultaat 2011 bedraagt ten opzichte van de gemeentelijke raming € 25.000 negatief. Het voorlopig resultaat 2012 komt uit op € 30.000 negatief.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten gefaseerd te komen tot de oprichting van een gemeentelijk sportbedrijf. De toelichting op het besluit stelt het volgende: "… de inbedding van de multifunctionele accommodatie in een organisatie die belast wordt met de uitvoering van het sportbeleid. De gemeente behoudt de beleidsbepalende bevoegdheden en de regierol, mede om integrale beleidsvorming te kunnen waarborgen. Daarbij moet duidelijk worden op welke wijze de diverse onderdelen zoals sportbuurtwerk en ingebruikgeving van accommodaties ondergebracht kunnen worden in een nog nader te bepalen organisatievorm die een efficiënte en effectieve werkwijze waarborgt". In dit kader heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar het oprichten van een verzelfstandigd lokaal sportbedrijf. Uitgangspunt hierbij was dat één organisatie verantwoordelijk zou worden voor uitvoerende taken op het gebied van sport. Op basis van dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat een eenvoudige en doelmatige organisatie van de sportinfrastructuur in Almelo gerealiseerd kan worden door het beheer en de exploitatie van binnen- en buitensport accommodaties te verzelfstandigen en daarnaast de uitvoering van sportstimulering over te dragen. Het deels verzelfstandigen heeft niet het gewenste effect. Vanwege de lange tijdsperiode (ruim 1,5 jaar) die het oprichten van een breed lokaal sportbedrijf in beslag neemt en de urgentie om te komen tot de opstart van de bedrijfsvoering van de IISPA Almelo, is een gefaseerde implementatie gestart. De eerste fase bestaat uit het onderbrengen van het operationeel beheer en de exploitatie van de IISPA Almelo, de sporthallen Windmolenbroek en Schelfhorst, de tennishal Schelfhorst en de gemeentelijke gymnastiekzalen binnen de bestaande Sportaccommodaties Almelo BV. Daartoe is in 2011 de exploitatie van IISPA Almelo overgegaan naar Sportaccommodaties Almelo BV. In

Sportaccommodaties Almelo bv	
	2012 is de exploitatie van de sporthallen Windmolenbroek en Schelfhorst, de tennishal Schelfhorst en de gymnastiekzalen aan de bestaande Sportaccommodaties Almelo BV overgedragen. In de 2e fase wordt de BV verder ontwikkeld tot een breed sportbedrijf.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** De gemeente Almelo vindt het van belang zoveel mogelijk mensen binnen de gemeente te stimuleren om deel te nemen aan sportief bewegen en hen in de gelegenheid te stellen dit te doen in adequate sportaccommodaties. Hierbij wordt een eenvoudige en doelmatige organisatie van de sportinfrastructuur in Almelo nagestreefd door de verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie van binnen- en buitensport accommodaties te verzelfstandigen en daarnaast de uitvoering van sportstimulering over te dragen. Uitgangspunt hierbij is dat één organisatie (één loket) verantwoordelijk wordt voor uitvoerende taken op het gebied van sport. De gemeente behoudt de beleidsbepalende bevoegdheden en de regierol, mede om integrale beleidsvorming te kunnen waarborgen.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** In 2012 bedroeg de bijdrage € 2,5 miljoen. Het college heeft in 2012 besloten de inventaris van de sporthal IISPA over te dragen aan sportaccommodaties Almelo BV. De feitelijke overdracht vindt nog plaats. De BV wordt dan ook verantwoordelijk voor de vervanging van de inventaris en ontvangt hiervoor aanvullende subsidie.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** De gemeente is als enig aandeelhouder alleen aansprakelijk tot het bedrag waarvoor zij deelneemt in de BV.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Conform de subsidievoorwaarden vindt de verantwoording jaarlijks plaats. De BV dient te verantwoorden dat de subsidie is besteed aan het doel waarvoor zij was bestemd. De verantwoording vindt plaats door een inhoudelijke rapportage. Ook wordt jaarlijks een door de accountant goedgekeurd financieel verslag overlegd.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** n.v.t.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder J. van Marle
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Het college oefent invloed uit door een subsidieovereenkomst/prestatiecontract, en als aandeelhouder via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** De raad wordt jaarlijks geïnformeerd via de jaarrekening van de bv. De jaarrekening wordt aan de raad ter info aangeboden.

Cogas nv	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** Cogas Energie levert gas, elektriciteit en kabeldiensten aan consumenten en zakelijke klanten. Cogas is als netbeheerder voor elektriciteit en gas verantwoordelijk voor een ononderbroken levering. Ook is Cogas een belangrijke werkgever.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Eigen vermogen € 134 miljoen, Vreemd vermogen € 58 miljoen (bron: jaarverslag 2011)
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** € 18,9 miljoen (resultaat na belasting, bron: jaarverslag 2011). Van dit resultaat is € 8,1 miljoen uitgekeerd als dividend aan de aandeelhouders, de rest is toegevoegd aan de algemene reserve. Met ingang van boekjaar 2010 is besloten de dividenduitkering vast te stellen op € 1.600 per aandeel. In 2012 heeft Cogas op basis van een aantal ontwikkelingen, waaronder de afkoop van de cross border lease contracten en verkoop van 50% aandelen Cogas Kabel, een langetermijnprognose opgesteld en deze afgezet tegen haar vermogens- en solvabiliteitspositie. Dit heeft geleid tot een voorstel aan en besluit in de aandeelhoudersvergadering van 14 december 2012, om een eenmalig extra dividend uit te keren, en gedurende een termijn van vijf jaar een jaarlijks extra dividend. De gemeente Almelo heeft over boekjaar 2012 een eenmalig dividend ontvangen van € 5,8 miljoen en een verhoging van het jaarlijks dividend met € 0,5 miljoen (als aanvulling tot € 2.000 per aandeel). Jaarlijks zal wordt het extra dividend opnieuw afgewogen voor de komende vijf jaar.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** - sterke daling van het aantal nieuwe aansluitingen als gevolg van de economische crisis; - aanleg van een glasvezelnetwerk in het verzorgingsgebied, op basis van samenwerking met een strategische partner in een joint venture; - uitrol slimme meters voor gas en elektriciteit; - toekomstige structuur van het netbeheer in Nederland; - samenwerking op het gebied van investeringen in duurzame energie; - sanering en vervanging van gas- en elektriciteitsnetten.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Oorspronkelijk doel was het voorzien in een dekkende en betrouwbare energie- en kabelinfrastructuur op het grondgebied van de deelnemende gemeenten. Momenteel zijn optimale instandhouding, netbeheer en leveringszekerheid belangrijke pijlers. Maar ook het realiseren van duurzame en innovatieve energieoplossingen zijn belangrijke doelen geworden.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Er zijn geen jaarlijkse kosten. Het aandelenbezit is niet veranderd ten opzichte van vorig jaar: de Gemeente Almelo bezit 1.161 aandelen in de onderneming (oorspronkelijke investering: € 527.094).
h.	**Welke risico's loopt de Gemeente Almelo?** Tegenvallende bedrijfsresultaten kunnen gevolgen hebben voor dividenduitkering aan Gemeente Almelo.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** In de (half)jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders wordt het jaarverslag van de nv behandeld en de jaarrekening met winstbestemming ter vaststelling voorgelegd.

Cogas nv	
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Het bestuursmodel van Cogas (directie + raad van commissarissen) voorziet niet in vertegenwoordigers van gemeenten in het bestuur van Cogas. Indirect is invloed mogelijk door voordracht van één lid van de Raad van Commissarissen. Wethouder Van Marle vertegenwoordigt Almelo in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Van Marle (plaatsvervanger: wethouder Andela).
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente lopen via het aandeelhouderschap in Cogas nv en vallen het best als controlerend en in lichte mate sturend te bestempelen. Van inhoudelijke of financiële beïnvloeding is nagenoeg geen sprake. Inhoudelijke beïnvloeding lijkt gezien het zeer specifieke karakter van de materie ook uitgesloten.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** In ieder geval jaarlijks wordt in de paragraaf 'verbonden partijen' van de programmabegroting en jaarverantwoording aandacht besteed aan de verbonden partijen. Daarnaast geldt dat bij veranderingen in de deelneming de raad vooraf wordt geïnformeerd en gevraagd zienswijzen kenbaar te maken.

Waterleiding Maatschappij Vitens nv	
a.	**Vestigingsplaats** Utrecht
b.	**Openbaar belang** Ja, vooral gezien de kwaliteit van het drinkwater in het kader van de volksgezondheid.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Eigen vermogen (ultimo 2011): € 402,6 miljoen Vreemd vermogen (ultimo 2011): € 1.680,4 miljoen
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Structureel dividend 41.696 gewone aandelen € 120.000 + Ontvangen rente over achtergestelde lening € 89.000 + Kapitaalrente over de achtergestelde rente € 73.988 -/- Per saldo € 135.012 +
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** - De Directie heeft haar geformuleerde ambitie vertaald naar vijf organisatiedoelen. Leidraad bij het realiseren van deze doelen is het hart van Vitens, oftewel de kernwaarden vertrouwen, verbinding en uitdaging. De vijf geformuleerde doelen zijn: 1. Dichter bij de klant staan. 2. Maatschappelijke kosten verlagen. 3. Bedrijfsvoering verder verduurzamen. 4. Internationale activiteiten uitbouwen. 5. Eigen verantwoordelijkheid nemen. Het realiseren van de ambitie vraagt om aanpassingen in de organisatiestructuur van Vitens. Belangrijke verbeterpunten waren onder meer de historisch ontstane regiostructuur en het besturingsmodel. De nieuwe hoofdstructuur zal leiden tot een vermindering van het aantal managementlagen en een bundeling van werkzaamheden op één plaats in de organisatie. - Met het verpompen van water wordt veel elektriciteit verbruikt. Naaste groene-energie-inkoop is energiereductie een belangrijk punt van aandacht. Vitens past in haar bedrijfsvoering energiezuinige installaties en heeft aandacht voor alle mogelijkheden van energiebesparing. Vitens heeft zich dan ook geconformeerd aan de branchedoelstellingen van 20% energiereductie en 20% eigen duurzaam geproduceerde energie in 2020 ten opzichte van 2010. In 2011 heeft Vitens in Loosdrecht zeven onderwaterpompen vervangen door zuinigere exemplaren. Dit levert een besparing op van 21 procent.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Zie openbaar belang.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Naast ambtelijke inzet is een andere kostenpost de kapitaalrente over de achtergestelde rente. Zijnde een bedrag € 134.000.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** De risico's van de deelneming in Vitens zijn gezien het vaststaande verzorgingsgebied en de noodzaak van drinkwater voor iedereen niet al te groot. Tarieven, inkomsten en rendementen zijn immers stabiel; onzekerheid en risico met betrekking tot rendement is laag. Financiële risico's kunnen optreden bij de verkoop van de aandelen, waardoor een structureel dividend wegvalt. Bij

Waterleiding Maatschappij Vitens nv	
	de verkoop van de aandelen zal een deel gereserveerd moeten worden of anderszins worden ingezet om het structureel wegvallende dividend goed te maken.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Niet bekend, gezien het publieke belang ook niet echt noodzakelijk.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** In de Commissie van Aandeelhouders zijn namens Overijssel vertegenwoordigd: - de heer G.J. Kok - de heer G. Piek
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Van Marle.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** De raad wordt geïnformeerd via de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting en de afzonderlijke aandeelhoudersvergaderingen. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** In ieder geval jaarlijks wordt in de paragraaf 'verbonden partijen' van de programmabegroting en jaarverantwoording aandacht besteed aan de verbonden partijen.

Openbaar Lichaam Crematoria Twente	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede
b.	**Openbaar belang** Het Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT) is een gemeenschappelijke regeling waaraan 13 gemeenten in Twente en de Achterhoek deelnemen. De gemeenten hebben elk een financieel en bestuurlijk belang in het OLCT. Het OLCT is opgericht om de inwoners een keuzemogelijkheid te bieden tussen begraven en cremeren. Wettelijk gezien is cremeren geen publieke taak, maar er zijn gronden om cremeren als activiteit in het kader van publiek belang te beschouwen.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van OLCT € 1.579.837 en het vreemd vermogen € 129.641. Dochteronderneming Crematoria Twente/Oost Nederland bv had per ultimo 2011 een eigen vermogen van € 4.122.989 (2010: € 4.125.788) en een vreemd vermogen incl. voorzieningen, van € 1.829.947 (2010: € 1.784.190). De solvabiliteit kwam uit op 69,3%.
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** OLCT heeft over 2011 een resultaat behaald van € 872.098 (2010: € 832.441). Dit is het resultaat van 2010 van dochteronderneming Crematoria Twente/Oost Nederland B.V. aan OLCT. Almelo heeft hiervan in 2012 een dividend ontvangen van € 116.441 (2011: € 118.864). De uitkering van dividend wordt jaarlijks gebaseerd op het aantal gecremeerde ingezetenen van de gemeente.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Een belangrijke ontwikkelingen binnen Crematoria Twente / Oost-Nederland bv is de realisatie en exploitatie van een crematieruimte in Oldenzaal in samenwerking met Pace/Dela. Naar verwachting zal de crematieruimte in de loop van 2012/2013 in gebruik worden genomen. In 2012 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling ingestemd met een nieuwe strategie. In deze strategie wordt uitgegaan van een betere spreiding van de crematievoorzieningen in het verzorgingsgebied, renovatie van bestaande voorzieningen en voortzetting en verbetering van de bestaande dienstverlening.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Zorgdragen voor continuïteit van een crematoriumvoorziening in het verzorgingsgebied; het waarborgen van een kwalitatief hoogwaardige voorziening tegen een aanvaardbare prijs.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Een jaarlijkse bijdrage in de kosten wordt niet gevraagd. De secretariële kosten van het OLCT (in 2011 bedroegen deze € 26.579) worden in mindering gebracht op het jaarresultaat van de gemeenschappelijke regeling. De exploitatiekosten van de crematoria worden ten laste van de bv. gebracht.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor het resultaat van OLCT. Het risico van de deelneming is zeer beperkt; tarieven, inkomsten en rendementen zijn stabiel. Het resultaat van de bv wordt, met inachtneming van een minimale solvabiliteit van 35% (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal), volledig uitgekeerd aan het openbaar lichaam. Daarnaast wordt als voorwaarde gesteld dat het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal, vermeerderd met de verplichte reserves.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks wordt de begroting en jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling en de

Openbaar Lichaam Crematoria Twente	
	jaarrekening van de bv ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur c.q. de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In 2012 is een standpunt ingenomen over de toekomstige strategie en meerjarenbeleidsplan van de bv.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Timmer is vertegenwoordiger van de gemeente Almelo in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling en Algemene vergadering van aandeelhouders van de bv.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Timmer.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is mogelijk via onze stem in het algemeen bestuur en Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het aantal stemmen wordt bepaald door het inwoners te delen door 20.000. Almelo heeft drie stemmen, dat is goed voor een aandeel van ongeveer 11%.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Jaarlijks wordt de jaarrekening en de ontwerp-begroting van de gemeenschappelijke regeling ter kennisname aangeboden.

Enexis Holding nv	
a.	**Vestigingsplaats** Rosmalen
b.	**Openbaar belang** Een veilige, betrouwbare en duurzame energievoorziening.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van Enexis € 3,1 miljard (2010: € 3,0 miljard) en het vreemd vermogen € 3,2 miljard (2010: € 2,9 miljard).
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** In 2011 heeft Enexis een resultaat behaald van € 229,4 miljoen (2010: € 193,7 miljoen). Hiervan is € 114,7 miljoen gereserveerd ten gunste van de algemene reserve en € 114,7 miljoen uitgekeerd als dividend. Almelo heeft over 2011 € 247.752 (2010: € 125.967) aan dividend ontvangen.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** In de komende periode wil Enexis verder werken aan een betrouwbare, betaalbare, duurzame en publiekgerichte energievoorziening in haar verzorgingsgebied. Daarbij streeft Enexis ernaar dat klanten in één provincie slechts met één netbeheerder te maken hebben (sectorordening), zodat maatschappij, klanten en aandeelhouders van de hieruit voortvloeiende synergie kunnen profiteren. In 2011 heeft Enexis Intergas overgenomen, beheerder van het gasnet in Midden- en West-Brabant. De overname past in het streven van Enexis naar een heldere sectorindeling. Enexis innoveert, met als doel de energiedistributie te verduurzamen. Speerpunten daarbij zijn: inzicht krijgen in energieverbruik en duurzame slimme netten. Tariefregulering zal het nettoresultaat naar verwachting gunstig beïnvloeden.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** De vennootschap heeft ten doel: - het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water; - het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie; - het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld; - het binnen de wettelijke grenzen ontplooien van andere operationele en ondersteunende activiteiten.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Een jaarlijkse bijdrage wordt niet gevraagd, de exploitatiekosten lopen via de vennootschap.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het risico is relatief gering in relatie tot de waarde van het netwerkbedrijf en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van € 1 per aandeel. Almelo bezit 323.314 aandelen, wat overeenkomt met een risico van maximaal € 323.314. Daarmee zijn op grond van de wet (art 2:81 BW) de verplichtingen en aansprakelijkheid van de aandeelhouders ook beperkt tot dit bedrag. Enexis Holding nv opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Energiekamer.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks wordt de jaarrekening van Enexis ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders van Enexis.

Enexis Holding nv	
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Van Marle (Algemene Vergadering van Aandeelhouders).
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Van Marle.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is marginaal, en mogelijk via onze stem in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Enexis. Almelo heeft zeggenschap voor slechts 0,2%.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Jaarlijks wordt de jaarrekening van Enexis ter kennisname aangeboden aan de raad.

Attero Holding nv	
a.	**Vestigingsplaats** Arnhem
b.	**Openbaar belang** Het verrichten van milieudiensten, waaronder het grootschalig verwerken van huishoudelijk en bedrijfsafval, organisch en mineraal afval, het opwekken en verkopen van energie uit deze afvalstromen en het verkopen van reststromen van afval.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Per ultimo 2011 bedroeg het eigen vermogen van Attero € 274,2 miljoen (2010: € 257,4 miljoen) en het vreemd vermogen € 545,0 miljoen (2010: € 582,0 miljoen).
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** In 2011 heeft Attero een resultaat behaald van € 25,4 miljoen (2010: € 25,7 miljoen). Dit bedrag is grotendeels uitgekeerd aan de aandeelhouders. Almelo heeft in 2012 een dividend ontvangen van € 16.200 (2010: € 16.200).
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Deze jaren staan vooral in het teken van de uitvoering van de strategie die in 2010 is ontwikkeld en vastgesteld (positionering en groei). Belangrijke onderdelen zijn de ontwikkeling van innovatieve groeimogelijkheden op gebied van recycling en duurzame energie en het waarborgen van de continuïteit van de verbrandingsactiviteiten. In aanvulling daarop heeft Attero in 2011 een belang verworven in het Veluwse afvalrecyclingbedrijf (VAR). Primair zal de focus gericht zijn op het realiseren van optimale samenwerking en synergie met VAR. Daarnaast zijn de voorzieningen voor de nazorg van stortplaatsen een punt van aandacht.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Gestreefd wordt naar een verantwoorde verwerking van afvalstromen en milieubewust beheer van stortplaatsen; naar maximale terugwinning, hergebruik en nuttige toepassing van grond-stoffen uit afval.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Een jaarlijkse bijdrage wordt niet gevraagd, de exploitatiekosten lopen via de vennootschap.
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het risico en daarmee aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal. Voor Almelo komt dat neer op een risico van maximaal € 323.314 (art 2:81 BW). De resultaten van Attero staan onder druk als gevolg van gewijzigde marktomstandigheden, realisatie van nieuwe afvalverbrandingscapaciteit, terugval in de hoeveelheid te verwerken afval en daardoor ontstane overcapaciteit.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks wordt de jaarrekening van Attero ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Attero.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Van Marle (Algemeen Vergadering van Aandeelhouders).
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Wethouder Van Marle.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Beïnvloeding is marginaal, en mogelijk via onze stem in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Attero. Almelo heeft zeggenschap voor slechts 0,2%.

Attero Holding nv	
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd?** Jaarlijks wordt de jaarrekening van Attero ter kennisname aangeboden.

Stadsbank Oost Nederland	
a.	**Vestigingsplaats** Enschede, met nevenvestigingen in Hengelo en Almelo
b.	**Openbaar belang** De Stadsbank is een gemeentelijke kredietbank als bedoeld in de Wet op het consumenten krediet. Zowel vanuit een bedrijfseconomische als een maatschappelijke optiek bezien biedt de Stadsbank een verantwoord pakket van, al dan niet, financiële dienstverlening aan de ingezetenen in haar rechtsgebied. Met als doel de financiële weerbaarheid en redzaamheid en van huishoudens te bevorderen. Hiermee ondersteunt de Stadsbank Oost Nederland de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijke armoede- en minimabeleid. Dit doet zij door middel van het aanbieden van: • kredieten tegen (met het oog op de Fido-doelgroep) verantwoorde rentepercentages; • budgetbeheer ter ondersteuning van de stabiliteit van de financiële huishouding, zodat (verdere) verschulding kan worden voorkomen; • minnelijke schuldhulpverlening ter voorkoming van maatschappelijke uitval en ter ondersteuning van de re-integratie op de arbeidsmarkt; • bewindvoering in het kader van de Faillissementswet als verlengstuk van de minnelijke schuldhulpregeling; • preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschulding bij risicogroepen (met name jongeren en huishoudens met een laag inkomen).
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen.** Eigen vermogen per 1-1 2012: € 3.801.100 Voorzieningen per 1-1-2012: € 208.300 Lang vreemd vermogen per 1-1-2012: € 3.774.900 Kort vreemd vermogen per 1-1-2012: € 13.773.800
d.	**Resultaat van de verbonden partij.** Het aanbod schuldhulpverlening bevordert de financiële zelfredzaamheid van huishoudens.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.** Het aantal klantenvan de Stadsbank nam de laatste jaren sterk toe. De gemeente hanteert per 1 januari 2012 strakke regels voor de toegang naar schuldhulpverlening om overschrijding van het budget tegen te gaan
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij?** Schulden belemmeren burgers te participeren. De gemeente zet schuldhulpverlening in om belemmeringen weg te nemen. Met als uiteindelijk doel het bevorderen van de arbeidsparticipatie.
h.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** In 2012 bedroeg de gemeentelijke bijdrage € 878.000 (begroot € 996.000).
i.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Het is een openeindregeling. De laatste jaren nemen de kosten sterk toe.
j.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks bij de begroting en jaarverantwoording.
k.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** Wethouder Kuik-Verweg in het dagelijks bestuur.

Stadsbank Oost Nederland	
l.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** wethouder Kuik-Verweg.
m.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Op grond van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening, die begin 1 juli 2012 van kracht is, heeft de raad een beleidsplan vastgesteld.

NV Industriegebouwenmaatschappij (IGM)	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** Het stimuleren van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in Almelo.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen** Eigen vermogen: € 473.000 (ultimo 2011) Vreemd vermogen: €8.700.000 (ultimo 2011)
d.	**Resultaat van de verbonden partij** Kostendekkend
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar** 2011 en waarschijnlijk ook geheel 2012 zijn in algemene zin slechte jaren voor de vastgoedsector. De IGM heeft daarentegen een goed jaar achter de rug met diverse projecten voor gedegen klanten. Een indicator daarvoor is de groei van het eigen vermogen. Voor 2013 verwachten wij nog diverse projecten voor de IGM, zeker als economisch herstel uitblijft.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij** Het stimuleren van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in Almelo.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** De gemeente probeert budgettair neutraal te opereren. De gemeente stelt voor IGM wel ambtelijke capaciteit beschikbaar (wordt niet doorberekend).
h.	**Welke risico's loopt de gemeente?** Bij het aangaan van leningen loopt de gemeente als enig aandeelhouder een beperkt risico, omdat de leningen worden gebruikt voor de aanschaf van bedrijfspanden of het verstrekken van leningen met hypothecaire zekerheid.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd?** Jaarlijks bij de begroting en jaarverantwoording.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij?** De wethouder economische zaken is als enig aandeelhouder namens de gemeente vertegenwoordigd in alle vergaderingen van de Raad van Commissarissen.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder?** Van Marle is de gemachtigde in de aandeelhoudersvergadering.
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college?** Het college kan invloed uitoefenen via de aandeelhoudersvergadering.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd** Jaarlijks wordt in de paragraaf 'verbonden partijen' van de programmabegroting en jaarverantwoording aandacht besteed aan deze verbonden partij.

XL Businesspark Twente	
a.	**Vestigingsplaats** Almelo
b.	**Openbaar belang** Voorzien in de behoefte, ruimtevraag van grote bedrijven naar kavels van 2 hectare en meer.
c.	**Eigen vermogen en vreemd vermogen** Balanstotaal ultimo 2012: 82,5 miljoen euro
d.	**Resultaat van de verbonden partij** XL businesspark is een grondexploitatie en kent geen jaarlijkse resultaatbepaling.
e.	**Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar** In de grondexploitatie wordt rekening gehouden met een jaarlijkse gronduitgifte van 6 ha per jaar. Het streven is dat in 2012 alle belemmeringen zijn weggenomen om in 2013 de laad- en loskade te (kunnen) realiseren. De aanleg van de laad- en loskade is voor 2013 begroot. In de jaarrekening 2012 van de gemeente is rekening gehouden met een aanvullende verliesvoorziening als gevolg van het aanleggen van de laad- en loskade. Deze zou kunnen vervallen als duidelijkheid wordt verkregen over aanvullende financiering.
f.	**Welke doelen streeft de gemeente na met deze verbonden partij** Bevorderen van regionale economie, bedrijvigheid en werkgelegenheid in meest ruime zin.
g.	**Wat kost de verbonden partij de Gemeente Almelo jaarlijks?** Voor het geprognosticeerde verlies is een voorziening getroffen.
h.	**Welke risico's loopt de Gemeente Almelo** De mogelijke risico's worden door het openbaar lichaam RBT via een verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen aan de regeling. Voor het gemeentelijk aandeel in het huidige voorziene tekort is een voorziening gevormd.
i.	**Wanneer wordt de gemeentelijke deelname in deze partij geëvalueerd** Als alle kavels op het XL park zijn uitgegeven en tussendoor.
j.	**Wie vertegenwoordigt de gemeente in het bestuur van de verbonden partij** Wethouder van Marle is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.
k.	**Wie is de verantwoordelijk portefeuillehouder** Wethouder van Marle
l.	**Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het college** Via de gemeenschappelijke regeling is het XL park voorzien van een bestuur en directie. De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en huurt voor die dagelijkse gang van zaken functionarissen in. Het college is via een wethouder vertegenwoordigd in het DB en AB.
m.	**Wanneer en hoe wordt de raad over deze verbonden partij geïnformeerd** Jaarlijks, via het toezenden van de begroting en de jaarrekening.

Overige verbonden partijen

Een aantal verbonden partijen onderscheidt zich door een beperkt bestuurlijk en/of financieel belang. Deze zijn voortgekomen uit de verkoop van aandelen Essent aan RWE en betreffen de volgende B.V.'s:

- Vordering Enexis B.V.
- Verkoop Vennootschap B.V.
- CBL Vennootschap B.V.
- Claim Staat Vennootschap B.V.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Hierna volgt een korte toelichting per B.V.

Vordering op Enexis B.V.
Deze vennootschap is in het leven geroepen om de Aandeelhouderslening aan Enexis doelmatig en efficiënt te kunnen beheren. Deze lening aan het netwerkbedrijf Enexis is in het kader van de Splitsing en de verkoop van aandelen Essent aan RWE door de Verkopende Aandeelhouders van Essent overgenomen. De lening is, kort gezegd, ontstaan bij de interne verkoop van de gas- en elektriciteitsdistributienetwerken van Essent.
De primaire taken van Vordering op Enexis B.V. zijn:

- Het beheer van de Aandeelhoudersleningen, zoals het naleven van rechten en verplichtingen, het incasseren van rente en aflossingen van Enexis Holding etcetera.
- Het beheer van het naleven van rechten en verplichtingen, het betalen van rente en aflossingen aan de Aandeelhouders etcetera.
- Begeleiding van de conversie van Aandeelhouderslening en de daaraan verbonden overdracht van aandelen in Vordering op Enexis B.V. aan mede Aandeelhouders.

Begin 2012 heeft Enexis een beroep gedaan op de mogelijkheid, conform art. 4.2 van de aandeelhoudersleningsovereenkomst, om een deel van de lening vervroegd af te lossen. Enexis mag in de periode gelegen tussen één jaar vóór het einde van de looptijd en einde looptijd geheel of gedeeltelijk vervroegd aflossen. De lening van Enexis bedraagt in totaal € 1,8 miljard. Hiervan heeft Enexis in een eerste tranche € 450 miljoen vervroegd afgelost.

Verkoop Vennootschap B.V.
Deze vennootschap is in het leven geroepen voor een efficiënte afwikkeling van de rechten en verplichtingen van de Verkopende Aandeelhouders. Bij overdracht van de aandelen heeft Verkoop Vennootschap daartoe alle rechten en verplichtingen overgenomen van de Verkopende Aandeelhouders. Voor RWE is deze vennootschap het centrale aanspreekpunt voor het benaderen van de Aandeelhouders. Verkoop Vennootschap heeft toegang tot alle transactiedocumentatie, om zo haar taken adequaat te vervullen. Expliciet in de statuten staat dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vooraf toestemming moet geven aan de bestuurders om claims onder de Koopovereenkomst af te wikkelen.
De primaire taken van Verkoop Vennootschap zijn de volgende:

- Beheer en afwikkeling van claims van RWE (inclusief CBL-claims) onder de garanties en vrijwaringen als gevolg van de Koopovereenkomst.
- Beheer van overige rechten en verplichtingen als gevolg van de Koopovereenkomst.
- Beheer van de General Escrow Agreement. Het Escrow Bedrag is een gedeelte van de Koopprijs (initieel ter hoogte van EUR 800 miljoen). Dit bedrag dient tot zekerheid van verhaal voor RWE, ingeval van bepaalde betalingsverplichtingen van Verkoop

Vennootschap als gevolg van de Koopovereenkomst. In 2011 is 50% van deze escrow vrijgevallen onder aftrek van de ingediende claims van RWE.
- Het functioneren als een van de twee bestuurders (de andere is RWE) van de Stichting Beheer Maastricht Escrow Fondsen. Deze stichting is juridisch eigenaar van het General Escrow Fonds.
- Het toezien op de naleving van de Development Plan Agreement. Hierin staat beschreven hoe RWE en Essent uitvoering geven aan de kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen van Essent. Het gaat daarbij om de ontwikkeling van energiebronnen, energieopwekking en energievoorziening. Aandachtspunten zijn de levenszekerheid, duurzaamheid en beheersing van tarieven.
- Het voeren van de huidige procedure tegen de Staat der Nederlanden over de vraag of delen van de splitsingswetgeving (WON) onverbindend zijn.

CBL Vennootschap B.V.
CBL Vennootschap heeft de Verkopende Aandeelhouders vertegenwoordigd als medebeheerder van het cross border lease Fonds, naast RWE, Enexis en Essent. Zij vertegenwoordigde de Aandeelhouders in relevante Cross Border Leases aangelegenheden en fondsen zoals het ASA Risico Fonds. Ook was zij doorgeefluik voor betalingen namens Aandeelhouders in en uit het CBL Fonds. Nadat in 2011 de laatste cross border leases zijn beëindigd, heeft de Algemene vergadering van Aandeelhouders op 28 september 2011 besloten het CBL-fonds vrijwel volledig te laten vrijvallen.

Claim Staat Vennootschap B.V.
In februari 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de Aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden. Hierin vragen zij 'een verklaring voor recht' dat bepaalde bepalingen van de WON onverbindend zijn. Essent is van mening dat de Aandeelhouders schade lijden als gevolg van de splitsing. Eenzelfde procedure wordt gevoerd door de andere grote energiebedrijven (Delta, Nuon en Eneco). Inmiddels heeft de Rechtbank in 's-Gravenhage de vordering van Essent en Essent Nederland B.V. afgewezen. Essent en Essent Nederland B.V. hebben echter hoger beroep tegen deze uitspraak ingesteld. De juridische procedure valt buiten de verkoop van Essent en is niet door RWE overgenomen. Afhankelijk van deze definitieve uitspraak wordt bepaald of de Verkopende Aandeelhouders een nieuwe procedure starten voor een vergoeding van de geleden schade als gevolg van de splitsingwet. De eventuele procedure voor de vordering op de staat is gebundeld via Claim Staat Vennootschap B.V. Totdat de rechter uitspraak doet in hoger beroep is deze B.V. een slapende vennootschap. De primaire taak van Claim Staat Vennootschap is het voeren van een schadevergoedingsprocedure tegen de Staat der Nederlanden namens de Aandeelhouders.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Deze vennootschap was oorspronkelijk opgericht om de verkoop van aandelen EPZ (o.a. eigenaar van kerncentrale Borssele) te faciliteren en het toezicht op het openbaar belang te borgen door naleving van publiek- en privaatrechtelijke regelgeving, zoals de Kernenergiewet, diverse vergunningen en het Borssele-convenant van 2006 tussen Staat, Essent en Delta. Op 30 september 2011 heeft de levering van aandelen EPZ aan RWE plaatsgevonden. Daarmee is een einde gekomen aan de primaire opdracht van PBE en zal deze vennootschap tijdelijk (maximaal 8 jaar) de resterende rechten en verplichtingen afwikkelen in het bijzonder, die voortvloeien uit het Borssele-convenant.

7.7 Grondbeleid

Sinds de invoering van het dualisme ligt het primaat voor het uitvoeren van het gemeentelijk grondbeleid bij het college van B&W. Het college heeft daarbij een actieve informatieplicht richting de gemeenteraad. Jaarlijks wordt in het jaarverslag verantwoording afgelegd over het gemeentelijk grondbeleid, de financiële gevolgen van dit beleid en de daarbij voorkomende risico's.

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:
- Het grondbeleid van de gemeente Almelo;
- De uitgangspunten die zijn gehanteerd bij actualisatie van de grondexploitaties;
- De actuele prognose van de verwachten resultaten (per 1-1-2013);
- De financiële risico's en de benodigde weerstandscapaciteit;
- De gerealiseerde grondverkopen in 2012, afgezet tegen de begroting

De volgende stukken zijn als bijlage toegevoegd aan deze paragraaf:

1. Een overzicht van de boekwaarde(ontwikkeling) en de balanswaarde per complex;
2. Een overzicht van de verkoopprognoses voor woningbouw, bedrijven en kantoren;
3. Een toelichting op de uitgevoerde risicoanalyse;

Daarnaast is er een uitgebreide cijfermatige toelichting beschikbaar, met als titel "specificatie Grondbedrijf Jaarrekening 2012".

7.7.1 Het grondbeleid van de gemeente Almelo

Grondbeleid is geen doel maar een middel dat wordt ingezet als instrument om verschillende beleidsdoelen te realiseren, zoals het voorzien in behoefte aan bouwgrond voor woningbouw, bedrijven, kantoren, winkels, horeca en overige bestemmingen. Het grondbeleid heeft een faciliterend karakter.

In beginsel neemt de gemeenteraad per project een besluit over de wijze (door middel van welk grondbeleid) waarop de geformuleerde beleidsdoelen het beste kunnen worden gerealiseerd. In de keuzes die daarbij kunnen worden gemaakt, worden twee hoofdrichtingen onderscheiden:

A. Actief grondbeleid (de gemeente verwerft dan zelf ruwe bouwgrond, transformeert deze tot bouwrijpe grond en geeft de kavels uit aan particulieren of projectontwikkelaars / bouwbedrijven)
B. Faciliterend grondbeleid (de gemeente laat de bouwgrondproductie (inkoop, transformatie en verkoop) dan over aan grondeigenaren / ontwikkelaars.

De voor- en nadelen van beide hoofdrichtingen worden uitvoerig beschreven in de discussienota inzake actieve en/of faciliterend grondpolitiek, die op 8 maart 2011 is behandeld in de gemeenteraad (2011/2992). Op basis van deze nota heeft de raad een beleidsmatig standpunt ingenomen met betrekking tot het te voeren grondbeleid. Besloten is dat voor nieuwe projecten in beginsel wordt gekozen voor "faciliterend grondbeleid, tenzij ……". Daarbij wordt per (nieuw) project beargumenteerd welk grondbeleid wordt voorgesteld en welke (publiekrechtelijke) instrumenten daarbij worden gehanteerd.

In de nota grondpolitiek werd geconcludeerd dat voor de meeste bestaande projecten het kunnen kiezen voor een actief dan wel faciliterend grondbeleid een gepasseerd station is, omdat deze keuze vaak al in het verleden is gemaakt. Dit onder andere bij vaststelling van de grondexploitatie, waarna is overgegaan tot de aankoop van ruwe bouwgrond. Alleen bij nieuwe projecten, waar de gemeente nog geen of weinig gronden heeft verworven, zijn er keuzemogelijkheden.

Ongeacht welk grondbeleid de voorkeur geniet, bepaalt de raad altijd (en per project) het te voeren beleid. Er zijn diverse momenten in het planproces, waarop de raad besluiten neemt (en heeft genomen) over het 'doorgaan' naar de volgende fase en tevens over de wijze waarop het project gerealiseerd gaat worden. De raad stelt immers de (financiële) kaders vast waarbinnen het college aankopen kan verrichten en andere privaatrechtelijke verplichtingen kan aangaan. Het college is bevoegd tot het uitvoeren van privaatrechtelijke rechtshandelingen (= sluiten van overeenkomsten inzake aankopen, exploitatie-overeenkomsten, verhuringen, verkopen, etc.) maar het budgetrecht ligt bij de raad en vanuit die verantwoordelijkheid dient de raad ter dekking van o.a. de verwervingskosten een krediet beschikbaar te stellen.

In het kader van de vaststelling van de jaarrekening kan nooit besluitvorming plaatsvinden over een planinhoudelijke koerswijziging met betrekking tot grondexploitaties. Dergelijke besluitvorming vindt plaats op een ander moment (en meestal per project of 'gebundeld' zoals in de marsroutes). De jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen, in het kader van de jaarrekening, heeft alleen betrekking op aanpassing van begrote eenheidsprijzen e.d., op basis van voortschrijdend inzicht. Dit is noodzakelijk omdat de waarde van het onderhanden werk jaarlijks opnieuw dient te worden bepaald en grondexploitaties dienen als 'taxatie' van deze waarde.

7.7.2 Uitgangspunten bij actualisatie grondexploitaties

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies) schrijft voor dat de jaarrekening een reëel beeld moet schetsen van de financiële positie van de gemeente, hetgeen onder andere betekent dat het onderhanden werk reëel gewaardeerd moet worden. Dat houdt in dat de grondexploitaties moeten worden begroot op basis van reële uitgangspunten. Het realiteitsgehalte van een grondexploitatiebegroting wordt bepaald door de (combinatie van de) volgende begrotingselementen:

- nominaal begrote kosten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- nominaal begrote opbrengsten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- kostenstijging (% en fasering)
- opbrengstenstijging (% en fasering)
- rentelasten en rentebaten (% en fasering)

Het college heeft op 5 maart 2013 een aantal belangrijke uitgangspunten vastgesteld voor actualisatie van de grondexploitaties(registratienummer 1301767). Het betreft:

a. de grondprijzen die worden gehanteerd
b. de parameters voor prijsontwikkeling en rente
c. de fasering van het programma (het uitgiftetempo)

Hierna wordt een toelichting gegeven op de gehanteerde uitgangspunten en de daarbij gemaakte keuzes.

Ad. a. grondprijzen
De grondopbrengsten worden begroot op basis van de Nota grondprijsbeleid en gronduitgifteprijzen 2012 – 2013. Deze nota is recentelijk (in november 2012) vastgesteld door het College (registratienummer 1201400). Daarbij is de ondergrens van de bandbreedte van de gronduitgifteprijzen verlaagd, waardoor de grondprijzen ongeveer op het niveau liggen van 10 jaar geleden. Er is op dit moment geen aanleiding om de grondprijzen verder te verlagen: de grondprijzen zijn recentelijk bijgesteld en worden als marktconform beschouwd.

Ad. b. de parameters voor prijsontwikkeling en rente
Om reële uitgangspunten te kunnen bepalen voor verwachte prijsontwikkelingen en renteontwikkelingen, is onderzoek gedaan naar hoe in het verleden de prijsstijgingen werden begroot en hoe de grondprijzen en de kostprijs van bouwgrond zich in werkelijkheid hebben ontwikkeld. De resultaten van dit onderzoek zijn in een aparte notitie weergegeven (met registratienummer 1319203). Het College heeft op basis van dit onderzoek besloten om de grondexploitaties door te rekenen met de volgende parameters:

- Rente: 4,0% vanaf 1-1-2013 t/m 31-12-2016 en 4,5% vanaf 1-1-2017
- Kosten- en opbrengstenstijging: 0% vanaf 1-1-2013 t/m 31-12-2014 en 2,0% vanaf 1-1-2015

Een aanpassing van de parameters heeft een substantieel effect op het begrote resultaat. In de notitie ‘risicoanalyse en sturingsmogelijkheden’ is een gevoeligheidsanalyse opgenomen, waarin inzicht wordt gegeven in het financieel effect van het hanteren van andere parameters, grondopbrengsten of fasering.

Ad. c. de fasering van het programma
Het eindproduct van grondexploitaties is bouwrijpe grond voor woningbouw, bedrijven, kantoren en overige voorzieningen. Het ‘bouwprogramma’ vormt derhalve een belangrijk kader voor de grondexploitatie. Op basis van behoefteprognoses, wordt het bouwprogramma in de tijd gezet (gefaseerd), ten behoeve van het kunnen begroten van rentekosten en prijsontwikkelingen.

Recentelijk (op 21 juni 2012) heeft de raad de behoefteprognoses voor de lange termijn vastgesteld, bij behandeling van de voorjaarsnota 2012. Daarbij is er voor gekozen om de zogenaamde “mediaan variant” als uitgangspunt te hanteren. Deze variant gaat uit van een gemiddelde uitgifteprognose van 170 woningen per jaar voor de komende 15 jaar en daarna geleidelijk afnemend, 4 ha bedrijventerreinen en 3.500 m² bvo kantoren. Op dit moment is er geen aanleiding om de lange termijn fasering, zoals vastgesteld op 21 juni 2012, opnieuw bij te stellen. Mede vanwege de aanhoudende economische recessie, zijn de uitgifteprognoses op korte termijn, wel naar beneden bijgesteld.

Voor een overzicht van de productieprogramma’s en de fasering op lange termijn, verwijzen wij naar de rapportage 'specificaties Grondbedrijf Jaarrekening 2012’.

7.7.3 Actuele prognose van de te verwachten resultaten

Het grondbedrijf is een financieel administratief onderdeel van de gemeentelijke administratie waarbinnen de (projectgebonden) complexen van de grondexploitatie-begrotingen worden geadministreerd evenals enkele functionele complexen zoals complex verspreide bezittingen (CVB) waar de strategische voorraad van het grondbedrijf is ondergebracht.

Hierna wordt behandeld:

a. Resultaat grondbedrijf 2012
b. Resultaatbestemming (voorstel)
c. De vermogenspositie van het grondbedrijf per 31-12-2012
d. De voor het grondbedrijf vereiste weerstandscapaciteit
e. Het resultaat van de lopende grondexploitaties
f. De dit jaar afgesloten grondexploitaties
g. De nog uit te voeren werken (van afgesloten grondexploitaties)
h. Deelneming XL Businesspark
i. De waardering van de voorraad en het exploitatieresultaat (CVB)

Ad a. Resultaat grondbedrijf 2012

Het resultaat grondbedrijf 2012 ziet er in totaliteit als volgt uit:

A. Resultaat Grondbedrijf JR 2012		
Afsluiten grex Buitenhaven graslaan (netto effect)	547.494	
Extra tussentijdse winstneming Hedeman	200.500	
Boekwinst inzake verkoop objecten	218.957	
Verlaging voorz. t.g.v. herwaardering voorraad CVB	141.959	
Bijdrage concern i.v.m. exploitatielasten uit exploitatie genomen gronden	400.000	
Winst		**1.508.909**
Aanvullende voorzienign lopende grondexploitaties	-173.898	
Aanvullende voorziening tbv XL Businesspark	-464.758	
Extra kosten NUTVW (de Kreek)	-22.979	
Niet doorbelaste overhead kosten	-272.248	
CVB lasten en baten 2012 (rente, huurinkomsten e.d.)	-77.546	
Verlies		**-1.011.429**
Resultaat Grondbedrijf 2012		**497.481 pos.**

Het resultaat is inclusief een bijdrage van de Algemene Dienst van € 0,4 miljoen, waartoe in het kader van de voorjaarsnota 2012 is besloten. Dit in verband met het uit exploitatie nemen van gronden uit de voormalige complexen Aadijk Noord, Buitenhaven West en (het voormalige) Waterrijk. Er is (structureel) € 0,4 miljoen gereserveerd ter dekking van de exploitatielasten van de betreffende gronden (zie ook hoofdstuk 4, resultaatbestemming).

Ad b. Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat Grondbedrijf 2012, ter grootte van € 497.481,- (inclusief bijdrage van de Algemene Dienst van € 400.000,-) toe te voegen aan de reserve grondbedrijf.

Ad c. De vermogenspositie van het grondbedrijf per 31-12-2012

Per 1 januari 2012 bedroeg de Reserve Grondbedrijf 0,0 mln. Indien het resultaat 2012 daar aan wordt toegevoegd, bedraagt de reserve grondbedrijf per 1-1-2013 (afgerond) € 0,5 miljoen positief.

Van een substantiële verbetering van de vermogenspositie, is echter geen sprake. Afgezet tegen de omvang van de nog te maken kosten en opbrengsten van de lopende grondexploitaties is een reserve van € 0,5 miljoen nog steeds geen solide financiële basis. Wel kan gesteld worden dat het Grondbedrijf 'het hoofd boven water heeft kunnen houden'.

In het onderstaande overzicht wordt de vermogenspositie van het Grondbedrijf weergegeven in de vorm van een balans.

		Activa	Passiva
Boekwaarde OHW-grex	160.482.963		
bij: tussentijdse winstneming	1.350.000		
af: afwaardering d.m.v. voorziening	22.890.070		
Balanswaarde OHW lopende grex		138.942.893	
Boekwaarde complex NUTVW	0		
af: afwaardering d.m.v. voorziening	823.288		
Balanswaarde OHW NUTVW		-823.288	
Boekwaarde voorraad CVB	93.722.448		
af: afwaardering d.m.v. voorziening	52.790.454		
Balanswaarde voorraad CVB		40.931.994	
Balanswaarde Erfpachtgronden		2.988.276	
Vreemd vermogen (netto financieringsbehoefte)			170.515.265
Voorziening t.b.v. verplichtingen			11.027.133
Eigen vermogen / Reserve GB			**497.478**
Totaal		182.039.875	182.039.875

Uit het overzicht blijkt dat de investeringen in de grond- en vastgoedvoorraad en het onderhanden werk (= lopende grondexploitaties) nagenoeg volledig zijn gefinancierd met vreemd vermogen (= geleend geld).

Voor een uitgebreidere cijfermatige toelichting op de (ontwikkeling van de) vermogenspositie van het grondbedrijf wordt verwezen naar de "Specificaties Grondbedrijf, jaarrekening 2012".

Ad d. De voor het grondbedrijf vereiste weerstandscapaciteit

In de paragraaf weerstandsvermogen (7.2) van deze jaarverantwoording, wordt een toelichting gegeven op de mate waarin het vermogen van de gemeente Almelo toereikend is om financiële tegenvallers op te (kunnen) vangen. In de nu voorliggende paragraaf wordt ingezoomd op de financiële risico's van het grondbedrijf en het vermogen dat minimaal beschikbaar moet zijn, om deze risico's op te kunnen vangen.

Om de vereiste weerstandscapaciteit te kunnen bepalen, vond een uitgebreide risicoanalyse plaats. De resultaten en uitgangspunten van deze analyse worden beschreven in bijlage 1 van deze paragraaf. In dit kader zijn alle denkbare risico's en kansen per project en per begrotingspost benoemd en gekwantificeerd. Daarbij is per begrotingspost de meest optimistische en de meest pessimistische afwijking van de begroting in beeld gebracht.

De vereiste weerstandscapaciteit is vervolgens bepaald aan de hand van financiële scenarioanalyses (op basis van monte Carlo techniek). Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd dat 90% van alle denkbare scenario's (variërend van bestcase tot worstcase) 'gedekt' moeten kunnen worden en dus 10% restrisico wordt geaccepteerd. Dit houdt in dat 'extreme scenario's' buiten beschouwing zijn gelaten.

Het neerwaarts risico wordt gekwantificeerd op € 26,3 miljoen. Om te kunnen spreken van een gezond weerstandsvermogen, moet er minimaal € 25 tot € 30 miljoen beschikbaar zijn. De reserve grondbedrijf bedraagt echter slechts € 0,5 miljoen (na resultaatbestemming) en is dus niet toereikend. Dit betekent dat het grondbedrijf voor wat betreft tegenvallers afhankelijk is van het concern.

In paragraaf 7.2 van deze jaarrekening wordt ingegaan op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Eén van de doelen die ten behoeve van de voorjaarsnota 2013 is gesteld, is dat de voorjaarsnota leidt tot een herstel van het weerstandsvermogen, door ombuigingen in meerjarig perspectief voor te leggen.

Ad e. Resultaten lopende grondexploitaties

Per 1-1-2012 kende het Grondbedrijf 23 lopende grondexploitaties. In 2012 is van één grondexploitatie (Buitenhaven Graslaan) de slotcalculatie opgesteld. Per 31-12-2012 kent het Grondbedrijf derhalve nog 22 lopende grondexploitaties. Dat zijn ruimtelijke projecten, met bouwgrondproductie als hoofdmoot, waarvan de raad de (tentatieve) grondexploitatie-begroting heeft vastgesteld. Vanaf dat moment staan de in het project gedane investeringen als 'onderhanden werk' op de balans. Deze door de raad vastgestelde grondexploitatiebegrotingen fungeren als financieel en inhoudelijk kader voor het college van B&W, waarbinnen zij verder gaat met de realisatie van een project. Tevens fungeert de grondexploitatiebegroting als een 'voorspelling' van de te verwachten kosten en opbrengsten en het begrote financiële eindresultaat.

Als er een tekort wordt begroot dient er ter dekking van dit tekort een voorziening getroffen te worden. Indien er winst wordt begroot, mag deze pas genomen worden als de winst gerealiseerd is. Dat is pas het geval als de realisatie van het project al zover gevorderd is dat een deel van de begrote winst als 'gerealiseerd' beschouwd mag worden en de risico's beperkt zijn. De spelregels op dat gebied zijn beschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is recentelijk (in 2012) door de BBV- commissie in een notitie verder uitgewerkt en toegespitst op de bedrijfsvoering van een Grondbedrijf. Deze spelregels zijn in acht genomen bij de uitwerking van deze paragraaf.

Vanuit voorzichtigheidbeginselen neemt de gemeente Almelo tussentijds 85% van de begrote winst, als het project meer dan 90% gerealiseerd is. Op basis van dit principe is in 2012 op het complex Hedeman een extra winst genomen van € 0,2 miljoen. Op de voor dit project begrote winst van € 1,8 miljoen is nu in totaal € 1,35 miljoen genomen.

Alle 22 grondexploitaties tezamen kennen per saldo een begroot tekort van € 21 mln. op NCW per 1 januari 2013.

- 17 verlieslatende grondexploitaties met een begroot tekort van € 22,9 mln.
- 5 winstgevende grondexploitaties met een begrote winst van € 1,9 mln.

Voor de verlieslatende projecten is er een voorziening getroffen van € 22,9 mln. waardoor de boekwaarde van die 17 projecten met dit bedrag verlaagd is tot een reële balanswaarde. Van de 5 winstgevende grondexploitaties is tussentijds € 1,35 mln. winst genomen waardoor € 0,5 mln. als 'nog te realiseren winst ' te boek staat.

De geconsolideerde begroting van de 22 lopende grondexploitaties ziet er als volgt uit.

- Boekwaarde (geïnvesteerd vermogen)		€ 160,5 mln.
- Nog te realiseren opbrengsten op NCW	€ 258,5 mln.	
- Nog te maken kosten op NCW	€ 119,1 mln.	
- Economische waarde		€ 139,5 mln.
Begroot resultaat op NCW (= tekort)		€ -/- 21,0 mln.

Op basis van de begrote nog te maken kosten en opbrengsten wordt verwacht dat, van het tot op heden geïnvesteerde vermogen ter grootte van € 151,1 mln., circa € 131 mln. wordt 'terugverdiend' met de bouwgrondproductie, waardoor er per saldo een tekort resteert van € 21 mln.

Verschillen t.o.v. vorig jaar

De resultaten van de lopende grondexploitaties zijn ten opzichte van vorig jaar € 0,6 mln. verslechterd op NCW per 1 januari 2013.

- 17 verlieslatende grondexpl. van € 22,7 mln. naar € 22,9 mln. = € - 0,2 mln.
- 5 winstgevende grondexpl. van € 2,3 mln. naar € 1,9 mln. = € - 0,4 mln.

De actualisatie van 22 lopende grondexploitaties heeft er toe geleid dat de voorziening met 0,2 mln. verhoogd moet worden tot een bedrag van 22,9 mln. De vermindering van de geprognosticeerde winsten uit lopende grondexploitaties heeft alleen effect op de toekomstige reserve grondbedrijf en niet op de huidige reserve. De verslechtering van de grondexploitaties (met in totaal € 0,6 miljoen) hangt grotendeels samen met de aanpassing van de parameters en bijstelling van de fasering op korte termijn.

In het onderstaand overzicht wordt per project weergegeven hoe de begrote resultaten van de verlieslatende grondexploitaties zich hebben ontwikkeld, met als gevolg dat er per saldo € 0,2 mln. extra voorziening nodig is t.o.v. vorig jaar.

Verlieslatende grondexploitaties		begroot eindresultaat vorig jaar	begroot eindresultaat dit jaar	mutatie positief	mutatie negatief
04	Bedrijvenpark Twente	-0,2	-0,1	0,2	
08	Dollegoor	-0,7	-0,4	0,3	
11	Kollenveld	-0,3	-0,3		
13	Rohof	-8,6	-8,6		
15	Indieterrein	-0,1	-0,1		
17	Nijrees midden	-0,3	-0,3		
18	Rhijnbeek	-3,9	-4,1		-0,2
19	Noordflank	-0,4	0,0	0,4	
22	Bedrijvenpark Twente-Noord		-0,7		-0,7
23	Nijrees noord	-1,6	-1,5	0,1	
25	De Bleskolk	-0,2	-0,3		-0,1
32	Chiel Dethmersstraat	-0,8	-0,8		
54	Pooksbelten	-1,9	-1,9		
60	Ossenkoppelerhoek	-0,2	-0,7		-0,5
61	Dimence	-1,1	-0,8	0,4	
74	Hagendoornschool	-0,7	-0,8		-0,1
81	Leemslagen	-1,5	-1,5		-0,1
91	Maatkampshoek	-0,1	-0,1		
	Totaal	**-22,7**	**-22,9**	**1,4**	**-1,6**
	Extra verliesvoorziening lopende grondexploitaties				**-0,2**

* bedragen in miljoenen euro's
* begrote eindresultaten weergegeven op NCW per 1-1-2013
* Bedrijvenpark Twente Noord is omgeslagen van een sluitende grondexploitatie naar een verlieslatende grondexploitatie
* Het project Buitenhaven Graslaan is uit exploitatie genomen

De begrote winst uit de lopende grondexploitaties is in enkele jaren tijd bijna volledig verdampt. Drie jaar geleden werd er nog ruim € 20 mln. winst begroot. Met betrekking tot de nu nog lopende grondexploitaties werd vorig jaar € 2,3 mln. winst begroot, terwijl de huidige winstgevende grondexploitatiebegrotingen in totaal uitkomen op een winst van € 1,9 mln. op NCW per 1-1-2013.

In het onderstaand overzicht wordt per project weergegeven hoe de begrote resultaten van de winstgevende grondexploitaties zich hebben ontwikkeld, met als gevolg dat er per saldo € 0,4 mln. minder winst begroot wordt t.o.v. vorig jaar. Dit heeft alleen effect op de toekomstige reserve grondbedrijf en niet op de huidige reserve.

Winstgevende grondexploitaties		begroot eindresultaat vorig jaar	begroot eindresultaat dit jaar		mutatie positief	mutatie negatief
19	Noordflank		0,2	-0,4	0,2	
22	Bedrijvenpark Twente Noord	0,0				0,0
28	vml. Praxislocatie	0,0	0,0		0,0	
43	Hedeman	1,7	1,6			-0,1
53	Almelo noord oost	0,5	0,0			-0,5
89	Weggeler	0,1	0,1			0,0
	Afronding	0,0	0,0		0,0	
	Totaal	**2,3**	**1,9**		**0,2**	**-0,6**
	Vermindering begrote winst					**-0,4**

* bedragen in miljoenen euro's
* begrote eindresultaten weergegeven op NCW per 1-1-2013
* 5 grondexplotiaties zijn omgeslagen van een winstgevende naar een verlieslatende grondexploitatie

Ad f. Deelneming XL Businesspark

De gemeente Almelo participeert voor 23 % risicodragend in de grondexploitatie van het XL Businesspark (voorheen RBT). De meest recente grondexploitatiebegroting, die door het algemeen bestuur van het openbaar Lichaam RBT is vastgesteld, dateert van februari 2013. Deze kent een begroot tekort van € 11.297.934,= op basis van Netto Contante Waarde (NCW) per 1-1-2013.

Op basis van de vastgestelde grondexploitatiebegroting 2012 heeft de gemeente Almelo een verliesvoorziening getroffen ter grootte van € 2.041.882,- per 1-1-2012.

Aandeel gemeente Almelo in tekort 01-01-2012		€ 2.041.882
- Getroffen verliesvoorziening per 01-01-2012		€ 2.041.882
- rentebijschrijving (4,5%)		€ 91.885
Stand verliesvoorziening per 01-01-2013		€ 2.133.767
Tekort geraamd in grondexploitatie	€ 11.297.934	
Aandeel gemeente Almelo 23 %		€ 2.598.525
Aanvullende voorziening te treffen in 2013		€ 474.758

Het oplopen van het tekort wordt o.a. veroorzaakt door verdere aanpassing van de fasering van de uitgifte van gronden en het opnemen van de aanleg van een laad- en loskade en een containerterminal, dit om de concurrentiepositie van het XL Businesspark te verhogen.

Ad g. Afgesloten grondexploitaties

Het grondexploitatieproject Buitenhaven-Graslaan beoogde de realisatie van een bedrijventerreinlocatie. Besloten is om de gronden uit exploitatie te halen en over te hevelen naar het complex verspreide bezittingen. Per 31-12-2012 is het project afgesloten met een positief effect op de vermogenspositie van € 547.494,-.

Afsluiting grondexploitatie Buitenhaven Graslaan	winst:	€ 2.133.959
Bij: getroffen verliesvoorziening (vervalt)		€ 205.214
Bruto resultaat afsluiting grondexploitatie		€ 2.339.173
Benodigde voorziening voorraad Buitenhaven Graslaan		€ 1.791.679
Netto effect afsluiten grondexploitatie:		€ 547.494

De kosten van de resterende nog uit te voeren werkzaamheden, zijnde het opstellen van een bestemmingsplan (25.000 euro), zijn meegenomen in het begrote eindresultaat en als voorziening overgeboekt naar het complex Nog Uit te Voeren Werken.

Ad h. Nog uit te voeren werken

De begrotingen met betrekking tot de resterende werkzaamheden van reeds afgesloten complexen, welke zijn gedekt met een voorziening voor nog uit te voeren werken (NUTVW), zijn geactualiseerd.

vml. complex	omschrijving	Voorziening per 1-1-2012	rente bijschrijving	gemaakte kosten	stand per 1-1-2013
06	Commujon	36.575,00	1.645,88		38.220,88
10	Nijrees	74.627,20	3.358,22		77.985,42
31	Oosterers Noord	137.481,00	6.186,65	82.604,60	61.063,05
41	Kerkelanden	517.518,39	23.288,33		540.806,72
50	Grotestraat zuid	1.206,04	54,27		1.260,31
51	Bavinkstraat	5.225,00	235,13		5.460,13
52	Primulastraat	1.665,31	74,94		1.740,25
xx	Peilbuizen grondwater	87.800,00	3.951,00	20.000,00	71.751,00
		862.097,94	38.794,42	102.604,60	798.287,76
Toevoeging vanuit ATSC per 1-1-2013					
49	Buitenhaven graslaan				25.000,00
Voorziening per 1-1-2013					**823.287,76**

De voorziening voor de nog uit te voeren werken van afgesloten complexen heeft zich ontwikkeld conform de begroting van vorig jaar.

Ad i. De waardering van de voorraad en het exploitatieresultaat

De door de gemeente aangekochte objecten, die op korte of langere termijn ontwikkeld (kunnen) worden, maken deel uit van het Complex Verspreide Bezittingen. Dit is een functioneel complex, waarin de boekwaarde en de voorraad (vierkante meters) wordt geadministreerd. Dit complex kan als 'voorportaal' van toekomstige grondexploitaties worden gezien. In dit complex worden voornamelijk objecten geadministreerd t.b.v. projecten die op korte of langere termijn ontwikkeld kunnen worden. Daarnaast bevat dit complex de laatste nog te verkopen kavels van afgesloten complexen en gronden die niet (meer) nodig zijn voor toekomstige projecten. Ook ruilgronden worden binnen dit complex geadministreerd.

Het geïnvesteerd vermogen (boekwaarde) bedraagt € 93,7 miljoen. In het onderstaande overzicht wordt de voorraad onderverdeeld in vier categorieën met bijbehorende boekwaarden per 31-12-2012.

Waardering	voorraad	boekwaarde per 31-12	herwaardering per 31-12	afwaardering per 31-12
voorraad toekomstige projecten	7.861	31.950.000	20.300.000	11.650.000
strategische voorraad	1.636.230	47.142.483	12.753.592	34.388.891
ruilgronden	-	-	-	-
te verkopen / af te stoten voorraad	142.409	14.629.965	7.878.402	6.751.563
totaal	1.786.500	**93.722.448**	**40.931.994**	**52.790.454**
verplichtingen (netto)		8.428.608		8.428.608
Totaal incl. verplichtingen		**102.151.056**	**40.931.994**	**61.219.062**

De verplichting (€ 8,4 miljoen) heeft betrekking op één grondaankoop in het voormalige project Waterrijk, die nog niet is geëffectueerd.

Toelichting op de gehanteerde categorieën
Onder de categorie 'voorraad toekomstige projecten' is het vastgoed opgenomen dat (op termijn) benodigd is voor de binnenstadsontwikkeling. De categorie 'strategische voorraad' betreft de voorraad van de complexen die eerder uit exploitatie zijn genomen. Het gaat onder andere om het voormalige project Waterrijk (het gedeelte dat uit exploitatie is

genomen), Aadijk Noord, Buitenhaven West en de Almelinelocatie. De categorie "te verkopen / af te stoten' bevat o.a. de objecten die voor de binnenstadsontwikkeling vallen, maar die buiten het kaderplan binnenstad vallen. Het gaat bijvoorbeeld om het RMD gebouw, het Scheepvaarthuis, de Wierdensestraat 24-26 en het voormalige informatiecentrum aan het Kolkje. Ook is een aantal bouwkavels opgenomen onder deze categorie.

Waardering van de voorraad

Complex Verspreide Bezittingen kent geen begroting, met bijbehorend eindresultaat. Elk jaar worden de objecten gewaardeerd tegen de economische waarde op basis van de huidige bestemming / huidig gebruik.

De waarde van de voorraad is per 31-12-2012 vastgesteld op circa € 41 miljoen. In totaal is € 52,8 miljoen op het geïnvesteerd vermogen afgewaardeerd door middel van het treffen van een verliesvoorziening.

Voorraadontwikkeling

De voorraad en de boekwaarde van het complex verspreide bezittingen heeft zich in 2012 als volgt ontwikkeld:

	oppervlakte	boekwaarde * per 31-12	herwaardering	voorziening *
Voorraad per 1-1- 2012	*1.735.954*	91.624.202	40.616.468	59.569.342
mutaties 2012	*50.546*	2.098.246	315.526	1.649.720
Voorraad per 1-1-2013	*1.786.500*	93.722.448	40.931.994	61.219.062

* inclusief verplichting

De toename van de voorraad hangt hoofdzakelijk samen met het uit exploitatie halen van het complex Buitenhaven Graslaan. Daarnaast is in 2012 een aantal objecten met boekwinst verkocht. Per saldo heeft dit een positief effect van € 218.957,-.

Exploitatiesaldo CVB

De jaarlijkse lasten en baten op het Complex Verspreide Bezittingen worden jaarlijkse ten laste / ten gunste van de reserve Grondbedrijf geboekt.

Exploitatieresultaat		
huurinkomsten		2.300.000
rente over balanswaarde	-	1.640.972
beheerkosten	-	736.575
resultaat	**-**	**77.547**

De rentelasten konden in 2012 grotendeels uit de huurinkomsten worden gedekt. Dit was mogelijk door onderhoud aan panden in de binnenstad, uit te stellen. Per saldo is in 2012 een negatief saldo van € 77.546 gerealiseerd.

Bij de besluitvorming van de voorjaarsnota 2012 is voor € 0,4 miljoen voorzien ter dekking van de exploitatielasten van gronden die in het kader van de voorjaarsnota uit exploitatie zijn genomen. Het betreft gronden uit de voormalige complexen Aadijk Noord, Buitenhaven West en een gedeelte van wat voorheen Waterrijk was. Deze bijdrage is niet in bovengenoemd overzicht verwerkt, maar rechtstreeks ten gunste van het resultaat gebracht. Zie in dit kader ook hoofdstuk 4 (resultaatbestemming).

7.7.4 Gronduitgifte in 2012: werkelijk versus begroot

In voorgaande paragrafen is in beeld gebracht hoe de resultaten van de grondbedrijf-complexen en de vermogenspositie van het grondbedrijf zich het laatste jaar ontwikkeld hebben / heeft. In onderstaande tabel wordt de voor 2012 geprognosticeerde uitgifte (begroting) afgezet tegen de werkelijk gerealiseerde verkopen. Daarbij zijn alleen projecten opgenomen waarvoor voor wat betreft 2012 een gronduitgifte werd voorzien of waarbij een uitgifte is gerealiseerd.

		uitgifte prognose 2012		gerealiseerd 2012		verschil	
Woningbouw		A		B		A-B	
11	Kollenveld	1	won.	-	won.	1	won.
23	Nijrees Noord	1	won.	5	won.	- 4	won.
31	Oosteres-Noord	9	won.	-	won.	9	won.
43	Hedeman	16	won.	-	won.	16	won.
49	Buitenhaven Graslaan	1	won.	-	won.	1	won.
53	Almelo Noord Oost	10	won.	8	won.	2	won.
60	Ossenkoppelerhoek c.a.	36	won.	-	won.	36	won.
89	Weggeler	11	won.	-	won.	11	won.
91	Maatkampshoek	1	won.	-	won.	1	won.
totaal		**86**	**won.**	**13**	**won.**	**73**	**won.**
Bedrijventerreinen							
08	Dollegoor	1,9	ha	1,8	ha	0,1	ha
22	Bedrijvenpark Twente Noord	0,4	ha	-	ha	0,4	ha
25	Bleskolk, De	0,5	ha	-	ha	0,5	ha
49	Buitenhaven Graslaan	0,5	ha	-	ha	0,5	ha
totaal		**3,3**	**ha**	**1,8**	**ha**	**1,5**	**ha**
15	Indieterrein	-		-		-	
totaal		**3,3**	**ha**	**1,8**	**ha**	**1,5**	**ha**

Gronduitgifte in 2012 ten opzichte van de geprognosticeerde gronduitgifte.

Duidelijk is dat de uitgifte van bouwrijpe grond in 2012 sterk is achtergebleven bij de prognose. In plaats van een gronduitgifte voor 86 woningen, vonden er gronduitgiften plaats ten behoeve van de bouw van slechts 24 woningen. Er werd slechts één bedrijfskavel verkocht (van 1,8 hectare) op Dollegoor.

De financiële gevolgen van de afwijkingen tussen de prognose en werkelijke voortgang in 2012 zijn in de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen verdisconteerd.

Bijlage 1a: Boekwaardeontwikkeling complexen grondbedrijf

Groep nr.	Compl. nr.	OMSCHRIJVING	Boekwaarde op 1-1-2012	mutaties 2012		Boekwaarde op 31-12-2012
				investering	inkomsten	
93	04	Bedrijvenpark Twente	3.577.972	188.720	0	3.766.691
91	08	Dollegoor	334.910	1.954.486	1.279.500	1.009.895
92	11	Kollenveld	-1.714.953	277.387	4.405	-1.441.970
92	13	Rohof	8.019.407	393.596	0	8.413.003
94	15	Indiëterrein	495.870	83.075	0	578.945
92	17	Nijrees-Midden	942.322	77.212	0	1.019.534
91	18	Rhijnbeek	8.341.799	488.771	0	8.830.570
92	19	Noordflank	43.122.678	3.064.350	37.060	46.149.968
93	22	Bedrijvenpark Twente-Noord	10.685.211	1.471.938	0	12.157.150
92	23	Nijrees-Noord	4.013.597	339.381	326.700	4.026.278
92	25	De Bleskolk	3.225.318	169.987	475.000	2.920.305
91	28	vml. Praxislocatie	11.912.918	558.183	0	12.471.101
92	32	Chiel Dethmersstraat	1.310.949	106.573	0	1.417.522
92	43	Hedeman	-1.793.816	39.336	26.463	-1.780.943
92	53	Almelo Noordoost	36.249.838	4.071.070	2.166.394	38.154.513
91	54	Pooksbelten	2.232.092	157.136	3.500	2.385.728
91	60	Ossenkoppelerhoek c.a.	1.776.047	178.639	0	1.954.686
92	61	Dimence	2.605.944	482.980	0	3.088.924
92	74	Hagedoornschool	1.271.089	67.449	0	1.338.538
92	81	Leemslagen	7.621.471	569.363	3.197	8.187.637
93	89	Weggeler	5.838.864	975.648	1.848.401	4.966.111
92	91	Maatkampshoek	817.694	51.080	0	868.775
	Sub-totaal lopende grex		**150.887.221**	**15.766.363**	**6.170.620**	**160.482.963**
93	49	Buitenhaven-Graslaan	188.995	50.018	239.013	0
	Sub-totaal afgesloten complexen		**188.995**	**50.018**	**239.013**	**0**
		complex NUTVW	0	102.605	102.605	0
	Sub-totaal OHW		**151.076.216**	**15.918.985**	**6.512.238**	**160.482.963**
		Complex Verspreide Bezittingen	91.624.202	2.103.867	5.621	93.722.448
	TOTAAL (OWH + Voorraad)		**242.700.418**	**18.022.852**	**6.517.859**	**254.205.411**
		winstneming	1.100.000	250.000	0	1.350.000
		Complex Erfpachtgronden	2.988.276	0	0	2.988.276
		CVB verpl.	0	0	0	0
		deelneming RBT	0	0	0	0
	TOTAAL		**246.788.694**	**18.272.852**	**6.517.859**	**258.543.687**
	Voorzieningen Grondbedrijf		84.407.642	3.123.302		87.530.944
	Algemene Reserve GB		0	497.478		497.478
	Bestemmingsreserves		0	0		0
	RESERVES en VOORZIENINGEN		84.407.642	3.620.780	0	88.028.422
	Netto financieringsbehoefte		162.381.052	14.652.071	6.517.859	170.515.265

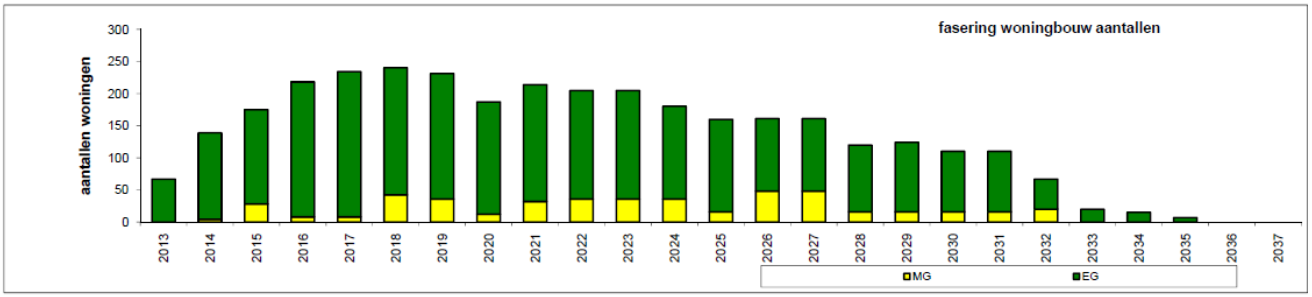
Bijlage 1b: boekwaarde en balanswaarde per complex

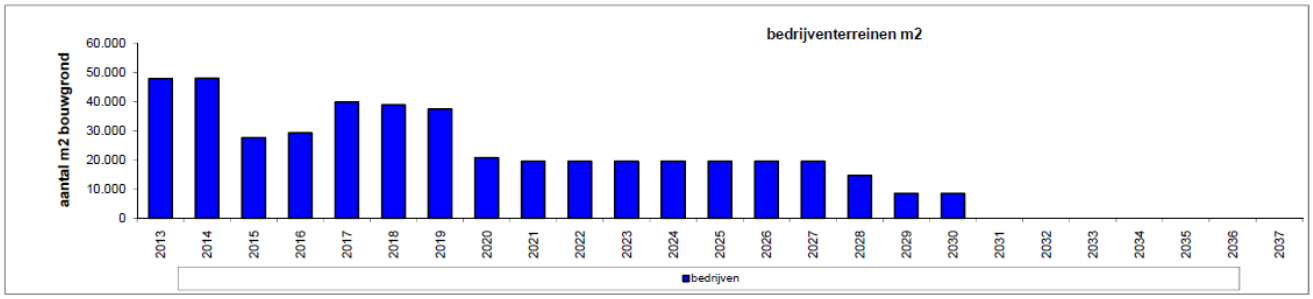
Groep nr.	Compl. nr.	OMSCHRIJVING	Boekwaarde op 31-12-2012	Voorziening	genomen winst	Balans-waarde 31-12-2012
93	04	Bedrijvenpark Twente	3.766.691	62.188		3.704.503
91	08	Dollegoor	1.009.895	414.796		595.100
92	11	Kollenveld	-1.441.970	263.765		-1.705.735
92	13	Rohof	8.413.003	8.586.280		-173.277
94	15	Indiëterrein	578.945	63.259		515.686
92	17	Nijrees-Midden	1.019.534	238.034		781.500
91	18	Rhijnbeek	8.830.570	4.085.006		4.745.564
92	19	Noordflank	46.149.968			46.149.968
93	22	Bedrijvenpark Twente-Noord	12.157.150	744.828		11.412.322
92	23	Nijrees-Noord	4.026.278	1.509.422		2.516.856
92	25	De Bleskolk	2.920.305	318.523		2.601.782
91	28	vml. Praxislocatie	12.471.101			12.471.101
92	32	Chiel Dethmersstraat	1.417.522	817.667		599.855
92	43	Hedeman	-1.780.943		1.350.000	-430.943
92	53	Almelo Noordoost	38.154.513			38.154.513
91	54	Pooksbelten	2.385.728	1.912.562		473.167
91	60	Ossenkoppelerhoek c.a.	1.954.686	731.347		1.223.340
92	61	Dimence	3.088.924	751.143		2.337.781
92	74	Hagedoornschool	1.338.538	760.712		577.826
92	81	Leemslagen	8.187.637	1.512.974		6.674.662
93	89	Weggeler	4.966.111			4.966.111
92	91	Maatkampshoek	868.775	117.564		751.211
	Sub-totaal lopende grex		**160.482.963**	**22.890.070**	**1.350.000**	**138.942.893**
93	49	Buitenhaven-Graslaan	0			0
	Sub-totaal afgesloten complexen		**0**	**0**	**0**	**0**
		complex NUTVW	0	823.288		-823.288
	Sub-totaal OHW		**160.482.963**	**23.713.358**	**1.350.000**	**138.119.605**
		Complex Verspreide Bezittingen	93.722.448	52.790.454		40.931.994
	TOTAAL (OWH + Voorraad)		**254.205.411**	**76.503.812**	**1.350.000**	**179.051.599**
		winstneming	1.350.000		-1.350.000	0
		Complex Erfpachtgronden	2.988.276			2.988.276
		CVB verpl.	0	8.428.608		-8.428.608
		deelneming RBT	0	2.598.525		
	TOTAAL		**258.543.687**	**87.530.944**	**0**	**173.611.267**

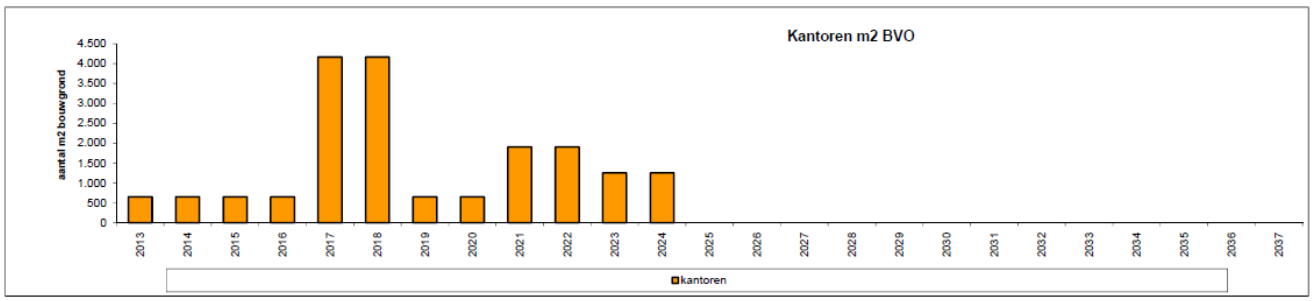
Voorzieningen Grondbedrijf	87.530.944
Algemene Reserve GB	497.478
Bestemmingsreserves	0
RESERVES en VOORZIENINGEN	88.028.422
Netto financieringsbehoefte	170.515.265

Bijlage 2: Uitgifteprognose per functie (lopende grexen pn2013)

In totaal zijn circa 3.350 woningen, circa 61 ha bedrijventerreinen (incl. 15 ha particuliere uitgifte bedrijvenpark Twente Noord). , circa 36.000 m2 BVO kantoren (incl. 17.400 m2 bvo stadhuis) en circa 16 ha overige bestemmingen zoals bijv. voorzieningen, recreatie ed. in de grondexploitaties opgenomen. Deze zijn als volgt gefaseerd:

Bijlage 3: risicoanalyse en sturingsmogelijkheden

1 Algemeen

In de paragraaf grondbeleid is de vermogenspositie van het grondbedrijf in beeld gebracht. Deze bijlage gaat over de kansen en bedreigingen waardoor de vermogenspositie kan verbeteren of verslechteren en de mogelijkheden om de projecten financieel bij te sturen.
Er ligt een uitgebreidere risicoanalyse ten grondslag aan deze analyse op hoofdlijnen.

Het maken van een risicoanalyse heeft meerdere doelen.

- De (financiële) risicoanalyse plaatst het begrote eindresultaat van een project in een breder perspectief. Het risicoprofiel geeft inzicht in het realiteitsgehalte van de grondexploitatiebegroting. (zie grafiek 1 verderop in deze bijlage)
- De risicoanalyse vormt de basis voor risicomanagement.
- De financiële risicoanalyse vormt de basis voor het kwantificeren van het neerwaarts risico (= vereiste weerstandscapaciteit). De gemeente moet beschikken over voldoende buffer (=weerstandsvermogen) ter dekking van mogelijke financiële tegenvallers c.q. financieel negatieve scenario's.

Per project en per item zijn er financiële verkenningen en risicoanalyses uitgevoerd. Het resultaat van deze analyse geeft antwoord op oa de volgende twee vragen.

a) Zijn de grondexploitatiebegrotingen (per saldo) reëel begroot?
b) Hoe groot is het neerwaartse risico t.o.v. de begrote resultaten en de begrote reserves?

Ad a

Indien de grondexploitaties (per saldo) niet reëel zijn begroot, zijn er ter dekking van de 'voorziene' tekorten te hoge of te lage voorzieningen getroffen waardoor de hoogte van de reserve geen goede afspiegeling is van de financiële positie van het Grondbedrijf.
Daarom dienen grondexploitaties in beginsel reëel begroot te worden.

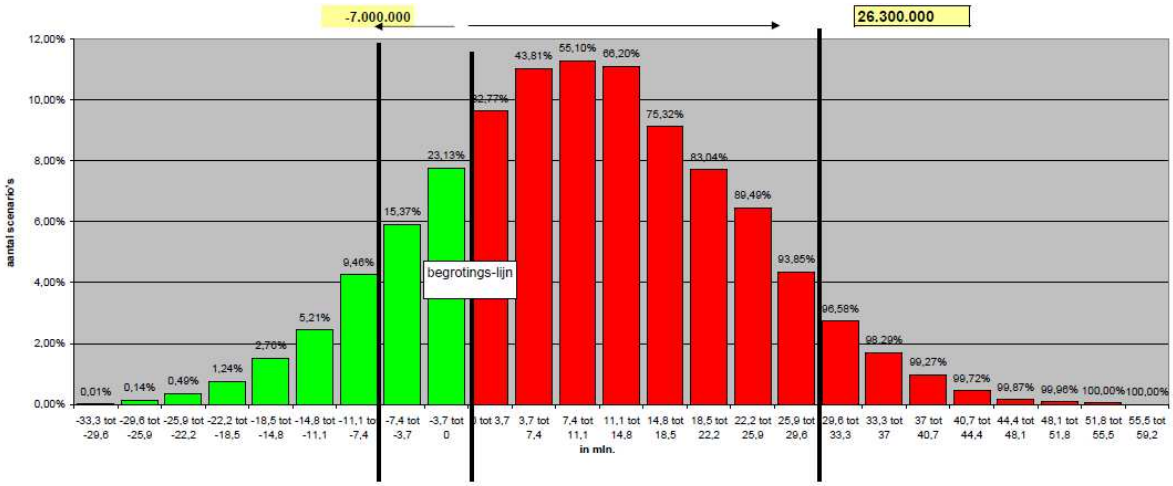
Voor alle duidelijkheid: een financieel risico is niet het zelfde als een 'voorzien' tekort op een grondexploitatiebegroting. Een begroot tekort op een lopende grondexploitatie is geen financieel risico maar een 'voorzien' verlies dat moet worden afgedekt met een voorziening ter grootte van het verwachte tekort.

Ad b.

Inherent aan reëel begroten is dat er circa 50% kans is op een beter resultaat en 50% kans is op een slechter resultaat dan begroot. Ten behoeve van het bepalen van de minimaal vereiste weerstandscapaciteit dient het neerwaartse risico financieel gekwantificeerd te worden. Vervolgens wordt de vereiste weerstandscapaciteit afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

2 Risicoprofiel Grondbedrijf

In deze paragraaf wordt het risicoprofiel van het Grondbedrijf op hoofdlijnen weergegeven.
Dit risicoprofiel is samengesteld uit de afzonderlijke risicoanalyses en profielen die per project zijn opgesteld.
Het netto neerwaarts risico is gekwantificeerd op circa € 26,3 mln. indien 10% restrisico wordt geaccepteerd.

Grafiek 1 kansdichtheid van financiële scenario's, gerangschikt van bestcase tot worstcase

Op basis van de bevindingen zijn de volgende conclusies getrokken.

- De grondexploitaties zijn begroot conform de door de raad vastgestelde kaders.
  Over het algemeen zijn de grondexploitaties reëel begroot. De ramingen m.b.t. de nog te maken kosten en opbrengsten zijn reëel. Op basis van nog te maken kosten en opbrengsten wordt verwacht dat van het investeerde vermogen van circa € 160 mln. Circa € 139 mln wordt "terugverdiend" met de productie van bouwgrond. Hierdoor ontstaat per saldo een tekort van € 21 mln. op NCW. Dit tekort is onder te verdelen in
  - 17 verlieslatende grondexploitaties met een begroot tekort van circa € 23 mln.;
  - 5 winstgevende grondexploitaties met begrote winst van circa € 2 mln.

- Dat betekent dat de getroffen voorzieningen (€ 23 mln.) ter dekking van de begrote tekorten op de grondexploitaties het juiste niveau hebben en dat de Reserve Grondbedrijf (circa € 0,1 mln.) een correcte afspiegeling is van de huidige financiële positie van het Grondbedrijf.

- Ten gevolge van enkele zogenaamde 'onzekere gebeurtenissen' laat het risicoprofiel een negatief beeld zien waarbij de kans op een financieel negatief scenario groter is dan de kans op een financieel gunstig scenario (zie grafiek 2).

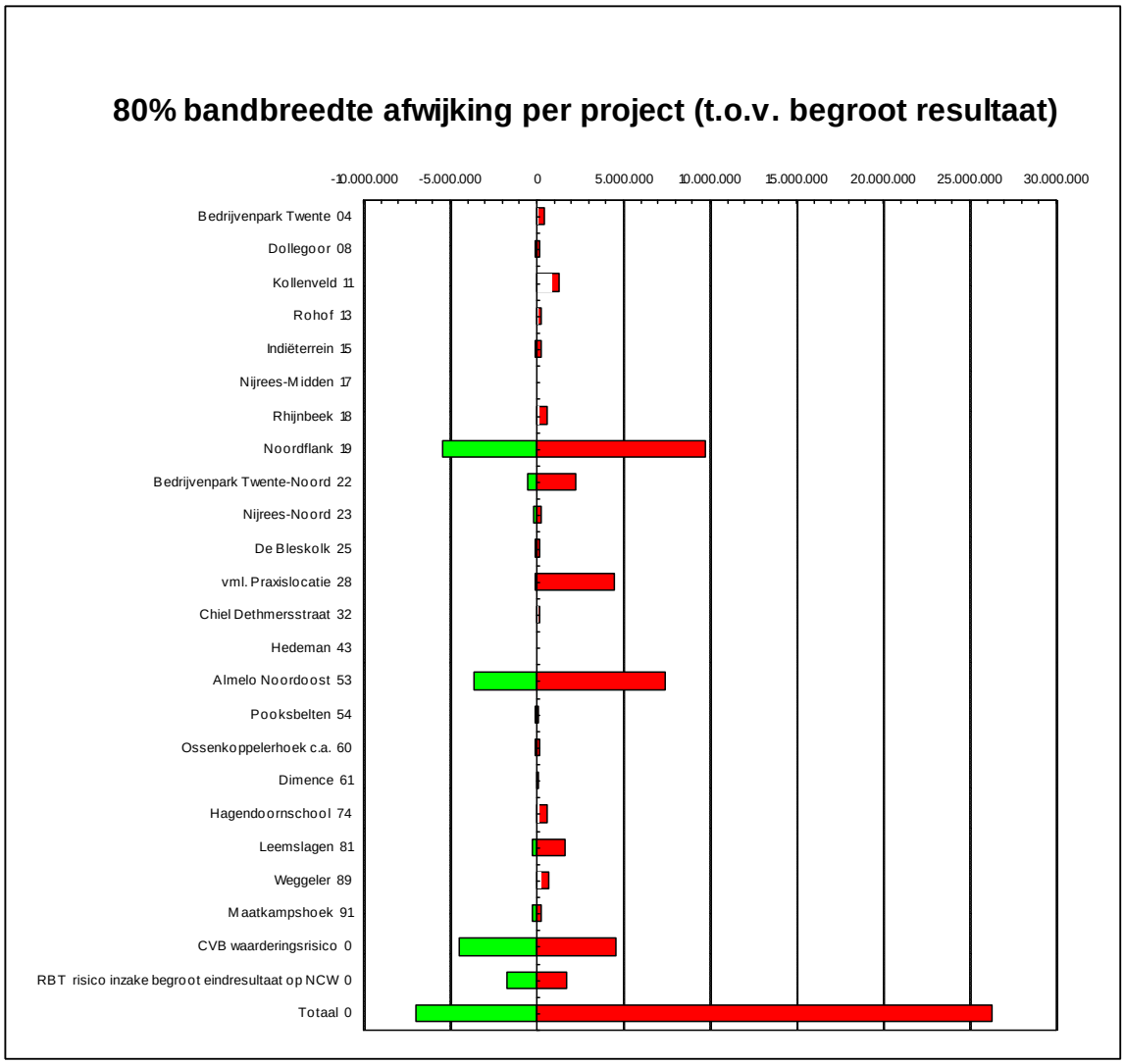
- De ramingsrisico's zijn over het algemeen het grootst bij projecten met veel nog te maken kosten en opbrengsten. Het risico betreft wijzigingen in eenheidsprijzen, hoeveelheden en veronderstelt percentage kostenstijging. Dit zijn bijvoorbeeld de projecten Noordflank en Almelo

Noord Oost.

- De afzetmogelijkheden m.b.t. de omvang van het totale bouwprogramma (“hoeveel”), zoals dat in de 22 grondexploitaties zit, zijn een risicofactor. De fasering van de grondopbrengsten is begroot conform op basis van de verkoop van bouwgrond t.b.v. circa:
  - circa 3.350 woningen (waaronder circa 1.600 in Noordflank);
  - 61 ha bedrijventerreinen (exclusief XL Businesspark);
  - 36.000 m2 BVO kantoren (incl. 17.400 m2 bvo stadhuis);
  - circa 16 ha overige bestemmingen zoals bijv. voorzieningen, recreatie ed.

- Naast het bovengenoemde aspect (‘hoeveel’) is het begrote uitgiftetempo (‘wanneer’) van het bouwprogramma een risicofactor. De fasering van de reguliere bouwgrondproductiekosten en de begrote rentekosten en prijsstijgingen zijn gebaseerd op het de uitgifteprognoses in bijlage 2 van deze paragraaf.

- Of er behoefte is aan het totale geprognosticeerde programma (“hoeveel”) is niet meegenomen bij de kwantificering van het neerwaarts risico, er is bij de risicoanalyse wel rekening gehouden met het negatieve effect van vertraging in uitgifte (“wanneer”).

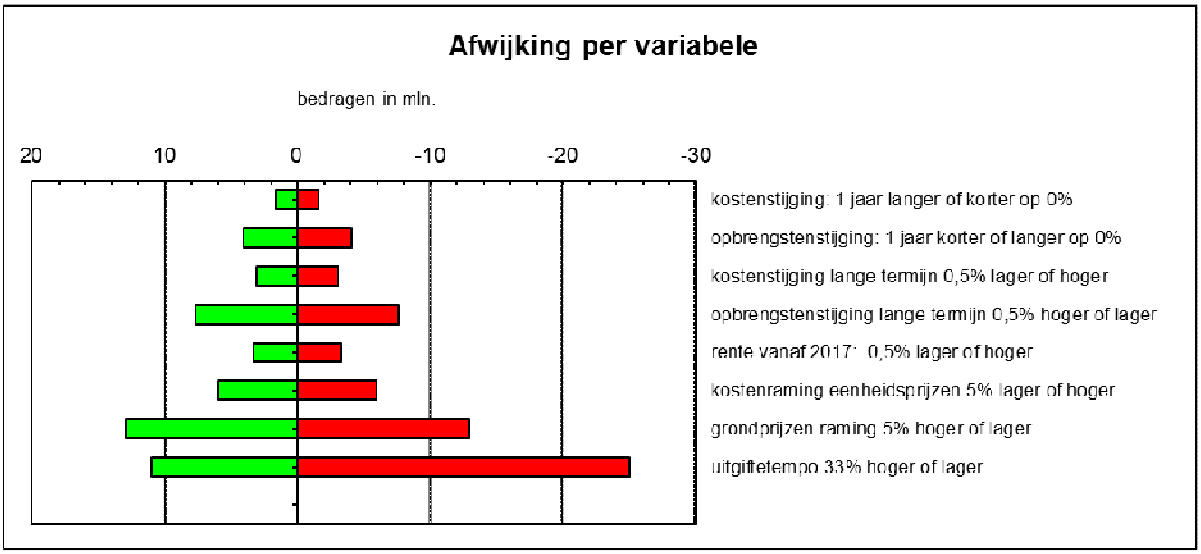

Grafiek 2 *De bandbreedtes m.b.t. de begrote eindresultaten van de projecten en gevoeligheden van parameters*

- De hierboven weergegeven risicoprofielen zijn gebaseerd op de aanwezige bruto risico's, zonder rekening te houden met de aanwezige financiële sturingsmogelijkheden, waarmee financiële tegenvallers eventueel gereduceerd of zelfs teniet gedaan kunnen worden.
  In bijlage 1 wordt ingegaan op eventueel nog aanwezige (financiële) sturingsmogelijkheden.
  Geconcludeerd kan worden dat de gemeente grotendeels is "uitgestuurd": maatregelen om het resultaat te verbeteren, zijn gedurende de afgelopen jaren reeds grotendeels doorgevoerd.

3 Gevoeligheidsanalyse

In onderstaande grafiek is het financieel effect van aanpassing van parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en rente gekwantificeerd. Tevens is gesimuleerd wat het effect is van een bijstelling van de grondprijzen en/of het uitgiftetempo.

Grafiek 3 Gevoeligheid per variabele

Uit de grafiek blijkt dat relatief kleine aanpassingen reeds een effect van enkele miljoenen hebben. Echter het effect dient bezien te worden op de totale omvang van nog te maken kosten en opbrengsten, respectievelijk € 148 mln en € 323 mln = € 471 mln.

Bijlage 1: (Financiële) Sturingsmogelijkheden

De mogelijkheden om financieel bij te sturen (als dat nodig of wenselijk is) in een grondexploitatie, hangen af van het stadium waar de realisatie van het project zich bevindt. Projecten in de ontwerpfase zijn beter bij te sturen dan projecten in de realisatiefase waarvan het bestemmingsplan is vastgesteld.

De 'knoppen' waarmee het financieel resultaat van een grondexploitatie kan worden bijgestuurd zijn de variabelen die het fundament van een grondexploitatiebegroting bepalen.
Het fundament van een grondexploitatiebegroting bestaat uit:

a) plangrenzen
b) grondgebruik
c) bouwprogramma
d) kwaliteitsniveau

Bijna alle kosten en opbrengsten zijn direct of indirect een afgeleide van de bovenstaande uitgangspunten. De hoeveelheden die voortvloeien uit, of mede gebaseerd zijn op, genoemde uitgangspunten worden vermenigvuldigd met

e) eenheidsprijzen, die tot elementbegrotingen leiden. Met behulp van een
f) fasering en
g) parameters (rente, kostenstijging en opbrengstenstijging)

worden de begrotingsposten in de tijd uitgezet, hetgeen leidt tot een begroot financieel eindresultaat van het project, weergegeven op eindwaarde en/of op netto contante waarde.

Definitiefase

Tijdens de definitiefase van een project wordt onderzocht welke richting het project (figuurlijk gezien) op moet. De definitiefase wordt afgesloten met door de raad vastgestelde planinhoudelijke kaders die zijn vastgelegd in een programma van eisen en een bijbehorende tentatieve grondexploitatiebegroting. Met deze vaststelling geeft de raad richtinggevende kaders en uitgangspunten mee op basis waarvan tijdens de hierop volgende fase de stedenbouwkundige ontwerpen worden gemaakt. Tevens fungeert de vastgestelde tentatieve / normatieve grondexploitatiebegroting als budgetkader voor de ontwerpfase.

De raad neemt met het vaststellen van

- de planinhoudelijke richtinggevende kaders en uitgangspunten,
- de bijbehorende tentatieve grondexploitatiebegroting en
- het beschikbaar stellen van krediet voor de kosten die tijdens de ontwerpfase gemaakt zullen gaan worden, ook al het principebesluit om door te gaan met het project ook al vindt besluitvorming over de definitieve invulling en over het bestemmingsplan (veel) later plaats.

Daarmee loopt de financiële besluitvorming vooruit op de planologische besluitvorming.
Dit betekent dat stopzetten van lopende grondexploitaties (zoals bijv. Noordflank en Leemslagen) niet mogelijk is zonder aanzienlijke directe nadelige financiële consequenties (lees afwaarderen op de gedane investeringen.

Ontwerpfase

Tijdens de ontwerpfase van een project worden er stedenbouwkundige ontwerpen gemaakt binnen de door de raad meegegeven kaders. De ontwerpfase wordt afgesloten met een door de raad vast te stellen stedenbouwkundig ontwerp, verkavelingsplan, en bijbehorende grondexploitatiebegroting die niet meer gebaseerd is op normatieve hoeveelheden maar op een concreet bouwprogramma en ruimtegebruik conform het stedenbouwkundig plan.
Het vaststellen van het bestemmingsplan (BP) vindt meestal plaats tijdens of zelfs pas aan het einde van de ontwerpfase waarbij de stedenbouwkundige ontwerpen dan planologisch vertaald worden.

Sturingsmogelijkheden per project

Vanuit de invalshoek van de sturingsmogelijkheden zijn de 22 lopende grondexploitaties onderverdeeld in categorieën conform de doelstellingen van deze projecten: voorzien in behoefte aan bouwgrond t.b.v. woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en overige bestemmingen.
Hierdoor wordt het beter inzichtelijk waar de focus op gericht kan worden in het kader van financiële (bij)sturing in relatie met de bouwprogramma's. De grondexploitaties zijn als volgt onderverdeeld.

A	Bedrijventerreinen	5 st.
B.	Woningbouwprojecten en projecten met gemengde functies.	18 st.

3.1 Bedrijventerreinen

Vijf van de tweeëntwintig lopende grondexploitaties zijn bedrijventerreinen waarvan 4 nieuwe bedrijventerreinen en 1 herstructureringsproject. Daarnaast bevat het project Indiëterrein (= particuliere ontwikkeling) naast woningbouw en kantoren, ook nog ruim 3 hectare bedrijventerrein. Tevens liggen er 3 nog te verkopen bouwkavels (1,5 hectare) in complex verspreide bezittingen (CBV) in het afgesloten complex Twentepoort. Het complex Buitenhaven-Graslaan is inmiddels afgerond en afgesloten. De gronden incl. opstallen zijn opgenomen in het CVB.

		%	%	boekwaarde	nog te realiseren		begroot resultaat		begroot	nog te
	Omschrijving	kosten	opbr.		kosten	opbrengsten	op NCW		resultaat	verkopen
		gerealiseerd			op NCW	op NCW	winst	verlies	op NCW	bouwgrond
04	Bedrijvenpark Twente	97%	43%	3.766.691	168.833	3.873.336		62.188	62.188	5,4 ha
08	Dollegoor	88%	82%	1.009.895	1.619.797	2.214.897		414.795	414.795	3,0 ha
18	Rhijnbeek	74%	0%	8.830.570	2.902.940	7.648.504		4.085.006	4.085.006	4,4 ha
22	Bedr.park Twente-N	65%	9%	12.157.150	6.308.503	17.720.824		744.829	744.829	22,7 ha
	Bedr.park TN particulier									15,1 ha
25	De Bleskolk	94%	74%	2.920.305	793.471	3.395.254		318.522	318.522	3,5 ha
15	Indieterrein	45%	24%	578.945	1.276.449	1.792.136		63.258	63.258	3,2 ha
	Overige grexen									3,7 ha
5	TOTAAL			29.263.556	13.069.993	36.644.951		5.688.598		**61,0 ha**

Tabel 16 financieel overzicht bedrijventerreinen

In de navolgende tekst worden per project de sturingsmogelijkheden beschreven.

Ten aanzien van de projecten 04 Bedrijvenpark Twente en 25 De Bleskolk moeten er nog veel bouwrijpe kavels worden verkocht, terwijl de kosten relatief laag zijn. De projecten hebben geen sturingsmogelijkheden meer. Er dient intensief ingezet te worden op acquisitie om deze kavels te verkopen.

Het project 08 Dollegoor heeft een lage boekwaarde ten gevolge van reeds ontvangen subsidies. Hier staan uiteraard resultaatverplichtingen tegenover, die bepalend zijn voor de uitvoering. De subsidie afrekening van fase 1 en 2 zal in 2013 geschieden, fase 3 wordt in 2014 afgesloten. In 2012 zijn de werkzaamheden aan de infrastructuur grotendeels afgerond. De resterende werkzaamheden worden in 2013 ter hand genomen. Er dienen nog 6 percelen bedrijfsterrein opnieuw te worden uitgegeven in de periode 2013-2019. Ondanks dat de meeste kosten inmiddels gemaakt zijn en de subsidies grotendeels veilig gesteld zijn, is er aan de opbrengstenkant nog een risico. De grondprijzen zijn naar beneden bijgesteld conform nota grondprijsbeleid en er is een korting toegepast in verband met onrendabele/ incourante ligging. Er zijn verder geen sturingsmogelijkheden aanwezig.

In het project 18 Rhijnbeek is overeenstemming over de realisatie van een bouwmarkt met tuincentrum en parkeerplaatsen. De woningbouw aan de noordzijde van de Wezenbeek is hiermee komen te vervallen. Evenals het kantoorprogramma. Vanwege de hoge boekwaarde is het wenselijk dat zo snel mogelijk met de realisatie van het project gestart wordt en de benodigde planologische procedures doorlopen worden. De bestemmingsplan wijziging is momenteel in voorbereiding.

Het project 22 Bedrijvenpark Noord, kent reeds een aanzienlijke boekwaarde en bestaat uit een gemeentelijk deel en een particulier deel. Met de particuliere initiatiefnemer is een exploitatieovereenkomst gesloten. Voor dit deel is kostenverhaal verzekerd. Het financiële resultaat van het gemeentelijk deel wordt beïnvloed door grondprijsontwikkelingen en het uitgiftetempo. De grondprijzen zijn naar beneden bijgesteld conform nota grondprijsbeleid. De uitgifte stagneert ook dit jaar. Er zijn verder geen sturingsmogelijkheden.

Het project 15 Indiëterrein (zie ook bij woningbouw) is een particuliere grondexploitatie. De gemeentelijke kosten worden verhaald door een gesloten exploitatieovereenkomst. Er zijn geen sturingsmogelijkheden aanwezig.

3.2 Woningbouwprojecten en projecten met gemengde functies

Zeventien van de tweeëntwintig lopende grondexploitaties zijn projecten die voorzien in de behoefte aan bouwgrond voor woningbouw, kantoren, winkels en overige bestemmingen. Omdat er diverse projecten zijn met een gemengd bouwprogramma (een mix van woningbouw, kantoren en winkels) zijn deze projecten niet onder verdeeld naar die programma's.

Deze 17 grondexploitaties zijn, vanuit de invalshoek van de noodzaak en de mogelijkheden projecten bij te sturen, onderverdeeld in 3 categorieën.

a.	Projecten in de afrondende fase	2 st.
b.	Nog te realiseren projecten met lage boekwaarde	8 st.
c.	Nog te realiseren projecten met hoge boekwaarde	7 st.

Per categorie worden de sturingsmogelijkheden per project beschreven mede aan de hand van de boekwaarde en de omvang van de nog te maken kosten en opbrengsten.

Ad a. Projecten in de afrondende fase.

Er zijn 2 projecten die zich in de afrondende fase bevinden en waar niet of nauwelijks nog financiële sturingsmogelijkheden aanwezig zijn. De begrote eindresultaten zijn nauwelijks beïnvloedbaar en ook tamelijk zeker. De nog te maken opbrengsten zijn groter dan de nog te maken kosten waardoor eventuele planvertraging een nadelig effect heeft op het begrote resultaat.

		gerealiseerd		boekwaarde	nog te realiseren		begroot resultaat		begroot
	omschrijving	%	%		kosten	opbrengsten	op NCW		resultaat
		kosten	opbr.		op NCW	op NCW	winst	verlies	op NCW
61	Dimence	83%	0%	-1.780.943	615.529	422.536	-1.587.950		-1.587.950
74	Hagendoornschool	67%	6%	868.774	502.762	1.253.972		117.564	117.564
2	TOTAAL			-912.169	1.118.291	1.676.508	-285.121	117.564	-1.470.386

Tabel 17 financieel overzicht projecten in afrondende fase

Het project 43 Hedeman bestaat uit twee deelprojecten, t.w. Hedeman en Kerkhofsweg. Naar verwachting wordt Hedeman eind 2013 worden afgesloten en het project Kerkhofsweg eind 2014. Derhalve zijn er geen sturingsmogelijkheden.

Het project 91 Maatkampshoek kent nog 6 betrekkelijk grote te verkopen kavels. Het gebied is aangewezen ten behoeve van de zogenoemde “wijkers” uit het gebied van het XL-businesspark. Uit dit gebied is voor deze kavels geen belangstelling, zodat de acquisitie vooral wordt gericht op inwoners van Bornerbroek. Momenteel wordt vanwege gebrek aan belangstelling onderzocht of er gesplitst kan worden in kleinere kavels, waardoor het project wellicht sneller kan worden afgesloten en met een positiever resultaat.

Ad b. Nog te realiseren projecten met een relatief lage boekwaarde.

De onderstaande acht projecten, of plandelen daarvan, bevinden zich aan de start van de realisatiefase of zelfs nog in de ontwerpfase. Met name in de ontwerpfase kunnen projecten planinhoudelijk en daarmee ook financieel bijgestuurd worden.

Ondanks dat het project Kollenveld zich in de afrondende fase bevindt is dit project toch ondergebracht in deze categorie omdat dit project nog te realiseren appartementen en commerciële ruimten bevat, waarvoor het bestemmingsplan nog gewijzigd moet worden.

		gerealiseerd		boekwaarde	nog te realiseren		begroot resultaat		begroot
	omschrijving	%	%		kosten	opbrengsten	op NCW		resultaat
		kosten	opbr.		op NCW	op NCW	winst	verlies	op NCW
11	Kollenveld	89%	95%	-1.441.970	2.940.986	1.235.251		263.765	263.765
15	Indiëterrein	45%	24%	578.945	1.276.449	1.792.136		63.258	63.258
17	Nijrees-Midden	78%	5%	1.019.534	269.343	1.050.843		238.034	238.034
32	Chiel Dethmersstraat	73%	9%	1.417.522	519.116	1.118.971		817.667	817.667
54	Pooksbelten	91%	0%	2.385.728	225.021	698.188		1.912.561	1.912.561
60	Ossenkoppelerhoek c.a.	63%	16%	1.954.686	1.357.801	2.581.141		731.346	731.346
61	Dimence	83%	0%	3.088.924	630.461	2.968.242		751.143	751.143
74	Hagendoornschool	67%	6%	1.338.538	515.449	1.093.275		760.712	760.712
8	TOTAAL			10.341.907	7.734.626	12.538.047	-285.121	5.538.486	5.538.486

Tabel 18 financieel overzicht projecten met lage boekwaarde

De woningbouw in het project 11 Kollenveld is nagenoeg gerealiseerd. Er dienen nog 3 kavels te worden verkocht. Het project kent een negatieve boekwaarde omdat er relatief nog veel kosten moeten worden gemaakt ten behoeve van het woonrijp maken. In 2013 zal de woonwijk grotendeels op woonrijp opgeleverd worden. De ontwikkeling van de geplande appartementenbouw langs de Van Rechteren Limburgsingel dient nog (planologisch) te worden gerealiseerd. Thans zijn er besprekingen over het te realiseren bouwplan en eventuele compensaties nog gaande.

Het project 15 Indiëterrein (zie ook bij bedrijventerreinen) is een particuliere grondexploitatie. De gemeentelijke kosten worden verhaald door een gesloten exploitatieovereenkomst. Hiermee is het kostenverhaal gedekt.

Het project 17 Nijrees-Midden is een project waarbij de gemeente privaatrechtelijke verplichtingen is aangegaan met ontwikkelaars. De planologische procedures zijn nagenoeg afgewikkeld. Verwacht wordt dat medio 2013 een goedgekeurd bestemmingsplan beschikbaar is. Daarna kan het project ter hand worden genomen en de grondtransacties en exploitatieovereenkomsten worden afgewikkeld.

De gemeente is m.b.t. het woningbouw project 32 Chiel Dethmersstraat in onderhandeling met ontwikkelaars over de te realiseren plannen en de verdeling van kosten. Het project kent een exploitatietekort hiervoor is een voorziening getroffen.

Het project 54 Pooksbelten is een bijzonder project. Als er een gegadigde voor dit project gevonden kan worden kan de uitvoering snel ter hand worden genomen. Verder kan er geen invloed op de realisatie van dit project worden uitgeoefend, tenzij de gemeente voor het gebied een totaal andere invulling wenst.

Het project 60 Ossenkoppelerhoek kent een aantal deelprojecten. Besloten is het deelproject Rembandtweide geen vervolg te geven. Het deelproject ‘openbare ruimte rondom IISPA’ is afgerond. Het deelproject Rembrandthal wordt momenteel deels bouwrijp gemaakt. Het deelproject ‘ON - hoek HR-Holstlaan – Weezebeeksingel’ (bedrijven-/kantorenlocatie) is doorgeschoven in de tijd. De eerste opbrengsten uit uitgifte zijn begroot in 2017/2018. Met de nettowinst van dit deelplan worden feitelijk de inrichtingskosten van het openbaar gebied rondom IISPA bekostigd.

N.B. De grondexploitatie inzake het nieuwe stadion voor Heracles + de herinrichting van de sportvelden maakt geen onderdeel uit van deze grondexploitatie.

Een deel van het project 74 Hagendoornschool bestaat uit de voormalige Plusmarktlocatie. Het andere deel is gelegen aan de Schoolstraat (appartementenlocatie). Met betrekking tot de Plusmarktlocatie zijn mogelijk ontwikkelingen gaande. Ruim de helft de boekwaarde van het project is afgedekt door de getroffen voorziening. Het project is verlieslatend geworden doordat in het kader van de marsroute besloten is het project uit te faseren tot de periode 2026-2027. Als het wenselijk is het project weer naar voren te halen, kan besloten worden de planologische procedures voor dit project eerder te doorlopen.

Ad c. Nog te realiseren projecten met een relatief hoge boekwaarde.

In de onderstaande 7 projecten gaat het meeste geld in om en de gemeente heeft inmiddels ook al ruim € 131 mln. geïnvesteerd in deze projecten.

		gerealiseerd		boekwaarde	nog te realiseren		begroot resultaat		begroot
	omschrijving	%	%		kosten	opbrengsten	op NCW		resultaat
		kosten	opbr.		op NCW	op NCW	winst	verlies	op NCW
13	Rohof	85%	54%	8.413.003	1.639.970	1.463.693		8.589.280	8.589.280
19	Noordflank	37%	0%	46.149.967	62.509.063	108.809.365	-150.335		-150.335
23	Nijrees Noord	69%	7%	4.026.278	1.796.184	4.313.040		1.509.422	1.509.422
28	vml. Praxislocatie (Fortezza)	97%	8%	12.471.101	394.302	12.881.678	-16.275		-16.275
53	Almelo Noordoost	65%	17%	38.154.513	20.993.098	59.191.645	-44.034		-44.034
81	Leemslagen	43%	1%	8.187.637	9.646.236	16.320.898		1.512.975	1.512.975
89	Weggeler	81%	25%	4.966.111	1.455.355	6.495.943	-74.477		-74.477
7	TOTAAL			122.368.610	98.434.208	209.476.262	-285.121	11.611.677	11.326.556

Tabel 19 financieel overzicht projecten met hoge boekwaarde

Het project 13 Rohof kent een hoge boekwaarde maar deze is volledig afgedekt met een voorziening. Planvertraging heeft daardoor geen nadelige effecten op het financiële resultaat. Het project is in 2007 “on hold” gezet omdat er ter plaatse geen ontwikkelingen worden voorzien. In 2013 zal worden overwogen de gronden uit exploitatie te halen en over te hevelen naar het CVB en het project af te sluiten.

Het exploitatiegebied van het project 19 Noordflank is verkleind in het kader van de scenario’s grondbedrijf waarover besluitvorming heeft plaats gevonden bij de voorjaarsnota 2012. Het aantal te realiseren woningen is teruggebracht naar circa 1.600 en het exploitatiegebied is verkleind. Begin 2013 is door de raad de stedenbouwkundige verkenning met bijbehorende grondexploitatie vastgesteld. Hierin zijn diverse mogelijkheden voor planflexibiliteit opgenomen zodat ingespeeld kan worden op de marktvraag.
Voor het resterende exploitatiegebied, nu opgenomen in complex verspreide bezittingen, wordt een transitiestrategie opgesteld. Uitgangspunt is een meeropbrengst genereren ten opzichte van de thans getaxeerde waarde bij huidig gebruik (landbouw plus).

Het project 23 Nijrees-Noord is een project waarbij de gemeente privaatrechtelijke verplichtingen is aangegaan met ontwikkelaars. De planologische procedures zijn deels doorlopen en het gebied is bouwrijp gemaakt. De afspraken uit de exploitatieovereenkomsten kunnen verder worden afgewikkeld. Voor het begrote tekort is reeds een voorziening getroffen.

Het project 28 vml. Praxislocatie (Fortezza) is inmiddels geen woningbouwproject meer, maar de locatie is aangewezen als plek voor de realisatie voor het nieuwe stadhuis. Zodra de besluitvorming over de plannen voor het nieuwe stadhuis concreet is, en er definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden kan de ondergrond geleverd worden aan de Algemene Dienst waarna het complex kan worden afgesloten. Het betreft hier een financieel sluitende grondexploitatie.

Het project 53 Almelo Noord-Oost is in de uitvoeringsfase. Het betreft hier een project voor vrijstaande woningen op relatief grote kavels, waarvoor elders in Almelo geen aanbod is. De afzet van de kavels is gebaseerd op een afzetprognose van gemiddeld 15 kavels per jaar (eerste paar jaar 10, daarna 15 en vervolgens 20 st/jaar). In 2012 is deze prognose nagenoeg gerealiseerd. Bij de actualisatie heeft een neerwaartse bijstelling van de m2 prijzen plaats gevonden, conform de nota grondprijsbeleid. Optimalisering van het project, door aanpassing van het bestemmingsplan, teneinde kleinere kavels voor vrijstaande woningen of kavels voor tweekappers mogelijk te maken, kan worden overwogen.

Het project 81 Leemslagen is in het kader van besluitvorming omtrent de scenario's grondbedrijf bij de voorjaarsnota 2012 hergeprogrammeerd naar circa 150 woningen. Er is een schetsontwerp gemaakt waarin voldoende planflexibiliteit aanwezig is. Het project kent thans twee onzekere gebeurtenissen te weten de dimensionering van de geluidsvoorziening en de dimensionering van een verbinding over het Twentekanaal. Deze zijn meegenomen in de risicoanalyse. Verwacht wordt dat in 2013 hieromtrent meer duidelijkheid komt.

Het project 89 Weggeler bestaat uit 2 deelprojecten te weten 'Weggeler Noord' en 'Weggeler Zuid'. In deelpan Noord zijn met vier ontwikkelaars, die in het gebied grondposities hebben, exploitatieovereenkomsten gesloten. Het bestemmingsplan Weggeler Noord is onherroepelijk. Een deel van het plan is bouwrijp gemaakt en de kavelverkoop is opgestart maar blijft achter bij de verwachting. Het in procedure brengen van het ontwerp bestemmingsplan Weggeler Zuid heeft ten gevolg van de economische crises vertraging opgelopen. De sturingsmogelijkheden zijn zeer beperkt. Vertraging leidt tot extra rentekosten met een verslechtering van het begrote financiële eindresultaat tot gevolg.

7.8 Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Zij vormen een belangrijke inkomstenbron van de gemeente, die vooral dienen te worden opgebracht door de burgers. Bij de rechten en retributies staan tegenover de belastingplicht de diensten van de gemeente. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardig te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

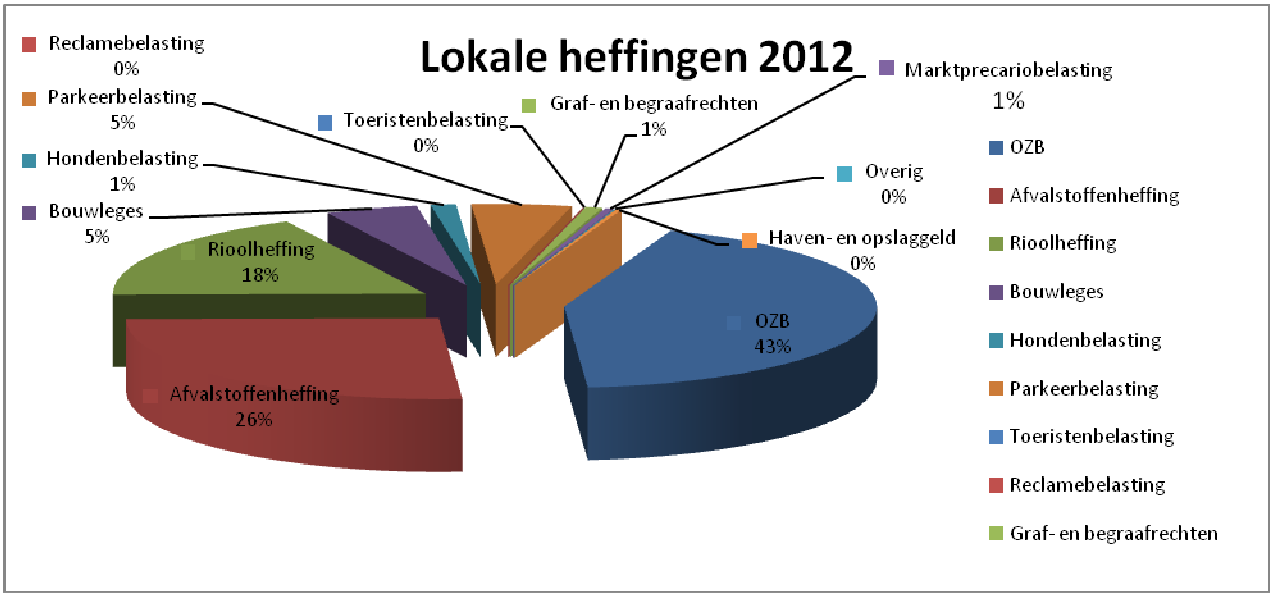
Overzicht van de lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft aan welke opbrengsten uit lokale heffingen zijn geraamd als dekkingsmiddelen in de begroting en gerealiseerd in de jaarrekening.

Soort heffing	Begroting 2012	Rekening 2012	Mutatie
OZB	14.492.000	14.793.000	-301.000
Afvalstoffenheffing	9.240.000	8.903.000	337.000
Rioolheffing	6.268.000	6.101.000	166.000
Bouwleges	1.603.000	1.632.000	-29.000
Hondenbelasting	477.000	447.000	30.000
Parkeerbelasting	2.108.000	1.769.000	339.000
Toeristenbelasting	250.000	250.000	0
Reclamebelasting	125.000	128.000	-3.000
Paspoort, rijbewijz.,etc	1.020.000	903.000	117.000
Graf- en begraafrechten	324.000	297.000	27.000
Marktprecariobelasting	169.000	150.000	19.000
Overige leges	17.000	1.000	16.000
Precariobelasting	50.000	15.000	35.000
Haven- en opslaggeld	60.000	99.000	-39.000
Totaal	36.202.000	35.487.000	715.000

Tabel: Opbrengst van de lokale belastingen en heffingen

Het merendeel van de lokale inkomsten in 2012 bestond uit de onroerende-zaakbelastingen (43%), afvalstoffenheffing (26%) en rioolheffing (16%).

Grafiek: Opbouw lokale belastingen en heffingen

Ontwikkeling van de lokale lasten

Lokale lasten

De lokale lasten die betrekking hebben op het gemiddelde bedrag dat een huishouden in de gemeente betaalt aan onroerende-zaakbelastingen (OZB), rioolrecht en afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2011 over het algemeen licht gestegen.

Het uitgangspunt bij de aanpassing van de tarieven van de onroerende-zaakbelasting is dat deze budgettair neutraal verloopt. De Gemeente Almelo hanteert het beleid dat de OZB tarieven worden aangepast aan de inflatie en gecorrigeerd met een eventuele waardestijging of daling. Daarnaast is het tarief van de afvalstoffenheffing verlaagd met 3,33%. Het tarief voor de rioolheffing is op grond van de doorrekening in het VGRP 2011-2015 gestegen met 7,75%.

Onroerende-zaakbelastingen

De grondslag van het bedrag dat de belastingplichtigen moeten betalen bestaat uit de WOZ-waarde van de onroerende zaak en de OZB percentages. De gemeenteraad stelt jaarlijks de percentages vast. De percentages voor het belastingjaar 2012 zijn vastgesteld met ingang peildatum 1 januari 2011.

De opbrengsten uit de onroerende-zaakbelastingen zijn € 301.000 meer dan geraamd. De meeropbrengt kan verklaard worden doordat er sprake is geweest van een kwaliteitsslag met betrekking tot de aanslagoplegging en de WOZ-administratie.
Daarnaast is ivm de overgang naar het GBT afgesproken dat zoveel mogelijk binnen het belastingjaar wordt opgelegd. Hieronder vallen ook een aantal grote objecten voor 2011.
De kwaliteitsslag is voornamelijk te relateren aan een volledige en juiste aanslagoplegging. In 2009 is een start gemaakt met de het verbeteren van het WOZ bestand met als uitgangspunt een juist en correct WOZ-bestand. Hierbij zijn vooral de niet-woningen opnieuw geïnventariseerd.

Met een volledige aanslagoplegging wordt het maximaal en correct opleggen (wat opgelegd kan worden moet ook opgelegd worden) van aanslagen en de hieraan gekoppelde WOZ-waarde bedoeld.

Tabel: Tarieven onroerende-zaakbelastingen (in € en percentages)

	2010	2011	2012
Woningen: Eigenaren	0,1079%	0,1102%	0,1219 %
Niet–woningen: • Eigenaren • Gebruikers	0,2403% 0,1924%	0,2437% 0,1949%	0,2587 % 0,2055 %

Afvalstoffenheffing

Op grond van bestaande besluitvorming is het tarief voor de afvalstoffenheffing kostendekkend. Dat betekent dat alle kosten worden doorberekend aan de burgers. Dit wil zeggen dat het totale bedrag aan kosten van de inzameling en de verwijdering van particulier huishoudelijk afval wordt opgebracht door het aantal particuliere huishoudens. De gemeente Almelo hanteert een uniform basistarief.

Er is een meeropbrengst in 2012 van € 637.000 welke zal worden gestort in de reserve afvalstoffenheffing. De meeropbrengst wordt voornamelijk veroorzaakt door minder restafval en betere scheiding van afval. Er is minder restafval door de economische crisis en door betere scheiding van afval. De kosten voor restafval lopen daarom terug en de gescheiden afvalstromen (kunststof, oud papier, glas etc) kunnen voor een hogere marktprijs worden verkocht.

Tabel: tarief afvalstoffenheffing per huishouden (in €)

	2010	2011	2012
• uniform basistarief	298,56	299,16	289,20

Rioolheffing

De opbrengst van het de rioolheffing wordt benut voor het onderhoud en de vervanging van het gemeentelijke rioleringsstelsel. De grondslag voor de rioolheffing is de hoeveelheid afgevoerd water (gebruikersbelasting). Voor een verbruik tot en met 500 m3 per jaar wordt één uniform tarief (vast bedrag) gehanteerd. De overige tarieven hebben in hoofdzaak betrekking op grootverbruikers (bedrijven). De tarieven worden berekend op basis van het aantal aansluitingen en zijn kostendekkend. Het bedrag voor kwijtschelding is ook meegenomen in het tarief.

De opbrengsten rioolheffing zijn € 166.000 lager dan geraamd. Het betreft achterblijvende inkomsten grootverbruik welke niet op de juiste wijze is verwerkt in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015. De extra inkomsten die in 2012 zijn begroot worden in 2013 geïnd. Met ingang van 2013 is het probleem van deze vertraagde inkomsten verleden tijd.

Tabel: tarieven rioolrecht (in €)

	2010	2011	2012
Gebruikers: tot en met 500m3	167,88	170,40	183,60

Overige tarieven

Bouwleges
De opbrengsten van de leges lopen in lijn met de begroting (€ 29.000 meer dan geraamd).

Hondenbelasting
De tarieven voor de hondenbelasting zijn geïndexeerd. Het verschil tussen de begroting en de rekening is € 30.000. Vorig jaar is aangegeven dat de opbrengsten niet meer zullen stijgen, omdat het omslagpunt bereikt is. In het kader van de taakstelling is toch gekozen om de opbrengsten te verhogen. Dit is niet gerealiseerd.

Parkeerbelasting
Op realisatiebasis is het resultaat € 3.000,- positief welke zal worden gestort in de reserve parkeeraccommodaties..

Graf- en begraafrechten
De tarieven voor de graf- en begraafrechten zijn geïndexeerd. De opbrengsten uit de graf- en begraafplaatsrechten zijn € 27.000 minder dan geraamd. Het verschil tussen de begroting en de jaarrekening is minimaal.

Marktprecariobelasting
De tarieven voor de marktprecariobelasting zijn geïndexeerd. Het verschil tussen de begroting en de rekening is marginaal.

Overige leges
Het negatieve resultaat van € 10.000 is te verklaren doordat er minder vergunningen zijn verstrekt.

Precariobelasting
De tarieven voor de precariobelasting zijn geïndexeerd. De opbrengsten uit de precariobelasting zijn € 35.000 minder dan geraamd. Het verschil tussen de begroting en de jaarrekening is wordt o.a. veroorzaakt doordat de precario van terrassen niet geheven wordt, omdat dit ondergebracht is in de reclamebelasting.

Haven- en opslaggelden
De tarieven voor haven- en opslaggelden zijn geïndexeerd. De opbrengsten uit de haven- en opslaggelden zijn € 39.000 meer dan geraamd. Het verschil tussen de begroting en de rekening wordt veroorzaakt doordat aanslagen van voorgaande jaren opgelegd zijn in het belastingjaar 2012.

Toeristenbelasting
De tarieven voor toeristenbelasting zijn geindexeerd.

Reclamebelasting
De tarieven voor reclamebelasting zijn geïndexeerd.

Kwijtscheldingsbeleid

Huishoudens met een inkomen op minimumniveau komen in aanmerking voor kwijtschelding van de onroerende-zaakbelastingen, hondenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrecht. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaats vindt.
Afhankelijk van de inkomens- en vermogenstoets worden de woonlasten voor deze categorie geheel of gedeeltelijk kwijtgescholden.

Tabel: kwijtschelding per belasting (in €)

	2011 begroot	2011 werkelijk	2012 begroot	2012 werkelijk
• onroerende-zaakbelastingen	5.000	7.000	7.000	7.000
• afvalstoffenheffing	695.000	710.000	868.000	923.000
• rioolheffing	415.000	425.000	496.000	583.000
• hondenbelasting	25.000	32.000	15.000	35.000
• kws ondernemers	60.000			
Totaal	**1.200.000**	**1.174.000**	**1.379.000**	**1.548.000**

Door de financiële situatie in het belastingjaar 2012 zijn meer verzoeken om kwijtschelding geheel of gedeeltelijk gehonoreerd dan begroot. Voor 2013 zal overigens het aantal kwijtscheldingsverzoeken voor de rioolheffing dalen omdat vanaf 2013 de aanslag rioolheffing (basis tarief) van de eigenaar wordt geheven.

7.9 Grote Projecten

Binnenstadsplan: Centrumplan

Algemene gegevens

Soort project	Herontwikkeling binnenstad
Projectnaam	Binnenstadsplan
Opdrachtgever	Jos Haarhuis
Projectleider	Ditty Oegema

Samenvatting

Op 22 november 2011 heeft de gemeenteraad de stedenbouwkundige visie "Almelo vaart er wel bij" vastgesteld. Daarbij is gewerkt aan een ontwikkelingsstrategie waarbij de mogelijkheid is onderzocht van een gefaseerde herontwikkeling van de binnenstad. Deze fasering is noodzakelijk in verband met de financiële positie van de gemeente Almelo.
Gestreefd wordt naar realisatie van de eerste fase – deelgebied Haven Zuid - door Urban Interest, eigenaar van een groot deel van het vastgoed in de eerste fase. De gemeente is verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte.

Resultaatomschrijving

Probleem- of doelstelling

Realiseren van een duurzame stadsreparatie met herstel van ruimtelijk structuren, waarbij aandacht wordt geschonken aan de functionaliteit en waarbij de regiofunctie van Almelo wordt hersteld.

Resultaat

Een ontwikkelingsstrategie met instrumenten met daarbij een dekkingsvoorstel.

Inhoudelijke activiteiten

Ontwikkelingsstrategie
Tezamen met marktpartijen en provincie is een ontwikkelingsstrategie opgesteld. Deze ontwikkelingsstrategie gaat uit van een gefaseerde herontwikkeling van de binnenstad.
Een intentieovereenkomst tussen Urban Interest, de Ontwikkelingscombinatie en de gemeente is tot stand gekomen.

Onderhandelingen
Onderhandelingen met Urban Interest om te komen tot realisatie van de eerste fase – deelgebied Haven Zuid - van de van de stedenbouwkundige visie.

Overleg provincie
Met de provincie is veelvuldig overleg gevoerd over het inzetten van IMG-middelen beschikbaar gesteld voor de Waterboulevard, voor de realisatie van de eerste fase van de binnenstad.

Beheersplannen.

Tijd

Met betrekking tot de herontwikkeling van de eerste fase van de binnenstad zal de raad bij de Voorjaarsnota 2013 een voorstel ter integrale afweging worden aangeboden.

Geld

Per 1-1-2013 is een krediet van € 650.000,00 benodigd voor de onderhandelingen met Urban Interest, voor betalingen aan Beter Wonen, voor een beeldkwaliteitplan, voor een bestemmingsplan, voor

communicatie, voor een overschrijding van een vorig krediet en voor onvoorzien.

Kwaliteit

Uitgangspunt is de door de raad op 22 november 2011 vastgestelde stedenbouwkundige visie

Organisatie

Er is sprake van een project Binnenstad.

Communicatie / informatie

Er is een communicatietraject opgesteld met de stakeholders in de binnenstad. (In het kader van de Voorjaarsnota 2013 zal de raad in maart 2013 worden geïnformeerd over de stand van zaken.)

Risicoparagraaf

Er bestaat nog geen zekerheid over de bereidheid van de provincie om een deel van de subsidie voor de Waterboulevard voor de 1e fase in te zetten. Om de 1e fase te kunnen realiseren is deze bijdrage van de provincie noodzakelijk.

Overzicht van wijzigingen.

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad

Overige.

Binnenstadsplan: Nieuwbouw stadhuis.

Algemene gegevens

Soort project	Realisering huisvesting voor bestuurlijke en ambtelijke organisatie
Projectnaam	Nieuwbouw stadhuis
Projectnummer	
Opdrachtgever	Rob van Geffen, directeur Bedrijfsvoering & Control
Projectleider	Henk Nij Bijvank

Samenvatting

Het jaar 2012 heeft in het teken gestaan van de afronding van de ontwerpfase met als resultaat de vaststelling door de gemeenteraad van het Definitief Ontwerp. Ter uitwerking van de besluitvorming bij de Voorjaarsnota is een erfpachtvariant uitgewerkt en in een aanbestedingsprocedure gebracht. In november 2012 is door de gemeenteraad – op basis van een nadere uitwerking van verschillende huisvestingsscenario's – besloten de uitvoering in eigen beheer aan te besteden. Die aanbestedingsprocedure wordt in het eerste kwartaal van 2013 afgerond.

Resultaatomschrijving

Probleem- of doelstelling

Doelstelling van het project is een adequate huisvesting voor de bestuurlijke en ambtelijke organisatie van de gemeente Almelo, die voldoet aan de eisen en regelgeving ten aanzien van arbeidsomstandigheden en de technische, functionele en ruimtelijke eisen die worden gesteld aan de huisvesting vanuit de organisatie zelf.

Resultaat

Een nieuw stadhuis dat binnen de gestelde tijd en het beschikbaar gestelde budget wordt gerealiseerd en voldoet aan het vastgestelde Programma van Eisen.

Inhoudelijke activiteiten

In de vergadering van de gemeenteraad van 27 maart 2012 is het Definitief Ontwerp (DO) voor het nieuwe stadhuis vastgesteld. Parallel aan de totstandkoming van het DO is het Voorlopig Ontwerp (VO) Interieur tot stand gekomen.
Als onderdeel van de Voorjaarsnota 2012 is op 21 juni 2012 door de raad besloten:

- De plannen voor het stadhuis maximaal 2 jaar "on hold" te zetten wat een incidenteel bedrag oplevert van € 4,1 mln.
- Voor de begroting 2013 uit te zoeken wat de mogelijkheden zijn om niet zelf te bouwen maar te kiezen voor een lange termijn huurconstructie.

Ter uitwerking van het laatste is via een Europese aanbestedingsprocedure een erfpacht-constructie in de markt gezet. De uitkomst daarvan is – samen met nog 6 andere varianten – aan de gemeenteraad voorgelegd in de vergadering van 20 november 2012. De raad heeft daarop besloten in te stemmen met de aanbesteding van de realisering van het nieuwe stadhuis in eigen beheer en tevens is ingestemd met toepassing van projectfinanciering.
Het college van burgemeester en wethouders heeft op 18 december 2012 de Selectieleidraad ten behoeve van de Europese niet-openbare aanbesteding vastgesteld, waarna de inschrijving op het werk is opengesteld. Op 2 januari 2013 heeft het college de Gunningleidraad vastgesteld.

Het college van b en w heeft op 3 juli 2012 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan voor de bouwlocatie. De terinzagelegging was van 5 september 2012 tot en met 16 oktober 2012. Daarop zijn twee zienswijzen ingediend. Met de indieners van de zienswijzen is overleg gevoerd.
Eind 2012 is de werkgroep Openbare Ruimte aan de projectorganisatie van het nieuwe stadhuis toegevoegd. Voor de inrichting van de openbare ruimte is een beeldkwaliteitsplan opgesteld.

Beheersplannen

Tijd

Als gevolg van de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2012, onderzoek naar de huurvariant en de voorbereiding van de besluitvorming daarover, is een vertraging opgetreden van ongeveer een half jaar. De planning is er nu op gericht dat nog voor de zomervakantie met de realisering kan worden gestart, met een geplande oplevering eind 2014. Via de aanbesteding wordt nog wel getracht de realisatiefase in te korten.

Geld

Het aanvankelijke projectbudget bedroeg € 56,9 mln. Dit is het bedrag incl. de grondkosten (vergoeding aan het grondbedrijf ad € 11,7 mln.) en incl. de afboeking van de boekwaarden van het oude stadhuis en de Javatoren, totaal € 3,9 mln. Het feitelijk investeringsbudget kan daarmee worden teruggebracht tot € 41,3 mln. Daaraan is een bedrag van € 2 mln. toegevoegd voor de realisering van een parkeervoorziening en het investeringsbedrag is verminderd met een bedrag van € 831.000,-- in verband met reductie van het kantoorvolume. Daarmee komt het feitelijke investeringsbedrag op € 42,5 mln.
In de t.b.v. de besluitvorming van de raad van 20 november 2012 beschikbaar gestelde documenten waaronder een overzicht van de verschillende huisvestingsscenario's, zijn alle ramingen geïndexeerd naar prijspeil 1-1-2012.
Met de aanbesteding van de externe adviseurs zijn voordelen behaald. Hiertegenover staat een groter beroep op de eigen organisatie wegens grotere inzet eigen deskundigheid, waar tegenover een deel van het behaalde voordeel dient te worden geplaatst.
Het Definitief Ontwerp is getoetst aan het investeringsbudget. Daaruit kan worden afgeleid dat het nieuwe stadhuis op basis van dit definitief ontwerp binnen het beschikbaar gestelde investeringsbudget kan worden gerealiseerd. Er is geen rekening gehouden met mogelijke aanbestedingsvoordelen.

Kwaliteit

Er zijn geen wijzigingen aangebracht in de kwaliteitseisen zoals die in het Programma van Eisen zijn opgenomen. Wel is gedurende de DO fase het besluit genomen om ten aanzien van de duurzaamheideisen en ambities, de BREEAM certificering aan te vragen. Dit stelt hoge eisen aan het proces maar levert zijn meerwaarde op bij het uiteindelijk te bereiken duurzaamheidresultaat.
Het ontwerpcertificaat is inmiddels aangevraagd en wordt spoedig verwacht.

Informatie

Er zijn geen wijzigingen in de technisch inhoudelijke projectgegevens ontstaan.

Organisatie

Alle werkzaamheden vinden plaats binnen en vanuit de projectorganisatie zoals die via het Plan van Aanpak door de gemeenteraad is vastgesteld. In de ontwerpfase heeft een sterk accent gelegen op de betrokkenheid van de gebruikers van het nieuwe stadhuis via de ingestelde werkgroepen. Dit zal worden voortgezet in de inmiddels opgestarte besteksfase. Aan de projectorganisatie is een vijfde werkgroep toegevoegd: werkgroep Openbare Ruimte.

Communicatie

In de verslagperiode is adequaat aandacht besteed aan de presentatie van het Voorlopig Ontwerp en het Definitief Ontwerp, zowel ten behoeve van de bestuurlijke organen alsook de ambtelijke organisatie, de burgers van Almelo, omwonenden en andere belanghebbenden.
Interne communicatie heeft plaatsgevonden via Intranet en via het projectonderdeel op www.almelo.nl.
Een speciale persconferentie heeft plaatsgevonden over de besluitvorming rond zowel het Voorlopig Ontwerp als het Definitief Ontwerp. Communicatie met marktpartijen is op dit moment nog niet aan de orde, met dien verstande dat er regelmatig marktpartijen zich melden. Deze worden geattendeerd op de aanbestedingskalender.

Risicoparagraaf

Omschrijving risico	Klasse	Beheersmaatregel	Wie	Budget
Politieke en bestuurlijke risico's	4	Hierbij gaat het vooral om consistentie in de bestuurlijke besluitvorming. Deze valt niet vanuit het project te beïnvloeden		
Organisatorische risico's	1	Het project kent een door de gemeenteraad vastgesteld Plan van Aanpak, waarin o.a. de projectorganisatie is vastgelegd. Voor de uitvoeringsfase wordt op dit moment gewerkt aan een vervolg-Plan van Aanpak, waarbij de projectorganisatie nogmaals kritisch wordt beoordeeld tegen de achtergrond van de actuele fasen.		
Maatschappelijke risico's	1	Het maatschappelijk draagvlak voor een nieuw stadhuis is actueel. Met de bestuurlijke (politieke) discussie over hoe te voorzien in een verantwoorde huisvesting, vindt die discussie op de juiste plek plaats.		
Juridische en wettelijke risico's	2	Betreft bestemmingsplanprocedure. In het ontwerp bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de zienswijzen die zijn ingediend bij het voorontwerp. Wijziging van wet- en regelgeving.	ROM	
Ontwerp- en uitvoeringsrisico's	1	Zorgvuldige bewaking van ontwerp aan taakstellend investeringsbudget	PL	

Overzicht van wijzigingen

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad
	Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen in het plan aangebracht.		

Overig

Binnenstadsplan: Waterboulevard.

Algemene gegevens

Soort project	
Projectnaam	Waterboulevard
Projectnummer	
Opdrachtgever	J. Haarhuis
Projectleider	D. Oegema

Samenvatting

Het project "Waterboulevard" betreft de doortrekking van het kanaal Almelo De Haandrik tot het stadscentrum met verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de onmiddellijke omgeving (kades en oevers). Het project draagt bij aan een verbetering van de oriëntatie door het terugbrengen van lange, historische lijnen.

Resultaatomschrijving

Probleem- of doelstelling

Het verbeteren van de oriëntatie door het terugbrengen van lange, historische structuurlijnen. Het terugbrengen van het water is een essentieel onderdeel omdat de waterstad als één van de identiteitsdagers van Almelo is benoemd.

Resultaat

Een doorgetrokken kanaal Almelo-De Haandrik, uiteindelijk eindigend in het stadscentrum met verbeterde ruimtelijke kwaliteit in de onmiddellijke omgeving, te weten de kades en oevers.

Inhoudelijke activiteiten.

Met de uitvoering van de Waterboulevard is gestart. Gestart is met de aanleg van de ontsluitingsweg voor de P&R garage. Verder zullen de oevers van de stationsomgeving sober worden uitgevoerd. Tevens is Prorail verzocht de procedure tot onttrekking van de sporen in het gebied op te starten en is Prorail en NS Poort verzocht de grond in het gebied aan de gemeente te verkopen. De procedure tot onttrekking van de sporen is door Prorail opgestart. Tevens wordt een bestemmingsplan voorbereid om de aanleg van het water te kunnen realiseren ter plaatse van de parkeerkuil (voor het beoogde nieuwe stadhuis).

Beheersplannen

Tijd

De ontsluitingsweg naar de P&R is gereed.
Ten behoeve van de verdere (sobere) inrichting van de Waterboulevard in het stationsgebied moet grond worden aangekocht van Prorail en van NS Poort. Het verzoek tot aankoop van de grond is in behandeling.
Gestart is met de voorbereidingen van het doortrekken van het kanaal tot de huidige stadsvijver aan de Klara Zetkinstraat. Naar verwachting zal in het laatste kwartaal van 2013 worden gestart met de uitvoering.

Geld

Het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel heeft aan de gemeente Almelo meegedeeld dat de IMG-subsidie voor Waterboulevard (een bedrag van € 8,944.323,00) niet wordt uitbetaald, omdat niet voldaan kan worden aan de in de subsidiebeschikking gestelde voorwaarden. De nieuwe subsidie bedraagt € 3.400.000,00. Deze middelen zijn bedoeld voor de ontsluiting van de P&R-garage, de gedeeltelijke herinrichting van de oevers van het stationsgebied en voor het deelproject 'doortrekken kanaal tot de huidige stadsvijver aan de Klara Zetkinstraat".

Kwaliteit

Om met fase 1 van de binnenstad te kunnen starten, is besloten een deel van het budget (€ 5,0 mln) van de Waterboulevard in te zetten voor de binnenstad. Dit betekent dat onderdelen van de Waterboulevard worden uitgesteld, maar gestreefd wordt naar behoud van kwaliteit.
Het eerste deel van de Waterboulevard (stationsomgeving) wordt vooralsnog sober en maar voor een deel uitgevoerd. De bedoeling is te sparen voor realisatie van het streefbeeld.

Organisatie

Het ontwerp en de uitvoering wordt begeleid door een interne projectgroep.

Communicatie

In het kader van het vast te stellen bestemmingsplan zal de raad en zullen belanghebbenden worden geïnformeerd.

Risicoparagraaf

Het risico bestaat dat wanneer de gemeente Almelo niet in staat is voldoende te sparen, het streefbeeld niet zal worden gerealiseerd.
Volgens de IMG beschikking moet in 2013 worden gestart met het doortrekken van het kanaal. Vooralsnog lijkt dit geen probleem op te leveren, echter als ten behoeve van de bouw van het stadhuis dit gebied nodig is, zal de provincie moeten worden verzocht om uitstel van uitvoering.

Overzicht van wijzigingen

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad
november 2012	wijziging van de subsidiebeschikking		

Overige

Stadion Heracles/Transitie Sportcomplex Ossenkoppelerhoek

Algemene gegevens

Soort project	
Projectnaam	Stadion Heracles/Transitie Sportcomplex Ossenkoppelerhoek
Projectnummer	
Opdrachtgever	J. Haarhuis
Projectleider	D. Oegema

Samenvatting

Heracles Almelo heeft zich na de ingebruikname van het huidige stadion ontwikkeld tot een gerespecteerde deelnemer in de Eredivisie. Om zich te kunnen handhaven als een 'stabiele middenmoter' is een vergroting van de omzet noodzakelijk. Hiervoor is een stadion met een capaciteit van 14.000 tot 15.000 zitplaatsen noodzakelijk.
De raad heeft in juli 2011 in principe ingestemd met het verstrekken van een geldlening aan de eigenaar van het (toekomstige) stadion van max. 50% van de bouwkosten van het stadion, de grondkosten, de aan te leggen infrastructuur en het aanleggen van de parkeervoorziening(en) tot een max. leningsbedrag van € 15,0 miljoen.
Momenteel is de Stichting Stadion Heracles Almelo bezig om de financiering voor de bouw van een nieuw stadion voor elkaar te krijgen.
De gemeente is faciliterend en verantwoordelijk voor het bestemmingsplan
De herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek maakt eveneens deel uit van dit project.

Resultaatomschrijving

Probleem- of doelstelling

Het project is bedoeld om te komen tot de ontwikkeling van de Voorzieningenzone Weezebeeksingel/Henriëtte Roland Holstlaan. Deze ontwikkeling bestaat uit de bouw van een nieuw stadion voor Heracles Almelo met een capaciteit van 15.000 zitplaatsen, met de bijbehorende voorzieningen en ontsluitingen.
Verder moet een sportpark worden gerealiseerd ten behoeve van de amateursportverenigingen Oranje Nassau, SV Almelo, La Première, de Wielerverenigingen De Zwaluwen en ATV Ruiten Drie en Korfbalvereniging Achilles, met de bijbehorende voorzieningen en ontsluitingen.

Resultaat

Een vastgesteld bestemmingsplan om de bouw van een stadion voor Heracles Almelo met bijbehorende voorzieningen mogelijk te maken.

De herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek ten behoeve van de ter plaatse gevestigde amateursportverenigingen.

Inhoudelijke activiteiten

Voortgang inhoudelijke activiteiten.
De Stichting Stadion Heracles Almelo is bezig met het onderzoek tot financiering van het nieuwe stadion.
De tijd wordt gebruikt om te bezien welke stappen gezet kunnen worden om snel tot herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek te komen zodra er duidelijkheid ontstaat tav de financiering van het stadion.
Er zullen geen onomkeerbare besluiten worden genomen met betrekking tot de infrastructuur, verplaatsing van sportvelden, et cetera totdat Heracles de financiering van het stadion rond heeft.
Aan de Stichting Stadion is meegedeeld dat wij niet eerder zullen starten met de uitvoering van het sportpark Ossenkoppelerhoek, dan nadat zeker is dat er sprake zal zijn van nieuwbouw van een stadion.

Het bestemmingsplan om de bouw van het stadion mogelijk te maken heeft in ontwerp ter inzage

gelegen. Zienswijzen zijn ingediend.
Het bestemmingsplan laat sportgerelateerde detailhandel toe. De Stichting Stadion heeft de gemeente verzocht om een verruiming van de detailhandelsmogelijkheden. Onderzoek naar de gevolgen hiervan voor de binnenstad is gaande.
Verder wordt een bestemmingsplan voorbereid om de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek mogelijk te maken.

Beheersplannen.

Tijd

De start van de herontwikkeling sportpark Ossenkoppelerhoek is afhankelijk van het besluit van de Stichting Stadion ten aanzien van de haalbaarheid van de bouw van een nieuw stadion. Op dit moment is niet bekend wanneer hierover duidelijkheid komt.

Geld

De formele bestemmingsplanprocedure wordt betaald uit de leges die in rekening worden gebracht bij de Stichting. De begeleiding van de MER wordt niet in rekening gebracht omdat dat beleid van de gemeente Almelo is.
De invulling van het sportpark Ossenkoppelerhoek kan worden doorbelast naar de nog vast te stellen grondexploitatie.
Dit gebeurt pas als de Stichting opdracht geeft tot nieuwbouw.
Als de Stichting Stadion akkoord gaat met de grondaanbieding en de ambtelijke kosten (gemaakt voorafgaand aan de formele procedure dan kunnen deze worden betaald door de grondexploitatie.
De uren van de herinrichting van het sportpark Ossenkoppelerhoek zijn betaald uit het krediet.
De raad zal worden voorgesteld een aanvullend krediet in te stellen.

Kwaliteit

n.v.t.

Informatie

Momenteel wordt de discussie gevoerd over de bezuinigingen in de sport. De mogelijkheid bestaat dat dit consequenties heeft voor de inrichting van het sportpark Ossenkoppelerhoek.

Organisatie

Het project wordt begeleid door een interne projectgroep. Op bestuurlijk niveau wordt regelmatig overleg gevoerd met de Stichting Stadion.

Communicatie

In het kader van de procedures zijn belanghebbenden geïnformeerd.

Risicoparagraaf.

Omschrijving risico	Klasse	Beheersmaatregel	Wie	Budget

Het risico bestaat dat de Stichting Stadion de exploitatie voor het nieuwe stadion niet rond krijgt. Dit betekent dat voor de herinrichting van het sportpark Ossenkoppelerhoek een probleem gaat ontstaan, omdat de herinrichting uit de grondopbrengsten betaald moeten worden (+ 1 miljoen).

Verder heeft de raad besloten dat niet eerder een definitief besluit wordt genomen ten aanzien van de te verstrekken geldlening van maximaal € 15 mln dan nadat overeenstemming is bereikt met de amateursportverenigingen Ossenkoppelerhoek.

Overzicht van wijzigingen

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad
november 2012	De Stichting Stadion heeft verzocht om verruiming van de detailhandelsmogelijkheden		

Overige

Almelo Noordflank.

Algemene gegevens

Soort project	1. Gebiedsontwikkeling / woningbouw; 2. Transitiestrategie.
Projectnaam	1. Almelo Noordflank; 2. Transitie Noordflank.
Projectnummer	1. GBC19; 2. initiatieffase, AD-project
Opdrachtgever	Jos Haarhuis
Projectleider	Frans Dirven: Almelo Noordflank Fons Reekers: Verkenning Transitie Noordflank.

Samenvatting.

1. *Woningbouw Almelo Noordflank*
   Bij de Voorjaarsnota 2012 heeft de raad gekozen voor wat betreft de woningbouwontwikkeling voor de zgn. mediaanvariant.
   Voor het gebied ten zuiden van de Westermaatweg wordt een nieuwe kleinere woonwijk ontwikkeld voor ca. 1600 woningen; Almelo Noordflank.
   Met het oog op de verdere (bouw)ontwikkeling en de verantwoordingsplicht voor de jaarrekening is een nadere stedenbouwkundige en exploitatietechnische uitwerking vereist voor Almelo Noordflank.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*
   Voor het gebied ten noorden van de Westermaatweg moet een transitiestrategie worden ontwikkeld. Als eerste stap is het nodig te verkennen welke functies of combinatie hiervan, passen. De raad heeft hiervoor een krediet beschikbaar gesteld. In 2013 zal in samenwerking met een extern bureau gestart worden met de verkenning. In het vierde kwartaal 2013 worden ide uitkomsten hiervan aan de raad voorgelegd.

Resultaatomschrijving.

Probleem- of doelstelling

Vanwege tegenvallers in het Grondbedrijf vindt een bijsturing op de fysieke agenda plaats.
Het plangebied van het project "Waterrijk" wordt in afwijking van het oorspronkelijk plan voor 3000 woningen opgeknipt in twee deelprojecten, te weten:

- *Almelo Noordflank* met een woningbouwontwikkeling voor ca. 1600 woningen. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Westermaatweg, de Bleskolksingel en de Noord-zuidtak van het Lateraalkanaal.
- *Transitie Noordflank* voor het gebied ten noorden van de Westermaatweg.

Doelstellingen algemeen:

- Als kernprojecten van het Masterplan Almelo, levert de Noordflank, een kwaliteitsconcept voor wonen, leven en werken; een bijdrage aan de oplossing van de "de vijf grote opgaven";
- Versterking van de wervingskracht van de netwerkstad Twente als hoogwaardige regio met innovatieve kenniseconomie en unieke woonkwaliteiten;

Doelstellingen specifiek voor de transitiestrategie:

- een alternatieve bestemming die een substantieel hogere opbrengst oplevert dan de huidige landbouwfunctie;
- een alternatieve bestemming die bijdraagt aan een duurzame economische ontwikkeling met behoud en of versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de

leefbaarheid;
- een alternatieve bestemming die bijdraagt aan verduurzaming van productieproces en of voedselketen;
- een alternatieve bestemming die zorgt voor een toename van de werkgelegenheid;
- een alternatieve bestemming waarbij de transportbewegingen beperkt zijn;
- een alternatieve bestemming die mogelijkheden biedt voor innovatieve en energietechnologische cluster.

Om de afstemming tussen deze twee projecten te borgen en inzichtelijk te houden wordt hierover voorshands in één document gerapporteerd.

Resultaat

1. *Woningbouw Almelo Noordflank:*
   Een suburbane woonwijk voor ca,. 1600 woningen met een voor Twente unieke beleving; bedoeld voor met name de regionale behoefte maar die tevens nieuwe bewoners kan trekken. De ontwikkelperiode is circa 20 jaar.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*
   Bouwstenen voor een transitiestrategie met een toekomstgericht en duurzaam perspectief

Inhoudelijke activiteiten

1. *Woningbouw Almelo Noordflank:*
   - Organiseren vaststellen herziening exploitatieplan Almelo Noordflank;
   - (exploitatie)-overeenkomst met ontwikkelaars Singelbuurt;
   - In procedure brengen herziening bestemmingsplan Singelbuurt;
   - Overeenkomst(en) bouw woningen in de Parkbuurt;
   - Beheer; financieel, fysiek en administratief.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*
   Stappenplan:
   - In beeld brengen functies en stakeholders;
   - Verkennen functies;
   - Kansrijke varianten;
   - Uitwerken voorkeursvariant(en);
   - Presentatie uitkomsten.

Beheersplannen.

Tijd

1. *Woningbouw Almelo Noordflank:*
- start bouwrijp maken Parkbuurt 3e kwartaal 2013;
- bouwontwikkeling Parkbuurt 2013 – 2015 (ca. 125 woningen);
- bouwontwikkeling Singelbuurt 2016 – 2019 (ca. 350 woningen);
- vanaf ca. 2017 / 2018 (bouw)ontwikkeling Noordvlek bezien in het licht van de marktontwikkeling.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*

Volgens de huidige planning wordt de uitkomst van de verkenning in december 2013 aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Geld

1. *Woningbouw Almelo Noordflank:*

Kosten en opbrengsten komen ten laste van grondbedrijfcomplex 19 Almelo Noordflank; In onderstaande tabel wordt een samenvatting van kosten en opbrengsten gegeven. De tabel is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitatie uit de PN2013 en de **definitieve** boekwaarden per 01-01-2013.
Bij de vaststelling door de raad van het aangepaste Stedenbouwkundig ontwerp op 12 februari jl. was de definitieve boekwaarde nog niet bekend en is derhalve uitgegaan van een geschatte boekwaarde per 01-01-2013. Het toen geraamde resultaat bedroeg € 89.338,- positief.
Het op basis van de actuele cijfers geraamde resultaat, bedraagt € 150.334,- positief.

Samenvatting Kosten en opbrengsten grondexploitatie Almelo Noordflank:

		in €
Resultaten Woningbouwplan		
Boekwaarde per 01-01-2013		46.149.967,-
Kosten		125.010.750,-
Opbrengsten		140.628.355,-
Kostenstijging		11.269.025,-
Opbrengstenstijging		24.657.552,-
Rente		29.006.132,-
Eindwaarde	voordelig	- 371.678,-
Contante waarde 01-01-2013	**voordelig**	**- 150.334,-**
Eindjaar		2033

In het gewijzigde ontwerp is het fietsviaduct vervallen.
Hierdoor valt de voorziening die werd getroffen voor Almelo Noordflank bij de voorjaarsnota 2012, ad. € 416.988,- vrij.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*

Bij raadsbesluit is een krediet van € 150.0000 beschikbaar gesteld voor de verkenning.

Kwaliteit

1. *Woningbouw Almelo Noordflank:*

De kwaliteiten voor Water, groen, openbare ruimte, ontsluiting , grondbalans etc., zoals opgenomen in de nota van uitgangspunten van 25 mei 2005 van het oorspronkelijk plan Waterrijk, zijn vertaald naar het gewijzigde stedenbouwkundige plan voor Almelo Noordflank. Voor het bestemmingsplan "Waterrijk fase 1: is op 17 januari 2011 door de raad het beeldkwaliteitsplan vastgelegd. Dit document blijft leidend voor de plankwaliteit voor Almelo Noordflank.

2. *Verkenning Transitie Noordflank:*

Ingestoken wordt op een duurzame economische ontwikkeling, behoud en of versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid.

Informatie

1. Woningbouw Almelo Noordflank:
De raad wordt middels de reguliere rapportage voor de grote projecten over de Noordflank geïnformeerd. Bij nieuwe ontwikkelingen voor de woningbouw Almelo Noordflank wordt de raad via het politiek beraad geïnformeerd en/of middels het instrument van de raadsbrief.

2. Verkenning Transitie Noordflank:
T.a.v. de transitiestrategie zal de raad tijdens het proces worden gehoord en geïnformeerd (politiek beraad).

Organisatie

1. Woningbouw Almelo Noordflank:
De openstaande werkzaamheden voor 2013 (zie inhoudelijke activiteiten) worden de staande organisatie uitgevoerd met uitzondering van het exploitatieplan. Vanwege het specialistische karakter wordt hierbij gebruik gemaakt van externe deskundigheid.

2. Verkenning Transitie Noordflank:
Nader te definiëren in overleg met extern bureau.

Communicatie

1. Woningbouw Almelo Noordflank:
Marktpartijen:
- Met de *marktpartijen* van de Singelbuurt wordt ingestoken op overeenstemming over invulling van de Singelbuurt;
- Voor de Parkbuurt wordt in 2013 ingezet op het invullen door marktpartijen. Hierbij in eerste aanleg ingezet op partijen met bouwclaim.
- Uitkomsten worden teruggekoppeld met de raad via het instrument van raadsbrief en/of politiek beraad;

media: In samenspraak met ontwikkelende partijen wordt de Parkbuurt "in de markt gezet";

Belanghebbende / omwonenden: Ontwikkelingen (bv start bouwrijp maken, verkeersmaatregelen etc.) worden via de reguliere media gecommuniceerd.

2. Verkenning Transitie Noordflank:
Er zal sprake zijn van een open en transparant proces waarbij de inzet van externe deskundigheid – gelet op de verschillende belangen die er mogelijk zijn – ter begeleiding is vereist.

Risicoparagraaf.

1. Woningbouw Almelo Noordflank:

Omschrijving risico	Klasse	Beheersmaatregel	Wie
vertraging door wettelijke procedures	Laag	juridisch gegeven	
woningmarktontwikkelingen	Midden	• Inzetten op flexibele plannen waardoor snel geschakeld kan worden naar marktvraag; • voortzetten en intensiveren afhandelen historische bouwclaims	projectleider afd. hfd. Vastgoed
druk op de grondprijzen	Hoog	ontwikkelingen monitoren en zo nodig voorziening treffen.	afd. hfd. Vastgoed
samenwerking private partijen	Midden	voortzetten en intensiveren onderhandelingen	afd. hfd. Vastgoed
vertraging in de uitvoering van civiele werkzaamheden	Laag	opvoeren inzet indien aan de orde	projectleider

2. Verkenning Transitie Noordflank:

Omschrijving risico	klasse	Beheersmaatregel	Wie	Budget
tegengestelde belangen		strategisch omgevingsmanagement in een open dialoog als opmaat naar een open planproces,		

Overzicht van wijzigingen.

1. Woningbouw Almelo Noordflank:

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad
01/01/2013	- Vervalllen fietsviaduct Aadijk – Van Rechteren Limpurgsingel; - 1563 woningen in gewijzigd ontwerp ipv 1579 woningen mediaanvariant; - Verschuiving fasering woningbouw: 2013: 10 woningen ipv 30; 2014: 40 woningen ipv 40; 2015: 70 woningen ipv 60.	jan 2013	feb. 2013

1. Verkenning Transitie Noordflank

Datum wijziging	Samenvatting van wijzigingen	Datum besluit B&W	Datum besluit raad
	NVT		

Overige.

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 8

BALANS

ACTIVA (* € 1.000)	Ultimo 2012		Ultimo 2011	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		***0***		***0***
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0		0	
Materiële vaste activa		***136.575***		***137.445***
- Investeringen met een economisch nut				
- gronden uitgegeven in erfpacht	2.988		2.988	
- overige investeringen met een economisch nut	121.861		122.263	
- Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	11.726		12.194	
Financiële vaste activa		***67.798***		***77.420***
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	848		848	
- Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	37.307		43.119	
- Overige langlopende leningen u/g	22.669		26.149	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	920		920	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.054		6.384	
Totaal vaste activa		**204.373**		**214.865**
Vlottende activa				
Voorraden		***172.141***		***163.006***
- Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	20.300		32.055	
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	151.804		130.899	
- overige grond- en hulpstoffen	37		52	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		***28.077***		***28.594***
-Vorderingen op openbare lichamen	18.633		19.674	
- Verstrekte kasgeldleningen	0		0	
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0		0	
- Overige vorderingen	9.444		8.920	
- Overige uitzettingen	0		0	
Liquide middelen		***1.037***		***794***
- Kassaldi	40		42	
- Bank- en girosaldi	997		752	
Overlopende activa		***23.949***		***11.085***
Totaal vlottende activa		225.204		203.479
Totaal-generaal		**429.577**		**418.344**

PASSIVA (* € 1.000)	Ultimo 2012		Ultimo 2011	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		***56.852***		***45.505***
- Algemene reserve	5.740		11.386	
- Bestemmingsreserves	38.727		88.504	
- Nog te bestemmen resultaat	12.385		-54.385	
Voorzieningen		***11.848***		***9.524***
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.482		3.227	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.330		4.593	
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	2.036		1.704	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		***299.623***		***278.772***
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	1.361		1.588	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	297.429		276.444	
- overige binnenlandse sectoren	4		4	
- binnenlandse bedrijven	381		641	
- Waarborgsommen	365		14	
- Door derden belegde gelden	83		81	
Totaal vaste passiva		368.323		333.801
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		***39.212***		***58.697***
- Kasgeldleningen	20.000		0	
- Bank- en girosaldi	8.862		20.327	
- Overige schulden	10.350		38.370	
Overlopende passiva		***22.042***		***25.846***
Totaal vlottende passiva		61.254		84.543
Totaal-generaal		**429.577**		**418.344**
Gewaarborgde geldleningen		36.890		38.099

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 9

PROGRAMMAREKENING OVER HET JAAR 2012

9. Programmarekening over 2012

In duizenden euro's	raming begrotingsjaar voor wijziging			raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie 2012			
	baten	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	
programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	-375.939	363.582	-12.357	14.534	-27.497	-12.962	5.777	-20.522	-14.744	**N**
programma Aantrekkelijke stad	75.318	-93.751	-18.433	76.548	-92.839	-16.291	61.885	-83.577	-21.692	**N**
programma Eigen kracht en participatie	58.358	-107.556	-49.197	54.241	-105.540	-51.299	63.126	-109.526	-46.400	**N**
programma Leefbaarheid en veiligheid	20.466	-43.266	-22.799	20.124	-48.604	-28.480	20.187	-48.051	-27.864	**N**
Subtotaal gerealiseerde programmabaten en -lasten	-221.796	119.010	-102.787	165.447	-274.480	-109.033	150.976	-261.676	-110.700	**N**
Algemene dekkingsmiddelen										
- lokale heffingen	15.436	0	15.436	15.411	0	15.411	15.633	0	15.633	**V**
- algemene uitkeringen	85.660	0	85.660	87.787	0	87.787	87.762	0	87.762	**V**
- dividend	3.067	0	3.067	2.893	0	2.893	9.219	0	9.219	**V**
- saldo financieringsfunctie	900	0	900	3.255	0	3.255	4.010	0	4.010	**V**
- overige algemene dekkingsmiddelen	3.721	-1.923	1.798	7.181	-1.898	5.283	7.615	-2.191	5.424	**V**
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	108.784	-1.923	106.861	116.527	-1.898	114.628	124.238	-2.191	122.048	**V**
Gerealiseerd resultaat voor verrekening met reserves	-113.013	117.087	4.074	281.974	-276.378	5.595	275.214	-263.867	11.347	**V**
Mutaties in de reserves										
programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	1.283	-4.046	-2.763	3.550	-6.857	-3.308	4.130	-6.535	-2.405	**N**
programma Aantrekkelijke stad	629	-2.615	-1.985	-1.904	-5.096	-7.000	2.588	-4.313	-1.725	**N**
programma Eigen kracht en participatie	183	-32	151	1.623	-2.657	-1.034	2.015	-2.605	-590	**N**
programma Leefbaarheid en veiligheid	2.202	-1.879	322	4.218	-3.711	507	4.734	-4.217	517	**V**
Algemene dekkingsmiddelen	200	0	200	68.534	-63.294	5.240	68.534	-63.294	5.240	**V**
Mutaties in reserves	4.497	-8.571	-4.074	76.019	-81.615	-5.595	82.001	-80.963	1.038	**V**
Gerealiseerd resultaat na verrekening met reserves	**-108.516**	**108.516**	**0**	**357.993**	**-357.993**	**0**	**357.215**	**-344.830**	**12.385**	**V**
Nog te bestemmen resultaat									**12.385**	**V**

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 10

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

10. Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld; worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van het stelsel van baten en lasten, met uitzondering van de stortingen en onttrekkingen aan reserves gedurende het boekjaar overeenkomstig raadsbesluiten. De invloed hiervan op de rekeningsuitkomst is verder in de jaarrekening nader toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in met ingang van het boekjaar 2004 in 5 jaar afgeschreven.
De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

De gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; lineaire en annuitaïre afschrijvingsmethoden zijn toegepast. De specifieke methode die per activum is gehanteerd, is opgenomen in de nota activabeleid.

Materiële vaste activa met economisch nut.

In erfpacht uitgegeven gronden.

De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs. De erfpachtgronden die de afgelopen jaren zijn uitgegeven zijn gewaardeerd tegen gekapitaliseerde opbrengstwaarde.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en gemiddeld afgeschreven in 30 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Ook hier geld dat de gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; momenteel worden nagenoeg alle activa lineair afgeschreven. De specifieke methode die per activum is gehanteerd, is opgenomen in de nota activabeleid.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.
De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

De aan derden verstrekte geldleningen zijn opgenomen tegen het overdrachtsbedrag verminderd met de ontvangen aflossingen.

Aandelen

Het huidige aandelenbezit is voor de nominale waarde op de balans opgenomen.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werken en niet in bouwexploitatie genomen gronden

Deze zijn opgenomen tegen vervaardigingkosten inclusief de bijgeschreven rente en vermindert met de opbrengst wegen gerealiseerd verkopen c.q. bijdragen, dan wel tegen lagere marktwaarde.

Vanaf 1999 vindt tussentijdse winstneming plaats en worden voor onontkoombare verliezen voorzieningen gevormd. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: (voorwaarde zijn recente kostprijscalculaties)

Verliezen: Zodra een verwacht resultaat negatief is wordt hiervoor een voorziening gevormd. Uitstel wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe niet toegestaan.

Winsten: Winsten worden eerst uitgenomen als het saldo van de boekwaarde en de nog te maken kosten negatief is. Vanuit voorzichtigheidbeginselen neemt de gemeenteAlmelo tussentijds 85% van de begrote winst, als het project meer dan 90% gerealiseerd is.

Verspreide percelen van diverse bijzondere complexen

De voorraad is getaxeerd op basis van de economische waarde bij huidige bestemming en/of huidig gebruik.

Indien de boekwaarde (historische verwervingskosten) hoger is dan de taxatiewaarde is het verschil door middel van het treffen van een voorziening afgewaardeerd

Indien de boekwaarde lager is dan de taxatiewaarde is het object gewaardeerd voor de historische verwervingprijs.

De lasten en baten (waaronder rentekosten en huurinkomsten) worden jaarlijks ten laste of ten gunste van het resultaat grondbedrijf gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Waardering bijstandsvorderingen

Als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Bijstand zijn gemeenten eigen-risicodrager geworden ten aanzien van de bijstandsverlening. Een gevolg van de invoering van deze wet is dat de toekomstige ontvangsten op resterende bijstandsvorderingen geheel ten gunste van de gemeenten komen.

Bij de waardering van de vorderingen per 31 december is het gemeentelijk beleid t.a.v. terugvordering, verhaal en debiteuren richtinggevend.

De gemeentelijke vorderingen dienen naar reële waarden gewaardeerd te worden.

Jaarlijks dienen de bijstandsvorderingen te worden geherwaardeerd. Eventuele voor- of nadelen dienen niet te worden verrekend met een reserve maar komen ten laste of ten gunste van de gewone dienst. Per 31 december heeft de herwaardering plaatsgevonden van de bijstandsvorderingen, hetgeen een voordeel oplevert van € 300.000.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Kortlopende schulden

Waardering WMO/WVG-middelen: De lasten met betrekking tot de WMO/WVG-voorzieningen worden op het moment van afgeven van de voorlopige beschikkingen verantwoord op de balans.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 11

TOELICHTING OP DE BALANS

13. Toelichting op de balans

Algemeen
Het totaal van de balans neemt ten opzichte van het jaar 2011 toe met € 11,2 miljoen.
Hieronder worden de afzonderlijke mutaties per balanspost nog eens weergegeven.

Activa	**€**
- afname balanspost materiële vaste activa	-0,9 miljoen
- afname balanspost financiële vaste activa	-9,6 " "
- toename balanspost voorraden	9,2 " "
- afname balanspost uitzettingen	-0,5 " "
- toename balanspost liquide middelen	0,2 " "
- toename balanspost overlopende activa	12,8 " "

Passiva

- afname balanspost algemene reserve	-5,6 miljoen
- afname balanspost bestemmingsreserves	-49,8 " "
- toename balanspost batig saldo	66,8 " "
- toename balanspost voorzieningen	2,3 " "
- toename balanspost vaste schulden	5,8 " "
- afname balanspost kortlopende schulden	-4,5 " "
- afname balanspost overlopende passiva	-3,8 " "

Voor een specificatie van bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de toelichting bij de activa- cq. passiva-posten.

Activa

Vaste activa

Voor een specificatie van de mutaties van de vaste activa wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven, opgenomen in de bijlagen van de jaarrekening.

Immateriële vaste activa
Dit betreft activa die niet stoffelijk zijn en evenmin als financiële vaste activa kunnen worden aangemerkt.

(x € 1.000)

De specificaties luiden:

	31-12-2011	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	**31-12-2012**
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0	0			**0**
	0	0	0	0	0	**0**

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	31-12-2011	**31-12-2012**
In erfpacht uitgegeven gronden	2.988	**2.988**
Investeringen met een economisch nut	122.263	**121.861**
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	12.194	**11.726**
	137.445	**136.575**

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt onderverdeeld worden:

	31-12-2011	**31-12-2012**
- Gronden en terreinen	8.414	**8.414**
- Woonruimten	12	**11**
- Bedrijfsgebouwen	40.048	**41.877**
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.174	**13.761**
- Schoolgebouwen	50.143	**48.656**
- Gymnastieklokalen	122	**99**
- Vervoermiddelen	2.134	**2.378**
- Machines, apparaten, installaties	2.007	**2.020**
- Overige materiële vaste activa	5.209	**4.645**
	122.263	**121.861**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:
De specificaties luiden:

	31-12-2011	Herschikking activa	Inves-teringen	Des-investeringen	Bijdragen van derden	Dekking reserve voorziening	Afschrij-vingen	**31-12-2012**
- Erfpachtgronden	2.988							**2.988**
Investeringen met een economisch nut:								
- Gronden en terreinen	8.414							**8.414**
- Woonruimten	12						1	**11**
- Bedrijfsgebouwen	40.048	2.014	5.000		3.011		2.174	**41.877**
- Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken (GWW)	14.174		1.462	42	75	1.112	646	**0** **13.761**
- Schoolgebouwen	50.143		1.325				2.812	**48.656**
- Gymnastieklokalen	122						23	**99**
- Vervoermiddelen	2.134		809				565	**2.378**
- Machines, apparaten, installaties	2.007		676	5			658	**2.020**
- Overige mat. vaste activa	5.209		569	18	79		1.036	**4.645**
	122.263	2.014	9.841	65	3.165	1.112	7.915	**121.861**

Herschikking activa; betreft overboeking van de huurkoophal van financiele vaste activa naar materiele vaste activa, aangezien het hier om een bedrijfsgebouw gaat en niet om de kredietvorm van huurkoop.

De grootste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in in 2012	Cumulatief besteed t/m 2012	Nog te besteden	Rubriek
Parkeergarage stationsgebied	3.604	2.274	3.604	0	Bedrijfsgebouwen
Stadhuis nieuwbouw	58.900	1.658	2.975	55.925	Bedrijfsgebouwen
Talentenfabriek	1.988	1.599	1.989	-1	Bedrijfsgebouwen
Ipr 2012 Kerkelanden	564	0	561	3	GWW ec nut
Multifunctionele accommodaties	4.686	558	558	4.128	Bedrijfsgebouwen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met maatschappelijk nut:
De specificaties luiden:

	31-12-2011	Inves-teringen	Inkomsten	Bijdragen van derden	Dekking reserve voorziening	Afschrij-vingen	31-12-2012
- Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	12.194	7.824	421	3.147	4.194	530	**11.726**
	12.194	7.824	421	3.147	4.194	530	**11.726**

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in in 2012	Cumulatief besteed t/m 2012	Nog te besteden
Fietsstructuur Aalderinkssingel	3.180	2.361	2.361	819
Ipv 2012 violierstraat	1.062	1.062	1.062	0
Verbindende pleinen	1.750	943	1.091	659
Waterboulevard	6.800	751	1.234	5.566

Financiële vaste activa
Hieronder worden voornamelijk de verstrekte geldleningen verantwoord.

	Saldo 31-12-2011	Verstrekt in 2012	Bijdrage van derden	Aflossing in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
Leningen aan:						
- Leningen aan woningbouwcorporaties	43.119			5.812		**37.307**
- Overige langlopende leningen	26.149	53		1.519	-2.014	**22.669**
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Aandelenkapitaal WMO/Vitens	10					**10**
- Aandelenkapitaal Twente Milieu	127					**127**
- Aandelenkapitaal BV Sportaccommodaties	18					**18**
- Aandelenkapitaal COGAS	132					**132**
- Aandelenkapitaal BV Stadstoezicht	18					**18**
- Aandelenkapitaal BNG	396					**396**
- Aandelenkapitaal Enexis B.V.	147					**147**
	848	0		0		**848**
Bijdragen in activa van derden	6.384	55	36	349		**6.054**
	76.500	108		7.680	-2.014	66.878
- Vorderingen langer dan 1 jaar	1.784	0			0	**1.784**
- Af: voorziening vordering Escrow/Essent	-864					**-864**
	77.420	108	0	7.680	-2.014	**67.798**

Herschikking activa; betreft overboeking van de huurkoophal van financiele vaste activa naar materiele vaste activa, aangezien het hier om een bedrijfsgebouw gaat en niet om de kredietvorm van huurkoop.

Specificatie overige langlopende geldleningen

	Saldo 31-12-2011	Verstrekt in 2012	Aflossing in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
- Lening Enexis	454				454
- Leningen Industriegebouwenmij.	9.066		296		8.770
- Lening Vitens achtergesteld	1.827		183		1.644
- Lening Twentex	137		28		109
- Huurkoophallen bedrijven	2.014			-2.014	0
- Leningen sportverenigingen	179	0	16		163
- Lening; bruglening Enexis	3.888		972		2.916
- Overige leningen stichtingen	84	53	24		113
- Lening aankoop grond Waterrijk	8.500				8.500
	26.149	53	1.519	-2.014	**22.669**

Vorderingen langer dan 1 jaar

	Saldo 31-12-2011	Vermeer-dering in 2012	Vermin-dering in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
Betreft vordering op het rijk in het kader van:					
- BWS	0				0
- Vordering verkoop vennootschap bv (Essent)	864				864
- Stimuleringsfonds volkshuisvesting	920				920
	1.784	0	0	0	1.784

Kapitaalverstrekkingen
Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Vlottende activa
Voorraden
Deze voorraden betreffen voornamelijk bouwgronden en magazijngoederen.

	31-12-2011	**31-12-2012**
- Magazijngoederen	52	**37**
- Bouwgronden in exploitatie	130.899	**139.601**
- Bouwgronden niet in exploitatie	32.055	**20.300**
- Voorraad grond- en hulpstoffen	0	**12.203**
	163.006	**172.141**

Overzicht bouwgrondexploitatie:

	Boekwaarde 01-01-12	Vermeer-deringen	Vermind-deringen	Boekwaarde 31-12-12	Verlies-voorziening	Winst-neming	**Balans-waarde 31-12-12**
Onderhanden werk gronden in exploitatie							
4 Bedrijvenpark Twente	3.578	189	0	3.767	62	0	3.705
8 Dollegoor	335	1.954	1.280	1.010	415	0	595
11 Kollenveld	-1.715	277	4	-1.442	264	0	-1.706
13 Rohof	8.019	394	0	8.413	8.586	0	-173
15 Indie	496	83	0	579	63	0	516
17 Nijrees Midden	942	77	0	1.020	238	0	782
18 Rhijnbeek	8.342	489	0	8.831	4.085	0	4.746
19 Noordflank	43.123	3.064	37	46.150	0	0	46.150
22 Bedrijvenpark Twente Noord	10.685	1.472	0	12.157	745	0	11.412
23 Nijrees-Noord	4.014	339	327	4.026	1.509	0	2.517
25 Bleskolk	3.225	170	475	2.920	319	0	2.602
28 vml Praxislocatie	11.913	558	0	12.471	0	0	12.471
32 Chiel Dethmerstraat	1.311	107	0	1.418	818	0	600
43 Hedeman terrein	-1.794	39	26	-1.781	0	1.350	-431
49 Buitenhaven-Graslaan	189	50	239	0	0	0	0
53 Almelo Noord Oost	36.250	4.071	2.166	38.155	0	0	38.155
54 Pooksbelten	2.232	157	4	2.386	1.913	0	473
60 Ossenkoppelerhoek	1.776	179	0	1.955	731	0	1.223
61 Dimence	2.606	483	0	3.089	751	0	2.338
74 Hagedoornschool	1.271	67	0	1.339	761	0	578
81 Leemslagen	7.621	569	3	8.188	1.513	0	6.675
89 Weggeler	5.839	976	1.848	4.966	0	0	4.966
91 Maatkampshoek	818	51	0	869	118	0	751
		0	0		0	0	
- mutaties sleutelgeld Waterrijk							68
- mutaties sleutelgeld Aadijk							90
- mutaties sleutelgeld Dollegoor							500
Subtotaal 1	**151.076**	15.816	6.410	**160.483**	22.890	1.350	**139.601**
Voorraad bouwgrond							
99 Complex verspreide bezittingen	91.624	2.104	6	93.722	61.219		32.503
Subtotaal 2	**91.624**	2.104	6	**93.722**	61.219	0	**32.503**
Totaal-generaal	**242.700**	**17.920**	**6.415**	**254.205**	**84.109**	**1.350**	**172.105**

Reeds genomen verlies-	
Verliesvoorzieningen 1-1-2012	**81.504**
Winstnemingen 1-1-2012	**1.100**
Sleutelgeld 1-1-2012	**658**
Balanswaarde 1-1-2012	**162.954**
Magazijn	**52**
Totaal balanswaarde 1-1-2012	**163.006**

Boekwaarde in euro's per 31-12-2012 per m2 voor de niet in exploitatie genomen bouwgronden

99 Complex verspreide bezittingen	23

In 2012 zijn op grond van het BBV voorzieningen opgenomen ter grootte van het volledig geraamde tekort op diverse complexen (zie hieronder).

Lopende exploitaties verliesvoorzieningen	Saldo 31-12-2011	Rente 2012	Mutaties 2012	**Saldo 31-12-2012**
verliesvoorziening 4 Bedrijvenpark Twente	212	10	-159	62
verliesvoorziening 8 Dollegoor revitalisering	672	30	-288	415
verliesvoorziening 11 Kollenveld	266	12	-14	264
verliesvoorziening 13 Rohof	8.256	372	-41	8.586
verliesvoorziening 15 Indiëterrein	57	3	4	63
verliesvoorziening 17 Nijrees-Midden	243	11	-16	238
verliesvoorziening 18 Rhijnbeek	3.765	169	150	4.085
verliesvoorziening 19 Waterrijk	399	18	-417	0
verliesvoorziening 22 Bedrijvenpark Twente Noord	0	0	745	745
verliesvoorziening 23 Nijrees-Noord	1.546	70	-106	1.509
verliesvoorziening 25 Bleskolk	234	11	74	319
verliesvoorziening 28 Masterplan Fortezza	2	0	-2	0
verliesvoorziening 32 Chiel Dethmerstraat	791	36	-9	818
verliesvoorziening 49 Buitenhaven/Graslaan	196	9	-205	0
verliesvoorziening 54 Pooksbelten	1.818	82	13	1.913
verliesvoorziening 60 Ossenkoppelerhoek	197	9	525	731
verliesvoorziening 61 Dimence	1.062	48	-359	751
verliesvoorziening 74 Hagendoornschool	685	31	45	761
verliesvoorziening 81 Leemslagen	1.454	65	-6	1.513
verliesvoorziening 91 Maatkampshoek	80	4	34	118
Complex verspreide bezittingen	0	0	0	0
verliesvoorziening verspreide bezittingen	59.570	2.681	-1.031	61.219
	81.504	**3.668**	**-1.063**	**84.109**

Vorderingen

Het saldo op deze rekening geeft het totaal aan van de openstaande vorderingen per 31 december 2012
De vorderingen kunnen als volgt worden gerubriceerd:

	31-12-2011	**31-12-2012**
Diverse vorderingen	20.859	**20.090**
Vordering WWB	14.858	**14.998**
Rijksvergoeding BBZ	1.878	**1.841**
Belastingdebiteuren	2.582	**2.945**
Vorderingen BPT	1.013	**750**
Waarborgsommen	20	**20**
Overigen volkshuisvesting	53	**53**
	41.263	**40.697**
Af: voorziening WWB	-11.358	**-11.198**
Af: voorziening debiteuren	-1.311	**-1.422**
	28.594	**28.077**

Diverse vorderingen gespecificeerd naar soort		
vorderingen op publiekrechtelijke lichamen	19.674	18.633
overige vorderingen	1.185	1.457
	20.859	20.090

Van de vorderingen op publiekrechterlijke lichamen heeft een bedrag van € 8.560.000 betrekking op het BTW-compensatiefonds.

Belastingvorderingen
Een deel van deze vorderingen is inmiddels ontvangen.
Voor de nog niet ontvangen posten zijn de nodige invorderingsmaatregelen getroffen.
Oninbare vorderingen
Van de nog openstaande vorderingen kan op grond van analyse een bedrag van € 1.422.000 als dubieus worden aangemerkt. In 2012 is een bedrag van circa € 511.000 als oninbaar afgeboekt.

Liquide middelen
Deze post kan als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2011	**31-12-2012**
- Kas	42	**40**
- Bank	604	**847**
- Giro	148	**150**
	794	**1.037**

Het kassaldo per 31 december 2012 is in overeenstemming met de op dat moment aanwezige contanten.
De saldi van giro- en bankrekeningen zijn in overeenstemming met de desbetreffende dagafschriften.

Overlopende activa
Op deze balanspost worden de vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen verantwoord.

Hieronder wordt een globale specificatie van deze balanspost gegeven:

	31-12-2011	31-12-2012
- Nog te ontvangen algemeen	8.498	**14.185**
- Nog te ontvangen samenleving	232	**2.366**
- Nog te ontvangen erfpachten	89	**89**
- Nog te ontvangen bedragen sez	7.148	**5.637**
- Af: voorziening incidenteel aanvullende uitkering **)	-6.958	**0**
- Vooruitbetaald algemeen	1.115	**836**
- Tussenrekening belastingen	366	**0**
- Vooruitbetaald samenleving	53	**0**
- Vooruitbetaald sez	116	**47**
- Onderhanden werk	186	**593**
- Nog te verantwoorden algemeen	239	**196**
- Kruisposten algemeen	1	
	11.085	**23.949**

Incidentele aanvullende uitkering
De aanvraag IAU over 2010 is afgewezen. Dat betekent dat zowel de vordering als de getroffen voorziening hiervoor in 2012 komer te vervallen.

Passiva

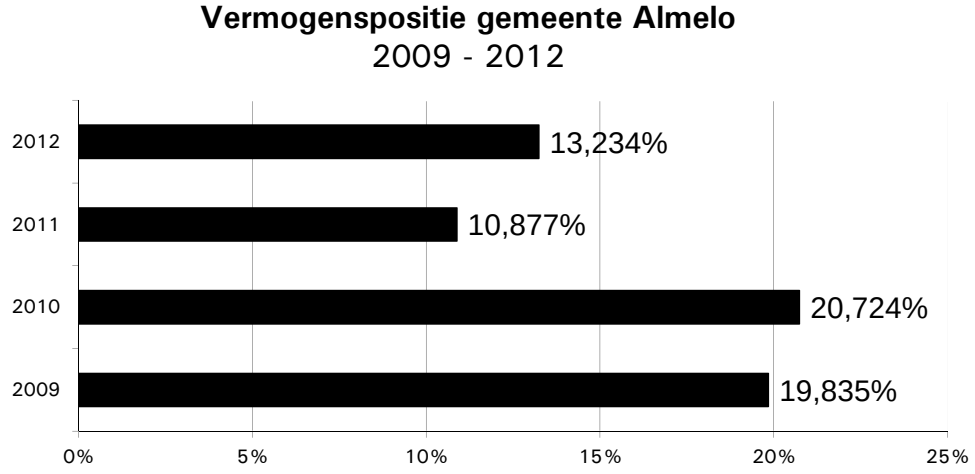
(x € 1.000)

Eigen vermogen	Saldo	Toevoeging via resultaat-	Via resultaatbestemming bij de programmarekening		Onttrekking via resultaat-	**Saldo**
Reserves		bestemming			bestemming	
	31-12-2011	voorgaand jaa	Toevoegingen	Onttrekkingen	voorgaand jaar	**31-12-2012**
Algemene reserves 2)	11.386		8.293	13.939		**5.740**
Bestemmingsreserves	88.504	-54.385	18.285	68.062	-54.385	**38.727**
	99.890	-54.385	26.578	82.001	-54.385	**44.467**

Toelichting reserves
2) Het saldo van de algemene reserve is als volgt opgebouwd:

	31-12-2011	**31-12-2012**
a. Algemene reserve	11.084	5.740
b. Reserves grondbedrijf	302	0
	11.386	5.740

Voor een verdere specificatie van de mutaties in de reserve wordt verwezen naar de staat van reserves welke is opgenomen in de bijlagen van van de jaarrekening.

Bovenstaande grafiek geeft de verhouding (procentueel) weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. De stijging ten opzichte van het voorgaande jaar wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de bestemmingsreserve.

Saldo rekening van baten en lasten
Het voordelig saldo voor bestemming van de jaarrekening 2012 bedraagt € 12.385.000.
Het nadelig saldo voor bestemming van de jaarrekening 2011 bedroeg € 54.385.000.

Voor een nadere toelichting van het rekeningsresultaat wordt verwezen naar de hoofdstuk 4 en 14 van de jaarverantwoording.

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2011	Overige mutaties vermeer-dering	Ver-mindering	Vrijval	**Saldo 31-12-2012**
Voorzieningen					
- Verplichtingen, risico's en verliezen	3.227	620	365		**3.482**
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.593	4.317	2.580		**6.330**
- Door derden beklemde middelen	1.704	882	550		**2.036**
Subtotaal	9.524	5.819	3.495	0	**11.848**

Schulden

Onderhandse leningen	Stand 31-12-2011	Opge-nomen in 2012	Aflossing in 2012	**Stand 31-12-2012**
- Langlopende geldleningen	259.854	55.000	53.426	**261.428**
- Geldleningen woningbouw 3)	43.182		5.817	**37.365**
	303.036	55.000	59.243	**298.793**

3) De woningbouwleningen zijn budgettair neutraal verwerkt in de balans. Het ogenschijnlijke verschil tussen de verstrekte woningbouwleningen (activa) en opgenomen woningbouwleningen wordt veroorzaakt doordat voor een deel van deze leningen geen partiële financiering aanwezig is, en hierdoor de één op één relatie ontbreekt.

Het verloop van de leningen is als volgt:

Saldo 31 december 2011		303.036
Opgenomen leningen:		
- Consolidatie leningen	55.000	
- Doorverstrekte leningen (IGM)	-,-	
		55.000
		358.036
Aflossingen:		
Eigen financiering reguliere aflossingen	53.426	
Eigen financiering extra aflossingen	-,-	
Financiering woningbouw	5.817	
Financiering woningbouw extra aflossingen	-,-	
		59.243
Saldo 31 december 2012		**298.793**

De totaal betaalde rente over 2012 bedroeg € 9.570.338

Onderverdeling onderhandse leningen naar sectoren

	31-12-2011	**31-12-2012**
Binnenlandse pensioenfondsen / verzekeringsinstellingen	1.588	**1.361**
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	276.444	**297.429**
Overige binnenlandse sectoren	4	**4**
Totaal onderhandse leningen	278.036	**298.794**

Voor een nadere specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen.

Specificatie schulden binnenlandse bedrijven:

	31-12-2011	**31-12-2012**
Verplichtingen o.g.v. het BWS	641	**381**

Waarborgsommen

	31-12-2011	**31-12-2012**
Waarborgsommen i.v.m. verkopen grond	14	**365**
	14	**365**

Derden belegde gelden

	31-12-2011	Rente vermeer-dering	Vermeer-dering	**31-12-2012**
- Belegde reserve St. Personeelfonds	81	2		**83**

Kortlopende schulden

Het saldo op deze balanspost geeft het totaal aan van de te betalen bedragen per 31 december 2012 vermeerderd met de daarna nog geboekte te betalen posten aan derden met betrekking tot het boekjaar 2012.

Specificatie luidt:

	31-12-2011	31-12-2012
- Diverse crediteuren	10.714	**8.298**
- Rekening-courant B.N.G.	20.327	**8.862**
- Rekening-courant BWS diverse gemeenten	1.579	**1.419**
- Rekening courant IGM	765	**270**
- Rekening-courant raadsleden	7	**6**
- Rekening courant Stadstoezicht	268	**324**
- Lening BNG (zie ook langlopende schulden) **)	25.000	
- Kasgeld O/G (inclusief BPT)	0	**20.000**
- Overigen	37	**33**
	58.697	**39.212**

Enkele opmerkingen ten aanzien van de balanspost kortlopende schulden:
- De saldi van giro- en bankrekeningen waren in overeenstemming met de desbetreffende dagafschriften.
- De afwikkeling van deze posten heeft een normaal verloop.

**) Bij de jaarrekening 2011 is de aflossing van de langlopende geldlening met een looptijd van 1 jaar 1 dag onder de kortlopende schulden gerubriceerd. Echter gezien de rentetypische looptijd van langer dan 1 jaar van deze lening blijkt dat deze aflossing/lening onder de langlopende schulden valt.

Overlopende passiva

Op deze balanspost worden de vooruitontvangen en nog te betalen bedragen verantwoord.
Een specificatie van deze post is:

	31-12-2011	31-12-2012
- Vooruitontvangen bedragen	628	**625**
- Vooruitontvangen bedragen door derden beklemd	8.423	**5.426**
- GSB gelden	13	**13**
- Nog te betalen bedragen	9.634	**8.369**
- Nog te betalen btw	-52	**7**
- Nog te betalen samenleving	1.721	**972**
- Nog te betalen BPT	-18	**0**
- Nog te betalen sez	320	**1.675**
- Rijksvergoeding BBZ	1.878	**1.841**
- Vooruitontvangen samenleving	399	**432**
- Vooruitontvangen sez	932	**466**
- Nog te betalen salarissen/loonheffing	2.113	**2.362**
- Nog te betalen bijstandsuitkeringen	-145	**-144**
	25.846	**22.042**

Vooruitontvangen bedragen door derden beklemd:
Op grond van richtlijnen van het BBV zijn de volgende posten opgenomen onder vooruitontvangen bedragen:

Omschrijving	**Saldo 31-12-2011**	**Toevoeging 2012**	**Onttrekking 2012**	**Saldo 31-12-2012**
Gebiedsmakelaar	32	0	0	32
Ruimtelijke ordening en milieu algemeen	276	213	58	431
Sez algemeen	1.258	7.662	8.739	181
Veiligheid & hulpverlening algemeen	107	158	169	97
Samenleving algemeen	1.730	992	2.075	647
Bestuurscoordinatie en control algemeen	0	115	11	104
Woon zorg service	189	0	3	186
Onderwijsachterstandenbeleid	324	2.715	1.976	1.062
Stationsomgeving	2.138	0	732	1.406
Waterboulevard	2.177	0	1.213	964
Weteringshoek senter novem	131	0	0	131
Sluiskade ZZ stimuleringsbijdrage	63	0	0	63
Registratie niet ingezetenen	0	128	6	123
	8.424	11.983	14.980	5.426

Gewaarborgde geldleningen

	31-12-2011	31-12-2012
- Garanties t.b.v. stichtingen en verenigingen	13.033	**13.033**
- Garanties t.b.v. particulieren inzake eigen woningbezit (het betreft hier 877 verleende garanties)	25.066	**23.857**
	38.099	**36.890**

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de staat van gewaarborgde geldleningen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Wachtgelden, en IZA-premies gepensioneerden

Voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voortvloeiende uit bovenbedoelde regelingen zijn in 2001 gedeeltelijk voorzieningen opgebouwd.
Voortzetting van de in 2001 opgestarte opbouw van voorzieningen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is volgens het BBV niet meer toegestaan.
De komende jaren zullen de aan deze verplichtingen verbonden kosten in de jaarlijkse gemeentebegroting worden opgenomen.

Vakantiegelden

Deze verplichtingen van circa € 3.500.000 worden voor een vol jaar opgenomen in de jaarlijkse gemeentebegroting.

Aankoop perceel Waterrijk

De gemeente is op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten gehouden tot koop van percelen (206.896 m2) aan de Schout Doddestraat. De akte is gepasseerd in 2011. De koopsom bedraagt € 9.443.432. Met deze kosten is rekening gehouden in de grondexploitatie Waterrijk. Het is een koopovereenkomst waarbij de gronden niet direkt worden geleverd. De gemeente verkrijgt een onherroepelijke koopoptie en de verkoper een afroeprecht ten aanzien van de levering van de percelen.

Belangrijke financiële verplichtingen

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste financiële verplichtingen (> € 100.000) weergegeven (per 31/12/2012):

Naam crediteur	Totaal jaarbedrag		Afloopdatum	Betreft
Twente Milieu NV	5.725.408		Doorlopend	Afvalinzameling
Thuiszorgservice Nederland	3.460.964		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Reef Infra BV	3.362.712		01-01-2014	Raamovereenkomst verhardingen
Soweco NV	3.001.488		Doorlopend	o.a. groenvoorziening en reintegratie
Stadstoezicht Almelo bv	2.895.027		Doorlopend	o.a. Parkeerbeheer
Sportbedrijf Almelo	2.530.096		Doorlopend	Exploitatie sportaccommodaties
Tzorg BV	1.695.540		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
NTP Milieu Enschede	1.261.139			Project civiele techniek
KWS Infra BV	1.113.479			Verhardingen en riolering
Connexxion Taxi Services	1.088.031		01-02-2015	Regiotaxi CVV
Avi Twente	962.727		Doorlopend	Afvalverwerking
Jansen Venneboer BV	934.788			Bruggen en kunstwerken
ROC van Twente	926.006		01-01-2014	Volwasseneducatie
Gelder bv Van	915.831			Project civiele techniek
Twence Energie	834.418		01-01-2016	Elektriciteit
Stadsbank Oost Nederland	812.367		Doorlopend	Schuldhulpverlening
Goossen BV	794.274			Project bouwkundig
Veiligheidsregio Twente	792.877		Doorlopend	Brandweer Twente
Imtech	783.375		01-01-2015	Openbare verlichting en verkeerslichten
P/flex Randstad Contracting bv	778.989		01-06-2016	Uitzendkrachten
Rusthoven BV	770.252			Bruggen Noord-Oost
Groene en Blauwe Diensten Overijssel	701.436		Doorlopend	Landschapsfonds
Keytech	667.877			Loonwaarde subsidie
Trivium Meulenbelt Zorg Borne	651.667		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Kraaijvanger Urbis	649.500		01-01-2015	Architect Stadhuis
Taxi Vervoerscentrale Almelo bv	632.218		01-08-2014	Leerlingenvervoer
Algemene Thuiszorg Combinatie	609.395		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Maassaete Rotterdam BV	595.088		01-01-2016	Huren (huur Java toren)
Plegt-Vos Bouwgroep BV	562.301			Afkoppelen Turfkade
Tempo-Team Uitzenden	540.014		01-06-2016	Uitzendkrachten
Timmerhuis Weg- en Waterbouw	523.327			Verhardingen en riolering
Greenchoice	500.650		01-01-2016	Levering gas
Damste Advocaten	497.481		Doorlopend	Stadsadvocaat
Stichting Almelo Promotie	485.905		Doorlopend	Centrummanagement en culturele activiteiten
Asito BV	485.249		01-02-2015	Schoonmaak
Twentse Weg- en Waterbouw	479.941			Project civiele techniek
Interpooling	473.982			Loonwaarde subsidie
Bouwhuis BV Aannemersbedrijf	452.923		01-07-2013	Grondwerk
Cogas Infra & Beheer BV	447.057		Doorlopend	Transport gas en elektriciteit / aanleggen infratructuur
Taxi Baan	444.560		01-08-2014	Leerlingenvervoer
Snippe Almelo BV.	443.088			Twentheplein huur
PinkRoccade	439.163		Doorlopend	Software divers: o.a. belastingsoftware, SAP beheer enz
Wezo Flex BV	421.085		01-04-2013	Inhuur SEZ
Payroll Consultants BV	420.684			Loonwaarde subsidie
Capabel Taal BV	404.388		31-12-2013	Inburgeringstrajecten
Payroll Company Joint Ventures BV	400.508		01-01-2014	Work first verloning
Lammersen Bouwbedrijf BV	398.434			Project bouwkundig
Lammerink BV	386.378			Project bouwkundig
Regio Twente	325.214		Doorlopend	Regionale samenwerking
Astro Nederland BV	322.570			Bouwrijpmaken Weggeler
Noord-Nederl. Assurantiemakelaars bv	317.290		01-01-2016	Verzekering eigendommen
Kersten	900.000		01-01-2018	Wmo hulpmiddelen
Stamsnijder Homan BV	278.144			Project bouwkundig
Ziegler	273.516			Brandweerauto
Niemeijer H	269.295			Levering tractor / maaier / onderhoud
Oranjewoud BV	261.792			Diverse adviezen / onderzoeken
Dusseldorp BV	247.118			Riolering vervanging en onderhoud
Weghorst-Oliko Retail bv	238.014		01-09-2016	Brandstof
Oranjewoud District Oost	225.368			Diverse adviezen / onderzoeken
Eurest	386.739		01-06-2016	Catering
Heteren Aannemingsbedrijf bv van	214.857			Project civiele techniek
Microsoft Ireland	210.453		Doorlopend	Windows en Office
Boon en Pijlman Milieu bv	208.105			Bodemsanering
ProRail BV	206.326			Fietssnelweg
Rots Maatwerk Ontwikkeling Bv	201.111			Project civiele techniek
VialisTraffic bv	199.876		01-01-2014	Verkeerslichten aanschaf en onderhoud
Ivio Integratie Almere	191.400		31-12-2013	Inburgeringstrajecten
Vitens NV	191.364		Doorlopend	Water
ABC Management Groep	190.950		01-01-2015	Bouwmanagement stadhuis
Valstar Simonis	190.692		01-01-2015	Constructeur Stadhuis
Nautus	190.317			Diverse adviezen / onderzoeken

Naam crediteur	Totaal jaarbedrag		Afloopdatum	Betreft
PQR Computer Products BV	187.345		01-03-2014	Hardware servers
Gemeente Enschede, Adm.kantoor	181.089		31-05-2014	Kluwer Portal / Inhuur RBT / Brandweer
Centraal Beheer Achmea	180.847		01-01-2014	Verzekering wagenpark / vrijwilligers / aansprakelijkheid
Kruse Groep	180.159			Diverse adviezen / onderzoeken
Twence Bioconversie bv	179.795		Doorlopend	Afvalverwerking
Descol sports surfaces	169.105			IISPA vloeren inrichten
Tennet BV	166.031			Verplaatsen hoogspanningsmast
Ballast Nedam infra noord oost	163.625			Project civiele techniek
Jan de Winkel	154.706			Aanschaf tractie
Valk van der + de groot	152.671			Rioolrenovatie riemsdijkweg / Rioolreinigen
Oosterveld Grondbedrijf advisering	151.415			Inhuur VB
Bever Architecten bna De	148.401		01-01-2014	Kunst parkeergarage
Groote Infra BV	147.469			Inhuur SB stratenmakers + werken
Aronsohn Constructies	141.600		01-01-2015	Advisering nieuwbouw stadhuis
TMC Bouwkunde BV	141.353			Inhuur bouwkunde
Kooten BV Van	136.883			Project bouwkundig
Centric IT Solutions	134.784		Doorlopend	GWS4ALL / DDS4ALL / enz
BOGO Brandweeropleidingen Stichting	131.372			Opleidingen brandweer
Huiskes-Kokkeler	129.168		01-07-2014	Dienstauto's
SMQ IT BV	124.527			Invoering Vastgoed / diverse inhuur
Centrum Alm Aktief St.	124.132		Doorlopend	Ondernemersfonds
Temmink Wegenbouw BV	123.897			Project civiele techniek
Yacht bv	120.591			Inhuur SB / inhuur VH
GeoTax Vastgoedinformatie BV	120.237		Doorlopend	Inhuur / Juridisch advies
Dekker Landbouw & Grondverzet	120.207			Inhuur SB / grondwerk
Trimbos Instituut	119.965			Ontwikkeling website
Mulder Bos en Tuin	115.995			Inhuur groenploegen
Van Cappellen Mobiliteitsmakelaars	114.891			Outplacement
Gemeente Hengelo	113.710		01-09-2013	Trainees Netwerkstad
ModuPark v.o.f.	113.501			Parkeergarage stationsomgeving
Horst BV J ter	112.199			Bouwkundig brandveiligheid / sportpark / Kazerne
Arbo Unie Oost-Nederland Vest.Almelo	108.769		01-01-2015	Arbo dienstverlening
Grontmij infrastructuur & Milieu	108.254			Diverse adviezen / onderzoeken
WMProjecten BV	107.045			Veiligheidshuis advisering
Boudrie Aannemers BV	106.759			Project bouwkundig
Verhoeve Milieu BV	106.605			Certificering grondbank
Lowik BV Gebr	106.350			Gymlokaal reeststraat / inhuur SB
Schroder Vastgoed	105.824			Huren (huur Magna Porta)
MezzaLama BV	103.400			Inhuur Informatisering
Canon Nederland NV	102.135		01-02-2017	Multifunctionals
UWV Gak	101.275		01-01-2014	Huren(Rosa Luxemburgstraat) / Medische advisering reintegratie

Rechtsgeschillen waaruit eventueel een verplichting kan ontstaan:
- de claim op van der Looy inzake het geschil over de hoogte van de bouwleges.
- het project Chiel Dethmersstraat zal (mogelijk) geen doorgang vinden vanwege een juridisch twistpunt en dat er in rechte zal worder bepaald wie hiervoor aansprakelijk is, waarbij tevens zal worden bepaald wie de schade als gevolg hiervan (al dan niet voor een deel) zal moeten dragen.
- de ingezette verhaalsprocedure m.b.t. de IISPA, vanwege geleden schade door vertraagde oplevering.
- aansprakelijkstellingen i.v.m. "onrechtmatige" besluitvorming (in casu afhandeling bouwvergunningen).

Gebeurtenissen na balansdatum
Op grond van artikel 29 BBV dient de programmarekening te worden vastgesteld met in achtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de programmarekening en het tijdstip van vaststelling daarvan.
Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Op 15 mei 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het principebesluit Eén Brandweer Twente. Als gevolg van dat besluit wordt de lokale brandweer op 1 januari 2013 onderdeel van de Brandweer Twente binnen de Veiligheidsregio Twente. In de jaarrekening 2012 is het onderdeel "brandweer" nog volledig opgenomen. Bovenstaande vindt zijn weerslag in de jaarrekening 2013.
Ten behoeve van de overdracht is een overdrachtsdossier opgesteld. Dat is een bestuurlijk document waarin de afspraken ten aanzien van de overdracht van taken, mensen en middelen zijn vastgelegd.

GEWAARGBORGDE GELDLENINGEN

Vlg-nr.	Oorspronkelijk bedrag van de lening	Doel van de lening	Naam van de geldgever	Wat wordt gewaarborgd (rente, aflossing of beide)	Grondslag of percentage van het deel van de lening dat door de eigen gemeente wordt gewaarborgd	Datum van het raadsbesluit
1	2	3	4	5	7	8
23.	3.176.462	Bouw verzorgingstehuis	St. Verzorginghuis Friso		100	25-11-1975
53.	819.981	Verbouw wijkgebouw Hanze	Stichting Kruiswerk Almelo	R+A	100.000/1807.000	09-08-1979
80.	35.395	Verbouw clubgebouw	S.V. Almelo	R+A	100	05-08-1981
82.	102.101	Financiering gebouwencomp	St. Wijk- en Jeugdcentrum "de Trefhoek"	R+A	100	03-04-1985
131.	4.537.802	Bouw/inr. De Koppel	St. Zorgaccent/Thuiszorg	R+A	100	19-11-1987
143.	453.780	Nieuwbouw kinderdagopvan centrum	Stichting Kinderdagopvang Hengelo	R+A	100	14-07-1988
148.	661.112	Verbouw/uitbreiding accomo datie	St. Adhesie GGZ Midden-Overijssel	R+A	100	11-05-1989
150.	104.369	Renovatie tennispark	A.T.C. De Veenhorst	R+A	100	5-12-1996
151.	4.537.802	nieuwbouw stadion Heracles	St. Stadion Heracles	R+A	100	26-7-1997
152.	124.790	Uitbreiding en aanpassing van de schietaccommodatie Robbenhaarsweg	S.D.V.V.	R+A	100	3-12-1998
153.	63.529	Afronding privatiseringsproc	St. " 't Hinseveld"	R+A	100	15-07-1999
155.	907.560		St. Adhesie, GGZ Midden Overijssel	R+A	100	
156.	13.046	Clubgebouw tenniscomplex	ATV Molenhoek	R+A		
159.	90.000	Twee tennisbanen tbv tennisver. Bornerbroek	Tennisvereniging B'broek	R+A	50	25-11-2005
160.	1.000.000	Uitbreiding multifunctioneel stadion Heracles	St. Stadion Heracles	R+A	100	2005
161.	500.000	Uitbreiding Bussinesclub	St. Stadion Heracles	R + A	100	06-03-2007
	17.127.729					

Naam van de rechtspersoon	Objekt van de garantstelling	Totaal van het (geaccumuleerde exploitatieverlies)	Gemeentelijk aandeel		Toelichting
			in %	in bedrag	
1	2	3	4		5
Sociëteit tot Nut en Vermaak	afkoopsom verschuldigde huurpenningen		100	49.916	garantstelling afkoopsom verschuldigde huurpenning door Sociëteit aan Van der Valk
A.W.S. Beter Wonen	102 etage-woningen R. Verhulstlaan		100	659.238	bereidverklaring eventuele overname geldleningen
Woningstichting St. Jozef	financiering project		100	2.752.933	bereidverklaring eventuele overname geldleningen
				3.462.087	

Datum van het goed-keurings-besluit	Rente-per-centage	Restant van de lening aan het begin van het dienstjaar		Bedrag van de aflossing of het aflosssings-bestanddeel	Restant van de lening aan het einde van het dienstjaar		Vlg-nr.
		totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd		totaal	waarvan door de gemeente gewaar-borgd	
9	10	11	12	13	14	15	16
02-03-1976	4,39	1.225.629	1.225.629	153.350	1.072.279	1.072.279	23.
	8 3/8	407.611	22.557	37.593	370.018	20.477	53.
	11 7/8	589	589	589	0	0	80.
	8	13.613	13.613	3.403	10.210	10.210	82.
	3,93	3.349.158	3.349.158	148.546	3.200.612	3.200.612	131.
	7,6	121.340	121.340	15.458	105.882	105.882	143.
	6,34	270.768	270.768	19.509	251.259	251.259	148.
		25.913	25.913	5.039	20.874	20.874	150.
	6	2.967.023	2.967.023	174.531	2.792.492	2.792.492	151.
		70.712	70.712	4.160	66.552	66.552	152.
	4 3/4	12.707	12.707	4.235	8.472	8.472	153.
	6,15	526.385	526.385	18.151	508.233	508.233	155.
					5.871	5.871	156.
	4,5	63.000	31.500	4.500	58.500	29.250	159.
	4,40	600.001	600.001	66.667	533.334	533.334	160.
		333.335	333.335	33.333	300.002	300.002	161.
		9.987.784	9.571.231	689.065	9.304.591	8.925.800	
		3.462.087	3.462.087		3.462.087	3.462.087	
Garantiegeldleningen particulieren		25.066.000	25.066.000		23.857.172	23.857.172	
Totaal generaal		38.515.871	38.099.318	689.065	36.623.850	36.245.059	

Toelichting bij de reserves

51001 algemene reserve

Stand 1-1-2012	9.216.685	*Doel:*	Buffer om eventuele (toekomstige) verliezen te
Toevoegingen	8.293.264		kunnen dekken.
Onttrekkingen	11.770.236	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.739.713		

51002 algemene reserve grondexploitatie

Stand 1-1-2012	301.911	*Doel:*	Dekking van mogelijke tekorten op grondexploitaties.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	301.911	*Opmerking:*	De mutaties vloeien voort uit het treffen van verliesvoorzieningen,
Stand 31-12-2012	0		winstnemingen en afsluitingen van grondexploitaties.

51004 opbrengsten verkoop deelnemingen

Stand 1-1-2012	1.867.323	*Doel:*	Afboeken van activa zodat kapitaallasten vrijvallen,
Toevoegingen	0		conform raadsbesluit van 2009/32540
Onttrekkingen	1.867.323		
Stand 31-12-2012	0	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.

53002 schoolgebouwen

Stand 1-1-2012	362.927	*Doel:*	Egalisatiereserve voor de jaarlijkse budgetten die beschikbaar worden
Toevoegingen	643.328		gesteld voor onderwijshuisvesting in het kader van het Integraal Huisvestingsplan
Onttrekkingen	1.006.255	*Opmerking:*	2011-2014.
Stand 31-12-2012	0		

53004 verkiezingen

Stand 1-1-2012	46.439	*Doel:*	Financiering van de kosten van eventuele verkiezingen.
Toevoegingen	65.500		
Onttrekkingen	77.709	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd en daarvoor is geld aan de reserve onttrokken.
Stand 31-12-2011	34.230		

53006 bouwfonds aandelen

Stand 1-1-2012	7.836.365	*Doel:*	Afzonderen resultaat verkoop aandelen Bouwfonds Nederlandse
Toevoegingen	0		Gemeenten voor budgettaire neutraliteit meerjarenbegroting.
Onttrekkingen	7.836.365	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.
Stand 31-12-2012	0		

53007 besluit woninggebonden subsidies (bws)

Stand 1-1-2012	403.052	*Doel:*	Financiering inzake het besluit woninggebonden subsidies dat bijdraagt
Toevoegingen	0		aan een goede woningbouw en woningverbetering.
Onttrekkingen	313.184	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	89.868		

53008 erfpachtgronden

Stand 1-1-2012	1.939.159	*Doel:*	Compensatie van erfpacht
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.939.159	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.
Stand 31-12-2012	0		

53009 overlopende werken

Stand 1-1-2012	6.454.678	*Doel:*	Financiering van meerjarige incidentele projecten die over de boekjaren lopen.
Toevoegingen	3.469.600		
Onttrekkingen	4.291.693	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld aan de reserve onttrokken
Stand 31-12-2012	5.632.585		dan wel geld in de reserve gestort.

53011 grote investeringen

Stand 1-1-2012	9.082.189	*Doel:*	Financiering van grote investeringen/projecten.
Toevoegingen	2.687.500		
Onttrekkingen	9.127.133	*Opmerking:*	In 2012 is een bedrag van 1,0 miljoen euro toegevoegd voor het sportpark Ossenkoppelerhoek en
Stand 31-12-2012	2.642.556		1,6 miljoen euro voor de realisatie van de Burgemeester Schneiderssingel. Bij de begroting 2012 is besloten een bedrag van 2,8 miljoen vrij te laten vallen. Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten een bedrag van 6,3 miljoen euro vrij te laten vallen. Daarnaast is een bedrag van 25.000 euro uitgegeven voor het kruispunt Kolthofsingel (onderdeel Burgemeester Schneiderssingel)

53012 btw compensatiefonds

Stand 1-1-2012	532.986	*Doel:*	Het opvangen van fluctuaties in de te compenseren
Toevoegingen	0		BTW
Onttrekkingen	200.000	*Opmerking:*	Het BTW compensatiefonds speelt vanaf 1 januari 2003.
Stand 31-12-2012	332.986		Onttrekking is gebaseerd op de verlaagde uitname van de algemene uitkering.

53013 gsb I

Stand 1-1-2012	8.702	*Doel:*	Financiering van uitloop projecten in het kader van de eerste periode van
Toevoegingen	589		het MOP - Grote Steden Beleid.
Onttrekkingen	3.423	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.868		

53014 gsb II mop sociaal

Stand 1-1-2012	304.099	*Doel:*	Financiering uitloop van projecten in het kader van het MOP -
Toevoegingen	0		Grote Steden Beleid II - BDU Sociaal.
Onttrekkingen	110.930	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	193.169		

53017 gsb III

Stand 1-1-2012	3.453.010	*Doel:*	Financiering uitloop van projecten in het kader van het MOP -
Toevoegingen	0		Grote Steden Beleid III - BDU Sociaal, Fysiek, Economie.
Onttrekkingen	1.460.927	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	1.992.083		

53019 bodemverontreiniging

Stand 1-1-2012	1.757.401	*Doel:*	Vorming van een buffer voor aanspraken bodemverontreiniging in het
Toevoegingen	36.530		kader van de afspraken inzake Decomp-gelden
Onttrekkingen	157.841	*Opmerking:*	*Toevoeg* middelen Rijk als DU
Stand 31-12-2012	1.636.090		
			Onttrekk Kosten diverse projecten bodemsanering

53020 parkeeraccommodaties

Stand 1-1-2012	948.764	*Doel:*	Reserve ter dekking van de (eventuele) verbetering en realisatie van de
Toevoegingen	3.008		parkeeraccommodaties in relatie met de verhoging van de kwaliteit van het centrum
Onttrekkingen	500.000	*Opmerking:*	*Toevoeg* jaarresultaat exploitatie 2012
Stand 31-12-2012	451.772		
			Onttrekk voorjaarsnota heroverweging reserves

53026 stadsvernieuwing

Stand 1-1-2012	1.057.085	*Doel:*	Financiering van stadsvernieuwingsprojecten.
Toevoegingen	10.996		
Onttrekkingen	922.011	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	146.070		

53027 bouwfonds stimulering

Stand 1-1-2012	973.550	*Doel:*	Ten behoeve van stadsvernieuwing met de nadruk op particuliere
Toevoegingen	0		woningverbetering, gestort bij het Bouwfonds Ned. Gemeenten.
Onttrekkingen	973.550	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

53028 bovenwijkse voorzieningen (bovo)

Stand 1-1-2012	144.368	*Doel:*	Financiering van projecten die indirect voortvloeien uit de ontwikkeling van
Toevoegingen	971.048		stadsuitleg locaties.
Onttrekkingen	1.054.981	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	60.435		

53029 kunstaankoop/stadsvernieuwing

Stand 1-1-2012	181.362	*Doel:*	Aankopen van gemeentelijk kunstbezit ten behoeve van openbare ruimten en
Toevoegingen	0		aangewezen locaties in de stad + onderhoud gemeentelijk kunstbezit.
Onttrekkingen	131.362		De middelen zijn nu gereserveerd voor arbomaatregelen en brandveiligheid Hof88
Stand 31-12-2012	50.000	*Onttrekking:*	Dit is onderdeel van de heroverweging reserves bij de voorjaarsnota 2012

53030 instrumentenfonds

Stand 1-1-2012	33.457	*Doel:*	Aanschaf en onderhoud van muziekinstrumenten ten behoeve van
Toevoegingen	0		amateur-muziekverenigingen.
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	33.457		

53031 wijk buurt budgetten

Stand 1-1-2012	121.682	*Doel:*	Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse kosten van de door de wijkverenigingen
Toevoegingen	0		gewenste activiteiten en voorzieningen.
Onttrekkingen	8.979	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	112.703	*Onttrekkingen:*	

53033 sportstimulering

Stand 1-1-2012	421.784	*Doel:*	Bevordering van sportdeelname door jeugdigen en een stimulerend
Toevoegingen	139.370		beleid dat achterstanden in sportparticipatie op moet heffen.
Onttrekkingen	125.036	*Opmerking:*	Het project NASB (nationaal actieplan voor sport en bewegen) wordt betaald uit deze
Stand 31-12-2012	436.118		reserve.

53036 welzijnsaccommodaties

Stand 1-1-2012	5.531	*Doel:*	Financiering van voorbereidingskosten die te maken hebben met de
Toevoegingen	0		uitvoering "kadernota welzijnsaccomodaties".
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.531	*Onttrekkingen:*	

53041 werkgelegenheid en educatie

Stand 1-1-2012	403.078	*Doel:*	Heraanwenden van gelden ten behoeve van de uitvoering van projecten ter
Toevoegingen	0		versterking van het gemeentelijk beleid in het kader van de WWB.
Onttrekkingen	403.078	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

53042 soweco afkoop

Stand 1-1-2012	39.052	*Doel:*	Financiering van de gemeentelijke aanvullende bijdrage over de jaren 1995 t/m 2015
Toevoegingen	0		als gevolg van het gezond maken en implementatie van de organisatiestructuur.
Onttrekkingen	4.814	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	34.238		

53050 knelpunten bedrijfsvoering

Stand 1-1-2012	382.208	*Doel:*	Opvangen van knelpunten die ontstaan in de bedrijfsvoering die de continuïniteit van de bedrijfsvoering in gevaar kunnen brengen.
Toevoegingen	60.000		
Onttrekkingen	331.343	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	110.865		

53052 achtergestelde lening vitens

Stand 1-1-2012	2.740.300	*Doel:*	De aandelen zijn omgezet in een achtergestelde lening. Hierdoor is het dividend weggevallen. Deze renteopbrengsten compenseren dit dividend.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	2.740.300		
Stand 31-12-2012	0	*Opmerking:*	

53053 co-financiering

Stand 1-1-2012	10.160.818	*Doel:*	Het financieren van de gemeentelijke bijdrage bij projecten waarbij de subsidiegever om een gemeentelijke bijdrage vraagt.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	5.546.677	*Opmerking:*	*Toevoegingen:*
Stand 31-12-2011	4.614.141		*Onttrekk* Uitgaven voor Leader, een aanvraag voor europese subsidie + uitgaven verbindende pleinen. Storting in de reserve grote investeringen.

53054 intergem. ingeniersbureau

Stand 1-1-2012	754.351	*Doel:*	Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse resultaten van het intergemeentelijk ingenieursbureau m.b.t. het XL Businesspark Twente.
Toevoegingen	31.345		
Onttrekkingen	641.775	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	143.921		

53055 egalisatie wet maatschappelijke ondersteuning

Stand 1-1-2012	1.849.325	*Doel:*	Buffer (weerstandscapaciteit) om negatieve gevolgen van de gefaseerde invoering van het objectieve verdeelmodel op te kunnen vangen.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.849.325	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0	*Onttrekkingen:*	De reserve is opgeheven bij de heroverweging reserves bij de voorjaarsnota 2012

53056 wegen

Stand 1-1-2012	544.527	*Doel:*	Financiering van onderhoud van de infrastructuur en een geregelde uitvoering van kwalitatief gewenste onderhoudsprogramma's.
Toevoegingen	1.268.000		
Onttrekkingen	1.547.313	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend dan wel geld aan de reserve toegevoegd.
Stand 31-12-2012	265.214		

53057 riolering tariefsegalisatie

Stand 1-1-2012	5.839.765	*Doel:*	Opvangen van grote fluctuaties in de hoogte van het jaarlijks te betalen rioolrecht.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	822.352	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend dan wel geld aan de reserve toegevoegd.
Stand 31-12-2012	5.017.413		

53058 bibliotheek

Stand 1-1-2012	22.460	*Doel:*	Financiering van het zogenaamde technische onderhoud
Toevoegingen	61.408		
Onttrekkingen	61.408	*Opmerking:*	Toevoegingen: Jaarlijks wordt er € 61.408 gestort in de reserve
Stand 31-12-2012	22.460		Onttrekkingen: Voorheen werden de lasten onttrokken aan een voorziening. Dit is omgezet in een jaarlijkse onttrekking aan deze reserve.

53059 afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2012	1.244.177	*Doel:*	Saldoregulering van de opbrengsten en lasten van afvalinzameling.
Toevoegingen	637.471		
Onttrekkingen	18.858	*Opmerking:*	*Toevoeg* Resultaat afval 2012
Stand 31-12-2012	1.862.790		*Onttrekk* uitgaven project containers oud papier

53060 sportraad

Stand 1-1-2012	31.680	*Doel:*	Financiering voor aanschaf en vervanging van noodzakelijke materieel en onderhoud deze goederen ten behoeve van de gemeentelijke sportaccommodaties.
Toevoegingen	21.832		
Onttrekkingen	10.868	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend dan wel geld aan de reserve toegevoegd.
Stand 31-12-2012	42.644		

53061 takenanalyse 2011-2014

Stand 1-1-2012	27.311	*Doel:*	Deze reserve wordt gebruikt voor financiering van frictiekosten die te maken hebben met de takenanalyse. Een groot deel van het saldo is inmiddels bestemd.
Toevoegingen	319.000		
Onttrekkingen	35.460	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	310.851		

53062 wijkwaardebonnen

Stand 1-1-2012	493.287	*Doel:*	Via deze reserve lopen de uitgaven voor de wijkwaardebonnen.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	284.383	*Opmerking:*	De uitgaven in 2012 voor wijkwaardebonnen zijn hieruit gedekt.
Stand 31-12-2012	208.904		

53063 reintegratie

Stand 1-1-2012	3.885.000	*Doel:*	Buffer om negatieve gevolgen door de afname van de Rijksmiddelen voor re-integratie op te kunnen vangen, zodat het ingezette re-integratiebeleid op een verantwoorde manier ten uitvoer kan worden gebracht.
Toevoegingen	77.192		
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	3.962.192		

53065 grondbank

Stand 1-1-2012	102.354	*Doel:*	Het egaliseren van fluctuaties in de exploitatie van de grondbank.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	102.354	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

53066 besluit locatiegebonden subsidie

Stand 1-1-2012	900.000	*Doel:*	Stimuleren van woningbouw op specifieke locaties
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	300.000	*Opmerking:*	Oorsponkelijk is voor de uitvoering van het Besluit Locatiegebonden Subsidies
Stand 31-12-2012	600.000		een voorziening ingesteld. De gemeente Almelo heeft de afgesproken woningbouwaantallen gerealiseerd. Daarom geldt geen specifieke betalings-verplichting meer en is de voorziening omgezet in een reserve. De onttrekking betreft bijdragen aan woningbouwprojecten.

53067 opvang nieuwkomers

Stand 1-1-2012	508.000	*Doel:*	Financiering van inburgeringvoorzieningen van de alfabetiseerders en voor de realisatie van een
Toevoegingen	0		deel van de inburgeringstrajecten.
Onttrekkingen	380.000	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	128.000		

53068 inkomens afhankelijke uitkering

Stand 1-1-2012	1.400.000	*Doel:*	
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.400.000	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

53069 isv-3 2010 t/m 2014

Stand 1-1-2012	1.441.481	*Doel:*	Financiering projecten in het kader van het programma isv3
Toevoegingen	955.555		
Onttrekkingen	1.794.184	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	602.852		

53070 plan van aanpak MAU

Stand 1-1-2012	0	*Doel:*	Financiering van de uitvoering van het Plan van Aanpak MAU
Toevoegingen	443.059		
Onttrekkingen	111.240	*Opmerking:*	De vrijval van algemene middelen als gevolg van besparingen op de uitkeringsvoorziening
Stand 31-12-2012	331.819		over de periode 2012-2014 worden gereserveerd voor de uitvoering van het Plan van Aanpak MAU middels storting in de gelijknamige reserve.

54001 resultaatbestemming

Stand 1-1-2012	-54.385.021	*Doel:*	Jaarresultaat
Toevoegingen	55.659.420		
Onttrekkingen	1.274.399	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

53005 automatisering

Stand 1-1-2012	3.397.621	*Doel:*	Financiering van de jaarlijkse kapitaallasten horende bij
Toevoegingen	1.192.215		de investeringen op automatiseringsgebied.
Onttrekkingen	4.213.083	*Opmerking:*	Bij de VJN 2012 is 3 miljoen euro extra onttrokken i.v.m. het sluitend
Stand 31-12-2012	376.753		maken van het financieel meerjarig perspectief.

53047 materiaal brandweer

Stand 1-1-2012	585.700	*Doel:*	Financiering van de vervanging van het materieel van de brandweer.
Toevoegingen	302.440		Egalisatie van pieken. Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor
Onttrekkingen	367.264	*Opmerking:*	is geld aan de reserve onttrokken dan geld in de reserve gestort.
Stand 31-12-2012 *	520.876		** Conform besluitvorming gaat deze reserve per 1-1-2013 over naar de Veiligheidsregio i.v.m. regionalisering Brandweer Twente.*

53051 huisvesting stadhuis

Stand 1-1-2012	5.547.979	*Doel:*	Reservering voor nieuwbouw stadhuis
Toevoegingen	2.494.973		
Onttrekkingen	4.182.925	*Opmerking:*	De storting betreft het spaarsysteem voor het nieuwe stadhuis.
Stand 31-12-2012	3.860.027		De onttrekking betreft met name de besparing op het stadhuis zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2012, hierdoor kon € 4,1 miljoen aan de reserve worden onttrokken.

550xx reserve economisch nut

Stand 1-1-2012	10.134.721	*Doel:*	Reserve ter dekking van de kapitaallasten van investeringen
Toevoegingen	1.118.474		met economisch nut.
Onttrekkingen	9.397.639	*Opmerking:*	*Toevoegingen:*
Stand 31-12-2012	1.855.556		

Toelichting bij de voorzieninge

61005 riolering			
Stand 1-1-2012	589.567	*Doel:*	Opvangen van grote fluctuaties in de hoogte van de jaarlijkse koste
Toevoegingen	1.728.000		voor vervanginsvesteringen
Aanwendingen	1.551.434	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	766.133		
62001 stadhuis onderhouc			
Stand 1-1-2012	142.521	*Doel:*	Onderhoud van het stadhuis
Toevoegingen	0		
Aanwendingen	5.816	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	136.705		
62002 onderhoud en vervanging			
Stand 1-1-2012	2.298.635	*Doel:*	Onderhoud en vervanging van gemeentelijke eigendomme
Toevoegingen	2.048.507		met uitzondering van het stadhuis
Aanwendingen	834.755	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de voorziening aangewer
Stand 31-12-2012	3.512.387		dan wel geld aan de voorziening toegevoegd
62005 sportaccommodatie onderhou			
Stand 1-1-2012	1.562.615	*Doel:*	Onderhoud van sportaccommodatie
Toevoegingen	540.168		
Aanwendingen	188.122	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de voorziening aangewer
Stand 31-12-2012	1.914.661		dan wel geld aan de voorziening toegevoegd
61008 theaterhotel instandhouding			
Stand 1-1-2012	45.378	*Doel:*	Financiering van de contractueel overeengekomen bijdrag
Toevoegingen	0		aan Van der Valk.
Aanwendingen	45.378	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
61014 verontreininging terrein carb			
Stand 1-1-2012	60.000	*Doel:*	Financiering van kosten ten behoeve van bodemsanering terrein Carb
Toevoegingen	0		
Aanwendingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	60.000		
61015 XL businesspark twente			
Stand 1-1-2012	2.041.882	*Doel:*	Dekking van het aandeel van de gemeente Almelo in het verwachte tekort op d
Toevoegingen	556.643		grondexploitatie XL businesspark twente
Aanwendingen	0	*Opmerking:*	De RBT heeft vastgesteld dat de verliesvoorziening moet worden verhoog
Stand 31-12-2012	2.598.525		
610XX voorziening nutw			
Stand 1-1-2012	862.078	*Doel:*	Dekking van de nakomende kosten van afgesloten grondexploitatie
Toevoegingen	63.794		
Aanwendingen	102.605	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	823.267		
61029 voorziening kloosterhoffla			
Stand 1-1-2012	217.602	*Doel:*	Dekking van de kosten van mogelijke aankoop Kloosterhoffla
Toevoegingen	0		
Aanwendingen	217.602	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
63022 onderwijs huisvesting			
Stand 1-1-2012	1.211.259	*Doel:*	Onderhoudsvoorziening voor schoolgebouwen die zowel juridisch
Toevoegingen	830.000		als economisch eigendom zijn van de gemeente
Aanwendingen	476.498	*Opmerking:*	*Toevoegingen:*
Stand 31-12-2012	1.564.761		*Aanwendingen:*
63033 sociale recherche			
Stand 1-1-2012	194.214	*Doel:*	Financiering van exploitatielasten betreffende het SRT. Het SRT is een
Toevoegingen	0		samenwerkingsverband van 13 deelnemende gemeenten
Aanwendingen	51.115	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	143.099		
63049 voorziening wijkcentra onderh. Stb. Geb			
Stand 1-1-2012	73.928	*Doel:*	Dekking van het onderhoud van de wijkcentr
Toevoegingen	36.964		
Aanwendingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	110.892		
63050 voorziening wijkcentra inventaris			
Stand 1-1-2012	30.000	*Doel:*	Dekking van de uitgaven aan het inventaris van de wijkcentr
Toevoegingen	15.000		
Aanwendingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	45.000		
63051 voorziening zittend vervoe			
Stand 1-1-2012	195.000	*Doel:*	De Regio Twente vervult voor het voormalig zittend vervoerspersoneel de werkgeversro
Toevoegingen	0		Per jaar worden met de Regio Twente de kosten afgerekend
Aanwendingen	22.696	*Opmerking:*	De afwikkeling loopt tot en met 2021. (collegebesluit 19 december 2000)
Stand 31-12-2012	172.304		

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 12

TOELICHTINGEN OP DE PROGRAMMAREKENING

12. 1 Toelichting op programmarekening

Analyse kapitaallasten

Omschrijving	Primitief geraamd	Begrotings-wijzigingen	Totaal begroting	Realisatie 2012	Saldo
- Rente	9.463.342	349.927	9.813.269	9.813.109	160 V
- Afschrijving	9.041.875	338.839	9.380.714	8.796.335	584.379 V
Sub-totaal	**18.505.217**	**688.766**	**19.193.983**	**18.609.444**	**584.539** V
Af: in de begroting opgenomen stelpost onderuitputting kapitaallasten					-300.000
Af: door reserves/voorzieningen gedekte kapitaallasten					-337.354
				Totaal	-52.815 N

In de jaarverantwoording ontstaan verschillen in de begrote kapitaallasten ten opzichte van de werkelijke kapitaallasten. De verschillen doen zich voor bij alle programma's. Bij de Berap over 2012 is de stelpost onderuitputting kapitaallasten verlaagd van € 616.000 naar € 300.000. Rekening houdend met deze verlaging resteert nog een klein nadeel op de kapitaallasten € 52.815. Onderdeel hiervan is onder andere de verwachte overschrijding inzake het bouwkrediet IISPA en het hiermee samenhangende project IIspa bouwschade. Voor het jaar 2012 betekent dat niet gedekte kapitaallasten ad € 30.000. Structureel zullen deze kosten meegenomen worden in de reguliere planning en controlcyclus.

Overzicht van de totaal doorberekende kapitaallasten 2012:

Doorberekende kapitaallasten			
Totaal te betalen rente volgens de berekening rente-omslag 2012 zijnde			13.109.040
Totale afschrijvingen 2012			8.796.335
			21.905.375 1)
Doorberekend naar:			
- Begroting van baten en lasten	16.729.686		
- Grondbedrijf	7.303.339		
- Woningbouw	1.882.104		
			25.915.129
		Voordeel op renteverdeeldienst	-4.009.754
1) Totaal kapitaallasten volgens staat van geactiveerde kapitaalsuitgaven		18.609.441	
Rente kapitaalverstrekking Grondbedrijf		7.303.339	
Rente gronden BPT			
Rente over magazijnvoorraad Stadsbeheer		2.346	
Afronding		3	
In begroting opgenomen niet naar producten verdeelde rentelasten		-4.009.754	
		21.905.375	

Algemene opmerking vooraf ten aanzien van de meerjarige incidentele projecten.
De meerjarige incidentele projecten zijn jaaroverstijgende projecten die gefinancierd worden door incidentele middelen. In zijn totaliteit zijn de projecten budgettair neutraal, ze worden te allen tijde verrekend met de daarvoor bestemde reserves. In de jaarverantwoording 2012 zijn deze projecten opgenomen in de kolom incidentele baten en lasten (incidenteel gerealiseerd) en gezien hun budgettaire neutrale karakter ook niet opgenomen in het te analyseren saldo.

Algemene opmerking vooraf ten aanzien van de financiële analyses bij de programma's.
Hieronder zijn de financiële analyses per programma weergegeven. Het grensbedrag van de analyses is op € 50.000 gesteld. Dat wil zeggen dat afwijkingen ten opzichte van de begroting van € 50.000 (zowel baten als lasten) of meer voorzien zijn van een financiële analyse. De analyses zijn op productniveau aangeleverd en ook daarbij is de grens van € 50.000 gehanteerd. Aangezien de programma's optellingen zijn van een aantal producten kan het voorkomen dat op het programma de grens van € 50.000 wordt overschreden maar daartegenover op het product afwijkingen staan die kleiner zijn dan € 50.000. Deze ogenschijnlijke hogere afwijkingen zijn dan ook niet meegenomen in de analyse. Hiervoor is de algemene opmerking gehanteerd "Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden".
Tevens is zoveel mogelijk getracht om de baten en lasten afzonderlijk te analyseren. Echter de analyse met betrekking tot het onderdeel saldi kostenplaats (Programma Burger, Bestuur en Bedrijfsvoering) is uit praktische overweging (aangezien het ook gesaldeerd in de begroting is opgenomen) gesaldeerd opgenomen in de jaarverantwoording.

1. PROGRAMMA BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR.

Programma Bestuurskracht en bestuurscultuur (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Publiekszaken	3.658.976	3.676.820	263.416	3.940.236	281.260	128.416	152.844 V	0
Saldi kostenplaats	5.905.967	10.431.314	1.177.936	11.609.250	5.703.283	-318.646	6.021.929 V	935.290
Onvoorzien / nog niet toe te rekenen	0	-388.142.659	388.988.706	846.047	846.047	0	846.047 V	0
Bestuursorgaan / regionale samenwerking	1.797.813	1.858.256	-2.220	1.856.036	58.223	0	58.223 V	0
Bestuursondersteuning	7.809.838	7.130.135	737.532	7.867.667	57.829	-406.397	464.226 V	707.397
Raad en griffie	1.246.132	1.362.024	-87.192	1.274.832	28.700	-33.033	61.733 V	0
Rekenkamer	103.028	101.835	701	102.536	-492	0	-492 N	0
Totaal lasten	*20.521.754*	*-363.582.275*	*391.078.879*	*27.496.604*	*6.974.850*	*-629.660*	*7.604.510 V*	*1.642.687*
Baten								
Publiekszaken	-1.182.428	-1.273.241	-138.416	-1.411.657	-229.229	-128.416	-100.813 N	-12.000
Saldi kostenplaats	-4.534.424	-13.701.866	921.513	-12.780.353	-8.245.929	0	-8.245.929 N	0
Onvoorzien / nog niet toe te rekenen	0	390.948.751	-391.248.751	-300.000	-300.000	-300.000	0 N	0
Bestuursorgaan / regionale samenwerking	-225	-733	0	-733	-508	0	-508 N	0
Bestuursondersteuning	-60.334	-33.882	-7.600	-41.482	18.852	0	18.852 V	0
Raad en griffie	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Rekenkamer	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Totaal baten	*-5.777.411*	*375.939.029*	*-390.473.254*	*-14.534.225*	*-8.756.814*	*-428.416*	*-8.328.398 N*	*-12.000*
Saldo Bestuurskracht en bestuurscultuur voor bestemming	**14.744.343**	**12.356.754**	**605.625**	**12.962.379**	**-1.781.964**	**-1.058.076**	**-723.888 N**	**1.630.687**
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	6.534.783	4.045.740	2.811.535	6.857.275	322.492	128.416	194.076 V	0
Onttrekking uit reserve	-4.129.995	-1.282.935	-2.266.596	-3.549.531	580.464	634.165	-53.701 N	-1.642.687
Saldo mutaties reserve	*2.404.788*	*2.762.805*	*544.939*	*3.307.744*	*902.956*	*762.581*	*140.375 V*	*-1.642.687*
Saldo Bestuurskracht en bestuurscultuur na bestemming	**17.149.131**	**15.119.559**	**1.150.564**	**16.270.123**	**-879.008**	**-295.495**	**-583.513 N**	**-12.000**

Analyse van de lasten

Publiekszaken

- Burgerzaken en verstrekkingen	€	63.000	V
- Algemeen publiekszaken	-	68.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	22.000	V
Totaal	€	153.000	V

Burgerzaken en verstrekkingen € 63.000 V

Het voordeel op de lasten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 63.000 valt weg tegen het nadeel op de baten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 103.000.

De afwijking kosten en baten van burgerzaken is ontstaan doordat er minder legesproducten verkocht zijn (met name paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen). Daardoor zijn de legesinkomsten lager en vallen de kosten, zoals afdrachten aan Rijk, ook mee. In de Berap 2012 is rekening gehouden met een nadeel van € 60.000.

Bij de voorjaarsnota 2012 is vanaf 2013 een bedrag van € 140.000 structureel opgenomen om o.a. deze dalende inkomsten en de stijgende kosten te dekken.

Algemeen publiekszaken € 68.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 50.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 50.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor doorontwikkeling van dienstverlening.

Saldi kostenplaats

- Saldo uitgaven	€	6.022.000	V
- Saldo inkomsten	-	8.246.000	N
Totaal	€	2.224.000	N

In tegenstelling tot de andere analyses is het onderdeel saldi kostenplaats gesaldeerd opgenomen in de analyse van de jaarverantwoording.

Saldi kostenplaats € 2.224.000 N

Het geen als volgt gespecificeerd kan worden:

-	Afboeken oninbare vorderingen/vormen voorziening dubieuze debiteuren	€ 622.000	N
-	Diversen saldo's van de hulpkostenplaatsen en afdelingen	- 1.567.000	N
-	Diverse kleine verschillen	- 35.000	N
	Totaal	€ 2.224.000	N

Afboeken oninbare vorderingen / vormen voorziening dubieuze debiteuren

Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar. Saldo van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt ultimo 2012 € 1.422.300.

Diverse saldo's van hulpkostenplaatsen en afdelingen

Hulpkostenplaats/afdeling			
- Informatietechnologie	€ 123.000	N	
- Communicatie technologie	- 71.000	V	
- Kantoorruimten	- 324.000	N	
- Magazijn	- 2.000	V	
- Algemeen beheer	- 48.000	N	
- Tractie	- 23.000	V	
- Voormalig personeel	- 140.000	V	
- Overhead bezuiniging personeel	- 76.000	N	
Subtotaal hulpkostenplaatsen			**€ 335.000 N**
- Directie team	€ 38.000	N	
- Stadsbeheer	- 462.000	N	
- Ruimtelijke ontwikkeling en milieu	- 279.000	N	
- Sociale en economische zaken	- 164.000	N	
- Vastgoed en belastingen	- 400.000	N	
- Veiligheid en hulpverlening	- 105.000	N	
- Samenleving	- 77.000	V	
- Publiekszaken	- 7.000	N	
- Interne dienstverlening	- 98.000	V	
- Bestuursondersteuning en beleidscoördinatie	- 17.000	V	
- Intergemeentelijk ingenieursbureau	- 31.000	V	
Subtotaal afdelingen			**€ 1.232.000 N**
Totaal generaal			**€ 1.567.000 N**

Hieronder worden enkele grote afwijkingen toegelicht:

Informatietechnologie € 123.000 N

Het resultaat op de beïnvloedbare kosten bedraagt € 21.000 nadeel. Dit wordt veroorzaakt door netwerk gerelateerde kosten. Alle andere kostensoorten, zoals hardwarekosten, softwarekosten, e.d. zijn binnen de geraamde budgetten gebleven. Er is een nadeel op de toegerekende rente reserve informatisering en automatisering van € 102.000 vanwege een extra onttrekking van € 3.000.000 (voorjaarsnota 2012). Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 102.000 bij de storting in de reserve informatisering en automatisering (zie analyse mutaties in de reserves).

Communicatietechnologie € 71.000 V
Het voordeel is een combinatie van enerzijds een nieuw aangegaan contract bij een nieuwe provider en anderzijds de eindafrekening van te hoge voorschotten bij de oude telecom leverancier.

Kantoorruimten € 324.000 N
Op de hulpkostenplaats huisvesting is sprake van veel gebouwgerelateerde afwijkingen in de sfeer van huur € 166.000 nadeel, onderhoud € 27.000 voordeel, energie € 98.000 nadeel, verstrekkingen restaurant € 34.000 voordeel, schoonmaak € 14.000 voordeel en diverse diensten € 10.000 voordeel. Per half april 2012 is het werkplein in het Twentecentrum in gebruik genomen.
Met het oog op de algehele financiële situatie is terughoudend omgegaan met het inzetten van de beschikbare stelpost werkplekken facilitaire zaken. De genoemde stelpost draagt voor € 55.000 voordelig bij aan het resultaat. Er is een nadeel op toegerekende rente reserve stadhuis van € 192.000 vanwege een extra onttrekking van € 4.100.000 (voorjaarsnota 2012). Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 192.000 bij de storting in de reserve stadhuis (zie analyse mutaties in de reserves).

Algemeen beheer € 48.000 N
Van bovenstaand voordeel heeft € 21.000 en € 13.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 34.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor personeel arbo aanpassingen.
Het grootste nadeel (€ 60.000) op de kostenplaats algemeen beheer betreft budgetten in de P&O sfeer. Dit heeft te maken met onvoorziene kosten rechtsgedingen. Daarnaast is er een overschrijding van € 20.000 op het budget waar de uren van de OR leden worden geraamd. Oorzaak hiervan zijn extra bijeenkomsten van de OR vanwege de organisatieontwikkeling.

Voormalig personeel € 140.000 V
Er is sprake van een hogere uitstroom van medewerkers uit functioneel leeftijdsontslag (flo) en flexibel pensioen en uittreden (fpu) dan waar bij de begroting rekening was gehouden. Hierdoor ontstaat een voordelig resultaat op de kostenplaats voormalig personeel van € 140.000.

Overhead bezuinigingen personeel € 76.000 N
Betreft een nadeel op de stelpost overhead als gevolg van bezuinigingen op personeel. Deze stelpost is niet verdeeld over diverse hulpkostenplaatsen/afdelingen. Tegenover dit nadeel staan voordelen op diverse hulpkostenplaatsen/afdelingen.

Stadsbeheer € 462.000 N
Het nadelig resultaat op de afdeling stadsbeheer is als volgt te verklaren:

Team groenuitvoering € 242.000 N
Lagere productiviteit onder andere door hoger ziektepercentage (nadeel € 160.000). Bij 5 medewerkers was er sprake van langdurige ziekte als gevolg van een operatie of andere gezondheidsproblemen. Door het niet invullen van vacatureruimte is per saldo een nadeel van € 80.000 omdat hierdoor de doorberekende overhead niet gedekt is.

Team technisch beheer en onderhoud € 220.000 N
Er is een nadeel van € 60.000 ontstaan door eigen risico van ziekte van gedetacheerde medewerkers sportbedrijf en een nadeel van € 75.000 door lagere productiviteit door hoger ziektepercentage. Daarnaast een nadeel van € 60.000 door lagere productiviteit door hogere opname van verlofuren. Het betreft hier opgebouwd verlof uit het verleden van onder andere personeel gladheidbestrijding. Restant nadeel van € 25.000 betreft optelling van diverse kleine verschillen.

Ruimtelijke ontwikkeling en milieu € 279.000 N
Er is een afdelingsbrede opleiding geweest “de veranderende rol van de ambtenaar” welke niet was voorzien in het afdelingsplan. Nadeel € 34.000. Frictiekosten (wel salaris betaald, geen begroot salaris vanwege inleveren vacature) leiden tot een nadeel van € 245.000.

Sociaal en economische zaken € 164.000 N

Het afdelingsresultaat SEZ bestaat uit een nadelig saldo op de bedrijfsvoering van € 97.000 en een nadelig saldo op de personele lasten van € 67.000.

Nadelig resultaat bedrijfsvoering van € 97.000

Om een adequate bedrijfsvoering te realiseren, heeft SEZ in 2012 meer kosten gemaakt dan begroot. Specificatie van deze extra kosten:

- Abonnementen	€	30.000	N
- Drukwerk/kopie	-	38.000	N
- Reis- en verblijfkosten	-	11.000	N
- Overige kosten	-	18.000	N
Totaal	€	97.000	N

Nadelig saldo personele lasten van € 67.000

Het nadelig saldo personele lasten van € 67.000 wordt met name veroorzaakt door financiële verplichtingen aan personeel dat uit dienst is gegaan.

Vastgoed en belastingen € 400.000 N

Van bovenstaand nadeel heeft € 98.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 98.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor project vastgoed implementatie Restant te verklaren nadeel: € 498.000.

Geo/Belastingen: € 134.000 N

Er is een nadeel ontstaan op de post externe inhuur € 25.000. Op vacatureruimte is extern ingehuurd. Verder een overschrijding op het formatiebudget van € 50.000 door administratieve omissie bij opstellen formatiebudget 2012. Daarnaast zijn er diverse kleine overschrijdingen op diverse posten: € 59.000. Echter heeft deze extra personele inzet ook geresulteerd tot hogere baten. Tevens is de opgenomen stelpost inzake aanloopkosten voor de overgang van onderdeel Belastingen naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente grotendeels niet aangewend.

Vastgoed: € 336.000 N

De productiviteit van eigen personeel is lager dan begroot als gevolg van onder meer niet invullen van vacatureruimte, ziekte, zwanger- en ouderschapsverlof en uitdiensttreding/overplaatsing van medewerkers, per saldo nadeel € 136.000. Mede hierdoor is er een nadeel ontstaan op de post inhuur externen van € 226.000. Daarnaast zijn de detacheringvergoedingen van het personeel en de vergoedingen inzake WIA/ziekte/zwangerschap niet geraamd, een voordeel van € 79.000. Er resteert een nadeel van € 14.000 op diverse posten waaronder lasten bedrijfsvoering. Dit betreft een saldo van diverse kleinere verschillen (o.m. hogere reis- en verblijfkosten, abonnementen/drukwerk en lagere kosten opleiding)

Overig € 28.000 N

Daarnaast resteert een nadeel, veroorzaakt door diverse kleinere overschrijdingen.

Veiligheid en hulpverlening € 105.000 N

Het nadelige afdelingsresultaat van de afdeling Veiligheid en Hulpverlening is met name ontstaan door de volgende afwijkingen:

- Functioneel Leeftijdsontslag is bij landelijke regelgeving sinds 2006 opgeheven. Personeel met meer dan 20 dienstjaren heeft echter overgangsrechten. Omdat dit personeel zelf keuzemogelijkheid heeft in de wijze waarop zij van dit overgangsrecht gebruik maakt en omdat de extra incidentele storting in het fonds per medewerker gecalculeerd word in het lopende jaar is deze post lastig te begroten. Nadeel 2012 bedraagt € 30.000.
- Doordat een vertrokken medewerker gebruik heeft gemaakt van de regeling sociaal flankerend beleid, is er een incidenteel nadeel ontstaan van € 22.000.

- I.v.m. overwerkuren brandweerpersoneel is er een nadeel ontstaan van € 75.000. Het betreft de meerkosten van overwerk van het beroepspersoneel met betrekking tot uitruk, piket en 's-avonds oefenen met vrijwilligers. Dit is een structureel knelpunt welke in het overdrachtsdossier met het vormen van de Regionalisering overgedragen is aan Brandweer Twente.
- Daarnaast heeft in 2012 ook de afkoop / opname van boventallige verlofuren van het beroepsbrandweerpersoneel plaatsgevonden. Daarvan was reeds melding in de Berap 2012 gemaakt en is er een aanpassing in de begroting verwerkt. Echter nu blijkt dat er per saldo meer verlof opgenomen is dan bij de Berap verwacht werd. Dit zorgt voor een verschuiving ten gunste van het afdelingsresultaat en ten nadele van de uitbetaling aan vrijwilligers (zie nadeel Hulpverlening onder ''analyse lasten'')

Samenleving € 77.000 V

Op product Welzijn is een negatieve stelpost opgenomen die leidt tot een nadeel in de jaarrekening. Het gaat om € 97.000 vanwege een verschuiving van budget voor het Centrum Jeugd en Gezin naar het formatiebudget samenleving, terwijl de formatiekosten wel worden doorbelast naar het product Welzijn. Tegenover het nadeel op het product Welzijn staat een voordeel op het afdelingsbudget samenleving. Begroting 2013 is hierop aangepast.
Voor product Onderwijs geldt een soortgelijke redenering. Het gaat dan om € 67.000 voor een leerplichtambtenaar met dekking uit RMC gelden.
Tegenover het nadeel op product Onderwijs staat een voordeel op het afdelingsbudget samenleving. Begroting 2013 is hierop aangepast.
Voor de projectleider bezuinigingen sport is er een nadeel van € 45.000. Dit zal bij de resultaatbestemming worden onttrokken uit de reserve takenanalyse.
Op het product Welzijn is er een voordeel met betrekking tot de kinderopvang. Hiervan is € 20.000 veroorzaakt door een lagere doorbelasting vanuit het formatiebudget samenleving.
Tegenover het voordeel op het product Welzijn staat een nadeel op het afdelingsbudget samenleving.
Tot slot zijn er nog diverse kleine afwijkingen die in totaal een nadeel van € 22.000 geven.

Interne dienstverlening € 98.000 V

Het afdelingsresultaat van de afdeling ID wordt door veel oorzaken beïnvloed. Er is sprake van diverse vacatures en personele wijzigingen. Ook in het afdelingsmanagement is sprake van veel mutaties als gevolg van ziekteverzuim, vervanging en tijdelijke waarneming van teamleiders. Het voordeel op de afdelingsbedrijfsvoering (opleiding, bureaukosten, representatie, communicatie, e.d.) bedraagt € 55.000. De rest van het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door vrijval van budget in de personele sfeer.

Onvoorzien / nog niet toe te rekenen

- Nog toe te rekenen	€	335.000	V
- Begrotingsmutaties	-	511.000	V
Totaal	€	846.000	V

Nog toe te rekenen € 335.000 V

Het voordeel heeft betrekking op de volgende stelposten:

1. Algemeen onvoorzien incidenteel	€	52.000	V
2. Algemeen kleine kapitaalswerken	-	22.000	V
3. Macro stelpost	-	212.000	V
4. Decentrale uitkeringen	-	49.000	V
Totaal	€	335.000	V

Algemeen onvoorzien incidenteel € 52.000 V

Jaarlijks wordt in de begroting een bedrag van € 216.000 opgenomen voor incidenteel onvoorziene zaken. Van dit budget resteert eind 2012 nog € 52.000. Voor een nadere onderbouwing van het verloop van deze post verwijzen wij naar hoofdstuk 12.3 van deze jaarverantwoording.

Macro stelpost € 212.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 50.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld € 50.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013.

Het restantvoordeel betreft budgetten waarvoor in 2012 geen aparte besluitvorming voor is georganiseerd. Onder andere een bedrag van € 128.000 voor de uitvoering van het Nationaal UitvoeringsProgramma. De hiervoor benodigde middelen waren in 2012 al op een andere plaats in de begroting verwerkt. Het overige voordeel heeft betrekking op kleinere verschillen zoals een bedrag van € 13.000 voor de aanpak van fraude en € 19.000 voor de kwaliteit van kinderopvang.

Begrotingsmutaties € 511.000 V
Betreft voor een deel de afwikkeling van de besluitvorming van de voorjaarsnota 2012. Als onderdeel van de voorjaarsnota is een inschatting gemaakt van het gevolg van de heroverweging reserves. Bij de definitieve verwerking van de het besluit bleek het gevolg voor 2012 per saldo mee te vallen. Dit leidt tot een voordelig resultaat van circa € 500.000. Voor het overige deel heeft het betrekking op diverse afrondingsverschillen die zijn ontstaan bij het opstellen van de begroting 2012 en wijzigingen in de loop van 2012 die niet direct toe te rekenen zijn.

Bestuursorgaan / regionale samenwerking

- Voormalig b&w	€	55.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	3.000	V
Totaal	€	58.000	V

Voormalig b&w € 55.000 V
Het voordeel van de post voormalig b&w is te verklaren doordat er tweetal APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) uitkeringen over het jaar 2012 zijn komen te vervallen die wel in de raming van 2012 zijn meegenomen (begroting 2013 is aangepast). En in het boekjaar 2012 zijn er een aantal correcties betreffende werkgeverslasten voorgaande jaren verantwoord. In 2012 ontstaat hierdoor een incidenteel voordeel van € 55.000.

Bestuursondersteuning

- Nog toe te rekenen	€	260.000	V
- Directieteam	-	70.000	V
- B & b advies	-	69.000	V
- B & b communicatie	-	51.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	14.000	V
Totaal	€	464.000	V

Nog toe te rekenen € 260.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 260.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 260.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Verbeterprogramma.

Directieteam € 70.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 58.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 58.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor personele voorzieningen.

B & b advies € 69.000 V
Door ziekte en in 2012 nog niet ingevulde formatie zijn een aantal audits niet uitgevoerd en doorgeschoven naar 2013. Dit heeft ertoe geleid dat het algemene budget ter ondersteuning en/of inhuur van specifieke werkzaamheden voor projecten niet is ingevuld. Daarnaast geldt dat het exploitatiebudget van B&B juridisch advies wordt gebruikt voor juridische adviezen in onvoorziene omstandigheden of ontwikkelingen. In 2012 hebben zich organisatiebreed weinig kwesties voorgedaan waar specifieke inhuur van juridisch advies nodig was.

B & b communicatie € 51.000 V
Er is in 2012 terughoudend omgaan met uitgaven door zo veel mogelijk digitaal te communiceren en zorgvuldig in te kopen.

Raad en griffie

-	Diverse kleine verschillen	€	62.000	V
	Totaal	€	62.000	V

Diverse kleine verschillen € 62.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 66.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 60.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor functioneren raad algemeen en griffie bedrijfsvoering.

Rekenkamer

-	Diverse kleine verschillen	€	0	N
	Totaal	€	0	N

Analyse van de baten

Publiekszaken

-	Burgerzaken en verstrekkingen	€	103.000	N
-	Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
	Totaal	€	101.000	N

Burgerzaken en verstrekkingen € 103.000 N
Het voordeel op de lasten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 63.000 valt weg tegen het nadeel op de baten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 103.000.
De afwijking kosten en baten van burgerzaken is ontstaan doordat er minder legesproducten verkocht zijn (met name paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen). Daardoor zijn de legesinkomsten lager en vallen de kosten, zoals afdrachten aan Rijk, ook mee. In de Berap 2012 is rekening gehouden met een nadeel van € 60.000.
Bij de voorjaarsnota 2012 is vanaf 2013 een bedrag van € 140.000 structureel opgenomen om o.a. deze dalende inkomsten en de stijgende kosten te dekken.

Onvoorzien / nog niet toe te rekenen

-	Diverse kleine verschillen	€	0	V
	Totaal	€	0	V

Bestuursorgaan / regionale samenwerking

-	Diverse kleine verschillen	€	0	N
	Totaal	€	0	N

Bestuursondersteuning

-	Diverse kleine verschillen	€	19.000	V
	Totaal	€	19.000	V

Raad en griffie

-	Diverse kleine verschillen	€	0	V
	Totaal	€	0	V

Rekenkamer

-	Diverse kleine verschillen	€	0	V
	Totaal	€	0	V

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

-	Reserve huisvesting stadhuis	€	192.000	V
-	Reserve I&A	-	32.000	V
-	Reserve intergem ingenieursbureau rbt	-	31.000	N
-	Reserve groot steden beleid	-	1.000	V
	Totaal	€	194.000	V

Reserve huisvesting stadhuis € 192.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve informatisering en automatisering € 32.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was hoger dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook meer is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve (voordeel € 102.000). Daarnaast een nadeel van € 70.000 door extra storting in de reserve voor toekomstige aanschaf mobiele telefoons.

Reserve intergem ingenieursbureau rbt € 31.000 N
Betreft de storting van het positieve resultaat van het intergemeentelijk ingenieursbureau regionaal bedrijventerrein.

Reserve groot steden beleid € 1.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Baten

Onttrekking uit de reserve

-	Reserve werkgelegenheid en educatie	€	32.000	N
-	Reserve verkiezingen	-	22.000	N
	Totaal	€	54.000	N

Reserve werkgelegenheid en educatie € 32.000 N
Een deel van de huisvestingslasten van het Werkplein in het Twenthe Centrum, ter grootte van € 427.000, zou gedekt worden uit de reserve werkgelegenheid en educatie. In deze reserve is € 31.000 minder beschikbaar dan voorzien, derhalve een lagere onttrekking dan begroot, een nadeel van € 31.000.

Reserve verkiezingen € 22.000 N
De organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen op 12 september 2012 waren begroot op € 100.000. Uiteindelijke werkelijke kosten zijn uitgekomen op € 78.000 waardoor er € 22.000 minder uit de reserve verkiezingen is onttrokken.

2. PROGRAMMA AANTREKKELIJKE STAD.

Programma Aantrekkelijke stad (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging)	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Havens en waterwegen	243.977	197.090	-51	197.039	-46.938	0	-46.938 **N**	0
Recreatieve voorziening en natuurbescherming	653.659	694.982	-21.335	673.647	19.988	-42	20.030 **V**	42
Markten en evenementen	507.935	708.864	-289.400	419.464	-88.471	0	-88.471 **N**	81.000
Verkeer en vervoer	1.789.961	1.593.218	685.135	2.278.353	488.392	625.865	-137.473 **N**	25.760
Parkeerbeheer	2.490.316	2.373.929	23.767	2.397.696	-92.620	-2.899	-89.721 **N**	28.000
Bouwtoezicht	23.498	0	0	0	-23.498	-23.498	0 **N**	23.498
Ruimtelijke ordening	2.088.369	948.981	-4.449.526	-3.500.545	-5.588.914	-5.402.161	-186.753 **N**	1.049.059
Monumentenzorg	27.847	82.058	-2.557	79.501	51.654	0	51.654 **V**	0
Economische zaken	2.163.447	1.871.102	284.514	2.155.616	-7.831	4.642	-12.473 **N**	4.760
Grootschalige recreatie	215.004	285.055	-88.000	197.055	-17.949	0	-17.949 **N**	0
Belastingen	2.027.376	1.876.325	80.000	1.956.325	-71.051	0	-71.051 **N**	170.000
Geo informatie	1.236.133	1.101.132	186.622	1.287.754	51.621	79.406	-27.785 **N**	56.593
Grondzaken	584.168	606.852	552.889	1.159.741	575.573	592.034	-16.461 **N**	0
Grondbedrijf exploitatie	54.541.487	68.227.811	400.000	68.627.811	14.086.324	-212.500	14.298.824 **V**	0
Eigendommen niet voor de openbare dienst	237.420	181.022	3.005	184.027	-53.393	6.371	-59.764 **N**	0
Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing	287.549	314.476	-56.242	258.234	-29.315	-13.671	-15.644 **N**	13.671
Besluit woninggebonden subsidie	44.309	55.000	0	55.000	10.691	0	10.691 **V**	0
Sport	8.834.197	7.556.069	1.451.827	9.007.896	173.699	179.382	-5.683 **N**	845.529
Creatieve en culturele vorming	3.722.984	3.713.908	86.408	3.800.316	77.332	43.205	34.127 **V**	-43.611
Cultuurbevordering	1.572.363	1.126.266	125.200	1.251.466	-320.897	8	-320.905 **N**	0
Beeldende kunst	285.238	237.225	115.000	352.225	66.987	19.999	46.988 **V**	0
Totaal lasten	*83.577.237*	*93.751.365*	*-912.744*	*92.838.621*	*9.261.384*	*-4.103.859*	*13.365.243* **V**	*2.254.301*
Baten								
Havens en waterwegen	-107.923	-73.000	0	-73.000	34.923	0	34.923 **V**	0
Recreatieve voorziening en natuurbescherming	-6.253	-20.000	11.000	-9.000	-2.747	0	-2.747 **N**	0
Markten en evenementen	-355.522	-358.741	66.034	-292.707	62.815	0	62.815 **V**	-48.000
Verkeer en vervoer	-446.935	-504.268	34.865	-469.403	-22.468	0	-22.468 **N**	0
Parkeerbeheer	-2.500.782	-2.522.500	-138.225	-2.660.725	-159.943	0	-159.943 **N**	0
Bouwtoezicht	0	0	0	0	0	0	0 **N**	0
Ruimtelijke ordening	-3.099	-37.407	37.407	0	3.099	0	3.099 **V**	0
Monumentenzorg	0	0	0	0	0	0	0 **N**	0
Economische zaken	-69.071	-317.500	171.010	-146.490	-77.419	0	-77.419 **N**	89.000
Grootschalige recreatie	0	0	0	0	0	0	0 **N**	0
Belastingen	-176.249	-110.000	0	-110.000	66.249	0	66.249 **V**	0
Geo informatie	-37.180	-46.903	0	-46.903	-9.723	0	-9.723 **N**	0
Grondzaken	-528.582	-327.900	-475.722	-803.622	-275.040	-212.000	-63.040 **N**	-37.000
Grondbedrijf exploitatie	-55.137.637	-69.519.746	0	-69.519.746	-14.382.109	0	-14.382.109 **N**	0
Eigendommen niet voor de openbare dienst	-193.765	-174.367	1.612	-172.755	21.010	0	21.010 **V**	0
Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing	-10.996	-66.704	0	-66.704	-55.708	0	-55.708 **N**	0
Besluit woninggebonden subsidie	-43.832	-75.000	0	-75.000	-31.168	0	-31.168 **N**	0
Sport	-1.934.795	-1.045.098	-938.667	-1.983.765	-48.970	0	-48.970 **N**	0
Creatieve en culturele vorming	-23.688	0	0	0	23.688	0	23.688 **V**	0
Cultuurbevordering	-304.385	-46.514	1.136	-45.378	259.007	0	259.007 **V**	0
Beeldende kunst	-4.697	-72.363	0	-72.363	-67.666	0	-67.666 **N**	0
Totaal baten	*-61.885.391*	*-75.318.011*	*-1.229.550*	*-76.547.561*	*-14.662.170*	*-212.000*	*-14.450.170* **N**	*4.000*
Saldo Aantrekkelijke stad voor bestemming	**21.691.846**	**18.433.354**	**-2.142.294**	**16.291.060**	**-5.400.786**	**-4.315.859**	**-1.084.927 N**	**2.258.301**
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	4.313.001	2.614.528	2.481.089	5.095.617	782.616	214.899	567.717 **V**	0
Onttrekking uit reserve	-2.588.272	-629.404	2.533.497	1.904.093	4.492.365	3.915.133	577.232 **V**	-1.855.301
Saldo mutaties reserve	*1.724.729*	*1.985.124*	*5.014.586*	*6.999.710*	*5.274.981*	*4.130.032*	*1.144.949* **V**	*-1.855.301*
Saldo Aantrekkelijke stad na bestemming	**23.416.575**	**20.418.478**	**2.872.292**	**23.290.770**	**-125.805**	**-185.827**	**60.022 V**	**403.000**

Analyse van de lasten

Havens en waterwegen

- Diverse kleine verschillen	€	46.000	N
Totaal	€	46.000	N

Recreatieve voorzieningen en natuurbescherming

- Diverse kleine verschillen	€	20.000	V
Totaal	€	20.000	V

Markten en evenementen

- PECT	€	118.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	30.000	V
Totaal	€	88.000	N

PECT € 118.000 N

Met ingang van 2012 is de begeleiding en ondersteuning van evenementen(-organisaties) overgedragen aan Stichting Almelo Promotie (SAP). 2012 is een overgangsjaar waarin op onderdelen nog specifieke afspraken gemaakt moesten worden. Deze gesprekken zijn nagenoeg afgerond. Kosten voor elektrakasten zijn € 36.000, deze zijn in rekening gebracht bij de afnemers. Over de in rekening te brengen personeelskosten bij SAP van € 81.000 was verschil van mening, omdat de overdracht van

personeelsbudgetten eerst in de loop van 2012 is gerealiseerd. Na intensief overleg is besloten om hiervoor een bedrag van € 48.000 in rekening te brengen. Vanaf 2013 bestaat hierover geen onduidelijkheid meer. Tegenover de extra lasten van € 118.000 staan dus extra inkomsten van € 84.000. Deze inkomsten zijn verantwoord bij de baten Markten en evenementen.

Verkeer en vervoer

- Beleid		€	139.000	N
- Diverse kleine verschillen		-	2.000	V
	Totaal	€	137.000	N

Beleid € 139.000 N
Toenemende vragen vanuit de organisatie, College en Raad (mede door de economische crisis en de gevolgen van reeds besloten bezuinigingen) vragen om een meer dan geraamde inzet (ten opzichte van de beschikbare capaciteit en bijbehorende dekking) van de medewerkers. De dekking van de inzet van de medewerkers dient op begrotingsbasis voor een groot deel te komen uit projecten. Het niet kunnen doorbelasten van inzet op projecten betekent een overschrijding op het product waar geen dekking is voor de inzet, maar wel om inzet wordt gevraagd.

Parkeerbeheer

- Nog toe te rekenen		€	50.000	N
- BV Stadstoezicht		-	77.000	N
- Diverse kleine verschillen		-	37.000	V
	Totaal	€	90.000	N

Nog toe te rekenen € 50.000 N
Dit betreft de verkoop van parkeergarage Oosterborgh. Door moeilijke marktomstandigheden met betrekking tot vastgoed is het nog niet mogelijk gebleken deze garage te verkopen. De met een verkoop gepaard gaande lagere exploitatielast van € 50.000 is dan ook niet gerealiseerd.

BV Stadstoezicht € 77.000 N
Wacht- en storingsdiensten (buiten raamovereenkomst) € 38.000. Ombouwen parkeerapparatuur in verband met gewijzigd btw-percentage € 28.000. Afrekening definitieve indexatie 2011 op jaarlijkse bijdrage (conform overeenkomst) € 11.000.

Bouwtoezicht

- Diverse kleine verschillen		€	0	V
	Totaal	€	0	V

Ruimtelijke ordening

- Stedelijke ontwikkeling		€	123.000	N
- Diverse kleine verschillen		-	64.000	N
	Totaal	€	187.000	N

Bestemmingsplan € 123.000 N
Dit nadeel wordt veroorzaakt door een overschrijding van het krediet binnenstad met € 142.000 die via dit product wordt verrekend. Het nadeel wordt via resultaatbestemming verrekend door middel van een onttrekking aan de reserve grote investeringen.

Diverse kleine verschillen € 64.000 N
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Monumentenzorg

- Diverse kleine verschillen	€	52.000	V
Totaal	€	52.000	V

Diverse kleine verschillen € 52.000 V
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Economische zaken

- Diverse kleine verschillen	€	12.000	N
Totaal	€	12.000	N

Grootschalige recreatie

- Diverse kleine verschillen	€	18.000	N
Totaal	€	18.000	N

Belastingen

- Nog toe te rekenen	€	80.000	V
- WOZ	-	67.000	N
- Heffing	-	93.000	V
- Belasting algemeen	-	196.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	19.000	V
Totaal	€	71.000	N

Nog toe te rekenen € 80.000 V
Voor de overgang van onderdeel Belastingen naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente en de daaruit voortvloeiende aanloopkosten is een budget van € 80.000 opgenomen. Daarbij was gerekend met kosten voor inhuur en kosten voor ict aanpassingen. Het was echter niet nodig om hiervoor kosten te maken. Wel zijn er meer kosten gemaakt dan begroot voor het sociaal plan. Per saldo valt binnen product Belastingen € 37.000 vrij t.g.v. de algemene middelen.

WOZ € 67.000 N
Het nadeel van € 67.000 wordt met name veroorzaakt door extra werkzaamheden voor de conversie van data naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente.

Heffing € 93.000 V
Het voordeel van € 93.000 wordt met name veroorzaakt door een verschuiving van de werkzaamheden van “Heffingen” naar “Belasting algemeen”. Op belasting algemeen is een nadeel van € 196.000 gerealiseerd, per saldo een nadelig saldo van € 103.000. Zie ook toelichting onder “belasting algemeen” hierna.

Belasting algemeen € 196.000 N
Het nadeel van € 196.000 wordt deels veroorzaakt door een verschuiving van de werkzaamheden van “Heffingen” naar “Belasting algemeen”. Op “Heffingen is een voordeel gerealiseerd van € 93.000 (zie hierboven), per saldo een nadelig saldo van € 103.000. Dit nadelig saldo wordt met name veroorzaakt door extra personele inzet in verband met het afhandelen van bezwaren, opleggen van aanslagen, behandelen kwijtscheldingsverzoeken en invorderingswerkzaamheden voor de overgang naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente. Deze extra personele inzet heeft ook geresulteerd tot hogere baten. Aan de batenkant staat een voordeel van € 66.000 met betrekking tot de invordering.

Geo informatie

- Diverse kleine verschillen	€	28.000	N
Totaal	€	28.000	N

Grondzaken

- Diverse kleine verschillen	€	16.000	N
Totaal	€	16.000	N

Grondbedrijf exploitatie

- Saldo lasten	€	14.299.000	V
- Saldo baten	-	14.382.000	N
Totaal	€	83.000	N

In tegenstelling tot de andere analyses is het onderdeel grondbedrijf exploitatie gesaldeerd opgenomen in de jaarverantwoording.

Resultaat grondbedrijf 2012 t.o.v. begroting en exclusief mutaties reserves

- Afsluiting grondexploitatie Buitenhaven Graslaan	€	2.133.959	V			
- Bij: getroffen voorziening	-	205.214	V			
- Bruto resultaat Buitenhaven Graslaan	€	2.339.173	V			
- Voorziening voorraad Buitenhaven Graslaan	-	1.791.679	N			
- Netto effect afsluiten Buitenhaven Graslaan	€	547.494	V			
- Extra tussentijdse winstneming Hedeman	-	200.500	V			
- Boekwinst inzake verkoop objecten	-	218.957	V			
- Verlaging voorziening herwaard voorraad CVB		141.959	V			
				€	1.108.909	V
- Aanvull. voorziening lopende grondexploitaties	€	173.898	N			
- Aanvull. voorziening XL Businesspark	-	464.758	N			
- Extra kosten nutvw (de Kreek)	-	22.979	N			
- Niet doorbelaste overhead kosten	-	272.248	N			
- CVB lasten en baten (rente, huurinkomsten etc.)	-	77.546	N			
				€	1.011.429	N
Resultaat grondbedrijf 2012				€	97.481	V
- Bijdrage derden investeringsbijdragen				-	2.621	V
Resultaat grondbedrijf 2012				€	100.102	V
- Reeds begroot in Berap				-	400.000	N
Resultaat grondbedrijf t.o.v. begroting				€	500.102	V
- Lagere bijdrage reserve BoVo				-	795.887	N
- Reeds betrokken bij analyse kapitaallasten				€	212.500	V
Totaal				€	83.285	N

Eigendommen niet voor de openbare dienst

- Diverse kleine verschillen	€	60.000	N
Totaal	€	60.000	N

Diverse kleine verschillen € 60.000
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing

- Diverse kleine verschillen	€	16.000	N
Totaal	€	16.000	N

Besluit woninggebonden subsidie

- Diverse kleine verschillen	€	11.000	V
Totaal	€	11.000	V

Algemeen
Subregio Almelo gaat BWS in 2013 afkopen naar de aanvragers (woningcorporaties, beleggers en particulieren.

Sport

- Nog toe te rekenen	€	56.000	V
- Sportparken	-	98.000	V
- Sporthallen	-	109.000	N
- Niet beïnvloedbaar	-	54.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	3.000	V
Totaal	€	6.000	N

Nog toe te rekenen € 56.000 V
Voor € 32.000 betreft het stelpost kapitaallasten sport. Het gaat hier om investeringen of bijdragen aan sportaccommodaties en renteloze leningen aan sportverenigingen. Voor 2012 zijn er minder aanvragen geweest en valt dit bedrag vrij. Structureel wordt deze stelpost in 2013 weer opgenomen.
Daarnaast is er een stelpost IISPA opgenomen. Deze stelpost dient ter dekking van de kosten zoals verzekering en ozb welke de afdeling vastgoed maakt voor sporthal IISPA. In 2013 is deze stelpost op het product geraamd.

Sportparken € 98.000 V
Het voordeel wordt veroorzaakt door minder personele inzet.

Sporthallen € 109.000 N
Het nadeel wordt verklaard door niet geraamde kosten verzekering, ozb en beheerskosten eigenaar voor het IISPA. Onder nog toe te rekenen is hiervoor een stelpost van € 25.000 geraamd. Dit structurele knelpunt wordt meegenomen in de voorjaarsnota.

Niet beïnvloedbaar € 54.000 N
€ 67.000 Nadeel
Ten behoeve van de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek zijn er uitgaven gemaakt voor de voorbereiding. De herontwikkeling van het sportpark komt rechtstreeks voort uit de intentie van de Heracles Almelo om een nieuw stadion te bouwen naast het huidige stadion.
Bij de begroting 2012 heeft de raad € 1,0 mln gereserveerd in de reserve grote investeringen ten behoeve van de herontwikkeling sportpark Ossenkoppelerhoek.
Om overeenstemming te verkrijgen met de amateurverenigingen over de invulling van het sportpark hebben de afgelopen jaren vele gesprekken plaatsgevonden.
In eerste instantie werd dit gefinancierd uit het project Buitensportaccommodaties. Dit is echter niet toereikend gebleken, waardoor eind 2012 dit krediet met € 67.000 is overschreden. Bij de resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 wordt voorgesteld € 67.000 uit de reserve grote investeringen te onttrekken.

€ 13.000 Voordeel
Naast dit nadeel zijn er diverse kleine voordelen per saldo € 13.000. Deze kleine verschillen zijn niet nader geanalyseerd.

Creatieve en culturele vorming

- Diverse kleine verschillen	€	34.000	V
Totaal	€	34.000	V

Cultuurbevordering

-	Nog toe te rekenen	€	150.000	V
-	Hof '88 theater	-	477.000	N
-	Diverse kleine verschillen	-	6.000	V
	Totaal	€	321.000	N

Nog toe te rekenen € 150.000 V
Vanuit de voorjaarsnota 2012 is dit bedrag in de begroting opgenomen ter dekking van het exploitatietekort Hof '88.

De budgetten voor Hof '88 zijn deels opgenomen onder product 644 Cultuurbevordering en deels onder product 647 Cultuur/welzijnaccommodaties. Het totale overzicht van de afwijkingen ten opzichte van de begroting is:

Hof '88 totaal overzicht afwijkingen:

	Product cultuurbevordering			
-	Nog toe te rekenen	€	150.000	V
-	Lasten Hof '88 theater	-	477.000	N
-	Baten Hof '88 theater	-	259.000	V
	Product cultuur-/welzijnsaccomm.			
-	Lasten/baten Hof '88 accommodatie	€	52.000	V
	Totaal	€	16.000	N

Voor 2013 is nog een bedrag van € 75.000 opgenomen als stelpost ter dekking van het exploitatietekort, vanaf 2014 niets meer.
In 2013 wordt een begrotingswijziging opgesteld waarmee Hof '88 structureel goed in de begroting wordt opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de afloop van de bovengenoemde incidentele dekking.

Hof '88 theater € 477.000 N
Voor de toelichting, zie boven.

Beeldende kunst

-	Diverse kleine verschillen	€	47.000	V
	Totaal	€	47.000	V

Diverse kleine verschillen € 47.000.
Van bovenstaand voordeel heeft € 42.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 42.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor actieplan kunst 2012-2015.

Analyse van de baten

Havens en waterwegen

-	Diverse kleine verschillen	€	35.000	V
	Totaal	€	35.000	V

Recreatieve voorzieningen en natuurbescherming

-	Diverse kleine verschillen	€	3.000	N
	Totaal	€	3.000	N

Markten en evenementen

-	PECT	€	85.000	V
-	Diverse kleine verschillen	-	22.000	N
	Totaal	€	63.000	V

PECT € 85.000 V

Betreft de bij gebruikers in rekening gebrachte kosten voor elektrakasten en de bij Stichting Almelo Promotie in rekening gebrachte personeelskosten (zie lasten).

Verkeer en vervoer

- Diverse kleine verschillen	€	22.000	N
Totaal	€	22.000	N

Parkeerbeheer

- Parkeren	€	144.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	16.000	N
Totaal	€	160.000	N

Parkeren € 144.000 N

Door de verhoging van het parkeertarief per 1-1-2012 zijn extra inkomsten begroot. In werkelijkheid zijn de inkomsten niet extra gestegen waardoor er minder is binnengekomen en dit levert dan ook een nadeel op ten opzichte van de aangepaste begroting.

Bouwtoezicht

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Ruimtelijke ordening

- Diverse kleine verschillen	€	3.000	V
Totaal	€	3.000	V

Monumentenzorg

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Economische zaken

- Economisch beleid	€	77.000	N
Totaal	€	77.000	N

Economisch beleid € 77.000 N

In voorgaande jaren is ten onrechte voor een totaalbedrag van € 89.000 in rekening gebracht bij de Industrie Gebouwen Maatschappij. Deze kosten dienden echter gedekt te worden uit de reserve groot steden beleid, voorheen voorziening grote steden beleid. In 2012 zijn daarom de vorderingen op de Industrie Gebouwen Maatschappij gecrediteerd en is er een bedrag van € 89.000 onttrokken aan de reserve groot steden beleid. Zie ook de toelichting onder "Analyse mutaties in de reserves".

Op productniveau zijn een aantal kleinere afwijkingen gerealiseerd tot een bedrag van € 9.000 voordelig. Deze zijn niet nader geanalyseerd.

Grootschalige recreatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Belastingen

- Invordering	€	66.000	V
Totaal	€	66.000	V

Invordering € 66.000 V
Het voordeel van € 66.000 wordt veroorzaakt doordat er meer invorderingskosten in rekening zijn gebracht dan begroot.

Geo informatie

- Diverse kleine verschillen	€	10.000	N
Totaal	€	10.000	N

Grondzaken

- Grond aankoop / verkoop	€	52.000	N
- Diverse kleine verschillen		11.000	N
Totaal	€	63.000	N

Grond aankoop / verkoop € 52.000 N
Het nadeel op de grondverkopen (€ 52.000) is ontstaan doordat de verkoop van de synagoge (€ 89.000) is verantwoord in de grondexploitatie op het complex verspreide bezittingen. De raming van deze verkoop is wel opgenomen onder dit product. Verder zijn er enkele kleinere incidentele verkopen geweest in 2012 (€ 37.000) die niet geraamd zijn.

Eigendommen niet voor de openbare dienst

- Diverse kleine verschillen	€	21.000	V
Totaal	€	21.000	V

Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing

- Diverse kleine verschillen	€	56.000	N
Totaal	€	56.000	N

Besluit woninggebonden subsidie

- Diverse kleine verschillen	€	31.000	N
Totaal	€	31.000	N

Algemeen
Subregio Almelo gaat BWS in 2013 afkopen naar de aanvragers (woningcorporaties, beleggers en particulieren.

Sport

- Sporthallen	€	68.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	19.000	V
Totaal	€	49.000	N

Sporthallen € 68.000 N
Het nadeel wordt voor € 110.000 veroorzaakt door het niet verhuren (leegstand) van de commerciële ruimte van het IISPA. De huidige moeilijke economische omstandigheden, de begrenzing van de mogelijkheden en de wijze van afbouw liggen hieraan ten grondslag. Ten aanzien van het bijstellen van de raming wordt een voorstel opgesteld. Voor 42.000 betreft het meerdere kleine voordelen welke verder niet worden toegelicht.

Creatieve en culturele vorming

- Diverse kleine verschillen	€	24.000	V
Totaal	€	24.000	V

Cultuurbevordering

- Hof '88 theater	€	259.000	V
Totaal	€	259.000	V

Hof '88 theater € 259.000 V
Voor de toelichting, zie de toelichting op de lasten van product Cultuurbevordering.

Beeldende kunst

- Diverse kleine verschillen	€	68.000	N
Totaal	€	68.000	N

Diverse kleine verschillen € 68.000 N
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

- Reserve bovenwijkse voorzieningen	€	321.000	V
- Reserve parkeeraccommodaties	-	128.000	V
- Reserve algemeen	-	89.000	V
- Reserve stadsvernieuwing	-	48.000	V
- Reserve economisch nut lispa	-	23.000	N
- Reserve BWS	-	5.000	V
Totaal	€	568.000	V

Reserve bovenwijkse voorzieningen € 321.000 V
De begrote storting is gebaseerd op de verwachte grondverkopen. In verband met achterblijvende grondverkopen valt de storting lager uit dan begroot.

Reserve parkeeraccommodaties € 128.000 V
Het parkeertarief is verhoogd per 1-1-2012. Het was de verwachting dat dit meer inkomsten op zou leveren en daarom een storting in de reserve parkeren van € 130.000. Deze verwachting is niet uitgekomen, de storting is € 3.000 waardoor er € 127.000 minder is gestort. Dit levert een voordeel op voor het product parkeren.

Reserve algemeen € 89.000 V
Het voordeel is ontstaan doordat de verkoop van de synagoge (€ 89.000) is verantwoord in de grondexploitatie op het complex verspreide bezittingen. De raming van deze verkoop is wel opgenomen onder grondzaken.

Reserve stadsvernieuwing € 48.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve economisch nut lispa € 23.000 N
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserves vindt plaats op basis van de stand van de reserves per 1 januari. Deze stand was hoger dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook meer is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve.

Reserve BWS € 5.000 V
Betreft de verrekening van de negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van product Besluit Woninggebonden Subsidies exclusief apparaatskosten.

Baten

Onttrekking uit de reserve

- Reserve bovenwijkse voorzieningen	€	475.000	V
- Reserve groot steden beleid	-	89.000	V
- Reserve BWS	€	13.000	V
Totaal	€	89.000	V

Reserve bovenwijkse voorzieningen € 475.000 V
Het voordeel is ontstaan als gevolg van een niet begrote bijdrage aan Noordallee. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in het resultaat van het grondbedrijf.

Reserve groot steden beleid € 89.000 V
In voorgaande jaren is ten onrechte voor een totaalbedrag van € 89.000 in rekening gebracht bij de Industrie Gebouwen Maatschappij. Deze kosten dienden echter gedekt te worden uit de reserve groot steden beleid, voorheen voorziening groot stedenbeleid. In 2012 zijn daarom de vorderingen op de Industrie Gebouwen Maatschappij gecrediteerd en is er een bedrag van € 89.000 onttrokken aan de reserve groot steden beleid.

Reserve BWS € 13.000 V
Betreft de verrekening van de negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van product Besluit Woninggebonden Subsidies exclusief apparaatskosten.

3. PROGRAMMA EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE.

Programma Eigen kracht en participatie (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Sociale uitkeringsvoorzieningen	46.899.731	44.127.901	569.806	44.697.707	-2.202.024	-69.648	-2.132.376 N	2.738.670
Werkgelegenheid	1.362.751	4.753.400	-4.317.060	436.340	-926.411	225.000	-1.151.411 N	1.348.000
Sociale werkvoorziening	18.954.177	18.085.094	200.000	18.285.094	-669.083	123.632	-792.715 N	827.368
Lokaal onderwijsbeleid	14.147.349	12.627.703	1.871.192	14.498.895	351.546	110.538	241.008 V	5.078
Educatie	93.421	93.421	-133.633	-40.212	-133.633	-133.633	0 N	0
Mediabeleid	29.426	44.913	1.575	46.488	17.062	1.575	15.487 V	0
Wmo	13.622.799	14.502.165	-1.006.918	13.495.247	-127.552	0	-127.552 N	0
Volksgezondheid	7.692.241	7.459.316	366.801	7.826.117	133.876	57.238	76.638 V	175.279
Welzijn	6.724.021	5.861.791	433.009	6.294.800	-429.221	-575.815	146.594 V	946.556
Totaal lasten	*109.525.916*	*107.555.704*	*-2.015.228*	*105.540.476*	*-3.985.440*	*-261.113*	*-3.724.327 N*	*6.040.951*
Baten								
Sociale uitkeringsvoorzieningen	-38.013.823	-30.898.960	156.741	-30.742.219	7.271.604	0	7.271.604 V	-7.258.000
Werkgelegenheid	-1.153.605	-5.164.060	5.164.060	0	1.153.605	2.194	1.151.411 V	-1.153.194
Sociale werkvoorziening	-18.203.286	-18.080.364	-200.000	-18.280.364	-77.078	-123.631	46.553 V	-123.369
Lokaal onderwijsbeleid	-3.485.539	-780.755	-2.559.041	-3.339.796	145.743	0	145.743 V	0
Educatie	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Wmo	-1.880.954	-1.450.000	-107.723	-1.557.723	323.231	0	323.231 V	0
Mediabeleid	0	0	-1.575	-1.575	-1.575	0	-1.575 N	0
Volksgezondheid	-348.894	-1.249.707	930.146	-319.561	29.333	29.333	0 N	-29.333
Welzijn	-39.616	-734.649	734.649	0	39.616	0	39.616 V	0
Totaal baten	*-63.125.717*	*-58.358.495*	*4.117.257*	*-54.241.238*	*8.884.479*	*-92.104*	*8.976.583 V*	*-8.563.896*
Saldo Eigen kracht en participatie voor bestemming	**46.400.199**	**49.197.209**	**2.102.029**	**51.299.238**	**4.899.039**	**-353.217**	**5.252.256 V**	**-2.522.945**
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	2.604.551	31.584	2.625.455	2.657.039	52.488	92.104	-39.616 N	107.896
Onttrekking uit reserve	-2.014.868	-182.818	-1.439.742	-1.622.560	392.308	452.282	-59.974 N	-1.631.951
Saldo mutaties reserve	*589.683*	*-151.234*	*1.185.713*	*1.034.479*	*444.796*	*544.386*	*-99.590 N*	*-1.524.055*
Saldo Eigen kracht en participatie na bestemming	**46.989.882**	**49.045.975**	**3.287.742**	**52.333.717**	**5.343.835**	**191.169**	**5.152.666 V**	**-4.047.000**

Analyse van de lasten

Sociale uitkeringsvoorzieningen

- Uitkeringen bijstand	€	2.154.000	N
- Minimabeleid	-	299.000	N
- Advies/belangenbehartiging	-	54.000	N
- Schuldbemiddeling	-	118.000	V
- Overig	-	60.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	170.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	27.000	V
Totaal	€	2.132.000	N

Uitkeringen bijstand € 2.154.000 N

In de begroting worden de uitkeringen netto geraamd op basis van de gemiddelde uitkering per uitkeringsgerechtigde. Dat wil zeggen: de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de uitkeringsgerechtigden. In de rekening worden de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de klanten afzonderlijk verantwoord. Er is sprake van een nadeel van € 2.154.000 op de lasten en een voordeel van € 2.462.000 op de baten, per saldo een voordeel van € 308.000.

Een onderbouwing van dit saldo wordt hieronder weergegeven (x € 1):

	Begroot	Werkelijk	Afwijking begroting
Uitkeringen WWB/I-deel	30.989.000	31.783.000	-/- 794.000
Uitkeringen Inkomensvoorzieningen	1.100.000	1.226.000	-/- 126.000
Totaal uitkeringen I-deel	**32.089.000**	**33.009.000**	**-/- 920.000**
Gebundelde rijksvergoeding	-/- 26.750.000	-/- 29.658.000	2.908.000
Saldo uitkeringen I-deel (excl. IAU/MAU)	**5.339.000**	**3.351.000**	**1.988.000**
Saldo in procenten van Gebundelde rijksvergoeding	**17%**	**11%**	
Aanvullende uitkering 2012 (IAU/MAU)	-/- 3.115.000	-/- 1.127.000	-/- 1.988.000
Saldo uitkeringen I-deel (incl. IAU/MAU)	**2.224.000**	**2.224.000**	**0**

Aanvullende uitkering (IAU/MAU) voorgaande jaren	0	2.645.000	-/- 2.645.000
Besluit zelfstandigen	0	-/- 33.000	33.000
Herwaardering bijstandsvordering	0	-/- 300.000	300.000
Saldo overig	**0**	**2.312.000**	**2.312.000**

Saldo totaal uitkeringen bijstand	**2.224.000**	**4.536.000**	**2.312.000**

De uitkeringen I-deel zijn gebaseerd op:

	Gemiddelde uitkering (x € 1)	Gemiddeld aantal klanten
Begroting	13.508	2.380
BERAP	14.068	2.380
Rekening	14.101	2.341

Toelichting Saldo uitkeringen I-deel (excl. IAU/MAU)
Het nadeel inzake de verstrekte uitkeringen van € 920.000 ten opzichte van de begroting kan als volgt worden verklaard:
€ 550.000 minder uitkeringen als gevolg van een lager gemiddeld aantal klanten
€ 1.470.000 meer uitkeringen als gevolg van een hogere gemiddelde uitkering per klant
Het voordeel inzake de gebundelde rijksvergoeding van € 2.908.000 wordt veroorzaakt doordat het begroot bedrag is gebaseerd op de voorlopige gebundelde rijksvergoeding 2012.

Toelichting Aanvullende uitkering 2012 (IAU/MAU)
In 2012 heeft de Minister de aanvraag voor een Meerjarig Aanvullende Uitkering (MAU) gehonoreerd voor de periode 2012-2014. Dit betekent dat binnen deze periode het tekort boven 7,5% van de gebundelde rijksvergoeding wordt aangevuld door het Rijk. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat de Gemeente Almelo haar tekort op de bijstandsuitgaven, conform de maatregelen in het Plan van Aanpak MAU, terugdringt. Aangezien het nadelig saldo op de uitkeringen I-deel lager is dan begroot, zal de MAU- uitkering over boekjaar 2012 ook lager zijn. De MAU-uitkering 2012 is in de exploitatie 2012 verwerkt, maar zal uiteindelijk na 2014 op basis van verantwoording aan de Inspectie SZW, definitief worden vastgesteld door de Minister.

Toelichting aanvullende uitkering (IAU/MAU) voorgaande jaren
In januari 2012 heeft het Ministerie ons verzoek om een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2010 afgewezen. Hiertegen is bezwaar aangetekend. In maart 2013 heeft het Ministerie dit bezwaar ongegrond verklaard. Dit betekent dat er geen IAU over het jaar 2010 wordt afgegeven en dat de in 2010 opgenomen vordering van € 2.620.000 moet worden afgeboekt. Hiertegenover staat een onttrekking uit de "voorziening vordering iau" van € 2.620.000. Zie ook de toelichting onder "Analyse van de baten – Niet beinvloedbaar".
In december 2012 heeft de Minister de definitieve IAU over 2011 vastgesteld. Deze bedraagt € 4.313.000, dit is € 25.000 lager dan de vordering die in 2011 is opgenomen. Dit resulteert in een nadeel op de lasten van € 25.000. Hiertegenover staat een vrijval in de "voorziening vordering iau" van € 4.338.000, wat resulteert in een voordeel op de baten. Zie ook de toelichting onder "Analyse van de baten - Niet beïnvloedbaar".

Toelichting overige posten bijstand

De uitgaven voor Besluit zelfstandigen zijn € 33.000 lager dan begroot.De balansrekening herwaardering van de bijstandsvorderingen is opgewaardeerd met € 300.000, wat resulteert in een voordeel van € 300.000 in de exploitatie. De opwaardering heeft met name te maken met een scherpere focus op terugvordering en verhaal. Dit resulteert in een stijging van het totaal bedrag aan terugvorderingen en een relatief hogere stijging van het daadwerkelijk terugontvangen van deze opgelegde terugvorderingen.

Minimabeleid € 299.000 N

De baten en lasten zijn bij het minimabeleid niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 299.000 op de lasten en een voordeel van € 458.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 159.000. Daarnaast is er een voordelig saldo op het project "Naturaregeling – Almelo doet mee" behaald van € 170.000. Dit saldo wordt verantwoord onder "Niet beïnvloedbaar". Hierdoor bedraagt het totale saldo op het Minimabeleid € 329.000 voordelig.
Eind 2011 is de beleidsmaatregel minimabeleid versoberd. Gevolg is een aanzienlijke afname van de uitgaven minimabeleid, dat resulteert in lagere uitgaven op de bijzondere bijstand van € 314.000 en op de langdurigheidtoeslag van € 47.000. Uitzondering daarop betreffen de kosten voor Kinderopvang Sociaal Medisch. Het terugbrengen van de maximale duur en omvang heeft een beperkend effect gehad, er blijft echter een nadeel van € 202.000. Bijstelling van het beleid ten aanzien van dit punt wordt in 2013 aan de Raad voorgelegd.

Advies/belangenbehartiging € 54.000 N

Het nadeel van € 54.000 wordt veroorzaakt door hogere kosten voor incasso. Door de invoering van een strenger incassobeleid zijn de kosten hoger dan geraamd. Vooral de aandacht voor inbeslagname van vermogen in het buitenland leidt tot hogere invorderingskosten. Tegenover de hogere kosten staan echter hogere opbrengsten doordat vorderingen eerder worden ontvangen en de kans op afboeking als oninbaar wordt verkleind. Zie ook de toelichting onder "Uitkeringen bijstand".

Schuldbemiddeling € 118.000 V

Het voordeel op de schuldbemiddeling van € 118.000 wordt met name veroorzaakt door de per 1 januari 2012 ingevoerde beleidsregel "toegang schuldhulpverlening". De invoering van deze maatregel leidt tot een hogere besparing op de uitgaven dan verwacht.

Overig € 60.000 V

Het voordeel van € 60.000 wordt veroorzaakt door lagere huisvestingslasten van het werkplein aan de Rosa Luxemburgstraat omdat in het voorjaar 2012 de huur beëindigd is. Dit leidt tevens tot een lagere onttrekking uit de reserve economisch nut stadhuis. Zie ook de toelichting onder "Reserve economisch nut stadhuis". De huisvestingslasten van de nieuwe locatie (Twenthe Centrum) worden gedekt uit het Participatiebudget.

Niet beïnvloedbaar € 170.000 V

Het voordeel van € 170.000 wordt veroorzaakt door lagere uitgaven op het project "Naturaregeling Almelo doet mee". Zie ook toelichting hiervoor vermeld onder "Minimabeleid". Van dit voordeel heeft € 30.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 30.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Dit budget zal worden aangewend voor het project "Naturaregeling Almelo doet mee" in 2013

Werkgelegenheid

- Niet beïnvloedbaar	€ 1.151.000 N
Totaal	€ 1.151.000 N

Niet beïnvloedbaar € 1.151.000 N

Betreft de storting van een deel van de meeneemregeling 2011 participatiebudget in de voorziening sez (vooruitontvangen middelen derden beklemd).
Hiertegenover staat een bate op het wwb werkdeel. Zie toelichting "Analyse van de baten – Werkgelegenheid; wwb werkdeel".

Sociale werkvoorziening

- Soweco	€	1.566.000	N
- Sociale werkvoorziening nieuw	-	814.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	41.000	N
Totaal	€	793.000	N

Soweco € 1.566.000 N
Het nadeel wordt veroorzaakt door de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco. Hiertegenover staat een positief saldo op de baten van € 514.000 welke veroorzaakt is door positieve resultaten op de wsw uit voorgaande jaren en een positief saldo op begeleid werken van € 347.000. Zie ook "Analyse van de lasten- Sociale werkvoorziening; Sociale werkvoorziening nieuw".
Er resteert een negatief saldo van € 704.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie.

Sociale werkvoorziening nieuw € 814.000 V
De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 814.000 op de lasten en een nadeel van € 467.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 347.000. Dit voordeel wordt voor € 230.000 veroorzaakt door begeleid werken in eigen beheer en voor € 109.000 uit bonus begeleid werken.

Diverse kleine verschillen € 41.000 N
Het nadeel wordt veroorzaakt door kosten die zijn gemaakt voor de transitie en reorganisatie van Soweco. Conform de programmabegroting 2012 worden deze kosten gedekt uit de binnen de algemene reserve geoormerkte werkgelegenheidsmiddelen.

Lokaal onderwijsbeleid

- Gymlokalen	€	74.000	V
- Schoolgebouw en mfa	-	84.000	N
- Onderwijs overige	-	164.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	87.000	V
Totaal	€	241.000	V

Gymlokalen € 74.000 V
Door personele uitval bij de afdeling vastgoed zijn de beheertaken niet uitgevoerd. Dit levert een voordeel op van € 74.000.

Schoolgebouw en mfa € 84.000 N
Voor gemeentelijke scholen worden diverse exploitatiekosten betaald en doorberekend aan de schoolbesturen. Dit verklaart een nadeel bij de lasten en een voordeel bij de baten.

Onderwijs overige € 164.000 V
Dit voordeel wordt veroorzaakt door een onderschrijding op het budget voor leerlingenvervoer. In mei 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met een nieuwe verordening leerlingenvervoer. In deze verordening zijn maatregelen opgenomen om de kosten voor leerlingenvervoer drastisch te laten afnemen. De uitgaven voor leerlingenvervoer blijven moeilijk in te schatten.

Diverse kleine verschillen € 87.000 V
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Educatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Mediabeleid

- Diverse kleine verschillen	€	15.000	V
Totaal	€	15.000	V

Wmo

-	Nog toe te rekenen	€	146.000	N
-	Diverse kleine verschillen	-	18.000	V
	Totaal	€	128.000	N

Nog toe te rekenen € 146.000 N

Bij de voorjaarsnota 2009 is een oplopende taakstelling voor de WMO opgenomen. De taakstelling voor 2012 is € 200.000. Hiervan is € 52.000 nog niet ingevuld. Daarbij heeft een lagere integratie-uitkering in 2012 geleid tot een extra taakstelling van € 94.000. Tegenover deze niet ingevulde taakstelling staat een groter voordeel vanwege meeropbrengsten op de eigen bijdragen (zie analyse baten wmo). Met ingang van 2013 zijn de taakstellingen volledig ingevuld.

Algemene opmerking ten aanzien van de WMO; in casu onzekerheid inzake de WMO

Een aanvrager van een voorziening (voorheen WVG), hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. Deze bijdrage is op basis van de gemeentelijke verordening WMO qua hoogte afhankelijk van de aard en de duur van de verstrekking en daarnaast van de inkomensgegevens van de aanvrager. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK(Centraal Administratie Kantoor). Het CAK verstrekt een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting aan de gemeente plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Probleempunt hierbij is dat gemeenten niet direct inzicht hebben in de individueel door het CAK berekende eigen bijdrage van de cliënt en dat gemeenten de eigen bijdrage, met uitzondering van de personen die een financiële tegemoetkoming (PGB, persoonsgebonden budget) hebben gekregen, niet direct kunnen berekenen en controleren. Om privacyredenen staan de inkomensgegevens niet op het overzicht van het CAK, ondanks dat die wel nodig zijn om definitief de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdragen te kunnen bepalen. De huidige informatie over de eigen bijdrage van het CAK is derhalve ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Hoewel de gemeenten wel de aantallen personen kan beoordelen (aantallen personen waarvoor eigen bijdrage ontvangen wordt vergelijken met de gefactureerde aantallen personen) hebben zij beperkt inzicht in de volledigheid, juistheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen. Het CAK heeft aan haar accountant overigens wel gevraagd om een oordeel te geven over de opzet en het bestaan van beheersmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO die de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de eigen bijdragen moeten waarborgen. Hierbij maken de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, GBA, de gemeenten en de zorgaanbieders geen onderdeel uit van het onderzoek. In de mededeling van de accountant van het CAK is alleen de opzet en het bestaan vastgesteld per 31 december 2012. Dit is dus vooral van belang voor het vaststellen of sprake is van voldoende functiescheidingen en dus sprake is van een controleerbare situatie. De werking van het proces gedurende het gehele jaar is niet beoordeeld. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Volksgezondheid

-	Preventieve / lokale gezondheidszorg	€	58.000	V
-	Diverse kleine verschillen	-	19.000	V
	Totaal	€	77.000	V

Preventieve / lokale gezondheidszorg € 58.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 48.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 48.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Gezond in de stad.

Welzijn

- Nog toe te rekenen	€	97.000	N
- Kinderopvang en peuterspeelzaal	-	170.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	60.000	V
- Diverse kleine verschillen	€	14.000	V
Totaal	€	147.000	V

Nog toe te rekenen € 97.000 N
In het formatiebudget van de afdeling Samenleving is voor het Centrum Jeugd en Gezin een budget opgenomen. Deze formatieplaatsen worden echter gedekt uit de beschikbaar gestelde middelen voor het Centrum Jeugd en Gezin. Daarom is het budget hiervoor verlaagd met deze negatieve stelpost. Tegenover dit nadeel staat een voordeel op het formatiebudget Samenleving. Met ingang van 2013 is deze stelpost niet meer opgenomen in de begroting.

Kinderopvang en peuterspeelzaal € 170.000 V
Er zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor kwaliteit en toezicht kinderopvang. Deze middelen zijn voor een groot deel niet ingezet. Daarnaast is er een voordeel op de exploitatielasten van peuterspeelzalen (€ 10.000).

Niet beïnvloedbaar € 60.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 33.000 en € 18.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 51.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Transformatie jeugdzorg Twente fase I en stadsdeelbudgetten.

Analyse van de baten

Sociale uitkeringsvoorzieningen

- Uitkeringen bijstand	€	158.000	N
- Minimabeleid	-	458.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	6.958.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	14.000	V
Totaal	€	7.588.000	V

Uitkeringen bijstand € 158.000 N
Dit voordeel bestaat uit:

- hogere gebundelde rijksvergoeding	€	2.908.000	V
- hogere aflossingen en rijksvergoeding besluit zelfstandigen	-	121.000	V
- hogere ontvangst van bijstandsklanten	-	1.132.000	V
- hogere herwaardering bijstandsvorderingen	-	300.000	V
- lagere aanvullende uitkering (IAU/MAU)	-	4.633.000	N
- overige verschillen	-	14.000	V
Totaal	€	158.000	N

Zie voor een toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale uitkeringsvoorziening; Uitkeringen bijstand".

Minimabeleid € 458.000 V
Het betreft hier de ontvangsten inzake de bijzondere bijstand die, in afwijking van de begroting, in de rekening afzonderlijk worden verantwoord (zie voor een toelichting de analyse van de lasten, mediabeleid).

Niet beïnvloedbaar € 6.958.000 V
Bij de jaarrekening 2011 is een bedrag van € 6.958.000 in de voorziening vordering IAU gestort, dit bedrag was gelijk aan het totaal van de opgenomen vordering voor de IAU 2010 (€ 2.620.000) en de IAU 2011 (€ 4.338.000). In december 2012 heeft de Minister de definitieve Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2011 vastgesteld op € 4.313.000. De storting in de voorziening vordering IAU kan vrijvallen, wat resulteert in een voordeel van € 4.338.000. Hiertegenover staat een nadeel van € 25.000 onder de lasten bij Uitkeringen bijstand. Per saldo een voordeel van € 4.313.000.

In januari 2012 heeft het Ministerie ons verzoek om een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2010 afgewezen. Hiertegen is bezwaar aangetekend. In maart 2013 heeft het Ministerie dit bezwaar ongegrond verklaard. Dit betekent dat er geen IAU over het jaar 2010 wordt afgegeven en dat de in 2010 opgenomen vordering van € 2.620.000 moet worden afgeboekt, wat resulteert in een nadeel op de baten. Hiertegenover staat een onttrekking uit de "voorziening vordering iau" van € 2.620.000, wat resulteert in een voordeel op de baten. Samen met de vrijval in de "voorziening vordering iau", naar aanleiding van de toekenning IAU 2011, levert dit een totaal voordeel op van € 6.958.000 (€ 4.338.000 + € 2.620.000)

Werkgelegenheid

- Wwb werkdeel	€	1.230.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	79.000	N
Totaal	€	1.151.000	V

Wwb werkdeel € 1.230.000 V

In het kader van de meeneemregeling is een deel van de onderbesteding van het participatiebudget 2011, groot € 1.230.000, in het boekjaar 2011 rechtstreeks verantwoord op "vooruitontvangen middelen door derden beklemd" en in boekjaar 2012 teruggeboekt naar de exploitatie. Dit resulteert in een voordelig saldo van € 1.230.000 op de baten. Hiertegenover staat een storting in de voorziening sez (vooruitontvangen middelen door derden beklemd), groot € 1.230.000. Deze is voor € 79.000 als negatieve onttrekking en voor € 1.151.000 als storting geboekt, zie ook "Analyse van de lasten – werkgelegenheid; niet- beïnvloedbaar" en "Analyse van de baten – werkgelegenheid; niet-beinvloedbaar".

Niet beïnvloedbaar € 79.000 N

Betreft een negatieve onttrekking uit de voorziening groot € 79.000 inzake de meeneemregeling participatiebudget. Zie toelichting onder "Analyse van de baten – Werkgelegenheid; Wwb werkdeel".

Sociale werkvoorziening

- Soweco	€	514.000	V
- Sociale werkvoorziening nieuw	-	467.000	N
Totaal	€	47.000	V

Soweco € 514.000 V

Dit betreft het positieve resultaat op de WSW uit voorgaande jaren welke ter dekking is aangewend voor de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco.

Sociale werkvoorziening nieuw € 467.000 N

De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Zie voor verdere toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale werkvoorziening; Sociale werkvoorziening nieuw".

Lokaal onderwijsbeleid

- Schoolgebouw en mfa	€	105.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	74.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	33.000	N
Totaal	€	146.000	V

Schoolgebouw en mfa € 105.000 V

Voor gemeentelijke scholen worden diverse exploitatiekosten betaald en doorberekend aan de schoolbesturen. Dit verklaart een nadeel bij de lasten en een voordeel bij de baten.

Niet beïnvloedbaar € 74.000 V

Een fte leerplichtambtenaar schaal 9 wordt gedekt uit RMC gelden (Regionale Meld- en Coördinatiepunt). Hierdoor ontstaat een voordeel op het afdelingsbudget. Dit voordeel is niet op het product onderwijs verantwoord maar ten gunste gekomen van het afdelingsresultaat en toegelicht bij saldikostenplaatsen (nadeel € 66.000). Daarnaast een voordeel van € 140.000 a.g.v. vrijval van

vooruitontvangen gelden. Binnen het project onderwijsachterstandenbeleid zijn voor ruim € 140.000 aan afrekeningen subsidies 2010 ontvangen. De bijdrage over 2010 voor onderwijsachterstanden is met het rijk afgerekend. Er zijn echter voor het jaar 2013 verplichtingen aangegaan. Voorgesteld wordt dit bedrag middels resultaatbestemming te reserveren in een bestemmingsreserve zodat het beschikbaar blijft voor het project onderwijsachterstanden. Het projectonderwijsachterstanden heeft een doorlooptijd van 2011-2014.

Educatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Wmo

- Huishoudelijke hulp	€	329.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	6.000	N
Totaal	€	323.000	V

Huishoudelijke hulp € 329.000 V
De ontvangen eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp zijn hoger dan geraamd. De raming was voorzichtig ingeschat. Verder is in de verordening opgenomen dat de gemeente Almelo op meer WMO middelen een eigen bijdrage gaat heffen. En er maken steeds meer mensen gebruik van de WMO, waardoor ook het totaalbedrag van de eigen bijdrage toeneemt. In de begroting 2013 is de raming naar boven bijgesteld.

Mediabeleid

- Diverse kleine verschillen	€	2.000	N
Totaal	€	2.000	N

Volksgezondheid

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Welzijn

- Diverse kleine verschillen	€	40.000	V
Totaal	€	40.000	V

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

- Reserve overlopende werken	€	40.000	N
Totaal	€	40.000	N

Reserve overlopende werken € 40.000 N
De projecten eergerelateerd geweld en triple p zijn projecten gefinancierd uit middelen van derden. Beide projecten zijn afgerekend en de resterende middelen zijn daarom niet meer beklemd. Wel berusten er nog verplichtingen op de projecten. De projecten lopen door naar 2013 en dekking vindt niet meer plaats uit voorziening samenleving algemeen maar uit de reserve overlopende werken.

Baten

Onttrekking uit de reserve

- Reserve economisch nut	€	60.000	N
Totaal	€	60.000	N

Reserve economisch nut € 60.000 N

De huisvestingslasten voor de Rosa Luxemburgstraat worden gedekt uit de reserve economisch nut. In het voorjaar 2012 is het Werkplein verhuisd naar het Twenthe Centrum. Aangezien de huisvestingslasten voor het Twenthe Centrum gedekt zijn uit het Participatiebudget is de onttrekking uit de reserve economisch nut lager dan begroot. Zie ook toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale uitkeringsvoorzieningen; Overig".

4. PROGRAMMA LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID.

Programma Leefbaarheid en veiligheid (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Omgevingsvergunning	1.978.626	2.183.088	-75.682	2.107.406	128.780	0	128.780 **V**	0
Grondbank	655.127	487.726	0	487.726	-167.401	1.395	-168.796 **N**	0
Wegen, straten en pleinen	8.422.251	6.528.607	1.725.065	8.253.672	-168.579	-348.533	179.954 **V**	1.491.889
Rioolstelsel	7.208.572	6.715.216	1.061.591	7.776.807	568.235	144.537	423.698 **V**	304.736
Openbaar groen	4.897.287	4.799.904	114.699	4.914.603	17.316	1.191	16.125 **V**	0
Begraafplaats	614.892	656.913	-300.249	356.664	-258.228	-294.604	36.376 **V**	0
Milieu	3.928.158	2.752.048	821.204	3.573.252	-354.906	-326.941	-27.965 **N**	1.163.896
Afvalinzamelen	9.148.251	8.407.428	1.236.938	9.644.366	496.115	113.932	382.183 **V**	18.858
Integrale Veiligheidszorg	6.992.727	6.221.229	466.882	6.688.111	-304.616	42.398	-347.014 **N**	20.443
Cultuur- / welzijnsaccommodaties	4.205.325	4.513.497	288.362	4.801.859	596.534	243.467	353.067 **V**	0
Totaal lasten	*48.051.216*	*43.265.656*	*5.338.810*	*48.604.466*	*553.250*	*-423.158*	*976.408* **V**	*2.999.822*
Baten								
Omgevingsvergunning	-1.632.214	-2.183.088	580.000	-1.603.088	29.126	0	29.126 **V**	0
Grondbank	-655.761	-487.726	0	-487.726	168.035	0	168.035 **V**	0
Wegen, straten en pleinen	-289.316	-102.800	-148.400	-251.200	38.116	0	38.116 **V**	0
Rioolstelsel	-6.134.419	-6.281.720	-20.000	-6.301.720	-167.301	0	-167.301 **N**	0
Openbaar groen	-2.163	-4.000	0	-4.000	-1.837	0	-1.837 **N**	0
Begraafplaats	-331.927	-371.700	40.000	-331.700	227	0	227 **V**	0
Milieu	-155.028	-115.000	0	-115.000	40.028	0	40.028 **V**	0
Afvalinzamelen	-9.743.515	-9.688.108	-37.407	-9.725.515	18.000	0	18.000 **V**	-290.000
Integrale Veiligheidszorg	-365.203	-302.827	0	-302.827	62.376	0	62.376 **V**	0
Cultuur- / welzijnsaccommodaties	-877.846	-929.304	-72.182	-1.001.486	-123.640	0	-123.640 **N**	0
Totaal baten	*-20.187.392*	*-20.466.273*	*342.011*	*-20.124.262*	*63.130*	*0*	*63.130* **V**	*-290.000*
Saldo Leefbaarheid en veiligheid voor bestemming	**27.863.824**	**22.799.383**	**5.680.821**	**28.480.204**	**616.380**	**-423.158**	**1.039.538 V**	**2.709.822**
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	4.216.832	1.879.046	1.831.881	3.710.927	-505.905	-98.206	-407.699 **N**	0
Onttrekking uit reserve	-4.734.097	-2.201.503	-2.016.176	-4.217.679	516.418	772.814	-256.396 **N**	-2.999.822
Saldo mutaties reserve	*-517.265*	*-322.457*	*-184.295*	*-506.752*	*10.513*	*674.608*	*-664.095* **N**	*-2.999.822*
Saldo Leefbaarheid en veiligheid na bestemming	**27.346.559**	**22.476.926**	**5.496.526**	**27.973.452**	**626.893**	**251.450**	**375.443 V**	**-290.000**

Analyse van de lasten

Omgevingsvergunning

- Omgevingsvergunning overhead	€	128.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	1.000	V
Totaal	€	129.000	V

Omgevingsvergunning overhead € 128.000 V
Overhead advertentie € 5.000 V
Het voordeel van de Wabo is dat voor een fysiek project één vergunning kan worden aangevraagd voor meerdere activiteiten (bv. bouwen, milieu en kappen boom). In de meeste gevallen betekent dit één publicatie voor de aanvraag en één voor de vergunning. Voorheen waren hiervoor zes publicaties nodig. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning in 2012 is lager dan in voorgaande jaren.

Overhead monumentencommissie € 6.000 V
Per 1 januari 2012 hanteert 't Oversticht gewijzigde tarieven voor de behandeling van monumentenplannen. De behandelkosten zijn afhankelijk van de bouwsom van de aanvraag waarover advies wordt gevraagd bij de monumentencommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012. I.v.m. de aanstaande verbouwing van in ieder geval de Rietmavo (realisatie van 22 appartementen in een gemeentelijk monument) het begrote bedrag handhaven voor 2013.

Ziektevervanging € 43.000 V
Beperkt langdurig zieken binnen omgevingsvergunning-leges in 2012 waardoor beperkte inhuur t.b.v. ziektevervanging nodig is geweest.

Welstand € 29.000 V
De behandelkosten zijn afhankelijk van de totale bouwsom van de aanvragen waarover advies wordt gevraagd bij de welstandscommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012, omdat het aantal aanvragen in 2012 is afgenomen ten opzichte van 2011.

Overig overhead € 45.000 V

Bij de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is veel aandacht besteed aan de kostentoerekening. Investeringskosten om digitaal te kunnen werken bleken onvoldoende te zijn meegenomen in de overheadkosten. Per 1 juni 2011 zijn de leges onder titel 2 van de tarieventabel (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) met 5% verhoogd om de investeringen met betrekking tot digitaal werken geleidelijk aan in te kunnen voeren

Belangrijk bij de digitalisering van het Veiligheid Toezicht Handhaving (VTH)-proces is de afstemming met het project Slimmer Werken en de afstemming met het toekomstige Klantcontactcentrum. In 2012 zijn de eerste belangrijke stappen gezet in het digitaliseren van het VTH-proces (bv. BRIS-toets (BouwRegelgeving InformatieSystemen), digitale archivering in Decos). Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013. Omdat de uitvoering met name plaatsvindt vanaf 2013 zijn de uitgaven in 2012 lager geweest dan begroot. Vanaf 2013 zal er verdere structurele behoefte zijn aan bv. hard- en softwarematige ondersteuning ten behoeve van de digitalisering van het VTH-proces (bv. programmatuur t.b.v. digitaal beoordelen tekeningen, BRIS-toezicht, vervangingsbudget hardware).

Eind 2012 zijn afspraken gemaakt over het backscannen van fysiek gearchiveerde dossiers. Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013 (800 plannen). Kosten hiervoor zijn nog niet gemaakt in 2012 maar worden gemaakt vanaf 2013.

Grondbank

- Integraal beheer en beleid	€	171.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	169.000	N

Integraal beheer en beleid € 171.000 N

Nadeel wordt enerzijds verklaard door hogere keuringskosten door stijging opbrengst grond en anderzijds door extra kosten BeoordelingsRichtLijn BRL 9335 certificering.

Wegen, straten, pleinen

- Gladheid	€	176.000	V
- Bermen en sloten	-	57.000	N
- Kunstwerk	-	94.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	33.000	N
Totaal	€	180.000	V

Gladheid € 176.000 V

Door de zachte wintermaanden begin 2012 met weinig gladheid heeft er weinig gladheidbestrijding plaats moeten vinden. Er werd alleen preventief gestrooid.

Bermen en sloten € 57.000 N

Extra kosten als gevolg van herstel, verbreden en verhogen van het schouwpad door het verbeteren van de bereikbaarheid van de spoorsloot. Eind 2011 zijn door de slechte weersomstandigheden de werkzaamheden eerder stilgelegd, welke in 2012 alsnog uitgevoerd zijn en dus leiden tot extra kosten. Daarnaast zijn er meer sloten gemaaid met de arbeidsintensievere maaikorf dan met de bodemfrees, dit leidt tot extra kosten personeel en afvoer.

Kunstwerk € 94.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 90.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 90.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor achterstallige werkzaamheden kunstwerken.

Rioolstelsel

- Riool zorgplicht	€	305.000	V
- Rioolrecht	-	85.000	N
- Niet beïnvloedbaar	-	136.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	68.000	V
Totaal	€	424.000	V

Riool zorgplicht € 305.000 V

Diverse baggerwerkzaamheden zijn niet uitgevoerd omdat het baggerplan nog niet is vastgesteld (voordeel € 100.000). De bijdrage van het project afkoppelen Turfkade van voorgeschoten kosten 2011 resulteert in een voordeel van € 100.000. Door capaciteitsgebrek zijn diverse voorbereidingen niet opgestart. Hierdoor zijn er minder onderzoeken gedaan m.b.t. afvalwater (voordeel € 70.000), hemelwater (voordeel € 12.000) en grondwater (voordeel € 13.000). Met het gehele voordeel op riool zorgplicht is rekening gehouden in de update van het kostendekkingsplan verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2013 t/m 2015.

Rioolrecht € 85.000 N

Betreft extra kwijtscheldingen door de huidige slechte financiële situatie.

Niet beïnvloedbaar € 136.000 V

Betreft de stelpost kapitaallasten nieuwe investeringen, welke niet benut is door achterblijvende investeringen t.o.v. verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2015.

Diverse kleine verschillen € 68.000 V

Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Openbaar groen

- Integraal beheer	€	297.000	V
- Stadsdeel	-	328.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	49.000	V
Totaal	€	16.000	V

Integraal beheer € 297.000 V

Het nieuwe integraal beheerpakket groenbeheer is nog niet beschikbaar, waardoor er geen werkzaamheden groenbeheer zijn verricht (voordeel € 83.000). Achterstand zal in 2013 weggewerkt moeten worden. Door vereenvoudiging van het bomenbeleid zijn er minder aanvragen voor kapvergunning (voordeel € 30.000). De gezamenlijk met 16 andere gemeenten opgestelde gedragscode flora en fauna ligt op dit moment bij het college ter goedkeuring. Na goedkeuring zal de implementatie van de code plaats moeten vinden. Hierdoor zijn er in 2012 minder werkzaamheden verricht (voordeel € 30.000). Door terugloop van vraag naar integrale adviezen voor concernprojecten is er minder beroep gedaan op de post technische adviezen (voordeel € 23.000). In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (voordeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist.

Stadsdeel € 328.000 N

In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (nadeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist. Het achterstallige onderhoud uit 2011 is weggewerkt door extra inhuur personeel (nadeel 120.000). Daarnaast zijn er door achterblijvende kapitaalsopdrachten extra werkzaamheden verricht in de stadsdelen (nadeel € 50.000). Diverse kleine overschrijdingen van € 35.000.

Begraafplaats

- Diverse kleine verschillen	€	36.000	V
Totaal	€	36.000	V

Milieu

- Diverse kleine verschillen		€	28.000	N
	Totaal	€	28.000	N

Afvalinzamelen

- Restafval		€	268.000	V
- Grof vuil		-	167.000	V
- Glas		-	56.000	V
- Diverse fracties		-	105.000	N
- Afvalbrengpunt		-	69.000	V
- Afvalstoffenheffing		-	108.000	N
- Diverse kleine verschillen		-	35.000	V
	Totaal	€	382.000	V

Restafval € 268.000 V
Er is 4% minder restafval ingezameld en verwerkt dan kon worden voorzien waardoor de kosten lager zijn uitgevallen.

Grof vuil € 167.000 V
Er is 39% minder grof restafval aangeboden op het afvalbrengpunt. Dit lagere aanbod zorgt voor lagere verwerkingskosten en dus lagere kosten. Tevens zijn de baten hierin verwerkt.

Glas € 56.000 V
De inzamel- en verwerkingskosten voor Twente Milieu zijn lager dan vooraf kon worden ingeschat.

Diverse fracties € 105.000 N
Er is meer afval gescheiden aangeleverd en hiermee zijn meer kosten gemoeid. Hieronder ook kunststof waar dan weer inkomsten tegenover staan.

Afvalbrengpunt € 69.000 V
Er is op het afvalbrengpunt minder afval aangeleverd dat moest worden afgevoerd, voordeel € 69.000

Afvalstoffenheffing € 108.000 N
In 2012 zijn een aantal vorderingen oninbaar verklaard. Oninbaarheid wordt niet geraamd op het product afval waardoor hier een nadeel ontstaat.

Integrale veiligheidszorg

- Integrale veiligheid		€	172.000	N
- Paraatheidzorg		-	118.000	N
- Hulpverlening		-	60.000	N
- Diverse kleine verschillen		€	3.000	N
	Totaal	€	347.000	N

Integrale veiligheid € 172.000 N
Het negatieve resultaat is voornamelijk ontstaan doordat Stadstoezicht in 2012 is gereorganiseerd van een toezichthoudende naar een handhavende organisatie. De GSB-bijdrage als onderdeel van de gemeentelijke bijdrage aan Stadstoezicht is in 2012 vervallen. De verwachting was dat een bedrag van € 175.000 gecompenseerd kon worden door de overhead bij Stadstoezicht terug te brengen echter dat is in 2012 nog niet gerealiseerd. Met Stadstoezicht zijn in het verlengde van de reorganisatie afspraken gemaakt over het uitvoeren van gemeentelijke taken, waaronder het toezicht en handhaven bij evenementen, de drank- en horecawet, de hondenoverlast en het cameratoezicht.

Paraatheidzorg € 118.000 N
Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten). Deze vindt u terug onder het voordeel bij ''Baten Paraatheidzorg.''

Hulpverlening € 60.000 N

Zoals reeds gemeld in de Berap heeft de afdeling V&H extra vrijwilligers in moeten zetten om langdurige ziekte van 4 beroepsmedewerkers te moeten vervangen. Daarnaast is er in 2012 bij de beroepsbezetting extra verlof opgenomen om het ontstane verlofstuwmeer te verkleinen. Door beroepsmedewerkers verlof toe te kennen is extra inzet van brandweervrijwilligers noodzakelijk.

Cultuur- / welzijnsaccommodaties

- Nog toe te rekenen	€	247.000	V
- Cultuuraccommodaties t/m 2008	-	135.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	29.000	N
Totaal	€	353.000	V

Nog toe te rekenen € 247.000 V

In de voorjaarsnota 2008 is een structurele stelpost opgenomen voor de uitvoering van de kadernota welzijnaccommodaties. Bij de voorjaarsnota 2012 (p. 62) is gekozen voor de zgn. variant 5, waarin diverse verbouwingen en renovaties van wijkcentra etc. zijn opgenomen. Daarbij is de structurele stelpost aangepast tot een zodanig niveau dat daaruit de structurele lasten van de aangepaste gebouwen kunnen worden gedekt. Omdat de verbouwingen nog niet zijn afgerond, kan deze stelpost voor 2012 vrijvallen naar de algemene middelen.

Cultuuraccommodaties t/m 2008 € 135.000 V

De op dit subproduct verantwoorde werkelijke baten en lasten bedragen per saldo € 40.000 nadelig. Het voordelig saldo op Hof 88 bedraagt € 52.000. Zie voor het totale overzicht op de afwijkingen Hof 88 de toelichting onder de lasten op product Cultuurbevordering.
Daarnaast is er een nadeel van € 67.000 op de Talentenfabriek. De oorzaak is een nadeel op de huurontvangsten door een latere oplevering van het gebouw. Op de exploitatie van de overige accommodaties is er een nadeel van € 25.000.

Analyse van de baten

Omgevingsvergunning

- Diverse kleine verschillen	€	29.000	V
Totaal	€	29.000	V

Grondbank

- Grond	€	111.000	V
- Exploitatie	-	57.000	V
Totaal	€	168.000	V

Grond € 111.000 V

Hogere opbrengsten grond door het intensiveren van de regiofunctie van de grondbank.

Exploitatie € 57.000 V

Betreft niet begrote opbrengst van het beheren van de landbouwgronden. Begrote opbrengsten zijn in begroting 2013 opgenomen.

Wegen, straten, pleinen

- Diverse kleine verschillen	€	38.000	V
Totaal	€	38.000	V

Rioolstelsel

- Rioolrecht	€	167.000	N
Totaal	€	167.000	N

Rioolrecht € 167.000 N

Betreft achterblijvende inkomsten grootverbruik welke niet op de juiste wijze is verwerkt in het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2015. De extra inkomsten die in 2012 zijn begroot worden in 2013 geïnd. Met ingang van 2013 is het probleem van deze vertraagde inkomsten verleden tijd.

Openbaar groen

- Diverse kleine verschillen	€	2.000	V
Totaal	€	2.000	V

Begraafplaats

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Milieu

- Diverse kleine verschillen	€	40.000	V
Totaal	€	40.000	V

Afvalinzamelen

- Grof vuil	€	114.000	N
- Oud papier	-	260.000	V
- Glas	-	64.000	V
- Diverse fracties	-	248.000	V
- Afvalbrengpunt	-	104.000	N
- Afvalstoffenheffing	-	338.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	18.000	V

Grof vuil € 114.000 N

Zie ook Grof vuil – lasten. De geraamde baten zijn hier niet gerealiseerd aangezien deze zijn verwerkt in lagere verwerkingskosten en dus aan de lastenkant worden gepresenteerd.

Oud papier € 260.000 V

De marktprijs was dermate gunstiger dat hier een voordeel is behaald.
In dit voordeel zit een eindafrekening 2011 van € 236.000 voordeel verwerkt welke niet kon worden voorzien.

Glas € 64.000 V

De marktprijs was dermate gunstiger dat hier een voordeel is behaald.

Diverse fracties € 248.000 V

De marktprijs voor met name kunststof was dermate goed dat hier een voordelig resultaat is behaald van € 180.000. Hier staan ook uitgaven van € 165.000 tegenover. Bijdrage Nedvang voor hard kunststof is € 54.000 welke niet vooraf kon worden voorzien. € 14.000 voordeel is totaal van diverse kleine verschillen,

Afvalbrengpunt € 104.000 N

Er is minder afval aangeboden en er is minder afval aangeboden boven de gratis aan te bieden hoeveelheid waardoor particulieren minder hebben betaald, nadeel € 36.000. De uitgifte van extra containers is verwerkt in de afvalstoffenheffing en levert hier een nadeel op de inkomsten op van € 60.000. Er is geen bedrijfsafval aangeboden terwijl er rekening was gehouden met een opbrengst van € 8.000. Niet realiseren van deze inkomst levert een nadeel op van € 8.000

Afvalstoffenheffing € 338.000 N
De verminderingen hebben een nadeel opgeleverd van bijna € 200.000. Niet kunnen heffen/opleggen van de aanslag (waar wel rekening mee was gehouden) als gevolg van leegstand levert een nadeel op van bijna € 140.000.

Integrale veiligheidszorg

- Paraatheidzorg	€	96.000	V
- Diverse kleine verschillen	€	34.000	N
Totaal	€	62.000	V

Paraatheidzorg € 96.000 V
Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten).

Cultuur- / welzijnsaccommodaties

- Cultuuraccommodaties t/m 2008	€	175.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	51.000	V
Totaal	€	124.000	N

Cultuuraccommodaties t/m 2008 € 175.000 N
Zie de toelichting onder de lasten.

Diverse kleine verschillen € 51.000 V
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

- Reserve afvalstoffenheffing	€	398.000	N
- Reserve materieel brandweer	-	8.000	N
- Reserve economisch nut	-	2.000	N
Totaal	€	408.000	N

Reserve afvalstoffenheffing € 398.000 N
Dit is het saldo minus de onttrekking vanwege kapitaallasten, deze worden separaat gepresenteerd. Door een hoger dan geraamd positief resultaat op afval wordt er meer gestort in de reserve afvalstoffenheffing dan voorzien, nadeel voor het product € 398.000.

Reserve materieel brandweer € 8.000 N
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve economisch nut € 2.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve economisch nut ondergrondse containers is gebaseerd op basis van de boekwaarde van het investeringskrediet per 1 januari. Deze boekwaarde was hoger dan de hoogte van de stand van de reserve per 1 januari, vandaar dat de toegerekende rente ook hoger is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve.

Baten

Onttrekking uit de reserve

- Reserve riolering tariefsegalisatie	€	256.000	N
Totaal	€	256.000	N

Reserve riolering tariefsegalisatie € 256.000 N
Betreft de verrekening van de positieve afwijking ten opzichte van de begroting van product rioolstelsel.

12. 2 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording mogen de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen niet als bate in de diverse programma's worden opgenomen. Daarom zijn de programma's geschoond van deze algemene dekkingsmiddelen en opgenomen in een afzonderlijk onderdeel van de programmarekening.

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de algemene dekkingsmiddelen. De voornaamste algemene dekkingsmiddelen zijn de uitkeringen uit het gemeentefonds en de belastingopbrengsten. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen. In de daarop volgende paragrafen worden allereerst de onderdelen (grijs gearceerd) toegelicht. (De baten hieronder zijn negatief weergegeven). Aan einde van deze paragraaf vindt u een analyse van de overige onderdelen.

Algemene dekkingsmiddelen (in euro's) ***V = Voordeel*** ***N = Nadeel***	**Realisatie 2012**	**Begroting (voor wijziging)**	**Begrotings-wijzigingen**	**Begroting (na wijziging**	**Saldo**	**Niet nader te analyseren**	**Te analyseren saldo**	**Incidenteel gerealiseerd**
Lasten								
Deelnemingen	1.964.313	1.686.632		1.686.632	-277.681	-277.681	**0 N**	**0**
Aandelen					0			
Algemene uitkering					0		**0 N**	
Niet beinvloedbaar	226.188	235.989	-24.300	211.689	-14.499	-14.499	**0 N**	**0**
Overige stortingen voorzieningen/reserves				0	0		**0**	
Totaal lasten	*2.190.501*	*1.922.621*	*-24.300*	*1.898.321*	*-292.180*	*-292.180*	*0* **N**	
Baten								
Onroerende zaakbelasting	-14.792.958	**-14.491.550**		**-14.491.550**	301.408		**301.408 V**	**301.408**
Algemene uitkering	-87.706.962	**-85.609.695**	**-2.127.000**	**-87.736.695**	-29.733		**-29.733 N**	**-29.733**
Specifieke uitkeringen	-54.972	**-50.000**		**-50.000**	4.972		**4.972 V**	**4.972**
Dividenden	-9.219.081	**-3.067.048**	**174.460**	**-2.892.588**	6.326.493		**6.326.493 V**	**5.800.000**
Saldo BTW-compensatiefonds				**0**	0		**0 N**	
Saldo financieringsfunctie	-4.009.748	**-900.000**	**-2.355.110**	**-3.255.110**	754.638		**754.638 V**	**754.638**
Overige algemene dekkingsmiddelen								
Ontvangen rente leningen	-288.772	**-891.003**	**599.015**	**-291.988**	-3.216		**-3.216 N**	**-3.216**
Hondenbelasting	-446.877	**-477.338**		**-477.338**	-30.461		**-30.461 N**	**-30.461**
Reclamebelasting	-127.528	**-125.000**		**-125.000**	2.528		**2.528 V**	**2.528**
Toeristenbelasting	-250.000	**-250.000**		**-250.000**	0			
Overige vergunningen/leges	-15.435	**-92.000**	**25.000**	**-67.000**	-51.565		**-51.565 N**	**-51.565**
Grond pacht/verhuur	-150.182	**-275.502**	**111.502**	**-164.000**	-13.818		**-13.818 N**	**-13.818**
Rente reserves /voorzieningen	-3.277.100	**-950.000**	**-2.154.392**	**-3.104.392**	172.708		**172.708 V**	**172.708**
Overige baten niet zijnde algemene dekkingsmiddelen								
Rente woningbouw	-1.882.104	-1.604.423		-1.604.423	277.681	**277.681**	**0 N**	**0**
IZA gelden	-109.551		-109.551	-109.551	0			
Overigen	-1.906.879		-1.906.879	-1.906.879	0		**0 N**	
Totaal baten	*-124.238.149*	*-108.783.559*	*-7.742.955*	*-116.526.514*	7.711.635	*277.681*	*7.433.954* **V**	*7.433.954*
Saldo algemene dekkingsmiddelen voor bestemming	**-122.047.648**	**-106.860.938**	**-7.767.255**	**-114.628.193**	**7.419.455**	**-14.499**	**7.433.954 V**	**7.433.954**
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	63.293.951	0	63.293.950	63.293.950	-1		-1 **N**	
Onttrekking uit reserve	-68.533.820	-200.000	-68.333.819	-68.533.819	1		1 **V**	
Saldo mutaties reserve	*-5.239.869*	*-200.000*	*-5.039.869*	*-5.239.869*	*0*		*0* **N**	
Saldo algemene dekkingsmiddelen na bestemming	**-127.287.517**	**-107.060.938**	**-12.807.124**	**-119.868.062**	**7.419.455**	**-14.499**	**7.433.954 V**	**7.433.954**

Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting genereert de hoogste belastingopbrengst. In meerjarig perspectief houden we rekening met een stijging van de OZB opbrengst als gevolg van reguliere indexering en autonome ontwikkelingen (aantal woningen).

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil
OZB			
- eigenaren woningen	-6.552.250	-6.624.297	72.048 **V**
- gebruikers niet woningen	-3.151.650	-3.303.371	151.721 **V**
- eigenaren niet woningen	-4.787.650	-4.865.289	77.639 **V**
Totaal	**-14.491.550**	**-14.792.957**	**301.408 V**

Voor een nadere verklaring wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

Sinds 1997 functioneert de Financiële-verhoudingswet (Fvw). In deze wet is onder meer geregeld hoe de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds over de gemeenten plaatsvindt. De verdeelsystematiek is gebaseerd op een onderzoek naar de daadwerkelijke kosten in gemeenten. Hierdoor is een verdeelsystematiek ontstaan met de volgende belangrijke principes: *kostengeoriënteerd* (gebaseerd op kostenonderzoek), *globaal* en rekening houdend met de eigen *inkomstencapaciteit* (onroerende-zaakbelastingen).
Sinds 1995 is de normeringssystematiek van kracht. Deze systematiek houdt in dat de ontwikkeling van de omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Ombuigingen, beleidsintensiveringen, mee- en tegenvallers en nominale ontwikkelingen op de Rijksbegroting hebben dus direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De normeringssystematiek heeft als voordeel dat niet steeds per mee- of tegenvaller hoeft te worden bezien of het gevolgen heeft voor het gemeentefonds. Aan de andere kant werken ombuigingen door het Rijk echter direct door in het gemeentefonds en dus op de hoogte van de algemene uitkering.
Tabel: verloop algemene uitkering

	2012		
	Begroting	***Rekening***	***Saldo***
Algemene uitkering	**-87.736.695**	**-87.706.962**	**29.733 N**

Het nadeel met betrekking tot de algemene uitkering geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Algemene uitkering – overige

Naast de reguliere algemene uitkering over het betreffende begrotingsjaar kennen we ook nog een aantal andere uitkeringen die direct gerelateerd zijn aan de algemene uitkering. Deze staan op het product algemene uitkering omdat ze worden aangemerkt als algemene dekkingsmiddelen. Deze overige uitkeringen laten het volgende beeld zien:

	2012		
	Begroting	***Rekening***	***Saldo***
Specifieke uitkeringen (met een algemeen karakter)	**- 50.000**	**- 54.972**	**4.972 V**

Het kleine voordeel met betrekking tot de specifieke uitkeringen geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit, alsmede rente over achtergestelde leningen.

Over het jaar 2011 zien de geraamde en werkelijke ontvangsten er als volgt uit:

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil	
Bank Nederlandse Gemeenten	-175.000	-200.704	25.704	**V**
Essent	24.300	-13.351	37.651	**V**
Cogas	-1.857.600	-8.127.000	6.269.400	**V**
Vitens	-120.000	-111.745	8.255	**N**
Twence	-275.000	-283.282	8.282	**V**
Crematorium	-116.000	-116.441	441	**V**
Enexis	-247.491	-247.752	261	**V**
Attero	-22.632	-17.178	4.914	**N**
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	0	-1.069	1.069	**V**
Stadstoezicht	-103.165	-100.018	3.165	**N**
Totaal	**-2.892.588**	**-9.204.077**	**6.326.489**	**V**

Hoewel de gemeenten werken volgens het stelstel van baten en lasten moet volgens het BBV voor het onderdeel dividenden worden gewerkt volgens het kasstelsel. Dit betekent dat het dividend moet worden verantwoord in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat. Omdat de algemene vergadering van aandeelhouders pas in het jaar t + 1 beslist over het dividend van jaar t, moet het dividend over jaar t worden verantwoord in de jaarverantwoording van het jaar t + 1. *Slechts gegarandeerd dividend* mag vooruitlopend op de hiervoor beschreven besluitvorming door de algemene vergadering van aandeelhouders worden verwerkt in het jaar waarop dit dividend betrekking heeft. Voor het bovenstaande overzicht geldt dit voor het dividend van Twence en de Cogas.

Cogas

In 2012 heeft Cogas op basis van een aantal ontwikkelingen, waaronder de afkoop van de cross border lease contracten en verkoop van 50% aandelen Cogas Kabel, een langetermijnprognose opgesteld en deze afgezet tegen haar vermogens- en solvabiliteitspositie. Dit heeft geleid tot een voorstel aan en besluit in de aandeelhoudersvergadering van 14 december 2012, om een eenmalig extra dividend uit te keren, en gedurende een termijn van vijf jaar een jaarlijks extra dividend. De gemeente Almelo heeft over boekjaar 2012 een eenmalig dividend ontvangen van € 5,8 miljoen en een verhoging van het jaarlijks dividend met € 0,5 miljoen (als aanvulling tot € 2.000 per aandeel). Jaarlijks zal wordt het extra dividend opnieuw afgewogen voor de komende vijf jaar.

SALDO VAN DE FINANCIERINGSFUNCTIE

Financieringspositie

De financieringsstructuur van de gemeente wordt bepaald door:

- De boekwaarde van investeringen; (zie ook begin hoofdstuk 12 analyse kapitaallasten)
- De financiering van de boekwaarde door middel van reserves, voorzieningen en vaste geldleningen;
- Het financieringstekort;
- Het rente-omslagpercentage.

Het is in het belang van de gemeente, dat er gezond wordt gefinancierd, dat wil zeggen dat de kapitaaluitgaven in principe met vaste geldleningen worden gefinancierd, en dat er een zekere

afstemming bestaat tussen de afschrijvingsduur van de kapitaaluitgaven en de looptijden van de aangetrokken geldleningen.
Over het jaar 2012 zijn de afschrijvingen ongeveer € 0,5 miljoen hoger dan de aflossingen. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2012
veelal kort geld is aangetrokken in plaats van lang geld (gezien de lage rentetarieven inzake kort geld) en een langlopende fix- leningen (gehele aflossing vindt plaats in laatste jaar van aflossing) zijn afgesloten.

- afschrijvingen 2012		€ 8,7 miljoen
- betaalde aflossingen 2012	€ 53,2 miljoen	
af: fixe leningen	- 45,0 miljoen	€ 8,2 miljoen

Rente-omslagpercentage

Het gemiddelde rentepercentage is voor de begroting 2012 bepaald op 4,5%. De verwachting is dat het werkelijke omslagpercentage lager zal uitpakken, daarom is op voorhand in de begroting 2012 een voordelige stelpost opgenomen van € 900.000 (na wijziging € 3.255.000). In werkelijkheid blijkt dit percentage over het jaar 2012 uit te komen op ongeveer 1,74%. Het voordelige saldo van de renteverdeeldienst bedraagt over 2012 € 4.010.000. Rekening houdend met reeds genoemde geraamde voordelige stelpost van € 3.255.000 betekent dit ten opzichte van de begroting een incidenteel voordeel op van ongeveer € 755.000. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere rentekosten over het financieringstekort. De renteverdeeldienst is positief beïnvloed door lagere rente rentepercentages (inzake kort lopende geldleningen) dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Oftewel het voordeel komt voornamelijk tot stand door optimaal gebruik te maken van de gunstige rentetarieven ten aanzien van de korte geldleningen.

Bespaarde rente reserves

In de nota Reserves en voorzieningen is ten aanzien van de rente met betrekking tot de reserves het volgende afgesproken:

- Rente toe te voegen aan de onderstaande reserves:
  - Reserve grondbedrijf;
  - Reserve stadhuis (per 1/1/2009)
  - Reserve GSB I;
  - Reserve stadsvernieuwing;
  - Reserve kapitaallasten economisch nut;
  - Reserve automatisering;
  - Reserve materiaal brandweer.

  Voor de laatste twee geldt - evenals bij de reserve economisch nut - dat desbetreffende kapitaallasten ten laste van deze reserves worden gebracht.
- De bespaarde rente over de overige reserves en voorzieningen ten gunste te brengen van de algemene middelen;

In totaal bedraagt de ten gunste van de algemene middelen komende bespaarde rente (inclusief rente economisch nut) over de reserves en voorzieningen in 2012 € 3,227 miljoen. In de begroting 2011 was reeds rekening gehouden met een bedrag van ongeveer € 3,104 miljoen. Dit betekent per saldo een voordeel van ongeveer € 173.000. Voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de stand van de reserves op rekeningbasis hoger is dan op begrotingsbasis rekening is meegehouden.

Overige algemene dekkingsmiddelen
De overige algemene dekkingsmiddelen over het jaar 2012 laten het volgende verloop zien:

Specificatie ontvangen rente leningen:

Omschrijving	2012			
	Begroting	Rekening		
Essent	-40.840	-40.840	0	
Vitens	-89.000	-82.602	6.398	N
Enexis	-155.682	-165.330	9.648	V
Verkoop vennootschap (Essent)	-6.466	0	-6.466	N
Totaal	**-291.988**	**-288.772**	**3.216**	**N**

12. 3 Onvoorziene uitgaven

In de gemeentebegroting wordt van jaar tot jaar rekening gehouden met een tweetal posten voor onvoorziene uitgaven. Het betreft hier de volgende twee posten:

1) onvoorzien incidenteel
2) kleine kapitaalwerken – onvoorzien structureel

Ad. 1 onvoorzien incidenteel

In de gemeentebegroting 2012 is een raming opgenomen voor het doen van onvoorziene incidentele uitgaven ten bedrage van		€ 216.000	
Bij: de volgende inkomsten			
	€ -,--		
Af: de volgende uitgaven		- -,--	+
- Kosten bekerfinale BVO Heracles	€ 163.808		
		- 163.808	-/-
Overschot 2012 onvoorzien incidenteel		€ 52.192	

Ad. 2 Kleine kapitaalwerken – onvoorzien structureel

In de gemeentebegroting 2012 is een raming opgenomen voor het doen van onvoorziene structurele uitgaven onder de naam kleine kapitaalwerken ten bedrage van		€ 25.000	
Hieruit zijn de volgende kapitaallasten gedekt:			
- Afloop erfpacht teruglevering synagoge Kerkplein 1(kapitaallasten)	€ 2.400		
		- 2.400	-/-
Overschot onvoorzien structureel		€ 22.600	

De werkelijke uitgaven met betrekking tot bovenbedoelde door de gemeenteraad genomen besluiten zijn verwerkt in de jaarverantwoording 2012 en maken dan ook deel uit van het uiteindelijke rekeningsresultaat.

12.4 Begrotingsrechtmatigheid

Indien op programmaveld niveau (product) de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de begrote lasten of, in enkele gevallen, de gerealiseerde baten lager zijn dan de begrote baten, is er sprake een begrotingsafwijking. De begrotingsafwijkingen van minimaal € 100.000 worden gerapporteerd.
Begrotingsonrechtmatigheid kan deels worden veroorzaakt door onjuiste begrotingswijzigingen, deels door niet eerder gemelde lasten. Bij onjuiste begrotingswijzigingen zijn bijvoorbeeld de begrote baten verlaagd in plaats van de lasten verhoogd. Voor het resultaat heeft dit dus geen gevolgen. De overige overschrijdingen kunnen wel effect hebben op het resultaat.

De volgende 'soorten' begrotingsoverschrijdingen worden onderkend.

Code	*Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:*	*Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant*	*Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant*
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	**X**	
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling. Vaak blijken dergelijke zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.	**X**	
3	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven.		
a	• **geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar**		**X**
b	• **geconstateerd na het verantwoordingsjaar**	**X**	
4	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
a	• **jaar van investeren**		**X**
b	• **afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren**	**X**	

Code	*Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:*	*Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant*	*Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant*
5	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de Raad.		**X**
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		**X**
7	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		**X**

In onderstaand overzicht wordt een onderscheid gemaakt tussen technische afwijkingen en overige afwijkingen.

Begrotingsafwijkingen in exploitatie (bedragen x € 1.000)
(-/- = inkomsten)

Programma/Product	**Afwijking**	**Code**	**Toelichting**
Eigen kracht en participatie/ Uitkering bijstand	2.154 N	1/2	In de begroting worden de uitkeringen netto geraamd op basis van de gemiddelde uitkering per uitkeringsgerechtigde. Dat wil zeggen: de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de uitkeringsgerechtigde. In de rekening worden de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de klanten afzonderlijk verantwoord. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 2.154.000 op de lasten en een voordeel van € 2.462.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 308.000. Deze bate wordt met name veroorzaakt door de herwaardering bijstandsvordering die jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening wordt bepaald .
Eigen kracht en participatie Minimabeleid	299 N	1/2	De baten en lasten zijn bij het minimabeleid niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 299.000 op de lasten en een voordeel van € 458.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 159.000. Het minimabeleid valt onder de zogenaamde "open eind regeling". Ten tijde van de BERAP was dit voordeel nog niet voorzien.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie Niet beïnvloedbaar – lasten	1.151 N	1	Betreft de storting van een deel van de meeneemregeling 2011 Participatiebudget in de voorziening SEZ. Hiertegenover staat een bate op het wwb werkdeel.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie Soweco – lasten	1.566 N	1/2	Het nadeel wordt voor € 514.000 gecompenseerd door een bate. Er resteert nog een negatief saldo van € 704.000. Conform vermeld in de programmabegroting 2012 wordt voorgesteld om dit bedrag bji resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie. NB in de programmabegroting was nog een onttrekking verwacht van € 1.200.000, maar door een hogere baten is de daadwerkelijke onttrekking lager.
Eigen kracht en participatie Sociale werkvoorziening – baten	467 N	1	De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 814.000 op de lasten en een nadeel van € 467.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 347.000. Dit voordeel was ten tijde van de BERAP nog niet voorzien.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie product WMO	lasten 128 N baten 323 V	1	Op het product WMO is er een taakstelling van € 146.000. De uitgaven zijn ten opzichte van de begroting voor een bedrag van € 18.000 lager uitgevallen. Het nadeel op de lasten bedraagt daardoor € 128.000. Daar tegenover staan meer inkomsten vanwege een hoger totaalbedrag aan eigen bijdragen voor € 323.000.

Programma/Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Aantrekkelijke Stad/Parkeren/Parkeerinkomsten	144	2	Door de verhoging van het parkeertarief per 1-1-2012 zijn extra inkomsten begroot. In werkelijkheid zijn de inkomsten niet extra gestegen waardoor er minder is binnengekomen en dit levert dan ook een nadeel op ten opzichte van de aangepaste begroting.
Aantrekkelijke Stad/Parkeren/reserve Parkeeraccommodaties	127	2	Het parkeertarief is verhoogd per 1-1-2012. Het was de verwachting dat dit meer inkomsten op zou leveren en daarom een storting in de reserve parkeren van circa € 130.000,-. Deze verwachting is niet uitgekomen, de storting is circa € 3.000.- waardoor er circa € 127.000,- minder is gestort.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Aantrekkelijke stad/ Sport	109.000 Nadeel	2	sporthallen lasten: Het nadeel wordt verklaard door niet geraamde kosten verzekering, ozb en beheerskosten eigenaar voor het IISPA. Onder nog toe te rekenen is hiervoor een stelpost ad € 25.000 geraamd. Dit structurele knelpunt wordt meegenomen in de voorjaarsnota.

Programma/Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Aantrekkelijke Stad/Ruimtelijke Ordening/Stedelijke Ontwikkeling	123	1	In dit bedrag zit de overschrijding op het krediet Binnenstad met € 142.000 besloten. Deze overschrijding is door College en Raad voorzien van een dekking en wordt geëffectueerd middels resultaatbestemming bij de jaarrekening.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Bestuurskracht en bestuurscultuur / Saldi kostenplaats / Voorziening dubieuze debiteuren	622	2	Betreft de mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren. Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar.

Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Leefbaarheid&Veiligheid/Omgevingsvergunning/ Omgevingsvergunning overhead	-128	2	608311 Overhead advertentie (onderschrijding € 4.987). Het voordeel van de Wabo is dat voor een fysiek project één vergunning kan worden aangevraagd voor meerdere activiteiten (bv. bouwen, milieu en kappen boom). In de meeste gevallen betekent dit één publicatie voor de aanvraag en één voor de vergunning. Voorheen waren hiervoor zes publicaties nodig. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning in 2012 is lager dan in voorgaande jaren. 608312 Overhead monumentencommissie (onderschrijding € 5.739). Per 1 januari 2012 hanteert 't Oversticht een gewijzigde tarieven voor de behandeling van monumentenplannen. De behandelkosten zijn afhankelijk van de bouwsom van de aanvraag waarover advies wordt gevraagd bij de monumentencommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012. I.v.m. de aanstaande verbouwing van in ieder geval de Rietmavo (realisatie van 22 appartementen in een gemeentelijk monument) het begrote bedrag handhaven voor 2013. 608314 Ziektevervanging (onderschrijding € 43.305) Beperkt langdurig zieken binnen "608 omgevingsvergunning-leges" in 2012 waardoor beperkte inhuur t.b.v. ziektevervanging nodig is geweest. 608314 Welstand (onderschrijding € 28.891) De behandelkosten zijn afhankelijk van de totale bouwsom van de aanvragen waarover advies wordt gevraagd bij de welstandscommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012, omdat het aantal aanvragen in 2012 is afgenomen ten opzichte van 2011. 608315 t/m 608318 (onderschrijding € 45.304): Bij de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is veel aandacht besteed aan de kostentoerekening. Investeringskosten om digitaal te kunnen werken bleken onvoldoende te zijn meegenomen in de overheadkosten. Per 1 juni 2011 zijn de leges onder titel 2 van de tarieventabel (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) met 5% verhoogd om de investeringen met betrekking tot digitaal werken geleidelijk aan in te kunnen voeren

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Leefbaarheid&Veiligheid/ Omgevingsvergunning/ Omgevingsvergunning overhead			Belangrijk bij de digitalisering van het VTH-proces is de afstemming met het project Slimmer Werken en de afstemming met het toekomstige Klantcontactcentrum. In 2012 zijn de eerste belangrijke stappen gezet in het digitaliseren van het VTH-proces (bv. digitale archivering in Decos, BRIS-toets). Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013. Omdat de uitvoering met name plaatsvindt vanaf 2013 zijn de uitgaven in 2012 lager geweest dan begroot. Vanaf 2013 zal er verdere structurele behoefte zijn aan bv. hard- en softwarematige ondersteuning ten behoeve van de digitalisering van het VTH-proces (bv. programmatuur t.b.v. digitaal beoordelen tekeningen, Bris-toezicht, vervangingsbudget hardware). Eind 2012 zijn afspraken gemaakt over het backscannen van fysiek gearchiveerde dossiers. Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013 (800 plannen). Kosten hiervoor zijn nog niet gemaakt in 2012 maar worden gemaakt vanaf 2013.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Bestuurskracht en bestuurscultuur / Saldi kostenplaats / Voorziening dubieuze debiteuren	622	2	Betreft de mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren. Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Leefbaarheid en veiligheid / Grondbank	171 -/- 168	1	Betreft hogere keuringskosten grond door stijging van de opbrengst grond.
Leefbaarheid en veiligheid / Openbaar groen / stadsdeel	328	2	In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (nadeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist. Het achterstallige onderhoud uit 2011 is weggewerkt door extra inhuur personeel (nadeel 120.000). Daarnaast zijn er door achterblijvende kapitaalsopdrachten extra werkzaamheden verricht in de stadsdelen (nadeel € 50.000). Diverse kleine overschrijdingen van € 35.000.
Aantrekkelijke stad / Markten en evenementen / PECT	118 -/- 85		Met ingang van 2012 is de begeleiding en ondersteuning van evenementen(-organisaties) overgedragen aan Stichting Almelo Promotie (SAP). 2012 is een overgangsjaar waarin op onderdelen nog specifieke afspraken gemaakt moesten worden. Deze gesprekken zijn nagenoeg afgerond. Kosten voor elektrakasten zijn € 36.000, deze zijn in rekening gebracht bij de afnemers. Over de in rekening te brengen personeelskosten bij SAP van € 81.000 was verschil van mening, omdat de overdracht van personeelsbudgetten eerst in de loop van 2012 is gerealiseerd. Na intensief overleg is besloten om hiervoor een bedrag van € 48.000 in rekening te brengen. Vanaf 2013 bestaat hierover geen onduidelijkheid meer.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Programma Leefbaarheid en Veiligheid	Nadeel lasten € 118.000 Voordeel baten € 96.000	1	Lasten Paraatheidzorg € 118.000 N Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten). Deze vindt u terug onder het voordeel bij ''Baten Paraatheidszorg.'' Baten Paraatheidzorg € 96.000 V Zie toelichting bij ''analyse van de lasten: Paraatheidzorg''.

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 13

SISA-BIJLAGE

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N			
BZK	**C1**	**Verzameluitkering BZK** Regeling verzameluitkering Gemeenten	Besteding (jaar T) (en eventueel besteding van voorgaande jaren voor zover nog niet eerder verantwoord) *Aard controle R* *Indicatornummer: C1 / 01*			
			€ 54.972			
OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie. *Aard controle nvt* *Indicatornummer: D9 / 04*
			€ 924.074	€ 801.947	€ 292.576	€ 323.637
SZW	**G1C-1**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012** Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoorden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T); exclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-1 / 01*	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-1 / 02*		
			246,50	12,98		

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa I N D I C A T O R E N				
SZW	G1C-2	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** Wet sociale werkvoorziening (Wsw) **Alle** gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit **(jaar T-1**) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1C-2 / 01*	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 02*	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 03*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 04*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 05*
		1	0141 (Almelo)	997,00	36,27	653,03	51,01
SZW	G2	**I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB** **I.1 WWB: algemene bijstand** Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 02*			
			€ 32.854.307	€ 1.071.309			
		I. 2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 04*			
			€ 948.666	€ 11.190			

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa I N D I C A T O R E N	
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 205.456	€ 1.973
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 08*
			€ 84.530	€ 0
		I. 5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 09*	
			€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
	G2C-2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit **(jaar T-1)** selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand **(WWB)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand **(WWB)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 03*	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 04*	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 05*
		1	0141 (Almelo)	€ 28.510.723	€ 952.339	€ 925.427	€ 9.231
			Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 06*	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 07*	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) **(Bbz 2004)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 08*	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) **(Bbz 2004)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 09*	
		1	€ 202.995	€ 1.324	€ 95.802	€ 0	
			Besteding (jaar T-1) WIJ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.5 Wet investeren in jongeren **(WIJ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 10*	Baten (jaar T-1) WIJ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.5 Wet investeren in jongeren **(WIJ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 11*	Besteding (jaar T-1) WWIK inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 12*	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 13*	
		1	€ 2.978.747	€ 50.683	€ 0	€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa I N D I C A T O R E N					
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)** Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 96.137	€ 308.582	€ 9.943	€ 267.907	€ 62.741	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*				
			€ 0	€ 0				
SZW	G5	**Wet participatiebudget (WPB)** Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 01*	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 02*	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 03*	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 04*	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 05*	
			€ 8.649.807	€ 542.816	€ 0	€ 0		
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 06*	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 07*				
			152	98				
VWS	H10_2010	**Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)_Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011** Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding **2008** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 01*	Besteding **2009** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 02*	Besteding **2010** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 03*	Besteding **2011** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 04*	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee *Aard controle D1* *Indicatornummer: H10_2010 / 05*	
			€ 1.042.124	€ 1.240.675	€ 1.725.642	€ 2.808.347	Ja	

FORMAT IMG verantwoording volgens SISA systematiek versie juli 2010

	Beschikkings-nummer provincie	Project afgerond/ eindverant-woording Ja-nee	In de verlenings-beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Werkelijk besteed tlv provinciale middelen jaar X (conform baten/lastens telsel)	Werkelijk besteed tlv gemeentelijke middelen jaar X (conform baten/lastens telsel)	Werkelijk besteed tlv middelen derden jaar X (conform baten/lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv provinciale middelen t/m jaar X (conform baten/lastens telsel)	Cumulatief besteed tlv gemeentelijke middelen t/m jaar X (conform baten/lastens telsel)	Cumulatief besteed tlv middelen derden t/m jaar X (conform baten/lasten stelsel)	Geplande einddatum	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	R	R	D1	D1
Woonzorgzones	2010/0074784	Nee	550.000	2.687	0	0	88.815	0	0	31-12-2013	
Stadsranden; realisatie Groene Long Noorderpark	2010/0072590	Ja	550.000	-7.964	15.218	0	0	80.748	0	31-12-2012	
Externe Veiligheid Overijssel	2011/0098075	Nee	135.053	39.166	0	0	72.552	0	0	31-12-2014	
Externe Veiligheid Overijssel	2012/0066751	Ja	35.914	35.914	0	0	35.914	0	0	31-12-2012	
Jong en Kansrijk	2011/0085456	Nee	435.000	435.000	150.081	0	435.000	150.081	0	31-12-2013	
Waterboulevard	2012/0245063	Nee	3.400.000	750.812	0	0	1.233.862	0	0	31-12-2015	
Verbindende pleinen	2012/0245063	Nee	850.000	462.252	481.120	0	609.487	81.937	0	31-12-2015	

Ernst & Young Accountants LLP
Meander 861
6825 MH Arnhem
Postbus 30116
6803 AC Arnhem
Tel.: +31 (0) 88 - 407 6132
Fax: +31 (0) 88 - 407 6005
www.ey.nl

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Almelo
T.a.v. de heer S. Hoekman
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Arnhem, 13 mei 2013 RDOL-97GH3C/JD/RD/jb

Geachte heer Hoekman,

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat onze controleverklaring wordt opgenomen in exemplaren van de jaarstukken. Deze jaarstukken dienen te worden uitgebracht overeenkomstig het aan ons voorgelegde definitieve concept (c.q. de laatste drukproef rekening houdend met de aangegeven wijzigingen), waarvan een gewaarmerkt exemplaar is bijgevoegd.

De tekst van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u deze tekst van de controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarstukken. Wij sluiten één exemplaar bij van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief.

Tevens bevestigen wij u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarrekening. Indien u de jaarstukken en de verklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de Internet-site. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Een exemplaar van de jaarstukken dient te worden ondertekend door het college van burgemeester en wethouders en te worden aangeboden aan de gemeenteraad. Deze jaarstukken dienen te worden vastgesteld in een raadsvergadering en de vaststelling dient te worden genotuleerd.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7EU, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de raadsvergadering omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de raadsvergadering moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming en is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen: voor identificatie gewaarmerkte jaarstukken
ondertekende controleverklaring ten behoeve van uw archief
"was getekend" controleverklaring behorende bij de openbaar te maken stukken

Ernst & Young Accountants LLP
Meander 861
6825 MH Arnhem
Postbus 30116
6803 AC Arnhem

Tel.: +31 (0) 88 - 407 1000
Fax: +31 (0) 88 - 407 6005
www.ey.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: gemeente Almelo

Verklaring betreffende de jaarrekening
Wij hebben de in de jaarverantwoording 2012 opgenomen jaarrekening 2012 van de gemeente Almelo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage en de IMG-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het controleprotocol dat op 27 maart 2012 is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Almelo. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Almelo.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7EU, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de Gemeenteraad bij raadsbesluit van 27 maart 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Almelo een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen
Ingevolge Artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 13 mei 2013

Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: gemeente Almelo

Verklaring betreffende de jaarrekening
Wij hebben de in de jaarverantwoording 2012 opgenomen jaarrekening 2012 van de gemeente Almelo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage en de IMG-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het College van Burgemeester en Wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het controleprotocol dat op 27 maart 2012 is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Almelo. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Almelo.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de Gemeenteraad bij raadsbesluit van 27 maart 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Almelo een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen
Ingevolge Artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 13 mei 2013

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities.

- Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op Internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: 'De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring'. 'De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur.'

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft.'

De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

a hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is, of
b op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op Internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 8

BALANS

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

ACTIVA (* € 1.000)	Ultimo 2012		Ultimo 2011	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		*0*		*0*
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0		0	
Materiële vaste activa		*136.575*		*137.445*
- Investeringen met een economisch nut				
- gronden uitgegeven in erfpacht	2.988		2.988	
- overige investeringen met een economisch nut	121.861		122.263	
- Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	11.726		12.194	
Financiële vaste activa		*67.798*		*77.420*
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	848		848	
- Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	37.307		43.119	
- Overige langlopende leningen u/g	22.669		26.149	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	920		920	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.054		6.384	
Totaal vaste activa		204.373		214.865
Vlottende activa				
Voorraden		*172.141*		*163.006*
- Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	20.300		32.055	
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	151.804		130.899	
- overige grond- en hulpstoffen	37		52	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		*28.077*		*28.594*
-Vorderingen op openbare lichamen	18.633		19.674	
- Verstrekte kasgeldleningen	0		0	
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0		0	
- Overige vorderingen	9.444		8.920	
- Overige uitzettingen	0		0	
Liquide middelen		*1.037*		*794*
- Kassaldi	40		42	
- Bank- en girosaldi	997		752	
Overlopende activa		*23.949*		*11.085*
Totaal vlottende activa		225.204		203.479
Totaal-generaal		429.577		418.344

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

PASSIVA (* € 1.000)	Ultimo 2012		Ultimo 2011	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		*56.852*		*45.505*
- Algemene reserve	5.740		11.386	
- Bestemmingsreserves	38.727		88.504	
- Nog te bestemmen resultaat	12.385		-54.385	
Voorzieningen		*11.848*		*9.524*
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.482		3.227	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.330		4.593	
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	2.036		1.704	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		*299.623*		*278.772*
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	1.361		1.588	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	297.429		276.444	
- overige binnenlandse sectoren	4		4	
- binnenlandse bedrijven	381		641	
- Waarborgsommen	365		14	
- Door derden belegde gelden	83		81	
Totaal vaste passiva		368.323		333.801
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		*39.212*		*58.697*
- Kasgeldleningen	20.000		0	
- Bank- en girosaldi	8.862		20.327	
- Overige schulden	10.350		38.370	
Overlopende passiva		*22.042*		*25.846*
Totaal vlottende passiva		61.254		84.543
Totaal-generaal		429.577		418.344
Gewaarborgde geldleningen		36.890		38.099

Teridentificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 9

PROGRAMMAREKENING OVER HET JAAR 2012

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

9. Programmarekening over 2012

In duizenden euro's	raming begrotingsjaar voor wijziging			raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie 2012			
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	
programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	-375.939	363.582	-12.357	14.534	-27.497	-12.962	5.777	-20.522	-14.744	N
programma Aantrekkelijke stad	75.318	-93.751	-18.433	76.548	-92.839	-16.291	61.885	-83.577	-21.692	N
programma Eigen kracht en participatie	58.358	-107.556	-49.197	54.241	-105.540	-51.299	63.126	-109.526	-46.400	N
programma Leefbaarheid en veiligheid	20.466	-43.266	-22.799	20.124	-48.604	-28.480	20.187	-48.051	-27.864	N
Subtotaal gerealiseerde programmabaten en -lasten	-221.796	119.010	-102.787	165.447	-274.480	-109.033	150.976	-261.676	-110.700	N
Algemene dekkingsmiddelen										
- lokale heffingen	15.436	0	15.436	15.411	0	15.411	15.633	0	15.633	V
- algemene uitkeringen	85.660	0	85.660	87.787	0	87.787	87.762	0	87.762	V
- dividend	3.067	0	3.067	2.893	0	2.893	9.219	0	9.219	V
- saldo financieringsfunctie	900	0	900	3.255	0	3.255	4.010	0	4.010	V
- overige algemene dekkingsmiddelen	3.721	-1.923	1.798	7.181	-1.898	5.283	7.615	-2.191	5.424	V
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	108.784	-1.923	106.861	116.527	-1.898	114.628	124.238	-2.191	122.048	V
Gerealiseerd resultaat voor verrekening met reserves	-113.013	117.087	4.074	281.974	-276.378	5.595	275.214	-263.867	11.347	V
Mutaties in de reserves										
programma Bestuurskracht en bestuurscultuur	1.283	-4.046	-2.763	3.550	-6.857	-3.308	4.130	-6.535	-2.405	N
programma Aantrekkelijke stad	629	-2.615	-1.985	-1.904	-5.096	-7.000	2.588	-4.313	-1.725	N
programma Eigen kracht en participatie	183	-32	151	1.623	-2.657	-1.034	2.015	-2.605	-590	N
programma Leefbaarheid en veiligheid	2.202	-1.879	322	4.218	-3.711	507	4.734	-4.217	517	V
Algemene dekkingsmiddelen	200	0	200	68.534	-63.294	5.240	68.534	-63.294	5.240	V
Mutaties in reserves	4.497	-8.571	-4.074	76.019	-81.615	-5.595	82.001	-80.963	1.038	V
Gerealiseerd resultaat na verrekening met reserves	-108.516	108.516	0	357.993	-357.993	0	357.215	-344.830	12.385	V
Nog te bestemmen resultaat									12.385	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 10

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

10. Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld; worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van het stelsel van baten en lasten, met uitzondering van de stortingen en onttrekkingen aan reserves gedurende het boekjaar overeenkomstig raadsbesluiten. De invloed hiervan op de rekeningsuitkomst is verder in de jaarrekening nader toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in met ingang van het boekjaar 2004 in 5 jaar afgeschreven.
De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

De gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; lineaire en annuitaïre afschrijvingsmethoden zijn toegepast. De specifieke methode die per activum is gehanteerd, is opgenomen in de nota activabeleid.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Materiële vaste activa met economisch nut.

In erfpacht uitgegeven gronden.

De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs. De erfpachtgronden die de afgelopen jaren zijn uitgegeven zijn gewaardeerd tegen gekapitaliseerde opbrengstwaarde.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en gemiddeld afgeschreven in 30 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Ook hier geld dat de gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; momenteel worden nagenoeg alle activa lineair afgeschreven. De specifieke methode die per activum is gehanteerd, is opgenomen in de nota activabeleid.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.
De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

De aan derden verstrekte geldleningen zijn opgenomen tegen het overdrachtsbedrag verminderd met de ontvangen aflossingen.

Aandelen

Het huidige aandelenbezit is voor de nominale waarde op de balans opgenomen.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werken en niet in bouwexploitatie genomen gronden

Deze zijn opgenomen tegen vervaardigingkosten inclusief de bijgeschreven rente en vermindert met de opbrengst wegen gerealiseerd verkopen c.q. bijdragen, dan wel tegen lagere marktwaarde.

Vanaf 1999 vindt tussentijdse winstneming plaats en worden voor onontkoombare verliezen voorzieningen gevormd. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: (voorwaarde zijn recente kostprijscalculaties)

Verliezen: Zodra een verwacht resultaat negatief is wordt hiervoor een voorziening gevormd. Uitstel wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe niet toegestaan.

Winsten: Winsten worden eerst uitgenomen als het saldo van de boekwaarde en de nog te maken kosten negatief is. Vanuit voorzichtigheidbeginselen neemt de gemeenteAlmelo tussentijds 85% van de begrote winst, als het project meer dan 90% gerealiseerd is.

Verspreide percelen van diverse bijzondere complexen

De voorraad is getaxeerd op basis van de economische waarde bij huidige bestemming en/of huidig gebruik.

Indien de boekwaarde (historische verwervingskosten) hoger is dan de taxatiewaarde is het verschil door middel van het treffen van een voorziening afgewaardeerd

Indien de boekwaarde lager is dan de taxatiewaarde is het object gewaardeerd voor de historische verwervingprijs.

De lasten en baten (waaronder rentekosten en huurinkomsten) worden jaarlijks ten laste of ten gunste van het resultaat grondbedrijf gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Waardering bijstandsvorderingen

Als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Bijstand zijn gemeenten eigen-risicodrager geworden ten aanzien van de bijstandsverlening. Een gevolg van de invoering van deze wet is dat de toekomstige ontvangsten op resterende bijstandsvorderingen geheel ten gunste van de gemeenten komen.

Bij de waardering van de vorderingen per 31 december is het gemeentelijk beleid t.a.v. terugvordering, verhaal en debiteuren richtinggevend.

De gemeentelijke vorderingen dienen naar reële waarden gewaardeerd te worden.

Jaarlijks dienen de bijstandsvorderingen te worden geherwaardeerd. Eventuele voor- of nadelen dienen niet te worden verrekend met een reserve maar komen ten laste of ten gunste van de gewone dienst. Per 31 december heeft de herwaardering plaatsgevonden van de bijstandsvorderingen, hetgeen een voordeel oplevert van € 300.000.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Kortlopende schulden

Waardering WMO/WVG-middelen: De lasten met betrekking tot de WMO/WVG-voorzieningen worden op het moment van afgeven van de voorlopige beschikkingen verantwoord op de balans.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 11

TOELICHTING OP DE BALANS

13. Toelichting op de balans

Algemeen
Het totaal van de balans neemt ten opzichte van het jaar 2011 toe met € 11,2 miljoen.
Hieronder worden de afzonderlijke mutaties per balanspost nog eens weergegeven.

Activa	€
- afname balanspost materiële vaste activa	-0,9 miljoen
- afname balanspost financiële vaste activa	-9,6 " "
- toename balanspost voorraden	9,2 " "
- afname balanspost uitzettingen	-0,5 " "
- toename balanspost liquide middelen	0,2 " "
- toename balanspost overlopende activa	12,8 " "

Passiva	
- afname balanspost algemene reserve	-5,6 miljoen
- afname balanspost bestemmingsreserves	-49,8 " "
- toename balanspost batig saldo	66,8 " "
- toename balanspost voorzieningen	2,3 " "
- toename balanspost vaste schulden	5,8 " "
- afname balanspost kortlopende schulden	-4,5 " "
- afname balanspost overlopende passiva	-3,8 " "

Voor een specificatie van bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de toelichting bij de activa- cq. passiva-posten.

Activa

Vaste activa

Voor een specificatie van de mutaties van de vaste activa wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven, opgenomen in de bijlagen van de jaarrekening.

Immateriële vaste activa
Dit betreft activa die niet stoffelijk zijn en evenmin als financiële vaste activa kunnen worden aangemerkt.

(x € 1.000)

De specificaties luiden:

	31-12-2011	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	31-12-2012
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0	0			0
	0	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	31-12-2011	31-12-2012
In erfpacht uitgegeven gronden	2.988	2.988
Investeringen met een economisch nut	122.263	121.861
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	12.194	11.726
	137.445	136.575

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt onderverdeeld worden:

	31-12-2011	31-12-2012
- Gronden en terreinen	8.414	8.414
- Woonruimten	12	11
- Bedrijfsgebouwen	40.048	41.877
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.174	13.761
- Schoolgebouwen	50.143	48.656
- Gymnastieklokalen	122	99
- Vervoermiddelen	2.134	2.378
- Machines, apparaten, installaties	2.007	2.020
- Overige materiële vaste activa	5.209	4.645
	122.263	121.861

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:
De specificaties luiden:

	31-12-2011	Herschikking activa	Inves-teringen	Des-investeringen	Bijdragen van derden	Dekking reserve voorziening	Afschrij-vingen	31-12-2012
- Erfpachtgronden	2.988							2.988
Investeringen met een economisch nut:								
- Gronden en terreinen	8.414							8.414
- Woonruimten	12						1	11
- Bedrijfsgebouwen	40.048	2.014	5.000		3.011		2.174	41.877
- Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken (GWW)	14.174		1.462	42	75	1.112	646	0 13.761
- Schoolgebouwen	50.143		1.325				2.812	48.656
- Gymnastieklokalen	122						23	99
- Vervoermiddelen	2.134		809				565	2.378
- Machines, apparaten, installaties	2.007		676	5			658	2.020
- Overige mat. vaste activa	5.209		569	18	79		1.036	4.645
	122.263	2.014	9.841	65	3.165	1.112	7.915	121.861

Herschikking activa; betreft overboeking van de huurkoophal van financiele vaste activa naar materiele vaste activa, aangezien het hier om een bedrijfsgebouw gaat en niet om de kredietvorm van huurkoop.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

De grootste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in in 2012	Cumulatief besteed t/m 2012	Nog te besteden	Rubriek
Parkeergarage stationsgebied	3.604	2.274	3.604	0	Bedrijfsgebouwen
Stadhuis nieuwbouw	58.900	1.658	2.975	55.925	Bedrijfsgebouwen
Talentenfabriek	1.988	1.599	1.989	-1	Bedrijfsgebouwen
Ipr 2012 Kerkelanden	564	0	561	3	GWW ec nut
Multifunctionele accommodaties	4.686	558	558	4.128	Bedrijfsgebouwen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met maatschappelijk nut:
De specificaties luiden:

	31-12-2011	Investeringen	Inkomsten	Bijdragen van derden	Dekking reserve voorziening	Afschrijvingen	31-12-2012
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.194	7.824	421	3.147	4.194	530	11.726
	12.194	7.824	421	3.147	4.194	530	11.726

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in in 2012	Cumulatief besteed t/m 2012	Nog te besteden
Fietsstructuur Aalderinkssingel	3.180	2.361	2.361	819
Ipv 2012 violierstraat	1.062	1.062	1.062	0
Verbindende pleinen	1.750	943	1.091	659
Waterboulevard	6.800	751	1.234	5.566

Financiële vaste activa
Hieronder worden voornamelijk de verstrekte geldleningen verantwoord.

	Saldo 31-12-2011	Verstrekt in 2012	Bijdrage van derden	Aflossing in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
Leningen aan:						
- Leningen aan woningbouwcorporaties	43.119			5.812		37.307
- Overige langlopende leningen	26.149	53		1.519	-2.014	22.669
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Aandelenkapitaal WMO/Vitens	10					10
- Aandelenkapitaal Twente Milieu	127					127
- Aandelenkapitaal BV Sportaccommodaties	18					18
- Aandelenkapitaal COGAS	132					132
- Aandelenkapitaal BV Stadstoezicht	18					18
- Aandelenkapitaal BNG	396					396
- Aandelenkapitaal Enexis B.V.	147					147
	848	0		0		848
Bijdragen in activa van derden	6.384	55	36	349		6.054
	76.500	108		7.680	-2.014	66.878
- Vorderingen langer dan 1 jaar	1.784	0			0	1.784
- Af: voorziening vordering Escrow/Essent	-864					-864
	77.420	108	0	7.680	-2.014	67.798

Herschikking activa; betreft overboeking van de huurkoophal van financiele vaste activa naar materiele vaste activa, aangezien het hier om een bedrijfsgebouw gaat en niet om de kredietvorm van huurkoop.

Specificatie overige langlopende geldleningen

	Saldo 31-12-2011	Verstrekt in 2012	Aflossing in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
- Lening Enexis	454				454
- Leningen Industriegebouwenmij.	9.066		296		8.770
- Lening Vitens achtergesteld	1.827		183		1.644
- Lening Twentex	137		28		109
- Huurkoophallen bedrijven	2.014			-2.014	0
- Leningen sportverenigingen	179	0	16		163
- Lening; bruglening Enexis	3.888		972		2.916
- Overige leningen stichtingen	84	53	24		113
- Lening aankoop grond Waterrijk	8.500				8.500
	26.149	53	1.519	-2.014	22.669

Vorderingen langer dan 1 jaar

Betreft vordering op het rijk in het kader van:	Saldo 31-12-2011	Vermeerdering in 2012	Vermindering in 2012	Herschikking activa	Saldo 31-12-2012
- BWS	0				0
- Vordering verkoop vennootschap bv (Essent)	864				864
- Stimuleringsfonds volkshuisvesting	920				920
	1.784	0	0	0	1.784

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Kapitaalverstrekkingen
Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Vlottende activa
Voorraden
Deze voorraden betreffen voornamelijk bouwgronden en magazijngoederen.

	31-12-2011	31-12-2012
- Magazijngoederen	52	37
- Bouwgronden in exploitatie	130.899	139.601
- Bouwgronden niet in exploitatie	32.055	20.300
- Voorraad grond- en hulpstoffen	0	12.203
	163.006	172.141

Overzicht bouwgrondexploitatie:

	Boekwaarde 01-01-12	Vermeer-deringen	Vermind-deringen	Boekwaarde 31-12-12	Verlies-voorziening	Winst-neming	Balans-waarde 31-12-12
Onderhanden werk gronden in exploitatie							
4 Bedrijvenpark Twente	3.578	189	0	3.767	62	0	3.705
8 Dollegoor	335	1.954	1.280	1.010	415	0	595
11 Kollenveld	-1.715	277	4	-1.442	264	0	-1.706
13 Rohof	8.019	394	0	8.413	8.586	0	-173
15 Indie	496	83	0	579	63	0	516
17 Nijrees Midden	942	77	0	1.020	238	0	782
18 Rhijnbeek	8.342	489	0	8.831	4.085	0	4.746
19 Noordflank	43.123	3.064	37	46.150	0	0	46.150
22 Bedrijvenpark Twente Noord	10.685	1.472	0	12.157	745	0	11.412
23 Nijrees-Noord	4.014	339	327	4.026	1.509	0	2.517
25 Bleskolk	3.225	170	475	2.920	319	0	2.602
28 vml Praxislocatie	11.913	558	0	12.471	0	0	12.471
32 Chiel Dethmerstraat	1.311	107	0	1.418	818	0	600
43 Hedeman terrein	-1.794	39	26	-1.781	0	1.350	-431
49 Buitenhaven-Graslaan	189	50	239	0	0	0	0
53 Almelo Noord Oost	36.250	4.071	2.166	38.155	0	0	38.155
54 Pooksbelten	2.232	157	4	2.386	1.913	0	473
60 Ossenkoppelerhoek	1.776	179	0	1.955	731	0	1.223
61 Dimence	2.606	483	0	3.089	751	0	2.338
74 Hagedoornschool	1.271	67	0	1.339	761	0	578
81 Leemslagen	7.621	569	3	8.188	1.513	0	6.675
89 Weggeler	5.839	976	1.848	4.966	0	0	4.966
91 Maatkampshoek	818	51	0	869	118	0	751
		0	0		0	0	
- mutaties sleutelgeld Waterrijk							68
- mutaties sleutelgeld Aadijk							90
- mutaties sleutelgeld Dollegoor							500
Subtotaal 1	151.076	15.816	6.410	160.483	22.890	1.350	139.601
Voorraad bouwgrond							
99 Complex verspreide bezittingen	91.624	2.104	6	93.722	61.219		32.503
Subtotaal 2	91.624	2.104	6	93.722	61.219	0	32.503
Totaal-generaal	242.700	17.920	6.415	254.205	84.109	1.350	172.105

Reeds genomen verlies-	
Verliesvoorzieningen 1-1-2012	81.504
Winstnemingen 1-1-2012	1.100
Sleutelgeld 1-1-2012	658
Balanswaarde 1-1-2012	162.954
Magazijn	52
Totaal balanswaarde 1-1-2012	163.006

Boekwaarde in euro's per 31-12-2012 per m2 voor de niet in exploitatie genomen bouwgronden
99 Complex verspreide bezittingen 23

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

In 2012 zijn op grond van het BBV voorzieningen opgenomen ter grootte van het volledig geraamde tekort op diverse complexen (zie hieronder).

Lopende exploitaties verliesvoorzieningen	Saldo 31-12-2011	Rente 2012	Mutaties 2012	Saldo 31-12-2012
verliesvoorziening 4 Bedrijvenpark Twente	212	10	-159	62
verliesvoorziening 8 Dollegoor revitalisering	672	30	-288	415
verliesvoorziening 11 Kollenveld	266	12	-14	264
verliesvoorziening 13 Rohof	8.256	372	-41	8.586
verliesvoorziening 15 Indiëterrein	57	3	4	63
verliesvoorziening 17 Nijrees-Midden	243	11	-16	238
verliesvoorziening 18 Rhijnbeek	3.765	169	150	4.085
verliesvoorziening 19 Waterrijk	399	18	-417	0
verliesvoorziening 22 Bedrijvenpark Twente Noord	0	0	745	745
verliesvoorziening 23 Nijrees-Noord	1.546	70	-106	1.509
verliesvoorziening 25 Bleskolk	234	11	74	319
verliesvoorziening 28 Masterplan Fortezza	2	0	-2	0
verliesvoorziening 32 Chiel Dethmerstraat	791	36	-9	818
verliesvoorziening 49 Buitenhaven/Graslaan	196	9	-205	0
verliesvoorziening 54 Pooksbelten	1.818	82	13	1.913
verliesvoorziening 60 Ossenkoppelerhoek	197	9	525	731
verliesvoorziening 61 Dimence	1.062	48	-359	751
verliesvoorziening 74 Hagendoornschool	685	31	45	761
verliesvoorziening 81 Leemslagen	1.454	65	-6	1.513
verliesvoorziening 91 Maatkampshoek	80	4	34	118
Complex verspreide bezittingen	0	0	0	0
verliesvoorziening verspreide bezittingen	59.570	2.681	-1.031	61.219
	81.504	3.668	-1.063	84.109

Vorderingen

Het saldo op deze rekening geeft het totaal aan van de openstaande vorderingen per 31 december 2012
De vorderingen kunnen als volgt worden gerubriceerd:

	31-12-2011	31-12-2012
Diverse vorderingen	20.859	20.090
Vordering WWB	14.858	14.998
Rijksvergoeding BBZ	1.878	1.841
Belastingdebiteuren	2.582	2.945
Vorderingen BPT	1.013	750
Waarborgsommen	20	20
Overigen volkshuisvesting	53	53
	41.263	40.697
Af: voorziening WWB	-11.358	-11.198
Af: voorziening debiteuren	-1.311	-1.422
	28.594	28.077

Diverse vorderingen gespecificeerd naar soort		
vorderingen op publiekrechtelijke lichamen	19.674	18.633
overige vorderingen	1.185	1.457
	20.859	20.090

Van de vorderingen op publiekrechterlijke lichamen heeft een bedrag van € 8.560.000 betrekking op het BTW-compensatiefonds.

Belastingvorderingen
Een deel van deze vorderingen is inmiddels ontvangen.
Voor de nog niet ontvangen posten zijn de nodige invorderingsmaatregelen getroffen.
Oninbare vorderingen
Van de nog openstaande vorderingen kan op grond van analyse een bedrag van € 1.422.000 als dubieus worden aangemerkt. In 2012 is een bedrag van circa € 511.000 als oninbaar afgeboekt.

Liquide middelen
Deze post kan als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2011	31-12-2012
- Kas	42	40
- Bank	604	847
- Giro	148	150
	794	1.037

Het kassaldo per 31 december 2012 is in overeenstemming met de op dat moment aanwezige contanten.
De saldi van giro- en bankrekeningen zijn in overeenstemming met de desbetreffende dagafschriften.

Overlopende activa
Op deze balanspost worden de vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen verantwoord.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Hieronder wordt een globale specificatie van deze balanspost gegeven:

	31-12-2011	31-12-2012
- Nog te ontvangen algemeen	8.498	14.185
- Nog te ontvangen samenleving	232	2.366
- Nog te ontvangen erfpachten	89	89
- Nog te ontvangen bedragen sez	7.148	5.637
- Af: voorziening incidenteel aanvullende uitkering **)	-6.958	0
- Vooruitbetaald algemeen	1.115	836
- Tussenrekening belastingen	366	0
- Vooruitbetaald samenleving	53	0
- Vooruitbetaald sez	116	47
- Onderhanden werk	186	593
- Nog te verantwoorden algemeen	239	196
- Kruisposten algemeen	1	
	11.085	23.949

Incidentele aanvullende uitkering
De aanvraag IAU over 2010 is afgewezen. Dat betekent dat zowel de vordering als de getroffen voorziening hiervoor in 2012 komer te vervallen.

Passiva

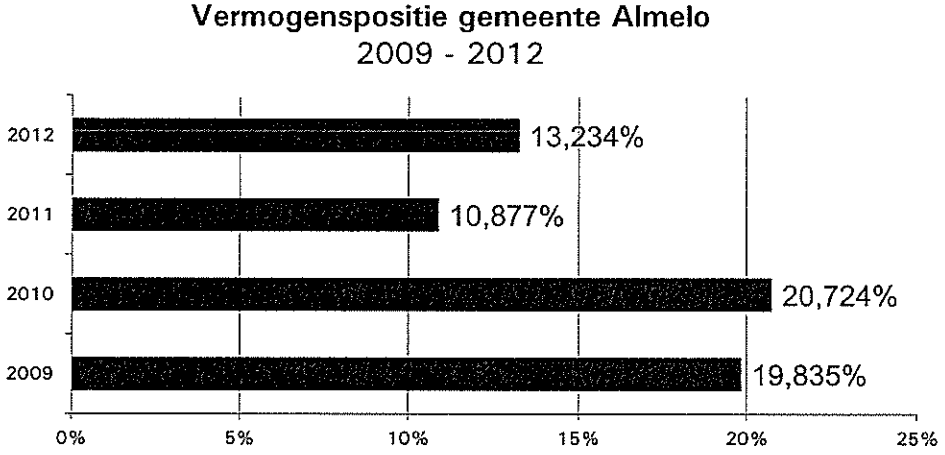
(x € 1.000)

Eigen vermogen Reserves	Saldo	Toevoeging via resultaat-bestemming	Via resultaatbestemming bij de programmarekening		Onttrekking via resultaat-bestemming	Saldo
	31-12-2011	voorgaand jaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	voorgaand jaar	31-12-2012
Algemene reserves 2)	11.386		8.293	13.939		5.740
Bestemmingsreserves	88.504	-54.385	18.285	68.062	-54.385	38.727
	99.890	-54.385	26.578	82.001	-54.385	44.467

Toelichting reserves
2) Het saldo van de algemene reserve is als volgt opgebouwd:

	31-12-2011	31-12-2012
a. Algemene reserve	11.084	5.740
b. Reserves grondbedrijf	302	0
	11.386	5.740

Voor een verdere specificatie van de mutaties in de reserve wordt verwezen naar de staat van reserves welke is opgenomen in de bijlagen van van de jaarrekening.

Bovenstaande grafiek geeft de verhouding (procentueel) weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. De stijging ten opzichte van het voorgaande jaar wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de bestemmingsreserve.

Saldo rekening van baten en lasten
Het voordelig saldo voor bestemming van de jaarrekening 2012 bedraagt € 12.385.000.
Het nadelig saldo voor bestemming van de jaarrekening 2011 bedroeg € 54.385.000.

Voor een nadere toelichting van het rekeningsresultaat wordt verwezen naar de hoofdstuk 4 en 14 van de jaarverantwoording.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2011	Overige mutaties vermeerdering	Vermindering	Vrijval	Saldo 31-12-2012
Voorzieningen					
- Verplichtingen, risico's en verliezen	3.227	620	365		3.482
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.593	4.317	2.580		6.330
- Door derden beklemde middelen	1.704	882	550		2.036
Subtotaal	9.524	5.819	3.495	0	11.848

Schulden

Onderhandse leningen

	Stand 31-12-2011	Opgenomen in 2012	Aflossing in 2012	Stand 31-12-2012
- Langlopende geldleningen	259.854	55.000	53.426	261.428
- Geldleningen woningbouw 3)	43.182		5.817	37.365
	303.036	55.000	59.243	298.793

3) De woningbouwleningen zijn budgettair neutraal verwerkt in de balans. Het ogenschijnlijke verschil tussen de verstrekte woningbouwleningen (activa) en opgenomen woningbouwleningen wordt veroorzaakt doordat voor een deel van deze leningen geen partiële financiering aanwezig is, en hierdoor de één op één relatie ontbreekt.

Het verloop van de leningen is als volgt:

Saldo 31 december 2011		303.036
Opgenomen leningen:		
- Consolidatie leningen	55.000	
- Doorverstrekte leningen (IGM)	-,-	
		55.000
		358.036
Aflossingen:		
Eigen financiering reguliere aflossingen	53.426	
Eigen financiering extra aflossingen	-,-	
Financiering woningbouw	5.817	
Financiering woningbouw extra aflossingen	-,-	
		59.243
Saldo 31 december 2012		298.793

De totaal betaalde rente over 2012 bedroeg € 9.570.338

Onderverdeling onderhandse leningen naar sectoren

	31-12-2011	31-12-2012
Binnenlandse pensioenfondsen / verzekeringsinstellingen	1.588	1.361
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	276.444	297.429
Overige binnenlandse sectoren	4	4
Totaal onderhandse leningen	278.036	298.794

Voor een nadere specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen.

Specificatie schulden binnenlandse bedrijven:

	31-12-2011	31-12-2012
Verplichtingen o.g.v. het BWS	641	381

Waarborgsommen

	31-12-2011	31-12-2012
Waarborgsommen i.v.m. verkopen grond	14	365
	14	365

Derden belegde gelden

	31-12-2011	Rente vermeerdering	Vermeerdering	31-12-2012
- Belegde reserve St. Personeelfonds	81	2		83

Kortlopende schulden

Het saldo op deze balanspost geeft het totaal aan van de te betalen bedragen per 31 december 2012 vermeerderd met de daarna nog geboekte te betalen posten aan derden met betrekking tot het boekjaar 2012.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Specificatie luidt:

	31-12-2011	31-12-2012
- Diverse crediteuren	10.714	8.298
- Rekening-courant B.N.G.	20.327	8.862
- Rekening-courant BWS diverse gemeenten	1.579	1.419
- Rekening courant IGM	765	270
- Rekening-courant raadsleden	7	6
- Rekening courant Stadstoezicht	268	324
- Lening BNG (zie ook langlopende schulden) * *)	25.000	
- Kasgeld O/G (inclusief BPT)	0	20.000
- Overigen	37	33
	58.697	39.212

Enkele opmerkingen ten aanzien van de balanspost kortlopende schulden:
- De saldi van giro- en bankrekeningen waren in overeenstemming met de desbetreffende dagafschriften.
- De afwikkeling van deze posten heeft een normaal verloop.

**) Bij de jaarrekening 2011 is de aflossing van de langlopende geldlening met een looptijd van 1 jaar 1 dag onder de kortlopende schulden gerubriceerd. Echter gezien de rentetypische looptijd van langer dan 1 jaar van deze lening blijkt dat deze aflossing/lening onder de langlopende schulden valt.

Overlopende passiva

Op deze balanspost worden de vooruitontvangen en nog te betalen bedragen verantwoord.
Een specificatie van deze post is:

	31-12-2011	31-12-2012
- Vooruitontvangen bedragen	628	625
- Vooruitontvangen bedragen door derden beklemd	8.423	5.426
- GSB gelden	13	13
- Nog te betalen bedragen	9.634	8.369
- Nog te betalen btw	-52	7
- Nog te betalen samenleving	1.721	972
- Nog te betalen BPT	-18	0
- Nog te betalen sez	320	1.675
- Rijksvergoeding BBZ	1.878	1.841
- Vooruitontvangen samenleving	399	432
- Vooruitontvangen sez	932	466
- Nog te betalen salarissen/loonheffing	2.113	2.362
- Nog te betalen bijstandsuitkeringen	-145	-144
	25.846	22.042

Vooruitontvangen bedragen door derden beklemd:
Op grond van richtlijnen van het BBV zijn de volgende posten opgenomen onder vooruitontvangen bedragen:

Omschrijving	Saldo 31-12-2011	Toevoeging 2012	Onttrekking 2012	Saldo 31-12-2012
Gebiedsmakelaar	32	0	0	32
Ruimtelijke ordening en milieu algemeen	276	213	58	431
Sez algemeen	1.258	7.662	8.739	181
Veiligheid & hulpverlening algemeen	107	158	169	97
Samenleving algemeen	1.730	992	2.075	647
Bestuurscoordinatie en control algemeen	0	115	11	104
Woon zorg service	189	0	3	186
Onderwijsachterstandenbeleid	324	2.715	1.976	1.062
Stationsomgeving	2.138	0	732	1.406
Waterboulevard	2.177	0	1.213	964
Weteringshoek senter novem	131	0	0	131
Sluiskade ZZ stimuleringsbijdrage	63	0	0	63
Registratie niet ingezetenen	0	128	6	123
	8.424	11.983	14.980	5.426

Gewaarborgde geldleningen

	31-12-2011	31-12-2012
- Garanties t.b.v. stichtingen en verenigingen	13.033	13.033
- Garanties t.b.v. particulieren inzake eigen woningbezit (het betreft hier 877 verleende garanties)	25.066	23.857
	38.099	36.890

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de staat van gewaarborgde geldleningen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Wachtgelden, en IZA-premies gepensioneerden

Voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voortvloeiende uit bovenbedoelde regelingen zijn in 2001 gedeeltelijk voorzieningen opgebouwd.
Voortzetting van de in 2001 opgestarte opbouw van voorzieningen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is volgens het BBV niet meer toegestaan.
De komende jaren zullen de aan deze verplichtingen verbonden kosten in de jaarlijkse gemeentebegroting worden opgenomen.

Vakantiegelden

Deze verplichtingen van circa € 3.500.000 worden voor een vol jaar opgenomen in de jaarlijkse gemeentebegroting.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Aankoop perceel Waterrijk

De gemeente is op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten gehouden tot koop van percelen (206.896 m2) aan de Schout Doddestraat. De akte is gepasseerd in 2011. De koopsom bedraagt € 9.443.432. Met deze kosten is rekening gehouden in de grondexploitatie Waterrijk. Het is een koopovereenkomst waarbij de gronden niet direkt worden geleverd. De gemeente verkrijgt een onherroepelijke koopoptie en de verkoper een afroeprecht ten aanzien van de levering van de percelen.

Belangrijke financiële verplichtingen

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste financiële verplichtingen (> € 100.000) weergegeven (per 31/12/2012):

Naam crediteur	Totaal jaarbedrag		Afloopdatum	Betreft
Twente Milieu NV	5.725.408		Doorlopend	Afvalinzameling
Thuiszorgservice Nederland	3.460.964		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Reef Infra BV	3.362.712		01-01-2014	Raamovereenkomst verhardingen
Soweco NV	3.001.488		Doorlopend	o.a. groenvoorziening en reintegratie
Stadstoezicht Almelo bv	2.895.027		Doorlopend	o.a. Parkeerbeheer
Sportbedrijf Almelo	2.530.096		Doorlopend	Exploitatie sportaccommodaties
Tzorg BV	1.695.540		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
NTP Milieu Enschede	1.261.139			Project civiele techniek
KWS Infra BV	1.113.479			Verhardingen en riolering
Connexxion Taxi Services	1.088.031		01-02-2015	Regiotaxi CVV
Avi Twente	962.727		Doorlopend	Afvalverwerking
Jansen Venneboer BV	934.788			Bruggen en kunstwerken
ROC van Twente	926.006		01-01-2014	Volwasseneducatie
Gelder bv Van	915.831			Project civiele techniek
Twence Energie	834.418		01-01-2016	Elektriciteit
Stadsbank Oost Nederland	812.367		Doorlopend	Schuldhulpverlening
Goossen BV	794.274			Project bouwkundig
Veiligheidsregio Twente	792.877		Doorlopend	Brandweer Twente
Imtech	783.375		01-01-2015	Openbare verlichting en verkeerslichten
P/flex Randstad Contracting bv	778.989		01-06-2016	Uitzendkrachten
Rusthoven BV	770.252			Bruggen Noord-Oost
Groene en Blauwe Diensten Overijssel	701.436		Doorlopend	Landschapsfonds
Keytech	667.877			Loonwaarde subsidie
Trivium Meulenbelt Zorg Borne	651.667		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Kraaijvanger Urbis	649.500		01-01-2015	Architect Stadhuis
Taxi Vervoerscentrale Almelo bv	632.218		01-08-2014	Leerlingenvervoer
Algemene Thuiszorg Combinatie	609.395		31-12-2013	Hulp bij het huishouden
Maassaete Rotterdam BV	595.088		01-01-2016	Huren (huur Java toren)
Plegt-Vos Bouwgroep BV	562.301			Afkoppelen Turfkade
Tempo-Team Uitzenden	540.014		01-06-2016	Uitzendkrachten
Timmerhuis Weg- en Waterbouw	523.327			Verhardingen en riolering
Greenchoice	500.650		01-01-2016	Levering gas
Damste Advocaten	497.481		Doorlopend	Stadsadvocaat
Stichting Almelo Promotie	485.905		Doorlopend	Centrummanagement en culturele activiteiten
Asito BV	485.249		01-02-2015	Schoonmaak
Twentse Weg- en Waterbouw	479.941			Project civiele techniek
Interpooling	473.982			Loonwaarde subsidie
Bouwhuis BV Aannemersbedrijf	452.923		01-07-2013	Grondwerk
Cogas Infra & Beheer BV	447.057		Doorlopend	Transport gas en elektriciteit / aanleggen infratructuur
Taxi Baan	444.560		01-08-2014	Leerlingenvervoer
Snippe Almelo BV.	443.088			Twentheplein huur
PinkRoccade	439.163		Doorlopend	Software divers: o.a. belastingsoftware, SAP beheer enz
Wezo Flex BV	421.085		01-04-2013	Inhuur SEZ
Payroll Consultants BV	420.684			Loonwaarde subsidie
Capabel Taal BV	404.388		31-12-2013	Inburgeringstrajecten
Payroll Company Joint Ventures BV	400.508		01-01-2014	Work first verloning
Lammersen Bouwbedrijf BV	398.434			Project bouwkundig
Lammerink BV	386.378			Project bouwkundig
Regio Twente	325.214		Doorlopend	Regionale samenwerking
Astro Nederland BV	322.570			Bouwrijpmaken Weggeler
Noord-Nederl. Assurantiemakelaars bv	317.290		01-01-2016	Verzekering eigendommen
Kersten	900.000		01-01-2018	Wmo hulpmiddelen
Stamsnijder Homan BV	278.144			Project bouwkundig
Ziegler	273.516			Brandweerauto
Niemeijer H	269.295			Levering tractor / maaier / onderhoud
Oranjewoud BV	261.792			Diverse adviezen / onderzoeken
Dusseldorp BV	247.118			Riolering vervanging en onderhoud
Weghorst-Oliko Retail bv	238.014		01-09-2016	Brandstof
Oranjewoud District Oost	225.368			Diverse adviezen / onderzoeken
Eurest	386.739		01-06-2016	Catering
Heteren Aannemingsbedrijf bv van	214.857			Project civiele techniek
Microsoft Ireland	210.453		Doorlopend	Windows en Office
Boon en Pijlman Milieu bv	208.105			Bodemsanering
ProRail BV	206.326			Fietssnelweg
Rots Maatwerk Ontwikkeling Bv	201.111			Project civiele techniek
VialisTraffic bv	199.876		01-01-2014	Verkeerslichten aanschaf en onderhoud
Ivio Integratie Almere	191.400		31-12-2013	Inburgeringstrajecten
Vitens NV	191.364		Doorlopend	Water
ABC Management Groep	190.950		01-01-2015	Bouwmanagement stadhuis
Valstar Simonis	190.692		01-01-2015	Constructeur Stadhuis
Nautus	190.317			Diverse adviezen / onderzoeken

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Naam crediteur	Totaal jaarbedrag		Afloopdatum	Betreft
PQR Computer Products BV	187.345		01-03-2014	Hardware servers
Gemeente Enschede, Adm.kantoor	181.089		31-05-2014	Kluwer Portal / Inhuur RBT / Brandweer
Centraal Beheer Achmea	180.847		01-01-2014	Verzekering wagenpark / vrijwilligers / aansprakelijkheid
Kruse Groep	180.159			Diverse adviezen / onderzoeken
Twence Bioconversie bv	179.795		Doorlopend	Afvalverwerking
Descol sports surfaces	169.105			IISPA vloeren inrichten
Tennet BV	166.031			Verplaatsen hoogspanningsmast
Ballast Nedam infra noord oost	163.625			Project civiele techniek
Jan de Winkel	154.706			Aanschaf tractie
Valk van der + de groot	152.671			Rioolrenovatie riemsdijkweg / Rioolreinigen
Oosterveld Grondbedrijf advisering	151.415			Inhuur VB
Bever Architecten bna De	148.401		01-01-2014	Kunst parkeergarage
Groote Infra BV	147.469			Inhuur SB stratenmakers + werken
Aronsohn Constructies	141.600		01-01-2015	Advisering nieuwbouw stadhuis
TMC Bouwkunde BV	141.353			Inhuur bouwkunde
Kooten BV Van	136.883			Project bouwkundig
Centric IT Solutions	134.784		Doorlopend	GWS4ALL / DDS4ALL / enz
BOGO Brandweeropleidingen Stichting	131.372			Opleidingen brandweer
Huiskes-Kokkeler	129.168		01-07-2014	Dienstauto's
SMQ IT BV	124.527			Invoering Vastgoed / diverse inhuur
Centrum Alm Aktief St.	124.132		Doorlopend	Ondernemersfonds
Temmink Wegenbouw BV	123.897			Project civiele techniek
Yacht bv	120.591			Inhuur SB / inhuur VH
GeoTax Vastgoedinformatie BV	120.237		Doorlopend	Inhuur / Juridisch advies
Dekker Landbouw & Grondverzet	120.207			Inhuur SB / grondwerk
Trimbos Instituut	119.965			Ontwikkeling website
Mulder Bos en Tuin	115.995			Inhuur groenploegen
Van Cappellen Mobiliteitsmakelaars	114.891			Outplacement
Gemeente Hengelo	113.710		01-09-2013	Trainees Netwerkstad
ModuPark v.o.f.	113.501			Parkeergarage stationsomgeving
Horst BV J ter	112.199			Bouwkundig brandveiligheid / sportpark / Kazerne
Arbo Unie Oost-Nederland Vest.Almelo	108.769		01-01-2015	Arbo dienstverlening
Grontmij infrastructuur & Milieu	108.254			Diverse adviezen / onderzoeken
WMProjecten BV	107.045			Veiligheidshuis advisering
Boudrie Aannemers BV	106.759			Project bouwkundig
Verhoeve Milieu BV	106.605			Certificering grondbank
Lowik BV Gebr	106.350			Gymlokaal reeststraat / inhuur SB
Schroder Vastgoed	105.824			Huren (huur Magna Porta)
MezzaLama BV	103.400			Inhuur Informatisering
Canon Nederland NV	102.135		01-02-2017	Multifunctionals
UWV Gak	101.275		01-01-2014	Huren(Rosa Luxemburgstraat) / Medische advisering reintegratie

Rechtsgeschillen waaruit eventueel een verplichting kan ontstaan:
- de claim op van der Looy inzake het geschil over de hoogte van de bouwleges.
- het project Chiel Dethmersstraat zal (mogelijk) geen doorgang vinden vanwege een juridisch twistpunt en dat er in rechte zal worder bepaald wie hiervoor aansprakelijk is, waarbij tevens zal worden bepaald wie de schade als gevolg hiervan (al dan niet voor een deel) zal moeten dragen.
- de ingezette verhaalsprocedure m.b.t. de IISPA, vanwege geleden schade door vertraagde oplevering.
- aansprakelijkstellingen i.v.m. "onrechtmatige" besluitvorming (in casu afhandeling bouwvergunningen).

Gebeurtenissen na balansdatum
Op grond van artikel 29 BBV dient de programmarekening te worden vastgesteld met in achtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de programmarekening en het tijdstip van vaststelling daarvan Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Op 15 mei 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het principebesluit Eén Brandweer Twente. Als gevolg van dat besluit wordt de lokale brandweer op 1 januari 2013 onderdeel van de Brandweer Twente binnen de Veiligheidsregio Twente. In de jaarrekening 2012 is het onderdeel "brandweer" nog volledig opgenomen. Bovenstaande vindt zijn weerslag in de jaarrekening 2013.
Ten behoeve van de overdracht is een overdrachtsdossier opgesteld. Dat is een bestuurlijk document waarin de afspraken ten aanzien van de overdracht van taken, mensen en middelen zijn vastgelegd.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

GEWAARGBORGDE GELDLENINGEN

Vlg-nr.	Oorspron-kelijk bedrag van de lening	Doel van de lening	Naam van de geldgever	Wat wordt gewaar-borgd (rente, aflossing of beide)	Grondslag of per-centage van het deel van de lening dat door de eigen gemeente wordt gewaarborgd	Datum van het raadsbesluit
1	2	3	4	5	7	8
23.	3.176.462	Bouw verzorgingstehuis	St. Verzorginghuis Friso		100	25-11-1975
53.	819.981	Verbouw wijkgebouw Hanze	Stichting Kruiswerk Almelo	R+A	100.000/1807.000	09-08-1979
80.	35.395	Verbouw clubgebouw	S.V. Almelo	R+A	100	05-08-1981
82.	102.101	Financiering gebouwencomp	St. Wijk- en Jeugdcentrum "de Trefhoek"	R+A	100	03-04-1985
131.	4.537.802	Bouw/inr. De Koppel	St. Zorgaccent/Thuiszorg	R+A	100	19-11-1987
143.	453.780	Nieuwbouw kinderdagopvan centrum	Stichting Kinderdagopvang Hengelo	R+A	100	14-07-1988
148.	661.112	Verbouw/uitbreiding accomo datie	St. Adhesie GGZ Midden-Overijssel	R+A	100	11-05-1989
150.	104.369	Renovatie tennispark	A.T.C. De Veenhorst	R+A	100	5-12-1996
151.	4.537.802	nieuwbouw stadion Heracles	St. Stadion Heracles	R+A	100	26-7-1997
152.	124.790	Uitbreiding en aanpassing van de schietaccommodatie Robbenhaarsweg	S.D.V.V.	R+A	100	3-12-1998
153.	63.529	Afronding privatiseringsproc	St. " 't Hinseveld"	R+A	100	15-07-1999
155.	907.560		St. Adhesie, GGZ Midden Overijssel	R+A	100	
156.	13.046	Clubgebouw tenniscomplex	ATV Molenhoek	R+A		
159.	90.000	Twee tennisbanen tbv tennisver. Bornerbroek	Tennisvereniging B'broek	R+A	50	25-11-2005
160.	1.000.000	Uitbreiding multifunctioneel stadion Heracles	St. Stadion Heracles	R+A	100	2005
161.	500.000	Uitbreiding Bussinesclub	St. Stadion Heracles	R + A	100	06-03-2007
	17.127.729					

Naam van de rechtspersoon	Objekt van de garantstelling	Totaal van het (geaccumuleerde exploitatieverlies)	Gemeentelijk aandeel		Toelichting
			in %	in bedrag	
1	2	3	4		5
Sociëteit tot Nut en Vermaak	afkoopsom verschuldigde huurpenningen		100	49.916	garantstelling afkoopsom verschuldigde huurpenning door Sociëteit aan Van der Valk
A.W.S. Beter Wonen	102 etage-woningen R. Verhulstlaan		100	659.238	bereidverklaring eventuele overname geldleningen
Woningstichting St. Jozef	financiering project		100	2.752.933	bereidverklaring eventuele overname geldleningen
				3.462.087	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Datum van het goed-keurings-besluit	Ren-te-per-cen-tage	Restant van de lening aan het begin van het dienstjaar		Bedrag van de aflossing of het aflosssings-bestanddeel	Restant van de lening aan het einde van het dienstjaar		Vlg-nr.
		totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd		totaal	waarvan door de ge-meente gewaar-borgd	
9	10	11	12	13	14	15	16
02-03-1976	4,39	1.225.629	1.225.629	153.350	1.072.279	1.072.279	23.
	8 3/8	407.611	22.557	37.593	370.018	20.477	53.
	11 7/8	589	589	589	0	0	80.
	8	13.613	13.613	3.403	10.210	10.210	82.
	3,93	3.349.158	3.349.158	148.546	3.200.612	3.200.612	131.
	7,6	121.340	121.340	15.458	105.882	105.882	143.
	6,34	270.768	270.768	19.509	251.259	251.259	148.
		25.913	25.913	5.039	20.874	20.874	150.
	6	2.967.023	2.967.023	174.531	2.792.492	2.792.492	151.
		70.712	70.712	4.160	66.552	66.552	152.
	4 3/4	12.707	12.707	4.235	8.472	8.472	153.
	6,15	526.385	526.385	18.151	508.233	508.233	155.
					5.871	5.871	156.
	4,5	63.000	31.500	4.500	58.500	29.250	159.
	4,40	600.001	600.001	66.667	533.334	533.334	160.
		333.335	333.335	33.333	300.002	300.002	161.
		9.987.784	9.571.231	689.065	9.304.591	8.925.800	
		3.462.087	3.462.087		3.462.087	3.462.087	
Garantiegeldleningen particulieren		25.066.000	25.066.000		23.857.172	23.857.172	
Totaal generaal		38.515.871	38.099.318	689.065	36.623.850	36.245.059	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Toelichting bij de reserves

51001 algemene reserve			
Stand 1-1-2012	9.216.685	*Doel:*	Buffer om eventuele (toekomstige) verliezen te kunnen dekken.
Toevoegingen	8.293.264		
Onttrekkingen	11.770.236	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.739.713		
51002 algemene reserve grondexploitatie			
Stand 1-1-2012	301.911	*Doel:*	Dekking van mogelijke tekorten op grondexploitaties.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	301.911	*Opmerking:*	De mutaties vloeien voort uit het treffen van verliesvoorzieningen, winstnemingen en afsluitingen van grondexploitaties.
Stand 31-12-2012	0		
51004 opbrengsten verkoop deelnemingen			
Stand 1-1-2012	1.867.323	*Doel:*	Afboeken van activa zodat kapitaallasten vrijvallen, conform raadsbesluit van 2009/32540
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.867.323		
Stand 31-12-2012	0	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.
53002 schoolgebouwen			
Stand 1-1-2012	362.927	*Doel:*	Egalisatiereserve voor de jaarlijkse budgetten die beschikbaar worden gesteld voor onderwijshuisvesting in het kader van het Integraal Huisvestingsplan 2011-2014.
Toevoegingen	643.328		
Onttrekkingen	1.006.255	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
53004 verkiezingen			
Stand 1-1-2012	46.439	*Doel:*	Financiering van de kosten van eventuele verkiezingen.
Toevoegingen	65.500		
Onttrekkingen	77.709	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd en daarvoor is geld aan de reserve onttrokken.
Stand 31-12-2011	34.230		
53006 bouwfonds aandelen			
Stand 1-1-2012	7.836.365	*Doel:*	Afzonderen resultaat verkoop aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten voor budgettaire neutraliteit meerjarenbegroting.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	7.836.365	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.
Stand 31-12-2012	0		
53007 besluit woninggebonden subsidies (bws)			
Stand 1-1-2012	403.052	*Doel:*	Financiering inzake het besluit woninggebonden subsidies dat bijdraagt aan een goede woningbouw en woningverbetering.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	313.184	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	89.868		
53008 erfpachtgronden			
Stand 1-1-2012	1.939.159	*Doel:*	Compensatie van erfpacht
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.939.159	*Opmerking:*	Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten deze reserve op te heffen.
Stand 31-12-2012	0		
53009 overlopende werken			
Stand 1-1-2012	6.454.678	*Doel:*	Financiering van meerjarige incidentele projecten die over de boekjaren lopen.
Toevoegingen	3.469.600		
Onttrekkingen	4.291.693	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld aan de reserve onttrokken dan wel geld in de reserve gestort.
Stand 31-12-2012	5.632.585		
53011 grote investeringen			
Stand 1-1-2012	9.082.189	*Doel:*	Financiering van grote investeringen/projecten.
Toevoegingen	2.687.500		
Onttrekkingen	9.127.133	*Opmerking:*	In 2012 is een bedrag van 1,0 miljoen euro toegevoegd voor het sportpark Ossenkoppelerhoek en 1,6 miljoen euro voor de realisatie van de Burgemeester Schneiderssingel. Bij de begroting 2012 is besloten een bedrag van 2,8 miljoen vrij te laten vallen. Bij de heroverweging reserves tijdens de voorjaarsnota 2012 is besloten een bedrag van 6,3 miljoen euro vrij te laten vallen. Daarnaast is een bedrag van 25.000 euro uitgegeven voor het kruispunt Kolthofsingel (onderdeel Burgemeester Schneiderssingel)
Stand 31-12-2012	2.642.556		
53012 btw compensatiefonds			
Stand 1-1-2012	532.986	*Doel:*	Het opvangen van fluctuaties in de te compenseren BTW
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	200.000	*Opmerking:*	Het BTW compensatiefonds speelt vanaf 1 januari 2003. Onttrekking is gebaseerd op de verlaagde uitname van de algemene uitkering.
Stand 31-12-2012	332.986		
53013 gsb I			
Stand 1-1-2012	8.702	*Doel:*	Financiering van uitloop projecten in het kader van de eerste periode van het MOP - Grote Steden Beleid.
Toevoegingen	589		
Onttrekkingen	3.423	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.868		
53014 gsb II mop sociaal			
Stand 1-1-2012	304.099	*Doel:*	Financiering uitloop van projecten in het kader van het MOP - Grote Steden Beleid II - BDU Sociaal.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	110.930	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	193.169		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

53017 gsb III			
Stand 1-1-2012	3.453.010	*Doel:*	Financiering uitloop van projecten in het kader van het MOP -
Toevoegingen	0		Grote Steden Beleid III - BDU Sociaal, Fysiek, Economie.
Onttrekkingen	1.460.927	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	1.992.083		
53019 bodemverontreiniging			
Stand 1-1-2012	1.757.401	*Doel:*	Vorming van een buffer voor aanspraken bodemverontreiniging in het
Toevoegingen	36.530		kader van de afspraken inzake Decomp-gelden
Onttrekkingen	157.841	*Opmerking:*	*Toevoeg* middelen Rijk als DU
Stand 31-12-2012	1.636.090		
			Onttrekt Kosten diverse projecten bodemsanering
53020 parkeeraccommodaties			
Stand 1-1-2012	948.764	*Doel:*	Reserve ter dekking van de (eventuele) verbetering en realisatie van de
Toevoegingen	3.008		parkeeraccommodaties in relatie met de verhoging van de kwaliteit van het centrum
Onttrekkingen	500.000	*Opmerking:*	*Toevoeg* jaarresultaat exploitatie 2012
Stand 31-12-2012	451.772		
			Onttrekt voorjaarsnota heroverweging reserves
53026 stadsvernieuwing			
Stand 1-1-2012	1.057.085	*Doel:*	Financiering van stadsvernieuwingsprojecten.
Toevoegingen	10.996		
Onttrekkingen	922.011	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	146.070		
53027 bouwfonds stimulering			
Stand 1-1-2012	973.550	*Doel:*	Ten behoeve van stadsvernieuwing met de nadruk op particuliere
Toevoegingen	0		woningverbetering, gestort bij het Bouwfonds Ned. Gemeenten.
Onttrekkingen	973.550	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
53028 bovenwijkse voorzieningen (bovo)			
Stand 1-1-2012	144.368	*Doel:*	Financiering van projecten die indirect voortvloeien uit de ontwikkeling van
Toevoegingen	971.048		stadsuitleg locaties.
Onttrekkingen	1.054.981	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	60.435		
53029 kunstaankoop/stadsvernieuwing			
Stand 1-1-2012	181.362	*Doel:*	Aankopen van gemeentelijk kunstbezit ten behoeve van openbare ruimten en
Toevoegingen	0		aangewezen locaties in de stad + onderhoud gemeentelijk kunstbezit.
Onttrekkingen	131.362		De middelen zijn nu gereserveerd voor arbomaatregelen en brandveiligheid Hof88
Stand 31-12-2012	50.000	*Onttrekking:*	Dit is onderdeel van de heroverweging reserves bij de voorjaarsnota 2012
53030 instrumentenfonds			
Stand 1-1-2012	33.457	*Doel:*	Aanschaf en onderhoud van muziekinstrumenten ten behoeve van
Toevoegingen	0		amateur-muziekverenigingen.
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	33.457		
53031 wijk buurt budgetten			
Stand 1-1-2012	121.682	*Doel:*	Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse kosten van de door de wijkverenigingen
Toevoegingen	0		gewenste activiteiten en voorzieningen.
Onttrekkingen	8.979	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	112.703	*Onttrekkingen:*	
53033 sportstimulering			
Stand 1-1-2012	421.784	*Doel:*	Bevordering van sportdeelname door jeugdigen en een stimulerend
Toevoegingen	139.370		beleid dat achterstanden in sportparticipatie op moet heffen.
Onttrekkingen	125.036	*Opmerking:*	Het project NASB (nationaal actieplan voor sport en bewegen) wordt betaald uit deze
Stand 31-12-2012	436.118		reserve.
53036 welzijnsaccommodaties			
Stand 1-1-2012	5.531	*Doel:*	Financiering van voorbereidingskosten die te maken hebben met de
Toevoegingen	0		uitvoering "kadernota welzijnsaccomodaties".
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	5.531	*Onttrekkingen:*	
53041 werkgelegenheid en educatie			
Stand 1-1-2012	403.078	*Doel:*	Heraanwenden van gelden ten behoeve van de uitvoering van projecten ter
Toevoegingen	0		versterking van het gemeentelijk beleid in het kader van de WWB.
Onttrekkingen	403.078	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
53042 soweco afkoop			
Stand 1-1-2012	39.052	*Doel:*	Financiering van de gemeentelijke aanvullende bijdrage over de jaren 1995 t/m 2015
Toevoegingen	0		als gevolg van het gezond maken en implementatie van de organisatiestructuur.
Onttrekkingen	4.814	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	34.238		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

53050 knelpunten bedrijfsvoering

Stand 1-1-2012	382.208	*Doel:*	Opvangen van knelpunten die ontstaan in de bedrijfsvoering die de continuïniteit van de bedrijfsvoering in gevaar kunnen brengen.
Toevoegingen	60.000		
Onttrekkingen	331.343	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	110.865		

53052 achtergestelde lening vitens

Stand 1-1-2012	2.740.300	*Doel:*	De aandelen zijn omgezet in een achtergestelde lening. Hierdoor is het dividend weggevallen. Deze renteopbrengsten compenseren dit dividend.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	2.740.300		
Stand 31-12-2012	0	*Opmerking:*	

53053 co-financiering

Stand 1-1-2012	10.160.818	*Doel:*	Het financieren van de gemeentelijke bijdrage bij projecten waarbij de subsidiegever om een gemeentelijke bijdrage vraagt.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	5.546.677	*Opmerking:*	*Toevoegingen:*
Stand 31-12-2011	4.614.141		*Onttrekt* Uitgaven voor Leader, een aanvraag voor europese subsidie + uitgaven verbindende pleinen. Storting in de reserve grote investeringen.

53054 intergem. ingeniersbureau

Stand 1-1-2012	754.351	*Doel:*	Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse resultaten van het intergemeentelijk ingenieursbureau m.b.t. het XL Businesspark Twente.
Toevoegingen	31.345		
Onttrekkingen	641.775	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	143.921		

53055 egalisatie wet maatschappelijke ondersteuning

Stand 1-1-2012	1.849.325	*Doel:*	Buffer (weerstandscapaciteit) om negatieve gevolgen van de gefaseerde invoering van het objectieve verdeelmodel op te kunnen vangen.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.849.325	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0	*Onttrekkingen:*	De reserve is opgeheven bij de heroverweging reserves bij de voorjaarsnota 2012

53056 wegen

Stand 1-1-2012	544.527	*Doel:*	Financiering van onderhoud van de infrastructuur en een geregelde uitvoering van kwalitatief gewenste onderhoudsprogramma's.
Toevoegingen	1.268.000		
Onttrekkingen	1.547.313	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend
Stand 31-12-2012	265.214		dan wel geld aan de reserve toegevoegd.

53057 riolering tariefsegalisatie

Stand 1-1-2012	5.839.765	*Doel:*	Opvangen van grote fluctuaties in de hoogte van het jaarlijks te betalen rioolrecht.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	822.352	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend
Stand 31-12-2012	5.017.413		dan wel geld aan de reserve toegevoegd.

53058 bibliotheek

Stand 1-1-2012	22.460	*Doel:*	Financiering van het zogenaamde technische onderhoud
Toevoegingen	61.408		
Onttrekkingen	61.408	*Opmerking:*	Toevoegingen: Jaarlijks wordt er € 61.408 gestort in de reserve
Stand 31-12-2012	22.460		Onttrekkingen: Voorheen werden de lasten onttrokken aan een voorziening. Dit is omgezet in een jaarlijkse onttrekking aan deze reserve.

53059 afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2012	1.244.177	*Doel:*	Saldoregulering van de opbrengsten en lasten van afvalinzameling.
Toevoegingen	637.471		
Onttrekkingen	18.858	*Opmerking:*	*Toevoeg* Resultaat afval 2012
Stand 31-12-2012	1.862.790		*Onttrekt* uitgaven project containers oud papier

53060 sportraad

Stand 1-1-2012	31.680	*Doel:*	Financiering voor aanschaf en vervanging van noodzakelijke materieel en onderhoud deze goederen ten behoeve van de gemeentelijke sportaccommodaties.
Toevoegingen	21.832		
Onttrekkingen	10.868	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de reserve aangewend
Stand 31-12-2012	42.644		dan wel geld aan de reserve toegevoegd.

53061 takenanalyse 2011-2014

Stand 1-1-2012	27.311	*Doel:*	Deze reserve wordt gebruikt voor financiering van frictiekosten die te maken hebben met de takenanalyse. Een groot deel van het saldo is inmiddels bestemd.
Toevoegingen	319.000		
Onttrekkingen	35.460	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	310.851		

53062 wijkwaardebonnen

Stand 1-1-2012	493.287	*Doel:*	Via deze reserve lopen de uitgaven voor de wijkwaardebonnen.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	284.383	*Opmerking:*	De uitgaven in 2012 voor wijkwaardebonnen zijn hieruit gedekt.
Stand 31-12-2012	208.904		

53063 reintegratie

Stand 1-1-2012	3.885.000	*Doel:*	Buffer om negatieve gevolgen door de afname van de Rijksmiddelen voor re-integratie op te kunnen vangen, zodat het ingezette re-integratiebeleid op een verantwoorde manier ten uitvoer kan worden gebracht.
Toevoegingen	77.192		
Onttrekkingen	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	3.962.192		

53065 grondbank

Stand 1-1-2012	102.354	*Doel:*	Het egaliseren van fluctuaties in de exploitatie van de grondbank.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	102.354	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

53066 besluit locatiegebonden subsidie			
Stand 1-1-2012	900.000	*Doel:*	Stimuleren van woningbouw op specifieke locaties
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	300.000	*Opmerking:*	Oorsponkelijk is voor de uitvoering van het Besluit Locatiegebonden Subsidies een voorziening ingesteld. De gemeente Almelo heeft de afgesproken woningbouwaantallen gerealiseerd. Daarom geldt geen specifieke betalings-verplichting meer en is de voorziening omgezet in een reserve. De onttrekking betreft bijdragen aan woningbouwprojecten.
Stand 31-12-2012	600.000		
53067 opvang nieuwkomers			
Stand 1-1-2012	508.000	*Doel:*	Financiering van inburgeringvoorzieningen van de alfabetiseerders en voor de realisatie van een deel van de inburgeringstrajecten.
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	380.000	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	128.000		
53068 inkomens afhankelijke uitkering			
Stand 1-1-2012	1.400.000	*Doel:*	
Toevoegingen	0		
Onttrekkingen	1.400.000	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
53069 isv-3 2010 t/m 2014			
Stand 1-1-2012	1.441.481	*Doel:*	Financiering projecten in het kader van het programma isv3
Toevoegingen	955.555		
Onttrekkingen	1.794.184	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	602.852		
53070 plan van aanpak MAU			
Stand 1-1-2012	0	*Doel:*	Financiering van de uitvoering van het Plan van Aanpak MAU
Toevoegingen	443.059		
Onttrekkingen	111.240	*Opmerking:*	De vrijval van algemene middelen als gevolg van besparingen op de uitkeringsvoorziening over de periode 2012-2014 worden gereserveerd voor de uitvoering van het Plan van Aanpak MAU middels storting in de gelijknamige reserve.
Stand 31-12-2012	331.819		
54001 resultaatbestemming			
Stand 1-1-2012	-54.385.021	*Doel:*	Jaarresultaat
Toevoegingen	55.659.420		
Onttrekkingen	1.274.399	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
53005 automatisering			
Stand 1-1-2012	3.397.621	*Doel:*	Financiering van de jaarlijkse kapitaallasten horende bij de investeringen op automatiseringsgebied.
Toevoegingen	1.192.215		
Onttrekkingen	4.213.083	*Opmerking:*	Bij de VJN 2012 is 3 miljoen euro extra onttrokken i.v.m. het sluitend maken van het financieel meerjarig perspectief.
Stand 31-12-2012	376.753		
53047 materiaal brandweer			
Stand 1-1-2012	585.700	*Doel:*	Financiering van de vervanging van het materieel van de brandweer.
Toevoegingen	302.440		Egalisatie van pieken. Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor
Onttrekkingen	367.264	*Opmerking:*	is geld aan de reserve onttrokken dan geld in de reserve gestort.
Stand 31-12-2012 *	520.876		** Conform besluitvorming gaat deze reserve per 1-1-2013 over naar de Veiligheidsregio i.v.m. regionalisering Brandweer Twente.*
53051 huisvesting stadhuis			
Stand 1-1-2012	5.547.979	*Doel:*	Reservering voor nieuwbouw stadhuis
Toevoegingen	2.494.973		
Onttrekkingen	4.182.925	*Opmerking:*	De storting betreft het spaarsysteem voor het nieuwe stadhuis.
Stand 31-12-2012	3.860.027		De onttrekking betreft met name de besparing op het stadhuis zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2012, hierdoor kon € 4,1 miljoen aan de reserve worden onttrokken.
550xx reserve economisch nut			
Stand 1-1-2012	10.134.721	*Doel:*	Reserve ter dekking van de kapitaallasten van investeringen
Toevoegingen	1.118.474		met economisch nut.
Onttrekkingen	9.397.639	*Opmerking:*	*Toevoegingen:*
Stand 31-12-2012	1.855.556		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Toelichting bij de voorzieninge

61005 riolering			
Stand 1-1-2012	589.567	*Doel:*	Opvangen van grote fluctuaties in de hoogte van de jaarlijkse koste
Toevoegingen	1.728.000		voor vervanginsvesteringen
Aanwendinger	1.551.434	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	766.133		
62001 stadhuis onderhou			
Stand 1-1-2012	142.521	*Doel:*	Onderhoud van het stadhui
Toevoegingen	0		
Aanwendinger	5.816	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	136.705		
62002 onderhoud en vervangin			
Stand 1-1-2012	2.298.635	*Doel:*	Onderhoud en vervanging van gemeentelijke eigendomme
Toevoegingen	2.048.507		met uitzondering van het stadhuis
Aanwendinger	834.755	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de voorziening aangewe
Stand 31-12-2012	3.512.387		dan wel geld aan de voorziening toegevoegc
62005 sportaccommodatie onderhou			
Stand 1-1-2012	1.562.615	*Doel:*	Onderhoud van sportaccommodatie.
Toevoegingen	540.168		
Aanwendinger	188.122	*Opmerking:*	Bestaand beleid is uitgevoerd, daarvoor is geld van de voorziening aangewe
Stand 31-12-2012	1.914.661		dan wel geld aan de voorziening toegevoegc
61008 theaterhotel instandhoudin			
Stand 1-1-2012	45.378	*Doel:*	Financiering van de contractueel overeengekomen bijdrag
Toevoegingen	0		aan Van der Valk.
Aanwendinger	45.378	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
61014 verontreiniging terrein carb			
Stand 1-1-2012	60.000	*Doel:*	Financiering van kosten ten behoeve van bodemsanering terrein Carb
Toevoegingen	0		
Aanwendinger	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	60.000		
61015 XL businesspark twente			
Stand 1-1-2012	2.041.882	*Doel:*	Dekking van het aandeel van de gemeente Almelo in het verwachte tekort op d
Toevoegingen	556.643		grondexploitatie XL businesspark twente
Aanwendinger	0	*Opmerking:*	De RBT heeft vastgesteld dat de verliesvoorziening moet worden verhoog
Stand 31-12-2012	2.598.525		
610XX voorziening nutw			
Stand 1-1-2012	862.078	*Doel:*	Dekking van de nakomende kosten van afgesloten grondexploitatie
Toevoegingen	63.794		
Aanwendinger	102.605	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	823.267		
61029 voorziening kloosterhoffla			
Stand 1-1-2012	217.602	*Doel:*	Dekking van de kosten van mogelijke aankoop Kloosterhoffl
Toevoegingen	0		
Aanwendinger	217.602	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	0		
63022 onderwijs huisvestin			
Stand 1-1-2012	1.211.259	*Doel:*	Onderhoudsvoorziening voor schoolgebouwen die zowel juridisch
Toevoegingen	830.000		als economisch eigendom zijn van de gemeente
Aanwendinger	476.498	*Opmerking:*	*Toevoegingen.*
Stand 31-12-2012	1.564.761		*Aanwendingen.*
63033 sociale recherch			
Stand 1-1-2012	194.214	*Doel:*	Financiering van exploitatielasten betreffende het SRT. Het SRT is ee
Toevoegingen	0		samenwerkingsverband van 13 deelnemende gemeenter
Aanwendinger	51.115	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	143.099		
63049 voorziening wijkcentra onderh. Stb. Geb			
Stand 1-1-2012	73.928	*Doel:*	Dekking van het onderhoud van de wijkcentr
Toevoegingen	36.964		
Aanwendinger	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	110.892		
63050 voorziening wijkcentra inventari			
Stand 1-1-2012	30.000	*Doel:*	Dekking van de uitgaven aan het inventaris van de wijkcentr
Toevoegingen	15.000		
Aanwendinger	0	*Opmerking:*	
Stand 31-12-2012	45.000		
63051 voorziening zittend vervoe			
Stand 1-1-2012	195.000	*Doel:*	De Regio Twente vervult voor het voormalig zittend vervoerspersoneel de werkgeversro
Toevoegingen	0		Per jaar worden met de Regio Twente de kosten afgerekend
Aanwendinger	22.696	*Opmerking:*	De afwikkeling loopt tot en met 2021. (collegebesluit 19 december 2000)
Stand 31-12-2012	172.304		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 12

TOELICHTINGEN OP DE PROGRAMMAREKENING

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

12. 1 Toelichting op programmarekening

Analyse kapitaallasten

Omschrijving	Primitief geraamd	Begrotings-wijzigingen	Totaal begroting	Realisatie 2012	Saldo
- Rente	9.463.342	349.927	9.813.269	9.813.109	160 V
- Afschrijving	9.041.875	338.839	9.380.714	8.796.335	584.379 V
Sub-totaal	**18.505.217**	**688.766**	**19.193.983**	**18.609.444**	**584.539 V**
Af: in de begroting opgenomen stelpost onderuitputting kapitaallasten					-300.000
Af: door reserves/voorzieningen gedekte kapitaallasten					-337.354
				Totaal	-52.815 N

In de jaarverantwoording ontstaan verschillen in de begrote kapitaallasten ten opzichte van de werkelijke kapitaallasten. De verschillen doen zich voor bij alle programma's. Bij de Berap over 2012 is de stelpost onderuitputting kapitaallasten verlaagd van € 616.000 naar € 300.000. Rekening houdend met deze verlaging resteert nog een klein nadeel op de kapitaallasten € 52.815. Onderdeel hiervan is onder andere de verwachte overschrijding inzake het bouwkrediet IISPA en het hiermee samenhangende project IIspa bouwschade. Voor het jaar 2012 betekent dat niet gedekte kapitaallasten ad € 30.000. Structureel zullen deze kosten meegenomen worden in de reguliere planning en controlcyclus.

Overzicht van de totaal doorberekende kapitaallasten 2012:

Doorberekende kapitaallasten			
Totaal te betalen rente volgens de berekening rente-omslag 2012 zijnde			13.109.040
Totale afschrijvingen 2012			8.796.335
			21.905.375 1)
Doorberekend naar:			
- Begroting van baten en lasten	16.729.686		
- Grondbedrijf	7.303.339		
- Woningbouw	1.882.104		
			25.915.129
		Voordeel op renteverdeeldienst	-4.009.754

1) Totaal kapitaallasten volgens staat van geactiveerde kapitaalsuitgaven	18.609.441
Rente kapitaalverstrekking Grondbedrijf	7.303.339
Rente gronden BPT	
Rente over magazijnvoorraad Stadsbeheer	2.346
Afronding	3
In begroting opgenomen niet naar producten verdeelde rentelasten	-4.009.754
	21.905.375

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Algemene opmerking vooraf ten aanzien van de meerjarige incidentele projecten.
De meerjarige incidentele projecten zijn jaaroverstijgende projecten die gefinancierd worden door incidentele middelen. In zijn totaliteit zijn de projecten budgettair neutraal, ze worden te allen tijde verrekend met de daarvoor bestemde reserves. In de jaarverantwoording 2012 zijn deze projecten opgenomen in de kolom incidentele baten en lasten (incidenteel gerealiseerd) en gezien hun budgettaire neutrale karakter ook niet opgenomen in het te analyseren saldo.

Algemene opmerking vooraf ten aanzien van de financiële analyses bij de programma's.
Hieronder zijn de financiële analyses per programma weergegeven. Het grensbedrag van de analyses is op € 50.000 gesteld. Dat wil zeggen dat afwijkingen ten opzichte van de begroting van € 50.000 (zowel baten als lasten) of meer voorzien zijn van een financiële analyse. De analyses zijn op productniveau aangeleverd en ook daarbij is de grens van € 50.000 gehanteerd. Aangezien de programma's optellingen zijn van een aantal producten kan het voorkomen dat op het programma de grens van € 50.000 wordt overschreden maar daartegenover op het product afwijkingen staan die kleiner zijn dan € 50.000. Deze ogenschijnlijke hogere afwijkingen zijn dan ook niet meegenomen in de analyse. Hiervoor is de algemene opmerking gehanteerd "Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden".
Tevens is zoveel mogelijk getracht om de baten en lasten afzonderlijk te analyseren. Echter de analyse met betrekking tot het onderdeel saldi kostenplaats (Programma Burger, Bestuur en Bedrijfsvoering) is uit praktische overweging (aangezien het ook gesaldeerd in de begroting is opgenomen) gesaldeerd opgenomen in de jaarverantwoording.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

1. PROGRAMMA BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR.

Programma Bestuurskracht en bestuurscultuur (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Publiekszaken	3.658.976	3.676.820	263.416	3.940.236	281.260	128.416	152.844 V	0
Saldi kostenplaats	5.905.967	10.431.314	1.177.936	11.609.250	5.703.283	-318.646	6.021.929 V	935.290
Onvoorzien / nog niet toe te rekenen	0	-388.142.659	388.988.706	846.047	846.047	0	846.047 V	0
Bestuursorgaan / regionale samenwerking	1.797.813	1.858.256	-2.220	1.856.036	58.223	0	58.223 V	0
Bestuursondersteuning	7.809.838	7.130.135	737.532	7.867.667	57.829	-406.397	464.226 V	707.397
Raad en griffie	1.246.132	1.362.024	-87.192	1.274.832	28.700	-33.033	61.733 V	0
Rekenkamer	103.028	101.835	701	102.536	-492	0	-492 N	0
Totaal lasten	*20.521.754*	*-363.582.275*	*391.078.879*	*27.496.604*	*6.974.850*	*-629.660*	*7.604.510 V*	*1.642.687*
Baten								
Publiekszaken	-1.182.428	-1.273.241	-138.416	-1.411.657	-229.229	-128.416	-100.813 N	-12.000
Saldi kostenplaats	-4.534.424	-13.701.866	921.513	-12.780.353	-8.245.929	0	-8.245.929 N	0
Onvoorzien / nog niet toe te rekenen	0	390.948.751	-391.248.751	-300.000	-300.000	-300.000	0 N	0
Bestuursorgaan / regionale samenwerking	-225	-733	0	-733	-508	0	-508 N	0
Bestuursondersteuning	-60.334	-33.882	-7.600	-41.482	18.852	0	18.852 V	0
Raad en griffie	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Rekenkamer	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Totaal baten	*-5.777.411*	*375.939.029*	*-390.473.254*	*-14.534.225*	*-8.756.814*	*-428.416*	*-8.328.398 N*	*-12.000*
Saldo Bestuurskracht en bestuurscultuur voor bestemming	14.744.343	12.356.754	605.625	12.962.379	-1.781.964	-1.058.076	-723.888 N	1.630.687
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	6.534.783	4.045.740	2.811.535	6.857.275	322.492	128.416	194.076 V	0
Onttrekking uit reserve	-4.129.995	-1.282.935	-2.266.596	-3.549.531	580.464	634.165	-53.701 N	-1.642.687
Saldo mutaties reserve	*2.404.788*	*2.762.805*	*544.939*	*3.307.744*	*902.956*	*762.581*	*140.375 V*	*-1.642.687*
Saldo Bestuurskracht en bestuurscultuur na bestemming	17.149.131	15.119.559	1.150.564	16.270.123	-879.008	-295.495	-583.513 N	-12.000

Analyse van de lasten

Publiekszaken

- Burgerzaken en verstrekkingen	€	63.000	V
- Algemeen publiekszaken	-	68.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	22.000	V
Totaal	€	153.000	V

Burgerzaken en verstrekkingen € 63.000 V

Het voordeel op de lasten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 63.000 valt weg tegen het nadeel op de baten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 103.000.

De afwijking kosten en baten van burgerzaken is ontstaan doordat er minder legesproducten verkocht zijn (met name paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen). Daardoor zijn de legesinkomsten lager en vallen de kosten, zoals afdrachten aan Rijk, ook mee. In de Berap 2012 is rekening gehouden met een nadeel van € 60.000.

Bij de voorjaarsnota 2012 is vanaf 2013 een bedrag van € 140.000 structureel opgenomen om o.a. deze dalende inkomsten en de stijgende kosten te dekken.

Algemeen publiekszaken € 68.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 50.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 50.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor doorontwikkeling van dienstverlening.

Saldi kostenplaats

- Saldo uitgaven	€	6.022.000	V
- Saldo inkomsten	-	8.246.000	N
Totaal	€	2.224.000	N

In tegenstelling tot de andere analyses is het onderdeel saldi kostenplaats gesaldeerd opgenomen in de analyse van de jaarverantwoording.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Saldi kostenplaats € 2.224.000 N

Het geen als volgt gespecificeerd kan worden:

- Afboeken oninbare vorderingen/vormen voorziening dubieuze debiteuren	€	622.000	N
- Diversen saldo's van de hulpkostenplaatsen en afdelingen	-	1.567.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	35.000	N
Totaal	€	2.224.000	N

Afboeken oninbare vorderingen / vormen voorziening dubieuze debiteuren

Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar. Saldo van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt ultimo 2012 € 1.422.300.

Diverse saldo's van hulpkostenplaatsen en afdelingen

Hulpkostenplaats/afdeling					
- Informatietechnologie	€	123.000	N		
- Communicatie technologie	-	71.000	V		
- Kantoorruimten	-	324.000	N		
- Magazijn	-	2.000	V		
- Algemeen beheer	-	48.000	N		
- Tractie	-	23.000	V		
- Voormalig personeel	-	140.000	V		
- Overhead bezuiniging personeel	-	76.000	N		
Subtotaal hulpkostenplaatsen				€ 335.000	N
- Directie team	€	38.000	N		
- Stadsbeheer	-	462.000	N		
- Ruimtelijke ontwikkeling en milieu	-	279.000	N		
- Sociale en economische zaken	-	164.000	N		
- Vastgoed en belastingen	-	400.000	N		
- Veiligheid en hulpverlening	-	105.000	N		
- Samenleving	-	77.000	V		
- Publiekszaken	-	7.000	N		
- Interne dienstverlening	-	98.000	V		
- Bestuursondersteuning en beleidscoördinatie	-	17.000	V		
- Intergemeentelijk ingenieursbureau	-	31.000	V		
Subtotaal afdelingen				€ 1.232.000	N
Totaal generaal				€ 1.567.000	N

Hieronder worden enkele grote afwijkingen toegelicht:

Informatietechnologie € 123.000 N

Het resultaat op de beïnvloedbare kosten bedraagt € 21.000 nadeel. Dit wordt veroorzaakt door netwerk gerelateerde kosten. Alle andere kostensoorten, zoals hardwarekosten, softwarekosten, e.d. zijn binnen de geraamde budgetten gebleven. Er is een nadeel op de toegerekende rente reserve informatisering en automatisering van € 102.000 vanwege een extra onttrekking van € 3.000.000 (voorjaarsnota 2012). Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 102.000 bij de storting in de reserve informatisering en automatisering (zie analyse mutaties in de reserves).

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Communicatietechnologie € 71.000 V
Het voordeel is een combinatie van enerzijds een nieuw aangegaan contract bij een nieuwe provider en anderzijds de eindafrekening van te hoge voorschotten bij de oude telecom leverancier.

Kantoorruimten € 324.000 N
Op de hulpkostenplaats huisvesting is sprake van veel gebouwgerelateerde afwijkingen in de sfeer van huur € 166.000 nadeel, onderhoud € 27.000 voordeel, energie € 98.000 nadeel, verstrekkingen restaurant € 34.000 voordeel, schoonmaak € 14.000 voordeel en diverse diensten € 10.000 voordeel. Per half april 2012 is het werkplein in het Twentecentrum in gebruik genomen.
Met het oog op de algehele financiële situatie is terughoudend omgegaan met het inzetten van de beschikbare stelpost werkplekken facilitaire zaken. De genoemde stelpost draagt voor € 55.000 voordelig bij aan het resultaat. Er is een nadeel op toegerekende rente reserve stadhuis van € 192.000 vanwege een extra onttrekking van € 4.100.000 (voorjaarsnota 2012). Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 192.000 bij de storting in de reserve stadhuis (zie analyse mutaties in de reserves).

Algemeen beheer € 48.000 N
Van bovenstaand voordeel heeft € 21.000 en € 13.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 34.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor personeel arbo aanpassingen.
Het grootste nadeel (€ 60.000) op de kostenplaats algemeen beheer betreft budgetten in de P&O sfeer. Dit heeft te maken met onvoorziene kosten rechtsgedingen. Daarnaast is er een overschrijding van € 20.000 op het budget waar de uren van de OR leden worden geraamd. Oorzaak hiervan zijn extra bijeenkomsten van de OR vanwege de organisatieontwikkeling.

Voormalig personeel € 140.000 V
Er is sprake van een hogere uitstroom van medewerkers uit functioneel leeftijdsontslag (flo) en flexibel pensioen en uittreden (fpu) dan waar bij de begroting rekening was gehouden. Hierdoor ontstaat een voordelig resultaat op de kostenplaats voormalig personeel van € 140.000.

Overhead bezuinigingen personeel € 76.000 N
Betreft een nadeel op de stelpost overhead als gevolg van bezuinigingen op personeel. Deze stelpost is niet verdeeld over diverse hulpkostenplaatsen/afdelingen. Tegenover dit nadeel staan voordelen op diverse hulpkostenplaatsen/afdelingen.

Stadsbeheer € 462.000 N
Het nadelig resultaat op de afdeling stadsbeheer is als volgt te verklaren:

Team groenuitvoering € 242.000 N
Lagere productiviteit onder andere door hoger ziektepercentage (nadeel € 160.000). Bij 5 medewerkers was er sprake van langdurige ziekte als gevolg van een operatie of andere gezondheidsproblemen. Door het niet invullen van vacatureruimte is per saldo een nadeel van € 80.000 omdat hierdoor de doorberekende overhead niet gedekt is.

Team technisch beheer en onderhoud € 220.000 N
Er is een nadeel van € 60.000 ontstaan door eigen risico van ziekte van gedetacheerde medewerkers sportbedrijf en een nadeel van € 75.000 door lagere productiviteit door hoger ziektepercentage. Daarnaast een nadeel van € 60.000 door lagere productiviteit door hogere opname van verlofuren. Het betreft hier opgebouwd verlof uit het verleden van onder andere personeel gladheidbestrijding. Restant nadeel van € 25.000 betreft optelling van diverse kleine verschillen.

Ruimtelijke ontwikkeling en milieu € 279.000 N
Er is een afdelingsbrede opleiding geweest "de veranderende rol van de ambtenaar" welke niet was voorzien in het afdelingsplan. Nadeel € 34.000. Frictiekosten (wel salaris betaald, geen begroot salaris vanwege inleveren vacature) leiden tot een nadeel van € 245.000.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Sociaal en economische zaken € 164.000 N

Het afdelingsresultaat SEZ bestaat uit een nadelig saldo op de bedrijfsvoering van € 97.000 en een nadelig saldo op de personele lasten van € 67.000.

Nadelig resultaat bedrijfsvoering van € 97.000

Om een adequate bedrijfsvoering te realiseren, heeft SEZ in 2012 meer kosten gemaakt dan begroot. Specificatie van deze extra kosten:

- Abonnementen	€	30.000 N
- Drukwerk/kopie	-	38.000 N
- Reis- en verblijfkosten	-	11.000 N
- Overige kosten	-	18.000 N
Totaal	€	97.000 N

Nadelig saldo personele lasten van € 67.000

Het nadelig saldo personele lasten van € 67.000 wordt met name veroorzaakt door financiële verplichtingen aan personeel dat uit dienst is gegaan.

Vastgoed en belastingen € 400.000 N

Van bovenstaand nadeel heeft € 98.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 98.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor project vastgoed implementatie Restant te verklaren nadeel: € 498.000.

Geo/Belastingen: € 134.000 N

Er is een nadeel ontstaan op de post externe inhuur € 25.000. Op vacatureruimte is extern ingehuurd. Verder een overschrijding op het formatiebudget van € 50.000 door administratieve omissie bij opstellen formatiebudget 2012. Daarnaast zijn er diverse kleine overschrijdingen op diverse posten: € 59.000. Echter heeft deze extra personele inzet ook geresulteerd tot hogere baten. Tevens is de opgenomen stelpost inzake aanloopkosten voor de overgang van onderdeel Belastingen naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente grotendeels niet aangewend.

Vastgoed: € 336.000 N

De productiviteit van eigen personeel is lager dan begroot als gevolg van onder meer niet invullen van vacatureruimte, ziekte, zwanger- en ouderschapsverlof en uitdiensttreding/overplaatsing van medewerkers, per saldo nadeel € 136.000. Mede hierdoor is er een nadeel ontstaan op de post inhuur externen van € 226.000. Daarnaast zijn de detacheringvergoedingen van het personeel en de vergoedingen inzake WIA/ziekte/zwangerschap niet geraamd, een voordeel van € 79.000. Er resteert een nadeel van € 14.000 op diverse posten waaronder lasten bedrijfsvoering. Dit betreft een saldo van diverse kleinere verschillen (o.m. hogere reis- en verblijfkosten, abonnementen/drukwerk en lagere kosten opleiding)

Overig € 28.000 N

Daarnaast resteert een nadeel, veroorzaakt door diverse kleinere overschrijdingen.

Veiligheid en hulpverlening € 105.000 N

Het nadelige afdelingsresultaat van de afdeling Veiligheid en Hulpverlening is met name ontstaan door de volgende afwijkingen:

- Functioneel Leeftijdsontslag is bij landelijke regelgeving sinds 2006 opgeheven. Personeel met meer dan 20 dienstjaren heeft echter overgangsrechten. Omdat dit personeel zelf keuzemogelijkheid heeft in de wijze waarop zij van dit overgangsrecht gebruik maakt en omdat de extra incidentele storting in het fonds per medewerker gecalculeerd word in het lopende jaar is deze post lastig te begroten. Nadeel 2012 bedraagt € 30.000.
- Doordat een vertrokken medewerker gebruik heeft gemaakt van de regeling sociaal flankerend beleid, is er een incidenteel nadeel ontstaan van € 22.000.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

- I.v.m. overwerkuren brandweerpersoneel is er een nadeel ontstaan van € 75.000. Het betreft de meerkosten van overwerk van het beroepspersoneel met betrekking tot uitruk, piket en 's-avonds oefenen met vrijwilligers. Dit is een structureel knelpunt welke in het overdrachtsdossier met het vormen van de Regionalisering overgedragen is aan Brandweer Twente.
- Daarnaast heeft in 2012 ook de afkoop / opname van boventallige verlofuren van het beroepsbrandweerpersoneel plaatsgevonden. Daarvan was reeds melding in de Berap 2012 gemaakt en is er een aanpassing in de begroting verwerkt. Echter nu blijkt dat er per saldo meer verlof opgenomen is dan bij de Berap verwacht werd. Dit zorgt voor een verschuiving ten gunste van het afdelingsresultaat en ten nadele van de uitbetaling aan vrijwilligers (zie nadeel Hulpverlening onder ''analyse lasten'')

Samenleving € 77.000 V

Op product Welzijn is een negatieve stelpost opgenomen die leidt tot een nadeel in de jaarrekening. Het gaat om € 97.000 vanwege een verschuiving van budget voor het Centrum Jeugd en Gezin naar het formatiebudget samenleving, terwijl de formatiekosten wel worden doorbelast naar het product Welzijn. Tegenover het nadeel op het product Welzijn staat een voordeel op het afdelingsbudget samenleving. Begroting 2013 is hierop aangepast.
Voor product Onderwijs geldt een soortgelijke redenering. Het gaat dan om € 67.000 voor een leerplichtambtenaar met dekking uit RMC gelden.
Tegenover het nadeel op product Onderwijs staat een voordeel op het afdelingsbudget samenleving. Begroting 2013 is hierop aangepast.
Voor de projectleider bezuinigingen sport is er een nadeel van € 45.000. Dit zal bij de resultaatbestemming worden onttrokken uit de reserve takenanalyse.
Op het product Welzijn is er een voordeel met betrekking tot de kinderopvang. Hiervan is € 20.000 veroorzaakt door een lagere doorbelasting vanuit het formatiebudget samenleving.
Tegenover het voordeel op het product Welzijn staat een nadeel op het afdelingsbudget samenleving.
Tot slot zijn er nog diverse kleine afwijkingen die in totaal een nadeel van € 22.000 geven.

Interne dienstverlening € 98.000 V

Het afdelingsresultaat van de afdeling ID wordt door veel oorzaken beïnvloed. Er is sprake van diverse vacatures en personele wijzigingen. Ook in het afdelingsmanagement is sprake van veel mutaties als gevolg van ziekteverzuim, vervanging en tijdelijke waarneming van teamleiders. Het voordeel op de afdelingsbedrijfsvoering (opleiding, bureaukosten, representatie, communicatie, e.d.) bedraagt € 55.000. De rest van het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door vrijval van budget in de personele sfeer.

Onvoorzien / nog niet toe te rekenen

- Nog toe te rekenen	€	335.000	V
- Begrotingsmutaties	-	511.000	V
Totaal	€	846.000	V

Nog toe te rekenen € 335.000 V

Het voordeel heeft betrekking op de volgende stelposten:

1. Algemeen onvoorzien incidenteel	€	52.000	V
2. Algemeen kleine kapitaalswerken	-	22.000	V
3. Macro stelpost	-	212.000	V
4. Decentrale uitkeringen	-	49.000	V
Totaal	€	335.000	V

Algemeen onvoorzien incidenteel € 52.000 V

Jaarlijks wordt in de begroting een bedrag van € 216.000 opgenomen voor incidenteel onvoorziene zaken. Van dit budget resteert eind 2012 nog € 52.000. Voor een nadere onderbouwing van het verloop van deze post verwijzen wij naar hoofdstuk 12.3 van deze jaarverantwoording.

Macro stelpost € 212.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 50.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld € 50.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Het restantvoordeel betreft budgetten waarvoor in 2012 geen aparte besluitvorming voor is georganiseerd. Onder andere een bedrag van € 128.000 voor de uitvoering van het Nationaal UitvoeringsProgramma. De hiervoor benodigde middelen waren in 2012 al op een andere plaats in de begroting verwerkt. Het overige voordeel heeft betrekking op kleinere verschillen zoals een bedrag van € 13.000 voor de aanpak van fraude en € 19.000 voor de kwaliteit van kinderopvang.

Begrotingsmutaties € 511.000 V

Betreft voor een deel de afwikkeling van de besluitvorming van de voorjaarsnota 2012. Als onderdeel van de voorjaarsnota is een inschatting gemaakt van het gevolg van de heroverweging reserves. Bij de definitieve verwerking van de het besluit bleek het gevolg voor 2012 per saldo mee te vallen. Dit leidt tot een voordelig resultaat van circa € 500.000. Voor het overige deel heeft het betrekking op diverse afrondingsverschillen die zijn ontstaan bij het opstellen van de begroting 2012 en wijzigingen in de loop van 2012 die niet direct toe te rekenen zijn.

Bestuursorgaan / regionale samenwerking

- Voormalig b&w	€	55.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	3.000	V
Totaal	€	58.000	V

Voormalig b&w € 55.000 V

Het voordeel van de post voormalig b&w is te verklaren doordat er tweetal APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) uitkeringen over het jaar 2012 zijn komen te vervallen die wel in de raming van 2012 zijn meegenomen (begroting 2013 is aangepast). En in het boekjaar 2012 zijn er een aantal correcties betreffende werkgeverslasten voorgaande jaren verantwoord. In 2012 ontstaat hierdoor een incidenteel voordeel van € 55.000.

Bestuursondersteuning

- Nog toe te rekenen	€	260.000	V
- Directieteam	-	70.000	V
- B & b advies	-	69.000	V
- B & b communicatie	-	51.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	14.000	V
Totaal	€	464.000	V

Nog toe te rekenen € 260.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 260.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 260.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Verbeterprogramma.

Directieteam € 70.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 58.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 58.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor personele voorzieningen.

B & b advies € 69.000 V

Door ziekte en in 2012 nog niet ingevulde formatie zijn een aantal audits niet uitgevoerd en doorgeschoven naar 2013. Dit heeft ertoe geleid dat het algemene budget ter ondersteuning en/of inhuur van specifieke werkzaamheden voor projecten niet is ingevuld. Daarnaast geldt dat het exploitatiebudget van B&B juridisch advies wordt gebruikt voor juridische adviezen in onvoorziene omstandigheden of ontwikkelingen. In 2012 hebben zich organisatiebreed weinig kwesties voorgedaan waar specifieke inhuur van juridisch advies nodig was.

B & b communicatie € 51.000 V

Er is in 2012 terughoudend omgaan met uitgaven door zo veel mogelijk digitaal te communiceren en zorgvuldig in te kopen.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Raad en griffie

- Diverse kleine verschillen	€	62.000	V
Totaal	€	62.000	V

Diverse kleine verschillen € 62.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 66.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 60.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor functioneren raad algemeen en griffie bedrijfsvoering.

Rekenkamer

- Diverse kleine verschillen	€	0	N
Totaal	€	0	N

Analyse van de baten

Publiekszaken

- Burgerzaken en verstrekkingen	€	103.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	101.000	N

Burgerzaken en verstrekkingen € 103.000 N
Het voordeel op de lasten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 63.000 valt weg tegen het nadeel op de baten van Burgerzaken en verstrekkingen van € 103.000.
De afwijking kosten en baten van burgerzaken is ontstaan doordat er minder legesproducten verkocht zijn (met name paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen). Daardoor zijn de legesinkomsten lager en vallen de kosten, zoals afdrachten aan Rijk, ook mee. In de Berap 2012 is rekening gehouden met een nadeel van € 60.000.
Bij de voorjaarsnota 2012 is vanaf 2013 een bedrag van € 140.000 structureel opgenomen om o.a. deze dalende inkomsten en de stijgende kosten te dekken.

Onvoorzien / nog niet toe te rekenen

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Bestuursorgaan / regionale samenwerking

- Diverse kleine verschillen	€	0	N
Totaal	€	0	N

Bestuursondersteuning

- Diverse kleine verschillen	€	19.000	V
Totaal	€	19.000	V

Raad en griffie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Rekenkamer

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

-	Reserve huisvesting stadhuis	€	192.000	V
-	Reserve I&A	-	32.000	V
-	Reserve intergem ingenieursbureau rbt	-	31.000	N
-	Reserve groot steden beleid	-	1.000	V
	Totaal	€	194.000	V

Reserve huisvesting stadhuis € 192.000 V

De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve informatisering en automatisering € 32.000 V

De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was hoger dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook meer is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve (voordeel € 102.000). Daarnaast een nadeel van € 70.000 door extra storting in de reserve voor toekomstige aanschaf mobiele telefoons.

Reserve intergem ingenieursbureau rbt € 31.000 N

Betreft de storting van het positieve resultaat van het intergemeentelijk ingenieursbureau regionaal bedrijventerrein.

Reserve groot steden beleid € 1.000 V

De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Baten

Onttrekking uit de reserve

-	Reserve werkgelegenheid en educatie	€	32.000	N
-	Reserve verkiezingen	-	22.000	N
	Totaal	€	54.000	N

Reserve werkgelegenheid en educatie € 32.000 N

Een deel van de huisvestingslasten van het Werkplein in het Twenthe Centrum, ter grootte van € 427.000, zou gedekt worden uit de reserve werkgelegenheid en educatie. In deze reserve is € 31.000 minder beschikbaar dan voorzien, derhalve een lagere onttrekking dan begroot, een nadeel van € 31.000.

Reserve verkiezingen € 22.000 N

De organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen op 12 september 2012 waren begroot op € 100.000. Uiteindelijke werkelijke kosten zijn uitgekomen op € 78.000 waardoor er € 22.000 minder uit de reserve verkiezingen is onttrokken.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

2. PROGRAMMA AANTREKKELIJKE STAD.

Programma Aantrekkelijke stad (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging)	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Havens en waterwegen	243.977	197.090	-51	197.039	-46.938	0	-46.938 N	0
Recreatieve voorziening en natuurbescherming	653.659	694.982	-21.335	673.647	19.988	-42	20.030 V	42
Markten en evenementen	507.935	708.864	-289.400	419.464	-88.471	0	-88.471 N	81.000
Verkeer en vervoer	1.789.961	1.593.218	685.135	2.278.353	488.392	625.865	-137.473 N	25.760
Parkeerbeheer	2.490.316	2.373.929	23.767	2.397.696	-92.620	-2.899	-89.721 N	28.000
Bouwtoezicht	23.498	0	0	0	-23.498	-23.498	0 N	23.498
Ruimtelijke ordening	2.088.369	948.981	-4.449.526	-3.500.545	-5.588.914	-5.402.161	-186.753 N	1.049.059
Monumentenzorg	27.847	82.058	-2.557	79.501	51.654	0	51.654 V	0
Economische zaken	2.163.447	1.871.102	284.514	2.155.616	-7.831	4.642	-12.473 N	4.760
Grootschalige recreatie	215.004	285.055	-88.000	197.055	-17.949	0	-17.949 N	0
Belastingen	2.027.376	1.876.325	80.000	1.956.325	-71.051	0	-71.051 N	170.000
Geo informatie	1.236.133	1.101.132	186.622	1.287.754	51.621	79.406	-27.785 N	56.593
Grondzaken	584.168	606.852	552.889	1.159.741	575.573	592.034	-16.461 N	0
Grondbedrijf exploitatie	54.541.487	68.227.811	400.000	68.627.811	14.086.324	-212.500	14.298.824 V	0
Eigendommen niet voor de openbare dienst	237.420	181.022	3.005	184.027	-53.393	6.371	-59.764 N	0
Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing	287.549	314.476	-56.242	258.234	-29.315	-13.671	-15.644 N	13.671
Besluit woninggebonden subsidie	44.309	55.000	0	55.000	10.691	0	10.691 V	0
Sport	8.834.197	7.556.069	1.451.827	9.007.896	173.699	179.382	-5.683 N	845.529
Creatieve en culturele vorming	3.722.984	3.713.908	86.408	3.800.316	77.332	43.205	34.127 V	-43.611
Cultuurbevordering	1.572.363	1.126.266	125.200	1.251.466	-320.897	8	-320.905 N	0
Beeldende kunst	285.238	237.225	115.000	352.225	66.987	19.999	46.988 V	0
Totaal lasten	*83.577.237*	*93.751.365*	*-912.744*	*92.838.621*	*9.261.384*	*-4.103.859*	*13.365.243 V*	*2.254.301*
Baten								
Havens en waterwegen	-107.923	-73.000	0	-73.000	34.923	0	34.923 V	0
Recreatieve voorziening en natuurbescherming	-6.253	-20.000	11.000	-9.000	-2.747	0	-2.747 N	0
Markten en evenementen	-355.522	-358.741	66.034	-292.707	62.815	0	62.815 V	-48.000
Verkeer en vervoer	-446.935	-504.268	34.865	-469.403	-22.468	0	-22.468 N	0
Parkeerbeheer	-2.500.782	-2.522.500	-138.225	-2.660.725	-159.943	0	-159.943 N	0
Bouwtoezicht	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Ruimtelijke ordening	-3.099	-37.407	37.407	0	3.099	0	3.099 V	0
Monumentenzorg	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Economische zaken	-69.071	-317.500	171.010	-146.490	-77.419	0	-77.419 N	89.000
Grootschalige recreatie	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Belastingen	-176.249	-110.000	0	-110.000	66.249	0	66.249 V	0
Geo informatie	-37.180	-46.903	0	-46.903	-9.723	0	-9.723 N	0
Grondzaken	-528.582	-327.900	-475.722	-803.622	-275.040	-212.000	-63.040 N	-37.000
Grondbedrijf exploitatie	-55.137.637	-69.519.746	0	-69.519.746	-14.382.109	0	-14.382.109 N	0
Eigendommen niet voor de openbare dienst	-193.765	-174.367	1.612	-172.755	21.010	0	21.010 V	0
Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing	-10.996	-66.704	0	-66.704	-55.708	0	-55.708 N	0
Besluit woninggebonden subsidie	-43.832	-75.000	0	-75.000	-31.168	0	-31.168 N	0
Sport	-1.934.795	-1.045.098	938.667	-1.983.765	-48.970	0	-48.970 N	0
Creatieve en culturele vorming	-23.688	0	0	0	23.688	0	23.688 V	0
Cultuurbevordering	-304.385	-46.514	1.136	-45.378	259.007	0	259.007 V	0
Beeldende kunst	-4.697	-72.363	0	-72.363	-67.666	0	-67.666 N	0
Totaal baten	*-61.885.391*	*-75.318.011*	*-1.229.550*	*-76.547.561*	*-14.662.170*	*-212.000*	*-14.450.170 N*	*4.000*
Saldo Aantrekkelijke stad voor bestemming	21.691.846	18.433.354	-2.142.294	16.291.060	-5.400.786	-4.315.859	-1.084.927 N	2.258.301
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	4.313.001	2.614.528	2.481.089	5.095.617	782.616	214.899	567.717 V	0
Onttrekking uit reserve	-2.588.272	-629.404	2.533.497	1.904.093	4.492.365	3.915.133	577.232 V	-1.855.301
Saldo mutaties reserve	*1.724.729*	*1.985.124*	*5.014.586*	*6.999.710*	*5.274.981*	*4.130.032*	*1.144.949 V*	*-1.855.301*
Saldo Aantrekkelijke stad na bestemming	23.416.575	20.418.478	2.872.292	23.290.770	-125.805	-185.827	60.022 V	403.000

Analyse van de lasten

Havens en waterwegen

- Diverse kleine verschillen	€	46.000	N
Totaal	€	46.000	N

Recreatieve voorzieningen en natuurbescherming

- Diverse kleine verschillen	€	20.000	V
Totaal	€	20.000	V

Markten en evenementen

- PECT	€	118.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	30.000	V
Totaal	€	88.000	N

PECT € 118.000 N

Met ingang van 2012 is de begeleiding en ondersteuning van evenementen(-organisaties) overgedragen aan Stichting Almelo Promotie (SAP). 2012 is een overgangsjaar waarin op onderdelen nog specifieke afspraken gemaakt moesten worden. Deze gesprekken zijn nagenoeg afgerond. Kosten voor elektrakasten zijn € 36.000, deze zijn in rekening gebracht bij de afnemers. Over de in rekening te brengen personeelskosten bij SAP van € 81.000 was verschil van mening, omdat de overdracht van

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

personeelsbudgetten eerst in de loop van 2012 is gerealiseerd. Na intensief overleg is besloten om hiervoor een bedrag van € 48.000 in rekening te brengen. Vanaf 2013 bestaat hierover geen onduidelijkheid meer. Tegenover de extra lasten van € 118.000 staan dus extra inkomsten van € 84.000. Deze inkomsten zijn verantwoord bij de baten Markten en evenementen.

Verkeer en vervoer

- Beleid	€	139.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	137.000	N

Beleid € 139.000 N
Toenemende vragen vanuit de organisatie, College en Raad (mede door de economische crisis en de gevolgen van reeds besloten bezuinigingen) vragen om een meer dan geraamde inzet (ten opzichte van de beschikbare capaciteit en bijbehorende dekking) van de medewerkers. De dekking van de inzet van de medewerkers dient op begrotingsbasis voor een groot deel te komen uit projecten. Het niet kunnen doorbelasten van inzet op projecten betekent een overschrijding op het product waar geen dekking is voor de inzet, maar wel om inzet wordt gevraagd.

Parkeerbeheer

- Nog toe te rekenen	€	50.000	N
- BV Stadstoezicht	-	77.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	37.000	V
Totaal	€	90.000	N

Nog toe te rekenen € 50.000 N
Dit betreft de verkoop van parkeergarage Oosterborgh. Door moeilijke marktomstandigheden met betrekking tot vastgoed is het nog niet mogelijk gebleken deze garage te verkopen. De met een verkoop gepaard gaande lagere exploitatielast van € 50.000 is dan ook niet gerealiseerd.

BV Stadstoezicht € 77.000 N
Wacht- en storingsdiensten (buiten raamovereenkomst) € 38.000. Ombouwen parkeerapparatuur in verband met gewijzigd btw-percentage € 28.000. Afrekening definitieve indexatie 2011 op jaarlijkse bijdrage (conform overeenkomst) € 11.000.

Bouwtoezicht

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Ruimtelijke ordening

- Stedelijke ontwikkeling	€	123.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	64.000	N
Totaal	€	187.000	N

Bestemmingsplan € 123.000 N
Dit nadeel wordt veroorzaakt door een overschrijding van het krediet binnenstad met € 142.000 die via dit product wordt verrekend. Het nadeel wordt via resultaatbestemming verrekend door middel van een onttrekking aan de reserve grote investeringen.

Diverse kleine verschillen € 64.000 N
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Monumentenzorg

- Diverse kleine verschillen	€	52.000	V
Totaal	€	52.000	V

Diverse kleine verschillen € 52.000 V
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Economische zaken

- Diverse kleine verschillen	€	12.000	N
Totaal	€	12.000	N

Grootschalige recreatie

- Diverse kleine verschillen	€	18.000	N
Totaal	€	18.000	N

Belastingen

- Nog toe te rekenen	€	80.000	V
- WOZ	-	67.000	N
- Heffing	-	93.000	V
- Belasting algemeen	-	196.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	19.000	V
Totaal	€	71.000	N

Nog toe te rekenen € 80.000 V
Voor de overgang van onderdeel Belastingen naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente en de daaruit voortvloeiende aanloopkosten is een budget van € 80.000 opgenomen. Daarbij was gerekend met kosten voor inhuur en kosten voor ict aanpassingen. Het was echter niet nodig om hiervoor kosten te maken. Wel zijn er meer kosten gemaakt dan begroot voor het sociaal plan. Per saldo valt binnen product Belastingen € 37.000 vrij t.g.v. de algemene middelen.

WOZ € 67.000 N
Het nadeel van € 67.000 wordt met name veroorzaakt door extra werkzaamheden voor de conversie van data naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente.

Heffing € 93.000 V
Het voordeel van € 93.000 wordt met name veroorzaakt door een verschuiving van de werkzaamheden van "Heffingen" naar "Belasting algemeen". Op belasting algemeen is een nadeel van € 196.000 gerealiseerd, per saldo een nadelig saldo van € 103.000. Zie ook toelichting onder "belasting algemeen" hierna.

Belasting algemeen € 196.000 N
Het nadeel van € 196.000 wordt deels veroorzaakt door een verschuiving van de werkzaamheden van "Heffingen" naar "Belasting algemeen". Op "Heffingen is een voordeel gerealiseerd van € 93.000 (zie hierboven), per saldo een nadelig saldo van € 103.000. Dit nadelig saldo wordt met name veroorzaakt door extra personele inzet in verband met het afhandelen van bezwaren, opleggen van aanslagen, behandelen kwijtscheldingsverzoeken en invorderingswerkzaamheden voor de overgang naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente. Deze extra personele inzet heeft ook geresulteerd tot hogere baten. Aan de batenkant staat een voordeel van € 66.000 met betrekking tot de invordering.

Geo informatie

- Diverse kleine verschillen	€	28.000	N
Totaal	€	28.000	N

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Grondzaken

- Diverse kleine verschillen	€	16.000	N
Totaal	€	16.000	N

Grondbedrijf exploitatie

- Saldo lasten	€	14.299.000	V
- Saldo baten	-	14.382.000	N
Totaal	€	83.000	N

In tegenstelling tot de andere analyses is het onderdeel grondbedrijf exploitatie gesaldeerd opgenomen in de jaarverantwoording.

Resultaat grondbedrijf 2012 t.o.v. begroting en exclusief mutaties reserves

- Afsluiting grondexploitatie Buitenhaven Graslaan	€	2.133.959	V		
- Bij: getroffen voorziening	-	205.214	V		
- Bruto resultaat Buitenhaven Graslaan	€	2.339.173	V		
- Voorziening voorraad Buitenhaven Graslaan	-	1.791.679	N		
- Netto effect afsluiten Buitenhaven Graslaan	€	547.494	V		
- Extra tussentijdse winstneming Hedeman	-	200.500	V		
- Boekwinst inzake verkoop objecten	-	218.957	V		
- Verlaging voorziening herwaard voorraad CVB		141.959	V		
				€ 1.108.909	V
- Aanvull. voorziening lopende grondexploitaties	€	173.898	N		
- Aanvull. voorziening XL Businesspark	-	464.758	N		
- Extra kosten nutvw (de Kreek)	-	22.979	N		
- Niet doorbelaste overhead kosten	-	272.248	N		
- CVB lasten en baten (rente, huurinkomsten etc.)	-	77.546	N		
				€ 1.011.429	N
Resultaat grondbedrijf 2012				€ 97.481	V
- Bijdrage derden investeringsbijdragen				- 2.621	V
Resultaat grondbedrijf 2012				€ 100.102	V
- Reeds begroot in Berap				- 400.000	N
Resultaat grondbedrijf t.o.v. begroting				€ 500.102	V
- Lagere bijdrage reserve BoVo				- 795.887	N
- Reeds betrokken bij analyse kapitaallasten				€ 212.500	V
Totaal				€ 83.285	N

Eigendommen niet voor de openbare dienst

- Diverse kleine verschillen	€	60.000	N
Totaal	€	60.000	N

Diverse kleine verschillen € 60.000
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing

- Diverse kleine verschillen	€	16.000	N
Totaal	€	16.000	N

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Besluit woninggebonden subsidie

- Diverse kleine verschillen	€	11.000	V
Totaal	€	11.000	V

Algemeen
Subregio Almelo gaat BWS in 2013 afkopen naar de aanvragers (woningcorporaties, beleggers en particulieren.

Sport

- Nog toe te rekenen	€	56.000	V
- Sportparken	-	98.000	V
- Sporthallen	-	109.000	N
- Niet beïnvloedbaar	-	54.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	3.000	V
Totaal	€	6.000	N

Nog toe te rekenen € 56.000 V
Voor € 32.000 betreft het stelpost kapitaallasten sport. Het gaat hier om investeringen of bijdragen aan sportaccommodaties en renteloze leningen aan sportverenigingen. Voor 2012 zijn er minder aanvragen geweest en valt dit bedrag vrij. Structureel wordt deze stelpost in 2013 weer opgenomen.
Daarnaast is er een stelpost IISPA opgenomen. Deze stelpost dient ter dekking van de kosten zoals verzekering en ozb welke de afdeling vastgoed maakt voor sporthal IISPA. In 2013 is deze stelpost op het product geraamd.

Sportparken € 98.000 V
Het voordeel wordt veroorzaakt door minder personele inzet.

Sporthallen € 109.000 N
Het nadeel wordt verklaard door niet geraamde kosten verzekering, ozb en beheerskosten eigenaar voor het IISPA. Onder nog toe te rekenen is hiervoor een stelpost van € 25.000 geraamd. Dit structurele knelpunt wordt meegenomen in de voorjaarsnota.

Niet beïnvloedbaar € 54.000 N
€ 67.000 Nadeel
Ten behoeve van de herontwikkeling van het sportpark Ossenkoppelerhoek zijn er uitgaven gemaakt voor de voorbereiding. De herontwikkeling van het sportpark komt rechtstreeks voort uit de intentie van de Heracles Almelo om een nieuw stadion te bouwen naast het huidige stadion.
Bij de begroting 2012 heeft de raad € 1,0 mln gereserveerd in de reserve grote investeringen ten behoeve van de herontwikkeling sportpark Ossenkoppelerhoek.
Om overeenstemming te verkrijgen met de amateurverenigingen over de invulling van het sportpark hebben de afgelopen jaren vele gesprekken plaatsgevonden.
In eerste instantie werd dit gefinancierd uit het project Buitensportaccommodaties. Dit is echter niet toereikend gebleken, waardoor eind 2012 dit krediet met € 67.000 is overschreden. Bij de resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 wordt voorgesteld € 67.000 uit de reserve grote investeringen te onttrekken.

€ 13.000 Voordeel
Naast dit nadeel zijn er diverse kleine voordelen per saldo € 13.000. Deze kleine verschillen zijn niet nader geanalyseerd.

Creatieve en culturele vorming

- Diverse kleine verschillen	€	34.000	V
Totaal	€	34.000	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Cultuurbevordering

- Nog toe te rekenen	€	150.000	V
- Hof '88 theater	-	477.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	6.000	V
Totaal	€	321.000	N

Nog toe te rekenen € 150.000 V
Vanuit de voorjaarsnota 2012 is dit bedrag in de begroting opgenomen ter dekking van het exploitatietekort Hof '88.

De budgetten voor Hof '88 zijn deels opgenomen onder product 644 Cultuurbevordering en deels onder product 647 Cultuur/welzijnaccommodaties. Het totale overzicht van de afwijkingen ten opzichte van de begroting is:

Hof '88 totaal overzicht afwijkingen:

Product cultuurbevordering			
- Nog toe te rekenen	€	150.000	V
- Lasten Hof '88 theater	-	477.000	N
- Baten Hof '88 theater	-	259.000	V
Product cultuur-/welzijnsaccomm.			
- Lasten/baten Hof '88 accommodatie	€	52.000	V
Totaal	€	16.000	N

Voor 2013 is nog een bedrag van € 75.000 opgenomen als stelpost ter dekking van het exploitatietekort, vanaf 2014 niets meer.
In 2013 wordt een begrotingswijziging opgesteld waarmee Hof '88 structureel goed in de begroting wordt opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de afloop van de bovengenoemde incidentele dekking.

Hof '88 theater € 477.000 N
Voor de toelichting, zie boven.

Beeldende kunst

- Diverse kleine verschillen	€	47.000	V
Totaal	€	47.000	V

Diverse kleine verschillen € 47.000.
Van bovenstaand voordeel heeft € 42.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 42.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor actieplan kunst 2012-2015.

Analyse van de baten

Havens en waterwegen

- Diverse kleine verschillen	€	35.000	V
Totaal	€	35.000	V

Recreatieve voorzieningen en natuurbescherming

- Diverse kleine verschillen	€	3.000	N
Totaal	€	3.000	N

Markten en evenementen

- PECT	€	85.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	22.000	N
Totaal	€	63.000	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

PECT € 85.000 V

Betreft de bij gebruikers in rekening gebrachte kosten voor elektrakasten en de bij Stichting Almelo Promotie in rekening gebrachte personeelskosten (zie lasten).

Verkeer en vervoer

- Diverse kleine verschillen	€	22.000	N
Totaal	€	22.000	N

Parkeerbeheer

- Parkeren	€	144.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	16.000	N
Totaal	€	160.000	N

Parkeren € 144.000 N

Door de verhoging van het parkeertarief per 1-1-2012 zijn extra inkomsten begroot. In werkelijkheid zijn de inkomsten niet extra gestegen waardoor er minder is binnengekomen en dit levert dan ook een nadeel op ten opzichte van de aangepaste begroting.

Bouwtoezicht

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Ruimtelijke ordening

- Diverse kleine verschillen	€	3.000	V
Totaal	€	3.000	V

Monumentenzorg

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Economische zaken

- Economisch beleid	€	77.000	N
Totaal	€	77.000	N

Economisch beleid € 77.000 N

In voorgaande jaren is ten onrechte voor een totaalbedrag van € 89.000 in rekening gebracht bij de Industrie Gebouwen Maatschappij. Deze kosten dienden echter gedekt te worden uit de reserve groot steden beleid, voorheen voorziening grote steden beleid. In 2012 zijn daarom de vorderingen op de Industrie Gebouwen Maatschappij gecrediteerd en is er een bedrag van € 89.000 onttrokken aan de reserve groot steden beleid. Zie ook de toelichting onder "Analyse mutaties in de reserves".

Op productniveau zijn een aantal kleinere afwijkingen gerealiseerd tot een bedrag van € 9.000 voordelig. Deze zijn niet nader geanalyseerd.

Grootschalige recreatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Belastingen

- Invordering	€	66.000	V
Totaal	€	66.000	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Invordering € 66.000 V

Het voordeel van € 66.000 wordt veroorzaakt doordat er meer invorderingskosten in rekening zijn gebracht dan begroot.

Geo informatie

-	Diverse kleine verschillen	€	10.000 N
	Totaal	€	10.000 N

Grondzaken

-	Grond aankoop / verkoop	€	52.000 N
-	Diverse kleine verschillen		11.000 N
	Totaal	€	63.000 N

Grond aankoop / verkoop € 52.000 N

Het nadeel op de grondverkopen (€ 52.000) is ontstaan doordat de verkoop van de synagoge (€ 89.000) is verantwoord in de grondexploitatie op het complex verspreide bezittingen. De raming van deze verkoop is wel opgenomen onder dit product. Verder zijn er enkele kleinere incidentele verkopen geweest in 2012 (€ 37.000) die niet geraamd zijn.

Eigendommen niet voor de openbare dienst

-	Diverse kleine verschillen	€	21.000 V
	Totaal	€	21.000 V

Volkshuisvesting / stedelijke vernieuwing

-	Diverse kleine verschillen	€	56.000 N
	Totaal	€	56.000 N

Besluit woninggebonden subsidie

-	Diverse kleine verschillen	€	31.000 N
	Totaal	€	31.000 N

Algemeen

Subregio Almelo gaat BWS in 2013 afkopen naar de aanvragers (woningcorporaties, beleggers en particulieren.

Sport

-	Sporthallen	€	68.000 N
-	Diverse kleine verschillen	-	19.000 V
	Totaal	€	49.000 N

Sporthallen € 68.000 N

Het nadeel wordt voor € 110.000 veroorzaakt door het niet verhuren (leegstand) van de commerciële ruimte van het IISPA. De huidige moeilijke economische omstandigheden, de begrenzing van de mogelijkheden en de wijze van afbouw liggen hieraan ten grondslag. Ten aanzien van het bijstellen van de raming wordt een voorstel opgesteld. Voor 42.000 betreft het meerdere kleine voordelen welke verder niet worden toegelicht.

Creatieve en culturele vorming

-	Diverse kleine verschillen	€	24.000 V
	Totaal	€	24.000 V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG Accountants LLP

Cultuurbevordering

- Hof '88 theater	€	259.000	V
Totaal	€	259.000	V

Hof '88 theater € 259.000 V
Voor de toelichting, zie de toelichting op de lasten van product Cultuurbevordering.

Beeldende kunst

- Diverse kleine verschillen	€	68.000	N
Totaal	€	68.000	N

Diverse kleine verschillen € 68.000 N
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Analyse mutaties in de reserves

Lasten
Storting in de reserve

- Reserve bovenwijkse voorzieningen	€	321.000	V
- Reserve parkeeraccommodaties	-	128.000	V
- Reserve algemeen	-	89.000	V
- Reserve stadsvernieuwing	-	48.000	V
- Reserve economisch nut lispa	-	23.000	N
- Reserve BWS	-	5.000	V
Totaal	€	568.000	V

Reserve bovenwijkse voorzieningen € 321.000 V
De begrote storting is gebaseerd op de verwachte grondverkopen. In verband met achterblijvende grondverkopen valt de storting lager uit dan begroot.

Reserve parkeeraccommodaties € 128.000 V
Het parkeertarief is verhoogd per 1-1-2012. Het was de verwachting dat dit meer inkomsten op zou leveren en daarom een storting in de reserve parkeren van € 130.000. Deze verwachting is niet uitgekomen, de storting is € 3.000 waardoor er € 127.000 minder is gestort. Dit levert een voordeel op voor het product parkeren.

Reserve algemeen € 89.000 V
Het voordeel is ontstaan doordat de verkoop van de synagoge (€ 89.000) is verantwoord in de grondexploitatie op het complex verspreide bezittingen. De raming van deze verkoop is wel opgenomen onder grondzaken.

Reserve stadsvernieuwing € 48.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve economisch nut lispa € 23.000 N
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserves vindt plaats op basis van de stand van de reserves per 1 januari. Deze stand was hoger dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook meer is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Reserve BWS € 5.000 V
Betreft de verrekening van de negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van product Besluit Woninggebonden Subsidies exclusief apparaatskosten.

Baten

Onttrekking uit de reserve

-	Reserve bovenwijkse voorzieningen	€	475.000 V
-	Reserve groot steden beleid	-	89.000 V
-	Reserve BWS	€	13.000 V
	Totaal	€	89.000 V

Reserve bovenwijkse voorzieningen € 475.000 V
Het voordeel is ontstaan als gevolg van een niet begrote bijdrage aan Noordallee. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in het resultaat van het grondbedrijf.

Reserve groot steden beleid € 89.000 V
In voorgaande jaren is ten onrechte voor een totaalbedrag van € 89.000 in rekening gebracht bij de Industrie Gebouwen Maatschappij. Deze kosten dienden echter gedekt te worden uit de reserve groot steden beleid, voorheen voorziening groot stedenbeleid. In 2012 zijn daarom de vorderingen op de Industrie Gebouwen Maatschappij gecrediteerd en is er een bedrag van € 89.000 onttrokken aan de reserve groot steden beleid.

Reserve BWS € 13.000 V
Betreft de verrekening van de negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van product Besluit Woninggebonden Subsidies exclusief apparaatskosten.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

3. PROGRAMMA EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE.

Programma Eigen kracht en participatie (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Sociale uitkeringsvoorzieningen	46.899.731	44.127.901	569.806	44.697.707	-2.202.024	-69.648	-2.132.376 N	2.738.670
Werkgelegenheid	1.362.751	4.753.400	-4.317.060	436.340	-926.411	225.000	-1.151.411 N	1.348.000
Sociale werkvoorziening	18.954.177	18.085.094	200.000	18.285.094	-669.083	123.632	-792.715 N	827.368
Lokaal onderwijsbeleid	14.147.349	12.627.703	1.871.192	14.498.895	351.546	110.538	241.008 V	5.078
Educatie	93.421	93.421	-133.633	-40.212	-133.633	-133.633	0 N	0
Mediabeleid	29.426	44.913	1.575	46.488	17.062	1.575	15.487 V	0
Wmo	13.622.799	14.502.165	-1.006.918	13.495.247	-127.552	0	-127.552 N	0
Volksgezondheid	7.692.241	7.459.316	366.801	7.826.117	133.876	57.238	76.638 V	175.279
Welzijn	6.724.021	5.861.791	433.009	6.294.800	-429.221	-575.815	146.594 V	946.556
Totaal lasten	*109.525.916*	*107.555.704*	*-2.015.228*	*105.540.476*	*-3.985.440*	*-261.113*	*-3.724.327 N*	*6.040.951*
Baten								
Sociale uitkeringsvoorzieningen	-38.013.823	-30.898.960	156.741	-30.742.219	7.271.604	0	7.271.604 V	-7.258.000
Werkgelegenheid	-1.153.605	-5.164.060	5.164.060	0	1.153.605	2.194	1.151.411 V	-1.153.194
Sociale werkvoorziening	-18.203.286	-18.080.364	-200.000	-18.280.364	-77.078	-123.631	46.553 V	-123.369
Lokaal onderwijsbeleid	-3.485.539	-780.755	-2.559.041	-3.339.795	145.743	0	145.743 V	0
Educatie	0	0	0	0	0	0	0 N	0
Wmo	-1.880.954	-1.450.000	-107.723	-1.557.723	323.231	0	323.231 V	0
Mediabeleid	0	0	-1.575	-1.575	-1.575	0	-1.575 N	0
Volksgezondheid	-348.894	-1.249.707	930.146	-319.561	29.333	29.333	0 N	-29.333
Welzijn	-39.616	-734.649	734.649	0	39.616	0	39.616 V	0
Totaal baten	*-63.125.717*	*-58.358.495*	*4.117.257*	*-54.241.238*	*8.884.479*	*-92.104*	*8.976.583 V*	*-8.563.896*
Saldo Eigen kracht en participatie voor bestemming	46.400.199	49.197.209	2.102.029	51.299.238	4.899.039	-353.217	5.252.256 V	-2.522.945
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	2.604.551	31.684	2.625.455	2.657.039	52.488	92.104	-39.616 N	107.896
Onttrekking uit reserve	-2.014.868	-182.818	-1.439.742	-1.622.560	392.308	452.282	-59.974 N	-1.631.951
Saldo mutaties reserve	*589.683*	*-151.234*	*1.185.713*	*1.034.479*	*444.796*	*544.386*	*99.590 N*	*-1.524.055*
Saldo Eigen kracht en participatie na bestemming	46.989.882	49.045.975	3.287.742	52.333.717	5.343.835	191.169	5.152.666 V	-4.047.000

Analyse van de lasten

Sociale uitkeringsvoorzieningen

- Uitkeringen bijstand	€	2.154.000	N
- Minimabeleid	-	299.000	N
- Advies/belangenbehartiging	-	54.000	N
- Schuldbemiddeling	-	118.000	V
- Overig	-	60.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	170.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	27.000	V
Totaal	€	2.132.000	N

Uitkeringen bijstand € 2.154.000 N

In de begroting worden de uitkeringen netto geraamd op basis van de gemiddelde uitkering per uitkeringsgerechtigde. Dat wil zeggen: de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de uitkeringsgerechtigden. In de rekening worden de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de klanten afzonderlijk verantwoord. Er is sprake van een nadeel van € 2.154.000 op de lasten en een voordeel van € 2.462.000 op de baten, per saldo een voordeel van € 308.000.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Een onderbouwing van dit saldo wordt hieronder weergegeven (x € 1):

	Begroot	Werkelijk	Afwijking begroting
Uitkeringen WWB/I-deel	30.989.000	31.783.000	-/- 794.000
Uitkeringen Inkomensvoorzieningen	1.100.000	1.226.000	-/- 126.000
Totaal uitkeringen I-deel	**32.089.000**	**33.009.000**	**-/- 920.000**
Gebundelde rijksvergoeding	-/- 26.750.000	-/- 29.658.000	2.908.000
Saldo uitkeringen I-deel (excl. IAU/MAU)	**5.339.000**	**3.351.000**	**1.988.000**
Saldo in procenten van Gebundelde rijksvergoeding	17%	11%	
Aanvullende uitkering 2012 (IAU/MAU)	-/- 3.115.000	-/- 1.127.000	-/- 1.988.000
Saldo uitkeringen I-deel (incl. IAU/MAU)	**2.224.000**	**2.224.000**	**0**

Aanvullende uitkering (IAU/MAU) voorgaande jaren	0	2.645.000	-/- 2.645.000
Besluit zelfstandigen	0	-/- 33.000	33.000
Herwaardering bijstandsvordering	0	-/- 300.000	300.000
Saldo overig	**0**	**2.312.000**	**2.312.000**

Saldo totaal uitkeringen bijstand	**2.224.000**	**4.536.000**	**2.312.000**

De uitkeringen I-deel zijn gebaseerd op:

	Gemiddelde uitkering (x € 1)	Gemiddeld aantal klanten
Begroting	13.508	2.380
BERAP	14.068	2.380
Rekening	14.101	2.341

Toelichting Saldo uitkeringen I-deel (excl. IAU/MAU)
Het nadeel inzake de verstrekte uitkeringen van € 920.000 ten opzichte van de begroting kan als volgt worden verklaard:
€ 550.000 minder uitkeringen als gevolg van een lager gemiddeld aantal klanten
€ 1.470.000 meer uitkeringen als gevolg van een hogere gemiddelde uitkering per klant
Het voordeel inzake de gebundelde rijksvergoeding van € 2.908.000 wordt veroorzaakt doordat het begroot bedrag is gebaseerd op de voorlopige gebundelde rijksvergoeding 2012.

Toelichting Aanvullende uitkering 2012 (IAU/MAU)
In 2012 heeft de Minister de aanvraag voor een Meerjarig Aanvullende Uitkering (MAU) gehonoreerd voor de periode 2012-2014. Dit betekent dat binnen deze periode het tekort boven 7,5% van de gebundelde rijksvergoeding wordt aangevuld door het Rijk. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat de Gemeente Almelo haar tekort op de bijstandsuitgaven, conform de maatregelen in het Plan van Aanpak MAU, terugdringt. Aangezien het nadelig saldo op de uitkeringen I-deel lager is dan begroot, zal de MAU- uitkering over boekjaar 2012 ook lager zijn. De MAU-uitkering 2012 is in de exploitatie 2012 verwerkt, maar zal uiteindelijk na 2014 op basis van verantwoording aan de Inspectie SZW, definitief worden vastgesteld door de Minister.

Toelichting aanvullende uitkering (IAU/MAU) voorgaande jaren
In januari 2012 heeft het Ministerie ons verzoek om een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2010 afgewezen. Hiertegen is bezwaar aangetekend. In maart 2013 heeft het Ministerie dit bezwaar ongegrond verklaard. Dit betekent dat er geen IAU over het jaar 2010 wordt afgegeven en dat de in 2010 opgenomen vordering van € 2.620.000 moet worden afgeboekt. Hiertegenover staat een onttrekking uit de "voorziening vordering iau" van € 2.620.000. Zie ook de toelichting onder "Analyse van de baten – Niet beinvloedbaar".
In december 2012 heeft de Minister de definitieve IAU over 2011 vastgesteld. Deze bedraagt € 4.313.000, dit is € 25.000 lager dan de vordering die in 2011 is opgenomen. Dit resulteert in een nadeel op de lasten van € 25.000. Hiertegenover staat een vrijval in de "voorziening vordering iau" van € 4.338.000, wat resulteert in een voordeel op de baten. Zie ook de toelichting onder "Analyse van de baten - Niet beïnvloedbaar".

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Toelichting overige posten bijstand

De uitgaven voor Besluit zelfstandigen zijn € 33.000 lager dan begroot.De balansrekening herwaardering van de bijstandsvorderingen is opgewaardeerd met € 300.000, wat resulteert in een voordeel van € 300.000 in de exploitatie. De opwaardering heeft met name te maken met een scherpere focus op terugvordering en verhaal. Dit resulteert in een stijging van het totaal bedrag aan terugvorderingen en een relatief hogere stijging van het daadwerkelijk terugontvangen van deze opgelegde terugvorderingen.

Minimabeleid € 299.000 N

De baten en lasten zijn bij het minimabeleid niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 299.000 op de lasten en een voordeel van € 458.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 159.000. Daarnaast is er een voordelig saldo op het project "Naturaregeling – Almelo doet mee" behaald van € 170.000. Dit saldo wordt verantwoord onder "Niet beïnvloedbaar". Hierdoor bedraagt het totale saldo op het Minimabeleid € 329.000 voordelig.
Eind 2011 is de beleidsmaatregel minimabeleid versoberd. Gevolg is een aanzienlijke afname van de uitgaven minimabeleid, dat resulteert in lagere uitgaven op de bijzondere bijstand van € 314.000 en op de langdurigheidtoeslag van € 47.000. Uitzondering daarop betreffen de kosten voor Kinderopvang Sociaal Medisch. Het terugbrengen van de maximale duur en omvang heeft een beperkend effect gehad, er blijft echter een nadeel van € 202.000. Bijstelling van het beleid ten aanzien van dit punt wordt in 2013 aan de Raad voorgelegd.

Advies/belangenbehartiging € 54.000 N

Het nadeel van € 54.000 wordt veroorzaakt door hogere kosten voor incasso. Door de invoering van een strenger incassobeleid zijn de kosten hoger dan geraamd. Vooral de aandacht voor inbeslagname van vermogen in het buitenland leidt tot hogere invorderingskosten. Tegenover de hogere kosten staan echter hogere opbrengsten doordat vorderingen eerder worden ontvangen en de kans op afboeking als oninbaar wordt verkleind. Zie ook de toelichting onder "Uitkeringen bijstand".

Schuldbemiddeling € 118.000 V

Het voordeel op de schuldbemiddeling van € 118.000 wordt met name veroorzaakt door de per 1 januari 2012 ingevoerde beleidsregel "toegang schuldhulpverlening". De invoering van deze maatregel leidt tot een hogere besparing op de uitgaven dan verwacht.

Overig € 60.000 V

Het voordeel van € 60.000 wordt veroorzaakt door lagere huisvestingslasten van het werkplein aan de Rosa Luxemburgstraat omdat in het voorjaar 2012 de huur beëindigd is. Dit leidt tevens tot een lagere onttrekking uit de reserve economisch nut stadhuis. Zie ook de toelichting onder "Reserve economisch nut stadhuis". De huisvestingslasten van de nieuwe locatie (Twenthe Centrum) worden gedekt uit het Participatiebudget.

Niet beïnvloedbaar € 170.000 V

Het voordeel van € 170.000 wordt veroorzaakt door lagere uitgaven op het project "Naturaregeling Almelo doet mee". Zie ook toelichting hiervoor vermeld onder "Minimabeleid". Van dit voordeel heeft € 30.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 30.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Dit budget zal worden aangewend voor het project "Naturaregeling Almelo doet mee" in 2013

Werkgelegenheid

- Niet beïnvloedbaar	€	1.151.000 N
Totaal	€	1.151.000 N

Niet beïnvloedbaar € 1.151.000 N

Betreft de storting van een deel van de meeneemregeling 2011 participatiebudget in de voorziening sez (vooruitontvangen middelen derden beklemd).
Hiertegenover staat een bate op het wwb werkdeel. Zie toelichting "Analyse van de baten – Werkgelegenheid; wwb werkdeel".

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Sociale werkvoorziening

- Soweco	€	1.566.000	N
- Sociale werkvoorziening nieuw	-	814.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	41.000	N
Totaal	€	793.000	N

Soweco € 1.566.000 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco. Hiertegenover staat een positief saldo op de baten van € 514.000 welke veroorzaakt is door positieve resultaten op de wsw uit voorgaande jaren en een positief saldo op begeleid werken van € 347.000. Zie ook "Analyse van de lasten- Sociale werkvoorziening; Sociale werkvoorziening nieuw".
Er resteert een negatief saldo van € 704.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie.

Sociale werkvoorziening nieuw € 814.000 V

De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 814.000 op de lasten en een nadeel van € 467.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 347.000. Dit voordeel wordt voor € 230.000 veroorzaakt door begeleid werken in eigen beheer en voor € 109.000 uit bonus begeleid werken.

Diverse kleine verschillen € 41.000 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door kosten die zijn gemaakt voor de transitie en reorganisatie van Soweco. Conform de programmabegroting 2012 worden deze kosten gedekt uit de binnen de algemene reserve geoormerkte werkgelegenheidsmiddelen.

Lokaal onderwijsbeleid

- Gymlokalen	€	74.000	V
- Schoolgebouw en mfa	-	84.000	N
- Onderwijs overige	-	164.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	87.000	V
Totaal	€	241.000	V

Gymlokalen € 74.000 V

Door personele uitval bij de afdeling vastgoed zijn de beheertaken niet uitgevoerd. Dit levert een voordeel op van € 74.000.

Schoolgebouw en mfa € 84.000 N

Voor gemeentelijke scholen worden diverse exploitatiekosten betaald en doorberekend aan de schoolbesturen. Dit verklaart een nadeel bij de lasten en een voordeel bij de baten.

Onderwijs overige € 164.000 V

Dit voordeel wordt veroorzaakt door een onderschrijding op het budget voor leerlingenvervoer. In mei 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met een nieuwe verordening leerlingenvervoer. In deze verordening zijn maatregelen opgenomen om de kosten voor leerlingenvervoer drastisch te laten afnemen. De uitgaven voor leerlingenvervoer blijven moeilijk in te schatten.

Diverse kleine verschillen € 87.000 V

Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Educatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Mediabeleid

- Diverse kleine verschillen	€	15.000	V
Totaal	€	15.000	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG 285
Accountants LLP

Wmo

- Nog toe te rekenen	€	146.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	18.000	V
Totaal	€	128.000	N

Nog toe te rekenen € 146.000 N

Bij de voorjaarsnota 2009 is een oplopende taakstelling voor de WMO opgenomen. De taakstelling voor 2012 is € 200.000. Hiervan is € 52.000 nog niet ingevuld. Daarbij heeft een lagere integratie-uitkering in 2012 geleid tot een extra taakstelling van € 94.000. Tegenover deze niet ingevulde taakstelling staat een groter voordeel vanwege meeropbrengsten op de eigen bijdragen (zie analyse baten wmo). Met ingang van 2013 zijn de taakstellingen volledig ingevuld.

Algemene opmerking ten aanzien van de WMO; in casu onzekerheid inzake de WMO

Een aanvrager van een voorziening (voorheen WVG), hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. Deze bijdrage is op basis van de gemeentelijke verordening WMO qua hoogte afhankelijk van de aard en de duur van de verstrekking en daarnaast van de inkomensgegevens van de aanvrager. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK(Centraal Administratie Kantoor). Het CAK verstrekt een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting aan de gemeente plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Probleempunt hierbij is dat gemeenten niet direct inzicht hebben in de individueel door het CAK berekende eigen bijdrage van de cliënt en dat gemeenten de eigen bijdrage, met uitzondering van de personen die een financiële tegemoetkoming (PGB, persoonsgebonden budget) hebben gekregen, niet direct kunnen berekenen en controleren. Om privacyredenen staan de inkomensgegevens niet op het overzicht van het CAK, ondanks dat die wel nodig zijn om definitief de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdragen te kunnen bepalen. De huidige informatie over de eigen bijdrage van het CAK is derhalve ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Hoewel de gemeenten wel de aantallen personen kan beoordelen (aantallen personen waarvoor eigen bijdrage ontvangen wordt vergelijken met de gefactureerde aantallen personen) hebben zij beperkt inzicht in de volledigheid, juistheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen. Het CAK heeft aan haar accountant overigens wel gevraagd om een oordeel te geven over de opzet en het bestaan van beheersmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO die de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de eigen bijdragen moeten waarborgen. Hierbij maken de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, GBA, de gemeenten en de zorgaanbieders geen onderdeel uit van het onderzoek. In de mededeling van de accountant van het CAK is alleen de opzet en het bestaan vastgesteld per 31 december 2012. Dit is dus vooral van belang voor het vaststellen of sprake is van voldoende functiescheidingen en dus sprake is van een controleerbare situatie. De werking van het proces gedurende het gehele jaar is niet beoordeeld. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Volksgezondheid

- Preventieve / lokale gezondheidszorg	€	58.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	19.000	V
Totaal	€	77.000	V

Preventieve / lokale gezondheidszorg € 58.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 48.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 48.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Gezond in de stad.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Welzijn

-	Nog toe te rekenen	€	97.000	N
-	Kinderopvang en peuterspeelzaal	-	170.000	V
-	Niet beïnvloedbaar	-	60.000	V
-	Diverse kleine verschillen	€	14.000	V
	Totaal	€	147.000	V

Nog toe te rekenen € 97.000 N
In het formatiebudget van de afdeling Samenleving is voor het Centrum Jeugd en Gezin een budget opgenomen. Deze formatieplaatsen worden echter gedekt uit de beschikbaar gestelde middelen voor het Centrum Jeugd en Gezin. Daarom is het budget hiervoor verlaagd met deze negatieve stelpost. Tegenover dit nadeel staat een voordeel op het formatiebudget Samenleving. Met ingang van 2013 is deze stelpost niet meer opgenomen in de begroting.

Kinderopvang en peuterspeelzaal € 170.000 V
Er zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor kwaliteit en toezicht kinderopvang. Deze middelen zijn voor een groot deel niet ingezet. Daarnaast is er een voordeel op de exploitatielasten van peuterspeelzalen (€ 10.000).

Niet beïnvloedbaar € 60.000 V
Van bovenstaand voordeel heeft € 33.000 en € 18.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is voorgesteld om € 51.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor Transformatie jeugdzorg Twente fase I en stadsdeelbudgetten.

Analyse van de baten

Sociale uitkeringsvoorzieningen

-	Uitkeringen bijstand	€	158.000	N
-	Minimabeleid	-	458.000	V
-	Niet beïnvloedbaar	-	6.958.000	V
-	Diverse kleine verschillen	-	14.000	V
	Totaal	€	7.588.000	V

Uitkeringen bijstand € 158.000 N
Dit voordeel bestaat uit:

-	hogere gebundelde rijksvergoeding	€	2.908.000	V
-	hogere aflossingen en rijksvergoeding besluit zelfstandigen	-	121.000	V
-	hogere ontvangst van bijstandsklanten	-	1.132.000	V
-	hogere herwaardering bijstandsvorderingen	-	300.000	V
-	lagere aanvullende uitkering (IAU/MAU)	-	4.633.000	N
-	overige verschillen	-	14.000	V
	Totaal	€	158.000	N

Zie voor een toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale uitkeringsvoorziening; Uitkeringen bijstand".

Minimabeleid € 458.000 V
Het betreft hier de ontvangsten inzake de bijzondere bijstand die, in afwijking van de begroting, in de rekening afzonderlijk worden verantwoord (zie voor een toelichting de analyse van de lasten, mediabeleid).

Niet beïnvloedbaar € 6.958.000 V
Bij de jaarrekening 2011 is een bedrag van € 6.958.000 in de voorziening vordering IAU gestort, dit bedrag was gelijk aan het totaal van de opgenomen vordering voor de IAU 2010 (€ 2.620.000) en de IAU 2011 (€ 4.338.000). In december 2012 heeft de Minister de definitieve Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2011 vastgesteld op € 4.313.000. De storting in de voorziening vordering IAU kan vrijvallen, wat resulteert in een voordeel van € 4.338.000. Hiertegenover staat een nadeel van € 25.000 onder de lasten bij Uitkeringen bijstand. Per saldo een voordeel van € 4.313.000.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

In januari 2012 heeft het Ministerie ons verzoek om een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) over 2010 afgewezen. Hiertegen is bezwaar aangetekend. In maart 2013 heeft het Ministerie dit bezwaar ongegrond verklaard. Dit betekent dat er geen IAU over het jaar 2010 wordt afgegeven en dat de in 2010 opgenomen vordering van € 2.620.000 moet worden afgeboekt, wat resulteert in een nadeel op de baten. Hiertegenover staat een onttrekking uit de "voorziening vordering iau" van € 2.620.000, wat resulteert in een voordeel op de baten. Samen met de vrijval in de "voorziening vordering iau", naar aanleiding van de toekenning IAU 2011, levert dit een totaal voordeel op van € 6.958.000 (€ 4.338.000 + € 2.620.000)

Werkgelegenheid

- Wwb werkdeel	€	1.230.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	79.000	N
Totaal	€	1.151.000	V

Wwb werkdeel € 1.230.000 V

In het kader van de meeneemregeling is een deel van de onderbesteding van het participatiebudget 2011, groot € 1.230.000, in het boekjaar 2011 rechtstreeks verantwoord op "vooruitontvangen middelen door derden beklemd" en in boekjaar 2012 teruggeboekt naar de exploitatie. Dit resulteert in een voordelig saldo van € 1.230.000 op de baten. Hiertegenover staat een storting in de voorziening sez (vooruitontvangen middelen door derden beklemd), groot € 1.230.000. Deze is voor € 79.000 als negatieve onttrekking en voor € 1.151.000 als storting geboekt, zie ook "Analyse van de lasten – werkgelegenheid; niet- beïnvloedbaar" en "Analyse van de baten – werkgelegenheid; niet-beinvloedbaar".

Niet beïnvloedbaar € 79.000 N

Betreft een negatieve onttrekking uit de voorziening groot € 79.000 inzake de meeneemregeling participatiebudget. Zie toelichting onder "Analyse van de baten – Werkgelegenheid; Wwb werkdeel".

Sociale werkvoorziening

- Soweco	€	514.000	V
- Sociale werkvoorziening nieuw	-	467.000	N
Totaal	€	47.000	V

Soweco € 514.000 V

Dit betreft het positieve resultaat op de WSW uit voorgaande jaren welke ter dekking is aangewend voor de extra bijdrage in de exploitatie 2012 van Soweco.

Sociale werkvoorziening nieuw € 467.000 N

De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Zie voor verdere toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale werkvoorziening; Sociale werkvoorziening nieuw".

Lokaal onderwijsbeleid

- Schoolgebouw en mfa	€	105.000	V
- Niet beïnvloedbaar	-	74.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	33.000	N
Totaal	€	146.000	V

Schoolgebouw en mfa € 105.000 V

Voor gemeentelijke scholen worden diverse exploitatiekosten betaald en doorberekend aan de schoolbesturen. Dit verklaart een nadeel bij de lasten en een voordeel bij de baten.

Niet beïnvloedbaar € 74.000 V

Een fte leerplichtambtenaar schaal 9 wordt gedekt uit RMC gelden (Regionale Meld- en Coördinatiepunt). Hierdoor ontstaat een voordeel op het afdelingsbudget. Dit voordeel is niet op het product onderwijs verantwoord maar ten gunste gekomen van het afdelingsresultaat en toegelicht bij saldikostenplaatsen (nadeel € 66.000). Daarnaast een voordeel van € 140.000 a.g.v. vrijval van

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

vooruitontvangen gelden. Binnen het project onderwijsachterstandenbeleid zijn voor ruim € 140.000 aan afrekeningen subsidies 2010 ontvangen. De bijdrage over 2010 voor onderwijsachterstanden is met het rijk afgerekend. Er zijn echter voor het jaar 2013 verplichtingen aangegaan. Voorgesteld wordt dit bedrag middels resultaatbestemming te reserveren in een bestemmingsreserve zodat het beschikbaar blijft voor het project onderwijsachterstanden. Het projectonderwijsachterstanden heeft een doorlooptijd van 2011-2014.

Educatie

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Wmo

- Huishoudelijke hulp	€	329.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	6.000	N
Totaal	€	323.000	V

Huishoudelijke hulp € 329.000 V

De ontvangen eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp zijn hoger dan geraamd. De raming was voorzichtig ingeschat. Verder is in de verordening opgenomen dat de gemeente Almelo op meer WMO middelen een eigen bijdrage gaat heffen. En er maken steeds meer mensen gebruik van de WMO, waardoor ook het totaalbedrag van de eigen bijdrage toeneemt. In de begroting 2013 is de raming naar boven bijgesteld.

Mediabeleid

- Diverse kleine verschillen	€	2.000	N
Totaal	€	2.000	N

Volksgezondheid

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Welzijn

- Diverse kleine verschillen	€	40.000	V
Totaal	€	40.000	V

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

- Reserve overlopende werken	€	40.000	N
Totaal	€	40.000	N

Reserve overlopende werken € 40.000 N

De projecten eergerelateerd geweld en triple p zijn projecten gefinancierd uit middelen van derden. Beide projecten zijn afgerekend en de resterende middelen zijn daarom niet meer beklemd. Wel berusten er nog verplichtingen op de projecten. De projecten lopen door naar 2013 en dekking vindt niet meer plaats uit voorziening samenleving algemeen maar uit de reserve overlopende werken.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Baten

Onttrekking uit de reserve

- Reserve economisch nut	€	60.000 N
Totaal	€	60.000 N

Reserve economisch nut € 60.000 N

De huisvestingslasten voor de Rosa Luxemburgstraat worden gedekt uit de reserve economisch nut. In het voorjaar 2012 is het Werkplein verhuisd naar het Twenthe Centrum. Aangezien de huisvestingslasten voor het Twenthe Centrum gedekt zijn uit het Participatiebudget is de onttrekking uit de reserve economisch nut lager dan begroot. Zie ook toelichting onder "Analyse van de lasten – Sociale uitkeringsvoorzieningen; Overig".

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

4. PROGRAMMA LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID.

Programma Leefbaarheid en veiligheid (in euro's)	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Omgevingsvergunning	1.976.626	2.183.088	-75.682	2.107.406	128.780	0	128.780 V	0
Grondbank	655.127	487.726	0	487.726	-167.401	1.395	-168.796 N	0
Wegen, straten en pleinen	8.422.251	6.528.607	1.725.065	8.253.672	-168.579	-348.533	179.954 V	1.491.889
Rioolstelsel	7.208.572	6.715.216	1.061.591	7.776.807	568.235	144.537	423.698 V	304.736
Openbaar groen	4.897.287	4.799.904	114.699	4.914.603	17.316	1.191	16.125 V	0
Begraafplaats	614.892	656.913	-300.249	356.664	-258.228	-294.604	36.376 V	0
Milieu	3.928.158	2.752.048	821.204	3.573.252	-354.905	-326.941	-27.965 N	1.163.896
Afvalinzamelen	9.148.251	8.407.428	1.236.938	9.644.366	496.115	113.932	382.183 V	18.858
Integrale Veiligheidszorg	6.992.727	6.221.229	466.882	6.688.111	-304.616	42.398	-347.014 N	20.443
Cultuur- / welzijnsaccommodaties	4.205.325	4.513.497	288.362	4.801.859	596.534	243.467	353.067 V	0
Totaal lasten	*48.051.216*	*43.265.656*	*5.338.810*	*48.604.466*	*553.250*	*-423.158*	*976.408 V*	*2.999.822*
Baten								
Omgevingsvergunning	-1.632.214	-2.183.088	580.000	-1.603.088	29.126	0	29.126 V	0
Grondbank	-655.761	-487.726	0	-487.726	168.035	0	168.035 V	0
Wegen, straten en pleinen	-289.316	-102.800	-148.400	-251.200	38.116	0	38.116 V	0
Rioolstelsel	-6.134.419	-6.281.720	-20.000	-6.301.720	-167.301	0	-167.301 N	0
Openbaar groen	-2.163	-4.000	0	-4.000	-1.837	0	-1.837 N	0
Begraafplaats	-331.927	-371.700	40.000	-331.700	227	0	227 V	0
Milieu	-155.028	-115.000	0	-115.000	40.028	0	40.028 V	0
Afvalinzamelen	-9.743.515	-9.688.108	-37.407	-9.725.515	18.000	0	18.000 V	-290.000
Integrale Veiligheidszorg	-365.203	-302.827	0	-302.827	62.376	0	62.376 V	0
Cultuur- / welzijnsaccommodaties	-877.846	-929.304	-72.182	-1.001.486	-123.640	0	-123.640 N	0
Totaal baten	*-20.187.392*	*-20.466.273*	*342.011*	*-20.124.262*	*63.130*	*0*	*63.130 V*	*-290.000*
Saldo Leefbaarheid en veiligheid voor bestemming	27.863.824	22.799.383	5.680.821	28.480.204	616.380	-423.158	1.039.538 V	2.709.822
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	4.216.832	1.879.046	1.831.881	3.710.927	505.905	98.206	-407.699 N	0
Onttrekking uit reserve	-4.734.097	-2.201.503	-2.016.176	-4.217.679	516.418	772.814	-256.396 N	-2.999.822
Saldo mutaties reserve	*-517.265*	*-322.457*	*-184.295*	*-506.752*	*10.513*	*674.608*	*-664.095 N*	*-2.999.822*
Saldo Leefbaarheid en veiligheid na bestemming	27.346.559	22.476.926	5.496.526	27.973.452	626.893	251.450	375.443 V	-290.000

Analyse van de lasten

Omgevingsvergunning

- Omgevingsvergunning overhead	€	128.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	1.000	V
Totaal	€	129.000	V

Omgevingsvergunning overhead € 128.000 V
Overhead advertentie € 5.000 V
Het voordeel van de Wabo is dat voor een fysiek project één vergunning kan worden aangevraagd voor meerdere activiteiten (bv. bouwen, milieu en kappen boom). In de meeste gevallen betekent dit één publicatie voor de aanvraag en één voor de vergunning. Voorheen waren hiervoor zes publicaties nodig. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning in 2012 is lager dan in voorgaande jaren.

Overhead monumentencommissie € 6.000 V
Per 1 januari 2012 hanteert 't Oversticht gewijzigde tarieven voor de behandeling van monumentenplannen. De behandelkosten zijn afhankelijk van de bouwsom van de aanvraag waarover advies wordt gevraagd bij de monumentencommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012. I.v.m. de aanstaande verbouwing van in ieder geval de Rietmavo (realisatie van 22 appartementen in een gemeentelijk monument) het begrote bedrag handhaven voor 2013.

Ziektevervanging € 43.000 V
Beperkt langdurig zieken binnen omgevingsvergunning-leges in 2012 waardoor beperkte inhuur t.b.v. ziektevervanging nodig is geweest.

Welstand € 29.000 V
De behandelkosten zijn afhankelijk van de totale bouwsom van de aanvragen waarover advies wordt gevraagd bij de welstandscommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012, omdat het aantal aanvragen in 2012 is afgenomen ten opzichte van 2011.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Overig overhead € 45.000 V

Bij de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is veel aandacht besteed aan de kostentoerekening. Investeringskosten om digitaal te kunnen werken bleken onvoldoende te zijn meegenomen in de overheadkosten. Per 1 juni 2011 zijn de leges onder titel 2 van de tarieventabel (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) met 5% verhoogd om de investeringen met betrekking tot digitaal werken geleidelijk aan in te kunnen voeren

Belangrijk bij de digitalisering van het Veiligheid Toezicht Handhaving (VTH)-proces is de afstemming met het project Slimmer Werken en de afstemming met het toekomstige Klantcontactcentrum. In 2012 zijn de eerste belangrijke stappen gezet in het digitaliseren van het VTH-proces (bv. BRIS-toets (BouwRegelgeving InformatieSystemen), digitale archivering in Decos). Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013. Omdat de uitvoering met name plaatsvindt vanaf 2013 zijn de uitgaven in 2012 lager geweest dan begroot. Vanaf 2013 zal er verdere structurele behoefte zijn aan bv. hard- en softwarematige ondersteuning ten behoeve van de digitalisering van het VTH-proces (bv. programmatuur t.b.v. digitaal beoordelen tekeningen, BRIS-toezicht, vervangingsbudget hardware).

Eind 2012 zijn afspraken gemaakt over het backscannen van fysiek gearchiveerde dossiers. Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013 (800 plannen). Kosten hiervoor zijn nog niet gemaakt in 2012 maar worden gemaakt vanaf 2013.

Grondbank

- Integraal beheer en beleid	€	171.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	169.000	N

Integraal beheer en beleid € 171.000 N

Nadeel wordt enerzijds verklaard door hogere keuringskosten door stijging opbrengst grond en anderzijds door extra kosten BeoordelingsRichtLijn BRL 9335 certificering.

Wegen, straten, pleinen

- Gladheid	€	176.000	V
- Bermen en sloten	-	57.000	N
- Kunstwerk	-	94.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	33.000	N
Totaal	€	180.000	V

Gladheid € 176.000 V

Door de zachte wintermaanden begin 2012 met weinig gladheid heeft er weinig gladheidbestrijding plaats moeten vinden. Er werd alleen preventief gestrooid.

Bermen en sloten € 57.000 N

Extra kosten als gevolg van herstel, verbreden en verhogen van het schouwpad door het verbeteren van de bereikbaarheid van de spoorsloot. Eind 2011 zijn door de slechte weersomstandigheden de werkzaamheden eerder stilgelegd, welke in 2012 alsnog uitgevoerd zijn en dus leiden tot extra kosten. Daarnaast zijn er meer sloten gemaaid met de arbeidsintensievere maaikorf dan met de bodemfrees, dit leidt tot extra kosten personeel en afvoer.

Kunstwerk € 94.000 V

Van bovenstaand voordeel heeft € 90.000 betrekking op de zogenaamde over te hevelen budgetruimte. In de nota over te hevelen budgetruimte is dan ook voorgesteld om € 90.000 van het restantbudget mee te nemen naar 2013. Budget wordt ingezet voor achterstallige werkzaamheden kunstwerken.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Rioolstelsel

- Riool zorgplicht	€	305.000	V
- Rioolrecht	-	85.000	N
- Niet beïnvloedbaar	-	136.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	68.000	V
Totaal	€	424.000	V

Riool zorgplicht € 305.000 V

Diverse baggerwerkzaamheden zijn niet uitgevoerd omdat het baggerplan nog niet is vastgesteld (voordeel € 100.000). De bijdrage van het project afkoppelen Turfkade van voorgeschoten kosten 2011 resulteert in een voordeel van € 100.000. Door capaciteitsgebrek zijn diverse voorbereidingen niet opgestart. Hierdoor zijn er minder onderzoeken gedaan m.b.t. afvalwater (voordeel € 70.000), hemelwater (voordeel € 12.000) en grondwater (voordeel € 13.000). Met het gehele voordeel op riool zorgplicht is rekening gehouden in de update van het kostendekkingsplan verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2013 t/m 2015.

Rioolrecht € 85.000 N

Betreft extra kwijtscheldingen door de huidige slechte financiële situatie.

Niet beïnvloedbaar € 136.000 V

Betreft de stelpost kapitaallasten nieuwe investeringen, welke niet benut is door achterblijvende investeringen t.o.v. verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2015.

Diverse kleine verschillen € 68.000 V

Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Openbaar groen

- Integraal beheer	€	297.000	V
- Stadsdeel	-	328.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	49.000	V
Totaal	€	16.000	V

Integraal beheer € 297.000 V

Het nieuwe integraal beheerpakket groenbeheer is nog niet beschikbaar, waardoor er geen werkzaamheden groenbeheer zijn verricht (voordeel € 83.000). Achterstand zal in 2013 weggewerkt moeten worden. Door vereenvoudiging van het bomenbeleid zijn er minder aanvragen voor kapvergunning (voordeel € 30.000). De gezamenlijk met 16 andere gemeenten opgestelde gedragscode flora en fauna ligt op dit moment bij het college ter goedkeuring. Na goedkeuring zal de implementatie van de code plaats moeten vinden. Hierdoor zijn er in 2012 minder werkzaamheden verricht (voordeel € 30.000). Door terugloop van vraag naar integrale adviezen voor concernprojecten is er minder beroep gedaan op de post technische adviezen (voordeel € 23.000). In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (voordeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist.

Stadsdeel € 328.000 N

In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (nadeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist. Het achterstallige onderhoud uit 2011 is weggewerkt door extra inhuur personeel (nadeel 120.000). Daarnaast zijn er door achterblijvende kapitaalsopdrachten extra werkzaamheden verricht in de stadsdelen (nadeel € 50.000). Diverse kleine overschrijdingen van € 35.000.

Begraafplaats

- Diverse kleine verschillen	€	36.000	V
Totaal	€	36.000	V

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Milieu

- Diverse kleine verschillen	€	28.000	N
Totaal	€	28.000	N

Afvalinzamelen

- Restafval	€	268.000	V
- Grof vuil	-	167.000	V
- Glas	-	56.000	V
- Diverse fracties	-	105.000	N
- Afvalbrengpunt	-	69.000	V
- Afvalstoffenheffing	-	108.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	35.000	V
Totaal	€	382.000	V

Restafval € 268.000 V
Er is 4% minder restafval ingezameld en verwerkt dan kon worden voorzien waardoor de kosten lager zijn uitgevallen.

Grof vuil € 167.000 V
Er is 39% minder grof restafval aangeboden op het afvalbrengpunt. Dit lagere aanbod zorgt voor lagere verwerkingskosten en dus lagere kosten. Tevens zijn de baten hierin verwerkt.

Glas € 56.000 V
De inzamel- en verwerkingskosten voor Twente Milieu zijn lager dan vooraf kon worden ingeschat.

Diverse fracties € 105.000 N
Er is meer afval gescheiden aangeleverd en hiermee zijn meer kosten gemoeid. Hieronder ook kunststof waar dan weer inkomsten tegenover staan.

Afvalbrengpunt € 69.000 V
Er is op het afvalbrengpunt minder afval aangeleverd dat moest worden afgevoerd, voordeel € 69.000

Afvalstoffenheffing € 108.000 N
In 2012 zijn een aantal vorderingen oninbaar verklaard. Oninbaarheid wordt niet geraamd op het product afval waardoor hier een nadeel ontstaat.

Integrale veiligheidszorg

- Integrale veiligheid	€	172.000	N
- Paraatheidzorg	-	118.000	N
- Hulpverlening	-	60.000	N
- Diverse kleine verschillen	€	3.000	N
Totaal	€	347.000	N

Integrale veiligheid € 172.000 N
Het negatieve resultaat is voornamelijk ontstaan doordat Stadstoezicht in 2012 is gereorganiseerd van een toezichthoudende naar een handhavende organisatie. De GSB-bijdrage als onderdeel van de gemeentelijke bijdrage aan Stadstoezicht is in 2012 vervallen. De verwachting was dat een bedrag van € 175.000 gecompenseerd kon worden door de overhead bij Stadstoezicht terug te brengen echter dat is in 2012 nog niet gerealiseerd. Met Stadstoezicht zijn in het verlengde van de reorganisatie afspraken gemaakt over het uitvoeren van gemeentelijke taken, waaronder het toezicht en handhaven bij evenementen, de drank- en horecawet, de hondenoverlast en het cameratoezicht.

Paraatheidzorg € 118.000 N
Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten). Deze vindt u terug onder het voordeel bij "Baten Paraatheidzorg."

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Hulpverlening € 60.000 N

Zoals reeds gemeld in de Berap heeft de afdeling V&H extra vrijwilligers in moeten zetten om langdurige ziekte van 4 beroepsmedewerkers te moeten vervangen. Daarnaast is er in 2012 bij de beroepsbezetting extra verlof opgenomen om het ontstane verlofstuwmeer te verkleinen. Door beroepsmedewerkers verlof toe te kennen is extra inzet van brandweervrijwilligers noodzakelijk.

Cultuur- / welzijnsaccommodaties

- Nog toe te rekenen	€	247.000	V
- Cultuuraccommodaties t/m 2008	-	135.000	V
- Diverse kleine verschillen	-	29.000	N
Totaal	€	353.000	V

Nog toe te rekenen € 247.000 V

In de voorjaarsnota 2008 is een structurele stelpost opgenomen voor de uitvoering van de kadernota welzijnaccommodaties. Bij de voorjaarsnota 2012 (p. 62) is gekozen voor de zgn. variant 5, waarin diverse verbouwingen en renovaties van wijkcentra etc. zijn opgenomen. Daarbij is de structurele stelpost aangepast tot een zodanig niveau dat daaruit de structurele lasten van de aangepaste gebouwen kunnen worden gedekt. Omdat de verbouwingen nog niet zijn afgerond, kan deze stelpost voor 2012 vrijvallen naar de algemene middelen.

Cultuuraccommodaties t/m 2008 € 135.000 V

De op dit subproduct verantwoorde werkelijke baten en lasten bedragen per saldo € 40.000 nadelig. Het voordelig saldo op Hof 88 bedraagt € 52.000. Zie voor het totale overzicht op de afwijkingen Hof 88 de toelichting onder de lasten op product Cultuurbevordering.

Daarnaast is er een nadeel van € 67.000 op de Talentenfabriek. De oorzaak is een nadeel op de huurontvangsten door een latere oplevering van het gebouw. Op de exploitatie van de overige accommodaties is er een nadeel van € 25.000.

Analyse van de baten

Omgevingsvergunning

- Diverse kleine verschillen	€	29.000	V
Totaal	€	29.000	V

Grondbank

- Grond	€	111.000	V
- Exploitatie	-	57.000	V
Totaal	€	168.000	V

Grond € 111.000 V

Hogere opbrengsten grond door het intensiveren van de regiofunctie van de grondbank.

Exploitatie € 57.000 V

Betreft niet begrote opbrengst van het beheren van de landbouwgronden. Begrote opbrengsten zijn in begroting 2013 opgenomen.

Wegen, straten, pleinen

- Diverse kleine verschillen	€	38.000	V
Totaal	€	38.000	V

Rioolstelsel

- Rioolrecht	€	167.000	N
Totaal	€	167.000	N

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Rioolrecht € 167.000 N

Betreft achterblijvende inkomsten grootverbruik welke niet op de juiste wijze is verwerkt in het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2015. De extra inkomsten die in 2012 zijn begroot worden in 2013 geïnd. Met ingang van 2013 is het probleem van deze vertraagde inkomsten verleden tijd.

Openbaar groen

- Diverse kleine verschillen	€	2.000	V
Totaal	€	2.000	V

Begraafplaats

- Diverse kleine verschillen	€	0	V
Totaal	€	0	V

Milieu

- Diverse kleine verschillen	€	40.000	V
Totaal	€	40.000	V

Afvalinzamelen

- Grof vuil	€	114.000	N
- Oud papier	-	260.000	V
- Glas	-	64.000	V
- Diverse fracties	-	248.000	V
- Afvalbrengpunt	-	104.000	N
- Afvalstoffenheffing	-	338.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	2.000	V
Totaal	€	18.000	V

Grof vuil € 114.000 N

Zie ook Grof vuil – lasten. De geraamde baten zijn hier niet gerealiseerd aangezien deze zijn verwerkt in lagere verwerkingskosten en dus aan de lastenkant worden gepresenteerd.

Oud papier € 260.000 V

De marktprijs was dermate gunstiger dat hier een voordeel is behaald.
In dit voordeel zit een eindafrekening 2011 van € 236.000 voordeel verwerkt welke niet kon worden voorzien.

Glas € 64.000 V

De marktprijs was dermate gunstiger dat hier een voordeel is behaald.

Diverse fracties € 248.000 V

De marktprijs voor met name kunststof was dermate goed dat hier een voordelig resultaat is behaald van € 180.000. Hier staan ook uitgaven van € 165.000 tegenover. Bijdrage Nedvang voor hard kunststof is € 54.000 welke niet vooraf kon worden voorzien. € 14.000 voordeel is totaal van diverse kleine verschillen,

Afvalbrengpunt € 104.000 N

Er is minder afval aangeboden en er is minder afval aangeboden boven de gratis aan te bieden hoeveelheid waardoor particulieren minder hebben betaald, nadeel € 36.000. De uitgifte van extra containers is verwerkt in de afvalstoffenheffing en levert hier een nadeel op de inkomsten op van € 60.000. Er is geen bedrijfsafval aangeboden terwijl er rekening was gehouden met een opbrengst van € 8.000. Niet realiseren van deze inkomst levert een nadeel op van € 8.000

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Afvalstoffenheffing € 338.000 N
De verminderingen hebben een nadeel opgeleverd van bijna € 200.000. Niet kunnen heffen/opleggen van de aanslag (waar wel rekening mee was gehouden) als gevolg van leegstand levert een nadeel op van bijna € 140.000.

Integrale veiligheidszorg

- Paraatheidzorg	€	96.000	V
- Diverse kleine verschillen	€	34.000	N
Totaal	€	62.000	V

Paraatheidzorg € 96.000 V
Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten).

Cultuur- / welzijnsaccommodaties

- Cultuuraccommodaties t/m 2008	€	175.000	N
- Diverse kleine verschillen	-	51.000	V
Totaal	€	124.000	N

Cultuuraccommodaties t/m 2008 € 175.000 N
Zie de toelichting onder de lasten.

Diverse kleine verschillen € 51.000 V
Betreft een optelling van een aantal kleinere afwijkingen op productniveau die niet nader geanalyseerd worden.

Analyse mutaties in de reserves

Lasten

Storting in de reserve

- Reserve afvalstoffenheffing	€	398.000	N
- Reserve materieel brandweer	-	8.000	N
- Reserve economisch nut	-	2.000	N
Totaal	€	408.000	N

Reserve afvalstoffenheffing € 398.000 N
Dit is het saldo minus de onttrekking vanwege kapitaallasten, deze worden separaat gepresenteerd. Door een hoger dan geraamd positief resultaat op afval wordt er meer gestort in de reserve afvalstoffenheffing dan voorzien, nadeel voor het product € 398.000.

Reserve materieel brandweer € 8.000 N
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve vindt plaats op basis van de stand van de reserve per 1 januari. Deze stand was lager dan begroot, vandaar dat de toegerekende rente ook minder is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een lagere baat en een lagere storting in de reserve.

Reserve economisch nut € 2.000 V
De toerekening van de bespaarde rente aan de reserve economisch nut ondergrondse containers is gebaseerd op basis van de boekwaarde van het investeringskrediet per 1 januari. Deze boekwaarde was hoger dan de hoogte van de stand van de reserve per 1 januari, vandaar dat de toegerekende rente ook hoger is dan begroot. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een hogere baat en een hogere storting in de reserve.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Baten

Onttrekking uit de reserve

- Reserve riolering tariefsegalisatie	€	256.000	N
Totaal	€	256.000	N

Reserve riolering tariefsegalisatie € 256.000 N

Betreft de verrekening van de positieve afwijking ten opzichte van de begroting van product rioolstelsel.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

12. 2 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording mogen de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen niet als bate in de diverse programma's worden opgenomen. Daarom zijn de programma's geschoond van deze algemene dekkingsmiddelen en opgenomen in een afzonderlijk onderdeel van de programmarekening.

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de algemene dekkingsmiddelen. De voornaamste algemene dekkingsmiddelen zijn de uitkeringen uit het gemeentefonds en de belastingopbrengsten. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen. In de daarop volgende paragrafen worden allereerst de onderdelen (grijs gearceerd) toegelicht. (De baten hieronder zijn negatief weergegeven). Aan einde van deze paragraaf vindt u een analyse van de overige onderdelen.

Algemene dekkingsmiddelen (in euro's) *V = Voordeel N = Nadeel*	Realisatie 2012	Begroting (voor wijziging)	Begrotings-wijzigingen	Begroting (na wijziging	Saldo	Niet nader te analyseren	Te analyseren saldo	Incidenteel gerealiseerd
Lasten								
Deelnemingen	1.964.313	1.686.632		1.686.632	-277.681	-277.681	0 N	0
Aandelen					0			
Algemene uitkering					0		0 N	
Niet beinvloedbaar	226.188	235.989	-24.300	211.689	-14.499	-14.499	0 N	0
Overige stortingen voorzieningen/reserves				0	0		0	
Totaal lasten	*2.190.501*	*1.922.621*	*-24.300*	*1.898.321*	*-292.180*	*-292.180*	*0 N*	
Baten								
Onroerende zaakbelasting	-14.792.958	-14.491.550		-14.491.550	301.408		301.408 V	301.408
Algemene uitkering	-87.706.962	-85.609.695	-2.127.000	-87.736.695	-29.733		-29.733 N	-29.733
Specifieke uitkeringen	-54.972	-50.000		-50.000	4.972		4.972 V	4.972
Dividenden	-9.219.081	-3.067.048	174.460	-2.892.588	6.326.493		6.326.493 V	5.800.000
Saldo BTW-compensatiefonds				0	0		0 N	
Saldo financieringsfunctie	-4.009.748	-900.000	-2.355.110	-3.255.110	754.638		754.638 V	754.638
Overige algemene dekkingsmiddelen								
Ontvangen rente leningen	-288.772	-891.003	599.015	-291.988	-3.216		-3.216 N	-3.216
Hondenbelasting	-446.877	-477.338		-477.338	-30.461		-30.461 N	-30.461
Reclamebelasting	-127.528	-125.000		-125.000	2.528		2.528 V	2.528
Toeristenbelasting	-250.000	-250.000		-250.000	0			
Overige vergunningen/leges	-15.435	-92.000	25.000	-67.000	-51.565		-51.565 N	-51.565
Grond pacht/verhuur	-150.182	-275.502	111.502	-164.000	-13.818		-13.818 N	-13.818
Rente reserves /voorzieningen	-3.277.100	-950.000	-2.154.392	-3.104.392	172.708		172.708 V	172.708
Overige baten niet zijnde algemene dekkingsmiddelen								
Rente woningbouw	-1.882.104	-1.604.423		-1.604.423	277.681	277.681	0 N	0
IZA gelden	-109.551		-109.551	-109.551	0			
Overigen	-1.906.879		-1.906.879	-1.906.879	0		0 N	
Totaal baten	*-124.236.149*	*-108.783.559*	*-7.742.955*	*-116.526.514*	7.711.635	*277.681*	*7.433.954 V*	*7.433.954*
Saldo algemene dekkingsmiddelen voor bestemming	-122.047.648	-106.860.938	-7.767.255	-114.628.193	7.419.455	-14.499	7.433.954 V	7.433.954
Resultaat bestemming								
Storting in reserve	63.293.951	0	63.293.950	63.293.950	-1		-1 N	
Onttrekking uit reserve	-68.533.820	-200.000	-68.333.819	-68.533.819	1		1 V	
Saldo mutaties reserve	*-5.239.869*	*-200.000*	*-5.039.869*	*-5.239.869*	*0*		*0 N*	
Saldo algemene dekkingsmiddelen na bestemming	-127.287.517	-107.060.938	-12.807.124	-119.868.062	7.419.455	-14.499	7.433.954 V	7.433.954

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting genereert de hoogste belastingopbrengst. In meerjarig perspectief houden we rekening met een stijging van de OZB opbrengst als gevolg van reguliere indexering en autonome ontwikkelingen (aantal woningen).

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil
OZB			
- eigenaren woningen	-6.552.250	-6.624.297	72.048 V
- gebruikers niet woningen	-3.151.650	-3.303.371	151.721 V
- eigenaren niet woningen	-4.787.650	-4.865.289	77.639 V
Totaal	-14.491.550	-14.792.957	301.408 V

Voor een nadere verklaring wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

Sinds 1997 functioneert de Financiële-verhoudingswet (Fvw). In deze wet is onder meer geregeld hoe de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds over de gemeenten plaatsvindt. De verdeelsystematiek is gebaseerd op een onderzoek naar de daadwerkelijke kosten in gemeenten. Hierdoor is een verdeelsystematiek ontstaan met de volgende belangrijke principes: *kostengeoriënteerd* (gebaseerd op kostenonderzoek), *globaal* en rekening houdend met de eigen *inkomstencapaciteit* (onroerende-zaakbelastingen).
Sinds 1995 is de normeringssystematiek van kracht. Deze systematiek houdt in dat de ontwikkeling van de omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Ombuigingen, beleidsintensiveringen, mee- en tegenvallers en nominale ontwikkelingen op de Rijksbegroting hebben dus direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De normeringssystematiek heeft als voordeel dat niet steeds per mee- of tegenvaller hoeft te worden bezien of het gevolgen heeft voor het gemeentefonds. Aan de andere kant werken ombuigingen door het Rijk echter direct door in het gemeentefonds en dus op de hoogte van de algemene uitkering.

Tabel: verloop algemene uitkering

	2012		
	Begroting	*Rekening*	*Saldo*
Algemene uitkering	-87.736.695	-87.706.962	29.733 N

Het nadeel met betrekking tot de algemene uitkering geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Algemene uitkering – overige

Naast de reguliere algemene uitkering over het betreffende begrotingsjaar kennen we ook nog een aantal andere uitkeringen die direct gerelateerd zijn aan de algemene uitkering. Deze staan op het product algemene uitkering omdat ze worden aangemerkt als algemene dekkingsmiddelen. Deze overige uitkeringen laten het volgende beeld zien:

	2012		
	Begroting	*Rekening*	*Saldo*
Specifieke uitkeringen (met een algemeen karakter)	- 50.000	- 54.972	4.972 V

Het kleine voordeel met betrekking tot de specifieke uitkeringen geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit, alsmede rente over achtergestelde leningen.

Over het jaar 2011 zien de geraamde en werkelijke ontvangsten er als volgt uit:

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil	
Bank Nederlandse Gemeenten	-175.000	-200.704	25.704	V
Essent	24.300	-13.351	37.651	V
Cogas	-1.857.600	-8.127.000	6.269.400	V
Vitens	-120.000	-111.745	8.255	N
Twence	-275.000	-283.282	8.282	V
Crematorium	-116.000	-116.441	441	V
Enexis	-247.491	-247.752	261	V
Attero	-22.632	-17.178	4.914	N
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	0	-1.069	1.069	V
Stadstoezicht	-103.165	-100.018	3.165	N
Totaal	**-2.892.588**	**-9.204.077**	**6.326.489**	V

Hoewel de gemeenten werken volgens het stelstel van baten en lasten moet volgens het BBV voor het onderdeel dividenden worden gewerkt volgens het kasstelsel. Dit betekent dat het dividend moet worden verantwoord in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat. Omdat de algemene vergadering van aandeelhouders pas in het jaar t+1 beslist over het dividend van jaar t, moet het dividend over jaar t worden verantwoord in de jaarverantwoording van het jaar t+1. *Slechts gegarandeerd dividend* mag vooruitlopend op de hiervoor beschreven besluitvorming door de algemene vergadering van aandeelhouders worden verwerkt in het jaar waarop dit dividend betrekking heeft. Voor het bovenstaande overzicht geldt dit voor het dividend van Twence en de Cogas.

Cogas

In 2012 heeft Cogas op basis van een aantal ontwikkelingen, waaronder de afkoop van de cross border lease contracten en verkoop van 50% aandelen Cogas Kabel, een langetermijnprognose opgesteld en deze afgezet tegen haar vermogens- en solvabiliteitspositie. Dit heeft geleid tot een voorstel aan en besluit in de aandeelhoudersvergadering van 14 december 2012, om een eenmalig extra dividend uit te keren, en gedurende een termijn van vijf jaar een jaarlijks extra dividend. De gemeente Almelo heeft over boekjaar 2012 een eenmalig dividend ontvangen van € 5,8 miljoen en een verhoging van het jaarlijks dividend met € 0,5 miljoen (als aanvulling tot € 2.000 per aandeel). Jaarlijks zal wordt het extra dividend opnieuw afgewogen voor de komende vijf jaar.

SALDO VAN DE FINANCIERINGSFUNCTIE

Financieringspositie

De financieringsstructuur van de gemeente wordt bepaald door:

- De boekwaarde van investeringen; (zie ook begin hoofdstuk 12 analyse kapitaallasten)
- De financiering van de boekwaarde door middel van reserves, voorzieningen en vaste geldleningen;
- Het financieringstekort;
- Het rente-omslagpercentage.

Het is in het belang van de gemeente, dat er gezond wordt gefinancierd, dat wil zeggen dat de kapitaaluitgaven in principe met vaste geldleningen worden gefinancierd, en dat er een zekere

Ter identificatie
ERNST & YOUNG Accountants LLP

afstemming bestaat tussen de afschrijvingsduur van de kapitaaluitgaven en de looptijden van de aangetrokken geldleningen.
Over het jaar 2012 zijn de afschrijvingen ongeveer € 0,5 miljoen hoger dan de aflossingen. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2012
veelal kort geld is aangetrokken in plaats van lang geld (gezien de lage rentetarieven inzake kort geld) en een langlopende fix- leningen (gehele aflossing vindt plaats in laatste jaar van aflossing) zijn afgesloten.

- afschrijvingen 2012		€ 8,7 miljoen
- betaalde aflossingen 2012	€ 53,2 miljoen	
af: fixe leningen	- 45,0 miljoen	€ 8,2 miljoen

Rente-omslagpercentage

Het gemiddelde rentepercentage is voor de begroting 2012 bepaald op 4,5%. De verwachting is dat het werkelijke omslagpercentage lager zal uitpakken, daarom is op voorhand in de begroting 2012 een voordelige stelpost opgenomen van € 900.000 (na wijziging € 3.255.000). In werkelijkheid blijkt dit percentage over het jaar 2012 uit te komen op ongeveer 1,74%. Het voordelige saldo van de renteverdeeldienst bedraagt over 2012 € 4.010.000. Rekening houdend met reeds genoemde geraamde voordelige stelpost van € 3.255.000 betekent dit ten opzichte van de begroting een incidenteel voordeel op van ongeveer € 755.000. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere rentekosten over het financieringstekort. De renteverdeeldienst is positief beïnvloed door lagere rente rentepercentages (inzake kort lopende geldleningen) dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Oftewel het voordeel komt voornamelijk tot stand door optimaal gebruik te maken van de gunstige rentetarieven ten aanzien van de korte geldleningen.

Bespaarde rente reserves

In de nota Reserves en voorzieningen is ten aanzien van de rente met betrekking tot de reserves het volgende afgesproken:

- Rente toe te voegen aan de onderstaande reserves:
  - Reserve grondbedrijf;
  - Reserve stadhuis (per 1/1/2009)
  - Reserve GSB I;
  - Reserve stadsvernieuwing;
  - Reserve kapitaallasten economisch nut;
  - Reserve automatisering;
  - Reserve materiaal brandweer.

  Voor de laatste twee geldt - evenals bij de reserve economisch nut - dat desbetreffende kapitaallasten ten laste van deze reserves worden gebracht.
- De bespaarde rente over de overige reserves en voorzieningen ten gunste te brengen van de algemene middelen;

In totaal bedraagt de ten gunste van de algemene middelen komende bespaarde rente (inclusief rente economisch nut) over de reserves en voorzieningen in 2012 € 3,227 miljoen. In de begroting 2011 was reeds rekening gehouden met een bedrag van ongeveer € 3,104 miljoen. Dit betekent per saldo een voordeel van ongeveer € 173.000. Voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de stand van de reserves op rekeningbasis hoger is dan op begrotingsbasis rekening is meegehouden.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Overige algemene dekkingsmiddelen

De overige algemene dekkingsmiddelen over het jaar 2012 laten het volgende verloop zien:

Specificatie ontvangen rente leningen:

Omschrijving	2012		
	Begroting	Rekening	
Essent	-40.840	-40.840	0
Vitens	-89.000	-82.602	6.398 N
Enexis	-155.682	-165.330	9.648 V
Verkoop vennootschap (Essent)	-6.466	0	-6.466 N
Totaal	**-291.988**	**-288.772**	**3.216 N**

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

12. 3 Onvoorziene uitgaven

In de gemeentebegroting wordt van jaar tot jaar rekening gehouden met een tweetal posten voor onvoorziene uitgaven. Het betreft hier de volgende twee posten:

1) onvoorzien incidenteel
2) kleine kapitaalwerken – onvoorzien structureel

Ad. 1 onvoorzien incidenteel

In de gemeentebegroting 2012 is een raming opgenomen voor het doen van onvoorziene incidentele uitgaven ten bedrage van		€ 216.000	
Bij: de volgende inkomsten			
	€ -,--		
Af: de volgende uitgaven		- -,--	+
- Kosten bekerfinale BVO Heracles	€ 163.808		
		- 163.808	-/-
Overschot 2012 onvoorzien incidenteel		€ 52.192	

Ad. 2 Kleine kapitaalwerken – onvoorzien structureel

In de gemeentebegroting 2012 is een raming opgenomen voor het doen van onvoorziene structurele uitgaven onder de naam kleine kapitaalwerken ten bedrage van		€ 25.000	
Hieruit zijn de volgende kapitaallasten gedekt:			
- Afloop erfpacht teruglevering synagoge Kerkplein 1(kapitaallasten)	€ 2.400		
		- 2.400	-/-
Overschot onvoorzien structureel		€ 22.600	

De werkelijke uitgaven met betrekking tot bovenbedoelde door de gemeenteraad genomen besluiten zijn verwerkt in de jaarverantwoording 2012 en maken dan ook deel uit van het uiteindelijke rekeningsresultaat.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants

12.4 Begrotingsrechtmatigheid

Indien op programmaveld niveau (product) de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de begrote lasten of, in enkele gevallen, de gerealiseerde baten lager zijn dan de begrote baten, is er sprake een begrotingsafwijking. De begrotingsafwijkingen van minimaal € 100.000 worden gerapporteerd.
Begrotingsonrechtmatigheid kan deels worden veroorzaakt door onjuiste begrotingswijzigingen, deels door niet eerder gemelde lasten. Bij onjuiste begrotingswijzigingen zijn bijvoorbeeld de begrote baten verlaagd in plaats van de lasten verhoogd. Voor het resultaat heeft dit dus geen gevolgen. De overige overschrijdingen kunnen wel effect hebben op het resultaat.

De volgende 'soorten' begrotingsoverschrijdingen worden onderkend.

Code	*Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:*	*Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant*	*Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant*
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling. Vaak blijken dergelijke zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.	X	
3	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven.		
a	• **geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar**		X
b	• **geconstateerd na het verantwoordingsjaar**	X	
4	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
a	• **jaar van investeren**		X
b	• **afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren**	X	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Code	*Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:*	*Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant*	*Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant*
5	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de Raad.		X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
7	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X

In onderstaand overzicht wordt een onderscheid gemaakt tussen technische afwijkingen en overige afwijkingen.

Begrotingsafwijkingen in exploitatie (bedragen x € 1.000)
(-/- = inkomsten)

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie/ Uitkering bijstand	2.154 N	1/2	In de begroting worden de uitkeringen netto geraamd op basis van de gemiddelde uitkering per uitkeringsgerechtigde. Dat wil zeggen: de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de uitkeringsgerechtigde. In de rekening worden de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de klanten afzonderlijk verantwoord. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 2.154.000 op de lasten en een voordeel van € 2.462.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 308.000. Deze bate wordt met name veroorzaakt door de herwaardering bijstandsvordering die jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening wordt bepaald .
Eigen kracht en participatie Minimabeleid	299 N	1/2	De baten en lasten zijn bij het minimabeleid niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 299.000 op de lasten en een voordeel van € 458.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 159.000. Het minimabeleid valt onder de zogenaamde "open eind regeling". Ten tijde van de BERAP was dit voordeel nog niet voorzien.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie Niet beïnvloedbaar – lasten	1.151 N	1	Betreft de storting van een deel van de meeneemregeling 2011 Participatiebudget in de voorziening SEZ. Hiertegenover staat een bate op het wwb werkdeel.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie Soweco – lasten	1.566 N	1/2	Het nadeel wordt voor € 514.000 gecompenseerd door een bate. Er resteert nog een negatief saldo van € 704.000. Conform vermeld in de programmabegroting 2012 wordt voorgesteld om dit bedrag bji resultaatbestemming te onttrekken uit de reserve re-integratie. NB in de programmabegroting was nog een onttrekking verwacht van € 1.200.000, maar door een hogere baten is de daadwerkelijke onttrekking lager.
Eigen kracht en participatie Sociale werkvoorziening – baten	467 N	1	De baten en de lasten van de uitvoering werkvoorziening nieuw zijn niet afzonderlijk begroot. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 814.000 op de lasten en een nadeel van € 467.000 op de baten, is per saldo een voordeel van € 347.000. Dit voordeel was ten tijde van de BERAP nog niet voorzien.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Eigen kracht en participatie product WMO	lasten 128 N baten 323 V	1	Op het product WMO is er een taakstelling van € 146.000. De uitgaven zijn ten opzichte van de begroting voor een bedrag van € 18.000 lager uitgevallen. Het nadeel op de lasten bedraagt daardoor € 128.000. Daar tegenover staan meer inkomsten vanwege een hoger totaalbedrag aan eigen bijdragen voor € 323.000.

Programma/Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Aantrekkelijke Stad/Parkeren/Parkeerinkomsten	144	2	Door de verhoging van het parkeertarief per 1-1-2012 zijn extra inkomsten begroot. In werkelijkheid zijn de inkomsten niet extra gestegen waardoor er minder is binnengekomen en dit levert dan ook een nadeel op ten opzichte van de aangepaste begroting.
Aantrekkelijke Stad/Parkeren/reserve Parkeeraccommodaties	127	2	Het parkeertarief is verhoogd per 1-1-2012. Het was de verwachting dat dit meer inkomsten op zou leveren en daarom een storting in de reserve parkeren van circa € 130.000,-. Deze verwachting is niet uitgekomen, de storting is circa € 3.000.- waardoor er circa € 127.000,- minder is gestort.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Aantrekkelijke stad/ Sport	109.000 Nadeel	2	sporthallen lasten: Het nadeel wordt verklaard door niet geraamde kosten verzekering, ozb en beheerskosten eigenaar voor het IISPA. Onder nog toe te rekenen is hiervoor een stelpost ad € 25.000 geraamd. Dit structurele knelpunt wordt meegenomen in de voorjaarsnota.

Programma/Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Aantrekkelijke Stad/Ruimtelijke Ordening/Stedelijke Ontwikkeling	123	1	In dit bedrag zit de overschrijding op het krediet Binnenstad met € 142.000 besloten. Deze overschrijding is door College en Raad voorzien van een dekking en wordt geëffectueerd middels resultaatbestemming bij de jaarrekening.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Bestuurskracht en bestuurscultuur / Saldi kostenplaats / Voorziening dubieuze debiteuren	622	2	Betreft de mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren. Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Product	Afwijking[1)]	Code	Toelichting
Leefbaarheid&Veiligheid/Omgevingsvergunning/ Omgevingsvergunning overhead	-128	2	608311 Overhead advertentie (onderschrijding € 4.987). Het voordeel van de Wabo is dat voor een fysiek project één vergunning kan worden aangevraagd voor meerdere activiteiten (bv. bouwen, milieu en kappen boom). In de meeste gevallen betekent dit één publicatie voor de aanvraag en één voor de vergunning. Voorheen waren hiervoor zes publicaties nodig. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning in 2012 is lager dan in voorgaande jaren. 608312 Overhead monumentencommissie (onderschrijding € 5.739). Per 1 januari 2012 hanteert 't Oversticht een gewijzigde tarieven voor de behandeling van monumentenplannen. De behandelkosten zijn afhankelijk van de bouwsom van de aanvraag waarover advies wordt gevraagd bij de monumentencommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012. I.v.m. de aanstaande verbouwing van in ieder geval de Rietmavo (realisatie van 22 appartementen in een gemeentelijk monument) het begrote bedrag handhaven voor 2013. 608314 Ziektevervanging (onderschrijding € 43.305) Beperkt langdurig zieken binnen "608 omgevingsvergunning-leges" in 2012 waardoor beperkte inhuur t.b.v. ziektevervanging nodig is geweest. 608314 Welstand (onderschrijding € 28.891) De behandelkosten zijn afhankelijk van de totale bouwsom van de aanvragen waarover advies wordt gevraagd bij de welstandscommissie. Deze totale bouwsom was relatief laag in 2012, omdat het aantal aanvragen in 2012 is afgenomen ten opzichte van 2011. 608315 t/m 608318 (onderschrijding € 45.304): Bij de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is veel aandacht besteed aan de kostentoerekening. Investeringskosten om digitaal te kunnen werken bleken onvoldoende te zijn meegenomen in de overheadkosten. Per 1 juni 2011 zijn de leges onder titel 2 van de tarieventabel (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) met 5% verhoogd om de investeringen met betrekking tot digitaal werken geleidelijk aan in te kunnen voeren

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Leefbaarheid&Veiligheid/ Omgevingsvergunning/ Omgevingsvergunning overhead			Belangrijk bij de digitalisering van het VTH-proces is de afstemming met het project Slimmer Werken en de afstemming met het toekomstige Klantcontactcentrum. In 2012 zijn de eerste belangrijke stappen gezet in het digitaliseren van het VTH-proces (bv. digitale archivering in Decos, BRIS-toets). Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013. Omdat de uitvoering met name plaatsvindt vanaf 2013 zijn de uitgaven in 2012 lager geweest dan begroot. Vanaf 2013 zal er verdere structurele behoefte zijn aan bv. hard- en softwarematige ondersteuning ten behoeve van de digitalisering van het VTH-proces (bv. programmatuur t.b.v. digitaal beoordelen tekeningen, Bris-toezicht, vervangingsbudget hardware). Eind 2012 zijn afspraken gemaakt over het backscannen van fysiek gearchiveerde dossiers. Uitvoering hiervan vindt plaats vanaf 2013 (800 plannen). Kosten hiervoor zijn nog niet gemaakt in 2012 maar worden gemaakt vanaf 2013.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Bestuurskracht en bestuurscultuur / Saldi kostenplaats / Voorziening dubieuze debiteuren	622	2	Betreft de mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren. Er is een bedrag van € 511.000 afgeboekt op diverse oude (belasting)debiteuren. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening dubieuze debiteuren. Analyse van de dubieuze debiteuren ultimo verslagjaar resulteert in een dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 622.000 waarbij een stand wordt bereikt die € 111.000 hoger ligt dan vorig jaar.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Leefbaarheid en veiligheid / Grondbank	171 -/- 168	1	Betreft hogere keuringskosten grond door stijging van de opbrengst grond.
Leefbaarheid en veiligheid / Openbaar groen / stadsdeel	328	2	In 2012 is het stadsdeelbeheer (personeel en budget) verschoven van stadsdeel naar integraal beheer. Een groot deel van de kosten is toch verwerkt op de stadsdelen (nadeel € 123.000). Afstemming hierover is vereist. Het achterstallige onderhoud uit 2011 is weggewerkt door extra inhuur personeel (nadeel 120.000). Daarnaast zijn er door achterblijvende kapitaalsopdrachten extra werkzaamheden verricht in de stadsdelen (nadeel € 50.000). Diverse kleine overschrijdingen van € 35.000.
Aantrekkelijke stad / Markten en evenementen / PECT	118 -/- 85		Met ingang van 2012 is de begeleiding en ondersteuning van evenementen(-organisaties) overgedragen aan Stichting Almelo Promotie (SAP). 2012 is een overgangsjaar waarin op onderdelen nog specifieke afspraken gemaakt moesten worden. Deze gesprekken zijn nagenoeg afgerond. Kosten voor elektrakasten zijn € 36.000, deze zijn in rekening gebracht bij de afnemers. Over de in rekening te brengen personeelskosten bij SAP van € 81.000 was verschil van mening, omdat de overdracht van personeelsbudgetten eerst in de loop van 2012 is gerealiseerd. Na intensief overleg is besloten om hiervoor een bedrag van € 48.000 in rekening te brengen. Vanaf 2013 bestaat hierover geen onduidelijkheid meer.

Programma/Product	Afwijking	Code	Toelichting
Programma Leefbaarheid en Veiligheid	Nadeel lasten € 118.000 Voordeel baten € 96.000	1	Lasten Paraatheidzorg € 118.000 N Bij Paraatheidzorg zijn er in 2012 extra kosten gemaakt welke deels doorbelast konden worden aan derden en/ of waarvan wij deels een bijdrage derden ontvingen (o.a. bijdrage opleiden&oefenen en doorbelasting gemaakte werkplaatskosten). Deze vindt u terug onder het voordeel bij ''Baten Paraatheidszorg.'' Baten Paraatheidzorg € 96.000 V Zie toelichting bij ''analyse van de lasten: Paraatheidzorg''.

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo

JAARREKENING 2012

HOOFDSTUK 13

SISA-BIJLAGE

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	INDICATOREN			
BZK	C1	**Verzameluitkering BZK** Regeling verzameluitkering Gemeenten	Besteding (jaar T) (en eventueel besteding van voorgaande jaren voor zover nog niet eerder verantwoord) *Aard controle R* *Indicatornummer: C1 / 01* € 54.972			
OCW	D9	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01* € 924.074	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02* € 801.947	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03* € 292.576	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie. *Aard controle nvt* *Indicatornummer: D9 / 04* € 323.637
SZW	G1C-1	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012** Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoorden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T); exclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-1 / 01* 246,50	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-1 / 02* 12,98		

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	INDICATOREN				
SZW	G1C-2	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit **(jaar T-1)** selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1C-2 / 01*	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 02*	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 03*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 04*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1C-2 / 05*
		1	0141 (Almelo)	997,00	36,27	653,03	51,01
SZW	G2	**I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB** **I.1 WWB: algemene bijstand** Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 02*			
			€ 32.854.307	€ 1.071.309			
		I. 2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 04*			
			€ 948.666	€ 11.190			

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa INDICATOREN	
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 205.456	€ 1.973
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 08*
			€ 84.530	€ 0
		I. 5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 09*	
			€ 0	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	INDICATOREN				
	G2C-2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand **(WWB)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand **(WWB)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 03*	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 04*	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 05*
			1 0141 (Almelo)	€ 28.510.723	€ 952.339	€ 925.427	€ 9.231
			Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 06*	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 07*	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) **(Bbz 2004)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 08*	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) **(Bbz 2004)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 09*	
			1 € 202.995	€ 1.324	€ 95.802	€ 0	
			Besteding (jaar T-1) WIJ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.5 Wet investeren in jongeren **(WIJ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 10*	Baten (jaar T-1) WIJ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.5 Wet investeren in jongeren **(WIJ)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 11*	Besteding (jaar T-1) WWIK inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 12*	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2C-2 / 13*	
			1 € 2.978.747	€ 50.683	€ 0	€ 0	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG Accountants LLP

Departement	Nummer	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa I N D I C A T O R E N					
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)** Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01* € 96.137	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02* € 308.582	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03* € 9.943	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04* € 267.907	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05* € 62.741	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06* € 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07* € 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08* € 0				
SZW	G5	**Wet participatiebudget (WPB)** Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal **niet** hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 01* € 8.649.807	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 02* € 542.816	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 03* € 0	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 04* € 0	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 05*	
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 06* 152	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 07* 98				
VWS	H10_2010	**Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)_Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011** Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding **2008** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 01* € 1.042.124	Besteding **2009** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 02* € 1.240.675	Besteding **2010** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 03* € 1.725.642	Besteding **2011** aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. *Aard controle R* *Indicatornummer: H10_2010 / 04* € 2.809.347	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee *Aard controle D1* *Indicatornummer: H10_2010 / 05* Ja	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG Accountants LLP

FORMAT IMG verantwoording volgens SISA systematiek versie juli 2010

	Beschikkings-nummer provincie	Project afgerond/ eindverant-woording Ja-nee	In de verlenings-beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Werkelijk besteed tlv provinciale middelen jaar X (conform baten/lastens telsel)	Werkelijk besteed tlv gemeentelijke middelen jaar X (conform baten/lastens telsel)	Werkelijk besteed tlv middelen derden jaar X (conform baten/lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv provinciale middelen t/m jaar X (conform baten/lastens telsel)	Cumulatief besteed tlv gemeentelijke middelen t/m jaar X (conform baten/lastens telsel)	Cumulatief besteed tlv middelen derden t/m jaar X (conform baten/lasten stelsel)	Geplande einddatum	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	R	R	D1	D1
Woonzorgzones	2010/0074784	Nee	550.000	2.687	0	0	88.815	0	0	31-12-2013	
Stadsranden; realisatie Groene Long Noorderpark	2010/0072590	Ja	550.000	-7.964	15.218	0	0	80.748	0	31-12-2012	
Externe Veiligheid Overijssel	2011/0098075	Nee	135.053	39.166	0	0	72.552	0	0	31-12-2014	
Externe Veiligheid Overijssel	2012/0066751	Ja	35.914	35.914	0	0	35.914	0	0	31-12-2012	
Jong en Kansrijk	2011/0085456	Nee	435.000	435.000	150.081	0	435.000	150.081	0	31-12-2013	
Waterboulevard	2012/0245063	Nee	3.400.000	750.812	0	0	1.233.862	0	0	31-12-2015	
Verbindende pleinen	2012/0245063	Nee	850.000	462.252	481.120	0	609.487	81.937	0	31-12-2015	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
Accountants LLP

Gemeente Almelo
Verslag van bevindingen
Controle jaarrekening 2012

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Lees meer

Terug

Ernst & Young Accountants
Meander 861
6825 MH Arnhem
Postbus 30116
6803 AC Arnhem

Tel.: +31 88 407 6180
Fax: +31 88 407 60 05
www.ey.com

De raad van de gemeente Almelo
T.a.v. mevrouw drs. C.M. Steenbergen, raadsgriffier
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Arnhem, 13 mei 2013

RDOL-97GFMW/JD/RD/nb

Betreft: **verslag van bevindingen jaarrekeningcontrole 2012 gemeente Almelo**

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2012 van de gemeente Almelo, hebben wij het genoegen u hierbij de uitkomsten van onze werkzaamheden te presenteren.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast in het kader van de controle van de jaarrekening 2012 van uw gemeente. De in dit verslag van bevindingen opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2012. Daarnaast geven wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, een aantal aanbevelingen waarmee wij beogen u als raad te ondersteunen in uw kaderstellende en controlerende taak.

Het concept van dit verslag is op 22 april 2013 besproken met de portefeuillehouder financiën. Een afschrift van dit verslag zal worden toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7EU, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Lees meer

Inhoudsopgave

1 **Wat zijn de uitkomsten van onze controle?**

Onze verklaring is goedkeurend
Welke fouten en onzekerheden hebben wij geconstateerd?
Bestuurlijke aandachtspunten voor 2013

2 **Onze analyse van het resultaat 2012**

Voordeligresultaat nader geanalyseerd
Analyse van de financiële positie
Solvabiliteit
Paragraaf weerstandsvermogen
Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

3 **Onze bevindingen naar aanleiding van de controle**

Verloop controle
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
Tijdshorizon onderhoudsplannen
Grondbeleid en grondexploitaties
Onze bevindingen in het kader van de interne beheersing
Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid
Bevindingen controle verantwoording in het kader van SiSa
Bevindingen controle verantwoording in het kader van IMG

4 **Uw specifieke wensen en aandachtspunten**

Aandachtspunten van de raad

5 **Hoe hebben wij de controle uitgevoerd?**

Wat is de reikwijdte van onze opdracht
Onze controleaanpak in het kort
De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd
Begrotingsbeheer
Rechtmatigheid
Verplichtingen inzake Single information en Single audit (SiSa)
Verplichtingen inzake Investeren Met Gemeenten (IMG)

Bijlagen

1 SiSa-bijlage
2 IMG-bijlage

1 Wat zijn de uitkomsten van onze controle

Onze verklaring is goedkeurend	
De jaarrekening is getrouw	Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Almelo een goedkeurende controleverklaring verstrekt met betrekking tot het aspect getrouwheid. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2012 ingericht zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van uw gemeente.
De jaarrekening is rechtmatig	Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Almelo een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot het aspect rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2012 in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde wet- en regelgeving (zoals vastgelegd in het normenkader, vastgesteld collegevergadering 12 juni 2012).
Geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
Jaarverslag niet strijdig met de jaarrekening	De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2012 van uw gemeente geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de raad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Welke fouten en onzekerheden hebben wij geconstateerd?

Onze rapportering van fouten en onzekerheden

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles. In de eerste tabel hebben wij alle gedurende onze controle gecorrigeerde verschillen opgenomen, welke een significante invloed hadden op het beeld van de jaarrekening. In de tweede tabel zijn de ongecorrigeerde controleverschillen opgenomen.

Gecorrigeerde controleverschillen

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen naar voren gekomen die invloed hadden op het rekeningresultaat van uw gemeente. Wel zijn naar aanleiding van onze bevindingen enkele posten in de definitieve jaarrekening geherrubriceerd op de balans.

Geen ongecorrigeerde controle-verschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen	Fouten	Onzekerheden	Verwijzing
	€	€	
Getrouwheid Geen	0	0	n.v.t.
Rechtmatigheid Geen	0	0	n.v.t.
Totaal	0	0	
Tolerantie	3.448.300	10.344.900	

De geconstateerde fouten ad € 0 en onzekerheden ter hoogte van € 0 zijn kleiner dan de door uw gemeente, via het controleprotocol, vastgestelde controletolerantie voor fouten van € 3,44 miljoen en voor onzekerheden van € 10,3 miljoen. op basis daarvan zijn wij voornemens bij de jaarrekening 2012 zowel betreffende de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende controleverklaring te verstrekken.

Bestuurlijke aandachtspunten voor 2013

Naast onze certificerende functie hebben wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de gemeente Almelo het afgelopen jaar over diverse onderwerpen geadviseerd. Voor het komende jaar vinden wij het, gelet op het voorgaande, belangrijk dat de gemeente Almelo prioriteit geeft aan de volgende onderwerpen/bevindingen/adviezen:

Rijksbezuinigingen.

Niet alleen de gemeentelijke bezuinigingen die al vorm hebben gekregen, moeten de komende jaren worden gerealiseerd. Het ziet er naar uit dat door nieuwe rijksbezuinigingen aanvullende bezuinigingen op de gemeenten afkomen. Wij adviseren uw gemeente de realisatie van de huidige bezuinigingen door te zetten en vooruitlopend op komende bezuinigingen nieuwe opties te overwegen. Een stringent begrotingsbeheer is daarbij een must.

Nieuwe taken.

De komende jaren komen er een groot aantal nieuwe taken op uw gemeente af. Enerzijds moet aan deze taken organisatorisch vorm gegeven worden, anderzijds moet hier een initiële begroting voor worden opgesteld. Iets wat zeker in de eerste jaren haar vorm moet krijgen en waarmee risico's samenhangen. Wij adviseren u hier in een zo vroeg mogelijk stadium vorm aan te geven.

Grondexploitaties.

Uw gemeente heeft reeds in de jaarrekening 2011 forse afboekingen doorgevoerd in de grondexploitatie, op basis van marktonderzoek naar de behoefte aan woningen, bedrijventerreinen en kantoorgebouwen. Deze onderzoeken zijn ook nog de basis voor de ten behoeve van de jaarrekening 2012 geactualiseerde grondexploitaties. Met een totale boekwaarde van € 139 miljoen, nog te maken kosten ad € 119 miljoen en nog te realiseren opbrengsten ad € 259 miljoen zijn de risico's voor uw gemeente groot. Het is gezien dit risicoprofiel van groot belang de waardering van de complexen en het afzetpotentieel van de exploitaties nauwgezet te blijven volgen. Wij adviseren uw Raad zich ook via de tussentijdse rapportages 2013 te laten informeren over de realisatie van de voor 2013 uitgesproken ambities.

2 Onze analyse van het resultaat 2012

Voordelig resultaat nader geanalyseerd	
Het resultaat nader besproken	Het saldo van baten en lasten (na mutaties in de reserves) over het jaar 2012 bedraagt € 12,4 miljoen voordelig ten opzichte van een begroot saldo van € 0.
Totaaloverzicht	Het resultaat over 2012 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2012	Afwijking
	€	€	€
Totale lasten Totale baten	276.378 281.974	263.867 275.214	12.511 - 6.760
Resultaat vóór bestemming (exclusief reservemutaties)	5.596	11.347	5.751
Mutaties in reserves	- 5.596	1.038	6.634
Resultaat na bestemming (inclusief reservemutaties)	0	12.385	12.385

Incidentele dividendopbrengst belangrijke factor in positieve resultaat	Een belangrijke factor in het gerealiseerde positieve resultaat vóór bestemming betreft een eenmalig dividend ad € 5,8 miljoen uit hoofde van het aandelenbezit in Cogas N.V. Daarnaast kon in 2012 een voorziening voor een vordering op het ministerie van SZW vrijvallen, omdat de Incidentele Aanvullende Uitkering ad € 4,3 miljoen – die in de jaarrekening 2011 als mogelijk oninbare vordering voorzien was - volledig is toegekend aan uw gemeente. In de toelichting op de programmarekening 2012 (hoofdstuk 12 van de Jaarverantwoording 2012) is een nadere analyse van het rekeningresultaat opgenomen. Wij vinden dat deze analyse inzicht geeft in de afwijkingen van de door de raad van de gemeente Almelo vastgestelde lasten en baten per programma.

Analyse van de financiële positie	
Eigen vermogen is toegenomen	Het eigen vermogen, inclusief het resultaat na bestemming, bedraagt per jaareinde 2012 volgens de jaarrekening € 56,9 miljoen (per einde 2011: € 45,5 miljoen). Van de totale reserves ter hoogte van € 56,9 miljoen is € 5,7 miljoen opgenomen als algemene (vrij aanwendbare) reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van 2011 gedaald met € 5,6 miljoen. Per saldo is gedurende 2012 circa € 1 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het resultaat voor bestemming (€ 11,3 miljoen) het resultaat na bestemming (nog te bestemmen resultaat) van € 12,3 miljoen.
Solvabiliteit	
De vermogenspositie van uw gemeente	De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 13,2% (2011: 10,9%). Dit betekent dat het belangrijkste deel van de activa is gefinancierd met vreemd vermogen. Een stijging van de rente, volgens de gemeentelijke rentevisie overigens niet op korte termijn te verwachten, heeft hiermee belangrijke gevolgen voor de meerjarenbegroting. Overigens is de marktrente op grond van de rentenotitie niet de enige factor bij de bepaling van het rekenrentepercentage zoals wordt toegepast in de begroting en administratie van uw gemeente.
Paragraaf Treausury geeft inzicht in de financieringsfunctie binnen de gemeente Almelo	In 2012 heeft uw gemeente voor een bedrag ad € 55 miljoen aan nieuwe langlopende leningen afgesloten. Deze leningen zijn afgesloten ter herfinanciering van afgeloste geldleningen. De renterisiconorm is in 2012 niet overschreden. De overschrijding van de kasgeldlimiet in de eerste twee kwartalen van 2012 past binnen de kaders die de provincie hiervoor heeft gesteld. Voor een nadere beschouwing ten aanzien van uw financieringspositie verwijzen wij u naar de paragraaf financiering van de jaarrekening 2012.

Paragraaf weerstandsvermogen	
De door uw gemeente geïdentificeerde financiële risico's zijn vastgelegd in de paragraaf Weerstandsvermogen in het jaarverslag	In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen. Deze paragraaf bevat informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2012 is gevoerd. Uit deze paragraaf blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit € 8,5 miljoen bedraagt en onder andere bestaat uit het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve ad € 4,3 miljoen en stille reserves van in totaal € 3,9 miljoen. De stille reserves betreft het verschil tussen de (hogere) marktwaarde en de boekwaarde van activa die niet duurzaam aan de bedrijfsuitoefening van uw gemeente ten dienste staan en die dus zonodig binnen een redelijke termijn verkocht kunnen worden. De marktwaarde is hierbij voorzichtig ingeschat, op 80% van de verzekerde waarde van de desbetreffende objecten.
De geïdentificeerde risico's zijn nog niet allemaal door uw gemeente gekwantificeerd. Het is hierdoor niet objectief vast te stellen of de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is	In de paragraaf Weerstandsvermogen heeft uw gemeente de geïdentificeerde risico's uiteengezet. Om de risico's financieel te vertalen is per risico een inschatting van het mogelijke schadebedrag en de kans dat een risico zich voordoet noodzakelijk. De risico's zijn daar waar mogelijk door uw gemeente gekwantificeerd (bepaling van het schadebedrag), echter de kans dat een risico zich voordoet is nog niet in een percentage uitgedrukt. De toereikendheid van de beschikbare weerstandscapaciteit is hierdoor, gelet op de door uw gemeente onderkende risico's, niet objectief te toetsen. Uw gemeente heeft aangegeven in 2013 een onderzoek uit te willen voeren, waaruit de minimaal noodzakelijke en gewenste omvang van de weerstandscapaciteit moet blijken. Wij onderschrijven dit voornemen, om zo uw gemeente in staat te stellen zelf vast te stellen of de vermogenspositie toereikend is. Wij verwijzen u ook naar onze boardletter 2012, waarin wij nader zijn ingegaan op het systeem van risicomanagement binnen uw gemeente. Uw gemeente heeft wel een eigen norm vastgesteld voor de minimale hoogte van de algemene reserve, namelijk 10% van de uitkering uit het gemeentefonds. Uitgaande van de cijfers in de jaarrekening 2012 voldoet de omvang van de algemene reserve niet aan deze norm. Als de Raad besluit het voorstel van het college voor bestemming van het voordelige rekeningsaldo 2012 over te nemen, voldoet de algemene reserve per einde 2012 wel aan deze norm. Wij merken op dat de Reserves grondbedrijf per einde boekjaar 2012 zeer beperkt zijn (€ 0,1 miljoen na resultaatsbestemming). In de paragraaf Grondbeleid zijn de onderkende risico's ten aanzien van het grondbedrijf op € 26,3 miljoen vastgesteld. Indien zich onverhoopt in de toekomst verdere verliezen voordoen, dienen deze gedekt te worden uit de algemene reserves.

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening	
Wij kunnen instemmen met de schattingen van het college	Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de raad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Wij kunnen instemmen met de door het college gemaakte inschattingen en waarderingsgrondslagen.

3 Onze bevindingen naar aanleiding van de controle

Verloop controle	
Verloop controle	De controle van de jaarrekening 2012 in het voorjaar van 2013 is naar onze mening goed verlopen, wij zijn de medewerkers van uw gemeente erkentelijk voor de onderlinge samenwerking. In aanloop naar de jaarrekeningcontrole 2012 hebben wij middels een op te leveren stukkenlijst de verwachtingen voor de jaarrekeningcontrole afgestemd. Bij aanvang van de controle was de oplevering ruim voldoende om onze controlewerkzaamheden uit te voeren. Wij zullen ambtelijk overleg voeren om de onderlinge verwachtingen voor komende jaren nog beter op elkaar af te stemmen.
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	
Heroverweging systematiek toezicht activiteiten GBT	Uw gemeente heeft de heffing en inning van de belastingen en heffingen overgedragen aan het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT). Omdat de opbrengsten in de jaarrekening van uw gemeente worden opgenomen, blijft uw gemeente verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van deze taken. Om dit vast te stellen voert uw gemeente zelf verbijzonderde interne controle uit op de rechtmatigheid en volledigheid van de met deze overgehevelde taken samenhangende opbrengsten. Uw gemeente heeft geen afspraken gemaakt met het GBT over een ten behoeve van de gemeente Almelo aan te leveren gecontroleerde verantwoording. Wij adviseren u na te gaan of de huidige aanpak enerzijds de meest efficiënte is en anderzijds of de huidige werkwijze de zekerheid geeft die uw gemeente wenst.
Tijdshorizon onderhoudsplannen	
Wij adviseren uw gemeente de tijdshorizon van de onderhoudsplannen te heroverwegen, om te komen tot een optimaal egaliserend karakter	De voorzieningen “Onderhoud en vervanging” en “Onderhoud sportaccommodaties” in de jaarrekening van uw gemeente zijn gebaseerd op een onderhoudsplan met een tijdshorizon van vijf jaar. Een piek in de onderhoudslasten die buiten deze periode valt, wordt hierdoor niet in acht genomen bij het bepalen van de jaarlijkse toevoeging aan deze voorzieningen. Het risico bestaat dat hierdoor in latere begrotingsjaren hogere toevoegingen aan de onderhoudsvoorzieningen nodig zijn, leidend tot hogere druk op de exploitatie van uw gemeente. Om een optimaal egaliserend karakter van deze onderhoudsvoorzieningen te realiseren, adviseren wij uw gemeente een langere tijdshorizon in acht te nemen bij het bepalen van de noodzakelijke toevoeging aan deze onderhoudsvoorzieningen.

Grondbeleid en grondexploitaties			
Opbouw voorraadpositie	In het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Almelo hebben wij de grondexploitaties gecontroleerd. De post voorraad van de gemeente Almelo zijn als volgt te specificeren.		
	Bedragen x € 1.000	31 december 2012	31 december 2011
		€	€
	Overige grond- en hulpstoffen	€ 12.203	€ 0
	Niet in exploitatie genomen gronden	€ 20.300	€ 32.055
	Onderhanden werk	€ 139.601	€ 130.899
	Gereed product en handelsgoederen	€ 37	€ 52
	Totaal	**€ 172.141**	**€ 163.006**
	Zoals uit het bovenstaande overzicht blijkt zijn de grondexploitatie nader onder te verdelen naar overige grond- en hulpstoffen, nog niet in exploitatie genomen bouwgronden en het zogenaamde onderhanden werk. Deze onderverdeling is afhankelijk van de formele status van de grondexploitatie: ► Met ingang van het boekjaar 2012 heeft de Commissie BBV gesteld dat die gronden waar de raad geen stellig voornemen heeft deze te ontwikkelen geclassificeerd dienen te worden als overige grond en hulpstoffen. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeente op een juiste wijze invulling heeft gegeven aan deze wijziging in de regelgeving. ► Er is sprake van onderhanden werk op het moment dat er een vastgesteld exploitatieplan aanwezig is, waarbij de bestemming van de gronden definitief is vastgelegd. Als er nog geen vastgesteld exploitatieplan is, maar de raad heeft wel het stellige voornemen de gronden op afzienbare termijn te ontwikkelen, dan dienen de betreffende gronden te worden gepresenteerd als bouwgronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Hierbij is er dus nog geen zekerheid over de wijze waarop de bouwgrond in eigendom van de gemeente geëxploiteerd gaat worden.		

In exploitatie genomen projecten	In de jaarrekening 2011 heeft uw gemeente op basis van marktonderzoek (vastgelegd in diverse visies het op gebied van woningen, bedrijventerreinen en kantoren) het totale aanbod en fasering van de grondexploitaties herzien en zijn significante bedragen afgeboekt. In het kader van de herziening van de MPG begin 2013, waarbij de exploitaties financieel zijn herzien, heeft een aanvullende afwaardering plaatsgevonden van € 0,2 miljoen. Deze verslechtering heeft voornamelijk te maken met een bijstelling van de fasering op korte termijn. Voor de fasering op lange termijn zijn de hierboven genoemde visies nog het uitgangspunt. In de jaarrekening 2012 is op één complex een winstuitname verwerkt. Het betreft een winstuitname op het complex "Hedeman terrein" (cumulatieve winstuitname tot en met 2012: € 1.350.000). Bij het bepalen van de winstuitname hanteert de gemeente Almelo een voorzichtige handelswijze: er wordt tussentijds 85% van de begrote winst genomen, als het project meer dan 90% gerealiseerd is. Wij hebben vastgesteld dat dit principe is gevolgd bij het bepalen van de winstuitname in 2012. Uw gemeente heeft een aantal lopende grondexploitaties met een hoge boekwaarde. Wij noemen in het bijzonder de complexen Noordflank (boekwaarde einde 2012: € 46,1 miljoen) en Almelo Noord Oost (boekwaarde einde 2012: € 38,1 miljoen). Beide grondexploitaties tonen – over het gehele project bezien - een zeer beperkte winst op netto contante waarde basis. Een negatieve aanpassing van de parameters of het uitgiftetempo heeft hierdoor in het bijzonder bij deze grondexploitaties grote invloed. Wij adviseren u daarom – voor alle grondexploitaties in algemene zin en voor deze beide grondexploitaties in het bijzonder – nauwgezet de realisatie van de voor 2013 uitgesproken verwachtingen te blijven volgen, door hier in de tussentijdse rapportages 2013 nadrukkelijk aandacht aan te schenken. Wij merken daarnaast op dat de bedrijventerreinvisie in Netwerkstadverband in 2013 wordt herzien. Het is van belang de impact hiervan tijdig in te schatten en te betrekken bij de eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties. In de grondexploitaties zijn toevoegingen aan de bestemmingsreserve "Bovenwijkse Voorzieningen" opgenomen. Deze bestemmingsreserve wordt gevoed met een vast bedrag per m2 verkochte grond binnen de grondexploitaties. Infrastructurele werken die samenhangen met de grondexploitaties worden vervolgens uit deze bestemmingsreserve gedekt. Uit de notitie Grondexploitatie van de commissie BBV blijkt dat de commissie van mening is dat wanneer er sprake is van gewenste - maar niet causaal noodzakelijke - bovenwijkse voorzieningen, deze lasten niet thuis horen in de grondexploitatie. Het is uiteraard wel mogelijk een bestemmingsreserve "bovenwijkse voorzieningen" te vormen, maar deze zal dan uit de (tussentijdse) winstbestemming van de grondexploitaties of uit de winstbestemming van de programmarekening gevormd moeten worden. Wij adviseren u het effect van deze notitie op de huidige systematiek te evalueren.

Niet in exploitatie genomen complexen en Overige gronden	Eén van de belangrijkste gezamenlijke projecten van uw gemeente is het RBT. Gezien de risico's in deze grondexploitaties hebben wij als accountant van de gemeente Almelo een review uitgevoerd op de herziene grondexploitatie en de concept jaarrekening van het RBT. De grondexploitatie van het RBT is ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling waarin een viertal Twentse gemeenten en de provincie participeren. In 2012 is een extra verliesvoorziening getroffen naar aanleiding van de herziene exploitatie van het RBT. De verliesvoorziening voor gemeente Almelo is gestegen met € 557.000 tot € 2.599.000 ultimo 2012. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de verslechterende marktsituatie. Deze verliesvoorziening is in de jaarrekening opgenomen onder de voorzieningen, omdat de gronden niet in eigendom van uw gemeente zijn. Wij hebben het college geadviseerd de grondexploitatie van de verbonden partij RBT goed te volgen gezien de risico's die samenhangen met dit project.
Niet in exploitatie genomen complexen en Overige gronden	Onder de Niet in exploitatie genomen gronden in de jaarrekening zijn enkele panden opgenomen die worden ingezet voor toekomstige ontwikkeling van de binnenstad. Onder de Overige gronden zijn de strategische grondvoorraad en ronden en panden opgenomen waarvan het voornemen is deze af te stoten. In 2012 heeft een verdere afwaardering plaatsgevonden van diverse niet in exploitatie genomen gronden en overige gronden, op basis van eind 2012 uitgevoerde taxaties. De desbetreffende panden en gronden zijn derhalve – in overeenstemming met het BBV – tegen boekwaarde of lagere marktwaarde op de balans per einde boekjaar 2012 opgenomen. Ten aanzien van gebouwencomplex Havenpassage merken wij op dat uw gemeente bij de waardering op de balans per einde boekjaar 2012 een lagere waarde heeft opgenomen, dan blijkt uit het taxatierapport van de externe taxateur. Uw gemeente heeft namelijk de verwachting dat één van de vleugels in het gebouwencomplex voorlopig niet verhuurd wordt (leeg blijft staan) en heeft daarom voorzichtigheidshalve besloten af te wijken van het taxatierapport.

Onze bevindingen in het kader van de interne beheersing	
Follow-up managementletter 2012	In onze managementletter 2012, uitgebracht aan het college op 14 november 2012, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2012 opgenomen. In deze managementletter hebben wij aangegeven welke zaken vóór de jaarrekeningcontrole 2012 opgepakt zouden moeten zijn (prioriteit H). Wij hebben geconstateerd dat de voortgang van de aanbevelingen van zowel uw eigen interne controle als de controle door ons als accountant zichtbaar door uw organisatie worden gevolgd. De hoofdlijnen van de managementletter zijn via een boardletter ook aan de Raad gepresenteerd. Wij verwijzen u kortheidshalve naar deze rapportage.
Wij hebben geen bevindingen op het gebied van de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking	In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant ook verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid	
	In hoofdstuk 5 hebben wij de gehanteerde kaders voor onze rechtmatigheidscontrole nader toegelicht. Buiten hetgeen reeds eerder is gemeld, hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd in het kader van rechtmatigheid. In het vervolg van deze paragraaf geven wij onze bevindingen bij deze onderwerpen.
Het rechtmatigheidsbeheer is op orde	Het controleprotocol is op 27 maart 2012 door de raad vastgesteld. Het normenkader is op 12 juni 2012 door het college vastgesteld en ter kennisgeving aan de Raad gebracht. Het normenkader is intern bij uw gemeente vertaald in interne controleprotocollen, waarna voor de geïdentificeerde risico's de getroffen beheersingsmaatregelen in kaart zijn gebracht. De werking van deze maatregelen is met voldoende diepgang getoetst en de uitkomsten hiervan zijn voor de processen met een duidelijke audittrail vastgelegd.
	Zoals aangegeven in onze managementletter kan de beheersing voor een aantal processen nog in bepaalde mate verbeterd worden. Wij constateren dat de gemeente Almelo hiermee aan de slag is en deze verbeteringen veelal de komende jaren wil gaan realiseren. Ondanks deze aanbeveling zijn wij van mening dat de gemeente Almelo voor het boekjaar 2012 een deugdelijk rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgevoerd.
De begrotingsoverschrijdingen zijn goed toegelicht in de jaarrekening	Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. In hoofdstuk 5 van deze rapportage lichten wij de controleaanpak en de verantwoordelijkheden van college, raad en accountant nader toe.
Heroverweging verantwoordingswijze lasten en baten verstrekte bijstandsuitkeringen	Enkel het programma "Eigen kracht en participatie" toont een overschrijding van de door de raad geautoriseerde lasten. Eén van de oorzaken is dat de verstrekte bijstandsuitkeringen netto worden geraamd aan de lastenzijde (kosten van de verstrekte uitkeringen minus de ontvangsten van de uitkeringsgerechtigden), echter in de administratie en jaarrekening worden de lasten en baten afzonderlijk weergegeven. Wij adviseren uw organisatie de begroting en verantwoordingswijze in de administratie op elkaar af te stemmen, zodat niet jaarlijks een begrotingsafwijking in de jaarrekening dient te worden toegelicht.

Misbruik en oneigenlijk gebruik	In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole	Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen. Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf weerstandsvermogen van het jaarverslag. Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij de gemeente betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Bevindingen controle verantwoording in het kader van SiSa	
SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de navolgende specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Onze controleaanpak hierbij hebben we in hoofdstuk 5 nader toegelicht. De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage 1 bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen, u kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.
Bevindingen controle verantwoording in het kader van IMG	
Investeren Met Gemeenten (IMG)	Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door de provincie Overijssel voorgeschreven model. Onze controleaanpak hierbij hebben we in hoofdstuk 5 nader toegelicht. Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door de provincie Overijssel voorgeschreven model. Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van BZK hiervoor gegeven aan-wijzingen (Circulaire Single Information Single Audit 2012, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012). Dit aangezien de provincie Overijssel voor de controle aansluit bij de werkwijze die bij SiSa gebruikelijk is.

4 Uw specifieke wensen en aandachtspunten

Aandachtspunten van de raad	
Uw vragen centraal	Wij vinden het van groot belang onze controle af te stemmen op de specifieke situatie van de gemeente Almelo en de wensen van onze opdrachtgever. De door uw raad benoemde aandachtspunten zijn in onze boardletter naar aanleiding van de interim-controle uitgewerkt en gerapporteerd aan uw raad. Wij verwijzen u daarom kortheidshalve naar deze boardletter.

5 Hoe hebben wij de controle uitgevoerd?

Wat is de reikwijdte van onze opdracht	
Wat hebben wij gecontroleerd	Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2012 van de gemeente Almelo gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door de raad vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.
Onze controleaanpak in het kort	
Onze aanpak, gewoon goed	Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeente. In hoofdstuk 3 hebben we u inzicht gegeven in de significante risico's, onze controleaanpak en bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De foutenmarge

Op grond van het Bado stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

HetHet controleprotocol is op 27 maart 2012 door de raad vastgesteld. Hierin liggen de volgende toleranties vast, die wij bij onze controle hebben toegepast:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2012 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 3.448.300 (1%) en voor onzekerheden € 10.344.900 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de raad bepaald op 10% van de goedkeuringstolerantie, voor 2012 € 344.830.

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd	
	De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. De jarenlange discussie over het beroep en het functioneren van de accountant, hebben uiteindelijk geresulteerd in een aanpassing van de accountantswetgeving, welke van toepassing is voor organisaties van openbaar belang (OOB's) met als doel de onafhankelijkheid van de accountant beter te waarborgen richting het maatschappelijk verkeer. Ondanks het feit dat een gemeente zich volgens de wet niet kwalificeert als een organisatie van openbaar belang vinden wij het als uw accountant belangrijk om eventuele bedreigingen ten aanzien van de onafhankelijkheid te melden. Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd.

Begrotingsbeheer	
	Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid. Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Het is de verantwoordelijkheid van de raad om hier dan tijdig een besluit over te nemen. Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door: ► vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn gesignaleerd en zijn omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan de raad; ► vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid, welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.
Rechtmatigheid	
Rechtmatigheid	Wij hebben bij de controle over 2012 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en de controleverordening/het controleprotocol van de gemeente Almelo. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen: ► het rechtmatigheidsbeheer; ► de naleving van het voorwaardencriterium; ► de begrotingsrechtmatigheid; ► het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium; ► de niet-financiële beheershandelingen.

Verplichtingen inzake Single information en Single audit (SiSa)	
SiSa	Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgeschreven model. Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor gegeven aanwijzingen (Circulaire Single information Single audit 2012, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012). De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden: ► € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is; ► 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is; ► € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is. In bijlage 1 van dit verslag rapporteren wij hierover.
Verplichtingen inzake Investeren Met Gemeenten (IMG)	
IMG	Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door de provincie Overijssel voorgeschreven model. Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van BZK hiervoor gegeven aan-wijzingen (Circulaire Single Information Single Audit 2012, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012). Dit aangezien de provincie Overijssel voor de controle aansluit bij de werkwijze die bij SiSa gebruikelijk is. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden: ► € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is; ► 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is; ► € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is. In bijlage 2 van dit verslag rapporteren wij hierover.

Bijlage 1 - SiSa-bijlage

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2012	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C1	Verzameluitkering BZK	Geen	0	Nvt
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	Geen	0	Nvt
G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012	Geen	0	Nvt
G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Geen	0	Nvt
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB	Geen	0	Nvt
G2C-2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)	Geen	0	Nvt
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	Geen	0	Nvt
G5	Wet participatiebudget (WPB)	Geen	0	Nvt
H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG) Hernieuwde uitvraag 2008-2011	Geen	0	Nvt

Bijlage 2 - IMG-bijlage

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel.

Project	Beschikkingsnummer provincie	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
Woonzorgzones	2010/0074784	Nvt	0	Nvt
Stadsranden; realisatie Groene Long Noorderpark	2010/0072590	Nvt	0	Nvt
Externe veiligheid deel 1	2011/0098075	Nvt	0	Nvt
Externe Veiligheid deel 2	2012/0066751	Nvt	0	Nvt
Jong en Kansrijk	2011/0085456	Nvt	0	Nvt
Waterboulevard	2012/0245063	Nvt	0	Nvt
Verbindende pleinen	2012/0245063	Nvt	0	Nvt

Gemeente Almelo

Besluitenlijst raadsvergadering 21 mei 2013 gemeenteraad Almelo

Nr.	Onderwerp	Besluit en opmerkingen
4.	Vaststellen notulen Besloten is: De notulen van 26 maart en 16 april 2013 vast te stellen.	Vastgesteld R 1301157 R 1301187
6.	Verlenging ontheffing ingezetenschap wethouder Timmer Besloten is: De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap van Wethouder A.J. Timmer per 10 juli 2013 met een jaar te verlengen.	Vastgesteld 27 voor 3 tegen R 1301121
7.	Toezeggingen aan de raad Besloten is: 1. In te stemmen met het voorstel om, met ingang van 1 januari 2013, tweemaandelijks de lijst met openstaande en afgedane toezeggingen voor te leggen aan de raad waarbij de raad aan kan geven of met de reacties van het college kan worden ingestemd. 2. Gelet op de lange lijst met toezeggingen van 2012, voor deze lijst niet met terugwerkende kracht deze systematiek te volgen 3. De beantwoording van toezeggingen 2012 ter kennisgeving op het RIS te publiceren 4. Eventuele opmerkingen over de beantwoording of openstaande toezeggingen van 2012 aan te leveren bij de griffie waarna afdoening door het college kan plaatsvinden in de eerstvolgende terugmelding van toezeggingen. 5. In te stemmen met beantwoording van de toezeggingen in de periode januari 2013 - februari 2013.	Vastgesteld 30 voor 0 tegen R 1301034
8.	MFA Binnenstad Besloten is: • Het raadsbesluit van 21 juni 2012 (punt 61 voorjaarsnota) inzake de MFA Binnenstad gedeeltelijk te herzien en akkoord te gaan met uitbreiding van de accommodatie van 't Dok tot MFA Binnenstad in plaats van het investeren in een aanpassing van ruimten in de bibliotheek. • Een voorbereidingskrediet van € 50.000,- beschikbaar te stellen vanuit de gereserveerde middelen voor aanpassingen in de bibliotheek, om het programma van eisen nader uit te werken en het bouwplan met begroting op te stellen.	Vastgesteld 31 voor 0 tegen R 1300903

9.	Verzamelbesluit 1ste kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013 Besloten is: de begroting als volgt aan te passen: betreffende collegebesluiten van het eerste kwartaal 2013 (januari/februari/maart 2013):	Vastgesteld R 1301143

AANTREKKELIJKE STAD — Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve/ voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	-4.230		
	Renteloze lening MHC Hockey	26/02/2013 nr 1301615	4.230		
2.	Herontw. Sportpark Ossenkoppelerhoek	19/03/2013 nr 1301730	7.514		-7.514
			7.514	0	-7.514

Toelichting op programma Aantrekkelijke stad:

Collegebesluiten:

1. Een renteloze geldlening van maximaal € 105.748,16 te verstrekken aan Mixed Hockey Club Almelo voor de bouw van een clubgebouw en de jaarlijkse rentelasten (4.230,=) te dekken uit de stelpost kapitaallasten sport.
2. Een voorbereidingskrediet van € 75.000,= beschikbaar te stellen, waarvan € 67.486,= middels resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2012 zal worden meegenomen, ten behoeve van het sportpark Ossenkoppelerhoek en dit te dekken uit de reserve grote investeringen.

EIGEN KRACHT EN PARTICIPATIE — Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve / voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Pilot menselijke maat	19/03/2013 nr 1301737	77.662	-77.662	
			77.662	-77.662	0

Toelichting op programma Eigen kracht en Participatie:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 77.662,= beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het project "Pilot Menselijke Maat" en dit te dekken uit de subsidie van de provincie Overijssel € 56.662,= en uit de bijdragen van de gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen en Hof van Twente ad totaal € 20.000,= en een bijdrage van de gemeente Almelo ad € 5.000,= uit het werkbudget extramurale begeleiding AWBZ.

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID — Bedragen zijn in €

	Omschrijving	Datum collegebesluit	Lasten	Baten	Reserve / voorziening
	Collegebesluiten:				
1.	Subsidie energieloket 2.0	29/01/2013 nr 1301589	80.000	-80.000	
2.	Integraal Groot onderh en verv riolering	26/02/2013 nr 1201500	1.866.000		-1.866.000
	Integraal Groot onderh en verv verharding	26/02/2013 nr 1201500	1.365.000		-1.365.000
3.	Bodemsaneringsprogramma 2010-2014	26/02/2013 nr 1301594	83.159		-83.159
4.	Inhalen achterstand kolkenonderhoud	05/03/2013 nr 1301711	8.604		-8.604
5.	Overstortleiding (oude) Rijksweg N36	12/03/2013 nr 1301731	6.600		-6.600
			3.409.363	-80.000	-3.329.363

Toelichting op programma Leefbaarheid en Veiligheid:

Collegebesluiten:

1. Een krediet van € 80.000,= beschikbaar te stellen voor het Energieloket 2.0 en dit te dekken uit de toegezegde bijdrage van de provincie.

	2. Een krediet van € 3.231.000,= beschikbaar te stellen voor het Integraal groot onderhouds- en vervangingsplan voor verharding, water/rioleringen en groen/wortelopgroei voor het jaar 2013. En dit te dekken uit de voorziening riolering € 1.866.000,= (conform het vGRP 2011 – 2015) en uit de reserve egalisatie wegen (incl. groen/wortelopgroei) € 1.365.000,= . 3. De verlaging van € 83.159,= betreffende de bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering voor het jaar 2012 herstellen. In december 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu laten weten deze bezuiniging niet door te voeren. De bezuiniging was binnen de gemeente al doorgevoerd, maar wordt middels dit voorstel weer teruggedraaid. 4. Een krediet van € 117.333,= beschikbaar te stellen voor het project "Inhalen achterstand kolkenonderhoud" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 8.604,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering conform het vGRP 2011 - 2015. 5. Een krediet van € 90.000,= beschikbaar te stellen voor het opstarten van het project "Overstortleiding (oude) Rijksweg N36" en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 6.600,= te dekken uit de tariefsegalisatie reserve riolering. **BESTUURSKRACHT EN BESTUURSCULTUUR** Bedragen zijn in € Omschrijving / Datum collegebesluit / Lasten / Baten / Reserve/ voorziening *Collegebesluiten:* Geen mutaties 0 0 0 **Toelichting op programma Bestuurskracht en Bestuurscultuur:** Geen mutaties	
10.	Vaststellen bestemmingsplan Muldersweg Besloten is: 1. het bestemmingsplan 'Muldersweg' ongewijzigd vast te stellen. Dit bestemmingsplan is in elektronische vorm vastgelegd en bestaat uit geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0141.BP00109.0401 met de bijbehorende bestanden en ondergrond, als vervat in DGN-bestand o_BP00109-01.dgn; 2. geen exploitatieplan vast te stellen.	Vastgesteld R 1301138
11.	Verbeterprogramma n.a.v. rekenkameronderzoek Fortezza Besloten is: 1. de begroting als volgt aan te passen: a) een krediet beschikbaar stellen van € 175.000 voor verbeteren van dossiervorming b) een krediet beschikbaar stellen van € 20.000 voor contractenbeheer c) een krediet beschikbaar stellen van € 40.000 voor training bestuurlijk-ambtelijk samenspel (budgethouder griffier) d) deze bedragen ten laste brengen van de stelpost verbeterprogramma 2. € 25.000 van de stelpost verbeterprogramma vrij te laten vallen	Aangehouden R 1301108

12.	Duurzaamheidsplan 2013-2016 Besloten is: a. Kennis te nemen van de in het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 opgenomen "Burgervisie"; b. Als algemene ambitie van het duurzaamheidbeleid te formuleren dat: Almelo streeft naar een duurzame balans zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties. c. Als verdere uitwerking de volgende ambities (Almelo Acht) te benoemen: 1. Groene Longen: kwaliteit van de groene longen en behoud en waar mogelijk verbetering van de woon- en leefkwaliteit en de relatie stad-buitengebied; 2. Klimaat: energiebesparing en opwekking van duurzame energie; 3. Duurzame Stad: Stad in Balans, verantwoorde groei en aandacht voor water, groen, leven en wonen; 4. Mobiliteit: duurzame kwaliteitsverbetering van alle vormen van mobiliteit in relatie tot doorstroming en parkeerbeleid; 5. Educatie: gedragsverandering en bewustwording van duurzaam leven en handelen door middel van natuur- en milieu-educatie, voorlichting en communicatie; 6. Leefbare Omgeving: inrichting, kwaliteit, veiligheid, leefbaarheid en beheer van de openbare ruimte; 7. Cradle to Cradle: gebruik van bewezen technieken en innovatieve oplossingen voor duurzaamheid, bouwen, energiebesparing en afvalinzameling, –verwerking en hergebruik; 8. Partners: langlopende afspraken en strategische allianties met ontwikkelingspartners. Eigen kracht van de samenleving. En daarmee het duurzaamheidsplan 2013-2016 als richtinggevend document vast te stellen. d. De doelstellingen en wat daarvoor gedaan moet worden onderdeel te laten zijn van de P&C cyclus. e. Jaarlijks kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.	Vastgesteld zoals geamendeerd 32 voor 0 tegen R 1301009 Aangenomen A1 CDA 31 voor 0 tegen R 1301213
13.	Afvalstoffenverordening 2013 Besloten is: de Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013 vast te stellen. **§1 ALGEMENE BEPALINGEN** ***Artikel 1 Begripsomschrijvingen*** 1. In deze verordening wordt verstaan dan wel mede verstaan: a. wet: Wet milieubeheer; b. inzamelen: de activiteiten gericht op het ophalen of innemen van afvalstoffen die binnen de gemeente ter inzameling worden	Vastgesteld R 1301035

aangeboden en het feitelijk ophalen en innemen daarvan;

c. ter inzameling aanbieden: de wijze van overdragen van afvalstoffen aan een inzamelende persoon of instantie, inclusief het achterlaten van afvalstoffen in daartoe door of vanwege de inzamelende persoon of instantie geplaatste inzamelmiddelen of -voorzieningen of op een daartoe aangewezen plaats;

d. inzamelmiddel: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd hulp- of bewaarmiddel, bijvoorbeeld een huisvuilzak, minicontainer, afvalemmer, kca-box of big bag, ten behoeve van één huishouden;

e. inzamelvoorziening: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd(e) bewaarmiddel of -plaats, bijvoorbeeld een verzamelcontainer, wijkcontainer of brengdepot, ten behoeve van meerdere huishoudens;

f. inzameldienst: de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen inzameldienst, belast met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen;

g. andere inzamelaars: de krachtens artikel 2, tweede lid, aangewezen personen en instanties, belast met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen;

h. gebruiker van een perceel: degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt;

i. straatafval: huishoudelijke afvalstoffen van zeer beperkte omvang en gewicht, zoals proppen, papier, sigarettenpeuken, kauwgom, plastic bekertjes en blikjes, verpakkingsmateriaal, etenswaren, niet zijnde klein chemisch afval, ontstaan buiten een perceel;

j. wegen: de wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994;

k. motorrijtuigen: alle voertuigen, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c van de Wegenverkeerswet 1994.

§2 INZAMELING VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN

Artikel 2 Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars

1. Het college wijst de inzameldienst aan, die belast is met het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

2. Naast de inzameldienst kan het college andere inzamelaars aanwijzen die belast zijn met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen.

3. Het college kan aan het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen voorschriften en beperkingen verbinden in het belang van de bescherming van het milieu.

4. Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 3 Afzonderlijke inzameling

1. Door de inzameldienst of andere inzamelaars worden de volgende categorieën huishoudelijke afvalstoffen afzonderlijk ingezameld:
   a. groente-, fruit- en tuinafval;
   b. klein chemisch afval;
   c. glas;
   d. oud papier en karton;
   e. kunststof verpakkingen;
   f. textiel;

g. elektrische en elektronische apparatuur;
h. bouw- en sloopafval;
i. onbewerkt en bewerkt hout;
j. grof tuinafval; asbest en asbesthoudend afval;
k. grof huishoudelijk afval;
l. huishoudelijk restafval;

2. Naast de in lid 1 van dit artikel genoemde categorieën huishoudelijke afvalstoffen kan het college andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die afzonderlijk worden ingezameld.

3. Het college kan een omschrijving vaststellen van de categorieën huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4 Inzamelmiddelen en –voorzieningen

1. De inzameling kan plaatsvinden via:
   a. een inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel;
   b. een inzamelvoorziening voor de gebruikers van een aantal percelen;
   c. een inzamelvoorziening op wijkniveau;
   d. een brengdepot op lokaal of regionaal niveau.

2. Het college kan aanwijzen via welk al dan niet van gemeentewege verstrekt inzamelmiddel of via welke inzamelvoorziening de inzameling van een bepaalde categorie huishoudelijke afvalstoffen ten behoeve van de gebruiker van een perceel plaatsvindt.

Artikel 5 Frequentie van inzamelen

1. Huishoudelijk restafval wordt ten minste een maal per vier weken bij elk perceel ingezameld.

2. In afwijking van het eerste lid wordt huishoudelijk restafval op clusterplaatsen, bij hoogbouw en indien gebruik wordt gemaakt van ondergrondse containers tenminste eenmaal per vier weken nabij elk perceel ingezameld.

3. Het college kan in afwijking van het eerste lid vaststellen dat niet bij elk perceel huishoudelijk afval wordt ingezameld.

4. Groente-, fruit- en tuinafval wordt ten minste een maal per twee weken afzonderlijk bij elk perceel ingezameld..

5. In afwijking van het vierde lid wordt groente-, fruit- en tuinafval op clusterplaatsen, en indien gebruik wordt gemaakt van ondergrondse containers ten minste eenmaal per twee weken afzonderlijk nabij elk perceel ingezameld.

6. Het college kan in afwijking van het vierde lid vaststellen dat niet bij elk perceel groente-, fruit en tuinafval wordt ingezameld.

7. In afwijking van het vierde lid wordt groente-, fruit- en tuinafval bij hoogbouwlocaties niet afzonderlijk bij elk perceel ingezameld.

8. Het college kan de frequentie van inzameling vaststellen van de overige categorieën huishoudelijke afvalstoffen die afzonderlijk in aangewezen delen van de gemeente bij elk perceel worden ingezameld.

Artikel 6 Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens

aanwijzing

1. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen.

2. Het verbod geldt niet voor de inzameldienst of andere inzamelaars.

3. Het verbod geldt niet voor personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben gekregen voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

§3 TER INZAMELING AANBIEDEN VAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN

Artikel 7 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen

Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden aan een ander dan de inzameldienst, andere inzamelaars of de personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 8 Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen

Het is anderen dan gebruikers van percelen verboden om huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden.

Artikel 9 Afzonderlijk ter inzameling aanbieden

1. Het is verboden om de categorieën huishoudelijke afvalstoffen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, anders dan afzonderlijk ter inzameling aan te bieden.

2. Naast de in lid 1 van dit artikel bedoelde categorieën huishoudelijke afvalstoffen kan het college andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die verboden zijn anders dan afzonderlijk ter inzameling aan te bieden.

3. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen aan te bieden aan anderen dan de krachtens artikel 2 aangewezen inzameldienst en andere inzamelaars.

4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor de bij nadere regels aan te wijzen categorieën van personen.

5. Het in het derde lid gestelde verbod geldt niet voor het aanbieden van categorieën huishoudelijke afvalstoffen aan personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben gekregen voor die categorieën huishoudelijke afvalstoffen.

6. Het is verboden ongeadresseerd reclamedrukwerk te bezorgen of te laten bezorgen bij een woning, bedrijf of woonschip, indien de bewoner ervan of gebruiker ervan duidelijk kenbaar heeft gemaakt (op een door het college vastgestelde wijze) geen prijs te stellen op het ontvangen van ongeadresseerd reclamedrukwerk.

Artikel 10 ***Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen***

1. Het is de gebruiker van een perceel, voor wie krachtens artikel 4, tweede lid een inzamelmiddel of inzamelvoorziening is aangewezen, verboden de huishoudelijke afvalstoffen anders aan te bieden dan via het betreffende inzamelmiddel of de betreffende inzamelvoorziening of het betreffende brengdepot.

2. Het is verboden andere categorieën huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelmiddel of inzamelvoorziening aan te bieden, dan de categorie waarvoor dit inzamelmiddel of deze inzamelvoorziening krachtens artikel 4, tweede lid is bestemd.

3. Het college kan regels stellen omtrent het gebruik van een van gemeentewege verstekt inzamelmiddel.

4. Het college kan regels stellen omtrent de plaats en wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen moeten worden aangeboden.

5. Het college kan categorieën huishoudelijke afvalstoffen aanwijzen die zonder inzamelmiddel ter inzameling kunnen worden aangeboden.

6. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen op andere wijze ter inzameling aan te bieden dan krachtens dit artikel is bepaald.

7. Het is verboden voor anderen dan de gebruiker van een perceel ten behoeve van wie krachtens artikel 4, tweede lid, een inzamelmiddel is verstrekt of aangewezen, hun afvalstoffen ter inzameling aan te bieden via dit inzamelmiddel.

Artikel 11 ***Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden***

1. Het college stelt de dagen en tijden vast waarop categorieën huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling kunnen worden aangeboden.

2. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen op andere dagen en tijden ter inzameling aan te bieden dan krachtens het eerste lid is bepaald.

Artikel 12 ***Het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen***

In afwijking van hetgeen in deze paragraaf is bepaald kan het college regels stellen omtrent het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst of andere inzamelaars.

§4 INZAMELING VAN BEDRIJFSAFVALSTOFFEN

Artikel 13 ***Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst***

Het college kan categorieën bedrijfsafvalstoffen aanwijzen die door de inzameldienst worden ingezameld.

Artikel 14 ***Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst***

1. Het is verboden bedrijfsafvalstoffen aan te bieden aan de inzameldienst.

2. Het verbod geldt niet voor de krachtens artikel 13 aangewezen categorieën bedrijfsafvalstoffen, voor zover degene die gebruik maakt van de inzameling door de inzameldienst een privaatrechtelijk contract heeft afgesloten met de inzameldienst.

3. Het college kan regels stellen omtrent de dagen, tijden, wijzen en plaatsen waarop de krachtens artikel 13 aangewezen bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst ter inzameling kunnen worden aangeboden.

4. Het is verboden de krachtens artikel 13 aangewezen bedrijfsafvalstoffen ter inzameling aan te bieden in strijd met deze regels.

Artikel 15 Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst

1. Het college kan regels stellen voor het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst.

2. Het is verboden bedrijfsafvalstoffen ter inzameling aan te bieden in strijd met deze regels.

§5 ZWERFAFVAL

Artikel 16 Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging

1. Het is verboden buiten een daarvoor door het college bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer een afvalstof, stof of voorwerp op of in de bodem te brengen, te storten, te houden, achter te laten of anderszins te plaatsen op een wijze die aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu.

2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

3. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. het overeenkomstig deze verordening ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen;
   b. het thuis composteren van groente-, fruit- en tuinafval;
   c. voor zover de (afval)stoffen tijdelijk op de weg geraken of worden gebracht als onvermijdelijk gevolg van het laden, lossen of vervoeren van afvalstoffen dan wel het verrichten van andere werkzaamheden op of aan de weg.

4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover de Wet bodembescherming of het Besluit Bodemkwaliteit voorziet in de beoogde bescherming van het milieu.

Artikel 17 Achterlaten van straatafval

1. Het is verboden straatafval in de openbare ruimte achter te laten zonder gebruik te maken van de van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.

2. Het is verboden om andere afvalstoffen dan straatafval achter te laten in daartoe van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.

Artikel 18 Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen

1. Het is verboden afvalstoffen of inzamelmiddelen die ter inzameling gereed staan te doorzoeken en te verspreiden.
2. Het is verboden tegen afvalstoffen of inzamelmiddelen, die ter inzameling gereed staan, te stoten, te schoppen, deze omver te werpen of deze anderszins te behandelen waardoor er zwerfafval ontstaat.
3. Het verbod in lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op toezichthouders, als bedoeld in artikel 25.

Artikel 19 Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren

De houder of beheerder van een inrichting waar eet- of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd, is verplicht:

a. een afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp in of nabij de inrichting op een duidelijk zichtbare plaats aanwezig te hebben, waarin het publiek afval kan achterlaten;
b. zorg te dragen dat deze afvalbak, -mand of soortgelijk voorwerp van een zodanige constructie is dat het afval daarin deugdelijk geborgen blijft en dat die afvalbak, -mand of voorwerp steeds tijdig wordt geledigd;
c. zorg te dragen dat dagelijks, uiterlijk een uur na sluiting van de inrichting, doch in ieder geval terstond op eerste aanzegging van een ambtenaar, belast met de toezicht op de naleving van dit artikel, in de nabijheid van de inrichting achtergebleven afval, voor zover kennelijk uit of van die inrichting afkomstig, wordt opgeruimd.

Artikel 20 Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

Degene die in de openbare ruimte reclamebiljetten of dergelijke of ander promotiemateriaal onder het publiek verspreidt, is verplicht deze of de verpakking daarvan terstond op te ruimen of te laten opruimen, indien deze in de omgeving van de plaats van uitreiking op de weg of een andere voor het publiek toegankelijke plaats door het publiek worden weggeworpen.

Artikel 21 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden

1. Het is verboden afvalstoffen, stoffen of voorwerpen zodanig te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten dat de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig kan worden beïnvloed.

2. Indien bij het laden of lossen of vervoeren van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen deze weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig wordt beïnvloed, is degene die genoemde werkzaamheden verricht alsmede diens opdrachtgever verplicht deze weg te reinigen of te laten reinigen:
   a. direct na het ontstaan van de verontreiniging, indien de verontreiniging gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;

   b. direct na beëindiging van de werkzaamheden, indien de verontreiniging geen gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;

   c. indien de werkzaamheden langer dan een dag duren, elke dag direct

na beëindiging van de werkzaamheden.

§6 OVERIGE ONDERWERPEN DIE DE VERORDENING AANGAAN

Artikel 22 Verbod opslag van afvalstoffen

1. Het is verboden afvalstoffen op voor het publiek zichtbare plaats in de open lucht en buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer op te slaan of opgeslagen te hebben.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

3. Het verbod is niet van toepassing op het overdragen of ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst, andere inzamelaars of de personen of instanties die in het kader van producentenverantwoordelijkheid bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling een inzamelplicht hebben voor categorieën van huishoudelijke afvalstoffen.

Artikel 23 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden

Het is de eigenaar of kentekenhouder verboden zich te ontdoen van een autowrak, dat afkomstig is van een huishouden, anders dan door afgifte aan inrichtingen, genoemd in artikel 6 van het Besluit Beheer Autowrakken.

§7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 24 Strafbepaling

Een gedraging in strijd met de volgende artikelen is een strafbaar feit in de zin van artikel 1a, onder 3°, Wet op de economische delicten:

Artikel	**Onderwerp**
Artikel 6	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens aanwijzing
Artikel 7	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen
Artikel 8	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen
Artikel 9	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden
Artikel 10	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen
Artikel 11	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden
Artikel 14	Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst
Artikel 15	Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst
Artikel 16	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
Artikel 17	Achterlaten van straatafval
Artikel 18	Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen
Artikel 19	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
Artikel 20	Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

	Artikel 21 Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden Artikel 22 Verbod opslag van afvalstoffen Artikel 23 Afgifte autowrakken afkomstig uit een huishouden ***Artikel 25 Toezichthouders*** 1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de krachtens artikel 18.4, derde lid, van de wet aangewezen ambtenaren. 2. Het college kan, naast de in lid 1 genoemde functionarissen, andere personen aanwijzen die belast zijn met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde. ***Artikel 26 Inwerkingtreding*** 1. Deze verordening treedt in werking zes weken na bekendmaking. 2. De afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2004, vastgesteld bij raadsbesluit van 16 september 2004, wordt ingetrokken. ***Artikel 27 Overgangsbepaling*** 1. Vergunningen verleend krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 2 jaren na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht en worden beschouwd als een aanwijzing bedoeld in artikel 2 van deze verordening. 2. Ontheffingen verleend krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 1 jaar na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht en worden beschouwd als een ontheffing als bedoeld in deze verordening. 3. Voorschriften en beperkingen opgelegd krachtens de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, blijven - indien en voor zover de bepalingen ingevolge welke deze voorschriften en beperkingen zijn opgelegd, ook zijn vervat in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - nog gedurende 2jaren) na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht. 4. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een vergunning op grond van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt deze aanvraag beschouwd als een aanvraag tot aanwijzing, als bedoeld in artikel 2 van deze verordening. 5. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een ontheffing op grond van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt deze aanvraag beschouwd als een aanvraag tot ontheffing, als bedoeld in deze verordening. 6. Op een aanhangig beroep of bezwaarschrift, betreffende een vergunning of ontheffing bedoeld in het eerste lid, dan wel voorschrift of beperking bedoeld in het tweede lid dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 26, eerste lid, is ingekomen binnen de voordien	

	geldende beroepstermijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid. 7. De intrekking van de verordening bedoeld in artikel 26, tweede lid heeft geen gevolgen voor de geldigheid van op basis van die verordening genomen nadere regels en aanwijzingsbesluiten, indien en voor zover de rechtsgrond waarop de aanwijzingsbesluiten zijn gebaseerd ook vervat is in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken. **Artikel 28 Citeerbepaling** Deze verordening wordt aangehaald als: Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013.	
14.	Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid Besloten is: **I. vast te stellen:** de verordening tot wijziging van de Algemeen Plaatselijke Verordening, Artikel 2.57 lid 1 wordt nu gelezen als volgt: Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen: a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is; b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of trapveld of op een andere door het college aangewezen plaats; c. op een openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen. Artikel 2:58 lid 1wordt nu gelezen als volgt: 1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom. Voor het overige blijven de artikelen 2:57 en 2:58 ongewijzigd. **II. Deze wijzigingen op de dag na publicatie in werking te laten treden.**	Vastgesteld R 1301017
15.	Jaarverantwoording 2012 Besloten is: 1. De jaarverantwoording 2012 van de gemeente Almelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichtingen, analyses, conclusies en aanbevelingen te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2012; 2. De lasten onderscheidenlijk de baten over het jaar 2012 vast te stellen op € 344.830.000 respectievelijk € 357.215.000 en daarmee het resultaat voor bestemming te bepalen op € 12.385.000 voordelig; 3. Het voordelig resultaat van € 12.385.000 als volgt te bestemmen: a. Overhevelen van een bedrag van € 894.00 als restantbudgetten naar 2013;	Vastgesteld 31 voor 1 tegen R 1301054

	b. Een bedrag van € 704.000 te onttrekken uit de reserve re-integratie als gevolg van een hoger tekort met betrekking tot Soweco; c. Uit de reserve grote investeringen een bedrag van € 142.000 te onttrekken ten behoeve van de overschrijding van het krediet binnenstad; d. Een bedrag van € 45.000 te onttrekken uit de reserve takenanalyse ten behoeve van de projectleider sport; e. Een bedrag van € 67.000 te onttrekken uit de reserve grote investeringen en dit in te zetten voor het project buitensportaccommodaties; f. Een bedrag van € 141.000 in de reserve overlopende werken te storten ten behoeve van toekomstige uitgaven inzake het project onderwijsachterstandenbeleid; g. Het voordelig resultaat van het grondbedrijf van € 498.000 conform de algemene beleidslijn te storten in de algemene reserve grondbedrijf. 4. Het resterende voordelige saldo van de jaarverantwoording 2012 na resultaatbestemming van € 11.810.000 conform de geldende gedragslijn ten gunste te brengen van de algemene reserve; 5. Het balanstotaal ultimo 2012 vast te stellen op € 429.577.000.	

Gedaan ter openbare vergadering van 21 mei 2013.

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

Vastgesteld: Er is besloten zoals werd voorgesteld.
Vastgesteld zoals geamendeerd: Er is met enkele wijzigingen besloten over het voorstel.
Aangehouden: Het voorstel is niet behandeld en komt via het presidium later opnieuw op de agenda.
Teruggenomen: De raad besluit dat het voorstel terug gaat naar de steller.
Aangenomen: Er is positief besloten over een amendement of motie.
Verworpen: Er is negatief besloten over een amendement of motie.

Gemeente Almelo

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum:	21 mei 2013
Aanvang:	19.00 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	J.J. Stapel, vicevoorzitter van de raad.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen.
Aanwezige leden:	mevrouw A. Abdullatif, F. Akse, J. Buitenweg (later), U. Çete, mevrouw I. Dikmen-Yalçi, mevrouw M.J.C. van Doorn, P.G.B Elbertse, F.J. Gerritsen, J.J.H. Hammink, A. Heite (later), mevrouw H.J. Heitink, F.E. van der Horst, A.G.P. Hümmels, H.C. Isendoorn, G.F. Kamphuis, mevrouw N. Kirkagaç, mevrouw H. Leusman, A. Maathuis, mevrouw A. Meijer, H.K. Nijhuis, H.G. de Olde, J. Pauwels (later), mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, J.L. Schuur, mevrouw I.A.M. ten Seldam-Even, L.K.J. Simmering (later), J.J. Stapel, G.W.L. Stork, J. Veenstra, mevrouw M. Wessels, G.P. Vos en H. Zwerink.
Afwezig zijn de leden:	F.J. Cornelissen, mevrouw C.N. Davis en M.M. Geerdink.
Tevens afwezig:	mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld, burgemeester.
Aanwezige wethouders:	J. Andela, mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg, E.J. van Marle, mevrouw A. Timmer en G.H. van Woudenbergh.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Hartelijk welkom allemaal, raadsleden, collegeleden, aanwezigen op de publieke tribune en mensen die ons via de webuitzending volgen.

Van de heren Simmering, Pauwels en Buitenweg is bericht ontvangen dat zij wat later komen. Wij nemen aan dat ook de heer Heite wat later komt.

Bericht van verhindering is ingekomen van mevrouw Davis en de heer Cornelissen, beide wegens ziekte. Ook de heer Geerdink is afwezig.

Mevrouw Hermans excuseert zich voor het feit dat zij om privé-redenen niet aanwezig kan zijn. Het is echter mogelijk dat zij later komt. Dat betekent dat de behandeling van de agendapunten die haar portefeuille betreffen zoveel mogelijk wordt opgeschoven.

2. Vaststellen agenda.

De heer KAMPHUIS (LKA): Voorzitter! Ik wil graag dat over agendapunt 6 wordt gestemd.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zullen over agendapunt 6 stemmen.

Hierna worden eerst afgehandeld de punten van de agenda waarover door geen van de leden het woord wordt gevraagd.

9. Verzamelbesluit 1ste kwartaal 2013 tot wijziging van de begroting 2013 (R 1301143).

10. Vaststellen bestemmingsplan Muldersweg (R 1301138).

13. Afvalstoffenverordening 2013 (R 1301035).

Deze voorstellen worden zonder stemming aangenomen.

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1301134).

Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Raadsbrieven vanuit B&W (R 1301134).

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Over ingekomen stuk 4, inzake de investeringen van het Theaterhotel, hebben wij een raadsbrief gekregen. Daarin is een specificatie opgenomen wat in 2013 zal worden geïnvesteerd. Zijn die investeringen gedaan? Hoe controleren wij dat?

De heer VAN WOUDENBERGH (wethouder): Voorzitter! Omdat ik op deze vraag een zeer zorgvuldig antwoord wil geven, zal ik dat schriftelijk doen. De raad zal hierover op zeer korte termijn, binnen drie weken, een brief ontvangen.

Met betrekking tot de overige ingekomen raadsbrieven vanuit B en W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

5. Vaststellen notulen.

Notulen van 26 maart 2013 (1301157).

Notulen van 16 april 2013 (1301187).

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

(De heer Buitenweg komt, te 19.09 uur, ter vergadering.)

5. Vragenhalfuur (R 1301135).

De heer MAATHUIS (VVD): Voorzitter! Voordat de vragen worden gesteld, wil ik graag een punt van orde maken. Ik weet niet wat de actualiteit van de te stellen vragen is. Volgens mij is afgesproken dat de vragen voor het vragenhalfuur enige actualiteit moeten hebben. Ondanks het feit dat ik de vragen goed en terecht vind, ontgaat mij het actuele aspect ervan.

De VOORZITTER: Dames en heren! Vrijdag jl. is vastgesteld dat beide series vragen actueel zijn, maar daarover kan men van mening verschillen.

1. Vragen van de PvdA-fractie inzake regels voor winkels op bedrijventerreinen.

De heer ZWERINK (PvdA): Voorzitter! Retailers voelen steeds meer de concurrentie van illegale winkels. Detailhandel Nederland zegt in toenemende mate klachten te ontvangen van winkeliers die zich door deze bedrijven benadeeld voelen. De winkels zijn niet alleen gevestigd op bedrijventerreinen, maar ook in binnensteden. Steeds meer internetbedrijven hebben

tegenwoordig een showroom of een winkel op industriegebieden. De prijzen liggen daar veel lager, waardoor retailers in winkelgebieden de concurrentie sterk voelen toenemen. Gemeenten besluiten om een oogje dicht te knijpen om de leegstand op industrieterreinen tegen te gaan, maar daardoor kunnen retailers in de binnenstad het hoofd niet boven water houden. Zo wordt de gehele detailhandelsstructuur onderuit getrokken. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Ook in Almelo zijn ons vergelijkbare situaties bekend.

- Kan het college mededelen onder welke condities deze bedrijven in Almelo op bedrijventerreinen worden toegestaan?
- Wordt gecontroleerd op het al dan niet illegaal zijn van winkels in binnenstad, wijken en bedrijventerreinen?
- Op welke wijze wordt de handhaving vormgegeven?

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! De condities waaronder bedrijven op bedrijventerreinen worden toegestaan, worden geformuleerd in de bestemmingsregels. Per bestemmingsplan worden specifieke gebruiksregels opgesteld. Er wordt een artikel gewijd aan het afwijken van de gebruiksregels. Gebruiksregels en de afwijkingen daarvan zijn bestemmingsplanspecifiek. Niettemin heeft het college onder bepaalde voorwaarden voor detailhandel op bedrijventerreinen afwijkingsbevoegdheden, zoals voor auto's, boten, caravans en volumineuze artikelen als keukens en badkamers, maar ook voor ondergeschikte nevenactiviteiten zoals ter plaatse vervaardigde goederen en het vestigen van risicovolle inrichtingen.

Wat betreft de internetgerelateerde activiteiten zal in de nieuwe detailhandelstructuurvisie nader worden geadviseerd hoe daarmee moet worden omgegaan.

Op basis van meldingen en klachten worden controles uitgevoerd. In verband met beperkte capaciteit wordt niet projectmatig gecontroleerd. Wel worden op grond van eigen waarnemingen door toezichthouders bij gebiedscontroles dergelijke zaken meegenomen. Bij strijdigheid, voor zover de capaciteit het toelaat, worden deze situaties opgepakt conform de handhavings- en gedoogstrategie.

Voor de vormgeving van de handhaving wijs ik op de geldende handhavings- en gedoogstrategie fysieke leefomgeving. Bij vermeende strijdigheid wordt eerst een legaliteitsonderzoek uitgevoerd. Als de situatie niet kan worden gelegaliseerd, wordt een handhavingstraject gestart. Dat houdt in dat eerst een handhavingswaarschuwing wordt gestuurd waarin is opgenomen dat de overtreder in de gelegenheid wordt gesteld om binnen een bepaalde termijn de overtreding te beëindigen. Bij voortduring van de overtreding kunnen bestuursrechterlijke maatregelen worden genomen.

De heer ZWERINK (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn antwoord. Ik begrijp dat voor nadere regelgeving hierop binnenkort in de detailhandelvisie uitgebreid zal worden teruggekomen.

De heer VAN MARLE (wethouder): Daarin wordt inderdaad uitgebreid teruggekomen op de internetgerelateerde activiteiten op bedrijventerreinen.

(De heer Heite komt, te 19.16 uur, ter vergadering.)

2. Vragen van de ALA-fractie inzake hondenbelasting.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Het gerechtshof in Den Bosch heeft over de hondenbelasting een uitspraak gedaan. Deze uitspraak kan tot gevolg hebben dat door gemeenten de hondenbelasting niet langer rechtmatig kan worden opgelegd. Hierover heeft op 4 mei jl. in De Volkskrant een artikel gestaan.

Ik wil erop wijzen dat geruime tijd geleden over dit onderwerp schriftelijk vragen zijn gesteld, maar daarop is nog steeds niet geantwoord.

- Is het college op de hoogte van de uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch?
- Wat zijn daarvan de gevolgen voor Almelo?
- Is bij het opstellen van de voorjaarsnota 2013 rekening gehouden met de mogelijkheid dat de hondenbelasting niet langer kan worden geïncasseerd?

De VOORZITTER: Dames en heren! De door de heer Stork genoemde schriftelijke vragen zijn in februari jl. gesteld door de heer Hümmels.

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! De heer Stork zei dat de schriftelijke vragen die de heer Hümmels in februari jl. heeft gesteld nog niet zijn beantwoord. Dat zal ongetwijfeld waar zijn. Ik zal dat nagaan.

Het college is op de hoogte van de door de heer Stork genoemde uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch. Deze uitspraak is gedaan in januari 2013. Vandaar dat de genoemde schriftelijke vragen in februari 2013 zijn gesteld. Het gerechtshof heeft geoordeeld dat het heffen van hondenbelasting is toegestaan als de kosten van hondenbezit voor de gemeente van wezenlijke betekenis zijn voor de heffing. Als de hondenbelasting alleen is gericht op het verkrijgen van inkomsten, is er sprake van discriminatie van hondenbezitters.

Vooralsnog heeft de genoemde uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch voor Almelo geen gevolgen. Ten eerste is de uitspraak nog niet definitief. De gemeente Sittard-Geleen, waar deze kwestie zich afspeelt, is in cassatie gegaan. Pas als de Hoge Raad uitspraak heeft gedaan, is er volledige duidelijkheid.

De gemeente Almelo maakt kosten voor hondenbezitters, net als de meeste andere gemeenten. Deze kosten bedragen in Almelo € 47.000,-- voor wat betreft de kosten voor uitvoering van het hondenbeleid. Er zijn tevens € 55.000,-- apparaatskosten voor de inning van de hondenbelasting. De hondenbelasting in Almelo is derhalve niet alleen gericht op het verkrijgen van inkomsten. Er staan kosten tegenover. In 2012 is de opbrengst van de hondenbelasting ruim € 400.000,-- geweest.

Op dit moment heeft de genoemde uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch voor Almelo geen gevolgen. Derhalve wordt daarmee bij het opstellen van de voorjaarsnota 2013 geen rekening gehouden.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! De wethouder stelt dat € 47.000,-- daadwerkelijk wordt besteed aan het hondenbeleid. € 55.000,-- is nodig voor het incasseren ervan, dus dat bedrag hoeven wij niet mee te tellen. Van de € 400.000,-- – ik dacht dat het bedrag bijna € 450.000,-- was – gaat ongeveer € 400.000,-- naar de algemene middelen. Dat is precies hetgeen waartegen het gerechtshof bezwaar heeft. Het gerechtshof stelt het rechtvaardig te vinden als de hondenbelasting wordt besteed aan honden, maar als dat niet kan worden aangetoond, mag de gemeente het geld niet incasseren.

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! Het gerechtshof heeft gemeend dat als de hondenbelasting uitsluitend is gericht op het verkrijgen van inkomsten er sprake is van discriminatie van hondenbezitters. Ik heb twee bedragen genoemd. De heer Stork elimineert één bedrag, namelijk de kosten voor de inning. Ik weet niet of de Hoge Raad op dezelfde wijze zal oordelen. De gemeente Almelo geeft ruim € 100.000,-- uit aan het hondenbeleid.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Inning wordt toch niet besteed aan honden?

De heer VAN MARLE (wethouder): Inning wordt besteed aan het innen van de belasting.

De heer STORK (ALA): Ja, maar dat wordt besteed omdat de gemeente deze belasting heft.

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! Ik denk dat de rechter hierover beter een uitspraak kan doen dan dat wij erover discussiëren.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik signaleer een mogelijk probleem dat het college bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 kan krijgen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Het schijnt dat het niet is toegestaan om het geld dat de inning van hondenbelasting oplevert ten goede te laten komen van de algemene middelen. Het college zal daarmee waarschijnlijk problemen krijgen.

Over het in gebreke blijven inzake de door mij gestelde schriftelijke vragen: wij hebben vaak de neiging om in één e-mailbericht verscheidene vragen te stellen. Van het door mij

verzonden e-mailbericht is maar één vraag beantwoord. Misschien is het ingewikkeld om in één e-mailbericht verscheidene vragen te lezen. Ik roep de wethouders en de ambtenaren echter nadrukkelijk op om dat in de toekomst wél te doen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wellicht is het handiger om afzonderlijke vragen in afzonderlijke e-mailberichten te versturen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Het is heel erg zielig voor mensen als zij in één e-mailbericht niet drie vragen kunnen lezen.

6. Verlenging ontheffing ingezetenschap wethouder Timmer (R 1301121).

De VOORZITTER: Dames en heren! Bij het vaststellen van de agenda heeft de heer Kamphuis verzocht om over dit agendapunt te stemmen.

De heer KAMPHUIS (LKA): Voorzitter! Wij moeten dit agendapunt gewoon in stemming brengen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Zijn er raadsleden die over dit onderwerp het woord willen voeren?

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Wij hebben geen enkel bezwaar tegen wethouder Timmer en ook niet tegen haar functioneren. Wij hopen dat zij mag aanblijven. Echter, het moet duidelijk zijn dat de regels niet voor niets zijn gesteld. Ik wil erop wijzen dat dit voorstel reikt tot na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014. Ik stel voor dat wij eenmalig akkoord gaan met een jaar verlenging, maar daarna niet meer.
Ik wil de PvdA-fractie erop wijzen dat mevrouw Timmer geen ingezetene van Almelo is.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat 27 leden ervoor hebben gestemd en 3 leden ertegen, zodat het is aangenomen.
Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van PvdA, VVD, CDA, ALA, ChristenUnie, Lijst Çete, PVA, Leefbaar Almelo, GroenLinks en Lijst Jan Hammink.
Tegen het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van SP en LKA.

7. Toezeggingen aan de raad (R 1301034).

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Punt 2 van het besluit luidt: "Gelet op de lange lijst met toezeggingen van 2012, voor deze lijst niet met terugwerkende kracht deze systematiek te volgen".
Dat wil zeggen dat de toezeggingenlijst van 2012 niet langer wordt afgewerkt en dat die niet langer onze aandacht krijgt, hoewel er ontsnappingsmogelijkheden zijn. Er is sprake van 170 toezeggingen. Ik vraag mij af wie de lijst van toezeggingen maakt. Als de lijst wordt geprint, wordt keurig aangegeven wie de betreffende portefeuillehouder is en welke ambtenaar erbij is betrokken alsmede het feit dat de toezegging door de portefeuillehouder is afgedaan. Daarna is er een kolom waarin wordt aangegeven of de toezegging voor de raad al dan niet is afgedaan. In die kolom staat echter 170 keer niets. Ik vraag mij af wat wij met deze lijst moeten doen. Ik wil op dit moment niet graag zeggen dat wij ermee akkoord gaan dat deze toezeggingen geen aandacht meer krijgen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Toezeggingen worden gedaan omdat de raad erom vraagt. Toezeggingen dienen te worden afgehandeld. Ik maak mij er zorgen over dat de toezeggingen telkens terugkomen en dat wij ontzettend veel vergadertijd besteden om duidelijk te maken waarom de toezeggingen op de lijst staan. Ik deel het standpunt van de heer Stork dat wij het voortaan anders moeten doen dan nu.

De VOORZITTER: Dames en heren! De portefeuillehouder, mevrouw Hermans, is afwezig. Wij hebben dit punt vanmiddag met haar besproken. Als de raad ermee instemt, zal ik op de opmerkingen reageren.

De heer Stork leest besluitpunt 2 van het voorstel niet correct. In punt 2 staat dat de toezeggingen van 2012 wel degelijk worden afgehandeld, maar dat daarbij niet de systematiek wordt gevolgd die wordt voorgesteld, maar de systematiek die in het verleden werd gehanteerd. Pas vanaf 1 januari 2013 volgen wij de nieuwe, voorgestelde systematiek.

In mijn hoedanigheid van voorzitter van het presidium vind ik het een uitstekend raadsvoorstel, omdat opnieuw een systematiek is gevonden om de toezeggingen af te handelen. Hetzelfde doen wij sinds een jaar met de raadsbrieven van het college. Die staan tegenwoordig op de agenda en kunnen worden afgetikt; dat wil zeggen dat als een raadslid het nodig vindt om erop te reageren of om politiek beraad aan te vragen dat in de raadsvergadering kan gebeuren.

Ik deel de zorgen van mevrouw Ten Seldam dat er misschien veel meer mondelinge vragen zullen worden gesteld. Dat verschijnsel zien wij gelukkig bij de raadsbrieven niet ontstaan. Daar wordt hooguit een opmerking gemaakt of wordt een aanvraag voor politiek beraad gedaan. De systematiek is bedoeld om de afhandeling van de toezeggingen voor de toekomst goed vast te leggen.

De toezeggingen zijn afkomstig uit de notulen van de raadsvergaderingen. Het zijn toezeggingen die tijdens raadsvergaderingen zijn gedaan. In het jaar 2012 zijn dat er 170 geweest.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Het verbaast mij enigszins dat u, vicevoorzitter van de raad, reageert op de inbreng van de fracties. Niet dat u dat niet zou kunnen, daar gaat het mij niet om, maar het is een voorstel van het college. Elk collegelid heeft in het college een vervanger. Volgens mij zou een collegelid de beantwoording voor zijn of haar rekening moeten nemen. Ik heb bezwaar tegen de gang van zaken.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik heb geen enkel bezwaar tegen de inhoud van het antwoord van de heer Stapel, maar de raad stelt het college een vraag. Die vraag moet door het college worden beantwoord en niet door de voorzitter van het presidium.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik wilde hetzelfde zeggen.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik zou graag zien dat de laatste kolom van de lijst van 2012 wordt ingevuld. Dan hoeft de raad niet in 170 onderwerpen te zoeken om te zien wat is afgedaan. Als het zover is, kan een selectie worden gemaakt van zaken waarover men nader wil worden geïnformeerd.

De VOORZITTER: Kan dat door het college worden toegezegd? Ik kijk de heer Van Marle aan.

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! Dat kan door het college worden toegezegd en zal binnen een maand gebeuren.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

8. MFA Binnenstad (R 1300903).

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik hoef mijn standpunten over de MFA's niet te herhalen, want die zijn bekend.

Ik ben tevreden over het feit dat zowel De Kolk als 't Dok meer ruimte hebben gekregen dan bij de begrotingsbehandeling 2013 is overeengekomen. Wij zullen een extra investering doen van € 50.000,--. De officiële benaming zal MFA Binnenstad zijn, maar in de omgangstaal zal dat 't Dok blijven. Het andere wijkcentrum zal verhuizen naar de bibliotheek. Ik vraag mij echter af hoeveel het ons zou hebben gekost als het wijkcentrum in De Kolkschool was gebleven. Op papier hadden wij de wijkcentra dan MFA Binnenstad kunnen noemen, maar de investering van € 50.000,-- was dan niet nodig geweest.

Ik begrijp de investering niet. Ik weet ook niet welke functies van 't Dok in de bibliotheek zullen worden ondergebracht. Daarover heb ik niets kunnen vinden. Dat kan echter aan mij liggen.

Ik moet mijn standpunt veranderen. Bijna € 3 miljoen. Als wij stoppen met de politiek hebben wij bij de komende voorjaarsnota extra werk. Ik denk dat ik het antwoord van wethouder Kuik op deze vraag wel weet.

(De heer Pauwels komt, te 19.30 uur, ter vergadering.)

De heer VAN DER HORST (CDA): Voorzitter! Het sluiten van het wijkcentrum De Kolk en het samengaan ervan met wijkcentrum 't Dok is de definitieve stap naar het realiseren van één wijkcentrum voor de binnenstad. De CDA-fractie maakt de besturen van de wijkcentra een compliment voor hun inspanning om deze stap te zetten. Dat was na jaren van samenwerken en ontmoeten op een vertrouwde plek niet eenvoudig.

De voorbereidingskosten van € 50.000,-- mogen bijdragen aan een uitwerking van een plan waarmee iedereen uit de voeten kan. Er zal de komende twee jaar door de bestuurders nog veel werk moeten worden verzet. De CDA-fractie vraagt na deze periode om een eerste evaluatie. Daarna kunnen verdere stappen voor het definitieve beheer van het wijkcentrum worden besproken.

Vroegtijdige signalering van eventuele problemen kan tijdig tot een oplossing leiden en kan het functioneren van het nieuwe centrum ten goede komen.

Wij wensen de bestuurders alle succes toe bij de verdere uitwerking van het plan om een goed functionerende MFA in de binnenstad waar te maken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Wij kunnen het zeer op prijs stellen dat de vertegenwoordigers van de verschillende delen van Twente het uiteindelijk eens schijnen te zijn over de bundeling van de activiteiten in 't Dok. Wij kunnen ons deels aansluiten bij het verhaal van de heer Çete. Het is inderdaad de vraag of de veranderingen nodig zijn en of er geen twee wijkcentra in de binnenstad kunnen zijn.

Er vindt nu een wijziging plaats omdat er andere ideeën zijn, maar misschien kunnen nog meer en nog betere ideeën worden ontwikkeld. Ik vraag mij af hoeveel ruimte daarvoor is. Ik zal het college een klein stukje op weg helpen, ook al is dat deels buiten de orde. Wij zouden bijvoorbeeld het gebouw waar wij nu zijn kunnen gebruiken voor voorzieningen. Ook andere gebouwen zouden daarvoor kunnen worden gebruikt. Ik grijp deze kans aan, omdat wij nu een wijzigingsvoorstel behandelen en ik mij betere wijzigingen kan voorstellen.

De heer ELBERTSE (PvdA): Voorzitter! Er is lang gesproken over de MFA Binnenstad. Ook in de raad is er veel over gezegd. Ik hoef dat allemaal niet te herhalen.

Wij zijn blij dat de besturen van 't Dok en De Kolk er samen zijn uitgekomen en dat ze samen een visie hebben opgesteld. Van Almelo Sociaal heb ik begrepen dat ze een andere ruimte heeft gevonden in de Grotestraat Zuid. Er is in De Kolk echter nog een andere grote gebruiker: de Atip. Met hen is overleg gaande. Waar gaan zij heen?

Wij mogen concluderen dat, op de Atip na, wederom een project tot een goed einde is gekomen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Bij dit soort besluiten vraagt men zich altijd af of het treurig of vreugdevol is. Ik denk dat voor dit besluit beide kwalificaties van toepassing zijn. Als in een gemeenschap activiteiten worden ontplooid, moeten die zo dicht mogelijk bij de burgers worden gebracht. In Almelo zijn wij daar door de jaren heen redelijk goed in voorzien geweest. De Kolk had in de wijk een ongelooflijk grote en brede functie. Voor 't Dok geldt hetzelfde. De raad, burgers en betrokkenen hebben er naar toe geleefd om van De Kolk en 't Dok een geheel te maken. Dat is niet onbegrijpelijk in deze tijd.

Een tijd geleden heb ik met bestuurders van beide centra gesproken en vandaag nog even kort. De conclusie die ik vandaag heb getrokken, ligt in het verlengde van hetgeen ik een aantal maanden geleden heb gehoord. Men is er samen goed uitgekomen. Ik vind dat een compliment waard. De heer Elbertse heeft hetzelfde gezegd. Is dit blijdschap? Ja, omdat beide besturen een oplossing zoeken in het belang van de gemeenschap. Ik hoop echter dat het in de toekomst mogelijk is dat in de wijk meer voorzieningen worden teruggebracht. Wij moeten echter constateren dat wij daarvoor de middelen moeten hebben. Die ontbreken op dit moment. Ik hoop dat dit soort voorbeelden van samenwerking in deze tijden in allerlei andere vergelijkbare gevallen

– op het gebied van sport en cultuur – in deze stad worden gerealiseerd. Dat is meedenken. Deze samenwerking is voor beide besturen meer dan een compliment waard.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Het voorstel om 't Dok niet uit te breiden, maar om gebruik te maken van de bibliotheek, is bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 door het college als een bezuinigingsmaatregel voorgesteld. Toen is ook gezegd dat samen met de maatregelen voor 't Veurbrook er € 5,5 miljoen aan middelen zou vrijvallen. Nu stelt het college voor om de maatregelen terug te draaien. Dan mag worden verwacht dat het college dit uitlegt en zegt welke financiële gevolgen dit voor de gemeente en de bibliotheek heeft. De enige motivering die wij hebben kunnen vinden, is dat inmiddels is gebleken dat alle beoogde activiteiten kunnen worden ondergebracht in 't Dok, mits daarvan een uitbreiding kan worden gerealiseerd. Echter, al in 2012 was duidelijk dat de activiteiten alleen in 't Dok kunnen plaatsvinden als het wordt uitgebreid. Dat is dus geen nieuw argument. Daarvoor is echter vanwege de bezuinigingen niet gekozen. Zo wordt in feite zonder enige argumentatie een eerder raadsbesluit teruggedraaid.

Het raadsbesluit geeft ook niet aan wat de gevolgen zijn voor de bibliotheek. Voor de bibliotheek zal het een verlies aan inkomsten en dus bezuinigingen betekenen.

Wij zijn blij dat het college het bestuur de eerste twee jaar het beheer en de exploitatie van het nieuwe wijkcentrum zal laten uitvoeren, maar waarom krijgt het bestuur van 't Dok die mogelijkheid wel en het bestuur van 't Veurbrook niet? Wij horen graag van het college wat daarvoor de argumenten zijn en waarom er volgens het college geen sprake is van ongelijke behandeling.

Wat zijn de financiële consequenties als na twee jaar het beheer en de exploitatie overgaan naar Acres? Deze informatie had in het voorstel moeten staan. Wij vinden eigenlijk dat op grond van dit voorstel geen goed besluit kan worden genomen.

Mevrouw KUIK-VERWEG (wethouder): Voorzitter! Dit is één van de laatste MFA's die nog moesten worden gerealiseerd. Wij zijn erg blij dat dit gebeurt. Volgens mij is de hele raad blij. Een aantal raadsleden heeft een paar kanttekeningen geplaatst.

De heer Çete vraagt zich af wat het voor de € 50.000,-- betekent als De Kolk zou blijven bestaan. Als de heer Çete het gebouw bedoelt, moet hij zijn vraag aan wethouder Van Marle stellen, want dat is de wethouder die over het vastgoed gaat. Ik kan de raad echter verzekeren dat het probleem met het vastgoed met € 50.000,-- niet is opgelost. Iedereen kent De Kolk. Het is een gigantisch pand. De stookkosten liegen er niet om. Er moet het nodige gebeuren, bijvoorbeeld aan de trap en er zou een lift moeten komen.

Aanvankelijk heeft het college gekozen voor De Kolkschool, maar mede vanwege de crisis haakten veel organisaties af, bijvoorbeeld de zorginstelling, de kinderopvang en het peuterwerk. Dat leidde ertoe dat de kosten niet langer op te brengen bleken te zijn. Tegelijkertijd bloeiden de activiteiten in 't Dok op. Wij hebben derhalve besloten om de zaak om te draaien, eventueel met een uitbreiding om het wijkcentrum voor de gebruikers zo aangenaam mogelijk en voor de gemeente zo efficiënt mogelijk te houden. Tot mijn grote vreugde zijn wij daar uitgekomen.

Wij constateerden dat wij in de bibliotheek ruimte zouden kunnen huren. Dat zou inclusief aanpassingen € 50.000,-- kosten. Echter, inmiddels heeft Tubantia in de bibliotheek een verdieping gehuurd. Dat betekent dat daar voor ons geen ruimte meer is. Er is dus geen sprake van een extra bezuiniging voor de bibliotheek. De bibliotheek krijgt het geld nu niet van ons, maar van Tubantia.

De heer Van der Horst maakt de besturen van de wijkcentra een compliment. Dat heb ik ook gedaan. Wij zijn echt heel blij dat de zaak op deze manier kan worden geregeld. De heer Van der Horst vraagt om na twee jaar de situatie te evalueren. Wij hebben dat met de besturen afgesproken. Uiteraard vindt tussentijds overleg plaats.

De heer Hümmels vroeg of er andere mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld het gebruik van het stadhuis. De heer Hümmels weet dat mijn collega overleg voert met organisaties om iets met het stadhuis te doen. 't Dok is zeer florerend en staat op een goede plek. De binnenstad kan er terecht. Er zijn ook kleine organisaties, bijvoorbeeld Almelo Sociaal, die zich op een andere plek in de stad zullen vestigen. Bij appartementencomplexen zijn vaak zaaltjes waar 50-plussers kunnen kaarten. Vaak zijn die zaaltjes niet alleen bestemd voor de mensen die in de appartementen wonen, maar ook voor de mensen uit de omgeving.

De heer Elbertse spreekt zijn bezorgdheid uit over Atip. Verder sluit hij zich bij het voorstel

aan. Vanaf het begin van de gesprekken is voorgesteld om met Atip in gesprek te gaan om tot een oplossing te komen. Er zijn diverse gesprekken gevoerd. Er is onlangs een brief van Atip ingekomen waarin wordt gevraagd naar eventuele verkoop van het pand. Atip kan altijd in de bestaande wijkcentra terecht. Atip wil echter het liefst zeven dagen per week 24 uur per etmaal een ruimte hebben. Dat kan, maar daar moet iets tegenoverstaan. De genoemde brief is gericht aan de dienst Vastgoed. Deze dienst zal zeker met Atip in gesprek gaan. Ook wij zijn met Atip in gesprek. Ik heb echter de indruk dat Atip denkt dat het zo'n vaart niet zal lopen. De dienst Vastgoed heeft Atip gemeld dat de beschikbaarheid van de ruimte in 2014 eindigt, niet alleen voor Atip, maar ook voor de andere organisaties.

De heer Hammink noemt vreugde en treurnis. Ik houd het maar even bij de vreugde. De treurnis hadden wij in het begin een beetje. Wij vroegen ons af of de verandering op deze manier zou moeten gebeuren. Ik denk echter dat wij er heel goed zijn uitgekomen. De functies worden bij elkaar gebracht. Ik ben ervan overtuigd dat het kan. Het bestuur denkt er ook zo over. Het heeft besloten om zich uit te breiden.

Ik heb aangegeven waarom het door de heer Veenstra genoemde terugdraaien van de € 50.000,-- is gebeurd. Wij kunnen in de bibliotheek niet terecht. Wij moeten alles in 't Dok doen. De raad heeft bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 besloten dat de wijkcentra naar 't Dok zouden gaan. Dat heeft geen gevolgen voor de bibliotheek omdat Tubantia daar een verdieping huurt. Wij hadden in het voorstel daaraan misschien een aantal regels kunnen wijden.

De heer Veenstra zegt blij te zijn dat het bestuur van 't Dok de eerste twee jaar het beheer en de exploitatie van het nieuwe wijkcentrum uitvoert, maar vraagt waarom 't Dok die mogelijkheid wel, maar 't Veurbrook die niet krijgt. Wij zijn over wat nu bij 't Dok gebeurt eerst met 't Veurbrook in gesprek gegaan. 't Veurbrook wilde destijds graag als pilot dienen. De gemeente heeft daarvoor echter drie eisen gesteld: ze wilde graag weten wie er in het bestuur van de organisatie zat, ze wilde een begroting en een jaarverantwoording zien en eiste dat de organisatie de financiële verantwoordelijkheid droeg. Dat betekent nogal wat. De organisatie moet dan een personeelsbeleid voeren. In de Ossenkoppelerhoek speelde ook het feit dat twee wijkcentra moesten worden samengevoegd. Ik heb in de elf jaar dat ik wethouder ben met geen enkele organisatie zoveel gesproken als met 't Veurbrook. Ook de ambtenaren hebben veel met 't Veurbrook gesproken. De gemeente heeft zich in allerlei bochten gewrongen, maar het is niet gelukt om met 't Veurbrook op één lijn te komen. Telkens als wij dachten dat wij er uit waren, bleken wij weer terug bij af te zijn. Het ging telkens om de financiën. Men wilde daarvoor de verantwoordelijkheid niet op zich nemen, maar daar ging het ons juist om. Als men "a" zegt, moet men ook "b" zeggen. Er is absoluut geen sprake van ongelijke behandeling. De Kolk en 't Dok kwamen later in beeld. Die gaven aan wél de financiële verantwoordelijkheid op zich te willen nemen. Zij hebben gezegd twee jaar lang de verantwoordelijkheid te willen dragen en om na de evaluatie – als het overal goed gaat – het besturen van het wijkcentrum over te dragen aan Acres.

Wij zijn heel blij dat wij nu aan de slag kunnen gaan. De raad heeft het besluit daartoe al eerder genomen, maar daarop wordt nu een klap gegeven.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Er zijn al veel complimentjes de zaal in geslingerd, maar ik complimenteer de wethouder met haar beantwoording.

Ik weet niet of ik door de CDA-fractie ben besmet, maar ik vind het vreemd dat in het besluit niets staat over de financiën die aan het voorstel zijn gekoppeld. De CDA-fractie is daarop altijd erg kien. Ze wil graag dat het besluit zelfstandig is te lezen en dat het duidelijk is. Zoals het besluit nu is geformuleerd, wordt aan de kosten geen limiet gesteld. Dat lijkt mij niet handig. Volgens mij is er een bedrag voor gereserveerd. Dat bedrag zou in het besluit moeten staan. Misschien moet ik het voorstel amenderen. Ik dacht eigenlijk dat de CDA-fractie wel zo pienter zou zijn om daaraan te denken.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 hebben wij besloten dat € 5,5 miljoen vrijvalt. Als ik het niet helemaal verkeerd zie, is het geld dat in het voorstel wordt genoemd niet langer beschikbaar. In de voorjaarsnota 2012 worden het bedrag en het beschikbaar stellen nadrukkelijk benoemd. Daarom verbaast het mij dat men dat raadsbesluit zonder enige argumentatie kan terugdraaien. Mijn grootste bezwaar is dat eerst is besloten om de uitbreiding van 't Dok vanwege de bezuinigingen niet te doen, maar dat het vervolgens zonder enige argumentatie wél wordt gedaan. De wethouder zegt terecht dat

dit in het voorstel had kunnen staan, mede omdat zij ook zegt dat de bibliotheek geen ruimte meer beschikbaar heeft.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! De heer Veenstra heeft veel meer dossierkennis dan ik; ik zou hem niet durven corrigeren. Het eerste budget dat ten gunste van het MFA werd genoemd, was € 12 miljoen. Dat is teruggebracht tot € 8 miljoen. Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 is besloten dat het € 5,5 miljoen zou worden. Echter, bij de begroting 2013 werd het uiteindelijk € 2.980.000,--.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Als de heer Çete gelijk heeft, heeft hij mij terecht gecorrigeerd.

De VOORZITTER: Dames en heren! Voordat ik wethouder Kuik het woord geef, wil ik de heer Hümmels vragen of hij over het juiste raadsvoorstel beschikt. In het raadskompas van afgelopen vrijdag is aangegeven dat het dictum van het raadsvoorstel zou worden gewijzigd. Als de heer Hümmels zijn versie van het voorstel even wil controleren, geef ik hem desnoods daarna gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Als het deugt, vertrouw ik u voor deze keer.

Mevrouw KUIK-VERWEG (wethouder): Voorzitter! In het voorstel staat dat het bedrag dat de heer Çete noemde, € 2.980.000,--, is bestemd voor het wijkcentrum. Besloten is om het bedrag van € 50.000,-- voor de bibliotheek terug te draaien om in 't Dok een extra uitbouw of iets dergelijks te realiseren. Als het programma is ingevuld en de bedragen zijn exact bekend, zullen wij zeker bij de raad terugkomen. Zo doen wij dat altijd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik moet de CDA-fractie mijn excuses aanbieden.

De VOORZITTER: U hebt geen grove dingen gezegd. Integendeel zelfs.
Naar aanleiding van hetgeen de heer Hümmels heeft gezegd, wijs ik erop dat het onderhavige voorstel is gewijzigd. Iedereen moet zich dat realiseren.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Çete zei dat bij de begrotingsbehandeling 2013 het geld is vrijgemaakt. In de voorjaarsnota 2012 staat nadrukkelijk dat de € 5,5 miljoen vrijvalt, maar in het onderhavige voorstel staat dat het raadsbesluit om de € 2,9 miljoen te reserveren bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 is genomen. Dat moet echter de begrotingsbehandeling 2013 zijn.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Namens de VVD-fractie maak ik zowel de besturen van De Kolk en 't Dok als de wethouder een compliment.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De SP-fractie is voorstander van buurtcentra. Helaas is dit geen buurtcentrum meer, maar een MFA. Wij willen echter dat er goede mogelijkheden zijn om er te kunnen werken. Daarom zullen wij met dit voorstel instemmen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik stel voor om de behandeling van agendapunt 11 nog even uit te stellen. De portefeuillehouder komt misschien nog.

12. Duurzaamheidsplan 2013-2016 (R 1301009).

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie heeft veel waardering voor de manier waarop het duurzaamheidsplan tot stand is gekomen en ook voor de inhoud van het plan zelf. In het duurzaamheidsplan worden acht ambities geformuleerd, de

zogenaamde Almelo Acht. In het duurzaamheidsplan wordt elke ambitie in verschillende deelonderwerpen verder uitgewerkt. Bij de meeste deelonderwerpen worden ook doelstellingen geformuleerd. Daar ondervinden wij echter een probleem. Het college stelt voor om alleen de ambities als kaders vast te stellen en om jaarlijks kennis te nemen van de door de B en W opgestelde uitvoeringsprogramma's. Dat betekent dat het college zelf de concrete doelstellingen kan bepalen, dus ook zelf kan bepalen of het al dan niet wil afwijken van de in het duurzaamheidsplan geformuleerde doelstellingen. Dat is echter in strijd met de kaderstellende rol van de raad, maar zo wordt ook de cultuur in stand gehouden dat de raad door het bespreken van de uitvoeringsprogramma's zich bemoeit met de uitvoering van een plan. In ieder geval moeten de toetsbare doelstellingen uit het duurzaamheidsplan in de begrotingsprogramma's worden opgenomen en via de documenten in de Planning & Controlcyclus worden gevolgd en bewaakt. Dan hoeft de raad zich niet te bemoeien met de uitvoeringsprogramma's.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Ik ben het eens met de opmerkingen van de heer Veenstra. Ik hoef die niet te herhalen.

Wij hebben een vraag over besluitpunt 5 van het voorstel. Dat besluitpunt gaat over de educatie over natuur en milieu. Het is duidelijk dat wij daarover erg bezorgd zijn. Wij hebben daarover al heel lang vragen gesteld. Het is een stokpaardje van ons aan het worden. Hoe denkt het college de educatie over natuur en milieu vorm te geven als eind 2013 de medewerker is wegbezuinigd? Zij heeft een fantastische klus geklaard. Zij heeft haar werk ontzettend goed gedaan. Ik hoop niet dat de wethouder zegt de educatie aan de vrijwilligers over te laten. Dat vind ik te goedkoop. Ik zou hierover heel graag de mening van de raad willen horen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie is blij met het aan de raad voorliggende duurzaamheidsplan. Het behelst veel sectoren en thema's: van afval tot mobiliteit. De GroenLinks-fractie heeft al eerder ingestemd met de al genoemde Almelo Acht. Deze acht thema's behelzen alle duurzaamheidsaspecten. Uiteraard kan op het gebied van duurzaamheid veel meer gebeuren. Wij moeten dan wel bereid zijn om meer te investeren. De GroenLinks-fractie zal hierop bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 terugkomen. Wij willen nu al ingaan op één punt: klimaat en energie. Wij verzoeken de wethouder om hierop te reageren. Wij willen dat in 2020 de CO2-uitstoot binnen de gemeentegrenzen met 20% is teruggedrongen. Dit moet door energiebesparing en het opwekken van duurzame energie worden bereikt. De gemeente zal het goede voorbeeld moeten geven met projecten voor LED-straatverlichting, het opwekken van energie met zonnepanelen en het starten van experimenten met één of meer windturbines. De gemeente kan dat echter alleen niet doen. Ze heeft om de CO2-doelstelling te bereiken de hulp van bedrijven en burgers hard nodig. De wethouder moet die hulp stimuleren. Wij vragen of hij daarmee aan de slag gaat.

Een bijkomend effect van energiebesparing en –opwekking is niet alleen dat het goed is voor het milieu, maar ook voor de eigen beurs van de gemeente. Daarnaast levert het werkgelegenheid op. De activiteiten van de gemeente om actief bezig te zijn met duurzame energieopwekking zijn mager. Weliswaar wordt in het voorstel de warmte-koudeopslag en de biovergisting genoemd, maar er kan veel meer gebeuren. Wij kunnen scholen van het basisonderwijs stimuleren om te verduurzamen. Daarvoor kan LED-verlichting worden gebruikt. Schooldaken kunnen worden voorzien van zonnepanelen. Als dat een succes wordt, kunnen alle schooldaken van zonnepanelen worden voorzien. Dit is een grote operatie die een grote investering vereist. De scholen kunnen daarvoor van het Rijk onder gunstige voorwaarden geld lenen. Het Rijk stelt echter als eis dat de gemeente voor de lening garant moet staan. Is het college daartoe bereid?

De GroenLinks-fractie vraagt van de wethouder meer ambitie op het gebied van de opwekking van duurzame energie.

Vooralsnog kunnen wij met het voorstel instemmen.

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Wordt de raad het Duurzaamheidsplan 2013-2016 voorgesteld om subsidies te ontvangen? Dat is wat in de besluittekst staat onder "b." Dat gaat de CDA-fractie te kort door de bocht. De CDA-fractie geeft aan het begrip duurzaamheid een brede inhoud, net als de wethouder in zijn voorwoord. Duurzaamheid betekent een zodanig handelen dat wij de wereld in dezelfde of in een betere toestand doorgeven dan wij haar hebben ontvangen. Duurzaamheid gaat over de keuze voor kwaliteit, het kiezen voor lange termijn

oplossingen en het zorgen voor anderen en voor onze omgeving. Een duurzame samenleving is niet bezig om eendimensionaal een doel te bereiken ten koste van de samenleving of de natuur. Verantwoordelijk zijn voor duurzaamheid betekent ook maatschappelijke betrokkenheid, openheid en communicatie. Duurzame relaties aangaan en gebruikmaken van producten die goed zijn voor de samenleving en de natuur zijn voorwaarden bij aanbestedingen, het verstrekken van subsidies en het aangaan van investeringen. Duurzaamheid kan daarom niet meer een begrip zijn voor alleen het beleidsonderdeel milieu, maar zal dwars door alle beleidsvelden een rol van betekenis moeten spelen. Wij nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op ons door elk aspect van ons beleid te toetsen aan de duurzaamheid ervan. Het college vindt het realiteitsgehalte van het voorstel hoog, maar, gezien de huidige financiële situatie en het perspectief voor de komende jaren zet de CDA-fractie daarbij vraagtekens. Hoe realistisch is het als onverhoopt het Europees Fonds voor regionale Ontwikkeling (EFRO) subsidie aanvraagt, maar gedeeltelijk of zelfs geheel wordt afgewezen?

Onderwerpen waarbij wordt gesproken over energiebesparing en opwekking van duurzame energie kunnen rekenen op veel belangstelling. Op dit moment staat het winnen van schaliegas, ook uit Nederlandse bodem, in de belangstelling. Onderschrijft de wethouder dat het mogelijk winnen van schaliegas uit Almelose bodem past in de visie van het Duurzaamheidsplan 2013-2016?

Actueel is de treinramp in het Belgische Wetteren. De impact die een treinramp heeft op een gemeenschap is in al haar facetten zichtbaar geworden. Ook Almelo heeft te maken met goederentransport per spoor. In het Duurzaamheidsplan 2013-2016 is sprake van herziening van het beleidsplan Externe Veiligheid. De CDA-fractie dringt erop aan om daarmee voortvarend van start te gaan. De CDA-fractie vindt dat het besluit geen recht doet aan het Duurzaamheidsplan 2013-2016 en de kaders van Almelo Acht. Dat zijn geen kaders in de zin van normering. Was dat niet ook de reden waarom op 9 februari 2010 de Almelo Acht geen meerderheid haalde? De stemmen staakten: zestien tegen zestien. Daarna is het voorstel nooit meer voor de raad geagendeerd.

Mevrouw LEUSMAN (VVD): Voorzitter! Aan de raad ligt het Duurzaamheidsplan 2013-2016 voor. De VVD-fractie wil het college voor het plan graag een compliment maken. Qua inhoud en uiterlijk ziet het er schitterend uit.

Als wij het plan inclusief het uitvoeringsplan bekijken, kunnen wij ons alleen maar aansluiten bij de woorden van de beleidsadviescommissie dat de gemeente een heleboel doet en heeft gedaan, maar dat ze daarmee te weinig naar buiten treedt waardoor de resultaten nog niet bij iedereen bekend zijn. Wij geven het college de tip om ermee meer naar buiten te treden.

De VVD-fractie wil zich aansluiten bij de opmerking van mevrouw Van Doorn over het educatiepunt natuur en milieu. Ook wij vinden dat daarvoor een oplossing moet worden gezocht, maar niet in de richting van vrijwilligers.

De VVD-fractie gaat met het voorstel akkoord. Ze wil het graag nomineren voor de raadmeter.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zullen het voorstel van de VVD-fractie om dit voorstel te nomineren voor de raadmeter meenemen naar het presidium.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie is content met de inhoud van het Duurzaamheidsplan 2013-2016. Wij zijn echter wel een beetje bevreesd voor het verschijnsel dat dit soort plannen uiteindelijk papieren tijgers blijken te zijn.

Het begint met ambitie. Dat is een reclameslogan van een min of meer bekende bank. Wij zijn wat dat betreft op de goede weg. Ik kan mij herinneren dat de raad een aantal jaren geleden heeft ingestemd met Almelo Millenniumgemeente, maar ik vraag mij af of wij daarover later ooit nog iets hebben gehoord.

Wij zijn erg positief over de inhoud van het plan, maar wij zouden graag willen dat ook in financieel moeilijke tijden de duurzaamheidsambitie overeind blijft staan. Wij zijn daar uiteraard zelf bij, maar ook het college is daarvoor verantwoordelijk.

Ik wil mij aansluiten bij de opmerking van mevrouw van Doorn. Zij begon over de educatieve functie die Almelo op dit moment nog heeft. Zoals al eerder tijdens behandelingen van voorjaarsnota's is gezegd, hecht de PvdA-fractie daaraan grote waarde.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Enkele fracties hebben ons en de betrokken ambtenaren voor het voorstel complimenten gemaakt. Wij danken de fracties daarvoor.

De heer Veenstra noemt het uitvoeringsprogramma. Wij hebben dat ter kennisname meegestuurd. De heer Veenstra vraagt hoe de raad over dat programma kan meedenken. Het is de taak van het college om het uitvoeringsprogramma op te stellen. Wij maken dat uitvoeringsprogramma op basis van het Duurzaamheidsplan 2013-2016. Elk jaar presenteren wij de raad een jaarverslag. Het jaarverslag is voor de raad de input om bij de behandeling van de voorjaarsnota's aan te geven welke beleidswijzigingen de raad wenst. Die wensen kunnen vervolgens in het nieuwe uitvoeringsprogramma worden meegenomen. Dat is de cyclus die wij voorstellen.

De fracties van ALA, VVD en PvdA noemden de vrijwilligers. Ik deel de mening niet dat het goedkoop is als naar vrijwilligers wordt verwezen. Dat doet de vrijwilligers geen recht. Men zal van mij denken dat ik mij er goedkoop van af wil maken. Ik zie de vingers al heen en weer gaan. Ik ben echter met vrijwilligers in gesprek over het Natuurhus waar binnenkort de natuureducatie zal plaatsvinden. De natuurverenigingen geven als vrijwilligers vorm en inhoud aan het Natuurhus. Het is nog papier en gepraat en het staat er nog niet, maar ik vind dat zij ver zijn gekomen en veel fondsen hebben aangeboord. Ik vind dat men dat niet kan afdoen als alleen vrijwilligerswerk. De milieueducatie die nu wordt overgenomen – aan de Deldensestraat – wordt weliswaar door vrijwilligers gedaan, maar daarmee mogen wij hen niet diskwalificeren. Zij leveren goed, vakkundig en professioneel werk.

De heer Buitenweg roept op tot samenwerking. Wij kennen de samenwerking in het Duurzaamheid Netwerk Almelo (DNA). Dat zijn bedrijven in Almelo die een duurzaamheidsnetwerk hebben opgericht waarvan ook de gemeente deel uitmaakt. Daar wordt vorm en inhoud aan de samenwerking gegeven.

De heer Buitenweg heeft gevraagd naar zonnepanelen op scholen. Ik zeg toe bij de raad erop terug te komen welke mogelijkheden daarvoor zijn. Ik zou dat nu uit de losse pols kunnen doen, maar daarvoor vind ik het een te serieus onderwerp. Ik zal dat uitzoeken en zal de raad daarover een brief sturen, of ik kom er op een andere manier op terug.

De heer Buitenweg noemt het opwekken van duurzame energie. In het Duurzaamheidsplan 2013-2016 staan vier onderwerpen die door ons als pilot aan de raad worden voorgesteld. Wij geven daaraan vorm en inhoud. In de eerste plaats de warmte-koudeopslag. De reactie daarop kan zijn dat warmte-koudeopslag overal gebeurt, maar wat in Almelo uniek is, is dat wij in kaart brengen waar mogelijkheden voor warmte-koudeopslag zijn om daarvan zo effectief mogelijk gebruik te maken. Als de overheid het gebruik niet reguleert, dan wordt de opslag maar door een klein aantal bedrijven gebruikt en hebben andere bedrijven het nakijken. Wij willen dat er zoveel mogelijk bedrijven en gebouwen gebruik van maken.

Wij zijn bezig met de aanbesteding voor Leemslagen. Het is een van de eerste projecten in Nederland waar wij de kou gebruiken die door het afgraven van een meer is ontstaan. Wij kunnen daarmee vijf ziekenhuizen of twintig kantoorgebouwen koelen. Dat is commercieel mogelijk. Dat is uitgezocht door Cogas en het ziekenhuis. Wij zullen dat aanbesteden. De overheid is alleen grondstoffenleverancier. Bedrijven kunnen op de aanbesteding inschrijven.

Wij zijn ook bezig met bio-energie, met name om dat in te voeren in het warmtenetwerk van Windmolenbroek.

Wij hebben subsidie aangevraagd om in de binnenstad de warmte van het riool te gebruiken voor verwarmingsdoeleinden. Wij pakken innovatieve zaken op en stimuleren die.

De heer Vos vraagt naar het realiteitsgehalte van het voorstel. Wij zijn ambitieus, maar wij hebben aangegeven dat de financiering binnen de bestaande programma's moet worden gevonden. Of dat kan, is afhankelijk van de financieel-economische omstandigheden. Voor extra initiatieven hebben wij € 160.000,-- kunnen vrijmaken.

De heer Vos heeft gevraagd naar schaliegas. Daarover staat in het voorstel inderdaad niets. Ik kan daarover op dit moment niets zeggen. Het college heeft daarover nog geen standpunt ingenomen.

Ik voel mee met de opmerking van de heer Vos over wat in de besluittekst staat onder "b." Daar staat dat de raad het Duurzaamheidsplan 2013-2016 wordt voorgesteld om subsidies te kunnen aanvragen. Men kan zich terecht afvragen of dat de reden is om het plan de raad voor te stellen. Dat is wel een erg magere reden. Ik stel derhalve voor om de besluittekst onder "b" te wijzigen in: het vinden van een duurzame balans zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties. Daarmee geven wij veel meer inhoud aan het begrip duurzaamheid. In het

stuk zelf staat altijd nog dat het ook nodig is om subsidies aan te vragen.

De heer Schuur noemt het begrip "papieren tijgers". Wij hebben geprobeerd om dat te voorkomen, want het is terecht dat de heer Schuur dat begrip noemt. Vaak worden zeer mooie dingen op papier gezet. Dat doen wij niet, wij werken digitaal. Wij hebben geprobeerd om in elk hoofdstuk concrete doelstellingen te formuleren. Zo nu en dan zijn die niet superconcreet, maar er zijn doelstellingen die concreet en verifieerbaar zijn.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb het gevoel dat de wethouder niet exact heeft begrepen wat de intentie is van mijn opmerkingen uit de eerste termijn. Hij zegt dat wij eerst de kaders vaststellen. Hij noemt daarbij de ambities van Almelo Acht. Hij zegt terecht dat in het Duurzaamheidsplan 2013-2016 veel concrete doelstellingen staan. Wat mij betreft, zijn dát de kaders. Die worden echter niet in het voorstel genoemd. De wethouder zegt die in de uitvoeringsprogramma's op te nemen. Ik vind echter dat de uitvoeringsprogramma's niet de instrumenten van de raad zouden moeten zijn. Er zijn de programmabegroting en de Planning & Controlcyclus. Die komen bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 aan de orde. Wij leggen daar niet allerlei uitvoeringsprogramma's van verschillende beleidsterreinen naast. Volgens mij moeten de concrete doelstellingen in de programmabegroting worden opgenomen. De programmabegroting is het toetsingskader van de raad. De uitvoeringsprogramma's kunnen de raad ter kennisgeving worden toegestuurd, maar de raad hoeft daaraan geen aandacht te schenken. Dat is de goede weg. Ik vraag het college of de concrete doelstellingen in de programmabegroting kunnen worden opgenomen. Wij hoeven dan het Duurzaamheidsprogramma 2013-2016 niet meer te bespreken. De programma's komen dan via de jaarlijkse Planning & Controlcyclus aan de orde. Wij toetsen die dan. Dat is de reden dat ik nu niet ben ingegaan op allerlei voorstellen. Wij kunnen dan via de Planning & Controlcyclus zien of de duurzaamheids- en klimaatsdoelstellingen überhaupt worden gehaald. Volgens mij kan dat niet zonder de inwoners erbij te betrekken. Ik heb dat al eerder gezegd, maar dat komt dan aan de orde bij de bespreking van de programma's tijdens de behandeling van de voorjaarsnota.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Dit is wat er gebeurt als iemands woorden worden verdraaid. Het woord "goedkoop" ging in de beantwoording van de wethouder een eigen leven leiden. Ik bedoelde met "goedkoop" dat het antwoord goedkoop zou zijn als de wethouder de vrijwilligers erbij zou halen, maar niet dat de vrijwilligers goedkoop zijn, integendeel. Ik stel het werk van de vrijwilligers op hoge prijs. Ik denk dat de wethouder dat ook wel weet. Ik werk al jaren met deze mensen samen. Het zijn fantastische mensen. Deze mensen hebben de verantwoordelijkheid op zich genomen. Zij hebben sponsors gezocht. Zij zijn bezig geweest. Vele organisaties hebben de handen ineengeslagen en zijn naar het Natuurhus gekomen. Zij verdienen daarvoor een compliment. Ik vind echter dat de gemeente haar verantwoordelijkheid niet mag ontlopen door de verantwoordelijkheid bij de vrijwilligers neer te leggen en haar handen er vanaf te trekken. Ik vind dat ook het college de verantwoordelijkheid op zich moet nemen. Daarmee neemt ook de raad de verantwoordelijkheid op zich, omdat die daarmee zal instemmen. Wij willen dat het college de raad een voorstel doet over hoe de natuur- en milieueducatie vorm zal krijgen – de fracties van VVD en PvdA hebben hun instemming daarmee al laten blijken – en als het college dat kan toezeggen, gaan wij met het onderhavige voorstel akkoord.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn uitgebreide beantwoording.

Ik wil graag het betoog van mevrouw Van Doorn over de natuur- en milieueducatie steunen. Volgens mij hebben wij over hetzelfde onderwerp gezamenlijk een amendement ingediend. Ik vind het erg gemakkelijk van het college om te stellen dat deze educatie met vrijwilligers kan worden gedaan. Dat geldt niet alleen voor dit soort educatie, maar ook voor onderwijs en zorg. In andere sectoren kunnen kennelijk geen vrijwilligers werken, want daar hoort men er nooit iets over. Er wordt nogal geshopt.

De wethouder verwijst naar DNA. Ik heb die site bekeken. Ik zie dat daar minder duurzame vrienden bijhoren, zoals Urenco in Almelo. Er kan over worden gediscussieerd wat duurzaam is, maar kernenergie is in mijn ogen niet duurzaam.

Ik heb een aantal zaken genoemd, zoals warmte-koudeopslag en biovergisting in Leemslagen. Er gebeurt inderdaad het een en ander op dat gebied. Ik heb echter gezegd dat er meer kan gebeuren. Ik heb ook het woord "windturbines" gebruikt, maar daarover heeft de

wethouder niets gezegd. Windturbines zijn in veel gemeenten een punt van discussie, maar ik denk dat het goed is om daar een studie naar te verrichten en om er serieus op in te gaan. Het is een vorm waarmee vrij veel energie op een goedkope manier kan worden opgewekt.

De wethouder noemde de warmte uit het riool. Die bestaat inderdaad. Het is misschien grappig dat ook rioolturbines bestaan. Misschien kan de wethouder die in zijn beantwoording meenemen.

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Kunnen wij de beleidsdoelen die zijn verwoord in de Duurzaamheidsnota als kaders zien?

De wethouder heeft toegezegd om de besluittekst onder "b." aan te passen. De CDA-fractie kan zich daarin vinden.

De CDA-fractie onderschrijft de opmerkingen van de heer Veenstra uit de tweede termijn.

In het kader van duurzaamheid is natuureducatie natuurlijk een belangrijk punt. Wij zien die echter in het plan voldoende benoemd. Wij vinden dat het vermeerderen van kennis gebeurt door het delen ervan.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Ik zou graag zien dat er een continu beleid is. Vrijwilligers doen fantastisch werk, maar er moet een continu beleid komen waarbij wij er zeker van zijn dat de jeugd al op de basisschool begint met het krijgen van natuur- en milieueducatie. Dat is het grote punt waarvoor ik mij sterk wil maken. Ik hoop dat de CDA-fractie daarmee kan instemmen.

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Zoals ik zo-even heb verwoord, is natuureducatie een belangrijk punt. Om specifiek op één onderdeel ervan in te gaan, vind ik vrij lastig en prematuur, omdat binnenkort de voorjaarsnota 2013 wordt behandeld. Dan kunnen wij op veel verschillende onderwerpen ingaan.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Ik heb dat ene punt er uitgehaald omdat eind dit jaar de natuur- en milieueducatieve medewerker van de gemeente wordt wegbezuinigd. Als wij daaraan iets willen doen, moeten wij nu besluiten om haar op z'n minst op halve kracht houden. Zij is ook nu werkzaam op halve kracht. In de voorjaarsnota 2013 moet dat worden vastgelegd. Dit punt is dus niet prematuur.

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Ik begrijp het standpunt van mevrouw Van Doorn, maar ik vind dat wij dit punt beter kunnen bespreken bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! De heer Veenstra bedoelt de vier programma's die bij de behandeling van voorjaarsnota en begroting worden genoemd. Hij zegt dat wij daarin de concrete doelstellingen moeten opnemen, want er is een integraal plan. Als een doelstelling aan de orde is en die is in een programma opgenomen, dan is die voor de raad verifieerbaar. Dat ben ik met de heer Veenstra eens. Ik denk dat het een goede manier van werken is. Wij hebben de doelstellingen niet voor niets opgeschreven. Wij komen op die manier ook tegemoet aan hetgeen de heer Schuur zei, want dan is de doelstelling geen papieren tijger, tenzij de raad die laat lopen en er een papieren tijger van maakt. Dat kan de raad dan controleren.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Dat zou dus eigenlijk een amendering van de besluittekst zijn. Het laatste punt, dat wij de concrete doelstellingen via uitvoeringsprogramma's behandelen, zal worden veranderd in het opnemen van de concrete doelstellingen in de programma's en documenten van de Planning & Controlcyclus. Op die manier worden de doelstellingen bewaakt en gevolgd. De raad hoeft dan eigenlijk geen uitvoeringsprogramma's meer te zien, maar kan die alleen ter kennisname ontvangen.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! De uitvoeringsprogramma's zijn de uitvoering van hetgeen als beleid in de begrotingsprogramma's staat. Daarin worden de concrete doelstellingen verwoord. Die moeten via de uitvoeringsprogramma's nader worden uitgewerkt. De raad kan dat zien, maar dat wordt door het college gedaan. Het college zal bij de behandeling van de voorjaarsnota's rapporteren wat van de concrete doelstellingen is terechtgekomen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Wat van de concrete doelstellingen is terechtgekomen, hoort in de programma's van de begroting te staan. Daar horen tevens de verbeteracties uit voort te komen. Hetgeen wordt gedaan om de doelstellingen te realiseren, maakt onderdeel uit van die programma's, maar over de wijze waarop het college dat doet, gaat de raad niet. Langzaam maar zeker moeten wij tot de conclusie komen dat de raad zich moet beperken tot de "wat"-vraag. Die moet in de begrotingsprogramma's aan de orde komen. De raad bepaalt wat wordt gedaan en hoeveel het kost, maar hoe het gebeurt, bepaalt het college.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik begrijp de heer Veenstra af en toe, maar deze keer helemaal niet. Ik ben namelijk eigenlijk erg blij met de uitvoeringsprogramma's. Wij denken dat wij daaraan kunnen zien wat er gebeurt en óf het daadwerkelijk gebeurt.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! In de begrotingsprogramma's zetten wij gewoon wat wij doen om de doelstellingen te realiseren. Alle activiteiten die daarvoor worden ondernomen, staan dan in de begrotingsprogramma's. In deze programma's staat ook wat wij doen als de doelstellingen niet worden gerealiseerd. In de uitvoeringsprogramma's staat weliswaar heel concreet hoe het realiseren van de doelstellingen wordt gedaan, maar dat aspect betreft alleen de "hoe"-vraag. De raad moet echter langzaam maar zeker van de "hoe"-vraag af. De raad moet zich beperken tot de "wat"-vraag. Dat is dualisme. Wij kunnen op de door mij geschetste manier daaraan heel nadrukkelijk vorm geven. Daarom pleit ik ervoor.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik heb toegezegd dat de concrete doelstellingen van het duurzaamheidsplan in de begrotingsprogramma's terechtkomen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Niet alleen de doelstellingen moeten daarin terechtkomen, maar ook wat wordt gedaan om die te realiseren. Dat maakt deel uit van het desbetreffende begrotingsprogramma. Dat staat nu al in de begrotingsprogramma's onder de noemer "andere activiteiten".

De heer ANDELA (wethouder): Dat betekent dat er een verdubbeling ontstaat van de uitvoeringsprogramma's in de begrotingsprogramma's. Ik ben het met de heer Veenstra eens om in de begrotingsprogramma's de concrete doelstellingen van het duurzaamheidsplan op te nemen en daarop bij de jaarverantwoording terug te komen om te kunnen zien wat er is gerealiseerd. Dat horen wij te doen om het beleid te controleren. Echter, als wij het gehele uitvoeringsprogramma in de begrotingsprogramma's opnemen, schieten wij ons doel voorbij.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik zeg niet dat de uitvoeringsprogramma's in hun geheel in de begrotingsprogramma's moeten worden opgenomen. Ik zeg dat alleen wat wordt gedaan in de begrotingsprogramma's moet worden opgenomen, maar dat hoe dat wordt gedaan onder de verantwoordelijkheid van het college valt. Dat mag het college de raad ter kennisgeving laten weten, maar hoeft geen deel uit te maken van de discussie van de raad. De raad discussieert over wat het college doet en of het de doelstellingen heeft gerealiseerd. Dat deel hoort in de begrotingsprogramma's te staan. Deze discussie voeren wij al zolang ik in de raad zit. Als wij daaraan niet toekomen, blijft de raad zich bezighouden met uitvoeringsprogramma's waarin staat hoe wordt geprobeerd de concrete doelstellingen te bereiken. Dat moeten wij echt achter ons laten.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Vindt de heer Veenstra het onvoldoende wat ik heb toegezegd, het verwoorden van de doelstellingen in de begrotingsprogramma's?

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Wat mij betreft, mag de wethouder de uitvoeringsprogramma's voor de raad heel summier houden. De uitvoeringsprogramma's bevatten alle gegevens over de manier waarop het beleid precies moet worden uitgevoerd, maar in de begrotingsprogramma's kan worden volstaan met het aangeven van wát er wordt gedaan.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Dat betekent echter wél dat de begrotingsprogramma's uitgebreider worden.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ja, uitgebreider en concreter, maar ook door de raad toetsbaar en bewaakbaar. Dat is de essentie. Anders krijgt de raad behalve begrotingsprogramma's ook nog eens uitvoeringsprogramma's te verwerken. Dan wordt het beleid voor de raad erg ondoorzichtig en is niet langer te bewaken. De documenten voor de Planning & Controlcyclus moeten voor de raad de basis zijn om te controleren wat er gebeurt, maar over de wijze waarop dat precies gebeurt, hoeft de raad niet te discussiëren. Als de raad daarover iets wil weten, is dat vanzelfsprekend wél mogelijk.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik zeg toe dat wij voor het jaar 2014 daartoe een poging zullen wagen.

Inzake de natuur- en milieueducatie speelt het feit dat dit aan het einde van het jaar afloopt. Twee jaar geleden is daarover een besluit genomen. Er zou een overgangsperiode van twee jaar zijn. Wij dachten dat het Natuurhus er dan zou zijn en dat de natuur- en milieueducatie dan zou worden overgenomen. Het Natuurhus laat wat langer op zich wachten. Over hoe de overname precies zal plaatsvinden, zal ik de raad vóór de behandeling van de voorjaarsnota 2013 berichten, zodat tijdens deze behandeling hierover een besluit kan worden genomen. Dan zal ook aan de orde komen wat de huidige stand van zaken is en hoe het college die bekijkt. De raad zal dan een eigen afweging kunnen maken.

De heer Vos vroeg of hij de beleidsdoelen die zijn verwoord in de Duurzaamheidsnota als kaders kan zien. Dat kan hij inderdaad.

De heer Buitenweg sprak over windenergie. Hij kent de problematiek van de windmolens in het licht van de laagvliegroutes in Almelo. Dat wil echter niet zeggen dat het college definitief het hoofd in de schoot heeft gelegd. Als er mogelijkheden voor zijn, dan zullen wij daarvan gebruikmaken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik ken het probleem van de laagvliegroutes van de F16-vliegtuigen. Echter, het schijnt dat in een deel van het gebied windturbines kunnen worden geplaatst.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik heb aangegeven dat wij proberen mogelijkheden voor het plaatsen van windmolens te zoeken. Het is niet zo dat voor het college windenergie geen rol speelt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Kan de wethouder zeggen wanneer de raad daarover iets van het college zal horen?

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Dat zal in elk geval in de loop van volgend jaar gebeuren.

De heer Buitenweg noemde ook rioolturbines. Die zijn mij niet bekend. Die lijken mij een winderige aangelegenheid te zijn.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder heeft een aantal toezeggingen gedaan en een formulering voorgesteld waarmee de besluittekst van het voorstel kan worden aangepast. Wij kunnen dat verwoorden in een amendement. Wij kunnen dat ook via een mondeling amendement doen. Wij kunnen de besluittekst niet ongewijzigd goedkeuren.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zullen niet overgaan tot een mondeling amendement. Die truc is ooit een keer gedaan.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik heb bezwaar tegen de gang van zaken. Mevrouw Ten Seldam wil een opmerking van orde maken. Opmerkingen van orde gaan altijd voor.

De VOORZITTER: Ik was met de heer Veenstra bezig. Daarna komt mevrouw Ten Seldam aan de beurt.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ook ik maakte een opmerking van orde.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik stel voor om de besluitvorming even te verdagen. Wij kunnen dan een amendement opstellen als het volgende agendapunt wordt behandeld. Dan is een schorsing niet nodig. Wij hebben de ICT bij de hand. Wij kunnen vervolgens na het volgende agendapunt over het onderhavige voorstel een besluit nemen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik begrijp dat zowel mevrouw Ten Seldam als de heer Veenstra een amendement wil opstellen.
Ik wil de vergadering graag even schorsen. Ik heb het bericht ontvangen dat mevrouw Hermans vanavond niet meer komt, dus ik moet met het college bespreken hoe wij de agendapunten uit haar portefeuille zullen behandelen.

De VOORZITTER schorst daarop de vergadering.

(De heer Simmering komt, te 20.57 uur, ter vergadering.)

Na heropening van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:
Dames en heren! Mevrouw Hermans zal vanavond niet meer ter vergadering komen. Het college en ik hebben overlegd over wat met agendapunt 11 zal gebeuren. Ik stel de raad voor om agendapunt 11 te verdagen naar de raadsvergadering van 11 juni a.s. Ik constateer dat de raad hiermee instemt.

14. Wijziging APV in verband met handhaafbaarheid hondenbeleid (R 1301017).

De VOORZITTER: Dames en heren! De heer De Olde heeft gezegd zijn vragen liever schriftelijk in te dienen. Hij kan met het voorstel instemmen.

Het voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De VOORZITTER stelt daarop aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

12. Duurzaamheidsplan 2013-2016 (R 1301009).

De VOORZITTER: Dames en heren! Door de CDA-fractie wordt het volgende amendement ingediend.

"Amendement
Betreft het onderwerp: Beleidsplan 2013 - 2016
De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 21 mei 2013
Besluit:
Punt b. tekst te wijzigen in:
Als algemene ambitie van het duurzaamheidbeleid te formuleren dat:
Almelo streeft naar een duurzame balans zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties.
Punt c.
Als verdere uitwerking de volgende ambities (Almelo Acht) te benoemen:
Zie tekst b 1 t/m 8
En toe te voegen:
En daarmee het duurzaamheidsplan 2013- 2016 als richtinggevend document vast te stellen
Punt d. toe te voegen:
De doelstellingen en wat daarvoor gedaan moet worden onderdeel te laten zijn van de P&C cyclus.
Punt c om te nummeren naar Punt e.
Toelichting
Het aanvragen van een subsidie is geen reden om een duurzaamheidsplan vast te stellen."

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Het amendement is ingediend namens de fracties van CDA en ChristenUnie.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Het college kan leven met het volledige amendement.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb er moeite mee als wordt gezegd dat het aanvragen van subsidie geen reden is om iets te doen. Volgens mij is dat één van de redenen om iets te doen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik beschouw de opmerking van de heer Hümmels als een soort stemverklaring.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Als de volgende zin in het amendement staat: "Het aanvragen van een subsidie is geen reden om een duurzaamheidsplan vast te stellen", dan vind ik dat die moet weggehaald of moet worden gewijzigd in: Het aanvragen van een subsidie is een van de redenen om een duurzaamheidsplan vast te stellen. Het aanvragen van een subsidie is niet "geen reden".

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Mijnheer Hümmels, de toelichting komt niet in het besluit van het voorstel te staan. Echter, als u wilt dat deze zin uit het amendement wordt gehaald, dan kan dat.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik stel voor dat wij de door de heer Hümmels genoemde zin schrappen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik constateer dat het amendement is gewijzigd. De laatste zin ervan wordt geschrapt.

De heer VOS (CDA): Voorzitter! Het amendement luidt thans als volgt:

"Amendement
Betreft het onderwerp: Beleidsplan 2013 - 2016
De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 21 mei 2013
Besluit:
Punt b. tekst te wijzigen in:
Als algemene ambitie van het duurzaamheidbeleid te formuleren dat:
Almelo streeft naar een duurzame balans zonder afwenteling naar de omgeving of volgende generaties.
Punt c.
Als verdere uitwerking de volgende ambities (Almelo Acht) te benoemen:
Zie tekst b 1 t/m 8
En toe te voegen:
En daarmee het duurzaamheidsplan 2013- 2016 als richtinggevend document vast te stellen
Punt d. toe te voegen:
De doelstellingen en wat daarvoor gedaan moet worden onderdeel te laten zijn van de P&C cyclus.
Punt c om te nummeren naar Punt e."

Hierna wordt digitaal gestemd over het gewijzigde amendement, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

Vervolgens wordt digitaal gestemd over het voorstel, met inachtneming van de daarin bij amendement aangebrachte wijziging, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

15. Jaarverantwoording 2012 (R 13011054).

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! In het kader van de Planning & Controlcyclus zijn het college en het ambtelijke apparaat ook dit jaar in staat zijn geweest om de raad de jaarverantwoording ruimschoots vóór de behandeling van de voorjaarsnota te presenteren. Dat is nodig om de voorjaarsnota goed te kunnen bespreken. De jaarverantwoording geeft de VVD-fractie het gevoel dat wij op de goede weg zijn. In tegenstelling tot 2011 sluiten wij 2012 positief af. Wij zijn er nog lang niet, maar een positief exploitatieresultaat gecombineerd met enkele incidentele meevallers leidt in ieder geval tot een algemene reserve die voldoet aan de minimumeis van 10% van de algemene uitkering. Ik kom hierop dadelijk nog terug.

Ook het feit dat veel programma's op schema liggen, geeft de VVD-fractie het gevoel dat wij bezig zijn om geleidelijk resultaat te boeken met het in orde brengen van de gemeente. Wij zijn er echter nog lang niet. De discussie met de provincie heeft ons pijnlijk duidelijk gemaakt dat zo hier en daar nog wat te doen valt. Los daarvan vindt de VVD-fractie dat Almelo nog lang niet in balans is. Ook daar ligt nog een aardige uitdaging.

De enorme dynamiek van de huidige samenleving, de forse effecten van de crisis en de grote decentralisatieoperaties leiden tot de bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 te houden kerntakendiscussie. Dat is een discussie die eigenlijk al veel eerder had moeten worden gevoerd, ook toen er nog geen sprake was van draconische bezuinigingen.

De VVD-fractie kan instemmen met de resultaatbestemming. Het resultaat komt maar voor een kleine € 2 miljoen uit de exploitatie. Het structureel in orde brengen van de financiën vraagt de komende jaren om een fikse inspanning.

De ondergrens van de algemene reserve van 10% is nu bereikt, maar dat is pas een eerste stap in de richting van een weerstandsvermogen dat past bij het risicoprofiel van de gemeente. In dat kader moet direct worden gewezen op de post dubieuze debiteuren. Deze post zou flink kunnen toenemen, bijvoorbeeld als gevolg van rechterlijke uitspraken inzake leges Van der Looy – met betrekking tot Fortezza – of de ontwikkeling van Prosyn aan de Weezebeeksingel tegenover het ziekenhuis.

In het recente verleden hebben wij gepleit voor voldoende dotatie aan de voorzieningen voor kunstwerken in onze stad. Een belangrijk onderdeel van een gezonde financiële exploitatie van een organisatie is het in orde hebben van het onderhoud van de bezittingen. Deze middelen dienen in ruim voldoende mate te zijn opgenomen in de begroting. De VVD-fractie verzoekt het college om te onderzoeken of de huidige voorzieningen en bestemmingen voldoende zijn om aan bovengenoemde financiële uitgangspunten tegemoet te komen. Het hangt van de beantwoording van het college af of wij hierover een motie indienen.

Het Grondbedrijf blijft voor de gemeente een grote zorg. De VVD-fractie heeft bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 aangegeven dat als dat maar enigszins mogelijk is, tegenvallers direct moeten leiden tot het nemen van verlies en niet tot verder uitfaseren of optimaliseren van projecten zoals in hoofdstuk 7.7.4 staat. Vooral voor kleine aantallen moet het mogelijk zijn om ze jaarlijks af te boeken en om daarvoor een voorziening te treffen. Daarmee blijven de financiële consequenties van de systematiek beheersbaar. In geval van het omgekeerde kan de getroffen voorziening vrijvallen. Kan de wethouder aangeven om hoeveel geld het gaat als deze systematiek ook voor 2012 zou worden toegepast? Volgens mij is er dan sprake van 67 of 73 woningen.

Ook de openeinderegelingen vormen enorme risico's. Die moeten worden ingedamd. Vooral in het domein van de sociale regelingen is het strenge maar rechtvaardige IAU beleid een belangrijk instrument om de risico's onder controle te krijgen. Gecombineerd met het collegebeleid inzake sociale stijging moet dit uiteindelijk leiden tot de doelstelling van het college en de raad om in dit beleidsveld een balans te scheppen die wij allemaal zo vurig wensen. Dat dit een taai en langdurig proces zal zijn, hebben onderzoeken aangetoond. In dit kader is het voor de VVD-fractie van groot belang dat het effect van het beleid telkens goed wordt bekeken. Helder en SMART geformuleerde doelen zijn een vereiste om de noodzakelijke adequate effectmetingen te kunnen toepassen.

De VVD-fractie is enthousiast over de ingezette koers voor het vergroten van de externe oriëntatie. Zowel de interne herindeling als de sourcing, de intensivering van samenwerking in Netwerkstad en de regio en een goede relatie met de provincie dragen daaraan aanzienlijk bij. Wij waarderen de verbeterde samenwerking met de provincie zeer.

Op basis van opmerkingen van burgers en bedrijven en concrete dossiers waarmee de raad is geconfronteerd, vragen wij het college om enkele ambtelijke afdelingen kritisch te bekijken en

om nog meer dan voorheen te streven naar het verhogen van politieke en maatschappelijke sensitiviteit. Wij stellen voor om te werken met service level agreements (afrekenbaarheid) per afdeling, gerichte externe coaching of begeleiding (kwaliteitsverbetering) en wellicht het verhogen van de mobiliteit.

Dat wij in staat zijn gebleken om een zeer fors deel van de grondwaarde in Waterrijk af te boeken naar landbouwwaarden beoordelen wij positief. Wij kijken reikhalzend uit naar de transitiestrategie voor dit gebied. Het zou mooi zijn als wij in staat zouden zijn om een fors deel van de afwaardering te compenseren met inkomsten uit innovatieve, duurzame en diervriendelijke ontwikkelingen.

Wat betreft de binnenstad gaan wij ervan uit dat met de behandeling van de voorjaarsnota een positief besluit kan worden genomen omtrent de uitvoering van het huidige plan. Daardoor kunnen de ontwikkelingen inclusief de Grotestraat dit jaar daadwerkelijk van start gaan.

Over het beleidsterrein economie merken wij op dat wij accountmanagement en acquisitie op regionale schaal zeer toejuichen. Daarnaast vragen wij het college om erop toe te zien dat de communicatie met de ondernemers in de stad goed in de gemeentelijke organisatie is en blijft geborgd. Het zijn immers de ondernemingen en andere organisaties die zorgen voor werkgelegenheid voor de inwoners.

Over de cultuur in de stad merken wij op dat het openen van NAXT een stap vooruit is, maar de benchmarkgegevens op dit terrein laten nog altijd zien dat Almelo zeer ver achterloopt bij vergelijkbare gemeenten. Zo gauw de financiële situatie het toelaat, zullen wij op dit terrein meer moeten investeren om als aantrekkelijke vestigingsplaats te worden gezien.

Een andere belangrijke vestigingsvoorwaarde is de veiligheid in onze stad. Zowel rationeel, aan de hand van de cijfers, als emotioneel, aan de hand van de gevoelens van de inwoners, moet Almelo een zeer veilige stad zijn. Uit onderzoek blijkt dat Almelo op dit vlak al aardig scoort. Wij vragen ons echter wél af wanneer het wettelijk verplichte integrale veiligheidsplan door de raad kan worden vastgesteld. Wanneer komen de uitwerkingen van de doelstellingen die daarbij horen naar de raad?

De VVD-fractie kan zich vinden in de conclusies en aanbevelingen zoals die zijn gemeld in het burgerjaarverslag. Uiteraard zien wij graag de reportages hierover in de reguliere Planning & Controlcyclus terug.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! De berichtgeving over een voordeling saldo over 2012 van maar liefst € 11,8 miljoen kwam bijna juichend op ons over. Natuurlijk is de portefeuillehouder financiën verheugd dat de boeken eindelijk op deze wijze konden worden afgesloten, maar de PvdA-fractie had liever gezien dat de communicatie iets terughoudender was geweest.

Insiders weten het wel. De plussen die voortkomen uit incidentele baten waren bitterhard nodig om onze algemene reserve weer een beetje bodem te geven. Gezien de aangekondigde bezuinigingen zou een betere uitleg naar de burger op zijn plaats zijn geweest. De burgers vragen zich af waarom wij moeten bezuinigen als wij het vorige jaar met € 11,8 miljoen positief hebben afgesloten.

Na aftrek van de incidentele baten rest min of meer een break even resultaat. De baten en lasten zijn in evenwicht. Dat lijkt in lijn te zijn met de tussentijdse bestuursrapportage. Toen was er melding van een afwijking van ongeveer 0,2%. Als wij iets dieper graven, dan vallen twee zaken op. Er is een nadeel van € 1,5 miljoen bij het saldo kosten. Bij de toelichting tijdens het politieke beraad werd gemeld dat dit vooral kwam door een lagere productiviteit. Waarschijnlijk werd een lagere productie bedoeld, oftewel minder dekking uit het uren schrijven, met als achtergrond lagere activiteiten, bijvoorbeeld in de bouw. Wij horen hierop graag een reactie van de wethouder. Verder valt een nadeel op van € 0,6 miljoen door de voorziening dubieuze debiteuren. Beide oorzaken kunnen wij niet terugvinden in de bestuursrapportage over de eerste zes maanden van 2012. Waren deze oorzaken toen nog niet herkenbaar? In hoeverre zullen deze zaken nog in 2013 een rol spelen?

Zou de portefeuillehouder mededelingen kunnen doen over het risico dat wordt vermeld op pagina 121? Dat betreft een bedrag van ongeveer € 21 miljoen. Ook daaraan refereerde de heer Nijhuis. De gemeente heeft dat bedrag nog te goed van een bepaalde firma uit Weert.

In de Jaarverantwoording 2012 staat dat Cogas gas en elektriciteit levert, maar die tijd is voorbij. Wellicht moet de tekst worden geactualiseerd. Cogas is netbeheerder.

Deelt de portefeuillehouder onze zorgen dat het dividend de komende jaren onder druk kan

komen te staan nu de NMA heeft aangekondigd een onderzoek te doen naar de te hoge heffingen van de netbeheerders?

Ook de PvdA-fractie vindt het belangrijk dat het financiële boekje in orde is. Dat doel wordt bereikt door het vergelijken van cijfers en door ervoor te zorgen dat de berekening onder de streep goed uitkomt. In het kader van de MAU hebben wij al eerder gezegd: cijfers worden voorafgegaan door mensen. Het is uiteindelijk de investering in mensen die ertoe leidt dat het resultaat uiteindelijk op nul uitkomt. De overschrijdingen van de openeinderegelingen moeten ongedaan worden gemaakt, maar dat kan niet ten koste gaan van de mensen die op dit moment gebruikmaken van de voorzieningen die aan de overschrijdingen debet zijn.

Als ik terugkijk op 2012, maar ook alvast even vooruitkijk naar 2013, dan moet mij van het hart dat voor PvdA-fractie de ondergrens is bereikt van het bijstellen in het sociale domein. Laat dat hier gezegd zijn. Laten wij gezamenlijk ervoor zorgen dat wij niet nog verder raken aan de voorzieningen voor mensen die het toch al heel erg moeilijk hebben.

De heer GERRITSEN (D66): Voorzitter! De vorige spreker, de heer Schuur, heeft mooie woorden gesproken. Ik ben echter benieuwd wat hij bedoelt met "de grens is bereikt" en dat er geen bijstellingen in het sociale domein zullen worden gedaan. Het iets concreter maken betekent ook dat wij bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 spijkers met koppen kunnen slaan. Dat is belangrijker dan het slaken van losse kreten. Misschien weet ik wel een beetje welke kant de heer Schuur op wil gaan, maar laat hem, als hij dat wil, dat straks wat duidelijker maken.

Ik begrijp dat de Jaarrekening 2012 op tijd is. Ik vind dat geen compliment waard, want de Jaarrekening hoort er op tijd te zijn. Complimenten kunnen wij geven als die op hun plaats zijn.

Er is weliswaar over 2012 een mooi jaarverslag gemaakt – de heer Schuur wees daar ook al op – maar het positieve saldo is bereikt door incidentele meevallers. Dat wil niet zeggen dat het financiële klimaat van Almelo rooskleurig is en dat er weer van alles mogelijk is. De incidentele meevallers hebben ons gered van de financiële ondergang. De put is gedempt en de bodem is niet meer in zicht. Dat is geen compliment waard, want wij hebben gewoon geluk gehad.

De toekomst is door deze invulling tijdelijk zeker gesteld. De heren Schuur en Nijhuis hebben hetzelfde gezegd. Het is niet zo dat wij de komende jaren geen financiële problemen hebben. Er zijn nog steeds veel risico's. Wij moeten ervan uitgaan dat wij in 2013 niet opnieuw een incidentele meevaller van Cogas zullen krijgen. Dat betekent dat de D66-fractie van mening is dat er nog voldoende werk aan de winkel is. De heer Schuur zal dadelijk een onderbouwing geven van zijn mening over het sociale domein. Wij zijn echter van mening dat wij in die trant niet verder kunnen gaan. De grens is bereikt. Wij moeten ophouden om in die sector, waar toch al veel klappen vallen, nog meer te snijden. Dat resulteert echter wél in de omstandigheid dat wij met openeinderegelingen blijven zitten. Ik ben benieuwd hoe de heer Schuur met het oog op de behandeling van de voorjaarsnota 2013 nu alvast kan schetsen waar hij heen wil en hoe hij de toekomst wil zekerstellen.

Onze fractie vindt het vervelend dat er een tijdelijke algemene reserve wordt gecreëerd die voldoende is. Is de wethouder het met ons eens dat met de tijdelijke algemene reserve een tijdelijke zekerheid wordt gecreëerd en dat de risico's die nog zullen komen heel groot zijn? Vanavond is de naam Van der Looy al gevallen. Ik zie die in de verantwoording staan als "innen". Wat gaan wij innen? € 1 miljoen is twee jaar dubbele bezuiniging op sport wegboeken. Geen bezuinigingen op sport. Op de wijze waarop de toekomst financieel zal moeten worden ingevuld, zullen wij bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 uitvoerig spreken.

Ook ik wil een opmerking maken over de dubieuze debiteuren. Ik kan mij herinneren dat wij vroeger zaten met bedragen van € 500.000,-- of € 600.000,-- van dubieuze debiteuren. Ik kom uit het zakenleven. In het zakenleven is het belangrijk om bedragen van dubieuze debiteuren te managen. Kan de wethouder aangeven wat het probleem is van de € 500.000,-- of € 600.000,-- die hij weer heeft moeten afboeken? In de jaarverantwoording staat dat het bedragen zijn van oude debiteuren. De wethouder heeft wel een voorziening. Wat verwacht hij voor de komende tijd? De wethouder zal zeggen dat hij dat niet weet. Echter, een factuur die wordt verzonden, moet worden betaald. De klant moet betalen, of de wethouder moet vooraf aangeven de factuur weliswaar te versturen, maar het bedrag niet te innen. Dan is de debiteur niet dubieus, maar dan moet de wethouder afscheid van hem of haar nemen en geen factuur sturen. Kan de wethouder aangeven hoe dat in elkaar zit? Hoe beheerst hij deze zaken? Wat zijn de verwachtingen? Durft hij doelstellingen aan te geven? Durft hij te zeggen dat hij op basis van de gegevens van de

gemiddelde gemeente een grens wil trekken van € 250.000,--? Dat vind ik heel veel geld. Ik vind dat wij dat geld moeten inboeken, want wij kunnen met dat geld ook andere dingen doen.

Het bedrag dubieuze debiteuren krijgt de wethouder nooit helemaal op nul, want aan elke factuur die wordt verstuurd, is een risico verbonden. Echter, de wethouder kan zekerheid creëren.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ook ik wil er aandacht voor vragen dat het resultaat het gevolg is van grote incidentele meevallers. Wij hebben echter ook een positief exploitatieresultaat van een kleine € 2 miljoen. Dat lijkt gunstig. Ook wij hadden aandacht willen vragen voor de posten Afdelingskosten en Dubieuze debiteuren. Wij constateren dat in de begroting nergens corrigerende maatregelen staan. Wat zal er worden gedaan om de overschrijdingen te voorkomen en wat zijn de consequenties voor de begrotingen van komende jaren? Andere raadsleden hebben hetzelfde gevraagd. Ik kan mij niet voorstellen dat overschrijdingen van afdelingskosten niet doorwerken in de begrotingen van de komende jaren. Ik had het goed gevonden als in de jaarverantwoording die consequenties waren benoemd.

Ik begrijp niet waarom de raad niet afspreekt dat als de overschrijdingen van de openeinde-regelingen binnen de regeling worden opgevangen niet ook de kostenoverschrijdingen binnen het budget kunnen worden opgevangen. Ik vraag mij af waarom wij kostenoverschrijdingen accepteren. Ik stel voor dat ook kostenoverschrijdingen binnen het budget moeten worden opgevangen en dat wij die niet langer accepteren.

Ik ben benieuwd wat de financiële gevolgen zijn van de organisatiewijziging. Is er al een beeld van of de nieuwe organisatie extra kosten met zich meebrengt?

Wij staan aan de vooravond van een kerntakendiscussie. Uit de presentatie van de jaarverantwoording blijkt heel duidelijk dat het heel lastig is om vast te stellen wat wij met de programma's hebben bereikt. Het is heel moeilijk om concreet de maatschappelijke effecten te benoemen. Ik ben bang dat dit verschijnsel de kerntakendiscussie enorm zal belasten.

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! De heer Nijhuis noemde de bestemming van het resultaat. Dat is voor ons constant een punt van aandacht, zeker in de toekomst. Er is een batig saldo van € 11,8 miljoen. Daaraan is een bestemming gegeven. Een bedrag van € 1,9 miljoen is bestemd voor de exploitatie. Dat is een voordeel. Wij zullen zeker elke keer volgen hoe de plussen en de minnen zijn ontstaan. Op bladzijde 265 van de jaarrekening en verder wordt uitgelegd bij welke afdelingen en posten de verschillen zijn ontstaan. De verschillen hoeven geen invloed te hebben op de begroting 2013. Voor 2013 gaan wij ervan uit dat tegenover de situatie zoals die zich dient voor te doen kosten en opbrengsten zijn gezet. Dat is de bedoeling van de berap en de jaarrekening. De berap is een tussentijdse rapportage. Daarin is ook een aantal managementrapportages (maraps) opgenomen. Wij proberen de berap 2012 bij te sturen in de richting van het gehele jaar. Toch blijkt dat er een mengelmoes van posten is die een over- of onderschrijving te zien geeft. Daarom is het zaak om bij de begroting 2013 die is opgesteld in het najaar van 2012 al met bepaalde effecten rekening te houden. Wij moeten die op basis van de berap en de jaarrekening constant blijven volgen.

Ik spreek liever over dubieuze debiteurenvorderingen dan over dubieuze debiteuren. Ik wil een debiteur niet dubieus noemen, maar de vordering wel. De heer Nijhuis noemt de posten Van der Looy en Prosyn. Die zijn opgenomen in de risicoparagraaf. Wij hebben daarmee rekening gehouden. De risicoparagraaf heeft invloed op de hoogte van het weerstandsvermogen. Risico's zijn niet opgenomen in de post dubieuze debiteurenvorderingen.

De post dubieuze debiteurenvorderingen wordt aan het eind van het jaar bepaald. Het is in feite gewoon een voorziening. Aan het eind van 2011 hadden wij een voorziening – het bedrag heb ik niet paraat – maar in de loop van het jaar zijn de echt oninbare vorderingen daarop afgeboekt. Dan houden wij een bepaald bedrag over. Aan de hand van de vorderingen die op 31 december 2012 openstaan, bepalen wij welke voorziening wij redelijkerwijs voor het nieuwe jaar nodig hebben. Dat vereist een dotatie van € 600.000,--. Het is een voorziening, geen afboeking. Ik hoop dat op basis van de vorderingen die openstaan het bedrag aan afboekingen minder wordt. Wij zien echter niet alleen in gemeenten, maar ook in het bedrijfsleven, dat rekeningen lastiger inbaar zijn. Uiteraard doen wij ons uiterste best om de vorderingen via incassobureaus toch te incasseren. Echter, van een kale kip kan men geen veren plukken.

Aan het einde van het jaar wordt de hoogte van de voorziening bepaald. Dat gebeurt wel bij een jaarrekening, maar niet bij een berap. Voor meer zaken wordt de hoogte van de

voorziening bepaald. De accountant kijkt over onze schouder mee. Hij bekijkt of de hoogte van de voorziening realistisch is en of wij er niet voetstoots vanuit gaan dat de vorderingen worden betaald. Als een vordering drie jaar of ouder is, dan is het waarschijnlijk dat die oninbaar is, of er moeten zeer bijzondere dingen gebeuren. Uiteraard heeft het onze aandacht dat bij de bepaling van de hoogte van de voorziening in de loop van het jaar zo min mogelijk wordt afgeboekt. Dan is het een verlies.

Wij zullen bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 zeker op het weerstandsvermogen terugkomen. Wij zullen zien hoe hoog dat zou moeten zijn, gezien de risico's die wij bij de Algemene Dienst en het Grondbedrijf lopen. Die risico's worden gekwantificeerd.

De heer Nijhuis vraagt om een voorziening voor de achterstand van de verkopen van het aantal kavels. Vorig jaar zijn er echter afspraken gemaakt over de afzetmogelijkheden. Dat heeft geleid tot het opstellen van grondexploitaties voor bouwrijpe grond. Ook daarvoor is een voorziening getroffen. Vorig jaar was dat € 60 miljoen. Vorig jaar hebben wij de aantallen die waren geprognosticeerd niet gehaald. Echter, de fasering wordt op korte termijn bijgesteld. Die ruimte is aanwezig. Als wij tien kavels bouwrijpe grond minder hebben verkocht, dan kunnen wij die niet afwaarderen of daarvoor een voorziening treffen – verkoop lukt waarschijnlijk ook in de toekomst niet – omdat dit volgens het besluit begroting en verantwoording (bbv) niet mogelijk is. Er is sprake van bouwrijpe grond waarvoor wij met een zekere marge afzetmogelijkheden hebben bepaald. Het is iets anders als er de komende drie of vier jaar telkens een achterstand is. Dan moeten wij besluiten geen geloof meer te hebben in de afzetmogelijkheden – de prognoses uit 2011 – en moeten wij andere prognoses opstellen. Dan gaan wij voor wat de voorziening zou moeten zijn alle grondexploitaties na of moeten wij bouwrijpe grond afwaarderen omdat daarop niet zal worden gebouwd. Volgens de bbv is het feitelijk niet mogelijk om af te waarderen als de gemeente een jaar met haar prognoses achterloopt. Er moet reëel worden gewaardeerd. Het betreft onder handen werk. Dat wordt reëel gewaardeerd. De gemeente heeft zich daarover een bepaalde mening gevormd, mede op grond van de scenario's. Ons scenario volgt de weg tussen het trendscenario en het PRIMOS-scenario. Daarin is overeengekomen welke afzet de komende jaren mogelijk is. Natuurlijk vindt er elk jaar een min en een plus plaats. Die moeten elkaar eigenlijk in evenwicht houden. Dat kan echter na één jaar nog niet worden bepaald. Dat moet na enkele jaren gebeuren. Als wij over drie of vier jaar nogmaals constateren dat er elk jaar een achterstand is, dan hebben wij geen geloof meer in de afzetmogelijkheden. Dan zullen wij een andere afzetprognose voor de bedrijventerreinen en voor de kavels voor particuliere woningbouw moeten opstellen.

Ik ben het met de heer Nijhuis eens dat externe oriëntatie heel belangrijk is, niet alleen met betrekking tot bedrijventerreinen – in Netwerkstad is een gezamenlijke bedrijventerreinenvisie opgesteld – maar wij proberen dat ook met woningbouw te doen door in Netwerkstad een woonvisie op te stellen. Er is ook een begin gemaakt om in Netwerkstad accountants- en acquisitiemanagement gezamenlijk te doen. De gemeenten van Netwerkstad moeten geen concurrenten worden, maar moeten elkaar aanvullen waar dat mogelijk is.

Het behoud van werkgelegenheid is ons een lief ding waard. In 2012 is dat nagenoeg gelukt. Op een aantal van 40.000 arbeidsplaatsen hebben wij er maar een paar honderd moeten inleveren. Wij hebben er alles aan gedaan om de werkgelegenheid in Almelo zoveel mogelijk te behouden. Ondanks het feit dat het aantal werklozen is toegenomen, hebben wij het aantal arbeidsplaatsen in stand weten te houden. Wij doen dat door goed contact te hebben met de ondernemersverenigingen, maar ook met het IKT en het MKB. In het accountants- en acquisitiemanagement wordt er de nadruk op gelegd om de arbeidsplaatsen in Almelo te behouden.

De heer Schuur noemt het nadelige saldo van € 1,5 miljoen op de kostenplaatsen. Dat is een optelsom van een heleboel plussen en minnen. Uiteraard wordt dat geanalyseerd en zonodig worden er maatregelen genomen zodat dit geen doorwerking heeft voor 2013. Ik heb al eerder gezegd dat de berap er is zodat wij kunnen bijsturen. Ook de jaarrekening dient daarvoor. Op een begroting van € 230 miljoen is een nadeel van € 1,5 miljoen marginaal. Het is € 1,5 miljoen te veel, maar om een nadeel precies op € 0,-- te krijgen, is heel erg moeilijk. Ik heb ooit bij een overheidsorganisatie gewerkt waar elke maand de begroting werd aangepast aan de werkelijkheid. Daar was in december de begroting gelijk aan de werkelijkheid en andersom. Zo werken wij hier echter niet. Wij stellen één keer een begroting op. Die wordt wellicht een aantal keer herzien, maar die herzieningen zijn minimaal. Aan de begroting toetsen wij de werkelijkheid. Men zal altijd zien, zeker op een bedrag van € 230 miljoen, dat er plussen en minnen zijn. Vooral

de minnen verdienen aandacht, zodat die niet doorwerken in de volgende jaren.

Ook de heer Schuur noemde de post van € 0,6 miljoen van de dubieuze debiteuren. Ik heb daarover het nodige gezegd. Het is de bepaling van een voorziening zoals wij die ook voor de grondexploitatie kennen.

De heer Schuur refereerde aan het risico Van der Looy. Dat is opgenomen in de risicoparagraaf.

De NMA heeft aangekondigd onderzoek naar Cogas te doen. De dividenduitkering is afhankelijk van de uitkomst daarvan, in de eerste plaats voor de opbrengst voor de netbeheerder, maar ook voor de gemeente als aandeelhouder. Op dit moment valt daarover nog niets te zeggen. Het onderzoek moet nog starten. Ik ben het met de heer Schuur eens dat de tekst in de Jaarverantwoording 2012 anders moet worden opgenomen. Cogas is een netbeheerder, niet meer en niet minder.

De heer Gerritsen heeft gelijk als hij zegt dat van de € 11,8 miljoen voordeel een fors bedrag incidenteel is. Ik ben daarmee overigens wél heel blij, want wij hebben daardoor het eigen vermogen positief kunnen houden, zelfs meer dan 10%: dat is nog steeds onze stelregel. Wij komen bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 erop terug hoe hoog de algemene reserve zou moeten zijn gezien de risico's die wij lopen. Toch was er per saldo een voordeel van € 1,9 miljoen. Ik wil dat niet onvermeld laten. Ik vind het prettiger om te moeten melden dat wij een voordeel hebben dan dat wij een nadeel hebben.

De jaarrekening is een terugblik. Wij zijn nu bezig met de voorjaarsnota 2013. Dat is een vooruitblik. Bij de behandeling daarvan zullen wij zeker uitgaan van de risico's die wij lopen. Die worden in de jaarrekening genoemd. De kwantificering zal plaatsvinden bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013. De vraag komt dan aan de orde hoe hoog wij vinden dat het weerstandsvermogen daarvoor moet zijn.

Ik heb al een paar dingen gezegd over de dubieuze debiteurenvorderingen. De heer Gerritsen zegt dat het bedrag omlaag moet. Dat zou ook mij een lief ding waard zijn. Omdat wij aan het einde van elk jaar de voorziening bepalen aan de hand van openstaande vorderingen, zien wij echter dat wij zo'n bedrag nodig hebben. Wij ontkomen er niet aan om dat af te boeken. Wij kunnen ons rijk rekenen, het bedrag laten staan en denken dat het geld nog wel binnenkomt, maar wij moeten op een zeker moment realistisch zijn. Als posten na een periode van drie of vier jaar nog steeds niet zijn betaald en het incassobureau geeft aan dat er weinig mogelijkheden zijn om tot incassering over te gaan, dan rest ons niets anders dan om af te boeken. Ik ben het echter met de heer Gerritsen eens dat het een fors bedrag is. Wij doen er al op voorhand alles aan om het bedrag zo snel mogelijk te ontvangen, zodat later geen discussie ontstaat en de debiteur vraagt om een betalingstermijn. Dan zijn wij eigenlijk al te laat. Ik heb al eerder gezegd – toen begon de heer Gerritsen te lachen – dat niet alleen gemeenten hebben te maken met dubieuze posten. Dat komt overal voor. De gemeente heeft niet veel met faillissementen te maken, maar ook in die omstandigheid kunnen vorderingen worden afgeschreven. Wij hebben vorderingen uitstaan bij mensen die ze doodeenvoudig niet kunnen betalen.

De heer Veenstra refereerde aan het positieve resultaat van € 1,9 miljoen van de exploitatie van de Algemene Dienst en aan het totaal van de € 11,8 miljoen, maar zoals ik al eerder heb gezegd, sta ik hier liever om dát mee te delen dan andersom. De heer Veenstra heeft dat beaamd. Daar ben ik blij om.

Over de dubieuze debiteurenvorderingen heb ik al het nodige gezegd. De heer Veenstra vraagt of de overschrijdingen gevolgen hebben voor de toekomst. Ik heb proberen uit te leggen dat dit niet het geval zou moeten zijn. Wij houden dat goed in de gaten, eerst naar aanleiding van de berap – wij proberen daar bij te sturen – en vervolgens bij de jaarrekening. Grote invloeden nemen wij uiteraard mee bij het opstellen van de begroting. Wij steken dan onze kop niet in het zand. De kleine verschillen – bijvoorbeeld de € 1,5 miljoen op de kostenplaatsen – mogen geen invloed hebben op de toekomst. Wij zullen die moeten elimineren zodat die niet meer voorkomen.

De heer Veenstra vraagt of de kosten van de nieuwe organisatiestructuur bekend zijn. Op dit moment is bij mij niet bekend welke voordelen die met zich meebrengt.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! De heer Veenstra heeft gevraagd naar de frictiekosten van de nieuwe organisatiestructuur. Wij hebben voor de nieuwe organisatie in 2013 als frictiekosten € 660.000,-- opgenomen. Het nieuwe directieteam is benoemd. Dat zit boven op de publieke tribune. Op dit moment worden de nieuwe teamleiders aangezocht. Als de teamleiders er zijn, vindt de kanteling van de organisatie plaats. Dan is het duidelijk hoeveel boventalligen er

zijn. Dan moet ook duidelijk zijn of zij binnen de termijn een plek vinden. Tot nog toe lijkt het erop dat de geraamde frictiekosten voldoende zijn om de problematiek financieel op te vangen.

Mevrouw TIMMER (wethouder): Voorzitter! Naar aanleiding van de opmerking van de heer Nijhuis over de kunstwerken wil ik het volgende opmerken. In 2012 is bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 een amendement van de VVD-fractie aangenomen om voor het onderhoud van de kunstwerken meer middelen ter beschikking te stellen. Dat betekent dat wij vanaf 2016 daarvoor € 1,6 miljoen beschikbaar hebben. Na het aannemen van het genoemde amendement is aanvullend onderzoek gedaan naar de huidige stand van zaken van onze kunstwerken. Dat wordt op dit moment in kaart gebracht, vooral in relatie tot de veiligheid ervan. Omdat er een motie is aangekondigd, wil ik de raad meedelen dat zo gauw wij dat overzicht hebben en de precieze staat van elke brug in beeld is gebracht ik daarop bij de raad terugkom.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn uitvoerige beantwoording. Die geeft ons het vertrouwen dat verschillende zaken goed in beeld zijn en goed worden gemonitord.

Het antwoord van wethouder Timmer over de civieltechnische kunstwerken was precies hetgeen waar wij naar vroegen. Die vragen zijn nu volledig beantwoord.

Wij hebben een vraag gesteld over de politiek-maatschappelijke sensitiviteit van sommige afdelingen van de gemeente. Wij hebben daarop nog geen reactie gekregen. Het zou prettig zijn als het college die vraag nog even bekijkt, omdat het een belangrijk element is in de contacten van de gemeente met de raad. Wellicht leven daarover in het college ideeën.

De heer GERRITSEN (D66): Voorzitter! Zou de heer Nijhuis mij kunnen uitleggen wat hij precies bedoelt met zijn opmerkingen over de gronden, de reserveringen, de afschrijvingen en de risico's? Zei hij dat de VVD-fractie bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 raad en college een voorstel zal doen om de zaken in kaart te brengen om zo'n voorziening in de benen te helpen? Of sluit de heer Nijhuis zich aan bij het besluit dat vorig jaar is genomen om af te wachten wat de effecten zijn van de grondverkoop?

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Wij denken dat wij bij de behandeling van de voorjaarsnota deze discussie opnieuw zullen voeren. Ik begrijp dat het bbv technisch het afwaarderen van gronden onmogelijk maakt, maar ik heb geen reactie van de wethouder gekregen – bij de behandeling van de voorjaarsnota is het Grondbedrijf een belangrijk onderwerp – op mijn vraag of het tussentijds treffen van voorzieningen tot de mogelijkheden behoort. Wij zijn bang dat als wij weer worden geconfronteerd met grote bedragen die wij niet kunnen vinden – het tafelzilver is verkocht – wij zullen moeten zoeken naar beheersbare bedragen. Wij hebben geconstateerd dat het nu gaat om 67 of 73 woningen. Als wij daarvoor een voorziening zouden kunnen treffen – misschien blijkt over drie jaar dat die niet nodig is; dat hopen wij allemaal – dan kunnen wij die laten vrijvallen. Daarmee zijn kleine bedragen te behappen. Die worden jaarlijks beoordeeld. Als die voorziening echter het gehele traject doorloopt – dat hebben wij afgesproken – dan kan het risico bestaan dat er volgend jaar wellicht 50 en het jaar daarop misschien 100 woningen mee zijn gemoeid en dan praten wij over totaal andere bedragen, nog afgezien van wat er met gronden voor bedrijven gebeurt.

De heer GERRITSEN (D66): Voorzitter! Ik ben blij met het antwoord van de heer Nijhuis. In discussies die hierover in het verleden zijn gevoerd, hebben wij gezegd dat de VVD-fractie misschien dacht dat ze realistisch bezig was, maar dat wij ervan uitgingen dat de doelstellingen de komende tijd niet zouden worden gehaald. Wij hebben gevraagd of er een andere voorziening zou kunnen komen. In de notulen kan men echter lezen dat de VVD-fractie aangaf dat er afspraken waren gemaakt waaraan niet kon worden getornd. Ik ben echter blij dat de heer Nijhuis nu met deze ideeën komt. Dat biedt de fracties van VVD en D66 perspectieven om bij de behandeling van de voorjaarsnota 2013 de handen ineen te slaan om gezamenlijk een stap te zetten.

De VOORZITTER: Ik zie u dansen achter de microfoon.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! Hij is erg blij omdat hij met ons kan samenwerken.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! De heer Nijhuis stelde een vraag over de politieke gevoeligheid. Wij hebben nieuwe directieleden benoemd. Wij benoemen nieuwe teamleiders. Een uitdrukkelijk onderdeel van het profiel van de man of vrouw die wij zochten, was het hebben van politieke gevoeligheid. Dat is ook bij het assessment bekeken. Iedere kandidaat heeft een assessment ondergaan. Zodra daar leemtes bleken te zijn, werd men niet benoemd, of er werd besloten dat men wordt bijgeschoold.

Politieke gevoeligheid is ook een essentieel onderdeel van het nieuw vorm te geven klant-contactcentrum. Dat is belangrijk als men door burgers wordt opgebeld. Op beide terreinen hebben wij daarvoor wel degelijk oog.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat 31 leden ervoor hebben gestemd en 1 lid ertegen heeft gestemd, zodat het is aangenomen.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van PvdA, VVD, CDA, D66, ALA, ChristenUnie, Lijst Çete, PVA, Leefbaar Almelo, GroenLinks en Lijst Jan Hammink.

Tegen het voorstel heeft gestemd het lid van de LKA-fractie.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zijn gekomen aan het eind van de vergadering. Voor iedereen staat in de gang een drankje klaar. Ik nodig daarvoor niet alleen de raadsleden en het college uit, maar ook alle anderen die in de raadszaal aanwezig zijn.

De VOORZITTER sluit daarop, te 21.53 uur, de vergadering.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 18 juni 2013.

de griffier, **de vicevoorzitter,**

drs. C.M. Steenbergen **ir. J.J. Stapel**

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013
Nummer stemronde	0001
Naam	Verlenging ontheffing ingezetenschap weth. Timmer
Soort	Parlementair
Onderwerp	

Begin stemronde op: 21-5-2013 19:25:30 Einde stemronde op: 21-5-2013 19:25:59

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	30
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	27
	Nee	3
	Niet gestemd	0

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	5
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	0
	Nee	2
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
11 Lijst Çete		
	Ja	1
	Nee	0

BOSCH

	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	0
	Nee	1
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja
05 SP		
	Frits Akse	Nee

BOSCH

	Mineke Heitink	Nee
06 ALA		
	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
11 Lijst Çete		
	Uğur Çete	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Nee
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013
Nummer stemronde	0002
Naam	Toezeggingen aan de raad
Soort	Parlementair
Onderwerp	

Begin stemronde op: 21-5-2013 19:32:53 Einde stemronde op: 21-5-2013 19:33:11

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	30
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	30
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	5
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
11 Lijst Çete		
	Ja	1
	Nee	0

BOSCH

	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja
05 SP		
	Frits Akse	Ja

BOSCH

	Mineke Heitink	Ja
06 ALA		
	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
11 Lijst Çete		
	Uğur Çete	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Ja
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012		
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013		
Nummer stemronde	0003		
Naam	MFA Binnenstad		
Soort	Parlementair		
Onderwerp			
Begin stemronde op:	21-5-2013 19:59:44	Einde stemronde op:	21-5-2013 20:00:02

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	31
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	31
	Nee	0
	Niet gestemd	0

BOSCH

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
11 Lijst Çete		
	Ja	1
	Nee	0

BOSCH

	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Jemy Pauwels	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja
05 SP		

	Frits Akse	Ja
	Mineke Heitink	Ja
06 ALA		
	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
11 Lijst Çete		
	Uğur Çete	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Ja
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013
Nummer stemronde	0012
Naam	CDA
Soort	Parlementair
Onderwerp	

Begin stemronde op: 21-5-2013 21:07:10 Einde stemronde op: 21-5-2013 21:07:30

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	31
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	31
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

BOSCH

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	7
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

BOSCH

	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Luc Simmering	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Jemy Pauwels	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja
05 SP		
	Frits Akse	Ja
	Mineke Heitink	Ja
06 ALA		

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Ja
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012		
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013		
Nummer stemronde	0007		
Naam	Duurzaamheidsplan 2013-2016		
Soort	Parlementair		
Onderwerp			
Begin stemronde op:	21-5-2013 21:08:11	Einde stemronde op:	21-5-2013 21:08:40

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	32
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	32
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	7
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
11 Lijst Çete		
	Ja	1
	Nee	0

BOSCH

	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Luc Simmering	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Jemy Pauwels	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja

BOSCH

05 SP		
	Frits Akse	Ja
	Mineke Heitink	Ja
06 ALA		
	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
11 Lijst Çete		
	Uğur Çete	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Ja
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja

Conferentiesoftware DCN-SW

Stemresultaten

Vergadering	Raadsvergadering vanaf 18 december 2012		
Onderwerp agenda	20130521 Raadsvergadering 21 mei 2013		
Nummer stemronde	0010		
Naam	Jaarverantwoording 2012		
Soort	Parlementair		
Onderwerp			
Begin stemronde op:	21-5-2013 21:54:18	Einde stemronde op:	21-5-2013 21:54:43

Totale resultaten

Aanwezigen bij stemronde		
	Aanwezig bij stemronde	32
	Aanwezig en niet gestemd	0
Antwoorden		
	Ja	31
	Nee	1
	Niet gestemd	0

Groepsresultaten

01 PvdA		
	Ja	6
	Nee	0
	Niet gestemd	0
02 VVD		
	Ja	7
	Nee	0
	Niet gestemd	0
03 CDA		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
04 D66		
	Ja	4
	Nee	0
	Niet gestemd	0
05 SP		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
06 ALA		
	Ja	2
	Nee	0
	Niet gestemd	0
07 PVA		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
08 GroenLinks		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
09 ChristenUnie		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
11 Lijst Çete		
	Ja	1
	Nee	0

BOSCH

	Niet gestemd	0
12 Leefbaar Almelo		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0
13 Lijst Kamphuis		
	Ja	0
	Nee	1
	Niet gestemd	0
14 Lijst Hammink		
	Ja	1
	Nee	0
	Niet gestemd	0

Individuele Resultaten

01 PvdA		
	Nazan Kırkağaç	Ja
	Herman Zwerink	Ja
	Peter Elbertse	Ja
	Luc Schuur	Ja
	Marjolein Wessels	Ja
	Jaap Stapel	Ja
02 VVD		
	Arjen Maathuis	Ja
	Luc Simmering	Ja
	Israa Abdullatif	Ja
	Jemy Pauwels	Ja
	Hetty Leusman	Ja
	Bert Heite	Ja
	Herman Nijhuis	Ja
03 CDA		
	Peter Vos	Ja
	Leidy Meijer	Ja
	Irene ten Seldam	Ja
	Fred van der Horst	Ja
04 D66		
	Imran Dikmen	Ja
	Gina Rozema	Ja
	Fred Gerritsen	Ja
	Huub Isendoorn	Ja

BOSCH

05 SP		
	Frits Akse	Ja
	Mineke Heitink	Ja
06 ALA		
	Marike van Doorn	Ja
	Gijs Stork	Ja
07 PVA		
	Harry de Olde	Ja
08 GroenLinks		
	Hans Buitenweg	Ja
09 ChristenUnie		
	Jan Veenstra	Ja
11 Lijst Çete		
	Uğur Çete	Ja
12 Leefbaar Almelo		
	Bert Hümmels	Ja
13 Lijst Kamphuis		
	Gerwin Kamphuis	Nee
14 Lijst Hammink		
	Jan Hammink	Ja